

فهرست‌نویسی پیش از انتشار کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: درایتی، مصطفی، ۱۳۳۴ - ، گردآورنده
عنوان و نام‌پدیدآور: فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا) / به کوشش مصطفی درایتی.
مشخصات نشر: تهران: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۹۱-
مشخصات ظاهری: ج.؛۲۲/۵*۲۸/۵ س‌م.
فروست: نسخه شناسی؛۱
شابک: دوره: ۹-۲۷۱-۴۶۶-۹۶۴-۹۷۸ ؛ ج.۱۷: ۷-۲۸۸-۴۴۶-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی: فاپا
مندرجات: ج.۱۷.الروضه - سراچه.
موضوع: نسخه‌های خطی -- ایران -- فهرستگان‌ها
شناسه افزوده: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران
رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۱ ۳۶د۹الف/ Z۶۶۲۰
رده‌بندی دیویی: ۰۱۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی: ۲۵۹۶۷۰۸

فهرستگان

نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

جلد هفدهم

الروضه - سراچه

به کوشش:

مصطفی درایتی

نسخه‌شناسی/۱

فهرستگان نسخه‌های خطی ایران (فنخا)

مولف : مصطفی درایتی | Derayatimostafa@yahoo.com

ویراستار: دکتر مجتبی درایتی

چاپ اول: ۱۳۹۱

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

مدیریت هماهنگی: عباسعلی علیزاده یزدی

مدیریت فنی و کامپیوتر: مهندس امین رشیدی، مهندس محبوبه درایتی

آماده سازی اطلاعات: علی علیزاده یزدی، حسین متدین طوسی
تقی چیت‌ساز، عباسعلی علیزاده یزدی

تایپ و تصحیح: سمیرا عابدپور، فاطمه محمودی، هدی محمدی، سارا محمدی

طرح روی جلد: برگرفته از جلد نسخه خطی کلیات سعدی دورۀ صفوی
با شماره ثبت ۱۹۱۶۵ کتابخانه ملی

خوشنویسی روی جلد: مهدی فلاح

صفحه آرایی: مهندس محبوبه درایتی

ناظر چاپ: نصرت‌ا... امیر آبادی

چاپ و صحافی: قلم قم

نشانی: تهران بزرگراه شـــهید حقانی (غرب به شرق)،
بعد از ایســـتگاه مترو، بلوار کتابخانه ملی
تلفن فروشگاه: ۸۱۶۲۳۳۱۸ - ۸۱۶۲۳۳۱۵ - ۸۸۹۴۱۹۴۶ دورنگار: ۸۸۹۴۷۴۹۶
وب گاه : www.nlai.ir | پست الکترونیک انتشارات: Publication@nlai.ir

الفهرس الموحّد
للمخطوطات الايرانية

السابع عشر
الروضه - سراجه

اعداد:
مصطفى الدرايتي

رموز و اختصارات

- **آتشی:** مجموعه آقای سید علی آتشی در یزد
- **آثار ملی:** کتابخانه آثار ملی کاشان
- **آغاز: برابر:** آغاز برابر نمونه کتاب
- **آغاز و انجام برابر:** آغاز و انجام برابر نمونه کتاب
- **احتمالاً غیر همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کاررفته است که نام مشترک دارند و ما به احتمال آنها را متفاوت می‌دانیم
- **احتمالاً همانند:** در مورد نسخه‌های فاقد مؤلف به کار رفته که نام مشترک دارند ولی ما احتمال می‌دهیم برخی از آنها یک اثر است ولی مطمئن نیستیم.
- **احتمالا بعضا همانند:** در مورد نسخه‌هایی به کار رفته که نام مؤلف آنها معلوم نیست ولی نام مشترک دارند و تعدادی نسخه به این نام معرفی شده است و برخی از آنها احتمال می‌رود یک کتاب باشند ولی مطمئن نیستیم
- **ادبیات: با نام شهر تهران:** کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه فردوسی مشهد؛ با نام شهر اصفهان: دانشکده ادبیات دانشگاه اصفهان.
- **اصغر زاده:** مجموعه اصغر زاده
- **الفبائی:** فهرست الفبائی نسخه‌های خطی کتابخانه آستان‌قدس رضوی.
- **الهیات:** با نام شهر تهران: کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه تهران؛ با نام شهر مشهد: دانشکده الهیات دانشگاه فردوسی مشهد.
- **امام جمعه:** کتابخانه امام جمعه زنجان
- **امام صادق:** مدرسه امام صادق چالوس و مدرسه امام صادق قزوین و کتابخانه مؤسسه امام صادق قم و کتابخانه حوزه علمیه امام صادق اردکان یزد. که هر کدام با قرینه نام شهر قبل از آن قابل تشخیص است.
- **امام عصر:** کتابخانه مدرسه امام عصر شیراز
- **امام هادی:** کتابخانه عمومی امام هادی در مشهد
- **امیر کبیر:** کتابخانه امیر کبیر در باغشاه فین
- **امیرالمؤمنین:** کتابخانه امیر المؤمنین بشرویه
- **انجام برابر:** انجام برابر نمونه کتاب.
- **اندازه:** اندازه صفحه.
- **اوراق عتیق:** مجموعه ای به همین نام که به کوشش محمد حسین حکیم از طریق کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتشر شده است.
- **اهدائی ف:** فهرست نسخه‌های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی، تالیف رضا استادی
- **اهدائی رهبر:** مجموعه فهارس نسخه های خطی اهدائی رهبری به آستان قدس رضوی که چندین جلد آن منتشر شده است.
- **بی‌تا:** بدون تاریخ کتابت.
- **بی‌کا:** بدون کاتب.
- **پ:** پشت

- **تا:** تاریخ کتابت.
- **جا:** محل کتابت.
- **چهل ستون:** مدرسه چهل ستون تهران
- **حجتیه:** کتابخانه مدرسه حجتیه
- **حججی:** کتابخانه آیةالله حججی نجف آباد
- **حقوق:** دانشکده حقوق دانشگاه تهران
- **حوزه علمیه:** حوزه علمیه آشتیان
- **خاتم الانبیاء:** کتابخانه مدرسه خاتم الانبیاء (صدر) بابل
- **دائرۀ المعارف:** کتابخانه مرکز دائرۀ المعارف بزرگ سلامی
- **دار الحدیث:** کتابخانه مرکز دار الحدیث در قم
- **دانشگاه:** کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **د.ث:** به معنای دفتر ثبت کتابخانه مجلس شورای اسلامی است.
- **دهگان:** مجموعه ابراهیم دهگان اراک.
- **دیانی:** کتابخانه شیخ محمد علی دیانی بیرجند
- **ذکاء، یحیی:** مجموعه ذکاء یحیی
- **ر:** رو
- **رایانه:** رایانه کتابخانه ملی ایران و کتابخانه آستان قدس رضوی و در مواردی کتابخانه مسجد گوهرشاد. لازم به ذکر است که شماره بعد از آن در مورد کتابخانه ملی غیرقابل‌پیگیری است و منظور شماره صفحاتی است که متن پیاده شده فایل آن می‌باشد که در اختیار ماست و برای کنترل کار خود ما می‌باشد.
- **رضوی:** کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
- **روضاتی:** مجموعه شخصی سید احمد روضاتی
- **سپهسالار:** کتابخانه مدرسه عالی شهید مطهری (سپهسالار)
- **سر یزدی:** کتابخانه مسجد حظیره (سر یزدی)
- **سعید نفیسی:** نسخه‌های خطی مرحوم سعید نفیسی
- **سم:** سانتیمتر
- **سناف:** فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه مجلس سنا (که مجموعه آن به کتابخانه مجلس شورای اسلامی منتقل شده است.
- **سلطنتی:** کتابخانه کاخ گلستان (سلطنتی)
- **شاهچراغ:** کتابخانه آستانه حضرت شاهچراغ شیراز
- **شیخ علی حیدر:** مکتبه شیخ علی حیدر (مؤید)، این مجموعه شخصی که ظاهراً هنگام جنگ کویت توسط صاحب آن از کویت به ایران منتقل شده بود ابتدا در قم نگهداری می‌شد و بعد دچار مشکلاتی شد و معلوم نبود در چه محلی نگهداری می‌شود. آخرین اطلاع این است که این مجموعه به شهر مشهد و به آستان قدس رضوی انتقال یافته است و ضمن مجموعه اهدائی رهبری نگهداری می شود.
- **ص:** صفحه
- **صادقیه:** کتابخانه مدرسه فتحعلی بیگ (صادقیه) دامغان
- **طبسی:** کتابخانه طبسی حائری در قم
- **عبدالعظیم:** آستان مقدس حضرت عبدالعظیم در شهر ری

- **عکسی:** این تعبیر در دو جا به کار رفته است: یکی در کنار شماره برخی از نسخه‌ها که به معنای آن است که نسخه، عکسی است و باید برای یافتن نسخه در کتابخانه معرفی شده، به عکسی بودن توجه شود؛ و دوم در معرفی مأخذ است که منظور فهرست عکسی آن کتابخانه می‌باشد.
- **علامه طباطبائی:** کتابخانه علامه طباطبائی شیراز که نام شیراز در قبل از آن آمده است.
- **علامه طباطبائی:** مکتبه علامه طباطبائی قم که نام شهر قم در قبل از آن آمده است.
- **علوم پزشکی:** کتابخانه دانشگاه علوم پزشکی تهران
- **عمومی ساری:** کتابخانه عمومی ساری
- **عمومی:** با کلمه قبل سمنان: کتابخانه عمومی سمنان
- **عمومی:** با کلمه قبل مراغه: کتابخانه عمومی مراغه
- **غیر همانند:** در مورد نسخه‌هایی که نام آنها یکی است ولی نسخه‌ها متفاوت است و به دلیل صرفه‌جویی و جلوگیری از تکرار، نام مکرر آنها حذف شده است.
- **ف:** این رمز در مورد مأخذ به کار رفته است و هنگامی که برای یک کتابخانه فهرستی به نام همان کتابخانه به صورت مستقل منتشر شده باشد، نام مأخذ آن با رمز «ف:» به معنای فهرست، به کار رفته است و اگر نام مأخذ با نام کتابخانه متفاوت باشد، نام مأخذ ذکر شده است.
- **فاضل:** کتابخانه آیة‌الله فاضل خوانساری
- **فاضل قائینی:** کتابخانه فاضل قائینی قم
- **فرهاد معتمد:** مجموعه فرهاد معتمد
- **فرهنگ و هنر:** کتابخانه فرهنگ و هنر مشهد
- **فرهنگ و ارشاد:** کتابخانه فرهنگ و ارشاد اسلامی کاشان
- **فیاض:** مجموعه دکتر علی اکبر فیاض
- **فیضیه:** کتابخانه مدرسه فیضیه قم
- **فیلمها:** فهرست فیلم‌های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **قاضی طباطبائی:** مجموعه محمد علی قاضی طباطبائی تبریز
- **قمر بنی هاشم:** کتابخانه قمر بنی هاشم دامغان
- **کا:** کاتب
- **کاتب = مؤلف:** نسخه به خط مؤلف است.
- **کاظمینی:** کتابخانه میرزا محمد کاظمینی
- **گ:** برگ.
- **گلپایگانی:** کتابخانه عمومی حضرت آیة الله العظمی گلپایگانی.
- **گوهرشاد:** کتابخانه مسجد جامع گوهرشاد.
- **مجلس:** کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس شورای اسلامی
- **محدث ارموی مخ:** فهرست مجموعه نسخه‌های خطی محدث ارموی، مخطوط
- **محمد هلال:** کتابخانه امامزاده محمد هلال آران کاشان، مخطوط.
- **مختصر ف:** فهرست مختصر نسخه‌های خطی مجلس شورای اسلامی که در سال ۱۳۸۷ منتشر شده است.
- **مخ:** به معنای مخطوط بودن فهرست می‌باشد.
- **مدارک فرهنگی:** سازمان مدارک فرهنگی انقلاب

- **مدرسه غرب:** کتابخانه مدرسه غرب همدان
- **مدرسی:** کتابخانه سید محمد مدرسی در یزد
- **مرعشی:** کتابخانه عمومی آیة الله العظمی مرعشی نجفی
- **مرکز احیاء:** مرکز احیاء میراث اسلامی، قم.
- **مرکز مطالعات:** کتابخانه پژوهشگاه علوم و تحقیقات اسلامی قم
- **مروی:** کتابخانه مدرسه مروی تهران
- **مسجد اعظم:** کتابخانه مسجد اعظم قم
- **مطالعات فرهنگی:** کتابخانه (پژوهشگاه) مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی
- **معصومیه:** آستان مقدسه حضرت معصومه علیها سلام
- **مفتاح:** مجموعه محمد حسین مفتاح
- **ملک:** کتابخانه ملک
- **ملی:** با نام قبلی تهران: کتابخانه ملی ایران؛ با نام قبلی شیراز: کتابخانه ملی شیراز؛ با نام قبلی تبریز: کتابخانه ملی تبریز.
- **مهدوی:** مجموعه دکتر اصغر مهدوی
- **موزه ملی:** کتابخانه موزه ملی ایران (موزه ایران باستان)
- **مؤسسه آیة الله بروجردی:** مؤسسه حضرت آیة الله العظمی بروجردی.
- **مولوی:** عبد المجید مولوی (قسمتی از این مجموعه به کتابخانه دانشکده الهیات دانشگاه فردسی مشهد منتقل شده است.)
- **مینوی:** مجتبی مینوی
- **نجومی:** مجموعه سید مرتضی نجومی
- **نسخه پژوهی:** مجموعه‌ای با همین عنوان که چند شماره از آن از طرف کتابخانه مجلس شورای اسلامی و به کوشش ابوالفضل حافظیان منتشر شده است.
- **نشریه:** نشریه کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران
- **نک:** این علامت به معنای «نگاه کنید» می‌باشد و در موارد ارجاع به کار رفته است. ارجاع دو گونه است: گاهی عنوان ارجاع داده شده کلاً در جای دیگری که راهنمائی شده، ثبت شده است و گاهی قسمتی از عنوان ارجاعی در محل دیگری ثبت شده است که در واقع به معنای «نیز نگاه کنید» می‌باشد.
- **نواب:** کتابخانه مدرسه نواب مشهد
- **نمازی:** کتابخانه مدرسه نمازی خوی
- **نوربخش:** کتابخانه نوربخش (خانقاه نعمت اللهی تهران)
- **وابسته به:** این اصطلاح در جایی به کار رفته که کتاب معرفی شده به اثری دیگر وابسته است و بیشتر در مورد شرح‌ها، حاشیه‌ها، تعلیقه‌ها، منتخب‌ها، مختصرها، گزیده‌ها، و ترجمه‌ها به کار رفته است و نام کامل اثر اصلی، همراه با نام مؤلف آن معرفی شده است و در صورت نیاز می‌توانید به اثر اصلی مراجعه کنید.
- **وزیری:** کتابخانه وزیری یزد
- **همانند:** این کلمه در جایی به کار رفته، که اثر معرفی شده فاقد نام مؤلف است و چند نسخه از آن در کشور وجود دارد و به معنای آن است که نسخه‌ها یک اثر است.

آوانگاری و اختصارات

در آوانگاری عناوین کتاب‌ها چند نکته هست که باید یادآوری شود:

۱- در آوانگاری فقط حروفی که تلفظ می‌شوند، ضبط می‌گردند. مثال: آداب الشریعه = ādāb-oš šarīʿa

۲- عنوان کتاب‌های فارسی با تلفظ فارسی و عنوان کتاب‌های عربی با تلفظ عربی آوانگاری شده‌اند.

مثال: آداب صوفیه =ādāb-e sūfīye

آداب الصوفیه =ādāb-uṣ ṣūfīya

۳- کلمات و ترکیباتی که از زبان‌های دیگر (از جمله عربی) به فارسی وارد گردیده، با تلفظ متداول در فارسی ضبط شده است.

مثال: اسطرلاب = ostorlāb

ابواب الجنان =abvāb-ol jenān

۴- چون در آوانگاری مقصود فقط نشان دادن تلفظ کلمات است، حروف اول عناوین مانند دیگر حروف کوچک نوشته شده است.

۵- برای آوانگاری کلماتی که بارها تکرار شده‌اند، از اختصار استفاده شده است.

ترجمه	tarjuma(t) / tarjome	t.
دیوان	dīvān / dīwān	d.
رساله	risāla(t) / resāle	r.
شرح	šarh / šarḥ	š.
کتاب	ketāb / kitāb	k.
منتخب	montaxab / muntaxab	mn.
منظومه	manẓūma(t) / manzūme	mnz.
مختصر	moxtasar / muxtaṣar	mx.

الف - آوانگاری کلمات و ترکیبات فارسی:

۱. مصوت‌ها:

اَ	در کلمه	زَن	a
اِ	در کلمه	دل	e
اُ	در کلمه	گُم	o
آ	در کلمه	راه	ā
او	در کلمه	سود	ū
ای	در کلمه	بیرون	ī

۲. صامت‌ها:

ء، همزه	ʾ
ب	b
پ	p
ت،ط	t
ث، س، ص	s
ج	j
چ	č
ح، ه	h
خ	x
د	d
ذ، ز، ض، ظ	z
ر	r
ژ	ž
ش	š
ع	ʿ
غ، ق	q
ف	f
ک	k
گ	g
ل	l
م	m
ن	n
و	v
ی	y

ب - آوانگاری کلمات و ترکیبات عربی:

۱. مصوت‌ها:

فتحه	a
کسره	i
ضمه	u
آ	ā
او	ū
ای	ī

۲. صامت‌ها:

همزه	ʿ
ب	b
ت	t
ث	ṯ
ج	j
ح	ḥ
خ	x
د	d
ذ	ḏ
ر	r
ز	z
س	s
ش	š
ص	ṣ

ض	ḍ
ط	ṭ
ظ	ẓ
ع	ʾ
غ	ġ
ف	f
ق	q
ك	k
ل	l
م	m
ن	n
ه	h
و	w
ی	y

الروضة

الروضة

● **الروضة** / کیمیا / عربی

ar-rawḍa

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۷/۳۲

آغاز: بسمله. حمدله ... و انا اذکر فی هذا الکتاب العلة فی زحل و تأثیره و تدبیره

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در نسخه ما تنها دیباچه آن آمده؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۱ص (۵۸ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶ – ۴۴۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱۱/۳۲

آغاز: قد تقدم لنا قبل کتابنا هذا احد و ثلثون کتابا کل کتاب فی فن و فی کتابی هذا اذکر العلة فی زحل و تدابیره بحسب الطاقة و قد سمیت کتابی هذا کتاب الروضة و انا استوفی فیه الکلام علی زحل بحسب ما وصلنا الیه من ذلک؛ **انجام:** فهذا ما فی الفضة من التدبیر و فی جمیع الاجسام کلها فاعرفها و اعمل بها ان شاء الله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۸۸ق؛کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۸۳پ– ۸۵ر)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲ – ۶۱۶]

● **الروضة** / عرفان و تصوف / عربی

ar-rawḍa

اصفهانی، معمر بن احمد، – ۴۱۸ ؟ قمری

esfahānī, ma‘mar ebn-e ahmad (- 1028)

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۷۸/۸

بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: نخودی، ۱۰ص (۱۳۱–۱۴۰)، قطع: وزیری [نشریه: ۵ – ۲۲۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۷۴۲]

● **الروضة = روضة الادیب** / شعر / عربی

ar-rawḍa = rawḍat-ul-adīb

صفی الدین حلی، عبدالعزیز بن سرایا، ۶۷۷–۷۵۰ قمری

safī-yod-dīn-e hellī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e sarāyā (1279 - 1350)

قصاید است به ترتیب قافیه.

[الذریعة ۶۱۵/۹ و ۶۸۹؛ دنا ۹۸۷/۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۳۴/۱

آغاز: بسمله. هذا ما خدم به بخزامة مالك الرقاب رقا و حقاً سلطان الزمان ... حرف الالف: ... الوصال مخافة الرقباء ×× و اتتک تحت حنادس الظلماء؛ **انجام:** یانع العود و اهب القودها ×× فی الحود حتف العدو فتح الولی(تمت الروضة بحمدالله ... و یتلوها ... دیوانه ...)

خط: نسخ، کا: حسن بن علوی بن علی موسوی، تا: ۱۱۹۰ق؛ جلد: میشن قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۲سم [ف: ۸ – ۱۷۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۸۴/۷

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ:فرنگی،جلد: مقوا، ۲۲گ (۱۲۷ر–۱۴۸ر)، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۴۱۰۸]

● **روضة ...** / اخلاق / فارسی

rawze

صادق المعانی، لطفعلی

sādeq-ol-ma‘ānī, lotf-‘alī

بخشی از کتابی است در آداب و اخلاق. این کتاب در چند روضه بوده و فقط پنج روضه آن در نسخه حاضر موجود است، عنوان روضه‌های آن چنین است: روضه ۲. ترشیح شقایق حکم که به رشحات سحاب کرم در زمین قلوب حکما و اراضی

خواطرشان خاسته و به شرح بیان آن مطاوی دفاترشان آراسته؛ روضه ۳. بیان شکفتن شکوف‌های باغستان حکومت و ایالت که متضمن میوه‌های نصفت و عدالت است؛ روضه ۴. وصف میوه باغستان جود و کرم و شکوفه ریز بستان پیزی دینار و درم؛ روضه ۵. تقریر اقت حال بلبلان چمن عشق و محبت و حرقت بال؛ روضه ۶. وزیدن نسایم ملاطفات و روایح مطایبات.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۳۳-۱۷/۱۱۳

آغاز: گذرانیدی هیچ برا ... رباعی ای مهر که نیست چون تو عالم گردی ... شیخ ابوالحسن خرقانی قدس الله تعالی سره روزی با اصحاب خود گفت که چه بهتر بود گفتند شیخا تو هم بگوی گفت دلی که دروی همه یاد کرد او بود؛ **انجام:** و هر که زن ندارد عیش جهان ندارد پنجم نوشته بود که هر که این چهار را ندارد غم ندارد دنیای فانی بقایی ندارد. هر که خواند دعا طمع دارم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۱۴۹]

● **الروضة** / اخلاق / عربی و فارسی

ar-rawḍa

تبریزی، لطفعلی بن احمد، - ۱۲۶۲ قمری

tabrīzī, lotf-'alī ebn-e ahmad (- 1846)

احادیث و روایات صادره از خاندان عصمت و طهارت در باب اخلاق و مواعظ را در عناوین «روضة، روضة» بیان کرده است. گویا بخش فارسی آن از شخص دیگری به اصل کتاب الحاق شده است. باید با کتاب قبلی سنجیده شود؛ محتملاً یک کتاب باشد.

[الذریعة ۲۸۳/۱۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۳۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و اله الطاهرین روضة یا ایها الذین امنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون؛ **انجام:** وفیه عن محاسن البرقی عنه عن بعض اصحابنا رفعه فی قول الله تبارك وتعالی و لتکبر و الله علی ما هداکم قال التکبیر التعظیم و الهدایة الولایة

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شعبان ۱۳۰۴ق؛ تملک: محمدباقر بن محمد علی به تاریخ محرم ۱۳۴۵؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۲۳گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۵]

● **روضه** / حدیث / فارسی

rawze

ملا علی اکبر

mollā 'alī akbar

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۹

آغاز: بسمله، حمدله، در ذکر ولادت با سعادت ... سمات اشرف مخلوقات و سید کائنات؛ **انجام:** رسالت بعد از زیارت قبر با جلالت روانه مدینه گردیدند ... که کتاب بسیار مطول نباشد تمام شد کتاب بسیار مطول نباشد تمام شد کتاب ... د ردست ملا عبدالحمید ... و اگر نمیخوانید بز اختیار با شماست سنه ۱۲۵۷

خط: نستعلیق، کا: روضه‌خوان تبریزی، ملا عبدالحمید بن ملا علی محمد، تا: ۱۲۵۷ق [رایانه]

● **الروضة** / فضایل و مناقب / عربی

ar-rawḍa

روایاتی که در فضایل و مناقب و معجزات امیرالمؤمنین امام علی بن ابی طالب رسیده، در این کتاب، به‌وسیله مؤلفی شیعی و ناشناس، از قرن هفتم هجری، گردآوری شده است. در منابع مختلف، تألیف این کتاب به بزرگانی همچون شیخ صدوق (- ۳۸۱ق) و شاذان بن جبرئیل قمی (زنده سال ۵۵۸ق) منسوب شده است؛ ظاهراً این انتساب‌ها صحیح نباشد؛ چرا که مؤلف در ابتدای کتاب آورده است: «قال جامع هذا الكتاب: حضرت الجامع بواسط يوم الجمعة سابع عشر ذی القعدة سنة احدی و خمسين و ستمائة و تاج الدين نقيب الهاشميين يخطب بالناس على اعواده ... و عن الفاروتی حكاية عنه انه قال يوم على منبره و مجلسه يومئذ مملواً بالناس فی جمادی الآخر سنة اثنين و خمسين و ستمائة بواسط ما رواه عن ابن عباس ...». بر اساس آنچه گفته شد، مؤلف از سال ۶۵۱ و ۶۵۲ق و شهر واسط یاد می‌کند و این سال با تاریخ وفات شیخ صدوق و شاذان قمی فاصله بسیار دارد. از عبارت مطلع کتاب برمی‌آید که مؤلف شیعه باشد: «الحمد لله الذی هدانا الی أصح المذاهب و عرفنا بنفسه مصابيح نور الغياهب ...». مؤلف از کتاب دیگر خود به نام «در المناقب» چنین یاد می‌کند: «... فانه لما وفق الله الی كتابة در المناقب فی فضايل سر الاسرار علی بن ابی طالب ليكون لی فی الاسفار و الاقامة مصاحب و فی الآخرة ذخيرة لدفع النوائب و قد جمعت فيه ما نقل عن الثقاة و اتفق عليه الرواة ...». در نسخه‌های دیگر از کتاب الروضة، پس از عبارت فوق، آمده است: «جمعت فی كتابی هذا الذی سميته الروضة مما يشتمل علی فضائل علی بن ابی طالب ...». براین اساس، علامه طهرانی در الذریعة، مؤلف کتاب در المناقب و کتاب الروضة را یکی دانسته است. مرحوم دانش پژوه، این کتاب را گزیده‌ای از «الفضائل» منسوب به شاذان بن جبرئیل قمی دانسته است. مرحوم بهاری همدانی رساله‌ای در رد انتساب کتاب‌های الفضائل و الروضة به شاذان بن جبرئیل نگاشته که در میراث شهاب، به چاپ رسیده است. نسخه‌های روضه در آغاز و انجام و عبارات متن، تفاوت‌هایی با هم دارند. در ابتدای نسخه عکسی حاضر، نام کتاب «در المناقب» ثبت شده و در یادداشت دیگری آمده است: «در بحر المناقب للشيخ المحدث

العارف جمال الدين محمد بن احمد الحنفى الموصلى الشهير بابن حسنويه المتوفى سنة ۶۸۰». همچنین این نسخه عکسی، در معجم الآثار المخطوطه حول الامام علی بن بی طالب، به عنوان «در المناقب فی فضائل الامام علی» از جمال الدین محمد بن احمد موصلی حنفی شهیر به حسنویه (درگذشته سال ۶۸۰ق) معرفی شده است. چنان که گذشت، این کتاب الروضة از مؤلفی شیعی و ناشناس است که همو نویسنده در المناقب است و نام «ابن حسنویه حنفی» را در منابع شرح حال نگاری نیافتیم، البته از فردی به نام محمد بن حسنویه حنبلی در منابع یاد شده است و ابوحامد احمد بن محمد بن حسنویه بن یونس هروی (-۳۶۹ ق) نیز در سیر اعلام النبلاء (۲۹۱/۱۶) معرفی شده است.

چاپ: الروضة، در جنگی به کوشش حسین بن آقا میر محمد خوانساری، در ۹ ربیع الاول ۱۳۱۱، در قطع رحلی و به خط نسخ، چاپ سنگی شده است، که در آن نخست علل الشرایع صدوق و دوم معانی الاخبار، سپس همین روضه (ص ۱۶۲) آمده و به خط علی بن محمد مؤمن طالقانی مرجانی، در سال ۱۳۱۰ ق کتابت شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۶عکسی

آغاز: الحمد لله هدانا الی اصح المذاهب و عرفنا بنفسه بمصابیح نور الغایب محمد النبی المبعوث من خلاصة هاشم؛ **انجام:** ان یسأل حاجتین فتقضی احدیهما و یمنع الاخری و من أحب الذکر فلیستشعر الصبر.

نسخه اصل: کتابخانه‌ای شخصی، در ایران؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۶۰ص، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۳]

● **الروضة** / گوناگون / عربی

ar-rawḍa

در این کتاب عربی که عنوان‌های «روضة، روضة» دارد از کافی و روضة الواعظین و حبیب السیر و روضة الشهداء و از مجلسی و سید نعمة الله جزایری و قوام سخنانی آورده شده و مبوب نیست. جلد نخستین آن (نسخه ما) سرگذشت حسین بن علی است و شاید از میرزا لطفعلی بن احمد بن لطفعلی تبریزی درگذشته ۱۲۶۵ باشد.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۶۶

آغاز: بسمله. حمدله ... روضة من ان لم یکن فی عنقه عقد بیعة و عهد لزوم طاعة لاحد من الطواغیت لامن ابی بکر و لامن عمر؛ **انجام:** هذا الذی زائره کالذی ×× حج الی الکعبة فی کل عام (باب مزار - زیارت حسین که چند کلمه فارسی هم در آن دیده می‌شود).

خط: نسخ، کا: علی بن شیخ المجید شالی، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۲۷۱گ، ۲۰ سطر(۱۰×۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵ - ۶۰]

● **روضه** / تاریخ معصومین / عربی

rawza

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۲۰

بی‌کا، بی‌تا؛ بیاض روضه؛ خریداری از محمد یاراحمدی [رایانه]

● **روضة** / تاریخ / فارسی

rawze

کتابی در هفت «باب» است، پنج باب اول در تاریخ پنج تن آل عبا و باب ششم در احوال و طفلان مسلم بن عقیل و باب هفتم در احوال مسلم بن عقیل. در آخر نسخه کلمه «روضة ...» خوانده می‌شود.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۰۱

آغاز: الحمدلله الذی عظم اجور الصابرین فی اعلی علیین و ارتقی الشهداء؛ **انجام:** به نزد یزید پلید بشام فرستاد، و الله اعلم بحقایق الامور

خط:نستعلیق زیبا،کا:عبدالرحمان خراسانی، بی‌تا، به خواهش میرزا حیران خراسانی؛ تملک: آقای شیخ احمد قالی شور؛ جلد: تیماج زیتونی، ۱۱۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [مؤید: ۳ - ۹۹]

● **روضه** / تاریخ معصومین / فارسی

rawze

شامل هفت مجلس روضه: ۱. شب عاشورا؛ ۲. علی اصغر؛ ۳. زعفر جنی؛ ۴. مجلس ابن زیاد؛ ۵. مجلس یزید؛ ۶. مرخص شدن اهل بیت؛ ۷. ورود به مدینه.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۹۹

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛اندازه:۱۵/۵×۲۱سم[نسخه‌پژوهی:۲- ۱۶۹]

● **روضه** / مراثی / فارسی

rawze

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۱۸

کا: حسین بن محمد، تا: ۱۲۶۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۰۷گ، اندازه: ۱۴/۶×۲۰/۹سم [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از آزیتا نامجو [رایانه]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۹۴۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:

۱۳/۳×۲۰/۳سم [رایانه]

● **روضه** / تراجم / فارسی
ravza

در یادداشت بر کتاب و صفحه ۷۴ نسخه چنین نوشته شده: «روضه الاول فی ذکر حکماء اسلام و اشعار ایشان». گویا قسمتی از ریاض پنجم میرزا محمد حسن متخلص به «فانی» است و کتاب ریاض الجنه در هشت روضه به سال ۱۲۱۵ تألیف یافته. نسخه حاضر روضه اول از کتاب روضات می‌باشد. از ذکر احوال ابوعلی سینا شروع و به خیام و قاآنی ختم می گردد.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۳۷/۲

آغاز: در اسلام بعد از فاریابی قرین او را نیابی؛ **انجام:** ملاحظه شد بعضی از اشعارش را ذیل این گلشن آمد
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: لیمویی، جلد: تیماج قرمز، ۴۱گ (۵۳ر-۹۳ر)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

● **روضه = شرح اصول** / کلام و اعتقادات
rawze = š.-e osūl

مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۲۷
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

● **روضه** /
rawze

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۴۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سید محمد حسینی [رایانه]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۹۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۸۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از دکتر علی اصغر مقصودی [رایانه]

● **روضة الآمال فی ترجمة زبدة الأعمال** / دعا / فارسی
rawzat-ol āmāl fī tarjomat-e zobdat-el a‘māl
زنوزی، محمد حسن بن عبدالرسول، ۱۱۷۲-۱۲۱۸قمری
zonūzī, mohammad hasan ebn-e ‘abd-or-rasūl (1759 - 1804)
تاریخ تألیف: جمعه عید نوروز ۲۵ شوال ۱۲۱۴ق؛ محل تألیف: خوی
«زبدة الأعمال» کتابی است از مترجم در زبده تعقیبات و اعمال لیالی و ایام و ساعات و روزهای هفته و ماه‌های دوازده‌گانه و بعضی از متفرقات دیگر، ولی چون عربی بود و فارسی‌زبانان از آن بهره نمی‌بردند، به درخواست جمعی از متدینین آن را به فارسی برگرداند. مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه: در اذکار متعلق به نماز و مقدمات آن؛ باب ۱. تعقیبات نمازهای پنج‌گانه؛ باب ۲. اعمال روزهای هفته و دعاهای صبح و شام؛ باب ۳. اعمال ماه‌های دوازده‌گانه؛ خاتمه: در اوراد و اذکار و ادعیه متفرقه.
آغاز: الحمدلله باریء البرایا کلها من الأدانی و الأقاصی و الصلاة علی النبی العربی المبعوث علی کل مطیع و عاصی ... و بعد، چنین گوید ... که این عبد ناتوان در سوالف زمان به حسب خواهش بعضی از اجله و اعیان ...
[دنا ۹۸۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۴۹/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۳۱
خط: نسخ، کا: ملاقاسم بن مصطفی خوئی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۱۴ق؛ تملک: علی اکبر شمس العلما؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۹۰]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۲۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** این حاصد فروع الغی و الشقاق، این طامس ... نوشته نیست
تا بخشی از باب دوم به پایان رسیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۸۸گ، ۱۷-۱۸ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲سم [ف: ۴۰ - ۴۰۹]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۲۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس بمفزع خدا رسید و منقطع شد قلم مؤلف فقیر ممتحن ...
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۲۲ - ۲۲]

← روضة الابرار ≻ روضة الاطهار فی قبور الاطهار

● **روضة الابرار = شرح نهج البلاغه** / شرح حدیث / فارسی
rawzat-ol abrār = š.-e nahj-ol-balāqa
زواره ای، علی بن حسن، ق ۱۰ قمری
zavvāre’ī, ‘alī ebn-e hasan (- 16c)
وابسته به: نهج البلاغة شریف الرضی، محمد بن حسین (۳۵۹-۴۰۶)
تاریخ تألیف: اواخر شوال ۹۴۷ق
ترجمه و شرح بسیار مختصری است از نهج البلاغة. نویسنده آن می گوید: «دیدم کلام آن حضرت را که می‌گردد بر سه قطب اول خطب‌ها و اوامر، دویم نامه و رسایل، سوم حکمت‌ها و مواعظ، پس عزم جزم کردم به توفیق الهی از برای هر نوعی از این مذکورات بابی از ابواب و زیاد گردانیدم ورقی چندی را از بیاض در آن باب ...».

آغاز: بسمله. الحمدلله علی نعمائه و الشکر علی آلائه ... و بعد مخفی نیست که بعد از کلام حضرت رب العالمین و سید المرسلین (ع) کلام معجز نظام امیر المومنین است که ...
انجام: اتمام فرموده این کتاب بلاغت مآب را در ماه رجب المرجب که گذشته بوده است چهار صد سال از هجرت سید عالم (ص) و اتمام این ترجمه در اواخر ماه شوال ... در نهصد و چهل و هفتم از سال هجرت و الحمدلله علی الاتمام. التماس از مومنان با احترام آنکه چون نظر اندازند مترجم را بدعای خیر یادآوری نمایند و خلل و زللی که از روی نسیان و غفلت درو وقوع یافته باشد از روی لطف و شفقت اصلاح فرمایند.
[الذریعه ۲۸۵/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۴۷۱/۶؛ دنا ۹۸۸/۵ (۱۶ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۵۶
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: شعبان ۹۴۹ق؛ مجدول؛ وقف مدرسه رضویه، خریداری ۱۱۴۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۴۴گ، ۲۰سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۷ – ۴۰۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۹–فیروز
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۵۳ق؛ محشی به نقل از کتب فرهنگ عربی؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۱۸ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۲۱ – ۱۰۶]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۶۷
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن مهدی حسینی سمنانی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۳۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۳ – ۴۱۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۶۹
آغاز: نسخه ما از ترجمه خطبه «احمدالله علی ما قصی من امر ...» است؛ **انجام:** سید قدس سره اتمام فرموده این کتاب بلاغت مآب را در ماه رجب المرجب که گذشته بود چهار صد سال از هجرت سید عالم صلی الله علیه و آله و سلم و اتمام این ترجمه که بقلم خلاص رقم پذیرفته بود در اواخر ماه شوال ختم بالخیر و الاقبال در نهصد و چهل و هفتم از سال و الحمدالله علی الاتمام و صلی الله علی محمد سید الانام و آله و عترته الکرام التماس از مؤمنان با احترام آنکه چون نظر اندازند درین ترجمه بعین کفایت بی غایت مترجم را بدعای خیر یادآوری نمایند و خلل و زللی که از روی نسیان و غفلت درو وقوع یافته باشد از روی لطف و شفقت اصلاح فرمایند اللهم اغفرلنا و لهم با عارف المذنبین و یا رب العالمین بحق سید المرسلین و الائمة المعصومین الطبین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین: آمین یا رب العالمین.
خط: نسخ، کا: قرن ۱۰ و ۱۱، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۵۹گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۸ – ۱۲۰]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۶۷
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن مهدی حسینی سمنانی، تا: قرن ۱۱؛ تملک ۱۲۴۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۳۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۴ – ۸۶۵]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۳۲–ف
نسخه اصل: کتابخانه ملی ش ۲۹۹۴؛ کا: هدایة الله بن ابی الحسن شیرازی، تا: ربیع الاول ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: آغاز [فیلمها ف: ۱– ۱۳۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۸۲
خط: نسخ و نستعلیق، کا: حیدر بن محمد، تا: ۱۸ رمضان ۱۰۶۵ق، جا: کشمیر؛ تملک: حاج میرزا شفیع منشی باشی سرکار فیض آثار؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۳۹۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۵/۹سم [ف: ۳ – ۴۱۷]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۸۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین اسفراینی، تا: سه‌شنبه ۸ ربیع ۱۰۷۵ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه میر عبدالله برادر اسدالله کشمیری که نسخه را بر همسرش سیده دختر سید بدرالدین کربلایی و فرزندان او وقف کرده همراه مهر « ... الحسینی» (بیضی)؛ واقف: میر عبدالله، کاغذ: فرنگی، جلد: چرم زرشکی، ۳۵۱گ، ۲۳–۲۵ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۴۰ – ۳۱۵]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۰
آغاز: عموم فایده مرتکب ترجمه آن شد؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: شیر علی، تا: ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن [الفبائی: – ۲۸۸]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ مجدول، با دو سرلوح زرین؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مشکی، ۳۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۴/۵سم [ف: ۳ – ۴۱۷]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۶
آغاز: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: ابن نظام الدین محمد زمان، تا: ۲ جمادی الاول ۱۰۸۹ق؛ مهر: مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، ناصرالدین شاه (شاه شاهان ناصرالدین)؛ جلد: مقوای روکش تیماج، ۷۳۲ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۳۳]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن چنان سقفی که گردانیدی او را جای نقصان شدن لیل و نهار
جلد ۱، از ابتدا تا «کلام فی الجلبین علی عثمان» است و ادامه نسخه در نسخه بعدی (۲۸۵۴۹) می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۹۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: حنایی کشمیری، جلد: میشن سبز، ۲۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۱/۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۳۶]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۴۹

آغاز: لیل و نهار و محل ... آفتاب و ماه و مواضع اختلاف ستاره‌های سیار که آن زحل و مشتری و مریخ؛ **انجام:** یا غافر المذنبین و یا رب العالمین بحق سید المرسلین و الائمة المعصومین الطیبین صلوة الله و سلامه اجمعین

جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق، ادامه نسخه قبلی (۲۸۵۴۸) است؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: حنایی کشمیری، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۳۴۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۱/۸ سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۳۷]

۱۴. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد شریف کارانی، محمد صادق، تا: ربیع الاول ۱۱۰۴ق؛ مجدول؛ مهر: «یا ناصر»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور مشکی، ۶۹۳ص، ۲۵ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: – ۱۵۶]

۱۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۶۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۷۱]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۹-فیروز

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سر لوح، مجدول، محشی، دارای کمند زنگار، بر چند برگ اضافی اول و آخر این نسخه یادداشت‌ها و اجازات و انهائاتی که در نسخه‌ای از نهج البلاغه بوده نقل شده از جمله: گواهی قرائت و سماع شرف الائمه علی بن محمد بن حسین متطبب به خط و امضاء محمد بن نصر بن محمد بن علی مورخ ۵۸۷ و دیگر گواهی قرائت و اجازه روایت از همین محمد بن ابی نصر به نام پسرش ابو نصر علی بن محمد. و دیگر اجازه روایت نهج البلاغه از سید ضیاء الدین علم الهدی – که خود با واسطه سید ذوالفقار محمد بن معبد حسنی از شیخ ابوجعفر طوسی روایت می‌کند – به ابو نصر علی بن ابی سعد بن حسن بن ابی سعد طبیب (به نقل از خط ابونصر). و همچنین یادداشت‌های دیگر به نقل از خط همین ابونصر از جمله شعرهایی درباره نهج البلاغه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مذهب، ۶۲۰ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۲۱ – ۱۰۷]

۱۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز و انجام: برابر

کا: سید یوسف، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۳۱۰گ، قطع: رحلی [ف: – ۱۴۱]

۱۸. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه:۱۹

بی‌کا، بی‌تا؛ از روی خط مصنف به خط حسن مؤمن نوشته شده [نشریه: ۷ – ۷۶۷]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن ناصر حسینی گیلانی ملاطی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ – ۳۵۷]

● روضة الابرار / تاریخ / ترکی

rawzat-ol abrār

چلپی زاده، عبدالعزیز قره، ق۱۱ قمری

čalapī zāde, ‘abd-ol-‘azīz qara (- 17c)

در تاریخ پیامبران گرامی و پیغمبر اکرم اسلام (ص) و همچنین تاریخ خلفاء راشدین و سلاطین آل عثمان، که پس از کتاب دیگرش «مرآة الصفاء» تألیف شده و مشتمل است بر چهار «فصل» و تواریخ تا سال ۱۰۱۴ را دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۵۹

آغاز: نسیم عنبر شمیم حمد و سپاس و گلدسته نو بسته ثنا و شکر بی قیاس نامزد خدمت رفت و روب شاخه بارکاه کبریا پناه؛ **انجام:** نادماً در دولت نواله رو یمل ایدوب لمصلحة سال جلوسدن برو روم ایلی حصارنده

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛تملک:محمد سعید کتخدا ولی افندی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۶×۷۰سم [ف: ۸ – ۳۹۰]

● روضة الابرار / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-ol-abrār

لطف الله بن محمد

lotf-ol-lāh ebn-e mohammad

به امر: امیر علیشیر نوائی

مؤلف کتاب حاضر را در بیان شرح حال حضرت رسول اکرم (ص) از بدو تولد تا زمان رحلت و همچنین حوادث زندگانی حضرت علی (ع) تا هنگام شهادت را تألیف و به نام «روضة الابرار» نامیده است.

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۷۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم – عنوان صحیفه مرادات و فهرست مجموعه سعادات مبنی از حکایات ناقدان سیر عظام سلف و مبتنی به روایات خبر کرام خلف حمد و ثنای واجب الوجودی است که هستی جمیع موجودات پرتوی از مقتضای جود و احسان اوست؛ **انجام:** تمت الکتاب بعون الملک الوهاب بتاریخ اثنی عشر شهر جمدی الثانی سنه تسع و سبعین بعد الالف من هجرة النبویه المصطفویه المحمدیه علیه الف الف الصلوة و التحیه ... کتبه العبد الفقیر الحقیر المذنب الاثم الضعیف ... ابن محمد قاسم الشریف محمد شفیع کارزاری عفی عنهما

خط: نستعلیق خوب، کا: محمد شفیع کارزاری ابن محمد قاسم الشریف، تا: جمادی الثانی ۱۰۷۹ق؛ مجدول زرین، با یک سرلوح مذهب به طرح گنبد؛کاغذ:اصفهانی شکری، جلد: مقوای روکش تیماج گلی، ۵۹۴ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷/۵سم [ف: ۱ – ۵۷۳]

● روضة الابرار المبین لحقائق الاخبار / تاریخ / ترکی

rawzat-ol abrār-il mobīn le-haqā'eq-el axbār

قره چلبی زاده، عبدالعزیز بن حسام الدین حسین، - ۱۰۶۸ قمری

qara čalabī-zāde, 'abd-ol-'azīz ebn-e hesām-od-dīn hoseyn (- 1658)

مؤلف پس از اینکه کتاب «مرآة الصفا فی تاریخ الانبیا» را تألیف نمود بر آن شد که کتاب مفصل‌تری در تاریخ عمومی بنگارد. این کتاب دارای چهار «فصل» و دو «تکمله» است: فصل ۱. احوال انبیا؛ فصل ۲. حالات پیغمبر اکرم (ص)؛ فصل ۳. تاریخ پادشاهان اسلام؛ فصل ۴. تاریخ پادشاهان عثمانی؛ تکمله فصل اول: در احوال پیغمبران ناشناخته؛ تکمله فصل سوم: در پادشاهان مشهور قبل از اسلام.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰

آغاز: نسیم عنبر شمیم حمد و سپاس و گلدسته نو بسته ثنا و شکر بی قیاس نامزد خدمت رفت و روب ساحت بارگاه کبریا پناه؛ **انجام:** احمد پاشا جالس مسند وکالت عظما اولدی فی شعبان سنه ... بران روم ایلی سیاوش پاشایه.

خط:رقعی،بی‌کا،بی‌تا؛تملك: ابوبکر شفیق الحسینی، محمد صادق بن محمود، محمد عاقل کاشف زاده و مهر «محمد عاقل» (دایره)؛ جلد: مقوایی، ۱۶۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۳۹۴]

● **روضة الاحباب** / مواعظ / فارسی

rawzat-ol-ahbāb

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-ق۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī' (1801 - 19c)

۳۰ «مجلس» است در مواعظ ماه مبارك رمضان آن‌گاه که وی از قزوین به اصفهان مراجعت نموده و در مسجد ذوالفقار آن شهر به سال ۱۲۶۶ق در سن ۳۷ سالگی منبر می‌رفته و آنها را برای استفاده دیگران تنظیم و به صورت کتاب درآورده است. این کتاب، یکصد و سومین کتابی است که نگاشته است. نامی از این کتاب در الذریعة نیامده است.

[دنا ۹۸۸/۵؛ الذریعة ۱۶۴/۱۸؛ تذکرة القبور ۳۴۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۶۹/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد، عرضه می‌دارد فقیر بنده رو سیاه ... که بعد از ختم موازی یکصد و دو مجلد کتب و رسائل مؤلفه و مصنفه در هر فنی؛ **انجام:** و از ایشان بسی کشت و بسی انداخت تا باقی ایشان را ... سرا پرده معاویه پس برگشت ...

شامل ۱۳ مجلس می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: حدود ۱۲۶۶ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «ح» و غیر آن؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۴۷-۹۱)، ۱۵-۱۶ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف:۳۴-۷۷۱]

● **روضة الاحباب** / شعر / کردی

rawzat-ol-ahbāb

کرد، قاسم بن ابی بکر

kord, qāsem ebn-e ābūbakr

منظومه مفصلی است به کردی در شرح حالات و وقایع حضرت سید الشدا امام حسین (ع) از آغاز حرکت از مدینه تا حالات اسیران در شام.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۱

آغاز: داماد رسول شیر خداوند ×× بند بر برگیر درجه خیبر کند / شادی دلال سوز نه بحر نه شط ×× موحب ملعون به تیغ کرد دولت؛ **انجام:** حسین حسین شهید مقتول ×× صلوات بدیدار اولاد رسول / بوبکر قاسم شاه علمدار ×× صلوات سلام هزار هزار

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۲۴۸]

● **روضة الاحباب فی سیرة النبی و الآل و الاصحاب** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / فارسی

rawzat-ol-ahbāb fī sīrat-en nabī va-l āl va-l ashāb

جمال حسینی، عطاءالله بن فضل الله، - ۹۳۰ ؟ قمری

jamāl hoseynī, 'atā'-ol-lāh ebn-e fazl-ol-lāh (- 1524)

اهدا به: امیر علیشیر نوائی (۸۴۴-۹۰۶)

تاریخ تألیف: ۸۸۸ق

مؤلف از فقیهان روزگار شاه سلطان حسین در هرات بوده و در مدرسه سلطانیه آن شهر تدریس و در مسجد جامع آنجا وعظ می‌کرده است. این کتاب را در دو جلد به پایان برده است (در چاپی سه جلد است)، در سال ۹۰۳ ق در آن دست برده و به آن افزوده است. در مجموع دارای سه «مقصد» است: مقصد ۱. سرگذشت پیامبر اکرم در سه «باب»: ۱) بیان نسب اطهر آن سرور و ما یتعلق به، ۲) ذکر تاریخ ولادت آن حضرت و آنچه متعلق به ولادت اوست و شرح احوال و غزوات و سرایا و سایر وقایع که در مدت حیات آن سرور واقع شده و ذکر مرض و وفات آن حضرت و ما یتعلق بها، و در این باب خاتمه‌ای ذکر می‌شود در بیان کیفیت صلوات بران سرور و فضیلت ثواب آن، ۳) متخمات و مکملات فن سیرت، در هشت «فصل»: ۱- بیان عدد ازواج و سراری آن حضرت و شرح حال هر یك از ایشان، ۲- بیان عدد اولاد آن سرور از ذکور و اناث و بیان حال هر یك از ایشان، ۳- بیان فضایل آن حضرت و تعداد معجزات او، ۴- ذکر اوصاف و شمایل آن سرور، ۵- بیان عبارات سید سادات، ۶- بیان آداب و عادات خواجه کاینات، ۷- بیان مخصوصات آن

سرور، ۸- ذکر خدام و موالی و مواضع و عمال و کتاب و رسولان و مؤذنان و شعرا و خطبای آن حضرت و بیان اسلحه و امتعه و اثاث البیت و مراکب و دواب او و ما یتعلق بها؛ مقصد ۲. احوال صحابه در دو «باب»: ۱) معرفت رجال صحابه، ۲) معرفت نساء صحابه؛ مقصد ۳. احوال محدثان در سه «باب»: ۱) ذکر تابعین، ۲) ذکر تبع تابعین، ۳) ذکر جماعتی که بعد از تبع بوده‌اند. از کتاب گزین هم کرده‌اند و محمود مغنیساوی آن را به ترکی درآورده و برگل (۸۱۷/۲) از سه ترجمه آن گزارش کرده: ۱. ترجمه گزیده آن به ترکی، از محمود مغنساوی سال‌های ۱۱۰۶-۱۱۰۷ق، ۲. محمد نظر بن سید نیاز خیوقی به ترکی آسیای میانه‌ای، ۳. محمد رحیم خان در شهر خیوه نیز به زبان ترکی آسیای میانه.

آغاز: جلد اول: الحمد لله الذی من علی المؤمنین اذبعث فیهم رسولا منهم یتلو علیهم آیاته و اوضح لهم مناهج الصدق و الصواب ... اما بعد چنین گوید ... عطاءالله بن فضل الله الملقب بجمال الحسینی ... که بر نظر انوار اصحاب سیر مستقیمه و بر بصر از ارباب الباب و عقول سلیمه پوشیده نماند ...

جلد دوم: لک الحمد یا مسبب الاسباب و لک الشکر یا مفتح الابواب علی التوفیق لشروع فی الدفتر الثانی

جلد سوم (چاپی): کلام در بیعت فرق انام با حضرت امیر المؤمنین علی بن ... بر امر خلافت و حکومت خواص و عوام ...

چاپ: لکهنو، مطبع انوار محمدی، سنگی ۱۲۹۷ق ۷۰۸+۲۹۶+۷۲ ص؛ مهاباد ایران، کتاب فروشی سیدیان، ۱۲۹۷ق، سه جلد در یک مجلد.

[فهرستواره منزوی ۱۶۵۵/۳؛ مشترک پاکستان ۲۲۷/۱۰؛ دنا ۹۸۹/۵- ۹۹۰ (۶۱ نسخه)؛ الذریعة ۲۸۵/۱۱؛ ریحانة الادب ج ۴۲۷/۲؛ حاجی خلیفه ۹۲۲/۱؛ مشار فارسی ۲۷۰۳/۲ که نشانی ۲ چاپ آن را داده]

شرح و حواشی:

۱- آثار احمدی = روضة النبی فی الآثار المصطفوی؛ استرآبادی، احمد بن حسن (-۱۰)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** انجه زتو میسزد ان کن برو اللهم اجعل ... و اعهده فی الدارین علیه

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۹۰۳ق [الفبائی: - ۲۸۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مهر: محمد ابراهیم بن حسین علی سلطان بنی اردلان ۱۲۶۲؛ واقف: عبدالقادر کوی طبیب؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۵گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [سنا: ف: ۱ - ۱۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۵

آغاز: با سیصد نفر همراه عمر گردانید محمد بن اسحاق؛ **انجام:** و شرح قصه ارسال ایشان در باب سابق

شرح حال پیغمبر اسلام و جنگ‌ها و فتوحات او با کفار و آداب اقامه مسائل شرعی و دوستان و صحابیان و سفیران و فرزندان آن حضرت آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۸۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در انتهای صفحه آخر به خط حمایلی آمده: «هذا کتاب روضة الاحباب بخط مصنف رحمه الله در دار الخلافه شاهجهان آباد هدیه کرده شده اللهم وفقنی لتلاوته بحق النبی و آله»؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی، ۲۶۲گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶ - ۸۴۳]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اسید حضیر و سور بن عباده و عبادین بشر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوایی، رویه کاغذ مشکی، ۳۷۰گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰ سم [ف: ۶ - ۸۴۰]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۸۶

خط: نسخ، کا: عبیدالله بن عبدالله بن محمد بن مراد کیشی، تا: ذیحجه ۹۴۲ق؛ جا: سمرقند مدرسه سرای ملک خانم؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۱۸]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۲۸

مقصد دوم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ ذیقعده ۹۶۲ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری پارچه‌ای فرنگی، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱/۴سم [ف: ۳ - ۴۱۸]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لهم باحسان الی یوم الذین و سلم تسلیماً کثیراً برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۲ شعبان ۹۷۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۳۳۳گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۵]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۵۷-۲۷/۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** کار نگویم که چه سان کن برو ×× آنچه زتو می‌سزد آن کن برو اللهم اجعل احادیث نبیک محمد صلی الله علیه وسلم نور ابصارنا ... برحمتک یا ا رحم الراحمین

خط: نستعلیق، کا: شاه جلال بن علی اصغر، تا: پنج‌شنبه ۱۶ جمادی الاول ۹۸۴ق؛ جلد: مقوای با روکش پارچه زرد، ۵۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۰]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أصحابه الغر المحجلین و التابعین لهم باحسان الی یوم الدین و سلم تسلیماً کثیراً کثیراً برحمتک یا أرحم الراحمین ...

جلد اول، مشتمل بر حالات حضرت پیغمبر؛ خط: نسخ زیبا، کا: حسین بن محمد انصاری هروی، تا: اواخر رجب ۹۹۴ق؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح رنگین، روی برگ اول مطالبی است راجع به محمود پاشا و عثمان پاشا برادران جمال الدین (مؤلف) که

محمود قاجار نوشته؛ مهر: «افوض امری الی الله عبدالرحیم» (مربع)، «عبده الراجی کیومرث» (بیضی)، «از خدای ذو المنن توفیق میخواهد حسین» (بیضی)؛ واقف: حسین پاشا بن عبدالرحمن پاشا، ۱۲۳۹؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۸۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ - ۳۰۷]

۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۸۲

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۱۶۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۲ - ۶۲]

۱۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۲۹

جلد اول (مقصد اول)؛ خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن شجاع الدین احمد کاریزی، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با سرلوح مذهب، مجدول؛ ۵۴۹گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۶۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۳۲

آغاز: اهل علم را کافی است که خداوند تعالی در اثبات وحدانیت؛ **انجام:** اللهم نور باحادیث

تنها مقصد اول و فصل هشتم از باب سیوم را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مجدول، در آغاز و پایان منقولاتی از منح المکیه فی شرح الهمزیه ابن حجر مکی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲۷/۲ - ۶۷]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۳-طباطبائی

آغاز: من مخدومی و استادی و سیدی و سندی و مولای ... المخدوم علی الاطلاق ... بدین مهم خطیر شروع نمودم و از کتب احادیث و سیر و موالید؛ **انجام:** روزی به نزد وی رفتم با من گفت ای ابوحمزه می‌خواهم که

خط: میان نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عسلی، ۳۸۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۲۴ - ۴۳۸]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۲×۳۰/۲سم [ف: ۳ - ۴۱۸]

۱۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۱۲

از بیعت با علی تا پاره‌ای از وقایع سی و پنج هجرت و ناقص؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ نسخه دنباله شماره ۱۶۱۱ است؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۴؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مقوایی، ۱۷ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ - ۶۲]

۱۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنچه زتو میسزد آن کن برو. الهم اجعل احادیث نبیک ... یا اکر الاکرمین.

از آغاز تا شرح اثاثیه و متروکات پیامبر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه سپاهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴۹گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵ - ۶۱]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** می گفت نی تا در کرة سیوم پرسید که جبرئیل آمد گفت آری عنینیه پرسید.

مقصد اول، ادامه این نسخه در شماره ۲۸۵۹۵ می‌آید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج فرنگی زیتونی، ۲۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۲۵]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۶۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۶×۲۳/۳سم [ف: ۳ - ۴۱۸]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اجعل احادیث نبیك محمد مصطفی ... و اشرح بها صدورنا استعمل بها ابداننا انک رؤف رحیم ... و سلم تسلیما کثیرا برحمتك یا ارحم الراحمین.

نخستین مقصد روضة الاحباب است و در آن از سیرت حضرت محمد (ص) تاریخچه زندگی او آمده است. این مقصد در سه باب و باب سوم آن در هشت فصل ترتیب یافته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، روی برگ ۳۲۷ نسخه اندازه کفش پای چپ حضرت محمد (ص) ترسیم شده و در کنار آن حاشیه‌ای در خواص نعلین؛ تملک: سپهر ثانی مشیر افخم؛ کاغذ: ترکی زرد، جلد: تیماج مشکی، ۶۹۸ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۱۰ - ۴۱۰]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۵۲

آغاز: الکلام فی مناقب زوج البتول و ابن عم الرسول ... علی بن ابی طالب ... ارباب سیر ... آورده اند که امیرالمؤمنین علی ... امام اول است

انجام پس از عنوان «کلام در بیان علامات ظهور امام مهدی آخر الزمان» و عنوان دیگر «سخن در تبیین احوال تتمه صحابه ... بیان کرده می‌شود به حساب حروف تهجی. حرف الالف الحمزة ابن عبدالمطلب»: حرف الواو وهب بن قابوس ... به دست مبارک خود بردی که علمهای سبز داشت بر وی نوشته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه سرخ، ۲۵۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۴۱۸]

۲۱. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۹

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۰۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ - ۸۳]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۸

آغاز: برابر جلد دوم
نسخه به مقصد دوم در احوال یاران آغاز شده و فقط گزارش کارهای چهار خلیفه را در بر دارد بدین ترتیب: ۳۰ برگ نخست تاریخ ابوبکر است، و تا برگ ۱۱۶ تاریخ عمر خطاب، و تا گ۱۶۵ تاریخ عثمان را دربر دارد، و از اینجا تا پایان نسخه را بخشی جدا ساخته و گزارش کارهای علی تا پایان جنگ جمل را آورده است، و از اینجا آشکار می‌شود که جلد دوم پایان نیافته است ولی در برگ ۲۰۲پ نویسنده کتاب نوشته است: «تمت الجلد الثالث از روضة الاحباب»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۲۰۲گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ – ۵۸۱]

۲۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۱۴

آغاز: برابر
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲ – ۶۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۵۲

آغاز: میافزودند تا بحدی انجامید که بغیر از امتثال ... من الله تعالی و الاستمداد من الحضرت النبویة صلی الله علیه؛ **انجام:** ترا در زمان جاهلیت دوست میداشتم، در اسلام دوست ندارم، و الله که تو از چشم و گوش ...
جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه افتاده) و انجام (در باب سیم مقصد یکم افتاده)؛ مجدول؛ محشی با نشان «منه قدس سره»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۳۹۶گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵ سم [ف: ۱۳ – ۱۳۹]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۹۴گ، ۲۰ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۱۰۴]

۲۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۴۸

آغاز: برابر
جلد یکم؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ تا ۱۰۱۶ق؛ انجام: «غزل. ای ز تو بر دامن امید ما ... سلم تسلیما کثیرا، برحمتك یا ارحم الراحمین. تمت الدفتر الاول فی التاریخ اربعة عشر سنة الف من الهجره»؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۶۰۴ص، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ – ۱۲۷]

۲۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۶۱-عکسی

اصل نسخه: میردادخان افغان که در پیشاور پاکستان به خرید و فروش کتاب می‌پردازد. جلد ۱؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۰۱۸ق، ۶۰۴ص، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۲ – ۱۴۷]

۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۷۹-عکسی

اصل نسخه: میرداد خان افغان در پیشاور پاکستان. جلد ۲؛ خط: نستعلیق پخته، کا: صدرالدین شیخ منصور، تا: پنج‌شنبه ربیع الثانی ۱۰۱۸ق؛ ۱۵۰گ، ۲۵ سطر [عکسی ف: ۲ – ۱۴۷]

۲۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۵۰

انجام: فرمود تا کوچ کردند به جانب کوفه روان شد مؤیداً منصورا قریر المعین مظفراً مسروراً و الله اعلم بالصواب ... یا ارحم الراحمین
خط: نستعلیق پخته، کا: صدرالدین شیخ منصور، تا: پنج‌شنبه ربیع الثانی ۱۰۱۸ق، به دستور امیرحسن سید عبدالرزاق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا ته پارچه سرمه‌ای، ۳۱۶ص، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ – ۱۲۷]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۷۱

بی‌کا، تا: ۱۰۲۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۴۲۱گ، اندازه: ۲۳/۸×۳۱/۹ سم [رایانه]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳

جزء دوم و سوم کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ ذیقعده ۱۰۲۳ق؛ مجدول؛ مهر: «غلام شه دین حسین الحسینی» (هشت گوش)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۵۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۳ – ۲۱۸]

۳۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷۶

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد باقر بن شیخ علی، تا: رمضان ۱۰۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱ – ۹۳]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۰۸

خط: نستعلیق، کا: یعقوب بن حافظ اسحاق، تا: پنج‌شنبه ۲۰ محرم ۱۰۵۱ق، جا: شهر تهته؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۱۸گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [ف: ۱۶ – ۷۳۳]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۹۵

آغاز: پرسید که چه گفت طلیحه جواب داد و گفت لك رجاء؛ **انجام:** فرود آمد تا کوچ کردند و به جانب ... (پارگی) شدند مؤیدا منصورا قریر العین مظفرا مسرورا و الله اعلم ... و هو الموفق لما یورث الثواب
از اواسط مقصد اول تا پایان مقصد دوم، این نسخه ادامه ۲۸۵۸۸ است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۲۶ جمادی الثانی ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با سرلوح بال کبوتری مذهب مرصع کم کار؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۰؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: فرنگی مشکی، ۳۱۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۲۲۶]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و امر فرمود تا کوچ کردند و به جانب کوفه روان شدند مؤیدا منصورا قرة العین مظفرا مسرورا و الله اعلم بالصلواب و هو الموفق و لما یورث و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الجمعین
مقصد اول و مقصد دوم؛ خط: نسخ، کا: حسن انصاری قادری

بهاری، تا: جمادی الاول ۱۰۶۶ق؛ مصحح؛ مهر: «محمد یوسف» (بیضی)، «شیخ رشید بن محمد سعید ۱۰۹۰» (بیضی)، «افوض امری الی الله العلی الغنی عبده ابراهیم» (مستطیل)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: روغنی، ۶۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۲۲۶]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۲

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۶۴۳]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۰۱

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم خاتون آبادی، تا: ۱۰۷۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوا، ۴۹۵گ، ۱۹ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱۵ – ۴۰۸۱]

۳۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۳۰ حکمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [ف: ۲ – ۲۲]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۰

دفتر اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۶ – ۱۶۴]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۸۸

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۴۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۳ – ۲۳۹]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۰۹

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و اگر ترک مقاتله نموده بر آن بلیه صبر کنی فردا شب.

مقصد دوم؛ خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب مرصع، مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری نباتی، جلد: فرنگی قهوه‌ای، ۱۶۱گ، متن و حاشیه، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۲۲۷]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** با ابوبکر بیعت کردند و ابوسفیان کرم الله وجهه رفت و گفت روا باشد که فروترین از

از آغاز کتاب تا پایان باب اول از مقصد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (یک باب از مقصد دوم و تمام مقصد سوم افتاده)؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۶۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱۰ – ۴۹۱]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۰

آغاز: که خداوند تعالی در اثبات وحدانیت و شهادت؛ **انجام:** لهم ... یوم الدین و سلم تسلیما کثیراً برحمتك یا ارحم الراحمین

جلد دوم روضة الصفا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۴۰۰گ، ۱۹سطر(۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۴ – ۱۴۷]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلیس هدالصالحین هدیهم ×× و لبئس قتل العابد المجتهد.

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۶۰۵گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۳ – ۳۳۹]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷

آغاز: برابر ؛ **انجام:** آنکس که شرب آنرا حرام ساخته بیع آنرا نیز حرام گردانیده.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۱ سم [ف: ۱۰ – ۹۶]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۸۱

ماجرای دفن پیامبر (ص) از روضة الاحباب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد شریف، تا: شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۱۱۷ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: میشن مشکی، ۱ص (۵۰۱)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ – ۱۰۰]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۶۸

آغاز: اول. خدیجه کبری رضی الله عنها. بنت خویلد بن اسد بن عبدالغزی بن عصی بن کلاب. در قصی نسب او به نسب پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم متصل می‌شود و وی از اقب زوجات آن حضرت است؛ **انجام:** و وجه جمع بین الروایتین آن که گویند که نزول بر کلثوم بن الهدم بوده فاما به جهة آمد شد مردم در سرای سعد بن خثیمه

گزیده ای از بخشهای مربوط به زندگی پیامبر (ص) پیش از هجرت و بستگان ایشان است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: دوشنبه ۲۰ ذیقعده ۱۱۱۹ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: انجام؛ فهرست مطالب مجموعه (ص۳۹۵) در آن ۳۹ عنوان فهرست شده و نشان می‌دهد که اوراق مجموعه جابه جا شده. این فهرست به خط جدیدتری است و در بالای آن نوشته شده: «سی و نه عنوانست، تمام بخط جمال الدین محمد سنه ۱۱۰۸». برای آن‌که دانسته شود پیشتر ترتیب نسخه به چه صورت بوده و افتادگی‌های آن نیز مشخص شود متن فهرست را در این جا عینا می‌آورم: لغات پهلوی در لغت فرس، تحفه اکبری در لغت عربی، لطائف اللغات در شرح لغات مثنوی، منتخب اللغات در لغات عربیه، کتاب تیسیر الاحکام در فقه، کتاب بحر المناقب در فضائل حضرت امیرالمؤمنین سلام الله علیخ تألیف مولی علی الحنبلی ۳۳ ورق، فواید تاریخیه ۱۷ ورق، چند ترجیع بند، منتخب از تاریخ عالم ارا، فواید نظمیه و نثریه چند جزء، لغات ملا ذو پیاده و مطایبات لوطی شیرازی، باب هشتم گلستان، روضة الشهداء کاشفی، ورقی از انتقام نامه، سیرسلوک جنید، شجره نامه صوفیه، تاریخ گزیده حمدالله مستوفی قزوینی، رساله در ترجمه سوره فاتحه، تتمه خاتمه تاریخ گزیده متعلق به قزوین، ابواب فقهیه منتخب از صحاح، کتاب مقدمه الصلوة سمرقندی، منظومه فقه فارسی معروف بنام حق، فصوص الحکم محیی الدین، ثانیه فی التصوف، رائیه فارسیه، چند جزء از مثنوی رومی، سوالات سید حسینی، و گلشن راز شبستری، شرح گلشن راز، متفرقات،

منشات، طریق استخاره، جداول تاریخ ائمه، منشات تاریخیه، معمیات باقر معمائی، فصولی چند از جوشن کبیر، فواید چند منقول از کتاب هفت کشور، اختیار نامه در نجوم، مدخل منظوم در نجوم؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: میشین مشکی، ۳۲ص (۳۶۳-۳۹۴)، اندازه: ۳۴/۹×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۹۷]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۰ق؛ ۳۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

۴۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمنزله بظاهر هرات افیضت علی قطانها سجال الأمن و البرکات و الحمد لله اولا و آخرا و ظاهراً و باطناً

خط: نستعلیق، کا: عبدالهائی ترتبو، تا: ۹ شعبان ۱۱۷۹ق، جا: مدینه منوره؛ اختتام در دوم ربیع الثانی ۱۱۸۰ در کشمیر از روی نسخه مصححه‌ای که با سه واسطه از روی نسخه مؤلف استنساخ شده؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۱۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۷×۱۴سم [مؤید: ۳ - ۹۳]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** افیضت علی قطانها سجال الامن و البرکات و الحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا

مقصد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالهادی ترنبو، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۱۸۰ق، جا: صوبه کشمیر چهار کهری؛ مصحح، در پایان فتوایی از بحر المحیط درباره شتم النبی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: عنابی، ۴۱۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۷×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۲۷]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۴ط

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و به جانب کوفه روان شد مؤبدا و منصورا قریر العینین مظفرا مسرورا و الله اعلم بالصواب و هو لما یورث الثواب.

مشتمل بر مقصد دوم در احوال صحابه که خود شامل دو باب است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن شیخ محمد صادق باقلا آبادی، تا: ۱۱۹۹ق، حسب درخواست شیخ محمد صالخ و رهرودی؛ جلد: میشن مشکی، ۴۳۰ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۷سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۲۰]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۲۲۹

انجام: بر من چنین ظاهر شد که ملک جماعتی که طریقه ختنه کردن به جا آرند ظاهر شده

از آغاز تا وقایع سال ششم از هجرت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی و گل بهی، جلد: فرنگی قهوه‌ای، ۲۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۶×۱۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۲۸]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۸۸

آغاز: و افاضه مبرات و اشاعه حسنات و دلالت بر خیرات فرمود و در اکتاف و اطراف مملکت خراسان مساجد و مدارس که محل اوراد و اذکار

مقصد اول است در سیرت حضرت محمد (ص) و شرح حال و زندگی آن حضرت؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب، دارای سرلوحی کوچک مذهب؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: تیماج عنابی، ۵۷۲ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۸/۵×۱۸سم [ف: ۱۰ - ۱۴۴۸]

۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** طرح به تسلیم رضایت فکند کار نکویم که چه سأن کن برو آنچه زتو می‌سزد آن کن برو. اللهم اجعل احادیث نبیک محمدصلی الله علیه و اله نور ابصارنا و شفاء صدرنا و ذهاب همومنا

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ مهر: «عبده الراجی محمد باقر بن اسدالله موسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۷×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۶]

۵۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۹

مقصد یکم است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق مروی، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۷۱ق؛ مجدول زرین، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۳۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۸/۸×۱۷/۷سم [ف:۳-۴۱۸]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بجانب کوفه روان شدند ... و لسایر المسلمین اجمعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق [الفبائی: - ۲۸۸]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۵۱

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و درباره ظهور عیسی روایات متعدد سمت، ورود یافته چنانکه متون کتب تاریخ ازان اخبار مینماید.

مقصد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۸گ، ۲۹ سطر (۲۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۳۴/۷×۲۲/۲سم [ف: ۷ - ۱۰۸]

۵۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ روی برگ اول نوشته شده که عبدالکریم نسخه را با برادرش ملا سعد الدین ملقب به سعد الشریعه معاوضه نموده؛ مهر: «عبدالکریم» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶گ، اندازه: ۲۸×۱۹سم [ف: ۴ - ۱۱۲]

۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۸۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۶۲]

۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۱۱

جلد دوم، مشتمل بر مقصد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح از روی نسخه مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۱۱۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۱]

۶۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** واگر نه جان غمخوارم برآید چگویم یا رسول

الله دگر من ×× بقدر خویش گفتم این قدر من / کریم مطلقی و میتوانی ×× اگر صد خلعتم بخش تودانی
جلد اول؛خط:نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا سرخ، ۴۵۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف مخ: ۱ - ۲۴۵]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اجعل احادیث نبیک محمد (ص) نور ابصارنا و شفاء صدورنا و ذهاب همومنا و مغفرة لذنوبنا و سعة فی ارزاقنا اکف مهماتنا ببرکة احادیث نبیک محمد (ص) ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در آخر نسخه تاریخ وفات حیدرقلی خان ذیقعده ۱۲۵۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۱۲۳]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنجه زتو می‌سزد آن کن و برو ... آمین یارب العالمین
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۸۸]

۶۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سلم تسلیما کثیرا برحمتک یا ارحمن الراحمین تم ...
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول زرین، با یک سرلوح کتیبه ای؛کاغذ:اصفهانی نخودی،جلد:مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۷۲۷ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۷۵]

۶۴. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۸۰

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛با سرلوح زیبا، مجدول، در آغاز نسخه کسی نوشته که خط مؤلف است؛تملک: نور جهان بیگم، فرهاد میرزا در ذیقعده ۱۳۰۰، حسین قلیج بن قلیج محمدخان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سبز، ۱۹ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [نشریه: ۳ - ۱۸۵]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۸۴

کا: غلام محیی الدین، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۸×۳۰سم [رایانه]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی آله الطیبین الطاهرین، و اصحابه الغر المحجلین و التابعین لهم باحسان الی یوم الدین و سلم تسلیماً کثیراً برحمتک یا ارحم الراحمین. و قد وقع الفراغ من تألیفه و جمعه علی ید مؤلفه و جامعه و الفقیر الی الغنی عطاءالله بن فضل الله المشهور بجمال الحسینی اصلح الله احواله و حقق آماله. فی یوم الاحد الحادی عشر من شهر ذی الحجة سنة ۸۸۸ بمنزله بظاهر هرات افیضت علی قطانها سجال الامن و البرکات و الحمدلله اولا و آخراً و باطناً
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: فرهاد میرزای ولیعهد به تاریخ ۱۲۸۷؛ مهر: معتمدالدوله؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۳۶۶گ، ۲۴ سطر (۱۶×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۷ سم [ف: ۱۱ - ۲۴۲]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۳۶۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۳۲/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۸

آغاز: برابر جلد دوم
دفتر دوم در معرفت احوال صحابه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

۶۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۳۱۰

خط: نسخ عالی، کا: احمد، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

● روضة الاحکام / فقه / فارسی

rawzat-ol-ahkām

نقوی لکهنوی، حسین بن دلدار علی، ۱۲۱۱ - ۱۲۷۳ قمری

naqavī lakhanū'ī, hoseyn ebn-e deldār 'alī (1797 - 1857)

فقه استدلالی مشتمل است بر کتاب صلاة در یک «مقدمه» و چند «فصل»: مقدمه: در فضیلت و حقیقت صلاة؛ فصل اول: در اوقات نماز؛ فصل دوم: در افعال نماز. فصول دیگر ساقط است.
چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۰۳؛ هند، سنگی، وزیری، ۱۸۴+۲+۴ص

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۲

آغاز: بسمله، حمدله ... باب دوم در مبحث صلوات و در آن یک مقدمه و چند فصل است؛ **انجام:** موجود: در این هر دو مقام ظهور ثمره و کیفیت (کذا) محل اشکال است. شیخ شهید ثانی علیه الرحمه در شرح لمعه شیخ بهاءالدین علیه الرحمه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی، ۷۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۶]

● روضة الاخبار / گوناگون / عربی

rawḍat-ul-axbār

بصری، محمد بن قاسم، - ۴۰۰ قمری

basrī, mohammad ebn-e qāsem (- 1010)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۹

فقراتی از آن؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱ص (۹۴) [مختصر ف: - ۴۲۵]

← روضة الاخیار فی معرفة الاطهار ⟵ کاشف الحق

● **روضة الأدب** / شعر / عربی

rawḍat-ul adab

تمیمی، صالح بن درویش، ۱۱۹۰؟ - ۱۲۶۱ قمری

tamīmī, sāleh ebn-e darvīš (1776 - 1845)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۱ق

بیست و هشت قصیده در قافیه بیست و هشت حرف به تقلید قصاید صفی الدین حلی (درر البحور)، سروده شده در مدح مولی عبد بن اسماعیل بن جود الله از اولاد حضرت موسی بن جعفر علیه السلام، با دیباچه‌ای به نثر ادبی.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۸۶/۱

آغاز: سبحان من أنشأ من ریاض الأفکار نظماً مخضوداً و نثراً منضوداً و بدیعاً ممدوداً و مثلاً مضروباً و روياً مسکوباً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

● **روضة الادب و دوحة لسان العرب** / ادبیات / عربی

rawḍat-ul adab wa dawḥat-u lisān-il ʻarab

محمد بن حسین بن علی، محمد رضا

mohammad ebn-e hoseyn ebn-e ʻalī, mohammad rezā

کتابی است در ادبیات عرب که از یک «مقدمه» و چند «باب» و «فصل» ترتیب یافته، مؤلف در مقدمه مدعی است که کتابی به اهمیت این کتاب در ادبیات عرب تألیف نشده است.

آغاز: بسمله، سبحان من علم بالقلم و علم الانسان ما لم یعلم، و زینه بجوامع الکلم، و خصه بموارد الحکم ... اما بعد، فیقول الخامل المنزوی ... انی لا اقسم بمواقع النجوم ان الحکمة و العلوم قد رفع الله تعالی مکانهما ...

[دنا ۹۹۱/۵؛ الذریعه ۲۸۷/۱۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فمن الخطاب بلفظ الاجلال فی موضع التحقیر، قوله تعالی: ذق انک انت العزیز الکریم، و من البشارة فی موضع التحذیر، قوله تعالی: بشر المنافقین بان لهم ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲ و منه عفی عنه»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ، ۹ سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۳۷-۳۰۵]

← روضة الادیب ⟵ الروضة

● **روضة الاذکار** / دعا / فارسی

rawzat-ol azkār

مجذوب تبریزی، محمد بن محمد رضا، - ۱۰۹۳ قمری

majzūb-e tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad rezā (-1682)

تاریخ تألیف: ۱۰۸۱ق

کتابی مفصل در ادعیه و اذکار و اعمال ایام که در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه: در ترغیب به دعا و آداب آن در نه مقامات؛ باب ۱. اعمال شبانه روز، در پنج فصل؛ ۲. ایام هفته؛ ۳. اعمال شهور و سنه، در مقدمه و دوازده فصل و خاتمه؛ ۴. بیان زیارات ائمه هدی (ع)، در مقدمه و دوازده فصل و خاتمه؛ ۵. اعمالی که دارای وقت نیستند، در پنج فصل؛ ۶. در امن از مکاید سحره و ابالسه، در دو فصل؛ ۷. بیان حفظ از محذورات، در چهار فصل؛ ۸. آیاتی که باعث کفایت هستند، در دو فصل؛ ۹. بیان موجب حفظ قرآن و علوم دین، در دو فصل؛ ۱۰. اسم اعظم و اسماء حسنی، در چهار فصل؛ ۱۱. فضایل قرآن، در سه فصل؛ ۱۲. دعای جوشن کبیر؛ خاتمه درفواید متفرقه.

آغاز: لک الحمد والشکر یا سامع الدعاء لک المن والفضل یا معطی الوری بک اعتصامی فی کل امر وحالة ...

انجام: و این کلمات بگوید پس بدرستی که داده شود او را انچه طلب کرده باشد انشاءالله.

[دنا ۹۹۱/۵ (۲۸ نسخه)؛ الذریعة ۲۸۷/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۴۴۹/۷]

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲ - ۸۲]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: عبارات عربی نسخ معرب، کا: محمدخان بن محمد باقر تبریزی، تا: ۱۹ ذیقعده ۱۰۱۴ق؛ مجدول، مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۴۵]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۷۰

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد علی، تا: پنج‌شنبه ۱۹ رمضان ۱۰۸۴ق؛ مجدول، مصحح؛ محشی با نشان «منه سلمه الله»؛ جلد: مقوایی، ۳۳۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۰

آغاز انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کمال بن حسن حسینی، تا: سلخ شعبان ۱۰۸۸ق؛ مصحح، مجدول؛ واقف: نواب عالیه بنت فتحعلی شاه و همسر میرزا موسی خان، جمادی الثانی ۱۲۶۲؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۴×۳۰/۲سم [ف: ۱۵ - ۲۲۲]

۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۶۸

آغاز انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا،

۳۴۲گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵ سم [ف: ۱ – ۲۱۷]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۰۸

آغاز: مناسک حج بر وجه اقتصاد و مواضعی که در اعمال حج مذکور شد از این شکل ظاهر است

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ تملک: محمد اسماعیل به تاریخ ۱۱۷۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۶ – ۲۰۰]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۵۴/۱

آغاز: باب چهارم ازکتاب روضة الاذکار در بیان زیارات ائمه اطهار علیهم السلام وآن مشتملست بر مقدمه و دوازده فصل و خاتمه چنین گوید جامع نسخه روضة الاذکار ... که این باب اگر چه اشتمال دارد؛ **انجام:** اسئلك ان تصلی علی محمد و آل محمد و تستجیب لی فیه و فی جمیع اخوانی و اخواتی و ولدی و اهلی بجودك و کرمك

باب چهارم را دربردارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در هامش صفحات کتاب «اعمال سه ماهه» دوست محمد حسینی کتابت شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۲۶]

۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۶

آغاز انجام: برابر

خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۷۸]

۹. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۱۵

باب پنجم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۹۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۸۴]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۳۷

آغاز انجام: برابر

خط: نسخ عبارات عربی معرب، کا: محمد رسول بن حاجی محمد کاظم تبریزی، تا: ۲۶ محرم ۱۱۰۳ یا ۱۱۱۳ق؛ رکابه‌دار، مصحح، محشی از مؤلف به امضای منه؛ در حاشیه برگ‌های ۱۸– ۳۵ دعاهای پراکنده‌ای نوشته شده بدین ترتیب: رساله برای رزق و ادای دین از تصنیفات مرحمت پناه آخوند ملا محمدباقر مجلسی غفر له بدین ترتیب: آغاز: «رساله رزق و ادای دین از تصنیفات مرحمت پناه اخوند مولانا محمدباقرر مجلسی غفرله. بسمله، الحمدلله خیر الرازقین و الصلوة علی اشرف المرزوقین محمد و عترته شفعاء المخلوقین اقول مما جرب و روی لقضاء الدین و سعة الرزق المداومة علی ما شاء الله»، انجام: «از کتاب اقبال برای این مطالب و حصول سایر مقاصد دنیا و آخرت و کشف شداید دارین مجربست و کتبه بیمینی الجانیه الفانیه فی اواخر شهر جمادی الاخر سنه ۱۱ [بقیه آن در برش صفحه از بین رفته] و انا الفقیر الی عفد ربه الغنی محمدباقر بن محمدتقی ... و عترته الاطیبین»، نوشته شده حسب الفرموده حاجی محمد نصیر تبریزی (۱۸پ – ۱۹ر). از جمله تصنیفات مولانا محمد باقر، زیارت جامعه، شرح دعای استغفار، دعایی از مولانا محمدهادی بن ملا محمدصالح مازندرانی و منقولاتی از ابن طاووس و مقباس المصابیح و مصباح کفعمی؛ برگ پایانی نسخه «بیان شهورنامه سال به سال» که از سال ۱۰۱۰ تا ۱۱۵۲ را شامل می‌شود؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: ساغری مشکی، ۳۰۰گ، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹/۴×۲۹/۵سم [ف: ۲۹/۲ – ۶۵۲]

۱۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۷ – ب

آغاز انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ علی اکبر بن محمد صادق تبریزی در روز سه‌شنبه ۵ محرم ۱۰۸۳ در زمانی که هنوز مؤلف زنده بود و استاد نویسنده مولانا علی میرزا تبریزی زنده بود نسخه‌ای نوشت که نسخه ما در ۱۱۲۲ از روی آن نوشته شده، با جدول شکیات نماز و همچنین نقشه خانه کعبه؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۷۲گ، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: – ۱۲۹]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۴۴

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن محمد یحیی تبریزی، تا: جمادی الثانی ۱۱۴۱ق؛ مجدول، با دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۹ – ۳۸]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۰۱

آغاز انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حاجی لطفعلی بن حاجی محمد حسین اردبیلی، تا: سه‌شنبه ۷ ذیقعده ۱۱۷۵ق؛ مصحح، محشی، مجدول، در پایان یادداشتی آمده که نیمه اول کتاب را میرزا عبدالباقی وزیر اردبیل نگاشته و اصل نسخه در نزد ملا محمد طاهر بوده؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۷گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۶۱]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۴۷

آغاز: امیدوارترین عاصیان بشفاعت محمد مصطفی و علی مرتضی و اولاده المجتبی علیهم التحیه و ثنا حاجی محمد بن محمد تبریزی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ربیع الثانی ۱۱۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۸۶]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۴۶

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۲۰۷]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۰۲/۱

سه جلد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۳ ذیقعده ۱۱۹۰ق؛ کاغذ: پسته‌ای،جلد:میشن سیاه، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ – ۴۴۵]

۱۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۶۶

آغاز: باب چهارم از کتاب روضة الاذکار در بیان زیارت ائمه اطهار و آن مشتمل است بر مقدمه و دوازده فصل و خاتمه؛ **انجام:**

مثل مسجد غنی و مسجد جعفی و مسجد بنی کاهل و چون در این زمان اثری از آن مساجد نیست لهذا متوجه بیان آنها نشد.
باب چهارم را که در زیارت معصومین و دارای یک مقدمه و دوازده فصل و خاتمه است؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: کتابخانه مسلم عظیمی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۳۰۱]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** از حضرت رسول صلی الله علیه و آله مرویست مبارکست جهت امت من شنبه و پنج‌شنبه و علی بن ابراهیم در تفسیرش ذکر کرده ...
شامل مقدمه باب اول و باب چهارم و مقداری از انتهای باب سیم می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۱۳۱گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۰ - ۶۹۵]

۱۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۰۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه دهه اول رجب ۱۲۳۳ق [نشریه: ۲ - ۸۲]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲

آغاز انجام: برابر
خط:نسخ،کا:علی بن آقا علی سیچانی،تا:۱۰شعبان۱۲۴۱ق،به‌جهت رفیع منزلت آقا محمد ربیع؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: روغنی، ۳۸۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۲۶۹]

۲۰. یزد؛ سعیدی، سید ابوالفضل؛ شماره نسخه:۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۲۵۰ق [نشریه: ۴ - ۴۶۰]

۲۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۱

آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۵۶ق؛ ۲۹۸گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۱]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۲۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۲]

۲۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گذشت آن را بر برادران مؤمن یابد ... این کلمات را بگوید
خط: نسخ زیبا، کا: احمد عبدالصمد، تا: ۱۲۷۶ق؛ بین برگ ۱۶۷و ۱۶۸ افتادگی دارد؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: روغنی با زمینه سیاه، ۳۶۲گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵/۵سم [ف: - ۱۸۷]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۰۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۸گ، ۲۰سطر،اندازه: ۱۰/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲-۷۶۱]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی مقوایی، ۵۱۰گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۷ - ۴۴۹]

۲۵. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۸۹

آغاز: دعاهای طلب حاجت بسیار است و از آن جمله آن دعاهای ستر است که
در فهرست بدون نام مؤلف. دارای ۱۲ باب می‌باشد و در آخر دعاء جوشن صغیر را آورده است؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷۵گ، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱ - ۴۶]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۶۳

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۸/۳×۲۷سم [رایانه]

۲۷. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: - ۱۶]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** او را غسل دهند و نیت چنین کند که غسل می‌دهم این ... تقرب به خدا و مقارن نیت آب بر سر او ریزند.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳۸ - ۲۶۸]

● روضة الازهار / بدیع / فارسی

ravzat-ol-azhār

در علم بدیع به نام یکی از پادشاهان که بدان تصریح نشده، در «باب» و سه «چمن» و «منظر»ی بدین ترتیب: باب: در الفاظ مصطلح این فن؛ چمن ۱. ده صنعت که بازگشت آن تنها به لفظ است؛ چمن ۲. ده صنعت که بازگشت آن به معانی الفاظ است؛ چمن ۳. هجده صنعت که بازگشت آن به لفظ و معنی می‌باشد؛ منظره: در صنایع و سرقات شعر. مثال‌ها به عربی و فارسی هردو است. در مقدمه از نام کتاب یاد گردیده است.
آغاز: فصیح تر بیانی که زبان فصاحت نمای فصحای فاضل بدان ساری شود و صحیح تر کلامی که اقلای گوهر زای بلغای کامل بدان جاری گردد
انجام: فیض روح القدس از باز مدد فرماید ×× دیگران هم بکنند آنچه مسیحا می‌کرد

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۶۴/۱

آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۷ربیع الثانی ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۱پ-۱۸پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۷۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۴/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: محمود بن ابی الفضل طبیب همدانی، تا: ۱۲۹۵ق؛ مجدول، دارای کمند؛ مهر: «حقیر صح» (اشک مانند)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۲گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵۱ - ۱۸۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۳/۳۹

آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ در ص ۵۸۷ بندی است درباره انگشت شماری (عقد انامل) به خط منشی عبدالله طبری در خانه مستوفی در ۱۵ محرم ۱۲۶۰؛ ۱۱ص (۵۶۹-۵۷۹) [ف: ۵ - ۶۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۷۳/۷

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۱۴گ (۱۱۹پ-۱۳۲ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۲۹]

● روضة الأزهار فی شرح مشارق الأنوار / حدیث / عربی

rawḍat-ul azhār fī š.-i mašāriq-il anwār

صدری قونوی، سلیمان بن محمد

sadrī qūnavī, soleymān ebn-e mohammad

وابسته به: مشارق الانوار النبویة من صحاح الاخبار المصطفویة؛ صاغانی، حسن بن محمد (۵۷۷-۶۵۰)

اهداء به: سلطان محمد بن علاءالدین خلیل بن محمود بن فرمان

شرح مفصل مزجی است بر کتاب «مشارق الأنوار النبویة» رضی الدین صاغانی حنفی. این شرح بیشتر به مسائل ادبی پرداخته و بنا به گفته شارح اول راوی را معرفی می‌کند و پس از آن به بیان معانی احادیث می‌پردازد و فواید متقدمین و لطایف مسائلی که از استادان و شیوخ خود شنیده مخصوصاً استادش شهاب الدین سیواسی، می‌آورد. این شرح در دو جلد بزرگ تألیف شده است.

آغاز: الحمدلله الذی دعانا الی جنات حضرته بالکتاب و الحبر و هدانا ببالغ حکمته بتصفح أسرار الأحادیث و لطائف الأثر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۲۸

آغاز: برابر
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب به تاریخ اواخر ربیع الاول ۹۰۸ و مهر دائری «حسین بن عبدالغنی» (دایره)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۲ - ۱۹۵]

● روضة الازهار و بهجة النفوس و نزهة الابصار / ادبیات / عربی

rawḍat-ul azhār wa bahjat-un nufūs wa nuzhat-ul abṣār

قرطبی خطیب، حسن بن علی، - ۶۰۲ قمری

qortobī xatīb, hasan ebn-e 'alī (- 1206)

تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۳۰۳ق

گزیده موضوعی ادبیات عرب است که خود مؤلف درباره آن چنین تعبیری دارد: «و جعلت لک هذا الکتاب جامعا لفنون الاخبار و مستظرف الآثار و رقیق الاشعار قائما بنفسه کافیا ممتعا شافیا مضمنا لکثیر من الاخبار الجاریة فی مجالس الامراء من اجلة الفقهاء و سادة الوزراء و محاضر خواص السوقة و الاغنیاء لتعلم انی جمعت و تخیرت و اجتهدت و حبرت و ما عجزت و لا قصرت و سمیت هذا الکتاب بروضة الازهار و نزهة النفوس و الابصار الجامع لفنون الاداب و سحر الالباب». تنظیم شده در سی «باب»: ۱. الشعر و الشعراء؛ ۲. البلاغة و البلغاء؛ ۳. اخبار الحلماء؛ ۴. الاجواد و اخبارهم؛ ۵. البخلاء و ذمهم؛ ۶. المدیح؛ ۷. الهجاء؛ ۸. الشجعان و اخبارهم؛ ۹. ذکر الجبناء و ذمهم؛ ۱۰. المثل السائر للعرب؛ ۱۱. ظرایف الاخبار؛ ۱۲. الاجوبة المسکتة؛ ۱۳. النساء و اخبارهن؛ ۱۴. نوادر الغلمان؛ ۱۵. العشاق و اهل الغزل؛ ۱۶. المغنین و المغنیات؛ ۱۷. الاخبار المضحکة؛ ۱۸. اخبار الاعراب؛ ۱۹. النوکاء و المغفلین؛ ۲۰. الظرفاء من المجانین؛ ۲۱. الخلعاء و فکاهاتهم؛ ۲۲. اخبار المتنبئین؛ ۲۳. المنهومین و الطفیلین؛ ۲۴. ذکر الثقلاء؛ ۲۵. الاساری و المسجونین؛ ۲۶. مراثی النادبین؛ ۲۷. مقاطعات من الشعر النفیس؛ ۲۸. ضروب المخاطبات؛ ۲۹. حکایات و اخبار؛ ۳۰. مقطعات من شعر الزهاد.

آغاز: الحمد لله رب العالمین و لا اله الا الله مخلصا له الدین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد نبیه المکین ... اما بعد ایها المولی الاکرم الاعظم فان اولی ما ریضت به النفوس ...

انجام: لا باعمالنا نطیق خلاصا ×× یوم تبدو السمات فوق الجباه / غیر انا علی الاسائة والتفریط ×× نرجو بحسن عفو الأله. و صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد و علی اله خیر ال و علس اصحابه البررة الابدال و علی ازواجه المطهرات من کل عیب و مقال و علی جمیع النبیین و الارسال ما اتصل الغدو بالاصال و سلم تسلیما کثیرا کثیرا و احلمد لله رب العالمین فی کل بکرة و اصیلا.

[دنا ۹۹۷/۵؛ معجم التاریخ التراث الاسلامی ۸۳۴/۲ و ۳۸۲۸/۵ (ذیل نام ابن قلاقس)؛ آربری ۳۱/۶؛ معهد المخطوطات، ادب ۵۰/۴-۵۱؛ واتیکان ۱۴۶/۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۹۷/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی بن یوسف از اولاد حسن مثنی،تا: سه‌شنبه ۸ ذیحجه ۱۳۰۳ق؛ از روی نسخه‌ای به خط محمد بن اسماعیل موصلی مورخ رمضان ۱۱۷۸ق؛ مهر: کاتب «ابن علی مهدی الحسینی ۱۲۹۱» (بیضی)؛ «حسین الطباطبائی» (بیضی)؛ کاغذ:فرنگی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵۴۰گ (۱پ-۵۴۰ر)، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۰/۴×۲۷سم [ف: ۲۹/۱-۲۵۸]

● روضة الاسرار / شعر / فارسی

rawzat-ol asrār

سروش، محمد علی بن قنبر علی، ۱۲۳۸ - ۱۲۸۵ قمری

sorūš, mohammad 'alī ebn-e qanbar 'alī (1823 - 1869)

مثنوی است متجاوز از هزار بیت در مراثی و سوگواری حضرت سید الشهداء امام حسین (ع). شاعر آن را در پنجاه سالگی و در

زمان ناصر الدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) به نظم کشیده است.
آغاز: دارم اندر دست خونین خامه ای ×× تا که بنویسم مصیبت نامه ای / لیک میترسم که سوزد خامه ام ×× همچنان ننوشته ماند نامه ام
چاپ: دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۸۶، جیبی، ۱۰۰+۲صص؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۷، جیبی
[نسخه‌های منزوی ۲۸۴۳/۴؛ الذریعة ۲۸۸/۱۱؛ دنا ۹۹۷/۵ (۳۴ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۸۰
آغاز: کسی فرستد کوسفندی را بدل ×× بهر اسمعیل حی لم یزل؛ **انجام:** کین جواهر سفته ام در عهد او ×× کام لب آلوده ام از شهد او
گویا به خط مؤلف باشد؛ خط: نستعلیق متوسط، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (۹ بیت)؛ مجدول،مصحح؛ جلد: گالینگور مشکی، ۹۱ص، ۱۲ و ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۵۰ - ۲۲۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۹۰/۲ و ۲۶۷۰/۲ عکسی
آغاز: بشنوید ای دوستان از من هلا ×× سرگذشت عاشقان کربلا / عاشر ماه محرم بامداد ×× حق سوی پیغمبران پیغام داد؛ **انجام:** پس بأمر کشته اهل ذنوب ×× غیب شد و الله اعلم بالغیوب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ (۵۸ر-۸۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم[ف:۳-۲۱۲] و [عکسی ف:۷-۲۶۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۵۷-۱۶/۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** زانکه المامور معذور آمده است ×× خاصه امری کز امید دین شده است / شاه منشور برادر باز کرد ×× ندبه بر خط برادر ساز کرد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا آبی، ۱۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۵۰]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۵۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۳۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف:۲-۲۸۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۲/۳
آغاز: برابر
نام کتاب به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۰گ (۱۲۹ر-۱۳۸پ)، ۱۳ سطر (۶×۱۸)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۴۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۴۴
قصیده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۹گ، ۱۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۰۵]

۷. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۱۰/ب
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ - ۶۸۶]

۸. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۵۹
قصیده‌هاست در ستایش بهمن میرزا که در تبریز سروده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۴۵]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۲۲
آغاز: هو العلی الاعلی، در مدح مولای متقیان و امیر مومنان؛ **انجام:** در گهت آزادگان را در همه جایی مآب
شامل: قصاید مرتب بر حسب ترتیب الفبائی حروف آخر قوافی، مسمطات؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: ابراهیم متخلص به مشتری طوسی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، آبی، جلد: تیماج سبز، ۲۳۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴ - ۱۸]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** یکهزار و نهصد و پنجاه واند ×× زخم بر اندام شاه مستمند
نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد. در فهرست با عنوان «مصیبت نامه» آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۷ص (۶۷-۹۳)، ۱۱ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ - ۶۱۳]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۳/۲
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۳گ (۱۹ر-۵۱پ) [مختصر ف: - ۴۲۵]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۱۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** زینب زار در اندیشه بیداد سنان ×× غافل از حالت جمال جفا کار امشب
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد رسول مشهور به بدوزچی (کذ)، تا: ۱۲ ذیحجه ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۷۲]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۴۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کین جواهر سفته ام درعهد او ×× کام ولب آلوده ام از شهد او
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد باقر حسنی حسینی تبریزی،تا:شوال۱۲۷۲ق؛کاغذ:فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۹گ (۱-۹۹)، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۲۱۰۴]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۸۵/۱
قصاید او؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الثانی۱۲۸۴ق؛ کاغذ: فرنگی آبی و حنایی، جلد: میشن زرد، ۹۸ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۱۸/۶سم [ف: ۸ - ۱۱۳]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۳۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** کاین جواهر سفته ام در عهد او ×× کام و لب آلوده ام از شهد او
خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم گوهری، تا: پنج‌شنبه ۲۶ رجب ۱۲۹۳ق؛ مجدول به شنگرف و لاجورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۲۱گ (۱پ-۲۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۳۹۰]

۱۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۶۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** کین جواهر سفته ام درعهد او ×× کام ولب آلوده ام از شهد او
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم ابن کربلای محمد رضا، تا: ۱۲۹۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۳۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲ سم [ف: ۲ – ۷۸۰]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۱۳
آغاز: منتخبات دیوان افصح الشعرا استادی سروش علیه الرحمه. بسمله: در مدح سپهبد سلطان گوید: باز جهان گشت خرم و خوش و زیبا؛ **انجام:** موافقان ترا باد دل تهی از غم ×× منافقان ترا باد تن تهی از هوش
حاوی پاره‌ای از قصاید و مسمطات سروش است بدین شرح: قصاید (بدون رعایت ترتیب حروف تهجی آخر قوافی)، مسمطات و تا آخر نسخه ایضاً قصائد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۶۵گ، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۲۶]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۰۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** (افتاده در بیان کیفیت آوردن قصه شیر را) بشنوید این قصه جانکاه را ×× قصه شیر و کنیز شاه را
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذ سبز، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۷ – ۳۱]

۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۱۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون چنین فرمود آنشاه فرید ×× سوی تن بر گشت جان هر شهید
نام مؤلف به قرینه اغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ – ۲۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷۵
آغاز: از باغ ببردند فرش دیبا ×× از راغ ستردند نقش زیبا؛ **انجام:** موجود: هنگام قسم دست نهادی به شکم ×× گفتی به سر عزیز سرهنگ قسم / در کار تو آن نشان سرهنگی نیست ×× مام تو نخست زاده سرهنگ ترا
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی مشقی، جلد: مشمع سبز، ۱۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۱۷ – ۱۸۷]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۳
آغاز: دلم بمهر تو ای سرو کاشمر کشدا ×× که پرده جعد تو از قیر بر قمر کشدا؛ **انجام:** تا مشتری بتابد با مشتری بتاب ×× تا آسمان بماند با آسمان بمان
شامل: قصاید مرتب شده بر حسب ترتیب حروف الفبائی آخر قوافی از الف تا یاء، مسمطات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد یزدی، تا: ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۳۲۰گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ – ۱۱۴]

۲۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۳۰۸ق؛ مجدول؛ ۵۱گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ – ۴۸]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** شکرلله آن چنانکه خواستم ×× این مصیبت نامه را آراستم / دیدمش چون روضه ای پر رنگ و بوی ×× روضة الاسرار کردم نام اوی / کین جواهر سفته ام در عهد او ×× کام و لب آلوده ام از شهد او
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵۵گ (۲ر–۵۶ر)، ۱۲ سطر (۸×۱۴) [ف: ۱۲ – ۲۶۲۹]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** روضة الاسرار: کاین جواهر سفته ام در عهد او ×× کام و لب آلوده ام از شهد او / انجام: زینب زار در اندیشه بیداد سنان ×× غافل از حالت جمال جفا کار امشب
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۳۰۸ق؛ مذیل است به دوازده بند معروف محتشم کاشانی، دوازده بند حاج سلیمان میرزا صباحی بیدگلی کاشانی (–۱۲۰۶ هـق.): آغاز: «افتاد شامگه بکنار افق نگون ×× خور چون سربریده ازین طشت واژگون»، شانزده بند از نصرت اردبیلی، ۲۷ بند از وصال شیرازی: «این جامه سیاه فلک در عزای کیست ×× وین جیب چاک گشته صبح از برای کیست / ... یا رب بنور دیده زهرا و آل او ×× یا رب بزخم پیکر اختر مثال او»، بیست هشت بند از نیر: «چون کرد خور ز توسن زرین تهی رکاب ... ×× افتاد در ثوابت و سیاره انقلاب ... / چون تیر عشق جا بکمان بلا کند ×× اول نشست بر دل اهل ولا کند»، و تعدادی غزلیات و قطعات و رباعیات و مخمس و از نیر. مطلع غزلیات نیر: «آه از آنروز که در دشت بلا غوغا بود ×× شورش روز قیامت بجهان برپا بود / ای زداغ تو روان خون دل از دیده خور ×× بیتو عالم همه ماتمکده تا نفحه صور»، و رباعیات به ترکی؛ آغاز ترکیب بندها: «باز این چه شورش است که در خلق عالم است ×× باز این چه نوحه و چه عزا و چه ماتم است»، مجدول، دارای دو سرلوح ابتدایی؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۸۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ – ۲۷۰]

۲۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** اذن ده اندو فدای علی اکبر گردند ×× جرعه نوش از کرم ساقی کوثر گردند
خط: نستعلیق، کا: غلامرضا بن حاجی میرزا بهاء لسان العلماء، تا: غره جمادی الثانی ۱۳۱۶ق، به خواهش آقا سید محمود ولد حاجی سید محمد رضا؛ جلد: مقوایی، ۴۶گ، ۱۳ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ – ۲۸۰]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۴۳۲
آغاز: دوایر بانگ زن گشت از دو سوی آسمان پیدا ×× بهم ناگاه پیوستند و بر شد از دو سو غوغا؛ **انجام:** تا مشتری بتابد با مشتری

بتاب ×× تا آسمان بماند با آسمان بمان
شامل: قصاید به ترتیب الفبا در مدح ائمه (ع) و ناصرالدین شاه و شاهزادگان و بزرگان آن زمان (۱-۵۲۵)، مسمطات (۵۲۶-۵۵۹) و جمعا ۹۰۰۰ بیت است؛ خط: نسخ خفی خوش، کا: محمد علی بن عبدالخالق مصاحبی نائینی ملقب به عبرت نائینی، تا: ۱۳۲۷ق، برای سردارد معظم تیمورتاش؛ یادداشت و امضای محمد هاشم میرزا افسر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور سیاه، ۵۵۹ص، ۱۸ سطر(۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸ - ۱۳۲]

۲۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۲۶

آغاز: به نام خداوند جان آفرین. در مدح شاه فرماید: دلم به مهر تو ای سرو کاشمر کشدا ×× که پرده جعد تو از قیر بر قمر کشدا؛ **انجام:** بی آفتاب روی تو بر ما نهاد روی ×× ظلم از قفای ظلم و ظلام از پی ظلام

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳-۱۳۱۷ش؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۷۵۰گ، ۱۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵ سم [ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۴/۳

بخشی از اشعار و قصاید شاعر می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز مذهب،۸گ(۹۵ر-۱۰۲پ)،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[ف:۳۷- ۱۸۹]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۹۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کاین جواهر سفته ام در عهد او ×× کام و لب آولده ام از شهد او

مثنوی شمس الشعراء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲۶ - ۲۷۹]

۳۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** آن کبایر را با کبر باز بخش ×× و آن صغایر را با صغر باز بخش

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۴۳گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۴×۲۱ سم [ف: ۲ - ۷۸۰]

۳۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۳۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** حشمت وجاه سلیمانیش ده ×× رتبت وکام دو جهانیش ده / کین جواهر سفته ام درعهد او ×× کام ولب آلوده ام از شهد او

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۷]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۱۱/۸-۱۲/۲۰۱

آغاز: خوش میان بست ازپی قربانی اش ×× کرد حق ذبح فدا ارزانیش / عامه پندارند کان ذبح فدا ×× گوسفندی بود از سوی خدا؛ **انجام:** حشمت جاه دوکیها نیش ده ×× رتبت کام سلیمانیش ده / کاین جواهر سفته ام درعهد او ×× کام لب آلوده ام از شهد او

خط: نستعلیق، کا: علی محمد بن براتعلی متخلص به طالب، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛جلد:تیماج، ۲۰گ،اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۱۵۰]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۶۹

آغاز: بسمله. درود فراوان مر یزدان بی انباز را سزد که اهالی ایران را در عصر سلطنت همایون ... ناصرالدین شاه قاجار اساس آسایش و لباس زندگی بخشید ... این خانه زاد دولت پایدار ... ابن حسن بن مرحوم شمس الشعراء المتخلص به سروش ناظم وزارت نظمیه حسین که اباعن جد مداح و جان نثار بوده این قصیده را که در مدح وثنای ذات فرشته صفات شاهنشاه عادل باذل از طراوش طبع شمیده پدر خانه زاد است در سن یازده سالگی نگاشته تا از لحاظ نور همایون بگذرد ... ز حوت در حمل آمد تدزو زرین بال ×× بآشیان شرف شد زدامگاه وبال؛ **انجام:** بعز عقل بده داد دین بماه صیام ×× بکام دل بستان جام در مه شوال

قصیده‌ای در مدیح ناصرالدین شاه قاجار با مقدمه‌ای مختصر منثور. اشعار به وسیله سروش سروده شده و کاتب نسخه حسین فرزند سروش است که در سن یازده سالگی قصیده اثر طبع پدر خویش را کتابت و مقدمه‌ای کوتاه بر آن نوشته و تقدیم حضور ناصرالدین شاه قاجار کرده؛ خط: نستعلیق، کا: حسین فرزند شمس الشعراء سروش، بی‌تا؛ مجدول مذهب، کمندکشی زرین، با دو سرلوح اکلیلی خوش نقش؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوای روکش مخمل آبی، ۷ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۴۹۵]

● روضة الاسرار = تفسیر سورة الرحمن / تفسیر / عربی

rawḍat-ul asrār = tafsīr-u sūrat-i ar-raḥmān

حکمة البحری، محمد بن اسرائیل

hekmat al-bahrī, mohammad ebn-e esrāeīl

تفسیر مختصری است بر سوره «الرحمن» و بیشتر آن جنبه تأویلی دارد که آیات را طبق اعتقادات شیعه بر مسائل امامت تأویل نموده و بنا به ادعای مؤلف اسراری است که بر وی کشف شده و بعضی از آنها را بدون اشاره به ادله آنها در اینجا آورده می‌شود. نام دیگر این رساله بنا به گفته مؤلف «تبصره الاخوان الخلان فی تفسیر سورة الرحمن» می‌باشد.

آغاز: الحمدلله المتجلی لخلقه به فعرف کل شیء نفسه و احتجب عنهم بهم فلا یدرک قدسه و حاکمهم الیهم فأجابوا ببلی

انجام: بواسطة أنه فعل ناسب نسبة البرکة الیه فهو مبارک، و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین

[دنا ۹۹۳/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۶۲ق؛ مهر: «عبده علی نقی» (بیضی)، «الواثق بالله علی اکبر بن محمد تقی»، «علینقی»

(بیضی)، «یا علی النقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۸۴]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۶۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۰ص (۷۴-۱۲۳)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۱۵]

۳. قم؛ علامة طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۵

آغاز: برابر

کا: محمد تقی بن عبدالرحیم مازندرانی، بی‌تا [تراثنا:س۲ش۳-۱۶۰]

● **روضة الاسلام** / فقه / فارسی

rawzat-ol eslām

تفتازانی، یحیی بن محمد، - ۸۸۷ قمری

taftāzānī, yahyā ebn-e mohammad (- 1483)

به دستور: سلطان بهادر خان

تاریخ تألیف: ۸۸۰ق؛ محل تألیف: هرات

چون سلطان حسین بهادر خان (؟) به سال ۸۸۰ به هرات رفت، به مؤلف دستور داد که کتابی در مسائل دینیه بپردازد، بنابراین دستور، مؤلف این کتاب را به روش کتاب‌های فقهی نوشت و از فتاوای معتبره آنچه که مورد اعتماد بود گرد آورد و اگر در پاره‌ای از مسائل شافعی را خلاف بود در حاشیه نگاشت. ولی گویا این حاشیه‌ها بعداً در متن آورده شده است.

آغاز: حمد و سپاس و ثنای بیقیاس مر حضرت واجب الوجودی را که عالم و عالمیان را بقدرت کامله

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما فتوی بر آنست که روا باشد که او و عیالان او نیز بخورند.

خط: نسخ، کا: ابراهیم المسکین، تا: ۲۱ جمادی الثانی ۹۷۳ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۲۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۳۹۵]

● **روضة الاسلام** / اخلاق، شعر / ترکی

rawzat-ol eslām

مرادی، عابدین افندی، قرن ۱۰ قمری

morādī, ʿābedīn afandī (-16c)

وابسته به: شرعة الاسلام الی دارالسلام؛ امام زاده، محمد بن ابی بکر (-۵۷۳ق)

تاریخ تألیف: ۱۰ رمضان ۹۱۵ق؛ محل تألیف: دمور حصال

«شرعة الاسلام» تألیف رکن الاسلام محمد بن ابی بکر معروف به امامزاده حنفی، کتابی است در شصت و یک باب (بنا به گفته کشف الظنون) در آداب و سنن اسلامی که از حضرت پیغمبر اکرم (ص) و صحابه گرامی نقل شده است. عابدین یکی از شاعران پرمایه ترکیه، در قسطنطنیه به پیر روشن ضمیری پیوست و از وی روش سلوک راه حق را بیاموخت، آن پیر بدو اشارت فرمود که «شرعة الاسلام» را به نظم ترجمه کند، او در اسلامبول بدین کار شروع کرد و در دمور حصار به روز دهم ماه رمضان ۹۱۵ به روزگار بایزید بن محمد خلیفه عثمانی در نهصد و پنجاه بیت ترجمه را پایان داد. کتاب «شرعة الاسلام» چنان‌که از کشف الظنون نقل شد دارای شصت و یک باب است، ولی در این ترجمه فقط پنجاه باب آمده است.

[نشریه ۱۱: ۴۲۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۴

آغاز: چو بسم الله اولدی ابتدا سی ×× ینه حمد ایله اولسون انتها سی / جهانه قالمدی کتدی کلنلر ×× یرینه بر اثر قودی بلنلر؛

انجام: ناظمینی کم دعا خیر له یاد ایلیه ×× حق تعالی قور قد و غندب آنی آزاد ایلیه / آنلره حق رحمت ایده که بونی او قیالر ×× عابدینه رحمة الله علیه دییالر

خط:نسخ زیبا معرب،کا:محمد بن لطفی، تا: جمادی الثانی ۹۶۳ق؛ جلد: مقوایی، ۸۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۴ - ۳۷۴]

● **روضة الاسلام و سجن النواصب اللئام** / فضایل و مناقب / عربی

rawḍat-ul islām wa sijn-un nawāṣib-il li'ām

معلم شاهمیرزادی، محمد حسن بن ابی طالب، ق۱۳ قمری

moʿallem šāhmīrzādī, mohammad hasan ebn-e abī tāleb (- 19c)

احادیث و احتجاجات است در اثبات وصایت و امامت و پاره‌ای از فضایل و مناقب امیر المؤمنین علیه السلام و پاسخ بر منکران امامت آن حضرت، با ذکر احادیث و روایات بسیار و بعضی آنها نقل شده از کتاب‌ها و احادیث اهل سنت. در آغاز بیشتر احادیث به نام منابع آنها تصریح شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۶۷

آغاز: الحمدلله الکافی لهدایة الابرار و الشافی بطب اخبار الائمة الانوار و الساقی لذی العطاش بالکاملین فی الاعصار؛ **انجام:** ثم اخرج صرة فقال الغلام هذه لفلان بن فلان من محلة کذا بقم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی از محمد علی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۹۴]

● **روضة الاصحاب** / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ol-ashāb

میرجان، محمد بن زین الدین، ق۱۰ قمری

mīr-jān, mohammad ebn-e zayn-od-dīn (- 16c)

اهدا به: ابوالغازی عبدالعزیز سلطان

تاریخ تألیف: ۹۴۴ق

مؤلف این کتاب را در فضایل و مناقب خلفای اربعه و منزلت صحابه حضرت پیامبر اکرم (ص) در یک «مقدمه» و پنج «فصل» و یک «خاتمه» نگاشته تا بدبینی و بدگویی که نسبت به اینان در عراق و بلاد خراسان شایع شده بر طرف سازد و مقام والای اینان را بیان کند: مقدمه: در ذکر مطلق اصحاب؛ فصل ۱. ذکر ابوبکر؛ ۲. ذکر عمر؛ ۳. ذکر عثمان؛ ۴. ذکر علی (ع)؛ ۵. ذکر معتقد تابعان سنت و کتاب؛ خاتمه: در عقوبات چندی که بر روافض وارد شده.

آغاز: حمد ناشی از دل و جان و جاری بر زبان و موافق بآن اعمال جوارح و ارکان نثار بارگاه عزت خداوند جهان.

انجام: و همین مقوله که داخل مادحان ایشان شدیم دولت شفاعت ایشان نصیب ما خواهد گشت.

[دنا ۹۹۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۰/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۹۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد:روغنی،۱۸۹گ،۱۵سطر،اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ - ۹۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح؛ کاغذ: بخارایی، جلد: روغنی، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۱۱۸]

● روضة الاصول المفاخرية فی شرح الفصول النصيرية / کلام و اعتقادات / عربی

rawḍat-ul usūl-il mafāxirīyya fī š.-i fuṣūl-in naṣīrīyya

تونی، محمد باقر بن ملک علی، ق۱۱ قمری

tūnī, mohammad bāqer ebn-e malek ʻalī (- 17c)

وابسته به: الفصول النصيرية فی الاصول الدينية = فصول اعتقادی = فصول العقائد = اصول الدين = الفصول فی الاصول؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی

تاریخ تألیف: جمعه از دهه اول رجب ۱۱۱۶ق

شرح مختصر نیکویی است بر ترجمه «فصول العقائد» خواجه نصیر الدین طوسی، که رکن الدین محمد بن علی گرگانی استرآبادی ترجمه نموده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۷۳

آغاز: آرایش فهرست نسخه فصول مفاخر عالیمقدار و زینت مجموعه اصول مآثر بلغای گردون اقتدار؛ **انجام:** و شاکرین لالائه معترفین بالتقصیر مستغفرین و علی محمد و آله و ذریعته مصلین و الحمدلله رب العالمین ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵ سم [ف: ۱۷ - ۳۱۸]

● روضة الاطهار فی قبور الاطهار = مزارات تبریز = روضة الابرار / جغرافیا / فارسی

rawzat-ol athār fī qobūr-el athār = mazārāt-e tabrīz = rovzat-ol abrār

حشری تبریزی، محمد امین، ق۱۱ قمری

hašrī tabrīzī, mohammad amīn (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۱۱ق

تذکره اولیاء و عرفای مدفونین در تبریز و نواحی آن است که به سال ۱۰۱۱ق موافق کلمه «روضه» در هشت «باب» تألیف شده: ۱. مدفن ائمه معصومین علیهم السلام؛ ۲. ذکر چهارده معصوم علیهم السلام؛ ۳. صحابه مدفونین آن دیار؛ ۴. ذکر اولیاء مدفونین در تبریز؛ ۵. ذکر اولیاء مدفونین در سرخاب؛ ۶. ذکر اولیاء مدفونین در مقابر ککجیل؛ ۷. ذکر اولیاء مدفونین در چرنداب؛ ۸ ذکر اولیاء مدفونین در نواحی تبریز. به نام مزارات مشهور تبریز است. روضة الابرار نیز هیأت منظوم روضة الاطهار است که مؤلف مذکور به نظم آورده است. بین نسخه چاپی با نسخه‌های موجود ناهمخوانی‌هایی وجود دارد. در الذريعة، چاپ بیروت، (۱۴۰۳ق) می‌گوید: «طبع بعنوان سامی الاسامی بایران ۱۳۰۳ ناقصا لانه ینقل عنه مطالب لاتوجد فی المطبوع و فیه متفردات منها تعیین فبر ابی دجانة الانصاری فی خلیجان علی فرسخین من تبریز و قبر عون بن عای (ع) فی قلة جبل سرخاب. هذا، و قد ذکره فی دانشمندان آذربایجان ص ۱۱۸ و ذکر انه منثور روضة الابرار». در کتاب دانشمندان آذربایجان می‌نویسد: «علاوه بر چاپهای سنگی، در سال ۱۳۷۱ش بار دیگر به تصحیح عزیز دولت آبادی در تبریز توسط انتشارات ستوده به چاپ رسیده است».

آغاز: سپاس و ستایش بی حد و قیاس صانعی را سزاست که انسان عظیم الشأن که اعجوبه زمان و نادره دورانست از شبستان نابود به بارگاه وجود آورد ... اما بعد، بر ارباب دانش و بینش مستور نماند که ...

چاپ: تبریز، سنگی، ۱۳۰۳، وزیری کوچک، به عنوان «سامی الاسامی» و «تاریخ حشری»

[دنا ۹۹۴/۵ (۱۳ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** حشری من اگر ز سنگ خاصان دورم ×× وز کسوت رهروان این ره عورم / در حشر ز شاه اولیاء دارم امید ×× کاندر صف اولیاء کند محشورم

شامل ۷ باب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی،

در برگ ۷پ حاشیه‌ای به خط عبدالکریم قمی آمده؛ تملک: ضیاءالدین علی تهرانی ابن استاد غلامرضا بن مشتاقعلی شاه به سال ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم مشکی، ۷۲۰گ، ۱۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵ سم [ف: ۴۰ - ۶۴۹]

۲. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۴۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۵ - ۲۱۳]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۲۶/۶

تذکر: نام کتاب بر اساس فهرستواره منزوی ۲۲۲/۱ تصحیح شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۷۹ق [ف: ۲ - ۱۲۹]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۹۶ حکمت

آغاز: برابر؛ **انجام:** کاندر صف اولیا محشورم کن

خط: نستعلیق، کا: حسین بن عبدالائمه تبریزی، تا: ذیحجه ۱۲۱۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۲۲]

۵. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** در حشر ز شاه اولیا دارم امید ×× کاندر صف اولیا کند محشورم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۵ رجب ۱۲۴۵ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۵ص، ۱۶ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵ سم [ف: - ۹۲]

۶. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۴ ذیحجه ۱۲۷۸ق، جلد: تیماج سبز؛ قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۲۱]

۷. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۲۶

انجام: حشری من اگر ز سلک خاصان دورم ×× در کسوف رهروان این ره عورم / در حشر ز شاه اولیا دارم امید ×× کاندر صف اولیا کند محشورم

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۰ رجب ۱۲۷۹ق؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۹۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه شعبان ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۵گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۶۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و درین زمان اسمشان نامشهور و ذکرشان درین تذکره نامرقوم است.

خط: نسخ، کا: حسن حسینی طباطبائی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** کاندر صف اولیاء محشورم کن

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ انجام نانوشته مانده: «در سنه خمس و اربعین و ستمائة واقع شده و آن در اندک زمانی»؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: رویه ابری فرنگی، ۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۱۹]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۵۰

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ محرم ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذی، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۱۹]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در این آخر عمر صفای قلبی از نظر فیض أثر خاصان و مقربان خدا پیدا شود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک شنبه ۲۱ ؟ ۱۳۰۳ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۰۵گ،۱۷سطر،اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[ف:۱۳ - ۲۷۵]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** در حشر ز شاه اولیا دارم امید ×× کاندر صف اولیا کند محشورم

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالصمد تبریزی الاصل، تا: ۱۳۰۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۱۰گ، ۱۹ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵ سم [ف: ۵ - ۶۱۱]

۱۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** رحلت اخی فرج در شهر رجب سنه اربع و خمسین و اربعماة واقع شده، مرقد منور العرفاء و الاولیاء.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۴۱گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۷۹]

● روضة الاعتقادات / کلام و اعتقادات

rawzat-ol e‘teqādāt

مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۲۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

● روضة الاعلام بعلم أنواع الحديث السام / علوم حدیث / عربی

rawḏat-ul a‘lām bi-‘ilm-i anwā‘-il ḥadīṯ-is sām

ابن مرزوق، محمد بن احمد، ۷۶۶ - ۸۴۲ قمری

ebn-e marzūq, mohammad ebn-e ahmad (1365 - 1439)

منظومه‌ای است در علوم حدیث برگرفته از الفیه ابن لیون و عراقی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۳/۱

آغاز: بسمله. صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیماً. قال الشیخ العالم العلامة العلم الناظم ... الحمدلله علی عظمی النعم ×× هدی النبی محمد هدی أعم

نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال در مادرید اسپانیا، ش ۱۵۱۷؛ خط: مغربی، کا: ابواسحاق ابراهیم بن مایدزواق، تا: ربیع الثانی ۸۳۴ق؛ ۶۵ص (۱-۶۵)، ۲۸ سطر [عکسی ف: ۳ - ۲۳۴]

● **روضة الافکار** / دعا / فارسی
rawzat-ol afkār
مجذوب تبریزی، محمد بن محمد رضا، - ۱۰۹۳ قمری
majzūb-e tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad rezā (-1682)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۶۵
آغاز: بسمله. و لک الحمد و الشکر یا سامع الدعاء؛ **انجام:** و بحرمة الذین ... ایمانا و بعضهم کفر اللهم ... اجمعین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [رایانه]

● **روضة افهام ذوی الالباب** / حدیث / عربی
rawḍat-u afhām-i ḏaw-il-albāb
ابن الخباز، محمد بن عبدالله، - ۵۳۰ قمری
ebn-ol-xabbāz, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 1136)
وابسته به: شهاب الاخبار فی الحکم و الامثال و الآداب؛ قضاعی، محمد بن سلامه (-۴۵۴ق)
قاضی ابوعبدالله محمد بن سلامة بن جعفر بن علی ابن حکمون قضاعی شافعی، کتاب «شهاب الأخبار فی الحکم و الامثال و الآداب» را که مشتمل بر حدود هزار و دویست حدیث از پیامبر اکرم (ص) در حکمت، و وصایا، و آداب، و مواعظ، و امثال و غیر آن می‌باشد، تألیف نموده است. ابن خباز، این کتاب را در دو جزء در شرح کتاب شهاب الأخبار، نوشته است، گرچه روی صفحه عنوان آمده که این کتاب در شرح غریب کتاب شهاب الأخبار است.
[کشف الظنون ۱۰۶۷/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۸عکسی
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم، الحدیث الآخر: ما من مؤمن الا وله ذنب یصیبه الفینة بعد الفینة لا یفارقه حتی یفارق الدنیا؛ **انجام:** و قد استخرنا الله تعالی فیما اقدمنا علیه من شرح کتاب الشهاب ... و صلواته علی سید المرسلین و امام المتقین و قائد الغر المحجلین محمد المصطفی و اله و صحبه اجمعین.
نسخه اصل: چستربیتی، شماره ۳۲۵۱ (اربری، فهرست خطی عربی ۱/۲). جزء دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمود بن ابراهیم شهرزوری، تا: سه‌شنبه دهه اول ربیع الثانی ۵۷۰ق؛ محشی؛ ۲۴۸گ، ۲۰ سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۶۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۹عکسی
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و به استعین ... اعلم انه ربما سأل عن هذا الکلام مسترشد؛ **انجام:** و عن بعضهم قال: رأنی بشر بن الحارث الحافی یوماً و علی اطهار ... فاقبل علی و انشد ...
نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۴۳۶ (اربری، فهرست خطی عربی ۸۱/۲). مشتمل بر مقداری از جزء اول و مقداری از جزء دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۶؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه، قسمتی از شرح کتاب «شهاب الأخبار» است، گرچه روی برگ عنوان «الثانی من کتاب روضة افهام ذوی الالباب» ثبت شده است، لیکن در مقایسه با نسخه شماره ۶۷۸ مقدار ۸۸ برگ، از اول اضافه دارد، و به مقدار ۱۶۰ برگ از آخر آن ناقص است؛ ۱۹۹گ، ۲۱سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۶۱]

● **روضة الالباب و تحفة الاحباب و بغیة الطلاب و نخبة الاحساب لمعرفة الانساب** / انساب / عربی
rawḍat-ul albāb wa tuḥfat-ul aḥbāb wa buġyat-ut ṭullāb wa nuxbat-ul aḥsāb li-maʻrifat-il ansāb
ابن المؤید، محمد بن عبدالله، - ۱۰۳۱ قمری
ebn-e mo'ayyed, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (-1622)
کتاب حاضر به «مشجر ابی علامه» یا «مشجر ابی علامه فی انساب اهل البیت فی الیمن» نیز مشهور است. مؤلف در این اثر، در ابتدا نسب پیامبر گرامی اسلام و آباء و اجداد آن حضرت تا آدم (ع) را به تفصیل و بدون تشجیر آورده و پس از آن، به ذکر ابناء و اولاد پیامبر اکرم (ص) ــ که بسیاری از آنان از سادات یمن و از ائمه زیدیه بوده‌اند ــ پرداخته است. مؤلف در مقدمه می‌نویسد: «چون به مشجر منظوم شرف الدین دست نیافتم، به جمع‌آوری مشجرات مختصره و متفرقات در انساب که در دسترس بود پرداختم و پس از آن به مشجرات قدیمی صحیح دست یافتم و تصمیم گرفتم که مشجری شامل و جامع کلیه اصول ترتیب دهم و در آغاز آن نسب پیامبر صل الله علیه و آله و سلم را به جهت تبرک به نام آن حضرت بیاورم ...». وی پس از بیان نسب پیامبر اکرم (ص)، در هنگام شروع مشجرات در ذکر اولاد و ابنای آن حضرت می‌نویسد: «و هذا آخر الکلام فی ذکر آبائه علیه السلام و اول الشروع فی تشجیر الآل الکرام حتی انتهی بهم و بجمیع ولد عدنان الی آدم علیه السلام و لم آل جهدا فی التحقیق و التهذیب و الاختصار و الترتیب و ربما یکثر نسل بعض الأشخاص من أهل البیت علیهم السلام فلا تتسع الصفحة لنسله فأجعل له صفة أو صفتین أو أضیف نسله الی صفته او صفتیه و الیه و ما الائمة علیهم السلام فأضیف النسل الی کناههم و الی أسمائهم حسبما قد ذکر ثم جعلت لفظ السبط علی اسم کل سبط من الاثنی عشر المذکورین علیهم السلام و سمیته روضة الالباب و تحفة الاحباب و بغیة الطلاب و نخبة الأحساب لمعرفة الأنساب و کان الفراغ من تلفیقه غرة شهر رجب من سنة ثلثین سنة بعد الألف و صلی الله علی سیدنا محمد و علی آله و أصحابه و سلم و أنا أبرأ الی الله ممن ألحق فیه أحداً بغیر حقیقة قطعیة مشهورة الی أهل البیت علیهم السلام». تألیف بخش اول این کتاب در غره رجب ۱۰۳۰ و مشجرات آن در ۱۵ رجب ۱۰۳۵ به پایان رسیده و نسخه‌های فراوانی را آن در کتابخانه‌های مختلف یمن و کتابخانه چستربیتی در ایرلند و کتابخانه امبروزیانا

در ایتالیا و دارالکتب در مصر موجود است. (حافظیان)
آغاز: بسمله. الحمدلله خلق السموات و الارض و جعل الظلمات و النور و اختص لخاصة ملکه الملا الاعلا و اسکنهم السموات العلا و جعلهم بین آمر و مأمور ...
چاپ: در سال ۱۳۹۴ق با مقدمه مرحوم آیة الله مرعشی نجفی رحمه الله و به اهتمام دکتر سید محمود مرعشی، به صورت عکسی در قم، جزو انتشارات کتابخانه آیت الله مرعشی به چاپ رسیده است.
[مؤلفات الزیدیة ۶۱/۲-۶۲؛ الأعلام، زرکلی: ۲۴۱/۶؛ اعلام المؤلفین الزیدیة: ۹۲۵-۹۲۷؛ مصادر التراث فی المکتبات الخاصة فی الیمن، صفحات مختلف در جلد ۱ و ۲؛ فهرست مخطوطات مکتبة الجامع الکبیر صنعا: ۱۷۴۷/۴ و ۱۷۸۱؛ فهرس المخطوطات المصورة، فؤاد سید، الجزء الثانی، التاریخ: ۱۷۰/۳ و ۲۱۳/۴؛ لباب الأنساب: ۱۰۷/۱-۱۰۸؛ دنا ۹۹۴/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۳عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** بن شیث بن آدم صلی الله علیه و سلم. قال فی الأم ما لفظه: و کان الفراغ من زبره نهار السبت خامس عشر شهر رجب من سنة خمسة و ثلثین بعد الألف، و کان الفراغ من نقله فی شهر رجب الأصب من سنة اثنین و ستین و ألف و کان الفراغ من تحریر هذه النسخة ...
نسخه اصل: کتابخانه آمبروزیانا، میلان ایتالیا، شماره ۱۳۱ (فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه آمبروزیانا: ۶۸)؛ خط: نسخ، کا: محمد بن احمد بن یحیی بن مفضل بن ابراهیم بن علی بن امیرالمؤمنین یحیی شرف الدین بن شمس الدین، تا: پنج‌شنبه ۲ جمادی الاول ۱۰۸۶ق؛ این نسخه به یک واسطه از روی نسخه اصل نوشته شده و کاتب آن را برای هدیه به حسن بن صلاح بن مطهر بن تاج الدین عوامی کتابت کرده و از او با اوصاف «الوالد الافضل العلم العلامة شرف الاسلام» یاد می‌کند، مجدول مشجر؛ ۱۹۶ص، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۴۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹/۱
خط: نسخ، کا: احمد راعی، تا: یک‌شنبه ۲۲ ذیقعده ۱۱۸۶ق، برای سید احمد بن یعقوب حکیم؛ ۹۱ص (۱-۹۱)، ۲۹ سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۳۷]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه‌ای در یمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۲۱۲ص [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]

● **روضة الامثال** / علوم قرآن / عربی
rawḍat-ul amṯāl
کوزه کنانی، احمد بن عبدالله، - ۱۳۲۷ قمری
kūze-konānī, ahmad ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 1909)
تاریخ تألیف: اوایل شوال ۱۳۲۰ق
امثال قرآن کریم را در این کتاب مفصل شرح کرده و روایات و مطالب مربوط به آنها را ذکر می‌نماید، و دارای مقدمه‌ای در اهمیت مثل، شعبه‌های بلاغت و فائده تمثیل می‌باشد. نام آن ابتداء «المثل القرآنیة فی العجائب الفرقانیة» بوده که بعد مؤلف آن را تغییر داده است.
چاپ: مشار عربی، ص۴۹۵؛ تهران، سنگی، ۱۳۲۵ق، رحلی، ۴۴۶ص (صص ۱-۴۱۴+ ...)
[الذریعة ۲۸۸/۱۱؛ دنا ۹۹۴/۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۳۹
آغاز: الحمد لمن توحد بالوحدانیة و تفرد بالصمدانیة الذی دانت له السموات و الارضون بالعبودیة
نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی-قم؛ خط: نسخ، کا: احتمالا به خط مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی احتمالا به خط مؤلف؛ وقف بر مقبره شیخ محمد حسن مامقانی در نجف شده، متولی مقبره - شیخ عبدالله مامقانی- بر صفحه اول این مطلب را به تاریخ سوم صفر ۱۳۳۴ نگاشته؛ ۸۵۳ص [عکسی ف: ۲ - ۲۶۸]

← روضة الانشاء ← ریاض الانشاء

● **روضة الانوار** / شعر / فارسی
rawzat-ol anvār
خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری
xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ʻalī (1291 - 1353)
تاریخ تألیف: ۷۴۳ق
سومین مثنوی از مثنوی‌های پنج‌گانه اوست، در برابر «مخزن الاسرار» نظامی. در مطالب عرفانی. در ۱ «مقدمه» و ۲۰ «مقالت» و ۱ «خاتمه»، به نام شمس الدین محمد صاینی وزیر شاه و اسحاق بدان آغاز و به نام مرشدش ابواسحاق کازرونی و امین الدین کازرونی در ۲۲۰۰ بیت به پایان رسانده است.
آغاز: زینت الروضة فی الاول ×× بسم الله الصمد المفضل / شد چمن طبع ترنم سرای ×× «روضة انوار» بنام خدای
انجام: تیغ زبان بیش نباید کشید ×× ختم سخن کن چو بمقطع رسید
چاپ: تهران، ۱۳۰۶ش، به سعی و کوشش کوهی کرمانی
[الذریعة ۲۸۹/۱۱؛ فهرست مشار ۸۵۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۱/۳
کا: روح الله بن علی بن عماد الاسلام جمال الاسلامی، تا: ۷۱۴ق [ف: ۳ - ۱۶۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۸۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن عمران کرمانی، تا: ۹ صفر ۷۵۰ق؛

کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۳سم [ف: ۳ - ۶۴۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳/۳۵۲/۲

خط: تعلیق، کا: اسماعیل بن ابراهیم بن عبدالله، تا: سه‌شنبه ۱۷ ذیحجه ۸۲۰ق؛ مجدول، با سرلوح [سنا: ف: ۱ - ۱۷۹]

۴. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۵۰/۳

خط: تعلیق خوش، کا: اسماعیل بن ابراهیم بن عبدالله، تا: ۸۲۱ق [نشریه: ۱ - ۱۴]

۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۵/۱

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، ۲۱ سطر در متن و ۴۳ سطر در حواشی، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳ - ۴۷۱]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۶۳/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن مطهر بن یوسف بن ابوسعید قاضی نیشابوری، تا: ۸۲۹ق، جا: هرات؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۲۳ سطر [ف: ۹ - ۱۱۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۲۵/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد ابراهیم حسن خواجه شیرازی، تا: ربیع الاول ۸۴۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۷گ (۴۶پ-۱۱۲ر هامش)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۲/۷سم [ف: ۸ - ۱۲۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۰/۱۰-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۴۷]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ با سرلوح زرین، مجدول مذهب؛ مهر: «عبده محمد جعفر ۱۲۵۷» (چهارگوش)، «عبده بابا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ، ۱۵ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۲ - ۱۲۷]

۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۱

خط: نستعلیق، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، در حاشیه، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۴۷۴]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: علی کاتب سلطانی، تا: ۹۲۷ق؛ دارای پنج مجلس مینیاتور؛ این نسخه قبلا در ضبط کتابخانه سلطنتی سلاطین صفویه بوده و به سال‌های ۱۰۸۶-۱۱۶۰-۱۱۰۷-۱۰۹۷ق به ترتیب از عرض صاحب جمع کتابخانه خزانه عامره گذشته است، سپس به سال‌های ۱۲۳۲-۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ق به ترتیب از عرض کتابخانه مبارکه شاهنشاهی فتحعلیشاه، ناصرالدین شاه، مظفرالدین شاه قاجار گذشته؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مذهب، جلد ساز آقا باقر، ۱۸۰ص، ۱۱ سطر [ف: ۷ - ۴۲۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۶/۲

بی‌کا، تا: ۹۷۰ق [ف: ۳ - ۱۶۷]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۰/۲

آغاز: برابر

نسخه مشوش؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در چهارستون؛ کاغذ: ترمه، جلد: سبز، ۱ص (۱۶پ)، اندازه: ۱۶/۲×۲۴/۶سم [ف: ۷ - ۴۸۶]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۷۹

آغاز: بر در او بدر غلامی منیر ×× درره او دهر گدایی حقیر / طایر زرین پر سیمین قفس ×× برسر خوان کرمش یک مگس؛

انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۵۶گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۱۴۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴/۴

انجام: موج که از بحر نفس برگشود ×× هیچ توان گفت که دریا نبود

کا: میرزا اسماعیل فرزند میرزا معصوم تفرشی، تا: ۱۲۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱ص (۷۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۵۷۳]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۵/۲

خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا محمد علی گرگانی، تا: ربیع الاول ۱۲۹۰ق، به هنگام سفر ناصرالدین شاه به اروپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۵ - ۱۸۵]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی، تا: ۵ ربیع الاول ۱۳۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۲۵ص (۲۷-۱۵۱)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۱۳۵]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۷/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۴۹ص (۶۴۵-۶۹۳)، ۴۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۵۴]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۷

تذکر: در فهرست به نام خمسه خواجو ذکر شده که فقط روضة الانوار را دارد؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰ یا اوایل قرن ۱۱؛ مسلماً خط یکی از اساتید این فن می‌باشد و شاید خط رشیدا باشد، دارای یک سرلوح، در متن و حاشیه؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: تیماج، ۷۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

● روضة الانوار / اخلاق / عربی

rawḍat-ul anwār

کافکانی، حسن بن بابا بیک، ق۱۳ قمری
kāfkānī, hasan ebn-e bābā beyk (- 19c)
وابسته به: الانوار النعمانیة فی معرفة النشأة الانسانیة؛ جزایری، نعمة الله بن عبدالله (۱۰۵۰-۱۱۱۲ق)
تاریخ تألیف: ۱۲۴۴ق؛ محل تألیف: نجف اشرف
مختصری است از کتاب «الانوار النعمانیة» سید نعمت الله جزائری که کافکانی هنگام تحصیل انتخاب نموده است. این مختصر دارای عناوین «نور، نور» می‌باشد و ترتیب اصل کتاب را رعایت نکرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۸۴
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... لما کنت فی النجف الاشرف لائذا بالعتبة الغرویة العلویة علی مشرفها آلاف الثناء و التحیة؛ **انجام:** و أنت فی اواخر تملك العوالم اولئك الادمین و لنختم الکتاب هنا حامدین و مصلین علی النبی صلی الله علیه و آله.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۲۹گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۵]

● **روضة الانوار عباسی** / اخلاق / فارسی
rawzat-ol-anvār-e ʻabbāsī
محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری
mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo’men (1609 - 1679)
به دستور: شاه عباس صفوی دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)
تاریخ تألیف: رجب ۱۰۷۳ق
کتابی در آداب ملوک است که به خامه روان در مدت چند ماه تألیف نموده و مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «قسم» می‌باشد: مقدمه در بیان حکمت احتیاج به پادشاه؛ قسم ۱. ملکات نفسانی فاضله و ذمیمه پادشاه، دو باب است (در بیان ایمان و رعایت فرائض و سنن، توبه، صبر، رضا، توکل، حلم، عدل، سخاوت، شجاعت)؛ قسم ۲. آداب کشورداری، هفت «باب» و هر باب چند «فصل».
آغاز: بسمله. و به ثقتی. افتتاح کلام بنا واجب الاعظام پادشاهی سزد که بمقتضای حکمت بالغه ازلیه وضع قانون شریعت غر اوملت بیضارا باعث انتظام جمهور و ارتباط مفاصل امور ساخت.
انجام: و انوار درازای رأفتش که نور بخش اطراف عالم است بر ساحت امید خواص و عوام لا مع باد.
چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۰۴؛ تهران، ۱۲۸۵ق؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۲۸۷ق، رحلی، ۳۴۹ص
[الذریعة ۲۸۹/۱۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۱۶/۲؛ مشار فارسی ۱۳۱۶/۲؛ دنا ۹۹۵/۵-۹۹۶ (۴۰ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۴۷/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** اکنون وقت آنستکه اختتام کلام بدعا شود امیدواری رحمت باری آنکه این پادشاه نیکو سیرت معدلت شعار نصفت کردار خیر اندیش ... و الحمدلله ... و حسبی الله ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواخر قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۶ سم [ف: ۱۳ - ۳۵]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۷۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۳۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۴/۹سم [ف: ۳ - ۴۱۹]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۲گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۵- ۶۲]
۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۹۸
بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: خشتی [ف: - ۱۴۱]
۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۳۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۲۹گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۶۹]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۴ق؛ تملک: سید محمد حسین سبزواری خشمردانی با مهر «سید محمد الحسینی» (چهارگوش)، علی اصغر بن ابراهیم بن محمد در رمضان ۱۲۹۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ترکی، ۳۲۶ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۰ - ۶۶۵]
۷. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۱۰۵ق، جا: اصفهان، استکتاب و مقابله محمد تقی؛ مصحح، محشی، مجدول؛ تملک: محمد ابراهیم قزوینی به سال ۱۲۵۵؛ مهر: «هو العلی الاکبر» (مربع)، «محمد الموسوی» (بیضی)؛ ۶۷۶ص [ف: - ۱۸]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۰۸
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۱۹۱]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۰۳
آغاز: مرتضوی لوامع اشراق بوارق عقل کامل نایم قدسی شمایل عدل شامل انجمن ... چون کمترین بندگان دعاگو محمد باقر شریف سبزواری ... و این کتاب موسوم شد بروضة الانوار عباسی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج روغنی، ۵۱۵ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۴۵۴]
۹. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۲۰
خط: نسخ خوش، کا: محسن بن هاشم سبزواری، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۱۴۵ق [نشریه: ۳ - ۱۲۲]

۱۰. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۰۶
خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد علی اصفهانی احمد آبادی، تا: غره ربیع الثانی ۱۱۴۵ق؛ ۲۰۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۸۷]

۱۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵۹۲ص، ۲۱ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۲۸]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۰
خط: نستعلیق، کا: عبدالغفور نوری، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۴۲۵]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملا زین العابدین، تا: دوشنبه ۲۹ رمضان ۱۲۳۰ق، جا: قریه طالخانی، به دستور حاج محمد علی بن حاج محمد صادق طالخانچی؛ طبق یادداشتی به خط کاتب مذکور سه نفر دیگر برای سرعت در انجام کار در کتابت این نسخه شرکت داشته‌اند: «ملا محمد علی بن آقا افضل و سید محمد بن محمد باقر و استاد باقر بن حسین نجار»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۲۴۲]

۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۸۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: صادق ابن محمد جعفر اصفهانی نجم الثانی، تا: غره صفر ۱۲۳۳ق؛ «این نسخه از اصل نسخه که بخط مصنف است نقل شد»، دارای یک سرلوح مرصع، مجدول؛ کاغذ فرنگی، جلد: روغنی، ۱۹ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۵۸]

۱۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۴۴
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن صادق اصفهانی نجم ثانی، تا: ۱ صفر ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ با سرلوح، مجدول؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۲۳
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل، تا: رجب ۱۲۴۲ق، جا: اصفهان مدرسه ایلچی؛ مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۲۳۹گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۱۹]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما بجانب خدای عزوجل رغبت کنند کانیم و جویای رحمت اوییم الحمدلله ... فی شهر شوال ۲۴۵
خط: نستعلیق، بی کا، تا: شوال ۱۲۴۵ق؛ واقف: نائینی؛ ۱۵۹گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶ - ۴۳۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** همیشه آفتاب سپهر دولتش در اکناف شرق و غرب جهان تاخته ... مساحب امید عوام و خواص.
خط: نسخ، کا: شیخ ابوالحسن بن علی بن شیخ حسن قاضی، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۵۸۸ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۴]

۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: شوال ۱۲۴۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۷]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: سید شریف موسوی عباسی الاصل تبریزی المسکن، تا: ۲۲ ربیع الاول ۱۲۵۴ق، جا: تبریز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سیاه، ۲۱۷گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۱ - ۶۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۲۶-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۱]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۸۷
خط: نستعلیق، کا: کرمعلی، تا: ۱۲۵۹ق [الفبائی: - ۲۸۸]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۵۸
خط: نستعلیق، بی کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ تملک: فرهاد میرزا به تاریخ ۱۲ ربیع الاول ۱۲۶۲ با مهر «نائب الا یاله» (بیضی)، علی بن موسی الشریف ملقب به صدق المک به تاریخ ۲۲ ربیع الاول ۱۳۲۳ با مهر «صدق الملک» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۶۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۸ - ۲۲۶]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۳۵
خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی بن محمد حسین، تا: چهارشنبه ۶ شعبان ۱۲۶۳ق؛ مقابله شده در شوال ۱۲۷۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۳۰×۳۳سم [ف: ۳ - ۴۱۹]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۵۸
آغاز و انجام: برابر.
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملا نجفعلی قزوینی، تا: پنج‌شنبه ۷ صفر ۱۲۶۷ق؛ در این نسخه اشتباهاً کتاب به نام «تحفة الملوک» معرفی شده؛ مجدول؛ ۳۳۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۶ - ۴۳۰]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۷۱ق [الفبائی: - ۲۸۸]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۱
خط:نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملانجف قزوینی، تا: ۱۱ ذیقعده ۱۲۷۳ق،به فرمایش میرزا محمدرضا؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ تملک:فرهاد میرزا در ۲۵ صفر ۱۲۸۹؛ کاغذ: سفید، جلد: ساغری، ۳۰۰گ، ۱۹ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [سنا: ف: ۱ - ۲۸۷]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۳۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۲۷۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۰۹گ، ۲۷ سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۲۴۴]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: میرداماد به تاریخ ۲۸ محرم ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۲۷۷]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: فخرالدوله به تاریخ ۱۲۹۳؛ جلد: تیماج مشکی،۲۴۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۲۸۵]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۱۵

خط: نسخ، کا: محمد علی بروجردی، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴۱گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۴۰۸۶]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۰۲/۱۰

آغاز: فصل ششم. در آداب و تدابیر منجمان و مهندسان و ارباب علوم تعلیمیه که آنرا علوم ریاضیه خوانند؛ **انجام:** بسلطان صورت حال باز گفت سلطان بفرمود او را اخراج کردند و گفت چنین کسی که در حق مسلمان اعتقادش بود اعتماد را نشاید من او را دشمن بودم که نماز نمیکرد.

بخشی از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۱۴ص (۱۲۹-۱۴۲) [ف: ۱۳ - ۱۹۹]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۰۲

خط: نستعلیق، کا: محمد رحیم بن میرزا محمد، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۳۱۹ق، جا: اصفهان، به خواهش آقا ابوالقاسم پسر آقا محمد علی؛مجدول؛کاغذ:فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸۹گ، ۲۱ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۰-۱۹۳۱]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمدلله و المنته له سبحانه که بعنایات ربانی و الطاف سبحانی کتاب روضة الانوار عباسی صورت اتمام و سمت اختتام یافت و تاریخ اتمام آن در اواخر شهر رجب المرجب سنه ثلث و سبعین و الف هجری اتفاق افتاد و افتتاح آن چند ماه قبل از این در همین سال رو داد چون پرتوی از اشعه التفات خاطر پادشاه ... اعلیحضرت نواب اشرف ارفع اقدس همایون اعلا شاهی ظل اللهی ادام الله تعالی ... بجانب این مجموعه تافته و مزرع امید این صحیفه رشحی از فیض سحاب عنایت آن اعلیحضرت یافته ... امید هست که تألیف و ترتیب این ارقام بر نحوی شده باشد که در نظر قدسی اثر همایون اعلی ... مستحسن و بی عیب نماید ... و بر ساحت امید خواص و عوام لامع باد و الحمدلله اولا و اخرا و صلی الله و علی محمد و آله الطاهرین و حسبی الله.

خط: نستعلیق و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، کمندکشی زرین، با یک سرلوح بسیار خوب، تاریخ تولد محمد کاظم نامی در روز سه‌شنبه جمادی الاول سال ۱۱۵۶ مشاهده می‌شود؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج لاکی، ۸۷۰ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۷ - ۴۲۷]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۵

آغاز: فصل ششم در اداب و تدبیر منجمان و مهندسان؛ **انجام:** من اوردشمن بودم که نماز نمکرد ... ابن محمد باقر محمد هادی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۸۸]

۳۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم کند از جهت من وا زجهت تو به سعادت وشهادت به درستی که به جانب خدای عزوجل رغبت کنندگانیم وجویای رحمت اوئیم الحمدلله والمنة لله سبحانه که به عنایات ربانی والطاف سبحانی کتاب روضة الانوار عباسی صورت اتمام یافت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۷]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۵۵

آغاز: ساکنان اقبالش عتبه اجلالش، روایح اخلاق عنبرینش، نسیم عنبر شمیم عالم قدس، مآثر الطاف عطوفت تزیینش نکهت ازهار گلستان انس نسیم لطفش؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲۵ - ۳۳۵]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: ساغری مشکی، ۲۴۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۳۷ - ۱۶۰]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۵۳]

● **روضة الانوار و زبدة الافکار** / کلام و اعتقادات / عربی و فارسی

rawḍat-ul anwār wa zubdat-ul afkār

عبدالباقی بن محمد حسین، ق۱۲ قمری

'abd-ol-bāqī ebn-e mohammad hoseyn (- 18c)

وابسته به: ذخیرة یوم المحشر فی شرح الباب الحادی عشر؛ عبدالباقی بن محمد حسین (قرن ۱۲)

شیخ الطائفه ابو جعفر محمد بن حسن طوسی (- ۴۶۰ق)، کتاب معروفی دارد به نام «مصباح» که این کتاب را علامه حلی (- ۷۲۶ق) خلاصه نموده است و به نام «منهاج الصلاح فی مختصر المصباح» موسوم داشت و بر آخر این کتاب، یک باب افزود که در عقاید بود و این باب به نام «باب حادی عشر» نامیده شد و

به علت شمول آن بر مطالب اعتقادی شیعه این باب به صورت مجزی تحریر یافت و بر آن شروح و حواشی و تعلیقاتی نگاشته گردید که از آن جمله مولی عبدالباقی بن محمد حسین بر این باب حادی عشر گزارشی به عربی نگاشته است و به نام حاشیه باب حادی عشر خوانده شده است و سپس از او خواستند تا این گزارش را به فارسی بنویسد، او نیز رساله‌ای به تفصیل به زبان شیرین فارسی نوشت و به اسم «ذخیرة یوم المحشر فی شرح الباب الحادی عشر» مسمی ساخت. گویا پس از این کتاب ذخیره را خلاصه کرده است و به نام «روضة الانوار و زبدة الافکار» نامیده است. شامل هشت «روضه» و هر روضه شامل چند «فصل». عناوین موجود در نسخه حاضر: فصل در بیان صفات سلبیه، فصل در بیان معانی بعضی از اسماء؛ روضه ۴. بیان افعال خدای تعالی در چهار فصل و یک خاتمه؛ روضه ۵. بیان کیفیت صدور اشیاء از واجب؛ روضه ۶. بیان اوصاف نبی و تعیین او؛ روضه ۷. مشتمل بر سه فصل: اول بدانکه امام کسی است که خلیفه و نایب پیغمبر باشد؛ روضه ۸ معاد. صاحب الذریعه مؤلف روضة الانوار و زبدة الافکار را محمد باقر نگاشته است و اشاره به نسخه آصفیه با تحریر ۱۱۸۰ق نموده است. نویسنده از تألیف دیگرش به نام «ذخیرة یوم الحشر» نام برده است و از کتاب «روضة الاحباب» امیر جلال الدین دشتکی تألیف ۹۰۳ق و «روضة الصفا» تألیف میر خواند (- ۹۰۳ق) نیز یاد کرده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۴/۱

آغاز: (بعد از یک برگ) فصل در بیان صفات سلبیه یعنی صفاتیکه واجب است که واجب را از اینها منزه دانند از آنجمله آنکه او در وجوب وجود شریک ندارد چرا که معنی وجوب وجود؛ **انجام:** تا عزیز مصر ربانی شوی وارهی از جسم روحانی شود - تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب هزاران درود و هزاران سلام ز ما بر محمد علیه السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج عنابی، ۸۵ص (۱-۸۵)، ۱۶ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم[ف:۲-۲۶۶]

● روضة اولی الالباب فی معرفة التواریخ و الانساب = تاریخ بناکتی / تاریخ جهان / فارسی

rawzat-o ole-l-albāb fī ma'refat-et tavārīx va-l ansāb = tārīx-e banāketī

بناکتی، داود بن محمد، - ۷۳۰ قمری

banāketī, dāvūd ebn-e mohammad (- 1330)

اهدا به: سلطان ابوسعید خان بهادر (۷۱۶-۷۳۶)

تاریخ تألیف: ۷۱۷ق

این کتاب یک دوره تاریخ عالم است از ابتدای خلقت تا زمان نویسنده بدین شرح: قسم ۱. معرفة انساب و شعب و تواریخ انبیاء و اوصیاء؛ ۲. ذکر ملوک فرس و مشاهیر انبیاء و حکماء که در ایام ایشان بوده‌اند؛ ۳. بیان نسب مطهر سید المرسلین و خاتم النبیین محمد مصطفی علیه افضل الصلوات؛ ۴. اخبار سلاطین عظام و ملوک کرام که در ایام خلفای بنی العباس در ایران حکومت کرده اند و هفت طایفه بوده اند از یعقوب لیث تا رکن الدین خورشاه؛ ۵. تاریخ یهود و ذکر ملوک و انبیاء بنی اسرائیل؛ ۶. تاریخ نصاری و افرنج و نسبت مریم؛ ۷. تاریخ هنود و صور اقالیم و ذکر ممالک هندوستان؛ ۸. تاریخ ختای؛ ۹. تاریخ مغول و نسب چنگیزخان تا پادشاهی ابوسعید بهادر خان. از کتاب‌های تاریخی، به ویژه جامع التواریخ رشیدی بهره جسته است.

آغاز: ... اما بعد چنین میگوید کمترین بندگان الله تعالی و هو اضعف عبادالله ... تا در هر علوم کتابی نوشتم خواستم تاریخی نویسم که مشتمل بر ذکر مشاهیر انبیاء عظام و سلاطین کرام و ملوک ذوی الاحتشام خصوصا انساب حضرت سید المرسلین ... باشد و مشحون بذکر

چاپ: سال ۱۳۴۸ شمسی به کوشش دکتر جعفر شعار در تهران به چاپ رسیده است، انجمن آثار ملی، ۵۹۱ص

[الذریعة ۲۹۰/۱۱؛ کشف الظنون ۹۲۵/۱؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۵۳/۶؛ دنا ۹۹۶/۵-۹۹۷ (۱۶ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۶۱۹/۱]

شرح و حواشی:

۱- تاریخ بناکتی و تاریخ گزیده مستوفی

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۴۲۳

آغاز: الحمد لله حق حمده و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. اما بعد چون حق جل و علا توفیق رفیق این ضعیف گرداند؛ **انجام:** طایفه ششم خوارزمیان و ایشان هشت تن اند ... و به خوارزم معاودت نمود بعد از آن میان برادران محاربات بسیار

از ابتدا تا طایفه هفتم از قسم چهارم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۱

آغاز: بگردید و در ربیع الاول سنه سبع و سبعین و خمسمائه وفات یافت و مدت پادشاهی او بیست و دو سال بود ... قسم پنجم در تاریخ یهود و ذکر ملوک و انبیاء بنی اسرائیل؛ **انجام:** ذکر رکوب سلطان محمد اولجایتو خان ... به اتراب او شهاب الدین مبارکشاه و یحیی بن جلال

از اواخر قسم چهارم تا اواخر کتاب. ادامه نسخه شماره ۲۸۴۳۳ است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوا، ۱۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۲]

۳. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ قطع: وزیری [نشریه: ۶ - ۶۴۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۴۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۱]

۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۱۸/۱ر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: – ۱۲۱۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۵-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 210 (بلوشه ۲۵۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۱۳ق؛ ۲۰۹گ، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۹

آغاز: ... سلطان علاء الدنیا و الدین ابوسعید بن السلطان محمد ... قسم اول در معرفت انساب و شعب؛ **انجام:** ببخشش از فلک هر صبح و هر شام ×× دوام عمر و کام و نام و انعام

خط: نستعلیق، کا: همت مازندرانی، تا: ۱۰۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۶۳گ، ابعاد متن: ۹×۲۱، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۳۴ – ۵۵۴]

۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ محرم ۱۰۵۳ق، جا: قزوین؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: وزیری [نشریه: ۶ – ۶۴۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۹۱

آغاز: در وجود آمد و گویند بعد از نهصد سال عمر او از همه درازتر بود مدت عمر او نهصد و شصت و سه سال بود و به قول یهود و نصاری

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ کا: میرزا خان؛ ۱۳۰ص [عکسی ف: ۷ – ۲۸۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۵/۳۰۳

بخشی از روضة الاولی الباب؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۳–۱۱۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ در ذیل فصل دوم از قسم هشتم (در ذکر ولایات ختای) داستان دخمه نوشیروان آمده و بدین‌گونه آغاز شده: «حکایت دخمه انوشیروان، گویند چون مأمون خواست که بنای مد این و این قصرها و کاخها ... ببیند»؛ جلد: تیماج قرمز،۴ص (۴۴۳–۴۴۶)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰ – ۱۳۸۲]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۵۶

خط: نستعلیق، کا: شیخ فضل الله، تا: ۹ جمادی الثانی ۱۱۶۳ق؛ تملک: محمد تقی در ۱۲۱۵؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۶/۱سم [ف: ۳ – ۴۲۰]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۲۲

آغاز: سلطان علاء الدنیا و الدین ابوسعید بن السلطان محمد بن اولجا تیمورخان بن ارغون خان بن؛ **انجام:** ببخشش از فلک هر صبح و هر شام ×× دوام عمرو کام و نام و انعام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۴ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم تریاکی، ۱۷۸گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه:۱۷×۲۷سم [ف: ۵ – ۲۰]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۶۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۲۹۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۶سم [ف: ۳ – ۴۲۰]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۷۲

آغاز: ... در وجود آندو گویند (یک کلمه ساقط) سال عمر او از همه؛ **انجام:** ببخشی در فلک هر صبح و هر شام ×× دوام عمر و کام و نام و انعام

خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن مرحوم ملا حسین نظامی، تا: ۱۲۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹۷گ، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ – ۳۸۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ ۱۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ – ۱۴۱]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۲۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین بن قهرمان خان، تا: ۱۳۱۸ق؛ از روی نسخه محمد تقی کرمانی مورخ ۸ شعبان ۹۷۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۲۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۱×۲۱/۹سم [ف: ۳ – ۴۲۰]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۵۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: روز چهارشنبه ۲۳ شوال؛ افتادگی: آغاز؛ در چند سطری پیش از عنوان «ذکر شیث بن آدم»؛ جلد: تیماج مشکی،۱۸۱گ،۱۹سطر(۱۱×۲۱)،اندازه:۱۸×۲۸سم[ف:۱۲– ۲۶۷۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۵-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۵ فریزر ۱۳۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶۸گ، ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۱]

● الروضة البهیة / اصول فقه / عربی

rawḍat-ul bahīyya

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۰۳

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ناتمام و مسوده است. در پایان بخشی از این کتاب در میانه نسخه ما چنین آمده است: «قد تم الروضة البهیة فی المشهد الغروی فی الثامن من الربیع الاول من سنة احدی و ستین و ماتین بعد الالف و تاریخ النوروز فی الاربعاء سلخ صفر سنة احدی و ستین و ماتین بعد الالف»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴۸گ، ۳۴ سطر (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۶۲]

● الروضة البهیة فی الاجازة الشفیعیة / اجازات / عربی

rawḍat-ul bahīyya fi-l ijāzat-iš šafī'īyya

جاپلقی بروجردی شفیعا، محمد شفیع بن علی اکبر، – ۱۲۸۰ قمری

jāpalaqī borūjerdī šafī'ā, mohammad šafī' ebn-e 'alā

akbar (- 1864)

تاریخ تألیف: رمضان ۱۲۷۸ق

اجازه مفصلی است که مؤلف برای فرزندش سیدعلی اکبر ملقب به آقا کوچک و سپس فرزند دیگرش سیدعلی اصغر را نیز در اجازه شریک نموده و در آن مفصلاً به بیان شرح حال اساتید خود پرداخته است.

آغاز: الحمدلله الذی لایخفی علیه شیء فی الارض و لا فی المساء و المصور فی الارحام لما یشاء بما یشاء کیف یشاء

انجام: فانها عن غیرهم علیهم السلام بعیدة مستغسرة بل متعذرة و الحمدلله علی التوفیق بالختم و الاتمام ...

چاپ: [تهران]، سنگی، ۱۲۸۰، جیبی

[الذریعه ۲۹۲/۱۱ رقم ۱۷۵۸؛ دنا ۹۹۷/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۸ق؛ مصحح، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۲]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۴۵

خط: نسخ، کا: احمد بن میرزا حسین خوانساری، تا: ۱۳۳۹ق [نشریه: ۲ - ۱۵۴]

● **الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة** / فقه / عربی

rawḍat-ul bahīyya fī š.-il lum‘at-id dimašqīyya

شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱ - ۹۶۵ قمری

šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ‘alī (1506 - 1558)

وابسته به: اللمعة الدمشقیة فی فقه الامامیة = لمعه شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)

تاریخ تألیف: ۲۱ جمادی الاول ۹۵۷

«لمعه دمشقیه» شهید اول یکی از متون مختصره بسیار مفید در فقه امامیه است و با همه اختصاری که دارد مشتمل بر یک دوره فقه کامل (از طهارت تا دیات) است. شهید ثانی این شرح را بر لمعه نگاشته و آن را «الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه» نامیده و به تصدیق سخن‌سنجان و دانشمندان در درجه اول از فصاحت و بلاغت قرار گرفته و از کتب مهمه فقه بوده و عبارات آن سرمشق نویسندگان و ادبا است. این شرح مزجی از اشهر کتب معتبره فقهیه امامیه است و مورد استفاده مبتدی و منتهی است و اولین کتابی است استدلالی که طلاب فقه می‌خوانند و تدریس آن از سالیان درازی تاکنون معمول و متداول و همواره مورد نظر اعلام متأخرین است. شارح در آن به تشریح و توضیح عبارات مؤلف پرداخته و از حیث سلاست و ارتباط بهترین شرح مزجی است،. در ذیل بعضی از فروع و مطالب ادله آنها را به اختصار نقل نموده و می‌توان این کتاب را از کتب استدلالی فقه دانست. در روضات آمده است که شهید ثانی از امامیه اولین کس است که به شرح مزجی پرداخته و پیش از ایشان کتابی از امامیه بدین‌گونه شرح نشده بود و تألیف این شرح شش ماه و شش روز طول کشیده و «روض الجنان فی شرح ارشاد الاذهان» اولین و «شرح لمعه دمشقیه» آخرین مؤلفه ایشان است. مدت تألیف آن به روایت دیگر، حدود پانزده ماه بوده است. کتاب بر دو جلد ترتیب یافته: جلد اول، از کتاب طهارت تا آخر مساقات، تاریخ ختم تألیف آن: سه‌شنبه ۶ جمادی الثانی ۹۵۶ق، دارای ۲۶ کتاب؛ جلد دوم از کتاب اجاره تا آخر کتاب دیات، دارای ۲۴ کتاب. تاریخ فراغت از شرح در بیشتر نسخه‌ها ۲۱ جمادی الاول ۹۵۷ آمده است پس ۹۵۹ که در الذریعه (ج۱۱ص۲۹۰) و فهرست انوار (ج۸ص۱۰۳) دیده می‌شود غلط چاپخانه است.

آغاز: جلد اول: بسمله. الحمدلله الذی شرح صدورنا بلمعة من شرایع الاسلام ... و بعد فهذه تعلیقة لطیفة و قواعد خفیفة ...

جلد دوم: بسمله. کتاب الاجاره و هی العقد علی تملک المنفعة المعلومة ...

انجام: (... اذهب الله عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا). هذا آخر کلام المصنف قدس الله روحه، و نحن نحمد الله تعالی علی توفیقه و تسهیله لتألیف هذا التعلیق، و نسأله من فضله و کرمه ان یجعله خالصاً لوجهه الکریم. موجباً لثوابه الجسیم، و ان یغفر لنا ما قصرنا فیه من اجتهاد، و وقع فیه من خلل فی ایراد انه هو الغفور الرحیم. و فرغ من تسویده مؤلفه الفقیر ... زین العابدین بن علی بن احمد الشامی العاملی ... و هی الحادیة و العشرون من شهر جمادی الاولی سنة سبع و خمسین و تسعمائة ... اللهم صلی علی محمد و آل محمد. و اختم لنا بالخیر

چاپ: چندین بار در ایران با تعلیقات و حواشی و بدون آنها چاپ شده است؛ مشار عربی، صص۴۹۶-۴۹۸؛ ۱۲۸۸ق، ۳۷۸ص؛ ایران، ۱۲۶۷ق؛ ۱۲۷۲ق؛ ۱۲۶۵-۱۲۶۶ق؛ ایران، سنگی، ۱۲۸۷، رحلی، ۳۵۳+۱ص

[دنا ۹۹۷/۵- ۱۰۳۸ (۱۲۹۷ نسخه)؛ الذریعة ۲۹۰/۱۱ و ۲۹۲ و ۴۹/۱۴؛ ایضاح المکنون ۵۹۳/۱؛ ریحانة الأدب ۳۹/۲ و ۲۸۲/۳؛ اعیان الشیعه ۱۴۳/۷؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۱۲/۲ و ۶۱۳/۲ و ۶۱۴/۲؛ مقدمه‌ای بر فقه شیعه، حسین مدرسی، ص ۱۸۴ - ۱۹۴ که ۸۰ شرح و حاشیه آن را معرفی کرده؛ الاوقاف العامة بغداد ۶۶۸/۱]

شرح و حواشی:

۱- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة = حاشیة شرح اللمعة؛ تونی، احمد بن محمد (-۱۱)

۲- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شریف کاشانی، فضل الله بن محمد (-۱۱)

۳- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ عاملی، علی بن حسن بن زین الدین (-۱۱)

۴- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ موسوی حسینی، فخرالدین محمد (-۱۱)

۵- حاشية حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ عاملى، على بن حسن بن زين الدين (-۱۱)
۶- كشف الرموز الخفية فى شرح الروضة البهية = حاشية الروضة البهية؛ سبط الشهيد، محمد بن حسن (۹۸۰-۱۰۳۰)
۷- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ سلطان العلماء، حسين بن محمد (۱۰۰۱-۱۰۶۴)
۸- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ شيروانى، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۰۹۸)
۹- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ مرعشى، ابراهيم بن حسين (-۱۰۹۸)
۱۰- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ ديلماج، محمد بن قاسم (-۱۲)
۱۱- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ بحرانى درازى، احمد بن ابراهيم (-۱۲)
۱۲- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ ديلماج، محمد بن قاسم (-۱۲)
۱۳- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ فندرسكى استرآبادى، ابوطالب بن ميرزا بيگ (-۱۱۰۰)
۱۴- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ عاملى، على بن زين الدين (-۱۱۰۴)
۱۵- حاشية حاشية خليفه سلطان على الروضة البهية = جواب اعتراضات سلطان العلماء؛ عاملى، على بن محمد (۱۰۱۳-۱۱۰۴)
۱۶- الزاهرات الزوية فى شرح الروضة البهية؛ عاملى، على بن محمد (۱۰۱۳-۱۱۰۴)
۱۷- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ حويزى، جعفر بن عبدالله (-۱۱۱۵)
۱۸- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ آقا جمال خوانسارى، محمد بن حسين (-۱۱۲۵)
۱۹- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ مسيحا فدشكوئى، محمد مسيح بن اسماعيل (۱۰۳۷-۱۱۲۷)
۲۰- المناهج السوية فى شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ فاضل هندى، محمد بن حسن (۱۰۶۲-۱۱۳۷)
۲۱- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية = مشارق الاحكام فى معرفة الحلال و الحرام؛ حسينى خاتون آبادى، محمد بن محمد صالح (-۱۱۴۸)
۲۲- تعليقه بر شفعه شرح لمعه و تعليقى در انعزال وكيل؛ حسينى قزوينى، محمد ابراهيم بن محمد معصوم (-۱۱۴۹)
۲۳- المواهب السنية فى كشف معضلات الروضة البهية؛ خاتون آبادى، محمد حسين بن صالح (-۱۱۵۱)
۲۴- اشارات الفقه؛ حسنى طباطبائى، صدرالدين محمد (-۱۱۵۴)
۲۵- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ جيلانى، محمد رفيع بن فرج (-۱۱۶۰)
۲۶- حاشية مبحث الوقت و القبلة من الروضة البهية؛ خلخالى، محمد صالح بن محمد سعيد (۱۰۹۵-۱۱۷۵)
۲۷- منهاج الامة و كاشف الغمة فى شرح الروضة على اللمعة؛ نراقى، محمد نصير بن احمد (-۱۱۸۴)
۲۸- تعليقة على بحث اوقات الصلاة من شرح اللمعة؛ ساروى، محمد على بن محمد رضا (-۱۱۹۳)
۲۹- مرجع الضمائر فى شرح شرح اللمعة؛ رشتى اصفهانى، محسن بن محمد رفيع (۱۲۱۵-۱۳)
۳۰- حاشية الروضة البهية فى شرح اللعمة الدمشقية؛ رشتى اصفهانى، محسن بن محمد رفيع (۱۲۱۵-۱۳)
۳۱- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية = حاشية شرح اللمعة؛ اسفرجانى، محمد رضا بن محمد على (-۱۳)
۳۲- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ شيخ على (-۱۳)
۳۳- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ عبدالله بن محمد تقى (-۱۳)
۳۴- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ كوكدى گلپايگانى، محمد رضا بن على (-۱۳)
۳۵- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ گلپايگانى، محمد باقر (-۱۳)
۳۶- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ نائينى، محمد بن محمد على (-۱۳)
۳۷- الدلائل فى فن الفقه على المسائل؛ طبرى، محمد كاظم بن رضا (-۱۳)
۳۸- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ استرآبادى، اسماعيل بن خداداد (-۱۳)
۳۹- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ حسينى مرعشى، محمد بن عبدالمهدى (-۱۳)
۴۰- شرح الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ هزار جريبى، عبدالله بن محمد تقى (-۱۳)
۴۱- شرح الوقت و القبلة المذكورين فى شرح اللمعة؛ موسوى تنكابنى، محمد مهدى بن محمد جعفر (-۱۳)
۴۲- فصل الخطاب الابراهيمية فى كشف عبارات روضة البهية؛ مدنى، ابراهيم بن محمد حسين (-۱۳)
۴۳- مخزن الاسرار الفقهية فى شرح معضلات اللمعة الدمشقية؛ آقامحمد على كرمانشاهى (۱۱۴۴-۱۲۱۶)
۴۴- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ آقامحمد على كرمانشاهى (۱۱۴۴-۱۲۱۶)
۴۵- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ كرمانشاهى، محمد محسن بن محمد سميع (-۱۲۲۳)
۴۶- حاشية الروضة البهية؛ عاملى غروى، جواد بن محمد (۱۱۵۲-۱۲۲۶)
۴۷- حاشية الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية؛ كاشف الغطاء، جعفر بن خضر (۱۱۵۴-۱۲۲۸)
۴۸- كشف اللسان عن منطق الطيور و الحيوان؛ عقدائى، اسماعيل بن

محمد (۱۱۸۸-۱۲۳۰)
۴۹- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ کاشف الغطاء، موسی بن جعفر (-۱۲۴۳)
۵۰- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ نراقی، احمد بن محمد مهدی (۱۱۸۵-۱۲۴۵)
۵۱- مخزن الأسرار الفقهیة فی حاشیة الروضة البهیة = تکملة الروضة = حاشیه شرح لمعه؛ هزار جریبی، محمد علی بن محمد باقر (۱۱۸۸-۱۲۴۵)
۵۲- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ بهبهانی، شمس الدین بن جمال الدین (-۱۲۴۸)
۵۳- التحفة الغرویة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ عفکاوی، خضر بن شلال (۱۱۸۰-۱۲۵۵)
۵۴- حاشیة شرح اللمعة و قوانین الاصول؛ مدرسی یزدی، محمد علی بن محمد باقر (۱۲۰۰-۱۲۶۲)
۵۵- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۵۶- قبله و وقت = رساله سهله در شرح قبله؛ بسمل شیرازی، علی اکبر بن علی (۱۱۸۷-۱۲۶۳)
۵۷- مجمع الآراء؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۵۸- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ آرانی کاشانی، غلامرضا بن محمد علی (۱۱۹۲-۱۲۶۵)
۵۹- المشکاة المضیئة؛ زنجانی، محمد علی بن عبدالرحیم (-۱۲۶۷)
۶۰- اللوامع فی شرح الروضة البهیة؛ بارفروشی مازندرانی، محمد بن مقیم (۱۱۹۶-۱۲۸۱)
۶۱- اللمعان = ترجمه اللوامع = شرح الروضة البهیة؛ بارفروشی مازندرانی، محمد بن مقیم (۱۱۹۶-۱۲۸۱)
۶۲- تعلیقات علی الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ گلپایگانی، زین العابدین (۱۲۱۸-۱۲۸۹)
۶۳- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ جهانشاهی، احمد بن عبدالرزاق (-۱۲۹۰)
۶۴- تعلیقة علی الروضة البهیة = زوال الشمس؛ هروی، محمد تقی بن حسینعلی (۱۲۱۷-۱۲۹۹)
۶۵- الحدیقة النجفیة فی شرح الروضة البهیة؛ هروی، محمد تقی بن حسینعلی (۱۲۱۷-۱۲۹۹)
۶۶- کنز الغابرین = حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ تنکابنی، محمد شریف بن محمد یوسف (-۱۴)
۶۷- الحدیقة السنیة فی بیان النکات و الدقائق المتعلقة بالمتأجر من الروضة البهیة؛ حائری تهرانی، محمد (-۱۴)
۶۸- الجعالة؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان (۱۲۳۴-۱۳۰۲)
۶۹- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ تنکابنی، محمد بن سلیمان (۱۲۳۴-۱۳۰۲)
۷۰- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ داماد، محمد صالح بن حسن (۱۲۱۲-۱۳۰۳)
۷۱- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ نجفی، جواد بن عبدالحسین (-۱۳۱۱)
۷۲- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ رضوی، محمد علی بن صادق (۱۲۳۹-۱۳۱۱)
۷۳- منهاج الملة فی تعیین الوقت و القبلة؛ علیاری، علی بن عبدالله (۱۲۳۴-۱۳۲۷)
۷۴- نهج الاعلان فیما یثبت به دخول رمضان؛ علیاری، علی بن عبدالله (۱۲۳۴-۱۳۲۷)
۷۵- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر (۱۲۵۲-۱۳۳۴)
۷۶- تعلیقات مفیدة علی الروضة البهیة؛ حسینی کاشانی، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۷۷- الموائد الحسینیة؛ حسینی کاشانی، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۷۸- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ حسینی کاشانی، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)
۷۹- سراج الأمة فی شرح اللمعة؛ شیخ کبیر، محمد حسن بن صفر علی (-۱۳۴۵)
۸۰- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ حسینی همدانی، محمد بن موسی (-۱۳۴۹)
۸۱- حاشیه شرح لمعه؛ تقوی بهبهانی، ضیاء الدین (۱۳۲۰-۱۳۸۸)
۸۲- تعلیقات علی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شیرازی، آیة الله سید صادق
۸۳- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ تونی، میرزا محمد
۸۴- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ حسینی سدهی، مرتضی
۸۵- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ علی بن محمد بن حسن
۸۶- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ قزوینی، سید تقیا
۸۷- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ قائنی خراسانی، محمد بن حسین
۸۸- شرح شرح اللمعة
۸۹- شرح شرح اللمعة الدمشقیة
۹۰- حاشیة اللمعة الدمشقیة و شرحها
۹۱- حاشیة الروضة البهیة و النفلیة
۹۲- حاشیة الروضة البهیة
۹۳- توضیح شرح اللمعة الدمشقیة
۹۴- تعلیقة علی روضة البهیة
۹۵- تعلیقات علی الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة
۹۶- تعلیقات بر شرح لمعه
۹۷- حاشیة الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ ناشناس (۵۳ عنوان)
۹۸- شرح الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ ناشناس (۵ عنوان)

۱. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۰۳

آغاز: فله نقلها الی من شاء و ان لم یکن البذر منه و کونها غیر موجوده بین المزارعة الثانیة؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۹۵۵ق [این تاریخ با آنچه در منابع نسبت به ختم جلد دوم آمده منافات دارد]؛ محشی؛ کاغذ: زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۱ سطر(۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: - ۸۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۹

آغاز: بسمله. کتاب الاقرار. و فیه فصول. الاول الصیغة و توابعها فی شرائط المقر و جملة احکامه المترتبة و علی الصیغة

خط: رقاع، کاتب = مؤلف، تا: ۹۵۷ق؛ شماره کراس‌های ده برگی به حروف ابجد در همان گوشه در برخی جاها به خط شهید هست. اصل نسخه جلد دوم و از اجاره تا دیات بوده و در ۲۱ کراس و روی هم ۲۰۷ برگ (به نوشته صدرالافاضل ۲۰۲ برگ) ولی آنچه اکنون مانده از اقرار است و در ۱۱۴ برگ و از کراس دهم ۷ برگ و تا کراس بیست و یکم که در ۷ برگ می‌باشد. در بخشی که اکنون در نسخه ما نیست نه کراس ده برگی و سه برگ از کراس دهم روی هم ۹۳ برگ بوده است و در این بخش بازمانده (نسخه ما) ۷ برگ از کراس دهم و صد برگ کراس‌های ۱۱ تا ۲۰ و ۷ برگ کراس ۲۱ روی هم ۱۱۴ برگ هست. این بخش روی هم می‌شود ۲۰۷ برگ؛ با خط خوردگی در متن و هامش و از سنجیدن گ ۱۰۱ر این نسخه که خط خوردگی و حاشیه رفته است با گ ۳۸۱ر ش ۷۱۰ اصل بودن این یکی آشکار می‌گردد چنانکه مرحوم صدر الافاضل دارنده نسخه در رمضان ۱۳۰۵ هم از این خط خوردگی‌ها دریافت که نسخه اصل است، فهرست کتب مندرجه در این مجلد با تعیین عدد اوراق: کتاب الاقرار ۱، کتاب الغصب ۸، کتاب اللقطه ۱۲، کتاب احیاء الموات ۱۹، کتاب الصید و الذباحه ۲۴، کتاب الاطعمه و الاشربه ۳۰، کتاب المیراث ۳۸، کتاب الحدود ۶۰، کتاب القصاص ۸۴ کتاب الدیات ۹۵، تلك عشرة کامله؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۱۴گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۹۰۳]

۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹-ح/۴۰۶

آغاز: آغاز جلد اول: علی التسمیة ثبت لما اطلق علیه اسمه مع حصول خاصیة او اشتباه حاله؛ آغاز جلد دوم: بسمله - کتاب الاجاره و هی العقد علی تملك المنفعة المعلومه؛ **انجام:** پایان جلد اول: تمت جزء الاول ... یتلوه فی الثانی کتاب الاجاره علی ید مصنفها الفقیر ... زین الدین بن علی ابن احمد الشامی العاملی ... پایان جلد دوم: برابر

جلد اول و جلد دوم؛ کاتب = مؤلف، تا: تاریخ تحریر جمادی الاول ۹۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی، جلد دوم کتاب را به خط شارح یعنی زین الدین علی بن احمد شامی معروف به شهید ثانی معرفی کرده‌اند ولی بعید به نظر می‌رسد که به خط مؤلف باشد؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۹۸ص، ۳۳ سطر(۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۴]

۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۴۴

آغاز: الاستتمام طلب التمام و هو مستلزم للزیاده و ذلك باعث علی رجاء المزید و هذا اللفظ مأخوذ من کلام علی علیه السلام؛ **انجام:** برابر

از کتاب طهارت تا کتاب دیات و کامل است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۱ جمادی الاول ۹۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۱۳گ، ۳۲ سطر (۱۱×۲۳)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳ سم [ف: ۲ - ۷۸]

۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۹-ش/۶۲

آغاز: الارض لو نقضت به وقلع العروق المتخلفه عن المقلوع؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از کتاب الاجاره تا کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۵۷ق؛ مجدول با طلا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوا با تیماج سرخ،۲۷۹گ،۲۱سطر(۸/۵×۱۶/۵)،اندازه:۱۵/۵×۲۳سم[ف:۱- ۵۷]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۰۷

خط: نسخ، کا: حسن بن ابی الحسن حسینی عاملی، تا: شعبان ۹۵۸ق؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۷۵گ، ۲۷ سطر (۹/۵×۲۱)، اندازه: ۱۵/۵×۲۸/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۶۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۸۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** عدم ما ندعیه الاخر من الزیادة. صورة خطه حرس محله. تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة یتلوه فی الثانی کتاب الاجارة علی ید مصنفها (۳ شنبه ۶ ج ۹۵۶/۲) ... محمد و الله (و کان الفراغ من نسخه لیلة الاحد ... (۱۵ صفر ۹۵۸) اطال الله مقامه و اعلاها و مدفی عمره ...)

خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: ۱۵ صفر ۹۵۸ق؛ این نسخه دو سال پس از تألیف کتابت شده و اجازه شهید به کاتب نسخه در صفحه پایان به خط او هست، با نشانی‌هایی که صاحب الذریعه داده و عبدالحسین امینی در زیر اجازه نوشته است کاتب مجاز و شاگرد مؤلف سید علی بن حسین صایغ حسینی عاملی است، مقابله شده، مصحح، با نشانی‌های «بلغ» به خط شهید، با نشان «منه دام ظله» و «سبط»؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۷ سطر (۱۲×۱۹) [ف: ۱۴ - ۲۸]

۸. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نسخ، کا: حسن بن ابی الحسن حسینی عاملی، تا: شنبه ۵ شعبان ۹۵۸ق؛ ۳۰۶گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۱۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۲۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن ابی الحسن حسینی عاملی، تا: شنبه ۵ شعبان ۹۵۸ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛

واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۳]

۱۰. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۹

خط: نسخ، کا: سید حسن بن ابی الحسن حسینی عاملی، تا: ۹۵۸ق؛ ۳۸۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۱۷سم [ف: - ۱۹]

۱۱. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ناصرالدین بن جمال الدین بن سید ناصرالدین حسینی علوی، تا: چهارشنبه ۲۰ ربیع الاول ۹۵۹ق؛ محشی از شیخ علی و سلطان و آقا جمال؛ ۲۰۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [صد و شصت نسخه: - ۱۹]

۱۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۹۶۸

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: محمود بن محمد لاهیجانی، تا: چهارشنبه ۶ رجب ۹۵۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ از روی نسخه اصل که در سه‌شنبه ۶ جمادی الثانی ۹۵۶ تألیف و تحریر آن خاتمه یافته و خط مصنف هم در او بوده نوشته شده، محشی با نشان‌های «سلطان، ح ن، م، تاج ره، منه ره، ع ل و هـ»؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۱۶

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر محمد قاری ابن نظام الدین محمود بن مجدالدین محمد ابوعلی استرآبادی، تا: سه‌شنبه ۱۹ ذیقعده ۹۶۰ق؛ مصحح، محشی بعضاً با عناوین «لمحرره حسین الآرانی» و «لمحرره محمد رضا»؛ مهر: «افوض امری الی الله محمد هادی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۴]

۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء عینه و عدم انتقاله و ملك الغیرله و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیاده.

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن فخرالدین حسینی سبزواری، تا: شنبه ۵ ربیع الثانی ۹۶۱ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۸۲

از اول تا آخر مساقاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۵ ربیع الثانی ۹۶۱ق، جا: تبریز؛ مصحح، محشی؛ مهر: «ماشاء الله لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [ف: ۲ - ۵۴۸]

۱۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۳۴۱/۲

خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد بن صقر عراقی نجفی کعبی، تا: سه‌شنبه۴ربیع الثانی۹۶۵ق،جا:نجف اشرف؛افتادگی:آغاز؛مصحح؛ ۶۳گ (۱۱۸-۱۸۰)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۲۹]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۰-طباطبائی

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: حسن مؤمن الکاسی، تا: ۹۷۰ق؛ این یادداشت شایان ذکر است: «قبض الشارح رحمه الله بامر السلطان سلیمان (در برخی سلطان سلیم) بمکة المشرفه ثامن شهر ربیع الاول سنه خمس و ستین و تسعمائه حین فرغ من صلوة العصر بمسجد الحرام و اخرج الی دور مکه و بقی محبوساً هنا شهراً و اربعة ایام ثم سیر به علی طریق البحر الی قسطنطنیه و قتلوه بها فی تلك السنه و بقی مطروحاً ثلثة ایام القوا جسده الشریف فی ...»، با علامت بلوغ مقابله؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۲۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۴ - ۳۳۶]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۳۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: خلوتی غفاری، ابوالقاسم بن ابوالحاکم، تا: ۹۷۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۷۷

جلد ۲؛ کا: علی بن سلیمان بن علی بن ناصر حسینی موسوی اوالی توبلی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۹۷۱ق، جا: مشهد رضوی مدرسه شاروجیه نزدیک آستان رضوی؛ تملک: عبدالکریم بن عبدالوکیل، عبدالوهاب حسنی در ۱۱۱۴؛ وقف بر طلاب شهر یزد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۰۳گ، ۳۶ سطر (۱۴×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۳۱]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۱

آغاز: برابر جلد۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱-۲؛ خط: نسخ، کا: سامة بن عباس، تا: یک‌شنبه آخر ذیقعده ۹۷۶ق؛ واقف: امیر جبرئیل، سال ۱۰۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۳۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۹]

۲۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۱-۶۱۳۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: مرتضی موسوی، تا: ۵ ذیحجه ۹۷۷ق، در پایان و محمد بن حسین همایون حسینی گلپایگانی در روز یک‌شنبه ۱۵ شوال ۱۱۳۳ در نیمه نخستین؛ محشی؛ تملك: محمد حسن بن صفی، میرزا نصرالله بن میرزا عزیزالله، محمد حسن حاجی عباس در ۱۲۶۴؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، ۴۵۹گ، ۱۹ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۱۸۸]

۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۷ جمادی الثانی ۹۸۰ق؛ محشی، روی برگ اول چند بیت شعر نوشته شده و دو بیت آن را به خط شیخ بهائی دانسته‌اند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲ - ۴۳۲]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۸۲

جزء اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد، تا: ۹۸۲ق؛ مصحح، محشی به چند خط، با علامت بلاغ، در آخر جلد اول

محمد جمال بتاريخ ۲۰ ربيع الاول ۱۱۶۷ بلاغی نوشته، و در برگ ما قبل آخر جلد دوم بلاغی است که حسین بن ابی القاسم موسوی به تاریخ پنج‌شنبه ۲۹ صفر ۱۱۶۹ نوشته؛ تملک: محمد حسین بن محمد موسوی و مهر «الراجی حسین بن محمد الموسوی» (بیضی)، محمد حسن بن محمد موسوی به تاریخ اواخر شوال ۱۲۱۱، محمد بن محمد صادق موسوی حسینی به تاریخ اواخر ذیقعده ۱۲۶۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۱۷۵]

۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۳۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم الجلد الاول ...

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن علی عاملی یکنی اشحوری، تا: ۹۸۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: ساغری مشکی، ۲۳۷گ، ۲۳ و ۲۵ سطر (۱۱/۵×۱۸-۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۸۲]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۴۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جزء دوم و از کتاب الاجاره تا پایان الدیات؛ خط: تحریری، کا: مرتضی طباطبا، تا: سلخ محرم ۹۸۳ق، جا: قزوین؛ مصحح، محشی از جمله با نشان‌های «میرزا ابراهیم، ع ل مد ظله، ح تع، خطه ره و غیره»، اجازه انهاء از شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (پسر صاحب معالم و نوه شهید اول) به شیخ محمد حسین به تاریخ اوایل جمادی الاول ۱۰۹۶ق؛ تملک: محمد امین، محمد تقی ... ؛ جلد: مقوا، ۶۶۵ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۵۰ - ۲۰۵]

۲۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۳۲ - ب

از آغاز تا پایان شرح از کتاب الشهادات یک صفحه بیش در نسخه نمانده سپس نیمه دوم سبق و رمایه می‌آید و افتادگی دارد؛ کا: صدقة بن ناصر بن سلطان بن راشد بن راجح بن احمد بن محمد بن احمد بن علی بن رومی بن ابی حیلی (؟)، تا: ۲۹ ربیع الاول ۹۸۹ق؛ افتادگی: وسط؛ تملک: محمد بن عنایت الله نائینی در شوال ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۹۴گ، ۳۱ سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: - ۳۵۹]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۲۳-۲۶/۱۰۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالعزیز، تا: یک‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۹۹۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۲گ، ۲۳ سطر [ف: ۴- ۲۱۵۲]

۲۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۹۸

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد بن علی بن براهیم بن داود نجار، تا: ۹۹۴ق [ف: - ۵۸]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۸۱

جزو دوم، از اجاره تا پایان کتاب که در ۲۱ جمادی الاول ۹۵۷ ساخته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ تملک: فضل الله حسینی در ۹۵۹ در دمشق، محمد نصیر بن محمد زمان پوتبندانی در ۱۱۳۲، عنایت الله حسینی در ۱۱۵۲، مرتضی بن محمد علی حسینی در ۱۲۵۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۳گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶/۵سم [ف: ۹ - ۸۷۱]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان مضت و لم یعد اکمل له علی الدیة و فی الأهذاب بالمعجمة

جلد ۱-۲، از ابتدای مقدمه تا اواسط دیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: وسط و انجام؛ واقف: خواجه شیر احمد تونی، کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، ۳۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۰]

۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۷

آغاز: علی ما یحصل معه الترتیب مع بقاء الموالاة (باب الطهارة)؛ **انجام:** اذکان بعد البلوغ لانه فعل مأذون فیشرعا اذا لم یکن بتفریط و الا ... ضمان الدیة ...

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: ورثه محمد خان عسگری، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و لیکن هذا آخر لمعة و لم یذکر فیها سوی المهم من الاحکام و هو مشهور بین الاصحاب ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ محشی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۱۰گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۹۱]

۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و فیها ثلث الدیة باضافة ثلث البعیر هنا اتفاقاً.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۳۷۶گ، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۹۲]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ شوال قرن ۱۰؛ از حسین بن ابی الحسن عاملی نقل شده که آن را در روزشنبه ۵ شعبان ۹۵۸ نزد شارح به بیاض آوردم، محشی، با تاریخ تألیف روز سه‌شنبه ۶ جمادی الثانی ۹۵۶ و نقل اجازه انهاء او مورخ یک‌شنبه ۴ جمادی الاول ۹۵۸ که در نسخه‌ای خوانده شده بر او بوده (در آخر نیمه نخستین در هر دو)و با تاریخ تألیف۲۱جمادی الاول ۹۵۷ در پایان؛ تملک: جمال الدین محمد رازی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷۵گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۶ - ۳۳۱]

۳۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۹۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در آخر کتاب صورة اجازه روایتی شهید ثانی جهت کسی نوشته شده؛ ۴۷۳ص،

۲۱سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یجوز للوکیل تولی فی طرفی فی العقد باذن الموکل. اما لغیره بان یکون وکیلاً لهما فلا اشکال الاعلی القول بمنع کونه موجبا قابلاً و ذلک لا یفرق فیه بین اذن الموکل و عدمه

جزء اول کتاب و تا قسمتی از «کتاب الوکالة» را از جزء دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر تملک: «جواد حسینی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۳۳گ، ۳۳سطر (۱۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۳۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۶۹گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۵]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۵۴

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد رفیع بن محمد نصیر بن عبد الرزق لاهیجی به تاریخ شنبه ۱۲ شعبان ۱۰۹۹ (این شخص کاتب نسخه می‌باشد و تاریخ مربوط به شروع در نوشتن کتاب است)، محمد بن اسماعیل در شیراز که کتاب را به شیخ الاسلام به تاریخ ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۶۱ منتقل کرده، ابوالقاسم بن محمد حسین تمامی امامی به تاریخ یک‌شنبه هفته دوم ربیع الاول ۱۲۶۲ که کتاب را به فرزندش محمد حسین بخشیده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۶۴]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۹۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و عدم انتقاله و ملك الغیر و فی المدة یحلف المنکر لإصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الأول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، مجدول؛ مهر: «عبده علی الحسنی الحسینی» (مربع)؛ تملک: «اسحاق فرزند محمد باقر» با مهر «عبده اسحق» (مربع)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۲گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲۹ - ۴۸۳]

۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۲

جلد اول؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [ف: ۴ - ۴۲۷]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۵

آغاز: اعتزلها کالمملوکة و عدتها مع الدخول؛ **انجام:** برابر

جلد ۲، از اواسط «الفصل الرابع فی نکاح المتعة» تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۱۸۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۷]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۳۷

آغاز: نکاح جدید و من ثم امکن طلاقها ثلاثاً قبل الدخول بعدها استصحابا؛ **انجام:** و قد تقدم انها لا توجب ضمانا حیث لا تقصیر فی حفظها و کذا القول فی الجناح ...

جلد ۲، از اواسط «طلاق» تا مقداری از کتاب دیات؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: آیة الله رادمهر، تیر ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، ۱۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۹]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۳

انجام: برابر

جلد ۲، از ابتدای اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۱]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱-۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده؛ تملک: احمد بن محمد بن عبدالرزاق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۴]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۱۴

آغاز: ما علا القربة نظر لعدم نهوض دلیل علیه؛ **انجام:** و فی شق الشفتین حتی تبدو الأسنان ثلث دیتهما ...

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، محشی غالباً از سلطان و بعضاً از دیگران؛ واقف: ابوالوفاء معتمدی کردستانی، شهریور ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۰گ،۲۷سطر،اندازه: ۱۹/۵×۳۳/۵ سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۱]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ کتاب را شیخ عبد علی بن احمد بن ابراهیم بن احمد بن صالح بن عصفور بحرینی درازی نزد برادرش شیخ عبد النبی بن احمد درازی خوانده و استاد در پایان جزء اول اجازه و انهائی به تاریخ شوال ۱۱۴۹ برای وی نوشته و روی برگ اول جزء دوم تاریخ شروع این جزء ۱۹ شوال همان سال نگاشته شده؛ تملک: شیخ حسین بن محمد عصفوری؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۶]

۴۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۸۵

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ اندازه: ۱۶×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۶۹]

۴۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۹۸

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ ۱۶۶گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۶۹]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بین التعلیلین بون بعید و خصه الشیخ رحمة الله بالسلوقی

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (یک برگ

از آخر دیات)؛ محشی؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۳۰۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۰]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۰۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲، کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با رموز مختلف «سلط ره»، «ع ل»، «منه»، «محمد باقر موسوی» و دیگران؛ مهر: مرحوم سید عبدالباقی موسوی؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶/۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۳]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، کا: الله ویردی بن الله قلی ترکمان، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ واقف: فاضلخان، ۱۰۶۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۳]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با رموز مختلف؛ واقف: عباس فخیمی، آذر ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۲۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۳۰ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۴]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با رموز مختلف و غالباً از شیخ محمد جعفر حسینی به قلم و دستخط خودش، مصحح؛ واقف: سید غلامحسین سیاهپوش، شهریور ۱۳۶۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۵]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۷

آغاز: الوکیل قال المصنف قدس الله لطیفه و اجزل تشریفه

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۹]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۴۰۲

آغاز: علی زیادة المعانی و مختص به تعالی؛ **انجام:** کما لو ملکها کذالک بای وجه کان و ان اراد کالاجرة بعد ذالک

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۰]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۲۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** اللهم و قوله کماله و اجعله خالصا لوجهک الکریم ... غفرله لهما

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن محمد، تا: قرن ۱۱؛ مقدار ۲۳ برگ توسط ابوالحسن بن محمد در دوشنبه دوم شوال ۱۲۱۰، از روی نسخه اصل که خط مؤلف در آن بوده استنساخ شده، محشی؛ کاغذ: نخودی، ۲۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۶]

۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی با رموز مختلف ؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۷]

۵۸. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۳۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، روی برگ اول تاریخ شروع قرائت کتاب نزد میرزا اسدالله روز یک‌شنبه نهم جمادی الثانی ۱۱۷۳ آمده؛ جلد: تیماج سبز، ۲۷۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۵۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۹

هر دو جزء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با رمز «منه» و یک حاشیه با رمز «میرزا ابو الحسن خان دام ظله»؛ ۲۵۰گ، ۳۱ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ - ۴۶]

۶۰. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۴۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۹۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۹

آغاز: (باب الاجارة) - البیع و امضائه مجانا مسلوب المنفعة الی انقضاء المدة الخ؛ **انجام:** برابر

جزء دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: احمد شریعت عقدائی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۰۴گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۰۹]

۶۲. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۳۳/۱

نیمه دوم کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۱۰گ (۱پ-۱۱۰پ)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۲۷]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۸گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۲۵۸]

۶۴. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۰۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملك: شیخ عباس بن محمد حسین هدایتی (شاهدی) یزدی به تاریخ شنبه ششم جمادی الاول ۱۳۵۰ با مهر «عباس بن محمد حسین» (بیضی)؛ مهر: «عبده محمد حسین الموسوی» (بیضی)، «علی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: - ۸۵]

۶۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با بلاغ [ف: ۳ - ۸۹]

۶۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با شعر فارسی محمد مومنا با ماده تاریخ ۱۱۶۶ در آغاز [ف: ۳ - ۸۹]

۶۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۹

از آداب تخلی کتاب طهارت تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، ؛ محشی با نشان «سلطان محمود، ع ل، احمد، جم مدظله، مهذب، مدارك، ق م د ر ه، ح یع، دروس، منه، من حاشية شيخنا مدظله»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۶۴گ، ۲۵ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: - ۵۵۷]

۶۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۵۶

انجام: برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن سلیمان موسوی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با امضای «زین ره» و «سلطان» و «میرزا محمد ره» و «ع ل»؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ ۱۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۸۰]

۶۹. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۴

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۵۹]

۷۰. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۸۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، اندازه: ۱۷/۵×۳۰ سم [ف: - ۸۷]

۷۱. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۰

انجام: و وجه شوبه اجتزاء المرة به اختیارا و المضطر و المعتمد مطلقا

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۹۰]

۷۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۸۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۲۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۷]

۷۳. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۳۱

انجام: و روی محمد بن قیس عن أبی جعفر علیه السلام فی بعیر بین اربعة عقله احدهم فوقع فی بئر فانکسر ...

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۶۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۱۳]

۷۴. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۲۱۸۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۵۸۴ص، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: - ۱۲۲]

۷۵. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مخطوطات دزفول: - ۱۵]

۷۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بناء علی ما دلت علیه ابن سنان من التوزیع و اما علی ما اختاره المصنف فلا یتحقق ...

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی از محسن، شیخ جعفر، سلطان و دیگران؛ واقف: محمد افضل مشهدی، ۱۱۲۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۳۵۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۵۸۲]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۴۹

جلد ۲-۱؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱ سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۸]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۴۹

انجام: غیر مانع لان المعاملة لیست علی نفس الحصة بل

جلد ۱، از مقدمه تا اواسط کتاب مساقات؛ خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۹]

۷۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۸۵

آغاز: فیه الکفایة و عدم امکان تحصیله فی بلدهما و ماقاربه؛ **انجام:** لأنه از یدسنا فی بعضه فی المنقلة بتشدید القاف.

جلد ۱-۲، از اوایل کتاب الجهاد تا اواخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ؛ واقف: عین الملك، مرداد ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۰۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [ف: ۵ - ۷۲۲]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۶۴

آغاز: بسمله، الحمدالله الذی جعل الدعاء سلما؛ **انجام:** فلو ان احدکم اکتسب المال ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج [رایانه]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۳۸

آغاز: استغفرك و اتوب الیك الفصل الثامن فی تعقیب صلوة العصر؛ **انجام:** و شرف و کرم و عظم و سلم ... هذه الحیوانات علی صورهاء تمت

خط: نسخ، کا: محمد بن قمرالدین، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۳]

۸۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۱۴۱۴

جلد ۲؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۸۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۷۹

انجام: ما یدعیه الآخر من الزیادة. تم جزء الاول ...

جلد ۱؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی به نشانی «منه رح، سلطان، شیخ جعفر و ذکری»؛ مهر: «محمد شریف الحسینی ۱۲۰۳» (بیضی)، «عبده الراجی محمد حسن الحسینی ۱۲۲۴» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۰گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۸۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۶۶

آغاز: برابر**انجام:** ثم الجزء الاول من الروضه البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة و یتلو فی الثانی

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: احمد، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ تاریخ وقف: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج، ۳۴۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۸۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۲۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور سیاه، ۲۲۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۸۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۹۱

آغاز: و یشترط فی الرمی معرفة الرشق بکسر الراء و هو عدد الرمی؛ **انجام:** و اما لواتلف ما لا یقع علیه الذکاة ففی کلب الصید اربعون درهما علی الاشهر

از کتاب جعاله تا انتهای قصاص و قسمتی از سبق و رمایه و قسمتی از دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «محمود» (بیضی)؛ واقف: محمود بن بزرگ، ۱۳۳۴ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۵]

۸۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۴/۱-۶۱۵۴

از آغاز است و انجام در مزارعه افتاده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با رمز «ع ل»، با «صورة مکاتبه السلطان علی بن مؤید الملک الخراسانی الی الشیخ الشهید السعید مصنف هذا الکتاب رحمه الله التی اشار الیها الشارح قدس سره» در ص ع؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۲۵گ، ۱۵ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۱]

۸۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۷۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۶]

۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۵۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با یادداشت ۱۰۹۳؛ تملک: محمد مهدی بن حاجی غلام رضا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، ۳۰ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۳۲۷]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۱۵

جلد۲؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱، کامل کرده عبدالصمد بن احمد موسوی در۱۷ رجب ۱۲۸۸؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۹گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۲۰۳]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۷۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۱۸)، قطع: رحلی [ف: ۱۷ - ۲۱۸]

۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۵۶

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۲۳ سطر (۱۸×۲۳)، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۳۸۳]

۹۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۲/۳-۶۰۴۹

نیمه یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ تملک: محمد هادی بن حاجی حسن شیرازی در ۱۰۸۹، خریداری زین العابدین بن محمد باقر حسینی دست غیب در ربیع الاول ۱۰۹۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸۱گ، ۲۰ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: - ۱۲۲]

۹۵. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، با نشان بلاغ؛ تملک: معتوق بن محمد بن احمد بحرانی بلادی در ۱۲۰۳، علی بن عبدالله بوری بحرانی ۱۲۶۰، محمود بن محمد حسن بن علی بوری؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: - ۹]

۹۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۴۱

نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۹۷. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۳۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۷۹۲ص، ۱۶ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۲۳×۳۲سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

۹۸. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۸۱گ، ۳۰ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۸۳]

۹۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۸

نیمه یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۱۰۰. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۶

کتاب الطهارة تا کتاب الاجاره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: میرزا محمد حسن حسینی منجم، جمادی الثانی ۱۲۶۸؛ ۱۵۴گ، ۲۷ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۶۲]

۱۰۱. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۱۹]

۱۰۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۴

انجام: و قد قال صلی الله علیه و آله الجالب مرزوق و المحتکر ملعون و سیأتی الکلام فی بقیة احکامه و الذباحة لافضائها قسوة ...

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ تملک: احمد حسینی به سال ۱۲۳۱ با مهر «عبده الراجی احمد بن محمد حسین الحسینی» (بیضی)، حسین بن ابراهیم قمشه‌ای و مهر «عبده حسین بن محمد الرفیع الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۲ - ۳۳۰]

۱۰۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۸۹

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۴ص، ۲۶ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹۶۸

جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق؛ محشی با نشان استاد، جیم عین و غیره [د.ث. مجلس]

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۹۱

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** ذکر خواجه علی مؤید باتفاق درویش عزیز چون حکومت بر خواجه علی و درویش عزیز قرار گرفت و نه ماه برین قضیه بگذشت درویش عزیز با خواجه علی گفت که از ملک معزالدین حسین کرت میخواهم که انتقام کشم ... این فقیر کم بضاعت در اندک فرصتی قریب بدویست و چهل جزو مصنف بخط متوسط در آن باب مرتب گردانید امید بفیض فضل ربانی آنکه در مجلد دیگر از مجلدات سبعه عنقریب ترتیب یابد حضرت مجیب الدعوات تا دامن آخر الزمان دست تصاریف دور از ... شرف اقبال این خداوندان احسان کوتاه دارد و او را باحراز سعادت دنیوی و مثوبات اخروی سرافراز گرداناد بمنه و فضله و کرمه. تمت المجلد الخامس بعون الملک المنان فی تاریخ فی شهر رجب المرجب سنه تسع و الف من الهجرة النبویه المصطفویه.

جلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۰۹ق؛ مجدول، با یک سرلوح کتیبه‌ای مذهب؛ مهر: ناصرالدین‌شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی، ۳۲۲ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۳/۲×۳۶سم [ف: ۵ - ۲۱۱]

۱۰۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۵

آغاز: برابر

جلد اول؛خط:نسخ،کا:محمد شریف بن محمد مؤمن، تا: ۱۰۱۰ق؛ محشی از خود مصنف و آقا جمال و سلطان و شیخ علی و بدون امضاء و حسن موسوی و سید حسین و غیره و از کتب فقهیه چون مدارک و مسالک و شرایع و نهایه و شرح شرایع و تهذیب و دروس و غیر اینها؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۵ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۱-۴۷۷]

۱۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۷/۳

هر دو بخش شرح لمعه؛ کا: فضل بن محمد بن فضل عباسی اصلا جزایری، تا: عاشورا ۱۰ محرم ۱۰۱۳ق، جا: مدرسه شیخ الاسلام شیخ احمد بن ابی جامع؛ محشی با نشان‌های «حلیه»، «یب»، «فروع»، «ع.ل»، «میرزا»، «دروس»، «شیخ علی»، «عد» دارد؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۱۶ص (۷-۲۲۲)، ابعاد متن: ۱۳×۲۲، اندازه: ۲۱×۳۱ سم [ف: ۱۱ - ۲۸۱]

۱۰۷. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۴۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تم الجزء الاول من الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه و یتلوه فی الثانی کتاب الاجارة علی مصنفها ... بمنه و کرمه.

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۶ق؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، رویه گالینگور، ۶۸۳ص، ۱۷ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۶ سم [ف: - ۲۳۵]

۱۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۷۵

خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن عبدالرشید فسوی، تا: پنج‌شنبه ۷ ذیقعده ۱۰۱۷ق، جا: مکه مکرمه مسجد الحرام و روبروی کعبه؛ از روی خط شارح، مجدول، با دو پیشانی زرین آراسته؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲گ، ۲۷ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۳×۱۴سم [ف: ۱۷ - ۱۴۴]

۱۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۷۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد اشرف، تا: ۱۰۱۷ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۲۲۵ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۹]

۱۱۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۰

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: رضی بن محمد شفیع جرفادقانی، تا: ۱۰۱۹ق؛ مهر: «علی مع الحق و الحق مع علی» (مربع)؛ واقف: مشهدی محمد، ۱۲۹۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: - ۸۹]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۲۱

جلد اول، از باب طهارت تا باب ضمان؛ خط: نسخ، کا: عبدالمطلب حسینی، تا: ۱۰۲۱ق؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱۴ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۷۳]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۱۴

خط: نسخ، کا: محمد بن حسین بن محمد، تا: چهارشنبه ۱۳ ذیقعده ۱۰۲۵ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: ... ابن سید حسن خسروشاهی و مهر «العبد المذنب حسین الموسوی» (مربع)، زین العابدین بن ملامحسن با مهر «افوض امری الی الله عبده زین العابدین» (بیضی)، ملارضا بن محمد علی درچ خلیلی با مهر «الواثق بالله الغنی محمد باقر» (مربع)، محمد باقر بن حاجی کاظم خلیلی؛ مهر: «الواثق بالله الغنی محمد باقر» (مربع)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین حسن بن عبدالله» (مربع)؛ یادداشتی از زین العابدین بن ملا محسن در هبه کتاب از ورثه ملا قاسم خرمکامی و یادداشتی در قرائت کتاب توسط محمد طاهر به سال ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۱]

۱۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۷-۵۲/۳۷
آغاز: و قدم التسمية اقتفاء لما نطق به الكتاب و اتفق عليه اولوالباب
خط: نسخ، کا: سليمان بن صالح الطالقانی، تا: سه‌شنبه ذيحجه ۱۰۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ ۲۵۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۶۱]

۱۱۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۲۹
جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: سراج الدين بن غياث الدين بن هاشم حسينی، تا: دوشنبه غره محرم ۱۰۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۲۹گ، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۳ - ۶۹۲]

۱۱۵. مشهد؛ الهيات؛ شماره نسخه:۷۳۴
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن ملامحمد مقيم عليابادی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۰۲۷ق؛ کاغذ: شکری؛ جلد: تيماج عنابی، ۱۵۰گ، ۲۳و۲۴سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم[ف:۱- ۱۳۳]

۱۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۰۶
آغاز: و نعوت جلاله و ما ذكر فرد من أفراده و لما كان المحمود مختاراً مستحقاً للحمد على الاطلاق
خط: نستعليق، کا: محمد بن صفی الدين محمد سپهری، تا: ۷ ربيع الثانی ۱۰۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد کاظم موسوی؛ مهر: «محمد بن محمد کاظم الموسوی» (بيضی)، «المتوكل على الله اسماعيل بن احمد» (بيضی)؛ جلد: مقوايی، ۳۰۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱۴ - ۹۵]

۱۱۷. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۴۱۵۳
بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق [نشريه: ۱۳ - ۳۷۰]

۱۱۸. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۱۲/۳-۶۱۷۲
نيمه دوم؛ خط: نستعليق، کا: محمد يقين بن مولانا نظام جشوی، تا: چهارشنبه ۱ جمادی الاول ۱۰۳۲ق؛ با بلاغ، مقابله محمد مطيع در ۱۰۳۸؛ مهر: عبدالعلی، سيد نورالدين بن عبداللطيف شوشتری ۱۱۱۶؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تازه، ۲۸۲گ، ۲۱ سطر، قطع: وزيری [آستانه قم: - ۱۲۲]

۱۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۷۳
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: طهماسب بن محمد بن حسن جزايری، تا: ۲۸ جمادی الثانی۱۰۳۲ق، جا: شيراز مدرسه نظاميه؛ محشی از محمد علی نوری، سلطان، جمال، احمد، محمد و ديگران، مصحح؛ واقف: سيد کاظم عصار، دی ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۹سم[ف:۲۱/۱-۶۸۵]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما يدعيه الآخر من الزيادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و كرمه
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: فخرالدين بن شاه قاسم طبسی، تا: شب شنبه جمادی الثانی۱۰۳۳ق؛ محشی با رموز مختلف؛ واقف: شيخ عبدالله مجتهدپور،مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنايی، جلد: تيماج مشکی، ۲۰۴گ، ۲۲ و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۴]

۱۲۱. گلپايگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپايگانی؛ شماره نسخه:۱۵
خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن حاجی الحرمين حاج امير بيگ خوانساری، تا: چهارشنبه ۱۴ جمادی الاول۱۰۳۳ق؛ ۲۴۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [کتابخانه‌های گلپايگان: ف: ۲۰]

۱۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۲
آغاز: برابر
مجلد اول؛ خط: نسخ خوب، کا: حسين بن علی بن ميرحاتم فرخ حسينی، تا: ۱۰۳۴ق؛ محشی؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: تيماج، ۱۷۴ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۴۷۷]

۱۲۳. قزوين؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۴۱
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن احمد حسينی، تا: جمادی الاول ۱۰۳۷ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمود بن عبدالله قزوينی با مهر «الله محمود كل با فعاله» (مربع)؛ جلد: پارچه، ۲۱۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۴۹]

۱۲۴. سبزوار؛ صد و بيست و پنج نسخه؛ شماره نسخه:۲۳
آغاز: تولية طرفی العقد اعم من كون البيع او الشراء لنفسه؛ **انجام:** جميع المومنين و نفع بشرحه كما نفع بأصله بحق الحق و اصله و الحمد لله وحده و صلواته على سيدنا محمد ... طهرهم تطهيراً.
از کتاب الشفعة تا کتاب الديات؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده، از روی نسخه اصل استنساخ شده، محشی با رمز «صح» و «۱۲»؛ کاغذ: نخودی، ۲۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [اوراق عتيق: ۲ - ۳۷۰]

۱۲۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۶۷
آغاز:خوفه و دفن بغير غسل بالسدر أی بماء مصاحب لشیء من السدر
جلد اول؛ خط: نستعليق و متن کتاب نسخ، کا: محمد علی، تا: ۳ رجب ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۱۲۶. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه:۳۸۰
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن جلال الدين محمد کاشانی، تا: ۱۰۳۸-۱۰۴۰ق؛ ۳۲۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱-۱۱۷]

۱۲۷. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۱۷۰
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** هذا آخر كلام شارح رفع الله درجته العليا.
از کتاب اجاره تا ديات؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ذيقعده ۱۰۴۰ق؛ مهر مالکيت: «عبده سيد محمد الحسينی»؛ اهدايی: وزيری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوايی با تيماجترياکی، ۱۵۹گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۱۲۸. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۷۹۳۳-۵۴/۲۳
آغاز: الهاما من الله تفألا بانه يكثر حمد الخلق له لكثرة خصاله الحميدة وقد قيل لجده عبدالمطلب وقد سماه

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم بن محمد، تا: ۱ ربیع الاول ۱۰۴۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۷۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۱۶۳]

۱۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۰۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از کتاب الاجاره تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: هادی بن محمد حسن التنکابنی مولداً خلخالی الاصل، تا: ۴ شعبان ۱۰۴۳ق، جا: آمل مازندران؛ مهر: «یا هادی المضلین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۱۳۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۱ ذیقعده ۱۰۴۳ق؛ مصحح، محشی، با امضای بلاغی ظاهراً از شیخ علی نوه شارح، یادداشتی از محمد باقر محمد حسین به سال ۱۰۸۱ که نسخه را با نسخه اصل شارح و نسخه شیخ علی نوه شارح مقابله و تصحیح نموده؛ واقف: حسین فرشید؛ جلد: تیماج قرمز عنابی، ۲۹۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۱

همان نسخه بالا؛ واقف: آقا کمال، ۱۱۲۶ [نشریه: ۱۱ - ۸۹۹]

۱۳۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ جمادی الثانی ۱۰۴۳ق؛ مصحح، با نسخه‌ای که بر مصنف خوانده شده و نیز با نسخه خود مؤلف مقابله شده چنانکه محمدحسین بن محمد در ربیع الاول ۱۰۴۴ نگاشته و همچنین محمد باقر بن محمد حسین بن سال ۱۰۸۳ نسخه را با نسخه شهید و نیز نسخه نوه شهید شیخ علی بن محمد بن الحسن بن الشهید الثانی مقابله نموده و آنچه در نسخه اصل بوده نقل شده؛ با انهائی از علی بن محمد بن حسن بن شهید در ۱۰۸۹ق، نیز انهائی از علامه مجلسی جهت مولی محمد باقر به سال ۱۰۷۷، با یادداشتی که محمد بن علی جزائری خادم در قزوین به سال ۹۶۹ بر نسخه اصل نگاشته بوده و نیز صورت اجازه شهید دوم جهت جمال الدین حسن بن نورالدین علی حلبی موسوی به سال ۹۵۸؛ وقف‌نامه کتاب از آقا کمال ریش سفید حرم علیه و صاحب جمع خزانه عامره جهت مدرسه خود به سال ۱۱۲۶ با مهر «اداء بندگی شاه دین کمال من است» (مربع)؛ واقف: حسین فرشید، ۱۳۳۵؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۹۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۸۹۹]

۱۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** اکثر کلابها معلمة و الباقون حملوه علی المعلمة مطلقاً للمشابهة و فی کلب الغنم کبش و ما یطلق علیه اسمه لعدم تحدید سنه شرعاً ...

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد بن سرایا المرزعاوی، تا: جمادی الثانی ۱۰۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه رحمه الله، سلطان، ۱۲، ح ع، سلمه الله»، این نسخه از سوی کاتب بر استادش قرائت شده و استاد اجازه روایتی به وی داده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۲گ، ۲۷ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰ سم [ف: ۳۳ - ۵۲۴]

۱۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۲۴

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: ابن قالیک ابراهیم اصفهانی، تا: محرم ۱۰۴۶ق؛ مجدول، محشی با نشان «منه ره ع ل»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۶۵]

۱۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۳۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۷ق؛ جلد۲ به خط علاء الدین بن سیف الدین بن ماضی بن سیف الدین جزایری، تاریخ کتابت: ۲۲ شعبان ۱۰۴۷؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۷۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۷]

۱۳۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۹/۴-۵۹۵۶

نیمه دوم؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن حسن بن زین العابدین عاملی، تا: ۵ صفر ۱۰۴۹ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر، قطع: جیبی [آستانه قم: - ۱۲۳]

۱۳۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۳۵

خط: نسخ، کا: مسیب بن شمس الدین ملقب به حکیم، تا: شنبه ۲۸ شوال ۱۰۵۰ق؛مجدول،مصحح،محشی؛تملک: محمد علی موسوی مبارکی به تاریخ ۱۳۳۸، عبدالحی بن نورالدین محمد؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۴۸]

۱۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۰

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ محشی؛ اهدایی: غلامعلی قدیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰۹]

۱۳۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۵۹

کا: علی بن محمد حسن بن شهید ثانی، تا: ۱۰۵۲ق؛ مصحح [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۶]

۱۳۹. مراغه؛ مسجد جامع مراغه؛ شماره نسخه:۱۶/۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد بن الله قلی، تا: غدیر ۱۰۵۳ق (جلد اول) و ۱۲۰۳ق (جلد دوم)؛ مصحح، محشی؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده معصوم» (بیضی)؛ واقف: آخوند ملا معصومعلی بن نوروز علی؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۱۷گ (۱-۱۷۶ و ۱۷۹-۳۲۰ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف مخ]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وروی محمد بن قیس عن ابی جعفر علیه السلام فی بعیر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن حجة الله حسینی عریضی، تا: ۲۸ ربیع الاول ۱۰۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۴×۳۹ سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۸]

۱۴۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴-ش/۵۰۶

انجام: برابر

دوره کامل؛ خط: نستعلیق، کا: عنایت الله بن معین الدین فیروزآبادی، تا: صفر ۱۰۵۴ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول مذهب، محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۹۲گ، ۲۳ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۸/۵ سم [ف: ۲ - ۱۰۳]

۱۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن زین العابدین بن محمد بن احمد بن سلیمان نباطی عاملی، تا: شنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۰۵۵ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: فضل الله بن شیخ الاسلام؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۴]

۱۴۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۸۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ مجدول، مصحح، محشی با نشان «منه قدس سره»، با سرلوح مذهب؛ اندازه: ۱۷/۵×۳۱/۵ سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۱۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۶

آغاز: فان الحمد الذی هو اهله لا یقدر علیه هذا الحامد و لا غیره الخ؛ **انجام:** فیکون واحداً غیر معین و ذلک غرر مبطل لها کالبیع

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد رضا بن میرزا علی دولت آبادی، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، محشی به نشان «۱۲» و «منه»؛ اهدایی: ابراهیم کریمی ابرقویی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۲۰۳گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۱۴۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسین بن کاظم کاظمی، تا: سه‌شنبه غره جمادی الاول ۱۰۶۰ق؛ از روی نسخه‌ای که بر مؤلف خوانده شده بوده؛ ۲۱۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۱۴۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: حسین بن کاظم کاظمی، تا: ۱۰۶۰ق؛ از روی نسخه‌ای که بر مصنف خوانده شده بود؛ ۱۳۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۸۰۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۶۱ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زرشکی، ۱۵۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۴۰ سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۸]

۱۴۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو اقاما بینة قدمت بینة آلآخر فی المسئلتین

به استثنای پاره‌ای از کتاب مزارعه و کتاب مساقاة بقیه را دربر دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۱ق؛ محشی بسیار، مرحوم سید ابراهیم بن میر معصوم حسینی قزوینی حواشی بسیار در هامش صفحات نوشته، نامبرده در صفحه اول شروع در قرائت کتاب را در سال ۱۱۰۰ق روز دهم شوال ذکر کرده، صورت نامه‌ای بسیار بلیغ از سلطان علی بن مؤید ملک خراسان به شهید اول که حاوی توصیف و تبجیل است؛ واقف: حسین بن بدرالدین کرکی عاملی، شعبان ۱۰۷۵؛ ۲۴۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۲۶سم [ف: ۲ - ۳۵۳]

۱۴۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ جمادی الاول ۱۰۶۱ق؛ محشی از مرحوم ابراهیم بن محمد معصوم و در ۱۶ شعبان ۱۱۱۹ و ۱۱ صفر ۱۱۲۷ مباحثه این جلد را به پایان برده؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: حسین بن بدرالدین کرکی عاملی، شعبان ۱۰۷۵؛ ۲۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۲۶سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۱۵۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد بن علوان خاقانی جزائری اصبهانی، تا: سه‌شنبه ۲۵ صفر ۱۰۶۲ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۲]

۱۵۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۵۱

از اول بحث طهارت تا مساقاة؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد ابن میرزا محمد تبریزی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۰۶۲ق؛ ۳۰۱گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: - ۱۵۱]

۱۵۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۷۶

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق [ف: - ۱۴۲]

۱۵۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۲

آغاز: الحج عن سنتها صارت مفردة فیتبعها بطواف النساء اما قسماه فلا یشترط ایقاعهما فی سنة فی المشهور

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی محمد نعمت الله جیلانی لاهیجانی، تا: شعبان ۱۰۶۲ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۳۲۹]

۱۵۴. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۲۵

خط: نسخ، کا: عبد الرحمن بن ناصر بن علی بن اجود جزائری، تا: پنج‌شنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۰۶۲ق، جزء دوم سال ۱۰۶۳؛ ۳۰۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: - ۱۰۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۲۲]

۱۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۹ صفر ۱۰۶۳ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: روح الامین بن شمس الدین محمد حسینی نائینی؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۰]

۱۵۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۶۹

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد زمان، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۰۶۳ق؛ واقف: محمد قدیر بن محمد باقر؛ ۳۷۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲ - ۴۹۳]

۱۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ رمضان ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ یادداشت آخر نسخه «قد فوض الاخ الاعز الفاضل الباذل ابوالقاسم الکاشانی تولیة هذا الکتاب المستطاب الی العبد الجانی اقل الطلبة معصوم بن علی مدد الخراسانی و کان ذلک فی سابع عشر من شهر ربیع الثانی من شهور العشر الثانی من العشر الثالث من المائة الثالثه من الالف الثانی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱ سم [ف: ۳۴ - ۲۲]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۲۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲. از مقدمه تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: علی بن احمد نحوی، تا: نیمه ذیحجه ۱۰۶۴ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی به حواشی شیخ علی بن عبدالعالی، سلطان و دیگران؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۶]

۱۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۹

آغاز: و اصولها ذکر الرحیم لیتناول ما خرج منها الله احمد جمع بین التسمیه و التحمید الخ؛ **انجام:** برابر

دو جلد در یک مجلد؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمود بن محمد علی، تا: ۱۰۶۴ق، جا: حیدرآباد؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۳۹۱گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۰۵]

۱۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۶۷/۲

آغاز: ... الأصل بأن یکون أبواها صالحین أو مؤمنین قال صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** برابر

بخشی از کتاب نکاح تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: غلام علی فرزند محمد فرزند احمد، عادلی، تا: شنبه آخر جمادی الاول ۱۰۶۴ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، از روی نسخه اصل به خط مؤلف نوشته شده، مقابله گردیده؛ تملک: شیخ عبد الجزائری؛ مهر: «نامم زشاه نجف شرف یافت ۱۰۹۱» (مربع)؛ توسط ابو شرف ابرقوئی فرزند آقا رین العابدین از رشید کرمانی به مبلغ ۵ هزار محمدیه در تاریخ ۲۰ رجب سال ۱۰۹۲ در مدرسه خانیه خریداری گردیده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۳گ (۲۷-۱۷۹)، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۹ - ۴۴۸]

۱۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۶-۵۲/۳۶

آغاز: برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۱۶۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۷۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۶۶ق؛ [ف: ۳ - ۸۹]

۱۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۹۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ تملک: محمد رفیع جیلانی با تاریخ ۱۱۱۱، ابن هاشم حسینی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۲۹۲]

۱۶۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۰۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** اقتضا أی طلب بعض الطلاب و قد تقدم بیانه نفعه الله تعلای و ایانا به و جمیع المؤمنین

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «الواثق بالله القوی احمد التقوی» (بیضی)؛ تملک: محمد علی بن محمد طاهر قزوینی درساری با مهر «عبده محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۵]

۱۶۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۹۱

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۸ق [ف: - ۱۴۲]

۱۶۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۲۰

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی فتح الدین شوشتری، تا: سلخ جمادی الثانی ۱۰۶۹ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰ سم [ف: ۲ - ۳۵۶]

۱۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۸

جلد اول کتاب تا آخر مبحث مساقات؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن احمد جیلانی، تا: ۱۰۶۹ق؛ مصحح، محشی با امضای «شیخ جعفر ره» و «سلطان ره» و «منه رحمه الله»، مطلبی در شرح حال شهید ثانی منقول از خط شیخ بهائی، یادداشت محمد بن محمد باقر خوئی به سال ۱۱۸۸، صورت مکاتبه سلطان علی بن مؤید ملک خراسان به شهید اول و برخی از اصطلاحات رایج در کتب فقهی توسط محمد بن عبدالکریم؛ تملک: محمد باقر بن عبداللطیف جیلانی با مهر «محمد باقر»؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده احمد» (خشتی)، «نوشته بر در جنت بخط جلی، شفیع روز فنا محمد است و علی» (خشتی)، «... علی هست شافع ثانی، ۱۰۹۱» (بیضی)، «عبده ابوالحسن شریف»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سبز، ۳۳۵گ، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۱۳ - ۳۷۳]

۱۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۴۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ بی‌کا؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳۸ - ۴۷۶]

۱۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۶۴-۵۲/۴

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم از کتاب الاجاره تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن علی ... شهمیرزادی، تا: شنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۷۰ق؛ ۱۹۰گ،

۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲ سم [ف: ۴ – ۲۱۵۸]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۴۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲، از مقدمه تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد صفی تبریزی، تا: چهارشنبه ۲۱ رجب ۱۰۷۰ق، جا: اصفهان مدرسه الجدة العلیه؛ محشی از سلطان العلماء، شیخ رضا، شیخ محمد و دیگران، نسخه از ابتدا تا انتها توسط دو برادر دانشمند به نامهای محمد رضا و محمد صالح تبریزی در محضر علامه محمد صالح مازندرانی قرائت و تصحیح گردیده و صفحه آخر مزین به دستخط اجازه ایشان برای نامبردگان است، با صورت نامه سلطان علی بن مؤید، شهریار خراسان به شهید اول که در آن از این عالم ربانی جهت زعامت و مرجعیت شیعیان استدعای عزیمت بسوی خراسان نموده؛ مهر مالکیت: محمد رضا، محمد صالح، لطفعلی؛ واقف: حاج سراج انصاری، مهر ۱۳۳۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۳۶۴گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۷۹]

۱۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از کتاب الاجاره تا آخر شرح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۰۷۱ق؛ مصحح، محشی، اجازه‌ای که محمد باقر بن سید حسن بن خلیفه سلطان به جهت حاج عبدالرحیم بتاریخ دهه سوم ربیع الثانی ۱۱۱۷ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰ سم [ف: ۱ – ۳۶۱]

۱۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۹۲

از نکاح تا پایان؛ خط: نسخ، کا: ابی الفضائل محمد بن عبدالله سپاهانی، تا: ۱۰۷۱ق؛ محشی با نشان «ع ل رحمه، سلطان»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۵ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۸ – ۲۴۸]

۱۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الجزء الاول من الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية و يتلوه الجزء الثانی ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی،۲۰۱گ،۲۲سطر(۱۰×۱۷)،اندازه:۱۷×۲۵ سم [ف: ۹ – ۴۷۷]

۱۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۸۴

دو جلد شرح لمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۰۶گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۲۲ سم [ف: ۱۵ – ۱۹۳]

۱۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹۱

آغاز: امر ذی بال فان الابتدا يعتبر فی العرب ممتداً من حين الاخذ فی التصنيف الی الشروع فی المقصود؛ **انجام:** برابر

از اوایل کتاب طهارت تا آخر کتاب دیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ابن کربلایی هاشم، تا: ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضاهای «منه، سلطان، ع ک و غیره»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۴۶گ، ۳۰ سطر (۱۰/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱ سم [ف: ۱۴ – ۲۱۷]

۱۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۱۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

تمام کتاب (از طهارت تا دیات)؛ خط: نسخ، کا: میرزا علی فرزند سلطان محمد، تا: ۱۱ تا ۱۵ رمضان ۱۰۷۲ق؛ مصحح، با عبارت: «بلغ قبالا من أوله الی آخره مبذولا فيه السعی بقدر الوسع و الطاقة فی ۱۶ عشر من شهر ذی قعدة الحرام سنة ۱۰۸۱» مقابله شده، محشی؛ تملک: میرزا محمد هاشم چهارستونی اصفهانی (برادر صاحب روضات) (و چنین نگاشته که: «اکثر حواشی این نسخه به خط مبارك سید محمد جواد عاملی مؤلف کتاب مفتاح الکرامة می‌باشد»)، محمد بن محمد قشاقیش حسینی عاملی، نصرالله حسینی قدمگاهی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۳گ، ۲۴ سطر(۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳۰ – ۲۰۲]

۱۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۹۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳ق؛ مصحح، مقابله شده، با علامت بلاغ با تقلید از بلاغ‌های شیخ بهائی،محشی با نشان«سلط، ع ل، بع، سید علی، منه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد:مقوا، رویه چرم قهوه‌ای، ۳۶۲گ، ۲۸ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۷–۱۴۷]

۱۷۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹-ش/۲۷۲

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حاجی حسین مازندرانی، تا: ۱۰۷۳ق؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوا با کاغذ ابری، ۲۲۲گ، ۲۳ سطر(۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۱ – ۲۵۳]

۱۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۶۱

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن احمد جیلانی، تا: ۱۰۷۳ق؛ محشی از شیخ بهاءالدین محمد، سلطان العلماء و نشان‌های مختلف؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۶۲۸ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۰ – ۱۴۲۴]

۱۸۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۲۱

جلد ۲، کتاب مساقات؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح هزارجری، تا: جمعه ۲۲ شعبان ۱۰۷۴ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف:۱۳۲۸]

۱۸۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وعدم انتقاله وملك الغير له وفی المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه من الزيادة الإخر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن حسن علی طبسی، تا: دوشنبه ۲۲ شوال ۱۰۷۴ق، جا: مشهد رضوی، جهت حاجی ملا باب قزوینی؛ مصحح، با امضای بلاغ بدون نام، محشی، در برگ اول و آخر چندین بیت شعر فارسی و عربی متفرقه از امام علی علیه السلام، خاقانی، مولوی زلالی، ظهوری، باباطاهر و سلیمان بن قبه آمده؛ جلد: پارچه‌ای ترمه، ۳۰۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۶۴]

۱۸۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۹۱

جلد اول ودوم؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن حاجی علاء الدین

ابهری جی، تا: ۷ شعبان ۱۰۷۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۴]

۱۸۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۱۹-عکسی

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: ابن علاء الدین محمد مهدی طالقانی، تا: دوشنبه ۱۱ ربیع الثانی ۱۰۷۴ق؛ محشی با نشان «سلطان و «منه» و «علاءالدین محمد» و «شیخ بهاءالدین محمد» و جز آنها؛ تملک: سید ابراهیم فرزند سید عیسی، محمد ابراهیم بن عباس علی، عباس علی الکروری؛ ۵۷۱ص، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۰]

۱۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۰۰۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: جزایری، منصور بن محمد، تا: ۱۰۷۴ق؛ قطع: وزیری [رایانه]

۱۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۹۴

خط: نستعلیق، کا: نعمت الله بن عنایت فراهانی، تا: شنبه جمادی الثانی ۱۰۷۵ق؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ تملک: محمد بن حسینعلی بیرجندی به تاریخ ۱۱۵۷؛ مهر: «لا اله الا الله محمد رسول الله» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۸ - ۹۵]

۱۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن پیرزاد، تا: شنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۰۷۵ق، جا: اصفهان؛ محشی؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۶]

۱۸۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۱

کتاب دو جلد در یک مجلد و کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۸۸گ، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۱۸۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۲۳

آغاز: بسمله و به نستعین - رب یسر و لا تعسر - کتاب الدیون و الکفالات و الحوالات و الضمانات و الوکالات؛ **انجام:** و قد ذکرنا نحن مستوفی فی کتاب فهرست الشیعه و الحمد ... و الصلوة علی سیدنا محمد النبی (ص) شرفت بکتابة هذه الاخبار ... علیهم صلوات الله و السلام فی جوار مولینا و سیدنا امیر المومنین علیه افضل ... رب العالمین.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد یوسف کریم مازندرانی، تا: رمضان ۱۰۷۵ق؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۴۲۰گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۱۵]

۱۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۸

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: محمد خوانساری، تا: ۱۰۷۵ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی با امضای «سلطان»، «مح»، «ع ل ی» و «منه رحمه الله»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۲گ، ۲۳ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۱۲ - ۳۷۴]

۱۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵۵

آغاز نسخه تا میان خطبه افتاده است بخش یکم کتاب تا باب مساقات و بخش دوم از اجاره تا کفارات است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد امین بن حاج حسین علی شیرازی، تا: دوشنبه ۱۹ رجب ۱۰۷۶ق؛ از روی نسخه خط مؤلف که در آخر شب شنبه ۲۱ جمادی یکم ۹۵۷ به پایان رسانیده بود، محشی با نشان «منه» و با نشان «شیخ محمد ره»، «مساک»، «منه ره»، «ع ل»، «محمد بن حسین»، «۱۲»، «سماع»، «ص»، «کلینی»، «مهذب»، «تهذیب»؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوایی، رویه تیماج قهوه‌ای، ۳۷۹گ، ۲۶سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۹ سم [ف: ۱۱-۶۶۲]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۱۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۳

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد معین بن جلال الدین حسن حسینی، تا: شعبان ۱۰۷۶ق؛ محشی؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۲]

۱۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۴

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد معین بن جلال الدین حسن حسینی، تا: حدود ۱۰۷۶ق؛ محشی؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۳]

۱۹۳. اصفهان؛ مكتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۲۱

این مجلد تا آخر کتاب مساقات است؛ خط: نسخ، کا: محمد بن قطب الدین اشگندری، تا: صفر ۱۰۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۱۹/۵ سم [ف: - ۱۳۶]

۱۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

کتاب اجاره تا پایان؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد بن علی بن احمد حرفوشی عاملی، تا: شعبان ۱۰۷۷ق؛ مصحح، محشی با نشان «ع، قدس سره، ع ل، دام ظله، سلطان میرزا محمد رحمه الله»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۹گ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۷ سم [ف: ۳۷ - ۲۵۶]

۱۹۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۷۶

جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: حسن بن محمد جان نیریزی، تا: اوایل محرم ۱۰۷۷ق؛ مجدول مذهب، محشی از سلطان العلماء و آقا جمال خوانساری؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۹]

۱۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۰۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد سالم ابن المرحوم محمد شریف خوانساری، تا: ۱ محرم ۱۰۷۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۱۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: محمد سعید بن هبة الله بافقی، تا: جمعه ۱۳ ذیحجه ۱۰۷۸ق؛ محشی، توسط محمد صادق بن زین العابدین قریشی در شنبه چهاردهم ذیحجه ۱۰۷۸ تصحیح و مقابله شده؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در آبان۱۳۶۸؛کاغذ:حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۹]

۱۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۹۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و ملك الغير له و فی المدة یحلف المنكر لاصلاة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة، تم الجزء الأول.

از آغاز تا انجام کتاب المساقاة؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم فرزند محمد فرزند علی حرفوشی عاملی، تا: دهه اول رمضان ۱۰۷۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «ع ك»، «منه رحمه الله»، «سلطان»، «جم»، «آقا جمال»؛ کاغذ: شرقی شده، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۷گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵ سم [ف: ۳۰ - ۱۶۹]

۱۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۸۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن محمد صالح شهمیرزادی، تا: شوال ۱۰۷۸ق؛ مصحح، محشی، دارای بلاغ؛ واقف: محمد ایرانی مجرد،بهمن ۱۳۵۰؛کاغذ:نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه‌ای، ۳۸۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵ سم [ف: ۲۱/۱-۶۸۳]

۲۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد نیشابوری، تا: پنج‌شنبه ۷ ذیقعده ۱۰۷۸ق؛ محشی غالباً از ملا احمد و بعضاً از سلطان و غیره؛واقف:فاضلخان،۱۰۶۵ق؛کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۴]

۲۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۴

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد اشرف، تا: سلخ صفر ۱۰۷۸ق؛ محشی، اجازه به نام آخوند ملایوسف به امضاء: «محمد المهدی بن الشیخ بهاء الدین محمد العیونی العاملی النجفی»؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۵۱ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۷۶]

۲۰۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۵۸

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: مرید علی تویسرکانی، تا: شعبان ۱۰۷۸ق؛ مصحح، محشی، کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۰گ، ۲۹ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳ - ۹۶۲]

۲۰۳. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۲۲۳۱

خط: نسخ، کا: محمد یوسف بن محمود رقی، تا: ربیع الاول ۱۰۷۹ق، جا: مشهد رضوی؛ با سرلوح، محشی از شیخ جعفر؛ تملك: محمد امین گیلانی مازندرانی؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری روغنی زرین، ۳۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۳۰/۷سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۲۰۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۷۰

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق [ف: - ۱۴۲]

۲۰۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۱۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن سید علی بن جمال الدین بن سید حسن بن سید جلال الدین بن سید قطب الدین حسینی ابا و اما، تا: رجب ۱۰۷۹ق؛ محشی، اجازه روایی متوسطی از یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرانی به سید محمد بن میر محمد علی موسوی در ۱۴ شوال سال ۱۱۷۲ق، در سه صفحه آخر رساله‌ای به فارسی در رد و بطلان صوفیه که کاتب آن را تمام نکرده است. آغاز رساله: «الحمدلله رب العالمین ... اما بعد، فان لی اخا جلیلا و صاحبا جلیسا و محبا عظیما قد ال الی التصوف الباطل ... فرایت ان اکتب ما یسنح لی فی الخاطر فی بطلان مذهبهم ...» و بعد از یک مقدمه عربی کل باب ۱۶ از کتاب تبصرة العوام فی معرفة مقالات الانام تألیف علم الهدی را آورده و همچنین از فتح الله صاحب التفسیر الوسیط به عنوان مولانا نام برده؛ ۱۷۲گ، اندازه: ۱۹×۲۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۶۹]

۲۰۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد ۱؛ کا: محمد اسماعیل بن محمد صالح حسینی، تا: ربیع الاول ۱۰۸۰ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۳]

۲۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۵۸

بی‌کا، تا: ۱۰۸۰ق؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۲۰۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۳۸/۳

آغاز: ما لو کانت مائة و عشرین فعلی اطلاق العبارة فیها ثلاث بنت لبون و ان لم نزد الواحدة

مقداری از کتاب حدود تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: احمد بن کمال بن احمد قهپائی، تا: دوشنبه ۱۶ شوال ۱۰۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: علی نجف آبادی؛ ۴۴گ (۷۲ر-۱۱۵پ)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۳ - ۵۴۷]

۲۰۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۷/۲-۵۸۹۷

نیمه دوم با تاریخ تألیف؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاج فتح الدین شوشتری، تا: جمعه ۲۶ صفر ۱۰۸۱ق؛ مهر: اسماعیل دزفولی؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۸۴گ، ۲۶ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۲۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۸۳-۲۱/۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: تحریری، کا: میرزا محمد بن میراز هادی، تا: جمعه ۲۱ رجب ۱۰۸۱ق؛ از روی نسخه‌ای به خط فضل بن محمد بن صفر کعبی تحریر سه‌شنبه ۴ ربیع الثانی ۹۶۵ که از روی نسخه مؤلف

تحریر شده بود، مقابله و تصحیح شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۸گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۲]

۲۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۱۶

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: عبدالمطلب حسینی، تا: ۱۰۸۱ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱۴ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۱۶۷]

۲۱۲. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۶

خط: نسخ، کا: ابوطالب بن جمشید طالقانی، تا: ۱۰۸۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ واقف: حاج ملاعلی واعظ، قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲]

۲۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹۳

آغاز: من البعض و لاتفتقر الی قبول الحاکم او و منصوبه به ان امکن کالوقف ... و الظاهران القبول کاشف عن سبق الملک للموصی له بالموت؛ **انجام:** برابر

جزء دوم، از اوایل کتاب وصایا تا آخر کتاب دیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد خان بن محمد شفیع اردبیلی، تا: ۱۰۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضاهای «منه، سلطان، ملامحمد علی و غیره»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴۲گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۵ سم [ف: ۱۴ - ۲۱۹]

۲۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۰۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

هر دو جلد؛ خط: نسخ شیرین، کا: شیخ احمد بن شیخ حاجی، تا: ۱۰۸۲ق؛ مجدول، محشی؛ مهر: «عبده علی نقی الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج سرخ، ۲۵ و ۲۶ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۴۸]

۲۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۷۱

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم از کتاب اجاره تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد خان، تا: شوال ۱۰۸۲ق، مصحح، محشی به حواشی سلطان، مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۶گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۴]

۲۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۶۰۰

خط: نسخ، کا: جعفر بن حسین قهپائی، تا: سه‌شنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۰۸۲ق؛ مجدول، مصحح، محشی، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: محمد بن محمد زمان، حسن حسینی به تاریخ ۱۱ شوال ۱۳۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۹ - ۳۷۹]

۲۱۷. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۳۵

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الثانی ۱۰۸۳ق؛ مصحح، با علامت مقابله کتاب با نسخه مصنف و نسخه شیخ علی بن محمد بن حسن بن زین الدین به سال ۱۰۸۳ و علامت مقابله دیگری، محشی به نقل از مصنف و شیخ محمد بن حسن بن زین الدین و حواشی شیخ علی در محرم ۱۰۸۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۱گ، ۲۵ سطر [ف مخ: - ۹۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۹۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۴۴۷]

۲۱۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۳۰

جلد اول؛خط:نسخ،کا:نظر علی بن احمد طالقانی،تا:جمادی الثانی ۱۰۸۳ق،جا: قزوین؛ مصحح، محشی؛ واقف: حاج ملا عبد الوهاب قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۴۰]

۲۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۹ معزی

آغاز: بخمس اذرع فی الارض الصلبة بضم الصاد و سکون اللام او تحیة قرار البالوعة عن قرار البیع؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

خط: نسخ، کا: عبدالزهیر ولد معصوم کرهرودی، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، رکابه‌دار، محشی با امضای «ف»؛ تملک: اسماعیل؛ جلد: مقوایی، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۳۹ - ۲۳۳]

۲۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۵

خط: نسخ، کا: محمد بن جعفر ایمانی، تا: یک‌شنبه ۹ جمادی الثانی ۱۰۸۴ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵ سم [ف: ۲۶ - ۱۹۹]

۲۲۱. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۴۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خفی، کا: محمد صالح، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۰۸۴ق؛ مجدول مذهب، مصحح، محشی با نشان «منه»؛ واقف: محمد حسن حسنی؛ جلد: تیماج، ۲۸۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف مخ]

۲۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۵۷-۳۷/۴۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: لطیف بن محمد صادق کشمیری، تا: ۱۰۸۴ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح، محشی؛ ۴۳۲گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۲]

۲۲۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۸۶

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن خواجه محمد، تا: ۵ رمضان ۱۰۸۵ق؛ صورت نامه‌ای از شخصی به نام علی بن موید به مرحوم شهید اول «شمس الدین» مبنی بر: تقاضای تشریف‌فرمایی معظم له به خراسان؛ محشی؛ جلد: جدید تیماج مشکی، ۳۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۶۶]

۲۲۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۵۷

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد هادی، تا: جمعه ۲۲ محرم ۱۰۸۵ق، جا: اصفهان مدرسه جدة؛ محشی از «آقا جمال مدظله» و «شیخ محمد»؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۱۷) [ف: ۱ - ۲۲۳]

۲۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۰۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان بن احمد سمنانی، تا: ۱۰۸۵ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه، سلطان، مدارک و ...»؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (خشتی)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۰گ، ۲۳ سطر (۱۵/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [ف: ۱۹ - ۹]

۲۲۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۴۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد امین، تا: ۱۰۸۵ق؛ از روی نسخه به خط مؤلف مورخ ۹۵۷ق نوشته؛ جلد: چرمی، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵ سم [ف: ۲ - ۹۱۰]

۲۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۷۳

آغاز: برابر جلد ۱

کامل؛ خط: نستعلیق خوب، کا: علی اصغر بن ملاحیدر ماکوئی، تا: ۱۰۸۵ق؛ محشی از آقاجمال و سلطان و شیخ جعفر و شیخعلی و خود مصنف و غیرهم؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۰۲ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۴۷۵]

۲۲۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۳۷

جلد ۱؛ بی‌کا، تا: ۱۰۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، با بلاغ‌های متعدد، یادداشت قرائت نسخه به خط سید نعمة الله حسینی جزایری (محدث مشهور) [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۵]

۲۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۲

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن خوانساری، تا: ۱۸ محرم ۱۰۸۶ق؛ تملک: خوزانی مورخ صفر ۱۲۸۸؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۵۱گ، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۳۹۲]

۲۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۲

خط: نسخ زیبا، کا: محمد تقی بن محمد حسین اصفهانی، تا: رمضان ۱۰۸۶ق؛ مجدول، محشی با نشانی‌های مختلف، با علامت بلاغ، انهائی که علی بن محمد بن حسن بن المصنف (نوه شهید دوم) به تاریخ اول ربیع الثانی ۱۰۸۹ نوشته؛ تملک: محمد بدیع بن حیدر علی و مهر «بدیع السماوات و الارض» (بیضی)، محمد بن عبدالکریم به تاریخ ۱۲۰۱، محمد علی بن محمد صادق اصفهانی به تاریخ ۱۲۰۵ و مهر «محمد علی» (بیضی)، زین العابدین بن ملا محمد به تاریخ ۱۲۵۳ و مهر «زین العابدین بن محمد» (بیضی)، محمد علی بن محمد تقی هرندی اصفهانی به تاریخ ۱۲۰۵ و مهر «محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۹۹]

۲۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد مؤمن، تا: چهارشنبه ۵ صفر ۱۰۸۶ق؛ محشی از سلطان، دیلماج، جمال، کاظم، محمد مؤمن، میرزا و دیگران با رموز مختلف؛ تملک: محمد مهدی هروی، محمد باقر طباطبائی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸/۵ سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۰]

۲۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۶۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن سلطان محمود طبسی، تا: دوشنبه ۹ رمضان ۱۰۸۷ق، جا: مکه مکرمه؛ محشی غالباً از سلطان محمود و بعضاً ملا احمد و دیگران، مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ ظاهراً از محمد صالح حائری (چون در موارد متعدد، دستخط ایشان دیده می‌شود)، اصطلاحات مصنف درباره الفاظ «اشهر، اشبه، اصح، انسب، شیخان، خمسة، سعید، تقی و ...»؛ واقف: علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه طوسی، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۲]

۲۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۵۰

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن مولانا ابو المکارم، تا: اواخر شعبان ۱۰۸۷ق؛مصحح،محشی بیشتر آنها از آخوند ملا محمد تقی؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲ - ۵۴]

۲۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۳۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جزء دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مؤمن موسوی، تا: ۱۰۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۹گ، ۲۴ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰ سم [ف: ۱۴ - ۲۵۰]

۲۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۰

آغاز: الدابة و البقرة بما لا نقض فیه اولی فنزح سبعین دلوا معتادة علی تلك البئر؛ **انجام:** و نبه به علی خلاف بعض العامة الذاهب الی عدم صحته مع الانکار.

دو جزء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با امضای «جمال»، «سلطان»، «منه رحمة الله تعالی» و «شیخ جعفر ره» و «ابراهیم»، با عبارات بلغ قرائة زید درایة، زید علما، زید براعة، زید فهما، بلغ درسا زید حدیثا که در حواشی اوراق نوشته شده مقابله و تصحیح شده؛ جلد: میشن سرخ، ۳۹۶گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۳۶۲]

۲۳۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۲۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع جابری نایینی، تا: سه‌شنبه ۲۴ جمادی الاول ۱۰۸۷ق، جا: کوی شیخ یوسف بنادر سپاهان؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۶۴]

۲۳۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۷/۱-۵۶۱۶

نیمه دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن عبدالباقی بن رضی الدین محمد حسینی ارتیمانی تویسرکانی، تا: دوشنبه ۸ محرم ۱۰۸۷ق، او می‌نویسد که چون نسخه‌ای از جزو نخستین آن به خط عم مرحوم خود میرزا ابراهیم متخلص به ادهم دیدم که در زمان تحصیل نوشته بود آن را کامل کردم؛ محشی همین عبدالباقی است در روز یک‌شنبه ۲۲ صفر ۱۰۸۷ با رمز «سلط، منه و ...»؛

تملک: ضیاء الدین تویسرکانی؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۰۶گ، ۱۹ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۱]

۲۳۸. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳۰۴

خط: نسخ، کا: محمد کاظم فایضی، تا: چهارشنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۸۷ق؛ محشی؛ ۵۲۹گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۶]

۲۳۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** - عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة - تم الجزء الاول من الروضة البهیه فی شرح اللمعة الدمشقیه یتلوه فی الثانی کتاب الاجاره علی مصنفها العبد الفقیر الی الله تعالی زین الدین بن علی بن احمد الشامی ... مسود این اوراق ... میرآقا میر ابن سید آقا میر ... سنه سبع ثمانین الف من الهجرة.

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: میر آقا میر ابن سید آقا میر، تا: ۱۰۸۷ق؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۶۴گ، ۱۷ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵ سم [ف: ۲ - ۸۴]

۲۴۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۱

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: انجام؛ حواشی نستعلیق، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۲۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

جلد ۱؛ خط: ریحان، کا: ابوالمفاخر بن محمد بدیع حسینی، تا: ۱۰۸۸ق؛ محشی با امضای «سلطان، ع ل، ملا احمد، یحیی، م ص ح و غیره»؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۹۶گ، ۲۱ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱ سم [ف: ۵ - ۵۳۳]

۲۴۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۸۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ خوش، کا: میرزا محمد حاجی شهمرزادی، تا: ذیحجه ۱۰۸۸ق؛ محشی از سلطان، کنز، دام ظله، ع ل مدظله و ...؛ واقف: محمد قلی، شعبان ۱۲۵۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۸۸گ، ۲۱ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵ سم [ف: - ۳۲۱]

۲۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۲۱

از آغاز تا اجاره؛ خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین محمود بن محمد گیلانی، تا: محرم ۱۰۸۸ق؛ مجدول زر و لاجورد، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، ۱۹ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۹سم [ف: ۱۲ - ۲۷۲۱]

۲۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر جلد ۱

خط: نسخ، کا: محمد نصیر جابری انصاری، تا: چهارشنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۸۸ق؛ مجدول، محشی با امضای «منه»، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۱گ، اندازه: ۲۰×۳۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۲۴۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۹

انجام: و ثلاث بنات لبون وثلاث حقق

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۸گ، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: - ۱۹]

۲۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۰۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جزء دوم از کتاب الاجارة تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن حسن علی تلکابادی، تا: رجب ۱۰۸۹ق؛ فایده‌ای تحت عنوان «صورة مکاتبة السلطان علی بن موید ملك خراسان للشیخ السعید الشهید مصنف الاصل التی اشار الشارح فی شرح دیباجة الکتاب»؛ محشی از سلطان العلماء و آقا جمال خوانساری و غیره؛ جلد: تیماج، ۳۱۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۲۴۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد جزائری، تا: ۱۰۸۹ق، جا: حیدرآباد؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ، کاتب در پایان کتاب برای استادش «بهاء الدین بن حمادی لیثی جزائری» طلب طول عمر نموده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۸/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۲۵]

۲۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۵۰

خط: نسخ، کا: کمال الدین بن حیدر بن نورالدین بن علی بن ابی الحسن حسینی موسوی عاملی، تا: شنبه ۲ صفر ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ، اجازه شیخ علی بن حسن بن زین الدین به جهت کاتب به تاریخ ۱۰ ربیع الثانی ۱۰۸۹ تاریخ درگذشت شیخ مذکور و چند بیت در رثاء وی از کاتب؛ مهر: «الثقة بالله عبده کمال الدین بن حیدر الحسینی» (بیضی)؛ تملک: محمد علی بن محمد صادق آباده‌ای و مهر «عبده محمد علی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴ سم [ف: ۶ - ۱۵۸]

۲۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰

انجام: برابر

کا: قاضی محمد مقیم ابن ابی البقاء الشریف سپاهانی، تا: پنج‌شنبه ۹ محرم ۱۰۸۹ق؛ محشی با نشان‌های «منه رحمه الله بخطه» و «منه قدس سره بخطه» و «منه ره» و «بدرالدین» و «م ل» و «ع ل سلمه الله» و «آقاحم» و «سلطان محمود» و «سلطان رحمه الله» و «سلطان»، مقابله شده در میانه‌های جمادی الاول ۱۰۹۰ با نسخه اصل، اجازه‌ای از مجلسی دوم به مولانا محمد طاهر ابن الحاج مقصود علی اصبهانی شاگرد خود که نیمه کاره است، او درباره طرق روایت خود به کتاب کبیر خویش باز گردانده و از خواجگان خود مولا حسنعلی تستری و سید الحکماء رفیع الدین محمد نائینی و مولانا محمد شریف رویدشتی از شیخ بهائی و مولانا عبدالله بن حسین تستری یاد کرده است. او در پایان مجلد ششم بحار به همین شاگرد اجازه داده است و تاریخ آن ۱۶ شعبان ۱۱۰۲ می‌باشد و در پایان اصول کافی هم بدو اجازه داده و تاریخ آن ۱۰ جمادی الاول ۱۰۸۷ است و این اجازه در کتابخانه میرزا فضل الله زنجانی هست (الذریعه ۱:۱۵۲)؛ مهر: کاتب «رب اجعلنی مقیم

الصلوة»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی ضربی مقوایی، ۳۹۷گ، ۲۶ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۹۱۴]

۲۵۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۰

کا: محمد امین بن محمد حاجی حسینی استرآبادی، تا: رجب ۱۰۸۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ [ف: ۸۹]

۲۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد تقدم بیانه نفعه الله تعالی و اینا به و جمیع المؤمنین و نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق و اهله والحمد لله وحده و ...

خط: نسخ خوش، کا: محمد امین بن حسینعلی بشروی تونی، تا: ۱۰۹۰ق؛ محشی با امضای منه رحمه الله، مدارک، از روی نسخه اصل به خط مؤلف و مورخ ۹۵۷ق کتابت شده، با یادداشتی از کاتب مبنی بر اینکه از اول کتاب تجارت تا کتاب میراث توسط عموی وی احمد بشروی شهیر به تونی مقابله و تصحیح شده و از کتاب میراث تا آخر نیز با نسخه مصححی که با نسخه اصل به خط شارح مقابله شده بود، مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳۲۳گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸/۷×۲۸/۷ سم [رایانه]

۲۵۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالصمد شریف امامی، تا: جمعه شوال ۱۰۹۰ق؛ مصحح، محشی با عناوین «محمد تقی عفی عنه»؛ تملک: دکتر کاروان میناسیان؛ مهر: «عبده محمد جعفر بن محمدعلی» (بیضی)، «علی اکبر بن محمد تقی»، «لا اله الا الله الملک الحق المبین ابوالحسن بن احمد» (مربع)؛ جلد: تیماج، ۳۵۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۲۹]

۲۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [الفبائی: - ۲۸۸]

۲۵۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۷۲

آغاز: تبطل بالموت و الجنون و الاغماء من کل واحد منها سواء طال زمان الاغماء أم قصر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه منتصف جمادی الثانی ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۵]

۲۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۹۶

خط: نسخ، کا: محمد رشید بن محمد مقیم جعفری، تا: دهه آخر ماه رمضان۱۰۹۰ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: زین العابدین بن محمد صالح حسینی با مهر «عبده زین العابدین الحسینی» (بیضی)، سید رضا بن زین العابدین الحسینی؛ مهر: «محمد باقر بن محمد تقی الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۴]

۲۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷ صفر ۱۰۹۰ق؛ مجدول، مصحح، مقابله شده، دارای بلاغ، محشی، پایان ج۱، ایرادی است بر مسأله «اذا عزم علی الاقامة فی غیر بلده عشرة ثم خرج الی ما دون المسافة ... » از محقق کرکی در دو صفحه؛ واقف: تاج ماه بیگم، ۱۲۶۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۳۳۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱ سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۹]

۲۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۳

آغاز: علی طریقة ایاک نعبد و نسب الحمدلله تعالی باعتبار لفظ الله الخ؛ **انجام:** و فی هذا یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم الجز و الاول من الروضة البهیة ...

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: شنبه ۶ شعبان ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی به نشان‌های «منه» و «۱۲» و «ع ل» و «شیخ بهاء الدین» و «سلط»؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۱۰۲گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۱ - ۹۸]

۲۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۸۸-۵۲/۲۸

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول، از ابتدا تا کتاب الاجارة؛ خط: نسخ، کا: طاهر بن ابی طالب محمد قلی سبزواری، تا: رمضان ۱۰۹۱ق، جا: مشهد رضوی؛ ۱۶۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰ سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۲۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۹۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق متوسط تحریری، کا: عبدالله بن علی بن نعمت بن المشطوب، تا: ۱۰۹۱ق؛ محشی با نشان «منه، سلطان، تهذیب، ع ل دام ظله، م ح سلمه الله، بلغ قراءه وفقه الله»، یک اجازه روایتی با تاریخ ۱۱۳۴ از طرف محمد محیی القناوی برای عبدالله بن علی بن احمد بن المشطوب در جباع ثبت شده و در آن سلسله سند روضه البهیه از کاتب نسخه تا مؤلف آن دیده می‌شود و دیگری نیز در برگ ۳۰۱پ از همان شخص به همین شاگرد در تاریخ ۲۹ رمضان سال ۱۰۹۶ نوشته شده، با بلاغ قرائت با امضای «احمد الحر ۲۲ ذی القعده ۱۱۱۲» که گویا احمد بن حسن بن علی (۱۰۳۶-۱۱۲۰ق) برادر محمد بن حسن حر (۱۰۳۳-۱۱۰۴) باشد که هشت سال پس از مرگ برادرش نوشته و با کاتب این نسخه مقابلت نموده، با گواهی مقابلت نسخه با کاتب نسخه به تاریخ غره شعبان ۱۱۱۳؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج سبز، ۳۰۱گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۴/۷)، اندازه: ۱۶/۲×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۲۸۴]

۲۶۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۷۰

جلد ۱و۲؛ خط: نسخ، کا: حسن بن نوروز فارسی شیرازی، تا: پنج‌شنبه ۱۵ شوال ۱۰۹۱ق؛ مصحح، مقابله شده، با علامت سماع، محشی از مؤلف و دیگران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۶۱]

۲۶۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۰۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد صالح بن سعید بحرانی مقابی، تا: جمعه ۵ ربیع الاول ۱۰۹۱ق؛ یادداشت محمد رضی بن محمد شفیع در ۱۰۹۲، با سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد علی؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج روغنی، ۱۰۱۸ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۱۱۲]

۲۶۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۹

خط: نسخ، کا: عبدالله بن علی بن نعمة بن المشلوب، تا: دوشنبه ۱۲ ذیحجه ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: انجام؛ با اجازه انهاء احمد بن حسن حر در روز یک‌شنبه ۲۲ ذیقعده ۱۱۲۰ به نویسنده نسخه در میانه، مقابله شده، با اجازه دیگر همو به او، اجازه انهاء محمد بن یحیی فتونی در ۹ رمضان ۱۰۹۶ به او، یادداشتی از حسن بن علی تولینی به نقل از شهید اول که به دو پسر در ۱۷ شوال ۷۸۲ اجازه داده به خط نویسنده نسخه در ۱۰۹۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۲۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۹۲

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد رضا خادم، تا: سلخ شعبان ۱۰۹۱ق؛ مصحح، محشی از جمله از نظام الدین حسین و جمال الدین محمد؛ تملک: نظام الدین حسین بن اسماعیل خادم با مهر«نظام الدین ۱۱۸۰»؛مهر:«عبده محمد بن مهدی الحسینی»؛ جلد: تیماج مشکی،۵۶۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵۰ - ۲۲۸]

۲۶۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** عما یتفقاه علیه فیحلف منکره تم الجزء الاول من الروضة البهیة.

جلد۱؛خط:نسخ،کا:رحمت الله بن محمد قلی بجستانی،تا:۱۰۹۲ق، جا: مشهد رضوی؛ محشی؛ کاغذ شکری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۱۳ سطر (۱۰/۳×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲ - ۴]

۲۶۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۸

کا: محمد امین بن محمد حاجی حسینی استرآبادی، تا: ۱۰۹۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: - ۸۹]

۲۶۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۵۵

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۷ ذیقعده ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی بعضاً با عناوین «سید یوسف عفی عنه»؛ مهر: «عبده محمد حسین بن علی الحسینی» (بیضی)؛ واقف: حاج رمضانعلی تاجر، ۱۲۷۵؛ جلد: مقوایی، ۲۰۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۱]

۲۶۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۱۶

خط: نسخ، کا: شاه قاسم بن ملک محمد خوانساری ادهمی، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الثانی ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی، مجدول، دارای سرلوح زرین، محشی با عنوان «لمحرره» و بعضاً به سال ۱۲۳۵، استعاره کتاب از «میرزا محمد مراغی» توسط «محمد علی مراغی»، یادداشتی درباره سلام و جواب آن، رساله‌ای در اوزان شرعیه از مولی محمد طاهر قمی، صورت مکاتبه سلطان علی بن مؤید با شهید اول، چند سؤال فقهی که نگارنده از استادش سید محمد مهدی بحرالعلوم نموده؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده آقا محمد» (بیضی)، «یارفیع الدرجات» (مربع)، «یا محمد»، «المتوکل علی الله العبد المذنب عبدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۳]

۲۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۵۷-۸/۶۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ خوانا، کا: طاهربن علی رضا خوانساری، تا: جمادی الاول ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سرمه‌ای، ۴۳۰گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۱]

۲۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۱۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن مظفر دماوندی، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی، اجازه‌ای که محمد بن احمد جزائری برای شیخ حسن بن سلیمان عاملی به تاریخ یک‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۱۶۴ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵ سم [ف: ۱۶ - ۲۰۸]

۲۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۶۰

آغاز: برابر ؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد نامی بن لوحی موسوی سبزواری، تا: پنج‌شنبه ۸ شوال ۱۰۹۲ق؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی با عناوین «استادی محمد صادق تنکابنی»؛ واقف: عبدالنبی بن علی نقی زنجانی، ۱۱۵۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۴]

۲۷۱. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۱۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن عبدالفتاح خوانساری، تا: چهارشنبه ۲۰ رجب ۱۰۹۲ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۲۶]

۲۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۷۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن محمد جعفر رضوی، تا: یک‌شنبه دهه سوم رجب ۱۰۹۴ق؛ محشی، مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵ سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۷]

۲۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۸

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: حسن جزایری، تا: سه‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۹۴ق؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۳]

۲۷۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۸۳

خط: نسخ، کا: حسن بن یوسف بن علی بن راشد بن ناصر مقشاعی بحرانی،تا:۲ رمضان ۱۰۹۴ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده

در محرم ۱۱۰۵؛ تملک: احمد بن علی بن عباس (بحرانی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۷۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵ سم [ف: ۱ - ۸۶]

۲۷۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۲

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن جعفر لنگرودی، تا: جمعه ۲۴ محرم ۱۰۹۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۲۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۵۵]

۲۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی کا، تا: یک‌شنبه، ۴ جمادی الاول ۱۰۹۴ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی از «ملا احمد، ملا سلطان محمود، بهاءالدین، ع ل و غیره»، چنین مرقوم شده: «قد بلغ مباحثه و مذاکره بتوفیق الله و تاییده بعد مضی ثمان سنة من بدو الشروع فی مباحثته بتاریخ رجب ۱۱۷۶»؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱ سم [ف: ۵ - ۵۳۱]

۲۷۷. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد باقر بن سلطان محمود، تا: پنج‌شنبه ۲۵ محرم ۱۰۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه حسن بن ابی الحسن حسینی عاملی نوشته، از اول کتاب تا بعض احکام نکاح را پدر کاتب نوشته [مخطوطات دزفول: - ۱۵]

۲۷۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۳

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: عصر روز جمعه آخر دهه سوم از جمادی الاول ۱۰۹۵ق؛ اهدایی: ورثه سلطان العلماء (اهدایی)؛ ۴۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۸۱]

۲۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۲۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد صالح مازندرانی، تا: پنج‌شنبه رجب ۱۰۹۵ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: سید جلیل توکل، مهر ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۵گ، ۲۲-۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۲]

۲۸۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: فاضل بن میر مراد، تا: ۱۰۹۶ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه» و «سلطان»؛ واقف: علی حمیدی، ۱۳۳۸/۳/۵؛ جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۰]

۲۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

ج ۱؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۶ق؛ مقابله شده، محشی؛ تاریخ ختم مقابله: یک‌شنبه، ۲۶ ربیع الثانی ۱۰۹۶؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج یشمی، ۲۵۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۵ - ۵۳۳]

۲۸۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۱۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن محمد حسین معلم، تا: اواخر صفر۱۰۹۶ق؛۱۹۷گ،۲۳سطر،اندازه:۱۹×۳۱سم[ف:۱- ۲۲۲]

۲۸۳. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

دو جلد؛ کا: نعمت بن عبد فاضل بن بصایص، تا: سه‌شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۹۷ق؛ محشی [مخطوطات دزفول: - ۱۵]

۲۸۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۱۸۷

جلددوم؛خط: نسخ، بی کا، تا: ۲۵ شعبان ۱۰۹۷ق؛ تملک: عباسقلی در تهران در ۱۲۹۱؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۹گ، ۱۸ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۶۵]

۲۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۷۴

آغاز: هذا الاختلاف یتفق فی الدراهم بضرب واحد و انما یغتفر هذا المقدار من الدم غیر الدماء الثلاثة و الحق بها بعض الاصحاب دم نجس العین

خط: نسخ زیبا، کا: محمد سعید بن محمد صالح مازندرانی، تا: ۲۱ ربیع الاول ۱۰۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی به امضاء «منه ره»، «ع ل ره»، «سلط ره»، «محمد تقی ره»، «م س ره» و حواشی دیگر از کتب فقهی، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۲۱۸]

۲۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۰۳

خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد الشریف، چهارشنبه سوم محرم ۱۰۹۷ق (جلد اول) و ابوالفتح بن محمد بن عبدالله زواری، شنبه دهه آخر ذیقعده ۱۰۸۰ق (جلد دوم)؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نسخه خط مؤلف ابوالفتح بن محمد بتاریخ اواخر ذیقعده ۱۰۸۲ به پایان برده است؛ تملک: میر سید محمد بن میر محمد علی حسینی، ابوطالب بن علی، مهدی بن ابی ذر نراقی، محمد مهدی بن محمدسعید حسینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۵گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۳ - ۸۶]

۲۸۷. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جزء دوم؛ کا: اسماعیل حسینی، تا: سه‌شنبه اواخر شعبان ۱۰۹۸ق؛ اجازه‌ای‌که محمد مهدی بن بهاء الدین عاملی قنونی برای میرزا محمد رضا نوشته است [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۳]

۲۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳ خوئی

کا: علی بیک پسر حسین پسر شاه محمود فهناجی، تا: ۱۰۹۸ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۶۶۶ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷ سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۲۸۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۶

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد قاسم بن محمد حسین طهرانی، تا: ۱۰۹۸ق، و تحریر مجلد دوم در ۱۱۰۲ق؛ محشی، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۴گ، ۲۵ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۱]

۲۹۰. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۴۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۹۸ق؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد الکاظم ۱۰۸۶» (مربع) که در ۱۸ جمادی الثانی ۱۰۹۸ نسخه را به مدرسه‌ای که خود وی دربارفروش (بابل) بنا نموده، وقف کرده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف مخ]

۲۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۳۵-۱۶/۴۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: ابو الفضل بن شفائی اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ محرم ۱۰۹۹ق (جلد اول ۱۰۹۷)؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۴گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۲]

۲۹۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۴۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ رمضان ۱۰۹۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴–۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۲۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۰۹۹ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی؛ واقف: مهدی قدوسی، اسفند ۱۳۱۹؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۳۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۵۳۴]

۲۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۶۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم از کتاب طهارت تا دیات؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: ۱۰۹۹ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه، حاشیه سید شریف علی الکشاف، آقارضا رضی الله عنه، مدارک و ...»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۱۰/۳×۱۷/۳) [رایانه]

۲۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۵۵

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد امین بن ضیاء الدین محمد، تا: ۱۰۹۹ق، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۹۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۸

نیمه دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالصمد شریف امامی، تا: جمعه شوال ۱۰۹۹ق، جا: مدرسه سلیمانیه؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۲۹۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملك الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن ملك محمد خوانساری، تا: چهارشنبه ۲۰ رجب ۱۰۹۹ق؛ محشی از مؤلف و دیگران، مصحح، نامه علی بن مؤید به شهید اول؛ تملک: محمد بن حسن حسینی خراسانی، حسن حسینی خراسانی ساکن کربلا که در شهر طایف مکه در سال ۱۲۳۱ نگاشته؛ اهدایی: محمود یاسری، ۱۳۵۶/۹/۲۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۲۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۰۹۹ق؛ محشی از محمد بن حسین علی، شیخ جعفر، سلطان، زین الدین شهید، سلماسی و دیگران؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۵]

۲۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۲

دو جلد در یک مجلد؛ خط: نسخ، کا: میرزا ولی بن میر محمد رضا حسینی، تا: جمادی الثانی ۱۰۹۹ق؛ محشی؛ مهر تملک: «عبده اسماعیل بن عبدالغفور»؛ اهدایی: ابراهیم کریمی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۳۶۶گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۷×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۳۰۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۴۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن نعمت الله عاملی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۹۹ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجی میرعبدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۳۴سم [ف: - ۳۰]

۳۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۹۱-۲۳/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی.

جلد اول؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۱گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۳۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۸۸-۲۳/۸

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

۳۰۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۹۴-۲۳/۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه ... وفی المدة یحلف المنکر للزیادة لاصالة عدم ... الاخر من الزیادة تم جلد الاول ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی از مسالک و دورس و قواعد و دیگران؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۸ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۳۰۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۸۵-۱۴/۳۵

آغاز: ادخل فی التعظیم و الثانی لتمام الانقطاع لاشحاره بان الفعل لایتم بدون اسمه تعالی و اضافة اسم الی الله تعالی دون باقی اسمائه؛ **انجام:** و قیل یجوز العقد علی الامة مع القدرة و الحرة علی کراهیة للاصل ... و تنزیل الشرط علی الاغلب خلاف الظاهر و هوای القول بالجواز مشهور.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول

مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ – ۲۱۶۲]

۳۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۶۷

آغاز: و التحمید فی الابتداء جریاً علی قضیة الامر

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «تذکره» و «من لایحضره» و «میرزا رفیع»؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: مقوایی، ۲۰۲گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱۱– ۶۷۵]

۳۰۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۳۵

از اوایل طهارت تا اواخر رهن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ – ۶۴۱]

۳۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۵۵–۱۱/۵۵

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن خدابخش شولستانی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۳۹گ، ۲۳–۲۲ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۶]

۳۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۵۹–۱۱/۵۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۲ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۷]

۳۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۶۹–۵۲/۱۰۹

آغاز: برابر جلد۲

جلد دوم، از کتاب الاجارة تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۲۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۱۵۸]

۳۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۶

آغاز: بعضها و لو یعقبها البیع لم یبطل لعدم المنافات فاده الاجارة یتعلق المنافع و البیع بالعین. الخ؛ **انجام:** و هو مشکل علی اطلاقه فان مجرد و قوعه اعم من تفریطهم فیه.

جزء دوم کتاب، از کتاب اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ اهدایی: زین العابدین خمسه‌ای؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۹۸گ، ۱۷سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۹۴]

۳۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۴۲–۳۷/۳۲

آغاز: برابر ؛ **انجام:** الاخر من الزیادة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مصحح، محشی با نشان «سلطان ره» و «منه ره» و با حواشی دیگر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۴]

۳۱۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۱۹

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن صفی الله جبلی دیلمی، تا: ۱۱۰۰ق؛ ۳۱۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ – ۱۱۸]

۳۱۳. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول من ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد حسین دیانتی در ۲۰ ربیع الاول ۱۳۸۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۹گ، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: – ۲۲]

۳۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۰۸–۲۹/۴۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۷]

۳۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۳۸–۱۶/۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملك الغیرله ... و فی المدة یحلف المنکر لاصالة

از ابتداء تا کتاب مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی از جمله حواشی آقا جمال خوانساری با امضاء «منه مدظله و منه سلمه الله»، تملکی به سال ۱۱۷۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۱۶ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۹]

۳۱۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره وعدم انتقاله و ملك الغیر له فی المدة یحلف المنکر لا صالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده.

جلد اول ازکتاب الطهارة تا پایان کتاب المزارعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی از مصباح المنیر «و ل ی رحمه الله» «شیخ جعفر ره»، «سلطان العلماء دام ظله»؛ جلد: روغنی قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۵ سطر [ف مخ: ۱ – ۲۴۷]

۳۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدوداً قرن ۱۲؛ محشی با عناوین سلطان، ملا احمد، حسن، ملا محمد مؤمن و غیرهم؛ واقف: محمد حسین ضیاء زاده، آبان ۱۳۴۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، ۳۰۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۶ سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۱]

۳۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۵

آغاز: الأکبر اصطفاه ای اختاره و فضله علیهم اجمعین؛ **انجام:** برابر

ج۱–۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی از ملا احمد، جمال، سلطان و دیگران؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۳۸۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱–۶۹۸]

۳۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۷۸

آغاز: بسمله، کتاب المتاجر جمع متجر و هو مفعل من التجارة؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱، از کتاب المتاجر تا انتهای مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی [ف:

۲۱/۱ – ۷۲۱]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۵۸

آغاز: برابر

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی، مجدول؛ واقف: محمود شهابی، آبان ۱۳۶۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی مشکی، ۱۶۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۷×۲۹/۳ سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۱۸]

۳۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۷۴

آغاز: و لو فعل هذه الزیادات او احدها بنیة انه منه؛ **انجام:** و جعل الحلف بالله ... غیرها من الأسماء

ج۱، از اوایل فصل سوم «صلاة» تا اواخر «کتاب النذر و الیمین»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: نخودی، ۱۵۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۲ سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۱۴]

۳۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ اهدایی: بنیاد پژوهشهای اسلامی، آبان ۱۳۶۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۲۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۱۵]

۳۲۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۸۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی «ع ل مدظله»؛ اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۶۹]

۳۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۸۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الروایة حکایة فی واقعة محتملة التأویل تم فی سنة ۹۵۷

جلد۱–۲، از ابتدای مقدمه تا انتهای دیات (مقدار حذف شده سه چهار سطر)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۲۳ و ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۹۲]

۳۲۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة ...

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ اهدایی: شیخ محمد طاهری؛ واقف: محمد صالح علامه حائری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۷۶گ، ۱۷ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۰۲]

۳۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱

آغاز: بسمله، کتاب الاجارة و هی العقد الخ

جزء دوم؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد تقی بن ملا اسماعیل، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۲۱۳گ، ۲۹سطر (۱۱/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۰۲]

۳۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول.

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ربیع الاول قرن ۱۲؛ محشی؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۱۴۵گ، ۲۹ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱ – ۲۰۰]

۳۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو المشهور بین الاصحاب هذا بحسب الغالب و الافقد عرفت انه ذکر اقوالاً نادرة غیر مشهورة و فروعاً غیر مذکورة و الباعث علیه ای المذکور المدلول علیه بالفعل.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ – ۲۰۱]

۳۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۲۹

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد جعفر شریعتی، فروردین ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۶/۵ سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۰]

۳۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۹

آغاز: برابر جلد۲؛ **انجام:** برابر

ج۲، از اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مزین به تصویر آهو، ۲۰۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۸]

۳۳۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۳۳

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۶ سطر [ف: ۱ – ۱۳۹]

۳۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۴۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۰۳]

۳۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰-طباطبائی

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از آغاز کتاب الاجاه تا پایان؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۲۴ – ۳۳۴]

۳۳۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ – ۸۹]

۳۳۵. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۱۱

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: – ۱۲]

۳۳۶. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۱۶

مجلد یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی از «جم» و

سلطان و «ع ل» و مدارک و «منه ره»؛ ۲۵۰گ، ۲۳ سطر، قطع: رحلی [چند نسخه‌–ف: – ۱۸]

۳۳۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹۱ش

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۸]

۳۳۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۸

طهارت تا پایان مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح آراسته، محشی با نشانه «ع ل ره، یع، منه، رحمه الله، دروس،ص، جم ره، شیخ بهاء الدین، مسالک، صحاح، ق، سلط»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۶/۵) [ف: – ۷۷۳]

۳۳۹. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۳۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه» و سلطان و پراکنده‌هایی از مدارک و مختلف و قواعد و دروس و ایضاح و شرایع و جز آن؛ مهر: قاسم الحسینی ۱۲۷۳؛ ۴۱۳گ، ۱۹ سطر، قطع: ربعی [چند نسخه‌–ف: – ۱۸]

۳۴۰. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۷۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی از «سلطان» در چند مورد؛ ۲۰۰گ، ۲۰ سطر، قطع: ربعی [چند نسخه‌–ف: – ۱۹]

۳۴۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۴۷

انجام: برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱ – ۲۸۱]

۳۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۵۶

انجام: خلف المنکب الایمن و هذه العلامة ورد بها النص

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۲؛ محشی؛ مهر تملک: «محمد الشریف»؛ اهدایی: علیرضا وثوق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۴۰گ، ۱۵ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۰۷۶]

۳۴۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۱۰

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۳ – ۹۷۸]

۳۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۲۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: خانم خباز نیا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: مقوایی با کاغذ مشکی، ۱۸۵گ، ۲۰ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ – ۹۸۲]

۳۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۵

آغاز: هبرابرم؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تمت الجلد الاول من الشرح

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۱۹۵گ، ۲۹ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱/۵ سم [ف: ۸ – ۱۰۴]

۳۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ... لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

کتاب طهارت تا آخر مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان‌های «ق»، «راغب»، «منه»، «ص»، «صادق»، «۱۲»، «ع ل د»، «صحاح»، «شرح یع»، «سلط»، «مولانا محمد صادق»، «شیخ محمد»، «شیخ زین الدین یع»، «سماع»، «ح جعفریه»، «کنز»، «ذکری»، «جم سلمه الله» (گ۳۶)، «ع ک»، «م د»، «نقلها من خط شیخ بهاء الدین محمد طالب نژاد»، «شرح مختصر اصول ملا میرزا»، «عبدالعلی طباطبائی»، «کذا بخط الشارح و ... »، «مسالک»، «ارشاد»، «دروس»؛ مهر: کتابخانه شیخ فضل الله نوری؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: کاغذ آبی، ۲۹۶گ، ۱۷ سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۵ سم [ف: ۱۱ – ۵۲۰]

۳۴۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۶ ـ ب

خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تریاکی، ۲۷۵گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۹۸]

۳۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۷سم [ف: ۲۵ – ۴۳۹]

۳۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۶۶

آغاز: برابر **انجام:** وفی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده.

تا پایان کتاب المساقاه؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۸۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۳۳/۲ – ۵۷]

۳۵۰. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۴

آغاز: لان الغرض حمده بما هو اهله لا بحمد یشا به الحمد الذی؛

انجام: بثلث الدیة علی روایة السکونی عن ابی عبدالله امیرالمؤمنین قضی ...

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۳۲ سطر [ف مخ: – ۹۶]

۳۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو اوصی بضعف نصیب ولده ... و هو قول بعض اهل اللغة و الاصح الاول، و بضعفیه ثلاثة أمثالها لان ...

کتاب الطهارة تا اواسط کتاب الوصایا؛ خط: نستعلیق نزدیک به نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان‌های «منه رحمه الله»،«ع ک»، «طب»، «عفی عنه»، «حسام الدین حسینی عفی عنه»، «م ط عفی عنه»، «ص»، «م س ع»، «سلطان»، «مدارک»، «طه»، «شرح»، «؟»، «مسالک»، «ع ک ی قدس سره»؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: مقوایی با رویه تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۱۷ سطر

(۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵ سم [ف: ۱۱ – ۱۹۸]

۳۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تمت الجلد الاول من الشرح

از اول طهارت تا آخر مساقات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ محشی با نشان‌های «منه ره»، «ع ل»، «ج»، «سلطان ره»، «ح بع»، «ج م»، «صادق»، «شیخ علی»، «محرر»، «ط»، «س» دارد،مصحح؛کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: تیماج زرد، ۱۶۵گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵ سم [ف: ۱۱ – ۲۷۲]

۳۵۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۶گ، ۲۵سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵ سم [ف: ۸ – ۲۱۲]

۳۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالاقوی اعتبار التغریط و عدمه و بروی محمد بن قیس عن ابی جعفر تم.

از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه چرم قهوه‌ای، ۲۸۹گ، ۲۷ سطر (۱۱/۸×۲۲/۳)، اندازه: ۱۹/۸×۳۰/۶سم [ف: ۱۷ – ۱۰۸]

۳۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۱

آغاز: دون باقی اسمائه لانها معان و صفات ... جمع بین التسمیه؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (یکی دو برگ)؛ محشی با نشان «ملک، محمد علی، حم سلمه الله، سلطان، ق، منه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، فاقد جلد، ۴۰۸گ، ۲۲ سطر (۹/۹×۱۶/۶)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۷ – ۱۱۰]

۳۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۰۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان «جمال، یع، سلط، منه»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، ۳۶۸گ، ۲۶ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱۷ – ۱۵۵]

۳۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۲

آغاز: برابر **انجام:** لتبرع العالم بالعمل و وضعه.

از ابتدای شرح لمعة تا باب مساقاة؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج، ۳۵۱گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۴ سم [ف: ۱۰ – ۳۲۹]

۳۵۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۵۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۵۷ص، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۴۷]

۳۵۹. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۵گ، ۲۳سطر [ف: – ۳۷]

۳۶۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۵۲

نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی، قطع: وزیری [نشریه: ۷ – ۱۷۱]

۳۶۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۴۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک «محمد احمد الحمداوی ۱۳۲»؛محشی؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۴گ، ۲۰–۲۳ سطر (۹–۱۰×۱۷–۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۹ سم [ف: ۲ – ۱۲۸]

۳۶۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۹۳

آغاز: لدیه ما لایؤثر فیه صلاة مصل کما نطقت به الاخبار و صرح به العلماء الاخیار و کان ینبغی اتباعها بالسلم عملا بظاهر الامر و انما ترکه للتنبیه؛ **انجام:** فی مقدار ما اخرجه عنه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم جزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج روغنی، ۱۴۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: – ۱۸۹]

۳۶۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۷۰

کتاب الطهارة تا آخر کتاب الشرکه؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن سیدرضا حسینی، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان؛ ۲۷۶ص، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۴۶]

۳۶۴. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۹۵

جزء اول؛ خط: نسخ نازیبا، کا: علی بن حسن بن نورالدین بن اسماعیل حسینی عاملی، تا: قرن ۱۲؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: – ۷۰]

۳۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۶/۲-۷۳۹۳

نیمه دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ تملک: سید مصطفی حسینی صفایی خوانساری در ۱۳۸۰؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۳۲گ، ۲۱ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: – ۱۲۲]

۳۶۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۷۶

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۲۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۲ – ۴۲۱]

۳۶۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۵۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (برگ آغاز)؛ ۳۸۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۶۳۷]

۳۶۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۸

خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۷۱]

۳۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۱۸

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «منه ره، م ن»؛ تملک: حاجی میرزا محمد حسین صاحب اختیار؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۴گ، ۲۷

سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۶ – ۳۱۳]

۳۷۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۵۵

جزو یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ – ۱۵۴]

۳۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۸۳/۱

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ – ۵۰۵]

۳۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۲۷

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ واقف: ابوالقاسم بن ابراهیم اقلیدی، صفر اودئیل ۱۲۸۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۳۳ سطر (۸×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۶سم[ف:۱۶-۲۲۲]

۳۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۴۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** الجرح طولا و عرضا ... و شبهه و یعلم طرفاه من موضع ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۷۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۹۴

آغاز: اصول الغیر و عملها و الناس یختلفون فی ذلک؛ **انجام:** و جماعة فخیروا لمالك بین الزامه بالقیمة یوم الاتلاف و تسلیمه الیه.

جلد ۲، از آخرین برگ مجلد اول تا اواخر «کتاب الدیات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۱۶۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱ سم [ف: ۵ – ۵۷۱]

۳۷۵. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۸۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «ع ل، منه، شرح، فقیه»؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسین» (بیضی)، «العبد محمد رحیم» (بیضی)؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۷۰گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: – ۴۰۰]

۳۷۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

ج ۱، از آغاز تا اواخر مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۲۸۴گ، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: – ۵۱۵]

۳۷۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة،تم.

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ واقف: علی مشهدی واعظ، رجب۱۲۷۲ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۲۹ سطر(۱۱×۲۳)، اندازه: ۱۹×۳۱ سم [ف: – ۱۴۳]

۳۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۸۰

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۲۲]

۳۷۹. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۱۲

خط: نسخ، کا: محمد حسن مجتهد موسوی، تا: قرن ۱۲؛ محشی از مؤلف و دیگران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: – ۱۱۰]

۳۸۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۴ صدر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد شفیع، ۱۲۳۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۳۳۰گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۵ – ۶۳]

۳۸۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۴۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲؛ محشی با امضای ایشان و احیاناً به عنوان لمحرره؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبدالرحیم الموسوی» (بیضی)، «عبده الراجی محمد رحیم الموسوی» (بیضی)؛ واقف: محمد هاشم بن عبدالرحیم موسوی، ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۲ – ۳۵۳]

۳۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۴۶۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۲-۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا، ۲۹۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰ سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۱۸]

۳۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۰۴

ج۲-۱. کامل؛ خط: نسخ خفی، کا: محمد مهدی بن محمد شفیع زرندی، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۱۹]

۳۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۰۳

انجام: اذا شرط الوکالة فی الرهن لم یملک

از ابتدای مقدمه تا پایان کتاب رهن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، محشی، با سرلوح؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج فرنگی مشکی، ۲۶۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۸×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۱۹]

۳۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۵۰

کامل؛خط:نسخ،کا:کمال الدین بن علی الدین،تا:قرن۱۲؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۲۰]

۳۸۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۰۳

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۱سم [ف: ۱ – ۲۴۹]

۳۸۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۸۴

انجام: کلامه بین العالم بالفساد و الجاهل فی استحقاق الارش و

ثبوت اجرته لو کان الفرس لما لك الارض و لبس ببعد الفرق ...
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ رکابه‌دار، محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۲۴گ، ۲۵ سطر (۱۸/۸×۵)، اندازه: ۲۲/۵×۳۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۳۸۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۸۵
کتاب الطهارة تا کتاب الدیات؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ جلد: مقوایی گالینگور زرشکی، ۳۶۸گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۳۸۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۷۰/۱
آغاز: و الاجرة علی الزنا و اللواط و ما شاکلها و رشا القاضی؛ **انجام:** و کذا لا یشترط فی الهبة القربة للاصل
قسمتی از مکاسب محرمه کتاب تجارت تا کتاب العطیة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در ابتدا ۱۴ برگ با خط نسخ از علم اصول مبحث تقلید وجود دارد و خود قسمتی از کتاب مفصلی است با نقل اقوال فراوان منجمله از آقا باقر بهبهانی؛ جلد: تیماج پیازی، ۵۶ص (۲۹-۸۴)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۱]

۳۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۸۵-۵۱/۴۵
آغاز: برابر
جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد فاضل بن محمد باقر، تا: دوشنبه ۱۵ صفر ۱۱۰۱ق؛ محشی؛ ۳۶۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۳۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۴۱
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد ۲، از اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: فخرالدین محمد هزار جریبی، تا: چهارشنبه ۱۴ محرم ۱۱۰۲ق؛ محشی؛ واقف: شیخ مرتضی امامی تلارمی، تیر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۲]

۳۹۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۷۳
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد مؤمن خوانساری، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۱۰۲ق؛ مصحح، محشی، اجازه‌ای که عبد الوهاب طباطبائی تبریزی برای سید محمد رضا بن محمد مؤمن اصفهانی مشهور به مدرس امامی به تاریخ ۱۱۳۷ در تبریز نوشته؛ جلد: مقوایی، ۲۲۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۸۴]

۳۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۸۲
آغاز: برابر جلد ۲
جلد دوم، از کتاب الاجاره تا کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ذیقعده ۱۱۰۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۷/۲ - ۸۷]

۳۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۱۲
خط: نسخ، کا: شیخ حسین بن شیخ محمد تولمی، تا: ۲۷ ذیقعده ۱۱۰۲ق؛ محشی دارای به نقل از مؤلف و کتاب‌های فقهی؛ تملك: شیخ محمدرضا نجفی به سال ۱۳۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۷سم [ف: ۲۸ - ۱۹]

۳۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۵۵-۵۷/۲۵
آغاز: برابر جلد ۲
از اول کتاب الاجاره تا انتهای کتاب؛ خط: نسخ، کا: مظفر دماوندی، ملقب به قاضی در مدرسه مبارکه فاطمه معصومه، تا: ۱۱۰۲ق؛ از روی «نسخه علی بن ... که در تاریخ چهارشنبه ۵ صفر ۱۰۴۹ از روی نسخه اصل به خط مصنف تحریر شده بوده» نوشته شده؛ ۲۶۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۳۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۹
جلد دوم؛ کاتب: شیخ حسین بن ناصر، تا: چهارشنبه ۲ جمادی الاول ۱۱۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۶۴]

۳۹۷. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۲۸
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد تولمی، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۱۰۴ق؛ مصحح، محشی، یادداشتی از مرتضی فقیهی به سال ۱۳۵۳ق آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۳۲۱]

۳۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۷۰
آغاز: نقلها و لا اتادفها نعم لوکان ناظر او اجرها لمصلحة البطون لم تبطل بهوتر؛ **انجام:** الاولی من الاعیان النحسیه بالذات او العرض بان حقیرئه رمادا او دخانا و قد فطع الشیخ فی الخلاف.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن [رایانه]

۳۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۸۰-۱۱/۸۰
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: ابوطالب بن الحاج ابوتراب، تا: یك‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۱۰۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۲ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۱]

۴۰۰. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۷۷
جلد دوم؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد شریف بن عبدالکریم حسینی مازندرانی، تا: ۱۱۰۶ق؛ مهر: «عبده الراجی عباسعلی» (بیضی)، «عبده الراجی نور محمد» (بیضی)؛ واقف: عباسعلی بن محمد صالح آملی، ۱۳۴۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: - ۱۲۲]

۴۰۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۷۶
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف بن ملا احمد سالکدهی، تا: ۱۱۰۶ق؛ ۲۴۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۴۰۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۸
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: علی بن الحسن بن احمد بن سلیمان بن احمد حسین، تا: شنبه ۲۷ شعبان ۱۱۰۷ق؛ مصحح، با علامت بلاغ مقابله و قرائت و سماع؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی،

۱۳۳۸/۵/۲۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۴۰۳. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین بن نامدار بن محمود مدعو به تقی تاری، تا: پنج‌شنبه ۱۹ رجب ۱۱۰۷ق، جا: بارفروش مازندران؛ با نامه علی بن مؤید حاکم خراسان به شهید ثانی؛ تملک: علی بن فضل الله حائری؛ اهداء کتاب از طرف مالك به پسرش محمد سعید با مهر «ومن یتوکل علی الله فهو حسبه عبده محمد تقی بن محمد حسین» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: - ۹۵]

۴۰۴. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۵

ج ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد کریم بن صفی الله بن علی تنکابنی، تا: یک‌شنبه ۱۵ رجب ۱۱۰۷ق؛ محشی از آقا رضی و مسالك و جز آن [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۴۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۶۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن میر علی سبزواری عامری، تا: سلخ رمضان ۱۱۰۷ق؛ محشی از «میرزا ابراهیم» مزبور، «سلطان العلما»، «شیخ الاسلام»، «احمد» و دیگران، مصحح؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زرشکی، ۱۶۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۱]

۴۰۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۷

کا: سید مراد بن محمد نبی قارنی، تا: ۱۱۰۷ق؛ تملک: علیرضا بن میرزا ابوالحسن سر کشیك خامس آستانه مقدسه در ۱۲۹۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ [ف: - ۸۹]

۴۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: نظام الدین بن محمد فاضل خوانساری، تا: جمادی الثانی ۱۱۰۷ق، به دستور مولانا شیخ عبدالعالی بن محمد مقیم فریدنی خوانساری؛ با دستخط شیخ عبدالعالی مذکور در باب تصحیح و تعلیق حواشی بر نسخه با تاریخ ۱۱۱۹، محشی، مقابله شده با نسخه‌ای که نزد مجلسی دوم خوانده شده و آن نسخه، رونویس شده از نسخه‌ای که مستنسخ بوده از نسخه‌ای که بر مؤلف خوانده شده، تاریخ ختم مقابله: ذیقعده ۱۱۱۶؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۶۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۵ - ۵۳۵]

۴۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۹۰-۵۶/۴۰

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن بهاء الدین محمد نجفی عاملی، تا: ۱۹ رمضان ۱۱۰۸ق؛ با چهار بیت شعر از شیخ حسن صاحب معالم به عربی در مدح کتاب شرح لمعه؛ تملک: شرف بن احمد بن شرف عجمی در ۱۱۳۸؛ ۲۲۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۴۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ولی الله موسوی، تا: شنبه ۲۲ ربیع الاول ۱۱۰۸ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۸/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۶]

۴۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۱۰۸ق؛ اهدایی: جلال آیت اللهی؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۷۱گ، ۲۳ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰۳]

۴۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۰۵

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بصیر بن محمد نبی تویسرکانی، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۱۰۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۳]

۴۱۲. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۱۲

خط: نسخ، کا: میرمحمد نصیر بن امیر محمد صالح حسینی، تا: رجب ۱۱۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از «سلطان، جمال، ع ل»؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲]

۴۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۰-۵۳/۱۰۰

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد قاسم خوانساری، تا: سه‌شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۱۰۹ق؛ مجدول مذهب محرر؛ ۲۶۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۵۸]

۴۱۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن برجعلی، تا: دوشنبه غره صفر ۱۱۰۹ق؛ مصحح، با نشانی قرائت کتاب نزد سید ... الحسنی الحسینی (که نام وی و نام مصحح پاک شده) در رمضان ۱۱۸۶؛ جلد: مقوایی قرمز، ۲۲۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۴۱]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۴۱۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۷

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مومن کشمیری، تا: جمادی الاول ۱۱۱۰ق؛ محشی از حاج محمد جعفر مجذوب علی شاه کبوتر آهنگی از خود او با نشان «لمحرره» و حواشی «محمد صادق، جم مد ظله العالی» با رساله کوتاهی در آغاز: تشریع الاحکام از میرزا ابراهیم قزوینی به خط مجذوب علی شاه، با حاشیه‌ای از میرزا علی نقی پسر مجذوب بر این رساله در ص ۲ در علت تشریع احکام، با

فائده‌های دیگری از میرزا ابراهیم قزوینی؛ کاغذ: اصفهانی، ۲۵ سطر (۱۸×۲۶/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۴۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لأصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن میرزا محمد مازندرانی، تا: چهارشنبه ۲۸ محرم ۱۱۱۰ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۵]

۴۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۲۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مسعود بن مقصود علی توسرکانی، تا: ۱۱۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ، اجازه شیخ زین الدین علی عاملی حفید شهید ثانی به کاتب به تاریخ ذیقعده ۱۱۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۳۰۶]

۴۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از کتاب اجاره تا پایان کتاب دیات؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد ظهیر بن محمد معصوم کرهرودی، تا: ربیع الاول ۱۱۱۰ق؛ محشی با امضای «منه»، «سلط ره»، «شرح شرایع زین الدین»، «محمد جعفر استرآبادی»؛ کاغذ: نخودی، فرنگی، جلد: مقوایی، رویه چرم سیاه، ۱۹۸گ، ۲۵ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۱ - ۴۴۷]

۴۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۵۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد طاهر کازرونی، تا: ۱۱۱۱ق؛ محشی از جمال «با نشان جم مد ظله» و سلطان «با نشان سلط» و شیخ علی «با نشان ع ل»، مجدول؛ مهر: «یا اسدالله الغالب»؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۷۲۱ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۱۸۱]

۴۲۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۴۸

آغاز: کما فی کتبت بالقلم؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ خوش، کا: ابن علی اکبر شاه سید الحسینی بجستانی خراسانی، تا: سه‌شنبه ۱۵ ربیع الثانی ۱۱۰۲ق (جلد اول) شنبه ۶ ربیع الاول ۱۱۱۰ق (جلد دوم)، جا: حیدرآباد؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، دارای یک سرلوح؛ مهر: «وقف مدرسه خواجه یوسف» (چهارگوشه)؛ کاغذ: هندی، ۳۸۴گ، ۲۲ سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: - ۱۴۰]

۴۲۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۴

جلد یکم؛ خط: نسخ، کا: میر احمد بن میر محمد زمان هزار جریبی، تا: ۱۱۱۲ق [ف: - ۵۸]

۴۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۳۹-۲۴/۳۹

آغاز: ثمنا قلیلا الإیة وان لعنه لنفسه یوجب اللعنة ان کان کاذبا و نحو ذلک و یعظها قبل کلمة الغضب بنحو ذلک و ان یغلظ بالقول و هو تکرار الشهادات اربع مرات؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی ابراهیم، تا: پنج‌شنبه ۱۳ جمادی الثانی ۱۱۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۲۲ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۱]

۴۲۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الرابع فی جنایة علی الحیوان ... ما وقع علیه الزکوة سواء کان ماکولا کالابل و البقر و الغنم ام لاکالاسد و النمر والفهد بها ای بالتزکیة بغیر اذن مالکه ...

از ابتداء تا بحث «الثانی فی الکفارة» کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: عنایت الله، تا: ۶ صفر ۱۱۱۲ق، جا: لاهور؛ افتادگی: انجام؛ مجدول لاجوردی، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۳]

۴۲۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲۹

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن بهاء الدین بن علی نباطی، تا: یک‌شنبه ۱۶ شوال ۱۱۱۲ق، جا: اصفهان؛ در محرم سال ۱۱۱۶ با نسخه اصل خط مؤلف مقابله و تصحیح شده، محشی؛ مهر: «عبده حسین بن محمد» (بیضی)، «عبده محمد هاشم» (بیضی)، «عبده الراجی محمد الموسوی» (بیضی)؛ جلد: قهوه‌ای، ۴۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۳۲۱]

۴۲۵. شیراز؛ ثامنی، محمد رضا؛ شماره نسخه:۳۱

خط: نسخ، کا: محمد طاهر کازرونی، تا: پنج‌شنبه از جمادی الاول ۱۱۱۲ق؛ محشی با رمز «جم مد ظله»، مجدول با زر؛ جلد: تیماج قرمز، قطع: رقعی [اوراق عتیق: ۱ - ۲۷۱]

۴۲۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۱۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۲ق؛ تملک: عبدالله ابن عبدالرزاق حسینی مورخ ۱۱۱۲؛ ۲۶۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۴۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۸

آغاز: کان مولی علیه لوادعی زوجیة امراه فصدقته حکم بالعقد ظاهراً؛ **انجام:** برابر

جلد ۲، از اوایل نکاح به بعد؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد سلیم بن محمد تقی تبادکانی، تا: ۱۱۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: شیخ شیر علی، ۱۱۷۶؛ کاغذ: نخودی و شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [ف: ۵ - ۵۳۶]

۴۲۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۴۰

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد مهدی گلپایگانی، تا: ۱۱۱۳ق؛ با حواشی از جم به لفظ «جم مدظله العالی»، مصحح، مقابله شده، با علامت بلاغ؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: - ۱۲۲]

۴۲۹. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن محمد مؤمن خوانساری،

تا: شنبه دهه آخر ذیحجه ۱۱۱۳ق؛ محشی با نشان «منه» و«دروس» و«م» و«ق»، مجدول مذهب؛ واقف: سید علی چمازکتئی، جمادی الثانی ۱۲۵۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف مخ]

۴۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۶۱۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حبیب الله نخجوانی، تا: سه‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۱۱۳ق؛ محشی با رمز «سلط»، «منه»، «ع ل» و دیگران؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۲]

۴۳۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۴۱

جلد۲؛خط:نسخ،کا: محمد مهدی گلپایگانی، تا: ۱۱۱۴ق؛ محشی از جم به لفظ «جم مدظله العالی»؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: - ۱۲۲]

۴۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۸

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۱۴ق؛ محشی از سلطان و عبدالخالق یزدی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۳گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۴۷]

۴۳۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۹

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن ملا محمد مودی قاینی، تا: ۳ رمضان ۱۱۱۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰۵گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۴۷]

۴۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲، از اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ شوال ۱۱۱۵ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ واقف: بانو عصمت لطیفی تبریزی، مرداد ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۳۱۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۸]

۴۳۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۲۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: هاشم بن ... حسینی، تا: یک‌شنبه ۱۶ صفر ۱۱۱۵ق؛ ۲۶۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۲]

۴۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۷۵

آغاز: امر ذی بال فان الابتدا یعتبر فی العرب ممتداً من حین الاخذ فی التصنیف الی الشروع فی المقصود؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم مشتمل بر کتاب طهارت تا کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن میر فاضل الطالقانی، تا: ۱۱۱۶ق؛ مصحح، محشی با امضای منه رحمه الله، ملا محمد علی استرآبادی، آقا جمال، سلطان، رضی الدین رحمه الله و ...؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۴گ، ۲۱-۲۳ سطر (۱۰-۱۰/۵×۱۶/۵ -۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱۸ - ۱۱۴]

۴۳۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ محرم ۱۱۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: ساغری، ۱۴۸گ، ۲۷ سطر (۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰ سم [ف: ۱ - ۱۳۲]

۴۳۸. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: ... الارض لو نقصت به و قلع العروق المتخلفة ... کتاب الاجاره و هی العقد علی تملک المنفعة المعلومة

جلد دوم از کتاب الاجاره تا پایان؛ خط: نسخ، کا: عبدالحمید بن ...، تا: دوشنبه رجب ۱۱۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۲۱سطر [ف: - ۳۸]

۴۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۶۴/۱

کا: محمد رفیع بن محمد طاهر خادم خراسانی، تا: شنبه ۱۰ ذیحجه ۱۱۱۶ق تا ۱ شوال ۱۱۱۸ق؛ محشی از سلطان محمود و محمد ابراهیم مدرس و شیخ جعفر و زین الدین و مومن و مراد و خلیل و بدرالدین و محمد رفیع نویسنده نسخه و احمد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۲۲]

۴۴۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۴۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد اشرف مشهدی، تا: دهه آخر رمضان ۱۱۱۷ق، شروع به کتابت در مشهد رضوی و پایان آن در اصفهان؛ مصحح، محشی بعضاً با عناوین «حسین الموسوی»؛ تملک: حسین بن ابوالقاسم موسوی، میرزا اسماعیل ملک احمدی به سال ۱۳۳۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۲]

۴۴۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۴۸

جلد ۱ و ۲ از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۱ ذیقعده ۱۱۱۷ق؛ دارای بلاغ، محشی با امضاء «جم مدظله السامی» جم دام ظله، احمد، «ملا سلطان محمود ره»، «رضی عفی عنه. م ک»، «ش م س» «منه»، «قاضی ره»، «بهاء الدین»، «مسالک» «شیخ حسن» «ابن المصنف» شرح الرساله، ذکری، شرح جعفریه، شرح عمیدی، مصباح، مختلف و ...، نقل از سلطان علی بن مؤید به شهید اول ابی عبدالله محمد بن مکی؛ کاغذ: اصفهانی؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۶۵گ، ۲۶ و ۲۷ سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۲۳/۵×۳۶سم [ف: ۳ - ۱۰۰۵]

۴۴۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۴۲

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، کا: ملک علی بن حاجی بهزاد، تا: ۱۱۱۸ق؛ در آخر نسخه مقاله‌ای از سید ماجدین هاشم حسینی در مورد «فی ان العالم المخصوص حقیحة ام مجاز» ومنظومه ای از کاتب «ملک علی» در تقسیم المواریث در ۴۲ بیت که در سنه ۱۱۳۹ به نظم کشیده؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: - ۱۲۳]

۴۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۳۴

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن عالی، تا: روز ترویه از ذیحجه ۱۱۱۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۵ - ۱۵۸]

۴۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۲۵

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم نور بخشی ابن محمد هاشم، تا: جمادی الثانی ۱۱۱۸ق؛ اهدایی: مصطفی سلامتیان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش تیماج مشکی، ۲۲۳گ، ۲۱سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۴ – ۱۴۷۵]

۴۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۹

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن شیخ عبدالله، تا: ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۴۳گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۷ – ۵۲۴]

۴۴۶. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۷۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ملا اسد، تا: شعبان ۱۱۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ واقف: حاجی آقا میرزا؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۶۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۸۷]

۴۴۷. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۷۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ملا اسد، تا: ذیقعده ۱۱۲۰ق؛ با اشاره به اینکه جلد دوم این کتاب را چند ماه قبل جهت ملا آقا میرزا کتابت نموده، مصحح، محشی با عنوان «عزالدین الحسینی»؛ مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۸۶]

۴۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاره

جلد اول از کتاب صلات تا پایان کتاب مساقات؛خط:نسخ، بی کا، تا:۱۱۲۰ق؛مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: جلد تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۱۵ – ۶۶]

۴۴۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۸۹

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۲۰ق [ف: – ۵۹]

۴۵۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۴۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن حاج محمد مهدی قزوینی،تا:۱۱۲۱ق،۲۰۸گ،۲۱سطر،اندازه:۱۷×۲۴سم[ف:۱ – ۱۱۶]

۴۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از کتاب الاجارة تا آخر کتاب الدیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۱۲۱ق؛ مصحح؛ محشی از خلیفه سلطان و کتاب «تحریر» و دیگر کتب فقهی بوده و بعضی از خود مؤلف و برخی با امضای «ع-ل»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۶گ،۲۰سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۲ – ۸۸]

۴۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸۶

خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن حبیب الله بیارجمندی، تا: سه‌شنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۱۲۱ق، جا: مدرسه عباسیه؛ مصحح، محشی به نقل از حاشیه سلطان و دیلماج و «میرزا محمد» و «ع ل» و «ملا احمد» و «جم» و «کاتبه محمد نصیر» و «میرزا ابراهیم» و کتاب‌های فقهی دیگر؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۸ – ۱۳۸]

۴۵۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۷۸

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن باقر طالقانی، تا: یک‌شنبه ۴ جمادی الثانی ۱۱۲۱ق؛ جا: قزوین؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۳۲۸]

۴۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از کتاب اجاره تا پایان؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد علی بن بن امین البر بن محمد حسینی نطنزی، تا: اواخر دهه سوم صفر ۱۱۲۱ق، جا: در محله باب القصر از محلات جوباره دارالسلطنه اصفهان؛ مصحح، محشی با امضاهای «منه» و «سلطان ره» و «محمد النائینی عفی عنه» و «محمد عفی عنه» و «ح تع» و «ع ل» و «م ح ق ره» و «شرح شرایع»، با علامت بلاغ مقابله، حاشیه‌ای از محمد نائینی در شب یک‌شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۲۸۷ق در نایین؛ تملک: ملاجعفر جوشقانی با مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد جعفر» (بیضی)؛ مهر: «عبده محمدعلی» (بیضی)، «عبدالحق [الی الله] عبد ...» (بیضی)، «عبده الراجی محمد حسین ۱۱۴۲» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۶گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲۰ – ۲۲۵]

۴۵۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: خواجه محمد زمان بن حاج محمد باقر شهمیرزادی، تا: ۱۱۲۲ق؛ ۲۹۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۱ – ۱۱۴]

۴۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۹

دو جزء؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن محمد علی، تا: ۱۱۲۳ق؛ محشی با امضای «ع ک» و «سلطان» و با استفاده از کتبی همچون «مسالک» و «دروس» و «ذکری»، مقابله شده، مصحح؛ مهر مالکیت «افوض امری الی الله عبده حسین» همراه با مطلبی در مالکیت نسخه توسط محمد حسین بن محمد باقر بن قاسم استرآبادی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۲۵ – ۲۸ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۲ – ۳۱۲]

۴۵۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد امین الموتی، تا: ۱۱۲۳ق؛ محشی از حسن بن احمد حسینی جیلانی (که در برخی موارد حاج ملا علی کنی را با دعای «سلمه الله»یاد کرده) به خط خود او؛ ۲۰۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۶]

۴۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن سلطان حسین گیلانی، تا: یک‌شنبه ۱۴ رجب ۱۱۲۳ق، جا: اصفهان؛ محشی با رموز «جم»، «منه رحمه الله»، «ع ل»، «سلط رحمه الله»، «حسن رحمه الله»؛ کاغذ:

نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۸]

۴۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن علی دوست دریانی، تا: اواخر شعبان۱۱۲۴ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج نیلی، ۳۴۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۲]

۴۶۰. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۶۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۱۲۴ق؛ مصحح، محشی، احادیث قدسی به خط «محمدکاظم بردی» در شعبان ۱۲۶۸؛ تملک: محمدکاظم هزار جریبی چهار دانگه‌ای بردی به سال ۱۲۵۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۲گ، ۲۲ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۴۶۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۵۰

آغاز: برابر

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: محمد مؤمن حسینی، تا: چهارشنبه ۲۷ رمضان ۱۱۲۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]

۴۶۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۷۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ملا محمد یوسف، تا: ۱۱۲۵ق؛ محشی از ملا محمد علی استرابادی وسلطان وخود مصنف؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۳۵۴ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۹]

۴۶۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۱۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ابن محمد باقر، تا: ذیحجه ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵ سم [ف: ۲ - ۸۴]

۴۶۴. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفق بعون الله تعالی و توفیقه .

از اول بحث طهارت تا آخر بحث دیات؛ خط: نسخ خوب، کا: سید رضا بن معین الدین حسینی یزدی، تا: شنبه ۹ جمادی الاول ۱۱۲۵ق؛ محشی از سید احمد مدرسی یزدی و دیگران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۵گ، ۳۰ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۳۹]

۴۶۵. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۵۸

آغاز: ... علی القضاء لامکن القول بعدمه للاذن المذکور و اما وجوب الکفارة علی اقول المحکی فاوضح ... لو افطر للظلمة الموهمة وجب القضاء و لو ظن لم یفطر ای لم یفسد؛ **انجام:** و لو اختلفا فی الحصة حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه ... و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول ... ان شاءالله وحده العزیز

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۹ سطر [ف مخ: - ۸۰]

۴۶۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۹۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق خوب، کا: سید علی بن میر محمد بدیع تویسرکانی، تا: دوشنبه وسط رجب ۱۱۲۷ق؛ مقابله شده، محشی با نشان «م ح د»، یک برگ جواب مسائل میرزا رفیعا نائینی در مبحث نماز جمعه و مباحث دیگر نماز به فارسی و ده برگ رساله فی شک و سهو در نماز به عربی و به کتابت علی بن احمد بن عیسی بن علی جهت عبدالله بن عبدالجلیل کرمانشاهی در قرن ۱۳، آغاز: «الحمدلله الذی فطر السموات و الارض فاستودیا او کان فیها الهة الا الله ... فقد سالتنی ایها الاخ العزیز اعانک الله علی طاعته ان افرد لک بیان الخلل الواقع فی الصلوة»، انجام: «لان جزئیات فروع الفقه لا تنحصر بعد و تنضبط بحد و محصلها ما ذکرنا و انا اسئل الله تع العفو»؛ واقف: عبدالرحیم بن عبدالرحمن کرمانشاهی، ۱۲۸۸؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۶۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: - ۱۳۸]

۴۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۴۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۱۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: محمد رضا بن عباسعلی مازندرانی، ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۹/۶×۲۸/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۵]

۴۶۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۳۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن شریف رضوی بن ابی الفضل مشهدی، تا: جمعه ۳ ربیع الثانی ۱۱۲۸ق؛ ۱۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۴۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۰۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد صالح بن عبدالله بهبهانی، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج آلبالویی، ۴۰۰گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۲۹۰]

۴۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه آستانه مقدسه معصومه-قم ۶۱۳۶؛ خط: نستعلیق، کا: ابن حسین همایون محمد حسینی گلپایگانی، تا: یک‌شنبه ۱۵ شوال ۱۱۳۰ق؛ محشی؛ ۴۹۳ص [عکسی ف: ۱ - ۱۶۶]

۴۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۹۹

آغاز: ... انه یفید نقل المنفعة ایضا فی الجملة و لو بالتبع فیقوم مقام الاجارة مع قصد ها و الاصح المنع

خط: نستعلیق، کا: بنیاد بن باجان شیرازی، تا: ۱۱۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی بعضی از مؤلف و بیشتر از «شیخ علی» و بعضی از «میرزا محمد» یا «جم مدظله»؛ تملک: سید جعفر بن سید محمد طباطبائی قمی از طایفه میر سراج با مهر «جعفر بن محمد

الطباطبائی»؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۶۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۲سم [ف: ۴۳ - ۷۰]

۴۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۹۳

جلد اول؛ کا: صلاح الدین بن امین الدین بن محمود بن احمد آل طریح نجفی، تا: شنبه ۲۲ رمضان ۱۱۳۰ق، جا: اصفهان؛ از روی نسخه‌ای که نزد شهید خوانده شده و فرزندانش با شیخ علی بر آن بلاغ و اجازه نوشته بودند، مصحح، محشی، بعضی از محمد حسن بن محمد جعفر نائینی و به خط وی و به تاریخ ۱۳۱۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۶۳]

۴۷۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۱ق؛ محشی؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۴۰ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۴۷۹]

۴۷۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۳۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد ابراهیم نجات، تا: چهارشنبه ۱۵ صفر ۱۱۳۳ق؛ پس از کتاب در صحیفه‌ای اسحاق بن محمد علم الهدی فرزند فیض کاشانی به تاریخ یک‌شنبه سوم جمادی الاول ۱۱۳۳ می‌نویسد که کاتب تمام کتاب را نزد او خوانده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲۳ - ۲۶۹]

۴۷۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۳ق [ف: - ۵۹]

۴۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۸ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیه ...

جزء اول؛ خط: نسخ آمیخته به نستعلیق، کا: محمد هاشم، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۱۳۴ق؛ محشی با نشان‌های «زین، شیخ جعفر، م ق، ع ل» و برخی منقول از زین العابدین حسنی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۴۴]

۴۷۷. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: عبدالله بن نورالدین بن نعمة الله حسینی موسوی جزائری تستری، تا: محرم ۱۱۳۵ق؛ مصحح، محشی، در اول ترجمه شهید [مخطوطات دزفول: - ۱۴]

۴۷۸. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه:۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تمت

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی بن حسن موسوی، تا: یک‌شنبه غره رمضان ۱۱۴۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۲۴]

۴۷۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۵

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد بن عبد النبی بارباری بحرانی، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۱۴۲ق؛ مصحح، دارای بلاغ؛ محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۲۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۲ - ۴۷]

۴۸۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۲۰

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ملا حسن، تا: ۱۱۶۰ق؛ ۲۱۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۴۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۶۶ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ محشی با نشان: «سلط، سلطان العلماء، م ر ف، ع ف زن ن، منه ره»، مجدول؛ با وقف‌نامه ملا محمد امین ۱۳۱؛ کاغذ: ترمه اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج قهوه‌ای، ۲۳۶گ، ۲۵ سطر (۸/۳×۱۷/۳)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۷ - ۱۲۶]

۴۸۲. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: بهاء الدین محمد بن ظهیرالدین، تا: چهارشنبه ۸ ربیع الثانی ۱۱۶۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف مخ]

۴۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة.

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد طاهر حسینی، تا: با تاریخ ۱۱۷۴ق؛ با اجازه روایتی یوسف بن احمد بن ابراهیم بحرانی به محمد ابراهیم بن میرزا محمد علی به خط مجیز به تاریخ ۱۴ شوال ۱۱۷۴ آمده که وی از محمد رفیع مشهور به ملارفیعا ساکن مشهد و او هم از علامه مجلسی و وی از مشایخ خود نقل روایت می‌نماید؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۸۸]

۴۸۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۰۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: شرف الدین بن زین الدین نایینی شهدادی، تا: ۱۱۷۸ق [ف: - ۵۸]

۴۸۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۳۶

جلد ۱ تا مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۵ شعبان ۱۱۸۰ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۴۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد طاهر، تا: سه‌شنبه ۱۳ جمادی الاول ۱۱۹۳ق؛ محشی؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۶/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۴]

۴۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد۱؛ خط: نسخ، کا: کرمعلی بن محمد امین دیلارستاقی، تا: ۲۶ شعبان ۱۲۰۰ق، جا: مدرسه عباس؛ محشی از سلطان العلما و غیره؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، ۲۴۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۲]

۴۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از نصرالله بن رضی موسوی و شیخ علی؛ واقف: عباس فخیمی، آذر ۱۳۶۲؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۳]

۴۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۲۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لوجهک الکریم بمحمد وآله الطیبین الطاهرین

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: الهی خراسانی؛ کاغذ: نخودی و فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۳/۳سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۸]

۴۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۴۶

آغاز: و المماطل و یرجع فی العجز الی اعترافه لا الی حاله؛ **انجام:** حیث لا یختلف و یجوز الابتداء من قرب کما ذکر.

ج۲، از کتاب الشفعة تا اواخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: شیخ علی اصغر وحید، آبان ۱۳۷۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مشمع قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۹]

۴۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۰۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱–۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۲۱]

۴۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۰۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱–۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از سلطان، جمال، محقق کرکی و دیگران، مجدول؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی روغنی، ۴۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۲۱]

۴۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لورودهما فی القرآن قال الله تعالی و بعولتهن احق.

ج۱–۲ از مقدمه تا اواسط کتاب طلاق؛ خط: نستعلیق، کا: علی امیری زنجانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ واقف: شکرالله فقیه نیا، آذر ۱۳۷۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۹۴]

۴۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۱

آغاز: فتجعلها حیضا و الفرق بین العامتین الاتفاق؛ **انجام:** الثامنة فی الأسنان بفتح الهمزة الدیة و هی ثمانیة و عشرون

ج۱–۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی سلطان، جمال، احمد و زین الدین شهید؛ کاغذ: نخودی، ۲۷۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۹۱]

۴۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۶۶۰

آغاز: الدرجات و یقرنه برضاه و یجعله خالصاً من شوب؛ **انجام:** او طلب صاحب الارض الغرس بقیمته لم.

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: میرزا ابوالحسن آملی، فروردین ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۱۰]

۴۹۶. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه:بدون شماره

تمام کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نسخه‌پژوهی: ۱ – ۶۰]

۴۹۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۶

جلد اول؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی «لمحرره الحسین القمی ۱۲۷۷» [ف: – ۵۸]

۴۹۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۲

جلد اول و جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: سید ابوالحسن تنکابنی، تا: قرن ۱۳، تاریخ جلد اول۱۲۵۴ و در ۱۲۳۹ جلد دوم؛ ۳۶۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ – ۱۱۷]

۴۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۰۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ واقف: آیة الله حسین شاهرودی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۲–۲۶ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۳۲/۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۵]

۵۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و یموت الولد معها و لم یخرج مع العلم بسبق الحیاة.

جلد۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج ماشی، ۲۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۲۸]

۵۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۳

آغاز: الاجارة و انه یفید نقل المنفعة؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۴۱گ، ۲۱ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۱]

۵۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۲گ، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰/۶سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۰]

۵۰۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۶۷

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن لطفعلی ازغندی از محال ترشیز، تا: قرن ۱۳؛ مهر: کاتب «عبده محمد کاظم» (بیضی)؛ وقف‌نامه کتاب به تاریخ ۲۳ رمضان ۱۲۴۶ با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد صالح» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۹]

۵۰۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۰۳

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، چند یادداشت به تاریخ ۱۲۳۰ در مدرسه مبارکیه اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۹]

۵۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از روی نسخه‌ای که خط مصنف بر آن بوده، مصحح، محشی، با اجازه ای که سید میرزا مهدی شهرستانی برای سید موسی بن عبدالرسول حسینی زنوزی به تاریخ اواخر ماه رمضان ۱۲۱۲ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۰]

۵۰۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۷۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ تملک: ملا حسین دامغانی به سال ۱۲۶۲ با مهر «یا امام حسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۴گ، ۲۴ سطر [ف مخ: - ۹۴]

۵۰۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۵۸

آغاز: لجواز کون المراد به الانقیاد بخلاف الصلاة و علی آله و هم عندنا علی و فاطمة و الحسنان و یطلق؛ **انجام:** بناءاً علی أن الاطلاق انما یقتضی تجویز القدر المشترک بین الافراد و لا یلزم من الرضا بالقدر ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ ۲۱۷گ، ۲۱ سطر [ف مخ: - ۹۶]

۵۰۸. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی شرط الصحة فی بعض محترزاتها فلا یصح رهن المنفعة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر وقف میرزا آقای ترابی دامغانی؛ واقف: ملا هدایة الله بن محمدکاظم خطیب، ۱۲۸۱ق؛ جلد: مقوایی، ۱۱۷گ، ۲۶ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۵۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۱۲-۲۴/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یشترط کون المعیر کامل جایز التصرف ویجوز اعارة الصبی باذن الولی المال ... کما یقبل قوله فی الهدیة و الاذن فی دخول الدار بالقرائن و لابد من اذن الولی.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۵۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۰۰۶-۳۰/۷۶

آغاز: لما ینقله من العوض او اجازة الما لک فبدونه یقع العقد ... وهنا مسائل یشترط کون المبیع مما یملک ای یقبل الملک شرعاً فلایصح بیع الحراما لانفع فیه غالباً کالحشرات؛ **انجام:** کتاب الصلح وهو جاز مع الاقرار والانکار ... فالحاکم الشرعی عند الضرورة ... فان تعذر الحاکم حینئذ او دعها الثقة ولو دفعها الی الحاکم

از بیع (هنا مسائل یشترط کون المبیع مما یملک) تا کتاب الصلح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی به امضاء «سلط» و دیگر حواشی؛ جلد: مقوایی، با روکش کاغذ، ۱۰۱گ، ۱۶ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۳]

۵۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۰۰۷-۳۰/۷۷

آغاز: من العشرین عن الاوقات الثلاثه تغفل عندالزوال بعده ... الفصل السابع فی بیان احکام الخلل الواقع فی الصلوة الواجبه وهو ای الخلل اما ان یکون صادراً؛ **انجام:** کتاب العطیه و هی باعتبار الجنس اربعة الاول الصدقه و هی عقد تفتقر لایجاب و قبول اطلاق العقد علی نفس العطیه ... ولابد فیها من ایجاب و قبول کغیرها من العقود و قبض علی تقدیر لزومها

ازکتاب الصلوة (الفصل السابع فی بیان احکام الخلل) تا کتاب العطیة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۱۶۶گ، ۱۶ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۳]

۵۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۱۵-۲۵/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ومن ثم اوردبها المصنف کغیره بلفظ الروایه حکایه فی واقعة محتمله للتأویل ولیکن هذا اخر اللمعة ولم یذکر فیها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی از محمد بن علی اصغر قاینی که برای سید عبدالله الکلی در ۱۷ رمضان ۱۲۵۶ نوشته؛ ۳۶۱گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۵۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۲۱-۲۵/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غیره وعدم انتقاله وملک الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه مکاتبه‌ای منظوم که یکی از شعرا به دوستانش در نجف نوشته در حدود ۳۰ بیت؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۲۷ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۵۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۳۶-۲۵/۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لامکان کونه صادقاً فی نفس الامر فلم یحصل منه بالشهادة امر زائد تم

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: روغنی، ۱۰۹گ، ۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۵۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۰۴-۲۵/۹۴

آغاز: والعین کلا وتخلق الولد منها لم یثبت وخبره مرسل وقد انکره بعض الاطبا ... السابعة عشر فی الشغرین بضم الشین؛ **انجام:** وکذا فی الذراعین هذا اذا قطعا منفردین عن الید واحدهما عن الاخر اما لو قطعت الید من المرفق

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛

جلد: مقوای، ۲۴۹گ، ۱۹ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۲]

۵۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۲۶-۲۰/۴۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ تحریری، کا: عبدالله خراسانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۱۹ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

۵۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۱۴-۲۱/۳۴

آغاز: نحمدك يا الهى و نصلى على نبيك الهادى و نستقبل اليك و نستعين بك على الامور و نستقبل اليك ... فى الحاشية الظرف المستقر ما كان متعلقه عاما اى من الافعال التى قلما ينفك؛ **انجام:** وجبت الزكاة على الاجير كما لو ملكها كذلك باى وجدكان وان اراد كالاجرة بعد ذلك فليس محل.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۳گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۵۱۸. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۳۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: - ۲۱]

۵۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۰۷-۲۹/۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه الاخر من الزيادة تم الجزء الاول من الروضة البهية فى شرح اللمعة الدمشقية ويتلوه ...

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملکی در سال ۱۲۴۲؛ جلد: تیماج حنایی، ۲۶۶گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۵۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۲۶-۱۷/۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** او لرواية السكونى عن الصادق (ع) ان اميرالمؤمنين (ع) حكم فيه بالقيمة وبين التعليلين فرق بعيد وخصه الشيخ ره بالسلوقى

جلد دوم از اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۲۲ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۵۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۸۸-۳۷/۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فى تحقيق احكام هذه الصورة قاصر جداً ينبغى تأمله تم الثلث الاول من الشرح اللمعة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالاحد بن محمدحسین، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۵۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی مشکی، ۱۷۴گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۹۳]

۵۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عدم انتقاله و ملك الغير له و فى المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه من الزيادة الإخر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجى نقى الموسوى» (بیضی)؛ تملک: سید محمد بن سید حسن فراهانی در سال ۱۲۵۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۳]

۵۲۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۲۵

آغاز: المكسر كما ذكره فى بعض كتبه لايقتضى دخوله فيه حيث يطلق وان دخل فى حكمه حيث يذكر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن محمد رفیع بن فضل الله بن محمد رفیع بن مفید موسوی استرآبادی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ یادداشتی در سمت قبله و یادداشت دیگری در امانت کتاب نزد محمود موسوی به سال ۱۲۸۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۵]

۵۲۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ملك الغير له وفى المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه الاخر من الزيادة تم الجزء الاول من الروضة

جلد اول کتاب الطهارة تا آخر کتاب المساقاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با رمز «منه»، «شیخ جعفر» «ع ل» «حم ره» «سلطان » «س ره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۹گ، ۲۵ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۷]

۵۲۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۷۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** يصح له تجديد العقد عليها بعد العدة وفى جوازه فيها وجه كما يجوز للزوج العقد على المعقدة

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۷گ، ۳۰ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۷]

۵۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۹۳

آغاز: ... لعدم المنافاة لان الاجارة يتعلق بالمنافع والبيع بالعين ولوتبعها المنافع؛ **انجام:** فى احمرار الوجه بالجناية من لطمة وشبهها دينار ونصف وفى اخضراره

جلد دوم و از اواسط اجاره تا اواخر دیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۲۹۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۴]

۵۲۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۰۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی به امضای «منه ره» و «سلطان»و «شیخ جعفر» و «ع ل»؛ واقف: احمد طاهری، ۱۳۵۱/۵/۱۳؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۳۲۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۵۲۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: احمد طاهری، ۱۳/۵/۱۳۵۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۰گ، ابعاد متن: ۱۵×۲۱/۵، اندازه: ۱۸×سم [ف: ۱ - ۲۸۳]

۵۳۰. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۹۵

جلد ۱ تا مساقات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛

قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲]

۵۳۱. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۱۸

مجلد یکم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی، تا: قرن ۱۳؛ با مهر: «افوض امری الی الله عبده عباس علی»؛ ۱۷۵گ، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۸]

۵۳۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹۲ش

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۵۳۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹۶ش

خط: نسخ، کا: مبین خوانساری، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۵۳۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۰۱ش

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ با اوراد و ادعیه عربی و فارسی [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۵۳۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۱۰ش

خط: نستعلیق، کا: حسن بن ابی الحسن حسینی، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۵۳۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۵۱

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۸۹]

۵۳۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۴۱

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، [ف: ۳ - ۸۹]

۵۳۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۱۳

آغاز: صبر الی انقضاء المدة و لم یمنع ذلك من تعجیل الثمن و ان کان جاهلا بها یتخیر بین فسخ البیع و امضائه مجانا؛ **انجام:** و الماخوذ عن العبد قیمة لادیة کسایر قیم الاموال المتلفة و به قطع فی یرفی باب العالقة و جعله تفسیر لقوله صلی الله علیه و آله

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ ۲۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف:۱-۱۰۸]

۵۳۹. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** غیر و عدم انتقاله و ملك الغیر له و المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدیه الاخر الزیاده

ج ۱؛ خط: نسخ، بی کا، تا: گویا قرن ۱۳؛ مصحح، محشی از: شیخ جعفر، سلطان، مسالك، مهذب، کنز، زین و برخی با رمز، ره م د، ص، ق، رکابه‌دار؛ مهر: «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم-اراک»، «اهدایی حاج شیخ حسین امامی» (چهارگوش)، «عز من قنع ذل من طمع محمدعلی» (بیضی)، «شیخ حسین صدر»؛ امانت کتاب محمد حسین عباس علی مورخ جمادی الاول ۱۲۷۶؛ اهدایی:حاج شیخ حسین امامی؛کاغذ:نخودی،جلد:تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۳۸]

۵۴۰. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۲۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** واقعه للتاویل و لیکن هذا آخر اللمعة و یذکر فیها سوی المهم من الاحکام و هو مشهور بین الاصحاب ... علی المذکور و المذکور و المدلول علیه بالفعل او علی تصنیف الکتاب ... نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق اهله و الحمدلله و مدة و صلوة علی سیدنا محمد النبی ...

خط: نسخ، بی کا، تا: گویا قرن ۱۳؛ مجدول، رکابه‌دار؛ مهر: «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم -اراک»؛ کاغذ: لیمویی، جلد: گالینگور خاکستری، ۱۳۲گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [دو کتابخانه اراک: - ۴۰]

۵۴۱. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۹۲

از نکاح تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: گویا قرن ۱۳؛ از روی نسخه شارح کتابت شده، محشی، یادداشت ناقص «امانت کتاب ملا ... که باید به دست ملاحسین سلطان آبادی برسد» و داخل جلد نوشته مختصری است از «رحمت الله ابن میرزا آقا شهسوارانی به تاریخ چهارشنبه ۱۱ شعبان ۱۳۱۰ در مدرسه اصفهان» و در پایان مطلبی در باب «معدول عنه اداء معدول الیه قضا» به عربی نگارش شده، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [دو کتابخانه اراک: - ۱۲۰]

۵۴۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۹۵

انجام: فللمستاجر الفسخ عند تعذرها و مطالبة الموجر بالمسمی لفوات المنفعة و له الرضا بها و انتضار زوال المانع او مطالبة المانع باجرة

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی بعضا با عناوین «لمحرره سید حسین»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۱]

۵۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۷-طباطبائی

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و یزید عقده الاحرامه بسیاق الهدی و اشعاره بشق سنامه من

کتاب‌های اجاره، سبق و رمایه، وصایا، نکاح، طلاق و حج؛ خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از محقق کرکی با علامت «ع ل»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۳۹۴]

۵۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۱۴

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن ۱۲ یا قرن ۱۳؛ با نوشته‌ای از سید حسین در حضر علائق (حقیقه و مجاز) در ۲۵ مورد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۲ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۷ - ۶۷]

۵۴۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۸

انجام: وهو ضعیف لان الاجرة اذا کانت ثمرة او ذرعا قبل تعلق الوجوب وجبت الزکاة علی الاجیر کما لو ملکها کذلك بای وجه کان ...

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تاریخ شروع کتاب به روز یک‌شنبه۱۲ جمادی الثانی ۱۲۹۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳]

۵۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱۸

آغاز: الباء للملابسه و الظرف مستقر حال من ضمیر ابتداء الکتاب

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۱۹گ، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۴×۶۱سم [ف: ۳ - ۱۰۹۴]

۵۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷۲/۴

آغاز: فی بیان السهام المقدر و بیان اهلها و هی فی کتاب الله سته: الاول، النصف؛ **انجام:** فقال ابو جعفر (ع) انه املا رسول (ص) و عن محمد بن مسلم عن ابی جعفر(ع) قال حدثنی جابر عن رسول الله.

بخش کوتاهی از مبحث «میراث»؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، ۱۹گ (۸۰پ–۸۳ و حاشیه اوراق ۱۲۳پ–۱۳۳ و متن ۱۵۶–۱۵۹ پ)، ابعاد متن: ۱۲×۱۸، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۱۳۲]

۵۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از کتاب اجاره تا کتاب دیات؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ محشی با نشان‌های «منه»، «شهید ۲»، «میرزا محمد سلطان» و «سید»، قصیده‌ای در برگ ۲۱۴ آمده که در آن گناهان کبیره را برشمرده و مطلع آن چنین است: خذ صاح عنی عدد الکبایر ×× و احفظه و اجعله من الذخایر؛ در برگ ۲۱۴پ مطلبی است از قول شیخ در مورد ریاضت و رد نظر متصوفه در آن که فردی بنام احمد بن زین الدین آن را کتابت نموده؛ کاغذ: فرنگی، شکری، جلد: مقوایی، رویه تیماج تریاکی، ۲۱۵گ، ۲۱سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۱ - ۲۶۹]

۵۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۸۲

دو جلد شرح لمعه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن کربلایی اکبر، تا: ۱۲۳۹ و ۱۲۴۷، قرن ۱۳؛ محشی، در برگ اول مطالبی در مورد «جهر و اخفا در نماز» و «ظاهر و باطن نماز» نوشته شده؛ مهر: «عبده الراجی محمد صالح»، «عبده الرضی الدین»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۲گ، ۲۴ - ۲۵ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۲ - ۱۴۸]

۵۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۷۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

دو جلد شرح لمعه؛ خط: نستعلیق، کا: باقر بن محمد اسمعیل، تا: ۱۲۶۱ و ۱۲۶۲، قرن ۱۳؛ محشی از آقا جمال با علامت «جم» و خلیفه سلطان و مطالبی از شرح شرایع؛ کاغذ: فرنگی فستقی، ۲۶۶گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۲ - ۱۳۹]

۵۵۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۳۶۰

دوره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ [ف: - ۱۴۲]

۵۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۵۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از ابتدای «کتاب الاجارة» تا پایان «کتاب الدیات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ رکابه‌دار، مصحح، محشی برخی منقول از مؤلف و با امضای «منه رحمه الله» است. حواشی دیگری نیز هست به نقل از «سلطان العلماء»، «تنقیح»، «مسالک»، «تفسیر بیضاوی»، «شجع دام فضله» (که باید رمز نام کسی باشد)، «آقا جم دامت افاداته»، «ع ل رحمه الله» (به خط ریزتر) و «شیخعلی رحمه الله» (شاید با مورد قبل یکی باشد)؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۱×۲۸/۲سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۸۴]

۵۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۳

کل دو مجلد؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد حسین تبریزی، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح و کتیبه زیبا و نفیس، مجدول زر و ارغوانی، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۸۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۳/۲ - ۷۱]

۵۵۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۵۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۴۹]

۵۵۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۰

آغاز: بسمله. کتاب الاقرار. و فیه فصول. الاول الصیغة و توابعها فی شرائط المقر و جملة احکامه المترتبة و علی الصیغة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، در برگ پایانی امضای تدریسی به سال ۱۲۲۶ از عبدالوهاب به محمد، یادداشتی تاریخی در قحطی سال ۱۲۸۷ و ۱۲۸۸ اصفهان و نواحی آن به خط محمد خلیل به عبدالواسع حسینی عطا آبادی؛ مهر: «عبده محمد خلیل الحسینی» (بیضی)، «عبده محمد هاشم بن عبدالواسع الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۸]

۵۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۰۴

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد باقر، تا: جمعه ۶ جمادی الثانی قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۵۶گ، ۲۶ سطر (۱۳×۳۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۸ - ۱۹۹]

۵۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۷ط

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۴۲۶]

۵۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰ ط

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ [مختصر ف: - ۴۲۶]

۵۵۹. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۳۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد شهشهانی؛ ۲۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۳۱]

۵۶۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۲۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن خواجه سلطان محمد بیارجمندی، تا: قرن ۱۳؛ وقفی مدرسه خیراتخان؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵ سم [ف:۴۹۹]

۵۶۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۵۲

آغاز: الارباب و أجبت به ملتمس بعض فضلاء الاصحاب؛ **انجام:**

فخالفا علی قدر الزاید عما یتفقان علیه فیحلف منکره.
از اغاز تا آخر مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۴گ، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف:۲۲۰]

۵۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة ما یدعیه الآخر من الزیادة
ج۲-۱؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۲]

۵۶۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۹۵

جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۶]

۵۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۱۲۵

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۳۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۱۹]

۵۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۸۰

انجام: و لو تعدد المعتق اشترکوا فی العقل کالارث ثم مع عدمهم (جمع ... انما تعقل الخطا المحض و کذا ...)
ج۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی:رهبری،مهر۱۳۸۶؛کاغذ:نخودی،جلد: مقوا رویه گالینگور، ۳۵۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۳]

۵۶۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۸/۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و متی ضمن عینها ضمن قیمتها و لا ینافی ذلک جواز تملکها بالقیمة علی ...
مشتمل بر کتاب‌های اجاره، سبق و رمایه، جعاله، وصایا، نکاح، طلاق، لعان، عتق، اقرار، غصب و لقطه؛ خط: نستعلیق، کا: محمدکاظم بن محمد آملی مازندرانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان‌های «ع ل ره»، «محمدعلی نوری مدظله»، «سلطان ره»، «ری ره»، «لمحرره»، «شیخعلی اعلی الله مقامه»، «آقا جمال»، «زین الدین ره»، «م ع» و «ق»؛ در حاشیه برگ ۳۶ آمده: «هذا الحاشیة وجدتها بخط السید علی الصانعی ره علی نسخة مقرورة علی المصنف قدس سره و فی آخرها منه دام ظله و نسخة الاصل و هی موجودة ایضا بخطه علی النسخة المقرورة ع ل ره»؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲۹گ (۱۸پ-۱۴۶پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۴۴۴]

۵۶۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۹۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
از اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، کا: رضا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر(۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۲۴۴]

۵۶۸. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یقبل قوله بیمینه فی الرد و انکاف مدعیا بکل وجه علی المشهور لأنه محسن و قابض لمحض
از کتاب الطهاره تا قسمتی از کتاب الودیعه؛ خط: نسخ، کا: محمد، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۱۱۵گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف مخ]

۵۶۹. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیاده تم الجزو الاول من الروضة البهیة
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد ابراهیم، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ مهر: «الهی بحق کریم بخشاء گناه محمد رحیم ۱۲۱۴» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ]

۵۷۰. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۱۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** فی کلب الزرع قفیز من طعام و هو فی روایة ابی بصیر المتقدمة و خصه بعض الاصحاب بالحنطة
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ]

۵۷۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۸

آغاز: قلیله و کثیره و المسکر المایع بالاصالة و دم الحدث و هو الدما الثلثه علی المشهور و الفقاع بضم الفاء التی به المصنف رحمه الله ... فی الذکری العصیر العنمبی بعد اشتداده بالغلیان قبل ذهاب ثلثیه؛ **انجام:** برابر
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کربلایی عباس تونی، تا: ۱۲۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «عبده حسین مرعشی» (بیضی)؛ جلد: گالینگور با روکش کادو، ۲۸۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف مخ]

۵۷۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۷۲

آغاز: برابر جلد ۱
تمام کتاب؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در سنه ۱۲۹۶ داخل کتابخانه اعتضادالسلطنه شده؛ مجدول مذهب؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن طلاپوش، ۴۶۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۴۷۶]

۵۷۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۲۵

جلد اول تنها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۴گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۵ - ۶۴]

۵۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۶

از آغاز تا وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سبز، ۲۹۱گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۵ - ۶۴]

۵۷۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۰

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲ - ۴۰۳]

۵۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۲۱

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی و شکری فرنگی، جلد: مقوا، ۲۵۴گ، ۱۹ سطر،

اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۱]

۵۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۸۹

از طهارت تا مزارعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه میشن سیاه، ۲۲۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱/۶×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۵۷۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۰۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۵۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۷×۳۰/۳سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۵۷۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۸

انجام: و حیث لم یشترط فی الموصی به کونه موجودا بالفعل یصح الوصیة بما استحمله الامة او الشجرة اما دائما

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۹۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۱۹۱]

۵۸۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۵۱

آغاز: و ذلک فی کل مکان یکون عرضه مساویا للمیل الاعظم للشمس او انقص عند میلها بقدره؛ **انجام:** استحق علی الاول ثلث الدیة فیضیف الیه ثلثا آخر و یدفعه إلی الثالث فیضیف إلی ذلک ثلثا آخر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۸۴گ، ۲۶سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۹۱]

۵۸۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۶۵

انجام: العاشرة فی العنق اذا کسر فصار اصور ای مائلا الدیة و کذا لو منع الازدراد و لو زال فالارش

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۴۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۹۱]

۵۸۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز: بخلاف باقی اسمائه تعالی لأنها صفات کما مر و لهذا تحمل علیه و لا یحمل علی شی منها و نسبة الحمد إلی الذات باعتبار وصف؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لأصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: - ۱۹۱]

۵۸۳. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۳۴

جلد دوم، از کتاب الاجاره تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد جعفر میرزا طهرانی؛ ۱۹۴گ، ۱۹-۳۳سطر [ف: ۳۸]

۵۸۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۷۱

انجام: فکاذب و الا فصادق و ضعف طریق الروایة بمحمد بن الفرات یمنع من العمل بها و اثبات الدیة ...

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۲۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۵۸۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۲۰

آغاز: و نحو ذلک من الاحکام التی لا یترتب علی حیاته الی المعتاد لمثله من الایام و الأشهر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۳۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۵۸۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۶۱

آغاز: و المتمم لفوایده و المهذب لقواعده، ینتفع به المبتدی و یستمد منه المتوسط و المنتهی؛ **انجام:** انهم یتوارثون بالنسب و السبب ...

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فستقی سفید و آبی، جلد: مقوایی، ۲۴۰گ، ابعاد متن: ۱۲×۱۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۵۸۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۱۳

انجام: بین الاربع و الخمس، و هو قول متروک و انما ...

مجلد ۱؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: پارچه‌ای، ۶۹گ، اندازه:۲۹×۳۰ سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۵۸۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۶۵

آغاز: بیانها بیاناً شافیا بحیث لایندمج؛ **انجام:** لجواز الاکل من بیته بمفهوم الموافقة.

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۲۸-۲۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۵۸۹. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۳۱

نیمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی [نشریه: ۶ - ۶۴۹]

۵۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: کربلایی زینب دختر کربلایی تقی جلینی، ۱۲۸۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: نو، ۱۴۸گ، ۲۷ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۵۰۵]

۵۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۱۴

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر ارمنی، تا: آدینه جمادی الاول قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۶۵۵]

۵۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۷۲

از اندکی از امر به معروف آغاز می‌شود و افتاده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۷ - ۴۹۸]

۵۹۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۹۸

از آغاز تا شرکت است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۲۸۰گ، ۱۵ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۹۲]

۵۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۱۵

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف بر نواده حاجی ملا محمد و سپس بر عموم؛ کاغذ: رحلی، جلد: تیماج قهوه‌ای،

۱۴۱گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۳۰۹]

۵۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۲۹/۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ناقص و دوبار هم آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۰۶گ (۶۳پ-۱۶۸ر)، ۲۹ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۲۴۳]

۵۹۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۸/۲-۸۳۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۰گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۵۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۹۱/۶

منتخب از شرح لمعه شهید ثانی. مسلة فی بیان السهم المقدرة و بیان اهلها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ ۱ص (۱۲۹ر) [مختصر ف: - ۷۵۳]

۵۹۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۰۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۸۸]

۵۹۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۹۷

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶۲گ، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲ - ۵۰۹]

۶۰۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «سلط، ع ل»، نیمه دوم؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲۳گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱۶ - ۵۱۲]

۶۰۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۴

جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی [ف: - ۱۴۲]

۶۰۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۸

دوره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۴۲]

۶۰۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۱۲

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۴۲]

۶۰۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۳۴

جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۴۲]

۶۰۵. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۷

خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن محمد رضا تنکابنی، تا: یک‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۰۲ق؛ ۲۸۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: - ۱۴]

۶۰۶. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۷۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: رمضان بن حسین بن علی قائنی افینی، تا: ۲۷ رجب ۱۲۰۳ق، جا: قاین مدرسه جعفریه؛ وقف‌نامه کتاب از«محمد حسن روحانی» بر طلاب مدرسه؛ تاریخ وقف: ۱۳۴۹/۶/۲۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۶۷]

۶۰۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** پایان - عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة - تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة ...

جلد اول از طهارت تا مساقات؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲ سم [ف: ۲ - ۶۰]

۶۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج ۲، کامل؛ خط: نسخ، کا: حاج عبدالغفور نیشابوری، تا: جمادی الثانی ۱۲۰۵ق، جا: مشهد رضوی؛ این نسخه را داود بن محمد جعفر ازغدی مشهدی نزد میرزا محمد مهدی خوانده، تاریخ ختم قرائت: یک‌شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۰۵، محشی از داود الحسینی و یحیی و غیرهما؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۵ - ۵۳۶]

۶۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ابو مسلم حسینی توسرکانی، تا: ۱۲۰۵ق؛ ۱۹۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۶۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۳۱

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن مهر علی خونساری، تا: ۱۲۰۶ق؛ ۲۷۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۶۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۸۲-۵۲/۲۲

آغاز: برابر جلد ۱

جلد ۱ و ۲؛ کا: عبد الوهاب خوری الاصل دامغانی المسکن، تا: سه‌شنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۰۶ق؛ ۲۴۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۶۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۲۶

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم، از کتاب الاجارة تا پایان «کتاب الدیات»؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه غره ذیحجه ۱۲۰۶ق؛ محشی، با یادداشتی به نقل از خامه شیخ بهایی درباره چگونگی بازداشت و شهادت نگارنده؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۱۸سطر(۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۶۱۳. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۲۷

بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۱۲ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ [ف: - ۱۱]

۶۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۳۸

از کتاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد علی، تا: ۱۲۱۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: صالح زاده؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۷۷گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۱۰۰۸]

۶۱۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۴۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ربیع بن محمد هزار جریبی، تا: شعبان ۱۲۱۵ق؛محشی؛جلد:تیماج قهوه‌ای،۳۸۵گ،۲۵سطر[ف: ۱ - ۱۳۹]

۶۱۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: رمضانعلی بن محمد، تا: محرم ۱۲۱۵ق؛

۲۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲ - ۴۰۴]

۶۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۵۹

از طهارت تا مساقات، مطابق نسخ چاپی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه جمادی الاول ۱۲۱۶ق؛ محشی با نشان‌های «منه رحمه الله»، «جمال»، «جم»، «ع ل»، «سلطان»، «نهج البلاغه»، «شیخ جعفر»، «ط ن»، «مهذب»، «شیخ»، «لمحرره»؛ کاغذ: نخودی، فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۸۱گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۶۶۶]

۶۱۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۴

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ملا محمد رحیم قراچه داغی، تا: ۱۲۱۷ق؛ محشی از اسماعیل الحسینی [ف: - ۵۸]

۶۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۰۵-۲۳/۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر تم المجلد الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: نور محمد لاریجانی، تا: اربعین در صفر ۱۲۱۸ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۶۲۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۲

جلد ۲؛ خط: نسخ جلی، کا: عبد الرحیم بن محمد هریسی، تا: ۱۲۱۹ق؛ محشی از واقف و سایر علماء؛ مهر: «محمدجعفر ۱۲۵۳» (بیضی)؛ واقف: محمد رضا، ۱۲۲۴؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۲۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۳۴]

۶۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن استاد ملک خوانساری، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۲۱۹ق؛ محشی از میرزا محمد، سلطان، جمال، سید حسین و دیگران با رموز مختلف؛ مصحح؛ واقف: دکتر محمد زهرائی، تیر ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۳]

۶۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصله عدم ما یدعیه الاخر فی الزایاده تم الجزء الاول ... علی ید ...

جلد اول از طهارت تا مساقات؛ خط: نسخ خوش، کا: حسن بن محمد دودانی، تا: ۱۲۱۹ق؛ محشی با نشان «جم ره، ح ن، ع ح ق»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۲۰ سطر (۱۱×۲۰/۶)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۲۲]

۶۲۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد رضی بن علی رضا محمدیه نائینی، تا: جمعه ۱۶ محرم ۱۲۱۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۲]

۶۲۴. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۲۳

مجلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ مصحح، محشی با عبارت «شیخ جعفر» «منه ره» «س م ن» «محمدعلی النوری دام ظله» «سلطان» و کتب فقهی دیگر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲ - ۹۵]

۶۲۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۳۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

از کتاب طهارت تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۴۸۱گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰ سم [ف: ۲ - ۸۰]

۶۲۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۲۹

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد صادق بن رضا بن محمد صادق بن محمد تقی بن محمد رضا اصفهانی، تا: غره جمادی الثانی ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۶۲۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۷۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از اجاره تا دیات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه دهه آخر شعبان ۱۲۲۰ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۳۱۸]

۶۲۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۸۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از اجاره تا آخر؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه دهه آخر شعبان ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر(۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۳۲۲]

۶۲۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۸ش

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: یوسف بن عسکرفومنی، تا: ربیع الاول ۱۲۲۰ق؛ محشی؛ اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۶۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصة حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة البقاء غیره وعدم انتقاله وملک الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیاده

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم۱۲۲۰ق، جا: باکوبه؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۱۸گ، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۹]

۶۳۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولواختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار مااخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: امامقلی ابن محمدصادق مرندی، تا: ذیحجه ۱۲۲۰ق، جا: تبریز مدرسه طالبیه؛ محشی از سلطان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ،۲۴سطر،اندازه:۱۸×۳۰سم[ف مخ:۳- ۱۰۲۹]

۶۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۱/۱

انجام: و لو فی مترقب و لافرق فی المخوف ذهابه و الواجب بذله

قسمتی از آن؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ ۱۵گ، ۲۶سطر (۱۲×۲۱) [ف: ۱ - ۲۰۹]

۴۳۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۷۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمدحسین، تا: ۱۲۲۱ق؛ مصحح؛ وقف‌نامه کتاب به سال ۱۲۵۸ و وقف‌نامه دیگر از «سید حسین طباطبایی حسن آبادی» در ۲۸ جمادی الاول ۱۳۸۹ توسط «سید مسیح شاهچراغی» و در برگ دوم «مهدی طباطبائی» تاریخ وفات پدرش را در سال ۱۲۸۴ با مهر «العبد المذهب مهدی» (بیضی) نگاشته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۲۶ سطر [ف مخ: - ۹۴]

۴۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۸۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: خداوردی بن الیاس خویی، تا: چهارشنبه ذیقعده ۱۲۲۱ق؛ محشی از «سلطان»، «جمال»، «احمد»، «شیخ علی» و دیگران با رموز مختلف؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۷]

۴۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۵۷/۱-۵۸/۷

آغاز: برابر

جزء اول (از اول تا اول کتاب الاجارة)؛ خط: نسخ، کا: محمدرضا بن آقا نجف دشتکی من محال شیراز، تا: پنج‌شنبه ۶ صفر ۱۲۲۱ق؛ ۱۷۸گ(۱-۱۷۸)، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۴۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ و ۱۲۲۲ق؛ مجدول، مصحح، مقابله شده، محشی از «مؤلف، محسن، محمد، سلطان، سید صالح حسینی، ع ل و غیره»؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۵ - ۵۳۲]

۴۳۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۲۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد حسین قزوینی الاصل مسکن نور، تا: دوشنبه ۱۸ ذیحجه ۱۲۲۲ق؛ محشی با عبارت «شیخ جعفر دام ظله» «منه ره» «سلطان» و کتب فقهی دیگر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۲ - ۹۵]

۴۳۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۹

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد، تا: ۱۲۲۲ق؛ محشی؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن، ۲۷۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف: ۱ - ۴۷۹]

۴۳۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۷۸

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ملا علیقلی بن آقا بابا، تا: ۱۲۲۲ق؛ ۲۴۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۴۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن فتاح، تا: دوشنبه دهه دوم ربیع الثانی ۱۲۲۲ق؛ محشی از سلطان العلما، شیخ جعفر، محقق کرکی و دیگران؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوای روغنی، ۱۸۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۰]

۴۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۸۴-۲۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم بالخیر الجزء الاول ... واجعله خالصاً لوجهک الکریم بمحمد وآله صلی الله علیهم

جلد اول؛ کا: اسماعیل بن زین، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۲۲۲ق؛ در پایان مکاتبه علی بن موید به شهید اول؛ جلد: مقوای کرم، ۹۹گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۴۴۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله مجنون گوهرانی، تا: ۱۲۲۲ق، به درخواست میرزا ابوالقاسم کلانتر؛ محشی از جمله با امضاهای «حسن عفی عنه ۱۲۲۱» و «شیخ جعفر ره» و «لمحرره رضا» و «جم» و «ع ل ره»، مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۲۶/۱/۱۳۴۲؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۳۹۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۴۴۳. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۳س

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۴۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۴

جلد دوم، از «کتاب الاجارة» تا آخر؛ خط: نسخ، کا: سلیمان بن حسین اردافی، تا: ۹ رجب ۱۲۲۳ق، جا: قزوین مدرسه سردار؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۳۸ - ۴۲۰]

۴۴۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۸

جلد۲؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ مجدول؛ تملک: علی اکبر بن محمد قمی سرابی المسکن ۱۲۴۲ با مهر «عبده العاصی علی اکبر» (مربع)؛ واقف: محمد جعفر چورسی، ۱۳۶۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: - ۳۶]

۴۴۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۴۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲، از ابتدای اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ محشی؛ واقف: هاشم قزوینی، ۱۳۸۰؛ کاغذ: شکری، ۲۵۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۲۵۱]

۴۴۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۶۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد۲؛ خط: نسخ، کا: محمدرضا بن محمد حسین سبزواری مشهدی، تا: محرم ۱۲۲۳ق؛ واقف: محمد رضا سبزواری، رجب

۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مشمع صورتی، ۲۲۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۵سم [ف: - ۳۰۳]

۶۴۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۴۷

جلد ۲، از کتاب اجاره تا پایان؛ خط: نسخ پخته، کا: ابن حاج الحرمین حاجی قاسم میرزا حیدر، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۲۳ق؛ محشی؛اهدایی:علی نقی منزوی؛کاغذ: نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۳۲۹گ، ۱۹ سطر (۸×۱۹/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۶۴۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۵۶

جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق [ف: - ۱۴۲]

۶۵۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۷۴

جلد دوم؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق [ف: - ۱۴۲]

۶۵۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۳

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ واقف: علی الدرودی، ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹ سطر (۱۴×۷/۵) [تراثنا: س۶ش۱- ۱۲۲]

۶۵۲. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۴۷/۱

جلد دوم، از کتاب النکاح تا آخر کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: قربانعلی بن محمد زمان اشکوری، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۲۴ق، جا: قزوین مدرسه حسین خان سردار؛ محشی، از ثلث والد مرحوم سید محمد حجت است [ف: - ۴۷]

۶۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۹۱

آغاز: کما فی التعظیم للمسمی فلا یدل علی اتحادهما؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی به حواشی احمد و دیلماج، جمال و دیگران؛ کاغذ: نخودی، ۲۲۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۶]

۶۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** درپایان کتاب المساقات: و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده (برگ آخر)

از طهارت تا کتاب مساقاه؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق، جا: مشهد رضوی مدرسه نواب؛ محشی با نشان «منه، ع ل، یع، سلط، سلطاالمحققین، ف، ح، عمید، دروس، مهذب، حررته ۳ ذیحجه ۱۲۴۲، احمد، جمال، ص، مجمع البحرین»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۲۰ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۹×۲۵/۱سم [ف: ۱۷ - ۱۱۱]

۶۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۹۶

آغاز: امر ذی بال فان الابتدا یعتبر فی العرب ممتداً. من حین الاخذ فی التصنیف الی الشروع فی المقصود؛ **انجام:** برابر

جلد اول، کتاب طهارت تا پایان کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: احمد بن اسماعیل، تا: ۱۲۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با امضای «حم ره، منه، سلطان و غیره»؛ کاغذ: فرنگی نخودی و شکری، جلد: تیماج تریاکی، ۳۶۷گ، ۲۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۱۰۹]

۶۵۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی واقعة محتملة التاویل و لیکن هذا آخر اللمعة.

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: ۱۲۲۵ق؛ مهر: مدرسه خیرات خان؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی ای، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۸گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۲]

۶۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: حسن بن حسین، تا: پنج‌شنبه ۳ شوال ۱۲۲۵ق؛ محشی از شیخ علی، میرزا محمد، آقا جمال و دیگران؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۳]

۶۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۰

آغاز: الباء للملابسة و الظرف مستقر حال من ضمیر ابتدی الکتاب؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲، از ابتدای طهارت تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: سید اسماعیل بن علی حسینی جاسبی، تا: ۱۲۲۵ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن نیلی، ۳۲۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۸]

۶۵۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۶۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر و فی المدة تحلف المنکر لاصالة ما یدعیه الاخر.

جلد اول و از کتاب طهارت تا اجاره؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی اکبر، تا: ربیع الاول ۱۲۲۵ق؛ محشی از اسماعیل بن جعفر که در سال ۱۲۲۵ نگاشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۲ - ۷۱]

۶۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۹۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۸]

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۴۹

همان نسخه بالا [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۲۲]

۶۶۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۵/۱-۶۱۳۶

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۲۵ق؛ تملک: مصطفی حسینی صفایی در ۱۳۷۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۴گ، ۲۷ سطر [آستانه قم: - ۱۲۱]

۶۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۷۴

آغاز: برابر جلد ۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جنایدی، ابو تراب، تا: ۱۲۲۵ق؛ محشی؛

واقف: محمد رضا منتظری، اردیبهشت ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن، ۲۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۷سم [رایانه]

۶۶۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۵۴

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین مروی، تا: ۱۲۲۵ق؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا، ۱۵۴گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳ - ۹۶۰]

مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۵۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۵۹۷]

۶۶۴. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اثبت السید ابو المکارم حمزة بن زهرة الزکاة علی المالک فی المزارعة والمساقاة دون العامل مط محتجا بان حصته کالاخوة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده الراجی بن الرضا احمد» (بیضی)، «اللهم صل علی محمد و آل محمد ۱۲۲۶» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۲۵ سطر [ف مخ]

۶۶۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۸

جلد دوم و کامل؛ خط: نسخ، کا: احمد بن مؤمن بن علی اکبر اشکوری، تا: ۱۲۲۶ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: آخوند ملا احمد، ۱۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۶۶۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۴

آغاز: العادة لم یجز اسقاط ما زید الا مع التراضی و لا فرق بین اسقاطه بغیر ثمن اصلاً و بثمن مغایر للمظروف و لو باعه مع الظرف من غیر وضع جاعلا مجموع الظرف؛ **انجام:** فالقاتل خطا ان کان قادراً علی العتق او عاجزاً عنه و عن الصوم و اخرجت الکفارة من ماله کالعامد و ان کان فرضه الصوم و لم یخرج الا مع الوصیة

از نیمه کتاب المتاجر تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد اسماعیل الکوکدی الجرفادقانی، تا: ۱۲۲۶ق؛ افتادگی:آغاز و انجام؛مصحح،محشی به امضاء «محمد حسن عفی عنه»؛ جلد: میشین، سبز، ۲۳۹گ، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۵۴]

۶۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۶۴-۳۰/۳۴

آغاز: فانها وان کانت نجسة الا ان مسها لایوجب غسلاً ... واما الحیض فهو ما ای الدم الذی تراه المرأة؛ **انجام:** الفصل الرابع فی التوابع وهی اربعة الاول فی دیة الجنین وهو الحمل فی بطن امه ... الثالث فی الکفارة اللازمة للقاتل بسب القتل مطلقا

از طهارت تادیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره جمادی الاول ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۵۸گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۲]

۶۶۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۵۴

جلد اول؛ خط: نسخ جلی، کا: ولی الله بن محمد صادق هزار جریبی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شوال ۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: - ۴۷]

۶۶۹. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۰

جلد دوم؛خط:نسخ،کا:علی اکبر مجد بن ملا قاسم دامغانی، تا: ۱۲ جمادی الثانی۱۲۲۶ق، جا: دامغان مدرسه مقابل مسجد جامع؛ مصحح،محشی؛جلد:تیماج مشکی،۱۵۵گ،۲۷سطر [ف مخ: - ۹۴]

۶۷۰. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی علی ابوالفتح شیرازی، تا: یک‌شنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۲۶ق؛ مصحح؛ تملک: محمد حسن بن ملازین العابدین بن آقا زین العابدین فسائی به تاریخ ۲۳ رجب ۱۳۱۷؛ جلد: مقوایی، ۲۲۰گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم[ف:۱۷]

۶۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۹۲

خط: نسخ، کا: محمد بن رحیم خان، تا: پنج‌شنبه ۱۷ صفر ۱۲۲۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۲×۳۰/۴سم [ف: ۴۱ - ۲۱۵]

۶۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جزء دوم کتاب اجارة تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد سعید کنجه جانی و ابن محمد هاشم، تا: ذیقعده ۱۲۲۷ق، جا: قرای گلپایگان؛ محشی با نشان‌های «ع ل الارانی دام توفیقاته»، «منه ره»، «سلطان»، «مجمع البحرین»، «۵»، «سید محمد سلمه الله»، «مسالک»، «حم رحمه الله تعالی»، «شیخ علی ره»؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۶۶گ، ۲۳ و ۲۴ سطر (۱۳×۱۸-۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵ سم [ف: ۱۱ - ۵۲۱]

۶۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۱۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۱گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۹ - ۱۹۶]

۶۷۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۱

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد باقربن کربلائی طاهر سید سرائی، تا: ۱۲۲۷ق؛ واقف: محمد باقر حائری، ۱۵ شوال ۱۳۷۷؛ ۱۷۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰ سم [ف: - ۳۴]

۶۷۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۷

جلد۱؛ خط: نسخ جلی، کا: میر شجاع مدعو به قاسم بن میر محمد صالح موسوی، تا: ۱۲۲۷ق؛ محشی؛ تملک: محمد مهدی بن حسن حاجی عبدالرحیم شهر بابکی من محال کرمان با مهر «یا امام محمد مهدی» (مربع)، محمد حسین بن محمد علی بن شیخ امین، محمد بن فضل الله التباتبائی؛ مهر: «عبده حسین علی» (بیضی)، «عبده شجاع موسوی» (بیضی)، «عبده محمد حسین بن علی» (مربع)؛ واقف: شهید؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۳۶]

۶۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۹۶-۳۴/۶۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

اجاره تا دیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمدقاسم گلپایگانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ مصحح، محشی با نشان «لمحرره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۹گ، ۱۷ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۸]

۶۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۲۵-۳۲/۲۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج ۱، طهارت تا مساقاة؛ خط: نسخ، کا: محمود بن نظر علی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ ذیقعده ۱۲۲۷ق، جا: گلپایگان؛ مصحح؛ محشی با نشان «محمود» و«منه» و «سلطان» و «جم»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۱گ، ۲۵ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۵]

۶۷۸. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۹۶
خط: نستعلیق، کا: آدینه محمد بن رمضان، تا: ۱۲۲۶ق در مسجد «قره کلنک» (جلد اول) و سه‌شنبه ۲۹ (سلخ) ذیحجه ۱۲۲۷ق (جلد دوم)؛ محشی؛ مهر: «علی اصغر بن محمد ابراهیم» (بیضی)، «المتوکل علی الله عبده محمد» (بیضی)؛ ۲۶۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۷سم [ف: – ۷۲]

۶۷۹. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۲۳
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: الله ویرن بن میرزا محمد، تا: ۳ رجب ۱۲۲۷ق؛ ۲۰۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: – ۸۹]

۶۸۰. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۵
کتاب الطلاق تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ رمضان ۱۲۲۷ق؛ ۱۹۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: – ۴۵]

۶۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یخلوا المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ شوال ۱۲۲۷ق؛ محشی؛ تملک: عبدالوهاب طباطبائی؛ اهدایی: غلامعلی قدیری؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۲۹۸گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ – ۳۹۲]

۶۸۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۷۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره وعدم انتقاله و ملک الغیرله و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة
از طهارت تا آخر مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۲۹]

۶۸۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۲۲
جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد علی همدانی، تا: جمعه ربیع الاول ۱۲۲۷ق؛ قطع: رحلی[رشت و همدان: ف:۱۳۲۹]

۶۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۷۳
انجام: لا ان الحال تشهد باخذه دائما و علی تقدیر اخذه
ج۱، از ابتدای مقدمه شروع شده و در مسأله «و یجوز اکل نثار العرس» از کتاب نکاح ناتمام مانده؛ خط: نسخ، کا: باقر بن محمد، تا: ۱۲۲۷ق؛ مصحح، مذیل است به: ۱. اوزان دوازده گانه حبه، طسوج، قیراط، دانق، درهم و ...، ۲. تجوید از محمد جعفر استرآبادی در ۲ صفحه، ۳. آیات الاحکام از مؤلفی نامعلوم در ۴۶ صفحه، مصدر است به اصطلاحات صاحب شرایع، واجبات نیت، رکوع، سجود و مطالب متفرقه دیگر؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۷]

۶۸۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۹۴
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: مهدی گیلانی، تا: یک‌شنبه ۱۱ شوال ۱۲۲۷ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۰۸]

۶۸۶. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۷
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد ابراهیم، تا: شنبه ۸ رجب ۱۲۲۷ق؛ کتاب به تاریخ ۱۲۴۷ به طلاب علوم دینی وقف شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ]

۶۸۷. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۲۷
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن مولانا محمد علی، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۲۲۷ق؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: – ۹۰]

۶۸۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۳
جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ قطع: رحلی [ف: – ۱۴۲]

۶۸۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۱۶
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن آخوند ملا قریب علی، تا: دهه اول جمادی الثانی ۱۲۲۷ق؛ جلد: مقوایی، ۲۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۸۲]

۶۹۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة.تم الجزء الاول.
جلد۱؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن خواجه سلطان محمد قلعه بالا،تا:جمعه غره رمضان۱۲۲۸ق،جا: مدرسه نواب؛ محشی؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: – ۱۴۰]

۶۹۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۸۵
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسین بن عبد الهادی کاشانی، تا: چهارشنبه دهه اول شوال ۱۲۲۸ق؛ مصحح، با اجازه‌ای که سید محمد تقی بن عبد الحی حسینی کاشانی (پشت مشهدی) برای ملا مهدی بن ملا محمد مهدی نراقی کاشانی به تاریخ محرم ۱۲۵۵ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ – ۱۰۱]

۶۹۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۰۸
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق [ف: – ۵۸]

۶۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۳
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج۱–۲؛ خط: نسخ، کا: سید محمد بن حسن کاشانی، تا: شعبان ۱۲۲۸ق، جا: مدرسه رادکان؛ افتادگی: وسط؛ محشی از سلطان، جمال و دیگران؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۶گ، ۲۱ سطر، اندازه:

۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۶]

۶۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۳۵-۵۴/۲۵

آغاز: برابر جلد ۱

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد باقر هریسی، تا: جمعه ۱۵ شعبان ۱۲۲۸ق؛ ۴۰۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۶۹۵. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ما یدعیه الامر من الزیادة تمت الجزء الاول

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن خواجه سلطان محمد قلعه بالا، تا: جمعه غره رمضان ۱۲۲۸ق، جا: مشهد رضوی مدرسه نواب؛ محشی؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۰ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۲]

۶۹۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولوا احتلفا فی الحصة حلف المالک ... یحلف المنکر لاصالة عدم عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة ... و انفق الفراغ منه ظهر یوم الثلاثاء ... مصلیاً علی رسوله و آله، مسلما مستغفراً

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوانا، کا: محمد تقی بن علی محمد، تا: پنج‌شنبه ۱ شعبان ۱۲۲۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه ره» و «احمد»؛ مهر: «محمد تقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۴۱]

۶۹۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۱

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد امین همدانی، تا: ۱۲۲۹ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۶۱۲]

۶۹۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۹۷۰

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: قاسم بن فتاح خراسانی همدانی المسکن، تا: پنج‌شنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۲۲۹ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۶۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۵۲

آغاز: للحدیث لفظاً و معنی و فی تقریر غیره معنی فقط وقدم التسمیة اقتفاء به الکتاب واتفق علیه اولو الاباب وابتدأ فی اللفظ باسم الله لمناسبة مرتبته فی الوجود العینی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الاول ۱۲۲۹ق؛ خطبه را ندارد؛ جلد: تیماج سبز، ۳۴۳گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۴]

۷۰۰. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۳

آغاز: و البیع بالعین وان تبعتها المنافع حیث یمکن سواء کان المشتری هو المستأجر او غیره؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ زیبا، کا: ابراهیم بن ملا محمد نصیر، تا: سه‌شنبه دهه اول ربیع الاول ۱۲۲۹ق؛ حسب الامر استاد آقای سید حسن؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «منه ره» و «سلطان ره» و «جعفر دام ظله» با علامت بلاغ؛ مهر: «عبده محمد حسن حسنی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف مخ]

۷۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۰۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛خط:نستعلیق، کا: محمد حسن بن محمد قاسم، تا: ۱۲۲۹ق؛ واقف: بانو کلثوم، آبان ۱۳۵۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۲۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۳]

۷۰۲. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۲

خط: نسخ، کا: سید نصرالله بن عبدالرسول فریدنی، تا: شعبان ۱۲۲۹ق؛ محشی؛ مهر: «عبده نصرالله بن عبدالرسول الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۱۷]

۷۰۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالظ عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.تم.

جزء اول؛ خط: نسخ خوش، کا: احمدبن محمد علی، تا: ۱۲۲۹ق؛ محشی با نشان «ع ل، احمد رحمه الله، کشف الحق، سلطان، علی و ...»؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: - ۲۲۱]

۷۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۱۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و قد تقدم بیانه نفعه الله تعالی و اینا به و جمیع المؤمنین و نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق و اهله والحمد لله وحده و ...

هر دو مجلد؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد هاشم بن میر ابوطالب موسوی، تا: ۱۲۲۸ و ۱۲۲۹ق؛ مصحح، محشی با امضای سلطان، منه، شیخ محمد، محمد تقی و ...»؛ مهر: «سید هاشم موسوی» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: روغنی، بوم مشکی، ۲ص (۲۵ و ۲۶)، ۲۵ سطر (۹/۵×۲۰/۲-۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [رایانه]

۷۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۵۹۰

جلد اول؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد جعفر همدانی، تا: ۱۲۲۹ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه ره، ع ک، احمدی، شیخ علی رحمه الله، سلطان رحمه الله و ...»، دارای یک سرلوح، مجدول، دارای پنج تابلوی نقاشی رنگی تزئینی؛ تملک: سید عبدالله بن کاظم سید کاظم خراسانی به سال ۱۲۸۲ق، محمد بن ابراهیم؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۷۹گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹/۷سم [رایانه]

۷۰۶. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۴

انجام: وهو حلول اجل الدیة فان کان غنیا او عاقلا وقت الجنایة

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسن، تا: دوشنبه ۱ صفر ۱۲۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۴۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۱]

۷۰۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۶۲

آغاز: و هو عالم بها صبر الی انقضاء المد؛ **انجام:** و انه هو الغفور.

تم الکتاب فی وقت العشاء بعون الملك الوهاب ۱۲۲۹.
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: آبی و فستقی، جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای، ۲۹۷گ، ۱۷سطر(۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۲۸]

۷۰۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۶۸
دوره؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۰ق [ف: - ۱۴۲]

۷۰۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۲۸
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
دو جلد؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن درویش رانی اشرفی بابلی (مازندرانی)، تا: ۱۹ رمضان ۱۲۳۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۶۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۷۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۲۵
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: اسمعیل بن حسین، تا: ذیحجه ۱۲۳۰ق؛ مهر: «و اذکر فی الکتاب اسمعیل»؛ اهدایی: محمود قریشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۵۰گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۵۰۹]

۷۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره وعدم انتقاله وملك الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیاده.
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ ذیقعده ۱۲۳۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۷۱۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴
ج ۱ و ۲، از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد شریف خوانساری، تا: ۱۲۳۰ق، برای آقا میرمحمد صادق؛ با سرلوح، مجدول، محشی با نشانه «منه ره، شیخ جعفر ره، مصباح، منه علی یع، حسین الموسوی، حیوة الحیوان، ح س ی الجیلانی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میناکاری، ۳۲۳گ، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۸/۵×۲۸سم [ف: - ۵۵۶]

۷۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۰۰
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
جلد اول از طهارت تا مزارعه؛ خط: نسخ تحریری، کا: هادی بن عبدالکریم، تا: ۱۲۳۰ق؛ محشی با نشان «ع ل هـ سلطان، یع، ط، مسالك، نعمه الله، ق ملا میرزا، منه، جعفر، س، مع، ع ی»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، ۳۲۴گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۲۹۴]

۷۱۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۲۰
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خونساری، تا: ۱۲۳۱ق؛ ۳۰۶گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۷۱۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۸۱
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی بن ذکر علی، تا: چهارشنبه ۴ محرم ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۷۱۶. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۵۱
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد کریم بن زین العابدین جیلانی، تا: دوشنبه دهه اول جمادی الاول ۱۲۳۱ق؛ تملك: محمد حسین بن ملا محمد گیلانی؛ مهر: «محمد باقرالعلوم» (مربع)، «تابع دین احمدی باقر» (بیضی)؛ تاریخ وقف: چهارشنبه ۱۱ محرم ۱۲۴۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۴۵]

۷۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۷۴
خط: نسخ، کا: حسن بن رجب خوانساری، تا: پنج‌شنبه ۵ جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۲۷ - ۱۹۷]

۷۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۲
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج۱-۲، از ابتدای مقدمه تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: نادعلی بن ابراهیم اشتهاردی، تا: ۱۲۳۱ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۰ سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۹]

۷۱۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۳۲
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از شیخ علی، آقا جمال، مسالك و غیره؛ مهر: «محمد ابراهیم» (مربع)؛ واقف: محمد ابراهیم، جمادی الثانی ۱۲۳۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۳۲۳]

۷۲۰. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۴۷
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تم الجزء من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة و نبلوه فی کتاب الاجارة علی ... من هجرة النبویة المصطفویة ص ۴
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن محمد ابراهیم محمد مهدی برغانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۱ق، جا: قزوین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۴ سطر(۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [مطالعات اسلامی: ف: ۱۱۳]

۷۲۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۱۹
جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق [ف: - ۱۴۲]

۷۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۹۵
جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن مؤمن موسوی کمرودی، تا: ۱۹ جمادی ۱۲۳۱ق؛ وقف ابوالقاسم با اجازه حاج شیخ مرتضی انصاری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۰گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۲۹۲]

۷۲۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۲۱
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن میرزا محمد، تا: ۱۲۳۲ق؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۶۴گ، ۲۱ سطر

(۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵ سم [ف: ۲ - ۸۲]

۷۲۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲/۲-۶۰۹۵

از طهارت تا مساقات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن کربلایی آقا گل سالیانی، تا: یک‌شنبه ۲۳ ذیقعده ۱۲۳۲ق؛ تملک: محمد کاظم بن علی اکبر گیلانی در ۱۲۵۶؛ کاغذ: فرنگی، ۲۵۵گ، ۲۲ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۷۲۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر الزیادة.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی طالب، تا: ۱۲۳۲ق؛ محشی از آقا جمال، سلطان العلماء، محمد تنکابنی، شیخ جعفر و دیگران؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۸گ، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۲۵۵]

۷۲۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۲

کا: محمد ابراهیم بن محمد حسین، تا: رجب۱۲۳۲ق؛ تملک: ملا احمد بن ملا محمد شریف نوری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: - ۸۹]

۷۲۷. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدل علیه الاخر من الزیاده ...

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۲۳۲ق؛ محشی؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۶۰]

۷۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: عباسعلی دینائی، تا: ۱۲۳۲ق؛ محشی، مذیل است به رساله «میزان المقادیر» از محمد طاهر در بیان اوزان شرعیه در یک صفحه و مطالب متفرقه دیگر، ذیل ورق آخر ج۱، سرگذشت شهادت شهید ثانی به نقل از خط شیخ بهایی و ظهر آن صورت دعوت‌نامه والی خراسان به شهید اول؛ واقف: مکتبة الامام امیرالمؤمنین علیه السلام، اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۱۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۹×۲۹/۲سم [ف: ۲۱ - ۶۹۵]

۷۲۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۹۸

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق [ف: - ۵۹]

۷۳۰. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۶۵

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق [ف: - ۵۹]

۷۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۷۵-۳۰/۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة ...

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن حسین علی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ ربیع الاول ۱۲۳۲ق؛ مجدول شنگرف، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۷۳۲. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۷

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمدرحیم خوئی، تا: ۹ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ محشی؛ مهر: «افوض امری الی الله محمدقاسم» (مربع)؛ واقف: محمدقاسم بن محمدحسن، شوال ۱۲۴۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۶گ، ۲۲ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۷۳۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۱۱

جلد اول؛خط:نستعلیق،کا: محمد علی بن مرتضی قلیخان ابرقوهی، تا: ۱۲۳۲ق؛ ۳۰۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۷۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اتفق الفراغ یوم الثلثا سادس شهر جمادی الاخر سنه ۹۵۶ حامداً لله تعالی مصلیاً علی رسوله و اله مسلماً مستغفرا اللهم وفق لاکماله و اجعله خالصاً

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد سمیع (حاشیه نگار)، تا: ۱۲۲۹ق (اصل کتاب) و ۱۲۳۲ق (حاشیه)؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی فستقی، ۲۰۶گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۸ - ۱۰۲]

۷۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۴

آغاز: لوجهک الکریم بمحمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین من ال طاها و یس؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از «اجاره» شروع تا کتاب «دیات» در احکام به معنای اخص می‌آید؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد سمیع (حاشیه نگار)، تا: ۱۲۲۹ق (متن) و ۱۲۳۲ق (حاشیه)؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، بوم سرخ، ۲۳۱گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰ سم [ف: ۸ - ۱۰۳]

۷۳۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۸

جلد اول، جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عابدین بن حسن خونساری (جلد اول) و قاسم بن حسن خونساری، تا: ۱۲۳۳ق (جلد دوم)؛ ۱۷۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۷۳۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۳ش

جلد۱؛خط:نسخ،کا:احمد بن محمد علی کرونی اصفهانی،تا: صفر ۱۲۳۳ق؛با جدول؛اندازه:۱۹/۵×۳۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۷۳۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۷۰

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: علی نقی بن سید اسمعیل موسوی، تا: شنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۲۳۳ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: ۱۳۲۸]

۷۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما یدعیه الاخر من الزیاده تم بحمدالله المجلد الاول من ... و یتلوه ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن رمضان علی ابی القاسم، تا: ۱۲۳۳ق؛ محشی با نشان‌های شیخ جعفر ره، منه ره، ع ل ل، شیخ علی، لمحرره ابوالقاسم بن محمد ابراهیم لاریجانی طهرانی، محمد باقر ره، ابوالقاسم، شرح قواعد، احمد، شرح تجرید، دروس، ملا محمد سراب؛کاغذ:فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۲۲ سطر (۹/۷×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۶۴]

۷۴۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۳۳
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: مرتضی، تا: ۲۹ ربیع الاول ۱۲۳۳ق؛ ۲۱۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۲ - ۵۱]

۷۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم الجلد الاول ...
جلد اول از کتاب طهارت تا کتاب مساقات؛ خط: نسخ، کا: رجبعلی بن محمد علی بن کلبعلی جابلقی کمره‌ای، تا: ۱۲۳۳ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۳۷۳]

۷۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۶
جلد اول و دوم؛ خط: نسخ تحریری، کا: ابوالحسن بن ملا ابوالقاسم، تا: ۱۲۳۳ق؛ تملک: حاج ملا ابوالقاسم؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۲۴۶گ، ۳۰ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۷۴۳. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۵۲
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسن کناری الاصل گلدره‌ای المسکن، تا: ۲۲ رمضان ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۴۷]

۷۴۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۹۵
آغاز: المتوسط والمنتهی تقربت ... وسمیته الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم الجزء الاول ...
آغاز کتاب تا آخر کتاب المساقاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۳ق؛افتادگی:آغاز؛ محشی از «زبدة» و «دروس» و «زین» و«سلطان»؛ جلد: مقوای قرمز، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۶]

۷۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة
ج۱ ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ محشی؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۴]

۷۴۶. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۴۱
خط: نسخ، کا: محمد باقر ابن ملا محمد جورسی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: بلده طیبه کربلای معلا؛ مصحح، محشی از: شیخ جعفر، نهایه، سلطان منه و بعضی بامداد؛ مهر: «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم-اراک»، «عبده الراجی حسن» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوای ابری، ۲۰۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۶۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۶۵]

۷۴۷. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۱۶
جلد ۲ (مسکو)؛ خط: نسخ، کا: علی محمد، تا: ۱۲۳۳ق؛ محشی از «سلطان العلماء»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۲۳۵گ، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: - ۲۴]

۷۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۱
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ جلد: گالینگور سبز یشمی، ۲۶۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۲]

۷۴۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۸
نیمه دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۶ شوال ۱۲۳۳ق؛ تملک: ابوالقاسم ملاآقای ورنوسفادرانی در همان تاریخ؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۸۹۹]

۷۵۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۱/۲-۶۴۱۷
خط: نسخ، کا: عبدالله بن حاجی الله یار دیلمقانی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ ذیحجه ۱۲۳۳ق، جا: کربلا؛ واقف: «شیخ محمد اولیائی»، کاغذ: فرنگی، ۲۹۶گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۷۵۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۸
جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق [ف: - ۱۴۲]

۷۵۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۲۹
جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق [ف: - ۱۴۲]

۷۵۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۱۷-عکسی
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ ثلث، کا: محمد علی بن مرحوم ملا اسماعیل قراچه داغی، تا: یک‌شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۳۴ق؛ محشی با نشانه‌های «منه» و «سلطان العلماء»؛ ۷۶۳ص، ۲۵ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۰]

۷۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۸۶
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: عبد القادر بم محمد، تا: ۱۲۳۴ق [رایانه]

۷۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۰
آغاز: ذی بال فان الابتداء یعتبر فی العرف؛ **انجام:** ما ید عیه الاخر من الزیاده ... برحمته ... الف الف من الصلوه والسلام و التحیه
ج۱؛ خط: نسخ، کا: زین الدین قنبر، تا: شنبه ۴ صفر ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۸۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۶]

۷۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۲
آغاز: برابر جلد۱؛ **انجام:** و ما یدعیه الاخرمن الزیاده ... سنه ۱۲۳۴
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن حسین بن علی اکبر استرآبادی، تا: ذیحجه ۱۲۳۴ق، جا: مشهد رضوی مدرسه نواب؛ محشی؛ واقف: ملا علی اصغر، ۱۲۸۴؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۱]

۷۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۹۵
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: خداویردی [کذا] بن الیاس خویی، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۲۳۴ق؛ محشی از شیخ جعفر، سلطان، احمد، محمد شفیع، شیخ علی، رضی، ابوالقاسم قمی، محمد، جمال، زین الدین، و دیگران با رموز مختلف، مصحح، مقابله شده؛ واقف:

محمد وجدانی، اسفند ۱۳۵۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۱]

۷۵۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۵۸

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: رمضان بن علی گلپایگانی، تا: ۱۲۳۴ق؛ ۱۱۴گ، ۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۶]

۷۵۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۵

جلد ۱؛خط:نسخ،کا:ابراهیم بن کریم شیرازی،تا:۱۲۳۴ق[ف: – ۵۸]

۷۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن حسن علی سراج نوکندی، تا: شعبان ۱۲۳۴ق؛ محشی از «سلطان»، «علی»، «جعفر»، «رضی»، «میرزا محمد»، «زین الدین شهید» و دیگران؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۲]

۷۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۷۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمدعلی بن محراب لاریجانی، تا: رجب ۱۲۳۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۸۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۱]

۷۶۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول ودوم؛ خط: نسخ، کا: عیسی بن شیخ سعد حویزی، تا: شعبان ۱۲۳۴ق؛ محشی از «م د ره» و از کتب فقهی مانند غایة المراد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۳گ، ۲۶ سطر [ف مخ: ۱ – ۲۴۷]

۷۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۵

کامل؛ خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن محمد مهدی یزدی، تا: ۱۲۳۴ق؛ آغاز نسخه جدولی شامل فروض در ارث دارد و در پایان ارثیه منظوم از محمد طاهر قمی دارد؛ اهدایی: غلامحسین صالح زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۳۴۸گ، ۲۲سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۰۷]

۷۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۴۶-۲۷/۱۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: رضا بن میرزا محمد قزوینی الاصل و خوئینی الوطن، تا: ذیحجه ۱۲۳۴ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۴گ، ۲۷ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۲]

۷۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۲۰-۵۴/۱۰

آغاز: له مجری الشرح الفاتح لمغلقه و المقید لمطلقه و المتمم لفوائده

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کربلائی محمد قلی طالقانی، تا: جمعه ۳۰ جمادی الاول ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۶۱]

۷۶۶. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۴۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: احمد بن قنبر، تا: پنج‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۳۴ق، جا: مدرسه زرگریه؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۱۹سم [ف: – ۴۲]

۷۶۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۲ر

خط: نسخ خوش، کا: مهدی بن عبد الرحیم، تا: ۱۲۳۴ق، اندازه: ۲۰×۳۰سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۸]

۷۶۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹۰ش

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: ملا محمد مقیم پسر کربلایی عسکر، تا: ۱۲۳۴ق، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۸]

۷۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۲۳

آغاز: من رحم کالغضبان من غضب و العلیم من علم؛ **انجام:** فلو کان – متظاهراً بالفسق لم یکن له حرمة

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حاجی حسین بفروئی، تا: شعبان ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی، مقابله شده؛ مهر: «التوکل علی الله عبده محمد باقر»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۲۶۴گ، ۳۰ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ – ۱۷۶۳]

۷۷۰. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۶۷

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد برزکی، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۲۳۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: – ۷۴]

۷۷۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۷۲

جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهار شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۳۵ق، قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۳۲۸]

۷۷۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۷۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: نور محمد بن محمد تقی صدرآبادی، تا: سه‌شنبه ربیع الاول ۱۲۳۵ق؛ ۲۳۸گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ – ۷۴]

۷۷۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۶

جلد ۲؛ خط: نسخ جلی، کا: احمد بن رجبعلی نجف آبادی، تا: ۱۲۳۵ق؛ مجدول، محشی؛ تملک: سید عبد العزیز عبدالعظیم موسوی خلخانی کیوی در اصفهان در ۱۲۳۵؛ جلد: مذهب، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: – ۳۶]

۷۷۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۵

جلد ۱؛ خط: نسخ جلی، کا: صادق، تا: ۱۲۳۵ق، جا: خوی؛ مهر: واقف «قال این عبدالله» (کروی)؛ واقف: ملا عبدالله خویی، ۱۲۴۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: – ۳۹]

۷۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۳۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ، کا: مرتضی قلی بن اسماعیل درونی، تا: چهارشنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: آیة الله حسین شاهرودی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۳۴]

۷۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه
ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه دهه اول رمضان ۱۲۳۵ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۹/۲ سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۰]

۷۷۷. فردوس؛ دبیرستان شهید بهشتی؛ شماره نسخه:۱
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
تمام کتاب؛ خط: نسخ، کا: حسن بن کربلایی حسین بن عبدالمجید تونی خراسانی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۵ق؛ مصحح؛ مهر: «کتابخانه دبیرستان فردوسی فردوس» (مستطیل)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۹گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف مخ]

۷۷۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۴۵
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: نصرالله بن محمد مراد، تا: ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۷۷۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۴۵۵
آغاز: برابر جلد ۱
تمام کتاب؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ محشی از سلطان و شیخ علی بر شرایع و آقا جمال و خود شارح و عباراتی از کتب فقهیه نگاشته شده؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۲۴۷ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۶]

۷۸۰. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه:۲۰
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ صفر ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ]

۷۸۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۹۳
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: رمضان علی بن محمد باقر، تا: چهارشنبه سلخ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: آیة الله صادقی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۲ - ۵۰۷]

۷۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۳
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
ج۲؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن حسن بن علی اکبر استرآبادی، تا: ذیحجه ۱۲۳۶ق، جا: مشهد رضوی؛ محشی؛ واقف: ملا علی اصغر، ۱۲۸۴؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن مشکی، ۲۵۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۷]

۷۸۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۱۶
آغاز: عندنا و ان جاز فعله و مجرم علیها ای علی الحایض؛ **انجام:** برابر
از اوایل طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: شکری فرنگی، ۲۲۸ص (۱-۲۲۸)، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: - ۱۳۹]

۷۸۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۸۲
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد دستجردی، تا: ۱۲۳۶ق [ف: - ۵۹]

۷۸۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۵
ج۱؛ خط: نسخ جلی، کا: احمدبن رجبعلی نجف آبادی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مصحح به‌وسیله حسن بن احمد حسینی کاشانی، مجدول مرصع، محشی از شیخ جعفر و جم و سایرین؛ تملک: سید عبدالعزیز عبدالعظیم موسوی خلخانی کیوی در اصفهان در ۱۲۳۵، با مهر «عبد العزیز موسوی ۱۲۲۸» (بیضی)؛ واقف: حاج علی آقا فرامرز، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۳۵]

۷۸۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۹
ج۲؛ خط: نسخ جلی، کا: صادق، تا: ۱۲۳۶ق؛ محشی؛ مهر: کاتب «عبده الراجی صادق» (بیضی)، واقف «توکل علی الله عباس بن علی» (بیضی)؛ واقف: عباس بن حاج ملا علی، ۱۳۱۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: - ۳۷]

۷۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۲۳-۵۴/۱۳
آغاز: برابر جلد ۱
هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد جعفر بحرانی، تا: شنبه ۱۶ ذیحجه ۱۲۳۶ق، جا: شیراز بقعه سید نصرالدین محمد بن امام زین العابدین؛ ۳۱۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۷۸۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۹۶
آغاز: المستأجر من التسلیم تسلط الاجیر علی النسخ و لوظهر فیها فی الاجرة عیب فللاجیر الفسخ و الارش مع العیین؛ **انجام:** برابر
جلد دوم، از کتاب الاجاره تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: حسن بن سید محمد بن سید اسماعیل بن سیدابراهیم بن سید محمود لوزه موسوی، تا: جمعه آخر ربیع الاول ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۵۵گ، ۲۰ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۸]

۷۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۹۴
جزء دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن کهف قربانعلی لاهیجانی، تا: ۱۲۳۶ق، جا: اصفهان؛ محشی با استفاده از قاموس و صحاح و کنز اللغة و توضیحات در ارتباط با عبارات متن در لابه‌لای سطور و حواشی اوراق با امضای «ع ک» و «سلطان العلماء» و «منه»، مصحح؛تملک:محمد بن یوسف؛کاغذ:فرنگی،جلد:تیماج مشکی، ۲۱۱گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۲ - ۳۵۳]

۷۹۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۲۲
آغاز: برابر جلد ۱
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: سید احمد بن جعفر حسینی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ شعبان ۱۲۳۶ق؛ محشی به امضای «سلطان» و «ع ل» و «جم ره»؛ واقف: صبح نساء بنت کربلایی رضی شامرزادی (شهمیرزادی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۸۱]

۷۹۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۱۱

آغاز: برابر
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابن حاج محمد تقی موسوی زنجانی، تا: جمادی الثانی۱۲۳۷ق، جا: اصفهان مدرسه مبارکه؛ محشی به امضای «سلط» و «ع ل» و «زین»؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۸؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۷۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۷۹۲. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۲۳
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد علی دهخوارقانی، تا: ۱۲۳۷ق؛ محشی با نشان «منه ره» و شیخ علی و شیخ جعفر مدظله و جز اینان؛ ۲۲۰گ، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۸]

۷۹۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۶
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید محمد مهدی بن سید محمد جعفر موسوی، تا: ۱۲۳۷ق؛ محشی؛ ۲۲۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۷۹۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲۶
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ شوال ۱۲۳۷ق؛ محشی؛ وقف محمد تقی با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین» (مربع)؛ واقف: محمد تنکابنی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۳۱۹]

۷۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۶
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جزء دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ جمادی الثانی ۱۲۳۷ق؛ تملک: علی بن عباس؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۷۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۴۱
آغاز: ... المعینة المشتملة علی الأجرة المعینة؛ **انجام:** برابر
ج۲، از اجاره تا دیات؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن ابوطالب، تا: دوشنبه ۱ ذیحجه ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۸]

۷۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۱۴
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
ج۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن احمد باشتنی، تا: دوشنبه ربیع الثانی ۱۲۳۷ق؛ محشی؛ واقف: میرزا غلامحسین شریف کرمانی، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۴/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۶]

۷۹۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۳۵
خط: نسخ، کا: حسینعلی بن ابی طالب عقدائی، تا: ۱۲۳۷ق؛ ۴۱۹ص، ۲۳ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۷]

۷۹۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۹
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: صادق بن محمد حسین مشهور به قصاب، تا: ۱۲۳۷ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: محمود، ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۸۰۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۱
جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: یحیی بن عبدالله قزوینی، تا: رجب ۱۲۳۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ [ف: - ۸۹]

۸۰۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۱۳
خط: نسخ، کا: محمد بن خان محمد عطار، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۳۸ق؛ تاریخ وقف: شوال ۱۲۳۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۸۷گ، ۲۲ سطر (۲۱×۳۰/۵)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۶۵۵]

۸۰۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۸
آغاز: المعین بالاسم و الصفة او القصد الذهنی فلواخل بها اواقتدی باحد هذین او بها؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبداله بن جبیب اله مشهدی خویی، تا: ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۲۵۲گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰۸]

۸۰۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۲۶
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: باقر بن نصیری مازندرانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ ۲۰۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۸۰۴. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۵۱
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سلیمان بن قاسم شیروانی، تا: ۳ محرم ۱۲۳۸ق؛ تملک: شریف حسینی در اصفهان در ۱۲۵۶ با مهر «عبده الشریف الحسینی» (بیضی)، سید جواد جواد زاده سال ۱۳۷۰، سید جواد قائنی؛ واقف: جواد زاده، ۱۷ ربیع الاول ۱۳۹۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۴۶]

۸۰۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۴۸-۳۱/۲۸
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
اجاره تا دیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

۸۰۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۸
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمدتقی بن عبدالوهاب هزار جریبی تلمادره‌ای، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجی محمدتقی» (بیضی)؛ جلد: روغنی، ۲۲۷گ، ۱۹ سطر [ف مخ: ۹۴]

۸۰۷. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه:بدون شماره
تمام کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ اندازه: ۲۱×۳۰سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۵۱]

۸۰۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره
جلد ۲؛ کا: حسین علی بن باقر بن علی اصغر مراغه‌ای، تا: چهارشنبه ۲۲ شعبان ۱۲۳۹ق، جا: کرمانشاه مدرسه شاهزاده [دلیل

المخطوطات: ۱ – ۲۳۳]

۸۰۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۱

انجام: ويقول على صاحب الزرع حفظه وكان يضمن ماافسدته ليلا وروى ذلك

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ ذیحجه ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ ۳۲۵ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱– ۳۰]

۸۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۱۳

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن دوست محمد خراسانی قاینی، تا: ۲۵ شوال ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۹۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۰/۲×۳۱سم [ف: ۱ – ۲۵۰]

۸۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۵۸–۵۸/۸

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالصمد بن محمود الویری، تا: ۱۲۳۹ق، جا: ساوه؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح در تاریخ ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۶۸؛ ۱۶۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ – ۲۱۵۶]

۸۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: بنیامین کنعانی، تا: ۱۲۳۹ق، برای میرزا محمد ولی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج حنایی، ۲۵ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۵ – ۶۴]

۸۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۶۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ کاغذ: فستقی و فرنگی فلفل نمکی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۸۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۱/۸سم [ف: ۱ – ۲۵۰]

۸۱۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۹۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ملا یارعلی مافی، تا: ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ – ۳۵۵]

۸۱۵. دزفول؛ مدرسه نبوی؛ شماره نسخه:بدن شماره

جلد دوم؛ کا: محمد تقی بن غلام علی دزفولی، تا: جمعه ۲۶ جمادی الاول ۱۲۴۰ق [مخطوطات دزفول: – ۵]

۸۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما يدعيه الآخر من الزيادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و كرمه

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ واقف: آیة الله حسین شاهرودی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۳سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۲۳]

۸۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۶۴–۵۱/۲۴

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالرزاق محمد فراهانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ ۲۶۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ – ۲۱۵۳]

۸۱۸. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۲۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمدبن سلطان ایلالی هزار جریبی، تا: ۲۰ شوال ۱۲۴۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۴ سطر [ف مخ: – ۹۴]

۸۱۹. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غيره و عدم انتقاله و ملك الغير له وفى المدة يحلف المنكر الاصاله عدم ما يدعيه الاخر الزيادة تم

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالجلیل، تا: شعبان ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [اوراق عتیق: ۱ – ۹۱]

۸۲۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۳

کامل؛ خط: نسخ، کا: ملا عابدین درویش علی کاشانی، تا: شنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۴۰ق، اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی تیماج آلبالویی، ۲۶۴گ، ۲۶ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۲۰۷]

۸۲۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵

جلد ۲، از اجاره تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد احمد خوانساری، تا: دوشنبه ۱۳ صفر ۱۲۴۰ق؛ تملک: علی و محمد علی موسوی حسینی، عبداللطیف حسینی ناظم الشریعه در ۱۳۲۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۳۱ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: – ۵۵۶]

۸۲۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۰۸ – ج

جلد دوم، اجاره تا پایان؛ خط: نسخ، کا: احمد بن مهدی بن محمد ابراهیم جدلی، تا: ۴ شعبان ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،۳۶۲گ،۱۷سطر(۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۵۹]

۸۲۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۳

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین بن باقر دامغانی، تا: ۱۲۴۱ق و ۱۲۴۲ق؛ مصحح؛ محشی؛ مهر: «وقف نموده ملا محمد شیخ الاسلام دامغانی» (بیضی)؛ واقف: محمد بن حسین بن باقر دامغانی، ۱۲۷۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۹گ، ۲۲ سطر [ف مخ: – ۹۵]

۸۲۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۹/ش-۱۰۹

جلد اول؛ کا: ابوالقاسم بن میرزا رضای قزوینی، تا: چهارشنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۷۰ص، ۱۵ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۲ – ۱۵]

۸۲۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن ابراهیم ساکن البرز از توابع کزار، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۱۷۰گ،۲۶سطر،اندازه:۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۵]

۸۲۶. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن حسین خان گیلانی لنگرودی، تا: دهه دوم صفر ۱۲۴۱ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: – ۵۴]

۸۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۸۱/۵

آغاز: الاتصال به وان بقی الاسم و یدفعها مع اصاله بقاء النجاسة ان المطهر بغیر الماء شرطه وصول الماء الی کل جزء من النجس؛ **انجام:** مأولا الی المیت و الجنازه متقر باو فی اعتبار نیة الوجه من وجوب و ندب.

کا:علی نقی،تا:۱۲۴۱ق؛افتادگی:آغاز و انجام؛جلد:تیماج تریاکی، ۱۸گ (۸۱-۹۵ و ۱۰۱-۱۰۳)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۵۳]

۸۲۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۳

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۱۵۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۸۲۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: آقا بابا بن حاجی مظفر، تا: ۱۲۴۱ق؛ مصحح، محشی، نشانی خواندن آن ابتدا به تاریخ ذیقعده ۱۲۵۸ و انتها پنجم ربیع الثانی ۱۲۶۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۱۵]

۸۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: محمد علی بن عبدالکریم مشهور به فاضل مروزی، تا: ۱۲۴۱ق، جا: مشهد رضوی؛ محشی از «میرزا ابراهیم بن خلیفه سلطان» و «شیخ جعفر» و «سلطان»؛ واقف: احمد دولت آبادی، آبان ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۴۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۰]

۸۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲، از ابتدای اجاره تا انتهای دیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: جمعه ۲۹ صفر ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۶]

۸۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۹ شعبان ۱۲۴۱ق؛ تاریخ وقف: به تاریخ ۱۲۷۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [ف: ۳ - ۱۸۲]

۸۳۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۲۹

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ مجدول، به مصحح، محشی بعضاً از خلیفه سلطان؛ تملک: غلامرضا طباطبائی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۵۴]

۸۳۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۲۹

جلد دوم؛ خط: نسخ نازیبا، کا: خلیل بن عیسی سوادکوهی، تا: ۱۲۴۱ق، جا: کرد آسیا؛ واقف: زینب بنت طیب بیگ، ۱۲۴۶ ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۱۸ سطر [ف: ۱ - ۱۳۹]

۸۳۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین حسنی مازندرانی، تا: ۱۲۴۱ق؛ با یادداشت صورت مکاتبه سلطان خراسان علی بن مؤید به شهید اول؛ ۲۴۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۸۳۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۰۲

خط: نسخ، کا: محمد جعفر ساوجبلاغی نظر آبادی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۲۴۴گ، ۲۴سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۸۳۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۳

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: قاسم بن علی قهپایه، تا: ۱۲۴۱ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۵۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۷]

۸۳۸. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۹

خط: نسخ، کا: نورالدین بن ابوالحسن دزفولی اصفهانی، تا: ۵ ربیع الاول۱۲۴۱ق؛ واقف: سید رضا بن سید نورالدین، محرم ۱۲۷۵؛ ۲۵۶گ، ۲۱سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۶۵]

۸۳۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۹

جلد اول؛ بی کا، تا: ۱۲۴۱ق [ف: - ۱۴۲]

۸۴۰. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد ۲؛ کاتب: محمد مهدی بن محمد حسین رهقی، تا: شنبه غره رجب ۱۲۴۲ق [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۱۹]

۸۴۱. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ زیبا، کا: ابن اسماعیل بن ابراهیم، محمد باقر خوانساری، تا: ۲۲ شعبان ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ۳۶۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲ - ۹۷]

۸۴۲. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ درشت، کا: محمد حسن بن علی اکبر خوانساری، تا: ذیقعده ۱۲۴۲ق؛ محشی از حاشیه آقا جمال خوانساری و سلطان و نیز مسالک از مؤلف مطالبی با تعبیر «منه» نقل شده، در آغاز آن نامه علی بن مؤید به شهید اول؛ ۳۴۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲ - ۹۷]

۸۴۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۹۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد جعفر الموتی ساکن برک (محال الموت قزوین)، تا: ۱۲۴۲ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۸۴۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۴۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فی هنا فلنختم الکلام و الحمدلله رب العالمین

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: صفر ۱۲۴۲ق؛ با مهر: «عبده الراجی محمد حسین» (بیضی)؛ واقف: حاج محمد حسین تاجر شهیر به طوطی، ۱۲۴۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۵۱]

۸۴۵. قوچان؛ سلطان ابراهیم؛ شماره نسخه:۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی

مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیاده
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: غلام رضا بن محمد علی باجلان، تا: دوشنبه ۲۳ ذیحجه ۱۲۴۲ق، جا: مشهد رضوی مدرسه خیرات خان؛ محشی به امضاء «منه» و «ع ل»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶×۳۱سم [ف مخ]

۸۴۶. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۳۹

نصف اول؛ کا: زین العابدین بن محمد حسین، تا: پنج‌شنبه ۲۶ رجب ۱۲۴۲ق؛ وقف کتاب به خط محمد سعید حسینی تنکابنی با مهر «عبده الراجی محمد تقی» [ف: - ۱۱]

۸۴۷. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۸

جزء اول؛خط:نسخ،کا:حسن بن نصیر،تا:جمعه روز غدیر ۱۲۴۲ق، جا: اصفهان؛ ۲۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۸۳]

۸۴۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۵۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن مرتضی حسنی، تا: ۱۲۴۲ق؛ واقف: مصطفی قلی بادکوبه، سلخ شعبان ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۸گ، ۳۱ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: - ۲۹۵]

۸۴۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۲۹

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: صادق موسوی الدازچری (کذا)، تا: ۱۲۴۲ق؛ محشی؛ واقف: حاج ملا عبدالوهاب قزوینی، جلد: تیماج سیاه، ۲۱۵گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۴۰]

۸۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۷۶

کتاب دوم، اجاره تا دیات؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن احمد عبدالرحیم قزوینی، تا: شوال ۱۲۴۲ق، برای میرزا عبدالله؛ مهر: «قال انی عبدالله آتانی الکتاب»، «یا ابا عبدالله»، «و اتخذو امن مقام ابراهیم مصلی»؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۱۸سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۴۶]

۸۵۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۹

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق [ف: - ۵۸]

۸۵۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۲۹

آغاز: قبیل التیمم فانه لما دل علی جلائل النعم واصولها ذکر الرحیم لیتناول ما خرج منها الله احمد جمع بین التسمیة
جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد هادی بن افضل، تا: یک‌شنبه ۲۸ رجب ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ تملک: حاجی آقا بن ملا ابراهیم واعظ دامغانی، وقفنامه کتاب ازهمو به سال ۱۳۰۹ با مهر «عبده الراجی حاجی آقا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۵گ، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۵]

۸۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولواختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۲ق؛ مصحح، محشی از سلطان العلماء؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۱۸۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۹]

۸۵۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۶۵

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: سید عبد الرحیم بن سید عبد الکریم، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۴۲ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۸۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۶۷

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۳۸گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۲۶۵]

۸۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰

آغاز: و التحمید فی الابتداء جریاً علی قضیة الامر؛ **انجام:** پایان در میان فصل چهارم از کتاب الوصیة، افتاده و برابر است با یازده سطر مانده از پایان کتاب الوصیة موجود: لأن اقل الامرین ان کان اجرة المثل فلا عوض لعمله شرعاً
از کتاب «اجاره» تا کتاب «دیات»؛ خط: نسخ، کا: کاظم بن عبدالحسین اردبیلی، تا: ۱۲۴۲ق، جا: اصفهان مدرسه جده؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی از «شرایع»، «ریاض»، «نهایه»، «سلطان العلما»، «شیخ جعفر»، «شیخ علی»، «عمیدی»، «ع ل»، «جمال»، «حدیقه»، «مسالک»، «ایضاح»، «منه»، «زین الدین»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۹گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵ سم [ف: ۱۱ - ۳۹۰]

۸۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۳۷

جلد اول، از ابتدای طهارت تا آخر مساقات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ مصحح، محشی با نشان‌های همچون «سلطان، سلطان العلما رحمه الله، احمد، ملا احمد اردبیلی ره، جم، آقا جمال رحمه، ع ل، شیخ علی ره، منه «ره»؛ مهر: نگارنده «عبده الراجی محمد رضا الحسنی، ۱۲۲۳» (چندپهلو)؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۵۷]

۸۵۸. همدان؛ اوقاف (کتابخانه) همدان؛ شماره نسخه:۲

کا: محمد علی بن سید محمد موسوی لاریجانی مازندرانی، تا: دوشنبه ۲۲ رمضان ۱۲۴۳ق، جا: اصفهان [نشریه: ۵ - ۳۴۹]

۸۵۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۰

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن نظر محمد فومنی، تا: ۱۲۴۳ق [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۸۶۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن صادق فراهانی مشک آبادی،تا:۱۲۴۳ق؛۱۵۴گ،۲۳سطر،اندازه:۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۸۶۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۱۰

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: نجفعلی بن حیدر، تا: ۱۲۴۳ق؛ ۲۳۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۸۶۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۶۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد یوسف گیلانی، تا: دوشنبه ۱۰ رمضان ۱۲۴۳ق؛ محشی از عبد الغنی بن عبد الرزاق تنکابنی به خط خودش، در صفحه اول فائده‌ای منقول از میر محمد حسین حسینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۲۲ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۹۲]

۸۶۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۸

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: غلام علی بن علی مردان، تا: شنبه شعبان ۱۲۴۳ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۸۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۷۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: اصفهانی، محمد تقی بن محمد باقر، تا: ۱۲۴۳ق [رایانه]

۸۶۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۵

ج ۱؛ خط: نسخ، کا: نوروز علی بن کربلائی باقر بسطامی مشهدی، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۳ق، جا: مشهد رضوی مدرسه صالحیه؛ واقف: سید سعید؛ کاغذ: فستقی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۹۸]

۸۶۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۸۳

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: نوروز علی بن ملا رمضان علی، تا: ۱۲۴۳ق، ؛ محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۲۳۰ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم [ف: ۱ - ۴۷۸]

۸۶۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۶۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۴۴ق؛ جلد: گالینگور، ۱۴۴گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۱۸۹]

۸۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۷۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ،کا:محمد حسن بن علی برزقانی، تا: یک‌شنبه ۱۰ شعبان ۱۲۴۴ق؛مصحح، مقابله شده، محشی؛ واقف: سید ضیاءالدین تقوی بهبهانی شیرازی، دی ۱۳۶۷؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲۱/۱- ۷۳۴]

۸۶۹. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** علی شرط الصحة فی بعض محترزاتها فلا یصح رهن المنفعة

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میری بن نظر علی لاریجانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۲۳ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۸۷۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۰۸

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول، طهارت تا آخر مساقات؛ کاتب: عبدالهاشم بن عبدالحسین دوردکی نوری، تا: ۱۲۴۴ق، در حضور میرزا محمد تقی نوری؛ مصحح، محشی به رمزهای «منه ره» و «للسید الاستاد ره» «ق»و «جمال ره» و «سلطان ره»، از روی نسخه ابن میرزا محمد حسینی (کتابت شده در ۱۱۱۴ ق) استنساخ شده است؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۸/۵/۲۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۸۷۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۹۲

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حسن بن محمد مقیم بن محمد رفیع بن محمد زکی حسینی خلخالی، تا: ۱۲۴۴ق، جا: اصفهان مدرسه جدة؛ مصحح، با بلاغ مقابله، محشی به رمزهای: «نعمة الله» و «جمال» و «سلطان ره»؛ واقف: ابوالفتح علوی خلخالی، جلد: تیماج روغنی مذهب، ۲۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۸۲]

۸۷۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۷

طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم، تا: دوشنبه ۴ شعبان ۱۲۴۴ق؛ محشی با نشان «ع ل سلمه الله، شیخ بهاء الدین محمد رحمه الله، سلط ره»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مینا کاری مقوایی، ۲۴۲گ، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۵۵۶]

۸۷۳. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۳

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: سید علی بن میرمهدی جیلانی، تا: جمعه ۱۷ صفر۱۲۴۴ق؛ تملک: محمد حسین بن محمد علی رشتی مدعو به ملامیرزا جان مورخ پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۲۴۵، آقا میرزا حسن خلف مرحوم مغفور ملامیرزا جان؛ ۳۵۰ص، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۷]

۸۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۲۲

آغاز: علی العین قال بعتك هذه الدار شهرا مثلا بکذا بطل لافادته نقل العین؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از کتاب اجازه و سبق و رمایه تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با امضای م ح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۰گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۳۳]

۸۷۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۳۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ملا میرزا ابن ولی سرجهانی، تا: ذیحجه ۱۲۴۵ق؛ محشی؛ اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۴۸]

۸۷۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۹۹

ج ۱؛ خط: نسخ، کا: قدیر بن قاسم، تا: ۱۲۴۵ق [چند نسخه-ف: ۳۲۳]

۸۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۰۶

جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲ صفر ۱۲۴۵ق؛ اهدایی: علیرضا وثوق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۰۱گ، ۲۴ سطر

(۱۱×۱۶))، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۰۲۷]

۸۷۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۳

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ جلی، کا: مصطفی بن مرشد قلی ساکن قریه یامچی، تا: ۱۲۴۵ و ۱۲۴۶ق؛ مصحح، مقابله شده به‌وسیله مصطفی نخجوانی سنه ۱۲۴۹ در کربلا مدرسه حسین خان سردار، در صفحه اول نامه علی بن مؤید به شهید اول؛ تملک: ابوالقاسم صدرکی با مهر «المتوکل علی الله عبده ابوالقاسم» (بیضی)؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۳۸]

۸۷۹. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴

انجام: و اخبار المساواة أشهر و یضرب الشارب و من فی معناه عارياً مستور العورة

خط: نسخ، کا: محمدبن اسماعیل موسوی گوگدی جرفادقانی، تا: یک‌شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: – ۲۵]

۸۸۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۷

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن میرزا علی، تا: ربیع الثانی ۱۲۴۵ق؛ محشی؛ اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۶۹]

۸۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج ۱؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: عزیزالله، تا: جمعه سلخ جمادی الثانی ۱۲۴۵ق، جا: تبریز؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۱۸]

۸۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الجزء الاول من الروضه البهیه فی شرح ... فی ید المذنب العاصی ... من شهور سنه ۱۲۴۵

ج ۱؛ خط: نسخ، کا: ابو تراب موسوی لواسانی، تا: ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۱۹۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۸]

۸۸۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶/۱

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی، تا: رمضان ۱۲۴۵ق [نشریه: ۱۱ – ۸۹۹]

۸۸۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی، تا: پایان ذیحجه ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ – ۸۹۹]

۸۸۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۶۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن ملا زین العابدین، تا: ۶ محرم ۱۲۴۵ق؛ ۲۳۶گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ – ۷۱۳]

۸۸۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۷۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیقعده ۱۲۴۵ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: حسن بن ابوالحسن نصیری اصفهانی به سال ۱۳۲۴ش؛ ۲۸۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲ – ۴۹۵]

۸۸۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۵

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی، تا: سه‌شنبه سلخ ذیحجه ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲ – ۵۱۵]

۸۸۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسین کاشانی، تا: ۱۵ رمضان ۱۲۴۵ق؛ ۱۶۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲ – ۵۱۵]

۸۸۹. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۳۰

آغاز: بسمله کتاب الرهن و ارکانه اربعة الاولی فی بیان الرهن و شرائطه و هو لغة الثبات؛ **انجام:** و یمکن ارجاع کلمات القوم الی اعتبارها مطلقا فلاخلاف فی المسئلة بحمدالله تعالی.

جلد ۲. از کتاب رهن تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ اهدایی: ورثه مرحوم محمد علی ایمانی نوبر در مرداد ۱۳۴۸ش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱۲ص، ۳۱ -۳۳ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۲۹]

۸۹۰. دزفول؛ مدرسه نبوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول؛ کاتب: محمد رفیع بن محمد رحیم رودباری، تا: شنبه جمادی الثانی ۱۲۴۶ق، جا: اصفهان مدرسه جدیده [مخطوطات دزفول: – ۵]

۸۹۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۹۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید حسین بن صالح موسوی، تا: ذیحجه ۱۲۴۶ق؛ واقف: محمد سلیم بن امیر برهان موسوی زنجانی، ۱۲۴۶؛ ۳۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۳- ۶۶۸]

۸۹۲. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۲۴

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۴۶ق؛ ۳۴۵ص، ۲۳سطر (۱۱×۱۹/۵))، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۴۶]

۸۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۸۱۸

آغاز: برکبتیها و تبدأ بالقعود و تفترش ذراعیها حالته؛ **انجام:** و التحقیق ان الاحادیث من الطرفین غیر نقیة الأسناد و ان خبر التنصیف

ج ۱–۲؛ خط: نسخ، کا: مکی بن علی بن هاشم موسوی، تا: ۱۸ شعبان ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: حنایی، ۳۱۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۷/۷سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۹۳]

۸۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۷۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج ۱–۲؛ خط: نسخ، کا: طهماس بن عموی خیارجی، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۴۶ق؛ مصحح، محشی از سلطان العلما و میرزا محمد دیلماج و دیگران، با یادداشتی درباره کیفیت شهادت دو عالم بزرگوار شهید اول و ثانی، به نقل از کتاب بدرالملوک تألیف احمد بن حسن عاملی و نیز گفته شیخ بهائی درباره شهادت

شهید ثانی؛ واقف: یار محمد خان افشار، خرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۴۷گ، ۲۴ و ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۸۱]

۸۹۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۵۹

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علیرضا، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۲۴۶ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۰ ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۸گ، ۲۱ سطر [ف: ۱ – ۱۴۰]

۸۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۴

انجام: و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة.

جزء اول، طهارت تا مساقات؛ خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن نادعلی، تا: ۱۵ صفر ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۱۳۴گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۰۷]

۸۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۹۹–۳۸/۱۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

از اجاره تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۲۶ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۸]

۸۹۸. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمدیوسف بن قربانعلی واتکانی، تا: ذیقعده ۱۲۴۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۳گ، ۱۹ سطر [ف مخ: – ۹۴]

۸۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۰۳–۵۳/۱۳

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم، از اول کتاب الاجارة تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن ملا حسین ملاباشی، تا: ۵ شعبان ۱۲۴۶ق؛ ۲۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۴ – ۲۱۵۸]

۹۰۰. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰

خط: نسخ، کا: سید علی بن حاج میر عبدالمطلب طباطبائی یزدی اردکانی، تا: دهه دوم صفر ۱۲۴۶ق، جا: کربلا؛ ۳۲۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۸]

۹۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لا صالة ما یدعیه الاخرس من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن کربلائی علیار، تا: پنج‌شنبه ۷ رجب ۱۲۴۶ق؛ محشی؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲۷/۲ – ۸۷]

۹۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۸

جلد اول؛ خط: نسخ خوش، کا: ابن کربلایی تقی عبدالکریم اشکوری، تا: چهارشنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۴۶ق؛ محشی با نشان «رحمة الله»، «ع ک»، «ح»، «م ک»، «قم»، «سلطان»، «ف ض»، «بدرالدین صح»، «جم»؛ مهر: «یا کریم»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۷گ، ۲۰ سطر (۹×۱۹/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۱ – ۲۲۹]

۹۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۹

جلد دوم؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه» و «ع-ل» و «سلطان»، مطلبی در معرفی تصنیفات فارسی فاضل اصفهانی توسط آقا هادی به همراه یادداشت مالکیت آقا سید رضی مازندرانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۹گ، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۳ – ۱۹]

۹۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۸

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق، جا: اصطهبانات؛ مصحح، محشی با امضای «منه رحمه الله»، «سلطان رحمه الله»، «جم (آقا جمال) ره»، «شیخ جعفر رحمه الله»، «عبد الله» «ع ک ره» و «عبد الله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۳۸۱گ، ۳۵ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۲ – ۳۱۱]

۹۰۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۲۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۴]

۹۰۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۷

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۲۸۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۴]

۹۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۳۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۷ق؛ اهدایی: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۳۸گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۴ – ۱۴۷۷]

۹۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۷۶/۱–۸/۸۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** فلاضمان لانه محسن وبه قطع فی التحریر تمت المسئلة المتعلقة بهذا المقام و الحمدلله المتعالی و الصلوة علی السید الکریم القمقام محمد المصطفی وعلی آله و عترته النجباء الکرام.

از اول تا آخر؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: محمد مهدی بن محمد صادق خوانساری، تا: یک‌شنبه ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۴۷ق؛ از کتاب عتق تا آخر شرح لمعه تنها مسائلی که آقا جمال بر آنها حاشیه دارد تحریر شده و همه متن شرح لمعه آورده نشده، مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳۲گ [ف: ۴ – ۲۱۵۲]

۹۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد حسین کاشانی، تا: ۱ ربیع الثانی ۱۲۴۷ق؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۰۱]

۹۱۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ صفر ۱۲۴۷ق، جا: اصطهبانات؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۷۱]

۹۱۱. دزفول؛ مدرسه نبوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد دوم؛بی کا،تا: شنبه ۱۱ رمضان ۱۲۴۷ق [مخطوطات دزفول: – ۵]

۹۱۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۹۴

جلد دوم؛ بی کا، تا: ۱۲۴۷ق [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۶]

۹۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۷

ج ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر استرآبادی، تا: محرم ۱۲۴۷ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۱۹۵گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳ – ۹۴۷]

۹۱۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد نصیر بن محمد علی نوری اوزرودی الکانی، تا: سه‌شنبه ۲۴ ذیحجه ۱۲۴۸ق، جا: تهران؛ محشی با امضاء «لکاتبه، نهایه، آقا جمال ره، سلطان، مختلف، ع ل، و ...»؛ واقف: شیخ جلال الدین اسلامی، تیر ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۸گ، ۲۳ سطر(۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: – ۱۴۲]

۹۱۵. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد ۲؛ کا: علی بن رضا، تا: ۱۲۴۸ق؛ دو قصیده از شیخ عبدالعزیز و میرزا حاج محمد بیدل [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۳۳]

۹۱۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۳

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: رضا قلی بن حاج محمد تقی، تا: ۱۲۴۸ق [ف: – ۵۸]

۹۱۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۶۴

خط: نسخ، کا: رحیم بن عاشور جیلانی فومنی، تا: ۱۲۴۸ق[ف:۵۹]

۹۱۸. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۸۴

آغاز: برابر جلد ۱

کا: ابن حاجی محسن بیدگلی، تا: ۲۹ رجب ۱۲۴۸ق؛ مجدول شنگرف؛ مهر: «محمد زمهدی دارد امید شفاعت ۱۲۲۶» (بیضی)؛ وقف اولاد ذکور ملاغلامرضا آرانی است؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۸۵گ، ۲۵ سطر [ف مخ: – ۷۹]

۹۱۹. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۵۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمدعلی آولی (؟) بیدگلی، تا: ۱۱ محرم ۱۲۴۸ق؛ مجدول؛ به فرزندان ذکور ملا غلامرضا وقف شده؛ مهر: «دارد امید شفاعت محمدمهدی ۱۲۲۶» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، ۲۵ سطر [ف مخ: – ۷۹]

۹۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۹۵-۲۱/۱۵

آغاز: و فی تقدیر غیره معنی فقط و قدم التسمیة لما نطق به الکتاب واتفق علیه اولوا الالباب و ابتدا فی اللفظ باسم الله؛ **انجام:** وهذا ما انتهی الینا من حکایة مدینة النحاس بالتمام و الحمدلله علی اوله وآخره وظاهره وباطنه وصلی الله علی خیر خلقه محمدوآله وعترته ... حکایات عجیبة من کل شیء اکتفی بها لغایة التعجیل

جلد اول؛خط:نسخ،کا:پاک شده،تا:۱۲۴۸ق، جا: کاشان؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۷ سطر [ف: ۴ – ۲۱۶۰]

۹۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۹۴-۳۷/۸۴

آغاز: برابر **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن عبدالله موغاری، تا: پنج‌شنبه ۶ محرم ۱۲۴۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ – ۲۱۵۴]

۹۲۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولواختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار مااخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد تقی رضاقلی آشتیانی، تا: ذیقعده ۱۲۴۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۲۹]

۹۲۳. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۵

جلد دوم. از اول کتاب اجاره تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن جویمی (گویمی)، تا: ۱۲۴۸ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ – ۲۱۴]

۹۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۷۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** آخر کلام شارحه ...

جلد دوم از کتاب اجاره تا دیات؛ خط: نسخ ریز، کا: محمد رسول بن کربلائی اسماعیل بن آقا جان تبریزی، تا: ۱۲۴۸ق؛ محشی با نشان «منه، تهذیب، مالک، ع ف، سید باقر رشتی طو عمره، ع ق، ع ل»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه چرم مشکی، ۱۵۳گ، ۲۶–۲۷ سطر (۸/۶×۲۰/۶–۲۱/۴)، اندازه: ۱۸/۶×۲۸/۶سم [ف: ۱۷ – ۱۰۹]

۹۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۲۴

انجام: مانند نسخه‌های چاپی (در پایان کتاب المزارعه گ ۲۳۴پ)

جلد اول؛ خط: نسخ نزدیک به ثلث، کا: علی اصغر بن علی اکبر بن مهدی بن زین الدین بن محمد طالقانی، تا: ۱۲۴۹ق؛ مجدول، محشی با نشان «جعفر، ع. ل. ی، آقا جمال، و سلطان العلماء»؛ مهر: «علی اصغر» (بیضی) ۷ رجب ۱۲۵۰؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۲۰/۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۷ – ۵۵]

۹۲۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۸

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن ملا عبدالحی انصاری، تا: ۱۲۴۹ق؛ محشی از ملا محمد ابراهیم قشلائی نگارنده «البحر اللامع»، همراه متفرقاتی از نثر و نظم فارسی و عربی به خط همان ملا محمد ابراهیم در پایان؛ ۱۴۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۴]

۹۲۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۷
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن سید محمد موسوی، تا: ۱۲۴۹ق؛ ۲۳۱گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۹۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۹۵-۳۷/۸۵
آغاز: فرغوا قال لمعتب اعطهم اجورهم ... مسائل الاولی من تقبل عملا فله تقبیله غیره باقل مما یقبله به علی الاقرب لاصالة الجواز؛ **انجام:** برابر
از اجاره تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن عبدالله موغاری، تا: جمعه ۱۲ رمضان ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۱]

۹۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۲۵-۵۴/۱۵
آغاز: برابر جلد ۲
جلد دوم، از کتاب الاجارة تا آخر لمعه؛ خط: نسخ، کا: هدایت الله بن عباسعلی، تا: پنج‌شنبه ۵ رمضان ۱۲۴۹ق؛ ۱۴۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۹۳۰. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۴۷
جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق [ف: - ۵۹]

۹۳۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۵۷
جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ تاریخ وقف: صفر ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج، ۲۰۸گ، ۲۲ سطر [ف: ۱ - ۱۴۰]

۹۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یمکن حملها مالو عقله و سلمه الیهم ففرطوا او نحو ذلک و الاقوی ضمان المفرط منهم دون غیره و الروایة حکایة فی واقعة محتملة للتأویل هذا آخر اللمعة.
دو جلد در یک مجلد؛ خط: نسخ، کا: علی بن احمد یزدی، تا: ۳ شوال ۱۲۴۹ق؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه»؛ اهدایی: نایب کبیر؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۲۶ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۵]

۹۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۸
جلد اول، طهارت تا مساقات؛ خط: نسخ، کا: ابوطالب بن عبدالغفور الاردکانی، تا: ۲ رمضان ۱۲۴۹ق؛ تملک: عبدالرضا مورخ سوم جمادی الاول ۱۳۳۷ و مهر «عبدالرضا»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی با پارچه قهوه‌ای، ۱۵۵گ، ۲۵سطر (۱۰×۲۰) [ف: ۱ - ۲۰۵]

۹۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۹۶
آغاز: هو اهله و ما موصولة و هو اهله صلتها و عایدها؛ **انجام:** لأصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة
جلد ۱، تا انتهای مزارعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: آغاز (برگ نخست)؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۷]

۹۳۵. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۵
انجام: برابر
جلد دوم، از کتاب الاجارة تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: سید هاشم بن مسلم موسوی، تا: ۲۳ شوال ۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۸۹]

۹۳۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۰
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: موسی بن نادعلی حوزی، تا: ۱۲۴۹ق؛ واقف: نرگس بانو، ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹-۲۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: - ۸۹]

۹۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۱۵
نیمه دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ ذیحجه ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۶۸۳]

۹۳۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۱
خط: نسخ، کا: غلام علی بن علی اصغر علی بولاغی دامغانی، تا: ۱۲۵۰ق؛ ۳۶۴گ، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲ - ۵۴۱]

۹۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۴۴
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۵۰ق؛ رکابه‌دار؛ کاغذ: دولت آبادی آبی، جلد: گالینگور، ۱۵۰گ، ۲۶ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۳/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۹۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۷۱
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: علی بن مشهدی صالح شیرازی، تا: شنبه ربیع الاول ۱۲۵۰ق، جا: شیراز؛ محشی؛ واقف: سید ضیاءالدین تقوی بهبانی شیرازی، دی ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۵]

۹۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۳۸
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید باقر بن رضی موسوی ساکن ساری، تا: ۱۲۵۰ق؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده امامقلی» (بیضی)، «عبده امامقلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۵ - ۱۳۹]

۹۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۵۲-۵۱/۱۲
آغاز: برابر جلد ۱
جلد اول تا آغاز کتاب الاجارة؛ خط: نسخ، کا: لطف علی بن آقامحمد گیلانی بارفروشی مازندرانی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ محرم ۱۲۵۰ق؛ ۴۳۲ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۹۴۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۳
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن مشهدی معصومعلی، تا: ۱۲۵۰ق؛ محشی با امضای «منه رحمه الله وامضای ع ک و شیخ علی و سلطان»؛ سید حسین اصفهانی کتاب را به فرزندش سید ابراهیم درتاریخ ۱۲۷۴ق هبه کرده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۶گ، ۲۳ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۶]

۹۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۳۵-۳۷/۲۵
آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۴ صفر ۱۲۵۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۲۲ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۸]

۹۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۹۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محسن بن عبدالله یامچی مرندی، تا: ربیع الاول ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۹۴۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: حسین، تا: ۱۷ شعبان ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۴۵گ، ۲۱ سطر [ف: ۱ - ۱۳۸]

۹۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۲۸

آغاز: برابر جلد ۱

ج۱؛ خط: نسخ، کا: خدابخش بن محمد علی، تا: جمعه ۷ ربیع الاول ۱۲۵۱ق؛ محشی؛ اهدایی: الهی خراسانی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۴۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۱]

۹۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۳

از کتاب طهارت تا مساقات؛ خط: نستعلیق، کا: رمضانعلی بن مؤمن فیروز کوهی، تا: دوشنبه ۱۵ ذیقعده ۱۲۵۱ق؛ محشی؛ مهر: «لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم» (دایره)؛ تاریخ وقف: شعبان ۱۲۷۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳ - ۲۵۶]

۹۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۳۸

ج۱؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق مازندرانی بارفروشی، تا: جمادی الاول ۱۲۵۱ق، برای حاجی میرزا مهدی گیلانی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۴سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۹۵۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۴۰

ج ۲، از کتاب اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر استرآبادی، تا: ۱۳ ذیقعده ۱۲۵۱ق، جا: مدرسه رضویه؛ مهر: «یا امام حسین»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۵۳]

۹۵۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۶۶

از الطهارة تا الدیات؛ کا: احمد بن محمد تقی دارابی، تا: ۱۲۵۱ق؛ تملک: محمد صادق بن محمد تقی جارالله [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۳]

۹۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۷

جلد دوم؛ کا: محمد حسین بن علی محمد، تا: ۱۲۵۲ق؛ همراه با شرح حال شهید ثانی در یک صفحه؛ ۲۰۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۴۰سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۹۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۶۲-۳۸/۸۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نونویس در ۱۲۵۲ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مذهب، محشی با نشان «جم مدظله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۷گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۹۵۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۵۱

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن محمدرضا حسینی هزارجریبی چهاردانگه‌ای سیکائی، تا: ۲۷ شعبان ۱۲۵۲ق؛ مصحح، محشی؛ در برگ اول کیفیت شهادت شهید اول در چهارشنبه ۵ ذیحجه ۱۲۴۳ در کربلا در حالیکه حرم حضرت عباس علیه السلام ۸ ماه بعد به حکم داود خناس محاصره بوده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۵گ، ۲۵ سطر [ف مخ: - ۹۶]

۹۵۵. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۷

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمدحسین، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۱۲۵۲ق؛ مصحح، یادداشتی در صیغه نکاح به خط «حسنعلی لنکرانی» در دهه آخر محرم ۱۲۶۱ آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۱گ، ۲۶ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۹۵۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۵۸

جزء اول، از کتاب طهارت تا کتاب مساقات؛ خط: نسخ، کا: علیرضا لنجانی، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی با نشانه‌های «ام ن رحمه الله»، «س ی م مدظله و عمره»، «ملا احمد»، «آقا جمال ره»، «منه ره»، «۵»، «سلطان رحمه الله»، «ق»، تصحیحا با نشان «صح»، «جم مدظله»، «ذکری»، «ع ع»، «م ح س»، «آقا رضی»، «لع»، «شرایع»، «ح مع»، «۲آ»، «م د ره»، «مسالک»، «دروس»، «و»، «صدر الدین سلمه الله»، «مع»، و «دعاهای مختلف»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۴گ، ۲۲ و ۲۳ سطر (۱۱-۱۱/۵×۱۹-۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸ سم [ف: ۱۱ - ۴۲۲]

۹۵۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۹۷/۲

از طهارت تا متاجر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی با نشان «سلط، جم»؛ اشعاری به خط علی بن ابی طالب پسر ملا محمد صادق ... پسر حاجی ذوالفقار؛ مهر: محمد بن حسین حسنی طباطبایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲۲گ (۹۳ر-۳۱۴پ)، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: - ۲۳۴]

۹۵۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۰۹

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: علی قاجار خلف مهدی قلی خان قاجار قوانلو، ۱۲۵۲؛ ۲۶۹گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۹۵۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۵

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالمجید بن رضا قلی قزوینی خرم پشته‌ای، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۲۰۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۹۶۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از کتاب الاجارة تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: نقد علی بن محمد نبی، تا: پنج‌شنبه ۲۳ محرم ۱۲۵۳ق؛ مصحح، محشی مانند شهید و «ع ل»؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۰گ، ۲۳ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۶]

۹۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۹۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۴ شعبان ۱۲۵۳ق، جا: مدرسه حاجی سفر علی هروی؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۹۶۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۹۱

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن آخوند ملا محمد الوردنه اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۹ ربیع الثانی ۱۲۵۳ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۰۶]

۹۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۹۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲، از اجاره شروع تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد جعفر برزی، تا: چهارشنبه جمادی الثانی ۱۲۵۳ق، جا: مدرسه سنجان یکی از روستاهای کزار؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۲]

۹۶۴. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: ابن کربلایی صفر سواد کوهی، تا: ۱۲۵۳ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: زینب بنت مرحوم عشور کاشی، ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: - ۳۰]

۹۶۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۷

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علی عسکر سلطان آبادی، تا: چهارشنبه ۱۷ رجب ۱۲۵۳ق؛ محشی با رمز «حم ره، ع ل ره»؛ کاغذ: فرنگی، ۲۳۰گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۶۴]

۹۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لا

ج ۱؛ خط: نسخ، کا: شیخ محمد علی بن شیخ جعفر مزینانی، تا: ۱۲۵۳ق،؛ محشی؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۵۳۴]

۹۶۷. تبریز؛ مدرسه ولیعصر؛ شماره نسخه:۳

آغاز: أن یکون العین موقوفة علی الموجر و علی ضوبعده من البطون فیوجرها مدة و یتفق موته قبل انقضآنها فتبطل الأنتقال الحق،؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ]

۹۶۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۷۷

آغاز: کتاب الطهارة الطهارة مصدر طهر بضم العین و فتحها و الاسم الطهر بالضم؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر الزیادة.

جلد ۱؛ خط: نسخ و نستعلیق زشت، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۶ شوال ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ واقف: صدر زاده (ظاهرا)، ۱۳۳۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۶۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۵ - ۵۴۳]

۹۶۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی، تا: ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۰۵]

۹۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: سید مصطفی بن سید مفید استرآبادی کرد محله، تا: ۱۲۵۴ق؛ محشی، با توضیح برخی از اصطلاحات روائی امثال «الصحیح، الحسن، الموثق ...» و نیز ابیاتی از سید مهدی طه درباره برخی از راویان مورد وثوق از جمله زراره، ابان بن عثمان، یونس بن عبدالرحمن و دیگران که روایت از طریق آنان صحیح و مورد قبول همگان است؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی مشکی، ۱۷۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۱]

۹۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۱۲

آغاز: او باحد الأسباب المقتضیة للفسخ و سیأتی بعضها

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن دوست محمد سمنانی، تا: شعبان ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ واقف: فضل الله محقق سمنانی، آبان ۱۳۶۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۹۴]

۹۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۰۰۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد صادق، تا: پنج‌شنبه ۹ شوال ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهدپور، مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۵گ، ۲۱-۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۲]

۹۷۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۶۰

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۲گ، ۲۸ سطر [ف: ۱ - ۱۳۹]

۹۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۰۳-۲۴/۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد صادق موسوی، تا: پنج‌شنبه جمادی الثانی ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه» و «جم»؛ جلد: تیماج سبز، ۱۷۳گ، ۳۵ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۲]

۹۷۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۷۷

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم استر آبادی، تا: ۱۲۵۵ق، جا: مدرسه حاجی شاه محمد؛ تملک: یحیی سیه بازی، میر محمد علی حسینی؛ جلد: تیماج، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: - ۱۴۰]

۹۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۲۹-۱۷/۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲، از اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، کا: حسن بن علی نجف

آبادی، تا: رمضان ۱۲۵۵ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

۹۷۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳۵۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد رضا شهرکی، تا: دوشنبه سلخ محرم ۱۲۵۵ق، جا: شیراز؛ ۳۴۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۶]

۹۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۳۸ - ۴۹۰]

۹۷۹. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۴۰

جلد اول؛ خط: نستعلیق،کا:محمد بن علی اکبر جوینی، تا: سه‌شنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۵۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۷۷]

۹۸۰. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۷۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: باقر بن محمد ابراهیم نجف آبادی، تا: ۱۲۵۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۶۰]

۹۸۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۴۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: آقا میر عبدالله، تا: رجب۱۲۵۶ق، جا: مراغه؛ محشی؛ جلد: تیماج ضربی، ۲۵۲گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۲سم [ف: - ۵۱۶]

۹۸۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۵۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: ۱۲۵۶ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۶۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۲]

۹۸۳. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۸

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن حاجی حسینقلی رودکی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: قزوین مدرسه سردار؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰/۵سم [ف: - ۳۱]

۹۸۴. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۰

انجام: صدق

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۵۶ق؛ مصحح؛ ۲۹۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۱۵]

۹۸۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۲۹

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن ملا محمد رفیع بسطامی، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۱۲۷گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۹۸۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۶۵

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی بن عبدالله موسوی بحرانی، تا: چهارشنبه ۲۴ ذیحجه ۱۲۵۶ق، جا: کودرزکان؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۴۹]

۹۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یضمن صاحب الماشیه جنایتها لیلا لا نهارا علی المشهور و المستند روایه السکونی عن ابی عبد الله (ع) عن ابیه (ع) قال ...

هر دو جزء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با امضای منه، ذکری، سلطان ره و ...؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: تیماج پوست اناری، ۳۱۰گ، اندازه: ۱۹/۶×۲۹/۳سم [ف: ۱۹ - ۱۵۸]

۹۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۷۰-۳۷/۶۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق حسینی، تا: چهارشنبه ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۵۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۸]

۹۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلدین در یک مجلد؛ خط: نسخ، کا: سید حسن بن حاج سید محمد، تا: جمعه ۷ رمضان ۱۲۵۶ق؛مهر:«صراط علی حق نمسکه»؛ اهدایی: وزیری،کاغذ:فستقی،جلد:مقوایی با تیماج تریاکی، ۳۰۰گ، ۲۶ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۹۹۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۱۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ تملک: محمد رحیم خان قاجار؛ ۲۴۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۹۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۱۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** لعنه الله علی اعدائهم ابدالابدین

ج۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۳]

۹۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۱۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد فرزند اسدالله، هزار جریبی، تا: جمعه ۱۴ صفر ۱۲۵۶ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» به تاریخ ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۶گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۹ - ۴۹۸]

۹۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۲۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

ج۱-۲؛خط:نستعلیق، کا: بجنوردی، احمدبن محمد، تا: ۶ جمادی الاول۱۲۵۶ق؛محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۸/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۹]

۹۹۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و عدم انتقاله و ملک الغیر له فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ محشی؛ اهدایی: مهدی پور، ۱۷ ربیع الاول ۱۴۰۲؛ جلد: تیماج، ۲۲۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ - ۳۶]

۹۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، کا: صفی خان کلاتی، تا: صفر ۱۲۵۷ق، جا: اشرف از محال مازندران (مدرسه آخوند ملا صفر علی)؛ محشی از شیخ جعفر و سلطان و احمد و دیگران؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۶]

۹۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۸۶-۳۷/۷۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** یتلوه جزو الثانی من کتاب الاجارة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه محرم ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۱گ، ۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۹۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصة حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة البقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ مصحح، محشی از سلطان؛ مهر: «محمد حسین بن عبدالرحیم» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۸گ، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۹۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۲۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از کتاب الاجاره تاپایان؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: میرزا محمد بن محمد ولیانی، تا: شنبه صفر ۱۲۵۷ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: عبدالوهاب مورخ ۱۸ جمادی الاول ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۱۸]

۹۹۹. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۲۱

جلد دوم؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد بن عبدالصمد، تا: ذیقعده ۱۲۵۷ق؛ ۲۹سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: - ۸۷]

۱۰۰۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۳۰۲

جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۴۲]

۱۰۰۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۶۸

جلد ۲؛ کا: عبدالصمد نفثه، تا: ۱۲۵۸ق؛ محشی [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۴]

۱۰۰۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۳۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۲ - ۳۵۱]

۱۰۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۸۹

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: خراسانی، احمد، تا: ۱۲۵۸ق [رایانه]

۱۰۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما یدعیه الاخر من الزیادة ... الحمدلله الذی وفقنی لاکمالها

خط: نسخ، کا: حسینی قمی، جواد بن علیرضا، تا: ۱۲۵۸ق؛ تملک: زین الدین جعفر زاهدی، شعبان ۱۳۷۴؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۰۵. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۳۷

نصف اول؛ کا: محمد رضا بن محمد باقر بن محمد رضا، تا: چهارشنبه ۲۶ محرم ۱۲۵۸ق؛ ۱۲۶۹ [ف: - ۱۱]

۱۰۰۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۲

کا: شکرالله بن عبدالله مازندرانی نوری، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ [ف: - ۸۹]

۱۰۰۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۲۸

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن محمد بن محسن بن عطاء الله جیلانی،تا:یک‌شنبه۱۵جمادی الاول ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۰گ، ۲۹ سطر (۱۲×۲۵)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۲ - ۳۶۱]

۱۰۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴-۱۲/۱۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

۱۰۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۱۸-۵۴/۸

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم (از کتاب الاجارة تا آخر لمعه)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن ملا عبدالعظیم اشتیانی، تا: دوشنبه ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۵۸ق؛ ۱۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۱۰۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۵۳۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد رفیع بسطامی، تا: ۱۲۵۸ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۳]

۱۰۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۶۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لإصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة؛ تم الجزء الأول من الزوضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة

ج۱؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی فرزند مشهدی عبدالله، شاهسون، تا: ۷ صفر ۱۲۵۹ق؛ محشی از: «سلطان، ملاخلیل، هب و ع ل»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری مشکی، ۲۸۶گ، ۱۵ سطر(۱۲×۲۳/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۹ - ۹۲]

۱۰۱۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۶
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا ابن میر محمد دارابی، تا: ۱۲۵۹ق؛ ۲۶۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۱۰۱۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۸
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابن علی هزار جریبی، تا: ۱۲ محرم ۱۲۵۹ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۷گ، ۲۲ سطر [ف مخ: - ۹۳]

۱۰۱۴. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۱۸
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۵۹ق [ف: - ۲۸]

۱۰۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۸۱/۱-۵۹/۱
آغاز: والتثنیة منصوصة فی البول وحمل المصنف ره غیره علیه من باب مفهوم الموافقة لان غیره اشد نجاسة
جلد اول، از طهارت تا اول اجاره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین بن زین العابدین قمی، تا: جمعه ۲۱ محرم ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۳گ (۱-۲۰۳)، ۲۱ و ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۶۲]

۱۰۱۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۲۲
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن مراد علی جانگداز، تا: ذیقعده ۱۲۵۹ق؛ مصحح، محشی؛ تاریخ وقف: ۱۲۹۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲-۴۰]

۱۰۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۲۰/۲
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ متوسط، کا: اسماعیل بن جمشید بیک شیشه، تا: ۱۲۵۹ق؛ محشی با نشان «۱۲»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج زرد، ۱۷۸گ (۱۹۱ر-۳۶۸)، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۹/۳)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۱۷۲]

۱۰۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۲۶
جلد دوم؛ خط: نستعلیق درشت خط، کا: علی بن عبدالله شاهسون، تا: ۱۲۵۹ق؛ محشی با نشان «۱۲، منه، ق، میرزا محمد، یع، یع، ع ل، دلماج»؛ کاغذ: فرنگی سپید نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۱۶ سطر درشت (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۲/۵×۳۱سم [ف: ۱۷ - ۵۷]

۱۰۱۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۳
ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از مسالک و سلطان و غیره؛ با وقف‌نامه‌ای مورخ ۱۲۵۹ که تولیت آن با حاج ملاحسین طهرانی قرار داده شده [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۱۰۲۰. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ج-۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عفی عنه و عنهم بمنه و کرمه واتفق الفراغ منه.
خط: نستعلیق، کا: حسین بن رضا، تا: ۱۲۵۹ق، جا: محمد آباد درگز؛ با نسخه چاپی مقابله شد از صفحه ۲ تا ۱۲ کسر است؛ کاغذ: کاهی صیقلی سفید، جلد: مقوای چرمی، ۴۸۸ص، ۱۹ سطر(۸×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: - ۵۱]

۱۰۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۶۴
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد ۲؛ خط: نسخ خفی، کا: حسین بن محمد علی قاضی سعید خوانساری، تا: ۱۲۵۹ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: گالینگور، ۱۹۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۳]

۱۰۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۷
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: میرزا عبدالهادی، تا: ۱۲۵۹ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۱۵۷ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۸۰]

۱۰۲۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۰/۲-۶۱۰۱
نیمه دوم؛ خط: نسخ، کا: باقر بن عبدالعلی بیدگلی کاشانی، تا: ربیع الاول ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۲۳ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۱۰۲۴. مشهد؛ مدرسه حاج حسن؛ شماره نسخه:۷
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی پسر علی پسر ابوالقاسم زواره‌ای، تا: سه‌شنبه شعبان ۱۲۶۰ق؛ جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۲۹ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [نشریه: ۷ - ۷۶۴]

۱۰۲۵. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۸
جلد دوم؛ کا: محمد طاهر بن رضا علی بن موسی الموتی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [نشریه: ۷ - ۷۸۰]

۱۰۲۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۷۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر الزیادة.
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسین بن فضل رب ابن امام وردی، تا: رمضان ۱۲۶۰ق؛ محشی؛ واقف: مسیح شاه چراغی، ۱۳۳۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۲۶۹]

۱۰۲۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۴۵
آغاز: لا اله الا انت؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة.
از آغاز تا پایان کتاب مساقات؛ خط: نسخ، کا: مرتضی بن فغانعلی سراج، تا: ۵ ربیع الاول ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۰۶ص، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۲ - ۷۷]

۱۰۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۴۳-عکسی
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، کا: ابوالهادی بن محمد مهدی یزدی، تا: یک‌شنبه ۲۸ محرم ۱۲۶۰ق، جا: کرمان؛ محشی با نشانی «ع»، «ع ر»، «منه»، «سلط»، «سلطان»، «الاستاد مد ظله»، «شیخ جعفر»، «شیخ علی رحمه الله»، رونویس نامه علی بن مؤید سلطان خراسان به شهید یکم محمد بن میک، یادداشت از محمد مهدی در مدرسه

«ابراهیم خان» در کرمان نوشته ۱۲۶۶ق؛ ۵۲۸ص، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۰]

۱۰۲۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۹۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم، تا: ۱۲۶۰ق؛ محشی؛ واقف: ملاعبدالحسین بن عبدالکریم، ۱۲۷۵ق؛ جلد: مشکی، ۲۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۵]

۱۰۳۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو اقاما بینة قدمت بینة اآخر فی المسئلتین

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: بزرگ فرزند شفیع، تا: ۱۲۶۰ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۵۳]

۱۰۳۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد حسین، تا: ۲۱محرم ۱۲۶۰ق، جا: قزوین؛ مصحح، محشی؛ واقف: محمود، ۱۳۲۴؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۱۰۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تراکم الاهوال الموجبة ...

خط: نسخ، کا: رضوی، ابوالقاسم، تا: ۱۲۶۰ق، کاغذ: شکری نخودی، جلد: تیماج خرمایی [رایانه]

۱۰۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۶۳

بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ خریداری از محمد حسین فرید تنکابنی [رایانه]

۱۰۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۹۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

مجلد دوم؛ خط: نستعلیق تحریری خوش، کا: ابراهیم بن محمد حسین، تا: ۱۲۶۰ق؛ مصحح، محشی با نشان‌های «شیخ علی ره، شیخ جعفر ره، منه ره، سلطان ره، احمد ره، تنقیح، صحاح، مجمع البحرین، کنز اللغة»؛ کاغذ: فرنگی، ۲۳۲گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹×۳۰/۷سم [رایانه]

۱۰۳۵. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۵۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمدکاظم بن رمضان هزار جریبی بردی، تا: ۱۲۶۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ۲۲ سطر [ف مخ: - ۹۵]

۱۰۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۴۳-۵۵/۱۳

آغاز: برابر جلد ۱

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حاجی غلام، تا: سه‌شنبه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۶۰ق؛ ۲۹۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۱۰۳۷. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۵۸

آغاز: النجاسات المجتمعة وفی الاثناء یستأنف ولوغسله فی الکثیر؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة ...

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: سید مهدی خلف میر عباس جندقی، تا: رجب ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور زرد، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف مخ]

۱۰۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۴۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۶۰ق؛ محشی؛ تملک: ابوالحسن با مهر «عبده الراجی ابوالقاسم بن محمد» (بیضی)؛ جلد: روغنی، ۲۰۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۱۴۱]

۱۰۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة

ج۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه صفر ۱۲۶۰ق و اندی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۲]

۱۰۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۲

آغاز: بسمله، کتاب النکاح و فیه فصول؛ **انجام:** برابر

جلد ۲، از نکاح تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن الله قلی درگزی، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۲۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۴]

۱۰۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۲۰

آغاز: برابر جلد ۱

جلد۱؛خط:نسخ،بی‌کا،تا:۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۲۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۷]

۱۰۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن خامنه‌ای، تا: دوشنبه رمضان ۱۲۶۱ق، جا: اصفهان مدرسه طالبیه؛ محشی از سلطان العلماء، شیخ جعفر، ملا احمد و دیگران؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۳۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۰]

۱۰۴۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۳

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ جلی، کا: عباس بن کاظم خویی، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳۵]

۱۰۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۴۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ کا: محمد حسن بن محمدخوانساری، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج روغنی قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۹]

۱۰۴۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۰۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ملا مصطفی تفرشی، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۱۴۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۰۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم الجلد الاول ...

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: سید حیدر بن میرزا سید حسین قائنی

بهلجروی،تا:۱۲۶۱ق؛ مصحح، محشی با امضای منه، سلطان جمال ره، علی محمد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۱۵۸گ، ۲۶ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۷۹]

۱۰۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۸۷

آغاز: بسمله. حمدله. کتاب التجاره و هی لغة الکسب؛ **انجام:** لا یسقط الارث بهذا اللعان و ان جوزناه لاسقاط الحد ...

کتب متاجر تا پایان لعان؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد ابراهیم بن میرزا احمد، تا: ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج دارچینی، ۲۲۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۴]

۱۰۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۲۷

خط: نسخ، کا: اسماعیل حسینی کمره‌ای، تا: جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۶سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۱۰۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۳۴-۵۷/۴

آغاز: الخنزیر بل بما لانص فیه ونزح خمس له الدجاج مثلث الدال فی المشهور ولانص ظاهرا علیه

از کتاب الطهارة تا کتاب المساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ جمادی الاول ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۰۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۶۳]

۱۰۵۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۰۴

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: قنبر علی بن علی، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۶۱ق، جا: همدین (همگین)؛ ۲۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۵]

۱۰۵۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۶۷

جلد ۲؛ کا: محمد رضی بن محمد کریم اشتهاردی، تا: ۱۲۶۱ق؛ محشی از محمد اصفهانی، و حسن شعبان کردی [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۴]

۱۰۵۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۵/۱

خط: نسخ، کا: ابوالحسن کلارستاقی من قری کلاردشت، تا: رجب ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف:۱۸۲]

۱۰۵۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۸۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: سید ابوالقاسم بن سامع طباطبائی حسنی حسینی نصرآبادی فراشاهی یزدی، تا: شنبه ۵ ذیحجه۱۲۶۱ق؛ واقف: هاشم طباطبائی فراشاهی، سال ۴۳؛ ۱۶۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۲۵]

۱۰۵۴. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۴۵

جلد اول؛ خط: نسخ جلی، کا: حسن بن عبدالهدی مراغی، تا: جمادی الثانی ۱۲۶۲ق، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: - ۶۴]

۱۰۵۵. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۱۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة

خط: نسخ، کا: محمد حنیفه بن حسینعلی زنجانی، تا: جمعه ۲۲ ربیع الاول ۱۲۶۲ق؛ واقف: حسن علمی زنجانی؛ ۱۷۰گ، ۲۴ سطر [ف: - ۳۹]

۱۰۵۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۸۵

خط: نسخ، کا: محمد موسوی، تا: دوشنبه ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۵گ، ۲۹ سطر (۱۱×۱۱)، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۵ - ۶۵]

۱۰۵۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۰۱

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن رضا قلی، تا: ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۲۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۸سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۱۰۵۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۵۸

آغاز: ابتدی الکتاب کما فی دخلت علیه

جلد یکم؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: دکتر مهدی روشن ضمیر؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۴گ، ۲۶ سطر (۱۷×۲۰)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۱۰۵۹. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۱/۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ واقف: ملا حسین دیوکلایی، رمضان ۱۲۶۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۵گ (۴۶پ-۲۳۰ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: - ۳۱]

۱۰۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر ... سنه ۱۲۶۲

خط: نسخ، کا: مشهدی، محمد حسن بن عبدالله، تا: ۱۲۶۲ق [رایانه]

۱۰۶۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۰۳

کا: ابن میرزا محمد، تا: ۱۲۶۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [رایانه]

۱۰۶۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۹۱

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر موسوی، تا: صفر ۱۲۶۲ق؛ اهدایی:علی شریعتی؛کاغذ:اصفهانی،جلد:مقوایی با تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۲۳ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۱۸۳۵]

۱۰۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۳۱/۴

آغاز: کتاب الطهارة، مصدر طهر بضم العین و فتحها و الاسم الطهر بالضم و هی لغة النظافة و النزاهة؛ **انجام:** و ان نوی الغسل اذ طلع الفجر علیه جنبالا بمجرد و النوم کذلک یکفر من لم یکفر عن احد ...

کتاب الصلوة و کتاب الصوم و بخشی از کتاب الخمس؛ کا: محمد فرزند سلطان العلماء استرآبادی، تا: ۱۲۶۲ق؛ محشی از: احمد فرزند سلطان العلماء به خط خودش، آقا جمال، شیخ صالح؛ جلد: تیماج زرد، ۱۵۷ص (۴۰۶-۵۶۲)، اندازه: ۱۲/۳×۱۶سم [ف: ۱۰ - ۳۴۲]

۱۰۶۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۵۷/۳

بخش اقرار است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق [ف: ۵ - ۲۲۰]

۱۰۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۵۷/۶

بخش میراث؛ کا: نصرالله بن حاجی غفار شیرازی، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق [ف: ۵ - ۲۲۱]

۱۰۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: تاج الدین بن عبدالرزاق مرندی، تا: ۱۲۶۲ق، جا: بناب؛ مجدول؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۰۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۴۹

آغاز: وان نوی به الاجارة وانه یفید نقل المنفعة ایضاً فی الجمله و لو بالتبع فیقوم مقام الاجاره مع قصدها و الاصح المنع و هی لازمة من الطرفین لایبطل الا بالتقائل اوباحد الاسباب المقتضیة للفسخ؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن الله وردی طهرانی، تا: ۱۲۶۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۳]

۱۰۶۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۷

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد علی بن میرزا حسن حسینی لاله آبادی ایمن آبادی، تا: سه‌شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۶۲ق؛ واقف: سید محمد علی بن میرزا حسن حسینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: - ۲۵]

۱۰۶۹. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن ملا محمد زنوزی، تا: ۱۲۶۲ق، جا: زنوز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۲۴]

۱۰۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۴۰

آغاز: برابر ؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۱ شعبان ۱۲۶۲ق؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۷]

۱۰۷۱. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ زیبا، کا: محمدباقر بن محمد رضا، تا: ۲۳ جمادی الاول ۱۲۶۲ق؛ محشی با نشان «منه» [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۶۰]

۱۰۷۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: قنبر علی ساروی، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۷]

۱۰۷۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۹

خط: نسخ، کا: علی اکبر موسوی، تا: غره رجب ۱۲۶۳ق؛ مهر: «عبده حسن الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۶۶]

۱۰۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۳۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمود اشرفی، تا: پنج‌شنبه ۴ ذیقعده ۱۲۶۳ق، جا: بارفروش؛ محشی؛ واقف: آیة الله حسین شاهرودی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۲۴سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۴]

۱۰۷۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۴

خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن محمد مهدی یزدی، تا: چهارشنبه ۱۱ شوال ۱۲۶۳ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، محشی؛ تملک: ملا علی اصغر بن حاجی حسین اردکانی یزدی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۵]

۱۰۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۴۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: احمد پریخانی، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول، محشی؛ واقف: شیخ مرتضی امامی، ۱۳۴۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۲۷۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۳]

۱۰۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة

ج۱؛ خط: نسخ، کا: محمد بن میرزا معصوم علوی، تا: ۵ ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۲/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۲]

۱۰۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة

جلد۱؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۷۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۳]

۱۰۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱؛ خط: متن نسخ، شرح نستعلیق شکسته، کا: ابراهیم بن حسین بن سلیمان بن احمد جیرنیدهی، تا: جمعه ۲۸ جمادی الاول ۱۲۶۳ق، جا: قزوین مدرسه نجفی؛ محشی از شیخ جعفر، جمال، دیلماج سلطان و غیرهم؛ واقف: ابراهیم مزبور، ربیع الاول ۱۲۹۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۳۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۰۲]

۱۰۸۰. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۶۰

جلد دوم؛خط:نسخ،کا: محمدبن ملا آدینه خبوشانی، تا: دهه آخر محرم ۱۲۶۳ق؛ مصحح، محشی؛ ۲۰۵گ، ۲۵ سطر [ف مخ: ۹۵]

۱۰۸۱. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۲۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۲۱ سطر [ف مخ: - ۹۴]

۱۰۸۲. بابل؛ خاتم الانبياء؛ شماره نسخه:۳۷

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ شوال ۱۲۶۳ق؛ واقف: محمد علی بن محمد شفیع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۳۶]

۱۰۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۰۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ولواختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار مااخرجه منه عن ملکه مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله وملک الغیرله وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیادة

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالرزاق بن حاج سید مهدی رضوی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۹]

۱۰۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۸۰

آغاز: کتاب الاجارة و هی العقد علی تملک المنفعة المعلومة بعوض معلوم. فالقعد بمنزلة الجنس یشمل سایر العقود وخرج بتعلقه بالمنفعة البیع والصلح المتعلق بالاعیان؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: آقا سید شجاع حسن موسوی، تا: ۱۲۶۳ق؛ مصحح؛ مهر: «عبده سیدحسن الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۰۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۹۸

کا: ابن محمد ملک، تا: ۱۲۶۳ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی در تاریخ ۸۴/۱۲/۹؛ اندازه: ۱۵×۱۹/۸سم [رایانه]

۱۰۸۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق و اهله ...

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمدرضا دامغانی، تا: ۱۲۶۳ق، جا: ساری؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۷ص، ۲۱ سطر (۱۳/۵×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۱۷]

۱۰۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۲۲

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: قاینی، محمد حسن بن عبدالله، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۸۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۹۸

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن فضل الله حسینی مختاری سبزواری، تا: جمعه سلخ ربیع الثانی ۱۲۶۳ق؛ محشی از سلطان و ...، کاغذ فرنگی؛ جلد: روغنی مشکی، ۱۷۴گ، ۲۵ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۹۲۸]

۱۰۸۹. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۵۶

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن فضل الله حسینی مختاری سبزواری، تا: ۱۲۶۳ق؛ قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۵۹۷]

۱۰۹۰. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۴۶

جلد دوم نسخه شماره ۱۴۵ می‌باشد؛ خط: نسخ جلی، کا: حسن بن آخوند عبدالهدی مراغی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: - ۶۴]

۱۰۹۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۵۰

انجام: برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۱۹۰]

۱۰۹۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۷/۲-۶۰۹۴

نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن استاد زین العابدین قمی، تا: یک‌شنبه ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹۱گ، ۲۲ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۲]

۱۰۹۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: التکرار و قد یجعل ما ایضاً زایدة و التقدیر حمداً و شکراً هو اهله و یمکن کون الکاف حرف تشبیه اعتبارا بان الحمد الذی هو اهله لا یقدر علیه هذا الحامد و لا غیره؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غیره و عدم ... ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: منتصف شوال ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور با روکش کادو، ۲۰۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف مخ]

۱۰۹۴. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** نفعه الله تعالی و ایانا به و جمیع المؤمنین و نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق و اهله و الحمدلله وحده کتاب الاجاره؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۱۰۹۵. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۱۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بان الدیة علی الجانی مع ترک الاستفصال فی واقعة الحال السابقة الدال علی العموم

هر دو جلد؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن ملا علی نقی جلیانی، تا: ۷ شوال ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ]

۱۰۹۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۴۴

آغاز: برابر جلد ۱

از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالرحیم حسینی، تا: ۶ محرم ۱۲۶۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۱]

۱۰۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۸۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** اللهم اغفر و لو الدیه و لجمیع المومنین و المومنات

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق [رایانه]

۱۰۹۸. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

جلد ۱؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن ملا زین العابدین، تا:

چهارشنبه ۲۶ رجب ۱۲۶۴ق، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸ سطر (۱۳×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۲۴]

۱۰۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۲۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیارة تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر حسینی خاتون آبادی، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۶۴ق؛ یک فائده در آخر کتاب درباره شعر حافظ که کشتی شکسته گان درست است یا کشتی نشستگان که به نظم آورده؛ جلد: مقوا، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۱۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۳۳

آغاز: برابر جلد ۲ ؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن سلیمان ترکامی، تا: ۱۲۶۴ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۱۱۰۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۸/۱

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن میرزا حسن الحسینی الایمن آبادی، تا: پنج‌شنبه رمضان ۱۲۶۴ق، جا: بارفروش مدرسه کاظم بیک؛ مصحح، محشی از مؤلف و دیگران؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۴سم [ف: - ۱۸]

۱۱۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۴۱-۵۴/۳۱

آغاز: اسمه تعالی و اضافة اسم الی الله تعالی دون باقی اسمائه تعالی

خط: نسخ، کا: محمد علی بن علی الساوئی، تا: جمعه ۱ جمادی الثانی ۱۲۶۴ق، جا: قزوین؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۷۳گ، ۲۶-۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۶۲]

۱۱۰۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالوهاب خوری، تا: ذیقعده۱۲۶۴ق، جا: دامغان؛ مصحح؛ واقف: ملا علی اکبر روضه خوان دامغانی ولد کربلایی قاسم، غره رجب ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۲۹ سطر [ف مخ: - ۹۵]

۱۱۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۱۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

ج۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد تقی اصطهباناتی، تا: شعبان ۱۲۶۴ق؛ محشی؛ واقف: محمد رضا زارعی کوشک قاضی فسایی، شهریور ۱۳۷۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۲]

۱۱۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۸۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

ج۲؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن علی محمد فاروجی، تا: ۱۲۶۴ق؛ واقف: احمد دولت آبادی، آبان ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۴۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۵]

۱۱۰۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۸۳-۵۹/۳

آغاز: مدة ویتفق موته قبل انقضائها فتبطل لانتقال الحق الی غیره ... لایملک نقلها ولا اتلافها

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد جرفادقانی، تا: چهارشنبه ذیقعده ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۶۲]

۱۱۰۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۸۱-۵۶/۳۱

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: علی خطری، تا: ۳ شوال ۱۲۶۵ق؛ ۲۱۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۱۱۰۸. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۷۷

آغاز: ما لم یرکع ومنها الرجوع ما لم یقرأ ومنها التفصیل بسعة الوقت و ضیقه، و الاخیران لاشاهد لهما؛ **انجام:** برابر

جلد اول ودوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن کربلایی اسماعیل بیهودی قائنی خراسانی، تا: ۶ جمادی الاول ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی بعضاً با عنوان «محمد علی»؛ واقف: سید محمد علی صدیقی؛ فاقد جلد، ۳۶۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۶۸]

۱۱۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم الجلد الاول ...

جلد اول و دوم از طهارت تا دیات؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۸ - ۲۱۴]

۱۱۱۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۱۵

خط: نستعلیق، کا: ملک محمد بن کربلائی ابراهیم، تا: ذیحجه ۱۲۶۵ق، جا: کلاردشت قریه شکرکوه؛ محشی؛ واقف: ملک محمد بن کربلائی ابراهیم، ذیحجه ۱۲۷۲؛ اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳ - ۴۸]

۱۱۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة ... یاری

خط: نسخ، کا: علی یاری، محمد بن مکی، تا: ۱۲۶۵ق [رایانه]

۱۱۱۲. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد حسین انجدانی، تا: یک‌شنبه ۷ جمادی الاول ۱۲۶۵ق؛ مصحح؛ مهر: «از کتب اهدایی حاج شیخ حسین امامی» (چهارگوش)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۳۲]

۱۱۱۳. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۶۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** وفى المدة حلف المنكر لأصالة عدم ما يدعيه لآخر من الزيادة تم الجزء الاول من الروضة
جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه آخر ربیع الاول ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۶گ (۱پ-۱۶۶)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

۱۱۱۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۸۷
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن عبدالکریم، تا: ۱۲۶۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۴]

۱۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۳۱
جلد ۲-۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ محشی از شیخ علی، احمد و دیگران؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۴۴۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۱]

۱۱۱۶. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۷۳/۱
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد قاسم تنکابنی، تا: چهارشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۵۶]

۱۱۱۷. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۵۲
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد حسن، شوال ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۴۶]

۱۱۱۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۳۶
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فى المدة يخلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه الاخر من الزيادة تم جلد الاول شهر (كذا؟) لمعه دمشقيه
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: میرزا کوچک ارسنجانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج ماشی، ۱۵۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸ سم [ف: ۲ - ۸۳]

۱۱۱۹. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۲۴
جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حبیب الله بن قربانعلی سمامی الاصل، تا: جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی قهوه‌ای،۲۱سطر(۹/۳×۱۹)،اندازه:۳۰×۲۰سم[نشریه:۷- ۷۸۲]

۱۱۲۰. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۵۳
خط: نسخ، کا: احمد بن عباس بن علی یزدی، تا: ذیقعده ۱۲۶۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

۱۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۲۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فى المده يحلف المنكر لاصاله عدم ما يدعيه الاخر من الزياده بتم الجزء الاول من الروضه ... عن خط شيخنا البهائى (قدس)
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ محشی با نشان ۱۲؛ با نامه علی بن موید سربدار؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج زرد، ۱۸۸گ (۲پ-۱۸۹)، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۹/۳)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۱۷۲]

۱۱۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۰۱
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما يدعيه الآخر من الزيادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و كرمه
ج۱؛ خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد رضا انصاری، تا: ۲۸ ربیع الثانی ۱۲۶۶ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۰]

۱۱۲۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۲۰
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: ابوطالب بن جمال الدین موسوی، تا: ۱۲۶۷ق؛ مجدول، مصحح، محشی؛ ۱۹۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۱۱۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۹۳
آغاز: للرفعة عنده بواسطته تشبيها بالقرب المكانى او مجرداً عن ذلك فانه تعالى غاية كل مقصد و الاستباحة مطلقا و الرفع حيث يمكن و المراد رفع حكم الموت الحدث والا فالحدث اذ وقع لايرتفع؛ **انجام:** و لواختلفا فى الحصة حلف المالك الان النهاء تابع للاصل الى مالكه فى مقدار مااخرجه منه عن ملكه مع اصالة بقاء غيره و عدم انتقاله و ملك الغير له و فى المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما بدعيه الإخر من الزيادة
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد اسماعیل کرونی اصفهانی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۷ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۳۳گ، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۴]

۱۱۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۹۲-۳۸/۱۲
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** وفى المدة يحلف المنكر الاصالة عدم ما يد عيه الاخر من الزيادة. ثم الجزء الاول ... بمنه وكرمه.
جلد اول، طهارة تا پایان مساقات؛ خط: نسخ، کا: عباس بن حسن، تا: شنبه ۱۹ صفر ۱۲۶۷ق؛ محشی مفصل از «سلطان» و «احمد» و «ضیاء الدین»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، ۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۱۱۲۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۱
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن مشهدی کلبعلی، تا: ۱۲۶۷ق؛ ۱۴۹گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۱۲۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۳۸
آغاز: تدل على زيادة المعنى و مختص به تعالى لالانه من الصفات الغالبة لانه يقتضى جواز استعماله فى غيره تعالى بحسب الوضع؛ **انجام:** فيرجع إلى مالكه فى مقدار ما اخرجه منه عن ملكه مع اصالة بقاء غيره و عدم انتقاله و ملك الغير له و فى المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه الآخر من الزيادة.
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسین بن حاج عبدالله لاری،

تا: ۱۲۶۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور، ۱۸۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۱۹۰]

۱۱۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۵۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** فیجع الی مالکه فی مقدار ... من شهور سنه سبع و ستین و ماتین بعد الالف من الهجرة النبوية

خط: نستعلیق، کا: تبریزی، محمد بن محمود، تا: ۱۲۶۷ق [رایانه]

۱۱۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بعض الطلاب ... انک مجیب الدعوات ... عبدالرحیم

خط: نسخ، کا: عبد الرحیم، تا: ۱۲۶۷ق [رایانه]

۱۱۳۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۵۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ شیرین، کا: سید ابوالقاسم بن علی حسینی زوارهای، تا: شعبان ۱۲۶۸ق، کاتب ساکن مشهد رضوی و روضه خوان بوده؛ مهر: کاتب «العبد ابوالقاسم الحسینی» (چهارگوشه)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۲۹ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: - ۱۴۱]

۱۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما يدعيه الاخر من زيادة ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۴ صفر ۱۲۶۸ق؛ محشی؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۵۳۵]

۱۱۳۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸-ش/۵۱۰

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۶۸ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۳۳۶گ، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۱۰۶]

۱۱۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصه حلف المالك لان النماء تابع للاصل فيرجع الى مالكه فى مقداره ما اخرجه منه عن ملكه مع اصالة بقاء غيره و عدم انتقاله و ملك الغير له و فى المدة يحلف المنكر لاصالة عدم ما يدعيه الإخر من الزياده

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسن نائینی اصل محرر شرعیات، تا: شوال ۱۲۶۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۹]

۱۱۳۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛خط:نستعلیق، کا: عبدالجواد بن علی ذکی، تا: ۷ ذیحجه ۱۲۶۹ق؛ مهر: «عبده جواد بن الذکی ۱۲۹۶» (بیضی)؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۱۷۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱-۱۶]

۱۱۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۹۲۱

جلد دوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حبیب الله، تا: ۱۲۶۹ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی فرنگی، ۲۳۸گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۴]

۱۱۳۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۶۰

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد حسن، تا: محرم ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۱گ، ۲۶ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: - ۲۲۶]

۱۱۳۷. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۵۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمدصادق بن محمد مهدی شهمیرزادی، تا: شب قدر رمضان ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: - ۱۰۴]

۱۱۳۸. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۰۸

جلد دوم، از کتاب النکاح تا کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن جواد موسوی، تا: چهارشنبه ۲۷ رجب ۱۲۷۰ق؛ محشی با نشان «منه، سلطان، لمحرره و ...»؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: - ۸۰]

۱۱۳۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۱۰

جلد دوم؛ کاتب: محمد زمان شهمرزادی، تا: ۱۲۷۰ق [ف: - ۱۴۲]

۱۱۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۴۹

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۶ ذیحجه ۱۲۷۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۴]

۱۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد نبی بن گل محمد ملقب به جهانشاه، تا: ۲۴ شوال ۱۲۷۱ق؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۴]

۱۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما يدعى الاخر من الزيادة ج۱؛ خط: نسخ، کا: غلامعلی بن حسن بن رضا، تا: شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۷۲ق؛ محشی، مذیل است به دو رساله: الف: تفسیر سوره حمد (عربی)، ب: رساله اوزانیه (فارسی)؛ کاغذ: نخودی و بعضاً فستقی، جلد: مقوا، ۱۶۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۱۵]

۱۱۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۸۹

از اجاره تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین کافی خراسانی، تا: دوشنبه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۷۲ق، جا: شیراز مدرسه آقا بابا خان؛ تملک: میرزا خلیل؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۱۰گ، ۲۴ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۳۴۰]

۱۱۴۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

هر دو جلد؛ خط: نسخ جلی، کا: محمد نبی بن اسماعیل نوری دینائی، تا: ۱۲۷۲ق؛ واقف: محمد نبی، ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۸۸]

۱۱۴۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۸۳

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: صادق بن سمیع دارجانی لنجانی، تا: ۲۵

رجب ۱۲۷۳ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی سیاه، ۴۳۴ص، ۲۳ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۶]

۱۱۴۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۵۳

جزء اول؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن حاجی علی قمشه‌ای، تا: چهارشنبه ۶ ربیع الاول ۱۲۷۳ق؛ ۲۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۲۷]

۱۱۴۷. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۵۴

خط: نسخ، کا: محمد تقی مازندرانی، تا: ربیع الاول ۱۲۷۳ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۳۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: - ۴۳]

۱۱۴۸. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۳۶

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن ملا علی محمد ولوئی تلمادره ای، تا: دهه اول جمادی الثانی ۱۲۷۳ق، جا: بارفروش مدرسه حاجی ابراهیم؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۲۲ سطر [ف مخ: - ۹۵]

۱۱۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۴۱-۵۵/۱۱

آغاز: برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: آقا بابا اور زمانی (کاتب جلد دوم)، تا: دوشنبه ۲ رمضان ۱۲۷۳ق؛ ۲۸۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۳]

۱۱۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۳۰

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن محمد بن کریم حسینی ابرندابادی، تا: جمادی الثانی ۱۲۷۳ق؛ مهر: «محمد باقر العلوم»، «محمد الحسینی»، «عبده مصطفی الحسینی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۱۵۳گ، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۳ - ۹۸۳]

۱۱۵۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۹

هر دو جلد؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمد رفیع کلارستاقی، تا: صفر ۱۲۷۴ق؛ جلد: گالینگور سرخ، ۲۸۵گ، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: - ۸۹]

۱۱۵۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۲۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، اجاره تا دیات؛ کاتب: محمد صادق، تا: ۴ رجب ۱۲۷۵ق؛ محشی؛ وقف در قزوین ۱۲۷۶، تولیت با ملا محمد تقی بوستانکی با مهر «محمد تقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۱۱۵۳. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۷

انجام: برابر

جلد دوم، از کتاب الاجارة تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن ملا عباس کتولی، تا: ۱۵ رجب ۱۲۷۶ق، مصحح؛ جلد: ساغری مشکی، ۲۴۹گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۱۹۰]

۱۱۵۴. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۱۲

خط: نسخ، کا: محمد بن مشهدی، تا: جمعه ۶ محرم ۱۲۷۶ق؛ ۲۵۰ص، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: - ۲۱]

۱۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۵۹

خط: نستعلیق، کا: عبدالله زنوزی بن خان بابا ساکن اصفهان، تا: جمعه ۱۰ شوال ۱۲۷۷ق؛ محشی با امضاء «شیخ علی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۴۳۴]

۱۱۵۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۵۰

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ - ۱۴۰]

۱۱۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۷۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة ... و عفا عنه و عنهم بمنه و کرمه

جلد ۱، کامل؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن ابوطالب حسنی حسینی، تا: دوشنبه ۲۳ ذیقعده ۱۲۸۲ق؛ محشی از جمله «آقا جمال الدین»، «سلطان»، «م ص ح»، «زین الدین» و دیگران؛ واقف: حسین کی استوان، اردیبهشت ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۲]

۱۱۵۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۳

انجام: برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: عبدالله ابن محمد جعفر فسائی متخلص به محجوب، تا: ۴ صفر ۱۲۸۳ق، جا: شیراز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی شکری، جلد: مقوا با تیماج خرمایی، ۳۱۲گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۷۸]

۱۱۵۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۷۱

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد شفیع بن آقا ربیع زرندی، تا: ۱۲۸۴ق؛ مصحح، محشی؛ با یادداشتی به تاریخ ۱۲۸۴؛ جلد: چرم قرمز، ۲۷۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [مؤید: ۲ - ۲۳۵]

۱۱۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۰۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۸ محرم ۱۲۸۵ق؛ مصحح، محشی از احمد بن محمد نصیر الحسینی شیرازی؛ مهر: «عبده احمد بن محمد نصیر الحسینی» (بیضی)؛ واقف: حاج شیخ محمد تقی خوانساری؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۲۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۸]

۱۱۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: حسینی طاهری قمی، رضی بن علیرضا، تا: ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۱۱۶۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۹

خط: نسخ خوش، کا: محمد نعیم بن علی طالقانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۸۶ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا، مصحح، محشی فراوان از آقا جمال، میر معصوم، سلطان، شیخ علی و ...؛ ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: - ۲۷]

۱۱۶۳. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۸
مجلد دوم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد رضا خلف مرحوم آقا محمد اسماعیل تاجر کاشانی، تا: ذیقعده ۱۲۸۷ق، حسب فرموده حاج میرزا ابوالقاسما؛ محشی از «ابوالقاسم وفقه الله تعالی»، با صورت کتب همین میرزا ابوالقاسم؛ مهر: «عبده الراجی ابوالقاسم بن محمد ۱۲۹۹»؛ ۲۸۰گ، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۷]

۱۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۵۰
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعی الاخر من الزیادة
جلد ۱؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: استرآبادی، محمد نبی بن کل محمد، تا: شنبه ۲۷ محرم ۱۲۸۹ق؛ محشی؛ واقف: خانم بیگم عقیلی، خرداد ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۴۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف:۲۱/۱-۲۱-۷۱۳]

۱۱۶۵. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۷
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۴ق؛ مهر: «عبدالراجی سلیم بن محمد» (بیضی)؛ واقف: محمد سلیم مازندرانی بن ملا محمد، ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۹۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۵×۲۶سم [ف: - ۳۱]

۱۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۷۷
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۹ صفر ۱۲۹۶ق، کاتب نونویس: محمد حسن بن محمد جعفر بواناتی؛ مصحح، محشی؛ واقف: فخرالمحققین شیرازی، مرداد ۱۳۷۵؛ جلد: میشن عنابی، ۳۳۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۲/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۶]

۱۱۶۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۰۷
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۰ صفر ۱۲۹۶ق؛ مصحح، محشی به امضای «سلط ره» و «منه ره» و «ع ره» و «ع ل ره»؛ مهر: «افوض امر الی الله عبده ...» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۱گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۱۴]

۱۱۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۲۷
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن حاج محمد حسین، تا: ۱۲۹۷ق؛ اهدایی: محمد علی خدمتگزار؛ جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۱۸۹گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۰۳۸]

۱۱۶۹. اراک؛ کتابخانه روستای آمره کمیجان؛ شماره نسخه:۱۹۶
جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: گویا قرن ۱۴؛ محشی از جمله: شیخ علی داوود، سلطان، جعفر، مجمع البحرین، مسالک و بعضی با رمز «ع ل» غالب حاشیه ها به قلم «محمد رضی ابن علی محمد»؛ کاغذ: شیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۲۳۱]

۱۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۶۷
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد ۲؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: سید حسن بن ابوطالب حسنی حسینی، تا: ۸ ربیع الاول ۱۳۰۱ق؛ محشی غالباً از شیخ علی؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۳۵۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۲۷]

۱۱۷۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۴۵/۱
خط: تحریری، کا: محمد صالح بن محمد تقی، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۵گ (۱ر-۲۶۵ر)، مختلف السطر (۱۳×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۶۶]

۱۱۷۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** الاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة.تم.
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن محمد حسین بن محمد رضا تنکابنی، تا: ۱۳۰۴ق؛ محشی؛ کتاب در نجف اشرف در ۱۲۴۲ق وقف گردیده؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۲۲ سطر (۹×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: - ۲۶۹]

۱۱۷۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۱۳
خط: نسخ، کا: مهدی خویی بن جعفر علی محله‌ای، تا: ۲۰ صفر ۱۳۱۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۳۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۸۱]

۱۱۷۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۱۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لیستوفی منفعتها بالاجارة و یصرف علی مصالحه و کلامهم فی تحقیق احکام هذه الصور قاصر جداً فینبغی تأمله
جلد اول و تا آخر «کتاب العطیة»؛ خط: نسخ جلی زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱ - ۹۷]

۱۱۷۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۱۷
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: یحیی بن احمد حسینی کبوتر آهنگی، تا: دهه سوم رمضان ۱۳۲۰ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۱۱۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی المده یحلف المنکر لاصاله عدم ما یدعیه الاخر من الزیاده تم الجلد الاول ...
هر دو مجلد؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن الحاج عبد الله، تا: ۱۳۲۴ق؛ مصحح، محشی با امضای محرر، میرزا ابراهیم، مولانا احمد تونی رحمه الله و ...؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۲۲ سطر (۲×۱۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۱۸]

۱۱۷۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۶۸
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسین بن مصطفی، تا: ۱۳۳۲ق، جا: خوبین؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۰گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۸۹]

۱۱۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۴۵
آغاز: بسمله کتاب المیراث و هو مفعال من الارث و یاؤه منقلة عن الواو؛ **انجام:** و هکذا لو فرض کثرة التناسخ فان العمل واحد
کتاب میراث؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: سید شوکت حسین، تا: رمضان ۱۳۴۰ق؛ محشی «هفت برگ صدر نسخه حواشی ضروری

کتاب المیراث شرح لمعه»؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۵]

۱۱۷۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۹۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و فی هنا فلنختم الکلام و الحمدلله رب العالمین

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن کربلایی صانع سبزواری، تا: ۱۳۴۴ق، جا: قزوین مدرسه خیابان؛ وقف بر مدرسه التفاتیه قزوین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۴۹]

۱۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۸ معزی

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة.

جلد ۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶گ، ۲۷ سطر(۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۹ - ۲۳۸]

۱۱۸۱. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۱۵

خط: نسخ، کا: محمد اسمعیل بن صفر علی ابن کربلایی خان محمد عمان ؟، بی‌تا، جا: من محال در جزین؛ محشی به نقل از: سلطان، من لایحضر الفقیه، شرایع، مجمع البحرین و بعضی با رمز «۱۲» و «منه»، رکابه‌دار؛ مهر: «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۳۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۳۳]

۱۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۰ معزی

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد ۲، از کتاب الاجاره تا کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد جعفر کزازی کرهرودی، بی‌تا، جا: بروجرد مدرسه حسامیه؛ مصحح؛ تملک: محمد رضا بن محمدجواد معزی دزفولی در جمادی الثانی ۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۳۹ - ۲۱۲]

۱۱۸۳. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۱۳۱/۲

انجام: من جهة العقل وجه للحکم ببطلان الاجاره علی هذه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [دو کتابخانه اراک: - ۱۵۹]

۱۱۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۰۴۱

جلد ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۱۱۸۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیمج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۳]

۱۱۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۶۳-۵۷/۳۳

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم، از اول کتاب الاجارة تا آخر لمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۵۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۱۱۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۵۵-۵۸/۵

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول، تا اول کتاب المزارعة؛ خط: نسخ، کاتب حواشی: به خط محمد شفیع که نسخه را نیز او نویسانیده، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۵۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۱۱۸۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۹

آغاز: بسمله کتاب الوکاله بفتح الواو و کسرها و هی استنابة فی؛ **انجام:** برابر

ج ۲، از وکالت تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ شکری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۱۳ سطر (۱۰/۳×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۴]

۱۱۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۳۸-۶۰/۷۸

آغاز: ای ام ولد الموصی لانها فی حیاته من جملة مما لیکنه و انما خصها لیربت علیها قوله فتعتق من نفسه ای ولدها

از کتاب الوصیة (الفصل الثانی فی متعلق الوصیة ...) تا کتاب القصاص (الفصل الثانی فی قصاص الطرف ...)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۶۴]

۱۱۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۰۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان یغفرلنا ما قصرنا فیه فی اجتهاد او وقع فیه من خلل فی ایراد انه هو الغفور الرحیم

ج ۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «ع ل، ملا احمد، جی، با تاریخ ۱۳۱۹»؛ واقف: عبدالله بن ملا رجبعلی ایازی، جمادی الثانی ۱۲۹۶؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۵۳۳]

۱۱۹۱. فردوس؛ مکتب مفید؛ شماره نسخه:۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** فی القتل و ان کثروا کل واحد کفارة کملا و لو قتل القاتل قبل التکفیر فی العمد اومات قبل

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: روکش مقوای نارنجی، ۲۸۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف مخ]

۱۱۹۲. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷۱

بی‌کا، بی‌تا [ف مخ]

۱۱۹۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۸۶

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: نجم الدین علی بن جعفر الطیار، بی‌تا؛ محشی با نشان «سرح، سلخ» مالک عبدالعظیم؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۹گ، ۲۱ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۵ - ۶۵]

۱۱۹۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۲۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲ سطر (۷/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۶۴]

۱۱۹۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۷۴

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ خوب، کا: منجلة بن قاضی بن مرتضی عباسی، بی‌تا؛ محشی به امضاء میرزا محمد و آقا جمال و شیخ علی و سلطان و غیر ایشان؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: فرنگی و سمرقندی، جلد: تیماج، ۳۳۰ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ – ۴۷۵]

۱۱۹۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** واحتج المانع بروایة ابی بصیر قال سئلته عن رجل فجر.

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (دو ورق از آخر کتاب دیون افتاده وآخرین سطر این قسمت این است: ولاتحل بموت المالك دون المدیون للاصل) و پس از این قسمت یك ورق کاغذ ننوشته گذارده شده و پس از آن شروع به نوشتن کتاب نکاح نموده و آن را نیز ناقص گذارده و تا شرح عدم جواز تزویج حر با امه در صورت توانائی تزویج با زن حر از این کتاب را بیشتر ننوشته؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج روغنی، ۲۳۰ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۳۱/۵سم [ف:۱–۴۷۸]

۱۱۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۶۱

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از محمدعلی نوری و شیخعلی و غیره؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۰۵ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۴۷۸]

۱۱۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع اصالة بقاء غیره و عدم انتقاله و ملك ... له و فیی المدة ... المنکر لاصالة عدم ما یدله الاخر من الزیادة تم الجزو الاول من الروضة البهیه ... حامدا لله مصلیا علی رسول و آله

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، قطع: وزیری بزرگ [رایانه]

۱۱۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۴۰

آغاز: ادخل فی التعظیم و الثانی لتمام الانقطاع لاشعاره بان الفعل لایتم بدون اسم تعالی و اضافة؛ **انجام:** روایة الاصبغ بن نباته عن امیرالمؤمنین علیه السلام و فی طریقها ضعف ارسال الثامنة فی الانسان بفتح الهمزة

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: وزیری بزرگ [رایانه]

۱۲۰۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۲۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع ضبط المشروط و تملك الفائده بظهور ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۱۲۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۹

آغاز: بسمله. قوله ره کتاب التجاره اقول قد اختلف؛ **انجام:** المکیه فی الان العقلی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۲۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۳۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و نفع بشرحه کما نفع باصله ... و اختم بخیر یا کریم یا کریم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا [رایانه]

۱۲۰۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۶۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** علی ما یدعیه الاخر من الزیادة. تمت ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملك)؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: – ۴۶۶]

۱۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الجزء الاول من الروضه البهیمه ... بحق محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، کا: خالکاسری، محمد نصیر بن محمد جعفر، بی‌تا [رایانه]

۱۲۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۵۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، «کتاب الاجاره» تا «کتاب الدیات»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضاهای «ع ل، سلط، شرح، منه جم، مسالك» و جز آن؛ کاغذ: فرنگی آبی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۶ و ۲۰ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵ و ۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۳/۶سم [رایانه]

۱۲۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تصحیح شده با رمز «صح»؛ کاغذ: قطع [رایانه]

۱۲۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۸۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نباتی، فرنگی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۲۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۴۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة

خط: نسخ، کا: اصفهانی، محمد بن جعفر، بی‌تا [رایانه]

۱۲۱۰. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۴۰

خط: نسخ، کا: ابراهیم شاهمیرزادی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: کربلایی فاطمه خانم، ۱۳۲۱؛ جلد: تیماج، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: – ۳۴]

۱۲۱۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام ؛ جلد: گالینگور سرخ، ۳۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: – ۸۹]

۱۲۱۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سرخ، ۳۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: – ۸۹]

۱۲۱۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۱
کا: محمد حسین بن ملا محمد رودشتینی من بلوک دار السلطنه اصفهان، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ [ف: - ۸۹]

۱۲۱۴. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
جلد ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۲]

۱۲۱۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۸۵/۹
کتاب القضاء؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم زرد، ۲۶گ (۲۷۴ر-۲۹۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۸۲]

۱۲۱۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۹۴
آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین؛ **انجام:** فلایر فعه اللعان المتجدد و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً
از کتاب المتاجر تا آخر کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با علامت بلاغ؛ مهر: «هو المالك بالاستحقاق من عواری الزمان لدی الأحقر الأدنی الجانی عبده عبدالحسین الطهرانی» (هشت ضلعی)؛ جلد: چرم زرد، ۲۲۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [مؤید: ۱ - ۱۰۸]

۱۲۱۷. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۱]

۱۲۱۸. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
نیمه دوم؛ بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۲]

۱۲۱۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۴۴
از اول کتاب الطهارة تا آخر کتاب المساقاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۳۰۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۱- ۳۵۷]

۱۲۲۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۴۵
از اول کتاب الاجارة تا آخر الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۳۵۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۳۵۷]

۱۲۲۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۱۵
خط: نسخ، کا: علی محمد، بی‌تا؛ محشی غالباً توسط «سلطان العلماء»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای تذهیب، ۲۳۶گ، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: - ۲۴]

۱۲۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۶۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهدی رحیمی [رایانه]

۱۲۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰۱
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹×۳۳/۴سم [رایانه]

۱۲۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفر [رایانه]

۱۲۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۷۲
این شرح، با اجازه شیخ علی نبیره شهید ثانی نوشته شده است؛ کا: صاحب روضات الجنات، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۲۲۶. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره
جزء اول؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: - ۱۷]

۱۲۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۲۰
کتاب اجاره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۱۲۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۸۴
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
مجلد دوم؛ خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضای «منه ره، سلط، ع ل، کنز»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۸گ، ۲۳-۲۶ سطر (۱۱/۵-۱۲×۲۲-۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵/۲ سم [رایانه]

۱۲۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۱۱
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری؛ اندازه: ۱۵/۷×۲۴/۶سم [رایانه]

۱۲۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۰۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۱۲۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۱۰
ج ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۱۲۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۲۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مجید کریمی علویجه [رایانه]

۱۲۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۲۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عبدالله ناصری [رایانه]

۱۲۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۹۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از التفات اباذری [رایانه]

۱۲۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲۱
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۱۲۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از داریوش آقایی [رایانه]

۱۲۳۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۴۰
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۴۰۱]

۱۲۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۱۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۱۲۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۶۸
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۱۲۴۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۲۰
قسمتی از شرح لمعه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۱۲۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۵۷
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از داوود حقی دانالو [رایانه]

۱۲۴۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۳۸
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
دوره کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۷۰گ، ۲۵سطر

(۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵ سم [ف: ۲ – ۸۱]

۱۲۴۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۴۵

آغاز: یتحقق العلم بالمنفعة بمشاهدة العین المستأجرة التی هی متعلق المنفعه او وضعها بما یرفع الجهاله؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: ابن شیخ حسین، تا: شعبان (۱۰۸)؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: نخودی براق، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۲۳ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۵ سم [ف: ۲ – ۸۲]

۱۲۴۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۷

بی‌کا، بی‌تا، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹ تا ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: – ۸۹]

۱۲۴۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۶

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سرخ، ۲۸۵گ، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: – ۸۹]

۱۲۴۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۷

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سرخ، ۲۸۵گ، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: – ۸۹]

۱۲۴۷. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۶۹

جلد ۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: علی بن حسن رشتی، سید حسین شرموطی [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ – ۳۴۴]

۱۲۴۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: حاج علی شیروانی؛ ۲۲ سطر (۷/۵×۱۴) [تراثنا: س۶ش۱ – ۱۲۱]

۱۲۴۹. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۸ سطر (۱۰×۲۱/۵) [تراثنا: س۶ش۱ – ۱۲۲]

۱۲۵۰. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر (۱۱×۱۸/۵)، قطع: وزیری [تراثنا: س۶ش۱ – ۱۲۲]

۱۲۵۱. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: عبدالسمیع، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [تراثنا: س۶ش۱ – ۱۲۲]

۱۲۵۲. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۷۲

جلد اول؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا. [ف: – ۵۲]

۱۲۵۳. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۲

آغاز: فی العرف ممتدا من حین الأخذ فی التصنیف إلی الشروع فی المقصود فیقارنه التسمیة و التحمید ... استتماما لنعمته نصب علی المفعول له تنبیها علی کونه من غایات؛ **انجام:** فعلیه القطع و ان جعلها من خارج شدها من داخل فلا قطع قال و هو الذی یقتضیه مذهبنا و الاخبار فی ذلک مطلقة و فی اعتبار الثوب الاعلی و الاسفل

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۱۹۰]

۱۲۵۴. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۴۳

آغاز: الرجل سندا و شهرة و اطلاق الرجل یشمل المسلم و الکافر و یخرج المرأة و الخنثی فیلحق یولهما بما لانص فیه؛ **انجام:** فان تعذر الحکم حینئذ او معها الثقة و لو دفعها إلی الحاکم مع القدرة علی المالک ضمن کما یضمن لو دفعها إلی الثقة مع القدرة إلی الحاکم

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی به امضای «سلطان، مسالک، رفیع و ...»؛ ۱۷۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: – ۱۹۰]

۱۲۵۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۴۷/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوای، ۵۸گ (۱۰۰ر–۱۵۷ر)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ – ۳۳۹]

۱۲۵۶. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۱۳

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی ؛ ۲۶۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: – ۶۴]

۱۲۵۷. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۵۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛ جلد: مقوا، ۱۶۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶×۳۰سم [ف: – ۱۵۲]

۱۲۵۸. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۶۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد طالب العلم بن عزیز الله دروزی در ۱۳۲۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۷۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۶۵]

۱۲۵۹. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه:۱۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۷۶۷]

۱۲۶۰. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه:۱۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۷۶۷]

۱۲۶۱. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه:۱۶

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۷۶۷]

۱۲۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۹۴–عکسی

آغاز: برابر **انجام:** نانویس رها شده: و هو تحریم الوطی و انتفاء الذی هو مورد النص و هو الاقوی و لافرق.

خط: نسخ پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه»، «ص»، «سلطان»، «جم» و جز آنها؛ ۲۷۲ص، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۹۰]

۱۲۶۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۴

نیمه دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی عاملی، بی‌تا؛ وزیری [نشریه: ۷ – ۱۷۱]

۱۲۶۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۷۶

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۷]

۱۲۶۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۲

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۱۷]

۱۲۶۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۷۲
خط: نسخ، کا: شاه میرزا ابن خواجه جان، بی‌تا؛ ۴۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۲۶۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۰۵
آغاز: کتاب الوصایا، قوله ماخوذ من وصی؛ **انجام:** تحت الصورة من النوع الثانی من القسم الاول.
کتاب وصیت و میراث؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج نارنجی، ۱۸۵ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۲۸]

۱۲۶۸. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۴۴
جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: اسداله بن عبداله، تا: دوشنبه ۱۲ رمضان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی قهوه‌ای، ۶۲۲ص، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

۱۲۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۹۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو قلع العروف المتخلفة عن المقلوع فی الارض و لم یفرق المص ره کالاکثر فی اطلاق کلامه بین العالم بالفساد و الجاهل ...
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (یک برگ)؛ مصحح، محشی با امضای آقا رضی، آقا جمال، منه و ...؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۲۴ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۸ - ۳۷۹]

۱۲۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۴
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: غیاث الدین، بی‌تا؛ توضیح لغات متن با استفاده از کتبی همچون نهایه، مهذب، کنز اللغة، قاموس و صحاح، محشی با امضای «منه» و از خلیفه سلطان و جمال الدین خوانساری، مصحح؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۱ - ۳۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۲ - ۳۹۷]

۱۲۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۱۸/۴
آغاز: من العقود او الثمن و ما قبله و الفرق ان اجازه المبیع توجب انتقاله عن ملک المالک المجیز الی المشتری؛ **انجام:** و لو اتفقا علی تغیره لکن اختلفا فی تقدم البیع و تاخره فان شهدت القرائن باحدهما حکم به.
بخش کوتاهی از مباحث کتاب البیع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۵گ (۷۸-۸۲پ)، ۲۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۲۹]

۱۲۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۴۱/۱
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضای منه، سلطان، میرزا محمد ره و ...؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ (۱پ-۲۱۹پ)، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۸ - ۳۰۹]

۱۲۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۴۹
آغاز: کتاب الوکاله بفتح الو او و کسرها و هی استنابه فی التصرف بالذات لئلاترد الاستنابه فی نحو القراض و المزارعه و المساقاه؛ **انجام:** حتی یقول لا اسمع ثم یعاد علیه ثانیا من جهه اخری فان تساوت المسافتان صدق
کتاب الوکاله تا بخشهای پایانی کتاب الدیه از جزء دوم شرح لمعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان‌های «ع ل، سلطان رحمه الله، منه ره، جم ره»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۴گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۷۸]

۱۲۷۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۵۶
خط: نسخ، کا: عبدالله بن میرزا محمد خوانساری، تا: پنج‌شنبه ۶ شوال؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲ - ۶۴]

۱۲۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۸۷
آغاز: احدهما لقطع او عوض او ربط اقتصر علی المیسور و مسح الجبهه به وسقط مسح الید و یحتمل قویا مسحها بالارض کما یمسح الجبهه بها ... منها کتاب الصلوه و فصوله؛ **انجام:** لثبوت الثمن فی زمن الخیار و یصح الرهن حیث یجوز بیعه بدله امکن رهنه ... قیل بعدم مطلقا نعم لو الاستیفاء منه.
جزء اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج سیاه، ۲۰۹گ، ۱۶ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۴۴۰]

۱۲۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۱
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی به نقل از حاشیه خلیفه سلطان و حاشیه آقا جمال بر شرح لمعه به همراه مطالبی از شرح شرایع و مسالک و دیگر کتب فقهی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۶۰گ، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۲ - ۳۶۳]

۱۲۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹۲
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی عاملی، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضاهای منه سلطان و غیره؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج یشمی، ۱۷۱گ، ۲۶- ۲۸ سطر (۶×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵ سم [ف: ۱۴ - ۲۱۸]

۱۲۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۳۲
آغاز: و التحمید فی الابتداء جریاً علی قضیة الامر؛ **انجام:** لأن اقل الامرین ان کان اجرة المثل فلا عوض لعمله شرعاً
جلد اول از آغاز کتاب الطهارة تا نزدیک پایان کتاب الوصیة؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: نخودی، اصفهانی، جلد: مقوایی رویه پارچه، ۲۳ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱۱ - ۱۱۸]

۱۲۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۳۳

از کتاب اجاره تا پایان دیات؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ وقف اولاد ذکور میرزا رفیع شیخ الاسلام؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۱-۲۴ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۱ - ۱۱۹]

۱۲۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۶۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** بالدیة بالنصف و الربع انتقل الی الثانیة و هکذا الی الامام حتی.

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مطالبی در توضیح لغات متن با استفاده از کتب لغت همچون صحاح و مطالبی در توضیح عبارات متن با استفاده از کتب فقهی همچون دروس، شرایع و مطالبی از خود مؤلف با امضای «منه» و مطالبی از آقا جمال و خلیفه سلطان در حواشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی با روکش پارچه‌ای، ۱۶۰گ، ۲۵ - ۲۹ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۸سم [ف: ۱۲ - ۱۲۴]

۱۲۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۵

جلد اول تا اول «کتاب الاجارة»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از شهید ثانی و حواشی به امضاء «سلط» و «ص ف» و «ش ع ل ی سلمه الله» و «ق» و ...؛ واقف: احمد اشکوری، ۱۲۳۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۸ - ۴۲۱]

۱۲۸۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۸۳ - ج

یک برگ از پایان جلد نخستین است و از آن بر می‌آید که نسخه در زمان شارح نوشته شده سپس اجاره است تا پایان و پنج صفحه پایان تازه نوشته شده و خاتمه شرح را هم ندارد؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «لمحرره» و «منه ره» و «شیخ جعفر زید فضله» و «ح یع»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: - ۳۵۹]

۱۲۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۳

جلد اول و تا اول اجاره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، محشی از شهید ثانی، سلطان العلماء، آقا جمال و «ع ل»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۸ - ۴۲۰]

۱۲۸۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة ...

جلد اول. از آغاز تا آخر مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دعای خاتمه مؤید آن است که نسخه در حال حیات و تحت نظر مؤلف نوشته شده، محشی، مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا؛ جلد: چرمی، ۱۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵ سم [ف: ۲ - ۹۰۹]

۱۲۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۷۶

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضای «منه»، «سلطان»، «م ع عفی عنه»، «م ر رحمه الله» و «جم» و با استفاده از کتاب‌های مدارک، نهایه و شرح شرایع زین الدین؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: میشن سرخ، ۳۷۴گ، ۲۳ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ - ۳۳۱]

۱۲۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذا الاشاره الیها بقوله هذه و کذا الخطاب الیها بقوله انت لکن لا یذکر الضمیر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با امضای احمد، سلط و منه؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱۵- ۲۵۱]

۱۲۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۳۶]

۱۲۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵- ۱۱۶]

۱۲۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۹

آغاز: الوجوب بها علی ملکه و اثبت السید ابو المکارم حمزة بن زهره الزکوة علی المالک فی المزار؛ **انجام:** وفی کلب الحائط و هو البستان و ما فی معناه عشرون درهما.

دو جلد شرح لمعه بوده اما از جلد اول تنها یک برگ از مطالب پایانی آن موجود بوده و بقیه مطالب جلد اول از نسخه جدا شده و از جلد دوم نیز چند برگ از مطالب پایانی آن در نسخه افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با استفاده از کتب مسالک، شرح شرایع، مهذب، شرح ارشاد و با امضای «عمیدی» و «محمد علی استرآبادی» و «سلطان ره» و «منه» و «شیخ جعفر دام ظله» و «ع ل» و «ط ره» و «م» و «م د» همچنین توضیح لغات متن با استفاده از کتب همچون صحاح، قاموس، و کنز اللغة در حواشی؛ مهر: «عبده الراجی احمد الموسوی»؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابره، ۲۱۸گ، ۲۳ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱۲ - ۲۳۳]

۱۲۹۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۰۳

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن رجب علی سمیراعی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: روغنی زمینه سبز، ۳۰۹گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۱۱۳]

۱۲۹۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳-ش/۱۲۷

انجام: برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

۱۲۹۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸.ش/۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لم یجب علی الاخر اجابته لان کلا منهما مسلط علی ماله و حیث یقلعه الغارس یجب علیه طم الحضرو ارش

جلد اول از کتاب طهاره تا مساقاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛

مجدول مذهب، محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۲۴۷گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۵۷]

۱۲۹۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۵۳

از طهارت تا ودیعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۱۲۹۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۹۱

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۱۲۹۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۱

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۱۲۹۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۲

ج ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۱۲۹۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۱۲۹۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۱۴۶

از اجازه تا میراث؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۱۲۹۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۴

جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی از «استاد آقا رضی، ره، ع ل، ص، مد ظله العالی، جم، زین، تحریر»؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۸]

۱۳۰۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۹

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۶۱۲]

۱۳۰۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۱۹/۲

جلد ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۰۰]

۱۳۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۸۹

آغاز: امر ذی بال فان الابتدا یعتبر فی العرب ممتداً من حین الاخذ فی التصنیف الی الشروع فی المقصود؛ **انجام:** و قد تقدم بیانه نفعه الله تعالی و اینا به و جمیع المؤمنین و نفع بشرحه کما نفع باصله بحق الحق و اهله و الحمدلله وحده و ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۴ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۳۲]

۱۳۰۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۳۹

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان‌های «ملا احمد» و «سلطان العلماء» و «ع ل» و «بدر الدین»؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۱۴گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۴۷۹]

۱۳۰۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۴۹

آغاز: فالاوجود انه ذلک؛ **انجام:** لجهالة الجمیع المقتضیه للبطلان

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قهوه‌ای، ۵۰گ، ۲۰ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×سم [ف: ۴ - ۱۴۵۰]

۱۳۰۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۶۷/۳

انجام: مبنی علی الظاهر.

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قهوه‌ای، ۱۶گ (۴۸-۶۳)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۴ - ۱۴۵۵]

۱۳۰۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۰۴

آغاز: لانه یقتضی جواز استعمال

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مهر وقف مدرسه شاهزاده در یزد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روغنی، ۱۷۹گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۴۶۸]

۱۳۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیقتصر بها علی موضع الوفاق

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۸گ، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۵ - ۱۶۳۷]

۱۳۰۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۳۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۰

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۹۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۱۳۱۰. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما یدعیه الاخر من الزیادة تمت.

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۶گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۳]

۱۳۱۱. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** آخر الکام المضم.

جلد۲،از کتاب اجاره تا عتق؛خط:نسخ،کا:محمد تقی ولد خواجه سلطان محمد بیارجمندی، بی‌تا؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۱گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۳]

۱۳۱۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۰

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۳۱۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۸۵

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۲۱۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۳۱۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۷۳

بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه چاپ سنگی است به خط محمد صادق بن

ابوالقاسم حسینی و به دستور حاج محمد مهدی در کارخانه آخوند ملاعباسعلی به سا ۱۲۶۷ چاپ شده؛ دارای حواشی دست نویس می‌باشد؛ ۲۱۳گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۲ - ۷۳]

۱۳۱۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۶

ج ۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ناتمام [چند نسخه-ف: - ۳۲۳]

۱۳۱۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۴۵

آغاز:هذا کتاب المتاجر جمع متجر و هو مفعل من التجارة؛ **انجام:** و لا یقبل فیها شهادة النساء منفردات لاختصاصها بما یعسر اطلاع الرجال علیه و الوصیة کما سلف فی

از آغاز کتاب المتاجر تا نیمه کتاب الوکالة؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۷سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۱۳۱۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم از «کتاب الاجارة» تا پایان شرح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی به امضاء «منه ره»؛ یادداشتی مبنی بر وقف این نسخه با جلد دیگر آن از طرف کوچک خان بهادر الملك همدانی بر کافه علماء و محصلین به تاریخ ۳ ربیع الثانی ۱۳۴۴؛ جلد: ساغری، مشکی، ۱۵۴گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۳]

۱۳۱۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۶

جلد دوم، از «کتاب الاجارة» تا پایان شرح؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح، مصحح، محشی به امضاء «منه رحمه الله»، «تاج عفی عنه»، «زین العابدین الحسنی عفی عنه»، «سلط ره»، «جم ره»، «ع ل ره» و به نقل از کتب «مسالك»، «صحاح» و حواشی دیگر؛ مهر: «با اطلاع حاجی محمد علی، کتاب موقوفه مرحوم حاجی ملا هادی مجتهد طهرانی، بسعی محمد جعفر» (مضلع)؛ جلد: تیماج، مشکی، ۳۴۴گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۲]

۱۳۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۷۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن أحمد بن سلامه تمیمی نجفی، بی‌تا؛ مصحح، محشی، اجازه شیخ زین العابدین مازندرانی به‌جهت میرزا عبدالرحیم بن محمد مهدی خلخالی به تاریخ ۱۲۸۶ با مهر «عبده زین العابدین» (بیضی)، اجازه‌ای دیگر برای آقا محمد مهدی خلخالی با مهر «و یحیی ...» (مربع)؛ تملك: نصرالله با مهر «الراجی نصر الله بن فضل الله» (بیضی)، محمد مهدی خلخالی خدچینی به تاریخ ۱۲۳۳؛ مهر: «فارحمنی برحمتك یا رحیم» (مربع)، «لا اله الا الله الملك الحق المبین» (مربع)، «عبده محمد مهدی الشریف الموسوی» (مربع)، «ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء» (مربع)، «الراجی نصرالله بن فضل الله»، «عبده الراجی فضل الله الصالحی»، «المهدی من هدیت» (بیضی)، «أبوالقاسم»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۷۷]

۱۳۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۴/۱

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ آخر را حسین بن ملا محمد متوطن سربیشه از توابع قائن به تاریخ ۱۲۷۵ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۵گ (۱پ-۱۸۵پ)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۲۳۶]

۱۳۲۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۵

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج ملا مصطفی، شوال ۱۲۷۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۲۲ سطر [ف: ۱ - ۱۳۹]

۱۳۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ واقف: حسن بن ملا محمد کاظم اشکوری، ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۱گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۳۸]

۱۳۲۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۵

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن رمضان علی، بی‌تا [ف: - ۵۸]

۱۳۲۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۷۰

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۳۲۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۳

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۱۳۲۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۵۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱۶]

۱۳۲۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۳۲۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۸۱

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۳۲۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۰۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۳۳۰. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۸۸

جلد دوم؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۵۹]

۱۳۳۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۹۹

جلد ۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ از روی نسخه اصل با یک واسطه [ف: - ۵۸]

۱۳۳۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۵

جلد اول کتاب و تا پایان وصایا از جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم یزدی بن امرالله، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۵]

۱۳۳۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از احمد، جعفر، جمال و ...؛ جلد: تیماج دارچینی، ۲۷۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۵۱]

۱۳۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۸۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، اجاره تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۱۳۳۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهکذا الی الامام حتی لولم یکن له الاخ غنی اخذ منه نصف دینار و الباقی علی الامام ولوقتل الاب ولده عمداً فالدیة

جلد اول و دوم (از طهارت تا دیات)؛ خط: نسخ زیبا، کا: هاشم علی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی، در آخر جلد اول چنین آمده: «قد وقع معارضته بعون الله سبحانه بنسخة مصححة من نسخة صحیحة منقولة من نسخة الاصل و كانت بخط علی بن محمد بن الحسن بن زین الدین الشامی العاملی ... فی سنة ۱۲۲۳»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰۳گ، ۲۳ سطر [ف مخ: ۱ - ۲۴۶]

۱۳۳۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۹۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی از سلطان؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۱]

۱۳۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لو اختلفا فی الحصه حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة ... و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة».

جلد اول و کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۳۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۳۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۳۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد علی خوانساری؛ جلد: مقوا، ۱۹۷گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۳]

۱۳۳۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۶۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان یقف الرجل عن یمینه و المرأة عن یمینه الرجل و ان یحضر من الناس من یسمع اللعان و لو اربعة عدد شهود الزنا و ان یعظه الحاکم قبل کلمة اللعنة و یخوفه الله تعالی.

از کتاب طهارت تا کتاب لعان (کیفیت لعان)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۰۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۲]

۱۳۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۸۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** فی الاذنین الدیه وفی کل واحدة النصف سمیعة کانت ام صماء لان الصمم عیب فی غیرها و فی قطع البعض منهما بحسابه بان یعتبر مساحة المجموع من اصل الاذن وینسب المقطوع

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای «منه» و سلطان؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۵]

۱۳۴۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لعدم تناول الاذن للاستعمال المتلف عرفا و ان دخل فی الاطلاق فیضمنها آخر حالات التقویم و قیل لایضمن ایضا کالنقص لما ذکر من الوجه وهو الوجه ویضمن العاریة باشتراط الضمان عملا بالشرط المأمور بالکون معه سواء شرط ضمان العین او الاجزاء ام هما فیتبع شرطه

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۳- ۱۰۳۳]

۱۳۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** والطهور بفتح الطاء هو الماء و التراب قال الله تعالی و انزلنا من السماء ماء طهوراً وهو دلیل طهوریة الماء و المراد بالسماء هنا جهة العلو و قال النبی صلی الله علیه و آله جعلت لی الارض

طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۳]

۱۳۴۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصة حلف المالک لان النماء تابع للاصل فیرجع الی مالکه فی مقدار ما اخرجه منه عن ملکه مع اصالة البقاء غیره و عدم انتقاله و ملک الغیر له و فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الإخر من الزیاده

جلد اول، از طهارت تا مساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از سلطان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۰]

۱۳۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۶۳

آغاز: او الاستعانة به کمال التعظیم للمسمی فلایدل علی اتحاد هما بل ربما دلت الاضافه علی تغایرهما و الرحمن و الرحیم اسمان بنیا للمبالغة من رحم کالغضبان من غضب و العلیم من علم؛ **انجام:** لو اکرهه علی القتل فالقصاص علی المباشر ... ولو اکره الصبی غیر الممیز والمجنون ... فیسقط القصاص عن المباشر ویکون القصاص علی المکره بالکسر علی الاقوی لقوة السبب بیضعف المباشر بالاکراه خصوصاً لو بلغ الاکراه حد الالجاء

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۴]

۱۳۴۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۳۲

آغاز: لاینفی امکان اله معبود بالحق غیره تعالی لان الامکان اعم من الوجود وقیل ممکن وفیه انه لایقتضی و جوده بالفعل وقیل مستحق للعبادة وفیه انه لایدل علی نفی التعدد مطلقا؛ **انجام:** الفصل الثالث فی الشجاج بکسر الشین جمع شجه وهی الجرح المختص بالرأس و الوجه وسمی فیه غیرها جرحا بقول مطلق و

توابعها مما خرج عن الاقسام الثمانية من الاحكام ... وهی المتلاحمة علی الاشهر
جزء اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی از سلطان و دیگران؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۹۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۵]

۱۳۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۳
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر
جزء دوم، از کتاب الاجاره تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن حاج محمد علی میبدی، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۴۱گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۳۵۰]

۱۳۴۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۷۵
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن علی جابلاقی، بی‌تا؛ ۲۳۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۱۸]

۱۳۴۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۰۰
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۱۳۴۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۳۴
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۱۳۵۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۶۲
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۱۳۵۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۷۵
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱ - ۱۱۹]

۱۳۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۰۸
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۱۳۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۴۴-۳۶/۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۶ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۴]

۱۳۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۹۵-۳۵/۷۵
آغاز: علی وجوب سترها منه و الموجود فی کلام الاصحاب؛ **انجام:** علیه الی ان یجتمع شیء فیبیع ما بقی به الوجهان ولافرق فی التوفیق
طلاق تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۹گ، ۲۱ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۳]

۱۳۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۰۸-۳۶/۸
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** اللهم اغفره لمن یستغفر و یسترحم له بحق محمد (ص) و آله الطاهرین و الاجمعین جمیعاً جمیعاً.
جلد دوم، اجاره تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۸]

۱۳۵۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۰۴
آغاز: بسمله،کتاب الاقرار و فیه فصول، الاول الصیغة و توابعها من شرایط المقر؛ **انجام:** برابر
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد صالح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۱۱گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۷۴۶]

۱۳۵۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۳۰
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: احمد شریعت عقدایی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۵۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۰۲]

۱۳۵۸. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۹۵
آغاز: ... ینتهی الیه فهو الحقیق بجمیع افراد الشکر و اردف الحمد باشکر مع انه لامح له اولا للتنبیه علیه بالخصوصیة و لمح تمام الإئه استسلا ما ای انقیاد العزمة و هی غایة اخری للشکر کما مرفان العبد؛ **انجام:** ولو وقع بلفظ الصلح فالظم انه کالبیع وقوفا فیما مخالف الاصل علی موضع الیقین و قد تقدم الکلام علی هذا القبالة فی البیع کتاب المساقات و هی لغة مفاعلة من السقی واشتق منه دون باقی اعمالها ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۲۵ سطر [ف مخ: - ۸۰]

۱۳۵۹. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۲۷
آغاز: ... کتاب الطهارة مصدر طهر بضم العین وفتحها والاسم الطهر بالضم وهی لغة النظافة و النزاهة من الادناس و شرعا بناءً علی ثبوت الحقایق الشرعیة استعمال طهور مشروط بالنیة؛ **انجام:** و ذلک یقتضی بحسب الاصول الشرعیة وجوب الکفارة بل ینبغی وجوبها وان لم یظهر الخطأ بل استمر لاصالة عدم الدخول ... بناء علی اصالة عدم الدخول ولولا النص ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲گ، ۱۹ سطر [ف مخ: - ۸۰]

۱۳۶۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر
از اول طهارت تا پایان دیات؛ خط: ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای «ع ک»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۲گ، ۲۵ سطر [ف مخ]

۱۳۶۱. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم، یدعیه الإخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة.
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۵گ، ۱۹ سطر [ف مخ]

۱۳۶۲. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۴۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم، یدعیه الآخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۸۷گ، ۲۲ سطر [ف مخ]

۱۳۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶-۱۱/۶۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** لان الانتقال الی البدل ابتداء یوجب الرجوع الی قوله وتکلیفه بالعین مطلقا قد یوجب خلود حبسه فالاول فالوسط متجه وکلامهم هنا غیر منقح ...

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور طوسی، ۱۲۸گ، ۱۹-۲۰ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۹]

۱۳۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۵۳-۵۱/۱۳

آغاز: برابر

جلد اول تا آغاز کتاب اجاره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۲۰۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۵]

۱۳۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۶۳-۵۱/۲۳

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۱۹۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۱۳۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۹۶-۵۱/۵۶

از کتاب التجارة تا پایان شرح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۰۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۶۱]

۱۳۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۱۰-۵۲/۵۰

آغاز: برابر

جلد اول، کتاب الطهارة تا کتاب المساقات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۲۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۱۳۶۸. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: عن التعلم فیأتی بها بحسب ما یعرفه من اللغات فان تعدد تخیر مراعیاً ما اشتملت علیه من المعنی؛ **انجام:** یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة تم الجزء الاول من الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة ویتلوه فی الثانی الاجارة ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «ع ل» و دیگران؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۲۷۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف مخ]

۱۳۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۱۵-۵۴/۵

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن حاجی عبد الخالق، ساروی الاصل استرآبادی ساکن غونک، بی‌تا؛ ۲۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۱۳۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۱۴-۵۳/۲۴

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۵۶]

۱۳۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۱۶-۵۳/۲۶

آغاز: برابر

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: احمد، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۸۰گ، ۲۲ - ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۱۳۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۹۸-۵۸/۴۸

آغاز: برابر

از اول تا آخر کتاب الصوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۳۲گ، ۱۶-۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۱۳۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۰۱-۵۹/۲۱

آغاز: باجازه الصبی و المجنون و السفیه اما المفلس فان کانت اجازته حال الحیاة نفذت اذلاملک له ... الفصل الثالث: فی الاحکام تصح الوصیة للذمی و ان کان اجنبیا للأصل و الآیة و الروایة

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۱۶۴]

۱۳۷۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، با اجازه شیخ محمد علی بن عبدالنبی بحرینی به سید عزالدین بن علوی مرقی بحرینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۳۲]

۱۳۷۵. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی از مؤلف و دیگران؛ واقف: علیرضا با مهر «عبده الراجی علی رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: - ۲۹]

۱۳۷۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۴۲

ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: - ۴۰۰]

۱۳۷۷. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح استرآبادی (افرانی بزرگ)، بی‌تا؛ محشی از آقا جمال و سلطان العلماء و دیگران؛ مهر: «افوض امره الله الغنی عبده حسینعلی» (مربع)؛ واقف: ملا محمد صادق ابن محمد حسینی، ذیقعده ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: - ۱۶]

۱۳۷۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷

بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۱۹۷]

۱۳۷۹. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۰۴

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «رق الحسن الزکی»؛ جلد: تیماج، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: - ۱۴۰]

۱۳۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۰۶-۲۰/۲۶

آغاز: کانت الفاء لازمة فی جوابها والتقدیر مهما یکن من شیء بعد الحمد والصلوة فهو کذا فوقعت کلمة اما موقع اسم هو المبتدأ؛ **انجام:** ولو اختلفا فی الحصة حلف المالک لان النماء تابع للاصل ... وفی المدة یحلف المنکر لاصالة عدم ما یدعیه الاخر من الزیادة.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ، ۲۳-۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۱۶۰]

۱۳۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۴۵-۱۳/۲۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از ابتداء کتاب اجارة تاپایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۴۷گ، ۱۵-۱۷ سطر [ف: ۴ - ۲۱۵۷]

● **الروضة البهية فی مدح خير البرية** / شعر / عربی

rawḍat-ul bahīyya fī madḥ-i xayr-il barīyya

احسائی خطی، فرج الله بن محمد

ahsā'ī xattī, faraj-ol-lāh ebn-e mohammad

قصایدی است در مدح چهارده معصوم (ع) و در خاتمه اشعاری در رد نواصب.

[الذریعه ۲۹۲/۱۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۵۴

آغاز: بسمله. هذه الروضة البهية فی مدح خير البرية قالها تراب اقدام المؤمنين المشرد المطرود عن دياره و اوطانه فی البلد العثمانية ... هدية لصاحب الحضرة لعلية و الاخلاق المرضية كعبة الجود و كهف الهمية سلطان دارالمؤمنين ... القصيدة الجامعة: سروراً بجمع الشمل فالربع قد بدا ×× و روية احبابی تروی من الصدا؛ **انجام:** انی لاذكره داباً فالعنه و العن الكلب عمران بن حطانا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۱۲۲ق، مجدول، رکابه‌دار؛ مهر: «عبده محمد حسین بن محمد باقر» (بیضی)، کتابخانه مجدالدین نصیری؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۹۹]

● **الروضة البهية (منتخب)** / فقه / عربی

rawḍat-ul bahīyya (mn.)

رفیعی طالقانی، محمد بن ابی طالب، ق۱۴ قمری

rafī'ī tāleqānī ‹mohammad ebn-e abī tāleb (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۳۵

آغاز: بسمله، الله احمد استماما لنعمته و الحمد فضله و اياه استسلاما لعزته ز الشكر طوله؛ اذهب الله عنهم الرجس و **انجام:** طهرهم ... سنه ... ۱۳۸۰ عرش الله مراد كلماته ... طالقانی اردكانی ... يوم القيمه انک علی كل شی قدير و بالاجابة جديد

خط: نیم شکسته هندی، بی‌کا، تا: ۱۳۸۰ق [رایانه]

● **روضه بی بی خدیجه کبری** / فارسی

rowza-ye bī bī xadīje-ye kobrā

ملک جهان خاتون، ق۱۳ قمری

malek jahān xātūn (- 19c)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۷۰

کا: حمید الله خان، تا: ۱۲۹۹ق؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ ۵۴ص، اندازه: ۱۵×۲۳/۶سم [رایانه]

● **روضة التسليم = تصورات** / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ot taslīm = tasavvorāt

؟ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

این کتاب مشتمل بر بیست و هشت «تصور» است و راجع به عقاید تعلیمیان و اسماعیلیه. این کتاب از خواجه نیست، چه علاوه بر آن‌که اسلوب و روش نگارش آن با عبارات خواجه متفاوت است کلمات و لغات و ترکیبات غلطی در آن دیده می‌شود که نمی‌تواند از خواجه باشد. دیگر این که ذکر برادری به نام بدرالدین حسین برای خواجه شده که در هیچ کجا یادی از آن نشده مسلم می‌دارد که این کتاب از آن خواجه نیست.

فهرست تصورات به شرح زیر است: تصور ۱. کسر مقالات آن کسی که نفی صانع جل و علا کند یا گوید که خدا دو است و آنکه خلق اثبات او تعالی نتواند کرد؛ ۲. صدور اشیاء از امر او تعالی و تقدس بر سبیل سؤال و جواب؛ ۳. مسئله لا يصدر عن الواحد الا الواحد؛ ۴. عقل اول و عقل فعال و عقل کلی که سه عبارت است و معنی یکی؛ ۵. نفس کلی؛ ۶. هیولی؛ ۷. طبیعت کلی و جسم کلی؛ ۸. معرفت نفس انسان؛ ۹. معرفت عقل انسانی؛ ۱۰. غرض از پیوستن نفوس جزوی به اجساد بشری و شمه‌ای از ترکیب جسد انسانی؛ ۱۱. فضل ذات هر یک از اجناس موالید یعنی انعقاد و نبات و حیوان و انسان؛ ۱۲. کمالاتی که صفت موصوف را و موصوف صفت را دهد به اذن الله تعالی؛ ۱۳. انواع علوم چون ضروری و نظری و تعلیمی و تأییدی؛ ۱۴. خیر و شر و آنکه شر را در ابداع وجود نیست و وجودی که در این عالم می‌نماید چیست؛ ۱۵. بهشت و بهشت‌ها و دوزخ و دوزخ‌ها و برازخ و صراط؛ ۱۶. کار آدم و ابلیس و بیان آن؛ ۱۷. خلاف‌های گوناگون که میان اهل عالم واقع باشد و کیفیت آنچه از آن جمله تعلق به محقان و مبطلان دارد؛ ۱۸. سبب اندکی عدد اهل حق و بسیاری عدد اهل باطل؛ ۱۹. ترقی جسمانیت به روحانیت و از روحانیت بر عقلانیت؛ ۲۰. کار دیو و پری و فرشته؛ ۲۱. مبدأ و معاد دنیا و آخرت و آمدن مردم در دنیا و بیرون شده از دنیا و آنکه از کجا آمد و به چه کار آمد و کجا خواهد شد و حشر اجساد و ارواح؛ ۲۲. تهذیب اخلاق، در نبوت و ذکر معجز و متنبئ و ممرور و دور امامت و ذکر معلم و متعلم و حجت؛ ۲۳. اقسام تسلیم؛ ۲۴. کار نبوت و امامت؛ ۲۵.

ماهیت سخن و گویایی و شنوایی و خاموشی؛ ۲۶. ادوار شش پیغمبر اولوا العزم علیهم السلام و امامان تقدس ذکرهم و ظهود و دعوت و اظهار دعوت قیامت؛ ۲۷. کار بت پرستان و کسر مقالات ایشان؛ ۲۸. سؤالاتی که مشافها به مسامع همایون لازال سامعا للبشر امضا داده ام و جوابها که فرموده‌اند.
آغاز: الله مفتح الابواب رب یسر و لا تعسر. هذا الکتاب روضة التسلیم من کلام کمترین بندگان دعوت هادیه مهدیه ثبتها الله محمد بن حسن طوسی علیه الرحمة با برادر اعز بدرالدین حسین حرسه الله و نصره بعد از سلام و تحیات که خوانده باشد. بداند که از تصوراتی که این ضعیف ترین بندگان دعوت را در مبدأ و معاد و اخلاق و معاملات بر حسب فهم و ادراک عاجزانه ایستاده است ثبتی کرده ام از برای آنکه هر سخنی که از قول در کتابت آید در مخیله بهتر جای گیرد و از مخیله بهتر به ممیزه رسد و از ممیزه بهتر بحافظه پیوندد و در حافظه بهتر بماند ان شاء الله العزیز. خواستم که سخنی از آن بجهت برادر اعز حرسه الله بفرستم تا بخواند و از آن فائده یابد هو الله تعالی موفق للعباد و هاد للرشاد و اگر چه غرض این فقیر ذلیل از این مجموعه که آن را روضة التسلیم نام نهادم آن بود که تا نفس ناقص او بآن مشفع گردد ...
انجام: و میدانیم که سلسله وجود نه بر روحانیت سرباسر میزند نه بهیاکل و اجرام فلکی و نه بارکان و نه بانعقاد و نه به نبات و نه بحیوان بلکه بعقل شخص انسانی سرباسر میزند و عاد الی ما بدأ منه لازم میگردد و السلام.
چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۰۴؛ بندر بمبئی، سنگی، ۱۳۵۳ق./۱۹۵۰م، رقعی، ۱۶۰ص

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۱۱/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ آغاز و انجام از متن کتاب چاپ شده ایوانف وارد شد؛ کاغذ: سپاهانی کبود و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۵۷]
۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۸
آغاز: سپاس خدایی را که بی واسطه ما به جود خود وجود ما را پیدا کرد؛ **انجام:** که اثری عظیم دارد و از لقمه حرام و شبهه احتراز نماید البته قلب را تار می‌نماید و مطلقاً فیض نازل نمی‌شود. والله الموفق و الیه التکلان
خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۷۵پ- ۹۵پ)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۹۸]

← الروضة الجعفریة ⟵ مطلع الشمسین فی فضائل حمزة و جعفر ذی الجناحین

● **روضة الجنان در رد ایقان** / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ol jenān dar radd-e īqān

مرندی، علی اکبر بن معصوم، ق۱۳ قمری

marandī, ‘alī akbar ebn-e ma‘sūm (- 19c)

وابسته به: ایقان؛ بهاء الله، حسینعلی بن میرزا بزرگ (۱۲۳۳-۱۳۰۹ق)

نخست «فصل»هایی است بی‌شماره به گونه مقدمه کتاب (ص ۳-۹۰). سپس رد «ایقان» میرزا حسین علی بهاء الله (نسخه ۱۷۳۴/۲). نخست پاره‌ای یا مطلبی از متن را آورده سپس به رد آن پرداخته است. از دشنام نیز خالی نیست. نام کتاب در ص ۹۰ و تاریخ به پایان رسیدن در انجامه نسخه آمده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۷۱-عکسی
آغاز: حمد و سپاس فزون از وهم و قیاس مر خداوندی را سزاست که آفریننده عالمیان ... و بعد، چنین گوید بنده جانی ... علی اکبر بن معصوم بن علی اکبر التبریزی المرندی؛ **انجام:** و لو کره المشرکون. و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لعنة اله علی اعدائهم و غاصبی حقوقهم ... الی یوم الدین، فارغ شدیم از تسوید این اوراق به عون الملک الخلاق سبحانه، در دارالامان کرمان در سنه ۱۳۰۸ حامداً مصلیاً مستغفراً.
خط:نسخ پخته،کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۸ق؛ ۷۴۴ص، ۱۳-۱۶ سطر (۱۱-۱۲/۵×۱۳/۵-۱۴/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۱]

● **روضة الحدائق** / کیمیا / عربی

rawḍat-ul ḥadā’iq

منسوب به جابر

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۰۵۸
آغاز: نسخه بسمله. الحمدلله الذی خلق الکائنات من ... بسمله. الحمدلله الواحد الاحد الفرد الصمد؛ **انجام:** هر یک از ایشان جمله مجرمند از این سبب
منسوب به جابر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۸۹]

● **روضة الحساب و نزهة الاحباب** / ریاضیات / عربی

rawḍat-ul ḥisāb wa nuzhat-ul aḥbāb

اشعری، یوسف

aš‘arī, yūsof

نویسنده می‌گوید من این کتاب را در استخراج مجهولات اعداد کسری پرداختم تا ذهن و فکر مبتدی در حساب بدان پرورش یابد و در آن ده قاعده گنجاندم و این قواعد بحث از حساب اعداد یعنی ضرب و تقسیم و اعمال کسری می‌کند و آن را دو «مقدمه» است: ۱. شناخت ضرب عدد در عدد؛ ۲. شناخت تقسیم عدد بر عدد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۷۲/۱
آغاز: بسمله، الحمدلله الواحد الستار العالم لما فی الضمایر من الاسرار؛ **انجام:** فتحصل لک التطلع علی مطولات فی هذا الفن تمت
بی‌کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج تریاکی، ۷ص (۱-۷)، ۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۳سم [ف: ۸ - ۳۷۸]

● **روضة الحسنی فی اسماء الله الحسنی** / اسماء الله/فارسی
rawzat-ol hosnā fī asmā'-el-lāh-el hosnā
برهانپوری، عیسی بن قاسم، - ۱۰۳۱ قمری
borhānpūrī, 'īsā ebn-e qāsem (- 1622)
تحریر دوم است از این کتاب که مؤلف خود در سال ۹۹۰ انجام داده است. تحریر اول آن را مؤلف در سال ۹۸۹ به پایان رسانیده است. شرحی است به نظم و نثر براسماء الهی به طریق عرفا.
آغاز: الحقیقة به واسطه تنزل او به حضرات وجود ومراتب شهود مقرر می‌گردد به حمد حضرت حق به حق رباعی: هر صبح که می‌زنند مرغان چمن ×× گلبانگ جمال سوری و سرو سمن
انجام: به حرمت جمیع انبیای عظام واصحاب کرام ... بمنه وکمال کرمه ... دیدن عجب است این بوا ... لله الملهم للصواب و ... وفصل الخطاب تم.
[مشترک پاکستان ۱۵۳۵/۳]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۷۶-۱۷/۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۹۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۶۴]

● **روضة الحسین فی خلاصة اخبار الخافقین = تاریخ نعیما** / تاریخ / ترکی
rawzat-ol hosayn fī xolāsat-e axbār-el xāfeqayn = tārīx-e na'īmā
نعیما، مصطفی نعیم، - ۱۱۲۸ قمری
na'īmā, mostafā na'īm (- 1716)
اهدا به: سلطان مصطفی دوم (۱۱۰۶-۱۱۱۵)
تاریخ تألیف: ۱۰۰۰ تا ۱۰۵۰ (جلد ۱) و از ۱۰۵۱ تا ۱۰۶۰ (جلد ۲)
از جلوس محمد خان غازی (۱۰۷۰-۱۱۰۰ق) آغاز می‌شود. به انگلیسی ترجمه شده است.
آغاز: لطایف حمد و سپاس و شرایف شکر بیقیاس ملک الملک و الملکوت صاحب العزة و الجبروت تعالی شأنه
[فهرست نسخ ترکی آکادمی علوم شوروی ش ۱۶۸؛ فهرست ایتالیایی رسی ص ۵۰ ش ۶۵ ج ۱ و ش ۶۶ ج ۱؛ فهرست ترکی پاریس ۲۹:۱ ش ۷۶ ج ۱ و ۲۳۸:۱ ش ۱۵۵ ج ۱و۲ و ۲۳۵:۲ ش ۱۳۳۶ تحریر دوم آن از المنارزاده و ۳۹:۲ ش ۷۱۴ ترجمه فرانسه؛ فهرست ترکی آلمان ش ۱۶۳ تا ۱۶۶؛ دنا ۱۰۳۹/۵؛ فهرست ترکی آکادمی علوم شوروی ش ۱۶۸؛ پاریس ۷۶ و ۷۱۴]

۱. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:جمادی الثانی ۱۰۵۸ تا ۱۰۷۰ق؛ با یادداشت مورخ ۱۱۹۲ ؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳۱۷گ [نشریه: ۷ - ۵۴۷]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۰۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۱۰]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن آلبالویی، ۴۷۶گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۹سم [ف: ۱ - ۶۱۱]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** سنه اثنین و مائة و الف تاریخنده وفات ایلدی، حق سبحانه و تعالی مقامنی ...
در فهرست ناشناس؛خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۶۵۵گ،۲۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۲۲۱]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۳۲
آغاز: جلوس محمد خان غازی به تخت: والده سلطان حضرتلری شهزاده یی چقار مغه الحیر و متوجه اولوب تخت همایون جفارلمغه اذن ویروب معتاد اوزله باب السعاده اوکنه تخت قورلدی شهزاده جوان بخت سلطان محمد حضرتلری سن شریفلری یدی باشنده مبارک باشلونده؛ **انجام:** اولندی اورادن اوغرادفلری قوی و قصبایی غارت و قلاع و یلنقه لریق احراق و خسارت ایده رک متانتله مشهور بوجای نام قلعه سی اورزرینه نزول ایلدیلر بعون الله تعالی.
جلد دوم؛ خط: نستعلیق ترک، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی رنگ، جلد: تیماج سبز، ۳۱۷گ، ۲۹ سطر (۱۰/۵×۲۶) [ف: ۱۹ - ۷۲۷]

← روضه حسینیه > روضة الحسینیة

● **روضه حسینیه** / تاریخ معصومین / فارسی
rawze-ye hosaynīyye
اردکانی، احمد بن محمد ابراهیم، ۱۱۷۵-۱۲۳۸؟ قمری
ardakānī, ahmad ebn-e mohammad ebrāhīm (1762 - 1823)
اهدا به: میرزا مظفر حسین ملقب به میرزاخان
تاریخ تألیف: چهارشنبه صفر ۱۲۲۸ق
تاریخ مفصلی است مشتمل بر احوال حضرت سید الشهدا(ع) در هیجده «باب»: ۱. ذکر ابتدای نور و کیفیت ظهور حضرت پیامبر (ص) مشتمل بر پنج فصل؛ ۲. مناقب وفضایل و معجزات آن حضرت مشتمل بر دو فصل؛ ۳. ذکر محاسن اوصاف و مکارم

اخلاق آن حضرت؛ ۴. ذکر نص بر خلافت و بیان بعضی از احتجاجات آن حضرت مشتمل بر دو فصل؛ ۵. ذکر خبر دادن خداوند علی اعلی پیغمبران و اولیای خودرا به شهادت مشتمل بر سه فصل؛ ۶. ذکر آن چه بر آن حضرت وارد آمده، مشتمل بر سه فصل؛ ۷. ذکر روانه شدن حضرت سید الشهداء از مکه معظمه به جانب عراق؛ ۸. ذکر تاریخ شهادت و مدت عمر آن سرور؛ ۹. ذکر احوال اهل بیت طاهرین (ع) در وقت دخول کوفه؛ ۱۰. ذکر خروج اهل بیت (ع) از کوفه به جانب شام ؛ ۱۱. بیان آن که مصیبت آن حضرت از تمام مصیبت‌های عالم عظیم‌تر بود مشتمل بر پنج فصل؛ ۱۲. ذکر آن چه بعد از شهادت آن حضرت روی داد؛ ۱۳. ذکر این که مصیبت آن حضرت اعظم از جمیع مصایب است؛ ۱۴. ذکر ثواب گریستن بر آن حضرت و سایر ائمه (ع)؛ ۱۵. ذکر آن چه واردشده است در کفر قاتلان آن حضرت؛ ۱۶. ذکر احوال ازواج و اولاد و عشایر آن حضرت صلوات الله و سلامه علیه؛ ۱۷. ذکر احوال مختار بن ابی عبیده ثقفی رحمة الله علیه، در دو فصل؛ ۱۸. ذکر آنچه متعلق است به قبر مطهر آن حضرت. مؤلف در مقدمه آن از اثر دیگر خود به نام «کفایة الطالب في مناقب علي بن ابي طالب» یاد می‌کند که در پنج جلد آن را تألیف نموده بود و قرار بود ده جلد باشد و بنا داشت به نام نامی هر یک از ائمه (ع) کتابی تألیف نماید. ولی به درخواست میرزا مظفر حسین ملقب به میرزاخان تألیف کتاب حاضر را مقدم بر آن تألیف نموده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی نور قلوب اولیائه لولاء الحسین ... اما بعد چنین گوید ... احمد بن محمد الحسینی که چون در دیباچه کتاب موسوم بکتاب سرور المؤمنین فی مناقب علی بن ابی طالب امیر المؤمنین ... بزبان قلم خجسته رقم وعده شده بود که ... بعد از انجام تمام ده مجلد آن کتاب ... بتألیف و تصنیف چند کتاب پردازد ... و درین اوقات که پنج کتاب صورت اختتام پذیرفته.

[دنا ۱۰۳۹/۵؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۷۲/۶؛ الذریعه ۱۷۶/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۱۶۵۹/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بزیات ... حسین ... برود برای او امان است.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن حاج عبدالرحیم وفایی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ محرم۱۲۴۸ق؛ تملک: محمد حسین در ۱۲۶۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸ – ۵۶۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مسترشد اموال حایر را تصرف نمود گفت که قبر خزانه نمی‌خواهد و آن مال را بر لشکر اتفاق نموده و بیرون رفت و خودش و پسرش راشد در آن سفر کشته شدند الحمد ...

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی محمد ابراهیم بن حاجی عبدالغفور یزدی، تا: چهارشنبه ۱۱ ذیحجه ۱۲۷۲ق؛ از روی نسخه مؤلف، با سرلوح مزدوج مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۷ – ۳۲۴]

● **روضة الحسينية** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-ol hosaynīyya

شریف کرمانی، محمد حسین بن محمد علی، قرن ۱۳ قمری

šarīf-e kermānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad ʻalī (- 19c)

اهدا به: فتح علی شاه قاجار و ابراهیم خان قاجار فرمانروای کرمان

تاریخ تألیف: ۲ رمضان ۱۲۴۲ق

در مصایب ائمه معصومین علیهم السلام و شمه‌ای از فضایل و مناقب آنان، که برای واعظان و اهل منبر تنظیم گشته، در هفتاد و دو «مجلس» به عدد شهدای کربلا و هر مجلس دارای خطبه‌ای مخصوص و در پایان ان اشاره به داستان کربلا می‌شود.

آغاز: سپاس و ستایش خدای راست که راست کیشان حجازی نهاد را از کج روشان عراق نژاد جدا خواست

انجام: و امر کن شیعیان ما را بحفظ آن که هر کس حفظ نمود این قصیده را ضامن هستم از برای او بر خدا بهشت را.

[دنا ۱۰۳۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۵۹/۳]

شرح و حواشی:

۱- ریاض الفضائل فی فضائل ائمة الوسائل؛ شریف کرمانی، محمد حسین بن محمد علی (–۱۳)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** از سن آن بزرگوار پنجاه و دو سال گذشته بود و بروایتی پنجاه و پنج سال.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۳/۲ – ۱۳۳]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ – ۱۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشتی از سلیمان فرزند اصلانخان به تاریخ ۲۲ صفر ۱۲۹۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ – ۲۱۶]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۰۵

آغاز: جواب یزید علیه اللعنة و العذاب؛ **انجام:** و سیعلم الذین ظلموا ای منقلب ینقلبون.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۸۱گ،

۲۲ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۴ – ۱۴۶۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۳۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۲۵

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا، جا: کرمان؛ به فرموده آصف جاهی میرزا محمد حسین (مؤلف) در ۲ رمضان ۱۲۴۲ با مهر محمد حسین شریف؛ با یادداشت مصطفی فیضی در آغاز ۱۳۴۹ ذیحجه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۹۰گ، ۲۰سطر (۱۴×۲۷)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱۷ – ۳۹۲]

● **الروضة الحسينية** / کلام و اعتقادات

ar-rawḍat-ul ḥusaynīyya

؟ابن خباز

ebn-e xabbāz

کتابی است در سی و سه «مجلس» در مقتل امام حسین (ع) که به‌صورت منبر است و مطالب دیگر نیز در ضمن آن آمده است. در آغاز فهرست مطالب آمده است. بنا بر جمله پایانی، نسخه حاضر یکی از مجلدات کتاب است و نشانی از سایر مجلدات به دست نیامد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۳۳

آغاز: بسمله. حضرت امام جعفر صادق علیه السلام فرمودند بدرستیکه زمین کعبه معظمه؛ **انجام:** انشاء الله شهادت علی در جلد دیگر ذکر می‌شود به تفصیل الا لعنة الله علی القوم الظالمین

خط: شکسته نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: ۲۱ شعبان ۱۳۳۰ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۱۲۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۳۷]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۶۴

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۲۲۰]

● **روضة الحقائق** / عربی

rawḍat-ul ḥaqā'iq

از «روضة الحدائق و رياض الحقايق» مجریطی یاد کرده است.

[سزگین ۲۹۸/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۰۴/۲

آغاز: بسمله، اقول على السر المحزون و العلم المصون فصل فى معرفة الاصل الفاصل الجامع لجميع الفضائل اعلم يا اخى ... ان هذا الاصل هو الذى من اجله خلقت السموات و الارض؛ **انجام:** و اكتب فيها احراز ام الصبيان و الفرع و لكل داء ان شاء الله تبارك و تعالى

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۶/۸سم [ف: ۶ – ۲۲۱]

● **روضة الحياة** / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ol hayāt

گیلانی، عبدالجلیل، ق۱۳ قمری

gīlānī, 'abd-ol-jalīl (- 19c)

به درخواست: حجة الاسلام و المسلمین قدسی

مباحثی است در بیان معارفی که دانستن آن بر هر مسلمان لازم است. در چند «فصل» به صورت ساده و همه فهم: در آنکه افضل علوم علم به ذات واجب الوجود است؛ در بیان صفات ثبوتیه؛ در بیان علم باری تعالی؛ در بیان حیات؛ در بیان اراده حق سبحانه؛ در بیان کلام حق تعالی؛ در بیان عینیت صفات حق تعالی با ذات حق تعالی؛ در بیان منزه بودن حق سبحانه تعالی؛ در بیان قضا و قدر؛ در بیان حکمت باری تعالی؛ در بیان ارسال انبیاء علیه السلام؛ در عدم تعدد امام، یعنی دو امام در یک عصر جایز نیست؛ در غیبت صاحب الامر (عج)؛ در بیان ایمان؛ در بیان عدم ایجاد عالم به طریق لهو و لعب؛ در بیان ایجاد ارواح؛ در عقول و نفوس ملکیه؛ در بیان آفریده؛ در آنکه اتحاد روح با جسد چگونه است؛ در بیان عذاب و عقاب؛ در بیان میزان. (صدرائی خوئی)

آغاز: الحمدلله أبدع نظام الوجود و اخترع ماهيات الأشياء ... شریف ترین کلامی که صور مواد قیاس

انجام: و این سخن نیز غریب مینماید اگر چه اول غریب تر است و آنانکه ملائکه نزد ایشان

[دنا ۱۰۳۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۰/۹]

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۴۱

خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۸۷پ – ۹۵ر حاشیه)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۱۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر یک از اعمال لذتی است دائمی و حال هر یک بر وی ظاهر گردد و دفع متصور نباشد.

کا: حسینعلی، تا: ۵ محرم ۱۲۰۵ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۷۴ص (۱۰۴–۱۷۷)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۵- ۸۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۸۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: شریف بن علی قلی تبریزی، تا: شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۸ – ۳۲۷]

● **روضه خضراء چمنستان** / متفرقه / عربی

rawze-ye xazrā'-e čamanestān

مولوی زاده، محمد مهدی، ق۱۴ قمری

mowlavī-zāde, mohammad mahdī (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۹۲

آغاز: بسمله. لا یسلم الشرف الرفیع من الاذی؛ **انجام:** نه هیزم که نشکافدش جز تبر

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۷ق [رایانه]

● **روضة الخلد = خارستان** / ادبیات / فارسی

rawzat-ol xold = xārestān

مجد خوافی، ق۸ قمری

majd-e xāfī (- 14c)

تاریخ تألیف: بهار ۷۳۳ق

در اخلاق و سیاست به روش گلستان سعدی. نسخه‌ای از این روضه خلد بی‌مقدمه و دو باب آخر نزد عبدالله کشاورز در مشهد است. نسخه‌ای دیگر چنان که در الذریعه (۲۹۴/۱۱) و مجله شرق (س ۱ش ۲) آمده است نزد عبدالرحیم خلخالی بوده است. این کتاب که ۲۱۴۰ بیت و ۴۲۰ حکایت و ۱۸ باب دارد در بهار سال ۷۳۳ در دو ماه به پیروی از گلستان سعدی ساخته شده و خوافی تا ۷۳۷ بدان می‌پرداخته است، همه اشعار به جز دو تا از خود خوافی است.

چاپ: این کتاب به نام خارستان در ۱۶ باب در کانپور در ۱۹۱۱ به نام مجد خوافی معاصر اکبر شاه در هند (؟!) به چاپ رسیده است؛ هند، سنگی، ۱۳۰۴، وزیری بزرگ، ۲۱۰ص

[راهنمای کتاب س ۷ ش ۱ ص ۲۵؛ نشریه فرهنگ خراسان ج ۲ ش ۹/۱–۷ و ج ۲ ش ۲/۸–۷؛ روضات الجنات فی اوصاف بلدة هرات در ترجمه خواجه غیاث الدین علی خوافی – مجمل فصیحی؛ دنا ۱۰۳۹/۵]

۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۸/۲ فرخ

خط: نستعلیق خوش، کا: فضل الله بن مرتضی موسوی، تا: ۲۰ شوال ۸۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ دارای یک پیشانی مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۷۱ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: – ۱۶۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۳۷/۲–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۷۳۵]

۲. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ رجب ۱۳۰۹ق، جا: تهران؛ تملک: حیدر قلی بن نور محمد خان (سردار) کابلی به تاریخ جمادی الاول ۱۳۱۶، زین العابدین بن حیدر قلی کابلی به تاریخ ۱۸ رمضان ۱۳۴۸؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: – ۱۶]

۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ چهار برگ در آغاز کسر است؛ یادداشتی به خط آقای فرخ آمده که این نسخه را آقای محمد قرشی مالک عمده خواف به ایشان هدیه کرده؛ کاغذ: حنایی و فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۱۵ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: – ۹۵]

● **روضة الخلفاء** / تاریخ / فارسی

rawzat-ol xolafā'

برهاری، حسین بن اسماعیل، ق۱۰ قمری

borhārī, hoseyn ebn-e esmā'īl (- 16c)

اهدا به: نصرالله شهیر به میان

تاریخ تألیف: ۹۹۸ق

این کتاب در شش «باب» و یک «خاتمه» است و هر باب دارای فصولی چند: باب ۱. خلافت ابوبکر عبدالله بن ابی قحافه، مشتمل بر دو فصل؛ ۲. خلافت ابوجعفر عمر بن الخطاب، مشتمل بر دو فصل؛ ۳. خلافت ابوعمر عثمان بن عفان، مشتمل بر دو فصل؛ ۴. خلافت امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) و آنچه در ایام او واقع شده، مشتمل بر پنج فصل؛ ۵. خلافت ابی محمد حسن بن علی، مشتمل بر چهار فصل؛ ۶. خلافت یزید بن معاویه تا وقایع مختار، مشتمل بر چهار فصل.

آغاز: بسمله، سپاس بیغایت و ستایش بلا نهایت مر کریمی را که عطایش بی وسیله و نوالش بی سوال وجودش بی پایان ... اما بعد بر خاطر وقاد و طبع نقاد حضرت خداوند جود و سخا صاحب احسان و وفا معن الزمان حاتم الدوران ...

انجام: کسان مختار سرهای ملاعین را در کنگره‌های قلعه مدینه یک روز آویخته اند بعده کشیده در آتش سوختند و الله اعلم بالصواب ...

[دنا ۱۰۳۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۰/۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۵۲/۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف ذکر نشده است. نام مؤلف به استناد فهرستواره منزوی (۱۶۶۰/۳) تعیین گردید؛ خط: نستعلیق درشت خط، کا: نور محمد بن عبدالقادر، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج بنفش، ۲۴۷ص (۲–۲۴۸)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱۰ – ۱۵۱۲]

● **روضة الخواص** / تاریخ / عربی

rawḍat-ul xawāṣ

حسینی قزوینی، محمد بن جعفر، ق۱۳ قمری

hoseynī qazvīnī, mohammad ebn-e ja'far (- 19c)

کتابی در حالات و زندگانی حضرت امام حسین علیه السلام و وقایع روز عاشورا، دارای یک «مقدمه» و چند «روضه» و یک

«خاتمه» که هر کدام به‌جای مجلسی است برای اهل منبر. بنا به گفته مؤلف در این کتاب، روایات کوتاه صحیح و ابیات شعری مناسب موضوع‌ها و آنچه مناسب از مناقب و فضایل آورده می‌شود و اختصاص داده شده است به مصایب سید الشهداء و آل و اصحاب آن حضرت. فهرست مطالب موجود چنین است: المقدمة: فی بعض مناقب الحسین علیه السلام؛ روضه ۱. فی الاشیاء التی بکت علیه (ع)؛ ۲. ولادته علیه السلام؛ ۳. بعض الحکم فی شهادته علیه السلام؛ ۴. سفره من مکة الی کربلاء؛ ۵. نزوله ارض کربلا و شهادة بعض اصحابه؛ ۶. فیما یتعلق بالعباس بن علی؛ ۷. شهادة القاسم و بعض الشهداء المراضیع؛ ۸ الذبیح اسماعیل و شهادة علی الاکبر؛ ۹. وفاة یحیی و زکریا و ما یشابهها من مصائب الحسین؛ ۱۰. فیما یتعلق بشهادة الحسین علیه السلام؛ ۱۱. فیما یتعلق بیوم عاشورا من الاخبار و الاعمال؛ ۱۲. مصائب الحسین علیه السلام؛ ۱۳. مسیر سبایا اهل البیت من کربلا الی الکوفة؛ ۱۴. ورودهم الی الشام؛ ۱۵. بعض مناقبه و رجوع اهل البیت الی المدینة. در نسخه کتابخانه ملی در پاره‌ای از مطالب اضافاتی است به عنوان «الحاق» آمده و در حاشیه یکی از صفحه‌ها محمد کریم زنجانی می‌نویسد که بنا به درخواست صاحب کتاب ملا محمد حسین بعضی احادیث مبکیه ملحق به اصل شده است. این اضافات را گویا کاتب این نسخه در متن نوشته و سابقاً در حاشیه بوده است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۲۴

آغاز: فی التکوین فتبارک الله احسن الخالقین الذی اسمائه تعبیر و افعاله تفهیم و ذاته حقیقة و کنهه تفریق من المخلوقین؛ **انجام:** [پایان خاتمه (برگ ۱۰۴پ)]: اوزاراً تخفف الجبال و هی ثقال ثم اتوا یستقیلون منها و تلک عشرة لاثقال تمت الخاتمة و الروضات و تیلوها القصاید ان و الله ... [پایان الحاقات (برگ ۱۲۰پ)]: عدد الذرات اجمعین ابدالامین و ملأ السموات و الارضین.

خط: نسخ، کا: محمد ولی کرهرودی، تا: ۱۲۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی از مؤلف و دیگران با امضای حسین حسینی، بعد از خاتمه، مطالب و روایاتی به همان سبک نگارش آمده که به نظر می‌آید الحاقات کتاب باشد. این بخش بیشتر به صورت حمایلی نوشته شده است (برگ ۱۰۷-۱۱۳پ)، پس از آن متن حدیث کسا و مطالبی با عنوان «فی حکایة ابن ملجم و قتله علیا امیرالمومنین - علیه السلام» به همان شیوه ابتدا به عربی و سپس به فارسی آمده است (برگ ۱۱۵پ-۱۲۰پ)، در الذریعه به نام کتاب‌های «الجمعات، زینة الشرایع، غایة المرام، مختصر النافع و مصابیح الدجی» از همین نویسنده اشاره شده که مضمونی متفاوت دارد، فهرست مجلس (۷۰۳:۲۳) به نقلی از «روضة الخواص» بدون ذکر نام نویسنده در ذیل جنگی اشاره کرده است. فهرست نویس مرعشی به قرینه عبارت «ان هذا غنیمة المعاد و محرق الفواد و سحاب لاعین و عین الاخلاص و روضة الخواص فی رثاء الحسین» و نیز عنوان روضه در کتاب نام «روضة الخواص» را برای این کتاب برگزیده است، که در این نسخه نیز پیروی شده، با توجه به عبارات «منه دام ظله العالی» در حاشیه کتاب نسخه در زمان حیات مؤلف نوشته شده و نیز به نظر می‌آید با نسخه اصل مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ (۱-۱۲۰)، ۱۶-۲۵ سطر (۹/۶-۱۰×۱۴-۱۵/۳)، اندازه: ۱۵×۲۰/۷سم [رایانه]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۰۱/۲

آغاز: الحمدلله الذی دل علی ذاته بذاته و علی رسوله برسالته و آیاته و علی حججه بالمعجزات و البراهین حمداً یفوق حمد الحامدین؛ **انجام:** و یحرقون خبائی و تهتک حرمتی و یجعلونکم سبایا فصارت من کلامه مغشیة علیها ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ (۶۵پ-۱۲۵ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۸ - ۱۷۵]

● روضة الخواطر و نزهة النواظر / تاریخ اسلام / عربی

rawḍat-ul xawāṭir wa nuzhat-un nawāẓir

سبط الشهید، محمد بن حسن، ۹۸۰ - ۱۰۳۰ قمری

sebt-oš-šahīd, mohammad ebn-e hasan (1573 - 1621)

اخبار اوایل و اواخر را با استفاده از کتب عامه و خاصه در دو «باب» گرد آورده است: ۱. جمل من اخبار الاول من لدن آدم الی نبینا علیهم السلام. ۲. ذکر جملة من اخبار نبینا و عترته علیهم السلام.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۷۶

آغاز: الحمدلله الذی جعل قصص الانبیاء عبرة لاولی الاعتبار و نزههم بحکمته عن التلبس بکبار الذنوب و الصغار؛ **انجام:** یقلب رأساً لم یکن رأس سید و عیناً له حولاء بادی عیوبها فبعث الیه و أخرجه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، در دو برگ آغازین یک بیت شعر عربی از امام علی (ع) و اشعاری عربی در چگونگی ناخن گرفتن و یک بیت شعر فارسی و یادداشتی محو شده و نام کتاب و نسبت آن به شیخ محمد بن حسن بن زین الدین عاملی؛ تملک: خان لر با مهر «خان لر» (بیضی)، علی بن میرعلی؛ یادداشت ورود کتاب به کتابخانه خانلر میرزا به سال ۱۲۷۰ق با مهر «احتشام الدوله» (بیضی) دیده می‌شود؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲۸گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۳۳]

● روضه خوانی = کتاب روضه = ده مجلس / مراثی / فارسی

rowze-xānī = k.-e rowze = dah majles

این کتاب با این‌که ده مجلس نامیده شده دارای یازده مجلس می‌باشد و موضوع آن روضه است. مؤلف و نویسند آن نامعلوم است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱-ک/۷۳

آغاز: بسمله - رب یسر و تمم بالخیر - مجلی اول در ذکر وفات حضرت سیر المرسلین صلی الله علیه و آله - بر خواطر زاکیه عقالی عالم؛ **انجام:** تمام شد کتاب ده مجلس بتاریخ دوازرهم ربیع الاول بوقت سپیدی روز پنج‌شنبه ... ۱۲۱۱ هجری - نوشته بماند سیه بر سفید - نویسنده را نیست الامید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۱۱ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوا با تیماج قرمز، ۶۳گ، ۱۵ سطر(۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۶۷]

● **روضه خوانی** / تاریخ معصومین / فارسی

ravza xānī

غیر همانند:

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۶۴-عکسی

آغاز: زمولود شاهی سرایم بیان ×× کزوشد پدیدار کون و مکان؛ **انجام:** فهؤلاء الثلاثة بنوخال

از ناشناس. جنگ روضه خوانی‌های اوست، داستان‌هایی از پیامبران. با نقل از کتاب‌های معتبر و یا در دسترس، به نثر و نظم، هر چند بخش‌بندی نشده است ولی سربندهایی در خور دارد: فصل فیما وقع بعد شهادته (ص ۹۲)، فصل فیما ورد علیه فی الکوفة، (ص ۹۵)،فصل فی اخبار مولانا علی (ع) (ص۱۴۱)، فصل فی سخاوته (۱۴۵). برای مجلس‌های روضه خوانی فراهم آمده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۲۱ص، مختلف السطر راسته و چلیپا، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۱]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۱۴

آغاز: چون خداوند کریم از فضل عام ×× بر سلیمان سلطنت کردی تمام / سروری دادش بعزت درجهان ×× برتری در هر چه درکون و مکان؛ **انجام:** وکیفیت را بآن ملعون نقل کردند آن لعین غدغن کرد که این را افشا نکنید که صلاح یزید پرستان نیست

بیاضی است شامل مجالس متعددی که در آن مواعظی برگرفته از آیات و احادیث جمع آوری شده و مصائب ائمه اطهار (ع) خصوصاً سید الشهدا« (ع) با استفاده از کتب حدیثی و تاریخی و اشعار در مراثی آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۸۴

آغاز: الحمدلله الذی اعظم مصیبتنا بمصیبة سبط الرسول ... رسید ماه غم و تازه شد غم هر سال؛ **انجام:** کبریا یا رسول الله امان.

از ناشناس، بیاض سوگواری ست به نثر و نظم. نامرتب، و گاهی سربند «فصل» دارد: فصل ۱. در ثواب گریستن، ۲. در فضیلت و رتبت آن ...، ۴. در وداع نمودن حضرت امام حسین (ع) ...؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶-۱۲۵۱ق؛ مهر: «عبده محسن الحسینی» (بیضی)، «الواثق بالله الغنی عبده مصطفی قلی» (چهارگوش)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۶۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۴۵/۱

به نظم و نثر؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۷۷ق [ف: ۸ - ۱۷۷]

۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۴۲

آغاز: باری علی اکبر اهل بیت را وداع کرد داخل میدان شد هر چند مبارز طلب کرد کسی بمیدان علی نیآمد علی خود را به لشگر زد؛ **انجام:** بیا که مرگ رضا دل دونیم کرد ترا ×× بیا که زاده هارون یتیم کرد ترا

بیاضی است شامل مجالس روضه خوانی ائمه اطهار علیهم السلام به نثر و نظم: روضه حضرت علی اکبر و حضرت قاسم و شهادت علی اصغر (ع) وداع حضرت امام حسین (ع)، شهادت امام حسین (ع)، سر امام به نیزه زدن، غارت کردن اهل بیت، ورود اهل بیت به قتلگاه، خانه خولی، اشعار با تخلص «بیدل» است ورود به کوفه، ورود اهل بیت به مجلس ابن زیاد، ورود به شام، خرابه شام وفات رقیه، مجلس یزید و سر امام حسین (ع)، ورود اهل بیت به کربلا، خروج به طرف مدینه، ورود به مدینه، وفات زینب، شهادت امام موسی کاظم (ع)، مجلس امام رضا و نامه نوشتن حضرت معصومه (ع)؛ خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن محمد موسوی، تا: ربیع الثانی ۱۲۹۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۴]

۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۲۹

آغاز: در آن حالی خولی ملعون با شمشیر برهنه در رسید ... رسید جان بگلوی حسین حیای تو کو ×× مکش توتیغ جفا بیوفا حیای تو کو؛ **انجام:** اسیر ناتوان یا حسین تاکی ×× مونس غمها نمک بردل مزن

بیاضی است شامل مراثی امام حسین (ع) به نثر و نظم که برای روضه‌خوانی و تعزیه به صورت نامنظم نوشته شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ خط خوردگی دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۹گ، مختلف السطر چلیپایی، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۲۰-۳۴/۱۹۰

آغاز: وداع زینب با برادر. روز عاشورا چه شد عازم به میدان بلا ×× شاه مذبوح از قفا / دامنش بگرفت زینب با دو چشم پربَکا ×× کی برادر جان بیا؛ **انجام:** ای عزیز حضرت خیر البشر ×× تار گوهر از غمت شد نوحه گر / مجمع سینه زنان را سربه سر ×× کردن محزون از عزای شاه دین

بیاضی است شامل اشعاری در مراثی سید الشهداء و نوحه‌های سینه‌زنی که شخصی به نام ابوالقاسم در این نسخه آنها را نوشته است، برخی از اشعار تخلص «محزون» دارد؛ خط: نستعلیق، کا:

ابوالقاسم، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۴۸]

۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۴۷

آغاز: شعله اول کیفیت مسجد رفتن و وفات حضرت رسالت پناه ... بسمله بیا تو شیعه اگر باغ خلد می‌طلبی ×× بگریه کوش برای محمد عربی؛ **انجام:** پس آن بزرگوار از نظر ایشان غایب گردید الالعنة الله علی القوم الظالمین

بیاضی است به نظم و نثر شامل مصایب پیامبر اکرم (ص) و ائمه اطهار، خصوصاً سید الشهداء علیه السلام، نوحه‌های سینه زنی و اشعاری در مراثی نیز دارد. برخی از مطالب بیاض عناوینی چون «شعله» و «مجلس» دارد از شعله اول تا شعله پانزدهم و از آن پس مجلس شانزدهم تا مجلس بیست و چهارم را دارد. عناوین کتاب «طوفان البکاء» جوهری که به شماره ۷۴۰ معرفی شده و نیز «شعله» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: رقیه خاتم، ربیع الثانی ۱۲۶۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۶]

۹. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۴۸

آغاز: حضرت فرمود یادم آمد آن به تنها رفتنش درصف هیجا آن زبان درکام خشکش؛ **انجام:** عایشه رو به ابوبکر کرده به اکراه تمام گفت حضرت خیر الانام پسرعم خویش علی را می‌خواهد

بیاضی است شامل مطالبی به نظم و نثر فارسی درباره تاریخ پیامبر و ائمه علیهم السلام و بیان مصایب ایشان با استفاده از روایات و کتب شیعی و اشعار فارسی تنظیم خاصی ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۵]

۱۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۳۷

آغاز: طفلان لرزان گفتند ایمرد چه کسی، گفت من صاحب خانه ام شما میوه‌های کدام بستانید وگلهای گلستانید ... ما هر دو نور شمع شبستان مسلمیم ×× مظلومدست ظالم و طفلان مسلمیم؛ **انجام:** اما چه گریه که دلش را خبر نکرد ×× بر سنگ خاره قطره باران اثر نکرد

وقایع کربلا و مصایب حضرت سید الشهداء را به نثر شرح می‌دهد و پس از آن مراثی و نوحه‌های مناسب با آن مصیبت و واقعه را می‌آورد. بیاضی است که برای مجالس روضه‌خوانی تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۷گ، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۸۵]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۱۶-۳۸/۲۳۶

آغاز: ای گل گلزار علی اکبرم ×× شمع شب تار علی اکبرم / از بر من رفتی بردی به گور ×× حسرت بسیار علی اکبرم؛ **انجام:** هر چند حضرت رسالت ایشان را دل داری وتحریص برحرب می‌نمود کسی حرب او را قبول نمی‌نمود درآن حین حضرت

بیاضی است شامل مجالس روضه‌خوانی و بیان مصایب حضرت سید الشهداء (ع) به نظم و نثر فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۷۰گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۶۴۸]

۱۲. تهران؛ رجائی زفره‌ای، محمد حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

در ۱۰ مجلس. به ترتیب: وفات پیغمبر، سیدة النساء، حضرت امیر، شهادت امام حسن، شهادت مسلم، شهادت طفلان مسلم، شهادت قاسم به حسن، شهادت حضرت عباس، شهادت علی اکبر، شهادت سید الشهدا- علیهم سلام الله اجمعین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۱۰ - ۷۴۹]

● روضه رام (در ترجمه داستان رام اوتار) / تاریخ / فارسی

rowze-ye rām (dar t.-ye dāstān-e rām-e owtār)

محمد حفیظ الله

mohammad hafīz-ol-lāh

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۶۳۴

آغاز: بسمله. رب یسروتمم بالخیر، ... سپاس زیاده ازوهم؛ **انجام:** بر فرزندان نمودم ... و الله اعلم بالصواب با تمام رسید خلاصه روضه رام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق [رایانه]

● روضة الرضوان /

rawzat-or rezvān

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۵۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محسن هدایی [رایانه]

● روضة الرضوان فی اعمال شهر رمضان (ترجمه) / دعا / فارسی

rawzat-or rezvān fī a‘māl-e šahr-e ramazān (t.)

کربلائی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری

karbalā’ī, ‘alī ebn-e hoseyn (- 1723)

مؤلف سابقاً «روضة الرضوان» را در اعمال ماه مبارک رمضان به عربی تألیف نموده است سپس به درخواست بعضی از مؤمنان آن را به زبان فارسی ترجمه نمود، و نسخه حاضر ترجمه مذکور است. رساله مرتب شده بر «مقدمه» و دوازده «فصل» و «خاتمه»: مقدمه: در تحقیق معنی شهر رمضان المبارک و بیان کردن قدری از فضل و حرمت او؛ فصل ۱. در آنچه گفته می‌شود نزد دیدن ماه مبارک؛ ۲. در آنچه کرده می‌شود در شب اول ماه مبارک؛ ۳. در آنچه کرده می‌شود در همه شب از شبهای ماه مبارک ...؛ ۴. در آنچه گفته می‌شود در همه شب و همه روز از شبها و روزهای ماه مبارک ...؛ ۵. در دعاهای سحر و ثواب سحور خوردن؛ ۶. در آنچه کرده می‌شود در روز اول ماه

مبارک؛ ۷. در آنچه گفته می‌شود در همه روز از روزهای ماه مبارک ...؛ ۸. در آنچه گفته می‌شود نزد افطار؛ ۹. در آنچه کرده می‌شود در هر شب و هر روز از شب دویم تا شب بیستم بر سبیل خصوص؛ ۱۰. در آنچه کرده می‌شود در هر شب و هر روز از شب دویم تا شب بیستم بر سبیل خصوص؛ ۱۰. در آنچه کرده می‌شود در هر شب از شبهای دهه آخر ...؛ ۱۱. در آنچه کرده می‌شود در هر شب و هر روز از شبها و روزهای دهه آخر بر سبیل خصوص؛ ۱۲. در وداع ماه مبارک؛ خاتمه: در آنچه کرده می‌شود در شب عید و روز عید. مؤلف از عالمان عصر شاه سلطان حسین صفوی (۱۱۰۶–۱۱۳۵ق) بوده و کتاب «مراد المرید فی ترجمة مزار الشهید» را به امر همان پادشاه در اوایل سلطنتش تألیف کرده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی دعا عباده الیه ودلهم علی ما یتقربون به لدیه وندبهم الی الدعا ... وبعد چنین گوید ... علی بن الشیخ حسین کربلایی که چون رساله روضة الرضوان دراعمال ماه مبارک رمضان

[الذریعة ۲۹۳/۱۱؛ دنا ۱۰۴۱/۵؛ فهرستواره ۴۵۰/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۷۱

آغاز: برابر ؛ **انجام:** یا لیتنی کنت معک فافوز فوزا عظینا و السلام علیك و علی روحک الطیبة و جسدك الطاهر و رحمة الله و برکاته.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، در حیات مؤلف؛ محشی با نشان «منه سلمه الله» و «مدظله العالی»، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۷۷گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۵ – ۷۴۶]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۸۵–۳۴/۱۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** السلام علیك وعلی روحک الطیبة وجسدك الطاهر ورحمة الله وبرکاته والحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی با نشان «منه دام ظله»؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۱۶۵]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۲

آغاز: وآله الذین ایادو للناس فضله و معانیه و بعد چنین گوید فقیر حقیر کثیر الجرم و التقصیر احوج الناس الی عفو الله الغنی علی بن شیخ الحسین الکربلایی که چون رساله روضة الرضوان در اعمال ماه مبارک رمضان که قبل از این؛ **انجام:** (زیارت امام حسین): و علی روحکم الطیبة و جسدك الطاهر و رحمة الله و برکاته و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰ سطر (۶×۱۲/۵ و ۱۱/۵×۱۸) [ف: – ۷۰۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا نور یا الله یا دافع یا الله یا فاتح یا الله یا نفاح یا الله یا جلیل یا الله ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه سلمه الله و منه دام ظله»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، ۱۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۸ – ۱۳۵]

← روضه رضویه ‹ الروضة الصفویة

● روضة الریاحین / تراجم / فارسی

rawzat-or rayāhīn

بوزجانی، درویش علی، ق ۱۰ قمری

būzajānī, darvīš ʻalī (- 16c)

در ۱ «مقدمه» و ۳ «مقصد» و ۴ «فصل» در مناقب شیخ احمد جام، ژنده پیل و فرزندانش.

چاپ: تهران، به کوشش دکتر حشمت مؤید، ۱۳۴۵ش

[دنا ۱۰۴۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۱۵۱/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۰۷/۲–ف

نسخه اصل: نسخه‌ای از تربت جام؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۷۱۹]

● روضة الریاحین فی حکایات الصالحین = مناقب میران میر / تراجم / فارسی

rawzat-or rayāhīn fī hekāyāt-es sālehīn = manāqeb-e mīrān mīr

[دنا ۱۰۴۱/۵؛ تسبیحی ۲۳۳/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۹۳/۱–ف

نسخه اصل: ش ۴۹۴ کتابخانه گنج بخش؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ – ۲۰۸]

● روضه ریاضی / انشاء / فارسی

rowze-ye rīyāzī

ریاضی، علی، ق ۱۰ قمری

rīyāzī, ʻalī (- 16c)

رساله‌ای است مختصر و ناقص الاول در قواعد انشاء تألیف علی ریاضی که در تسمیه رساله و موضوع آن و معرفی خود چنین می‌گوید: «این نسخه چو سایر اراضی باشد ×× موسوم به روضه ریاضی باشد / در ملك چو آفتاب گردد مشهور ×× زین ذره اگر خدای راضی باشد ... مقدمه الکتاب، بدان ای طالب وفقك الله تعالی بنیل المطلوب که فن انشا را قواعد و ضوابط است، و هرچند تا غایت تدوین و تبیین نیافته و در هیچ ترسل حد و حقیقت انشاء و اقسام آن نیست، اما این فقیر حقیر الراضی بقدر الحال و الماضی علی الریاضی اصلح الله حاله مع الخلق بالتراضی آنچه در نسخ دیده و از اساتید شنیده و به‌حسب فیض قدسی به

خاطر فاتر رسیده نکته‌ای چند مقید و مدون گردانیده جهت تذکره منتهی و تبصره مبتدی محرر و مسطور می‌گردد.»

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۶۴

آغاز: بر ارباب بلاغت و براعت و اصحاب فصاحت

خط: شکسته نستعلیق و تعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۳ ربیع الاول ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی، ۳۰گ، اندازه: ۱۵/۴×۲۰/۲سم [ف: ۷ - ۵۶۷]

● **روضه ریاضی** / نامه‌نگاری / فارسی

rowze-ye rīyāzī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۶۷/۳

در آن نامه خواجه عبدالله اصفهانی است در پاسخ نامه مولانا ابراهیم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۳۳۳-۳۷۰)، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۳۶]

● **الروضة الزاهرة لدى القلب و الباصرة** / فضایل و مناقب / عربی

rawḍat-uz zāhira lad-al-qalb wa-l bāṣira

معلم شاهمیرزادی، محمد حسن بن ابی طالب، ق۱۳ قمری

mo'allem šāhmīrzādī, mohammad hasan ebn-e abī tāleb (- 19c)

احادیث متفرقه‌ای است با حذف اسانید آنها و بدون ذکر منابع، در فضایل و مناقب و معجزات ائمه معصومین علیهم السلام، غیر مرتب به ترتیب مخصوص و در آغاز هر حدیث نام یکی از میوه‌ها یا ریاحین چون «تفاح، یاسمن، نرجس» و مانند اینها، آمده که عنوان حدیث به شمار می‌آید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۶۵

آغاز: الحمدلله العلیم القدیر و الولی للتیسیر الذی هو البشیر النذیر و السراج المنیر ... اما بعد فهذا کتاب فیه لباب؛ **انجام:** ان علی بن ابی طالب علیه السلام قد استشهد فی هذه اللیلة فصلوا علیه فصلینا علیه و نحن راجعون الی مصارعنا

خط: نسخ، کا: محمد کریم مکنی به ابورحیم فرزند محمد مقیم مازندرانی ساکن مشهد گنجه، تا: اواخر قرن ۱۳؛ تملک: محمد تقی بن علی شهمیرزادی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۹۲]

● **الروضة الزهية فی ذکر ولاة مصر و القاهرة المعزية** / تاریخ / عربی

ar-rawḍat-uz zahīyya fī ḏikr-i wulāt-i miṣr wa-l qāhirat-il mu'izīyya

ابن ابی السرور، محمد بن محمد، ۱۰۰۵ - ۱۰۸۷ قمری

ebn-e abe-s-sorūr, mohammad ebn-e mohammad (1597 - 1677)

مشتمل بر تاریخ مختصر مصر از گذشته دور تا عصر مؤلف (سال ۱۰۶۹ق) است. در فهرس المخطوطات العربیة فی مکتبة المعهد العلمی الفرنسی اللآثار الشرقیة بالقاهرة، نام کتاب «النزهة الزهیة فی ذکر ولاة مصر و القاهرة المعزیة» درج شده، ولی در فهارس و منابع کتاب‌شناسی و نسخه حاضر، نام کتاب به صورت «الروضة الزهیة ...» ثبت شده است. کتاب شامل شرح حال پادشاهان مصر و قاهره قبل از طوفان و در عصر جاهلیت و اسلام است همراه با شرح حال دولت عثمانی، در یک مقدمه و نتیجه و خاتمه: مقدمه: فی ذکر مصر و أول أمرها و ما قیل فی سبب تسمیتها بمصر و ذکر بعض فضائلها من الکتاب العزیز و السنة الشریفة؛ نتیجه: فی ذکر ملوک مصر قبل الطوفان و فی الجاهلیة و الاسلام، ثم خلفاؤها و نوابها و ملوکها و نوابهما الی غایة سنة اثنین و ستین و الف؛ خاتمه: فی بعض خصوصیات مصر و منتزهاتها و عجائبها. مؤلف می‌گوید که این کتاب را پس از اتمام تاریخ کبیر، موسوم به «نزهة الابصار و جهینة الاخبار» و تاریخ صغیر، مسمی به «المنح الرحمانیة فی الدولة العثمانیة» نگاشته است.

[دنا ۱۰۴۱/۵؛ الاعلام، زرکلی: ۶۴/۷؛ ایضاح المکنون: ۵۹۵/۱؛ بروکلمان، ذیل: ۴۰۹/۲؛ خلاصة الاثر: ۱۱۷/۱؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی: ۶۶۱/۲؛ فهرس المخطوطات العربیة فی مکتبة المعهد العلمی الفرنسی للآثار الشرقیة بالقاهرة، ایمن فؤاد سید: ۶۳-۶۲؛ فهرس الکتب العربیة الی وردت للدار (دارالکتب المصریة) ۱۹۳۰-۱۹۳۷؛ ۳۱۷/۵ و ۳۸۸ و ۴۱۹ و ۴۷/۶ و ۴۸ و ۱۵۱/۸ و ۲۵۶؛ فهرس المخطوطات المصورة (معهد المخطوطات العربیة): الجزء الثانی، التاریخ، القسم الأول: ۱۴۷؛ معجم المؤلفین: ۲۹۳/۱۱؛ فهرست المخطوطات العربیة الاسلامیة بمکتبة الفاتیکان، لیفی دلافیدا: ۷۰/۱؛ المخطوطات العربیة فی مکتبة الفاتیکان، ترجمه اشکوری: ۸۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۲

آغاز: الحمدلله الذی أمد الدیار المصریة بالعطاء المدرار

نسخه اصل: واتیکان نسخه شماره ۷۳۴؛ خط: نسخ خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ در اول و آخر نسخه یادداشت‌های پراکنده‌ای درج شده است، از جمله جدول چهار صفحه‌ای در ذکر پاشاهای عثمانی که از سال ۹۲۳ تا ۱۰۹۴ بر مصر حکومت کرده‌اند که همراه با نام هر یک، سال آغاز حکومت و مدت حکومت آنها را به سال و ماه و روز مشخص می‌کند در عنوان این جدول ثبت شده: «کتاب تواریخ الباشاوات العثمانیة تاریخ باشات بمصر من ابتداء فتح السلطان سلیم خان ...»، پس از آن صورت واقعه‌ای که برای شیخ برهان الدین بن ابی شریف با

سلطان غوری رخ داده؛ ۴۰۰ص، ۲۳سطر [عکسی ف: ۳ - ۱۶۴]

● **روضة السالکین** / تراجم / فارسی

rawzat-os-sālekīn

ابیوردی کورانی، علی بن محمود، ق ۱۰ قمری

abīvardī kūrānī, ʻalī ebn-e mahmūd (- 16c)

در ۲ بخش است: نخست درباره پیران نقشبندیان است بیشتر گرفته شده از «نفحات الانس» جامی، سپس احوال علاء الدین محمد بن محمد بن مؤمن اهری آبیزی قهستانی (د۱۵ ج۸۹۲/۲ ق/ ۱۴۸۴م) از یاران سعد الدین کاشغری که این یکی پیر نگارنده بوده است.

[فهرستواره منزوی ۲۱۵۲/۳؛ مشترک پاکستان ۸۳۳/۱۱ –۸۳۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۵-عکسی

آغاز: روز کار شود و امیر سید کلال را فرمودند؛ **انجام:** خواهم که شود صحیفه عمر مرا / بر یاد تو ختم و شد بر این ختم سخن. جامع مقامات گفته است، که چون تصنیف و تألیف این رساله به اتمام رسید روی نیاز به درگاه ...

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۴۰۴۹ (مشترک ۸۳۵/۱۱)؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۰۰ص [عکسی ف: ۲ – ۱۴۷]

● **روضة السعادات** / شعر، اخلاق / فارسی

rawzat-us saʻādāt

حسینی کاشانی، باقر بن محمد اسماعیل

hoseynī kāšānī, bāqer ebn-e mohammad esmāʻīl

منظومه بلندی است حدود ۳۶۰۰۰ بیت در بیان موضوعات مختلف اخلاقی و عبادی و برخی مطالب دیگر. مؤلف از علمای به نام اردهال کاشان بوده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۲

آغاز: این روضه که اخلاق از آن بارور است ×× شرینی آن بسان شهد و شکر است / چون گفته اطهریست قدرش بشناس ×× زیرا که کلام آن چو در و گهر است / می‌کنم حمد خداوند و سپاس ×× که نعیمش هست افزون از قیاس؛ **انجام:** کن تفضل بر چه خواهی ای جناب ×× فهم کن و الله أعلم بالصواب / گفته این را اطهری در اردهال ×× سیصد و پنجاه و سه بعد از هزار

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۳ق، جا: اردهال کاشان؛ دارای دو تقریظ از سید محمد باقر قزوینی به سال ۱۳۵۳ق و سید حسین رضوی کاشانی و مهر «عبده حسین الرضوی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۴گ، ۲۰-۲۳ سطر (۱۴×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳۹ - ۶۵]

● **روضة السمع و البصر فی شرح المختصر** / فقه / عربی

rawḍat-us-samʻ-i wa-l-baṣr fī š.-il-muxtaṣar

شرح یکی از کتاب‌های مذهب حنفی است با عناوین «قال، قال» که به اختصار برگزار شده است. مؤلف در اول کتاب تصریح کرده که اسم این کتاب «روضة السمع و البصر فی شرح مختصر ...» است.

[دنا ۱۰۴۱/۵؛کشف الظنون ۲۶۲۷/۲–۱۶۳۴]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۴۵/۱

آغاز: من الفقها لیفوز النائمة فیه بالاطلاع علی کثیر [...] العلما و سمیه به وضع السمع والبصر فی شرح مختصر [...] الرونی فی صالح الدعاء ولیترحموا؛ **انجام:** و ادعانا لک بالعبودیة فانت الله الذی لا اله الا انت خالق کل شیء ورازق کل حی اللهم وصل علی محمد وعلی السبیل

خط: نسخ، کا: صلاح بن عبدالسلام مصری حنفی، تا: ۷۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۲۸]

● **روضة الشریعة المحمدیة** / کلام و اعتقادات / عربی

rawḍat-uš šarīʻat-il muḥammadīyya

۱. قم؛ لاجوردی، سید مهدی؛ شماره نسخه:۳۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الاول ۸۳۸ق؛ با یادداشت حسین الفتحی (؟) در پایان مورخ ربیع الاول ۸۸۳ [چند نسخه-ف: - ۱۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۶/۱

مؤلف ناشناخته؛ بی‌کا، تا: ربیع الاول ۸۳۸ق؛ نسخه کهن و نفیس؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۷]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / فارسی

ravzat-oš-šohadā'

کاشفی، حسین بن علی، – ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 1505)

اهدا به: مرشد الدین عبدالله مشهور به سید میرزا

تاریخ تألیف: ۹۰۸ق

در وقایع داستان کربلا و شهادت امام حسین علیه السلام با مختصری ازحالات حضرت پیامبر اکرم و زهرا و علی و حسن و حسین علیهم السلام، به نثری شیوا و دارای اشعاری مناسب موضوع‌ها، در ده «باب» و یک «خاتمه»: باب ۱. ابتلای بعضی از انبیاء (ع)؛ ۲. جفای قریش به حضرت رسول (ص) و شهادت حمزه و جعفر طیار (ع)؛ ۳. وفات حضرت محمد (ص)؛ ۴. حالات حضرت فاطمه از ولادت تا وفات؛ ۵. اخبار حضرت علی (ع) از ولادت تا شهادت؛ ۶. بیان فضایل امام حسن (ع) از ولادت تا شهادت؛ ۷. مناقب امام حسین (ع) و بعضی احوال

ولادت و حالات بعد از وفات برادرش؛ ۸. شهادت مسلم بن عقیل و قتل بعضی از فرزندان او؛ ۹. رسیدن امام حسین (ع) به کربلا و محاربه او با دشمنان و شهادت آن حضرت و اولاد و اقرباء و سایر شهداء؛ ۱۰. وقایع بعد از جنگ کربلا و اهل بیت آن حضرت و عقوبات مخالفان که مباشر آن جنگ بوده‌اند؛ خاتمه در ذکر اولاد سبطین و سلسله نسب بعضی از ایشان. بعضی گویند که این کتاب نخستین کتاب است در باب ذکر مصیبت امام حسین (ع) و خاندان گرامیش که به زبان فارسی نگاشته شده است لذا هر کس که این کتاب را برای جمعی می‌خواند، می‌گفتند روضه خواند. رفته رفته به هر کس که مرثیه‌خوان بود نیز «روضه‌خوان» گفتند. لکن این نظر ضعیف است چون شهید را پیش از این کتابی به فارسی در مقتل بوده است و نیز ابی المفاخر رازی کتابی در این باب داشته است. چندین ترجمه اردو و ترکی آن گزارش شده است.

آغاز: بسمله ای شربت درد تو دوای دل ما ×× آشوب بلای تو عطای دل ما / از نامه حمد تو شفای دل ما ×× وز نام حبیب تو صفای دل ما. حضرت صبور بی ملال و شکور بی زوال عمت عطیاته و طابت بلیاته در کتاب کریم و کلاك لازم التکریم خود زمره بلا رسیدگان میدان محبت و محنت چشیدگان معرکه مشقت را بدین خطاب دلنواز معزز و سرافراز ساخته ...

انجام: زینه الله بعلو المراتب و شرفه بسمو المناقب در ظل ظلیل والد نبیل خود باعلی مراتب آباء عظام و اقصی مآرب اجداد کرام خود برساند. پر نور باد چشم پدر از چنین پسر ×× موفور باد قدر پسر از چنان پدر. آمین یا رب العالمین و الحمد لله الملك الحق المبین و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین و السلام علی من التبع الهدی.

چاپ: کتاب روضة الشهداء در لاهور و بمبئی و تهران مکرر چاپ شده است؛ این کتاب به غیر از چاپ‌های سنگی متعدد و به جز چاپ رمضانی در تهران، مهر ماه ۱۳۳۴، چاپخانه خاور و چاپ شعرانی (چاپهای مکرر کتابفروشی اسلامیه) چاپ جدیدی نیز دارد

[نسخه‌های منزوی۴۴۷۳/۶؛ الذریعة ۲۴۹/۱۱ و۲۹۴/۱۱–۲۹۵؛ کشف الظنون ۹۲۶/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۱/۳؛ دنا ۱۰۴۱/۵–۱۰۴۵ (۱۳۳ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- خلاصه روضة الشهداء؛ زواره‌ای، علی بن حسن (–۱۰)

۲- سیف النبوة = مشهد الشهداء؛ ندایی نیشابوری یزدی، حسین (–۱۰)

۳- سعادت نامه = ترجمه روضة الشهداء؛ حسن زاده، محیی الدین محمد (–۹۱۱)

۴- حدیقة السعداء = ترجمه روضة الشهداء؛ فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان (۹۱۳–۹۷۶)

۵- نوحة الاحزان و صیحة الاشجان؛ دهخوارقانی، محمد یوسف بن محمد بیگ (–۱۰۷۳)

۶- حدیقة السعداء (ترجمه)؛ نائینی، محمد مهدی بن میرزا عبدالرحیم

۷- روضة الشهداء (منتخب) (۲ عنوان)

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ [با توجه به تاریخ تألیف، نادرست است]؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛جلد: تیماج عنابی، ۲۷۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۱۳۴]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۲۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۱۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۳/۳سم [ف: ۳ – ۴۲۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ صفر ۹۱۸ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ تملک: عبدالله بن حاجی اسمعیل عرب در سال ۱۱۶۶ق با مهر «افوض امری الی الله ابن حاجی اسمعیل عبدالله» (بیضی)، کتابخانه مجدالدین نصیری، کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن سرخ، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر (۱۰/۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۹×۲۵/۴سم [ف: ۲۹/۲ – ۶۹۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۹۳

خط: نستعلیق، کا: عبدالسلام کاتب، تا: ۱۰ ذیقعده ۹۳۹ق؛ مجدول، با پیشانی مذهب؛ تملک: درویش محبی؛ در متن خطبه به اشتباه نام کتاب اخلاق المحسنین نوشته شده [ف: ۳ – ۴۲۰]

۵. تهران؛ غفاری، حسن علی؛ شماره نسخه:۲۱

بی‌کا، تا: ۹۴۹ق [نشریه: ۵ – ۱۱۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۶

آغاز: طریقه شکیبایی پیش آرند و رسوم جزع ... فرو گذارند بیت ... محنت خورند و دم نزنند؛ **انجام:** گر کنی ضرب المثل بحر محیط ... روح الله أرواحهم و قدس زلال الإفضال أشباحهم که عدد الطاف

خط:نستعلیق خوش، کا: محمد امین هروی، تا: ۲۰ ذیحجه ۹۵۶ق، جا: اردو باد؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار؛ مهر: «لا إله إلا الله الملك الحق المبین عبده خسرو» (مربع)، «عبده موسی» (بیضی)، «یا موسی ادرکنی» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳۱ – ۵۷۹]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۴ق؛ با سرلوح مذهب؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج ماشی، ۳۶۲گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ – ۲۸۴]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** والصلوة و السلام علی سید الانام و اله و

اصحابه اجمعین الطیبین الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد بن زین الدین، تا: ۹۶۶ق، جا: کشمیر؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۶ - ۴۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** که رسانی ثواب آن شهدا ×× بمصیبت رسیدگان حسین
از آغاز دیباچه تا ابتدای خاتمه؛ خط: نستعلیق خوش، کا: گلشنی کاشانی، تا: ربیع الاول ۹۶۷ق؛ با سرلوح مزدوج، مجدول؛ واقف: محمد علامه مداح تهرانی،اردیبهشت ۱۳۷۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی،۲۳۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۴]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای جهان آفرین بجان حسین ×× بغم و درد بیکران حسین / که رسانی ثواب آن شهدا ×× بمصیبت رسیدگان حسین
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ ربیع الثانی ۹۷۰ق، کاتب بخش نونویس: موسوی خوانساری اصفهانی (برادر مؤلف کتاب روضات الجنات)، در رجب ۱۲۸۵ق؛ مصحح، محشی، نسخه دارای دو بخش جدید و قدیم است که بخش جدید آن (برگهای ۱-۲۴ و ۲۴۴-۲۷۳) به عنوان تتمیم نسخه نگارش یافته، دستخط «سید محمد علی روضاتی اصفهانی» در سال ۱۳۹۶ق در اصفهان در برگ آغازین نسخه با عبارت: «نسخة مصححة قديمة نفيسة»؛ مهر: «عباسعلی» (بیضی)، «العبد إسمعيل الحسيني» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۲۳ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۹ - ۹]

۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۸۰

آغاز: وصیت می‌کنم شما را بتقوا و پرهیزکاری و ترسکاری از حضرت باری و شما را بخدای می‌سپارم وحق تعالی را بر شما خلیفه خود می‌گردانم؛ **انجام:** ای جهان آفرین بجان حسین ×× به غم ودرد بیکران حسین / که رسانی ثواب آن شهداء ×× بمصیب رسیدگان حسین
کا: نورالدین بن محمد،تا:محرم۹۷۱ق؛افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۸]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۰۸/۱

آغاز: فریدون خورشید منظر خلاصه اولاد سلاطین نامدار نقاوه احفاد خواقین عالیمقدار عربیه ذو همة یرقی علی مرق العلی ×× و بنوره انکشفت و یا جیر الوی؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۹۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۷]

۱۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۱۸

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن خضر بن محمد بروجردی، تا: اواخر جمادی الثانی ۹۸۶ق؛ تملک: سید محمد بن مصطفی مدرس در مدرسه؟؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۹۲]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۶۶

آغاز: بران خاک افشانید گوییا کثرت غموم هموم آدمیان و قلت نشاط ایشان بدین سبب گفته اند بیت؛ **انجام:** در کنار پدر بزرگوار خود نشسته ام چون باز کردم ویرا نمی‌بینم مرا بگویید که پدرم کجاست که مرا ازین بیش.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۸ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۴۷/۲ - ۴۹]

۱۵. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: خشتی [چند نسخه-ف: - ۱۹۶]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۴۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰، کاتب نونویس مصطفی حسینی خوانساری، تاریخ کتابت ۱۳۵۸ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۲]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل هشتم در ذکر محمد بن الحسن (ع) و وی امام دوازدهم است کنیت وی ابوالقاسم است ... و صاحب الزمان.
خط: تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۲۶ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۳سم [ف: ۵۰ - ۸۷]

۱۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۹۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح و طلاکاری؛ با یاداشت علی نقی بن محمد حسنی کوبنانی در رمضان ۱۲۰۵ که نسخه به ملا علی سپرده شده تا در هر مجلسی که از آن می‌خواند برای دارند آن آمرزش بخواهد. [نشریه: ۷ - ۱۷۱]

۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۳۴]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۲۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۲]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۷۴-۵۳/۸۴

آغاز: بباغ عمر شکفتند چند روزه چو گل برستند و برفتند و هم برین رفتند، آورده اند که چون شاهزاده تنها ماند مناجاة کرد که بیت خدایا مانده ام تنها و سرگردان؛ **انجام:** یقین شد که مسلم بدرجه شهادت رسیده و چون این خبر باردوی شاهزاده شیوعی یافت و مردم را بر آن اطلاعی حاصل شد جمعی ...

از آغاز تا نیمه باب نهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۶۷]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۹۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۲۶۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۲/۳سم [ف: ۴ - ۸۶۵]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۸۶-۲۲/۱۰۶

آغاز: رسوله نوشته اند و در بعضی روایات آمده که رسول صلی الله علیه و آله و سلم بر شهدای احد نماز گذارد و نور الائمة خوارزمی آورده که حمزه شهید دویم بود از اهل بیت حسین شهید آخر از خاندان همانا که سید عالم؛ **انجام:** تو چرا اظهار ناامیدی می‌کنی و از ناآمرزیدن حق خبر میدهی آن مرد گفت بیایید و قصه من بشنوید ... لشکر بودم که با حسین ... رفیق آن خیل شدم

بخشی از بابهای چهارم و پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای آبی، ۷۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۱۶۶]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۷۰

خط: نستعلیق خوش، کا: میرکی پسر احمد شهرآبادی، تا: پایان رمضان قرن ۱۱؛ مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه مرغش، ۲۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۳سم [ف: ۳ - ۴۲۰]

۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در ۱۲۴۹ در کتابخانه اقبال الدوله بوده؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۳گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۶۵]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۹۵

آغاز: آمد و گفت ای برادر مرا دستوری ده تا کینه خوی از این بدکیشان بازخواهم حسین ع فرمود؛ **انجام:** حسین گفت نزدیک شد که از دست جد شربت کوثر نوش کنی و این غم ها را به کلی فراموش کنی برو که مادرت در فراق تو می‌گوید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عنوان «باب سیوم در وفات پیغمبر ما محمد مصطفی ص بر خاطر زاکیه عقلای عالم و ضمایر صافیه بنی آدم واضح است» (۷۳پ) و «باب هشتم در ارسال مسلم بن عقیل به کوفه و شهادت او» (۱۷۹ر) در آن دیده می‌شود؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن سرخ، ۲۶۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۲/۳سم [ف: ۳ - ۴۲۰]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۳۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۲۶ - ۲۸۴]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۴۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۲۸۵]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۴۲

آغاز: رخ وصال دیدی یکچند ×× خونریز که نوبت فراقست امروز؛ **انجام:** یا نارکونی بردا و سلاما علی ابراهیم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۳۴۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۶]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۳]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** گوهر شرف شهریاری ملحوظ نظرات عنایات الهی نظم

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با کتیبه مذهب و مرصع، مجدول؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوای روغنی، ۳۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۲۸۰]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که دین را بهر دنیای دنی از دست داد بیشکی محروم ماند از دولت دنیا و دین اللهم عذبها عذابا شدیدا ۹۹۸

موجودی تا آخر باب ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۱]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح، با کتیبه بازوبندی مکتب تیموری، مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳۰گ، ۱۴ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

۳۳. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۱۹گ، ۲۰سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۴۹]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۸۳

آغاز: قدرا و از آن پیش است که توانم ادای آن کردن؛ **انجام:** ممالک نقابت و مرشدان مسالک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالا ق۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ مهر: «مشیر افخم وزیر تألیفات» (بیضی)؛ جلد: تیماج

یشمی، ۳۱۲گ، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲۷/۲ – ۵۰]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۱۶

در فهرست با عنوان مجعول «تاریخ انبیاء و معصومین» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۸/۷×۱۴/۵سم [ف: ۴۱ – ۲۲۸]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عقب او شش فرزند است بعضی مقل و بعضی مکثر و ابنای او اسمعیل حریقان وطاهر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳۳گ، ۱۹ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۸سم [ف: ۱۴ – ۲۶۶]

۳۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۳ – ۴۹]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ مهر: «سرور دین محمد تقی» (بیضی)، «یا امام علی نقی ادرکنی» (بیضی)، «یا امام علی النقی» (بیضی)، «یا محسن قد اتاک المسیء» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۴۸]

۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** گوهر صدف شرف شهریاری ملحوظ نظرات عنایات حضرت الهی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: حنایی مجدول، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۳۵۶گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ – ۵۸۰]

۴۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸۵

آغاز: و حکم کرد تا یوسف را در پیش آن؛ **انجام:** و ادخلنا تحت لوایه الاعظم

بخشی از آن؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۶۴]

۴۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز: الحمد لله الذی خلق الخلق و أحصاهم عدد و قسم الأرزاق و لم ینسأ أحد و صلیالله علی محمد ... أما بعد فضائل سبطین؛ **انجام:** وفات وی در زمان مستنصر در سر من رأی قبرش در همان ارض مذکور.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: جزایری، ۱۳۵۱/۵/۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۷۹]

۴۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۹۳

آغاز: برابر ؛ **انجام:** بس غریب است که کسی فرزند کسی را بظلم و جفا بقتل رساند و خواهد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ – ۱۹۸]

۴۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲۸گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف:۶۸]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۲۹

آغاز: مدعاء او اینست که خوابی دیده ام و حضرت عزت او را چنین فرموده که فرزند را؛ **انجام:** فصل اول اما عقب زید بن حسن که او را ابوالحسن گفتندی ... یکی اسحاق است و از نسل او قبیله خطیبانند دوم زید از نسل

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۱ – ۶۹]

۴۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۱۹

آغاز: جام محنت خورند و دم نزنند

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام (در «خاتمه» فصل هشتم از مقصد دوم نزدیک به یک برگ افتاده)؛ ۲۴۴گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ – ۱۲۹]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آن پوشیدگان خلعت سعادت محروم و بی بهره نگذارد

در آغاز خاتمه پایان یافته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، برگ آخر در دهه سوم جمادی الثانی ۱۲۱۳ نونویس شده؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۱۹۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۲سم [ف: ۲۶ – ۲۸۷]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۰۹

از داستان منزل ثعلبیه در کوفه تا باب نهم در رسیدن امام حسین به کربلا و محاربه نمودن با اعداء و شهادت او؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۶گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۷ – ۳۱۹]

۴۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با یادداشت ۱۲۴۹ در ص ع [نشریه: ۲ – ۸۲]

۴۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۸/۱-۵۹۸۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۳۸گ، ۱۸ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۳]

۵۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۰۸

آغاز: و پدر را بدان حال دیده فریاد از ایشان برآمد روبیل سر مبارک پدر در کنار گرفت و دست بر دهان مبارکش نهاد؛ **انجام:** و آن عطرها را پیش وی نهادم گفت این چیست گفتم محقر هدیه ای بخدمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۲۱۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۷سم [ف: ۵ – ۷۳۸]

۵۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قاتلان امام حسین (ع) که در دشمنی خاندان طیبین الطاهرین است مدد کرده با دو رحمت بی حساب بر دوستداران و هواداران و پیروان او باد بالنبی و آله الامجاد

خط: نستعلیق، کا: محمد بن سکندر، تا: شنبه ۲۵ رجب ۱۰۱۰ق؛ مجدول؛ تملک: میرمحمد داود بن محمد موسوی خوانساری در صفر ۱۲۸۳ق با مهر «عبده محمد داود الموسوی» (بیضی)؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج سبز، ۲۳۹گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۱۲۵]

۵۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۷۳

آغاز: هابیل البواذا می‌گفتند و او را چندانی جمال نداشت و چون بحد بلوغ رسید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ ربیع الاول ۱۰۲۱ق، هنگام مراجعت کاتب از احمدنگر به اورنگ آباد؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: کتابخانه فضل الله نوری (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۶۷]

۵۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۵ق؛ ۱۸۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۳×۲۸سم [ف: ۲ – ۶۳]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۹

آغاز:برابر؛ **انجام:** بر چنین قوم تو لعنت نکنی شرمت باد ×× لعن الله یزیدا و علی آل یزید

خط: نستعلیق، کا: صبورا اصفهانی، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۴۲ق، واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۱۹۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۷سم [ف: ۲۶ – ۲۸۴]

۵۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۸۲

خط: نستعلیق، کا: سعدالله ویری، تا: ۱۵ محرم ۱۰۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: خشتی [نشریه: ۷ – ۱۷۲]

۵۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۳۱

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد قاسم بارفروشی، تا: شنبه غره رجب ۱۰۶۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۲ – ۴۵]

۵۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل پنجم متوسطان در عقب زید النار است، و عبدالله و عبیدالله و حمزه. اما حمزه را ابوالقاسم.

خط: نستعلیق، کا: برخوردار بن فضل الله، تا: ۱۶ ذیقعده ۱۰۷۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج حنایی، ۴۰۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۷۷]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۸۰

آغاز: فریادرس می‌طلبد جبرئیل گفت ای آدم حضرت عزت می‌فرماید؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد باقر بن ابوالقاسم کاتب قرآنی ملقب به ناجی، تا: چهارشنبه ۱۶ ذیقعده ۱۰۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: محمد علم الهدی فرزند فیض کاشانی؛ واگذاری اولاد مرحوم فیض کاشانی در دی ۱۳۷۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۱۹۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۸۳]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۲۶

خط: نستعلیق، کا: جان محمد، تا: ۱۰۸۵ق [الفبائی: – ۲۸۹]

۶۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۰۲

آغاز: و دیگر احوال بلا کشان این امت و بلا رسیدگان این عالی همت؛ **انجام:** که رسانی ثواب آن شهدا ×× بمصیبت رسیدگان حسین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق (ظاهرا)؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرمی، ۳۸۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷ سم [ف: ۲ – ۷۸۲]

۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۴۹–۸/۵۹

آغاز: برابر ؛ **انجام:** ای جهان آفرین به جان حسین ×× به غم و درد بیکران حسین / که رسانی ثواب این شهدا ×× به مصیبت رسیدگان حسین

از اول تا آخر باب دهم؛ خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، تا: منتصف ربیع الاول ۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴ – ۲۱۶۶]

۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ام سلمه رضی الله عنها از حجره طاهره خود بیرون آمد غریوان زنالان شیشه خاک کربلا خون شده بود در دست گرفته

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ تملک: ابوالقاسم با مهر «افوض امری الی الله ابوالقاسم» (بیضی) در ۱۳۰۵ق؛ مجدول شنگرف؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۰۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۸]

۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۱۲–۲۰/۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که امروز گریان است از بهر حسین ×× با لب خندان بود فردا به صدر اقتدار

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ – ۲۱۶۶]

۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۱۶–۱۴/۱۶۶

آغاز: بعد از آنکه جنگ به اتمام رسید آن سر را درگردن اسب خود آویخت به مکة رفت که آنجا دوستی داشت که دشمن حبیب بود تا آن سر را به دوست خود بنماید؛ **انجام:** انا ابن البشیر النذیر ... امام حسن او را به سخن نگذاشت و شمشیر بکشید و نوک شمشیر به سینه وی فرو برد و فراپیش خود کشید و ضربتی بر گردن وی زد که سرش ده قدم از تن دورافتاد پس مردمان وی را از مسجد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۱۶۷]

۶۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۶۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: - ۱۱۵]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۳۷
آغاز: و بشر الصابرین و بشارت ده صبر کنندگان را؛ **انجام:** و میان تهی شده به میان آن درخت در آمده قرار گرفتند ... در آمد کنیزکی
از اوایل کتاب تا اواخر باب هشتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۸۲]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۲۶
آغاز: ع است که خون ناحق کردند در دشت کربلا گرسنه و تشنه و پرده ایشان دریده و حرم رسول الله بلرزانید؛ **انجام:** آن روی مبارک او را در خاک کربلا نهاد و سر پر علم (کذا) از تن جدا کرد و بخون و خاک می‌غلطید رحمة الله علیه ولعنة الله علی قاتلیه و السلام علی من اتبع الهدی ... تمت الکتاب روضه الشهدا (این نسخه با نسخه‌های دیگر کاملا مغایرت دارد و روضه الشهدای کاشفی نیست)
ناقص است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن جان محمد، تا: ۶ ربیع الاول قرن ۱۲؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۶ – ۲۸۵]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۶۲
آغاز: فرزندی را هلاک کنی ابراهیم را آتش غضب در اشتعال آمده؛ **انجام:** ای یزید میان من و داوود پیغمبر هفتاد و شش است واسطه و جهودان بدان سبب مرا حرمت می‌کنند
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: رضا میری پیش، فروردین ۱۳۷۹؛ کاغذ: نخودی، ۲۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۶ – ۲۸۶]

۶۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۵۴
آغاز: در قبر نهد فرمود که اهل بیت طیبین من با گروهی از ملائکه مقربین ایشان ... باب دویم در بیان وفات فاطمه زهرا علیه [کذ] السلام اما راویان صادق الروایه؛ **انجام:** منم فرزند شهید مظلوم و غریب مهموم
از اواخر باب اول تا اواخر باب دهم در مقاتله اهل بیت و شهادت امام حسین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی،۸۳گ،۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: - ۱۴۰]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۵۰
آغاز: گرچه بزیور حکایت شهدا حالیست اما سمت جامعیت؛
انجام: پیوسته تازه و سیراب
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حاج شیخ غلامعلی فائقی، آذر ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی، ۳۰۳گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم[ف:۷-۱۱۲]

۷۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۸۰
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: مشمع سیاه، ۳۷۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [نشریه: ۱۳ – ۶۲]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۸۰
آغاز: خون روان شد و گفت تو محمد را چرا دشنام میدهی؛
انجام: روزی جبرئیل نزد پدرم آمد در وقتی که من
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سردار کل یارمحمد افشار؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ، اندازه: ۱۲/۷×۱۹سم [ف: ۷ – ۱۱۳]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۱
آغاز: هو الکریم الوهاب فی ابتلای آدم علیه السلام؛ **انجام:** و لقبش بقول امامیه حجت و قائم و مهدی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بی سروته است؛ واقف: آقای حسینی دیلمقانی، اول اسفند ۱۳۱۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج بنفش، ۲۹۹گ، ۱۷ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۷ – ۱۱۳]

۷۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۶۲گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: - ۶۹]

۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۵۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شوال ۱۱۰۰ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: محمد تقی عقدایی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۳ – ۹۸۹]

۷۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۴۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۲۶]

۷۷. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۶۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴ – ۳۸۴]

۷۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۱/۲-۲۴۰۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول سرخ؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۶گ، ۲۲ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۳]

۷۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۶۳-۱۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن عبدالرحمن لاهیجی مجاور بقعه اشرفیه برای لطف علی بیکا، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۶۶]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۰۲

آغاز: امید است که فردا در ریاض بهشت پاکیزه سرشت؛ **انجام:** در دنیا و عقبی محروم و مهجور و بی بهره نماند.
بخشی از کتاب؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: شیخ حامد بن شیخ فتح محمد بن شیخ ابی محمد، تا: ۲۱ شعبان ۱۱۰۳ق؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، ۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۲۶ - ۲۸۶]

۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۱۴۰

آغاز: مرتب گردانید و فهرست ابواب این است و الله اعلم باب اول در ابتلای بعضی از انبیا علی نبینا ع؛ **انجام:** که رسانی ثواب آن شهدا ×× بمصیبت رسیدگان حسین
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن حسین کشابادی، تا: جمعه ۲۶ رجب ۱۱۰۹ق؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ واقف: محمد حسن عظیم زاده، اردیبهشت ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، ۱۵۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲۶ - ۲۸۷]

۸۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۱۵

آغاز: السلام و تحیت گوید شما را خدا به سلام که دلیل سلامت و وسیله کرامت است
خط: نسخ، کا: محمد سلمانی فرزند ولی سلمانی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۱۱۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد سلمانی فرزند ولی سلمانی، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۸۳]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۱/۱۰۷

آغاز: و بر سر قبر وی زاری کنند وجون بامداد شود به صوامع و طاعت خود باز روند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: جمال الدین محمد حسنی، تا: چهارشنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۱۱۹ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: میشن مشکی، ۹۱ص (۶۰۱-۶۹۱)، اندازه: ۲۲/۳×۳۴/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۰۳]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۶۸/۱

آغاز: ... چهره بخون دل می‌آلود که وا ابتاه. و خواهرانش جامه حیرت بدست حسرت چاک میزد که وا اخاه. حرم محترمش می‌نالید که دریغا که گل رخسار این گلبن گلستان رسالت و ولایت از شاخسار؛ **انجام:** میامن برکت سایه دولت و مواهب جمعیت از حدایق روح و راحت روحانیت ایشان بمیامن کافه ایمان برساند و فوایح حسب و نسب انام بر تمام خواص و عوام گرداند. امین یا رب العالمین.
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن مرحوم حاجی الحرمین الشریفین حاجی محمد شفیع سکزآبادی، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۱۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۱۹/۶سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۰۸]

۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۹/۲

آغاز: بسمله. خاتمه در ذکر اولاد سبطین و سلسله بعضی از ایشان، باید دانست که حضرت امیرالمؤمنین علی را رضی الله عنه سی و شش فرزند بود هژده پسر و هژده دختر
خاتمه روضة الشهداء؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محسن شاطبی، تا: ربیع الثانی ۱۱۸۵ق، برای سید احمد بن یعقوب حکیم؛ ۶ص (۹۲-۹۷)، ۲۹ سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۳۷]

۸۶. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۰۴

آغاز: گویا که کثرت هموم و غموم آدمیان و قلت نشاط و انبساط ایشان بدین سبب است
خط: نستعلیق زیبا، کا: لطف الله، تا: رمضان ۱۱۹۴ق، جا: الکای پیشاور، جهت محمد حسن خان عرب مهدی خراسانی قائنی زمانی که به الکای پیشاور رفته بودند؛ افتادگی: آغاز؛ یادداشتی از «محمد کاظم حسینی قائنی» درباره کتاب به تاریخ ۱۱۹۴ در الکای پیشاور محله کریم پوره آمده؛ مجدول؛ وقف کتاب توسط «مهدی ضیائی»؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: - ۸۴]

۸۷. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تاریخ وقف: ۱۲۲۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۲ - ۱۳۸]

۸۸. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۱۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: - ۱۶]

۸۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۰۷

آغاز: و بر همین قیاس هرکه بدرگاه قرب اقرب بود بلا و عنای او اشد و اصعب بود؛ **انجام:** عبدالشمس گفت ترا عبدالله نام کردم و اگر اسلام قبول کنی هدیه ترا قبول کنم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مجدول، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۶]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۹۹

آغاز: ... و زندان و شبانی و سرگردانی؛ **انجام:** بمصیبت رسیدگان حسین.
خط: نسخ خوانا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: کاغذ پشت گلی، ۵۳۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۷سم [ف: ۶ - ۲۵۷]

۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۲۵-۱۶/۱۳۵

آغاز: محروم خانم مرا بر زمین نه پدر وی را بر زمین نهاد ... انداخت و سر مبارکش بشکست و خون بر روی ... علیه السلام آن خون را پاک می‌کرد؛ **انجام:** امام حسین علیه السلام یافته بود و بعضی از آن به دختر خود بخشیده دختران را بزر ... زیور سازد چون زرگران زر را به آتش برد در آتش هبا وناچیز شد و
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۲۰-۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۱۶۷]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۲۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۰۶ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك المبین محمد حسین» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۶ - ۲۳]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** نجیب الدعوا تا لحمدلله اولا و آخرا اللهم نور عینی بحرمة هذا الشهداء، المذکوربن المسطور المغفور قد تمت

خط: نستعلیق، کا: قادری، نجیب الله، تا: ۱۲۱۳ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۹۴. شیراز؛ کوثر، سید امین الله؛ شماره نسخه:۲

تنها خاتمه آن است که در انساب سادات علوی است و فرزندان محمد حنفیه هم در آن برشمرده شده؛ بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۲۰ق؛ از روی نسخه مورخ ۱۵ ذیقعده ۹۸۰ نوشته شده و آن یکی هم از روی نسخه مورخ ۹۴۱ق [نشریه: ۵ - ۲۷۹]

۹۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۲

خط: نستعلیق، کا: حاجی عبدالله بن محمد، تا: رمضان ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۷۲]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۵

در فهرست مختصر مجلس با عنوان «تاریخ ولادت و شهادت حضرت سیدالشهداء = مقتل» آمده و ناشناس و تألیف آن قرن ۱۳ دانسته شده ولی در این فهرست روضة الشهداء معرفی شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۳سم [ف: ۴۱ - ۲۴۵]

۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای جهان آفرین بجان حسین ×× برغم وردرد بیکران حسین / که رسانی ثواب آن شهداء ×× بمصیبت رسیدگان حسین

خط: نستعلیق کهنه، کا: شاه حسین بن یارحسین طرزمی، تا: با تاریخ ۱۲۳۸ق، جا: تبریز؛ مصحح، در رجب ۱۲۳۸ و رجب ۱۲۵۱ق مقابله و تصحیح شده؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۶]

۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۳۱

آغاز: به آفات ارضی و بشر الصابرین یا مرگ فرزندان که میوه باغ دلبنداند و روشنی چراغ بصر و ثمره نهال پدر و مادر و بشر الصابرین و بشارت ده صابران را؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد زکی بن ملا عباس، تا: شنبه ۲۷ جمادی الاول۱۲۴۱ق؛مجدول؛مهر:«...محمدکریم» (مربع)؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۸۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۵]

۹۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسین بن جعفر، تا: ۶ ذیقعده ۱۲۵۱ق؛ ۲۲۲گ، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۷]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۹۸]

۱۰۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما بوی آن سیب از تربت مقدس انحضرت می‌شنیدند و آن بوی از مشک و عنبر خوشبوی تر بود

کا: صفر علی، تا: ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج گلی، ۱۵۵گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: - ۴۷]

۱۰۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۲۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: شفیع بن مهدی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ شعبان ۱۲۶۵ق؛ ۱۷۰گ، ۱۷ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۴۷]

۱۰۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۱۸

آغاز: اما راویان اخبار و ناقلان آثار چنین روایت می‌کنند اما شافعی رحمه الله علیه در کتاب مراد الجنان آورده که ابن عبدالله از حسن بصری نقل کرده که در واقعه کربلا؛ **انجام:** اعلام صورتی که یضیق صدری نتیجه اوست و اخبار واقعه و لاینطق لسانی خاصیت مفقرع هر رنجه وجه مصه سن و تفصیل ظاهر و هویدا نتواند شد. بیت: زدست کیرته ثابت نمی‌توانم کرد.

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد نجاری، تا: ۲ جمادی الاول ۱۲۹۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۹]

۱۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۳۹۶

خط: نسخ، کا: حسینا، تا: سه‌شنبه رمضان ۱۲۹۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: روغنی مشکی، ۴۱۵گ، ۱۵ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۶۵]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرزندم حسین را بر خاک ریزند آن خاک که تو داری برنگ خون گردد و درین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح نقاشی؛ جلد: چرم مشکی، ۱۸۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹/۳×۲۹/۷سم [ف: ۴۱ - ۱۴۸]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد باقر سروقد رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۰۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۲۹/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۶-۵۵۸]

۱۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۳۲

آغاز: بانک بروی زد که حریف شناس باش عشق دیگر بار در

حجله غیب نشست
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: مقوا، ۲۸۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۰۱]

۱۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۴۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۳]

۱۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۰۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲ - ۶۳]

۱۱۱. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۱
آغاز: حضرت سلطنت رتبت نقابت منقبت ولایت مرتبت شاهزاه ... روضة الشهداء موسوم؛ **انجام:** تو گشتی حسین را گفت فی نعت برقاتلان حسین باد پس یزید گفت
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ]

۱۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۹۸
آغاز: ای دریغا دیده انصاف اگر بینا بدی ×× سبط پیغمبر چرا درکربلا تنها بدی / بر غریبی حسین وازدرد او بگریستی ×× حضرت ختم النبیین گر در آن صحرا بدی؛ **انجام:** ابومسلم مردی است که با علم‌های سیاه از مرو شاهجان بیرون آید و با بنی امیه محاربه نماید و عالم را از شئامت مروانیان بپردازد..
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۶]

۱۱۳. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۶۶
آغاز: شربت شرینست که باطفال طریقت دهند بلکه قدح زهر بلاهست که ... در مراح الارواح آورده که هرکرا جاه صدیقان قدم گاه محبان باید یک؛ **انجام:** در کتاب خانه علم الهدی هشتاد جلد کتاب بوده ابو عبدالله احمد بن موسی را نیز اولاد بسیار..
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف مخ]

۱۱۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۸۷
بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۱۴]

۱۱۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۰۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** خواننده و نویسنده را از مثوبات آن نوشندگان شهادت و کرامت آن پوشندگان خلعت سعادت محروم و بی بهره نگذارد. نظم: ای جهان آفرین بجان حسین ×× بغم درد بیکران حسین / که رساند ثواب آنشهدا ×× بمصیبت رسیدگان حسین. و سلم تسلیماً کثیراً تمت
خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛مهر:«حسن الطباطبائی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۲۳۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵ سم [ف: ۲ - ۷۸۱]

۱۱۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۰۵
آغاز: ... چند ازین ذکر فسرده ازین فکر دراز ×× بعرهای آتشین و چهرهای زرد کو بس آدم بهو ای محبت از فضای بهشت به تنگنای دنیا آمد؛ **انجام:** کنیتش ابوالقاسم و لقبش بقول امامیه مجتبا و قایم و مهدی و منتظر و صاحب الزمان و بمذهب ...
خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، نسخه کهن و نفیسی است، به علت افتادگی اول و آخر در دفاتر به نام «کتابی در مرثیه» ثبت شده است ولی پس از تحقیق و تطبیق مسلم شد که «روضة الشهداء» می‌باشد؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی تریاکی، ۳۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶ سم [ف: ۳ - ۱۰۹۲]

۱۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۵۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۴۰۳]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۹۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۴۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۹ - ۳۶]

۱۱۹. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۱۶
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نسخه جدید است [ف: - ۱۱]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۷۲۴
آغاز: تن کدام ولی است که نگداخته زبانه آتش بلای اوست و دل کدام که نشانه تیر ابتلای اوست؛ **انجام:** که سید عالم را خبر کرده بودند که هفتاد کس را با حسین شهید
از اوایل دیباچه تا اواخر باب دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۲سم [ف: ۲۶ - ۲۸۸]

۱۲۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** مرکز دایرة السطوة.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، ۶۸۴ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۶۰]

۱۲۲. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۴
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ابتدا و انتهای آن به خط دیگر نوشته شده؛ ۲۰ سطر (۱۲×۱۶)، قطع: وزیری [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۲۳]

۱۲۳. کاشان؛ علامه فیض؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [میراث اسلامی: ۵ - ۶۱۹]

۱۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۹۴-۵۹/۱۴
آغاز: پراکندگیهای شما را و اسعد جدکما و بسلامت قرین سازد بخت شما را و بارک علیکما و برکت دهد مر شما را؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۱۶۸]

۱۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۴۰
آغاز: فنون کتب میر مشحون است به این خبر که جابر انصاری

روزی از حضرت خیرالبشر صلوات الله وسلامه پرسید که یا رسول الله اول چیزی که قدم ازصحرای عدم؛ **انجام:** بعضی بزرگ وبعضی کوچک پس یک نیمه در زمین فرو شد ویک نیمه بر بالا بماند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۶]

۱۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۲

آغاز: و بشارت ده صبر کنندگان را که در این بلیات طریق شکیبایی پیش آرند و رسوم جزع و فزع و شکایت فروگذارند. جام محنت خورند و دم نزنند ×× جز به راه وفا قدم نزنند؛ **انجام:** می‌گویند که در اقصی بلاد مغرب شهرها در تصرف اوست و او را فرزندان اثبات می‌کنند و حق سبحانه وتعالی بدین معنی داناتر است انه یعلم السر واخفی. هر نکته که آن زما نهان است در علم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۷]

۱۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۸۲

آغاز: خواری می‌کنید و مرا پیاده می‌دوانید گفتند ای صاحب رد پای کاذبه آفتاب و ماهتاب که تو را سجده کردند و از ایشان در خواه که تا به فریاد تو رسند؛ **انجام:** گفت این مراد نیز حاصل است گفت دیگر چه می‌خواهی گفت روز آدینه مرا اجازت ده تا بر منبر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوا، ۲۷۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۷]

۱۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۷

آغاز: نفس ندید خروش برکشید یهودا گفت ای برادران این چه بود که با خود کردید پدر را ضایع ساختید برادر را به چاه انداختید زبان ملامت خلق بر خود دراز کردید؛ **انجام:** و نامه‌های مشتمل بر حیله و عذر فرستادید و در هلاکت آل رسول صلی الله علیه و سلم سبب شدید و بدترین عالمیان را بر بهترین آدمیان سلط ساختید و از دور نظاره کنان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۷]

۱۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۲۳-۱۰/۱۳۳

آغاز: اکنون همان فریادست که از زیر زمین ظاهر میشود ... آدم چندان بگریست که فرشتگان هفت آسمان بگریه درآمدند ... در کنز الغرایب آورده که روزی فاطمه زهرا جهت شاهزادگان کرتها دوخته بود و بدیشان پوشانیده؛ **انجام:** قطام وردان تیمی را پیدا کرده بود و ابن ملجم با شیث بن بحرة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ – ۲۱۶۷]

۱۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۴۸-۱۱/۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** روح الله ارواحهم وقدس الله بزلال الافضال اشابحهم که به مدد الطاف واعطاف سبحانی زقم زده کلک بیان شد. تمت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ محرم سنه ۲۰ جلوس والاشاه عالم پادشاه غازی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴ – ۲۱۶۶]

۱۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۶۱-۳۰/۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** درذکر اولاد سبطین ... و وفاتش شب شنبه بیست و نهم صفر سنه خمسین من الهجرة بود عمر شریفش
از اول تا اوایل باب دهم در ذکر اولاد سبطین و سلسله نسب بعضی از ایشان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۶۶]

۱۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** دری نیافت بپاکیزگی گوهر او زینه الله بعلو المراتب و شرفه بشموس المناقب در ظل ظلیل والد بنیل خود با علی مراتب اباء عظام و اقصی ... و الصلوة و السلام علی سیدنا محمد صلی الله علیه و آله و اصحابه اجمعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۶]

۱۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۹۶

آغاز: قلوبهم درمحنت هجوم اندوه است ومن اندوه کنان را در مقام محبت فرود آرم که ان الله فی کل قلوب حزین مثنوی: هرکه دارد راه در دو در دراه ×× سوز او برحال او باشد گواه؛ **انجام:** قطره در پای مالیده روان شد دختر تن درست وروشن چشم برخاست گرد باغ می‌گشت و به هر طرف طوافی می‌کرد پدرش باز آمد زنی دید که گردباغ می‌گردد به خیالش رسید که این زن دختر او تواند بود پرسید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۸]

۱۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۸

آغاز: هفت آسمان خواهی بگیرد گفتند یا ابا اسحاق نشنیده ایم که آسمان برای کسی خون گریسته باشد گفت ویلکم ان قتل الحسین امر عظیم وای برشما که کشتن حسین بزرگ کاری؛ **انجام:** پس عطسه زدو گفت الحمدلله العالمین وبزرگی دیگر نقل کرده که ... حسن عسکری علیه السلام شدم وگفتم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشت تولد فرزند: فاطمه سلطان بیگم ۲۰ ربیع الاول ۱۲۳۸» درآخر کتاب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۳۸]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat oš-šohadā’

یزدی، عبدالخالق بن عبدالرحیم، – ۱۲۶۸ قمری

yazdī, ‘abd-ol-xāleq ebn-e ‘abd-or-rahīm (- 1852)

شامل مجالسی است که برای روضه‌خوانان فراهم آمده و در هر مجلس به نقل قطعه‌ای از تاریخ پیامبر با یکی از ائمه می‌پردازد، شامل هشتاد و دو «مجلس» و یک «خاتمه».

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶

آغاز: کفی فی فضل مولانا علی ×× وقوع الشک فیه أنه الله / و مات الشافعی و لیس یدری ×× علی ربه أم ربه الله؛ **انجام:** نسخه: و آن صغیره را از برادرش جدا کردند و بهمراه باقی اسرا بردند، ألا لعنة الله علی القوم الظالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ آخر نونویس و به سال ۱۳۰۷ نوشته شده‌اند؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۱۹۵۰-۱۱/۵۰

آغاز: ... آن مظلوم و اهل بیت او و مراجعت به مدینه و بردن حسنین را بالای منبر ... مجلس چهارم در عبور کردن حضرت عیسی و حضرت امیرمؤمنان است بر کربلا و اطلاع یافتن؛ **انجام:** و منکر بودن توست مر رسول خدا صلی الله علیه و آله را و قبول نداشتن تواست ... آن احکامی که از جانب خداوند آورده است.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۱۶۸]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-oš šohadā'

مهندس تبریزی، محمد رضا، - ۱۲۹۹ قمری

mohandes-e tabrīzī, mohammad rezā (- 1882)

سی و هفت مجلس است در شهادت حضرت امام حسین علیه السلام و واقعه کربلا تنظیم شده برای منبریان و واعظان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۱/۲

آغاز: السلام تنها و بیک مانده دود از نهادش بر آمد؛ **انجام:** از کرم عذر گناه عاصیان افتد بحشر ×× هیچ امت را از این سان عذر خواهی کس ندید

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ رجب ۱۱۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ (۳۰ر-۱۱۳ر)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۵۲]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-oš šohadā'

کازرونی، محمد تقی بن محمد شفیع، ۱۳۰۵-قرن ۱۴ قمری

kāzerūnī, mohammad taqī-ye-bn-e mohammad šafī' (1888 - 20c)

دفتر مراثی و مجالس ذکر مصیبت که به صورت جنگ برگزار شده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۴۲

خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۸ محرم ۱۳۵۷ق، جا: بوشهر؛ ۴۷گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۷]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / ترکی

rawzat-oš šohadā'

مراثی و مقتل پیامبر اکرم و پنج تن آل عبا و یاران و نزدیکان سید الشهدا و مصایب اهل بیت عصمت (ع) که پس از حادثه کربلا پیش آمد کرد که به زبان ترکی آذری بیان شده است. نام مزبور در پایان رساله و با تصریح کاتب امده است. کتاب فصل‌بندی خاصی ندارد و برای هر مجلس که برای شهدا ترتیب داده دیباچه کوتاه ادبی در ابتدا و نیز آیه استرجاع در پایان آمده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۹۷

آغاز: اول مجی باب بیان ایدر حضرت فاطمنک انادن اولماقین وفات تابدقین اما ولادت حضرت فاطمه علیه السلامده اختلاف چوخدور اما شیخ ابومحمد خشاب موالد کتابنده امام محمد باقر علیه السلامده؛ **انجام:** پس خطاب اولور که بعشله دم که اول مقدار که بسیز خشنود وراضی اوله سیز. یتر جزا گونی محرملره حسین شهید ×× سبب بوایدی که اولدی بود واقعات پدید

خط: نستعلیق، کا: محمد رحیم بن دوست محمد، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۵گ، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۳۹]

● **روضة الشهداء** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-oš šohadā'

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۳۷

آغاز: حمد نامحدود و سپاس بیقیاس صانعی را در خور و سزاست که بکلک صنع پیرانه حسن و جمال بر قد بنی آدم که اشرف مخلوقاتست آراست؛ **انجام:** و چون بنزدیک ولی خدا رسید خدمتکاران طبقهای طلا و نقره پر از ... کند بعد از آن دست در کردن یکدیگر کنند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: حسین شکری؛ ۹۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۱۴۴]

● **روضة الشهداء (منتخب)** / تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-oš šohadā' (mn.)

وابسته به: روضة الشهداء؛ کاشفی، حسین بن علی (-۹۱۰)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۵۰

آغاز: بسمله، مجلس دوم واقعه رحلت حضرت فاطمه الزهراء؛
انجام: آن سرو بوستان ولایت ز پا فتاد ×× حوران سرشک بر گل رخسار ریختند
در این نسخه ابتداء منتخبی از مجلس دوم که شرح رحلت حضرت فاطمه است می‌آید و پس از آن مجلس سوم در شهادت علی علیه السلام و مجلس چهارم در ذکر شهادت حضرت امام حسن و مجلس پنجم در ذکر شهادت حضرت مسلم بن عقیل و سپس به یکباره به مجلس دهم که ذکر شهادت امام حسین علیه السلام است می‌رود و تا پایان کتاب مباحث این مجلس می‌آید؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۸۳گ، ۱۱ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۹×۳۱/۵سم [ف: ۶ - ۲۱۲]

● **روضة الصالحین** / تاریخ معصومین / فارسی
rawzat-os-sālehīn
محمد صالح بن بهبود علی، ق۱۲ قمری
mohammad sāleh ebn-e behbūd ʻalī (- 18c)
نسخه‌های حاضر جلد سوم از روضة الصالحین مؤلف است. این جلد را مؤلف در ۱۱۱۱ق و به نام شاه سلطان حسین صفوی شروع نموده است. همچنین در مقدمه از منوچهر خان فرزند کیخسر و تفنگچی آقاسی نیز یاد نموده است. جلد اول این کتاب در حالات انبیاء؛ جلد دوم در حالات حضرت پیامبر (ص)؛ جلد سوم در حالات حضرت امیر (ع). درمقدمه جلد سوم آمده که: مؤلف بعد از تألیف جلد اول و دوم و نوشتن دیباچه جلد سوم، به سبب حمله تراکمه به خراسان در سال ۱۱۱۶ درگذشته و این جلد را فرزندش محمد هادی بن محمدصالح رازی در ۱۱۱۲ق تألیف نموده است. این جلد در حالات حضرت امیر و مشتمل بر یک «مقدمه» و دوازده «باب» و یک «خاتمه» است. با عنوان «گفتار، گفتار» است، و مؤلف بعد از حالات امام علی (ع) حالات امام حسن(ع) و واقعه جانگداز کربلا را به تفصیل بیان نموده است.
آغاز: تحایف ستایش حمد وثنا ساحت بارگاه جلال پادشاه بی زوالی را درخور است که فرمان فرمایان کشور ربوبیت پیوسته داغ عبودیت بر جبین دارند ...

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۸۰-۱۵/۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** از محمد ازدی روایت کرده است که گفت درمسجد مدینه نماز می‌کردم ... و باقی حالات قتله حضرت امام حسین علیه السلام درذکر مختاربن ابی عبیده ثقفی ... قلم مشکین رقم می‌کرد واز خوف تطویل زیاده بر این جرات ننمود
سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول شنگرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۲۵-۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۱۶۹]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۰۲
جلد سوم، در احوال امیرالمؤمنین؛ بی‌کا، بی‌تا، خریداری از امراالله صفری [رایانه]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۹۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ثواب زیارت انحضرت را برای ... میکنم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● **روضة الصالحین و حدیقة المؤمنین** / اخلاق / فارسی
rawzat-os sālehīn va hadīqat-ol mo'menīn
دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷؟ - ۱۱۴۷ ؟ قمری
dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618- 1735)
تاریخ تألیف: ۱۱۷۳ق؛ محل تألیف: هرات
کتابی در بیان محاسن افعال و مکارم اخلاق و اعمال از کتب معتبره و احادیث عترت طاهره مشتمل بر ضروریات واجبی و سنتی، مرتب بر دوازده «روضه» و هر روضه در دوازده «حدیقه» به عدد ائمه دوازده‌گانه و «مقدمه» در اشاره به توحید و نبوت و امامت و معاد، «خاتمه» در مواعظ الله و النبی و ...؛ عناوین «روضه»ها: ۱. عقل و جهل و خوبی‌ها و بدی‌ها و گناهان و توبه؛ ۲. پاکیزگی قلب و بدن از خبث و حدث و نجاسات؛ ۳. نماز و آداب و احکام آن؛ ۴. ذکر و دعا؛ ۵. عادات و سوانح؛ ۶. حقوق مالیه و نفقات؛ ۷. صفات پسندیده؛ ۸. اعمال ماه‌ها و سال‌ها و روز و شب؛ ۹. نکاح و آداب آن؛ ۱۰. آداب سفر؛ ۱۱. زیارات؛ ۱۲. احتضار واحکام مردگان.
آغاز: حمد بی حد وثنای بی عد صانعی را سزاست که شجره طیبه انسانی را درحدیقه ایجاد ...
انجام: فراغ از این کتاب ... در دارالسطنه هرات در سنه هزار و صد و هفتاد و سه واقع شد امید که ذیل عفو بر خطاکار پوشند و در اصلاح سهو و نسیان کوشند اللهم اغفر للمؤمنین و المؤمنات و بلغهم الی ارفع الدرجات بحرمة سید کائنات امین یا رب العالمین تمت
[الذریعة ۲۹۵/۱۱ که فهرست مفصلی از مطالب کتاب عرضه کرده است؛ دنا ۱۰۴۶/۵]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین ولد محمد صادق اصفهانی، تا: دوشنبه رمضان ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۴۸]

● **روضة الصالحین و منهاج المتعبدین** / آداب و سنن / فارسی
rawzat-os-sālehīn va menhāj-ol motaʻbbedīn
سید احمد بن رکن الدین، ق۱۲ قمری
seyyed ahmad ebn-e rokn-od-dīn (- 18c)

تاریخ تألیف: آغاز رجب ۱۱۰۳ق
در یک «مقدمه» است در طهارت و سه «جزو»: نماز، مستحبات روزانه و هفتگی، نمازهای پراکنده، و «خاتمه» در عمل‌های ماهانه و سالانه. در آغاز رجب ۱۱۰۳ ساخته و در روز پنج‌شنبه ۲۰ ذیحجه ۱۱۰۶ دعاها را با کتاب‌های منبع مقابله نموده است (الذریعه ۲۹۵/۱۱).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۹۱

آغاز: و استوفی فیه اکثر ما اورد عن المتنا المعصومین ... و رتبتها علی مقدمة و ثلاثة اجزاء؛ **انجام:** من الزیادة و النقصان و الله اعلم بحقیقتها.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۰۱گ، ۱۶ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۱ – ۲۲۶۳]

● روضة الصائمین / فقه / عربی

rawḍat-uṣ ṣā’imīn

کرمانشاهی، محمد بن عاشور، ق۱۲ قمری

kermānšāhī, mohammad ebn-e ‘āšūr (- 18c)

وابسته به: تبصرة المتعلمین فی احکام الدین؛ علامه حلی، حسین بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶ق)
تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۸ رمضان ۱۲۱۲ق
علامه حلی متنی فتوایی کوچک و کوتاه به نام «تبصرة المتعلمین فی احکام الدین» در همه باب‌های فقه برای نوآموزان نگاشته که آن را نزدش می‌خواندند و او در خلاصه در ربیع الثانی ۶۹۳ از آن یاد کرده است. دانشمندان شیعی برای آن چندین حاشیه و تعلیقه و تکمله و شرح نوشته‌اند (الذریعه ۳۲۱:۳؛ ۳۱:۶). این گزارش آمیخته و استدلالی از محمد بن عاشور کرمانشاهی است بر کتاب صوم آن.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۵

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله الذی احتجب بذاته عن البصائر و الابصار و ظهر للعقول باظهار الآثار ... فیقول ... محمد بن عاشور الکرمانشاهی هذا ما عزمت علی تعلیقه علی کتاب الصوم من کتب تبصرة المتعلمین فی احکام الدین تألیف ... آیة الله فی العالمین الحسن بن یوسف بن المطهر الحلی ... و جعلته من اجزاء المغتنم من ذخائری فی الفقه؛ **انجام:** الرابع لوحصل العجز عن الفدیة ... للاصل و انتفاء المسقط. قد جف القلم ... عن روضة الصائمین من شرح تبصرة المتعلمین فی وقت السحر لیلة الاحد ثامن شهر رمضان المبارک من سنة الثانی عشر بعد مأتین بعد الف من الهجرة ... کتب بیمناه الجانیة محمد بن عاشور القرمیسینی الاصل عفی الله عن جرائمهما بالنبی و آله الطاهرین.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با خط خوردگی‌ها؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ (۳پ-۹۹ر)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ – ۲۴۵۴]

● روضة الصبیان / لغت / عربی به فارسی

ravzat-os-sebyān

برغلوی، محمد بن آقسنقر

boroqlūy, mohammad ebn-e āqsonqor

منظومه‌ای است در فرهنگ لغات عربی به فارسی دارای ابواب متعدد به ترتیب حروف تهجی اوایل الفاظ. در مقدمه می‌گوید: «گر زابیاتش بپرسی ای برخ مانند ماه ×× رو حساب ری همی کن تا بیابی زود راه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۱۲/۸

آغاز: بسمله. و به نستعین شکر و سپاس بی قیاس آن خدای قیوم را که بعلوم دینی پاک گردانید ... الله اله نام یزدان ×× آیات نشانهای قرآن؛ **انجام:** یعقوب چه کبک شد نرینه ×× یثرب نبوذ بجز مدینه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج زرد، ۱۱گ (۱۲۳پ-۱۳۳پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۰- ۱۸۵]

● روضة الصدور / تاریخ / فارسی

rawzat-os sodūr

فائز، محمد بن زبر دست خان، ق۱۱

fā’ez, mohammad ebn-e zabar dast xān (- 11c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸

جلد پنجم در تاریخ پادشاهان ایران و توران و عربستان زمان عباسیان، با فهرست در ص ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سفید هندی، جلد: مقوایی، ۱۳۰گ، ۲۱ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [سنا: ف: ۱ – ۴۱۰]

● روضة الصفاء فی سیرة الانبیاء و الملوک و الخلفاء / تاریخ عمومی / فارسی

rawzat-os safā’ fī sīrat-el anbīyā’ va-l molūk va-l xolafā’

میرخواند، محمد بن خاوند شاه، ۸۳۷ – ۹۰۳ قمری

mīrxānd, mohammad ebn-e xāvand šāh (1434 - 1498)

اهدا به: امیر علیشیر نوایی
تاریخ تألیف: ۸۹۹ق
تاریخ عمومی مفصلی است در یک «مقدمه» و هفت «جلد» یا قسم و «خاتمه» که موفق به تألیف جلد هفتم و خاتمه نشد و نوه‌اش «خواند میر» آن را به پایان برد. بدین گونه: قسم ۱. از آفرینش جهان تا یزدجرد؛ ۲. حضرت پیامبر و چهار خلیفه

نخستین؛ ۳. دوازده امام و خلفای خاندان اموی و عباسی؛ ۴. دودمان‌های شهریاران همروزگار خاندان عباسی؛ ۵. چنگیز خان و جانشینان او؛ ۷. تیمور و بازماندگان او تا مرگ ابوسعید به سال ۸۷۳ق؛ ۷. سلطان حسین و فرزندان او تا سال ۹۲۹ق؛ خاتمه در بیان حکایات متفرقه و حالات مختصه ربع مسکون و شمه‌ای از غرائب آثار. سپس هدایت طبرستانی «روضة الصفای ناصری» را از روی آن و همانند دنباله آن نگاشته است. از ترجمه آلمانی، اسپانیولی، انگلیسی (چند ترجمه)، ترکی (چند ترجمه)، ترکی آسیای میانه‌ای، روسی و فرانسوی آن یاد شده است.

آغاز: جلد اول: زیب فهرست نسخه مفاخرت ابنیای عالی مکان و زیب دیباچه ...

جلد دوم: عنوان این صحیفه مرادات و فهرست مجموعه سعادات منبئی از حکایات ناقلان ...

جلد سوم: حمد و ثنا که مسبحان ملاء اعلا از ادای شمه ای از آن عاجز آیند ...

جلد چهارم: فهرست نسخه سعادات ابدی و دیباچه مجموعه کرامات سرمدی ...

جلد پنجم: آرایش دیباچه مناقب و مآثر سلاطین رفیع مقدار ...

جلد ششم: جواهر حمد و سپاس و لآلی شکر بیقیاس نثار بارگاه

جلد هفتم: حصول سعادت دارین حمد پروردگاری است که ابوالبشر را از قبضه ...

چاپ: مشار ص ۸۵۹؛ بمبئی۱۲۶۱/تهران۱۲۷۰؛ تهران انتشارات مرکزی خیام پیروز، به کوشش نصر الله سبوحی، ۴۰–۱۳۳۸ش، ۱۰ج؛ تهران، اساطیر، به کوشش جمشید کیانفر، ۱۳۸۰ش،۱۰ج

[فهرستواره منزوی ۶۱۹/۱؛ الذریعة ۲۹۶/۱۱ و ۲۹۷؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۵۳/۶؛ ریحانة الأدب ۵۵/۶ و ۵۴/۶؛ کشف الظنون ۹۲۶/۱؛ مشترک پاکستان ۹۸/۱۰؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۷۸/۱–۳۸۰/۱؛ دنا ۱۰۴۶/۵–۱۰۶۳ (۵۰۳ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱– خلاصة الاخبار فی (بیان) احوال الاخیار؛ خواند میر، غیاث الدین بن همام الدین (۸۸۰–۹۴۲)

۲– ترجمان الدستور فی حوادث الازمان و الدهور؛ چلبی، محمد کمال (–۱۰)

۳– روضة الصفاء (مختصر)

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۶۶-۵۶/۱۶

آغاز: برابر جلد ۳

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۱۶۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۴ – ۲۱۷۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۳۵

آغاز: عبارت ازوست هر چند در جمله اول بعضی از حالات یافته شمه گزارش یافت؛ **انجام:** خواجه علی مؤید بارشاد ملهم توفیق روی بآستان فرخنده نشان آورد ... لله الحمد و المنه که این مجلد بخیر و خوشی باتمام رسیده صورت اختتام پذیرفت ... این فقیر کم بضاعت در اندک فرصتی قریب بدویست و چهل جز و منصف شد بفیض فضل الهی و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و اوایل قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: مقوا تیماج مشکی، ۳۷۰ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۵×۳۴/۵سم [ف: ۱۰ – ۱۲۹۶]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۱۳۲

جزو ۴ و ۵ و ۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ با سه سرلوح، نزد مؤلف در اواخر ربیع الاول ۹۰۱ مقابله شده و در میانه‌های ربیع الثانی ۹۰۱ این مقابله پایان یافته؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج عنابی، ۶۵۱گ، ۳۳ سطر (۱۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۲/۵×۳۳سم [ف: ۱۷ – ۴۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴ خوئی

جلد سوم، حالات حضرت حسن (ع) تا پایان بنی عباس؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۹۰۰ق؛ دارای کتیبه نقاشی بزرگ مذهب، مجدول مذهب؛ مهر: محمد بن جعفر سلطان العلماء؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۷ – ۱۳۴]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۲

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه رمضان ۹۰۵ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: سمرقندی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۲گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۵ – ۶۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۰۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی ... و بالاجابه جدیر.

از آغاز بخش دوم (نسب حضرت رسول ص) است تا واقعه جنگ جمل و پیروزی حضرت علی (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۱ق؛ با سرلوح نقاشی شده، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۹۸ص، ۲۸سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۱۰ – ۴۵۹]

۸. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۴۳۳۵

دفتر نخستین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ محرم ۹۴۵ق؛ با سرلوح مختصر، مجدول؛ تملک: مهدی قلی خان سارو جلوی جوانشیر حاکم قره باغ در سال ۱۲۳۷؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای ابره تیماج، ۷۴۴ص، اندازه: ۱۸/۸×۲۸/۷سم [ف: – ۹۰]

۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۳۳۵

دفتر نخستین است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۳ محرم ۹۴۵ق؛ مجدول، در آستانه شیخ صفی بوده؛ تملک: مهدی قلی خان سارو جلوی جوانشیر حاکم قرباغ در ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج تریاکی، ۶۰۲ص [نشریه: ۲ – ۲۰۷]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۰۲

جلد ۲ و ۳؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن فقیه احمد کاتب افزاری، تا: جمعه ۲۰ شعبان ۹۵۶ق؛ مصحح، مجدول، دارای

سرلوح و کتیبه مرصع مذهب، با اشعاری از حسین خان به خط محمد هادی حسینی به سال ۱۰۸۶ق؛ مهر: «مشیر افخم عباس قلی سپهر» (بیضی)؛ یادداشتی از عباس قلی سپهر به سال ۱۳۳۰ق آمده که کتاب از پدرش به وی ارث رسیده با مهر «عباس قلی بن محمد تقی الشریف» (بیضی)، یادداشتی از محمد تقی ملک الشعراء بهار به سال ۱۳۵۶ق که این کتاب را با برخی از کتاب‌های دیگر از کتابخانه لسان الملک خریداری کرده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۸- ۲۱۴]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰۰

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاکو تو چو آفتاب و باد ×× گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده۹۶۰ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول مذهب، مصحح؛ مهر: «حیسن بن محمود» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۳۰ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳۳ - ۵۲۶]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۰۳

آغاز: برابر جلد ۴

جلد چهارم در تاریخ پادشاهان اسلامی ایران و روم و مصر تا یورش مغول است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۹۶۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۷ - ۴]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۲۸۲

مشتمل است بر ۴ و ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۹۶۶ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: روغنی، ۲۸۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶سم [ف: ۹ - ۶۷]

۱۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن آقا میر حسینی، تا: رمضان ۹۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۳۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۳×۳۰سم [ف: - ۲۳]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۶۹۵

آغاز: و محمد زکریای رازی طینت کتاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۱ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۱۶. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۴۸

آغاز: فرمود که کنیزکی دیگر داری عرض کن، گفت دیگر نمانده مگر یک جاریه صاحب فراش فرمود چه شود؛ **انجام:** زجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله

جلد دوم و سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیحجه ۹۷۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مصحح، بسیاری از اوراق جابجا و افتاده است؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف مخ: - ۹۶]

۱۷. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۶۰۵

جلد ۴ و ۵ و ۶؛ خط: نسخ، کا: محمد بن شیخ امین الدین جهرمی، تا: شنبه ۱۲ رمضان ۹۷۴ق؛ با سرلوح، مجدول؛ آستانه شیخ صفی؛ واقف: شاه عباس، ۱۰۱۷؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج سرخ، ۱۱۶۵ص، اندازه: ۲۵×۳۸/۶سم [نشریه: ۲ - ۲۰۷]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۵

جلد چهارم و پنجم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمد مشهور به مطلق اصفهانی، تا: سه‌شنبه نیمه رجب ۹۶۸ق (جلد پنجم) و اسماعیل کاتب، تا: دوشنبه نیمه صفر ۹۷۴ق (جلد چهارم)؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۳۳۹گ، ۳۱ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۵ - ۶۷]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۳۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تم المجلد الثالث من تاریخ محمد بن خاوند شاه بعون الله تعالی و حسن توفیقه تحریرا فی غرة شهر رجب المرجب فی سنة خمس و سبعین و سعمائة اللهم امتعنی بسمعی و بصری.

جلد ۱ و ۲ و ۳ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: آخر رجب ۹۷۵ق؛ دارای سرلوح زر و میناکاری، با کمند؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵۷گ، ۳۱ سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۴ سم [ف: ۱۳ - ۱۱۷]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۲۰

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** سعادت یار و دولت همنشین باد تمت تمام شد

جلد ۴-۶؛ خط: نستعلیق ریز، کا: کمال الدین بن علاء الدین جهرمی، تا: سلخ رمضان ۹۷۶ق؛ جلد: تیماج یشمی، ۳۱۳گ، ۵۱ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۷/۲ - ۶۳]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۵۱

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** مگر در اشهد ان لا اله الا الله. تمت الکتاب.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۶

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق خوش، کا: هدایت بن قاسم جان قزوینی، تا: میانه‌های ذیقعده ۹۷۸ق؛ با یک سرلوح بزرگ ارزشمند، مجدول؛ تملک: محمود خان نایب الحکومه ملایر و تویسرکان در ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور، ۱۷۷گ، ۲۵سطر (۱۴/۵×۲۴)، اندازه: ۲۳×۳۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۲۵

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن حسن، تا: ۶ رمضان ۹۷۸ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۰۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۳سم [ف: ۷ - ۲۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۳

جلد سوم و چهارم؛خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۹۷۹ق؛ با پنج سرلوح بسیار زیبا، مجدول،مذهب؛کاغذ:سمرقندی شکری، جلد: سوخته تریاکی، ۳۹۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۶ - ۲۶۱]

۲۵. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۷۰۹

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ صفر ۹۷۹ق؛ با سرلوح، مجدول؛ وقف شاه عباس بر آستانه شیخ صفی؛ واقف: شاه عباس صفوی، ۱۰۱۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۳۰۳ص، اندازه: ۲۳×۳۶/۴سم [نشریه: ۲ – ۲۰۷]

۲۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۴۲

آغاز: برابر جلد ۲

مشتمل بر حالات حضرت رسول اکرم (ص) تا وقایع سال چهلم هجری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۰ق، در زمان سلطنت سلطان بن السلطان شاه طهماسب بهادر خان؛ مهر: «ماشاء الله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده جعفر»، «یا ابوالقاسم ادرکنی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۲ – ۶۰۹]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۳۶

جلد۶؛ بی‌کا، تا: ۹۸۵ق؛ اهدایی: عباس جلالی خراسانی، ۸۷/۳/۲۹ [رایانه]

۲۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** ذکر واقعه هائله امیرالمؤمنین علی علیه السلام که در سال چهلم از هجرت روی نمود و بیان بعضی از اخبار که مشعر بآن حادثه نازله بود ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ رمضان ۹۸۶ق؛ مجدول، کمندکشی زرین و رنگین، با یک سرلوح مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم زرک مذهب، ۴۰۳ص، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۵ – ۱۸۳]

۲۹. همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه:۵۵

جلد ششم، از چنگیز خان آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الاول ۹۸۷ق؛ مجدول، با یک سرلوح و آرایش [نشریه: ۵ – ۳۴۳]

۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۶۷۷

جلد سوم تا چهارم تا مرگ معزالدین حسین کرت؛ خط: نستعلیق، کا: مسعود بن عماد الدین جهرمی، تا: ۱۷ ذیحجه ۹۸۹ق؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح؛ تملک: ابو محمد یوسف با مهر مورخ ۱۲۸۵؛ کاغذ: سپاهانی سفید و زرد، جلد: روغنی زمینه مشکی، ۴۰۴گ، ۲۹ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۵ – ۷۱]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۷۰

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** حضرت باری سبحانه نفیس و ذات بی بدیل امیر روشن ضمیر را بر سریر کامرانی تا قیام قیامت معزز و ممکن دارد و بمطالبه اخروی این صاحب مکنت برساناد.

جلد پنجم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: فتح الله بن سلام الله معلم جهرمی، تا: ربیع الاول ۹۹۰ق؛ مجدول مذهب مرصع، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ تملک: فرهاد میرزا با تاریخ ۱۰ جمادی الاول ۱۲۹۰ و همو هبه نمود به میرزا حسن هانی دوشنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۳۰۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۲سم [ف: ۲۵ – ۴۴۱]

۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۳۴

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن عماد الدین جهرمی، تا: ۹۹۰ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ اهدایی: حسنعلی غفاری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج یشمی، ۲۵۶گ، ابعاد متن: ۱۰/۵×۱۸/۵، اندازه: ۲۱/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۱۷]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۳۵

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن عماد الدین جهرمی، تا: ۹۹۰ق؛ اهدایی: حسنعلی غفاری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج یشمی، ۳۱۰گ،۲۹سطر(۱۰/۴×۱۸/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۱۶–۷۱۷]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۱

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** گلها، لاله ها دهم ار تربیت کنی، تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۱ق [رایانه]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۳۶

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** شرف و اقبال این خداوند احسان و افضال کوتاه دارد و او را احراز سعادت دنیوی و منویات اخروی درعاجل و آجل بر اکفا و اقران سرافراز گرداناد بمنه و فضله و حوله. تم در تاریخ بیست و دوم شهر رمضان المبارک سنة اثنی و تسعین و تسعمائه اتمام یافت.

جلد ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ رمضان ۹۹۲ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۱ سطر (۱۳×۲۲) [ف: ۱۳ – ۱۱۶]

۳۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۳

آغاز: برابر جلد ۲ و ۳؛ **انجام:** پایان جلد دوم: (در این موضع بنظر میرسد که صفحاتی ساقط شده باشد) ... بزرگواری که شرح کمالات عقلا نسبت به فضائل نفسانی اورشحی از عمان است و وصف کمالات بلغا قیاس به الفاظ (نا تمام مانده است). پایان جلد سوم و کتاب: ... ذکر خلافت مستعصم بالله و کشتن آن بدست هولاکوخان و آخر سلطنت ... سی و پنجم ولد است از اولاد عباس و سی و هفتم خلیفه و او از جمله خلفای عباسیه ...

جلد دوم و سوم در یک مجلد؛ خط: نستعلیق، کا: قاسم علی کاتب شیرازی، تا: رجب ۹۹۴ق؛ مجدول مذهب، با دو سرلوح مذهب مرصع کار شیراز؛ تملک: محمد معصوم جعفری طیاری به تاریخ ۱۰۲۷ق، ابوالمهدی ابن سلیم نعمة اللهی حسینی؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیر السلطنة؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، ۱۱۴۸ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۵ – ۱۷۳]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۴

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** بر اکفاء و القران سر افراز کرد ... حامدا مسلما مستغفرا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۴ق [رایانه]

۳۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۶۶

جلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۵ق؛ مجدول؛ ۱۷۶گ، اندازه: ۳۰×۱۹/۵سم [شاهچراغ: ف: ۳ – ۴۹]

۳۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۶۳
جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان شعبان ۹۹۷ق؛ مجدول زر و لاجورد، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۹۲
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: نور الدین محمد، تا: ۱۲ رمضان ۹۹۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۲۷ - ۲۰۷]

۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۹۶
جلد ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ صفر ۹۹۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۳×۳۳/۵سم [ف: ۲ - ۴۵۴]

۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۶۸
آغاز: آن جماعت بدیشان پیوستند مستظهر وقوی خاطر شده سونجک بهادر وسید خواجه وشیخ علی بهادر؛ **انجام:** تا کند کلک سخنور گفتگوی تا بود طبع سخندان نکته جوی باد یارب آصف عالیمقام ×× مرجع اهل فضیلت بر دوام
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۹۹۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۸]

۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۹
از آغاز تا شهادت حسین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۸ق؛ با دو سرلوح؛ کاغذ: ترمه اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۴۳گ، ۲۷ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۵ - ۶۶]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۴۰
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** واجب بود که دست بدعا ن امین بر اوردند ... فی شهر رجب المرجب ۹۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۸ق [رایانه]

۴۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۸۹
جلد۶؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۹۹۸ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: تیماج زرد، ۲۲۸گ، ۲۷سطر (۱۴/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۴]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۴
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** واجب بود که دست به دعا و آمین بر آوردند ... فی شهر رجب المرجب ۹۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۹۸ق، کاغذ: حنایی، جلد: میشن [الفبائی: - ۲۸۹]

۴۷. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۷۱۰
جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۹۹۸ق؛ مجدول؛ واقف: شاه عباس، ۱۰۱۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرد، ۷۴۴ص [نشریه: ۲ - ۲۰۷]

۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۳۲
آغاز: مقاله چهارم در ذکر سلطنت سلطان جلال الدین ملکشاه بن آلب ارسلان بن جقربک بن میکائیل بن سلجوق بن دقاق که کرد ملت و دین را به تیغ معماری پادشاهی کامران و شهریاری کامیاب بود؛ **انجام:** بعد از واقعه پادشاه مغفور خیال سلطنة و غرور بکاخ دماغ او راه یافته در آن دیار لوای سلطنت و دارایی برافراخت و من حیث الاستقلال و الانفراد
از مقاله چهارم تا پایان مقاله پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۳]

۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۴-۳/۲۴
آغاز: که دیده سپهر از نظاره آن خیره گشت صاحب قران کامکار از آنجا سوار شد؛ **انجام:** بیت زغم کرده از دیده دریا روان ×× زجان رفته آرام واز تن توان
بعد از آن عرضه داشتند که گر فرمان شود ... وصایا بایشان خواهیم رسانید جنان. از گفتار در توجه رایت نصرت نشان بدفع فساد قرامحمد ترکمان تا گفتار در وفات حضرت صاحب قرانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۱۷۴]

۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۱۴
انجام: او را با شش هزار کس به تسخیر ملک مصر نامزد کرد ...
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۵۰گ، ۲۷ سطر (۱۱×۲۲/۵)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۳ - ۹۷۹]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۷۹
آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ز جود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله.
جلد سوم که از حالات ائمه اثنا عشر شروع شده به ذکر مستعصم سی و هفتمین خلیفه عباسی و پایان کار او خاتمه می‌پذیرد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ واقف: سردار کل یار محمد افشار؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۷گ، ۲۹سطر (۱۲×۲۸)، اندازه: ۱۸/۲×۳۵ سم [ف: ۷ - ۱۱۵]

۵۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۷
جلد اول و تا نیمه سرگذشت شاپور است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۰؛با یک سرلوح؛کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۲۶گ، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۵ - ۶۶]

۵۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۱
جلد دوم است تا مرگ علی (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با یک سرلوح کوچک؛ کاغذ: ترمه نخودی اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۲۸ سطر (۱۶×۲۹)، اندازه: ۲۵×۳۹/۵سم [ف: ۵ - ۶۷]

۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۲
جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ خاتمه‌ای در ستایش میر علی شیر دارد با شعر سعدی در ستایش و رثاء خلیفه که در چاپی نیست، در حاشیه برگ یکم خط محمد باقر بن حاجی سید علی بافقی هست؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج، ۲۰ سطر

(۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۵ - ۶۷]

۵۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۶

جلد پنجم است تا حکومت پهلوان حسن دامغانی و چند صفحه کم دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: روغنی، ۲۹۳گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۵ - ۶۸]

۵۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۴

ج ۴ و ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۵۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۵۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۹۸

ج ۳ و ۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰، با سرلوح؛ مهر: محمد رحیم؛ نسخه پاکیزه‌ای است، قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۱۱

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک تو چون آفتاب و باد گلها و لالها دهم ار تربیت کنی.

از آغاز تشکیل سلطنت دودمان طاهریان است تا ذکر مصاهرت ملکزاده پیر محمد بن ملک غیاث الدین؛ خط: نسخ، کا: جلال الدین طاهر، تا: قرن ۱۰؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۴۱۴ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۱۰ - ۴۶۰]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۱۲

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** امید بفیض فضل ربانی آنکه دو مجلد دیگر از مجلدات سبعه ... و اقران سرافراز گرداناد بمنه وطوله حامداً مسلماً.

بخش پنجم، از آغاز داستان یافث بن نوح تا حکومت خواجه علی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در آغاز نسخه سرلوحی است مذهب نقاشی شده با زر و لاجورد و شنگرف و سبز و نام کتاب با سفید آب در آن نوشته شده، صفحه‌ها دارای جدول‌های لاجورد و مشکی و زرین و شنگرف؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۰ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۱۰- ۴۶۰]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۴۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای کتیبه مرصع، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۸۱۴ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۱۷ - ۲]

۶۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۰۶ت

خط: نستعلیق خوش، کا: محمدحسن بهاری، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در آغاز نسخه عباس اقبال آن را خوانده و یادداشت‌هایی از آن برداشت و سپس به دست آمد که جلد پنجم روضة الصفاء است و در تاریخ مغول و افتادگی‌هایی هم دارد و نکاتی که در چاپ هدایت نیست؛ جلد: مقوایی، ۶۲۰گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۸]

۶۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۳۲

ج ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با یادداشت انتقال کتاب به محمد تقی خانا خلف ابراهیم بیکار در جمادی الاول ۱۲۰۲ با مهر «تقی بن ابراهیم» و یادگار میرزا آقا ولد حاجی محمد کریم بزاز طهرانی در پنج‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۰۷؛ قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۲۰۱]

۶۳. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۲۵

آغاز: فیاض واقع می‌شود از جانب مستفیض می‌باشد بیت: نقصان زقابل است و گرنه علی الدوام ×× فیض سعادتش همه کس را برابر است؛ **انجام:** ضیافت بجای آورده فراخور حوصله خویش تکلفها نموده شهریار عالم روزی چند در ولایت ...

جلد اول، از آغاز تا اواسط سلطنت کیکاوس؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: گالینگور طوسی، ۲۱۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۲۴]

۶۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۷

جلد چهارم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۶۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۸

جلد ششم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی سیر، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۸ سطر و ۲۶ سطر در هامش (۱۸×۲۷)، اندازه: ۲۳×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۶۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۴۴

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** از عباسیه و متابعان از شهر بیرون کردند. قد فرغ من تسویدها ... جمادی الآخری فی ۸۶۴ق

جلد سوم؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مهر: «محمد نبی الله علی ولی الله ۸۹» (بیضی)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۱۹-۲۳ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۴]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۰۵

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** خدا او را به دنیا برگرداند ... تحریر فی سنه ۱۲۸۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [الفبائی: - ۲۸۹]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۶۷

آغاز: جلد هفتم تاریخ روضه الصفاء ... بررای ارباب خبرت و اصحاب بصیرت؛ **انجام:** بلد و حصر و موصل و الحمدلله علی الغراه وقوف ... و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [الفبائی: - ۲۸۹]

۶۹. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳۷۲۱

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ مجدول، با سرلوح؛ وقف بر آستانه شیخ صفی؛ واقف: شاه عباس صفوی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۶۲ص، اندازه: ۱۸×۲۵سم [نشریه: ۲ - ۲۰۷]

۷۰. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۹۲۲۴

جلد ۱ و ۲ و ۳ ؛ خط: نسخ، کا: کمال الدین بن علاءالدین جهرمی خرقانی، تا: قرن ۱۰؛ با سه سرلوح و جدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲۰۰ص، اندازه: ۲۴×۳۸سم [نشریه: ۲ - ۲۰۸]

۷۱. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه: ۹۷۰

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** خواجه علی مؤید بارشاد ملهم توفیق روی به آستان فرخنده نشان آورد و ذکر بعضی از حالات او در مجلد سادس از عنایت الهی و فیض نامتناهی پادشاهی مأمول است. الحمد و المنة که این مجلد بخیر و خوبی در اتمام رسیده صورت اختتام پذیرفت ... و اقبال این خداوند احسان و افضال کوتاه دارد و او را باحراز سعادت دنیوی و مثوبات اخروی در عاجل و آجل بر اکفا و اقران سرافراز گرداند، بمنه و فضله

جلد پنجم: تاریخ مغولان و جانشینان آنها؛ بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۰؛ جلد: تازه میشن سبز، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [نشریه: ۱ - ۱]

۷۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۰۸/۱

سه جزو در متن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: ساغری [نشریه: ۲ - ۹۵]

۷۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۳

جلد ۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: هندی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج سبز یشمی، قطع: رحلی [نشریه: ۱۳ - ۴۴۵]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۹۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بعد ازین شروع در قسم دویم کتاب و ایراد نبذی از حکایات رسول و آل و اصحاب او و صلی الله علیه و علیهم اجمعین خواهد نمود تا سوانح قبول خاطر فیاض مقرب سلطانی مسئول علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر و السلام علی من اتبع الهدی.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای سرلوحه مذهب، مجدول؛ مهر: «عبده الراجی محمد امین» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۸۵گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۵۱ - ۱۱۰]

۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۴۸

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ذکر خلافت المستعصم بالله ابواحمد عبدالله بن المستظهر بالله ...

نسخه موضوعه که با عنوان «المجلد الثالث فی روضة الصفا» است به واقع پس از خطبه، از پیمان معاویه و امام حسن (ع) آغاز می‌گردد و به انقراض عباسیان خاتمه می‌یابد و متضمن شمه‌ای از خصایص امیر علی شیر نوایی، حامی مؤلف است و به «تم المجلد الثالث فی وقت الظهیر الیوم الاثنین تمت» خاتمه می‌یابد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح مذهب و مرصع؛ مهر: «دکتر امیر عباس جلالی ...» با یادداشت ایشان در اهداء نسخه به کتابخانه ملی ایران، «مرشد صالح بود شاه جهان» که ظاهرا متعلق به شاه جهان گورکانی است، «مرشد صالح شاه جهان»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، رویه تیماج مذهب، ۲۱۸گ، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [رایانه]

۷۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۴

مجلد یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۷۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۵۸

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** ذکر واقعه سلطان ابوسعید کورکان ... بنیت هزیمت برتافت و پسر حسن بیک مانند ...

جلد ۶ شامل تاریخ تیموریان و جانشینان آنان؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح زیبای مرصع، مجدول مذهب، مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۴۴گ، ۲۶–۲۸ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم[ف:۳۴-۵۵۳]

۷۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۲۲

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲ - ۸۳]

۸۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۳۴

جلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: هندی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۴۴

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، ۲۶ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۲۴۶]

۸۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۱۶

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** و عهدنامه نوشته به اسامی ایشان مزین و مجلی ساخته

جلد سوم؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ انجام «در ذکر خلافت المتقی بالله ابواسحاق ابراهیم به مقتدر»؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای پوشانده، ۱۴۵گ، ۲۱سطر(۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۹]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۶

آغاز: و بالجمله بخار عجب و پند اربکاخ دباغ او راه یافته؛ **انجام:** دهقانی که از نسل فریدون بود فرود امده مادر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [الفبائی: ۲۸۹]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۵

آغاز: دران اوان که عبدالله بن طاهر؛ **انجام:** ری بدار السلطنت هرات نهادو در ساک ملا زمان

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [الفبائی: ۲۸۹]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۱۰

آغاز: انفع است و لا محاله چون کسی را واقعه افتد و طریق کشف آن ازین علم استکشاف کند؛ **انجام:** ببرکت خلوص نیت او آفتاب را از مغرب طالع گردانید تا سلیمان نماز عصر را بوقت ادا فرمود و ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء.

بخشی از جلد اول از آغاز کتاب تا ذکر سلیمان نبی(ع) است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۴ص، ۱۵–۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۵۰ - ۱۱۳]

۸۶. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** اقباله و امتنانه ساطعا یوما قرن بالقرانات السعدیة و النظرات المسعودیة، تمام شد مجلد ششم در سنه ۸۷۹ بتوفیق رب العالمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوحه مذهب نفیس، مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۵۳گ، ۲۷ سطر (۱۴×۲۶/۵)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: - ۱۱]

۸۷. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** سلطان اقطاع پر نقش باز داد را به خوارزمشاه داده ...

جلد چهارم، از حکومت طاهر ذوالیمینین تا ذکر حکومت کیا بزرگ امید رودباری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: اسماعیل مهجوری؛کاغذ:اصفهانی،جلد: تیماج، ۲۵ سطر(۱۲×۲۲)،اندازه: ۱۶×۲۸سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۲۸]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۳۹

آغاز: رفتن نمی‌داد و به پانصد و ششصد و هزار از درهم و دینار احسان می‌نمود و می‌فرمود ما حسنة الدنیا الاصلة الاخوان و المعارف؛ **انجام:** و ترا خلیفه ساخته با تو بیعت کنم امام (ع) فرمود که اگر این خلافت از تست و حق تعالی تفویض این امر بتو نموده است پس ترا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: شومیز [رایانه]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۱۲

آغاز: راهبری کنم که اگر اندکی از میوه آن بخوری جاوید در بهشت بمانی و موت و زوال را بساحت اقبال تو راه نباشد. قال الله تعالی هل ادلک علی شجرة الخلد؛ **انجام:** آورده اند که بعد از قتل خسرو پسرش شیرویه به شیرین طمع کرد و الحاح او در متابعت از حد درگذشت شیرین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی، ۳۷۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹۷]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۱۲

آغاز: راهبری کنم که اگر اندکی از میوه آن بخوری جاوید دربهشت بمانی و موت و زوال را بساحت اقبال تو راه نباشد. قال الله تعالی هل ادلک علی شجرة الخلد؛ **انجام:** آورده اند که بعد از قتل خسرو پسرش شیرویه به شیرین طمع کرد و الحاح او در متابعت از حد در گذشت شیرین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی، ۳۷۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹۷]

۹۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بنده کمترین دعاگوی دیرین مطلع گردند در اصلاح آن کوشیده المجلد الاول من تاریخ محمد خاوند شاه المسمی بروضة الصفا و صلی الله علی محمد و آله.

جلد۱، کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی و بعضاً حنایی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۳۶۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۵ - ۶۷۵]

۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰۰

جلد سوم؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح مزدوج منقش طلاپوش نفیس پرکار با یک پیشانی بزرگ که درون آن مشخصات نسخه به خط نستعلیق و قلم سفیداب در زمینه لاجورد نوشته شده، در صفحه اول بین سطور طلاکاری منقش محرر با مشکی؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: مقوا، رویه مشمع آبی، ۱۵۲گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۵]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۰۱

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک و تو چون آفتاب و گل ×× گلها و لاله ها دهم از تربیت کنی

جلد چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد علی ناصح در ذیقعده ۱۳۴۲؛ یادگاری محمد علی ولد حاجی خداوردی تاجر تبریزی ساکن کاشان در ۱۲۴۱ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۶]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۸۹

انجام: به تأیید الهی باد منصور ×× به تدبیرش ممالک گشته معمور / دعای صبح خیزانش قرین باد ×× سعادت یار و بختش همنشین باد

جلد ششم؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح زرین کتیبه‌دار، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: اصفهانی نباتی، جلد: روغنی زمینه سرخ، ۲۵۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۶]

۹۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۱۳

آغاز: مدت عمر او بیست و پنج سال بود و طایفه گفته اند سی سال؛ **انجام:** و چون این سخن عین صدق محض سور ...

جلد۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: ابوطالب بن سنجر بن جهانگیر و مهر «افوض امری الی الله عبده ابوطالب» (چهارگوش)، عباس میرزا سنجری، محمد حسین بن عباس میرزا سنری؛ مهر: «عبده جمال الدین» (بیضی)، «عبده جمال الدین» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین ...» (چهارگوش)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۷گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۴]

۹۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۹

آغاز: تحفه صلوات و روية الفتوحات بر مرقد مطهر و مشهد معنبر آن شکوفه باغ جلالت و گلدسته حدیقه رسالت سلطان بارگاه اصطفی سرور زمره انبیاء و اصفیا حبیب الله ابوالقاسم محمد مصطفی ... و اولین عنوان «ذکر یافث بن نوح علیه السلام است ...»؛ **انجام:** و او را بآخر از سعادت دنیی و مثوبات آخروی در عاجل و آجل بر اکفا و اقران سرافراز گرداناد بمنه و فضله و عونه و بمحمد و آله و اصحابه اجمعین.

جلد پنجم: مغولان از یافث بن نوح و ترک بن یافث و مغولان، چنگیز، هلاکو تا سربداران؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد یوسف کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ تملک: محمد هادی ملقب به میرزا آقا در تاریخ ۵ رجب ۱۱۳۸ق؛ کاغذ: سپاهانی نازک نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۲گ، ۲۴ سطر (۱۵/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۳۸]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۴۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** را میگفت که مباش آن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۹۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۲

آغاز: و تلاشی به قالب همایون او راه نباید و همچنین باد را حکم شد تا اجناس طیور و اصناف حیوانات را به حضرت نوح؛ **انجام:** علما این احادیث را تأویلها کرده اند و احسن تأویلها آنکه جناب قدوة المحققین و اسوة المتأخرین امام عبدالله بن علی بن ...

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲ - ۵۴۱]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۹/۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ای به زمین قبله افلاکیان ×× بر فلک امیدگه خاکیان اللهم صل علی محمد و آل محمد و اهل بیت محمد.

تنها شامل دیباچه جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۵-۸)، اندازه: ۱۳/۱×۲۴/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۸۳]

۱۰۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۴ مکرر

جلد ششم مکرر شماره ۱۶۶۳، گ ۱-۳۳۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با یک سرلوح؛ پس از این خاتمه روضة الصفا است مکرر ۱۶۶۴/۲ به خط نستعلیق ۱۰۶۴؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۴۱۳گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [ف: ۵ - ۷۰]

۱۰۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۸

جلد یکم و خاتمه شماره ۱۶۴۵ را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سفید نخودی اصفهانی، جلد: روغنی سرخ، ۲۰۲گ، ۳۰ سطر (۲×۱۴)، اندازه: ۲۳/۶×۳۶/۵سم [ف: ۵ - ۶۶]

۱۰۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۵

از س ۲۰ گ ۱۹ - ب جلد دوم چاپ ۱۲۷۰ تهران تا نیمه غزوه احد را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرد، ۱۹۲گ، ۲۷ سطر (۱۱×۲۴)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۵ - ۶۶]

۱۰۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۶

جلد نخستین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ خاتمه‌ای دارد در دو صفحه که در چاپ ۱۲۷۰ تهران نیست؛ مجدول؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۸۶؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۵ - ۶۶]

۱۰۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۵

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول شامل مقدمه و قسم اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲۳۲ق (تاریخ تحریر نونویسی)؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: سفید و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۲گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۱۰۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۶۸

جلد ۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح و جدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۲۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۴/۴×۳۸سم [ف: ۳ - ۴۲۳]

۱۰۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۰۵

جلد ۱ و۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۱؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۰۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۹/۴سم [ف: ۳ - ۴۲۳]

۱۰۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۵

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۸/۸×۳۱/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۱۰۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۷

«در ذکر نسب حضرت رسالت پناه» تا «واقعه هایله حضرت امیرالمومنین» از ج ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۳۷۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۶/۲سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۱۰۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۴۱

از آغاز است تا پادشاهی یزدگرد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴/۳×۳۷سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۱۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۶

جلد ۳ و۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با دو سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۴۰۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴/۳×۳۶/۵سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۱۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۶۹

جلد ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن

قهوه‌ای سبز، ۳۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۳/۲×۱۵/۹سم[ف:۳-۴۲۱]

۱۱۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۹۷

جلد۱، تا سرگذشت خسرو پرویز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۱۱۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۳۷

جلد۱ تا سرگذشت حکماء یونان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۱۱۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۴۲

جلد ۲، از سرگذشت پیامبر اسلام؛ خط: نستعلیق، کا: شکرالله بن فتح الله ایموری، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: وزیری. [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۱۱۵. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۶۹

از آغاز است تا سرگذشت خسرو پرویز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴ - ۳۸۴]

۱۱۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۶

ج۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: وزیری. [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۱۱۷. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه:۵

از آغاز تا تاریخ ساسانیان؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [نشریه: ۵ - ۳۶۶]

۱۱۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ تملک: آقا میرزا اقا بن محمد حسین به سال ۱۳۰۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۳۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۳۶]

اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه:۱۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۰۹]

۱۱۹. تهران؛ ثامنی (آقای)؛ شماره نسخه:۶

جلدهای دوم و سوم؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۵ - ۱۱۱]

۱۲۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۵۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** از آن جمله پادشاه جین که قصری داشت مرصع به در و جوهر ... که بوی آن تا دو فرسخ می‌رفت.

جلد ۱، از مقدمه تا «مخالفت نوش زاد با پدرش کسری»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح مزدوج و مذهب مرصع؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۸۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۹×۱۷سم [ف: ۵ - ۲۵۹]

۱۲۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۵۹/۱

جلد ۱؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱ سطر، قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲۵]

۱۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: برابر جلد ۳ ؛ **انجام:** ای که رایت دهد انوار کواکب را نور ×× وی که طبعت کند اشکال حوادث را حل / نطق پیش سخنت لال بود چون ابکم ×× عقل پیش نظرت کج نگرد چون احول / بر در آینه رایت نتوان دید نظیر ×× جز در اندیشه خوبت نتوان یافت بدل. و بعد از فراغ بنان از بیان

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ مهر تملک: «الراجی بالله الغنی محمد علی» مورخ ۱۲۴۴؛ اهدایی: هدایت وزیری؛ کاغذ: سمرقندی حنایی، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۱۶۵گ، ۲۷سطر (۲۲/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۳۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۹۱]

۱۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۹۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۸۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۳۱/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۳۱۸]

۱۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۷۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** ذکر شمه از حالات خوارج وبیان بندی از مقالات ایشان طائفه ای از علمای اخبار رحمهم الله الملك الغفار گفته اند که درزمانی که حضرت امیر المؤمنین علی علیه السلام خواست که ابوموسی اشعری را ...

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۱۵سم [ف مخ:۳-۱۰۴۱]

۱۲۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶۳۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: - ۱۴]

۱۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۱۴

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۹/۵×۱۸سم [ف:۳-۳۵۰]

۱۲۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۱

جلد ششم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۳۱×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۰۸]

۱۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۹۸

جلد سوم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوایی، ۵۳۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۳× ۳۵/۵سم [ف: ۵ - ۳۲۶]

۱۲۹. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۳۷

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۸۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۹×۱۸سم [ف: - ۱۰۹]

۱۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۴۸

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار تو چون آفتاب و باد ×× گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح صفوی، مجدول مذهب، دارای کمند، مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: روغنی، ۲۳۷گ، ۲۸ سطر(۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۹×۱۸/۵سم [ف: ۲۹ - ۷۵]

۱۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** هیچ شک نیست که در اوقات کروبیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که دست برآمین برآورند، آمین؛ تمت.

ج۱؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد فرزند سلام الله فرزند حسن

معلم، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول مذهب، دارای یک سرلوح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۶۴۳گ، ۲۷ سطر(۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳۰ - ۱۹۸]

۱۳۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۷۳

جلد هفتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام [ف: ۳ - ۱۹]

۱۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۹

آغاز: او را نصیحت کردند دارالعلم سحر؛ **انجام:** ذکر سلطنت ... بعضی گفته اند که ... اعمال بعیده ...

جلد اول: از زمان آدم تا سلطنت اردشیر بن شیرویه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، فرنگی و سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۳۳۰گ، ۱۸سطر(۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۵۷۰]

۱۳۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴

از آغاز آفرینش تا پادشاهی شیرویه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۲گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۱/۵سم [ف: - ۶۹]

۱۳۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۲۵

آغاز: و دیده دوربین بدان گماشتند اثر حرکتی مشاهده نفرمودند بنابراین خواستند که به هیئت اجتماعی توجه بدان جانب نمایند؛ **انجام:** و ابوالعور را فرمود که سریعتر از سایر لشکر بروند به جهت نزول سپاه محلی مناسب پیدا سازند و بعد از تک و پوی ...

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۲۰۷]

۱۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۳۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله - الطاهرین

جلد دوم، در زندگی حضرت ختمی مرتبت و غزوات و رحلت او و نیز در خلافت خلفای بعد از او و فتوحات اسلامی درین دوره بحث می‌کند و سپس بحد مستوفی وقایع حضرت امیر را می‌آورد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۱۶۳گ، ۳۰ سطر (۱۳/۵×۲۷)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴سم [ف: ۴ - ۱۱۳]

۱۳۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: خود رساند و به جواب خصوم و دفع منازعات ایشان قیام نمانید و حسام الدوله تاش امتثال نمود

جلد چهارم، از جنگهای دیالمه تا آل کرت؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ ۲۵۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۱۳۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۸۳

آغاز: مهر و ماه بر افراختند شابیگ خان بیشتر از پیشتر خوفناک گشته در قلعه مرو متحصن گردید؛ **انجام:** بکتاش بیگ ولد محمد خان ترکمان به مشهد مقدس معنی نزد مرشد قلیخان فرستاده

جلد آخر و تا ذکر احوال امرای عراق و آذربایجان و فارس و کرمان از زمان واقعه نواب میرزا تا طلوع آفتاب دولت حضرت اعلی از افق خراسان را داراست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۶۴]

۱۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۷

آغاز: خضوع و خشوع بر ساحت عزت لا یزالش؛ **انجام:** اشتغال می‌نمودند ایلدرم بایزید اصولا در مقاومت نیامد و ...

جلد پنجم، از «گفتار در بیان نسب همایون حضرت صاحبقران گیتی ستان افاض الله علیه شابیب الغفران» تا «ذکر اسباب یورش رایات ظفر فرجام بولایت شام و شرح بعضی از وقایع که مناسب است درین مقام»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۹۷گ، ۲۹ سطر (۱۳/۵×۲۴)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۴ - ۳۳۶]

۱۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۲۲

آغاز: خود کرخان با او در سلک ازدواج کشید و آن دختری بود؛ **انجام:** بر سینه خواجه زد که از پشتش سر برکرد حسن دامغانی ...

شامل سلطنت اغورخان تا حکومت خواجه شمس الدین علی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۲۷/۲ - ۶۴]

۱۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۹۵

دفتر دوم، از چند سطر پیش از عنوان «ذکر صور انبیا علی نبنیاع» پیش از گفتار در میلاد با اسعاد آن شفیع روز میعاده «بتانرا بطلب ... ذکر صور انبیا علی نبیناع هشام ابن العاص گوید که مرا با یکی از قریش که برسالت پیش هر قل ... فرتساد تا او را باسلام دعوت کنم» تا «و ضلالت ابوموسی چه اعتراض» پس از عنوان «ذکر اجتماع قریقین در دومة الجندل و آنچه واقع شد فیما بین ابو موسی اشعری و عمر عاص از مکر و حیل» در آن از دفتر دوم یاد شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۴۹گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۶۴۴]

۱۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۶۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** با سوانح وقت از فیض فضل ربانی مأمول، و حسن قبول خداوند فیاض حضرت سلطانی مسؤل انه علی ما یشاء قدیر و ... الراحمین

قسم اول، «دربیان اول مخلوقات و ذکر جان و شرح قصص انبیاء و عدد ایشان و تبیین وقایع ملوک عجم و حکماء ما تقدم» (تا یزد جرد شهریار) و دارای مقدمه کتاب است در ۱۰ فایده و ۴ شرط؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛

یادداشت میرزا حسینخان سررشته دار آشتیانی است که نسخه را «با کمال شرمساری و خجلت» به «امین السلطان وزیر» به تاریخ ۱۳۰۰ پیشکش کرده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای مشکی، ۳۶۷گ، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵) [ف: ۱۴ – ۲۵۴]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۹۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** در خلافت مستعصم، که بحقیقت متمم و مکمل قوت علمیست باین دو بیت اکتفا ببرد. بیت: آیا حسود تو ... روزگار خجل ×× زهی وجود تو بر صنع کردگار گواه / ز جود لا ... نان او هرگز ×× کمرد و اشهد ان لا اله الا الله

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح زیبای، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۱گ، ۲۷سطر (۱۴×۴۲)، اندازه: ۲۰×۳۲ سم [ف: ۱۱ – ۲۱۳]

۱۴۴. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۳۱

ج ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ مهر: «الله محم علی یتوکل عبده صادق ۱۱۱۳»؛ ۱۸۰گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: – ۲۰۱]

۱۴۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۸۳

از سرگذشت طاهر ذوالیمینین است تا پیر محمد و تیمور در جلد ۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، کامل شده در ۱۲ جمادی الاول ۱۲۵۴ به دست میرزا احمد بن حاجی ابوالحسن کاشانی ادیب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی مشکی، ۱۶۳گ، ۲۸سطر (۱۷×۲۷)، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۱۴ – ۳۵۱۴]

۱۴۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۸۳

جلد هفتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ ۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲ – ۸۶]

۱۴۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵/۱

از پادشاهی یزد گرد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۲۴ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: – ۱۲۵]

۱۴۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۴۹

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۳/۵×۳۶سم [ف: ۱ – ۱۰۱]

۱۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۹۹

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۱گ، ۲۷ سطر (۱۳×۲۷)، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۱۴ – ۳۵۲۷]

۱۵۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۱۹

جلد چهارم در سرگذشت پیامبر تا «واقعه هایله شاه ولایت» در سال چهلم هجری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳۶گ، ۱۹سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۴ – ۳۵۵۴]

۱۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۸۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی گلدار، ۳۰۷گ، ۳۶ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۴ – ۳۵۱۳]

۱۵۲. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۵۸

آغاز: ... اما بعد چنین گوید راقم این حروف و الفاظ ظاهرة المعانی و ناظم عقود و عبارات راسخة المبانی اقل عبد عبادله الملک الودود ... و تجاوز عن صادرات انعاله که در؛ **انجام:** ذکر اخذ و قید قباد و مخلص او از بند واستعلای وی بار دیگر بر مسند حکومت بعد از آنکه عظمای دیار فرس دست تصرف قباد را از مملکت کوتاه ساختند او را بزندان فرستادند و میان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰-۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سرخ، ۳۲۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]

۱۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۱۷-۲۱/۳۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و اعلام کفر نگونسار گشته آیات اسلام ارتفاع یافت و تمامی حال یزدجرد بر اثناء قضایای خلفای راشدین رضوان الله علیهم اجمعین.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: حسین ملارضا، تا: قرن ۱۱، ذیحجه ۱۳۲۰ق (چند برگ آخر نونویس)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ – ۲۱۷۰]

۱۵۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۵۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، اول و آخر نسخه ترمیمی قرن ۱۳ق؛ اندازه: ۱۵×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۰]

۱۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۵

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** سعادت یار و دولت هم قرین باد.

جلد ششم؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: میشن خرمایی، ۶۲۸ص، ۲۷سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۶ – ۲۶۲]

۱۵۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۱

آغاز: ... خبر یافت به زبان ضراعت و استکانت؛ **انجام:** ز ملازمان حضرت خاقانی بود بی رخصت ...

مجلد ششم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۷۶گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۳×۳۵/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۱۵۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶/۱-۵۹۱۸

جلد پنجم در تاریخ ترکان تا داستان خواجه علی مؤید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۷۶گ، ۲۵ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: – ۱۲۳]

۱۵۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۲

جلد یکم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مقابله شده؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۲۴۴گ، ۳۰ سطر (۱۰/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۱۵۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۷ ـ ب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: محمد معصوم بن محمد طاهر شیرازی جعفری طیاری در ۱۰۲۷،

ابوالمهدی بن سلیمان حسینی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۳۵۹گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ – ۲۹۹]

۱۶۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۶

جلد پایانی کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۰۰۱ق؛ مجدول، دارای کتیبه ای زرین، با سرلوح؛ مهر: «عبده محمد جعفر» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ – ۲۳۱]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۹۰۰]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ – ۴۷۶]

۱۶۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۱-۴/۳۱

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** ملخص سخن آنکه جون حضرت خاقان سعید خرابی و ویرانی ...

جلد ۵ و ۶؛ خط: نسخ، کا: سید محمد بن سید بیاره احمدآبادی، تا: چهارشنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۰۰۲ق، جا: احمد آباد گجرات؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب، با کتیبه مذهب مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۳۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۴-۲۱۷۲]

۱۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۶

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ رمضان ۱۰۰۴ق؛ مجدول زرین، با سرلوح زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۴۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۸/۸×۶۱/۸سم [ف: ۳ – ۴۲۲]

۱۶۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۳۲

از «ذکر انباشته شدن چاه زمزم» تا «ذکر شهادت امیرالمؤمنین (ع)»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۰۰۵ق؛ کاغذ: اصفهانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۲۸ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳ – ۸۰۱]

۱۶۴. تهران؛ خاکپور، اسدالله (خاندان)؛ شماره نسخه:۴۱

بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق؛ دو نسخه [نشریه: ۷ – ۵۶۷]

۱۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷ سرود

جلد چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق، کاغذ: سمرقندی شکری، قطع: رحلی [نشریه: ۱۳ – ۴۴۶]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۵۶

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** در عاجل و آجل اکفا و اقران سرافراز گرداناد بمنه و فضله و عونه و طوله بمحمد و آله وصحبه اجمعین الطیبین الطاهرین

جلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره شعبان ۱۰۰۶ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مرصع؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج فرنگی سرخ، ۱۷۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۳]

۱۶۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۱

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۰۰۷ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ – ۸۳]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۱

آغاز: بسمله. حسبی الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر؛ **انجام:** و الاستاذه و جمیع المومنین و المومنات

خط: نستعلیق، کا: دشت بیاضی، خواجه جان بن محمد امین، تا: ۱۰۰۷ق [رایانه]

۱۶۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۷

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** نفس نفیس وموزت بی بدیل امیر روشن ضمیر وابر سریر کامرانی تا قیام قیامت مقرر ومتمکن دارد وبه مطالب دنیوی ومآرب اخروی این مکنت را برساناد.

خط: نستعلیق، کا: پیرولی بن امیر حیدر، تا: ۱۲ رجب ۱۰۰۷ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۷۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۱]

۱۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۸۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ملك هر روز به طریقی دیگر امرا را طویهای سنگین و پیشکشهای پادشاهانه داد و باقی نوکران و متعلقان را به خلع و تشریفات مخصوص و ممتاز ساخت و چون ایام جشن منقضی شدایشان را به خوشدلی به سمرقند روان گردانید

جلد اول تا چهارم؛ خط: نستعلیق، کا: شاه قلی بن محمد امین، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۰۸ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مرصع مذهب؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۹۹گ، اندازه: ۱۸×۳۶سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۰]

۱۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۰۰۹ق؛ با سرلوح، مجدول؛ خاتمه جغرافیایی است و به نام مسالك الممالك؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۶۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۷/۲×سم [ف: ۳ – ۴۲۱]

۱۷۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۱۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و تمامی حال یزدجرد در اثنای قضایای خلفای راشدین در دفتر دوم ازین کتاب سمت گزارش خواهد یافت انشاء الله ... در قسم دوم از کتاب و ایراد پندی از حکایت رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم و آل و اصحاب خواهد شد تم المجلد الاول

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۹ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا؛ مهر: «یحیی»، «عبده حسین بن محمد حسن»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۸۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳/۵سم [ف: ۲ – ۷۸۴]

۱۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۶

آغاز: برابر جلد ۳ ؛ **انجام:** گلها و لاله ها مادهم ار تربیت کنی تمت الکتاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۹ق [رایانه]

۱۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۰۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** انجام جلد دوم: کروبیان عرش و

مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین بردارند آمین رب العالمین.
جلد دوم (ابتدا تا ۳۰۶ر) و خاتمه (۳۱۱پ-۳۶۱پ)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن سلطان احمد حسینی طبسی گلکی، تا: ۲۵ ربیع الثانی ۱۰۱۰ق؛ مهر: «غلام شاه عباس است یوسف» (بیضی)، «یارب» (مربع)؛ تملک: محمود غفاری در جمادی الاول ۱۲۷۱ق در دار السلطنه اصفهان، محمد رحیم بن عبدالله در غره ذیحجة ۱۱۱۶ق با مهر «یا رحمن یا رحیم ۱۰۹۷» (بیضی)؛ خریداری محمد علی ناصح در ذیقعده ۱۳۴۲؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: مقوا، رویه مشمع مشکی، ۳۶۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۳]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵ سرود

جلد اول، برای خواجه حبیب الله ولد خواجه نعمة الله شوشتری نوشته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۰ق؛ مجدول، دارای یک سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: رحلی [نشریه: ۱۳ - ۴۴۳]

۱۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۶۴

جلد سوم، از سرگذشت علی تا معتضد؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن عبدالملک، تا: ۱۰۱۰ق، برای خواجه حسن علی؛ مجدول زر ولاجورد؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰۹گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۵ - ۷۱]

۱۷۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۳۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره جمادی الاول ۱۰۱۰ق؛ مجدول مرصع؛ تملک: حسین علی بن سلطان حسین؛ جلد: تیماج مذهب، ۲۸۶گ، ۲۹ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۲ - ۳۶۲]

۱۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۹۲

آغاز: برابر جلد ۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۰ رمضان ۱۰۱۰ق؛ مذهب؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۸۰گ، ۲۴ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۳ - ۹۷۴]

۱۷۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۶۱

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک و تو چون آفتاب و ابر. گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی
جلد چهارم، از «گفتار در حکومت طاهر ذوالیمینین و اولاد او» تا «ذکر مصاهرت ملک زاده پیر محمد و ملک غیاث الدین پیر علی نسبت بحضرت صاحبقرانی قطب السلطنت (= السلطنه) و الدنیا والدین با امیر تیمور گورکان انارالله برهانه»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ شوال ۱۰۱۳ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۲۶۳گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۸]

۱۸۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳

جلد ششم، از محاصره سپاه جته سمرقند تا سرکشی میرزا پیر بوداق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۳ شعبان ۱۰۱۳ق؛ مجدول، دارای سرلوح زرین، متن و حاشیه؛ تملک: محمدرضا ضرابی؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۱۶گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱- ۳۶]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه:۱۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۰۹]

۱۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** و متوجه اخبار آثارابناء روزگار یافت.
جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق؛ جلد: مقوایی تیماج ماشی،۲۵۵گ، ۲۰سطر(۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۷]

۱۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۲۸

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** او را باحراز سعادت دنیوی و مثوبات ... و الحمد لله رب العالمین.
جلد ۳ و ۴ و ۵؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن محمد قلی کمره‌ای، تا: شوال ۱۰۱۴ق؛ دارای سه سرلوح مذهب و مرصع، مجدول ملون؛ تملک: میرزا محمد بن میرزا ابوالقاسم؛ جلد: تیماج یشمی، ۴۱۸گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۶۶]

۱۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۷

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** اما حسود تو در دست روزگار ذلیل ×× زهی ز جود تو بر صنع کردگار گواه / ز جود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
جلد سوم، از ذکر مناقب امام حسین بن علی علیهما السلام تا عهد خلافت المعتصم بالله الواحد عبدالله المنتصر بالله؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: آخر رمضان ۱۰۱۵ق، ؛ مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج آبی، ۲۰۹گ، ۲۵ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۱۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۴۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** که دست بر آمین بر دارند امین یا رب العالمین
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: میرسیف الملوک، شهاب الدین کاتب شیرازی، تا: ۱۰۱۵ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۹گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۶)، اندازه: ۲۰×۳۸سم [ف: ۵ - ۴۶۵]

۱۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۰

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** چشم شب کمتر بیند و سیاه چشم دو زمین بود باب هشتم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۱۵ق [رایانه]

۱۸۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۸۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و هیچ شک نیست که در اوقات کروبیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین برآورند.
جلد دوم، در حالات پیامبر تا پایان خلفا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سلخ محرم ۱۰۱۶ق؛ تملک: سید ریحان الله موسوی به سال

۱۳۱۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۸]

۱۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۸۱۹

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** و چهل جزو متصف به خط مقرمط در آن باب مرتب گردانید بمنه و فضله و عونه و طوله و السلم

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر خطیب طهرانی، تا: پنج‌شنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۰۱۸ق؛ تملک: محمد علی ناصح که در ذیحجه ۱۳۴۲ق؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۸۶؛ کاغذ: خراسانی نخودی، جلد: تیماج زیتونی، ۲۰۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۲۰

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۱۱۱]

۱۸۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۲۳

آغاز: برابر جلد ۳ و ۴؛ **انجام:** انجام جلد سوم: ز جود لا نرود بر زبان تو هرگز + مگر در اشهد ان لا اله الا الله انجام جلد چهارم: خار و خاك تو چون آفتاب و باد + گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

خط: نستعلیق شیرین، بی‌کا، تا: ۱۰۱۸ق؛ مقابله شده در ۱۸ ذیقعده ۱۰۱۸ق؛ تملک: سید ابوطالب بن محمد مهدی حسینی، سید ابوطالب بن محمد حسینی با مهر «سید ابوطالب بن محمد الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۱۹۲۲]

۱۸۹. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۷

جلد سوم و پنجم؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۱۹ق (پایان جلد پنجم) و دوشنبه جماد الاول ۱۰۲۹ق (پایان جلد سوم)؛ ۲۹۱گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: - ۱۸]

۱۹۰. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و به مطالب دنیوی و مآرب اخروی این صاحب مکنت را برساناد بمنه و فضله و کرمه

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد ولد آقا علی اکبر، تا: ۱۰۱۹ق؛ ۶۸۲ص، ۲۱ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: - ۵۰]

۱۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۷۵-۵۲/۱۵

آغاز: برابر جلد ۲

جلد دوم «سرگذشت حضرت پیامبر (ص)»؛ خط: نسخ، کا: امین الدین بن محمود، تا: چهارشنبه ۱۴ رجب ۱۰۲۰ق، جا: جهرم؛ ۲۶۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۱۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۶۰

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** و لطف و احسان بیکران خویش از این بنده گنه کار دریغ ندارد و او را با صدیقان محشور گردان امین یا رب العالمین.

جلد ششم و هفتم. جلد ششم از ذکر نسب امیر تیمور گورکان است و مطالب این جلد همه درباره امیر تیمور و حوادث ایام اواست. جلد هفتم درباره جغرافیای عالم و حوادث طبیعی و خواص جغرافیایی شهرهای مشهور عالم است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد جواد، تا: ۱۰۲۰ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج سیاه، ۴۱۰گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۸۳]

۱۹۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۵۹

ج۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۰ق؛ با یک سرلوح زرین، مجدول؛ تملک: قطب الدین محمد نصیر بن حاجی حیدر [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۱۹۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۹

بخشی از مجلد پنجم و خاتمه؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد زکی بن جلال الدین محمد جربادقانی، تا: جمعه ۸ صفر ۱۰۲۰ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۵۰گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۱۹۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۵۰

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۱۹۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۱۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** باری سبحانه و تعالی نفس نفیس و ذات بی بدیل امیر روشن ضمیر را بر سریر کامرانی تا قیام قیامت مقرر و مکرم داراد و بمطالب دنیوی و مأرب اخروی این صاحب نکته را برساناد بمنه و فضله و کرمه و طوله و هیچ شک نیست که در اوقات کر و بیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که دست بر آمین بر آورند آمین آمین آمین

ج ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۲ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۳۹۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [ف: ۲ - ۷۸۵]

۱۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۳۳

جلد پنجم و ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره جمادی الاول ۱۰۲۲ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: ابومحمد زین الدین علی شهیر بسید شریف باقی و مهر «سلطان ابراهیم شریفی» (دایره) و «شریف باقی»، شاهزاده ولی میرزا به تاریخ رمضان ۱۲۲۶؛ مهر: «یا قاهر العدو و ... » (مربع)، «عبده جهانگیر»؛ جلد: پارچه‌ای، ۴۱۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۴۱سم [ف: ۱۱ - ۳۲۶]

۱۹۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۶۹

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** گفتار در بیان حکایات از هر باب که لایق است پساق نامه و خاتمه این کتاب و تعداد اولاد پادشاه غفران آیات و الله اعلم ... تمت الکتاب بعون الملك الوهاب علی ید العبد ... ابومحمد بن علی المشهور به رمال در یوم الاثنین ۳۲ شهر شعبان المعظم سنه ۱۰۲۳. تم بالخیر و الاقبال.

دفتر ششم، از گفتار در نسب همایون حضرت صاحب قران تا ذکر واقعه میرزا سلطان ابوسعید گورکان و تعداد اولاد وی؛ خط: نستعلیق، کا: ابومحمد بن علی مشهور به رمال، تا: ۱۰۲۳ق؛

مجدول، یک سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب؛ مهر ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم یشمی، ۷۹۸ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۵ - ۲۱۲]

۱۹۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۱۹

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ز جود لانرود بر زبان تو هرگز - مگر در اشهد ان لا اله الا الله

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین یزدی، تا: ۱۰۲۴ق؛ تملک: محمد علی ناصح در ۱۳۴۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [مؤید: ۳ - ۱۸۸]

۲۰۰. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۲۸

جلداول؛ خط: نستعلیق، کا: خضر شاه بن فرج الله ساروی، تا: ۱۰۲۴ق؛ ۲۳۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [ف: - ۱۰۵]

۲۰۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۶۲

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، کا: حسام الدین لاهوری، تا: ربیع الثانی ۱۰۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول. [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۲۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۸۳-۱۵/۲۳

آغاز: احسان مؤکد مبانی مرحمت و امتنان رکن سلطنت خاقانی ... گفتار در نسب همایون حضرت صاحبقران گیتی ستان امیر تیمور گورکان افاض الله علیه؛ **انجام:** لاجرم در اصلاح نمودن میان امید و بیم مطموع آن است که هر جا سهوی به نظر شریف درآید غیب نشمرده به نظر اصلاح درآوردند.

جلدششم؛ خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن نورالدین محمدبن حاج محمد بن ابوالقاسم بن علی بن محمد بن عالم ربانی مردان شاه دشت‌بیاضی، تا: دوشنبه ۹ ذیحجه ۱۰۲۵ق، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۲]

۲۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۹۳

آغاز: بسمله: الحمدلله رب العالمین و العاقبه للمتقین؛ **انجام:** دست تصاریق دوران را از دامن شرف واقبال این خاندان افضال واحسان و اقبال کوتاه دارد ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۲۶ق [رایانه]

۲۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۲۶۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ در صفحه یکم آغاز زینة المجالس مجدی به خط نستعلیق محمد مهدیا خادم ملا شمسا در جمادی الاول ۱۰۲۷ است؛ تملک: معین الدین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۳۲۲گ، ۲۶ سطر (۱۱×۲۳)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۵ - ۷۱]

۲۰۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۳۴

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** زجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله.

ج۳، از حالات ائمه اطهار تا پایان خلافت «المستعصم بالله ابواحمد عبدالله بن المستنصر بالله» می‌باشد که با ذکر شمه ای از خصائص امیر علی مزبور آن را ختم نموده؛ خط: نسخ، کا: نذر علی بن زین العابدین ساوینی، تا: ۱ رمضان ۱۰۲۸ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۵ - ۲۴۳]

۲۰۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۹

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۰۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶سم [ف: ۱ - ۴۱۵]

۲۰۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۶

جزء ششم؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن نور الدین محمد بن حاجی محمد بن ابوالقاسم بن محمد بن علی بن محمد، تا: یک‌شنبه ۹ ربیع الاول ۱۰۲۸ق؛ ۳۸۰گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۱ - ۴۷]

۲۰۸. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۴۸

جلد دوم؛ خط: نستعلیق خوب، کا: شمس الدین محمد، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۰۲۹ق؛ ۴۵۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۱۵]

۲۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۴

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** بحمد سید الثقلین و اله الطیبین الطاهرین حامداً و مستغفراً و مجاهداً و مسلماً

از اصل و نسب مغول تا ذکر حکومت خواجه علی مؤید به اتفاق درویش عزیز بحث می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن نورالدین محمد بن حاجی محمد بن ابوالقاسم بن محمد دشت بیاضی، تا: ۲۹ ربیع الاول ۱۰۲۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۲۲۱گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱- ۲۶۱]

۲۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و السلام علی من اتبع الهدی و ختم بالصلوة علی محمد و اله الطیبین الطاهرین برحتمک یا ارحم الراحمین

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۹ق؛ مهر: ناصرالدین؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: بوم سیاه، ۲۳۳گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۵۹]

۲۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۱۹

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ کمال الدین بن زین العابدین، تا: شنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۰۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۳گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۷ - ۴۸۹]

۲۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بعد از این شروع در قسم دوم از کتاب و ایراد بندی از حکایات رمول ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ذیحجه ۱۰۳۰ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ تملک: محمد مؤمن حسینی، محمد مقیم حسینی؛ کاغذ: ختایی، جلد: مقوایی تیماج قرمز، ۱۸۵گ، ۳۱ سطر (۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۲۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۱۶-۳۷/۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تا سوانح وقت از فیض ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسئول الله علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق؛ مجدول مذهب، با کتیبه مذهب مرصع؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۹۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۷۰]

۲۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۵۴-۵۶/۴

آغاز: برابر جلد ۳
از اول دفتر سوم (خلافت امام حسین علیه السلام) تا آخر جلد پنجم (حکومت درویش عزیز)؛ خط: نسخ، کا: ابومسلم بن محمد علی جوشقانی، تا: ۲۰ شوال ۱۰۳۲ق؛ ۳۲۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۲۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۳۴

آغاز: ببرابر جلد ۴؛ **انجام:** گلها و لاله ها دهدار تربیت کنی منت خدای را ... ۱۰۳۲
خط: نستعلیق تحریری، کا: شریف القزوینی، محمد شریف، تا: ۱۰۳۲ق [رایانه]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۹۱

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ایا حسود تو در دست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو بر صنع کردگار گواه / ز جود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین یزدی، تا: ۱۰۳۴ق؛ تملک: محمد علی ناصح در ذیقعده ۱۳۴۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۴]

۲۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ما یشاء قدیر و بالاجابه جدین و السلام ... جمادی الثانی من شهور سنه ۱۱۳۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق [رایانه]

۲۱۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تمت المجلد الثالث من کتاب روضة الصفا المشهور بتاریخ میرخواند.
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن مولاقاسم طبیب، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۰۳۶ق؛ تملک: محمد حسینی؛ اهدایی: جواد مازار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۱۲ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱ - ۳۱۳]

۲۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹۶

فقط خاتمه کتاب را داراست؛ خط: نسخ مایل به نستعلیق، کا: حسین بن خواجه شمس الدین مشهور به خواجه دلو سید اشرفی، تا: جمعه ۱۷ ذیحجه ۱۰۳۷ق؛ جلد: پارچه‌ای آبی، ۱۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۲۹]

۲۲۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ذکر سلطنت یزدجرد بن شهریار ...
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن اخی شبیب سمنانی، تا: ۱۰۳۷ق؛ مجدول، مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی، ۸۹۶ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۵ - ۱۹۷]

۲۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۲

جلد اول و دوم و سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق، حسب الامر میرزا امیر بیک به جهت مطالعه میرزا محمد علی بیک نوشته شده؛ سرآغاز مذهب و مجدول؛ اهدایی: احمد مهریزی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی تیماج سیاه، ۵۷۳گ، ۲۸ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۲۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۵۸

آغاز: ذکر مراجعه اغور خان از ولایت غربی بمملکت اصلی خود حاوی تاریخ حدود سال‌های ۵۴۹-۷۳۶ق را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا،تا:جمادی الثانی ۱۰۴۰ق؛کاغذ:اصفهانی؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۲ - ۲۷۰]

۲۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۲۵

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خارو خاک تو چون آفتاب وماه گلها و لالها همه از تربیت کنی
جلد ۴؛ خط: نستعلیق، کا: مسعود بن سید احمد، تا: ربیع الاول ۱۰۴۰ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع، رکابه‌دار؛ مهر: کتابخانه عبدالعلی صدر الاشرافی، جعفر سلطان القرائی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۳۰ - ۲۱]

۲۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۴۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بعد ازین شروع می‌کنم در قسم دوم از کتاب وایراد نبذی از حکایت رسول و اصحاب او صلی الله علیه و آله
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد امین ابن محمد مومن ترکمان، تا: ۱۰۴۱ق؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج ماشی، ۴۱۴گ، ۲۰سطر(۱۳×۲۴)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۵ - ۳۶۵]

۲۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۱۵

آغاز: دیده اعیان خاکدان سفلی است ... آن بزمین قبله افلاکیان ×× بر ملک امید گه خاکیان؛ **انجام:** خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسؤول إنه علی ما یشاء قدیر و بالإجابة جدیر.
خط: نستعلیق خوش، کا: غلام فرزند ابوالبقاء قاضی، تا: ۲۷ رجب ۱۰۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مشمعی مشکی، ۳۳۷گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۲۹ - ۴۹۷]

۲۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۰۳

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** زجود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع، تا: ۱۰۴۲ق؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۹۷۶]

۲۲۷. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۸۲
آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** زجود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر به اشهد ان لا اله الا الله
جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیحجه ۱۰۴۲ق؛ مقابله شده با نسخه اصل در ۲۱ ربیع الاول ۱۰۵۳ در بلده معظم القنو؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۶۵]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۱۷
مشتمل بر خاتمه کتاب در عجایب ربع مسکون و جغرافیای جهان می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۰۴۴ق؛ مهر: «کتابخانه مجدالدین (نصیری)»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۲۱۹]

۲۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۳
جلد ۶؛ خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد بن صدرالدین محمد سبزواری، تا: ۲۸ رمضان ۱۰۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۲۸۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۳سم [ف: ۳ - ۴۲۱]

۲۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۹۱
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** آخرین قوم مستعصم علم کردکار ذکر شمه از خصایص ذات ... سپهر مرتبت مقرب حضرت سلطانی مستخدم اراء دلت خاقانی نظام الدوله و الدنیا و الدین اکیر علی شیر ابد الله تعالی ... ز جود لانرود بر زبان تو هرگز مگر در اشهد ان لا اله الا الله.
جلد ۱ و ۲ و ۳؛ خط: نستعلیق، کا: ابوعلی، تا: ۱۰۴۷ تا ۱۰۵۶ق؛ دارای سرلوح و کتیبه مذهب، مصحح، محشی با نشان «۱۲»، مجدول؛ تملک: علی اکبر نقره کار که کتاب را به پسرش عبدالحمید نقره کار در ۱۴۰۰ق اهدا کرده؛ مهر: «محمد صادق»؛ کاغذ: دولت آبادی شکری، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۵۷۲گ، ۲۹سطر (۲۴/۵×۲۷)، اندازه: ۲۲×۳۹/۵سم [رایانه]

۲۳۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۵
جلد ۴؛ خط: نستعلیق، کا: روح الدین بن رکن الدین شعیبی خنجی، تا: چهارشنبه جمادی الثانی ۱۰۴۷ق؛ خریداری اردشیر میرزای قاجار پسر فتح علی شاه از میرزا قاآنی در تهران در ۱۲۵۲؛ مهر: محمد تقی؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۲۳۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۳۵
آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** دعای صبح خیزانش قرین باد ×× سعادت یار و دولت همنشین باد
جلد ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: آخر رمضان ۱۰۴۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۳۸سم [ف:۱-۲۴۱]

۲۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۹۰
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** دست با ن بر آوردند آمین آمین.
جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد بن زمان بن علی، تا: ۱۰۴۸ق، جا: شولستان بنجان؛ ۲۲۷گ، ۲۷ سطر [رایانه]

۲۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۴۸
آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** زجود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، ۳۰ سطر (۱۴/۵×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۴ - ۴۰]

۲۳۵. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۰۴
از انباشته شدن چاه زمزم و کندن آن تا پایان جزو دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ میانه ص ۱ و ۲ از دیباچه افتاده؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: رحلی [نشریه: ۳ - ۳۹۶]

۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰-۱۲/۹۰
آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ایا حسود تو دردست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو بر صنع کردگار دلیل / ... نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر دراشهد ان لا اله الا الله
سوم؛ خط: نستعلیق، کا: میرهاشم بن میراسماعیل تبریزی، تا: ۹ شعبان ۱۰۴۹ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۲۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۷۷
آغاز: برابر جلد ۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ رجب ۱۰۴۹ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج دارچینی [رایانه]

۲۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۰۹
آغاز: المعروف مصلحه للعوام النهی عن المنکر و دعا للسفها؛ **انجام:** هرگز ... مگر در اشهد ان لا اله الا الله تمت ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۰ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۲۳۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۲۷
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد تقی سارئی، تا: چهارشنبه سلخ صفر ۱۰۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۵۹]

۲۴۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۰۵
مانند ش ۲۰۴؛ خط: نستعلیق، کا: ابردهی، تا: نیمه‌های رمضان ۱۰۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [نشریه: ۳ - ۳۹۷]

۲۴۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۱۳
جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۳ق؛ ۲۵۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲ - ۶۳]

۲۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۱۲
آغاز: پیش او رفتم این آیه را به آواز بلندی خواند و
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رمضان ۱۰۵۳ق، کاغذ: نخودی [رایانه]

۲۴۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۶۵
آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** واجب بود که دست به آمین بر آورند.
جلد دوم از احوالات حضرت محمد (ص) تا شهادت حضرت امیرالمؤمنین علی (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۷ محرم ۱۰۵۴ق؛ تملک: محمد اصفهانی، محمد شریف اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹ سطر (۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴-

۱۸۸۴]

۲۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و حسن قبول ظاهر فیض مآثر حضرت سلطانی علی ما یشاء قدیر و بالاجابه جدیر و السلام علی من اتبع الهدی

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: حسن حسینی، تا: ۱۳ جمادی الثانی ۱۰۵۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۲۸۳گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۲۲×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۱۹۱]

۲۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۷۸

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** سعادت یار و دولت همنشین باد.

جلد چهارم تا ششم؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن محمد شبستری، تا: غره جمادی الثانی۱ ۰۵۵ق؛ واقف: سردار کل یار محمد افشار؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی، ۳۷۳گ، ۳۱ سطر (۱۶×۲۷)، اندازه: ۲۵×۳۸/۷سم [ف: ۷ - ۱۱۴]

۲۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۱

آغاز: که مشابه آن بود لیکن در نظر؛ **انجام:** که دست آمین بردارند ... جمادی الاول سنه ۱۰۵۵

خط: نستعلیق، کا: نظر علی مشهدی، تا: ۱۰۵۵ق؛ افتادگی: آغاز [الفبائی: - ۲۸۹]

۲۴۷. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۵۵

آغاز: که بر وجهی که اراده الهی است و آن عورت هیچگونه شکر نعمت خداوند عز احسانه بجای نیاورد و بعد از آن ابراهیم علیه السلام پرسید که اسماعیل کجاست

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: وفادار علی بن ظهیر الدین محمد قاری تبریزی انصاری، تا: ۵ رجب ۱۰۵۵ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، در دو برگ پایانی انشایی از کلام خواجه نظام الملك و حدیثی نبوی به خط رضا قلی بن اعور ... بیگ به سال ۱۰۷۲ق در اصفهان خانه فتحعلی بیگ در محله پای تخت و اشعاری فارسی به خط محمد بن کیخسرو آقا؛ مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۸۱]

۲۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۹۶

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** دعای صبح و خیراتش قرین باد ×× سعادت یار و دولت همنشین باد ...

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، کا: محمود حاجی محمد لاری، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۰۵۶ق، جا: لار؛ دارای سرلوح، مجدول؛ تملك: لطف علی به تاریخ ۱۰۹۷؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قرمز، ۳۱۲گ، ۲۵ سطر (۱۳×۲۴)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۱۴ - ۴۳]

۲۴۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۳۶

جلد ۳ و ۵؛ خط: نستعلیق، کا: درویش علی، تا: پنج‌شنبه ۴ رمضان ۱۰۵۷ق؛ افتادگی: وسط [چند نسخه-ف: - ۳۵۷]

۲۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۹۷۳

آغاز: و من بنده فرمان بردار که سعادت دارین در قبول و امتثال امر حضرت عالی مقدار می‌دانم از وفور اخلاص با وجود خفت دماغ و عدم فراغ و خاطر پریشان و در پریشانی خاطر؛ **انجام:** ایا حسود تو دردست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو برصنع کردگار گواه / زجود لانرود بر زبان تو ×× مگر در اشهدان لا اله الا الله

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، جلد: تیماج زرشکی، ۲۹۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۲]

۲۵۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۸۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ... ذکر سلطنت یزدجرد بن شهریار ... بعد ازین شروع و رقم دوم از کتاب و ایراد نبذی از حکایات رسول و آل اصحاب صلی الله علیه و آله با سوانح و تائید فیض ربانی و حسن قبول خاطر فیاض مسئول انه علی ما یشاء و قدیر. ..

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بن محمد، تا: ۱۰۵۸ق؛ مجدول، با یك سرلوح؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، «سهی سرو آزاد سلطان محمد»، «یا امام محمد باقر»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مشکی، ۵۸۲ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۵ - ۱۸۱]

۲۵۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۶۸

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، کا: بابا جان بن حسین، تا: شنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۰۵۹ق؛ مهر: «یا من اسمع کل سمیع» (چهارگوشه)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۴ - ۱۸۸۷]

۲۵۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۶۱

جلد۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ با سرلوح، مجدول، [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۲۵۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۲۸

آغاز: تا جمع و ترتیبی که بر این نسق واقع شود آثار آن مهجور و مدروس و معالم آن مندرس و مطموس نشود

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد علی، تا: سلخ جمادی الثانی ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۱۵]

۲۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۸۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و مقیمان فرش را واجب بود که دست بآمین بردارند

از «ذکر نسب حضرت رسالت پناهی محمدی صلی اله علیه و اله سلم» تا «ذکر واقعه هائله حضرت امیر المؤمنین و امام المتقین علی بن ابی طالب علیه الصلوة و السلام در سال چهلم از هجرت و بیان بعضی از مشعربان حادثه نازله بود»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد افضل بن حاجی محمد الکاتب دشت بیاضی، تا: ۱ شوال ۱۰۶۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، مشکی، ۲۷۲گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۶۵۴]

۲۵۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱

آغاز: برابر جلد ۲
جلد دوم از ذکر خواب عبدالمطلب تا حالات خوارج و جلد سوم از ذکر بعضی از کلمات حضرت امیرالمؤمنین (ع) تا ذکر شمه ای از خصائص ... خاقانی است؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۰۶۳ق؛ دارای سرلوح زرین، مجدول، مصحح، محشی منقول از تفسیر ملا حسین، کنز الکبیر، قاموس، بحرالفضائل، تاریخ مدینه، نهایه، میر جمال الدین، و روضة الاحباب؛ مهر: «علی قلی خان اکبر شاهی»؛ تملک: میرزا فضل علی بیک؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۵گ، ۲۵ سطر (۱۵/۵×۲۷)، اندازه: ۲۵/۵×۳۹/۵سم [ف: ۱ - ۱]

۲۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۹

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** و نظر ریاض المملکه بمقاطر الاقلام نظم الهی تا بود افلاک و انجم ... سعادت باد و دولت هم قرین باد.
جلد ششم و نسخه اصل نه خلاصه هدایت؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن یوسف بن حسن فوشاقی، تا: ۱۰۶۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج حنایی، ۲۱۵گ، ۲۵ سطر (۱۷×۲۷)، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف: ۵ - ۶۸]

۲۵۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۹۱

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن نور الله بن ابی القاسم بن حاجی محمد بن ابو القاسم بن علی بن محمد بن علی بن محمد مردانشاه علوی فارسی، تا: ۲۸ رمضان ۱۰۶۴ق؛ مجدول؛ تملک: سید حسین حسینی به تاریخ بیستم اسد ۱۳۲۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۲۳۷]

۲۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۱۱

آغاز: بر مقتضی رای صو ابنمای مالک ممالک دانش؛ **انجام:** گفت در کتب مسطور است که در ولایت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۲۶۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۱

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمد مؤمن ملقب به عاشق، تا: ۶ رمضان ۱۰۶۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی سفید و زرد، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۵ - ۷۰]

۲۶۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۸۶

از اول کتاب تا حوادث سال ۴۰ هجری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی ۱۰۶۵ق؛ مجدول؛ اندازه: ۱۷×۳۱سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۲۶۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۱۲

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، کا: الله قلی بن نور علی سنقر، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن تریاکی، ۳۲۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۲۷/۵سم [ف: ۳ - ۴۲۱]

۲۶۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۰ معزی

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ذکر سلطنت یزدجرد بن شهریار ... و ما هو الا الأمیر العدل الاعظم ... معالی الامور یقول اللهم تفنن قوانین العمارة و السیاسة ... مقرب حضرة السلطانیه امیر عیشر اعلی الله تعالی شأن الدین و الملک ... و یرحم الله عبدا قال آمینا.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۶۶ق؛ تملک: محمدرضا معزی دزفولی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۲۲ سطر (۱۳/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۳۹ - ۲۰۷]

۲۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۵۴

جلد ششم در سرگذشت امیر تیمور؛ خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف بن حسن کروبی، تا: پایان صفر ۱۰۶۶ق، جا: کشت زار شیرین؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج، ۲۴۳گ، ۲۲ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۸۳]

۲۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۰۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** سوانح وقت از فیض فضل ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسئول. انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر و السلام علی من اتبع الهدی
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد صالح آسیابی جنابذی، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۰۶۷ق؛ مجدول، مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسین ...» (بیضی)، «عبده ابن محمد آقاسی ۱۲۲۲»، «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (مربع)، «عبده سلطان اویس ۱۲۱۳» (بیضی)؛ یادداشت یادگاری از محمد خان قاجار ولد محمد زمان خان قاجار در شوال ۱۲۷۰ و محمد حسین میرزا در ۱۲۷۴ق و یادداشت خریداری محمد علی ناصح در ذیقعده ۱۳۴۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: میشن دارچینی، ۲۳۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۵]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۱۸

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۱۱۰]

۲۶۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۲۴

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، کا: محمد فضایل بن محمد صالح طباطبائی، تا: ۲۰ ربیع الاول ۱۰۶۷ق [نشریه: ۲ - ۸۳]

۲۶۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۲۱

ج ۲؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن قاسم، تا: ۱۰۶۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۹×۲۷/۸سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۲۶۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۰

جلد دوم؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: جمعه ۹ رمضان ۱۰۶۷ق؛کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷۲گ، ۲۲ سطر (۱۳×۲۳/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۲۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۲۹

آغاز: و کیفیت حال را بعرض عالم الغیب و الشهادت رسانید؛ **انجام:** هر کس در مدح او همچو منست.
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۰۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۵۰گ، ۲۰ سطر، اندازه:

۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۶۶]

۲۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۸۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** بمنه وجوده و فضله و کرمه و صلی الله علی خیر خلقه محمد و اله اجمعین و عترته الطاهرین تمت الکتاب بعون الملک الوهاب

جلد دوم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ مصحح؛ خریداری از مشیری ۱۳۸۲/۹/۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۲۵۱گ، ۲۶ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۷/۸×۲۷/۵سم [رایانه]

۲۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۹۵

آغاز: برابر جلد ۲ **انجام:** و هیچ شک نیست که در اوقات این کروبیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین بردارند. و بالله العصمة و التوفیق

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۶۹ق؛ تملک: محمد صادق ولد میرزا حسین سهراب در جمادی الاول ۱۱۸۸ق با مهر «یا صادق الوعد ۱۲۷» (مستطیل)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲۰- ۴۷۰]

۲۷۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۰

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد ربیع بن میرزا کامران خوش نویس تبریزی، تا: آغاز رجب ۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۷گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۵ - ۶۸]

۲۷۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۳

از سرگذشت امام حسن (ع) تا المتنصر؛ خط: نستعلیق، کا: میر هادی بن میر مهدی لنگرودی، تا: دوشنبه ۱۶ ربیع الثانی ۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ قطع: رحلی بزرگ [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۲۷۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی علی اکبر تبریزی، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۱۰۷۱ق؛ تملک: محمد علی بن شاهوردی بیگ توشمال باشی به سال ۱۱۱۱، محمد حسن بن سلیمان، سلیمان خان میر پنج؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۷گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱ - ۳۶]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۸

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

اصفهان؛ شهرداری اصفهان؛ شماره نسخه:۱۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۰۹]

۲۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۰۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** مقیمان فرش را واجب بود که دست بآمین بردارند آمین یا رب العالمین.

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن میر رستم دریا باری، تا: شعبان ۱۰۷۱ق، حسب فرموده آقا محمدی کمانگر؛ تملک: محمد تقی لسان الملک مستوفی کاشانی، سپهر در یک‌شنبه ۸ شوال ۱۳۰۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۵۸۲ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۵×۳۹سم [ف: ۱۰ - ۴۵۸]

۲۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۳۹

جلد دوم، با آغاز «عنوان صحیفه مرادات» و از «نسب رسول» است تا داستان خوارج؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم بن ملا فولاد، تا: ۱۰۷۱ق، جا: بخارا؛ مجدول؛ کاغذ: بخارایی، ۳۵۰گ، ۲۳ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۷ - ۴۷۱]

۲۷۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۸/۲-۵۸۸۴

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن حیدر علی بلخی اسفرنجانی، تا: یک‌شنبه ۱۵ صفر ۱۰۷۲ق؛ مهر: مرتضی قلی، محمد مهدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۳۳گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۴]

۲۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵

آغاز: اما دوستان تو یکی محب تست و دیگر دوست دوست تو ذکر خلافت امیرالمؤمنین حسن و بیان بعضی از مقالات الخ؛ **انجام:** ایا حسود تو در دست روزگار ذلیل ×× ز هر وجود تو بر صنع کردگار گواه / زجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله

خط: نسخ، کا: عبدالخالق بن عبدالغنی، تا: ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رسولیان یزدی؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۲۷۷گ، ۱۹سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۱ - ۴۰]

۲۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۷

از آغاز تا پادشاهی یزد گرد؛ خط: نستعلیق، کا: خواجگی بن معزالدین حسین، تا: ۱۰۷۲ق؛ مجدول، با دو سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴/۸×۳۶سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۲۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۳-۵۱/۳

آغاز: کن فکان، بشر را شرف داده از فضل خود، بتشریف ادراک و فضل و خرد؛ **انجام:** سوانح وقت از فیض ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب سلطان علی ما تشاء قدیر و بالاجابة جدیر والسلام علی من اتبع الهدی

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: رضی، تا: ۲۵ شوال ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد رضا بن سید مراد رضوی؛ ۲۰۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۷۴]

۲۸۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۵۳

احوال حضرت پیامبر اکرم (ص) می‌باشد؛ خط: نستعلیق خوب، کا: محمد تقی بن جمال الدین کرمانی، تا: ۱۰۷۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۸۱]

۲۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۵

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچون خارخشک و تو چون آفتاب و ابر ×× گلها و لاله ها دهم از تربیت کنی

جلد چهارم، از «گفتار در ذکر حکومت طاهر ذوالیمینین و اولاد او که او را ملوک طاهریه» تا «ذکر مظاهرت ملک پیرزاده محمد

ملک غیاث الدین پیر علی نسبت بحرب صاحبقرانی نایب السلطنه الدنیا و الدین امیر تیمور گورکان انار الله برهانه که گوی صاحبقرانی از سلاطین زمان خود برده»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۳۰۴گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۴ – ۱۹۸]

۲۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۶

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** بعد ازفراغ بنان از بیان قوت نظری دربیان مآثر دانش که به حقیقت متمم ومتکمل، نظم: ایا حسود تو دردست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو برصنع کردگار گواه / زجود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله.

جلد سوم ؛ خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن نور الدین محمد دشت بیاضی، تا: ۳ رمضان ۱۰۷۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۲]

۲۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۵ ط

خط: نستعلیق ممتاز، کا: عبدالغنی بن مؤمن نوربخشی، تا: ۲۰ محرم ۱۰۷۵ق؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ تملک: حسین مورخ جمادی الدوله ۱۱۲۶ق با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین حسین»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۴۳۸گ، ۲۱سطر، قطع: رحلی [ف: ۲۴/۲ – ۱۵۵]

۲۸۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶

از آغاز تا پادشاهی یزدجرد پسر شهریار؛ خط: نستعلیق، کا: معصوم بن افضل حسینی شفتی، تا: سه‌شنبه ۱۸ شعبان ۱۰۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: – ۶۹]

۲۸۶. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۸۸

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۴ ربیع الثانی ۱۰۷۷ق؛ ۳۷۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: – ۶۹]

۲۸۷. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۰۱ر

تاریخ عمومی و بنی امیه و عباسیان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: چرمی، ۷۵۳گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۹]

۲۸۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۷

جلد دوم؛ خط: نسخ ریز، کا: محمد بن حسین، تا: رجب ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۶۹گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۲ – ۳۱۱]

۲۸۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹۰ر

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن آقا بیک امیر غنبری کرم رودی، تا: ۱۰۷۸ق؛ جلد: چرمی، ۳۳۶گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۸]

۲۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۰۹

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** و در اوان بعث و نشور به مقتضی کما تموتون تحشرون او را با صدیقین محشور گردان پادشاها پروردگارا بارها گفته ام و بار دیگر می‌گویم در آن ساعت که مامانیم و هو [نبی] ز بخشایش فرو مگذار مویی

جلد چهارم، تا پایان عجائب البلدان؛ خط: نستعلیق، کا: سعید بن محمد تقی قزوینی، تا: ذیحجه ۱۰۷۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۲]

۲۹۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۳۱

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: صادق بن محمد، تا: ۱۰۷۹ق؛ ۱۶۶گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲ – ۶۳]

۲۹۲. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد سعید الکتاب بن حسام الدین مراغی، تا: غره جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف:۱۸]

۲۹۳. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۳۸

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۰۸۰ق؛ ۲۹۵گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: – ۱۰۹]

۲۹۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۱

ج۱؛ خط: نستعلیق، کا: مسلم بن محمود ازناوی بررودینس، تا: دوشنبه ۵ رجب ۱۰۸۰ق؛ قطع: رحلی بزرگ [نشریه: ۷ – ۱۷۳]

۲۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۸۷-۲۸/۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** انه علی مایشاء قدیر و بالاجابة جدیر و السلام علی من اتبع الهدی و الختم بالصلوة علی محمد وآله و عترته الطاهرین برحمتک یا ارحم الراحمین.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: مسلم بن محمود ازناوی برو رودی، تا: دوشنبه ۱۵ رجب ۱۰۸۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۴ – ۲۱۷۰]

۲۹۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۶۰

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۲ق؛ مجدول؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۱۷۲]

۲۹۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۶۰

جلد اول؛ کا: ملاعلی نقی یا ملاعلیقلی بن احمد تبریزی، تا: ۱۰۸۳ق، برای طهماسب بن منصور خان؛ قطع: رحلی [ف: – ۱۴۳]

۲۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۹۷

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، کا: خضر بن کمال الدین فره سیر، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۰۸۴ق، جا: خیر آباد مشهور به خواجه جمالی، به دستور خواجه جمال علی بن شاه حسین شول؛ دارای سرلوح، با بیست مجلس مینیاتور؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲۳ – ۳۰۴]

۲۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۲۷

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** سعادت یار و دولت همنشین باد

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شریف اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۸۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۲۷/۲ – ۶۶]

۳۰۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۶۸

جلد دوم، وقایع و حالات حضرت پیامبر (ص) تا وفات حضرت

امیر المؤمنین علی (ع)؛ خط: نسخ، کا: محمد قلی بن حاجی قلی ترک، تا: یک‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۰۸۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۹۰ص، ۲۳ سطر (۱۳/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲- ۲۰۷]

۳۰۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۷۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** امید از فیض ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب سلطان مسئول. تمت.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: فضل محمد بن شاه محمد، تا: یک‌شنبه دهه دوم محرم ۱۰۸۷ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۱۸۹۰]

۳۰۲. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۰۲

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ محرم ۱۰۸۸ق، با سرلوح زیبا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [نشریه: ۳ - ۱۸۶]

۳۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و حسن قبول خاط فیاض مقرب حضرب السلطانی ... جدیر و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین الطاهرین المعصومین.

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰۸۸ق؛کاغذ:بخارایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۲۵ سطر (۱۴/۵×۲۶)، اندازه: ۲۳/۵×۳۶سم [ف: ۳ - ۳۹۰]

۳۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۹۳

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن شاهفیروز، تا: ۱۰۸۸ق [مختصر ف: - ۴۲۸]

۳۰۵. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، کا: حافظ بن محمد مهابادی، تا: محرم ۱۰۸۹ق [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۶۰]

۳۰۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: به دستبوس تو دریا از آن نمی‌آید ×× که با وجود تواش مکنت نثار نماند / جهان زموج عطای تو غوطه خورد چنان ×× که از میانه خیر این بنده در کنار نماند

جلد اول در قصص انبیاء؛ خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن محمد علی ابیانه، تا: سلخ شعبان ۱۰۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۴۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۲]

۳۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۸۳

آغاز: انی جاعل فی الارض خلیفه متمکن ساخت؛ **انجام:** و حسن قبول خاطر فیاض مقرب سلطانی مسئول انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر.

قسمت اول کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن درویش یار احمد، تا: صفر ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ مهر تملک: «محمد کاظم»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش تیماج مشکی، ۲۹۲گ، ۲۰ سطر (۱۰×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۴۶۱]

۳۰۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۵

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** ذکر خواجه علی مؤید باتفاق درویش عزیز چون حکومت بر خواجه علی و درویش عزیز قرار گرفت و نه ماه برین قضیه بگذشت درویش عزیز با خواجه علی گفت که از ملک معزالدین حسین کرت میخواهم که انتقام کشم ... این فقیر کم بضاعت در اندک فرصتی قریب بدویست و چهل جزو مصنف بخط متوسط در آن باب مرتب گردانید امید بفیض فضل ربانی آنکه در مجلد دیگر از مجلدات سبعه عنقریب ترتیب یابد حضرت مجیب الدعوات تا دامن آخر الزمان دست تصاریف دور از ... شرف اقبال این خداوندان احسان کوتاه دارد و او را باحراز سعادت دنیوی و مثوبات اخروی سرافراز گرداناد بمنه و فضله و کرمه. تمت المجلد الخامس بعون الملک المنان فی تاریخ فی شهر رجب المرجب سنه تسع و الف من الهجرة النبویه المصطفویه.

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۰ق؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب خوب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی، ۴۸۴ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵ - ۲۰۸]

۳۰۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۹۲

خط: نستعلیق، کا: شاه میر پسر محمد طاهر حسینی، تا: ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۲گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱۷ - ۳۱۵]

۳۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۹۰

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** ذکر حکومت خواجه علی مؤید باتفاق درویش عزیز چون حکومت بر خواجه درویش قرار گرفت و نه ماه بدین قضیه بگذشت درویش عزیز با خواجه علی مؤید گفت ... بضبط و اهتمام عالیجناب بلند قدر رفیع ... خواجه میر محمد یعقوب کتابدار رقم نمود بنده احقر ... عربشاه در تاریخ سنه ۱۰۹۳ تنکورئیلی در دارالسلطنه فاخره بخارا تمت تم.

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، کا: عربشاه، تا: ۱۰۹۳ق، جا: بخارا، به اهتمام و سرپرستی خواجه میرمحمد یعقوب کتابدار؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی ساغری، ۵۳۰ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۵ - ۲۰۶]

۳۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۸۰/۳۰

منتخب روضة الصفاست و در آن بیشتر بخش‌هایی که در شرح حال حکما بوده انتخاب شده است: قصه لقمان حکیم، سقراط حکیم، دیوجانس کلبی حکیم، افلاطون، ارسطاطالیس، بقراط و داستان بهروز و بهرام از همان کتاب که بعد از ذکر حکما مذکور و مندرج بود؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، کا: محمد مهدی ابن محمد الصالح الرضوی، تا: با تاریخ۱۰۹۶ق؛ پس از آن تعریف زوال الشمس (ص۱۶۴)؛ جلد: میشن تریاکی، ۴۱ص (۱۲۳-۱۶۳)، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۱۸]

۳۱۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۹ق؛ ۳۳۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۱۳]

۳۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷۵۲۸

آغاز: و اسمعیل از طلب سنگ باز آمده و حجر الاسود را دید؛ **انجام:** که سر از فرمان او نپیچید و رضا خود را باشارت او.

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۲ سطر (۱۴×۲۵) [ف: ۲ - ۲]

۳۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۳۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین بردارند. تمام.

جلد۲؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در پشت صفحه آخر قطعه‌ای از نظام الدوله در مدح آصف الدوله در هفت بیت که آن را در شیراز به سال ۱۲۲۱ق سروده است و قطعه‌ای هم در مدح علاء الدوله؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۸۶۸]

۳۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۸۲

آغاز: برابر جلد ۱

ج۱، از آغاز تا ذکر سلطنت شهریار؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن علی چراغچی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده اسدالله» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۹۴]

۳۱۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۳۰۷

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** ابن عباس و مالک اشتر را بر سوقها لعنت کنند و به این جا نوشته شده جلد دوم ...

ج۲، از نسب حضرت رسالت پناه (ص) تا حکمیت ابوموسی اشعری و عمرو عاص در جنگ صفین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۱۹۱۲]

۳۱۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۲۲۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۲- ۵۵۱]

۳۱۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۵

انجام: دو منار از دو طرف کوچه به اوج آسمان رسانیدند و چون در اوان احوال ممالک ماوراء النهر به یمن عدالت ...

از سامانیان تا آل کرت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۳۱]

۳۱۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۵۸

ج ۳ و ۴ و ۵؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالمطلب آتشی، تا: قرن ۱۲؛ با سه سرلوح رنگین؛ قطع: رحلی بزرگ [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۳۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۳۶

از حکومت طاهر بن حسین تا مصاهرت ملک زاده پیر محمد بن غیاث الدین با حضرت صاحب قرآن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۶۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۳سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۳۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۹۸

ج ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۳۴۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۱]

۳۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۰۶

ج ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۳۰/۳سم [ف: ۳ - ۴۲۱]

۳۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: برابر جلد ۱

جلد اول، در یک مقدمه در بیان علم تاریخ ... و قسم اول از هفت قسم کتاب، در بیان اول مخلوقات و ذکر جان و شرح قصص انبیاء و عدد ایشان و ذکر ملوک عجم و حکمای ما تقدم؛ خط: نستعلیق خوش، کا: فرخ بن عبدالله کرخی، تا: قرن ۱۲؛ دارای سرلوح، مجدول مذهب؛ واقف: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج سبز، ۳۳۰گ، ۲۰ سطر (۱۴/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱ - ۲۲]

۳۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۹

آغاز: بسمله، مشاطه رخسار سخن و پیرایه بند عذار حکایات نو و کهن؛ **انجام:** بهره ور از فیض دل آگهش ×× مرجع ارباب شرف در گهش

جلد هفتم، از سلطنت حسین میرزا گورکانی تا محاربه‌ای که این حسین میرزا بعد از شهادت برادران با سلاطین اوزبک می‌نماید و ذکر شکست شاهزاده و توجه باردوی کیوان پوی شاهی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۰۱]

۳۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و السلام علی من اتبع الهدی امین یا رب العالمین بفضلک و کرمک یا ارحم الراحمین

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۳۶۱گ، ۲۲ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۴ - ۲۵۶]

۳۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴

آغاز: الذی تعالی فی شأنه العالی، بیت: فایق بقدر همه کس آسمان صفت ×× فائض بلطف بر همه خلق آفتاب دار؛ **انجام:** و میان امیر ولی ملک غیاث الدین سفرا تردد نموده مکتوب بیکدیگر فرستادند و هر دو پادشاه از هم اندیشه مند شده.

جلد چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۰۹گ، ۲۰ سطر(۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۱-۲۰۲]

۳۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** امید که اگر بر سهوی اطلاع یابند بقلم عفو اصلاح فرمایند.

جلد اول، از ابتدای خلقت عالم و آدم تا آخرین سلطان ساسانی به اضافه تاریخ بنی اسرائیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۱۹۷گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۶ - ۱۰]

۳۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۹۳

آغاز: و براوایتی چند بیست سال عبدالمطلب؛ **انجام:** و چون اهل خلاف دیدند که سپاه منصور قدم پیش نمی‌نهند

جلد دوم، این جلد از زندگانی عبدالمطلب تا تتمه حالات خوارج و بیان چند از مقالات ایشان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۳۷۵گ، ۲۵ سطر (۹×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۱۲]

۳۲۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۴۹

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۱گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۷۹]

۳۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۵

جلد اول؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲ جمادی الثانی ۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۲۷ - ۴۶]

۳۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰۵

آغاز: اسرائیل نباشد و دیگر آنکه این بنی مثل موسی باشد و مراد به مماثلت آنکه صاحب شرع؛ **انجام:** ذکر حیله عمروعاص و قضیه تحکیم: ... و چون این سخن به معاویه رسید با عمروعاص گفت رأی تو در دفع این داهیه دهیا و واقعه عظمی ...

از «وقایع قبل از میلاد حضرت رسول اکرم (ص)» تا «قضیه تحکیم در جنگ صفین»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده ...» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۴گ، ابعاد متن: ۱۵×۲۷،اندازه: ۳۷×۲۴سم [ف: ۳۳ - ۵۳۵]

۳۳۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۵۹

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ تملک: کاظم بن ملا احمد قزوینی به تاریخ رجب ۱۲۲۶ با مهر «العبد المذنب محمد کاظم» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۷۱]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۵۹مشهد

همان نسخه بالا [ف: - ۱۸۳]

۳۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۶۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** لاجرم متصدیان امور ملک و سروران فرس ... از هجرت نبوی با یکدیگر اتفاق نموده پرویز را از.

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مصحح؛ تملک: حاج محمد کرمانی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۶۵۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۲ - ۵۷۱]

۳۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۹

آغاز: بعد البسمله: ذکر مجملی از اوصاف و احوال خاقان منصور ابوالمظفر معز السلطنه و اخلافه سلطانحسین میرزای بایقرا، مشاطه ابکار سخن و پیرایه بند هزار حکایات نو و کهن جواهر ماثر خاقان منصور را برین منوال؛ **انجام:** کی شود این عهد گهر با نظام ×× گر نکند معدن خود احترام

جلد هفتم، از احوال و اوصاف ابوالمظفر معز السلطنه و اخلاف او سلطانحسین میرزای بایقرا تا وقایع و شرح حال میرزا محمد زمان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج بنفش، ۱۷۸گ، ۲۱ سطر(۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۳۵]

۳۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک تو همچون آفتاب و باد ×× گلها و لالها (لاله ها) دهم ار تربیت کنی

جلد چهارم، حاوی شرح حال سلاطین و امرائی است که پس از تسلط عربان برایران بحکومت رسیده‌اند یعنی از طاهریان تا ذکر مصاهره پیر محمد بن ملک غیاث الدین نسبت به حضرت صاحبقرانی امیر تیمور گورکان انار الله برهانه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج بنفش، ۲۷۲گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۴۵۸]

۳۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۱

دفتر سوم از سرگذشت علی (ع) تا امام دوازدهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن؛ تملک: ابراهیم حنفی، احمد هاشم مدرس مدرسه خلیل پاشا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۲۱ سطر (۷×۹)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [سنا: ف: ۲ - ۲۴۶]

۳۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۳۶

آغاز: و متابعت امیرزاده عبدالله متنفر شده و دل بر مخالفت قرار داده؛ **انجام:** سلطان ابراهیم در نظرش ... و با امیر عبدالله خواجه متفق شده

جلد ۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۷۴۷ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۲۹۷]

۳۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۱۱

خط: نستعلیق، کا: کمال الدین حسین تبریزی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی ضخیم و سفید، جلد: تیماج قرمز، ۴۵۴ص، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۱۷ - ۱۶۶]

۳۳۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷۷ ـ ب

آغاز: ذکر مصاهرت ملکزاده پیر محمد و ملک غیاث الدین پیبرعلی با حضرت صاحب قرانی ... امی رتیمور گورکان ... در شهور سنه ثمان و سبعین و سبعمایة؛ **انجام:** ذکر خسرو ملک بن خسر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۹گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۹]

۳۴۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۸۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** خاطر فیاض حضرت سلطانی مسئول،انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر
قسم اول کتاب تا ذکر سلطنت یزدجرد بن شهریار است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «یا محمد ۱۲۴۰» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۴۰۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۲ - ۲۰۶]

۳۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۲/۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** الموده فی القربی معلم است صلی الله علیه و آله و سلم و اتباعه و احبائه و اشیاعه و سلم تسلیما کثیرا.
دیباچه جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نیلی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴ص (۱۳۱-۱۳۴حاشیه)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۰۶]

۳۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۶۶

آغاز: بسمله خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی؛ **انجام:** قدیر و با لاجابه الجدید و السلم علی من التبع الهدی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۳۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۴۰

آغاز: ... قدسم است و ذاتش غنی یکی بر سر نهد؛ **انجام:** سلطان شهاب الدین او را در اوان صغرسن بخرید
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۳۴۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۴

از سامانیان تا خاندان کرت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۳۴۵. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد ۱، از آغاز تا مرگ امیرمؤمنان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۵۴۷]

۳۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۴۹

خاتمه است در جغرافیا و در پایان آن از مدرسه اخلاصیه امیر علی شیر یاد شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۳۸گ، ۱۵ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۴۹۵]

۳۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۸۴

تاریخ تیموریان از جلد ۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۵۱گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۹۱]

۳۴۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۲۳

جلد ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۲ - ۸۳]

۳۴۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۰۴

جزو یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۳۵۰. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۱

آغاز: اصحاب یمین اند و مقربان بارگاه حضرت احدیت از نسل تو و در این حین ندای الهی رسید که هولاء ... ذکر انتقال آدم علیه السلام از خاکدان محنت به ریاض جنت چون هزار سال از عمر آدم؛ **انجام:** ذکر سلطنت هرمز بن نرسی در اوایل حال بدخوی و ترش روی بود و چون ملک پدر به وی ... ملک دیگر سؤال کرد که شخصی که خون بی گناهی مباح گرداند با او چه باید کرد
خط: نستعلیق. آیات نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ تقدیمی میرزا اسد الله خباز به کتابخانه مقبره سعادتیه نوریه؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: - ۱۱۲]

۳۵۱. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۱۰

انجام: ذکر سلطنت فرحان شهریار ...
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: - ۱۱۰]

۳۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۲۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** جدیر و السلام علی من اتبع الهدی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی [رایانه]

۳۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۱۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** سوانح وقت از فیض فضل ربان مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسئول. انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر والسلام علی من اتبع الهدی
جلد اول. ادامه آن در شماره ۳۲۹۱۱ می‌آید؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب، با سرلوح بال کبوتری مذهب بزرگ، با پیشانی و کتیبه قلمدانی، در حاشیه این نسخه حیات القلوب مجلسی نوشته شده؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۲۰۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۸/۵×۴۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۷]

۳۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۱۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و هیچ شک نیست که درین اوقات کروبیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که به آیین برآورند
ادامه نسخه شماره ۳۲۹۱۰ است. بخش‌هایی از جلد سوم و جلد دوم بدون دقت در این مجلد در هم صحافی شده‌اند: از برگ ۱پ-۵۶پ جلد سوم (از آغاز تا ذکر آمدن ابن مطیع به کوفه و خروج مختار در آن دیار) و از برگ ۵۷ ر تا آخر نسخه جلد دوم بخش‌های مربوط به امیر المؤمنین (از ابتدای جنگ صفین تا آخر آن مجلد)؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح مزدوج مرصع مذهب، مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: کشمیری حنایی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۸۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۷×۴۳سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۷]

۳۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۴۷

آغاز: در مجمع افاضل بر وجهی القا کردی که مستحسن اصحاب آداب ارتضا مقرون گشتی؛ **انجام:** ذکر بطلیموس حکیم ... انبوه محاسن گشادن دندان خوب لفظ شیرین گفتار شدید الغضب بطی الرضا اندک خور بسیار صوم

این نسخه چند سطر آغازین خطبه مؤلف را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مزدوج مرصع کم کار؛ تملک: مصطفی صفایی خوانساری در رجب ۱۴۰۲ق؛ یادداشت یادگاری آقا محمد صادق شیرازی ولد حاجی آقا محمد در جمادی الثانی ۱۳۰۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۲؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: روغنی، ۲۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۸]

۳۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۳۶۵

آغاز: خاتمه در بیان بدایع صنایع ملك صانع و آن چه نگاشته کلك قدرت حضرت اوست بی منازع؛ **انجام:** پروردگارا بارها گفته ام و بار دگر می‌گویم در آن ساعت که درمانیم و ... (پارگی) از بخشایش فرو مگذار

بخش خاتمه؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۰۲ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: کشمیری گل بهی، جلد: تیماج فرنگی سرخ، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۵]

۳۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۳۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسئول اند علی ما یشاء

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۳۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۸۰

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: سه‌شنبه ۴ شعبان گویا ۱۰۱۶ یا ۱۱۰۶ق؛ با یادداشتی از محمدرضا بن محمد نصیر فراهانی در ۱۰ ذیقعده ۱۱۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۹۹گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۸ – ۶۸]

۳۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۹۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** موجب خشنودی ... خالق البرایاست ... فرخنده آثارش به نهج الفاظ.

شامل مقدمه و خاتمه جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: انجام (پس از برگ ۱۰۶ افتادگی دارد)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۰۶پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱ – ۱۴۶]

۳۶۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۱۲

جلد ششم و هفتم؛ خط: نسخ، بی کا، تا: چهارشنبه ۲۳ محرم ۱۱۱۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج شتری، ۳۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۲ – ۲۶]

۳۶۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۳۱

خط: نستعلیق، بی کا، تا: پنج‌شنبه ۲۰ شعبان ۱۱۱۶ق [ف: ۳ – ۱۹]

۳۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۳

مجلد سوم؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: آخوند ملا محمد صادق، تا: شنبه ۱۷ ربیع الثانی ۱۱۱۷ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۲۲ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۳۶۳. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۳۰

جلد پنجم؛ خط: نسخ، کا: تقی بن ملا محمد، تا: ذیحجه ۱۱۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۵ سم [ف: – ۱۰۳]

۳۶۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۹۳

آغاز: نقود جواهر و نفایس اقمشه و ظرایف امتعه و فیول و بقال و اغنام و جمال عنان عزیمت بجانب مکه؛ **انجام:** که در اوقات این دعا کرو بیان عرش و مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین بر آورند.

تاریخ پیامبر تا پایان احوالات حضرت علی علیه السلام؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ مهر: «محمد یونس» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۶۸]

۳۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و با لاجابه جدیر و السلام علی من اتبع الهدی ... محفوظ گرداند آمین

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۳۵ق [الفبائی: – ۲۸۹]

۳۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۱۳

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** دعاء صبح خیزانش قرین باد ×× سعادت یار و دولت همنشین باد.

بخش ششم از نسب امیر تیمور تا پایان واقعه میرزا سلطان ابوسعید گورکان؛ خط: نسخ، کا: جلال الدین بن طاهر بن دیلمی جهرمی، تا: ربیع الاول ۱۱۴۳ق؛ با سرلوحی نقاشی شده، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۵۸۴ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۱۰ – ۴۶۱]

۳۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۴۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** مقیمان عرش را واجب بود که دست بآمین بر آوردند آمین یارب العالمین

جلد دوم، در زندگانی پیغمبر اسلام و صحابه و اعمال صحابه و درگذشت آنها؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۲۳۹گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۷×۲۸/۵سم [ف: ۵ – ۴۵۹]

۳۶۸. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۷

جلد اول ؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۳ق؛ تاریخ ترمیم ۲۸ محرم ۱۲۴۴؛ تملك: ملا ملك خلف ملا شرف در ۲۰ جمادی الاول ۱۱۶۳؛ ۲۹۴گ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ – ۴۷]

۳۶۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۸۲

شامل تاریخ صفویه و خاتمه کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمدمعصوم بن نورالدین عاشق، تا: ۱۱۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سبز، ۱۸۹گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۳۴]

۳۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر جلد ۴ **انجام:** و باقی نوکران و متعلقان به خلع

گرانمایه و تشریفات مخصوص گردانید و ممتاز و سرافراز ساخت و چون ایام جشن منقضی شد ایشان را به دلخوشی تمام روانه سمرقند گردانید
جلد چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۸۶ق؛ تاریخ وقف: ۱۱۸۶؛ جلد: گالینگور سبز مذهب، ۲۷۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۲]

۳۷۱. تهران؛ سادات ناصری، حسن؛ شماره نسخه:۲۴۷
از آغاز تا سرگذشت یزدگرد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه اواخر رجب ۱۱۸۶ق؛ قطع: وزیری [نشریه: ۶ – ۶۹۷]

۳۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷۷
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر ... سنه ثمان و ثمانین و مائة بعد الالف.
خط: نستعلیق، کا: حسین بن عبدالله، تا: ۱۱۸۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۳۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۶
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بالاجابة جدیر و السلام علی من اتبع الهدی.
خط: تحریری متوسط، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۱۹۲ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: میشن خرمایی، ۷۵۰ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [ف: ۶ – ۲۶۲]

۳۷۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۳
جلد هفتم، مشتمل بر تاریخ سلطان حسین میرزا؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ فرید خادم درگاه مشهور المعروف، تا: ۱۱۹۷ق، جهت سرکار نامدار خانان بلخ؛ ۲۵۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۵۰]

۳۷۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۴۳
آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** امیر تیمور گورکان انارالله برهانه گریخته بر پایه تخت هماوین آمده و بشرف اسلام مشرف ...
جلد پنجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۲ – ۳۶]

۳۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۴۷
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بعد ازین انشاءالله شروع در قسم دوم از کتاب ایراد و نبذی از حکایات رسول مختار و اصحاب او نموده میشود، امید از فضل ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض سلطانی مسؤول.
جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مذهب، با یک سرلوح بزرگ و پرکار، مجدول؛ واقف: حاج غلامعلی دنبلی، اردیبهشت ۱۳۴۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: سوخت، ۲۲۳گ، ۲۵سطر (۱۳×۲۵/۵)، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۷ – ۱۱۴]

۳۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۹۷
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** نقوش لطائف نامتناهی و ما هو الا الله.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۴گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۲/۵سم [ف: ۳ – ۵۴۷]

۳۷۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۷۳
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بنده کمترین دعاگوی دیرین مطلع گردند در اصلاح آن کوشیده ...
جلد ۱؛خط:نستعلیق، کا: ابراهیم بن بیجن طباخ، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد علی شاه مرادی، ۱۴۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۵۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ – ۷۱۷]

۳۷۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۸
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و ابتدا از هر چشمه قطره چند ترشح نموده آخر الامر چندان آب روان گشت.
جلد اول و ناقص و جلد دوم؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۸۹گ، ۳۲ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۱–۸۸]

۳۸۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۰۴
در جغرافیا است و در پایان آن از امیر علی شیر ستایش شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ [نشریه: ۷ – ۱۷۲]

۳۸۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۴
ج ۱، تا یزدگرد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ – ۱۷۳]

۳۸۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۱۳
آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** و به ضبط خزاین و نفایس و حراست حرمها فرمان داد و خواجه.
جلد۶ و ۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴ – ۱۸۵۵]

۳۸۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۰
جلد ۱، از آغاز تا ذکرحکومت فرخ زاد بعد از قتل کسری؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱۰گ، ۲۵ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ – ۱۰۱]

۳۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۵۷-۱۴/۷
آغاز: پیکر ظفر و خصومتست سرگردن کشان عرب و عجم را باندک مدتی در پای مذلت انداخت تا دود از دو فرمان مخالفان ملت حنیف باوج فلک اثیر رسید؛ **انجام:** و بمطالب دنیوی و ما رب اخروی برساناد بمنه و فضله. و شک نیست که در اوقات این دعا کروبیان عرش و فرش را واجب بود که دست آمین بردارند. تمت المجلد ثانی بتوفیق ربانی است.
جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۱۷–۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۷۳]

۳۸۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۳
جلد ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۶گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵ – ۶۹]

۳۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۲۷-۱۲/۱۷

آغاز: و اتقیاست چه هرگاه در حوادث روزگار تعمیض و تامل نماندکه ذوات کرام جمیع رسل و انبیاء (ع) در صنوف بلایا که از امم سالفه؛ **انجام:** و چون بر اعدا ظفر یافتم بخدمت بدرآمده گفتم که خاطر من بمجرد این فسخ قرار نمی‌کرد

قسم اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مرصع؛ جلد: تیماج، ۳۳۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۳]

۳۸۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۰۰

ج ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۷۷۳]

۳۸۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۰۵

آغاز: فائده اول: آنکه بنی آدم را از معرفت اشیاء از طریق عقل و حس و حسن؛ **انجام:** سلطنت پوراندخت بعد از قتل شهریار

جلد اول، تا سلطنت پوراندخت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۲ - ۲۰۷]

۳۸۹. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: عنوان صحیفه مدارات و فهرست مجموعه سعادات مبنی از حکایات ناقدان سیر عظام سلف؛ **انجام:** ذکر ... و فرستادن معاویه متابعان خود را به ولایت جزیره و حجاز و یمن و عراق.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد علی بن محمد کاظم مستوفی اشنانی، محرم ۱۲۳۱؛ ۲۳۲گ، ۲۵ سطر [ف: - ۵۸]

۳۹۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۶۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ذکر لقمان حکیم با وجود آنهمه از اکثر ... راقم حروف نیز بعد از رخصت مجلس سعادت مندی که باعث جمع این اوراق است

قصص انبیا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: - ۱۱۷]

۳۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** آنگاه رسول (ص) زنی از انصاریان طلب نمود تا بعقد کازرور تا در آورد ال در خدمت فرزندان ویرا بجای آورد.

بخش تاریخ انبیاء و پیامبر الهی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ جلد: مقوا با روکش اسلیمی، ۱۸۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۷۱]

۳۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۹۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** با سوانح وقت از فیض ربانی مامول است و حسن ... الحضرت السلطان مسئول انه علی ما یشاء قدیر و بالاجابة جدیر.

جلد اول، از ابتدای کتاب تا پایان سلطنت یزد جرد بن شهریار؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن محمد زمان، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۹گ، ۱۷ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [رایانه]

۳۹۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۷۶

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** حضرت باری سبحانه و تعالی نفس نفیس و ذات بی بدلیل آن امیر روشن ضمیر را بر سریر کامرانی تا قیام قیامت معزز و مکرم دارد و به مطالب دنیوی و مارب اخروی این صاحب مکنت را برساناد

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۱ق؛ دارای سرلوح مذهب و مرصع، مجدول؛ جلد: مقوا، ۳۵۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۱]

۳۹۴. مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۲۸

جلد ۲ و ۳؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: ۱۲۰۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر، قطع: رحلی [نشریه: ۵ - ۳۲]

۳۹۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین، تا: ۱۲۰۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف:۱-۱۳۶]

۳۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۴۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تحریرا فی یوم الاحد هشتم شهر صفر المظفر.

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۲۰۶ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۳۹۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۸

جلد دوم و خاتمه‌ای دارد؛ خط: نسخ، کا: کطکرسهی بن کطکر قهی، تا: جمعه ۲۱ جمادی الاول ۱۲۰۸ق، جا: بیدآباد اصفهان؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: نخودی اصفهانی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۵گ، ۳۱ سطر (۱۴/۵×۲۴/۵)، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۵ - ۶۸]

۳۹۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۲۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** اگر در این اوراق بر خطا و زلل واقف گردند بنده کمینه دعاگوی دیرینه ... و بعد از این شروع در قسم دوم کتاب ...

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی معرف، تا: ۱۲۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۱گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۳۲]

۳۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۷۶

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** گلها و لالها دهم از تربیت کنی

خط: نستعلیق، کا: بیابانکی، محمد بن حسین، تا: ۱۲۱۱ق [رایانه]

۴۰۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۱۸

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۱۴ق؛ در پایان تاریخ تولدهای مورخ ۱۲۱۴ و۱۲۳۱؛ جلد: تیماج خرمایی، ۴۵۲گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۳۵]

۴۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۹۸

آغاز: الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام علی خير خلقه محمد و آله الطاهرين. و بعد ذكر مجملی از اوصاف و احوال خاقان منصور؛ **انجام:** او را با صديقان محشور گردان بمنه و كرمه و جوده و جلاله بحق محمد و آله ... الطاهرين
جلد ششم و هفتم؛ خط: نستعليق، کا: علی محمد بن آقايی، تا: شنبه ۲۰ ذيحجه ۱۲۲۱ق، جا: تهران، حسب الخواهش ميرزا علی محمد كلايی؛ اهدايی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ كاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تيماج مشکی، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۸]

مشهد؛ شيخ علی حيدر؛ شماره نسخه:۱۲۳۶
همان نسخه بالا [مؤيد: ۳ – ۲۰۰]

۴۰۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۴
جلد چهارم؛ خط: نستعليق، کا: علی بن محمد حسينی قزوينی، تا: ۱۲۲۱ق؛ خاتمه دارد در ستايش مير علی شير و سبب تأخير جلد چهارم كه در چاپی نيست؛ مجدول؛ كاغذ: فرنگی سفيد، جلد: تيماج مشکی، ۳۰۲گ، ۲۰ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ – ۶۷]

۴۰۳. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۱۶۹۸–۱۰/۸
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** از عنايت كردگار آنكه بدرقه توفيق را همعنان اين مسافر زنگبار و روم گرداند و هو الموصل الی سواء الطريق و يتجرع فی سلسبيل والرحيق.
جلد اول (سرگذشت انبياء عليهم السلام)؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: با تاريخ ۱۲۲۲ق؛ مجدول، با سرلوح؛ يادداشتی درباره هبه اين نسخه در ۱۲۲۲ق؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۴۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۴ – ۲۱۶۹]

۴۰۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۳
جلد دوم؛ خط: نستعليق، کا: قاسم بن محمد سايل گنجه‌ای، تا: دوشنبه ۳ ربيع الاول ۱۲۲۲ق، به دستور ميرزا عبدالله؛ جلد: مقوايی، ۴۶۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: – ۲۴]

۴۰۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸۶
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ... عشق مجازی زود زوال پذيرد و رشته دوستی از رهگذر ديده منتظم گردد و از عدم ملاقات بيدرنگ گسسته شود و ازيا يافت چهره خوب انتقاض پذيرد از دل برود هر آنچه از ديده برفت ...
جلد اول؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: با تاريخ ۱۲۲۷ق؛ تملک: علی اكبر نامی در ۱۲۲۷ق، ميرمحمدعلی؛ مهر: ناصرالدين شاه قاجار؛ مجدول؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روكش تيماج، ۴۲۹ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۹×۳۳سم [ف: ۵ – ۱۷۹]

۴۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۰۷
آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** ذيل عفو و دامن تجاوز بر آن پوشيده و بعد ازين شروع در قسم دوم از كتاب و ايراد پندی ... و بالاجابة جدير.
جلد اول، از آغاز تا سلطنت يزد جرد بن شهريار بن خسرو پرويز؛ خط: نستعليق، کا: محمد ابراهيم اصفهانی، تا: ربيع الاول ۱۲۲۸ق؛ با يک تصوير زيبا از شكارگاه بهرام گور؛ تملک: ميرزا محمد تقی متخلص به سپهر و ملقب به لسان الملک؛ كاغذ: اصفهانی و فرنگی دار، جلد: تيماج مشکی، ۴۸۴ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۱۰ – ۴۵۷]

۴۰۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۱۰
آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** گلها و لاله ها و هم از تربيت كنی.
از آغاز تشكيل سلطنت دودمان طاهريان (بخش چهارم تاريخ روضه الصفا) تا ذكر مصاهرت ملكزاده پير محمد بن ملک غياث الدين؛خط:نستعليق،کا:مصطفی كاشانی بن آقا رسول، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۹ق؛ با يادداشتی از سپهر؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تيماج فيلی رنگ، ۳۲۶ص، ۲۵سطر، اندازه: ۲۳×۳۵/۵سم [ف: ۱۰ – ۴۵۹]

۴۰۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۷
جلد پنجم است و خاتمه چاپ نشده را دارد؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ كاغذ: كبود فرنگی، جلد: تيماج سرخ، ۲۵۹گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۵ – ۶۸]

۴۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۵۳
جلد سوم؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۹ ربيع الاول ۱۲۲۹ق، به فرموده ميرزا محمد باقر؛ در پايان قصيده سعدی در رثاء خليفه را دارد اما خاتمه ۱۶۵۲ را ندارد، شعری درباره نام‌های خلفا به فارسی دارد؛ تملک: اعتضاد السلطنه؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تيماج حنايی، ۲۱۱گ، ۱۹ سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۵ – ۶۷]

۴۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۵۱
آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** در عاجل و آجل اكفا و اقران سرافراز گرداناد بمنه و فضله ...
مجلد پنجم از ذكر يافث بن نوح (ع) كه ابو ترک است و النجه خان و ديگر حاكمان مغول شروع می‌شود تا ذكر حكومت پهلوان حسن دامغانی و حكومت خواجه علی مؤيد به اتفاق درويش عزيز؛ خط: نستعليق، کا: حسن دامغانی، تا: ۱۲ ربيع الاول ۱۲۲۹ق؛ جلد: تيماج مشکی، ۲۴ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۴ – ۱۸۷۵]

۴۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۰۹
آغاز: آرايش ديباجه مناقب و مآثر سلاطين رفيع مقدار و نمايش روزنامچه خصايص و مفاخر خواقين گردون اقتدار؛ **انجام:** ايا حسود تو در دست روزگار ذليل ×× زهی وجود تو بر صنع كردگار گواه / ز جود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
جلد دوم و بخش‌هايی از جلد سوم (پايان جلد دوم و اوايل جلد سوم در نسخه افتاده است. بين برگ ۲۰۰ و ۲۰۱)؛ خط: نستعليق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۱ رمضان ۱۲۳۰ق؛ با سرلوح مذهب پركار، مجدول؛ اهدايی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ كاغذ: كشميری حنايی، جلد: تيماج فرنگی قهوه‌ای، ۲۶۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۷×۴۳سم

[اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۹]

۴۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۹۳

سه جلد نخستین، از آغاز تا خلافت مستعصم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل ترشیزی، تا: ۱۰ رمضان ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۰۲گ، ۲۴ سطر (۱۶×۳۱)، اندازه: ۲۸×۴۴سم [ف: ۱۶ – ۲۱۵]

۴۱۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۳/۱-۵۹۱۹

خط: نستعلیق، کا: اسدالله، تا: چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۹۸گ، ۲۷ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: – ۱۲۳]

۴۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۸۴

آغاز: پیش از «ذکر بیرون آمدن قوم قیات» افتاده: خال او و دو زن که حلال و همسر ایشان بوده و ذکر متنفس جان از آن معرکه بیرون نبردند؛ **انجام:** این فقیر کم بضاعت در اندک فرصتی قریب به دویست و چهل جزو متصف به خط مقرمط در آن باب مرتب گداند. امید به فیض فضل آنکه دو مجلد دیگر از مجلدات سبعه عنقریب ترتیب باید ... به منه و فضله. تمت.

جلد پنجم؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: سلیمان بن ابراهیم خطیب، تا: ۲۷ رجب ۱۲۳۱ق، جا: سقز؛ افتادگی: آغاز؛ با یادداشت حاج علی محمد بن حاج ملا محمد یک تبریزی در سلخ ربیع الثانی ۱۲۶۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۳گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳ – ۱۶۴]

۴۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۰۳

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** این فقیر بی بضاعت در اندک فرصتی قریب به دویست چهل حروف نصف بخط مقروط در آن باب مرتب گردانید امید به فضل فیضل ربانی در مجلد دیگر از مجلدات سبعه عنقریب ترتیب یابد، سعادت دنیوی و مثوبات اخروی در عاجل و اجل بر اکفا کرده اند بمنه و فضله ... تمت بالخیر و العافیه.

جلد پنجم؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ مجدول؛ تملک: فرهاد میرزا در ۱۲۹۰ق؛ مهر: «افوض امری الی الله، عبده الراجی محمد تقی» (چهارگوش)؛ کاغذ: فرنگی سبز، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱۹ – ۵۲۹]

۴۱۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۷

جلد اول تا سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲–۱۲۳۳ق؛ با سه سرلوح زرین و رنگین، مجدول، مصحح؛ جلد: روغنی، ۳۵۱گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۹/۵×۴۱/۵سم [ف: ۲ – ۵۹۲]

۴۱۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۸

دنباله نسخه پیشین و از جلد چهارم تا هفتم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳–۱۲۳۴ق؛ دارای سرلوح زرین، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۱گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۹/۵×۴۱/۵سم [ف: ۲ – ۵۹۳]

۴۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و با لاجابه جدیر و السلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق [الفبائی: – ۲۸۹]

۴۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۰۱۴

ج ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۵ و ۳۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۲ – ۳۷]

۴۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۴

آغاز: بسمله. مشاطه ابکار سخن پیرایه بند عذار نو و کهن جواهر مآثر خاقان منصور را براین منوال بر منصه ظهور میآورد ... بناء علی هذا در سنه ۸۶۱ با وجود چندین پادشاه ... که در خراسان نافذ فرمان بودند؛ **انجام:** خاقان فردوس مکان میر مبارز الدین محمد ولی بیک را بوفور لطف و عنایت نواخته ... (پس از یک و نیم صفحه) روی توجه بمشهد مقدس رضوی آورد و روز دیگر که محافظان قلعه اختیار الدین چشم از خواب ادبار باز کردند از امیر محمد [در سرگذشت خاندان سلطان حسین میرزا بایقرا (خاقان منصور) است، کاتب در هامش نوشته که باید تکمیل شود.]

جلد هفتم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن میرزا ابوتراب، تا: ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ پس از این خلاصه روضة الصفا است و جغرافیای افسانه‌ای و حیوان‌های افسانه‌ای، این خاتمه در پایان جلد هفتم خلاصه هدایت چاپ شده. آغاز: «بر رای صواب نمای ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده نماند. در اوان بعث و نشور او را با صدیقین و ارباب یقین محشور گردان بحق محمد وآله»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۱۶۷گ، ۲۵ سطر (۱۵/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۵ – ۶۹]

۴۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۴

جلد ششم؛ خط: نستعلیق پخته، کا: محمد حسین بن عبدالله، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۳ق؛ مهر: «محمد زمان» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۶گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۴۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۶۳

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** زجودلا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله ...

مجلد سوم در حالات امامان شیعه و خلفا از حالات حضرت علی بن ابیطالب (ع) تا ذکر خلافت المستعصم بالله هشتمین خلیفه از خلفای عباسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۲۳۴ق؛ در پایان بیتی از سعدی در رثاء مستعصم و شعری درباره نامهای خلفای عباسی به فارسی و بندی در مناقب امیر علیشیر نوائی آمده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۴ – ۱۸۸۳]

۴۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۵۳

جلد اول و دوم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: مطلب آتشی، تا: دوشنبه ۲۲ رجب ۱۲۳۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا، صورت

اهداء آن به کتابخانه توسط شیخ محمود صالحی واعظ و به تاریخ ۲۲ شوال ۱۳۹۶، یادداشت تاریخی که حسین سنندجی به تاریخ ۲۱ شعبان ۱۳۲۷ نوشته؛ جلد: مقوایی، ۳۴۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۷×۴۰سم [ف: ۷ - ۵۰]

۴۲۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۲۳

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک تو چون آفتاب و باد + گلها و لالها دهم ار تربیت کنی. تمت.

جلد چهارم در حکومت طاهر ذوالیمینین و اولاد او. جلد چهارم دارای خاتمه‌ای است در ستایش میر علی شیر و علت تأخیر جلد چهارم؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: باقر، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۳۵ق، به دستور آقا علی ولد حاجی محمد جعفر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۶۰]

۴۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۰۷

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** مگر در اشد ان لا اله الا الله تمت ... سنه ۱۲۳۵

خط: نستعلیق، کا: حسینی قزوینی، رضا، تا: ۱۲۳۵ق [رایانه]

۴۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۹

آغاز: عنوان این صحیفه ... و فهرست مجموعه سعدت؛ **انجام:** خود در اندیشه و فکرت نتوان یافت بدل و بعد از فراغ ... لا اله الا الله تمت المجد ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق [رایانه]

۴۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۱

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** سعادت یار دولت هم قرین باد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق [رایانه]

۴۲۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۹۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** اکنون وقت آنست که جواد خوش خرام قلم بساط اطناب در نوردیده بدعای دوام دولت روز افزون این امیر صافی ضمیر ... قیام نماید ... در اندک زمان اینکلمات را از کتب معتبره جمع آوردم و در آنچه مقدور میسر این مفلس بی بضاعت بود تقصیر نکردم و اخبار ماثوره بعبارة بی تکلف ... در سلک بیان کشیدم ... الهی سراچه دل این ضعیف بیچاره پیوسته بنور توحید و شمع معرفت منوردار ... تمت الکتاب بعون الملک الوهاب الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسوله محمد و آله الطیبین الطاهرین الجلد السابع من روضة الصفا علی محمد شیرازی ۱۲۳۶.

هفت جلد در یک مجلد؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: علی محمد شیرازی، تا: ۱۲۳۵-۱۲۳۶ق؛ نسخه‌ای است از لحاظ خط و تذهیب و جلدسازی بسیار عالی و تمیز و پاکیزه، پشت صفحه اول در دو ترنج بته جقه‌ای مذهب مرصع چنین رقم رفته «هو الله تعالی روز بیست و سیم شهر ربیع - الاول ۱۲۸۲ اودئیل است کتاب تاریخ روضة الصفا را شاهزاده تیمور میرزا پسر حسینعلی میرزا مرحوم فرمان فرمای فارس بتوسط عین الملک خوانسالار در قصر ییلاق شمیران بحضور ما پیشکش کرد ناصرالدین شاه قاجار»، مجدول، مذهب، دارای ۷ سرلوح مرصع مذهب ممتاز؛ مهر: تیمور میرزا؛ کاغذ: ترمه شده لبه طلائی، جلد: مقوای روغنی نقاشی آب و رنگ از فتحعلیشاه و چند تن از اولادان و وزراء وقت مذهب، ۱۲۲۷ص، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۵ - ۱۹۵]

۴۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۸۴/۴

آغاز: در اثنای آن که یعقوب و اسباط را قال و قیل به سرحد تطویل کشید یوسف (ع) به مجلس پدرآمده بر طبق مدعای اخوان از پیر کنعان اجازت طلبیده متقبل شد؛ **انجام:** و مدت ها آن گنج حسن در رود نیل محزون بود تا موسی (علی نبینا وآله وعلیه السلام) از آن موضع بیرون آورده به مزرعه خلیل و مشهد اسرائیل رسانیده مدفون ساخت چنانچه شمه‌ای از این حکایت در قصه موسی گزارش خواهد یافت.

زندگانی حضرت یوسف علیه السلام؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۳۷ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۰گ (۹۹ر-۱۲۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۳]

۴۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۹

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** و مزاج معتدل التفاوه این کلمات و خلاصه این مقدمات آنکه باری سبحانه جل و علا درباره آنحضرت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۷ جمادی الاول ۱۲۳۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۷]

۴۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بجانب عراق شتافت و از آنجا به خراسان رفته در مرو کشته شد و اعلام کفر نگونسار گشت، ولایات اسلام ارتفاع یافت و تمامی حالات یزدجرد در اثنای گزارش جلد دوم بیان خواهد شد.

جلد اول؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۳۸ق؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: مقوایی رویه کاغذ ابری، ۳۶۸گ، ۱۸سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷]

۴۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۸۷

از آغاز تا پایان تاریخ ساسانی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بروجردی، تا: چهارشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ در متن و هامش؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۳۶گ، ۲۴ سطر (۱۳×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [ف: ۱۷- ۲۸۹]

۴۳۳. تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک و تو چون آفتاب و ابر گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر، تا: ۱۲۳۹ق، به دستور حاجی میرزا علی محمد تفرشی؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۸سم [نشریه: ۳ - ۱۳۸]

۴۳۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۹۴۴

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** اخبار ماثوره بعبارتی بی تکلف در سلک بیان کشیدم و از ایراد الفاظ غیر مانوسته الاستماع دامن در چیدم مامول و مرجوع آنکه بعز قبول حضرت امیرکبیر روشن ضمیر افتد - مناجات - یا الهی سراچه دل این ضعیف بی بضاعت بی چاره را بنور توحید و شمع معرفت منور و مزین دار ... تمت الکتاب بعون الملک الوهاب تمام شد خاتمه کتاب روضة الصفا که مشتمل است بر عجایب المخلوقات من تصنیف مستجمع الافضایل و الکمالات و مستخیر الروایات و الحکایات نادرة الدهر و اعجوبة العصر و صاحب النظم و النثر ... امیر خواند وقع الفراغ من تسویده فی سنه ۱۲۴۰ کتبه العبد الجانی محمدعلی الاصفهانی.

خط: نستعلیق، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ مجدول، یک سرلوح مذهب مرصع، هفت سرلوح و کتیبه مذهب مرصع سبک کار اصفهان؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم لاکی، ۲۰۶۰ص، ۳۹ سطر در متن و ۶۸ سطر در حواشی، اندازه: ۳۵×۵۵سم [ف: ۵ - ۱۷۰]

۴۳۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۸

آغاز: برابر جلد ۱

هفت دفتر از تاریخ روضة الصفاست که از لحاظ خط و تذهیب بسیار عالی و جالب توجه است که حسب الفرموده مقرب الخاقان شکرالله خان نوری تنظیم و تدوین شده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد اسمعیل شیرازی، تا: ذیقعده ۱۲۴۰ق؛ مجدول، با کمندکشی بسیار زیبا، هفت سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه شده، جلد: مقوای روکش چرم مشکی مذهب، ۱۲۹۸ص، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۵ - ۱۹۱]

۴۳۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۵-ر/۹۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** کروبیان عرش و مقیمان فرش ر ا ×× واجب بود که دست به آئین بر آورند / یارب نگاهدار تو ایمان آنکسی ×× کین خط را بخواند و بر من دعا کند

جلد دوم، شامل شرح حال و وقایع زمان حضرت رسول و خلفای راشدین؛ خط: نستعلیق، کا: اسماعیل شیرازی، تا: محرم ۱۲۴۰ق، حسب خواهش میرزا محمد علی بن میرزا ابو الحسن شیرازی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۳۰۵گ، ۲۴ سطر(۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۸۲]

۴۳۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۴/۲-۵۹۷۳

ج ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ تملک: سید محمد رضا، میر سید حسین، سید محمد باقر حسینی، ابوالفضل مصباح حسینی در ۱۳۱۳ش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تازه، ۱۹۹گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۴]

۴۳۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۱۹

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** من همچو خار و خاک و تو چون آفتاب و گل - گلها و لاله ها دهم از تربیت کنی

جلد چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک محمد علی ناصح در ۱۳۴۲؛ با نوشته‌ای به خط محمد علی بن خداوردی تبریزی در کاشان سال ۱۲۴۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۳گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۶سم [مؤید: ۳ - ۱۱۱]

۴۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۵۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و حسن قبول خاط فیاض مقرب الحضرت السلطانی مسئل انه علی ما یشاء قدیر و الاجابت جدیر و الصلواة و السلوام کذا علی خیر خلقه محمد و آله الاجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین تمت ...

مجلد اول و از ابتدای کتاب تا پایان سلطنت (یزدجرد بن شهریار)؛ کا: هاشم بن محمد، تا: ۱۲۴۲ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، ۱۹ سطر (۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۸/۲سم [رایانه]

۴۴۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۵۲

جلد ۴؛ خط: نسخ، کا: شیخ ابوالحسن بن آقا شیخ علی، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۴۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۳۳-۱۰/۴۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بعد از این شروع درقسم دوم از کتاب و ایراد بندی از حکایات رسول و آل و اصحاب صلی الله علیه و علیهم اجمعین تا سوانح وقت از فیض ربانی مامول است و حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسئول. انه علی ما یشاء قدیر وبالاجابة جدیر

جلد ۱ و ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۳ق؛ مجدول مذهب، با سرلوح مذهب؛ به سال ۱۲۴۳ در تبریز تعمیر شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۷۰]

۴۴۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۸۴

آغاز: و محتوی بر معظمات وقایع رسل و انبیاء و مجاری امور و ملک و خلفا و منطوی بر شرح حالات [صفا دید] ایام و بسط واقعات اکابر انام ساخته و پرداخته آید؛ **انجام:** از پرتو خورشید عاطفتش شب تار فقروار از عالم روی درکشیده و از فیض سحاب مکرمتش لشکر خشک سال حرمان و نیاز پشت به هزیمت نهاده الحمدلله علی آلائه و الشکر علی نعمائه که بنابر وفور عنایت و شمول مرحمت

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «عبدالحلیم»؛ «عبده عبدالعظیم» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۳۶۳گ، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۳]

۴۴۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۱۵

جلد۷؛خط: نسخ، کا: شیخ ابوالحسن، تا: ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: انجام؛ از روی نسخه مورخ ۲۶ جمادی الاول ۱۰۷۱ [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۴۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶۵-۱۴/۱۵

آغاز: بسمله آرایش دیباچه مناقب و ماثر سلاطین رفیع مقدار و نمایش رون نامچه خصایص و مفاخر خواقین گردون اقتدار نثار

ستایش پادشاهی تواند بود؛ **انجام:** امید که حضرت مجیب الدعوات تا دامن آخر الزمان دست تصاریف دورانرا از ذیل شرف و اقبال این خاندان از فضل و احسان کوتاه و او را باحرار سعادت دنیوی و مثوبات اخروی در عاجل و آجل ارلکاه اقران سرافراز گرداند

خط: نسخ، کا: شیخ ابوالحسن، تا: یکشنبه جمادی الثانی۱۲۴۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۷۲]

۴۴۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۵

جلد دوم؛خط:نستعلیق تحریری،بی‌کا، تا: رجب ۱۲۴۴ق؛ مجدول؛ تملک میرزا رفیع ولد کربلایی کاظم در رجب ۱۲۳۴ با مهر «محمد رفیع» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی هندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۴گ، ۲۴ سطر (۱۴×۲۵)، اندازه: ۱۹×۳۳/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۴۴۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۸

آغاز: برابر مجلدات ۱ تا ۷؛ **انجام:** ذکر کلمه چند است که بر زبان قلم جریان می‌یابد در اختتام کتاب موشح و مزین و مناقب امیر روشن ضمیر ... حسب الفرموده سرکار بندگان خداوندگار مرحمت شعار ... صاحب السیف و القلم ... مقرب الخاقان شکرالله خان نوری خواجه دام اقباله و العالی سمت تحریر و ترقیم پذیرفت امید که پسند طبع مشکل پسندان عالی نسب ... باد ... تحریراً فی شهر ذیقعده الحرام سنه ۱۲۴۰ راقمه العبد الذلیل.

کامل و شامل هفت جلد؛ خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمد اسمعیل شیرازی، تا: ۱۲۳۸–۱۲۴۵ق؛ دارای تزئینات بسیار ممتاز و خوش نقش و شیوه هنر شیراز است و یکی از شاهکارهای هنری از لحاظ خط و تذهیب و ترصیع، مجدول، دارای هشت سرلوح مذهب مرصع منقش ممتاز، حواشی صفحات سرلوح دار تماماً مذهب مرصع ممتاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم مذهب، ۱۲۹۸ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۵ – ۱۷۶]

۴۴۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۲۵

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع شریف بن میرزا محمد صادق شهدادی، تا: ۱۵ صفر ۱۲۴۵ق، جا: نائین، به دستور میرزا محمد حسین خان؛ دارای سرصفحه رنگین، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۷۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱– ۳۱۹]

۴۴۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۶

خط: نستعلیق خوانا، کا: ملا بابا بن جمعه یساول چغانی، تا: نیمه ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ در پایان بیت‌هایی در مرگ میر حیدر و تخت نشینی سلطان حسین ثانی و تاریخ مرگ عمر خان و تیمور گورگان و ابن سینا نوشته شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰گ، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۴۴۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** همیشه چمن امید از رشحات کوثر انعامش به یاسمین مراد شکفته باد بالنون و الصاد.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱ ذیقعده ۱۸۱؟، جا: تبریز؛ دارای سرصفحه گل و بوته طلائی، مجدول به شنگرف و طلائی؛ تاریخ تحویل جلد چهارم به کتابخانه شاهزاده بهمن میرزا صفر ۱۲۴۸ آمده؛ پشت صفحه نخستین: «در عهد دولت ... فتحعلی شاه قاجار ... بعرض کتابخانه نواب ... شاهزاده بهمن میرزا فرزند ... عباس میرزا ... رسید»، پشت اولین برگ عبارتی ترکی آمده که معنای آن چنین است «روز ۱۶ محرم سال ۱۱۶۴ تاریخ ارتحال پیر حاج مصطفی پاشا از دار فنا بدار بقا»؛ مهر: «نایب السلطنه بهمن ابن عباس میرزا قاجار» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ – ۱۸]

۴۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۳۹

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** شکر که این نامه به عنوان رسید ×× پیشتر از مرگ بپایان رسید و بالله التوفیق

جلد دوم؛ خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: نصرالله خان مشهور به «کشیش»، تا: ۱۲۴۹ق؛ مصحح؛ وقف‌نامه‌ای بر فراز برگ آغاز از ملا محمد مهدی نوری یوشی در تاریخ ۱۵ محرم ۱۳۳۳ و به خط محمد صادق نوری یوشی؛ تملک: محمد صالح یوشی نوری در سال ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۸۲گ، ۲۶ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳۰ – ۲۳۳]

۴۵۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۴۷/۳-عکسی

آغاز: بر ارباب خبرت و اصحاب بصیرت پوشیده

اصل نسخه: موزه بریتانیا ش ۲۳۵۴۲. تنها خاتمه آن است؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق، جا: بغداد؛ ۱۴۱ص (۱–۱۴۱) [عکسی ف: ۲ – ۱۴۸]

۴۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** زجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهدان لا اله الا الله

جلد اول و دوم و سوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد علی بیابانکی جندقی، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۵۸۳گ، ۲۷ سطر (۱۷×۳۰/۵)، اندازه: ۲۶×۴۳/۵سم [ف: ۴ – ۶۴]

۴۵۳. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

انجام: پایان جلد سوم: قد فرغ من تحریر الکتاب فی یوم الاربع فی احدیعشر من شهر ربیع الاخر سنة اربع و خمسین و مأتین بعد الف من الهجره ... فی دارالسلطنه تبریز؛ پایان جلد چهارم: تمت الکتاب المجلد الرابع من تاریخ محمد بن خاوندشاه بعون الله و حسن توفیقه فرغ من تحریره فی شهر محرم الحرام سنة ۱۲۵۵

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵–۱۲۵۴ق؛ جلد: چرمی مشکی، اندازه:۲۰× ۳۰/۵سم [نشریه: ۷ – ۷۳۵]

۴۵۴. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۸۹ر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ با یادداشت سید علی حسینی در ۱۲۵۵؛ جلد: مقوایی، ۲۸۵گ، ۲۸ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۱۲۸]

۴۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۴-فیروز

خط: نستعلیق، کا: فخرالدین تفرشی، تا: ۱۲۵۶ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۱۱۳۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۱ - ۱۰۸]

۴۵۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۰۷

آغاز: برابر جلد ۱

هفت دفتر از تاریخ روضة الصفاست که به دستور شاهزاده قهرمان میرزا قاجار برادر محمدشاه غازی قاجار به سبک بسیار زیبایی نگارش یافته؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: حسین علی ابن محمود، تا: ۱۲۵۶ق؛ مجدول، با هفت سرلوح به طرح کتیبه مذهب مرصع؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی، ۱۱۰۸ص، ۳۵ سطر در متن ۵۸ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۵ - ۱۸۹]

۴۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۵۴

جلد ۲ تا معتصم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ جمادی الثانی۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۱۲]

۴۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۳۶

جلد ۵؛ خط: نستعلیق، کا: مسعود بن عماد الدین جهرمی، تا: ۱۲۵۷ق؛ اهدایی: حسنعلی غفاری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۷۱۷]

۴۵۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۶۱

از اول کتاب تا آخر قسم دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، ۲۵ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۳/۵×۳۴/۵سم [ف: ۲ - ۷۰]

۴۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۳-فیروز

خط: نستعلیق خوب، کا: فخرالدین تفرشی کوهینی، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۹۹۴ص، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۲۱ - ۱۰۸]

۴۶۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۰۸

آغاز: برابر جلد ۲ و ۳

انجام: پایان جلد دوم: (در این موضع بنظر میرسد که صفحاتی ساقط شده باشد) ... بزرگواری که شرح کمالات عقلا نسبت به فضائل نفسانی اورشحی از عمان است و وصف کمالات بلغا قیاس به الفاظ (ناتمام مانده است). پایان جلد سوم و کتاب: ... ذکر خلافت مستعصم بالله و کشتن آن بدست هولاکوخان و آخر سلطنت ... سی و پنجم ولد است از اولاد عباس و سی و هفتم خلیفه و او از جمله خلفای عباسیه ...

جلد دوم و سوم؛ خط: نستعلیق عالی، کا: محمد حسن ابن محمدرضا، تا: ۱۲۵۸ق؛ مذهب بسیار عالی، مجدول، با کمندکشی، دارای ۶ سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم مشکی مذهب، ۱۲۵۳ص، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۵×۳۸/۲سم [ف: ۵ - ۱۸۵]

۴۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۲۷

آغاز: برابر جلد ۱

مجلد ۱؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: چهارشنبه پایان محرم ۱۲۵۸ق؛ مهر: «افوض امری الی الله، عبدالله۱۲» (چهارگوش)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۹گ، ۲۲ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۶۴]

۴۶۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۰۶

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** محمد ابن علی خوئی در عرض مدت سه سال این کتاب مستطاب هشت جلد روضة الصفا را در یک جلد باتمام رسانید فی تاریخ رجب المرجب هزار و دویست و پنجاه و نه هجری ابتدای تحریر کرده و در شهر جمادی الثانی باتمام اختتام رسانیده است ۱۲۶۲ ... بحق محمد و آله الطاهرین.

روضة الصفای کاملی است در یک مجلد که به دستور و همت یحیی خان ایلخانی و بیگلربیگی در دارالانشاء اردوی محمدشاه غازی قاجار در مدت سه سال به اتمام و انجام رسیده؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد ابن علی خوئی، تا: ۱۲۶۲-۱۲۵۹ق؛ دارای تذهیب و تزئینات بسیار ظریف، مجدول، کمندکشی زرین، دارای هشت سرلوح طرح گنبد مرصع مذهب منقش بسیار عالی؛ مهر: یحیی «الواثق بالله الغنی عبده الراجی ۱۲۶۱»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم گل ماشی مذهب، ۸۸۳ص، ۳۹ سطر در متن و ۷۴ سطر در حواشی، اندازه: ۲۳×۳۷سم [ف: ۵ - ۱۹۳]

۴۶۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۸

ج ۴؛ خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن محمد، تا: چهارشنبه ۲۰ صفر ۱۲۵۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۵۲۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۴۲۲]

۴۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۹۲

از سرگذشت مأمون تا معتصم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ صفر ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۹۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۴۲۱]

۴۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۳۲

خط:نسخ،کا:محمد تقی فیکانی اصفهانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۵۹ق؛ اهدایی:وزیری، کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۱۸۰گ، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۶۷]

۴۶۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۰

جلد ۴؛ خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی، تا: دوشنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۲۶۰ق؛ مجدول؛ قطع: رحل بزرگ [نشریه:۷-۱۷۲]

۴۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۷۰

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** اما از مساعدت روزگار مأمول چنانکه حرفی چند از کلمات دل آویز آن مقتدای در باب فصاحت و بلاغت بناب نکته در صدر دفتر ثالث در قید کتابت آید.

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: سلیمان بن محمد علی، تا: دوشنبه سلخ محرم۱۲۶۰ق، به دستور محمد علی بن زین العابدین؛ یادداشت محمد علی درباره کتاب در صفر ۱۲۶۰ق در انجامه، یادداشت محمد علی بن میرزا زین العابدین در پایان کتاب با

موضوع آنکه «جلد دوم روضة الصفا را با سایر مجلدات دیگر نویسانده است و کتابت نسخه دو سوم به قلم نسخ و شکسته است و چون کاتب اول کتاب را ناتمام گذاشته لاعلاج به خط فرزندش سلطان بن محمد علی، آن را به اتمام رسانید و با کاغذ و صحافی و غیره مجموعاً ۵ تومان تمام شده است»؛ مهر: ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی؛ یادداشت وقف ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی از جانب «صبیه مرحوم حاجی میرزا مسیح در شعبان ۱۲۴۹»؛ اهدایی: ناصر کاتوزیان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۳۲۶گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۹ – ۲۰۰]

۴۶۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷

مجلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۸۴گ، ۲۷ سطر (۱۳/۵×۲۶/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: – ۶۹]

۴۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۰

آغاز: برابر

شامل مجلدات هفت گانه کتاب است و تنها خاتمه آن را ندارد؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد باقر بن محمد حسین یزدی (جلد اول) و محمد تقی بن علی رضا (باقی جلدها)، تا: ۱۲۶۱ق؛ با هفت سرلوح بسیار زیبا، مذهب، مجدول؛کاغذ: ترمه شکری، جلد: میشن سیاه، ۱۱۷۶ص، ۳۲ سطر متن و ۵۶ سطر در حاشیه، اندازه: ۲۸×۴۳/۵سم [ف: ۶ – ۲۵۷]

۴۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۴۱

آغاز: برابر جلد ۱

خط: نستعلیق، کا: حسینی، هدایت الله، تا: ۱۲۶۴ق، کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۴۱

آغاز: بسمله، آغاز کتاب داستانها، مجموع فذلك بیانها، حمد و ثنا و آخرین مالك الملکی تواند بود؛ **انجام:** مدعای آن حضرت چنان بود که بلخ تعلق بدیوان عالی گیرد و شیرغان بیکی از امرای خاصه سمت اختصا ...

جلد ۷؛ کا: محمد کاظم، تا: ۱۲۶۵ق [الفبائی: – ۲۸۹]

۴۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۱۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** کروبیان عرش مقیمان فرش را واجب بود که دست به آمین بردارند آمین رب العالمین

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۶ صفر ۱۲۶۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: فرنگی نخودی، ۲۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ – ۴۱۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۹۰

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۹۱]

۴۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۵۰

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** بعث و نشور بمقتضی کما تموتون تحشرون او را باصدیقان و ارباب یقین محشور گردان.

شامل هر هفت جلد با خاتمه؛ خط: نستعلیق بسیار خوش، کا: محمود حکیم بن میرزا محمد شفیع وصال شیرازی (یکی از فرزندان وصال معروف)، تا: ۳ ذیقعده ۱۲۶۶ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم قرمز مذهب، ۶۲۰گ، ۳۵ سطر (۱۴/۵×۲۶)، اندازه: ۲۴/۵×۳۸سم [ف: ۳ – ۶۶]

۴۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۴۱–۱۰/۵۱

آغاز: در مقدمه کتاب ایمان به این معنی شده بود که صدر دفتر ثالث به ذکر ائمه اثنی عشر زیب به آرایش ... و نبذی از حالات امیرالمؤمنین (ع) بر وفق مقتضی وقت وزمان؛ **انجام:** که به حقیقت منجم و مکمل علمی است به این دو بیت اکتفا می‌رود: آیا تو در دست روزگار ذلیل ×× بر این وجود تو بر صنع کردگار گواه / زجود لامرجو هر زمان ما هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله تمام شد جلد سیم روضة الصفا

جلد ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نونویس پنج‌شنبه ۱۰ ذیقعده ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: فخر النساء خانم بنت امان الله خان، ۱۲۶۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۵گ، ۱۶–۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۴ – ۲۱۷۲]

۴۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۸-فیروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸۶ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۲۴/۵سم [ف: ۲۱ – ۱۰۸]

۴۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۴

انجام: نامه امید بنامش تمام

شامل مجلدات چهارم و پنجم و ششم و هفتم است ولی خاتمه را ندارد؛ خط: تحریری، کا: آقا میر حسین شیرازی محمد علی الموسوی المتخلص به وجدی، تا: ۱۲۷۳ق؛ با چهار سرلوح بسیار زیبا، مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه شکری، جلد: میشن ارغوانی، ۷۷۶ص، ۳۵سطر، اندازه: ۲۸×۴۴/۵سم [ف: ۶ – ۲۶۱]

۴۷۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۹۴۲

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تمت تمام شد نسخه دفتر چهارم روضة الصفا بتاریخ بیستم شهر رمضان المبارک سنه ۱۲۷۳ در بلده بخارای شریف در گذر خوج قربان. تمت المقابله بعون الله وقوته فی سنه ۱۲۷۴. و اخبار ماثوره بعبارت بی تکلف در سلك بیان کشیدم امید که مقبول خواص و عوام گردد یا الهی سراچه این دل ضعیف بی بضاعت بیچاره را بنور توحید و شمع معرفت منور دار و لطف و احسان بی کران خویش از این بنده گناهکار دریغ مدار بحق محمد و آله و اولاده اجمعین.

هفت دفتر از تاریخ روضة الصفاست که شامل وقایع عمومی عالم از بدو خلقت حضرت آدم (ع) تا زمان مؤلف (اواخر قرن نهم هجرت) می‌باشد؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: خوچ قربان، تا: ۱۲۷۳ق؛ مجدول، با کمندکشی، با هشت سرلوح مذهب بسیار خوب سبك (ترکستانی)؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روکش چرم گلی رنگ مذهب، ۱۹۹۲ص، ۳۱ سطر، اندازه: ۳۳×۵۳سم [ف: ۵ – ۱۸۷]

۴۷۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰۲

انجام: پایان مجلد اول: «... کثیراً کثیرا و الحمدلله رب العالمین»؛ پایان مجلد دوم: «... واجب بود که دست به آمین بردارند»
مجلدات اول و دوم و سوم؛ خط: تحریری، کا: محمد علی حسینی متخلص به وجدی، تا: ۱۲۷۴ق؛ با سه سرلوح بسیار زیبا، مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه شکری، جلد: میشن سیاه، ۶۸۲ص، ۳۵سطر، اندازه: ۲۸/۵×۴۴سم [ف: ۶ - ۲۶۰]

۴۸۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۴۲-۳۴/۱۲

آغاز: پوشیده نماند که اگر چه متخیرین متقدمین و متأخرین در تحریر سیر و آثار حضرت سیدالمرسلین و رحمة للعالمین و در شرح مغازی و اطوار ... گفتار در بیان نسب حضرت رسول بر سبیل اجمال؛ **انجام:** در اکثر اوقات کروبیان فرش و مقیمان خرش را واجب بود که دست به این برآورند آمین یا رب تمام شد.

ج ۲؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ تملکی به تاریخ ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۴]

۴۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۹۵

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ز جود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله.

خط: نستعلیق، کا: سید عبدالجواد رضوی، تا: ۲۴ شعبان ۱۲۷۸ق؛ واقف: شیخ حسین قوام لاری، مهر ۱۳۴۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: چرمی قهوه یی، ۱۷۴گ، ۲۶ سطر (۱۳×۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۷ - ۱۱۵]

۴۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۵

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** خدا اورا به دنیا برگرداند ... تحریر فی سنه ۱۲۸۵

خط: شکسته نستعلیق، کا: یوسف نوری، تا: ۱۲۸۵ق [الفبائی: ۲۸۹]

۴۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۳۲-۱۳/۱۲

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** و او را باحراز سعادت دنیوی و مشوبات اخروی در عاجل و آجل بر کف اقران سرافراز گرداناد بمنه و فضله و صلی الله ... المعصومین و اصحابه الراشدین المرضیین الی یوم الدین.

جلد پنجم (تاریخ مغول)؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: عبدالعلی نائینی الاصل اصفهانی المسکن، تا: چهارشنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۹۳ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۴۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹-۹/۱۹

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** کلک بیان خواهد گشت انشاء الله تعالی گفتار در خاتمه کتاب لله الحمد و المنة که بیمن تائید و توفیق الهی و فیض فضل ... تمام شد جلد ششم از جمله هفت جلد کتاب مستطاب روضة الصفاء در محروسه دار الخلافه طهران جلد ۶ تیمور وتیموریان و جانشینان آنان؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی بن حاجی میرزا محمد حسین نائینی اصفهانی، تا: ۱۰ صفر ۱۲۹۴ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۱۷۲]

۴۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸-۱۰/۳۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** هیچ شک نیست که در اوقات دعا خمس و بیان فرش و مقیمان غرش را واجب که دست پایین بردارند

ج ۲؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن حاج میرزا محمدحسین نائینی اصفهانی، تا: ۲۸ شوال ۱۲۹۵ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۸۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۱۷۰]

۴۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۷۸-۱۵/۱۸

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** ایا حسود تو دردست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو در صنع کردگار دلیل / وجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر دراشهد ان لا اله الا الله

جلد سوم وکامل است؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالعلی بن حاج میرزا محمد حسین نائینی اصفهانی، تا: یک‌شنبه ۳ محرم ۱۲۹۶ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۴۸۷. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۱۹

انجام: جواب داد که عبدالرحمن بن ملجم آن شخص گفت که غالبا تو بر امیرالمؤمنین زخم زده ای آن ملعون خواست ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ محشی از «محمد بن علی در سال ۱۳۲۴» و «حسینعلی بن ملا محمد علیخان در سال ۱۳۳۸»؛ یادداشتی از «محمد کاظم بن محمدعلی»؛ جلد: تیماج ارغوانی، ۳۸۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف:۲-۹۲]

۴۸۸. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۹۱۶

آغاز: فهرست نسخه سادت ادبی و دیباچه مجموعه کرمات سرمدی ثنای کریمی است که از جود بی غایت؛ **انجام:** من همچو خار و خاک و تو چون آفتاب و ابر ×× گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

جلد چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۵۱۶ص، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: - ۵۱]

۴۸۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۹۹

خط: نستعلیق، کا: ابومسلم بن علی جشوقانی، تا: ۲۰ شوال ۱۳۰۲ق؛ قطع: رحلی بزرگ [نشریه: ۷ - ۱۷۲]

۴۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۵۸

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** باستان فرخنده نشان آنحضرت آورد و ذکر ... در مجلد سادس بیمن ... با تمام رسید سنه ۱۳۰۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق [رایانه]

۴۹۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۶۱

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۰ق، به فرمایش میرزا باقر؛ تملک: علی قلی میرزا در ۱۲۸۶؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج زرد، ۲۸۰گ، ۲۶ سطر

(۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۵ - ۶۹]

۴۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۰-فیروز

خط: نستعلیق خوب، کا: فخرالدین تفرشی، تا: ۱۳۵۶ق؛ دارای سه سرلوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۶۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲۱ - ۳۵۴]

۴۹۳. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر جلد ۱

تاریخ از آغاز تا سلطنت یزدگرد سوم ثلث غره شعبان سنه ۱۰۵۳؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قرمز، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [نشریه: ۷ - ۷۳۴]

۴۹۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد چهارم؛خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز و انجام؛ کاغذ: ایرانی، جلد: چرمی تریاکی، اندازه: ۱۸×۲۸سم [نشریه: ۷ - ۷۳۴]

۴۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱۲

آغاز: او را پیوسته با فاصله خیرات و اشاعه حسنات؛ **انجام:** حضرت مالک الملک مخلص رویانرا

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [الفبائی: - ۲۸۹]

۴۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳۲

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** مگر در اشهد ان لا اله الا الله ... میر محمد بن خاوندشاه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۸۹]

۴۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و سلم تسلیما کثیرا اکثرا

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۰]

۴۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۲

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** و تکفل مهمات طبقات انام

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [الفبائی: - ۲۸۹]

۴۹۹. مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۲۹

ج ۱؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

۵۰۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸۹

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** ذیل کتاب لله الحمد و المنه که بتأیید و توفیق الهی و فیض فضل نامتناهی پادشاهی مجلد سادس مشتمل بر بدایع اخبار و غرایب آثار بپایان رسید ... بتأییدات الملک العلی الکبیر نظام الملة و الدنیا و الدین علی شیر زین الله تعالی مسند الاره بماثر الاقلام و نصر المملکة بمقاطر الاقلام. الهی تا بود افلاک و انجم ×× مبادا نام نیکش از جهان کم / بتأیید الهی باد منصور ×× بتدبیر ممالک باد معمور

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، کمندکشی زرین، با یک سرلوح طرح گنبدی مذهب بسیار خوب؛ کاغذ: اصفهانی شده، جلد: مقوای روکش تیماج یشمی، ۱۱۲۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳/۲×۳۴سم [ف: ۵ - ۲۱۴]

۵۰۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۰۷

آغاز: برابر جلد ۲ و ۳؛ **انجام:** پایان دفتر دوم ... و هیچ شک نیست که در اوقات این دعا و بیان عرش و مقیمان فرش را واجب بوده که دست بآمین بر آوردند ...؛ پایان دفتر سوم و کتاب ... بحقیقت متمم و مکمل قوت عملی است باین دو بیت اکتفا میرود. آیا حسود تو در دست روزگار ذلیل ×× نهی وجود تو بر صنع کردگار گواه / ز جود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد و ان لا اله الا الله.

جلد دوم و سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، یادداشتی بخط محمدعلی ناظر شاهزاده محمد ولی میرزا به تاریخ ۱۲۳۵؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی ساغری، ۶۷۳ص، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۳×۳۴سم [ف: ۵ - ۱۹۹]

۵۰۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۱۱

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** زمره ارباب تواریخ گفته‌اند که امیرالمؤمنین علی علیه السلام در بیستم رمضان بجوار رحمت حق پیوست ... حضرت باری سبحانه و تعالی نفس نفیس و ذات بی بدیل این امیر روشن ضمیر را بر سریر کامرانی تا قیام قیامت معزز و ممکن دارد ... آمین یا رب العالمین.

دفتر دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با هشت مجلس مینیاتور کار هرات، مجدول، با یک سرلوح مذهب ممتاز به شیوه کار هرات؛ مهر:ناصرالدین شاه قاجار؛کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مذهب،۹۴۲ص،۱۹سطر،اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۵ - ۲۰۱]

۵۰۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۸۸

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** ایام خلافت او سلام الله علیه چهار سال و نه ماه بود و مدت عمر گرامی وی علیه السلام بقول مشهود شصت و سه سال ... فرغ من تحریر الکتاب.

دفتر دوم؛ خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ مهر ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روکش چرم قهوه‌ای، ۷۷۲ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۲۰۴]

۵۰۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۷۰-ف

نسخه اصل: خارجه ۹۷۰. مجلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۰گ [فیلمها ف: ۲ - ۲۲۰]

۵۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از فاطمه تقی پور باقری؛ اندازه: ۱۷/۹×۳۰/۹سم [رایانه]

۵۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، نسخه کهن؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۴۰گ، ۱۷سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [رایانه]

۵۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۴۵

انجام: ذات بدیل این امیر روشن ضمیر را بر سریر کامرانی سر افراز و متمکن ... و مطالب دنیوی و مآرب اخروی این صاحب مکنت را برساناد و بمنه و فضله تمت هذا المجلد الثانی ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج

قهوه‌ای، ۲۷۶ص، ۲۵ سطر (۱۵/۵×۲۴)، اندازه: ۲۴/۵×۲۶سم [رایانه]

۵۰۸. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۷گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱ - ۹۴]

۵۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۶۰

آغاز: بسمله. لطایف اخبار لالی نثار انبیاء عالیمقدار؛ **انجام:** به آهنگ جنگ ایرانیان از روم بیرون آمد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۷۰

آغاز: رسول خشنود گشتیم اموال خاصه ما را اگر رسول خواهد قسمت فرماید؛ **انجام:** به طرف دمشق شتافت و عمر به جانب مصر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مشمع؛ برون مشمع لاجورد [رایانه]

۵۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۲۲

آغاز: و طبایع بنی آدم ... لا تشبع العین من نظر؛ **انجام:** سمت گزارش خواهد پذیرفت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۵۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۲۷۵

آغاز: همایونش در حین طلوع عقرب اتفاق افتاده؛ **انجام:** هیچ باک نیست چه در کل احوال آن حضرت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۵۹۶

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** گلها و لاله ها دهم ار تربیت کنی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، کاغذ: نخودی، جلد: مقوا؛ رویه مشمع دارد [رایانه]

۵۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۵۰۶

بخشی از تاریخ روضة الصفاست که به‌گونه پراکنده بخش‌هایی از تاریخ تیموریان و ترکمانان را بررسی می‌کند؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: عباس جلالی خراسانی، ۸۷/۴/۲۴ [رایانه]

۵۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۴۴

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** عمر گرامی وی بقول مشهور شصت و سه سال و هو اعلم بحقیقت الحال کمالات نفسانی

جلد دوم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح؛ مهر: «العبد اقل عبدالمجید» (بیضی)، «شیخعلی» (بیضی)؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، روکش تیماج قهوه‌ای، ۴۰۰گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [رایانه]

۵۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۳۸

ج ۵؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]

۵۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۳۹

آغاز: بیرون آورد که اطبا از مداوای آن عاجز آمدند و قریب به موت رسیده ماردش نذر کرد که اگر پسر از این رنج شفا یابد؛ **انجام:** مستجد از خلفای عباسی متفرد بود و نظر تمام بر حال رعایا داشت مجموع بدعتها را بر انداخت نوبتی به مجلس یکی از غمازان فرمان داد ...

جلد سوم، از ذکر امام حسن علیه السلام تا ذکر خلافت المستعصم بالله ابوالواحد عبدالله بن المستنصر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (حدود ۱۸ برگ) و انجام (۳ برگ)؛ نسخه بسیار کهنه، مصحح؛ مهر: «عبده محمد پاشا» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۴ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [رایانه]

۵۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۵۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [رایانه]

۵۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۷۶

آغاز: بیار است و فرقت بوقا موجب رنجش ارغوان شد و در این اثنا جذاب صاحبی؛ **انجام:** و ون لاجین اداء رسالت کرد رنود و اوباش شهر بی مشورت صدر جهان که در آن اوان از قبل مسعود بیک به قبصل همه مشغول بود ...

جلد پنجم از «ذکر چنگیزخان با توقیا بیکی حاکم تکریت» تا «ذکر قتل سلطان حسین و تسلط سلطان احمد»؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ مجدول، مصحح؛ خریداری از مشیری ۱۳۸۲/۹/۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، ۲۸ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱/۳×۳۱سم [رایانه]

۵۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۸۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۳۳گ، اندازه: ۱۶/۲×۲۵/۸سم [رایانه]

۵۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۵۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۵۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۸×۲۸/۲سم [رایانه]

۵۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۸۲

ج ۶؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۷×۳۱سم [رایانه]

۵۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۹۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۴×۳۲/۸سم [رایانه]

۵۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۰۹

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۶×۳۹/۵سم [رایانه]

۵۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۸۱۵

کتابی در تاریخ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۲سم [رایانه]

۵۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۳۱۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و بعد از شروع در قسم دوم از کتاب و ایراد پندی از حکایات رسول و آل و اصحاب صلی الله و سلم و علیهم اجمعین تا سوانح وقت از فیض ربانی قدیر و بالاجابة جدیر و السلام علی من الاتبع الهدی ... من الکتاب الروضة الصفا.

جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ با سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوایی با روکش گالینکور عنابی، ۱۹۰گ، ۲۷ سطر (۱۳/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۲/۷×۳۲/۳سم [رایانه]

۵۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۹۰

آغاز: ز باران و از تابش افتاب سخن را بناپی بیفکن بلند که از باد و باران نیاید گزند و چون سخن؛ **انجام:** نانوشته: ابن العجور ز برقرار سابق اتصال یافتن یهود عنود کیفیت این واقعه را شنیده گفتند لم تسمع السحر من هذا

بخشی از جلد اول و در تطبیق با نسخه ش ۵–۶۱۹۱ (۶۱۹۱ف) حدود دو برگ افتادگی در ابتدا و حدود چهار برگ نانویس در برگ ۶۹، یعنی اواخر ذکر صالح پیغمبر و قصه ذوالقرنین اکبر، دارد (مطابق با برگ ۴۱پ–۴۵ نسخه مذکور) پس از آن نسخه از ذکر ابراهیم خلیل تا رفتن عیسی بناحیه نصیبین و زنده شدن سام بن نوح ادامه می‌یابد (برگ ۲۰۹پ نسخه تطبیقی)؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک علی بن محمد صادق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۷گ (۴۸پ–۱۲۴)، ۴ و ۱۵ سطر (۱۱–۱۱/۳×۱۴/۵–۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

۵۲۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۶

آغاز: ... مقدمه، بر هوشمندان صاحب خبرت پوشیده نماند که علم تواریخ متضمن فوائد بسیار است و ایراد مجموع آنها موجب اطناب و اکثار امام بحکم ما لایدرک کله ...

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: – ۹۰]

۵۳۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۹۰

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** سعادات یار و بختش همنشین باد، و یرحم الله عبداً قال آمینا

از اول انقراض دولت چنگیز در ایران تا جلوس سلطان ابوسعید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۸گ، ۲۷سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۲سم [مؤید: ۳ – ۶۵۱]

۵۳۱. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۴۸بخش یکم

آغاز: که وصورکم فاحسن صورکم نفسه نگارنده پیکر انس و جان، فروزنده کون مکان، بشر را شرف داده؛ **انجام:** سینه با سکینه اش و دیعت کنور خلایق و صحیفه قلب سلیمش مهبط و نور رموز دقایق دریای طبیعت صافی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «یا امام جعفر صادق علیه السلام» (چهارگوش)، «یا ابا عبدالله» (بیضی)، «ال محمد کریم»؛ کاغذ: لیمویی، جلد: روغنی، ۲۹۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: – ۱۰۵]

۵۳۲. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۱–۵۰

جلد پنجم راجع به قضایا و وقایع خانان دیار مشرق و بلاد ترکستان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی با روکش چرمی یشمی، ۱۸۵گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: – ۱۲۴]

۵۳۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۸۰

آغاز: چنان نیست که بنده از ارتکاب محرمات باز ایستد و هیچ عملی مثل اندیشه در مصنوعات الهی نیست؛ **انجام:** برسر جسر برده خلق بسیار جمع آمدند و چونصد تازیانه بر حلاج زدند باشحنه

ج ۳؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرمی، ۱۹۴گ، ۲۵ سطر، اندازه:۱۷×۲۸/۵ سم [ف: ۲ – ۷۸۲]

۵۳۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۰۹

آغاز: برابر جلد ۶؛ **انجام:** دعای صبح خیزانش قرین باد ×× سعادت یار و دولت همنشین باد

جلد ۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا، نسخه کهن و نفیسی است و ظاهراً در حال حیات مورخ و به نام امیر علیشیر نوائی نوشته شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۹۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴ سم [ف: ۲ – ۷۸۳]

۵۳۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۱۱

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** پرسید که این چه کس است گفتند پسر شهریار است. چون منجمان گفته بودند که آخرین

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۷۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵ سم [ف: ۲ – ۷۸۳]

۵۳۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۲۲

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** همیشه چمن امید از رشحات کوثر انعامش بیاسمین مراد شکفته باد و از کحل الجواهر عطایش چشم آرزو در بستر استراحت خفته. من همچو خار و خاک و تو جون آفتاب باد ×× گلها و لالها همه از تربیت کنی

ج ۴؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح جیلانی، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۳۸۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸ سم [ف: ۲ – ۷۸۶]

۵۳۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۱۳

آغاز: برابر جلد ۵؛ **انجام:** این فقیر کم بضاعت در اندک فرصتی قریب بدویست و چهل جزو مصنف بخط مقرمت خود در آن باب مرتب گردانید. امید به فیض فضل ربانی آنکه در مجلد دیگر از مجلدات سبعه عنقریب ترتیب یابد حضرت مجیب الدعوات تا دامن آخر الزمان دست تصاریف دور آنرا از ذیل شرف و اقبال این خاندان احسان و افضال کوتاه دارد و او را به احراز سعادت دنیوی و مثوبات اخروی در عاجل و اجل اکفاء و اقران سرفراز

گرداناد بمنه و فضله و عونه و طوله
ج ۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، مجدول، مذهب، نسخه نفیس و کهنی است؛ مهر: «نقد علی»؛ جلد: روغنی گل و بوته، ۳۲۴گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۳ سم [ف: ۲ - ۷۸۵]

۵۳۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴-ر/۶۳۲

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** و چون ایام جشن منقضی شد ایشان را بدلخوشی تمام روانه سمرقند گردید و مال وحال ملک غیاث الدین و سایر ملوک کرت در ضمن ...
جلد چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۲۴ سطر(۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹ سم [ف: ۲ - ۲۱۹]

۵۳۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳-ر/۶۳۳

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و سنگهای گران از قله جبل بجانب ما می‌غلطانید گاه غباری می‌انگیخت که هیچ کس یکدیگر نمی‌دید - گاه دریا و گاه ابر گشته.
جلد اول. فقط شامل مقدمه و قسم اول است و ناتمام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، آبی، نخودی، جلد: مقوا، ۲۲۹گ، ۲۰ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵ سم [ف: ۲ - ۲۲۰]

۵۴۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۴۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ اندازه: ۱۶×۲۸/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۵۴۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۲۸ر

تاریخ عمومی است و اسلام تا خلفاء راشدین؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: چرمی، ۷۲۹۰ص، ۲۵ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۹]

۵۴۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۰۰

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** انجام جلد سوم: ایا حسود تو در دست روزگار ذلیل ×× زهی وجود تو بر صنع کردگار گواه / زجود لا نرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهد ان لا اله الا الله
جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «کتابخانه احمدی قزوین ۱۳۱۲»، «انی عبدالله ۱۱۶۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۷۳]

۵۴۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز: آنگاه بدست مبارک خود اشاره بطرفی کرد چون من در آنجا نظر کردم باغهای خرم و تازه و جویهای آب روان و قصرهای رفیع و عمارت منیع دیدم؛ **انجام:** امیر را این حدیث معقول نموده فرمود تا چنان کردند امناء والی بعرض رسانیدند که مراکب بخانه قرشی رفتند والی گفت اکنون شبهه مرتفع شد
از شرح حال امام هادی تا خلافت مأمون؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: محمد مهدی مشایخی، ۱۳۵۱ش؛ جلد: میشن نیلی، ۱۰۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱ - ۳۳]

۵۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۵۰-۱۰/۶۰

آغاز: که محمد کجاست شوهرم گفت به همراهی خواهر خود به تماشای صحرا رفته ... ذکر حالات آن سرور بعد از فراغ از شیرخوردن و او را به جد بزرگوارش عبدالمطلب سپردن ... ذکر وقایع سال هفتم و رفتن عبدالمطلب؛ **انجام:** تا به ما رسید هم بدین جمله و این تازی بود فارسی گرداندیم تا عام و خاص آنرا دریابند و بخوانند و ما را به دعا یاد کنند. وبالله التوفیق.
تاریخ پیامبر اسلام و امامان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۱۷۳]

۵۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۷۵-۱۰/۸۵

آغاز: زیرا که من از اویم به جهت آنکه مرا از آتش آفریده و وی را از گل چنانکه آیه کریمه قال اناخیر منه خلقتنی من نار و خلقته من طین دلالت بر آن معنی می‌کند؛ **انجام:** واز عائشه صدیقه رضی الله عنها مرویست که گفت ما ترک رسول الله صلی الله علیه و سلم دیناراً و لا درهماً و لاشاة
تاریخ پیامبران و پیامبر اسلام (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۹گ، ۲۳-۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۷۴]

۵۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۰۴-۱۱/۴

آغاز: و او در زمان حیات پدر خویش مبعوث گشته رفقای دختر عم خویش را در حباله نکاح آورده ... ارباب تواریخ آورده‌اند که هفتاد هزارکس از ذریت یعقوب علیه السلام به مرتبه شریف نبوت؛ **انجام:** ذکر رفتن بهرام چوبین به جنگ شاه به شاه و غالب آمدن بهرام و عصیان او نسبت با ولی نعمت ...و یزدان بخش وزیر بنابر سوء مزاج که با بهرام داشت گفت که آنچه او فرستاده است
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج، ۲۳۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۴]

۵۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۳۲-۱۱/۳۲

آغاز: به موجب فرموده متوجه فارسی گشته شیراز را بگرفت و درین سال ملک رحیم؛ **انجام:** و تخمین به سپاهیان می‌دادند و اشرف پیشتر جمعی از امرا فرستاده خود ما را ... ایشان رسیدند و در خاطر دلو با یزید و ...
دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۸گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۱۷۳]

۵۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۲۹-۳۲/۲۹

آغاز: صدیق علی نبینا و علیهما السلام قال الله لقد کان فی یوسف و اخوته ... قصه یوسف (ع) حکایتی عجیب وروایتی غریب است قصه این است که بدایتش؛ **انجام:** گفت ای یعقوب عیب باشد که دختر بزرگ تو در خانه ماند و خرد تو به شوهر دهند و اگر خاطر تو متعلق به ... هفتسال دیگر خدمت کن تا میوه مراد از آن دوحه دیگر چیده آید.
جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد:

مقوا، ۲۶۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۵]

۵۴۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۸۶-۵۶/۳۶

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل روضة الجنان صفاء ×× لاحباء الائمة و صلی الله علی محمد و آله خیر البریة من الآن الی یوم القیامة

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۷۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۱۷۱]

۵۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۰۳-۵۶/۵۳

آغاز: ساکنان خطه غبرا صدر صفحه امکان محرم خلوت سرای لامکان خیر البشر و شفیع یوم المحشر

جلد دوم از اول تا جریان بنی قریظه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ ۱۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۷۵]

۵۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۹۰-۵۹/۱۰

آغاز: عبدالله بن عبدالمطلب والد خاتم الانبیاء تولد نماید آورده اند که چون عبدالله بحد بلوغ رسید خواتینان قریش و سیه چشمان عرب چنان شیفته جمال و طالب وصال او گشتند

جلد دوم از ما قبل «سبب پیدا شدن چاه زمزم و حفر آن بتأئید ملك منان عزشأنه» تا «ذکر نسبیه بنت کعب که او را ام عماره نیز گوینده و حدیث بعضی از قضایای احد»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۱۵۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۱۷۵]

۵۵۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۰۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** منقولست که خارجة بن الصلت در ضمیمه از خیام ارباب.

ج ۲. شماره بازیابی ذکر نشده و لذا از شماره ردیف استفاده شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۰ سطر (۱۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۳×۳۴/۵سم [ف: ۲ - ۳]

۵۵۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ مهر: «السلطان بن سلطان احمدشاه قاجار»، «السلطان محمد علی شاه قاجار»، «السلطان مظفر الدین شاه»، «محمد آرتق بن حسین بیك»، «محمد غازی آرتق محتسب بنده شاه عالم گیرباد»؛ جلد: مقوا، ۴۲۸گ، ۲۴ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۳۵]

۵۵۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛جلد: تیماج مشکی، ۳۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

۵۵۵. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۶۷

از قصه حضرت ابراهیم تا گفتار در ذکر سلطنت هرمز بن شاپور؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ مهر: «انه من سلیمان» (بیضی)، «افوض امری الی الله»؛ جلد: تیماج سوخت، ۳۶۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۵۵]

۵۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۶-۵۱/۶

آغاز: محمد را (ص) همان شخص بازآورد و روی او مانند ماه می‌تافت

جلد دوم، تاریخ حضرت پیامبر (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۱۹۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۷۵]

۵۵۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۹۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و مدت عمر گرامی وی قول مشهور شصت و سه سال و هو اعلم الحقیقة الحال کمالات نفسانی آن مقرب سبحانی از شرح وبیان مستغنی است اما از مساعدت روزگار مامول چنانکه حرفی

جلد ششم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۱]

۵۵۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۸۵

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** و حضرت صاحب رأی بعد از قمع دودمان مظفری باستیصال گریختگان ولایت انکوان و نواحی اصفهان پرداخت. روان باخبران پایمال حادثه شد ×× هنوز غمزه خون ریزیار بر سرجنگ

جلد ۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۲]

۵۵۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۰۸

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** و یزدجرد از نهیب ... به جانب عراق عجم شتافت و از آن جا به خراسان رفته در مرو کشته شد و اعلام کفر نگونسار گشته رایات اسلام ... و تمامی احوالات یزد جرد ... در دفتر دوم سمت گذارش خواهد یافت

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز، ۲۵۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۵×۳۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۰]

۵۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** و از هنگام فلق تا محل شفق خود خیالی می‌بست که آیا امشب چه حادثه زاید که موجب مزید [...] آفتاب عالم کرد تا طلوع صبح جهان نوردیده غمدیده ...

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده لطف علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۰]

۵۶۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۲۷

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** در قسم دوم از کتاب [وفصلی از حکایات حضرت رسول و آل و اصحاب آن جناب صلی الله علیه و اله و اصحابه با سوانح] وقت از فیض ربانی مأمول است و حسن قبول خاطر فیاض حضرت سلطان مسئول ...

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۰]

۵۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۰۵

آغاز: برابر جلد ۲؛ **انجام:** آن حضرت در بیستم ماه رمضان به جوار رحمت یزدان پیوست وگروهی در بیست و یکم شهر گفته اند ... ایام خلافت آن حضرت چهار سال و نه ماه بود و مدت حیات گرامیش به قول مشهور شصت و سه سال

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۰۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۱]

۵۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۴۹-۳۶/۴۹

آغاز: برابر جلد ۱؛ **انجام:** تا سوانح قبول خاطر فیاض مقرب سلطانی مسئول علی مایشاء قدیر و بالاجابة جدیر و السلام علی من اتبع الهدی.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۱۷۰]

۵۶۴. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۷۶

آغاز: برابر جلد ۳؛ **انجام:** بعد از چند گاه شبی حضرت رسالت پناه صلی الله علیه و آله

جلد سوم؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده محمد صالح» (بیضی)، «المتوکل علی عبده محمد ... الله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ مشکی، ۲۲۵گ، ۲۳سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف]

۵۶۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۱۲

جلد اول که پس از بیان حکمای یونان به حکایت‌های دو برادر صالح و طالح بهروز و بهرام پرداخته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ وفات عباس میرزا فرمانفرمای آذربایجان ماه جمادی الثانی ئیلان ایل ۱۲۴۹ آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۲۲]

۵۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۴۲

جلد ۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: دکتر بیک؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۲۶۶گ، ۲۵ سطر (۱۵×۲۵)، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۵ - ۱۵۱۴]

۵۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۰۲

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مجدول، دارای پنج مجلس منیاتور؛ جلد: روغنی، ۲۴۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۲۱ - ۱۷۶]

۵۶۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۵۱

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۴۰۹]

۵۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۶۸

آغاز: برابر جلد ۴؛ **انجام:** زجود لانرود بر زبان تو هرگز ×× مگر در اشهدان لااله الا الله

جلد چهارم، از ذکر ملوک طاهریان تا سلاطین مغول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، بوم تریاکی مذهب، ۲۶۰گ، ۳۳ سطر(۱۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۳×۳۴سم [ف: ۳ - ۸۶]

۵۷۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۱۵

آغاز: بر وجه احسن چهره گشائی نمود؛ **انجام:** وزارت خود بهیچکس نداد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش گالینگور مشکی، ۳۵۴گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۱۶۴۵]

۵۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۲۵/۲

آغاز: ذکر آمدن امیر بر ندق ابن جهانشاه از پیش سرداران سپاه و رفتن امیر شاملک بپای تخت و راه یافتن از عدم مساعدت وقت؛ **انجام:** بعد از قتل مشارالیه بامیر راه رستم دل دگرگون کردند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی، ۴۹ص (۵۵-۱۰۳)، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۶۴۹]

۵۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۸۳

انجام: و بزینت جمال ظاهری بی محاسن باطن فریفته نگردد و از حقیقت

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۳۳۶گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۱)، اندازه: ۱۶×۳۰سم [ف: ۵ - ۱۷۹۵]

۵۷۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۳×۳۸سم [ف: ۲ - ۶۳]

● روضة الصفاء (مختصر) / تاریخ عمومی / فارسی

rawzat-os safā' (mx.)

وابسته به: روضة الصفاء فی سیرة الانبیاء و الملوک و الخلفاء؛ میرخواند، محمد بن خاوند شاه (۸۳۷-۹۰۳)

مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۳۳

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، آغاز پس از خطبه عربی که از اول صفحه پاره شده: «واحدی که به دااندانه سین بسم الله بعد از انقطاع وصول ترکیب مثالی صاحت (؟) ید قدرتش به اتصال وصال همت لایزالیش». پس از این چند صفحه‌ای افتاده و پس از نیم صفحه‌ای از خوابی یاد می‌شود که محمد بن یوسف نقل می‌کند که سبب آباد شدن مزار شاه چراغ شیراز شده سپس به کسانی که در شیراز به خاک سپرده شدند و خصوصیات جایگاه‌های شیراز و آب و هوای آن پرداخته شده است. فهرستی در آغاز نسخه هست نونویس بدین‌گونه: حالات شاه چراغ و سایر اجله مدفونین آن سامان و حضرت موسی بن جعفر، حالات انبیاء، حالات پیغمبر، حالات ائمه، حالات و دلایل امامت ولی عصر، مذاهب اسلامی و رد آنها، اعتراض بر کسان

که مذهب شیعه را مستحدث می‌دانند؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۲]

● **روضة الصفاء و لطایف غیبی** / - فارسی
rawzat-os safā' va latāyef-e qaybī

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۵/۱۵
روضة الصفاء و لطایف غیبی (بندی از ...)؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ قطع: بیاضی رحلی [نشریه: ۷ - ۱۳۵]

● **روضة الصفای ناصری** / تاریخ جهان / فارسی
rawzat-os safā-ye nāserī

هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵ - ۱۲۸۸ قمری
hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)

روضة الصفا که یکی از کتب تاریخی مشهور فارسی است ابتداء به‌وسیله میر خواند از هبوط آدم تا سلطان‌های گورگانیه نوشته شد. بعدها در زمان ناصرالدین شاه از زمان گورکانیان تا زمان ناصرالدین شاه به‌وسیله هدایت تحریر و تکمیل گردید و به اسم «روضة الصفای ناصری» مشهور شد که حاوی سرگذشت صفویان، افشاریه و زندیه و قاجاریه تا زمان ناصرالدین شاه است. (عبدالله انوار)

آغاز: آغاز کتاب داستان ها، مجموع فلک بیان ها، حمد و ثنای ...

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۰۶؛ طهران، سنگی، ۱۲۷۲ق، رحلی، (۲۹۱ص)؛ ۱۲۷۱ق، ۳۶۰ص؛ (ج۸): دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۲۷۰، رحلی، ۱۲۲ص
[دنا ۱۰۶۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۳/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۷
آغاز: آغاز سر هر نامه را بنام ملك الملوکی بی آغاز و انجام بباید آراستن؛ **انجام:** ابوالفتح و النصر سلطان ناصرالدین شاه غازی قاجار خلد الله ملکه و ابدالله دولته پردازد
از تاریخ قاجارها شروع می‌شود و تا حوادث ایام مؤلف یعنی اواسط دوره ناصرالدین شاه می‌آید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۲۳۳گ، ۲۶ سطر (۱۵×۲۸/۵)، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۸۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵
آغاز: بسمله، تعالی قادری که بمقالید موالید سه گانه قفل مربع طبایع از مخزن سبع بدایع برگشاد؛ **انجام:** نسخه: هر سخن جائی و هر نکته مکانی دارد. الحمدلله باطنا و ظاهراً، اولا و آخراً و منه البدء و الیه العود
فقط وقایع دورة صفویه و حوادث روزهای آخر این دوره را واجد است که ضمناً حاوی حکومت در و تسلط افغانان نیز می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۷۹گ، ۲۱ سطر (۱۳/۵×۲۹)، اندازه:۲۱×۳۴سم [ف: ۴ - ۵۱]

● **الروضة الصفوية = روضه رضویه** / تاریخ ایران / فارسی
ar-rowzat-os safavīyye = rowze-ye razavīyye

گنابادی، حسین بن حسن، ۹۹۶ - ۱۰۳۸ قمری
gonābādī, hoseyn ebn-e hasan (1588 - 1629)

اهدا به: شاه عباس اول (۹۹۵-۱۰۳۷ق)
تاریخ تألیف: ۱۰۲۳ - ۱۰۳۸ق؛ محل تألیف: قاین
تاریخ است از آغاز کار صفویان تا شاه عباس: ۱. تاریخ پادشاهی شاه اسمعیل صفوی؛ ۲. جلوس شاه تهماسب؛ ۳. نهضت شاه عباس از خراسان.

آغاز: الحمدلله الحکیم القدیر الذی تفرد بوجوب الوجود لذاته و تخصص باسمائه الحسنی و صفاته، فهرست دیباچه آثار خواقین ذوی الاقتدار را چه سزاوار شایسته تر از افتتاح بتحمید و توصیف مبدع الاشیاء که از محیط ملاء اعلی تا محاط مرکز سفلی ... اما بعد، بر ضمایر زاکیه فضلای عالم و خواطر صافیه عقلای بنی آدم ...
[الذریعة ۲۹۷/۱۱؛ نسخه‌های منزوی ۴۳۳۳/۶؛ مشترك پاکستان ۱۵۴۶/۱۱؛ دنا ۱۰۶۴/۵ (۱۰ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۴۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اصلاح شده با نسخه مورخ ۱۰۷۷، کامل کرده نفیسی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۵گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۱۰۵]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** ور مر او را شفیع کس نبود ×× ظفر تو شفیع او بس نیست
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملك: احمد بن علیقلی بیگ؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۱۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۲-ف
نسخه اصل: لالا اسماعیل ش ۳۴۶؛ خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن ابراهیم تبریزی، تا: ۱۰۸۲ق، ۵۰۰گ، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۱]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** این پادشاه درویش دوست ظالم دشمن در کنف حفظ و حمایت حفیظ متعال بوده باشد بالنبی وآله الامجاد آمین. تمت.
خط: نستعلیق، کا: ابوطالب بن ضیاء الدین محمد، تا: ۳ ذیقعده ۱۰۸۴ق؛ کاغذ: اصفهانی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۳۲۹گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۷۱]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** در شهور سنه سته و ثلثین و الف باهتمام جامه عنبرین ... آمین یا رب العالمین؛ پایان نسخه: امید که جرئت و جسارت انی ذره بیمقدار ... بر زلات و هفوات این بی مقدار کشندانه غفار الذنوب و ستاره العیوب سنه ۱۰۹۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۲۵سطر(۱۳×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵ سم [ف: ۶ - ۳۳۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قلم عفو بر زلات این بی مقدار کشند انه غفار الذنوب و ستار العیوب یا عزیز
خط: نستعلیق، کا: علی قلی بن احمد تبریزی، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح؛ تملک: میر جعفر در ۱۲۳۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۸گ، ۲۲ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۹ - ۱۰۴۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۲۳
آغاز: در دیباچه افتاده: بدین خوان یغما چه دشمن چه دوست؛ **انجام:** خورد و کلان در ذکر تقدیم فساد.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ در آغاز نسخه چند نامه شاه عباس به خواندگار روم و شاه سلیم و عبدالمومن خان به شاه عباس و در پایان ضمایمی است در بیان اشرف شاه صفی و شاه سلیمان و دیگران تا بیان ذکر پادشاهی قاجاریه و از قاجارها تنها از عنوان ها یاد شده است و بس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۳۰۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۹سم [ف: ۳ - ۴۲۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۱-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۴۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** رومیان تاب صدمت و صولت غازیان نیاورده روی از میدان پیکار بوادی قرار آورد از سپاه قزلباش از ری پرخاش ایشانرا تعاقب کرده قریب سیصد نفر حمل بقتل آورده ایشان از بیم جان باطراف و اکناف پراکنده گشتند و قرب چهارصد نفر دیگر از کثرت برف هلاک شدند میرزا علی بیک پریشان و بدحال خود را بارز روم انداخت.
بی‌کا، تا: ۲۴ رجب ۱۲۱۳ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۴۶۴ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۱۰ - ۸۰۱]

۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵۴ فرخ
آغاز: بسمله حمد و سپاس خداوندی را سزاست که از اب بسیط ترکیب عالم بیاراست
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن عبدالله، تا: چهارشنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۷۵ق؛ مجدول و کمند؛ از کتب کتابخانه شاهزاده بهمن میرزا با مهر «بهاء الدوله بهمن را لقب از ظل یزدان است»؛ یادداشت خرید به خط شیخ عبدالحسین مجتهد بالا خیابانی مورخه سیزدهم رجب ۱۳۳۷؛ کاغذ فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۴۸گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: - ۹۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۸
خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد هاشمی کرمانی، تا: ۱۳۲۱ق؛ از روی نسخه مورخ ۱۲ ذیقعده ۱۲۴۲ سلطان علی تصحیح شده از روی نسخه مدرسه سپهسالار، در سه دفتر؛ کاغذ: سفید خط دار، جلد: مقوایی، ۴۱۰گ، ۱۰ سطر (۱۰×۱۳)، اندازه: ۱۸×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۲۲۲]

● روضة الطالبین و عمدة المفتین = الروضة فی الفروع / فقه / عربی

rawḍat-uṭ ṭālibīn wa ‘umdat-ul muftīn = ar rawḍa fi-l furū‘

نووی، یحیی بن شرف، ۶۳۱ - ۶۷۶ قمری

navavī, yahyā ebn-e šaraf (1234 - 1278)

وابسته به: فتح العزیز = العزیز فی شرح الوجیز؛ رافعی قزوینی، عبدالکریم بن محمد (۵۵۷-۶۲۳)
کتاب «الوجیز» تألیف ابوحامد محمد بن محمد غزالی در فقه شافعی است که آن را از دو کتاب «البسیط» و «الوسیط» خویش مختصر کرده و مطالبی بر آن افزوده است. آنگاه این «الوجیز» را عبدالکریم رافعی شرح نموده، شرحی بسیار حجیم و مبسوط و به قول نووی «کبیر الحجم لا یقدر علی تحصیله اکثر الناس فی معظم الأوقات»، بدین جهت نامبرده برای رغبت و استفاده همگان به تلخیص آن مبادرت نموده است. (براتعلی غلامی مقدم)

چاپ: بیروت، المکتب الاسلامی، ج۱-۱۲، ۱۹۶۶م.
[دنا ۱۰۶۴/۵؛ الاوقاف العامة بغداد ۶۱۰/۱]

شرح و حواشی:
۱- المهمات علی الروضة؛ اسنوی، عبدالرحیم بن حسن (۷۰۴-۷۷۲)
۲- الروض = مختصر الروضة للنووی؛ ابن مقری، اسماعیل بن ابی بکر (۷۵۵-۸۳۷)
۳- شرح روضة الطالبین

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۱
آغاز: بسمله، کتاب البیع باب ما یصح به البیع، البیع معاملة مال بمال او نحوه؛ **انجام:** رجع بأرش النقصان علی الغاصب علی الأصح و به قطع العراقیون و الله اعلم بالصواب و الیه المراجع و المآب
جلد۲، از ابتدای بیع تا انتهای کتاب الغصب؛ خط: نسخ، کا: وشاح بن محمد بن عینیه، تا: شنبه ۳ صفر ۷۲۲ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۴۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۸۹/۱-ف

نسخه اصل:کتابخانه توبینگن MaVI121. الجزء الخامس من الروضة، من الوصایا و الودیعة و قسم الفیء و الغنیمة و النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر۷۴۵ق [فیلمها ف: ۳ - ۱۶۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۳۰

آغاز: بسمله - رب تمم و یسر- «کتاب الجنایات» و هی القتل و القطع و الجرح الذی لا یزهق و لا یبین. قتل النفس بغیر حق من اکبر الکبایر. قلت: قال البغوی هذا اکبر الکبایر؛ **انجام:** احدیهما اتفقا علی السابق منهما فینظر ان کانا موسرین، او کان الاول موسرا، صارت مستولدة للاول و علیه للثانی نصف مهرها.

از «کتاب الجنایات» (مطابق با ابتدای ج ۷ چاپی) تا اواسط «کتاب الکتابة» (مطابق با ص ۵۳۹ ج ۸ چاپی) و تنها چند برگ از انتهای کتاب را ندارد؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ رکابه‌دار، مصحح، حاشیه برگ ۱۳۹پ و ۱۵۰پ و همچنین یادداشت برگ ۱۶۵ر («بیاض بخط المصنف») این ذهنیت را ایجاد می‌کند که گویا نسخه با واسطه یا مستقیم از خط مؤلف کتابت شده؛ جلد: مقوایی جدید با صحافی مصری، ۳۰۴گ، ۲۴ و ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۲×۲۳/۸سم [ف: ۲۷/۱ - ۶۲]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۰

آغاز: بسمله و هو حسبی، الباب الثانی فی کفارة الیمین فیه ثلاثه؛ **انجام:** کما صلیت علی ... هم انک حمید مجید

از باب ثانی در کفاره یمین تا کتاب امهات الاولاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۹؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج سرخ، ۲۵۱گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف:۸-۴۶۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۰

آغاز: بسمله، الحمدلله ذی الجلال و الاکرام و الفضل و الطول و المنن الجسام؛ **انجام:** فحکمه فی الصحة ما ذکرناه فی النذور و الله اعلم هذا آخر الجزء الاول من العبادات

ج۱، از ابتدای طهارت تا پایان نذر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۳۹]

● روضة الطاهرین = تاریخ طاهری = هفت اقلیم /

تاریخ جهان / فارسی

rawzat-ot tāherīn = tārīx-e tāherī = haft eqlīm

سبزواری، طاهر محمد بن حسن، ق۱۱ قمری

sabzevārī, tāher mohammad ebn-e hasan (- 17c)

اهدا به: اکبر شاه هندی (۹۶۳-۱۰۱۴ق)

تاریخ تألیف: ۱۰۱۱ تا ۱۰۱۴ق

تاریخ جهان است از پیامبران و فرزانگان و پادشاهان پیش از اسلام تا اکبر پادشاه، در پنج «قسم» و هر قسم در چند «باب»: قسم ۱. در سه «باب»: ۱) پیامبران و فرزانگان پیش از اسلام، ۲) پادشاهان ایران، ۳) ملوک عرب؛ قسم ۲. در چهار «باب»: ۱) خلفای راشدین و امامان، ۲) بنی‌امیه، ۳) بنی عباس، ۴) سیزده فصل: صفاریان، سامانیان، غزنویان، غوریان، دیلمیان، سلجوقیان، اتابکان، اسماعیلیان؛ قسم ۳. نگاشته ۱۰۱۴ق، در هفت «باب»: ۱) احوال ترکان پیش از چنگیز، ۲) احوال چنگیز، ۳) چنگیز، سه فصل، ۴) شاهرخ، عثمانیان، ۵) تیموریان، ۷) صفویان؛ قسم ۴. آداب و رسوم هندوان که از مهابهارات که به دستور اکبر ترجمه شده بود گرفته شده در چهار «باب»: ۱) ائتاروشنو، اقتباس‌هایی از مهابهارات؛ قسم ۵. در چهار «باب»: ۱) پادشهان دعلی از معزالدین سام غوری تا سلطان محمد عادل عادلی، ۲) اکبرشاه از آغاز پادشاهی تا مرگ، ۳) سروده‌هایی از این روز، ۴) پادشهان سند، ملتان و دیگر بخش‌های هند در نه «فصل».

گزیده‌ای از آن به انگلیسی ترجمه شده. به نوشته دیباچه، به سال ۱۰۱۱ق / ۱۶۰۲م به انجام رسانده ولی گویا تا ۱۰۱۴ق/ ۱۵۸۰م در آن دست می‌برده است. (احمد منزوی)

آغاز: ۱: بعد از حمد خداوند لم یزل که کافه موجودات را از تنگنای عدم بیرون آورد ...

۲: بعد از حمد باری سبحانه تعالی و صلوات نامحدود و درود غیر معدود ...

انجام: ۱: برادر خود منکوقا آن به تختگاه چنگیز فرستاد به حکم یرلیغ رکن الدین خورشاه را در راه به قتل رسانید. مدت ملک تو یکسال و الله اعلم بالصواب

۲:و دولت آق نیلو سپری گردید و پنج سال و شش ماه بدولت گذرانیده، تمت بالخیر.

[دنا ۱۰۶۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۳/۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۹-عکسی و ۲۱۵-عکسی

آغاز: غنایم را بخش کردند. این کتاب به حصه مردم حبشه رسید؛ **انجام:** برابر ۱

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۴۶۲۸ (گنج ۲۰۴۵/۴). در ۲ مجلد؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۳۳گ (گ۱-۲۱۵ و ۲۱۶-۴۳۴) [عکسی ف: ۲ - ۱۴۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۱-ف

نسخه اصل: بادلیان ۱۰۰ الیوت ۳۱۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۶

انجام: نسخه با این شعر انیسی شاملو تمام شده است: چو گرم شکوه شوم از جراحت دل ریش ×× هزار ریزه الماس بر زبان آید

قسمت چهارم از باب اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۵۱۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۲ - ۱۴۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۵

آغاز و انجام: برابر ۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۳۱۲]

۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۵۷

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن آقا صادق، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۹۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: - ۳۶]

← روضة العابدین ≻ روضة العارفین

● **روضة العابدین = اعمال الشهور** / دعا / عربی

rawḍat-ul ʻābidīn = aʻmāl-uš šuhūr

شبر، عبدالله بن محمد رضا، ۱۱۸۸؟ – ۱۲۴۲ قمری

šobbar, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827)

در فضایل و اعمال دینی ماه‌ها، از رمضان آغاز شده تا شعبان. هر ماه در یک «باب» و هر باب در چند «فصل»: الباب الاول فیما یتعلق بشهر رمضان و فیه فصول. الاول فی فضله. در پایان بخش دیگری ست با سرآغاز دیگر در اعمال روزها که در آغاز آن می‌گوید این یکی را پس از انتشار بخش یکم به دست آوردم در می‌نگارم.

آغاز: الحمدلله الذی ندب عباده [...] الدعاء و ضمن لهم الاجابة و الجزاء و الصلوة علی ... اما بعد، فیقول العبد المذنب العاصی ... عبدالله. بخش دوم: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول المذنب ... عبدالله بن محمد رضا الحسینی ... لما فرغت من هذا الکتاب المتعلق باعمال السنة ظفرت بهذه الروایة المتعلقة باعمال کل یوم من الشهر و الدعاء المخصوص لکل یوم منه ...

[الذریعه ۲۴۶/۲ «اعمال الشهور»، همانجا، ۲۹۷/۱۱ «روضة العابدین و نزهة الذاکرین»؛ دنا ۱۰۶۴/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۵-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سبعین نوعا من انواع البلاء اهونها الجنون الجذام و البرص و کان مسکنه فی جنات عدن و هی وسط الجنان. و قد تم الکتاب بعون الملک الوهاب فی ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۶ ربیع الثانی ۱۲۴۰ق؛ وقف‌نامه برای گروه شیخیان کرمان، نوشته ۳ ربیع الثانی ۱۲۵۰؛ مجدول؛ ۴۰۹ص، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱- ۱۹۱]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۷۱۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** کل واحدة منها سبعین مرة.

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۴گ (۱۲۱پ-۲۴۴پ) [ف: ۳ - ۱۷۰]

● **روضة العارفین = روضة العابدین** / عرفان و تصوف / فارسی

rawzat-ol ʻārefīn = rawzat-ol ʻābedīn

بایزید ثانی بسطامی، علی بن عنایت الله، ق۱۱ قمری

bāyazīd-e sānī-ye bastāmī, ʻalī ebn-e ʻenāyat-ol-lāh (-17c)

تاریخ تألیف: ۹۹۴ق

در بیان حقایق طریقه تصوف و ذکر مقامات و احوال سالکان، مشتمل بر نه «باب».

آغاز: بسمله زیباترین رقمی که موحدان صوامع معرفت دیباچه کتاب یشهده المقربون بآن موشح سازند ... حمد مالک الملکی است که عالم وجود قطره ایست از بحر جود او. اما بعد چنین گوید ... ابومحمد بن عنایت الله البسطامی البایزیدی که بر اصحاب بینش پوشیده نیست.

[دنا ۱۰۶۵/۵؛ الذریعة ۱۳۹/۱ و۲۹۸/۱۱؛ منزوی ۱۱۸۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۸۱/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۵۱/۷]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** این عمل را برای مؤلف در شب وحدت و تنهایی و ذخیرة در روز احتیاج و بی نوایی بحرمة ... یا الرحم الراحمین ... و کان الفراغ من تألیفه فی شهر محرم الحرام ۹۹۴ من الهجرة النبویة صلوات الله علیه و علی اهل بیته الطاهرین.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد رضا در ۱۲۴۰، اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۶؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج زرد، ۱۷۴گ، ۱۸ سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵ - ۷۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۶۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳۴۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این عمل را برای مؤلف در شب وحدت و تنهایی و ذخیرة در روز احتیاج و بی نوایی بحرمة ... یا الرحم الراحمین ... و کان الفراغ من تألیفه فی شهر محرم الحرام ۹۹۴ من الهجرة النبویة صلوات الله علیه و علی اهل بیته الطاهرین.

خط: نستعلیق، کا: عبدالوهاب بن خواجه شاه منصور نیشابوری، تا: ۱۰۷۰ق، جا: اشرف مازندران؛ افتادگی: آغاز؛ آغاز افتاده: «بتشریف ولکن رسول الله مکرم بتعظیم ... اما بعد چنین گوید ... ابو محمد بن عنایة الله البسطامی البایزیدی. او در آغاز و پایان نوشته است که نسخه‌ای ناقص بدستم رسید و پس از پنج سال در بسطام نواقص آن را آوردند و در ۱۰۷۵ تکمیل کردم»؛ مصحح، پشت جلد به نام «فاید الانوار» یا «فایدة الانوار» یاد شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۵۰ص (۱-۲۵۰)، ۲۸ سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۵ - ۷۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۶۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۶

آغاز: لفی علیین درج فرمایند (؟) حمد مالک الملکی است که عالم وجود قطره ای است از بحر جود او

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۱]

● **روضة العارفین = مرآة الخواتین** / متفرقه / فارسی

rawzat-ol ʻārefīn = mer'āt-ol xavātīn

آقا بابا همدانی، محسن، ق۱۳ قمری

āqā bābā hamedānī, mohsen (- 19c)

اهداء به: امیر اصلان خان یا مهد علیا خدیجه سلطان خانم
تاریخ تألیف: ۱۰ شوال ۱۲۵۰ق

در چگونگی خلقت حضرت آدم و حوا و بعضی از آداب ازدواج و اختیارات ساعات نکاح و آداب سفر و اسب تازی با انشایی ادیبانه و تضمین اشعاری فارسی در هشت «باب» در نسخه مرعشی و دوازده «باب» و یک «خاتمه» در نسخه مجلس: ۱. بیان خلقت ابوالبشر حضرت آدم و حوا؛ ۲. بیان احوال حضرت آدم بعد از بیرون آمدن از بهشت و بیان خلقت اولاد اوست؛ ۳. بیان ثواب تزویج و نکاح کردن و متعه نمودن و آداب شب زفاف و دعاهای آن است؛ ۴. بیان اختیارات ساعات و اوقات و مکان نیک و بد از برای جماع و آداب آن است؛ ۵. بیان قوهای باطنی و ادویه و معاجین از برای باه و لذت جماع و بیان عجایب صنع الله است؛ ۶. بیان آداب حمام و نوره کشیدن و زیر بغل را تراشیدن و ادعیه آنهاست؛ ۷. بیان اقسام سفر و ساعات و استخارات و ادعیه آن و آداب سواری است؛ ۸. بیان ذکر تعقیبات مطلق نماز و استغفار است؛ ۹. بیان ذکر تعقیبات هر یک از نمازهای یومیه پنجگانه است؛ ۱۰. بیان ذکر ادعیه وارده در خصوص گریخته و گم شده است؛ ۱۱. بیان ذکر ادعیه وارده در خصوص گریخته و گم شده است؛ ۱۲. بیان ذکر ادعیه و آیات وارده در خصوص امن از شیطان رجیم وحجب و هیاکل است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۵–فیروز

آغاز: بسم الله. الحمد لله الذی خلق ... و بعد چنین گوید بنده عاصی جانی محسن مدعو به آقا بابای همدانی و این مجموعه را آراسته در طبق تمکین بمرآت الخواتین مسمی ساخته و نامزد نمودیم به نام نامی خدام آستانه ... نواب مهد علیا خدیجه سلطان خانم؛ **انجام:** ان لا تشوه خلقی بالنار. در دقیقه سیم از ساعت سوم از روز سوم از ماه سوم از سال اول از عشر ششم از مائه سوم از الف دوم به قلم مؤلف عاصی و منشی جانی محسن مدعو به آقای بابای همدانی به اتمام رسید.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی مذهب، ۲۱۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۱ – ۳۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۲۷

آغاز: الحمد لله الذی خلق الانسان من طین ... بعد از ادای حمد صانعی که نقاش حکمتش در نقاشیخانه فطرت بقلم قضا؛ **انجام:** و عیوب را بلباس اصلاح پوشیده و من عفی و اصلح فاجره علی الله

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: عبدالله تفریشی، تا: ۷ جمادی الاول ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲۷ – ۱۶۶]

● **روضة العارفین** / عرفان و تصوف / فارسی

rawzat-ol-ʻārefīn

در اثبات واجب و توحید به روش عرفانی و فارسی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۸۷/۹

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن علی اصغر موسوی هزار جریبی، تا: ۱۲۵۱ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵ سطر [ف: ۵ – ۳۳۳]

● **روضة العاشقین** / عرفان و تصوف / فارسی

rawzat-ol ʻāšeqīn

گفتاری است به نثر و نظم درباره عشق، برای دوستی از اخوان صفا که نامش را با معما برده است.

[دنا ۱۰۶۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۱/۷؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۸۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۵۶/۲۵

آغاز: حمد بی عد و ثنای بی حد و حصر پادشاهی را که منشأ اندیشه را مثال داد و با قلم زبان بر صحایف اسماع صور معانی نگارد ... اما بعد، چنین گوید مقر این مقاله و محرر این رساله یعنی روضة العاشقین؛ **انجام:** و از جمیع ناشایست و ناباب بعنایت قدیم خود نگاه دارد، انه ولی التوفیق و بالتوفیق حقیق، و صلی الله ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن، ۷گ (۳۰۶ر–۳۱۲پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۷ – ۱۸۰]

● **الروضة العالیة المنیفة فی فضائل الامام ابی حنیفة** / رجال / عربی

ar-rawḍat-ul ʻālīyat-ul munīfa fī faḍā'il-il imām abi-ḥanīfa

قرتبی، شرف الدین بن عبدالعلیم، ق۱۰ قمری

qortobī, šaraf-od-dīn ebn-e ʻabd-ol-ʻalīm (- 16c)

وی پس از آن که از تألیف «قلائد عقود الدرر و العقیان فی مناقب الامام ابی حنیفة النعمان» فراغت یافت به منابعی که در فضائل ابوحنیفه تألیف یافته بود واقف شد که از او در «قلائد» فوت شده از این روی این کتاب را در ده «باب» و یک «خاتمه» تألیف کرد: باب ۱. ذکر معرفته، در سه فصل؛ ۲. بیان ما نفرد به دون غیره، در شش فصل؛ ۳. بیان ذکر احواله در چهار فصل؛ ۴. بیان صفته و هیبته و حسن خلقه، در یازده فصل؛ ۵. ذکر شئ من

المسائل المتسحسنة من استخراجه عجز عن الجواب عنها اهل العلم فی وقته؛ ۶. ذکر شئ من وصایاه و رسائله و بیان عقیدته و طریقته فی اصول الدین؛ ۷. ذکر ما روی عن اعلام المسلمین و ائمتهم فی الدین من الثناء علیه و مدحهم له؛ ۸. ذکر اخباره مع علماء عصره؛ ۹. ذکر شئ مما روی محنته و شدة صبره؛ ۱۰. ذکر بعض من روی عنهم و من روی عنه، در سه فصل؛ الخاتمة: در هشت فصل.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی روح ارواح اولیائه بروح ریاح نسیم العرفان و شوق نفوس اصفیائه الی لقائه باشراق انوار المعرفة و الایمان

[کشف الظنون ۹۲۷/۱؛ هدیة العارفین ۴۵۶/۱؛ معجم المؤلفین ۲۷۹/۴؛ مخطوطات التاریخ و السیر و التراجم فی المتحف العراقی ص۳۱۸؛ دنا ۱۰۶۵/۵ (۱ نسخه)]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کانت وفاته فی سنة تسع و ثمانین و مایة و توفی و هو ابن ثمان و خمسین سنة رحمه الله تعالی و نفعنا بعلومه و اعاد علینا من برکاته آمین آمین.

نسخه در فهرست ۱۶۴/۲۷ نیز آمده؛ خط: نسخ، کا: کشمیری، قاسم، تا: قرن ۱۱؛ تملک: قاسم بن شریف کشمیری؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور سورمه‌ای، ۸۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۲۸]

← روضة العرفاء و دوحة العلماء ⩾ روضة العلماء و دوحة العرفاء فی شرح اسماء الله الحسنی

● **روضة العشاق** / عرفان و تصوف، ادبیات / فارسی

rawzat-ol ʻoššāq

خرمی تبریزی، ق۱۰ قمری

xorramī tabrīzī (- 16c)

اهداء به: عبدالعزیز خان شاه بخارا

تاریخ تألیف: ۹۶۴ق

تقلیدی است از گلستان در هشت «باب»: ۱. استغنا و تند خویی معشوق و نتیجه آن؛ ۲. گرفتاری عشاق و زاری آن؛ ۳. حسن و ادای معشوق و اخلاص پسندیده؛ ۴. صفت اخلاص و اصول مطلوب؛ ۵. غیرت و دلنوازی معشوق؛ ۶. سیرت و پاکبازی عاشق؛ ۷. نصیحت جوانان و صفت جوانی؛ ۸. جهالت پیروان و شکایت جوانان. در مقدمه آن شاه را ستوده و چند رباعی و قطعه در توصیف او ساخته است از جمله: «تا مرتبت عدلش با بخت جوان آمیخت ×× آراست بخارا را چون باغ جهان آرا / یا رب تو نگهداری از حادثه دوران ×× در ظل همایونش اقلیم بخارا را». خرمی درباره تاریخ تألیف این کتاب چنین آورده است: «دمی که خرمی خسته خاطر نوشت این از ری تأمل به وصف عاشقان و معشوقان بنهاد و در تاریخ «خرمی بلبل گل» = (۹۶۴)».

آغاز: حمد است خدایرا عزوحل که انوار هدایتش از قطره آب کثیف چنین گوهر شریف بر آورد جانداد و آثار عنایتش از ذروره کیف ضیف صورت لطیف ...

[الذریعه ۲۹۲/۹؛ فرهنگ سخنوران ۱۸۹؛ فهرست نسخه‌های خطی ازبکستان VI ص چند نسخه از این کتاب معرفی شده؛ نسخه‌های منزوی ۳۵۷۶/۵؛ مشترک پاکستان ۴۲/۱۴؛ دنا ۱۰۶۵/۵]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷۹

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه مینوی - تهران ۵۲؛ خط: نستعلیق، کا: محمد نیاز، تا: ۱۱۹۸ق؛ مجدول؛ یادداشتی از مجتبی مینوی در خرید کتاب به سال ۱۳۳۹ آمده است؛ ۱۲۲ص [عکسی ف: ۷ - ۳۷۰]

۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پا کشیدن نشان بی ادبی است.

خط: نستعلیق، کا: محمد نیاز، تا: ۱۱۹۸ق، جا: بخارا؛ مجدول؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۴۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ایمان او را از غارت شیطان نگاه داشته از دروازه مرگ به سلامتی گذرانی آمین و رب المعالمین(کذا) و صلی علی خیر خلقه محمد وآله و اصحابه اجمعین

خط: نستعلیق ترکستانی خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از باب چهارم آغاز و تا پایان باب پنجم نه انجام می‌رسد؛ کاغذ: شرقی، ۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۶ - ۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** شک نیست که آبروی خود را ریزد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۹۱ق؛ جلد: گالینگور، ۵۶گ، ۱۵ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۵۱ - ۱۷۵]

۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که در پیش تو نیاز آرد ×× آن مکن خاطرش نیازارد

تا باب هشتم را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۰۴ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۳]

● **روضة العطر** / طب / عربی

rawḍat-ul ʻiṭr

شیروانی، محمد بن محمود، - ۹۱۲ قمری

Šīrvānī, mohammad ebn-e mahmūd (- 1507)

اهداء به: ولی الدین

مفصلی است در صنعت عطر و شراب که از شاخه‌های دانش پزشکی است در یک مقدمه و چهل و چهار «باب»، و در آن از

قانون ابن‌سینا، ذخیره، مختارات ابن هبل، الارشاد، ملکی، موجز، مفردات مالقی، الحاوی سمرقندی، کفایه، منهاج الدکان، مهناج ابن جزله، مقاله رازی، زهراوی، بستان الاطباء و اقرابادین استفاده کرده و برای بعضی از آنها رموزی به کار برده و خود مطالبی که از ثقات این فن شنیده یا تجربه کرده بدان افزوده است. عناوین کتاب: المقدمة: فی فصول عشرة؛ باب ۱. الاشربة و منافعها؛ ۲. السکنجبینات و منافعها؛ ۳. منافع الربوب و عملها؛ ۴. منافع المربیات و عملها؛ ۵. اللعوقات و منافعها؛ ۶. کیفیة طبخ الجلاب المنضجة؛ ۷. بیان المعاجین و منافعها؛ ۸. المفرحات و منافعها؛ ۹. المفرحات و منافعها؛ ۱۰. الجوارشنات و منافعها؛ ۱۱. التریاقات و منافعها؛ ۱۲. الایارجات و منافعها؛ ۱۳. الاطریفلات و فوائدها؛ ۱۴. عمل الحبوب المسهلة و غیر المسهلة؛ ۱۵. بیان المطبوخات و منافعها؛ ۱۶. عمل النقوعات و منافعها؛ ۱۷. بیان طبخ المیاه و استخراجها و منافعها؛ ۱۸. بیان الغراغر و المضامض و مقدار شربها؛ ۱۹. السعوطات و العطوسات و القطورات و النفوخات؛ ۲۰. فیما یسمن البدن؛ ۲۱. فیما یهزل البدن؛ ۲۲. السفوفات و مقدار تناولها؛ ۲۳. الاقراص و مقدار اخذها؛ ۲۴. العصارات و منافعها؛ ۲۵. الحقن و منافعها؛ ۲۶. الفتائل و الشیافات المستعملة فی الدبر؛ ۲۷. الفرزجات و الحمولات و السواکات المستعملة فی القبل؛ ۲۸. الضمادات و حفظها؛ ۲۹. الاطلیة و منافعها؛ ۳۰. المراهم و منافعها؛ ۳۱. الدهان و حفظها؛ ۳۲. النطولات و الغسولات؛ ۳۳. الابزیات (ابشنک) و منافعها؛ ۳۴. بیان القیر و طیات و عملها؛ ۳۵. الکمادات و البخورات؛ ۳۶. الشمومات و منافعها؛ ۳۷. عمل الذرورات المستعملة فی القروح؛ ۳۸. بیان ادویة الفم و السنان و اللثة و اللسان؛ ۳۹. فیما یحسن لون البشرة و یقبحه من الغمرات؛ ۴۰. بیان الحضامات و عملها؛ ۴۱. بیان الاکحل عملها؛ ۴۲. بیان الذرورات النافعة للعین و بروداته؛ ۴۳. بیان الشیافات النافعة للعین؛ ۴۴. المزورات الخبائر و القطائف و الفقاعات و الحلاوات مما یوافق المرضی.

آغاز: الحمدلله الذی انعم الانام احسن التقویم بتمازج الاستقسات و جعل مزاجه اعدل المزاج المستقیم؛

[کشف الظنون ۹۲۸/۱؛ فهرست کتابهای عربی واتیکان ۸۲/۱؛ الاعلام ۸۸/۷؛ دنا ۱۰۶۵/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۱۵

خط: نسخ، کا: مصطفی بن یوسف بن احمد، تا: چهارشنبه ۲۵ صفر ۹۱۰ق؛ مصحح، محشی با عناوین «مولانا نعمت» و «قرابادین النحوی»؛ تملک: محمد حسین به سال ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۲۰ - ۱۵۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** وصف عان بعون الملک العلام و الحمد لمن له الحمد و الانعام و الصلوة علی رسوله محمد علیه السلام و علی آله الکرام و اصحابه العظام.

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۸۷۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح؛ تملک: عثمان بن شیخ سلیمان حنفی در ذیقعده ۱۰۷۲، سعد بن عیسی بن امیر خان؛ ۶۶۷ص، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۴ - ۱۰۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۴۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۳۶۹]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۱۸

آغاز: برابر ؛ **انجام:** شیاف دینارجون ینفع وجع العین الشدید والحرارة المفرطه والظفرة اخلاطه اقلیما الذهب وزعفران ومربطارخ ونشا ونحاس محرق ... تجمع الادویة مدقوقة منحولة وتعجن ویحبب ویحفف فی الظل و یستعمل من شیاف ابیض ینفع ابتداء الرمد وحرقة العین اخلاطه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۲۹۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۴]

● **روضة العقلاء و نزهة الفضلاء** / اخلاق / عربی

rawḍat-ul ‘uqalā’ wa nuzhat-ul fuḍalā’

ابن حبان، محمد بن حبان، ۲۷۴؟ - ۳۵۴ قمری

ebn-e hebbān, mohammad ebn-e hebbān (888 - 966)

این کتاب دارای پنجاه «باب» است و در هر باب سنتی از پیغمبر (ص) و سپس حکایات و اشعار مناسب یاد شده: ۱. لزوم العقل و صفة العاقل و اللبیب؛ ۲. ذکر اصلاح السرایر بلزوم تقوی الله تعالی؛ ۳. لزوم العلم و المداومة علی طلبه؛ ۴. لزوم الصحة و حفظ اللسان؛ ۵. لزوم الصدق و مجانبة الکذب؛ ۶. لزوم الحیاء و ترکه القمه؛ ۷. لزوم التواضع و ترک الکبر؛ ۸. استحباب التحبب الی الناس من غیر مفارقة الماتم؛ ۹. استحباب افشاء السلام و اظهار البشر و التبسم؛ ۱۰. استحباب لزوم المدارات و ترک المداهنه مع الناس؛ ۱۱. ذکر ما ابیح من ابیح من المزاح و ما کره منه؛ ۱۲. استحباب الاعتزال من الناس؛ ۱۳. استحباب المواخات للمرء مع الخاص؛ ۱۴. ذکر کراهة المعاداة للناس؛ ۱۵. البحث علی صحبة الاخیار و الزجر عن صحبة الاشرا؛ ۱۶. ذکر کراهیة التلون فی الودادین؛ ۱۷. ذکر ائتلاف الناس و افتراقهم؛ ۱۸. ذکر الحث علی زیارة الاخوان؛ ۱۹. ذکر صفة الاحمق و الجاهل؛ ۲۰. ذکر الزجر عن ... و سوء الظن؛ ۲۱. ذکر الحث علی مجانبة الحرص للعاقل؛ ۲۲. ذکر الزجر عن التحاسد و البغضاء؛ ۲۳. مجانبة الغضب و کراهة العجله؛ ۲۴. ذکر الزجر عن الطمع الی الناس؛ ۲۵. مجانبة المسأله و کراهیتها؛ ۲۶. لزوم القناعة؛ ۲۷. لزوم التوکل؛ ۲۸. لزوم الرضا بالشداید؛ ۲۹. لزوم العفو عن الجانی؛ ۳۰. ذکر الکریم و اللئیم؛ ۳۱. ذکر الزجر عن قبول قول؛ ۳۲. ذکر استحباب قبول العذر من المعتذر؛ ۳۳. لزوم کتمان السر؛ ۳۴. ذکر المسودة فی اوقات الضرورات؛ ۳۵. لزوم النصیحة للمسلمین کافه؛ ۳۶. ذکر الزجر عن تهاجر المسلمین کافه؛ ۳۷. لزوم الصبر عن الاذاء؛ ۳۸. لزوم الرفق فی الامور؛ ۳۹. تعلم الادب و لزوم

الفصاحة؛ ۴۰. ذکر اباحة المال للقایم بحقوقه؛ ۴۱. اقامة المروات؛ ۴۲. لزوم السخا و مجانبة البخل؛ ۴۳. ذکر البحث الزجر عن ترک قبول الهدایا ...؛ ۴۴. استحباب التفریح عن الناس؛ ۴۵. اعظاء اسوال و طلب المعالی؛ ۴۶. ذکر البحث علی الضیاء و اطعام الصکام؛ ۴۷. ذکر البحث علی المجان ان علی الضایع؛ ۴۸. سیاسة الریاسة و رعایه الرعیته؛ ۴۹. ذکر الدنیا و تقبلها باهلها؛ ۵۰. لزوم ذکر الموت و تقدیم الطاعات.

چاپ: مطبوعات کردستان، ۲۶۷ص، ۱۳۲۸ق؛ بیروت، محقق: محمد محیی الدین عبدالحمید و محمد عبد الرزاق حمزه ومحمد حامد الفقی، دارالکتب العلمیة، ۲۹۱ص، ۱۳۹۵ق.

[مشار عربی ۴۹۹؛ کشف الظنون ۵۸۵/۱؛ دنا ۱۰۶۵/۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۴۵

آغاز: نستعین بالله وحده و نتوکل علیه حسنت تقتی بالله ... قال ابو حاتم محمد بن حیان بن احمد البستی الحافظ مؤلف هذا الکتاب الواجب علی العاقل الحازم ان یعلم ان للعقل شعبا من المامورات؛

انجام: علی اولیایه المنازل المقربین اخره و الحمدلله رب العالمین ... و کتبه الفقیرای ربه ... افضل الصلاة و السلام.

سپس کاتب و عامل بپایان افزوده که ختم آن اینست: ... من اجره حلما علی الجهل یندم.

خط: نسخ، کا: بست محمد ناصر بن خریم، تا: ۱۱۲۵ق؛ تملک: عبدالقادر، صالح؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین»؛ کاغذ: ترکی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۶ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۲سم [ف: ۱۷ - ۳۲۹]

● روضة العقلاء و نزهة النبلاء = اسرار مبدأ و معاد /

کلام و اعتقادات، اخلاق / عربی و فارسی

ravzat-il ‘oqalā’ va nozhat-on nobalā’ = asrār-e mabda’ va ma‘ād

کرمانی، محمد رحیم بن محمد کریم، ۱۲۴۸-۱۳۰۷ قمری

kermānī, mohammad rahīm ebn-e mohammad karīm (1833 - 1890)

اثری مبسوط در بیان توحید و وحدت مبدا، تذکر حکمت و اسرار حیات، پند و اندرز در امور زندگی و به کارگیری عقل و خرد در امور انیوی و فضایل آن که بدون باب‌بندی خاصی تنظیم و تحریر شده است.

آغاز: حمداً لمن بسط الاحسان للشکر انه و عممه ×× و شکراً لمن ربط الشکر ان بالرضوان و اسهمه

انجام: و ترقی از مهالک جز باین کار محال است و علم و عملت جمله و بال و عارض مقصود نامشهود و ذیل مراد لاینال.

[رجال ایران ۳۹۷/۳؛ فرهنگ ایران زمین ۵۱/۱۲ و ۳۱/۱۴ و ۴۸ و۸۰؛ دنا ۱۰۶۵/۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۴۸۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۲/۳سم [ف: ۳ - ۴۲۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۰۶

آغاز و انجام: برابر

دو ثلث ابتدای نسخه را در بردارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۳/۱ - ۶۱]

● روضة العقول = مرزبان نامه / داستان / فارسی

rawzat-ol-‘oqūl = marzbān nāma

ملطیوی، محمد بن غازی، ق۶ قمری

malatyavī, mohammad ebn-e qāzī (- 12c)

اهدا به: رکن الدین ابوالفتح سلمان شاه بن قلج ارسلان بن مسعود بن قلج ارسلان سلجوقی رومی (۵۹۷-۶۰۲)

تاریخ تألیف: ۵۹۸ق؛ محل تألیف: ملطیه (شهری در حدود شام-حلب)

متن از مزربان بن رستم قرن ۴ق طبرستان. ترجمه و تحریر از محمد بن غازی مطیوی (ملاطی). متن تا دو قرن در دسترس بود. اکنون دو تحریر فارسی از آن در دست هست: نخست روضة العقول و دوم «مرزبان نامه». برای داستان‌ها از نام جانوران بهره برده است. (احمد منزوی)

آغاز: حمد و ثنائی که روایح ذکر آن چون ثنایای صبح ...

[دنا ۱۰۶۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۱۵/۱؛ مشترک پاکستان ۹۴۳/۱]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸-عکسی

آغاز: سنار از تو داشتیم اکنون چون به طالع فرخ انتقال؛ **انجام:** مجروح لسعات قبایح و مقروح لدغات فضایح گرداناد و مخزون قبایح و مکنون قدایح ایشان را در نشان رساناد. و ما ذالک علی الله بعزیز به مبارکی تمام شد این کتاب زینت ارباب فضل و زیور اصحاب علم در ایام دولت خدایگان شرق و غرب غیاث الدنیا و الدین کهف الانام و المسلمین کیخسرو بن ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: چهارشنبه صفر ۶۷۹ق، جا: ملطیه؛ افتادگی: آغاز [عکسی ف: ۲ - ۱۴۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۰۵-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 898؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷، جا: ملطیه [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۲]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۱-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [نشریه: ۲ - ۲۷۵]

● روضة العلماء (مختصر) / حدیث / عربی

rawḍat-ul-‘ulamā’ (mx.)

بستان زاده، محمد بن مصطفی، – ۱۰۱۶ قمری
bostān-zāde ‹mohammad ebn-e mostafā (- 1608)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۰۵

آغاز: بسمله. اما بعد حمد الله الکریم المتعال؛ **انجام:** الا و یکثر خبر بیته والحمدلله رب العالمین ... سنهخ ۱۱۸۸

خط: نسخ، کا: عثمان بن ذوالفقار، تا: ۱۱۸۸ق [رایانه]

● **روضة العلماء و دوحة العرفاء فی شرح اسماء الله الحسنی = روضة العرفاء و دوحة العلماء = کاشف الاسماء** / عرفان و تصوف، اسماء الله / عربی

rawḍat-ul ‘ulamā’ wa dawḥat-ul ‘urafā’ fī š.-i asmā’-il-lāh-il ḥusnā = rawḍat-ul ‘urafā’ wa dawḥat-ul ‘ulamā’ = kāšif-ul asmā’

گلستانه اصفهانی، محمد بن ابی تراب، – ۱۱۱۰ قمری
golestāne esfahānī, mohammad ebn-e abī torāb (- 1699)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۷ق

شرحی است روایی فلسفی که مؤلف بعد از ذکر هر یک از اسماء حسنای باری تعالی، ابتدا روایات مربوط به آن را بررسی کرده و سپس لفظ و معنی و اختلاف لغویین در آن و نظریات فلاسفه را ذکر می‌نماید. این کتاب بر اساس یک مقدمه دارای امور سه‌گانه: ۱) معانی حروف الهجاء، ۲) عدد الاسماء الحسنی، ۳) معنی الاسم و حقیقته و ۹۹ باب در هر یک از اسماء نود و نه‌گانه خداوند تنظیم شده است. تألیف کتاب در ۱۶ ذیقعده ۱۱۰۷ شروع و در ۱۶ شوال همان سال به پایان رسیده است. به نوشته الذریعه این کتاب در آغاز «روضة العرفاء و دوحة العلماء» نام داشته و پس از چاپ بدین نام خوانده شده است.

آغاز: الحمدلله الواحد الاحد الصمد المتعظم بالالهیة المتفرد بالوحدة المتخصص بالوحدانیة المتوحد بالاحدیة المنفرد بالصمدیة ...

انجام: فعلی هذا الرحمان کامل الرحمة و العلیم کامل العلم و علی هذا القیاس فی سایر الاسماء و الحمدلله اولا و اخرا و وقع الفراغ..

چاپ: الذریعة (۱۱: ۲۹۹–۳۰۰) که در آن عنوان شده این کتاب با عنوان «کاشف الاسماء» به چاپ رسیده است

[الذریعة ۸۹/۱۳ و ۲۳۵/۱۷؛ دنا ۱۰۶۵/۵ (۱۲ نسخه)]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد ربیع بن محمد رضی کاتب، تا: ۸ شوال ۱۱۰۰ق، در عصر مؤلف؛ محشی با عبارات «منه سلمه الله تعالی»، «نظر علی صلاتی علی بن حیدر الحسینی» به تاریخ ۱۲۴۵، مصحح، با علامت بلاغ قرائت؛ تملک: محمد علی الامامی الخوانساری با مهر «محمد علی» (بیضی)؛ جلد: تیماج جگری، ۲۴۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۲۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۱۲۳]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۰۱-۱۸/۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۱۱۰ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۴ – ۲۱۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال سیبویه فعلی هذا الرحمن ... تم الکتاب و لله الحمد ... و حجج المهیمن السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مجدول، دارای چند سرلوح مذهب و مرصع؛ جلد: تیماج قرمز و مشکی، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم [ف: ۳۲ – ۳۱۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۳

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۴۲–۴۷)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ – ۱۷۴۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۶۷

آغاز: بسمله، اقول المفتقر الی غفران الملک المبین الخادم للدین المتین محمد الملقب بعلاء الدین ان المعلوم من کلامه عز من قایل الله الذی خلق سبع سماوات و من الارض؛ **انجام:** کشف الله له عن مطلبه و کذا بحفظ الحکیم کاتب افزوده تمت فی یوم السبت خامس شهر ذی الحجه الحرام بید اقل العباد محمد باقر بن محمد حسن البروجنی ۱۲۹۵

تا باب ۲۱ است و از آغاز آن با نوشته ذریعه مختصری فرق دارد؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسن بروجنی، تا: ۱۲۹۵ق؛ مجدول، دارای کمند؛ کاغذ: کرم نباتی، جلد: تیماج ماشی، ۷۲۱ص، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ – ۸۷۸]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۷۴

آغاز: الباب السادس و الأربعون فی شرح الاسم السادس و الاربعین الذی هو الصانع فنقول قول الصدوق معناه انه صانع کل مصنوع أی خالق کل مخلوق؛ **انجام:** برابر

از باب ۴۶ تا پایان کتاب؛ کاتب: محمد باقر بن محمد محسن بروجنی، تا: صفر ۱۲۹۶ق؛ از روی نسخه‌ای به خط محمد تقی بن ابی الحسن واعظ کاشانی به تاریخ ۲۴ رمضان ۱۱۰۸، چهاربرگ آغازین به خط سردار کابلی بازنویسی شده، مجدول؛ تملک: حیدرقلی بن نور محمدخان کابلی به روز جمعه ۱۴ محرم ۱۳۳۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۶۹]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۶۷-۲۷/۳۷

آغاز: بسمله الباب الثانی و العشرون فی شرح الاسم الثانی و العشرون الذی هو الحلیم فنقول حلم بالضم حلماً بالکسر صفح و شرف هو حلیم؛ **انجام:** من ذاته مثل شکل او حسن او غیر ذلک او حال لها اضافة ما کعلم او عالمیة او قدوة

ازباب ۲۲ اسم حلیم تا اسم غنی؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسن اروجنی (کاتب صاحب روضات الجنات)، تا: ۱۲۹۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۷۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۰۵

آغاز و انجام: برابر؛ و لنختم الکلام حامدین لله مصلین علی نبیه وقع الفراغ من تنمیقه شهر ذی الحجه ... سنة احدی و مایه بعد الالف ... و نمقه احوج خلق الله ابن محمد رضی محمد بدیع (۲).

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ خطبه این کتاب در نسخه حاضر ظاهراً به دست مؤلف تغییر یافته و نخست نام کتاب در خطبه روضة العلماء و دوحة العرفاء یاد شده و سپس بر این نام و بر چند سطر دیگر از خطبه خط کشیده و به جای آن در حاشیه مطالبی دیگر و نیز ذکر خیر و ستایش سلطان حسین صفوی را افزوده، نسخه چاپی با نسخ خطی تفاوت‌های دیگر نیز دارد. ملاحظه و مقایسه هر دو خطبه نشان می‌دهد که مؤلف نخست نام «روضة العلماء ...» را برای کتاب خویش انتخاب کرده و پس از آن (شاید پس از پایان تألیف یا شروع در آن) نام «التحفة السلطانیه» را به آن داده است، مؤلف در شرح نام ۳۵ خطبه همام را شرح کرده. اصلاحات و تصرفات مؤلف به خطبه اختصاص ندارد و در غالب صفحات نسخه حاضر سطوری قلم خورده و در حاشیه اصلاح شده همه با یک خط دیده می‌شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۵۲۲ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۳۱]

۹. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده [نشریه: ۷ - ۵۱۵]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: میشن [رایانه]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۶۱۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۰]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● روضة العلماء و نزهة الفضلاء / اخلاق / عربی

rawḍat-ul ‘ulamā’ wa nuzhat-ul fuḍalā’

زندوستی، علی بن حسین، - ۳۸۲ ؟ قمری

zandūstī, ‘alī ebn-e hoseyn (- 993)

ابوابی است در پند و اندرز و پاره‌ای از مسائل فقهی با کمک گرفتن از آیات و اخبار و کلمات بزرگان و عرفا و از مقدمه برمی‌آید آن را جهت اهل منبر ساخته است. مؤلف پس از تألیف مختصر خود «روضة المذکرین» به درخواست اهل علم آن را تکمیل و بسط داد و کتاب حاضر را ساخت. در آن آمده است «سمعت الامام ابابکر الاسمعیلی یروی فی عامته بالفارسیه»؛ در چندین جا عبارت «عامته بالفارسیه» از چند دانشمند آمده، گویا فقیهان رساله‌های فارسی برای توده مردم می‌نوشته و آنها را «عامه» می‌گفته‌اند. نام کتاب‌ها و دانشمندان جای جای در آن دیده میشود.

آغاز: بسمله قال الشیخ الامام الفقیه الزاهد ابوعلی الحسین بن یحیی البخاری اشکر الله کثیرا ... اما بعد فانی قدکنت وصنفت هذا الکتاب و أملیته مراراً علی الاصحاب وکان خالیاً عن مسائل الفقه و الحکم و الامثال

[دنا ۱۰۶۶/۵؛ کشف الظنون۹۲۸/۱؛ بروکلمان ذیل ۳۶۱۰۱؛ الاوقاف العامة موصل ۱۶۷/۲ و ۵۷/۴]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۷۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ما من مسلم یسلم علی مسلم الا و یکثر خیر بیته، و الله أعلم بالصواب

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن حسن بن عبدالله، تا: چهارشنبه اواخر جمادی الثانی ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۵ - ۲۶۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۳۵-۳۲/۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقد مضی یوم عرفه فقال الرجل اوه فقال له لم تاوهت ما وهبت قال لما فاتنی من الحج قال (ع) حجت ثلثا وسبعین حجة

نسخه عکسی است و در سه قسمت عکس گرفتند. قسمت اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۴۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۶]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۳۶-۳۲/۳۶

آغاز: حجة کلنا نافلة فقال لاقال الشیخ محمد بن الفضل ره لولا أن التأسف علی قودة العباد ... و الالم یکن یشتر به باتنی وسبعین حجة فحین اشتری کان؛ **انجام:** رکعتین فی مسجد النبی (ص) او فی مسجد بیت المقدس فصلی لهما فی المسجد وقال الله علی اصلی رکعتین فی سایر البلدان

عکسی، قسمت دوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۶۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۶]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۳۷-۳۲/۳۷

آغاز: وجود المصائب عندنا کذا ههنا واذقال الله علی ان اصوم عند افصام الیوم ... وصلی عند اعطی الیوم اوقال الله علی ان اصوم رجباً؛ **انجام:** قال مسلم بالسلام ان ابتداء علیه ملک الموت بالسلام یوم یرید قبض روحه وما من مسلم یسلم مسلماً الا ویکثر خیر بیته

والحمدلله رب العالمين وصلى الله على سيدنا محمدوآله وصحبه اجمعين الطيبين الطاهرين.
عکسی، قسمت سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۷]

● **روضة العلماء و نزهة الفضلاء** / فقه / عربی
rawḍat-ul ‘ulamā’ wa nuzhat-ul fuḍalā’
نود و هشت باب است در احکام فقهی به روش اهل سنت با نقل اقوال و احادیث و استدلال بسیار مختصر. عناوین این ابواب بیشتر اخلاقی ولی از جنبه فقهی در آنها بحث شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۴۱
آغاز: أما بعد حمدالله الکریم المتعال و الصلاة علی نبیه محمد و آله خیر آل، دعانی الحاجة الی أن اکتب روضة العلماء و نزهة الفضلاء؛ **انجام:** قبل ان یسلم علیه المسلم و کان یقول ما ابتدأ مسلم علی المسلم باسلام الا ابتدأ علیه ملک الموت بالسلام.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۷۶ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶ - ۱۵۱]

● **الروضة العلوية فی شرح حدائق الفوائد الصمدية** / نحو / عربی
ar-rawḍat-ul ‘alawīyya fī š.-i ḥadā’iq-il fawā’id-iṣ ṣamadīyya
اشلقی گرمرودی، عبدالعظیم، ق۱۳ قمری
ošloqī garmrūdī, ‘abd-ol-‘azīm (- 19c)
وابسته به: الفوائد الصمدية = صمديه؛ شيخ بهائی، محمد بن حسين (۹۵۳-۱۰۳۰)
تاریخ تألیف: ۱۲۸۷ق؛ محل تألیف: تبریز
شرح فوائد صمدیه شیخ بهائی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۶۵
آغاز: بسمله. حمدله و صلی الله علی محمد و اله ... و بعد فلما كانت الفوائد الصمدية متضمنة للقوانين النحوية فی علم العربية مشتملة علی اللطائف الجميلة؛ **انجام:** اذا قلت ماذا صنعت و من ذا رأيت بذكر فعل متعد بعد ذا غير مشغولة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ محشی با نشان «منه» و «لمحرره محمد حسين ابن محمد علی التبريزی ۱۳۱۷»، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای،۳۹گ،۱۸سطر،اندازه:۱۸×۲۳سم[ف:۳۱-۴۰]

● **روضة العنايات و ظهر المظلومين و حديقة الدعوات و حقيقة المناجاة و انيس المكروبين** / دعا/ عربی
rawḍat-ul ‘ināyāt wa ẓahr-il-maẓlūmīn wa ḥadīqat-ud da‘awāt wa ḥaqīqat-ul munājāt wa anīs-ul makrūbīn
امام جمعه خوئی، محمد امين بن يحيی، - ۱۳۶۷؟ قمری
emām jom‘e xū’ī, mohammad amīn ebn-e yahyā (- 1948)
تاریخ تألیف: ۱۳۲۶ یا ۱۳۲۷ق
کتابی است در ادعیه و حرزهای منقول از پیامبر و ائمه تا حرز حضرت موسی بن جعفر. مؤلف دارای تألیفات زیادی است. مؤلف برای این کتاب دو نام فوق را انتخاب کرده است. مؤلف در نسخه شماره ۱۲۲۵۶ کتابخانه آیت الله مرعشی در مقدمه کتاب «الأربعین فی فرحة المضطر و المهموم و الحزین» می‌نویسد: «در سالف زمان حدود سال ۱۳۲۴ و ۱۳۲۵ق که هنوز در موطن مألوف اجدادی (بلده خوی) اقامت داشتم و اول ریعان سن شباب و در عالم تجرد و انفراد بودم بواسطه انقلابات شدیده که در اثر نهضت عمومی ملی بر ضد حکومت استبدادی در ایران ... این ضعیف و ... با مخاطرات خطرناک و مهالک موبقه شدیده بودم ... در آن حال بذات خداوند قادر ... پناهنده شدم ... در همان موقع در اثنای مدت اشتغال به نظرم رسید که عمل را کامل‌تر و دایره توسل را وسیع‌تر و بیشتر کنم، و عمل زایل را با عمل غیر زائل توأم نمایم و همان نوشته که مشغول خواندن و عمل کردن آن هستم همان را به رشته تحریر و تألیف درآوردم و این تصمیم را به موقع عمل نیز گذاردم و رساله در این موضوع تألیف نمودم و آن را «فرحة المهموم فیما انتخبناه ...» نام نهادم تا آنکه در حدود سال ۱۳۴۶ق مهاجرت به عتبات مقدسه عراق پیش آمد و کتاب مزبور ناتمام ماند ...» این است که تصمیم گرفتم که کتاب سابق الذکر را تجدید نموده و این رساله را به طور مخصوص تألیف نمایم ... [مؤلف بعد از تجدید نظر آن را «الأربعین فی فرحة المضطر و المهموم و الحزین» نام نهاده است].
[دنا ۱۰۶۶/۵؛ نقباء البشر ۱۸۲/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۵۴
آغاز: لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم و سبحان الله عما یصفون الحمدلله الذی ابتدأ بالاحسان ... و بعد فیقول العبد؛ **انجام:** او قوة فی امره بشیء سوی الله فان قوتی و کل حیلتی
خط: نسخ شکسته ونستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۶یا ۱۳۲۷ق؛ مصحح، مقدمه آن که دو برگ می‌باشد دوبار تکرار شده، با قلم خوردگی؛ کاغذ: فرنگی (تاریخ ۱۴۰۱ میلادی برروی برگ‌ها به چشم می‌خورد)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵گ، ۲۰-۲۱ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۱ - ۹۳]

● **الروضة الغناء فی الدعاء بأسماء الله الحسنی** / شعر / عربی
rawḍat-ul ġanā’ fi-d du‘ā’ bi-asmā’-il-lāh-il ḥusnā

نودهی، محمد معروف بن مصطفی،۱۱۶۶-۱۲۵۴ قمری
nowdehī, mohammad ma'rūf ebn-e mostafā (1753-1838)

ارجوزه‌ای است در دویست بیت که اسمای حسنی الهی را در آن تضمین نموده و خدای را به آنها می‌خواند. برزنجی منظومه دیگری به نام «الجوهر الاسنی فی الصلاة المشتملة علی اسماء الله الحسنی» نیز دارد و چون در مقدمه منظومه حاضر می‌گوید «أدعو بها بدعوات صائبة» گمان می‌رود که همان الروضة الغناء باشد، نه الجوهر الاسنی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۰/۲

آغاز: الحمدلله الذی أسماؤه ×× أجیب للداعی بها دعاؤه / ثم صلاة و سلام کملا ×× منه علی خیر نبی أرسلا؛ **انجام:** و الحمدلله علی الاتمام ×× و افضل الصلاة و السلام / علی النبی المصطفی و شیعته ×× و صحبه و تابعی شریعته

خط: نسخ زیبا معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۶پ-۱۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۶۱۰]

● روضة الغناء فی تحقیق معنی الغناء / فقه / عربی

rawḍat-ul ġanā' fī taḥqīq-i ma'na-l ġinā'

نجفی اصفهانی، محمد رضا بن محمد حسین، ۱۲۸۸ - ۱۳۶۲ قمری
najafī esfahānī, mohammad rezā ebn-e mohammad hoseyn (1871 - 1943)

رساله مختصر تحقیقی و استدلالی است درباره معنای غنا. ایشان بنا به مصالحی از ذکر نام خویش خودداری کرده و به «عبدالمنعم بن عبدربه» اکتفا نموده است.

آغاز: بسم الله و بحمده و بالصلاة علی محمد و آله، قال المتعرف بذنبه عبد المنعم بن عبد ربه انتهی بحثنا فی علم الفقه إلی مسألة حرمة الغناء

انجام: هناأنه صوت الانسان بالمسامحة سامحنا الله تعالی فی یوم الفزع الأکبر

چاپ: در مجله نورعلم، شماره ۱۶؛ به کوشش آقا رضا استادی در الرسائل الاربعة عشر، ص ۲۱۷ - ۲۲۶؛ با تصحیح آقای رضا استادی در مجموعه «غنا، موسیقی»، جلد دوم، ص ۱۴۸۹-۱۵۲۰، قم، ۱۳۷۶ش

[الذریعة ۳۰۰/۱۰ و ۳۰۱/۱۱؛ دنا ۱۰۶۶/۵]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۶۳/۲-۵۶/۱۱۳

آغاز: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، کا: احمد حسینی زنجانی، تا: دوشنبه ۱۹ شوال ۱۳۴۹ق؛ کاتب در پایان نسخه اظهار کرده که مؤلف نامی که ذکر کرده اسم وصفی وی است و نام حقیقی اش نیست؛ ۶گ (۱۱-۱۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۷۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسینعلی بن محمد حسین، تا: شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۳۶۱ق؛ از روی نسخه سید احمد زنجانی شبیری استنساخ شده و توسط سید مصطفی خوانساری تصحیح و مقابله شده؛ اهدایی: رهبری،خرداد۱۳۷۳؛کاغذ:فرنگی شکری مشقی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۴۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۳۶۳ق، به درخواست شیخ نصرت الله بناروانی (از فضلا و مدرسین آذربایجانی مقیم قم)؛ دست خط مرحوم آیت الله سید احمد زنجانی بر فراز برگ آغازین آمده و برخی حاشیه‌ها نیز به خط وی می‌باشد. در انجام ۲ برگ درباره روح مؤمن و شدت اتصال آن به روح الله از شرح مشاعر شیخ احمد احسائی آمده؛ کاغذ: خط دار، ۷گ (۸-۱۴)، ۱۶ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۱ - ۴۴۱]

۴. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۱۲

آغاز: الغنا صوت الانسان الذی من شأنه ان یوجد الطرب؛ **انجام:** و فی الموارد المشکو تجری اصالة البرائة

خط: نسخ، کا: مرحوم آیت الله زنجانی، بی‌تا؛ در فهرست با عنوان «رساله در غنا» آمده؛ ۵گ، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: ۲۳۹]

● الروضة الغناء فی عدم جواز استماع الغناء / فقه/عربی

ar-rawḍat-ul ġanā' fī 'adam-i jawāz-i istimā'-il ġinā'

رضوی کشمیری، محمد باقر بن ابی الحسن، - ۱۳۴۶ قمری
razavī kešmīrī, mohammad bāqer ebn-e abī hasan (-1928)

کتاب تحقیقی استدلالی در بیان حرمت استماع غناء با استناد بر ادله معتبر از آیات و روایات و اجماع و اقوال علماء است.

آغاز: بسمله. الحمدلله اقراراً بنعمته و استکمالاً لها و استتماماً و لا اله الا الله اخلاصاً ...

انجام: لحسن حدیث الغیر الملاح و طربت لترنم وسواس الحلی من کل ذات الوشاح.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ توسط مؤلف ویرایش و تصحیح شده؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی، ۷۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۹۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۲۱ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا، ۴۶گ، ۱۵سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۶]

● روضة الفردوس / حدیث / عربی

rawḍat-ul firdaws

همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ - ۷۸۶ قمری

hamadānī, ʻalī ebn-e mohammad (1315 - 1385)

وابسته به: فردوس الاخبار بمأثور الخطاب المخرج علی کتاب الشهاب؛ دیلمی، شیرویه بن شهردار (۴۴۵-۵۰۹)

چون مؤلف کتاب «الفردوس» تألیف شیرویه بن شیردار دیلمی همدانی را داری فوائدی بسیار دیده لذا آن را خلاصه و در ۲۰ «باب» تنظیم نموده و در تمام ابواب احادیث صحابه را آورده و فقط در باب آخر متفرقاتی را متذکر شده است. کتابی است در پند و اندرز و آداب سنن و برخی اعمال که انسان را به خداوند نزدیک می‌کند.

آغاز: الحمد لله الذی انزل جوامع الحکم جلاء القلوب العارفین و ارسل بدائع الکلم شفاء لما فی صدور الغافلین و جعل آثار النبوة.

[دنا ۱۰۶۶/۵؛ احوال میر سید علی همدانی ص ۱۸۷-۱۸۸]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رجل ذکر الله خالیاً ففاضت عیناه صدق رسول الله صلی الله علیه و آله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۶۱ق؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۵۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۳۸]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۴/۴۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، ۷۴ص (۶۹۱-۷۶۴) [عکسی ف: ۳-۲۰۷]

● روضة الفضائل / فضایل و مناقب / عربی

rawḍat-ul-faḍā'il

[الذریعة ۲۸۲/۱۱؛ دنا ۱۰۶۷/۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۸۰

آغاز: الحمدلله الذی من علینا بسلوک سبل الهدی ... اما بعد فانی قد جمعت فی کتابی هذا الذی سمیته الروضة ما یشتمل علی فضائل امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب (ع) نقلته عن الثقاة و اتفقت علیه الرواة. یقول جامع هذا المختصر حضرت الجامع بواسط یوم الجمعه سابع شهر ذی القعده سنه احدی و خمسین و تسعمائه و تاج الدین نقیب الهاشمیین یخطب بالناس علی اعداه؛ **انجام:** التاسعة عشرانه قادر علی خمسین الفامثلی ... قال اقترن بالحق قبل ان تشهد علیه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۰۰ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۷۶]

● روضة الفلاح سلیمانی / دعا / فارسی

rowzat-ol falāh-e solaymānī

محقق سبزواری، محمد باقر بن محمد مؤمن، ۱۰۱۷ - ۱۰۹۰ قمری

mohaqqeq-e sabzevārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad mo'men (1609 - 1679)

اهدا به: شاه سلیمان صفوی (۱۰۷۷-۱۱۰۵)

کتابی متوسط در ادعیه و اذکار و آداب نماز و تعقیبات و نوافل که در پنج «باب» تنظیم شده است: مقدمه: در بیان چیزی که صحت نماز موقوف است بدان؛ باب ۱. آداب نماز و اقسام و شرایط آن؛ ۲. ذکر نوافل مرتبه و آداب آن؛ ۳. تعقیب نماز و ادعیه مختصره؛ ۴. بعضی نمازهای مشهور و ادعیه متعلق به آن؛ ۵. ادعیه ایام هفته و ادعیه صباح و مساء.

آغاز: الحمدلله قاضی الحاجات و مجیب الدعوات فی منجح الطلبات و رافع الدرجات و الصلاة و السلام علی خیر خلقه و افضل رسله

[دنا ۱۰۶۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۲/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۲

آغاز: بسمله، الحمدلله قاضی الحاجات ومجیب الدعوات و منجح الطلبات ورافع الدرجات؛ **انجام:** که هر که در وقت خواب این آیه را بخواند خانه بر سر او خراب نشود

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ساغری مشکی، ۹۷گ، ۱۴ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۶۱۹]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۷۵

آغاز: برابر ؛ **انجام:** اوعدو یملك امری ان لم تکن علی ساخطاً فما ابالی غیر ان عفوك لایضیق عنی و رضاك ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح متوسط، مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۸

آغاز: حمد و سپاس یکتائی را که دانایان بحر فهم و ادراك بکنه معرفت او پی نبرده‌اند و بعجز قائل گشته؛ **انجام:** هر آینه مردم میر بودند ایشان را و لیکن خواندن آن پناه است ایشان را. تمت الرسالة.

تذکر: در نسخه این فهرست نام مؤلف نیامده است؛ خط: نسخ، کا: علی رضا بن میر فتاح حسینی، بتا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح، محشی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج حنایی، ۶۶گ، ۱۸ سطر

(۱۳/۹×۷/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

● **الروضة فی الصنعة** / کیمیا / عربی

ar-rawḍa fi-ṣ-ṣan'a

در کیمیا و در آن از آراء المذاهب مؤلف و از ابقراط و شعر خالد بن یزید و ماریه و ارسطاطالیس و اقلیدس و جالینوس یاد شده است. کتاب از معادن آغاز می‌شود بدین‌گونه: کتاب الحجر، کتاب المعدن، کتاب التدبیر، کتاب العذاب، کتاب الروح، کتاب البیاض، کتاب السواد، کتاب الحل، کتاب العقد که باز پسین آنها است.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۱۶

آغاز: محیط بالمرکز و ثلاثة فی المرکز و هو المعدن و النبات؛

انجام: صنفت هذا الکتاب لارباب العقول الزکیة ... ولیکن الآن آخر الکتاب ...

خط: نسخ، کا: ملک علی بن محمد دماوندی، تا: سلخ رمضان ۱۰۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین»، «عبده محمد سعید الطباطبائی»؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با پارچه آبی، ۱۵۵گ، ۸ سطر (۴×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۸۹۸] و [نشریه: ۴ - ۳۸۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

← الروضة فی الفروع ≻ روضة الطالبین و عمدة المفتین

● **الروضة فی فضائل علی (ع) = المناقب = الفضائل= فضائل الائمة = کتاب الفضائل** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-rawḍa fī faḍā'il-i 'alī = al-manāqib = al-faḍā'l = faḍā'il-ul a'imma = k.-ul faḍā'il

؟ شاذان قمی، ق۶ قمری

šāzān qomī (- 12c)

روایات چندی است که در فضایل حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) از حضرت پیامبر اکرم (ص) و صحابه و ائمه هدی علیهم السلام روایت شده است. بیشتر این روایت‌ها به طور مرسل آمده و بعضی ازآنها مسند می‌باشد. این کتاب را بعضی به ابوالفضل شاذان بن جبرئیل قمی نسبت داده‌اند که از دانشمندان اواسط قرن ششم بوده و تاریخ بعضی روایات بین سال‌های ۶۳۳- ۶۵۵ می‌باشد که با عصر قمی موافق نیست و شاید این اشتباه ناشی از ذکر اسم ابن شاذان در ابتدای کتاب می‌باشد. «امل الآمل» ــ در فائده دوم از دوازده فائده خاتمه ــ این کتاب را از کتب مجهولة المؤلف شمرده است. در برخی از نسخ به شیخ صدوق نسبت داده شده است؛ لیک این نسبت درست نیست چه آنکه علاوه بر بی‌شباهتی اسلوب این کتاب با کتب شیخ صدوق، مؤلف این کتاب، در سالهای ۶۵۰ و اندی، زنده بوده و شیخ صدوق در ۳۸۱ درگذشته است. شیخ اجل، خاتمة المحدثین، حاج میرزا حسین نوری، در پشت نسخه‌ای نوشته است که مؤلف این کتاب شاذان بن جبرئیل قمی است. این نیز درست نیست چه آنکه کتاب مشارالیه در موضوع فضایل (به توصیف روضات الجنات، ص ۳۰۶) همان است که به چاپ رسیده و به نام «مناقب» نیز معروف است و مندرجات آن غیر از مطالب این کتاب است. به علاوه، شاذان بن جبرئیل قمی از مردمان نیمه دوم قرن ششم است و مؤلف این کتاب در نیمه دوم قرن هفتم زنده بوده است. در کتاب «ذخیرة الدارین فیما یتعلق بمصائب سیدنا الحسین (ع) و اصحابه»، کتاب «روضه» در فضایل را از قطب الدین راوندی دانسته است. در کتب تراجم موجود، کتابی بدین نام برای قطب الدین راوندی دیده نشد. علاوه بر این، گفته شد که مؤلف این کتاب در ۶۵۳، زنده بوده و قطب راوندی در شوال ۵۷۳، درگذشته است. کتاب، دارای نسخ مختلفه به زیاده و نقصان است. در برخی از نسخه‌ها به نام «روضه» و دیگری به نام «فضائل» ضبط گشته و همین اختلاف نسخ باعث شده است که علامه مجلسی تعدد کتاب را پنداشته و در بحار الانوار دو رمز «فض» و «یل» وضع نموده است. پس از تحقیق و مطابقه نسخ دانسته شد که تفاوت نسخ به زیاده و نقیصه کتابتی و تقدیم و تأخیر احادیث است و نام اصلی کتاب، «روضه» است و به جنبه موضوعش به نام «فضائل» نیز نامیده شده است. گرچه دانش پژوه معتقد است «روضه» خلاصه‌ای از «فضائل» منسوب به شاذان بن جبرئیل قمی است. مرحوم بهاری همدانی رساله‌ای در رد انتساب کتاب‌های الفضائل و الروضة به شاذان بن جبرئیل نگاشته که در میراث شهاب، به چاپ رسیده است. باری مؤلف در دیباچه آورده است که احادیث منقوله در این کتاب مروی از ثقات و روایات صحیحه متفق علیه است.

آغاز: ۱: بسملة. و به نستعین. حدثنی الفقیه ابوالفضل شاذان بن جبرئیل القمی. قال حدثنی ... الی أبی جعفر میثم التمار قال بینا نحن بین یدی مولانا علی ابن ابی طالب بالکوفة و جماعة ... من اراد ان ینظر الی ما اعطی الله علیاً ... فلیخرج الی النجف ...

۲: بسمله. القربی هم صلی الله علیهم مع الکتاب و الکتاب معهم لایفارقوه حتی یردو الحوض علی جده ... جعلنی الله و ایاکم ممن تولاهم ... صلی الله علیه و علی اجداده الطاهرین ... فانی قد جمعت فی کتابی هذا الذی سمیته «الروضة» یشتمل علی فضائل امیرالمؤمنین ... ما نقلته عن الثقات و اتفقت علیه الرواة

انجام: و یحذرکم الله نفسه و قوله یمین الله بل یداه مبسوطتان ینفق کیف یشاء

چاپ: کتاب مزبور در نجف و بغداد و طهران تاکنون شش بار به طبع رسیده است

[دائرة المعارف تشیع ۳۷۶/۸؛ الذریعة ۷۴/۸ و ۲۸۲/۱۱-۲۸۳، ۳۱۵/۲۲؛ معجم الآثار المخطوطة حول امام علی بن ابی طالب، ص ۱۳۶ و ۱۵۲؛ معجم

المطبوعات العربیة فی ایران، ص ۴۰۲؛ میراث شهاب، شماره پیاپی ۲۷، مقاله «شاذان بن جبرئیل و دو کتاب منسوب به او» ص ۵۸-۶۲؛ دنا ۱۰۶۷/۵- ۱۰۶۸ (۳۶ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- الفضائل (ترجمه) = ترجمه فضائل ابن شاذان

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۵۸/۳

خط: نسخ، بی کا، تا: ۸۸۵ق؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵گ (۵۸ر-۸۲ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۳/۴×۱۷/۹سم [ف: ۵ - ۴۱۷]

۲. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۴۵/۴

خط: نسخ، کا: تاج الدین بن عبدالله بن احمد بن سلیمان فقعی، تا: ۹۳۶ق؛ روی برگ ۱۱۶: «لعلی بن محمد معدان الخادم فی مدح الامام علی صلعم کفائی فخر ان حبک مدخلی ×× نعیما و من حاداک یصلی سعیرها»، پشت برگ ۱۱۵ و روی برگ ۲۴۳: «لکاتب الاحرف علی معدان الخادم: بک الترامی رسول الله یوم اری ×× صحیفتی غیرت مسودة بیدی / من ما جنیت علی نفسی فهو الهی ×× ان لم تکن شافعی یا خیر معتمدی»؛ ۵۳گ (۲۹۹پ-۳۵۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۶۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۸۲/۱۹

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۹گ (۱۸۶پ-۱۹۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف:۵-۴۴۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۸۴

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن محمد کاظم، تا: ۲۴ شوال ۱۰۰۷ق؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۶۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۳۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۳/۴

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** بولولا ذلک من الادلة لکنت قتلتک ثم اجازها و اعطاها و سرحهانسریحا حسنا. رحمة الله علیها.

خط: تعلیق، کا: احمد بن عبادله ساوی نجفی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ شوال ۱۰۱۸ق، جا: کربلا؛ کاتب می گوید همین اندازه را یافتم و مقابله نمود؛ تملک: احمد بن زین العابدین حسینی کربلائی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا ته میشن، ۳۴گ (۱۵۱پ-۱۸۴ر)، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۵۷۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** ثم اجازها و أعطاها و سرحها تسریحاً حسناً رحمة الله علیها و هذا ما وجدناه مکتوباً من فضل مولانا و سیدنا ...

خط: نسخ، بی کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ رجب ۱۰۵۰ق؛ مصحح؛ تملک: محمد صالح به تاریخ شعبان ۱۱۶۱ ؛ جلد: مقوایی، ۹۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۴ - ۹۴]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۶۸/۲

آغاز: برابر ۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: نیمه شعبان ۱۰۵۷ق؛ ۸۸گ (۱۲۳پ-۲۱۰پ) [ف: ۵ - ۶۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۶۹۹

خط: نستعلیق، بی کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله کتاب توسط عبدالرضا بن حسن حسینی عاملی بتاریخ ۲۴ شعبان ۱۰۶۷ انجام گرفته؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی (علامه مجلسی)، عبدالله بن محمد تقی (مجلسی)، سید مهدی لاجوردی؛ مهر: «الراجی محمد شفیع بن محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۰۱]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: ملا نظرخان گیلانی، تا: سه‌شنبه ۵ رمضان ۱۰۶۹ق؛ پس از این، ضمن ۶۸ صفحه، قطعه‌ای از نهج الحق علامه حلی است؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۳]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۲۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مصحح؛ مهر: «بمحمد علم الهدی علم الهدی علم الهدی» (بیضی)، «ابوالقاسم بن المعصوم» (بیضی)، «انه من سلیمان» (مربع)؛ در صفحه آخر محمد علم الهدی فرزند فیض کاشانی می‌نویسد که نسخه به تاریخ ۱۰۸۴ به درخواست وی نوشته شده؛ ۸۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۴- ۲۷]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۰/۳

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** ثم اجازها و أعطاها و سرحها تسریحاً حسناً رحمة الله علیها و هذا ما وجدناه مکتوباً من فضل مولانا و سیدنا ...

خط: نسخ، کا: مؤمن بن عبدالجواد کاظمی، تا: دوشنبه غره شعبان ۱۰۸۶ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۱گ (۲۱۹پ-۲۹۹ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۷۳]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۷۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

در فهرست بدون مؤلف آمده؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن عبدالله هزارجریبی، تا: ۲۹ صفر ۱۰۸۷ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده عبدالله الحسینی» (بیضی)، «علی اصغر الحسینی» (چهارگوش)، «من عواری الدهر لدی الجانی هادی الحسینی افجه» (مربع)؛ تملک: کمال الدین به سال ۱۳۰۲؛ جلد: تیماج، ۱۶۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم[محدث ارموی مخ:۲-۱۰۵۸]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶۱/۱

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن احمد شریف، تا: دوشنبه ۱۸ رمضان ۱۰۹۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ (۲پ-۶۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۶۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۱۲

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۰ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۸۲۸]

۱۵. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۱
کا: احمد بن صالح احسائی، تا: ۲۵ محرم ۱۱۳۶ق، جا: شیراز [نشریه: ۵ - ۲۱۳]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۶
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** ابی السهیمع الدوینی سل
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۵ق؛ ظاهراً کاتب تمام نکرده است؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۵گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۶۵]

۱۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۷۰
انجام: برابر۱
با عنوان‌های: «خبر آخر، حکایة، و بالاسناد»؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن حاجی قاسم ندوشنی، تا: ذیقعده ۱۱۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ [ف: ۳ - ۹۹]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۵۱
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: موسوی ماندرانی، افضل بن محمد حسین، تا: ۱۱۵۹ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۴۳
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک در سنه ۱۱۸۲، تملک: محمد باقر بن محمد اسماعیل حسینی با مهر «محمد باقر بن محمد اسماعیل حسینی» (بیضی)، محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی در ۱۲۴۲ با مهر «عبده محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۷ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۱۷۱]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۲۹/۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج خاکستری، ۱۰۳گ (۱پ-۱۰۳ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۲۰]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۱۴/۲
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالعلی یزدی، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸ص (۷۲-۲۰۹)، ۲۳سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۱۶۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۱۶
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالعلی یزدی، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۵۶ق، جا: اصفهان؛ واقف: حاج عماد، تیر ۱۳۱۰؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۶۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۴۱۵]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۵۶/۳
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: عزیز الله بن میرزا اسماعیل خرقانی، تا: ۱۵ شعبان ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ (۴۲پ-۱۰۴ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۶۶]

۲۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۳۸-عکسی
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۲۲ ربیع الاول ۱۲۷۲ق؛ ۱۹۵ص، ۱۵سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۲۸۶]

۲۵. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۸۸/۱
خط: نسخ، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ ۷۳گ (۱پ-۷۳ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۶]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۲/۴
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن سلطانعلی کزازی، تا: ۱۲۸۲ق؛ عنوانها زیر خط از محمد باقر بن سلطانعلی کزازی در ۱۲۸۲ که آن را از شاذان بن جبرئیل قمی پنداشته؛ ۱۳۵گ (۵۶پ-۱۹۱پ) [ف: ۵ - ۱۳۳۸]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۵/۱
الفضائل و المناقب؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن سلطان علی کزازی، تا: شعبان ۱۲۸۳ق؛ جا: نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۹۹]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۵/۲
الروضة؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن سلطان علی کزازی، تا: ۱۲۸۲ق؛ در آغاز آن از بودن مؤلف با تاج الدین نقیب در روز آدینه ۱۷ ذیقعده ۶۵۱ یاد شده است، چهل حدیث در آن هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۳۹۹]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۰۴
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: ملا حسین رشتی، تا: ۱۰ رجب ۱۲۸۵ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۳۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۲ - ۵۴۵]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۷
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ واقف: نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۶۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۵ - ۲۳۲]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۱
آغاز: برابر ۱
بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ سپس جنگی از پراکنده ها است، از کتابهایی چون: احسن الکبار (گ۶۶ر)، علل الشرایع (گ۶۵)، کتاب الفضائل (گ۶۶پ) و عنوان‌هایی چون: فی طریق وحدة الوجود (۷۰ر)، المباهلة (گ۷۳)، بصایر الانوار (گ ۶۷پ)، الاختصاص (گ۶۸) و الدر المنثور (گ۶۸)، وحدة الوجود لمحمد صالح بن محمد سعید الخلخالی (گ۷۴پ) و پس از آن حاشیه است بر یک متن کلامی ناشناس (گ۷۸-۸۴) که به عنوان رساله سوم در این مجموعه یاد می‌شود؛ کاغذ: فرنگی رنگارنگ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ (۱-۶۲)، ابعاد متن: ۹×۱۷، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۳۸]

۳۲. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۲۸
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: عباسعلی بن ملا احمد دامغانی، تا: ۱۷ شوال ۱۳۰۵ق، جا: تهران؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف مخ: - ۲۲۷]

۳۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۰۲/۲
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۹۷]

۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۳۸/۳
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: حسین تراب یزدی؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری قرمز، ۲۷گ (۹۵-۱۲۱)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۱۴۱۰]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۵۳
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و قال اعترفت بالحق قبل ان یشهد علیک
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاتب در صدر این نسخه مؤلف را شیخ صدوق ضبط کرده؛ واقف: نائینی، ۱۳۱۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۵۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۵- ۱۶۵]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۱۶/۳-۸/۲۶
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** الصلت الحرث الاشعت الی السهمیع الدویبی سل
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۱۸۲]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۷۴/۱
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سفید، ۵۲گ (۱پ-۵۲پ)، ۲۱ سطر [ف: ۳۶ - ۲۶۵]

← الروضة فی فضائل علی (ع) (ترجمه) ≻ الفضائل (ترجمه)

● روضة القلوب = بستان القلوب / عرفان و تصوف / فارسی

rawzat-ol-qolūb = bostān-ol-qolūb

ابن رساله که با عنوان «روضة القلوب» و هم با عنوان «بستان القلوب» آمده در فهرست سپهسالار از میر سید شریف جرجانی دانسته شده؛ در الذریعه بدین نام دو کتاب، یکی به خیام و دیگری به خواجه نصیر نسبت داده شده؛ کشف الظنون کتابی بدین نام به محقق دوانی نسبت داده بدون اندک تعرضی به خصوصیات کتاب. ریاض العارفین هم یکی از آثار سهروردی مقتول را بدین نام یاد کرده است و کاتب نسخه شماره ۴۱۹۶ ملک آن را به ابن سینا نسبت داده است. در اکثر قریب به اتفاق نسخه‌ها این رساله همراه با رساله «تحفه» آمده است که در سبک و سیاق شباهتی به این رساله دارد و در برخی نسخه‌ها از خواجه دانسته شده. در هر دو، روش تعلیمی و اسماعیلی هویداست و احتمال تألیف آن توسط خواجه نصیر ضعیف است. گو این‌که نسبت‌های دیگر نیز چندان موجه نیست.

در مقدمه آن یاد شده: «اما بعد جماعتی اصحاب دل از اهل سپاهان که مرا با ایشان نشست و خاست بود درخواستند تا کلمه‌ای چند در حقیقت جمع کنم چنانکه تکلف در آن راه نیابد و بفهم هر یک نزدیک باشد و از آن مستفید شوند. و در آن شروع کردم و از حق تعالی مدد در خواستم تا توفیق تمام کردن دهد. و این را «روضة القلوب» نام کردم و در دو قسم نهادم. قسمتی تعلق به عالم اجسام دارد و قسمتی بعالم ارواح». در جایی از این کتاب نام مؤلف دیده نمی‌شود و در خلال صفحات آن مطلبی و اشاره‌ای که دلالت بر مؤلف آن کند نیست، فقط در آخر رساله در نسخه دانشگاه تهران و کتابخانه ملک نوشته شده «تمت الرسالة روضة القلوب بالخیر و الظفر من تصنیف خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمة» (مدرس رضوی)

آغاز: سپاس خدای را که بی واسطه ما بجود خود وجود ما را پیدا کرد ... اما بعد جماعتی اصحاب دل از اهل سپاهان که مرا با ایشان نشست و خاست بود در خواستند تا کلمه چند در حقیقت جمع کنم. چنانکه تکلف در آن راه نیابد و بفهم هر یک نزدیک باشد و از آن مستفید شوند و در آن شروع کردم و از حق تعالی مدد درخواستم تا توفیق تمام کردن دهد و این را «روضة القلوب» نام کردم و در دو قسم نهادم قسمتی تعلق بعالم اجسام دارد و قسمتی بعالم ارواح ...

انجام: یا کسی داند که مردی نیکست و اگر خلوتی حاصل شود در سایه روز ترنمی با خود می‌کند و سخنی که از نفس بزرگان باشد با خود می‌گوید که آنرا اثری عظیم باشد و این بنده را اگر اتفاق افتد یاد کند انشاء الله تعالی

چاپ: مجموعه مصنفات شیخ اشراق، جلد سوم، تصحیح دکتر سید حسین نصر (تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی: ۱۳۸۰ (چاپ سوم)

[دنا ۱۰۶۸/۵ (با نسبت به سه نفر)؛ فهرستواره منزوی ۱۶۱/۶؛ الذریعه ۳۰۲:۱۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۲۲/۲
آغازش افتاده و قسم ۲ فصل هفتم پایان را دارد. از سنجش آن با چاپ محمد باقر سبزواری (ص ۲۷۶) و حسین نصر (ص ۳۷۱-۴۰۱) شناخته شد. در فهرست از سهروردی دانسته شده است؛ خط: نسخ، کا: امیر مجلس علی شاه بن عمر بن علا، تا: رمضان ۷۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه بخارایی، جلد: میشن قرمز، ۲۳ سطر [ف: ۵ - ۱۹۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۲/۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۲/۷۰(آ)-۴۶۳/۷۰(ب)-ف
نسخه اصل: کوپرولوش ۱۵۸۹. در هامش؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۴ق؛ ۸گ (۱۵۷ر-۱۶۴پ) [فیلمها ف: ۱ - ۴۸۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۶/۴
آغاز: بسمله سپاس مر خدایرا جل جلاله که بی واسطه ما بجود

خود؛ **انجام:** آنکه از محل نقل بیرون کند بیرون ...
در فهرست از سهروردی دانسته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۲ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۵۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۱/۴-ف
در فهرست از سهروردی دانسته شده؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۳۰۳پ-۳۰۵پ) ۱۶ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [فیلمها ف: ۱ - ۶۶۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن میکند انشاءالله تعالی، و صلی الله علی نبیه محمد و آله اجمعین، و الحمد ... تمت الرسالة الموسومة بروضة القلوب من تصانیف الشیخ الرئیس ...
نام کتاب در دیباجه آمده و می‌افزاید: و بر دو قسم نهادم - قسمتی تعلق بعالم اجسام دارد و قسمتی تعلق بعالم ارواح دارد و هر آفریده که هست از این دو بیرون نیست. قسم یکم در عالم اجسام و قسم دوم در عالم ارواح، این بخش در ده فصل و چندین رمز است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۲۶ق؛ محمد باقر سبزواری آن را از روی این نسخه چاپ کرده است. کاتب نسخه آن را از ابوعلی سینا دانسته؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالوئی، ۱۵گ (۱پ-۱۵پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۵/۷سم [ف: ۷ - ۲۵۴]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۳۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** رنج کشد و عذاب ببیند، و شقاوت عارض اگر چه در آخر بسعادت میانجامد. اما این مکر لمحه ای که از ذکر حق در دنیا غافل بوده است، پیش اصحاب دل شقاوتی عظیم است
در فهرست با احتمال به شیخ اشراق نسبت داده شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ ۱۷گ (۲۹۵-۳۱۱) [ف: ۱۵ - ۳۳۴]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۹۹/۲۹
بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق؛ نام مؤلف در این نسخه نیامده؛ ۱۵ص (۲۲۱-۲۳۵) [ف: ۵ - ۷۴]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۱/۲۷
انجام: در قسم دوم فصل هشتم: پیش اصحاب دل شقاوتی
بی‌کا، تا: ۱۱ ربیع الاول ۱۰۹۲ق، جا: اجمیر؛ افتادگی: انجام؛ در نسخه به میرسید شریف جرجانی نسبت شده. آغاز نسخه برابر نسخه (ف. دانشگاه ۲۶۹/۳)؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج حنایی،۷ص(۹۸-۱۰۴)،۱۱سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۳- ۲۵۴]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۰/۸
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه مدرسه نمازی - خوی ۸۴۸؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ق؛ ۴۲ص (۱۵۰-۱۹۱) [عکسی ف: ۴-۴۰۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۰۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: شکری، فرنگی، جلد: تیماج [الفبائی: - ۲۹۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۶۹۷/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** اما این اگر از ذکر حق در دنیا غافل بوده است پیش اصحاب دل شقاوتی عظیم است.
در فهرست به میرسید شریف نسبت داده شده؛ خط: نستعلیق، کا: ملا محمد شهیر به ملا آقا جان مازندرانی، تا: ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۴۲پ-۵۴ر)، اندازه: ۱۷× ۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۹۹]

۱۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۹/۱۲
خط: نستعلیق، کا: محسن بن مصطفی ساوجبلاغی، تا: ۱۳۴۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۶]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** پیش اصحاب دل شقاوت بس عظیم است والسلام و الاکرام
تذکر: در فهرست به صورت محتمل از محمد بن اسعد دوانی دانسته؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۳۶]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵۳/۸-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۱گ (۳۷-۴۷) [فیلمها ف: ۱ - ۶۵۸]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۴/۱
آغاز و انجام: برابر؛ تمت الرساله روضة القلوب بالخیر و الظفر من تصنیف خواجه نصیرالدین طوسی علیه الرحمه
خط: تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دوم آن تحفه خواجه طوسی می‌باشد؛ ۴۴گ (۲پ-۴۵پ) [ف: ۳ - ۲۶۹]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۸/۲-ف
در فهرست بدون نام مؤلف است؛ نسخه اصل: اسعد افندی ش ۱۶۹۷؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰گ (۲-۲۱) [فیلمها ف: ۱ - ۴۹۵]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹/۳
آغاز: برابر
در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۰ص (۹۷- ۱۵۶)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲ - ۴۰۴]

● روضة القلوب = تفسیر منظوم / تفسیر / فارسی
rawzat-ol-qolūb = tafsīr-e manzūm

ابن همام شیرازی، ق ۱۰ قمری
ebn-e hammām-e šīrāzī (- 16c)

تاریخ تألیف: ۹۰۴ق
تفسیر منظوم سوره یاسین مسمی که در ۲۰۶بیت می‌باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵۴/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۳ص (۳۵۹-۴۷۱)، ۱۹ سطر (۶×۱۴)، اندازه:

۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۲۵۲۵]

● **روضة القلوب و نزهة المحب و المحبوب** / عرفان و تصوف / عربی

rawḍat-ul qulūb wa nuzhat-ul muḥib wa-l maḥbūb

شیرازی، محمد بن عبدالرحمن، ق۱۰ قمری

Šīrāzī, mohammad ebn-e ʻabd-or-rahmān (- 16c)

درباره عشق و جنون و جذبات و ظرافت است که از لحاظ موضوع و مطالب مشترکات بسیار با کتاب دیوان الصبابة دارد؛ در یازده «باب»: ۱. مراتب الحب و صفاته و العشق و حالاته؛ ۲. فیمن شقه النظر و قاده الحب الی هول و خطر؛ ۳. الشوق و الحنین الی الالف و القرین؛ ۴. فیمن قتله الهوی و مات من شدة البلوی؛ ۵. فیمن کتم هواه فنال ما یتمناه؛ ۶. فیمن تهاداه العاشقون و تلطف به الموافقون؛ ۷. فیما یتطیر منه الاحباب خوف القطعیه و الاجتناب؛ ۸. فیما اجتنبه الظراف و غزفت عنه نفوس الاشراف؛ ۹. فی المذاهب العشاق عند الخلوة و التلاق؛ ۱۰. فیما یستحلی فی الخلوات من جواب الماجنین؛ ۱۱. مختار من جواهر الاشعار و تواتر الاخبار و الله اعلم.

آغاز: بسمله. الحمدلله ذی الکرم و الجود ... اما بعد فقد کنت ادام الله عزک ... شرحت لی قصة جرت علیک و امورا ساقها القدر الیک

انجام: یا عیشنا المفقود خذ من عمرنا ×× شیئا وزد من الصبا ایاما تمت.

[دنا ۱۰۶۹/۵ (۴ نسخه)]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد زل فی حبك سلطانه، تم الکتاب بحمدلله و حسن توفیقه الحمدلله اولاً و آخراً و صلی الله عن النبی و آله الطاهرین. پایان: شب چهارشنبه سوری از ماه صفر ۱۰۴۶ در اکبر آباد نوشته شده در عرض چهار روز اقل عبادالله طهماسبقلی عفی عنه.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محتملاً طهماسبقلی و حاجی محمد رضا ولد طهماسبقلی، تا: صفر ۱۰۴۶ق، جا: اکبر آباد؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۱۱۵ص، ۱۳ سطر(۵×۱۰/۵)، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۲ – ۱۹۴]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۲۴۷

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن آقا حسین شیرازی آتشی، تا: سه‌شنبه صفر ۱۲۳۰ق، جا: مچهلی بندر؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج سرخ، ۱۰۲گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۵ – ۷۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: گالینگور مشکی، ۴۱۱ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴ – ۳۸۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۶/۳

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف از فهرست رایانه‌ای ص ۵۳۳ ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۳۶۸]

● **روضة الکتاب و حدیقة الالباب** / نامه‌نگاری / فارسی

rawzat-ol ketab va hadīqat-ol albāb

قونیوی، ابوبکر بن زکی، ق۸ قمری

qūnīyavī, ābū-bakr ebn-e zakī (- 14c)

نامه‌های اخوانی است از عهد سلاجقه روم.

چاپ: به تصحیح میرودود سید یونسی، دانشکده ادبیات (تبریز)، ۱۳۴۹ش

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۸۷

آغاز: حمد و سپاس و شکر بی قیاس خداوندیرا؛ **انجام:** و در ظلمت آخرت کردار او سبب نور آن خداوند شود. انه القادر علی ما یشاء

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (ظاهراً)، تا: ۷۳۷ق؛ این نسخه به شکل بیاض تهیه شده و در خاتمه روی اوراق سفید مانده اشعار و مطالب متفرقه‌ای از جمله قصیده ابن درید را نوشته‌اند؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۱۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ – ۷۸۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۷/۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۰۱۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۳گ (۳۷–۷۹)، ۲۲ سطر [فیلمها ف: ۱– ۵۲۳]

● **روضة اللطائف** / اخلاق

rawzat-ol-latā’ef

خجندی، علی بن بهاءالدین

xojandī, ‘alī ebn-e bahā’-od-dīn

در بیست «فصل» در اخلاق دینی.

تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه:۱۵/۷

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ – ۱۰۲۶]

● **روضة المتقین** / حدیث / عربی

rawḍat-ul muttaqīn

تاریخ تألیف: نیمه جمادی الثانی ۸۲۷ق

چهل حدیث نبوی را از کتاب‌های مختلف جمع آوری نموده و در پایان هر حدیث اشاره به مأخذ آن نموده و در پایان نیز هشت

حدیث بدان افزوده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۷۳/۶
آغاز: ان الحمدلله نحمده و نستعینه ... أما بعد فهذه أربعون حدیثا جمعتها من الأحادیث المرویة من حضرة سید المرسلین علیه الصلاة و السلام؛ **انجام:** و قد و فقنی الله الکریم العزیز الوهاب اتمام هذه الأربعین من أحادیث من لاینطق عن الهوی المسماة بروضة المتقین فی منتصف جمادی الآخرة.
خط: نسخ، کا: محمد بن خاوند شاه بن محمد شاه زهانی، تا: صفر ۸۸۰ق؛ مصحح، محشی در شرح کتاب، ترجمه فارسی حدیثها زیر سطرها؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ (۹۰پ-۱۰۵ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۶۹]

● **روضة المتقین فی امامة الائمة المعصومین** / کلام و اعتقادات / عربی
rawḍat-ul-muttaqīn fī imāmat-il a'immat-il ma'ṣūmīn
علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری
'alavī 'āmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-'ābedīn (- 1645)
وابسته به: تجرید الاعتقاد = تجرید العقاید = تجرید الکلام فی تحریر عقاید الاسلام؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)
تعلیقاتی است بر بحث امامت (مقصد خامس) و بحث معاد (مقصد سادس) کتاب تجرید الاعتقاد. این تعلیقه را بعد از ریاض القدس تألیف نموده است.
آغاز: نحمدک یا من انار عقولنا بالانوار العقلیة واشرق نفوسنا باللوامع المصطفویة وأضاء قلوبنا بالبوارق العلویة ... و بعد فیقول ... جعلنها روضة لمعشر المتقین ... المقصد الخامس فی الامامة الخ لا یعزب عنک ان اتقنت الاصول العقلیة ...
آغاز مقصد سادس: الحمد لمن نور بالعنایة و الجود هیاکل المهیات قال المصنف المقصد الخامس فی المعاد لا یخفی انه قد اطبق ...
انجام: هذا التصدیق القلبی و اللسانی کیف لا و لو لم یکن الامر کذلک لم یکن الجواب مطابقاً للسؤال تحت التعلیقة المتسمیة بروضة المتقین بعون الله
[دنا ۱۰۶۹/۵؛ الذریعة ۳۰۲/۱۱]

۱. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۴۴/۱
آغاز: المنقولة یتضمن دعاء الرسول ان یجعل له علیاً ولیاً کما جعل هارون لموسی و بعده ینزل الآیة الکریمة؛ **انجام:** قد علم من سیرته علیه السلام انه کان لا یتجسس عن المنکر بل سیترها و یکره اظهارها.
خط: نسخ، کا: حسین بن قاسمعلی مازندرانی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ ۸۸گ، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف مخ: - ۹۷]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۹۳/۱
آغاز: نحمدک یا من انار عقولنا بالانوار العقلیة و اشرق نفوسنا باللوامع المصطفویة و أضاء قلوبنا بالبوارق العلویة؛ **انجام:** کیف لا ولولم یکن الامر کذلک لم یکن الجواب مطابقاً للسؤال.
شامل مقصد پنجم در امامت و مقصد ششم در معاد می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ تملک: ریحان الله موسوی با به سال ۱۳۱۷؛ جلد: مقوایی، ۱۳۸گ (۲پ-۱۳۹ر)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۰]

● **روضة المتقین فی شرح اخبار الائمة الطاهرین = شرح من لا یحضره الفقیه** / شرح حدیث / عربی
rawḍat-ul muttaqīn fī š.-i axbār-il a'immat-iṭ ṭāhirīn = š.-i man lā yaḥḍuru-h-ul faqīh
مجلسی، محمدتقی بن مقصودعلی، ۱۰۰۳؟-۱۰۷۰قمری
majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595-1660)
وابسته به: کتاب من لایحضره الفقیه = من لایحضره الفقیه؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)
تاریخ تألیف: ۱۰۶۳ق
شرحی است مزجی متوسط در ۶ جزء بر کتاب «من لایحضره الفقیه» تألیف شیخ صدوق، این کتاب در حل غوامض و مشکلات و تفصیل و بسط موجز و تقریب بعید و کشف دقائق و جمع بین معارضات و بررسی رجال و روات احادیث و تعبیر زیبایش در نوع خود کم نظیر است.
آغاز: الحمدلله المتعالی بعز جلاله عن ادراک العالمین المنزه بوجوب ذاته وقدس صفاته عن اوصاف الواصفین ...
چاپ: قم، دارالکتب الاسلامی، ۱۳۸۶، بیست جلد؛ تهران، بنیاد فرهنگ اسلامی حاج محمد حسین کوشانپور، ۱۴۰۶-۱۴۱۳ق، در ۱۴ جلد؛ بیروت، مرکز دارالمصطفی، ۱۴۳۰ق، ۱۹ جلد
[الذریعة ۳۰۲/۱۱ و ۳۰۳؛ کشف الحجب و الاستار ص ۲۹۷؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۱۵/۲؛ دنا ۱۰۶۹/۵-۱۰۷۲ (۸۵ نسخه)]

شرح و حواشی:
۱- لوامع صاحبقرانی = شرح من لا یحضره الفقیه = لوامع قدسیة = لوامع المتقین؛ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)
۲- لوامع صاحبقرانی = لوامع قدسیة (منتخب)؛ لاهیجانی، محمد بن محمد علی (-۱۳۵۴)
۳- لوامع القدسیه (ترجمه) = لوامع صاحبقرانی؛ خداوردی، محمد علی
۴- لوامع صاحبقرانی (منتخب دیباچه)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۹
آغاز: بسمله و به ثقتی. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بالامکان

لازم لهم تم الجزء الثانی ... و الحمدلله رب العالمین ... بحمد الله و توفیقه

خط: نسخ، کا: محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۰۶۲ق [الفبائی: - ۲۹۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یمکن حمله علی الجواز ایضا تم الجزو الاول ... فی شهر ذی الحجة الحرام تسع و خمسین بعد الالف من الهجرة النبویة.

ج۱، از اول کتاب تا صلوة؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد نهاوندی، تا: اواسط ربیع الثانی۱۰۶۴ق؛ دارای بلاغ، حاشیه صفحه آخر توضیحات محمد صالح مازندرانی درباره تاریخ وفات مجلسی مزبور و استادش ملاعبدالله تستری؛ واقف: محمد صالح علامه مازندرانی، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۷

آغاز: بسمله و به نستعین. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و لکن ذکره المص تیمنا و تبرکا ... و عترته المص تیمنا و تبرکا ... و عترته الطاهرین تمت فی سنه ۱۰۶۵

خط: نسخ، کا: ابراهیم اصفهانی، تا: ۱۰۶۵ق [الفبائی: - ۲۹۰]

۴. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول و دوم؛ کاتب: محمد مقیم بن محمد باقر کنکازی، تا: سه‌شنبه غره ربیع الثانی ۱۰۶۵ق، دارای افتادگی [ف: - ۱۸]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۵۸

کتاب القضایا و الاحکام؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالغفور بن حسن، تا: جمعه ۱۳ رمضان ۱۰۷۱ق؛ جلد: مقوایی، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ - ۴۱۸]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۴۵

آغاز: الکراهة و الترک احوط و کذا؛ **انجام:** لا یحتاج فیه الی ذکر هذه الاخبار و لکن ذکره المصنف تیمنا و تبرکا و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی سید المرسلین و عترته الطاهرین.

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر، تا: ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ که از روی خط مؤلف؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۳۱۷گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۲۳]

۷. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۳۹

کتاب طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ رجب ۱۰۷۲ق؛ ۱۶۵گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: - ۲۸]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۰۲

آغاز: رجل بالبصرة بصحیة فقال یا امیرالمومنین انظر الی هذه فان فیها نصیحة فنظر فیها؛ **انجام:** و لما کان هذا الکتاب فی الفقه و الفروع لایحتاج فیه الی ذکر هذه الاخبار و لکن ذکره المنصف تیمنا و تبرکا و الحمدلله ... و عترته الطاهرین

از اوایل میراث تا پایان مواعظ؛ خط: نسخ، کا: محمد صالح بن ملامراد لیوانی استرآبادی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۴]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۶۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی ... باب ذکر جمل مناهی النبی ص قال ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی الفقیه نزیل الری ای سکناه فی الری؛ **انجام:** لایحتاج فیه الی ذکر هذه الاخبار و لکن ذکرها لمص تیمنا و تبرکا و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی سید المرسلین و عترته الطاهرین.

شرح جزو چهارم من لایحضر یعنی از ذکر جمل مناهی النبی (ص) تا پایان کتاب است و مشیخه را در بر ندارد؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۱ ذیحجه ۱۰۷۶ق؛ مصحح، مهر: «عبدالله الواثق الغنی محمد جعفر الحسینی» (خشتی) مورخ ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵۲گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [رایانه]

۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۲۸

آغاز: بالعدد الذی حکم الحاکم علیه

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۳۰۶گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [وزیری یزد: ف: ۴ - ۱۴۷۶]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۱۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... ابواب الزکوة باب علة وجوب الزکوة؛ **انجام:** فانه الواجب التام و ما سواه عین النقصان و الاحتیاج بالامکان اللازم لهم.

ج۲، از زکوة تا «باب الفروض علی الجوارح»؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۳ محرم ۱۰۷۶ق؛ واقف: کاظم ضیائی، مرداد ۱۳۴۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۴۷۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۲۶سم [ف: ۱۴ - ۲۶۸]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۹۳-عکسی

آغاز: باب بر النکاح واصله. روی عن زرارة بن اعین فی الصحیح یقولون استفهام؛ **انجام:** و یصیر سبعین ذنبا ظاهر الدلالة و الی سبعمایة بالتدبر. تم الجزء الثالث من کتاب من لایحضره الفقیه. الحمدلله رب العالمین علی نعمائه سیما التوفیق لشرح الاخبار و جمعه و الصلاة علی محمد و آله ... حرره احوج المربوبین الی رحمة ربه الغنی محمد تقی بن مجلسی العالمی النطنزی الاصفهانی فی شهور سنة ثلث و ستین بعد الألف (۱۰۶۳). و قد وقع الفراغ من مشق هذا المجلد من الشرح ...

از «باب النکاح» تا پایان مجلد سوم؛ خط: نسخ خوش، کا: ابن محمد باقر محمد مقیم اصفهانی، تا: سه‌شنبه ۲ رمضان ۱۰۷۶ق؛ مصحح؛ ۵۰۲ص، ۱۹ سطر (۱۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۲]

۱۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۱۹

جزء ۴ از باب ذکر جمل مناهی النبی الی آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ ربیع الثانی ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۹۱۱ص، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۶۶]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۹۵

شرح فهرست و اسانید کتاب مشیخه است؛ خط: نسخ، کا: حکیم بن محمد ابراهیم اصفهانی، تا: ۲۳ جمادی الثانی ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵/۸سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۵۵

جلد۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۰۸۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ آغاز افتاده در مقدمه: «نورالدین علی بن عبدالعالی عن الشیخ الامام الاعظم نورالدین علی بن هلال الجزایری» انجام: «و یمکن حمله علی الجواز ایضاً»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۲۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۵/۳سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۱۲

جلد ۱، با تاریخ تألیف ذیحجه ۱۰۵۹؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: یک‌شنبه ۱۳ شوال ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۳۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۱۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۴۴

جلد ۱ و ۲؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد مومن ابهری اصفهانی، تا: چهارشنبه ۱۲ شوال ۱۰۸۴ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۳۳

آغاز: بسمله، باب بدو النکاح واصله روی عن زرارة بن اعین فی الصحیح یقولون استفهام انکاری؛ **انجام:** انه ولی ذلک و القادر علیه

شامل: ابتدای نکاح تا پایان باب معرفة الکبایر و از ابواب القضایا و الاحکام تا باب الایمان و النذور و الکفارات و از مشایخ تا انتهای آن است؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن محمد صادق ابهری، تا: جمادی الاول ۱۰۸۴ق؛ مجدول؛ تملک: محمد قمی مورخ ۱۳۱۹؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۴]

۱۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۲۳

آغاز: بسمله - الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و اهل بیته الطیبین الطاهرین - ابواب الزکوة - باب علة وجوب الزکوة؛ **انجام:** پایان - و ما سواه عین النقصان و الاحتیاج بالامکان الازم لهم - تم الجزو الثانی من الاجزاء الاربعة من کتاب من لایحضره الفقیه و تم شرحه ... علی ید ... محمد تقی به مجلسی الاصفهانی ... لسنة اثنی و سیتن و الف ... کتبه العبد ...

جلد دوم از ابواب زکوة تا آخر جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان ابهری ابن حاجی محمد علی، تا: ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۹۳گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه:۱۸/۵×۲۵/۵ سم [ف: ۲ - ۶۱]

۲۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۴۶

جلد سوم و چهارم و پنجم و شرح مشیخه که جزء ششم محسوب می‌شود؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد مومن ابهری، تا: چهارشنبه دهه اول ذیقعده ۱۰۸۷ق؛ با عبارت «بلغ من اوله الی آخر» علی ید اقل الخلیفه عبد المجید الطباطبائی» در پایان؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۸۳

کتاب نکاح و طلاق؛ خط: نسخ زیبا، کا: جمعه حسینی، تا: غره ذیحجه ۱۰۸۹ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ مهر: «العبد محمد مهدی الحسنی الحسینی» (مربع)، «عبده یحیی ابن عبدالله الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۷ - ۲۶۰]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۳۰

آغاز: باب بدو النکاح و أصله، روی عن زرارة بن أعین فی الصحیح یقولون استفهام انکاری؛ **انجام:** نسخه: فعلیه بالقرآن و الاخبار مما أوعدالله علیه الناصر و یصیر سبعین ذنباً ظاهر الدلالة و الی سبعمائة بالتدبر.

از «باب النکاح» تا پایان جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد طاهر بن علاءالدین محمد ابهری اصفهانی، تا: ۱۰۹۰ق؛ مجدول، مصحح، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده عبدالکریم» (مربع)؛ تاریخ وقف: ۱۲۴۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۲۰۴]

۲۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۰

خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف طبیب لاهیجانی، تا: شعبان ۱۰۹۰ق؛ مقابله شده در ۲۶ شعبان ۱۱۴۳؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۵]

۲۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۰۸۶

از مناهی النبی تا آخر کتاب؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: ۱۰۹۱ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۶۱۲]

۲۵. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقال القها و استانف و یمکن حمله علی جواز ایضا.

خط: نسخ خوب، کا: ابوالبقا بن محمد حسین یزدی، تا: غره جمادی الثانی ۱۰۹۲ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج زرد، ۲۱۵گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۳۹]

۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و استانف و یمکن حمله عی الجواز ایضاً تم الجزء الاول من کتاب من لا یحضره الفقیه و تم شرحه ایضاً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق؛ اهدایی: وزیری، کاغذ: پسته‌ای، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۳۴۷گ، ۲۴ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۹۳]

۲۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۳۵

آغاز: آغاز شرح مشیخه: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فیقول احوج المفتاقین الی رحمة ربه؛ **انجام:** قد وقع الفراغ فی شهر الله الاصب رجب لسنة اربع و ستین بعد الالف من الهجرة علی ید مؤلفه محمد تقی بن مجلسی العاملی النطنزی الاصفهانی ...

شرح مشیخه میباشد؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن رفیع الدین حسینی، تا: ۱۰۹۶ق؛ از روی نسخه اصل، با این یادداشت بر برگ پایان: «اعلم انه کان الفراغ من اصل الکتاب فی سنة ثلاث و ستین بعد الالف و کان التاریخ: «شرح الاحادیث» (۱۰۶۳) و روضة البهیة و جامع احادیث الائمة المعصومین المطهرین تاریخ ابتدا به شرح این دو است کذا فی نسخة الاصل تمت»؛ ۷۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۸۷

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین کتاب ذکر جمل من مناهی النبی (ص) صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** و الاخبار التی وردت فیها و لما کان هذا الکتاب فی الفقه و الفروع ... و هذه الاخبار و ممکن ذکره المصلی تیمنا و تبرکا و الحمدلله رب العالمین ... سید المرسلین و عترته الطاهرین.

شرح بخش «مناهی» است؛ خط: نسخ، بیکا، تا: ۱۰۹۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شکری و نباتی، جلد: تیماج سرخ، ۵۷۴ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۴۴۷]

۲۹. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴۳

آغاز: ... ای زکوة تطهر هم من الذنوب و تزکیهم من البخل او اطهر نفوسهم من حق الفقراء او تنمی أموالهم أی بالزکوة؛ **انجام:** العظیم عن ادراکهم او الأعظم مما سواه فانه الواجب التام و ما سواه عین النقصان و الإحتیاج و بالإمکان اللازم لهم،تم الجزوء الثانی من الأجزاء الأربعة من کتاب ...

بیکا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ از روی خط مؤلف، تصحیح شده توسط محمد هادی بن محمد صالح مارندرانی در رجب ۱۰۸۹ق، یادداشتی در پایان نسخه به امضای «شفیع بن حاجی ذوالفقاری» آمده که حکایت از مقابله نسخه، با نسخهای که دستخط شارح در آن بوده، دارد؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع قهوهای، ۴۲۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۳۶ - ۵۰]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۱۷

آغاز: بسمله. ابواب الزکوة باب علة وجوب الزکوة قال ابوجعفر ... روی عبدالله بن سنان؛ **انجام:** قال اخبرنا القسم بن محمد قال حدثنا حمدان بن الحسین و ما کان فیه عن حماد ...

از کتاب زکات تا پایان اسانید؛ خط: نسخ، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۳۴۰گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۱]

۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۸۹

آغاز: فی موقعه کالفقراء و الضیف من مالها أو ماله باذنه الصریح أو الفحوی و یقرب منه ما رواه

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه جعفریه-قائن ۴۳. جلد سوم و مشتمل بر کتاب النکاح میباشد؛ خط: نسخ، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با نشانی بلاغ ثانیاً، در برگ آخر علامت مقابلهای از محمد هادی بن محمد صالح مازندرانی آمده که نسخه را با نسخه جدش، مؤلف کتاب، در ۱۵ ربیع الثانی ۱۰۸۹ مقابله نموده و نیز صورت خط مؤلف؛ تملک: عبدالرزاق؛ ۴۵۲ص [عکسی ف: ۵ - ۱۳۸]

۳۲. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۳۰

خط: نستعلیق، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲]

۳۳. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۷

دو جزو از چهار جزو در یک مجلد. جزو یکم میرسد به اعتکاف و دوم از حج است و میرسد به الزیارات و الفروض علی الجوارح؛خط: نسخ، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۳۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یمکن حمله علی الجواز علیها تم الجزء الاول

جلد اول؛ خط: نسخ خوب، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۰۹ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: - ۱۴۱]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... ابواب الزکوة باب علة وجوب الزکوة؛ **انجام:** فانه الواجب التام و ما سواه عین النقصان والاحتیاج بالامکان اللازم لهم.

جلد۲؛ خط: نسخ، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: محمد شریف بن محمد بدیع شریف؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۵۰۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۲۶/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۸]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۳۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الجزء الثانی من الاخر الاربعه من کتاب من لا یحضره الفقیه و تم شرحه

ج۱و ۲، از ابتدای کتاب شروع به باب الفروض علی الجوارح؛ خط: نسخ و نستعلیق، بیکا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۵۳۶گ، اندازه: ۱۹/۳×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۹]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۷

آغاز: بسمله. باب النوادر و هو آخر ابواب الکتاب و هو کالختام بالمسک و ذکر فیه محاسن الاخلاق و کان داب المحدثین افتتاح کتبهم بما کما فعله ثقة الاسلام و غیره؛ **انجام:** انجام: ذکر ذلک مفصلا الفاضل السید الشوشتری القاضی نورالله فی کتاب مجالس المؤمنین و فی کتابه الرد علی میرزا مخدوم الشیرازی فانه کتاب حسن و فی الحقیقة شرح علی کشف الحق و نهج الصدق للعلامه ... و لما کان هذا الکتاب فی الفقه و الفروع لایحتاج فیه الی ذکر

هذه الاخبار ولكن ذكره المصنف تيمنا و تبركا و الحمدلله رب العالمين و الصلوة على سيد المرسلين و عترته الطاهرين (قد فرغ من تأليف هذا الكتاب مؤلفه افضل الفضلاء و محيى آثار الانبياء مولانا محمد الثقى ابن على الملقب بالمجلسى سقى الله ثراه و جعل الجنة مثواه بجاه محمد و آله الطاهرين
جلد ۱۲ و باب النوادر است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ بگواهی خط ملارفیعای قزوینی (-۱۰۸۹ق) نگارنده ابواب الجنان که در پایان هست این نسخه نزدیک به روزگار مجلسی اول نوشته شده، دارنده نسخه حاجی علی نقی در گ ۱ر می‌نویسد که نسخه‌های این شرح را که از طهارة تا حجة الاسلام را مجلسی به فارسی گزارش و ترجمه کرد و از تجارة تا پایان را به عربی به روش فارسی گزارش نموده است در سپاهان و قزوین و گیلان به دست آوردم و در ۱۲ مجلد است و من باب نوادر را که حدیث‌های شگرف دارد جدا جدا کردم تا به آسانی بخوانند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۱۹ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵ - ۱۳۴۴]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فنظروا الی امر اعجبهم فقالوا ینبغی لعامل هذا البیت أن یهدی الیه فمن ثم وقع الهدی ...
از ابتداء تا آخر کتاب الصوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: ابومحمد عباس بن محمد، ۲۸ ذیقعده ۱۰۷۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۶گ، اندازه: ۲۰×۳۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۱]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، مقابله شده؛ با تاریخ تألیف سال ۱۰۶۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۹۸گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۴۰. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۳۴۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۵ - ۲۱۳]

۴۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۴۲. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۲۸

آغاز: لیفرق بین السرقة و القصاص و یویده اختلاف العبارات من الروای الواحد؛ **انجام:** و حکم ذلك فی خبر آخر ان یسمی حین یأکل.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۰۳گ، ۲۱سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۰۸]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقال القاها و استانف و یمکن حمله علی الجواز ایضا. تم الجزء الاول من کتاب من لایحضره الفقیه و تم شرحه ایضا.
جزو اول از باب امیاه تا ۸۱ نوادر الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ سوم ترجمه و شرح حدیث لو علم الناس ... به امضای محمد شفیع اصفهانی مورخ ۱۳۰۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۳۱ سطر (۱۲×۳۲)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۶۴]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۸۷

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاة علی محمد و اهل بیته الطیبین الطاهرین ابواب الزکاة باب علة وجوب الزکاة، قال الشیخ السعید الفقیه ابوجعفر محمد بن علی بن موسی بن بابویه القمی رضی الله عنهما؛ **انجام:** تم الجزو الثانی من الاجزاء الاربعة من کتاب من لا یحضره الفقیه و تم شرحه علی توزیع البال و کثرة ...
از باب زکاة تا صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: محمد ابراهیم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۱گ، ۲۱ سطر (۱۰×۲۸)، اندازه: ۱۷/۵×۳۵/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۶۵]

۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۸

از باب «مناهی النبی» تا آخر مواریث است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۶ - ۳۲۴]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۵۷/۲-۱۱/۱۵۷

آغاز: کتاب العقل و فضائل العلم وارتفاع درجة اهله و علو قدرهم و نقص الجهل و خساسة اهله و سقوط منزلتهم اذبیان الوحد لقدیمه علی سائر الکتب؛ **انجام:** قوله یا هشام من سلط ثلاثا علی ثلاث فکانما اعان هدم عقله ... فقد افسد علی نفسه دینه ودنیاه لان بنائهما علی العقل فمن لاعقل له لادین له ولادنیا.
کتاب العقل و الجهل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ، ۱۸-۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۷۸]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۰۱

آغاز: بسمله، ابواب القضایا و الاحکام تفسیری باب من یجوز التحاکم الیه و من لایجوز ... الی اهل الجور و هو غیر العالم فان قضائه جور لعدم العلم و ان کان صالحا فی غیره؛ **انجام:** نرجو ان یکون ختم حمدنا فی الجمة ایضا به والصلاة علی محمد و عترته الامجاد الاصفیاء الطاهرین تم شرح باب الایمان و النذور و الکفارات و هو الاول من الجزء الثالث من الاجزاء الاربعة و یتلوه شرح باب بدو النکاح ان شاء الله و هو الثانی من الجزء الثالث من الاجزاء الاربعة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، ۲۶۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۹]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۵۲

آغاز: للرضا (ع) و ابی جعفر (ع) و سلم مذهبه من الوقف و کانت له منزلته من الزهد و العبادة؛ **انجام:** فان الموجود فی نسختنا وعظ عبدالله بن عمرباه عندموته.
فقط بخش شرح مشیخه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ واقف: حاج احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۶؛ کاغذ: نخودی، ۶۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۳۱سم[ف:۱۴-۲۶۹]

۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۵۳

انجام: انجز وعده ونصر عبده واعز جنده وغلب الاحزاب وحده فله الملك وله الحمد يحيى ويميت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۱]

۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۶۷

آغاز: الحمدلله رب العالمين ... و بعد فيقول ... لما وفق الله تبارك وتعالى لاتمام الشرح على كتاب من لايحضره الفقيه؛ **انجام:** ولما كان هذا الكتاب في الفقه و الفروع لايحتاج فيه الى ذكر هذه الاخبار ولكن ذكره المصنف يتمناً وتبركاً والحمدلله رب العالمين..

شرح مشیخه را داراست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۱]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۳۸

انجام: مشاورة العاقل الناصح رشد و يمن و توفيق من الله فاذا اشار عليك

از کتاب زکات تا باب آداب المسافر؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای فرنگی، ۲۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۳۴۲]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۴۸۴

آغاز: فاياك فالخلاف فان في ذالك المطلب و الى غير ذلك من الاخبار؛ **انجام:** عن عمرو بن ثابت عن سعد بن ظريف الخفاف تمت الاسانيد كتاب من لايحضره الفقيه

از باب دعاء الضال عن الطريق تا آخر اسانید است؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن کمال الدین بحرانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، ضمیمه: مذیل است به ۷ برگ از آغاز «اساس الاصول» علامه سید دلدار علی لکهنوئی در پاسخ به فوائد المدینه ملامحمد امین استرآبادی، این اوراق به اشتباه یک برگ مانده به آخر نسخه قرار گرفته، موجودی ضمیمه از آغاز تا بخشی از مقدمه است؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش تیماج قهوه‌ای، ۲۶۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۳۴۳]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۴۳

آغاز: بسمله. باب بدو النكاح و اصله روى عن زرارة بن اعين في الصحيح يقولون استفهام انكارى؛ **انجام:** و يصير سبعين ذنبا ظ الدالة و الى سبعمائة بالتدبير ... حامداً مصلياً

از اول کتاب نکاح تا آخر طلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار ۱ - ۳۴۳]

۵۴. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۴۳

انجام: و حججى بعدك على بريتي و هم اوصياوك و خلفاءك و خير خلقى بعدك و عزتى و جلالى ...

از کتاب الزکاة تا اواخر کتاب المزار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ وقفنامه کتاب از «محمد باقر مجلسی» به سال ۱۱۰۲؛ جلد: پارچه‌ای خاکستری، ۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: - ۳۶]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۸۵-۳۲/۸۵

آغاز: بسمله باب بدو نكاح واصله روى عن زرارة بن اعين في الصحيح يقولون استفهام انكارى فيكون ثلث استفهامات او من باب اكلونى البراغيث؛ **انجام:** يقرب من فهم المبتدين انه ولى ذلك والقادر عليه والحمدلله رب ا لعالمين ...

از باب نکاح تا آخر شرح؛ خط: نسخ، کا: مرتضی قلی بن محمدیوسف افشار، تا: دوشنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۱۰۵ق (قسمت اول) و ذیحجه ۱۲۰۱ (قسمت آخر)؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۶۰۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۸]

۵۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۱۴-عکسی

آغاز: حمدله. صلاة. ابواب الزكوة. باب علة وجوب الزكوة؛ **انجام:** بالامكان اللازم لهم. تم الجز و الثانى من الاجزاء الاربعة من كتاب من لايحضره الفقيه و تم شرحه على توزيع البال و كثرة الاشتغال على يد محمد تقى مجلسى الاصفهانى ... لسنة اثنى و ستين و الف ...

خط: نسخ پخته، کا: حسین قلی بن محمد یوسف افشار، تا: ۱۱۰۵ق؛ تملک: ابراهیم بن باقر موسوی؛ ۷۵۳ص، ۲۳ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۲]

۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۸۹

جلد دوم، مشتمل بر شرح کتاب زکوة و کتب بعد از آن تا به آخر کتاب حج؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ نیز مشتمل بر شرح اسانید من لایحضره الفقیه می‌باشد و از عبارتی که ذیلاً از آخر مجلد دوم نقل می‌شود و قرائن کهنه بودن نسخه و کاغذ محتمل است خط خود مؤلف باشد، و نیز احتمال دارد که کاتب اکتفا به آخرین عبارت مصنف کرده از خود و سال کتابت نام نبرده باشد و آن این است: «تم الجزء الثانى من الاجزاء الاربعه من كتاب من لايحضره الفقيه و تم شرحه على توزيع البال وكثرة الاشغال على يد احوج المربوبين الى رحمة ربه الغنى محمد تقى بن مجلسى الاصفهانى و المرجو من واهب العطايا ان يوفقنى لاكماله وان يجعله ذخيرة ليوم الدين والحمدلله رب العالمين و الصلوة على محمد وآله الطيبين الطاهرين لسنة اثنى وستين والف». پس از اتمام این مجلد شرح اسانید من لایحضره را به خط نسخ نگاشته‌اند، در آخر این شرح نوشته شده که در سنه ۱۱۲۴ مقابله با نسخه که با نسخه خود مؤلف مقابله گردیده بود شده است؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۰۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

۵۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۸۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ابواب الزکاة باب علة وجوب الزکاة قال الشیخ السعید الفقیه ابوجعفر؛ **انجام:** فان الواجب التام و ماسواه عین النقصان و الاحتیاج بالامکان اللازم لهم

کتاب الزکاة تا پایان حدود؛ خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن محمد اشرف تبریزی نائینی، تا: ربیع الثانی ۱۱۲۹ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ یادداشی از «رضا بن محمود موسوی مراغی عماد الاسلام» بسال ۱۳۳۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۷۱]

۵۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۵۴

آغاز: ابواب القضایا و الاحکام تفسیری باب من یجوز التحاکم الیه و من لایجوز قال الشیخ السعید أبو جعفرمحمد بن علی بن الحسن بن موسی بن بابویه القمی؛ **انجام:** و سلام علی النقایص أو الرحمة الکاملة أو الأعم علی المرسلین والحمدلله رب العالمین.

از ابواب القضایا و الاحکام تا پایان کتاب الایمان و النذور و الکفارات؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر مشهدی، تا: ۷ ذیحجه ۱۱۳۰ق، جا: اصفهان؛ محشی؛ تملک: فخرالدین محلاتی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۲۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۷۲]

۶۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۴

از باب مناهی نبی تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حسینعلی قهپائی اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ جمادی الثانی۱۱۳۲ق، استکتاب محمد بن محمد زمان؛ مصحح، مقابله شده در هفدهم همان ماه و سال؛ تاریخ وقف: غره ربیع الثانی ۱۲۳۳؛ جلد: مقوایی، ۳۱۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ – ۳۴]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۱۷

آغاز: بسمله، حمدله باب الزکوة باب علة وجوب؛ **انجام:** فانه الواجب التام و ما سواه عین النقصان و الاحتیاج بالامکان اللازم لهم ... لسنة اثنی و ستین و الف

از کتاب زکات تا پایان باب الفروض علی الجوارح؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد دود کرمی فارسی، تا: چهارشنبه آخر رجب ۱۱۳۲ق؛ با یک واسطه از روی نسخه اصل کتابت شده؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار – ۳۴۲]

۶۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۱۲

شرح مشیخه؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد، تا: شنبه دهه اول ربیع الثانی ۱۱۳۳ق؛ مصحح، با امضای بلاغی از محمد بن محمد زمان در حال رفتن به زیارت بیت الله الحرام؛ مهر: «الملک لله داخل کتابخانه خصوصی داعی شده» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسن» (مربع)؛ جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۷۱]

۶۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۱۰

از أول کتاب النکاح تا آخر الطلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ صورت خط محمد مجید بن محمد طهرانی در ۱۱۳۸؛ جلد: چرم سیاه، ۱۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۷/۵سم [مؤید: ۱ – ۲۰۲]

۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۸۸

آغاز: برابر

جلد اول و چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۹ق؛ محشی از خود مؤلف؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، ۴۷۰ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۲۸سم [ف: ۱ – ۲۵۶]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۸۶

آغاز: بسمله. و به ثقتی ابواب القضایا و الاحکام تفسیری باب من یجوز التحاکم الیه و من لا یجوز. قال الشیخ السعید ابوجعفر محمد بن علی بن الحسین بن موسی بن بابویه القمی الفقیه مصنف هذالکتاب رحمة الله علیه روی احمد بن عائد فی الصحیح؛ **انجام:** تم الجزء الثالث من کتاب من لایحضره الفقیه و الحمدلله رب العالمین علی نعمائه سیما التوفیق لشرح الاخبار و جمعه و الصلاة علی محمد و آله ... الطاهرین

جزء سوم در قضایا و احکام؛ خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن رمضان قنواتی بهبهانی، تا: دوشنبه ۲۳ صفر ۱۱۵۲ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۹گ، ۳۳ سطر (۱۳/۵×۲۵)، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۱۴ – ۲۷۸]

۶۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۵۷-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الجزءالاول من کتاب من لایحضره الفقیه و شرحه علی ید ...

احکام طهارت و صلات؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۶۱ق، نسخ دو دست، یکی پیش از ۱۱۶۱ که تاریخ تملک است، با انجامه از محمد قاسم جرفادقانی، ۱۰ محرم ۱۳۰۴ق؛ ۵۰۵ص، بخش کهن ۲۷ و بخش تازه ۲۴ سطر (۱۳/۵×۲۲ و ۲۱×۳۰) [عکسی ف: ۱ – ۱۹۲]

۶۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۹۷

جلد ۲، از حج تا پایان ربع دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۸۳ق، برای میر محمد بن حاجی میر محمد؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ابری، ۱۷۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۲۵۰]

۶۸. شیراز؛ ثامنی، محمد رضا؛ شماره نسخه:۳۲

خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد حسینی دهدشتی، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۱۸۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷۷گ، قطع: خشتی [اوراق عتیق: ۱ – ۲۷۱]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۷۵

آغاز: بسمله. ابواب القضایا و الاحکام تفسیری باب من یجوز التحاکم الیه و من لایجوز؛ **انجام:** و یمکن ان یکون من باب الاجارة ایضاً و علی ای حال فیجوز باب العتق و احکامه قال رسول الله

از ابواب القضایا و الاحکام تا اول باب العتق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری،

جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۴]

۷۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۰۳/۱

بندی منقول از شرح من لایحضره الفقیه. در طریق ریاضت شرعی و سیر و سلوک؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۵۲۰]

۷۱. اهواز؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۰]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۸۴

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... باب ذکر جمل من مناهی النبی صلی الله علیه و آله و سلم قال ابو جعفر ... نزیل الری ای سکناه فی الری و ان کان مولده قم؛ **انجام:** و لما کان هذا الکتاب فی الفقه و الفروع لا یحتاج فیه الی ذکر هذه الاخبار و لکن ذکره المصنف تیمنا و تبرکا

شامل، مناهی النبی، حدود، دیات، میراث نوادر و جلد پایانی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، شده، جلد: کاغذی با مقوا، ۲۵۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۶۳]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان یجعله ذخیرة لیوم الدین

حاوی ابواب طهارت و صلوة و زکوة و صوم و اعتکاف و حج است؛ کا: عبدالمطلب بن کربلائی علی کدکنی، تا: سه‌شنبه غره رجب ۱۲۳۸ق؛ واقف: تقی مدرس رضوی، ۱۴ شهریور ۱۳۲۳؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج ماشی، ۴۹۷گ، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۶۶]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** یجتمع علیه الصلوة فقال الفقهاء و استأنف و یمکن حمله علی الجواز ایضاً تم الجزء الاول

از ابتدا تا پایان باب نوادر الصلوة؛ خط: نسخ خوش، کا: میرزا شرفعلی، تا: محرم ۱۲۳۸ق، جا: لکهنو؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی، جلد: گالینگور، ۳۶۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۰]

۷۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۹۱

جزء سوم؛ خط: نستعلیق بدخط، کا: میرزا کوچک اسدآبادی، تا: ۱۲۴۴ق؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۵۱ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۰۶

شرح مشیخه‌ای با تاریخ تألیف رجب ۱۰۶۴؛ خط: نسخ، کا: عبدالرزاق بن حاج بابای اردکانی یزدی، تا: سه‌شنبه ۲۲ محرم ۱۳۰۲ق، جا: مشهد رضوی مدرسه خیرات خان، برای حاج محمد رحیم بروجردی مشهدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه ساغری پارچه، ۱۱۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** انه کان عند مغرب لیلة فی ضیافة اربعین من الصحابة بعدان وعد الجمیع و منهم سلمان فلما سئل

موجودی تا اواسط «باب غسل المیت»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: ۱۳۲۹ق؛ افتادگی: انجام؛ تاریخ وقف: ۱۳۷۵؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۹۰]

۷۸. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۸۱/۱

بخش مشیخه کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن احمد گلپایگانی بروجردی، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۳۵۱ق؛ ۱۲۸گ (۱پ-۱۲۸پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۶۴]

۷۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۵۸

کتاب نکاح و طلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: عبدالله بن عیسی بیک (میرزا عبدالله افندی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۸۳]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۶۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ عاریت گرفتن محمد جواد عاملی از عبدالله بروجردی در نجف؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۵۷]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۶۳

جزء سوم و از باب «القضایا و الاحکام» شروع می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۵ - ۲۵۹]

۸۲. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۰۴/۳

خط: نستعلیق، کا: جعفر لاهیجی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، ۱۸ سطر، اندازه: ۶×۱۱/۵سم [تراثنا: س۶ش۴ - ۸۸]

۸۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۸۵/۱

آغاز: أبواب القضایا و الأحکام تفسیری. باب من یجوز التحاکم الیه و من لایجوز؛ **انجام:** و علی أی حال فیجوز. باب العتق و أحکامه. قال رسول الله (ص)

از اول کتاب القضایا تا اول العتق؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم زرد، ۸۰گ (۲پ-۸۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۸۰]

۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۲۶-۳۲/۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ماسواه عین النقصان و الاحتیاج بالامکان اللازم لهم. تم الجزء الثانی من الاجزاء الاربعة من کتاب من لایحضره الفقیه وتم شرحه علی توزیع البال ... علی ید احوج المربوبین ... محمد تقی مجلسی اصفهانی ... و أن یجعله ذخیرة لیوم الدین والحمدلله رب العالمین.

طهارت تا حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ مصحح؛ چند مهر تملک از قرن ۱۳ هجری؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۲۷گ،

۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۷۸]

۸۵. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ با یادداشت فرهاد میرزا مورخ ذیحجه ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشکی، ۴۶۷گ، ۲۹ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [نشریه: ۳ - ۱۸۶]

۸۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۴۱

آغاز: فلم یدراستة طاف ام سبعة ام ثمانیة قال یعید طوافه حتی یحفظ قلت فانه طاف و هو متطوع ثمانی مرات و هو اناس قال فلیتمه طوافین ثم یصلی اربع رکعات فاما الفریضة فلیعد حتی یتم سبعة؛ **انجام:** و التتمة سیجیء انشاء الله فی باب الوصایا اخر الکتاب و لاحول و لاقوة فی جمیع الامور سیما فی اتمام الکتاب الا بالله ... و المرجو من واهب العطایا ان یوفقنی لاکماله و ان یجعله ذخیرة لیوم الدین و الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد وآله

حج تا فروض جوارح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: حسن بن حسین حسنی با مهری «عبده حسن ...» (بیضی)؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۰۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۵]

۸۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۲۳

آغاز: او ما عاملهم علیه ای من ارض الموات النصف او الثلث او الربع او ماکان یسهم له خاصة و لیس لاحد فیه شی الا ما اعطاه هو منه و بطون الادویة و رؤوس الجبال و الموات کلها هی له و هو قوله؛ **انجام:** لوکان شخص مثل الحجر فی الکسل و عدم الحرکة لرده الله لو سافر یوم السبت و الاولی ان یکون الخروج اوایل النهار کما ورد عن رسول الله صلی الله علیه و آله انه قال بارک الله لامتی فی بکورها یوم سبتها و خمسیها و من تعذرت

انفال تا باب الایام والاوقات ... من کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرشکی، ۸۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۵]

۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۹۰

جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد هاشم، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار، کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، ۲۹۹ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۳ معزی

آغاز: جعفر (ع) عن قول الله عزوجل انا انزلناه أی القرآن فی لیلة مبارکة أی مقرونة بزیادة الخیر الدنیوی و الاخروی و المراد بالشر المصائب و المحسن و بتقدیر المعصیة تخلیة المکلف و نفسه باعماله القبیحة؛ **انجام:** عن ابی عبدالله (ع) ما یدل علی جواز الخروج عن المسجد لقضاء حاجة المؤمن و ان أعانة المؤمن خیر من اعتکاف شهر و قد تقدم أیضا ما یدل علیه و لاریب فیه کما ذکره الاصحاب رضی الله تعالی عنهم اجمعین و یتلوه کتاب الحج.

از کتاب صوم (باب الغسل فی اللیالی المخصوصه) و کتاب الحج را شامل است ترتیب آن بهم خورده و مطالب جابجا شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با امضای ابی الحسن الموسی عفی الله عنه؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی آبی، ۲۶۰گ، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳۹ - ۲۰۹]

۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۰۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۶۱

آغاز: ابواب قضایا و الاحکام تفسیری باب من یجوز التحاکم الیه و من لایجوز قال الشیخ السعید ابوجعفر محمد بن علی بن ... روی احمد بن عایذ فی الصحیح؛ **انجام:** و سلام عن النقایص او الرحمة الکاملة او الاعم علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین الحمدلله الذی ختم الحمد به کما ابتدأ الحمد به و نرجو ان یکون خم حمدنا فی الجنة ایضا به و الصلوة علی محمد و عترته الامجاد الاصفیاء الطاهرین.

بخشی از جزو سوم من لایحضر از ابواب القضایا تا پایان باب الایمان و النذور و الکفارات و آغاز نکاح است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، با کتیبه مذهب و مرصع، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج، ۴۲۷گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [رایانه]

● روضة المتکلمین فی اصول الدین / کلام و اعتقادات / عربی

rawḍat-ul mutakallimīn fī usūl-id dīn

غزنوی، احمد بن محمد، - ۵۹۳ قمری

qaznavī, ahmad ebn-e mohammad (- 1198)

یکصد و هشتاد فصل بسیار کوتاه است در اعتقادات اهل سنت در توحید و نبوت و امامت و معاد و جهات اعتقادی دیگر و بعضی از مطالب فقهی. در نسبت این کتاب با این نام به غزنوی شک داریم.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱/۱

آغاز: الحمدلله الذی أنعم بأنوار القبول و أوضح لنا حدائق تعبده بالرسول و صلوات الله علیه و علی آله و صحبه و سلم تسلیماً؛ **انجام:** فهذا دیننا و اعتقادنا ظاهراً و باطناً، و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم.

خط: نسخ معرب، کا: محمد بن مصطفی، تا: ۹۸۵ق؛ جلد: مقوایی، ۳۱گ (۱پ-۳۱ر)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۴۹]

● روضة المجاهدین = مختار نامه / داستان / فارسی

rawzat-ol-mojāhedīn = moxtār nāme

واعظ هروی، عطاء الله بن حسام، ق ۱۰ قمری

vā‘ez-e heravī, ‘atā’-ol-lāh ebn-e hosām (- 16c)

اهدا به: شاه طهماسب صفوی (۹۳۰-۹۸۴ق)

تاریخ تألیف: ۸۹۱ یا ۹۸۱ق؛ محل تألیف: هرات
داستان مختار ثقفی و انتقام وی از خاندان اموی است که نظم آن «مثنوی مختارنامه» نامیده می‌شود. در یک «مقدمه» و بیست «باب» و «خاتمه» تألیف شده است. نثر و نظم آن جداگانه روایت شده است. باب اول: ذکر شهادت مسلم بن عقیل و بعضی از هواداران امام حسین علیه السلام؛ باب دوم در بیان رفتن عبیدالله به نجف اشرف. بقیه ابواب شرح جنگ‌های مختار است با دشمنان امام حسین علیه السلام. کتاب با نثری ساده و عامیانه نوشته شده و در میان جملات آن به تناسب از اشعار رزمی فردوسی و دیگر شاعران بهره برده است. (صادق اشکوری)
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد از تمهید اساس سپاس قادر مختار و پس از تشیید ثنای سید ابرار.
آغاز مختارنامه: بود اول جمله کار ما ×× بحمد و بنام و بذکر خدا / که آورد از گفتن کاف و نون ×× زکتم عدم جمله عالم برون
انجام: مصعب بفرمود تا همه را بکشتند و خود به کوشک سلطانی درآمد این ... در ماه رمضان بود و مختار درروز آدینه بعد از نماز شهید شد سال هفتاد و سه از هجرت پیغمبر (ص) رحمة الله علیه و رضوانه.
چاپ: به سال ۱۳۲۲ و چند بار پس ازآن به چاپ رسیده است.
[فهرستواره منزوی ۴۱۶/۱ و ۱۷۶۲/۳؛ مشار فارسی ۲۹۵۳/۲؛ نسخه‌های منزوی ۴۵۳۳/۶؛ الذریعة ۷۲۸/۹ و ۲۸۸/۱۹ و ۳۰۳/۱۱]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۹۷-۳۰/۶۷
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۷ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۰۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۱۷۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۱۹
آغاز: ... از منبر پائین آمده و شمشیر بر میان بست و تیغ قهر برکشیده و ملازمان ابوعبیده را تهدیدکشش و کوشش می‌نمود؛ **انجام:** و احسرتا که دیده حسرت پر آب شد ×× در ماتم حسین علی دل کباب شد ...
خط: نستعلیق، کا: میرزا هادی طباطبائی زواره‌ای، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ آقای محمد عظیمی در اول مهر ماه ۱۳۷۶ش به تفصیل درباره تاریخ این نسخه که آن را جدش کتابت کرده و شرح حال زندگی ایشان و نسب نامه و اولاد و یادداشتی درباره مختار ثقفی سخن رانده‌اند؛ جلد: نفیس روغنی تمام تزئینی، ۲۰۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۴سم [ف: ۴۳ – ۸۱]
۳. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۶۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** این نامه ای است از محمد بن ابراهیم اشتر بآن ناکسان طاغی ابتر و آن حرامزاده ولد الزنای یاغی از سگ کمتر و آن ...
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: فاطمه زوجه ملا غلامعلی سمنانی دولت آبادی، جمادی الثانی ۱۲۷۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۶۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف مخ: – ۹۷]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** هیچکس از آنها نپرسید که از کجا می‌رسید ما.
منثور؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ دارای چند مجلس نقاشی با آب و رنگ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۱گ، ۲۱–۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۷/۲ – ۳۶]
۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۸۱-۲۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** لعنت کردگار صد بار و صد هزار بار بر او باد و بر جمیع قاتلان امام حسین (ع) باد و بر قاتلان امیرالمؤمنین علی علیه السلام یعنی ابن ملجم مرادی علیه اللعنة و العذاب. تمام شد قصه پرغصه مختار ابوعبیده ثقفی و احوال او و السلام و الاکرام
خط: نسخ، کا: محمدجعفر بن محمد ابراهیم اصفهانی، تا: ۱۲۳۵ق؛ جلد: مقوایی، ۱۲۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۷۹]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۴۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خون پدر بزرگوار مختار طلب کرد و این مصاف عظیم است و قصه عجیب است.
خط: نستعلیق، کا: سید نظام الدین علی بن حسن علی خان رضوی، تا: جمعه ۹ رجب ۱۲۴۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۷ – ۳۸]
۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۷۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** خلافت ولید پلید عنید بدتر از یزید محاربات محمد بن ابراهیم وشهادت او و یارانش رحمة الله علیهم اجمعین ولعنة الله علی اعدائهم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف مخ: ۵ – ۱۹۵۱]
۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۲/۲
آغاز: بسمله: روایت کند ابومخنف ابن لوط یحیی الارذی که چون حضرت امام حسین (ع) را شهید کردند و بنی امیه حق را از اهل بیت رسول (ع) باز بریدند؛ **انجام:** پس مختار گفت بیاران که من مرگ را بعزت دوست تر دارم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ [در الذریعه و فهرست کتب خطی دانش پژوه مجلد چهارم – که الذریعه نیز از آن نقل کرده است – نسخه شماره ۲۵۳۳ کتابخانه ملی تبریز به اعتبار نسخه چاپی مختارنامه به نام «روضة المجاهدین» به واعظ هروی وی نسبت داده شده است و به اعتبار همان قول نسخه را نیز به واعظ هروی منسوب داشته‌اند ولی گذشته از اینکه در نسخه شماره ۲۵۳۳ قرینه‌ای که بتوان به اعتبار آن تألیف را به حسام الدین واعظ هروی نسبت دهیم وجود ندارد – مگر اینکه بگوییم «مختارنامه» فقط یک تحریر دارد و آن هم از واعظ هروی است که سخت بعید بنظر می‌رسد نسخه حاضر هیچ گونه مطابقتی با

نسخه شماره ۲۵۳۳ ندارد - جز نام راوی اول (ابو مخنف ابن لوط) و اصلاً تحریر دیگری است و باید هم همان گونه باشد زیرا داستان‌های نظیر «مختارنامه» اغلب سینه به سینه نقل شده و تحریرهای گوناگون دارد]؛ کاغذ:، جلد: چرمی، ۶۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۲۵۰]

۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۴۷/۱

آغاز: بود اول جمله کار ما ×× بحمد و بنام و بذکر خدا / که آورد از گفتن کاف و نون ×× زکتم عدم جمله عالم برون؛ **انجام:** نسخه: ولی شیعیان پاس خود داشتند ×× زکف نیزه و تیغ نگذاشتند / چنین بود تا روز گردید شب ×× در آن شب از آن پر دلان عرب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ(۱پ-۱۷۹پ)،۱۹-۱۳سطر،اندازه:۱۵×۲۰سم [ف: ۱-۴۷۲]

● **روضة المحبین = ده نامه** / شعر / فارسی

rawzat-ol mohebbīn = dah nāme

ابن عماد خراسانی، - ۸۰۰؟ قمری

ebn-e ʻemād-e xorāsānī (- 1398)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۷۹۴ق

منظومه‌ای عاشقانه در مکاتبات دو عاشق و معشوق و بیان حالات این دو که در ضمن ده نامه بیان شده است. در آغاز، مقدمه‌ای به نظم دارد در توحید باری و مدح حضرت پیامبر (ص) و سبب نظم داستان، در بیان وصف عشق، صفت معشوق، آنگاه نامه اول از زبان عاشق به معشوق، نامه دوم از زبان معشوق به عاشق، سوم از عاشق به معشوق ... در میانه‌ها «غزل»هایی با تخلص «ابن عماد» را نیز به کار برده است. در «خاتمه» گوید: «منظوم به سال عقد پروین ×× موسوم به روضة المحبین / از مدت هجرت محمد ×× رفته نود و چهار و هفتصد». در منابع تاریخ‌های دیگر نیز چاپ شده است.

آغاز: الحمد لخالق البرایا ×× وانشکر و لواهب العطایا / ای نام تو صدر هر کتابی ×× آرایش فصل هر خطابی

انجام: یا رب بصلاح توبه کاران ×× یا رب بفلاح رستگاران / کز رهگذر رفیق توفیق ×× بنمای بما طریق تحقیق

چاپ: در ۱۳۱۴ چاپ سربی شده

[نسخه‌های منزوی ۲۸۴۵/۴؛ الذریعة ۲۸۳/۸ و ۲۷/۹؛ مشار فارسی ۲۷۰۸/۲؛ فرهنگ سخنوران ۱۴؛ مشترک پاکستان ۴۷۷/۷ که نشانی ۱۰ نسخه آن را داده؛ دنا ۱۰۷۳/۵ (۱۵ نسخه)]

۱. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۵۳/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۸۰۰ق [نشریه: ۱ - ۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۹۶-ف

نسخه اصل: دارالکتب المصریه ش ۹۸ ادب فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ ربیع الثانی ۸۶۱ق؛ ۲۵گ، ۱۱ سطر (۱۳×۱۶/۵) [فیلمها ف: ۱ - ۸۷]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۸۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، کا: عبدالله کاتب اصفهانی، تا: ۸۶۲ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای ابره میشن مذهب، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۰۲۸]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۶۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ ۲۷گ، ۱۴ و۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سلطان حسین هروی، تا: ۹۶۵ق [الفبائی: - ۲۹۰]

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۵۵۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۲۵/۳۴-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** زنهار که یاد او مکن هیچ ×× من بعد مگوی ازین سخن هیچ / ورزانکه بغیر اختیارت ×× افتد گذری بدان دیارت

نسخه اصل: آکادمی بخارست رومانی M178؛ کا: محمود بن داود، تا: ۹۷۷ق؛ افتادگی: انجام؛ ۷ص (۴۵-۵۱ هامش) [فیلمها ف: ۳ - ۲۱۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۸۱

آغاز: افتاده: سبحان الله زهی خداوند ×× بی شبه و شریک و مثل و مانند؛ **انجام:** القصه ربیع ربع اول ×× این نظم بدیع شد مشکل / منظوم به سال عقد پروین ×× موسوم به روضة المحبین / از مدت هجرت محمد ×× رفته نود و چهار و هفتصد

خط: نستعلیق، کا: محمد امین عبدالله سعیدی، تا: ۹۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ متن سمرقندی زرد؛ ۳۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: -]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: یعقوب بن ابراهیم، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا کاغذ پوشانده، ۳۵گ، ۱۳ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۹]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۰۰/۷۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۰ص (۳۳۱-۳۵۰)، ابعاد متن: ۱۸/۵×۳۱/۵، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۳ - ۸۰]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۰۰/۷۰

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹-۱۰۸۹ق؛ در «جنگ مرتضی قلیخان شاملو»؛ ۲۰ص(۳۳۱-۳۵۰) [ف: ۳ - ۱۶۴]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۹۹

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ با سرلوح زرین،

مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن پاد زهری، ۳۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۹/۱سم [ف: ۳ – ۴۲۴]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** القصه مه ربیع الاول ×× این نظم بدیع شد مکمل / منظوم بسال عقد پروین ×× موسوم بروضة المحبین / از مدت هجرت محمد ×× رفته نود و چهار و هفتصد (گویا افتادگی دارد)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۳۷ق، جا: مدرسه صادقیه؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود، جلد: مقوا، ۲۴گ (۱۱۸ر–۱۴۱پ)، ابعاد متن: ۸×۱۵، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۸–۵۷۱]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲۳/۲

خط: نستعلیق، کا: مصطفی بن صدیق بن ملا ابراهیم ملا عثمان وانی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸گ (۶۲پ–۸۹پ)، ۱۵ سطر (۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۱–۲۳۰۸]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳۵/۴۷

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل آبی، ۱۴ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ – ۶۱۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۰۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حاج محمد سندی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۶۴پ–۱۷۶پ)، ۱۲ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸ – ۱۳۵]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۶۶

آغاز: بسمله. الحمد لخالق البرایا و الشکر لواهب العطایا؛ **انجام:** اینه اگر چه هست روشن محتاج بود بخاک گلخن

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح و کتیبه، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، روکش کاغذی مشکی، ۳۱گ، ۱۳ سطر (۸/۲×۱۴/۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۸سم [رایانه]

● روضة المحبین فی احوال امیرالمؤمنین / تاریخ / عربی

rawḍat-ul muḥibbīn fī aḥvāl-i amīr-il-mu’minīn

ابن کبه، عیسی بن حسینعلی، ق۱۳ قمری

ebn-e kobbe, ‘īsā ebn-e hoseyn-‘alī (- 19c)

[الذریعه ۱۱/۳۰۳ و ۳۰۴؛ دنا ۱۰۷۳/۵]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۳۰/۳

آغاز: الحمدلله الذی ارشدنا الی نهج الصواب و التسدید بانوار الکتاب المجید و هدانا

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۲۴۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرد شتری، ۲۸۱ص (۱۰۴–۳۸۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۸۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲/۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۵۷]

● روضة المذنبین و جنة المشتاقین / عرفان و تصوف / فارسی

rawzat-ol moznebīn va jannat-ol moštāqīn

ژنده پیل، احمد بن ابی الحسن، ۴۴۱؟ – ۵۳۶ قمری

žende-pīl, ahmad ebn-e abe-l-hasan (1050 - 1142)

اهدا به: سلطان سنجر (۵۱۱–۵۵۲ق)

تاریخ تألیف: محرم ۵۲۶ق

در بیست و سه «باب» و چند «فصل»: ۱. توحید و شناخت خدا؛ ۲. اعتقاد اهل سنت و جماعت؛ ۳. معرفت و هدایت حق تعالی؛ ۴. فصل توبه و تائبان؛ ۵. حرمت مؤمن گنهکار؛ ۶. فضیلت فرزندان آدم؛ ۷. کیمیای سعادت و طاعت؛ ۸. ظاهر و باطن؛ ۹. نیکو گمتنی به خدا؛ ۱۰. نعمت و شکر از آن؛ ۱۱. عبادت معجب و مرائبی؛ ۱۲. پنداشت در سر آدمی از کجاست؛ ۱۳. عشق و محبت؛ ۱۴. وعظ برادران؛ ۱۵. اسرار ربوبیت؛ ۱۶. کار برای خویش و تقلید مقلدان؛ ۱۷. مؤمن مخلص؛ ۱۸. لطف پروردگار؛ ۱۹. طریق آزاد مردان؛ ۲۰. قسمت و گوهر فقر؛ ۲۱. صفت آدمی و مجاهدت؛ ۲۲. مجاهده خاصگان؛ ۲۳. خوف و رجا (فهرست باب‌ها در دیباچه آمده است). نسخه‌ها از جهت ابواب یکسان نیست. برخی بیست و دو و برخی بیست و سه و ... می‌باشد.

آغاز: ۱: الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین ... امام زاهد شیخ الاسلام قدوة الابدال الداعی الی الحق المشفق علی الخلق

۲: حمد له. صلات. عاقبت ... بدان ای طالب صادق که حضرت شیخ مرتعش ... چنین می‌فرماید

چاپ: به تصحیح علی فاضل (تهران، پژوهشگاه: ۱۳۷۲ (چاپ دوم))

[نسخه‌های منزوی ۱۱۸۳/۲؛ دنا ۱۰۷۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۲/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۵/۱

آغاز: و نیکوتر چون چشم؛ **انجام:** خدای عزوجل همه را بیامرزد و بر تو و بر ما رحمت کند ... برحمتك یا ارحم الراحمین.

در ۲۳ باب و چند فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۰ص (۱–۷۰)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۲ – ۲۷۱]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۰۳

آغاز: برابر ۱؛ **انجام:** دوستان او را دوست داری و دشمنان او را دشمن داری خدای عزوجل همه را بیامرزد و بر تو و بر ما رحمت کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ رجب ۱۲۷۰ق؛ مجدول مذهب؛ جلد:

تیماج، ۱۲۰گ، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۶]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲۵-ف

خط: نستعلیق، کا: محمد اعظم بن سلطان احمد جامی، تا: جمعه ۱۲ ربیع الاول ۱۳۵۷ق؛ با مقابله اصل؛ ۲۱۳ص، ۱۸ سطر، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۲ - ۱۲۳]

● روضه، مرثیه / مراثی / فارسی

rowze, marsīyye

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۱۲

بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ خریداری از پوراندخت اربابی [رایانه]

● الروضة المرضية فی شرح العوامل القياسية / نحو / عربی

ar-rawḍat-ul-marḍīyya fī š.-il-ʻawāmil-il-qīyāsīyya

حسینی تنکابنی، محمد صادق بن محمد هادی، ق۱۳ قمری

hoseynī tonekābonī, mohammad sādeq ebn-e mohammad hādī (- 19c)

وابسته به: العوامل فی النحو = عوامل ملامحسن؛ قزوینی، محسن بن محمد طاهر (-۱۱۵۰)

شرح مزجی است بر بخش «عوامل القیاسیه» از کتاب عوامل ملامحسن قزوینی

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۹۷/۸-۵۸/۱۴۷

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق السموات والارضین ... وبعد فیقول ... محمدصادق بن محمد هادی الحسینی التنکابنی ... لما رایت مختصرا العوامل ... ملامحسن القزوینی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۲۶۶ق؛ ۴۳گ (۴۴-۸۶)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۴ - ۲۱۸۰]

● روضة المريدين / عرفان و تصوف / عربی

rawḍat-ul-murīdīn

یزدانیار، محمد بن حسین، ق۷ قمری

yazdānyār, mohammad ebn-e hoseyn (- 13c)

تاریخ تألیف: ۶۵۱ق

به روایت شیخ ابوبکر محمد بن حمد بن علی ضراب همدانی و هموست که در کشف الظنون آمده: «ابوجعفر محمد بن حسین بن احمد بن یزد الانباری» شاید: «یزدانیار» یا «ایزدالانباری» باشد بجای دانیال. این رساله ۴۰ باب دارد.

[دنا ۱۰۷۳/۵؛ راهنمای کتاب ۴۱۱/۱۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۸۹/۱

آغاز: بسمله ... قال الشیخ ابوجعفر محمد بن الحسین بن احمد بن الدانیال الحمدلله حمداً یکون له رضاء ... اما بعد فقد سألنی بعض اخوانی ان اجمع فصولا فی معنی آداب الصوفیه؛ **انجام:** باب حسن الخلق ... اسفل درک الجهنم و هو عابد ... (نانویس)

کا: محمود بن محمد بن عمر بن ابی بکر الخطیب، تا: ۶۷۳ق؛ کاغذ: دولت آبادی، ۳۴گ (۱ر-۳۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۴۷-ف

نسخه اصل: دانشگاه پرینستن ۹۶۸؛ بی‌کا، تا: ۷۸۵ق [فیلمها ف: ۳ - ۴۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۰/۳-ف

نسخه اصل: سلیمانیه ش ۱۲۰۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۳۹ق؛ ۴۳گ (۱۶۸پ-۲۱۰ر)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۱۰]

● روضة المعجزات / فضایل و مناقب / فارسی

rawzat-ol-moʻjezāt

روزی آقا علی خان بهادر فیروز جنگ ابن محمد خان بهادر ضیغم جنگ وزیر سلطان غازی الدین حیدر پادشاه غازی در حضور سید العلماء سید حسین درخواست کتابی مبسوط در معجزات چهارده معصوم علیهم السلام که در کتب متفرقه آمده را نموده تا به فارسی تألیف شود. سید العلماء مؤلف کتاب را مأمور این امر کرده و وی با استفاده از کتاب‌های نوشته شده در موضوع کتاب حاضر را در یک مقدمه مشتمل بر معنای معجزه و کرامت و ۱۴ باب به ترتیب معصومین علیهم السلام و یک خاتمه در فضایل عموم ذریه طیبه پیامبر اکرم (ص) جمع آوری نموده است.

[دنا ۱۰۷۳/۵؛کشف الحجب و الاستار /۲۹۷؛ الذریعة ۳۰۴/۱۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۹۵

آغاز: از همه افراشته که اگر انجمن افلاک را به شمع انجم نیفروختی شبستان لیالی و ایام از قنادیل مهر و ماه دامن دامن نور و ضیاء نه اندوختی؛ **انجام:** و بعضی بیست و پنج سال نیز گفته اند و اصح و اشهر میان علمای امامیه أیدهم الله بالتأییدات السماویة قول اول است ...

از آغاز مقدمه تا پایان باب سوم؛ خط: نستعلیق، کا: = مؤلف، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با خط خوردگی و اضافات در حاشیه؛ جلد: گالینگور پارچه‌ای قرمز، ۵۸۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۲]

● روضة الملوک / اخلاق / فارسی

rawzat-ol-molūk

اهدا به: تاج الدوله پادوسبانی فرمانروای کجور (۸۸۱-۸۹۸ق)

در اخلاق نظری یونانی و آمیخته با ادب عملی فارسی و

داستان‌ها است و به نام «تاج الدین بن ملك جلال الدین اسکندر بن ملك کیومرث بن ملك بیستون بن ملك گستهم بن ملك تاج الدوله زیار بن ملك شاه کیخسرو بن شهراکیم بن ناماور بن بیستون زرین کمر بن جستان بن کیکاوس بن هزار سف بن نامور بن شهریار بن با حرب بن زرین کمر بن فرامرز بن شهریار بن جمشید بن دیوبندبن شیرزاد بن فریدون بن قارن بن سهراب بن نامور بن باد و سفان بن خورزاد بن باد و سفان بن جیل بن جیلان شاه بن فیروز بن نرسی بن جاماسب بن فیروز بن یزد جرد [بن] بهرام بن یزد جرد بن شاپور بن هرمز بن نرسی بن هرمز بن شاپور بن ارده شیرین بابك بن ساسان بن دها فرید بن ساسان بن بهمن بن اسفندیار بن گشتاسف بن کیاوجان بن کیاوش بن کیا پشین بن کیقباد بن زاب بن بودنار بن ماسور بن نوذربن منوچهر بن ایرج بن فریدون بن آبثین بن همایون بن جمشید بن طهمورث بن ویجهان بن کهور کهدبن هور کهدبن ذهوشنگ بن فرواك بن سیامك بن مشی بن کیومرث بن آدم». این سلسله نسب و شجره که پیدا است ساختگی است و به ویژه اینکه دانسته یا ندانسته خواسته‌اند که با آن خاندانی ایرانی را به دودمان یهود پیوند دهند با اینکه دورند از هم و از دو نژادند، در تاریخ طبرستان مرعشی (ص ۱۴۶-۱۵۴ چاپ ۱۸۵۰ پترسبورگ و ص ۱۰۳-۱۰۸ چاپ ۱۳۳۳ش تهران) و تاریخ رویان آملی (چاپ ۱۳۱۳ش تهران ص ۸۶) دیده می‌شود. چنین شجره دروغینی هم در آغاز درة التاج قطب شیرازی (۱۶:۱ چاپ ۱۳۲۰ تهران) هست. این تاج الدین همان تاج الدولة فرزند جلال الدین اسکندر پادوسبانی است که فرمانروای کجور بوده است از ۸۸۱ تا ۸۹۸ در ۱۶ سال. (بنگرید به: مازندران و استراباد را بینومتن انگلیسی چاپ ۱۹۲۸ لندن ص ۱۴۶ و ترجمه فارسی وحید مازندرانی از آن چاپ ۱۳۳۶ش تهران ص ۱۹۳؛ مازندران شایان چاپ ۱۳۱۶ص ۱۹۰؛ مجالس المؤمنین جند ۱۶ مجلس ۸؛ التدوین فی احوال جبال شروین اعتماد السلطنة ص ۱۳۹ چاپ ۱۳۱۱ ق تهران.)

باری این رساله در چهار «مقاله» هر یك در چند «باب» است و فهرست آنها در دیباچه هست در آن یاد شده از یورش مؤلف به خراسان (ص ۷۲) و از پادشاه وقت که از زمان انوشیروان تا آن وقت که هفتصد سال می‌گذشته و نشانی از عدالت در آن سال‌ها نبوده و او آن را آشکار بداشت (ص ۱۵۷). چنین است فهرست آن: فضایل خصایل انسانی بر چهار قسم باشد که این کتاب مشتمل بر آن است مرتب به چهار مقاله هر یکی موظف به چند باب: باب ۱. تهذب قوت نظری و آن حکمت بود مرتب به دو قسم: ۱) حکمت علمی مرتب به چهار عالم: عالم نباتی، عالم جمادی، عالم نفس حیوانی، عالم نفس ناطقه انسانی، ۲) در حکمت عملی مرتب به دو باب: باب اول در بیان قوت عاقله منقسم بر سه فصل، فصل اول در حسن تعقل، فصل دویم در صفات ذهن و سرعت فهم، فصل سیم در حسن تدبیر، باب ۲. در قوت نطقیه که مورد او زبان انسان است؛ مقاله ۱. از تهذیب قوت عملی که آن شرف عدالت است منقسم به سه قسم: قسم ۱) در فضیلتی که به تعدیل نفس عادل متعلق است بر مقتضای تدبیر سیاست بدنی مرتب به دو باب: باب اول در فضیلت توکل و تسلیم، باب دویم در فضیلت عبادت، قسم ۲) در فضیلتی که به تعدیل جوانب اقارب و اهل عشیرت و اولاد و دوستان و پیوستگان متعلق است مرتب بر سه باب: باب اول در فضیلت تعدیل اقرب منقسم بر دو فصل: فصل اول در فضیلت حقوق والدین، فصل دویم در معرفت فضیلت اخوت، باب دویم در فضیلتی که به تعدیل جوانب اهل و ازواج، فصل دویم در تعدیل جوانب اولاد، فصل سیم در تعدیل جوانب و زرا و عما لو تدبیر و سیاست آن، فصل چهارم در تعدیل جوانب خدم و حشم، باب سیم در فضیلتی که به تعدیل جوانب دوستان متعلق است مرتب به سه فصل: فصل اول در معرفت شرایط تودد و تالف، فصل دویم در فضیلت حسن وفا و مکافات احسان، فصل سیم در معرفت فضیلت حسن شرکت (قسم سیم نه در فهرست و نه در متن دیده نشده است)؛ مقاله ۲. از عدالت در فضیلتی که به تعدیل جوانب و اباعد متعلق است مرتب بر سه باب: باب ۱) فضیلت رحمت و شفقت، باب ۲) معرفت فضیلت اخلاص و صداقت، باب ۳) معرفت فضیلت حسن قضا؛ مقاله ۳. از تهذیب قوت غضبی که فضیلت شجاعت نامند مرتب بر هفت باب: باب ۱) علو همت و کبر نفس، ۲) فضیلت نجدت و ثبات و سکون و عدم طیش، ۳) فضیلت علم و آثار او، ۴) فضیلت شهامت، ۵) فضیلت تحمل، ۶) فضیلت تواضع، ۷) فضیلت حمیت؛ مقاله ۴. از تهذیب قوت شهوت که آن عفت بود مرتب بر یازده باب: باب ۱) فضیلت حیا، ۲) فضیلت رفق، ۳) فضیلت حسن هدی، ۴) فضیلت مسالمت، ۵) فضیلت دعت، ۶) فضیلت مصابرت، ۷) فضیلت قناعت، ۸) فضیلت ورع و تقوی، ۹) فضیلت حریت و فتوت، ۱۰) فضیلت سخاوت، ۱۱) فضیلت عفو. در آن از جامع الحکایات و شیخ علی لالا و سلطان اویسی یاد شده. فهرست و نام کتاب و شاه در دیباچه هست.

آغاز: بسمله. و به نستعین. حمد بی حد و ثنای بی عد که زواهر نواقب حدقه هر صاحب بصیرتی از اشعه انوار آن منور شود ... سزاوار ذات و صفات پروردگاری که بنیان محاسن اخلاق باجتهادات موفوره ... رتبت و مزید استحکام بخشید.

انجام: در پیش نظر اشراف و از ان یعصمنی من الخطاء ... بفضلك وجودك و کرمك [یا اکرم] الاکرمین و یا ارحم الراحمین ... الطاهرین.

[دنا ۱۰۷۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۷۲/۶]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: حسن علی بن نصرالله در ایادی اردبیلی،

تا: دوشنبه ۱۳ شعبان ۱۲۷۹ق؛ با شعر عبدالله در هامش ص ۶۲ و ۶۳ و حکایت منظومه در هامش ص ۱۷۶ و شعر ترکی درباره آمدن روس باردبیل در ۱۲۴۲ در ص ۱۷۹ و شعر ترکی محمد حسین در ص ۱۸۵-۱۹۰ و شعر ترکی فکری در پاسخ محمد حسین و درباره داستان اسکندر با فغفور چین و غزل‌های ترکی او در هامش ۱۹۹-۲۰۵ نوشته ۶ شعبان ۱۲۸۳ و شعر بابا طاهر و وحشی و سعدی و حافظ؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۴گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۵۳۳]

● روضة المناظر فی اخبار الاوائل و الاواخر / تاریخ / عربی

rawḍat-ul manāẓir fī axbār-il awā'il wa-l awāxir

ابن شحنه، محمد بن محمد، ۷۴۹ - ۸۱۵ ؟ قمری

ebn-e šehna, mohammad ebn-e mohammad (1349 - 1413)

به‌درخواست: محمد بن موسی بن شهری نوه ملک مؤید عمادالدین نائب السلطنه حلب

تاریخ مختصری است از شروع خلقت آدم (ع) تا سال ۸۰۶ مؤلف ضمن حوادث سال ۸۰۳ از پرسش و پاسخ‌هایی که بین او و تیمور لنگ هنگام غلبه تیمور بر حلب واقع شده نیز به گفتگو پرداخته است. تلخیص و تهذیب و ذیلی هم دارد که شرح همه آنها در کشف الظنون ذیل روض المناظر آمده است. در یک «مفتاح» با دو «مصراع» و یک «خاتمه»: مفتاح: در آغاز خلقت آسمان و زمین و غرائب میان آن دو؛ مصراع اول: از هبوط آدم تا بعثت پیامبر اسلام، که ۶۲۱۶ سال است؛ مصراع دوم: وقایع پس از بعثت تا سال ۸۰۶ق؛ خاتمه:در رویدادهای آخر الزمان.

آغاز: الحمدلله الذی احسن کل شیء خلقه و بدا خلق الانسان من طین فتبارک الله احسن الخالقین ... و بعد فقد التمس منی من طاعته من اجل المناصب

چاپ: در حاشیه تاریخ کامل ابن اثیر چاپ شده؛ بیروت، دارالکتب العلمیة، تحقیق سید محمد مهنی، ۱۴۱۷ق، ۳۳۱ص

[بروکلمان ۴۲:۲ و ذیل ۴۰:۲-فهرس المخطوطات المصورة التاریخ ش ۲۷۰ و ۱۰۷۹؛ معجم المطبوعات ۳۷/۱، ۱۳۶-۱۳۷؛ ایضاح المکنون ۵۹۷/۱؛ فهرست نسخه‌های عربی واتیکان ۱۶/۱؛ دنا ۱۰۷۴/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** برهانه الایمان بالمسموع من قول النبی و محکم القرآن تم بحمدالله و عونه و توفیقه ...

خط: نسخ ترکی عربی، بی‌کا، تا: دهه سوم ربیع الثانی۸۱۲ق؛ دو صفحه پراکنده عربی در انجام که از آنهاست عینیه ابن سینا؛ تملک: مکرمین خلیل البستانی؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۳گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۳)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [سنا: ف: ۲ - ۳۰۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۲۵

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۲۷۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۰ق؛ مصحح؛ با یادداشت‌های تاریخی به زبان ترکی؛ ۲۹۵ص، [عکسی ف: ۲ - ۳۹۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قول النبی و محکم القرآن.

خط: نسخ، کا: احمد بن جابر الخداشی، تا: نیمه دوم قرن ۱۰؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج ماشی، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر (۸/۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۷ - ۱۰۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** برهانه الایمان بالمسموع من ×× قول النبی [و محکم القرآن] قال ولد المؤلف ... کان الفراغ منه ... المبارک سادس عشر شهر رمضان ... و ثمانمائه ... بل لا یحب ان ینسب غیرها الی سیدی الوالد المؤلف تغمه الله بالرحمة و الرضوان بمحمد و آله و صحبه و حسبنا الله و نعم الوکیل و صلی الله علی سیدنا ... اولا و آخرا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۹۰۹ق، جا: احمد آباد گجرات؛ مصحح، با علامت بلغ؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: حنایی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۹۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۰۹]

● روضة المنجمین / هیأت / فارسی

rawzat-ol-monajjemīn

رازی، شهمردان بن ابی الخیر، ق۵ قمری

rāzī, šahmardān ebn-e ab-el-xayr (- 11c)

اهدا به: حکیم علی بن ابراهیم کرمانی

تاریخ تألیف: ۴۴۶ق

مؤلف از مشاهیر علما و بارعین علم نجوم در قرن پنجم و از معاصرین حکیم عمر خیام و ابوحاتم مظفر اسفزاری است که آن را به فارسی بسیار دلنشینی به اشارت حکیم علی بن ابراهیم کرمانی در چهارده «مقاله» ساخته است: ۱. حساب اهل هند، ده باب؛ ۲. معرفت تقویم و اختیارات، ده باب؛ ۳. اعیاد ملل و تواریخ، پنج فصل؛ ۴. مدخل در علم نجوم، هفت باب؛ ۵. مسایل علل و اسباب، بیست مسئله؛ ۶. معرفت اصطرلاب، هفده باب؛ ۷. اختیارات، سیزده باب؛ ۸. ضمیر و خبی؛ ۹. زیج و تقویم، پانزده باب؛ ۱۰. احکام سنین عالم، چهارده باب؛ ۱۱. اعمال موالید و تحاویل سنین، و آن سه نوعست؛ ۱۲. نمودارات، پنج نمودار؛ ۱۳. احکام موالید، بیست باب؛ ۱۴. احکام سنن موالید، پانزده باب.

در آن از کتاب تفهیم ابوریحان و از ابوالقاسم منجم، مجمل الاصول کوشیار، کتاب قصرانی، نسوی، ابومعشر احمد بن محمد بن عبدالجلیل سجزی، قرانات بازیاروزیج بتانی یاد

می‌کند. وی برخی از مؤلفات استادان و پیشینیان را گاه با ترجمه و تلخیص (مانند کتاب صورالکواکب صوفی در کواکب ثابته و رساله ابو معشر بلخی و سگزی در تحویل سنین عالم و مقالت دوم مجمل الاصول کوشیار در احکام سال‌ها و نیز زیج کوشیار در تقویم) و گاه با عین عبارت مؤلف (مانند رساله استاد مختص ابوالحسن بن احمد نسوی در ضمیر و خبیء و رساله ابوحاتم اسفزاری در کائنات جو) در این تألیف خویش گنجانیده و از این نظر بر ارزش تألیف خود افزوده است. در آغاز مقالت سیزدهم روضة المنجمین (که در احکام نجوم است) رازی به سستی مبانی احکام نجوم اشاره می‌کند و در این باب تحلیلی علمی و جالب دارد. وی می‌گوید: «اندرین علم احکام نه چندان خلاف است که شرح کردن ممکن بود چون ما اندر این عالم نمی‌بینیم دو تن را بر یک نهاد و کیفیت و کمیت و صورت نمی‌یابیم ... و فاضل‌تر اندر این صناعت کسی بود که بر دقیقه حکم کند و بیشتر ثانیه ... و اما از جمله طرفگی این علم آنکه هر کسی که نادانتر بود بهره بیش دارد ... و آنکس که در علم هیئت دانا بود گوید احکام بکار نیست ... و بطلمیوس حکیم گوید در کتاب ثمره کی منجم چون آگاه بود تواند که بسیار فعل نجوم بگرداند و مراد از این سخن انست کی چون مزاجی از اعتدال سوی حرارت خواهد گراییدن منجم خبر دهد که از جهت مریخ است و چون انرا تدبیر کند بر اعتدال آید و مانند این و هر چیز را اندازه است». رازی در مقالت دوم درباره روزها و جشن‌های پارسیان سخن می‌گوید و پاره‌ای از سنن و آداب را توجیه می‌کند و یا با نظیر آن در «مسلمانی» می‌سنجد. در ضمن بیان عیدهای «تازیان» عید غدیر خم را یاد می‌کند و حدیث مشهور آن را می‌آورد. شهمردان در روضة المنجمین، لغات پارسی کهن آورده و از جمله وهیژک به جای کبیسه و کلمه پهلوی «تیرست» در جای «سیصد». این کلمه (که مرکب است از: تیر = ۳+ ست = سد = صد) در نسخه‌های تازه‌تر کتاب نیز دیده می‌شود.

آغاز: بسمله اللهم وفقنا لاتمامه و وفقنا علی اختتامه بالنبی و اقوامه سپاس خدای را که کی آفرینند جهان است و روزی دهنده جانوران است ... گفتار اندر سبب جمع کردن این کتاب واجب است بر خردمندان که در قدر تهاء ایزدی نگاه کنند ... و چون مدتی مرا پیش آمد از عطلت و بیهوده عمر بگذاشتن وجهی دیگر ندانستم جز این کتاب را آغاز کردن اندر علم نجوم ... و بیشتر سببی اندر جمع اینکتاب آن بود که بیشتر تصنیفها که همی بینم ... حشو از نکت بیرون کردست و این از چند سبب می‌افتد اولا آنچ مؤلف دعوی آن میکند کی من چنان مشروح بگویم کی از اصل به استاد نیاز نباشد و این محال اندیشه بود چه بر همه حال تا نیآموزد ضبط معنی آن نتواند کردن دوم آنکه چون فصلی بگوید علم خویش اندر آن میان عضه کند و پایه خویش بنماید به فزونی تا لاجرم خواننده و معلم از این بازماند ... چهارم آنک هر فصلی را چیزی برو بندند از نامهاء مخالف ... تا دل نفور شود و طبع خشکی یاود ... و از همه طرفه تر آنست که چون کتابی بپارسی کند گوید از بهر آن بدین عبارت نهادیم تا آن کی تازی نداند بی بهره نماند پس سخنها همی گویند دری ویژه مطلق کی از تازی دشواتر است.

انجام: اما دلیری بر این جمع کردن از حکیم علی بنابراهیم کرمانی یافتم چه ... حث و بعث تمام کرد ... و بیشتر غرض او آن بود که تحویل سنین موالید نقل کند به پارسی از آنچه عبدالجلیل سجزی کرده است به جدول پس چون مدت عطلت دراز شد یک یک در او همی پیوستم ... و از بعد آن چون بر استاد مختص ابوالحسن علی بن احمد نسوی عرضه کردم اشارت کرد به زیج تقویم و حکم سالعالم ... و چون این نیز بدو پیوستم چند نوع دیگر بود که رجوع کردن همی کردم و به مدت یکسال این جمع نتوانستم کردن و از میان کتب بسیار برگزیدن چه فزون از صد پاره تصنیف بر خواندم تا آنچ به صواب مقارن تر دیدم ... و به عمل آسانتر بر گرفتم و اندر اعمال آنقدر که بتوانستم آسانی نمودم بعون الله و حسن توفیقه.

[نسخه‌های منزوی ۲۹۴؛ راهنمای کتاب ۶۲۵/۱۹ و ۸۹۶؛ الذریعة ۳۰۴/۱۱؛ کشف الظنون ۹۳۳/۱؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۶۹/۱ با عنوان «الجامع» آمده و ناشناس همه خصوصیات آن نشان می‌دهد که «روضة المنجمین» است؛ فهرستواره منزوی ۲۸۹۹/۴ همان نسخه دائرة المعارف را آورده و همان دانسته است و ۲۹۳۱/۴ با عنوان «روضة المنجمین»؛ کشف الظنون ۹۳۳/۱ بدون نام مؤلف؛ دنا ۱۰۷۴/۵ (۱۶ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- روضة المنجمین (منتخب)؛ رمال، حیدر بن محمد (-۷)

۲- مقالات النجوم = گزیده روضة المنجمین

۳- روضة المنجمین (مختصر)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما دلیری برجمع کردن از حکیم علی بن ابراهیم کرمانی یافتم چه از هر گونه مجاراتی رفت و حث و بحث تمام کرد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ با جداول نجومی؛ محشی از محمد طاهر چلبی؛ تملک: ملامظفر جنابدی، ملامحمد تقی پسر ملامظفر، میرزا محمد رضا پسر ملامحمد تقی، محمد علی پسر میرزا محمد رضا، میرزا مصطفی پسر میرزا محمد علی بن میرزا محمد رضا بن ملا محمد تقی بن ملاظفر منجم گنابادی؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی، ۱۶۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۰

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۶؛ برخی از اوراق ان اندکی تازه‌تر است، تمام مقاله ۹ و ۱۱ و بیشتر مقاله ۱۵ و دنباله باب ۲ تا اواخر باب ۳ مقاله ۱۴ از

نسخه افتاده از مقاله ۱۴ باب ۱۲-۱۳ را کاتب از قلم انداخته؛ جداول باب ۲ از نوع سوم از مقاله ۱۲ (= جداولی که مؤلف برای استخراج تواریخ از یکدیگر ساخته) در این نسخه رسم نشده؛ تملک: محمد بن علاء الدین محمد بن عبدالحی بن علاء الدین محمد بن قاضی زین علی الفقیه الطوسی مورخ ۱۰۸۲؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم شکری، جلد: تیماج، ۲۹۶ص، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۹ - ۴۹۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۸۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۰۵

خط: نسخ، کا: بهرام، تا: رمضان ۶۱۶ق؛ تملک: محمد رشید قاضی قدس شریف در ۱۲۰۷، سالک الدین محمد مهدی طبیب در کرمان در ۱۰۱۴؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن سیاه، ۲۴۲گ، اندازه: ۱۹/۳×۲۶/۱سم [ف: ۳ - ۴۲۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹-۳۵۱۸-ع

نسخه اصل: توبینگن Orient qu 848 از مقاله سوم است تا مقاله پانزدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ربیع الاول ۶۵۳ق؛ ۱۸۵گ [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۲ و ۲-۲۲۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:عکسی بدون شماره

همان نسخه بالا[نشریه: ۳ - ۱۰۳]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۷بخش۲

همان نسخه بالا [ف: - ۷۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق قدیم، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۷؛ مصحح، محشی، دارای جداول و اشکال نجومی زیبا؛ نسخه در کتابخانه مرحوم سرتیپ مهندس عبدالرزاق بغایری قرار داشته؛ کاغذ: شرقی، ۲۱۶گ (۱-۲۱۶)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۱۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴/۱-ف

آغاز: برابر

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۱۴۱۸ فارسی؛ بی‌کا، تا: ۲۷ ذیحجه ۸۱۳ق؛ در متن. [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴/۱۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 12726. در ۱۵ مقاله؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ [فیلمها ف: ۱ - ۴۰۲]

۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۵۵گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۲۰)، اندازه: ۲۵/۵×۲۷سم [ف: - ۶۹]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۱/۲

گزیده‌ای از آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: روز برات ۹۳۱ق [ف: ۶ - ۲۶۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۶۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی ۹۹۳ق؛ مجدول؛ جلد: میشن سیاه، ۲۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۶×۲۶/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰۶

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی الحرمین ...؟، تا: اواسط صفر ۹۹۶ق، جا: لاهور؛ با جدولها و صور و اشکال هندسی، مصحح، محشی از محمد افضل بن محمد فاضل بن محمد مقیم؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۱۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۲۰ - ۸۴]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** همچنین مخوف بود ...

گویا در ۱۴ مقالت است و هر مقالتی در چند باب و سربندهایی کوچکتر؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ افتادگی: انجام؛ نسخه در باب ۱۵ از مقالت ۱۴ بدون آنکه نشانی از پایان کتاب باشد، خاتمه می‌یابد؛ ۱۱۷گ (۱پ-۱۱۷ر) [ف: ۱ - ۶۹]

۱۳. تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۴۳/۱

نسخه اصل: نور عثمانی ۲۷۸۸؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۲برگ، [ف: - ۱۸۲]

۱۴. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ب-۱۶

آغاز: مقالت هشتم از کتاب روضة المنجمین فی الضمیر و لخبی. این علم ضمیر سخت نیکو و طرفه است؛ **انجام:** خداوند طالع اندر هفتم یا راجع و ساقط سبک بود و نو.

مقاله هشتم از کتاب مزبور در ضمیر و الخبی؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ملحق به این رساله فوائدی طی سه صفحه نوشته شده که یک صفحه شامل جدولی در اختلاجات اعضاء است نظیر آنچه در جنات الخلود امامی است؛ مهر: «العبد شمس الدین»؛ اهدایی: محمد و حسینعلی الهی؛ کاغذ: کاهی صیقلی سفید، جلد: مقوای ساغری مشکی، ۱۶ص، ۲۳ سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: - ۶۷]

● روضة المنجمین (مختصر) / هیئت / فارسی

rawzat-ol monajjemīn (mx.)

وابسته به: روضة المنجمین؛ رازی، شهمردان بن ابی الخیر (-۵)

متن از حکیم شهمردان بن ابی الخیر رازی از منجمان مشهور ایرانی در قرن پنجم است که در چهارده مقاله نگاشته است. این نسخه تلخیص مقاله دوم در معرفت تقویم و اختیارات است که در یک «مقدمه» و دوازده «باب» تنظیم شده است.

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۴۰/۲

آغاز: بسمله، مقالت اندر اختیار کردن کارها دوازده برج کتابی ساخته شده؛ **انجام:** و پنهان بودن آخر آشکار شود و الله اعلم بالصواب تمام شد ۱۹شوال ۱۲۷۱

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: شوال۱۲۷۱ق؛ مورب مختلف السطر؛ ۷ص (۱۱-۱۷) [ف: - ۲۷۲]

● **روضة المنجمين (منتخب)** / هیئت / فارسی
rawzat-ol-monajjemīn (mn.)
رمال، حیدر بن محمد، ق۷ قمری
Rammāl, heydar ebn-e mohammad (- 13c)
وابسته به: روضة المنجمین رازی، شهمردان بن ابی الخیر (–۵)
رساله‌ای است شامل یک «مقاله» و ده «فصل» در عمل موالید، مستخرج از کتاب روضة المنجمین تألیف شهمردان بن ابی الخیر رازی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۳۲/۶
آغاز: بسمله، اما بعد بدان اسعدک الله که این یک مقالت است اختیار کرده از کتاب روضة المنجمین و اندر این مقالت ده فصل است از بهر عمل موالید؛ **انجام:** و بدان که چون از اجزای ساعات خمسی نقصان کنی ساعات مستوی بوده و چون ربعی بر ساعات مستوی فزایی اجزای ساعت حاصل آید، و الله اعلم بالصواب
تذکر: نام مؤلف با توجه به رایانه آستان قدس ثبت شد؛ خط: نسخ،کا:حیدر بن محمد رمال،تا: ۶۸۰ق؛کاغذ:حنایی، جلد: چرمی عنابی، ۵ص (۸۶–۹۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۸سم [ف: ۸ – ۴۳۹]

● **روضة المواعظ** / تاریخ، اخلاق / فارسی
rawzat-ol mavāʻez
گلستانه، علی اکبر، ۱۲۷۴ – ۱۳۱۹ قمری
golestāne, ʻalī akbar (1858 - 1902)
تاریخ تألیف: ۱۳۱۰ق
مطالبی است با عناوین «مجلس، مجلس» در سه جلد: ۱. نبوت و احوال پیامبر اکرم (ص)؛ ۲. فضایل و احوال امام علی (ع) و مبحث امامت و مصایب امام حسین (ع)؛ ۳. اخلاق.
آغاز: در فضیلت صلوات و شبهه‌ای که درآن شده و جواب آن و ثوابهای فرستنده صلوات و در کفه گذاشتن صلوات در روز قیامت و راجح آمدن آن بر گناهان ...
انجام: برای اتمام حجت به سوی این فرقه بی سعادت برو و بگو برادرم می‌فرماید ای لشکر بی شرم و حیا، اگر مرا مجرم و گنه کاری می‌دانید، این عیال و اطفال شکسته بال حضرت رسالت از تشنگی به هلاکت رسیده‌اند، بر این کودکان و دختران فاطمه رحم کنید و قطره‌ای آب به لب تشنه ایشان برسانید.
[فهرستواره منزوی ۳۳۱/۹]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۶
آغاز: در فضیلت صلوات و شبهه‌ای که در آن شده و جواب آن و ثوابهای فرستنده صلوات و در کفه گذاشتن صلوات در روز قیامت و راجح آمدن آن بر گناهان؛ **انجام:** برای اتمام حجت به سوی این فرقه بی سعادت برو و بگو برادرم می‌فرماید ای لشکر بی شرم و حیا، اگر مرا مجرم وگنه کاری می‌دانید، این عیال و اطفال شکسته بال حضرت رسالت از تشنگی به هلاکت رسیده اند، بر این کودکان و دختران فاطمه رحم کنید و قطره‌ای آب به لب تشنه ایشان برسانید.
نبوت مطلقه و نبوت حضرت خاتم صلی الله علیه و آله و بعضی از مشاهیر انبیاء (ع)؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ یادداشت اهداء به کتابخانه مسجد اعظم توسط فرزندش سید ابراهیم گلستانه درسال ۱۳۹۲ق، مندرجات نسخه با امضای محمد رضا العلوی الحسینی نگاشته شده؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۸۷گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۶]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۸
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. حضرت امام بحق ناطق جعفر بن محمد الصادق علیهما السلام می‌فرماید که حضرت ابی عبدالله الحسین علیه السلام فرموده است انا قتیل العبرة لایذکرنی مومن الا بکی؛ منم کشته گریه؛ **انجام:** دست سعادت از آستین به درآید ودفع کفاری که دست تعرض به حوزه اسلام گشوده وعزیمت شکست ها نمودار گردد.
رساله‌هایی در موضوعات مختلفه علمی، ادبی وتاریخی؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ مندرجات نسخه با امضای «محمد رضا العلوی الحسینی» نگاشته شده؛ جلد: گالینگور آبی، ۴۰۳گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۷]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۷
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. در خبر است از حضرت سید السادات و سند السعادات شاه اسرار قدم ماه و انوار حکم لطیفه علوم عرفان، صحیفه رقوم احسان، ممهد قواعد شریعت، مشید مقاعد حقیقت؛ **انجام:** از این گونه گریه‌ها حضرت در صحرای کربلا خیلی کرد ازجمله آنها یکی در وداع با اهل بیت خود و خواهران و دختران است آن وقتی که آمد در پس خیام حرم و فرمود الخ.
چند رساله در ولایت حضرت امیر علیه الصلاة و السلام و جنگ‌های حضرت و نیز مصائب حضرت سید الشهداء علیه السلام و اصحاب کبار ایشان رضی الله عنهم؛ خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۰ق؛ مندرجات نسخه در روی برگ اول با امضای «محمد رضا العلوی الحسینی» نگاشته شده؛ جلد: گالینگور آبی، ۲۸۱گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۷]

● **روضة المؤمنین** / شرح حدیث / فارسی
rawzat-ol-mo’menīn
تونی خراسانی، محمد علی بن محمد رضا، ق۱۲ قمری
tūnī xorāsānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad rezā (- 18c)
تاریخ تألیف: ۱۱۳۰ق
در دیباچه می‌گوید: ترجمه چهل حدیث است، که در ۱۱۳۰ق به نام «روضة المؤمنین» نگاشته است. گزارشی است گسترده،

پس از ده صفحه پراکنده‌ها، آغاز می‌کند با «حدیث اول در بیان عقل»، «حدیث دوم در معرفت و شناخت خدا» و دیگر حدیث‌ها بی‌شماره است: در بیان دوزخ، علامات و صفات مؤمن، در بیان معاد ... . در منابع در دسترس از این کتاب نشانی به دست نیامد. طبقات به تفصیل درباره نگارنده و کارهایش سخن گفته و نتیجه گرفته که زندگانی ادبی او میان سال‌های ۱۱۱۹-۱۱۵۱ق بوده است. از آن میان «علاج الاسقام» به فارسی در پزشکی (الذریعه ۳۰۹/۱۵ ش ۱۹۷۳) از اوست.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۵۳/۴

آغاز: الحمدلله الاول بلا کان قبله، و الآخر بلا آخر یکون بعده، الذی قصرت ... و بعد، چنین گوید ذره حقیر ... محمد علی ابن مرحوم محمدرضا التونی؛ **انجام:** و مالک ابن حارث نخعی رض در مکه معظمه مجتمع خواهند شد. و السلام.

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۳۵ق؛ ۵۱گ (۱۳۱ر-۱۸۱پ) [ف: ۲ - ۱۳۰]

● **روضة المؤمنین = چهارده گنج** / شعر، تاریخ معصومین / فارسی

rawzat-ol-mo’menīn = čahārdah ganj

عابد، زین العابدین بن محمد جعفر، - ۱۲۲۹ قمری

‘ābed, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e mohammad ja‘far (-1814)

وابسته به: جلاء العیون مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۴ق؛ محل تألیف: توس

منظومه‌ای در حدود ۳۰۰۰ «بیت» است در تاریخ و مناقب حضرت پیامبر (ص) و ائمه اثنی عشر (ع)؛ فصل و بابی ندارد. شاعر جلدین «جلاء العیون» را بنظم کشیده است.

آغاز: بنام خداوند جان و جهان ×× کزو رنگ هستی جهان دید و جان

انجام: بدرگاه حق نیز یابد قبول ×× از آن کام دارین عابد حصول

[دنا ۱۰۷۵/۵؛ الذریعه ۳۱۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۶/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۳۷

آغاز: مگر نیز در دفتر معتبر ×× دهد بابویه از مفضل [خبر] / که چون در خدیجه به بطحا زمین ×× چو همعقد شد با رسول [امین]؛

انجام: زپیر و جوان و اناث و ذکور ×× بطبع از جمیع مناهی نفور

خط: نستعلیق زیبا،بی‌کا،تا:اواخر قرن۱۳؛افتادگی:انجام؛جلد:تیماج قهوه‌ای، ۲۳۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۴۱ - ۱۹۰]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ظاهراً خود شاعر، تا: ۱۲۲۶ق؛ بعد قطعه‌ای به قافیه جیم شامل هفت بیت در ماده تاریخ ختم کتاب می‌گوید و برای نمونه یک بیت نقل می‌شود: «از خراب دل کفیده ز رنج =۱۲۲۴-آمدت فتح باب چارده گنج =۱۲۲۴»، به سال ۱۲۲۶ شخصاً نسخه را مقابله و تصحیح نموده، خاتمه نسخه با اظهار مقابله خود شاعر به مهر ناظم «عبده زین العابدین»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۵۳۸گ، ۵۷-۵۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۵/۵ سم [ف: ۲ - ۷۸۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۹۴

آغاز: وی آن نامه را برد نزدیک اوی ×× پس آن نامه نگرفت آن تیره روی / ز وی رفت پس با جلی تر صدا ×× سوی اهل بثر معونه ندا / که هستیم از یثرب ای قوم ما ×× رسول پیمبر به سوی شما؛ **انجام:** کنم نیز دفع بلا تن به تن ×× به یمن وجود تو از مرد و زن / بپرسید راوی پس از آن امام ×× که بهتر عمل خلق را خاص و عام

خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [ف: ۳۶ - ۲۷۹]

● **روضة المؤمنین فی احوال سید المرسلین** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی

rawḏat-ul mu’minīn fī aḥvāl-i sayyid-il mursalīn

بسطامی، علی بن محمد، ق۸ قمری

bastāmī, ‘alī ebn-e mohammad (- 14c)

اهداء به: سلطان ناصر الدین حسن بن ملک ناصر محمد

در بیان احوال و اوصاف، و پاره‌ای از فضایل و مناقب پیامبر گرامی اسلام (ص). وی کتاب را در بیست «باب» بدین ترتیب مرتب نموده: ۱. ذکر نسبه و مولده و منشائه و مبعثه (ص)؛ ۲. ذکر محاسنه؛ ۳. ذکر اوصافه؛ ۴. صفاته التی تدعوا الیها ضرورة الحیاة؛ ۵. زهده فی الدنیا؛ ۶. اخلاقه؛ ۷. ذکر الاخبار الواردة بعظیم قدره عند ربه (ص)؛ ۸. فی ما ورد فی القرآن من ثناء الله تعالی و شفقته علیه ...؛ ۹. ذکر ما تضمنته سورة الفتح من الکرامات ...؛ ۱۰. اسرائه (ص)؛ ۱۱. رؤیته لربه عزوجل؛ ۱۲. تفضیله بالمحبظ و الخلة و الشفاعة و الوسیلة؛ ۱۳. اسمائه علیه السلام؛ ۱۴. ذکر بعض معجزاته؛ ۱۵. وجوب طاعته و امتثال سنته (ص)؛ ۱۶. فضیلة الصلاة علیه و کیفیتها و حکمها؛ ۱۷. حکم عقد قلب النبی من وقت نبوته (ص)؛ ۱۸. عصمة نبینا و سایر الانبیاء صلوات الله علیه و علیهم؛ ۱۹. فی ما یطرأ من العوارض البشریة علیه (ص)؛ ۲۰. حکم ما هو سب او نقص فی حقه او فی حق اهل بیته (ص).

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۴عکسی

آغاز: الحمدلله المنعم علی خلقه بکمال قدرته ... اما بعد فیقول العبد الفقیر علی بن محمد بن الحسن البسطامی؛ **انجام:** و عن النبی

صلی الله علیه و سلم:من سب اصحابی فاضربوه، و قد اعلم النبی صلی الله علیه و سلم ان سبهم و اذاهم.
نسخه اصل: چستربیتی، به شماره ۳۸۸۴ (اربری، فهرست خطی عربی ۴۸/۴)؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: انجام [عکسی ف: ۲ – ۳۷۳]

● **روضة الناظر = شرح رسالة فی نفس الامر** / فلسفه / عربی

rawḍat-un nāẓir = š.-u r.-in fī nafs-il-amr

کیشی، شمس الدین محمد بن احمد، ۶۱۵؟-۶۹۵؟ قمری

kīšī, šams-od-dīn mohammad ebn-e ahmad (1219 - 1296)

وابسته به: اثبات الجوهر المفارق = عقل الکل = اثبات العقل = العقل = اثبات العقل المجرد المسمی بالعقل الکل = رسالة نفس الامر = اثبات الجوهر المجرد؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

اهدا به: شمس الدین محمد بن بهاءالدین محمد جوینی

این رساله شرحی عالمانه بر رساله نفس الامر خواجه است که به صورت نسبتاً مفصل منظور و مقصود به کارگیری این اصطلاح را شرح داده است و مقصود از آن را در جاهای مختلف روشن ساخته است.

آغاز: الحمدلله الذی لایواظب علی مناهج الرشاد الا بهدایته و لا یجانب مدارج الضلال الا بوقایته ... و الصلاة ... و بعد فان داعیة التقرب الی اخوان النظر مد برهة من الزمان کانت تدعونی الی ابراز ما تحقق عندی من المراد بقول العلماء هذا فی نفس الامر کذا او لیس فی نفس الامر کذا ... اتفقت مطالعتی لکلام صدق عن فاضل حکماء العصر ... نصیر الملة و الدین محمد الطوسی قدس الله روحه

انجام: فالقول العلماء و اهل اللغة ما فی نفس الامر فلا نزاع فی التسمیة الا انه خلاف مصطلح العلماء و خلاف موضوع اللغة فانهم لم یطلقوا اللفظ الموجود علی المعدوم قط و اذ قد وفینا بالموعود و خلصنا المقصود فلنختم الرسالة و الله المحمود. تمت.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۰/۸

آغاز: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف است و نام مؤلف بر اساس آغاز و تطبیق با رساله‌ای دیگر معلوم شد. ضمن این که مدرس رضوی نیز آن را از کیشی دانسته است؛ بی‌کا، تا: قرن ۸؛ اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲ – ۳۹۰]

۲. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۴۵/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اذا ثبت ذلک فنقول لا یجوز ان یکون ذلک.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ افتادگی: انجام؛ ۹گ (۶۰پ-۶۸پ)، ۱۵ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: – ۴۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۱/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ در فهرست روضة المناظره آمده؛ ۳۵ص (۶۱ – ۹۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۲ – ۳۶۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۵۱/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۴گ (۲۵۶ر- ۳۵۹ر) [مختصر ف: – ۴۹۰]

۵. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۹۴/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** إلا أنه خلاف مصطلح العلماء و خلاف موضوع اللغة، فإنهم لا يطلقوا الموجود على المعدوم ...

در فهرست ناشناخته مانده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: – ۶۳]

● **روضة الناظر و نزهة الخاطر** / اخلاق / فارسی

rawzat-on nāzer va nozhat-ol xāter

کاشی، عبدالعزیز بن ابی الغنائم، ق۸ قمری

kāšī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e ab-el-qanā’em (- 14c)

اهدا به: امیر محمد پسر سعد الدین

تاریخ تألیف: ۷۹۳ق

کتابی بزرگ است که عبدالعزیز کاشی آن را در یک مجلد عظیم تدوین کرده و بر سه بخش منقسم داشته است: ۱. مدایح و حکم و آداب، در دو «باب»: نخستین دارای پنجاه فصل، دومی دارای پانزده فصل؛ ۲. حکایت‌های گوناگون، در بیست و دو باب از آنها در چند فصل؛ ۳. موضوعات پراکنده، در هشت باب. و در کتاب خود اشعار عربی و فارسی آورده است.

آغاز: الحمد لله الملک العلام و الصلاة علی خیر الانام ... اما بعد، فان اصغر عبادالله عبدالعزیز الکاشی [نقل از فهرستواره]

[فهرستواره منزوی ۶: ۴۷۳]

شرح و حواشی:

۱- روضة الناظر و نزهة الخاطر (منتخب)؛ کاشی، عبدالعزیز بن ابی الغنائم (–۸)

۲- روضة الناظر و نزهة الخاطر (شرح)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۷۶۶ فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۴گ [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۲]

● **روضة الناظر و نزهة الخاطر** / فلسفه احکام / عربی

rawḍat-un nāẓir wa nuzhat-ul xāṭir

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق العالم علی غیر مثال؛ **انجام:** انت تحکم بین عبادک ... لا حول و لا قوه الا بالله العلی العظیم.
بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **روضة الناظر و نزهة الخاطر (منتخب)** / اخلاق / فارسی
rawzat-on-nāzer va nozhat-ol-xāter (mn.)
کاشی، عبدالعزیز بن ابی الغنائم، ق۸ قمری
kāšī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e ab-el-qanā’em (- 14c)
وابسته به: روضة الناظر و نزهة الخاطر کاشی، عبدالعزیز بن ابی الغنائم (-۸)
گزیده عبدالعزیز کاشی است از کتاب خودش، در سه قسم هر یک چند باب و چند فصل. شعرهای عربی است در موضوعات اخلاقی و اجتماعی و بسیار لطیف.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۶-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ص ۴۰۱۹؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۳]

● **روضة الناظر و نزهة الخاطر (شرح)** / اخلاق / فارسی
rawzat-on nāzer va nozhat-ol xāter (š.)
وابسته به: روضة الناظر و نزهة الخاطر؛ کاشی، عبدالعزیز بن ابی الغنائم (-۸)
در پانزده باب و یک خاتمه در شعرهای عربی و فارسی با حکایات.
[فهرستواره منزوی ۶: ۴۷۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۷-ف
نسخه اصل:ایاصوفیا ش ۴۰۲۰؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن رسول، تا: نیمه‌های رمضان ۸۸۱ق؛ ۶۷گ، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۲]

← روضة النبی فی الآثار المصطفوی ⟵ آثار احمدی

● **الروضة الندیة فی شرح التحفة العلویة** / کلام و اعتقادات / عربی
rawḍat-un-nadīyya fī š.-it-tuḥfat-il-‘alawīyya
امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل، ۱۰۹۹ - ۱۱۸۲ قمری
amīr san‘ānī, mohammad ebn-e esmā‘īl (1688 - 1769)
وابسته به: الروضة الندیة فی شرح التحفة العلویة امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل (۱۰۹۹-۱۱۸۲)
تاریخ تألیف: شنبه از ربیع الاول ۱۱۴۳ق؛ محل تألیف: حصن شهاره از بلاد اهنوم
شرح مفصلی است بر قصیده رائیه‌ای که شاعر در مدح امام علی بن ابی طالب (ع) به نام «التحفة العلویة» سروده، ناظم در این شرح بسیاری از فضایل حضرت را که در کتب صحاح و غیره آمده ذکر کرده است.
آغاز: الحمد لله المختص بکل کمال و المخصص لمن یشاء بخصائص التفضیل و الافضال و الصلاة و السلام علی من ختمت به سلسلة الارسال ...
چاپ: همراه با شرح آن در هند و یمن به چاپ رسیده است. از جمله در سال ۱۴۲۳ق به وسیله مکتبه مرکز برالعلمی و الثقافی در صنعا، با تحقیق دکتر مرتضی بن زید محطوری حسنی.
[الذریعه ۳۰۴/۱۱ شماره ۱۸۱۱؛ مؤلفات الزیدیة ۶۳/۲ شماره ۱۶۷۵؛ اعلام المؤلفین الزیدیة ص ۵۵۵]
شرح و حواشی:
۱- الروضة الندیة فی شرح التحفة العلویة؛ امیر صنعانی، محمد بن اسماعیل (۱۰۹۹-۱۱۸۲)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۷۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خصیده الامام نجم الدین قاضی مکه و کتب ابی ... توفی فی جمادی الاخری سنه اربع و سبعین و ستمائه انتهی
خط: نسخ تحریری، کا: حسینی عبدالقادر، تا: ۱۱۸۰ق؛ قطع: وزیری [رایانه]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۷۶
آغاز: برابر
نسخه اصلی: کتابخانه در یمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، با نشان بلاغ؛ تملک: قاسم بن احمد النعمی، امین بن عبد القادر البحر القدیمی الحمیری در ۲۴ شوال ۱۲۴۴؛ ۲۲۶ص [عکسی ف: ۳ - ۶۸]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۳۵
آغاز: بسمله. الحمدلله جرایمه و تجاوز عن سیئات الخفی و الجلی. تمت ... و آله الطیبین؛ **انجام:** علی عفی الله جرایمه و تجاوز عن سیئات الخفی و الجلی. تمت ... و آله الطیبین
خط: نستعلیق، کا: وزیر علی، تا: ۱۲۷۰ق [رایانه]

● **الروضة النضرة فی علماء المائة الحادیة عشرة = طبقات اعلام الشیعة** / تراجم / عربی
ar-rawḍat-un naḍra fī ‘ulamā’-il mi’at-il ḥādīyat-i ‘ašara = ṭabaqāt-u a‘lām-iš šī‘a
آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، ۱۲۹۳ - ۱۳۸۹ قمری
āqā-bozorg-e tehrānī, mohammad mohsen (1876 - 1969)
تاریخ تألیف: ذیحجه ۱۳۳۹ق؛ محل تألیف: سامراء
شرح حال علمای قرن یازدهم هجری است که مؤلف به ترتیب حروف الفبا جمع‌آوری نموده است. جزء هشتم از اجزاء یازده‌گانه طبقات اعلام الشیعة است در شرح حال علمای امامیه در قرن یازدهم هجری است.

[دنا ۱۰۷۶/۵؛ ذریعه ۳۰۴/۱۱؛ شورا ۷۶/۴۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۱

آغاز: المولی ابراهیم الکشمیری المفوض الیه تولیة الجلد الأول من کتاب من لایحضر الموقوف (۱۰۹۰)

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ با یادداشت‌ها و نشانی‌هایی از علی نقی منزوی که تصحیح نسخه چاپی از روی این نسخه را در اول اسفند ۱۳۶۶ش به انجام رسانده است؛ جلد: مقوا رویه پارچه، ۱۹۰گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴۴ – ۷۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۰۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۲۳۹]

● **روضة النعمه = جامع الفواید** / کیمیا / عربی

rawḍat-un ni‘ma = jāmi‘-ul fawāyid

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۳۷/۱۲

آغاز: بسمله. حمدله. و العاقبة للمتقین و الصلوة ... اما بعد لما فرغ من ذکر قواعد الطرح و علل الاکسیر یراد ان نذکر منافع الاکسیر؛ **انجام:** ... ما لا یقدر علیه فانه یقدر علیه ذلک الشیطان و یفتحه و السلام.

جلد هشتم از جامع الفواید است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوا، ۱۸ص (۵۶۹–۵۸۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۴۴ – ۱۴۴]

● **روضة النواظر و میدان الخواطر** / ادبیات / عربی

rawḍat-un nawāẓir wa maydān-ul xawāṭir

شرح ابیاتی است که در آنها لغز و معما به کار رفته یا ظاهراً در اعراب دارای اشکالی بوده و درست به نظر نمی‌آمد، مؤلف ناشناخته آنها را تفسیر کرده و توجیه و اعراب نموده و مشکلات آنها را رفع ساخته و مجملاتشان را تفصیل داده است. این کتاب برای بزرگی تألیف شده بدون تصریح به نام وی و ابیات را به ترتیب حروف قوافی آنها تنظیم کرده است.

[نسخه‌ای با همین سرآغاز در آستان قدس با عنوان «الغاز الاعراب» آمده و از ابونصر حسین راشد دانسته شده]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۹۷/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فاننی اطال الله بقاک و ادام عزک و نعماک و حرس نفسک و علاک؛ **انجام:** و ما سواها فمطروح مرذول یقول به الجهال و نحن نستعیذ بالله من هذه الحال ...

خط: نسخ نازیبا، کا: محمد علی بن شیخ حماد بن عطاء الله برعونی حلی، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الاول ۱۰۱۳ق؛ جلد: تیماج، ۵۴گ (۲۹پ–۸۲پ)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۳ – ۴۵۸]

● **روضة الواصلین** / عرفان و تصوف / ترکی

rawzat-ol vāselīn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۴/۴–ف

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۱ق؛ واقف: خسرو پاشا، ۱۲۳۱؛ ۳۶گ (۱۱۰–۱۴۵) [فیلمها ف: ۱ – ۵۲۱]

● **روضة الواعظین** / اخلاق / فارسی

rawzat-ol-vā‘ezīn

کوثر همدانی، علی نقی بن محمد رضا، –۱۲۹۶؟ قمری

kowsar-e hamadānī, ‘alī naqī ebn-e mohammad rezā (-1879)

در اخلاق است.

[دنا ۱۰۷۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۷۴/۶]

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۴۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: رجب ۱۲۹۲ق، جا: تهران؛ گویا اصل [نشریه: ۲ – ۸۳]

● **روضة الواعظین** / اخلاق / فارسی

rawzat-ol vā‘ezīn

کلاونکایی، زین العابدین بن محمد

kalāvenkāyī, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e mohammad

کتابی است در مواعظ مشتمل بر سی مجلس و در آغاز هر مجلس آیه‌ای از قران کریم آمده و درباره آن احادیث و حکایاتی آورده سپس به مرثیه حضرت سیدالشهدا پایان می‌گیرد مؤلف از منابع و افراد کمتر نام برده و بیشتر از عناوینی چون مروی است، از واعظی شنیدم و جز آنها مطالبی نقل نموده مؤلف در مقدمه نام خویش را چنین آورده «مرجو رحمت پروردگار زین العابدین بن ملا محمد کلاونکایی الاصل دیبلی المسکن ...».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۹۸

آغاز: الحمدلله الذی شرع صدورنا بمحبة رسوله خاتم النبیین و طهر قلوبنا بولایة ولیه امیرالمونین ... اما بعد: چنین گوید گم گشته وادی حیرت؛ **انجام:** اهل بیت را به عزت روانه کند ... محملها را سیاه بکنید آنها هم رفتند سیاه کردند و یزید به بشیر بن حذلم سفارش ...

نسخه دارای ده مجلس می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۹گ، ۲۲ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۳۵ – ۲۸۷]

● **روضة الواعظین فی شرح احادیث الاربعین عن**

سید المرسلین / مواعظ، شرح حدیث / فارسی
rawzat-ol-vā‘ezīn fī š.-e ahādīs-el arba‘īn ‘an seyyed-el morsalīn

فراهی، معین الدین بن محمد، - ۹۰۹ ؟ قمری
farāhī, mo‘īn-od-dīn ebn-e mohammad (- 1504)

تاریخ تألیف: ۸۶۲ یا ۸۹۳ق
شرح و تأویل عرفانی آمیخته به نظم چهل حدیث (اربعین) و تفسیر چهل آیه همراه با حکایت‌های بسیار شیوا با دیباچه‌ای طولانی با بخشبندی‌های متفاوت است. در یک بخشبندی رساله شامل دو دفتر (و هر دفتر شامل چهل مجلس) است: دفتر ۱. شامل چهل حدیث؛ دفتر ۲. شامل چهل آیه. در تقسیم‌بندی کشف الظنون دفتر اول شرح چهل حدیث در چهار اصل است: ۱) صفات واعظان در هفت فصل، ۲) بیان مجلس‌ها، ۳) هفت حکایت مهذبه، ۴) گریاندن وعاظ مردم را.
آغاز: ربنا آتنا من لدنک رحمة و هیی لنا من امرنا رشدنا حمدی که مصباح ارواح مستنیران اشعه شموس لاهوتی در مشکوة اشباح معتکفان نظایر ناسوتی از شواغل مشاغل آن منور باشد.
انجام: ولی آن کز معانی با نصیبست ×× بداند کین سخن طرز غریب است.
[کشف الظنون ج ۱- ۵۸۷؛ دنا ۱۰۷۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۱۶/۶ «اربعینیات» و ۴۷۴/۶]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۰۸۱
آغاز و انجام: برابر
فقط شامل ربع اول از دفتر اول (شامل ۱۰ حدیث) است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: حنایی و نخودی کشمیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۸۴
جلد اول؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۴۱ق؛ قطع: رحلی [د.ث. مجلس]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۶۲
آغاز و انجام: برابر
جلد اول از آن ۴ مجلد و گزارش ده حدیث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی، ۸۷۰ص، ۲۳سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۴۰۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۳۸/۱
آغاز: قوله الحق و وعده الصدق خداوندی عالم جبار اعظم بخشیدم جرم عاصیان از بیش و کم ×× ای در ظهیر وصلت از هر کس آروزیی؛ **انجام:** و از هر چه ناپسنده است ما را از ان دور داری بحرمت محمد مصطفی ... یا ارحم الراحیمن
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۷۴ص (۱- ۲۷۴)، ۱۴ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۸۱]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۵۵
آغاز: جوان چو پیر شود کارکرده می‌باید ×× زپیر کار نیاید توای جوان دریاب؛ **انجام:** جون قناعت نیست درعشاق او ×× باویند وهمجفتان مشتاق او
مشتمل بر دفتر اول تا حدیث بیستم؛ خط: نسخ، کا: مغیث بن غیاث کرمانی، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: محمد مهدی در شعبان ۱۲۹۱ با مهر «المهدی من اهتدیت» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۴]

● **روضة الواعظین (گزیده)** / تاریخ معصومین / فارسی
rawzat-ol vā‘ezīn (gozīda)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۵۸/۶
گزیده‌ای از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰گ (۸۱ر-۹۰پ)، ۲۰ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۲۴۹]

● **روضة الواعظین و تبصرة المتعظین** / حدیث، تاریخ معصومین / عربی
rawḍat-ul wā‘iẓīn wa tabṣirat-ul mutta‘iẓīn

فتال نیشابوری، محمد بن حسن، - ۵۰۸ قمری
fetāl-e neyšābūrī, mohammad ebn-e hasan (- 1115)

مجلسی در بحار (۵:۱ و ۱۲) از این روضة الواعظین یاد کرده و گفته است که از فتال است و به خطا آن را از مفید پنداشته‌اند، چنان‌که قمی و ساروی و حلی هم گفته‌اند. از نوشته قمی گویا برمی‌آید که دو تن هستند ولی از سخن ساروی برمی‌آید که همان فتال شهید، نگارنده تفسیر و روضه هر دو است. آنچه در رجال ابن داود آمده که در رجال شیخ از او یاد شده درست نیست چه او پس از شیخ می‌زیسته است. این روضه او در میان شیعیان شهرت داشته است؛ در وجیزه مجلسی (ص ۱۶۲) دارد: «محمد بن احمد بن علی الفتال النیسابوری (ح) - مؤلف روضة الواعظین- منه ره (حاشیه)». باری فتال در «مجلس فی العجائب التی تدل علی عظمة الله» در بیان معنی حجب و در «مجلس فی ذکر وفات النبی» از خود چنین یاد نمود: «قال ابن الفارسی». او در این کتاب از مسئله‌های کلامی (خدا و پیامبر و پیشوا) و اخلاقی و دینی (عبادات و ادعیه) و از سرگذشت پاکان (چهارده معصوم) و از سنن کاوش نمود. احتمالاً در بحار مجلسی از ترتیب همین کتاب پیروی شده است. نخست آیه‌های قرآن سپس اخبار در هر مسئله‌ای آمده و گاهی اشعار هم در آن دیده می‌شود. در دیباچه دارد که در جوانی از من درباره اصول و فروع دین پرسش‌ها کردند و من هم پاسخ داده‌ام. از من خواستند که در پارسایی و نیک‌رفتاری و اندرز و پند سخن برانم. من به کتاب‌های یاران نگریستم و دیدم که چنین کتابی

ننوشتند مگر چیزهایی پراکنده که از آنان دیده می‌شود. پس خواستم از قرآن و اخبار پیامبران و امامان گرد آورم و در باب‌ها و مجلس‌های مرتب بگذارم و از آن کتابی بسازم که مانند نوشته‌های گذشتگان پراکنده نباشد. پس رنج‌ها بردم و این کتاب بپرداختم و نخستین بار است که چنین کتابی می‌نگارم و کسی پیش از من چنین نکرده است. در آغاز هر مجلسی سخنان خدا و پیامبر را می‌آورم و اسناد را یاد نمی‌کنم چه اگر آن خبرها شایع باشند یاد کردن سند بیهوده است. اگر هم خبری حشوی و اختلاطی در آن دیده‌اید به آن بنگرید و بیاندیشید تا شاید مانند قرآن متشابه باشد چه سخنان پیامبر و پیشوایان از آن برتر نخواهد بود پس آنها را تأویل کنید و از دانایان بپرسید تا مبادا مانند حشویان و نادانان بگویید که میان سخن خدا و پیامبر و پیشوایان ناسازگاری هست. پیداست که فتال در اینجا با امالی و عرض المجالس قمی و طوسی و مرتضی که مطلب‌هایی پراکنده از هر گونه در آنها آمده می‌نگرد و می‌خواهد نخستین بار با ترتیب، کتاب دارای آیات و اخبار بنویسد. فتال در پایان می‌گوید که خبرهای بسیاری هست که آشکار آنها حشو و دروغ است و باید در آنها نگریست و آنها را روی اصول و عقل تأویل نمود و من چنین خبرها را نیاورده‌ام مگر اینکه آنها را از پیش شناخته باشی و معنای آنها را هم یاد نکرده‌ام تا کتاب به درازا نیانجامد. پس مپندارید که من حشوی و مخلط هستم بلکه من مردی محقق می‌باشم. (دانش پژوه)

این کتاب در دو جزء مشتمل بر چند مجلس درباره تعریف و فضیلت عقل و علم و معرفت حضرت باری، نبوت نبی اکرم صلوات الله علیه وآله، امامت ائمه اطهار علیهم السلام، فضایل اولاد ایشان و ... ایام و شهور مقدسه و مواعظ و جهان پس از مرگ است.

آغاز: الحمدلله استتماما لنعمته و استسلاما لربوبیته و استعصاما من معصیته و صلی الله علی محمد خیرته من بریته ... اما بعد فانی کنت فی عنوان شبابی ...

انجام: لکن لم اذکر معناه لئلا یطول به الکتاب فینبغی ان لایعتقد احدانی کنت حشویا و مخلطا فانی رجل محقق و الحمدلله رب العالمین تمت الکتاب.

چاپ: در دو جلد چاپ شده است؛ تبریز، سنگی، ۱۳۰۳، وزیری بزرگ، ۴۱۲+۳صص

[الذریعة ۳۰۵/۱۱؛ ریحانة الادب ۱۸۸/۳؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۱۶/۲؛ دنا ۱۱۷۶/۵- ۱۰۷۷ (۳۴ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- حلیة الموحدین = ترجمه روضة الواعظین؛ زواره ای، علی بن حسن (-۱۰)

۲- روضة الواعظین (ترجمه)

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۵۸۴

خط: نسخ، کا: عبدالله بن نورالله، تا: جمعه ۵ جمادی الاول ۹۰۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۲×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۲۳]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۰۹

خط: نسخ، کا: عبدالله حسین، تا: ۱۰ صفر ۹۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ اندازه: ۱۴×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۹-۳/۵۹

آغاز: حصن ذی العقل حصین فی ذر الغر منیه ×× فاز بالطوبی من العقل الی الله شفیعه ... باب الکلام فی ماهیة العلوم و فضلها. قال الله تعالی فی سورة المجادلة یرفع الله الذین آمنوا منکم؛ **انجام:** لکن لم أذکر معناه لئلا تطول به الکتاب فینبغی ان لایعتقد احدانی کنت حشویاً و مخلطاً فانی رجل محقق والحمدلله رب العالمین.

از «باب الکلام فی مائیة العلوم و فضلها» تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: عیدی بن علی میرزا کمره الاصل ساکن قم، تا: غره محرم ۹۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با علامت بلاغ مقابله درشهر قم؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۰۷گ، ۲۲-۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۸۱]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۵۴

خط: نسخ، کا: حسن بن اسماعیل بن نعمت الله بن عبدالخالق بن نورالله خطیب واعظ حسینی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الاول ۹۹۹ق؛ مصحح؛ تملک: محمد مؤمن عاملی، حسین عبدالغفار حسینی با مهر «عبده حسین الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۵]

۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۶۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ تملک: محمد رضا بن حمزه کاظمی در ۱۲۲۳، عباس بن حسن بلاغی؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۷گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۷۵]

۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین، تا: قرن ۱۱؛ با یادداشتی از ریحان الله بن جعفر فاطمی درباره مؤلف کتاب؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: - ۵۸]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۶۲

انجام: ثم تعالی تعلمک غرایب العلم قال امیرالمؤمنین علیه السلام فی خطبه فان الغایة امامکم و ان ...

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: کتابخانه مجدالدین (مستطیل)؛ جلد: تیماج، ۱۷۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۸۹

آغاز: مجلس فی ماهیة العقول و فضلها؛ **انجام:** ان الذین یأکلون اموال الیتامی ظلماً انما یأکلون فی بطونهم ناراً و سیصلون سعیراً ...

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۶۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تکمله آن به خط عبدالله بن محمد بشروی معروف به تونی

و به سال ۱۰۶۲؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی به خطوط مختلف و بعضی از آنها به امضای «محمود الحسینی التویسرکانی» و «علی اصغر بن غلامحسین مؤمن طریحی ساوجی همدانی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۸ - ۴۱۰]

۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶/۱-۶۰۷۴

خط: نسخ، کا: مرتضی بن مصطفی قمی، تا: ۱۰۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲۲۰گ، ۲۵ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: ۱۲۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۴۰

خط: نسخ، کا: ابراهیم، تا: ۱۰۶۶ق [الفبائی: - ۲۹۰]

۱۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۸۱

خط: نسخ، کا: احمد بن حاج شاهمیر طباطبائی، تا: ۱۰۶۸ق؛ ۲۳۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۳-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوطالب حسینی، تا: ۱۰۷۸ق؛ محشی به خط ملا محسن بن طاهر قزوینی، نحوی معروف قرن ۱۲، و با علامت «محسن عفی عنه»؛ نویسنده قبل از بیان فهرست، چند سطر درباره مؤلف و انتساب کتاب بدو سخن می‌گوید؛ مهر: «معین الضعفاء» مورخ ۱۱۲۳؛ واقف: محسن بن طاهر قزوینی، قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: روکش پارچه‌ای بنفش، ۲۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۴ - ۴۰۳]

۱۳. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۱۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱ ذیقعده ۱۰۸۲ق، جا: آستارا [نشریه: ۶ - ۳۴۴]

۱۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمیع الأنبياء و المرسلين محمد و آله أجمعين برحمتك يا أرحم الراحمين.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه غره جمادی الاول ۱۰۸۴ق؛ مصحح؛ جلد: چرم سیاه، ۲۴۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰ سم [مؤید: ۱- ۱۰۵]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه آغاز جمادی الاول ۱۰۸۴ق؛ مجدول؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده عبادالله» (بیضی)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۴۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۵]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسحاق بن نوروز شولستانی، تا: محرم ۱۰۹۶ق؛ مصحح، محشی با نشان «مجمع، م ح، ۱۲»؛ تملک: علامه میرزا محمد حسن زنوزی، صاحب دانشنامه ریاض الجنة، به تاریخ ۱۲۰۶ق در اصفهان؛ کاغذ: شرقی، ۱۵۴گ (۲پ-۱۵۵ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۷ - ۲۳۴]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ واقف: ملا علی محمد طهرانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۴]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۹۳۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با بلاغی از عبدالله بن حاجی علی دماوندی در ۲۴ جمادی الثانی ۱۱۲۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۵]

۱۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۶۳/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [ف: ۳ - ۶۲]

۲۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۵/۱

آغاز و انجام: برابر

جلد اول و دوم؛ کا: محمدتقی بن ملا علیشاه محمد علی، تا: ۱۱۱۷ق (جلد اول) و ۳ ربیع الثانی ۱۱۱۸ق (جلد دوم)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱ - ۳۴۷]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: شنبه ۱۷ جمادی الاول ۱۱۲۰ق؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۱۸۵گ، ۳۰سطر (۸×۱۹/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۱۳۴۷]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلما حملت بفاطمة عليهما السلام كانت فاطمة تحدثها.

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۳/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۶۹]

۲۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۱۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و يتفكر فيها و يحملها على وجه يكون موافقه الاصول و صلى الله على محمد خير خلقه و اله اجمعين الطيبين الطاهرين المعصومين.

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی کرمانی، تا: ذیقعده ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر(۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱ سم [ف: - ۳۴۷]

۲۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۰۶

خط: نسخ جلی، کا: نصرالله بن حبیب الله، تا: ۱۲۳۹ق؛ در برگ اول کتاب مطلبی از مولی عبدالصمد همدانی در مورد ملائکه نقله اموات؛ واقف: ملامحمد رضا، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: - ۶۳]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۶۶

خط: نستعلیق، کا: نظرعلی بن علی قلی زنجانی، تا: ۱۷ محرم ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴۶گ، ۲۶ سطر (۱۳×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۶/۵سم [ف: ۵ – ۷۵]

۲۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲ سم [ف: ۲ – ۱۲]

۲۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۹۱۷

خط: نسخ، کا: حسین بن ابراهیم، تا: ۱۲۶۳ق؛ تملک: محمد علی بن محمد رضا خوئی؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۴۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [میراث اسلامی: دفتر دهم – ۷۷۸]

۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۶۲/۱-۱۳/۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ینبغی ان یتاملها الناظر ویتفکر فیها ویحملها علی وجه یکون موافقة للاصول وصلی الله علی خیر خلقه محمدوآله اجمعین.

کا: احمد بن یوسف، تا: شنبه جمادی الاول ۱۲۹۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۱۸۱]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۴۶

خط: نسخ، کا: ابومحمد الحسن بن علی غفاری، تا: ۱۵ شوال ۱۳۰۷ق؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۵۵گ، ۲۸سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۴۶]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۳/۴

آغاز: مجلس فی ذکر مولد سیدنا و مولانا امیرالمؤمنین علیه السلام منقول من کتاب روضة الواعظین و تبصرة المتعظین. روی ان امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبد مناف وصی رسول الله (ص) و خلیفته؛ **انجام:** مالف فی خرق القوابل مثله الا ابن آمنة النبی محمد، تم هذا المجلس و الحمدلله رب العالمین

مجلسی است در ذکر روایات در خصوص ولادت حضرت امام علی بن ابی طالب (ع) منقول از کتاب روضة الواعظین و تبصرة المتعظین ابوعلی، محمد بن احمد فتال نیشابوری؛ خط: نسخ، کا: علی اصغر بن رستم قرباغی «قره باغی»، تا: اوایل قرن ۱۴؛ مصحح، با فایده‌ای درباره حساب با انگشتان دست به خط کاتب در سال ۱۳۱۱ق، مطلبی مربوط به صاع و قطعه‌ای منقول از کشف الغمة فی معرفة الائمة در پایان نسخه؛ کاغذ: دفتری، ۳گ (۱۱۲-۱۱۴)، ۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳۴ – ۸۲۹]

۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۷۷-۱۰/۸۷

آغاز: معاشر الناس و قد بنیت لکم و افهمتکم و هذا علی یفهمکم بعدی الا وان عند انقضای خطبتی ادعوکم الی مصافقتی علی بیعته؛ **انجام:** فی ذکر الحوض و الشفاعة قال الله تعالی فی سور قسبحان عسی ان یبعثک ربک مقاماً محموداً و قال رسول الله (ص) المقام الذی هو اشفع فیه لامتی ... قال علیه السلام انما شفاعتی لاهل الکتاب

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز و انجام؛مصحح؛جلد:گالینگور قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۸۱]

۳۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۵۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: – ۲۲۹]

۳۳. قم؛ حجت کوهکمری؛ شماره نسخه:۴۷/۲

خط: چاپی، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ از ثلث والد مرحوم سید محمد حجت است. [ف: – ۴۷]

۳۴. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:بدونشماره

بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ – ۱۱۰]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۲۹۰]

۳۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال اصبغ بن نباته ... فساوم رجلا بثوبین فقال بعنی ثوبین فقال الرجل یا امیر المؤمنین عندی حاجتک فلما عرضه انصرف عنه حتی اتا غلاما (کذا) فقال بعنی ثوبین فما کتبه (کذا) الغلام حتی انفقا علی سبعة دراهم ثوبا باربعة وثوبا بثلاثه

تا مجلس فی ذکر الامامة ... ؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عبدالله شریف حسنی اصفهانی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۴۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۴۸]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰ معزی

آغاز: مجلس فی ذکر مناقب آل محمد علیهم السلام قال الله تعالی فی سورة حمعسق قل لا اسئلکم علیه اجرا الا المودة فی القربی قالت الانصار یا رسول الله اموالنا و انفسنا بیدالله؛ **انجام:** قال عمار بن یاسر ثلاث من جمعهن جمع الایمان الانفاق من الاقتار و الانصاف من نفسک و بذل السلام للعالم.

از «مجلس فی ذکر مناقب آل محمد» تا «مجلس فی ذکر افشاء السلام» را شامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ رکابه‌دار، ۱۸ برگ پیش از شروع روضة الواعظین شامل مطالبی درباره کسب حلال و حرام، دفع خیله ربا، حرمت رشوه، تفصیل عدد به نقل از عین الحیاة، نقل از شرح ابن خاتون بر اربعین شیخ بهایی، در توبه، نقل از عقاب الاعمال صدوق در قدر ترک امانت مؤمن، نقل از سیف الامه، نقل از حلیة المتقین درباره صله رحم و عبادت بیمار؛ جلد: تیماج، ۱۸۲گ، ۱۵ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹ – ۹۶]

● روضة الواعظین (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ol vāʻezīn (t.)

وابسته به: روضة الواعظین و تبصرة المتعظین؛ فتال نیشابوری، محمد بن حسن (–۵۰۸)

ترجمه تحت اللفظی نیکویی است از کتاب «روضة الواعظین و

بصیرة المتعظین» أبی علی محمد بن الحسن فتال نیشابوری. آیه‌ها ترجمه نشده و اشعار عربی را به شعر فارسی مترجم برگردانده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶۴

آغاز: بلند نکردم تا قریب افهام عوام باشد و هر شعرکه مؤلف بعربی ایراد کرده است این ضعیف آن را بنظم پارسی ترتیب و ترکیب داد؛ **انجام:** چو بحالت صوتت همه وعظ و بهره بودم ×× تو پس از وفات مستی شده اوعظ زمانه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۲۰۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۱۷۱]

● **روضة الوثائق** / عربی

rawḍat-ul waṯā'iq

اوزجندی، محمد بن عمر

ūzjandī, mohammad ebn-e 'omar

پس از مباحثه «مجموع» محمود بن اجید بن محمد اوزجندی کاتب نوشته و آنچه او در آن یاد نکرده است آورده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۱۶/۵-عکس

نسخه اصل: مجلس ش ۱۹۱۴؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۵ص [فیلمها ف: ۳ – ۲۳۰]

● **روضة الورد و نزهة اهل الورد** / کلام و اعتقادات / فارسی

rawzat-ol vard va nozhat-o ahl-el verd

تاریخ تألیف: ۶۹۹ق

در وصف عرفانی از گل هنگامی که بر خاک پیر خود ابو زاهد بوده، به الهام از همو نگاشته است. این ابو زاهد را خلیفه ای به نام عزالدین عبدالرحمن بوده است.

چاپ: به اهتمام تقی بینش، نامه آستان قدس، ج۶ ش۴: ۳۲–۴۸

[دنا ۱۰۷۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۳/۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸

آغاز: بسمله. حمد بی حد حضرت ذوالجلالی را که بموجب اعطاف در بسیط اطراف گل صدبرگ راحله الطاف می‌پوشاند؛ **انجام:** والحر بکفیه الاشاره. بزرگان گفته اند که صحبت طرفی و سخن حرفی فرحم الله امرء نظر بعین الرضا فی هذا المختصر ... و السلم علی من اتبع الهدی و باهل الحقیقه اقتدی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۹۹ق؛ بر روی صفحه اول ۲ حدیث به اضافه وصیة شیخ طاووس الحرمین نوشته شده است و در سه صفحه آخر حکایاتی از عقلاء المجانین؛ واقف: ابن خاتون ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۳]

● **روغن شونیز** / طب / عربی، فارسی

rowqan-e šūnīz

جالینوس، ۱۲۹ – ۱۹۹ میلادی

jālīnūs (129 - 199)

از رسایلی است که به او نسبت می دهند.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۲۷/۳

آغاز: صفة دهن الشونیز ... فی الضلع و المواضع؛ **انجام:** و بعد از شش ماه استعمال کنند.

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷ص (۶۱۷–۶۳۳)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲ – ۱۲۷]

● **روکامبول = دکامبول** / داستان / فارسی

rokāmbol = dokāmbol

پونسون دو ترای، ۱۸۲۹ – ۱۸۷۱ میلادی

ponson dū terāy (1829 - 1871)

سلسله رمان‌های حادثه ای از پیر آلکسیس پونسون دو ترای، رمان نویس فرانسوی قرن نوزدهم، که قهرمان داستان آن فردی به نام «روکامبول» است. هشت مجلد از این کتاب از سال ۱۸۵۷ تا زمان مرگ دو ترای به چاپ رسید و جلد نهم با مرگ دو ترای ناتمام ماند.

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۹۹

آغاز: خوانندگان کتابهای سابق درنظر دارند که پس از آنکه رکامبول را درمنزل میس اکن دستگیر کردند؛ **انجام:** گفت مطمئن باشید که نجات یافتیم زیرا شخصی که مشعل بدست داشت شوکنینگ بود که به ا تفاق یکی از رؤسای ایرلندیها می آمد تم

جزوه چهارم (دکامبول درزندان) در ضمن ۴۶ فصل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۲ – ۸۹۴]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۰۰

آغاز: خرابهای خانه که خراب شده بود در یکطرف و سنگ و آجرهائیکه برای ساختن عمارت حاضر ساخته بودند از طرف دیگر روی هم ریخته شده و در میان اینها آتش روشن کرده؛ **انجام:** پس از چند دقیقه احساس یک سردی زیادی نمود چشمهایش بسته شده مانند مرده بر زمین افتاد مارمیس بمیلیون نگاه کرده گفت بهمگی اعضای دسته خودمان بگو که مهیای سفر گردند که باید فوراً برای استخلاص رئیس خودمان رکامبول حرکت کنیم

کتاب چهاردهم و شامل ۵۴ فصل با عنوان «تلمیذ دکامبول» می‌باشد؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۳۳۴ق؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۸۹۴]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۶۸

آغاز: فصل اول، در شبی تیره و تار در کنار رودخانه تایمز چهل پنجاه کشتی در آن رودخانه عظیم از کناری؛ **انجام:** پس این روح من شهید راه وطن باشد و برای نجات پسر «ایرلاند» فدا کردم

جلد ۱۲ کتاب ۵۶ فصل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۳۳۴ق؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۸۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۲ – ۸۹۴]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۷۴

آغاز: دراخر کتاب سابق یعنی در کتاب روکامبول در زندان ذکر کردیم که ماریس از دور شوکنیک را دیده با کمال شادی فریاد کنان به رفقا گفت نجات یافتیم؛ **انجام:** در این وقت نورسحر تابیده روشنی آن بر روی زرد جثه مرده (پتیتری) افتاده داندا فورا زانوبه زمین زده نماز مرده را درمقابل آن جثه خواند

قسمت یادداشت دیوانه، کتاب شانزدهم؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۴ – ۱۵۲۳]

● **رول خطی** / تراجم / عربی و فارسی

rol-e xattī

شامل شجره‌نامه ائمه اطهار (ع) و عارفان و شیوخ چندین قرن. نام هر یک از ائمه اطهار (ع) که از امیرالمؤمنین (ع) تا امام هادی نوشته شده، در دایره‌های قرمز نوشته شده و طول آن ۴ متر و عرض آن ۲۵ سانت و در عصر قاجار، کتابت شده است. پس از نام ائمه اطهار نام بسیار از شیوخ و عارفان که نام شاگردان و پیروان آنان به صورت مشجر در دایره‌های کوچک‌تر در کنار نام هر استاد آمده است. این اسامی در این مشجر آمده است: کمیل بن زیاد، حسن بصری، معروف کرخی، الشیخ السری السقطی، ابوالعباس بن ادریس، شیخ جنید بغدادی، شیخ داود بن محمد، شیخ ابوعلی رودباری، شیخ محمد علی لالا، شیخ علی کاتب، شیخ ابوعثمان مغربی، شیخ ابوالقاسم گرگانی، شیخ ابوبکر تاج، شیخ احمد غزالی، شیخ ابوالنجیب سهروردی، شیخ عمار یاسر، شیخ نجم الدین کبری، شیخ علی بن سعید لالا، شیخ احمد خرقانی، شیخ نورالدین عبدالرحمن الکبیر، شیخ عماد الدوله سمنانی، شیخ محمود المزدقانی، سید علی همدانی، خواجه اسحاق جیلانی، امیر سید عبدالله البردش آبادی، شیخ بیدوازی رشید، شیخ شاه بیدوازی، شیخ حامد محمد خبوشانی، شیخ محمد ابیوردی، شیخ سلطان احمد جزفادقانی، شیخ قطب الدین محمد ارغندی، شیخ ابوالقاسم ارغندی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه نفیس [میراث شهاب: س۷ش۱-۲ – ۳۴]

← رولوسیون حسینی ⪪ السیاسة الحسینیة

● **رومان دارا** / متفرقه / فارسی

romān-e dārā

دارا، احمد بن محمد حسین، ق ۲۰ میلادی

dārā, ahmad-e-bn-e mohammad hoseyn (- 20c)

گفتگویی است میان یک تن فرانسوی و یک‌تن ایرانی درباره وضع اجتماعی ایران و نکوهش از آن و بسیار تند.

چاپ: کراچی، ۱۹۱۳م.

[فهرستواره منزوی ۴۱۶/۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۶۳

آغاز: بسمله. بیاری خلاق حی مجیب ×× کنم مدح آل رسول ای نجیب / چو من مسلم و شیعه مؤمنم ×× بقرآن و ختم رسل مذعنم / که رومان دارا جز اندرز نیست ×× بجز خیرخواهی غرض گو که چیست. برادرجان امید که پیوسته کامیاب بوده باشید؛ **انجام:** بخوان رومان دارا همچو دارا ×× بکن دل نرم چون سنگ خارا تمت حرره الاحقر محمد قزوینی کربلایی مسکن.

خط: نسخ، کا: محمد حسن قزوینی کربلایی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۶۶گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۲ – ۲۸۴۰]

← الرومیة ⪪ اجوبة المسائل الرومیة

● **الرومیة** / فقه / عربی

ar-rūmīyya

شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱ – ۹۶۵ قمری

šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e ʻalī (1506 - 1558)

در واجبات و مندوبات صلوة و زکوة و خمس و حج است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۰۱/۴

آغاز: بسمله (هذه الرسالة تسمی الرومیة و للشیخ الثانی تغمده الله برحمته)؛ **انجام:** کما جعلها مختومة بالتقرب الیه و الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی افضل المرسلین محمد و اله الطیبین الطاهرین.

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۶۹پ-۷۱پ) [ف: ۷ – ۲۷۱۹]

● **رومئو و ژولیت** / داستان / فارسی

rome'o va žūlīyet

حکمت، علی اصغر، ۱۲۷۱ – ۱۳۵۹ شمسی

hekmat, ʻalī asqar (1892 - 1980)

درامی از شکسپیر شاعر و نویسنده انگلیسی قرن شانزدهم با نثری

زیبا، ترجمه علی اصغر حکمت که در آبان ۱۳۱۷، در شیراز این کتاب را ترجمه کرده است. در ابتدا تحقیق محققانه‌ای درباره منشأ این داستان نموده و در مقام مقایسه «رومئو و ژولیت» با «لیلی و مجنون» نظامی برآمده است. چنان که بعد از هر چند سطر ترجمه، اشعاری از لیلی و مجنون نظامی که مناسب حال رومئو و ژولیت می‌باشد نقل کرده است.
چاپ: توسط کتابفروشی بروخیم تهران چاپ شده

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۸۴
آغاز: داستان رومیو و ژولیت این حکایت که اینک بطور اختصار بجامه زبان پارسی در آمده؛ **انجام:** بوصال یکدیکر نائل کشته و خاک آنان در یک قبر متحد گردید،خفتند بناز تا قیامت ×× برخاست ز راهشان ملامت / بودند در این جهان بیک عهد ×× خفتند در آنجهان بیک عهد
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: شعبان ۱۳۵۷ق، جا: شیراز؛ واقف: علی اصغر حکمت؛ کاغذ: مشقی فرنگی، ۳۰گ، ۱۸-۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۱۷ - ۲۷۲]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۷۹
آغاز: این حکایت که اینک بطور اختصار به جامه زبان پارسی درآمده خلاصه از سرگذشت و درام مفصلی است که شاعر شهیرا انگلیس ویلیام شکسپیر نگارش نموده؛ **انجام:** کوشیدن ما کجا کند سود ××کاین کارفتاده بودنی بود. سپس سراسر سرگذشت خود را با ژولیت درآن نامه شرح داده واین که
خط: تحریری، کا: مترجم، تا: ۱۳۱۷ق، جا: شیراز؛ افتادگی: انجام؛ دارای ویرایش و اصلاحات؛ ۵۱گ، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۹]

● **رونق الألفاظ لمعجم الحفاظ** / تراجم / عربی
rawnaq-ul alfāẓ li-mu‘jam-il ḥuffāẓ
ابن شاهین، یوسف بن شاهین، ۸۲۸ - ۸۹۹ قمری
ebn-e šāhīn, yūsof ebn-e šāhīn (1425 - 1494)
کتابی است ظاهراً در دو جلد، به ترتیب حروف معجم، در شرح احوال حفاظ. مؤلف، کتاب را به تشویق جد خود ابن حجر عسقلانی نوشته است.
[دنا ۱۰۷۸/۵؛ معجم المؤلفین ۳۰۴/۱۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۳عکسی
آغاز: الحمدلله الحفیظ العلیم الذی فاوت بین عباده فحازوا بمنحه الشرف؛ **انجام:** و ابو عبدالله مولی ابن ازهر ... قال اسامه.
نسخه اصل: مدینه خزانه سی (طوپ قاپی) استانبول، ش M 493 (فهرست عربی طوپ قاپی ۵۶۵/۳). جزء اول کتاب است و تا اثناء ترجمه: عمر بن حسن بن عمر را دربر دارد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، با تقریظی به خط محمد بن سلیمان کافیجی حنفی به تاریخ جمادی الاول ۸۷۱ق؛ ۳۵۲گ، ۲۹سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۰۷]

● **رونق انجمن** / تاریخ / فارسی
rownaq-e anjoman
صحبت لاری، محمدباقر بن محمد علی، ۱۱۶۲ - ۱۲۵۱ قمری
sohbat-e lārī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ‘alī (1749 - 1836)
اهداء به: حاجی علی اکبر شیرازی؛ محل تالیف: لار
منظومه‌ای است مذهبی درباره مختار ثقفی.
[الذریعة ۵۹۹/۹؛ فرهنگ سخنوران ۳۳۳؛ دنا ۱۰۷۸/۵]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۴۴
آغاز: به نام نگارنده ماه و مهر ×× گذارنده نه رواق سپهر / تو ما را لقب گرندانی و نام ×× بدانی چو دانی ز پنجم امام؛ **انجام:** نخستین حسین لؤلؤ جان شکست ×× کنون پور مرجانه مرجان شکست
خط: نستعلیق خوش، کا: فضل الله بن محمد یوسف مذهب، تا: ذیحجه ۱۳۰۰ق، به دستور محمد صادق خان؛ با یک سرلوح زرین، مجدول مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه سپاهانی، جلد: میشن سیاه، ۷۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۸سم [ف: ۳ - ۵۲۴]

● **رونق التفاسیر** / تفسیر / عربی
rawnaq-ut tafāsīr
قره حصاری، محمد بن نجیب، - ۹۵۰ قمری
qara hesārī, mohammad ebn-e najīb (- 1544)
وابسته به: معالم التنزیل و حقایق التأویل = تفسیر فراء = تفسیر بغوی؛ بغوی، حسین بن مسعود (۴۳۶-۵۱۰)
بر گرفته از معالم التنزیل.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۸۱
آغاز: بسمله، قال العبد الضعیف ... محمد بن نجیب القرا حصاری الحمدلله نحمده و نستعینه ... اما بعد فان الله جل ذکره؛ **انجام:** قال رسول الله لتامرون بالمعروف و تنهون عن المنکر او لتعمنکم العقوبة جمیعا (تم الکتاب ...)
خط: میان نسخ و نستعلیق، کا: ابوبکر بن اسکندر، تا: ۸۷۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سبز، ۱۳۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۶/۳سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

● **رونق المجالس** / اخلاق، متفرقه / فارسی
rawnaq-ol majāles
سمرقندی، عمر بن حسن، ق۹ قمری

samarqandī, ‘omar ebn-e hasan (- 15c)

مجموعه‌ای است از حکایات و معجزات و کرامات و فضل صدقه و بر والدین دارای ۲۲ «باب» و هر باب در ۱۰ حکایت.

چاپ: بنیاد فرهنگ چاپ کرده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۳۶/۲-ف

نسخه اصل: برلین Or fcl 199 (فهرست پرچ ص ۷۵)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۸۲]

● رونق المجالس / شعر / فارسی

ravnaq-ol-majāles

نصیبی کرمانشاهی، محمد بن موسی بیگ، ق۱۳ قمری

nasībī kermānšāhī, mohammad ebn-e mūsā beyg (-19c)

به درخواست: ملامهدی مجتهد

تاریخ تألیف: ۱۲۵۲ق

مثنوی عرفانی در سرگذشت پیامبران که مؤلف آن را پس از سرودن ید بیضا در سرگذشت موسی سروده است؛ در آن آمده: بگویم قصه هر یک زمانی×× برونق مجالس ...؛ قمر انگشت پیغمبرشق از توست ×× برونق المجالس رونق از توست؛ نصیبی را ز یک ته جرعه جام ×× بکن مست و بده توفیق اتمام؛ که گویم قصه یک یک انبیا را ×× بگردان دور زین عاصی خدا را؛ بروقن مجالس بنهمش نام ×× بیاری تواش سازم مه تام؛ کتابی نظم بنمودم ز تفسیر ×× مناسب ها در او با نیک تقریر؛ نمودم عرض بر علامه عصر ×× که در علمش نمی‌باشد کم و کسر؛ بملا مهدی او مشهور باشد ×× بچشم اهل دانش نور باشد؛ بنظم آوردم و اتمام کردم ×× ید بیضا من آن را نام کردم؛ چو آن مجتهد عصرالزمان ×× شنیدی عرض من با درفشانی؛ بفرمودی که دیگر انبیا را ×× تو هر یک زبتدا تا انتها را؛ بنظم آور ز احوال تمامی ×× ببر رونق تو از نظم نظامی؛ چو کار تو نصیبی برصواب است ×× خرابت هر که خواهد خود خراب است.

شاعر در این منظومه مفصل قصه پیامبران قبل از پیامبر اسلام (ص) را برای استماع دوستانش به نظم آورده است. او شرح حال معجزات پیامبر اسلام (ص) را در منظومه جداگانه‌ای به نظم کشیده و لذا در این منظومه متعرض آن نشده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۰۲/۱

آغاز: به آن نامی که آن از عین ذات است ×× به آن ذاتی که در او هر صفات است / به آن نامی که ذاتش بی زوال است ××که اندر هر صفت مثلش محال است؛ **انجام:** به وصف و مدح اشجع مرتضی را ×× شده محشور جمع انبیا را / به سال نظم چون مه گشت سادس ×× که یک جلد است رونق بر مجالس (۱۲۵۲)

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۴۹۷ص (۳-۴۹۹)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳۸- ۱۳۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۰

آغاز: بسمله ... حمد: بنام پرده کی معشوق طناز که نه انجامیش باشد نه آغاز. سخن از دل بهشته پای بر لب ×× که آن محبوب کرده درک مطلب / قمر انگشت پیغمبر شق از توست ×× به رونق المجالس رونق از توست؛ **انجام:** که اکل اهل جنت را طعام است ×× شراب طاهر اندر کأس وجام است

خط: نستعلیق هندی، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید هندی، جلد: مقوایی، ۵۰۲گ، ۱۴ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [سنا: ف: ۱ - ۴۱۰ و ۲- ۱]

● رونوشت وقف نامه / اسناد / فارسی

rūnevešt-e vaqf-nāma

این کتاب فهرست موقوفات جد میرزا ابراهیم ظهیر الدوله در دوره صفوی است که اصل منحصر به فرد آن نزد غلام رضا بزرگزاد بوده که آن را به چاپ رسانده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۴۳/۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و ما توفیقی الا بالله علیه توکلت و هو رب العرش العظیم الحمدلله الحنان المنان الولی القدیم الواجب الوجود القوی الغنی الحلیم الذی وفق بلطفه الواقفین؛ **انجام:** آثار اعلیه حضرت نواب کامیاب سپهر رکاب اشرف اقدس ارفع امجد همایون اعلی شاهی ظل اللهی قبله عالمیان و خدایگان جهان پادشاه عصر وزمان عاید گردد فمد بدله بعد ماس سمعه ... الفعال بما یرید

چاپی است؛ بی‌کا، بی‌تا، جا: اصفهان؛ جلد: مقوا، ۱۰گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۴۹]

● رونوشت وقف نامه شاه عباس / اسناد / فارسی

rūnevešt-e vaqf nāma-ye šāh ‘abbās

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۰۷/۲-ف و ۵۰۲۱/۲-ف

نسخه اصل: نیز ۵۰۲۱. مورخ ۱۰۲۳ برای مسجد جامع جدید یا مسجد شاه اصفهان از شیخ بهایی به گواهی مورخ ذیحجه ۱۳۲۳ با تولیت محب علی بیک الله وردی پسر محمد قلی خان نوشته ۱ محرم ۱۳۹۴ برابر ۱۴ بهمن ۱۳۵۲؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۲۲]

● رؤوس اجزاء القرآن / علوم قرآن / عربی

ru’ūs-u ajzā’-il qur‘ān

رساله مختصری است در بیان حزب‌های صد و بیست گانه قرآن کریم، در این رساله کلمات و جمله‌های پایان و آغاز هر حزب به ترتیب ذکر شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۸/۲

آغاز: رؤس الاجزاء من مأتة و عشرون الاول فی البقره اولئک اصحاب النار هم فیها خالدون و یبتدی یا بنی اسرائیل؛ **انجام:** التاسع عشر و المائة فی سورة العلق علم الانسان ما لم یعلم العشرون و المائة خاتمة الناس و صلی الله علی محمد و اله اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۱ ذیقعده ۸۲۰ق؛ جلد: میشین، قهوه‌ای، ۳ص (۴۷-۴۹)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳۵ - ۹۰]

● **الرؤیا (رسالة فی)** / خوابگزاری / عربی

ar-ru'yā (r.-un fī)

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۶۸/۳

آغاز: بسمله، من انسل عن ربقة التقلید و لم یرض عن نفسه بان یکون هدفاً للتوبیخ و التقلید ینبغی ان لا یتصدی بعلم قبل الوقوف علی مدرکه و مناهجه؛ **انجام:** و لا یمکنه ان یتشکک فی ذلک عرف من عرف و جهل من جهل، و السلام علی من اتبع الهدی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای،۸گ(۱۰۲پ-۱۰۹ر)،۱۶سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم[ف:۶- ۴۸]

● **رؤیا** / حدیث / عربی

ru'yā

دهلوی، عبدالعزیز بن احمد، ۱۱۵۹ - ۱۲۳۹ قمری

dehlavī, 'abd-ol-'azīz ebn-e ahmad (1746 - 1824)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۵۹

آغاز: بسمله، الرویا مصدر کا الرویه غیر انها مختصه؛ **انجام:** ای اشتباه و الله اعلم و علمه احکم

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]

● **الرؤیا (۱) = اجوبة المسائل حول الرؤیا** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru'yā (1) = ajwibat-ul masā'il-i ḥawl-ar ru'yā

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۹ صفر ۱۲۲۴ق؛ محل تألیف: یزد

پرسش‌هایی است که یکی از برادران دینی از چگونگی رؤیا و حقیقت خواب و کیفیت خلاصی از شیطان و ... سؤال نموده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قد ارسل الی بعض الاخوان فی الدین بعض المسائل طلب من محبه جوابها علی الحقیقة.

انجام: اللهم حل بیننا و بینه بحولک و قوتک فانه لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم.

چاپ: دارالسلطنه تبریز: دارالطباعه مشهدی حاجی آقا، سنگی، ۱۲۷۶ق، رحلی (جوامع الکلم: ج۲؛صص۵۳-۵۴)؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۷۶، رحلی (جوامع الکلم:ج۲،صص۵۳-۵۴)

[دنا ۱۰۷۹/۵]

۱. **خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۷۱/۳**

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد حسن حسینی زنوزی، تا: ۱۲۳۶ق؛ واقف: شهید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۳۱سم [ف: - ۳۶۵]

۲. **مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۱۱/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن جعفر موسوی، تا: ۱۲۳۸ق؛ توسط حاج سید سعید طباطبایی در سال ۱۳۳۲ به کتابخانه تحویل گردید؛ واقف: حسن بن علی دهنوی، تاریخ وقف: ۱۲۵۲؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۲۸]

۳. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۶/۱۴-عکسی**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: چهارشنبه جمادی الاول ۱۲۳۸ق؛ ۹ص (۱۹۴-۲۰۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۳]

۴. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۹/۴**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح جلد: تیماج روغنی، ۴گ (۴۳پ-۴۶ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۵]

۵. **تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۹-عکسی**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۵ص (۱۰۹-۱۱۳) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۳]

۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۴/۲۱**

آغاز و انجام: برابر؛ فرغ منها مؤلفها عصر الاربعا التاسع من جمادی الآخرسنة الرابعة و العشرین بعد المائة و الالف فی بلد یزد.

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۲۰۷پ-۲۱۰پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۲۱]

۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۲۹/۴**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷ص(۱۴-۲۰)، ۱۹و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۴۵ - ۹۶]

۸. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۰۸/۹**

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای و سفید، جلد: میشن قهوه‌ای،۶گ(۵۳پ-۵۸ر)،۱۷سطر،اندازه:۱۷×۲۱سم[ف:۵ - ۳۷۲]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۰۱/۸
خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۶گ (۹۴-۹۹)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۵۸]
۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۲۸/۴
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۳گ (۱۴۵پ-۱۴۷ر)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۶ - ۱۹۰]
۱۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جلد: چرم قرمز، ۴گ (۹۶ر-۹۹ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۳۹]

● **الرؤیا (۲) = اجوبة المسائل حول الرؤیا الصادقة و الکاذبة** / خوابگزاری / عربی
ar-ru'yā (2) = ajwibat-ul masā'il-i ḥawl-ar ru'yā-ṣ ṣādiqa wa-l kāḏiba

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
نویسنده می‌گوید از من سؤال شده سر این مطلب چیست که پاره‌ای از خوابها صادق و بدون کوچکترین تغییری به سرعت با واقعیت تطبیق پیدا می‌کنند و پاره‌ای دیگر خواب‌های کاذبند که در نهایت تعبیر و تأویل باز با واقعیت تطبیق نمی‌نمایند. او در پاسخ ابتدا به زمان خواب می‌پردازد و سپس از آن با یک سلسله استدلالات خاصی به قول خود پاسخ می‌دهد پس از این مسأله سه مسأله زیر را طرح می‌نماید و درباره آنها پاسخ می‌گوید: ۱. مراد از غیر عمد چیست و آیا سهو و غیر عمدی یافت می‌شود؛ ۲. بیان حدیث لاجبر و لا تفویض بل الامر بین الامرین؛ ۳. آیا علم پیغمبر از خدا با واسطه اخذ می‌شود یا بی واسطه. این سه سؤال و جواب در نسخه کتابخانه ملی است.
آغاز: بسمله و به نستعین الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و بعد فیقول العبد المسکین احمد بن زین الدین
انجام: و یخاطبه به فافهم المثال فان جمیع الملائکه نسبتها الی نور محمد صلی الله علیه و آله
چاپ: دارالسلطنه تبریز: دارالطباعه مشهدی حاجی آقا، سنگی، ۱۲۷۶ق، رحلی، (جوامع الکلم: ج۲؛ صص۵۴-۵۶)؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۲۷۶، رحلی (جوامع الکلم:ج۲،صص۵۴-۵۶)؛

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۲۹/۲۰
خط:نسخ،بی‌کا،تا:یک‌شنبه۲۴ شوال ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۷۳]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۵/۱۵
آغاز و انجام: برابر
همراه با سه سؤال دیگر؛ کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۲۳۳-۲۳۵)، ۳۰ سطر (۹/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۲۲۴]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی یزد المحروسه عن الوسواس و الحمدلله رب العالمین اولاً و اخراً و ظاهراً و باطناً.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی رویه کاغذی ساغری، ۵ص (۵۹-۶۳)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۹ - ۵۲۱]
۴. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۹
کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۵۱پ-۱۵۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۱۰]
۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۰۱/۷
خط: نسخ تحریری، کا: مصطفی پسر محمد خویی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: محمد جواد علمیه؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۵گ (۹۰-۹۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۵۸]
۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۳/۱۸
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۶]

● **الرؤیا (۳)** / خوابگزاری / عربی
ar-ru'yā (3)

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
خوابگزاری ست. با سربندهای «باب» بی‌شماره: باب تأویل رؤیت المصحف؛ باب فی رؤیت الانبیاء و الاولیاء و الملائکه و الصحابة و الکعبة و الصلاة و الاذان و الصوم و السلطان و القاضی و المکیال و المیزان؛ باب فی تأویل رؤیت الشمس و القمر و النجوم و رؤیت جوارح الانسان؛ باب من رای انه اعطی لؤلؤ ...
آغاز: الحمدلله ربنا آتنا من لدنک رحمة و هئ لنا من امرنا رشدا روی عن النبی (ص) انه قال الرؤیا الحسنة من الرجل الصالح جزء من ستة و اربعین جزء من النبوة. قال النبی ...
انجام: ثم یعد فی تلک السورة التی انتهی الیها العدد آیات بعدد الایام ففی الآیة الاخیر تعبیر الرؤیا علی اکمل وجه. و الله اعلم بالصواب.

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۲۲-عکس
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۲۰ص (۲۷۰-۲۸۹) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۳]
۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۸۳/۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال له رجل رأیت کانی اطیر ما بین السماء و الارض ... اذا اخذت مضجعک و الله تعالی هو العالم و الحمدلله

رب العالمین
خط: نسخ خوانا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۴۴پ–۱۵۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۱۴]

● **الرؤیا (فائدة فی)** / خوابگزاری / فارسی
ar-ro'yā (fi'dt-on fī)
اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری
e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ - ۱۹۶]

● **الرؤیا** / خوابگزاری / عربی
ar-ru'yā

غیر همانند:
۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶/۵**
مؤلف از متأخرین است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۵ - ۲۷]
۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۷۱/۱۴**
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ ۳گ (۵۴ر – ۵۶ر) [ف: ۶ - ۵۱]

● **رؤیا (فایده در بیان کیفیت)** / خوابگزاری / فارسی
ro'yā (fāyede dar bayān-e keyfīyyat-e)

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۴۴
کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۶۹ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۸۰]

● **رؤیا احمد الاحسائی رای فیها الحسن بن علی و علی بن الحسین** / خوابگزاری / عربی
ru'yā aḥmad-il-iḥsā'ī ra'ā fīhā-l-ḥasan-a bn-e 'alī wa 'alī-a bn-il-ḥusayn
احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱۲/۱۳-ف
نسخه اصل: نسخه آقای روضاتی در اصفهان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۷۲۳]

● **الرؤیا الصادقة** / خوابگزاری / عربی
ar-ru'ya-ṣ ṣādiqa

موسوی عاملی، محمد بن علی، ۹۴۶ – ۱۰۰۹ قمری
mūsavī 'āmelī, mohammad ebn-e 'alī (1540 - 1601)
مؤلف که خود را با عنوان «محمد بن علی الشهیر بالجبایی» معرفی کرده می‌گوید در ۲۰ ذیحجه سال ۹۶۵ق که با مشقت زیاد خود را به قریه جزین ز بلاد جبل عامل رسانده، بعد از سه روز گرفتار تب شدید، استفراغ زیاد شده به حدی که مشرف به موت گردید و در ۲۶ همان ماه رویای صادقه‌ای دیده که باعث شفایش شده و اندکی بعد که به خود آمده و با خود می‌اندیشیده که بعد از مرگش چه خواهد شد، آیا از اهل جنت خواهد بود یا جهنم، باز در همان حال به خواب رفته و در رویای صادقه‌ای دیده که چگونه گناهانش به‌واسطه شفاعت ائمه اطهار (ع) بخشیده شده و بدین ترتیب از اهل نجات گردیده است. با توجه به نام مؤلف و تاریخ قید شده در این اثر و نیز از آنجا مؤلف در رویای اخیر خود از سید علی بن صائغ و شیخ زین الدین یاد کرده، به احتمال بسیار زیاد مؤلف همان شمس الدین محمد بن علی بن حسین موسوی عاملی جبعی صاحب مدارک می‌باشد که نوه دختری شیخ زین الدین شهید ثانی بوده و نزد شاگرد بسیار مورد اعتماد وی علی بن صائغ تلمذ می‌کرده است. نکته قابل تأمل در این اثر تاریخ رؤیت رویاست که در صورت صحت آن و نیز در صورتی که مؤلف همان صاحب مدارک باشد، می‌توان گفت که تاریخ شهادت شیخ زین الدین شهید ثانی نیز همان سال بوده، چرا که در تعیین تاریخ شهادت وی بین سال‌های ۹۶۵ و ۹۶۶ق محل اختلاف است و از فحوای کلام نیز چنین استنباط می‌شود که این رؤیا بعد از شهادت وی صورت گرفته است.
[اعیان الشیعه ۱۰:۶؛ ریحانه ۳۸۸:۳ و ۲۸۶، ۶۱:۸]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۶۰
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و الاعتصام بلطفه العمیم اما بعد حمدالله ذی الجلال و الاکرام و ... فیقول الفقیر الی رحمة ربه الولی محمد بن علی الشهیر بالجیای عفی الله عنه؛ **انجام:** و ان یجعل سیعنا فیما یحبه و یرضاه و ... عما سواه انه سمیع مجیب و الی داعیة قریب و الحمدلله وحده و صلی الله علی محمد و اله و سلم تسلیما کثیرا
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، در برگهای ۱۷۷پ – ۱۷۹پ اشعاری مذهبی به عربی نوشته شده. نسخه حاضر فاقد عنوان بوده و عنوان مذکور توسط فهرست نویس افزوده شده؛ خریداری از مشیری، ۱۳۸۲/۰۹/۱؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۹گ (۱۶۹پ–۱۷۷)، ۱۲–۱۹ سطر (۷/۵×۱۳ و ۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۸×۱۹سم [رایانه]

● **رؤیا فاطمة الزهراء (ع) المشهورة** / کلام و اعتقادات / عربی

ru'yā fāṭimat-az zahrā' al-mašhūra

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

این رساله پاسخ مؤلف است درباره سؤالی که درباره رویای صدیقه طاهره (ع) از او شده که در آن دیده است که فرزندان و همسر و پدرش وارد باغی شدند و طعامی خوردند و همگی به سبب آن مردند. اصل سؤال در مورد تمثل شیطان برای معصومین (ع) است.

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵/۶

آغاز: الحمدلله ... انه قد سألنی بعض السادة الأجلاء العارفین الطالبین للحق؛ **انجام:** من شقوق اجوبة المسألة فیما یحضرنی من الاعتراضات و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جلد: چرم قرمز، ۴گ (۹۳پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۳۹]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۶۳/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جلد: چرم زرد، ۴گ (۱۵۷ر-۱۶۰پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۵۴]

● **رؤیا فی تفسیر النفس** / فلسفه / عربی

ru'yā fī tafsīr-in nafs

یحیی بن عدی، ۲۸۰ - ۳۶۴ قمری

yahyā ebn-e 'adī (894 - 975)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۰۱/۹

آغاز: رایت انا یحیی بن عدی رؤیا فی اللیلة التی صبیحتها یوم السبت الرابع عشر من تموز رایت کانی سمعت قایلا لم یظهر لی شخصه لمن ساله ما النفس هی ... (یک کله بخط سریانی) فترجمت انا هذا القول حین سمعته فقلت نثاره النفس الناطقة، ثم فلت و لعله یعنی ختامه. فسمعت قایلا یقول نعم هو ختامه، ولکن الاولی نثاره. فکانی من استماعی هذا القول لاحت لفهمی عشرة اسباب یوجب ان یقال نثاره؛ **انجام:** کما ان النفس یتصور المحسوسات اذا صارت نفسا.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۵۴-۵۵ر)، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۳۹۷۳]

● **الرؤیا (مقالة فی)** / فلسفه / عربی

ar-ru'yā (mq.-un fī)

ارسطو، ۳۸۴ - ۳۲۲ ؟ قبل میلاد

arastū (-384 - -322)

در این مقاله ارسطو رؤیا را دقیقاً به بحث کشیده و آن را حرکت بقایای محسوسات دانسته است و نیز بین رؤیای صادقه و اضغات احلام فرق گذارده است. مترجم شاید یحیی بن عدی باشد. از نگارش‌های کوچک ارسطو «کتاب الذکر و النوم» در قفطی و خزرجی یاد شده و مورخان از طبایع صغری «النوم و الیقظه - الاحلام - الکشف فی النوم» را به شمار آوردند و این رساله کوتاه باید از اولی یا دومی گرفته باشد.

آغاز: مقالة من کلام ارسطوطالیس فی الرؤیا. قال الرؤیا حرکة للبقایا التی بقیت من المحسوسات.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۰۸/۱۸

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن یزدی، تا: ۱۰۵۱ق؛ در ۲۳۴پ سخنانی است از ارسطو و سقراط؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۱ص (۲۳۴ر)، ابعاد متن: ۶×۱۲/۵، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۴۸۸]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۸۲/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترکنا عبثا یسمی اضغاث احلام.

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۴۸۰)، ۱۸ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ - ۳۸۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ربما رکبت هذه الصور ترکیبا عبثا و یسمی اضغاث احلام.

خط: تعلیق، کا: حیدر بن علی کرکی، تا: ۱۰۷۵ق؛ ۲گ (۹۰پ-۹۱ر) [ف: ۳ - ۲۷۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۹/۲۳

کا: نصیرالدین حسین حر حسینی، تا: ۱۰۷۶ق، ۱گ (۷۹) [ف: ۳ - ۲۷۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳/۱۸-ف و ۲۸۳۰/۱۸-ف

نسخه اصل: کتابخانه علومی ش ۶۳۰؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی با لولا، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱-۶۸۴]

۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۸۷۳/۱۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۸۲ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نسخه پژوهی: ۳ - ۱۲۳]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۵/۴۵

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۴۱۴-۴۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۷۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۱/۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۳۲پ می‌باشد [ف: ۳ - ۲۷۰]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۶۰/۵-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۳]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۵۴/۹-عکس

نسخه اصل: آستان رضوی. عکس ناقص؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۵۶]

● **الرؤیا و التخلص من الشک فی العقائد الدینیة** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru'yā wa-t taxaluṣ min-aš šakk-i fi-l 'aqā'id-id dīnīyya

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

در پاسخ دوستی

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۴۲/۳

خط: نستعلیق، کا: محمدقلی بن عوض قراچه داغی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن مشکی، ۴گ (۱۴پ-۱۷ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۶سم [ف: ۵ - ۱۶۳]

● **الرؤیا و الشکوک و الشبهات فی العقاید** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru'yā wa-š šukūk wa-š šubahāt fi-l 'aqāyid

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

در پاسخ سه پرسش برخی از برادران.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۲/۲۳

بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۳۳ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷ص (۲۳۱-۲۳۷)، ۱۸ سطر (۹×۱۵) [ف: ۱۲ - ۲۶۲۶]

● **الرؤیا و المنام** / پاسخ پرسش‌ها / عربی

ar-ru'yā wa-l-manām

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۲۵/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: ۱۴۲۱]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۸۴/۱۰

کا: محمد رضا بن عبدالغفار بن عبدالرزاق نجف آبادی اصفهانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۳گ (۳۸پ-۴۰پ) [ف: ۵ - ۳۱]

← رویای صادقه ≻ شیخ و شوخ

● **رؤیای صادقه** / خوابگزاری / فارسی

ro'yā-ye sādeqa

خراسانی، محمد جواد بن محمد رضا، - ۱۳۵۲ قمری

xorāsānī, mohammad javād ebn-e mohammad rezā (-1934)

مؤلف رؤیاهای صادقه‌ای که بین سالهای ۱۳۰۰ تا ۱۳۳۹ق دیده در این مجموعه گرد آورده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل نوم المؤمن عبادة و جعل رؤیاه جزءاً من سبعین أجزاء النبوة

[الذریعة ۳۰۷/۱۱؛ طبقات أعلام الشیعة (قرن ۱۴) ۳۲۸/۱؛ معجم المؤلفین۱۶۵/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بسیار از این حرف درهم شدم و در نصف شب این خواب را دیدم.

خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مصحح، محشی یا از خود مؤلف و بخشی از آنها، مستدرکاتی می‌باشد که مؤلف بعداً اضافه نموده، با قلم خوردگی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ، ۲۵ سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵ سم [ف: ۲۹ - ۱۳۸]

● **رویای صادقانه** / داستان / فارسی

royāy-e sādeqāna

جمال واعظ، جمال الدین بن عیسی، ۱۲۷۹؟ - ۱۳۲۶ قمری

jamāl vā'ez, jamāl-od-dīn ebn-e 'īsā (1863 - 1908)

در آن حسابرسی از اعمال شنیعه ظل السلطان و آقا نجفی و درباریان ظل السلطان و علمای هم مسلک آقا نجفی را در روز قیامت و صحرای محشر در مقابل کرسی حساب مجسم می‌دارد. چندین بار به چاپ رسیده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۴۲/۱

آغاز: اول شبی که روز آن از شدت مشاغل و مکاسب و ازدیاد گفت و شنود و بسیاری حوادث و مشاهده دوست؛ **انجام:** کلیات سعدی را از طاقچه برداشته باز کرد این غزل آمد و چشم محبت و انسانیت را روشن نمود ... به نصیحت آدمی شو نه بخویشتن که سعدی ×× هم از آدمی شنید است بیان آدمیت.

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: میرزا مصطفی خان منشی باشی (مدیر الممالک)، تا: ۱۳۲۲-۱۳۳۰ق؛ جلد: مشمع آبی، ۴۴ص (۲-۴۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۸۳]

● **رؤیای صادقه** / داستان / فارسی

ro'yā-ye sādeqe

تفریشی، احمد بن علی، ق۱۴ قمری

tafrīšī, ahmad ebn-e 'alī (- 20c)

تاریخ تألیف: جمعه ۲۲ صفر ۱۳۲۳ق

نگارنده این رساله، شبی در خواب واقعه قیامت را می‌بیند و پای میزان عدل الهی آقانجفی اصفهانی و ظل السلطان و دار و دسته

این دو را مشاهده می‌کند که چگونه محاکمه شده و بازجویی می‌شوند. رساله‌ای انتقادی به وضع اجتماعی روز است و به طنز روحانیان و سران آن روزگار را به محاکمه می‌کشد. نسخه‌ای از آن در آستان قدس است که مؤلف را جمال الدین واعظ دانسته است. در الذریعه نام مؤلف حاج محمد حسن کاشانی ثبت شده. و در برخی منابع بدون نام مؤلف است.
آغاز: اول شبی که روز آن از شدت مشاغل و مکاسب و زیادی گفت و شنود و بسیاری حوادث و مشاهده دوست و دشمن ...
انجام: و قد استعذرت من الناظرین و القارئین من معایبها و اترجی عفوهم و اغماضهم

[دنا ۱۰۸۰/۵؛ الذریعة ۳۰۸/۱۱ نام آن را حاج محمد حسن کاشانی آورده؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۱۹/۲ نام مؤلف نیامده؛ گلپایگانی ۱۹۸۱/۴ از محمد حسن کاشانی دانسته؛ گلپایگانی ۱۹۸۱/۴ ناشناس؛ فهرستواره منزوی ۴۱۶/۱ مؤلف سید احمد تفرشی آمده و ۴۷۵/۶ ناشناس آمده]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ مجدول؛ تملک: و نداد باوند به تاریخ ۱۳۸۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۳۲۵]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۵۸-۲۲/۱۷۸
آغاز: چه خواهند کرد واین بدن ضعیف رادرچه مؤاخذات خواهند آورد ودست به هر دامنی می‌زدم وتمنای نجات از هر مأمنی می‌جستم تمام صدای وانفسا جوابم بود وفریاد واحسرتا؛
انجام: کلیات سعدی را از طاقچه برداشته باز کرد این غزل آمد وچشم محبت وانسانیت را روشن نمود. تن آدمی شریف است به جان آدمیت ×× نه همین لباس رعناست نشان آدمیت
از انجام ناتمام مانده؛ خط: شکسته، نستعلیق، کا: گویا به خط مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۹۸۱]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۶۵-۲۷/۱۳۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** کلیات سعدی را از طاقچه برداشته باز کرد این غزل آمد ... بنصیحت آدمی شو نه بخویشتن چه سعدی ×× هم از آدمی شنیده است بیان آدمیت، تمام شو
در فهرست ناشناس؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۱۹ق؛ جلد: گالینگور، ۳۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۹۸۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۸۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** به نصیحت آدمی شو نه بخویشتن که سعدی ×× هم از آدمی شنیدست بیان آدمیت
در فهرست ناشناس؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ محرم ۱۳۲۳ق؛ در صفحه عنوان آمده: «نقل از روزنامه غیبی (رؤیای صادقه) در سنت پطرزبورغ در مطبع میرزا الیاس یورانمانسکی و شرکایش سنه ۱۹۰۳-۱۳۲۱»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷ص، ۱۵سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲ سم [ف: ۱۱ - ۳۰۰]

● **رؤیای صادقه و کاذبه** / خوابگزاری / فارسی
ro'yā-ye sādeqe va kāzebe
از ابن بابویه منقول از امام صادق در این که چه شب‌هایی خواب صحیح و صادق است و چه شب‌هایی کاذب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۴/۸
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛۲گ(۵۱پ - ۵۲ر) [ف: ۶ - ۲۹۴]

● **رؤیای غریبه** / متفرقه / فارسی
ro'yāy-e qarība
تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۵ محرم ۱۲۹۹ق
رؤیای درگیری سلطان ایران با امپراتور روس در جشن ملکه انگلستان است. از لحن نویسنده برمی‌آید که باید یکی از درباریان آن روزگار بوده باشد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۰۲۶/۳
آغاز: از رؤیای غریبه. در عالم خواب دیدم سلطان ایران اعلی حضرت ناصرالدین شاه با لباس سلطنتی در مجلس خیلی عالی نشسته با ملکه انگلیس؛ **انجام:** از صدای غوغا از خواب بیدار شدم چون خیلی غریب بود نوشتم. ان شاء الله الرحمن خداوند یار و یاور سلطان ایران باشد. چون ملا غلامحسین خان هم طرف شور بود خداوند او را هم ترقیهای دنیوی و اخروی بدهد. به تاریخ یک‌شنبه پنجم محرم الحرام ۱۲۹۹
خط: شکسته و سیاق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲گ (۵۶پ-۵۷ر)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۵۸۴]

● **الروية** / کلام و اعتقادات / عربی
ar-ru'ya

دارقطنی، علی بن عمر، ۳۰۶ - ۳۸۵ قمری
dāraqotnī, 'alī ebn-e 'omar (919 - 996)

مؤلف در این کتاب بر اساس مذهب اعتقادی خود نصوص وارده در قرآن و احادیث را که از آنها استفاده رؤیت پرودگار را نموده جمع‌آوری نموده است.
[هدية العارفين ۶۸۴/۱؛ کشف الظنون ۱۴۲۱/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۵۳عکسی
آغاز: الحمد لله ... اما بعد فیقول مؤلفه ... ابو الحسن علی بن عمر الدار قطنی ... هذا کتاب حفل معت فیه ما ورد من النصوص الوارده فی کتاب الله تعالی واحادیث النبی صلی الله علیه و سلم المتعلقه بروية الباری جل و علی و بعض الامور الاخر؛ **انجام:** حدثنا ابو ابکر محمد بن عبدالله بن ابراهیم الشافعی حدثنا ... عن

عمارة بن عامر عن ام الطفیل امراة ابی بن کعب انها سمعت رسول الله صلی الله علیه و سلم یذکر: انه رای ربه عزوجل فی احسن صورة شابا اخر الرویا تم الکتاب

نسخه اصل: اسکوریال - مادرید ش ۱۴۴۵ (فهرست خطی عربی همانجا ۸۳/۳)؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۷؛ مصحح، مقابله شده، صورت مقابله با نسخه حافظ ابوالعلاء الهمدانی و نام مشایخی که استماع کرده‌اند به تاریخ چهارشنبه ۱۹ رمضان ۵۶۶ و صورت مقابله با نسخه دیگری به تاریخ ذیقعده ۷۳۶ و همچنین صورت قرائت محمد ابن ابی الفتح البعلبکی کتاب را بر احمد ابن عبد الرحمن بن عبد الاحد العطار در دمشق به تاریخ سیزدهم رجب ۷۶۱ و همین‌طور روی برگ آخر نوشته شده نسخه‌ای که این کتاب از روی آن استنساخ و با آن مقابله شده به تاریخ ذیقعده ۵۱۳ بر شیخ احمد بن عبید الله العکبراوی خوانده شده است؛ ۱۵۴گ، ۱۱ سطر [عکسی ف: ۱ - ۳۱۳]

● **رؤیت (رساله)** / طبیعیات / فارسی

ro'yat (r.)

بردعی، عبدالرحمن بن محمد، قمری

barda'ī, 'abd-or-rahmān ebn-e mohammad

رساله‌ای است در حکمت طبیعی شامل بحث رؤیت دارای سه «مقاله» و مقاله اول آن در بیان سبب رؤیت اشیاء است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۵۲

آغاز: مقاله اولی دربیان سبب رؤیة اشیاست بنابر مذاهب مشهوره میان حکما بدانکه نورالله عین بصیرتک مذاهبی که مشهور است میان حکما در وجه رؤیت اشیا سه است یکی مذهب حکما طبیعیین است؛ **انجام:** که موضع خط انعکاس ط و و ک ر است منعکس شوند بلا شبهه هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة والحمدلله وفی البدایة والنهایة والصلوة علی خاتم النبوة والرساله و علی آله واصحابه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۰۱۷ق؛ مصحح، با علامت بلاغ، مقابله شده با نسخه مصحح که روی آن خط علامه قاضی عیسی بوده، این رساله به ضمیمه رساله‌ای است چاپ سنگی از محمود بن محمد تبریزی؛ تملک: محمد بن محمد صالح قزوینی، زین العابدین بن فضل الله حسینی با تاریخ ۱۱۲۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۳۰]

● **الرؤیة = رسالة فی الرؤیة = نفی الرؤیة فی الآخرة = الرد علی الاشاعرة فی الرؤیة = مباحثة فی الرؤیة /** کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru'ya = r.-un fi-r ru'ya = nafy-ur ru'ya fi-l āxira = ar-radd-u 'ala-l ašā'ira fi-r ru'ya = mubāḥaṯat-un fi-r ru'ya

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

دیده شدن خدا به روز رستاخیز، یکی از مسلمات اعتقادی سلفیان بوده و به آیه مبارک «وجوه یومئذ ناضرة الی ربها ناظرة» (قرآن ۷۵: ۲۲-۲۳) استدلال می‌نمودند. معتزلیان در دوره حکومتشان در سال‌های (۱۹۸-۲۳۲ق) مانند شیعیان این عقیده را کفر اعلام کردند و آن را یکی از مسائل باورپرسی قرار دادند. متوکل عباسی (۲۳۲-۲۴۷ق) نظر سلفیان مبنی بر اینکه خدا در بهشت دیده خواهد شد را احیا و تثبیت کرد و از منقولات مسلمه شمرد. اشعری ابوالحسن علی بن اسماعیل (۲۶۰-۳۲۴ق) برای کوبیده معتزلیان و شیعه، برای آن باور استدلال نمود. غزالی (۴۵۰-۵۰۵ق) که خود را اشعری می‌نامید، با تفسیر کردن سخن گذشتگان، رؤیت خدا را با چشم قلب به جای چشم سر اعلام کرد. سنیان پس از غزالی مرتباً اندیشه‌های قشری فیزیکی اشعری را کنار نهاده، راه روحانی غزالی را پی گرفتند و عقیدت غزالی را مذهب اشعری تصور می‌کردند. در این رساله نیز کشاکش صورتی جالب به خود گرفته است: بهبهانی افکار مادی اشعری قرن چهارم را به درستی رد می‌کند، و سنی مخاطب او که خود را اشعری می‌شمرد، افکار روحانی، متافیزیکی غزالی را به جای افکار مادی اشعری به رخ بهبهانی می‌کشد و منکر سخن بهبهانی می‌شود. (علینقی منزوی)

به گفته وحید در این بحث مرحوم میرزا محمد علی واسطه بوده و او پاسخ‌های وحید را برای آن فاضل اشعری نقل می‌کرده و سخنان اشعری را نیز برای وحید؛ و این بحث‌ها به انقطاع فاضل مذکور منتهی شد. بهبهانی این بحث‌ها را به خواهش برخی از برادران در این رساله گزارش می‌کند.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین فیقول الاقل الاذل محمد باقر بن محمد اکمل هذه صوره المباحثة مع فاضل من الاشاعرة فی امر الرؤیة و الواسطة بینی و بینه کان المرحوم الا میرزا محمد علی و عجز الفاضل عن الجواب و رجع عن القول بالرویة ...

انجام: من المباحث الکلامیة فنسال الله الهدایة و العصمة عن الغوایة.

[الذریعة ۲۶۸/۲۴ رقم ۱۳۸۴؛ ریحانة الادب ۵۱/۱؛ دنا ۱۰۸۱/۵(۲۳ نسخه)؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۱/۴]

۱. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۳/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محب علی بن مراد علی لاهیجانی، تا: ۱۴ شوال قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۴گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۴۴]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷/۱۴

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی-قم؛ خط: نسخ، کا:اسماعیل بن محمد زمان اصفهانی، تا: ۱۱۹۷-۱۲۰۰ق، مصحح، محشی از مؤلف؛ ۴گ (۲۳۳پ-۲۳۶ر) [عکسی ف: ۱-۳۲۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۰/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۹۷-۹۹)، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۶ - ۳۴۰]

۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۰۶/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: کربلا و نجف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶ص، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: - ۲۶۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابوالحسن، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۱۸-۲۰)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۴ - ۶۷۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۷۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: امر علی استرآبادی، تا: ۱۲۱۰ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن روغنی، ۴گ (۹۱-۹۴)، ۲۲ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۷۱]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸/۵

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۵۳۷]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۲۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۳-۱۲۱۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۹۸ر-۲۰۰پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۶۱۷]

۸. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۱۳/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالجبار بن محمد بن عبدالجبار خطی بحرانی، تا: دوشنبه ۱ ذیحجه ۱۲۱۶ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۲۶۳پ-۲۶۶پ)،۲۱سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۹۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۹۰۶/۱۲

خط: نسخ تحریری، کا: جواد بن طعمه بن احمد حلی، تا: ۱۲۱۸ق، جا: حله؛ اهدایی: رهبری، شهریور ۱۳۸۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج عنابی، ۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۷۸]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴/۱۱ ط

خط:تحریری،کا:شیخ جواد بن محمود کاظمی، تا: ۱۲۲۲ق؛ ۷ص (۴۵۹-۴۶۵)،۲۲-۲۳سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۰۸]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ولی کرازی، تا: ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۵) [ف: - ۷۲۰]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۷۵/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن آقا بابای جیلانی، تا: ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان مدرسه جدید سلطانی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن خرمایی، ۴گ (۱۴۷-۱۵۰)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۹۶]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۴۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۲۲ سطر [ف: ۵ - ۴۳۱]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۰۸/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد هادی حسینی اصفهانی، تا: ۱۲۳۴-۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۹۷-۱۰۰)، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱ سم [ف: ۱۵ - ۱۲]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۹/۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح خوانساری و حاج قاسم بن علی اکبر، تا: ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: فستقی، رویه کاغذی مقوائی، ۳گ (۲۶۹پ-۲۷۱پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۲سم [ف: ۶ - ۱۸]

۱۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۳۷/۱۱

خط:نسخ، کا: محمد امیر خراسانی، تا: ۱۲۳۷ق، جا: نجف اشرف؛ ۳گ (۱۷۸ر-۱۸۰ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۷]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۸/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۱۸۸ر-۱۹۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰ سم [ف: ۲ - ۶۴]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۰۷/۸

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: شوال ۱۲۵۲ق؛ ۴گ (۲۲۹-۲۳۲) [ف: ۵ - ۳۵]

۱۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۱۶/۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن شیخ محمد مقصودی، تا: با تاریخ ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۲ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۱۴]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۳۲/۱۸-۱۰/۱۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن محمدعلی، تا: ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۴۸۱۵]

۲۱. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۶/۱۷

کا: زین العابدین گلپایگان، تا: ۱۲۶۲ق، جلد: تیماج کرمی، ۳گ (۳۶۴پ-۳۶۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۸۰]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۵/۲۵

آغاز و انجام: برابر

کا: شیخ حسن قمی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۷۰ق؛ ۵ص (۳۴۴-۳۴۸) [ف: ۱۱ - ۳۴۶]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۳/۱۸-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن مشهدی رحیم آجرلو کهکی (من بلوک بلده ساوج)، تا: ۱۲۷۲ق، جا: ساوج؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج قرمز، ۵گ (۱۷۴ر-۱۷۸پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۲۳ - ۷۷۳]

۲۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۷۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمود بن عبدالعظیم موسوی، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۵گ (۱۱۶پ-۱۲۰ر) [ف: ۳ - ۳۱۳]

۲۵. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۹/۴

خط: نسخ، کا: علی مقصودی، تا: ۱۲۹۵ق؛ قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۶۰۳]

۲۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۳۰۷/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد هادی همدانی، تا: اواخر قرن ۱۲؛ ۲۳ سطر [ف: - ۲۵۶]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۵۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲۲۳-۲۲۶)، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳ سم [ف: ۱۹ - ۳۲۸]

● **الرؤية** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru'ya

غیر همانند:

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳۸/۷

آغاز: من رأی النبی فی المنام فقد رأی حقیقة جسمه و روحه لکن لا یراه بعینه التی فی رأسه بل بالعین التی فی باطنه؛ **انجام:** و هو الذی دل علیه الکتاب و السنة و اجماع الصحابة و علیه جمهور الفضلاء و من ذهب الی غیر ذلک فقد ذهب الی غیر مذهب و الله اعلم بالصواب.

رساله‌ای است کوتاه در مسئله رؤیت پیغمبر اسلام در خواب و کیفیت آن، و همچنین نعوذ بالله رؤیت خداوند متعال در خواب که گروهی از علمای اهل سنت به آن اعتقاد دارند. در این رساله، از فخر رازی، و از کتاب النوم و الیقظة تألیف شیخ حسن نووی نقل شده است. گمان می‌رود این رساله، به قرینه برگ ۱۸ و ۱۳۵ اثر همان معین الدین محمد بن عبد الرحمن ایجی صفوی شیرازی شافعی (- ۹۰۵ق) باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۹؛ ۲ برگ در مسئله افعال عباد از طوسی و فوایدی از سید العلامة الشریف در انجام؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۶۸-۷۲)، ۲۳-۲۴ سطر، اندازه: ۸×۱۶ سم [ف: ۳۲ - ۳۸۳]

● **رؤية الاشياء فی المرآت** / - عربی

ru'yat-ul ašyā' fi-l mirāt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۵۹/۱۹-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Add. 23570؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۹۳-۹۴) [فیلمها ف: ۱ - ۶۰۴]

● **رؤية الله تعالی (رسالة فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

ru'yat-ul-lāh ta'ālā (r.-un-fī)

اسکداری، بکر بن علی، - ۱۱۴۵

eskodārī, bakr ebn-e 'alī (- 1145)

رساله مختصری در پندارهای بعضی از حشویه، از عامه در جواز و عدم جواز رؤیت خداوند در عالم آخرت.

[دنا ۱۰۸۲/۵؛ هدية العارفين ۲۳۴/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۳/۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فیقول الفقیر ... قد تکلموا فی رؤیه الله تعالی فأردت أن أکتب بعض ما قالوا اظهاراً أصح ما قالوا؛ **انجام:** و انما هی محض تفضل منه تعالی کما فی شرح جوهرة التوحید؛ تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۱۸۵ق؛ از روی خط مصنف کتابت شده؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۸۵-۸۹)، ۱۹ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۴سم [ف: ۳۰ - ۵۳۵]

● **رؤية الله تعالی (رسالة فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

ru'yat-ul-lāh ta'ālā (r.-un-fī)

لاریجانی، زین العابدین بن محمد یوسف، ق۱۳ قمری

lārījānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e mohammad yūsof (-19c)

تاریخ تألیف: ۱۱۶۰ق

رساله‌ای مختصر درباره رویت خداوند سبحان و یا عدم آن در روز قیامت و تأویل آیات قرآنی و اقوال بزرگان.

چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۶۶/۳

آغاز: احمدک یا من بعد عن ملاحظة العیون فلا یری و قرب من خطرات الظنون فشهد النجوی تبارک و تعالی هو بالمنظر الاعلی

لاتدرکه الابصار و هو یدرک الابصار ...
کامل؛ بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۱۹۸ق؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۳۰۸]

● **رؤیة الاهله (رسالة فی)** / فقه / عربی
ru'yat-ul ahilla (r.-un fī)
حسینی کاشانی، حسن بن احمد، - ۱۳۴۲ قمری
hoseynī kāšānī, hasan ebn-e ahmad (- 1924)

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۱۳/۲
آغاز: بسمله. حمدله، و بعد فیقول العبد الجانی حسن بن احمد حسینی النجفی الکاشانی انه قد جری داب المصنفین؛ **انجام:** نسخه: مجتهدا او مقلدا فامور منها
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته کم اعجام، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۰۱]

● **رؤیت اهله** / هیئت / فارسی
ro'yat-e ahella
جدول است با بندی به نثر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۱/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱ص (۲۵ر)، ۱۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۲]

● **رؤیة الاهله (در معرفت)** / هیئت / فارسی
ro'yat-ol ahella (dar ma'refat-e)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۵/۲۱
آغاز: در معرفت رویة الاهله یوم کاولرا حرکت شمس و قمر را در جدول ثبت؛ **انجام:** میان دوازده و چهارده باشد هلال معتدل دیده شود و اگر از آن زیاد باشد ظاهر باشد والله اعلم بحقایق الامور والاشیاء
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: هندوستان؛ پس از مطلب فوق سه سطر دیگر هست در بیان معرفت مکث بعد معدل بلندی ماه و بعد روی روشنی؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۳گ، اندازه: ۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۵]

● **رؤیة الباری تعالی (رسالة فی)** / فلسفه / عربی
ru'yat-ul-bārī ta'ālā (r.-un-fī)
کچکنه، شریف
kačakana, šarīf

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰۷
آغاز: بسمله، اعلم ان المتعزله و من یحذوهم انکروا الرؤیه؛ **انجام:** هذا من آخوند ملا شریف کچکنه رحمه الله علیه آمین یا رب العالمین
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۵۸ق، جا: احمد نگر دکن هند [رایانه]

● **رؤیت باری = رؤیت خدا** / کلام و اعتقادات / فارسی
ro'yat-e bārī = ro'yat-e xodā
تاریخ تألیف: قرن ۱۰
شامل یک «مقدمه» و سه «مجلس» و یک «خاتمه»: مقدمه در معنی رؤیت؛ مجلس ۱. اثبات رؤیت شامل دو مسلک: ۱) اثبات رؤیت به دلیل عقلی، ۲) اثبات رؤیت به دلیل نقلی؛ مجلس ۲. بیان مذهب منکران رؤیت؛ مجلس ۳. بیان دیدن فرشتگان و حوران و غلمان ... و مراتب مؤمنین در دیدار حق تعالی.
آغاز: بسمله این رساله مرتب است بر مقدمه و سه مجلس و خاتمه ... پوشیده نماند که رؤیت مصدر مبنی للمفعول است بمعنی دیده شدن پس رؤیت خدای تعالی ببصر دیده شدن اوست بدیده بصری ...
[فهرستواره منزوی ۳۳۲/۹]

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۳۹/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد عزیز نامراد، تا: گویا ۹۷۸ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج زرد، ۲۳ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۳۹]

● **الرؤیة بالأبصار** / کلام و اعتقادات / عربی
ar-ru'yat-u bi-l-abṣār
علم الهدی، علی بن حسین، ۳۵۵ - ۴۳۶ قمری
'alam-ol-hodā, 'alī ebn-e hoseyn (967 - 1045)
رساله مختصری است در خصوص تأویل و بیان آیه شریفه «لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار» است.
چاپ: ضمن مسائل المرتضی، بیروت، ۱۴۲۲ق
[مسائل المرتضی، بیروت، ۱۴۲۲ه، ۱۰۹-۱۱۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲۳/۱۷
آغاز: من کلام المرتضی فی الرؤیة من جملة کتاب العمد إعلم أن اصحابنا لما استدلوا علی نفی الرؤیة بالابصار عن الله تعالی بقوله: **لا** تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار و هو اللطیف الخبیر؛ **انجام:** و نفی السنة و النوم و الظلم عن الله انما کان مدحاً بشرط معروفة علی نحو ما ذکرناه و هذا التلخیص فی هذا الموضع اولی و احسم للشبهة مما تقدم ذکره.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، با عبارت «بلغ مقابلة» مقابله

شده؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۶۰ر-۶۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۳۲ - ۷۵۴]

● **رؤیت حضرت پیامبر (ص)** / کلام و اعتقادات / فارسی

ro'yat-e hazrat-e payāmbar

در این رساله مؤلف از اشکال مخالفین طریقه خود، که امکان رؤیت حضرت پیامبر (ص) را توسط شیخ و قطب طریقت وی، نفی می‌کردند، پاسخ داده است و امکان رؤیت حضرت پیامبر (ص) را برای شیخ خود در خواب و بیداری اثبات نموده، و در اثنای آن از کاک احمد و سیاح خراسانی، یاد نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۰۱/۹

آغاز: احمد من اعطی کل ماشاء لکل من شاء کلما شاء لا علی طریقة الوجوب و الایجاب ... و بعد فقد بلغ الی کتاب طب من نحو طبیبی و خطاب حب من جانب حبیبی؛ **انجام:** با آدم سیاح خراسانی مناظره ای واقع شد گفتم بر سر استاد همین زاغ دادن است و بس بعد از آن جوهر هر تیغ.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۱۳۰پ-۱۵۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۱۱]

● **رؤیت خدا** / کلام و اعتقادات / فارسی

ro'yat-e xodā

کلمات چندی است از اقوال علما در بیان آنکه خدای تعالی دیدنی هست یا نه مشتمل بر «مقدمه» و دو «باب»: مقدمه در بیان اختلافات که در میان علما است در باب رؤیت خدای تعالی و تحقیق معنی رؤیت؛ باب ۱. بیان دلایل معتزله و شیعه مشتمل است بر دو «مقصد»: ۱) بیان دلایل عقلیه، ۲) بیان دلایل نقلیه؛ باب ۲. بیان دلایل اشاعره مشتمل بر دو «مقصد»: ۱) بیان دلایل بر امکان رویت در دو «قسم»: عقلی و نقلی، ۲) بیان دلایل بر وقوع رؤیت در سه «قسم»: اجماع و کتاب و سنت.

آغاز: بسمله و به ثقتی. الحمدلله خالق الوری الذی یری و لایری

انجام: و حدیث آحاد دلیل نمیشود و الله اعلم بالصواب (تمت).

[دنا ۱۰۸۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۲/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۷۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۱۰پ-۱۲۱ر)، ۲۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۴۲۲۵]

● **رؤیت زمین** / هیئت / فارسی

ro'yat-e zamīn

منقول از شرح محمد باقر مجلسی بر حدیث خلق الاشیاء که امام صادق به مفضل فرموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۲۴

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی قزوینی، تا: ۱ رجب ۱۱۰۴ق؛ ۲ص (۳۰۳-۳۰۴) [مختصر ف: - ۶۸۲]

● **رؤیت صبح کاذب** / هیئت / عربی

ro'yat-e sobh-e kāzeb

وجیزه‌ای است در بیان رؤیت صبح کاذب.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۲۷/۷

آغاز: بسمله حمدله، اعلم ان رؤیة الصبح الکاذب قبل الفجر مستطیلا مبتدیا من الافق؛ **انجام:** علی ما یظهر من سابع ثالثة الاصول والحمدلله اولا و آخرا

خط: نسخ، کا: اسدالله بن حیدر هزار جریبی دودانگه مشهور به منجم، تا: ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج فرنگی، ۲ص (۲۰۸-۲۰۹)، اندازه: ۱۴/۳×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۹۶]

● **رؤیت ماه** / هیئت / فارسی

ro'yat-e māh

در شب‌های اول تا شانزدهم و تغییرات آن در ساعات مختلف شب.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۵۸/۷

آغاز: در شب اول غروب ماه بعد از یکساعت یک سبع کم از ساعت معوج باشد و در شب دوم دو ساعت دو سبع

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میش قهوه‌ای، ۱گ (۲۵ر-۲۵پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۳۰سم [ف: ۹ - ۷۷]

● **رؤیة المحتضرین** / کلام و اعتقادات / عربی

ru'yat-ul muḥtaḍarīn

به نقل از اوائل المقالات شیخ مفید.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۱/۷

آغاز: بسمله ذکر الشیخ المفید ... فی کتاب المقالات ما حکایة القول فی رؤیة؛ **انجام:** قال هذا وصی موسی علیه السلام.

بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۲۶۹-۲۷۲)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۱۴]

● **رؤیة النبی (ص) فی المنام (رسالة فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

ru'yat-un nabī fi-l manām (r.-un fī)

رساله مختصری در کیفیت رؤیت حضرت محمد مصطفی

(ص)، در منام (خواب) است که منتخب، آن را از «شرح فاسی للدلائل الشریف» نقل و در این رساله درج نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۰/۱۰ کر

آغاز: فی بحث رؤیة النبی صلی الله علیه و سلم؛ الاتصال بالنبی صلی الله علیه و سلم أنما یحصل بتمکن حبه من القلب فإذا تمکن حب النبی صلی الله تعالی علیه و سلم فی النفس لم تغب صورته الکریمة عن عین البصیرة لمحة و هی رؤیة الحقیقة لأن رؤیة البصر إنما هی لتأدیة حقیقة المبصر إلی عین البصیرة فیحصل عندها الاطلاع حلی حقیقة ما أداه إلیها البصر من المبصرات؛ **انجام:** یکاد الشخصان لایفترقان و قد یکون بالعکس و من حصل الأصول الخمسة و ثبت المناسبة بینه و بین الأرواح الکمل الماضین اجتمع معهمت متی شاء

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱گ (۳۸پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۴۰/۲ - ۳۴۰]

● **الرؤیة و الکلام (رسالة فی)** / کلام و اعتقادات / عربی

ar-ru’ya wa-l kalām (r.-un-fī)

خطیب رومی، محمد بن تاج الدین، - ۹۰۱ قمری

xatīb-e rūmī, mohammad ebn-e tāj-od-dīn (- 1496)

اهداء به: سلطان بایزید خان

رساله‌ای است در مبحث تکلم و رؤیت حق تعالی و ضمن دو «مطلب»: مطلب ۱) کلام در سه «مبحث»: ۱) اثبات کونه متکلما و تعیین الکلام النفس الخ، ۲) کلام المخالفین النافین للکلام النفسی، ۳) امتناع الکذب علیه تم؛ مطلب ۲. رؤیت، در سه «مقام»: ۱) صحتها، ۲) وقوع الرؤیه و ما یتعلق به من ادلته، ۳) شبه المنکرین.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۲۸

آغاز: الحمدلله الذی جل جنابه عن ان یکون شریعة لکل وارد؛

انجام: و الحمدلله المفضل ذی الانعام و الصلوة علی سیدنا محمد خیر الانام و علی آله المبجلین و اصحابه الغرا لمحجلین

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۴۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۴۱]

← رویة الهلال ≻ لزوم العمل بالتقیة عند الاختلاف فی هلال ذی الحجة

● **رؤیة الهلال** / فقه / عربی

ru’yat-ul hilāl

تنکابنی، محمد بن عبدالفتاح، ۱۰۴۰ - ۱۱۲۴ ؟ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-fattāh (1631 - 1712)

تاریخ تألیف: ۲۶ محرم ۱۱۰۶ق

رساله کوتاهی است در این‌که آیا به دیدن هلال قبل از ظهر، اول ماه رمضان و آغاز ماه شوال ثابت می‌شود یا نه؟ مؤلف در این رساله قول استادش محقق سبزواری صاحب «ذخیرة المعاد» را که قائل به عدم امکان رؤیت قبل از زوال شده را رد کرده و با استدلال جواب وی را گفته و در ۲۶ محرم ۱۱۰۶ تالیف آن به پایان رسانده و در ۷ رمضان ۱۱۰۹ مطالبی بر آن افزوده است. مرحوم مولی محمد جعفر فرزند محقق سبزواری در رساله اعتبار رؤیت هلال خود در دفاع از پدر خود، مطالب تنکابنی را مشروحاً رد کرده است.

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد فیقول ... محمد بن عبدالفتاح التنکابنی ان الاصحاب اختلفوا فی اعتبار رؤیة الهلال قبل الزوال و عدمه باختلاف ظاهر الروایات و لا یجری الاحتیاط فی بعض و یجری فی بعض و لا ینبغی ترک الاحتیاط فیما یمکن فیه و اما فیما لا یمکن فیجب التامل حتی یظهر الحق و قد قال استادی العلامة (طاب ثراه) بالاعتبار ...

انجام: فیظهر بما ذکرته انه لا تایید للروایة لمذهب السید لانها علی الاحتمالین المنقولین لا یتوهم التایید و علی الاحتمال الذی ذکرته انما تؤید بالمفهوم الضعیف مع عدم وضوح کون المقصود من الروایة هو هذا الاحتمال. تمت هذه الکلمات علی ... و عترته الطاهرین الانجبین

چاپ: ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۲۱۷-۲۴۳

[الذریعه ۳۰۹/۱۱ شماره ۱۸۴۶؛ دنا ۱۰۸۳/۵ (۱۵ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- رؤیة الهلال قبل الزوال؛ شریف سبزواری، محمد جعفر بن محمد باقر (-۱۱۳۵)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۱۰۶ق؛ جلد: تیماج سبز، ۱۴گ (۳۲۷پ-۳۴۰پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۴ - ۱۹۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۸/۷

آغاز و انجام: برابر؛ الکتاب علی ید مؤلفه ... محمد بن عبدالفتاح التنکابنی فی الیوم السادس و العشرین من شهر محرم الحرام من شهور السنة السادسة و المائة بعد الالف الا الکلمات المتعلقة بالروایة الاخیرة و بعض کلمات ضم عند المباحثة و هذه الزیادة کانت فی الیوم السابع من شهر رمضان المبارک من شهور السنة التاسعة و للمائة بعد الالف

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حبیب گیلانی، تا: شنبه ۹ صفر ۱۱۰۶ق؛ محشی با نشان «منه سلمه الله تعالی»، در گ ۱۰۸ر نیم

صفحه پایان رساله بود که تنکابنی آن را تغییر داد و باندازه شش صفحه و نیم (گ ۱۰۴ر-۱۰۷ر) بر آن افزود و نویسنده نسخه هم این را نوشته بود و در پایان آن نوشت: «در روز جمعه سنه ۱۱۰۶ سیم شهر صفر الختم بالظفر طرف صبح در چهار باغ قهوه مقابل قهوه شبکه شروع شد و طرف عصر روز مذکور در مدرسه مرحوم ملا عبدالله تمام شد. علی ید اقل الناس الجانی ابن حبیب محمد الجیلانی. اللهم اغفر ذنوبهما و استر عیوبهما فی یوم الفزع الاکبر آمین یا رب العالمین. و مقابله این رساله در روز دوشنبه سیزدهم شهر صفر در خدمت استادی در زمان که دهی از دهات اصفهان است واقع شد» سپس او این افزوده تنکابنی رادر ۴ برگ که کاغذ آن سفید تیره است نوشته در میان جا داد. [ف: ۵ - ۱۹۲۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۸۷/۱

خط: نستعلیق، کا: محسن بن حسن گیلانی، تا: ۱۱۰۶ق؛ مصحح، محشی با رمز «منه سلمه الله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۱پ-۱۳پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۶۲]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۳۸

نسخه اصل: کتابخانه مدرسه صدر (خاتم الانبیاء) -بابل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ محشی با عناوین «منه مدظله» و آخرین حاشیه به تاریخ سال ۱۱۱۲ می‌باشد، مصحح، با نشانی بلاغ؛ مهر: «محمد مهدی بن محمد علی» (بیضی)؛ واقف: محمد مهدی بن محمد علی، ۱۲۷۱؛ ۵۰ص [عکسی ف: ۵ - ۱۹۳]

۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳/۷۰ ـ د

خط: نسخ، کا: محمد طاهر سبزواری، تا: ۱۱۱۳ق؛ ۱۵گ (۲۱۱پ-۲۲۵ر) [ف: ۱ - ۲۹۹]

۶. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره۲/

کا: فرج الله بن عبدالحکیم، تا: محرم ۱۱۱۳ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن مولی محمد شفیعی نائینی، تا: رجب ۱۱۲۲ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷گ (۲۹پ-۴۵ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۸۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: شهدی، عبدالحسین، تا: ۱۱۲۶ق [رایانه]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أما علی تقدیر الحمل علی الرؤیة الشائعة و الصوم و الفطر الشائعین اللذین یکونان فی الیوم اللاحق فلا یشتمل علی تکلیف اصلا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۱۲۸ق؛ جلد: تیماج سبز، ۸گ (۱۲۹پ-۱۳۶ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۴ - ۱۸۹]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۰۵/۳

کا: محمد تقی بن محمد باقر قاضی زاده، تا: ۱۱۲۹ق؛ محشی با نشان «منه دام ظله، منه ره»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۰۱پ-۱۱۲پ)، ۲۴ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۳۹۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۵۹/۲

خط: نسخ، کا: بهاءالدین محمد بن محمد باقر حسینی نائینی، تا: ربیع الثانی ۱۱۳۱ق، جا: کاظمین؛ در آغاز این نسخه نام مؤلف آمده ولی در انجام نیامده، محشی با نشان «منه ره»و«منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷گ (۴۵پ-۶۱ر)، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۴۵۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۸۳/۲

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۴۰ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲پ-۴پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۲۴۱]

۱۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۷۲/۵

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرحسین بن شاه رضا سنکچاره پشتی، تا: ۱۱۵۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۰۹پ-۱۱۴ر)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: - ۴۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸۰/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۲۷]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۰۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مقابله شده، محشی با نشان «منه سلمه الله»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ (۱پ-۲۰پ)، ۱۷ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۴۸۶]

۱۵. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۷۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶گ (۱۱۱پ-۱۲۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۵۱]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۶۵/۱

خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن محمد امین، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «منه مدظله منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴گ (۲ر-۱۵پ) [ف: ۱۰ - ۱۷۱۲]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۴

در فهرست ناشناس و از از آقا حسین، آقا جمال و آقا رضی خوانساری دانسته و نام مباحث فقهیة دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۵۱۷]

● رؤیة الهلال / فقه / عربی

ru'yat-ul hilāl

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری

xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

رساله‌ای مبسوط در مسئله رؤیت هلال پیش از زوال است که

شامل یک «مقدمه» و ده «فصل» است. مؤلف در این رساله سخنان محقق سبزواری را نقد کرده و در فصل دهم یادآوری کرده که پس از تالیف این رساله، از رساله فاضل تنکابنی مطلع شده است. خواجوئی آن را ستوده و سپس مواضعی از آن را نقد کرده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی جعل من علامتی دخول الشهر رؤیة الهلال و جعل رؤیته من اول لیلة الثلاثین من شهر رمضان امارة دخول شوال و لم یجعله مبهما لیقول قائل ...

انجام: اقول قد سبق منا ما فیه کفایة فلا نعیده فارجع الیه و الی الله المرجع ... و آله خیر آل.

چاپ: در مجموعه ثانیه از رسائل فقهیه مؤلف، ص ۳۱۵-۳۸۳ چاپ شده است؛ بار دیگر ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۳۵۹- ۴۱۶

شرح و حواشی:

۱- رؤیة الهلال قبل الزوال = الهلالیة؛ سبزواری، محمد رحیم بن محمد جعفر (-۱۱۸۱)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه سرمه‌ای، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۶۸۶]

● **رؤیة الهلال** / فقه / عربی

ru’yat-ul hilāl

محلاتی، عبدالحسین بن علی، ۱۲۷۰ - ۱۳۲۳ قمری

mahallātī, ‘abd-ol-hoseyn ebn-e ‘alī (1854 - 1905)

[برای شرح حال وی بنگرید به: تراجم الرجال ۲۶/۲؛ معجم المؤلفین ۸۸/۵]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۱/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اذا لم یر المکلف هلال شهر رمضان أو شوال مثلاً و لم یثبت عنده و لکنه ثبت عند الحاکم؛

انجام: نعم یمکن القول باستحباب ذلک لعموم قوله سبحانه تعاونوا علی البر و التقوی و امثاله و الله تعالی اعلم».

کا:عبدالحسین محلاتی،تا:چهارشنبه۱۸رجب ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۴۲پ-۵۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

● **رؤیة الهلال** / فقه / عربی

ru’yat-ul-hilāl

در بیان رؤیت هلال در اثنای روز از دیدگاه شرعی و آرای فقها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۵/۳ط

آغاز: بسمله اللهم نور قلوبنا بومض انوار الهدایة البارقه ... اما بعد اعلم ارشدک الله و ایانا الی طریق الصواب؛ **انجام:** الجواب اقول قد علم عدم الفرق و اشتراک التأیید بما سبق من احکام الاساس تمت.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالهادی رضوی، تا: ۱۰۸۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴ص (۴۵۹-۴۸۲)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴/۳ - ۳۴]

● **رؤیة الهلال** / فقه / عربی

ru’yat-ul-hilāl

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۷۴/۲

آغاز: بسمله قال طاب ثراه فی شرح الارشاد بعد نقل ان المشهورین بین الاصحاب انه لاعتبار برؤیة الهلال قبل الزوال؛

انجام: و هو انه یحتاج الی حمل قوله علی عموم المجاز

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۴گ، ۱۹ و ۲۵ سطر(۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: - ۵۳۵]

● **رؤیة الهلال** / هیئت / فارسی

ro’yat-ol helāl

در دستور این‌که با دیدن ماه در آغاز هر ماه در چه بنگرید.

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۸۸/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای [نشریه: ۳ - ۴۰۹]

● **رؤیت هلال** / هیئت / فارسی

ro’yat-e helāl

طریقه رؤیت و معرفت قمر و کواکب و معرفت تیسیر درجه طالع مولود.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۳/۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (۱۱۴پ) [ف: ۶ - ۲۲۴]

● **رؤیت هلال (جدول)** / هیئت / فارسی

ro’yat-e helāl (jadval)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [ف: ۶ - ۴۳۲]

● **رؤیت هلال پیش از زوال** / فقه / فارسی

ro’yat-e helāl pīš az zavāl

حسینی طارمی، محمد بن ابی القاسم، - ۱۲۶۹ قمری

hoseynī tāromī, mohammad ebn-e ab-el-qāsem (-1853)

رساله درباره مسأله جنجالی رؤیت هلال پیش از زوال است. مؤلف به مناسبت بحث از سند و دلالت روایات این مسأله به بحث از برخی از مسائل دیگر از جمله حدیث «السعید سعید فی بطن امه و الشقی شقی فی بطن امه» و کیفیت معاد جسمانی در قیامت و تعلق ارواح به قالب‌های مثالی پرداخته است. وی در اعتبار و عدم اعتبار رؤیت هلال، هفت قول نقل کرده و سرانجام خود قول اعتبار رؤیت هلال را پیش از زوال را انتخاب می‌کند. رساله دارای نثری ضعیف است.

آغاز: بسم الله ... چون در رؤیت هلال پیش از زوال، علماء ابرار و فقهاء اخیار اقوال متکثره مختلفه متشتته و آراء متشعّبه متعدده داشتند و دارند ...

انجام: و صحت مزاج مبارک اقدس علی شاهنشاهی دام ظله الاعلی ما را شایق تر فرما، منا الدعاء و من الله الاجابة

چاپ: ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۵۵۱- ۶۰۹

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: کتابخانه محمد امین الخوئی النجفی؛ جلد: مقوایی، ۷۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۹۸]

● رؤیة الهلال قبل الزوال / فقه / عربی

ru’yat-ul hilāl qabl-az zawāl

شریف سبزواری، محمد جعفر بن محمد باقر، - ۱۱۳۵ ؟ قمری

šarīf sabzevārī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad bāqer (- 1723)

وابسته به: رؤیة الهلال؛ تنکابنی، محمد بن عبدالفتاح (۱۰۴۰-۱۱۲۴)

فاضل تنکابنی یکی از شاگردان محقق سبزواری در حاشیه‌ای بر کتاب «ذخیرة المعاد» و در رساله‌ای در موضوع رؤیة هلال، امکان دیدن ماه را پیش از ظهر انکار نموده است و مؤلف در این رساله با رد گفته و استدلال فاضل تنکابنی، گفته پدرش صاحب ذخیره را تثبیت می‌کند.

آغاز: بسمله، الحمدلله المظهر للحق بقدرته و المدمّر للباطل بسطوته الذی جعل الاهلة مواقیت بعض الاحکام و صیر رویتها معالم للفطر و الصیام و صلی الله علی خاتم انبیائه محمد المبین الحلال و الحرام و علی اله الذی هم الهداة الی سبیل السلام. امابعد فانی رایت من بعض فضلاء تلامذة والدی العلامة طاب ثراه رسالة منفردة قد بذل جهده فی تتمیم مرامه من المقال متعلقة علی بعض مباحث الذخیرة المنوط برؤیة الهلال قبل الزوال و بعد ذکر کلام ابی ره علی ما اختاره من الاعتبار اورد علیه وجوها من الشکوک التی لیس بزعمه منها الفرار و لما وجدت شکوکه مندفعة بالتامل الکافی فی الاخبار و یمکن التوصل بتهذیب هو مصباح الاستبصار و یستغنی من لایحضره الفقیه من الاستخبار اردت ان اذکر ما خطرببالی القاصر فی دفع ما اورده علی المذهب المختار مراعیا فیه سبیل المروة و الانصاف مجتنبا من طریق البغی و الاعتساف بتحریر واف و توضیح شاف لبیان منتهی المطلب فی هذا المقام و تقریر مقنع للقد المعتبر للارشاد الی مسالک المرام لیکون ذلک وسیلة جامعة لمعرفة مختلف بعض الاحکام و تذکرة و ذکری لمن کان له مدارک فی جمل الکلام و نسئل الله ان یجعل ذلک المعاد و بالله التوفیق و هو حسبی و نعم الهاد.

انجام: و فی کلاماته ایضا بعض مناقشات جزئیة لم یتعرض لذکرها لان المطلب معلوم.

چاپ: ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۳۰۷-۳۵۱

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۶۶

آغاز و انجام: برابر؛ (قد تم هذه الرساله الشریفة من مؤلفات الفاضل المستجمع لقوانین الاصول و الفروع مولینا محمد جعفر بن محمد باقر الشهیر بالخراسانی المعروف بالسبزواری).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در هامش نسخه خط محمد رحیم شریف سبزواری دیده می‌شود و او گواهی می‌دهد که خط فاضل هندی در صفحه عنوان هست، در هامش برگ دوم هم حاشیه‌ای است گویا از همین فاضل هندی و به خط او؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۸ - ۴۷۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی عباراته أیضاً مناقشات لفظیة لکن المقصود لما کان معلوماً لم نتعرض لها

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملا محمد شفیع نائینی، تا: رجب ۱۱۲۲ق، جلد: تیماج قرمز، ۱۸گ (۱پ-۱۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۸۲]

● رؤیة الهلال قبل الزوال = الهلالیة / فقه / عربی

ru’yat-ul hilāl qabl-az zawāl = al-hilālīyya

سبزواری، محمد رحیم بن محمد جعفر، - ۱۱۸۱ قمری

sabzevārī, mohammad rahīm ebn-e mohammad ja‘far (- 1768)

وابسته به: رؤیة الهلال؛ خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین (-۱۱۷۳)

علت تألیف این رساله آن است که، جد مؤلف یعنی ملا محمد باقر سبزواری در کتاب «ذخیرة المعاد فی شرح الارشاد» مسأله‌ای

طرح کرده است و آن این که رؤیت هلال را در روز سی ام قبل از زوال معتبر می‌داند، و شاگرد او ملا محمد تنکابنی رساله‌ای بر رد استادش نوشته است و در آن، عدم اعتبار رؤیت هلال را در قبل از زوال روز سی ام اثبات کرده است و پسر ملا محمد باقر سبزواری، ملا محمد جعفر شریف سبزواری رساله‌ای در رد نظریه ملا محمد تنکابنی می‌نویسد و در آن رساله به حمایت پدر خود پرداخته و معتبر بودن رؤیت هلال را در روز سی‌ام، قبل از زوال اثبات کرده است، دیگر بار مولا اسماعیل مازندرانی به دفاع از مولا محمد تنکابنی برخاسته و رساله‌ای در تحقیق رؤیت هلال و عدم اعتبار آن قبل از زوال روز سی‌ام می‌نویسد، و سرانجام، ملا محمد رحیم سبزواری پسر ملا محمد جعفر شریف سبزواری، نوه ملا محمد باقر سبزواری رساله حاضر را می‌نویسد که در آن، رساله مولا اسماعیل مازندرانی را نقد می‌کند و در دیباچه می‌نویسد که من رساله ملا اسماعیل را به خط خودش یافتم و آن را مطالعه کردم و آن حاوی افادات محققین گذشته بوده، لکن مطالبی در آن اضافه شده است که مبتنی بر هیچ اصلی از اصول علمی نبود و مشتمل بر شکوکی بوده که قابل اصلاح نیستند. لذا در این رساله، آنچه را که فاضل معاصر یعنی ملا اسماعیل مازندرانی در رساله خود آورده است که بر خلاف نظر جد و پدر مؤلف است بررسی و رد نموده است، بدین صورت که نخست نظریه جد علامه‌اش که در کتاب ذخیره و کفایه در خصوص مسأله مورد بحث آمده ذکر می‌کند، سپس رأی فاضل معاصر یعنی ملا اسماعیل مازندرانی را می‌آورد، آن‌گاه به داوری می‌نشیند با رعایت انصاف و مروت و برای اثبات مدعای خویش به کلام فاضل خوانساری و سید سند میرزا رفیعا و فاضل اردبیلی و شارح مقاصد و خلافیه جدش که به فارسی آمده و حر عاملی در وسائل الشیعه و صاحب مدارک و استاد نحریرش طاب ثراه در شرح دروس و فاضل مجلسی طاب ثراه در حاشیه تهذیب و علامه خوانساری در شرح دروس و ... استشهاد می‌جوید.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل الاهلة مواقیت للانام و صیرها معالم للفطر و الصیام ... اما بعد فیقول الفقیر الی ... إنی بعد ما رأیت ما افاده الفاضل العالم العامل المحقق النحریر الکامل ...

انجام: اقول بل قوله علیه السلام صم للرؤیة و افطر للرؤیة مما یؤید ما ذهب الیه المرتضی.

چاپ: ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۴۳۹- ۴۹۴

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۶۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، در حیات مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ محشی با امضای «منه دام فضله»؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۳۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان الظن فی طریقه لافی اصل العمل کما بین فی موضعه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مؤلف (عبدالرحیم سبزواری) روی برگ اول و صفحه‌ای از رساله اعتبار رؤیت هلال به خط خود توضیح داده که هنگام تألیف این رساله در اصفهان سالی اتفاق افتاد که شب سی ام ماه رمضان مردم هلال را ندیدند با اینکه هوا ابری نبود، و فردا قبل از زوال عده‌ای، ادعای رؤیت کردند، اختلاف بین اهل اصفهان شد که عید است یا نه. پس از آن، از روستاهای اطراف اصفهان هم معلوم شد که شب سی‌ام هلال را دیده‌اند بنابراین آن روز عید بوده است، بنابراین این‌که بعضی وقوع چنین امری را غریب دانسته‌اند صحیح نیست؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۴۲گ (۱پ-۴۲پ)، ۲۰-۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۶سم [ف: ۴۳ - ۱۴]

● رؤیة الهلال قبل الزوال / فقه / عربی

ru'yat-ul hilāl qabl-az zawāl

نوری، محمد حسین بن یحیی، ق۱۲ قمری

nūrī, mohammad hoseyn ebn-e yahyā (- 18c)

آیا اول ماه رمضان و شوال با دیدن هلال قبل از ظهر ثابت می‌شود یا خیر؟ مؤلف این مسأله را با نقل اقوال مخالفین و موافقین و روایات مربوطه مورد بحث و بررسی قرار داده است. از این رساله در الذریعه و سایر کتاب‌شناسی‌ها نامی برده نشده است.

آغاز: بعد الحمد و الصلاة یقول المستفیض بفیض الفیاض ... محمد حسین النوری ... هذا منی مقال فی تحقیق الحال فی الرؤیة قبل الزوال. الاخبار فی التهذیب بالاسناد عن محمد بن عیسی قال کتبت الیه علیه السلام جعلت فداک ...

انجام: او الاعتبار العقلی الصحیح تنبیه علی قوة ما اخترناه فیما نحن فیه تبعاً للمشهور فتنبه الی هنا ختمنا الکلام

چاپ: ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۲۹۲-۳۰۱

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۴۷/۱۰

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۲۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۵ سطر [ف: ۵ - ۲۶۷]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۶۱/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با عناوین «منه سلمه الله»؛ ۷گ (۱۳۵پ-۱۴۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۱۸]

● **رؤية الهلال قبل الزوال = هلالية** / فقه / عربی
ru'yat-ul-hilāl qabl-az-zawāl = hilālīyya
وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ – ۱۲۰۵ قمری
vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

موضوع رساله این است که هرگاه هلال، قبل از زوال ظهر دیده شود آیا مانند این است که بعد از زوال دیده شود یا این که مربوط به شب قبل می‌شود و آن روز اول ماه است؟ دیدگاه مشهور آن است که دیدن هلال قبل از زوال حکم دیدن پس از زوال را دارد و روز بعد، اول ماه است. مؤلف نه دلیل برای دیدگاه مشهور ذکر می کند و پس از آن، دلایل دیگران را طرح و بررسی کرده و نظریه مشهور را ترجیح می‌دهد.

آغاز: اذا رای الهلال قبل الزوال فالمشهور بین الفقهاء رضوان الله علیهم عدم الفرق بینه و بین ان یری بعد الزوال بل هذا هو المعروف منهم الا ما نقل عن السید انه اذا رأی قبل الزوال فهو للیلة الماضیة و ظاهره وجوب الاتمام لو کان صائما فی یوم الثلاثین من شعبان و وجوب الافطار فی یوم الثلاثین من رمضان

انجام: و من العجائب انه جعله مدلولا کما هو ظاهر کلامه و فیه ما فیه.

چاپ: بار اول ضمن «الرسائل الفقهية» توسط مؤسسه وحید بهبهانی در قم بچاپ رسیده است؛ دوباره ضمن مجموعه رؤیت هلال، جلد اول، به کوشش رضا مختاری و محسن صادقی، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۴۹۹- ۵۲۰

[دنا ۱۰۸۳/۵؛ الذريعة ۳۰۸/۱۱]

شرح و حواشی:

۱- رؤية الهلال قبل الزوال؛ موسوی، ابوالقاسم بن حسن (۱۱۶۰- ۱۲۱۱)

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۳۲/۱۰-۱۰/۱۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مضافاً الی الاطلاقات والعمومات وغیرهما مما اشرنا و الاحتیاط واضح و الحمدلله.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۱۹۸۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۶۵/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن عبدالوهاب سرایانی تونی خراسانی (شاگرد وحید بهبهانی)، تا: ۱۱۸۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰گ (۲۰۲پ-۲۱۱ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲-۱۴۵]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷/۷

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه شیخ محیی الدین مامقانی-قم؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد زمان اصفهانی، تا: ۱۱۹۷-۱۲۰۰ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ ۳گ (۱۹۰ر-۱۹۲ر) [عکسی ف:۱-۳۲۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۷/۱۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۳۲۴]

۴. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۸/۱۱

خط: نسخ، کا: میراسماعیل بن میرهادی قائنی بیرجندی، تا: دوشنبه ۵ محرم ۱۲۰۳ق؛ ۴گ (۲۲۵پ-۲۲۸ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱ – ۳۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳/۲ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** مضافا الی الاطلاقات و العمومات و غیرهما ... و الحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ، کا: ید محمد بن سید حسین موسوی حسینی، تا: ۱۲۴۴ق، جا: اصفهان؛ جلد: کاغذی، ۹ص (۱۱۳-۱۲۱)، ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۲۴/۳ – ۴۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۵/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فما یقولون فی الجواب عنها فهو الجواب عن تلک الاخبار ... العمومات و غیرهما مما اشرنا و الاحتیاط واضح، و الحمدلله. و نقلها مؤلفها الاستاذ العلامة دام ظله العالی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ ۳ص (۱۹۶-۱۹۸) [ف: ۱۱ – ۳۳۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۳/۴-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** مضافا الی الاطلاقات و العمومات و غیرهما. کاتب افزاید و الحمدلله و نقلها مؤلفها الاستاد (کذا و صحیح: نقلتها عن خط مؤلفها) ...

خط: نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن مشهدی رحیم آجرلو کهکی (من بلوک بلده ساوج)، تا: ۱۲۷۲ق، جا: ساوج؛ از خط مؤلف نقل کرده؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۹پ-۱۲ر)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۳ – ۷۶۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: ملکزاده کوثر، ۱۳۲۶؛ کاغذ: نخودی، ۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۰ – ۲۱۸]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ملکزاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۵۲۳]

۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۶۳/۳

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۳۲۲]

● **رؤية الهلال قبل الزوال** / فقه / عربی
ru'yat-ul hilāl qabl-az zawāl
موسوی، ابوالقاسم بن حسن، ۱۱۶۰ – ۱۲۱۱ قمری

mūsavī, ab-ol-qāsem ebn-e hasan (1747 - 1797)

وابسته به: رؤية الهلال قبل الزوال = هلالية؛ وحيد بهبهانى، محمد باقر بن محمد اكمل (۱۱۱۸–۱۲۰۵)

اين رساله در نقد رساله وحيد بهبهانى در اين موضوع است. عبارت‌هاى زيادى از رساله وحيد را نقل و رد كرده است. از تعابير وى نسبت به وحيد بهبهانى همچون «دام ظله» و «سلمه الله» برمى‌آيد كه اين رساله را در زمان حيات ايشان تاليف كرده است.

آغاز: الحمد لله الذى جعل الاهلة مواقيت للناس و الحج و الصيام و اناط باستهلالها و رؤيتها كثيرا من الاحكام ما تعبد به الانام ... اما بعد فيقول ... ابوالقاسم ابن السيد حسن الموسوى انى لما كنت شائقا فى تحصيل الفوائد الجديدة و الرسائل العتيقة الجميلة اطلعت على رسالة كتبها المولى الاولى ... مولانا محمد باقر دام ظله فى تحقيق رؤية الهلال قبل الزوال ...

انجام: اقول الاحتياط منه دام ظله مشعر بانه رجح فى العمل مذهب العامة. تمت

چاپ: ضمن مجموعه رؤيت هلال، جلد اول، به كوشش رضا مختارى و محسن صادقى، قم، دفتر تبليغات اسلامى، چاپ سوم، ۱۳۸۸ش، ص ۵۲۵– ۵۴۵

[دنا ۱۰۸۴/۵؛ الذريعه ۳۰۹/۱۱]

۱. قم؛ فيضيه؛ شماره نسخه:۱۱۸۹/۱۷

آغاز: برابر

خط: تحريرى، بى‌كا، تا: قرن ۱۳؛ ۶گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ – ۶۶]

۲. كاشان؛ عاطفى، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۱

بى‌كا، بى‌تا [نشريه: ۷ – ۷۵۲]

● **رؤيتيه (رساله)** / شرح حديث / فارسى

ro’ytīyye (r.)

اصفهانى، عبدالرحيم بن كرمعلى، ق۱۴ قمرى

esfahānī, ‘abd-or-rahīm ebn-e karam-‘alī (- 20c)

شرح ابيات منسوب به حضرت اميرالمؤمنين عليه السلام به حارث همدانى «يا حار همدان من يمت يرنى»، با نقل احاديثى در فضايل و مناقب معصومين.

آغاز: الحمدلله الذى رزق عباده المؤمنين بأن يشاهدوا و يناظروا حين الموت و النزع أولياءه المقربين

انجام: و عامل در اين بيت حاصله مقدر است فتقدير البيت اعجوبة كثيرة ثم حاصلة له حالكونها جملة أى جميعاً

[دنا ۱۰۸۴/۵؛ فهرستواره منزوى ۳۲۲/۹ و ۳۳۲/۹]

قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۵۴۶۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى‌كا، بى‌تا؛ جلد: مقوايى، ۱۴گ (۲۹پ–۴۲پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۴۲]

← روى دين > وجه دين

← روية البارى (رساله در) > عروة الوثقى (بخشى از)

● **ره انجام = انجام = تصوف و حروف** / عرفان و تصوف / فارسى

rah-e anjām = anjām = tasavvof va horūf

تركه اصفهانى، على بن محمد، – ۸۳۶ ؟ قمرى

torke esfahānī, ‘alī ebn-e mohammad (- 1433)

رساله‌اى در بيان مقصود از علم تصوف و علم حروف مشتمل بر «مقدمه» و دو «وصل» و «خاتمه»: مقدمه در امتياز آدمى؛ وصل ۱. بيان علم تصوف و تحقيق غرض و غايت آن؛ وصل ۲. بيان علم حروف و تحقيق غايت و غرض آن؛ خاتمه: چند حكايت از آثار سلف و اخبار اخيار. اين جز «رساله حروف» و «خواص حروف» اوست.

آغاز: بعد از حمد بيحد خدائى را كه در حد هدايت بحكم آفريدگارى هر ذره، از ذرات كائنات را راهى جدا مقدر فرمود

انجام: گر شراب اينست كز جام تو ما را مست كرد ×× باده مستانرا فريبى مى‌دهد همچون سراب

چاپ: مجله دانشكده ادبيات تهران، بهار و تابستان ۱۳۶۵ش، تصحيح ابراهيم ديباجى.

[دنا ۱۰۸۴/۵؛ فهرستواره منزوى ۲۲۲/۷ و ۴۵۴/۷؛ الذريعه ۱۱۲/۲۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۶/۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بى‌كا، تا: ۸۲۸–۸۴۱ق؛ تملك: محمد حسين حسينى در تبريز در ۱۰۱۶ق؛ مهر: «عبده على نورى ۱۱۹۶ق» (بيضى)؛ جلد: تيماج مشكى، ۳ص (۱۵۸–۱۶۰)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۲ – ۲۳۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بى‌كا، تا: ۹۰۳ و ۹۰۴ق؛ جا: مسعوديه يزد؛ جلد: تيماج قهوه‌اى، ۱۰ص (۱۵۳–۱۶۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۳۲ – ۱۴]

۳. قم؛ مرعشى؛ شماره نسخه:۳۰۳۵/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، كا: محمد صالح اصفهانى، تا: يكشنبه ۱۷ جمادى الثانى ۱۰۸۴ق؛ جلد: تيماج قرمز، ۷گ (۱۲۵پ–۱۳۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۸ – ۲۳۳]

۴. تهران؛ ادبيات؛ شماره نسخه:۳۲۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۸ق [ف: ۳ - ۵۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ تملک:: محمد بن اسمعیل امیر زاهدی [رایانه]

● **ره انجام نامه = انشاء نامه** / فلسفه / فارسی

rah-e anjām nāma = enšā' nāma

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری

bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

در این رساله مؤلف می گوید: گروهی از یاران حقیقی و برادران دینی از من «انشاء نامه» خواستند که از خواندنش و فهم معانیش آگه شوند، از سه چیز: از وجود خود و صفات وجود خود و آگه گردند از آگهی و علم که چیست و آگه شوند از فائده و منفعت آگهی و علم. از این روی برخی آن را «انشاء نامه» خواندند؛ دارای سه «گفتار»: ۱. در آگهی دادن از وجود و صفات وجود خود؛ ۲. در آگهی دادن از آگهی و علم که چیست؛ ۳. اندر آگهی دادن از فائده و منفعت آگهی و علم.

آغاز: بعد الحمد اهل الحمد و ولیه و منتهاه و بدئه ... چنین گوید محرر این رقوم و مبین و مقرر این معانی علوم، که گروهی از یاران حقیقی و برادران دینی

انجام: و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را و یاران و برادران ما را ابد الابدین و دهر الداهرین ... و الحمدلله رب العالمین و صلوته علی نبیه محمد و اله اجمعین المعصومین

چاپ: مصنفات افضل الدین محمد مرقی کاشانی، به تصحیح مجتبی مینوی و یحیی مهدوی (تهران، خوارزمی: ۱۳۶۶ (چاپ دوم))

[الذریعة ۱۰: ۶۲، ۱۱: ۳۰۹؛ فهرستواره منزوی ۶: ۸۰؛ نسخه‌های منزوی ۸۹۸؛ دنا ۱۰۸۴/۵– ۱۰۸۶ (۵۹ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا از شر نفسشان ایمن باشی.

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ با دو رباعی منسوب به امیر مؤمنان (ع) و سومی به شیخ الرئیس؛ کاغذ: نخودی، ۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۱۱ – ۱۶۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۴/۴

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۶۰پ– ۶۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۷ – ۳۳۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۲۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، میشن تریاکی، ۱۱گ (۱–۱۱)، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۶ – ۶۵۹]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۵/۲۴ حکمت

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: وزیری [ف: ۲ – ۴۳]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۶/۱۵

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۱۳پ–۱۱۷پ)، ابعاد متن: ۱۴×۲۱، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: - ۱۹۵]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۸۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از لذت حلاوت میوه حکمت و ولایت محروم مانده، جعلنا و ایاکم ممن معد لطاعته ...

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن سیاه، ۵۰گ (۴۷پ–۹۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۲۳/۸سم [ف: ۷ – ۲۳۲]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۱۶گ (۴۹پ– ۶۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۸سم [ف: ۷ – ۲۴۴]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۳ص، ۲۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ – ۲۴۶]

۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۸۸/۳

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۹گ (۱۰۸پ–۱۲۶ر)، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۳ – ۶۶۲]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۸۲/۴

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهان شکری، جلد: تیماج قرمز، ۳۸ص (۱۳۱–۱۶۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۰– ۲۱۴۲]

۱۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۵/۶ ـ د

بی کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۶گ (۱۳۷پ–۱۵۲ر) [ف: ۱ – ۳۰۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۲/۱۸

آغاز: وجود بر دو قسم بود، یک قسم بودن و یک قسم یافتن، و فرق میان بودن و یافتن آنکه بودن بی یافتن شاید بود؛ **انجام:** و کلی هم صفت تواند بود و هم موصوف بکلی و جزوی نتواند بود و الا موصوف نباشد و کلی اصل جز وی باشد و جز وی از اقسام کلی

قسمتی از گفتار دوم از رساله «ره انجام» او است؛ خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج کبود، ۲گ (۴۸پ–۴۹ر)، سطور راسته و چلیپا (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۴ – ۱۸۰]

۱۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۰/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۹گ (۸۲پ-۱۰۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۸۲]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۹/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۶گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۳سم [ف: ۵۱ - ۴۹]

۱۵. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۳۷/۲۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۹۳]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۱۲/۷

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد حسین کاتب خاتون آبادی، تا: ۲۰ صفر ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۰گ (۱۷۴پ-۲۲۳ر)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۱]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۸۵/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن سعدی لاهیجانی، تا: ۱۰۵۷؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای و آلبالویی، ۱۷۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۱سم [ف: ۷ - ۴۳۵]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۱/۹

خط: نستعلیق، کا: شیخ علی بن محمود کاتب، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۵۲ص (۲۷۹-۳۳۰)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۸۲]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصرآبادی، تا: ۱۶ رجب ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۵۵پ-۶۴پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳- ۱۶۱]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ در نسخه با عنوان «انشا نامه» آمده؛ ۱ص (۱۹۳پ) [ف: ۱۵ - ۳۲۵]

۲۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۰/۶

کا: ظهیر، تا: ۱۰۷۳ق؛ قطع: رحلی [ف: - ۲۷۳]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۳/۱۲

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه ترمه، ۲۴ص (۴۹-۷۲)، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۸۹۲]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ ذیقعده ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۲۲ر-۲۵پ)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳سم [ف: ۸ - ۲۹۷]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۸۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مومن، تا: ۱۰۷۸ق؛ واقف: مکتبة الامام امیر المومنین، ۱۳۶۵؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور، ۹ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [الفبائی: - ۶۴۹]

۲۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۸/۱۴

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷ - ۳۷۸]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۹۸ق، جا: جهانگیر نگر؛ ۹گ (۱پ-۹پ) [ف: ۸ - ۴۹۱]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۸ص (۱۶-۲۳)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲ - ۱۸۵]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۷

انجام: تمام شد سه گفتار خواجه افضل کاشی مسمی بره انجام.

خط: تعلیق خوش، کا: ملا محمد مهدی رودباری، تا: ربیع الثانی ۱۱۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۵۰پ-۵۶ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۲۷۱]

۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۰/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن امیر محمد قاسم حسینی، تا: ۱۱۵۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۲ص (۸۹-۱۰۰)، ۱۶سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶ - ۸۱۵]

۳۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۴ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج سبز، ۱۳گ (۴۷پ-۵۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۳۹]

۳۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹/۱۹۲۴/۲-عکسی

آغاز: وجود بر دو قسم است. یک قسم بودن و یک قسم یافتن. و فرق میان بودن و یافتن آنکه بودن بی یافتن شاید بود، چون وجود اجسام عنصری و معدنی که یافت ... و هر یک از این دو قسم باز به دو بخش شود، یکی بودن به قوة، و دیگر بودن به فعل؛ **انجام:** و بدی ها به یکبارگی محو شوند و ابلیس و یاران او را بردارد کنند. خدای تعالی آن دوست را و این فقیر را بدین مقام رساند و استدراج که سنستدرج من حیث لایعلمون پاس دارد ...

گفتار دوم از ره انجام نامه اوست که جداگانه آمده؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: شنبه ۲۳ ربیع الثانی ۱۱۸۲ق؛ ۶ص (۳۵۰-۳۵۵) [عکسی ف: ۱ - ۳۵]

۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۴۷/۲

آغاز: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا،۸گ(۱۷-۲۴)،۲۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳-۱۰۰۴]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۶۸/۸

آغاز: کتاب ره انجام نامه لافضل الدین. بسمله. رب اعن بلطفک یا عظیم الا لطاف. لله الحمد علی اهل الحمد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج مشکی، ۸ص (۱۷۴-۱۸۱)، ۲۷ سطر (۹/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۵/۵ سم [ف: ۱۳ - ۳۰۹]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۵۵۶]

۳۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۹۱/۱

خط: نستعلیق چلیپا، کا: محمد تقی حسینی کاشانی، تا: ۱۲۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه ابری فرنگی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۹×۱۷/۶سم [ف: ۷ - ۱۳۳]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ واقف: نائینی؛ ۱۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۱۵۷]

۳۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۵۴/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح پسر محمد رفیع طبیب رشتی، تا: چهارشنبه ۲۴ شعبان ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ ۲۴ص (۲۵۴-۲۷۷) [نشریه: ۶ - ۶۷۷]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۷۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را

خط: شکسته خوش بی اعجام، کا: میرزا عبدالله ریاضی، تا: ۱۲۸۰ق؛ ضمیمه: گفتارهایی پارسی با انشائی متکلف (در فرهنگ ایران باستانی) به خامه یکی از مؤبدان مقیم هند که در چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۰۵۷ از نامه خسروان عجم نقل کرده و نگاشته است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۲۰/۵۲سم [ف: ۱۱ - ۳۵۱]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۷۶

خط: نسخ خوش، کا: ابوالحسن بن محمد رضوی خراسانی مشهدی، تا: شعبان ۱۲۸۶ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن نیلی، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۱۱ - ۱۴۲]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰/۲-طباطبائی

آغاز: انشاء نامه افضل المحققین و قدوة السالکین ... به نام خداوند جان آفرین ... اما بعد چنین گوید محرر این رقوم مبین؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: صادق آشتیانی، تا: ۱۲۸۹ق؛ در نسخه به نام «انشاء نامه» آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۵۲-۶۵)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۴]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۳/۳

آغاز: و بعد چنین گوید مبین و مقرر این معانی علوم

تذکر: نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۸۳]

۴۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۲/۲ - ب

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاجی ملا عبدالغنی تفرشی، تا: ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰گ (۱۸پ-۲۷پ)، ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: - ۱۳۰]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱/۲۱

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ جناب آقای مشکوة آن را با دو نسخه تاریخ ۱۱۰۴ و ۱۳۳۰ برابر نموده؛ ۱۹گ (۳۲۱ر-۳۴۰پ) [ف: ۳ - ۲۷۱]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۵۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد خان، تا: ۱۳۳۳ق، جا: تهران؛ جلد: مقوایی، رویه کاغذی، ۲۸ص (۲۷۹-۳۰۶)، ۱۶ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۵۹۷]

۴۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۹/۸

خط: نستعلیق، کا: محسن بن مصطفی ساوجبلاغی، تا: ۱۳۴۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۶]

۴۶. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۶/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل حسینی، تا: پایان ذیحجه ۱۳۹۱ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۳]

۴۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۷۳/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۹ص (۲۸۵-۳۱۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۲۲۵]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۰۴/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** این نامه را بر سه گفتار بخشیدم بعون الله و منه.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ آغاز شعری با مطلع «نمی دانم که مادر یا پدر کیست»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۶ص، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ - ۳۱۳]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۴۸

آغاز: بسمله. رب اعن بلطفک ما عظیم الالطاف؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در سه ستون به طور چلیپا، مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۳گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۴ - ۱۵۷]

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۰/۷

خط: تعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ – ۲۷۱]

۵۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۵۱/۵

بی‌کا، بی‌تا، قطع: رقعی [ف: – ۳۱۵]

۵۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۱۴/۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ص (۱۰۵–۱۱۲)، سطور چلیپا (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۲ – ۲۵۲۵]

۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۶۷/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳گ (۷۵ر–۸۷ر)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۹ – ۹۱۸]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۴۳

آغاز: بسمله آغاز گفتار از نام آن گیریم؛ **انجام:** و بر یاران و همرهان او و سلم تسلیما کثیرا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۲۹۰]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۴۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۳۸پ–۴۵پ)، ۲۳ سطر (۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵ سم [ف: ۱۱ – ۱۴۹]

۵۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۵۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشت‌های «بلاغ» و «بلغ مقابله»؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج، ۶ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۸×۱۸/۷سم [رشت و همدان: ف: – ۱۵۴۵]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بشکر توفیق دانستن و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۱۵۸]

۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از دانسته آگهی دادن مشغولی باد ما را

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ ۱۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ – ۱۵۸]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۱/۱۵

آغاز: اما چنین گوید مقرر و مبین این معانی ... محمد بن الحسین بن الحسین رضی الله عنه که گروهی از یاران حقیقی و برادران دینی از من انشاء نامه خواستند که از خواندنش و فهم معانیش آگه شوند از سه چیز یکی از فهم وجود خود و از صفات وجود خود دوم آگه کردند از حقیقت آگهی و علم که چیست و سه دیگر را که شوند از فایده و منفعت اگهی و علم و چون خود را از دانستن این سوال بی بهره ندیدم بر خود واجب شمردم شکر این نعمت در گذاردن ... و با خود پیمان بستم که این فصول سه گانه را بر پژوهنده آن روشن کنم بد انسان که در بینش و دانش من خورد

این رساله شامل سه گفتار و ده در سخن است و هر در را کلیدی است و چهار در ازین نسخه ناقص است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: رحلی، اندازه: ۱۹×۳۱ سم [ف: ۲ – ۳۷۸]

● الرهص و الوقص لمستحل الرقص / فقه / عربی

ar-rahṣ wa-l waqṣ li-mustaḥill-ir raqṣ

حلبی، ابراهیم بن محمد، – ۹۵۶ قمری

halabī, ebrāhīm ebn-e mohammad (- 1550)

رساله مختصری در حرمت رقص و سماع صوفیانه است و بنا به نظر حاجی خلیفه در رد رساله شیخ سنبل. رساله مشتمل است بر دیباچه و مقدمه‌ای کوتاه و ده فصل (بدون قید عدد در متن کتاب). فصل [اول]: الفعل الاختیاری القصدی ان لم یتعلق به غرض صحیح ... دائر بین العیث و اللعب و اللهو ...؛ فصل [دوم]: و حیث علم حرمة اللهو و اللعب و العیث علم حرمة الرقص و الدوران الذی یفعله هذه الطائفه؛ ... فصل [دهم]: ثم ان بعض هؤلاء المبتدعة لقد زاد فی شططه ... حیث اعترض علی مثل عبدالله بن مسعود رض ...

آغاز: الحمدلله الملک العلی الکبیر. الحلیم العدل اللطیف الخبیر

انجام: عصمنا الله من افعال المبتدعین و حشرنا فی زمرة الذین لم یزالو للسنة متبعین بمنه و کرمه انه ارحم الراحمین. تمت

[دنا ۱۰۸۶/۵ (۱ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصونها عن فعل البدع المکروهة اوحب و اوجب و بالله التوفیق عصمنا الله تعالی ... و صلی الله تعالی علی سیدنا محمد و علی آله و صحبه و سلم تسلیماً کثیراً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۲۸]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۶۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ هفت رساله کهن و نفیس در یک مجلد؛ جلد: مقوا، ۱۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۲ – ۷۸۸]

● الرهن (مسئلة فی) / فقه / عربی

ar-rahn (mas'alat-un fī)

حسینی کرکی، حسین بن حیدر، – ۱۰۴۱ قمری

hoseynī karakī, hoseyn ebn-e heydar (- 1632)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۳ق

رساله‌ای فقهی و استدلالی است.

آغاز: بسمله، الحمد لله علی اصابة الحق فی مسائل الحلال و الحرام، و الصلوة و السلام علی سید الانام محمد ... و بعد اعلموا

اخوانی رحم الله ان المسئلة الاتی ذکرها قد بادر فیها بعض بالفتوی علی غیر سبیل الحق، فلزمنی اظهار ما هو الصواب ...

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۶۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی مشرفها الصلاة و التحیة.

تذکر: نام کتاب به استناد ۳۲۲۹/۸ ملک تصحیح شد. در فهرست به نام «اصابة الحق» آمده است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ساغری لاجوردی، ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۹×۱۹/۴سم [ف: ۱ - ۳۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۲۹/۸

آغاز: برابر ؛ **انجام:** و فرغ من تسوید مؤلفه ... الحسینی، حیدر الحسینی الکرکی العاملی ... فی لیلة السادس و العشرین من شهر صفر (۱۰۲۳)

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ زرد، ۸گ (۶۱پ-۶۸ر)، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۳سم [ف: ۶ - ۳۱۲]

● الرهن / فقه / عربی

ar-rahn

کلانتری نوری، ابوالقاسم بن محمد علی، ۱۲۳۶ - ۱۲۹۲ قمری

kalāntarī nūrī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad ʻalī (1821 - 1875)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶ق)

نویسنده که از فقهای نامدار عصر خود و از تلامذه معروف شیخ انصاری (۱۲۸۱ق) است، شرحی بر اساس تقریرات درس استادش بر کتاب شرائع الاسلام محقق اول نگاشت که رساله حاضر بخش رهن آن کتاب است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۴/۴

آغاز: کتاب الرهن و النظر فیه تازهه فی بیان مفهومه و اخری فی شرائطه و مرة فی الحق الذی یقابله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود ۱۳۱۰ق؛ در لابه لای رساله ها، فوئد فقهی متعددی از شیخ انصاری و برخی تقریرات وی آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ص (۲۱۲-۲۳۴)، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۷]

● الرهن(رسالة فی) / فقه / عربی

ar-rahn (r.-un- fī)

موسوی خوانساری، محمود بن عبدالعظیم، ق۱۳ قمری

mūsavī xānsārī, mahmūd ebn-e ʻabd-ol-ʻazīm (- 19c)

در رهن است در شش «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۳۶/۱۲

آغاز: کتاب الرهن فی القاموس ان الرهن اسم لما وضع عندک لینوب مناب ما اخذ منک ... فتمام النظر فیه یستدعی فصولا؛ **انجام:** جواز جمیع التصرفات الغیر المنافیة للرهانة.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، ۲۴گ (۱۳۷ر-۱۶۰پ) [ف: ۵ - ۱۸۹۲]

● الرهن = التقریرات / فقه / عربی

ar-rahn = taqrīrāt

حسینی کاشانی، محمد علی بن احمد، ق۱۴ قمری

hoseynī kāšānī, mohammad ʻalī-ye-bn-e ahmad (- 20c)

تقریرات فقهی مرحوم آخوند ملا محمد کاظم خراسانی (-۱۳۲۹ق) در باب رهن است که با عناوین «فرع - فرع» به بحث درباره موضوع پرداخته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸۹/۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... کتاب الرهن و له اطلاقان احدهما الرهن و الآخر الرهان قال الله تعالی فان لم تجدوا کاتبا فرهان مقبوضة و الرهان جمع الرهن و هو تارة یراد به المعنی المصدری؛ **انجام:** ان حاصل النزاع یرجع الی ثبوت دلالة لفظیة فی دخوله او خروجه او بناء العرف علیها او قیام دلیل شرعی علیها ام لا فمن یدعی احدهما یدعی احد تلک الوجوه و المنکر ینکره، فافهم.

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۲۵ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: دفتری، ۱۰گ (۲۲۱ر-۲۳۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳۷ - ۶۷۵]

● الرهن / فقه / عربی

ar-rahn

عراقی، محمد مهدی

ʻerāqī, mohammad mahdī

شرح مزجی استدلالی است بر یکی از کتاب‌های فقهی، با نقل بعضی از گفته‌های فقها و رد و ایراد در آنها

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۲۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قال المصنف کتاب الرهن و النظرفیه یستدعی فصولا ... اقول الکتاب مصدر کتب

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶۲گ، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۸ - ۲۷۹]

● الرهن / فقه / عربی

ar-rahn

مباحثی است درباره رهن، این مباحث را مؤلف از تقریرات

استادش شیخ انصاری تحریر و تنظیم نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۱۷۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قال رحمه الله کتاب الرهن و النظر فیه یستدعی فصولا الاول فی الرهن و هو وثیقة لدین المرتهن اقول الکتاب قد یطلق؛ **انجام:** و یجب علیه تدارک الخمسة بقاعدة الضمان و فیه ان وجه التسامح فی التفاوت الیسیر هو صدق القیمة العرفیة علی الاقل و الاکثر لکونها مما تختلف افراده.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سبز، ۱۱۹گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۶ - ۲۶۷]

● **رهنمای خانم‌های امروز** / متفرقه / فارسی

rahnamā-ye xānom hā-ye emrūz

وکیلی، قدسیه

vakīlī, qodsīye

یادداشت‌های متفرقه‌ای است در خانه‌داری، آرایش و بهداشت که به‌وسیله مؤلف ترجمه و گردآوری شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۲۳

آغاز: علم خانه داری عبارت از شناسائی یک سلسله قوانین علمی واصولی است که برای ترتیب امور خانواده به کار می‌رود زن کدبانو سعی می‌کند آن چه فرا می‌گیرد؛ **انجام:** اگر به وسیله ماساژ ممکن است چین و چروکها را برطرف ساخت لیکن بهترین وسیله برای محکم نمودن عضلات و تناسب اندام ورزش بدنی مرتب می‌باشد خانمهای جوان از ورزش غفلت نکنید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۸گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۰]

● **الریاء** / فقه / عربی

ar-rīyā'

شهید ثانی، زین الدین بن علی، ۹۱۱ - ۹۶۵ قمری

šahīd-e sānī, zayn-od-dīn ebn-e 'alī (1506 - 1558)

رساله‌ای است مختصر در بیان مراتب ریا، منقول از شهید ثانی؛ نامی از این رساله در تألیفات شهید نیافتیم.

[دنا ۱۰۸۶/۵؛ ریحانة الأدب ۲۸۶/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۹۱/۱

آغاز: قال الله تعالی فویل للمصلین الذین هم عن صلاتهم ساهون ... قال النبی صلی الله علیه و آله و سلم إن النار و أهلها؛ **انجام:** و نسأل الله من فضله أن لا یعاملنا بعدله بل یسامحنا بعفوه و یستر زلاتنا بصفحه؛ إنه جواد کریم.

خط: شکسته نستعلیق، کا: فتح الله، تا: قرن ۱۳؛ مهر: فرزند کاتب «عبده عیسی بن فتح الله» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۱-۳)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲۹ - ۶۰۱]

● **الریاء** / فقه / عربی

ar-rīyā'

عاملی غروی، جواد بن محمد، ۱۱۵۲؟ - ۱۲۲۶ قمری

'āmelī qaravī, javād ebn-e mohammad (1740 - 1811)

درباره «ریاء» در عبادات است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۱۸/۲

آغاز: بسمله. و اعلم ان الریاء فی ماهیات العبادات و اجزائها و اوصافها الداخلیة و شرائطها حرام اتفاقا حتی السید المرتضی ره قال بذلک لنص الکتاب؛ **انجام:** و منها لونوی من وضوئه استباحة الدخول علی الصلوة المخصوص یجوز له الدخول علی الصلوة الاخری بعد اتیان ما نواه او قبله. تمت.

خط: نستعلیق مورب، بی‌کا، بی‌تا، ۲گ (۲۶ر- ۲۷) [ف: ۵ - ۱۸۹۹]

← الریاء شرک و ترکه کفر ⟵ معنی حدیث «الریاء شرک و ترکه کفر»

● **ریاحین البساتین** / - فارسی

rayāhīn-ol-basātīn

بخارائی، ابوالحسن محمد، ق۱۰ قمری

boxārā'ī, ab-ol-hasan mohammad (- 16c)

تاریخ تألیف: ۸ رجب ۹۷۱ق؛ محل تالیف: بخارا

در ۱۳ «فصل»: در بیان بنیادهای تصوف و سلوک دربرگیرنده حکایت‌هایی از پیامبر و یاران او و پیران. در آن از مآخذ خود نام برده: کشف المحجوب هجویری، کیمیای سعادت غزالی، تذکرة الاولیای عطار، نفحات جامی، شواهد النبوة همو. درباره: فناو ذکر وفکر، تقرب وترک، ادب، تواضع، حسن خلق، حلم، کمال نفس، سخا، کرامت.

آغاز: حمد له ... امابعد چون بنای ایمان و ایقان بر ریاضت و مجاهدات است

[دنا ۱۰۸۶/۵؛ فهرستواره ۴۵۵/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۳/۱-ف

نسخه اصل: پاریس P. 37 (بلوشه ۱۵۵)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹ جمادی الاول ۱۰۳۳ق؛ ۲۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۳۷]

● **ریاحین لانفاس المهتزة = ریاحین الانفاس** / حدیث / عربی

rayāḥīn-un li-anfās-il muhtazza = rayāḥīn-ul anfās

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، - ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, 'alī ebn-e soltān mohammad (- 1606)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۳۸
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی انعم علی عباده برسول من انفسهم؛
انجام: و سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [رایانه]

● **الریاض** / کیمیا / کردی

ar-rīyāz

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۲۷/۱۳
بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ - ۱۱۱]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۶۵/۲۶
آغاز: من کتاب الریاض لشیخ العابد الزاهد جابر بن حیان رحمه الله، قال ان الغمت الرصاص بالزیبق علی السواء و مثل الزیبق عقابا؛
انجام: و اعلم یا اخی هذا (ه) النسبته الشریفة یتم فی یومین لان تقطیرها فی یوم و تعریفها فی یوم فافهم و اکتم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۱۱۰پ-۱۱۵پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۹ - ۴۲۲]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰/۱۰
رساله‌ای است از کتاب ریاض جابر بن حیان در خواص زیبق و نوشادر و وسائل کیمیاگری؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲ص (۶۸-۷۹)، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۵۵۲]

● **الریاض** / - عربی

ar-rīyāḍ

کرمانی، احمد بن عبدالله، - ۴۱۲ ؟ قمری
kermānī, ahmad ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 1022)
چاپ: بیروت، دار الثقافة، ۱۹۶۰م، عارف تامر، ۲۵۳ص

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۶-ف
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

● **ریاض** / گوناگون / فارسی

rīyāz

عبدالرزاق بیک، ق۱۳ قمری
‘abd-or-razzāq beyk (- 19c)

حاوی فهرست مفصل خود در دو صفحه اول است همانند مخلاة و کشکول شیخ بهائی است که در آن از مطالب گوناگون کلامی و مذهبی و اخلاقی و نوادر امثال و طب و آداب معاشرت و ازدواج مباحثی چند آمده است و نیز حاوی پاره‌ای اشعار می‌باشد. فهرست اول کتاب مطالب را با ذکر صفحات نشان می‌دهد و ظاهراً نگارنده، که از فضلای اوایل دوران قاجار است، در آوردن مطالب صحیح سعی فراوان کرده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۷/۱
آغاز: الروضة الاولی فیما یتعلق باصول العقائد و توحید لله الملک الواحد مقصد اقصی و مطلب اسنی از علم کلام و حکمت بلکه ثمره هر علمی؛ **انجام:** کان النبی مدینة العلم التی حوت الکمال فکنت افضل باب ردت الیک الشمس و هی فضیلة ظهرت و لم تستر بلف نقاب لم احکی الا ما روته نواصب عادتک و هی مباحث الاسباب
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سیاه، ۴۳۸گ (۱-۴۳۸)، ۳۴ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۵۲]

● **ریاض** / صنعت / فارسی

rīyāz

زین العابدین

zayn-ol-‘ābedīn

علم صنعت را از صد و بیست کتاب جمع‌آوری کرده است تا فرزندانش بهره کامل از آن بگیرند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۶۷/۵
آغاز: اما حجر، پس مختصر می‌کنم از طول دادن آن مقدمه و من ذکر می‌کنم در این کتاب چیزی را که لب این اعمال است؛
انجام: و در مدت حل نباید دیگ و خاکستر سرد شود تا وقتی که او را بردارند تا حل شود الوقت بردارند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در انتهای رساله فائده‌ای در علوم غریبه ذکر شده؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۰]

● **الریاض** / ریاضیات / عربی

ar-rīyāḍ

در صفحه عنوان کتاب با خط مغایر نوشته شده: حاشیه مجسطی و شاید هم تفسیر مختصر مجسطی باشد از میرزا کافی قاینی که در ربیع الثانی ۱۰۳۲ آن را نگاشته است.

مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۸ فیاض
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والصلواة علی خیرخلقه محمد وآله الطاهرین، مقدار الروایة المستقیم الخطین هو مقدار القوس
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح توسط خود مؤلف؛ کاغذ سپاهانی؛ ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۱۳۸]

● **الریاض** / کیمیا / عربی

ar-rīyāḍ

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸/۴

الباب و الجزء الاول من کتاب الریاض و هو الذی نذکر فیه تحدید الصناعة و اختیار الادویة الجزء السابع من کتاب الریاض و هو الذی یذکر فیه حلولات الاجساد و الاکاسیر، رویهم در دو صفحه ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۲ص (۲۸۷-۲۸۸)، ابعاد متن: ۷×۱۲، اندازه: ۱۲×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۳۱۷]

● **الریاض** / - عربی

ar-rīyāḍ

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۰۵

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۸×۲۱/۹سم [رایانه]

● **الریاض** / کیمیا / فارسی

ar-rīyāz

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۵۳/۴

آغاز: بسمله. حمدله ... ابتدا میکنم بتدبیر حجر کریم و مختصر مینمایم شرح طویل قدیم را؛ **انجام:** اجساد و مجرای آن از اول.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۱گ (۹۰پ-۱۰۰پ ناقص)، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۲۸×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۶۸۲]

● **ریاضات السالکین فی التقرب الی مولی المحبین و العاشقین** / عرفان و تصوف / عربی

rīyāḍāt-us sālikīn fi-t taqrrub-i ilā mawla-l muḥibbīn wa-l ‘āšiqīn

نیشابوری، محمد حسن بن قاسم، ق۱۳ قمری

neyšābūrī, mohammad hasan ebn-e qāsem (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۷ق

نویسنده می‌گوید چون سعادت بشر را در عمل و عرفان دانستم بر آن شدم تا آنچه از مبدأ و معاد و منجیات و مهلکات می‌دانم به رشته تحریر کشم تا شاید بر اثر آن سیئات به حسنات تبدیل یابد. سرانجام کوششم این کتاب شد در سه «عزلت»: ۱. حاوی چهل ریاضت در اصول اعتقادیه؛ ۲. ایضاً حاوی چهل ریاضت در اصول اخلاقیه؛ ۳. حاوی چهل ریاضت در مباحث عملی. این کتاب علاوه بر سه عزلت دارای یک جذبه و آن مقدمه گونه‌ای است در فهرست مطالب، و یک نتیجه و آن خاتمه گونه‌ای است در مجملی از مطالب گذشته در ریاضات.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۴۹

آغاز: یا هو یا من لا هو الا هو، بسمله، نحمدک یا من وجب وجوده للذات؛ **انجام:** و هذا آخر ما اوردت لک من العزلة الثانیه یوم الخمیس سابع عشر شهر شوال المکرم سنه مأئین و سبعة عشرین بعد الالف فی مشهد الرضا ... فی خان القیصریه. رجوت انی یوفقنی لاتمام الثالثه بجاه الحسین و اخیه وجده و ابیه و بنیه و شیعته و محبیه و زواره و مجاوریه برحمتک یا ارحم الراحمین.
این نسخه حاوی دو عزلت اول و دوم است و در آن عزلت سوم اثری نیست؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: محتملاً ۱۲۲۷ق؛ کتاب تا صفحه ۴۱۰ خاتمه می‌یابد از صفحه ۴۱۱ تا ۴۱۵ نصایحی به فارسی با خط نستعلیق محتملاً از نویسنده؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی، تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۴۳]

● **ریاض الابرار = کتاب تسعین** / چند دانشی / فارسی

rīyāz-ol-abrār = k.-e ts‘īn

عقیلی رستمداری، حسین، ق۱۰ قمری

‘aqīlī rostamdārī, hoseyn (- 16c)

اهدا به: شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴ق)

تاریخ تألیف: ۹۷۹ق

کتابی است چند دانشی، در یک «مقدمه» و دوازده «روضه» و یک «خاتمه»: مقدمه، در سه «حدیقه»؛ روضه ۱. ملل و نحل، در شانزده «مقاله»: ۱) معنی حدیث ستفرق امتی ...، ۵) فرق بخاریه، جبریه، مشبهه، ۱۰) ادعیه و احراز، ۱۵) مقالات نصارا، ۱۶) صابئیان؛ روضه ۲. علم تاریخ، در سه «مقصد»؛ روضه ۳. علم تفسیر و معانی بیان و دیگر علوم بلاغی؛ روضه ۴. دیگر دانش‌های قرآنی و وابسته، در دوازده «رکن»: ۱) کلمه توحید، ۸) خط و اصول خطها، رسم الخطها، رنگ‌ها برای نوشتن، حل طلا؛ روضه ۵. علم اخلاق، پزشکی، رؤیا، در سه «اصل»؛ روضه ۶. حساب و تقویم، در هفت «شجره»؛ روضه ۷. در دوازده «لایحه»: ۱) جواهر ...، ۱۲) صیدنه و خاتمه در فراسخ میان بلاد؛ روضه ۸ در هفت «دوحه»: ۱) لغز ...، ۷) قرض الشعر؛ روضه ۹. علوم غریبه، در ده «ثمره»؛ روضه ۱۰. ریاضیات، مرایا و ستاره‌شناسی، در هشت «سطر»؛ روضه ۱۱. مسایل دقیقه در سه «اصل»؛ روضه ۱۲. فلسفه و کلام، در سه «حکمت»: ۱) اثبات واجب و صفات ثبوتیه و سلبیه، ۲) تحقیق در علم واجب و دفع اشکال وارده، ۳) در بیان قدرت و اختیارات واجب الوجود؛ خاتمه در سه مقدمه و قطب و سه مقام، در اصطلاحات صوفیان، اثبات وحدت وجود، تحقیق در معنی عشق. (احمد منزوی)
خود می‌گوید: این کتاب مسمی به «ریاض الابرار» در بیان جمیع علوم و خلاصه فنون به اجمال است. گویا نام دوم آن «کتاب التسعین» (برابر «جامع الستینی» رازی) باشد. در «شجره» ۷ از «روضه» ۶ در احکام رمل از رساله خود در «احکام رمل» که

پیش از این از ۲۵ کتاب گزیده بود یاد می‌کند و در «لایحه» ۷ از «روضه» ۷ در علم ارغنون می‌گوید: تفصیل «علم ارغنون» را با جمیع خصوصیات ادوار و ایقاعات مفصلاً در رساله‌ای علیحده نگاشته‌ام. جایی دیگر در «دوحه» ۱ از «روضه» ۸ در علم موسیقی، بار دیگر از رساله خود در علم «موسیقی» یاد می‌کند.
آغاز: زینت مجموعه علوم ربانی و زیب دیباچه کتاب کامرانی حمد و ثنای وجب الادا.
انجام: اکنون به معشوق خود شتافت. و الله اعلم
[الذریعه ۳۱۵/۱۱؛ استوری ۳۵۹/۲؛ نسخه‌های منزوی ۶۶۹؛ مجله ادبیات مشهد ۴/۷ص ۹۹۲؛ موسیقی نامه ها ص۱۵۷؛ فهرستواره منزوی ۱۶۳/۶ و ۴۷۵/۶ دنا ۱۰۸۷/۵ (۳ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۳۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [الفبائی: - ۲۹۰]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵-عکسی
آغاز و انجام: برابر
اصل نسخه: آستان قدس؟؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «انا عبد من عبید محمد» (بیضی)، «انا منعبید انصاری»، «ابوالقاسم الحسینی» (چهارگوش) شوال ۱۲۸۷ق، «عبده الراجی فضل الله» (بیضی) ۱۲۷۰ق، «عبده فتح الله الخادم ...» (بیضی)؛ واقف: نادرشاه افشار؛ ۱ص (۲ر)، ۲۵سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۴۹]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۳
آغاز: نوع انسان را ارز جمیع مخلوقات بر گیرند؛ **انجام:** و علی من زعم ان الله ولدا
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [الفبائی: - ۲۹۰]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۲۱-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 3648؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۳]

● ریاض الابرار / تاریخ جهان / فارسی

rīyāz-ol abrār

اهدا به: امیر علیشیر نوائی(۸۴۴-۹۰۶ق)
تاریخ عمومی است: تاریخ جهان، پیامبران، و فرزانگان، در هفت «قسم». این کتاب دارای انشائی است ادبی با گزیده‌هایی از شعر شاعران به مناسبت مطالب و تضمین آیات و احادیثی مربوط به داستان‌ها مخصوصاً در بخش داستان انبیا علیهم السلام.
[دنا ۱۰۸۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۴/۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۲۵
آغاز: زیب فهرست نسخه مفاخر انبیای عالی مکان ... شکر منعمی است؛ **انجام:** و بعد از این شروع در قسم دوم در کتاب و ایراد بندی از حکایات رسول و آل و اصحاب ... با سوانح حسن قبول خاطر فیاض مقرب حضرت سلطانی مسؤل ... قدیر ... اتبع الهدی.
جلد اول و می‌رسد به پادشاهی یزدگرد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۵ق؛ مجدول؛ میان ص ۱ و ۲ در خطبه افتاده؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی، ۲۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۳۰/۵سم [ف: ۳ - ۴۲۶]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۸۷۵
قسم اول؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۱۳ - ۵۸]

● ریاض الابرار فی مناقب الائمة الاطهار / تاریخ معصومین / عربی

rīyāḍ-ul abrār fī manāqib-il a'immat-il aṭhār

جزایری، نعمة الله بن عبدالله، ۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ قمری
jazāyerī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1641 - 1701)
تاریخ تألیف: ۱۹ ربیع الاول ۱۱۰۹ق
در فضایل چهارده معصوم است از احادیث؛ در سه مجلد بزرگ تنظیم یافته است: جلد ۱. معرفت و صفات حضرت باری و زندگانی و فضایل و مناقب و غزوات نبی اکرم و حضرت علی (ع)، درسه باب و فصول و مقاصد؛ جلد ۲. بیان حالات حضرت صدیقه طاهره و اولاد ده‌گانه معصومش از امام مجتبی تا امام عسکری (ع)؛ جلد ۳. درباره حضرت قائم (عج) و غیبت شریف آن بزرگوار. در باب فضایل امام هشتم (ع) تمام متن قصیده دعبل خزاعی را نقل کرده و برای آن شرحی ممتع می‌نگارد. جزائری در شرح حال امام دهم (ع) می‌گوید: «دو سال پیش از تاریخ نگارش این سطور که ۱۱۰۹ هجری است در شهر سامرا آتش‌سوزی رخ داد و تمام ابنیه و آثار این شهر حتی دیوار و بارگاه مقدس سوخت و ویران شد ضریح و صندوق مقدس نیز دچار حریق شد. در این روزها به امر شاهنشاه ایران شاه سلطان حسین صفوی برای تعمیر ضریح و ابنیه مقدسه سامرا اقدام گردیده است». سید نعمت الله جزایری در این کتاب از مآخذ و مراجع معروف حدیث اهل سنت و شیعه و نیز از پاره‌ای از منابع نادر و مهم یاد می‌کند مانند: تاریخ شجاع وزیر، کتاب الفردوس ابن شیرویه دیلمی و سوق العروس.
آغاز: جلد اول: بسمله، الحمدلله الذی خلق الانسان من الماء و الطین ... و بعد فان المذنب ... نعمة الله الموسوی الحسینی ...
جلد دوم: الحمدلله الذی جعل اهل البیت کسفینة نوح من رکبها نجا و الصلاة علی نبیه محمد و عترته سادات الوری و بعد ... و هذه الابواب فی مناقب البتول بنت الرسول المعصومة.
جلد سوم: الحمد لله الذی وصل حججه اماما کبعد امام من لدن آدم(ع) الی یوم القیامة.
انجام: اللهم ارحمنا برحمتک و انظر الینا بعین عنایتک انک علی کل شیء قدیر.
[الذریعة ۳۱۶/۱۱؛ دنا ۱۰۸۷/۵ (۱۳ نسخه)؛ کشف الحجب: ۵۰۰]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۷۴

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و منهم من وقف علی الحیرة و منهم من ثبت علی دینه بتوفیق الله عزوجل و قال الشیخ الکفعمی توفی اول یوم من ربیع الاول سمه المعتمد لعنه الله تعالی و کان من مولده الی ... و قد تم هنا.

خط: نسخ، کا: حاجی نظر علی علاف ابن حاجی عبداللطیف، تا: قرن ۱۲؛ سید محمد بن محمد حسین شاهی، از شاگردان مؤلف در تاریخ ذیحجه ۱۱۲۲ق این نسخه را با نسخه اصل مقابله نموده؛ مهر: «عبده میرزا محمد الموسوی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲۹گ، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۳۳ - ۱۳۷]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۳

آغاز: برابر جلد دوم و سوم

نسخه اصل: کتابخانه دولت علیه ایران -۲۷۸۱. جلد دوم و سوم؛ خط: نسخ، کا: قاضی محمد تقی بن عنایة الله، تا: سه‌شنبه ۳ ذیحجه ۱۱۲۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۵۹۱ص [عکسی ف: ۱ - ۴۳۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۲۳

آغاز: من بیان حالات الانسان قبل أن یخرج من حیز العدم الی ظرف الوجود

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن نور الدین بن نعمت الله موسوی حسینی جزائری، تا: جمعه ۲ رجب ۱۱۹۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج نیلی، ۳۵۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۲۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۲۵

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۱ شعبان ۱۱۹۳ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج سبز، ۱۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۲۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۷۸

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و کان مولده الی وقت مضیته تسع و عشرون سنة.

جلد ۲؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد قاری، تا: قرن ۱۲؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج ماشی، ۱۷۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰/۸سم [ف: ۱۴ - ۲۷۱]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۱۴

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** هو الله احد ... اعطی من الدنیا فهل یجوز ...

جلد دوم، شرح حال حضرت فاطمه الزهراء علیها السلام است و از مناقب دو فرزند عزیز او حسین و حسن و نیز از مناقب امامهای دیگر شیعی بحث می‌دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۳ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۸ - ۱۶]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۸۵

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و کان من مولده الی وقت مغیبه تسع و عشرون سنه و قد تم هنا المجلد الثانی من کتاب ریاض الابرار فی مناقب الائمة الاطهار سلام الله علیهم من منتخب المختار.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن ابراهیم، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشکی، ۶۱۸ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۱۰ - ۲۱۵۵]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۱۸

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** و حضوره عند الاحتصار یا کریم یا رحیم قد تم ما اردنا جمعه من مناقب رسول الله.

جلد ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶ ذیقعده ۱۲۱۷ق؛ تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۸۸؛ کاغذ: ترمه فلفل نمکی، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۵/۳سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** برابر

جلد دوم و سوم؛ خط: نسخ، کا: لطف الله بن بهاء الدین محمد بن عبدالله بن نورالدین محمد بن نعمت الله موسوی جزائری، تا: دوشنبه ۸ جمادی الاول ۱۲۲۵ق؛ مجدول، نسخه را محمد محسن بن ابی الحسن بن عبدالله بن نورالدین بن نعمت الله موسوی جزائری مقابله کرده و این کار را به روز سه‌شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۲۵ به پایان برده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۷ - ۲۷۶]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۵۶

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و الحمدلله و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و کان الفراغ من کتابته ... فی ۱۲۶۱ ... و السلام علی من اتبع الهدی.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن غلام، تا: ۱۲۶۱ق؛ در تاریخ ۱۲۶۱ بدقت مقابله گردیده؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج لیمویی، ۵۶۴ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۷-۳۴۰]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۴۲

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** اللهم اسعدنا بزیارته فی الدنیا و شفاعته فی العقبی و حضوره عند الاختصار یا کریم یا رحیم.

جلد۱؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: یوسف بن محمد، تا: دوشنبه ۹ ذیحجه ۱۲۶۴ق؛ واقف: سیدمحمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۲سم [ف: ۱۴ - ۲۷۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۳/۱ معزی

آغاز: سد ابوابهم الا باب علی اقول فیکون قد اخرجهم من المسجد مرتین الجوهرة العاشرة فی انه اجتمع فیه علیه السلام خصال الانبیاء علیهم السلام؛ **انجام:** قد ظهر علی الناس منه دلایل و کرامات و سعادات اللهم اسعدنا بزیارته ... قد تم ما اردنا جمعه من مناقب رسول الله صلی الله علیه و آله و ابن عمه و أخیه امیرالمؤمنین ... و یتلوه انشاء الله تعالی مناقب اهل العبا فی هذه المجلده من کتاب ریاض الاحباب کتبه مؤلفه الفقیر الی الله الغنی نعمت الله الموسوی الحسینی الجزایری عفی الله تعالی عن ذنوبه یوم الثلث شهر شوال ختم بالاقبال ... عام السابع بعد المائة و الالف

فی محروسة شوشتر غفی دارنا الغربیه من الجامع الاعظم حامدا مصلیا مسلما.
جلد۱؛ خط: نسخ، کا: محمدصادق بن علی موسوی، تا: پنج‌شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ تاریخ تألیف این جلد شوال ۱۱۰۷ در شوشتر بوده، با نسخه اصل مقابله شده، با نشان بلاغ، رکابه‌دار، دو برگ معنای حدیث لاتعادو الایام فتعادیکم آمده، سپس ۲ برگ (۱۶۱-۱۶۲) از کتابی اصولی، سپس در ۲ برگ (۱۶۳-۱۶۴) عوامل فی النحو آمده، ۴ برگ (۱۶۵-۱۶۸) از کتابی کلامی آمده است. بعد از رساله ملاجعفر استرآبادی ۶ برگ (۱۷۷-۱۸۲) از کتابی اصولی، یک برگ منتخبی از کتاب حجة البیان، سپس ۵ برگ (۱۸۴-۱۸۸) از تفسیر مجمع البیان در ۱۱ (۱۸۹-۲۰۰) برگ ادامه (۲۰۱-۲۴۰) بخش‌هایی از کتابی اصولی و برخی از فواید تاریخی نگاشته شده، سپس بخشهایی از کتابی اصولی (۲۰۱-۲۴۰) و از برگ ۲۴۱-۳۱۹ منتخبی از مجمع البیان است. برگ آخر نقلی از افسانه عوج بن عنق است؛ تملک: صادق بن علی، محمدرضا دزفولی رمضان ۱۳۲۵؛ ۱۵۹گ (۲ر-۱۶۰ر)،۱۵سطر(۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹ - ۱۲۶]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۱ معزی

آغاز: بسمله. و جهت الی نساء قریش لمنا تلیه النساء من النساء فارسلن انت عصیتنا و تزوجت یتیم ابی طالب؛ **انجام:** قال کان ابوعبدالله (ع) ربما اطعم الغرابی ... أقول الغرابی الخیزفیه الکسر و الخبیص طعام معمول من التمر و المن و عن عبدالاعلی قال أکلت.
از مناقب حضرت فاطمه تا بخشی از حالات امام صادق (ع) را داراست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با نشان بلاغ، برگ دوم و سوم تفسیر سوره‌های ناس و فلق و کافرون است، ۸ برگ اخبار و احادیث متفرقه (بیان هلاک نمرود، احوال قیامت، وصف بهشت و جهنم)؛ تملک: علی بن صادق موسوی «ظ»، محمدرضا معزی در رمضان ۱۳۲۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۹ و ۲۰ و ۲۱ سطر (۹×۱۵-۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۹ - ۱۲۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۷۷۱

جلد اول شرح حال پیامبر و حضرت علی؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۲۴

جلد دوم؛خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ سه برگ آخر نسخه را سید محمد موسوی جزائری به تاریخ ۹ جمادی الاول ۱۳۸۲ تکمیل کرده؛ جلد: مقوایی، ۳۷۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۲۵]

● ریاض الابرار فی مناقب حیدر الکرار / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol abrār fī manāqeb-e haydar-l karrār

در تاریخ انبیاء و پیامبر گرامی اسلامی (ص) و چهارده معصوم (ع)، مشتمل بر گلستان در مناقب امیر مؤمنان (ع) در ده روضه و بهارستان در احوال فاطمه زهراء (س) مشتمل بر دوازده چمن و چند گلزار درحالات ائمه (ع) مشتمل بر چند گلشن و بعضی عناوین گلنبات و حدائق و چند چمن در حالات انبیاء (ع). بیشتر این کتاب از مصادر اهل سنت گرفته شده است.
[الذریعة ۳۱۵/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۷/۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۹۳

آغاز: آورده که اولاد بنات رسول الله صلی علیه وعلی آله صلوات الله منسوب بویند بخلاف غیر؛ **انجام:** نزد وی مرهون کرد یهودی آن چادر را در وثاقی ضبط کرد شبگاه زنش بکاری.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ وقف‌نامه کتاب از«حاج احمد بن ابراهیم کتابفروش خوئی» به سال ۱۳۱۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۵]

● ریاض الابرار و حدائق الاخبار / علوم قرآن / فارسی

rīyāḍ-ul abrār wa ḥadā'iq-ul axbār

فرغانی، محمد صادق بن عبدالباقی

farqānī, mohammad sādeq ebn-e ʻabd-ol-bāqī

در علوم قرآنی و قرائت؛ دارای هجده «باب» که باب اول دارای ۵ «روضه» است. در چهل سالگی تالیف شده است.
[انستیتوی تاجیکستان ۲۴۵/۲ و ۲۴۶]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۳۰/۱

آغاز: خدای تعالی در کلام مجید فرموده است: ... در تفسیر این آیت با کرامت ترتیل را چنین فرموده اند
خط: نستعلیق، کا: خواجه محمد ابن ملا عزیز محمد از موضع اندراب از مردم فشایی از قریه دره شاه، تا: ۱۲۸۵ق؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۸۴گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵۱ - ۱۲۱]

● ریاض الاحزان = جنة النعیم / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol-ahzān = jannat-on-naʻīm

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)

تاریخ تألیف: چهارشنبه نوروز ۲۴ ذیقعده ۱۲۵۷ق
کتاب حاضر جلد پنجم از هشت جلد کتابی است به نام «ریاض الاحزان» موسوم است و هر یک را جداگانه نیز نام خاصی هست چنان‌که این جلد از ریاض الاحزان ملقب به «جنت النعیم» می‌باشد در بیان معراج حضرت رسول اکرم (ص) و سیر و سلوک حضرت امام حسین (ع) مشتمل بر دو «مقدمه» و بیست و شش «مجلس» و یک «خاتمه» که شامل بیست و پنج نکته و تذنیب و وصیتی است: مقدمه اول در بیان ذکر مدایح و فضیلت و مراثی آل اطهار؛ مقدمه دوم در بیان فهرست کتاب؛ مجلس اول در سر معراج پیغمبر و سید الشهداء؛ ... مجلس بیست و ششم

در بیان احکام و واردات مراجعت پیغمبر (ص) از معراج و ما وقع روز عاشورا.
آغاز: بسمله حمد ذرات و ثنای موجودات مخصوص ذات حضرت مقصود محبوب معبودیست که سرا پرده شب را بجهت وصال ... المجلس الاولی در بیان سر حکمت بردن حضرت رسالتپناه را بمعراج و مقام اودانی و سر معراج سید الشهداء بکربلای معلی و کیفیت آن. بسمله حمدالوف مخصوص ذات حضرت رؤفی است ...
[الذریعة۱۱/۳۱۷ و ۱۵۸/۵ و ۱۶۱؛ ریحانة الادب ۱۵۸/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی یصیر کاملا بعدد ابواب الجنان الثمانیه و نرجوا من الله ان یوفقنی لاتمامه انشاء الله تعالی اللهم استجب دعائی و تقبل منی بفضلك و رحمتك یا ارحم الراحمین یا رب العالمین
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن حسینعلی برغانی، تا: ۱۲۵۷ق؛ از روی نسخه ای که به خط مؤلف و به سال ۱۲۵۳ق نوشته شده استنساخ شده، مصحح؛ جلد: لاکی، بوم مشکی، با دعای تجلیل از قرآن «اللهم اجعل القرآن لنا فی الدنیا قرینا ...»، ۱۸۰گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [رایانه]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۹۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی بن کربلائی حسینعلی برغانی، تا: ۱۲۵۸ق،و عالم زمین المسکن(قزوین)؛کاغذ:اصفهانی،جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۶۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۰۹
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی بن کربلائی حسینعلی برغانی الاصل، بی‌تا: پنج‌شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ قطع: رقعی [میراث شهاب: س۸ش۲ - ۱۸]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۷۰
آغاز: بسمله، و بجهت سیر و سلوک عبد خاص و محب برامده از خلاص جعل براق؛ **انجام:** و عجل فرجم و فرجنا بحقهم و ارحمنا بهم یا الرحمن الرحیم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۹ق؛ واقف: حاج سید اصغر اصغرزاده موسوی،اردیبهشت ۱۳۳۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه مشکی، ۱۷۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۷]

۵. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ اوراقی از اول مجلد پنجم به خط خوب نوشته شده همراه با تزئین [ف: - ۱۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۰۲
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۶۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** رحم الله من قرأ بعد الصلاة الفاتحة و الاخلاص ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۱۱۷]

● **ریاض الاحزان = جنة الرضوان** / تاریخ معصومین / فارسی
rīyāz-ol-ahzān = jannat-or-rezvān
برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری
baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)
جلد هشتم از مجموعه «ریاض الاحزان» است، در تاریخ سید الشهداء.
[الذریعة۱۱/۳۱۷ و ۱۵۸/۵ و ۱۶۱؛ ریحانة الادب ۱۵۸/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۴۶
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی بن کربلائی حسینعلی، تا: ۸ رجب ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز [مختصر ف: - ۴۲۹]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۴۱/۱
آغاز: باز آن شه خوبان حسین و صلوات نامیات بر طالب ثار مهر گردون ... وبدر فلك عماد جهان وامیر بقعه امکان ... اما بعد چنین گوید محتاج بفضل ... محمد علی بن محمد البرغانی؛ **انجام:** انت کشاف الکروب ومفرج الهموم نفسی همی یا فارج هم المهمومات انک علی کل شیء قدیر
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن ابراهیم، تا: ۱۲۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۹/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۴۹]

● **ریاض الاحزان = ابواب الاحزان** / تاریخ معصومین / فارسی
rīyāz-ol ahzān = abvāb-ol ahzān
برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری
baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)
تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۶۴ق
نهمین جلد از مجلدات ریاض الاحزان و مسمی به «ابواب الاحزان» مشتمل بر ۲ «مقدمه» ۱۶ «مجلس» و «خاتمه» در بیان فضایل و مدایح حضرت حسین بن علی (ع) و اهل بیت آن بزرگوار است و خود نیز سروده‌های فراوان دارد.
آغاز: بسمله، حمد بی قیاس و سپاس بی اندراس و تمجید نائی از اوهام.
انجام: و عجل فرجهم و فرجنا بحقهم یا ارحم الراحمین.
[دنا ۱۰۸۸/۵ ؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۸/۳ و ۴۷۵/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: خان

بابامشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۷۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۲]

● **ریاض الاحزان** / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol ahzān

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)

مؤلف این کتاب را در هشت جلد تألیف نموده و برای هر جلد آن نام مستقلی نهاده است. از این کتاب تا به حال این مجلدات شناسایی شده اند: ریاض الاحزان، ابواب الاحزان، جنة النعیم که مجلد پنجم است، جنة الرضوان که جلد هشتم است، اسرار العارفین که جلد ششم می‌باشد.

[الذریعة۱۱/۳۱۷و ۱۵۸/۵ و ۱۶۱؛ دنا ۱۰۸۸/۵؛ ریحانة الادب ۱۵۸/۱]

۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۷۲م

آغاز: الحمد لله الواحد ... بنهاده بر در تو سر افسر آفتاب ×× یابد از صفای درت زیور آفتاب / این عالم از دفاتر مدح تو دفتری ×× باشد طلای سرخط آن دفتر آفتاب / گر می‌نشد عبیر زر اندود مهر تو ×× بودی به کفر تیره هنوز اندر آفتاب / در خدمتت به اذن جهان گردی چنین ×× بگشوده کف بسا بسا کف مظفر آفتاب؛ **انجام:** حضرت فرمودند که اول مرتبه مهدی ندا فرماید که در تمام دنیا هر که را قرضی از شیعیان باشد بیاید و بگوید پس همه ادا فرماید. بحمد لله ... باری ×× رفیق آمد عطای کردگاری / دیگر سبع مثانی کرد امداد ×× و قرآن العظیمم روشنی داد / به انجام کتاب فرد عرفان ×× لباب مروی و آیات قرآن / ز ثانی یوم یعنی یوم مردن ×× الی الثالث امانت بس سپردن / نهان کاف و نون بنمودم اعیان ×× ز احوال حسین و حال ایشان / مؤلف را امید اجر این کار ×× بود از خالق دانای اسرار / دیگر از ناظم این بحر پر شور ×× امید مغفرت گردید منظور / ششم روزی که ختم این کلام است ×× محرم عین را واو لام است / ز اباش ؟ احد آمد نشانه ×× که تاباشد نشان بی نشانه. جف القلم من تالیف علی ید مؤلفه الخاطی العاصی علی بن محمد البرغانی عفی الله عنه فی الیوم الاول یک شنبه فی الشهر الاول فی الاسبوع الثانی من الاول فی الثانی فی الثالث و السادس فی الرابع فی شهر محرم الحرام ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ محرم ۱۲۳۶ یا ۱۲۳۹ق؛ گویا از خود مؤلف به گمان بهاء الدین املشی، در دفتر به نام «مقدمه اولی»؛ کاغذ: شکری، جلد: چرمی، ۲۵۵گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۲۹]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۰۱

آغاز: در میان غفلت بنی نوع انسان از حضرت پروردگار عالمیان و اشتغال ایشان به امورات باطله این جهان وعدم تفکر درثمره خلقت این جسم وجان قال الله تعالی فی سورة المؤمنون؛ **انجام:** دیگر شکری که داده دو برابر ×× دوعالم هم دو فاضل هم برابر ... الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی اشرف البریة وآله خیرالانام وخیر الاوصیاء والائمه علیهم السلام

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عباسعلی بن کربلائی خداوردی ساکن نجم آباد ساوجبلاغ، تا: شوال ۱۲۴۰ق؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳۲گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۱۵۰]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۷۱-۱۲/۱۶۱

آغاز: فرمودند که یا داود نحن الصلوة فی کتاب الله عزوجل و نحن الزکوة و نحن الصیام و نحن الحج و نحن الشهر الحرام ... المجلس الثانی در بیان خصال سبعه شهد است و در آن هشت روضه است؛ **انجام:** خداوند توفیق عطا فرماید که بقیه عمر صرف عزاداری و ناله و بیقراری در عزای سرور مظلومان سید انس و جان قوام نشئتین حضرت اباعبدالله الحسین (ع) گردد.

از مجلس دوم تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۸۲]

● **ریاض الاحزان** / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol-ahzān

مشتمل بر «مقدمه»، ۶ «مصباح» و هر مصباح حاوی چند «زجاج» در بیان زندگانی پنج تن آل عبا بالاخص مصایب و رزایای امام حسین (ع) و یاران آن بزرگوار است. منشآت مؤلف نیز فراوان دیده می‌شود.

آغاز: نخستین بدفتر فرازم قلم×× ثنای الهی نمایم رقم

انجام: الالعنة الله علی اعداء الحسین جمیعاً.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۹۹گ، ۲۶و ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۶×۳۴سم [ف: ۱۴ - ۲۷۱]

● **ریاض الاحزان فی شرح رزایا امناء الدین و خلفاء الرحمن** / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol ahzān fī šarh-e razāyā omanā’-ed-dīn va xolafā’-er rahmān

کاشانی، محمد هاشم بن محمد حسین، ق۱۳ قمری

kāšānī, mohammad hāšem ebn-e mohammad hoseyn (-19c)

کتابی مفصل در تاریخ و مقتل پیامبر اکرم و امیر المومنین و امام حسن و حسین (ع) که در دو جلد برای صدر اعظم حاج محمد حسین خان نگاشته و در یک «مقدمه» و ده «مجلس» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مجلس ۱. بیان مختصری از احوال خاتم النبیین (ص)؛ ۲. بیان احوال و مصایب حضرت فاطمه

(س)؛ ۳. شهادت علی بن ابیطالب؛ ۴. بیان ولادت و شهادت امام حسن مجتبی؛ ۵. بیان حرکت سیدالشهداء از مدینه به مکه و از مکه به کربلاء؛ ۶. بیان شهادت برخی اقوام و اصحاب حضرت؛ ۷. شهادت قاسم بن حسن (ع)؛ ۸. شهادت علمدار کربلا عباس بن علی (ع)؛ ۹. شهادت حضرت علی اکبر (ع)؛ ۱۰. شهادت امام حسین (ع) در ده «مجمع»؛ خاتمه در بیان بعضی از احادیث و اخبار متفرقه.
آغاز: الحمدلله الذی خص عظماء انبیائه باعظم البلیات واختار خیرة اولیائه باجل الرزیات ... شوارق بوارق ستایش و سپاس و جواهر زواهر تحیت و درود بی قیاس ... که در ...
[الذریعة ۳۱۷/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۸/۳؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۷۸/۶؛ دنا ۱۰۸۸/۵]

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** نه شاه وماه بنی هاشم است عباسم ×× نه سرو باغ ابوالقاسم است عباسم / ز آه وناله گذارید تا هلاک شوم ×× زحسرت رخشان منفعل به خاک شوم
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۲۳۹ق؛ مهر: «عبده محمد هاشم» (بیضی)؛ واقف: مؤلف با تولیت ملامحمد حسین کاشانی، ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج سیاه روغنی، ۲۶۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۱]
۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ز آه و ناله گذارید تا هلاک شوم ×× زحشرت رخشان منفعل بخاک شوم. تمت الکتاب خطبة عربیه فی اداء الحمد علی اتمام هذه البضاعة المزجات. بسمله الحمدلله الذی وفقنی علی اتمامه ... و الیه المآب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۰ محرم ۱۲۰۵ق یا ۱۲۵۰ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۲۵ سطر (۱۴×۲۵/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱- ۳۴]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** وای برایشان که دل سید آخر الزمان را مجروح کردند لعنة الله علی قوم الظالمین.
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۱۵۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۲۷۲]

● رياض الاحزان و حدائق الاشجان / تاریخ معصومین / عربی

rīyāḍ-ul aḥzān wa ḥadā'iq-ul ašjān
کردی قزوینی، محمد حسن بن شعبان، ق۱۴ قمری
kordī qazvīnī, mohammad hasan ebn-e ša'bān (- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۰ ذیقعده ۱۲۹۴ق
در تفصیل حالات حضرت سید الشهداء علیه السلام است و کیفیت قیام و شهادت آن حضرت در کربلا، مفصل و در سه جلد بزرگ و با عناوین «روضه، روضه». درآن از شیخ احسائی نقل شده و مناقب خاندان پیغمبر است و مصایب حسین، در میان کتاب هم دیباچه ایست و نام مؤلف در آن برده شده است.
آغاز: جلد سوم: الحمد لله رب العالمین ... روضة فی انه علیه السلام لم یکن فی عنقه و ذمته عقد بیعة و عهد لزوم طاعة لاحد من الطواغیت
چاپ: مشار عربی، ص۴۹۹؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۰۵ق، رحلی، ۱۱+۲۰۸+۱صص
[الذریعة ۳۱۷/۱۱؛ دنا ۱۰۸۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۸/۳ از ملامحمد حسن شعبان کردی دانسته]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۴۰۴
آغاز: بسمله و ایاه اعبد و ایاء استعین فی تألیف ما عزمت علی جمعه و تألیفه من هذا المتن المتین ... و بعد فیقول ... محمد حسن بن محمد بن نظام الدین بن ابراهیم بن نظام الدین القزوینی. ان هذا الجمع لطیف ظریف؛ **انجام:** و اعلم بانک ان عاودت غیبته ×× عادت علیک مخاز ذات اذیال
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ گویا از خود مؤلف و باید نسخه اصل باشد، زیرا که خطزدگی دارد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۱۷ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۷۵]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۰۱
جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: ملا حسن جدلی قزوینی، تا: دوشنبه ۲۴ رجب ۱۲۹۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۰۴]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۸۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا الذی زایره کالذی حج الی الکعبه فی کل عام قد فرغ من تسویه هذه النسخه الشریفه
خط: نستعلیق، کا: مومن بن روح الله، تا: ۱۲۹۸ق [رایانه]
۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۴۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا الذی زائره کالذی ×× حج الی الکعبة فی کل عام
۵۴ روضه است و فهرست دارد؛ خط: نسخ، کا: داود بن محمد باقر بن محمد علی جدلی قزوینی، تا: یک‌شنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۲۹۸ق، جا: کربلا؛ در ۳۳ روز از روی نسخه پرغلط؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوایی، ۲۹۸گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۷۵]
۵. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر
جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۴۱۴ص [ف: - ۱۸]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۷

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۲۲۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۱۹

آغاز: برابر

جلد سوم است از وقایع بیعت یزید شروع شده و به چند زیارت حضرت امام حسین علیه السلام ختم می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۱گ، اندازه: ۲۱/۵×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۲۲۲]

● ریاض الاحکام / فقه / فارسی

rīyāz-ol ahkām

ملا ابوالحسن بن ملاعبداللطیف، ق۱۳ قمری

mollā ab-ol-hasan ebn-e mollā ‘abd-ol-latīf (- 19c)

رساله عملیه است از طهارت تا صوم.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۰۱

آغاز: الحمد لله الذی جعل العبادة وسیلة الی السعادة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق (شاید این تاریخ تالیف باشد)؛ ۳۱۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۵]

● ریاض الاحکام فی شرح شرایع الاسلام / فقه / عربی

rīyāḍ-ul-aḥkām fī š.-i šarāyi‘-il-islām

حسینی رشتی، صادق بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

hoseynī raštī, sādeq ebn-e ebrāhīm (- 19c)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

تاریخ تألیف: ۸ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ محل تألیف: کربلا

شرح تفصیلی است بر شرایع الاسلام محقق حلی که شارح فقط کتاب الصلاة را به دلیل اهمیت آن شرح نموده است.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶۲

آغاز: الحمدلله الذی جعل الصلاة منتهی المطلب لارشاد مسالک الهدایات و صیرها وسیلة لاستبصار تهذیب قواعد القرب الی المبادی العالیات

نسخه اصل: کتابخانه شیخ ابوالفضل نجفی-تهران ۱۸. جلد اول کتاب و از آغاز تا پایان بحث اذان و اقامه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح توسط مؤلف، با تقریظی بر کتاب به تاریخ ۲۶ محرم ۱۲۴۳ با مهر «عبده الراجی محمد الحسینی» (بیضی) و وقف‌نامه کتاب از مؤلف بر اولاد ذکور خود در ۲۴ صفر ۱۲۴۹ با مهر «الواثق بالله الغنی محمد صادق الحسینی» (مربع)؛ ۴۵۲ص [عکسی ف: ۵ - ۲۱۹]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶۳

نسخه اصل: کتابخانه شیخ ابوالفضل نجفی -تهران ۱۹. از اول بحث شک در صلاة تا پایان کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، کا: حسن بن رجبعلی بقال، تا: قرن ۱۳؛ وقف‌نامه کتاب از مؤلف در ۲۴ صفر ۱۲۴۹ با مهر «الواثق بالله الغنی محمد صادق الحسینی» (مربع)؛ ۳۷۸ص [عکسی ف: ۵ - ۲۲۰]

← ریاض الاخبار ≻ عباس نامه

● ریاض الادب = المقامات / ادبیات - عربی

rīyāḍ-ul adab = al-maqāmāt

ریاض همدانی، محمد جعفر، - ۱۲۶۸ قمری

rīyāz-e hamadānī, mohammad ja‘far (- 1852)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۹ق

بیست مقامه ادبی است به پیروی از مقامات حریری و بدیع الزمان همدانی با نثری مسجع و اشعاری نیکو از مؤلف، و راوی خیالی در این مقامه‌ها قیس بن صفوان می‌باشد. عناوین مقامه‌ها: المقامة الاولی الشعیبیة، الصوفیة، الیمینة، الروضیة، الوطئیة، الفلسطینیة، اللیثیة، النرد و الشطرنج، النسوان و الغلمان، السماع و الایقاع، الحلبیة، الدارات و النارات، البصریة، الاهوازیة، الرازیة، الهذلیة، التنیسیة، القاهریة، الندبیة، ذات الرقاع. در پایان برخی نسخه‌ها مقامه‌ای است الحاقی به نام «حجیة» از مرحوم میرزا محمد حسین شمس العلماء ربانی گرکانی مشهور به جناب (-۱۳۴۵ق) صاحب کتاب معروف ابدع البدایع و مختصر و ملخص آن قطوف الربیع فی صنوف البدیع که هر دو در ۱۳۲۸ قمری در طهران به طبع سنگی رسیده است. آغاز مقامه حجیة: حکی قیس بن صفوان؛ انجام: نفقاً فی الارض او سلماً فی السماء؛ که با آن به بیست و یک مقامه می‌رسد.

آغاز: بسمله. الحمدلله مبدع الانسان و مودع اللسان انشأ الکلم و علم العلم، رصع البیان بجواهر البراعة و راشن البنان بباهر البراعة

انجام: ثم اقتعدنا عیرانة و مهریاً ×× و اتخذنا القوم ظهریاً

[اعلام الشیعة ۲۴۰/۱؛ فرهنگ سخنوران ۲۴۴؛ الذریعة ۳۹۵/۹ و ۳۱۸/۱۱؛ دنا ۱۰۸۹/۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** المقامة الحجیة ... او سلما فی السماء (تمت المقامات)

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن عبدالقدیر سرابی، تا: ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۰/۹سم [ف: ۱ - ۵۲۹]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۶۰

آغاز و انجام: برابر

بیست مقامه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۱۱۹گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۱)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۴۸۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۸۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، کا: محمد حسين گرگانى، تا: يکشنبه ۲۷ رجب ۱۲۹۵ق؛ جلد: تيماج مشکى، ۱۲۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۵۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۶۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** (مقامه ۸): و کان بينى و بينه بعد المشرقين. قد تم المقامة الثامنة من ... (۶ محرم ۱۲۹۶).
خط: تحريرى، بى‌کا، تا: ۱۲۹۶ق؛ ۳۳گ (۱۳۷پ-۱۶۹پ) [ف: ۲ - ۱۳۰]

۵. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۶۱۹۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** فکانه طار فى الهواء او غار فى الماء او القى فى جنيح الظلماء او ابتغى نفقا فى الارض او سلما فى السماء.
خط: نسخ، کا: جواد موسوى، تا: صفر ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگى، جلد: ميشن قهوه‌اى، ۱۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۹×۱۷/۶سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فکانه طار فى الهواء او غار فى الماء او القى فى جنح الظلماء او ابتغى نفقاً فى الارض او سلما فى السماء (تمت لقد وفقت باتمامه فى ۱۲ شهر جمادى الاخرة ... بلدة آذربايجان)
خط: نستعليق خوش، کا: جهانگير مرندى اليکانلو، تا: ۱۲ جمادى الثانى ۱۲۹۸ق، جا: آذربايجان؛ سپس حديث کساء (۹۳پ-۹۵ر)؛ کاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج آبى، ۹۵گ، ۱۲ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱۴ - ۳۸]

۷. تهران؛ ملى؛ شماره نسخه:۱۰۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** غاد روا اذمما
خط: نستعليق، کا: فتحعلى بن ميرزا فضل الله خان سرتيب، تا: ۱۳۰۲ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تيماج قرمز مذهب، ۱۱۲گ، ۱۰سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۵۴]

۸. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۴۸۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** نفقاً فى الارض او سلماً فى السماء
خط: نسخ، بى‌کا، تا: رمضان ۱۳۱۲ق؛ با مقامه الحاقى به نام حجية از مرحوم ميرزا محمد حسين شمس العلماء ربانى گرکانى، لاحقه آن مورخ محرم ۱۲۹۶؛ واقف: نايينى؛ کاغذ: سفيد فرنگى، جلد: مقوايى، ۸۱گ، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲/۲سم [ف: ۷ - ۵۶۸]

● رياض الادوية / طب / فارسى

rīyāz-ol advīya

يوسفى هروى، يوسف بن محمد، - ۹۶۶ قمرى
yūsofī heravī, yūsof ebn-e mohammad (- 1559)

اهدا به: همايونشاه بابرى (۹۳۷-۹۶۳)
تاريخ تأليف: ۹۴۶ق
در يک «مقدمه» و دو «باب» و يک «خاتمه»: مقدمه در بيان مراتب کيفيات ادويه و غير آن؛ باب ۱. ذکر ادويه مفرده به ترتيب تهجى؛ ۲. ذکر ادويه مرکبه، به ترتيب تهجى؛ خاتمه در امتحان جودت و ردانت ترياق فاروقى و غير آن. آن را پس از جامع الفوائد به سال ۹۴۶ق ساخته است: «به نهصد و چهل و شش گشت اين رساله تمام × به يمن عاطفت شه معدلت آيين/ سکندر آيين دارا نشان همايونشاه × که کان دانش و فضل است و منبع تمکين ... چو يوسفى زدل و جان دعاى او گويد × عجب مدار که روح الانس کند آمين».
آغاز: الحمدلله الذى خلق لکل داء دواء و جعل جنته لعلل القلوب شفاء ... بر ضماير صافيه محجوب نماند ... مسمى برياض ادويه ... حرف الالف ابريسم بپارسى ابريشم و ترکى ايبک و هندى ريشم گويند ... آبنوس ...
انجام: و اگر نبندد مغشوش بود و الله اعلم بالصواب.
چاپ: چند بار چاپ شده است.
[نسخه‌هاى منزوى ۵۴۵؛ دنا ۱۰۸۹/۵؛ فهرستواره منزوى ۳۴۸۹/۵]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۳۰۵
انجام: برابر
آغاز افتاده در باب يکم: «و شکم ببندد و تشنگى نباشد. اسد بپارسى شير»؛ خط: نستعليق، کا: ملا محمد على، تا: ۶ ذيقعده قرن ۱۲، جا: حيدرآباد، به فرموده ملا محمد تقى؛ مجدول؛ جلد: تيماج مشکى، قطع: بغلى [نشريه: ۳ - ۳۹۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۶۴
خط: نستعليق هندى، بى‌کا، تا: سلخ جمادى الاول ۱۱۲۳ق؛ مصحح، محشى به نقل از کتاب‌هاى پزشکى همچون ذخيره خوارزمشاهى؛ جلد: تيماج قهوه‌اى، ۱۴۷گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۴۵]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۱۰
خط: نستعليق، بى‌کا، تا: ۱۱۴۲ق [نشريه: ۷ - ۱۷۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۹
خط: نستعليق، بى‌کا، تا: ۱۱۴۲ق؛ تملك: على اصغر طبيب دامغانى در ۱۳۲۶؛ کاغذ: سفيد، جلد: مقوايى، ۹۲گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۴۶]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۰۰
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد، تا: ۱۲۳۰ق؛ تملك: ميرزا هاشم طبيب خبوشانى پسر کربلايى سيد على بن مير تقى حسينى؛ کاغذ: فرنگى کبود و نخودى، جلد: تيماج سرخ، ۱۱۷گ، ۲۰سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۵۲]

۶. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۲۴۵۴۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعليق، کا: مولوى محمد درمندار، تا: جمعه ۲۶ شوال ۱۲۵۲ق؛ اهدايى: رهبرى، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودى، ۹۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۸سم [اهدائى رهبر: ۹ - ۲۸۹]

۷. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۱۸۳۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنان کنند که اهل بصیرت کرده اند ... تمت الکتاب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● **ریاض الاذکار و حیاض الاسرار** / عرفان و تصوف / عربی
rīyāḍ-ul aḏkār wa ḥiyāḍ-ul asrār

نوری، عبدالاحد بن مصطفی، ۱۰۰۳ - ۱۰۶۱ قمری
nūrī, ‘abd-ol-ahad ebn-e mostafā (1595 - 1651)

مؤلف در نظر داشته به جمع‌آوری آیاتی که در مورد ذکر گویندگان خداوند نازل شده و نیز روایاتی که در مداومت به ذکر در تمامی اوقات وارد شده بپردازد، تا کسانی که خواهان اوراد و اذکار و طریقه سالکین هستند از آن استفاده کنند، ولی مسائلی پیش آمده که آن را فراموش کرده و بعد به درخواست بعضی از دوستانش این مجموعه را در هشت «روضه» و یک «خاتمه» جمع آوری نموده: روضه ۱. الآیات الدالة علی وجوب مداومة الذکر؛ ۲. فضیلة ذکر لا اله الا الله علی سائر الأذکار؛ ۳. الاحادیث الدالة علی فضائل لا اله الا الله؛ ۴. الاحادیث الدالة علی مجالس أنوار الاذکار؛ ۵. دلالة الآیات و الاحادیث علی فضائل الذکر الجهری؛ ۶. الاجوبة الشافیة عن ادلة من یکره الجهر بالاذکار؛ ۷. دلالة الکتاب و السنة و القیاس علی وجوب الذکر فی کل حال؛ ۸. الرد علی من یحرم الدوران و ذکر الفتاوی الواردة فی جوازه؛ خاتمة: فی ذکر نبذ من فضائل السادة الصوفیة و المشایخ الخلوتیة.
[دنا ۱۰۸۹/۵؛ هدیة العارفین ۵۹۹/۱؛ معجم المؤلفین ۶۶/۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۳۳/۲
آغاز: سبحان من احیی بافاضة زلال الاذکار قلوب عباد یذکرونه بالعشی و الابکار و یسبحونه آناء اللیل و اطراف النهار ان فی ذلک لعبرة لاولی الابصار
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۴۵۵؛ خط: رقعی، کا: ابراهیم نجاتی، تا: جمعه ۴ صفر ۱۲۴۳ق؛ ۵۲گ (۱۴۳-۱۹۴) [عکسی ف: ۲ - ۴۰۵]

● **ریاض الارواح** / اخلاق / فارسی
rīyāz-ol-arvāh

گیل گیلانی، اسدالله بن عبدالغفار، ق۱۳ قمری
gīl gīlānī, asad-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-qaffār (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۸ق
مؤلف که سنین جوانی را در آستارا و گیلان و مازندران و گرگان به تحصیل پرداخته به شیراز رفته و در آنجا با پیری روشن ضمیر آشنا شده و مدتی را در خدمت او گذرانیده و سپس راهی بغداد شده و در بین راه تصمیم به تألیف کتاب هشت جنت نموده که مشتمل بر هشت کتاب مستقل است با این عناوین: ۱. ریاض الادهار؛ ۲. ریاض الاحبار؛ ۳. ریاض الاطهار؛ ۴. ریاض الاطرار (که این چهار کتاب در قصص انبیاء و حکایات قبل از آدم و ملوک عجم و ائمه علیهم السلام وخلفا و امرای روی زمین است)؛ ۵. ریاض الاوراد؛ ۶. ریاض الاحراز؛ ۷. ریاض الاجور؛ ۸. ریاض الارواح (که این دو کتاب اخیر در اخلاق است) و هر یک از این کتب نام آنها دلالت بر تاریخ تألیف می‌کند. کتاب حاضر مشتمل بر امور اخلاقی است نظماً و نثراً و دارای اشعاری از خود مؤلف با تخلص «نادر» است، عناوین کتاب «فص، فص» می‌باشد.
آغاز: حمد بی حد یگانه ای را بس ×× که از و هست جزرو مد نفس / داد ما را چو از نفس مایه ×× در نفسها بدایت و غایه
انجام: همیشه این قصب محفوظ بادا ×× ازو هرنیک و بد محفوظ بادا / من و این فرقه رابادا مبارک ×× بحق حق طاها و تبارک
[دنا ۱۰۸۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۷۵/۶]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بمحض ملاقات با اراذل طالب خسایس و رذایل.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ، ۱۶ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۵۹۷]

● **ریاض الارواح** / فلسفه / فارسی
rīyāz-ol arvāh

از ناشناسی که در دیباچه از خود به ذره بی‌مقدار یاد کرده، که بایستی از قرن ۱۳ق باشد. به نام «ریاض الارواح» در سه «مقدمه» در «فصل»هایی، سپس پنج «روضه» و هر روضه در «فصل»هایی: روضه ۱. در امور عامه و فصل‌هایی در وجود و ماهیت، اقسام وجود، مجعولیت ماهیت، وجوب و امکان و امتناع، قدم و حدوث نزد حکما، وحدت و کثرت، علت و معلول، دور تسلسل؛ روضه ۲. در اعراض، نیز فصل‌هایی در کمیت، مکان، کیفیات مملوسه، ظلمت و نور ...؛ روضه ۳. در جواهر نیز در فصل‌هایی، جسم نزد اشعریان، جسم مرکب و بسیط، ابطال اجزاء قائلین به ترکیب. نسخه در روضه سوم ناتمام می‌ماند.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۱۷/۶
آغاز: حمد و سپاس بی قیاس خلاقی را سزاست که از ظلمت صرف عدم به طلوع آفتاب ... اما بعد، چون در این ایام نافرجام،

تیره ابر زندقه و الحاد از انجره ضمایر ارباب خباثت و عناد؛ **انجام:** سه ماه زمستان است. فصل
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۴۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۶۹گ (۵۹ر-۱۲۷ر) [ف: ۳ - ۱۶۵]

● **ریاض الارواض** / اصول فقه / عربی
rīyāḍ-ul arwāḍ
رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-قرن ۱۳ قمری
raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī‘ (1801 - 19c)
وابسته به: معالم الاصول؛ عاملی، حسن بن زین الدین (۹۵۹-۱۰۱۱ق)
تاریخ تألیف: شعبان ۱۲۷۲ق
گزارشی است بر معالم الاصول. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۴۰
آغاز: المجلد الثالث من کتاب ریاض الارواض. احمدک اللهم علی هدایتک بوسائل نبیک المختار و آله الاطهار ... و بعد فیقول الحاج شیخ ابن محمد رفیع الرشتی (خط خوردگی و محو شده است)؛ **انجام:** و انها من باب الشهادة او الروایة فی الاجزاء الاتیة، وقد وقع الفراغ من تالیف هذه الاسطر لمؤلفه ... من شهور ۱۲۷۲
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱ شعبان ۱۲۷۲ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۷۱]

← ریاض الازهار ⟵ الازهار

● **ریاض الازهار** / شعر / عربی
rīyāḍ-ul azhār
ابن مقرب، علی بن مقرب، ۵۷۵ - ۶۲۹ قمری
ebn-e moqarrab, ‘alī ebn-e moqarrab (1180 - 1232)
نسخه‌ای است که ظاهراً پس از شاعر جمع‌آوری و در آن مطالب گوناگون حیات به شعر کشیده شده است و ضمناً حاوی مدایحی نیز می‌باشد و به ترتیب آنها مرتب نیست یعنی اشعار بر حسب ترتیب حروف تهجی آخر قوافی در پس هم نیامده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳
آغاز: بسمله، الحمد لله المتفرد باستحقاق وجوب لذاته المتوحد بالائه و صفاته؛ **انجام:** ان یرد علیه طرفا من املاک التی ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ابره کاغذی، ۷۲گ، ۱۵ سطر(۱۰/۵×۱۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۷ - ۲۲۵]

● **ریاض الازهار فی احوال سید الابرار** / تاریخ پیامبر اکرم / اردو
rīyāz-ol-azhār fī ahvāl-e sayyed-el-abrār
عمری جوفاموی، محمد، ق۱۳ قمری
‘omarī jofāmavī, mohammad (- 19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۵۶ق
شرح احوال زندگانی پیامبر اسلام، در ۱۲ «مجلس» و «خاتمه». تألیف شده در برابر نام کتاب «ریاض الازهار».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۸۶
آغاز: نحمده علی ما حبطنا من امته نبی آخر الزمان و نشکره علی ما نجانا من الکفر و الطغیان؛ **انجام:** و معطی المرادات سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین و الحمد لله رب العالمین.
خط: نستعلیق تحریری، کا: منیع الدین عبدالرحمن، تا: جمعه جمادی الاول ۱۲۶۹ق؛ اهدایی: رهبری، تیر ۱۳۸۱؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۲۹]

● **ریاض الازهار و نسیم الاسحار** / عربی
rīyāḍ-ul azhār wa nasīm-ul asḥār
سراج الدین ابواحمد زید
serāj-od-dīn abū-ahmad zeyd
اهدا به: شهاب الدین احمد بن جمالی اقوس ناصری
تا المقالة العاشرة السجادیة است و مؤلف درگذشته و بیش از آن ننوشته است.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۴۴
آغاز: الحمدلله الذی جعل قلوب العارفین مشکوة لمصباح محبته؛ **انجام:** و فی مواعیدهم طول بلاطول المقامة العاشرة السجادیة مات المؤلف و لم یتمها رحمه الله رحمة واسعة بمحمد و آله.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: استنبولی [نشریه: ۲ - ۱۵۴]

● **الریاض الازهر فی شرح کتاب المختصر** / فقه / عربی
ar-rīyāḍ-ul-azhar fī š.-i k.-il-muxtaṣar
خطی بحرانی، حسن بن عبدالنبی، ق۱۳ قمری
xattī-ye bahrānī, hasan ebn-e ‘abd-on-nabī (- 19c)
وابسته به: المختصر النافع = النافع فی مختصر الشرایع؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)
گزارشی بر «المختصر النافع» محقق حلی است که در دیباچه از آن تنها به «المختصر» یاد می‌کند. در پایان مجلد یکم عصر پنج‌شنبه ۱۲ شوال ۱۲۵۵ق به گونه تاریخ پایان نگارش این مجلد آمده است.

آغاز: نحمدك الله یا من شرع لنا من الدین النافع، و نور قلوبنا ... فیقول تراب نعل العلما و الاخیار ... حسن بن عبدالنبی بن احمد بن سالم بن مانع (صانع) الخطی البحرانی ... فمن علی من فضله الواسع الوهاب بکتابة هذه التعلیقات علی کتاب المسماة بالریاض الازهر فی شرح کتاب المختصر ...

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۰

جزو۱؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ شوال ۱۲۵۵ق [ف: ۳ - ۸۹]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۸۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان کان الاول فی غایة القوة. تم الجزء الاول من الریاض الازهر فی شرح المختصر فی عصر یوم الخمیس ثانی عشر شهر شوال المکرم من شهور سنة ۱۲۵۵ ... و نسأل الله تعالی القبول و الاجر علیه انه جواد کریم.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۵۷ق؛ مقابله شده؛ با تقریظ حاج محمد کریم خان قاجار کرمانی بر کتاب، نوشته ۱۲۵۷؛ ۵۸۱ص،۲۲سطر(۱۱/۵×۱۸)،اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۱۹۳]

● **الریاض الأصغر** / کیمیا / عربی

ar-rīyāḍ-ul aṣġar

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

در هفت «باب» است منقسم بر بیست جزء در صنعت و اعمال کیمیا، جامع اصولی که در کتاب‌های دیگر پراکنده بود. عناوین ابواب چنین است: ۱. تحدید اصول الصناعة و اختیار الأدویة؛ ۲. تطهیر الارواح خاصة؛ ۳. تصعید الأجساد؛ ۴. حلولات الأجساد؛ ۵. تشمیع الاجساد و الأرواح؛ ۶. صفات المیاه الحادة الداخلة فی الأعمال؛ ۷. تقریرات الأرواح النادرة.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فانه سبق لنا قبل کتابنا هذا عدة‌کتب فی مثل هذه الأصول

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۱۶/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کذلك النفس من کل ذی نفس حارة یابسة

بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، جا: تهران؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۴۰گ (۱۳۶پ-۱۷۵پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۹ - ۳۲۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۲۲/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بین کل طبخة یوما و لیلة، تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ریاض الاصول فی شرح مبادی الوصول** / اصول فقه / عربی

rīyāḍ-ul usūl fī š.-i mabād-il wuṣūl

همدانی، محمد رضا بن محمد محسن، - ۱۲۷۵ قمری

tehrānī, mohammad rezā ebn-e mohammad mohsen (- 1859)

وابسته به: مبادی الوصول الی علم الاصول؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶)

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۱۹/۳

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا، قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۱۲]

● **ریاض الافکار** / تراجم / فارسی

rīyāz-ol-afkār

عظیم آبادی، وزیر علی، ق۱۳ قمری

'azīm ābādī ،vazīr 'alī (- 19c)

شرح حال گروهی از شاعران که نویسنده از ابن سینا آغاز کرده و ماده تاریخ تالیف آن «چه نثر متینی» (۱۲۶۸) است.

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۱۵عکسی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ ۶۰گ [جنگ: ۱ - ۴۵۹]

● **ریاض الافکار در توصیف خزان و بهار** / ادبیات / فارسی

rīyāz-ol afkār dar towsīf-e xazān va bahār

علانوی، یارعلی بن عبدالله، ق۱۰ قمری

'alānavī, yār-'alī ebn-e 'abd-ol-lāh (- 16c)

اهدا به: مصطفی پاشا از وزراء مملکت ترکیه

تاریخ تألیف: ۹۲۶ق؛ محل تألیف: بورسه

گفتگویی است ادبی در وصف خزان و بهار، با ابیاتی از شعر نگارنده و دیگران مخصوصاً گفته‌های حافظ شیرازی که در این موضوع اشعاری دلپذیر دارد. پس از مقدمه در وجه تحریر چنین می‌گوید: «عزیزی از اعیان خواص ... اقتراح نمودند که چون ترا در طرز بدایع گستری رتبه ظهیر و انوری است ... چرا به سخنان سحر بیان خود را ممتاز و مستثنا نسازی و چون جمعی که به عبارات فصیح و اشارات ملیح معارضات نوشته‌اند مثل معارضه گل و نرگس و زمین و آسمان و شب و روز و تیغ و قلم تو نیز معارضه در خصوص بهار و خزان نویسی».

برخی از فهرست‌نگاران مؤلف این کتاب را با مؤلف «اللمحات فی شرح اللمعات» متوفی قرن ۹ یکی دانسته‌اند ولی این نمی‌تواند صحیح باشد زیرا «اللمحات» در سال ۸۱۲ق نگارش یافته است و تعدادی نسخه از این کتاب که از قرن ۹ باقی مانده، دلیل بر این است که مؤلفش در قرن ۹ درگذشته، و حال آن‌که «ریاض الافکار» در ۹۲۶ق نگارش یافته است.

آغاز: برگ و بال نهال باغ کلام ×× حمد حقست و شکر ذی الانعام محامد گهربار و مدایح درر نثار بعدد قطرات امطار و اوراق و اثمار اشجار

[دنا ۵/ ۱۰۹۰؛ نسخه‌های منزوی ۳۵۷۶/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** اوراق این مجموعه خیال نیز مقبول نظر اولی الابصار گردد بالنبی المختار و آله الابرار و صحبه الاخیار.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در اول نسخه این دستخط آمده: «محرر این کتاب المحتاج الی عفو ربه العلی ابن عبدالله یار علی الشهیر بالتبریزی»؛ تملک: عبدالله بن حاج حسین مظفری، یحیی بن محمد، محمد بن مولی یحیی بن محمد؛ جلد: مقوایی آبی، ۶۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۵ - ۶۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۱/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ اندازه: ۱۹×۳۱ سم[ف:۲-۳۷۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نیز چنانچه مرا اساس بزم است اساس رزم هست ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۹ - ۱۱۴]

● **الریاض الاکبر** / کیمیا / عربی

ar-rīyāḍ-ul akbar

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

در بیست «مقاله» است و در دیباچه آن از کتاب‌های الاستقص الاس و الاغراض و التفسیر و الکمال و العین و الریاض الاصغر و الزیادات خود یاد کرده است. در الفهرست کتابی از جابر با نام کتاب «الریاض» یاد شده اما او خود در آغاز کتاب حاضر می‌گوید کتابی دیگر با نام «الریاض الاصغر» دارد و این کتاب حاضر «الریاض الاکبر» است و در یک جا آن را «کتیب» خوانده است. مؤلف در ابتدا چنین بیان داشته: در کتب بسیار ی از جمله کتاب الاعراض، کتاب الکمال، کتاب الترتیب، کتاب المعین، کتاب الریاض الاصغر، کتاب الزیادات احوال صنعت (کیمیا) را ذکر کرده‌ام اما آن کتاب‌ها بی‌نیاز از یکدیگر نیستند به جز این کتاب یعنی کتاب الریاض الاکبر و کتاب الکمال که هر باب از این دو کتاب را قائم بذات قرار داده‌ام و احتیاجی به غیر ندارند.
آغاز: الحمدلله شکر النعمه و لا اله الا الله اجلالا لعظمته، و بعد فانی قدر ذکرت فی کثیر من کتبی احوال الصنعة التی تدعی الکیمیاء و صنفت ما جعلته وصلة و معونة ... کتابی هذا الذی سمیته کتاب الریاض الکبیر ...
[الذریعه ۳۱۵/۱۱؛ دنا ۱۰۹۰/۵]

۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۰/۳
انجام: و حرکه بعود و اسحقه بمثله طلقاً و بمثل الطلق زجاجاً و صعده فانه یخرج جیداً و اعلم ان الناس قد قالوا ...
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۸۸ر-۹۴پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۶۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ، ۱۴ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۷ - ۵۲۶]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸۶/۲۲-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام: انجام:** و علیک عهدالله و میثاقه ان اعطیت کتابی هذا لاحد من السفهاء او شیئا من کتبی هذه المائة و اثنی عشر فانها مما یضن به علی من لیس من اهلی. تمت.
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: جمعه غره ربیع الاول ۱۲۶۳ق؛ با یادداشت‌های کیمیایی در کناره‌ها با نشان‌های «کریم» و «محمد کریم» که به خامه حاج محمد کریم خان قاجار است؛ ۷۵ص (۴۳۷-۵۱۱) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۵۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه ولی کل احسان و منتهی کل رغبه و السلام تم کتاب الریاض الکبیر علی ما صنفه و الحمدلله رب العالمین ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳-۱۲۶۴ق؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۲۲ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۷/۱ - ۸۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۸۴/۹
آغاز: بسمله. قال ان الفمت الرصاص بالزیبق علی السواء و مثل الزیبق عقا؛ **انجام:** و تعلم ان کتابی هذا هو الکتاب المکنفعة حقا
خط: نستعلیق تحریری، کا: علی اکبر، تا: ۱۲۶۶ق [رایانه]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۸/۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد حسن حسینی، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: تیماج ماشی، ۴۹ص (۶۵-۱۱۳)، ۲۴سطر (۱۲/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۷۷۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۴۶/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه ولی کل احسان و منتهی کل رغبة و السلام تم کتاب الریاض الکبیر علی ما صنفناه و الحمدلله رب العالمین ... الراحمین.
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر، تا: ۲۰ محرم ۱۳۱۳ق، جا: استرآباد مدرسه تقویه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ (۱پ-۴۸پ)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۷۷]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۵/۱۳
آغاز: بسمله و بالله التوفیق فی جمیع الامور و قد ذکرت فی کثیر من کتبی احوال الصنعة التی تسمیها العامة الکیمیا؛ **انجام:** و ما یحتاج الی جمعه الا من طریق الحکمة ... فانها مما تریه علی من لیس من اهله و هذه آخر کتابنا.
خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم بیک اخگر، تا: ۱۳۲۸ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: هندی، جلد: پلاستیک ابری مشکی، ۲۱گ

(۵۸پ-۷۸پ)، ابعاد متن: ۱۴×۲۶، اندازه: ۲۱×۳۴ سم[ف:۱۲-۳۰۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۹/۳-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فانه ولی کل احسان و منتهی کل رغبه و السلام تم کتاب الریاض الکبیر علی ما صنفه و الحمدلله رب العالمین

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۶۲گ (۲۳پ-۸۴پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۸۰۳]

۱۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۲/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۴۴]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** احسان و منتهی کل رغبه و السلام. تم کتاب الریاض الکبیر علی ما ... و الحمدلله رب العالمین ... یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۱]

۱۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۳۲/۲

آغاز: قال ان انعمت الرصاص بالزیبق علی السواء و مثل الزیبق عقابا؛ **انجام:** و ان شئت فاحرق الاجساد و ما شئت من الفضل او معا او باحد هما حتی یسحق و یموت ثم صعده فانه یصور البتة عجیبا و السلام.

بخشی از کتاب «الریاض الاکبر» جابر بن حیان است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۵ر-۱۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۹۶]

● ریاض الانس / عرفان و تصوف / عربی

rīyāḍ-ul uns

واعظ، حسن بن علی

vā'ez, hasan ebn-e 'alī

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۷۸/۱۶

بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: نخودی، قطع: وزیری [نشریه: ۵ - ۲۲۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۱۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۷۴۲]

● ریاض الانشاء = روضة الانشاء / انشاء / فارسی

rīyāz-ol enšā' = rawzat-ol enšā'

خواجه جهان، محمود بن محمد، ۸۰۸ - ۸۸۶ قمری

xāje jahān, mahmūd ebn-e mohammad (1406 - 1482)

مجموعه‌ای از منشأت و نامه‌هایی است که گیلانی به شخصیت‌های بزرگ و دوستان خود نوشته یا در عصر وزارتش در هند از زبان سلاطین و بزرگان به رشته تحریر درآورده است. چنانکه در مقدمه تصریح می‌کند، هنگام تألیف این مجموعه در بعضی از نامه‌ها تصرف شده و بسط بیشتری داده است تا فایده بیشتر برای طالبان انشاء داشته باشد. در وجه تسمیه کتاب، در مقدمه می‌گوید: «من در صف فرسان فصاحت چه کسم ×× تا تیغ زبان کشیدن آید هوسم. تا جمعی از دوستان که هر یک از ایشان صدر محافل افاضل بود و مهر سپهر علوم و فضایل بوجوب جمع تألیف آن اجماع نموده ... بنابراین مکتوب چند که مسوده آن از عروض حوادث مجدده زمان محفوظ مانده بود و مظنه آن می‌شد که به عین رضای اهل دانش ملحوظ گردد، در سلک تألیف انتظام داد و آن را ریاض الانشاء نام نهاد». بعضی از عناوین مکتوبات عبارتند از: «نوشته به خواجه عبیدالله احرار، به صدرالدین رواسی، سلطان ابو سعید، سلطان محمد بن مرادبک رومی، جواب مکتوب سلطان عادل گیلانی، جواب مکتوب به برادرش عبدالملک، جواب مکتوب علی یزدی، جواب مکتوب سلطان محمود شاه گجراتی، سلطان محمد گیلانی، چند مکتوب از زبان سلطان محمد شاه بهمنی به سلطان محمود شاه گجراتی، جواب مکتوب مولانا شمس الدین محمد لاری، جواب وزیر فاضل عمدة الملک، جواب مکتوب وزیر محمود پاشای رومی، قصیده درجواب کمال اصفهانی با مطلع: ای در محیط عشقت سر نقطه دل ×× وی از جمال رویت خوش کشته مرکز دل؛ چند مکتوب به مولانا عبدالرحمن جامی، جواب مکتوب مولانا جامی، به قاضی شرف الدین الخاطب به صدر جهان، مکتوب به علاءالدین گیلانی، مکتوب به سلطان امیرزاده جهانشاه ...، بعضی سلاطین به بعضی بزرگان و سادات». وی سه کتاب در انشاء تألیف کرده است یکی مناظر الانشاء که در استانبول بی‌تاریخ چاپ شده و دیگر کتاب قواعد الانشاء و سوم همین کتاب است که در بعضی از مآخذ نام آن را «روضة الانشاء» نیز ضبط کرده و به منشآت خواجه جهان هم معروف است.

آغاز: یا من توحد ببدائع الابداع و الانشاء ... جواهر زواهر مقال که واسطه سلک مقتضای حال و خلاصه قلاده تعظیم و جلال آید ...

انجام: قصر قدرت باد در رفعت بحدی کاندرو ×× پرده ای باشد هما کیوان هندو پرده دار

چاپ: حیدرآباد دکن، ۱۹۴۸م، به تصحیح شیخ چاند بن حسین احمد نگری تاکوری پاکستانی

[الذریعة ۳۲۰/۱۱؛ مشترک پاکستان ج ۵، ص ۱۳-۱۵؛ دنا ج ۵،ص ۱۰۹۰-۱۰۹۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۹۷

آغاز: با چنین وام طلبکاری عنقا می‌کرد ـ چه شک نیست که علت غائی ایجاد لسان انسان انست که مدرکات نفوس و حواس ب رصفحه صحیفه بیان بی التباس نماید؛ **انجام:** پرگل و خنجر گل چنبه و جعبه سنبل آلات پیکار وادوات کارزار مرتب می‌دارد و دست چنار به دعای فتحش سوی آسمان گشاده است و صنوف اشجار

از آغاز تا «نامه مؤلف به برادر زاده خود برهان الدین ابراهیم که در مکه بوده» (نامه هشتاد و یکمین در فهرست دانشگاه) را شامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز (چند برگ از مقدمه) و انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۶۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۷ - ۲۲۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۶۹

آغاز: سرشک من که ز طوفان نوح دست ببرد ×× ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست. فیض فیاض ازل و وهاب لم یزل برکات آن ذات فلک سمآت ملک صفات قطب آسمان ولایت خرشید طریق هدایت؛ **انجام:** و جلوه عرایس حصول امالش در جلوه گاه ازمنه حال و استقبال بر وفق رضای حال بمحمد و آل

به جای صفحات افتاده ۷ صفحه سفید مجدول و آماده کتابت صحافی شده که نشان دهنده میزان افتادگی است (شامل دیباچه کتاب و یک نامه از آغاز)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ نام کتاب به صورت «سواد مراسلات سلاطین و بزرگان» غزلی از اسدالله، دو معما به نام‌های محمد و علی نوشته شده در ۱۱ ذیحجه ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۱گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۹سم [ف: ۲۹/۱-۵۰۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام (فقط تا میان نامه شماره ۱۰۳ مانده، و بدین جمله پایان می‌یابد «در پرورش وی شاهنشاه فریدون فراسکندرمنش»)؛ کاغذ: فرنگی شده، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۲۱ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲ - ۹۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۴۹

آغاز افتاده پیش از نامه به جامی، انجام افتاده در «مما کتب الی بعض افاضلا الوزراء»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۱۹۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۴/۸سم [ف: ۳ - ۴۲۶]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۱۲/۱

انجام: قصر قدرت باد در رفعت به حدی کاندرو ×× پرده ای باشد فلک کیوان هندو پرده دار

خط: نسخ، کا: قاسم بن خلیل، تا: ۹۱۳ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن آلبالوئی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۷ - ۵۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر ذیحجه ۹۱۴ق؛ مصحح؛ تملک: محمد عبدالله شهیر به سعدی زاده، محمد بن عبدالرحیم مشهور به نازکی به تاریخ اواخر جمادی الاول ۱۰۳۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ - ۹]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۳۰-عکسی

آغاز: برابر

با دیباچه‌ای بلند (ص۲-۱۰)، سپس: نسخه مکتوب کتب الی المولی الشیخ الامام ... خواجه عبدالله (ص ۱۰)، مکتوب، مما کتب الی ... المحقق صدرالدین الدوانی (ص۱۳)، مکتوب، مما کتب الی بعض العارفین مولا عبدالرحمان الجامی (ص ۱۶)، سلطان نوشیروان ابوسعید گورکانی (ص ۱۸)، سلطان محمد بن سلطان مراد رومی (ص۲۴) ... الی احد الوزراء ... الی اخیه بگیلان ... من اخیه گیلان ...، نامه‌هایی تاریخی، اخیه گیلان ...، نامه‌هایی تاریخی، عرفانی و شخصی؛ خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: پیش از ۹۳۹ق؛ گویا نامه‌های در ص ۲۹۵ به پایان می‌رسد و نامه‌های پسین که سربندهای آنها نانوشته مانده نیاز به بررسی دارد، این بخش جنگ نامه‌ها و سروده‌ها را ماند، با چند دست خط (ص ۲۹۷-۳۸۱)، سپس رساله «تنبیه الغافلین و تأکید العاقلین» (ص ۳۸۲-۳۸۶)، سپس همان جنگ نامه‌ها و سروده‌هایی گیری شده است؛ ۴۴۴ص [عکسی ف: ۱ - ۱۹۴]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۱۹

خط: نستعلیق، کا: درویش محمد اخلاقی، تا: پنج‌شنبه ۲ صفر ۹۷۸ق، جا: ادرنه؛ در پایان نسخه چند عریضه و خطبه بدون نقطه به‌خط ابوطالب آمده که به‌تاریخ یک‌شنبه هفدهم شعبان ۱۳۱۳ نوشته؛ تملک: درویش بن حسین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۱۷۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** برپا باد در صحرای عمر و اندرو سلطان دل بر ملک صحت کامیاب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواسط قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی،۲۱۲گ،۲۱سطر،اندازه:۱۱/۵×۱۸/۸سم[ف:۱۷- ۲۷۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۵۳

آغاز: و گردن و گوش ماه رخان تتق سرا پرده بال بآن آراید؛ **انجام:** بیت لمؤلفه: کبوتر خانه روحانیانرا ×× نقاط و حرف کی دامست و ارزان ... کمال شوق و ولوعش بطلای چهره زرد و لالی دموع محلی است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۶گ، ۱۵ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۵۱ - ۸۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۷۰

آغاز: ... شعر: علی قدر اهل العزم تأتی العزایم ×× و تأتی علی قدر الکرام المکارم؛ **انجام:** و متواتر بارسال فرامین سعادت بشایر سرافراز فرمایند و خلعت حیات این چاکر را بطراز اوامر مفاخر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ لغات مشکله بعضی از مکتوبات مانند مکتوب سلطان مراد بیک رومی (ص ۱۹۲) زیرنویس فارسی شده؛ تملک: نظام الدین احمد جعفری ابن محمد ابراهیم طبیب؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۴ص، ۱۱ سطر، اندازه:

۱۴×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۵۵]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** خیمه سلطان دل یعنی دو تن را تا بود ×× رخ کماج و قد ستون و پای میخ ور گ طناب / خیمه ذات تو بد باباد در صحرای عمر ×× و اندر و سلطان دل بر ملك صحت کامیاب

خط: نستعلیق، کا: ملا اسماعیل قزوینی، تا: ۱۰۸۹ق؛ مصحح، در صفحه آخر پس از خاتمه کتاب، فهرست مصنفات مؤلف و نیز شارح مختصری از اندکی مؤلف و کشته شدن او را در تاریخ ۸۸۷ق توسط پادشاهان وقت دکن نوشته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۰۴ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۳۷/۵سم [ف: ۱۰- ۱۴۷۱]

۱۳. تهران؛ فرمانفرمائیان، حافظ (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سفید و سبز، جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۵۴۷]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۴

آغاز: برابر **انجام:** غیر از این ... با شرم مقصود اصلی در جهان چشم دل از کثرت موهوم بادا پر غبار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، در اوراق نخستین معانی برخی لغات در زیر هر سطر آورده شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا رویه تیماج قهوه‌ای، ۲۴۵گ، ۱۵ سطر (۱۲/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۶۶۱]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۳۳

آغاز: منا شیردیته من المشارق الی المغارب وذللت الذین قابلوا سطور کتابه بصفوف الکتائب حتی جعلت؛ **انجام:** که درپارسی بسین می‌نویسند و بصاد نیز جایز است و درعربی به حرف صاد می‌نویسند ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۷۷]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴۷

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ یادداشتی در خرید کتاب از میرزا احمد کتاب فروش به سال ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۴گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم[ف:۲۸-۴۷]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۶۱

خط: نستعلیق، کا: محمد سمیع، تا: یک‌شنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۲۵۱ق؛ برای میرزا محمد رضا پسر میرزا محمدا مستوفی کاشانی؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۱گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۷ - ۲۱۴]

۱۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: علی بن اسماعیل مشهور به میرزا جانی آشتیانی، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۲۲۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۲ - ۷۸۹]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: روسی سفید، جلد: تیماج خرمایی که متعلق به کتاب عهد جدید چاپ اروپا بوده، ۴۹۲ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۲۱۲]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۰۷

آغاز: مشاهده و معاین دیده بصیرت و بصر سریرت گردد که چون همگی همت بر انجاح مرامات ارباب حوائج مصروف است؛ **انجام:** بعد از اداء دعایی که نقد قلب در بوته طلب اجابتش بنار نیاز و ولوع سوخته و گداخته و انسان عین از بهر.

خط: نسخ شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۴۰۴ص، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۹۱]

۲۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عرایس مراد در عناق وفاق و وداد بزیور وصال محلی مالاً و الأولیاء.

کا: محمد حیاة الله خان، بی‌تا [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۴]

۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱/۲

آغاز: قربت تاجداران سریر امارت بر جبهه قابلیت این حقیر مرقوم ومرسوم می‌نمود وحال آنکه دوش هوش؛ **انجام:** اگر پای ملخ نزد سلیمان آورد بدین گستاخی عیب نفرمایند سایه عالی مخلد و مستدام باد.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر [ف: ۱ - ۳۴۹]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ روی برگ اول این نسخه، کتاب به خواجه جهان نسبت داده شده، نسخه قدیم، مصحح؛ تملك: رستم بن محمود شیروانی، محمد رفیع کاتب زاده، ابوالفضل محمود قره چلبی زاده، محمد ممدوح آمدی به تاریخ محرم ۱۲۷۹، محمد قدسی کیسه دار، ابوبکر فائز با مهر «ابوبکر فائز» (هشت گوشه)؛ جلد: مقوایی، ۲۰۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۵۲]

● **ریاض الانشاء** / ادبیات / فارسی

rīyāz-ol enšā’

اشعار عربی زیاد دارد. قسم دوم در مخاطبات و مجاوبات درگاه اعلاه الله تعالی. با عنوان‌های «رسالة اخری» و «مقال» و مانند آن. باید با ریاض الانشاء خواجه جهان سنجیده شود.

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ناقص؛ ۱۱۳گ، ۲۷ سطر، قطع: بیاضی [چند نسخه-ف: - ۳۵۷]

● **ریاض الانوار لریاضة الابرار** / آداب و سنن / عربی

rīyāḍ-ul anwār li-rīyāḍat-il abrār

حسینی سبزواری، محمد جعفر، ق۱۳ قمری

hoseynī sabzevārī, mohammad ja'far (- 19c)

کتابی با عناوین «روضه» مشتمل براخبار و احادیث، از نبی اکرم و ائمه اطهار (ع) درباره مناقب و مواعظ و حکم و آداب و سنن منتخب از کتب مشهور و معتمدی همچون مجمع البیان، تهذیب، کافی، جواهر السنیه و بحار است که جهت اختصار و عدم حاجت اسناد را حذف نموده است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی حبانا ریاض انواره و هدانا معرفة حقایق آثاره و اسراره

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۸۵۸

آغاز: برابر ؛ **انجام:** و تحسب یا ذاالجهل انک حاذق ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج احمد فاضل، اسفند ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، ۸۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۳]

● **ریاض الاولیاء = چهار چمن** / تراجم / فارسی

rīyāz-ol awlīyā' = čahār čaman

سهارنپوری، محمد بقا، ۱۰۳۷ - ۱۰۹۵ ؟ قمری

sahāranpūrī, mohammad baqā (1628 - 1684)

تاریخ تألیف: ۱۰۹۰ق

شرح حال نامه اولیا و صوفیه و عارفان هند. درباره مؤلف کتاب اختلاف وجود دارد، در خطبه کتاب محمد بختاورخان (۱۰۹۶ق) از خود به عنوان مؤلف کتاب نام می‌برد و به کتاب دیگرش با نام «مرآت العالم» ارجاع می‌دهد. اما بسیاری از پژوهشگران مرآت العالم را از تألیفات بختاور خان نمی‌دانند و معتقدند که هر دو کتاب تألیف محمد بقا بن غلام محمد سهاورنپوری است. مثلاً ریو در فهرست نسخه‌های خطی فارسی موزه بریتانیا (ج۳، ص ۹۷۵) پس از معرفی کتاب می‌نویسد محمد شفیع بن محمد شریف نویسنده مرآت العالم به اشتباه به بختاورخان نسبت داده شده و مؤلف واقعی آن محمد بقا است. از سوی دیگر بختاورخان تألیفات دیگری به خود نسبت داده که نام بیشتر آنها در فهرست آثار سهارنپوری هم آمده است. این نکته می‌تواند مؤید نظر ریو باشد که معتقد است گویی همه این آثار به «رسم ادب» به بختاورخان نسبت داده شده که خواجه سرای محبوب اورنگ زیب (۱۰۶۸-۱۱۱۸ق) بود و در سیزدهمین سال سلطنت اورنگ زیب داروغه غواصان شد (ادبیات فارسی بر مبنای تألیف استوری، ج۱، ص۶۲۸).

عباراتی که در آغاز کتاب به معرفی آن اختصاص دارد، چنین است: «اما بعد گلچین ریاض فیض بختاورخان که به یمن خدمت فیض موهبت پادشاه حق ... زیب اورنگ دین و دولت ... تخم محبت اولیا و اصفیا در مزرع دل کاشته بعد اتمام کتاب مرات العالم که سجنجلی عکس پذیر صور حقایق تکوین جهان در پرده تألیف لمعه ظهور گرفته به خاطر فاتر آورد که اگر چه نمایشی از احوال این طایفه علیه در مجالی اوراقش صورت نمود پذیرفته به مضمون صدق مقرون عند ذکر الصالحین تنزل الرحمة جداگانه نسخه معادلی منتخب کتب محتوی بر ماثر گروه حق پژوه نگاشته قلم صواب رقم سازد. الحمدلله که عمر وفا کرد و همت یاوری نمود تا فنجه حصول این مأمول به شکفتگی ابد بشکفت و این ریاض الاولیا که تاریخ و نامش از آن مثمرست به ترتیب چهار چمن رنگینی و خرمی جاوید پذیرفت: چمن اول: مبتنی بر مناقب خلفای راشدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین؛ چمن دوم: متضمن مکارم ایمه معصومین الطیبین الطاهرین؛ چمن سیوم: ملخص تذکرة الاولیاء و نفحات الانس و رشحات القدس مشتمل بر احوال اولیاء غیر هند و عارفات و اصلات قدس الله تعالی اسرار هم؛ چمن چهارم: منتخب اخبار الاحیاء (الاخیار) و دیگر کتب مخبر آثار مشایخ عظام هند ریاض مانند و نساء محترمات رحمة الله. و ازین جهت که این چمن سیوم و چهارم مملو به ریاحین اسامی کثیره است در ترسیم نام اشخاص کرام رعایت ترتیب حروف تهجی نموده» (حکیم)

[فهرستواره منزوی، ج۳، ص۲۱۵۴، ص ۶۵۵-۶۵۶؛ مشترک پاکستان، ج۱۰،ص۱۲۴-۱۲۶؛ تاریخ تذکره‌های فارسی، ج۲،ص۷۸۰-۷۸۳؛ ریو ج۳،ص۹۷۵؛ تذکره نویسی فارسی در هند و پاکستان، ص ۷۶۴؛ دنا ۱۰۹۱/۵ (۱ نسخه)؛ مغولان در هند مارشال، ص ۱۰۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۱۸

آغاز: ای از تو ریاض اولیا پر گل عشق ×× جز ذکر تو نیست ناله بلبل عشق / پیچیده ز تست طره سنبل عشق ×× نرگس ز تو رفته در خمار مل عشق. گل حمد نثارریاض آفرینی که در گلبن قلوب اولیا غنچه معرفت خویش را به نفحات عنایت ازلی بشکافانده؛

انجام: وی را گفتند ضرر بسیار می‌رسانی به نفس خود گفت هیچ ضرر نمی‌رسانم خواب شب را به روز انداخته ام و خوردن روز را به شب (برگ ۸۹پ). انجام: «مردم این دیار خاک قبر او به اطفال بخورانند تا سبب مزید فتح علم گردد و ازین جهت قبر او از»

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ موجودی آن چنین است: از چمن اول تنها یک برگ باقی مانده و پس از آن برگهای زیادی افتاده است. این افتادگی همه چمن اول و دوم نسخه را دربر می‌گیرد، در برگ ۳ر چمن سیوم آغاز می‌شود و در برگ ۴۰پ پایان می‌یابد. از این جا به بعد هم تا آخر نسخه چمن چهارم است. اما در هم ریختگی صفحات در این بخش بیشتر است به نحوی که برگ آخر کتاب به شمارش کنونی در ۸۹ پ قرار گرفته است. بعد از برگ‌های ۲۲ و ۲۸ و ۴۸ هم نسخه افتادگی دارد؛ کتاب پردازی هندی، مصحح، مجدول، در صفحه عنوان نسخه این یادداشتها آمده: «ریاض الاولیا تالیف بختاورخان» و «کتاب ریاض الاولیا تالیف بختاور خان ۱۰۰۹ بخط

محمد اسمعین روشنرقم در بیجاپور به مبلغ بیست روپیه استنساخ نموده تالیف بختاور خان مرحوم»؛ خریداری از باقر ترقی در تیر ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۱۵۵گ، ۱۵ سطر (۱۶/۴×۷/۵)، اندازه: ۲۳/۷×۱۳/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۷]

● **ریاض الایمان و حدایق الایقان** / کلام و اعتقادات / فارسی

rīyāz-ol īmān va hadāyeq-ol īqān

محمد علی بن محمد، ق۱۲ قمری

mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 18c)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷ ق)

تاریخ تألیف: (ریاض امید =) ۱۱۶۶ق

چند رباعی در فضایل و مناقب حضرت امیر المؤمنین علیه السلام و نکوهش از دشمنان آن حضرت سروده بود، آنها را به درخواست بعضی از دوستان گزارش داده و از روایات و اشعار فارسی در آن بهره برده است.

[دنا ۱۰۹۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۲/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۳۳

آغاز: و حضرت سلطان العلماء و المجتهدین بهاء الملة و الدین طاب الله ثراهما و جعل الجنة مثواهما هر یک بطریق اقتباس؛ **انجام:** چه هند و چه روم و چه توران و چین ×× ترا باد یکسر بزیر نگین

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۳۰۰]

● **الرياض البديعة فى اصول الدين و بعض فروع الشريعة** / کلام و اعتقادات / عربی

rīyāḍ-ul badīʻa fī usūl-id dīn wa baʻḍ-i forūʻ-iš šarīʻa

مکی، حبیب الله بن سلیمان، ق۱۳ قمری

makkī, habīb-ol-lāh ebn-e soleymān (- 19c)

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۲

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فهذا مختصر فى اصول الدين و جملة من فروعه على مذهب الامام الشافعى (رض) و سميته «الرياض البديعة فى اصول الدين و بعض فروع الشريعة» راجيا؛ **انجام:** و نسائل الله تعالى و نتوسل اليه ... و اشياخنا و احبتنا و المسلمين الاحياء منهم و الميتين. آمين.

خط: نسخ تحریری، کا: محمد، تا: ۱۳۲۷ق؛ ۵گ (۹ر–۱۴پ) [ف: ۳ - ۱۶۵]

● **الرياضة** / متفرقه / عربی

ar-rīyāza

در ورزش برای تقویت اعضاء و اعصاب، این کتاب ترجمه و خلاصه عربی کتاب مهاپارث هندی است.

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱/۴

آغاز: بسمله. الحمدلله الذى جعل العبادة و الرياضة روضة من رياض الجنة و الصلوة و السلام على محمد المبعوث الى الانس و الجنة و آله و اصحابه و بعد فيقول الفقير الى الله الغنى به عما سواه انى وجدت فى بلاد الهند كتاباً كبيراً عظيم الشأن رفيع القدر و المكان عندهم يسمى بالمهاپارث مطالبه مرموزة و فيه باب و كيفية؛ **انجام:** معاً بغير ارادة فالاجل قريب انتهى و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ در برگ ۹۶ر تا ۷۹پ نظیره‌های ابجدی و تکسیر و تفسیر برخی اصطلاحات پزشکی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۹۴پ–۹۵پ)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: - ۲۱۸]

● **رياضة الأفهام فى لطيف الكلام** / کلام و اعتقادات، فلسفه / عربی

rīyāḍat-ul afhām fī laṭīf-il kalām

یمنی، احمد بن یحیی، ۷۷۵ - ۸۴۰ قمری

yamanī, ahmad ebn-e yahyā (1374 - 1437)

رساله مبسوطی است در مباحث کلامی و فلسفی از دیدگاه زیدیه که به نظریات فرق گوناگون اسلامی پرداخته شده است. مطالب رساله با عناوین «مسألة، مسألة» و با رمزهای گوناگون در بیست و پنج «باب» نگاشته شده است:۱. الجوهر؛ ۲. فناء؛ ۳. الاعراض على الجملة؛ ۴. الالوان؛ ۵. الحرارة و البرودة؛ ۶. الاصوات؛ ۷. الالم و اللذة؛ ۸ الرطوبة و اليبوسة؛ ۹. الاكوان؛ ۱۰. التأليف؛ ۱۱. الاعتماد؛ ۱۲. الحياة؛ ۱۳. القدرة؛ ۱۴. الاعتقاد؛ ۱۵. النظر و الخاطر؛ ۱۶. الارادة و الكراهة؛ ۱۷. الشهوة النفار؛ ۱۸. الادراك؛ ۱۹. الندم؛ ۲۰. اللطافة؛ ۲۱. مسائل المتفرقة؛ ۲۲. مسائل الخلاف و الوفاق؛ ۲۳. العلل و سائر المؤثرات؛ ۲۴. الجدال؛ ۲۵ الحدود.

آغاز: باب الجواهر، مسئلة المعدوم معلوم الفوطى و الصالحى و البرد عى، بل يتعلق بالموجود و قيل يعلم فى حال عدمه انه يكون كذا ...

چاپ: این کتاب در مقدمه «البحر الزخار» مؤلف به چاپ رسیده است

[دنا ۱۱۳۴/۵؛ اعلام المؤلفين الزيدية، عبدالسلام بن عباس ۲۰۶-۲۱۳؛ البحر الزخار، صنعاء، ۱۴۰۹ هـ]

شرح و حواشی:

۱- دامغ الاوهام فی شرح رياضة الافهام فى لطيف الكلام؛ یمنی، احمد بن یحیی (۷۷۵–۸۴۰)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۳۸/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الباطل تستعمل فی المعدوم حقیقة و فی القبیح تشبیهاً له بالمعدوم و فی العقود الباطلة تشبیهاً له.

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۹؛ مصحح، محشی با نشان «دامعی»؛ کاغذ: شرقی، ۲۳گ (۲۶ر-۴۸ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۳ - ۸۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲/۷۶۰۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصفة الذاتیة التی متی علم الموصوف علم علیها موجودا او معدوما ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵گ (۵۰پ-۸۴پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۶ - ۱۰۳]

← الریاضة الشرعیة ⟵ طریق الریاضة الشرعیة

● **الریاضة الشرعیة** / عرفان و تصوف / عربی

ar-rīyāḍat-uš šar'īyya

درباره روش ریاضت شرعی که به گفته مجلسی یکم اندیشیدن در قرآن و خاموشی و ترک لذات و دوام ذکر است در ۴۰ روز تا برسد به مقام فنا و این دشوارتر است از دانشجویی که در آن جاه است. مؤلف می‌گوید که من اکنون در چهل سالگیم و به راهنمایی مردم می‌پردازم و کسی را ندیدم که به این راه بپردازد و من پیامبر را همین روزها به خواب دیدم و از او پرسیدم نزدیکترین راه به سوی خدا کدام است فرمودند همان‌که تو می‌دانی. مردم به گفته کیمیاگری مال‌ها و وقت‌ها صرف می‌کنند با اینکه نمی‌دانند که او راست می‌گوید. اینکه می‌گویم از روی آیات و خبرهای معصومان است و از روی سخنان حکیمان ظاهری مانند ابی علی در اشارات (نمط ۹) پس شایسته است چهل روز عبادت کرد و ۱۵ مناجات زین العابدین را خواند و وردهای دیگری که در اخبار آمده است. چنین است این بند: «قال الفاضل المحقق مولانا محمد تقی المجلسی ره: فی طریق الریاضة الشرعیة ما صورته: و الذی هذا الضعیف فی ازمنة الریاضة انی کنت فی مطالعة التفاسیر ... فانه قد ورد فی الاخبار انهما سنتان واجبتان و ان نسیتهما فی وقتهما فاقضهما. تم بالخیر».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۲/۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲گ (۱۵۵پ-۱۵۶ر)؛ ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۹۳]

● **ریاضة الصبیان و تأدیب الولدان** / عرفان و تصوف / عربی

rīyāḍat-uṣ-ṣibyān wa ta'dīb-ul-wildān

حضرمی، عفیف الدین

hazramī, 'afīf-od-dīn

منظومه‌ای است در تربیت اطفال، مشتمل بر پنج «فصل» که ناظم مطالبی را از «احیاء العلوم» غزالی به نظم در آورده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۹۹

آغاز: بسمله. الحمدلله ولی الحمد ×× موفق الخلق لکل رشد؛ **انجام:** و الکل من آل النجا و التابع ×× ما لاح برق فی سحاب هامع

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عیسی بن محمد بن حسین، تا: ۱۰ جمادی الاول ۱۲۱۱ق؛ ضمیمه: مذیل است به چهار صفحه اشعار متفرقه ار عادل اباالطایی، شافعی، اسماعیل بن عباده و غیره؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا، ۲گ، اندازه: ۲۲/۲×۳۳سم [رایانه]

● **الریاضة الصمدیة** / دعا / عربی

ar-rīyāḍat-uṣ ṣamadīyya

در این بخش ابتدا طریق ختم دعای «الریاضة الصمدیة» بیان گردیده، پس از آن متن دعا ذکر شده است. در نسخه حاضر این دعا را عبدالواحد اندلسی از استادش ابوعبدالله عراقی و او از شیخ عبدالصمد خوارزمی نقل می‌کند آغاز دعا این است: «اللهم انی اسئلك یا واحد یا احد یا فرد یا صمد یا من لم یتخذ صاحبة و لا ولدا».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۸/۲

آغاز: حکی عن الشیخ عبدالواحد الاندلسی انه قال مکثت مدة من السنین و انا اسئل عن الریاضة الصمدیة فلم اجدها فلما سافرت الی الحج الی بیت الله؛ **انجام:** یا مغیث اغثنا عن کل بلاء و محنة فانك خیر حافظا و هو ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

خط: نستعلیق، کا: خسرو بن کلانتر ولیخان طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۱ ذیقعده ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج آبی، ۴گ (۵۰پ-۵۳ر)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ - ۶۹]

● **ریاضة النفس = کتاب الریاضة** / عرفان و تصوف / عربی

rīyāḍat-un nafs = k.-ur rīyāḍa

حکیم ترمذی، محمد بن علی، - ۳۲۰ ؟ قمری

hakīm-e termezī, mohammad ebn-e 'alī (- 933)

حدیث‌های عرفانی است و شرح آنها. بخش‌بندی نشده.

[زرکلی ۲۷۲/۶ «الریاضة و ادب النفس»؛ بغدادی، هدیه ۱۵/۲ که مرگ او را ۲۵۵ آورده]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳/۱-ف

آغاز: بسمله. و صلی الله علی محمد و آله و سلم. شرح قوله و الایمان و الاسلام و الاحسان. قال ابو عبدالله (رح) فمن اول ما نبتدی فیه حدیث جبریل (رح) حیث سأل رسول الله (ص) عن

معالم الدین؛ **انجام:** علی ما تکرهون و لا تنالون ما تحبون الا بترک ما تشتهو. تم کتاب الریاضة.
نسخه اصل: ترکیه، راشد افندی، ش ۱۵۱۷؛ کاتب: عبدالمحسن بن حمود، تا: دهه سوم صفر ۵۹۳ق، جا: حلب؛ ۸گ (۴ر-۱۱ر)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۵۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۴/۱-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۴۹]

● **ریاضة النفس** / اخلاق / عربی

rīyāḍat-un nafs

ابهری، جعفر بن محمد، ق۵ قمری
abharī, ja'far ebn-e mohammad (- 11c)

کتابی است اخلاقی در تربیت و ریاضت نفس که در چند «باب» نگاشته شده است و بعضی از باب‌های آن دارای فصل نیز می‌باشد. هر باب مشتمل بر احادیث نبوی با ذکر سلسله سند حدیث تا مؤلف و همچنین مشتمل بر اقوال بزرگان و مشتمل بر حکایات اخلاقی مربوط به آن باب است. فهرست ابواب کتاب چنین است: باب من اراد ان یترك الدنیا ویسلك طریق الإخرة؛ باب الزهد فی الدنیا؛ باب فی المجاهد؛ باب فی الخلوة (... وقال وحدثنا ابونصر عبدالرحمن بن احمد بن الحسین الانماطی الهمدانی فی داره سنة ثمانین و ثلاثمائة ...)؛ باب تهدید لاصل المعامله؛ باب فی صفة النفس.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۷-۴/۱۷۷
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم وبه نستعین اخبرنا الشیخ الامام الاجل الاوحد سدید الدین رشید الاسلام شرف الادباء والفضل محمدبن بنیامین بن یوسف الهمدانی قراءة منی علیه فی اوایل ذی الحجة سنه احدی وستین وخمسمائه فی مسجده قال اخبرنا ابوثابت سحر بن منصور بن علی الصوفی المعروف بالاسکیف قال اخبرنا شیخنا العارف ابومحمد جعفر بن محمدبن حسین الابهری رح، «الحمدلله المحمود بکل لسان المعبود فی کل مکان وصلی الله علی محمد سید المرسلین و امام المتقین و آله اجمعین اما بعد فانی وجدت اکثر اهل زماننا من المریدین و المتوجهین الی الله تعالی قدتقاعدوا عن استعمال سیرة المتقدمین و الاقتداء بافعال الماضین فی ریاضات النفوس و مجاهداتها و تغافلوا عن سیاستها»؛ **انجام:** الهوی بمنه و لطفه انه المرشد الهادی البار الرؤوف المجید و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین. تمت
از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، پس از اتمام رساله حدیث نبوی خطاب به معاذ بن جبل درج شده؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۱گ، ۱۷سطر، اندازه:۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف:۴ - ۲۱۹۸]

● **ریاضة النفس (فصل فی)** / عرفان و تصوف / فارسی

rīyāzat-on nafs (fasl-on fī)

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری
bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۰۹
آغاز: فصل اندر ریاضیات نفس بدانکه آدمی که منبع عقل؛ **انجام:** و قوله او من کان میتا فاحییناه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ریاضة النفس** / اخلاق / عربی

rīyāḍat-un-nafs

در صفات پسندیده به شیوه عرفانی شیعی، در چند «باب»: بدین ترتیب: باب بیان حسن الخلق؛ باب فی فضیلت الجوع و ذم الشبع؛ باب بیان عظم خطر اللسان و فضیلت الصمت؛ باب فی ذم الغضب. باب ذم الدنیا؛ باب فی آداب الاکل؛ باب ادب تقدیم الطعام علی الاخوان الزائرین.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۳۴/۳
آغاز: بسمله الحمدلله الذی صرف الامور بتدبیره و عدل ترکیب الخلق فاحسن فی تصویره
خط: نسخ، کا: جحیو بن محمد موحی، تا: رجب ۱۲۳۱ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۰گ (۴۴-۶۳)، ۱۵ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۴۰]

● **ریاضة النفس فی صنعة حسن الخلق (منتخب)** / اخلاق

rīyāḍat-un nafs fī ṣan'at-i ḥusn-il xulq (mn.)

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱۴
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ - ۹۳۸]
اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲/۲۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۰۶]

← الریاضة فی تعلق الامر بالخلق ≻ حقیقة الآدمیة
← ریاض التواریخ ≻ عباس نامه

● **الریاضة و الخلوة (رسالة عرفانیة فی)** / عرفان و تصوف / عربی

ar-rīyāḍa wa-l-xalwa (r.-un irfānīyya-tu fī)

سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ ؟ قمری
sohravardī, 'omar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

در آن از خلوت گفتگو می کند.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۴/۴

آغاز: بسمله. و به العون و العصمة، و الحول و القوة. الباب الاول فی الریاضة و اسباب الخلوة و ما یتعلق بها؛ **انجام:** فقال کیف تطبیق الصوم فی هذا الیوم الشدید الحر، فقال ادع ایامی تذهب. تمت الرسالة (فی یوم الجمعة فی وقت الزوال)

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی، ۲گ (۷۴ر–۷۵پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۶/۲سم [ف: ۷– ۲۵۳]

← ریاضت و مجاهدت(رساله در) > طریق حقه

● **ریاضت‌های طبی و صحی** / طب / فارسی

rīyāzat hā-ye tebbī va sehī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۳۰/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۱پ – ۴ر) [ف: ۶ – ۱۶۶]

● **ریاض الجنان** / فضایل و مناقب، حدیث / عربی

rīyāḍ-ul janān

فارسی، فضل الله بن محمود، ق۵ قمری

fārsī, fazl-ol-lāh ebn-e mahmūd (- 11c)

رساله مهمی در مناقب اهل بیت است. این کتاب از مصادر بحار بوده و علامه مجلسی در مواردی از آن نقل کرده است. او اثر دیگری به نام «صفوة الاخبار» دارد که آن هم از مصادر بحار بوده است. او در آن از اصبغ بن نباته روایت کرده است و «مناظرة المؤألف و المخالف» را از استاد دانشمند پارسای پزشکی ابوالحسن علی بن محمد بن علی بن محمد بن حسن بن مرزبان در روز پنج‌شنبه ۶ شعبان ۴۷۸ روایت کرده است. در این نسخة هفت منقبت پراکنده و ۱۲ معجزه و ۱۳ حدیث و ۴ فصل و یک روایت است و همان مناظره و خبر و حکایت و وصیت علی بن حسن (ع) است.

[روضات الجنات ۱۴۵؛ کنی و القاب ۴۰۸:۳؛ بحار چاپ دوم ۲۱:۱ و ۲۰۹:۲ و ۲۱۰؛ الذریعه ۳۲۱:۱۱ و ۴۸:۱۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۱۴

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج بنفش، ۸۲گ، ۱۳ سطر (۱۵×۲۳)، اندازه: ۱۲×۲۵سم [سنا: ف: ۲ – ۱۲۱]

● **ریاض الجنان = روض الجنان** / شعر / فارسی

rīyāz-ol janān = ravz-ol janān

ارسنجانی، احمد بن کرمعلی، – ۱۲۷۴ قمری

arsanjānī, ahmad ebn-e karam-'alī (- 1858)

مثنوی از ملااحمد ارسنجانی مرتب بر ۸ «باب» که سید محمد هادی حسینی آن را جمع‌آوری کرده است.

آغاز: بشنو از نی چون حکایت می‌کند ×× استماع وی هدایت می‌کند

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۸

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: ذیحجه ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۸۷گ، ۱۰ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۷۰]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۸۵/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۷گ (۷۷–۹۳)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۴۰]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۷۴/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹گ (۱۷۴پ–۱۹۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۶۴]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۵۵۳/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، به اهتمام آخوند ملا علی عسکر خوش نویس متوفی ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۴۰۵]

● **ریاض الجنان** / کلام و اعتقادات / فارسی

rīyāz-ol janān

اشراقی سقاقی، ق۱۳ قمری

ešrāqī saqāqī (- 19c)

در هشت «روضه»: اثبات واجب، توحید، عدل، نبوت خاصه، امامت، شناخت امام از راه عقل، رجعت، معاد، سپس خاتمه در قضا و قدر و اخلاق. جز ریاض الجنان اشرف علی است (الذریعه ۱۱: ۳۲۱).

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۵۱/۲

آغاز: ستایش حکیمی را سزا است و منت خالقی را رواست ... که قباب افلاک در بحر جلالش حبابی؛ **انجام:** چون توانستم ندانستم چه سود.

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۳ و ۱۲۵۷ق؛ در متن و هامش؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵ – ۴۱۶]

● **ریاض الجنان** / مواعظ / عربی

rīyāḍ-ul-janān

فاضل خوانساری

fāzel-e xānsārī

مجموعه‌ای است در مواعظ و مجالس که در ۵۶ «روضه» منظم شده است. مؤلف ابتدا آیه، حدیث یا مطلبی از بزرگان شعر را آورده و توضیح می‌دهد و به مناسبت آن حکایت یا اشعاری را ذکر می‌کند و در پایان به مرثیه اهل بیت عصمت علیهم السلام

می‌پردازد. در این کتاب از بحار الانوار مجلسی به فراوانی و نیز اسرار العقائد نقل می‌کند.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۱

آغاز: درکتاب اسرار العقائد مذکور است که حضرت صادق علیه السلام از پدر بزرگوارش از جد عالیمقدارش روایت نموده است که انجناب فرموده قال رسول الله صلی الله علیه واله القائم من ولدی اسمه اسمی و کنیة کنیتی و شمائله شمائلی؛ **انجام:** فاطمه پرسید این بدن کی است حسن گفت ما در هذا جسد اخی الحسین این جسد برادرم حسین است پس فاطمه سربرهنه نمود پیغمبر عمامه را برداشت علی سربرهنه راوی گفت دیدم مرد سفید پوشی را که انگشت را بدندان گرفته و گریه میکرد و گفتم تو را چه میشود گفت می‌بینم که پیغمبر خدا سربرهنه می‌ترسم نفرین کند

جلد اول (۵۶ مجلس را دارد)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن علی بن ... ابن غفور الحرقویه، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۷۷گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۲]

● **ریاض الجنة** / چند دانشی / فارسی

rīyāz-ol janna

زنوزی، محمد حسن بن عبدالرسول، ۱۱۷۲-۱۲۱۸قمری

zonūzī, mohammad hasan ebn-e ʻabd-or-rasūl (1759 - 1804)

به درخواست: امیر حسین خان دنبلی؛ به نام: فتحعلی شاه قاجار

تاریخ تألیف: ۱۲۱۶ق یا ۱۲۰۹ق

مجموعه بزرگی است در هشت جلد شامل مطالب اعتقادی و تاریخی و ادبی و شرح حال و بیوگرافی گروهی از علما و شعراء و بزرگان دیگر، در یک «مقدمه» و هشت «روضه» و یک «خاتمه»: المقدمة: فی وصف الکتاب و التعریف به؛ روضه ۱. احوال المعصومین و جمع البیوتات و الاماکن المقدسة، در بیست و هشت (قسمت)؛ ۲. احوال جمع من الذوات الخبیثة و علماء السوء (هفت قسمت)؛ ۳. الموجودات العلویة و السفلیة (بیست و پنج قسمت)؛ ۴. أحوال العلماء و الادباء و الفلاسفة؛ ۵. أحوال الشعراء و نماذج من شعرهم؛ ۶. أحوال الملوک قبل الاسلام و بعده؛ ۷. أحوال بعض الشعراء و الفنانین؛ ۸. نوادر الحکایات و شوارد الروایات؛ الخاتمة: فی تاریخ ختم الکتاب و ما یناسب ذلک.

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی عجزت عن احاطه متفرقات نعمه مجامع صفایح العقول و الاوهام ... اما بعد چنین گوید ... ناظم این فراید و طالب این جراید العبد الاول الاقل الممتحن ابن عبدالرسول الحسینی الزنوزی التبریزی محمد المدعو بالحسن غفرالله ذنوبه ... الی آخر.

[الذریعة ۳۲۲/۱۱؛ ریحانة الادب ۳۹:۲؛ دنا ۱۰۹۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۴/۱ و ۱۹۱۰/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** آخرا و ظاهرا و باطنا.

روضه اول از کتاب؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: میشن خرمایی، ۳۵۱ص، ۳۵سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۶ - ۱۵۲]

۲. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۷۵-۶۱۹۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول با سرلوح؛ ۲۷۷گ، اندازه: ۲۲×۳۱سم [نشریه: ۱ - ۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** شخصی مواد این مجموعه را بجهت مطالعه از من گرفت آخر معلوم شد که اکثر فواید آنرا نقل کرده باسم خود کتابی درست کرده است.

کامل از مقدمه تا روضه ثامنه؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حقویردی بن خدابنده راثی متخلص به پروانه، تا: قرن ۱۳؛ از روی خط مؤلف، مجدول، با چند سر لوح دقیق، پس از کتاب چند صفحه مشتمل بر احوال و آثار شعاع الدوله محمد یوسف خان امیر تومان که ابوالقاسم بن علی بن محمد حسن حسینی بنام ناصر الدین شاه قاجار نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۹×۴۷سم [ف: ۲۰ - ۹۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۴عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا. مقدمه و روضه ۱ [عکسی ف: ۴- ۳۰۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۲عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا. روضه ۲ و ۳ [عکسی ف: ۴ - ۳۳۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا. روضه ۵ [عکسی ف: ۴ - ۴۰۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۴عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا. روضه ۶ و ۷ و ۸ [عکسی ف: ۴- ۴۰۳]

۴. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۱-۶۲

در یک مقدمه و هشت روضه و یک خاتمه؛ خط: نسخ خوش، کا: عبدالله سلماسی، تا: ۱۲۱۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۶۴ص، اندازه: ۳۳×۴۷/۵سم [ف: - ۲۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۲۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۳]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** پایان روضه ثالث: این روضه ثالث ... حسب الاشاره ... نواب محمد رحیم میرزا دام عزه بمحرری بنده جان نثار الله قلی دنبلی شرف اتمام پذیرفت ۱۲۵۶. پایان نسخه: لم یرده المصنف. و التماس دیگر از کتاب و نساخ آن است که بعد از اتمام نسخه با نسخه اصل بدقت تمام مقابله و تصحیح نمائید و طریق افراد بعضی از روضات ثمانیه را موقوف داشته در یک مجلد بنویسند و چنانکه عادت بعضی قاصران است جهة آنکه

بآسانی کتابی بنام خود ساخته باشند بانتخاب و اختصار آن نه پردازند و از جهة غصب از قصب جباری و از لعنت باری مجتنب و محترز باشند. در پشت برگ آخرین صفحه کتاب چنین عنوان شده است (سپاس و منت خدایرا که از فیض عهد دولت فیروز ... شاهنشاه گیتی پناه ... السلطان محمد شاه غازی ... و عنایت و حمایت ... نواب مستطاب بهمن میراز صاحب اختیار ... حسب الامر ... نواب محمد رحیم میرزا دامت شوکته در تاریخ هزار و دویست و شصت و یک هجری بکلک منشیان طارد قلم و محرران مشتری رقم و تصحیح معلمان مسیحادم و مورخان موسی شیم صورت اتمام حاصل و بکتابخانه مبارکه شاهزاده آزاده واصل شد ...

خط: شکسته نستعلیق، کا: الله قلی دنبلی، تا: ۱۲۵۶ق؛ مهر ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، با کمندکشی، با هشت سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم سبز، ۹۶۴ص، ۳۴ سطر در متن و ۶۱ سطر در حاشیه، اندازه: ۲۸/۵×۴۶/۵سم [ف: ۵ – ۲۱۶]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۸۰

خط: نسخ، کا: عباس علی سلماسی، تا: ۱۹ محرم ۱۲۶۵ق، برای ایلخانی؛ دارای پنج سرلوح، در متن و حاشیه؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: روغنی زرین، ۴۳۰گ، ۴۰ سطر، اندازه: ۲۰/۶×۳۴سم [ف: ۱ – ۲۵۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۷

در دو مجلد: ج ۱. در ۲۸۷گ سطرها متفاوت، با ۷ص فهرست در آغاز، در چهار روضه، ج۲. در ۳۲۵ گ، در چهار روضه؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد قلی خویی، بی‌تا؛ از روی نسخه مؤلف پس از مرگش؛ تملک: سلیمان میرزا در جمادی الثانی ۱۳۰۴؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۳۲ سطر [سنا: ف: ۲ – ۲۱۹]

۹. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنانکه شخصی سوادات این مجموعه را بجهة مطالعه از من گرفت آخر معلوم شد که اکثر فواید آنرا نقل کرده و باسم خود کتابی درست کرده است.الحمد الذی نزل علی رسوله الکتاب و الصلوة و السلام علی الرسول ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ظاهراً پسر مؤلف؛ از روی خط مؤلف؛ بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۵۷۱گ، ۵۰–۴۸ سطر، اندازه: ۲۶/۵×۴۰/۵ سم [ف: ۲ – ۷۸۹]

● **ریاض الجنة** / مواعظ، مقتل / فارسی

rīyāz-ol-janna

خوانساری، محمد بن ابراهیم، ق۱۳ قمری

xānsārī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۴ق

کتابی است مبسوط در ۲ مجلد و مشتمل بر ۱۱۴ «روضه» در ذکر مواعظ و نصایح و مناقب ائمه اطهار با استناد به آیات قرآن و احادیث نبوی (ص).

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۳۶

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی بعث الانبیاء لارشاد العباد مبشرین الی الجنان و منذرین من النیران؛ **انجام:** هست آن ملال گرچه بری ذات ذوالجلال او در دل است و هیچ دلی نیست بی ملال ... منقلب ینقلبون

ج ۱؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد تقی بن محمد حسن خوانساری، تا: سه‌شنبه ۱۶ صفر ۱۲۶۹ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۳گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۴۸]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۳]

● **ریاض الجنة فی احوال قائم الائمة و ملاذ الامة و کاشف الغمة** / کلام و اعتقادات، تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol janna fī ahvāl-e qā’em-el a’emma va malāz-el omma va kāšef-el qomma

یزدی، حسن بن ابراهیم،

yazdī, hasan ebn-e ebrāhīm

در یک «مقدمه» و دوازده «روضه» و یک «خاتمه» چنان‌که در دیباجه دیده می‌شود ولی در متن تا روضه بیست و یکم هم هست.

آغاز: بعد بسمله و حمد. و مشتمل است بر مجالسی شتی و امیدوار از حضرت پروردگار چنانم که موفق و مؤید گشته و هر مجلسی از مجالس این مجلد را مثل سایر مجلدات بمناسبت ختم نمایم بمصائب اهل بیت عصمت ... و مسمی گردانیدم آنرا بریاض الجنة ...

[دنا ۱۰۹۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۸/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنانچه هارون بیست و یک پسر داشت یکی از آنها دیده قلب و به نور ایمان منور گشت و بدو جامه اکتفا کرده و ذکر کرده اند که یحیی بن اکثم و وزیر هارون بنود نزد او نشسته بود

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۸۷گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۲ – ۱۸۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد: این رساله ایست مشتمل بر احوال امام زمان و خلیفة الدوران ... و مشتمل است بر مجالسی شتی و امید؛ **انجام:** و اهل آنرا بقبل برسانیم و چون به بیداء رسید و شب در آنجا فرود آمدیم فصاح نبا ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۳۳گ، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۳۳۴]

● **ریاض الحسینی** / شعر / فارسی

rīyāz-ol hosaynī

صغیر اصفهانی، محمد حسین، ۱۲۷۳ – ۱۳۴۹ شمسی

saqīr-e esfahānī, mohammad hoseyn (1894 - 1970)

مشتمل بر اشعاری در مدایح و مراثی ائمه اطهار علیهم السلام و وقایع کربلا و تضمین برخی از اشعار حافظ و جودی.

کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۷۷

آغاز: حمد بی حد خالقی را کز عدم ×× این چنین افراخت از هستی علم

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن ملامحمد مهدی بن محمد جعفر بن محمد حسین بن حاج محمد واسع کاشانی، تا: سه‌شنبه ۲۸ شعبان ۱۳۴۶ق، از روی نسخه علی بن اسماعیل اصفهانی در ربیع الاول ۱۳۳۷، در دو برگ پایانی اشعاری در مدح حجة بن الحسن علیهما السلام از آقا سید محمود متخلص به غضنفر و اشعار دور ایوان مقبره صبیه سردار معتمد رشتی و مرحوم جودی در صحن جدید امیرالمؤمنین علیه السلام به خط کاتب در زمانی که در نجف اشرف به سال ۱۳۵۱ و ۱۳۵۲ بوده نگارش شده؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: - ۶۵]

● **ریاض الحکم** / فلسفه، شعر / فارسی

rīyāz-ol-hekam

در فلسفه برای پسر خود محمد طاهر سروده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۶۶/۱۷

آغاز: هست واجب وجود آن موجود ×× که کند ذاتش اقتضای وجود؛ **انجام:** یا رب این گلبن ریاض کلام ×× کش ریاض الحکم نهادی نام / آن لقب طاهر و محمد نام ×× کز وجودش تهی مباد ایام / یاد عمرش فزون زحد و حساب ×× که به این کردم اختتام کتاب

خط: نستعلیق، کا: علی بن شعبان رومی علائی، تا: با تاریخ ۱۰۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه [ف: ۵ - ۳۲۴]

● **ریاض الحکمة** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

rīyāz-ol hekma

حکیم ریاضی، محمد باقر بن حسینعلی،-۱۲۹۲؟ قمری

hakīm-e rīyāzī, mohammad bāqer ebn-e hoseyn-ʻalī (-1875)

اهداء به: امین السلطان

تاریخ تألیف: ۱۲۹۰ق

منظومه در عرفان و سیر و سلوک، اثر حاج میرزا محمد باقر یزدی معروف به حکیم ریاضی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۷

آغاز: ای تو کعبه ای تو مروه تو صفا ×× وی تو رکن و تو مقام و تو منا

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ ۶۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۱۸]

← ریاض الحکمة فی علم الصنعه ⟵ جامع الفواید

● **الریاض الخاقانیة** / معانی بیان / عربی

rīyāḍ-ul-xāqānīyya

حسن بن حاج عثمانی

hasan ebn-e hāj ʻosmānī

اهدا به: سلطان عبدالعزیز خان عثمانی

کتابی در تلخیص تلخیص المفتاح در سه «روضه»: ۱. علم معانی در هشت زهره؛ ۲. علم بیان در سه فن؛ ۳. علم بدیع در دو زهره. هر یک ازین سه روضه را دیباچه ایست و در زمان سلطان عبدالعزیز خان عثمانی و برای او ساخته شده است. نام مؤلف در پایان کتاب و نام سلطان در آغاز روضه ۱ و ۲ و ۳ آمده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۱۳/۲

آغاز: بسمله. منه الحمد لذاته الربانية و الصلوة على الزبدة الانسانية و المؤيد بالبلاغة القرانية ... و بعد فان تلخيص المفتاح ما ياتى بالاجتراح؛ **انجام:** و عما تكمل من ضربه بنصف ثلثة مالا. و الحمدلله اولا و آخرا و الصلوة على نبيه و على آله باطنا و ظاهراً.

خط: نستعلیق، کا: نقیب الاشراف سید اسمعیل زهدی، تا: ۱۲۸۴ق، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۷گ (۷۸–پ۱۱۴ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸ - ۵۲۸]

● **ریاض الخلود** / تاریخ جهان / فارسی

rīyāz-ol-xolūd

شهرزوری، حسن بن هداية الله، – ۱۰۱۴ قمری

šahrazūrī, hasan ebn-e hedāyat-ol-lāh (- 1606)

تاریخ تألیف: ۹۸۹ق

در بیان اخلاق و تصوف است با استشهاد به احوال امراء و علماء و مشایخ و اشعار و امثال و حکایات مشتمل بر هشت «باب» به عدد ابواب بهشت: ۱. احوال امراء و سلاطین، مشتمل بر پنج «فصل»؛ ۲. احوال علما، مشتمل بر پنج فصل؛ ۳. احوال شیخی و مریدی، مشتمل بر پنج فصل؛ ۴. احکام غزو، مشتمل بر پنج فصل؛ ۵. احوال اغنیا و فقرا، در پنج فصل؛ ۶. نصیحت عوام، مشتمل بر پنج فصل؛ ۷. اعتبار به اجرام علوی و سفلی، در پنج

فصل؛ ۸ اشیاء متفرقه، مشتمل بر پنج فصل. در خاتمه منظوم آن آمده: در آندم کین معانی روی بنمود ×× ز هجرت نهصد و هشتاد و نه بود / زمان پرفتن دور پر آشوب ×× نه دانش مطلب و نه علم مرغوب
آغاز: حمد و سپاس بی قیاس خالقی را سزاست که افتتاح مبادی هرکار جز باسامی مقدسه او نظام نپذیرد
انجام: پس آنگه بینوا ابن هدایت ×× طفیل جمله واصل کن بجنت / مگر ازمقدم ایشان شود شاد ×× ز آشوب قیامت گردد آزاد

[دنا ۱۰۹۲/۵؛ هدیة العارفین ۶۰۰/۱؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۷۲/۶؛ الذریعه ۳۲۴/۱۱ در آنجا نسخه‌ای از مجلس را ذکر کرده؛ مشترک ۲۲۴۵/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۶۲۵/۱، ۲۱۵۴/۳؛ ایضاح المکنون ۶۰۰/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق؛ ۱۶۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۳۲۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۴۹
آغاز: طابع بر آن است که از جلیس متأثر می‌شود؛ **انجام:** برابر
خط: تحریری، کا: محمد صادق بن عبدالقادر، تا: ۱۳۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «یا محمد ۱۳۳۱» (بیضی)، «نور محمد ۱۳۳۱» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی فرنگی، ۱۹۹ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۰]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۸۹ و ۲۱۸۵ عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۳۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۷۸] و [عکسی ف: ۶ – ۲۳۱]

● **ریاض الخلود** / اخلاق / فارسی

rīyāz-ol-xolūd

هشت «باب» است (هر بابی دارای پنج فصل) در پند و اندرز و پاره‌ای از مسایل اعتقادی و داستان‌هایی عبرت‌انگیز از عرفا و بزرگان و پادشاهان و گاهی اشعاری مناسب ابواب و فصول. این کتاب با «ریاض الخلود» ابوبکر بن هدایة الله حسینی در تنظیم فصول و تعداد و موضوعات شباهت تام دارد جز این که در ابواب آن جابجایی‌هایی دیده می‌شود. فهرست ابواب این نسخه: باب ۱. احوال امرا و سلاطین؛ ۲. احوال علما؛ ۳. احوال شیخ و مرید؛ ۴. احکام جنگ در راه خدا؛ ۵. احوال اغنیا و فقرا؛ ۶. نصیحت عوام؛ ۷. استدلال مصنوع به صانع؛ ۸ اشیاء متفرقه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۴
آغاز: الحمدلله فارج الهموم و کاشف الغموم و منزل المیاه من الغیوم ... اما بعد حمد و ستایش مر خداوندی را سزاست که جلباب کرمش؛ **انجام:** جوان هنوز در سجده بود که جان را بجهان آفرین تسلیم نمود.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۷]

● **ریاض الدعا** / گوناگون / فارسی

rīyāz-od do‘ā

کتابی است در علوم غریبه شامل طالع‌نامه، دیونامه و پری‌نامه، بیمارنامه، رساله غالب و مغلوب که ارسطو برای اسکندر ساخته، عزایم، کتاب هفتاد و دیو، اختیارات سعد و نحس، احکام آفتاب گرفتن، ادعیه جهت دفع بلاها، صفت حیوانات، دعای قرشیا، یافتن دفینه، شرح دعای سیفی همراه با متن دعا، احضار دعوة الکبیر، نادعلی صغیر، شناختن ساعات کواکب، تسخیر چتراکی از قول بهاء الدین خاکی و در پایان مختصری در علم سیمیا. مالک نسخه این کتاب را «ریاض الدعا» نامیده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۷۴-۳۷/۶۴
آغاز: هو العلیم کتاب ریاض الدعا چون بعضی ازدعاها دراین کتاب بود لهذا مسمی شدبریاض الدعاء ... بسمله طالع نامه در دانستن لوح حیات ولوح ممات؛ **انجام:** صبح ودر شب نوشته شده است تمت والسلام
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۸۳]

● **ریاض الربیع فی علم المعانی و البیان و البدیع** / بلاغت / عربی

rīyāḍ-ur rabī‘ fī ‘ilm-il ma‘ānī wa-l bayān wa-l badī‘

امیر صنعانی، عبدالله بن محمد، – ۱۲۴۲ قمری

amīr san‘ānī, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1827)

شرحی است بر منظومه ابن شحبه حلبی در معانی و بیان و بدیع. شارح، چون این منظومه را مختصرترین و پرمطلب‌ترین رسالات در این موضوع دیده، به شرح آن پرداخته است.

[دنا ۱۰۹۳/۵؛ اعلام المؤلفین الزیدیة ص ۶۱۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۱۴/۱
آغاز: الحمدلله الذی علم الانسان البیان فعبر عن المعانی ببدیع التبیان و نظم المبانی فی سلك الفصاحة حتی طابق الحال
نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان –رم ۱۰۷۸؛ خط: نسخ، کا: علی بن اسماعیل، تا: شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۴۲ق؛ از روی خط مؤلف؛ ۵۶ص (۵–۶۰) [عکسی ف: ۵ – ۳۷]

● **ریاض الرضا** / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-or rezā

خوانساری، محمد بن علی اکبر، ق۱۳ قمری
xānsārī, mohammad ebn-e ‘alī akbar (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۱ق
در حالات حضرت امام رضا علیه السلام و بعضی از کرامات و معجزات آن حضرت و گوشه‌هایی از تاریخ مشهد مقدس، که در عصر تولیت حاج میرزا موسی خان نوشته شده و از وی تمجید بسیار می‌شود. مشتمل بر یک «مقدمه» و بیست و پنج «روضه» و یک «خاتمه»: مقدمه: رموز منابع کتاب؛ روضه ۱. تاریخ ولادت و اسم و کنیت آن حضرت؛ ۲. کیفیت احوال آن حضرت؛ ۳. کیفیت شهادت آن حضرت؛ ۴. عدد اولاد امجاد آن حضرت؛ ۵. تواضع و معاشرت آن حضرت؛ ۶. رساله ضروریات دین که به مأمون نوشته؛ ۷. آداب سفر و ادعیه مأثوره؛ ۸. آداب زیارات آن حضرت؛ ۹. ثواب زیارت ائمه هدی؛ ۱۰. فضیلت زیارت آن حضرت؛ ۱۱. کیفیت زیارت آن حضرت؛ ۱۲. استشفاع و عریضه توسل به ائمه معصومین؛ ۱۳. نماز هدیه و آداب نماز جعفر طیار؛ ۱۴. تحقیق معنی معجزه؛ ۱۵. بعضی از اشعار گوهربار آن حضرت؛ ۱۶. احوال اصحاب آن حضرت؛ ۱۷. شرافت زمین قم و اهل آن؛ ۱۸. احوال حضرت معصومه؛ ۱۹. ثواب زیارت آن حضرت؛ ۲۰. قبور سائر اولاد ائمه؛ ۲۱. احوال بعضی از علما و ارباب حدیث؛ ۲۲. ذکر ملک ری و احوال حضرت عبدالعظیم؛ ۲۳. احوال شهر بانو و دخترش زبیده خواتون؛ ۲۴. کیفیت زیارت سایر مؤمنین؛ ۲۵. نسب ایل قاجار؛ خاتمه: ذکر بعضی از ولایات خراسان.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۹۰

آغاز: از گردش افلاک و نفاق انجم ×× سر رشته کار خویشتن کردم گم ... بعد از نگارش حمد و ثنای و درود نا منتهای حضرت رسالت پناهی؛ **انجام:** ز دم بادلکشی چون فال تاریخ ×× در رضوان بیامد سال تاریخ

خط: تایپی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج، ۱۲۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۷ - ۳۲۷]

● **ریاض الرضوان** / زیارات / فارسی

rīyāz-or rezvān

حسینی خاتون آبادی، محمد صالح بن عبدالواسع، ۱۰۵۸ - ۱۱۲۶ ؟ قمری
hoseynī xātūn-ābādī, mohammad sāleh ebn-e ‘abd-ol-vāse‘ (1648 - 1714)

در آداب زیارت امام رضا (ع) و حضرت معصومه (س) و حضرت عبدالعظیم و امام زاده حمزه و بعضی از زیارات جامعه را در یک «فاتحه» و سه «روضه» و یک «خاتمه» تنظیم نموده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل فی الارض خلفاء من الانبیاء و الاوصیاء فجعل نبینا خیر النبیین و ائمتنا خیار الوصیین و صیر مشاهدهم ریاض الجنان و زیارتهم سببا للفوز بالرضا و اقصی امال الطالبین

انجام: که اگر چنین کنید شما را مثل آن ثواب او خواهد بود و فرو می‌گیرد شما را رحمت الهی چنانچه او را فروگرفته است به درستی که هر که زیارت کند ما را یا قبرهای ما را البته رحمت الهی او را فرو گیرد و گناهانش آمرزیده شود

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۹/۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۳]

۲. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۵۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف، دارای یک مقدمه و سه روضه و یک خاتمه است؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد علی بن محمد شفیع اصفهانی، تا: ۲۶ جمادی الثانی ۱۱۸۴ق، جا: اصفهان مدرسه کاسه گران؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرد، ۷۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۴۹]

● **ریاض الرضوان** / مواعظ / فارسی

rīyāz-or rezvān

حسینی قزوینی، محمد تقی بن امیر مؤمن، -۱۲۷۰قمری
hoseynī qazvīnī, mohammad taqī ebn-e amīr mo’men (- 1854)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۰ق یا قبل از آن
کتابی است در خصوص تحقیق حقایق اصول اسلام و ایمان و تفصیل مسائل فروع عرفان و ایقان؛ شامل شرح برخی از بخش‌های نهج البلاغة و مباحث مربوط به امامت و قصایدی مانند: قصیدة ملمعة و قصیدة عینیه سید اسماعیل حمیری؛ این کتاب در چند «روضه» و هر روضه در چند «حدیقه» و «هدیه» تنظیم یافته است. در «أعیان الشیعة و الکرام البررة» ذیل ترجمه نگارنده، از این اثر نامی به میان نیامده است.

[دنا ۱۰۹۳/۵؛ عیان الشیعه ۱۹۶/۹؛ طبقات أعلام الشیعة (قرن ۱۳) ۲۲۹/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲۶

آغاز: الحمدلله کما هو أهله و کما ینبغی لکرم وجهه و عز جلاله ... أما بعد چون وجوب اجابت بعضی از خلصین اهل ایمان که از انوار ولایت اهل بیت رسالت سلام الله علیهم أجمعین؛ **انجام:** پس بدرستی که او سالم می‌ماند از عذاب منکر و نکیر و تفصیل این مقاله محول به شرح دعای عدیله معروفه است، تم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۲۳۰ق؛ مصحح، مقابله شده، با آثار

بلاغ، با اندکی قلم‌خوردگی، در میان رساله دو قصیده یکی قصیده ملمعه (۲۷–۴۲) و دیگری قصیده عینیه حمیری (۵۱–۵۵) در رابطه با موضوع آمده؛ تاریخ وقف: ۱۳۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۸۶گ، ۱۵ سطر (۱۸/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۳۰ – ۲۱۹]

● **ریاض الزاهدین در ادعیه و اذکار ائمه طاهرین** / دعا / فارسی

rīyāz-oz zāhedīn dar ad‘īye va azkār-e a’emme-ye tāherīn

مجذوب تبریزی، محمد بن محمد رضا، – ۱۰۹۳ قمری

majzūb-e tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad rezā (-1682)

اهداء به: شاه سلیمان صفوی

تاریخ تألیف: ۱۰۸۵ق؛ محل تالیف: قزوین

مؤلف پس از تألیف «روضة الاذکار» به درخواست برخی از دوستان آن را در کتاب حاضر مختصر نموده و در شصت «باب» تنظیم نموده است: ۱. بیان معنی دعا و طریق خواندن آن و بعضی از آداب آن؛ ۲. اعمال پیش از دعا از تمجید و صلوات؛ ۳. آداب بیت الخلا رفتن و بیرون آمدن ازآن؛ ۴. ادعیه متعلق به وضو؛ ۵. ادعیه متعلق به وضو؛ ۶. بیان اذان و اقامه؛ ۷. ادعیه تکبیرات افتاح؛ ۸. ذکر رکوع و سجود و تشهد و تسلیم؛ ۹. تعقیبات مشترکه نمازها؛ ۱۰. اذکار قنوت؛ ۱۱. تعقیبات مشترکه نماز صبح و شام؛ ۱۲. تعقیبات مخصوصه نماز صبح؛ ۱۳. تعقیبات نماز ظهر؛ ۱۴. تعقیبات نماز عصر؛ ۱۵. تعقیبات نماز مغرب؛ ۱۶. تعقیبات نماز خفتن و تتمه در بیان سجده شکر؛ ۱۷. نمازهای نوافل یومیه و نماز شب؛ ۱۸. سایر نوافل شبانه روز و نمازهای ائمه علیهم السلام؛ ۱۹. دعاهای ساعات روز؛ ۲۰. اعمال هفته از نماز و زیارت و تسبیح؛ ۲۱. اعمال شب جمعه؛ ۲۲. اعمال روز جمعه؛ ۲۳. آداب حمام؛ ۲۴. آداب داخل شدن به خانه تا بیرون رفتن از آن؛ ۲۵. اعمال نوروز و عمل اول هر ماه؛ ۲۶. اعمال ماه محرم؛ ۲۷. اعمال ماه صفر؛ ۲۸. اعمال ربیع الاول؛ ۲۹. اعمال ربیع الثانی؛ ۳۰. اعمال جمادی الاول؛ ۳۱. اعمال جمادی الثانی؛ ۳۲. اعمال رجب؛ ۳۳. عمل استفتاح (۱۵ رجب) و اعمال شب و روز مبعث؛ ۳۴. اعمال شعبان؛ ۳۵. اعمال شب ۱۵ شعبان؛ ۳۶. اعمال رمضان و بیان افطار و سحور؛ ۳۷. ادعیه شبانه روز رمضان؛ ۳۸. نوافل هر شب از ماه رمضان؛ ۳۹. نمازهای هر یک از لیالی رمضان و ادعیه متعلقه به هرشب و روز آن؛ ۴۰. بیان شب قدر؛ ۴۱. عمل شب عید رمضان؛ ۴۲. اعمال شوال و عمل عید رمضان؛ ۴۳. اعمال ذیقعده؛ ۴۴. اعمال ذیحجه؛ ۴۵. بیان نمازها و دعاهای حصول مطالب و مآرب؛ ۴۶. بیان رقاع استغاثات و استخارات؛ ۴۷. بیان نمازها و دعاهای دفع محذورات؛ ۴۸. احتجابات ائمه و غیر آن؛ ۴۹. بیان هیاکل؛ ۵۰. آیات کفایت؛ ۵۱. بیان امن از سحر؛ ۵۲. نمازها و دعاهای علل و امراض؛ ۵۳. استشفا به تربت امام حسین علیه السلام و طریقه اخذ آن؛ ۵۴. نماز میت و آداب متعلقه به آن؛ ۵۵. نماز آیات؛ ۵۶. بیان موجب حفظ قرآن و علوم دینیه؛ ۵۷. بیان نکاح و آنچه متعلق به آن باشد؛ ۵۸. بیان بعضی از عوذات و عوذه حیوانات و زراعات؛ ۵۹. بیان داشتن حیوانات و بیان تجارات و فتح مهمات؛ ۶۰. آداب سفر و اسب تاختن و تیرانداختن.

آغاز: لآلی متلألی حمد و سپاس وجواهر زواهر مدح ممتنع القیاس نثار بارگاه مقدس اساس خداوندی راسزاست.

[دنا ۱۰۹۳/۵؛ الذریعة ۳۲۵/۱۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۳۷۱۰

آغاز: لآلی متلألی حمد و سپاس وجواهر زواهر مدح ممتنع القیاس نثار بارگاه مقدس اساس خداوندی راسزاست؛ **انجام:** درراه خدا جهاد کند و یک قطره بارانی یادرد سری باوبرسد ثواب شهادت درنامه عملش نوشته شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ ربیع الثانی ۱۱۲۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۷۹]

● **ریاض السالکین** / عرفان و تصوف، اخلاق / فارسی

rīyāz-os-sālekīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۵۶۵۴

آغاز: و تعین او نزد عین وجود اوست؛ **انجام:** ز رضوان سال تاربخش توان خواست ... آمین یا رب العالمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

● **ریاض السالکین فی شرح صحیفة سید الساجدین (سید العابدین)** / شرح دعا / عربی

rīyāḍ-us sālikīn fī š.-i ṣaḥīfat-i sayyid-is-sājidīn (sayyid-il-‘ābidīn)

مدنی، علی خان بن احمد، ۱۰۵۲ – ۱۱۱۸ ؟ قمری

madanī, ‘alī xān ebn-e ahmad (1643 - 1707)

وابسته به: الصحیفة الکاملة السجادیة = الصحیفة السجادیة؛ علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸–۹۴)

اهدا به: شاه سلطان حسین

تاریخ تألیف: از ۱۰۹۴ تا چهارشنبه ۱۱ شوال ۱۱۰۶ق

شامل ۵۴ روضه است که در هر روضه یکی از ادعیه صحیفه سجادیه شامل خطبه و دیباچه مخصوص شرح گردیده و نخستین شرح کاملی است که بر صحیفه کامله سجادیه نوشته شده است. شیوه این شرح چنین است که عبارت دعا را نخست کاملاً نقل و سپس به شرح لغات و نکات ادبی و معانی و قسمتی از اسرار آن

به‌طور مبسوط می‌پردازد. سلسله مشایخ روایت مصنف که همه از پدران وی اند با نقل چند حدیث بدان طریق که خود به صورت رساله درآمده است و در آغاز بعضی از نسخ این شرح درج کرده اند. (عبدالحسین حائری)

آغاز: بسمله. اللهم انا نحمدك حمداً تؤتینا به من صحائف الحسنات صحیفة الكاملة ... و بعد، فیقول العبد ... علی صدرالدین المدنی بن احمد نظام الدین الحسینی ...

انجام: بمن ینطق عن الهوی و الله یقول الحق و هویهدی السبیل علیه توكلت و هو علی كل شیی وكیل و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و اله الاكرمین آمین

چاپ: مشار عربی، ص۵۰۰؛ ایران، سنگی، رحلی، ۵۴۶ص؛ تهران، ۱۲۷۱ق، ۱۱۱ص (صص۲-۱۱۲)؛ چاپ جامعه مدرسین حوزه علمیه قم، تحقیق: سید محسن حسینی امینی، ۱۳۶۸ش

[الذریعة ۲۵/۴ و ۳۲۵/۱۱؛ مشار عربی ۵۰۰؛ ریحانة الادب: ۹۰/۲؛ مكتبة امیرالمؤمنین ۶۲۰/۲؛ دنا ۱۰۹۳/۵-۱۰۹۷ (۱۰۵ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- شرح الصحیفة السجادیة = تلخیص ریاض السالكین؛ مدنی، علی خان بن احمد (۱۰۵۲-۱۱۱۸)

۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۲۸

آغاز و انجام: برابر؛ قد وقع الفراغ من تحریره و تسویده یوم الاربعاء سلخ شهر محرم الحرام من شهور سنة ۱۱۲۳.

شامل ۵۴ روضه است و آخر آنهم شرحی راجع به جریان این تألیف نوشته شده؛ خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: از ۱۰۶۹ تا ۱۱۲۳ق [هر دو تاریخ مبهم است و غیر قابل اعتماد] جا: برهانپور هند؛ محشی؛ كاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشكی مذهب، ۳۴۰گ، ۳۴سطر (۱۷×۲۷)، اندازه:۲۴×۳۴ سم [ف: ۱ - ۱۹۸]

۲. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌كا، تا: ۱۰۹۶ق [میراث اسلامی: ۵ - ۶۰۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رایت ان طلب المحتاج الی المحتاج سفه من رایه و ضلة من عقله.

جلد اول و شرح ۲۷ دعاست؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: ۱۰۹۶ق؛ مجدول، با كمند، دارای سرلوح؛ كاتب به قرینه جلد دوم نسخه: سید شریف بن سید ولی بخاری، تاریخ تحریر مذكور در پایان روضه ۱۳، پنج‌شنبه ۱۰ ذیحجه ۱۰۹۸؛ واقف: فاضلخان، ۱۳۶۳ شمسی؛ كاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاكی، ۲۰۳گ، ۴۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۱۵ - ۲۲۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۹

آغاز: الحمدلله الذی فارنا الامان من تفزع الیه و حاز بالامانی؛ **انجام:** برابر

جلد دوم، از روضه ۲۸ تا آخر كتاب؛ خط: نسخ، كا: سید شریف بن سید ولی بخاری،تا:پنج‌شنبه ۱۰ذیحجه۱۰۹۸ق؛مجدول،باكمند، دارای سرلوح؛ واقف: فاضلخان، ۱۳۶۳ش؛ كاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاكی،۲۵۲گ،۴۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۱۵ - ۲۲۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الله تعالی ان ربك فعال لما مرید. و الله اعلم. هذا آخر الروضة السابع و العشرین من ریاض السالكین، و قد وفق الله تعالی للفراغ صبیحة یوم الاحد الاربع خلون من ذی القعدة الحرام سنة احدی و مایة و الف لله الحمد

از روضه یكم تا پایان روضه بیست و هفتم؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: ذیحجه ۱۰۹۸ تا ذیقعده ۱۱۰۱ق؛ مجدول، با یك سرلوح؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۵۴۸گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۱۱ - ۲۴۶]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۵۷

تا آخر روضه سیزدهم؛ خط: نسخ نازیبا، كا: محمد تقی تبریزی، تا: ۱۰۹۸ق؛ مهر: اسمیعل بن محمد «ظنی بالله جمیل اسماعیل»؛ اهدایی: شیخ احمد شریعت عقدائی؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشكی، ۳۵۹گ، ۲۱ سطر (۶×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۴سم[ف:۳-۱۰۱۳]

۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۶۶

خط: نسخ، بی‌كا، تا: ذیقعده ۱۱۰۱ق؛ كاغذ هندی، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۲ - ۴۳۵]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال الله تعالی ان ربك فعال لما یرید و الله اعلم هذا آخر الروضة السابعة و العشرین من ریاض السالكین.

از اول كتاب تا روضه بیست و هفتم؛ خط: نسخ، بی‌كا، تا: چهارشنبه ۲۶ ذیقعده ۱۱۰۱ق؛ مجدول؛ تملك: حسن بن علی بن حسن بن محمد بن مساعد بحرانی قطیفی به تاریخ ۱۲۰۷؛ مهر: «خادم سبط سید الثقلین عبده كربلایی محمد حسین» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۳۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قیل معنی المبالغة فیه ان ما یریده فانه یفعله البتة لایصرفه عنه صارف قال تعالی ان بك فعال لما یرید و الله اعلم.

خط: نسخ، كا: سلیمان بن علی بن جعفر بن احمد بربدری بحرانی، تا: یك‌شنبه ۲۲ رجب ۱۱۰۳ق، جا: هند شاه جهان آباد، برای شیخ یوسف؛ با سرلوح مذهب، مجدول مرصع محرر؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۳۸۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳۵ - ۳۲۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۱۳

خط: نسخ، كا: احمد بن محمد بن عبد السجاد حویزی، تا: ۱۱۰۵-۱۱۰۶ق؛ مصحح، محشی از مؤلف، مجدول، نسخه نزد مؤلف در سال‌های۱۱۰۶-۱۱۰۸(و در پایان روضه چهل و هفت۱۰۱۸ نوشته شده كه سبق قلم است) خوانده شده و در پایان همه روضه‌ها بلاغ وی دیده می‌شود، دارای سر لوح مختصر، قبل از كتاب پنج

حدیث مسلسل از شیرازی است که محمد مهدی حسینی شولستانی به تاریخ ۱۱۰۹ از روی خط مؤلف نوشته؛ جلد: تیماج روغنی، ۴۰۰گ، ۴۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۱۸ – ۱۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله الاكرمين امين.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۰۶ق، در عصر مؤلف؛ صدر نسخه در دو صحفه مقالی است از مؤلف (شامل پنج حدیث مسلسل)، در پشت برگ اول دو بیت شعری است از مؤلف در سپاسگزاری از توفیق تألیف این شرح که به‌خط زیبای خودش نوشته، با اجازه‌ای که مؤلف برای میرزا ابراهیم بن مراد الحسنی الحسینی نگاشته، تاریخ آن: ظهر یک‌شنبه چهار روز مانده از ربیع الاول ۱۱۰۹، مؤلف در صفحه آخر این نسخه به خط خودش مدت تالیف و هم تاریخ ختم تالیف را نوشته، مصحح؛ واقف: نائینی؛ ۶۰۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۶ – ۲۴۱]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۸۶

آغاز: ... الوفق المطلق فی الوجود و العلو العالی عن الاضافة الی شی دون شی ... دون شی؛ **انجام:** من وقع منه نادر اثم تاب و أصلح و الكب مستعار لمن هو فی الخسة مثله و الله أعلم.

شامل اواسط روضه ی بیست و هشتم تا آخر روضه ۵۴ می‌باشد؛ خط: نسخ متوسط، کا: علی صدرالدین حسینی، تا: ۱۱۰۹ق؛ در برگ ۴۵۱ اشعاری در مدح امیرالمؤمنین از شارح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای، ۴۵۱گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [رایانه]

۱۳. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۲۱

روضه اول تا سیزدهم؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن جعفر بن صادق بن جواد کلیدار کاظمی، تا: غره شعبان ۱۱۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [اوراق عتیق: ۲ – ۳۲۱]

۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لایصرفه عنه صارف قال تعالی فعال لما یرید و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۴گ، ۲۵ سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۸×۱۹سم [ف: ۹ – ۱۱۳۷]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** كل شی علیك یسیرهین لایصعب علیك لكمال قدرتك و الله اعلم.

تا پایان روضه ۳۱؛ خط: نسخ، کا: محمد حسنی بن جعفر بن صادق بن جواد، تا: ۱۱۱۰ق؛ محشی از سید نعمت الله جزایری شوشتری و شروح بدیع الزمان قهپائی و قطب الدین محمد بن شیخعلی لاهیجی؛ واقف: علی اصغر حکمت، آبان ۱۳۴۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۴۷۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۱سم [ف: ۱۵ – ۲۲۵]

۱۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان ما یریده فانه ... قال تعالی ان ربک ضال لم

خط: نستعلیق، کا: علی بن ملك محمد کازرونی، تا: ذیحجه ۱۱۱۲ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج لیمویی، ۳۱۲گ، ۲۷ سطر(۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۷ – ۴۰۳]

۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۶

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی یخلق ما یشاء و یختار ما كان لهم؛ **انجام:** و توكلت و هو علی كل شیء وكیل و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الاكرمین.

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محبعلی بن ملك محمد کازرونی، تا: ۱۱۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم عنابی، ۳۵۴گ، ۲۷ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۷ – ۴۱۲]

۱۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۷

انجام: فقال لها كلی فقالت انی صائمة فقال كیف تكونین صائمة و قد ... جاریتك ان الصوم لیس من الطعام و الشراب ...

از روضه ۲۹ تا اواخر روضه ۴۴ را دارا می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه از شوال ۱۱۱۷ق؛ مهر: «لااله الاالله الملك الحق المبین. عبده محمدجعفر» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۱۰۷]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۷۱

آغاز: الحمدلله ذاكر جیرانه و اولیائه و المفیض علیهم سجال نعمائه و آلائه ... و بعد فهذه الروضة السادسة و العشرون؛ **انجام:** واحدة فی الخطاب علی ان روایة ابن ادریس علی الغیبة و الله اعلم. هذا آخر الروضة الخامسة و الثلاثین من ریاض السالكین وفق الله عزوجل لاتمامها راد الضحی من یوم الخمیس لثلث عشرة خلون من شوال عام اربع و مائة و الف بدار السرور برهانپور علی ید مؤلفه و الحمدلله

از روضه ۲۶ تا ۳۵؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن شمس الدین محمد ترشیزی خراسانی، تا: ۲۲ ذیقعده ۱۱۱۷ق؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی؛ جلد: تیماج زرد، ۱۷۱گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰ – ۳۱۳]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۵

از شرح دعای بیست و ششم تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: رضی الدین محمد بن محمد حسین بن حسن انصاری، تا: پنج‌شنبه ۶ شوال ۱۱۱۸ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی، با علامت‌های بلاغ، رضی الدین محمد (کاتب نسخه) در پایان روضه بیست و ششم می‌نویسد که کتاب با نسخه‌ای که بر مؤلف عرضه شده بود مقابله شده و این کار به سال ۱۱۱۹ انجام شده؛ مهر: «العبد محمد شفیع» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۴ – ۱۰۱]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۶۴

آغاز: الحمدلله ناصر المظلومین و قاهرالظالمین ... و بعد فهذه روضة الرابعة عشرة من ریاض السالكین؛ **انجام:** قلبی بتقواك و ألبسه إیاها قال الأساس أشعره شرا غشاه به و الإشعار ...

روضه چهاردهم از کتاب؛ خط: نسخ، کا: مهر علی گنجه، تا: چهارشنبه ۲۲ ذیحجه ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم»، «یا عبدالله»، «محمد جعفر الشریف»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عسلی، ۱۵۲گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲۹ – ۴۴۳]

۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۶۴

از آغاز کتاب تا پایان روضه سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه دهه اول جمادی الثانی ۱۱۱۸ق، مقدمه به خط حسن بن حاجی محمد فانی، بقیه نسخه به خط دیگری است، محشی با نشانی «عب»؛ مهر: «انی لکم ناصح امین» (مربع)، «افوض امری الی الله ناصح»؛ تملک: عبد الله بن محمد کاظم اصفهانی با مهر «قال انی عبد الله» (هشت گوش)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ – ۴۲۶]

۲۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۵

آغاز: مزجاة و اتی لمرتعش الجناح تسنم هذا المطار و لمرتعد الجنان تقحم هذه الاخطار بید انی بنفس منشئها استمد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عاقل الدکنی مولدا القائنی مسکنا المشرف بشرف الاسلام و جمال الدین محمد بن جلال الدین محمد رازی، تا: ۱ محرم ۱۱۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، در پایان روضه چهل و هشتم بلاغی است به تاریخ یک‌شنبه ۱۳ محرم ۱۱۰۸ که از همان نسخه اصل می‌باشد؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۲۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۱ – ۴۳۰]

۲۴. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: رضی الدین محمد بن محمد بن حسین بن حسن انصاری، تا: ۱۱۱۸ق، جا: اصفهان؛ مصحح، دوبار مقابله شده [نشریه: ۷ – ۵۳۵]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۵

آغاز: ام لافهی لم تزل و لاتزال؛ **انجام:** و مزید استدعاء الاجابة و تصویرها بحرف التاکید لفرض کمال قوة یغنیه بمضمونها.

از اواسط روضه ۲۶ تا پایان روضه ۳۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه دهه نیمه جمادی الثانی ۱۱۲۰؛ واقف: شیخ محمد باقر مازندرانی، ۱۳۴۹ش؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: مقوا، ۲۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۲۲۵]

۲۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آتنا فی الدنیا حسنة الی اخره مر شرحه فی آخر الروضة العشرین فلیرجع الیه، تم و لله الحمد ...

النسخة الی آخر الدعاء ۲۵؛ خط: نسخ، کا: شکرالله بن ... حسینی کرمانی، تا: ۱۱۲۰ق؛ از روی نسخه اصل، مقابله شده، مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: چرم مشکی، ۴۸۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [مؤید: ۲ – ۳۱۵]

۲۷. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۱۶

شامل روضه ۳۸ تا روضه ۴۶ کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد سلیم بن میر ظهیر الدین حسینی، تا: ۱ ربیع الاول ۱۱۲۱ق؛ ۱۸۹گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: – ۲۴]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۱۸

خط: نسخ، کا: حاجی محمد خراسانی فرزند شمس الدین محمد ترشیزی، تا: ۱۴ ذیقعده ۱۱۲۱ق؛ نسخ حاج مجمد خراسانی در روضه‌های نخستین و نسخ احمد بن محمد در روز چهارشنبه ۱۹ ربیع الثانی ۱۲۴۹ در روضه اخیر که ۲۴ است؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۷۹گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۸ – ۲۵۹]

۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد سلف الکلام علی معنی قدرته تعالی فلیرجع الیه و الله اعلم.

جلد ۱، از آغاز تا روضه بیستم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمود جزایری، تا: ۱۱۲۱ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴ – ۱۸۸۸]

۳۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۶۴

آغاز: بسمله الحمدلله الذی انزل القرآن هدی للناس و بینات من الهدی و الفرقان؛ **انجام:** و جعل حاله فی مستقبله خیراً من ماضیه فی التاریخ المزبور آنفاً.

ج۳، تا آخر روضه ۵۴ ؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی بن محمود جزایری، تا: ۱۱۲۱ق، جا: اصفهان مسجد حکیم؛ مهر: «لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله» (چهارگوش)، «عبده محمد صادق بن محمد حسین الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸ سطر (۱۰/۵×۲۷/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: ۴ – ۱۸۸۳]

۳۱. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۱۳

روضه بیست و نهم تا پنجاه و چهارم؛ خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن محمد رضا طهرانی، تا: سه‌شنبه ۲۲ جمادی الاول ۱۱۲۹ق، به دستور شیخ زین الدین محمد جبل عاملی؛ ۳۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷سم [ف: – ۹۱]

۳۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۴۵

آغاز: البیانیه فیکون ما بعدها بیاناً لسنة تعالی و محاسن ادبه و الارفاق افعال من الرفق بالکسر و هو لین الجانب و لطافة الفعل یقال رفق به؛ **انجام:** بمن ینطق عن الهوی و الله یقول الحق و هو یهدی السبیل علیه توکلت و هو علی کل شیی وکیل و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد واله الاکرمین آمین

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن استاد الملک خسروشاهی، تا: جمعه ۱۰ رجب ۱۱۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ در سال ۱۱۳۱ با نسخه دیگری مقابله شده؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۲۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۵۳]

۳۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۵۰

شرح دعای ۴۲ تا پایان صحیفه؛ خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن محمد مهدی مازندرانی، تا: ۱۱۳۰ق؛ ۱۶۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱ – ۱۲۱]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** عليه توكلت و هو على كل شىء وكيل و الحمدلله رب العالمين و صلى الله على سيدنا محمد و آله الاكرمين
خط: نسخ، كا: محمد مهدى بن عليا الحسينى، تا: چهارشنبه ۲۱ ربيع الثانى ۱۱۳۳ق؛ از روى نسخه‌ای که مؤلف دو مرتبه آن را تصحيح و مقابله کرده، مصحح، محشى از مؤلف و مرتضى مدعو به مخدوم الحسينى تفريشى طرحورانى و محمد داود حسينى تفريشى به تاريخ ۱۱۴۳ و محمد قوام الدين حسنى قزوينى و حاشيه اين سه نفر به خط خودشان است؛ مهر: «يا ابا القاسم» (بيضى)؛ وقف‌نامه کتاب از ملا محمد مهدى بن ابى ذر نراقى به تاريخ ذيقعده ۱۲۵۱؛ جلد: تيماج مشکى، ۳۵۴گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۶×۴۰سم [ف: ۳ - ۴۰]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۴۰

آغاز: الحمدلله الذى كتب على عباده الصيام و فضل شهره و ايامه على الشهور و الايام و شرفه بالذكر فى محكم الفرقان؛ **انجام:** برابر
از روضه بيست و چهارم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد قاسم خوانسارى، تا: اوايل شعبان ۱۱۳۴ق؛ تملک: سميعا به تاريخ ۱۱۹۵، حاجى شجاع؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۲۵ - ۳۲۰]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۰۵

خط: نستعليق، بى‌کا، تا: يک‌شنبه ۲۴ رجب ۱۱۴۸ق؛ کاغذ: فستقى، جلد: ميشن سرخ، ۳۵۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۶×۳۳/۲سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۹۱

جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: احمد محسن بن زين العابدين عاملى ابن محمد قاسم بن يوسف بن موسى بن محيى الدين جيرانى حلبى از نسل حبيب بن مظاهر، تا: يک‌شنبه ۱۴ صفر ۱۱۵۷ق، جا: اصفهان مدرسه ملا عبدالله؛ محشى، در پايان بندى است از حاشيه مير داماد بر صحيفه سجاديه (ص ۱) و بندى از ملا محمد رفيعا در تفسير «و اذا ابتلى ابراهيم ربه بكلمات فاتمهن» به عربى؛ کاغذ: سپاهانى، جلد: تيماج سبز، ۴۰۰گ، ۲۶ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۳۶۱]

۳۸. قم؛ مرکز احياء؛ شماره نسخه:۲۱۱۱

آغاز و انجام: برابر
بى‌کا، تا: شعبان ۱۱۸۹ق؛ مصحح، محشى؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۵۴۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۴×۳۶سم [محدث ارموى مخ: ۲ - ۷۸۰]

۳۹. تهران؛ سلطنتى؛ شماره نسخه:۱۸۶۶

آغاز: الحمدلله الذى فاز بالامان من تفزع اليه و حاز منتهى الامانى من اقبل بكلمه عليه و الصلوة و السلام على من نهج لنا به سبيل الرشاد و على اهل بيته الذين اسس بهم بنيان الحق؛ **انجام:** ذالک بفمه و رقمه بقلمه على صدرالدين الحسينى
جلد دوم، روضه هيجدهم؛ خط: نستعليق خوب، کا: على صدرالدين حسينى، تا: ربيع الاول ۱۱۹۰ق؛ مجدول مذهب، با يک سرلوح مذهب؛ نوشته شده «ابتياعى از ورثه مرحوم طهماسب ميرزاى مويد الدوله بتاريخ شهر محرم الحرام توشقان ئيل ۱۲۹۷ و اصل کتابخانه مبارکه اقدس ظل الهى شد»؛ مهر: مشير السلطنه، على اکبر بن حسين الحسينى، «لا اله الا الله الملک الحق المبين محمد رفيع»؛ کاغذ: کشميرى، جلد: مقواى روکش چرم مشکى، ۷۴۳ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۷۷]

۴۰. مشهد؛ رضوى؛ شماره نسخه:۱۸۴۳۲

آغاز: بسمله، الحمدلله انزل القران هدى للناس و بينات؛ **انجام:** مراد الله عزوجل بغيرنص من الراسخين فى العلم عليهم السلام
خط: نسخ، بى‌کا، تا: ۱۱۹۶ق [رايانه]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لكون دفع الضرر اهم من جلب النفع صرح ... هذا آخر الروضه العشرين من رياض السالكين فى شرح صحيفة سيد العابدين و قد وفق الله لاتمامها مع ... سنة احدى و مائه و الف و لله الحمد باطناً و ظاهراً و اولا و آخراً.
شرح دعاى يکم تا بيستم از صحيفه؛ خط: نسخ و نستعليق شکسته، بى‌کا، تا: اوايل قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانى نباتى، جلد: چرمى قهوه‌ای، ۴۹۸ص، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۱۲۲۵]

۴۲. يزد؛ وزيرى؛ شماره نسخه:۲۶۹۱

آغاز: من الوسايط و الاسباب بوجه من الوجوه
خط: نسخ زيبا، بى‌کا، تا: در حيات مؤلف قرن ۱۲؛ افتادگى: آغاز؛ شرح هر دعا داراى سرلوح؛ کاغذ: اصفهانى، جلد: مقوايى با تيماج مشکى، ۴۱۵گ، ۲۵ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۱۳۹۲]

۴۳. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۷۲

از روضه۲۸تا۴۳؛ خط: نسخ، بى‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، نام کتاب و مؤلف به خط سيد عزالدين محمد حسينى؛ مهر دايرى وقف کتاب بر خزانه مجتهديه؛ واقف: حاجى آقا ميرزا؛ جلد: تيماج قرمز، ۲۲۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [اوراق عتيق: ۱-۱۸۶]

۴۴. شيراز؛ مدرسه حکيم؛ شماره نسخه:بدون شماره

از روضه ۲۹ تا آخر کتاب؛ خط: نستعليق، بى‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ اندازه: ۱۷×۲۶سم [نسخه‌پژوهى: ۱ - ۴۵]

۴۵. شيراز؛ مدرسه حکيم؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول؛ خط: نستعليق، بى‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگى: انجام؛ اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [نسخه‌پژوهى: ۱ - ۴۵]

۴۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** نعمته سبحانه فى جميع المخلوقين. هذا آخر الروضة التاسعة و الثلاثون ...
خط: نسخ پخته، بى‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: نخودى، جلد: تيماج عنابى، ۳۸۱گ، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۴۷. شيراز؛ علامه طباطبائى؛ شماره نسخه:۱۰۴۰

روضه ۴۷، فراغت مؤلف: چهارشنبه ۲۷ جمادى الثانى سال ۱۱۰۶؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۷×۲۴سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۱۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** اذا ینکشف عنده المسموعات و سمع اذ به یقع ذلک الانکشاف لا بأمر آخر و کذا قیاس کونه [علیماً و] علماً و عالماً انتهی

از مقدمه تا اوخر روضه ۲۵ (فی الدعاء للمؤمنین)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۸۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۸۷]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۴۵

آغاز: بسمله. الحمدلله مسبل جلابیب الستر و الوقایة الناهج مناهج الرشد و الهدایه؛ **انجام:** و ان اهل بیته نساوه قال لا ... الله ان المرأة

از روضه ۴۱ تا اواسط روضه ۴۷ و ادامه آن در نسخه ش ۳۱۹۴۵ است؛ خط: نسخ خوش خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۶گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۸۹]

۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۴۵

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی لایلزمه الحاح الطالبین و لایضجره الحاف الراغبین؛ **انجام:** برابر

از اواسط روضه ۴۷ تا پایان کتاب (روضه ۵۴)، مقداری از روضه ۵۲ سهواً در ابتدای نسخه صحافی شده. این نسخه ادامه نسخه قبلی (۳۱۶۴۵) می‌باشد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۸۹]

۵۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۷۰

آغاز: الحمدلله الذی شرف بمزید کرامته تشریفاً له و تکریماً له و صلی علیه هو و ملائکته ... و بعد فهذه الروضة الثانیة من ریاض السالکین؛ **انجام:** و لا تدع منی اکرومة فی ناقصة فیجتمع منی و فی فیرجع الی هجنة و خیمة الثانی انی الفصل

از روضه دوم تا روضه بیستم؛ خط: نسخ، کا: حاجی محمد خراسانی ترشیزی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با علامت‌های «منه» و «شرح میرزا محمد»؛ تملک: ضرغام الشریعة؛ جلد: تیماج زرد، ۲۳۸گ، ۲۱ سطر (۱۲×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۱۲]

۵۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳

آغاز: ... نکتة اخبرنی بعض الاصحاب بمکة المشرفة قال لقی بعض النواصب فی المسجد الحرام رجلاً عجباً عجباً من الشیعة فی یده الصحیفه الکاملة فانتزعها من یده قهراً ونظر فی اولها فوقع؛ **انجام:** و هذا مقام من استحیا لنفسه منک وسخط علیها و رضی عنک ... الاستحیاء استفعال من الحیاء وهو تغیر النفس وانقباضها مما تعاب به او تذم علیه یقال ...

از آغاز روضه اول تا پایان روضه نهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۷۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۶سم [ف: ۱- ۱۳]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** «قال راقمه و اتفق توضیح ما لعله یحتاج الی التوضیح عجالة ... و هو یهدی السبیل، و رقم ذلک عشیة یوم السبت لخمس ... من شهر بیع الاول سنة تسع و مائة و الف، احسن الله ختامها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی از فخرالدین و غیر آن، مصحح؛ صورت اجازه مؤلف به میرزا ابراهیم بن مراد حسینی حسنی به تاریخ ۱۱۱۹ق؛ مهر: «الراجی الی الله ... ابن عبدالله» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، ۳۶۳گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۳۸ - ۷۵۸]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لبعضهم تفصیل آخر فی هذه المسئله ذکرنا فی شرح الصمدیه فلیرجع الیه.

از ابتدا تا اواخر روضه ۲۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: علی اصغر حکمت، آبان ۱۳۴۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۹۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۲۲۶]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و القائمة الاخری خفقان السطر المسرح ثمانین الف عام و اعلم ان من قال بان.

از آغاز تا اوایل روضه سوم «و کان من دعآئه علی حملة العرش»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود اواسط قرن ۱۲؛ مصحح، مقابله شده، پشت صفحه اول نسخه سروده سید قوام الدین حسینی قزوینی در شأن صحیفه سجادیه نگاشته شده: «تلک الصحیفه صبح انوار الهدی ×× فیما تجلی نور ال محمد؛ انجیل اهل البیت وحی منزل ×× لاریب فیه زبور آل محمد؛ وحی الا له تبینت ایاته ×× و محلهن صدور ال محمد»؛ واقف: خان بابامشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۲۲۷]

۵۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال فی المقصد الاقصی هو الشریف ذاته الجمیل افعاله الجزیل عطاه و نواله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مهر تملک: «قاسم الشریف»؛ اهدایی: حاج زین العابدین خمسه‌ای؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی تیماج قرمز، ۴۲۸گ، ۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۳۰]

۵۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۳۷

آغاز: الحمدلله الذی فاز بالامان من تفرغ الیه و حاز بالامانی من اقبل بکله علیه و الصلاة و السلام علی من نهج به سبیل الرشاد؛ **انجام:** و من ابی الاالشطط و کفر الصنیعة و غمط حسدا او عصبیة و میلا الی حمیة الجاهلیه فلست

از روضه بیست و هشتم تا اواخر روضه پنجاه و چهارم؛ خط: نسخ،

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۰گ،۲۴سطر،اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲–۷۸۰]

۵۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۴۲

آغاز: بسمله، حدثنا السید الاجل نجم الدین بهاء الشرف؛ **انجام:** هذا آخر الروضة العشرین من ریاض السالکین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵گ، ۱۷ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۸۷۲]

۵۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سرخ، ۳۰۸گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۲/۹×۳۳/۴سم [ف: ۱ – ۲۵۳]

۶۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** واما فلقول المصنف احوال بها اللفظ مقتضی ایجاد نفس الاحوال لم یصح جعلها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: شیخ محمد جواد علمیه؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۲۹سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۲ – ۵۱۵]

۶۱. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۲۹

آغاز: ... نکتة اخبرنی بعض الاصحاب بمکة المشرفة قال لقی بعض النواصب فی المسجد الحرام رجلاً عجباً عجباً من الشیعة فی یده الصحیفه الکاملة فانتزعها من یده قهراً و نظر فی اولها فوقع؛ **انجام:** و هذا مقام من استحیا لنفسه منک و سخط علیها و رضی عنک ... الاستحیاء استفعال من الحیاء و هو تغیر النفس و انقباضها مما تعاب به او تذم علیه یقال ...

تا اواخر روضه سی و دوم ادامه یافته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: – ۸۱]

۶۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۴/۱

روضه بیست و هشتم و بیست و نهم و سی ام و یک صفحه از روضه سی و یک می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶گ (۱–۱۶)، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ – ۱۲۰]

۶۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۴ مشیر

جلد یکم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: مشیرالسلطنه، ۱۳۱۹ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۳۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۵ – ۷۶]

۶۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۳۱۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۵/۹سم [ف: ۱ – ۲۵۳]

۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۲۷

از دعای ۳۲ تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۳۷۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۱×۲۴/۷سم [ف: ۱ – ۲۵۳]

۶۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۸۳

آغاز: و لایتعددان الا بالاعتبار العقلی و یغایر هما المدرک و أما المعلومات البعیدة کالمادیات و المعدومات التی من شأنها؛ **انجام:** و جعل یختال زهواً و یجعل الثبت سهواً و ما علم ان مارن المواین مجموع و ان ...

از روضه ۴۱ تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد سلیم بن ظهیر الدین حسینی کرمانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: والده میرزا محمد سریزدی، ۱۳۷۶؛ ۲۰۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۵۱]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد سبق الکلام علیه مبسوطاً فی آخر الروضة الثانیة عشر و السابعة عشر فلیرجع الیه و الله اعلم

ج۱، از مقدمه کتاب تا پایان روضه ۲۶ و ادامه آن در نسخه ش ۳۵۴۸۳ است؛ خط: نسخ خفی، کا: محمد میر حیدری، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۸۸]

۶۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۲۱×۳۱سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۰]

۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۷-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** متوسلاً الیه بذاته المقدسه و باکرم خلقه ان لایرده و لا یرجفه خائناً مما سال غیر ظافر بما طلب و الله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۳۱گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲۴ – ۱۵۳]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳۷/۳

آغاز: الحمد لله الذی یخلق ما یشاء و یختار ماکان لهم الخیرة سبحان الله و تعالی عما یشرکون ... و بعد فهذه الروضة الثالثة و الثلاثون ... فی شرح الدعاء الثالث و الثلاثین من صحیفة سید العابدین؛ **انجام:** و صح تسمیة خلقهم امواتاً اماتة کما صح ان تقول سبحان من صغر البعوضة و کبر الفیل انتهی و الله اعلم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹ص (۴۹–۶۷)، ۴-۷ سطر، اندازه: ۲×۱۲سم [ف: ۳۲ – ۳۷۶]

۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۹۵

آغاز: الحمد لله فالق الاصباح و جاعل اللیل سکنا؛ **انجام:** و قال ابو الطیب اذا قیل حلما قال للحلم موضع و حلم الفتی ...

خط: نسخ، کا: علی صدر الدین حسینی، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: اخوان مصلایی؛ جلد: تیماج، ۲۵۹گ، ۱۷ سطر (۱۰×۶۱)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۷۴۰]

۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ان ربک فعال لما یرید و الله اعلم هذا آخر الروضه السابعه و العشرون من ریاض السالکین.

خط:نسخ ریز،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،

۲۸۷گ، ۲۴ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۷ - ۴۰۹]

۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۵-۳/۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما ان خاتم الملک علی منشوره یوجب امضاءه وانفاذه والله اعلم هذا اخر الروضة السابعة عشر من ریاض السالکین فی شرح صحیفه سید العابدین

از آغاز کتاب تا پایان روضه هفدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی از «جزایری»؛ جلد: تیماج، سرخ، ۳۰۲گ، ۲۳-۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۸۴]

۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۱۸

آغاز: حاصل و من بعض الاکابر یقول المفلس عند الناس اکذب من لمعان السراب؛ **انجام:** تاب الله علی عبده رجع عن عقوبته

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲ و اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: شیخ محمد جواد علمیه؛ کاغذ: کبود، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۶۳]

۷۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۱

از روضه بیست و نهم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: علی بن ملا حیدر علی، تا: شنبه ۲۷ شوال ۱۲۱۰ق، به جهت میرزا ابوالحسنا؛ مجدول، مصحح، ذیقعده ۱۲۴۵؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده حسن ...» (بیضی)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴ - ۱۹۴]

۷۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۵۸

خط: نسخ، کا: حبیب الله موسوی کمرودی نوری، تا: ۱۲۱۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۵۸۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰/۹سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۸۳

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی حصن ثغور الدین و حمی حوزة الاسلام بمحمد اشرف المرسلین و اهل بیته الاوصیاء الاعلام؛ **انجام:** و الله یقول الحق و هو یهدی السبیل علیه توکلت و هو علی کل شی وکیل و الحمدلله رب العالمین

از روضه ۲۷ تا پایان روضه ۵۴؛ خط: نسخ خفی، کا: محمد احسن قادری، تا: یک‌شنبه ۲ رجب ۱۲۲۲ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۲۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۸۸]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳

آغاز: الحمدلله الذی اکمل بنبیه احمد نظام الدین و شرح بوصیه علی صدرالدین؛ **انجام:** و لوازم الحدوث و الله اعلم هذا آخر الروضة الثامنة و العشرین

مشتمل بر ۲۸ روضه به اضافه یک ورق مشتمل بر فهرست دعاها؛ خط: مخلوط از نسخ و ثلث متوسط، بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق؛ با صورت اجازه از مؤلف برای سید ابراهیم بن مراد حسینی، در پایان نسخه کاتب چند سطر افزوده متضمن آنکه به دستور الامین الاسلام شیخ زین الدین این کتاب را از نسخه دیگری رونویس کرده؛ مهر: «محمد بن ابوالقاسم الشریف»؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۷۵ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲/۵×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۷]

۷۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۳۱

تا پایان روضه بیست و هفتم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد رضی، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۳۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۸۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۳۸

بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق [ف: - ۱۴۴]

۸۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶/۱-طباطبائی

خط: نستعلیق، کا: سید اشرف بن سید حیدر حسینی البازی، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۷گ (۱-۲۳۷)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۲ - ۲]

۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو یهدی السبیل علیه توکلت و هو علی کل شیء وکیل و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله امین آمین

خط: نسخ، کا: عبدالحسین محمد سعید خوانساری، تا: ۱۲۴۲ق؛ با سرلوح مذهب،مجدول؛کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۷گ، ۳۵ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۸ - ۲۰۶]

۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۳-۲/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قیل معنی المبالغة فیه ان مایریده فانه یفعله البتة لایصرفه عنه صادف قال الله تعالی ان ربک فعال لما یرید والله اعلم. هذا آخر الروضة السابعة و العشرین من ریاض السالکین فی شرح صحیفة سید الساجدین

از آغاز تا آخر روضه بیست و هفتم؛ خط: نسخ، کا: احمد ابن مولانا محمد، تا: یک‌شنبه غره رمضان ۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۴-۲۱۸۳]

۸۴. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۳ رجب ۱۲۵۵ق؛ ۱۸۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۷]

۸۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالتقی الساکنان الالف و واو الجماعه فحذفت الالف فصار حاشوا بفتح الشین ای جانبوا الخلق وصاروا الی حاشیة و طرف.

از شرح دعاء ۲۹ و تا یک صفحه از دعاء چهلم، پس از آن از ابتداء شرح صحیفه شروع و تا اواخر شرح دعاء چهارم نوشته شده؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج، ۱۸۱ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ - ۳۰]

۸۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۳

خط: نسخ، کا: جعفر حسینی موسوی، تا: ۱۲۶۳ق؛ با یک سرلوح و شش پیشانی زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۲۵۴گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲/۲سم [ف: ۱ - ۲۵۳]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲۶

آغاز: الحمدلله الذی فاز بالاتقان، بسمله، من تشرع الیه و حاز منتهی الامانی؛ **انجام:** فی مستقبله خیر امن ماضیه فی التاریخ المزبور آنفا

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن محمد رحیم کزازی، تا: ۱۲۶۳ق، جا: ورامین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۲۰۲گ، ۳۱سطر(۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۳/۵ سم [ف: ۸ – ۴۲۵]

۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۸

آغاز: برابر

جلد اول، مشتمل بر شرح ۲۷ دعاء صحیفه؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد تقی خوانساری، تا: ۱۲۶۴ق؛ واقف: سپسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۱۱ص، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰ سم [ف: ۱ – ۲۹]

۸۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۹

جلد دوم و مشتمل بر شرح دعاء ۲۸ تا آخر دعاء ۵۴ آخرین دعاء صحیفه است؛ خط: نسخ متوسط، کا: محمد تقی خوانساری، تا: ۱۲۶۴ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۹۸ص، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰ سم [ف: ۱ – ۳۰]

۹۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۲۳

جلد دوم از روضه ۲۸ تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۶۴ق [نشریه: ۲ – ۱۵۴]

۹۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۹

از آغاز تا روضه ۲۷؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۱ جمادی الثانی ۱۲۶۴ق [نشریه: ۲ – ۱۵۴]

۹۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۹۰

از روضه ۲۸ تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق [نشریه: ۲– ۱۵۴]

۹۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۴۱

آغاز: برابر

جلد اول و مشتمل بر شرح بیست و هفت دعاء است؛ خط: نسخ متوسط، کا: احمد بن محمد حسن، تا: ۱۲۶۵ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۰۹ص، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱ سم [ف: ۱ – ۲۹]

۹۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۷

جلد دوم و مشتمل بر شرح دعاء بیست و هشتم تا دعاء پنجاه و چهارم آخرین دعاء صحیفه است؛ خط: نسخ متوسط، کا: احمد بن محمدحسن، تا: ۱۲۶۵ق، واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۰۹ص، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۱ – ۲۹]

۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۰

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی ... من تفزع الیه و حار منتهی الامانی من اقبل؛ **انجام:** و هو یهدی السبیل علیه توکلت و هو علی کل شیء وکیل و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد و اله الاکرمین امین.

خط: نسخ ریز خوش، کا: سید علی نقی بن سید صادق حسینی، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۴۳گ، ۲۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۷ – ۳۸۰]

۹۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۳۱

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسن، تا: ۵ جمادی الثانی ۱۲۶۷ق؛ مجدول؛ میرزا محمد علی مدرس تبریزی خیابانی (صاحب ریحانة الادب) کتاب را به تاریخ هشتم ربیع الاول ۱۳۶۱ به حضرت آیة الله مرعشی اهداء کرده؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۷۵]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۲۵

آغاز و انجام: برابر

سلسله مشایخ روایت مصنف که همه از پدران وی با نقل چند حدیث در دو برگ آخر نسخه نوشته شده؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد تقی بن عیدی محمد شوشتری، تا: ۱۲۷۱ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور فستقی، ۴۴۷گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱۹ – ۱۵۵]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۷۰/۱

آغاز: لا ریب فی استحباب الاستخارة عند العامة و الخاصة و للاخبار بذلک مستقیضة من الطریقین اما من طریق العامة فروی البخاری فی صحیحه؛ **انجام:** و لا تأخیر شیء عجلته فانه لاحول و لا قوة الا بک یا علی یا عظیم یا ذالجلال و الاکرام ولتکتف منها بهذاالمقدار فان فیه کافیة ان شاءالله تعالی.

بخشی از شرح دعای سی و سوم صحیفه سجادیه (فی الاستخارة) که در کنار چند مطالب دیگر در این موضوع جداگانه کتابت شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد سعید، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی، ۱۰گ (۲پ–۱۱پ)، ۱۹–۱۳ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۱۹۱]

۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۶۴

آغاز: الحمدلله قاسم الارزاق و الاجال؛ **انجام:** و خرجت معها نفسه و الله اعلم.

روضة ۲۹ یا شرح دعاء طلب رزق انفراد در کتابت شده؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی علوی، تا: جمعه ۱۸ رجب ۱۳۱۹ق، جا: اصفهان مدرسه علوی؛ ضمیمه نسخه ش ۲۱۰۴۵؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، ۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۲۲۷]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین الذی فاز بالامان من تضرع الیه؛ **انجام:** برابر

شامل روضه ۲۸ تا ۵۴؛ خط: نسخ ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۴۲۵ص، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۷]

۱۰۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ مخلوط به ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ در زمان زندگی مؤلف

کتابت و بر وی قرائت گردیده و با نسخه اصل مقابله و تصحیح شده، مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۱۴ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۹×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۵]

۱۰۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۶۴

آغاز: الحمد لله فالق الاصباح و جاعل اللیل سکنا و سبحان الله حین تمسون و حین تصبحون سراً و علناً؛ **انجام:** و با کرم خلقه علیه ان لا یؤده و لا یرجعه خائباً مما سال غیر طافر بما طلب.

روضه سادسه تا روضه ثالث عشر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸۰گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۹۰]

۱۰۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۷۹

دعای اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۱۳۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** «فانه یفعله البتة لایصرفه عنه صارف قال تعالی ان ربک فعال لما یرید و الله اعلم».

جلد اول شرح و تا آخر دعای مرزداران؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۸گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳۵ - ۲۶۷]

۱۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۳

آغاز: الحمدلله الذی بالامان من تفزع الیه و حاز منتهی الامانی من اقبل بکلمة علیه و الصلوة و السلام علی من نهج لنا به سبیل الرشاد؛ **انجام:** و انت علی کل شی قدیر ای لاتفتقر الی سبب و لایمنعک مانع و هذه الجمل کلها تعلیل للدعاء و مزید للاستدعاء للاجابة و الله اعلم.

از روضه ۲۸ تا روضه ۴۵؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی مذهب،۱۱۳گ،۳۳سطر،اندازه:۲۰×۲۹/۵سم[ف: ۳۵ - ۳۱۲]

۱۰۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۲۸

آغاز: برابر

از آغاز تا آخر روضه ۲۶؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول مذهب، مقابله شده؛ مهر: «عبده قهرمان» (بادامی)، «یا امام رضا»، «ابوالقاسم الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۷۲۰ص، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ - ۵۰۵]

۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بالاجابة جدیر

تا آخر روضه دوازدهم؛ خط: نسخ، کا: حسنی، صدر الدین علی، بی‌تا، به نام آخوند مولانا فصیح؛ ۱۹۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۶ - ۲۴۲]

۱۰۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۹۷-۳۲/۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قیل معنی المبالغة فیه ان مایریده فانه یفعله البتة لایصرفه عنه صارف قال الله تعالی ان ربک فعال لما یرید والله اعلم. هذا آخر الروضة السابعة و العشرین من ریاض السالکین فی شرح صحیفة سید الساجدین

از آغاز تا پایان روضه ۲۷؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی بن محمد صایب، بی‌تا؛ با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مجدول مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۰۸گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۱۸۴]

۱۰۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۴۱

آغاز: الحمدلله الذی انزل القرآن هدیً للناس و بینات من الهدی و الفرقان و الصلاة علی نبیه الفتاح الخاتم سید ولد عرفان الذی ختم بشریعته الشرایع و نسخ بدینه الادیان؛ **انجام:** اتفقت المذاهب علی مدح المواهب الکریم من اذا وهب فض الفضه و اذهب الذهب من اتسع صدره ارتفع قدره قال ذالک بفمه ورقمه بقلمه

روضه چهل ودوم به بعد؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق حسینی، بی‌تا؛ مهر: «عبده الراجی محمد جواد الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۶گ، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۴]

۱۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۸/۵

تنها روضه هفتم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۱۰۴ ر و پ) [ف: ۵ - ۷۶]

۱۱۱. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۱۵/۱

روضه ۱۹ و ۲۰ کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۴۰گ (۱ر-۴۰پ)، ۳۱ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۹۵]

● ریاض السالکین (منتخب) / شرح دعا / عربی

rīyāḍ-us sālikīn (mn.)

کنتوری، حامد حسین بن محمدقلی، ۱۲۴۶-۱۳۰۶قمری

kantūrī, hāmed hoseyn ebn-e mohammad qolī (1831 - 1889)

وابسته به: ریاض السالکین فی شرح صحیفة سید الساجدین (سید العابدین)؛ مدنی، علی خان بن احمد (۱۰۵۲-۱۱۱۸ق)

تاریخ تألیف: ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۷۰ق

گزیده‌ای است از ریاض السالکین سید علیخان مدنی در شرح صحیفه سجادیه. وی نکات طرفه و بدیع را گردآوری کرده است و طرق روایی صحیفه را نیز تا حضرت امام زین العابدین (ع) بیان داشته است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۵۳

آغاز: بسمله.حدثنا السید الاجل نجم الدین بهاء الشرف ابوالحسن محمد بن الحسن بن احمد بن علی بن محمد بن عمر بن یحیی العلوی؛ **انجام:** هو اعم من العمل و هو الاثر الصادر عن عالم قاصد ...

از ابتدای کتاب تا اوایل دعای مکارم الاخلاق (روضه ۲۰) و ادامه آن در نسخه‌های بعدی (۲۴۵۶۰ و ۲۸۴۲۰) است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ ضمیمه:یک برگ طریق روایة دعای صحیفه سجادیه از مؤلف؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۸۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۶۰

آغاز: کل منها علی الآخر توسعاً کما وقع هنا فان؛ **انجام:** و هی من الملائکة و الناس الدعاء و الاستغفار

از اوایل دعای مکارم الاخلاق (روضه ۲۰) تا اواسط دعای ختم قرآن (روضه ۴۲) است. این نسخه ادامه نسخه قبلی (۲۴۵۵۳) است و ادامه این نسخه نیز در نسخه بعدی (۲۸۴۲۰) آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۹۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۴۲۰

آغاز: [املته] من طلب رجوته و الخیر مایختار و یرغب فیه و الفضل العطاء؛ **انجام:** اکرم مسئول والله ولی العصمه و التوفیق و الهادی فی القول و العمل الی سواء الطریق

از اواسط دعای ختم قرآن (روضه ۴۲) تا پایان کتاب (روضه ۵۴) می‌باشد، ادامه دو نسخه (۲۴۵۵۳–۲۴۵۶۰) است؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی دارچینی، ۱۷۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۹۱]

← ریاض السایرین ≻ ریاض السائرین

● ریاض السائرین / کلام و اعتقادات / فارسی

rīyāz-os sā'erīn

عبدالباقی بن محمد حسین، ق۱۲ قمری

'abd-ol-bāqī ebn-e mohammad hoseyn (- 18c)

در اصول اعتقادی شیعه بر پایه‌های فلسفی کلامی با استفاده از ادله عقلی و نقل بسیاری از گفته‌های علمای فن در مسائل مختلف، مختصر و مشتمل بر هشت «روضه»، دارای فصول: روضه ۱. معنی وجود و موجود و انقسام موجود بواجب و ممکن؛ ۲. اقسام ممکنات؛ ۳. اثبات واجب الوجود و صفات ثبوتیه و سلبیه؛ ۴. بیان افعال خدایتعالی؛ ۵. کیفیت صدور اشیاء از واجب؛ ۶. اوصاف نبی و تعیین او؛ ۷. بیان معاد بر وجه اجمال.

آغاز: از دست و زبان که برآید ... حمد موفور و ثنای غیر محصور واجب الوجودی را سزاست که بظهور محوضت ذاتی.

[فهرستواره منزوی ۱۶۴/۶]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۲۲/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ – ۳۸۷]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۵/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعضی از احادیث و آیه بل احیاء عند ربهم موید هر دو می‌تواند شد.

خط: نستعلیق دو خط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در عصر مؤلف نوشته شده و آن را به عبد الغفور بن زین الدین منجم لاری بخشیده چنانچه لاری روی برگ اول نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ (۷۷پ–۱۲۶پ)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵ سم [ف: ۱ – ۵۰۳]

● رياض السياحة / سفرنامه / فارسی

rīyāz-os sīyāha

شیروانی، زین العابدین بن اسکندر، ۱۱۹۴؟–۱۲۵۳؟ قمری

Šīrvānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e eskandar (1780 - 1838)

اهداء به: شاهزاده محمد رضا میرزا پسر فتحعلیشاه فرمانفرمای گیلان در ۱۲۱۷–۱۲۴۲ق

سفرنامه اوست با گزارش جغرافیایی از شهرهای جهان به ویژه ایران؛ در یک «خلد» و چهار «روضه» و «بهار». هر روضه‌ای دارای یک «سفره» و چند «حدیقه» و هر حدیقه‌ای دارای چند «گلزار» یا «گلستان» یا «چمن» یا «گلشن» و ... است. در دو جلد ساخته است؛ جلد اول آن را در پنج‌شنبه ۲۵ شوال ۱۲۳۷ق در قصبه قمشه به پایان رسانده است.

آغاز: بسمله. ریاض حمد و ثنا و حدایق سپاس بی منتها مختص واجب الوجودیست جل شأنه ... اما بعد محرر این دفتر و مسود این کلمات صدق اثر ... ابن اسکندر زین العابدین الشیروانی النعمة اللهی ...

چاپ: مشار فارسی ص ۸۶۷؛ ج۲، صص۲۷۲۶–۲۷۲۷؛ دارالسلطنه اصفهان، سنگی، ۱۳۲۹ق، رحلی، ۳۴۷+۱ص

[الذریعه ۳۲۷/۱۱؛ ریحانة الادب ۴۰۷/۲؛ دنا ۱۰۹۷/۵ (۸ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بخت و رایت آن جوان آن پیر را ... و تیغ عالمگیر باد. حسب الاشاره ... التقوی الاخوی نقیصه این کتاب نوشته شد ... اسفند ۱۳۱۲ ذوالقعده ۱۳۵۲ (از برگ ۲۲۶ نونویس بخط محمد علی عبرت است)

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالخالق مصاحبی نائینی ملقب به عبرت نائینی، تا: قرن ۱۳؛ مهر: نصرالله التقوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۴۶گ، ۲۳ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۴ – ۳۲۷]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** تاجوانی پیرگردد در جهان ×× باغ ایام از بهار و زخران / بخت ورایت آن جوان این پیر باد ×× باسنان و تیغ عالم گیرباد

در فهرست بستان السیاحه آمده که خطاست؛ خط: نسخ، کا: محمدعلی بن محمد باقر مجد آبادی جرقویه، تا: ۱۶ رجب قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی، ۲۶۱گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۲۵۱]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۱۷

تا خاتمه روضه یکم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی

[نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۴. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۶/۲

نقلی از ریاض السیاحة؛ خط: نستعلیق، کا: علی مورکانی لنجانی، تا: با تاریخ ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۴گ (۲۸ر-۳۱ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۳۸]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۷۱/۳

بندی از؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی مورکانی لنجانی اصفهانی، تا: ۱۲۸۶ق [ف: ۷ - ۱۲۴]

۶. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۸۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون که مدح تو بود بی منتها ×× منتها را سازمش ختم دعا / تا جوانی پیر گردد در جهان ×× باغ ایام از بهار و از خزان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۳۱۴ق، جا: تهران؛ ۵۱۲ص، ۲۵ سطر (۱۳×۲۲/۵)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: - ۲۳]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۳۱۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۴۷گ، ۱۹ سطر (۱۴×۲۷)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۵۵۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۰۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** باسنان و تیغ عالم گیر باد ... بید اقل الجانی محمد علی الاصفهانی

خط: نستعلیق، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۳۲۴ق [الفبائی: ۲۹۱]

۹. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صالحی آرانی درویش نعمت اللهی، تا: ۱۹ ربیع الاول ۱۳۶۰ق؛ فهرست مطالب کتاب در اول نسخه به خط محمد صالحی آرانی در ۱۳۲۰ش و همو نسخه را در ۱۳۷۸ق به کتابخانه نوریه اهداء کرده، این نسخه از روی نسخه چاپ سنگی استنساخ شده و در آخر آن ابیاتی از شیخ بهایی درج شده؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۱۳۵گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۱۳]

۱۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۸۳

جلد اول؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۶۵]

● ریاض الشعراء = تذکره واله داغستانی / تراجم / فارسی

rīyāz-oš šo‘arā’ = tazkera-ye vāleh-ye dāqestānī

واله داغستانی، علیقلی بن محمد علی، ۱۱۲۴-۱۱۷۰؟ قمری

vāle-ye dāqestānī, ‘alī-qolī ebn-e mohammad ‘alī (1712 - 1757)

تاریخ تألیف: ۱۱۶۱ق

تذکره‌ای است که نام ۲۵۹۴ شاعر را از روی حرف اول یا تخلص آنان آورده و از ابوالحسن خرقانی آغاز شده و به یحیی خان افشار و راقم علی قلی خان واله پایان می‌پذیرد؛ در خاتمه در مورد چگونگی تألیف می‌گوید: «مقصود از تحریر تذکره ضبط احوال و احیای نام اسلاف و معاصر نیست و این معنی چندان فایده به حال متتبع نمی‌بخشد لهذا راقم حروف این اوراق را به فواید و منافعی چند مزین و مشحون ساخته که طالبان فضل و هنر را از مطالعه آن فایده معتدبه، بحصول پیوندد از آن‌جمله یکی آنکه فنون شعر مثل فن عروض و قافیه و صنایع و بدایع ... دیگر آنکه اشعار خوب از دواوین مشهور، قدما و متاخرین کمتر فوت و فرو گذاشت شده ... راقم حروف فن شعر را بعد از آنکه قریب به اندراس رسیده بود تجدید نموده و جانی تازه بخشیده با این‌همه معترف به عجز و قصور و از غرور و عجب به مراحل دور است که خورده‌بینان در هر جا به زلتی برخورند رقم عفو بر آن کشند.».

آغاز: تذکره محفل خاطر قدسی مأثر صاحبدلان آگاه حمد ناطقی ست که نظم مجموعه ی ممکنات ...

انجام: گفتار ریاض الشعرا رفت خزان ×× و روی چو بهار سرزده داخل شد. و پیرایه اتمام و بر هفت اختتام یافت شاهد هوش ربای خرد ... در عشره اول شهر خجسته بنیاد ذیقعده در دارالخلافه شاه جهان آباد ... تا یوم جزا بحق محمد مصطفی صلی الله علیه و آله.

[تاریخ تذکره‌های فارسی ۶۵۰؛ الذریعة ۳۲۷/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۱۹۱۱/۳؛ دنا ۱۰۹۷/۵ (۸ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- فهرست اسامی شعرای تذکره ریاض الشعراء؛ سلطان العلماء، حسین بن محمد (۱۰۰۱-۱۰۶۴)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۰۱

خط: شکسته، نستعلیق، کا: گلزار سنگهه، تا: قرن ۱۲، جا: شاه جهان آباد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۳۴۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۴×۳۰/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: شاه جهان آباد؛ دارای سه سرلوح و کتیبه مذهب، مجدول؛ کاغذ: نباتی، جلد: روغنی مذهب، ۱۰۰۳ص (۵۲۸-۱۵۳۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۹/۶سم [ف: ۱۷ - ۴۲۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۰۴

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد عمر بن محمد بخش خان متخلص به آشوب شاه جهان آبادی، تا: یک‌شنبه ۲۵ ذیحجه ۱۲۰۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵۰۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۷۹-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ – ۱۳۱]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۳۱

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۴۷۳گ، ۲۶ سطر (۱۴/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۴ – ۲۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۶۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 263؛ بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۱۶ق، برای میرمرادخان نوشته [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۳]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۴۸۷

آغاز: برابر ؛ **انجام:** رب یسر و تمم بالخیر تذکره محفل خاطر قدس

خط: نستعلیق، کا: میر جعفر علی، تا: ۱۲۱۸ق؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۷. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۶۲عکسی

بی‌کا، بی‌تا، ۴۱۵گ [جنگ: ۱ – ۴۵۹]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۰۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 16729؛ خط: نستعلیق، کا: محمد واصل خان، تا: سه‌شنبه صفر، جا: عظیم آباد؛ ۵۲۷گ، ۱۸ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۳]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۴

آغاز: این الوقت نباید ای رفیق ×× نیست فردا گفتن از شرط طریق؛ **انجام:** گفتار ریاض الشعرا رفت خزان ×× وردی چو بهار سر زده داخل شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳۸گ، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ – ۳۵۴]

● ریاض الشهادة فی مصائب السادة = ریاض الشهادة و کنوز السعادة فی مناقب السادة و مصائب الغرر المیامین القادة / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-oš šahāda fī masā'eb-os sāda = rīyāz-oš šahāda va konūz-os sa'āda fī manāqeb-es sāda va masā'eb-el qorar-el mayāmīn-al qāda

قزوینی، محمد حسن بن محمد معصوم، – ۱۲۴۰ قمری

qazvīnī, mohammad hasan ebn-e mohammad ma'sūm (- 1825)

اهداء به: حسین علی میرزا فرمانفرما پسر فتحعلی شاه

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۲۷ق

درمناقب وسوگواری امامان، در سی «مجلس» و سه «جلد»: ۱. چهار مجلس در سرگذشت چهار تن از یاران کسا؛ ۲. هیجده مجلس در سرگذشت پنجمین آنان؛ ۳. هشت مجلس در سرگذشت دیگر امامان.

آغاز: جلد اول: بسمله، الحمدلله الذی جعل الدنیا جنة لاعدائه و سجنا لاحبائه و محلا لامتحانه و ابتلائه و وسیلة یتوسل بها الی رضائه ...

آغاز جلد دوم: بسمله، و علیه التوکل فی کل حین، فانه الموفق العین، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد، پس چنین گوید: ... که در این مجلد دویم از کتاب ریاض الشهادة، در ذکر مصایب السادة گفته شود برخی از احوال سعادت اشتمال سید شهدا و خامس آل عبا ...

آغاز جلد سوم: بسمله. حمد له ... اما بعد این مجلد سوم است از کتاب ریاض الشهادة فی مصائب السادة تألیف ... محمد حسن بن الحاج معصوم القزوینی ... و درآن هشت مجلس است که بانضمام ۱۸ مجلس مجلد ثانی و ۴ مجلس مجلد اول سی مجلس می‌شود.

چاپ: این کتاب به نام «ریاض الشهادة فی ذکر مصائب السادة» درتبریز به سال ۱۲۷۴ق چاپ شده است؛ (۳ج): ایران، سنگی، ۱۲۷۳-۱۲۷۴، رحلی، ۳۵۰+۳۷۶+۳۴صص

[الذریعة ۳۲۸/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۱۶۶۹/۳؛ مشار فارسی ۲۷۲۷/۲ و ۸۶۷؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۷۸/۶؛ دنا ۱۰۹۷/۵-۱۰۹۹ (۳۷ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- نور العین؛ قزوینی، محمد حسن بن محمد معصوم (-۱۲۴۰)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۷۵

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** و بعد از گریختن ابن زیاد و تسلط ابن زبیر بر کوفه نیز مختار را حبس نمودند و به شفاعت عبدالله بن عمر مستخلص شده خروج نمود چنانچه سابقا مذکور شد و الله اعلم بالصواب ...

جلد دوم و از بیست و شش مجلس تشکیل یافته، برخی از عناوین چنین است: مجلس ۱. ذکر وقایعی که بعد از وفات معاویه رخ داد، مجلس ۱۰. کیفیت شهادت حضرت عباس و سایر برادران آن جناب، مجلس ۲۰. ذکر برخی احوال جناب امام محمد باقر (ع)، مجلس ۲۶. بعضی از وقایع که در غیبت صغری اتفاق افتاد تا اوان غیبت کبری؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن ابراهیم حسینی، تا: سلخ جمادی الثانی ۱۲۰۴ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع آبی، ۲۵۳گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳۷ – ۳۶۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۰۰

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۷ شعبان ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۳گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۲۶۰۹]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۰۵

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم فسایی، تا: چهارشنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۲۲۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۱۷۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۹۳

آغاز: بر این مطلب کیفیت سلوک معشوقان مجازی با عشاق؛ **انجام:** صلوات الله علیه و علی آبائه الطیبین الطاهرین و لعنت الله

علی اعدائهم ابد الآبدین الی یوم الدین
جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین فسوی، تا: چهارشنبه ۲۱ جمادی الاول ۱۲۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۴۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۶۶

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۱۴۴]

۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۵

آغاز: یبقر العلم بقراً و بعد از آن حضرت باقر را دید درحالتیکه طفل بود به نسبتی که سابقا مذکور شد و صبح و عصر خدمت آن حضرت می‌رفت؛ **انجام:** که در حیات ثانی از قوه به فعل آید و میدان سخن در این مقام وسیع است و این کتاب را زیاده بر این گنجایش بسط نیست پس انسب آن است که به همین قدر اکتفا نموده ختم کلام به دعا نمائیم اللهم صل علی محمدوآل محمد ... هذاآخر ما قصدنا ایراده فی المجلد الثالث من کتاب ریاض الشهادة..

از احوال امام باقر علیه السلام تا اخر جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن علی نقی حسینی شیرازی، تا: یک‌شنبه ۲۲ جمادی الاول ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی به امضاء «منه عفی عنه»، درآخر نسخه دو شعر در تاریخ تألیف کتاب (۱۲۲۷ق) سروده که یکی از شیخ ابوالحسن متخلص به «هنر» است؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۶گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۱ - ۲۴۹]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۵۴

آغاز: برابر جلد سوم؛ **انجام:** محمد حسن بن المرحوم الحاج معصوم القزوینی حامداً ... رب العالمین.

جلد سوم که در پنج‌شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۲۷ به انجام رسیده؛ خط: نسخ، کا: عبدالغفار بن محمد شیرازی، تا: چهارشنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۲۲۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۵ - ۷۶]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۹۷

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** و چهل سال بعد از جد بزرگوارش در دنیا گرفتار ظلم اشقیا و جور و جفای امت بی حیا بود صلوات الله علیه و علی آبائه الطیبین الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم ابد الابدین الی یوم الدین

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: علی محمد بن حیدر علی، تا: پنج‌شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۲۹ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۲۶ - ۲۹۲]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۹۳

آغاز: برابر جلد سوم؛ **انجام:** انک تهدی من تشاء الی صراط مستقیم و الحمدلله ... محمد حسن بن المرحوم حاج معصوم القزوینی

جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن فخرالدین بهبهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۲۳۰ق؛ واقف: استاد جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۲۹۳]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۵۰

آغاز: و ظاهر شد در میان مردم تمام عرب به او اظهار عداوت نمودند و تیرهای کفر و نفاق خود را به قدر قوه خود به جانب آن بزرگوار انداختند؛ **انجام:** با امتحان الهی درباره آن کم بود و در امتحان خدائی فسادی از حال او ظاهر گردید

جلد اول، شامل حالات چهار معصوم اول است؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی اکبر همدانی، تا: ذیحجه ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، دارای دو سرلوح مزدوج مذهب مرصع و یک کتیبه بزرگ با طلای خام؛ واقف: حاج میرزا محمد تاجر شیرازی، ذیقعده ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا، رویه گالینگور،۲۳۷گ،۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۸×۲۹/۲سم [ف: ۲۶ - ۲۹۳]

۱۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۸

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن ابراهیم حسینی، تا: چهارشنبه ۷ رجب ۱۲۳۳ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ ۳۲۱گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۴۹]

۱۱. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۹۹

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی اکبر همدانی، تا: ذیقعده ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۹۵گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ - ۴۸]

۱۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۷۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن علی اکبر همدانی، تا: ۱۶ ربیع الاول ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۳۴گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۴۸]

۱۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۰۰

جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی همدانی، تا: پنج‌شنبه ۳ ذیحجه ۱۲۳۴ق؛ ۳۰۶گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۴۸]

۱۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۳۶

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: سید آقا، تا: یک‌شنبه ۴ رمضان ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۱۴گ، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۴۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۱۰

آغاز: برابر جلد سوم؛ **انجام:** پس انسب آنست که بهمین قدر اکتفا نموده ختم کلام بدعا نماییم اللهم صل ... علی اعدائهم ابدالابدین. کاتب افزوده «و قد فرغت من کتابته فی ... دوشنبه ۲۵ ذی القعدة الحرام سنة ۱۲۳۵ ... ابن مرحوم حاجی اکبر محمد مهدی و حشر مع ائمته الاطهار.

جلد سوم و دارای ۸ مجلس شامل مناقب و سیر حضرت علی بن الحسین تا امام دوازدهم؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی همدانی فرزند حاجی علی اکبر، تا: دوشنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۳۵ق؛ کاغذ:

فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۷۸ص، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۱۰ – ۳۰۷]

۱۶. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۸۷

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن میرزا محمد شیرازی، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۳۵ق؛ واقف: غلامرضا بن امین، ۱۲۴۰؛ ۲۱۵گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: – ۶۹]

۱۷. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۲۰

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن میرزا محمد شیرازی، تا: رمضان ۱۲۳۷ق؛ ۲۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۹۵]

۱۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۸

آغاز: بسمله و به نستعین و علیه نتوکل فی کل حین فانه الموفق المعین؛ **انجام:** الحمد الله علی الاتمام اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا فی اواخر شهر شعبان المعظم من شهور سنة سبع و ثلثین و مائتا بعد الالف من الهجرة ...

جلد دوم، مشتمل بر ۲۶ مجلس، این مجلد مشتمل است بر شرح حال امام حسین و سایر شهداء کربلا و شرح حال بقیه امامها تا امام دوازدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۳۷ق؛ دارای سر لوح، مجدول مذهب، محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۳۷گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹سم [ف: ۲ – ۳۴۲]

۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۹-۴/۹۹

آغاز: برابر حلد دوم؛ **انجام:** و تسلط ابن زبیر در کوفه مختار را نیز حبس نمودند و به شفاعة عبدالله بن عمر مستخلص شده خروج نمود چنانچه سابقا مذکور شد. العلم عندالله.

جلد دوم در احوال سید الشهداء شامل ۲۶ مجلس؛ خط: نسخ، کا: علی میرزا بن علیجان فتح آبادی، تا: ۱۲۳۷ق؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۸۴]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۸۷۳

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** و چهل سال بعد از جد بزرگوارش در دنیا گرفتار ظلم اشقیا و جور و جفای امت بیحیا بود، صلوات الله علیه و علی آبائه الطاهرین و لعنت الله علی اعدائهم ابد الآبدین الی یوم الدین

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد علی سیجانی جیی اصفهانی، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح، محشی، دستخط آیت الله سید محمدعلی روضاتی اصفهانی در خصوص کتاب و مؤلف آن، یک یادداشت به خط علاءالدین موسوی در پایان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۰گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴۰ – ۳۰۸]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۶۲

آغاز: برابر جلد سوم

جلد سوم و مشتمل بر هشت مجلس آخر آن است در احوالات حضرت امام زین العابدین تا حضرت حجت علیهم السلام، و روز پنج‌شنبه دوازدهم شعبان ۱۲۲۷ به پایان رسیده؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد علی ایجی اصفهانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ یادداشتی از سید محمد علی روضاتی اصفهانی در معرفی کتاب و مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی روغنی، ۳۷۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۲ – ۱۳۸]

۲۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۶

جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن اسحق دارابی، تا: ۱۲۴۱ق [ف: – ۱۵]

۲۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۵

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن اسحق دارابی، تا: ۱۲۴۲ق [ف: – ۱۵]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۸۶

خط: نسخ، کا: عبدالله بن علی حسینی، تا: شنبه ۷ شوال ۱۲۴۴ق، جا: یزد؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، ۲۱۱گ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۷ – ۵۲۰]

۲۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۷۲

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: اسمعیل شیرازی، تا: دوشنبه ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۴۵ق، به فرموده میرزا سید محمد مذهب [نشریه: ۲ – ۸۳]

۲۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۱۳۲

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: اسمعیل شیرازی، تا: پنج‌شنبه پایان جمادی الاول ۱۲۴۵ق، به خواهش میرزا سید محمد مذهب حسینی [نشریه: ۲ – ۸۳]

۲۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۵۹

جلد دوم؛ خط: نسخ خوش، کا: احمد، تا: پنج شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۲۵۴ق، به فرمایش حاج میرزا حسن؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۲۵۵]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۳۷

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن حاجی محمد ابراهیم شیرازی،تا: پنج‌شنبه ۱۷ رمضان ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن سیاه،۲۴۴گ،۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۳۰/۵سم [ف: ۳ – ۴۲۷]

۲۹. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۴۴

در دو مجلد؛ خط: نسخ، کا: علی میرزا بن علی خان فتح آبادی، تا: ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۰)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [نشریه: ۳ – ۱۸۶]

۳۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۷

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** تمام شد مجلد اول از کتاب ریاض الشهادة من مؤلفات ... الحاج محمد حسن القزوینی علی ید ... احمد بن محمد علی الشیرازی فی شهر جمادی الاول سنه ۱۲۶۳

جلد اول؛ خط: نسخ ریز، کا: احمد بن محمد علی شیرازی، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: شکری براق، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۲ – ۳۴۱]

۳۱. شیراز؛ موزه پارس؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد سوم؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد بن میر هدایت الله، تا: ۷ جمادی الثانی ۱۲۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ واقف: محمد بن میر هدایت الله؛ ۲۰۸گ، اندازه: ۲۱×۳۰ سم [نسخه‌پژوهی: ۱ - ۵۶]

۳۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۹۲

جلد سوم از مجلس ۲۳ در احوال حضرت سجاد علیه السلام تا مجلس سی ام در احوال امام ثانی عشر؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: - ۶۱]

۳۳. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۱۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد پس چنین گوید فقیر حقیر سراپا تقصیر خادم طلبه

جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۰۸

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۱۲]

۳۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۳۷

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰۸گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۴۹]

۳۵. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۹۰

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰۳گ، ۲۱ سطر (۱۳/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۴۸]

۳۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۱۴

جلد سوم؛ خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۳۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۵۱

آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** در عهد یزید بعد از گریختن ابن زیاد و تسلط ابن زبیر بر کوفه نیز مختار را حبس نمودند و به شفاعت عبدالله بن عمر متخلص شده چنانچه سابعا مذکور شد و لعلم عندالله

شامل برخی از احوال سیدالشهدا خامس آل عبا و اولاد و اصحاب آن امام و همچنین شرح مسافرت و شهادت آن امام است؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با کمندکشی زرین، با یک سرلوح مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مذهب، ۵۵۳ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۷۹]

← ریاض الشهادة و کنوز السعادة فی مناقب السادة و مصائب الغرر المیامین القادة ⟵ ریاض الشهادة فی مصائب السادة

● ریاض الشیعة = ریاض الشیعة فی فضائل الائمة (ع) /

تاریخ معصومین / فارسی

rīyāḍ-uš šī‘a = rīyāḍ-uš šī‘a fī faḍā’il-il a’imma

مجالسی است در موعظه، و مناقب اهل بیت پیامبر (ص). این مجالس از سوی برخی از شاگردان مؤلف گردآوری گردیده و ریاض الشیعة نامگذاری شده است. فهرست مجالس نیز در آغاز نسخه آمده است. بر فراز برگ نخست، این عبارت آمده است: «مما کتب عن تقریرات امامنا العلامة دام ظله فی علم الخطابة، الفه بعض ثلامذته و یشتمل علی مجالس عدیدة و ترجم بریاض الشیعة، ریاض الشیعة فی فضائل الائمة».

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۹۴

آغاز: قل اللهم مالک [الملک] تؤتی [الملک] من تشاء ... [و] تعز من [تشاء] و [تذل] من [تشاء]، عزت و ذلت بدست خداوند است. اگر تمام عالم جمع شوند و دست بدست دهند جهت مطلبی؛

انجام: و فی عداده المنافقین ... ثم یرجع الی ...

خط: نسخ، کا: مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵۴گ، ۱۷ سطر(۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴۰ - ۱۶۴]

● ریاض الصالحین / حدیث / عربی

rīyāḍ-uṣ ṣāliḥin

نووی، یحیی بن شرف، ۶۳۱ - ۶۷۶ قمری

navavī, yahyā ebn-e šaraf (1234 - 1278)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۱۴ رمضان ۶۷۰ق

کتابی است در دویست و شصت و پنج «باب» در آداب اخلاقی و اذکار و دعاهایی که انسان را به آخرت نزدیک سازد و برای ترغیب و ترهیب و تزکیه نفس و پند و اندرز به کار آید، از احادیث صحیح بدون ذکر اسانید و با شرح بعضی از لغات و عبارت‌های مشکل و بیان معانی که دور از اذهان است، گردآورده است. این کتاب در نظم و پاره‌ای از ابواب بی‌شباهت به کتاب دیگر مؤلف «حلیة الابرار» نمی‌باشد و گویا یکی از این دو کتاب از دیگری برداشته شده است.

آغاز: الحمدلله الواحد القهار العزیز الغفار مکور اللیل علی النهار تذکرة لاولی القلوب و الابصار و تبصرة لاولی الالباب و الاعتبار.

چاپ: السعودیة، دار المنهاج، تحقیق مکتب الدراسات و البحث العلمی بدار المنهاج، الطبعة الاولی، ۱۴۳۰؛ ریاض الصالحین من کلام سید المرسلین: مصر، سنگی، ۱۳۵۱، ربعی، ۶۲۵+۱۰صص [دنا ۵/ ۱۰۹۹ (۴ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۸۳۹

انجام: انک حمید مجید ... غفراله لکاتبه و صاحبه و لمن استغفرلهم آمین

خط: نسخ، کا: جبرئیل بن محمود شافعی، تا: ۲۲ شوال ۸۳۴ق، جا:

اصفهان؛ کاتب تاریخ تألیف را دوشنبه ۲۴ رمضان ۶۷۷ آورده که جای تأمل دارد، چرا که نووی در این رساله در قید حیات نبوده است؛ دارای بلاغ؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۳سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۵۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بارک علی محمد عبدک و رسولک الامی و علی آل محمد و ازواجه و ذریته کما بارکت علی ابراهیم و علی آل ابراهیم فی العالمین انک حمید مجید

خط: نسخ مشکول، کا: حسن شاگرد حسن چلبی کاتب حرم مصطفوی، تا: ربیع الاول ۹۸۰ق؛ محشی، با سرلوح منقش، مجدول؛ مهر: حسن مغرب زاده «اسأل الله حسن الختام»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۵۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۴

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أنا راجع من فضل الله تعالی دعوة أخ صالح انتفع به یقرینی الی الله الکریم و إنتفاع سلم راغب فی الخیر یعص ما فیه أکون مساعداً له علی العمل بمرضاة ربنا و أستودع الله الکریم اللطیف الرحیم منی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۱۷۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، ۱۳۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۹ – ۴۶۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۶۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بارک علی محمد کما بارکت علی آل ابراهیم انک حمید مجید.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم، مصحح، در طره‌ای این عبارت دیده می‌شود «برسم الجناب العالی المولوی الامیری السیفی فطوة الملکی الاشرفی عز نصره»؛ تملک: عبدالباقی بن فضل الله و مهر «عبدالباقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۶گ، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۷ – ۲۰۰]

● **رياض الصالحين** / دعا / عربی

rīyāḍ-uṣ ṣāliḥin

در اعمال و دعاهای شبانه روز و صبح و شام و تعقیب نمازهای پنج‌گانه و اعمال شب و روز جمعه و دعاهای متفرقه دیگر بانقل بسیار از مصباح کفمی، و ضمناً دعای سمات را شرح کرده است. این کتاب دارای چهار «روضه» می‌باشد مشتمل بر ابواب: روضه ۱. فیما یتعلق بالصلوات الخمس، دارای هشت باب؛ ۲. فیما یتعلق بالصباح و السماء، دارای مقدمه و سه باب؛ ۳. فیما یتکرر کل یوم و لیلة، دارای مقدمه و دو باب؛ ۴. فیما یختص بلیلة الجمعة و یومها، دارای مقدمه و پنج باب.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۰۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... الروضة الاولی فیما یتعلق بالصلوات الخمس من التعقیبات المشترکة و المختصة؛ **انجام:** و بارکت لیعقوب اسرائیلک فی امة موسی علیه السلام ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: پارچه ای، ۱۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ – ۳]

۲. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم

آغاز: حمد له ... و بعد فهذا الکتاب الذی سمیناه بریاض الصالحین یشتمل علی ریاض

بخشی از روضه نخست و همه روضه دوم نانوشته مانده؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ ۱۰۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [صد و شصت نسخه: – ۱۹]

● **الرياض الصغير** / کیمیا / عربی

ar-rīyāḍ-uṣ ṣaġīr

جلدکی، علی بن ایدمر، – ۷۶۲ قمری

jeldakī, ʻalī ebn-e aydamor (- 1361)

آن‌چنان‌که مؤلف در ابتدا بیان داشته هنگام فتح مصر توسط ملک ناصر صلاح الدین، این نسخه از کتاب را در خزانه خلفا یافته که پس از دست به دست شدن نسخه توسط افراد مختلف سرانجام به حکیم جمال الدین محمد بن محمود و سلیمان مکی منتقل شده است. نام کتاب و مؤلف بر فراز آن در نسخه حاضر نوشته شده و تأیید صحت آن نیاز به تحقیق بیشتری دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۶/۲

آغاز: بسمله، هذا النسخة التی وجدتها فی خزانة بعض الخلفا عند فتح مصر ... قال الامام خذمن الذهب الخالص؛ **انجام:** کل یوم علی الخبش مرارا فی الصیف و الشتاء مرة واحدة فانه ینحل انشاء الله تعالی.

خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم بیک اخگر، تا: ۱۳۲۶ق، جا: حیدرآباد؛ سبک نگارش هندی؛ کاغذ: هندی، جلد: پلاستیک ابری مشکی با روکش کاغذی، ۳۰۹گ (۱۷پ–۳۲۵پ)، ۱۸ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲/۵سم [ف: ۱۲ – ۳۰۷]

← ریاض الصفا فی مشاهیر الرجال و النساء ≻ صحائف العالم

● **رياض الصنايع قطب شاهی** / ادبیات / فارسی

rīyāz-os sanāye‘-e qotb-šāhī

الفتی ساوجی ، الفتی بن حسین، ق۱۱ قمری

olfatī sāvojī , olfatī ebn-e hoseyn (- 17c)
اهدا به: عبدالله قطبشاه (۱۰۲۳-۱۰۸۳)
در عروض و قافیه و بدیع است.
آغاز: بسمله. حمد وافر و ثنای کامل مبدعی و صانعی را شایانست که از امتزاج ارکان عناصر و ازدواج اصول موالید مصراع موزون ترکیب انسان را ترتیب داده ... اما بعد اقل ... الفتی ابن حسینی ساوجی را جمعی از مستفیدان فنون شاعری تکلیف نمودند ... حسب الالتماس دوستان بوستانی مرتب ساخت از طراحی قواعد عروض و چمن بندی قوانین قوافی و نخل پیرائی رسوم صنایع و گلکاری فنون بدایع ... بریاض الصنایع قطب شاهی موسوم ساخت ...
[دنا ۱۰۹۹/۵؛ الذریعه ۹۱۹ و ۳۲۸/۱۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۷۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتم او را چو سرو گفت خرد ×× سرو موزون کی این چنین افتد (فی بیان الجمع و التقسیم)
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد تقی تفرشی ظهیری بیانی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ (۲پ-۴۸پ)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۳۲/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۶۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۷۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** طلب کردم از کلک تاریخ او ×× رقم زو چل و هشت سال هزار ... / همچو خاتم الفتی شد نامدار ×× ختم کرد این گنج در شاهوار
خط: نستعلیق هندی، کا: بدر الدین حسین ساکن اورنگ آباد، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۲۶۵ق، جا: حیدرآباد؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۱۶ص (۲۲-۱۳۷)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۳/۸سم [ف: ۴۵ - ۶۰]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۵۴/۲ - ج
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی بیان الجمع و التقسیم این صفت چنان باشد که دو چیز را با هم جمع کنند ... سر و موزون که این چنین افتد. این صفت
عنوان‌های: «در بیان ارکان شعر، فی بیان حرف القافیة، در تعریف صنایع و بدایع شعر» در آن دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی، بی‌تا؛ پس از این قصیده‌ای است از عطار و هجو یغما و نامه‌ای به فارسی برای ملا باشی در نکوهش از تصوف از چپ به راست؛ ۲۱گ (۴۶پ-۶۶ر) [ف: - ۱۳۰]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۷/۳ ـ د
آغاز: برابر؛ **انجام:** ریاض الصنایع چو اتمام یافت ×× بامداد توفیق پروردگار / طلب کردم از کلک تاریخ او ×× رقم زد چل و هشت سال هزار
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در ۷۱ و ۷۲ و ۷۳ بندی است به نثر و نظم در عروض در پایان یک صفحه است از عروض ملا الفتی، در ۱پ و ۲ر درباره ۱۲ گونه رباعی است به نثر ونظم با یک دائره؛ ۲۱گ (۵۰ر-۷۰پ) [ف: ۱ - ۳۰۰]

← ریاض طبع ﹤ بیاض ریاض

● ریاض الطالبین / رمل / فارسی

rīyāz-ot-tālebīn
اوحدی بلیانی، عبدالله بن محمد، ق ۱۰ قمری
awhadī belīyānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 16c)
اهداء به: سراج الدوله ملک قاسم بیک پرناک
تاریخ تألیف: ۹۰۴ق
رساله‌ای در رمل، و دارای یک «فاتحه» و سه «روضه» و یک «خاتمه»: فاتحه: در شأن نزول علم رمل، دارای چهار چمن؛ روضه ۱. بیوت و اشکال و منسوبات آن، دارای دو بستان؛ روضه ۲. احکام، دارای سیزده حدیقه؛ روضه ۳. ضمایر و خبایا، دارای شش شجره؛ خاتمه: در حکم سال عالم و شخص معین.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۶۹/۷
آغاز: حمدی که امهات سفلی به امداد افراد قطرات نظرات که آبادی علوی از بیاض شهاب و حمره سحاب؛ **انجام:** واز آن حکم کنند بحسب سعادت و نحوست و منسوبات اشکال و بقدر اشخاص.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۰۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۵۷ر-۶۷ر)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۲۴ - ۱۵۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۴۸/۱
آغاز: بسمله. کتاب ریاض الطالبین در رمل به طریقه اصح حاجی حسن طبسی بن جمال الاوحد البلیانی المشهور بعبد الله الاولیا ... که چون در سنه اربع و تسعمائة که به سعد درجه دولت به جرم رسیده؛ **انجام:** و از آن حکم نماید بحسب سعادت و نحوست اشکال به قدر اشخاص، و الله و احکم (سپس صفحه جدول است)
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن سیاه، ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۲۲]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۸۴
خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۴ شعبان ۱۲۵۵ق، [ف: ۳ - ۱۹]

● ریاض الطالبین فی شرح الاستعاذة و البسملة / عربی

rīyāḍ-uṭ ṭālibīn fī š.-i istʻāḏa wa-l basmala
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ - ۹۱۱ قمری
soyūtī, ʻabd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا، قطع: رقعی بزرگ [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۳۲]

● **رياض العابدين فى شرح صحيفة سيد الساجدين /**
شرح دعا / فارسی
rīyāz-ol ʻābedīn fī š.-e sahīfat-e sayyed-es sājedīn
هرندی، بديع الزمان بن ابی اسحاق، ق۱۱ قمری
harandī, badīʻ-oz-zamān ebn-e abī-eshāq (- 17c)
وابسته به: الصحيفة الكاملة السجادية = الصحيفة السجادية؛ علی بن حسين (ع)، امام چهارم (۳۸-۹۴)
اهدا به: شاه صفی بهادر خان (۱۰۳۸-۱۰۵۲ق)
کتاب ترجمه و شرحی است مزجی و مختصر بر صحيفه کامله سجاديه. روش اين شرح چنين است: «چون بهر لغتی عباراتی مناسبت دارد و هر زبانی مقتضی بيانی است قاصد اين است که يکان يکون عبارت عربی اقتصار ننموده هر جا مقام اقتضاء بسط کلام نمايد و در حل کلام معجز نظام ذکر استشهادی بايد نمود توضيحاً للمرام مبادرت به ذکر آن نمايد و اگر مترجم را در اثنا کلام سخنی روی نمايد که ذکر آن مناسب مقام باشد به عرض آن اقدام نمايد و بالجمله شرحی ترتيب يابد در لباس ترجمه و ترجمه نموده شود در ضمن شرح» و بعد از توضيح معنی و فضيلت و آداب دعاء می‌نوسد: «شروح خواهيم کرد در شرح دعاء توضيح لغات و تنقيح معانی و ترجمه الفاظ و احتراز از تکرار معنی لغات التزام شده چه هر لغتی که يک مرتبه به ذکر و بيان آن تعرض نموده شود ديگر در صدد ذکر آن نمی‌شود مگر آنکه به معنی ديگر بوده باشد» و با عنايت به اظهار نظر محمد صالح قزوينی مضبوط در مقدمه ترجمه صحيفه، شرح مذکور از افادات سيد استاد مير محمد باقر داماد خالی نيست. تاريخ شرح: خلال سنوات ۱۰۳۱ق (رحلت استادش شيخ بهايی) و ۱۰۵۲ق (وفات شيخ صفی). مؤلف از شاگردان شيخ بهائی و شيخ الاسلام شهر يزد بوده است. (وفادار مرادی)
آغاز: ۱: حمد له ... اما بعد بدانکه جمعی از مؤمنين التماس نمودند که صحيفه کامله را ... به لغت فارسی مترجم و شروح کنم
۲: زواهر جواهر حمد و سپاس بيرون از اندازه حصر و قياس نثار بارگاه کبريای خداوندی سزاست ... اما بعد، بمسامع ارباب دانش و بينش می‌رساند خادمان طالب مطالب دينی ...
انجام: و صلی الله علی سيدنا محمد رسول الله المصطفی و علی آله الطاهرين و افاضه کناد خدای سبحانه بر مهتر و بهتر ما محمد که فرستاده خدا و برگزيده اوست و بر آل او که پا کند از گناهان صغيره و کبيره و سهو و نسيان از اول عمر تا آخر آن.
چاپ: تهران، ۱۳۷۵ ش
[الذريعة ۳۲۹/۱۱ و ۳۴۸/۱۳؛ دنا ۱۱۰۰/۵-۱۱۰۱ (۴۵ نسخه)؛ مکتبة اميرالمؤمنين ۳۸۲/۱-۳۸۳/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۵۵/۷]

۱. قم؛ معصوميه؛ شماره نسخه:۷۶/۱-۶۰۰۳
خط: نستعليق، کاتب = مؤلف، تا: يک‌شنبه شعبان ۱۰۴۳ق؛ مهر: محمد حسين؛ واقف: ابوطالب قمی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تيماج ترياکی، ۲۳۸گ، ۱۷ سطر، قطع: وزيری [آستانه قم: - ۱۲۴]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۵۷
خط:نسخ،کا:عماد بن مير حيدر علی حسينی کرکی،تا: دوشنبه ۱۰ ربيع الثانی۱۰۱۳ق؛مهر: «العبد المذنب محمد صادق» (مربع)؛ جلد: تيماج مشکی،۳۳۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۴ - ۱۴۸]
۳. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۸۰
خط: شکسته نستعليق، بی‌کا، تا: ۲۳ شوال ۱۰۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۱۸سم [ف: - ۱۱۵]
۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمود بن علی حاجی حسن طبسی، تا: ۱۰۶۶ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج قرمز، ۲۴۷گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۳ - ۳۲۷]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۰۳
خط: نسخ، کا: محمد شفيع بن محمد زمان اصفهانی، تا: سه‌شنبه ۲۶ ربيع الاول ۱۰۷۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تيماج قرمز، ۲۹۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۸۵]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۱
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ذيقعده ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: ميشن ترياکی، ۶۶۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۶ - ۲۰]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۳۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۸۰ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: سيد رضا بن احمد لاهيجی؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۳۵۴]
۸. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۷۷۹
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نستعليق شکسته، کا: نور الدين محمد بن علی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۸۵ق؛ تملک: محمد بن محمد علی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوايی با تيماج قرمز، ۲۴۱گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲ - ۶۵۴]
۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۰۵
خط: نسخ، کا: صدرالدين بن ملاحسين بن ملا روح الله سالک دهی لاهيجانی،تا:صفر۱۰۸۷ق؛مجدول؛کاغذ: فستقی، جلد: ميشن قهوه‌ای، ۱۹۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲/۱سم [ف: ۳ - ۴۲۷]
۱۰. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹
آغاز: کتاب وجود وی بتو مرجوع حساب وجود داغ کش نافه تو مشک ناب جزيه ده سايه تو آفتاب
خط: نسخ معرب، کا: محمد مومن بن ميرعباس حسينی سليمی مازندرانی، تا: دهه اول ربيع الثانی ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از مؤلف يا ديگران؛ جلد: مقوايی، ۲۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: - ۱۵]

۱۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶**
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۰۸۸ق؛ در برگ ۴ حاشیه به امضای «شیخ بهائی رحمة الله» دارد، لیکن حاشیه او نیست بلکه از کتاب‌های وی نقل کرده‌اند، محشی با امضاهای «صحاح» و «دستور» و «شرح دیوان انوری» و جز آن؛ مهر: «یا محمود»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۴۲۳گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۰]

۱۲. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۳۹**
آغاز: داغ کش نافه تو مشکناب ×× جذیه [کذ] ده سایه تو آفتاب؛ آدم از اقبال تو موجود شد ×× چون تو خلف داشت که مسجود شد؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد هادی بن علیرضا تنکابنی، تا: شوال ۱۰۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۸۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۲۲۸]

۱۳. **یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۸۳**
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** الا فی الفتنة سقطوا، برحمت خود ای رحم کننده ترین رحم کنندگان وصلی الله علی سیدنا محمد رسول الله.
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد علی، تا: غره صفر ۱۰۹۶ق؛کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۸۷گ، ۲۸سطر (۱۳/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۴۹۰]

۱۴. **یزد؛ محمود آبادی، میرزا حسن؛ شماره نسخه:۱۱**
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد علی، تا: صفر ۱۰۹۶ق، قطع: رحلی [نشریه: ۴ - ۴۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۱۸۷گ [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۳]

۱۵. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳۱**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: ملامحمد باقر بن محمد تقی سپاهانی در صفر ۱۳۲۴، سیدعلی طباطبایی در ۱۳۴۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۴گ، ۲۷ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۶۴]

۱۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۶۷**
آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** صورة خط مترجم الصحیفة المبارکة غفرالله له و لقد و فقت فی اتمامی هذا الشرح ظهر الیوم الاثنین شهر جمادی الثانی سنة ثلاث و ثمانین و الف من الهجرة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای سرلوح، مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۵ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۲ سم [ف: ۱۳ - ۵۰]

۱۷. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۸۲**
آغاز: خط عم من است زید و دعای جد من علی بن الحسین علیهما السلام؛ **انجام:** همسایگی کنایه است از قرب و منزلت رتبی معنوی است نزد الله تعالی نه نزدیکی مکانی صوری چنانچه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (حدود ۱۰ برگ) و انجام (آخر آن از دعاء پنجاه و سوم «فی التذلل» به بعد ناقص)؛ محشی از مؤلف؛ واقف: سید صالح تولمی، ۱۲۰۷ق و به وسیله خان بابامشار در خرداد ۱۳۴۵ تسلیم کتابخانه گردید؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۳۰]

۱۸. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۶۴**
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا صمد، ای الذی یصمد، ای الذی یصمد الیه فی الحوائج، ای یقصد، و ای آنکه مقصودی در حوائج و حاجات از تو مقتضی می‌شود یا من لم یلد و لم ...
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، مجدول؛ مهر: «عبده زین العابدین الحسینی ۱۲۵۴» (مستطیل)؛ تملک: عبدالجواد حسینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۰۳گ، ۲۱ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۷۵۱]

۱۹. **یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۷۲**
آغاز: مطلع انوار هدایت عظمی و سرچشمه جویبار امامت کبری شاه اولیا و سید اوصیا
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۵۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۵۱]

۲۰. **تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۹**
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: محمد بن محمد شریف مازندرانی لاله آبادی با تاریخ ۱۱۲۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ بغدادی، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۵/۵ و ۱۴×۲۳/۵) [ف: ۷۰۶]

۲۱. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۰۶**
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و هو الفرد الذی لا یتألف من شیئ و لا یتحد بشیء قال الشهید الفرق ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: وسط؛ مصحح؛ جلد: مقوایی ابر و باد، ۳۰۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۱]

۲۲. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۹۱**
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «یا امام زین العابدین ادرکنی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۵۷]

۲۳. **مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۹**
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۲۹
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۲]

۲۴. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۲۹**
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ثم فللت حده و صیرته من بعد جمع عدید واحد، الفل واحد فلول السیف و هی کسوره ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح،

محشی؛ مهر: «عبده محمدرضا» (بیضی)، «افوض امری الی الله عبده محمد ۱۱۲۰» (مستطیل)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش کاغذ آبی، ۲۷۱گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴۰ - ۵۳]

۲۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۳۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با عناوین «منه ره»، «کنز»، «بیضاوی»، «ابن ابی الحدید» و علمای ادب و لغت و ...؛ جلد: تیماج، ۲۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۹۷]

۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۵۷

آغاز: طاهرین و اهل بیت مطهرین او سیما مطلع انوار هدایت

خط: نسخ و نستعلیق، کا: سلیم بن سکندر مازندرانی، تا: ۱۱۰۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۹۰گ، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۱۳۷۹]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۲-۵/۲۱

آغاز: داشت که مسجود شد ×× تا که شده کنیت تو بوتراب / نه فلک از جوی زمین خورده آب ×× راه حق هادی هر گمرهی؛ **انجام:** برابر

مقدمه‌ای از مقدمه مترجم افتادگی دارد؛ خط: نسخ معرب، کا: شیخ کبیر یزدی بن شیخ نورالله ساکن قریه نواحی دارالسلطنه اصفهان، تا: جمعه ۲ شوال ۱۱۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۲۳-۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۸۵]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۱۶

آغاز: برابر۲

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد، تا: رمضان ۱۱۱۹ق؛ با یک واسطه از روی نسخه مؤلف نوشته شده؛ مهر تملک: «محمود بن علی اصغر»؛ اهدایی: خاندان شیخ محمود فرساد؛ کاغذ: حنایی اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۳۵۰گ، ۱۷ سطر (۷×۱۷/۵)، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۵] و [نشریه: ۴ - ۳۸۴]

۲۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۳۶

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن محمد مقیم کار آفرین یزدی ساکن گازرگاه، تا: ذیحجه ۱۱۲۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۶گ، ۲۳ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۵- ۷۷]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۱۳

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۱ محرم ۱۱۲۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن مشکی، ۲۱۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۲۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۶

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۴]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۸۸

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

کامل؛ خط: نسخ معرب، کا: میرزا علی بن محمد یوسف سبزواری ترشیزی، تا: دهه اول ربیع الثانی ۱۱۲۸ و ۱۱۲۹ق؛ مهر: «حاج سید نصرالله تقوی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۵گ، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [ف: ۱۳ - ۷۰]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۵۰

آغاز: امر تو گوش عقول ای بتو مختوم کتاب وجود ×× وی بتو مرجوع حساب وجود ... اما بعد بمسامع ارباب دانش و بینش می‌رساند خادم طالبان مطالب دینی بدیع الزمان القهبائی انعم الله تعالی علیه المراضی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «غلام شاه نجف از جان محمد قلی ۱۱۸۱» (بیضی)؛ تملک: اسمعیل بن احمد علی به تاریخ غره جمادی الاول ۱۲۵۵؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم[ف:۳۸-۴۷۷]

۳۳. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۱۸۳ق؛ مصحح، محشی؛ یادداشتی به سال ۱۲۹۲ از «محمد سلطان»؛ ۶۰۳ص [ف: - ۱۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۹۶

آغاز: برابر۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۱۸۲]

۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۲

آغاز: بخاطر فاتر رسید که اگر ملتمس دوستان را در ینوقت باجابت مقرون گردانی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد هزار جریبی، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ صفحه‌های آخر نونویس (احمد بن محمد هزار جریبی کاتب این قسمت است نه همه نسخه)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره و کاغذی، ۲۷۵گ، ۱۷ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۴ - ۳۶۳]

۳۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷۵

آغاز: ... روایت کرده شده از علی بن أبی حمزه که از رواة حضرت صادق علیه السلام که او گفت که بودم من نزد آن حضرت که ابوبصیر سؤال کرد از آن حضرت از لیلة القدر یعنی بشر که امیدوارم داشته می‌شود؛ **انجام:** و کان من دعائه علیه السلام فی إستکشاف الهوام، دعای پنجاه و چهارم در طلب وا شدن و بر طرف شدن اندوهها و غمها یا فارج الهم و کاشف الغم، الفرج من الغم، تقول فرج الله عنک غمک تفریجا و کذلک فرج الله عنک غمک یفرج بالکسر ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۴گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹ - ۶۴۶]

۳۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۴

آغاز: برابر۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷۴گ، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۲ – ۲۱۸]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۹۳

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: رنگارنگ، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۱/۵سم [ف: ۳ – ۴۲۷]

۳۸. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول مورخ ۱۱۲۳؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۵۱۵]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۹

آغاز: [حمد بی حد و سپاس افزون و خارج از] اندازه حصر و قیاس نثار بارگاه کبریای خداوندی [باد که دیباچه آفرینش و هستی را موشح و مزین فرمود به سر] لوح عالم امر؛ **انجام:** فلا تحرمنی بالکسرو سؤال کننده ام ترا بس محروم مساز مرا.

تا اوایل دعاء پنجاه و یکم «التضرع و الاستکانة»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در حاشیه برگ دوم، مؤلف را اشتباهاً قطب الدین محمد بن شیخعلی شریف لاهیجی ضبط نموده، مصحح، محشی از مؤلف به فارسی، مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۹۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۵ – ۲۲۹]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۳۶]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۵۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۶گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۵ – ۲۴۱]

۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۵۳

آغاز: برابر۲

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: ابوجعفر قادری؛ جلد: مقوایی، ۲۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۵–۲۳۸]

۴۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۸ – ۴۰۱]

۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷۳-۷/۱۷۳

آغاز: ... زمین زمانی دراز پس سربرداشت وگفت هریک ازما وایشان را علمی هست ... ثم قال لی اکتبت من ابن عمی شیئاً ... وحدثنی أن أباه محمدبن علی علیهما السلام املاه؛ **انجام:** مروی است در بابی دیگر که ده بار بگوید یا الله یا الله به او گفته شود لبیک چیست حاجتت؟ خاتمه در صحیفه مبارکه در هر مطلب دعاهای شریف است ... و در بعضی نسخ بعد از دعای فرشتگان وپیش از

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ – ۲۱۸۵]

← ریاض العارفین ≻ ریاض العاشقین

● **ریاض العارفین = رساله عرفانی** / تراجم / فارسی

rīyāz-ol-ʻārefīn = r.ye ʻerfānī

هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵–۱۲۸۸ قمری

hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۰ق

کتابی در بیان احوال شعرای عارف و عرفای شاعر متقدم تا زمان مؤلف و تعریف و توصیف سلسله و طریقه مشایخ و ذکر اصطلاحات و طبقات سالکین و عارفین و فضیلت ذکر و اهل ذکر و دیگر مباحث و مطالب مربوط به اهل تصوف. در یک «حدیقه» و دو «روضه» و یک «فردوس» و یک «خلد»: حدیقه در مقدمات، در شش «گلبن»: ۱) حقیقت تصوف، ۲) صفات سالک، ۳) فضیلت ذکر، ۴) تبیین ذکر و فکر، ۵) تعریف انسان و زنجیره طریقت، ۶) اصطلاحات عارفان؛ روضه ۱. عارفان و پیران به ترتیب الفبائی از ابایزید بسطامی تا یوسف تبیینی؛ روضه ۲. فاضلان و محققان از ابوعلی سینا تا یحیی لاهیجی؛ فردوس زندگی‌نامه متاخران و همروزگاران از آگه شیرازی تا همدم شیرازی؛ خلد خاتمه کتاب و حالات نگارنده.

آغاز: بسمله. و به ثقتی. این باغ که هر گلشن دلی بفریبد ×× صاحبنظر از نظاره اش نشکیبد / چون روضه بروضه پر کل معرفت است ×× هم نام ریاض عارفینش زیبد ... اما بعد بر رأی معرفت دانایان سیر و آگاهان خبر پوشیده و مستتر نماناد ... بعضی از اجله اصحاب و اعزه احباب این فقیر ضعیف بیمقدار را ترغیب و تحریص فرمودند که چه باشد که تذکره بجهة تبصره اهل بصیرت مشتمل بر اطوار و اشعار و سلسله طریقت و قایدان حقیقه این طبقه شریفه جمع نماید که طالبان و راغبان طریقه حقه طریقت را از حالات و مقالات این قوم استحضاری و اعتباری و آیندگان را تذکاری از خاکساری حاصل آید ... فقیر ... باعدم بضاعت و قلت استطاعت مصمم گردید که بعون الله همت بر گمارد و تذکره مشتمل بر مختصری از احوال و برخی از اشعار عرفا و حکما و معاصرین بطریق تهجی و ملاحظه حرف اول قرار داد و نام این کتاب را ریاض العارفین نهاد ... الی آخر.

انجام: هر چند که ماهی شده غرق اندربحر×× از بحر چگونه باشدش آگاهی. تمت الکتاب المستطاب و هو تذکرة للعارفین ... موسوم بریاض العارفین ... مانند کتاب حق که شد ختم بناس×× ابیات تو این کتابرا خاتمه شد الحمدلله ...

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۲۷؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۰۵ق، وزیری، ۳۶۸+۲ص

[فهرستواره منزوی ۲۱۵۵/۳؛ الذریعه ۳۲۹/۱۱؛ تاریخ تذکره ۶۶۶/۱؛ تذکره نویسی ۷۶۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۹

خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۴۳۰]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۵۴-۳۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان ابیاتی از میرزا ابراهیم کازرونی متخلص به نادری؛ مهر: «لطف الله هدایت»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۴ - ۲۱۸۶]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسب الفرموده جناب عارف واقف و واقف عارف حضرت سعادت مآب مؤلف قلمی گردید امید آنکه مطالعه کنندگان جامع و کاتب را از دعا فراموش ننمایند العبد الاثم العاصی علی محمد ولد حاجی میرزا محمد قد فرغ من تسویده فی شهر صفر المظفر من شهور سنه ۱۲۶۳. استدعا از ناظران چنان است که اگر بسهویا خطائی رسند بتصحیح کوشند و چشم از عیوب او پوشند تم تم.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی محمد ابن میرزا محمد، تا: ۱۲۶۳ق، بنا به خواسته شخص مؤلف؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی مذهب، ۳۶۵ص، ۲۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۷- ۲۶۵]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷۱/۳

خط: نستعلیق، کا: جمال الدین بن حاج محمد هادی شهیر به حاجی بابا، تا: ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ (۱۳پ-۷۳پ)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: - ۲۵۳]

● **ریاض العارفین** / شعر / اردو

rīyāz-ol-‘ārefīn

اسحاق، محمد

eshāq, mohammad

مثنوی عرفانی است در بیش از پنج هزار بیت به روش اهل سنت در آداب و اخلاق عارفان و روش سلوک سالکان با تفسیر بعضی از آیات و احادیث و آوردن داستان‌های گوناگون، در یازده «باب»: ۱. طلب قوت حلال؛ ۲. ریاضت و عبادت و رنج کشی مردان؛ ۳. سوختن پروانه دل را بشمع انگیز آتش قهر خدا؛ ۴. تحمل بزرگان و استقامت مردان؛ ۵. سپردن خود را به خدا؛ ۶. عیب‌پوشی و فروتنی بزرگان؛ ۷. تقوی و زهد و استقامت و ریاضت؛ ۸. بیان عشق حقیقی؛ ۹. توبه تائبان و ترک دنیای ناپایدار؛ ۱۰. بیان اولیاء جهان؛ ۱۱. اجابت دعوات مقبلان قاضی الحاجات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۷۱

آغاز: ابتدا کرتا هون بسم الله سون ×× صاحب اجلال و عز وجاه سون؛ **انجام:** هور مکرم آل هور اصحاب پر ×× پرپچش هور سخنکون ختم کر

خط: نستعلیق، کا: خواجه حسین، تا: ۱۷ رجب ۱۲۲۲ق، به دستور قادرخان؛ مجدول، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۹۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۳۵۶]

● **ریاض العارفین** / شعر / فارسی

rīyāz-ol-‘ārefīn

بایزید هندی

bāyazīd hendī

منظومه‌ای است در شرح حال شاعر. وی ساکن برهانپور از شهرهای هند بود که قاصد خبر فوت نامزدش را می‌آورد و او با دل شکسته برای تسکین آلام خود اقدام به سرودن این منظومه می‌کند. شاعر در مقدمه، ابتدا به مدح حضرت پیامبر (ص)، مدح چارپار، مدح دوازده امام و مدح غوث اعظم عبدالقادر گیلانی می‌پردازد. پس از آن شروع به شرح چگونگی آمدن قاصد و دادن خبر مرگ معشوقش و حالات معشوقش در بیماری و مرگ وی و حال خودش بعد از شنیدن خبر فوت او می‌کند. او در اشعارش «بایزید» تخلص می‌کند و نام منظومه‌اش را «ریاض العارفین» نهاده و می‌گوید: چه سر است این که از عشاق گفتم ×× چه در است این که در آفاق سفتم / ز در خویشتن دفتر گشادم ×× ریاض العارفین نامش نهادم / «بایزید» از جان غلام غوث اعظم ×× فدای نام پاک قطب عالم / بیا بایزید این گفتار بس کن ×× سخن بسیار شد ضبط نفس کن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۰۸

آغاز: خداوندا منم در عاشقی فرد ×× دل من شعله پیچیده فرد / شرار جسته ای از آتش دل ×× سپند شعله آواز بسمل / به سینه این دل پژمرده تا کی ×× تهی دامان چراغ مرده تا کی؛ **انجام:** برای من رفیق محشرش کن ×× و گر خاکم کنی خاک درش کن / خداوندا فزون کن لذت شوق ×× که در یادش مرا حاصل شود ذوق / ز فضلت قصه نیکو سرانجام ×× بماند تا قیامت در جهان نام

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن، تا: ۷ شوال ۱۱۲۴ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب، مجدول؛ جلد: پارچه‌ای صورتی، ۲۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۷سم [ف: ۳۸ - ۲۸۹]

● **ریاض العارفین** / عرفان و تصوف / فارسی

rīyāz-ol-‘ārefīn

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۳۳

بی کا، بی تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

● **ریاض العارفین فی شرح صحیفة سید الساجدین** / شرح دعا / عربی

rīyāḍ-ul ‘ārifīn fī š.-i ṣaḥīfat-i sayyid-is sājidīn

دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷؟ - ۱۱۴۷ ؟ قمری

dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618- 1735)
وابسته به: الصحیفة الکاملة السجادیة = الصحیفة السجادیة؛ علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸-۹۴)
تاریخ تألیف: جمعه دهه آخر ربیع الاول ۱۰۸۳ق؛ محل تألیف: داکه از نواحی بنگال
شرحی است مفصل بر صحیفه کامله سجادیه و مشتمل بر نکات نحوی و دقایق لغوی. وی شرح هر دعا را ضمن یک روضه آورده و بیشتر به نسخه صحیفه شهیدثانی اعتماد داشته است.
آغاز: الحمدلله الذی أشرق شموس غرته من مشارق السعادات الابدیة و اطلع کواکب جلالته من مطلع العنایات السرمدیة ...
چاپ: تهران، انتشارات اسوه، ۱۳۷۹ش، با تحقیق حسین درگاهی
[الذریعة ۲۹۸/۱۱ و ۳۳۰/۱۱؛ دنا ۱۱۰۱/۵]

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۹
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه دام ظله - دام ایام افادته»، در برگ ۳پ تا ۷پ خطبه محشای شرح سید علی بن علاء الدولة سید ضیاء الدین نورالله حسینی دیده می‌شود؛ اهدای به محمد علی بن محمد باقر بهبهانی در قم؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷ سطر (۹/۵×۲۲/۵) [ف: ۷۷۹]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الفاضل الدوانی قال فی الحواشی شرح التجرید ان هذا الحدیث لا اصل له.
خط: نسخ، کا: ابن عنایت الله شیرازی و دیگران، تا: غره شعبان ۱۰۸۶ق؛ محشی از شارح، مصدر به تقریظی از سید علی بن علاءالدولة بن ضیاء الدین نورالله الحسینی شوشتری مرعشی است، وی در مقدمه مذکور درباره «حدائق الصالحین» آورده است: «و ماکتبه خاتم المجتهدین شیخنا البهائی افاض الله فی اعلی علیین و سماه بحدائق الصالحین لیس شرحا لتمام ادعیة الصحیفة کما یقال بل انما هو تفسیر متعلق بدعاء یتعلق برؤیة الهلال» و آنگاه در معرفی شرح استادش می‌نویسد: «شرحها شرحا جامعا لتبین المقاصد و تلخیص المعانی کافیا فی حل التراکیب و ایضاح المبانی و رشحه بفرائد التقطها من ساحل بحر طبعه المواج و فکره الوهاج»، آغاز تقریظ: «نحمدک یا من تصاغر عند تعاظم الآیه حمد الحامدین و تضاءک فی جنب تکاثر نعمائه»، انجام: «و ثمر اشجارها المعنویة المتعالیه الاعضان باصناف اثمارها یجتنون»؛ واقف: مؤلف؛ تاریخ وقف: ۱۰۸۹ق؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶/۴×۲۳/۵سم [ف:۱۵- ۲۳۱]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۵۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** ان هذا الحدیث نقلته الزیدیة و الاسماعیلیة فی طرقهم و اشتبه علی بعض الناس حتی زعموا أنه من طریق الامامیة
خط: نستعلیق، کا: حافظ محمد ظریف بن محمد شریف، تا: ۵ صفر ۱۰۹۹ق، جا: پتنه هند، به دستور اسماعیل خان اصفهانی؛ تملک: سید ابراهیم بتاریخ ربیع الثانی ۱۳۲۵، عباس حسینی، علی بن حیدر به تاریخ صفر ۱۲۸۹؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵ - ۲۴۰]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۲۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۳۲/۲سم [ف:۱-۲۵۴]
۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۲۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۰]
۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۵۵
فقط یک یا چند برگ آن هست؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۶۰]
۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰/۷۱
آغاز: لم نعتدها بالعین وتشدید الدال من الاعتداد فلو لم نعتدد من فضله الابها ... الروضة الثانیة فی شرح دعائه (ع) بعد هذا لتحمید فی الصلوة علی رسول الله (ص) الحمدلله الذ ی من ای تفضل علینا بمحمد نبیه؛ **انجام:** الروضه الرابعة والعشرون فی شرح دعائه (ع) اللهم صل علی محمد وآله عبدک ورسولک واهل بیته الطاهرین ... اوضاع قبلی لهما من حق ای صار ضایعاً بوسیلتی
از روضه دوم تا روضه بیست و چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۴۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۸۷]
۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵-ر/۲۲۴
آغاز: بسمله و به نستعین - نحمدک یا من تصاغر عند تعاظم الائه حمد الحامدین؛ **انجام:** قد فرغت من تحریر شرح زبور آل محمد فی ... رابع عشر شهر محرم الحرام سنه سته و مائه و الف ... فی بلده دار العلم شیراز و انا العبد ... محمد بن حمزه الکاظمی
تذکر: نام مؤلف در این فهرست علی بن سید علاء الدوله بن سید ضیاء الدین نور الله حسینی شوشتری ذکر شده؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حمزه کاظمی، تا: ۱۱۰۶ق، جا: شیراز؛ جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۱۶۷گ، ۲۴ سطر (۸×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۹۸]
۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۳
آغاز: بسمله، نحمدک یا من تصاغر عند تعاظم آلائه حمد الحامدین ... اما بعد فیقول ... سید علی بن السید علاء الدولة بن السید ضیاء الدین نورالله الحسینی الشوشتری المرعشی؛ **انجام:** قال فی حواشی شرح التجرید ان هذا الحدیث لا اصل له.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه دهه سوم ذیحجه ۱۱۲۷ق؛ مجدول؛ تملک: محمد زمان بن عبداللطیف حسینی مشهدی رضوی، احمد میرزا که به فرزند خود میرزا محمد علی در ۱۱۶۲؛ با یادداشت و خط صدرالافاضل؛ کاغذ: ترمه هندی، جلد: میشن سرخ، ۲۰۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

● ریاض العارفین فی شرح صحیفة سید الساجدین /

شرح دعا / فارسی

rīyāz-ol ʻārefīn fī š.-e sahīfat-e sayyed-es sājedīn

دارابی، شاه محمد بن محمد، ۱۰۲۷؟ – ۱۱۴۷ ؟ قمری

dārābī, šāh mohammad ebn-e mohammad (1618 - 1735)

وابسته به: الصحیفة الکاملة السجادیة = الصحیفة السجادیة علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸-۹۴)

اهداء به: سلطان حسین صفوی(۱۱۳۵ق)

شرح مختصر و ترجمه دقیقی بر کتاب «ریاض العارفین» خودش (تألیف شده در ۱۰۸۳ق) مشتمل بر ۵۵ «روضه» است. در این شرح اسانیدی که در آن کتاب آورده بود حذف کرده و به صورت خلاصه به فارسی با عباراتی خالی از تکلیف شرح و ترجمه نموده است. با جستجوی به عمل آمده نشانی از این اثر در منابع قابل دسترس و فهارس موجود به دست نیامد و احتمالاً تک نسخه و یا کمیاب باشد. محمد تقی مجلسی(۱۰۷۰ق) نیز شرح کوتاهی با عنوان «ریاض المؤمنین و حدائق المتقین» به زبان فارسی بر صحیفه سجادیه نیز دارد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۴۴۷

آغاز: بشیء خلقه ثم هدی و بخوبترین صورتی از کتم عدم بفضای خوش؛ **انجام:** در آنچه باقی مانده است از عمر چنانکه لطف و احسان کرده در آنچه از حیات من گذشته است از آن ای رحیمترین رحم کنندگان

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: عید قربان ۱۱۱۴ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی فرنگی، ۳۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۹۲]

● **ریاض العارفین و ملاذ الواعظین** / اخلاق / عربی

rīyāḍ-ul-ʻārifīn wa malāḏ-ul-wāʻiẓīn

نظام العلماء تبریزی، محمود بن محمد، – ۱۲۷۱؟ قمری

nezām-ol-ʻolamā tabrīzī, mahmūd ebn-e mohammad (- 1855)

تاریخ تألیف: ۱۵ رجب ۱۲۴۱ق؛ محل تالیف: شیراز

مواعظی است که مؤلف هنگام وعظ و منبر رفتن، به جهت وعاظ و اهل منبر نوشته است در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه در معنی معرفت و محبت و آنچه بدان تعلق دارد، و هر باب منقسم بر سی فصل است به عدد روزهای ماه و در هر فصلی پیش‌آمدی را می‌آورد که در روزهای یکی از ماه‌ها پدید آمده است؛ خاتمه در مردم عصرها و شناختن نیکان و بدان آنها.

آغاز: لک الحمد یا حبیب التائبین و یا سرور العارفین و یا قرة عین العابدین و یا أنیس المنفردین و یا حرز اللاجئین

انجام: و اشف غلیل صدری مما أصابنی من جمیع الفرق حتی من الموالین لهم.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۵۶ق، جا: تهران؛ مصحح، دارای فوائد متفرقه به خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۳۴۴]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: گویا در عصر مؤلف؛ بر فراز صفحه اول می‌نویسند که نسخه به خط مؤلف می‌باشد و ظاهراً درست نیست؛ حدیثی به خط طهماسب بن محمد علی میرزا بن فتحعلی شاه قاجار به تاریخ ۱۲۶۱؛ مهر: «... احمد الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف:۳-۲۸۰]

● **ریاض العارفین و منهاج السالکین** / عرفان و تصوف / فارسی

rīyāz-ol ʻārefīn va menhāj-os sālekīn

محقق اردبیلی، محمد بن سلطان محمد، ق۱۱ قمری

mohaqqeq-e ardabīlī, mohammad ebn-e soltān mohammad (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۵۷ق

شامل هشت «روضه»، هر روضه چهار «نهر»: ۱. معنی شریعت و آداب عمل کردن بدان؛ ۲. ذوق عبادت؛ ۳. شوق راه روان طریقت؛ ۴. توبه و انابه؛ ۵. طریقه شیخی و آداب ارادت؛ ۶. بعضی از طرق ذکر؛ ۷. اسرار معرفت؛ ۸. بیان حقیقت قائلین به وحدت وجود.

آغاز: جوامع مجامع طرق محامد جامعه و لوامع سواطع انوار اثنیه شامله که نسیم شمیم آن بر ریاض قلوب صافیه اهل دل وزد.

[دنا ۱۱۰۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۶/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** پنج حق است که او را به آنها مطالبه می‌نمایند یکی حق آن نفس و حالی که بر او وارد می‌شود.

روضه هشتم را ندارد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۷۰ق؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «والله الغنی و أنتم الفقراء» (بیضی)؛ تملک: آقا محمد فاضل، رضی حسینی به تاریخ ۱۱۹۹ با مهر «الواثق بالله الغنی رضی» (بیضی)، حسین بن عبدالغنی الحسینی با مهر «العبد محمد حسین الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱ – ۵۲]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۲-۴/۱۶۲

آغاز: از باده لهو و لعب هست اجتناب و احتراز لازم است تا آیینه

دل که بسبب صیقل ریاضات ... شعبه خامسه در بیان برخی از معانی باطنه معاد و اقسام نام قیامت؛ **انجام:** ریاضش روضه رضوان چوشد راست ×× ز رضوان سال تاریخش توان خواست.

بخشی از روضه اول تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۷۸ق، جا: اردستان؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج سبز، ۱۶۰گ، ۲۰–۲۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۸۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۳۵

آغاز: ... أرض و سما و متعالیه از وصمت نقص و انتها ... اما بعد، بنا بر مضمون هدایت مشحون کریمه و اما السائل فلا تنهر، چونکه امتناع از اقناع سایل نجاح مسئول و ابراز مأمول وی بقدر مقدور علی الخصوص در امور متعلقه به إحکام أحکام دین مبین؛ **انجام:** در بیان آنکه چون مقصود، عموم فایده بود در بسط ابواب این کتاب به اطناب کشید لیکن اگر نظرکنی به عین انصاف در این گفت و شنود به دیده حق بین ... گشودی بر دل از اصلم در فرع ×× چو لبریز است لب از بحر جودم ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع مشکی، ۲۸۶گ، ۱۶ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۹ - ۲۲۴]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۰۷-ف

آغاز: ... ارض و سما و متعالیه از و صمت نقص و انتها در خور خاتم الانبیا

نسخه اصل: نسخه آقای حسن نراقی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۷۵ص، قطع: ربعی [فیلمها ف:۲-۱۵۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۲۹۷]

← ریاض العاشقین ← ریاض العارفین

● **ریاض العاشقین** / تراجم / فارسی

rīyāz-ol ʻāšeqīn

هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵–۱۲۸۸ قمری

hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)

در حالات و مقامات عرفانی شاه نعمت الله ولی و مشایخ و اقطاب سلسله نعمت اللهی است. مؤلف درباره سبب تألیف آن چنین می‌نویسد: «یکی از دوستان عزیز طالب گردید که مجملی از حالات و مقامات و کرامات آن جناب (نورالدین شاه نعمت الله ولی) و سلسله علیه عالیه که از جناب شیخ معروف کرخی قدس الله روحه ... تحریر شود». این کتاب شامل هشت «گلشن» و هر گلشن دارای هشت «گلبن» می‌باشد: گلشن ۱. نسب و حالات بعضی از فرزندان وی؛ ۲. حالات و مقامات وی؛ ۳. رسالاتی که تألیف کرده؛ ۴. سلسله شاه نعمت اللهی؛ ۵. حالات بعضی از بزرگان صوفیه؛ ۶. حالات بعضی از بزرگان نعمت اللهی؛ ۷. ذکر چند صوفی شاعر؛ ۸. حالات چند تن از اقطاب. عده‌ای آن را به رضا قلی خان هدایت (–۱۲۸۸ق) نسبت داده‌اند و برخی آن را به محمد جعفر بن صفر خان کبوتر آهنگی همدانی ملقب به مجذوبعلی شاه (۱۲۳۹ق). مجذوبعلی شاه خود از اقطاب سلسله نعمت اللهی در قرن سیزدهم می‌باشند و در آخر همین رساله از وی یاد شده که در همدان هستند و مؤلف برای رفع اتهام از وی رساله الحق وی را به آخر این کتاب ملحق ساخته است؛ پس نسبت این رساله به مجذوبعلی نمی‌تواند درست باشد.

آغاز: الحمدلله العلی العلیم و صلی الله علی النبی المصطفی الحکیم و العلی المرتضی الکریم و آله و اولیائه الحکیم. بنام آنکه بی نامش بنامه ×× نمی‌گردد روان از عجز خامه / خداوندی که در بالا و در پست ×× همه هستی گواه هستی اش هست.

انجام: آن حضرت بمصلحت وقت کشف استار و خلع عذار را اولی تصور فرموده مضامین این ابیات را بکار می‌بندد. ابکی الی الغرب ان کانت منازلکم ×× من جانب الشرق خوف القیل و القال / اقول بالخد ال حین اذکره ×× خوف الرقیب و ما بالخد و الخال. چون در این اوقات بعضی عوام را درباره ایشان خیالات فاسده بهمرسید آنجناب رساله در عقاید صحیحه خود قلمی فرمود ... اللهم فایضنی علی الصحبت الشریفه بحق محمد و اله الطاهرین العفیفة.

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۲۷؛ دارالخلافه طهران، سنگی، ۱۳۰۵ق، وزیری، ۳۶۸+۲ص

[نسخه‌های منزوی ۱۱۸۴/۲؛ دنا ۱۱۰۲/۵؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۶۶۶/۱؛ مکتبة امیرالمؤنین ۳۸۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۱۵۵/۳ بدون نام مؤلف؛ دنا ۱۱۰۲/۵ نسخه‌ها با ریاض العارفین یکی دانسته شده که خطاست و اینجا تفکیک شده است]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۸۷/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۹۴ق؛ جلد: مقوایی، ۹۴گ (۵پ–۹۸ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۷۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** حضرت اثنا عشر شاهان پاک ذاتشان برتر ز فهم آب و خاک ×× مهدی هادی امام عالمان گشته مخفی از عناد ظالمان..

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین تفرشی، تا: ۱۳۱۴ق؛ مصحح، محشی، در حاشیه صفحه‌ای که بعد از مقدمه عبارت «اما بعد» آمده عبارت «مجمع الاسرار نور علیشاه» نوشته شده در حالی که در ذیل آثار نورعلیشاه چنین عنوانی نیافتیم و با جستجو در منابع موجود نیز نشانی از این اثر مؤلف آن به دست نیامد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج اناری، ۳۲گ (۴۱پ–۷۲)، ۱۲ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۲سم [رایانه]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۰۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعليق، بى‌كا، بى‌تا؛ جلد: تيماج قهوه‌اى، ۸۰گ (۱پ–۸۰ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۶ – ۳۸۴]

● **رياض العاشقين** / ادبيات / فارسى

rīyāz-ol ʻāšeqīn

شكيب، رجبعلى بن عباسعلى، ق۱۳ قمرى

šakīb, rajab-ʻalī ebn-e ʻabbāsʻalī (- 19c)

در «مقدمه» و بيست «باب» و «خاتمه»؛ نامه‌هاى نثر و نظم عشقى است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۱

آغاز: نخستين حمدى كه خامه بدايع نگارى در صفحات ثناگسترى پيوسته نگار و شايان بارگاه صانعى است؛ **انجام:** و افتح لنا ابواب الرافة و الرحمة و الخير و البركة و اسدلنا ابواب السر و وسوسة الشيطان بحق محمد و آله اشرف الانس و الجان، فى بيستم شهر شعبان المعظم سنة ۱۲۷۷ مرحبا زين نسخت دلكش كه نزد عاشقان ×× هست هر سطرى ز وى ارزنده چون در ثمين / خواست تا طبع شكيب از خامه گوهر نثار ×× باغ ريحان زد رقم از فيض رب العالمين

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، تا: ۲۰ شعبان ۱۲۷۷ق؛ كاغذ: فرنگى، جلد: تيماج ترياكى، ۱۲۷گ، ۱۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۱۰۶]

● **رياض العاشقين** / تاريخ معصومين / فارسى

rīyāz-ol-ʻāšeqīn

آغا بن عبدالغفار

āqā ebn-e ʻabd-ol-qaffār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۹۹

از مقصد دوم تا مقصد هشتم را دارد و برخى از مقاصد در كتابت ناتمام مانده است مانند مقصد چهارم؛ خط: نستعليق، كا: محمد كاظم بن كربلايى احمد، تا: ۱۲۹۱ق؛ جلد: تيماج سرمه‌اى، ۳۲۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ – ۲۱۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۶–بهار

همان نسخه بالا [نشريه: ۵ – ۶۶۱]

● **رياض العاشقين** / تفسير

rīyāz-ol ʻāšeqīn

اهواز؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:بدون شماره

تفسير سوره يوسف؛ بى‌كا، بى‌تا [ميراث اسلامى: ۵ – ۵۹۰]

● **رياض عالمگيرى = رياض المناظر** / طب / فارسى

rīyāz-e ʻālamgīrī = rīyāz-ol-manāzer

طبيب شيرازى، محمد رضا بن ابوالفضل، ق۱۱ قمرى

tabīb-e šīrāzī, mohammad rezā ben ab-ol-fazl (- 17c)

اهدا به: عالمگير اورنگ زيب (۱۰۹۶–۱۱۱۹ق)

تاريخ تأليف: (ختمناه =) ۱۰۹۳ق

در ديباچه نسخه گنج بخش آمده: مرتب بر پنج رياض و موسوم به «رياض عالمگيرى» گرديد. ولى در نسخه‌ها بيش از دو رياض ديده نشده و هر كدام با خطبه و ديباچه‌اى جدا. در پايان رياض دوم كه در ۱۰۹۳ق پايان يافته اظهار اميدوارى كرده كه سومين رياض را بنگارد و دومين آن را «رياض المناظر» ناميده است. رياض يكم: در چهار «چمن»: ۱. در هشت «نخل»: ۱) هوا، ... ۸) بقيه استفراغات طبيعى (آميزش جنسى)؛ چمن ۲. در نه «گلبن»: ۱) حفظ چشم، ... ۹) آلات تناسلى؛ چمن ۳. تدبير اشخاص از بدو فطرت تا آخر عمر، در پنج «قطعه»: ۱) تكوين نطفه، ... ۵) تدبير مسافر؛ چمن ۴. معرفت و اصلاح سوء مزاجات، در هشت «نخل»: ۱) حد مزاج و اقسام آن ...؛ رياض دوم: در درمان‌ها و داروها، نخست كلياتى، سپس به ترتيب اعضاء سبعه (هفت اندام) در دوازده «منظر»: ۱. در مقتضيات تركيب ادويه ... ۱۲. تدبير عضو از اعضاى سبعه. (فاضل)

آغاز: رياض ۱– خداوند را حمد شافى است، جل شانه كه به آيات جليل و آداب جميل و امراض و اعراض ...

رياض ۲– بسمله. اللهم لانصير غيرك فى كل الارادات و لامعين لنا فى جميع الحالات ...

[گنج بخش۲۹۴/۱؛ دنا ۱۱۰۲/۵؛ فهرستواره منزوى ۳۴۹۰/۵]

۱. تهران؛ علوم پزشكى؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** رياض ثانى عالمگيرى چون سمت اتمام يافت مسمى به رياض المناظر گرديد و انا العبد المذنب محمد رضا المتطبب. نظم: سه گل از رياض دوم گر بچينى ×× ختمناه تاريخ اتمام بينى. الحمدلله الحكيم العليم الشافى القديم الواهب الصحه ... فى صراط المستقيم ثم تم

خط:نستعليق،كاتب=مؤلف، تا: ۹۴۶ق؛ بلاغ مقابله دارد؛ ۳۹۰ص، ۱۹ سطر (۸/۵×۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [نشريه: ۳ – ۳۱۴]

۲. تهران؛ علوم پزشكى؛ شماره نسخه:۱۱۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** زيره كرمانى مساوى شربتى يك مثقال با آب يا تمام يا نقيح بيخدرم تمام يابس؟

خط: تحريرى، بى‌كا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگى: انجام؛ اينكه در بالاى صفحه نام رياض الانوار به كتاب داده شده، روشن نگرديد كه بجاست يا نابجا؛ تملك: استاد نفيسى؛ ۱۷۵ص، ۱۸–۲۰ سطر (۱۰×۱۰/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [نشريه: ۳ – ۳۱۴]

۳. تهران؛ علوم پزشكى؛ شماره نسخه:۲۵۱/۳

آغاز: اين مؤلف مرتب بر پنج رياض گرديد. رياض اول: طرفه

طرحی در جهان افکنده شد ×× تا بماند یادگار اندر جهان / هر چه بینی چند روزی بیش نیست ×× ماند این بس روزگار اندر جهان. و این ریاض مشتمل است بر چهار چمن علی التفصیل، بر هشت نخل بارور خواهد شد: چمن و نخله ریاض رضا ×× خورده اند آب چشمه سار یقین / نخله اش سرکشیده چون طوبی ×× چمنش سبزتر چون خلد برین؛ **انجام:** مفرح معتدل دل را قوت دهد صفت آن

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، این کتاب با دو ریاض شماره ۱۱۸ و ۱۱۹ اختلاف دارد؛ ۱۲۰ص (۲۶۷-۳۸۶)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۳۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۷۶

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** و علی اصحابه السالکین فی صراط المستقیم.
بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۲۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۵۴۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۱۴۱]

۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۳۶

آغاز: برابر ۲ **انجام:** نافع للجبن الحار جدا بسقی رطل الی رطلین حلب من ساعته مع خمسة.
ریاض دوم و در دوازده منظر می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: کالینگور سرخ، ۱۲۶گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۳۲۶]

● **ریاض العشاق** / شعر / فارسی

rīyāz-ol-ʻoššāq

کوه کیلوئی، محمد صادق بن شمس الدین علی

koh kīlū'ī, mohammad sādeq ebn-e šams-od-dīn ʻalī

در اشعاری که در نامه‌ها با مناسبت‌های مختلف آورده می‌شود دارای چهار «روضه»: ۱. در آنها که به پادشاهان و شاهزادگان و امراء توان نوشت دارای هشت «بهشت» و هر بهشت دارای عنوان‌های «باغچه»، «گلدسته» و «گلبرگ»؛ ۲. در آنها که به وزرا و بزرگان عالی مقام توان نوشت. دارای هفت «منظر» (منظر هفتم دارای دو غمکده)؛ ۳. در اشعاری که به معشوقان نویسند دارای پانزده «چمن» باعنوان های: گلشن، سه برگه، شمامه، گلبن، اصله و شکوفه؛ ۴. به دوستان و آشنایان دارای شش حدیقه با عنوان‌های: زعفران زار، سنبلستان، فصل، باب و خارستان. مؤلف در این کتاب از این شاعران یاد می‌کند: وحشی، ابوتراب بیک کاشی، ابوطالب کلیم، ملاعرفی، ملانظیری، خواجه سلمان ساوجی، میرزا قاسم گنابادی، سید مبارک خان مشعشعی، شاه طاهر قمی، خواند میر، انوری، شیخ ابوالخیر، خواجه حسین ثنائی، قاسم بیک، حالتی قزوینی، میر و الهی قمی، سید مبارک خان، عبدالواسع جبلی، کمال اسمعیل، میرزا صاحب مرحوم، سالک یزدی، میرزا شرف جهان قزوینی، میر رضی، عامل ماوراء النهری، شهیدا، عبداللطیف خان شهرستانی، نظیری مرمرم، حاج محمد جان، قدسی مشهدی، سنجر کاشی، تقیای کاشی، باقر خرده ای کاشی، میرزا نظام دست غیبی، شریفای خیال شیرازی، حیدر کلوچ شیرازی، موسوی خان مشهدی، میر غیاث الدین منصور مشهدی، محمد قاسم مشهدی، سعیدای قلندر، شریف تبریزی، ابوطالب، تبریزی، میرزا رفیع واعظ قزوینی، سالک قزوینی، میرزا قلی میلی استرآبادی، تجلی اردکانی، ملک قمی، درکی قمی، ضمیری اصفهانی، صامت، آقاشاپور طهرانی، محتشم، غنی کشمیری، شیدای هندی، ناصرعلی سرهندی، شوکتی، محمدصادق کوه کیلوئی (مؤلف کتاب) جلال اسیر، زمانای زرکش اصفهانی، محمد شریف منشور، اصفهانی، میر عبدناف اصفهانی، حرنی اصفهانی، حاشای زرگر اصفهانی، شیخ علی نقی کمره ای، محمد جان مشهدی، فصیحی هروی، میرزا کاظم خوشنویس مشهدی، طغرای مشهدی، میرزا سعید اعجاز، عمادی شهریاری خراسانی، سیفی خراسانی، ریاضی خراسانی، آصفی خراسانی، عبدالعزیز خان پادشاه بخارا، داعی استرآبادی، بوالهادی تبریزی، حسن بیک عجزی، محمد حسین بیک معلوم تبریزی، نصاری تبریزی، میر ابوالحسن فراهانی، میر تشبیهی کاشی، رضائی کاشی، عبدالرزاق کاشی، حسن واهب کاشی، عرشی یزدی، تعظیم قمی، علی بیک فروغ قمی، میر کاظم تفرشی، عزت فیروزآبادی، رضائی شوشتری، فرج الله شوشتری، احمد فاجر بهبهانی، سید مبارک خان والی زاده عربستان، مخلص خان نواده، میرزا کوچک، صفی قلی بیک، لطفعلی بیک سامی، نجف قلی بیک بینش، صادقی بیک افشار، حیدر کلوچ هراتی، نامرادی مقبول، گلخنی حیرتی، مانی امینی، خواجه عبادالله سامی، میرزا هاشم بهجت تبریزی، میرزا مراد خان مسگر تبریزی، معجزی اردبیلی، نورس دماوندی، حسن بیک رفیع تبریزی، میرزا معصوم برادر سنجر کاشی، شهرت قمی، رافع گیلانی، رشیدی کاظمی، غیاث حلوائی شیرازی، میرزا کاظم علاقه بند مشهدی، محمد باقر بیک منوچهر خانی مشهدی، خاشع زرگر، صفی قلی بیک دیوانه پسر قزاق خان، محمد زمان واضح هندی، بیخود هندی، حکیم عبدالله وحدت، شرمی قزوینی، میرزا عرب تبریزی، مانی طایف گلپایگانی، میرزا داود الفت، میرزا صالح شیخ الاسلام تبریزی کریمی، عبداللطیف خان شهرستانی، زایر همدانی، ابراهیم ادهم، محمد طالب گلپایگانی، سایر مشهدی، میرزا ابراهیم مهابت خان تبریزی، میرزا زین العابدین منشی، محم زمان خان ملادهکی، میرزا خصمی، مجیدا، منصف، محمد امین خازن، ذوقی، تونی، حجاب، میرزا هدایت اصفهانی، شور شیرازی، محمد صوفی مازندرانی، شفیعای اثر قمی، حاج محمد اعرج گیلانی، فدائی، شوکت بخاری، صایب، مرحوم، میررضی، آرتیمانی، ملاحاجی، محمد موسوی، خان سنجر، فرزانه، دیوان نما، صفی قلی بیک، طالب املی، ملامحمد قاسم، حاجی محمد، ملامحمد قاسم، شیخ روزبهان، ملا فرج الله شوشتری، میرزا طاهر نصرآبادی، رحمت

خان.

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۲۰

آغاز: بسمله. ای سرو سرافراز ریاض نعیم. ای رقعه از مرقعات تو سپهر. دو نقطه از مکتوب تواند این مه و مهر ... در این عنوان مکاتیات حجت؛ **انجام:** به فاتحه ای یاد نمایند ... نمقه محمد صادق بن شمس الدین دهدشتی کوه کیلویی

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین، تا: ۱۱۲۶ق؛ از روی نسخه اصل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۹]

● **رياض العشاق ناصری** / شعر / فارسی

rīyāz-ol-'oššāq-e nāserī

بینوا، مرتضی قلی، ق۱۴ قمری

bīnavā, morteza qolī (- 20c)

این کتاب که به مناسبت پنجاهمین سال سلطنت ناصرالدین شاه نگاشته شده است، قصاید و اشعاری است در مدح پیغمبر (ص) و امیر المومنین (ع) و مخمسی است با تضمین شعر حافظ. از دیباچه کتاب به دست می‌آید که این مؤلف در ۱۳۱۱ کتاب «اعجاز الحسینی» را (در قریب به هفتصد بیت) پرداخته است و در پایان دیباچه می‌گوید: «ارباب کمال نظر به بی سوادی این بنده نفرموده تصحیح بفرمایند» چاکر و مداح آل مصطفی ×× بی نوا باشد سخی مرتضی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴-فیروز

آغاز: بسمله - الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام ... اما بعد بر ضمیر ابو الالباب پوشیده و مخفی نماند که این بنده عاصی شرمنده به مقتضای عشق و شوقی که داشته به فضل و عنایت ازلی؛

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سر لوح مذهب، در نخستین برگ چند عکس الصاق گردیده که یکی از آن دو از مرتضی قلی مؤلف رساله است؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا با روکش مخمل، ۲۱ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۱- ۱۰۸]

● **رياض العلماء و حياض الفضلاء** / رجال،تراجم / عربی

rīyāḍ-ul 'ulamā' wa ḥiyāḍ-ul fuḍalā'

افندی، عبدالله بن عیسی بیگ، ۱۰۶۶ - ۱۱۳۰ ؟ قمری

afandī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'īsā beyg (1656 - 1718)

در حالات علماء پس از غیبت کبری، بترتیب حروف در دو بخش جداگانه: ۱. حالات علمای شیعه؛ ۲. حالات علمای اهل سنت. پایه مطالب این کتاب بیشتر بر تحقیقات مؤلف گذاشته شده و یادداشت‌هایی است که در سفرهای بسیار و مطالعه در کتاب‌ها گرد آورده شده است. هر بخش از این کتاب در پنج جلد است و مجموعاً ده جلد می‌شود ولی متأسفانه جز پنج جلد در دست نیست، سه جلد از خاصه و دو جلد از عامه. او به شیعه‌تراشی قاضی نورالله و دیگران خرده گرفته، می‌گوید بایستی واقع‌بین باشیم و لذا من کتاب خود را مانند خلاصه علامه در دو بخش ساختم. در آن از دانشمندان اسلامی تا زمان خود یاد کرده و در حدود سال ۱۱۱۹ق بدان می‌پرداخته است و می‌گویند که او آن را میان سال ۱۱۰۷ق و ۱۱۳۰ق نوشته است. این کتاب که از بهترین یادگارهای روزگار صفوی است در ده جلد بزرگ بوده است. نسخه اصل پاکنویس نشده، که در آن افندی در بسیار از جاها سفید گذارده و می‌خواسته آن را کامل سازد نزد حاج میرزا سیدکاظم سپاهانی (درگذشته ۱۳۱۱ ق) بوده است و او آنها را از اصفهان به نجف برده بود و در میان راه پنج جلد آن از میان رفت و پنج جلد ماند و حاجی میرزا حسین نوری از ین پنج جلد نسخه برداشت در دو مجلد و نسخه‌های دیگر مانند: نسخه میرزا آغا بزرگ تهرانی نگارنده الذریعه (از حرف ح تا ع) و نسخه سید شهاب الدین مرعشی و نسخه شماره ۹۹۳ دانشگاه و دو جلد کتابخانه ملک از روی نسخه نوری است که از حرف ح تا ل و از حرف ن تا ی شیعی و از حرف الف تا ج و حرف ن تا یاء سنی می‌باشد. فهرست مجلدات این کتاب: مجلد یکم شیعی (الف-ج) از میان رفته؛ مجلد دوم شیعی (ح - ط)؛ مجلد سوم شیعی (ع-ل)؛ مجلد چهارم شیعی (م) از میان رفته؛ مجلد پنجم شیعی (ن-ی) باخاتمه‌ای در ده فایده؛ مجلد ششم سنی (الف-میانه ج)؛ مجلد هفتم سنی از میان رفته؛ مجلد هشتم سنی از میان رفته؛ مجلد نهم سنی از میان رفته؛ مجلد دهم سنی (ن-ی و کنی و القاب).

چاپ: قم، کتابخانه آیت الله مرعشی، تحقیق سید احمد حسینی اشکوری، ۱۴۰۱ق، ۷ج؛ بخش شیعی این اثر توسط کتابخانه مرعشی در شش مجلد به انضمام رساله «زهر الریاض فی ترجمة صاحب الریاض» به قلم ایه الله مرعشی نجفی در سال ۱۴۰۱ق طبع گردید.

[روضات ص ۳۷۲چ۱- فیض قدسی ص ۴ و ۱۰ و ۱۵؛ مستدرک ۳۷۰/۳ و ۳۷۱؛ کنی و القاب ۴۱/۲؛ هدیة الاحباب بنام صاحب ریاض العلماء؛ فوائد رضویه ص ۲۵۳؛ ریحانة الادب ۹۷/۱؛ کشف الحجب ص ۳۰۰؛ الذریعه ۳۳۱/۱۱؛ مصفی المقال س ۲۴۰؛ نسخه‌های منزوی ۵۸۷/۲؛ یادداشت‌های قزوینی ۴۲/۵؛ دنا ۱۱۰۳/۵-۱۱۰۴ (۲۰ نسخه)]

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵۳ ـ ب

بدین‌گونه است: ۱. مجلد دوم بخش نخستین (شیعی) (ح-ط) در ۱۳۱گ، ۲. مجلد سوم همین بخش (ع-ل) در ۲۴۰گ، ۳. مجلد پنجم همین بخش (ن-ی) با کنی و القاب در ۵۴گ، ۴. مجد یکم بخش دوم (سنی) (الف -ج) در ۸۰گ، ۵. مجلد پنجم همین بخش (ن-ی) در ۷۴گ. با اینها مجلد یکم بخش نخستین (شیعی) هم هست در ۱۱ص به خط احمد بیان در روز ۵ رجب ۱۳۵۸ از

روی نسخه‌ای نادرست از آدم بن یونس بن مهاجر نسفی تا جواد بن فاضل کاظمی؛ خط: نسخ ریز، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، ۵۹۱گ، ۲۲ سطر (۱۱/۵×۲۴)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۱ - ۳۰۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۲۱-ف و ۲۳۷۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۴۷

آغاز: القسم الثانی من کتابنا المسمی بریاض العلماء و حیاض الفضلاءفی احوال علماء العامة من ضاهاهم من اصحاب الشمال و هو ایضا مشتمل علی ثمان و عشرین بابا بعد حروف الهجاء. المجلد الاول من القسم الثانی من کتاب ریاض العلماءو هو مشتمل علی باب الالف الی آخر باب الجیم؛ **انجام:** المولی جلال الدین اللاری فاضل عالم ... فلاحظ حاله و هو غیر المولی مصلح الدین اللاری تلمیذ الأمیر غیاث الدین منصور.

شامل جلد اول از قسم دوم کتاب (بخش احوال علماء عامه، ص ۲-۸۴) و جلد پنجم از قسم اول (ص۸۶-۲۰۲) و جلد پنجم از قسم ثانی (ص۲۰۲ تا پایان)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۸۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۶۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۲] و [ف: ۲۷-۱۶۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۳۶

آغاز: بسمله، المجلد الثانی ... و قال السید بن طاوس فی کتاب فرج الهموم فی الحلال و الحرام من علم النجوم؛ **انجام:** و قد بین ذلك فی النحو و هذه غرضه و قصده انتهی کلام الزجاج [قد تم هذا المجلد الثانی من کتاب ریاض العلماء قریب من ست آلاف بیت و مأة من اواخره].

جلد۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ ذیحجه ۱۳۰۱ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا، با روکش کاغذ ابر و باد، ۱۳۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۳] و [ف: ۲۷-۱۶۸]

۴. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۶۵۵

جلد دوم از بخش نخستین و به شیخ لیث بحرانی می‌رسد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ رمضان ۱۳۰۱ق؛ از روی نسخه نوشته شده از روی نسخه اصل؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سرخ، ۲۲۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱/۶سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۰۴

جلد دوم کتاب و حرف حاء تا حرف سین از خاصه؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن هشترودی تبریزی، تا: جمادی الثانی ۱۳۳۶ق، جا: نجف اشرف؛ نیمه اول این کتاب به خط گروهی از علماست و آیة الله مرعشی در حاشیه صفحه‌ها چنین نوشته‌اند: حاج میرزا فتاح شهیدی تبریزی (ص ۲)، سید محمد حسین (ص ۲۵)، میرزا ابوالحسن مشکینی صاحب حاشیه بر کفایه (ص ۳۵)، سید حسن خوئی دائی آیة الله مرعشی (ص ۷۵)، شیخ حسین نجفی اهری (ص ۱۹۲)؛ مصحح، و این کار با کمك سید محمد تقی طباطبائی آل بحرالعلوم (ص ۴۶) و میرزا علی اکبر محلاتی (ص) انجام گرفته، روی برگی قبل از کتاب نشانی استعاره حسن صدرالدین (سید حسن صدر) دیده می‌شود؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۰۶

از حرف نون تا باب کنی؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله موسوی اشتهاردی برهانی، تا: چهارشنبه ۲۷ صفر ۱۳۵۲ق؛ مصحح، محشی از مؤلف، مقابله شده از روی نسخه مؤلف توسط حضرت آیة الله نجفی مرعشی به تاریخ سه‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۳۵۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۱گ، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۰ - ۱۸۷]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۵۷

آغاز: بسمله، المجلد الثانی ... و قال السید بن طاوس فی کتاب فرج الهموم فی الحلال و الحرام من علم النجوم؛ **انجام:** و شروطه مختلفة و قد بین ذلك فی النحو و هذه غرضه و قصده انتهی کلام الزجاج [قد تم هذا المجلد الثانی من کتاب ریاض العلماء قریب من ست آلاف بیت و مأة من اواخره].

جلد دوم از قسم اول، از «باب الحاء المهملة» تا پایان «باب الظاء المعجمة»؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمدرضا حسینی صفائی خوانساری، تا: اواخر شوال ۱۳۵۵ق؛ مصحح؛ کاتب آن را با نسخه‌ای که از روی آن کتابت کرده بود مقابله کرده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، ۱۹۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۰] و [ف: ۲۷-۱۶۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۱۲

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۴]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۷۰

آغاز: باب العین المهملة السید الامیر عادل الحسینی فاضل عالم لم اعلم عصره لکن رأیت فی بلده آمل من بلاد مازندران؛ **انجام:** و ینقل عنده بعض الادعیة فلاحظ احواله و لم اجده فی جملة اسامی علماء بحرین الذی جمعها الشیخ المعاصر البحرانی ایده الله

جلد سوم، از باب العین تا باب الآخر اللام؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد رضا حسینی صفائی، تا: نیمه ربیع الاول ۱۳۵۶ق؛ مصحح، برگ‌های ۲۷۲ر-۲۹۰ر قسمتهای پراکنده‌ای از ریاض العلماء از حرف «ی»، بخش زنان، کنی و القاب شیعه و علمای عامه‌ای که احتمال تشیع آنها داده می‌شود و کنی و القاب مشترك بین شیعه و عامه به انتخاب کاتب نوشته شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابر و باد، ۲۸۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۵

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۴]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۴۷

آغاز: بسمله، باب العین المهملة السید الأمیر عادل الحسینی فاضل

عالم لم اعلم عصره لکن رأیت فی بلدة آمل من بلاد مازندران من جملة مصنفاته ترجمة رسالة آداب المتعلمین للمحقق الطوسی بالفارسیة فلاحظ؛ **انجام:** الشیخ الأجل لیث البحرانی کان من متأخری علماء بحرین ... جمعها الشیخ المعاصر البحرانی ایده الله. نسخه: نجم الأئمة هو الشیخ رضی الدین محمد بن الحسن الاسترآبادی المشهور صاحب (کذا) شرح الکافیة و الشافیة و قد یطلق علی جماعة من علماء العامة ایضاً.

جلد ۳، از حرف «ع» تا پایان حرف «ل» است و پس از آن از الشیخ یوسف الجبلی تا پایان رجال و اسماء النساء و الکنی المصدرة بالأب و برخی دیگر از رجال می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کا: سید احمد حسینی صفائی خوانساری، تا: نیمه ربیع الاول ۱۳۵۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شطرنجی فرنگی، جلد: مقوا، ۲۸۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲۷ - ۱۶۸]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۶۸

آغاز: بسمله، باب النون الشیخ نصر بن علی الجهضمی من اجلة قدماء الاصحاب فلاحظ و له کتاب آل رسول الله نسبه الیه الشیخ حسن بن الشیخ علی الکرکی؛ **انجام:** ابن همام ... و لعله من المتأخرین صاحب کتاب المسایرة و غیره، باب الیاء

جلد پنجم از قسم اول، از باب النون تا پایان حرف هاء (که ظاهراً بیشتر از این حرف در این بخش نوشته نشده)؛ خط: نسخ، کا: سید احمد حسینی صفائی خوانساری، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۳۵۶ق؛ در انجامه نسخه نوشته که این نسخه جلد ۵ از قسم اول ریاض العلماء به همراه بخشهایی از اجزای گذشته است که در این مجلد کتابت شده‌اند، مصحح؛ این نسخه مذیل است به: ۱- فهرست کتب با نام «تفصیل کتب خروار در فراه» (۱۱۵ر-۱۱۷پ)، آغاز: «تفصیل کتب خروار در فراه در نزد شیخ ابراهیم و شیخ شفیع برادر زاده اش و نزد ملا کاظم دامادش. کتاب رجال ملا عنایت به خط مؤلف»، انجام: «رسالة سعد الایام و نحسها بالفارسیة تألیف الامیر زین العابدین النقیب الحسینی الفها باسم السلطان شاه طهماسب الصفوی»، ۲. فوایدی که به خط میرزا عبدالله افندی پشت جلد ریاض نوشته شده بود از جمله: اجازه‌ای از حسین بن حسن عاملی مشغری به خط خودش در اوایل سال ۱۰۰۱ق در مشهد برای شاگردش شیخ عبدالکاظم کاظمی پشت نسخه‌ای از من لا یحضره الفقیه در دهخوارقان و نام و نشانی چند کتاب و مؤلف آنها (۱۱۷پ-۱۱۸ر)، ۳. گزیده‌ای از جلد ۵ ریاض العلماء به خط حسینعلی (۱۱۸پ-۱۱۹ر)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۱۱۴گ (۱پ-۱۱۴ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۱] و [ف: ۲۷-۱۶۷]

۱۱. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۸۷-۱۸۹

بخش علماء شیعه است؛ خط: نستعلیق، کا: احمد اردبیلی، تا: ۱۳ رجب ۱۳۷۴ق؛ ۳۸۴گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۳×۳۶سم [ف: ۱- ۱۱۸]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۳۷

آغاز: فائدة لقمان الحکیم ... وفات ابونصر الفارابی سنه ۳۳۹ ... باب النون الشیخ نصر بن علی الجهضمی من اجلة قدماء الاصحاب فلاحظ و له کتاب آل رسول الله نسبه الی الشیخ حسن بن الشیخ علی الکوفی؛ **انجام:** قال المولی شاه اسحق المدرس فی یزد تلمیذ استاد العلامة و غیره من الافاضل و هو ایضا فاضل عالم مدقق محقق ذا فطانة ذکاه المبرتی (کذا).

جلد ۵، این نسخه از «باب النون» تا «باب الیاء» و خاتمه است که آن (خاتمه) حاوی پنج فصل و هر کدام دارای ۲۸ باب است: الفصل الاول من القسم الاول: فی اسماء النساء، الفصل الثانی من القسم الاول: فی ذکر الکنی المصدرة بلفظ الأب من الخاصة علی ترتیب حروف المعجم، الفصل الثالث من القسم الاول: فی الکنی المصدرة بالابن من الخاصة، الفصل الرابع من القسم الاول: فی الالقاب من الخاصة (این فصل پس از فصل پنجم است که در عنوان سهو القلم شده)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۲۰۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۳] و [ف: ۲۷-۱۶۸]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۴

آغاز: بسمله، القسم الثانی من کتابنا المسمی بریاض العلماء و حیاض الفضلاء فی احوال علماء العامه ... و هو ایضا مشتمل علی ثمان و عشرین بابا. بعدد حروف الهجاء المجلد الاول من القسم الثانی من کتاب ریاض العلماء و هو مشتمل علی باب الالف الی آخر باب الجیم؛ **انجام:** هو عندی علی الاصح لقب ابا ابراهیم بن ابان الرازی الکلینی المعروف بعلان الکلینی و کان خال محمد بن یعقوب

جلد نخستین از بخش دوم و میرسد به اخطب خوارزم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی اصفهانی در شوال ۱۳۲۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سرخ، ۲۷۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۲×۳۰/۶سم [ف: ۱ - ۲۵۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۰عکسی و ۲۸۱عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۵۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۴۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۲۸۶]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پایان قرن ۱۳ و آغاز قرن ۱۴؛ خط و تصحیح حاجی میرزا حسین نوری (-۱۳۲۰ق) در کرانه برخی رویه‌ها دیده می‌شود، کاتب مردی دانشمند بوده و هرچه از ریاض به دست آورده رونویس کرده و حاشیه‌های سودمند بر آن افزوده است؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵۴۰گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲ - ۵۸۷]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۰۵

از حرف عین تا پایان لام و چند برگ از جلد اول که گویا تراجمی است که در کشکول شیخ یوسف بحرانی آمده؛ خط:

نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی از مؤلف و دیگران، مقابله این کتاب با میرزا مهدی رشتی به پایان رسیده، نشانی امانت از آیة الله نجفی مرعشی به خط میرزا محمد عسکری طهرانی و مهر «محمود الحسینی الحسنی» (مربع)، چند برگ جلد اول که در پایان این نسخه نوشته شده توسط آیة الله مرعشی در ربیع الاول ۱۳۵۹ مقابله شده؛ جلد: تیماج سبز، ۲۶۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۶]

● **ریاض العلماء (مختصر)** / تراجم / عربی

rīyāḏul-'ulamā' (mx.)

آقابزرگ طهرانی، محمد محسن، ۱۲۹۳ – ۱۳۸۹ قمری

āqā-bozorg-e tehrānī, mohammad mohsen (1876 - 1969)

وابسته به: ریاض العلماء و حیاض الفضلاء؛ افندی، عبدالله بن عیسی بیگ (۱۰۶۶-۱۱۳۰ق)

تلخیصی است از ریاض العلماء میرزا عبدالله افندی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۶/۵

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، ۱۶گ (۱۰پ- ۱۶ر) [مختصر ف: - ۷۳۸]

● **الریاض العلویة** / اصول فقه / عربی

ar-rīyāḏ-ul-'alawīyya

قزوینی، ابراهیم بن محمد باقر، ۱۲۱۴ – ۱۲۶۲ ؟ قمری

qazvīnī, ebrāhīm ebn-e mohammad bāqer (1800 - 1846)

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۳۵

آغاز: الحمد لله الذی هدانا الی روضة من ریاض الاحکام بنور التوفیق؛ **انجام:** قد کتب فی غایة الاستعجال و یشهد علیه کیفیة التحریر و الاملاء ...

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ ۲۶۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

● **ریاض العمل جدید** / طب / فارسی

rīyāz-ol-'amal-e jadīd

کنکوهی، محمد بایزید بن شاه رحمة الله، ق۱۳ قمری

kankūhī, mohammad bāyazīd ebn-e šāh rahmat-ol-lāh (- 19c)

برای: مقبول الله الصمد میان احمد علی (فرزند مؤلف)

تاریخ تألیف: ۱۲۰۳ق (برابر با «ریاض العمل جدید»)

کتابی است مشتمل بر سه «عنوان» و دو «فن» و خاتمه: عنوان ۱. در طبایع ادویه مفرده در نه باب (و هر یک در چند فصل)؛ عنوان ۲. در تدابیر اعراض ضروریه کثیر الوقوع و غیره در سه باب (هر یک در چند فصل)؛ عنوان ۳. در طریق خوردن سموم معدنیه و نباتیه و حیوانیه در سه باب و چند فصل؛ فن علمی در تدبیر حفظ صحت شامل دو کتاب (اولی در هفده و دومی در هفت باب و هر باب در چند فصل)؛ فن عملی در اقدم المعرفة شامل پنج «کتاب»: ۱) در آنچه که طبیب در علاج از آن غافل نشاید بود و گوش و هوش بدان باید داشت، ۲) معالجه بیماری عضو مخصوصه از سر تا قدم (چهارده باب)، ۳) بیماری‌هایی که به یک عضو مخصوص نبود بلکه تمام بدن را شامل باشد (پنج باب)، ۴) بیان اورام و ثبور که در ظاهر تن پدید آیند و دیگر آنچه به این تعلق دارد (چهار باب)، ۵) بیان سمومات نباتیه و معدنیه و حیوانیه (پنج باب)؛ خاتمه در بیان سؤالات متفرقه از مدعی تدریس قانون، موجز و شروح آنها.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۴۳

آغاز: بسمله. الا یا ایها الساقی ارد کاسا و ناولها ... اما بعد حمد خداوند و نعت محمد مصطفی صلی الله علیه و سلم؛ **انجام:** نوزدهمی لم صار المستسقین بطونهم مملوة من الماء و یعطشون دائما

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۹۰]

● **ریاض الفتوح** / شعر / فارسی

rīyāz-ol fotūh

اشراق مراغه ای، عبدالفتاح، – ۱۱۷۵ قمری

ešrāq-e marāqeī, 'abd-ol-fattāh (- 1762)

مثنویی است عرفانی. این مثنوی حاوی سیر و سلوک و مقامات و معاملات شاعر است.

آغاز: ۱: سروشی خواست دوش از محفل جان ×× که اندر شهر بند ذات انسان / بود دل لوح اسرار خدایی ×× زبان مفتاح گنج کبریائی

۲: بیا ایدل شوخ کودک مزاج ×× رها کن دمی از خود این اعوجاج / ز جان باش با دستان منتظم ×× قل الله ربی فثم استقم / بسینه ترا راز ازین بیش ست ×× کج اندیشرا پنبه درویش هست

انجام: چو این نقل روحانی آمد تمام ×× ریاض الفتوحش نهادیم نام

[دنا ۱۱۰۴/۵؛ الذریعة ۳۳۲/۱۱؛ فهرستواره منزوی ۸۶/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۴۱/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: یوسف بن محمد علوی حسینی خراسانی میلانی، تا: ۱۲۶۴-۱۲۶۵ق، به درخواست آقا عبدالاحد بن فخر

العارفين حاج ملاعلی اکبر؛ جلد: تيماج سبز، ۱۶گ (۷۲پ-۸۷ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۳۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۵۱/۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن مرحوم ملا محمد کاظم عرب شهره، تا: ۱۰ شعبان ۱۲۶۵ق؛ جلد: تيماج يشمی، ۳۱۰گ، ۲۰ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۵۱ - ۲۸]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۶۷/۷

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته نستعليق، بی‌کا، تا: ۳ ربيع الثانی ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفيد و آبی، جلد: تيماج قرمز، ۴۰ص، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۱]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۱۸/۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:**. برابر

خط: شکسته نستعليق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ميشن قرمز، ۲۰گ (۱۵۹پ-۱۷۸ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱/۶سم [ف: ۸ - ۱۰۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۷/۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: تحريری، کا: اسدالله هادی موسوی، تا: ۱۳۲۳ق؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوايی با روکش پارچه‌ای، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۳۰۷]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۱/۳

خط: نستعليق، کا: اسماعيل بن حاجی مقيم سمنانی سرخه‌ای، تا: ۱۳۷۸ق، جا: تهران مدرسه صدر؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۹۴ق؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفيد، جلد: تيماج سرخ، ۱۴گ (۲۴پ-۳۷ر)، ۱۶ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۷]

۷. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۴/۳ - ب

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ (۲۴۰ر-۲۴۵ر) [ف: - ۱۳۱]

● **رياض الفتيان = شرح نصاب** / لغت / عربی به فارسی

rīyāz-ol-fetyān = š.-e nesāb

ابن حسام هروی، نظام الدين بن کمال الدين، ق۹ قمری

ebn-e hosām-e heravī, nezām-od-dīn ebn-e kamāl-od-dīn (- 15c)

وابسته به: نصاب الصبيان؛ ابونصر فراهی، مسعود بن ابی بکر (-۶۴۰)

شرحی است بر کتاب «نصاب الصبيان» ابونصر فراهی و از کهن‌ترين شرح‌های نصاب است و تحت عنوان «قوله»؛ ابتدا يک بيت را آورده سپس آن را گزارش می‌نمايد. نصاب مشتمل بر ده نوع علم است، ۱. لغت، ۲. شعر، ۳. کيميا، ۴. معرفت انساب، ۵. علم قرآن، ۶. طب، ۷. نجوم، ۸. حساب، ۹. نحو، ۱۰. ادوات، و محتوی حل مشکلات جميع معانی هر لغت و تقطيع آن است. شارح می‌گويد: چون شيخ پيش‌تر تقطيع هر قطعه و نام آن بحر را ذکر نکرده بود، شروع به نوشتن شرح نمودم. استاد علينقی منزوی درباره زمان تأليف اين کتاب می‌نويسد: «گر چه مؤلف در ديباچه نام جد خود ابن حسام شاعر (-۷۳۷ق) را طوری آورده که خواننده گمان می‌کند زنده بوده، و يا به دستور او اين شرح نگاشته شده است، وليکن با دقت در می‌يابد که نام جد را فقط برای معرفی خويش آورده است و تاريخ شروع تأليف پيش از ۷۳۷ ثابت نمی‌شود. بلکه در آخر کتاب در نسخه آقای محيط طباطبايی، تاريخ تأليف آشکارا سال هفتصد و نود آمده است. و ليکن پدرم [آقا بزرگ تهرانی] نسخه‌ای نزد شيخ عباس قمی نشان داده‌اند که در ۷۸۵ق نوشته شده است». مؤلف پسر کمال الدين بن جمال الدين ابن حسام است که عوامل منظوم را در قرن ۸ برای معزالدين حسين (۷۳۲-۷۷۱ق) سروده بود. در بيشتر نسخه‌ها نام کتاب رياض الفتيان دانسته شده است. اما بعضی نسخه‌ها مانند شماره ۲۳۹۳ مرعشی (مورخ غره ربيع الثانی ۱۰۲۷ق) و نسخه محيط طباطبايی (مورخ ۱۸ محرم ۱۲۶۸ق) آن را با نام «النسخة الالهية» خوانده‌اند.

آغاز: بسمله. سپاس بی قياس مر قادری را که آسايش حيات اناس بر علم و معرفت نهاد ... بعد بدانکه نصاب صبيان بس پسنديده ومرغوب وپرفايده بود ومشکل ودانستن اين کتاب موقوف بود

انجام: بالعين المهملة وبالقاف فعليه بمعنی الفاعل من العلوق من باب علم آويختن وعليقه توبره است وخر که برای کار فرستند. والله تعالی اعلم واحکم

چاپ: ايران، سنگی، ۱۲۹۳ق، وزيری (در هامش)؛ ۱۳۱۰ق؛ ۱۲۶۳ق، رقعی؛ دارالسلطنه تبريز، سنگی، ۱۳۰۸ق، خشتی (۱+۶۱+۲صص) در هامش و متن؛ ۱۳۲۳ق، خشتی، ۵۶ص

[الذريعة ۳۳۳/۱۱ و ۱۰۵/۱۴؛ کشف الظنون ۱۹۵۴/۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۸۶/۳؛ فرهنگنامه‌های عربی به فارسی ۱۵۶ -۱۶۰؛ دنا ۱۱۰۴/۵-۱۱۰۵ (۳۳ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۸

آغاز: ... آن بود که کينه مشهور تر است و غرض از نامامتيازيست از ... انسب باشد بذکر وجه ديگر؛ **انجام:** يعنی آويختن و عليقه توبره ايست وهر که از برای کاری فرستنده و الله تعالی اعلم.

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۷۸۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، رکابه‌دار، مطلبی به نقل از ملا حسين اردبيلی در انجام؛ تملک: مرحوم حاج شيخ عباس قمی مؤلف مفاتيح الجنان و نيز فرزند ارشد ايشان مرحوم حاج ميرزا علی محدث زاده؛ مهر: «علی بن محمد تقی» (بيضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۹۷گ،

۱۷ سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲ – ۳۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ رمضان ۸۹۴ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۱۵۴گ، ۱۵ سطر [ف: ۳ – ۴۲۸]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۸–۱/۱۷۸

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الاول ۸۹۹ق؛ تملک: اسماعیل افندی واعظ زاده نقیب گرفته در ۱۱۷۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴– ۲۱۸۸]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲ ـ د

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۹۳گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ – ۳۰۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پر کردن و معنی ملان پر کننده باشد.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۹۴۳ق؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: کاغذ ابری کبود و قهوه‌ای، ۳۱ص (۱–۳۱)، ۱۷–۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ – ۵۲۶]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۹۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰۸گ، ۲۱ سطر (۵×۱۵)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۹۳]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۴۸۷/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ولی تطبیق شده و در قطعه «عاشره» نام کتاب نیای مؤلف هست؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۸۹گ (۳ر–۹۱پ)، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۵ – ۷۷]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای،۱۱۵گ،۱۵سطر(۷×۱۳)،اندازه:۱۱×۱۸سم[ف: ۱۳ – ۳۳۶۳]

۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: مهدی بن آقا بزرگ حسینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۲۷۵]

۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۵۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی؛ جلد: مقوا با روکش پارچه سبز، ۱۸۲گ، ۹ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳ – ۸۸۲]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلیه بمعنی مفعوله از علق از باب علم در آویختن، الحمدلله الکریم علی الاتمام و استغفرالله العظیم من الآسام.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله فرزند خداوردی، تا: پنج‌شنبه ۱۳ شوال ۱۰۱۷ق؛ مصحح، با مطالبی در مورد «رضاقلی خان کرد» در تاریخ ۱۳ محرم ۱۲۴۴؛ تملک: ابوجعفر القاری الکاظمی، حاجی محمد؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمعی قهوه‌ای، ۱۶۹گ، ۱۴ سطر (۱۴/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۰ – ۵۷]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه اول رمضان ۱۰۲۱ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: غلام محمد؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی، ۹۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۱۰ – ۳۳]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی بن مقوصد نجم، تا: غره ربیع الثانی ۱۰۲۷ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۶ – ۳۷۵]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۷–۴/۱۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۱۸۸]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۶/۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۰۵۷ق؛ اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲ – ۳۵۳]

۱۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا:۱۰ ذیقعده ۱۱۱۲ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۶۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ – ۶۸۸]

۱۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مصدر من باب ضرب یعنی گروه کردن و هی لیست من النظم، تمت.

خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن حسین زرگر، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۰۸۲ق؛ محشی به نقل از دیگر شروح نصاب الصبیان؛ جلد: تیماج سرخ، ۸۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۸۳]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۵

آغاز: ... وارد نباشد ملک عرب و عجم معمور نمی‌ماند غالباً ... میان شمال و شمال بتجنیس ناقص است و میان نخل؛ **انجام:** بمعنی مفعول از باب علم یعنی در آویختن الحمدلله الکریم علی الاتمام و استغفرالله العظیم من الاثام و صلی الله علی محمد و آله الکرام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «عبده

الراجی محمد حسن» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۲ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۲سم [ف: ۴۵ – ۲۴۲]

۱۹. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** القضاعة بضم القاف و بالضاد المعجمة و العین المهملة سکلابی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: – ۶۶]

۲۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** عیر و ناهق نر خر است اما اتان ماده خر است عجل گوساله و لیک جحش ... العیر بفتح العین المهمله و سکون الیاء التحتانیة و بالراء المهملة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: – ۱۵۹]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۴۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** العلیقة بر وزن فعلیه بمعنی الفاعل از باب علم از علق یعنی آویختن و علیقه توبره را گویند چون می‌آویزند او را از گردن اسب و خر و غیرهما

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابی الحسن، تا: سلخ محرم ۱۱۰۳ق؛ در این نسخه خطبه مؤلف اندکی مختصر شده و بخشی که نام مؤلف و چرایی تألیف را ذکر می‌کند ندارد، مصحح، یادداشت یادگاری در روز یک‌شنبه ذیقعده ۱۲۱۴ق در حجره ملا ولی؛ مهر: «یا علی بن ابی طالب ۱۱۸۶» (بیضی)، «حسین ۱۱۹۶»، «الواثق بالله محمد علی ن حبیب الله» (مستطیل)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۹۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰ – ۳۴]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۷۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** عیر و ناهق نر خر است اما اتان ماهده خر است ... اتان بفتح همزه و تاره فوقانیه ماده خر جمع اتن و آتن ... و اتان سنگ گازران. کاتب افزوده «تاریخ عصر یوم الخمیس رابع عشر شهر صفر من شهور سنه ثلث عشر و مأة بعد الف کتبته».

خط: نسخ، کا: محمد جعفر، تا: پنج‌شنبه ۱۴ صفر ۱۱۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۲۲۰ص (۹۸–۳۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۰ – ۷۵۷]

۲۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۸۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پست، کا: معصوم بن میر اسحاق حسنی ساوجبلاغی، تا: ۱۵ شوال ۱۱۲۵ق، جا: اصفهان مدرسه نواب عالیه مریم بیگم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۱۲۷]

۲۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۲۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** العلیقه بالمهملة و بالقاف فعیلة بمعنی المفعول من العلوق من باب علم یعنی آویختن و علیقه توبره او.

خط: نستعلیق، کا: میر نصرالله بن میر معصوم، تا: ۱۰ شعبان ۱۱۷۹ق، جا: تبریز؛ محشی؛ ۶۲گ (۱پ–۶۲ر)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۳۵]

۲۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین ابن ملا حاجی محمد گیلانی، تا: ۱۲۰۰ق؛ ۸۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ – ۲۱]

۲۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** فعیل بمعنی مفعول از علق از باب علم یعنی در آویختن. تمت.

خط:نسخ،بی‌کا،تا: سه‌شنبه ۱۸ شوال ۱۲۲۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴–۲۰۷۲]

۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۱۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** علیقه بفتح العین المهملة وکسر لام وقاف توبره که درسر ستور کنند واشتریکه بفرستند تاخار بیاورد وجمعه علایق فعیل بمعنی المفعول من العلوق والعلق من باب علم یعنی درآویختن، تمت.

خط: نستعلیق، کا: حاجی محمد بن آقا بابا جیلانی (از محال بهمبر کسکر)، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۵۴]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۲/۸–طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الاتن بضمتین او سکون الثانی جماعة الاتون و الاتون واحد. تمت علی ید اقل الخلیقه ... اسماعیل بن ... میرزا یعقوب المتوطن بالسجاس فی ... سنه ۱۲۳۰

کا: اسماعیل بن ... میرزا یعقوب، تا: ۱۲۳۰ق؛ جلد: تیماج سبز، ۶۴گ (۱۲۹پ–۱۹۲پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۲ – ۲۵۶]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹/۱۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمدباقر قمی، تا: ۱۲۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، ۱۱–۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۴ – ۲۱۸۸]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۲۹/۲–۱۳/۱۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حوا بفتح حاء مهمله وتشدید واو والف وهمزه منقلب از الف تا نیت مادر آدمیان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۳۵ق؛ جلد: مقوا، ۱۲۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۲۶۸۹]

۳۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۲۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: – ۹۰]

۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: ... القطعة الاولی. این قطعه در بحر متقارب مثمن مقصور است؛ **انجام:** از علق از باب علم، یعنی در آویختن. الحمدلله الکریم، علی الاتمام، و استغفر ...

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد رضا خندانی، تا: پنج‌شنبه ۲۸

جمادی الثانی ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۱۲سطر و بیشتر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم[ف:۱-۱۲۶]

۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۲۹-۲۹/۶۹

آغاز: خودش برگردانند و تغییر دهند و این تغییر بر سه قسم است اول آنکه متحرکی را از رکنی ساکن کنند دوم آنکه بعضی از حروف رکن را کم کنند سوم آنکه چیزی را بر اصل رکن بیفزایند؛ **انجام:** قنو وبسر است وطلع بر ترتیب ... ش قنو به کسر و ضم قاف و سکون نون و واو ... بر دوحه فطرت جهاندار ×× آدم شکفه است ومیوه مختار تم

خط: نسخ، کا: احمد بن سید محمد رضا طباطبائی، تا: ۱۳ جمادی الاول۱۲۹۶ق؛افتادگی:آغاز؛ مسوده چاپ سنگی، تمامی صفحات یکرو؛ ۱۶۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۸۸]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** باری بیادگار بماند خط سیاه.

از نظام بن کمال؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل طالقانی، تا: ۱۳۰۹ق [الفبائی: - ۳۶۷]

۳۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۲۹/۴

خط: نستعلیق، کا: میر نصرالله بن میر معصوم، بی‌تا، جا: تبریز؛ ۴گ (۸۷پ-۹۰پ)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۳۶]

۳۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۳۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یجوز ان یکون الاناسی جمع انسان

کا: ابن الحاج علی اصغر علی اکبر، تا: ۱۳۳۴ و ۱۳۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹ص (۱-۳۹)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۶۷]

۳۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰ص، ۱۱سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۷]

● ریاض الفضائل فی فضائل ائمة الوسائل / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol fazā'el fī fazā'el-e a'emmet-el-vasā'el

شریف کرمانی، محمد حسین بن محمد علی، ق۱۳ قمری

šarīf-e kermānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

وابسته به: روضة الحسینیة؛ شریف کرمانی، محمد حسین بن محمد علی (-۱۳)

کتاب در چهار جلد تنظیم شده و مشتمل است بر فضایل و مناقب و معجزات چهارده معصوم: جلد ۱. درباره زندگانی نبی اکرم و دخت گرامیش فاطمه زهرا صلوات الله علیهما؛ ۲. احوال حضرت علی و امام حسن (ع)؛ ۳. شرح حال امام حسین تا موسی بن جعفر (ع) ولی ناتمام؛ ۴. از امام هشتم تا ولی عصر (عج) علیهم السلام است. (براتعلی غلامی مقدم)

آغاز: آغاز دیباجه ریاض الفضائل گلشن راز و طراز از مقدمه روضة المناقب منقبت و نیاز مطرز بتحفة العالم

[دنا ۱۱۰۵/۵؛ نسخه‌های منزوی ۴۴۸۰؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۰/۳]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۷۱

از باب هشتم است در معجزات امام رضا و در آن از معجزه او در ۱۲۱۰ در اردوی آقامحمدخان یاد شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶سطر (۱۵×۲۲)، قطع: رحلی [ف: ۱۷ - ۴۹۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۳۳

آغاز: بسمله آرایش دیباچه بهار دانش آفرینش و ایجاد پیرایش زینت المجالس؛ **انجام:** و طغیانش ساعت بساعت زیاده روی مینمود تا آنکه آنحضرت را در برکة السباع نبوی و بدام شیران.

جلد۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۵۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱/۲×۳۴/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۲]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و متخلق باخلاق ریا نیست در علوشان از همه کس عالی تر و در خصایل ملکی از جهانیان بهتر ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۹]

● ریاض الفضائل و اقوی الوسائل / تاریخ اسلام / عربی، فارسی

rīyāḍ-ul faḍā'il wa aqwa-l wasā'il

در دو بخش نخستین به نام ریاض الفضائل و اسنی المناقب در یک مقدمه و نه باب، دومی به نام اقوی الوسائل در چهارده «باب» در سیرت پیامبر و مناقب خلفای راشدین به عربی یا بندهای فارسی، این دو بخش روی جزو دوم خود کتاب است که نام آن را نمی‌دانیم، شاید اسمش «کنوز المناقب» باشد.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۸۶/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۱ سطر [ف: ۵ - ۲۵۷]

● ریاض الفکر فی شرح سیرة عترته المنتجبین الزهر / تاریخ اسلام / عربی

rīyāḍ-ul fikar fī š.-i sīrat-i 'itrat-i-hi-l muntajabīn-az zahar

یمنی، احمد بن یحیی، ۷۷۵ - ۸۴۰ قمری

yamanī, ahmad ebn-e yahyā (1374 - 1437)

بر اساس مدارک موجود مؤلف این کتاب که بخش ششم است از «يواقيت السير فى شرح الجواهر و الدرر» (= سفر ۵ از غايات الافكار و البحر الزخار) المهدى بالله احمد بن يحيى بن المرتضى است اما در نسخه حاضر چند نکته به چشم می‌خورد که موجب تردید درباره مؤلف این کتاب است: الف) در ذیل رياض الفكر که مؤلف از مزار پدر خویش یاد می‌کند، نام او را المهدی علی بن محمد بن علی ضبط می‌کند؛ ب) آخرین پیشوای زیدی را که در همین رياض الفكر یاد می‌کند امام احمد بن حسین مقتول در ۶۵۶ است؛ ج) در کتاب تحفة الاكياس نیز آخرین خلیفه عباسی که نام می‌برد الناصر لدين الله و تاریخ تألیف آن ۵۷۳ق است.

این کتاب تاریخ امامان زیدیه است که دعوت داشتند و قیام کردند. مؤلف در آغاز اميرالمؤمنين علی و حسنين عليهم السلام را با اختصار یاد می‌کند و سپس به ذکر سیرت و مبارزات دیگر امامان زیدیه می‌پردازد تا المهدی احمد بن الحسين بن محمد بن القاسم (در حاشیه گ ۱۴۰پ و ۱۴۱ اسامی امامان زیدی که پس از این تاریخ بوده‌اند تا وسط قرن ۹ با قلم دیگر ثبت شده است). در ضمن ذکر سیرت امامان نام بسیاری از تألیفات زیدیه و بسیاری از مؤلفان و نیز پاره‌ای از کتابخانه‌های زیدیه را یاد می‌کند. در پایان سیرت احمد بن الحسين (که نسخه به نظر ناتمام می‌نماید) و پس از فاصله چند برگ (که نوشته‌های دیگر با قلم دیگر بر آنها دیده می‌شود) سطور پایان کتاب رياض الفكر با همان قلم دیگر برگ‌های این مجموعه است و مضمون آن دنباله کلام درباره مشاهد و مزرات ائمه زیدیه است که در پایان کتاب با عنوان «تنبيه» آغاز شده و پیش از آن بر ص ۲۸۷- ۲۸۹ قصیده برده با قلم دیگر نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۰/۶-طباطبائی

آغاز: لما فرغنا من كتاب ضيائ القمر شرعنا فى كتاب رياض الفكر ... فقلنا باب تعداد ائمة الزيديه الدعاة ... و هو مرتب على مراتبهم فى القيام. اولهم على بن ابى طالب عليه السلام بويع له بالنجف؛ **انجام:** تنبيه و لما ذكرنا ان مشهده عليه السلام فى صعده ... فى مسجد الهادى ... حسن من ان نذكر ما اختص بذلك المشهد من اهل البيت على حسب ما نقله الينا ... جمال الدين على بن قره وفقه الله تعالى ... فهذه جملة من فى المشاهد المقدسه ... و آخر من دفن فيها والدنا الامام المهدى لدين الله على بن محمد بن على و عليه قبة مستقله ... و جمع بيننا و بينهم فى مستقر رضوانه ... فهو الكريم الذى لا ينقصه الاحسان

کا: شیخ صلاح بن احمد بن محمد حسین حولانی، تا: ۱۰۳۲ق؛ ۳۲گ (۱۱۵پ-۱۴۶ر) [ف: ۲۳ - ۵۳۵]

● **رياض الفوائد** = **دستور العمل** / طب / فارسی

rīyāz-ol favā’ed = dastūr-ol ‘amal

محمد امان بن محمد افضل، ق۱۲ قمری

mohammad amān ebn-e mohammad afzal (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۴۳ق

در یک «مقدمه» و دو «فن» و یک «خاتمه» و «باب» و «فصل»هایی ساخته: مقدمه در ماهیت و موضوع و غرض طب، دو «فصل»؛ فن ۱. بیان علم نظری، هفت «مقاله»: ۱) ارکان و امزجه و اخلاط و ارواح و قوا، در شش «باب»، ۲) تشریح اعضای مفرد و مرکب، ۳) تحقیق احوال بدن انسانی از صحت و مرض، سه «باب»، ۴) حقیقت مرض، چهار «باب»، ۵) ادویه مفرده، دو «باب»، ۶) ادویه مرکبه، ۷) فصد و حجامت؛ فن ۲. در پزشکی عملی، در هفت «مقاله»: ۱) امراض از سر تا قدم، بیست «باب»، ۲) حمیات، چهار «باب»، ۳) بیماری مردان، چهار «باب»، ۴) امراض زنان، پنج «باب»، ۵) بیماری‌هایی که به عضوی تعلق ندارد، سه «باب»، ۶) امراض زینت، دو «باب»، ۷) سمیات، دو «باب»؛ خاتمه در مسایل متفرقه، سیزده «فصل». (احمد منزوی)

آغاز: سپاس بیقیاس مر حکیمی را که مغمومان الم عصیان را بدوای رحمت بخشید ...

[دنا ۱۱۰۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۱/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تخم مارزيون و زرينخ اصفر و قشر حنظل مساوی سوده تا هفت روز در سرکه

از ابتدا تا باب هفتم از مقاله اول از فن دوم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن فرنگی بنفشی، ۲۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۹۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۹۷

بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق [د.ث. مجلس]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹۰۳

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **رياض فيض** / ادبیات / فارسی

rīyāz-e feyz

طباطبائی زواره ای، جلال الدین محمد، ق۱۱ قمری

tabātabā’ī zavvāre’ī, jalāl-od-dīn mohammad (- 17c)

در منشآت.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳۲/۲-ف

نسخه اصل: مجلس ش ۹۴۲ [با این شماره فهرست نشده]؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۵۸]

● **رياض فيض** / ادبیات / فارسی

rīyāz-e feyz

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۸۳
آغاز: بسمله، این نسخه که همچو گل ورق در ورق است؛ **انجام:** ایام دولت بکام بار تمام شد
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● **ریاض القدس = تفسیر فاتحة الکتاب** / تفسیر / فارسی
rīyāz-ol-qods = tafsīr-e fātehat-ol-ketab
تهانیسری، نظام الدین، - ۱۰۳۵ قمری
tahānīsarī, nezām-od-dīn (- 1626)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۰۲/۵
آغاز: پس از خطبه وفات مؤلف: بسم الله بنام حضرت حقیقت الحقایق که مستحق عبادات و جامع جمیع قابلیات و کمالات اسمائی و صفاتی اوست؛ **انجام:** هزار ساغر دریا اگر بباده کشم هنوز همت حسن باده دگر بشکد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶ صفحه ترجمه خواب شیخ حمزه خادم روضه نبوی و دستور العمل کیمیایی و طبی؛ واقف: محمد ایرانی مجرد، بهمن ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۲ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۵۷
آغاز: بسمله. الحمد لولیه ... هذا تفسیر فاتحة الکتاب من مصنفات ... التانیسری انار الله برهانه سورة الفاتحة مع آیة بسم الله بنام حضرت حقیقة الحقایق که مستحق عبارت؛ **انجام:** دانستن تو این معنی از کمال ایمان است.
خط: نستعلیق، کا: غلام مهدی علی فاروقی، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، ۱۳۰گ، ۱۳سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۷۷]

● **ریاض القدس** / تاریخ معصومین / ترکی
rīyāz-ol qods
قدسی، عباسقلی بن میرزا محمد ثانی، ق۱۳ قمری
qodsī, ‘abbās-qolī ebn-e mīrzā mohammad-e sānī (-19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۶ق
کتابی است در مناقب و فضایل چهارده معصوم (ع)، عناوین باب‌ها بدین شرح است: اولنجی باب: حضرت خاتم النبیین، سند الاصفیاء سید المرسلین، ابی القاسم محمد حبیب رب العالمین، صلوات الله و سلامه علیه و آله الطاهرین و وفاتین بیان ایدر؛ ایکنجی باب: حضرت انسیه حوراء، سید النساء مشکوة انوار هدی، فاطمه زهرا (س) مصیبتین بیان ایدر؛ اوچنجی باب: حضرت امیرالمومنین و یعسوب الدین، اسدالله الغالب، ابی الحسن علی بن ابی طالب (ع) مصیبتین بیان ایدر؛ دور تنجی باب: سرور سبز ریاض نبوت ... جناب ابی محمد الحسن، رحلتین بیان ایدر؛ بشنجی باب: حضرت سید الشیهداء ... ابی عبدالله الحسین (ع)، تک مراتب رفعت و وقایع محنت و کیفیت شهادتین بیان ایدر؛ آلتنجی باب: جناب سید الساجدین ... ابی محمد ثانی، علی بن الحسین (ع)، مصیبتین بیان ایدر؛ یدنجی باب: باقر علوم اولین و آخرین ... ابی جعفر محمد بن علی (ع) تک، وقایع محنتین بیان ایدر؛ سکزنجی باب: مبین المشکلات و الحقایق ... ابی عبدالله الثانی، جعفر بن محمد الصادق (ع) تک، شهادتین بیان ایدر؛ طقوزنجی باب: جناب سید البشر و شافع هنگامه محشر، ابی الحسن الثانی، موسی بن جعفر (ع) تک، وفاتین بیان ایدر؛ اوننجی باب: امام انقیاد ضامن غرماء شهید زهر جفا، ابی الحسن الثالث علی بن موسی الرضا علیه التحیة و الثناء، رحلتین بیان ایدر؛ اون برنجی باب: جناب راهنمای طریق ارشاد ... ابی جعفر الثانی، محمد بن علی الجواد (ع) احوالین بیان ایدر؛ اون ایکنجی باب: نهال حدیقه مصطفوی ... ابی الحسن الرابع، علی بن محمد النقی (ع) تک، احوال محنت اشتمالین بیان ایدر؛ اون اوچنجی باب: سرور اولیاء مفخر اوصیاء ... ابی محمد الثالث، امام حسن عسکری (ع) رحلتین بیان ایدر؛ اون دورتنجی باب: حضرت صاحب الامر و خلیفة الرحمن الامام الموتمن، حجة الله ابن الحسن صلوات الله علیه و علی آبائه الطاهرین، بعضی احوالین بیان ایدر.
[دنا ۱۱۰۵/۵؛ دانشمندان آذربایجان ۴۴۲؛ الذریعه ۳۳۵/۱۱؛ فرهنگ سخنوران ۴۶۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۳
آغاز: دیباجه مجموعه کلام و عنوان صحایف، اظهار و اعلام لطایف حمد و سپاس و وظایف شکر بی قیاس اولسه کرک کیم مخصوص ذات و لایق معبود بالاستحقاق درکه مقربین بارگاه جلالی ... هذا کتابنا ینطق بالحق، ازهار و روایح تک الفاظ و معانی اخبار قدسیه ایله، مزین اولدوقذن ریاض القدس دیمکله موسوم ایتسه؛ **انجام:** بیر جماعتیله اهل قمدن، وارد اولوب حقیقت حالدن اطلاع بولوب، امام زمان کیم اولماقی سوال ایتدیلر و خلق اعلامی ایله، جعفر بانینه کتدیلر ادای تعزیت ...
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۳۷ - ۲۰۲]

● **ریاض القدس و حظیرة الأنس** / کلام و اعتقادات / عربی
rīyāḍ-ul quds wa ḥaẓīrat-ul uns
علوی عاملی، احمد بن زین العابدین، - ۱۰۵۴ قمری
‘alavī ‘āmelī, ahmad ebn-e zayn-ol-‘ābedīn (- 1645)
وابسته به: حاشیة شرح التجرید الجدید = حاشیه بر شرح الهیات تجرید = تعلیقه بر الهیات شرح تجرید؛ خفری، محمد بن احمد (-۹۵۷)
تاریخ تألیف: ۱۰۱۱ق

شرح مفصل و تحقیقی است با عناوین «قوله، قوله» که بر حاشیه خفری بر الهیات «التجرید» نگاشته است، در مقدمه کتاب آمده: «وقتی دیدم علامه خفری حاشیه‌ای بر الهیات کتاب التجرید محقق طوسی ترتیب داده و دارای مطالب عمیق و دقیقی هست، از این رو خواستم برای رفع برخی ابهامات و مشکلات آن شرحی بنگارم». شارح پس از نگارش رساله حاضر، شرح دیگری با برگزیدن بخش‌هایی از این کتاب نگاشته و نام آن را «حظيرة الأنس من أركان رياض القدس» نامیده است.

آغاز: الحمد لمن خلق الملك و الملكوت خلقاً جديداً و قدس بعلو مجده اللاهوت عن الناسوت تقديساً و تمجيداً ... إني لما رأيت تعليقات شمس سماء التحقيق و بدر بهاء التدقيق العلامة الخفري على الهيات كتاب التجريد

انجام: فإن أضفت هذا العلم و أزعته فالله بيني و بينك و كفى بالله دليلاً و الحمدلله القهار القيوم وحده أبداً و صلى الله على محمد و آله تمت الرشحات الموسومة برياض القدس و حظيرة الأنس

[دنا ۱۱۰۵/۵؛ الذریعة ۱۱۴/۶و ۳۳۴/۱۱؛ مرآة الکتب ۲۷۷/۴و ۴۰۶/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد بن أسد الله حسینی امامی، تا: قرن ۱۱؛ بر مؤلف قرائت گردیده و اجازه مؤلف به کاتب نسخه در انجام آمده، مصحح، محشی با علامت «منه سلمه الله»؛ مهر: «تا نام شد محمد از فیض سرمدی نازم مقام زیر لوای محمدی» (دایره)، «عبده سید علی الحسینی» (بیضی)، «الحق ... الحسینی» (بیضی)، «عبده جعفربن محمد صادق» (بیضی)؛ تملک: میر ابوالقاسم، ابی محمد صالح الحسینی «عبده زین العابدین الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج طوسی، ۱۹۷گ، ۲۱ سطر (۱۴/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۲۰ سم [ف: ۳۱ – ۷۲۸]

● **ریاض کبیر** / کیمیا / فارسی

rīyāz-e kabīr

حاوی مباحثی چند در کیمیا و اکسیر است و در آن از طرز تهیه اکسیر و عناصری که برای تهیه آن به کار می‌رود سخن رفته. نویسنده در اینجا بیشتر تکیه بر عقاید جابر بن حیان در کتاب «علم المخزون» می‌کند و مطالب آن مشتمل بر ۱۷ «مقاله» است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۶/۲

آغاز: بسمله، فصل فی القول علی باب من الطریق الاقرب قال جابر فی کتاب علم المخزون؛ **انجام:** منه فما اردنا بهذا الا وجهه و الدار الاخرة فانه ولی کل احسان و منتهی کل رغبة و السلام

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، جا: اصفهان؛ ۵۱گ، ۴۰ سطر [ف: ۱ – ۴۳]

● **ریاض الکونین فی احوال المعاد و مصائب الحسین**

/ کلام و اعتقادات / فارسی

rīyāz-ol kawnyn fī ahvāl-el ma'ād va masā'eb-el hosayn

برغانی، محمد علی بن محمد، – ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad (- 1856)

تاریخ تألیف: محرم ۱۲۳۶ق

کتاب مبسوطی است در موضوعات گوناگون دینی؛ مشتمل بر اخباری در احوال موت جهان و جهانیان و کیفیت عالم برزخ و حشر و اخبار روایت شده از مصایب آل محمد علیهم السلام خصوصاً امام حسین علیه السلام، دارای سه «مقدمه» و شش «باب» و «خاتمه»: مقدمه ۱) بیان حقیقت حیات؛ مقدمه ۲) بیان اصول اسلام و ایمان اجمالاً؛ مقدمه ۳) فهرست مطالب کتاب؛ باب ۱. امور مربوط به مرگ، مشتمل بر ده مقام؛ ۲. امور مربوط به برزخ و قیام ساعت، مشتمل بر چهار مقام؛ ۳. امور مربوط به قیامت و حشر و احوالات آن، در نه مقام؛ ۴. امور مربوط به حساب و میزان، مشتمل بر پنج مقام؛ ۵. امور مربوط به شفاعت ائمه علیهم السلام، در چهار مقام؛ ۶. امور مربوط به جنت و نار، در چهار مقام؛ خاتمه: در بیان حدیث مفضل در ظهور حضرت حجت عجل الله تعالی فرجه الشریف.

آغاز: بسمله الحمدلله الاحد الصمد المتفرد الذی خلق الاشیاء لامن شئی لانفاذ قدرته وخلق الخلق لمعرفته من دون حاجته بل لاتقان صنعه ... اما بعد چنین گوید افسرده حال شکسته بال ... محمد علی بن المرحوم محمد البرغانی چون برهه ای از زمان بتوفیق ملک منان عمر گرانبها را بمصرف آن ...

انجام: دیگر سبع مثانی کرد امداد و قرآن العظیم روشنی دارد

[الذریعة ۳۳۵/۱۱؛ دنا ۱۱۰۶/۵؛ نسخه‌های منزوی ۹۵۱/۲ و۳۰۶/۱۸؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۰/۳]

شرح و حواشی:

۱- ریاض الکونین فی مصائب الحسین (منتخب)

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۹/۲-۴/۱۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بریر مشغول جنگ بود تاکشته گردید بدست بحر بن اوس لعنة الله و پسرعموی بحر او را سرزنش نمود ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۶۶گ، ۱۹–۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۸۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ز ایامش احد آمد نشانه ×× که تا باشد نشان بی نشانه

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد طاهر حسینی قزوینی، تا: ۱۶ ذیحجه ۱۲۴۰ق، حسب الخواهش مخدوم معظم آقا محمد حسین خلف مشهدی رجب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳۶ – ۵۱۱]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ششم روزی که ختم این کلام است ×× محرم غین ورادو و اوولام است / زایامش احد آمد نشانه ×× که تاباشد نشان بی نشانه

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد طاهر حسینی قزوینی، تا: چهارشنبه ۲۰ شوال ۱۲۴۰ق، حسب خواهش ملامحمد جعفر بن هادی؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۲]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۴۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابی طالب بن طاهر رودکی، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۱۲۴۱ق؛کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۱۶ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۷]

۵. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۴۰۶

کامل؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۶]

● **ریاض الکونین فی مصائب الحسین (منتخب)** / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol kawnyn fī masā'eb-el hosayn (mn.)

وابسته به: ریاض الکونین فی احوال المعاد و مصائب الحسین؛ برغانی، محمد علی بن محمد (-۱۲۷۲)

گزیده‌هایی از آن کتاب، مشتمل بر قصائد و اشعار و روایات.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۵۳/۶

آغاز: الحمدلله الذی جعل کرباتنا فی محبة آل الرسول افضل الذخائر و السعادات و صیر قطرات عبراتنا فی مصیبة اولاد البتول ... ابکیا عینی فی دهر الی یوم انجراء؛ **انجام:** محبین للاخرة. ربنا ما وعدتنا علی رسلک و لا تخزنا یوم القیامة انک لا تخلف المیعاد.

خط:نسخ و نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:فرنگی شکری،جلد:تیماج تریاکی،۷گ (۱۲۷-۱۳۴)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵ سم [ف: ۱۳ - ۳۶۵]

● **ریاض اللطایف** / ادبیات / فارسی

rīyāz-ol latāyef

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۲۴

آغاز: العلماء الانجاب حراصیا علی مداوته ارشاد الاحناب ... و رایت ان الکلمات الوارده؛ **انجام:** فایده اگر تخم مرغ را پر از شبنم کنند و در آفتاب نهند راه ... و این طرفه عجایب باشد

خط: نسخ، کا: کاشانی ارانی، محمد علی، تا: ۱۳۴۷ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

● **ریاض اللطائف** / شعر / فارسی

rīyāz-ol latāyef

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۴۵/۱

آغاز: ای لطف تو داده شهریان را تاج ×× شاهان چو گدایان به نوایت محتاج / از صنع تو یک مخمس این پنج حواس ×× و زنظم تو یک رباعی این چهار مزاج؛ **انجام:** هر چند تفحص کرد هیچ کس را نیافت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۳ سطر [ف: ۵ - ۴۷۱]

● **ریاض المتهجدین** / دعا / فارسی

rīyāz-ol-motahajjedīn

خراسانی، محمد بن محمد شفیع، ق۱۱ قمری

xorāsānī, mohammad ebn-e mohammad šafī' (- 17c)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ برگ اول و آخر نو نویس و به تاریخ ۲۲ جمادی الاول ۱۳۱۲ نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۵ - ۲۲۹]

● **ریاض المتهجدین = ریاض المجتهدین** / دعا / فارسی و عربی

rīyāz-ol-motahajjedīn = rīyāz-ol-mojtahedīn

رضی تبریزی، محمد رضی بن محمد شفیع، -۱۲۲۳؟ قمری

razī tabrīzī, mohammad razī ebn-e mohammad šafī' (-1808)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۰۷۹ق

اعمال و ادعیه و اذکاری است که در نماز شب و از طلوع فجر تا طلوع آفتاب به جا آورده می‌شود؛ آن را در یک «نسیم» و پنج «روضه» و یک «رشحه» مرتب کرده: نسیم: در آداب دعا و ادعیه وقت خواب، دارای چهار «شمیمه»؛ روضه ۱. آداب وضو، دارای سه نهر؛ ۲. آداب نماز حاجت و نماز شب، دارای سه شجره؛ ۳. دعاهای سجده و بعد از نماز شب، دارای سه قطعه؛ ۴. دعاهای نماز شفع و وتر، دارای سه خیابان؛ ۵. دعاهای پس از نماز شب و آداب نماز صبح، دارای سه گلبن؛ رشحه وافیه: در دعاهای وقت طلوع آفتاب.

آغاز: بسمله. لوامع سواطع حمد و ثنائی که در مصباح سویدای معارف نما از زجاجه دل حق بین ... مشعل افروزان شبستان ایمان اما بعد محراب قلوب شب زنده داران حریم عبادت را به نور این سخن که در مصباح خامه سخن

انجام: لیسهل علینا التخلص عن سجن عوابق عالم الزور و التشرف بمشاهدة الحور فی جنة الخلد و دار السرور بالمصطفین

الاخيار ... عليهم صلوات الملك الجبار
[الذريعة ۳۳۵/۱۱ و۷۷/۱۰ و ۱۱: ۳۳۰؛ دنا ۱۱۰۶/۵ (۱۵ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۴۵۷/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقع الفراغ عن رسمه و تحريره و رشقه و تسطيره و كتبه و تسويده صبيحة يوم الاحد السابع و العشرين من جمادى الآخر لحجة تسع و سبعين و الف ... بمحروسة اصبهان ... نامقه و مسوده مؤلفه ... الشهير برضى الدين محمد بن محمد شفيع ... و مسلما على آله و اولاده الطاهرين المعصومين و العاقبة للمتقين.

خط: نستعليق، كاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه»؛ تملك: ابوالحسن حسينی خاتون آبادی در ۱۳۰۹؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۱۳گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۸ – ۴۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴ ط

خط: نسخ و نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۱ [مختصر ف: – ۴۳۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۶۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وقع الفراغ عن رسمه و تحريره و رشقه و تسطيره و كتيبه و تسويده صبيحة يوم الاحد السابع و العشرين من جمادى الاخرة لحجة تسع و سبعين و الف ... نامقه و سوده مؤلفه افقر المفتاقين واحوج المربوبين الواثق بلطف الله الصمد الشهير برضى الدين محمد بن محمد شفيع

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۵۷گ [ف: ۱۵ – ۲۴۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعليق، بی‌كا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ دارای سرلوح مرصع زيبا، مجدول مذهب، با كمند طلايی، مصحح، محشی با نشان «منه، ۵»؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تيماج، ۲۶۶گ، ۱۴ سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۷ – ۲۱۵]

۵. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۴۲۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سنت است كه در هريك از دو سجده بگويند آنچه در

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عز من قنع و ذل من طمع» (بيضی)، «عبده عبدرضا بن موسى رضا» (مربع)؛ جلد: تيماج، ۲۳۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۸۳]

۶. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۳۹۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حال هر يك از روات را مشخص ساخته به آن اعيار احاديث منقسم شده به صحيح و حسن ...

خط: نسخ، بی‌كا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ در برگ اول كتاب به ميرداماد نسبت داده شده؛ جلد: تيماج مشكی، ۲۵۵گ،۱۵سطر،اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲–۷۸۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۱۷

خط: نسخ، كا: محمد كاظم بن محمد صادق، تا: پنج‌شنبه ۹ محرم ۱۰۸۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوايی، ۲۳۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۷]

۸. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۵۶۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سنت است كه در هريك از دو سجده بگويند آنچه در

خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ كاغذ: سپاهانی، جلد: رويه ميشن ترياكی، ۱۰۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۴سم [ف: ۳ – ۴۲۸]

۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷

خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح، محشی به نقل از مؤلف؛ تملك: ابی طالب محمد موسوی به سال ۱۳۱۹ در تهران؛ جلد: تيماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱ – ۱۰۶]

۱۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۶

خط: نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ كاغذ: سپاهانی [نشريه: ۱۱ – ۹۰۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۳۴–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فيلمها ف: ۳ – ۶۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴–طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** ليسهل علينا التخلص عن سحن عوائق ... بالمصطفين الاخيار ... عليهم صلوات الملك الجبار

خط: نسخ و نستعليق، بی‌كا، تا: قرن ۱۱–۱۲؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: تيماج قرمز، ۲۵۴گ، ۱۷–۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲۴ – ۷۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌كا، بی‌تا؛ مهر: «اين كتاب از متملكات و جزو كتابخانه احقر فضل الله نوری است» (مربع)؛ جلد: تيماج مشكی، ۴۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۳۵ – ۳۰۰]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** از كواكب ثوابت كه چون درهرشب هر يك طلوع كرده به قدری برآمده باشند دانند كه تاصبح چه قدر وقت مانده كه ازملاحظه طلوع آن از روی خاطر به نماز شب پردازند يا دانند كه وقت ادای همه نماز شب نمانده به ادای وتر تنها قيام نمايند

خط: نسخ جلی، بی‌كا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۱۳۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۵۵]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۹

آغاز: دهان مقتبسان طور سينای عوارف از پرتو شعله نقای سريرت كه در ديده؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ زيبا، بی‌كا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تيماج قرمز، ۳۰۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ – ۳۹۵]

ـــ ریاض المجتهدین ⟵ ریاض المتهجدین

● **ریاض المحبین** / تراجم / فارسی

rīyāz-ol-mohebbīn

هدایت، رضا قلی بن محمد هادی، ۱۲۱۵-۱۲۸۸ قمری

hedāyat, rezā qolī ebn-e mohammad hādī (1801 - 1871)

اهدا به: ناصر الدین شاه قاجار و صدر اعظم او

پند و اندزهایی است درباره محبت مرغوب و غیر مرغوب که به نثر شیوا نگاشته شده و دارای اشعاری می‌باشد از مؤلف به تقلید روش گلستان سعدی، این کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» و دو «مقاله» می‌باشد: مقدمه: در معنی محبت؛ مقاله ۱. محبت مذموم؛ مقاله ۲. محبت ممدوح.

آغاز: بسمله و به نستعین محبوبی را سپاس که طایر قیاس بر مطلع جمالش نپرد وسیاح خرد بکنه کمالش پی نبرد

انجام: بر رد رحمت فکندم بار خود ×× تن زدم در اخرین گفتار خود

چاپ: تبریز، سنگی، ۱۳۱۴، وزیری کوچک، ۲۴۹ص

[الذریعة ۳۳۵/۱۱؛ نسخه‌های منزوی ۳۵۷۷/۵؛ دنا ۱۱۰۶/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۲۹/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: عباس قلی بن مشهدی رمضان طالش، تا: قرن ۱۳؛ جلد: پارچه‌ای ترمه، ۷۵گ (۱پ-۷۵ر)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۳۲]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶ـ د

آغاز: برابر؛ **انجام:** وحاکی حالت کشتگان راه خداست

خط: نستعلیق، کا: محمود بن ملا علی محمد قاضی عسکر، تا: سه‌شنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۸۷ق، جا: توس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۰گ، ۱۱ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۰۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رفیع بن محمد حسن گرگانی، تا: شنبه ۸ رمضان ۱۲۹۵ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳۷ - ۴۳۴]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسن بیک، تا: ۶ محرم ۱۳۰۹ق، برای فرزندش نظام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۳۳۵]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدتفرشی، تا: رمضان ۱۳۱۳ق؛ این نسخه برای چاپ آماده شده؛ مجدول سیاه؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۲۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۵/۸-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر به عدل از بندگان خواهی حساب × × هیچ کس را در یمین ناید کتاب

انتخابی از آن؛ خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج سبز، ۹۷ص (۲۱۷-۳۱۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۱سم [ف: ۲۳ - ۱۲۵]

۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حاکی حالت کشتگان راه خداست ... سیصد و سی هجری.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۳۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۳۲۶ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۷۰]

۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تن زدم در آخرین گفتار خود ... صدق و صفا.

خط: نستعلیق، کا: حبیب الله بن زین العابدین، تا: ربیع الثانی ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰۹ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۴۶]

۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۳۷-۵۶/۸۷

آغاز: برابر

از اول تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ شعبان، جا: گرگان؛ ۲۲۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۸۹]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتگوی لب برون از مطلب است کوشش لب حرف بی حاصل بود کوشش دل در ره منزل بود مولوی دفتر عاشق سواد وحرف نیست جزدل اسپید هم چون برف نیست لمؤلفه ایدل غافل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۵]

● **ریاض المحبین فی مناقب امیرالمؤمنین** / کلام و اعتقادات / فارسی

rīyāz-ol mohebbīn fī manāqeb-e amīr-el-mo'menīn

صاعدی، جلال الاسلام

sā'edī, jalāl-ol-eslām

اهداء به: اشرف همایون نظام شاه

در فضایل و مناقب و اثبات امامت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام و رد امامت مخالفان آن حضرت، دارای دوازده «روضه»: ۱. در بدو خلقت آن حضرت؛ ۲. محل ولادت آن حضرت؛ ۳. سبق اسلام آن حضرت؛ ۴. کفویت آن حضرت با حضرت زهرا؛ ۵. افتراض محبت و موالات آن حضرت؛ ۶. نصرت دین و جهاد آن حضرت؛ ۷. علم و معرفت آن حضرت؛ ۸. زهد و تقوای آن

حضرت؛ ۹. اخوت و مؤاخاة آن حضرت؛ ۱۰. امامت و خلافت آن حضرت؛ ۱۱. فتح باب آن حضرت در مسجد؛ ۱۲. القاب آن حضرت.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۰۸/۲۴ حاشیه

آغاز: حمد و ثنای بی انتها پروردگاری را سزاست جل و علا که بید قدرت نور لامع الظهور مصطفی و مرتضی را بچهارده هزار سال؛ **انجام:** دولت و رفعتش مخلد باد ×× به نبی و آله الامجاد

خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بهاری، تا: ۱۰۴۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۳۴۰پ-۳۵۰ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۸ - ۱۹۶]

● **رياض المذكرين** / چند دانشی / عربی

rīyāḍ-ul muḏakkirīn

از ناشناس. آغاز دیباچه نسخه در دست، آنجا که می‌تواند نام نگارنده را دربرداشته باشد، افتاده است. از بازمانده دیباچه به‌دست می‌آید که نگارنده کتابی به نام «المجموع» نیز دارد. حاجی خلیفه (۹۳۷/۱) تنها نام کتاب را آورده است. کتابی است که برای وعظ و آموزش‌های دینی گرد آمده است، در سی «باب» و هر باب در چند «روضه»: ۱. فضائل النبی (ص)؛ ۲. فضائل الصحابة؛ ۳. فضائل العلماء؛ ۴. الطهارة و الغسل؛ ۵. التأذين؛ ... ۱۰. الصدقة؛ ۱۵. الاخلاص؛ ۲۰. الآداب؛ ۲۲. الكبائر.

[مشترک پاکستان ۲۳۵۵/۴ «رياض المذكرين» سعدالدين كلان سمرقندی که جز این است]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۶۵/۶

خط: نسخ تحریری، کا: عبدالله بن ابراهیم، تا: جمعه ۳ شعبان ۱۰۳۸ق، جا: دیار بکر؛ محشی با نشان‌های «منه» و «فی بلدة دمشق»؛ ۶۹گ (۷۸پ-۱۴۶ر) [ف: ۳ - ۱۶۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۳۵

آغاز: قبضه الله تعالى اليه ... كتاب رياض المذكرين و هو هذا الذى شرف به خادمه و الراعى لايامه ان يوره فيه ما جمع فى الكتاب الموسوم بالمجموع على نسقه و ترتيبه، فلبيت دعوته مفتخراً بتشريفه الشريف؛ **انجام:** لاينبغ للمراة المسلمة ان يبد و منها الا هذه

تنها ۲۳ باب دارد؛ خط: نسخ ترکستانی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، ۱۸۶گ، ۱۷سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۶۶]

● **رياض المرام** / تاریخ / فارسی

rīyāz-ol-marām

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۱۰

آغاز: مسالک ... فی امام مبین نزل؛ **انجام:** بها ... عندنا و کذا صحیفه فاطمه الزهراء

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [الفبائی: - ۲۹۲]

● **رياض المرتاضين** / دعا / عربی

rīyāḍ-ul murtāḍīn

دعاهایی است که انشاءکننده آن برخی صفات الهی و صلوات بر نبی و عترت طاهرینش را در آن گنجانیده است.

مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: اللهم فاطر السماوات و الارض عالم الغيب و الشهادة الرحمن الرحيم

بی‌کا، تا: دهه اول رجب ۱۲۳۵ق [ف: - ۳۲]

● **رياض المسائل فى بيان (تحقيق) الاحكام بالدلائل = شرح كبير = شرح مختصر النافع = رياض المسائل و حياض الدلائل** / فقه / عربی

rīyāḍ-ul masā'il fī bayān (taḥqīq)-il aḥkām-i bi-d-dalā'il = š.-e kabīr = š.-u muxtaṣar-in-nāfi' = rīyāḍ-ul-masā'il wa ḥiyāḍ-ud dalā'il

طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی، ۱۱۶۱ – ۱۲۳۱ قمری

tabātabā'ī karbalā'ī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (1748 - 1816)

وابسته به: المختصر النافع = النافع فی مختصر الشرایع؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

تاریخ تألیف: ختم کتاب الصلاة ۱۱۹۴ق

شرح مزجی استدلالی و معروفی است بر کتاب «مختصر نافع» محقق حلی و موسوم به «رياض المسائل فى بيان احكام الشرع بالدلائل»؛ مؤلف به مناسبت همین کتاب به عنوان «صاحب ریاض» معروف شد. مؤلف دو شرح بر مختصر النافع دارد: ۱. کبیر، به نام «رياض المسائل»؛ ۲. صغیر، موسوم به «حديقة المؤمنين». چون حدیقه را از ریاض تلخیص نموده آن به صغیر و این به کبیر معروف گشته است. این کتاب در «منتهى المقال» چنین توصیف شده: «و هو فى غاية الجودة جدا لم يسبق بمثله ذكر فيه جميع ما وصل اليه من الادلة و الاقوال». در ریحانة الأدب (ج ۳:۳۷۰) آمده: «با اینکه اصول صاحب ریاض بر فقهش مقدم و ما بین عرب و عجم مسلم بوده کتاب فقه او یعنی ریاض المسائل شهرت یافته و بر عکس معاصرش میرزای قمی که با آن همه مهارت بی‌نهایتی که در فقاهت داشته کتاب قوانین الاصول او شهرت یافته است و به حکم انصاف این کتاب ریاض المسائل در غایت جودت و متانت و به طور اختصار حاوی اکثر اقوال و ادله فقهیه با عبارات فصیحه و مسجعه مرجع استفاده

اکابر و فحول بوده است ...».
گویند این کتاب خلاصه و چکیده‌ای است از «المهذب البارع فی شرح المختصر النافع» نگارش ابن فهد حلی (۷۵۰-۸۴۱) و «الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة» شهید ثانی و «الحدائق الناضرة» بحرینی (۱۱۰۷-۱۱۸۶) و «کشف اللثام» فاضل هندی (۱۰۶۲-۱۱۳۷) و «مصابیح الظلام» بهبهانی (۱۱۱۸-۱۲۰۵).
آغاز: بسمله، حمدله کتاب الطهارة و (ارکانه اربعة: الرکن الاول فی المیاه) جمعه باعتبار تعدد افراده و المراد بها الاعم من الحقیقة و المجاز
کتاب تجارت: بسمله. حمدله. کتاب التجارة هی فی اللغة الکسب و فی الشرع علی ما عرفها به الماتن و جماعة عقد المعاوضة بقصد الاکتساب عند التملک
کتاب صلات: بسمله حمدله و صلاة. کتاب الصلوة و هی لغة الدعاء و شرعاً العبادة المخصوصة بکیفیاتها المعهودة وعدها جماعة من اهل اللغة من جملة معانیها اللغویة
کتاب زکات: بسمله. کتاب الزکوة و هی لغة الزیادة و النمو و الطهارة و شرعاً حق یجب فی المال یعتبر فی وجوبه النصاب
کتاب نکاح: کتاب النکاح هو فی اللغة الوطء علی الاشهر کما نقل بل علیه الاجماع فی لغة
کتاب عتق: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین کتاب العتق و لغة الخلوص و منه سمی البیت عتیقا لخلوصه من ایدی الجبابرة و شرعاً خلوص المملوک الآدمی او بعضه من الرق
انجام: احمد الله سبحانه علی توفیقه و تسهیله لتألیف هذا التعلیق، و اسأله بجوده و کرمه أن یجعله خالصا ...و أن یعفو لعبده ما قصر فیه من اجتهاد أو وقع له من خلل فی ایراد انه هو الغفور الرحیم البر الکریم. و المرجو ممن یقف علی هذا التعلیق و یری فیه خطأً أو خلأً أن یصلحه ... و من الله تعالی اجراً عظیماً جزیلاً
انجام کتاب صلات (پایان جلد ۱): ثم یصلی بعد النوافل ثمانیة رکعات الخبر و فی جملة من المعتبره و فیها الصحیح و الموثق و غیرهما یقضی فی السفر نوافل النهار باللیل و حملها الشیخ علی من فاتهفی الحضربان یکون قد دخل علیه وقتها قبل ان یخرج و لم یصلها فکان علیه قضائها فیما بعد و استشهد علیه بما رب من الموثق و لابأس به
انجام کتاب جهاد: ففی توقف الاحیاء علی استیذان المالک مع الامکان والا فالحاکم و الا فیحیی هو حسبة کما هو مقتضی الاصول الشرعیة و افتی به الشهید فی دروس ام لاکما هو ظ الاخبار واکثر الاصحاب فهو احوط و اولی و الحمدلله تعالی اولاً و آخراً و ظاهراً ...
چاپ: مشار عربی، ص۵۰۱؛ چاپ تحقیقی آن توسط مؤسسه آل البیت قم منتشر شده است؛ ایران، سنگی، ۱۲۷۲ق، رحلی؛ تهران، ۱۳۱۷ق، ۶۳۳ص؛ بیروت، دارالهادی، ۱۴۱۲ق، ۱۰ جلد
[معجم المطبوعات ۱۲۲۶/۲؛ الذریعه ۳۳۶/۱۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۱۲/۲ و ۶۲۱/۲ و ۶۲۴/۲؛ دنا ۱۱۰۷/۵- ۱۱۳۲ (۷۵۹ نسخه)]

شرح و حواشی:
۱- جامع الشتات؛ ابوالقاسم بن رضا (-۱۳)
۲- حاشیة ریاض المسائل؛ سینجانی، علی اکبر بن گل محمد (-۱۳)
۳- زهر الریاض؛ مازندرانی حائری، محمد بن اسماعیل (۱۱۵۹-۱۲۱۶)
۴- اوثق الوسائل الی نکت ریاض المسائل؛ تبریزی، لطفعلی بن احمد (-۱۲۶۲)
۵- حاشیة ریاض المسائل = حاشیة الشرح الکبیر؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸-۱۲۶۳)
۶- حاشیة ریاض المسائل؛ نقوی لکهنوی، حسین بن دلدار علی (۱۲۱۱-۱۲۷۳)
۷- انوار الریاض فی شرح الریاض = حاشیه ریاض المسائل = حاشیه شرح مختصر نافع؛ حسینی شهشهانی، محمد بن عبدالصمد (-۱۲۸۷)
۸- حاشیة ریاض المسائل؛ ایروانی، عبدالکریم بن ابی القاسم (۱۲۲۰-۱۲۹۴)
۹- حاشیة ریاض المسائل؛ هروی، محمد تقی بن حسینعلی (۱۲۱۷-۱۲۹۹)
۱۰- کاشف المرام عن اسرار ریاض الاحکام؛ قزوینی حائری، علی (-۱۴)
۱۱- حاشیة ریاض المسائل؛ تبریزی، علینقی بن علی (-۱۴)
۱۲- حاشیة الریاض؛ تبریزی، میرزا محمد علی بن نور (-۱۴)
۱۳- تعلیقة علی ریاض المسائل؛ مازندرانی، نصرالله بن ابو تراب (-۱۴)
۱۴- حاشیة ریاض المسائل؛ طباطبائی سنگلجی، محمد صادق بن مهدی (-۱۳۰۰)
۱۵- زهر الریاض = حاشیة الریاض؛ داماد، محمد صالح بن حسن (۱۲۱۲-۱۳۰۳)
۱۶- مفتاح الریاض = شرح ریاض المسائل؛ حسینی مرندی، اسماعیل بن نجف (-۱۳۱۸)
۱۷- طرائق الریاض؛ دربندی، غلامحسین بن علی اصغر (-۱۳۲۲)
۱۸- حاشیة ریاض المسائل؛ همدانی، رضا بن محمد هادی (۱۲۴۱-۱۳۲۲)
۱۹- الورود الجعفریة فی الحاشیة علی الریاض الطباطبائیة؛ کاشف الغطاء، عباس بن حسن (-۱۳۲۳)
۲۰- حاشیة ریاض المسائل؛ مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر (۱۲۵۲-۱۳۳۴)
۲۱- مفتاح الریاض؛ غروی، عبدالعلی بن محمد رفیع (-۱۳۳۶)
۲۲- حاشیة ریاض المسائل؛ مرعشی، محمود بن علی (-۱۳۳۸)
۲۳- حاشیة ریاض المسائل؛ لاری، عبدالحسین بن عبدالله (۱۲۶۴-۱۳۴۰)
۲۴- ایضاح الریاض؛ کاشانی، حبیب الله بن علی مدد (۱۲۶۲-۱۳۴۰)
۲۵- حاشیة ریاض المسائل؛ حسینی کاشانی، حسن بن احمد (-۱۳۴۲)

۲۶- حاشیة ریاض المسائل؛ بیرجندی، محمد باقر بن محمد حسن (۱۲۷۶-۱۳۵۲)
۲۷- حاشیة ریاض المسائل فی ... (فی الوضوء)؛ حجت کوه کمری، محمد بن علی (۱۳۱۰-۱۳۷۲)
۲۸- تشفیع السائل فی حل غوامض ریاض المسائل؛ میر آقا، محمد مصطفی
۲۹- انوار الریاض
۳۰- تعلیقات بر شرح کبیر = حاشیة ریاض المسائل و حیاض الدلائل
۳۱- تعلیقة علی ریاض المسائل
۳۲- حاشیة ریاض المسائل (۴عنوان)
۳۳- زهر الریاض
۳۴- شرح کتاب فی الفقه
۳۵- الطهارة
۳۶- مناهج

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳ [رایانه]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۴۳
آغاز: جزء اول: بسمله و به نستعین، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد ... هو فی اللغة؛ **انجام:** من حیث التهی عن التقاطها فلا اذن لها فی التصرف فیها اصلاً فتامل جیداً
جلد سوم و حاوی دو جزء است: جزء اول، از نکاح تا لعان (ص ۱-۲۷۵)، جزء دوم، از عتق و تدبیر و مکاتبه تا ضاله و لقطه (ص۲۷۶-۴۸۴)؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج زرد، ۲۴۲گ، ۲۹ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۸ - ۳۹]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۲۲
از نکاح تا لعان؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: سه‌شنبه پایان صفر قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۴۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۲/۲سم [ف: ۱ - ۲۵۵]
۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۵۱
آغاز: الجنابة و غسل من مس میتا
کتاب طهارت؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: صفر ۱۲۵۴ق [با تاریخ حیات مؤلف سازگار نیست]؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ اهدایی: سید جلال دعائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۴۱گ، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۴۳]
۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۴۰
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و لاخلاف ظاهر و وجهه واضح لثبوت الحکم فی الیمین و النذر اجماعاً و نصاً هو لایح من احدهما اجماعاً فلیکن الحکم فیه ایضاً ثابتاً و الحمدلله رب العالمین و یتلوه کتاب الصید و الذبایح
از تجارت تا صید و ذبایح در دو قسمت؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مهر: «المتوکل علی الله محمد صادق»، «یا امام جعفر صادق»، «عبده محمد محسن»؛ کاغذ: فرنگی، ۲۶۳گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹ سم [ف: ۲ - ۹۰۵]
۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۲۷
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و المیت لایملک بعدها شیئا و ان هو الاجتهاد صرف فی مقابله النصوص المستفیضه المعضده بالاجماعات المحکیه ...
از شرح کتاب تجارت تا آخر کتاب وصیت؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه ظاهراً به خط مؤلف کتابت شده و تاریخ کتابت آن نزدیک به تاریخ پایان تالیف کتاب می‌باشد، مصحح، محشی با امضای «منه، منه عفی عنه حدائق»؛ واقف: حاج محمد حسن [مجتهد] قزوینی، ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۰گ، ۲۰-۲۲ سطر (۱۲×۱۸/۳)، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۸ - ۴۲]
۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۹۷
آغاز: (کتاب التجارة) الاصل و العمومات و المخصصین ... و بعض الروایات فی المیتة الدال
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۴۸گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۹۲۰]
۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶
کتاب نکاح تا دیات، آغاز و انجام برابر چاپی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ صفر ۱۱۹۲ق؛ محشی با امضای «منه دام ظله العالی» دارد، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۰گ، ۲۷-۳۲ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵ سم [ف: ۱۱ - ۱]
۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۴۹-۵۹/۶۹
آغاز: برابر کتاب تجارت
از اول کتاب التجارة تا اول کتاب نکاح؛ خط: نسخ، کا: شیخ رمضان، تا: ۱۱۹۲ق؛ ۱۵۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۳]
۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۶۲
آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** من الفتوی و الروایة بجنایة الادمی علی مثله لامطلقا و حیث انتهی الکلام فی الکتاب بعون الله تعالی الملک الوهاب الی هنا قال الماتن رحمه الله تعالی فهذا ما اوردناه و قصدنا حصره و ضبطه مختصرین مطوله مجردین محصله
کتاب عتق تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: شاه محمد بن محمد نصیر هزار جریبی، تا: ۱۱۹۱ و ۱۱۹۲ق؛ مصحح، محشی گاه با امضای منه؛ تملک: محمد بن اسماعیل موسوی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰گ، ۲۸-۳۱ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۸۲]
۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان الماء امامه بعیداً عنه بخطوتین او ثلاثة

فیجوز له
طهارت و صلات؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن شاه محمد ولوئی، تا: پنج‌شنبه ۸ ذیقعده ۱۱۹۴ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۲]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۵۶-۵۹/۷۶

آغاز: برابر کتاب زکات
از اول زکوة تا آخر صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۱۹۶ق؛ ۱۱۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴-۲۱۹۲]

۱۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵

از زکات تا پایان جهاد، اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ جمادی الاول ۱۱۹۶ق؛ تملک: عباس بن سید محمد مجاهد طباطبایی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۱۶گ، ۳۱ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۵۵۷]

۱۴. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۷۶/۱۳

صوم و اعتکاف؛ خط: نستعلیق، کا: مهدی بن حاج محمد باقر کاشانی، تا: دوشنبه ۲۶ ربیع اول ۱۱۹۶ق؛ محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ ۴۲گ (۱۹۲پ-۲۳۳ر)، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: - ۲۲۲]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۱۹۶ق؛ یکی از شاگردان شارح؛ واقف: حاجی آقا بابای چپاکندی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۸گ، ۲۴ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۶۸۷]

۱۶. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو قد خالف فیه فقیدها بالإعتکاف الواجب و صرح فی غیره بعدم التحریم قال فإن فی بعضها و الحمدلله تعالی.
از اول طهارت تا آخر اعتکاف؛ خط: نسخ عالی، کا: محمد بن حسن خراسانی، تا: ۱۱۹۶ق، جا: تربت حیدریه؛ ۲۷۳گ، ۲۸سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۲۴]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۵۴-عکسی

آغاز: برابر
دارای کتاب‌های: طهارت، صلات، زکات و صوم؛ خط: ثلث، کا: محمد رضا بن سلطان محمد خراسانی گنابادی، تا: ذیحجه ۱۱۹۷ق، جا: کربلا؛ محشی؛ ۵۱۰ص [عکسی ف: ۱ - ۱۹۵]

۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۶

آغاز: برابر کتاب عتق
از اول عتق تا آخر دیات که آن را در نیمه شب جمعه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ق به پایان رسانده؛ خط: نسخ شیرین، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای دو سرلوح، مجدول، مصحح؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۵۱گ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۸۲]

۱۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۷۸

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** و لم یصلها فکان علیه
کتاب الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۳گ، ۲۳سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۱۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمدلله تعالی اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلاة علی محمد و آله
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مصحح؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۷۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۷×۳۰/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۳]

۲۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۲

آغاز: الرکن الثانی من الارکان الاربعة للطهارة فی الطهارة الخارجیة؛ **انجام:** توضیح، قد شرح هذا الحدیث البهائی فی الاربعین و مفتاح الفلاح و تبعه من بعده.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: سید علی رضا آثاری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج ماشی، ۲۴۹گ، ۲۸ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۷۱]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۸۷۳

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** اصحابنا مجموع مجعوره علیها فی تصانیفهم و فتاویهم فصار لاجماع هو الحجة بها
از ابتدای کتاب نکاح تا پایان کتاب ایلاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج زرد چوبه‌ای، ۲۳۷گ، اندازه: ۱۹×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۹]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۷۶

آغاز: بسمله. حمدله. الخمس و هو حق مالی یثبت لبنی هاشم عوض الزکوة؛ **انجام:** لما مر من الاعتبار العقلی و انه احسان محض لیس شییء علی فاعله و الحمدلله ...
کتاب الخمس؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۴]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۹۶

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و نحوه کما نحن فیه مع ان اطلاقه بترک الاستفصال عموم
از ابتدای زکات تا کتاب اعتکاف؛ خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۶۹گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۵]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۲۱

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و اله الطاهرین کتاب الحج؛ **انجام:** و ان هو الا اجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة

کتاب الحج تا آخر کتاب الوصية؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا، ۳۰۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۶]

۲۶. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۵۳

از آغاز کتاب تجارت تا ودیعه و عاریه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: - ۶۳]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۵۴

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بالاجماعات المحکمه ... افضل الصلوه و تحیه

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [الفبائی: - ۲۹۲]

۲۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۱۶/۱-۸۰۶۴

تجارت تا ضمان و عتق تا ارث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی با مهر و سید مصطفی خوانساری با مهر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۷گ، ۲۵ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: - ۱۲۵]

۲۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۶۸

مکاسب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن آلبالویی،۱۲۶گ،۲۲سطر،اندازه: ۱۲/۹×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۳۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹

کتاب التجارة تا کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۳۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۹

از تجارت تا وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

۳۲. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۷۶

از طهاره تا آخر وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۳۶ص، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۳۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۹۶

کتاب الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۴۱ص، ۲۱ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۳۴. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۶۷

از طهارة تا آخر طلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹۵ص، ۳۰ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۳۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۷۳

کتاب الزکوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۷۳ص، ۲۹ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۳۶. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه:۶۱

از اول کتاب عتق تا آخر دیات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [اندیشه حوزه: س۲، ش۷ - ۲۱۷]

۳۷. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۱۷

کتاب الطهارة؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۱]

۳۸. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۴۱

از کتاب العتق تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف‌نامه کتاب از «سید محمد شهشهانی»؛ ۴۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: - ۳۵]

۳۹. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: بین المتأخرین و الاجماع المنقول بل المعلوم فی بعض الطبقات ... منها ان الصوم لو لم یکن متوقفاً علی غسل الحیض؛ انجام: أنوار هذا الوضوء و یؤید ما ذکر أولاً قول یب بلاخلاف؛ **انجام:** برابر

از طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۷۲گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: - ۳۱]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** ایما رجل اتی ضربة هنا مرة فاستخرجها و کری انهارها و عمرها فان علیه فیه.

از ابتدای کتاب تا اواسط کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، کا: سید محمد رحیم بن محمد رفیع حسینی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، رکابه‌دار؛ یادداشت وقف از طرف مرحوم حاج محمد محسن بر طلاب علوم دینی و تولیت آن با محمود (نویسنده وقف نامه) در ۱۲۶۸ق با مهر «یا الله المحمود فی کل فعال» (بیضی)؛ یادداشتی از ابوالحسن بن محمود که تولیت به او رسیده با مهر وی «یا اباالحسن»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۵گ، ۳۰سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴۴ - ۲۱۳]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۹۴ ض

تاملات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۹۵

طهارت و صلات؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از مؤلف با نشان «منه دام ظله، منه ایده الله»، نسخه با نسخه خط مؤلف تصحیح شده و علامت بلوغ و قرائت دارد [د.ث. مجلس]

۴۳. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در عصر مؤلف [مخطوطات دزفول:۱۵]

۴۴. میبد؛ مخطوطات و اسناد میبد؛ شماره نسخه:۳۷

جلد اول؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۳ سطر [ف: - ۴۰]

۴۵. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۹۲

آغاز: مما قد نهی عنه من جهة اکله و شربه و لبسه و نکاحه و امساکه لوجه الفساد مثل الدم و المیتة و لحم الخنزیر

از کتاب البیع تا اول کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۲۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۷۱]

۴۶. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۵

انجام: و رملوا بالبیت ثلاثة اشواط و رسول الله صلی الله علیه و اله علی ناقته و عبدالله بن رواحة اخذ بزمامها و المشرکون بحیال المیزاب.

از کتاب الزکاة تا اواخر کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید محمد شهشهانی؛ ۲۵۱ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: - ۹]

۴۷. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۳۲

آغاز: به فی الدائم فی شی من الاخبارلانحصار التعبیر فیهما فی الاولین خلافا للمتن ویع ود و النهایة
از کتاب النکاح تا لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ واقف: سید محمد شهشهانی؛ جلد: مقوایی قرمز، ۱۸۷گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: - ۳۱]

۴۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال اذ اعلم انه یشتغل فیجعلها فی صدر النهار کلها و لم أر عاملاً بها.
ج۱، از طهارت تا اوقات نوافل نماز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۱۹ سطر (۱۳/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۸×۲۱/۵سم [ف: - ۱۵۱]

۴۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فیقوی الخلاف فی المسالة و لا ینبع ترک الاحتیاط.
جلد ۱، کتاب طهارت و صلوة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد صادق بن فاضل بسطامی، ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۱۴گ، ۱۵ سطر (۱۲×۵۹)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵ سم [ف: - ۲۳۵]

۵۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۲۹

از کتاب النکاح تا پایان کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: فاطمه نساء بنت حاجی محمد باقر تاجر علاقه بند و زوجه آقا سید ابراهیم رشتی، ۱۲۷۶؛ ۲۰۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۸۳]

۵۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۲۰

آغاز: من اول عادات الدم الدم الاول و الثانی عشرة ایام ثم هی مستحاضة تعمل ما تعمله المستحاضة؛ **انجام:** و یستفاد منها وجوب کون الرد بالمثل کما هو المشهور بین الاصحاب.
طهارت و صلات؛ خط: نستعلیق، کا: صادق بن محمد فریدنی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: سیده فقیهی، بهمن ۱۳۶۴؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۱۵۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۶۷۹]

۵۲. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۲۰

از کتاب التجارة تا پایان کتاب الطلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ وقف‌نامه کتاب از حاج ابی الحسن تستری به تولیت محمد شفیع بن محمد الموسوی؛ اهدایی: سید علی نجف آبادی؛ ۱۷۰گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۳ - ۶۱۳]

۵۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۸۸

از کتاب الحج تا پایان کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حاج محمد ابراهیم، سال ۱۲۳۷؛ ۲۵۳گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۸۹]

۵۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۸۰

انجام: خلافا للحدائق فقال انه من باب الرخصة بمعنی انه مخیر بین الصوم و الفدیة مع أفضیلة الاول لظاهر قوله تعالی و علی الذین ...
کتاب الزکاة و الصوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۰]

۵۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۲۳

آغاز: و لا یملک أمة من الرضاعة و فی الثانی اذا ملک الرجل و الدیة أو أخته أو عمته أو خالته عتقوا علیه
از کتاب العتق تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۹۶گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم[ف:۱-۲۲۸]

۵۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۴۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۱]

۵۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۶۱

آغاز: نقلت ذلک عن اهل اللغة و نقله عن الترمذی و هو من ائمة اهل اللغة و یستفاد من الاول کون الاکثر علیه؛ **انجام:** و علیه رتب الشیخ الدعوات المختصة بالرکعات و التخییر غیر بعید کما هو ظاهر کثیر و منها صلاة لیلة الفطر و هی ...
کتاب الطهارة و الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۲گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۲۵۵]

۵۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۴۱

از کتاب النکاح تا پایان کتاب احیاء الموات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۸۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۴۰]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۵۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۹گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۱۸۸]

۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۱۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ آغاز در امر به معروف و انجام در کفالت افتاده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱۰گ، ۱۹ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۲۶]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۰۲

از طهارت تا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۴۰۰گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷ - ۲۰۱]

۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۰۷

از طهارت تا صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۷گ، ۲۶ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۰۲]

۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۶۳

آغاز: برابر کتاب تجارت
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۹۵

از مضاربه تا وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۹۷گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۵۲۲]

۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۲۴

نکاح و اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف حاجی محمد صالح، ۱۲۱۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۶۸۴]

۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۳۵

از آغاز تا اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، انجام یافته در شب دوشنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۱۹۶؛ واقف: حاجی آقا بابای چپاکندی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۳۷۴گ، ۲۴ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۶۸۶]

۶۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۵۶

آغاز: اجرة مشتری الامتعة علیه اذا کان ناصباً نفسه لذلک مأموراً به من جهته؛ **انجام:** فلایوصی الی المملوک بلاخلاف فیه فی الجملة بل علیه مطلقاً فی صریح الغنیة و ظاهر التذکرة اجماع ...

از برگی ما قبل کتاب الرهن تا اواخر کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: پلاستیکی مشکی، ۱۱۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ – ۴۹]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۵۷

آغاز: من خصمه او سلب رذایل عن نفسه و اثباتها لخصمه؛ **انجام:** و کذا الی خلاف الشیخ فی الحاق الجرح بالقتل و لذا اشرنا طی الکلام علی غیره الحمدلله و ... الطیبین الطاهرین

از اوائل حج تا پایان امر به معروف و نهی از منکر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۲۵۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۷]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۷۲

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** قیل یسقط الارث فهذا اللعان و ان جوزناه لاسقاط الحد لا ستقراه بالموت فلا یرفعه اللعان التجدد تمت

از ابتدای تجارت تا پایان لعان؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی ساده، ۲۲۳گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۷]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۴۸

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و ارادوا القود لیس لهم ذلک حتی یضمنوا الدین للغرماء و الا فلا علی ید مؤلفه الجانی ابن محمدعلی علی الطباطبای یوم الجمعة الرابع فی شهر جمادی الاولی سنة ۱۱۹۰

از ابتدای تجارت تا پایان وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۱]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۲۵

آغاز: بسمله. حمدله. کتاب الشهادات جمع شهادة و هی لغة اما من شهد؛ **انجام:** برابر

از ابتدای شهادات تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی، ۲۰۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۳]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۱۷۴

از ابتدای نکاح تا انتهای لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج دارچینی، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۸]

۷۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۹۷

آغاز: فرائضها و نوافلها و الجمعة و العیدین و صلاة الطواف؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

جلد۱؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «العبد محمدرضا الحسینی» (چهارگوش)؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۷گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ – ۱۶۶]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان الله تعالی قال حتی یعطوا الجزیة عن ید و هم صاغرون و کیف یکون صاغرا و هؤلاء تمت

از ابتدای طهارت تا پایان جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج، ۴۴۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۳]

۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۰۲

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** اتحد حکمهما و اختلف بهما نحو قوله تعالی فی کفارة الطهارة

کتاب صلاة؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: گالینگور مشکی، ۳۱ سطر [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۴]

۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۱۶۱

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از ابتدای صلات تا پایان صلات مسافر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مقابله شده با نسخه اصل؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۴]

۷۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** علی ثبوت الحد الا انه لا یکافؤ ما قد مناه من الادلة مع ان ...

نکاح تا لعان ؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۴۶گ، ۲۵ سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵ سم [ف: – ۴۸]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین. کتاب القضا و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قوله

سبحانه فقضیهن سبع سموات ای خلقهن و الحکم منه؛ **انجام:** قتل مملوکاً له متعمداً قال یعتق رقبة و یصوم شهرین متتابعین الی غیر ذلک من النصوص و کذا تجب بقتل الجنین الآدمی المؤمن ان ولجته الروح مطلقاً و لایحب قبل ذلک کما مضی

از آغاز کتاب قضا تا بخش کفارة القتل کتاب دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: انجام؛ در برگ اول با خودکار آبی کاتب را میرزا حسن خان جوان تبریزی دانسته‌اند؛ جلد: تیماج تریاکی، ۲۴۱گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۱۰]

۷۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۱۳/۴

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** خلافاً للمفید فعین الفریضة الا مع العجز عنها ...

بخشی از کتاب الزکاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۴گ (۱۱۰-۱۲۳)، ۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۸ - ۳۶]

۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۰۸/۱

آغاز: والحمدلله رب العالمین ... کتاب الطلاق و هو ازالة قید النکاح بغیر عوض بصیغة طالق و ما فی معناه؛ **انجام:** کتاب شهادات: لعل مرادهم الغالب دون ما فرض من الصور النادرة.

از کتاب طلاق تا کفارات (البته از کفارات افتادگی دارد) و همچنین شامل کتاب قضاء و شهادت (از شهادات نیز افتادگی بسیار دارد)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: بخش نخست: ملا یوسف، تا: قرن ۱۳؛ کاتب بخش نخست این نسخه از عالمان بوده و شرح المختصر النافع (بین کتاب طلاق و قضاء و شهادات ریاض المسائل) نیز که در این نسخه آمده از تألیفات وی و به خط اوست، مصحح، محشی با نشان «منه ره»؛ واقف: کلبعلی سرمری (سرمدی)؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱۰گ (۱ - ۵۶ و ۱۴۷ – ۲۰۰)، ۲۱-۲۳ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۸ - ۲۵]

۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳۸

از نکاح تا قصاص و دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۳۳ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۱×۲۰سم [ف: ۸ - ۲۶۷]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۲۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** تم کتاب الوصایا و یلیه کتاب النکاح

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷۶

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** تم کتاب الیمین و یلیه کتاب النذر والعهود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۶۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا توقف و لاتوهب و لا تملک

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۸۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۳۶

آغاز: کتاب الحج و یتبعه العمرة أو یدخل فیه لما ورد انها الحج الاصغر؛ **انجام:** و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف

کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: جلد تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۵]

۸۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۰۶

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و ظهوره فیه و لا بنیة الوجوب لا نه قد یکون فی کفارة فلابد من نیة التکفیر

کتاب نکاح تا ایلاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۶]

۸۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۵۸

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فان ذلک نفقة الا ان یقوم بکفایته من غیر اللبن حیث یکتفی به و الحمد لله

کتاب النکاح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۷]

۸۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الذکری و الدروس و المحقق الشیخ علی عملا بظاهر الموثق و لا بأس

طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۸]

۸۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۹۵

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** توصی بها قال جاء طالبها والا فکسبیل مالک و اسانیدها

کتاب صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۱گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۱۹]

۹۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۰۲

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** العاقلة مامن الفتوی و الروایة بجنابة الآدمی علی مثله خطأ لامطلقا تمت

از کتاب نکاح تا ابتدا دیات؛ خط: نسخ، کا: غلام بن محمد بحرانی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۹]

۹۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمد لله اولا ...

از ابتدا کتاب طهارت تا کتاب حج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حاج عبدالسمیع تبریزی، ۱۲۲۴؛ ۲۳۷گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۹]

۹۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷-طباطبائی

از کتاب التجارة تا کتاب اللعان؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن آقا میرزا محمد، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۲۲۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۹۲]

۹۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۱۱۶/۳

انجام: لعموم نفوذ اقرار العقلاء علی انفسهم خرج منه نفوذه حال حریته بخلوه عن المانع المذکور ...
کتاب التدبیر و المکاتبة تا اوایل کتاب الاقرار؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶گ (۱۱۷ر-۱۴۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۸۹]

۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۳۳
از تجارت تا وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۱۶۳]

۹۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷/۱
از حج تا پایان جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ سطر (۱۳/۵×۲۲/۵) [ف: - ۷۷۳]

۹۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۷/۲
از نکاح تا پایان لقطه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ سطر (۱۳/۵×۲۲/۵) [ف: - ۷۷۳]

۹۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۰
خط: نسخ، کا: حسن بن محمد دزفولی نصیرایی، تا: چهارشنبه شوال قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۹/۵×۱۵) [ف: - ۷۷۳]

۹۸. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۲۷۶
ج ۱؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۹۹. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۲۷۸
ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۱۰۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۲
از نکاح تا شفعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، ۲۸ سطر (۱۲×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: - ۵۵۷]

۱۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** کیف یکون صاغراً و هولاء انتهی الکلام اعلی الله مقامه الی هنا
از کتاب طهارة تا کتاب جهاد، قسمت جهاد آن ناتمام می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد رفیع، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج یشمی، ۳۲۴گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۸ - ۸۹]

۱۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** الاجتماع علیه و المعتبرة بذلک مستفیضه جداً
کتاب الطهارة، کتاب الصلوة، کتاب الزکوة، کتاب الخمس، کتاب الصوم، کتاب الاعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج زرد، ۲۷۵گ، ۲۹ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۸ - ۹۰]

۱۰۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۴۸
انجام: و الذکری و الدروس و المحقق الشیخ علی عملاً بظاهر الموثق و لابأس به و الحمد لله.
کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن سعید، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با بلاغ مقابله؛ جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای، ۷۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۸۶]

۱۰۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۴۲
آغاز: کتاب النذر و العهود هی اللغة الوعد بالخیر أو شر علی ما فی المهذب و الدروس؛ **انجام:** فلم یحصل منه بالشهادة أمر زاید و الحمد لله و یلیه کتاب الحدود من الریاض.
از کتاب النذر و العهود تا اول کتاب الحدود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۶]

۱۰۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۹۲
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمد لله سبحانه.
کتاب التجارة تا کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، کا: علی رضا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ تملک: علی بن ابی القاسم موسوی که از مؤلف با دعای «دام ظله»یاد می‌کند؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۸۶]

۱۰۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۴۲
آغاز: بسمله. کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قوله
کتاب القضاء تا آخر کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: ابوالقاسم بن محمد تقی در ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۱۰۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۵۶
آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و اعلم انه لم یذکر الاسباب الاخر هل تکرر الکفارة فیها بتکررها أم لا.
از کتاب الزکات تا کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ وقف بر مدرسه اکبریه برقو؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۱۰۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۹۸
آغاز: برابر کتاب تجارت
تجارت تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۴۲/۱/۲۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۸۷]

۱۰۹. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۱۱
از تجارت تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۶۰۰گ، ۳۳ سطر [چند نسخه-ف: - ۱۹]

۱۱۰. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۶۱
از تجارت تا سبق و رمایه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۱۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۴۱

آغاز: باستحباب التنزه عنه لاوجه و ما یرفع به الحدث الاکبر مع خلوه عن النجاسة طاهر اجماعاً؛ **انجام:** و هو ظاهر فی الطهارة و الامر بالاعلام للغسل کما فی الصورة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۵۴گ، ۱۹ سطر (۱۴×۸) [ف: ۳ - ۱۱۰۱]

۱۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۴۷
انجام: لیخرج من الحرم فیقام علیه ما اوجبه
از طهارت تا حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر تملک: «محمود بن علی اصغر»؛ اهدایی: حاج شیخ محمود فرساد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۴۱گ، ۱۹سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۰۷۳]

۱۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۸
طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر تملک: «عبد الحمیدی»؛ اهدایی: محمد جواد ریحانی؛ جلد: مقوایی تیماج مشکی،۳۵۴گ،۲۳سطر(۸/۵×۱۵)،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۳- ۱۰۴۳]

۱۱۴. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۶۷/۱
آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** والا فلا الامع تخلل التکفیر فیتکرر کما علیه الفاضل فی عدولف ود الا ان فیه تخصیص.
کتاب الزکاة تا اواسط کتاب الصوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۶۲گ (۱-۶۲)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۵۹]

۱۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۸
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و عترته الطاهرین؛ **انجام:** و الحمدلله تم کتاب العهود و یتلوه کتاب الصید و الذبایح
جلد سوم و حاوی کتب: حجر و مفلس، ضمان و حواله و کفاله، صلح، شرکة، مضاربه، مزارعه و مساقاه، ودیعه، عاریه، اجاره، وکالة، وقوف و صدقات، هبات، سکنی و حبس، سبق و رمایه، وصایا، نکاح، طلاق، خلع و مباراة و ظهار و ایلاء، لعان، عتق، تدبیر و مکاتبه استیلاد، اقرار، جعاله، ایمان، نذور و عهود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۸گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۹۱]

۱۱۶. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۳۱
انجام: و فیه ان القائل بتکرر البدنة لاینفی ترتب الباقین لکنه یقول لا یتصور فیهما التکرار والا
کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی،۱۴۰گ،۲۶سطر،اندازه: ۱۷/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۶۸]

۱۱۷. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۳۲
آغاز: علی مخالف لا من الاصحاب عدا ما ربما یتوهم من کلام المفید من الاکتفاء بمجرد التراضی و التقابض ولو خلی عن اللفظ طرا؛ **انجام:** و یاتی علی غیره انعتاق الباقی منه دون خصوص الثلث کما هو واضح ولو اعتق ممالیکه عند الوفاة او اوصی بعتقهم
از کتاب البیع تا کتاب الوصایا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با عناوین «محم تقی سلمه الله» و «محمد تقی بن ابی طالب»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۶۸]

۱۱۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۲
آغاز: کالمحل بعدها ای بعد انفصالها عن المحل و بالنسبة الی الولوغ انها کهو بعد الغسل کما ان مرجع القولین بالطهارة مطلقا
جلداول؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کربلائی حسن، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۵۸گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰سم [ف: ۱-۳۲]

۱۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۳۵
از زکات تا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول زرین؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶۷گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۶×۲۹/۹سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۱۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۳۱
از عتق تا نذور؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی،۳۶۱گ،۲۷سطر،اندازه:۱۶/۶×۲۳/۸سم[ف:۱- ۲۵۵]

۱۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۹۶۷
زکاة و روزه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، به دستور عبدالله بن سید محمد رضای شیرازی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۰ سطر (۱۴×۱۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۸]

۱۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۵۲
طهارت و صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۳۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۱۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۰۸
طهارت و مکاسب؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

۱۲۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۱۷
از عتق تا شفعه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن دودی، ۱۴۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۸سم [ف: ۱- ۲۵۵]

۱۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۵۸
کتاب الطهاره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً نیمه اول قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با استفاده از دیگر کتب فقهی و حدیثی همچون: ذخیره، مدارک، ذکری، تذکره، دروس، مبسوط، تنقیح، خلاف، تهذیب، استبصار، من لا یحضر، سرایر، منتهی، روض الجنان و با امضای «منه دام ظله» و «سمعت عنه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی و شکری، جلد: تیماج سیاه، ۱۷۳گ، ۱۶-۲۰ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۰۳]

۱۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۸۹
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و ان جوزناه لا سقاط لا ستقراره بالموت فلا یر اللعان المتجدد.

از ابتدای کتاب التجارة تا آخر کتاب الطلاق و قسمتی از کتاب المیراث؛ خط: نسخ، کا: حسین حسینی خراسانی، تا: قرن ۱۳ (۱۲۵۷ و ۱۲۷۰ق)؛ محشی با امضای «منه ره» و «حسین»، مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج قرمز، ۳۰۶گ، ۲۷ - ۳۱ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۲ - ۱۵۷]

۱۲۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۱۳

انجام: قال ما أرى وليه الا بمنزلة السلطان و نحوه الثانی مبدلاً فیه السلطان بالامام و اجمال المنزلة فیهما ...

کتاب النکاح و دو برگ از آغاز کتاب الطلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۵]

۱۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۷۲

کتاب النکاح، کتاب الطلاق، کتاب الخلع و المبارات، کتاب الظهار، کتاب الایلاء و الکفارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳، در حیات مؤلف؛ مصحح، محشی با امضای سید اسماعیل، س، منه سلمه الله، منه ره و با استفاده از کتابهای مجمع البحرین، قاموس و نهایه؛ مهر: «محمد بن عبدالکریم الموسوی، ۱۲۲۴» (بیضی)، «افوض امری الی الله، اسماعیل الحسنی» (خشتی)؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۲۳ سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۸۸]

۱۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۴۲

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد.

کتاب تجارت تا آخر وصیت و کتاب نکاح و کتاب طلاق تا آخر کتاب لعان؛ خط: نسخ زیبا، کا: حسن بن محمد ابراهیم خوانساری، تا: قرن ۱۳؛ با چند سرلوح، مجدول، با کمند؛ مهر: «محمد مهدی بن محمد باقر الموسوی» (بیضی)، «عبدالوهاب بن محمد مهدی الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۸۷۰]

۱۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۴۲۲

از طهارت تا صلاة مسافر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۳۵ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۷۹]

۱۳۱. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۳۲

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و المیت لا یملك بعدها شیئاً و ان هو الاجتهاد حرف فی مقابلة النصوص المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله سبحانه تم کتاب الوصیة

از کتاب التجاره تا کتاب الوصیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۱۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

کتاب الطهارة تا پایان کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «یارفیع الدرجات» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۶۲گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۶]

۱۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۵۰-۱۲/۱۴۰

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از کتاب الزکات تا پایان جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]

۱۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۵۵-۱۵/۹۵

آغاز: الاصل زیادة علی ما مر العدم کما عن النهایة والامالی مدعیا انه من دین الامامیة الذی ... للخبر المعلل بانها زیادة فی الخمسین تطوعا لیتم بدل کل رکعة من الفریضة رکعتان من التطوع؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۱۸-۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۶]

۱۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۰۹-۱۵/۱۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** -وتترتب الفوایت- بعضها علی بعض- کالحواضر- باجماعنا الظاهر المصرح به فی جملة من العبایر ... و ضعف سند الاول مجبور.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۴۸گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۵]

۱۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۴/۲-۳/۷۴

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول شنگرف؛ ۱۹۷گ، ۲۲-۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۱۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۷۲-۳۰/۴۲

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** تبلیغ سته وثلثین للابوین الثلث اثنی عشر للزوج الربع تسعة و للبنات خمسة عشر لکل خمسة وکذا

تجارت تا مواریث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹۵]

۱۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۹۶-۲۳/۱۶

آغاز: بسمله کتاب الجهاد فقال و هو فی اللغة اما من الجهد بالفتح و هو التعب و المشقة او منه بالضم و هو الوسع و الطاقة؛ **انجام:** وان هو الااجتهاد و صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة والحمد لله رب العالمین تم کتاب الوصیة علی ید مؤلف ... علیه وعلی آله افضل صلوة و سلام والحمد ... وصلی الله ... الطاهرین

کتاب الجهاد تا وصیت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حاج محمد ابراهیم، ۱۲۳۸؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۶۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]

۱۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۵۷-۲۳/۷۷

آغاز: بسمله کتاب اللقطة و هو بضم اللام و فتح القاف و سکونها

اسم للمال الملقوط؛ **انجام:** و فی الاذنین اذا استوصلا الدیة کاملة ... الاجماع المصرح به فی الغنیة المعتبرة المستفیضة عموما و خصوصا فمن الاول مامر فی ان ما فی الانسان
از لقطه تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج محمد ابراهیم، ۱۲۵۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۵]

۱۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۰۰-۲۲/۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الثالثة اذا اکل المحرم اولبس ما یحرم علیه لبسه مما لاتقدیر فیه ... ولم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمدلله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا و الصلوة علی سید الانبیاء وعترته الائمة النجباء.
از کتاب طهارت تا پایان حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۴۳گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]

۱۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۸۷-۲۳/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** الثالثة: یفسد الاعتکاف ما یفسد الصوم من حیث فوات الصوم ... المصرح به فی بعض العبائر وفی الغنیة الاجماع علیه والمعتبرة بذلک مستفیضة جداً.
طهارت تا اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۷گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۱۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۹۹-۲۰/۱۹

آغاز: بسمله کتاب الاجارة و هی لغة الاجرة وهی کری الاجیر لامصدر اجر یوجر فانه الایجار و شرعاً تملیک منفعة معلومة بعوض معلوم؛ **انجام:** برابر
کتاب اجاره تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۱۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۲۲-۲۸/۴۲

آغاز: التی کادت تکون متواترة بل متواترة بالضرورة فاجزاء الغیر عنه یحتاج الی دلیل ولیس کما سیأتی ... الثانی غسل الحیض؛ **انجام:** وسننه ان یوضع المیت علی لوح ... فیستحب استظهاراً او علی هذا یحمل عبارة المتن ویستحب ایضاً تلیین اصابعه برفق ان امکن والا فیترک.
کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی از ملا عبدالله تبریزی با دعای «دام ظله»؛ جلد: تیماج سرخ، ۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۱۹۷]

۱۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۷۴-۲۵/۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** وفی کلام جمع الاجماع علیه فی دیة الخطا خواصة و یلحق لهادین العمد علی الاظهر الاشهر خلافاً للحلی فخص الحکم بدیه الخطا و لنادر فنفاه فیها ایضا وهما ولاسیما الثانی ضعیفان جداً.
کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمدلله تعالی اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلاة علی محمد و آله
از ابتدای طهارت تا انتهای حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۹۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۳]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۵۷

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فان ذلک نفقته الا ان یقوم بکفایته من غیر اللبن حیث یکتفی به الحمدلله
از تجارت تا پایان نکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۹]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال حتی یعطوا الجزیة عن یدوهم صاغرون و کیف یکون صاغراً و هو لا تم بحمدلله سبحانه
از ابتدای طهارت تا انتهای جهاد ختم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۶]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
از ابتدای طهارت تا انتهای جهاد؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، با یک واسطه با نسخه اصل در سال ۱۲۲۸ تصحیح و مقابله شده، «قد بلغ قبالاً مع النسخة المصححة من نسخة الأصل خط المؤلف دام ظله»، محشی از مؤلف با جمله «منه دام ظله» آقا جمال، آقا علی و دیگران، دستخط اجازه مؤلف برای سید ابوالقاسم و همچنین بحثی در وجوب و عدم وجوب نماز جمعه و مطالب متفرقه دیگر؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲۳۶گ، ۳۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۱]

۱۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱۳

آغاز: بسمله، کتاب المواریث هو اعم من الفرائض مطلقاً ان ارید بها المفروض بالتفصیل؛ **انجام:** و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات ایضاً و الحمدلله
از ابتدای مواریث تا انتهای آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۹گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۹]

۱۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۶

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۱]

۱۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۴۰

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** مع امکان کونه صادقاً فی نفس

الامر فلم یحصل منه بالشهادة امر زائد بسم الله الرحمن الرحیم
از ابتدای نکاح تا پایان شهادات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری، جلد: روغنی زمینه مشکی، ۲۲۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۶۱]

۱۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۶۵

آغاز: بسمله، کتاب المواریث و هو اعم من الفرایض مطلقا؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: مرتضی حسینی احمدانی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج ماشی، ۲۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۶۳]

۱۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۴۹

آغاز: القریبة من التواتر المانعة من النافلة عموماً فی جملة منها وافرة؛ **انجام:** علی ان الجمع هنا جائز و لو بتأخیر الأولی عن وقتها
از ابتدای صلاة تا انتهای آن؛ خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۶۶]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۰۹

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و اما لو ماتت بعده فینبغی القطع بسقوط الحد عنه به للأصل و فی روایة ابی بصیر عن ابی عبدالله علیه السلام ان قام رجل من اهلها.
از تجارت تا لعان؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: وسط و انجام؛ تملک: محمد بن محمد حسین در غره شعبان ۱۳۲۱؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۰]

۱۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
از ابتدای طهارت تا انتهای جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ساخت محمدعلی، ۳۰۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۲]

۱۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۱

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
از زکات تا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با دستخط و مهر اجازه مرحوم سید علی طباطبائی (مؤلف) به شاگرد برجسته‌اش فرزند آخوند ملا رضا (نام مجاز ذکر نشده) و همچنین دستخط محمد صالح بن فضل الله حائری در ۱۳۳۳، محشی از مؤلف و حاشیه ملا صالح به خط خودش؛ واقف: محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۱۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۴۷]

۱۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۳

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۴۸]

۱۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
از طهارت تا انتهای صلات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از سید محمد بن عبدالصمد حسینی شهشهانی اصفهانی به نقل از «انوار الریاض» او؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۲۹۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۴۵]

۱۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۵۹

آغاز: بسمله، حمدله، کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قوله تعالی فقضهن سبع سموات ای خلقهن؛ **انجام:** برابر
از ابتدای قضا تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۸]

۱۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۱۸

آغاز: بسمله، کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة؛ **انجام:** برابر
از ابتدای کتاب قضا تا انتهای دیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۵۰]

۱۶۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوا، ۷۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۸۵]

۱۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۲

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة ... فی سنة تسع و ثمانین و مائة بعد الالف ... و سلام و تحیة
از تجارت تا پایان وصیت؛ خط: نسخ، کا: خلف بن عسکر، تا: ۱۲۰۰ق، جا: کربلا حائر حسینی؛ احمد بن لطفعلی تبریزی آن را در سال ۱۲۲۸ با نسخه مؤلف تصحیح و مقابله نموده؛ وقفنامه میرزا جان بن عبدالعظیم تبریزی و غیره؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۹]

۱۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۴

آغاز: بسمله، حمدله ... کتاب الخمس و هو حق مالی یثبت لبنی هاشم؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
کتاب خمس، صوم، زکات و طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ کاغذ:

شکری، جلد: تیماج مشکی [ف: ۲۱/۱ – ۷۸۰]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۵۹

انجام: فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة ... فی سنة تسع و ثمانین و مائة بعد الالف ... و سلام و تحیة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۸۱]

۱۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۸

آغاز: بسمله، حمدله، کتاب الصوم و هو یستدعی بیان امور؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از ابتدای صوم تا انتهای جهاد؛ خط: نسخ، کا: رمضانعلی بن ملا باقر، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۸۲]

۱۶۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۳۸/۱

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** مع عدم تعقل الفرق بینه و بین المظاهر مضافاً شهادة الاعتبار فتأمل جداً.

کتاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ مهر: «این کتاب از متملکات و جزء کتابخانه احقر محسن الحسینی است» (مربع)؛ ۱۵۵گ (۲پ-۱۵۶ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۸۵]

۱۶۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۶۰

آغاز: کتاب القضاء قوله الاول فی صفات القاضی الخ القضاء ولایة عامة بالنیابة عن النبی و الامام علیهم الصلاة و السلام عموما أو خصوصا؛ **انجام:** مع عدم کونه مما یثبت بالشاهد و الیمین أیضا حیث قال فی آخر کلامه هکذا نص الشیخ انتهی فتأمل.

کتاب القضاء و الشهادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ یادداشتی در وقف مزرعه‌ای به سال ۱۲۶۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲-۷۸۵]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۸۵

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرین

از ابتدای نکاح تا پایان لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۳]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۵۲

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرین

از ابتدای نکاح تا پایان لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: شیخ حسین اعلمی، مهر ۱۳۷۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۴]

۱۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۳

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و هکذا سایر الدرجات ففی کل من المرتبتین الأولیین صنفان و فی الباقی صنف واحد.

از ابتدای نکاح و در چهاردهمین سطر از کتاب المواریث ناتمام مانده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۵]

۱۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۲

آغاز: بسمله، حمدله، الخمس و هو حق مالی یثبت لبنی هاشم عوض الزکاة؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از ابتدای خمس تا انتهای جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۳۶۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۸]

۱۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۳۹

آغاز: (باب النکاح) ... فضلا عن الصحاح مع اعتضادها بظواهر غیرها ... و من الاصحاب من اذن لها فی تزویج المتعة دون الدائم؛ **انجام:** (کتاب الغصب) ... و لافرق فی اطلاق العبارة و غیرها من العبائر الجماعة بل صریح بعضها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: اخوان مصلایی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۳۰۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۶۸]

۱۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۹۱

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا اذن لها فی التصریف فیها اصلا فتامل جدا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای، ۱۳۰گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ – ۸۱۰]

۱۷۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۹۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** المواریث و هو اعلم من الفرایض مطلقا ان ارید بها المفروض بالتفصیل

از کتاب تجارت تا ضمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: عبدالاحد کرمانشاهی، ۱۲۴۰ق، وقف اولاد؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: – ۱۴۲]

۱۷۵. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: کتاب المواریث هو اعم من الفرائض مط ان ارید بها المفروض؛ **انجام:** بجنایة الآدمی علی مثله خطاء لامط و حیث انتهی الکلام فی الکتاب

از مواریث تا دیات؛ خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ تملک: عبدالرحیم کرمانشاهی در جمادی الاول ۱۲۸۸؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۲۸گ، ۳۰ سطر، اندازه:

۱۴/۵×۲۱سم [ف: - ۱۴۲]

۱۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أجبها جماعة كما عن الصدوق و الإسكافی و الطوسی و كری و س و المحقق الشيخ علی عملاً بظاهر الموثق و لا بأس به و الحمد لله حق حمده و الصلوة علی من لا نبی بعده و آله الواردين لوروده و الثابتين علی شريعته و قد تم الكتباب بعون الملك الوهاب، تم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مقابله (بلغ مقابله) شده، در برخی موارد به نقل از خود مؤلف (شارح) عبارت تصحيح گرديده «برگ ۲۹ الفق» و در انجام تصحيح عبارت «قاله الأستاذ سلمه الله» «كما سمعته منه» آمده، محشی با امضای «محمد صالح الموسوی عفی عنه» و «لمحرره» و نيز حواشی «آية الله سيد رضا خوئی حسينی تبريزی»؛ تملك: سيد حسن شيرازی، علی طباطبائی؛ مهر: «مبشراً برسول يأتی من بعدی اسمه احمد» (بيضی)؛ كاغذ: فرنگی، جلد: تيماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۱۷ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ - ۹۶۲]

۱۷۷. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۵۹۰

آغاز: كتاب المضاربة مأخوذة من الضرب فی الارض لان العامل يضرب فيها للسعی علی التجارة الخ؛ **انجام:** ولا كفارة عليه بلاخلاف ظاهر ووجهه واضح ... والحمد لله تعالی شأنه العزيز.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حاج شيخ جلال آيت الهی؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: تيماج مشكی، ۳۷۸گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۹۸]

۱۷۸. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۵۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر كتاب جهاد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ كاغذ: ترمه، جلد: مقوايی با تيماج آلبالويی، ۲۹۱گ، ۳۳ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۹۸]

۱۷۹. يزد؛ وزيری؛ شماره نسخه:۹۰۷

آغاز: لكن فی الدلالة نوع كلام و كيف كان فلا ريب ان الاول احوط، و يحرم التكسب ... الثالث ما يقصد به المساعدة علی المحرم كبيع السلاح مثل السيف و الرمح لاعداء الدين؛ **انجام:** الثامن فی تصرفات المريض اذا كانت مشروطة بالوفاء و يعتبر عنها بالوصية، فهی من الثلث الخاصة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ كاغذ: اصفهانی، جلد: مقوايی ابری، ۲۴۸گ، ۲۰ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۴۷]

۱۸۰. مشهد؛ ميبدی؛ شماره نسخه:۱/۱۵۰

قطعه‌ای از كتاب الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۰گ (۱پ-۸۰پ)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۱۸۱. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۵۳۸۵-۲۷/۵۵

آغاز: من القرآن و ليس فيها فی شیء من الطرق اعادة القبول مع ان الاصل عدمها و الاقوی المنع وفاقاً للاكثر و منهم السراير و الجامع؛ **انجام:** الثالث فی الكيفية و الكلام الذی يتحقق به اللعان ... فی النصوص فی الثانی الذی هو بنفسه حجة مستقلة دون الشهره اذ غايتها كونها.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالينگور، ۱۷۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۷]

۱۸۲. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۵۳۴۹-۲۷/۱۹

آغاز: تعلم انه قذر وهذه الادلة سوی الاخير عامة فی ما ذكرنا من المطهرية لنفسه ولغيره؛ **انجام:** فان لم يكن فی احد الامرين عرض فالاولی التقديم ولوسافر بعد الزوال ولم يصل النوافل قضاها سفراً وحضراً للموثق اذا زالت الشمس وهو فی منزله.

از طهارت تا آخر صلاة مسافر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تيماج مشكی، ۱۸۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹۶]

۱۸۳. قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۳۰۶۱-۱۶/۷۱

آغاز: برابر كتاب زكات؛ **انجام:** فيقيدها بالاعتكاف الواجب وصرح فی غيره بعدم التحريم قال و ان فسد فی بعضها و الحمدلله رب العالمين وصلی الله علی خير خلقه محمد و آله الطاهرين.

از كتاب زكات تا پايان كتاب اعتكاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملك: احمد بن محمد علی بهبهانی نوه وحيد بهبهانی؛ جلد: تيماج قرمز، ۱۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]

۱۸۴. تبريز؛ خادم حسينی؛ شماره نسخه:۲۲

آغاز: برابر كتاب صلات؛ **انجام:** ونحوها اخبار كثيره فاذا مختار الاكثر اظهر ومع ذلك فهو اصوط وان كان القول

كتاب الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تيماج مشكی، ۸۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [اوراق عتيق: ۱ - ۹۰]

۱۸۵. سمنان؛ عمومی؛ شماره نسخه:۴

آغاز: برابر كتاب صلات؛ **انجام:** وهو قد خالف فيه فقيدها بالاعتكاف الواجب و صرح فی غيره بعد التحريم قال وان فسد فی بعضها والحمدلله تعالی

از اول صلاة تا آخر اعتكاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: گالينگور طوسی، ۳۶۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف مخ]

۱۸۶. قائن؛ مدرسه جعفريه؛ شماره نسخه:۹۲

آغاز: برابر كتاب زكات

كتاب الزكاة تا پايان كتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكی، ۳۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [كتابخانه‌های قائن: ف: - ۸۰]

۱۸۷. قم؛ مركز احياء؛ شماره نسخه:۵۹۵

از كتاب عتق تا ديات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تيماج مشكی، ۲۱۷گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۲۴۹]

۱۸۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۰۷

خط: نستعلیق، کا: محمود بن عبدالله بن احمد قزوینی، تا: دوشنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۰۱ق، جا: کربلا؛ با تاریخ تألیف جلد اول دهه دوم صفر ۱۱۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۳ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۸]

۱۸۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۳ر

جلد ۱ و ۲. از کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۱ق؛ افتادگی: انجام [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۰]

۱۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۷-طباطبائی

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و ان ارادو القود لیس ذلک حتی یضمنوا الدین للغرماء و الإ فلا

از کتاب تجارة تا کتاب وصایا؛ خط: نستعلیق آمیخته با نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عسلی، ۳۶۱گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۴ - ۲۸۳]

۱۹۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۶

از کتاب الطهارة تا پایان کتاب السبق و الرمایة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۶۱]

۱۹۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۲

حج؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاج حسین، تا: ۱۲۰۳ق؛ اهدایی: حاج جلال آیت اللهی؛ وقف بر طلاب یزد؛ جلد: مقوایی مشکی، ۲۴۱گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۴۱]

۱۹۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از اول کتاب تا پایان کتاب الحج؛خط: نسخ، کا: عبدالله بن حاجی شویرد الطفیلی اصلا و النجفی مسکنا،تا: شنبه ۱۵ ذیحجه ۱۲۰۳ق؛ تملک: محمد جواد بن شیخ حسن العاملی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ضربی، ۴۴۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳۸ - ۴۷۲]

۱۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۳۲

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و عترته الائمة النجباء قد فرغت من تسوید هذه الاوزاق منتصف لیلة الثلثا الخامس من شهر ربیع الثانی ...

خط: نسخ زیبا، کا: میرزا ابو الحسن محمد جعفر موسوی عریضی، تا: سه‌شنبه ۵ ربیع الثانی ۱۲۰۳ق؛ اهدایی: حاجی وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج سبز، ۲۶۶گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۷۶۳]

۱۹۵. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۴۰

آغاز: فی الوجه الذی امره به و قد کان له علیه مال بقدر هذا المال فقال هل یجوز لی ان اقبض مالی او ارده علیه و اقتضیه فقال اقبض مالك مما فی یدك و اظهر منهما خبر ان آخر ان بل هما یصرحان؛ **انجام:** قول آخر انها علی التراخی ... فانه حق المعارضة بالمثل الا ان فی الباقی کفایة لو لا الشهرة العظیمة المتأخرة التی کادت تکون بالاجماع ملحقة

از اواخر مجلد ثالث از کتاب تجارة تا اواخر کتاب الشفعة؛ خط: نسخ، کا: حسن بن کربلایی عبدالله خلف کربلایی حسین بن مجید تونی خراسانی، تا: سلخ صفر ۱۲۰۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: حاج علی اصغر واله؛ جلد: تیماج، ۲۰۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ]

۱۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۹۱۰

آغاز: بسمله. کتاب الحجر و هو لغة المنع و الحظر و التضییق و شرعا ما اشار الیه المصنف فی تعریف المجبور؛ **انجام:** و ان ارادوا القود لیس لهم حتی یضمنوا الدین للغرماء و الا فلا ... سنه ۱۲۰۴

از حجر تا پایان دیات و ختم تألیف قرن ۱۱۹۰ق می‌باشد؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: زین الدین موسوی، تا: ۱۲۰۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: تیماج مشکی،۱۰۸گ،۲۴سطر،اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳-۳۳۸]

۱۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۶۷-۱۵/۷

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر

از کتاب عتق تاپایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد هادی نائینی، تا: یک‌شنبه ۷ ربیع الاول ۱۲۰۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۱۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵ خوئی

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از آغاز کتاب الصلوة تا پایان مبحث صلوة مسافر؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد علی بن شیخ محمد، تا: ۱۲۰۵ق؛ قطع: خشتی [ف: ۷ - ۱۳۴]

۱۹۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۶۹

آغاز: و المرسل کالموثق الشهرة خیرها و شرها فی النار و الخبر من لبس ثوبا بشهرة کساه الله تعالی یوم القیامة ثوباً من النار؛ **انجام:** للاصل مع اختصاص ما دل علی ضمان العاقلة من الفتوی و الراویة بجنایة الآدمی علی مثله خطأ لا مطلقا و حیث انتهی الکلام فی الکتاب بعون الله تعالی

از مکاسب محرمه تا آخر کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اصغر بن بابا جان بن شیخ محمد بن شیخ بابا رودباری، تا: ۱۲۰۵ق،جا: قزوین؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۳۷۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۹۵]

۲۰۰. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:نامعلوم

نکاح تا لقطه؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر رودباری قزوینی، تا: ۱۲۰۵ق؛ واقف: حاجیه رقیه بیگم، ۱۲۸۴؛ قطع: خشتی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۲۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۰۷

از ابتدای «عتق» تا انتهای «دیات»؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن ابوالحسن بن محمد علی، تا: سه‌شنبه جمادی الثانی ۱۲۰۶ق؛ تملک: محمد صالح بن فضل الله حایری؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۲۱۸گ، اندازه: ۲۰/۵×۳۰ سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۹]

۲۰۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۹۳/۳
از آغاز نکاح تا مبحث مهر؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن ملامحمد بیارجمندی، تا: چهارشنبه ۴ رجب ۱۲۰۷ق، جا: ملاسرای و شک رشت؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۵۰گ (۱۰۲پ–۱۵۱پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۸ – ۱۹۵]

۲۰۳. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۰
آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر
از کتاب العتق تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن حسنقلی میرجامی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ شوال ۱۲۰۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۸گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ]

۲۰۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۵۵
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فحسب بلاخلاف فی شی من ذلک اجده و حیث انتهی الکلام فی الکتاب ...
از کتاب نکاح تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: یوسف علی، تا: چهارشنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۲۱۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ – ۱۸۵]

۲۰۵. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
کتاب الصلاة؛ بی کا، تا: ۱۲۱۰ق [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۲۰۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۱۰۵–۵۸۵۹
از حدود تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: سید محمد بن علی محمد کزازی، تا: شنبه ۵ ربیع الاول ۱۲۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۷گ، ۲۱ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۵]

۲۰۷. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
کتاب الطهارة و کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا؛ تا: ۱۲ رمضان ۱۲۱۰ق، جا: کربلا؛ مصحح از روی نسخه اصل، با علامت بلاغ، محشی با نشان «منه ایده الله»؛ تملک: احمد بن حاج محمد علی بهبهانی؛ واقف: سید محمد حسن حسنی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۲۰۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۰/۴-۶۰۲۳
حج با دو صفحه جهاد، خط: نسخ، بی کا، تا: سه‌شنبه ۵ ربیع الثانی ۱۲۱۱ق؛ تملک: میرزای قمی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۲ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۵]

۲۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۸۴–۱۶/۹۴
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** الاجتهاد الصرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالا جماعات المحکیة و الحمد لله سبحانه
از اول تجارت تا آخر حدود؛ خط: تحریری، کا: تقی بن محمد باقر رشتی (گویا حجة الاسلام شفتی)، تا: جمعه ۲۶ شعبان ۱۲۱۱ق، جا: کربلا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۳گ، ۲۴–۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۱۹۳]

۲۱۰. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۶۰ – ج
از طهارت تا خمس؛ خط: نستعلیق، کا: شیخ رفیع بن شیخ حسین گیلانی، تا: چهارشنبه ۸ شوال ۱۲۱۲ق؛ اجازه روایت شارح به خط و مهر او مورخ ۱۲۱۵ در صفحه عنوان و نام مجاز را پاک کرده‌اند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۹گ، ۲۰سطر (۱۵/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۳۶۰]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۸۸۰
آغاز: المقصد الثانی، فی بیان بقیه الصلوه المعدود فیالمقدمه؛ **انجام:** فی العمل والمقاله علی بن الحسن ... و هو علی کله قدیر
خط: نستعلیق، کا: شبانکاره، علی بن ابی الحسن، تا: ۱۲۱۳ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۲۱۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۵۰
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** انما ینبی فی الظاهر علی المشروع انتهی و هو حسن ...
از کتاب نکاح تا احیاء موات؛ خط: نسخ، کا: میر اسماعیل حسینی، تا: ۱۲۱۴ق؛ مهر: «الواثق بالله الغنی رجبعلی»؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۳۶ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۳ – ۸۳۵]

۲۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۱۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یجب فیها ایضا الصلاة علی رسول الله و آله و فاقا للاکثر
طهارت و صلات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۱۴ق؛ افتادگی: وسط وانجام؛ محشی؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۴۶]

۲۱۴. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۱۶
از ابتدای کتاب نکاح تا پایان کتاب احیاء اموات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد حسین مشهور به ملا میرزا، تا: دوشنبه محرم ۱۲۱۵ق؛ ۱۶۱گ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ – ۴۸]

۲۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۵۶
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتأمل جدا.
از نکاح تا لقطه؛ خط: نسخ، کا: میر اسماعیل بن میر هادی حسینی بیرجندی قاینی، تا: ۱۲۱۷ق؛ مصحح، محشی به لفظ «منه ره» و یکی دو مورد از «محمد حسن»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۰]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۸
همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۵]

۲۱۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۵۵
آغاز: اذا اتجر الولی للطفل ارفاقا له و لو ضمن؛ **انجام:** و صرح فی غیره بعدم التحریم قال و ان فسد فی بعضها، تمت

کتاب زکاة و صوم؛ خط: نستعلیق، کا: محمدتقی شمس الدین ابن محمد نیشابوری، تا: جمعه ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۱۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از مؤلف با امضاء «منه دام ظله»؛ جلد: جلد تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۵]

۲۱۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۳۰

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** لاستقراره بالموت فلا یرفعه اللعان المتجدد. و الحمدلله سبحانه.

خط: نسخ، کا: فتح الله موسوی، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۱۹ق؛ محشی با لفظ «منه عفی عنه، منه دام ظله العالی»؛ واقف: محمد صادق بن فاضل بسطامی، ۱۳۱۱ق، با مهر «محمد صادق» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۲۷گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: - ۲۷۹]

۲۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۵۰

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لاستقراره بالموت فلایوقعه اللعان المتجدد. و الحمدلله قد فرغ من تسویده ...

کتاب النکاح، کتاب الطلاق، کتاب الخلع و المبارات، کتاب الظهار، کتاب الایلاء و الکفارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ استنساخ شده از نسخه‌ای که به خط مؤلف و به سال ۱۱۸۸ نگاشته شده، مصحح، محشی؛ تملک: اسمعیل بن نصرالله موسوی بهبهانی؛ یادداشت امانت محمد صادق نیک بن ملا آقا بابا نوری ازرودی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۲گ، ۲۲ سطر(۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۳ - ۶۷]

۲۲۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۱۵

آغاز: بسمله حمدله کتاب الشهادات جمع شهادة و هی لغة اما من شهد بمعنی حضر و منه قوله تعالی فمن شهد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالمراد، تا: ۱۲۲۰ق، از روی نسخه مصنف بدون واسطه، در آن آمده: «بلغ احدی عشر الفاً و خمس مایة بیت و بلغت کتابة ابن الشیخ سلمان خمسة الاف و خمسین بیتاً»؛ تملک: سید اسماعیل بن سید نصرالله موسوی بهبهانی؛ جلد: لاجوردی، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۰۸]

۲۲۱. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵۵ فیاض

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۴ شعبان ۱۲۲۰ق، بخاطر حاج رجبعلی بن حاج محمد صالح اصفهانی؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: - ۹۶]

۲۲۲. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۹

آغاز: المقصد الثانی فی بیان بقیه الصلوات المعدودة فی المقدمة الاولی من مقدمات الکتاب و هی قسمان واجبه و مندوبه؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از مقصد ثانی در بقیه صلوات معدوده تا آخر النظر الثالث فی التوابع؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: جمعه ۲۱ شعبان ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: مرحوم آقا شیخ ابراهیم فاتحی فردوسی، وقف مدرسه علمیه بشرویه؛ جلد: تیماج تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف مخ]

۲۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۴

آغاز: بسمله، حمدله ... کتاب الحج و یتبعه العمرة او یدخل فیه لما ورد؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

خط: نسخ، کا: محمد بن نجم بن عبدالله ابو اعقم، تا: چهارشنبه ۱۲ رمضان ۱۲۲۰ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۱۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۲]

۲۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد کاظم حسینی، تا: دوشنبه ۲۷ صفر ۱۲۲۰ق، به امر میرزا هدایة الله؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، دی ماه ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۴۶۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۴۹]

۲۲۵. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۳۲

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** فلا خلاف فی المسألة بحمدالله و سبحانه تمت الکتاب

کتاب العتق و المواریث؛ خط: نسخ، کا: محمد بن نجم بن عبدالله، تا: ۱۲۲۰ق؛ مقابله شده، مصحح، محشی با نشان «منه دام ظله»؛ تملک: احمد بن محمد علی بهبهانی؛ واقف: سید محمد حسن حسنی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، ۲۷ سطر، قطع: خشتی، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ]

۲۲۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلیها فیه الکفارة ایضا کل ذلک بالنص و الاجماع

از طهارت تا حج؛ خط: نسخ، کا: میرعبدالرحیم بن نعمة الله بن احمد بن نعمة الله بن مرتضی بن رضی الدین موسوی (قزوینی)، تا: ۱۲۲۰ق؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ، در پایان مسائلی معماگونه و بیشتر از حیث قرابت و نسبت یک فرد با چند نفر که اجتماع چنین نسبت در بادی امر مستبعد به نظر می‌رسد و یابد با تأمل حل شود و شعری منسوب به امیرالمؤمنین در ذم حائک؛ مهر: کاتب و واقف «الواثق بالله الغنی عبدالرحیم الموسوی» (بیضی)؛ واقف: میرعبدالرحیم بن نعمة الله بن احمد بن نعمة الله بن مرتضی بن رضی الدین موسوی (قزوینی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۷]

۲۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۴۸

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فی شیء من ذلک اجره ... من اجل المواهب و العطایا التمس من الناظر الدعا

خط: نسخ، کا: قاسم، تا: ۱۲۲۰ق [الفبائی: - ۲۹۲]

۲۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۷۵

ج۱؛ کا: علی بن علی قلی، تا: ۱۲۲۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۲۹گ، اندازه: ۱۵×۲۰/۴سم [رایانه]

۲۲۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳ فیاض
از لقطه تا دیات؛ خط: نسخ، کا: میراسماعیل ابن حاجی میرهادی، تا: ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، در صفحه عنوان آمده: «قد استکتبه لنفسی ولمن انتفع من بعدی»، با مهر سید جواد حسینی؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۵ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، قطع: پستی [ف: – ۹۶]

۲۳۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۹۴
خط: نسخ، کا: حسین بن ملامحمد علی یزدی محمود آبادی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۲۱ق؛ تملک: حاج رجبعلی بن حاج محمد صالح اصفهانی با مهر «هو الاعلم»؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۹گ، ۲۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۳۷]

۲۳۱. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۶
کتاب نکاح تا احکام لقطه؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن محمد تقی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۲۲ق؛ جلد: مقوایی، ۳۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: – ۸۳]

۲۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۶۵
آغاز: بسمله، الحمدلله العالمین؛ **انجام:** فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة ... فی سنة تسع و ثمانین و مائة بعد الالف ... و سلام و تحیة
خط: نسخ، کا: محمد بن نجم بن عبدالله ابو اعقم، تا: چهارشنبه ربیع الثانی ۱۲۲۱ق و محمد بن سلمان بن خلاف السعدی در ۱۲۲۲ق؛ مصحح؛ واقف: قطب المحدثین، بهمن ۱۳۳۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۸۰]

۲۳۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۵۴
از کتاب الزکاة تا پایان کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد طاهر، تا: شوال۱۲۲۲ق، جهت سید محمد باقر؛ ۲۹۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۲۵۰]

۲۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۷۰
آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
از کتاب زکات تا کتاب جهاد؛ خط: نسخ، کا: عنبر بن شیخ جواد، تا: محرم ۱۲۲۳ق، جا: نجف اشرف؛ مصحح، با عبارت «بلغت مقابلة من أوله الی هنا، بید الأقل کاظم بن صفر علی الإصفهانی ...» مقابله گردیده، یادداشتی از کاظم بن صفرعلی به تاریخ ۱۲۲۴ بعد از پایان؛ تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۲۵۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۷۲گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۹ – ۲۸۹]

۲۳۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۱۶
آغاز: مع ان ظاهر الاصحاب الاجماع علی عدم اعادة الوضوء هنا هذا مع احتمال؛ **انجام:** مع عدم صدق الفقیر فی مثلها بلا شبهة فیجب مع الزیادة انتهی و هو جید الرابعة.
کتب طهارت، صلات، زکات و خمس؛ خط: نسخ تحریری، کا: صادق بن محمد فریدنی، تا: صفر ۱۲۲۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۳۴۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۵ – ۶۷۶]

۲۳۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۱۷
آغاز: برابر کتاب زکات
از اول کتاب زکاة تا آخر کتاب طلاق؛ خط: نسخ، کا: ملامهدی بن میرزا محمد حسن حسینی زنوزی خویی، تا: ۱۲۲۳ق؛ محشی از مؤلف به لفظ «منه دام ظله»؛ در آخر نسخه قصیده‌ای به ترکی از «فنا» در مدح کوچک خان؛ تملک: ملامحمد علی سلیمانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۱۷ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم[ف:۲۰۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۶۷
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۲۹۸]

۲۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۰۱
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد علی بن ابوالقاسم حسینی، تا: شنبه ۷ جمادی الاول۱۲۲۳ق؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱
همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۵]

۲۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۵۵/۲
فقط چند برگ از این کتاب؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۱۳۷پ-۱۴۴پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۴۲]

۲۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۴-طباطبائی
آغاز: بسمله الحمدلله ... کتاب الحج و یتبعه العمره او یدخل فیه لما ورد انها الحج الاصغر ... و النظر فی الکتاب یقع تازة فی المقدمات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
کتاب حج و جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ محشی با امضاهای محمد صالح، محمد تقی و عبدالحسین جعفری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۴ – ۳۴۹]

۲۴۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۵۹
آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** فیما سبق الافراد هنا أیضاً و الحمدلله تعالی.
از کتاب العتق تا آخر کتاب المواریث؛ خط: نسخ، کا: مؤمن بن محمود خوانساری، تا: شعبان ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج حنایی، ۲۳۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۸۴]

۲۴۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۹
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و یمکن تنزیلها علی ارض عاطلة خربة ... بل جاز ان یکون عاریة و هو الظاهر ان تصرف المسلم انما یبتنی فی الظاهر علی المشروع. انتهی و هو حسن.
از ابتدای کتاب النکاح تا آخراحیاء الموات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ محشی با امضای «محمد علی عفی عنه»؛ واقف: علی

حمیدی، ۱۳۳۸/۳/۵؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۲۳۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۲۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۷۷-۲۱/۹۸

آغاز: ... نقل بعض ان الشافعیة نقلت ذلك عن اهل اللغة اونقله عن الترمذی وهو من الائمة اللغة ویستفاد من الاول؛ **انجام:** ولاریب ان الثلاث احوط و اوجبها جماعة كما عن الصدوق و الاسكافی و الطوسی و الذكری و الدروس و المحقق الشیخ علی علما بظاهر الموثق ولاباس به والحمدلله.

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی کا، تا: دوشنبه ۸ ربیع الاول ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۶]

۲۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۴

از ابتداء کتاب متاجر تا آخر کتاب میراث؛ خط: نسخ، کا: اسمعیل بن محمد خلیل خونساری، تا: ۱۲۲۴ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۴۴۲ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۷۲]

۲۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۷۵

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ مصحح، محشی از مؤلف و گاهی از دیگران؛ مهر: «غلامعلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۵۲]

۲۴۵. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمدصابر خوانساری، با تحریر سید علیا، سید محسن بن محمد قاسم حسینی مازندرانی، تا: ۱۲۲۴ق؛ محشی، مقابله شده، با علامت بلاغ؛ مهر: «محمدعلی بن محمدباقر» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۹۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۲۴۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۳۳

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** وكذا قيل لايسقط الارث بهذا اللعان وان جوزناه لاسقاط الحد لاستقراره بالموت فلا يرفعه اللعان المتجدد

نکاح تالعان؛ خط: نسخ، کا: محب علی بن مراد علی لاهیجی، تا: جمعه ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۹]

۲۴۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۱/۳-۶۳۸۵

ج۱، در طهارت؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن علی محمد هزار جریبی، تا: یک‌شنبه ۱۲۲۴ق، جا: کربلا؛ با مهر: محمد کاظم؛ اهدایی: علی جهانبانی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۶۲گ، ۲۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۵]

۲۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** او تقیده لجمال الایاب خاصه و علی الاول.

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: انجام [الفبائی: - ۲۹۲]

۲۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۳۰

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** من الموثق لاباس به ... و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، کا: عنبر، تا: ۱۲۲۴ق، جا: نجف اشرف [الفبائی: - ۲۹۲]

۲۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۰

آغاز: ... و عدم تعینه للعورة فتـ و یندفع الحاجة بالرد بالعیب او الهیار ... و كذا بجوز النظر الی اهل الذمة و شعورهن علی الاشهر الاظهر؛ **انجام:** الثالثة: لا یعقل العاقلة للانسان جنایة بهیمة له علی انسان ... و حیث انتهی الکلام فی الکتاب بعنوان الله تعـ الملك الوهاب. الی هنا قال الماتن فهذا ما اوردناه و قصد ...

یک جلد از اوایل نکاح تا پایان کتاب لعان، و جلد دیگر از کتاب شهادات آغا تا پایان کتاب دیات، تنها چند برگ از آغاز کتاب النکاح و اندکی از پایان کتاب در دیات، افتاده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه، منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۹۳گ، ۲۲-۲۴ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴۰ - ۱۲۸]

۲۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰۴

از نکاح تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: جمعه ۱۶ ذیقعده ۱۲۲۵ق، جا: خرم آباد؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۸]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۹۶

همان نسخه بالا [مؤید: ۲ - ۱۹۱]

۲۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۸۰

جلد ۲؛ بی کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۲۵۳. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ملا محمد خطیب دامغانی، تا: شعبان ۱۲۲۵ق، جا: عتبات عالیات؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: - ۹۸]

۲۵۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۹۴

طهارت تا اعتکاف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ ۳۲۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۲۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۱۱-۱۰/۱۲۱

آغاز: بسمله حمدله و الصلوة ... کتاب الشهادات جمع الشهادة و هی لغة اما من شهد بمعنی حضر ومنه قوله سبحانه فمن شهد منكم الشهر؛ **انجام:** برابر

کتاب الشهادات و کتاب الحدود تا آخر؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن سید محسن حسینی، تا: ۱۲۲۵ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه دام ظله»؛ واقف: محمد حسن حسینی؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۸۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۲۵۶. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۹

آغاز: بسمله کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان كثیرة الخلق ومنه قوله تعالی فقضهن سبع سموات ای خلقهن والحكم ومنه قوله

تعالى الله يقضي بالحق اى يحكم؛ **انجام:** برابر
کتاب القضاء تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: محمدقاسم بن سعید کاشان، تا: ۱۲۲۶ق، جا: کاشان؛ با علامت بلاغ، محشی؛ تملك با تاريخ ۱۲۲۹ ق با مهر «محمدعلی بن محمدباقر» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۷گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۲۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۵۵

کتاب صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن محمد، تا: ۱۲۲۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۷۱]

۲۵۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز: بسمله کتاب اللعان هو لغة المباهلة المطلقة او فعال من اللعن او جمع له و هو الطرد و الابعاد من الخير و الاسم اللغة و شرعا المباهلة بين الزوجين بكلمة مخصوصة؛ **انجام:** بل الاوفق بالاصول عدم كون لقطة الحرم امانة لكون اليد لاخذه لها عادية من حيث النهى عن التقاطها فلااذن لها فى التصرف فيها اصلا فتامل جدا.تم.

از ابتدای کتاب اللعان تا انتهای کتاب العتق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ محرم ۱۲۲۶ق، جا: قزوین؛ با نسخه اصل مؤلف در کربلای معلی در سال ۱۲۲۷ ق یک بار مقابله شده؛ واقف: حاج حسین شیروانی با تولیت حاج ملا عبد الوهاب قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با ترنج با سر، ۲۲۵گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۴۳]

۲۵۹. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم يذكر بعضهم الصبى لان كفارته على الولى كما سلف

از کتاب طهارت تا آخر حج؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۲۴گ، ۳۶ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: - ۱۴۱]

۲۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو قد خالف فيه فقيدها بالاعتكاف الواجب ... و ان فسد فى بعضها.

از ابتدای طهارت تا پایان اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۹ شوال ۱۲۲۶ق؛ مصحح، محشی با جملات «منه دام ظله العالی»، «منه سلمه الله»، «منه عفی عنه»، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۷گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۲۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۹۴

خط: نسخ، کا: مومن بن محمود خوانساری، تا: ۸ شعبان ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۴گ، ۲۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۱۰۰]

۲۶۲. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۷۶

جلد دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی میبدی، صفر ۱۲۳۷ق (پایان کتاب الاعتکاف) و محمد علی بن محمد باقر مشهور شیرازی، ۲۴ رجب ۱۲۲۸ (از کتاب الحج تا پایان)؛ ۳۲۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۲۶۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۹۸

حج تا وصیت؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق [ف: - ۴۰۰]

۲۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۳۱

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لكون اليد الاخذة لها عارية من حيث النهى عن التقاطها فلا اذن لها فى التصرف فيها اصلا فتامل جدا.

شامل: نکاح، طلاق، خلع، ظهار، ایلاء، لعان، عتق، اقرار، ایمان، نذر و عهود، صید و ذبائح، اطعمه و اشربه، غصب، شفعه، احیاءموات، لقطه؛ خط: نسخ، کا: حسین محلاتی، تا: سلخ شعبان ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج سرخ، ۳۷۲گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۶۲]

۲۶۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴۹۸

مشتمل بر: کتاب زکوة، کتاب خمس، کتاب صوم، کتاب اعتکاف، کتاب حج وکتاب جهاد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۲۰ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۴۷۱]

۲۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۶۶

صلاة؛ خط: نسخ، کا: مومن بن محمود خوانساری، تا: دهه دوم جمادی الاول ۱۲۲۷ق؛ مصحح، محشی از «علی الموسوی عفی عنه، علی عفی عنه، منه دام ظله، منه رحمه الله تعالی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۱۹گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۴۲۰]

۲۶۷. کاشان؛ عاطفی، افشین؛ شماره نسخه:۶

از کتاب النکاح تا پایان جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن محمد بیگ نراقی، تا: یک‌شنبه ۲۷ محرم ۱۲۲۸ق؛ ۳۴۹گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: - ۱۱]

۲۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۰۵

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و الاجتهاد حرف فى مقابلة النصوص المستفيضة المقدمة المعتضدة بالاجتماعات المحكية و الحمدلله سبحانه اولا و آخراً تم الكتاب الوصية.

از کتاب زکوة تا پایان وصیت؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم، تا: دوشنبه ۱۴ ذیقعده ۱۲۲۸ق؛ اهدایی: جعفری معمار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۴۷گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۹۷۷]

۲۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۱۵-۵۶/۶۵

آغاز: بالثالث مختلف فيه فالاكثر و منهم الاسكافى و المرتضى و ابوالصلاح و ابن حمزه و الحلى

از کتاب النکاح تا آخر کتاب اللعان؛ خط: نسخ، کا: رضا بن مرحوم عبدالرسول آرانی، تا: یک‌شنبه ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۵۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۴-۲۱۹۷]

۲۷۰. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۹۴

آغاز: کتاب الرهن و ارکانه أربعة؛ **انجام:** اجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله.
کتاب الرهن تا کتاب الوصیة؛خط:نسخ،کا: محمدتقی، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۸ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: شمس نساء، ۱۲۳۱ با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمدتقی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۰گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۹۹]

۲۷۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۷۴

تجارت؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خونساری، تا: ۱۲۲۸ق؛ ۱۴۲گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۲۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صرح فی غیره بعدم التحریم قال و إن فسد فی بعضها و الحمدلله رب العالمین ...
از ابتدای طهارت تا انتهای اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن درویش، تا: سه‌شنبه ۲۵ محرم ۱۲۲۸ق، مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲۲۶گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۲۷۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۷۷

از کتاب احیاء الموات تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد باقر کرد تولی، تا: سه‌شنبه ۸ جمادی الثانی ۱۲۲۸ق و محمد باقر بن محمد علی میبدی، جمعه ۱۳ ربیع الاول ۱۲۲۸ق (پایان کتاب)؛ وقف‌نامه کتاب با مهر «عبده علی اکبر الحسینی» (بیضی)؛ ۳۲۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۷]

۲۷۴. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۷۸

آغاز: و عن کره و غیرهما و ورد بهما القرآن العزیز و بالثالث مختلف فیه فالاکثر و منهم الاسکافی و المرتضی و ابوالصلاح؛ **انجام:** فلا یرفع یده عنه الا بما یدعیه و منها انه اعلم بعقده و منها ان المشتری لا دعوی له علی الشفیع اذلا ...
کتاب النکاح تا اواخر کتاب الشفعة؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی میبدی، تا: دوشنبه از ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «عبده علی اکبر الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۴گ، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۲۷۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۶۳

از کتاب التجارة تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد کاظم شیرازی، تا: جمعه ۸ ربیع الاول ۱۲۲۸ق؛ ۳۴۵گ، ۳۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۷۱۳]

۲۷۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۵/۳-۶۳۸۶

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** الثالث لا یضمن الملتقط فی الحول ... لم یفرط او یتعدی بلا خلاف فی شیء من ذلک ... فلا اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتامل جدا.
هفده کتاب از نکاح تا لقطه. تذکر: نام مؤلف با تطبیق آغاز نسخه به دست آمد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن علی محمد هزار جریبی، تا: ۱۲۲۸ق؛ اهدایی: جهانبانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱۰گ، ۲۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۳۵]

۲۷۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۶۴/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الطوسی و کری و س و المحقق الشیخ علی عملا بظاهر الموثق و لا بأس به
از ابتداء کتاب الطهارة تا غسل الآنیة المتنجسة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ شوال ۱۲۲۹ق؛ وقف از ثلث حاج اسماعیل خان ناظر حاج ملا محمد صالح برغانی به شرط عدم خروج از مدرسه صالحیه، کاتب وقفنامه محمد قارپوز آبادی شعبان ۱۲۶۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۰ص(۱۰۶-۳۶۵)،۱۸سطر،اندازه:۱۵×۲۱سم[ف:۲-۴۹۴]

۲۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۰

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلان اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتأمل جدا
از ابتدای نکاح تا انتهای لقطه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۲۹ق، به دستور افضل العلماء سید ابوالقاسم؛ مصحیح، مقابله شده؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۴]

۲۷۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۶

طهارت تا جهاد؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: ۱۲۲۹ق؛ ۳۰۴گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۲۸۰. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۹۰

آغاز: کتاب الحدود جمع حد و هو لغة المنع و شرعاً عقوبة خاصة تتعلق بایلام بدن المکلف؛ **انجام:** و لا یخلو عن وجه کمامر سیما مع حصول الشبهة بالاختلاف فیدرء بها الحد و الحمدلله.
کتاب الحدود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۳۰ق، جا: استرآباد؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف مخ: - ۹۹]

۲۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۹۸-۵۵/۶۸

آغاز: برابر کتاب عتق
کتاب العتق تا آخر لقطه؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ابی طالب الحسینی، تا: دهه اول ربیع الاول ۱۲۳۰ق؛ ۱۲۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۲۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۹۳

طهارت و صلات؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ابراهیم استرآبادی، تا: ۱۲۳۰ق، جا: کربلا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۷۲]

۲۸۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو قد خالفه فیه فقیدها بالاعتکاف الواجب و صرح فی غیره بعدم التحیر ثم قال وان فسدها بعضها و الحمدلله تعالی
طهارت، صلات، زکات، صوم؛ خط: نستعلیق، کا: نجفقلی حسینی

شروانی، تا: ۱۲۳۰ق؛ مصحح؛ مهر: «ابوالقاسم» (بیضی)؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۵۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ:۳-۱۰۵۶]

۲۸۴. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۵۳

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر

ج۲، از اول عتق تا آخر دیات؛ خط: نسخ زیبا، کا: کاظم کدکنی، تا: ۱۲۳۰ق، جا: تربت حیدریه هنگامی که مشغول تحصیل علم بوده؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۴گ، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۲۹۵]

۲۸۵. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۵۵

کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، کا: حسین بن عبید الشلاه، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۲۳۰ق؛ مصحح؛ تملک: محمد بن ابوالقاسم موسوی زنجانی در ۱۳۳۸ با مهر «ابوالقاسم بن محمد باقر الموسوی» (مربع)؛ ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۴۴]

۲۸۶. دزفول؛ مدرسه نبوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

جلد اول؛ کا: محمد بن محمد کاظم اصطهباناتی (شاگرد مؤلف)، تا: پنج‌شنبه دهه سوم صفر ۱۲۳۰ق [مخطوطات دزفول: - ۶]

۲۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶۳۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و اوجب غسل اللحم و انوایل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق [الفبائی: - ۲۹۲]

۲۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۶۲/۴

آغاز: برابر **انجام:** و الذی نفسی بیده لاطیل حین اذهبه الی الخلا متقنعا بثوبی استحیاء من الملکین اللذین معی و بفحوی هذه الاخبار

از کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، کا: سید حسن بن محمد سعید حسینی ساکن بیدگل کاشانی، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ (۹۱پ-۱۱۲پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۳۶۸]

۲۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۶۹

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن نور محمد حسینی، تا: سه‌شنبه ۷ ربیع الاول ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۶گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۱۱۱]

۲۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۸

آغاز: بسمله، کتاب المواریث و هو اعم من الفرایض مطلقا؛ **انجام:** برابر

کتب مواریث، قضا، شهادات، حدود قصاص و دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ دارای دو سرلوح مذهب، مجدول، مصحح، مقابله شده؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، مرداد ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۵گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۲]

۲۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷۷۱

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** یقال کان مضرب فیه النبی (ص) یوم الأحزاب و العریض مصغرا وادِ فی شرق. (ناقص)

از زکات تا حج و مقداری از حج ناتمام مانده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ واقف: احمد نوغانی مقدم، اسفند ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۶۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۷۷]

۲۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو قد خالف فیه فقیدها بالاعتکاف الواجب و صرح فی غیره بعدم التحریم قال و ان فسد فی بعضها.

از کتاب تجارت تا آخر کتاب وصیت؛ خط: نسخ، کا: احمد المعلم، تا: ۱۲۳۱ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۳۲گ، ۲۵ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۸سم [ف: ۱۸ - ۳۵۴]

۲۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۹۹-۲۲/۱۹

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** الرابع اذا قذفها فماتت قبل صدور اللعان منها فله المیراث ... ولذا قیل لایسقط الارث بهذا اللعان وان جوزناه ... فلا یرفعه اللعان المتجدد والحمدلله ... لاتمام الباقی والحمدلله ... محمد وآله الطاهرین.

از کتاب تجارت تا پایان میراث؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر، تا: دوشنبه رمضان ۱۲۳۱ق، جلد: مقوای سبز، ۲۳۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۳]

۲۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۸۵-۲۳/۵

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر

از عتق تا دیات؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر بیات ساکن دستجرده نلقاض از محال کزاز، تا: چهارشنبه ۸ ذیحجه ۱۲۳۱ق؛ جلد: روغنی، ۲۱۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۲۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۱۳-۲۴/۱۳

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

صلاة؛ خط: نسخ، کا: نعمت بن شیخ عبدالله خواجه ربیعی اصلاً و حویزی منشأً و مشهدی مسکناً، تا: سه‌شنبه جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۶۵گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]

۲۹۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن علی قاسم نوقابی، تا: سه‌شنبه ۲۱ ذیحجه ۱۲۳۲ق، جا: مدرسه حسینیه از توابع گناباد؛ محشی منقول از «مصنفات مولانا الافخم و استادنا الاعظم الکامل فی الحال و المقال حاجی ملا محمد کاخکی دام ظله العالی» و منقول از مدارک؛ تملک: صدرالدین حسینی گنابادی در ۸ شعبان ۱۲۸۸ق؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۶۴گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۶]

۲۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۵-طباطبائی

آغاز: بجو از استعمال المشترک فی معنییه و لا فهو باطل من اصله؛ **انجام:** لها عادیة من حیث النهی عن التقاطها فلا اذن لها فی

التصرف فيها اصلاً فتأمل جداً و الحمد ...
کتابهای نکاح تا شفعه؛ خط: نسخ آمیخته به نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق، جا: قزوین؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۷۸۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴ – ۱۵۸]

۲۹۸. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۴۱
از کتاب الطهارة تا پایان کتاب الصلاة؛ بی‌کا، تا: اوایل جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۵۵]

۲۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۰۸–۵۳/۱۸
آغاز: برابر
کتاب الطهارة و الصلاة؛خط:نسخ،کا: رضا ابن قاسم، تا: ۱۱ شوال ۱۲۳۲ق؛۱۷۲گ، ۳۰ – ۲۹سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۴ – ۲۱۹۱]

۳۰۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۴
حج و ز کوة و خمس و صوم و اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن فرج محمد، تا: پنج‌شنبه ۲۲ جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ ۱۶۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۲۳]

۳۰۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۶
کتاب صلاة؛ خط: نسخ، کا: عباسعلی، تا: ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ با اجازه روایتی از مؤلف برای ملا محمد تقی شاهرودی به تاریخ نیمه جمادی الثانی ۱۲۲۹ (پیش از به پایان رسیدن استنساخ کتاب)، مصحح، نشانی امانت جلد معاملات ریاض نزد سید رضی مازندرانی؛ جلد: مقوایی، ۲۶۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۴۹۱]

۳۰۲. مشهد؛ حیدری؛ شماره نسخه:۴۲
کا: عباسعلی، تا: ۱۲۳۲ق [اندیشه حوزه: س۲، ش۷ – ۲۱۵]

۳۰۳. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ترجیح اهل الفضل و المعرفة مع الاستحقاق كما يستفاد من النصوص و الحمدلله سبحانه.
کتاب طهارت و زکات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدتقی بن علی محمد، تا: سلخ شعبان ۱۲۳۲ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب از حاج عبدالکریم طرزئی و حاجی ابراهیم طرزئی در ربیع الثانی ۱۲۴۳ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمدتقی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۴گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: – ۹۸]

۳۰۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۶۸
آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
کتاب الصلاة؛ خط: نستعلیق، کا: محمدتقی چهاردهی، تا: ۱۲۳۲ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه کتاب از حاج عبدالکریم بن حاجی باقر خورئی و حاجی ابراهیم بن حاجی محمدخورئی در ربیع الثانی ۱۲۴۳ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين عبده محمدتقی» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۴گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف مخ: – ۹۹]

۳۰۵. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۷۲/۱
آغاز: برابر کتاب تجارت
کتاب التجارة؛ خط: نستعلیق، کا: محمدتقی بن علی محمد چهاردهی، تا: شعبان ۱۲۳۳ق؛ محشی؛ واقف: حاجی بابا توله‌ای، ربیع الثانی ۱۲۴۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف مخ: – ۹۹]

۳۰۶. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۸۸
آغاز: کتاب المواریث و هو اعلم من الفرایض مطلقاً ان ارید بها المفروض؛ **انجام:** مع مکان کونه صادقاً فی نفس الامر فلم یحصل منه امراً زایداً.
کتاب المیراث، قضاء، شهادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ محرم ۱۲۳۳ق، جا: استرآباد؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: – ۹۹]

۳۰۷. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۷۴
از اول کتاب زکوة تا آخر نکاح و طلاق؛بی‌کا،تا:۱۲۳۳ق [ف: ۵۱]

۳۰۸. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره
از تجارت تا شهادات؛ کا: محمد بن محمد شفیع، تا: ۱۹ ربیع الاول ۱۲۳۳ق [مخطوطات دزفول: – ۱۵]

۳۰۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۴۳
صلاة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۲گ، ۲۹ سطر (۱۲/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۸ – ۲۶۹]

۳۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
از ابتدای طهارت تا انتهای صلاة؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد ابراهیم خوانساری، تا: چهارشنبه، ۲۰ ذیحجه ۱۲۳۳ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۵۱]

۳۱۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۳۶
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن سید حسین بافقی کربلائی، تا: ۱۲۳۴ق [ف: – ۵۹]

۳۱۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۸
غصب – دیات؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ملا علی اشرف بن ملا قاسم بن ملا صالح، تا: چهارشنبه ۵ شوال ۱۲۳۴ق [ف: ۳ – ۸۹]

۳۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۹
آغاز: بسمله، کتاب الصيد و الذبائح و الكلام يتبع فيه في مقامين؛ **انجام:** برابر
کتاب الصید و الذبائح، اطعمه و اشربه، غصب، شفعه، احیاء الموات، لقطه، مواریث، قضاء و شهادات، حدود و دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد زمان بن محمد تقی، تا: ۱۲۳۴– ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۶گ، ۲۷ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۳۰/۵سم [ف: ۸ – ۹۲]

۳۱۴. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۱

از کتاب طهارت تا پایان کتاب جهاد؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن حاج علی بن کربلائی ملك محمد خوینی، تا: ۱۰ شوال ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه ره»، در آخر نسخه فایده‌ای از روی خط استاد انصاری ره نقل شده و نیز عمل قرطاس؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۸/۵/۲۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۳۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۸۶

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فلایر فعه اللعان المتجدد

از کتاب تجارت تا آخر کتاب لعان؛ خط: نسخ، کا: فریدون بن اردوخان، تا: دوشنبه ۳ رجب ۱۲۳۵ق؛ واقف: حاج میرزا داوود وزیر وظایف، اسفند ۱۳۰۹؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: میشن زرشکی، ۲۳۴گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۵۵۴]

۳۱۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۵۱

آغاز: (در طهارت) علی العموم وصف دلالة الاطلاق علیه؛ **انجام:** و المحقق الشیخ علی عملا بظاهر الموثق و لا بأس به و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً

خط: نسخ، کا: جمادی الثانی، تا: ۱۲۳۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: حاجی وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۱۴۶گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۳۵]

۳۱۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۳۶/۴

انجام: بل المستفاد من بعضها اجزاء مجردها و من اخر التخییر فی ترتیب التسبیحات کیف شاء لکن ما ذکر احوط ...

کتاب الطهارة و الصلاة؛ خط: نستعلیق، کا: ابن جلال مهرجردی یزدی، تا: ۱۲۳۵ق؛ افتادگی: انجام؛ ۴۴گ (۱۲۴پ-۱۶۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۹۰]

۳۱۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب الطهارة تا بخشی از کتاب الصلوة؛ خط: نسخ نازیبا، کا: علی اکبر بن مهدی قزوینی، تا: جمعه ذیقعده ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ واقف: حاج ملا عبد الوهاب قزوینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۵گ، ۲۱ سطر [ف: ۱ - ۱۴۱]

۳۱۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۷۶

حدود و دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد علی استرابادی، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۱۶۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۶۷

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرین

از نکاح تا پایان لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد نصیر هزارجریبی، تا: پنج‌شنبه غره ربیع الاول ۱۲۳۶ق، جا: مشهد رضوی؛ واقف: سید اصغر اصغر زاده موسوی، اردیبهشت ۱۳۳۸؛ کاغذ: نخودی و شکری، جلد: مقوا رویه پارچه مشکی، ۱۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۰]

۳۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال و ان فسد فی بعضها ... الطیبین الطاهرین

از طهارت تا انتهای اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۱ ذیقعده ۱۲۳۶ق؛ در عصر چهارشنبه دوازدهم ذیقعده ۱۲۴۹ توسط حسین بن علی اصغر تصحیح و مقابله شده؛ واقف: حاج شیخ عبدالله قاضی، مهر ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۱/۵سم [ف: ۲۱/۱-۷۷۹]

۳۲۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۰۱

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: یار علی مافی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج روغنی، ۲۳۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۳۲۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۶۴/۱ - ج

طهارة و صلوة؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابوطالب دامغانی، تا: ۱۸ محرم ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۷گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۳۶۰]

۳۲۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۶۴/۲ - ج

از زکوة تا اعتکاف در پایان آن در هامش به خط نستعلیق دارد که من در تاریخ ۱۱۹۶ آن را نوشته‌ام، در صفحه عنوان نوشته شده که نسخه به خط مؤلف است؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابوطالب دامغانی، تا: ۱۸ محرم ۱۲۳۷ق، جا: کربلا؛ نسخه را آقا میرزا زین العابدین به محمد کاظم مراغی عاریه داده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا ته میشن، ۱۰۱گ، ابعاد متن: ۹×۱۵/۵، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۳۶۰]

۳۲۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۶۴/۳ - ج

از عتق تا لقطه و پاره‌ای از آغاز مواریث، جعفر طباطبائی به خط خود مورخ ۱۳۱۸ در صفحه عنوان می‌نویسد که به خط شارح است؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابوطالب دامغانی، تا: ۱۸ محرم ۱۲۳۷ق، جا: کربلا؛ محشی به خط صالح موسوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۸گ، ۲۲ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۳۶۰]

۳۲۶. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۶۴/۴ - ج

از نکاح تا لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ابوطالب دامغانی، تا: ۱۸ محرم ۱۲۳۷ق، جا: کربلا؛ در صفحه عنوان نوشته شده: «ریاض نسخه اصل»، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۷۸گ، ۲۲ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۳۶۱]

۳۲۷. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۷۷

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و لذا قیل لایسقط الارث بهذا اللعان وان جوزناه لاسقاط الحد لاستقراره بالموت فلا یرفعه اللعان المتجدد والحمدلله.

از ابتدای کتاب التجارة تا پایان کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ ذیحجه ۱۲۳۷ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۶۴گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۳۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۹۹

از آغاز تا اوانی خمر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ رمضان ۱۲۳۷ق؛

کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۵گ، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۷۹]

۳۲۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۴۳

از کتاب النکاح تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن مهر علی، تا: شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۳۷ق؛ واقف: سید علی نقی بن محمد علی موسوی زنجانی، ۱۲۴۶ق؛ ۲۵۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۷۰۰]

۳۳۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۷۵

از کتاب التجارة تا پایان کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن مهر علی جانی اصفهانی، تا: ۲۹ جمادی الاول ۱۲۳۸ق، حسب فرموده میر محمد اسماعیل بن محمد باقر حسینی امام مسجد جامع جدید عباسی و جهت فرزندش میر علی اکبر؛ واقف: سید علی نقی بن محمد علی موسوی زنجانی، ۱۲۴۴ق؛ ۱۸۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲ - ۴۹۷]

۳۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۶۷

بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ خریداری از محمدرضا فرید تنکابنی [رایانه]

۳۳۲. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۳۵

از آغاز کتاب زکات تا آخر کتاب جهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن شیخ عباس ابن الشیخ محمد حسین ابن الشیخ علی ابن الشیخ ابراهیم معرقی جزائری، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی، ۲۳ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۲سم [نشریه: ۷ - ۷۸۴]

۳۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۵/۱۰

آغاز: کتاب المواریث وهو اعم من الفرایض مطلقاً ان ارید بها المفروض بالتفصیل وان ارید بها ما یعم اجمالاً؛ **انجام:** و خامس ومازاد و العمل واحد وجمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضاً و الحمدلله تعالی.

کتاب المواریث؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر لنجانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ (۲۹پ-۶۳ر)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۴]

۳۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۹۳-۲۳/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

طهارة و صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]

۳۳۵. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۵

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد جعفر بن حاجی ربیع بافقی، تا: دوشنبه ۲۴ شوال ۱۲۳۸ق؛ ۳۰۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: - ۱۶]

۳۳۶. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۳۹

از اول تجاره تا آخر دیات؛ خط: ثلث، کا: غلام بن محمد، تا: رجب ۱۲۳۹ق؛ مصحح؛ مهر: سعید العلما بارفروشی «المتوکل علی الله عبده محمد سعید» (بیضی)؛ واقف: محمد رحیم؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۳۷]

۳۳۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۴۶

آغاز: ... الاول وضع الاناء علی الیمین فی المشهور للنبوی کان (ع) یجب التیامن فی طهوره ... وفی الحسن المروی فی الکافی فی باب علة الاذان فتلقی الماء بیده الیمنی فمن اجل ذلک صار؛ **انجام:** و یستفاد من الروایة الاولی سقوطها عن الهم الی الکبیر الفانی و المقعد و الاعمی کما عن الاسکافی و وافقه الماتن هنا فی الاول بقوله علی الاظهر و ...

از کتابهای الطهارت تا اوایل کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، کا: مهدی بن عبدالعلی بیدگلی، تا: ۱۴ شعبان ۱۲۳۹ق (پایان جلد اول)؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قرمز، ۳۲۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف مخ: - ۸۲]

۳۳۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما هو ظاهر الاخبار و اکثر الاصحاب و جهان

از اول طهارت تا آخر جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۳۹ق؛ مصحح؛ مهر: «بسمله» (مربع)؛ واقف: آقا محمد رحیم پیشخدمت باشی، شوال ۱۲۴۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳۷گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف: - ۳۶]

۳۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۲۳

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** تم کتاب الوصیه علی ید مؤلفه ابن محمدعلی، علی الطباطبائی سنه ۱۱۸۹

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد صالح کاخکی خراسانی، تا: ۱۲۳۹ق؛ محشی با نشان: تحریر، لمعه، ایضاح، خلاف، تذکره، ف، عف، س؛ کاغذ: ترمه اصفهانی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج قهوه‌ای، ۳۶۶گ، ۲۵-۲۹ سطر (۱۱×۱۷ و ۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۷ - ۵۴]

۳۴۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۴۶

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و صرح فی غیره بعد التحریم قال و ان فسدنی بعضها و الحمد لله.

مباحث زکوة، خمس و صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۳۹ق؛ مهر: محمد علی؛ علامت وقف حاج محمد ابراهیم در صفر ۱۲۳۷؛ اهدایی: حاج شیخ جلال آیة اللهی؛ جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۱۲۳گ، ۲۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۳۳]

۳۴۱. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

انجام: فهدا القول فی غایة المتانة لولا الا جماعات المنقولة المعتضدة بالشهرة

کتاب الطهارة تا اواخر کتاب الحج، بحث کفارات؛ خط: نسخ، کا: قاسم بن حاج علی اکبر، تا: محرم ۱۲۳۹ق، جا: اصفهان؛ ۲۵۸گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲-۹۷]

۳۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۵۰

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن حاج محمد ابراهیم ندوشنی یزدی، تا: پایان محرم ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،

۲۰۷گ، ۲۸ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۶۰]

۳۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۱۰

انجام: فخص الحکم بدیة الخطأ و ... فیها ایض و هما و لاسیما ثانی ضعیفان جداً

از ابتدای طهارت تا انتهای وصایا؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: علی رضا بن علی علی آبادی، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح، اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۰]

۳۴۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۲۳/۲

آغاز: بسمله،کتاب القضا و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق؛ **انجام:** محض لیس شیء علی فاعله و الحمدلله و اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً

از کتاب قضا تا خمس؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله سلماسی، تا: ۱۲۳۹ق؛ مصحح؛ ۷۳ص (۴۶-۱۱۸)، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۴۶]

۳۴۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** الطوسی و کری و س و المحقق الشیخ علی بظاهر الموثق و لا بأس به

کتاب طهارت؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق، جا: مدرسه دارالعلم؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۶]

۳۴۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۲/۱-۶۱۰۲

از تجارت تا لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن زین العابدین گلپایگانی، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۷گ، ۳۲ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۴]

۳۴۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۹

طهارت تا حج؛خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی یزدی، تا: ۱۲۴۰ق؛ ۲۰۷گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱-۱۲۳]

۳۴۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷۰

طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن ابومحمد وزوائی، تا:۱۲۴۰ق؛با حواشی «فخرالدین عفی عنه»؛تملک:مجدالدین نواده ملا احمد نراقی؛۳۰۰گ، ۳۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۳۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۱۳

کتاب الطهارة تا کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد زمان خوانساری، تا: ۱۲۴۰ق؛ دارای سرلوح مرصع و مذهب، مجدول، با کمند زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۵۵۲ص، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۲۳۶]

۳۵۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** ان کان لها ولد و قر علیه ض لبنها ما یکفیه و جوبا و حلب ما یفضل منه خاصة فان ذلک نفقته الا ان یقوم بکفایته من غیر اللبن حیث یکتفی به و الحمدلله

از آغاز «کتاب التجارة» تا آخر «کتاب النکاح»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اشعاری از ابوالمفاخر رازی، خواجوی کرمانی، اهلی شیرازی، صفی الدین حلی و دیگران؛ در آخر نسخه سؤال اهل کاشان در باب انوری و ظهیر فاریابی به مجد همگر و جواب وی؛ واقف: آقا محمد آقای رشتی خلف حاجی علی اکبر مرحوم با تولیت حمدالله خلخالی، ۱۵ رجب ۱۲۴۰؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۴گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۵۹]

۳۵۱. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۱۰۲

کتاب الحج و کتاب التجارة؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن ابی القاسم بن علی اشرف بن قاسم بن صالح یزدی اصفهانی، تا: جمعه ۵ ذیحجه ۱۲۴۰ق؛ ۲۹۰گ، ۲۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۸۴]

۳۵۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۹۵

از باب نکاح تا پایان لقطه؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع ندوشنی یزدی، تا: رمضان ۱۲۴۰ق؛ مهر تملک: «علی اکبر»، «محمد علی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۲۵گ، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۹۸]

۳۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

تا پایان طهارت؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسین بن عبدالأعلی عبدالعالی، تا: یک‌شنبه ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۴۱ق؛ توسط کاتب با نسخه اصل تصحیح و مقابله شده، دو برگ از انتها به وسیله آقا سید مصطفی حسینی خوانساری در یازدهم جمادی الاول ۱۳۹۸ نونویسی گردیده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۸]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۲

همان نسخه بالا [ف: - ۱۳۵]

۳۵۴. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۳

کتاب طهارت و صلاة؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن عبد الکافی صفار، تا: دهه دوم جمادی الاول ۱۲۴۱ق؛ مصحح؛ ۲۷۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۳]

۳۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۸۱/۷

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** اذا کان خلف الامام تولاه و تثق به فانه یجزیک قرائه و ان اجتنبت ان تقرا.

نکاح؛ نام مؤلف با تطبیق آغاز نسخه به دست آمد؛ کاتب: علی نقی، تا: ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج تریاکی، ۵۳گ (۱۰۸-۱۶۰)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۵۳]

۳۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۲۰

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** کما یقتضیه اطلاق العبارة

کتب تجارت، اجاره، وقوف، صدقات، هبات و وصایا؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد باقر خراسانی، تا: ۱۲۴۱ق؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹/۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۱]

۳۵۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴

خط: نسخ، کا: هادی استرآبادی، تا: ۱۲۴۲ق؛ جلد: تیماج سیاه،

۱۹۵گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: - ۹۱]

۳۵۸. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

کا: حسین علی بن باقر مراغه‌ای، تا: ۲۱ جمادی الثانی۱۲۴۲ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۳]

۳۵۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۱

طهارت تا اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد علی گوگدی گلپایگانی، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۲۵۰گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۳۶۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۲

طهارت تا جهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد زمان، تا: ۱۲۴۲ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۵۹گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۳۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۱

طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملك الحق المبين»؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۰۰گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳-۱۰۴۱]

۳۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۸-طباطبائی

آغاز: بسمله کتاب الاطعمة و الاشربة و النظر فيه يستدعى نبين فيه اقساماً؛ **انجام:** المرجو بمن يقف على هذا التصنيف و يرى فيه خطاء او ضلالاً أن يصلحه و ينبه عليه و يوضحه و يشير اليه

کتابهای اطعمه و اشربه، غصب، شفعه، احیاء الموات، لقطه، مواریث، قضاء، حدود و قصاص و دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی فرزند ابوطالب دامغانی،تا:۱۲۴۲ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۴ - ۲۶۲]

۳۶۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۲۳/۳

از اول ارث تا آخر کتاب قضاء؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کربلایی حسینی خویی مشهور به مجتهد خویی، تا: ۱۲۴۲ق، ساکن محله مقدم که در سال ۱۲۵۰ق آن را وقف کرده، ایضا مهر وقف حسن صدرزاده خویی ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۶۱]

۳۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۲۳-۲۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالكفارة على الولى كما فى الغنية كالصبى ولم يذكر بعضهم الصبى لان كفارته على الولى كما سلف و الحمدلله

از کتاب الطهارة تا پایان حج؛ خط: نسخ، کا: سید هاشم بن مهر علی موسوی، تا: جمعه ۹ ذیقعده ۱۲۴۲ق، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۳۶۵. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از کتاب زکات تا آخر جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملك)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۹گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۳]

۳۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۹۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فتأمل جدا تمت اللقطة و يتلو الميراث.

کتاب نکاح تا لقطه؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۲۴۳ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۵۲گ، ۲۷ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۲۱]

۳۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۸۰

آغاز: و عارضه و ارث كافر اقرب منه الى الميت

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن حاج ابراهیم یزدی، تا: ربیع الاول ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۴۰گ، ۲۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۱۹]

۳۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۹۸

آغاز: و الكلام فيه تقع فى مقاميى الاول فى الصيد. اعلم ان له فى الشرح معنين احدهما اثبات اليد على الحيوان؛ **انجام:** فلا اذن لها فى التصوف فيها اصلا فتامل جداً، تمت.

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: اواخر ربیع الثانی ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر تملك: «افوض امرى الى الله على رضا»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۹۲۰]

۳۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۱۳

آغاز: جماعة بحد الاستفاضة و لاريب فيها بل ادعى عليه الاجماع؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۲۰۰گ، ۲۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۹۰]

۳۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۷۰

کتاب حج تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۷ صفر ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۷۷]

۳۷۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۶۳

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از اول زکوة تا آخر احکام زمین ها از جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملك)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۰گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: - ۲۲۸]

۳۷۲. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۴۲/۱

کتاب النکاح تا آخر کتاب الطلاق؛ خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۴۴ق؛ ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: - ۹۷]

۳۷۳. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۸۱

کتاب الطهارة و الصلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۴۴ق، جا: قزوین؛ ۲۵ و ۳۵ سطر [تراثنا: س۶ش۲ - ۹۳]

۳۷۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۸۶

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و الله هو العالم باحكامه. تمت

كتاب الوصية على يد مؤلفه ... ابن محمد على، على الطباطبائى سنة تسع و ثمانين و ماة بعد الالف
خط: ثلث، کا: محمد بن صفر الفخار، تا: ۱۲۴۴ق؛ مهر: «اللهم ارزقنى شفاعة حسين»، «عبده آقا بزرگ؟» (بیضی)؛ جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای پوشانیده، ۳۱۹گ، ۲۰–۲۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۱]

۳۷۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۳

طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، کا: غلامحسین بن اسلام بیک خوانساری، تا: دوشنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۴۴ق؛ ۱۷۵گ، ۳۰سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱ – ۱۲۲]

۳۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۷ ذیحجه ۱۲۴۴ق، جا: قزوین؛ کاغذ: نخودی و فستقی، ۲۲۳گ، ۲۵–۳۲ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۰/۸سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۴۹]

۳۷۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۴۲

آغاز: كتاب اللقطة و هو بضم اللام و فتح القاف و سكونها اسم للمال الملقوط على مانقل من جماعة من أهل اللغة؛ **انجام:** ما دل على ضمان العاقلة من الفتوى و الرواية بجناية الآدمى على مثل خطأًلا مطلقاً وحيث انتهى الكلام فى الكتاب ...
کتاب اللقطة تا پایان دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ربیع الاول ۱۲۴۴ق، جهت حاجی الحرمین ملامحمد کاظم؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۸۵]

۳۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۹۰

از عتق تا پایان کتاب که در نیمه شب آدینه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ ساخته شده و وصیت آن در ۱۱۸۹ به انجام رسیده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷۹گ، ۳۲ سطر (۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵ – ۴۱۱۰]

۳۷۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۴۶

خط: نستعلیق، کا: محمد علی سولدهی، تا: ۱۲۴۵ق؛ اهدایی: وزیری؛کاغذ:سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۲۳۸گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴–۱۲۵۹]

۳۸۰. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و بالمال بعمد الوفاة و الميت لايملك بعدها شيئا و ... اجتهاد صرف فى مقابلة النصوص المستفيضه المعتضدة بالاجماعات المحكية و الحمدلله سبحانه تم كتاب
از کتاب النکاح تا کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن حسنقلی میر جامی، تا: ۱۲۴۵ق، جا: مشهد رضوی مدرسه پریزاد؛ از کتب اهدایی ورثه آقای نجفی به کتابخانه مدرسه علمیه بشرویه؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف مخ]

۳۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۸۹۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمين؛ **انجام:** فلا يرفعه اللعان المتجدد
از ابتدای تجارت تا انتهای لعان؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد علی کواری، تا: رجب ۱۲۴۵ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۶]

۳۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۶۹

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** لانه خرج من منزله قبل يحضر الاولى و ان حرج ما حضرت.
از ابتدای صلاة تا انتهای آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ربیع الاول ۱۲۴۵ق؛ واقف: سید ابوالحسن ملکی، محرم ۱۴۱۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۶۵]

۳۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۰

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فلا يرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرين
از تجارت تا لعان؛ خط: نسخ، کا: حسین بن اسماعیل تربتی، تا: دوشنبه ۲۸ ربیع الاول ۱۲۴۵ق، جا: کربلا؛ افتادگی: وسط؛ تاریخ وقف اسفند ۱۳۴۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۶۰]

۳۸۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۷

طهارت تا حج؛ خط: نسخ، کا: علی بن استاد محمد بناء خوانساری، تا: ۱۲۴۵ق؛ یادداشت در پایان اعتکاف: «صورة خط الشارح: قد فرغت بعون الله تعالى من تسويد هذه الجملة ليلة الاثنين السادس و العشرين من شهر ربيع الاول من شهور سنة ست و تسعون بعد المائة و الالف ... و يتلوه كتاب الحج»؛ ۲۷۰گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۲۲]

۳۸۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۳/۲–۶۱۲۵

ج۱؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل بن میر نقی موسوی، تا: یک‌شنبه ۲ ذیقعده ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵۵گ، ۳۴ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: – ۱۲۵]

۳۸۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۶۰۴

از کتاب العتق تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۲ شوال ۱۲۴۵ق؛ ۲۳۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲ – ۴۴۰]

۳۸۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۸۱

از کتاب احیاء الموات تا پایان؛ خط: نسخ، کا: حسن بن احمد بن عبدالرحیم قزوینی، تا: ۱۲۴۶ق، به جهت حاج میر محمد حسین محمود آبادی یزدی؛ واقف: محمد حسین محمود آبادی یزدی، ۱۲۵۸؛ ۲۴۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۲۳]

۳۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۰۳

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
از ابتدای صلات تا پایان نماز مسافر؛ خط: نستعلیق، کا: رمضان بن مهر علی هزار جریبی، تا: ۱۲ شوال ۱۲۴۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن دارچینی، ۱۷۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۳]

۳۸۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۳۹

آغاز: کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قال سبحانه فقضیهن سبع؛ **انجام:** الآدمی علی مثله خطاء لامطلقا و حیث انتهی الکلام فی الکتاب بعون الله
از قضا تا پایان؛ خط: نسخ، کا: محمدتقی بن محمد موسوی، تا: ۲۸ شوال ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۸]

۳۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۸۸

آغاز: الاحکام و لم اقف له علی دلیل و لیس فی الخیر؛ **انجام:** ما اجماع فی الحقیقه اذ لا مخالف منهم الا الشیخ
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۳۹۱. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۵۳

از صید و ذباحه تا آخر؛ خط: نسخ، کا: فتحعلی بن محمد علی نجف آبادی، تا: ۱۲۴۶ق؛ ۴۰۷ص، ۳۱ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

۳۹۲. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۶۶

از طهارة تا زکات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی لیموئی، ۳۵۰ص، ۲۸ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۳۹۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۴۴

کتاب الصلاة؛ خط: نستعلیق، کا: رمضان بن کربلائی مهر علی هزار جریبی، تا: ۱۲ شوال ۱۲۴۶ق؛ تملک: عبدالله بن ملامومن هزارجریبی در ۱۲۵۷؛ جلد: چرم زرد، ۱۷۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [مؤید: ۲ - ۲۲۱]

۳۹۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۰

آغاز: فعمما وهو احوط ثم انه مع ترکه وعدم خروج شیء بعد الغسل فلا کلام وکذا معه مع العلم؛ **انجام:** بالاعتکاف الواجب وصرح فی غیره بعدم التحریم قال وان فسدفی بعضها والحمدلله اولا وآخرا
طهارت تا اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۴گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۰]

۳۹۵. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الصلاة تا احکام الوصیة؛ بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۲۴۶ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۴]

۳۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی یسلمو فان الله تعالی قال یعطوا الجزیة عن یدوهم صاغرون و کیف یکون صاغراً و هولا
خط: نسخ، کا: کاظم بن شریف کاشانی، تا: شنبه ۱۰ رجب ۱۲۴۶ق؛ ذیلاً مصدر به مخمس سید حسین طباطبائی و شرح قصیده سید اسماعیل حمیری، مصحح، محشی با رمز «ع ل»؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۸گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳-۳۳۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹

همان نسخه بالا [اهدائی ف: ۱۳۵]

۳۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۲

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** علی بن محمد علی الطباطبائی منتصف ... سنه ۱۲۲۹ و لحمدلله اولا و آخرم م.
از نکاح تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد حبیب حرمی قاینی، تا: سلخ رمضان ۱۲۴۶ق؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی، ۲۱۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۰]

۳۹۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۵

جلد اول؛ خط: نسخ خفی، کا: عبد الله بن علی، تا: ۱۲۴۶ق، جا: کربلا؛ واقف: ملا عبد الله خویی، ۱۲۴۷ با تولیت ملا صادق خویی و محمد امین اردبیلی مشکینی با مهر واقف «قال انی عبدالله» (مضلع)؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۴۶]

۳۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۷۱

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
کتابهای زکات، خمس، روزه، اعتکاف، حج و جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی،۳۰۸گ،۲۱سطر(۹×۱۶)،اندازه: ۱۴×۲۱ سم [ف: ۱۴ - ۲۸۶]

۴۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۰۵

انجام: و قسم ماغنموه الی اهل الشام
خط: نسخ، کا: احمد بن حسین خوانساری، تا: ۱۰ ذیحجه ۱۲۴۶ق؛افتادگی:انجام؛کاغذ:شکری، فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۰گ، ۳۴ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۹۰]

۴۰۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۴۸

کتاب التجارة تا آخر کتاب اللعان؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد بن محمد مومن خوانساری، تا: ۲۵ رمضان ۱۲۴۷ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۴۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۸۹

آغاز: بسمله، کتاب المواریث و هو اعم من الفرایض مطلقا؛ **انجام:** برابر
از کتاب قضا تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن حسن بیدگلی طاهر آبادی، تا: ۱۵ شوال ۱۲۴۷ق؛ محشی؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن، ۱۷۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۳]

۴۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال و ان فسد فی بعضها ... الطیبین الطاهرین
از طهارت تا انتهای اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن

محمد ابراهیم خوانساری، تا: ۱۲۴۷ق؛ محشی به حواشی محمد صالح حائری، مصحح؛ واقف: علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۹گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۸]

۴۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

طهارت و صلاة؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد علی اصفهانی، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۲۴۷ق؛ اهدایی: آیة الله سید محمد علی خوانساری؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۵۶]

۴۰۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۳۴

قضاء تا دیات؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن باباخان، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۱۶۷گ، ۲۲سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۲۳]

۴۰۶. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۳

کتاب القضاء و الدیات و الشهادات و الارث؛ کا: اسماعیل بن رفیع اشکوری، تا: ۱۲۴۷ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ – ۳۴۵]

۴۰۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۱

کتاب عتق وکتاب تدبیر و مکاتبه و استیلاد و کتاب اقرار و ایمان و نذر و صید و ذباحه و اطعمه و اشربه و غصب و شفعه و لقطه و کتاب مواریث؛ خط: نسخ، کا: محمدیوسف بن حاجی عبدالله چهارمحالی اصفهانی، تا: ۱۲۴۸ق؛ پس از اتمام کتاب لقطه این سطر نگاشته شده: «تمام شد حسب الفرموده عالیجناب مقدس القاب سلالة الاطیاب علامی فهامی افضل الفضلائی مجتهد العصر و الزمانی آقا سیدنصرالله قلمی شد»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۸۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۱ – ۴۷۳]

۴۰۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۳۰۴

آغاز: برابر؛ آغاز کتاب صلوة: برابر کتاب صلات

بخش اول کتاب که «طهارة» است در نیمه دوم این نسخه آمده است و در آغاز نسخه کتاب صلواة است که گویا بخشی از همین شرح کبیر باشد؛ خط: نستعلیق، کا: علی اصغر رودباری ساکن قزوین، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۳گ، ۲۵ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۲ – ۳۷۰]

۴۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۳۵-۲۱/۵۵

آغاز: بسمله کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق ومنه قوله تعالی فقضاهن سبع سموات ای خلقهن والحکم ومنه قوله تعالی الله یقضی بالحق ای یحکم؛ **انجام:** برابر

جلد چهارم از باب قضا تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۴۸ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۶گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۹۵]

۴۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۴۲۳

از آغاز تا مبحث نجاسات؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن علی یار بن رحیم، تا: شنبه محرم ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا، ۱۵۱گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم[ف:۵-۷۹]

۴۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

کا: محمد حسن بن محمد علی القاینی، تا: ۱۲۴۹ق، ولی قسمت آخر نسخه از کتاب الجهاد با قسمت قبل آن قدری از لحاظ کتابت فرق کرده؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۷۳۷ص، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۱۰ – ۷۷۴]

۴۱۲. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۱۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۹ق؛ قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد- ف: – ۳۶]

۴۱۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۰۳

انجام: برابر کتاب جهاد

خط: نسخ، کا: لطف علی بن محمد تهرانی، تا: دوشنبه رجب؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با امضای «منه ره»؛ تملکی در ۱۲۴۹ق با مهر «الراجی علی الرضوی» (بیضی)؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۷گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ – ۲۸۸]

۴۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۵۴

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... کتاب الحج؛ **انجام:** و إن هو الا اجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالإجماعات المحکیة

از ابتدای حج تا انتهای وصیت و اوراقی از کتاب جهاد ساقط می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد حسن بن ابوطالب کاشانی آرانی، تا: جمعه ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۴۹ق؛ افتادگی: وسط؛ تملک: سید مصطفی صفائی خوانساری؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۲گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۷۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۴]

۴۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۶

آغاز: بسمله، کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة؛ **انجام:** برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: رجب ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۵۱]

۴۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۹۶

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** فان و فی بالافعال الملائمة فهو رشید و من تضییعه انفاقه فی المحرمات اجماعاً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۸ رجب ۱۲۴۹ق، جا: کربلا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی از مؤلف و یک حاشیه از سلماسی و چند حاشیه با نشانی «لمحرره الحسین»؛ تملک: آخوند ملا زین العابدین ابن آخوند ملا قریز (قاربوز) قلی و مهر «زین العابدین» (بیضی)؛ اجازه شیخ محمد بن شیخ علی آل شیخ جعفر نجفی (کاشف الغطاء) به همان ملا زین العابدین سلماسی و مهر

«محمد بن علی» (مربع)؛ جلد: مقوایی، ۲۰۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۸۱]

۴۱۷. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۷۶

از متاجر تا آخر صید؛ خط: نسخ، کا: حسین بن هاشم طباطبائی خوراسکانی، تا: ۱۲۴۹ق؛ ۶۵۹ص، ۲۹ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۹]

۴۱۸. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۵

خط: نسخ، کا: ملا یار علی من طائفة المافی للمولی کاظم، تا: ذیقعده ۱۲۴۹ق؛ مقابله شده؛ واقف: آخوند محمد کاظم همدانی، ربیع الأول ۱۲۹۱ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۵سطر (۹×۱۵/۵) [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۲۳]

۴۱۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۴۹

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** هو قد خالف فیه فقیدها بالاعتکاف الواجب و صرح فی غیره بعدم التحریم

کتاب زکاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ذیقعده ۱۲۴۹ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۲۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۶]

۴۲۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۹۴

آغاز: کتاب اللعان هو لغة المباهلة المطلقة او فعال من اللعن؛ **انجام:** و ما زادوا العمل واحد و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضا

کتاب اللعان تا مواریث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق، جا: قزوین؛ جلد:تیماج قهوه‌ای،۳۱۱گ،۱۶سطر،اندازه:۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۸]

۴۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۵۹

بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۴۲۲. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

از آغاز کتاب عتق تا آخر دیات. تاریخ ختم تألیف دیات در این نسخه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ ذکر شده؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد صادق خوانساری،تا:ذیحجه ۱۲۵۰ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۱؛ ۲۰۷گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲ - ۹۸]

۴۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۵

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلان اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتأمل جدا

خط: نستعلیق، کا: علی اصغر رودباری، تا: ۱۲۵۰ق، جا: قزوین؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۴]

۴۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۲۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا ریب ان الثلث احوط اوجبها جماعة کما عن «ف» و الاسکافی و الطوسی و «کری» و «س» و المحقق الشیخ علی بظاهر الموثق و لا بأس به

از ابتدای طهارت تا انتهای آن؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی هزار جریبی استرآبادی، تا: ۱۷ ذیقعده ۱۲۵۰ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۱۲۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۷سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۲]

۴۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۱۱۵

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** لاستقراره بالموث فلایرفعه اللعان المنجدد و الحمدلله

از تجارت تا انتهای «لعان»؛ خط: نسخ، کا: عباس علی بن محمد تبریزی، تا: جمعه ۲۲ رمضان ۱۲۵۰ق، جا: نجف اشرف؛ تملک: سید مصطفی حسینی خوانساری؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۴۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۳۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... کتاب الحج و یتبعه العمره او یدخل فیه لما مر انها الحج الاصغر و ادخل فیها الزیارة؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

حج وجهاد؛ خط: نسخ، کا: سید عباس، تا: ۱۸ محرم ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۸]

۴۲۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷۱

کتاب الطهارة و الصلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۵۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۲گ، ۲۰ سطر [ف: ۱ - ۱۴۴]

۴۲۸. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۶۴

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق یزدی، تا: ۲ ربیع الثانی ۱۲۵۰ق [ف: ۳ - ۸۹]

۴۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۶

آغاز: برابر

طهارت و صلوة و قضا؛ خط: نسخ، کا: عبدالله حسینی تونی، تا: ۱۴ رجب ۱۲۵۰ق، جا: تون مدرسه حبیبیه؛ واقف: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۴ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۷×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۶۱]

۴۳۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۰۹

تا اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: مرتضی بن محمد حسینی، تا: دهه دوم جمادی الثانی۱۲۵۱ق، جا: کربلا؛ تملک: محمد حسینی رازی لواسانی پسر حاج سید ابراهیم در ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۵ سطر (۱۲×۱۳)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۵ - ۷۹]

۴۳۱. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۶۸

کتاب الشهادات تا قضاء؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد علی موسوی خراسانی کاخکی، تا: شنبه ۱۶ صفر ۱۲۵۱ق؛ ۲۴۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۴۳]

۴۳۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۰

از تجارت تا آخر وصیت؛ خط: نسخ، کا: محمدمومن بن محمد مهدی اصفهانی، تا: ۱۹ ربیع الثانی ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج خرمائی،

۲۳۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۳۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۲]

۴۳۳. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الا فالولی و اما لو کان مجنونا احرم به الولی و هو مجنون و الکفارة علی الولی کما فی الغنیة کالصبی و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی المولی کما سلف و الحمدلله

از کتاب الطهارة تا کتاب الزکاة؛ خط: نسخ، بی کا، تا: دهه آخر ربیع الاول ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ]

۴۳۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۲۷

آغاز: کتاب الحجر الحجر هو لغة المنع و الحضر و التضییق و شرعاً ماشار الیه الماتن فی تعریف المحجور من انه هو الممنوع من التصرف فی ماله شرعا؛ **انجام:** ففی الخبر عن رجل قتل وعلیه دین فقال ان اصحاب الدین هم الخصماء للقاتل وان اوهب اولیائه دمه للقاتل فهو جایز وان ارادوا القدر لیس لهم ... والا فلا، تم

از رهن تا پایان وصایا؛ خط: نستعلیق، کا: محمد نبی بن فضل الله تویسرکانی، تا: ۱۲۵۱ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «محمدنبی بن فضل الله» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۱۲۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۰]

۴۳۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ضمان العاقلة من الفتوی و الروایة بجنایة الا آدمی علی مثله خطاء لامطلقا

کتاب طهارت قضا، شهادات، حدود و دیات؛ خط: نسخ، کا: اسماعیل قراباغی، تا: از ۱۲۴۹–۱۲۵۱ق؛ مصحح، محشی با امضای «مصطفی غفر الله عنه»؛ واقف: حاج عبدالحمید، ۱۲۸۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲ – ۱۸]

۴۳۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۶۵

کتاب الطهارة و الصلاة؛خط:نسخ،بی کا،تا:یک‌شنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۲۵۲ق؛ ۲۹۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲ – ۳۳۴]

۴۳۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۷۰

آغاز: بسمله و به ثقتی و تمسکی و اعتمای – الحمدلله رب العالمین ... کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق؛ **انجام:** برابر

شامل کتاب‌های: کتاب القضاء، کتاب الشهادات، کتاب القصاص، کتاب الدیات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۳۰۶گ، ۲۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱ سم [ف: ۲ – ۷۷]

۴۳۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۰۸

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** کما عملت فی فریضة الثانی مع الاول و هکذا لومات رابع و خامس و مازاد و العمل واحد و جمیع ما تقدم مما سبق من الافراد آت هما ایضا الحمدلله رب العالمین.

از کتاب العتق تا اول قضا و شهادات؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰ شعبان ۱۲۵۲ق؛ جلد: گالینگور، ۲۶۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۱۹۲]

۴۳۹. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۷

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** ما دل علی ضمان العاقلة من الفتوی و الروایة بجنایة الإدمی علی مثله خطاء لا مطلقاً و حیث انتهی الکلام ...

کتاب العتق تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: ابو تراب همدانی، تا: غره رجب ۱۲۵۲ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ مهر وقف «شیخ محمدرضا خدایی» برکتابخانه مدرسه؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۸۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف مخ: – ۹۸]

۴۴۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۶۷

جلد اول تا پایان صلواة؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن محمد جعفر، تا: ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج نارنجی، ۱۷۹گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۲×۳۷سم [ف: ۱ – ۲۶۳]

۴۴۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۱۴۱

صلوة؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن زین العابدین، تا: ۱۲۵۲ق، جا: قزوین مدرسه ابراهیمیه؛ ۲۴۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۴۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۹۸

حدود و دیات؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن زین العابدین، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۱۶۹گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۲۵]

۴۴۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۷

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و هکذا لومات رابع و خامس و مازاد و العمل واحد و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضاً و الحمدلله

کتاب تجارت و کتاب مواریث؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی؛ جلد: گالینگور با روکش کادو، ۱۷۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف مخ]

۴۴۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۸۷

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الاول ۱۲۵۲ق [ف: ۳ – ۹۰]

۴۴۵. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الخلع تا اللقطة؛ بی کا، تا: جمعه ۸ رجب۱۲۵۲ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۳۴]

۴۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۲-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتابهای طهارت و صلاة؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد حسن بن محمد کریم قارپوز آبادی، تا: ۱۲۵۲ق؛ حاشیه‌ای به قلم عبدالوهاب رضوی همدانی بر یکی از صفحات؛ کاغذ: فرنگی، ۲۴۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۴ – ۲۴۸]

۴۴۷. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الشهادات و الدیات؛کا:هاشم بن محمد علی موسوی یزدی، تا: یک‌شنبه ۲ جمادی الثانی ۱۲۵۳ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۳۴]

۴۴۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۲ر

جلد۱؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ اندازه: ۲۰×۳۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۰]

۴۴۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۲

نکاح - لقطه؛ خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد حسینی رشتی، تا: پنج‌شنبه ۲ شعبان ۱۲۵۳ق؛ محمد حسینی لواسانی رازی در ۱۲۹۸ق نسخه را از کاتب خریده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۳ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۷۹]

۴۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۳۱

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۴]

۴۵۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۸

طهارت و صلات و زکات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ تملک: عبدالغفور قزوینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۲۰۵گ، ۳۱ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۶۲]

۴۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۶۶

نکاح؛ خط: نسخ، کا: یار علی، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۱۶۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۴۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۴۸۵

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی، تا: ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۳سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۴۸]

۴۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۷

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** ان لم یکن الإجماع علی خلافه إنعقد.

از تجارت تا کتاب السبق و الرمایه؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد علی استرآبادی، تا: ۱۲۵۳ق؛کاغذ: نخودی و شکری، جلد: مقوا، ۲۵۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۷۶]

۴۵۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۲

آغاز: الشهادات جمع الشهادة و هی لغة اما من شهد بمعنی علم، و علی ذلک سمی تعال شهیدا ای علیما؛ **انجام:** کما لو عملت فی الفریضة الثانی (کذا) مع الاول، و هکذا لومات رابع و خامس و مازاد و العمل واحد و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضا، الحمدلله.

خط: نسخ، کا: حسن بن ابی الحسن حسینی تنکابنی برسنی (ظاهراً)، تا: ۱۲۵۳ق، جا: قزوین؛ محشی؛ جلد: تیماج مشگی، ۱۴۳گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۶۲]

۴۵۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳

اجاره تا لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد زضا بن محمد جعفر نجف آبادی، تا: ۱۲۵۳ق [ف: - ۵۹]

۴۵۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۴/۴-۶۴۰۱

قضا و شهادات و حدود و دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن ملا علی واعظ محلاتی، تا: شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۲۵۳ق، جا: کاشان؛ کاغذ: فرنگی، ۲۰۳گ، ۲۵ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۵]

۴۵۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۶۹-عکسی

آغاز: [...] التجارة لیس المراد هنا الصناعة کما هو المتبادر منها عن الاطلاق اذ لاخصوصیة لتلک الملکة کتاب الرهن (ص ۲۷۷-۴۱۲). آغاز [...] و هو لغة الثبات و الدوام و یطلق علی الحبس بای سبب کان. قال الله سبحانه؛ کل نفس بما کسبت رهینة. سپس کتاب البیع (ص ۴۱۳-۴۸۹) این نیز گویا همان «ریاض» باشد. آغاز: عرف البیع [...] الایجاب و القبول الا ان علی نقل الملک بعوض معلوم. و لنذکر معنی التصریف ثم لنذکر معنی التصریف ثم لنذالایرادات الوارده

خط: نسخ پخته، کا: دو دست، تا: ۱۲۵۳ق؛ تملک: جعفر بن سید عبدالله شبر حسینی [عکسی ف: ۱ - ۱۹۵]

۴۵۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۶۹

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** تم کتاب الوصیه علی ید مؤلفه الفقیر ... ابن محمد علی - علی الطباطبائی ... سنة تسع و ثمانین و مائة بعد الالف من الهجرة ... الحمدلله علی الفراغة کتبت هذا المجلد الرابع مع ثلث مجلدات الاخر بعده ...

شامل کتب: تجارت، رهن، حجر، ضمان، کفاله شرکه، و دیعه، وقوف و صدقات و هبات و وصایا؛ خط: نسخ، کا: محمد موسوی شیرازی، تا: ۱۲۵۳ق، محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۳۳۰گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵)، انداه:۱۵×۲۱/۵ سم [ف: ۲ - ۶۴]

۴۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۹۳

آغاز: الصحیح کم الصلوه من رکعه ؟ قال احدی و خمسون و فی آخر الفریضه و الناقله احدی و خمسون رکعه ... ثمان للظهر قبلها و کذا العصر ثمان لها؛ **انجام:** و ترجع هذا الفضل و ... مع الاستحقاق کما یستفاد من النصوص. و الحمدلله سبحانه و تعالی، تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

کتاب الصلوه بو کتاب الزکوة؛ خط: نسخ، کا: سید محمد علی ابن عرب حسینی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ در برگ پایانی مطالب حاشیه‌ای با خط حمایلی به سال ۱۲۵۳ در اصفهان نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۴۷]

۴۶۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۱۹

از کتاب العتق تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد رضا نجف آبادی، تا: ۱۲ ذیقعده ۱۲۵۳ق؛ ۲۷۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱ - ۲۲۶]

۴۶۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۰۴

آغاز: بسمله، وحمدله، کتاب الحج و یتبعه العمرة أو یدخل فیه لما ورد انها الحج؛ **انجام:** بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمد لله تعالی اولا و آخرا ...

کتاب حج؛ خط: نسخ، کا: یارعلی مافی، تا: ۲۹ ذیحجه ۱۲۵۳ق؛

واقف: سید مهدی بن محمد تقی بن امیر مؤمن حسینی قزوینی، جمادی الاول ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۸۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۲ – ۲۰]

۴۶۳. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه:۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از کتاب الطهارة تا مبحث صلاة الجماعة؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاجی ملا عبدالله نائینی، تا: ۱۲۵۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: نباتی، ۱۹۶گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰سم [اوراق عتیق: ۲ – ۳۹۴]

۴۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۹۵

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و هو مجنون فالکفارة علی الولی کما فی الطنک الصبی و لم یذکر بعضهم الصبی و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف ... سنه ۱۲۵۴

خط: نسخ، کا: اشانی، محمد حسن بن محمد اسماعیل، تا: ۱۲۵۴ق [رایانه]

۴۶۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۶۹

از کتاب الطهارة تا پایان کتاب الاعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: براتعلی، بن محمد حسن نجف آبادی، شنبه سلخ شوال ۱۲۵۳ق؛ ۲۲۰گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳ – ۷۱۸]

۴۶۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۳/۱-۵۹۷۹

عتق تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد صادق حسینی، تا: چهارشنبه ۶ ربیع الاول ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی، ۲۷۶گ، ۳۱ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: – ۱۲۵]

۴۶۷. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۵

کتاب الصید و الذباحة تا پایان کتاب القضاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ ۲۳۱گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: – ۷۰]

۴۶۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۲

تجارت تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد جعفر، تا: ۱۲۵۴ق، ۲۴۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱ – ۱۲۲]

۴۶۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۰۶

کتاب تجارت تا لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن کلی قائنی، تا: دهه سوم رجب ۱۲۵۴ق، جا: مشهد رضوی مدرسه یوسف خواجه؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [ف: ۵ – ۱۱۵]

۴۷۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۲۱

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** عن التقاطها، فلا اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتامل جدا ...

دارای ۱۸ باب از نکاح، طلاق، خلع تا شفعه و لقیطه؛ خط: نسخ زیبا، کا: جعفر بن ملا علی محمد رشتی، تا: ۱۲۵۴ق؛ مهر تملک: «میرزا عبد الوهاب»مورخ ۱۲۶۰؛کاغذ:اصفهانی،جلد: مقوایی زرد، ۲۲۸گ، ۲۷ سطر (۸/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۹۷]

۴۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** شهور سنة ماتین و خمسین بعد الالف ۱۲۵۰

خط: نسخ، کا: محمد جعفر موسوی عریضی، تا: صفر ۱۲۵۴ق؛ مهر تملک: «کاظم الحسینی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با چرم مشکی، ۲۶۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۹۲]

۴۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۸۷

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و هکذا لومات رابع و خامس و مازاد و العمل واحد و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضا و الحمدلله تبارک و تعالی.

کتابهای نکاح، طلاق و ارث؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۵]

۴۷۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۷۴

از آغاز تاپایان کتاب الصوم؛ خط: نستعلیق، کا: سید مسیح بن عبدالمجید بن علی بن محمد علی موسوی حسینی رضا توفیقی مشهور به درب امامی، تا: ۱۲۵۴ق؛ مصحح، محشی بعضاً با عناوین «لمولانا محمد تقی الهروی» به سال‌های ۱۲۷۰ و ۱۲۷۵ و «لمحرره الموسوی من تقریر شیخه»، یادداشتی درباره تسامح در ادله سنن میرزای قمی، فهرست کتابخانه سیدعلی نقی زنجانی، اشعار مرحوم بحرالعلوم در اصحاب اجماع؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲-۷۸۴]

۴۷۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷۲

قضاء تا دیات؛خط:نسخ، کا: براتعلی بن استاد حسن نجف آبادی، تا: ۱۲۵۴ق؛ ۱۶۵گ، ۲۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱–۱۲۵]

۴۷۵. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۵۳

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** بل الاوفق بالاصول عدم کون لقطة الحرم امانة لکون الید الاخذه لها عادیة من حیث النهی عن التقاطها فلا اذن لها فی التصریف فیها اصلا فتأمل جدا التمام

کتاب العتق، کتاب الصید و الذباحه؛ خط: نسخ، کا: حسین، تا: ۱۲۵۴ق، جا: تون؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف مخ]

۴۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۰۷

آغاز: بسمله، کتاب المواریث و هو اعم من الفرائض مطلقاً؛ **انجام:** برابر

کتاب‌های: مواریث، قضا، شهادات، حدود، قصاص، دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج زرد، ۱۸۶گ، ۲۹ سطر(۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵ سم [ف: ۸– ۹۱]

۴۷۷. مشهد؛ مدرسه سلیمانیه؛ شماره نسخه:۱۳۱

از کتاب الحج آغاز می‌شود؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن علی تونی، تا: ۱۲۵۴ق، قطع: وزیری [چهار کتابخانه مشهد–ف: – ۱۳]

۴۷۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۳۳

کتاب نکاح و اموات؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین ابن زین العابدین، تا: ربیع الاول ۱۲۵۴ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۳ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۹۹]

۴۷۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۷

شامل: زکوة، خمس، صوم، اعتکاف، حج، جهاد؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین یزدی قلعه کهنه‌ای، تا: ۱۲۵۴ق؛ جلد: مقوایی مشکی، ۲۷۵گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۴۳]

۴۸۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۳

کتاب تجارت تا کتاب وصایا؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین یزدی، تا: ۱۹ صفر ۱۲۵۴ق؛ جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۲۳۴گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۴۲]

۴۸۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۴

کتاب التجاره تا پایان اقرار؛ خط: نسخ، کا: ملا علی محمد رشتی، تا: رجب۱۲۵۴ق؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۱۶۷گ، ۲۷ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۴۲]

۴۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۹۹-۱۸/۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فالکفارة علی الولی کما فی الغنیة کالصبی ولم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف والحمدلله أولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً و الصلاة علی سید الانبیاء وعترته الائمة النجباء

از کتاب الطهارة تا پایان کتاب الحج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۴ق؛ مصحح، با علامت بلاغ، مقابله شده با نسخه اصل؛ وقف‌نامه‌ای به تاریخ ۱۲۵۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]

۴۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۷-طباطبائی

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و المیت لا یملك بعدها شیئاً و ان هو الاجتهاد صرف فی مقابله النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة

از کتاب التجارة تا کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد صادق، تا: ۱۲۵۴ق؛ مجدول؛ واقف: لطفعلی، ۱۲۵۶؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۳۸۲]

۴۸۴. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۸

جلد اول؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن علی رضا بابکی کرمانی، تا: ۱۷ ذیحجه ۱۲۵۴ق، جهت حاج احمد بن حسین؛ ۳۸۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۱]

۴۸۵. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۳

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن علی رضا شهربابکی کرمانی، تا: چهارشنبه ۷ ذیحجه ۱۲۵۵ق، جهت حاج شیخ احمد عرب مینایی؛ ۳۴۸گ، ۳۲سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۱ - ۱۳]

۴۸۶. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۲

از عتق تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ تملك: محمد مهدی؛ ۲۴۶گ، ۳۱ سطر، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۹]

۴۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم الکتاب الشریف ... بعون الله تعالی و حسن توفیقه فی شهر ربیع الثانی سنه ۱۲۵۵

کتب طهارت، صلات، قضاء، شهادات، حدود و دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۵۵ق؛ محشی از سید محمد؛ واقف: مصطفی غیاثی، تیر ۱۳۶۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۶۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۳×۳۰/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۲]

۴۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۰۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از ابتدای طهارت تا انتهای صلات؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن علی محمد کاشانی، تا: شنبه ۲۲ رمضان ۱۲۵۵ق؛ محشی به لفظ «منه»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: مقوا، ۳۲۵گ، ۲۳ و ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۲۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۰۴

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۴۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۰۹

آغاز: هو الله المستعان ... کتاب المواریث و هو اعم من الفرائض ان یرید بها المفروض بالتفصیل الخ؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر پسر میرزا ابوالحسن یزدی، تا: شنبه ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۵۵ق؛ تملك: عبد الوهاب بن عبد الحسین طبیب یزدی؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۶۱گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۶۰۰]

۴۹۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۲۹

کتاب الزکوة تا کتاب الحج؛ خط: نسخ، کا: علی بن نادعلی، تا: ۱۲۵۵ق، به دستور آخوند ملا علی اکبر؛ اهدایی: حاج میرزا تقی رسولیان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قرمز، ۲۶۵گ، ۲۵ سطر (۹×۱۴/۵) [ف: ۵ - ۱۵۱۰]

۴۹۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۵۳/۱

آغاز: فله الخیرة فی العود الی مکة و غیرها لعدم وجوبه علیه عندنا کما فیه و غیرها؛ **انجام:** لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمدلله اولا و آخر و ظاهرا و باطنا

قسمتی از کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ محرم ۱۲۵۵ق؛ ۸۰ص (۱-۸۰)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۷۳]

۴۹۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۳۳/۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله سبحانه تم کتاب کتاب الوصیه.

از آغاز تجارت تا آخر وصیت؛ خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن محمد حسین بسطامی بیارجمندی، تا: جمعه ۲۱ رمضان ۱۲۵۵ق، جا: مشهد رضوی مدرسه صالحیه، جهت ملا نوروز علی (فاضل

بسطامی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر(۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۱۲۸]

۴۹۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۶۹

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** الا ان فسخ السابق قد منع منه مانع شرعی و هو لزوم التسلط.

از تجارت تا اواخر رضاع؛ خط: نسخ، کا: قربانعلی طرزیی، تا: ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۳۱]

۴۹۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

طهارة و صلواة؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۲۰۷گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۱/۵×۳۰ سم [ف: ۲ - ۶۳]

۴۹۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۰۹

از صید و ذباحه تا پایان؛ خط: نستعلیق ریز، کا: محمد علی بن ملا حسین بن حاجی قربان علی، تا: جمادی الاول ۱۲۵۶ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۳۰ سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۶۸۲]

۴۹۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۶۳

کتاب صلوة تا صلوة مسافر؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن ابوالحسن بن محمد علی نوری، تا: ۱۲۵۶ق؛ مهر: «عبده الخاطی علی رضا» (بیضی)؛ واقف: بانو شهربانو، ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۹۲]

۴۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۶۴

آغاز: الحمدلله ... الحج ویتبعه العمرة اویدخل فیه لما وردانها الحج الاصغر وادخل الزیارة حثا علیها و تنبیها علی نقصه بدونها کما فی الاثر والنظر فی الکتاب یقع تارة؛ **انجام:** واما لوکان مجنونا احرم به الولی و هو مجنون فالکفارة علی الولی کما فی الغنیة کالصبی و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف

حج؛خط:نسخ، کا: محمدقلی بن فتحعلی، تا: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۶گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۸]

۴۹۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۹۷

کتاب القضاء تا دیات؛ خط: نسخ، کا: میرزا ابو تراب نجفی، تا: ۱۲۵۶ق؛ ۱۶۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۵۸]

۴۹۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۹۲

تجارت تا دیات؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن علی خوئینی، تا: ۱۲۵۶ق، ۴۴۳گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۵۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۳۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فیکون اولی بالحضانة و بهذا جزم فی عد فقدم الجد للاب علی غیره من الارقاب ...

از کتاب التجارة تا کتاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن الحاج ابراهیم، تا: رجب ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۸ - ۲۳۳]

۵۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۳۷-۳۴/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** وهو قد خالف فیه تقیدها بالاعتکاف الواجب وصرح فی غیره بعدم التحریم قال وان فسد فی بعضها. الحمدلله تعالی.

طهارت تا اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: محمد بن حسنعلی لاری، تا: ۱۲۵۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۵۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از طهارت تا جهاد؛ خط: تحریری، کا: محمد رفیع بن حاج ابراهیم ندوشنی یزدی، تا: حدود ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۷/۲ - ۹۰]

۵۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۹۳

آغاز: و یشکل بان ذلک لوکان موجب التقدیم لاقتضی تقدم؛ **انجام:** انتهی الکلام بعون الله ... و فرغ من تسویده مؤلفه ... افضل صلوات الله و تسلیماته.

از نفقات تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن حاج ابراهیم ندوشنی یزدی، تا: صفر ۱۲۵۷ق؛ مصحح، در بالای صفحات آخر این ابیات تحریر شده: «الهی خشک می‌شد دست کاتب ×× در آن وقتی که این خط ابتدا کرد / که وی را رحم از کاغذ نیامد ×× قلم در دست بگرفت و بنا کرد / دو چشمش کور گشتی و زبان لال ×× در آن اول که ننوشت و فنا کرد / خداوندا تو کاتب را بسوزان ×× که بر این کاغذ او جور و جفا کرد. حرره غ ل ام ر ض ا»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۹۱]

۵۰۴. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۲۱

از کتاب العتق تا پایان کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد جعفر نجف آبادی، تا: ذیقعده ۱۲۵۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۹۱گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۵۱]

۵۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۵۷

آغاز: انسب من لقط العاریه الذی هو حقیقه فی اباحة المنفعة مجانا الا ان الاصح العدم لا ستهجان العقد بذلک ف یعرفف المتشرعة کالعکس ای عقد البیع بلفظ الاجارة و کیف کان؛ **انجام:** و هو حرمة مثل هذا التضییع للمال من غیر فرق فی الاموال بین العقار و الکتب و الثیاب و غیرها و التحقیق عدم حرمة ما لا یع سفها و سرفامنه

از متاجر تا «کتاب النکاح» از قسم دوم (عقود) و «نکاح» یازدهمین کتاب است؛ خط: نسخ، کا: مهر علی بن علی محمد (خلیفه)، تا: ۱۲۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۹۶گ، ۳۳ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۱۸]

۵۰۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۶۸
از کتاب عتق تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد علی، تا: ۱۲۵۷-۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۴۲۵]

۵۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۵۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال حتی یعطوا الجزیة عن بدرهم صاغرون و کیف یکون صاغرا و هو لا.
از کتاب طهارة تا پایان کتاب جهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مؤمن خوانساری، تا: ۱۲۵۶ق و ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۲گ، ۳۳ سطر (۱۲/۵×۱۹/۷)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [رایانه]

۵۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۴۹
آغاز: کتاب الصید و الذبائح و الکلام یقع فیه فی مقامین الاول فی الصید؛ **انجام:** علی بن محمد علی الطباطبائی منتصف لیلة الجمعة و هی السابعة و العشرین من شهر صفر سنةاثنین و تسعین و مائة بعد الالف من الهجرةالنبویة علی صاحبها الف صلوة و تسلیمات.
از کتاب الصید و الذبائح تا پایان ریاض؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ محشی به خط محمد جواد نراقی، از برگ ۷۲ تا ۸۸ (کتاب الارث) دارای حواشی با رمز «محمد جواد»، روی برگ دوم آمده: «هو حسبی قد استکتبت لنفسی و انا اقل العباد محمد جواد بن احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر النراقی حررها فی سنة ۱۲۵۷» مهر «عبده الراجی محمد جواد بن احمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۵گ، ۲۷ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۵۱ - ۲۷]

۵۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۶۵
بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ خریداری از محمدرضا فرید تنکابنی [رایانه]

۵۱۰. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۱۷
صلوة؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد حسین بن محمد قاسم تنکابنی،تا: ۱۲ ذیحجه ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: چرمی قهوه‌ای، ابعاد متن: ۱۰×۱۶/۵، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۷ - ۷۸۱]

۵۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۱۸
از تجارت تا رهن؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد باقر شریف حسینی یزدی، تا: ۲۷ ذیحجه ۱۲۵۷ق؛ از روی مسوده اصل، محشی با نشان «منه سلمه الله تعالی» و جز آن از شارح، با انهاء قرائت همان محمد تقی شریف یزدی نزد شارح در نجف در خانه او مورخ چهارشنبه ۲۰ ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی، ۳۵۰گ، ۲۲ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۳۶۹]

۵۱۲. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸/۱
آغاز: برابر کتاب نکاح
بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۹گ (۲پ-۱۴۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۲۲]

۵۱۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۰۸
از ابتدای کتاب لقطه تا انتها ی دیات؛ خط: نسخ، کا: ابو القاسم بن محمد حسین مشهور به ملا میرزا، تا: جمعه ۲۷ صفر ۱۲۵۸ق؛ ۱۶۱گ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۴۸]

۵۱۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵
نکاح تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن میرزا محمد خوانساری، تا: ۱۲۵۸ق [ف: - ۶۰]

۵۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۷۱
خط: نسخ، کا: محمد بن کربلائی حسن بیرجندی، تا: محرم ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۲۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۷۱]

۵۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۴۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
طهارت و صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: رجب علی بن صفر علی، تا: ۲۹ ذیحجه ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۶]

۵۱۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۶۰
طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، کا: علی عسکر بن محمد اسماعیل هزاوئی، تا: ۱۲۵۸ق؛ ۱۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۵۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۵
آغاز: بسمله، کتاب الظهار و هو فعال من الظهر؛ **انجام:** برابر
از ابتدای ظهار تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۲۵۸ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۷]

۵۱۹. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۹۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هل یجوز دفعه الی الموالی کالذریة کما استحبه ابن حمزه و نفی عند البعد المفید فی غیر[...] لا الوجه التفصیل بین وجود المستحق من الذریة فلا وفقده فلا باس به لامر من الاعتبار العقلی و انه احسان محض لیس شیء علی فاعله.
از ابتدای طهارت تا پایان زکوة؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن عبدالرحیم کاشانی آرانی، تا: غره جمادی الاول ۱۲۵۸ق، به خواهش و امر ملا غلامرضا؛ محشی به خط ملا غلامرضا آرانی؛ نسخه وقف اولاد ذکور ملا غلامرضا به تاریخ ۱۲۹۴ق می‌باشد؛ جلد: مقوا با روکش پلاستیک، ۲۵۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف مخ: - ۸۱]

۵۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۲۵
کتاب النکاح تا پایان کتاب الایلاء و الکفارات؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن جعفر، تا: ۱۲۵۸ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۷۰گ، ۲۳ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۳ - ۳۲۷]

۵۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۰۵

کتاب النکاح، کتاب الخلع و المبارات، کتاب الظهار، کتاب الایلاء و الکفارات؛ خط: نسخ، کا: محمود بن محمد علی، تا: ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ مهر: «ذل من طمع و عز من قنع، محمد صادق» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سیاه، ۱۷۴گ، ۲۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۱۰]

۵۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۱۱۳

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب صلاة؛ خط: نسخ، کا: عباس بن محمد بن علی طباطبائی، تا: ۱۲۵۹ق، جا: اصفهان؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۲۲-۲۶ سطر (۱۰×۱۵/۵-۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۸ - ۲۵]

۵۲۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۱۹/۲

طهارت؛ خط: نسخ، کا: عباس علی بن ملا میرزا محمد بیارجمندی مشهدی، تا: ۶ ربیع الاول ۱۲۵۹ق، جا: مشهد رضوی مدرسه صالحیه؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۲۰]

۵۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۴-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از کتاب طهارت تا جهاد؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن محمد ابراهیم، تا: ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۳۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۴ - ۲۰۶]

۵۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۳۷

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** اجتهاد فی مقابلة النصوص المستفید المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله سبحانه تم کتاب الوصایا بعون الله غافر الخطایا

از زکات تا آخر وصایا؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۲۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۸]

۵۲۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۷

عتق تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰۴گ، ۳۴سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۵۲۷. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۰۵

از ابتدای کتاب تجارة تا پایان کتاب وصایا؛ خط: نسخ، کا: سید محمد هاشم بن سید محمد علی حسینی اصطهباناتی، تا: چهارشنبه ۱۵ محرم ۱۲۵۹ق؛ محشی؛ ۱۳۶گ، ۱۲سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۴۹]

۵۲۸. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۹۹

کتاب قضاء و مواریث و شهادت؛ خط: نستعلیق، کا: علی بن عبدالکریم کاشانی، تا: سه‌شنبه ۶ محرم ۱۲۵۹ق، جا: قزوین، کتاب شهادات سه‌شنبه ربیع الثانی ۱۲۶۱ در مشهد مقدس؛ ۱۶۰گ، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: - ۷۸]

۵۲۹. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۲۶/۲

طهارت؛ خط: نسخ، کا: عبدالجواد بهاری نیای ملاآقا بزرگ، تا: ۱۲۵۹ق، جا: نهاوند؛ قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۶۰۷]

۵۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۶۶

کتاب طهارت؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۲]

۵۳۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵

از کتاب التجارة تا کتاب اللعان؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن ملا علی الریزی، تا: ۱۲۵۹ق؛ مهر: «عبده الخاطی علی رضا» (بیضی)؛ واقف: اسماعیل ناظری، ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۲گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۹۱]

۵۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۶۷

کتاب زکات؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۲]

۵۳۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۴۵

از کتاب القضاء تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد طریحی نجفی (کاتب می‌گوید نسبت او به حبیب بن مظاهر می‌رسد)، تا: ۱۲۶۰ق؛ مصحح، محشی به نقل از مؤلف با قلم‌های دیگر؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۲۰۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۱۳]

۵۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۴

آغاز: کتاب مواریث، و هو اعم من الفرائض؛ **انجام:** حیث النتهی الکلام ... محمد حسین الحسینی سنه ۱۲۶۰

خط: نسخ، کا: محمد حسین امامی، تا: ۱۲۶۰ق [الفبائی: - ۲۹۲]

۵۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۲۱

آغاز: کتاب المواریث و هو اعم من الفرایض مطلقاً ان ارید بها المفروض بالتفصیل و ان ارید بها ما یعم اجمالاً؛ **انجام:** و خامس و مازاد و العمل واحد و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضاً و الحمدلله تعالی.

کتاب الطهارة و الصلاة و الزکاة و الخمس؛ خط: نستعلیق، کا: سید آقا بن میرزا طسوجی، تا: ۱۲۶۰ق، جا: قزوین؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۹گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۴]

۵۳۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱

نکاح تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق [ف: - ۵۹]

۵۳۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۴۶

طهارت تا وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق [ف: - ۶۰]

۵۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۴۶/۱-۵۵/۱۶

آغاز: برابر کتاب عتق

از کتاب العتق تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا اصفهانی، تا: چهارشنبه ۲۸ ربیع الاول۱۲۶۰ق،جا: قم؛ با نسخه‌ای که آن نسخه با اصل مقابله شده بود مقابله گردیده؛ ۲۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۴]

۵۳۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۶۷

آغاز: کتاب اللقطة وهی بضم اللام وفتح القاف وسکونها اسم للمال الملقوط علی ما نقل عن جماعة من اهل اللغة کالا سمعی؛ **انجام:** برابر

از ابتدای کتاب لقطه تا پایان کتاب دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد

بن احمد بن حسین عبدالعالی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۰ق، برای میرزا عبدالله عبدالعالی؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۵۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۸۷

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** فیما سبق من الافرادات هنا ایضاً ... آمین یا رب العالمین

خط: نسخ، کا: علی رضا بن زهیر قمی، تا: چهارشنبه ربیع الثانی ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۹گ، اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۷سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۵۸]

۵۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۰۴

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فلا اذن لها فی التصرف اصلا فتأمل جدا و الحمدلله ... و عترته الطاهرین

از ابتدای تجارت تا انتهای لقطه؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد کریم حسینی چهار محالی، تا: شوال ۱۲۶۰ق، جا: قزوین؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۷گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۳۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۵]

۵۴۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۲۳۵

کتاب زکات تا جهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد علی بیدگلی کاشانی، تا: ۲۲ رجب ۱۲۶۰ق؛ ۲۵۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۴۲]

۵۴۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۲

از کتاب التجارة تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: هدایت الله بن رضا قمی، تا: چهارشنبه از جمادی الاول ۱۲۶۰ق؛ ۳۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۴۷]

۵۴۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۳ مشیر

از نکاح تا لقطه؛ خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بیارجندی، تا: جمعه ۲۳ ربیع الثانی ۱۲۶۰ق، به خواهش سید ابی طالب؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۹گ، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۵ – ۷۸]

۵۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۸۴

آغاز: برابر **انجام:** قال وان فسد فی بعضها و الحمد لله تعالی قد فرغت بعون الله سبحانه من تسوید هذه الجمله ...

کتاب الطهارة تا پایان کتاب صوم و اعتکاف؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن کربلایی خدابخشی، تا: ۱۲۶۱ق؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجی محمد بن عبد الجواد»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۳گ، ۲۸ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۵۱]

۵۴۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۳۹

آغاز: برابر کتاب تجارت

از تجارت تا قسمتی از کتاب وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ شعبان ۱۲۶۱ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با امضاء: «منه دام ظله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع لاجوردی، ۳۰۲گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۵۲]

۵۴۷. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از کتاب الطهاره تا پایان صلوة؛ خط: نسخ، کا: حمزه بشرویی، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۲۶۱ق؛ اهدایی ورثه آقای نجفی به کتابخانه مدرسه بشرویه؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ]

۵۴۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۱۱

آغاز: اخر احرامه الی المحرم خلافا للحلی حیث حمل فتوی الشیخ علی تاخیر الصورة الظاهرة للاحرام من التعری

کتاب الحج؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد تقی قمی، تا: ۲۳ ذیقعده ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۲۰۳]

۵۴۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۶

انجام: کوقوع الکلام جواباً سئوال محقق نحولئن سئلتهم من خلق.

شامل صلوة و زکوة و صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: بیداد؛ جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۳۴۳گ، ۲۳ سطر [ف: ۳ – ۱۰۴۲]

۵۵۰. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۱۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لاستقراره بالموت فلایرفعه اللعان المتجدد.

کتاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: محمد بن احمد شریف خوانساری، تا: دهه سوم ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۸۵]

۵۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۲۴۲

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** برابر

از ابتدای نکاح تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد ابراهیم خوانساری، تا: ۱۲۶۱ق؛ محشی به لفظ «منه ره» و توضیح واژه‌ها از مجمع البحرین، اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۶

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۴]

۵۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۰۴

طهارت و صلوة؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد حسینی، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۱۵۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ – ۱۲۴]

۵۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۴۳

آغاز: برابر **انجام:** برابر کتاب صلات

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۷گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۵۶]

۵۵۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
طهارت و صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: احمد تقوی موسوی، تا: ۱۲۶۱ق؛ صورت اجازه وحید بهبهانی برای مؤلف؛ مقابله شده به تاریخ ۱۲۶۱ یا ۱۲۱۶؛ واقف: حاجی ابوالحسن طهرانی، رجب ۱۲۳۱؛ مهر: «عبده الراجی جعفر بن محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۵۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۶]
۵۵۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۶۸
کتاب تجارت؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۲]
۵۵۶. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فی شحمة الاذن ثلث دیة الاذن و فی خرم الشحمة و شقها ثلث دیتها ای الشحمه علی الظاهر المصرح.
نکاح، قضاء و دیات؛ خط: نسخ تحریری، کا: سید مرتضی مدرس فرزند مرحوم مدرس، تا: ۲۹ شوال ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: انجام؛ در صفحات ۱۰۳ تا ۱۰۸ و ۲۲۶ تا ۲۲۷ و ۳۷۸ تا ۳۸۰ و نیز در آغاز کتاب اشعار زاهدانه و عارفانه‌ای که از سروده‌های مرحوم آیت الله حاج میرزا سید مرتضی مدرس است به خط ایشان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۷گ، ۳۰ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۴۰]
۵۵۷. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره۱/
آغاز: بسم الله ... الحمدلله الذی صغرت فی عظمته؛ **انجام:** شکر عمله و غفرالله و جعل الی الجنة.
طهارت؛ خط: نسخ تحریری، کا: میرزا سید مرتضی بن میرزا سید محمد علی مدرس، تا: سه‌شنبه ۵ شوال ۱۲۶۱ق؛ محشی از محمد حسین، همچنین اشعاری از مرحوم میرزا سید مرتضی مدرس - کاتب- در اول، وسط و آخر کتاب؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۱گ (۱-۷۱)، ۲۷ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۵۳]
۵۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۶۳
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** بالموت فلا یرفعه اللعان النتجدد و الحمدالله أولا و آخرا و ظاهرا و باطنا، هذا آخر کتاب الطلاق و یتلوه کتاب العتق.
نسخه اصل: کتابخانه مجتمع فرهنگی امام حسن مجتبی علیه السلام، داراب فارس. از کتاب التجارة تا کتاب الطلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ مصحح، متن خط خوردگی دارد؛ ۴۷۴ص، ۳۱ سطر [عکسی ف: ۵ - ۸۱]
۵۵۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۳۱
از کتاب المواریث تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن کربلائی خدابخش بروجنی، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۱۵۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۶۹۳]
۵۶۰. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۵۳/۴
قسمتی از کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، کا: محمد علی شریف بن عبدالله، تا: ۱۲۶۱ق؛ ۲۴گ (۹۲پ-۱۱۵پ) [سه کتابخانه اصفهان: ف: ۱۳۳]
۵۶۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۳۰
آغاز: ... ینجس باستیلاء النجاسة علی احد اوصافه الثلاثة؛ **انجام:** المحقق الشیخ علی عملا بظاهر الموثق و لا بأس به و الحمد لله رب العالمین
کتاب طهارت؛ خط: نسخ، کا: سید محمد هاشم بن عبدالرحیم موسوی قزوینی، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی بع لفظ «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۰]
۵۶۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۶۹
کتاب نکاح؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۲]
۵۶۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۵۰
کتاب النکاح تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۲۳۷ص، ۲۷ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۴۸]
۵۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹
آغاز: بسمله ... و هو اعم من الفرائض مطلقا ان ارید بها المفروض بالتفصیل وان ارید بها مایعم الاجمال کارث اولی الارحام ومن ثم کان التعبیر بماهنا اولی من التعبیر بالفرایض؛ **انجام:** ویختص ضمانها ای العاقلة بالجنابة ممن تعقل عنه علی الإدمی فحسب بلاخلاف فی شی من ذلک اجده للاصل مع اختصاص مادل علی ضمان العاقلة من الفتوی والروایة بجنایة الادمی علی مثله خطأً لامطلقا
ارث تا دیات؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن میرزا هاشم، تا: ۱۶ رجب ۱۲۶۲ق، برای شیخ محمد جعفر؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج مشکی،۱۸۹گ،۲۶سطر،اندازه:۲۱×۳۰سم[ف مخ: ۳ - ۱۰۵۹]
۵۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۳۲-۱۲/۱۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** ولاریب ان الثلاث احوط واوجبها جماعة کما عن الصدوق و الاسکافی و الطوسی وکری وس والمحقق الشیخ علی عملاً بظاهر الموثق و لاباس به والحمدلله رب العالمین.
طهارت؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۶۲ق؛ تملکی در ۲۵ شوال ۱۲۶۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۱۹-۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]
۵۶۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۸۴
طهارت، و صلوة؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد قدیم ایروانی، تا: ۱۲۵۴-۱۲۶۲ق؛ ۲۸۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]
۵۶۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۲۵
عتق تادیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ ۲۷۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۳]
۵۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن قاسم کرکری، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۲۶۲ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۳۱۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۲]

۵۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۳۴

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و ان هو الا اجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله سبحانه کتاب الوصیة علی ید مؤلفه ... فی سنة تسع و ثمانین و مائة بعد الألف من الهجرة النبویة

از ابتدای زکات تا انتهای وصایا، اما حج و جهاد را ندارد؛ خط: نسخ، کا: علی بن صالح، تا: ۱۲۶۲ق؛ محشی از علی بن صالح و بعضاً از مؤلف با جمله «منه دام ظله»، مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۴]

۵۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۲۱-۱۲/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

جلد اول و دوم؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن میرزا هاشم مبارکه‌ای، تا: ۶ ربیع الاول ۱۲۶۲ق، برای محمد جعفر بن محمد ابراهیم؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]

۵۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۵-۱۱/۱۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه آخر ذیحجه ۱۲۶۳ق، جا: کرمان؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۸۹]

۵۷۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۰۱۰

از زکاة تا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی سرخ، ۲۷ سطر (۱۳/۵×۲۶/۵)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۵ - ۷۹]

۵۷۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۰/۱

تجارت تا وصایا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ - ۷]

۵۷۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۲/ش-۱۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

کتابهای طهارت، صلوات، زکوات، خمس، صوم، اعتکاف، حج و جهاد؛ کا: میرزا علی اکبر ابن محمد مهدی شیرازی، تا: ۱۲۶۳ق، جا: شیراز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۲۳ص، ۲۸ سطر(۱۳/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۷]

۵۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۶۷

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمدلله رب العالمین.

از کتاب تجارت تا وصیت؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ملا نور محمد، تا: ۱۲۶۳ق؛ مهر: کاتب «افوض امره الی الله عبده ابراهیم بن نور محمد» (مستطیل)؛ جلد: تیماج تریاکی، ۵۸۲ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴۵ - ۵۳]

۵۷۶. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** علی الوطی المحرم لا مطلقا و لو قصد التعمیم.

از کتاب نکاح تا آخر کتاب عتق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه شعبان ۱۲۶۳ق؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۲۶ سطر (۱۸/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۴]

۵۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۱۶

آغاز: بسمله، حمدله ... کتاب الحج و یتبعه العمرة او یدخل فیه لما ورد؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از کتاب الحج تا پایان جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۵ ربیع الثانی۱۲۶۳ق؛ واقف: عزیزالله حسینی، توسط آیة الله شبیری، رجب ۱۴۱۱؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۱]

۵۷۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۱۰

کتاب طهارت و صلات؛ خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ملا مصطفی خلخالی ساکن بلده کیوی، تا: ۱۴ شعبان ۱۲۶۳ق، جا: قزوین، مدرسه ملا صالح؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۹گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۳۶۳]

۵۷۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۰

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

زکات تا جهاد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد باقر حسینی، تا: سه‌شنبه ۱۴ ذیحجه ۱۲۶۳ق، برای شیخ محمد جعفر؛ مصحح، مقابله شده؛ مهر: «عبده الراجی محمد جعفر بن محمد ابراهیم ۱۲۴۹» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۲۵-۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۷]

۵۸۰. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۹۱

آغاز: برابر کتاب نکاح

کتاب النکاح تا پایان الاطعمة والاشربة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ مصحح، محشی، دارای علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۹۱]

۵۸۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۷

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** فان الله تعالی قال حتی یعطوا الجزیة عن یدوهم صاغرون و کیف یکون صاغرا.تم.

از کتاب الزکوة تا پایان کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن ملا عبدالرحیم کاشانی آرانی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۵۸۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۵
کتاب میراث تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ خوب، کا: محمد باقر بن ملاابراهیم نجف آبادی، تا: ۱۲۶۳ق، واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۲۲۱ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۴۷۳]

۵۸۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴۹۶
آغاز: برابر
کتاب طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، کا: حسین بن ابن عباس بیرجندی، تا: ۱۲۶۳ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۲۶۵ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱ سم [ف: ۱ - ۴۷۲]

۵۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۲۵
آغاز: بسمله، کتاب المواریث و هو اعم من الفرائض مطلقاً؛ **انجام:** برابر
از تجارت تا وصیت؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن زین العابدین، تا: سه‌شنبه ۳ شوال ۱۲۶۳ق؛ از روی نسخه اصل نوشته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۸گ، ۲۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۸ - ۲۶۲]

۵۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** من اروایة باکتفاء بالمرة و لاریب ان الثلث احوط و اوجبهما جماعة ... تمت ... فی الدنیا و الاخرة سنة ۱۲۶۳
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۳ق [رایانه]

۵۸۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۹۷
آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
جلد اول؛ خط: نسخ زیبا، کا: حاج محمد رادکانی، تا: جمادی الاول ۱۲۶۳ق؛ واقف: محمد صادق بن نوروز علی فاضل بسطامی، ۲۰ ربیع الثانی ۱۳۱۱ق؛ ۲۹۷گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: - ۱۰۲]

۵۸۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۴۸۹
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** حال الرجحان وعد مه و بنی علی ما مر من الاصول و الحمدلله رب العالمین.
از کتاب نکاح تا آخر عتق؛ خط: نسخ خوش، بی کا، تا: شعبان ۱۲۶۳ق؛ مهر: «العبد محمد رحیم» (بیضی)؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۲۶ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: - ۴۰۱]

۵۸۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۱۹
آغاز: المستفیضة منها ماوقع الاطلافیه فی کلام الائمة؛ **انجام:** برابر
از اوایل نذر تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: محمدرضا، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۲۶۳ق، جا: مشهد رضوی؛ افتادگی: آغاز؛ جزو کتب وقفی مدرسه خیراتخان؛ مهر: امیرتیمور؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۱۲گ، ۲۶ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: - ۱۹۷]

۵۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۴۳
آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
از ابتدای صلات تا پایان آن؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ واقف: شیخ مرتضی امامی تلارمی، تیر ۱۳۴۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۴۶]

۵۹۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۳۸
از کتاب العتق تا پایان کتاب الدیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد تقی خوانساری، تا: چهارشنبه ۳ ربیع الثانی ۱۲۶۴ق؛ اهدایی: آیة الله صادقی؛ ۲۵۳گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۶/۵×۳۱سم [ف: ۳ - ۶۹۸]

۵۹۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۳۹
انجام: و لو سرق الوالد من مال ولده لم یقطع اجماعاً و علی الظاهر المصرح به فی کلام جماعة حد الاستفاضة و هو الحجة ...
از کتاب الاجارة تا اواخر کتاب القضاء؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۶۵گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ - ۶۹۸]

۵۹۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۳
آغاز: برابر
کتاب طهارت تا آخر وصیت؛ خط: نسخ، کا: رمضان بن حسن نجف آبادی اصفهانی، تا: ۱۲۶۴ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن، ۱۸۵ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۴۷۲]

۵۹۳. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۸۰
از ابتدای کتاب الصلاة تا پایان آن؛ خط: نسخ، کا: محمد بن افضل حسینی قائنی خراسانی، تا: دهه سوم جمادی الاول ۱۲۶۴ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: رضی بن میرسید محمد بن میر سید افضل (فرزند کاتب) در ذیقعده ۱۳۰۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۷۱]

۵۹۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۸
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** معللا بتاخر استحقاقها عن الحیوة التی شرط الملک والدین کان متعلقا بالذمة حال الحیوة و بالمال بعد الوفات والمیت لایملک بعدها شیئا وان هو الاجتهاد و صرف فی مقابلة النصوص المستفیضة المعتضدة بالاجماعات المحکیة.
متاجر تا وقف؛ خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مهر: «عبده الراجی محمد جعفر بن محمدابراهیم ...» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۹گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۷]

۵۹۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۹۴۱/۲
آغاز: کتاب الوصایا و هی جمع وصیة من وصی یصی أو أوصی یوصی أو وصی یوصی؛ **انجام:** و ان هو الا اجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المسألة المعتضدة بالاجماعات المحکیة.
کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد باقر آرانی کاشانی، تا: ۸ ذیقعده ۱۲۶۴ق؛ ۳۴گ (۵۹پ-۹۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۵]

۵۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۱/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما عن الصدوقین و الاسکا فی ... عملا بظاهر الموثق و لا باس و الحمد له رب العالمین.
مباحث «کتاب الطهارة»؛ کا: محمد کاظم بن ابو القاسم اصفهانی، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۷گ (۳پ-۱۳۹پ)، ۲۱ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۳۷۷]

۵۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۴۲/۲-۵۹/۶۲
آغاز: برابر کتاب زکات
از اول کتاب الزکوة تا اواخر اعتکاف؛ خط: نستعلیق، کا: حیدر بن شاهنظر قریجاهی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۲۶۴ق، جا: قزوین؛ ۷۶گ (۱۵۰-۲۲۳ و ۲۵۴-۲۵۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]

۵۹۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۰۳
از اول کتاب صلاة تا آخر زکاة فطره؛ خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن احمد بن علی اکبر بن حاج عسکربن صارو خان، تا: ۲۶ ذیحجه ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۲۰۳]

۵۹۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۷
از تجارت تا اواخر کتاب لعان؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن حاجی علی، تا: ۹ رمضان ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۷گ، ۳۱ سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۱]

۶۰۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۱۸
آغاز: بسمله الحمدلله کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قوله تعالی فقضهن سبع سموات ای خلقهن و الحکم و منه قوله تعالی والله یقضی بالحق ای یحکم و الامر و منه قوله عزمن قائل ...
کتاب القضاء تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد حسین کاشانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۵ق؛ مهر: «محمد علی بن محمد مهدی» (بیضی)؛ جلد: تیماج، ۳۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ]

۶۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۵۱-۲۸/۷۱
آغاز: برابر **انجام:** برابر کتاب صلات
کتاب الطهارة و الصلوة؛ خط: نسخ، کا: حسن بن ابوالقاسم حسینی کاشانی، تا: سه‌شنبه ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]

۶۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۷۵
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** فلا اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتامل جدا.
از ابتدای تجارت تا انتهای لقطه؛ خط: نسخ، کا: حسینعلی، تا: دوشنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۲۶۵ق (از تجارت تا پایان وصیت) و لطف الله بن سفر علی یامی در اوایل نیمه دوم قرن سیزدهم (از نکاح تا انتهای لقطه)؛ واقف: میرزا اسدالله فاضلی، تیر ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۷۵]

۶۰۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۹
طهارت، صلوة؛ خط: نسخ، کا: حاج محمد ابراهیم و محمد جواد نعیم آبادی، تا: رمضان ۱۲۶۵ق؛ جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۳۶۲گ، ۲۱سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۴۳]

۶۰۴. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۵
خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم اردکانی، تا: ۱۲۶۵ق؛ واقف: نرجس خاتون بنت خالو کاظم؛ ۳۴۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۹۵]

۶۰۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۳-ش/۴۴۲
آغاز: برابر کتاب تجارت
شامل مباحث تجارت - وصیت، نکاح طلاق، خلع، ایلاء، عتق، تدبیر و مکاتبه، اقرار، ایمان، صید و ذبائح، اطعمه و اشربه غصب، احیاء و اموات و ... الدیات؛ خط: نسخ ریز خوش، کا: میرزا علی اکبر پسر محمد مهدی شیرازی، تا: ذیحجه ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۴۱۲ص، ۲۸ سطر(۱۳/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۲ - ۳۸]

۶۰۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴-ط/۱۶۵
آغاز: بسمله و به نستعین - الحمد الله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله الطاهرین؛ **انجام:** تمت الکتاب بعون الله الملک المنان نحمد و نصلی ۱۲۶۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۲۲ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۶۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۰۴
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلا یرفعه اللعان المتجدد ... سلخ شهر صفر من سنة ۱۱۸۸ ... الطاهرین
از ابتدای نکاح تا پایان لعان؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن قربانعلی خبوشانی،تا: ۱۲۶۵ق، جا: مدرسه خبوشان؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۲-۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۷۴]

۶۰۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۳۵
آغاز: کتاب القضا و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق و منه قوله سبحانه فقضیهن؛ **انجام:** مع امکان کونه صادقا فی نفس الامر فلم یحصل منه بالشهادة امر زاید
کتاب قضا و شهادات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ جمادی الثانی ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۶]

۶۰۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۲۸
آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لاستقراره بالموت. فلا یرفعه اللعان. و هو حسن. و الحمدلله رب العالمین.
جلد ۲؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فستقی کشیده، جلد: مقوا و تیماج مشکی، ۱۷۹گ، ۲۴ سطر (۹/۵×۱۶)،

اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۶۱۰. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸

از تجارت است تا نکاح؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد اسماعیل کاشانی، تا: یک‌شنبه ۲۸ ربیع الاول ۱۲۶۵ق؛ تملک: حسین بن هبة الله در ۱۳۱۳؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۳۴]

۶۱۱. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۱

کتاب الزکاة و کتاب السبق؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۵]

۶۱۲. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۲

کتاب الطهارة و الصلاة؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۵]

۶۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۴۰

آغاز: کتاب المواریث: و هو اعم من الفرائض مط ان ارید بها المغروض بالتفصیل و ان ارید بها ما یعم؛ **انجام:** برابر

شامل مباحث: مواریث، قضا، شهادت، حدود، قصاص و دیات؛ خط: نسخ خفی، کا: محمد حسینی، تا: ۱۲۶۶ق، جا: همدان؛ مصحح، محشی با نشان «منه و صحاح»؛ تملک: ابوالحسن موسوی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۵گ، ۲۳ سطر (۸/۵–۱۰×۱۴–۱۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۱سم [رایانه]

۶۱۴. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۴۹/۱

از کتاب التجاره تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد جواد بن محمد حسن دهنوی، تا: پنج‌شنبه ۲ محرم ۱۲۶۶ق؛ ۳۵۶ص (۱–۳۵۶)، ۲۵ سطر (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۱ - ۳۳۲]

۶۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۱۰

از ضمان تا حجر؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ملا حسین بن حاجی قربان علی، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱۶ - ۶۸۱]

۶۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۸۵

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۶۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۲۴۹گ، ۳۴ و ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۶۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۵۲

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از ابتدای زکات تا انتهای جهاد؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد بن محمد هادی نایینی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ رمضان ۱۲۶۶ق، جا: اصفهان؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۳گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۱۳۴]

۶۱۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۰۳

نکاح تادیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق، ۳۰۰گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۶۱۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۵۸

آغاز: ... المقصد الثالث فی الرجعة بالکسر و الفتح و الثانی افصح و هی لغة المرة من الرجوع و شرعا رد المرأة الی النکاح السابق من غیر طلاق باین فی العدة و فسرت به ایضا فی القاموس؛ **انجام:** و اعلم انه قد یقع المناسخات فی اکثر من فریضتین بان مات بعض ورثة المیت ... و جمیع ما تقدم فیما سبق من الافرادات هنا ایضا والحمدلله.

طلاق تا پایان مواریث؛ خط: نسخ، کا: جعفربن محمدحسین کاشانی، تا: صفر ۱۲۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف مخ]

۶۲۰. فردوس؛ مکتب مفید؛ شماره نسخه:۲

آغاز: المنقوله فی لف الینا بالجماع خاصة کالشیخ فی یه و ط و ف و الاقتصاد و القاضی و ابن حمزة و الصدوق فی نع و الاسکافی و الحلی و الحلبی و بالجملة الظاهر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

از اواخر کتاب اعتکاف و کتاب حج و کتاب جهاد تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۳۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف مخ]

۶۲۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۹۳

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** لکل من الاب والجد له کیفرهما من الاولیان و الوکلاء الا ما سیاتی علی الاشهر الاظهر تولی العقد و بدنی الاب لاحد الطرفین ان یکون و کیلا للاجزاء و ولیه لعموم ادلة الولایة

از کتاب التجارة تا اوایل کاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن ملاعبدالله، تا: ۱۲۶۷ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۷]

۶۲۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب طهارت و صلاة؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالرسول بن ابراهیم ابراهیم آبادی، تا: ۱۲۶۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۷]

۶۲۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم یذکر بعضهم الصبی لان کفارته علی الولی کما سلف، و الحمدلله تعالی، اولاً و آخراً و ظاهراً و باطنا و الصلاة علی سید الانبیاء و عترته الائمة النجباء. وقع الفراغ ...

توضیح: نام مؤلف از آغاز معلوم گردید؛ خط: نسخ پخته، کا: اسدالله بن عبدالله، تا: ۸ شوال ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۲گ، ۳۳ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف:۳-]

۶۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۹۱

نکاح تا لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: انجام؛ تملک: میرزا خلیل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی،

۱۹۶گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۴۰]

۶۲۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۰۹

آغاز: (قسمت اول آن پاره شده و از سطر دوم نقل میشود) قوله فی ما غیر الشروط بالطهاره - لایخفی ان المراد بالمشروط؛ **انجام:** و یضر بالعین المستعار دلیل المسالک غیر راض به فالا ولی ذکر المثال بما تحصل متدرجاً - قد تم قرائة المجلد الاول من شرح الکبیر عند الاستاد المعظم الحاج شیخ مهدی مدظله - عاشر الشعبان من شهور سنه ۱۲۷۰ هـق

شامل طهارت، نماز، زکوة، خمس، تجارت، بیع، مزارعه، مساقات و ودیعه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۶۸ق؛ این نسخه جزوه‌ای است که طلبه‌ای در محضر درس استاد خود که چند سالی طول کشید تند تند و قلم انداز نوشته است و گویا خلاصه و یا مفاد کتاب شرح کبیر را که استاد می‌خوانده و نوشته است. او در صفحه ۱۲۲ تاریخ رجب ۱۲۶۸ را قید کرده و در پایان جزوه سال ۱۲۷۰ و قهراً مدتی هم طول کشیده تا ۱۲۲ صفحه اول را نوشته است و لذا شاید چهار پنج سال طول کشیده. نویسنده استاد خود را «حاج شیخ مهدی» معرفی کرده و اگر این طلبه در شیراز بوده یقیناً استاد او مجتهد عالیمقام آندوره مرحوم حاج شیخ مهدی کجوری می‌باشد که در سال ۱۲۹۳ق وفات یافته و در شمال آرامگاه حافظ مدفون است؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، اندازه: ۱۱×۱۶ سم [ف: ۲ - ۷۶]

۶۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۳

آغاز: بسمله و به ثقتی، کتاب الشهادات؛ **انجام:** اقوی احوط و اولی ... طوارق الحدثان

خط: نسخ، کا: محمد بدیع، تا: ۱۲۶۸ق، جا: اصفهان [الفبائی: ۲۹۲]

۶۲۷. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۴۶

کتاب طلاق تا لقطه؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملا محمد، تا: یک‌شنبه ۸ محرم ۱۲۶۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۰گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۳۱]

۶۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۷۴

شامل تجارت - وصایا؛ خط: نسخ، کا: ملا محمد جعفر، تا: دوشنبه ۸ ذیحجه ۱۲۶۹ق؛ مهر «یا ابا عبد الله»؛ اهدایی: محمود خرازی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۴۹۲]

۶۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۷۰

کتاب میراث؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق [نشریه: ۱۳ - ۳۷۲]

۶۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۸۲

الزکاة و الحج؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن حاج ملا محمد، تا: ۱۷ رمضان ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۳۸۹]

۶۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۸۴

آغاز: برابر **انجام:** کما عن الصدوق و الاسکافی و الطوسی و کری وس و المحقق الشیخ علی عملا بظاهر الموثق و لا باس به

کتاب طهارت؛ خط: نسخ، کا: سید محمد بن سید موسی، تا: چهارشنبه ۱۶ شعبان ۱۲۶۹ق؛ دستخط علامه میر حامد حسین مبنی بر قرائت و تصحیح نسخه نزد سید العلماء سید حسین بن سید دلدار نقوی نصیرآبادی (اصلاحات به قلم شخص میرحامد حسین است)؛ اهدایی: رهبری؛ تاریخ وقف: اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد، ۲۶۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۱]

۶۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۱۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لاستقاط الحد لاستقواده بالموت فلا برفعه اللعان المتجدد ... سنه ۱۲۷۰ق

خط: نستعلیق، کا: محمد بن صالح، تا: ۱۲۷۰ق [رایانه]

۶۳۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۰۰

کتاب التجاره تا پایان کتاب النکاح؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن الله وردی، تا: شنبه ۲۰ رمضان ۱۲۶۲ تا ۱۲۷۰ق؛ مصحح، محشی با عبارت «جواهر الکلام»، «مجمع البحرین»، «لمحررها محمد جعفر»، «شیخنا المرتضی» و «مسالک»؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۲گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۱۹]

۶۳۴. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۸۲

مواریث و قضاء و شهادات و حدود؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد حسن اصفهانی، تا: سه‌شنبه ۱۳ ذیقعده ۱۲۷۰ق؛ ۵۱۱ص، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم[ف:۱-۲۵۰]

۶۳۵. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۶۸

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** ان لم یتعین لا مکان تقیید الموثقه بصورة عدم الامکان و هو اولی من الحمل علی الاستحباب سیما مع صحة سند المقید دون الموثق

زکات، صوم، حج؛ خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد تونی، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ]

۶۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۹۸

کتاب زکاة تا فیء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۵ - ۴۲۹]

۶۳۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۸

تجارت تا لعان؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد خونساری، تا: ۱۲۷۰ق؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰۳گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۶۳۸. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۹۱

از آغاز کتاب تا پایان حج؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن عبدالله، تا: ۱۲۷۱ق؛ برابر ۲۸۰گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: - ۹۵]

۶۳۹. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۶۹

کتاب النکاح تا پایان لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ ۱۵۹گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۶۰]

۶۴۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۰۶/۲

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۵۰۰]

۶۴۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۷۲

کتاب التجارة تا آخر کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دو شنبه ۱ جمادی الاول ۱۲۷۳ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: ۱۳۲۹]

۶۴۲. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۹۰

حج و جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ ۳۷۲ص، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۶۴۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۸۰

آغاز: و اعلم ان مقتضی الاصل المستفاد من العمومات المتقدمة و اختصاص النصوص المستثنیه لاستصباح بالدهن النجس بالمتنجس منه ان لایجوز ان یباع ولایستصبح بما؛ **انجام:** والمیت لایملک بعدها شیئا وان هو الاجتهاد صرف فی مقابلة النصوص المستفیضه المعتضدة بالاجماعات المحکیة والحمدلله سبحانه تمت

از اواسط مکاسب محرمه تا آخر وصیت؛ خط: نستعلیق، کا: جهانگیر بن اوانس، تا: ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ با علامت مقابله؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۰]

۶۴۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۹۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** بهذا اللعان و ان جوزناه لاسقاط الحد لاستقراره بالموت فلا یرفعه اللعان المتجدد، الحمدلله اولا و آخراً، قد فرغ من تسویده مؤلفه الفقیر الی لطف ربه الخفی علی بن محمد بن علی حامداً مصلیاً ... سنة ۱۲۸۸.

شامل: کتاب النکاح، کتاب الطلاق، کتاب الخلع، کتاب الظهار، کتاب الایلاء، کتاب اللعان؛ خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن علی، تا: ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج سرخ، ۲۵۶ص، ۲۰سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲ سم [ف: ۲ - ۲۵۰]

۶۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۴۴-۲۸/۶۴

آغاز: بسمله کتاب القضاء و هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق ومنه قوله تعالی فقضاهن سبع سماوات؛ **انجام:** قال الشیخ فی النهایة یقتل ویرد الباقون من شهود الزنا ثلاثة ارباع الدیة الی المختص من اقول ... و کیف کان ینبغی تحقیق القول فی العمل بهذه الروایة فنقول.

کتاب القضاء؛ خط: نسخ، کا: احمد موسوی (چند برگ آخر)، تا: ۱۲۸۹ق؛ افتادگی: انجام؛ ۹۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۹۵]

۶۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۷۰

آغاز: کتاب الحدود جمع حد و هو لغة المنع و شرعاً عقوبة خاصة

کتاب الحدود که این بخش شب جمعه ۲۷ صفر ۱۱۹۲ پایان یافته؛ خط: نسخ، کا: میرزا محمد شهشهانی مشهور به معلم، تا: ۲۹ ذیقعده ۱۲۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سورمه‌ای، ۲۲۶گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴۱ - ۲۰۵]

۶۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲۹

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** فیما سبق من الافرادات هنا ایضاً ... آمین یا رب العالمین

از عتق تا پایان میراث؛ خط: نسخ، کا: محمود بن محمد رضا بیدگل، تا: ۲۹ رجب ۱۲۹۳ق؛ مصحح؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری؛ کاغذ: نخودی و شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۸۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۸]

۶۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۴۴

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر

از کتاب العتق تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: علی بن اسماعیل، تا: شنبه ۲۴ رمضان ۱۲۹۴ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۴گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۵۷]

۶۴۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۶۷/۲

از آغاز تا پایان کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ ۱۱۲گ (۱۶پ-۱۲۷پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۴]

۶۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۹۶

از ابتدای طهارت تا انتهای آن؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: میر ابوطالب، تا: شوال ۱۳۰۹ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۳گ، ۷سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۳۳]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۱۴

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ - ۲۷۴]

۶۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸۸

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** فلان اذن لها فی التصرف فیها اصلا فتأمل جدا

خط: نسخ، کا: ملا یار علی، تا: ۱۱ ذیقعده ۱۳۴۹ق؛ توسط محمد کاظم همدانی در جمعه سیزدهم محرم ۱۲۵۰ در قزوین تصحیح و مقابله شده؛ واقف: محمد کاظم همدانی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۸سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۶۵]

۶۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰۸

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۶۱ق [الفبائی: - ۲۹۲]

۶۵۳. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۹۱

از تجاره تا آخر وصیت؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن کربلائی خدا بخش، تا: ۱۳۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۲۵۳ص، ۲۸سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۶۵۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۳۶

آغاز: کتاب الحج و یتبعه العمرة او یدخل فیه لماورد انها الحج؛ **انجام:** لان کفارته علی الولی کما سلف و الحمدلله ... محمد و آله.

کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی،

۳۹۰ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۶۵۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۹۸۶

از عتق تا آخر لقطه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸۹ص، ۲۱ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۵۰]

۶۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵

طهارت تا جهاد ؛ بی‌کا، بی‌تا؛ محشی. با اجازه مؤلف به خط او (ظ) برای سید ابوالقاسم که بر کتاب حاشیه دارد (ظ مورخ ۱۲۳۰)؛ قطع: رحلی [اهدائی ف: - ۱۳۵]

۶۵۷. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۸۱

کتاب العتق تا کتاب القضاء؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۵۷]

۶۵۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۹۴

کتاب التجارة تا آخر کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده، با علامت بلاغ؛ جلد: چرم سیاه، ۲۲۷گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [مؤید: ۱ - ۳۲۲]

۶۵۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۸۱/۳

از اول کتاب الحجر تا آخر الدیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: زین العابدین حسینی، تا: چهارشنبه ۵ رجب (عصر مؤلف)؛ با علامت بلاغ؛ جلد: چرم سیاه، ۱۰۸گ (۱۲۲پ-۲۲۹ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۷۷]

۶۶۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۸۳

از اول کتاب الصلاة تا صلاة المسافر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده؛ جلد: چرم مشکی، ۲۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [مؤید: ۱ - ۱۷۹]

۶۶۱. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۶

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و ذلك الوقت تعیین نوع من الردع.

باب تجارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۳گ (۲۹۵-۳۹۷)، ۲۷سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۵۴]

۶۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۰۴

ج۳؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۶۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۱۰

ج۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۶۶۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۱۱

ج۲؛ بی‌کا، بی‌تا، خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۶۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۰۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۶۶۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۷۸

ج ۱ و ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از سید جعفر موسی کاظمی [رایانه]

۶۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۹۷

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و صل ... کتاب الشرکة و هی بکسر الشین و اسکان البراء و بفتح الشین؛ **انجام:** بابیع ان لم یکن و کیلا فی قبض المبیع علی تقدیر رده بالعیب و کیف کان فقول الشیخ ضعیف.

حاوی: کتاب الشرکة، مضاربة، مزارعة، مساقات، ودیعه، عاریه، اجاره، وکالة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ خرید از هوائی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، روکش تیماج قرمز، ۱۲۸گ، ۲۳ سطر (۱۳×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [رایانه]

۶۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۹۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۶۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۶۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۶۷۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۵۲/۲

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و نحوه کما نحن فیه مع ان اطلاقه بترك الاستفصال عموم هذا و ...

کتاب الزکاة یتلوه کتاب الخمس و الصوم و الاعتکاف. تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم قرمز، ۶۷گ (۳۷پ-۱۰۳پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [مؤید: ۲ - ۵۲]

۶۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۴۹

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و ان جوزناه سقاط الحد لا ستقراره بالموت فلا یرفعه اللعان المتجدد.

کتاب نکاح تا لعان؛ خط: نسخ متوسط خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده با اصل؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج اناری، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [رایانه]

۶۷۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۲۴

بخشی از ریاض المسایل؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از آزیتا نامجو [رایانه]

۶۷۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۲۷

آغاز: وینعکس فی الثانیه و علیه الاجماع فی الغینه و کره فان تم والا فمستنده غیر واقع؛ **انجام:** مطابق نسخه ۳۱۲۴

کتابهای طهارت و صلوة؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضای «شرح، لمحرره، منه عفی عنه، منه»؛ خریداری از محمودی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۱۹گ، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [رایانه]

۶۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۲۸

آغاز: بسمله، حمدله ... جمع شهادة و هی لغة اما من شهد بمعنی حضر و منه قوله تع فمن شهد منکم؛ **انجام:** و الروایة بجنایة الادمی علی مثله خطاء لامطلق و حیث انتهی الکلام فی الکتاب بعون الله الملك الوهاب قال الماتن قدس سره فهذا ما اوردناه و قصدنا حصره ...

کتابهای شهادات، حدود، قصاص و دیات؛ خط: نسخ متوسط، کا:

محمد علی بن عباس جزایری، بی‌تا؛ مصحح؛ خریداری از محمودی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۲۳سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۲۱/۶×۱۵/۵سم [رایانه]

۶۷۵. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الصدقات تا اللقطة؛ کا: محمد بن الحسن، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۶۷۶. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الزکاة الی الجهاد؛ بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۶۷۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین؛ **انجام:** بالاجماعات المحکیة و الحمدلله سبحانه ... سنة تسع و ثمانین بعد الألف

از کتاب الحج تا آخر کتاب الوصیة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با علامت بلاغ؛ ۳۰۰گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۳۰×۲۰/۵سم [مؤید: ۱–۹۵]

۶۷۸. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب التجارة الی الشهادات؛ بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۶۷۹. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب التجارة تا الودیعة و بعد از آن مسائل و موضوعات مختلفه؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۶۸۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الارث؛ بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ – ۳۲]

۶۸۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۶۴

از اول کتاب النکاح تا آخر اللعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: چرم زرد، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۱۳سم [مؤید: ۱ – ۳۷۴]

۶۸۲. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۶

جلد پنجم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده الخاطی علی رضا» (بیضی)؛ واقف: اسماعیل ناظری، جلد: تیماج سیاه، ۲۱۲گ، ۲۹سطر، اندازه: ۳۰×۲۰سم [ف: – ۹۱]

۶۸۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده الخاطی علی رضا» (بیضی)؛ واقف: اسماعیل ناظری، ربیع الثانی ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۸۵گ، ۳۰سطر، اندازه: ۳۱×۲۱سم [ف: – ۹۱]

۶۸۴. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۷۱

کتاب طهارت و صلوة؛ کا: احمد بن سلطان محمد، بی‌تا [ف: ۵۰]

۶۸۵. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۹۴

از کتاب الاقرار تا آخر کتاب حدود و دیات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ سه مجلد شماره ۷۱–۱۷۴–۱۹۶ اگر چه از حیث خط و کاغذ و قطع جور نیستند ولی در سه مجلد یکدوره شرح کبیر تمام است که فقط کتاب عتق و مکاتبه را ناقص دارد و چنین به نظر می‌رسد که آن هم در اول همین مجلد بوده است که افتاده. [ف: – ۵۱]

۶۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۰۴/۱۱

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و الانفاق علیه من کسبه لکن ...

کتاب النکاح؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ به غیر از برگ ۳۴۸ تا ۳۵۵ کتاب؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۴۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۵۷۹]

۶۸۷. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۶۸

بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه چاپ سنگی، محشی با امضای «عبدالجواد» که شیخ هادی نجفی (دارنده کتابخانه) احتمال داده از ملا عبدالجواد بن محمد علی خراسانی باشد؛ مهر: «الراجی عبدالجواد بن محمد علی» (بیضی)؛ تملک: مجدالدین نجفی اصفهانی به تاریخ ۱۳۴۹ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۰گ، ۳۷ سطر [اوراق عتیق: ۲ – ۳۲۱]

۶۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۰۳

آغاز: ذلک حرام الحدیث و هو متضمن لوجوه المکاسب و قصور سنده کباقی الروایات مع اعتبار سند بعض؛ **انجام:** فان وهب اولیاؤه فهو جاز و ان ارادوا القود لیس لهم ذلک حتی تضمنوا ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۰۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۶۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۲۶

آغاز: الصلوة الی قبور الائمة مستند الی الروایات المزبورة و هو احداث قول ثالث لم یقل؛ **انجام:** قمی الاسلام و ذکر جماعة تبعینه لک ابی المسلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۷۰

آغاز: فی بعض ما ینسخ فی الخاطر القاصر؛ **انجام:** واخذ الثمن علیها بل الاحوط منه ترک الانتفاع بها الصلا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۶۹۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۴۹

آغاز: و هو منادمه اللعغه و سیتفاد منالاول کون الاکثر علیه بل و من الشیخ کونه متفقا؛ **انجام:** وقتها قبل ان یخرج و لم یصلها فکان علیها قضائها فیما بعد ... فی تحقیق الاحکام بالدلایل و الحمد اولا و آخر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۶۹۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۰۳

وقف تا طلاق؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: – ۴۰۰]

۶۹۴. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۶۰

جلد اول؛ بی‌کا، بی‌تا؛ توسط رضا دامغانی و سید میرزا محمد حسین در مدرسه رخ آشوب از روستاهای طهران مقابله شده [ف: – ۴۰۰]

۶۹۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۰۹

ارث تا دیات؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: – ۴۰۰]

۶۹۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۷۹

نکاح تا لعان؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: – ۴۰۰]

۶۹۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۸۰

طهارت و صلات؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۴۰۰]

۶۹۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۸۶

طهارت تا صیام؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [ف: - ۴۰۰]

۶۹۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۸۷

تجارت تا لقطه؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۴۰۰]

۷۰۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۹۷

عتق تا دیات؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۴۰۰]

۷۰۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۱۶۸

انجام: و هذا اقوی وفاقا للمبسوط و لک القوة ادلته وضع کلیة دلیل خلافه خلافاً لظ عبارة المتن و الأکثر و ربما احتج ...

از اول کتاب جهاد به بعد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۱۵گ، ۲۸سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: - ۱۰۹]

۷۰۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۳۳

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** المعتضدة بالاجتماعات المحکمیة و الحمدلله سبحانه.تمت.

از تجارت تا آخر وصیت؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ وقفی مدرسه خیراتخان؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)، شعبان ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: آهارمهره ای، ۲۸۸گ، ۲۶ سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: - ۲۰۷]

۷۰۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۵۲

طهارت و نکاح؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، ۲۳۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۷۰۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۹۹

طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۷۰۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۷۰۶

عتق تا قضاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۷۰۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۴۰

نکاح تا قضاء؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، ۳۰۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۷۰۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۴۲

صید و ذباحه تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۳۸۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۷۰۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۱۳

حج و جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۲۵۰گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۷۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۶۰

تجارت تا وصایا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، ۲۸۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۷۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۸۸-۶۰/۲۸

آغاز: من کتب الجماعة انه قال العلماء المراد بالصدقة الجاریة الوقف والاصل فی شرعیته بعدها کغیرها من السنة الاتیة

از کتاب الوقف تا کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۶گ، ۲۳ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۷]

۷۱۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۹۸

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** ... بتاخر استحقاقها عن الحیوة التی شرط الملک و الدین کان متعلقا [...] حال الحیوة و بالمال بعد الوفات والمیت لایملک بعدها شیاً وان هو الاجتهاد حرف فی مقابلة النصوص ... و الحمدلله سبحانه

از کتاب البیع تا پایان کتاب الوصیة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «یا صالح المؤمنین» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۲۵و۳۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۷]

۷۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۵

آغاز: بسمله. کتاب القضاء هو فی اللغة لمعان کثیرة الخلق ومنه قوله سبحانه فقضیهن سبع سموات الی خلقهن والحکم منه قوله تعالی؛ **انجام:** برابر

قضاء شهادات تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: سید مهدی حسینی لاجوردی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۰]

۷۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۲۱

آغاز: کتاب المواریث وهو علم من الفرائض مطلقا ان ارید؛ **انجام:** وبه یمکن ارجاع کلمات القوم الی اعتبار ها مطلقا فلا خلاف فی المسألة بحمدالله سبحانه وتعالی. قدتم کتاب القضا من شرح الکبیر بعون الله.

کتاب الارث تا آخر کتاب قضا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از موقوفات حاج محمد رمضانی مؤسس کلاله خاور به کتابخانه مسجد اعظم؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۹]

۷۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۶۶

آغاز: اظهر لقوة دلیله ضعف مامر فی جوابه فالاول بان الظاهر من الوجوب فیما یطلق بحکم التبادر هو المستقر دون المتزلزل وحمل الحول علی مامر مجاز؛ **انجام:** والحق جماعة بذلک المحل فی الحرم بالنسبة الی الزوم القیمة اعنی الدرهم وصرحوا باجتماع الامرین علی المحرم فی الحرم و هو جید مع القصد الی الاصطیاد و مشکل مع العدم

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۱]

۷۱۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۲۳

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** قیل لایسقط الارث بهذا اللعان و ان جوزناه لاسقاط الحد لاستقراره بالموت فلایر فعه اللعان المتجدد و الحمد لله.

نکاح تا آخر لعان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبده محمد ابراهیم بن احمد بن محمد علی» (بیضی)، «المتوکل علی الله،

حسن بن عبدالله الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۸]

۷۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۶۹

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب صلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی عبده حسن الحسینی ...» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۰]

۷۱۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد

جلد اول تا جهاد و حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۴گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۷]

۷۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۵۷

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** و اما علی القول بالفرق بینهما کراهة فی الثانیة وحرمة فی الاولی فمشکل جدا برالاوفق بالاصل عدم کون نقطه الحرام امانة لکون الید الاخذة لها عادیة من حیث النهی عن التقاطها فلا اذن لها فی التصریف فیها اصلا فتامل جدا

از ابتدای کتاب العتق تا پایان کتاب اللقطة؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن یوسف جیلانی، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی حسن الحسینی» (بیضی)، «عبده محمد ابراهیم بن احمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۹۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۹]

۷۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۴۲

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** مع اختصاص مادل عی ضمان العاقلة من الفتوی و الروایة بجنایة الادمی علی مثله خطاء لامطلقا و حیث انتهی الکلام

از عتق تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشت ازآیة الله میرزا محمد ارباب قمی به این عبارت: «نسخه خوبی است برای تصحیح نسخ مطبوعه لازم است انتقل الی خادم العلم محمد القمی»؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶۶گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۹]

۷۲۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

از طهارت تا صلاة مسافر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۵۶]

۷۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۹۶

جلد اول و دوم کتاب و تا احکام اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۴گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۲۶]

۷۲۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۲

کتاب تجارت تا آخر کتاب لعان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۳۸۷ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۴۷۲]

۷۲۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴۹۹

کتاب زکات تا آخر جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۲۵۸ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۴۷۳]

۷۲۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴۹۷

آغاز: و الحاجات اولا منه لصلوة الایات و صلوة الشکر و الاستسقاء و یمکن ادخاله فی الحاجات

کتاب صلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۲۳۳ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۷۴]

۷۲۵. سمنان؛ مدرسه صادقیه؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: بسمله حمدله وصلی الله علی خیر خلقه ... کتاب الحج و یتبعه العمرة او یدخل فیه لما ورد انها الحج الاحقر وادخل فیه المزیادت؛ **انجام:** کما هو فرض الدروس و التحریر و المنتهی و لف حاکیاً ...

کتاب الحج و کتاب الجهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: محمد حسن حسنی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۲۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۰۰

کتاب عتق تا آخر دیات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مذهب، ۴۱۴ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۷۱]

۷۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۴۹۵

آغاز: برابر

کتاب طهارت و کتاب صلوة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی بعضی از مصنف، مقابله شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۳۰۶ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۱ - ۴۷۱]

۷۲۸. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۸۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** کما صرح به المقدس الاردبیلی و صاحب به و لا بأس بها و ان لم یذکرها الجماعة

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی؛ ۳۸گ، اندازه: ۱۵×۲۸سم [ف مخ: - ۹۸]

۷۲۹. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و المیت لایملک بعد شیئاً وان هو اجتهاد فی مقابلة النصوص المعتضدة بالاجماعات المحکیة و الحمد لله سبحانه و تعالی شأنه.

از کتاب التجارة تا آخر کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۲۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ]

۷۳۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۷۲

آغاز: ... ترک ذلک لاجل ترکه ایضا ان تعلق به الخطاب صریحا کما صرح به جماعة من المحققین ... الثانی لا وجوب للوضوء بنفسه الا من جهة نذر و شبهه کما سیاتی و قیل بوجوب؛ **انجام:** فی القیام و فیه مباحث ... یجب القیام فی الفرائض مع الاختیار ...

فان رسول الله صلی الله علیه وآله قال من لم یقم صلبه فلا صلوة له و فی معناهما موثقة ابی بصیر فی القیام بعد الرکوع ولکن ...
از مبحث وضو تا بحث قیام صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با امضای «منه سلمه الله» و غیره؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۷-۵۱/۷

آغاز: برابر کتاب تجارت
از کتاب التجارة تا کتاب الوصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی الثانی، جا: مدرسة معصومة بنت موسی بن جعفر علیهما السلام؛ مقابله شده با نسخه‌ای که با نسخه اصل مقابله شده؛ ۱۵۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۱۹۳]

۷۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۹۳-۵۵/۶۳

آغاز: برابر کتاب عتق
کتاب العتق و المکاتبه و الاستیلاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۰۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف:۴-۲۱۹۶]

۷۳۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۰

ضمان تا نذر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۲۸۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۷۳۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۷۰

طهات تا زکوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از ملا محمد جواد بن ملا احمد نراقی؛ ۳۰۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۷۳۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۳۶۴

از خمس تا کتاب الحجر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۷۳۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۶۹

صلوة؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۵۹]

۷۳۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۱

طهارت و صلوة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، ۱۸۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

۷۳۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۶

طهارت تا جهاد؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۵۹]

۷۳۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۸۸

حج تا وصایا؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۶۰]

۷۴۰. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۴۹

تجارت تا وصایا؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۵۹]

۷۴۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۸۴

تجارت تا وصیت؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد، بی‌تا [ف: ۵۹]

۷۴۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲

نکاح تا دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد بن کاظم مراغی، بی‌تا [ف: ۵۹]

۷۴۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴

طلاق تا دیات؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد علی اصفهانی، بی‌تا [ف: - ۵۹]

۷۴۴. مشهد؛ امام هادی؛ شماره نسخه:۱۰۲

کتاب نکاح تا لقطه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: - ۷۵]

۷۴۵. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۵۷

از کتاب العتق تا قصاص؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰۵گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱×۱۵سم [ف: - ۴۷]

۷۴۶. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۲۴

کتاب نکاح تا ارث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۶گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۰]

۷۴۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۱۸

قسمتی از کتاب طهارت تا اوایل غسل و قسمتی از ارث که پس از ۸ برگ پراکنده اول ارث آغاز می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ پیوست کتاب، منظومه صرف و نحو «العلوی» از سید قطب الدین محمد حسینی ذهبی شیرازی (۱۱۰۳) و ارجوزه فی شرح حدیث امیرالمومنین علیه السلام: «ان فساد العامة من الخاصة و الخاصة خمسة اقسام العلماء و الزهاد و التجار و الغزاة و الحکام»، از همو، چاپ سنگی در سال ۱۳۰۶ (زمان مظفرالدین شاه) به دستور میرزا جلال الدین محمد الحسینی شریفی ذهبی شیرازی معروف به مجدالاشراف صحافی شده؛ جلد: گالینکور مشکی، ۵۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

۷۴۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷۰

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** ولا یجزی ذلک فی الاول فانه لابد فیه من نیة التکفیر کما لا یجزی العتق. ولا بنیة الوجوب لانه قد یکون فی کفارة فلابد من نیة التکفیر تمت.
از کتاب النکاح تا انتهای کتاب الایلاء؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نسخه اصل در حائر حسینی؛ واقف: حاج ملا عبد الوهاب قزوینی، شعبان ۱۲۵۲ ق با مهر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ - ۱۴۲]

۷۴۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۸۷

آغاز: برابر کتاب صلات؛ **انجام:** بینهما کرامة فی الاولی فمشکل جدا بل الاوفق بالاصول عدم کون لقطة الحرم امانة لکون لاخذه لها عادیة من حیث النهی عن التقاطها فلا اذن لها فی التصرف اصلا فتامل جدا الحمد لله رب العالمین.
از ابتدای صلوة تا آخر کتاب لقطه؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد، بی‌تا؛ واقف: سید محمد تقیا با تولیت حاج ملا عبد الوهاب قزوینی، جمادی الثانی ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۶گ، ۲۸ سطر [ف: ۱ - ۱۴۲]

۷۵۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۸۴

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** النظر الرابع فی حکم الاولاده، ولد الزوجة الدائمة التام خلقة یلحق به ای الزوج الذی یمکن التولد منه

عادة ...
کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ محشی از مؤلف با امضای «منه دام ظله العالی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۲۳ سطر [ف: ۱ - ۱۴۱]

۷۵۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۸۴

کتاب طهارت تا جهاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ ۳۱۶گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۶]

۷۵۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰-ر/۲۰۳

آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** برابر کتاب جهاد
جلد دوم؛ بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۳۶۷گ، ۱۹ سطر(۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۷۷]

۷۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۶۸

آغاز: برابر کتاب عتق؛ **انجام:** برابر
از کتاب العتق تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۵ - ۳۵۶]

۷۵۴. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:/۴۲۰ش-۱۱۰

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** و التحقیق عدم حرمة مالایعد سفهاً و سرفا منه و الحمدلله رب العالمین صورة ما کتبه المصنف و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً و له الشکر.
نکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳ص، ۲۹ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲ - ۱۶]

۷۵۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۴۱۱

طهارة و صلاة؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۷۵۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب النکاح و الطلاق؛ بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۴]

۷۵۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۶۳

کتاب القضاء و الشهادات تا آخر زیارت و قسمتی از مواریث؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۷۵۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کتاب الطهارة و الصلاة تا احکام تورک المصلی؛ بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۴]

۷۵۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۷

صلوة تا پایان اعتکاف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [چند نسخه-ف: - ۳۲۴]

۷۶۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۲۰

کتاب التجارة تا آخر کتاب الوصایا؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۷۶۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۳۵

کتاب شهادات تا آخر دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۷۶۲. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۳

آغاز: المستفیضة منها ما وقع الاطلاق فیه فی کلام الائمه؛ **انجام:** برابر
صوم است تا دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹۵گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۴]

۷۶۳. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۶۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** بالاجماعات المحکیة و الحمد لله سبحانه تم کتاب الوصیة و
از کتاب تجارت تا وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در صفحه عنوان دارد «مجموع کتابت کتاب هفده هزار و ششصد و هفتاد و شش بیت» و نیز دارد «از اول بیع تا آخر فقه پنجاه و نه هزار و صد و بیست و شش بیت و از قرار یک قران کهنه هفت تومان چهار هزار به قران محمد شاهی می‌شود»؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۷سم [رشت و همدان: ف: - ۱۷۴۴]

۷۶۴. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۷

جلد سوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۰گ، قطع: رحلی [چند نسخه-ف: - ۱۹]

۷۶۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** کتاب الطلاق ... الرکن الاول فی بیان المطلق و یعتبر فیه البلوغ و العقل و الاختیار ... مع ان فی الصحیح عن الصبی یتزوج الصبیه قال اذا کان ابوهما
از آغاز «کتاب التجارة» تا اول «کتاب الطلاق»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ اهدایی: جواد کمالیان، ۱۳۵۴ش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۷گ، ۳۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۵]

۷۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۴۵

از لقطه تا دیات؛ خط: نسخ، کا: عبدالحسین یزدی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۴۲]

۷۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۵

آغاز: برابر کتاب نکاح؛ **انجام:** لاستقراره بالموت فلا یوقعه اللعان المتجدد و الحمد لله قد فرغ من تسویده ...
کتاب النکاح، کتاب الطلاق، کتاب الخلع و المبارات، کتاب الظهار، کتاب الایلاء و الکفارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی، ۵۰۷گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۳۸۴]

۷۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یستحب للمراه ان تستاذن اباها وجدها مظ بکر اکانت او ثیباً
از کتاب طهارت تا پایان کتاب نکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای «منه»، مصحح؛ ۲۷۷گ، ۳۴ سطر (۱۲×۲۲/۵)،

اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۲۵۲]

۷۶۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۸۵

آغاز: ... الشق الاول فیخص به عموم مادل علی الاکتفاء بما یزول به ... و لا ینجس البئر بالبالوعة؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب الطهارة و کتاب الصلاة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز (حدود ۷ الی ۸ برگ)؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۳۱گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۲ - ۳۴۲]

۷۷۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۳۰

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و کذا قیل لایسقط الارث بهذا اللعان وان جوزنا لاسقاط الحد لاستقراره بالموت وهو حسن فلا یرفعه اللعان المتجدد.

از کتاب التجارة تا پایان کتاب اللعان؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۷۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۹۷

آغاز: ... و اظهرها التبخیس مطلقا من الغسلة الاولی و مازاد فیما یجب فیه التعدد کما عن الاصباح و المعتبر و ظاهر المقنع و صریح التحریر و التذکرة و المنتهی و هو ظاهر مختار المصنف؛ **انجام:** و یلحق بذلک النظر فی الاوانی الذهب و الفضة مطلقا فی الاکل کان او غیره کالشرب و غیره اجاعا ... و اختصاص النصوص بحکم التبادر بالاوانی فی المتعارفة یقتضی ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ مهر: «العبد محمدامین» (مربع)؛ جلد: مقوا، ۱۵۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۵۴-۵۲/۹۴

آغاز: برابر کتاب عتق

از کتاب العتق تا آخر ریاض؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: موسی الخمایس؛ ۴۰۴گ، ۲۴ و۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۶]

۷۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۹۱-۵۲/۳۱

آغاز: برابر کتاب تجارت

از کتاب التجارة تا آخر وصایا؛ کا: احمد الخراسانی تونی، بی تا؛ ۲۱۰گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۳]

۷۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۹۱-۵۴/۸۱

آغاز: برابر

کتاب الطهارة و الزکاة و الخمس و الصوم و الصلاة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۶]

۷۷۵. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۸۴

آغاز: ... الفصل الثالث فی تقسیم الفعل وهو علی وجوه الاول الفعل قد یوصف بالصحة وهو فی العبادات ما وافق الشریعة وعند الفقهاء ما اسقط القضاء فصلوه من ظن طهارة صحیحة علی الاول؛ **انجام:** برابر کتاب صلات

کتاب صلوة؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «عبده عباس بن آقاعلی ۱۲۷۶» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: - ۸۱]

۷۷۶. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قیل یفک ذو القرابة مطلق فیدخل فیه من علا من الاباء و من سفل من الاولی و لاخوة و الاعمام و الاخوال و بالجملة کل وارث قریب عد الزوج و الزوجة ...

کتاب‌های اقرار تا مواریث؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۶۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: - ۸۲]

۷۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۸۷-۲۰/۷

آغاز:برابر؛ **انجام:** ورجع المرتهن بماله علی الراهن» حیث اخذت منه العین ... فجاء اهل المتاع الی متاعهم فقال یأخذون متاعهم.

از طهارت تا پایان تجارت؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۱۹۱]

۷۷۸. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۴۱

آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و بالجملة لا شبهة فیه فناقشه صاحب الکفایه و هی ان الروایات الدالة علی سقوط الدعوی بالیمین قول علی خلافه لاوجه له کما لا یخفی علی المتأمل

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

۷۷۹. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز: من المضی و التواصل المعهود بینه و بین الایجاب و لا غیره بالمضمون عنه برضاه بلا خلاف اجده حتی من القائلین بعدم الصحة مع الانکار فان قولهم بذلک غیر مبنی؛ **انجام:** و ان کان بعد الاتفاق علی عدم انتفی بغیر لعان و ان کان بعد الاختلاف فیه فادعته

از ضمان تا لعان؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ]

۷۸۰. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۵۱/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی رجل کانت عنده اختان فوطی احدیهما ثم اراد أن یطاء الاخری ...

کتاب الطهارة تا کتاب النکاح؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۹گ (۱۶پ-۱۹۴)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ]

۷۸۱. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۱۵/۳

کتاب المواریث؛ خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ ۷۴گ (۱۴۷پ-۲۲۰پ)، ۳۱ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۹۵]

۷۸۲. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: فی کتب جماعة من اهل اللغه کالفیومی و ابن فارس عن تغلب و الازهری و ابن الاثیر و نقل بعض ان الشافعیة نقلت ذلک عن اهل اللغة و نقله عن الترمذی وهو من ائمة اللغه؛ **انجام:** و

قصوره عن افادة تمام المدعى محبور بالشهره و عدم القائل بالفرق بين الطايفة المؤيد بقرينة المقابله الظاهرة فى ان
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ ۲۳۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف مخ]
۷۸۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۳
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و لعل صاحب اليسرى غفل عن استحباب وضع الجبهة على التربة الشريفه و مما ذكر ظهر ضعف حكمه بالتحكم مما لا خلاف فيه
کتاب تجارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با امضای «منه دام ظله» و «منه سلمه الله تعالى»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف مخ]
۷۸۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۲۷۷/۳
آغاز: برابر کتاب زکات؛ **انجام:** و یجزی ابن اللبون ... الفاضل مقداد فى التنقيح.
زکاة؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۸گ (۲۲۵پ-۲۳۲پ) [ف: ۵ - ۷۹]
۷۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۷۴-۱۵/۱۴
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** وجلب ما يفضل عنه خاصة فان ذلك نفقة الا ان يقوم بكفايته من غير اللبن حيث يكتفى به و الحمدلله اولا و آخرا و صلى الله على محمد وآله.
از کتاب التجارة تا پایان طلاق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی، ۲۳۲گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۱۹۳]
۷۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۴۴-۱۰/۵۴
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** و الميت لايملك بعدها شيئاً وان هو الا اجتهاد صرف فى مقابلة النصوص المستفيضة المستعدة المعتضده بالاجماعات المحكية والحمدلله سبحانه.
تجارت تا وصایا؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: عصر مؤلف؛ مصحح، با علامت بلاغ، محشی با نشان «منه عفى عنه» و«منه دام ظله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۷گ، ۲۵-۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۴ - ۲۱۹۲]
۷۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۷-۱۱/۱۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۰]
۷۸۸. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۵۷/۱
آغاز: بسمله ... كتاب الشهادات جمع شهادة و هى لغة اما من شهد بمعنى حضر و منه قوله (س) فمن شهد منكم الشهر الاية؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۷گ (۱پ-۱۶۷ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]
۷۸۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۳۸۱
کتاب نکاح تا اواخر قذف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۵]
۷۹۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۰۰
ج ۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج، ۲۶ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲ - ۲۴۳]
۷۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۵۴
آغاز: الرجوع الى مقتضى مذهب الامامية و عن الثانى بان غايته على تقدير تسليمه نفى الاولويه و لايستلزم انتفاء الحجه على جواز الرجعه؛ **انجام:** لما مر من الاجماع و الاخبار فتطرح او تحمل على التقيه لكونها مذهب الشافعى كما حكاه بعض الاجله ...
کتاب عتق تا آخر کتاب دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (حدود ۷-۸ برگ) و انجام (حدود ۲۰ برگ)؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۲۳-۳۰ سطر (۹-۱۰×۱۵-۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [ف: ۱۸- ۳۲۴]
۷۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۹۱
آغاز: ... باعمية الاستعمال و عدم الدليل على ارداتهما معا من الايه و تساويهما فى الحكم على تقدير تسليمه غير ملازم لذلك هذا على؛ **انجام:** لم يعمل بها احد من الطائفة مخالفة للاصول القطعية مع انها قضية فى واقعة محتمله اناطتها بمصلحة لم تكن لنا ظاهرة و الحمدلله سبحانه حمدا كثيرا شكراً لله.
کتاب نکاح تا آخر کتاب تدبیر و مکاتبه و استیلاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۳۷۲]
۷۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۷۷/۱
آغاز: مع عدم المساواة فى كثير من الصور المنظور فيه اولا بان ظهور اعتبار الاجتماع؛ **انجام:** لاريب ان الثلاث احوط و اوجبها جماعة كما عن الصدوق و الاسكافى و الطوسى و ... و المحقق الشيخ على عملاً بظاهر الموثق. و لا يأس به و الحمدلله.
کتاب الطهارة ؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی و شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۷گ(۳-۱۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۰ سم [ف: ۱۳ - ۳۹۵]
۷۹۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۰۶/۱
از اول «کتاب صلح» تا آخر «کتاب وصیت»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۰۴]
۷۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۲۷
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** ان كان اليوم الجمعه فقد بعتك كذا او غيره من العقود كتاب الوقوف و الصدقات و الهبات الوقف فهو تحبس الاصل و اطلاق المنفعه ...
کتاب تجارت تا پایان کتاب وکالت و آغاز کتاب وقف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: روغنی یشمی مذهب، ۱۷۷گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۸۳]
۷۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر کتاب صلات
کتاب طهارت و صلات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی با روکش کاغذی کرم، ۲۱۴گ، ۲۶ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۸۲]

۷۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۷۶
آغاز: برابر کتاب تجارت؛ **انجام:** برابر
کتاب التجارة تا آخر کتاب الدیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ مهر: «یا محمد»؛ کاغذ: فرنگی فستقی، ۳۲۹گ، ۴۲ سطر(۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۲ - ۱۴۰]

۷۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۲۴
آغاز: برابر ؛ **انجام:** و هو قد خالف فیه فقیدها بالاعتکاف الواجب و صرح فی غیره بعدم التحریم قال و ان فسد فی بعضها.
کتاب طهارت تا پایان اعتکاف؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۷۷گ، ۳۱ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۴ - ۲۴۳]

۷۹۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۵۳/۲
کتاب عتق تا آخر ارث؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی؛ ۲۰ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۶۱]

۸۰۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۸۶/۳
آغاز: برابر کتاب نکاح
نکاح. نام مؤلف با تطبیق آغاز به دست آمد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۸۸]

۸۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۱۹-۵۸/۶۹
آغاز: ان یکون بمعنی الطاهر مرفوعة امایکون المراد فیه المعنی الاسمی ای ما یتطهر به الذی هو احد معانیه
کتاب الطهارة؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۶۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۱۹۷]

۸۰۲. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴ فیاض
از زکوة تا آخر حج؛ خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن ملامحمد بن ملامقیم فیض آبادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۲ سطر (۷×۱۳/۵)، قطع: پستی [ف: - ۹۷]

۸۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۸۵
آغاز: برابر ؛ **انجام:** و کیف یکون صاغرا و هولا
از کتاب طهارت تا اوایل کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج میرزا داوود وزیر وطائف، اسفند ۱۳۰۹؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۵۵۳]

۸۰۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۲۲۴/۲
انجام: و لم یتعین اجتنب مائهما اجماعا ... لا بدری ایهما هو.
از آغاز تا میانه‌های مبحث طهارت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۸گ (۲۱پ-۳۸پ) [ف: ۵ - ۷۸]

← ریاض المسائل و حیاض الدلائل ← ریاض المسائل فی بیان (تحقیق) الاحکام بالدلائل

● الریاض المستطابه فی جملة من روی فی الصحیحین من الصحابة / رجال / عربی

rīyāḍ-ul mustaṭāba fī jumlat-in man rawā fi-ṣ ṣaḥīḥayn min-aṣ ṣaḥāba

عامری، یحیی بن ابی بکر، ۸۱۶ - ۸۹۳ قمری
'āmerī, yahyā ebn-e abī-bakr (1414 - 1488)

در یک مقدمه سه فصلی سپس به ترتیب تهجی در اسامی تعدادی از صحابه که در صحیحین از آنها روایت شده است.
چاپ: معجم المطبوعات ۱۲۶۱؛ بیروت، مکتبة المعارف، محقق: عمر ابو حجله، چاپ اول، ۳۳۶ص، ۱۳۹۳ق.
[دنا ۱۱۳۲/۵؛ معجم المطبوعات ۱۲۶۱]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۱۵
خط: نسخ، کا: عمر بن ابی بکر بن محمد، تا: ۱۰۰۳ق؛ تملک: سید حسین حسینی در ۱۰۰۴؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۵]

● ریاض المشتاقین / تاریخ / فارسی

rīyāz-ol-moštāqīn

بیسارانی، حامد بن علی، ق۱۳ قمری
beysārānī, hāmed ebn-e-'alī (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۶۵
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین حمد ابو فی نعمه؛ **انجام:** و صلی الله علی سیدنا محمد آله و صحبه وسلم
خط: نستعلیق، کا: قاجری، محمد سلیم بن خلیل، تا: ۱۳۱۰ق [رایانه]

● ریاض المصائب فی رزایا آل ابی طالب / تاریخ معصومین / فارسی

rīyāz-ol masā'eb fī razāyā āl-e abī-tāleb

تبریزی، علی اکبر بن بابا، ق۱۴ قمری
tabrīzī, 'alī akbar ebn-e bābā (- 20c)

در حالات پنج تن آل عبا و معجزات و مصایب ایشان، با اشعاری از مؤلف یا دیگران مناسب موضوعات که برای اهل منبر به کار می‌آید، مشتمل بر «مقدمه» و پنج «مطلب» و یک «خاتمه»: مقدمه در حکمت ابتلای معصومین به بلاها و هر مطلب در حالات یکی از پنج تن و خاتمه در داستان مختار ثقفی.
آغاز: الحمد لله الذی جعل المحن و البلاء جنة الاولیاء ... اما بعد چنین گویند بنده مغتنم بفضل الله المبین.
انجام: پس آنجناب فرمودند فهذه و الله قسم بخداوند همین

است کرامة جعلنا الله و جميع المؤمنين من اهل هذه الکرامة.
[دنا ۱۱۳۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۱/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، نیمه دوم به خط حاجی آقا بن عبد الله به سال ۱۲۶۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۷گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۲ - ۱۲۷]

● **رياض المصائب فی مصائب آل العبا (ع)** / تاريخ معصومين / عربی
rīyāḍ-ul-maṣā'ib fī maṣā'ib-i āl-il-'abā
موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری
mūsavī tonekābonī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ja'far (- 19c)
تاريخ تأليف: ذيحجه ۱۲۴۳ق
در بيان مصائبی که برپنج تن آل عبا (عليهم السلام) وارد شده، مشتمل بر پنج «جزء» و هر يک در چندين «روضه».
آغاز: الحمدلله الذی اکرم المخلصين من عباده بالشهادة فی سبيله و من علی اُمنا بريته من اصفيائه باهراق دمائهم فی طريقه.
انجام: فانهم صفروا عصيان الله و کفروا به و اشرکوا و ضلوا و اضلوا فراراً عن اقامة الفرائضی و اداء الحقوق و قد فرغ من تأليفه ...
چاپ: تبريز، سنگی، ۱۲۹۵، وزيری، ۴۷۴ص
[دنا ۱۱۳۲/۵؛ ذريعه ۳۳۷/۱۱رقم ۲۰۰۲]

قم؛ مرکز احياء؛ شماره نسخه:۳۶۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال۱۲۴۶ق؛ مصحح، جلد سوم نيامده است؛ در پنج برگ آخر قصيده عينيه سيداسماعيل حميری با ترجمه فارسی؛ تملک: عباسقلی کتابچی؛ مهر: «عبده محمد مهدی الموسوی» (مربع)؛ جلد: تيماج مشکی، ۲۳۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۶]

● **رياض المعارف** / گوناگون / عربی و فارسی
rīyāz-ol-ma'āref
موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری
mūsavī tonekābonī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ja'far (- 19c)
شانزدهمين کتابی است که مؤلف نگاشته است شامل چندين «روضه» در بيان معارف و حقايق برگرفته از احاديث ائمه اطهار عليهم السلام.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی عرف عباده الاشياء بمقاماتها و الصلوة و السلام ... و بعد فيقول العبد المذنب المسکين السيد محمدمهدی ابن السيد محمد جعفر الموسوی عفی الله عن آثامهما بفضله أن هذه
[دنا ۱۱۳۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۳/۹]

قم؛ گلپايگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶/۵-۲/۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعضی از آنها غذای طبيعه صفرا می‌کشد و بعضی از آن عروق که اطبا آن را عروق «ما صاريقا» می‌نامند که خدايتعالی آن را متصل به کبد کرده
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۱۹۸]

● **رياض المعصومين فی مدح النبی و ائمة الدين** / فضايل و مناقب / فارسی
rīyāz-ol ma'sūmīn fī madh-en nabīy va a'emmat-ed dīn
شريعتمدار، محمد امين بن محمد، ق۱۴ قمری
šarī'atmadār, mohammad amīn ebn-e mohammad (- 20c)
اهدا به: ناصرالدين شاه و حسن علی خان امير نظام (به نام ...)
تاريخ تأليف: ۱۰ جمادی الثانی ۱۳۰۹ق
در يک «مقدمه» و پنج «مبحث» در فضايل و مناقب حضرت پيامبر اکرم و ائمه هدی عليهم السلام، گرفته شده از کتاب‌های شافعيان و بنا به گفته مؤلف برای رفع اختلاف بين شيعه و اهل سنت، نوشته است.
آغاز: حمد و ثنای لا يحصی پروردگاری را رواست که روضه حقيقت بشری را بخصارت و لقد کرمنا بنی آدم آراسته ...
[دنا ۱۱۳۲/۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۱۷
خط: نستعليق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ميشن قهوه‌ای، ۱۰۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۳سم [ف: ۱ - ۲۵۱]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۷۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** سنه ۱۳۰۹
خط: شکسته، نستعليق، کا: محمد حسن عراقی گرگانی، تا: ۲۱ رجب ۱۳۲۱ق، جا: سنندج؛ در پايان خطبه علی ع در صفت شيعيان است مورخ ۱۲ شعبان ۱۳۲۱ به همان خط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ميشن سياه، ۱۵۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۶سم [ف: ۳ - ۴۲۹]
۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نزول حضرت عيسی عقلا و نقلا قريب التحقق است، و الله اعلم ثبتنا الله و جميع المؤمنين و المسلمين ...

خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید، تا: پنج‌شنبه ۱۱ صفر ۱۳۲۲ق؛ از روی نسخه ششم مؤلف که سلخ شوال ۱۳۱۰ نوشته بود و برای حاج سید حسین ملقب به ناظم التجار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۹۵]

● **ریاض المقاصد** / ادبیات / عربی

rīyāḍ-ul maqāṣid

علیاری، علی بن عبدالله، ۱۲۳۴ - ۱۳۲۷ قمری

'alīyārī, 'alī ebn-e 'abd-ol-lāh (1819 - 1909)

گزارش قصیده شیخ حسن بن راشد حلی، در مدح حضرت حجت، در ۱۴۲ بیت به شمار «قائم». در یک «مقدمه» و چهار «باب» و یک «خاتمه»: مقدمه در تغزل، سی و هفت بیت؛ باب ۱. در ستایش او؛ ۲. اثبات وجودش؛ ۳. ظهور ایشان؛ ۴. سوگواری حضرت حسین؛ خاتمه در احوال خود.

[دنا ۱۱۳۲/۵؛ الذریعه ۳۳۷/۱۱ «ریاض المقاصد»]

۱. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: علی اکبر، تا: ۱۲۹۵ق [نشریه: ۷ - ۵۱۶]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۶۰-عکسی

آغاز: ... الحمدلله الموجود فی کل اوان، والابدی المدعو بکل لسان ... اما بعد، فیقول المحتاج ... علی بن عبدالله بن محمد بن محب الله بن محمد القراچه داغی؛ **انجام:** محمد حسن بن علی العلیاری ولده الفانی، و قد تم فی الیوم الاربعا من یوم الرابع من رجب ... و هذا الشرح آخر تألیفات الشارح من حیث الاخراج الی البیاض، حتی اخرجه ولده الاسعد الامجد ... الآغا میرزا حسن آغا المجتهد التبریزی العلیاری ...

خط:تحریری، کا: محمد حسن بن محمد حسین، تا: سه‌شنبه شعبان ۱۳۳۳ق، جا: سردرود؛ صورت وصیت نامه حاجی مناف ولد مرحوم حاج معصوم، با گواهی محمد حسن سردرودی؛ ۴۸۸ص، ۱۶سطر (۱۱/۵×۲۳)، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۵]

● **ریاض الملوک فی ریاضات السلوک = ترجمه سلوان المطاع** / داستان / فارسی

rīyāz-ol molūk fī rīyāzāt-ol-solūk = t.ye solvān-ol-motā'

نظام تبریزی، علی بن محمد، ۷۴۰-قرن ۹ قمری

nezām-e tabrīzī, 'alī ebn-e mohammad (1340 - 15c)

وابسته به: سلوان المطاع فی عدوان الاتباع؛ ابن ظفر، محمد بن عبدالله (۴۹۷-۵۶۵)

اهدا به: سلطان اویس بهادرخان پادشاه جلایری

ترجمه‌ای است با دگرگونی از «سلوان المطاع فی عدوان الطباع» ابن ظفر مکی اندلسی، در اخلاق عملی، به روش کلیله و دمنه از زبان جانوران و پرندگان (که با امثال و حکم و آیات و احادیث به نثر آن زینت بخشیده است.). در یک «مقدمه»: در سبب وضع کتاب؛ و پنج «باب»: ۱. تفویض، ۲. تأسی، ۳. صبر، ۴. رضا، ۵. زهد؛ «خاتمه» در سرگذشت سلطان اویس جلایری (-۷۷۶ ق) به نام سلطان اویس ساخته شده که در سال ۷۶۸ق در بغداد به عرض همایونی رسانده است. در مقدمه باب صبر، اقسام صبر را برمی شمارد که خاصه ملوک اشراف بود و آن عبارت است از سه قوت، اول قوت عقل از عدل و ثمره آن عمارت مملکت است و فراغت رعیت، دوم قوت حلم و ثمره آن محبت رعیت و سیم قوت شجاعة و ثمره آن ثبات است و ... . (فاضل هاشمی)

مؤلف به ظن غالب همان نظام الدین شامی صاحب ظفرنامه است و شهرت وی به «شامی» به جهت انتساب وی به «شنب غازان» تبریز است نه شام سوریا و آنچه از متن کتاب به دست می‌آید اینکه وی از خانه زادان سلطان اویس بهادرخان جلایری است. چنان که مسلم است نظام شامی در بغداد می‌زیسته و چون تیمور در ۷۹۵ق آنجا را گشود نظام را نزد خود خوانده او را به نگاشتن ظفرنامه امر کرد. نظام تبریزی صاحب ریاض الملوک نیز در دیباجه می‌گوید که کتاب را در بغداد به عرض سلطان اویس رسانده است که این خود قرینه‌ای است بر اتحاد نظام شامی و نظام تبریزی. لازم به ذکر اینکه همزمان با این نظام، نظام تبریزی دیگری در بغداد می‌زیسته و نباید که با نظام جای سخن خلط شود.

آغاز: الیک و الا لا تساق الرکایب ×× و منک و الا لاترام المواهب ... اگر فوایح کتاب خطاب بی تقدیم ذکر سوانح منایح فضل ایزدی میسر نشود

انجام: بهار عمر تو سر سبز و تازه باد که چرخ ×× بباغ عمر عدو نکبت خزان آورد

چاپ: به تصحیح بهروز ایمانی توسط انتشارات مجلس شورای اسلامی چاپ شده است.

[الذریعة ۳۳۸/۱۱؛ کشف الظنون ۹۹۸/۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۵۷۷؛ دنا ۱۱۳۲/۵-۱۱۳۳ (۱۵ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۳۳۳/۹ از نظام شامی دانسته شده]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ ربیع الاول ۸۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۶/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۴۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۸۶۴ق؛ مهر: «یا رب محمد امین باد از خطر» (بیضی)؛ جلد: مقوا رویه کاغذ ابر و باد، ۱۵۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۳۴

آغاز: پای شکسته ما عرفناک حق معرفتک عجز الواصفون عن صفتک کریمی که بقلم قدرت بر صفحه ماه مهین نقش ما بست؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۴ - ۱۲۶]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۲۱
خط: نستعلیق، کا: ارملا خورد، تا: قرن ۱۰، جا: هرات؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۳۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۲۰سم [ف: ۳ - ۴۲۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۲۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی؛ جلد تیماج زرد، ۱۶۶ص (۱۱-۱۷۶)، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۱۳۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۵۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** بدین باب کتاب ریاض الملوک بآخر رسید ... و از نکبات در حفظ امان بمحمد النبی ... و صحبه الاکرمین. خاتمة الکتاب. بسمله. حمد و سپاس آفریدگاری را ... نه تو کمی ز سلیمان نه من کم از مورم ×× قبول کن چو سلیمان عطای مورانرا و دعای این حضرت که آمین از روح الامین می‌آید بر قصیده ای اقتصار افتاد، نظم: هو ای لعل تو خون در نهاد کان آورد ×× نسیم لطف تو در خاک مرده جان آورد (کم دارد)
خط: نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛کاغذ:سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، ۱۸ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸ - ۵۲]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ باسر لوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج سیاه، ۱۵۰گ، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۴۹۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۲۳
خط: نسخ، کا: محمد کاظم بن حسین قلی دلال کاشانی، تا: ۱۷ شوال ۱۰۲۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن یشمی، ۲۵۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۴سم [ف: ۳ - ۴۲۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۹۸-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۹۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۳۳-ف
نسخه اصل: نسخه آقای بدره‌ای؛ خط: نسخ، کا: محمد بن صوفی محمد دیرمرید شیخ محمد وسیم، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۴۱۱ص، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۲۳
آغاز: متصور نیست بدانکه او بمحاربت ابن زبیر از دارلملک خود ... نمود؛ **انجام:** و نیمشب از قصر بیرون شد ... هریک زبد و نیک ...
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی، ۱۲۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۷۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۳۷ ط
آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که به عمارت او از سر غرور و نخوت مشغول شود ناچارش مایه دنیا به باد دهد و زیاده خسر الدنیا و الآخرة ذلک هو الخسران المبین.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بخش (خاتمه) را ندارد؛ مجدول، دارای کمند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۸۴گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۱۴]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن تریاکی، ۴۴۳ص، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۱۹۰]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** درحال پای دررکاب اجل درآورده دو اسبه به مهمانی مالک رفت واسب به راهی که آمده بود.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ؛ جلد: مقوا، ۱۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۱]

← ریاض المناظر ← ریاض عالمگیری

● ریاض المناقب / تاریخ / فارسی

rīyāz-ol-manāqeb

ذاکری یاسمین، محمد، ق۱۴ قمری

zākerī-ye yasamīn, mohammad (- 20c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲۹ صفر ۱۳۷۸ق
شصت و دو «مجلس» است در تاریخ حضرت رسول و ائمه طاهرین علیهم السلام که با کمال بی‌سوادی تنظیم شده و آخرین یادداشت او به تاریخ چهارشنبه ۲۹ صفر ۱۳۷۸ می‌باشد. این قطعه جلد پنجم از کتاب است.
آغاز: مجلس اول در بیان تاریخ ولادت پیغمبر ... در حق الیقین گوید معجزات ولادت با سعادت آن حضرت خاصه و عامه
[دنا ۱۱۳۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۱/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۷
آغاز: مجلس اول در بیان تاریخ ولادت پیغمبر ... در حق الیقین گوید معجزات ولادت با سعادت آن حضرت خاصه و عامه؛ **انجام:** کاش ما را بود علم معرفت ×× این همه ذلت نمیشد بسک هست
خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۲گ، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۴ - ۱۷۰]

● **ریاض المناقب فی مصائب آل ابی طالب** / تاریخ / فارسی

rīyāz-ol manāqeb fī masā'eb-e āl-e abī tāleb

تبریزی، محمد بن محمد تقی، ق۱۴ قمری

tabrīzī, mohammad ebn-e mohammad taqī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۲۴ جمادی الاول ۱۳۳۰ق (جلد اول)

در تاریخ زندگانی چهارده معصوم علیهم السلام و فضایل و مناقب و مصایب آنان که به صورت مجالس به جهت اهل منبر نوشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۸۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید بنده کمترین تراب اقدام واعظین و ذاکرین المحتاج الی فضل ربه الکریم؛

انجام: فشارک المرجئة فی نسائهم و أموالهم لان اهل قم شیعتی و شیعة وصیی علی بن ابی طالب.

جلد اول کتاب، دارای شصت و یک مجلس؛ خط: نستعلیق، کا: محسن بن محمد ادیب العلماء تبریزی، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۳۶۸ق؛ جلد: مقوایی، ۳۴۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۷۲]

● **ریاض المؤمنین = ترجمة الکافی** / حدیث / فارسی

rīyāz-ol mo'menīn = tarjomat-ol kāfī

اردبیلی، حسین بن موسی، ق۱۱ قمری

ardabīlī, hoseyn-e bn-e mūsā (- 17c)

وابسته به: الکافی؛ کلینی، محمد بن یعقوب (-۳۲۹)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۰۵۸ق

ترجمه الکافی کلینی است. نسخه حاضر، مجلد سوم شامل کتاب الحجة و کتاب الکفر و الایمان است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۴۰

آغاز: باب در کراخیت توقیت د رظهور امام غایب و توابع آن و این جزو ثالث است از کتاب کافی کلینی ترجمه حقیر حسینی عفی عنه مسمی به ریاض المؤمنین و در این سی و شش باب است مشتمل بر پانصد و نه حدیث. و در باب اول هفت حدیث است. پس بدان که توقیت تعیین زمان و تقدیر وقت است برای چیزی؛

انجام: که سیئه در آن بهتر از حسنه است در غیر آن و سیئه درین آمرزیده می‌شود و حسنه و غیر ... (یک یا دو کلمه پارگی) نمی‌شود. این است آخر کتاب کفرو ایمان و طاعات و معاصی از ترجمه کتاب کافی و الحمد لله وحده و صلی الله علی النبی الامی و آهل وسلم به ترجمه فقیر حقیر حسینی احسن الله مآل حاله و وفق لما بعده بمحمد و آله

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعده ۱۰۵۸ق؛ پیش‌نویس مؤلف است. با یادداشت‌های توضیحی و تکمیلی فراوانی از مؤلف در متن و حاشیه و خط‌خوردگی در متن که همه به دستخط مؤلف است، مصحح، با علامت بلاغ، در صفحه عنوان نسخه یادداشت‌های پراکنده ای بدین ترتیب: نام کتاب و مؤلف به خط خودش، «المجلد الثالث من ترجمه الحسینی لکتاب الکلینی المسمی بریاض المؤمنین نفعهم الله به یوم الدین» و «من مؤلفات کمال الدین حسین الاردبیلی نزیل استراباد عفی عنه الشین من البین برب العباد» با مهر او «و ما توفییقی الا بالله» (هشت گوش) و این بیت شعر: «چو پر شد عالمی از فیض عامش ×× ریاض المؤمنین کردیم نامش»، تفسیر آیات «و یسئلونک عن الساعة» و «ما امرالساعة الا کلمح بالبصر» و «و ما یدریک لعل الساعة» از خود مؤلف، حدیث قدسی و یک بیت شعر از یک اعرابی، اسم اعظم الهی به نقل از آصف بن بر خیا وزیر سلیمان، در چهار صفحه آخر نسخه هم احادیثی به نقل از ثواب الاعمال و چند حدیث کوتاه دیگر بدون منبع نوشته شده؛ خریداری از محمد باقر قلی زاده در آذر ۱۳۴۶ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور بنفش، ۲۱۶گ، ۲۳ سطر (۱۱×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۹×۲۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۸۵]

● **ریاض المؤمنین** / تاریخ معصومین / عربی

rīyāḍ-ul mu'minīn

بهشتی، محمد علی بن حسین، ق۱۳ قمری

beheštī, mohammad ʻalī ebn-e hoseyn (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۷ق (موافق نام کتاب)

در احوال امام حسین (ع) و داستان کربلا و شهادت آن حضرت و یارانش در آن سرزمین، گرفته شده از بحار الانوار و جلاء العیون و آنچه در مصادر صحیح درباره این واقعه آمده. کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» و دوازده «باب» (روضة) و یک «خاتمه» می‌باشد و ابواب دارای مجالسی است گویا تنظیم شده برای واعظان و منبریان، بدین تفصیل: المقدمة: فی فضل البکاء و الحزن علی الحسین علیه السلام؛ روضه ۱. الآیات و الروایات المشعرة بواقعته؛ ۲. سبب تزحزحه من المدینة و نزوله بمکة؛ ۳. ارسال مسلم الی الکوفة؛ ۴. توجهه الی العراق و نزوله بکربلا؛ ۵. فیما وقع بعد نزوله فی کربلا؛ ۶. مقاتلة اصحابه و محاربة شیعته؛ ۷. شهادة اقاربه و أهل بیته؛ ۸ المصیبة العظمی و الواقعة الکبری؛ ۹. فیما حل بأهل البیت من بعد الشهادة؛ ۱۰. فیما اتفق لاهل البیت فی الکوفة الی دمشق؛ ۱۱. فیما سنح لهم فی الشام؛ ۱۲. خروجهم من الشام الی دخول المدینة؛ الخاتمة: فی أخبار ترتبط بذلک.

آغاز: حمد لایحد و شکر لایعد لله الواحد الاحد الصمد الذی جعل تذکر مصائب اهل بیت الرسالة

[دنا ۱۱۳۳/۵؛ الذریعه ۳۳۹/۱۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۲۵/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لقد هتکوا النساء و حملوها ×× علی الأقتاب قهراً اجمعینا. فهذه قصتی مع شرح حالی
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید التفرشی، تا: جمعه سلخ ربیع الثانی ۱۲۴۸ق؛ تملک: حسن ولد ملا حسین خراسانی، قوام الدین، محمد رضا بن حاجی ملا محمد اسماعیل روضه خوان شهیر به سلطان الذاکرین؛ کاغذ:، جلد: مقوای مشکی، ۱۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۲۵۹]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** جل عری ففزعت منه الی الردی ×× و قصار جهد الواجدین حمامها
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک به عصر مؤلف؛ در برگهای آخر چند مجلس به خطی جز خط اصل اضافه و گویا از کتاب نباشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۱گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۲۶۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لقد هتکوا النساء و حملوها ×× علی الأقتاب قهراً اجمعینا
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ با چند یادداشت به تاریخهای ۱۲۶۳-۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۲۹]

● ریاض المؤمنین فی احوال المعصومین / تاریخ معصومین - عربی

rīyāḍ-ul mu'minīn fī ahvāl-il ma'ṣūmīn

لاهیجی، ابوالقاسم بن محمد رضا، ق۱۳ قمری

lāhījī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad rezā (- 19c)

چهارده «روضه» در حالات چهارده معصوم علیهم السلام است، بابی درباره ظهور نور نبوت برای دخول در اصل مطلب و به‌منزله مقدمه کتاب و خاتمه‌ای در اثبات امامت از دو وجه، و دارای حواشی است مفید در توضیح آنچه را که توضیح بخواهد.
آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی الاقرار بالأنبیاء و الأولیاء الفخام الفخار و نجانا من انکار هؤلاء الأضواء و الانوار ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۷۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد مضی من خلق آدم الی ولادة سید البشر علی وفق هذا الحدیث المعتبر ستة آلاف و مائة و ثلاث سنین وعددها
خط: نسخ، کا: ابو القاسم بن جعفر بن علاء الدین حسینی واعظ یزدی معروف به سلطان الواعظین، تا: جمعه ۱۹ جمادی الاول ۱۲۷۰ق، جا: لاهیجان؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۵گ (۹۴پ-۱۹۸پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم[ف:۱۸-۱۵۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا نسخه پیش نویس مؤلف است که پاره‌ای از صفحه‌ها سفید مانده و در بعضی جاها افزوده شده؛ ۲۰۲گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۳۸۰]

● ریاض المؤمنین و حدائق المتقین / دعا / فارسی

rīyāz-ol mo'menīn va hadā'eq-ol mottaqīn

میرلوحی سبزواری، محمد بن محمد، ۱۰۰۰؟ - ۱۰۸۵؟ قمری

mīrlowhī sabzevārī, mohammad ebn-e mohammad (1592 - 1675)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۵۳

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی قدس قلوب اولیائه عن التوجه الی ما سواه لیکونوا بذلک من الواصلین الخ؛ **انجام:** و قلت له والله یا بن رسول الله انی ... بحبکم و طاعتکم و انی لارجو ان یسعدنی فی حیاتی و مماتی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ تملک: حاجی کربلایی علی بن غلامرضا؛ اهدایی: محمد پسر ابوالحسن رشتی یزدی؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۸۴گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۷۸۵]

● ریاض المؤمنین و حدائق المتقین و فقه الصالحین / شرح دعا / فارسی

rīyāz-ol-mo'menīn va hadā'eq-ol-mottaqīn va feqh-os-sālehīn

مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی، ۱۰۰۳؟ - ۱۰۷۰ قمری

Majlesī, mohammad taqī ebn-e maqsūd 'alī (1595 - 1660)

وابسته به: الصحیفة الکاملة السجادیة = الصحیفة السجادیة؛ علی بن حسین (ع)، امام چهارم (۳۸-۹۴)
گویا مرحوم مجلسی بنا داشت که شرحی مبسوط بر صحیفه سجادیه به فارسی بنویسد مشتمل بر حل مشکلات و بیان بعضی از حقایق و اسرار دعاهای آن، و به این کتاب شروع نمود و مقدمه‌ای مفصل نگاشت در دوازده لمعه در معنی دعا و آداب و فضل آن و فضیلت علم و عالمان و جز اینها، ولی پس از این مقدمه کار را ادامه نداد و به شرحی عربی شروع کرد و اسناد صحیفه و سه دعا را شرح نمود و موفق به اتمام آن نیز نشد. (سید احمد اشکوری)
آغاز: الحمدلله الذی قدس قلوب اولیائه عن التوجه الی ما سواه لیکونوا بذلک من الواصلین ... بر ارباب دانش و اصحاب بینش مخفی نماند

[دنا ۱۱۳۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۷/۷]

۱. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۳۸۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۴-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و حدیثی که در عقل و عقلا وارد شده است هر یک اشاره است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۲۵ - ۱۶۷]

● **ریاض المهندسین** / حساب / فارسی

rīyāḍ-ul muhandisīn

محقق قندهاری، حبیب الله بن فیض الله، - ۱۲۶۵ قمری

mohaqqeq-e qandehārī ،habīb-ol-lāh ebn-e feyz-ol-lāh (- 1849)

کتابی است در علم حساب، شامل شش «روضه»: ۱. مشتمل بر تراجم تحریر اقلیدس، اکرثاوذوسیوس و اکر مانالاوس؛ ۲. قواعد علم حساب؛ ۳. توابع علم هندسه و حساب. این روضه در ۲۹ صفر ۱۲۶۱ق به انجام رسیده است؛ ۴. علم الابصار، شامل یک مقدمه در مبادی و اصول موضوعه در دو فن (علم المناظر و علم المرایا / علم الانعکاس) و یک خاتمه در احکام ابصار؛ ۵. علم هیئت؛ ۶. موامرات زیج و تقویم. در فهرست مشترک نسخه‌های خطی فارسی پاکستان ۲۰۵/۱ از یک کتاب با همان خصوصیات بالا به عنوان «ترجمه ناشناسی از ریاض المهندسین و تحریر اقلیدس» نام برده است با چنین آغاز: «حمد بیحد و سپاس بیرون از حیطه حصر و عد، مر خداوندی را ... که هیئت ترکیب اکوان و صورت ترتیب افلاک».

[دانشنامه فارسی۳۱۹/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۱۴/۳

آغاز: روضه [چهارم] در علم الابصار و آن مشتمل است بر مقدمه و دو فن، مقدمه در حد و مبادی و اصول موضوعه و تنویع این علم به دو فن. فن اول: علم المناظر، محتوی بر پنجاه و سه شکل، فن ثانی: علم المرایا که علم الانعکاس نیز توان گفت، منطوی بر بیست شکل؛ **انجام:** و از بیان این شکل، مستفاد میشود که هر گاه مبصر مستقیم بر سطح آئینه مایل باشد مظنون می‌شود که مبصر با صورت منعکسه خود به ضعف زاویه میلان محیط است.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اواسط قرن ۱۳؛ قلم خوردگی دارد، مصحح از سوی مؤلف در حاشیه و متن؛ کاغذ: شرقی، ۳۴گ (۱۴۲-۱۷۵)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴۰ - ۳۸۴]

● **ریاض الناصحین** / گوناگون / فارسی

rīyāz-ol nāsehīn

جامی، محمد بن محمد، ق۹ قمری

jāmī, mohammad ebn-e mohammad (- 15c)

اهدا به: شاهرخ (۷۷۹-۸۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۸۳۵ق

کتابی در اخلاق که از روی ۱۴۴ کتاب که نام آنها را در دیباچه آورده ساخته است و نیز نام استاد خود را «ابومحمد جلال بن نجم الدین محمد بن عبیدالله قاینی مولد بخاری محمد و هروی مسکن» (- ۸۳۸ق) آورده است. این نام در نسخه‌ها به چند گونه آورده شده است. در یک «مقدمه» و پنج «قسم» و «باب»ها و «فصل»هایی نگاشته است: مقدمه در احوال کودک؛ قسم ۱. در فرایض و اعتقادات، چهار باب؛ ۲. در فرایض از اعمال، هشت باب؛ ۳. اخلاق و مکارم شریعتی، دو باب؛ ۴. تروک (محرمات)، چهار باب؛ ۵. بیان علم و اقسام اربعه یاد شده، هشت باب. (برای فهرست ریز مطالب ن.ک. مشترک پاکستان ۸۱۹/۱) (احمد منزوی)

آغاز: الحمدلله الذی نور قلوب العارفین بآثار اشعات ابوار الجمال ... حمد بیحد و سپاس بی قیاس مر صانع علیم و مبدع حکیم را که نقش ...

انجام: تاریخ ریاض ناصحین گردد چون × بر چشمه آفتاب تاب افزا

چاپ: چاپ شده

[نسخه‌های منزوی ۹۵۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۸۵/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۷۶/۶ و ۳۳۳/۹؛ مشترک پاکستان ۸۱۹/۱؛ دنا ۱۱۳۴/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۹۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۹۰۶۱ فهرست نشده. در ۲ مجلد؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۶۶۳ص [عکسی ف: ۲-۱۵۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اندرین کلبه چون نخواهی ماند ×× عمرت چه ده چه صد چه هزار

خط: نستعلیق هندی، کا: سلطان محمد حصاری، تا: شنبه اول ماه ثور، جا: بخارا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۸۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹۱۲

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **الریاض الناضر فی محسنات الکاتب و الشاعر** / بلاغت / عربی

rīyāḍ-un nāḍir fī muḥassanāt-il kātib wa-š šā‘ir

مدرس حائری، محمد، ق۱۴ قمری

modarres-e hā’erī, mohammad (- 20c)

به درخواست: عبدالحسین خان
تاریخ تألیف: صفر ۱۳۰۴ق
رساله مختصری است در علم بدیع و بیان که به درخواست عبدالحسین خان که مطالب کتب مشهور در این باره را صحیح نمی‌دانسته این کتاب را نگاشته است، در یک «مقدمه» و دو «مقصد» و یک «خاتمه»: مقدمه: فی بیان حد العلم و غایته و موضوعه؛ مقصد ۱. علم البیان؛ مقصد ۲. علم البدیع.
آغاز: الحمد لله الذی خلق الانسان علمه البیان و عرفنا بدایع معانی القرآن و جوامع الفرقان
[الذریعه ۳۴۰/۱۱دنا ۱۱۳۴/۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۲۶/۲]

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۰۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: زرد، ۹۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۷۷]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۲۴]

● **الریاض الندیة فی نبذ من الاقوال المهدیة** / فقه / عربی

rīyāḍ-un nadīyya fī nubaḏ-in min-al aqwāl-il mahdīyya

حسنی یمنی، محمد بن مطهر، – ۷۲۹ قمری

hasanī yamanī, mohammad ebn-e motahhar (- 1329)

مختصری است از فقه مؤلف که آن را به ترتیب کتب و ابواب فقهی تنظیم کرده و در آن بیان عقاید مذهب مهدیه را نموده ولی تا پایان حج قران و تمتع را بیشتر ننگاشته و درگذشته است. از ابتدای باب میقاتات القران تا پایان حدود و دیات را شاگرد وی شرف الدین حسن بن علی انسی به صورت سؤال و جواب و با در نظر گرفتن ملاکات مؤلف به پایان رسانده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۵۷/۱
آغاز: باب آداب الخلاء، یستتر قاضی الحاجة ببناء أو حجار أو جبل أو شجر أو رمل أو ترس أو غیر ذلک
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۱۰۱۸؛ خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه سلخ جمادی الثانی ۷۸۶ق؛ ۱۶۶گ (۴–۱۶۹) [عکسی ف: ۲ – ۴۳۱]

● **الریاض النضرة فی فضائل العشرة المبشرة** / فضایل و مناقب / عربی

rīyāḍ-un naḍira fī faḍā’il-il ‘ašarat-il mubaššara

طبری، احمد بن عبدالله، ۶۱۵ – ۶۹۴ قمری

tabarī, ahmad ebn-e ‘abd-ol-lāh (1219 - 1295)

اهل سنت، روایتی نقل می‌کنند که پیامبر اکرم (ص) ده نفر از اصحاب را بشارت به بهشت فرموده، از این رو آنها را (عشره مبشرة) می‌نامند. مؤلف، آنچه در این باب و راجع به این اشخاص در کتب حدیث و تفسیر و غیر آن یافته در یکجا جمع نموده و برای هر کدام بابی مشتمل بر چند فصل اختصاص داده است. وی در ابتدای کتاب فهرستی از منابع و مصادری که روایات را از آنجا نقل نموده آورده است.
آغاز: الحمدلله ... و بعد: فهذا مختصر یتضمن بعض فضائل العشرة الکرام البررة ...
انجام: قال المؤلف: هذا ما وفقنا علیه فی مناقب العشرة ... و الحمدلله رب العالمین علی نواله، و صلی الله علی النبی محمد و اله ...
چاپ: مصر، ۱۳۷۳ق، سربی، وزیری، ۲ جلد؛ بیروت، دار الندوة الجدیدة، ۱۴۰۸ق، نیز بخش مربوط بع فضائل علی (ع) با نام «الریاحین العطرة من الریاض النظرة» با تحقیق سید عبدالمحسن سراوی حسینی در سال ۱۴۱۷ق چاپ شده است.
[دنا ۱۱۳۴/۵؛ بروکلمان، ذیل ۶۱۵/۱؛ مشار، چاپی عربی /۵۰۲]

شرح و حواشی:
۱– الدرة النیرة من الریاض النضرة فی مناقب العشرة؛ بلبیسی، محمد بن ابراهیم (–۹۳۷)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۹عکسی
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: چستربیتی، ش ۴۱۳۵ (اربری، فهرست خطی عربی ۴۵/۵)؛ خط: نسخ، کا: محمد بن خلیل الادرعی، تا: ۳ ربیع الاول ۸۲۷ق؛ مصحح؛ تملک: حسینی به تاریخ ۱۰۹۴ق؛ ۲۹۵گ، ۲۳سطر [عکسی ف: ۲ – ۱۵۱]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۷۷۴
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی یختص برحمته من یشاء؛ **انجام:** و وعظمهم بموعظة فقال ابن عمر لاحدهما
خط:نسخ،بی‌کا،تا:اواخر قرن ۱۰؛ دارای سرلوح، مجدول؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی سمرقندی، جلد: مقوا، ۲۸۷گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۵۱]

← ریاض النور ≻ ریاض النور

● **ریاض النور** / شعر، تاریخ عمومی / فارسی

rīyāz-on nūr

مدحت، محمد بن احمد، ق۱۳ قمری

medhat, mohammad ebn-e ahmad (- 19c)

مجموعه ماده تاریخ‌هاست به نظم از پیامبر (ص) و چهار یار و حسن و حسین (ع) و یزید؛ سپس، صوفیان بنام از خواجه حسن بصری و حبیب عجمی تا متأخران، که واپسین تاریخ‌ها ۱۲۹۸ق

(۷۹-۱۸۸۰م) می‌باشد. نام نگارنده روشن در دیباچه و نام کتاب در انجامه آمده است. بخش پایانی آن ارزشمند است: تاریخ رحلت حضرت پیامبر (ص)، ابوبکر، عمر، عثمان، علی (ع)، حسن (ع)، حسین (ع)، یزید پلید: «شد ز دنیا یزید شیطان خوی ×× سال مرگش ز لفظ «جانی» جوی»، حسن بصری، حبیب عجمی ... ابوحنیفه، مالک، و می‌رسد به: غلام قادر رسول نگر ۱۲۹۱، غلام احمد سکنه کولو واله ۱۲۸۳، احمد الدین بگوی، مولوی رسول نگر واله ۱۲۸۶، غلام محیی الدین ساکن مکه شریف ۱۲۶۲، مولوی علی محمد صاحب مکهد ۱۲۵۳، شیخ احمد مجدد الف. برای نشانی از رویه پایانی: وصال مجدد الف ثانی: فغان از عالم بالا بر آمد ×× خروش از عرصه غبرا بر آمد / غبار از ساحت آفاق برخاست ×× به پای قبه خضرا برآمد / بسی دمهای آتشبار از غم ×× به جای موج، از دریا بر آمد / در آن وقتی، مجدد شد ز عالم ×× غریو از یثرب و بطحا برآمد.

آغاز: الحمدلله محیی الممیت الخالق الذی خلق اللیل و النهار لتعلموا عدد السنین ... اما بعد، بنده قلیل البضاعة ... اجیر الدین محمد المتخلص به مدعت بن المرحوم ظهیرالدین احمد.

[در «استوری، ۱۰۶۱» از «ریاض النور، معروف به «گلزار سرور» از محمد امام الدین، چاپ لاهور، ۱۳۳۳ق (۱۹۱۵م) یاد شده است، که تاریخ‌هایی ست از بزرگان دین به ویژه صوفیان. این کتاب با همین نشانی‌ها در «مشار، ۲۷۲۹/۲» و «اندیا افیس، چاپی ۴۳۸» آمده است. این چاپ در دسترس نبود تا با نسخه خطی گنج بخش روبه رو شود.]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۳۱/۲-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** الکتب العام رحمة «وارث الرسول»

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۹۹۵۰ (مشترک ۱۰۴۵/۱۱)؛ خط: نستعلیق پخته، کا: عمرالدین بن ابراهیم، تا: ۷ رمضان ۱۳۱۳ق؛ ۶۳ص(۲۲۶-۲۸۸) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۰]

← ریاض الواعظین ⟵ جنة الصائمین

← ریاضی ⟵ لغز ریاضی

● ریاضی (فائده) / ریاضیات / عربی

rīyāḍy (fā'dat-un)

نظام الاعرج، حسن بن محمد، - ۷۲۸ ؟ قمری

nezām-ol-a'raj, hasan ebn-e mohammad (- 1328)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۳/۸-طباطبائی

آغاز: فائده و کثیرا یستعمل فی الاعمال النجومیه لفظة منحطا

نکته‌ای است منقول از شمسیة الحساب نظام نیشابوری؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید فرنگی و ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۱۹، ۲۲و ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۰۵]

● ریاضیات / ریاضیات / عربی

rīyāḍīyāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵/۸-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۰۱. پس از دو صفحه آمده «المقالة الثانیة فی وضع الاعداد فی المربعات علی وجه الوفق» سپس چند فصل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۶۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۳گ (۱۰۲-۱۱۴)، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۱۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶/۷

«روی ابن سراقة فی کتاب اعجاز القرآن الاصل فی الجبر و المقابله و هو علم الجذور و الاموال و الاعداد ان الله ... اوحی الی موسی ... ان یامر بنی اسرائیل ان ینواله بیتایکسر داخله ماتا ذراع ...». با بند دیگری از همو. افسانه تضعیف مکعب به روایت دیگر و اسرائیلی است و در آن یادی از هیچ فیلسوف یونانی نشده است سپس بندی دیگر از همین ابن سراقه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۲۱۸-۲۲۰)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۱۳]

۳. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳/۴

لمصنف الرسالة فی بیان انه لایمکن ان یجتمع من عددین مربعین فردین عدد مربع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۴۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۴/۱۱

یه نقل از شیخ بهائی؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۱۵۵ — ۱۵۶) [مختصر ف: - ۵۷۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۸۸

آغاز: ثم ضربنا الثمنیة فی التسعة و الثلثة فی الاربعة و السبعة فی السته و الخمسه فی الواحد و هی مع المحفوظ؛ **انجام:** مما یکن مساکة تزن الماء المقرق او نکیله ثم بعد اخراجه من الماء نزن او نکیل ماء اذا انصب علی الماء ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۷/۲

مسألة ریاضیة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۳۶]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۹۱/۴

شش صفحه شرح متن ریاضی با نشانه «عب»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۲سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۹۶]

۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۸۱

آغاز: نسخه اول: ... من خط آب و ذلک ما اردنا علمه المقدمه السادسه نریدان نخرج من نقطه آخطا یکون عمودا علی خط آب ...؛ نسخه دوم: ... اقول و ان وقع خارجا عنتی کن البیان کمامر کل

مثلثین متساویین؛ نسخه سوم: ... المعز حمل قط مریح لف طالع ... رساله استخراج: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوه علی محمد المصطفی ... چنین گوید خواجه حکیم محم بن ایوب ... که از دشواری شناختن مالهای مرگ مردم و بقای وی اندر جهان؛ **انجام:** نسخه اول: و هی نصف دایره العمل و الباقیات توابع لهالم تقسم آج ستین جزائ متساویه و یخرج ... ؛ نسخه دوم: ... و یلزم تساوی الجزء و الکل هذا خلف فاذن الحکن ثابت ... ؛ نسخه سوم: ... هفتم قران سعدیندر حوت هشتم رجعت مریخ از عقرب ... نسخه استخراج: ... از ین جهه کسر بسیار کرده است ...

شامل دو نسخه مختلف از هندسه مسطحه است از اول و آخر ناقص و با نسخه‌ای از هیأت اول و آخر افتاده و رساله استخراج محمد بن ایوب حاسب طبری در یک مجلد (کتاب خطی در علوم)؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: میرزا شهاب منجم، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی و هندی، جلد: چرمی، ۲۵۱ص (۱۱۶+۶۱+۷۰+۴)، ۲۱-۲۶ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵/۵ سم [ف: ۳ - ۱۰۶۵]

۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۶۱۰/۵

بندی از کتابی در ریاضی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: رنگارنگ، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۴۹]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۳۸/۲-ف

مسالة ریاضیة؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۶۹]

● **ریاضیات** / ریاضیات / فارسی

rīyāzīyāt

غیر همانند:

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۴۷

آغاز: ... مثل و نصف نهایه است یعنی دو و بانکی و دو یعنی سه برابر و یک و دو و سه و شش ... دوان ضعف نهایه است یعنی سه و مثل نصف و تالی او؛ **انجام:** یعنی صد و شانزده را بر آن افزایند حاصل آن کمیة تکسیر مساحت مربع مفروض بوذ پس قطر دایره نه گز باشد و ضلع مربع جذر صد و هشتاد و نیم گز و السلام لاهله ... نه تو کمی ز سلیمان نه من فزون از مور ×× قبول کن چون سلیمان عطی موران را

(حساب، هندسه، هیات ...) دارای سه «باب» و هر باب شامل چند «قسم» و هر قسم دارای چند «فصل» و هر فصل حاوی انواع و وجوهی چند میباشد - مؤلف از اقلیدس بسیار نام می‌برد و آرشمیدس و بطلمیوس را نیز مانند اقلیدس با الفاظ «روح الله رمه» و «قدس نفسه» و «شکر الله سعید» یاد می‌کند و از علمایی مانند «استاد محمد بن مسعود الخوارزمی» و «محمد بن موسی الخوارزمی»، «محمد بن محمد بوزجانی المعروف بابی الوفا المهندس مؤلف کتاب منازل» و «استاد ابوبکر محمد بن الحسن الحاسب الکرجی» و از کتاب‌هایی مانند «کره و استوانه» و «شامل الحساب» نام می‌برد که همه از افراد و آثار قرن چهارم می‌باشند و در خاتمه از شاعر و ادیبی به نام «سید حسین ورامینی» قطعه شعر در تمهید معذرت نقل می‌کند که شناخته نشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۶۷۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوا، ۱۵۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵ سم [ف: ۳ - ۱۰۸۵]

۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۸۸/۱

بندی در ریاضی که باب‌های ۳ و ۴ آن در آن دیده می‌شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: ربعی [نشریه: ۳- ۴۰۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۴۲

آغاز: که آنرا علوم متعارفه میگویند که در بیان اشکال بدان احتیاج افتد حدود - نقطه چیزیست که او را جزو نباشد؛ **انجام:** و چون استیفای خواص اعداد بوجهی مختص چنانکه مناسب سیاقت این کتاب است کرده اند سخن اینجا ختم کنیم و آنچه از مباحث باقیست مانند جمع ... حواله بکتب فروع افتاد ... و این آخر مکالمه رابعه است از ارثما طیقی بعد از این ... در موسیقی است.

تعریفات و اشکال است و باید از درة التاج باشد؛ خط: نسخ، کا: احمد بن علی، تا: ۹۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:تیماج،۱۳۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۱۲]

۴. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۵۴/۲

فن سیم آن در جبر و مقابله و حساب خطاین است و دو مقصد نخستین در جبر و مقابله در مبادی و سه مقاله دوم در استخراج مسایل و دو قسم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [نشریه: ۴ - ۳۹۹]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۱/۴۰

آغاز: نصف سته است ... جلوه جون فرد را بطرف وجوب و فاعلیت؛ **انجام:** که زوج الزوج است و الله اعلم

در تناسب تالیفی اعداد با عنوان‌های جلوه؛ خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۷گ (۳۵۹-۳۶۵)، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۱۰۲۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۴/۲ط

آغاز: میان این دو خط طریق تفاوت می‌باشد چه اهل هند اعظم مراتب را از مضروب؛ **انجام:** و بعد از تمهید این مقدمات گوئیم مساحت عبارت از:

برخی از عناوین این کتاب عبارتند از: باب دوم در قسمت، باب ششم در عمل حساب، مقاله سوم در مساحت؛ خط: نسخ و نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲ص (۴۴-۷۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۵]

۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸/۲

پراکنده‌هایی از کتاب محمد بن ایوب حاسب طبری؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن مهدی قزوینی، تا: رجب ۱۲۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳گ (۱۹۴ر-۲۰۶پ)، ۱۸ و ۲۶ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: - ۱۴۲]

۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۷۱/۲

در این رساله کوتاه چندین مسئله از مسائل ریاضی که باید به معادله یک مجهولی و دو مجهولی تحویل شده و پس از آن حل شوند ذکر و طریق حل آن ها بیان شده است؛ بی‌کا، تا: جمعه ۷ شوال ۱۳۳۵ق؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای، ۱۳ص (۳۱-۴۳)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۴۱]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۴۱-۱۵/۸۱

آغاز: جداول و رقوم؛ **انجام:** جداول و رقوم

این رساله که بخش موجود آن هیچ نوشته‌ای جز اعداد وجداول ندارد. هر صفحه به بیست و پنج مستطیل تقسیم شده و در بالای مستطیل‌ها اعداد به ترتیب مسلسل از ۳۰۵۱ تا ۴۰۰۰ تحریر و اعدادی که هر عدد بر آن قابل تقسیم است در زیر هر عدد تحریر شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول و هر صفحه دارای ۲۵ خانه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۹۹]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۲۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۸سم [رایانه]

۱۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۶۵/۶

مختصری است در انواع حساب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۴۳پ-۱۴۸پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۳۱]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۱۵/۱-۵۹/۱۳۵

آغاز: در یک مثلثی هرگاه اضلاع را تنصیف کنیم و از راس زوایا وصل نمائیم بر نقاط منتصف اولا خطوطی که وصل شده‌اند

یادداشت‌هایی است در ریاضیات و هندسه که نویسنده از کلاس درس یادداشت کرده و همچنین فرمول‌ها و قاعده‌های ریاضی را ذکر کرده است؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۶گ (۱-۱۲۶)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۱۹۹]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۳

دو رساله در ریاضی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۸۳ص، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۲/۲

آغاز: در تحصیل عددین متعادلین، هرگاه که اجزاء عاده دو عدد مساوی باشند آن دو عدد را متعادلین خوانند و طریق تحصیل آن است که؛ **انجام:** از برای ماست چهارسنگ که وزن مجموع چهل من است، و ممکن است که از یک من تا چهل من، با این چهارسنگ کشیده شود، فما وزن هذه الاحجار الاربعة ؟ جواب.

بصورت پرسش و پاسخ. با عنوان مسئله و فصل؛ بی‌کا، بی‌تا، جلد: میشن تریاکی، ۱۲گ (۵۷ر-۶۸ر)، اندازه: ۱۰/۸×۱۶/۶سم [ف: ۹ - ۳۷]

● ریاضیات / ریاضیات / لاتین

rīyāzīyāt

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۴۵

۷ نسخه در دانش ریاضی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹×۳۰سم [رایانه]

● الریاضیات بمعرفة رب السموات / عرفان و تصوف / عربی

ar-rīyāḏīyāt bi-ma'rifat-i rabb-is samāwāt

بونی، احمد بن علی، - ۶۲۲ قمری

būnī, ahmad ebn-e 'alī (- 1226)

رساله‌ای در کیفیت ریاضت نفس و اسرار آن در اطوار موجودات بر طریق صوفیان، و در پایان تفصیل ۹۹ مقام ریاضت را به کتاب دیگرش «علم الهدی و اسرار الاهتدا فی معنی سلوک اسماء الله الحسنی» حوالت داده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۸/۲

آغاز: قال الشیخ الامام ... الحمدلله الذی رفع حجب استار الاسرار عن حقایق بصائر المقربین و نور بنور الهداية الايمانية مشکاة قلوب العارفین؛ **انجام:** فقد استوعینا ذلک علی الترتیب و فهم التقریب فی کتابنا المعروف بعلم الهدی و اسرار الاهتدا فی معنی سلوک اسماء الله الحسنی فتدبره انشاءالله تعالی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه شوال ۹۹۲ق؛ تملک: مرتضی بن احمد حسینی رشتی، عبدالله بن حاجی محمد رضا نجل آغاز محمد باقر؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی ابر و باد، ۱۸گ (۹۲-۱۰۹پ)، ۲۵و۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۷سم [ف: ۴۳ - ۴۴]

● ریاضیات و هیأت و نجوم / هیئت / عربی

rīyāzīyāt va hey'at va nojūm

کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: الحمدلله الذی جعلنا من المتفکرین فی خلق السموات و الارض و الهمنا طریق مصرفه مقادیر حرکات الاجرام النیرة فی الطول و العرض

ظاهراً شرح تحریر مجسطی، به عربی. نستعلیق شعبان المعظم ...؛ خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر و خط مهدی بن ابی ذر نراقی که نسخه را خریده و در وسط صفحه مهدی بن ابی ذر نسخه را وقف اولاد کرده سال ۱۲۰۱، محشی از جمله در یکی از حواشی می‌نویسد که: «استاد استادنا کاشف الیزدی رحمه الله»؛ کاغذ: ایرانی، جلد: چرمی قهوه‌ای، اندازه: ۲۰×۲۵سم [نشریه: ۷ - ۷۳۵]

● ریاضیة (رسالة) / ریاضیات / عربی

rīyāḏīyya (r.)

کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری

kendī, ya'qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۶۳-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۳گ (۲۱۹-۲۲۱) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۱]

← الریاضی فی الطب ≻ ریاض عالمگیری

● **ریاضی و حساب** / ریاضیات / فارسی

rīyāzī va hesāb

سلطان محمد میرزا قاجار، ۱۲۲۷؟ - ۱۲۹۲ ؟ قمری

soltān mohammad mīrzā qājār (1812 - 1875)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۳۹/۴

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن زین العابدین بن حسین بن علی یزدی حائری، تا: ۱۲۸۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۳۳۳-۳۳۹) [ف: ۱۰ - ۱۶۰۸]

● **الریا و الشک و السهو فی الصلاة** / فقه / عربی

ar-rīyā wa-š šakk wa-s sahw fī-ṣ ṣalāt

احسائی، صالح بن زین الدین، ق۱۳ قمری

ahsā'ī, sāleh ebn-e zeyn-od-dīn (- 19c)

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۶۷/۲

آغاز: فصل فی الریاء هو محرم و مبطل للصلوة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: علی بن شیخ صالح (فرزند مؤلف)؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۳۳]

● **ریحان العرفاء** / شعر / فارسی

rayhān-ol-orafā'

گوهری هروی، محمد ابراهیم بن آقابابا، ق۱۴ قمری

gowharī heravī, mohammad ebrāhīm ebn-e āqā-bābā (- 20c)

شامل غزلیات با ترتیب حروف الفبائی در قافیه و رباعیات بر وزن رباعیات بابا طاهر در نصیحت. با رعایت حروف تهجی در قافیه و رباعیات بر وزن ترجمه صد کلمه امیرالمومنین علی (ع) در نصیحت و حکایات و تخمیسات.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۵۲/۲

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: کاغذ قرمز، ۶۱گ (۳۱۲ر-۳۷۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۹ - ۳۹۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۵۳/۱

آغاز: بسمله. تضمین بیت مشهور: پیری شد و طی شد که عیش و طرب ما ×× بگذشت بغفلت همه روز و شب ما؛ **انجام:** روحم مدام مایل قبر شه رضا است ×× جانم همیشه طالب صحرای کربلا است ××× یا رب روا کن آنچه به دل دارم آرزو

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: آخر رمضان ۱۳۱۶ق؛ در هر دو سه ساعت پس از هشت سال ساخته است؛ کاغذ: ترمه، جلد: کاغذ مقوایی، ۲۰۶گ (۸پ-۲۱۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف: ۹ - ۳۹۸]

● **ریحان القدس** / عرفان و تصوف / فارسی

rayhān-ol qods

سمرقندی، احمد بن جلال الدین، ق۹ قمری

samarqandī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn (- 15c)

رساله‌ای است عرفانی در خصوص محبت و در چهارده حقیقت به ترتیب زیر نگاشته شده است. تحقیق ۱. بیان حقیقت محبت و عشق؛ ۲. بیان حقیقت محبت و شوق و عشق؛ ۳. بیان اصل محبت محبان و شوق مشتاقان و عشق؛ ۴. بیان حقیقت تقسیم محبت و شوق مشتاقان و عشق؛ ۵. بیان حقیقت آنکه محب هیچ چیز را دوست نمیدارد بجز حق؛ ۶. بیان حقیقت شواهد محبت حق مر بنده را؛ ۷. بیان حقیقت شواهد محبت بنده مر حق را؛ ۸. بیان حقیقت مراتب اهل محبت؛ ۹. بیان حقیقت علامات محبت؛ ۱۰. بیان حقیقت مراتب اهل محبت؛ ۱۱. بیان حقیقت مرتبه دوم و سیم از محبت و آن شوق و عشق است؛ ۱۳. بیان حقیقت مواجید محبان و مشتاقان و عاشقان و مکاشفات ...؛ ۱۴. بیان محبت انسانی و عشق انسان. نام کتاب و مؤلف آن را در منابع نیافتیم ولی در نسخه بدان تصریح شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۱۲/۷

آغاز: حمد و ثنا مر خداوندی را که تنعم ارواح محبان باشراق مشارق انوار جلال اوست و زینت اشباح محبوبان ... که چون محبت سبب وجود موجودات و وصول به احوال سنیه و مقامات علیه است؛ **انجام:** و اهل صفوت از علماء ربانیین و حکماء صدیقین بلغنا الفقیر و ایاکم بتلک المقامات العالیة الشریفة بمنه وجوده والحمد لله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۴۱ق؛ کاغذ: شرقی، ۸۹گ (۸۸پ-۱۷۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۳ - ۳۹۱]

● **ریحان القلوب = شرح منازل السالکین** / اخلاق / عربی

rayḥānat-ul qulūb = š.-u manāzil-is sālikīn

کورانی، یوسف بن عبدالله، - ۷۶۸ قمری

kūrānī, yūsof ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1367)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۱۳
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی انطق الکائنات بنسیحة و تحمیده؛
انجام: و ما اجدر امرعی اذا لم تعنه للعنایة بالتعجین
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

● ریحان القلوب / اخلاق / عربی

rayḥān-ul qulūb

کشفی بروجردی، ریحان الله بن جعفر، - ۱۳۲۸ قمری

kašfī borūjerdī, rayhān-o-llāh ebn-e ja'far (- 1910)

مطالب بر حسب حروف تهجی ترتیب یافته، مؤلف از علما و بزرگان اوایل قرن ۱۴ق می‌باشد که دارای کتابخانه نفیسی بوده و ظاهراً بیش از ده هزار نسخه خطی نفیس در آن وجود داشته که پس از درگذشت وی به وراث آن مرحوم منتقل و آنان نیز به نسخه‌ها را به فروش رسانیده‌اند. بحمدلله تعداد بسیاری از آن نسخه‌های نفیس به کتابخانه حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی در قم انتقال یافته است.
[الذریعة ۳۴۱/۱۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۹۰
آغاز: الحمدلله الذی انزل من سماء رحمته ماء العلوم الربانیة ... و بعد الفقیر فی الکونین المستمسک بحبل الله؛ **انجام:** عن الائمة- علیهم السلام - ان النشرة فی عشرة اشیاء: المشی و الرکوب و الارتماس فی الماء و النظر الی الخضرة و الاکل و الشرب
خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ با خط خوردگی فراوان، مصحح، محشی از مؤلف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۵×۱۰/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۳۹]

● ریحان القلوب فی التوصل الی المحبوب / عرفان و تصوف / عربی

rayḥān-ul qulūb fi-t tawaṣṣul ila-l maḥbūb

کورانی، یوسف بن عبدالله، - ۷۶۸ قمری

kūrānī, yūsof ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1367)

رساله‌ای است در شرایط توبه.
آغاز: الحمدلله مانح عطائه و کاشف غطائه و مبتدی آلائه و دافع ... و بعد فان ... و الطلاب المجدین سالنی ان اذکر لهم شیئا من شرائط التوبه و لبس الخرقه ...
انجام: و نعترف منها و لوعنا محبتهم نکثر من ذکرهم لعل نکبت من محبتهم و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم.
[دنا ۱۱۳۶/۵؛ الاوقاف العامة ۱۳۱/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۷/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰ص (۲۸۲-۲۹۱)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۹۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۰۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی پوست پیازی، جلد: کاغذ ابری، ۷گ (۱پ-۷ر)، ۴۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۸ - ۴۶۹]

● الریحانة / اصول فقه / عربی

ar-rayḥāna

تاریخ تألیف: ۱۵ ذیقعده ۱۳۲۵ق
بحثی است استدلالی مختصر درباره قاعده «اصالة البرائة» در دو مقصد و هر کدام دارای سه مطلب و هر مطلب دارای چهار مسئله و مؤلف در پایان این رساله به دو اثر دیگر خود «قاعدة الضرر» و «قاعدة التلف» حوالت می‌دهد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۰۵
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد فهذه ریحانة اختصرت فیها مسائل البراءة و اتحفتها الی بعض ارباب الدرایة؛ **انجام:** و قد افردنا فی کل منهما رسالة مبسوطة هذا آخر ما اردهنا ایراده فی هذه الرسالة الشریفة ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۰ق؛ مصحح؛ جلد: مقوایی عطف پارچه، ۲۰گ، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۱۲۵]

● ریحانة الادب و حانة الطرب / تاریخ / عربی

rayḥānat-ul adab wa ḥānat-uṭ ṭarab

خفاجی، احمد بن محمد، ۹۷۹؟ - ۱۰۶۹ قمری

xafājī, ahmad ebn-e mohammad (1572 - 1659)

در چهار «قسم»: ۱. محاسن الشام و نواحیها؛ ... ۴. فی الروم و ما اتفق لی فیها و من لقیته بها. نام کتاب در جلد ۷ نشریه «ریحانة الادب بل حانة الادب» و در جلد ۱۱ «ریحانة الادب و حانة الطراب» آمده است که به نظر صحیح نمی‌باشد. احتمالاً همان کتاب زیرین است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۱۳
خط: نسخ، کا: عمر بن محمد بن ابراهیم، تا: ۱۴ محرم ۱۱۴۲ق؛ محشی از سلافة و مانند آن؛ با یادداشت تاریخ ۱۰ رجب ۱۰۹۳ و شعرهای عربی معتمد بن عباس و ابوجعفر حدا رو مصطفی افندی و عبدالرزاق مناوی و خفاجی و نجم غزی و دیگران به خط نستعلیق ترکی قرن ۱۲؛ قطع: ربعی. [نشریه: ۷ - ۱۷۳]

● ریحانة الالباء و زهرة الحیاة الدنیا / تراجم / عربی

rayḥānat-ul alibbā' wa zuhrat-ul ḥayāt-id dunyā

خفاجی، احمد بن محمد، ۹۷۹؟ - ۱۰۶۹ قمری

xafājī, ahmad ebn-e mohammad (1572 - 1659)

کتابی در شرح حال بزرگانی است که از مناطق متعدد عالم اسلام برخاسته‌اند و بر حسب ناحیه‌ای که این گروه از آنجا بر خاسته اند. مطالب این کتاب فهرست بندی شده بدین شرح: قسم ۱. محاسن الشام و نواحی‌ها؛ قسم ۲. محاسن النصر من اهل الغرب و ما ولاها؛ قسم ۳. فی مصر و احوالها و سبب العود لرسومها و اطلالها؛ ۴. فی ذکر الروم. سه چاپ آن در معجم المطبوعات یاد شده است و کتاب در آنجا شش بخش دارد: ۱. شام، ۲. مغرب، ۳. مکه، ۴. دولت حسینیه، ۵. یمن، ۶. مصر.

آغاز: حمداً لمن سرح عیون البصائر فی ریاض النعم ریاض زهت فیها ریاحین العقول و تفتحت بنسیم اللطف أنوار الحکم

چاپ: قاهره، محقق عبدالفتاح محمد الحلو، چاپ اول، ۱۳۸۶ق، ۴۷۰ص+۸۱۶ص.

[دارالکتب ۱۷۶/۳؛ معجم المطبوعات ۸۳۰؛ دنا ۱۱۳۷/۵؛ الاوقاف العامة موصل ۵۲/۲ و ۱۴۲/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۸۴

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالحی امام جامع سیبای، تا: ۱۲ رمضان ۱۱۳۶ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: فستقی استانبولی، جلد: میشن آلبالویی، ۱۹۴گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۱۵/۴سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم أراد عبدالله بن سلام بذلک من اذا صحیحاً من نکایة الیهود الجاحدین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۱۴۰ق؛ تملک: احمد نزهت؛ جلد: مقوایی، ۲۱۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۴]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۱۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان الی المکارم خیرها. و تم کتاب ریحانه الالباء.

خط: نسخ درشت، کا: اسماعیل نابلسی، تا: ۱۱۴۲ق؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوا رویه کاغذ، ۲۷۲گ (۱۱-۲۸۲)، ۲۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۲۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۹]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کان الی المکارم خیرها و تم کتاب ریحانه الالباء ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۲۳ سطر (۴-۷×۱۵)، اندازه: ۲۱×۱۴/۵ سم [ف: ۷ - ۱۷۵]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** ارضی تلاقی ذکر نامع و ذکرهم ×× فی روض طرس بالمعانی اثمرا

در این نسخه از صفحه ۵۷۲ تا ۶۲۸ تکلمه‌ای است که در آن فصول و نوادری که در اکثر نسخ قدیم ریحانه موجود است ولی در این نسخه نیامده وجود دارد. ظاهراً این قسمت به قلم دیگری است جز نویسنده این نسخه؛ خط: نسخ، کا: محمد حلیمی بن علی قره حصاری، تا: ۱۲۱۱ق؛ با جداولی حاوی اسامی بخش‌های کتاب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: مقوایی، کاغذ ابری، ۳۱۴گ، ۱۹ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۲۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۹ - ۲۱]

۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۰۰

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۳۰ق [نشریه: ۲ - ۱۵۵]

● ریحانة الجیوب فی العقاقیر و العشوب / لغت، طب/عربی

rayḥānat-ul juyūb fī-l ‘aqāqīr wa-l-‘ušūb

غسانی، قاسم بن محمد، ۹۶۰ - ۱۰۱۹ قمری

qassānī, qāsem ebn-e mohammad (1553 - 1611)

تاریخ تألیف: ۲۰ محرم ۹۹۴ق

فرهنگ پزشکی است.

[بروکلمان ذیل ۷۱۴/۲؛ آربری ۱۲۲؛ دنا ۱۱۳۷/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۲۱

خط: نسخ مغربی، کاتب = مؤلف، تا: ۴ محرم ۹۹۴ق، برای خزانه امیرالمؤمنین ابو عبدالله المهدی ابن امیرالمؤمنین ابی عبدالله القائم بامرالله الشریف الحسن؛ نسخه آشفته و ناتمام است؛ کاغذ: سمرقندی، ۴۱گ، ۳۴ سطر (۱۶×۲۵)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۳]

● ریحانة الحافظ فی القراءة / قرائت، تجوید / عربی

rayḥānat-ul ḥāfiẓ fī-l qirā’a

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴/۴ معزی

آغاز: بسمله. الحمدالله الذی انزل الکتاب المبین و النور الستبین ... و بعد ان بعض الاخوان فی الله اشار الی ان اعمل له مقدمة مختصرة فی علم القراءة؛ **انجام:** الباب الثانی فی ادغام المتماثلین ... الا ما استثنی مما اذا کان الاول من المتماثلین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۴۳پ-۴۴پ)، اندازه: ۱۰×۱۴ سم [ف: ۳۹ - ۸]

● ریحانة الصدور فی بیان معرفة اوائل الشهور / فقه / فارسی

rayhānat-os sodūr fī bayān-e ma‘refat-e avā’el-eš šohūr

زنجانی، محمد علی بن عبدالرحیم، - ۱۲۶۷ قمری

zanjānī, mohammad ‘alī ebn-e ‘abd-or-rahīm (- 1851)

اهدا به: محمد شاه قاجار (۱۲۵۰-۱۲۶۴ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۷ق

این رساله که در اثبات سی روز بودن ماه رمضان در تمام سال‌ها است از ملا محمد علی بابی زنجانی می‌باشد که در سال ۱۲۶۵

در زنجان کشته شده و این رساله را پیش از بابی شدن در حدود ۲۰۰۰ بیت تألیف کرده که مشتمل بر دیباچه و چهار «فصل» و «خاتمه» است: فصل ۱. تحقیق معنی هلال و آنچه مترتب است بر آن؛ ۲. بیان معرفت ایام هلال و لواحق آن؛ ۳. معرفات و معینات اوایل شهور؛ ۴. بیان تحقیق معرفت ماه و لواحق آن؛ خاتمه: در آداب و ادعیه اول هر ماه. هریک از فصول را به چندین ریحانه تقسیم و مطالب را در تحت این عنوان نگاشته و خود آن را «ریحانة الصدور» نامیده و در تمام موارد اخبار و احادیثی از کتب امامیه برای اثبات مدعای خویش به فارسی نقل کرده است.

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی هدانا بنور الاهلة الی الفرایض و الاحکام المندوبة ... و بعد چنین گوید طالب طریق عبودیة جناب سبحانی ...

انجام: فاتقوالله و اصلحوا ذات بینکم و اطیعوالله و رسوله ان کنتم مؤمنین و الحمدلله اولاً و آخراً و صلی الله علی محمد و آله.

[دنا ۱۱۳۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۳۲/۴]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شعبان ۱۲۵۷ق، جا: زنجان (احتمال)؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، شکری، جلد: روغنی، ۱۲۰گ، ۱۱ سطر(۷×۱۳)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲- ۴۳۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ مصحح؛ قطع: وزیری [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۶۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۰۳

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق [ف: ۱ – ۴۱۷]

● ریح النسرین فیمن عاش من الصحابة مائة و عشرین / تاریخ / عربی

rīḥ-un nasrīn fī-man ‘āš-a min-aṣ ṣaḥāba mi’at-u wa ‘išrīn

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری

soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

چاپ: لاهور، مطبع محمدی، ۲ص، در ضمن رسائل سیوطی در سال ۱۸۸۶م چاپ شده.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۶/۷عکسی

آغاز: حسان ابو عبدالرحمن و قیل ابوالحسام و قیل ابوالولید هو ابن ثابت بن المنذر

نسخه اصل:کتابخانه اسکوریال در اسپانیا، ش ۱۷۰۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، رکابه‌دار؛ ۲ص (۲۶۲–۲۶۳) [عکسی ف: ۴ – ۱۷۸]

● ریحان و بوستان افروز / ادبیات / فارسی

rayhān va būstān-e afrūz

میرزا آقاخان کرمانی، عبدالحسین، ۱۲۷۰–۱۳۱۴؟قمری

mīrzā āqā xān-e kermānī, ‘abd-ol-hoseyn (1854 - 1897)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۱۳۱۳ق؛ محل تألیف: طرابزون

ریحان بوستان افروز بر طرز و ترتیب ادبیات و فرنگستان امروز.

[دنا ۱۱۳۷/۵؛ اندیشه‌های میرزا آقا خان ص ۳۷]

تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۵۸

آغاز: کتاب ریحان بوستان افروز. بسمله. نیایش کنم داور پاک را که ماورای طبیعت است و منزه از ادراک بشریت؛ **انجام:** حکایت ایشان در ایام وحشت و بدایت دایمادر وجدان خود اضطرابی سخت موجود می‌دهد ... و از انوار معرفت در نفس خود شعاعی می‌دهد رفته رفته (ناتمام مانده)

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱۰گ، ۱۷ سطر، قطع: بغلی [نشریه: ۶ – ۶۴۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۶۸–ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ – ۱۴۸]

● ریش / طنز / فارسی

rīš

در این رساله پاره‌ای از سخنان و اشعار طنزآمیز که اشارت به مذمت ریش و مدح بی‌ریشان دارد نیز آورده شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۲۰–طباطبائی

آغاز: بسمله شکر و سپاس پادشاهی که به دست ... قدرت شعشه جمال ناز کان خطه علام و نازنینان ذریت آدم ... و تحیات زاکیات نثار ... یثرب که آرامگاه آرام جانهای با صفا یعنی روضه منور مصطفی صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** آن نوع بلا که ریش میخوانندش×× آن روز مبادا که به روی تو رسد ... ساعت به ساعت شبیخون خواهد آورد ×× و باری درین چند روز که هنوز در راهست ... فرصت غنیمت دان و خاطر احباب دریاب ... گر توانی با من بیچاره بر آور نفسی که ندارم بجز از لطف تو فریاد رسی غافل منشین نه وقت بازیست و من بعد بر خاطر هیچ کس غباری منشان. دریاب که نسخ میشود نامه حسن

خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: آقا نور ابن حاج نقد علی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲گ (۵۵–۵۶) [ف: ۲۳ – ۶۵۵]

● ریش نامه / شعر / فارسی

rīš nāma

عبید زاکانی، عبیدالله، – ۷۷۲ قمری

'obeyd-e zākānī, 'obeyd-ol-lāh (- 1371)

یکی از رسائل فکاهی عبیدزاکانی است. نقدی است به نثر آمیخته به نظم.

آغاز: شکر و سپاس و ثناء خالقی را که بدست مشاطه قدرت شعشه جمال نازکان خطه عالم ...

انجام: مراد ما نصیحت بود گفتیم ×× حوالت با خدا کردیم و رفتیم

چاپ: تهران، ۱۳۴۳ش، در کلیات او، صص ۱۹۰-۲۰۲، پرویز اتابکی؛ قسطنطنیه، ۱۳۰۳ق

[دنا ۱۱۳۷/۵؛ الذریعة ۳۴۲/۱۱ و ۷۰۶/۹ و ۱۹۳/۱۹؛ فهرست مشار ۸۷۰؛ فهرستواره منزوی ۴۷۷/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶۳/۷-ف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۶۸ق [فیلمها ف: ۲ - ۲۱۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۴/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۶۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷ص (۸۲-۹۸)، ۱۳ سطر (۹×۱۱)، اندازه: ۱۳×۱۷سم [سنا: ف: ۱ - ۳۵۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۱۴/۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۱۹۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۵/۶-ف

نسخه اصل: حمیدیه ۱۱۸۱؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن رسول ترابی، تا: پنج‌شنبه اواخر محرم ۸۹۸ق؛ ۹گ (۲۲۱-۲۲۹)، ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۶۶]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۷۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۴ص (۲۳۰-۲۴۳) [نشریه: ۲ - ۹۱]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۵۶/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قرمز، ۳گ (۱۷۰پ-۱۷۲چلیپا)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۹ - ۴۰۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۳۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** دریاب که نسخه میشود نامه حسن روی از این گفتگوی مراد ما نصیحت بود و گفتیم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ص (۱۲۷-۱۳۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۱۸۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۴/۱۹

بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه سبز، ۱۲ص (۴۶۲-۴۷۳)، ۱۱سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۹۰]

۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۴۲/۳

خط: نستعلیق، کا: حاج سید احمد لاهیجانی، تا: سه‌شنبه ۲۷ صفر ۱۳۱۲ق، جا: همدان؛ کاغذ: فرنگی سفید و کبود و نخودی، جلد: تیماج کرمی، ۳گ (۲۰پ-۲۲ر)، ۱۷سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: - ۳۲۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۱۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۶ربیع الثانی۱۳۵۷ق،جلد:کالینگور قهوه‌ای، ۱۴ص (۴۷-۶۰)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۹۸]

۱۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۰۱/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مراد ما نصیحت بود گفتیم.تمت رسالة العرش بعون الله و حسن توفیقه و الحمد لله رب العالمین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی ضربی، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۲۴]

۱۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:کلیات۷۶

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۸۳]

۱۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:جنگ۵۹۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۸۳]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۳۴/۲-ف

نسخه اصل: مجلس ۲۸۰۷؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۷۲]

● ریش نامه / شعر / فارسی

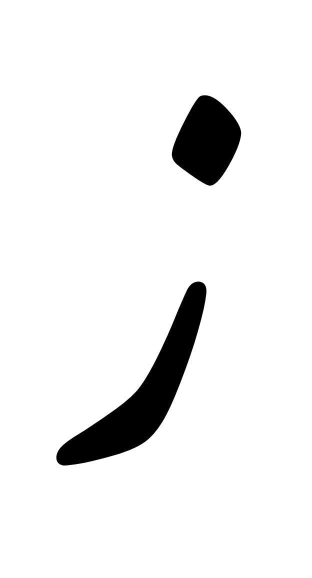
rīš nāma

تاریخ تألیف: ۱۱۲۳ق

مثنوی ریش‌نامه. در شرح حال عرفای ریشیه منطقه کشمیر که سر سلسله آنان شخصی به نام ننده ریشی متولد ۷۷۹ق بوده است. نسخه نفیس که چاپ نشده و نام کتاب و مؤلف در هیچ یک از منابع نیامده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۶۲

بی‌کا، تا: ۷ رجب ۱۳۳۰ق، جا: محله حول ضلعه سنگین دروازه کشمیر [میراث شهاب: س۷ش۳-۴ - ۲۳]

● **زابعة الجنة فی ترجمة دایرة الجنة = ترجمه شرح جنة الاسماء** / علوم غریبه / فارسی

zābe‘at-ol janna fī tarjomat-e dāyerat-el janna = t.-ye š.-e jannat-ol asmā’

قزوینی خزاعی، محمد علی بن یوسف

qazvīnī xazā‘ī, mohammad ‘alī ebn-e yūsof

وابسته به: شرح جنة الاسماء = شرح دائرة علی بن ابی طالب؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵ق)

شرح جنة الاسماء (به تعبیر غزالی‌نامه: شرح دائر، حضرت علی) منسوب است به محمد غزالی و این ترجمه فارسی آن است. جنة الاسماء خود ارجوزه‌ای است و دو قصیده منسوب به حضرت علی (ع) که مشتمل است بر بیان شرایط و آداب دعای جنة الاسماء و دستور ترتیب دوائری که با نقش حروف بسمله و اسماء الهی. در مقدمه شرح جنة الاسماء که منسوب به غزالی است آمده که: در سال‌های اقامت در مدرسه نظامیه بغداد از طرف خلیفه بغداد احضار شدم. خلیفه برگی را که به خط کوفی و نوشته امیر المؤمنین علی علیه السلام بود و آن حضرت به درخواست یکی از شیعیان کوفه به نام عبدالله بن حسان و مکنی به ابوالمنذر آن را به قلم آورده بودند نشانم داد و آن حضرت در آن نوشته کیفیت دعاء جنة الاسماء را شرح داده بود. سید هبة الدین شهرستانی درباره تاریخ ظهور این حرز جنة الاسماء کتابی به نام جنة الاسماء فی شرح جنة الاسماء نگاشت و چگونگی پیدایش آن را بیان داشت. نسخه جای سخن ترجمه شرح منسوب به غزالی است. در نسخه مرعشی که دارای خطبه است، به نام مترجم نیز تصریح گردیده است. در فهرست مجلس به قرینه همراه بودن با تألیفات شمس العلماء گرگانی به احتمال از او دانسته شده که ظاهراً خطاست.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد، بر ضمایر منیر اهل بینش و خواطر عواطر اصحاب کیاست و دانش مکشوف میدارد که این ذروه خاکسار؛

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۲/۱-طباطبائی

آغاز: بدان که ابوحامد غزالی بعد از افتتاح شرح خود به سپاس و ستایش ایزدی ... میگوید که چون در دارالسلام بغداد گردیدم و چند سال در مدرسه نظامیه ماندم؛ **انجام:** و این دائره شریفه به نحویست که از حضرت ... روایت شده و اما علما آیة الکرسی با نوزده اسم ... در دور این دائره علاوه نموده ... و لا یؤده حفظهما و هو العلی العظیم.

در فهرست از شمس العلماء گرگانی دانسته شده؛ کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ این نسخه ارجوزه و دائره را ندارد و سپس نوزده اسم از اسماء باری تعالی را که علما افزوده‌اند در آخر آورده شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج سبز، ۸ص (۱-۸)، ۱۳، ۱۵، ۱۸، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۲۳ - ۱۴۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و غیر آن از آثار عظیمه بر آن مترتب خواهد گشت و الحمدلله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً ... و فی بعض النسخ هکذا ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۳۳-۳۵)، ۴۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۳۴ - ۵۷۹]

● **الزاجرة للصغار عن معارضة الکبار** / اخلاق / عربی

az-zājirat-u li-ṣ-ṣiġār ‘an mu‘āraḍat-il kibār

؟ زمخشری، محمود بن عمر، ۴۶۷ - ۵۳۸ قمری

zamaxšarī, mahmūd ebn-e ‘omar (1075 - 1144)

تاریخ تألیف: ۵۱۰ تا ۵۱۲ق

با بررسی در آثار او نامی از این رساله دیده نمی‌شود و تنها یاقوت حموی در کتاب «ارشاد الاریب» از رساله‌ای با نام «الرسالة الناصحة» یاد می‌کند که آن را در بخش میراث گمشده او آورده‌اند و با توجه به محتوای این رساله احتمالاً نام «الناصحة» تلخیصی باشد از نام طولانی این رساله، جز آن که با توجه به مضامین عالی و دقت در متن رساله و اشعار سروده شده

در آن که شبیه سبک نگارش و نظم زمخشری است می‌توان نسبت آن به زمخشری را درست دانست. این رساله را زمخشری در سال‌های ۵۱۰ تا ۵۱۲ و پس از مرگ استاد خود محمود بن جریر ظبی اصفهانی که تأثیری شگرف بر او داشته است و در هنگامه‌ای عصبی و ناامید از کامیابی خود و خشمگین از وضعیت زمانه قلمی کرده است. او در بخشی از آن خود را بزرگی می‌پندارد که همه ملزمند در برابر عظمت علمی و قدرت ادبی او تعظیم کنند و با خشمی وصف‌ناپذیر عالم‌نمایان خردی (= صغار) را که در برابر او قد علم کرده و جرأت اظهار نظر در برابر او یافته‌اند، به سخره گرفته و با پاسخ‌های خود شخصیت آنها را خرد می‌کند. دقت در متن مناظرات و پاسخ‌های او، نشان از این حقیقت دارد که او در تلاش برای یافتن کامیابی‌های دنیوی با شکست روبه‌رو شده و تواضع را به کناری نهاده و تازیانه نقد خویش را بر روی تمام آنهایی که در برابر داشته به سختی فرود آورده است. بخشی دیگر از آن به گزارش رفتار بزرگان و دانشوران بالاخص امیران و شاهزادگان که به فضل شهره بوده‌اند، اختصاص یافته که در برابر زمخشری سر تعظیم فرود آورده و به مدح او پرداخته‌اند. یکی از نکات مهم در این رساله آن است که او از آشنایی خود با عمر خیام و مناظره با او یاد می‌کند که چگونه او را به اشتباه خود و عظمت زمخشری واداشته است و جالب آنکه در این روایت از خیام با عنوان «حکیم الدنیا و فیلسوفها، الشیخ، الامام الخیامی» یاد کرده و نه شاعری رباعی‌سرا و دهری مسلک. او در پایان رساله یکصد بیت شعر در مدح خود و ذم و نکوهش دنیا و ناپایداری آن آورده که در نهایت صلابت متن و استقامت معانی و زیبایی است.

آغاز: أخدم المجلس السامی الفخری المجدی التقی أدام الله سموه بالثناء المستطاب فائحة و الدعاء المستجاب صالحة و اواظب علی ترتیل آیات معالیه و روایة احادیث مساعیه ... ان علماء الملة الحنیفیة فی اسلامهم و حکماء بنی یونان فی ایامهم قد مخضوا خصال الخیر المتواصفة ...

انجام: فهم الالی عضّوا اذا لاذاهم رضوا ×× و هم الالی مکروا اذا لم ینکروا. والحمد لله وحده لا شریک له و الصلوة علی نبیه محمد و آله.

چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، به کوشش محمد رضا انصاری قمی، ص ۶۳۰- ۶۵۲

[دنا ۱۱۴۱/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۴۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابونصر عتیق بن عبدالرحمن بن محمد ابن عبدالرحمن بن خلیل بن عمر بن سنان الصدیقی، تا: جمادی الاول ۶۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۸۱پ-۹۴ر)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۱ - ۴۸]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۵

آغاز و انجام: برابر

بی کا، تا: قرن ۱۳؛ هر بیت در یک سطر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ص (۳۱۳-۳۳۳)، ۲۹ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۹ - ۳۲۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۳۳/۵ و ۲۸۸۷/۵-ف

بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز، ۱۲گ (۷۵پ-۸۶پ)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴) [ف: ۱۷ - ۱۸۳] و [فیلمها ف: ۱ - ۷۳۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۷۰

خط: نسخ، کا: بدیع الزمان فروزان فر، تا: ۱۵ شوال ۱۳۶۳ق؛ با یک صفحه از نحو القلوب؛ کاغذ: فرنگی، ۳۳ص (۱-۳۳)، ۱۷ سطر (۱۴×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۱۷]

● زاد آخرت = زاد الآخرة / عرفان و تصوف / فارسی

zād-e āxerat = zād-ol-āxera

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

در آداب و عبادات و سیر و سلوک با عنوان‌های «فصل، فصل»: فصل ۱. دنیا را باطنی است و ایزد تعالی آفریدگار؛ ۲. زاد آخرت چیست و بدرقه چیست؛ ۳. معنی کلمه لا اله الا الله محمد رسول الله؛ ۴. این قدر که گفته شد ایمان بدین است؛ ۵. چون از خواب بیدار شوی جهد کن که پیش از صبح بود ... آداب وضو، طهارت غسل، تیمم، رفتن به مسجد، از مسجد بیرون شدن، امامت و اقتدا، روزه، معاصی گوش و چشم و مضار دورغ و ریا، آداب صحبت، آداب اهل علم، آداب متعلم، آداب فرزند، آداب برادران و دوستان. در آن آمده است: «پس این مختصر کتاب تصنیف کردیم و وی را زاد آخرت نام نهادیم».

آغاز: بسمله حمدله و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین بدان ای غافل مسکین که تو مسافری و از برای سفر زادی می‌باید و از برای سفر قیامت که تو در پیش داری ترا زادی می‌باید و این بادیه که تو در پیش داری محمد بن محمد الغزالی قدس الله روحه العزیز گفت بدان ای غافل که منزلگاه تو اول در این سفر از پشت پدرست

انجام: پس اصل کار در شناختن زاد آخرت علم است و این کتاب نموداریست از ... علم تقوی و تمامی این علم اندران دو کتاب دیگر بازیابد و الله تعالی یوفقنا و ایاکم لما یحب و یرضی و صلی الله علی نبینا محمد المصطفی و علی آله اجمعین و سلم تسلیما کثیرا ... یا ارحم الراحمین.

چاپ: هند، ۱۲۶۸ق، سنگی؛ هند، ۱۲۹۷ق، سنگی

[نسخه‌های منزوی ۱۱۸۴/۲؛ مشار فارسی ۲۷۳۷/۲؛ غزالی نامه ۲۵۸؛ فهرست افغانستان ص ۲۸۷؛ دنا ۱۱۴۱/۵ (۸ نسخه)، فهرستواره منزوی ۴۷۷/۶]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۰۶/۲۹

آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه ایاصوفیا، استانبول – ترکیه ۴۷۹۲؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن علی بن محمد کاتب، تا: ۸۱۳ق، جا: شیراز؛ افتادگی: انجام؛ ۷ص (۳۴۷-۳۵۳ در حاشیه) [عکسی ف: ۴ – ۲۷]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۴۲–عکس
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ – ۲۱۸]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، دارای یک سرلوح کوچک، مذهب، مصحح؛ کاغذ: سمرقندی شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۹]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱۲–ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ – ۱۶]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: هدایت الله، تا: ۱۰۱۵ق، جا: کلکته؛ دارای یک سرلوح مرصع، مجدول مذهب، دارای کمند طلایی؛ مهر: «عبده محمدرضا بن محمد[مهدی]» (بیضی)؛ دستخط داعی الدوله با مهر «العبد المذنب احمد» (مربع)؛ کاغذ: شرقی؛ نوع جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳ص، ۹ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۵-۵۸۲]
۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۰۵
خط:نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ ۵۹گ، اندازه: ۱۱×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۰]
۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا، نسخه بسیار کهن؛ جلد: حناییمذهب، ۸۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۱۶]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۵۲ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]
۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۱/۲–۴/۱۶۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر بسیار بود بخشنودی ایشان نرسی و با ایشان به هیبت زندگانی کن بی عنف ورفق کن بی ضعف و مزلت و پاینده و شاگرد منزل مکن
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴–۱۵ سطر، [گلپایگانی-ف: ۴ – ۲۲۰۰]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۶۵/۳۴
آغاز و انجام: برابر
خلاصه‌ای است از زاد الآخرة، امام ابوحامد غزالی، در آداب وضو و نماز و غیره؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۷۵ص(۶۱۶–۶۹۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۴۸]

← زاد الآخرة ≻ زاد آخرت

● **زاد آخرت** / آداب و سنن / اردو
zād-e āxerat
وابسته به: زاد آخرت؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰–۵۰۵ق)
فواید و ترجمه‌ای است از کتاب زاد الآخرة ابوحامد محمد غزالی، به زبان اردو.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۶۵/۳۳
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱ص (۶۱۵)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴۵ – ۴۸]

● **زادالآخرة فی اثبات الغیبة و الرجعة** / کلام و اعتقادات / فارسی
zād-ol āxera fī esbāt-el qayba va-r raj'a
نقوی رضوی، محمد بن علی
naqavī razavī, mohammad ebn-e 'alī
در این رساله مؤلف از شبهاتی که مخالفان در هند با استناد به گفته‌های عبدالعزیز دهلوی بر شیعه می‌نمودند پاسخ داده و در آن وجود امام زمان (ع) و طول عمر آن حضرت و رجعت مؤمنان در آخر الزمان را با استدلال، اثبات نموده است.
آغاز: بسمله ... شاهوار کلام و گوهر آبدار متعال که زیور گوش و گردن عروس افکار و اذکار تواند بود و حمد قادر ...
انجام: و کلام معجز نظام جناب رسول انام علی الارض قسطاً و عدلاً باین شاهد عادل است.
[دنا ۱۱۴۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۳/۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۶۶گ (۱پ–۶۶ر)، ۱۵ سطر [ف: ۳۶ – ۲۲۷]

● **زاد الاتقیاء فی ذکر سید الانبیاء** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی
zād-ul atqīyā' fī ḏikr-i sayyid-il anbīyā'
قادری حسینی، حفیظ الدین
qāderī hoseynī, hafīz-od-dīn
کتابی در سرگذشت پیغمبر اسلام است و از ربیع القلوب و السبعیات و البستان و شیخ ابوالحسن البکری و ابن حجر و الغلابی و ابن جوزی و دیگران یاد کرده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی خلق الانسان و فضله علی جمیع خلقه و اعطاه النطق بکرمه و امتنانه المتوحد بجلال ذاته و کمال صفاته ... اما بعد ان العبد المتوکل علی الله و المعتصم بحبل الله ... (نام

مولف) الباب الاول فی بیان نور النبی ص قال الله تعالی قد جاء کم من نور و کتاب مبین الایة فی الدقائق قدجاء الخبر ان الله خلق شجرة ...

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الصحیح انهما قد اسلما و لما بلغ النبی صلی الله علیه و سلم خمسا و ثلثین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: یوسف بن یعقوب؛ مهر: وثوق السلطان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۳گ، ۱۵ سطر(۷/۵×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: – ۵۵۸]

● **الزاد الأخروی** / اخلاق / عربی

az-zād-ul uxrawī

جیوری یمنی، مهدی بن احمد، – ۱۱۵۷ قمری

jīvarī yamanī, mahdī ebn-e ahmad (- 1744)

تاریخ تألیف: ۱۱۴۷ق

مؤلف قصیده لامیه‌ای در اخلاق سروده، موسوم به «الوعظ الأسنی»، در ۱۰۷ بیت عربی و کتاب حاضر را در شرح قصیده مذکور نگاشته است. این شرح مفصل مشحون از روایات و مطالب حکمت آمیز و فواید ارزنده به نظم و نثر است. مؤلف در مقدمه درباره این شرح می‌نویسد: «و بعد، فانی ألفت هذا الشرح علی هذه الأبیات الفایقة و المعانی الرایقة کریمة المقاصد عظیمة الفواید جعلتها عظة لنفسی و لمن وفقه الله من أبناء جنسی و ضمنته حکماً نظماً و نثراً و استکلمت فیه حدیث السیلقیة و من نهج البلاغة و غیره و أحادیث نبویة و من تکملة الأحکام و من شرحها لنبلغ بذلک ان شائ الله غایة المرام فی دارالسلام، ففی کل صدر منه روض من المنی و فی کل لفظ منه عقد من الدری ...». الزاد الاخروی با یک مقدمه شروع می‌شود و پایان بخش این شرح «نبذة لطیفة فی غرر الأمثال»، «افراد کلام المتنبی» و «مثلثة قطرب فی اللغة» است. مهدی بن احمد بن محمد بن صلاح جیوری، معروف به قاضی النبی، از دانشمندان و صوفیان زیدی مذهب است که جز قصیده لامیه الوعظ الأسنی و الزاد الاخروی در شرح آن، قصیده‌ای نونیه دارد که نسخه‌ای از آن در کتابخانه غربیه جامع الکبیر صنعا موجود است. منظومه الوعظ الأسنی به چاپ رسیده است ولی شرح آن (کتاب حاضر) تاکنون به چاپ نرسیده و نسخه‌های موجود از آن در اعلام المؤلفین الزیدیة و مصادر التراث معرفی شده است. (حافظیان ابوالفضل)

[دنا ۱۱۴۲/۵؛ اعلام المولفین الزیدیة ۱۰۴۹؛ معجم المولفین ۲۵/۱۳؛ مولفات الزیدیة ۷۲/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۱عکسی

آغاز: قصیده: أبدا بمن جل فی توحیده و علا ×× والحمد لله حمداً دائماً جزلاً / یا رب صل علی المختار من مضر ×× مادام یسمع فی الاذان حی علی ...؛ شرح: بسمله. و به نستعین الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و لاعدوان إلا علی الظالمین و لا اله الا الله الذی لافوز الا فی طاعته و لا عز الا فی التذلل لعظمته و لاغنا إلا فی الافتقار الی رحمته؛ **انجام:** قصیده: و اغفرلنا ظمها قاضی النبی کذا ×× سمی بهذا الرؤیاء روی الفضلا / یا رب صل علی طه و عترته ×× مع السلام کذا الأصحاب خیر ملا. انکشف لهم سر لا اله الا الله، تم ما أردنا بحمد الله تعالی و نسأله بجاه رسول الله أن یجعل آخر قولنا من الدنیا لا اله الا الله و ما توفیقی الا بالله و صلی الله علی سیدنا محمد الأمین و علی آله الطیبین الطاهرین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

نسخه اصل: در یکی از کتابخانه‌های یمن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۳۵۹ق؛ مصحح، مجدول، تاریخ وفات الامام الناصر لاهل الله در روز ۱۹ ربیع الاول ۱۳۸۲ ثبت شد؛ ۳۹۲ص، ۲۴ سطر، [عکسی ف: ۴ – ۴۰۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۴/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین، و العاقبة للمتقین، و لا عدوان الا علی الظالمین و لا اله الا الله، الذی لافوز الا فی طاعته، و لا عز الا فی التذلل لعظمته ... و بعد فانی الفت هذا الشرح علی هذه الابیات الفائقة؛ **انجام:** شکوت و ما الشکوا لمثلی عادة ×× و لکن تفیض النفس عن امتلائها غیره ابیات مختارة: یبقا الثنا و تذهب الاموالی ×× و لکل دهر دولة و رجالی

خط: نسخ، کا: احمد بن علی حظرانی، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۳۸۱ق، جا: یمن مدرسه شمس الدین ذمار؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: قرمز، ۱۰۶گ (۱پ–۱۰۶ر)، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۷ – ۲۶۱]

● **زاد اسپرم** / ادیان و مذاهب

zād esparam

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۶۰

نسخه اصل: نسخه کپنهاگ. گزیده‌هایی در کلام زردتشی (احمد تفضلی ۳۰)؛ بی‌کا، بی‌تا [فهرستواره مینوی: – ۱۷۳]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:ف۶۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۹۹۷]

● **زاد البرزخ** / دعا / عربی

zād-ul-barzax

دعایی که عالمی در لعن بر دشمنان رسول الله (ص) و آل او انشاء کرده است و حاوی اسماء و اوصاف ایشان است که از احادیث واردشده در باب ایشان و از تراجم آنها دانسته می‌شود.

کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۳مجموعه بدون شماره

آغاز: اللهم انل و ابلغ و انزل و اسبغ آلاف اللعنة و العذاب و اصناف النکال و العقاب علی الزندیق الاکبر
بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ – ۲۶۷]

● **زاد الحجیج** / فقه / فارسی

zād-ol hajīj

رشتی، علی بن محمد، ق۱۳ قمری

raštī, ʻalī ebn-e mohammad (- 19c)

در مناسک حج برای عزیزی، او راست «ذخائر البساتین» و «منتخب الذخائر» در عبادات و معاملات به فارسی.

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۰۶ز

آغاز: الحمد ... و بعد چنین می‌گوید اقل العباد علی بن میرزا محمد الرشتی الجیلانی که خواهش نمود ازین اقل کسی که لازم به جهات شتی اجابت او در نوشتن چند کلمه در مناسک حج و هر چند آن عزیز به جهت اتصاف به فضیلت اکتفاء به اقل ما یقنع می‌نمود و اشاره در بیان مناسک به آن عنوان مناسب جمعی دیگر از برادران که رجوع به نوشته می‌نمودند نبود لهذا این اقل به مقتضای؛ **انجام:** و حاصل کلام این است که زمان تقلید و زمان ذبح معین می‌کنند که در آن وقت این کس که در بلد است دانسته باشد و از محرمات احرام مستحبا اجتناب کند و الا مستحبا کفاره بدهد و در وقت ذبح محل شود خداوند عز و جل خاتمه امور همه بندگان خود را محکوم به رضای خود کند با عاقبت دین و دنیا بالنبی و الوصی و آلهما الطیبین الطاهرین.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ ذیقعده ۱۲۴۰ق، جلد: مقوا، ۱۵۷ص، ۱۵ سطر (۱۴×۷/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۰]

● **زاد الحجیج** / فقه / فارسی

zād-ol hajīj

ناشناخته. گفتاری است در یک «مقدمه» و سه «منسک» و «خاتمه»: مقدمه در ذکر اموری که پیش از مشغول شدن به مناسک حج، دانستن یا بجا آوردن آن ضرور است و آن مشتمل است بر سه «فصل»: ۱) فضیلت حج و عقاب تارک آن، ۲) آداب سفر، ۳) اقسام حج و شرایط آن؛ منسک ۱. افعال عمره تمتع، مشتمل بر چهار «باب»: ۱) احرام بستن، ۲) طواف خانه معظمه و مقدمات و آداب و احکام آن، ۳) سعی میان صفا و مروه و مقدمات و آداب و احکام آن، ۴) تقصیر؛ منسک ۲. افعال حج تمتع، مشتمل بر شش «باب»؛ منسک ۳. بقیه احکام محرمین، در سه «باب»؛ خاتمه در داخل شدن مدینه طیبه.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۹۸

آغاز: بسمله الحمدلله کفاء افضاله و له الشکر علی عظیم نواله و الصلوة علی سیدالمرسلین محمد و آله و بعد این رساله ایست موسوم به زاد الحجیج مشتمل بر مقدمه و سه منسک و خاتمه مقدمه در ذکر اموری که پیش از مشغول شدن بمناسک حج دانستن؛ **انجام:** و رزقنا الله الوصول الی تلک المشاعر و اقامة شعائر الله فیها. اینست آنچه برسبیل اختصار و استعجال از مناسک احکام حج و عمره بجهة تذکره بعضی از کرام احباب در سلک بیان منتظم شد امید از اصحاب دین و ارباب یقین آنست که هرگاه بر سهوی اطلاع یابند بقلم عفو اصلاح نمایند و این فقیر را در مواقف و مشاعر یادآوری فرمایند. الحمدلله اولا وآخرا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴۸گ، ۱۶ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳ – ۱۲۱۷]

● **زاد الروح** / عرفان و تصوف / فارسی

zād-or-rūh

مریخ قاجار، ق۱۳ قمری

merrīx qājār (- 19c)

اهداء به: محمد شاه قاجار
تاریخ تألیف: جمادی الاول ۱۲۵۳ق
مؤلف، در سال ۱۲۰۵ به کربلا برای زیارت حضرت امام حسین علیه السلام مشرف شده و در آنجا شور عشق پیدا شده، این کتاب را به نثر و نظم درباره عشق به روش عرفا و صوفیه نگاشته و در آن پاره‌ای از رویات و حکایت‌های عرفانی آورده با مثنوی در سر آغاز در پنجاه و هشت بیت. در فهرست نسخه‌های خطی فارسی (۱۱۸۶/۲) تألیف این کتاب را به نام محمد شاه قاجار و به سال ۱۲۵۳ دانسته که در نسخه ملی آمده است.
آغاز: بسمله، کی تواند گفت کسی اسرار عشق ×× هم ز عشق و کار عشق و بار عشق ... کتاب: الحمد لله رب العالمین ... اگر چه قول محققین و مذهب مدققین است که اول ما خلق الله العقل
انجام: لم یبلغ المعشار من حقیهما ×× هذا الشباب و فرقة الاحباب
[دنا ۱۱۴۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۸/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۲۵

آغاز و انجام: برابر؛ پایان نسخه: حسب الامر سرکار عظمت مدار علای مریخ شاه سمت تحریر پذیرفته تاریخ شهر جمادی الاول ۱۲۵۳.
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۵۳ق، جا: تهران (احتمالا)؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: نقاشی، روغنی، ۱۲۱گ، ۹ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم[ف:۲-۴۵۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۹۵۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: آبی، جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۵۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۲۰ - ۲۸۶]

● **زاد الزائر** / زیارات / فارسی

zād-oz-zā'er

خوانساری، حسن بن حسین

xānsārī, hasan ebn-e hoseyn

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة و الجنة للموحدین ... اما بعد، چنین گوید خاک پای زائران ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین ... که بخاطر فاطر خطور نمود که بعضی روایات؛ **انجام:** و از عقب بیا تا قبر آنحضرت از نظر غایب شود.اللهم ارزقنا زیارة الحسین و مجاورة الحسین و وفقنا لما تحب و ترضی بحق الحسین و جده.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۴ق؛ مصحح، در آغاز نسخه با خطی غیراصلی اشتباهاً چنین نگاشته شده: «این کتاب از تألیفات مرحوم حاجی ملا حسین خوانساری اعلی الله مقامه می‌باشد»؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۰گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۶۵۲]

● **زاد الزائر** / سفرنامه /

zād-oz-zā'er

سفرنامه شیخ مجد العرفاء رضوی، با نقشه.

مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۳۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

● **زاد الزائرین** / دعا / فارسی

zād-oz zā'erīn

رضوی، عبد الوهاب بن محمد، ق۱۳ قمری

razavī, 'abd-ol-vahhāb ebn-e mohammad (- 19c)

به دستور: محمد رضوی طوسی معروف به محمد قصیر (- ۱۲۵۵ق)

کتابی است در زیارت‌نامه‌های امامان و کارهای حج و زیارت‌نامه مدینه و کارهای مستحب در مساجد معروف که مشتمل بر بیست و چهار صورت از بقاع متبرکه و معابد و مساجد و زیارتگاه‌ها و مناره‌ها و کوه‌های مسجد الحرام و مسجد النبی و ... با ذکر ادعیه و زیارت‌ها و آداب و سنن مربوطه، همراه با اشکال و جداولی هست مربوط به چهارده معصوم علیهم السلام که در آنها اسم، کنیه، لقب، مکان ولادت روز و ماه و سال و ساعت ولادت اسم مادر و نقش انگشتری و عدد زن‌ها و مدت عمر و روز و ماه و سال و وفات و سبب شهادت و محل قبر و خلفای معاصر و نام جانشینان و نواب و دوران خلافت هر یک از آنها ذکر شده است. این کتاب مشتمل بر یک «مقدمه» و نه «باب» و «خاتمه» است: مقدمه در دو «فصل» و هر یک از باب‌ها دارای چهار فصل.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی فضلنا علی جمیع الامم و الصلواة و السلام علی محمد و آله سادات العرب و العجم بعد چنین گوید اقل السادات عبدالوهاب الرضوی الحسینی ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۶

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، کا: حاجی محمد حافظ بن اسماعیل ذاکر سید الشهداء، تا: ۲۶ رجب ۱۲۷۴ق، حسب فرموده عالی جناب مستغنی الالقاب نگارنده؛ در پایان کتاب نگارنده خوابی را که دیده است نقل کرده و از آن برای سید بودن خود استدلال نموده گوید پس از دیدن این خواب به اصفهان شدم و نزد خویشان اصفهانی خود نسبنامه خودمان را یافتم و پس از اندکی وسائل سفر حج برایم فراهم گردید و این رساله را به عنوان تهیه لوازم سفر در ذیحجه سال ۱۲۴۰ در مشهد خراسان نگاشتم. دارای بیست و چهار صورت خیالی از بقعه‌ها و زیارتگاه‌های مقدس و قبرهای امامان، با عهدنامه مالک اشتر و جز آن در یک جلد جا گرفته؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۶۱گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۱]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۷۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با ۲۴ تصویر و یک پیشانی، با سرلوح مذهب، مجدول مذهب؛ کاغذ نخودی رنگ؛ جلد: سبز با حاشیه زرین، ۱۵۶گ، ۱۶ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۸۵]

● **زاد الزائرین و جامع الزیارة** / زیارات / فارسی

zād-oz zā'erīn va jāme'-oz zīyāra

عسکری سمنانی، محمد حسن بن محمد، ق۱۳ قمری

'askarī semnānī, mohammad hasan ebn-e mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: محرم ۱۲۴۶ق؛ محل تألیف: کربلا

این کتاب در زیارات است و مرتب است بر یک «مقدمه» و شش «مقصد» و یک «خاتمه»: هر مقصدی مشتمل بر ابواب و هر بابی شامل فصولی است که جمعاً هجده «باب» و شصت و سه «فصل» دارد. مدت تألیف آن دو ماه بوده است. عناوین عامه مطالب: مقدمه در بیان ایام سفر و حرمت زائر؛ مقصد ۱. بیان زیارات و احکام مدینه الخ (در دو باب)؛ ۲. بیان روایات وارده در خصوص نجف اشرف و کوفه و کیفیت زیارات الخ (در چهار باب)؛ ۳. ذکر روایات در شرافت کربلاء معلی و حائر و آب فرات و فوائد تربت و فضیلت زیارت (در سه باب)؛ ۴. بیان

شرافت کاظمین و عسکریین الخ (در سه باب)؛ ۵. بیان زیارت علی بن موسی الرضا الخ (در چهار باب)؛ ۶. ذکر زیارات به نیابت و ادعیه سفر الخ (در چهار باب)؛ خاتمه در ادعیه حاجات و رقعه استجابات است.
[دنا ۱۱۴۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۸/۷]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۶۰
آغاز: ثناء موفور و محامد غیر محصور خداوندی را سزاست که صفات و سمات خود را بوساطت انبیاء و اولیاء ببندگان رسانید؛
انجام: والسلام علی نبیه و آله متواترا.
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: نائینی؛ جلد: مقوای مذهب، ۳۲۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۶ – ۲۴۲]

← زاد السالک ⟵ المعاد الجسمانی

● زاد السالک = طریق التحقیق / شعر / فارسی

zād-os-sālek = tarīq-ot-tahqīq

سنایی، مجدود بن آدم، ۴۷۳؟ – ۵۲۵ ؟ قمری

sanāyī, majdūd ebn-e ādam (1081 - 1132)

تاریخ تألیف: ۵۲۸ق

مثنوی است عرفانی و ششمین مثنوی «ستة» او؛ با عنوان‌های: فصل فی صفة العشق، فصل فی اثبات ذاته، فصل فی مذهب الراوی و المروی، فصل فی ذکر القلب، فصل فی التسلیم.
آغاز: ابتدای سخن بنام خداست ×× انکه بی شبه مثل و بی همتاست
انجام: ختم این نظم بر سعادت باد ×× رونقش دمبدم زیادت باد
چاپ: مشار فارسی ۲۷۳۶/۲ (نشانی نشانی ۵ چاپ)
[الذریعة ۱۶۵/۱۵، الذریعه ۴۷۱/۹ «دیوان سنایی»؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۴۸/۴؛ مشترک پاکستان ۳۳/۷: با نشانی ۷ نسخه؛ دنا ۱۱۴۲/۵–۱۱۴۳ (۱۹ نسخه)؛ دیباچه مدرس رضوی بر مثنوی‌های حکیم سنائی – دیباچه مایل هروی بر رساله سیر نفس فخرالدین رازی و سیرالعباد الی المعاد سنائی]

۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۴۷/۹
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۶۶ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: – ۱۵۱۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۶/۶
آغاز: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۳۰گ (۱۰۴–۱۳۳)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۶ – ۸۳۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۷۵/۶–۱۵/۲۱۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** مژه در چشم سنایی چون سنایی تیزباد ×× گرسنایی زندگی خواهد زمانی بی سنن / با سخنهای سنایی خاصه در زهد و مثل ×× فخر دارد خاک بلخ امروز بر بحر عدن
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا مشکی، ۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ – ۲۸۵۳]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۱۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ سپس قصیده‌ای از همو (گ ۱۱۱پ۱۱۳ر)؛ ۳۷گ (۷۵پ–۱۱۱پ) [ف: ۲ – ۱۷۲]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۲۴/۳
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن حسین، تا: محرم ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۹۱–۱۱۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ – ۷۹۶]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۶۶ق؛ مجدول مذهب مرصع محرر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۲سم [ف: ۳۷ – ۳۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۰
خط: نستعلیق خوش، کا: حکیم پسر وصال، تا: ۱۲۶۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج سبز، ۵۳گ، ۹ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۹ – ۸۹۳]

۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۲۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بر هزار و دویست چون هفتاد ×× بفرود این رساله جمع افتاد / تا جهانست ایلخان باشد ×× خرم و شاد در جهان باشد
خط:نستعلیق خوش،کا: فتحعلی متخلص به حجاب و محمود وقار وصال شیرازی، تا: ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روکش تیماج گلی، مذهب، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۴–۱۱۷۲]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷–عکسی
نسخه اصل: از کتابخانه جارالله از ترکیه؛ بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق [نشریه: ۲ – ۲۷۶]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۷۱
خط: نستعلیق، کا: خجسته خانم، تا: رجب ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۴۲گ، ۱۱ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۶۳۳]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۵
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۵۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۲۴۲]

۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۵۸

آغاز و انجام: برابر؛ حسب الامر حضرت ارفع امجد والا آقای اعتضاد السلطنة روحی فداه در تاریخ هزار و سیصد بید اقل دعاگو اسمعیل ولد مرحوم ملا محمود ملا باشی سمت اتمام یافت سیه ۱۳۰۰

در فهرست با عنوان «قصیده» و ناشناس؛ خط: نستعلیق خوب، کا: اسمعیل ابن ملا محمود ملا باشی، تا: ۱۳۰۰ق؛ مجدول، با یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج لاکی، ۸۰ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۹سم [ف: ۴ - ۹۵۶]

۱۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۹۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ با رساله نور وحدت خواجه عبدالله انصاری در یک مجلد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲ سم [ف: ۲ - ۷۶۶]

۱۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۶۳

انجام: انجامه: با سخنهای سنایی خاصه در زهد و مثل - قحر دارد خاك بلخ، امروز بر بحر عدن، تمام شد این رساله شریفه که از رشحات خاطر مهم مآثر حکیم ربانی تاج الحکماء و العرفاء و الشعراء حکیم سنایی غزنوی علیه الرحمة که شامل علوم معرفة الله و سرمستی حق شناسی است بیداقل الطلاب ابراهیم بن محمدتقی بن محمدرضا فی یوم پنجشنبه ۲۱ شهر ذی القعدة الحرام سنة ۱۳۴۲ق و السلام.

خط: نستعلیق شکسته تحریری، کا: ابراهیم بن محمد تقی بن محمدرضا، تا: ۲۱ ذیقعده ۱۳۴۲ق؛ رکابه‌دار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۷۲ص، ۱۳سطر (۸×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۲۱۹]

۱۶. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** همه از گفته ها خجل گردند ×× و اندر آن وقت تنگدل گردند

حدود ۳۱۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۵گ (۱۶۹ر-۱۷۳ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۶]

۱۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۲۲/۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ (۹۹پ-۱۶۵ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۸۰]

۱۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۹۵/۳۴

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: بیاضی رحلی [نشریه: ۷ - ۱۳۶]

۱۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:کلیات۴۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۸۸]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۰-ف

نسخه اصل: نافذ پاشا ش ۴۲۷؛ خط: نستعلیق، کا: ازمیری درویش نظیف مولوی حجره نشین، بی‌تا، جا: مولوی خانه باب جدید؛ ۲۵گ، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۴۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۴۲/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: دولت ابادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۶]

● زاد السالك = آداب السلوك = زاد السالكين = سلوك = آداب السالكين = سلوكيه = منازل السالكين /

عرفان و تصوف / فارسی

zād-os sālek = ādāb-os solūk = zād-os sālekīn = solūk = ādāb-os sālekīn = solūkīye = manāzel-os sālekīn

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

تاریخ تألیف: ۱۰۴۰ق

در بیان کیفیت سلوك راه حق که از مؤلف پرسش شده است. در این رساله بیان شده که بیست و پنج چیز را سالك لابد است از آن، از جمله محافظت بر صلوة خمس و ... و بیست و پنجم اوقات خود را ضبط کردن. او این رساله را در جواب یکی از برادران روحانی که از کیفیت سلوك راه حق پرسیده، نگاشته است.

آغاز: بسمله الحمدلله وسلامه علی عباده الذین اصطفی اما بعد این رساله ایست موسوم بزاد السالکین درجواب سؤال یکی از برادران روحانی نوشته شد که کیفیت سلوك راه حق پرسیده بود

انجام: در غرور این هوس گرجان دهم ×× به که دل درخانه و دکان دهم

چاپ: وبه کوشش محدث ارموی در ۱۳۳۱ ش به چاپ رسیده است

[الذریعة ۲/۱۲ و۱۲/۲و ۳/۱۲؛ هدیة العارفین ۲/۶؛ کتابشناسی آثار فیض کاشانی ص ۱۸۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۸۵/۲؛ مشار فارسی ۲۷۳۷/۲؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ فهرست‌های خودنوشت فیض ۱۸۱؛ فهرستواره منزوی ۴۵۸/۷؛ دنا ۱۱۴۳/۵-۱۱۴۴ (۴۱ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- اکسیر میرعلی

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۴۳۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «عبده محمد الحسینی» (مربع)؛ ۱۳گ (۱پ-۱۳ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد هادی بن مرتضی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۱۱پ-۱۸ر)، ۱۸ سطر، اندازه:

۱۰×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۰۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۴۶۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی هدانا ... حبه و الهمنا من التحقیقات لبه؛ **انجام:** عقارب الشهوات لیس باکثر ... ایضا فی یوم الحساب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسین، تا: ۲۰ رمضان ۱۰۷۰ق، به جهت «ملا قاسم»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵گ (۱پ-۱۵)، ۱۱سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [رایانه]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۸/۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۷۱ق؛ ۶ص (۱۰۲-۱۰۷)، ۱۸ – ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۲ – ۱۸۴]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد شفیع نجف آبادی، تا: ۲۰ شوال ۱۰۹۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۹ر-۱۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۵]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۹۸/۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مهر: «عبدالغفور الرضوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۹۴ر-۹۶پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۸۷]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۶۲/۴-۳۹/۴۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴ – ۲۲۰۱]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۰/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، آیات معرب، کا: سید محمد فرزند حسین طباطبائی، تا: اوایل قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۶گ (۴۹-۵۴)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۰ – ۴۶۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۱/۵ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** از ائمه معصومین (ع) بما رسیده که خود می‌کرده‌اند ودیگران را می‌فرموده اند.
در فهرست با عنوان «رساله‌ای در سیر و سلوک» و ناشناس آمده؛
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۴۶۶-۴۷۴)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴/۳ – ۱۱]

۱۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۱۹/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اندازه: ۹/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۴۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۲۵/۱۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد امین استرآبادی، تا: ۱۱۱۸ق، جا: اصفهان محله شمس آباد؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲۰۸ – ۲۱۱)، ابعاد متن: ۱۰×۱۸، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۴-۱۱۸]

۱۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۵۶/۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن طباطبائی، تا: ۱۱۱۸ق؛ فایده‌ای در حدیث؛ جلد: تیماج زرشکی، ۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۲]

۱۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۵۴/۲

انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۲۰ سطر، اندازه:۱۱/۵×۱۶/۵ سم [ف: ۱ – ۱]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۳۷/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۵۷پ-۶۴ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۶ – ۲۷۹]

۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۹۹/۱۱-۲۴/۹۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: آقا عبدالنبی وزیر، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوای سرخ، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۲۰۰]

۱۷. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۸۹/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۴ق؛ ۹ص (۳۱-۳۹)، ۱۹ سطر [ف: ۲ – ۱۹۲]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۳۸/۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد تقی، تا: جمعه ۱۵ جمادی الاول ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۷۰پ-۷۷ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۴ – ۳۴]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۹۶/۱۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد طاهر، تا: جمعه ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۱۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۹۷-۱۹۹)، ۳۱ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم[ف:۱۰-۱۷۴۵]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۲۴/۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یا تاریخ ۱۲۲۱ق؛ واقف: حاجی محمد جعفر بن حاجی صفر قراگزلو، رمضان ۱۲۲۰ (ظاهرا)؛ ۱ص (۲۸۲)، اندازه: ۱۱/۵×۲۳سم [ف: ۳۲ – ۱۵۸]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملا خلیل اردبیلی، تا: ۱۲۲۲ق؛

مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۷پ-۱۱ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۳]

۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ ۱۸گ (۱-۱۸)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۷۴]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالباقی بن صدرالدین محمد بن ابی تراب، فیضی کاشانی، تا: ۱۲۵۲ق؛ مصحح به خط کاتب؛ کاغذ: فرنگی،۶گ(۳۶-۴۱)،۲۰سطر مورب،اندازه:۹×۱۴سم[ف:۳۴-۱۸۵]

۲۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۵۵ق؛ جلد: چرمی، ۳گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰ سم [ف: ۲ - ۷۴۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۳۷/۱-عکسی و ۲۲۳/۳-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۱]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۵۴۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی هاشم کهنویه (از کشت زارهای هفتگانه سمیرم)، تا: ۱۲۵۵ق؛ ۱۰گ (۶۴پ-۷۳پ) [ف: ۵ - ۱۱۶]

۲۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۶۰/۷

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن میر عبدالباقی حسینی، تا: ۱۲۵۸ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: ترمه [نشریه: ۲ - ۹۹]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۹۵۱ض

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق، جا: همدان؛ ۲ص (۱۳۴-۱۳۵)، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۴۷/۱ - ۶۹]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۳/۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۳۰۱-۳۱۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۳۱۰]

۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۸۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۹۹ق؛ ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۲]

۳۰. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۶۳/۵

آغاز و انجام: برابر

کا: علی اکبر، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کاغذی، ۱۱ص (۱۸۵-۱۹۵)، ۱۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵ سم [ف: - ۱۰۴]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۶۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۹ رجب ۱۳۰۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۲ص، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۶۹]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن محمد حسن، تا: جمادی الثانی ۱۳۱۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۴۰پ-۵۲ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۹]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۶۸/۷

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد علی، تا: ۱۳۳۰ق، جا: تهران، مدرسه سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹گ (۱۳۹پ-۱۴۷پ)، ۱۴ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸ سم [ف: ۱۱ - ۱۷۴]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۵۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمدرضا حسینی خوانساری، تا: ۱۳۳۹ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۵ - ۸۵]

۳۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از جمله اموری که عمده است از سلوک حریت است یعنی آزاد بودن از شوایب طبیعت و وساوس عادت و نوامیس عامه چه سالک را هیچ سدی عظیمتر از این سد برابر نیست.

خط: عبارات عربی نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۶ص، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۲ - ۱۷۱]

۳۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۵۰۶/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ (۱۵۷پ-۱۶۲پ) [ف: ۵ - ۱۳]

۳۷. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۶/۵

کا: علی اکبر، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۳]

۳۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۱۸/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی القدسی لولاک لما خلقت الافلاک پس هر که هر همتی دارد در خور جوهری باید که بکوشد تا از راه عبودیت و تقوی و طهارت خود را به این مرتبه برساند

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ فوائدی در حدیث؛ جلد: مقوا، ۶گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۲]

۳۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۳۵/۸

خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی حسینی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۷پ-۲۰ر)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۹×۲۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۷]

۴۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۷۲/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳گ، ۲۲ سطر، اندازه:

۲۲×۲۶سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۲]

۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۹۵/۸–۲۴/۱۹۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴ – ۲۲۰۰]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۶۱/۳–۳۴/۱۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۰۱]

۴۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۳۸/۶

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان فائده ای از نجم الدین کبری دارد. انجام: «و یحسب بنفسه بقول الله الواحد القهار»؛ ۴گ (۸۱–۸۴پ) [ف: ۵ – ۱۱۵]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۰۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۲۰۱–۲۰۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱ سم [ف: ۱۱ – ۵۲۶]

۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۳۵/۶–۵۹/۲۵۵

آغاز: برابر

خط: شکسته، بی‌کا، بی‌تا، ۱۰گ (۹۰–۹۹)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۴ – ۲۲۰۱]

● **زاد السالک** / فقه / عربی

zād-us-sālik

بهبهانی، عبدالله بن محمد جعفر، – ۱۲۸۸ قمری

Behbahānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad jaʻfar (- 1871)

در مسایل فقهی پاکی و طهارت، از عبدالله بن محمد جعفر بن محمد علی فرزند وحید بهبهانی.

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸۶

کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۴ق [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۶]

← زاد السالکین > زاد المسافرین

← زاد السالکین > زاد السالک

● **زاد السالکین** / عرفان و تصوف

zād-os sālekīn

؟ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ – ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

در جواب و سؤال یکی از برادران روحانی در کیفیت سلوک راه حق گویا منسوب به مجلسی.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۸۳/۲

خط: نستعلیق، کا: صدرالدین، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، برای ملا محمد استرآبادی؛ کاغذ: فرنگی، ۸ص، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ – ۵۰۵]

● **زاد السالکین** / عرفان و تصوف / فارسی

zād-os-sālekīn

ساری، علی اکبر، ق۱۳ قمری

sārī, ʻalī akbar (- 19c)

به نظم و نثر و عرفانی و فارسی.

[دنا ۱۱۴۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۵۹/۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۱۸/۱

آغاز: بسمله، حمد با معرفت حقایق و ستایش بی قید و علایق و شکر با دقایق قادر و خالقی راست؛ **انجام:** یا رب تو ز راه لطف یاری کردی ×× از نطق من این کتاب جاری کردی / زین نامه سرایت به دل طالب ده ×× چون نام مرا به نظم «ساری» کردی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن سیاه، ۱۲گ (۲پ–۱۳پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۷/۵سم [ف: ۳ – ۶۴۹]

● **زاد السالکین** / عرفان و تصوف / فارسی

zād-os-sālekīn

در کیفیت سلوک در پاسخ یکی از برادران روحانی (نوشته شده به خواهش ملا ابوالحسن ذاکر).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۴۹/۳

بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴گ (۱۱۴پ–۱۱۷پ)، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۶۶۵]

● **زاد السالکین** / دعا / فارسی

zād-os sālekīn

رساله مختصر در ادعیه و اعمال روزها و ماه‌ها که از کتاب فتوح الاوراد و غیره نقل کرده، از یکی از فضلاء اهل سنت و جماعت به نام «عمر». رساله در عنوان چهار «فصل» ترتیب یافته: فصل ۱. در دعاء و تسبیح؛ ... فصل ۴. در زیارت قبور.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۱۱

آغاز: آغاز پس از خطبه: اما بعد عبد ضعیف عمر میگوید که چند ادعیه مأثور و تسبیحات و نماز و روزه و غیره از کتب او راد؛

انجام: بفضل و کرمه تمام شد.

خط: نستعلیق، کا: یوسفخان، تا: ۷ شوال ۱۲۸۳ق؛ پس از این ضمن ۶ صفحه مقاله‌ای است در ذکر حرفه برخی از انبیاء و اولیاء؛ ۳۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۶ - ۲۴۲]

● **زاد السالکین فی تهذیب الاربعین** / اخلاق / عربی

zād-us sālikīn fī tahḏīb-il arba'īn

قزوینی، نوروز علی بن محمد، ق۱۱ قمری

qazvīnī, nowrūz 'alī ebn-e mohammad (- 17c)

وابسته به: الاربعین فی اصول الدین؛ غزالی، محمد بن محمد (۴۵۰-۵۰۵)

ابی‌حامد محمد بن محمد غزالی طوسی، کتابی به نام «جواهر القرآن» دارد؛ شامل چهار قسم از اعمال ظاهره و باطنه و مذمومه و محموده که بخشی از آن به نام «اربعین» موسوم است که مولی نوروز علی بن محمد تبریزی قزوینی واعظ آن را تهذیب نموده و فوائدی از اخبار اهل بیت (ع) بر آن افزوده است و به نام «زاد السالکین» موسوم نموده است که نسخه حاضر باشد این کتاب مشتمل بر چهار «قسم» است: ۱. اصول دین؛ ۲. اعمال ظاهره؛ ۳. اخلاق مذمومه؛ ۴. اخلاق ممدوحه؛ و هر قسمی شامل ده اصل و یک خاتمه است.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا من الملکات حبه و الهمنا من التحقیقات لبه و ارشدنا الی الطریق ... فیقول ... ابن اخ الدین محمد نوروز علی التبریزی القزوینی ... لما رایت کتاب الاربعین المنسوب صاحب الاحیاء و الکیمیاء ابی حامد محمد الغزالی و کان ذلک الکتاب مشتملا علی المسائل الجلیلة ... اردت ان احرره و اهذبه فمخضت مخضا ... فسمیته بزاد السالکین فهو علی اربعة اقسام ...

[دنا ۱۱۴۵/۵ (۵ نسخه)؛ الذریعه ۳/۱۲]

شرح و حواشی:

۱- اکسیر؛ قزوینی، نوروز علی بن محمد (-۱۱)

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۷۸/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد موسوی اوردوبادی، تا: چهارشنبه ۴ محرم ۱۲۲۴ق، جا: نجف اشرف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۴۳]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۳۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا الیوم یوم جدید قد امهلنی الله فیه ولوتوفانی لکنت اشتهی ان یرجعنی الله الی الدنیا یوما واحد لاعمل صالحا

از ابتدا تا اواخر قسم رابع ادامه یافته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در برگ‌های اولیه مجالس بی سروته روضه و مقتل برای استفاده در منابر آمده؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۳]

۳. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۸۹/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۰گ (۳۴-۹۳)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۹۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** عقارب الشهوات لیس باکثر ... ایضا فی یوم الحساب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۳]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۱۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الخاتمة فی مناظرة النفس قل یا نفس اعملی ... لکنت اشتهی ان یرجعنی الی الدنیا یوما لا عمل صالحا (خاتمه قسمت چهارم و کم دارد)

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج مشکی، ۵۳گ (۵۲ر-۱۰۴پ)،۱۵سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۷ - ۲۷۲۳]

● **زاد العابدین لیوم الدین** / دعا / فارسی

zād-ol 'ābedīn le-yawm-ed dīn

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad 'alī ebn-e mohammad (- 1856)

رساله مختصری است در ختم سوره یس و برخی از آداب ماه رجب و شعبان و رمضان در پنج «باب» و «خاتمه» و تذنیب و توحید و دعا. ظاهراً تألیف کتاب به پایان نرسیده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید بنده محتاج بفضل و رحمت پروردگار جل و عز؛ **انجام:** الله اکبر علی ما رزقنا من بهیمة الانعام و الحمدلله علی ما أبلانا.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۶۶گ، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۱۲]

● **زاد العارفین** / عرفان و تصوف / فارسی

zād-ol-'ārefīn

انصاری، عبدالله بن محمد، ۳۹۶ - ۴۸۱ قمری

ansārī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1006 - 1089)

رساله‌ای کوتاه در مباحث عرفانی که در پنج «باب» تنظیم شده است: ۱. مجادله عقل و عشق؛ ۲. مباحث شب و روز؛ ۳. بیان حال درویشان مجازی؛ ۴. عنایت رحمان با آدمیان؛ ۵. غرور جوانی و بهار زندگانی. در فهارس از این رساله که عناوینش با یکدیگر اختلافاتی داشته وپس و پیش است با عنوان «کنز السالکین» نام برده شده ولی نام «زاد العارفین» در دیباچه این رساله آمده است.

آغاز: الحمدلله علی نواله و صلوته علی محمد و آله اما بعد چنین

گوید الفقیر [...] حضرت جباری پیر انصاری که رساله ایست پرداخته آمده بر پنج باب و نام نهاده شده بزادالعارفین باب اول در مجادله عقل و عشق ...

انجام: کنون از حق فراغت می‌نمایی ×× بگور آیی بدانی احتیاجت / بکنج تخته و تابوت خسبی ×× بخواری گر بود تختی زعاجت

چاپ: به تصحیح مراد اورنگ (تهران، خانقاه نعمت اللهی: ۱۳۵۳)

[الذریعة ۵۷/۱۸؛ نسخه‌های منزوی ۱۳۳۴/۲؛ دنا ۱۱۴۵/۵ (۴ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۴۵۹/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۳/۱۴-ف

نسخه اصل: مراد ملا ش ۱۷۹۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۵۲ق؛ ۱۳گ (۲۷۱-۲۸۳) [فیلمها ف: ۱ - ۴۹۱]

۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۶۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف مخ]

۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۶/۳

خط: تحریری، کا: محمد باقر دزفولی، تا: ۱۱۹۵-۱۱۹۶ق؛ ۷گ، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۳ - ۴]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۳/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۱۸۷پ-۱۹۰پ)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۳۴]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** رای صباحی نه ... دریابی تمام شد رساله پیر انصار بر محبت حضرت جبار حرره ... تم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● زاد عاقبت / تاریخ معصومین / فارسی

zād-e āqebat

رضوی، اظهر علی بن حیدر علی، ق۱۳ قمری

razavī, azhar ʻalī ebn-e heydar ʻalī (- 19c)

به درخواست: ذوالفقار علی بن سید امانت علی زیدی حاکم جونپور هند

رساله مفصلی است در بیان ثواب و فضیلت تعزیه و عزاداری بر اهل بیت (ع) و شرح حال و مقتل امام حسین (ع). مؤلف این رساله را در ایامی که در هندوستان بوده نگاشته است. او در این کتاب احادیث را در موضوعات مذکور از کتاب‌های حدیثی شیعه انتخاب و شرح نموده است.

آغاز: الحمدلله الذی انزل ماء من السماء فاخرج منه نباتات و خلق الانسان من جهة التمثال اکفاء فقد ابوهم آدم و امهم حواء و انت الذی فلما دعاک به موسی من جانب الطور فاستجبت له ... اما بعد هذا تراب الاقدام سالکان مسالک مصطفوی و ناهجان مناهج مرتضوی مذنوب ازلی سید اظهر علی بن سید حیدر علی رضوی الکربلایی ...

انجام: و این کتاب از جمله سفینة النجات است جامع الشتات جمیع مؤمنین و المؤمنات را بر کشتی اهل بیتی کمثل سفینة نوح و ما تخلف غرق و ما رکب نجی سوار گرداند و از دغدغه قیامت بر کران سازد ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطأنا ربنا لا تحمل علینا اصرا کما حملته علی الذین من قبلنا ربنا لاتحملنا ما لا طاقة لنا به عافنا و ارحمنا و اعف عنا انت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرین و الحمدلله رب العالمین.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۶ رمضان ۱۲۷۱ق؛ جلد: مقوایی سرمه‌ای، ۵۰۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۳۸ - ۲۰۸]

● زاد العقبی / دعا / فارسی

zād-ol-ʻuqbā

میرلوحی سبزواری، محمد بن محمد، ۱۰۰۰؟ - ۱۰۸۵؟ قمری

mīrlowhī sabzevārī, mohammad ebn-e mohammad (1592 - 1675)

رساله‌ای است در بیان تعقیب نمازها و طریق نماز شب که به درخواست بعضی از دوستان نوشته است در شش «فصل» و یک «خاتمه»: فصل ۱. بعضی از تعقیبات که بعد از هر نماز باید خواند؛ ۲. بعضی از تعقیبات که بعد از نماز صبح باید خواند؛ ۳. تعقیبات نماز ظهر؛ ۴. تعقیبات نماز عصر؛ ۵. تعقیبات نماز شام؛ ۶. تعقیبات نماز خفتن؛ خاتمه درطریق نماز شب. مؤلف از کتاب «زبدة الدعوات» خود که در عمل السنه نگاشته نام می‌برد و هم چنین در آغاز نام چند کتاب از کتب ادعیه شیعی را متذکر می‌شود. در الذریعة (۱۲/۶) «زاد العقبی» در مناقب ائمه از محمد بن محمد میرلوحی موسوی معرفی شده است.

آغاز: بسمله حمد وسپاس کریمی را که از روی رحمت زبان عاصیان را بدعا وتوبه مفتاح باب آمرزش گردانیده است و ثنای بیحد و قیاس رحیمی را که از جهت مغفرت عامه خلایق ... اما بعد چنین گوید ...

[دنا ۱۱۴۵/۵؛ الذریعة ۶/۱۲]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۵۷-۳۹/۲۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** هم اینکه آن شخص بمیرد او را به بهشت می‌برند وکسی که مداومت کند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۴۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۱]

● **زاد العقبی** / دعا / فارسی

zād-ol-ʻuqbā

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

وابسته به: منتخب الاوراد؛ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی (۱۰۰۶-۱۰۹۱ق)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۷ق

رساله‌ای مختصر در تلخیص و گزیده «منتخب الاوراد» در بیان اذکار و اوراد وارده در سه ماه و ثواب‌های آنها با ترجمه فارسی آنها که در سه «باب» به تعداد ماه‌های رجب، شعبان و رمضان تنظیم و تألیف شده است.

آغاز: سپاس و ستایش بی پایان معبودی را سزاست که بندگی او سبب سرافرازی بندگانست ...

انجام: و پیش از تو هیچ پیغمبری را این کرامت نداده اند، این بود آنچه ذکر آن در این رساله موعود بود

[الذریعة ۶/۱۲ و ۵/۱۲؛ دنا ۱۱۴۵/۵ (۵ نسخه)؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ فهرست‌های خودنوشت فیض ۱۸۳؛ فهرستواره منزوی ۴۶۰/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۴۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ (۶۹پ-۱۶۸ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۸۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:ذیل ۸۲۳۶

آغاز: ... موسوم گردانید امید که از آن بهرور گردیده توفیق دارین و سعادت نشأتین بیابند ... باب اول در اعمال ماه رجب؛

انجام: برابر

این نسخه در فهرست نیامده و از فهرستواره فیض استدراک شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۸۰گ (۵۹ - ۱۳۸)، ۱۴ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۵۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مجدول؛ مهر: «عبده محمد ...» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی قرمز، ۶۱گ، ۸-۱۵ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۴ - ۴۲۰]

۴. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۶۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدعلی بن غلامحسین کاشانی، تا: ۲۸ رمضان ۱۲۱۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ (۴۹پ-۱۱۵ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف مخ]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ، ۱۲ سطر (۶/۹×۱۱/۷)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱ - ۱۲۲]

● **زاد العقبی** / دعا / فارسی

zād-ol ʻuqbā

کاشانی، ابراهیم بن محسن، - ۱۳۴۵ قمری

kāšānī, ebrāhīm ebn-e mohsen (- 1927)

تاریخ تألیف: ۱۳۲۲ق؛ محل تألیف: بم

کتاب جلد اول است و مشتمل بر مناجات‌هایی مروی از حضرت امیر مؤمنان و سید الساجدین علیهما السلام و خواجه عبدالله انصاری و هم از منشآت مؤلف است. در انگیزه این تألیف نگاشته: «چنین گوید این مبتلاء در این دار فانی ابراهیم بن المحسن الکاشانی که در سنه یکهزار و سیصد و بیست و دو به‌واسطه سخنان حق و واقع‌گویی که مخل به حال ابناء دنیا بود حقیر را دست‌گیر نموده به کیفیت مخصوصه که در کتاب مستقلی در تلو گرفتاری‌های خود ذکر خواهد شد مغلولاً به قلعه بم فرستادند و در آن قلعه در مسجد مخروبی محبوس نمودند و در روز گرمی آفتاب و شب سردی هوا چیزی دیگر یافت نمی‌شد و آن زمان مصادف بود با حکومت شاه زاده آزاده آقای اعدل الدوله برادر مکرم صاحب فضل و کمال و متصف به صفات وقار و اقتدار ارفع والا اقای رکن الدوله دام الله ظلهما و الحق از آن دو وجود مبارک جز نیکی و تأئید دین و یاری نمودن این غریب غم‌گین چیزی ندیدم ... در آنوقت که چند روزی از ماه مبارک گذشته بود ... لهذا مکان و زمان و عمر را غنیمت شمردم و بعضی از بیانات الهیه و پیشوایان دین و مناجات با قاضی الحاجات که ضبط بود و در حین تألیف و مناجات با محبوب حقیقی انشا میشد در این مجموعه ... درج نمودم.»

آغاز: حمد و سپاس مر حکیم قادر را سزاست که طالبان صافی سلسبیل خود را در دنیا بسلسله محنت و بلا ممتحن ساخت

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یقین خواهد نمود که حقیقت او از این عالم فنا نیست الحمدلله اولاً و اخراً و ظاهراً و باطناً حمداً کثیراً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۴؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۲۳۲]

● **زاد العقبی** / دعا / فارسی

zād-ol-ʻuqbā

دعاهای مختصری است در آداب وضو، بیرون رفتن از خانه، نماز والدین، دعای آمرزش، بعد از نمازهای یومیه، دعای

حضرت امام محمد تقی، امام حسن عسکری، امیرالمومنین علیه السلام، شرح صنمی قریش، دعای آن.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۸۴/۱

آغاز: بسمله، روایت کرده ثقة الاسلام در کافی و رئیس المحدثین در فقه و شیخ الطائفه در تهذیب از عبدالرحمن بن کثیر الهاشمی

خط: نستعلیق و دعاها نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱ر–۹پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۳۶۳]

● **زاد الفردوس** / دعا / فارسی

zād-ol ferdows

مؤلف: از فضلاء امامیه نیمه دوم قرن ۱۱ است. کتاب مشتمل است بر ادعیه و اعمال شهور از رجب تا ربیع الاول منقول از کتب: زادالمعاد و عمل السنه علامه مجلسی، مصباح العابدین زین العابدین حسینی (قرن ۱۱ق)، وسائل الشیعه، اقبال، سفینة النجاة و غیره. کتاب مصدر است به مقدمه‌ای در دو بخش: ۱. حقیقت مدت تألیف کتاب‌های علما؛ ۲. استهلال عموم ماه‌ها.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۲۳۰

آغاز: شهر رجب المرجب سنت است که در حین رویت هلال این ماه این دعا باید خواند اللهم اهله علینا بالامن و الایمان و السلامة و الاسلام؛ **انجام:** و اعوذ بک من جمیع غضبک و سخطك سبحانك انت الله رب العالمین.

نسخه ناقص. کتاب به ضبط کاتب تسمیه شده، موجودی: تا پایان اعمال ماه مبارك رمضان، مقدمه و اوراقی از اواسط نسخه ناقص؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ دارای سه سرلوح کم کار؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۳گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۵ – ۲۳۳]

● **زاد الفقیر** / فقه / عربی

zād-ul faqīr

ابن همام، محمد بن عبدالواحد، ۷۹۰ – ۸۶۱ قمری

ebn-e hammām, mohammad ebn-e ‘abd-ol-vāhed (1389 - 1457)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۸۳۴

آغاز: بسمله. حمدله. قال الشیخ شمس الدین ابوعبدالله محمد بن الشیخ زین الدین عبدالواحد الشهیر بابن الهمام رحمت سألنی بعض الفقراء من طلبة العلم؛ **انجام:** لامکروها عند الامام بل هو امر جائز و عندهما سنة و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و القاب

خط: نسخ، کا: غلام حسین بن عبدالحلیم، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۱۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۴۳]

● **زاد الفقیر و جبر الکسیر = شرح قصیدة فی الطب = شرح ارجوزة لامیة فی الطب** / طب / عربی

zād-ul faqīr wa jabr-ul kasīr = š.-u qaṣīdat-in fi-ṭ ṭibb = š.-u urjūzat-in lāmīyat-in fi-ṭ-ṭib

راشد رستاقی نعمانی

rāšed-e rastāqī no‘mānī

وابسته به: زاد الفقیر؛ غزی، راشد بن خلف (–۱۰)

شرحی است بر ارجوزة طبیه راشد بن خلف بن محمد بن عبدالله بن هاشم که در سال ۹۳۴ سروده شده بود. نظم این ارجوزة از «مختصر الرحمة» بوده است. این کتاب مشتمل بر ۹۱ باب کوتاه است و عناوین ابواب در آغاز آن ذکر شده است.

آغاز: الحمد لله الذی خلق الانسان من صلصال کالفخار و خلق الجان من مارج من نار و جعل لکم السمع و الافئدة و الابصار ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۹۸ق، جا: در راه مکه در دریای نزدیک جده بندر الحرمین؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۶۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۴×۱۲/۴سم [ف: ۴۱ – ۲۲۴]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** العشرین عاما ثم اربع عشرة ×× و تسع مئین فی جمادی نسهلا ای قد نظمها فی سنة اربع و ثلاثون و تسع مائة ... و علی (هذا) فقس و نسال الله الغفران ... و الراحمین

گزیده ایست از مختصر الرحمة فی الطب و الحکمة بنام محمد بن یعرب بن یعرب بن مالك بن یعرب؛ خط: نسخ، کا: مطر بن شعبان بحرانی، تا: شنبه ۱۳ صفر ۱۰۶۲ق [ف: ۳ – ۹۱]

● **زاد اللبیب فی خصایص الحبیب** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / فارسی

zād-ol-labīb fī xasāyes-l-habīb

محمد عبدالله بن محمد طالب

mohammad ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad tāleb

سرگذشت نامه پیامبر اسلام است با فهرست باب‌ها در آغاز، ماده تاریخ اتمام «لطیف غیبی» در پایان. در ۲۱ «باب» هر یک چند «فصل».

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ×× تاج کلام است کلام قدیم / ای نام تو بهترین سرآغاز ×× بی نام تو نامه کی کنم ساز. حمد و ثنا مر سلطانی را که سحاب افضالش قطرات زلال وصال در کام تشنه لبان بیابان هجر چکاند

انجام: خلق از او بهره مند و شادان باد ... سال اتمام بی کم و عیبی ×× گفت هاتف «لطایف غیبی»

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاج محمد عبدالله، تا: ۱ رجب ۱۱۵۲ق؛ مجدول؛تملک:مولوی هدایت صاحب؛کاغذ:سفید، جلد: مقوایی، ۲۱۵گ، ۲۷ سطر (۴×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [سنا: ف: ۲ - ۲۷]

● زاد المتزوجين في شرح ذخر المتأهلين / فقه / عربی

zād-ul mutazwwijīn fī š.-i ḏuxr-il mut'hihlīn

برکلی، محمد بن پیرعلی، ۹۲۹ - ۹۸۱ قمری

berkelī, mohammad ebn-e pīr-'alī (1523 - 1574)

وابسته به: ذخر المتأهلين و النساء في تعريف الاطهار و الدماء؛ برکلی، محمد بن پیرعلی (۹۲۹-۹۸۱)

شرح و متن هر دو از اوست.

[بروکلمان ۴۴۱/۲؛ ذیل ۶۵۵/۲؛ آربری ۷۴؛ دنا ۱۱۴۶/۵؛ هدیة العارفین ۲۵۲:۲ - چلبی]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۵۳/۱

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعلنا من اهل الایمان و خصصنا بدین افضل الموجودات و الاکوان؛ **انجام:** ثبت محبتهم فی القلوب و الاکباد کالاوتاد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۶۴گ (۱پ-۱۶۴پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۲۱/۵×۵۶سم [ف: ۱۵ - ۴۲۱۴]

● زاد المتقين في سلوك طريق اليقين / عرفان و تصوف / فارسی

zād-ol-mottaqīn fī solūk-e tarīq-el-yaqīn

عبدالحق دهلوی، عبدالحق بن سیف الدین، ۹۵۸ - ۱۰۵۲ قمری

'abd-ol-haqq-e dehlavī, 'abd-ol-haqq ebn-e sayf-od-dīn (1551 - 1643)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۳ق

در سه «مقصد» نگاشته است: ۱. احوال و مقامات شیخ علی متقی (۸۸۵-۹۷۵ق)؛ ۲. مقامات شیخ عبدالوهاب متقی (-۱۰۰۱ق)؛ ۳. اخبار و آثار برخی از مشایخ و فقرای عرب و عجم. در دیباچه از سفر سال ۹۹۶ق خود سخن می‌گوید که آهنگ حجاز را دارد و در پایان آرزوی بار دیگر زیارت را دارد. (احمد منزوی)

آغاز: حمد له. ای خدای آفریدگار ای راه نماینده گمراهان ای مونس غریبان ای به مقصد رساننده طالبان ای عطا بخش خطا پوش ...

[دنا ۱۱۴۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۱۵۷/۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۸۷-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 217؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

● زاد المجاورين / طب / فارسی

zād-ol mojāverīn

مؤلف این رساله امور جنسی و آمیزش زن و مرد را از نظر طبی مورد بحث قرار داده است و پس از بحث مفصل در کیفیات آن از علامت آمادگی زن و مرد برای مقاربت سخن می‌گوید و بعد به سرد مزاجی و بی‌میلی زن و مرد می‌پردازد و طریقه درمان آن را با داروهای مناسب ذکر می‌کند. ضمناً در این رساله راجع به زیبایی اعضاء بدن زن و بخشی مربوط به تشخیص جنین دختر از جنین پسر و نحوه آبستنی بر حسب اصول طب قدیم مطالبی به میان می‌آورد و در بین نوشته‌های خود جای به جای از استاد عبدالرحمن نامی اسم می‌برد که محتملاً استاد نویسنده بوده است.

آغاز: بسمله، حمد و سپاس خداوندی را که جواهر زواهر عالم و افلاک و مجاوران کره خاک در دریای شوق او سابح اند.

انجام: اکنون سخن قطع کنم بحمدالله و حسن توفیقه و صلی الله علی خیر خلقه محمد النبی و آله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین.

[دنا ۱۱۴۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۲/۵؛ نسخه‌های منزوی ۵۴۶/۱ (۱نسخه)]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۰۲۰ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۶گ، ۱۳ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۶۵]

● زاد المذکرين / تفسیر / فارسی

zād-ol mozakkerīn

استاجی، محمد بن حسین، ق۷ قمری

estājī, mohammad ebn-e hoseyn (- 13c)

در ماه‌های سال ۶۱۸ق که ظهور فتنه مغول به غزنه رسید، مؤلف بار سفر را بسته و به سمرقند رفته و به درخواست فرزندش شمس الدین محمد برخی از آیات قرآنی را به اختصار نگاشته است تا در سفر و حضر حمل آن آسان بود. در این تفسیر از کتاب‌هایی نقل می‌کند بدین عناوین: ام التفاسیر ابویوسف قزوینی، تاج القصص خنجی، تاج المعانی ابونصر مقدسی، تفسیر زاهد بخاری ساکن محله درواچه، تفسیر احقاق ابوالقاسم ناصر الدین، شرعة الاسلام امامزاده مفتی بخارایی، ضحاک مفسر، ابولیث فقیه و ...

[دنا ۱۱۴۶/۵؛ فهرست مشترک ۵۴/۱-۵۵؛ فهرست گنج بخش ۴۴/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۶۷

آغاز: الحمد لله الذی تفرد ذاته بربوبیة کماله و کمال ربوبیته

تقدست صفاته بالوهية جلاله و جلال الوهيته الذى خلق الجبروت بقدم قدرته
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۲۶۵۵. ابتدا از اهمیت بسمله و ابجد آغاز کرده سپس فضایل و اعجاز قرآن و شمار آیه‌ها و حروف و مکی و مدنی بودن و ترتیب سوره‌ها، آنگاه سوره فاتحه که می‌گوید آن را در چند فصل خواهم نوشت. پس از آن آیه‌هایی را برگزیده تفسیر می‌کند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ در برگ پایانی ادعیه متفرقه‌ای آمده است؛ ۱۳۴ص [عکسی ف: ۶ - ۳۱۰]

۲. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:۹

آغاز: کتاب تفسیر زاد المذکرین کاتب این کتاب و محرر این ابواب اضعف عبادالله محمد بن الحسین بن الفضل الواعظ اصلح الله شانه در شهور سنه ثمان عشر و ستمائة، تلاطم امواج فتن و آلام حوادث فسقه و استیلاء کفره خلص المومنین من شرورهم ظاهر شد و آن واقعه بجناب غزنین سرایت کرد، حاصل سخن تعریف این تفسیر بگوییم، پنج فصل در تفسیر بسم الله الرحمن الرحیم، چند فصل در تفسیر فاتحة الکتاب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر محرم ۱۰۱۴ق، اوراقی از این متن افتاده؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [نشریه: ۱۱ - ۹۵۲]

← زاد المسافر ≻ التاتارخانية
← زاد المسافر ≻ المعاد الجسمانی

● زاد المسافر = شفیق الناظرین و رفیق المسافرین / طب / فارسی

zād-ol mosāfer = šafīq-on nāzerīn va rafīq-ol mosāferīn

سلامی، محمد رضی بن سید سلام الله، ق۱۲ قمری

salāmī, mohammad razī ebn-e seyyed salām-ol-lāh (-18c)

کتابی در ادعیه و معالجات اولیه و غیره و دارای یک «فاتحه» و شش «باب»: باب اول شامل ۳ فصل؛ باب دوم ۶ مطلب؛ باب سوم شش مقصد؛ باب پنجم دو اصل؛ و یک «خاتمه».

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا طریق الرشاد و اوضح لنا سبیل الخیر و منهج السداد.

انجام: الهم ارزقنا زیاره الحسین و لیه وجده و اخیه و امه و بنیه بحق الحسین و ابیه و جده و اخیه و امه و بنیه ع.

[دنا ۱۱۴۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۳/۵]

۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۹۵

آغاز: ... راهرو بادیه نادانی محمد رضی سلامی حسینی در ینوقت (کذا) که احرام سفر خیر اثر در دل راه دارد؛ **انجام:** بحق خیر انبیائک محمد و آله و امنائک فی بلادک - آمین یا رب العامین

فی ۲۳ شهر جمادی الثانی سنه ۱۱۱۹ و فرغت من کتابتها یوم الاربعاء من شهر رجب المرجب سنه ۱۱۱۹.

خط: نسخ خوب، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ بعد از ختم رساله شش برگ که شامل ادعیه و مطالب متفرقه است، به آن ملحق شده؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۰ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸ سم [ف: ۱ - ۲۱۶]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱-ز/۴۹

آغاز: بسمله الحمدلله الذی هدانا طریق الرشاد و اوضح لنا سبیل الخیر و منهج السداد؛ **انجام:** الهم ارزقنا زیاره الحسین و لیه وجده و اخیه و امه و بنیه بحق الحسین و ابیه و جده و اخیه و امه و بنیه ع و قدوقع الفراغ فی لیله الاربعاء سیوم (کذا) شهر جمادی الاول سنه ۱۲۰۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۷]

● زاد المسافر / فقه / فارسی

zād-ol mosāfer

موحدی قمی، محمد بن عبدالله، ق۱۴ قمری

movahhedī qomī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 20c)

تاریخ تألیف: ۵ شعبان ۱۲۹۴ق؛ محل تألیف: وشنوه

در احکام نماز مسافر و قصر و اتمام، فروعی است فتوایی مطابق فتوای آیة الله العظمی نجفی مرعشی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۹۷

آغاز: بسم الله ... چناچه برای حجاج و زائرین بیت الله الحرام لازم است همراه داشتن مناسک حج

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: پارچه آبی، ۱۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۵۲]

● زاد المسافر / طب

zād-ol mosāfer

مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۳۱

در طب؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۷۰]

● زاد المسافر فی معرفة رسم فضل الدائر / هیئت / عربی

zād-ul musāfir fī maʼrifat-i rasm-i faḍl-id dā'ir

ابن مجدی، احمد بن رجب، ۷۶۷؟ - ۸۵۰ قمری

ebn-e majdī, ahmad ebn-e rajab (1366 - 1447)

وابسته به: ارشاد الحایر الی تخطیط فضل الدایر؛ ابن مجدی، احمد بن رجب (۷۶۷-۸۵۰ق)

گزیده‌ای است از «ارشاد الحائر الی معرفة وضع خطوط فضل

الدائر» خود او؛ در سه «باب» و یک «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۶۱ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۳۴ص (۱-۳۴)، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۱ - ۳۱]

● **زاد المسافر و ادب الحاضر** / عرفان و تصوف / عربی

zād-ul musāfir wa adab-ul ḥāḍir

سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ ؟ قمری

sohravardī, ‘omar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۴/۵-ف

نسخه اصل: احمد ۳ش ۱۴۱۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۲۲ق؛ ۴۵گ (۱۹۷-۲۴۱)، ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۵]

● **زاد المسافر و سلاح کل ظافر** / دعا / عربی

zād-ul musāfir wa salāḥ-u kull-i ẓāfir

سماهیجی، عبدالله بن صالح، ۱۰۷۶؟ - ۱۱۳۵ قمری

samāhījī, ‘abd-ol-lāh ebn-e sāleh (1666 - 1723)

تاریخ تألیف: جمعه ۷ شوال ۱۱۳۳ق؛ محل تألیف: کازرون

رساله‌ای است در ادعیه‌ای که به مسافران، به ویژه حجاج و زائران، اختصاص دارد و از کتاب دیگرش، «منهاج المعراج الی مناسک الحاج» انتخاب شده است. در یک «مقدمه» و پنج «فصل» تنظیم گردیده: مقدمه: فی بیان ما ینبغی اختیاره قبل الخروج للسفر لیکون سبباً لبلوغ الامنیة و الظفر؛ فصل ۱. فیما یستحب للمسافر فعله عند الخروج بعد الصدقة؛ ۲. فیما یستحب فعله قبل الخروج؛ ۳. فیما یعمل عند الخروج؛ ۴. فیما ینبغی فعله بعد الخروج؛ ۵. فیما ینبغی له ان یصحبه فی سفره و ما یفعله و یقوله و ما یتعلق بذلک. نامی از این رساله و از «منهاج المعراج» وی در منابع موجود، یافت نشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۴۶/۷

آغاز: الحمد لله الذی جعل الدعاء نجاة من الأخطار و زاد فی الأسفار ... و بعد، فهذه یا اخوانی رسالة مختصرة فی دعوات تختص بالمسافرین لا سیما الحجاج و الزائرین افردتهما من کتابی المسمی بمنهاج المعراج الی مناسک الحاج؛ **انجام:** و لنقتصر من الدعوات و الآداب علی هذا القدر خوف الاطناب و فی هذه الکفایة و الله ولی الهدایة، تمت الرسالة علی [ید] مؤلفها الفقیر ... .

خط: نسخ، کا: احمد بن حسن موسوی، تا: ۱۵ رمضان ۱۳۰۸ق، جا: لنجه؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ (۸۲-۹۶)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۸ - ۷۱۶]

● **زاد المسافر و عتاد المسامر** / تاریخ / عربی

zād-ul musāfir wa ‘atād-ul musāmir

عطار همدانی، حسن بن احمد، ۴۸۸ - ۵۶۹ قمری

‘attār-e hamedānī, hasan ebn-e ahmad (1096 - 1174)

در ابتدای نسخه‌حاضر آمده است: «معرفة المبتدء و قصص الرسل و الانبیاء و تاریخ الامم السؤالف و الخلفاء و ماورد من سیرتهم عن العلماء و الحکماء تألیف شیخ الاسلام و حجة الله علی الانام الحافظ الناقد قریع الزمان ابوالعلاء الحسن بن احمد بن الحسن العطار الهمدانی تغمده الله برضوانه و اخلده الله بحابح جنانه انتخبه لنفسه ابوالرغائب عبدالمنعم بن ابی بکر بن محمد بن علی التوله و للمستفید من اهل البیت، فیه المجلد الثالث». چلپی می‌نویسد که اصل آن در پنجاه مجلد است.

[دنا ۱۱۴۷/۵]

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۰۷

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. رب تمم بلطفک یا لطیف. اخبر ابو جعفر محمد بن الحسن بن محمد الحافظ؛ **انجام:** و ذکر من محاسنهم شیئاً ثم قالا لا لا لیس فی الدماء رخصة ثم قال یزید و یحک یا بامسلم یعنی المستملی خذه

جلد ۳؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ نسخه کهن و نفیسی است؛ مهر: «عبده المذنب ابراهیم الحسینی»؛ جلد: چرمی، ۱۹۷گ، ۲۵-۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷ سم [ف: ۲ - ۷۹۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۲۷-عکس

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۲۴۵]

● **زاد المسافر و قوت الحاضر** / طب / عربی

zād-ul musāfir wa quwwat-ul ḥāḍir

ابن جزار، احمد بن ابراهیم، - ۳۹۵ ؟ قمری

ebn-e jazzār, ahmad ebn-e ebrāhīm (- 1006)

در هفت «مقاله» است: نخستین در بیست و پنج باب، دوم هم در بیست و پنج باب، سوم در شانزده باب، چهارم در بیست باب، پنجم هم در بیست باب، ششم هم در بیست باب، هفتم در سی باب است.

چاپ: تئنس، محقق: محمد سویسی و الراضی الجازی، مؤ ششة الوطنیة للترجوة و التحقیق و الدراسات، ۲۹۶ص، ۱۹۸۶م.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۸۶

آغاز: العربی و ما اشبه ذلک ... الباب الثالث عشر؛ **انجام:** فانه یذهب بالعشاق ان شاء الله تعالی

عنوان «الباب الثالث عشر فی السدور الدوار» را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ جمادی الاول ۹۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۳۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۱×۲۶/۶سم [ف: ۱ - ۲۵۷]

● **زاد المسافر و لهنة المقیم و المسافر** / تاریخ / عربی
zād-ul musāfir wa luhnat-ul muqīm wa-l musāfir
کعبی، فتح الله بن علوان، ۱۰۵۳ – ۱۱۳۰ قمری
ka'bī, fath-ol-lāh ebn-e 'alvān (1644 - 1718)

تاریخ تألیف: ۱۰۹۵ق
مقامه‌ای است درباره تاریخ جنگ بصره و دیگر وقایع سال ۱۰۷۸ق در آن شهر و سرگذشت حسین پاشا پسر علی پاشا پسر افراسیاب دیزی و شکست او و از عثمانی و فرار به هند، با شرح خود او بر آن و سرگذشت و تألیفات او هم در دیباچه هست. شرح از ربیع الاول ۱۰۹۵ تا پنج ماه در ۲۸ رجب همان سال تألیف شده است، عنوان «متن و شرح» است. مؤلف نزد سید نعمة الله درس خوانده است. وی ترجمه خود را نیز در دیباچه آورده است.

آغاز: آغاز۱: بسمله. و به نستعین والحمد لله رب العالمین ... اما بعد فانی کنت فی ریق شبابی و عنفوان التصابی امیل الی ملح الادب و نوادره و اصید من شوارده وصوادره

آغاز ۲: ان اجمل ما جال فی میادین الخواطر و اکمل ما تکمل به مجموع الحواس و المشاعر و افضل ما ارتضعت لاجله الاقلام من ثدی المحابر ... و بعد فیقول الفقیر الی الله فتح الله بن علوان ... لما دخلت سنة ۱۰۷۸هـ وظمت اراجیفها و عمت اخاویفها و تجمعت فیها جل المصائب من جمیع النواحی و الجوانب..

انجام: و کان ممن خالفک و لم یؤد الامانات الی اهلها فجازه جزاء امثاله فانک لبالمرصاد و مطلع علی اعمال العباد. و قد کان الفراغ من جمع هذا الکتاب فی الیوم السابع و العشرین من شهر رجب الفرد سنة (۱۰۹۵) خمس و تسعون بعد الالف من الهجرة النبویة و الابتداء فیه فی شهر ربیع الاول من السنة المذکورة.

چاپ: این کتاب در ۵۶ ص در بصره چاپ شده؛ همچنین به کوشش هادی بالیل الموسوی در میراث اسلامی ایران، دفتر چهارم، ص ۵۳۱-۵۶۳

[اعیان الشیعه ۳۹۲/۸؛ دنا ۱۱۴۷/۵؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۷۸۵/۲؛ معجم المؤلفین ۵۲/۸]

شرح و حواشی:
۱- شرح زاد المسافر و لهنة المقیم؛ کعبی، فتح الله بن علوان (۱۰۵۳-۱۱۳۰)

۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۰ ـ ج

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن ملا عباد بن ملا احمدبن ملا صالح زیلی، تا: جمعه ۲۱ شعبان ۱۱۰۸ق، جا: دورق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۶گ، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱ - ۳۰۳]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۳۴۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد بن شمس الدین عبدالرؤف موسوی بحرانی جد حفصی شاحوزی، قرن ۱۳؛ مجدول، با یک سرلوح؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۲۴۷گ، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۸سم [ف: ۵ - ۸۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۲ و ۱۶۳ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۱۴۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۹۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۲۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۹-طباطبائی

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن لطف الله بن عبدالله حسینی بحرانی، تا: ۱۲۴۲ق؛ با یادداشت‌های پراکنده‌ای به خط سید محمد طباطبایی سنگلجی که طی یکی از آنها مالکیت کتاب را به میرزا عبدالله ساوجی نسبت داده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عسلی، ۱۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴ - ۴۲۳]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۶۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶ ذیقعده ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۱۶۰گ، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۹)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۵ - ۸۰]

← زاد المسافرین ≻ سلامة السفر

● **زاد المسافرین** / فلسفه / فارسی
zād-ol mosāferīn
ناصر خسرو، ۳۹۴ – ۴۸۱ قمری
nāser xosrow (1005 - 1089)

اهدا به: المستنصر بالله فاطمی
تاریخ تألیف: ۴۵۳ق
در حکمت و طبیعیات و حاکی از عقاید مذهبی اسمعیلیه است و به مزیت داشتن واژه‌های علمی فارسی ممتاز است. مشتمل بر بیست و هفت «قول» و چند «فصل»: ۱. علم حاضران؛ ۲. علم غایبان؛ ۳. حواس ظاهر؛ ۴. حواس باطن؛ ۵. جسم و اقسام آن؛ ۶. حرکت و انواع آن؛ ۷. نفس؛ ۸. هیولی؛ ۹. مکان؛ ۱۰. زمان؛ ۱۱. ترکیب؛ ۱۲. فاعل و منفعل؛ ۱۳. حدوث عالم؛ ۱۴. اثبات صانع؛ ۱۵. صانع عالم جسم کیست؛ ۱۶. بدع حق سبحانه و مبدع او؛ ۱۷. قول و کتابت حق؛ ۱۸. لذات و اثبات آن؛ ۱۹. علت بودش عالم جسم؛ ۲۰. اندر آنکه چرا خدای عالم را پیش از آنکه آفرید نیافرید؛ ۲۱. چگونگی پیوستن نفس به جسم؛ ۲۲. چرایی پیوستن نفس به جسم؛ ۲۳. اثبات مخصص به دلالات مختص؛ ۲۴. اندر بود و هست و باشد؛ ۲۵. اندر آنکه مردم از کجا آمده و کجا همی‌شود؛ ۲۶. رد مذهب تناسخ؛ ۲۷. اثبات ثواب و عقاب.

آغاز: بسمله سپاس مر خدای را که آفریدگار جواهر پنهان و پیدا

است و دارنده مکان و زمان است ...
انجام: طاعت خدای و رسول او و به علم و عمل که بدین دو است مرد مرا رسیدن بنعمت ابدی و پرهیزیدن از عذاب سرمدی و الله اعلم بالصواب.
چاپ: برلین، ۱۳۰۳ش؛ چند بار در تهران، از آن میان علی قویم، ۱۳۳۸ش، چاپ شده.
[نسخه‌های منزوی ۷۹۹/۲؛ الذریعة ۱۰/۱۲؛ کتابشناسی حکیم ناصر خسرو قبادیانی؛ میر انصاری ص ۷۳-۷۵؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۸۶/۱؛ دنا ۱۱۴۷/۵ (۱۶ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۱۶۴/۶ و ۳۳۴/۹]
شرح و حواشی:
۱- کشف البراهین فی شرح زاد المسافرین؛ ابن ابی جمهور، محمد بن علی (۸۳۸-۹۰۶)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۸۳
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۲گ، ۲۰ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۱۹]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۶ ط
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:جواد موسوی،تا:۱۲۱۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عسلی، ۲۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۳۸]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۹۵-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۱۹۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۲ - ۶۳]
۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۷۸گ، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۳۹۲]
۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد صادق بن محمد کاظم شیرازی، تا: ۱۲۹۶ق، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۴۰گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۸۴]
۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۲۰۴
خط: نسخ، کا: مسیح کاتب، تا: صفر ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۱گ، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۸۰]
۷. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۳۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۶۳۰]
۸. اصفهان؛ جابری انصاری؛ شماره نسخه:۲۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ظاهراً به خط یکی از انصاری‌های اصفهان [نشریه: ۶ - ۵۹۵]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی بن حسین، تا: ۱۳ ربیع الاول ۱۳۳۲ق؛ سه بار به سال‌های ۳۲- ۳۸ و ۱۳۳۹ مقابله شده؛ در پایان کتاب چنین آمده: در ذکر ثالثة با نسخه‌ای که نسبت به سایر نسخ اصلح بود مقابله شد ۱۳۳۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۷۹گ، ۱۷ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲ سم [ف: ۱۳ - ۲۳]
۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۶-۲/۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی بن محمد حسین طهرانی، تا: ۴ رجب ۱۳۳۴ق؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۷۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۳]
۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۷۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالخالق مصاحب نائینی، تا: ۱۳۳۹ق، به امر حکیم الملک؛ کاتب متذکر شده که با هفت نسخه قدیم و جدید مقابله و تصحیح نموده، دارای یک سرلوح زیبا، مذهب، مجدول؛ کاغذ: کرم تیره، جلد: تیماج مشکی، ۵۱۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۷ - ۳۷]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۲۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالخالق مصاحبی نائینی ملقب به عبرت نائینی، تا: ۴ شوال ۱۳۴۱ق، حسب اشاره حاج سید نصرالله تقوی اخوی عبرت؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۳۴۵گ، ۲۴سطر [ف: ۱۳ - ۱۰۹]
۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۱-ف
نسخه اصل: بادلیان ۲۶۶۹، D. 79؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۶۲]
۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۱۱
از ص ۴۸۴ تا ۴۸۶ چاپی را ندارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛افتادگی:انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۱گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۴ - ۴۰۱۲]
۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی، ۱۳۶گ، ۱۹ و ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۵۸]

● **زاد المسافرین = هشت بهشت = زاد السالکین = گنج رایگان** / عرفان و تصوف، شعر / فارسی
zād-ol-mosāferīn = hašt behešt = zād-os-sālekīn = ganj-e rāygān

حسینی هروی، امیر حسین بن امیر عالم، ۶۷۱ق۸ قمری
hoseynī heravī, amīr hoseyn ebn-e amīr ʻālam (1273 - 14c)

تاریخ تألیف: ۷۲۹ق
مثنوی عرفانی است در سیر و سلوک، در هشت «مقاله» و در دنباله هر مقاله حکایتی آورده، عناوین مقالات عبارت است از: ۱. تنزیه و تقدیس و مجاهدت و طب؛ ۲. فضیلت انسان و شرف بیان؛ ۳. کیفیت سلوک و ارشاد و معامله؛ ۴. صفت سالک طریقت؛ ۵. عشق و مرتبه‌های آن؛ ۶. شناخت نفس و الطاف آن؛ ۷. شناخت حق و معرفت دین؛ ۸. پیروی مرید و شرایط صحبت.
آغاز: ای برتر از آن همه که گفتند ×× آنها که پدید یا نهفتند / آنجا که تویی چو من نیاید ×× کس محرم این سخن نباید ...
انجام: این نور به هر طرف که تابد ×× یعنی که قبول هر که یابد / زین گنج که رایگان گشادم ×× آرد به دعای خیر یادم
چاپ: تهران، ۱۳۵۴ش؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۳ش، جیبی، ۱۲۴ص (صص ۱-۱۲۴)؛ هند، لکنو، ۱۸۸۵ میلادی
[نسخه‌های منزوی ۲۸۴۹/۴ و ۲۸۵۰؛ الذریعة ۱۰۰/۹ و ۹/۱۲ و ۱۹۴/۱۹؛ دائرة المعارف بزرگ اسلامی ۲۵۶/۱۰ و ۱۳۲/۲؛ ریحانة الادب ۴۶/۲؛ مشترک پاکستان ۳۸۸/۷: نشانی ۴۷ نسخه؛ دنا ۱۱۴۷/۵-۱۱۴ ۹ (۶۳ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۸-عکس
آغاز: برابر
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۲؛ خط: نسخ، کا: اسعد بن احمد بن محمد کاتب، تا: ۸۱۶ق، جا: شیراز؛ ۲۳ص (۷۱-۹۳) [فیلمها ف: ۳ - ۲۱۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۰۶/۴
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۴/۵
آغاز: برابر
در حدود یکهزار و صد بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۴ق؛ با سر لوح کوچک بسیار زیبا، مجدول مذهب؛ کاغذ: بالغ، ۶۹ص (۱۶۱-۲۲۹)، ۱۷ سطر، قطع: بغلی، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳ - ۴۴۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۱/۱۵-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۵۳۸. در ۵۰۳۹ بیت؛ خط: نستعلیق ریز و خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۸۲۶ق؛ ۴گ (هامش ۵۵۱ر-۵۵۴ر)، ۲۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۲]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۰۷/۵-ف
نسخه اصل: دارالکتب المصریة ش ۲۳ تصوف فارسی؛ خط: نسخ، کا: بایزید ابراهیم تبریزی، تا: ۸۵۱ق؛ ۱ص (هامش ۶۵۵)، ۳۵ سطر (۱۷×۲۶)، [فیلمها ف: ۱ - ۷۲۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۰/۱۶-ف
نسخه اصل: پاریس S. P. 1777 (بلوشه ۱۶۴۶)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۲ق، ۱۵ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۵۴۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۲/۶-ف
نسخه اصل: موزه قونیه ش ۱۳۷؛ خط: نستعلیق، کا: غیاث جوهری، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۸۵۹ق؛ درهامش؛ ۱۵ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۴۵۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۶۷/۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** این طایفه در جهان غریبند ×× در حضرت کبریا نقیب اند / جز نام ندیده ای ز عنقا ×× افسانه شد این حدیث حقا ...
از آغاز این بخش، که آخرین قسمت نسخه است حدود یک برگ افتاده و مثنوی ختم می‌شود به بیت ۱۳۷۸ چاپ دکتر ترابی، ص ۱۳۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ با کتیبه‌ای مرصع و مذهب؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه، ۲۷گ (۱۲۱پ-۱۴۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۱/۳سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۰۶]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۲۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** گر از دل و جان خبر نیابی ×× از شاخ امید برنیابی
خط: نسخ و نستعلیق، کا: درویش محمود بن عبدالله نقاش، تا: قرن ۹؛ با دو پیشانی مذهب، با یک تصویر ، مجدول زرین، با شعرهای صبوری و سعدی و یک مثنوی در حکایات گوناگون؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سرخ، ۸۴گ، ۱۵ و ۲۰ سطر، اندازه: ۹/۶×۱۵/۷سم [ف: ۳ - ۴۳۰]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۹۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح کوچک و دو ترنج؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سرخ، ۵۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۱۶/۷سم [ف: ۳ - ۴۳۰]

۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۷۲۸/۱
آغاز: برابر
در فهرست با عنوان «منظومه ای در عرفان» آمده، مرتب بر شش مقاله است: ۱. ریاضت و مجاهده نمودن راه سلوک، ۲. شرف انسان و عقل او، ۳. بیان طریقت و کیفیت سلوک، ۴. صفت سالک طریقت، ۵. بیان عشق و مراتب آن، ۶. معرفت نفس و اوصاف او، در سال ۷۲۹ق پایان یافته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴۹گ (۱-۴۹)، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [نسخه‌پژوهی: ۳- ۱۷۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۸۴/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در هشت مقاله و دنبال هر مقاله حکایتی به نظم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۷۸پ-۸۸پ)، ۳۵سطر، اندازه: ۱۶/۵×۳۲ سم [ف: ۱۱ - ۲۹۷]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین جنابدی، تا: ۲۰ محرم ۱۰۱۲ق؛ مجدول؛ در متن و هامش؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری، جلد: پارچه‌ای، ۱۷گ، ۴۰-۴۱ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۵/۲×۲۵/۳سم [ف: ۷ - ۵۶۹]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۱/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن علی دوست بدستانی / بجستانی، تا: ۷ شوال ۱۰۱۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ (۷۶پ- ۹۵ر)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۱۷]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۸۹ ض
بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق [د.ث. مجلس]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۱۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ در آغاز هر رساله تصریح شده که «نقل من خط المصنف»؛ جلد: روغنی مذهب، ۹۱ص(۵۴۰-۶۳۰)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۶/۳سم [ف: ۴۵ - ۱۵۳]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۵۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** در هفصد و بیست و نه ز هجرت ×× گشت آخر این کتاب تمت
خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۲ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۴۵ - ۱۱۰]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۸۴/۳
چهار صفحه مانده با عنوان الحکایة و مقالت دوم در فضیلت انسان و شرف او و الحکایة؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۶۹۸]

۱۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۳/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** خود را تو از این نمی‌نمائی
یک مقاله از این کتاب را بیش ندارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا،تا:قرن۱۲؛کاغذ:هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۳۹-۴۶ و ۵۳-۵۹)، ۱۶ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۵۶۳]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶۶۷/۲-ف
خط: نستعلیق درشت خط، کا: آقا عبدالعزیز بن حسن، تا: ۱۷ رمضان ۱۱۹۰ق [فیلمها ف: ۲ - ۲۱۸]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۲۱
انجام: در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ×× شد آخر این کتاب تمت
از نیمه دوم مقاله چهارم است؛ خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۱۹۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ با شعرهای فارسی ابن یمین و فردوسی و نظامی و دیگران؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۳۷گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۱۰۲]

۲۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۱/۲ ـ د
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۸ق؛ ۷۲گ (۱۹پ-۹۰ر)[ف:۱-۳۰۵]

۲۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۲۰/۳ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ [ف: ۲ - ۵۲]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۳۹/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ (۲۷۵-۳۲۷)، ۱۰ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۱۸۴]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** چون اهل خرد بهر دیاری ×× زین تحفه برند یادگاری
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد معین بن عبدالرزاق، کاشانی، تا: نیمه نخست قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با مکتوبی کوتاه و ناشناخته که به سال ۱۲۳۱ق در قمصر کاشان، نوشته شده؛ مهر: «عبدالباقی بن صدرالدین محمد الفیضی» (بیضی) از احفاد فیض کاشانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲گ (۸۹-۱۴۰)، ۱۴سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳۴ - ۳۵]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۹۵/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳۸گ (۱پ-۳۸ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۸سم [ف: ۸ - ۳۲۵]

۲۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۳۰۹/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [چند نسخه-ف: - ۳۸۱]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۴۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** که یکی هست و هیچ نیست جز او ×× وحده لا اله الا هو
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۱پ-۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۶سم [ف: ۸ - ۴۱۵]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۴۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** آمد چو اسارت سجودت ×× چندان رگ گردن از چه بودت
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱گ (۲۹ر-۵۰ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۸ - ۲۲۳]

۲۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۷۶/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** آسوده کسی که هست غافل.
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱گ (۵۱ر-۶۱پ) [ف: ۲ - ۱۳۲]

۳۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۴
آغاز و انجام: برابر
در فهرست با عنوان «دیوان امیر حسینی» آمده و محتملاً از حسینی هروی دانسته شده؛خط:نستعلیق،کا:محمد سمیع، تا: جمادی الاول قرن ۱۳، جا: کربلا؛ مهر و نوشته از رکن الملک نایب الحکومه اصفهان سلیمان بن محمد کاظم؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی قرمز، ۱۱۵ص، ۱۲ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۹۵]

۳۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۸۵/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع

مشکی، ۶۵گ (۷۷-۱۴۱)، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۳/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۶۵]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۳۱

آغاز: بسمله، ای اول تو و ای اول حیران تو انبیاء مرسل؛ **انجام:** آنکس که بروی آب می‌رفت دانست که ناصواب می‌رفت ...

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد جعفر، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه نسخه ش ۱۶۵۹۱ [رایانه]

۳۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۹۰/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ×× گشت آخرت این کتاب، تمت

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ ۱۹گ (۱۹۴پ-۲۱۲ پ)، سطور چهارستونی [ف: ۲ - ۱۳۲]

۳۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** زین گنج که رایگان گشادم ×× آرد به دعای خیر یادم / در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ×× گشت آخر این کتاب تمت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، ۵۸گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۴۰ - ۴۴۹]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۷/۳-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۴۰۴ الیوت (۱۲۵۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۵۴]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۳۳/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۲۹ق، جا: دولاب نزدیک تهران؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۱گ (۱۶۹ر-۲۲۹پ)، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۵۵۴]

۳۷. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۳۸/۱

خط: نستعلیق، کا: ملا علی متخلص به «شیدای تویسرکانی»، تا: ۲۶ صفر ۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: آبی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۴گ (۱ر-۱۰۴پ)، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۲ - ۳۲۳]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۹۵/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن حاجی تراب شیرازی، تا: ۱۲۳۹-۱۲۴۰ق؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ (۳۴ر-۸۳پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۱۸۱]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۲۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۱گ (۹۶پ-۱۴۶پ)، ۱۴ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۲۴]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۵۹۱/۱۳

آغاز: ای اول تو ورای اول ×× حیران تو انبیای مرسل؛ **انجام:** آنکس که بروی آب می‌رفت ×× دانست که ناصواب می‌رفت.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد جعفر، تا: ۱۲۳۷ق؛ کامل نیست؛ کاغذ: آبی و شکری فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۲ص (۳۰۵-۳۲۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۳۴]

۴۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۰/۸

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف و با عنوان گنج رایگان آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۳ص (۹۴-۱۷۶)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۱۰۹]

۴۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۰۸/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۲۷۷]

۴۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۶۳/۱

خط:نستعلیق، کا: محمد شریف بن میرزا ناد علی، تا: ۱۲۴۴ق، جا: کابل؛جلد:مقوا،۱۱سطر (۴/۵×۸)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۷۲۱]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۷/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ (۲۰۹پ-۲۳۴ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۷ - ۱۸]

۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۷۹۹/۱۲-۲۴/۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ جلد: مقوای سرخ، ۴۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۰۲]

۴۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۲۴/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ در متن و هامش؛ ۴۸گ (۳۹پ-۸۶ر) [ف: ۵ - ۸۱]

۴۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۳۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد رضی حسینی شیرازی، تا: صفر ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: لیمویی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۶ص (۱۷۳-۲۱۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: - ۳۰۱]

۴۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتا که ندیده ام فراغت ×× تا دور شدم از این جماعت.

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالباقی، تا: ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: ایرانی، ۶ص (۱۹۲-۱۹۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۰]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۳۶

خط: نستعلیق، کا: بهمن میرزا قاجار، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۴۴۸-۴۵۲)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۸ - ۴۵]

۵۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۳۳/۸

آغاز و انجام: برابر

کا: اسماعیل بن هلال، تا: شنبه ۲۰ شوال ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۲ص (۳۲۰-۴۰۱)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۵۸]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۴۱/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: نظر علی، تا: رجب تا شعبان ۱۲۷۳ق؛ مجدول؛ واقف: سید محمد باقر عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸ص (۴۳-۱۱۰)، ۱۸-۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۲سم [ف: ۱۷ - ۴۵۳]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۶
آغاز: برابر
در حدود یک هزار و دویست و پنجاه بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً آغاز قرن ۱۴؛ افتادگی: وسط؛ حسین موسوی اصفهانی نام، قصیده اول دیوان عاشق اصفهانی را بر ورقی در آخر نسخه و قصیده‌ای از شهاب (ظاهراً اصفهانی باشد) در اول نسخه نوشته شده و پشت برگ نخستین به سال ۱۳۲۱ یک رباعی از قلندر شاه هندی نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۶۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۴۴۴]

۵۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸۳/۱ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۵۸]

۵۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۷۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۹۷ر-۱۳۸پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۴۰]

۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۴۳۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** این گنج که برایگان گشادم ×× آرد بدعای خیر یادم / در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ××گشت آخر این کتاب و تمت
خط: نستعلیق زیبا، کا: علی رضا بن حاجی محمد کاظم اصفهانی، تا: ۱۳۰۲ق؛ جلد: مقوایی، ۶۱گ (۱پ-۶۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ - ۲۲۵]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۴۴/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** این گنج که برایگان گشادم ×× آرد بدعای خیر یادم / در هفتصد و بیست و نه ز هجرت ×× گشت آخر این کتاب و تمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ جلد: گالینگور سیاه، ۱۲۳ص (۳۳۰-۴۵۲)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۳۳/۲ - ۸۹]

۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۵۲/۳-۱۵/۱۹۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: اسدالله ازندیانی نعمت اللهی، تا: چهارشنبه آخر محرم ۱۳۲۹ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۰۲]

۵۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۱۴۹/۳-۸۸۳۰
خط: نستعلیق، کا: سید مهدی امیر جوان بخت، تا: محرم ۱۳۸۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۳ص (۱-۱۲۳)، ۱۳ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۲۰۵]

۵۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۶/۳ ـ ب
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۹گ (۸۸پ-۹۶پ) [ف: ۱ - ۳۰۴]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۱۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** آیینه چو صیقلی شد از زنگ ×× از کفر نه بوی ماندنی رنگ
بخشی از مثنوی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری و آبی، جلد: تیماج قرمز، ۴۰ص (۴۲۱-۴۶۰)، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف:۱۰-۱۴۷۴]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹۹/۳-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Add. 7767 (ریو ۶۵۰)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۹۱]

۶۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۴۲/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ (۲۸پ-۹۶ر هامش)، ۱۷ سطر (۴/۵×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۹۵]

۶۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۹۱/۳
آغاز: برابر **انجام:** تا بدانی هستی معبود را.
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۹۹ص (۱۵۸-۲۵۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۱۷]

۶۴. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره/۵
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۸]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۴/۳
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶ص (۳۴-۹۹)، ۲۱ سطر (۶×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۳۶۴]

۶۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۱۴/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** اظهار حقایق ... است خیال ×× ای ساده دل این خیال بازی تا چند
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۷گ (۱۹پ-۶۵ر)، اندازه: ۱۱/۲×۱۷سم [ف: ۹ - ۳۷۵]

۶۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۷۷/۷-۵۲/۱۱۷
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷گ، ۲۲ سطر چهارستونی، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۰۲]

● **زاد المسافرین** / کلام و اعتقادات / عربی
zād-ul musāferīn

شکیب شیرازی، محمد علی بن محمد امین، - ۱۱۳۵ قمری

šakīb-e šīrāzī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad amīn (- 1723)

برهانی است در اثبات وجود خدا.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۸/۲ حکمت

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۲۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص، قطع: ربعی [ف: ۲ - ۳۵]

● **زاد المسافرین = تدبیر مسافر** / طب / فارسی

zād-ol mosāferīn = tadbir-e mosāfer

شریف، محمد مهدی بن علی نقی، ق۱۲ قمری

Šarīf, mohammad mahdī ebn-e ʻalī naqī (- 18c)

اهدا به: میرزا محمد اسماعیل

تاریخ تألیف: ۱۰ صفر ۱۱۴۱ق؛ محل تألیف: اصفهان یا شیراز

دوست مؤلف، میرزا محمد اسماعیل که همیشه در سفر بود از وی درخواست کرد که کتابی مختصر در طب بنگارد تا درخور حال مسافران باشد و بدون مراجعه به پزشکان بتوانند از آن استفاده کنند؛ مشتمل است بر دو «مطلب»: ۱. تدبیر مسافران و قوانین حفظ صحت ایشان و تدابیر اموری که مسافر را غالباً اتفاق می‌افتد؛ ۲. معالجه امراضی که بدون مراجعه به طبیب معالجه توان نمود. او در پایان می‌نویسد که من روزگاری دراز دور از میهن و زاد و بوم خویش در سپاهان گرفتار افغانها بودم.

آغاز: بسمله و به نستعین، سپاس افزون از خواهش بیماران بشفا و ستایش متجاوز از شوق دردمندان بلقاء نثار بارگاه طبیبی است ...

انجام: اندکی پیش تو گفتم غم دل ترسیدم ×× دل که آزرده شوی ورنه سخن بسیار است.

چاپ: مکرر چاپ شده؛ ایران، تهران، کارخانه عبدالحسین، ۱۲۸۳ق، سنگی، جیبی

[الذریعة ۱۰/۱۲؛ زاد المسافرین، چاپ سنگی؛ کتاب‌شناسی نسخ خطی پزشکی ایران ص ۱۶۱؛ نسخه‌های منزوی ۵۴۶/۱؛ معجم مؤلفی الشیعة ص ۲۶۰؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۳/۵؛ دنا ۱۱۴۹/۵-۱۱۵۳ (۱۴۰ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۵

انجام: روغن گل سرخ بقدر حاجت

خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد باقر حسانی، اردیبهشت ۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۳۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۲۵۵]

۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کتبه اقل الخاطی الجانی محمد علی الحسینی التفرشی بتاریخ شهر ربیع الاول من اوایل سنه ۱۰۲۸

خط: نستعلیق، کا: محمد علی حسینی تفرشی، تا: ربیع الاول ۱۰۲۸ق [با توجه به تاریخ زندگی مؤلف و تاریخ تألیف کتاب این تاریخ نمی‌تواند درست باشد]، به خواهش میرزا علی رضا؛ ۲۵۶ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [نشریه: ۳ - ۳۱۴]

۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۷۵/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج عنابی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۴۰]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ - ۱۹]

۵. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۷۶/۱

آغاز: فهرست رساله زاد المسافرین. تدبیر مسافرین. ضبط صحت بدن.؛ **انجام:** وصف قرص طباشیر قابض این است ... شربت یک مثقال با شیره‌های مذکور یا شربت مورد یا ماء الشعیر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۷۵ص (۱-۷۵)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [نشریه: ۳ - ۳۵۲]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۵۴

آغاز: علیهم ما راجع الی الطبیب و انس الحبیب الی الحبیب؛ **انجام:** قناعت بی سیری از کثیر نمود و چون.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ واقف: خان بابامشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا، ۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۹ - ۲۵۰]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۴۷/۲

آغاز: مطلب اول در تدبیر مسافرین و قوانین حفظ صحت ایشان و نیز تدابیر اموری که مسافر را غالبا اتفاق می‌افتد بدانکه مسافر باید قبل از حرکت اگر در بدن غلبه خون باشد فصد کند؛ **انجام:** قدری افیون که اقلش یک مثقال و اکثر آن سه مثقال باشد باید بحلقش کرد که توانائی رفتار بهمرساند و مسافت بسیار طی کند و این تدبیر از اسرار است و دانستن این مسافر آنرا بسیار مفید است

شامل مطلب اول از کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه، ۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۴]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۴۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۱۷۴]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** داخل نموده بجوشانند تا بقوام آید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵۱ص (۶۷-۱۱۷)، ۲۰ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۹ - ۱۳۴۱]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عقرب از دود گوگرد میگریزد و الله اعلم بحقایق الامور بدانکه آنچه از معالجات در این اوراق ... منافات داشته سببش اینست ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق؛ مهر: «و اذکر فی الکتاب اسمعیل» (چهارگوش)، «یا امام رضا» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۳گ، ۲۱ سطر (۶/۳×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [رایانه]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۴۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حاضرین این زمان و شرکاء درین احزان یقین که سهو نسیان را معذور خواهند داشت.

خط: نستعلیق، کا: محتملاً فراهم آورنده، تا: ۱۱۴۰ق؛ افتادگی:

انجام؛ [ف: ۳ - ۵۳]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۸۸

آغاز: برابر ؛ **انجام:** بعد از آن دسته کرده شمع و فتیله بسازند و چون از چخماق آتش زنند و حرکت دهند خود بخود روشن شود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۴۱ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شده، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۱۸ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۸ - ۱۳۶]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۴۱ق؛ مجدول مذهب، با کمند به طلا و تحریر؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۷۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۲۵۴]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثقال زعفران دود انک طلاهائی که برکزندگی

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۴ شوال ۱۱۸۸ق، جا: یزد؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: مقوا، ۲۹۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۲۵۷]

۱۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۸۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر شریف، تا: دوشنبه ۹ ربیع الثانی ۱۱۹۲ق، از روی نسخه نوشته محمد تقی بن محمد مهدی شریف در ۲۸ ربیع الاول ۱۱۵۶ در شیراز استنساخ نموده، محشی؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرد، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۰۰]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۵۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۰۴گ (۱-۴۰۴)، ۱۷ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۵۷۷]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۱۴۱گ، ۱۰ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۶سم [ف: ۱۷ - ۴۹۱]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بجهت وجع بواسیر برگ خار شتر را با پشم کوفته و بیخته با زرده تخم مرغ ضماد نماید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۷/۳سم [ف: ۱۲ - ۳۱۶]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۶۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر هر دو وقت مطبوخ خفیف خورده شود بهتر است و السلام.

نسخه پاکیزه؛ خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۵۰گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: ۵۱ - ۱۸۵]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۲۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: جواد هاروی، آذر ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، ۱۱۸گ، ۱۵ و ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۹ - ۲۵۸]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۸۳

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** در حال اخلاص شود باذن الله تعالی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳، (در فهرست الفبائی این کتابخانه نسخه را به خط مؤلف نوشته و آن سهو است)؛ واقف: سید علی اصغر اصغرزاده موسوی، اردیبهشت ۱۳۳۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۲۰۶گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۲۵۴]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** امید آنکه چشم پوش دارند از مغالطه این نسخه که ... بحق محمد و آله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید عبدالرسول طباطبائی نجفی یزد، دی ۱۳۶۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۱/۲سم [ف: ۱۹ - ۲۵۱]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۰۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن سیاه، ۹۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۱۹/۴سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۱۸/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد در تدبیر مسافر بدانکه مسافر باید قبل از حرکت اگر در بدن غلبه خون بیند فصد کند و اگر اخلاطی دیگر غالب باشد مسهلی بیاشامد؛ **انجام:** و از گوشت حیوانات آن بلد اگر توانند احتراز نمایند والا بسیار کم بخورند و این تریاق فاروق و مشرود ...

خط:نسخ،کا:علیرضا بن حسین ندوشتی یزدی،تا:قرن۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۴]

۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۳۷-۲۵/۱۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون در حین تسوید اوراق بعضی از مخادیم را خواهش بعضی امراض و اطناب در علاج بعضی نمودند این خادم اثم جرأت رد مسئول ایشان نکرد اگر ظاهراً بعضی از مواد یا موضوع کتاب ... سببش این است ...

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوای لایی، ۱۴۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۰۵]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۰۱-۳۴/۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** واگر قدر افیون که خورده شده وی آن چند بید سبز بخورند دفع مضرت آن می‌کند وبوییدن حلیت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۲۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۰۶]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر یک دو مثقال عناب سپستان هر یک دو دانه ترنجبین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زرشکی، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۹ – ۲۹۳]

۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۰/۱

آغاز: ... چنین گوید گم گشته دیار سرگردانی و مبتلا به رنج هیچ ندانی؛ **انجام:** علاج بعضی امراض و اطناب در علاج بعضی نموده‌اند ...
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۸۳گ (۱ر–۸۳پ) [ف: ۱ – ۱۲۷]

۲۹. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۶۳/۱

آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ ۱۱۸ص (۱–۱۱۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [نشریه: ۳ – ۳۴۵]

۳۰. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۶۳/۳

عنوان دو مطلب در آن دیده می‌شود؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲ص (۲۰۸–۲۱۹) [نشریه: ۳ – ۳۴۵]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۸۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مقتضی ترک است نهایت چون خوردن اغذیه با کمک مألوف و عادی ...
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۶۹ص، ۱۷ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ – ۲۶۳]

۳۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۱۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۲گ (۳ر–۶۴ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۷]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۲گ، ۱۳ سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف:۴–۲۲۰]

۳۴. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: – ۶۰]

۳۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ ۱۲۳گ، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ – ۱۸۸]

۳۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۸۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: – ۱۰۷]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۸۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** علاج بعضی نمودند این خادم آثم جرئت رد مسئول انسان نکرده واگر ظاهراً بعضی از مواد یا موضوع کتاب منافات داشته باشد سببش اینست و فراغ از تسوید این اوراق در هنگام پریشانی حال و شکستگی بال و ضعف بدن و اسیری در وطن در اصفهان در ایام شدت اوقات و محنت در ازمنه افتنان و انقلاب دورانی در زمان اندک آخر شهر صفر المظفر تمام شد احدی و اربعین ومأة الالف ...
خط: نستعلیق، کا: علی بن صادق تبریزی، تا: صفر ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج مشکی،۹۱گ،۱۹سطر،اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۳]

۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲/۱۹۷

آغاز: مطلب اول در تدبیر مسافران و قوانین کلیه در حفظ صحت انسان و تدبیر اموری که مسافر را غالب اوقات اتفاق می‌افتد؛ **انجام:** گزیدن زنبور علامتش ورم است و سرخی موضع گزیده ... به دور خود حلقه زده حشرات داخل آن حلقه نشوند و عقرب از دود گوگرد میگریزد و الله اعلم ...
خط: نستعلیق، کا: ملا عبدالغنی ساکن قریه سواجکان، تا: شنبه ۱۹ ربیع الاول ۱۲۰۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ – ۲۲۰۵]

۳۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۸۵

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد رضا وزیر سابق دارالسلطنه تبریز، تا: دوشنبه ۲۹ شوال ۱۲۱۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ – ۳۵۷]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۰۹

آغاز: برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه غره شعبان ۱۲۱۶ق، جا: یزد؛ نسخه کامل و مذیل است به دو رساله مختصر ایضاً در موضوع طب به زبان فارسی، آغاز: «بسمله نسخه شربت بزوری (کذا) بارد از مخترعات حکیم اشرف بجهت حمیات. انجام: «برای صرع مفید است»، آغاز رساله اخیر: «بسمله من تألیفات ... میر محمد باقر خلف ... میر محمد اسماعیل خاتون آبادی که بجهت سرکار پادشاه اسلام پناه جنت مکان شاه سلطان حسین تألیف نموده در بیان آنکه کدام حمام نیک و ممدوح است حمام نیک بنزد اطبا حمامی است که سه شرط در آن جمع باشد»، انجام: «که آب روی و تراوت (کذا) را کم می‌کند و الله اعلم.» و تاریخ کتاب رساله دوم ۱۲۱۸، رساله دوم ۴۰ و رساله اخیر ۸ برگ؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۹ – ۲۵۶]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۷۷

آغاز: ما راجع المریض الی الطبیب؛ **انجام:** و شکل این است اهکه فهکه. تم ... تمت الکتاب المسمی بزبدة
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۶ق [رایانه]

۴۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۶۷/۱

خط: نستعلیق، کا: عبد العلی، تا: شعبان ۱۲۱۸ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۹۳گ (۱–۹۳)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴ – ۱۲۶۵]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۸۶-۱۰/۱۹۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** دیگر آنکه قدری تریاق را با ربع آن سیر کوفته بر هم زنند و بعد از یکشب اگر رایحه سیر معلوم نشود خوب است والا فلا تمت الرسالة
از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۸ صفر ۱۲۲۱ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۵]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۰۶
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالعلی سبزواری، تا: ۱۲۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۱۹۳]

۴۵. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن علی اصغر، تا: یکشنبه ۲۶ رمضان ۱۲۲۵ق؛ جلد: مقوای سفید، ۸۴گ (۱پ-۸۴ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۸۱]

۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۵۳/۱۳
بخشی از آن است و آغاز ندارد؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن علیمحمد رشتی، تا: ۱۲۲۶ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز [ف: ۷ - ۴۰۸]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۸۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد علی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ شوال ۱۲۲۷ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیت اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۵؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: مقوا، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۵۳۵]

۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲/۳-۱/۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** به جهت زخم جای حجامت از قرار نسخه میرزا محمد طبیب ... تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ ۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۵]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۷۶
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: ربیع الاول ۱۲۳۰ق، جا: کاخک؛ جلد: مقوایی، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۵ - ۱۱۵]

۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۱۷
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۳۴ق؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۵۱. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** این شکل را در انسان بناخن و در سایر حیوانات بسم نویسد رفع کرد و شکل این است
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ شوال ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی، مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۸ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۸۳]

۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۶۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق، جا: دو هزار؛ پس از کتاب نسخه‌هایی پزشکی و قطعه‌ای از رساله «بخیه» آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۲۲۶]

۵۳. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۲۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** والله اعلم بحقایق الامور تمت فی غره جمادی الثانی سنه ۱۲۳۶
خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ ۱۷۹ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۱۴]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** معجون کمونی میل نمایند ... واقع شده باشد غور فرمایند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۶ شوال ۱۲۳۷ق، جا: زرقان؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۲۵۵]

۵۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۶۶/۳
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر به ضمیمه فهرست مطالب کتاب؛ خط: نستعلیق خوانا، کا: شریف احمد اصفهانی الموطن، تا: چهارشنبه ۲ جمادی الاول ۱۲۳۸ق، جا: تهران مدرسه میرزا محمد صالح؛ بعد از پایان رساله نسخه‌های طبی در علاج بیماری‌های اسهال و امراض دیگر برگرفته از قرابادین سمرقندی و دیگران درنسخه ثبت است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۱-۲۵۰]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۶۰
خط: نستعلیق، کا: محمد هادی بن میرزا احمد کازرونی شریف حسینی، تا: ۱۲۴۰ق، حسب اشاره میرزا بن العابدین خان؛ کاتب در ذیل نسخه دو نسخه پزشکی افزوده یکی برای درمان بیماری کبد، دیگر شربتی برای درمان تب‌های گرم و انواع گرمی کبد هر یک با سرآغاز جداگانه. نسخه نخستین را از تجارب آقا محم صادق خلف علامه شیخ محمد جعفر شیخ الاسلام سابق اصفهان و نسخه دوم از مخترعات حکیم اشرف و حاجی حسین جراح و حکیم محمد باقر (پدر کاتب) و حکیم سبحان است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۶۴ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۹ - ۲۲۹]

۵۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد شریف، تا: جمعه ۲۳ جمادی الثانی ۱۲۴۲ق، جا: تهران خانه میرزا شریف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۶گ (۱پ-۱۶۶ر)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۸۱]

۵۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۷۶۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن محمد حسن مراغی، تا: ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۴۳ق، جا: مراغه؛ ۱۹گ (۳۵پ -۵۳ر)، ۱۷ سطر (۸×۱۶) [ف: ۵ – ۸۱]

۵۹. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۷-ز/۵۸۷

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد رضا، تا: رمضان ۱۲۴۳ق، جا: شیراز، به دستور آقا باباخان؛ جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۷۹گ، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۱۷۴]

۶۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۴۳

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد بیک جوله، تا: شنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۴۴ق، جا: بوده ربعی، به فرموده محمد رضا خان؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ – ۳۹۷]

۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۸۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین، تا: ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۹۳گ (۱پ-۹۳پ)، ابعاد متن: ۸×۱۴، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۸ – ۵۹۳]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** در ساعت تسکین شود.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۴ق؛ نام مؤلف را کاتب این نسخه غلامرضا بن محمد باقر خوانساری نوشته با این عبارت: «و بعد چنین گوید کم گشته دیار سرگردانی و مبتلا برنج هیچ ندانی ... غلام رضا بن محمد باقر الخوانساری ... که چون دوستان روحانی و برادران ایمانی را بهره مند گردانیده (چه کسی معلوم نیست) و استاد جامع الجونی (کذا) محمد اسماعیل کنکونی والد کمترنی حاجی محمد باقر جدید الاسلام را الخ»؛ واقف: درة السلطنه ملك زاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۳۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۹ – ۲۵۷]

۶۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۱۰

خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسین تبریزی، تا: ۱۲۴۵ق، به دستور میرزا عبدالله؛ ۱۳۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: – ۱۱۱]

۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین محمد علی، تا: محرم ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۳ص، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۵ – ۱۵۸۸]

۶۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۷ شعبان ۱۲۴۵ق، به خواهش مراد خان؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرد، ۷۶گ، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۳ – ۳۲۸۸]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** که سهو و نسیان را معذور خواهند داشت

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن ابوالقاسم، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۵ق؛ واقف: علی اصغر حکمت، مهر ۱۳۴۰؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۹ – ۲۵۰]

۶۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۸۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۰]

۶۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۸۷-۱۰/۱۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** اندکی پیش تو گفتم غم دل ترسیدم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۵۰ق؛ مجدول محرر؛ در پایان کتاب رساله کوتاهی به نقل از محمد مهدی شریف در معالجه بعض الامراض من المجربات در چهار برگ؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۵۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ – ۲۲۰۵]

۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۳/۱-۱/۱۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۵۱ق؛ مصحح؛ ۷۰گ، ۱۸ سطر [ف: ۴ – ۲۲۰۴]

۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۳۵

خط: نستعلیق، کا: محمد ملقب به آقا بابا، تا: ۱۲۵۱ق؛ چند یادداشت از سید مصلح الدین مهدوی اصفهانی و برگ‌هایی پس از کتاب نسخه‌های پزشکی به خط عبد الوهاب حسینی طبیب اصفهانی و دیگران؛ جلد: تیماج زرد، ۸۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۳۹۳]

۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بسیار نافع است و مجرب است تمت المرکبات و المجربات.

خط: نسخ روشن، کا: میرزا اسماعیل، تا: ۱۲۵۲ق، محمد حسین بیک ولد مرحوم آقا میرزا علی خوردوا؛ با سرلوح متوسط؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذ ابری، ۱۶۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ – ۱۴۲]

۷۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۸۷/۱

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن حاج علی اکبر، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۵۹گ (۲-۶۰)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۰۰]

۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۳۰/۱-۱۰/۱۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲ ذیحجه ۱۲۵۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۲۲۰۴]

۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** از یک حب تا پنج حب میل کنند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۶ رجب ۱۲۵۳ق؛ واقف: محمد تقی احمدی، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: شکری آهاری، جلد: تیماج مشکی،

۱۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۵۵]

۷۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۳

خط:نستعلیق، کا: حاج میرزا حسین محرر سرکار حاج میرزا هاشم مجتهد، تا: ۱۲۵۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵) [ف: ۱ - ۱۳۸]

۷۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حاضرین این زمان و شرکاء در این احزان یقین که سهو نسیان را معذور خواهند داشت والی الله المشتکی و منه الاعانة تمت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۳۹۱]

۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۴۵/۳

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۳گ (۱۱۱پ-۱۱۳پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۱۸]

۷۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۱

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: داود، تا: جمادی الاول ۱۲۵۸ق؛ مهر: «اعملوا ال داود شکرا»؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ (۷۰-۱۵۰)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۹ - ۲۵۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن احمد الشریف، تا: ۱۲۵۹ق، به جهت میرزا محمد علی؛ دارای کمند، مجدول؛ واقف: دکتر علی عرفانیان، آبان ۱۳۶۵؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج، ۲۲۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۲۵۴]

۸۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۳۳/۱

آغاز: آنست که پارچه سیاهی با خود داشته باشد؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ،کا:علی بن محمد جعفر،تا: چهارشنبه ۲۸ شوال ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: محمد عاملی، شهریور ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، ۱۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۴سم [ف: ۵ - ۷۵۶]

۸۱. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۸ رجب ۱۲۵۹ق، به جهت میرزا علی اشرف؛ ۱۰۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: - ۱۱۳]

۸۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۰۴

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۶۰ق؛ با اشعاری از سعدی، میرزا عبدالوهاب، جامی، سنائی، سیف الدین، ملا حسین، محتشم و بوعلی سینا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۸۶گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۲سم [ف: ۵ - ۱۶۷۸]

۸۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۶/۲-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عقرب از دود گوگرد می‌گریزد. و الله اعلم.

خط: نستعلیق پخته، کا: ابوالقاسم نایینی طباطبایی، تا: ۱۰ رجب ۱۲۶۰ق [عکسی ف: ۱ - ۱۹۷]

۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۶۹۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ در برگ‌های ۷۴-۸۵ مطالبی در مورد دستور العمل خوردن شیر الاغ، شیر شتر، چوب چینی، علاج بعضی از بیماری‌ها و دعاهایی برای رفع بعضی حوایج و ... نوشته شده؛ مهر: «فخرالاطبا ۱۲۷۸» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج یشمی، ۷۳گ (۱پ-۷۳پ)، ۱۵-۱۸ سطر (۶-۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۸سم [رایانه]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۵ ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** با انگشت بزیر دندان و زخم مالیده بعد از ساعتی با سرکه ... بشویند.

خط: نستعلیق، کا: عباسعلی نوری، تا: ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ مجدول، یادداشتی به قلم عباسعلی نوری حاکی از آنکه این نسخه و چند تجربه پزشکی (که در خاتمه نسخه آمده) را به جهت فرزندش میرزا مهدی نگاشته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۳۴]

۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۹۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ملا محمد علی اردکانی یزدی، تا: چهارشنبه ۹ صفر ۱۲۶۳ق، جا: قزوین، به‌درخواست محمد ابراهیم بن ابوالحسن تاجر یزدی اردکانی؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۳ - ۱۵۵]

۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۶۹/۱

آغاز: فهرست این کتاب از قرار تفصیل: تدابیر المسافرین. حفظ صحت بدن، تدبیر غذا در سفر؛ **انجام:** به شقاق پای اسب به بندند بسیار مجربست

خط: نستعلیق، کا: محمد علی مازندرانی، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۸۲ص، ۱۸ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۵ - ۴۸۹]

۸۸. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۰۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۰]

۸۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۲۶/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱۳۲گ (۲۷پ-۱۵۸)، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۵۵]

۹۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۷۵/۲ ـ ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آماسهای کهن در گرده و مثانه بود

بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق، به خواهش محمد حسین نوری؛ ۸۶گ (۱۴۰پ-۲۲۵رپ) [ف: ۱ - ۹۲]

۹۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قناعت بیسیری از کثیر نمود.

خط: تحریری خوش، کا: محمد رضا بن نجفقلی حاجی محمود اصفهانی، تا: غره رجب ۱۲۶۵ق؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن عنابی، ۱۱۷ص، ۱۵ سطر، اندازه:

۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۱۴۲]

۹۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۴/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** عقرب از دود گوگرد می‌گریزد ... بدانکه از معالجات در این اوراق پریشان ... سهو و نسیان را معذور خواهند داشت.

بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۴ ربیع الاول ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹ص (۹۶-۲۸۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۹]

۹۳. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۳۹/۱

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن علی رضای شهر بابکی، تا: ۱۲۶۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۳۹۵]

۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۹۴/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابو الحسن بن علیرضا، تا: ۱۲۶۷ق؛ اهدایی: صنف خباز؛ کاغذ: زرد اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۳گ (۱- ۱۳۳)، ۱۴ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۱۶۳]

۹۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۹۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و باخود داشتن تریاق اثر عظیم دارد و ما را از دارنده ی زمرد و عقرب ازدود گوگرد میگریزد و الله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ مصحح؛ این نسخه چاپ سنگی است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۴]

۹۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۵۲

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن علی رضا شهر بابکی کرمانی، تا: ربیع الاول ۱۲۷۲ق [مختصر ف: - ۴۳۳]

۹۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۲۷۲ق؛ جلد: گالینگور قرمز، ۹۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۸]

۹۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۴۶/۱

آغاز: برابر

خط: تحریری، کا: محمد حسین بن علی عسکر سلطان آبادی، تا: پنج‌شنبه ۲۰ جمادی الاول ۱۲۷۴ق؛ ۱۱۲ص (۱-۱۱۲)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۳۶]

۹۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۵۹/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه، ۶۴گ (۴۰پ-۱۰۳پ)، ۱۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۲۶۳]

۱۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیکن کم اتفاق افتد ونادر باشد وحرکت آن قوی نبود واین به شجر ساخته شده تربیت وقوت روزهای بحران درحواشی ورق پیش ازاین ورق تا بر خواننده این کتاب زودتر ظاهر گردد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۷۷ق، جا: اصفهان؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسین ۱۲۷۰» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۳]

۱۰۱. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۵۱

خط: نسخ، کا: میرزا یحیی سرابی، تا: ۱۷ صفر ۱۲۷۸ق؛ ۸۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: - ۷۷]

۱۰۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۶/۱

آغاز: چنین گوید گم گشته دیار سرگردانی و مبتلا برنج هیچ ندانی بنده ضعیف؛ **انجام:** و هم به جهت باد شکم بسیار خوب است قهوه آنرا جوشانیده میل نماید.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۰ رجب ۱۲۷۹ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۹۵گ (۱-۹۵)، ۱۶ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۳سم [ف: ۲۹ - ۵۴۹]

۱۰۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۶/۱

آغاز: و امام متقیان و معجون ماء الحیاة اولیا و تریاق فاروق سعدا و اشقیا قسیم جنت و نار؛ **انجام:** باقلای مقشر به دانه را در یک من آب بجوشانند تا به نیم من آید پس با نیم من قند شربت بیزند هر روز میل نماید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ جمادی الاول ۱۲۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۱۵۹گ (۱ر-۱۵۹پ)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** دارنده زمرد و عقرب از دود گوگرد میگریزید والله اعلم بحقایق الامور

خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق، جا: کرمانشاه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۷۸گ (۱پ-۷۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۴۳/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۲۳۴]

۱۰۵. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۵۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد کتاب بعون الملک الوهاب

خط: تحریری، کا: شیر علی کرد بچه، تا: ۱۲۸۲ق، برای شیر محمد خان؛ ۱۹۴ص (۱-۱۹۴)، ۱۳-۱۴ سطر (۱۰/۵×۱۲)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [نشریه: ۳ - ۳۴۲]

۱۰۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۵۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیخ سورنجان مصری بر موضع و جع گرم بمالند.

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن محمد تقی تنکابنی، تا: ۱۲۸۴ق؛ واقف: غیاثی، بهمن ۱۳۳۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۳۸]

۱۰۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۶۴/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین الشریف، تا: جمعه سلخ ذیحجه ۱۲۸۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۹گ (۱پ-۱۲۹ر)، اندازه:

۱۱×۱۸سم [ف: ۱۱ – ۲۶۵]

۱۰۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۸۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین الشریف، تا: ۱۲۸۹ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۹گ، ۱۴سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۷۴]

۱۰۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «۱۲»؛ تملک: حسن به تاریخ ۱۲۹۷ در تهران؛ خرید از جوزی به تاریخ ۸۲/۱۱/۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، روکش گالینگور مشکی، ۱۴۵گ، اندازه: ۱۰/۸×۱۸/۵سم [رایانه]

۱۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۵۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و غذا کم میل نمایند و از هوای سرد و آب سرد و ماست و ترشی ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ در نسخه حاضر نام مؤلف «محمد مهدی فرزند محمد تقی» است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی سفید، ۹گ (۲۱–۲۹)، ۱۴ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۲۹ – ۴۲۹]

۱۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و التوفیق قلم بعضی از قواعد جفر است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ واقف: واقف علی سیف مطهری، مهر ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۳گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۹ – ۲۵۸]

۱۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالعلی بن محمد صالح مراغی، تا: قرن ۱۴، به‌خواهش آقامهدی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ، سطور چلیپا (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۱۶۹۰]

۱۱۳. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** با خود داشتن تریاقیات که مذکور شد ما را از ... می‌گریزد و السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: – ۱۷۸]

۱۱۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۸۳/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳–۱۳۱۴ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۳۸گ (۱پ–۱۳۸ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۹۳]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۵۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** با آب کتیرا سرشته فتیله باریک ساخته در سوراخ غضب (کذا) گذارند نافع است.

خط: نستعلیق تحریری، کا: حسینعلی هیدجی الاصل ابهری المسکن و النجف المدفن، تا: ۱۳۲۷ق؛ مصحح، مجدول، اوراقی از نسخه ساقط شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰ص (۲–۱۶۱)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۴۷/۲ – ۴۴]

۱۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۵۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۳ شوال ۱۳۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶۱گ (۳پ–۱۶۳پ)، ۱۷ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ – ۳۷۳]

۱۱۷. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۱۹۸/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ – ۲۲۲]

۱۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۷۲–عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون در حین تسوید این اوراق بعضی مخادیم خواهش ذکر علاج بعضی از امراض و اطناب در علاج بعضی نمودند سهو و نسیان را معذور خواهند داشت. تمت و السلام.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱۶ص، ۱۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ – ۱۹۷]

۱۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۹۶

بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: دکتر امیر عباس جلالی [رایانه]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۵۶

آغاز: ... آن دو عالیمقدار که هر یک در معالجه سمیت پیش؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ در برگ ۷۸پ تا ۸۷ نسخه‌های پزشکی و طرز تهیه داروهای گیاهی جهت درمان بیماریها نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سرمه‌ای، ۸۷گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۵۹

آغاز: اما تدبیر سردی هوا و بدن در سفر قبل از حرکت از منزل غذای حار بقدر اشتها بخورد و بعد از آنکه حرارت غذا؛ **انجام:** عقرب از دود کردن گوگرد می‌گریزد و الله بحقایق الامور چنان چه از معالجات که درین رساله و اوراق پریشان نگارش یافته ... اگر ظاهرا بعضی از مواد یا موضع کتاب منافات داشته باشد عفو فرمایند و الله اعلم بالصواب

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ پس از کتاب (ص ۸۴–۱۰۶) دستور العمل‌های و نسخه‌ها و اشعاری در مداوای بیماری‌ها و مطالبی کیمیایی آمده، در پایان آمده نویسنده کتاب را در ازمنه افغان در دارالاحزان اصفهان نوشته؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ (۱–۸۴)، ۱۸ و ۱۹ سطر (۱۱×۱۷ و ۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [رایانه]

۱۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۰۹

آغاز: بشیراً و نذیراً و دواشناس بیمارستان و کنتم شفا حفره من النار فان فانقذکم منها سید انبیا و ملاذ ارض و سما محمد مصطفی؛ **انجام:** و از میوه ها و ترشیها و آب سرد پرهیز کنند و سوای انارین که درین تب مناسبست و گلابی نیز ضرری ندارد و بعد از شانزدهم اگر تب رفع شود ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه) و انجام (حدوداً ۵۰ برگ از انجام)؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۲گ، ۱۴ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۷سم [رایانه]

۱۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۸۵۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۶۰ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۲۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر یک دو مثقال، عناب سپستان هر یک ده دانه، ترنجبین ده ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [مؤید: ۳ - ۱۳۵]

۱۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۳۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۱۲۷. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: محمد حسن بن محمد حسین نخجوانی الاصل، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۸]

۱۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۹۹/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ایضاً نسخه دیگر زیره پاک کرده مدبر سلاب زنجبیل فلفل بوده ارمنی عسل ایضا جوارش ... هل میخک حوز برا زعفران عسل سه برابر همه.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۴]

۱۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در وجع زنبور گزیده خوردن نیم درم مرزنجوش و سه درهم گشنیز خشک نافع است و استعمال شانه در مقعد از یخ مسکن وجع است و اگر وجع شدید بطول

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۰۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۴]

۱۳۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۷]

۱۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۳۱/۱-۹/۱۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۴]

۱۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۳۱-۲۴/۱۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما ذات الصدور و ذات العرض علامات هر یک از دموی و صفراوی و بلغمی و سوداوی به نحوی است که ... و در ذات العرض وجعی در.

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ بعد از رساله مطالبی متفرقه در پزشکی و نسخه‌های پزشکی در ۱۰۸ برگ تحریر شده؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۳۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۰۵]

۱۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۳۹۷

آغاز: ... وقی و عرق و امثال آنها؛ **انجام:** علاج آن بدستور مذکور در معالجات ... و مالیدن بر موضع.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۱۳۴. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قدر خوراک موافق قوت مزاج است از یک حب تا پنج حب.

خط:نستعلیق شکسته،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:شکری،جلد:تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۳۹۶]

۱۳۵. کرمان؛ اسلام پناه، مهندس محمد حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۲۲]

۱۳۶. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:نسخ

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحلواء المتخذ عن العسل و السکر الابیض ینهم ... و غذاهای ترش بخورد تا بحال آید خائیدن سماق و تخم خرفه و همچنین ... و وقت خواب مذکور شد استعمال [نمایند] ... بسیار است والی الله المشتکی و مه الاعانة.

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی و متفرقه، جلد: چرمی نرم، ۱۹-۱۳ سطر، اندازه:۱۱×۱۷ سم [ف: ۳ - ۱۱۹۵]

۱۳۷. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۸۱/۲

این نسخه چاپ سنگی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵۹گ (۱۳پ-۲۷۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۴۱]

۱۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۶۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۱۴۷]

۱۳۹. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۶۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** گرد چوب چینی و اگر چوب چینی نباشد موثر است اجز؟ را با زرده تخم مرغ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۹ص (۱-۱۱۹)، ۱۷-۲۰ سطر (۸/۵×۹)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [نشریه: ۳ - ۳۴۴]

۱۴۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۸۰/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور، ۱۵۶گ (۱-۱۵۶)، ۱۹-۲۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۹۰]

۱۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** باقلای مقشر به دانه را در یک من آب بجوشانند تا به نیم من آید پس با نیم من قند شربت بپزند هر روز میل نماید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۵۳]

۱۴۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۰/۳
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن اسدالله (شریعتمدار) مازندرانی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۶۳گ (۲۰۴پ-۲۶۶ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۵۵]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۳۰/۳مشهد
همان نسخه بالا [ف: - ۱۶۶]

۱۴۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۱۴۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۴گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۷۲]

● **زاد المسافرین** / آداب و سنن / فارسی

zād-ol mosāferīn

شریف شیرازی، احمد، ق۱۲ قمری

šarīf šīrāzī, ahmad (- 18c)

اهداء به: شاه سلطان حسین صفوی
در آداب سفر و با استفاده از کلمات پیامبر و ائمه معصومین علیهم السلام و آنچه در کتب معتبره مذکور است، در یک «مقدمه» و شش «طریق» و «خاتمه»: مقدمه: مشتمل برده مقام؛ طریق ۱. بیان چیزهایی که مسافر لازم است با خود داشته باشد، مشتمل بر بیست و دو منزل؛ ۲. آداب عبور از دریا، مشتمل بر چهار منزل؛ ۳. بیان ادعیه ایمنی از مکروهات و آفات و ...، مشتمل بر هفت منزل؛ ۴. بیان آداب خوابیدن و بیدارشدن و خلاصه آداب نماز شب، مشتمل بر سه منزل؛ ۵. بیان بعضی از آداب و نصایح؛ ۶. بیان علامات قبله و اوقات نماز پنج‌گانه و حکم نماز و روزه مسافر و احکام میت، مشتمل بر پنج منزل؛ خاتمه: در بیان آداب برگشتن از سفر و ملاقات و استقبال مسافر.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۸۸
آغاز: طراز گلشن ایجاد و مشکوة لامع النور محفل مبدأ و معاد و مهبط رحمت آفریدگار طبیب قلوب خسته عاصیان تبه کار؛
انجام: و روزه مبارک ماه رمضان را می‌تواند خورد و الحمدلله اولاً و آخراً و الصلاة و السلام ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۸]

● **زاد المسافرین** / کیمیا / فارسی

zād-ol mosāferīn

ملا محمد علی

mollā mohammad ʻalī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۵۹
آغاز: من جمله فوایدی که بملا محمد علی در حین شناخت داده‌اند بخواهش خود و مسمی به زاد المسافرین؛ **انجام:** شبهات شکفته و خاک شود و فعلش زیاد شود بمراتب بیشتر و الله یعلم والسلام
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

● **زاد المسافرین** / عرفان و تصوف / فارسی

zād-ol-mosāferīn

سامنی، قنبر بن شهباز بیگ

sāmenī, qambar ebn-e šahbāz beyg

رساله‌ای است در تصوف و مقامات صوفیان و اینکه صوفی را چهل مقام باید تا در کوی تصوف قدمش درست آید: ۱. نیت؛ ۲. انابت؛ ۳. توبه؛ ۴. ارادت؛ ۵. مجاهده؛ ۶. مراقبه؛ ۷. صبر؛ ۸. ذکر؛ ۹. مخالفت نفس؛ ۱۰. رضا؛ ... ۲۵. معرفت؛ ... ۴۰. تصوف؛ تتمه نسخه در نصیحت لقمان به پسرش و معنای فقر نگاشته شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸۸
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی نبیه محمد و آله الطاهرین اما بعد صوفی را چهل مقام باید؛ **انجام:** و معنی فقر ازین حدیث ظاهر شد و الله اعلم ... و السلام و الاکرام
خط: نستعلیق، کا: قنبر بن شهباز بیک سامنی، تا: ربیع الاول ۱۲۶۹ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۸۵]

● **زاد المسافرین** / دعا / فارسی

zād-ol-mosāferīn

برغانی، محمد علی بن محمد، - ۱۲۷۲ ؟ قمری

baraqānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad (- 1856)

مختصری است در ادعیه و اوراد خاصه در اعمال شب و روز تألیف شده در چهل سالگی و مشتمل بر سه «مقدمه» و بیست و چهار «فصل» و «خاتمه»: مقدمه اول: در بیان قسمت لیل و یوم؛ مقدمه دوم: در بیان اقسام خواب؛ مقدمه سوم: در بیان علامات مؤمن؛ فصل ۱. بیان مقدمات نماز؛ ۲. بیان آداب نماز؛ ۳. بیان تعقیب مطلق نماز؛ ۴. بیان تعقیب نماز صبح؛ ۵. بیان سجده شکر؛ ۶. بیان آداب زوال و نوافل و فریضه آن؛ ۷. بیان نافله و فریضه عصر؛ ۸ بیان آداب دخول مغرب و تعقیب آن؛ ۹. بیان نماز عشا و تعقیب او؛ ۱۰. بیان ادعیه مرویه در نزد خواب و بیدار شدن؛ ۱۱. بیان بیدار شدن شب و اعمال آن و نماز شب و آداب آن؛ ۱۲. بیان اعمال عادات؛ ۱۳. بیان اذکار ایام هفته؛ ۱۴. بیان عمل شب و روز شنبه؛ ۱۵. بیان عمل شب و روز یک‌شنبه؛ ۱۶. بیان عمل شب و روز دوشنبه؛ ۱۷. بیان عمل شب و روز سه‌شنبه؛ ۱۸. بیان عمل شب و روز چهارشنبه؛ ۱۹. بیان عمل شب و روز پنج‌شنبه؛ ۲۰. بیان عمل شب و روز جمعه؛ ۲۱. اعمالی که سزاوار است در یوم جمعه به عمل آید؛ ۲۲. بیان نماز هدیه چهارده

معصوم و هدیه اموات مؤمنین؛ فصل ۲۳. نماز هدیه میت؛ ۲۴. بیان قسمت روز به دوازده ساعت؛ خاتمه: در بیان اموری که تعلق به میت.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد چنین گوید ... که بعد از بلوغ سن به اربعین روزی بفکر این افتادم که ایام شریف عمر گذشت

[دنا ۱۱۵۳/۵؛ اعیان الشیعة، مستدرکات ۲۹۹/۲؛ ریحانة الادب ۲۴۸/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۰۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و البرائة من عدوهم و انی قد رضیت یا رب بذلک و دعا از برای خود و برادران مؤمن و مسلمانان را و هر دعائی که خواهی بکن.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱گ (۸۹ر–۱۳۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲–۷۸۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و کف أیدی الظالمین و ألسنتهم عنا یا حفیظ
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با مهر «توکلت علی الله» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی قهوه‌ای، ۱۷۰گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، انداز‌ه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۱ – ۳۸۰]

● زاد المسافرین / اخلاق / فارسی

zād-ol-mosāferīn

یزدی، حسین بن علی حسین، ق۱۳ قمری

yazdī, hoseyn ebn-e ʻalī hoseyn (- 19c)

تاریخ تألیف: شنبه ۲۷ رجب ۱۲۲۹ق؛ محل تألیف: یزد
شرحی است بر دعاهای روزانه مشهور ماه رمضان. مؤلف پس از مقدمه‌ای در آداب مجالست مؤمنان با یکدیگر هر دعا را در یک مجلس شرح نموده و در پایان بحثی درباره فضیلت عید رمضان آورده است. مؤلف شرحش را بیشتر به صورت اخلاقی و پند و اندرز که عامه مردم بتوانند از آن استفاده نمایند، نگاشته است. به درخواست میرزا ابوالقاسم در یک «مقدمه» و سی «مجلس» و «خاتمه» برای منبر روزهای رمضان تنظیم شده و فهرست مجالس آن در اول کتاب آمده است.
آغاز: بسمله نحمدك یا من جعل الموعظة عظمة لاولی النهی و الزم عباده المتقین کلمة التقوی ... اما بعد ... حسین بن علی حسین بن عبدالعلی عفی عن جرائمه ...
انجام: تا خدا شود از توراضی وسید خوشنود ... ملتمس مؤلف از برادران ایمانی ... والسلام علی محمد و آله آمین یا اله العالمین

[نسخه‌های منزوی ۱۶۲۰/۲؛ دنا ۱۱۵۴/۵ (۶ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۴۷۹/۶]

شرح و حواشی:
۱– مائده سماویه؛ یزدی، حسین بن علی حسین (–۱۳) (۲عنوان)

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۴۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون مجلس طول کشید فقره چهارم دعا را که «وصحبة الاکرام ...» است گذاردیم برای روز دیگر یا رزاق المقلین ... ارحمنا و ارزقنا انک خیر الرازقین.
خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی،۴۷گ،۲۶سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۶۹]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۸۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۱۳ – ۳۵۲]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۵
در یک مقدمه و سی مجلس و خاتمه؛ خط: نسخ، کا: حسین بن علی رضا بیدا خریدی، تا: روز یک‌شنبه ۳ جمادی الثانی ۱۲۳۰ق [ف: ۳ – ۱۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۶۱
خط: نسخ، کا: مرتضی بن احمد طباطبائی یزدی ابژند آبادی، تا: دوشنبه ۱۶ رجب ۱۲۳۲ق؛ در حاشیه مطالب و اشعاری افزوده شده بعضی از آنها با نشان «حسین بن مرتضی الطباطبائی» و به خط خودش؛ تملک: محسن شربیانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۲ – ۱۴۱]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۶۷
خط: نسخ، کا: حسین بن حاجی علی ابرند آبادی، تا: غره شعبان ۱۲۳۸ق؛ تملک: محمد جعفر بن حاج چیلك بن حسین بن محمد رضا بن محمود رودانی به تاریخ ۱۲۷۲ با مهر «العبد المذنب محمد جعفر» (مربع)؛ جلد: مقوایی، ۲۴۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۵ – ۱۱۰]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۲۲-۱۲/۱۱۲
آغاز: الحمدلله الذی علی عباده بارسال الرسل لارشاد الضالین وعمر بلاده بانزال الکتب لتنبیه الغافلین؛ **انجام:** واین مجرم خطاپیشه را درمظان استجابت دعا عموما یا خصوصا فراموش ننمود ... الحمدلله الذی هدانا لهذا وما کنا ... لقد جاء رسل ربنا بالحق والصلاة والسلام.
خط: نسخ، کا: علی رضا بن ابی طالب، تا: سه‌شنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۲۴۹ق؛ جلد: مقوا، ۱۹۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۰۲]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۸۵
آغاز: شده و میل بغذای حرام مانند کتب ضلال شعریه که فی الحقیقة مائده شیطانی است دارد؛ **انجام:** در حیات و ممات او را بطلب مغفرتی یاد و شاد فرمایند، و الحمد لله الذی هدانا لهذا ...
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی مشهور به آقا بابا، تا: ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۵۸ق؛ جلد: مقوایی، ۳۰۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۷ – ۷۷]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۹۹-۶/۸۹
آغاز و انجام: برابر؛ وهذه صورة خط مؤلفها رحمه الله تعالی وکتبها مؤلفها ... ۱۲۲۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۲گ، ۱۷–۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۴ – ۲۲۰۳]

● **زاد المسافرین** / اخلاق / فارسی

zād-ol mosāferīn

محمد زکی بن عبدالصمد

mohammad zakī ebn-e ʻabd-os-samad

به نام: الله وردی خان

در آداب و ادعیه سفر به موجب اخبار و احادیث ائمه اثنی عشر که آن را در یک مقدمه و دوازده منزل و خاتمه ساخته است: مقدمه در بیان عزم و نیت مسافر؛ منزل ۱. بیان آنچه مسافر به آن احتیاج دارد پیش از بیرون رفتن از منزل؛ ۲. بیان بعضی از آنچه مسافر را در اسفار به‌جهت سلامتی از اخطار ضرور است؛ ۳. بیان اموری چند که مسافر را، ضرور است؛ ۴. بیان شمشیر و عصا و کمان و ادعیه متعلق به ایشان؛ ۵. بیان آنچه مسافر به عمل می‌آورد به هنگام شروع حرکت؛ ۶. نماز مسافر؛ ۷. دعا جهت حفظ مسافر و مرکب؛ ۸. آنچه مسافر باید بجای آورد؛ ۹. دفع خطرات؛ ۱۰. ادعیه‌ای که وقت دخول شهر باید خواند؛ ۱۱. آداب خواب و بیداری و نماز شب؛ ۱۲. دفع امراض؛ خاتمه در فوائد صدقه و امور متفرقه.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... و بعد چون فیض ربانی شامل حال این ذره بی مقدار گردید در وقتی از اوقات حضور حضرت وزارت پناه ...

انجام: پس باید که آخر قولش این باشد که سبحان ربک رب العزة عما یصفون و سلام علی المرسلین والحمدلله رب العالمین.

[دنا ۱۱۵۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۷۹/۶]

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳ – ۱۳۰۲]

● **زاد المسافرین** / مواعظ / عربی

zād-ul musāferīn

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ – ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۶ق

در پند و اندرز است.

[الذریعه ۹/۱۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸۷/۴

آغاز: بسمله. حمد له ... اما بعد فیقول ... محمد بن سلیمان الطبیب التنکابنی ان هذا مختصر کتبته علی سبیل الاستعجال فی المواعظ و النصائح و الاخلاق جمعته من الاخبار و کلمات الاخیار ... و سمیته بزاد المسافرین؛ **انجام:** و لنختم الکلام ... تمت علی ید مؤلفه محمد بن سلیمان التنکابنی فی سنة ۱۲۶۶

کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۲۶۷–۲۸۰)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف:۱۳–۳۱۵۶]

● **زاد المسافرین** / کیمیا / فارسی

zād-ol-mosāferīn

رساله‌ای است در اعمال حکماء و بزرگان اهل صنعت، با عنوان‌های «باب».

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۰۸/۲

خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، گویا به خط ملا محمد علی بن محمد خراسانی قاینی که تحریر دیگری از همین رساله به خط او و مورخ شوال ۱۲۷۵ در نسخه دیگر هست؛ قطع: بیاضی [نشریه: ۷ – ۲۷۷]

● **زاد المسافرین** /

zād-ol-mosāferīn

نامعلوم:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۳۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۹۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۲۳۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از علیرضا طاهری یزدی [رایانه]

● **زاد المسافرین** / عرفان و تصوف / عربی

zād-ul musāferīn

رساله‌ای است در سلوک مبتنی بر دو منهاج: ۱. در سیر آفاقی؛ ۲. در سیر انفسی. مؤلف در نسخه تصریح نشده و حدس می‌توان زد که سید حیدر آملی صاحب جامع الاسرار باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۴

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد و آله؛ **انجام:** و علی من اتبع الهدی و علیکم و رحمة الله و برکاته.

خط: نسخ متوسط، کا: یوسف جمالی، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۴ – ۱۹۰]

● **زاد المسافرین** / گوناگون / فارسی

zād-ol-mosāferīn

غیر همانند:

۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۹۲/۱ر

آغاز: باشد چرب کند و رفع آن را می‌کند و در هوای گرما پاها را تا زانو در آب سرد گذاشتن و نشستن و در هوای سرد در آب گرم نافع است؛ **انجام:** و مار از دارنده زمرد و عقرب از دود گوگرد می‌گریزد و الله اعلم بحقایق الامور

نوشته در شب ۱۰ دهه یکم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۲۵]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۱۲/۲

در علوم صنعت که تحریر دیگری است با عنوان‌های «باب»؛ خط: نستعلیق، کا: ملا محمد علی بن محمد خراسانی قاینی، تا: پایان شوال ۱۲۷۵ق، برای آقا سید جواد؛ در پایان از آقا محمد قطب یزدی نسخه‌ای کیمیایی آمده؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۷۷]

۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۸/۶

آغاز: قال النبی صلی الله علیه و آله الشریعة اقوالی و الطریقة افعالی و الحقیقة حالی. ای سالک همت بر آن باید گماشت که بدین سه صفت که در این حدیث مذکور است موصوف شوی

در ذکر برخی از مباحث عرفانی در چندین فصل و با عناوین «ای سالک» بدین عناوین: در بیان فلک و انجام فلک الافلاک، روح و جسد و مبدا و معاد ایشان، در صفت معرفت اشیاء و مراتب انسان. در معاد و حشر اجساد، در بیان نفس اماره و لوامه و مطمئنه و قدسی و صفت هر یک؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن شمس الدین محمد کرانی، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۷۷پ-۸۸ر)، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۶۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴/۷-ف

نسخه اصل: اونیورسیته کتبخانه سی لاله لی ش ۲۰۱۰. شعر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۴۰۳]

۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵۷/۳

آغاز: الحمدلله الذی فضل اولیائه علی جمیع الخلائق و الامم و خصص سرائرهم؛ **انجام:** مردمان را و معنی فقر از این حدیث ظاهر شد

تذکر: آغاز نسخه با تشویق السالکین منسوب به محمد تقی مجلسی منطبق است رساله‌ای است مختصر در بیان حقیقت تصوف و متصوفه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۵۲ر-۷۷پ)، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [مؤید: ۳-۳۷۰]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۵۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۳/۹×۱۹/۵سم [رایانه]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۷۸

شعر؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

← زاد المسافرین الدائر ⟵ طرق الهدایة و سبل النجاة

● زاد المسافرین فی یوم الدین / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی

zād-ol-mosāferīn fī yavm-ed-dīn

نوری، محمد هاشم بن نصر الله، - ۱۲۸۵ قمری

nūrī, mohammad hāšem ebn-e nasr-ol-lāh (- 1869)

رساله مختصری است در ضروریات دین از اصول و فروع، مشتمل بر «مقدمه» در اصول دین در پنج «باب» و پس از آن سه «مقصد» در احکام طهارت و صلاة و صوم که بیشتر مطابق نظر و فتوای شیخ مرتضی انصاری است که مدت شش ماه در نجف اشرف خدمت وی بوده و از محرضش استفاده نموده است.

آغاز: الحمدلله الذی دل علی وجوب وجوده افتقار الممکنات و الصلوة و السلام علی أشرف النبیین محمد صاحب الآیات

انجام: بنزد فقیه جامع الشرائط فتوی که مأمون باشد ببرند هر چند اگر خود بارباب زکوة برساند مجزیست

[دنا ۱۱۵۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۴/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه رجب ۱۳۰۷ق؛ در برگ ۳۴ این نسخه و نسخه شماره ۶۶۱۶ نام شیخ مرتضی الغفاری دزفولی آمده که قطعاً از سهو ناسخ است و گویا هر دو نسخه از روی یک نسخه نگاشته شده‌اند، تاریخ کتابت ۱۲۰۷ق نوشته شده و صحیح آن یا ۱۲۷۰ و یا ۱۳۰۷ است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۷۲گ (۱-۷۲)، ۱۸ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۱ - ۳۸۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لیکن در اینجا صرف کردن آن در بلدتاکید آن بیشتر است و اولی آنست که در زمان ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۸۶]

● زاد المسافرین و بضاعة الحاضرین / علوم غریبه / فارسی

zād-ol-mosāferīn va bezā'at-ol-hāzerīn

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۹۹/۳

آغاز: بسمله و بعد بدان اسعدک الله تعالی فی الدارین که این عملیست مشهور بمسافر و مجاور و موسوم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۶۷]

● زاد المسافرین و تحفة السالکین / کلام و اعتقادات/ فارسی

zād-ol-mosāferīn va tohfat-os-sālekīn

خاتون آبادی، اسماعیل بن محمد باقر، ۱۰۳۱-۱۱۱۶

قمری
xātūn-ābādī, esmā'īl ebn-e mohammad bāqer (1622 - 1705)

این نسخه مقاله اولی است و به گفته خود او: «درباره اصناف اعتقادات اصولی و فروعی عقلی و نقلی است بر وفق تقریر شیخ صدوق ... در کتاب اعتقادات».

آغاز: بسمله و به ثقتی مقاله اولی از کتاب زاد المسافرین و تحفة السالکین ذکر اصول اعتقادات و عامه معتقدات موافق منقول از اهل بیت طیبین و طاهرات بنابر فرموده بعضی از اجله کبراء سادات طول الله عمره و ادام عزه و وقفه لما یحب و یرضی و این مقاله مبنی است بر اصناف اعتقادات اصولی و فروعی عقلی و نقلی بر وفق آنچه تقریر فرمود الشیخ الصدوق قده.

انجام: و این معنی ظاهر است از این جز نرد اهل فطنت و بصر و التوفیق من الله خالق القوی و القدر انه ثقتی و منه نعمتی و هو اعلم و علی عباده اروف و اکرم.

[دنا ۱۱۵۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۴/۹]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۳/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸ص (۳۶۷-۴۰۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۱۳۳۲]

● زاد المسافرین و طب الفقراء و المساکین / طب / فارسی

zād-ol mosāferīn va tebb-ol foqarā' va-l masākīn

اهداء به: سلطان عبدالله قطب شاه (۱۰۳۵-۱۰۸۳ق)

در یک «مقدمه» و چهار «باب» و «خاتمه» هر یک دارای چند فصل: باب ۱. امراض مختصه به اعضاء؛ ۲. حمیات؛ ۳. اورام و بثور؛ ۴. سموم؛ خاتمه در کیفیت سلوک و حال اطباء. مؤلف می‌گوید که من قدری از طب الملوک را به نام او ساخته بودم و او درگذشت و سپس این یکی را ساختم.

آغاز: بسمله. حمد و سپاس بی قیاس و شکر و ثنای بلا حد و منتها خالق متقدر و حکیم مدبر را سزاست ...

[نسخه‌های منزوی ۵۴۶]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۷۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۱۱۰۶ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۸۰ص (۴۱-۱۲۰)، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۴۷]

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ - ۳۸۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۸/۲-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۹۱]

● زاد المساکین الی منازل السائرین / اخلاق / عربی

zād-ul masākīn ilā manāzil-is sā'irīn

حموی، علی بن احمد، ۸۸۸ - ۹۵۵ قمری

hemavī, 'alī ebn-e ahmad (1484 - 1549)

در معرفت نفس و تهذیب آن در پاسخ به درخواست بعضی از برادران.

[کشف الظنون ۹۴۷/۲؛ معجم المؤلفین ۲۸/۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۴۹/۲

آغاز: قال الشیخ العارف ... الحمد لله الذی اتصف بالبقاء و القدم و برز الوجود من کتم العدم؛ **انجام:** و طهارة بالتوبة عن السیئات طریقه ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در پایان رساله آمده «نقل شد بقدر لزوم از این رساله، عباسقلی سپهر ثانی.»؛ جلد: مقوایی با روکش ابر و باد زمینه آبی،۱۸ص(۷۷-۹۴)،اندازه:۱۵×۲۱/۵سم[ف:۴۳-۳۸]

● زاد المسیر فی علاج البواسیر / طب / عربی

zād-ul masīr fī 'ilāj-il bawāsīr

قیصونی، محمد بن محمد، - ۹۳۱ قمری

qaysūnī, mohammad ebn-e mohammad (- 1525)

به دستور: حسن بن سلمین حاکم شرعی اقلیم منوفیه

بیماری بواسیر و سبب پیدایش و چگونگی درمان آن، در چهار «فصل» و یک «خاتمه» نگاشته شده: فصل ۱. ماهیة العلة و أقسامها و اسبابها و علاماتها؛ ۲. القوانین التی یجب أن تراعی؛ ۳. علاج هذه العلة؛ ۴. الادویة المفردة؛ الخاتمة: فی نسخ المرکبات اجمالا.

آغاز: نحمدک یا حافظ الصحة علی هذه الابدان و یا مزیل العلل و الادواء و رحمة ... فیقول ... محمد بن محمد بن محمد القوصونی الطبیب ... هذه رسالة لطیفه محتویة علی بماحث شریفة متعلق بالعلة المعروفة بالبواسیر

انجام: یتوع لینة یفتح أفواه البواسیر والله اعلم بالصواب

[دنا ۱۱۵۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۴/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۳۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۲ص (۸۱-۱۱۲) [ف: ۱۰ - ۱۶۷۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶ – ۱۴۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۰۵۱/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۷ص (۶۷۹–۷۱۵)، ۱۴ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم[ف:۱۷–۱۷]

● **زاد المسیر فی علم التفسیر** / تفسیر / عربی

zād-ul-masīr fī ʻilm-it-tafsīr

ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی، ۵۰۸؟ – ۵۹۷ قمری

ebn-e jawzī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ʻalī (1115 - 1201)

تفسیری است از ابوالفرج جمال الدین عبدالرحمن بن ابوالحسن علی بن محمد بغدادی معروف به ابن الجوزی. متکلم و محدث و مفسر و واعظ مشهور قرن ششم هجری. وی از اعقاب محمد بن ابوبکر صدیق بوده است. زندگی او در بغداد می‌گذشت و مورد احترام بیشتر فرق بود حتی اهل سنت و شیعه در اختلافات خود بدو رجوع می‌کردند. از وی آثار زیادی در تفسیر و حدیث و تاریخ و مواعظ باقی مانده که از آن جمله است: زادالمسیر در چهار جلد.

چاپ: بیروت، المکتب الاسلامی، الطبعة الاولی، صدر منه الجزء الاول سنة ۱۹۶۴م، الثانی حتی السابع عام ۱۹۶۵، الثامن عام ۱۹۶۷، التاسع ۱۹۶۸م؛ بیروت، المکتب الاسلامی، الطبعة الاولی، صدر منه الجزء الاول سنة ۱۹۶۴م، الثانی حتی السابع عام ۱۹۶۵، الثامن عام ۱۹۶۷، التاسع ۱۹۶۸م؛ نشر فی دمشق ۱۳۸۴–۱۳۸۵ علی تسعة أجزاء

[دنا ۱۱۵۵/۵، بروکلمان ذیل ۲: ۳۳/۹۱۸]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۵

از فاطر تا پایان قرآن؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد مکی، تا: قرن ۷؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن آلبالویی، ۲۹۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸/۱×۲۴/۶سم [ف: ۱ – ۲۵۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۰

آغاز: بسمله. سورة الانعام. فصل فی نزولها. روی مجاهد عن ابن عباس ان الانعام مما نزل بمکة؛ **انجام:** و الثانی انه الحق الذی لاریب فیه نصرک علی اعدائک حکاه الماوردی. آخر الجزء الثانی من کتاب زادالمسیر فی علم التفسیر یتلوه فی الثالث انشاء الله سورة النحل.

جلد دوم آن و از سوره انعام تا آخر سوره حجر؛ خط: نسخ، کا: ابوحامد محمد بن عبدالخالق بن ابی هاشم الکرجی، تا: ۱۶ صفر ۶۳۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ – ۵۰۹]

← زاد المعاد ≻ روحیه

● **زاد المعاد فی اعمال السنة** / دعا / عربی، فارسی

zād-ol-maʻād fī aʻmāl-es-sana

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷–۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی

تاریخ تألیف: رمضان ۱۱۰۷ق؛ محل تألیف: اصفهان

در آداب و ادعیه و اعمال و دعاها و فضایل ماه‌های دوازده‌گانه وآنچه در شبانه‌روز بجا آورده می‌شود؛ دارای توضیحاتی است با عناوین «مؤلف گوید» و «به سند معتبر». این کتاب از مؤلفات مشهور در این باب است و تا پیش از نشر کتاب «مفاتیح الجنان» مدار عمل مؤمنین پارسی‌زبان بود. در چهارده «باب» مشتمل بر فصول و یک «خاتمه»: باب ۱. فضایل و اعمال ماه رجب؛ ۲. فضایل و اعمال ماه شعبان؛ ۳. فضایل و اعمال ماه رمضان؛ ۴. اعمال ماه شوال و ذیقعده؛ ۵. فضایل و اعمال ماه ذیحجه؛ ۶. اعمال ماه محرم؛ ۷. اعمال ماه صفر؛ ۸ اعمال و فضایل ماه ربیع الاول؛ ۹. اعمال ماه‌های ربیع الثانی و جمادی الاول و جمادی الثانی؛ ۱۰. اعمال هر ماه؛ ۱۱. زیارات حضرت رسول و ائمه هدی علیهم السلام؛ ۱۲. نمازهای واجب و مستحب؛ ۱۳. بیان احکام اموات؛ ۱۴. احکام زکات و خمس و اعتکاف؛ خاتمه: در بیان کفارات. ملا محمدجعفر شریعتمدار استرابادی بر کتاب زاد المعاد ذیلی با عنوان «نخبة الزاد لمعاد العباد» نوشته است. خود مجلسی منتخبی از آن را با عنوان «آب نیسان» گرد آورده است.

آغاز: الحمدلله الذی جعل العبادة وسیلة لنیل السعادة فی الآخرة ... اما بعد، بنده خاطی محمد باقر بن محمد تقی ...

انجام: و مشغول الذمه بحق الهی میمانند و قدری احکام آنها را در این رساله کثیر ... ایراد نمودیم ملتمس از برادران ایمانی ... هر که از این رساله منتفع گردد در حال حیات یا بعد از وفات این عاصی شکسته عاصی را بدعای رحمت و مغفرت یاد نماید و ختم بفضل الله سبحانه و تأییده فی ... علی ید مؤلفه الراجی ... مع وفور الاشغال و اختلال الاحوال و توزع البال الحمدلله اولا و آخرا والصلوة علی سید المرسلین محمد و آله الاطاهرین الاقدسین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین

چاپ: بیش از ۲۰ بار چاپ شده

[کتابشناسی مجلسی ص۲۴۳–۲۴۷؛ الذریعة ۱۱/۱۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۸۷/۱–۳۸۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۴۶۰/۷؛ مشترک پاکستان ۸۵۷/۱۴–۸۶۰؛ دنا ۱۱۵۵/۵–۱۱۷۸ (۷۷۶ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱– آب نیسان = منتخب زاد المعاد؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷–۱۱۱۰)

۲– نخبة الزاد لمعاد العباد؛ استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین (۱۱۹۸–۱۲۶۳)

۳– تحفة المؤمنین

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۰ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** و موافق مذهب شیعه در روز بیست سیم خواندن دور نیست که انسب باشد و الله یعلم.

کا: شهاب الدین احمد ملقب به میرزا بزرگ نورالدین حسنی تبریزی، تا: یک‌شنبه رمضان ۱۰۲۸ق [با توجه به تاریخ تولد مؤلف این تاریخ نادرست است]، حسب الامر آقا میرزا خداداد نایب الحکومه تبریز؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۴/۳ – ۸۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۷۰/۲

خط: نسخ پخته، بی کا، تا: ۱۰۹۵ق [با تاریخ تألیف کتاب سازگار نیست]؛ محشی؛ مهر: «حسین منی و انا من حسین» (بیضی)؛ ۳۶گ (۳۵پ–۷۰ر) [ف: ۳ – ۱۶۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۰۳

آغاز: بسمله. العلی العظیم سه مرتبه بگوید اللهم؛ **انجام:** ندارم هیچ گونه توشه راه به جز ... من رحمة الله.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسینی، ابن محمد، تا: ۱۰۹۹ق [با تاریخ تألیف کتاب سازگار نیست]؛ کاغذ: شکری، فرنگی، ۲۴۴گ، ۲۴ سطر [رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۹۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** از اصحاب ذکر کرده‌اند که محل آن در اعتکاف واجب

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱ [با تاریخ تألیف کتاب سازگار نیست]؛ افتادگی: انجام؛ واقف: عالیجناب زوجه میر ابوطالب، ذیقعده ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۷۸گ [رایانه]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۹

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن حبیب الله دماوندی، تا: ۱۱۰۵ق [با تاریخ تألیف کتاب سازگار نیست]؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۲۳۹]

۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: رمضان ۱۱۰۷ق، جا: اصفهان؛ با سرلوح مذهب مرصع ممتاز، مجدول، مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله،رضا الحسینی؛کاغذ:ترمه،جلد:مقوای روغنی مذهب، ۵۰۳ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۸سم [ف: ۱ – ۶۰۱]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱

آغاز: بسمله، باب هشتم در فضائل ایام و اعمال ماه ربیع الاول؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش، کا: ملا شاه محمد سبزواری، تا: ۱۱۰۷ق؛ با سرلوح، مجدول، با ترجمه فارسی آنها؛ ۲۱۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۶/۵سم [ف: ۱۰ – ۶۵۱]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۵۰

آغاز: بسمله، ... خلق از برکات آنها محروم نباشند و شاید این بنده عاصی را بدعای مغفرت یاد نمایند و مسمی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۰۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور [رایانه]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۵۷

خط: نسخ، بی کا، تا: رمضان ۱۱۰۷ق؛ مجدول، با سرلوح و حاشیه سازی؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۳۴گ، ۱۹سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷ – ۹۲]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۰۷ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: روغنی [رایانه]

۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۰۸

بی کا، تا: ۱۱۰۷ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۵سم [رایانه]

۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۹۶

بی کا، تا: ۱۱۰۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۱سم [رایانه]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۸۰

کا: عثمان، تا: ۱۱۰۷ق؛ خریداری از محمد علی صفری دائم؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۲سم [رایانه]

۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۱۴

آغاز: حضرت فرمود که ای سلمان تو از ما اهل بیتی پس فرمود که هر مرد مومن یا زن مومنه الخ؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد مسلم، تا: ۱۱۰۷ق؛ محشی؛ اهدایی: عباس حاجی ده آبادی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی کاغذی، ۱۶۷گ، ابعاد متن: ۸×۱۹، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۰۶]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۹۵

آغاز: بسمله، باب پنجم در بیان فضائل و اعمال ماه مبارک ذی الحجه و در آن پنج فصل است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۶ شعبان ۱۱۰۷ق؛ کتاب در شناسنامه به نام «اعمال سه ماهه» معرفی شده و در واقع کاتب از باب پنجم تا آخر آن را افراد در کتابت نموده، بعضی ادعیه مترجم به فارسی، مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۸×۱۴/۳سم [ف: ۱۵ – ۲۵۹]

۱۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۸۱

خط: نسخ، کا: صادق بن میر اسماعیل حسینی خوراسکانی، تا: جمعه اوایل رمضان ۱۱۰۹ق؛ مجدول، دارای سرلوح کم ارزش؛ با اجازه دعایی که سید میرزا مهدی شهرستانی برای سید مهدی بن محمد تقی قاضی طباطبائی به تاریخ ۱۲۱۳ نوشته است؛ مهر: «محمد بن حسین الطباطبائی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳ – ۳۱۸]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۶۳-۲۲/۱۸۳

آغاز: بسمله باب ششم در بیان اعمال ماه محرم است و در آن سه فصل است فصل اول در اعمال دهه اول محرم است از حضرت

امام رضا علیه السلام منقول است که حضرت رسول؛ **انجام:** برابر
از باب ششم اعمال ماه محرم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن شیرعلی، تا: یک‌شنبه ۶ رجب ۱۱۰۹ق؛ در ۱۱۱۰ در نزد مصنف مقابله و تصحیح شده؛ جلد: تیماج، ۸۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۱۰]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن سلطان محمد قزوه جی، تا: غره رجب ۱۱۱۰ق؛ با کمند، مجدول، مصحح، مقابله شده، دارای سرلوح زرین؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۴۴۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۵- ۲۳۶]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابهری، محمد بن زین العابدین، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۴ز

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ با سر لوح، مجدول زرین؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۱]

۲۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۷۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۱۱۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: طالقانی بها الدین محمد، تا: ۱۱۱۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: بهاءالدین محمد بن ملا محمد شریف طالقانی، تا: ۱۷ رجب ۱۱۱۴ق؛ دارای یک سرلوح. مجدول مذهب؛ واقف: آقا مرجان (عتیق میرزا حاتم بیگ)، ۱۱۱۸ق؛ ۲۶۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۴۳]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ رجب ۱۱۱۶ق؛ مصحح، مقابله شده؛ واقف: سید محمد بن محمد تقی شوشتری، ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱/۶×۱۷/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۳۵]

۲۵. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۸۹

از اعمال ذیحجه تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن میرفاضل طالقانی، تا: ذیحجه ۱۱۱۷ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: مقوایی، ۲۲۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: - ۸۷]

۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۰۴-۲۰/۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد علی ابهری جیی اصفهانی، تا: ۲۰ صفر ۱۱۱۹ق؛ در سال ۱۱۱۹ق توسط محمدحسین حسینی مقابله وتصحیح شده؛ جلد: روغنی، ۲۲۴گ، ۲۰-۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۲۰۹]

۲۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۲۴

آغاز: عاصی را به دعای مغفرت یاد نمایند و مسمی گردانیدم آن را به زاد المعاد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن ابراهیم حسینی شیرازی، تا: ۱۲ شعبان ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۵ - ۶۸۲]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۷۸

تنها باب دهم است؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: سید احمد بن علی، تا: ۲۳ رمضان ۱۱۲۰ق، با سرلوح، مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷/۱سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۲۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸

خط: نسخ، کا: عسکر بن حسین، تا: دوشنبه آغاز ربیع الثانی ۱۱۲۱ق؛ تملک: محمد حسن بن علی اصغر با تاریخ ۳ ذیحجه ۱۳۳۴؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۲۶۹گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: - ۷۱]

۳۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶۶ز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ قطع: ربعی[رشت و همدان: ف:۱۱۳۱]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۰۸

آغاز: برابر **انجام:** و الصلوة علی سید المرسلین محمد و آله الاطهرین الاقدسین و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین.

خط: نسخ، کا: رفیع الدین محمد حسینی، تا: ۱۱۲۲ق؛ با سر لوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، بوم سیاه، ۲۳۵گ، ۱۶ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۰]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۱۹-۶۰/۵۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم بن ملا خلیل التنکابنی، تا: جمعه ۱۹ جمادی الثانی ۱۱۲۲ق؛ ۲۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۳۳. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۳ق، مجدول زیبا، با یک سرلوح دقیق؛ واقف: شاه سلطان حسین صفوی، جمادی الثانیة ۱۱۲۳ با مهر «بسم الله الرحمن الرحیم کمترین کلب امیر المومنین سلطان حسین»؛ [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۴]

۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۶۶

آغاز: باب ششم در بیان اعمال ماه محرم الحرام است و در آن سه فصل است فصل اول در اعمال دهه اول محرم است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مسعود بن حاجی پهلوان محمد

سعید، تا: ذیحجه ۱۱۲۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۳۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۶۱

آغاز: آنرا و نمازها را در اوقات فضیلت بجا آورد و مبادرت کند بنماز جمعه آن و بامداد بنماز عید آن حاضر شود ... فصل دویم در بیان حقیقت روزه است؛ **انجام:** برابر

از اعمال ماه رمضان تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: میر محمود بن سید حسین حسینی، تا: ۱۱۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۲۶۴گ،۱۴سطر،اندازه:۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۱]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۹۷-۳۵/۷۷

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ ادعیه شریفه معرب، کا: محمد علی بن شیر علی اصفهانی، تا: جمعه ۹ ربیع الاول ۱۱۲۴ق؛ مصحح، در آخر دعای صنمی قریش و شرح آن؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۶۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۳۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: گویا در ۱۱۲۴ق؛ ۱۳۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲ - ۶۵]

۳۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، کا: محمد محسن، تا: ۱۱۲۴ق، حسب الامر میرزا محمد؛ مجدول محرر مذهب، با کتیبه مذهب، در آخر نسخه دعای جوشن کبیر و دعای سهم اللیل و دعای سمات و عدیله و چند دعای دیگر به نسخه افزوده؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۸۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۲

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، کا: مؤمن بن حاجی محمد زکی، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۱۲۴ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح زرین؛ کاغذ: سفید ترمه، جلد: روغنی زمینه سرخ، ۲۰۵گ، ۱۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [سنا: ف: ۱ - ۹۲]

۴۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۲۵۰

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد نجیب بن حاجی ملک، تا: ۱۴ جمادی الثانی ۱۱۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۹۲ص، ۱۹ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۰۸]

۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۰۲

آغاز: باب ششم در بیان اعمال ماه محرم الحرام است و در آن سه فصل است فصل اول در اعمال دهه اول محرم است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن ابی الفتح حسینی، تا: ۱۱۲۵ق؛ دارای سرلوح زرین، مجدول، در چهار برگ آخر دعای مکارم الاخلاق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۴۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۹۸

خط: نسخ، کا: محمد کاظم، تا: شوال ۱۱۲۶ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: - ۲۰۱]

۴۳. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۵۱

آغاز: الدین و قائد الغر المحجلین السلام علیك یا باب الله السلام علیك یا عین الله الناظرة و یده الباسطة و اذنه الواعیة و حکمته البالغة و نعمته السابقة؛ **انجام:** خاتمه در بیان آداب ملاقات زائران ائمه علیهم السلام است ... باینجا ختم می‌نمایم این کتاب را و از برادران ایمانی که از این کتاب منتفع کردند التماس دعا ... و درحال حیات این مرجم ... الحمدلله ... تمت.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: صالح بن اسماعیل، تا: اوایل صفر ۱۱۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ در پایان قسمتی از زیارت رجبیه توسط محمد حسن المشهدی نوشته شده؛ ۲۱۴گ، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ]

۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۳۳

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد صالح الشریف، تا: رمضان ۱۱۲۶ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ اهدایی: محمد حسین جعفری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۱۲گ، ۲۰ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۷۷]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۲/۵

آغاز: در مجملی از احکام زکوات و خمس و اعتکاف و در آن سه فصل است. در زکوات و آیات و احادیث بر وجوب آن و عقاب ترک کننده آن؛ **انجام:** برابر

فقط بخش آخر کتاب؛ خط: نستعلیق و شکسته، کا: درویش علی بن محمد حسین جاجرمی، تا: ۱۰ شوال ۱۱۲۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷ص(۲۸-۴۴)، اندازه: ۱۳/۳×۲۵/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۶۲]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۴۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد تقی، تا: ۱۱۲۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۱۸-۲۸/۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عمادالدین طبسی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۱۲۷ق؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۹۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۱۱]

۴۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۹۳

آغاز و انجام: برابر.

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مومن سبزواری، تا: دوشنبه ۱ صفر ۱۱۲۸ق؛ واقف: مسیح شاه چراغی، ۱۳۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد:تیماج عنابی،۲۲۳گ،۱۸سطر،اندازه:۱۳×۲۰سم [ف: ۵ - ۳۷۵]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نظام الدین احمد رکنی، تا: ۱۴ محرم ۱۱۲۹ق؛ سه برگ آخر زیارت‌نامه امیر مومنان حضرت علی علیه السلام، انجام

موجود نسخه: «و مفتاحاً لظفره حتی هزم جیو ... و اباد عساکر»، مجدول، مذهب، دارای سرلوح؛ واقف: ابوالقاسم رازانی بروجردی، شهریور ۱۳۵۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا روغنی، ۲۴۰گ (۴ برگ بیاض حنایی + ۲۳۶)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۲۳۴]

۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نصیر بن شریف طالقانی، تا: ذیحجه ۱۱۳۰ق، جا: قزوین؛ با کتیبه، با سرلوح بزرگ، مذهب، مجدول، ترجمه ادعیه بین سطور، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۵]

۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالصانع بن میر محمد سمیع علوی سبزواری اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۳۱ق؛ مجدول، مصحح؛ واقف: عبدالغفار تاجر اصفهانی معروف به عطار، غره محرم ۱۲۲۰؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۹/۸×۳۱/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۳۶]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹۰

آغاز: یا رقیب یا الله یا جواد یا الله یا ماجد؛ **انجام:** برابر

از اواخر ماه رمضان تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: ملا نصرت هندی، تا: جمادی الاول ۱۱۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: فاضلخان؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۲۶۰]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۱۰/۱-۵۸/۶۰

آغاز: بسمله باب دهم از کتاب زاد المعاد در اعمال هر ماه بدانکه در وقت دیدن ماه خواه در شب اول و خواه دویم و خواه سیم

از اول باب دهم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: محمد شریف بن محمد زمان طبیب منجم شریف حسینی، تا: سه‌شنبه ۳ رجب ۱۱۳۱ق؛ ۶۰گ (۸-۶۷)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم[ف:۴-۲۲۱۳]

۵۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۶۳۹

آغاز: این رساله مشتمل است بر چهارده باب و خاتمه. فصل اول در فضائل اعمال ماه رجب است وآن مشتمل بر پنج فصل است فصل اول در بیان فضائل و اعمال آن است؛ **انجام:** برابر

خط: عربی نسخ وفارسی نستعلیق، کا: محمدرضا بن محمد صادق زمانی، تا: ۱۱۳۲ق، جا: زهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۸]

۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۲۶-۲۲/۴۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابن عنایت الله، تا: آخر شعبان ۱۱۳۲ق، جا: قزوین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱۰]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۳۲ق؛ وقف‌نامه: «به نام حضرت دوست مدیریت محترم ... حاج مصطفی بارفروش نجف آبادی شهرستان نجف آباد اصفهان ۱۳۷۲۵/۱۵»؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی [رایانه]

۵۷. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۳۷

فصل پنجم از باب دوم و باب ۳ و ۴ و ۵ تا باب ۱۳ را دارد؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد ربیع بن میرزا محمد کریم تبریزی، تا: سه‌شنبه ۱۶ صفر ۱۱۳۳ق، به دستور میرزا محمد حسین بیک؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در آخر نسخه ترجمه زیارت جامعه از علامه مجلسی به صورت زیرنویس؛ کاغذ:، جلد: تیماج مشکی، ۷۰۷ص، ۱۵ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۳۳]

۵۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۴۶-۲۰/۶۶

آغاز: سال و فضایل ایام و لیالی شریفه و اعمال آنها که به اسانید صحیحه و معتبره وارد شده است ... باب اول در فضایل و اعمال ماه مبارک رجب است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی نقی بن محمد شفیع، تا: دوشنبه ۶ صفر ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سبز، ۲۵۷گ، ۱۶-۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۴۰

آغاز: ماه ذی الحجه و دهه اول و اعمال آنست

خط: نسخ زیبا، کا: ابوالحسن ابهری، تا: ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با ترجمه دعاها؛ اهدایی: صباغ نژاد؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج زرد، ۳۷۵گ، ۱۶ سطر (۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۲/۵سم [ف: ۳ - ۹۸۵]

۶۰. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۱۰۵

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد قاسم بن محمد شریف منوچهر نوری، تا: یک‌شنبه ۲۴ صفر ۱۱۳۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرد، ۲۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: - ۹۷]

۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۰۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نیشابوری، محمد حسن بن محمد کریم، تا: ۱۱۳۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۶۲. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۴

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: ۱۱۳۷ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۶]

۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۹۹/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد باقر، تا: ۱۱۴۱ق؛ ۱۲ سطر، اندازه: ۵×۲۳سم [ف: ۳ - ۷۸]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن حسین، تا: یک‌شنبه ۲ جمادی

الاول ۱۱۴۲ق، به فرموده خواجه عبدالعزیز بن خواجه یوسف؛ مجدول، دارای سرلوح، مذهب، ضمیمه: ضمن ۱۹ برگ دعاء جوشن کبیر و صغیر، انجام نسخه: «و اجعلنی لنعمائک من الشاکرین و لا لائک من الذاکرین و ارحمنی برحمتک یا ارحم الراحمین»، نسخه دارای قاب مقوایی با روکش گالینگور است؛ واقف: محمد حسین سلطانی، آبان ۱۳۴۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۲۸۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۴×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۲۳۸]

۶۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۸۰

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدرضا بن بابا خان مودب قزوینی، تا: ۲۵ ذیحجه ۱۱۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۳۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: – ۹۳]

۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵

آغاز: شهادت حسین ع است و در حدیث دیگر فرمود که چون جدم حسین شهید شد آسمان خوک و خاك سرخ بارید ... فصل دویم در زیارت مشهور آنحضرت است در روز عاشورا؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد باقر شریف کرمانی، تا: ۱۱۵۱ق، جا: کرمان؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف مخ]

۶۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۷۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۱۵۱ جا: کنجه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹گ(۲پ–۱۹۰ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۹۱]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بحق لا اله الا انت باتمام رسید عمل دوازده ماهه

از اول تا آخر باب نهم (اعمال شهور دوازدگانه)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۱۵۳ق؛ با کمند، مجدول، دارای سرلوح ناقص؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۱۸۹گ، ۱۵ سطر، اندازه:۱۹×۲۹سم [ف: ۱۵ – ۲۳۷]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۳ق، جا: اصفهان؛ با مسوده اصلی در ذیقعده ۱۱۵۳ مقابله و تصحیح شده؛ واقف: فرج الله، فروردین ۱۳۵۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه خاکستری، ۲۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۲۳۸]

۷۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله بن درویش علی اصفهانی، تا: ۱۱۵۵ق؛ دارای دو سرلوح خوب، مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی مجدول به طلا، جلد: روغنی مذهب، ۳۱۰ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۱]

۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۰۴

آغاز: ... در آستان رفیع البنیانش با کف الخضیب همدستان و خروش صوفیان صفوت نشان؛ **انجام:** و مستحب است که کفن خوش قماش و صاحب قیمت باشد چنانچه در حدیث وارد شده است که نیکو و منقول است از حضرت رسول صلی ...

منتخبی از ادعیه، آداب نماز شب، رفع و دفع آفات و بلیات، من لایحضره التقویم. این نسخه از انتها تا باب سیزدهم فصل سیم در بیان کفن کردن میت را اندکی دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۵۷ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲ص، ۱۹ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [رایانه]

۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۷

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن محمد حسین مراغی قاری، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۱۵۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۹۱گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ – ۵۳۲]

۷۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۹۴

آغاز: اکثر آنها را در کتاب بحارالانوار ایراد نموده‌اند (کذا) و اکثر خلق را باعتبار اشتغال دنیویه و غیر تحصیل آن و اعمال بجمع آنها میسر نیست خواستم منتخبی از اعمال سال و فضایل و ایام و لیالی ... ایراد نمایم؛ **انجام:** و موافق مذهب شیعه در روز بیست [و] سیم خواندن دور نیست که آن شب باشد و الله اعلم.

در فضایل و اعمال ماه رجب؛ خط: نسخ، کا: احتمالا سید احمد و آقا سید محمد، تا: ۱۱۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: ابراهیم خلیقی، ۱۳۷۲ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۷۳۱]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۷۰–۵۶/۱۲۰

آغاز: و لیالی شریفه و اعمال آنها که باسانید صحیحه و معتبره وارد شده است

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:پنج‌شنبه ۲۶ جمادی الاول ۱۱۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۹۰گ، ۱۷–۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۱۷]

۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۹۹–۵۳/۱۰۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد امین، تا: ۱ رجب ۱۱۶۰ق؛ ۱۰ برگ اول نونویس؛ ۲۶۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۱۳]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، کا: محمد تقی بن نظر علی، تا: پنج‌شنبه ۲۹ شوال ۱۱۶۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، ۲۲ سطر، اندازه:۹×۱۸سم [ف: ۲۸ – ۶۶۰]

۷۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۶۲ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا، نسخه نفیس و درباری است، جلدش گل و بوته روغنی اعلا و کار مبتکر این صنعت «علی اشرف» نقاش اواخر صفویه و زندیه تا عهد نادر با رقم «از بعد محمد علی اشرف است» و تاریخ «سنه ۱۱۶۲ ج ۲»، قاب مخصوص زیبا و خوبی نیز دارد. از لحاظ جلد و تذهیب و خط نسخه کم نظیر بلکه بی مانند است؛ جلد: زرافشان اصفهان مذهب، ۲۴۶گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۸/۵سم [ف: ۲ - ۷۹۸]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۶۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کچل ابن ابی طالب، تا: پنج‌شنبه ۱۷ جمادی الثانی ۱۱۶۴ق، جا: شیراز؛ مجدول، با کمندکشی، با سرلوح مذهب، مصحح؛ تملک: محمد ابراهیم بن محمد هادی قزوینی در رجب ۱۳۱۹ق با مهر «عبده ابراهیم» (بیضی)؛ جلد: گالینگور آبی، ۲۹۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۴۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد حسین بن محمد هاشم، تا: نیمه شعبان ۱۱۷۲ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی،۲۴۳گ، ۲۰ سطر، اندازه:۸×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۳۷]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن شهاب الدین علی حسینی مشهور به علوی، تا: شنبه ۱۰ جمادی الثانی ۱۱۷۴ق، جا: مشهد رضوی؛ مجدول، مذهب، دارای چهار کتیبه قلمدانی؛ واقف: خانم بدر الملوک خوشرخ، ۱۳۶۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۲]

۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۸

آغاز: و آنچه از او طلبیده بودی بسوی آنها مسارعت نمود و روزه کامل از برای تو داشت

خط: نستعلیق، کا: علی اشرف بن محمد قاسم اصفهانی، تا: ۴ جمادی الثانی ۱۱۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، با علامت بلاغ، روی برگ اول این جمله دیده می‌شود «اعمال السنة للعلامة المیر علی اشرف بن المولی محمد قاسم الاصفهانی و هو کتاب نفیس جداً فرغ من تألیفه سنة ۱۱۷۰»، و این گفته اشتباه محض است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۲ - ۲۲۹]

۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۷۶-۹/۲۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد حسن بن جهان کل، تا: یک‌شنبه رجب ۱۱۷۶ق؛ مجدول مذهب محرر، با کتیبه مذهب؛ جلد: روغنی یشمی، ۳۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۷]

۸۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۷۴۵

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ملک محمد زرکش اصفهانی، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۱۷۷ق؛ قطع: خشتی کوچک [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۹۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۱۷۸ق؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۳۲۳گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۵۶۵]

۸۵. شیراز؛ انصاری، شیخ عبدالکریم؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل بن محمد، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۱۸۰ق،جا:یزد؛مصحح؛اندازه:۱۲/۵×۲۱/۵سم[نسخه‌پژوهی:۱- ۶۲]

۸۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حیدر علی بن عباس، تا: ۱۱۸۱ق، جا: اصبهان؛ در انتهای اضافاتی است من جمله شرح دعای جوشن کبیر و دعای مجیر و سیفی و غیره؛ واقف: زهرا بیگم همسر عبدالرحیم بن نعمت الله موسوی قزوینی بنت سیدعلی؛ ۲۱۰گ، ۱۸ سطر، اندازه:۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۲]

۸۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۰۲

آغاز: و اوان سلطنت سعادت اثر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن ملا محمد رفیع، تا: رجب ۱۱۸۳ق؛ افتادگی:آغاز؛اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج عنابی،۹۲گ،۲۱سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۳۲۰]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۱۶

آغاز: یا سلام یا مؤمن یا احد یا صمد؛ **انجام:** انک اهل التقوی و اهل المغفرة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۵

آغاز: و توجهت الیک بحاجتی و جعلت بک استغاثتی و بدعائک توسلی من غیر استحقاقی لاستماعک منی؛ **انجام:** برابر

از اوایل دعای ابوحمزه ثمالی تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، کا: سلیمان جهرمی، تا: ۱۱۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۵۸]

۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۷۹-۲۲/۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید علی بن سید ابوالقاسم موسوی قودجانی، تا: ۱۱۸۹ق، جا: هنده ازتوابع گلپایگان (کمره)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۱۰]

۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۰۴-۲۰/۱۲۴

آغاز: برابر؛**انجام:** واردد الینا سلامه والسلام علیهم ورحمة الله وبرکاته تمام شد اعمال پنج ماهه زاد المعاد

جلد اول (اعمال پنج ماه رجب شعبان رمضان و شوال و ذیعقده)؛

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ربیع الاول ۱۱۹۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۹]

۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۹۵-۵۸/۱۴۵

آغاز: و فضائل ایام ولیالی شریفه واعمال آنها که باسانید صحیحه و معتبره وارد شده است در این رساله ایراد نمایم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۸ ربیع الثانی ۱۱۹۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱۷]

۹۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۸۶

خط: نسخ، کا: احمد بن خدابخش ارسنجانی، تا: جمعه ۴ صفر ۱۱۹۱ق؛ محشی با عنوان «فتحعلی» به سال ۱۲۴۴ در شیراز و حواشی «همت علی میمندی» به سال ۱۲۶۵ در قصبه میمند؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تشفع لنایوم القیمه و یوم الفاقه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۱۹۲ق؛ دعاء جوشن کبیر ضمیمه شده؛ ۱۲۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۶ - ۲۴۳]

۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۴۶۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۹۳ق؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۱۸ سطر (۴×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۳۰۳]

۹۶. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیحجه ۱۱۹۳ق؛ در چند برگ آخر دعای جوشن کبیر آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۵۱]

۹۷. تهران؛ موزه هنرهای تزئینی؛ شماره نسخه:۷۶۸۱

خط: نسخ، کا: محمد هاشم اصفهانی، تا: ۱۱۹۳ق؛ با سرلوح زیبا، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: روغن زمینه زرین، ۱۴ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۰/۵×۲۵سم [نشریه: ۳ - ۱۲۹]

۹۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۶۹۵

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن ملا محمد قاسم، تا: جمادی الاول ۱۱۹۴ق؛اهدایی:مهدی جلیلی؛کاغذ:فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج زرد،۱۹۶گ،۱۹ سطر (۱۴×۲۶)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۵ - ۱۷۵۲]

۹۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۲۶-۲۴/۱۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالفتاح بن کربلایی محمد تبریزی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: روغنی، ۲۱۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۱]

۱۰۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۳۶/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر رازی، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۸۴ص (۱-۱۸۴)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۶۱۹]

۱۰۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** مگر کفاره ظهار که بعضی گفته اند که تا کفاره ندهد وطی زن بر او حلال نمی‌شود هرچند عاجز باشد و اگر بعد از عجز و استغفاره قدرت به هم رساند احوط آن است که باز کفاره را به عمل بیاورد و چون اکثر مردم جاهلند به کفارات و احکام آنها و بر ایشان لازم می‌شود و نمی‌دانند و مشغول الذمه به حق الهی می‌مانند

خط: نسخ، کا: سلطان محمد، تا: رجب ۱۱۹۵ق؛ مجدول؛ مهر: «محمد مهدی بن محمد هادی الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۷]

۱۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسماعیل، تا: ۱۱۹۶ق؛ ضمیمه: ضمن ۴ برگ ذیل نسخه زیارت دوم علیه السلام به روایت شیخ مفید؛ مصحح؛ واقف: اسماعیل، ۱۱۹۶ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: دو رویه سبز و مشکی، ۱۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۳۷]

۱۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۳۴

خط: نسخ زیبا، کا: جعفر بن محمد، تا: دوشنبه از جمادی الاول ۱۱۹۶ق، حسب الامر حاجی محمد ابراهیم؛ مصحح، محشی، دارای سرلوح زیبا، مجدول؛ جلد: روغنی لاکی مذهب، ۳۲۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۴سم [ف: ۴۱ - ۱۳۵]

۱۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۸

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ تملکی به تاریخ ۱۱۹۶؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسن» (بیضی)، «ظنی حسن بالله»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۲۳۷گ، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۸۵]

۱۰۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: الله وردی بن محمد علی، تا: ۱۱۹۷ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۱۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۰]

۱۰۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۷۴

خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۱۹۷ق؛ مجدول، با سرلوح [نشریه: ۲ - ۸۳]

۱۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۶۲

آغاز: دولت خلود ابد توامان با عندلیبان

خط: نستعلیق، کا: احمد بن آقا محمد، تا: ربیع الاول ۱۱۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده احمد»؛ اهدایی: ورثه حافظ الصحی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۲۵گ، ۱۸ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵ - ۱۵۲۰]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و سابقاً مذکور شد که عمل استفتاح را نیز در این روز بعمل آوردن مستحب است.

اعمال سه ماه رجب، شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الثانی ۱۱۹۷ق؛ ضمیمه: ضمن ۱۳ برگ آخر نسخه،

زیارت امیر مومنان حضرت علی علیه السلام در روز عید غدیر بروایت از امام حسن عسکری (ع)، انجام نسخه: «و لا هم یحزنون برحمتک یا ارحم الراحمین»؛ واقف: کاتب؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۳۰/۶سم [ف: ۱۵ - ۲۶۸]

۱۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۲۷-۵۷/۱۷۷

آغاز: از برای من در ماهی که حرمة او را عظیم گردانیده بودم و حق او را واجب ساخته بودم

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن حاجی محمدعلی بن حاجی میرک بن حاجی شاه قاسم، دشت بیاضی الاصل، مشهدی الموطن، تا: دهه آخر شعبان ۱۱۹۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ در آخر نسخه دعای سحر؛ ۲۴۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۷]

۱۱۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۸۴۲

خط: نسخ خوش، کا: محمد علی بن محمد صادق خوانساری، تا: سه‌شنبه ۱۵ شعبان ۱۱۹۸ق؛ با سر لوح، مجدول؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۱۱۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۸۶

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد شفیع قاضی زاده اصفهانی، تا: ۱۸ ذیحجه ۱۱۹۹ق، جا: یزد؛ ۲۸۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۴۲۷]

۱۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۲ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن جمشید گرجی جدید الاسلام، تا: ۱۱۹۹ق؛ دارای یک سرلوح مذهب و مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عسلی، ۳۲۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۹]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اختلال الاحوال و توزع البال ... علی اعدائهم اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ وقف به کتابخانه علامه شیخ شوشتری ... اردیبهشت ۱۳۸۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** در خصوص شوال سؤال کند بهتر است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی [رایانه]

۱۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۴۸

آغاز: و ما ولدا واهلی ... جمیع المومنین؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [رایانه]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۵۹

آغاز: و ماه رمضان بهترین ماههای سالند؛ **انجام:** منک یا کریم باب ششم در بیان اعمال ماه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام ؛ [رایانه]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۸۸

آغاز: بدانکه در وقت دیدن ماه نو خواه؛ **انجام:** هدایت خلق یا تصنیف کتب و مانند آن ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۱۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۵۴

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ اهدایی:دکتر مهدی روشن ضمیر؛کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۶۱گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

۱۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۰۱

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: صیقلی نباتی، جلد: مقوا، ۱۵۰گ، ۱۵ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

۱۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با یادداشت تحصن همراه با تمام طبقات ارباب حقوق در مسجد جامع تهران مورخ ۲۶ شوال ۱۳۲۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۳۲گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

۱۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۳۹

آغاز: که کتب دعا مشحون است [...] خادم اخبار ائمه اطهار

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ، ۱۷ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

۱۲۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۳۰]

۱۲۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۱۰

آغاز: و اعمال بسیار منقول گردیده که کتب دعا مشحونست از آنها؛ **انجام:** و هو بلاء تطول مدته و یدوم مقامه که در آن می‌باشد و حال آنکه ... طولانی است مدت آن.

بخشی از آن است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، ۵۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۵ - ۷۳۹]

۱۲۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۳۲

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح، دارای کتیبه؛ جلد: روغنی، ۲۴۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۱۳]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: میرزا احمد نیریزی، تا: قرن ۱۲؛ در آن آمده: «احقر کتاب علی بن میرزا شفیع تبریزی بتحقیق و تصدیق تصریح کرده که این زاد المعاد خط استاد کل قبلة الکتاب میرزا احمد نیریزیست ابویرا هم اعتقاد همین بود»، با کمند، مجدول، دارای سرلوح، دارای شرفه؛ واقف: مرتضی قلیخان طباطبایی نائینی، رجب ۱۳۳۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: ساغری مشکی، ۳۱۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۳سم [ف: ۱۵ – ۲۳۹]

۱۲۷. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۸۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۶گ، ۱۸ سطر (۴/۵×۹/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۳سم [ف: – ۷۲]

۱۲۸. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: رنگ و روغنی قهوه‌ای، اندازه: ۱۴×۲۱سم [نشریه: ۷ – ۷۳۵]

۱۲۹. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۰۵

آغاز: عدالت ثمره اوان سلطنت سعادت اثر اعلی حضرت سید سلاطین زمان؛ **انجام:** و بارکت و ترحمت و تحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۰۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۸۱]

۱۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ عبارات عربی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۱۹–۱۷ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۰ – ۲۷۵]

۱۳۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج عنابی،۱۸۴گ،۲۴ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳–۷۷۵]

۱۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۰

آغاز: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ دارای یک سرلوح، مذهب، مجدول؛ حدیثی از محجة البیضاء راجع به حضرت قائم (ع) از حضرت امام حسین علیه السلام مرحوم حاج فرهاد میرزا در سنه ۱۲۸۲ نقل کرده و چنین امضاء نموده اند: «و انا العبد العاصی فرهاد بن ولیعهد طاب ثراه»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی، ۳۳۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم[ف:۱–۳۲]

۱۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن علی بن نقی ابهری، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ اهداء به خانم ملک نبیلی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۳/۲ – ۱۱۸]

۱۳۴. قائن؛ امام، سید حسن؛ شماره نسخه:۱۸

انجام: کفاره او چیست فرمودند که ده مسکین را طعام می‌دهد هر مسکینی را یک مد و طلب آمرزش ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ واقف: ملا مهدی بن علی اکبر اسفشادی، ۱۲۵۳؛ جلد: مقوایی، ۲۴۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [کتابخانه‌های قائن: ف: – ۱۹۴]

۱۳۵. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۴۴۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۰۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲ – ۳۲۳]

۱۳۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۱۵۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۱۳۱]

۱۳۷. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۶۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۲۵۸]

۱۳۸. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۳۱

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب؛ ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۸سم [ف: – ۹۲]

۱۳۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۱۹/۳–۵۱۹۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، ۲۷۷گ، ۱۶ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۶]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** او را نزدپای قبر بگذارند و اگر مرد باشد و اگر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ضمائم: ۱. دعای جوشن کبیر معروف و چند دعای دیگر از امام سجاد (ع) که عبارتند از: فی طلب توبة، فی مکارم الاخلاق، فی نظره الی الهلال، فی دخول شهر رمضان، فی وداع شهر رمضان، فی یوم الفطر، فی یوم الاضحی و الجمعه، فی یوم عرفه، ۲. مجالس در رحلت و شهادت پنج تن آل عبا، دارای دو سرلوح مزدوج مذهب؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۴۰۸گ (جمعاً ۴۴۲)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۹۵]

۱۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** که موجب مزید استحکام فضاهای آسمانی و تقدیرات ربانی گردد ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی [رایانه]

۱۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح مزدوج مذهب و مرصع

پرکار، مجدول؛ اهدایی: رهبری، خرداد۱۳۸۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۶]

۱۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲»، دارای سرلوح زیبای مرصع؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۱گ، ۲۸ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳۹ - ۱۱۰]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب و مرصع پرکار، مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۵]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح مزدوج مذهب و مرصع، مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج فرنگی عنابی، ۲۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۵]

۱۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۱۴۱

آغاز: بر چهارده باب و خاتمه؛ **انجام:** اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است و الله تعالی أعلم بالصواب

و میزان کسری شامل یک برگ؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن زرشکی، ۲۳۰گ، ۹-۱۸ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۶]

۱۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۹۸/۸

آغاز: فصل اول در زکوتست و آیات و احادیث بر وجوب آن و عقاب ترک آن بسیار است از آن جمله حق تعالی می‌فرماید و الذین یکنزون الذهب؛ **انجام:** و بکمال فقیر همه خمس این حکم دارد.

بخش آخر کتاب است؛ خط: نستعلیق و نسخ تحریری، کا: محمد حفیظ بن محمد اشرف حسینی (نوه میر داماد)، تا: قرن ۱۲، جا: کربلا؛ جلد: ساغری مشکی، ۱۹ص (۲۰۷-۲۲۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵۰ - ۱۶۶]

۱۴۹. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۴

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۰۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: - ۸]

۱۵۰. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۷۵

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۷۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: - ۸۱]

۱۵۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۰۱

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۹۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱ - ۹۵]

۱۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: ابراهیم قمی، تا: اواخر قرن ۱۲؛ تملک: میرزا عبدالوهاب خان نظام الملک نوری پسر میرزا کاظم خان نظام الملک پسر میرزا آقا خان صدراعظم، حاج حسنقلی خان صدرالسلطنه، حاجی صدر السلطنه شد غره رجب ۱۳۳۶؛ با سرلوح متوسط، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: روغنی مذهب، ۲۶۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۳]

۱۵۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۹۰

آغاز: قیامت گواهان او باشند در نزد حق تعالی و در آن روز منادی از افق اعلی ندا کند که ای رجب و شعبان و ماه رمضان چگونه بوده است عمل این بنده در شماها؛ **انجام:** فصل دویم در اعمال ماه جمادی الاول است. سید بن طاوس رضی الله عنه از بعضی کتب معتبره نقل کرده است که روز اول این ماه ... السلام علیک یا بنت نبی الله.

شامل: اعمال ماه رجب تا جمادی الاول؛ خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۸۹]

۱۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ با سر لوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، مذهب، ۲۵۰گ، ۲۰ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۶۴۴]

۱۵۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳ز

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سر لوح [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۱]

۱۵۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: فاطمه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۷۹گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۷۱]

۱۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۹۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عنوان «باب سیم در بیان مجملی از فضایل اعمال ماه مبارک رمضان است و در آن هشت فصل است فصل اول در بیان فضیلت این ماه مبارک است» را دارد و می‌رسد به عنوان «فصل چهارم در اعمال ایام البیض ماه شعبان است» از «باب دویم عمل ماه شعبان ... » آن نیز پنج فصل است فصل اول در بیان فضیلت این ماه است و ثواب روزه اش «در میان بابهای «ششم در بیان اعمال ماه محرم» و ... و «سیزدهم در بیان احکام اموات است و در آن پنج فصل است و «چهاردهم در بیان مجملی از زکات و خمس و اعتکاف است و درین سه فصل است» در میانه آمده «و زیارت نزدیک را در

کتاب تحفة الزائر ذکر کرده ام» در جای دیگر از بحار الانوار و باز از تحفة الزایر یاد شده؛ محشی یکی نشان «من افادات میر ابوطالب سلمه الله» و یکی «میر ابو طالب سلمه الله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۷۲گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۶)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۴۶]

۱۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۴۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۳۰۸گ، ۱۲ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۷ - ۱۸۷]

۱۵۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۸۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، با سرلوح، با اندازه جیبی کوچک؛ جلد: روغنی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۱۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۸گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۳۸۳]

۱۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۸۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مجدول، با پیشانی و سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی، ۲۹۳گ، ۲۴ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۱۴]

۱۶۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۷۰-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر سنتی است که مردم به آن عمل نمایند از ارشاد و هدایت خلق یا تصنیف کتب و مانند ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح ممتاز، مجدول؛ ۳۹۹ص، ۲۰سطر (۱۲×۲۲/۵)،اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱-۱۹۷]

۱۶۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۴۷-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ ۵۰۷ص، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]

۱۶۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۵

سال کتابت در فهرست ۱۰۶۱ آمده که حتما غلط است و با تاریخ تألیف ناهماهنگ است؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین دزفولی، تا: قرن ۱۲، به دستور معلی جایگاه عباسقلی خان؛ مجدول، دارای سرلوح، مذهب؛ جلد: روغنی، ۳۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۲۶۳]

۱۶۵. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جلد: روغنی زمینه مشکی، مذهب [نشریه: ۴ - ۳۸۵]

۱۶۶. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه:۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مجدول [نشریه: ۵ - ۳۶۶]

۱۶۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ تملک: اکبر آقا بن حسن، محمد بن عبدالله، علی محمد خان بن حسن در ۱۳۲۴؛ جلد: مقوایی، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۵۲]

۱۶۸. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: و تصیر ارواحنا معلقه بعز قدسک؛ **انجام:** مؤلف گوید این دعا بسیار خوب است و از دعاهای این شب اما ظاهراً

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ مجدول، در پشت صفحه اول مسألة اهدا این کتاب به نام زاد المعاد به تیمسار آق اولی در خرم آباد در هفتم آذر ۱۳۴۸ و نیز اهدای ایشان به این کتابخانه آمده؛ کاغذ: حاشیه فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۸۶ص، ۲۵ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۵۳]

۱۶۹. اصفهان؛ شفتی، مهدی؛ شماره نسخه:۳۸

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۶۵گ، ۲۳سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۸۴]

۱۷۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۱۷۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۱۷۲. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۴۶

آغاز: بسم ... باب چهارم در اعمال ماه ذی الحجه و در آن دو فصل است فصل اول در اعمالی که در هر یک از ده شبانه روز این ماه بجا باید آورد؛ **انجام:** تمام شد اعمالی که می‌باید در عرض سال به عمل آید م م ... کتبه الحقیر محمد حسین خوینی م م این مال کربلای آقا محمد خلف مرحوم آقا رحیم خیمه دوز ... بخشی از کتاب زاد المعاد است از باب چهارم در اعمال ماه ذی الحجه؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسین خوینی، تا: قرن ۱۲؛ مقابله شده؛ کاغذ: زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۱۴ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۴۱]

۱۷۳. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۰۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب نفیس، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۱۸ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: - ۱۴۰]

۱۷۴. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۴۳۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای جدول؛ جلد: مقوا تیماج، ۱۶۵ص، اندازه: ۸/۸×۱۵/۳سم [ف: - ۹۴]

۱۷۵. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۰۸

آغاز: ... از قبر بیرون آید از هر موی بدن او نوری ساطع باشد و مبادرت نمایند بسوی او هفتاد هزار ملک و از پیش رو و جانب راست و چپ او راه روند؛ **انجام:** و نماز عید در زمان امام علیه السلام واجبست و در زمان غیبت امام علیه السلام اکثر علما سنت می‌دانند و به جماعت کردن را سنت می‌دانند و می گویند تنها نیز می‌توان کردن و به گمان فقیر واجب است که به جماعت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۳۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: - ۸۵]

۱۷۶. اصفهان؛ صارم الدوله (کتابخانه فرهنگ اصفهان)؛ شماره نسخه:۱۰۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۶۱۰ص، ۲۴ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: - ۱۲۷]

۱۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸-فیروز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سر لوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مرقش با حاشیه مذهب، ۵۸۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۱ - ۱۱۰]

۱۷۸. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۵۳

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: روغنی مذهب، قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۶۷۷]

۱۷۹. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۴۸

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ناقص؛ تملک: طهماسب جهانگیری در ۸ رمضان ۱۳۲۱ در همدان؛ کاغذ: فرنگی، قطع: رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۶۷۸]

۱۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح زیبای مذهب، مجدول، مذهب، دارای کمند؛کاغذ: اصفهانی، جلد: روغنی مذهب، ۶۷۶ص، ۱۹ و ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴]

۱۸۱. خوی؛ گنجینه (موزه)؛ شماره نسخه:۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** که تا کفاره ندهد وطی زن بر او حلال نمی‌شود هر چند عاجز باشد و اگر بعد از عجز و استغفار بر کفاره قدرت بهم رساند احوط آنست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف مخ]

۱۸۲. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** ومسئلتی فاجعلنی بهم وجیهاً فی الدنیا والاخرة بخش اعمال سه ماهه رجب شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج، ۱۴۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [اوراق عتیق: ۱ - ۹۷]

۱۸۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۵۴

آغاز: باب ششم در بیان اعمال ماه محرم الحرام است و در آن سه فصل است فصل اول در اعمال دهه اول محرم است؛ **انجام:** برابر از ابتدای باب ششم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۸۹]

۱۸۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۵۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ تملک: رضا گیلانی در ۲۵ ربیع الاول ۱۲۳۵؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۱]

۱۸۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: روغنی مشکی، ۱۲۱گ، ۱۹ سطر (۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۸۲]

۱۸۶. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۱۲

آغاز: بسند مقبر از حضرت صادق (ع) منقول است از حضرت رسول (ص) فرمود که ماه رجب ماه استغفار امت من است پس بسیار در اینماه طلب آمرزش کنید خدا آمرزنده و مهربان است؛ **انجام:** قسم مثل بجان خود یا بجان تو یا بحق پدرم بعضی حرام دانسته‌اند و اشهر کراهت است و احوط ترک است اما احکام، احکام کفارات مذکوره پس در چند فصل بیان می‌شود.

چند باب و چند فصل از آخر کتاب: دعای مختص ایام هفته و ماه‌های سال و درآخر نسخه روایاتی چند که بر مذمت عمل نگردن به احکام است آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: پارچه مشکی، ۱۷۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف مخ]

۱۸۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۳۷

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای یک سرلوح، مجدول، مذهب، مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: هندی، جلد: روغنی، ۲۰ سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۸۵۰]

۱۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۴۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۳۱۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۲/۸سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۱۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۹۱-۲۱/۱۱۱

آغاز: کودکی و بزرگی کرده باشد و خدا عطا کند به او ثواب کسی را که تمام آن ماه را روزه؛ **انجام:** و چون اکثر مردم جاهلند به کفارات و احکام آنها و بر ایشان لازم می‌شود و نمی‌دانند و مشغول الذمه به حق الهی می‌مانند قدری از احکام آنها را در این رساله کثیر الفائده.

خط:نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۹۲گ،۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۶]

۱۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۱-۲۲/۱۶۱

آغاز: حضرت صادق (ع) عرض کرد که فدای توشوم این ماه رجب است مرا دعائی تعلیم نما که حق تعالی مرا به آن نفع بخشد حضرت فرمود؛ **انجام:** و در وقت چیدن خشت این دعا بخواند اللهم صل وحدته و انس وحشته ... چون از پای قبر بیرون آید بگوید انا لله و انا الیه راجعون و الحمدلله رب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۱۹]

۱۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۴۴-۲۲/۶۴

آغاز: در ماهها یاری برطاعت تو را واستمداد فضل و رحمت از تو نمود و سعی بسیار در طلب خشنودی تو کرد؛ **انجام:** کیفیت صلوات فرستادن بر حضرت رسول (ص) و اوصیاء آنحضرت را و با خود حاضر کرده بودم کاغذ بزرگی ... و احییت به البلاد و قصمت به الجبابرة و اهلکت به الفراعنة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۷۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۱۹]

۱۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۱۴-۲۲/۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۲۵۸گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۲۱۰]

۱۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۹۹/۱-۳۰/۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** در روز هفدهم ماه محرم اصحاب فیل که بجهت خراب کردن کعبه آمده بودند برگشتند و عذاب بر ایشان نازل شد و در روز ۲۵ اینماه حضرت امام زین العابدین (ع) بعالم اعلی ارتحال نمود.

از اول تا آخر؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۲۱۱]

۱۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۹۷-۳۳/۱۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای سرلوح مزدوج مذهب، مجدول محرر، مصحح؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۳۵۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۴ – ۲۲۱۱]

۱۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۵۶/۱-۵۴/۴۶

آغاز: برابر

کا: محمد حسن حسنی شریفی شیرازی، تا: قرن ۱۲؛ چند بخش ملحق به زاد المعاد از مرحوم مجلسی ضمیمه شده: ۱. فصل فی الصلوه فی اول لیله من اشهر، ۲. شرح دعای سمات که ترجمه آن است، ۳. شرح دعای کمیل که ترجمه آن است، ۴. رساله‌ای در آداب زیارت در سه فصل؛ ۲۹۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴ – ۲۲۱۳]

۱۹۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدمهدی دماوندی، تا: ۱۱۰۰ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۴۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۶]

۱۹۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و خلافست در این نوع از قسم مثل بجان خود یا بجان تو یا بحق پدرم بعضی حرام دانسته اند و اشهر کراهتست و احوط ترکست و اما احکام کفارات مذکوره پس در چند فصل بیان می‌شود اول

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۷]

۱۹۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۳۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سجده می‌روی ومی گوئی یا الله ۳ بار یا رب یا الله ۳ بار یا منزل البرکات بک تنزل کل حاجة اسئلک بکل اسم فی محزون الغیب عندک و الاسماء المشهورات عندک المکتوبة علی سرادق عرشک

خط: ادعیه نسخ و متن نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۷]

۱۹۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۸۱

آغاز: ... از حضرت رسول صلی الله علیه و آله وارد شده است که به عوض روزه اگر قادر برآن نباشد هر روز صد مرتبه این تسبیحاترا بخواند تا ثواب روزه را بیابد سبحان الاله الجلیل؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمد اصفهانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: میرزا حق شریفی صیادی، ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۲۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۸]

۲۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۷۰-۲۷/۱۴۰

آغاز: و هزار ملک از جانب چپ و همه او را ندا کنند که گوارا باد تو را کرامتهای حق تعالی ای بنده خدا پس خداوند رحمان ندا کند؛ **انجام:** سلام هی حتی مطلع الفجر اللهم و هذه ایام شهر رمضان قد انقضت و لیالیه قد تصرت منه یا الهی.

اعمال اشهر الثلاثه (رجب، شعبان و رمضان) را فقط دارد. یعنی سه باب از آغاز زاد المعاد است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۲۰]

۲۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۱۴-۱۶/۲۴

آغاز: من الذین هم دعاة الی النار و یوم القیامة هم من ... احینا علی ذلک ما احییتنا واجعل لنا مع الرسول؛ **انجام:** وصل علی من فیه الی عبادک ارسلته ... اللهم صل علیه صلوة دائمة تامة ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۳۳گ، ۱۳–۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ – ۲۲۱۸]

۲۰۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۸۶

آغاز: مزارع املهای پژمردگان مؤسس قواعد ملت ودین ... الشاه سلطان حسین الموسوی الحسینی الصفوی بهادرخان؛ **انجام:** و از بعضی روایات کراهت مستفاد می‌شود اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۱۸۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۳]

۲۰۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ادعیه نسخ معرب، کا: نبی بن محمد مقیم طالقانی، تا: قرن ۱۲، استکتاب از محسن بن محمد طاهر؛ مصحح، مقابله شده، یادداشتی از محسن بن محمد طاهر دال بر مقابله و تصحیح به

تاریخ پنج‌شنبه ۱۹ شعبان ۱۱۱۹ با مهر «قد اتاک المیسی یا محسن ۱۱۶۱» (بیضی)، محشی از «محسن عفی عنه»؛ تاریخ وقف: ۱۲۸۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۲]

۲۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۴۶۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۴گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲۲ - ۵۶]

۲۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: میشن ماشی، ۲۶۴گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۲۵۴]

۲۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ مترجم به فارسی، مجدول، دارای کمند؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۱۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۴]

۲۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: میرزا محمد مومن بن محمد رضا قندهاری، محرم ۱۲۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۲۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۴سم [ف: ۱۵ - ۲۵۵]

۲۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ مصحح، محشی از مؤلف، ابوالقاسم موسوی، محمد صادق موسوی و اضافاتی منقول از کتاب ذریعة النجاح میر محمد صالح خاتون آبادی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۳۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۵]

۲۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با کمند، مجدول، دارای سرلوح مزدوج؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: آهاری نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۶]

۲۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مهر تملک: عبدالصمد مورخ ۱۲۲۷ق؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج دارچینی، ۳۱۲گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۷]

۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۲۰۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۵۷]

۲۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۴

انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فاطمه بنت شیخ محمد یوسف، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۸سم [ف: ۱۵ - ۲۶۰]

۲۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** پنجم هرگاه از عتق رقبه عاجز

از آغاز تا اواخر خاتمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش مشمع سبز، ۲۵۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۶۴]

۲۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهترین دعاها دعای صحیفه کامله است.

از اول تا اواسط باب چهارم؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخرقرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: عبدالکریم بن محمد مقیم، جمادی الثانی ۱۲۶۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۰۵گ، اندازه: ۹/۶×۱۶/۶سم [ف: ۱۵ - ۲۶۳]

۲۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۶۳

آغاز: محروم نباشید و شاید این بنده عاصی را بدعای مغفرت یاد نمایند؛ **انجام:** من ایاتک باکرمها و کل ایاتک کریمة اللهم

تا اواسط باب سیم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۸۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۲۶۷]

۲۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا من هو احد بلا ضد یا من هو فرد بلاند

اعمال سه ماهه، ضمیمه: اعمال عید فطر و ادعیه عرفه سجادیه علیه السلام و جوشن کبیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تاریخ وقف: ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن خرمایی، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۱۵ - ۲۷۰]

۲۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کشمیری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، مجدول مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ ۲۸۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۲۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۷۱-۶۰/۱۱۱

آغاز: روزه داران این ماه و عبادت کنندگان این ماه به او عطا کنند بی آنکه از ثواب آنها چیزی کم شود پس احیا کن این شب را ای محمد

از اعمال شب نیمه مبارکه شعبان تا ادعیه اهل قبور؛ خط: نسخ و

نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۷۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۲۱]

۲۱۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین دقیق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۲۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۳۷

آغاز: ... [السلام] علیك یا أبا عبدالله، السلام علیك یابن رسول الله، السلام علیك و رحمة الله و برکاته و اگر یکی از زیارات مبسوطه را بعمل آورد بهتراست؛ **انجام:** الهی لا اله الا انت، صل علی محمد و آل محمد و اغفرلی و ارحمنی و تب علی انك أنت التواب الرحیم.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، کاتب مطالب آخر نسخه را بدلخواه جمع آوری نموده و بیشتر مطالب از جمله دعای ندبه، احکام دفن میت، زکات، خمس و اعتکاف را ندارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۹گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۵۹۳]

۲۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای سر لوح زیبای مرصع از عهد صفوی، مجدول، مذهب، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مذهب، ۲۰۳گ، ۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۸۰۹]

۲۲۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: حاجیه زینب، وقف عام، ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۸۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: - ۱۴۲]

۲۲۳. مشهد؛ امام هادی (کتابخانه عمومی)؛ شماره نسخه:۳۴

خط: نسخ، کا: حسن بن میر محمد طالب حسینی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۲گ، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: - ۲۸]

۲۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و روز بیست و نهم بنا بمشهور و به این سبب فضیلت عظیم دارد در روز آخر ذی الحجة.

خط:نسخ،بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۱۴۲گ، ۲۲ سطر (۱۳×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۲ - ۵۵۳]

۲۲۵. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۸۲

انجام: چون خواهد مشغول دعا شود اول صد مرتبه الله اکبر و صد مرتبه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۱۱۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: - ۶۴]

۲۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** پنجم، هر گاه از عتق رقبة عاجز شود و شروع کند در روزه.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۲۶۴گ، ۱۸ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۸۰۲]

۲۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۵

آغاز: حمد له وصلی الله علی محمد خاتم النبوه اما بعد؛ **انجام:** پنجم گوسفند است و در چهل گوسفند یك گوسفند واجب است.

خط: نسخ مایل به ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: خیرمندی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی ابری، ۳۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۰۳]

۲۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۸

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: غلامحسین صالح زاده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: یك طرفه مقوایی با تیماج مشکی، ۳۵۷گ، ۲۰ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۰۴]

۲۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۴/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** خواهران مومن تو و حضرت فرمود که اگر در عمری

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سبز، ۵ص (۳۷۹- ۳۸۳)، ۲۷ سطر (×۱۹/۵)، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۴ - ۳۱۸]

۲۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۳۹

در فهرست کتابت آن را در قرن نهم دانسته؟؟ و کتاب را از علامه مجلسی؟!!؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای سرلوح، مجدول؛ اهدایی: فاطمه صدری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۱۲۳گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۳۳۵]

۲۳۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۶۲

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۲۱۸گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۰۷]

۲۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۳۷

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ ناقص؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۹۵۹]

۲۳۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۶۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۵۰]

۲۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۷

آغاز: رساله ایراد نمایم که عامه خلق از برکات آنها محروم نباشند ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، برای عالیشان ملا عبدالله رجابادی

نوشته شده؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۰/۸سم [ف: ۴۱ - ۲۴۶]

۲۳۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۵۰]

۲۳۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۱۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۵۰]

۲۳۷. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۳۰۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۹۸گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۳۵]

۲۳۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۰۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۴۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

۲۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هرچند عاجز باشد و اگر بعد از عجز و استغفار بر کفاره

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی [رایانه]

۲۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۳۹

آغاز: کم کشتگان بوادی جهالت و طریق صوم و صلات و دعا و عبادت که اشرف و اقرب؛ **انجام:** از آسمان بسوی زمین نازل شد در بیست و پنجم ماه ذی القعده بود هر که اینروز را روزه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نباتی [رایانه]

۲۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۰۸

آغاز: در بهشت برای او بلند کند و اگر تمام ماه را روزه بردارد خدا او را از آتش جهنم نجاة دهد؛ **انجام:** اللهم صلی علی علی بن الحسین سید العابدین الذی استخلصة لنفسک.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی [رایانه]

۲۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۶۶

آغاز: سبیل الرشاد و چون اتمام این رساله و آغاز؛ **انجام:** کفاره بسبب آن خلافست و احوط اتمام است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** هشت رکعت پیش از نماز عصر و چهار رکعت بعد از نماز شام و دو رکعت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ ممتاز،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح مذهب و مرصع، مجدول، مذهب؛ مهر: «مصطفی الحسینی» مورخ رمضان ۱۴۰۱؛ اهدایی:رهبری،خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۹]

۲۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۴۶. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۶۷۵

آغاز: و شیخ مفید رضی الله گفته است که روز دهم ماه ربیع الثانی سال؛ **انجام:** هر کسی دو ماه متوال روزه واجب شود و عاجز باشد.

اوراق آشفته است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۰۲گ، ۲۴ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: - ۵۳۶]

۲۴۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۹۲

آغاز: مقرر گردانیده و از رسول خدا و ائمه هدی صلوات الله علیهم اجمعین ادعیه و اعمال بسیار منقول گردیده؛ **انجام:** ان تصلی علی محمد و آل محمد و ان تجعل اسمی فی هذه اللیلة فی السعداء.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۱۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۵ - ۶۵۷]

۲۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اجعل صیامی فیه بالشکر و القبول ... بحق سیدنا محمد و آله الطاهرین و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۵گ، مختلف السطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۵ - ۴۰۷]

۲۴۹. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ثواب صد عابد به او عطا کند که در یک چشم زدن معصیت خدا نکرده باشد.

از آغاز تا اعمال ماه ذیقعده از باب چهارم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ دارای یک سر لوح، مجدول مذهب؛ تملک: عبدالرضا بن محمد حسین بن حسنعلی بن اسحاق خان سبزواری خراسانی تربتی قرایی مورخ ۵ رمضان ۱۳۰۱ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج زرد، ۱۲۹گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: - ۱۹۱]

۲۵۰. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۴

آغاز: او از آنچه بر او حرام کردی اجتناب کرد و روزها را به تشنگی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، ۱۸ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: - ۶۵]

۲۵۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ جلد: مقوا با کاغذ آبی، ۲۶۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۲۵۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح زیبای مرصع، مذهب، مجدول، نفیس و هنری؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۲۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۹ - ۵۶۵]

۲۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** از برادران ایمانی این است که هر که از این ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تملک: سید محمد قدسی نیا؛ کاغذ: شکری [رایانه]

۲۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرزندان او را روی کرد رواگر زن باشد و فرزند نیاورد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۲۵۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی، نفیس و هنری، دارای سر لوح بسیار زیبای مرصع، مجدول، مذهب؛ مهر: «کتابخانه سید مرتضی شهشهانی» (مستطیل)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۱گ، ۲۴ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۵۴۵]

۲۵۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۱

از اواخر باب چهارم تا اواخر باب دهم ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۹۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲ - ۳۳۴]

۲۵۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۴۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۳۹۷]

۲۵۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶/۱۰

بندی از زاد المعاد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۳۳]

۲۵۹. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۱۸۶

خط: نسخ عبارات عربی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۱۰گ،۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [اوراق عتیق: ۲ - ۳۲۱]

۲۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح مزدوج مرصع، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳/۸×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۹]

۲۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، با کمند به لاجورد؛ اهدایی: رهبری، دی۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۴۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۰]

۲۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج سبز، ۳۹۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۰]

۲۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۱۴۹

آغاز: و ملاذ القیاصره محیی اسم الشریعة الغراء؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۷۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۳سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۰]

۲۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۸۰

آغاز: و بعد از رفتن آن ها پیرامون محرمات؛ **انجام:** و اغفرلی کل ذنب احصیته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج سبز، ۲۲۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۰]

۲۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۲۲

آغاز: (اعمال ماه شعبان) احسانی فی علیین و اسائتی مغفورة؛ **انجام:** خاتمه در بیان کفارات است بدانکه کفاره بر دو نوع است

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی کاغذ ابری، ۳۰۰گ، ۱۶ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۸۲۵]

۲۶۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: حفیظ الله پیرهادی، ۱۳۷۶/۴/۲۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۹۰]

۲۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۵

آغاز: بسمله، باب پنجم در بیان فضائل و اعمال ماه مبارک ذی الحجه؛ **انجام:** قضاهای اسمانی و تقدیرات ربانی گردد.

جلد دوم زاد المعاد است و از دعاهای ماههای ذی الحجه و محرم و صفر یعنی باب پنجم آن کتاب آغاز بحث می‌کند و به مسأله نحوست چهارشنبه آخر هر ماه مطلب خود را ختم می‌نماید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: لاکی مرغش مذهب، ۱۷۷گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۰ - ۶۴۵]

۲۶۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۸۰

انجام: و شکوته الیک رغبة منی فیه الیک عمن سواک ففرحته و کشفته و کفیته فأنت ولی کل نعمة و صاحب ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۸]

۲۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ناقص؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۱۱۹گ، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۹۶۱]

۲۷۰. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۳۲۱گ، ۱۶ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۴۹]

۲۷۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۹۷

انجام: و هم چنین اگر مجبور شود بر افطار روزی بنا بر مشهور ...
خط: نسخ نیکو، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۲۴۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۹۳]

۲۷۲. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۴۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای سر لوح، مذهب؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۳۵]

۲۷۳. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۲

کا: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۶۰گ (۱۱پ-۷۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۰۹]

۲۷۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۲۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور مشکی، ۳۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۲۷۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۳۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح زرین؛ جلد: روغنی، قطع: رقعی [ف: - ۱۴۴]

۲۷۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تعالی ان یرزقنی فکاک رقبتی من النار انه سمیع الدعا و قریب مجیب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مشکی، ۱۴۶گ، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۵۸۸]

۲۷۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ایدنی بنصرک ... و بولاة امرک و حفظه سرک
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی مذهب، ۷۸گ، ۲۴سطر(۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۴۸۱]

۲۷۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا لا اله الا انت الغوث الغوث خلصنا من النار یا رب برحمتک یا ارحم الراحمین
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: بوم مشکی روغنی مذهب، ۲۳۸گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۲]

۲۷۹. همدان؛ جلالی (دکتر)؛ شماره نسخه:۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: روغنی، قطع: ربعی [نشریه: ۵ - ۳۸۲]

۲۸۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۸۰۷

آغاز: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «افوض امری الی الله، عبده نصرالله» (چهارگوش)؛ جلد: مقوا تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۱۵ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۲]

۲۸۱. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۲۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۴۵]

۲۸۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: اسدالله بن استاد محمد صباغ به سال ۱۳۳۷ با مهر «اسدالله» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۰گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۷۴]

۲۸۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۲۸۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۳۴ حکمت

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: تیماج سبز، قطع: جیبی [ف: ۲ - ۲۳]

۲۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۲۰۰

آغاز: و جمعی قضا را واجب دانسته اند و این احوطست ... فصل سوم در سنتها؛ **انجام:** مجده الباسط بالجودیده الذی لا تنقص خزائنه و لا تزید الکثرة.
بخشی از باب سوم تا بخشی از باب سیزدهم آن است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی مایل به زردی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۱۹ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۷۷۸]

۲۸۶. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۳۰۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۷۹ص، ۱۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

۲۸۷. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۳۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: - ۱۱۴]

۲۸۸. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۸۰

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سبز، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۶۱]

۲۸۹. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** حق تعالی کفایت شر آن ظالم را از او بکند و

شیخ و سید بن طاووس.
از آغاز تا مقداری از باب چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۱۰/۵×۱۵)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۸۵]

۲۹۰. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۷۹
آغاز: ادعیه و اعمال بسیار منقول گردید که در کتب دعا؛ **انجام:** اللهمت افتح لی فیه ابواب فضلك ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۲۸گ، ۱۳ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: ۱۳۸]

۲۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۳گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۷۱]

۲۹۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۸۹
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ توسط «شیخ عبدالکریم محدث غیبی دیراتی»، تصحیح و حاشیه نویسی مختصر دارد، یادداشتهائی از «مهدی محدث» به سال ۱۳۶۰؛ جلد: مقوایی، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۷۲]

۲۹۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۱۸
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: - ۷۵]

۲۹۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۵۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: معتمد ریاضی؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: مقوایی، ۲۳۴گ، ۱۷ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳ - ۹۸۸]

۲۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۹۹۲
انجام: اگر در خصوص شوال احتراز نماید بهتر است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۷گ، ۱۴ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۱۱۹]

۲۹۶. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۴
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۶۳]

۲۹۷. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۵۱
خط: نسخ، کا: قاسم بن علی قهپائی، تا: قرن ۱۳؛ ۳۴۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۳۶]

۲۹۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۰
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۵۲گ، ۱۸ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۵]

۲۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۱
آغاز: بالقلیل و بالکثیر و تفعل ما تشاء یاالله یا قدیر؛ **انجام:** و انه بریء ممن تبرء و ان لله الاخرة و الاولی.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ اهدایی: خان رحیمی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ چیتی، ۱۷۴گ، ۷ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۵]

۳۰۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۵۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح زرین، مذهب، مجدول؛ جلد: روغنی، ۲۸۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۹]

۳۰۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۳
آغاز: از اعمال سال و فضائل ایام و لیالی شریفه و اعمال آنها که باسانید صحیحیه؛ **انجام:** دعای روز دهم ماه مبارك رمضان ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: حسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی کاغذ ابری، ۱۲۲گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۶]

۳۰۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۴
آغاز: بهادر خان لازالت رایات دولت مرفوعه الخ؛ **انجام:** وختم بفضل الله سبحانه و تاییده تمت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: علی وامق شاهی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۳۶۱گ، ۱۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۶]

۳۰۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۳۵
آغاز: روز سیزدهم ماه رجب بود دوازده سال قبل از مبعوث شدن رسول (ص)؛ **انجام:** و کفاره خنده آن است که بگوید اللهم لا تمقتنی یعنی خدایا مرا دشمن مدار.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: ابوالقاسم سالاری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۳۱۵گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۷۶۴]

۳۰۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۶۸
آغاز: مطلع: لسمات هواك لها ارج ×× تحیی و تعیش بها المهج / و بنشر حدیثك یطوی الهم ×× عن الارواح و ینفرج
از اول باب چهاردهم؛ خط: ثلث، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول محرر مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۱گ، ۱۴ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲ - ۳۰۳]

۳۰۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۹۴
انجام: و اگر نتواند استغفارمی کند و اشهر و اقوی آنست که از هر کفاره عاجز شود استغفار بدل آن می‌شود مگر ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قرمز جگری، ۲۳۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۱]

۳۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۱
آغاز و انجام: برابر
موجودی تا باب دوازدهم؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود قرن

۱۳؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۳۱۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۷]

۳۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۲۶۳گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۲۵۸]

۳۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی خوشنویس، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع؛ واقف: صدیق الملک، ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۲۷۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۲۵۸]

۳۰۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ با کمند طلایی، مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا روغنی، مذهب، ۳۱۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۵۶]

۳۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی ابراهیم و ال ابراهیم انک حمید مجید.

از آغاز تا آخر باب چهارم، ادعیه مترجم به فارسی؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳، به خواهش آقا سید ابراهیم؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج زرپوش منقش؛ واقف: میرزا مصطفی خان نایب التولیه، رمضان ۱۲۹۲؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۸/۹×۱۴/۷سم [ف: ۱۵ - ۲۶۳]

۳۱۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** من الیوم الی یوم ینفخ فی الصور

شامل اعمال سه ماه رجب، شعبان و رمضان است و به ابتدای اعمال ماه شوال ختم می‌شود؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۴۴]

۳۱۲. تهران؛ رجائی زفره‌ای، محمد حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

تا آخر بیان آداب نماز میت؛ خط: نسخ، کا: ملا محمد ابراهیم زفره‌ای (ظاهرا)، تا:قرن۱۳؛افتادگی:انجام [میراث اسلامی: ۱۰ - ۷۴۸]

۳۱۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۷۴

بی‌کا،تا:قرن۱۲ و ۱۳؛ ناقص؛ جلد: روغنی، قطع: خشتی [ف: ۱۴۴]

۳۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۸۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: روغنی، ۳۳۳گ، ۱۴ سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۳۴۰]

۳۱۵. سمنان؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۴

آغاز: صلوات الله الملك الغفار اکثر آنها را درکتاب بحارالانوار ایراد نموده ام ... مشتملست بر چهارده باب وخاتمه باب اول درفضایل واعمال ماه مبارك؛ **انجام:** فصل هفتم در فضیلت واعمال روز مباهله است تا آخرماه ودرتعیین روز مباهله میان علما خلافست ... یعنی نیست جز اینکه اراده دارد حق تعالی که ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «یا احمد ۱۲۶۸» (بیضی)؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ]

۳۱۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ صفحه اول مذهب؛ قطع: رحلی [ف: ۱۴۴]

۳۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۹۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ با یادداشت ۱۲۸۷ و ۱۲۶۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۲۶۲گ، ۱۶ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۶ - ۷۵۸]

۳۱۸. اراک؛ کتابخانه مدرسه سپهدار؛ شماره نسخه:۱۶۱/۳۰

آغاز: آنرا بزاد المعاد عسی الله ان یهدینا و اباهم الی سبیل الرشاد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: گویا اواخر قرن ۱۳؛ کاغذ: لیمویی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۳۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۳۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۱۹۱]

۳۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عیاشی و شیخ و دیگران رضی الله عنهم بسندهای صحیح و حسن و معتبر بسیار.

از آغاز تا اوائل باب دوازدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج مذهب منقش؛ واقف: سید عبدالله فسایی، مرداد ۱۳۴۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: روغنی مذهب، ۲۳۱گ، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۱۵ - ۲۶۵]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۵۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فیکم و منکم و الیکم و انتم اهله و معه

از آغاز تا اواخر فصل دوم باب هشتم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری نخودی و فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۶۴]

۳۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۱۰

آغاز: در کتاب بحار الانوار ایراد نموده ام؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ با کمند، مجدول؛ واقف: فضل الله موتمنی بهمن، بهمن ۱۳۴۲؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۳۴۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۲۶۱]

۳۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عالم کل خفیة و یا منتهی

تا اعمال ماه ذیحجه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی:

انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۱گ، اندازه: ۱۶/۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۶۲]

۳۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۸۰-۱۷/۲۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** کیف تخفی وانت الظاهرا کیف تغیب وانت الرقیب الحاضر انک علی کل شیء قدیر.

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین نجفی، تا: قرن ۱۳؛ قبل از رساله و بعد از آن: تعقیبات نمازها، احتجابات، دعای عرفه از صحیفه، دوازده امام به نظر از سید محمد بن سید عبدالله، دعای سمات، مشلول، مناجات امام سجاد (ع)، دعای جوشن کبیر دعای جوشن صغیر، دعای سهام اللیل؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۲گ، ۱۷-۱۸ سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۳۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵۱۷-۲۷/۱۸۷

آغاز: اظهار صلوات الله الملک الغفار اکثر آنها را در کتاب بحار الانوار ایراد نموده و اکثر خلق را باعتبار اشتغال بانواع؛ **انجام:** هر که در شب نصف ماه رمضان زیارت امام حسین (ع) بکند و بعد از نماز عشا ده رکعت نماز نزد قبر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۸۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۲۰]

۳۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۰۶-۳۷/۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و زین لی التفرد بمناجاتک باللیل و النهار وهب لی عصمة تدنینی من خشیتک

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۲۱۵]

۳۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۳۱-۳۷/۱۲۱

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۳۲۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۴۶

آغاز: در وقت بیرون آمدن از قبر و هفتصد در وقت پرواز کردن ... فصل چهارم در بیان فضایل و اعمال شب و روز اولست تا روز پانزدهم بدانکه در شب اول ماه غسل سنت است؛ **انجام:** در زمان غیبت امام (عج) بمجتهد جامع الشرایط عادل بدهند که او به مستحقان

فصل چهارم از اعمال ماه رجب تا اعمال شب عید فطر؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوای زرد، ۱۵۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۲]

۳۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۵۸-۱۷/۱۳۸

آغاز: سید ابن طاووس رضی الله عنه از بعضی ازکتب معتبره نقل کرده است که در روز اول این ماه مستحب است که این دعا را بخوانند اللهم انت؛ **انجام:** بعد الخیرة و این الشموس الطالعة و این الاقمار المنیرة و این الانجم الظاهرة این

بخش کوتاهی از زاد المعاداست در زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی کرمی، ۱۷گ، ۲۲-۲۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۱۹]

۳۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** طریقه نماز اول هر ماه روز اول ماه دو رکعت نماز بکن در رکعت اول بعد از حمد سی مرتبه سوره توحید بخوان و در رکعت دیم بعد از حمد سوره انا انزلنا و بعد از نماز آنچه میسر شود

از ابتدا تا اواسط جنس فطره در اعمال روز عید فطر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۱۵۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۷]

۳۳۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۲۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۵]

۳۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۲۰-۲۵/۱۱۰

آغاز: الفاضلة و رحمتک الواسعة ... وسند معتبر منقولست که حضرت صادق علیه السلام هر روز ماه رجب این دعا را می‌خواندند؛ **انجام:** نه آنکه بروش جهال عجم متابعت مجوسان کنند و به لهو و لعب و ... مشغول شوند که موجب مزید استحکام قضاهای آسمان و تقدیرات ربانی گردد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۹]

۳۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۲۸-۲۶/۲۰۸

آغاز: بدانکه از جمله لیالی شریفه شب عید فطر است ودرفضیلت وثواب عبادت واحیای آن احادیث بسیار است؛ **انجام:** و اظهر کلمة الحق و اجعلها العلیا و ادحض کلمة الباطل و اجعلها السفلی انک علی کل شیء قدیر تمت

اعمال ماه رمضان اًست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۲۰]

۳۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۶۱-۳۱/۴۱

آغاز: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مسوده چاپ سنگی است؛ ۱۲۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۳۳۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۸۵

انجام: و بعضی در جامعه لازم دانسته اند و بهتر آنستکه پیراهن و قبا بدهد یا قبا ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاجی محمدحسن محمد آبادی، ذیحجه ۱۲۶۸؛ جلد: تیماج روغنی، ۳۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: - ۱۰۰]

۳۳۵. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۹۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف مخ: - ۱۰۰]

۳۳۶. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز: علینا و أن یجعلنا من الموقنین و لا تلحقنا بالمکذبین واجعل لنا قدم صدق؛ **انجام:** بیوم الدین فاسئلك یا رب تمام ما أنعمت به ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف مخ: - ۱۰۰]

۳۳۷. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۲۳۹
آغاز: اللهم و قد کدی الطلب و اعیت الحیلة و المذهب و اندرست الإمال و انقطع الرجا؛ **انجام:** دویم روایات وارد شده و اکثر علما گفته اند که کسی ضرورتی ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۲۲۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: - ۱۰۰]

۳۳۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۱۹-۲۲/۱۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد از نماز عید دعای بسیاری وارد شده و بهترین دعاها دعای صحیفه کامله است ... اللهم من تهیأ فی هذا الیوم ... و بارکت و ترحمت وتحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح مرصع؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۳۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۹۸-۲۰/۱۱۸
آغاز: منقول است که در جمیع ماه رجب هر بامداد و پسین هفتاد مرتبه بگوید استغفر الله و اتوب الیه پس دستها را به سوی؛ **انجام:** ششم کفاره مخالفت نذر است به آنکه نذر کند کردن فعل امری را که راجح باشد ... یك بنده آزاد کردن یا دوماه روزه.
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۴۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۹]

۳۴۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۵۱-۱۹/۱۸۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۴۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۰۹]

۳۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۲۶-۲۱/۴۶
آغاز: حی لایموت بیده الخیر و هو علی کل شی قدیر و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم پس دستها را بر روی خود بمالد؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۳۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۴۲-۱۳/۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عذاب النار و البعد من رحمتك انک علی کل شی قدیر و بالاجابة جدیر و بکل شی علیم برحمتك یا ارحم الراحمین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۳۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۱۰-۱۳/۹۰
آغاز: میسر نیست خواستم منتخبی از اعمال سال و فضایل ایام و لیالی شریفه و اعمال آنها که باسانید صحیحه معتبره وارد شده است درین رساله ایراد نمای.؛ **انجام:** و بهترین دعاها دعای صحیفه کامله است که اولش اینست اللهم ان هذا یوم مبارك و اگر دعای چهل و ششم را که اولش یا من یرحم و لایرحم العباد است نیز بخواند بهتر است زیرا که.
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۸]

۳۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۳۵-۱۳/۱۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با تملکی به سال ۱۱۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۳۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۹۵-۱۳/۱۷۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** احوط آن است که به او تعریف بکند چهارم چیزی است که به غوص از دریا بیرون آورند مانند مروارید و مرجان و نصاب در آن معتبر است و مشهور آنست که نصابش
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۳۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۰۱-۱۴/۱۵۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۳گ، ۱۸-۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۳۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۷۳-۱۱/۷۳
آغاز: اللهم صل علی محمد وآله الاوصیاء المرضیین واکفنی ما اهمنی من امر الدنیا والإخرة یا ارحم الراحمین؛ **انجام:** برابر
خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۳۴۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۲
خط: نسخ و ترجمه نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: روغنی کشمیری، ۳۲۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۱۹/۸سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۳۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ خریداری حسین قلی حادی اردلان پسر امان الله والی کردستان از آخوند ملا محمد دیرآمدی پسر مراد حاصل کلهر در ۱۲۵۹؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: سرخ، ۳۰۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۳۵۰. خوی؛ ملا علی خوئی (شریف)؛ شماره نسخه:۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** (اعمال ماه رمضان) و علمنا بانک لاتصرفنا عنك حقنا علی الرغبة الیك وان کنا غیر مستوجبین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول محرر مرصع؛ ۶۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [اوراق عتیق: ۱- ۱۳۳]

۳۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: محمد قلی نوری، تا: ۱۲۰۰ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۱۳ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۳]

۳۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۵۴-۵۱/۱۱۴

آغاز: بسمله؛ باب پنجم در بیان فضایل ماه مبارک ذیحجه است

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی محمد ولد مرحوم میرزا محمد تقی یالورودی نوری ملقب به یالویچ، تا: شنبه ۴ ذیقعده ۱۲۰۱ق؛ ۲۵۱گ، ۹ و ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۳۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۶

نسخه کامل؛ خط: نسخ، کا: علی فرزند میر مصطفی، تا: ۱۲۰۱ق؛ اهدایی: محمد مهدی داور یزدی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی زرین، ۲۸۱گ، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۸۰۳]

۳۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر اصفهانی، تا: ۱۲۰۱ق؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: غلامرضا گلکار تهرانی، مهر ۱۳۳۹؛ جلد: روغنی، مذهب، ۲۵۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۴۳]

۳۵۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۷

خط: نسخ معرب، کا: احمد بن ابوالحسن اردکانی، تا: جمادی الاول ۱۲۰۲ق؛ واقف: حاجی ابوالحسن؛ ۲۵۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۳۵۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** تو نیزار غلط بینی عیبم مکن ×× بخلق جهان آفرین کارکن / چو سطری پسندیدت از هزار ×× بمردی که دست از تعنت بدار

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عبدالکریم، تا: ۲۳ صفر ۱۲۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۷]

۳۵۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۰۵-۲۳/۱۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون عقد عایشه در آن واقع شده است و اکثر مفاسد اسلام بر آن مترتب شده و هر گاه ازخصوص شوال احتراز کنند بهتر است تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۰۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۰]

۳۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۶۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد مقیم الموسوی تربتی ساکن قصبه سلطانیه ترشیز، تا: دوشنبه سلخ ربیع الثانی ۱۲۰۳ق؛ واقف:محمد بصیری،دی۱۳۶۸؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۱۵-۲۳۹]

۳۵۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۰۴

خط: نسخ، کا: حسنعلی بن ابوالهادی، تا: شوال ۱۲۰۳ق؛ مهر تملک: «هو العلی الاکبر»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی، ۷۹گ، ۱۵ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۵۹]

۳۶۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: جعفر، تا: ۱۲۰۳ق؛ اهدایی: ورثه محمد خان عسکری؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج، ۲۱۶گ، ۸ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲ - ۶۱۶]

۳۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: عربی نسخ و فارسی نستعلیق، کا: درویش محمد و شاه علی اصغر (؟)، تا: ۱۲۰۳ق؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۲۱۹گ، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۴ سم [ف: ۱۱ - ۱۱۳]

۳۶۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۸۸

آغاز: و اسئلک بمسألک الشریفه و وسائلک النیفة ان تتغمد نی فی هذا الشهر؛ **انجام:** و بسند معتبر از حضرت صاحب الامر صلوات الله علیه منقولست که بشعبان نوشته که در شب ماه رمضان اینعدا را بخواند ...

رساله «آداب الصلوة» در حاشیه ابتدای آن نوشته شده، نسخه بخشی از فصل سوم باب اول تا بخشی از فصل پنجم باب سوم در بیان فضایل و اعمال ماه مبارک رمضان را شامل است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۷۵گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۰/۶ و ۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۶×۲۱/۷سم [رایانه]

۳۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۶۱

کا: علی اصغر بن حاجی، تا: ۱۲۰۳ق؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۳۶۴. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۶۸

آغاز: در فضیلت ایام البیض ماه رجب احادیث معتبر بسیار وارد شده است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالباقی بن محمد شریف حسینی، تا: ۱۲۰۳ق، جا: شوشتر؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۰۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۳۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هو حسبنا و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر

خط: نسخ، کا: حسینی، محمد شفیع بن عبدالمطلب، تا: ۱۲۰۳ق؛

کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

۳۶۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳۵

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد حسن، تا: ۱۲۰۴ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۲گ، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ - ۸۹۹]

۳۶۷. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶۹

آغاز: یولد و لم یکن له کفواً احد و ای محمداً عبدک و رسولک؛ **انجام:** المنتظر صلوات الله علیه و علیهم اجمعین.

از باب ششم در بیان اعمال ماه محرم تا آخر؛ خط: نسخ، کا: رحیما ولد مرحوم کربلایی نظر علی خورشیدی، تا: ۱۲۰۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵، ۱۲ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۵۵]

۳۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۵

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن عبد الله، تا: ۲۶ رجب ۱۲۰۴ق؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: محمد حسین نواب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۳۱۸گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۰۷]

۳۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۷۲-۲۳/۱۹۲

آغاز: تحفه آن بارگاه خلایق امیدگاه گردانیدامید که ... باب اول درفضایل واعمال ماه مبارک رجب است وآن مشتمل بر پنج فصل است؛ **انجام:** چون عقد عایشه درآن واقع شده است واکثر مفاسد اسلام بر آن مترتب شدواز بعض روایات کراهیت مستفاد می‌شود ودرخصوص ماه شوال احتراز کنندبهتر است تمت.

خط: نسخ، کا: محمد علی بیارجمندی، تا: ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۱۱]

۳۷۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۹۶-۲۲/۱۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: حسین بن محمد حسین موسوی، تا: ذیقعده ۱۲۰۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۱۰]

۳۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد تقی یزدی، تا: غره رجب ۱۲۰۷ق؛ واقف: عبدالله رضوی (میرزای ناظر)، مهر ۱۳۰۷؛ ۲۵۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۴۴]

۳۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۲۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالصمد، تا: ۱۲۰۷ق؛ مهر: «عبده محمد مهدی الشریف الموسوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۶]

۳۷۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۲۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۰۷ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۵]

۳۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۵۷

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله بن سلطانمحمد مراغی، تا: ۲۷ صفر ۱۲۰۷ق [مختصر ف: - ۴۳۴]

۳۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۱۲/۱-۵۴/۱۰۲

آغاز: بسمله، حمد له؛ اما بعد این نسخه شریفی است که در ثواب روزه ماه مبارک رجب و شعبان و رمضان است که از زاد المعاد محسوب است

اعمال ماههای رجب و شعبان و رمضان از زاد المعاد؛ خط: نسخ، کا: عبد الله بن محمد صادق الرازی، تا: ۱۲۰۹ق؛ ۸۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۱۳]

۳۷۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۳۵

آغاز: کفاره قسم است

خط: نسخ، کا: ابن علی اکبر محمد تقی المحمدی، تا: ۱۲۰۹ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری مشکی، ۲۴۷گ، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم[ف:۴-۱۲۵۵]

۳۷۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۸۳

خط: نسخ، کا: منرزا خان بابا بن نصرالله، تا: ۱۰ رجب ۱۲۰۹ق؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیمتاج قهوه‌ای، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۳۰۹]

۳۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۲

آغاز:؛

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله بن ملاعاشور زمانی اصفهانی، تا: جمعه ۱۸ ذیحجه ۱۲۱۰ق؛ مجدول، مذهب، با یک سرلوح زرین مرصع خوش؛کاغذ:سفید ترمه، جلد: روغنی زمینه مشکی مذهب، ۲۴۰گ، ۲۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [سنا: ف: ۱ - ۱۷۴]

۳۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۸۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن حق وردی تبریزی، تا: ۱۲۱۱ق؛ اهدایی:رهبری،خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۶]

۳۸۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۵۹

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ رجب ۱۲۱۱ق؛ در پایان نسخه افزوده شده: دعای صباح حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، مناجات منظوم آن حضرت، تعقیب نمازها، مناجاة خمسة عشر، جوشن کبیر، جوشن صغیر؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۲گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۷۲]

۳۸۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۰۷-۳۷/۹۷

کامل است؛ خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، کا: لطفعلی، تا: شوال ۱۲۱۱ق؛ مجدول محرر مذهب، سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ جلد: روغنی، ۲۵۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۳۸۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۰۶

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد کاظم اشرفی مازندرانی، تا: ۱۰ ذیحجه ۱۲۱۲ق، جا: تهران، برای محمد علیخان قاجار؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۴۲۹گ، ۱۶ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: - ۷۱]

۳۸۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۰۸

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد، تا: چهارشنبه ۲۰ شعبان ۱۲۱۲ق؛ مجدول؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۱]

۳۸۴. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۸۶

خط: نسخ زیبا، کا: میرابوطالب بن میرهادی خراسانی قائنی، تا: شنبه ۲۱ ربیع الثانی ۱۲۱۳ق، جا: بیرجند؛ ۲۴۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: - ۷۰]

۳۸۵. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۴۱

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد رحیم موسوی مشهدی، تا: ۸ ذیقعده ۱۲۱۳ق؛ ۲۷۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: - ۲۹]

۳۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۴۷

آغاز: ایام و لیالی شریفه و اعمال آنها که باسمانید صحیحه و معتبره وارد شده است در این رساله ایراد نمایم که؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: نجفی، محمد بن اسدالله، تا: ۱۲۱۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کتابخانه شخصی احمد شاهد؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۸۷. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۷۹

خط: نسخ زیبا، کا: زین العابدین کفشگر، تا: پنج‌شنبه ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۱۴ق؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: - ۵۷]

۳۸۸. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۱۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۱۴ق، جا: اصفهان؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۳۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل اصفهانی معروف به نجم ثانی، تا: رمضان ۱۲۱۴ق؛ مجدول، دارای پیشانی منقش؛ واقف: خواجه شمس الدین بن حاجی علی بیگ خوری ترشیزی، ۱۲۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۴۳]

۳۹۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد قاسم فرزند ملا شرف علی اصفهانی، تا: ۱۲۱۵ق؛ دعای جوشن کبیر در آخر، نشانه هشت ولادت به امضاء محمد شرعیانی هست؛ اهدایی: زین العابدین خمسه‌ای؛ جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۷۸گ، ۲۳ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۰۴]

۳۹۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۳۶

خط: نسخ، کا: علی رضا بن محمد ابراهیم، تا: ۱۲۱۵ق؛ مهر تملک: «المتوکل علی الله عبده علی رضا»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۵۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۷۵]

۳۹۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۶۷-عکسی

خط: نسخ خوش، کا: شاید ابوالقاسم، تا: پنج‌شنبه ۴ محرم ۱۲۱۵ق؛ ۴۵۵ص، ۲۱ سطر (۸×۱۶/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]

۳۹۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد یزدی، تا: یک‌شنبه ۳ صفر ۱۲۱۶ق؛ واقف: عین الملک، مرداد ۱۳۷۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۲۵۰گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۷۲۲]

۳۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۶ق؛ واقف: علی اصغر خادم کشیک پنجم، شعبان ۱۲۸۴؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج دارچینی، ۱۹۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۷سم [ف: ۱۵ - ۲۴۴]

۳۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۱۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فتحعلی بن حاجی حقویردی (کذ) تبریزی، تا: ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش مشمع، ۲۶۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۳]

۳۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۷۹-۳۶/۱۷۹

آغاز: فی رجب محمد بن علی الثانی وابنه علی بن محمد المنتجب

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۱۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول محرر مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۷]

۳۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: مسیح بن اسماعیل حسینی مازندرانی، تا: ۱۷ جمادی الاول ۱۲۱۷ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج؛ واقف: سید محمد بن محمد تقی شوشتری، رمضان ۱۳۰۹؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۴۴]

۳۹۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۷۰

آغاز: باب ششم دربیان اعمال ماه محرم الحرام است ودرآن سه فصل است فصل اول دراعمال دهه اول محرم است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن عبدالرحیم شریف نائینی ساکن قریه خوراسکان جی از بلوکات اصفهان، تا: سه‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۲۱۷ق، جهت ملامحمد نصیرای حمله خوان اصفهانی؛ مصحح؛ تملک: عبدالغفار بن آقا ابراهیم؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۳۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و موافقت [کذ] مذهب شیعه در روز بیست و سیم خوان [ندن] دور نیست که انسب است.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه دهه اول جمادی الثانی ۱۲۱۷ق؛ مجدول؛ واقف: آقا ابراهیم، شعبان ۱۲۲۲؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۰۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۲۶۹]

۴۰۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰-۱۹/۱۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعد از نماز عید دعای بسیار وارد شده که در صحیفه کامله است و ختم بفضل الله و تأییده
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد شریف شهددی مصاحبی نائینی، تا: ۲۸ رجب ۱۲۱۷ق؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۴۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۲۲-۲۱/۱۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد اسماعیل بن محمد قاسم، تا: اواخر ذیقعده ۱۲۱۷ق، جا: نائین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۹]

۴۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** بالقران بحق محمد و آله اجمعین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۷ق [رایانه]

۴۰۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۷۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۳ صفر ۱۲۱۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: رجب علی بن ابوالقاسم احمد آبادی (یکی از قریه‌های ورامین)؛ اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۵۰]

۴۰۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن محمد زمان حسینی، تا: ۱۲۱۷ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۲۰ سطر [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۷]

۴۰۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۷۳
خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲ ذیقعده ۱۲۱۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۱۵ و ۱۸ سطر (۷/۵-۸/۵×۱۳- ۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف: - ۷۲]

۴۰۶. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و طمأنینة الیك و توبة نصوحا الیك اللهم ان کنت بلغتناه و الا فاخر عنا و صلی الله علی محمد و آله کثیرا و رحمة الله وبرکاته علیهم.
از ابتدا تا پایان دعای وداع ماه رمضان؛ خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با سر لوح؛ تملکی با تاریخ ۱۲۱۸ ق و نیز دیگری با تاریخ ۱۲۸۰ق؛ مهر: «یا محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف مخ]

۴۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی بن نور محمد هزار جریبی، تا: ۱۲۱۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۱۸گ (۲پ-۳۱۹)، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۳سم [رایانه]

۴۰۸. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۵
کا: محمد تقی بن محمد هاشم خوانساری، تا: ۱۲۱۸ق؛ مجدول [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۶]

۴۰۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۹۵-۲۳/۲۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۱۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۱۱]

۴۱۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۰۸
خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن سید علی حسینی دهنوی، تا: سه‌شنبه ۱۷ رجب ۱۲۱۹ق؛ مصحح، محشی با عبارت «منه ره»؛ مهر: «ان الله یحب الصادقین» (مربع)؛ تملك: محمد صادق یزدی با مهر «محمد صادق» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱ - ۷۸]

۴۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۴
آغاز: من المعرفة بکرمك وسعة رحمتك؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن الله ویردی، تا: ۱۲۱۹ق، جا: قزوین؛ افتادگی: آغاز (از آغاز کتاب تا اوایل فصل ششم از باب سوم ناقص)؛ کاغذ: فرنگی شکری، ۲۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰سم [ف: ۱۵ - ۲۵۹]

۴۱۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۷۶
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن سید رضا حسینی، تا: ۱۲۱۹ق، جا: تویسرکان [ف: - ۱۵]

۴۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۱۱
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد رفیع بن مفید بن ابی جعفر بن محمد باقر بن فخر الدین بن احمد بن محسن حسینی موسوی ابراهیمی استرآبادی، تا: رجب ۱۲۱۹ق؛ واقف: استرآبادی، شعبان ۱۲۱۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۶گ، ۱۷ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۶۸۲]

۴۱۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۵۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ شعبان ۱۲۱۹ق؛ ۱۴۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۲ - ۱۳۸]

۴۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴۶
آغاز: گفت رفتم به خدمت صادق (ع) در آخر ماه رجب که چند روز از آن مانده؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: ابن شیخعلی، تا: ۱۲۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۴۱۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد ابراهیم، تا:

۱۲۲۰ق؛ بر حسب حکم و امر فتحعلیشاه قاجار؛ مجدول، با کمندکشی، مذهب، یک سرلوح مذهب ممتاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی سرنجی رنگ، ۸۰۸ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۹۱]

۴۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۶۳

آغاز: فاشفعالی فان لکما عندالله المقام المحمود؛ **انجام:** برابر

از اواخر اعمال ماه محرم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن ابوالحسن خوراسکانی،تا:با تاریخ ۱۲۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: عباس فخیمی، مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۵ - ۲۶۰]

۴۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۲۰

آغاز: ملت دین نقاوه احفاد سید المرسلین آب و رنگ گلستان مصطفوی و چشم و چراغ دودمان مرتضوی ... باب اول در فضایل و اعمال ماه مبارک رجب است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۲۳۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۳۸ - ۵۵۸]

۴۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۱۱ جمادی الاول ۱۲۲۱ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۲۷۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۷]

۴۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۹۴۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا بابا تبریزی فرزند محمد رسول اله ویردی، تا: ۱۲۲۱ق؛اهدایی:رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج ماشی، ۲۴۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۰]

۴۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۸۸-۳۵/۱۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ عبارات عربی معرب، کا: محمد حسین بن حاجی مقیم، تا: ۲۷ ذیحجه ۱۲۲۱ق؛ مجدول محرر؛ تملک: پسر فاضل شرایبانی با مهر حسن بن محمد؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۲۳۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۴۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: بهاء الدین بن میرزا فخرالدین طباطبائی، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۱ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۲۸]

۴۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد نصیر بن حاجی علی اشرف بشرویی، تا: چهارشنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۲۲۲ق؛ واقف: شیخ غلامرضا نمایی طبسی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۲۸۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۲۴۳]

۴۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۷

خط:نسخ،کا:عبدالله بن حاجی محمد نیریزی، تا: ۲ محرم ۱۲۲۲ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی در زمینه مشکی، ۱۸۳گ، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۸۹۶]

۴۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۰۲۹

آغاز: حوض نبیک محمد صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری، جلد: اسقاطی [رایانه]

۴۲۶. همدان؛ بنی صدر، سید نصرالله؛ شماره نسخه:۲

بی‌کا، تا: ۱۹ شوال ۱۲۲۲ق، جا: اصفهان؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: روغنی [نشریه: ۵ - ۳۸۰]

۴۲۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶

خط: نسخ، کا: سید علی بن محمد موسوی، تا: دوشنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۲۲۳ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۱]

۴۲۸. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: فتحعلی بن حق ویردی تبریزی، تا: ۱۲۲۳ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۱۱۰]

۴۲۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۲

کامل؛ خط: نسخ، کا: ابوالحسین فرزند ابو الحسن یزدی، تا: ۱۲۲۳ق، مجدول؛ اهدایی: عباس جواهری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۳۱۵گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵) [ف: ۲ - ۸۰۵]

۴۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: کاغذ فستقی، جلد: میشن سیاه، ۳۰۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۱سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۴۳۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۸۴

خط: نسخ، کا: فتحعلی بن حاجی حقوردی تبریزی، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۴ق؛ مصحح، یادداشتی از علی عسکر به سال ۱۲۳۸ و محمد صادق به سال ۱۲۷۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۴۳۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۵۳

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد انجدانی کزازی، تا: ۱۱ رجب ۱۲۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۸گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۸۲]

۴۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۲۴ق، جا: اصفهان؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ،۳۱۲گ،۱۹سطر،اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف مخ: ۳- ۱۰۶۶]

۴۳۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۵۹

آغاز: ... سبحان الاعز الاکرم

خط: نسخ، کا: علی بن ثانی هدشی، تا: ۱۲۲۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی،

۱۶۹گ، ۱۱ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۱۴۱۷]

۴۳۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۳۸

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن محمد تقی گلپایگانی، تا: ۱۲۲۵ق [چند نسخه-ف: – ۳۵۷]

۴۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۳۰

خط: نسخ، کا: محمود لؤلؤی شیرازی، تا: ۱۲۲۵ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا با روپوش زری، ۲۴۶گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۹ – ۸۹۸]

۴۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد اسمعیل اصفهانی معروف به نجم ثانی، تا: ۱۲۲۵ق؛ با کمند طلایی، مجدول، دارای سرلوح مزدوج مرصع؛ واقف: خواجه شمس الدین محمد بن حاجی بیگ خوری ترشیزی، ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۷سم [ف: ۱۵ – ۲۴۵]

۴۳۸. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۹۵

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن حاجی محمد علی رشتی، تا: جمعه ۱۲ جمادی الاول ۱۲۲۵ق؛ ۲۹۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۷۲]

۴۳۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۷

آغاز: خلق ازبرکات آنها محروم نباشند و شاید این بنده عاصی ...

خط: نسخ، کا: محمد هادی فرزند حاج زین العابدین کوزه کنانی، تا: ۱۲۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: احمد جلادت؛ کاغذ: اصفهانی، ۱۶۶گ، ۱۹سطر (۸/۵×۱۴/۵) [ف: ۲ – ۸۰۴]

۴۴۰. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۹۷

آغاز: مصطفوی چشم و چراغ دودمان مرتضوی سلطان جم خدم و خاقان فرشته حشم شجاعت نژادی ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی مختصر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۱۷]

۴۴۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۴

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد طاهر موسوی، تا: پنج‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۲۲۵ق؛ مجدول؛ واقف: سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۶گ، ۲۴ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱ – ۸۰]

۴۴۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۸۵

آغاز: برابر

خط: نسخ خوش، کا: میرزا محمد بن محمد علی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۲۲۵ق؛ دارای یک سرلوح کم کار، مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۹گ، ۲۳ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۱۱۹۹]

۴۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۳۱

خط: نسخ خوب و ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ دارای یک سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ واقف: سید مهدی خادمی، آبان ۱۳۲۹؛ ۲۲۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۴۴]

۴۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۸۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۲ صفر ۱۲۲۶ق، جا: تربت حیدریه؛ آخر نسخه ضمن ۳۵ صفحه دعاء جوشن کبیر، دعاء صنمی قریش، دعاء عشرات، دعاء عدیله، دعاء مغنی، دعاء سمات نوشته شده؛ تاریخ وقف: ۲۴ صفر ۱۲۲۶؛ ۲۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۶ – ۲۴۴]

۴۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۷

خط: نسخ، کا: محمد محسن، تا: ۱۲۲۶ق، مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۲۹گ، ۱۸سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [: ف: ۲ – ۸۰۷]

۴۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۹۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۶ق؛ دارای سرلوح و کتیبه، مجدول، مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۲۸۸گ، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۷۱۲]

۴۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۵۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم ادرک بناقیامه و اشهدنا ایامه وصل علیه واردد الینا سلامه و السلام علیهم ورحمت الله وبرکاته

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۶]

۴۴۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۵۸

خط: نسخ، کا: محمد حسین حسینی، تا: ۱۲۲۶ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: فخرالسلطنه محمد صادقی فرزند حاج میرزا عبدالکریم مؤید الاسلام محمد صادقی، ۱۷ ربیع الاول ۱۳۹۲ به حرم مطهر سید میر محمد اهداء شده؛ جلد: گل مرغ، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ – ۵۰]

۴۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و موافق مذهب شیعه روز بیست و سیم خواندنش دور نیست انسب باشد

خط: نسخ، کا: تبریزی، علی نقی، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: شکری [رایانه]

۴۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** کثیر الفائده ای ایراد نمودم ... شهر صفر المظفر سنه ۱۲۲۶

خط: نسخ، کا: حسن علی بن محمد مهدی، تا: ۱۲۲۶ق؛ اهدایی: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۴۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵۷

آغاز: و ما ولدا و اهلی ... جمیع المومنین؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله اجمعین

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی [رایانه]

۴۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۷۷

کامل؛ خط: نسخ، بی کا، تا: سه‌شنبه ۲۳ محرم ۱۲۲۶ق؛ وقف‌نامه آخوند ملا ابوطالب بردی هزار جریبی بر اولاد ذکورش با تولیت فرزندش ملا عبدالحمید بردی هزارجریبی الاصل و مشهدی المسکن در یک‌شنبه ذیقعده ۱۲۳۶ق با مهر «عبده الراجی عبدالحمید» (بیضی)؛ اهدایی: دکتر وصال، دی ۱۳۷۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۰گ، ۱۵-۱۷ سطر (۱۱/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۴۵۵]

۴۵۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۶ق، جا: تربت حیدریه؛ در آخر کتاب رساله صلواتیه تألیف مؤلف را هم ضمیمه کرده، آغاز: «بسمله، الحمدلله رب العالمین ... و بعد چنین گوید: احقر عبادالله محمد باقر بن محمد تقی»، انجام: «و احکام دیگر هست که در کتب مبسوطه مذکور است ... سنه ۱۲۲۶»، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۹۴گ، ۱۷ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه:۱۲/۵×۲۰ سم [ف: ۱ - ۲۰۲]

۴۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: روغنی [الفبائی: - ۲۹۴]

۴۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۴۱

آغاز: عنك و لاحرج حبك عن قلبی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: گل محمد مامقانی، تا: ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی: - ۲۹۴]

۴۵۶. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز: ... دری از درهای جهنم بر روی او بسته گردد و ایضاً بسند معتبر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد بن عبدالکریم هروی، تا: ۱۲۲۷ق، حسب خواهش ملا محمد کاظم بن مرحوم حاجی الحرمین حاجی محمد حسین؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: - ۵۸]

۴۵۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۷۰

خط: نسخ، کا: محمد بن عبید بن محمد رضای سپاهانی، تا: جمعه ۲ محرم ۱۲۲۷ق؛ مجدول، با سرلوح؛ جلد: روغنی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۴۵۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۳۹

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق عالی، کا: محمد رضی ابن شیخ محمد صالح، تا: ۱۲۲۷ق؛ بسیار نفیس، دارای یک سرلوح مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوای روغنی ماشی، مذهب، ۴۴۶گ، ۱۸سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۹ سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۴۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قزوینی، جعفر، تا: ۱۲۲۷ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۴۶۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی کا، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۶]

۴۶۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۳۴

خط: نسخ زیبا، کا: حاجی جعفر قزوینی یزدی، تا: ۱۲۲۷ق، به‌دستور بیگلر بیکی حاج عبدالرحیم خان؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۷×۴۰سم [ف: ۱۱ - ۳۲۷]

۴۶۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۴۳

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ ۱۱۴گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۵]

۴۶۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۶۱-۲۱/۱۸۱

آغاز: در فضایل و اعمال ماه مبارك رجب است و آن مشتمل بر پنج فصل: فصل اول در بیان فضایل این ماه و عبادات آنست؛ **انجام:** و اکثر مفاسد اسلام بر آن مرتب شد و از بعضی از روایات کراهت مستفاد می‌شود اگر در خصوص شوال احراز کنند بهتر است و الله اعلم بالصواب. تمت

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد حسین کورابی واعظ روضه خوان، تا: دوشنبه ۱۶ شعبان ۱۲۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج، ۱۶۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۱۶]

۴۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۴-۲/۱۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد خونساری، تا: سه‌شنبه رجب ۱۲۲۸ق؛ با سرلوح مزدوج، با کتیبه، مجدول؛ واقف: حسین بن محمد علی قاینی، ۱۲۴۶ق؛ جلد: روغنی زر مذهب، ۲۶۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۶]

۴۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۱۶-۸/۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از بعضی روایات کراهت مستفاد می‌شود و اگر در خصوص شوال احتراز کند بهتر است.

شامل اعمال سه ماهه رجب و شعبان و رمضان؛ خط: نسخ زیبا معرب، کا: علی ریزی، تا: رمضان ۱۲۲۸ق، حسب فرموده آقا رجبعلی؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۷]

۴۶۶. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۹۵

خط: نسخ، کا: ملاشاه ولی بن اسماعیل اسفرجانی، تا: جمعه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۲۸ق، جهت حاجی الحرمین حاج محمد بن علی تقی موسی آبادی؛ ۲۵۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۷۸]

۴۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۳۵

آغاز و انجام: برابر
مذیل است به سه برگ در ادعیه و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد، تا: ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با کمند؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، مذهب، ۳۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۷سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۷]

۴۶۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: محمد علی، محمد تقی، تا: ۴ صفر ۱۲۲۸ق، حسب امر میرزا علیا کرایلی؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۸۲۱ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [ف: ۶ - ۲۱]

۴۶۹. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۹۲۲۲
خط: نسخ، کا: سید مهدی خوانساری، تا: ۱۲۲۸ق؛ دارای سرلوح؛ جلد: روغنی، ۲۵۶ص، اندازه: ۹/۶×۱۶/۲سم [ف: - ۱۸۵]

۴۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۴۱۶
بی‌کا، تا: ۱۲۲۸ق؛ مجموعه سید مصطفی آقازاده، خریداری از احمد بیگدلی [رایانه]

۴۷۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۹۶۰
آغاز: و لا یخفف عن اهله لانه لا یکون الا عن غضبک و سبک نمی‌شود از اهل آن زیرا که نمی‌باشد ان مگر از غضب تو؛ **انجام:** برابر
موجودی از اعمال شعبان تا پایان کتاب است و شش برگ اول دعای کمیل با ترجمه فارسی زیرنویس می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲۸۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۳۴۴]

۴۷۲. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲۱
خط: نسخ، کا: ملا جعفر متولی، تا: دوشنبه ۴ جمادی الاول ۱۲۲۹ق، جا: تبریز بقعه سید حمزه؛ کاغذ: فرنگی، اندازه: ۱۹×۳۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۶۹۱]

۴۷۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۹۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق، جا: اصفهان؛ با یک سرلوح مذهب، مجدول، محشی؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۶۰گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه:۱۳/۵×۲۱ سم [ف: ۱ - ۲۰۴]

۴۷۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۱۹
خط: نسخ، کا: محمد جعفر خطیب سرکار فیض آثار، تا: محرم ۱۲۲۹ق، برای میرزا محمد خادم باشی آستانه؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه مشکی، ۳۳۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۹/۹×۱۹/۴سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۴۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۶۷-۵/۱۵۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شاهمزاد بن محمد صالح کلارستاقی ساکن ولیان، تا: ۱۲۲۹ق؛ با سرلوح مزدوج، با کتیبه با زمینه مذهب، مجدول، مذهب، مصحح؛ تاریخ وقف: ۱۲۲۹ق؛ جلد: روغنی مشکی مذهب، ۲۹۰گ، ۱۷-۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۰۷]

۴۷۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۲۲-۳۵/۱۰۲
آغاز: برابر
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن حاجی مقیم مراغی، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول محرر مذهب، با کتیبه مذهب مرصع، مصحح؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۲۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۴۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن کربلایی عبیدالله زنوزی، تا: ۱۷ صفر ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۵]

۴۷۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۸۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: اسماعیل بن کربلایی اکبر کرمانی، تا: شنبه غره محرم ۱۲۲۹ق، جا: بیرجند؛ جلد: مقوای آبی، ۳۲۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۲]

۴۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: دهه آخر شوال ۱۲۳۰ق؛ با کمند، مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج؛ واقف: شیخ غلامحسین تبریزی، بهمن ۱۳۶۴؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۲۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۴۵]

۴۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ملا محمد خوانساری، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۰ق؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: ضیاءالدین امیر صدوقی همدانی، مرداد ۱۳۳۶؛ ۲۸۴گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۴۴]

۴۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهترین دعاها دعای صحیفه کامله است.
خط: نسخ خوش، کا: ابوطالب الموسوی، تا: ۱۲۳۰ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: ۶ - ۱۱۰]

۴۸۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۳۷
کا: محمد جعفر همدانی یا حمصی، تا: ۱۲۳۰ق؛ با سرلوح زرین؛ قطع: خشتی [ف: - ۱۴۴]

۴۸۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۳۸
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۶ جمادی الاول ۱۲۳۰ق، جا: مشهد رضوی، برای آقا عسکر هراتی؛ ۱۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۷۷]

۴۸۴. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۶۱

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن حاجی محمد ابراهیم ندوشنی یزدی، تا: دوشنبه ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۴]

۴۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۲۳

آغاز: و این خادم اخبار ائمه اطهار علیهم صلوات الله؛ **انجام:** قریب مجیب قدفرع من التسوید هذا الکتاب ... سنه ۱۲۳۱

خط: نسخ، کا: لاریجانی، نور محمد، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج [رایانه]

۴۸۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۸

خط:نسخ،کا:آقا کوچک بن حاج عبدالرحیم،تا: ۱۲۳۱ق [ف: ۱۵]

۴۸۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم شیرازی، تا: ۱۲۳۱ق؛ با کتیبه مزدوج مرصع، مجدول مذهب محرر؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۸۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۳۵ - ۲۷۴]

۴۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۷۹-۱۹/۱۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد قلی، تا: ۱۲ رمضان ۱۲۳۱ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۰۸]

۴۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۸۸-۶۰/۱۲۸

آغاز: بر چهارده باب و خاتمه باب الاول دربیان فضایل و اعمال ماه مبارک رجب است و آن مشتمل است بر پنج فصل

خط: نسخ، کا: مهدی بن علی مایانی، تا: یک‌شنبه جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۳۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۸]

۴۹۰. قم؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۲

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن ملا احمد، تا: ۲ شعبان ۱۲۳۲ق؛ جلد: مقوایی، ۲۶۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۸۶]

۴۹۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابن محمد باقر خوانساری، تا: ۱۲۳۲ق؛ با کمند زرین، مجدول، دارای سرلوح مزدوج زرپوش منقش؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۲۴۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۰]

۴۹۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، تا: ۲۸ صفر۱۲۳۲ق؛ مهر: «محمد حسن بن رحیم ۱۲۴۸» (بیضی)؛ جلد: تیماج مصنوعی مشکی، ۲۳۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۰]

۴۹۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۴۹

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالکریم هروی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۲ق، جا: مشهد رضوی؛ ۳۸۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲ - ۶۰]

۴۹۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۶۳

خط: نسخ، کا: محمد بن ابی القاسم اصفهانی، تا: ۱۲۳۲ق، برای حاج محمد حسین خانا؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد بن حاجی ملا حاجی، فاضل تونی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخملی، ۴۰۴گ، ۲۰ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: - ۷۱]

۴۹۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق و نسخ خوش، کا: محمد بن مرحوم میرزا عبدالعلی قزوینی، تا: رمضان ۱۲۳۲ق؛ مجدول، مذهب، با کمنداندازی زرین، یک سرلوح مذهب ممتاز؛ مهر: مشیرالسلطنه؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، مذهب، ۱۱۴۲ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۸۸]

۴۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۶۲

آغاز: بر او بنویسند هرگز او را عذاب نمی‌کند و ابن بابویه رحمة الله علیه؛ **انجام:** فی اثنی و ثلثون و مأتین بعد الف من الهجرة النبویة سنه ۱۲۳۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۴۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق [رایانه]

۴۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی اکبر، تا: ۱۷ جمادی الثانی۱۲۳۳ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۱]

۴۹۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد بن محمد مهدی قاری اصفهانی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب، با لوح زرپوش منقش با شرفه، دارای سرلوح مزدوج مرصع با سه حاشیه، مجدول، مذهب، مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۳۰۰گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۲۴۱]

۵۰۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۱۹

خط: نسخ معرب، کا: محمد جعفر بن ابوطالب، تا: غره ذیقعده ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: روغنی، ۳۱۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۷۶]

۵۰۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۸۰-۵۶/۱۳۰

آغاز: و نهیت عن المنکر و اطعت الله و رسوله حتی اتاک الیقین فلعن الله امة قتلتک

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن محمد حسین الحسنی حسینی، تا: چهارشنبه ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۹۶گ، ۱۵

سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۱۷]

۵۰۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۷۹-۳۰/۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۴ – ۲۲۱۱]

۵۰۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد مومن تبریزی، تا: ۲۸ ربیع الاول ۱۲۳۴ق؛ اوراق با کمند، مجدول، دارای سرلوح؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش مخمل بنفش، ۲۶۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۴سم [ف: ۱۵ – ۲۴۶]

۵۰۴. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۱۴

خط: نسخ زیبا، کا: محمد صادق ولد مسیحا، تا: ۱۲۳۴ق، جا: بروجرد؛ ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: – ۸۳]

۵۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳۸ – ۵۳۰]

۵۰۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن حسین، تا: غره رمضان ۱۲۳۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [مؤید: ۳ – ۱۰۵]

۵۰۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۹۴

خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد مهدی آشتیانی قمی، تا: شنبه ۷ شعبان ۱۲۳۵ق؛ مجدول، مصحح، بلاغ؛ تملک: محمدرضا با مهر «اللهم انی أسألك الرضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [مؤید: ۳ – ۳۹۷]

۵۰۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن عاشور رنانی الاصفهانی، تا: ۱۲۳۵ق؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین الحسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، مذهب، ۷۰۷ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ – ۵۸۶]

۵۰۹. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۷۲

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن میرزا بک، تا: ۱۲۳۵ق [ف: – ۱۵]

۵۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد مهدی آشتیانی قمی، تا: شنبه ۷ شعبان ۱۲۳۵ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۲۹۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۲۹۸]

۵۱۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۷۳

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ مجدول، با کمند کشی، وقف اولاد شده؛ واقف: عبدالاحد بن عبدالجلیل کرمانشاهی، ۱۲۵۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا روغنی زمینه زر گل، ۳۰۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: – ۱۴۳]

۵۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۱

خط: نسخ، کا: حبیب الله بن حسن علی رونیزی، تا: رجب ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۳۹]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۳]

۵۱۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: میرعبد الجبار کرهرودی، تا: ۱۲۳۶ق؛ به ترجمه فارسی دعاء کمیل که از خود مؤلف است در ذیل فقرات آن اکتفا شده، و فقط مشتمل بر اعمال سه ماهه رجب و شعبان و رمضان می‌باشد؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۹۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۴]

۵۱۴. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۰۸

خط: نسخ عالی، کا: محمد جعفر ابن محمد نجف آبادی، تا: جمادی الاول ۱۲۳۶ق، جا: اصفهان؛ ۲۶۱گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: – ۱۲۹]

۵۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۱۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اعوذبک مما استعاذ منه عبادك المخلصون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی [رایانه]

۵۱۶. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۳۲

خط: نسخ، کا: سید حسین موسوی، تا: ۱۲۳۶ق؛ ۳۶۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: – ۱۰۷]

۵۱۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: حسین بن علی نقی کرمانی، تا: پنج‌شنبه غره ذیحجه ۱۲۳۶ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج؛ جلد: روغنی مشکی مذهب، ۲۸۴گ، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۷۹]

۵۱۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۳۸

کا: عباس بن عبدالرحیم کجوری، تا: ۱۲۳۶ق، به حسب خواهش کربلائی علی مقدس ساکن قریه فیروز کلاکجور؛ جلد: روغنی زیبا، ۱۸۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۵×۲۱سم [ف: – ۹۲]

۵۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴۷۱

کا: محمد بن عبدالصمد، تا: ۱۲۳۶ق؛ خریداری از مصطفی یسمعی؛ اندازه: ۱۶/۶×۲۵/۷سم [رایانه]

۵۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۹۲۸

بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۵۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مهدی ابن محمد باقر، تا: رجب ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۱گ، ۲۴ سطر (۱۳/۵×۷/۵)، اندازه:۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۳۱۰]

۵۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۵۳۸
آغاز: عاصی را بدعای مغفرت یاد نمایند؛ **انجام:** خاکستر شود در چند روزی بیسخن
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۵۲۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد صادق بروجردی، تا: ۵ ذیقعده ۱۲۳۷ق؛ واقف: صادق بن حسن، ۱۲۴۷ق؛ جلد: گالینگور، ۳۲۵گ، ۱۵ سطر [ف: ۱ – ۱۴۴]

۵۲۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۸۷
کامل؛ خط: نستعلیق، کا: زین العابدین قزوینی، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۲۷۱گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۱۳۹۰]

۵۲۵. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۸۱
خط: نسخ، کا: رجبعلی بن آقا ابوطالب تاجر اصفهانی، تا: دهه آخر شوال ۱۲۳۷ق؛ ۲۵۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: – ۶۱]

۵۲۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۸۶
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ رجب ۱۲۳۸ق؛ مهر: «محمد مهدی»، «عبده الراجی محمد محسن»، «ان الله یحب المحسنین»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مشکی، ۱۲۶گ، ۱۸ سطر (۱۳×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۲ – ۸۰۷]

۵۲۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** انک علی کل شیئی قدیر و هو یشیر سنه ۱۲۳۸
خط: نسخ و نستعلیق عالی، کا: عبدالباقی الاصفهانی ابن سید محمد حسنی حسینی، تا: ۱۲۳۸ق، جا: تهران، جهت آقا محمد اسمعیل پیشخدمت باشی سرکار همایون اعلا؛ مجدول، با کمندکشی زرین، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم عنابی مرغشی، مذهب، ۶۷۶ص، ۱۲ سطر کتابت دعا و ۱۲ سطر ترجمه فارسی، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۶۰۳]

۵۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۳۲-۲۰/۵۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اکثر مفاسد اسلام بر آن مرتب شد و از بعضی از روایات کراهت مستفاد می‌شود اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است. قدفرغ ...
خط: نسخ، کا: محمدکاظم خلف ملا محمد بیارجمندی ساکن قزوین، تا: شعبان ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۰۹]

۵۲۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ و نستعلیق،کا:محمد حسن بن حاج آقا،تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ – ۱۳۰]

۵۳۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۵۰
کا: عبدالله خوانساری، تا: ۱۲۳۸ق، با سرلوح؛ جلد: زرین روغنی نفیس، قطع: خشتی [ف: – ۱۴۴]

۵۳۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۷۰
آغاز: و شب اول محرم و شب عاشورا و شب اول رجب و شب نیمه شعبان
خط: نسخ خوانا، کا: ابوالقاسم بن میرزا محمد الحسینی اصفهانی، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: جواد کمالیان، ۱۳۵۴؛ ۲۰۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۳۲۰]

۵۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۳۱۸
آغاز: و استمداد فضل و رحمت از تو نمود و سعی بسیار در طلب خشنودی کرد و تا توانست اهتمام در تحصیل؛ **انجام:** [انجام گ ۱۳۴پ]: و از بعضی روایات کراهت مستفاد می‌شود و اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است. [انجام دعای جوشن کبیر ۱۴۴پ]: فصل نود و یکم یا معین الضعفا و یا صاحب الغرباء ...
در آغاز اعمال ماه رجب افتادگی دارد و در پایان کتاب دعای جوشن کبیر تا فصل ۹۱ نوشته شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ ربیع الثانی ۱۲۳۸ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ خرید از خانم خامنوی؛ کاغذ: فرنگی نخودی و آبی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵گ، ۱۶ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۷سم [رایانه]

۵۳۳. تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، کا: محمد جعفر خطیب، تا: پنج‌شنبه ۲۳ رجب ۱۲۳۹ق؛ نسخه نفیس، مجدول مذهب، با سرلوح مذهب، تصحیف و تذهیب حسب الامر میرزا سید محمد لشکر نویس باشی در ذیحجه ۱۲۹۷ در مشهد رضوی؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۲۷۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم[ف:۱۱۴]

۵۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰۷
آغاز: ... در شب سیزدهم هر یک ... از حمد این سه معوذه را بخواند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محسن، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [الفبائی: – ۲۹۴]

۵۳۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۹۴
خط: نسخ، کا: غلام حسین بن محمد ابراهیم، تا: پنج‌شنبه ۹ ربیع الاول ۱۲۳۹ق؛ ۲۹۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲-۹۳]

۵۳۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** بحکم محکم شاهنشه بلند اقبال ... فتحعلی شاه ... تمام گشت چو تحریر این کتاب شریف ×× که نقش هر ورقش رشک باغ رضوان است / نوشت از پی تاریخ سال او انجم ×× زهی کتاب که زاد المعاد سلطان است
خط: نسخ و نستعلیق، کا: آقا محمد هادی، تا: ۱۲۳۹ق؛ مجدول،

مذهب، با کمندکشی زرین، با سرلوح مذهب مرصع، صفحات در میان ترنج‌های مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم طلائی، مذهب، ۴۹۸ص، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۱-۵۸۳]

۵۳۷. اراک؛ موزه چهار فصل؛ شماره نسخه:۱۸۸/۱

از فصل سیم تا آخر آن؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۳۹ق؛ مهر: «عبده محمدصادق» (بیضی)، «عبده اسمعیل الحسینی»؛ نسخه از امامزاده حسن طیب آباد، خمین در تاریخ ۷۷/۴/۷ توسط آقای قبادی به موزه چهارفصل اهدا شده؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور سبز، ۴۰۴گ (ار-۴۰۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۲۲۲]

۵۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی، تا: سه‌شنبه غره جمادی الاول ۱۲۳۹ق؛ واقف: ملا محمد رضا نجار، ۱۲۳۷ ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۲۴۶]

۵۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۵۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: عبدالله بن علی شنجل آبادی از محال عباسی، تا: پنج‌شنبه ۲ رجب ۱۲۳۹ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۴۶]

۵۴۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۵۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد، تا: ۱۲۳۹ق؛ جلد: مقوا، ۱۴۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۲]

۵۴۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** واشهدنا ایامه وصل علیه و اردد الینا سلامه

از ابتدا تا پایان اعمال ماه ذی القعدة الحرام؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدکاظم، تا: ۱۲۴۰ق؛ مهر: کاتب «العبد المذنب محمد کاظم» (بیضی)؛ جلد: تیماج جگری، ۲۷۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۳۲]

۵۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۵۶

آغاز: که این بنده عاصی را بدعای مغفرت یاد نماید؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱ رمضان ۱۲۴۰ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: میشن عنابی، ۳۶۳گ، ۱۲-۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۳سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۸]

۵۴۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۲۲

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن کاظم میمندی، تا: ۲ ذیحجه ۱۲۴۰ق؛ ۲۷۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۸۰]

۵۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۳۹

خط:نسخ،کا:حاجی جعفر یزدی،تا:ربیع الاول ۱۲۴۰ق، به خواهش حاجی ابوطالب؛ مجدول، مذهب؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی در زمینه تریاکی مذهب، در جعبه مخمل سرمه‌ای، ۳۷۳گ، ۱۴ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۲ - ۲۲۷]

۵۴۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمدتقی ابن شیخ ابوعلی، تا: حدود ۱۲۴۰ق، به امرآقا محمدپسر آقا شمسا که از اعیان بوده‌اند در یکی دو سال پس از سال ۱۲۴۰ نوشته و کلیه دعاهایی که در این مجموعه است بر حسب امر مشارالیه ترجمه به فارسی نموده؛ دارای دو سرلوح ظریف، مجدول، مذهب، در حواشی این کتاب ۱. صحیفه سجادیه و چهارده دعا ملحق به آن نوشته شده، اما دعاء توبه و مکارم الاخلاق و دخول و وداع ماه رمضان و رؤیت هلال و ختم را به ترتیب اصل ننوشته و در صفحاتی که اعمال ماه مبارک رمضان بر آنها نوشته شده نوشته‌اند، ۲. سوره عنکبوت، ۳. سوره روم، ۴. سوره دخان، ۵. صحیفه علویه، ۶. کلم الطیب، ۷. دعاء مجیر، ۸. دعاء جوشن کبیر، ۹. دعاء حضرت ادریس مشهور به چهل اسم که اول ان این است: «سبحانك لا اله الا انت یا رب کل شی و وارثه»، ۱۰. دعاء سحر نقل از جمال الصالحین که اول آن اینست: «یا عدتی عند کربتی»، و ترجمه مفتاح الفلاح آقا جمال خونساری پس از زاد المعاد نوشته شده؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: ساغری، ۴۹۸ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۳۳]

۵۴۶. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۲۵ رجب ۱۲۴۱ق؛ مصحح؛ مهر: «محمد بن محمد» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای، مذهب، ۲۱۰گ، ۱۸سطر (۱۲/۵×۲۳)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹سم [ف: - ۱۵۱]

۵۴۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد کاظم بن بهاء الدین تبریزی، تا: ۱۲۴۱ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، بوم سبز مذهب، ۳۰۸گ، ۲۴ سطر (۱۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۵ - ۶۶۸]

۵۴۸. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۱۶

خط: نسخ، کا: محمدصادق ابن ابوالحسن گلپایگانی، تا: ۱۲۴۱ق؛ جلد: روغنی نارنجی، ۳۵۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۴۷]

۵۴۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۸۸/۲-۶۶۹۱

خط: نسخ، کا: عباس بن حسین، تا: پنج‌شنبه ۹ محرم ۱۲۴۱ق؛ اهدایی: بی بی بکم خانم قزوینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج

تریاکی، ۳۲۵گ، ۱۴ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۵]

۵۵۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۹۲/۲-۸۲۹۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: نجف قلی بن عبدالکریم تبریزی، تا: ۱۲۴۱ق؛ مجدول؛ اهدایی: حسن رهبری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۶۶گ، ۲۴ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۵]

۵۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عبدالله بن محمد شریف خوانساری، تا: جمعه ۲ صفر ۱۲۴۱ق، حسب الامر حاج شیخ ابراهیم بن حاج مسیح؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع؛ واقف: محمد مهدی حمیدیان، مرداد ۱۳۵۸؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا روغنی مذهب، ترسیم حاشیه‌ها از عبدالعلی بروسان، ۲۰۹گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۲۴۷]

۵۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: رضا بن محمد علی بارفروش، تا: غره جمادی الثانی ۱۲۴۱ق؛ مجدول؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج تریاکی، ۴۲۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵سم [ف: ۱۵ – ۲۴۷]

۵۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مجملی در اینجا ایراد نمودیم.

از ابتدا تا اول باب سیزدهم؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، کا: محمد علی خوانساری، تا: رمضان ۱۲۴۱ق، حسب الامر فتحعلیشاه قاجار؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع، مصحح؛ واقف: بیگم خانم صبیه الله یارخان، صفر ۱۲۸۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۴۳۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۷×۲۵/۸سم [ف: ۱۵ – ۲۶۲]

۵۵۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۶۰/۱

خط: نسخ، کا: عبدالکریم بن مشهدی میر محمد، تا: ۲۲ صفر ۱۲۴۱ق، ساکن در محله قاضی خوی؛ جلد: پلاستیکی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۱۸۰]

۵۵۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۲

خط: نسخ، کا: عبدالله خوانساری، تا: ۱۲۴۲ق؛ مجدول، مذهب، یک سرلوح؛ جلد: مقوا، ۱۴۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۱۳۹]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۳]

۵۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مصطفی محمد، تا: جمادی الاول ۱۲۴۲ق؛ با سرنج؛واقف:اسدالله علم، خرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج مشکی،۲۹۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۲۴۸]

۵۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۳۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن ملاعلی فیوزنی، تا: دوشنبه ۲۱ صفر ۱۲۴۲ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن خرمایی، ۲۵۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ – ۲۴۸]

۵۵۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۸ز

خط: نسخ خوش، کا: ملا احمد اشرفی، تا: ۲۰ رجب ۱۲۴۲ق؛ مجدول، با سر لوح؛ اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم[رشت و همدان: ف:۱۱۳۱]

۵۵۹. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق [چند نسخه-ف: – ۳۵۸]

۵۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۹گ، ۱۸ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۳ – ۵۴۵]

۵۶۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۷۸/۴-۸۳۲۳

خط: نسخ، کا: حسن بن غلام رضای بسطامی مشهدی، تا: ۱ ربیع الاول ۱۲۴۳ق؛ با دو سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۴۷گ، ۲۰ سطر، قطع: بیاضی ربعی [آستانه قم: - ۱۲۶]

۵۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۷۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: اردبیلی، ابراهیم بن حسینعلی، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۵۶۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن محمدحسن کاشانی، تا: ذیحجه ۱۲۴۳ق؛ محشی، در انتهای رساله فوائدی از ادعیه و طلسمات به تاریخ ۱۲۴۲ق آورده شده؛ ۱۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ]

۵۶۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۷۵-۲۲/۱۹۵

آغاز: الرحمة من معادنها ومنشیء البرکة من مواضعها یا من خص بالشموخ والرفعة فاولیاؤه بعزه یتعززون؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالغفار کوکدی گلپایگانی، تا: رمضان ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۴ – ۲۲۱۶]

۵۶۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۲۶-۲۳/۴۶

آغاز: و برابر یک سال روزه است و زن را روزه سنت داشتن بی رخصت شوهر ... فصل سیم در بیان اعمال هر شب و هر روز است ... در روز اول ماه رجب این دعا را می‌خوانند؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد مهدی بن حاج میر عادل رضوی موسوی حسینی، تا: چهارشنبه ۱۷ محرم ۱۲۴۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ – ۲۲۱۶]

۵۶۶. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۳۸ بخش دوم

انجام: برابر

خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح دقیق و زیبا، مجدول، مذهب؛ مهر: «الراجی ابن محمد حسن» (بیضی)؛ واقف: محمد حسن بن زین العابدین آشتیانی، ۲۶ محرم سال ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۷۹گ، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۱۹۱]

۵۶۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۸۶

خط: نسخ زیبا، کا: محمد طبیب بن میرزا مهدی قاری اصفهانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ مجدول، مذهب، دارای لوح دقیق و ممتاز؛ جلد: روغنی مذهب، ۲۸۵گ، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۲۵]

۵۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷

خط: نسخ خوب، کا: میرزا محمد طبیب خوش نویس فتحعلی شاه قاجار، تا: ۱۲۴۴ق، برای شاه؛ مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مذهب، ۱۰۵گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ - ۱۲۳]

۵۶۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن نیری، تا: ۱۲۴۴ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد شفیع بن محمد جعفر؛ مهر: «محمد شفیع بن موسی» به تاریخ جمادی الاول ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۷]

۵۷۰. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: غلام علی بن حسن بن رضا بن رضا بنده بن خدا بنده ابراهیم آبادی العبد رب آبادی، تا: ۱۲۴۴ق [ف: - ۱۷]

۵۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، کا: حاجی جعفر یزدی، تا: جمادی الاول ۱۲۴۵ق؛ مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: بوم مشکی، مذهب، ۳۴۹گ، ۱۷ سطر(۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۵۲۶]

۵۷۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۱۹۲

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - سبحان الاله الجلیل سبحان من لاینبغی التسبیح الا له سبحان الاعز الاکرم؛ **انجام:** قد فرغ من تحریر هذه الادعیه الشریفه المبارکه العبد المحتاج الی الله تعالی الحسن الخوانساری ...

خط: نسخ و نستعلیق ممتاز، کا: حسن خوانساری، تا: رجب ۱۲۴۵ق؛ نفیس و گرانبها، مجدول، مذهب، با کتیبه، با سرلوح؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران سنه ۱۳۲۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی، مذهب، ۴۲۸ص، ۸ سطر کتابت دعا و ۸ سطر ترجمه فارسی، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۷سم [ف: ۱ - ۵۹۸]

۵۷۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۹۸/۲

خط: نسخ پخته، کا: شیخ جعفر بن شیخ محمد علی، تا: ۱۲۴۵ق؛ اهدایی: دکتر مهدی روشن ضمیر؛ ۴۴گ(۴پ-۴۷پ) [ف: ۳ - ۱۶۶]

۵۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۶۰۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی نقی خوانساری، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۵ق؛ با سر لوح مزدوج مذهب و مرصع نسبتاً پرکار، مجدول، با کمند، ادرای چهارده کتیبه قلمدانی مذهب؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۹]

۵۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۶۵

خط: نسخ، کا: محمد سراج، تا: یک‌شنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۲۴۵ق؛ مجدول زرین؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی تیماج مشکی، ۲۲۵گ، ۲۳ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳ - ۹۶۶]

۵۷۶. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۴۵

خط: نسخ خوب، کا: عبدالله بن محمد مشهدی، تا: روز مباهله از ذیحجه ۱۲۴۶ق؛ در پایان دعای جوشن کبیر افزوده شده؛ مجدول، دارای سر لوح دقیق؛ تملک: محمد باقر حسینی به تاریخ رمضان ۱۳۱۷ در طهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: - ۳۴]

۵۷۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۶

بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ محشی ملا خدابخش؛ واقف: سکینه خانم دختر زین العابدین مختاری براری، ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۳]

۵۷۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی اعدائهم اجمعین ... یا رب العباد.

خط: نسخ، کا: سید ابراهیم بن سید محمد طباطبائی جشوقان، تا: سه‌شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۴۶ق، جا: جشوقان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۳۱]

۵۷۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم لا تجعله آخر العهد من صیامی لشهر رمضان و اعوذ بک من ان یطلع فجر هذه اللیلة الا غفرت لی.

تا اعمال عید اضحی؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صالح بن رمضان سرابی، تا: ۱۲۴۷ق؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۴گ، ۱۱ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۴۵]

۵۸۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محمد رفیع بن علی، تا: ۱ شعبان ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با نقش آهو، ۲۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: - ۵۹]

۵۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴۴

بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ خریداری از علی ربیعی [رایانه]

۵۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶۷

بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۵۸۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۳

خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسین بن محمد مهدی، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۴۷ق؛ ۲۷۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱-۲۹]

۵۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۹

خط: نسخ معرب، کا: اسماعیل بن محمد مهدی اصفهانی، تا: ۲۹ محرم ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۴۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۳۸۵]

۵۸۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۶۶

آغاز: و معتبر وارد شده است و این رساله ایراد نمایم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛، دعای جوشن کبیر و دعای مکارم الاخلاق در انجام ضمیمه است؛ اهدایی: حسین صدری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روغنی مذهب، ۲۵۷گ، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۴۱۹]

۵۸۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۱۲

آغاز: در هر رکعت شب چهارم صد رکعت؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد اسماعیل، تا: ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمد لله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نسخ، کا: کفشدوز کازرونی، یوسف بن مجیبعلی، تا: ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۸۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** حرره العبد الخاطی ابن مرحوم مغفور الحاج میرزا مهدی القاری محمد طبیب الاصفهانی غفرالله له و لوالدیه ... ماده تاریخ ختم کتابت: طبیب او را نوشت و گفت تاریخ ×× برای عارفان زاد المعاد است

با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ ممتاز، کا: محمد طبیب اصفهانی ابن حاج مهدی قاری، تا: ۱۲۴۹ق، جهت فتحعلیشاه قاجار؛ تذهیب و کتابت بسیار نفیس و قابل تحسین، مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب مرصع بسیار ممتاز و پرکار؛ کاغذ: ترمه، فاقد جلد، ۴۶۰ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۲/۷سم [ف: ۱ - ۶۰۶]

۵۸۹. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، کا: ملا لطفعلی بن محمد طهرانی، تا: ۱۲۴۹ق؛ واقف: رضا مصطفوی تفرشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۰]

۵۹۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۶۸

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی، تا: ۱۲۴۹ق؛ ۲۰۸گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۵]

۵۹۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی بن حاجی رسول، قزوینی، تا: رمضان ۱۲۴۹ق؛ دارای سرلوح، مجدول، محشی، با کمند ظریف؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، مذهب، ۳۲۲گ، ۱۴ سطر(۸/۵×۱۷)، اندازه:۱۳×۲۲/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۰۲]

۵۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۱۵

خط: نسخ ممتاز، کا: زین العابدین بن محمد تقی اشرف الکتاب اصفهانی، تا: رمضان ۱۲۴۹ق، به درخواست میرزا محمد اسماعیل بن محمد قاسم تاجر رشتی؛ دارای لوح‌های نفیس، مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی، ۳۶۵گ، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲۳ - ۹۳]

۵۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۲

خط: نسخ، کا: قاسم بن کاظم، تا: ۱۲۴۹ق؛ با سرلوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: روغنی کشمیری با گل و بوته، ۲۴۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳ - ۴۳۱]

۵۹۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۵۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۰]

۵۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن حاج محمد جعفر یزدی، تا: شوال ۱۲۵۰ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مرصع؛ ۴۲۱گ، ۱۲و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۶ - ۲۴۴]

۵۹۶. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق [ف: - ۱۵]

۵۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از بعضی روایات کرامت مستفاد میشود اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر است تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق [رایانه]

۵۹۸. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۱۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و پیش از غسل بگوی اللهم ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۰ق؛ ۲۰ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۹۹]

۵۹۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۵۱۲

آغاز: اثر اعلیحضرت سید سلاطین زمان و سیر در خواتین دوران ... الخ

خط: نسخ، کا: سید مهدی اقلیدی، تا: ۱۴ محرم ۱۲۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی:وزیری؛کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی کاغذ مشکی، ۳۷۷گ، ۱۵ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۳ - ۹۷۹]

۶۰۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۸۳

آغاز: وایضا در خصوص روزه ماه رجب از حضرت روزه ماه رجب از حضرت رسول صلی الله علیه و اله وارد شده است که؛

انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الثانی ۱۲۵۲ق؛ مهر: «عبدالرحمن» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۸]

۶۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۹۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۵۲ق؛ با کمند مشکی، مجدول، دارای سرلوح مزدوج؛ واقف: محمد رضا قائمی، اردیبهشت ۱۳۴۱؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج، ۲۲۳گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۲۴۸]

۶۰۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۲۲۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و دعای بیست و هفتم را کفعمی در بیست و نهم ذکر کرده است و موافق مذهب شیعه در روز بیست و سیم خواندن دور نیست که آن شب باشد.
اعمال سه ماهه رجب، شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، کا: سید محمد الحسینی، تا: احتمالاً ۱۲۵۳ق، جا: مشهد رضوی حرم مطهر؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۸۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۸سم [ف: ۱۵ – ۲۷۱]

۶۰۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۵۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۹ شعبان ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۱۸۰گ، ۱۶ سطر (۴×۸)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۲۱۴]

۶۰۴. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۵۱
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن کربلایی نوروز، تا: ۱۲۵۳ق، به خواهش آخوند ملا محمد تقی؛ کاغذ: فرنگی، قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: – ۱۶۷۷]

۶۰۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۴۰
بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق [نشریه: ۱۳ – ۳۶۹]

۶۰۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۲۶۱
آغاز: حضرت رسول (ص) فرمود چون شب شعبان شود شبش را به عبادت بایستید؛ **انجام:** کامل است
خط: نستعلیق، کا: نور الله بن محمد باقر، تا: ۱۲۵۳ق، جا: اسبمرد رودبار شمال قزوین؛ مجدول؛ جلد: کاغذ ساغری سبز، ۳۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۱۳۱]

۶۰۷. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۱۹
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن کربلایی نوروز، تا: ۱۲۵۳ق، حسب خواهش آخوند ملا محمد علی ولد کربلایی اسفندیار؛ ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۸۶]

۶۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۳۸
آغاز: رمضان چگونه بوده است عمل این بنده؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن یوسف، تا: شعبان ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور [رایانه]

۶۰۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۶۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ ۲۷۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ – ۶۵]

۶۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوب، کا: محمد نصیر بن محمدصادق سرچشمه‌ای، تا: ۱۲۵۴ق؛ با کمند مشکی، مجدول، دارای دو سرلوح مزدوج زرپوش منقش؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا روغنی، مذهب، ۲۶۸گ، اندازه: ۱۲/۴×۲۰/۸سم [ف: ۱۵ – ۲۴۹]

۶۱۱. سمنان؛ مسجد اعظم شهمیرزاد؛ شماره نسخه:۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ادعیه نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ جلد: روغنی مجدول مذهب، ۳۵۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف مخ]

۶۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۳
خط: نسخ، کا: محمدمهدی بن حاج علی اصغر اصفهانی، تا: چهارشنبه ۱۵ ربیع الاول ۱۲۵۵ق، به خواهش آقاعلی؛ کاغذ فرنگی، مجدول مذهب، دارای یک سرلوح زرین و مرصع؛ جلد: روغنی زمینه مشکی مذهب، ۳۲۰گ، ۱۸ سطر (۱۰/۳×۲۰/۳)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ – ۱۳۸]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۳
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۳]

۶۱۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** در حال حیات یا بعد از ممات این شکسته را به دعا یاد کنید.
خط: ثلث جلی، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج ساده، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: – ۲۳]

۶۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۰۴-۵۵/۷۴
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۹ صفر ۱۲۵۵ق؛ ۲۷۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۱۳]

۶۱۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۴۱
آغاز: پس قصد زیارت علی بن الحسین شهید بکند و بگوید السلم علیك یابن رسول الله السلم علیك یابن نبی الله السلم علیك یابن امیر المؤمنین ... پس قصد زیارت سایر شهدا بکند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ ادعیه نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۲]

۶۱۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۲۰۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالمجید عطار بن علیرضا باکویی، تا: سلخ شعبان ۱۲۵۵ق؛ مجدول؛ ۱۴۷گ (۱پ–۱۴۷پ)، ۱۵سطر،[ف:۵۹]

۶۱۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۲۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن محمد سعادتیار خوانساری، تا: ۱۲۵۵ق؛ با یک سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا

با تیماج قهوه‌ای، ۲۵۵گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۱ – ۲۰۳]

۴۱۸. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۸

خط: نسخ، کا: محمد مهدی رضوی موسوی حسینی، تا: جمادی الاول ۱۲۵۵ق، به دستور محراب بیک والی گرجی فرزند رستم بیک؛ دارای سر لوح رنگین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: – ۱۷]

۴۱۹. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲۲

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: عید فطر ۱۲۵۷ق، جا: مشهد رضوی؛ نسخه‌ای نفیس؛ اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۶۹۲]

۴۲۰. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۴۱

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن حبیب الله حسینی، تا: ۴ ربیع الثانی ۱۲۵۷ق؛ ۲۰۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۳۹]

۴۲۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۳

کا: سید ابوالحسن تنکابنی، تا: ۱۲۵۸ق، جا: جوارده گیلان و مازندران؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۹۳]

۴۲۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۲

آغاز: و در روز پانزدهم این دعا را بخواند بنحوی که ذکر کرده ام الخ؛ **انجام:** و چون اکثر مردم جاهل اند بکفارات و احکام آنها برایشان لازم می‌شود و نمی‌دانند و مشغول الذمه بحق اللهی می‌مانند.

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن حاج رحیم ضرابی، تا: ۵ رمضان ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی: رضا سلاح نژاد؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۲۱۱گ، ۲۱ سطر (۱۳/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ – ۳۲۹]

۴۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۴۰-۵۱/۱۰۰

آغاز: بسمله؛ فی زیارة امیرالمؤمنین صلوات الله علیه روی عن صفوان انه قال سألت الصادق علیه السلام کیف تزور امیرالمؤمنین علیه السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ ۱۰۵گ، ۱۸-۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۲۱]

۴۲۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: میر محمد بن اسماعیل حسینی، تا: با تاریخ ۱۲۵۹ق؛ مجدول مرصع؛ مهر: «الراجی الی الله عبدالمحمد» (بیضی)؛ جلد: روغنی زیبا، ۱۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۹۲]

۴۲۵. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲۱

خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: جمادی الاول ۱۲۵۹ق؛ ۳۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: – ۲۶]

۴۲۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۰

کا: محمد نبی بن عبدالعلی دینائی، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: روغنی زیبا، ۱۸۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۹۲]

۴۲۷. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه:۶

خط: نسخ، کا: محمد مهدی رضوی، تا: ۱۲۵۹ق [نشریه: ۵ – ۳۶۶]

۴۲۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال۱۲۵۹ق [نشریه: ۲ – ۸۳]

۴۲۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۳سم [ف: ۲ – ۱۳۲]

۴۳۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۳۲

آغاز: کتاب بحارالانوار ایراد نموده ام اکثر خلق را به اعتبار امثال و با نواع اشتغال دنیویه

خط: نسخ، کا: علی بن مرحوم محمد، تا: ۱۲۵۹ق، جا: خوی؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [میراث اسلامی: دفتر نهم – ۸۸]

۴۳۱. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۵۱۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ ۱۵۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۳۷۸]

۴۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۹

خط: نسخ خوب، کا: عبدالوهاب، تا: ۱۲۶۰ق، به امر یکی از دانشمندان هندوستان؛ با سرلوح زیبا، مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مکلل، ۲۹۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۳ – ۵۲]

۴۳۳. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۲۴

آغاز: ... که ملائکه و روح درین شب بر امام زمان نازل می‌شوند

خط: عبارات عربی نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ خط دوم محمد کریم نوری ولد محمد یوسف سلطان، جمادی الثانی ۱۲۶۰ق؛ ۲۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۹/۵سم [ف: – ۹۵]

۴۳۴. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۵۷

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ملاعلی ریزی، تا: رجب ۱۲۶۰ق؛ ۳۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: – ۵۰]

۴۳۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۸۰

خط: نسخ معرب، کا: الله یار بن مشهدی الله وردی خیرآبادی، تا: ۳ صفر ۱۲۶۰ق؛ ۲۴۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم[ف:۱-۸۲]

۴۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۷۴-۶۰/۱۴

آغاز: یهدینا و ایاهم الی سبیل الرشاد و چون اتمام این رساله و آغاز و انجام این عجاله در زمان دولت عدالت ثمر

خط: نسخ، کا: محمد مهدی الحسینی، تا: ۱۲۶۰ق؛ افتادگی: آغاز (چند برگ)؛ ۲۰۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۱۸]

۴۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۵

آغاز: در روایات معتبره وارد شده است که هرکه به منزل برادر مؤمن خود وارد شود و قصد روزه سنت کرده باشد واو طعامی

حاضر سازد و او را تکلیف کند ثواب افطار کردن زیاده از ثواب روزه داشتن است؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ با یادداشت به تاریخ ۱۲۶۰ ربیع الثانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۶۹]

۶۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۷۴
کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علیمحمد یزدی، تا: ۱۲۶۱ق؛ اهدایی: ابراهیم گرد فرامرزی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی کاغذ آبی، ۲۷۳گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲ – ۸۰۳]

۶۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۷۱
آغاز: ولم یکن له کفواً احد اشهد ان لا اله الا الله؛ **انجام:** برابر
از اوائل ماه ذیحجه تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: ابن جناب صدر الافاضل و العلما عبدالله المحسن میرزا محمد حسین نایب الصدرقراجه داغی محمد، تا: صفر ۱۲۶۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۹۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ – ۲۶۱]

۶۴۰. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۷۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شفیع بن سمیع، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۵سم [ف مخ]

۶۴۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۱۸
آغاز: برابر **انجام:** حرره العبد الاقل المحتاج العاصی، گمنام تبریزی، و کان ذلک فی شهر رمضان المبارک من شهور سنة (۱۲۶۲)
از اول کتاب که اعمال ماه مبارک رجب است تا آخر اعمال ماه ذیحجه به اضافه دعای جوشن کبیر؛ خط: نسخ خوب، کا: گمنام تبریزی، تا: رمضان ۱۲۶۲ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مذهب عالی؛ واقف: اختر الملوک سهرابی، ۱۳۶۷/۱/۹ق؛ کاغذ: ترمه، ۴۵۸ص، ۱۲–۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷/۵سم[فهرست عراقی:۱–۱۵۳]

۶۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۰۷
خط: نسخ، کا: تبریزی، تا: ۱۲۶۲ق؛ افتادگی: انجام؛ مذهب، با یادداشت لسان الدوله (علی) مبنی بر اینکه در سال ۱۳۱۹ این نسخه را به دبیر السلطان مستوفی اصفهان اهداء کرده؛ جلد: ممتاز، ۲۲۹گ، ۱۳–۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲ – ۶۵]

۶۴۳. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۵۵ بخش یکم
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۶۲ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۷گ، اندازه: ۱۹×۳۰سم[ف:۱۱۹]

۶۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با کمند، مجدول؛ واقف: عباس خان بیگلربیگی قاجار قوانلو، شعبان ۱۲۶۲؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: ساغری مشکی، ۴۸۰گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۱۵ – ۲۴۹]

۶۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۹۰–۲۰/۱۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** وآتنا فی الدنیا حسنة وفی الإخرة حسنة وقنی برحمتک عذاب النار
خط: نسخ، کا: علی بن زین العابدین نوری، تا: جمادی الاول ۱۲۶۳ق، جا: تهران؛ چاپ سنگی است ولی تزئینات آن از قبیل جداول صفحات و سرلوح با دست انجام شده؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۱۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۰۹]

۶۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۶۹–۲۱/۸۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا دو رکعت نشسته احتیاطاً می‌گذارم قربة الله و تکبیر بگوید و حمد بخواند و رکوع و سجود بجا آورد و سلام بگوید چنانکه در نماز فریضه می‌گوید و الله اعلم بالصواب.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد قاسم بن عیسی خان دارانی، تا: جمعه ۵ ربیع الاول ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۰۹]

۶۴۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۱۹
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد مهدی خوانساری، تا: پنج‌شنبه ۲۷ رجب ۱۲۶۴ق؛ مجدول، دارای سرلوح زرین دقیق؛ جلد: روغنی، ۲۴۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۳۹]

۶۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مصحح؛ واقف: محمد اسمعیل، رمضان ۱۲۶۷؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۳۳۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۰سم [ف: ۱۵ – ۲۵۰]

۶۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۵۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ملا امیر، تا: ۱۲۶۴ق؛ با کمند سرخ، مجدول؛ واقف: فاطمه خانم، ربیع الاول ۱۲۷۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۳۸۲گ، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۵ – ۲۵۱]

۶۵۰. شیراز؛ مدرسه منصوریه؛ شماره نسخه:بدون شماره
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد حسن، تا: شنبه ۱۸ ذیقعده ۱۲۶۴ق؛ اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۱ – ۵۱]

۶۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن محمد علی، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۶۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۷۷
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد اسماعیل شیرازی، تا: ۱۲۶۶ق؛ افتادگی: انجام، برای حاج عبدالرحیم خان؛ با سرلوح مزدوج مرصع مذهب، مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی مذهب قاب

چرمی، ۳۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۳۴]

۶۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یرضاه الرسول محکمةً فروعه بالاصول

موجودی: اعمال سه ماهه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب ۱۲۶۷ق؛ واقف: شهربانو بنت علی رضا مازندرانی، شعبان ۱۲۶۷؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۴سم [ف: ۱۵ - ۲۶۹]

۶۵۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۷

خط: نسخ، کا: وصال شیرازی، تا: ۱۲۶۷ق، برای میرزا حسین خان سپهسالار؛ مذهب، حاشیه سازی شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مذهب، ۳۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۱×۲۷/۹سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۶۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد علی، تا: چهارشنبه ۲۷ شعبان ۱۲۶۸ق؛ واقف: بی بی کوچک خانم، رجب ۱۲۹۵؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۱۰ و ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۰]

۶۵۶. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمداسماعیل استر آبادی، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۲۶۸ق؛ واقف: آقا محمدباقر، ۲۰ شوال ۱۲۶۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳/۵سم [ف مخ: - ۱۰۰]

۶۵۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۱۷

خط: نسخ، کا: محمد بن علی اصغر خراسانی قاینی بیرجندی، تا: ۱۲۶۹ق، به امر حاج محمد علی تاجر اصفهانی؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: - ۱۴۳]

۶۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۸۷۵

خط: نسخ معرب زیبا، کا: احمد بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۷۱ق، برای حاج علیرضا بن محمد صادق تاجر یزدی؛ مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷/۵سم [ف: ۲۵- ۱۷۷]

۶۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۹۹

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۷۲ق؛ به ضمیمه دعای جوشن کبیر و دعای توبه صحیفه سجادیه و دعای مجیر (در متن) و دعای مکارم الاخلاق (در حاشیه) در ۱۱ برگ پایانی؛ چاپ سنگی؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۳گ (۱۲+۱۱)، ۲۱ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۲۰ - ۴۷۶]

۶۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ خوش،کا:علی بن محمد قراجه داغی تبریزی، تا: شعبان ۱۲۷۲ق،حسب الامر جعفر قلی خان بن حاجی رضاخان؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع شرفه دار؛ واقف: سید محمدباقر سبزواری،محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: میشن زرشکی، ۳۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۵-۲۵۱]

۶۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۳۴

خط: نسخ عالی، کا: احمد بن محمد تبریزی، تا: ۱۲۷۲ق، برای حاج علیرضا تاجر یزدی فرزند حاج محمد صادق؛ نسخه چاپی است ولی چون بر روی کاغذ آبی چاپ شده گمان می‌رود خطی است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۶سم [ف: ۴۱ - ۱۸۹]

۶۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق [رایانه]

۶۶۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنجشنبه ۸ ربیع الثانی ۱۲۷۳ق، جا: تهران؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه، ۳۰۱گ، ۱۲-۲۴ سطر(۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۳۹]

۶۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۷۰

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد کاظم بن موسی کلینکی، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۷۴ق؛ ضمیمه: ضمن ۲ برگ آخر نسخه به خط مغایر مقدمه و فصل اول کتاب «زبدة التجاوید»، آغاز: «الحمدلله الذی جعل القران ذریعة ارفع الدرجات»، انجام: «و آنمخرج و او غیر مدیست و بآء موحده و میم است و با از تری لب خیزد»، اوراق با کمند، مجدول؛ واقف: آقاجان یعقوبی، آبان ۱۳۶۵؛ کاغذ: فرنگی شکری و حنایی، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۱۴۸گ، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۵ - ۲۵۱]

۶۶۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۳۹

خط: نسخ، کا: محمود بن هاشم (نیمه دوم)، تا: ۱۲۷۶ق؛ با سرلوح زرین [چند نسخه-ف: - ۳۵۸]

۶۶۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۰۳

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: میرزا بابا حاجی محمد صادق موسوی خوانساری، تا: ۲۱ رجب ۱۲۷۷ق، به جهت حاج میرزا محمد ابراهیم خان مستوفی فرزند آقا میرزا اسدالله؛ مجدول، مذهب، دارای دو سر لوح دقیق و ممتاز؛ جلد: روغنی دارای گل و بوته، ۲۶۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۲۴]

۶۶۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۸۰۴

بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۶۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۶۱

خط: نسخ، کا: محمد علی بن احمد اصفهانی، تا: ۱۲۸۷ق؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوح مرصع؛ تاریخ وقف: فروردین ۱۳۲۲؛ ۳۸۲گ، ۱۴ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۶۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۹۳-۳۵/۷۳

آغاز: در کتاب بحار الانوار ایراد نموده ام واکثر خلق را به اعتبار

اشتغال به انواع اشغال دنیویه وغیرها تحصیل آنها وعمل به جمیع آنها میسر نیست؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: تاریخ کتابت برگ نونویس آخر ۱۲۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج روغنی با زمینه مشکی، ۳۳۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۶]

۶۷۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸-فیروز
خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد حسن ارسنجانی، تا: ۱۲۸۹ق، به دستور میرزا عبدالله شیرازی؛ دارای سر لوح، مذهب؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: روغنی، ۵۳۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۰۹]

۶۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۸۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: فدا حسین، تا: سه‌شنبه ۲۹ شوال ۱۲۸۹ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: مشین قهوه‌ای، ۳۰۰گ، ۱۳-۲۶ سطر، اندازه: ۲۴×۳۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۲۹۹]

۶۷۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۸۳-عکسی
خط: نسخ زیبا، کا: ابراهیم خان، بی‌تا؛ با یادداشت حاج محمد کریم خان قاجار که «کاتب این کتاب ملاحسین خوشنویس کرمانی است که در زمان مرحوم ابراهیم خان بوده، که جد امی شیخ علیخان ابن عم است، محمد بن کریم»، با سرلوح ممتاز، مجدول؛ وقفنامه به تولیت محمد زمان خان بر گروه شیخیان مورخ ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۰ق؛ ۵۱۷ص، ۱۳ سطر عربی + ۱۳ زیرنویس دعا (۱۳×۲۳)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]

۶۷۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۵۸-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ با یادداشتی به نستعلیق خوش که از «حضرت ... میرزا حسینعلیخان امیر نظام شنیدم میرزا محمد حسین نامی بوده است اصفهانی خوش نویس [خاص] زاد المعاد نوشتن بود»؛ وقف‌نامه برای گروه شیخیان کرمان نوشته ۳ ربیع الثانی ۱۲۹۰ با مهر «زین العابدین کریم» (گرد)؛ ۵۷۴ص، ۲۸سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۷]

۶۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با کمند، مذهب مرصع به سبک کشمیر، هر صفحه دارای دو کتیبه و سه حاشیه، مجدول، مذهب؛ تملک به تاریخ غره شوال ۱۲۹۲؛ کاغذ: نباتی، جلد: روغنی مذهب، ۴۴۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۵۲]

۶۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۹۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** روزه اش برابر است نزد خدا با صد حج و صد عمره و این.
از آغاز تا اواخر ۵ ذیحجه؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با کمند؛ واقف: عصمت ملوک شاه نظر، فروردین ۱۳۴۶؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۱۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۶۴]

۶۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن علی عسگر ارسنجانی، تا: شعبان ۱۳۰۰ق، حسب الامر جناب حاج میرزا احمدموتمن السلطان؛ با کمند طلایی، مجدول، مذهب، دارای سرلوح مزدوج مرصع مکتب شیراز؛ واقف: صدرالدین محلاتی شیرازی، دی ۱۳۴۴؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: ساغری، ۲۷۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۲۵۳]

۶۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و دعای روز بیست و هفتم را کفعمی در بیست و نهم ذکر کرده است و موافق مذهب شیعه در روز بیست و سیم خواندن دور نیست که انسب باشد
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ مجدول، دارای کمند؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج زرشکی، ۱۵۴گ، ۱۶ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۳۲]

۶۷۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۹۷
خط: نستعلیق شکسته، کا: زین الویر (؟) نوری، تا: ۱۰ محرم ۱۳۰۶ق؛ مهر: «علی اصغر» (چهارگوش)؛ کاغذ: نخودی آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ، ۱۷ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

۶۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی دزفولی، تا: ظاهراً ۱۱ جمادی الثانی ۱۳۰۹ق، حسب الامر شیخ اسدالله فرزند شیخ محمد طاهر؛ واقف: محمد طاهر دزفولی، شهریور ۱۳۵۶؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۳۱۹گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۵ - ۲۵۳]

۶۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۵۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی مازندرانی، تا: ۱۳۱۰ق؛ با لوح زیبای مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۷]

۶۸۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۷۰۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مردم به ان عمل نمایند از ارشاد و هدایت خلق با تصنیف کتب و مانند آن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۳۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۰]

۶۸۲. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۴۲/۱
خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: علی بن سلطان علی اندآبادی الاصل زنجانی المسکن،تا:۵ذیقعده۱۳۱۰ق، جا: محروسه اصفهان، با ترغیب و تحریص کربلایی حیدر قلی ابن کربلایی عبدالرحمن زنجانی و اعانت در کاغذ نسخه؛ مجدول مذهب؛ اهدایی: واعظ

تهرانی؛ کاغذ: شیری، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۴۴۶گ (۱پ-۴۴۶پ)، ۵ سطر، اندازه: ۲۱×۲۶سم [اوراق عتیق: ۲ - ۴۸۱]

۶۸۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱/۴-۵۹۳۶

خط: نسخ، کا: محمد حسن، تا: ذیقعده ۱۳۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، ۳۵۹گ، ۱۶ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۲۶]

۶۸۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۷۴

خط: نسخ، کا: علی محمد بن محمد مومن همدانی، تا: جمعه ۱۷ ذیحجه ۱۳۳۱ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۶۸۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تقطع رجائی منک یا کریم.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۵۵ق، حسب فرمایش مرحوم عبدالحسین ذوالریاستین؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: گل و روغنی، ۶۱۴ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

۶۸۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۸۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۸ رجب ۲۱۰۱ق؛ با سرلوح، مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۲۶۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۶۸۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: میرزا علی اصغر خان صدر اعظم و او آن را به سید مهدی خراسانی بخشیده؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: روغنی، ۲۹۷گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۳سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۶۸۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۵۸-۹/۲۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون سوره را تمام کند دعایی که در اول مذکور شد بخوان و آنگاه بگو: بسم الله الرحمن الرحیم بسم الله و بالله انی أخذت ... و یحرص عنکم بکهیعص و حمعسق و یس و القرآن الحکیم و صلی الله علی خیر خلقه محمد وآله.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مزدوج، مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم[ف:۴-۲۲۰۷]

۶۸۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۸۴-۱۱/۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چهار رکعت بعد از نماز شام و دو رکعت تیره بعد از نماز ختفن و چون.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سرخ مذهب، ۱۲۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۶۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۸-۲/۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز دوشنبه و پنج‌شنبه منسوخ است و در روزه روز شنبه نهی از آن وارد شده است.

از آغاز کتاب تا باب دهم در اعمال هر ماه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: روغنی با زمینه جگری مذهب و مرصع، ۱۶۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۶۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۴۰/۱-۲۳/۱۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اجعل همتی الی روح نجاح اسمائک و محل قدسک الهی بک علیک الا الحقتنی بمحل اهل طاعتک

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۷۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۴]

۶۹۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۵۶-۱۳/۳۶

آغاز: السلطان الاعظم و الخاقان الاعدل الاکرم ملجاء الاکاسرة و ملاذ القیا صرة محیی مراسم الشریعة الغراء؛ **انجام:** واگر مابین دو رمضان ازارش برطرف شود و قادر بروزه باشد و بدون عذر تاخیر کند تا انکه رمضان دیگر بیاید اشهر واقوی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۱گ، ۱۳-۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۸]

۶۹۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۸۲/۹-۲۴/۱۸۲

آغاز: بسمله باب در ذکر مجملی از احکام زکوة و خمس بنحوی که آخوند ملامحمد باقر مجلسی قدس سره در کتاب زاد المعاد ایراد نموده؛ **انجام:** اگر صاحب مال خود خصه امام علیه السلام را بسادات بدهد بری الذمه نمی‌شود مگر انکه دستش بعالم محدث عادل نرسد و بگمان فقیر خمس اینحکم دارد تمت

خاتمه در احکام زکوة و خمس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۲۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۱۲]

۶۹۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۴۳-۵۳/۵۳

آغاز: بسمله؛ در بیان اعمال هر شب و هر روز ماه رجب است. بسند معتبر منقولست که حضرت امام زین العابدین علیه السلام دعاهای ماه رجب و شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۱۳]

۶۹۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۴۴-۵۲/۸۴

آغاز: و معدن العلم و اهل بیت الوحی. اللهم صل علی محمد و آل محمد، الفلک الجاریة فی اللجج الغامرة

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ ۳۰۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۱۶]

۶۹۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۰۲۹-۵۴/۱۱۹

آغاز: منتخبی از اعمال سال و فضایل ایام و لیالی شریفه و اعمال آنها که باسانید صحیحه و معتبره

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۲۱]

۶۹۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۴۷-۲۸/۶۷

آغاز: بینی و بین اهل بلائک و فرقت بینی و بین احبائک و اولیائک فهبنی یا الهی میان و میان اهل بلای من و جدایی افکنی میان من و میان اولیای خود پس گرفتم ای آقای من؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۲۰]

۶۹۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۱۸-۲۴/۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۷۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۱]

۶۹۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۸۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: روغنی، ۱۵۲گ، ۱۵ سطر (۱۱/۸×۵/۵)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۹]

۷۰۰. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۴۹

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۷۹]

۷۰۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۷۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول مرصع محرر؛ واقف: سید عبد الرسول صدرائی؛ ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: - ۱۲۱]

۷۰۲. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: احادیث در آن باب بسیار است و این رساله گنجایش آن را ندارد؛ **انجام:** برابر

و در آخر پاره‌ای از احکام زکاة و خمس و اعتکاف را آورده؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: - ۴۳]

۷۰۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۷۲/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: - ۴۱۵]

۷۰۴. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با کتیبه، با سرلوح مرصع مذهب جدولدار، مجدول مرصع؛ جلد: میشین، ۶۶۹ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: - ۳۹۴]

۷۰۵. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۵۸

آغاز: فصل دوم در بیان اعمالیست که کسی که از روزه عاجز باشد یا بر او دشوار باشد بعوض آن بعمل آورد و دربعضی از روایات معتبره وارد شده است که بدل روزه مستحب یکدرهم تصدق کند؛ **انجام:** دعای جوشن الصغیر بسمله الی کم من عدو انتضی علی سیف عداوته ... و ان تغفرلی ذنوبی کلها

شامل اعمال ماه رمضان و دعای عرفه و جوشن صغیر می‌باشد؛

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۰۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۸۸۳

بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۸۲]

۷۰۷. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۰۸

آغاز: فصل دویم در زیارت مشهور آن حضرتست در روز عاشورا و فضیلت زیارت آن حضرت در شب و روز عاشورا؛ **انجام:** پس توبه و کفاره اوجبست حضرت فرمودند که ده مسکین را طعام میدهد هر مسکینی را

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوای، ۹۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ]

۷۰۸. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۴۶

آغاز: که به نور داخل بهشت گردد و درحدیث معتبر وارد شده ... امام محمد باقر علیه السلام در روز جمعه اول ماه رجب متولد شده؛ **انجام:** و مکروهست فرش قبر به چوب و تخته یا میت را با تابوت گذاشتن مگر آنکه زمین آب برآورد یا نم بسیار باشد.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور، ۲۳۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ]

۷۰۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول به طلا؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: خان بالغ، جلد: روغنی، ۲۱۴ص، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۱]

۷۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۸۸-۳۹/۶۸

آغاز: که تعزیه آنحضرت بدارند و مشغول ماتم باشند چنانچه درماتم عزیز ترین اولا و اقارب خود می‌باشند؛ **انجام:** و در حدیث معتبر منقول است که هر یک فرزند از او برود و صبر کند بهتر است برای

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۱۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۲۱]

۷۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۸۶-۳۹/۶۶

آغاز: و الحمد و الشکر و النعماء اللهم صل علی جبرئیل امینک علی وحیک و القوی علی امرک؛ **انجام:** وفرود آیند از آسمان هفتاد هزار ملک که دستها برداشته باشند وصلوات

خط: نسخ عبارات عربی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: مقوا، ۲۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۱۷]

۷۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۴۰-۳۷/۱۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** دوازدهم دو رکعت با حمد و آیه آمن الرسول ده مرتبه سیزدهم ده رکعت در هر دو رکعت

خط: نسخ ادعیه معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۷۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۳۸-۳۵/۱۱۸

آغاز: آنها و این خادم اخبار ائمة اطهار علیهم صلوة الملك الغفار اکثر آنها را در کتاب بحارالانوار ایراد ... و آن مشتمل است بر ۱۴ باب؛ **انجام:** خمس می‌باید داد و عمل به این روایت احوط است ششم زمین است که به یهودیان و نصرانیان

خط: نسخ عبارات عربی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج روغنی، ۲۷۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۱]

۷۱۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما احکام کفارات مذکوره پس درچند فصل است فصل اول هرگاه بنده آزاد ... که موجب ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا آبی، ۱۷۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۱]

۷۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۴۳/۱

خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن ملا محمد باقر نیشابوری، بی‌تا؛ مصحح، مجدول، دارای سرلوح رنگین، با اجازه‌ای که مجلسی به جهت تمام مؤمنین و صاحب کتاب نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۱گ (۱پ-۳۴۱ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۳۰]

۷۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۲

آغاز: که تا توانی محافظت نما بر احیاء شب عید ماه رمضان و قربان و شب اول محرم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ تملک: محمد القوامی به تاریخ ذیقعده ۱۳۶۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۳]

۷۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۸

انجام: دور نیست که انسب باشد و الله یعلم.

از اول کتاب تا آخر باب سوم (در اعمال ماه رمضان)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ جلد کار غلامرضا تقی است که در سال ۱۳۳۹ خورشیدی ساخته؛ جلد: مقوای، ۱۲ سطر [ف: ۶ - ۲۴۶]

۷۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا و دعاها معرب، بی‌کا، بی‌تا، به جهت محمد رضا استنساخ شده؛ دارای سرلوح رنگین، مجدول، مذهب؛ جلد: قهوه‌ای مذهب، ۲۰۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۱- ۴۱]

۷۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۲۴۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۳]

۷۲۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۲۰

از اوایل اعمال ماه رجب تا اواخر اعمال ماه محرم؛ خط: ادعیه نسخ معرب، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوای قرمز، ۲۵۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۲]

۷۲۱. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۰۸

آغاز: و السلامة و الاسلام و العافیة المجللة ... علامه حلی طاب ثراه از ابن ابی عقیل نقل نموده که چون هلال ماه رمضان دیده شود واجب است خواندن این دعا الحمدلله الذی خلقنی و خلقک ... مؤلف گوید که گویا مراد او از وجوب تأکد استحباب است

اعمال ماه رمضان تا ماه جمادی الثانی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ تملک: حسنعلی همدانی؛ ۹۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۱]

۷۲۲. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مؤلف گوید که در تقدیم و تأخیر دعاها و عبارات هر یک در کتب دعوات مختلف ذکر کرده‌اند و چون روایتش را معتبر نمیدانم متعرض ذکر آنها نشدم و دعای روز بیست و هفتم را کفعمی در بیست و نهم ذکر ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ مقابله شده؛ جلد: تیماج سیاه، ۸۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: - ۸۲]

۷۲۳. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر مصیبت زده ای را ترحم فرماید حق تعالی او را ثواب آن صاحب مصیبت ... تغییر وضع ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: بیاض؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [ف مخ]

۷۲۴. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۶۴

آغاز: ... فصل اول در بیان فضلیت این ماه مبارک است باید دانست که ماه مبارک رمضان ماه خداوند عالمیانست و شریفترین ماههاست چنانچه به سند معتبر از حضرت امام رضا علیه السلام؛ **انجام:** در بیان فضیلت و کیفیت اعتکاف است اعتکاف سنتی است بمسجد جامع جهت عبادت و آن سنت مؤکد است بمقتضای آیات و اخبار بسیار خصوصاً در دهه آخر ماه رمضان ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف مخ]

۷۲۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۲۷

آغاز: عدالت ثمر، و اوان سلطنت، سعادت اثر، اعلی حضرت سید سلاطین زمان و سرور خواقین دوران، شیرازه اوراق ملت ودین نقاوه احفاد سید المرسلین؛ **انجام:** مگر کفاره ظهار که بعضی گفته اند که تا کفاره ندهد وطی زن بر او حلال نمی‌شود هر چند عاجز باشد و اگر بعد از عجز و استغفار برکفاره قدرت به هم رساند احوط آن است که باز کفاره را

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز (چند سطر) و انجام؛ مهر: «محمد حسن بن محمد علی ۱۲۱۹» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۲۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۸]

۷۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۴۶-۵۵/۱۲۶

از اعمال ماه رجب تا اعمال ماه مبارک رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۳گ، ۱۳-۲۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۱۳]

۷۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۱۵۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** واگر بعد از عجز واستغفار برکفاره قدرت به هم رساند احوط آن است که باز کفاره را به عمل

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۶]

۷۲۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۷۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و در آن سوره اشاره به قصه نمود که یوفون بالنذر و یخافون یوما کان شره مستطیر او یطعمون الطعام علی حبه مسکینا و یتیما و اسیرا انما نطعمکم لوجه الله لانرید منکم جزاء و لاشکورا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ جلد: تیماج

مشکی، ۱۳۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۶]

۷۲۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اکرم مقامه وشرف بنیانه و عظم نوره وبرهانه وبییض. (دعای عرفه)

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۶]

۷۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۸۵-۲۹/۱۲۵

آغاز: منقولست که در شب اول رجب بعد از نماز عشا ایندعا را بخواند اللهم انی اسألك بأنك مليك ... پس حاجات خود را طلب نماید؛ **انجام:** و فطره غیر سید را به سید نمی‌توان داد و فطره سید را به سید و غیر سید

فقط اعمال سه ماه رجب، شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۲۲۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۱]

۷۳۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاختم لی بالسعادة و السلامه و الامن و الایمان و المغفرة و الرضوان و السعادة و الحفظ يا الله انت لكل حاجةٍ لنا فصل علی محمد و آله و عافنا و لاتسلط علينا احدا من خلقك لاطاقة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۵۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۸]

۷۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با کمند، مجدول، دارای سرلوح مزدوج مذهب مرصع؛ واقف: محمد نوری، فروردین ۱۳۵۰؛ کاغذ: نباتی، جلد:تیماج مشکی،۳۶۰گ،۱۵سطر،اندازه:۱۱×۱۹سم[ف:۱۵- ۲۵۴]

۷۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم اغفر للمومنين و المومنات الاحيآء منهم و الا.

تا اواسط ماه مبارک رمضان؛ خط: نسخ خوش، کا: میرزا عبدالله خوشنویس، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ دارای کمند، مجدول؛ واقف: حاج شیخ محمود حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۹۰گ (۴ برگ آخر نسخه بیاض)، ۱۷ سطر [ف: ۱۵ - ۲۶۵]

۷۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و السلام عليهم و رحمة الله و بركاته.

از اعمال ماه رجب تا ذیقعده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با کمند زرین، مجدول، دارای سرلوح مزدوج مذهب منقش؛واقف:حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا روغنی،۲۶۴گ،۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۲۶۶]

۷۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۳۲

آغاز: رفتن آنها پیرامون محرمات تو نگردید؛ **انجام:** السلام عليك يا بن رسول الله اشهد انک صادق صديق.

از اوائل ماه رجب تا اواخر باب یازدهم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی:آغاز و انجام؛ضمیمه:ضمن ۷ برگ آخر: رساله در اصول دین فارسی ناقص الاخر،آغاز: «بدان وفقك الله که بر هر مکلفی واجب است که اصول دین خود را بداند»؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۲۰۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۲۶۶]

۷۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۶۲

آغاز: برکات آنها محروم نباشند و شاید این بنده عاصی را بدعای مغفرت یاد نمایند؛ **انجام:** و کفاره غیبت انست که برای آنشخص که او را.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی از مؤلف با رموز «منه دام ظله و منه رحمه الله»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۴/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۶۷]

۷۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۴

آغاز: بیست و چهار هزار پیغمبر پس زیارت کند حضرت امام حسین صلوات الله علیه؛ **انجام:** لا شيطان فيه على سبيلا و اجعل الجنة لى منزلاً و مقيماً

از اواسط فصل چهارم از باب دوم (اعمال ماه شعبان) تا اواخر باب سیم (ماه رمضان)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاتب نونویس: موسی انصاری به تاریخ ۱۳۵۰ق و همو در برگ ما قبل آخر نگاشته: «بیاض خط خوش نویس و کاغذ ترمه بعضی گفتند خط میرزا احمد نیریزی در سنه ۱۱۴۵ نوشته»؛ واقف: رحیم انصاری، اسفند ۱۳۶۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش مشمع،۱۳۶گ،۱۲سطر،اندازه:۱۴×۲۷/۷سم[ف: ۱۵ - ۲۶۸]

۷۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۳۰

کا: احمد بن محمد تبریزی، بی‌تا؛ چاپ سنگی است که به دستور حاج علی رضا بن محمد صادق تاجر تبریزی به تاریخ ۱۲۷۲ روی کاغذ آبی چاپ شده، مجدول، دارای سر لوح رنگین؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۶۳]

۷۳۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۶۵

چاپ سنگی، نسخه‌ای دیگر از همان چاپ بالا [ف: ۵ - ۲۹۰]

۷۴۰. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث، کا: مریم، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۵گ، ۱۲ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۶۴]

۷۴۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۱۶

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مصحح، مجدول، با سر لوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۳۶۵]

۷۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۲۵

خط:ثلث،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۶گ، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۲۱×۱۵/۵سم [ف: ۲- ۱۴۵]

۷۴۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح زیبا، مجدول، در ۲۶ ذیحجه ۱۳۱۷ این کتاب را به یحیی گلپایگانی به حشمت الدوله تقدیم نموده؛ مهر: «یحیی» (بیضی)، «الراجی یحیی» (بیضی)؛ جلد: قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۲]

۷۴۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۵

خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین، تا: شوال ۱۰۲۳ق [در فهرست تاریخ کتابت این‌گونه آمده که حتماً غلط است و محتمل است ۱۲۰۳ بوده باشد]؛ مجدول، دارای سرلوح زرین؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۰]

۷۴۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۹۳

آغاز: از احکام زکات و خمس و اعتکاف و در آن سه فصل است

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، مجدول، با اجازه‌ای که علامه مجلسی برای نواب معمورخان نوشته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ - ۳۲۶]

۷۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۵۹

انجام: و علی اهل بیت محمد و ترحم علی محمد و اهل بیت محمد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۲۷گ، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۲۵ - ۳۹]

۷۴۷. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۴ فرخ

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ ترمه؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۴۳گ، ۲۱ و ۲۵ سطر (۷/۸×۱۵/۸)، اندازه: ۱۳/۵×۲۳سم [ف: - ۹۷]

۷۴۸. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۵ فرخ

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۳گ، ۲۱ سطر (۷/۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: - ۹۸]

۷۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۳۱

آغاز: و ائمه هدی صلوات الله علیه و علیهم اجمعین ادعیه و اعمال بسیار منقول گردید؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ ضمیمه: ضمن ۵۵ برگ آخر نسخه، ادعیه: علوی مصری، سیفی و طمطام با شرح و اعتصام و اختتام آن: انجام موجود نسخه: «و علی زین المنابر و المساجد و صاحب الفضائل و المفاخر محمد بن علی»، ترجمه دعاء کمیل؛ واقف: محمد علی ممکن، خرداد ۱۳۶۳؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۲۷۰]

۷۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۴۰۴گ، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [رایانه]

۷۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۳۶

آغاز: الملک الغفار اکثر آنها را در کتاب بحار الانوار ایراد نموده‌ام؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: مکتبة الامام امیرالمؤمنین (ع)، اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشنی خرمایی، ۱۳۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۸/۹سم [ف: ۱۵ - ۲۷۱]

۷۵۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۹۵۸-۵۹/۱۷۸

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ ۸۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۷۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۶۵-۵۷/۳۵

آغاز: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ تولدی مورخ ۲۶ رجب ۱۲۱۰؛ ۱۶۸گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۲۱۳]

۷۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۰۵۲-۵۹/۲۷۲

آغاز: بوجهک الباقی بعد فناء کل شیء و باسمائک التی ملئت ارکان کل شی و بعلمک الذی احاط بکل شیء و بنور وجهک الذی اضاء له کل شیء

بخشی از میانه آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲۹گ، ۱۱-۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۱۸]

۷۵۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۲۴-۵۶/۷۴

آغاز: برابر

از اول تا بحث کفارات (هیجدهم نوا در کفارات است)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۱۵]

۷۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای یک سرلوح مرصع؛ واقف: بیوک منشی زاده، آذر ۱۳۲۳؛ جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۲۸۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۷۵۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول مذهب؛واقف:سید علاء الدین مجتبوی، بهمن ۱۳۳۶؛ جلد: مقوای روغنی شکسته،۳۰۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۷۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سرلوح مرصع متوسط، مجدول مذهب؛ واقف: شمس الدین پرویزی، مهر ۱۳۳۲؛ ۲۳۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۷۵۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۵۹

آغاز: بسیار داد و احسان؛ **انجام:** و لا نحرمنا اجره.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۴۶]

۷۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۵۱۶

انجام: دور نیست که انسب باشد و الله یعلم.

اعمال سه ماه رجب و شعبان و رمضان؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول، مذهب؛ واقف: ابراهیم خسروی بختیاری، اسفند ۱۳۲۵؛ جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۹۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ – ۲۴۶]

۷۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۸۱

آغاز: کل باب وتلین؛ **انجام:** و المسلمات الاحیاء.

اواخر اعمال ماه شوال؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ به وسیله سرهنگ عبدالحسین افشار در خرداد ۱۳۳۲تسلیم کتابخانه شده؛واقف: سردار کل یار محمد خان افشار، خرداد ۱۳۳۲؛ ۷۶ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۶ – ۲۴۶]

۷۶۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۲۹۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۲۶گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۵]

۷۶۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۰۰

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰۹گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲ – ۶۶]

۷۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۸۹

آغاز: این ماههای مبارک در روز قیامت گواهان او باشند؛ **انجام:** و بطلان به استمناء و کفاره بسبب آن

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قرمز، ۲۳۶گ، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۵ – ۱۷۹۷]

۷۶۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۶۰

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری،۱۳۲گ،۱۵سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۷۸۶]

۷۶۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۴۲

آغاز: یا کنز من لا کنز له

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۵۷گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ – ۱۲۱۵]

۷۶۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۳۹

آغاز: و امیدوار رحمت و آمرزش تو بود؛ **انجام:**کفاره قتل خطا میدهد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۳گ، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۶۲۰]

۷۶۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۸۱

آغاز: که دو قبیله عظیم از قبایل عرب؛ **انجام:** بسند معتبر از حضرت امام رضا (ع) روایت کرده است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۱۵۶گ، ۱۶ سطر (۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۵ – ۱۶۳۴]

۷۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۰۳گ، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۵ – ۱۵۷۷]

۷۷۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۵۰

آغاز:تجعل نفسی فی شیئی من عذابک؛ **انجام:** لماورد من اعلام دینک و سنن نبیک صلی الله

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: زارع مهریزی؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش کاغذ آبی، ۱۲۹گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵–۱۶۹۳]

۷۷۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۹۰

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۶۴گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۹/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۱۱۹۷]

۷۷۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۱۵۳

آغاز: علیه و آله شعبان را روزه می‌داشت

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: عباس حاجی ده آبادی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۷۸گ، ۱۴سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۱۱۸۲]

۷۷۳. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۲۲۸

آغاز: اللهم افتح لهم فتحا یسیرا و انصر لهم نصرا عزیزا و اجعل لهم من لدنک سلطانا نصیرا؛ **انجام:** که بعد از نماز این دعا بخوانند ربنا اننا سمعنا منادیا ینادی للایمان ان آمنوا بربکم فآمنا

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۳۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۳سم [ف: ۱ – ۱۹۶]

۷۷۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۹۰

آغاز: المخزون غیر مقطوع و لا ممنوع؛ **انجام:** و اگر نابالغ و دیوانه عیال دیگری باشند.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول زرین؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: مقوایی روکش کاغذ، ۱۴۳گ، ۱۶سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ – ۱۳۹۱]

۷۷۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۷۷

آغاز: غسل بکن و بروایتی نزدیک زوال؛ **انجام:** اول هر گاه بنده باید.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری قهوه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۱۳۸۶]

۷۷۶. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۱

انجام: و اکثر مفاسد اسلام بر آن مرتب شد و از بعضی روایات کراهت مستفاد می‌شود اگر در خصوص شوال احتراز کنند بهتر

است تم
شامل اعمال ماه‌های رجب و شعبان و رمضان؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور، ۹۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۵۹]

۷۷۷. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۴

آغاز: کا بستگان گشادگی کف با نوالش سحاب مزارع عمل‌های پژمردگان مؤسس قواعد ملت و دین مروج شریعت آبای طاهرین؛ **انجام:** صل علی محمد و آل محمد کافضل ما صلیت و بارکت و ترحمت و تحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید

از اول تا پایان فصل چهارم (در اعمال ماه شوال و ذی قعده)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۲گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۵۹]

۷۷۸. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۶

انجام: فاغفرلی و ما عملت من عمل یقربنی الیك فاقبله منی و لاتقطع رجایی منك یا کریم

از آغاز تا پایان باب ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج روغنی، ۲۰۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۶۰]

۷۷۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۶۷

انجام: بعد ما ملئت جورا و ظلما صلوات الله علیهم اجمعین و اشهد ان اقوالهم حجة و امتثالهم فریضة

از اول تا اواخر فصل هفتم؛ خط: نستعلیق. آیات نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۲گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۶۰]

۷۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷×۲۶/۴سم [رایانه]

۷۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۲۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حبیب الله دزفولی [رایانه]

۷۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۷۷

مختار زاد المعاد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از داوود ترکاشوند [رایانه]

۷۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۰۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۷۸۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۰۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از توحید صفر پورقادی [رایانه]

۷۸۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۱۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۷۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسن نخعی مازندرانی [رایانه]

۷۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۴۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۷۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۹

بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۷۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس نادری [رایانه]

۷۹۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۴۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رامبد بستانی [رایانه]

۷۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۷۱

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یك سرلوح، با کتیبه مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۹۴گ، ۲۴ سطر (۱۵/۳×۸/۳)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [رایانه]

۷۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۴۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۷۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۸۵۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

۷۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۵۴۸

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۲×۳۲سم [رایانه]

۷۹۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۴۱گ، اندازه: ۱۶×۲۶سم [نشریه: ۱۳ - ۳۸۹]

۷۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲۴۸

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۸۰]

۷۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۲

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارك فرهنگی؛ اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۵سم [رایانه]

۷۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۷۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از طیبه سید رافضی [رایانه]

۷۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۲۶

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسن نخعی مازندرانی [رایانه]

۸۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۲۷

بی‌کا، بی‌تا؛ با دو تصویر؛ خریداری از محمد حسن نخعی مازندرانی [رایانه]

۸۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴۱

بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

۸۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای سرلوح و کتیبه مذهب مرصع، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۲۲۶گ، ۱۹ سطر (۱۳×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۷سم [رایانه]

۸۰۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۳۱

آغاز: الصفوی بهادرخان لا زالت راياة دولته مرفوعه و [هامات] اعداءه مقموعه میسر گردیده تحفه آن بارگاه خلایق [امیدگاه] گردانید که مقبول طبع اشرف گردد و آن عالی [اعلی حضرت] از فواید آن منتقع گردد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی شکری و حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹۵گ، ۱۷ سطر (۷/۴-۸/۵×۱۶/۲-۱۶/۴)، اندازه: ۱۳/۲×۲۲/۲سم [رایانه]

۸۰۴. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱۱

خط: نسخ جلی زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مرصع، ترجمه مصحح، محشی؛ جلد: روغنی نفیس، ۱۸۵گ، ۲۴سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: - ۹۲]

۸۰۵. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۸۹

بی‌کا؛ بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: روغنی نفیس، ۱۸۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: - ۹۲]

۸۰۶. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مرصع، مصحح، محشی؛ جلد: روغنی نفیس، ۱۸۵گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: - ۹۲]

۸۰۷. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۳]

۸۰۸. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۳]

۸۰۹. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: روغنی زیبا، ۱۸۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۲]

۸۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۸۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۳]

۸۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۰۵

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۵]

۸۱۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵۵۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مسلم رسولی [رایانه]

۸۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۹۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۸۱۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۷۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۱]

۸۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۰۷

آغاز: شصت سال ... صادق علیه السلام سؤال ... آیا غیر عیدهای شهور عیدی هست حضرت؛ **انجام:** برسانیدن غبار غلیظ بر حلق نه ... مکرر نظر کردن بزنی تا.

خط: متن نسخ، ترجمه ها نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور مشکی، ۶۷۰ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۵۰ - ۱۱۲]

۸۱۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ نسخ و دعاها معرب؛ جلد: مقوا قهوه‌ای، ۱۶۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۰۰]

۸۱۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۹۹

انجام: در خصوص شوال احتراز کند بهتر است

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مزدوج، مجدول؛ مهر: «لا الا الله الا الله الملك الحق المبين المعين عبده محمد بن محمد صادق طباطبایی» (بیضی)؛ جلد: مقوا با پارچه، سرخ، ۱۲۰گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۵۱۰]

۸۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۷۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح مرصع مذهب، مجدول، مذهب؛ جلد: روغنی مذهب، قاب چرمی زرد، ۲۸۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۵ - ۳۳۴]

۸۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ایشان مانند دیوار یا پرده بوده باشد احوط آن است که زن عقب بایستد و مرد پیش بایستد آن قدر که در.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۴۹گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳۵ - ۳۳۶]

۸۲۰. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲-ج/۳۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** چهارم در جائی که کسوت باید داد در زن پیراهن و مقنعه را با هم مجزیست و در مرد ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۴۵گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۵۶]

۸۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۲

انجام: و اشهدنا ایامه و صل علیه و اردد الینا سلامه و السلام علیهم و رحمة الله و برکاته.

بخش اول کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مرصع محرر، با سرلوح؛ جلد: روغنی سبز مذهب، ۱۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۵ - ۲۷۵]

۸۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶-فیروز

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سر لوح و چند سر سوره، مجدول؛ کاغذ: شبیه ترمه اصفهانی شکری، جلد: روغنی، ۶۹۴ص، ۲۸ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲۱ - ۱۰۹]

۸۲۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لطفعلی آقا بیگ، بی‌تا؛کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا روغنی، ۲۴۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵ سم [ف: ۲ - ۷۹۶]

۸۲۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** که حق تعالی اجلها را در ماه حزیران نزدیک میگرداند یعنی موت در آن بسیار میباشد

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۸۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱ سم [ف: ۲ - ۷۹۷]

۸۲۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای دو سرلوح زیبا با آب طلا و مینا، نسخه کهن و نفیس؛ جلد: چرمی ضربی، ۲۱۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۴×۲۱ سم [ف: ۲ - ۷۹۷]

۸۲۶. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۶۶]

۸۲۷. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۱۱ بخش دوم

آغاز: بجمیع آنها میسر است، منتخبی از اعمال و فضایل ایام و لیالی و اعمال آنها که باسایند؛ **انجام:** از حضرت صادق علیه السلام منقولست که هر که در هر شب از ماه مبارک این دعا را بخواند: اللهم انی ...

فقط پنج باب آن موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: لیمویی، ۶۵گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۱۶۰]

۸۲۸. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۱۴۶

آغاز: دو مرتبه الله اکبر و دو مرتبه لا اله الا الله و در اقامه دو مرتبه الله اکبر از اول می‌اندازد؛ **انجام:** اما احکام کفارات مذکوره پس از چند فصل بیان می‌شود اول هرگاه بنده ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مجدول مذهب؛ جلد: مقوایی روکش تیماج قرمز، ۱۸۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: - ۱۴۶]

۸۲۹. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۴۵ بخش یکم

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی نیست جز این که حق تعالی که زایل گرداند از شما

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۸۶گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: - ۱۰۱]

۸۳۰. قم؛ شریعتی، محمد حسین (کتابخانه)؛ شماره نسخه:۱۳/۱

آغاز: علیهم صلوات الله الملک الغفار، اکثر آنها در کتب بحار الأنوار ایراد نموده ام

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۹۲ص (۱-۲۹۲) [ف: - ۴۷]

۸۳۱. رامسر؛ فرید تنکابنی، عبدالوهاب؛ شماره نسخه:۱۳

بی‌کا، بی‌تا؛ جدول بندی با قلم سرخ و آبی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مقوایی قهوه‌ای، ۳۳ سطر (۱۳/۱×۲۲/۷)، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۶سم [نشریه: ۷ - ۷۸۱]

۸۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج [الفبائی: - ۲۹۴]

۸۳۳. مشهد؛ مدرسه عباسقلی خان؛ شماره نسخه:۱۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۶۷]

۸۳۴. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: محمد قلی گرجی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ۵۰۳ص، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۶۹]

۸۳۵. ساری؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: عزت الله طیبی توسکلایی، ۱۳۶۵/۶/۲۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۳ص، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [عمومی ساری و تنکابن: ف: - ۵۲]

۸۳۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۶۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]

۸۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: ترمه خاکستری، جلد: روغنی نقاشی، ۵۲۳ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۶-۲۲]

۸۳۸. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۳۴]

۸۳۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۲۳

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۳۰۴گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۸۵]

۸۴۰. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۰۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۷۸]

۸۴۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۷۶

بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۱۵]

۸۴۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۳۵

بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۱۵]

۸۴۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۶۷

بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۱۵]

۸۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۲۹

انجام: الهی ان ادخلتنی النار فقی ذلک سرور عدوک

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با کاغذ ابری سبز، ۸۹گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۱۳۴]

۸۴۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۹۵

آغاز: که از حضرت امام رضا سؤال کرد؛ **انجام:** مگر آنکه زمان بسیار بگذرد

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:آغاز و انجام؛اهدایی: محمد رضوی عزآبادی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابری، ۳۳۵گ، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۴/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۱۵۶۷]

۸۴۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۰۰

آغاز: و کرامتها وارا بر شتران و اسبان نور سوار کنند و ببرند
خط:نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری عنابی، ۲۴۹گ، ۱۷ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۵۰۰]

۸۴۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۳۴
کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: تقی رسولیان؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۳۵گ، ۲۳ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۴۷۸]

۸۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۸
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی، ۲۴۶گ، ۲۱ سطر (۷×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۲ - ۲۳۲]

۸۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** چهارم در جائی که کسوه باید داد ... به یک جامه مانند پیراهن اکتفا کرده اند.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرد، ۳۴۱گ، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۱۲۲]

۸۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۱۳
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن علیمردان رکنابادی، تا: ربیع الثانی ۱۰۲۲ق [تاریخ کتابت در فهرست چنین آمده که احتمالاً باید یا ۱۲۰۲ باشد یا غیر آن چون حتما غلط است]؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۲۷۴گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۴۰۱]

۸۵۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۶۵۴
خط: نسخ، کا: محمد، بی‌تا؛ با ترجمه فارسی بخط شکسته؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی [نشریه: ۲ - ۸۳]

۸۵۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۳۶
آغاز: در زمان دولت عدالت ثمر و اوان سلطنت عدالت اعلیحضرت سید سلاطین زمان؛ **انجام:** بهتر آن است که پیراهن و قبا بدهد یا قبا و بالاپوش و بهتر آن است که نو باشد و جامه طفل را.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سفید نازک، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۲۴۶گ، ۲۳ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵ سم [ف: ۱ - ۱۹۹]

۸۵۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون اکثر مردم جاهلند بکفاراة و احکام آنها و بر ایشان لازم.
خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با یک سرلوح مذهب، مجدول مذهب؛ جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۳۱گ، ۲۰ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۱ - ۲۰۰]

۸۵۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** یا عظیم اغفرلی العظیم من ذنوبی فانه لایغفر لذنوب العظام الا انت و لا اله الا انت یا ارحم الراحمین و السلام.
خط:نسخ شکسته و نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۱۹ سطر (۷×۱۲)، اندازه:۱۰×۱۵ سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۸۵۵. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۷۶
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا سبز، ۲۵۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۴]

۸۵۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۲۰
خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با علامات بلاغ؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۹۸]

۸۵۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۶
آغاز: برابر؛
خط: نسخ و نستعلیق، کا: زرگر باشی، بی‌تا؛ مجدول، با کمندکشی زرین، با یک سرلوح مذهب؛ مهر: حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی،ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرمی ساغری، مذهب، ۸۱۶ص، ۲۰ سطر کتابت ادعیه و ۲۰ سطر کتابت ترجمه فارسی، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱ - ۵۹۴]

۸۵۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۲
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم عن علی بن موسی الرضا عن موسی بن جعفر عن جعفر بن محمد؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، کا: آقا ابراهیم قمی، بی‌تا؛ مهر: مشیر السلطنه، احتشام الدوله، حشمت الدوله؛ مجدول، با کمند اندازی زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۶۲۸ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۵۹۶]

۸۵۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ نوشته شده «از کتب مرحومه مهد علیا طاب ثراها که در بازدید ۱۲۹۳ ملاحظه و جزو موزه شد»؛ مجدول، مذهب مرصع، با سرلوح مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش چرم مذهب، ۴۹۵ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [ف: ۱ - ۵۸۱]

۸۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۰۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: روغنی [رایانه]

۸۶۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵
آغاز: من لبس العز و هو له اهل و در روایت معتبر وارد شده که بمنزل برادر مومن من وارد شود و قصد روزه سنت کرده؛ **انجام:** الکعبه و فالق الحبه و صارف ... و کاسف کل کربه اسئلک فی هذا (کذا)
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی [رایانه]

۸۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰
آغاز: منادی از میان عرش ندا کند که کجایند رجبیون پس گروهی برخیزند؛ **انجام:** اقبل منی الیسیر و اعف عنی الکثیر.

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: حنایی [رایانه]

۸۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۶۴

آغاز: و انک تبعث من فی القبور وان الحساب حق و ان ... حق و ما عد؛ **انجام:** ضبط است در حساب اگر بنای اعمالرا بر این بگزارند ظاهر ابدینست و اما فضایل و اعمال

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [رایانه]

۸۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۳۴

آغاز: که چون روز قیامت شود منادی؛ **انجام:** علیه ذرة فی العالمین سبحانک الخ.

خط: نسخ، کا: رفسنجانی، زین العابدین بن علینقی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: میشن [رایانه]

۸۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۷۷۰

آغاز: در این رساله ایراد نمایم؛ **انجام:** و گودالی در برابر قبله بکنند و تخته سرازیر باشد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۸۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** قول اول قوی تر است هجدهم نوا در کفار اتست از حضرت ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم احفظه بملائکة النصر و بما القیت الیه ... سلامه و السلام علیهم و رحمة الله و برکاته

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ترجمه: شکسته نستعلیق؛ واقف: حضرت علی بن موسی الرضا (ع)؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اکثر مردم جاهلند بکفارات و احکام آنها و بر ایشان لازم می‌شود و نمی‌دانند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم لقهم رحمة و رضوانا و ردحا و ریحانه السلام علیک ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۰۱

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ملا اسحق دارابی، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، مذهب، ۲۳۹گ، ۲۱سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۹ – ۸۸۳]

۸۷۱. اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۲۵۰

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۱۸۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: – ۱۴۹]

۸۷۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۹۲

آغاز: دو رکعت نماز کذارند پس فرمودند که آن موضع اول محل قبر امیرالمومنین(ع) ... در برگ ۲ موجود: فصل سیم در بیان زیارت مطلقه آنحضرت که مقید به وقتی از اوقات نیست؛ **انجام:** و عجل ذلک علی فی یسرٍ منک و عافیة و نعمة و سلامة و حمید عاقبةٍ.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۸گ، ۲۳ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: – ۹۹]

۸۷۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۹۹

کامل؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مجدول، با سرلوح مزدوج مذهب؛ مهر: «یا رسول الله» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۸گ، ۲۲ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۰-۵۷۰]

۸۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۸۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** متعرض ذکر آنها نشدم ... و الله یعلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۸۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۱۴

آغاز: سید سلاطین زمان و سرور خواقین دوران شیراز ... حضرت سید المرسلین آب و رنگ گلستان مصطفوی؛ **انجام:** یا بحان پدرم کفاره اش آنست که بگوید لا اله الا الله و خلافت در این نوع از قسم بجان و خود یا بجان تو یا

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۸۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و قد فرغت من تسوید هذه النسخه ... فی قصبة الشاهرود

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۷۸. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۹۳

باب چهاردهم را ندارد؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛اهدایی:واعظ تهرانی؛کاغذ: لیمویی، جلد: تیماج جگری، ۲۳۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱/۵سم [اوراق عتیق: ۲ – ۵۰۱]

۸۷۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۹۲۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: اسدالله قاسمی خوئی، جلد: مقوایی با روکش میشین، ۲۴۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [میراث اسلامی: دفتر دهم – ۷۸۰]

۸۸۰. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که از این رساله منتفع گردد در حال حیات یا بعد از وفات این شکسته را.

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم

[اوراق عتیق: ۲ - ۴۹۰]

۸۸۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** سپس گواهی دهند ملائکه که موکلند بر این ماهها که ما نیافتیم این بنده را مگر طلب کننده طاعت و خشنودی تو و امیدوار رحمت و آمرزش تو بود و آنچه را نهی کرده بودی ترک کرد.و دعای روز بیست و هفتم را کفعمی در بیست و نهم ذکر کرده است و موافق مذهب شیعه در روز بیست و سیم خواندن دور نیست که آنشب باشد و الله یعلم.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با کمند زرین؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: سوخت رویه تیماج مشکی مذهب، ۱۱۰گ، ۱۷ سطر (۱۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۰۳]

● **زاد المعاد (تحریر دیگر)** / دعا / عربی، فارسی

zād-ol-maʻād (tahrīr-e dīgar)

وابسته به: زاد المعاد فی اعمال السنة؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰ق)

تاریخ تألیف: رمضان ۱۱۰۷ق؛ محل تألیف: اصفهان

از یکی از علمای اصفهان (قرن ۱۲). چون مرحوم علامه ملا محمد باقر مجلسی در کتابش زاد المعاد مطالبی فقهی آورده که امروز برای شیعیان مفید نیست چون عمل به قول مجتهد حی باید کرد، بنابراین در این کتاب، اقوال فقهی مرحوم مجلسی را حذف کرده و در عوض دعاهایی که مرحوم مجلسی اختصاراً در کتابش نیاورده ولی به آنها اشاره کرده را افزوده است، نظیر دعای استهلال و توبه و عرفه و جوشن کبیر، ولی در ترتیب و مطالب زاد المعاد تصرفی نکرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۵۲

آغاز: الحمد لله الذی جعل العبادة وسلیة لنیل السعادة ... اما بعد بر صفایح صحایف برادران ایمانی ... چون جناب فضیلت و کمالات مآب عالم کامل عامل کامکار و فاضل مقدس جلیل المقدار

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد کاظم ذوالشرفین بن عبدالعلی الشریف، تا: چهارشنبه ۵ ذیقعده ۱۲۲۹ق؛ مصحح؛ مهر: محمد باقر صدیقین (سه گوش) در تاریخ ۱۳۲۸/۸/۱ش؛ تملک: زین العابدین موسوی در ۲۶ ربیع الثانی ۱۲۵۶ با مهر «زین العابدین الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۴۳ - ۹۹]

● **زاد المعاد (منتخب)** / دعا / فارسی

zād-ol-maʻād (mn.)

حسینی، کریم بن جعفر، ق۱۳ قمری

hoseynī, karīm ebn-e jaʻfar (- 19c)

وابسته به: زاد المعاد فی اعمال السنة؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰ق)

کتاب ملخص و مختصر زاد المعاد علامه مجلسی است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۷

آغاز: حمد بیحد و ثنای بی نهایت مر خداوندیرا سزاست؛ **انجام:** و لکن ذکر کرده مطلق باب چهاردهم از جهت انکه این رساله مقاومت ذکر اینها ندارد تمت المختصر.

از اول تا آغاز باب چهارم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۶ محرم ۱۲۲۲ق؛ واقف: حاج عبدالصالح، ۱۲۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۶×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۵۰۶]

● **زاد المعاد (منتخب)** / دعا / عربی، فارسی

zād-ol-maʻād (mn.)

وابسته به: زاد المعاد فی اعمال السنة؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰ق)

غیر همانند:

۱. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۳۴

آغاز: شب چهارم هرکه در این شب صد رکعت نماز کند در رکعت اول بعد از حمد قل اعوذ برب الفلق و در رکعت ثانی بعد از حمد قل اعوذ برب الناس یکبار بخواند؛ **انجام:** خاتمه در بیان عمل شب عید و روز او و این شب یکی از لیالی اربعه سالست ... زیارت امام حسین (ع) در این شب ثواب بسیار دارد و در روایت است امام جعفر صادق (ع) ...

شامل اعمال ماه رمضان و شعبان و رجب و دیگر ادعیه در ایام دیگر می‌شود؛خط:نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: پارچه مشکی، ۹۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ]

۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۸۶

آغاز: الحمد لله الذی جعل العبادة وسیلة لنیل السعادة؛ **انجام:** و بارکت و ترحمت و تحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با تملکی به تاریخ ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم[ف:۲-۶۲۸]

۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۷۶

آغاز: الحمد لله الذی جعل العبادة و سیلة لنیل السعادة؛ **انجام:** و بارکت و ترحمت و تحننت علی ابراهیم و آل ابراهیم انک حمید مجید.

خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۲۲ رمضان ۱۲۴۲ق؛ در آخر نسخه دعای علوی مصری و جوشن صغیر افزوده شده؛ جلد: مقوا با روکش کاغذی طوسی، ۱۲۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۲۷]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۱۰۶-۷۱-۳۶/۱۰۶

آغاز: بسمله حمدله والصلوة ... اما بعد رساله ایست در بیان اعمال سه ماهه رجب المرجب و شعبان المعظم و رمضان المبارک باب اول در بیان اعمال ماه مبارک رجب است و آن مشتمل بر پنج فصل است فصل اول در بیان فضایل این ماه؛ **انجام:** مؤلف گوید که در تقدیم و تأخیر دعاها و عبارات هر یک در کتب دعوات مختلف ذکر کرده‌اند دور نیست که انسب باشد تمت الکتاب اعمال و ادعیه سه ماه رجب، شعبان و رمضان است برگزیده از «زاد المعاد» علامه مجلسی؛ خط: ادعیه نسخ معرب، نستعلیق، کا: محمد مهدی مرندی، تا: ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۸ - ۴۵۹۸]

۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۴۳/۲

مؤلف پس از فراغ از اعمال سه ماه رجب، شعبان و رمضان با استفاده از زاد المعاد اعمال بقیه ماه‌های سال را نگاشته ولی تا اواسط زیارت جامعه را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۰۸]

● **زاد المعاد فی هدی خیر العباد** / اخلاق / عربی

zād-ul ma‘ād fī hodā xayr-el ‘ebād

ابن قیم جوزیه، محمد بن ابی بکر، ۶۹۱ - ۷۵۱ ؟ قمری

ebn-e qayyem-e jawzīye, mohammad ebn-e abī-bakr (1293 - 1351)

چاپ: القاهرة سنة / ۱۹۲۸م. و ۱۳۲۴هـ و فی کانبور ۱۲۸هـ انظر المعجم ص ۲۲۴

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۵۸

آغاز: الحمد لله رب العالمین و العاقبة للمتقین و لا عدوان الاعلی الظالمین و لا اله الا الله اله الاولین و الآخرین و قیوم السموات و الارضین ... و بعد فان الله سبحانه هو المنفر بالخلق و الاختیار من المخلوقات؛ **انجام:** و لا حلم رسول صلی الله علیه و سلم بعجزها و لا وصفها و لا اخبر عنها البتة فمن این لکم ... فی ثبوت الرجعة و الاعتداد ...

خط: نسخ خفی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب کم کار، مجدول، صحافی شده در ۳ مجلد، با یادداشت سید عبدالرزاق گیلانی حنفی ماتریدی در سلخ ذیحجه ۱۱۲۳ق، که نسخه را برای او کتابت کرده‌اند؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴۲۷گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۳]

● **زاد المقوین** / اخلاق / فارسی

zād-ol moqvīn

قاضی وابکنویی، محمد بن محمد، ق۸ قمری

qāzī vābkenū’ī, mohammad ebn-e mohammad (- 14c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [مختصر ف: - ۴۳۴]

● **زاد المؤمنین** / کلام و اعتقادات / فارسی

zād-ol-mo’menīn

دهلوی، غلامحسین، ق۱۳ قمری

dehlavī, qolām-hoseyn (- 19c)

وابسته به: اعتقادات؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱-۹۶۵)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۳ق؛ محل تألیف: چیناپتن

ترجمه و شرح مختصری است بر رساله «الاعتقادات» شهید دوم، که هنگامی که از محضر حکیم احمد الله خان دهلوی استفاده علمی می‌برد، نگاشته است.

[دنا ۱۱۷۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۴/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۱۱

آغاز: و آب عذب حیات و استعداد ظهور صفات و نور تفضل و قوت تفکر نهاده؛ **انجام:** و قول کن فیکون اشارت است بسرعت نفاذ قدرت او تعالی شانه در تکوین اشیاء

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۸۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۶۶]

● **زاد المؤمنین** / حدیث / فارسی

zād-ol-mo’menīn

حسینی گنابادی، عبدالله بن عبدالله، ق۱۴ قمری

hoseynī gonābādī, ‘abd-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۳۹۳

آغاز: بسمله، الحمدلله الکبیر المتعال القدیم القیوم؛ **انجام:** از نبی و از وصی از امام هشتمین ... سنه ۱۳۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق [رایانه]

● **زاد الناسک فی طی المناسک** / فقه / فارسی

zād-on nāsek fī tayy-el manāsek

موسوی رضوی، ابراهیم بن ابو طالب، ق۱۳ قمری

razavī, ebrāhīm ebn-e abū-tāleb (- 19c)

وابسته به: حدیقة المؤمنین = شرح صغیر = شرح المختصر النافع؛ طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱-۱۲۳۱)

ترجمه مناسک حج از شرح صغیر سید علی طباطبائی است که مترجم در زمان حیات وی برای حجاج انجام داده است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۴

آغاز: احمده علی نعمائه و اشکره علی آلائه ... اما بعد مخفی

نماناد که بعضی از برادران ایمانی
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۵۰گ، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۱]

● **زاد الناسکین** / فقه / فارسی

zād-on nāsekīn

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن، ۱۱۷۷ – ۱۲۴۴ قمری

ārānī kāšānī, mohammad ʻalī ebn-e mohammad hasan (1764 - 1829)

کتابی مفصل در احکام شرعی و دستورات فقهی که به صورت فتوایی برای مقلدین نوشته شده و در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه در باب تقلید و مختصری از احکام آن؛ باب ۱. احکام طهارت؛ ۲. احکام نماز؛ ۳. احکام روزه؛ ۴. احکام خمس؛ ۵. احکام زکوة؛ ۶. احکام حج؛ ۷. احکام تجارت؛ ۸. احکام نذر و عهد و یمین؛ ۹. احکام نکاح و رضاع؛ ۱۰. احکام میراث؛ ۱۲. احکام حدود و قصاص؛ ۱۲. احکام دیات؛ خاتمه در بیان بعضی از مستحبات.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین اما بعد چنین گوید بنده جانی محمد ... که این چند کلمه مختصری است در رؤس مسائل عبادات و معاملات به اصرار بعضی از برادران ...

آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** مسئلهٔ خامسه ترتیبی در میان روزه‌های واجبی غیر ایام رمضان نیست اگر چه احوط تقدیم قضای رمضان است بر غیر آن و اگر نذر معینی بر ...

از ابتدا تا اواسط باب سوم (روزه)؛ بی‌کا (ظاهراً به خط مؤلف)، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور مشکی، ۲۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف مخ: – ۸۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ – ۳۳۶]

● **زادالنجاة** / اخلاق / فارسی

zād-on-najāt

قزوینی، صفی بن ولی، ق۱۱ قمری

qazvīnī, safī ebn-e valī (- 17c)

اهداء به: ظفرخان

کتابی مفصل در احکام موت، کفن و دفن و آداب تعزیه و کیفیت برزخ و حشر و نشر و قیامت و پاداش‌های صبر بر موت عزیزان، مشتمل بر نود و هشت «باب». در هنگام تألیف نظر مؤلف به کتب مجمع البیان و کافی و من لایحضره الفقیه و دیگر کتب اخبار بوده است. عناوین ابواب چنین است: ۱. علت ظهور و اسباب مرگ و نکات دیگر؛ ۲. ذکر ثواب امراض و آلام؛ ۳. آداب عبادت و ثواب آن؛ ۴. استشفاء به ادعیه و تربت امام حسین و غیر آن؛ ۵. آداب وصیت و فضیلت آن؛ ۶. آداب توجه و ثواب آن؛ ۷. ذکر ملائکه حفظه و کاتبان اعمال؛ ۸ تلقین محتضر و فائده آن؛ ۹. ثواب تشدید نزع و غیر آن؛ ۱۰. بشارت نجات مؤمنان؛ ۱۱. در آنچه مؤمن و کافر در آخر عمر بیند؛ ۱۲. تقسیم اجل مسمی و مشروط؛ ۱۳. شداید عامه نزع برای هر کسی در اخراج روح مؤمن و کافر؛ ۱۴. محنت فراق دنیا و حکایت عمر نوح و غیره؛ ۱۵. ذکر ملك الموت و بیان اعوان او؛ ۱۶. عقبات سؤال روح قبل از دفن؛ ۱۷. احکام شرعیه نزعیه در احتضار؛ ۱۸. احکام تفسیل اموات؛ ۱۹. احکام کفن کردن میت؛ ۲۰. احکام نماز کردن بر میت؛ ۲۱. ذکر صحیفه ای که با میت در قبر می‌گذارند؛ ۲۲. احکام دفن میت و نماز هدیه؛ ۲۳. ذکر فضیلت اماکن مشرفه؛ ۲۴. آداب تعزیت‌زدگان؛ ۲۵. ثواب تعزیه دادن؛ ۲۶. ثواب صبر بر حکم و قضای خدا؛ ۲۷. ثواب غذا و جهاد و شهادت؛ ۲۸. ثواب کشته شدن به ظلم؛ ۲۹. ثواب مجاهده نفس و جهاد اکبر؛ ۳۰. ثواب مرگ فرزند و اقارب و احیاء؛ ۳۱. ثواب مردن در غربت؛ ۳۲. آداب زیارت مقابر؛ ۳۳. زیارت مقابر و شناختن هر میتی بازماندگان خود را؛ ۳۴. زیارت ارواح مؤمنین؛ ۳۵. نوادر اشارات متعلقه به موت؛ ۳۶. ذکر سؤال قبر و نکیرین؛ ۳۷. انتقال و ابطال فرشته تفاله و تحقیق مورد آن؛ ۳۸. ذکر محال ارواح ابرار و اشرار و غیرهم؛ ۳۹. بیان محال ارواح اطفال و غیره؛ ۴۰. کیفیت ابدان مثالیه و تعلق روح آن؛ ۴۱. بشارات به موالی أهل بیت؛ ۴۲. علامات ظهور قائم (عج) و آخر زمان؛ ۴۳. سوانح آخر زمان و خرابی بلاد و شورش عباد؛ ۴۴. نکات عظمت عرش و حمله آن و کرسی؛ ۴۵. افناء عالمیان به نفخه اول صور؛ ۴۶. ذکر افناء آسمان‌ها و زمین؛ ۴۷. کیفیت حال سماوات و حیرت ملائکه؛ ۴۸. احیای عالم به نفخه دوم اسرافیل؛ ۴۹. سوق ابرار و اشرار به مشحر؛ ۵۰. کیفیت شدت قیام و احوال قیامت؛ ۵۱. ذکر احوال و شداید و مخاطرات محشر؛ ۵۲. کیفیت میزان و حساب؛ ۵۳. صفت عرصات محشر؛ ۵۴. ذکر سؤالات عرصه قیامت؛ ۵۵. اسامی روز قیامت و معانی آن؛ ۵۶. تطایر کتب اعمال و شداید آن؛ ۵۹. انطاق شهادت جوارح و اعضا؛ ۶۰. احضار شور قیامت و عدول آخرت؛ ۶۱. ذکر آفتاب محشر و شداید دیگر؛ ۶۲. کیفیت مکان قیامت؛ ۶۳. کمیت زمان قیامت و مقدار آن؛ ۶۴. احضار و عرض جهنم و مجرمان؛ ۶۵. صفت صراط و شداید آن؛ ۶۶. ذکر نکات در کرم و رحمت الهی؛ ۶۷. ذکر حوض کوثر و مقام محمود پیغمبر؛ ۶۸. صفت لواء الحمد و بشارت رضوان؛ ۶۹. سوق ابرار و اشرار به جنت و نار؛ ۷۰. ذکر عرض بهشت و وضعت آن؛ ۷۱. صفت مراتب عامه جنت؛ ۷۲. صفت درجات بهشت؛ ۷۳. وصف شراب و انهار جنت و علیین؛ ۷۴. بیان معارج و لذات جنان؛ ۷۵. در است ملائکه و خدمه بهشت؛ ۷۶. ذکر شجره طوبی و سدرة المنتهی؛

۷۷. ذکر اعراف و ساکنان آن؛ ۷۸. تقسیم امیرالمؤمنین (ع) بهشت و دوزخ را؛ ۷۹. ذکر سابقون و اصحاب الیمین؛ ۸۰ ذکر اصحاب الشمال؛ ۸۱ صفت اسامی جهنم و درکات آن؛ ۸۲ بعضی از احوال و شداید عامه جهنم؛ ۸۳ ذکر جبال آتش از صعود و غیره؛ ۸۴ ذکر چاه ویل و تابوت و سکنه آن؛ ۸۵ ذکر سجین و غساق و غضان و شداید آن؛ ۸۶ ذکر خزنه و زبانیه جهنم و مالک؛ ۸۷ صفت پر شدن دوزخ را عصات؛ ۸۸ ذکر اخراج اهل نجات از نار؛ ۸۹ ذکر احوال ابرار و دارالقرار؛ ۹۰. احوال عامه جنت و غرایب و اوضاع آن؛ ۹۱. ذکر احوال فجار در سرادق؛ ۹۲. ذکر نکته‌ای از وسعت رحمت الهی؛ ۹۳. ذکر عقبه محاکمه ظالم و مظلوم؛ ۹۴. ذکر حشر و ادخال مؤمن به جنان؛ ۹۵. تبدیل سیئات مؤمن به حسنات کافر؛ ۹۶. شرح بشارت هل أتی در باب اهل بیت (ع)؛ ۹۷. ذکر موجبات نجات عاصیان؛ ۹۸. شرح کیفیت شفاعت شفیعان.

آغاز: لا اله الاهو کل شیء مالک الا وجهه له الحکم و الیه ترجعون در ساخت عظمت کبریای حضرت آفریدگاری که طغرای نشان ازلیتش فحوای بدیع السموات و الارض و اذا قضی امراً فانما یقول له کن فیکون باشد ...

انجام: امتان خود را با خود به بهشت ببرکه من برای تو بر همه ایشان رحمت کردم و تمامی را بخشیدم.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۱۵۵ق؛ مصحح؛ با یادداشتی درباره کتاب و کاتب با مهر «فصبر جمیل» (بیضی) و یادداشتی در ترجمه مؤلف و سپس دیباچه دیوان ظفرخان آمده که در آن مفصل به شرح حال خود پرداخته است و کاتب این دیباچه را جهت شناخت ظفرخان که کتاب برای او نوشته شده کتابت نموده در ۱۱ شعبان ۱۱۵۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۹

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف محمد بن ولی مکی ثبت شده؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالحسین، تا: ۱۲۶۱ق؛ در برگ اول و ترقیمه کتاب به لحاظ تشابه اسمی مؤلف با محمد بن مکی «شهید اول»، کتاب به وی نسبت داده شده که قطعا اشتباه است، کاتب از مؤلف به عنوان شهید ثانی مکه یاد کرده است؟؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۵۴]

● **زاری نامه** / شعر / فارسی

zārī-nāme

محرابی کرمانی، سعید، ق۱۰ قمری

mehrābī kermānī, sa'īd (- 16c)

منظومه‌ای متوسط در حدود ۲۰۶ بیت در شکایت و زاری از اوضاع و احوال روزگار شاعر و تغییر اخلاق و روحیه مردم و تمایل آنها به سوی گناه و فساد اخلاق و غیره. نام شاعر در بعضی نیامده است، در ادامه منظومه‌ای کوتاه در ۳۶ بیت در نصیحت و پند و سه رباعی و چهارده بیت در شکایت از روزگار آمده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۶۹/۴

آغاز: ای مسلمانان فغان و صد فغان ×× از جفای دور و بیداد زمان / با که گویم شرح حال زار خویش ×× زانکه هر کس مانده اندر کار خویش؛ **انجام:** شکرگویم به همه حال چو نیکی و بدی ×× همگی بر گذر راهگذر می‌بینم / کشته محرابی سرگشته پریشان از غم ×× ناگه از وی نه نشان و نه خبر می‌بینم

خط: نستعلیق، کا: وجیه الدین بن اسمعیل، تا: قرن ۱۱؛ در پایان یک منظومه در نصیحت و سه رباعی و چهارده بیت در شکایت روزگار که از اوست آمده است؛ ۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۶۹]

● **الزاویة = رسالة الی ابی سهل المسیحی** / هندسه . عربی

az-zāwīya = r.-un- ilā abi sahl-il-masīḥī

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

در دیباچه به نام «فصول» یاد شده است. در چند فصل: الفصل الاول، اقاویل الواصلة الینا فی امر الزاویة.

آغاز: بسمله. رسالة له رحمه الله الی ... فی الزاویة جری بیننا فیما کنت استفیده من الشیخ اطال الله بقاءه فی تحقیق مبادی الهندسة کلام فی الزاویة فاحببت ان انظم منثوره و اجمع متشدیه فی رساله الیه ملتمسا منه نقدها و تقویمها و قسمتها فصولا ثلثة (الفصل الاول) فی تعدید اقاویل الناس فی الزاویة (الفصل الثانی) فی تأمل (مذهب) مذهب من مذاهبهم فیها و ابانة الرای الحق فیها (الفصل الثالث) فی ان الاصوب ان یقال ان الزاویة تتحدد بحدین بالفعل و انها یحیط بها من جهة ماهی زاویة خطان او سطحان و ان کان الخط المحیط بالزاویة واحد امن وجه فلان تلک الوحدة لیست هی الوحدةالتی بهایقال للمقادیر واحدة علی الاطلاق و ان الاتصال الذی یحدی الزاویة لیس هو الاتصال الحقیقی الذی هو به یصیر المقادیر واحدة بالفعل (الفصل الاول) فی تعدید اقاویل الناس فی الزاویة. الاقاویل الواصلة الینا فی امر الزاویة خمسة: قول من قالان الزاویة من الکیف ...

انجام: ان یقال فی الزاویة اضعاف مضاعفه لهذا. و السلام و الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله اجمعین. تم.

[دنا ۱۱۸۲/۵؛ منزوی ۱۵۱/۲]

شرح و حواشی:

۱- شرح رسالة الزاویة؛ فارسی، حسن بن علی (۶۶۸-۷۱۸)

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۹/۳-عکسی و ۳۷۱/۳-عکسی و ۴۳۷/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: ایاصوفیا، ش ۴۸۴۹؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۶۹۷ق؛ مقابله شده؛ ۱۹ص(۲۶-۴۴) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۹۰/۳-ف و ۲۲۶۴/۱۱-ف

همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۵۷۶ و ۶۶۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱/۱۴-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۴۷۲۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۷۰۰ق؛ ۱۱گ (۹۲-۱۰۲)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله در ۹۶۲، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۲ ذیقعده ۱۲۴۵؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی، ۴گ (۳۷۳ر-۳۷۶پ)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۳۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۷/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۵۳پ-۵۶ر)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳سم [ف: ۸ - ۲۹۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴/۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ص (۱۰۴-۱۲۰)، ۲۰ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [سنا: ف: ۱ - ۷]

۶. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۲۸/۱۴ فرخ

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۳ جمادی الاول ۱۰۸۳ق، جا: دهلی نو؛ کاغذ سپاهانی؛ جلد: تیماج، ۴ص (۱۲-۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: - ۲۰۹]

● الزاوية / فلسفه / عربی

az-zāwīya

؟ جرجانی، علی بن محمد، ۷۴۰ - ۸۱۶ قمری

jorjānī, ‘alī ebn-e mohammad (1340 - 1414)

گویا از سید شریف، در سه «فصل».

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۵۸/۲

آغاز: ما هديت الله، الفصل الاول فی بيان ما قيل اعلم انه قد يكون الشیء ظاهر الهوية و انت تحقق ذلک من نفسک فان هوية كل احد ظاهرة عند نفسه و انكانت حقيقيته خفية؛ **انجام:** و هجرت العادة المنسوبة لاكثر محصلی الزمان وجدت حقيقا بان يسمی حريا بان يعد تدقيقا و الله اسئل العصمة عن الخلل و الطغيان انه مفيض الخير و ولی الاحسان. تمت الرسالة النقية و المقالة الشريفية

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ (۱۴ر-۲۴پ)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: - ۳۸۶]

← الزاوية (رسالة فی) ≻ شبهة الطفرة

● الزاوية الواقعة ... / هندسه / عربی

az-zāwīyt-ul wāqi‘at ...

الزاوية الواقعة بين الخط المماس من خارج المحيط الدائرة المعمود علی قطرها و بين المحيط اصغر من كل حادة مستقمة الخطين و انه لا يمكن ان يقع مستقيم احد فی البين.

یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۷۶/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: جیبی [نشریه: ۴ - ۴۰۷]

● زاویه و خط مماس / ریاضیات / عربی

zāvīye va xat-e momās

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲/۳

بندی درباره زاویه و خط مماس؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ - ۹۴۱]

● الزاهرات الزوية فی شرح الروضة البهية / فقه / عربی

zāhirāt-uz-zawīyya fī š.-ir-rawḍat-il-bahīyya

عاملی، علی بن محمد، ۱۰۱۳؟ - ۱۱۰۴ قمری

‘āmelī, ‘alī ebn-e mohammad (1605 - 1693)

وابسته به: الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية؛ شهيد ثانی، زين الدين بن علی (۹۱۱-۹۶۵)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲۷جمادی الثانی ۱۰۷۵ ق

حواشی مفصلی است که بر کتاب «الروضة البهية فی شرح اللمعة الدمشقية» جدش شهید ثانی، با عنوان «قوله، قوله»؛ دردو مجلد. این تألیف بیشتر جنبه توضیحی دارد چنان‌که در مقدمه می‌نویسد: کتاب شرح لمعه با همه اوج و قدری که دارد به دلیل ایجاز و اختصار و پیچیدگی‌های آن پدرم و دیگر دانشمندان به شرح و تحشیه آن همت گمارده‌اند، نوشته پدرم با همه محسناتی که دارد باز هم برخی از عبارت و مشکلات آن را که از نظر وی روشن بوده مورد توجه قرار نداده است. از این روی، من عهده‌دار این امر بزرگ شدم تا خفایا و اسرار آن از پس پرده استتار به در آید. محشی در جلد دوم و اواخر جلد اول به اشکالات و ایرادات سلطان العلما که بر شهید ثانی وارد کرده پاسخ داده اکثر آنها را بی‌مورد و نامربوط دانسته است. چون ابتدا به اعتراضات نامبرده در جلد اول نپرداخته بود لذا رساله‌ای مستقل در همین زمینه نگاشته است. کتاب صلاة به تاریخ ۴

رجب ۱۰۷۳ق و کتاب حج ۱۴ ربیع الاول ۱۰۷۴ق و کتاب دیات چهارشنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۰۷۵ به پایان رسیده است.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی نور روضة الدین البهیة الزاهرة و اوضح مسالک الشرایع السنیة الباهرة ... و بعد فان اولی ما تحلت به النفوس و تجلت به الاقلام فی صفحات الطروس و الف فی تنمیقه ... قوله اعلی الله شانه و انار برهانه، الباء للملابسة و الظرف مستقر حال من ضمیر ابتدی الکتاب کما فی دخلت علیه بثیاب السفر ...
انجام: ثم المأمول ممن نظر فیه بعین البصیرة و تناوله بید غیر قصیره العفو عن الهفو لجوازه علی غیر من عصمه الله تعالی و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین صلوات الله علیهم اجمعین.
[الذریعة۹۵/۶و ۶۷/۱۲؛ ریحانة الأدب ۴۳۰/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۳۲/۲؛ دنا ۱۱۷۸/۵-۱۱۸۰ (۶۴ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۲۰
آغاز: قوله أعلی الله شأنه و أنار برهانه الباء للملابسة ... کتب قدس سره فی الحاشیة الظرف المستقر؛ **انجام:** انتهی ما سهله الله تعالی من هذا التعلیق مع تشویش الفکر الموجب لقبول العذر بحمد الله تعالی ...
خط: رقعی، کاتب = مؤلف، بی‌تا، باز نویس نسخه دوم که نسخه حاضر باشد بیست و سوم جمادی الاخر ۱۰۷۶ انجام یافته؛ در این نسخه، خطبه کتاب که آغازش در ذریعه ۶۷/۱۲ ذکر شده نیامده، مصحح، پس از کتاب سه برگ مشتمل بر حاشیه مؤلف بر حاشیه خلیفه سلطان بر شرح لمعه به خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۸گ، اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۱۱ - ۳۱۳]

۲. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۸
آغاز: برابر
کتاب الجهاد الی آخر الحدود؛ کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۹۰ق؛ با علامت بلاغ، مقابله شده؛ تملک: محمد شاه القاجار [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۲۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ روی برگ اول خط سید عبدالله شبر؛ تملک: مهدی بن حسن حسینی، محمد صالح بن زین العابدین حسینی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۶۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله: علی بعض الوجوه کما تقدم و قد یتعین زمانها بنذر و شبهه و بکونها عمرة تمتع ایضا قوله: لان فیه جمعا بین الاخبار وجه الجمع، ان بعضها دل علی ...
خط: نسخ، کا: حسین بن علی (فرزند مؤلف)، تا: ۱۰۷۳ق؛ افتادگی: انجام؛ از سوی مؤلف با عبارت «بلغ معارضة مع اصله» مقابله و تصحیح شده، محشی و بسیاری از آن به خط مؤلف، بخشی از نسخه (برگ‌های ۳۷ تا ۵۰) به خط مؤلف کتابت شده؛ تملک: مؤلف، شیخ الاسلام اردکان یزد؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج دارچینی، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر(۹×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۳۷ - ۴۸۲]

۵. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۴۴
از کتاب التجارة تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حسن مدنی عاملی، تا: چهارشنبه ۳ ذیحجه ۱۰۷۵ق؛ واقف: میر سید محمد بن محمد رفیع کفش دوز طهرانی؛ ۳۲۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: - ۳۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و المراد بالا قوی روایة ابن حمران لشهرتها و قد تقدم الکلام فیها و الله تعالی اعلم
ج۱-۲؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: تاجا بن ضیاءالدین محمد اصفهانی، تا: ۳ شوال ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: وسط (کتاب‌های خمس، صوم و حج و کلاً و نیز برخی از اوراق دیگر ساقط است)؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۷۵گ، ۲۳- ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۵۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۷
همان نسخه بالا [اهدائی: - ۹۹]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰۶
آغاز: برابر **انجام:** قوله و هو مشکل علی اطلاقه التعرض فی هذا و نحوه للاشکال من حیث ضعف الروایة فلا یتوهم خلاف ذلک.
خط:نسخ،کا: محمد مؤمن بن قطب الدین جربادقانی (گلپایگانی)، تا: پنج‌شنبه ۲۳ محرم ۱۰۸۱ق؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مصحح، محشی به امضاء «منه دام ظله» و «خلیفه سلطان رحمه الله»، در اول نسخه نوشته: «حاشیه شیخ علی بر شرح لمعه نسخه قدیمی مصحح است متعلق به کتابخانه امام جمعه اصفهان بوده، در زمان خود مؤلف نوشته شده و نزد او قرائت شده و حواشی در زمان حیاتش تحریر شده»؛ تملک: محمد یوسف شریف قزوینی بن حسین خان از دوستان مؤلف به تایخ ۱۰۸۱، عبدالباقی بن محمد حسین حسینی حسنی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲۶ - ۱۹۸]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱/۳/۱-۶۲۰۲
ج ۱، تألیف ۱۴ ربیع الاول ۱۰۷۴؛ خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد باقر اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۰۸۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷ سطر، قطع: رحلی[آستانه قم:۱۸۵]

۹. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۸۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن ملا باباجان قزوینی، تا: صفر ۱۰۸۲ق؛ مصحح، محشی با امضای «محمد»؛ تملک: محمد بن آخوند ملا حسن ۱۴ محرم ۱۲۵۳ با مهر «عبده الراجی محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج مذهب، ۳۵۴گ، ۲۳ سطر، اندازه:

۱۸×۲۵سم [ف: - ۹۶]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه: ۸۵۰

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۰]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۴۹۴۶/۱-۲۵/۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** الاشکال من حیث ضعف الروایة فلا یتوهم خلاف ذلک هذه صورة خطه ادام الله تاییده انتهی ... والحمدلله وحده وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد مؤمن در خچی قاینی، تا: دوشنبه ۹ محرم ۱۰۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۵۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۸۹۰۱

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن عبدالواسع لاهیجی، تا: با تاریخ ۱۰۸۶ق؛ مصحح توسط مؤلف به تاریخ ماه شعبان ۱۰۸۶ انجام شده چنان‌که در صفحه آخر می‌نویسد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۳گ، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۲۳ - ۸۵]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۹۷۵۱

آغاز و انجام: برابر

ج۱-۲؛ خط: نسخ، کا: حسن بن زین بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی، تا: شنبه ۱۰ شوال ۱۰۸۶ق؛ مذیل است به رساله «جواب اعتراضات سلطان العلماء» این رساله ذیلاً ناقص است، انجام موجود رساله: «بل یقبض قدر اجرة المثل دفعة و ان کانت زایدة عن قدر الکفایة فلا یصدق علیه»، مصحح، محشی به لفظ «منه دام ظله»، مقابله شده، در پشت صفحه اول صورت خط مؤلف: «الذی ظهرلی ان غسل الجنابة واجب لنفسه و ان قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا اذا قمتم الی الصلاة ... معناه ... فان کنتم محدثین حدثا اصغر فاغسلوا الی آخره و ان کنتم جنبا فاطهروا هذالاینا فی وجوب الغسل لنفسه بدلیل قول الصادق (ع) اذا ادخله فقد وجب الغسل و مثل اذا التقی الختانان فقد وجب الغسل و مثل قول علی (ع) اتوجبون علیه الجلد والمهر و لاتوجبون علیه صاعا من الماء و غیر ذلک والوضوء لم یرد فیه ...» و مطالب متفرقه دیگر؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۹۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف:۲۰-۲۲۱]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۴۸۳

آغاز: برابر؛**انجام:** الاذن فی التصریف و عدمه انتهی ما رأیتة من الابحاث المذکورة.

خط: نسخ تعلیق، کا: حسن بن زین الدین محمد بن حسن بن زین الدین عاملی (برادر مؤلف)، تا: شوال ۱۰۸۸ق؛ مهر: «عبده محمد تقی» (مربع)، «رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۲۶ص، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸/۴×۳۱/۲سم [ف: ۴۵ - ۲۵۹]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۷۵۷۵

آغاز و انجام: برابر

ج۱-۲، از ابتدای مقدمه شروع و به انتهای دیات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱ رجب ۱۰۹۲ق؛ مذیل است به رساله «جواب اعتراضات سلطان العلما»، محشی با جمله‌های دعایی «منه مدظله، سلمه الله، عفی عنه»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۴گ، ۳۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۲۰]

۱۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۴۵۱۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد مقیم بن ابی البقاء شاگرد مؤلف، تا: یک‌شنبه ۲۰ شوال ۱۰۹۲ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی با لفظ «منه دام ظله، سلطان»، محمد بدیع خادم می‌نویسد که آنچه افتادگی در نسخه بود از روی اصل تصحیح شده خود محشی افزوده شده در جمادی الثانی ۱۱۲۹ [رشت و همدان: ف: - ۱۳۳۱]

۱۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه: ۱۰۸۵/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا:محمد مقیم، تا:۲۰شوال۱۰۹۲ق؛ افتادگی: وسط (پاره‌ای از صلاة تا آخر جهاد افتاده)؛ محشی با لفظ «منه دام ظله، سلطان ره»؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: ۱۴۵۸]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۲۴۴۱/۳

آغاز: کتاب الزکوة قوله فلا زکاة علی الصبی و المجنون فی النقدین إجماعاً، عدل قدس سره عن قوله؛ **انجام:** انتهی ما یتعلق بکتاب الحج و به تم المجلد الأول من هذا التعلیق و قد اتفق کتابته فی أوقات

از باب زکوة تا پایان حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۲ رجب ۱۰۹۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ صورت اجازه ای از سید نصر الله به ملا محمد باقر؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۷گ (۶۶-۱۹۴)، ۱۵-۲۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۱ - ۴۲۸]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۹۷۰/۳

آغاز و انجام: برابر

از ابتدای مقدمه تا انتهای دیات و مذیل است به رساله رد سلطان العلماء؛ خط: نسخ، کا: حسن بن محمد بن یحیی، تا: ۲۸ شعبان ۱۰۹۵ق؛ مصحح، با بلاغ قرائت، محشی با امضای «منه عفا الله عنه» و «منه دام ظله»؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۵۵ص (۴۳-۵۹۷)، ۲۹سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۶۴]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۳۵۵

آغاز و انجام: برابر

جلد ۱-۲، از ابتدای مقدمه تا پایان دیات و مذیل است به جواب اعتراضات سلطان العلماء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی به لفظ «منه دام ظله»؛ واقف: حاج ملا آقا بزرگ، ۱۲۹۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۶۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۵]

۲۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۴۷۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام [ف: ۳ - ۹۰]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۸۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** المراد بالاقوی روایة ابن حمران لشهرتها و قد تقدم الکلام فیها و الله تعالی اعلم.

ج۱، از ابتدا تا انتهای طهارت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛

مصحح، مقابله شده، محشی با رمز «منه» و نیز دستخط او مبنی بر تصحیح در سال ۱۰۸۶ در پایان طهارت؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن عنابی، ۲۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۷]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۲۵

آغاز: بسمله، کتاب الجهاد قوله لدعائهم الخ ای یطلب الاسلام منهم و ارادته؛ **انجام:** للاشکال من حیث ضعف الروایة فلا یتوهم خلاف ذلک.

ج۱-۲، از ابتدای جهاد تا پایان دیات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی به لفظ «منه دام ظله»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۰۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۹]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۸۵

آغاز: تعالی غیر هذا مما ینصرف اطلاقها الیه من الألفاظ الموضوعة للاسمیة؛ **انجام:** وحده وصلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین صلوات الله علیهم اجمعین و کتبت بامر المولی ...

ج۱-۲؛ از اواخر نذر تا پایان دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن محمد، تا: اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده، محشی بعضا به خط مؤلف؛ مصدر به «جواب اعتراضات سلطان العلماء» است؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۹۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۵۰]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۶۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** لأنه لا خلاف فیهما علی ما یظهر من الأصحاب و انما ... حیث یمکن قبلهما و عدمه و قدبینا أنه لا دلیل علی وجوبها و ان کانت مجزیة ...

از آغاز تا کتاب حج؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با عنوان «منه دام ظله»؛ وقف‌نامه‌ای از «والده مرحوم آخوند ملاعلی محمد طهرانی»؛ تملک: «الواثق بالله الأکبر، المذنب محمد جعفر» با مهر بیضی به تاریخ ۱۰۹۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۳ سطر(۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۳۰ - ۶۵۸]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۴۴۵

آغاز: من اصله و مع الزیادة یکون قد نقص من المشتری تلک الزیادة؛ **انجام:** قوله و هو مشکل علی اطلاقه التعرض فی هذا و نحوه الاشکال من حیث ضعف الروایة فلا یتوهم خلاف ذلک هذه صورة خطه ادام الله تاییده ... تناوله بید غیر قصیره العفو لجوازه ... علیهم اجمعین.

ج۱-۲، موجودی از اواخر متاجر تا انتهای دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن سلطان محمد جرفادقانی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۲۲۲]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۸۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله لان فیه جمعاً بین الاخبار الخ وجه الجمع ان بعضها دل علی الشهر ... و افضل منه الفصل بعشرة و اکمل منه فصلا بشهر و اکثر ذلک سنة.

ج۱. از ابتدای مقدمه تا انتهای حج؛ خط: نستعلیق، کا: سید آقا میر،تا: قرن ۱۲؛ محشی با جمله دعایی «منه دام ظله» و بعضاً از سید مزبور؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۰۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۸]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۰۷

طهارت تا حج؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: خشتی [اهدائی: ۹۹]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** لبیان کونه هوالسبب مع العلم فی وجوب الکفارة لاالعقد و جبت الکفارة ای و جبت سبب الدخول.

ج۱؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۸]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰۷

آغاز: بسمله، کتاب الجهاد قوله لدعائهم الخ ای یطلب الاسلام منهم وارادته. قوله انتهی ماسهله الله ... العفو عن الهفو لجوازه علی غیر من عصمه الله و الحمدلله؛ **انجام:** للاشکال من حیث ضعف الروایة فلا یتوهم خلاف ذلک.

ج۱-۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: شیخ موسی بن شیخ جعفر کاشف الغطاء در سال ۱۲۷۶ و مهر «الواثق بالله الغنی موسی بن جعفر» (مربع)؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۵۰]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۸۷

همان نسخه بالا [اهدائی: - ۱۰۰]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۸۰

جلد اول کتاب و تا پایان حج؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، در عصر مؤلف؛ با وقف‌نامه آن بتاریخ جمادی الثانی ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۳۲گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲۴ - ۱۶۴]

۳۲. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۹

جلد ۱؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی به لفظ: «منه دام ظله»، در آخر کتاب الطهارة آمده: «هذه صورة خطه أطال الله بقاء و أدام فضله و علاه»؛ تملک: ابن ملا یعقوب محمد صالح المازندرانی در ۱۱۶۶؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین، محمد باقر» [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۸]

۳۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۳۲۹

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۴۶]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۳۶۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** روایة من عمران لشهرتها و قد تقدم الکلام فیها انتهی ما یتعلق بکتاب الطهاره و یتلوه ... ما یتعلق بکتاب الصلوة ...

بمحمد صلی الله علیه و آله.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۲ص (۳۶۴-۵۰۵)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۱۱۸۹]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۳۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی آبی، ۳۱۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۳۵سم [ف: ۱۲ - ۱۱۹]

۳۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۲۵۸
آغاز: کتاب الوقف قوله علی وجه، متعلق بالتصرف و ما استثنی بیعه فی بعض الصور کما یاتی
از کتاب وقف تا آخر دیات؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر ولد جمال، تا: ۲۵ رمضان ۱۱۰۶ق؛ محشی با لفظ«منه مدظله»؛ اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۲]

۳۷. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم
خط: نسخ، کا: محمد هاشم بن رستم کازرونی، تا: ۱۱۳۰ق؛ محشی با لفظ «منه دام ظله»؛ ۲۶۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۳سم [صد و شصت نسخه: - ۲۰]

۳۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۶۲۴
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ وقف: ۱۱۴۳؛ ۲۲۸گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۸]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۰۵/۲
آغاز: لدعائهم ای لطلب الاسلام منهم و ارادته و هو الولی وجه الاولویة ظاهر، فان الدفاع فیه اظهر من الجهاد؛ **انجام:** لاوجه لاجرة المثل فانما یکون مع بطلان الاجارة و نحوه من حیث الاذن فی التصرف و عدمه.
از اول کتاب جهاد تا آخر جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: عسکر بن حسن موسوی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۵ - ۲۰۶]

۴۰. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
از طهارت تا آخر زکات؛ کا: محمد علی، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۹]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۸۹/۵
آغاز: کتاب المیراث و هو مفعال فی القاموس الإرث المیراث و إذا قیل میراث؛ **انجام:** جعلت المتباین بحالة بعد العمل فی المتوافق بما تقدم ثم اعتبرت ...
کتاب میراث؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ مهر: «الواثق بالله عبدالرزاق بن علیرضا» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴گ (۱۷۰-۱۸۳)، ۲۲ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۹ - ۵۹۹]

۴۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۷۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اثبات ای یمنع فی اثبات الدیة، قیل یحلف، کتب فی الحاشیة القابل العلامة جازماً به ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۷گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم[ف:۲-۲۰۹]

۴۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۹۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** اکثر ذلک سنة انتهی مایتعلق بکتاب الحج و به تم المجلد الاول من هذا التعلیق
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۲۹ص (۱۴۴-۵۷۲)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۶]

۴۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۲۷
از طهارت تا قضاء؛ خط: نسخ، کا: محمد بن محمد کاظم، تا: ۱۲۱۵ق، جا: شیراز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴گ، ۲۴ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۱۵/۵سم [ف: - ۵۵۸]

۴۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۹۴
جلد اول؛ بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۴۶]

۴۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۶۴۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه جمادی الاول ۱۲۴۶ق؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۳گ، ۲۷ سطر (۱۳×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۳۲۴]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۶۷
آغاز: بسمله، اعلی الله شانه و انار برهانه الباء للملابسة و الظرف مستقر حال من ضمیر ابتدأ الکتاب کما فی دخلت علیه بثیاب السفر؛ **انجام:** برابر
از مقدمه تا پایان دیات و مذیل است به جواب اعتراضات سلطان العلما؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی به لفظ «منه ره»؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۷گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۴]

۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۱۶
آغاز: بسمله. کتاب الجهاد قوله لدعائهم الخ ای لطلب الاسلام منهم؛ **انجام:** ثم المامول ممن نظر فیه بعین البصیرة و تناوله بید غیر قصیرة العفو عن الهفو لجوازه علی غیر من عصمه الله ...
از ابتدای جهاد تا انتهای دیات و مذیل به رساله «جواب اعتراضات سلطان العلماء»، آغاز: «بسمله. حمدله ... انی لما کنت مشغولا بکتاب حاشیة شرح اللمعة»، انجام: «و لینظر الی ما قیل لا الی منقال ... علیهم صلوات الله»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب۱۲۵۳ق؛ مجدول، محشی به لفظ «منه»؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج فرنگی مشکی، ۴۹گ، ۲۰سطر، اندازه: ۲۰×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۹]

۴۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۵۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** جزء دوم: قوله و هو شکل علی اطلاقه التعرض فی هذا ... هذه صورة خطه ادام الله تأییده انتهی ... بقلم مؤلفه الفقیر الی الله تعالی علی بن محمد بن الحسن بن مصنفه ... فی یوم الاربعا السابع و العشرین من شهر جمادی الاخر سنة خمس و سبعین بعد الالف ...
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق ورنو سفادرانی پسر محمد تقی،

تا: ۹ ذیقعده ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۹ص (۳-۲۷۱)، ۲۷ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۱ - ۴۱۶]

۵۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۶۸

آغاز: برابر

از اول کتاب تا آخر اجاره؛ خط: نسخ، کا: غلامعلی اعلی، تا: سه‌شنبه ربیع الاول ۱۲۶۹ق؛ مصحح، محشی، با یادداشتی در استکتاب کتاب در دار السلطنه قزوین به خط «علی اکبر» در دهم ربیع الاول ۱۲۶۹؛ جلد: تیماج زیتونی مذهب، ۲۵۹گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [میراث اسلامی: دفتر دهم - ۷۶۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۷۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۱۰۰]

۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۵۳-۳۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله صورة مافی الاصل من خط المصنف ادام الله بقاه انتهی ما سهله الله تعالی من هذا التعلیق مع تشویش الفکر الموجب ... الحمدلله وحده وصلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین

کامل؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن شیخ ابوالقاسم جبل عاملی قزوینی، تا: جمعه ۲ رمضان ۱۲۷۷ق؛ مصحح؛ تملک عبدالرحیم مراغی ۱۲۸۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۲۵۰]

۵۲. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۹۷

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد نعیم، تا: شنبه از ربیع الاول ۱۲۸۴ق؛ تملک: سید عزالدین حسینی زنجانی به سال ۱۳۵۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۸/۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۶۷]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۷۲-۱۸/۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و افضل منه الفصل بعشرة و اکمل منه فضلاً بشهر واکثر ذلک سنة ... و الحمدلله اولاً و آخراً

خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: دوشنبه ۲۸ جمادی الاول ۱۲۹۹ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه»؛ جلد: تیماج سبز، ۲۷۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۵۰]

۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۶۶-۵۲/۶

آغاز: جدی العلامة الشهید الثانی قدس الله نفسه الزکیة و افاض علی تربته المراحم الربات کتاب جلیل الشأن رفیع المکان لم یر مثله فی کتب الاولین

کتاب الطهارة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۴ - ۲۲۲۲]

۵۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۸۴

از اول کتاب جهاد تا اوایل کتاب تجارت؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی به خط مؤلف، عاریه نزد عبدالله بن علوی حسینی از شیخ الاسلام آخوند ملامحمود؛ تملک: حسین بن علی بن محمد بن حسن بن زین الدین عاملی؛ اندازه: ۱۵×۲۸سم[نسخه‌پژوهی:۲-۱۷۲]

۵۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۶۰ و ۱۹۶۳ عکسی

آغاز: برابر

کتاب طهارت و صلاة؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از مؤلف و دو حاشیه از ابوتراب و به خط وی، با نشانی بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۴ - ۴۱۹] و [عکسی ف: ۵ - ۴۲۲]

۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** انتهی ما سهله الله تعالی من هذا التعلیق مع تشویش الفکر الموجب بقبول العذر ... انجام نسخه افتاده: فلو حصل ذلک من غیر احدهما کان حکمه ما ذکر و لیس المراد.

دو جزء کتاب را در بر دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۳۳گ، ۳۴ سطر(۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۲ - ۱۲۹]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۰۴۸

آغاز: طاب ثراه عن الرضی رحمه اله ما حاصله انه مستقر الاستقرار؛ **انجام:** وجوب الدیه مع الهلاک من حیث ان الجانی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۶۴۷]

۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۶۴

آغاز: بسمله کتاب الجهاد قوله لدعائهم الخ ای طالب الاسلام منهم و ارادته قوله و هو اولی وجه الاولویة ظاهر فان الدفاع فیه اظهر من الجهاد؛ **انجام:** و بیع صحة الاجارة لا وجه لاجرة المثل فانها تکون مع بطلان الاجارة و نحوه من حیث الاذن فی التصرف و عدمه.

از کتاب جهاد تا اجاره؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی به لفظ امضاء «منه»؛ واقف: شیخ جعفر طهرانی، ۲۳ شعبان ۱۲۷۱؛ جلد: تیماج مشکی،۲۶۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۵ - ۴۳۷]

۶۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۲۹۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۵ - ۴۵۷]

۶۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۸ معزی

آغاز: بسمله. اما الاولان فقد ورد بهما الخ لیس المراد وروده بخصوص اللفظین المتقدمین بل وروده بما یستعملان منه للمعنی المذکور معهما یعتبر فیهما من معنی الانشاء و إن وافق الاول فی اللفظ؛ **انجام:** قوله و هو مشکل عل اطلاقه لتعرض فی هذا ... فلا یتوهم خلاف ذلک ... بقلم مؤلفه الفقیر ... علی بن محمد بن الحسن ... سنة خمس و سبعین بعد الالف نفعه الله به ... و تناوله بید غیر قصیره العفو عن الهفو بجوازه علی من عصمه الله و الحمدلله وحده و صلی الله علی سیدنا محمد و آله الطاهرین صلوات الله علیهم اجمعین.

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه نویسی شده؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی، ۱۴۱گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳۹ - ۱۹۴]

● **الزاهرة = الرسالة الزاهرة** / منطق / عربی

az-zāhira = ar-r.-uz zāhira

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، – ۶۶۰ ؟ قمری

asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e ʻomar (- 1262)

رساله زاهره از نه «مقدمه» تشکیل شده بدین‌گونه: ۱. قال الجدلیون الشیء اذا کان لازما لشیء آخر لا یکون نقیضه لازما له؛ ۲. قالوا ان ملزوم الملزوم ملزوم ...؛ ۳. قالوا الشیء اذا کان لازما لشیء آخر یکون عدم اللازم ملزوما لعدم الملزوم ...؛ ۴. قالوا الحکم الثابت علی تقدیر جازان یکون مقیسا علیه ...؛ ۵. قالوا ان ثبوت الشیء فی الواقع موجب لثبوته علی التقدیر الفلانی قضیة للدوران ...؛ ۶. قالوا ان الشیء ملزوم لوجود الشیء او لعدمه ...؛ ۷. اثبات الملازمه بدلیل واقع غیر لازم عن فرض الوجود ...؛ ۸ قالوا لو ثبت هذا منضما الی جملة الامور الواقعه لثبت هذا فاذن هذا عل التقدیر یلزم ثبوته فی نفس الامر ...؛ ۹. اقامة الدلیل علی عدم ثبوت المدعی عند تمام المقدمات المنتجه له فاسده ... . مؤلف در هر یک از مقدمات مزبور پس از نقل سخن جدلیان می‌گوید: «قلنا لانسلم ...» و آنگاه به پاسخ و خرده‌گیری می‌پردازد. مدرس رضوی در «احوال و آثار خواجه» یک جا آن را از تألیفات کاتبی دبیران قزوینی و دیگر جا از مؤلفات اثیرالدین نوشته است. بروکلمان از این رساله یاد نکرده است. (عبدالحسین حائری)

آغاز: الحمد لواهب العقل و مفیض العدل و الصلوة علی خیر البریه الطاهر عن کدورات البشریه و علی آله و عترته فانا نورد فی هذه الرساله ما ظهر عندنا من فساد مقدمات مستعمله فی الجدل و نسمیها الرسالة الزاهرة و ... المقدمة الاولی قال الجدلیون الشی اذا کان لازما لشیء آخر لا یکون نقیضه لازمه حتی اذا قلنا لو ثبت الحکم منضما الی عدم الحکم ثم یکون عدم الحکم ثم لازما لثبوت هذا المجموع و اذا کان عدمه لازما له لا یکون ثبوته لازما له. قلنا لا نسلم ان عدمه اذا کان لازما له لا یکون ثبوته لازما له و مستند المنع ان ثبوت الحکم ههنا منضما الی عدمه ثم محال عندنا ...

انجام: فاذا صحت المقدمات کان لزوم النتیجه عنها ضروریا فلا یمکن اقامة الدلیل علی عدمها، تمت الاشارة الی فساد المقدمات التی یستند الیها اکثر المباحثات فمن احکمها سهل علیه ابطال النکت المستعملة فی زماننا و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین

[دنا ۱۱۸۰/۵؛ احوال و آثار خواجه از مدرس رضوی ص ۱۰۵و ۱۳۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۲۳/۹

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس مانده؛ خط: نستعلیق، کا: قریش بن هاشم حسینی، تا: ۹۵۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۹۵پ–۹۶پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۸ – ۳۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۰/۱۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ کا: محمد میر حسین استرآبادی، تا: ۱۰۵۸ق؛ در کنار الرسالة الزاهرة کاتب، این عبارات را چلیپا نوشته: «الرسالة الزاهره فی فساد مقدمات مستعمله فی الجدل للمولی الفاضل اثیرالدین الابهری» و در آغاز آن نیز پس از (بسمله) نوشته است: قال الفاضل العلامه اثیر المله و الدین الابهری»؛ جلد: تیماج قرمز، ۵ص (۵۲–۵۶)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۲۶۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۹/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اسحاق بن نوروز شولستانی، تا: ۱۰۹۵ق؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۲۰۳ر–۲۰۴ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۷ – ۲۴۶]

۴. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۸۷/۷۵

انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ با سر لوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی، ۳گ (۳۴۶پ–۳۴۸پ)، ۲۴ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان: ف: – ۱۴۸۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۱۱/۱۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۱۲۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۱۵۸–۱۶۳)، ۱۸ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۱۴۹]

● **الزاهرة** / شعر، جغرافیا / عربی

az-zāhira

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ – ۱۰۳۰ قمری

šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

منظومه‌ای است در صد بیت که شیخ بهائی آن را در توصیف شهر هرات سروده است. در دیباچه آن می‌گوید چند روزی در قزوین به درد چشم دچار شدم و برای آنکه بیکار نباشم به سرودن این بیت‌ها پرداختم و بدین نام نامیدم. بخش‌های این منظومه چنین است: ۱. کلیاتی از چگونگی شهر هرات؛ ۲. در هوای آن شهر؛ ۳. در آب شهر؛ ۴. زنان آن، در اینجا شیخ خود را دلباخته زنان هرات نشان می‌دهد؛ ۵. میوه‌های آن شهر و فراوانی و ارزانی آن؛ ۶. انگور آن، در اینجا گوید ۸۰ گونه انگور هست و چهار تای آن را نام برده؛ ۷. خربزه هرات؛ ۸. چگونگی آموزشگاه «میرزا» در هرات؛ ۹. چگونگی بخش گازرگاه که از گردشگاه‌های هرات است؛ ۱۰. افسوس از گذشتن روزگاری که در آن شهر زیسته است. (علینقی منزوی)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۹

آغاز: الحمدلله العلی العالی ×× ذی المجد و الافضال و الجلال؛

انجام: و انت یا سؤالف الایام ×× علیك منی اطیب السلام

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص (۹۶-۱۰۰) [ف: ۲ - ۵۹۰]

● **الزاهرة الجامعة فی مسائل المیراث الباهرة اللامعة** / فقه / عربی

az-zāhirat-ul jāmi'a fī masā'il-il mīrāṯ-il bāhirat-il lāmi'a

بصری، احمد بن عبدالرضا، ق۱۱ قمری

basrī, ahmad ebn-e 'abd-or-rezā (- 17c)

اهداء به: سید احمد بن سید محمد رضی

تاریخ تألیف: ۱۲ ربیع الاول ۱۰۷۵ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

در احکام ارث، در سه مبادی و تبصره و سه معانی و تکمله: مبداء ۱. موجبات الارث؛ مبداء ۲. موانع الارث؛ مبداء ۳. الحجب و هو اما عن اصل الارث و اما عن بعض الفرض؛ التبصرة: فی تفصیل السهام المنصوصة فی کتاب الله عز و جل و هی ستة: معنی ۱. دارای سه عمل (کذا؛ «عمدة»): ۱) تعیین میراث المرتبة الاولی، ۲) تعیین میراث المرتبة الثانیة، ۳) تعیین میراث المرتبة الثالثة؛ معنی ۲. میراث الازواج و الولاء، در دو «فصل»: ۱) میراث الازواج، ۲) الولاء و اقسامه ثلاثة؛ معنی ۳. دارای هشت «لاحقه»: ۱) میراث الخنثی، ۲) الحمل یورث اذ انفصل حیا، ۳) ولد الملاعنة، ۴) ولد الزنا، ۵) المفقود، ۶) میراث العزقی و المهدوم علیهم، ۷) الاقرار بالنسب المتعلق بتعین الانصباء من الفریضة، ۸) میراث المجوس؛ التکملة: فی حساب الفرایض، در دو «قطب»: ۱) دارای سه «جوهر»، ۲) مخارج الفروض؛ خاتمة: مشتمل بر دو «طرف»: ۱) المناسخات، ۲) معرفة سهام الوارث من الترکة، دارای چند «منهج».

آغاز: الحمد لمن جعل اولی الارحام بعضهم اولی ببعض فی کتابه عبرة للعالمین و الصلوة علی من علمه حقایقه بعد اصطفائه

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۲۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** افضل من عبادة العابد. و الحمدلله اهله اللهم صن غربتی و اسکن روعتی و استر عورتی و ارحم وحدتی یا ارحم الراحمین و صلی الله ... الاخیار الانجبین. وقع الفراغ من تبییضها فی المشهد الرضوی یوم الالفین من العشر الباء من الشهر الجاء من السنة اهل العباء من العشر الدجاء بعد مضی المرتفع من ود فی کف من الهجرة النبویة علی مهاجرها افضل الصلوة و اتم التحیة.

خط: نسخ، کا: محمد بن ملک محمد مصعب بیگی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ:نخودی و حنایی،جلد: میشن مشکی، ۳۶گ (۷۵پ-۱۱۰ر)، ۲۵سطر (۱۱/۷×۲۲/۷)، اندازه: ۱۸×۳۱/۷سم [ف: ۲۹/۱-۳۴۰]

● **الزایجات فی استخراج الهیلاج و الکذخداة** / هیئت / عربی

az-zāyjāt fī istixrāj-il hiylāj wa-l kaḏxudāt

سجزی، احمد بن محمد، ۳۳۰ - ۴۱۵ قمری

sejzī, ahmad ebn-e mohammad (942 - 1025)

آغاز: بسمله. و به صحة کل سقیم قال احمد بن عبدالجلیل السجزی رحمه الله انی لما وجدت اقصی غایة المطلوب فی النجوم واحکامها علم الموالید و الوقوف علی معرفة الهیلاج ... فوجدت الامیر الجلیل المنصور عضدالدوله احسن بذلک ...

[دنا ۱۱۸۱/۵، الذریعه: ۱۲/ ۱۳ش۷۶]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مصحح؛ اندازه: ۱۲×۱۷سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۴۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۵۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فی الدایرة التالیة نقصان النواقص عن النحوس عن سنی الکذخداة وهذه جداولها

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: کاغذ سفید فرنگی، ۸ص (۳۵-۴۲)، ۲۰ سطر (۹×۱۵/۷)، اندازه: ۱۴/۳×۲۲سم [ف: ۸ - ۱۲۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴/۳

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه:۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۹۴]

● **زایجه** / طالع بینی / عربی

zāyija

مرجانی، عبدالله بن عبدالملک، ق۸ قمری

marjānī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-malek (- 14c)

اهداء به: سلطان ابن ابی الفواری عبدالعزیز

رساله مختصری است در زایچه و کیفیت استنباط احکام و پیشگویی از آن؛ در مقدمه آن از ابن خلدون که در سال ۷۷۲ق گویا با وی گفتگو داشته، یاد کرده است.

آغاز: بسمله قال العبد الفقیر الی الله عبدالله بن عبدالملک مرجانی الحمدلله الذی اظهر من مکنونات آیاته ما سیات العقل المیولی لادراکه و ابرز من مبدعاته وعجایب مخترعاته براهین تنزهت

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳/۶-۱۱/۱۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** لکنها من المشترکات واما السؤال الحمل فجملة حروفه تتمة له وهی س اش ر ل ال و ر ه و م ق ج ل ا ر ک ف ا م ت ق ا ب ع ف ا ا.

گویا از انجام ناتمام مانده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج کرمی، ۱۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۹/۱ط

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم الا ان یکون ... زین بن خالد هکذا ... لی له.

در صفحه عنوان آمده: «کتاب زیرجة الستة فیه ثلاث رسالات منه و فیه اسؤلة بالا بیات المستخرجة من الزیجه الطمطمیه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰ص (۱–۶۰)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۲/۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۱۴]

● **زایجه = طالع نامه** / طالع بینی / فارسی

zāyeje = tāle'-nāme

حسینی منجم، محمد حسن بن محمد حسین، - ۱۲۶۵ قمری

hoseynī monajjem, mohammad hasan ebn-e mohammad hoseyn (- 1849)

زایجه شاه زاده محمد رضا میرزا که در روز دوشنبه ۳ ذیقعده ۱۲۱۱ زاده شده است از محمد حسن بن محمد حسین بن بدیع الزمان حسینی منجم اصفهانی که برای منوچهرخان معتمد الدوله زایجه کشیده است نیای مؤلف بدیع الزمان گونابای برای نصرالله میرزا پسر نادرشاه و پدرش محمد حسین برای عباس میرزا و پسرش محمد مهدی برای مظفرالدینشاه و برادرش برای محمد شاه قاجار زایجه کشیده‌اند.

آغاز: حمد بی حد و ثنای بی عدد مالك المکی را سزد

انجام: و اعادی دولت مخذول و ذلیل بندگان اشرف گردندان آن شاءالله.

[دنا ۱۱۸۱/۵؛ نسخه‌های منزوی ص ۷-۲۹۶؛ فهرستواره منزوی ۲۹۳۳/۴]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق درشت خط، کا: محمد باقر حسینی، تا: قرن ۱۳، گویا اصل؛ مجدول مذهب، با سرلوح زر؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۹۵گ، ۹ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۲۱×۳۰سم، قطع: رحلی [سنا: ف: ۲ - ۲۳۷]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۴۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۱۷۴]

● **زایجه** / طالع بینی / فارسی

zāyeje

گنابادی، بدیع الزمان، قرن ۱۲ قمری

gonābādī, badī'-oz-zamān (- 18c)

زایجه نصرالله میرزا فرزند نادرشاه است از بدیع الزمان حسین گونابادی سپاهانی ستاره‌شناس و به دستور پادشاه که در نامه ابوالقاسم وزیر مورخ روز پنج‌شنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۱۵۸ آمده، استخراج شده است. این شاهزاده در روز پنج‌شنبه ۱ جمادی الثانی ۱۱۳۶ در خراسان زاده شده است. چند جدول در این رساله دیده می‌شود.

[دنا ۱۱۸۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۳۴/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۶/۱

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لحکیم خلق الباق السموات و الارضین و الشکر لعلیم جعل للکواکب حرکات دالة علی اختلاف المتجددات و الاحکام ... استخراج طالع سعادت مبارك نواب سپهر رکاب فلك جناب ... شاهزاده عالم و عالمیان قواب نصرالله میرزا ابن ... نادرشاه افشار؛ **انجام:** و عمر و دولت آن برگزیده رب العالمین تا قیامت مخلد و مستدام باد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح زرین آراسته؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸ص (۱–۵۸)، ۱۴سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۲ - ۲۹۹۴]

● **زایجه** / طالع بینی / فارسی

zāyeje

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۳۵۱۰

آغاز: سپاس بسیار و ستایش بی شمار که باز بلند پرواز عقل کل ... در هوای تعداد آن طیران نماید؛ **انجام:** و یمکن که مزاج مبارك انحراف تمام یابد و به خطر انجامد

در سال چهل و هفتم عمر صاحب زایجه در سه‌شنبه ۲۷ شعبان ۸۵۹ ساخته شده و او هم در سمرقند متولد شده بود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۱۳۷گ، ۱۱ سطر (۱۷/۷×۲۴/۶) [ف: ۳ - ۴۳۳]

۲. همدان؛ جواهری، حبیب؛ شماره نسخه:۳۱

زایجه و رقومات نجومی سلاطین عثمانی (محمود بن عبد الحمید و عبد المجید و سلطان مراد)، یك کراسه که در آن از کتاب الدرة الفاخرة علی رمز الشجره شیخ اکبر و الکبریت الاحمر شیخ احمد بونی، استخراجاتی کرده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴ [رشت و همدان: ف: - ۱۶۷۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۱۳

در صدر جدول نوشته: «ولادت همایون در سمرقندی در سال ئیلان ئیل روز پنج‌شنبه ۱۴ ربیع الاخر ۷۴۷ (در حاشیه نوشته ظاهراً صحیح ۷۴۹) تاریخ ملکی ۲۹۹». در ذیل آن جدول طالع جلوس او است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم شکری، جلد: تیماج مشکی، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۵۱]

۴. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۳۷

آغاز: سپاس و ستایش مر صانعی را که بیافرید آسمانها را؛ **انجام:** و جمع کردن اسبان قیمتی. و الله اعلم بحقایق الاهور.

خواجه عماد الدین محمود پسر خواجه نورالدین شخی حسن پسر عماد الدین محمود وزیر که در ۲۶ شوال ۸۳۷ برابر با ۲۶ خرداد ۳۵۶ جلالی و ۱۰ مهر ۸۰۳ یزدگردی در اصفهان تولد یافته است. در آثار الوزراء عقیلی (ص ۳۴۵) و دستور الوزراء خوندمیر (ص ۳۳۷ و ۳۶۷) از عماد الدین محمود کرمانی وزیراخی جوق در آذربایجان تا سال ۷۵۹ و سید عماد الدین محمود فرزند سید زین

العابدین گونابادی (جنابدی) وزیر شاهرخ در ۸۴۷ وزیر الغ بیک در ۸۵۲ یاد شده است.زایجه خواجه شهاب الدین پسر عمادالدین وزیر در ۱۲ صفر ۸۹۸ در ملک هست (ش ۳۲۸۲)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ نسخه شاهانه‌ای است؛ جلد: روغنی، قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۱۷۴]

۵. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۴

این زایجه از جلال الدین اکبر گورکانی است؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۴]

● **زایجه آقا محمد باقر** / طالع بینی / عربی

zāyeja-ye āqā muhammad bāqir

زایجه آقا محمدباقر فرزند حاجی ملا احمد است که درروز دوشنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۰۳ متولد شده است. پس از آن شرح و تفسیر این زایجه آمده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۴۹۲/۳-۱۳/۱۷۲

آغاز: زایجه طالع میمنت مطالع نورچشمی آقا محمد باقر خلف عالی شان حاجی الحرمین الشریفین مخدومی مطاعی حاجی ملا احمد؛ **انجام:** چون قمر در حد زهره می‌باشد دلیل است که مولود صاحب منصب گردد ومنزلت یابد ودرکارهای خواتین وخدم خوض کند.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۲۲]

● **الزایجة بالسؤال و الجواب بقواعد جفر الجامعه** /

جفر / عربی

az-zāyija bi-s-su'āl wa-l jawāb bi-qawā'id-i jafr-il jāmi'a

خطائی، عمر بن احمد

xatā'ī, 'omar ebn-e ahmad

به نثر و نظم عربی

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۲، محشی، با فهرست؛ کاغذ: سفید برخی رنگین، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۳۳-۳۵) [سنا: ف: ۲ - ۱۵۷]

● **زایجه تاج الدین محمد شاه** / طالع بینی / فارسی

zāyeje-ye tāj-od-dīn mohammad šāh

زایجه تاج الدین محمد شاه که در جمعه۲۹ربیع الاول۸۷۷ متولد شده است. در پایان هم یادداشتی است درباره تاریخ تولد غیاث الدین محمد پسر همین تاج الدین محمد شاه در ۲۸ رمضان ۸۹۸ق به خط محمد صید ثانی و تاریخ تولد سراج الدین حسن پسر همین خواجه تاج الدین محمد شاه در دوم رمضان ۹۰۱ق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۰۰

آغاز: ان اعز المبادی ما ارتفعت به اعلام السنی لرافع القبة الخضراء؛ **انجام:** این بود کلمه ای چند از دلائل اقوال و احکام این طالع همایون که عجالة الوقت را در قلم آمد ... و کرم تکریما

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۳۶گ، ۱۹ سطر (۱۷/۹×۲۳/۶) [ف: ۳ - ۴۳۳]

● **زایجه خواجه شهاب الدین بن عماد الدین وزیر** /

طالع بینی / فارسی

zāyeje-ye xāje šahāb-od-dīn-e ebn-e 'emād-od-dīn vazīr

زایجه خواجه شهاب الدین که در شب دوشنبه ۱۲ صفر ۸۹۸ق (۲۱ فروردین ۸۶۲) متولد شده است. در آن از خواجه طوسی یاد شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۸۲

آغاز: الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاء ... سزاوارترین کلامی که زبان گویندگان حقایق بدان مشعوف باشد. حمد و ثنای آفریدگاری است؛ **انجام:** از اقوال بزرگان این فن به قدر الوسع و الامکان کتابت کرده شد. الحمدلله رب العالمین ... و سلم تسلیما

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۱۰۶گ، ۱۱ سطر (۱۲×۲۰/۱) [ف: ۳ - ۴۳۳]

← زایجه سلطان عبداللطیف بهادر خان ← حالات اقالیم سبعه

● **زایجة الطالع** / طالع بینی / عربی

zāyijat-uṭ-ṭāli'

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۳۷/۱

آغاز: بسمله، اعلم ان شرح هذه [هذا] الجدول و توضیحه: اذا اردت تعیین زایجة طالع لامن الامور فاول ما یلزمک؛ **انجام:** فترید علی مطالع الطالع المطالع الثانی رو ۸ و الثانی لی ۸

به طور جدولی است و گزارش آن؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۷پ-۸پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۶ - ۲۴۲]

● **زایجة الطالع (ترجمه)** / طالع بینی / فارسی

zāyejat-ot-tāle' (t.)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۳۷/۲

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۳گ (۸پ - ۱۰پ) [ف: ۶ - ۲۴۲]

● **زایجه طالع** / طالع بینی / فارسی

zāyeja-ye tāle‘

زایجه طالع عباس میرزا نایب السلطنه است (ظاهراً به قرینه زایجه بعدی که مسلماً از عباس میرزا و استخراج کننده آن ابوالقاسم یزدی است و تاریخ ولادت او همین آب که در مقدمه این زایجه یاد شده). نویسنده این زایجه ظاهراً کس دیگر به‌جز ابوالقاسم یزدی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۶۱

آغاز: آغاز مقدمه - زایجه طالع ولادت تمام سعادت نواب مستطاب ... شاهزاده اعظم ... جمعه غره شوال ... سه سالست و شش دقیقه از طلوع آفتاب ... سنه ۱۳۰۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱ص، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۲۷]

● **زایجه طالع بایسنقر** / طالع بینی / فارسی

zāyeje-ye tāle‘-e bāysonqor

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۱۴

در خانه وسط جدول نوشته: «وفات صاحب طالع امیر زاده بایسنقر ... ششم ماه جمادی الاول سنه سبع ثلثین و ثمانمائه» و در صدر جدول چنین است: «ولادت حضرت در هراه شب جمعه ده ایلون تاریخ ۱۷۵۸ و ۲۱ ذوالحجه ۷۹۹ و ۱۲ دی قدیم ۷۶۶ و جلالی ۳۳۱». در پائین جدول، ارقام تاریخی بالا را بدین‌گونه تصحیح گردیده است: «اصح تاریخ رومی بسنة ی اب ۱۶۸۸ تاریخ یزدجردی ۷۴۶ تاریخ ملکی یح شهریور سنه ۲۹۹»؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۹ص، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۵۱]

● **زایجه طالع جعفر قلی خانا** / پیشگویی / فارسی

zāyeje-ye tāle‘-e ja‘far qolī xānā

هندی، محمد رضا، ق۱۲ قمری

hendī, mohammad rezā (- 18c)

زایجه طالع جعفر قلی خانا خلف احمد خانا ابن مرتضی قلی خان بن شهباز خان بن مرتضی قلی خان بن ایوب خان بن سلیمان خان در مقدمه و چهار مقاله و خاتمه.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۵

آغاز: ... بسمله، الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و الصلوة و السلام ... اما بعد بر رأی عالم آرای ارباب دانش و ضمیر منیر مهر تنویر اصحاب بینش سمت اشتهار و صورت اظهار؛

انجام: باب چهارم مؤامرات و آن سه فصل است (بقیه کتاب جداول است) امید که ان شاء الله به مولود مسعود مبارک و میمون باد، بمحمد و آله الامجاد و بالنون و الصاد (جدول است)

خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۷گ(۷۲پ-۷۸ر)،۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۶۶]

● **زایجه طالع روز عاشورا در سال ۶۱** / هیئت / فارسی

zāyeje-ye tāle‘-e rūz-e ‘āšūrā dar sāl-e 61

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی،۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری

e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819 - 1881)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ - ۱۹۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹۳/۵ط

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسینی برغانی، تا: ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج سبز، ۷ص (۴۲۱-۴۲۷)، اندازه: ۳۰×۴۵سم [ف: ۲۴/۳ - ۵۸]

● **زایجه طالع سال عالم به زیج سلطان شهید (جداول)** / طالع بینی / فارسی

zāyeje-ye tāle‘-e sāl-e ‘ālam be zīj-e soltān šahīd (jadāvel)

در آن تاریخ یک ساعت و سی پنج دقیقه و چهار ثانیه شب جمعه ۷ رمضان ۹۴۱ آمده است برابر با ۱۱ آزار رومی سال ۱۸۴۶ اسکندری و ۱۰ مرداد ۹۰۴ در سمرقند.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۷/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، ۱ص (۴۵ ر) [ف: ۶ - ۲۹۸]

● **زایجه طالع سال قران علویین** / طالع بینی / فارسی

zāyeje-ye tāle‘-e sāl-e qerān ‘olvīyīn

زایجه طالع سال ۱۰۵۲ که قران علویین در آن اتفاق افتاده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۹

آغاز: طالع سال قران علویین که در ... واقع شده در روز

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۱ص (۳۰پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [رایانه]

● **زایجه طالع صدرالدین محمد** / طالع بینی / فارسی

zāyeja-ye tāle‘-e sadr-od-dīn mohammad

زایجه طالع صدرالدین محمد که در بلده کرمان و در سال ۱۰۴۲ق متولد شده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۹

آغاز: تاریخ تولد فرزندی صدرالدین محمد طول الله عمره در

بلده کرمان
خط: شکسته نستعلیق بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، ۲۷گ، ابعاد متن: ۱۱×۱۷، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [رایانه]

● **زایجه طالع عاشورا** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye tāle'-e 'āšūrā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۶۱/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق [ف: ۷ - ۱۵]

● **زایجه طالع عبدالله رضوی قاینی** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye tāle'-e 'abd-ol-lāh-e razavī qāyenī
زایجه طالع عبدالله الرضوی القاینی که در سال ۱۰۱۰ق مطابق با سال ۹۷۱ یزدجردیه متولد شده است. تنها توضیح زایجه را دارد و جدول زایجه افتاده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۹
آغاز: بسمله. الحمدلله الاحد الصمد الذی یلد و لم ی. لدجل ثناوه و کثرت نعماوه؛ **انجام:** چون باستخراج جزء احتماع احتیاج افتاد دور روز مقدم برین تاریخ تقویم ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در برگ ۲۸ جدول جدول طوالع البلدان و مستولی علیها، برگ ۲۸پ تا ۳۰ مطالبی در طالع بینی نوشته شده؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۲۷گ، ۱۶سطر(۹/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [رایانه]

● **زایجه طالع علی بیگ** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye tāle'-e 'alī beyg

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۲
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱ص (۵۴پ)[ف:۶-۳۶۶]

● **زایجه طالع محمد شاه قاجار** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye tāle'-e mohammad šāh-e qājār
در این کتاب ابتداء ضمن پانزده صفحه احکام دوازده خانه طالع محمد شاه آمده است و بعد ضمن جداولی، که جداول تسیرات ادله و معلوم زایجه کشان می‌باشد، زایجه محمد شاه شرح داده شده و به آخر آن نیز چند صفحه برای بعضی از حوادث پیش‌بینی شده آتی اختصاص یافته است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۳
آغاز: در احکام طالع مولود فیروز مسعود جهان پناه حضرت ظل اللهی روحی فداه است. لا یعلم الغیب الا هو ظهور کوکب سعد فیروز؛ **انجام:** و امیدهایی که منظور نظر کیمیا اثر باشد بر آید و چند اسب خوب هم در این ماه بدربار معدلت مدار برسم پیشکش خواهند آورد انشاء الله تعالی
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۸گ، ۱۴ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۲۷]

● **زایجه طالع مولود** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye tāle'-e movlūd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۶
جدول طالع مولودی که در تاریخ ۸۳۰ متولد گردیده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۸۳ص، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۴۹]

● **زایجه عباس میرزا** / طالع بینی / فارسی
zāyeja-ye 'abbās mīrzā
گنابادی، محمد حسین بن بدیع الزمان، ق۱۳ قمری
gonābādī, mohammad hoseyn ebn-e badī'-oz-zamān (-19c)
تاریخ تألیف: ۲۲ جمادی الثانی ۱۲۱۸ق
زایجه عباس میرزای قاجار نایب السلطنه است از محمد حسین بن بدیع الزمان گونابادی سپاهانی که شعرهایی در ستایش او سروده و به نام فتحعلی شاه ساخته است. این شاهزاده در روز چهارشنبه ۴ ذیحجه ۱۲۰۳ق (۲۰ اسفند ۱۱۵۹ یزدگردی) در دماوند زاده شده است. در رساله یک قول است و دو مقاله، هر یک دارای چندین قول و استخراج و جدول نجومی: ۱. فی اعمال الجزئیات؛ ۲. فی اعمال الکلیات.
آغاز: بنام خدایی کنم ابتدا ×× که محتاج اویند شاه و گدا / خدایی که فرمانروایی دهد ×× گدایی دهد پادشاهی دهد. حمد و سپاس عالی اساس بینهایت و شکر و ثنای بیقیاس دور از نهایت سزاوار قادریست ... چنین گوید این بنده درگاه اله ... این بدیع الزمان الحسینی المنجم محمد حسین الحسینی الجنابدی الاصل و الاصفهانی المسکن ... و بعد از آن میگویم که ظاهر و پیداست ...

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۰۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** دو دقیقه و پنجاه دو ثانیه از شب مذکور گذشته. زایجه طالع وقت سقوط نقطه (سپس هشت جدول نجومی است)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سپاهانی و فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵ص (۵۸-۱۹۲)، ۱۴ سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۲ - ۲۹۹۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۰۹

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷۲گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف:۱۰-۱۶۵۳]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۹۶/۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: میشن سیاه، ۱۸ سطر [ف: ۹ - ۹۴]

← زایجه کلبعلی بیک بن احمد خان دنبلی ﴿ طالع نامه

● **زایجه مستوفی الممالک** / طالع بینی / فارسی
zāyeje-ye mostawf-el-mamālek

منجم، محمد علی بن قربانعلی، ق۱۳ قمری
monajjem, mohammad ʻalī ebn-e qorbān-ʻalī (- 19c)
اهدا به: ناصر الدین شاه (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق)
در چند «فصل» و و زایجه میرزا یوسف مستوفی الممالک است که در روز دوشنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۸ق زاده شده است.

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه: ۵۵۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، مجدول [نشریه: ۲ - ۸۳]

● **زایجه منظوم** / طالع بینی / عربی
zāyeja-ye manzūm

سبتی، مالک بن والی
sabtī, mālek ebn-e vālī
در این رساله پس از مقدمه به نثر، احکام استخراج سؤالات از طالع‌نامه به صورت نظم بیان شده و پس از آن به نثر شرح شده است. آغاز منظومه چنین است: «یقول السبتی وبحمد ربه مصلی ×× علی هادی الناس ارسلا / محمد المعبوث خاتم الانبیاء ×× و یرضی عن الصحب و من بهم تلا»

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳/۵-۱۱/۱۱۳
آغاز: بسمله الزایرجه بیت من الشعر منسوب الی بعض اکابر اهل الحذاقة بالمغرب و هو مالک ابن و الی الذی کان من علماء السبتیة فی الدولة الملموسة و البیت هذا: سؤال عظیم الخلق خرت فصن×× اذا غرائب شک ضبطه الجد مثلاً؛ **انجام:** والماء سبعة ج ز ک س ق ث ظ وللتراب سبعة د ح ل ع ر خ غ والله اعلم بالصواب والیه مرجع المآب وصلی الله علی سیدنا محمد وآله اصحابه الطاهرات.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج کرمی، ۱۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۲]

● **زایجه و طالع** / طالع بینی / فارسی
zāyeja va tāleʻ

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۵۵/۱
آغاز: بسمله. طریق معین نمودن طالع وقت؛ **انجام:** سهام همه دران ثبت کنند و الله اعلم بالصواب.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ قطع: خشتی، [نشریه: ۳ - ۳۶]

● **زایجه و طالع نامه خواجه عمادالدوله محمود** / طالع بینی / فارسی
zāyeje va tāleʻ-nāme-ye xāje ʻemād-od-dowle mahmūd

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی مذهب،۳۴گ، ۱۰سطر(۹×۱۳)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [سنا: ف: ۲ - ۵۹]

● **زایجه و طالع نامه مظفرالدین میرزای قاجار** / طالع بینی / فارسی
zāyeje va tāleʻ-nāme-ye mozaffar-od-dīn mīrzā-ye qājār

منجم، محمد مهدی بن محمد حسن، ق۱۳ قمری
monajjem, mohammad mahdī ebn-e mohammad hasan (- 19c)
در این رساله محمد مهدی منجم طالع و زایجه مظفرالدین شاه را، که در روز جمعه ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۶۹ق متولد شده، استخراج کرده است. این رساله شامل پیشگویی‌هایی است که ظاهراً هیچیک از آنها تحقق نیافته است. ضمناً در آن اطلاعات قابل توجهی از قبیل علم ستاره‌شناسی و بیان حوادث از طریق ستارگان وجود دارد.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۴
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۶۹ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۱۹گ، ۱۲ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [سنا: ف: ۲ - ۶۶]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۲۹
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی اشرف الاولین و الاخرین محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** و بتصرف آمدن حیوانات و مواشی و اسبهای بسیار خوب مرغوب لاتعد و لاتحصی الله اعلم.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق، جا: تهران (احتمالا)؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، مذهب، ۱۸گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۲ - ۲۳]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۳۸

آغاز: حمدله. صلاة، اما بعد چون از تقدیرات نقش آرای کارخانه ارحام؛ **انجام:** و به تصرف آمدن حیوانات و هوا و اسبهای بسیار خوب مرغوب لاتعدو لاتحصی الله اعلم.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نستعلیق اصل، مجدول، نسخه شاهانه است [نشریه: ۷ - ۱۷۴]

↩ زایچه ⪢ مفتاح الموالید
↩ زایچه ⪢ طالع نامه
↩ زایچه ⪢ وجیزة

● **زایچه = نجوم** / طالع بینی / فارسی

zāyeče = nojūm

حسنی جنابذی، محمد افضل بن مسعود، ق۱۱ قمری

hasanī jonābezī, mohammad afzal ebn-e mas'ūd (- 17c)

اهدا به: شهاب الدین محمد شاه جهان (۱۰۳۷–۱۰۶۸ق)

زایچه طالع شهاب الدین محمدصاحبقران ثانی شاهجهان شهریار گورکانی هند از محمد افضل بن مسعود حسنی جنابذی ستاه شناس قرن ۱۱.

آغاز: حمد و سپاس و انواع شکر بی قیاس مبرا در تخیل تناهی

[فهرستواره منزوی ۳۰۸۱/۴]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۴/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۷ق؛ در هامش صفحه آخر رساله اول آمده است: بتاریخ ۱۵ شهر رجب ۱۰۵۴ هجری موافق ۲۸ شهریور ماه الهی سنه ۱۸ جلوس همایون؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۷۶]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۳۴/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۸۰]

● **زایچه** / طالع بینی / فارسی

zāyeče

قاجار، محمد ولی بن فتحعلی، ق۱۳ قمری

qājār, mohammad valī ebn-e fath-'alī (- 19c)

زایچه محمد ولی میرزا قاجار پسر فتحعلی شاه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۳۴

آغاز: نخستین زایچه طالعست که ارباب طوالع فرخنده مطالع از مراکز بیوت بر طریقه تیره اطاعت از راه مکافات نعمت از پرده؛ **انجام:** جدول نجومی اعداد، ثوابت، طول، عرض.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: نازک نباتی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۸ص، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱۷ - ۹۲]

● **زایچه** / طالع بینی / فارسی

zāyeča

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۷۷/۳

آغاز: الشروع فی الاحکام چون بتوفیق ایزدی ... قسم اعمال بطریق اجمال و تسییر اوتاد ... باتمام رسید مجملی از احکام قوی و حواس و منسوبات بیوت اثنی عشریه طالع سمت می‌پذیرد ... احکام بیت الطالع و منسوباته خانه طالع بیت الحیوة است و دلالت دارد بر احوال عمر؛ **انجام:** بسمله. حمدله. اما بعد چنین تعیین فرمودند که ولادت مقرون بسعادت امیرزاده ... محمد بیکا خلف ... ابوالمعصوم خانا

پس از جدول پایان زایچه در برگ ۷۶پ–۸۱پ بندیست و باید دنباله همین زایچه باشد. و گوسفند و نتایج ایشان منتفع شود و الله اعلم احکام بودن کواکب در خانه‌های دوازده گانه. مشتری در دوم توانگر و مال دار ... انهدام شود.

زایچه طالع امیرزاده محمدرضا بیکا که در شب دوشنبه ۱۵ شعبان ۱۱۱۰ (بارس ئیل) در دار السلطنه اصفهان زاده شده است. پایان آن جدول است؛ کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۹گ (۵۸پ–۷۶ر)، ۱۲سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۸ - ۵۸۸]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۰/۱

آغاز: الحمد الفاطر الخلایق و الشکر لعالم الحقایق. ای اول هر سخن بنامت ×× وی زینت خطبه از کلامت. شکر بیحمد و ثنای بیعد ... بعد از دو برگ ... اما بعد اصحاب حکمت و ارباب بصیرت چنین گفته اند که آدمی زبده مصنوعات و عمده موضوعات است ... ویکی از اوقات مسعود و زمان محمود بود که در وی بفرخی و اقبال اتفاق افتاد ولادت با سعادت جناب صدر و صاحب اعظم افتخار ... جمال الملة و الدنیا و الدین خواجه کیا ادام الله سعادته و زید عزه و رفعته ابن الصدر و صاحب الاعظم افتخار صنادید الامم زبدة الاکابر والاماثل فی العالم خواجه بهاء الدین در بهترین وقتی از اوقات و شریفترین ساعتی از ساعات روز دوشنبه هفدهم رمضان المبارک سنه اثنی و ثلاثین و ثمانمائه هجریة المصطفویه موافق با روز بیستم حریزان ماه رومی سال بره کور اسکندری مطابق با روز ۲ مهرماه قدیم سال ۷۹۷ یزدجردی، ذکر موضع ولادت با سعادت؛ **انجام:** البیت الثانی عشر من الطالع ومافیه من الدلائل، خانه دوازدهم از طالع ... امید که بصدق و صواب مقرون افتد و صاحب طالع مبارک ازین کلمات با بهره گردد و سعی و اجتهاد این بنده بحکم ان الله لایضیع اجرالمحسنین ضایع نماند و فرغت

مؤلف شناخته نشد، نسخه یا در عهد مؤلف و یا قریب عهد او نوشته شده، مؤلف ابتدا به ذکر درجه طالع خواجه کیا پرداخته سپس عطیه عمر و تفسیر اوتار اربعه آنگاه در احکام طالع خواجه

کیا است، برخی از مطالب ناظر به کتاب ثمره بطلیموس است و از خواجه طوسی به افضل المتاخرین یاد کرده چنین گوید: «وافضل المتاخرین نصیر الملة و الدین محمد طوسی»؛ خط: نستعلیق، کا: حسن بن حاجی زرگر، تا: شنبه ۵ ربیع الاول ۸۷۰ق، جا: هرات؛ مجدول؛ مهر سلطنتی هرات، ۲۴ برگ آن جداول نجومی است؛ جلد: تیماج عنابی، ۹۰گ، ۱۲–۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ – ۳۷۵]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۷۰/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۹۳]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶۹۰/۱۲

زایچه‌ای است در نهم شوال ۱۰۱۱ق؛ بی‌کا، تا: جمعه ۲۶ ذیحجه ۱۰۰۸ق، با جداول نجومی؛ جلد: تیماج سبز، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۵۵۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۷۶

آغاز: فصل در مطارح شعاعات کواکب به قول احکامیان مراد به اشعه کواکب در این مقام تحدید ابعادی است که مواقع ظهور تاثیرات کواکب تواند بود؛ **انجام:** ترا عطیه عمری چنانکه هیلاجش ×× کند کبیسه سالش عطای کبری را

طالع زایچه ولادت است به سال ۱۰۷۱ق که مدت ۴۲ سال از ولادت صاحب طالع می‌گذشته و ولادت او به سال ۱۰۲۹ق در اصفهان و تا ۷۵ سالگی صاحب زایچه مصادف با سال ۱۱۰۳ق را داراست. با جدول‌ها و مطالب مربوط به این فن و بیان درجه طالع و تسویة البیوت و استخراج تقاویم کواکب و سهام و تعیین هیلاجات و کدخداهات و استخراج عطایا و تسییرات و احکام ثمره و نتیجه این دلایل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ شعبان ۱۰۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ – ۲۵۰]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۳/۲

در برگ چهارم آن آمده: ذکر احکام طالع مولود سبحانک لاعلم لنا الا ما علمتنا ... پس از چند برگ احکام دوازده خانه را دارد و در خانه اول نام سلطان ابوالنصر یعقوب بهادر خان (آق قویونلو) آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۲۴گ (۷۱–۹۴)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۳۶]

۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۶۴/۳

آغاز: ذکر زایچه سعادت ارقام ... در سالی که قدوه علمای روزگار ... مشرف شده بمراتب رفیع و مدارج عالی خلعت امتیاز یافت ... مرکز طالع اشرف درین زایچه اقدس که کار نام ادوار ثوابت و سیاره است؛ **انجام:** اگر بنظر انصاف دیده شود ظاهر گردد که در حالت خدا دانی و ایزد شناسی و در جلالت قدر و منزلت و رفعت صوری و معنوی ... صاحب طالع را بمعدای صورت و معنی تهنیت مینمایند تمت

رساله‌ای کوتاه در ذکر زایچه یکی از شاهان و حکمرانان می‌باشد که با توجه به مبانی و اصول نجومی توسط عضدالدوله میرفتح الله شیرازی استخراج و محاسبه شده است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در ادامه زایچه طالع جلوس حضرت شاهنشاهی توسط ابوالحامد غزنوی و مطلبی از انوار النعمانیه جزایری آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۶۴

چند زایچه طالع ولادت است بخط ابوالقاسم یزدی و این زایچه‌ها به ترتیب متعلق است به این شاهزادگان قاجار: نایب السلطنه عباس میرزا (متولد ۱۲۰۳)، حسینعلی میرزا (متولد ۱۲۰۳)، حسنعلی میرزا (متولد ۱۲۰۴)، علی تقی میرزا (متولد ۱۲۰۷)، الله وردی میرزا (متولد ۱۶۱۶)، محمد قلی میرزا (متولد ۱۲۰۳)، محمد تقی میرزا (متولد ۱۲۰۶)، همایون میرزا (متولد ۱۲۱۶)، شیخ علی میرزا (متولد ۱۲۱۰ در شیراز)، علی شاه میرزا (متولد ۱۲۱۰ در شیراز)، زایچه طالع عبدالله میرزا (متولد ۱۲۱۱ در شیراز)، احمد علی میرزا (متولد ۱۲۱۸)، امام وردی میرزا (متولد ۱۲۱۱)، محمد رضا میرزا (متولد ۱۲۱۱)، محمود میرزا (۱۲۱۴)، حیدر قلی میرزا (متولد ۱۲۱۴)، اسماعیل میرزا (متولد ۱۲۱۷)، زایچه طالع شاه قاجار (محمد شاه) متولد ۱۲۲۲ در تبریز. مزایچه طالع در گذشت کریم خان زند در ۲۱ صفر ۱۱۹۲. زایچه طالع سال ۱۱۹۳ (یکسال پس از در گذشت کریم خان که آقا محمد خان قاجار از شیراز حرکت در وقت سال تحویل در ورامین توقف و پس از تحویل دعوی سلطنت کرد - از مقدمه زایچه). زایچه طالع سال ۱۲۱۶ که قرآن علویین در آن اتفاق افتاد زایچه طالع تحویل سال جلوس اسمعیل شاه قاجار و فوت محمد شاه در ۱۲۱۱- زایچه سال قران علویین ۱۲۳۶. زایچه طالع سال قران علویین (سال ۱۱۵۵) زایچه طالع سال قرآن علویین در ۱۲۵۷ و ۱۲۵۸؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۴۱۰–۴۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ – ۵۲۸]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۲۰/۵

در صدر زایچه نوشته: «زایچه طالع فرخنده مطالع در دریای خلافت و تاجداری نواب مستطاب شیردل میرزا شب پنج‌شنبه بیستم شهر شعبان ... ۱۲۳۳»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۶۷۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۹ – ۱۰۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۷۴/۱

آغاز: هو الله تعالی شأنه العزیز بالیمن و السعادة و الاقبال بسم الله الرحمن الرحیم و منه الاستعانة و الاعانة تاریخ ولادت با سعادت سرکار شوکت مدار امیر الامراء العظام؛ **انجام:** تربیع عطارد با مریخ دلیل تدبیر و دانستن راه مکر و حیله و رفع دشمنان و بالله التوفیق و العلم عنده و حجحه الکرام علی التحقیق.

زایچه طالع ولادت نجف قلی خان بیگلر بیگی است که در روز جمعه ۹ ربیع الاول ۱۲۲۰ق بوده است با جدولهایی در این فن تألیف شده در صفر ۱۲۶۲ق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛

مجدول؛ جلد: پارچه‌ای ترمه، ۲۴گ (۱پ-۲۴پ)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۹۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۷۱

آغاز: افزون گردد و غالب اوقات مورد الطاف حضرت شهریاری گردند و در خدمات دولتی کمال بذل جهد نمایند و نیز دلیل است بر اعانت نمودن به رعیت؛ **انجام:** و بیماری زنان و اطفال و تیرگی هوا و رونق بازارها و بسیاری جوان مردن و ستم در همدان و بصره و هرات و فساد بعضی محصولات.

زایچه ولادت یکی از شاهان یا شاهزادگان قاجاریه است با جدول‌های نجومی و توضحات مناسب این فن، در شب یک‌شنبه ۵ شعبان ۱۲۷۴ق؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، با کتیبه‌هایی مرصع و مذهب؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۸گ، اندازه: ۸/۵×۱۳سم [ف: ۲۰ - ۱۳۳]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۲۹/۱

آغاز: زایچه طالع رضا قلی میرزا بن مرتضی قلی میرزا بعد از انقضاء مدت؛ **انجام:** اللهم احفظ من جمیع البلیات و الافات و اسعده بمحمد و آله الطاهرین.

زایچه رضا قلی میرزا بن مرتضی قلی میرزا؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ در یک صفحه با یک جدول ۹ خانه‌ای؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳ سم [ف:۱۳-۲۴۵]

۱۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۸/۴

مشتمل بر چهار باب و هر باب شامل فصولی که کاتب آن را تمام نکرده. با عنوان زایچه حسام السلطنه؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن حاجی ملاعبدالجواد خطیب و خادم مشهد، تا: ۱۰ شوال ۱۲۹۷ق، با جداول نجومی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۹]

۱۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۹۸/۳

آغاز: ولادت باسعادت نواب الامیر در سه‌شنبه چهارم ربیع الاول ۹۷۸ هجری موافق یازدهم دیماه قدیم سنه ۹۳۹؛

چند جدول زایچه است یکی مربوط به ولادت نواب امیر درروز سه‌شنبه ۴ ربیع الاول ۹۷۸ و دیگری زایچه طالع میررفیع الدین محمد خلیفه روز شنبه ۱۰ رمضان ۹۷۹ و نیز تاریخ ولادت نواب خلیفه سلطان شب پنج‌شنبه ۲۵ شوال ۱۰۰۲ق درکنار جدول‌ها نام و امضای محمد صادق بن محمد تقی بن مظفر منجم ثبت شده است، در پایان نسخه نیز دو زایچه است: ۱. زایچه طالع سال قران و ظهور دولت در بغداد، ۲. زایچه طالع سال قران وسطی و تحویل سال قران شب سه‌شنبه دهم ربیع الاخر ۸۲۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۳]

۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۰/۳

آغاز: وقوع این ادله بر مواضع مخصوص و کدخدا کوکبی بود حاجت خط؛ **انجام:** این احکام بحسب تسیرات وسایر دلایل ایراد خواهم کرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ سمرقندی؛ جلد: تیماج عنابی، ۵گ، ۱۲-۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۷]

۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۶۷/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج عنابی، ۳گ، ۱۵ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۴۰۲]

۱۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۰/۲

آغاز: بسمله حمد بیحد و سپاس بیقیاس حکیمی را سزاست که از تحریک آبای علوی بر فراز امهات سفلی ... بعد از حمد و درود بر رای از کیا مخفی ومستور ... پس از دو برگ گوید: چنان که در این وقت و زمان ولادت شریف شاهزاده عالیمقدار نورباصره سلطنت و کامکاری ... سریر السلطنه الی یوم الدین طول الله فی ظل والده الماجد الاشراف ... چون راصدان زمان ولادت همایون خبردادند که ولادت مبارک ... از شب چهارشنبه هفتم شهر ذی العقده الحرام سنه ۱۰۲۸ هجری در دارالسلطنه حیدر اباد؛ **انجام:** جداول نجومی

راجع به شاهزاده هند که در شب چهارشنبه هفتم ذیقعده ۱۰۲۸ هجری در دارالسلطنه حیدرآباد به دنیا آمد، کتاب از لحاظ موضوعات شبیه به نسخه ۵۷۰/۱ همین کتابخانه، عنوان‌های کتاب عبارت است از: فی استخراج درجة الطالع المبارک، چون راصدان، در استخراج هیلاج و کدخدا، احکام دوازده خانه زایچه طالع، جداول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ سمرقندی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۲-۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۶]

۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۲/۴-۳/۱۴۲

آغاز: بسمله حمد و سپاس بی قیاس قادری را سزاست که این طارم میناً لاجوردی را بی علاقه و عمادی بر افراشت؛ **انجام:** میات و ممات آدمی بر انوار این کواکبست واین کواکب ازین جهة دلایل حیات و ممات آدمی اند

زایچه تولدی کسی است که در روز جمعه شوال ۹۹۸ق متولد شده است و بعد از آن نیز زایچه دیگری است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ [ف: ۴ - ۲۲۲۳]

۱۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۳/۱۳

زایچه مولانا مومی حسینا، در شب پنج‌شنبه ۱۴ صفر ۱۰۱۲ بوده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۴۹۶]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۲/۲

آغاز: شکر و سپاس بیقیاس مر صانع عالم باکمال و قادر لم یزل و لا یزال را که این قبر خضرا زمردین را بی ماده و آلتی بنگاشت

زایچه طالع همام الدین عبدالسلام بن قاضی محمد بن همام الدین عبدالسلام است که در کاشان شب پنج‌شنبه دوم شوال ۸۱۰ زاده شده با جدولهای تقویم بسیاری در پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک سال ۱۰۷۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ (۱۳۷پ-۲۲۵پ)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲۷ - ۳۴۴]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۹۲/۱۱

آغاز: شکر و سپاس مر خالقی را جل جلاله که جمله آفرینش ذره ای است از آثار صنع او عز اسمه و کون و مکان نقطه ای است از نقوط بدایع او؛ **انجام:** و عالی همت باشد و رای و تدبیر او به صواب باشد و خیل و حشم بسیار جمع شود و کارهای دو جهانی بر حسب مراد باشد ان شاءالله تعالی.

زایچه طالع ولادت امیرزاده احمد نامی است که به مناسبت شانزدهمین سال ولایت او در شب جمعه ۱۸ ذیحجه ۸۰۶ق تنظیم شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۰پ-۱۷۲ر)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۷۲]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۷۴/۲

آغاز: هو الله تعالی بالیمن و السعادة بسم الله الرحمن الرحیم تاریخ ولادت با سعادت سرکار شوکت مدار امیر الامراء العظام مقرب الخاقان بندگان حاجی فتحعلی خان بیگلر بیگی؛ **انجام:** مریخ به مقابله عطارد از بعضی زنان کدورت بیند زهره به تسدیس زحل سخن گوی و پاکیزه نفس و با نعمت و رفاهیت بود و هیئت نیکو دارد.

زایچه طالع ولادت فتح علی خان بیگلر بیگی که در روز شنبه ۱۳ شوال ۱۲۵۲ق اتفاق افتاده با بیان جدولهایی در این فن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ در دو برگ پایانی یادداشتی در بودن کواکب اثنا عشر در طالع و یادداشتی از حسینقلی بن فتحعلی بیگلر بیگی به سال ۱۳۰۱ق که مطالب نوشته شده در طالع ولادت پدرش را تماما موافق با واقع دانسته؛ جلد: پارچه‌ای ترمه، ۲۱گ (۲۵پ-۴۵ر)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۹۵]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۷۵/۵

آغاز: و بر آل و اولاد طیبین و طاهرینش ... اما بعد بر ضمیر منیر ارباب عقل و فراست و اصحاب؛ **انجام:** سیار و ثوابت و عقدتین و سهامات مرقوم و مسطور است بمنه و کرمه

طالع مولود میرزا محمد زاده در سبزوار در نیمه شب سه‌شنبه ۸ محرم ۹۴۸ است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱گ (۳۶ر-۴۶پ)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۰ - ۴۸]

۲۲. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

برای عمر شیخ که در رثای رستم بهادر تألیف شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه خوش طرح زیبا و خوش خط [میراث اسلامی: ۵ - ۶۱۴]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۲/۳-۳/۱۴۲

آغاز: بسمله حمدی که زبان از بیان آن عاجز آید وسپاسی که وهم از ادراک او فروماند ... اما بعد محقق است که باری عز شانه اجرام علوی را قوت فاعلیت داد ... خواجه مجدالدوله ... محمد ... ولد ... خواجه غیاث الدین؛ **انجام:** وموضع سلست ایمن الط و موضع سلست السیرط و نود مقابله با مط و والله اعلم بالصواب.

زایچه تولد واحکام طالع مجدالدین محمد بن غیاث الدین خواجه احمد خوافی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۲گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۲۳]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۲/۵-۳/۱۴۲

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه و اله اجمعین. اتفاق ولادت افتاده است ولادت با سعادت عالیحضرت مستطاب ... آصف دوران معزالدین محمد؛ **انجام:** موکد باید دانست وهر چه نقیض بود جبر باید کرد والله اعلم بالصواب وهو خیر الواقفین واحکم الحاکمین

زایچه تولد و طالع بینی معز الدین محمد شیرازی مستوفی است که در ذیحجه ۹۶۵ به دنیا آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ [ف: ۴ - ۲۲۲۴]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۱۸

جدول زایچه طالع است و نام صاحب طالع و تاریخ استخراج (یا ولادت) در حاشیه بوده و بعد بریده شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۵ص، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۵۲]

● زایچه بروج اثنی عشر / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye borūj-e esnā ʻašar

در زایچه بروج اثنی عشر و کواکب سبعه و احکام آنها و احکام طالع مولود و دلایل کلیه و جزئیه و مفردات و مرکبات و عام و خاص و سعادت و شقاوت و ... در هفده «شعبه»: ۱. کیفیت احوال موالید، در پنج ثمره؛ ۲. اخلاق مولود، در شش ثمره؛ ۳. صورت و مزاج مولود، در سه ثمره؛ ۴. احوال حواس و قوت‌های نفسانی، در یازده ثمره؛ ۵. احوال عمر مولود و تحقیق خانه‌ها و ذکر عطیات کواکب، در هفت ثمره؛ ۶. احکام طالع، در شانزده ثمره؛ ۷. احکام خانه دوم، در شش ثمره؛ ۸. احکام خانه سوم، در چهار ثمره؛ ۹. احکام خانه چهارم، در پنج ثمره؛ ۱۰. احکام خانه پنجم، در هشت ثمره؛ ۱۱. احکام خانه ششم، در پنج ثمره؛ ۱۲. احکام خانه هفتم، در شانزده ثمره؛ ۱۳. احکام خانه هشتم، در سیزده ثمره؛ ۱۴. احکام خانه نهم، در یازده ثمره؛ ۱۵. احکام خانه دهم، در هشت ثمره؛ ۱۶. احکام خانه یازدهم، در پنج ثمره؛ ۱۷. احکام خانه دوازدهم، در یازده ثمره.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۵۱/۱

آغاز: حمدی فزون از میزان و عقول و حواس و سپاسی برون از اندازه و قیاس مریزدانی را سزاوار است که اطباق سبع سموات را به قلم صفت محل ظهور نور زینت کواکب؛ **انجام:** دومی مستولی بوند بر این ترتیب و مسعود باشند احوال مولود از طبیعت این بیت بریک نسق گردد از اول تا آخر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشتی در درجات سعادت افزا به نقل از میرزا نصرالله آصفی و بین رساله اول و دوم فصولی در تسخیر اجنه و پریان و دیو و احکام موالید و موضع القمر فی الموالید و مدت صلاحیت نطفه برای کمال ظهور به ولادت و چند نمودار قانون تحقیق قمر و چند یادداشت پزشکی و چند جدول پراکنده در بودن خداوند خانه اندر خانه‌ها؛ جلد: تیماج

مشکی، ۲۸گ (۱پ-۲۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۱۲۲]

● **زایچه خواجه شجاع الدین بن قطب الدین ابواسحاق** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye xāje šojā'-od-dīn ebn-e qotb-od-dīn ābū-eshāq

شهر سبزی، محمد بن مولا محمد، ق۱۰ قمری

šahr-e sabzī, mohammad ebn-e mowlā mohammad (-16c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۸ جمادی الاول ۸۸۱ق

زایچه خواجه شجاع الدین بن قطب الدین ابواسحاق با عناوین «فصل، فصل» نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۹۷

آغاز: ... الجمهور عنوان نامه حکومت و ایالت خورشید ایوان عظمت و رفعت آمر مملکت وزیر خجسته طلعت بر جبین سعادت قمر طلعت بهرام سطوت ... فصل در ذکر تاریخ زمان ولادت اتفاق افتاد ولادت حضرت آصفی در بهترین روزی از یوم الخمیس ثامن جمادی الاول سنه ۸۸۱ هجری؛ **انجام:** پوشیده نماند که هر چند صاحب دولتی به طالع مسعود متولد شده باشد از اول عمر تا آخر عمر بر یک نسق نمی‌گذرد ... از سال چهل و سیم شمسی تا هفتاد به قولی و تا نود و پنج به قولی دیگر مرقوم شود إن شاء الله تعالی ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۹۲۴ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۴ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳۹ - ۳۲۶]

● **زایچه سپهسالار** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye sepahsālār

تفرشی، محمد حسین، ق۱۳ قمری

tafrešī, mohammad hoseyn (- 19c)

وی این زایچه را برای سپهسالار اعظم به نمونه نوشته تا اگر مورد پسند افتد زایچه‌ای کامل برای تمام سال‌های عمر او بنویسد، این زایچه متعلق به سال ۱۲۹۷ هجری است که در این سال پنجاه و پنج سال قمری و پنجاه و چهار سال شمسی از عمر او گذشته. این رساله دارای دو «فصل» است: «یک فصل در اعمال استخراج زایچه تحویل شمس به مرکز اصلی ... و یک فصل در احکام نجومی که معمول است». مؤلف خود حاشیه‌هایی دارد و در برخی از این حواشی به «اسرار آینده» اشارت می‌کند.

آغاز: الحمدلله الذی لم یتخذو لدا ... و بعد بالیمن و السعادة و الاقبال.

انجام: از درگاه خداوند سایلم که همه احکام نتایج خیر بخشد محمد حسین تفرشی.

[فهرستواره منزوی ۲۹۳۳/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ، ۲۷ص، قطع: ربعی [ف: ۱۹ - ۵۰۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۲۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی، ۴۸ص، ۱۶سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۲۰۰]

← زایچه شهریار و شهزادگان ← استخراج احکام طالع شهریار و شهزادگان

● **زایچه طالع** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye tāle'

کاشانی، محمد بن معین الدین، ق۹ قمری

kāšānī, mohammad ebn-e mo'īn-od-dīn (- 15c)

قواعد تقویم‌نگاری و چگونگی استخراج کواکب و تواریخ مختلف را با ترسیم اشکال و جدول‌ها بنا بر روش هر مس حکیم و بطلمیوس گزارش کرده و در آخر کتاب احکام کلی از اقاویل حکما و استادان این فن افزوده شده است. این کتاب شاهزاده جلال الدوله عبد العزیز فرزند الغ بیک گورکان که روز آدینه شانزدهم ذیحجه ۸۳۲ به دنیا آمده و تاریخ تولد وی در آغاز کتاب به عربی و روی و یزدی و ملکی در آغاز آن استخراج شده، تألیف شده و این تاریخ در چند جا دیده می‌شود. (سید احمد اشکوری)

آغاز: حمد موفور و ستایش نامحصور حضرت سلطانی را که درجات ارتفاع آفتاب عزت و کبریایش به علاقه اسطرلاب فکر به مقیاس حواس بی شبهه و التباس معلوم نشود ...

انجام: سالهای نامتناهی زیور تخت شاهی و شکوه اورنک پادشاهی داراد بحق محمد و آله و اصحاب الطاهرین

[فهرستواره منزوی ۲۹۳۳/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۹۹

آغاز و انجام: برابر

در فهرست زیج الغ بیگ دانسته که آغاز و انجام آن جز این است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول، آغاز آن با آغاز زایچه ناصر الدوله سلطان ابوتراب (زاده ۸۷۱) یکی است؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۸۹گ، ۳۷ سطر، اندازه: ۲۶/۶×سم [ف: ۳ - ۴۳۲]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** بتخصیص درین سالها نهم، ۱۶ م ... و ۵۳ م خرم و فرحان شوند. تناب عمرشان اندر سلامت ×× بهم پوسته بادا تا قیامت

خط: نسخ، کا: رفیع الدّین، تا: ۹۴۱ق؛ مجدول؛ تولد ابوالکرم محمد شریف معروف بکمال الدین حسین پسر همان رفیع الدین در ۹۸۲ و زایچه او در برگ ۲ بی شماره دیده می‌شود، با اشعاری به خط همان رفیع الدین که برای تولد پسرش در ۹۸۴ سروده؛ تملک: رفیع الدین حیدر بن علی بن ضیاء الدین بن یحیی امیدوار غفاری کاشانی در ۹۸۲؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۸۵گ، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵ - ۸۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۸۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۴۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حبیب الله مازندرانی، تا: چهارشنبه ۱۱ صفر ۱۰۸۰ق؛ مجدول؛ مهر: کتابخانه مهندس بغایری؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۴ - ۱۷۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۱۵

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سر لوح رنگین؛ چند تملک به تاریخهای ۱۱۰۵ و ۱۱۷۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۲×۲۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۲]

● زایچه طالع / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye tāle'

یزدی، ابوالقاسم بن احمد، ق۱۳ قمری

yazdī, ab-ol-qāsem ebn-e ahmad (- 19c)

زایچه طالع عباس میرزا نایب السلطنه؛ در مقدمه زایچه می گوید: «در سال ولادت ... شاهزاده ... عباس میرزا ۲۳ جمادی الاخری ۱۲۰۳ مقدار یکساعت و چهار دقیقه بیست و دو ثانیه از طلوع آفتاب و زایچه طالع مزبور به افق دارالخلافه ... با تقاویم کواکب سبعه سیاره ... به استخراج بنده دعا گوی ابوالقاسم یزدی نگارش یافته است».

[فهرستواره منزوی ۲۹۳۵/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۶۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۴۰۷-۴۰۸)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۲۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۶۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در کنار این مقدمه نوشته‌ای است به خط محمد ولی میرزا درباره قرانی که در ۱۱۹۶ هفت سال قبل از ولادت نایب السلطنه رخ دارد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۴۰۷-۴۰۸)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۲۷]

● زایچه طالع امیر اصلان / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye tāle'-e amīr aslān

هندی، محمد رضا، ق۱۲ قمری

hendī, mohammad rezā (- 18c)

زایچه طالع امیر اصلان بیکا ابن احمد خانا بن مرتضی قلی خان بن شهباز خان بن مرتضی قلی خان بن ایوب خان بن سلیمان خان (برادر جعفر قلی خان) در «مقدمه» و چهار «مقاله» و «خاتمه».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۷

آغاز: ... بسمله، الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم، ... اما بعد بر رأی عالم آرای ارباب دانش و نیر منیر مهر تنویر ... که جمعی از علماء نامدار و فضلای عالی مقدار که در علم ریاضی هر یک؛ **انجام:** با تقاویم سیاره و عقدتین قمر و بعضی از سهام ضروریه به نحوی است که در زایچه ثبت افتاد (سپس جدولی است)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۷گ (۱۱۲پ-۱۱۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۶۷]

● زایچه طالع حسینقلی خانا / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye tāle'-e hosayn-qolī xānā

هندی، محمد رضا، ق۱۲ قمری

hendī, mohammad rezā (- 18c)

زایچه طالع حسینقلی خانا بن احمد خانا بن مرتضی قلی خان ... در «مقدمه» و چهار «مقاله» و «خاتمه».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۹

آغاز: ... بسمله، الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و الصلوة ... اما بعد بر رأی عالم آرای ارباب دانش ... (همان عبارت دو زایچه پیش)؛ **انجام:** و آن چند قسم است در استخراج تسییرات درجات دلائل، (سپس جداولی است)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۳۹گ (۱۵۴پ-۱۹۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۶۷]

● زایچه طالع محمد کاظم بیک خلف احمد خانا / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye tāle'-e mohammad kāzem beyk xalaf ahmad xānā

هندی، محمد رضا، ق۱۲ قمری

hendī, mohammad rezā (- 18c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۱۲/۳

آغاز: ... بسمله، الحمدلله الذی خلق الانسان فی احسن تقویم و الصلاة ... اما بعد مرآت مهر صفات ضمیر منیر خورشید تنویر ارباب فضیلت؛ **انجام:** به محاسبه زیج جدید الغ بیکی با مواضع کواکب سیاره و عقدتین قمر به نحویست که ثبت افتاد (سپس جدوم است)

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۵گ (۵۵پ-۵۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۶۶]

● **زایچه طالع ولادت** / طالع بینی / فارسی

zāyeča-ye tāle‘-e velādat

علی بن اسماعیل، ق۱۳ قمری

‘alī ebn-e esmā‘īl (- 19c)

زایچه ولادت یکی از شاهزادگان قاجاری است به سال ۱۲۷۲ق در دارالخلافه تهران که نام وی پاک شده است، تقسیم شده در دو «قسم»: حسابی و نتیجه؛ قسم ۱. در یک «مقدمه» و سه «مقاله»: مقدمه: در آنچه قبل از شروع دانستنی است، مقاله ۱) استخراج درجه طالع و نمودارات مشهوره و تسویة البیوت طالع در هفت فصل، مقاله ۲) استخراج مواضع کواکب سیاره در طول و عرض و توابع آن، در پنج فصل، مقاله ۳) معرفت هیلارجات و کدخداآت و قواسم و تسییرات سفری و شهوری در یازده فصل؛ قسم ۲. یک مقدمه در فوائد علم احکام و احکام بیوت دوازده گانه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۵۸

آغاز: مقدمه در آنچه قبل از شروع دانستن آن لازم است و آن بر دو قسم است: قسم اول دانستن زمان ولادت است و آن متعلق به تواریخ است و تواریخ مشهور چهار است؛ **انجام:** و لیکن مولود به قمع و قهر دشمنان با فرح و شادمان باشد برای آنکه آن بیت فرح مولود است از زحل و فرح آن بیت آن باشد که عدو و دشمن را مقهور و مقموع گرداند.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۲ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور خاکستری، ۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۲۷]

● **زایچه محمد امیر حسنخان راجه محمود آباد** / طالع نامه / فارسی

zāyeče-ye mohammad amīr hasanxān rāje-e mahmūd ābād

هدا، هدایت الله خان

hodā, hedāyat-ol-lāh xān

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۷۱

آغاز: بسمله. سبحانک لا علم لنا الا ما ... انک انت العلیم الحکیم ... زبان که به اتصال خطوط؛ **انجام:** و صاحب علم و دانند حسنات و محبوب الخلق باشد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۵ق [رایانه]

● **زایچه منوچهر خان معتمدالدوله** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye manūčehr xān-e mo‘tamed-od-dowle

حسینی منجم، محمد حسن بن محمد حسین، - ۱۲۶۵ قمری

hoseynī monajjem, mohammad hasan ebn-e mohammad hoseyn (- 1849)

استخراج تواریخ و ساعات تولد و جداول مختلف است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۳۱

آغاز: فروزنده تر ستاره و فرخنده تر سیاره که از افق مقابل؛ **انجام:** دل علی ان المولود ینفع بالدواب و المواشی

خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روغنی، مذهب، ۱۲۳گ، ابعاد متن: ۱۲×۲۰، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۱۱ - ۳۵]

● **زایچه مولودی** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-ye mowlūdī

قاینی، محمد حسین بن ابوالحسن، ق۱۱ قمری

qāyenī, mohammad hoseyn ebn-e ab-ol-hasan (- 17c)

مشتمل است بر دو «مقاله» در استخراج طالع مولود و احکام نجوم از محمد حسین ابن ابوالحسن القائنی که به سال ۱۰۸۹ هجری تألیف شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۰

آغاز: پایه سپهر در مجمع حله پوشان صافی ضمی ملااعلی زبان مذکر مناقب؛ **انجام:** و از آن جهت نادم و پشیمان گردند، و بعد از آن بیست و یک صفحه جداول نجومی است

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۰]

● **زایچه نامه** / طالع بینی / فارسی

zāyeče-nāme

لاهوری، کرپاناتهه بن رای سر، ق۱۳ قمری

lāhūrī, kerpānāthe ebn-e ray ser (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۵ق
«پوتهی بره جاتک» که تصنیف «پاراشر آچارج» می‌باشد که در طالع‌شناسی و نجوم به زبان هندی اهمیتی بسزا داشت. مؤلف با اضافه کردن مطالبی، آن را به فارسی ترجمه کرد. این کتاب به سال ۱۲۶۵ موافق با جمله «شریف همایون کتاب مفید» پایان یافته و دارای بیست و نه «باب» و مشتمل بر یکصد و هشتاد و پنج «فصل» کوتاه می‌باشد: باب ۱. بیان راهها و غیره؛ ۲. بیان حساب نوانسا و غیره؛ ۳. بیان آنکه کدام رأس با هم طلوع می‌شود؛ ۴. بیان راه‌های سوم و کرور؛ ۵. بیان دریافت خانه شرف؛ ۶. بیان ایجی و حرس و کیندر و غیره؛ ۷. بیان تقسیم اعضاء؛ ۸. نظرات کره؛ ۹. بیان ستر؛ ۱۰. بیان بلوان؛ ۱۱. بیان بلوان سنده؛ ۱۲. پیدایش اجون؛ ۱۳. بیان پیدایش آدم؛ ۱۴. بیان آنکه فرزند چیست؛ ۱۵. بیان مدت حمل؛ ۱۶. بیان دریافت وقت تولد؛ ۱۷. بیان آنکه پدر متولد به خانه است یا نه؛ ۱۸. بیان وقت تولد روشنی؛ ۱۹. بیان قد و رنگ متولد؛ ۲۰. بیان زنده ماندن و مردن؛ ۲۱. بیان دسای و جوکنی؛ ۲۲. بیان دانستن نیک و بد؛ ۲۳. بیان دانستن طالع و راج جوک؛ ۲۴. بیان تاهس جوک؛ ۲۵. بیان جودگاه جوک؛ ۲۶. بیان اتفاق خواص کره؛ ۲۷. بیان نچهتر؛ ۲۸. بیان السری اوهیای و استری جاتک؛ ۲۹. بیان دریافت احوال مرگ.
[دنا ۱۱۸۶/۵؛ فهرستواره کتابهای منزوی ۲۹۳۹/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۲۶۸۰
آغاز: رصد بندانی که بدستیاری خرد انجم شناس ادراک رموز حقایق معنی می‌کنند بسپاس خالقی سراپا زبان اند؛ **انجام:** خاتمه کتاب از فضل خداوند اختر و بتوجه مصر صاحب کرماندهان مصربده ستکه صاحب که در علم هندی یکتای زمانه اند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نسخه دو برگ است در چگونگی تصفیه باطن به ریاضت؛ جلد: مقوایی، ۶۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۷ – ۲۵۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه: ۱۷۹۶-۱۰/۱۰۶
آغاز: بسمله سپاس بی حد وستایش بی عد آفریدگاریرا سزاست که سررشته تمامی مخلوقات را ... این رساله را به ۲۹ باب ویکصد وهشتاد وپنج فصل مسلک گردانیده بزایچه نامه موسوم ساخت؛ **انجام:** ودرباغ یا درجنگل ویا خندق نسیم گریه وزاری نماید بروز بکهرکان است که باندازد تمت تمام شد پوتهی تره جانگ
از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ ذیقعده ۶۳۲ ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ – ۲۲۲۴]

● **زایچه و رمل** / طالع بینی، رمل / فارسی

zāyeče va raml

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۲۷۷۸/۷
شامل ۸ زایچه و ۵ جدول رمل با شرح و یک اسطرلاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۶ص (۳۲۷–۳۳۲)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۹ – ۲۲۵]

● **الزایرجة** / طالع بینی / عربی

az-zāyirja

خزرجی، احمد بن مسعود، – ۶۰۱ ؟ قمری
xazrajī, ahmad ebn-e mas'ūd (- 1205)

در علم حروف و احکام نجوم و علم اوفاق است.
آغاز: بسمله، و صلی الله علی سیدنا محمد و آله ... اما بعد فهذا طریق الزایرجة و کیفیة استخراجه المضمون ما خفی من العلم ...
شرح و حواشی:
۱- الأدوار العنصریة المستخرجة من الزایرجة السبتیة؛ احمد بن الغزی

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه: ۳۱۹۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذه صفة الوفق المذكورة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۰سم [ف: ۱ – ۲۵۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۶۳۲۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول فی معرفة اتیان دولت و الحکومة ... (جدول)
خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن عبدالله، تا: سه‌شنبه ۵ جمادی الثانی ۱۲۳۲ق؛ جلد: چرم زرشکی، ۳۰ص(۱–۳۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴۵ – ۱۵۵]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۵۶۹۷
آغاز: بسمله. فی معرفة علم الزایرجه و کیفیتها اعلم ان علم الزایرجه علم شریف منسوب الی استاذ السبتی؛ **انجام:** مکانه و فعلت کما تقدم فافهم هذه الاسرار الجلیله و الاثار الغریبه تمت الرسائل فی علم الذایرجه السبتیه»
چند رساله به زبان عربی است در علم زایرجه (زایجه) منسوب به ابوالعباس سبتی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در برگ ۱۰۷پ تا ۱۱۰پ فوائد و قواعدی در جفر و استخراج طالع نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، روکش پارچه سبز، ۹گ (۹۹–۱۰۷پ)، ۱۶سطر (۶/۸×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [رایانه]

● **الزایرجه = الجواهر العقلیة** / طالع بینی / عربی

az-zayirja = al-jawāhir-ul-'aqlīyya

؟ ابن عربی، محمد بن علی، ۵۶۰ – ۶۳۸ قمری
ebn-e 'arabī, mohammad ebn-e 'alī (1166 - 1241)

رساله‌ای در زایرجه است که به ابن عربی نسبت داده شده، لیکن در مؤلفات ابن عربی تألیف عثمان یحیی نامی از آن برده نشده است، فقط در این موضوع کتابی به نام «أصول العقول فی

الزایرجة» ثبت گردیده و محتمل است همین کتاب باشد.
چاپ: قاهره، مکتبة، المتنبی، ضمن رسائل ابن عربی و ابن سینا چاپ شده.
[دنا ۱۱۸۶/۵؛ الجواهر العقلیة فی الزایرجة الکبری، قم، کتابخانه شیخ حبیب الله اورمیه‌ای، ۱۳۹۹ق، مؤلفات ابن عربی، ص ۱۹۰؛ دارالصابونی و دارالهدایة، ۱۴۱۳ق]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۵/۳
آغاز: هذه رسالة الجواهر العقلیة ... الکلام علی الابتداء من الألف إلی الطاء؛ **انجام:** و استزد الله من عطاء الله و فضله و قل رب زدنی علماً و صلی الله علی سیدنا.
خط: نسخ، کا: حسن فرزند صدیق فرزند جحا فرزند محمد فرزند احمد فرزند جحا،گیلانی، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، ۱۵گ (۷۳-۸۷)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹ - ۵۴۴]

● **زایرجه** / علوم غریبه / عربی

zayirja

فیومی، احمد بن محمد، - ۷۷۰ ؟ قمری

fayyūmī, ahmad ebn-e mohammad (- 1369)

قصیده بلندی است با همان قافیه لام و وزن قصیده سبتی و به منزلت شرح است بر آن قصیده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹/۷-فیروز
آغاز: بدات باسم الله و الحمد اولا ×× لرب عظیم قد تفرد و اعتلا ... / و بعد یقول العبد انی کاشف ×× لزایرجة الشیخ الامام المجللا / و یعرف بسبتی لمولده بها ×× و احمد ابو العباس کشفی و ما صلا / فقدر ان الشیخ یوما قد اطلع ×× علی لوح صخر کان فی الضمر مهملا / علیه سطور کالجواهر نظمت ×× و فیها کلام مجمل و مفصلا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۰ص (۳۳-۴۲)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۹۱]

● **الزایرجه** / جفر / عربی

az-zāyirja

حصن الرتبین جوادی، علی بن ملک

hesn-or-ratabeyn javādī, ʻalī ebn-e malek

دارای دو «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه».

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۱
آغاز: الحمد ... اما بعد فیقول العبد الفقیر
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جیبی [ف: - ۳۳۴]

● **زایرجه** / علوم غریبه / عربی

zayirja

غیر همانند:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۴/۹
نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۴۰۳۵. جدولی است که در نسخه چنین معرفی شده: «هذه الزایریجه سیرها علی حکم الشطرنج ... فی مضاعیف الاعداد ...»؛ خط: نسخ، کا: مطهر بن عامر بن محمد بن عبدالله بن عامر بن علی الشهید هادوی حسنی علوی فاطمی، تا: با تاریخ۱۱۵۳ق، ۱ص (۱۵۳)، ۳۵سطر [عکسی ف: ۳ - ۳۵۳]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹/۴-فیروز
آغاز: بسمله القول علی طریق الساعیه من علم الزایرجه و هی الحروف المستخرجه منها جواب کل سؤال؛ **انجام:** ثم نطق ذلک یحصل میزان نظم الجواب با سهل ما یکون.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۱۳-۱۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۹۱]
۳. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۳۶/۸
آغاز: الحمد الله الفتاح العلیم ... فان علم الزایرجه من اجل العلوم الحرفیة و اشرف المباحث الفلسفیة؛ **انجام:** و وقع العدد فیها علی سبعة و هی عین بالعربی اثبتناها و کذلک فعلنا فی سائر الحروف.
در قواعد استخراج مجهولات و طوالع فلکی از طریق «زایرچه» و علم حروف، با جدول‌هایی حروفی تطبیقی، مختصر و ساخته شده برای مبتدیان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲گ (۱۸۳ر-۱۸۴ر)، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۱ - ۹۴]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۵/۶
آغاز: الحمدلله حمدا یفوق حمد الحامدین المالک لکل الموجودات علویات و سفلیات؛ **انجام:** مبتدأ من الحمل فحیث نفذ العدد علی برج فهو الذی یکون عطارد فیه و الله أعلم.
رساله‌ای است مختصر در علم زایرجه و احکام نجوم که در لسان اهل شرق به آن «زایچه» می‌گویند و گویا «زایرجه» اصطلاح اهل مغرب باشد؛ خط: نسخ، کا: حسن فرزند صدیق فرزند جحا فرزند محمد فرزند احمد فرزند جحا، گیلانی، تا: ۱۳۱۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۸گ (۱۳۵-۱۴۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹ - ۵۴۶]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۵/۷
آغاز: الحمدلله اللطیف الخبیر العالم بالظاهر و مایکنه الضمیر ... و بعد فإن علم الزایرجة علم عظیم الشأن؛ **انجام:** و هذه صورة الزاج و الحقیقی و الله أعلم و ع ل خ ب ن ارام انتهی.
رساله‌ای است مختصر در علم زایرجه و احکام نجوم که طوالع افراد و خصائص ایام و شهور و سنوات را بدان استخراج نمایند؛ خط: نسخ، کا: حسن فرزند جحا فرزند محمد فرزند احمد فرزند

جحا، گیلانی، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۶گ (۱۴۲-۱۴۷)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹ - ۵۴۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۱۰۵

آغاز: بسمله الحمدلله الذی کفا افضاله و الصلوه؛ **انجام:** حوت ۴۱۴ شعبان المعظم ۱۳۵۲

از بهاء الدین؛ خط: نسخ، کا: عبدالله تفرشی، تا: ۱۳۵۲ق [الفبائی: ۲۹۴]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۸۴۶

آغاز: ز بعد حمد خدا تحفه صلوه بیار (کذا)؛ **انجام:** و صحبه دائما الی یوم الدین نقل من خط السید مصطفی الملکی

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۴]

● **الزایرجه = الجواهر العقلیة** / طالع بینی / عربی

az-zayirja = al-jawāhir-ul ʻaqlīyya

در استخراج مغیبات، با بهره‌گیری از اعداد و حروف، بی دیباچه.

آغاز: بسمله وبه نستعین. الکلام وبالله التوفیق علی الابتداء من الالف الی الطاء نسبة اولیة وهی اصل النسب وفیها الطریقة الکبری ومن الیاء الی الضاد المنقوطة نسبت ثانیه ...

انجام: لانهم ذکر وذلک فی کتبهم لعمری وارشدوا واوصلوا و وصلوا فتکلموا علی قبل الطبیعة وما بعد الطبیعة ونالوا ذلک علی قدرما اوهیهم الله تعالی. وقد تمت الرسالة.

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳/۳-۱۱/۱۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** واعلم ان کل علم الاولین والإخرین یخرج من ذلک ای حرف الالف ... واستزد الله من عطائه وفضله وقل رب زدنی علما.

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج کرمی، ۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۷۶]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۸۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد علی یزدی، تا: جمادی الثانی۱۲۲۴ق؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۴۰گ، ۹ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۴۵]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، کا: محمد باقر بن محمد حسن خوزانی اصفهانی، تا: ۱۶ ربیع الاول ۱۲۷۳ق؛ ۱۸گ (۴۴پ-۶۱ر) [ف: ۱ - ۱۲۷]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳/۴-۱۱/۱۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: باقر بن مراد موسوی، تا: ۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج کرمی، ۲۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۵۹]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی هذا الوجه ... خ م س ما ی هـ ء ه ۷ ث ل ا ث ی ن ۱۰۹۱

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش تیماج زرشکی، ۱۴گ (۳۵پ-۴۸پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

● **الزایرجة** / هیأت، علوم غریبه / فارسی

az-zāyirja

غیر همانند:

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۹۹-۳۸/۱۱۹

آغاز: الحمدلله الفتاح العلیم و الصلوة و السلام علی سیدنا محمداشرف المرسلین و علی آله و اصحابه الذین اتبعوا نهجه القویم فان علم الزایرجه من اجل العلوم والشرف المباحث الفلسفیة؛ **انجام:** و در انتهای مستحصله دویم که قبل از این مستحصله باشد ... واقع بوده پس نظر بطرف

نام کتاب با توجه به آغاز و کتاب‌شناسی معین گردید. فوایدی است در جفر و علم زایرجه به نظم و نثر فارسی و عربی، در ابتداء فوایدی در علم زایرجه آمده و نیز در معرفت طالع، پس از آن قواعد و ضوابط جفر و کلماتی از جفر منسوب به امیرالمؤمنین علیه السلام و منظومه‌هایی در بیان قواعد جفر که در آن از مطالب سید حسین اخلاطی استفاده شده و نیز فوایدی در استخراج جفر و ... رساله‌ای در جفر و زایرچه به شماره ۷۰/۳۶ معرفی شده است؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۰۶۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۶۳۷

آغاز: آغاز قصیده: زبعد حمد تحفه صلوة بیار ×× نثار روضه پاک محمد مختار

آغاز امثله و شرح فارسی:

۱۲ ۱ ۱۳ ۱۴

ا ب ج د

آغاز لاحقه: بسمله، اما بعد حمدلله و صلوته و سلامه علی سیدنا محمد و آله فان الله سبحانه و تعالی لما من علی من فضله و وفقنی لمعرفة هذا الجداول الجامع الذی [بیاض] بسمله، القول علی الطریقة الباعثة من علم الزایرجة الحرفیة المستخرج منها جواب کل سؤال مما یطابق الامور و الاحوال؛ **انجام:** انجام ۱: صفات عالم زایرجة مع الاسرار. انجام ۲: ط ج غ ث ق؛ انجام ۳: و هو اصل تام من اصول هذا العلم محتو علی طریق علموه فی استخراج سرالله تعالی یسرها الله تعالی لمن طلبها و المسلمین و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه دائماً الی یوم الدین، نقل من خط السید مصطفی الملکی

رساله مختصری است شامل قصیده‌ای رائیه که بیست و چهار بیت

اول آن به فارسی است و دوازده بیت آخر به عربی و شرح آن به فارسی در شش ورق، و لاحقه‌ای به عربی در دو ورق؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حاجی محمد صادق، تا: قرن ۱۴؛ واقف: حاج عماد فهرستی، ۱۳۱۰ش؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۹گ، اندازه: ۱۱/۸×۲۰/۱سم [ف: ۸ - ۱۷۴]

● **الزایرجة الالقابیة** / علوم غریبه / عربی

zāyirja-ul alqābīya

در چگونگی استخراج مقصود و قواعد و اصول حساب با «زایرجه» معروف به القابیه کبیر با جدول‌های تمرینی.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۷۹/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد فهذا طریق الی الزایرجة الالقابیة الکبری للعلامة التاجر سریعة التناول و الحصول هذه القواعد و الأصول

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۱۷ر-۲۹پ)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۲۲ - ۲۲۹]

● **زایرجة حرفیة** / علوم غریبه / عربی

zāyirjat-un ḥarfīyya

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۵۰/۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۱۱۸]

● **زایرجة الوقفیة** / علوم غریبه / عربی

zāyirjat-ul waqfīya

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۵۰/۴

خط: نسخ عربی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۲ - ۱۱۸]

● **الزایرجة الیمانیة** / شعر، جفر / عربی

az-zāyirjat-ul-yamānīyya

منظومه‌ای است در اصول جفر. این منظومه در درس ۳۱ کتاب «سر الاسرار فی علم الاخیار» تألیف استاد عبدالفتاح السید الطوحی چاپ و شرح شده است (بیروت المکتبة الشعبیه).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۹/۱-فیروز

آغاز: سالت هداك الله یا خل عالما ×× بمعرفة العلم المصون الذی علا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ در ذیل نسخه حاضر آمده «الزایرجه الیمانیه (در نسخه: الثمانیه) الکاشفه للضمائر الخفیه من سائر الطوالع الفلکیه ... با لاشارات المعنویه الخالصه ...»؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲ص (۱-۲)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۹۰]

● **زائریه** / زیارات / فارسی

zā'reyya

رضوی، محمد مهدی بن محمد صالح، ق۱۱ قمری

razavī, mohammad mahdī ebn-e mohammad sāleh (-17c)

اهداء به: شاه طهماسب صفوی (جلد ۹۳۰-۹۸۴ ق)

تاریخ تألیف: ۹۵۴ق

رساله در بیان توجه به عتبات عالیات و تبیین کیفیت زیارات ائمه اطهار (ع) علی الخصوص امام همام ثامن الائمه علی بن موسی الرضا علیه السلام؛ دارای یک «مقدمه»: در بیان ثواب زیارات حضرات مقدسات معصومین؛ و سه «باب»: ۱. ایراد آداب توجه به زیارات و آنچه لازم است بر مسافر و زایر قبل از وصول به عتبات؛ ۲. تعیین اقسام و آداب زیارات و ذکر آنچه لابدست از کیفیات و دعوات؛ ۳. بیان کیفیت وداع نمودن و تبیان اموری که از زایر مطلوب و مناسب است بعد از «وداع»؛ خاتمه: در ذکر انواع زیارات غیر معصومین از ذریه طیبین و طاهرین و طوایف علما و صلحا و مشایخ مومنین.

آغاز: شریفترین کلامی که زایران مخلص روضه رضا و ساکنان متخصص دارالامان ملاء اعلی جون عندلیبان خوش الحان شیرین ادا بلسان حال و زبان مقال بان متذکر و مترنم توانند بود

انجام: و رتبة زایریهم و محبیهم فی یوم الحشر و الدین آمین رب العالمین.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج سورمه‌ای، ۱۰۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۵ - ۲۷۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ مجدول، دارای پیشانی؛ واقف: خواجه شیراحمد تونی، ۱۰۱۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۳۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۷۳]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ مجدول، دارای

سرلوح مزدوج مرصع کوچک با شرفه؛ واقف: محمد نوری، فروردین ۱۳۵۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۹۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ - ۲۷۳]

● **زاینده رود = زنده رود** / عرفان و تصوف / فارسی

zāyande-rūd = zende-rūd

حکیم خوشی

hakīm xošī

به دستور: کیخسرو اسفندیار

ترجمه‌ای است از متن پهلوی که اصل به روزگار خسرو پرویز نگاشته شده بوده و گویا «چشمه زندگی» نامیده می‌شده است: با عنوانهای: مه آباد فرماید، شای کلیو فرماید، یاسان فرماید، دادرس شاگرد و خشور گوید، باردان که یکی از شاگردان بادان است گوید، پیشدین گوید، جامدان گوید، مهرام گوید ... (احمد منزوی)

آغاز: بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان بعد از نماز یزدان و ثنای روشن گران معروض افروخته روانان آنکه عارف نور الانوار واقف عقول و اسرار دانای مبدء و معاد ... فرمود که کتاب ... حکیم ... آزرم که در معرفت روان باینده ... فراهم آورده ... ترجمه نمای.

[دنا ۱۱۸۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۶۲/۷ ناشناس]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۰۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** مسرور گرداناد بآبادی آباد و دوستداران بید آباد.

تذکر: نام مؤلف به استناد فهرست مجلس ۶۰۴/۲۳ ذکر شد؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عباد، تا: ۱۲۷۶ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، ۴۷گ (۵۱-۹۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۳) [ف: ۴ - ۱۴۳۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۰۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دوستداران سیدآباد. تمت. تمام شد رساله موسوم بزاینده رود مترجم اوخشی است. در معرفت روان پاینده - شوال ۱۲۸۴

نام مؤلف به استناد فهرست مجلس ۶۰۴/۲۳ ذکر شد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۴گ (۱۷پ-۵۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۲/۳سم [ف: ۹ - ۳۱۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۳/۳-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** به ابادی آباد و دوستداران سید اباد. تمام شد رساله موسوم به زاینده رود و مترجم است در معرفت پاینده

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۵گ (۵۹-۱۱۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۳ - ۶۰۴]

● **زبان آموز پارسی = دستور الملوک** / ادبیات / فارسی

zabān-āmūz-e pārsī = dastūr-ol-molūk

علی اکبر پزشک، ق۱۴ قمری

ʻalī akbar-e pezešk (- 20c)

اهدا به: میرزا علی اصغر خان صدر اعظم

تاریخ تألیف: ۱۳۱۵ق

دستور زبان فارسی است که برای تدریس در دبستانها تألیف شده است. مشتمل بر ده «باب» و یک «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹۸۶

آغاز: بنام ایزد بخشاینده بخشایشگر مهربان پس از ستایش پاک یزدان مهربان و درود بر ستوده پیامبران و سرور و واپسین و خشوران و برگزیده یزدان خدیو جهان رهنمای آفریدگان ... ستوده استوار محمد مصطفی خداوندا؛ **انجام:** صورت منفی از سیوم شخص مفرد زمان حال فعل تأکید شایستن و گفتن و چون در اینجا بطور مجهول استعمال شده فاعل آن مبهم است و مفعول بلاواسطه آن را که سخنی باشد بواسطه قرینه مقدر کرده اند.

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش مخملی بنفش، ۱۴۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۶ - ۴۷۱]

● **زبان پاک** / - فارسی

zabān-e pāk

کسروی، احمد، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۴ شمسی

kasravī, ahmad (1890 - 1945)

در ۱۳۲۲ش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۴۶-۴۷۵۴-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۰]

● **زبان تازی** / ادبیات / فارسی

zabān-e tāzī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۹۷

بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ، اندازه: ۲۳×۳۷سم [رایانه]

● **زبان رمز و اشاره** / متفرقه / فارسی

zabān-e ramz va ešāra

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۱۱۵

آغاز: دستورالعمل زبان رمز و اشاره، استواء دماغ، لب بالاب، لب پایین ت، هر دو لب ث، بروت راست ج، بروت چپ ح، هر دو بروت خ، گوشه چشم راست هـ

دو دستورالعمل؛ خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۹۴پ-۲۹۵رحاشیه) [ف: ۲۹/۱ - ۱۴۹]

● **زبان فارسی** / ادبیات / فارسی

zabān-e fārsī

زبان شناسی علمی ست که در آن از چگونگی و ساختمان و تحولات زبان گفتگو می‌شود.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۹۹

آغاز: تعریف و مقدمه. زبان شناسی علمی ست که در آن از چگونگی و ساختمان و تحولات زبان گفت و گو می‌شود؛ **انجام:** دیگر آثار دانمارکی قدیم چند قطعه از قرن هشتم و نهم باقی مانده است.

خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: خط دار، جلد: مقوا سرخ، ۵۰ص، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

● **زبان فارسی کسروی** / ادبیات / فارسی

zabān-e fārsī-ye kasravī

ذکاء، یحیی، ۱۳۰۲ شمسی

zokā', yahyā (1923 -)

در ۱۳۲۴ش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۱۳-۴۷۵۴-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۲]

← زبان مرغان ← عقل سرخ

● **زبان و ادبیات آسیا** / ادبیات / روسی

zabān va adabīyyāt-e āsīyā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۶۸-ف

نسخه اصل: از روی چاپی ۱۹۴۹؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۸۸]

● **زبان‌های سامی و همبستگی آنها با زبان‌های هندو و اروپایی** / ادبیات / عربی

zabān-hā-ye sāmī va hambastegī-ye ānhā bā zabān-hā-ye hendū va orūpā-yī

ترجمه سعید نخجوانی زیر نظر استاد دکتر صادق کیا. متن دائرة المعارف بریتانیا. پایان‌نامه دانشجویی است، در رشته زبان شناسی، با استاد صادق کیا.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۷۸

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: دکتر صادق کیا؛ ۲۳ص، ۱۲سطر (۱۴/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۲۸سم [ف: ۳ - ۱۶۷]

← الزبد ← زبد الفقه

← زبد الاحکام ← زبد الفقه

← زبدة ← آداب البحث

● **زبده** / صرف و نحو / عربی

zubda

فارسی، محمد تقی بن محمد، ق۱۰ قمری

fārsī, mohammad taqī ebn-e mohammad (- 16c)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۶۲

آغاز: بسمله، ... الحمدلله المحمود فی کل فعاله؛ **انجام:** تمت الزبده فی الصرف و الاشتقاق ... فی سنه ۱۲۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق [رایانه]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۸۱

آغاز: بسمله، ... الحمدلله المحمود فی کل فعاله؛ **انجام:** تمت الزبده فی الصرف و الاشتقاق ... فی سنه ۱۲۴۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق [رایانه]

● **الزبدة** / طب / عربی

az-zubda

کیشی، ابراهیم بن حکیم

Kīšī, ebrāhīm ebn-e hakīm

در سه «فصل» است: الطب اما نظری و اما عملی. فی تعرف قوة الادویة و کیفیة استعمالها. النبض و التفسرة و الحمیات ...

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۷/۱۴

آغاز: بسمله. الحمدلله کفی افضاله ... قال مولینا ... ابراهیم بن الحکیم الکیشی ... و بعد فان عصابة من تلامذتی التمسوا منی انجاز المسائل المقررة الی النیلی؛ **انجام:** ان ابتدأت فی وقت واحد سمیت مسائله والا فمشار که والخلطان المرکبان اما یتساویا اولا. والله اعلم

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در ۱۲۵پ و ۱۲۶ر از طب الائمة است به عربی و ساختن سکنجبین به فارسی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۹گ (۱۱۷ر-۱۲۵پ)، اندازه: ۱۳/۶×۱۷/۳سم [ف: ۵ - ۱۹۰]

● **زبده** / عرفان و تصوف / ترکی

zobde

مولی الهی

mawlā elāhī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۹۶/۶۰

آغاز: ای سالک طریقت الهی و ای طالب معرفت نامتناهی بلکل که علم تصوف عبدی مولا این شدرر؛ **انجام:** تجلی ذات غلبه ایدوب بشریت ... اما اظهار نه دستور بوقدر، تم الانتخاب من

کلماته
خط: نسخ، کا: یوسف نسیم، بی‌تا؛ جلد: میشن تریاکی لبه دار، ۲۳ سطر [ف: ۹ - ۱۴۹]

● **زبده** / اخلاق / فارسی
zobda

تاریخ تألیف: ۱۰۳۸ق
شامل مسائل اخلاقی است که از آیات و احادیث و مناجات بزرگان دین گرفته شده، همچنین آخر کتاب فضیلت و آداب زیارت و زیارت‌نامه‌ها را داراست. نویسنده رباعی زیر را در تاریخ تألیف این زبده گفته: صد شکر که باری دگر از گفت شنفت ×× از گلبن طبعم گل امید شکفت / بر خواست بفکر قلم از روی هوس×× احسنت احسنت از پی تاریخش گفت. ۱۰۳۸.

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۱۶
آغاز: و از طاعت مطیعان. مثنوی خداوند بخشیده دستگیر کریم خطابخش پوزش پذیر ... که چون هر یک از تصانیف خود را تاریخی بنظم آورده که بر عقلا ظاهر و هویدا باشد که در چه سال به اتمام رسید بنابراین؛ **انجام:** برخواست [برخاست] بفکر قلم از روی هوس ×× احسنت احسنت از پی تاریخش گفت / غریق نعمت یزدان کسی باد ×× که کاتب را بالحمدی کند یاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاتب مراعات املاء کلمات را نکرده و نسخه مغلوط است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی مقوایی مشکی، ۴۴۳ص، ۲۵ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۱۵۴]

● **زبدة الآثار = سفرنامه** / سفرنامه / فارسی
zobdat-ol-āsār = safar-nāme
شیبانی، فتح الله بن محمد کاظم، ۱۲۴۱ - ۱۳۰۸ قمری
šeybānī, fath-ol-lāh ebn-e mohammad kāzem (1826 - 1891)

تاریخ تألیف: شوال ۱۳۰۱ق
نویسنده این رساله که ابتدا از درباریان بوده و بعد چندی از بساط قرب دور می‌شود و سپس باز تقرب حاصل می‌کند، در این تقرب اخیر خود سعی می‌نماید تا مختصری از آثار و ابنیه مستحدثه در روزگار ناصرالدین شاه را به نظم تدوین کند تا نام بانی آن را به خیال خود جاودان سازد لذا این کتاب را در دو «مقاله» تألیف می‌نماید: مقاله ۱. پس از مقدمه‌ای از سفرهای متعدد شاه بحث می‌کند و ضمناً به وصف امکنه محل عبور و ابنیه مستحدثه در آنها می‌پردازد و نیز در غالب این قصاید نام محل سرودن هر قصیده در مقدمه می‌آید و علاوه بر آن در تاریخ بنای صحن قم قصیده‌ای دارد که حاوی اطلاعات جغرافیایی چندی است؛ مقاله ۲. شامل یک «عنوان» و یک «مقامه» و یک «متن» و «خاتمه» است: در این قسمت پس از ستایش خدا و مدح رسول از مناقب شاه و صنیع الدوله و بناهای مستحدثه در روزگار ناصری سخن رفته است. مقامه: از خصوصیات شاه و کاخ‌های شاهی و باغ‌های سلطنتی مطالب بسیاری آمده، متن: از ترتیب وزراء و برکشیدگان شاهی بحث میشود. خاتمه: از شش مقامه سخن می‌گوید: ۱) احوال دو تن از اطبای حضرت و بیمارستان و داروخانه، ۲) ذکر بعضی از اشعاری که در مدح برخی از مأثر شاهی سروده شده، ۳) ذکر قصیده و قطعه جناب حکیم الممالک و بعضی اشعار شاعران مقدم، ۴) ذکر قصیده‌ای از منظومات امین السلطان وزیر دربار و بعضی اشعار مؤلف که تخلص آن جمله به نام شریف اوست، ۵) ذکر چکامه‌ای که برحسب فرمان به زبان بومیان ولایت کاشان گفته شده و برخی اشعار دیگر بر این اسلوب از شعرای متفرق ولایات دیگر ایران، ۶) انجام کتاب و فرجام و خاتمه. (عبدالله انوار)
آغاز: بسمله - این کتابی است مسمی بزبدة الآثار در مآثر شهریار مؤید موفق کامکار شاهنشاه ممالک وسیعه ایران و خدایگان ملوک معظمه جهان، خسرو صاحبقران، السلطان ابن السلطان بن السلطان ابوالمظفر ناصرالدین شاه قاجار خلدالله ملکه و ابدالله آثاره که این پیر شکسته دولتخواه جانی و پرورده نعمت آستان عیوق شان سلطانی، ابونصر فتح الله شیبانی شروع بنظم و ترتیب آن می‌کند باوزان مختلفه و چامهای گوناگون و توفیق رسانیدن آن را بانجام ...
[دنا ۱۱۸۸/۵؛ الذریعه ۱۲: ۱۶]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** که امروز مرا در این گوشه بیابان در کنف فضل الهی و سایه عدل شاهنشاهی حاصل آمده است و شکر آن بر ذمت بنده از فرایض است.
خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: شوال ۱۳۰۱ق، جا: تهران (احتمالا)؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ابره تافته سبز، ۱۶۵گ، ۱۴ سطر(۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۴۷۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۱۵
آغاز: بسمله. آری آرایش سخن در ستایش حلیمی علیم است ... که آدمی را بفضیلت بیان ... بیار است ... این مقاله مشتمل است بر چهار فصل: [نخستین] در نژاد و صنعت و نام مؤلف و سبب اتفاق سفر او بخراسان از عراق ... [دوم] در سبب فراهم آوردن ترهات خویش ... [سوم] در تقریر اسباب فراغت خاطر شاعر و دبیر [چهارم] در غروب کوکب عمر خدایگان ... و طلوع آفتاب دولت ... حسام السلطنه؛ **انجام:** و چشم استخلاص بوساطت دارم انشاءالله تعالی.تمت مقالة الثالثة فی ذی حجة الحرام ۱۲۷۳.
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در پایان نامه بی‌نقطه‌ای است از میرزا محمد علی منشی شیرازی به فریدون میرزا مورخ

روز سه‌شنبه ۹ جمادی الثانی ۱۲۹۰ و حکم میرزا ابراهیم خان منشی باشی مورخ محرم ۱۲۵۵؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۹۸گ، ۱۲سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۷۱۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جامه ای که ملاصق روح و تارو پود آن از تسلیم و رضاست طراز و نگار آن دوستی و تولای بخاندان رسالت و دودمان پاک ولایت باد. آمین یا رب العالمین. فرغنی من النظم و التألیف [کذا] هذا الکتاب فی شهر ذیحجة الحرام من سنه احدی و ثلث مائة بعد الف ۱۳۰۱ و در همین تاریخ بحکم مطاع اعلیحضرت خسرو صاحبقران ملک الملوک ایران خلدالله ملکه، بدست کفایت و اهتمام خواجه فرزانه، وزیر دربار میرزا علی اصغر خان امین سلطان ادام الله عمره زیور طبع یافت و مطبوع طبایع افتاد.

در نسخه ما که نام کتاب در آغاز آن ذکر شده، دو بخش کلی وجود دارد: الف) از برگ ۲پ تا ۳۲ر: چکامه‌هایی که برای ناصرالدین و در وصف منزل ها و مقامهای سفرهای وی سروده شده شامل این مناطق: دامنه البرز، منزل شهرستانک، گچ سر و گریوه کندوان هزار چم، راه هزار چم، لب رود چالوس، کلاردشت (چندین قصیده)، در ترغیب سلطان بر هموار کردن راه طالقان از دریا بطهران که از کلاردشت می‌گذرد، نواحی طالقان (چندین قصیده)، دامنه شمالی البرز و جنوب قصر ملوکانه شهرستانک. (مطابق با برگ ۲پ تا ۴۰پ از نسخه ۵۳۸- سنا)، ب) از برگ ۳۲پ تا ۴۶ر (پایان نسخه): قصیده‌ای در وصف بنای آستانه مقدسه قم (صحن جدید) به دست امین السلطان، قصیده‌ای در مدح امین السلطان و سلطان قاجار، چکامه ای که شاعر در شب بیماری و تب دار بودن در ناامیدی از ادامه حیات و در مدح شاه و امین السلطان سروده است. اما هر دوی این بخشها، در واقع مقاله نخست کتاب است و مقاله دوم که بسیار مفصل تر و پر مطلب تر است در این نسخه وجود ندارد؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن قرن ۱۴ (دلیلی نداریم که نسخه را به خط مؤلف بدانیم، اگر چه از نسخه‌های بخط وی نمونه‌هایی در دست است)؛ دارای رکابه، مجدول، با سرلوحی مرصع و مذهب؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای، ۴۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۸

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد تقی قزوینی، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج، ۱۷۹گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [سنا: ف: ۱ - ۳۴۴]

← زبدة الآداب ⟵ آداب المتعلمین (منتخب)

● **زبدة الأبدان** / طب / فارسی

zobdat-ol-abdān

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

در علامات و معالجات بیماری‌های پوست، به دستیاری شاگردش محمد تقی بن محمد هاشم کاشانی انصاری، در یک «مقدمه» و دو «مقاله» تنظیم شده: مقدمه: در تعریف عمومی و اقسام امراض جلدیه؛ مقاله ۱. امراض جلدیه طبیه؛ مقاله ۲. امراض جلدیه جراحیه.

همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۰۰/۲

آغاز: الحمد لولیه ... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر انواع امراض و علامات و تشخیصات و معالجات امراض جلدیه؛ **انجام:** بقانون صحت و طبیعی از روی جلد سالم روئیده بهیچ وجه میل بفرو نشستن نمی‌نمود

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳-۱۳۰۴ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۳گ (۲۷۲پ-۳۱۴ر)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: - ۱۰۴]

● **زبدة الاحادیث** / حدیث / عربی

zubdat-ul aḥādīṯ

آشتیانی، حبیب الله بن عبدالله، ق۱۱ قمری

āštīyānī, habīb-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 17c)

کتاب شرح مختصری است در کفر و ایمان، با احادیث و روایاتی از ائمه معصومین علیهم السلام. مؤلف روایات فقهی را که در اصول حدیثی صحت و ثقت و فضیلتی با موضوع داشته از کتاب مهم و معروف «وافی» گزینش کرده و نسخه را فراهم آورده، باب‌های آن بعد از نقل حدیث با شرحی کوتاه و اجمالی خاتمه می‌یابد. نسخه موجود در یکصد و بیست و دو باب و مشتمل بر چند «نوادر» بدین تفصیل: ۱. ان الایمان اخص من الاسلام؛ ۲. حدود الایمان و الاسلام و دعاء هما؛ ۳. مجمل القول فی الایمان و مفصله؛ ۴. السبق الی الایمان؛ ۵. ارکان الایمان و علاماته و صفاته؛ ۶. فصل الایمان علی الاسلام و التقوی علی الایمان؛ ۷. ان الایمان مثبوت فی الجوارح؛ ۸. درجات الایمان و منازله؛ ۹. ارکان الایمان؛ ۱۰. صفات المؤمن و علاماته؛ ۱۱. تفسیر الکفر و الشرک و ما یتعلق بهما؛ ۱۲. وجوه الکفر؛ ۱۳. وجوه الشرک؛ ۱۴. الفرق بین الکفر و الشرک؛ ۱۵. ادنی الکفر و الشرک و اضلال؛ ۱۶. وجوه الضلال؛ ۱۷. جنود الایمان من المکارم و المنجیات؛ ۱۸. جماع المکارم؛ ۱۹. الیقین؛ ۲۰. الرضا بالقضا؛ ۲۱. التفویض الی الله و متوکل علیه؛ ۲۲. الخوف و الرجا؛ ۲۳. حسن الظن بالله؛ ۲۴. الاعتراف بالتقصیر؛ ۲۵. الطاعة و التقوی؛ ۲۶. محاسبه النفس و محافظه الوقت؛ ۲۷. الورع؛ ۲۸. العفة؛ ۲۹. البصر؛ ۳۰. الشکر؛ ۳۱. التفرغ للعباده؛ ۳۲. المداومه علی العباده؛ ۳۳. الاقتصاد فی العباد؛ ۳۴. نیة العباده؛ ۳۵. الاخلاص؛ ۳۶. تعجیل فعل الخیر؛ ۳۷. التفکر؛ ۳۸. الزهد و ذم الدنیا؛ ۳۹. القناعة؛ ۴۰. الکفاف؛ ۴۱. الاستغنا عن الناس؛ ۴۲.

حسن الخلق؛ ۴۳. حسن البشر؛ ۴۴. الصدق و الاداء الامانة؛ ۴۵. الحب؛ ۴۶. دفع السیئة بالحسنة؛ ۴۷. العفو؛ ۴۸. کظم الغیظ؛ ۴۹. الصمت و الاکلام؛ ۵۰. المدارة؛ ۵۱. الرفق؛ ۵۲. التواضع؛ ۵۳. الانصاف و المواساة و العدل؛ ۵۴. الحب فی الله و المعص فی الله؛ ۵۵. النوادر؛ ۵۶. ما یحب عن المؤمن فی الحقوق و المعاشرات؛ ۵۷. البر بالوالدین؛ ۵۸. صلة الارحام؛ ۵۹. حسن المجاوره و حد الجوار و الاحتجاج بالجار؛ ۶۰. حسن المعاشره و التود و دلل الناس؛ ۶۱. الاهتمام بامور المسلمین و النصیحة لهم و نفعهم؛ ۶۲. توقزد و الشبیه الحکم و الکریم؛ ۶۳. الرحم المتعطاطف؛ ۶۴. اخوة المؤمنین بعضهم لبعض؛ ۶۵. حقوق الاخوة؛ ۶۶. صفة الاخ؟؛ ۶۷. من یحب مصادفته و مصاجته؛ ۶۸. من یکره مصاحبه و مشاورته؛ ۶۹. تعریف المودة و تعریف آدابها؛ ۷۰. تراور الاخوان؛ ۷۱. التسلیم ورده؛ ۷۲. التسلیم علی اهل المحلل و الدعا لهم؛ ۷۳. المصافحه؛ ۷۴. المعانقة و التقبیل؛ ۷۵. آداب المجالسه؛ ۷۶. هیئة الجلوس؛ ۷۷. المزاج؛ ۷۸. الضحک؛ ۷۹. العطاس و التسمیت؛ ۸۰ الطاف المؤمن و اکرامه؛ ۸۱ تذاکر الاخوان؛ ۸۲ ادخال السرور علی المؤمن؛ ۸۳ قضاء و حاجة المؤمن؛ ۸۴ السعی فی حاجة المؤمن؛ ۸۵ تفریح کربة المؤمن؛ ۸۶ اطعام المؤمن و سقیة؛ ۸۷ کسوة المؤمن؛ ۸۸ نصیحة المؤمن و دعوته الی الهدی؛ ۸۹ الکتمان؛ ۹۰. شکوی الحاجة الی المؤمن؛ ۹۱. التکاتب؛ ۹۲. تفصیل الحقوق لکل ذی حق؛ ۹۳. خصائص المؤمن و مکارمه؛ ۹۴. عزة المؤمن؛ ۹۵. انس المؤمن بایمانه و سکونه الی المؤمن؛ ۹۶. ان المؤمن لایفتن فردیته و ان الدین هو الغنی؛ ۹۷. ان الله لم باذن للمؤمن ان بذل نفسه؛ ۹۸. ان المؤمن شافع و مشفوع له؛ ۹۹. ما یدفع الله بالمؤمن؛ ۱۰۰. اخذ میثاق المؤمن علی البلا؛ ۱۰۱. من احبه الله ابتلاه؛ ۱۰۲. انه لاخیر فیمن لایبتلی؛ ۱۰۳. المعافین من البلاه ما یبتلی به المؤمن؛ ۱۰۴. ابتلاء المؤمن یابلیس؛ ۱۰۵. ابتلا المؤمن بالجد السح و غیره؛ ۱۰۶. فضل الفقر؛ ۱۰۷. انه لایتقبل الله المؤمن؛ ۱۰۸. صلاته المؤمن فی دینه؛ ۱۰۹. ان المؤمن هو الانسان و ازناج علی ما کان؛ ۱۱۰. ان من احب المؤمن دخل الجنة؛ ۱۱۱. جنود الکفر من الرذائل و المهلکات؛ ۱۱۲. جماع الرذائل؛ ۱۱۳. طلب الریاسة؛ ۱۱۴. البدعة و ختل الدنیا بالدین؛ ۱۱۵. وصف العدل و العمل؛ ۱۱۶. الریا؛ ۱۱۷. الحسد؛ ۱۱۸. الغضب؛ ۱۱۹. العصبیة؛ ۱۲۰. الکبر؛ ۱۲۱. الافتخار؛ ۱۲۲. العجب؛ ۱۲۳. البغی؛ ۱۲۴. الخرق و سوء الخلق؛ ۱۲۵. حب الدنیا و الحرص علیها؛ ۱۲۶. الطمع؛ ۱۲۷. اتباع الهوی؛ ۱۲۸. النوادر؛ ۱۲۹. ما یجب علی المؤمن اجتنابه فی المعاشرت؛ ۱۳۰. العقوق؛ ۱۳۱. قطعة الرحم؛ ۱۳۲. الهجره؛ ۱۳۳. المکر و العذر و خلف الوعد؛ ۱۳۴. الکذب؛ ۱۳۵. المراء و الخصومة؛ ۱۳۶. الاذاعة؛ ۱۳۷. السفه و السباب؛ ۱۳۸. البداء السلاطة؛ ۱۳۹. ایذاء المؤمنین و اختفارهم؛ ۱۴۰. اخافة المؤمن؛ ۱۴۱. الظلمه؛ ۱۴۲. طلب عثرات المؤمن؛ ۱۴۳. الغیبته و النمیمه؛ ۱۴۴. اطاعة المخلوق فی معصیته الخالق؛ ۱۴۵. ترک مناصحة المؤمن؛ ۱۴۶. الاحتجاب عن المؤمن؛ ۱۴۷. اطاعة المخلوق فی معصیته الخالق؛ ۱۴۸. النوادر؛ ۱۴۹. الذنوب و تدارکها؛ ۱۵۰. غوایل الذنوب و تبعاتها؛ ۱۵۱. استصغار الذنب و الامر و الاصرار؛ ۱۵۲. تائید المؤمن بروح الایمان و انه یفارقه عند الذنب؛ ۱۵۳. تاجیل المذنب الی ان یستغفر؛ ۱۵۴. الهم بالسیئة و الحسنة؛ ۱۵۵. اللهمم؛ ۱۵۶. ما یغفر من الذنوب و ما لایغفر؛ ۱۵۷. تعجیل عقوبة الذنب و ان مصائب الاولیاء لزیادة الاجر؛ ۱۵۸. اصناف عقوبات الذنب و تفسیرها؛ ۱۵۹. مجالسة اهل المعاصی؛ ۱۶۰. الکبائر؛ ۱۶۱. علل تحریم الکبائر؛ ۱۶۲. جمل المعاصی و المناهی؛ ۱۶۳. ما لایؤاخذه علیه؛ ۱۶۴. دواء الذنوب؛ ۱۶۵. التوبة؛ ۱۶۶. وقت التوبة؛ ۱۶۷. النوادر.

آغاز: الحمدلله و الصلوة علی رسول الله ... و بعد فهذه زبدة الاحادیث الوارده فی تفسیر الایمان و الکفر و جنودهما و ما یتعلق بهما قد ...

انجام: قال الصادق علیه السلام شفاعتنا للاهل الکبائر من شیعتنا و اما التائبون فان الله تعالی یقول ما علی المحسنین من سبیل آخر ابواب الذنوب و تدارکها و بتحامد قد تم کتاب الایمان و الکفر المنتخب من کتب اصول الاربعة ... تألیف اقل الخلیقه ... ابن عبدالله، حبیب الله آشتیانی قمی ... فی سلخ شهر جمادی الاول سنه ۱۰۸۱ق

آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۲۷بخش یکم

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا حبیب الله آشتیانی، تا: سلخ جمادی الاول ۱۰۸۱ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه، صح، م، ش و در متن، ص»، مؤلف در ص ۷ قصد نوشتن مقدمه ای را داشته، امام فرو گذاشته، روی برگ آغاز نوشته شده: منتخبه روایات از وافی در کفر و ایمان و در حاشیه همان ص با قلم مشکی آمده: «زبدة الاحادیث من تألیفات مرحوم مغفور ملا حبیب الله عم این رو سیاه محمد مهدی بن حبیب الله»؛ مهر: «حبیب الله بن حبیب» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹۸گ، اندازه: ۱۴×۲۰سم

[ف: - ۶۷]

● **زبدة الاحادیث** / گوناگون / فارسی

zobdat-ol ahādīs

اصفهانی، علی بن احمد، ق۱۳ قمری

esfahānī, ʻalī ebn-e ahmad (- 19c)

رساله مفصلی است که مؤلف در آن مطالب مختلف از تاریخ ائمه، اخلاق و احادیث و اعتقادات و حکایات را از مصادر و مآخذ مختلف نقل نموده است. او از منبریان قرن سیزدهم هجری بوده و چون کتابی در دسترسش نبوده هر کجا که به کتابی رسیده مطالبی از آن در این جنگ درج نموده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۳۸۰-۲۷/۵۰
آغاز: بسمله حمدله و لعنة الله علی علی اعدائهم ... اما بعد نظر بآنکه این مقصر درگاه اله اشتیاقم بسرحد کمال بود بذکر آثار و اخبار حضرات ائمه اطهار سلام الله علیهم؛ **انجام:** در پیش روی عیال اطفالش می‌بردند و آنچه توانستند از ظلم و ستم کوتاهی نکردند اللهم اللعنهم جمیعاً وعذبهم عذاباً الیماً
خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۶۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۵]

● **زبدة الاحکام فی شرح شرائع الاسلام = تحفة الاسلام فی شرح شرایع الاسلام** / فقه / عربی
zubdat-ul aḥkām fī š.-i šarā'i'-il islām = tuḥfat-ul islām fī š.-i šarāyi'-il islām

تبریزی، عبدالحسین بن ابوالحسن، ق۱۳ قمری
tabrīzī, 'abd-ol-hoseyn ebn-e abo-ol-hasan (- 19c)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)
شرح استدلالی مزجی است بر کتاب «شرائع الاسلام» محقق حلی، بیشتر مختصر و در بعضی از قطعه‌ها مفصل و با رد و ایراد. در نسخه حاضر کتاب صلاة کامل می‌باشد که چهارم ربیع الاول ۱۲۷۸ق پایان یافته و قطعه‌هایی از کتاب طهارت و صوم و نکاح نیز شرح شده و در نسخه نامرتب صحافی شده است. این کتاب «زبدة الاحکام» و در بعضی از قطعه‌ها «تحفة الاسلام فی شرح شرائع الاسلام» نامیده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۸۶
آغاز: الحمدلله الذی اکرمنی بالایجاد و لم یذرنی فی مرتبة العدم و شرفنی بالانبات و لم یجعلنی عن حقیقة الجماد
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تقریظی که شیخ محمد حسن نجفی صاحب جواهر بر کتاب نوشته با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد حسن» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۱۸۸]

● **زبدة الاخبار = اربعین منظوم** / شعر، حدیث / فارسی
zobdat-ol-axbār = arba'īn-e manzūm

عادل خراسانی، عادل بن علی، ق۱۰ قمری
'ādel-e xorāsānī, 'ādel ebn-e 'alī (- 16c)

تاریخ تألیف: ۸۸۶ق
چهل گفتار کوتاه است از احادیث حضرت پیامبر اکرم (ص) که هرکدام در یک رباعی ترجمه شده است.
آغاز: قال النبی صلی الله علیه وآله و سلم - انما الاعمال بالنیات - اصل اعمال نیت نیکوست ×× نیت نیک دار ای مهتر / زانکه هر کار کان به نیت نیست ×× هست آن جملگی هبا و هدر

چاپ: میراث حدیث شیعه، دفتر اول، تحقیق ابوالفضل حافظیان و حسین گودرزی، ۱۳۷۶ش، ص ۲۰۲- ۲۱۳
[دنا ۱۱۸۸/۵]

۱. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۲۰/۱۹ درحاشیه
آغاز: برابر؛ **انجام:** روی دوزخ نبیند آن مفسد ×× که سخاوت و را بود عادت. ان الله یحب معالی الامور و یبغض سفسافها
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: معین شیرازی، تا: ۹۰۹ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۳۰پ-۳۴پ)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف مخ]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۹۸/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** البینة علی المدعی و الیمن علی من انکر. صدق بشنو از من یکی حدیث رسول ×× تا شوی از علوم بهرومند / هر که دعوی کند گواه برو است ×× وانکه منکر شود برو سوگند
با ترجمه منظوم؛ بی‌کا، تا: ۹۲۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ص (۶۲-۷۵)، ۲۰ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [ف: ۹ - ۱۰۰۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۴۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** البینة علی المدعی و الیمین علی المنکر بشنو از من یکی حدیث رسول ×× تا شوی از علوم بهرومند / هر که دعوی کند گواه بر اوست ×× و آنکه منکر شود به او سوگند
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۰۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ - ۳۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۷۹/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** روی دوزخ نبیند آن مفسد ×× که سخاوت بود در او عادت. ان الله یحب معالی الامور و یبغض سفسافها. تم.
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه به دست آمد. هر کلمه در دو بیت گزارش شده است؛ کاتب: محمد تقی بن حسین خاتون آبادی اصفهانی، تا: ۱۰۵۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه، ۳گ (۱۹ر-۲۱ر هامش)، اندازه: ۲۱/۱×۳۵/۲سم [ف: ۷ - ۳۶۷]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۵/۷
آغاز: برابر **انجام:** روی دوزخ نبیند آن مفسد ×× که سخاوت بود ورا عادت. ان الله یحب معالی الامور و یبغض سفسافها
در فهرست ناشناس آمده؛خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ با یک سرلوح و دو پیشانی، مجدول؛کاغذ:ترمه، جلد: رویه روغنی زمینه قهوه‌ای، ۳گ (۲۰ر-۲۲ر هامش)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷ - ۳۲۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** قال رسول الله (ص): احمدک بجمیع محامدک. صدق (ص)
سی حدیث کوتاه با ترجمه هر یک به دو بیت فارسی؛ کا: محمد

افضل پسر قیصر علی تفریشی، تا: ۴ جمادی الاول ۱۰۹۸ق [ف: ۲ - ۱۳۶]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۱۴/۳-۳۶/۱۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** البینة علی المدعی والیمین علی من انکر: بشنو از من یکی حدیث رسول ×× تا شوی از علوم بهرومند / هر که دعوی کند گواه بر اوست ×× وآنکه منکر شود بر او سوگند

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۳۳۸۳]

۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۴۵/۱

آغاز: هست دنیا مثال قنطره ... منهومان لایشبعان منهوم للعم و منهوم للمال، گرسنه دوست در جهان پیوست × که نگردند سیر در همه حال؛ **انجام:** قلوب المؤمنین بین اصبعین من اصاع الرحمن تقلبها کیف یشاء،دل مؤمن همیشه پنهانست × در دو انگشت قدرت رحمن / گاه در خیر و طاعتش دارد × گاه افتد به سهو در عصیان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۶ شوال ۱۲۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی؛ ۵گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱- ۲۹۰]

۹. یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۴۹/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق، جا: یزد؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: - ۳۳]

۱۰. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۶/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر که دعوی کند گواه بر اوست ×× وانکه منکر شده بر او سوگند.

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محسن بن حبیب الله بن آقاجان مشیری الاصل بارفروش المسکن، تا: شنبه ۷ صفر ۱۳۰۱ق، جا: مدرسه حاجی ابراهیم؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۰۸ر-۱۱۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۴۲]

۱۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۱۸/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون بدو جای ایستادن نیست ×× بگذرید و عمارتش مکنید

با عنوان احادیث منظوم و ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۸ص (۸۶-۹۳)، ۷و۱۳سطر (۷×۱۱)، [ف: ۵ - ۱۵۷۶]

۱۲. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۴۷/۲

آغاز: بسمله. قال رسول الله (ص): من حفظ من امتی اربعین حدیثاً دخل الجنة هر که او چهل حدیث یاد گرفت ×× از احادیث مهتر عالم / نام او در جریده اعمال ×× بنویسند از بنی آدم؛ **انجام:** المستحق محروم راست گفت است این حدیث رسول ...

۳۴ حدیث موجود است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۵گ(۴۴پ-۴۸ر)،۱۶سطر، اندازه: ۱۹×۲۲/۵سم [ف: ۸۳]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۸۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من کلامه ان الله یحب معالی الامور و یبغض سفسافها به درستی خدای دارد دوست ×× مردمان بلند همت را / باز برعکس هست دشمن دار ×× این خسیسان بی مروت را

با عنوان اربعین و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: سلطانعلی مشهدی، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: مقوایی، ۸ص (۱-۸)، ابعاد متن: ۷×۱۳، اندازه: ۱۵×۲۴سم [سنا: ف: ۱ - ۳۷۳]

● **زبدة الاخبار** / شرح حدیث / عربی

zubdat-ul axbār

حسینی، عبدالعظیم بن عبدالغنی، ق۱۳ قمری

hoseynī, ‘abd-ol-‘azīm ebn-e ‘abd-ol-qanī (- 19c)

احادیثی که درباره حضرت پیغمبر اکرم و ائمه معصومین علیهم السلام رسیده گرد آورده، و پس از بیشتر احادیث با عنوان «المعنی» مفردات لغوی را شرح می‌دهد. این کتاب از اخبار راجع به پیغمبر شروع شده و به حضرت حجت پایان یافته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۰

آغاز: الحمدلله الذی خلق نوع الانسان و عدله و شرفه علی کثیر من مخلوقاته و فضله و دثره بنور الاسلام و زمله؛ **انجام:** قال ابو بصیر فو الله ما ذکرته الاسلی عنی ما أنا فیه من هم الدنیا.

خط: نسخ، کا: محمد بن سید عنایت الله مشهور به علینقی حسینی، تا: ۴ ذیحجه ۱۱۵۵ق؛ مصحح؛ تملک: علینقی الحسینی الثانی به تاریخ ۱۲۲۹ با مهر «عبده علی نقی الحسینی و هو الغنی» (بیضی)، مرتضی بن محمد علی حسینی به تاریخ ۱۲۶۳ و مهر «مرتضی بن محمد علی الحسینی» (بیضی)، عبدالحی الحسنی و مهر «عبدالحی الحسنی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۲۷]

● **زبدة الاخبار** / تاریخ / فارسی

zobdat-ol-axbār

شیرمحمد (نادر)

šīrmohammad (nāder)

حوادث و وقایع سیستان و خراسان.

تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۱۱۴عکسی

بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۸گ [جنگ: ۱ - ۴۵۹]

● **زبدة الاخبار** / تاریخ / فارسی

zobdat-ol axbār

اصل کتاب که ظاهراً از سوی کاتب بخش نونویس (حسن بن عبدالله حسینی قراچه داغی) «زبدة الاخبار» نامیده شده در اخبار و حکایات و مسائل دیگر و دارای بیست و چهار باب بوده و

حدود سه باب از آغاز و یک برگ از انجام افتادگی داشته و از سوی همان حسن بن عبدالله تکمیل گردیده است. از کتاب‌های ذخیرة الملوك میر سید علی همدانی (-۷۸۶ق «با عنوان قدس سره»)، عنوان الاخبار نسیفی (نسفی)، تاج المذکرین ابومالك ابن نصر، ریاض المذکرین، زهرة الریاض و کتاب‌های دیگر نقل نموده است. فهرستی از ابواب آن چنین است: ۱. بیان مسائل متفرقه که وارد شده؛ ۲. بیان فضایل و مناقب ائمه هدی؛ ۳. بیان ایمان و معرفت؛ ۴. بیان ایمان و معرفت (با باب سوم تفاوت دارد)؛ ۵. بیان فضایل حضرت بانصرت ختمی پناه؛ ... ۱۰. فضیلت صدقه دادن و نتایج آن؛ ۱۵. بیان توکل و متوکلان و تسلیم؛ ۲۰. بیان فضیلت ضیافت؛ ۲۴. فضیلت ادب و آثار و نتایج آن. ظاهراً ابوابی را که کاتب در آغاز نسخه افزوده است، از اصل کتاب نباشد و از خود اضافه کرده این کتاب ممکن است از تألیفات حسین بن علی واعظ کاشفی بیهقی (درگذشته: ۹۱۰ق) باشد و سیاق آن به «الرسالة العلیة فی الاحادیث النبویة» وی همخوانی دارد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۹۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد، چنین گوید راقم الحروف اقل السادات ... که کتب زبدة الاخبار مشتمل است بر بیست و چهار باب ... از دیباچه او سه باب افتاده بود که اقل السادات عزیمت نمود که از کتاب احادیث و اخبار منتخب کرده ناتمام نماند او را مسمی بزبدة الاخبار که موسوم است استدعا از ارباب فضل؛ **انجام:** و اگر نیازی نبودی چون منی بخدمت تو کجا رسیدی انوشیروان بغایت خرم شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ترقیمه در بخش نونویس: «قد تمت کتاب زبدة الاخبار بعون الملك الجبار فی تاریخ چهاردهم شهر جمادی الاول من شهور سنة ۱۳۱۲»، نام کاتب بخش نونویس: حسن بن عبدالله بن محمد حسینی قراچه داغی؛ یادداشت‌هایی از میر مهدی بن سید حسین به سال ۱۳۳۱ق، یادداشت جواد جعفری به سال ۱۳۷۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۱۷سطر(۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳۴ - ۶۱۴]

● زبدة الاخبار فی معرفة المذهب المختار علی وجه الاختصار / کلام و اعتقادات

zobdat-ol axbār fī ma‘refat-el mazhab-el moxtār ‘alā vajh-el extsār

سبزواری، محمد حسین بن کمال الدین، ق ۱۱ قمری

sabzevārī ‹mohammad hoseyn ebn-e kamāl-od-dīn (-17c)

تاریخ تألیف: ۱۷ ربیع الاول ۱۰۷۳ق؛ محل تألیف: مشهد

در یک مقدمه و دوازده باب و خاتمه.

[دنا ۱۱۸۹/۵؛ الذریعه ۱۷/۱۲]

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲ز

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن علی رضای مازندرانی نجفی، تا: ۱۰۸۵ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۱]

● زبدة الاخبار من احادیث سید المختار / شعر، حدیث / عربی / فارسی

zobdat-ol axbār men ahādīs-e sayyed-el-moxtār

چهل حدیث انتخاب شده از کلمات حضرت رسول اکرم (ص) و هر حدیث در دو بیت شعر به فارسی نظم گردیده است.

آغاز: نیة المؤمن خیر من عمله. نیت نیک مرد مؤمن را ×× همچو طاعت بود همه یکسر / زانکه پیغمبر این چنین فرمود ×× نیت مؤمن از عمل بهتر

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۱۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون بخواهد خدا بقومی خیر ×× شمس بدهد، بروز و شب باران

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد حسینی قمصری مشهور به آفتاب، تا: ۱۰۷۷ق، جا: قمصر کاشان؛ ۴گ (۱۱۹پ-۱۲۲پ)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۹۷]

۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** شمس بدهد بروز و شب باران. صدق رسول الله صلی الله علیه و آله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ ربیع الاول ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۴۱۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۷۸/۱

آغاز: این کتابیست زبدة الاخبار ×× از احادیث احمد مختار / صلوات خدای بر او باد ×× بر تن و جان و عترت او باد؛ قال النبی: انما الاعمال بالنیات: گفت اعمال نیت نیکوست ×× نیتت نیک دار ای مهتر / زانک هر کار کو به نیت نیست ×× هست آن جملگی هبا و هدر؛ **انجام:** قال النبی من حمل من امتی اربعین حدیثاً کتب الله له یوم القیمة فقیهاً عالماً. هر که اول چل حدیث یاد گرفت ×× از احادیث مهتر عالم / نام او در جریده علما ×× بنویسند از بنی آدم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: مقوا سبز، ۱۴ص (۱-۱۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۵ - ۲۷۳]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۳۶۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** الایمان نصفان: نصف الصبر و نصف الشکر. صدق رسول الله.

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ با جدول تعیین اول ماه با فرمول آن منقول از جعفر بن محمد صادق و مربوط به اسماعیلیان است؛

۲گ (۲۲۷پ-۲۲۸ر) [ف: ۵ - ۸۳]

● **زبدة الاخلاق** / شعر / فارسی
zobadt-ol axlāq
اهلی شیرازی، محمد بن یوسف، ۸۵۸ - ۹۴۲ قمری
ahlī šīrāzī, mohammad ebn-e yūsof (1454 - 1536)
رباعیات زبدة الاخلاق ۱۶۹ رباعی.
آغاز: یا رب گند آلوده ز دنیا مبرم ×× بی وعده وصلی خود بن عقبی مبرم
انجام: فهم کن که ذوق بیداری چیست ×× شاید که دگر ز ذوق خوابت نبرد
[دنا ۱۱۸۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۸۰/۶]

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۳۸/۱۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۰ق؛ صفحه اول و دوم تمامی مذهب مرصع بسیار خوب، با چهار کتیبه مذهب مرصع ممتاز، مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب ممتاز، نوشته شده: «دیوان اهلی پیشکشی مقرب الخاقان میرزا محمد پیشخدمت که در شهر جمادی الثانیه قوی ئیل ۱۳۰۱ جمع کتابخانه مبارکه موزه گردید»؛ مهر: مشیرالسلطنة ۱۳۲۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، مذهب؛ ۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷]
۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۴۲/۹
خط: نستعلیق متوسط، کا: جمال شیرازی، تا: ۱۰۵۷ق؛ مجدول، با پنج سرلوح مذهب مرصع خوب؛ مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری لولائی، مذهب، ۱۹ سطر در متن ۱۴ سطر در حاشیه به طریق مورب، اندازه: ۱۶/۲×۲۸/۹سم [ف: ۳ - ۱۲۴]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۲/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی و سمرقندی، جلد: میشن قرمز مذهب، ۲۸گ (۹۷۱-۹۹۸)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۲۴۰]
۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۶۲/۶
خط: نستعلیق، کا: هدایت الله کاتب، تا: با تاریخ ۱۲۳۲ق؛ با دو مجلس مینیاتور، مذهب مرصع ترنج‌سازی بسیار عالی، مجدول مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مذهب، ۱۱ سطر در متن و ۱۲ سطر در حاشیه متصل به متن و ۲۶ سطر در حاشیه اول، اندازه: ۲۲/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۲۸]

← زبدة الادوات ⟵ نبذة الادوات
← زبدة الادوار ⟵ شرح الادوار

● **زبدة الاذکار** / دعا
zobdat-ol azkār
فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶-۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۳۴۲
بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق [د.ث. مجلس]

● **زبدة الاذکار من ادعیة الآل الاطهار** / دعا / فارسی
zobdat-ol azkār men ad'īyat-el āl-el athār
اصفهانی، علی بن قاسم، ق۱۳ قمری
esfahānī, 'alī ebn-e qāsem (- 19c)
دعاهای ایام هفته و بعضی از دعاهای مختلف دیگر و تعقیب نمازها را در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و یک «خاتمه» به پایان برده: مقدمه: در معنی و فواید دعا؛ باب ۱. فضیلت تعقیب و تعقیبات نمازها؛ باب ۲. آداب و دعاهای شب جمعه؛ باب ۳. اعمال روز جمعه؛ باب ۴. اعمال شب و روز شنبه؛ باب ۵. اعمال شب و روز یکشنبه ... الخ؛ خاتمه: در آداب داعی و کیفیت خواندن دعا.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۷۶-۱۸/۹۶
آغاز: الحمدلله سامع الدعاء و دافع البلاء و باسط الرجاء ... و بعد چنین گوید این احقر عبادالله و اقل خلق الله علی بن قاسم اصفهانی؛ **انجام:** و گوید خدایا مراروزی ده، این مختصر را نوشتم امیدوار هستم که خواننده آن در پی اصلاح آن باشد
خط:نسخ،کاتب=مؤلف، تا: ذیقعده ۱۲۹۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴-۲۲۲۵]

← زبدة الاسرار ⟵ شرح هدایة الحکمة

● **زبدة الاسرار** / فلسفه / عربی
zubadat-ul asrār
اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ ؟ قمری
asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e 'omar (- 1262)
رساله مختصری است در اصول کلیه فلسفه در دو بخش طبیعیات و الهیات و هر کدام دارای چند «مقاله» مشتمل بر مباحث دارای فصول.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۶۰/۱
آغاز: الحمد لمن یستحق الحمد لکماله و الصلاة علی نبیه و آله، و بعد فان الکلام فی الحکمة مرتب علی مقدمة و قسمین؛ **انجام:** یعنی یرجع من الصور الخیالیة الی الصور النفسانیة، و الله أعلم

بالصواب.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۷گ (۲پ-۳۸پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۶۴]

● **زبدة الاسرار** / شعر / فارسی

zobdat-ol asrār

صفی علیشاه، محمد حسن بن محمد باقر، ۱۲۵۱ - ۱۳۱۶ قمری

safī-ʻalī-šāh, mohammad hasan ebn-e mohammad bāqer (1836 - 1899)

منظومه‌ای است در اخلاق و اسرار شهادت حضرت سید الشهداء علیه السلام و تطبیق آن با اصول سلوک الی الله با دیباچه‌ای به نثر سروده حاج میرزا حسن بن محمد باقر اصفهانی که لقب طریقتی او صفی علیشاه است. وی از اقطاب سلسله نعمت اللهیه می‌باشد و مؤلف کتاب «عرفان الحق» و مفسر تفسیر صفی که تفسیری نظمی، ادبی و فلسفی و عرفانی است و چند اثر دیگر که از آن جمله است منظومه حاضر که در هندوستان به دستور استادش تألیف کرده است.

آغاز دیباچه: بسمله یگانه وجودی را ستاینده ایم و یکتا معبودی را بنده که نقاب از چهره ... آغاز: بسمله مطلع دیوان اسرار قدیم ×× هست بسم الله الرحمن الرحیم ...

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۵۳، بمبئی، سنگی، ۱۲۸۹ق، خشتی، ۱۱+۲+۳۵۷+۲صص؛ تهران، ۱۲۹۷ق، به ضمیمه کتاب عرفان الحق او

[دنا ۱۱۹۰/۵؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۵۱/۴؛ الذریعة ۱۸/۱۲؛ مشار فارسی ۸۷۵؛ ریحانه الادب ۴۹۱/۲؛ فرهنگ سخنوران ۳۳۹]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۷/۱-۵/۱۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** جز علی نیست دلبری بجهان ×× غیره کل من علیها فان

خط: نستعلیق، کا: حاج عارف علی بن حاج علی اکبر، تا: قرن ۱۴؛ جلد: پارچه قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۱۵-۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۱۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس که گویم جز تو هستی هست نیست

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن میرزا اسماعیل سمنانی، تا: ذیحجه ۱۳۱۰ق، جا: تهران؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۹ - ۳۲۰]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۴۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس حمد ما مشت خاک پست چیست ×× بس که گویم جز تو هستی هست نیست

خط: نستعلیق، کا: ابوالفتح حسینی، تا: ۱۳۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰ سطر و چلیپا (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۰۰]

۴. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** غیر علی نور علی نور کیست ؟

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۲۹۳ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۰۹]

● **زبدة الاسرار** / طب / فارسی

zobdat-ol asrār

به روزگار «جمشید دوران، وارث اکاسره، امیرالمؤمنین، سلطان محمود (۳۸۸-۴۲۱ق) خلدالله ملکه»؛ به دستور و «به رسم خزانه سلطان الوزراء قطب الحق و الدنیا و الدین فخرالاسلام و غیاث المسلمین المنصور بنظر رب العالمین محمدا اعلی الله شأنه از زبان تازی به پارسی کرده تا نفع آن عام گردد» و در مواضعی که احتیاج بود اصلاح کرده، مقدمه و فواید چند بر آن الحاق کرده آن را «زبدة الاسرار» نام نهاده است. در یک «مقدمه» و دو «طرف»، هر طرف در ده «باب»: مقدمه در کلیات باه که در پایان آن گوید: و این مقدمه در اصل کتاب نبود و ما الحاق کردیم؛ طرف ۱: باب ۱) اموری که معرفت آن در این علم ناگزیر است، ۲) اغذیه و ادویه زیادت‌کننده باه، ۳) غذاهای مرکب زیادت‌کننده، ۴) داروهای زیادت‌کننده، ۵) مسحوقات و ضمادات، ۶) ادویه که لذت را بیفزاید، ۷) ادویه که آلت را سفت کند، ۸) ادویه معین در حمل، ۹) ادویه مانع حمل، ۱۰) ادویه که قوه باه را کم و شهوت را بمیراند و برخی باب‌ها در چند فصل؛ طرف ۲: باب ۱) اوصاف جمیله که وجود آن در زنان مستحسن باشد، ۲) علاماتی که دال بر کثرت شهوت و یا قلت آن در زنان باشد، ۳) داروها که رنگ روی سرخ کرداند، ۴) داروها که موی برویاند، ۵) دندان را جلا و دهان را خوشبو سازد، ۶) بدن را فربه سازد، ۷) خضاب‌ها، ۸) داروهای خوشبو کننده محل، ۹) تنگ و گرم کننده، ... ۱۹) متفرقه، مجربات. (احمد منزوی)

آغاز: بسمله. بعد از حمد و سپاس بی حد و قیاس صانع بی آلت و اساس را جلت قدرته که به قلم ابداع نقش نفس ناطقه را بر لوح اختراع کشید.

[دنا ۱۱۹۰/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۴/۵]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۷۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** (انجام طرف نخستین): و زحمت آن برهد تمام شد طرف اول در اسرار مردان.

خط:نستعلیق،کا:یوسف بن محمد گیلانی،تا:شعبان۸۶۹ق،در انجام طرف نخستین، انجام افتاده در باب دوم طرف دوم در اسرار زنان: قسم چهارم طبعش آن است؛ ۴۹گ (۴۸پ-۹۶ر) [ف: ۵ - ۸۳]

● **زبدة الاسرار فی کیفیة استخراج الاعمار** / پیشگویی /

فارسی
zobdat-ol asrār fī keyfīyat-e estexrāj-el a‘mār
اصفهانی، عبدالوهاب بن عبدالرحمن، ق۱۳ قمری
esfahānī, ‘abd-ol-vahhāb ebn-e ‘abd-or-rahmān (- 19c)
اهداء به: محمد ولی میرزا
تاریخ تألیف: ۱۲۲۳ق
نویسنده می‌گوید: «چون علم استخراج هیلاج و کدخدا که آینه قسمتی است از علوم تجوم بسیار پسندیده که مختار و استطلاع بر کیفیت استعلام عطایای آنها موجب اطلاع بر کمیت اعمار می‌باشد» لذا بر آن شدم تا این کتاب را در یک «مقدمه» و چند «فصل» بپردازم: مقدمه: در معرفت هیلاج و کدخداه؛ فصل ۱. معرفت مقدار عطیه؛ ۲. استخراج کدخداهها بر مواضع هیلاجات؛ ۳. استخراج کدخداهها بر مواضع هیلاجات؛ ۴. استخراج عطیه مریخ؛ ۵. در آنچه عطیه مریخ می‌کاهد؛ ۶. استخراج عطیه کدخدا اعنی مشتری؛ ۷. در آنچه در عطیه مشتری نقصان می‌نماید؛ ۸. استخراج عطیه کدخدا سیم اعنی عطارد؛ ۹. در آنچه بر عطیه عطارد می‌افزاید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۰۷/۲
آغاز: بسمله زیبنده تر ستاره و درخشنده تر سیاره که از افق؛
انجام: قد فرغت من تألیف هذه النسخه الشریفه الموسومة بزبده الاسرار فی کیفیة استخراج الاعمار فی الجمعه من العشر الثانی انا العبد المذنب عبدالوهاب
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸گ (۶۰-۷۷)، ۱۴ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۶ - ۶۱۶]

● **زبدة الاسرار و خلاصة الاذکار** / جفر / فارسی
zobdat-ol asrār va xolāsat-ol azkār
دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق۱۰ قمری
dehdār-e ‘ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)
به نظم و نثر است که بخش منظوم آن را «زبدة الاسرار» و بخش منثور آن را «خلاصة الاذکار» خوانده است چنان که در ابتدای نسخه در «سبب تألیف این کتاب شریف» می‌سراید: «نیک مردی ز مردمان عراق ×× که به خوبی و نیکویی بد طاق / داشت با کسب علم جفر سری ×× خواست از این کمینه مختصری / موجز اللفظ و وافی التأثیر ×× در بیان قواعد تکسیر / گفتم او را که ای گزیده سیر ×× جان من عاری است از این جوهر / دانش این هنر نه حد من است ×× کی مرا حد این گونه گزیده فن است / خاصه اهل عز و تمکین است ×× این علوم ائمه دین است / هست این علوم خاص علم رسول ×× نیست این شغل جاهلان فضول ... / از من این حرف چون شنید آن مرد ×× ریخت بر دیده اشک بر رخ زرد / گفت کز پیروان و استادان ×× به تو آورده ام نشان عیان / ای عیانی نهان مکن خود را ×× با محب امتحان مکن خود را / ای که نام تو شد به رغم حسود ×× خواجه دهدار عاقبت محمود / به غلط از خودم میفکن دور ×× مکن از مدعا مرا مهجور / راه جان ده بگوی مقصودم ×× که من از جان محب محمودم / زان چه دانی و زان چه بتوانی ×× بنویس و مکن گران جانی / این بگفت و به عز و جاه رسول ×× داد سوگندم از برای قبول ... / چون که از حد زیاده شد ابرام ×× به تعهد سخن گرفت انجام / عهد با این کمینه بست درست ×× که نباشد به عهد و پیمان سست ... / شکر کز همت ائمه دین ×× یافت دل بر مراد خود تسکین / در دو هفته نمودم این تألیف ×× به مددکاری کریم لطیف ... / این عیانی ز بهر اهل طلب ×× برگشا در بیان مقصد لب / ساز ده نظم زبدة الاسرار ×× نثر بر خوان خلاصة الاذکار / در گنجینه گهر بگشای ×× گوهر نظم و نثر را بنمای». در برگ‌هایی برای محاسبات خود سال ۹۸۴ق را به عنوان نمونه در نظر گرفته و در آن یادی هم از درگذشت شاه طهماسب صفوی (۹۸۴ق) کرده است که از آنها حدود سال تألیف کتاب به دست می‌آید: «شاه طهماسب گر زملک جهان ×× شد به جنت سرای جاویدان / شکر کین نسل برگزیده اوست ×× بل یقین نور هر دو دیده اوست». آن را در ۱۴ روز نوشته: «شرح این زبده با خلاصه تمام ×× شد مرتب به چارده ایام / چارده روزم از خلاصه فکر ×× صرف شد بهر این خلاصه ذکر». (حکیم، با تصرفات)
آغاز: فتح این نسخه همایون فال ×× شد به نام مهیمن متعال / آن که قاضی اهل حاجات است ×× عالم السر و الخفیات است
[الذریعه ۷۷۷/۹، ۱۸/۱۲ «زبدة الاسرار و خلاصة الاذکار»: از سید محمد هاشم بهبهانی در علم حروف و طلسمات، که جز این است؛ دنا ۱۱۹۰/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۲۶/۴-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** عفو کن از وی آنچه کرده بکار ×× مکنش بر جزای کار آزار / خلعت عفو لطف فرمایش ×× در مقامات قرب ده جایش
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲-۱۳؛ ۱۲۶ص (۱۲۰-۲۴۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** به کرمهای خود از آن بگذر ×× به سرش نه ز مغفرت مغفر / گر چه تقصیر او شمارش نیست ×× لجه عفو تو کنارش نیست
خط: نسخ، کا: محب علی بن علی کاظمی عرب، تا: یک‌شنبه ۷ شعبان ۱۲۳۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ (۷۰پ-۱۲۳پ) [ف: ۳۶ - ۲۱۸]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۳۷۳
آغاز: برابر ؛ **انجام:** به کرمهای خود از آن بگذر ×× به سرش نه ز مغفرت مغفر / گر چه تقصیر او شمارش نیست ×× لجه عفو تو

کنارش نیست
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۵ - ۳۶۰]

۴. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۷۸

آغاز: برابر؛**انجام:** حروف حاشیه هر دو با برابر داشتم این حروف شد ث ر ح ب ك س ش غ ف ق ت.
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۱ص، ۱۳ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۱۱۷]

۵. اهواز؛ شوشتری، محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۷۹۵]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۴۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** عفو کن از وی از کرم گنهش ×× در مقامات قرب ده وطنش
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن تریاکی، ۷۱گ (۴۹پ-۱۱۹ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۲۴۵]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰-۱۰/۱۸۰

آغاز: یا الهی به عز و جاه رسول ×× بعلی ولی و قدر بتول / ... ای طبکار زبدة الاسرار ×× وی حریف خلاصة الاذکار؛ **انجام:** انک غفور رحیم تمت بالخیر، خاتمه لله الحمد کین کتاب شریف ×× یافت اتمام از عطای لطیف / شرح این زبده با خلاصه تمام ×× شد مرتب به چهارده ایام / خون دل خوده ام در این وادی ×× کرده انعام پیرم استادی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ درآخر نسخه دعای ناد علیا مظهر العجائب؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ، ۱۸-۲۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۲۷]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فتح اعمال و زشتی افعال ×× که ازو سر زده ست در همه حال / به کرمهای خود از آن بگذر ×× بر سرش نه ز مغفرت مغفر / گر چه تقصیر او شمارش نیست ×× لجه عفو تو کنارش نیست / عفو کن از وی آن چه کرده به کار ×× مکنش بر جزای کار آزار / خلعت عفو لطف فرمایش ×× در مقامات قرب ده جایش. تمت بعون الله و توفیقه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ (۶۳پ-۱۳۸ر)، ۱۵سطر (۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹۳]

● زبدة الاسلام / کلام و اعتقادات / فارسی

zobdat-ol eslām

در بیان ایمان و اسلام و عقاید در ۲۲ «فصل».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۶۱/۱۱

آغاز: بسمله. الحمد الله الذی انعمنا و سلام علی عباده الذین اصطفی. اما بعد این مختصریست در بیان ایمان و اسلام و عقاید دین و فریض و سنن؛ **انجام:** وقنیه و عمدة العقیدة و غیرها و الله اعلم بالصواب.
خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۱گ (۱۸۵-۲۴۵)، ۱۷ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۱۲]

● زبدة الاشعار / شعر / فارسی

zobdat-ol-aš'ār

قاسمی گنابادی، محمد قاسم، - ۹۸۲ قمری

qāsemī gonābādī, mohammad qāsem (- 1575)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۹۷۶ق
در برابر «مخزن الاسرار» نظامی، به روش «جمشید و خورشید» سلمان ساوجی، در دیباچه نثر آن آمده است که در دولت معظم کتابی در صفت کعبه و مدینه در چهارصد بیت به نام «عمده الاشعار» سرودم و سپس به فرمان شاه زاده برادر زاده پادشاه «لیلی و مجنون» ساختم و یک‌بار دیگر به گفته او «مخزن الاسرار» را پاسخ گفتم. شامل چهار هزار و چهارصد بیت.
آغاز دیباچه. الحمدلله و المنة که توفیقات سبحانی و تأییدات یزدانی.
آغاز مثنوی: بسم الله الرحمن الرحیم ×× حبل متین است و ره مستقیم
آغاز: به که بود ورد زبانم مقیم ×× بسم الله الرحمن الرحیم

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۸۳/۵

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: حافظ محمد بن قاسم علی، بی‌تا؛ واقف: یار محمد خان افشار، ۲۵ خرداد ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی، ۱۹ سطر چهارستونی (۱۱×۱۴/۵) [ف: ۷ - ۷۱۰]

● زبدة الاصلاح وفيه الفوز و الفلاح / فقه / عربی

zubdat-ul iṣlāḥ wa fī-h-il fawz wa-l falāḥ

کاشانی، محمد بن محمد علی، ق۱۳ قمری

kāšānī, mohammad ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ محل تألیف: کربلا
مباحث فقهی را از کتاب‌های استادش سید محمد مجاهد حائری، به نام‌های «اصلاح العمل» و «مناهل» و «المصابیح» که بنا به گفته مؤلف مسائل در آنها پراکنده ولکن دارای فروع ممتاز بوده، جمع آورده و به ترتیب کتاب‌های فقهی سامان داده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی أوضح شرایع الاسلام بنصب معالمه و دلائله و أرشدنا الی الحلال و الحرام ... و بعد فیقول الفقیر الی الله الغنی محمد ابن علی الکاشانی لما کنت برهة من الزمان ...
[دنا ۱۱۹۰/۵؛ الذریعه ۱۷۰/۲ ش ۶۲۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** طالب العلم اذا اشتغل بالتعلم و انس الرشد من نفسه هل یحرم علیه الرجوع او لا الاقرب الثانی و هو جید
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یکشنبه ۲۹ ربیع الاول ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۲گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۴۹]

۲. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۴۹
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: ابو طالب، تا: شعبان۱۲۴۰ق، استکتاب از حاجی احمد بن حاجی حسین بن عبد محمد؛ با یادداشت: «عدد ابیات هذا المجلد من اوله الی آخره ثمانیة عشر الف بیت و خمسماة الملتمس من مالکه دام مجده و الناظرین فی هذا الکتاب المستطاب ان لاینسی الساعی لاستنساخ هذا الکتاب عن الدعاء عن مظان استجابته و انا العبد المذنب الواثق ابن عبدالرحیم الیزدی عبدالخالق غفر الله لمن استغفر لی بمحمد و آله الطاهرین (ص)»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۷گ، ۲۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۷۰]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۰-۳/۱۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فادعی کل منهما انه لی و ملکی، فذهب جماعة إلی أن القول قول المستأجر مع یمینه وآخرون إلی أن القول قول المالک
از اول تا خمس؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۱گ، ۲۴-۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۲۷]

● زبدة الاصول / اصول فقه / عربی

zubdat-ul usūl

شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳ - ۱۰۳۰ قمری
šeyx-e bahā'ī, mohammad ebn-e hoseyn (1547 - 1621)

تاریخ تألیف: ۱۲ محرم ۱۰۰۲ق

متن مختصر مشهوری است در قواعد مهم اصول فقه، همانند مانند مختصر حاجبی و تهذیب حلی، و بسیار گزیده‌تر و فشرده‌تر؛ و مانند ابن حاجب آن هم گویا به پیروی از غزالی در مستصفی نمونه‌ای از منطق در آغاز آن گذارده است؛ در پنج «منهج» دارای مطالب و هر یک مشتمل بر فصول: منهج ۱. المقدمات؛ ۲. الادلة الشرعیة؛ ۳. مشترکات الکتاب و السنة؛ ۴. الاجتهاد و التقلید؛ ۵. الترجیحات. این کتاب از متون درسی بوده است.

آغاز: ابهی اصل یبتنی علیه الخطاب و اولی قول فصل ینتمی الیه اولو الالباب

انجام: و الزم ماهو اقرب الی التقوی و الحمد لله علی نعمائه و الصلاة علی سید انبیائه و اشرف اولیائه

چاپ: ایران، تهران، ۱۳۱۹ق، سنگی، جیبی، ۱۲۸ص؛ ایران، اصفهان، ۱۳۰۶ق، سنگی، جیبی، ۱۵۸ص؛ ایران، ۱۲۷۶ق، سنگی، وزیری کوچک؛ ایران، ۱۲۶۷ق، سنگی، وزیری کوچک، به خط ابوالقاسم خوانساری (کاتب متن) عبدالحمید تفرشی متخلص به «صفا»

[الذریعة ۱۹/۱۲ و ۱۲/۱۹ و ۱۹/۱۱ و ۱۲/۱۲؛ مشار عربی ۵۰۴؛ ریحانة الأدب ۳۱۱/۳ و ۳۱۹/۳ و ۳۰۱/۳؛ کشف الحجب ۳۰۳؛ هدیة العارفین ۲۷۳/۲؛ معجم المطبوعات ۱۲۶۳/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۲۷/۲؛ دنا ۱۱۹۱/۵- ۱۲۰۲ (۳۹۵ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- خلاصة الوصول فی شرح زبدة الاصول؛ موسوی استرآبادی، محمد باقر بن احمد (-۱۱)
۲- مرقاة الوصول الی زبدة الاصول؛ حسینی استرآبادی، محمد تقی بن حسن (-۱۱)
۳- تعلیقات علی الزبدة؛ نصیری طوسی، محمد تقی بن عبد الحسین (-۱۱)
۴- حاشیة زبدة الاصول؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰)
۵- عمدة الوصول الی زبدة الاصول = شرح زبدة الاصول؛ حرفوشی، محمد بن علی (-۱۰۵۹)
۶- حاشیة زبدة الاصول؛ سلطان العلماء، حسین بن محمد (۱۰۰۱-۱۰۶۴)
۷- غایة المأمول فی شرح زبدة الاصول = حاشیة زبدة الاصول = حاشیة فاضل جواد؛ فاضل جواد، جواد بن سعید (-۱۰۶۵)
۸- شرح زبدة الاصول؛ مازندرانی، محمد صالح بن احمد (-۱۰۸۱)
۹- التبیان فی شرح زبدة الاصو؛ل کاشانی، مرتضی بن محمد مؤمن (-۱۰۸۳)
۱۰- حاشیة زبدة الاصول؛ طالقانی، محمد حسین بن محمد رضا (-۱۲)
۱۱- خلاصة علم المنطق و الکلام؛ بسطامی، عبدالقادر بن محمد مهدی (-۱۲)
۱۲- منتهی الوصول فی شرح زبدة الاصول؛ حویزی، لطف الله بن عطاء الله (-۱۲)
۱۳- شرح زبدة الاصول؛ کرمانشاهی، محمد شریف بن محمد حسین (-۱۲)
۱۴- شرح زبدة الاصول؛ کربلائی، محمد علی (-۱۲)
۱۵- مشکاة العقول فی شرح لغز زبدة الأصول؛ جزایری شیرازی، محمد مؤمن بن محمد قاسم (۱۰۷۴-۱۲)
۱۶- شرح زبدة الاصول؛ مدنی، علی خان بن احمد (۱۰۵۲-۱۱۱۸)
۱۷- نظم الاصول = نظم زبدة الاصول؛ حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی (-۱۱۵۰)
۱۸- حاشیة نظم زبدة الاصول؛ حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی (-۱۱۵۰)
۱۹- شرح زبدة الاصول؛ نصرآبادی کاشانی، محمد(-۱۳)
۲۰- منتهی الوصول فی شرح زبدة الاصول؛ طبری، محمد کاظم بن رضا (-۱۳)

۲۱- کشف الغطاء = شرح زبدة الاصول؛ سبزواری، محمد علی بن ابراهیم (-۱۳)
۲۲- ملین الحدید = شرح زبدة الاصول؛ موسوی خوانساری، علی بن محمد باقر (-۱۳)
۲۳- شرح زبدة الاصول؛ شریف حسینی، فتحعلی بن اسماعیل (-۱۳)
۲۴- الکواکب الضیائیة فی شرح الزبدة البهائیة؛ حسینی خراسانی، یوسف بن محمد (-۱۳)
۲۵- کاشف الأصول فی شرح زبدة الفحول؛ طبرسی، محمد بن جعفر (-۱۳)
۲۶- العمدة الالهیة علی الزبدة البهائیة؛ آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن (۱۱۷۷-۱۲۴۴)
۲۷- زبدة الاصول = تلخیص العمدة فی شرح الزبدة؛ آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن (۱۱۷۷-۱۲۴۴)
۲۸- بغیة الفحول فی شرح زبدة الاصول؛ برغانی قزوینی، عبدالوهاب بن محمد صالح (-۱۲۵۰)
۲۹- حاشیة زبدة الاصول؛ شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی (۱۱۷۵-۱۲۶۰)
۳۰- التحفة الرضویة فی شرح زبدة البهیة؛ همدانی، محمد رضا بن محمد محسن (-۱۲۷۵)
۳۱- ودائع الفحول فی شرح زبدة الاصول؛ یزدی حائری، محمد باقر بن مرتضی (۱۲۳۹-۱۲۹۸)
۳۲- کفایة الطالبین = فهام الطالبین؛ اندرمانی، ملامحمود (-۱۴)
۳۳- مقیاس الفحول فی شرح زبدة الاصول؛ نراقی، مجدالدین بن ابوالقاسم (-۱۴)
۳۴- شرح زبدة الاصول؛ عریضی خراسانی، حسن بن محمد علی (-۱۳۰۶)
۳۵- شرح زبدة الاصول؛ شریف نائینی، محمد بن محمد هادی (-۱۳۰۵)
۳۶- شرح زبدة الاصول؛ آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد مهدی (۱۲۵۰-۱۳۲۵)
۳۷- الآیة الکبری؛ کرمانشاهی، محمد مهدی بن محمد محسن (-۱۳۴۶)
۳۸- حاشیة شرح زبدة الاصول؛ حجت کوه کمری، محمد بن علی (۱۳۱۰-۱۳۷۲)
۳۹- شرح زبدة الاصول؛ سندیلی، فضل الله بن شکرالله
۴۰- مطویات العلیة فی شرح زبدة الاصول؛ البهائیة نوری، محمد علی بن زین العابدین
۴۱- شرح زبدة الاصول؛ موسوی، محمد تقی
۴۲- توفیق الوصول الی زبدة الاصول
۴۳- حاشیة زبدة الاصول (۴ عنوان)
۴۴- حاشیة شرح زبدة الاصول
۴۵- درة البهیة فی شرح زبدة البهائیة
۴۶- شرح زبدة الاصول (۸ عنوان)

۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمدلله علی نعمائه و الصلوة علی سید انبیائه و اشرق (کذا) (اشرف) اولیائه - فرغ من نقله الی البیاض مؤلفه اقل العباد ... محمد المشتهر به بهاءالدین العاملی ... فی السنة الثانیه من العشر الثانی بعد الف و الحمدلله اولا و آخراً.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۱۲ق؛ محشی؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۶۴گ، ۷ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵ سم [ف: ۲ - ۶۵]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۰۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۱۸ق، جا: اردبیل؛ مقابله شده با نسخه اصل، با اجازه‌ای به خامه شیخ بهایی به حاجی حسینا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۷۴۸] و [نشریه: ۴ - ۳۹۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۹۳

خط: نستعلیق، کا: محمد خلیل بن عبدالغفار خطیب ساوی، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۰۱۸ق؛ محشی با نشان «منه دام ظله العالی» به خط جمال الدین محمد خوانساری مورخ ۱۰۲۱ در طوس، در پایان نسخه هشت لغز است از شیخ بهائی و یکی لغز زبده است به خط خود شیخ بهائی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوای پارچه‌ای، ۵۹گ، ۱۲سطر (۴/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۸ - ۳۵۷]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۴۵/۲

خط: نستعلیق، کا: نظام الدین محمد بن حسن قریشی، تا: دوشنبه ۲۳ رجب ۱۰۱۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۰/۴سم [ف: ۶ - ۴۸۱]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن محمد علی، تا: سه‌شنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۲۰ق، محشی با نشان «منه مدظله»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ (۱۹۷پ-۲۰۸پ)، ۸ سطر (۴×۹/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۷۳۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۷

خط:نسخ،کا:صدر الدین محمد بن محب علی تبریزی، تا: جمادی الاول۱۰۲۱ق؛مصحح، با نشانی بلاغ، محشی و از مؤلف و دیگران و کار حاشیه‌نویسی در بلده کوری از بلاد گرجستان به روز شنبه نهم ربیع الاول ۱۰۲۳ پایان یافته؛ تاریخ وقف: ۱۲۵۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۲۷ - ۱۹۳]

۷. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۰۶۶

خط: نسخ، کا: محمود بن عرب کاتب سبزواری، تا: ۱۱ ربیع الثانی ۱۰۲۱ق، بر حسب اشاره محمد؛ ۲۲۹ص، ۵ سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۵۱]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۰۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: امیر بن زین العابدین حسینی استرآبادی، تا:

دوشنبه ۱۲ ذیحجه ۱۰۲۲ق؛ محشی با رمز «منه دام ظله»، در برگ آخر نسخه یک جدول فقهی با عنوان «انواع المتضادین المأمور بهما من حیث الضیق و السعة و حق الله سبحانه و حق الناس تسعة»؛ تملک: محمد ابراهیم اصفهانی»؛ مهر: «عبده ... نوری ...» (بیضی)، «سلام علی ابراهیم»، «الله محمد علی؟ احمد محمد» (مدور)؛ اهدایی: رهبر، دی ۱۳۸۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۶۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۱۹/۷سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۲]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۰۰

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن خلیل الله زاهدی، تا: ۱۰۲۴ق؛ مصحح، محشی از مؤلف که محمد بن منصور صایغ احسائی برای مؤلف نوشته و به روز شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۰۲۴ به پایان برده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۵- ۲۷۹]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدباقر، تا: جمادی الثانی ۱۰۲۶ق؛ مهر: «عبدالله محمدباقر» (گرد)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۲۴/۳

خط: نسخ، کا: ولی بن هدایت الله گیلانی، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۰۲۷ق، جا: فرح آباد؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۲گ (۱۳۳پ-۱۷۴پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۲۸ - ۳۵]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۹۰

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن عنایة الله، تا: ۱۰۳۰ق؛ مجدول، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۸سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد رفیع بن میر رفیع الدین حسینی مازندرانی، تا: ۱۴ ربیع الثانی ۱۰۳۳ق؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۵۶]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مرتضی بن محمد مؤمن کاشانی، تا: ۱۰۳۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه» و غیر آن؛ مهر: «ابوتراب الفیضی» (بیضی)، «نظام الدین احمد ۱۱۱۹» (مستطیل)، «بر خاتم سلیمان نام ابوتراب است ؟ ۱۰۵» (مربع)؛ یادداشت محمد جعفر بن محمد ابراهیم کاشانی مشهور به علامه فیضی به سال ۱۳۶۸ق؛ واقف: ابوتراب بن نصیرالدین سلیمان بن علم الهدی بن فیض کاشانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸گ، ۱۰ سطر (۵×۱۳)، اندازه:۱۰×۲۰سم [ف: ۳۴ - ۲۳۶]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۴۸/۲

خط: نسخ، کا: احمد بن یوسف بن عبد علی بن فیاض بن عبد علی بن مفضل الخفاجی اصلا الغناقوی مسکنا، تا: سلخ شعبان ۱۰۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ (۲پ-۱۳۶ر)، ۵ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۷ - ۴۵]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۷۰

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن زین العابدین، تا: ۱۰۴۱ق؛ محشی؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج یشمی، ۲۰۲ص، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹سم [ف: ۱۷ - ۳۵۲]

۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۲۹-۵۷/۹۹

آغاز: و بآثارهم تعرف مسائل الحلال و الحرام ... و بعد فیقول راجی عفو ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی

خط: نسخ، کا: علی بن شیخ عناب کاظمی، تا: ۱۰۴۳ق؛ افتادگی: آغاز (مقداری از اول خطبه)؛ در پایان نسخه غزلی از عرفی و چند رباعی از قاسم انوار؛۷۹گ،۷سطر،اندازه:۱۲×۱۸سم[ف:۴ - ۲۲۳۰]

۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۳۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالحسین جزائری، تا: ۲۰ شعبان ۱۰۴۴ق، جا: قزوین؛ محشی با امضای «منه»؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۹گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۱]

۱۹. فردوس؛ مدرسه حبیبیه؛ شماره نسخه:۷۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن حاجی محمد بشروی مهاجر المشهد المقدس، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۱۰۴۴ق؛ محشی به امضای «منه قدس سره»؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۰گ (۹۰پ-۱۳۹پ)، ۱۰- ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ]

۲۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۳۰/۱

خط: نستعلیق، کا: افضل میر علی بن ابی القاسم، تا: محرم ۱۰۴۵ق؛ جا: شیراز؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۷۸]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۵۴/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله جزایری، تا: ۱۰۴۵ق، جا: نجف اشرف؛ محشی از میر محمد حسین بن میر محمد زمان گیلانی، با اجازه قرائت به شیخ محمد پسر شیخ عبدالله جزائری نویسنده نسخه در روز ۶ جمادی الاول ۱۰۴۵، حاشیه نوشته همین جزایری در نجف در ۱۳ ربیع الاول ۱۰۴۵. در ۲۷۸پ سخن شهید ثانی و ملا محمد امین استرابادی است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۳گ (۱۹۶پ-۲۷۸ر)، ۱۹ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۳۲]

۲۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۲۲/۳

خط: نسخ، کا: طعمة بن عطاء الله حویزی، تا: جمعه ۱۳ جمادی الثانی ۱۰۴۶ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوا با مشمع آبی، ۴۹گ (۲۷-۷۵)، ۷ سطر (۷×۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۳۵]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۷۸

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۰۴۶ق، جهت فرزند دلبند ارجمند میرزا محمد مسیح؛ محشی از مؤلف، نسخه در پنج‌شنبه ۲۲ صفر ۱۱۵۳ مقابله و تصحیح شده، تملک: محمد جعفر اهری، مهدی بن احمد بن حاجی هادی در ۱۲۳۱؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهدپور، مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش کاغذ ابری، ۹۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۵۷]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۳۷۴
خط: نسخ، کا: محمد رفیع الدین بن حکیم یزدی، تا: پنج‌شنبه ۱۰ صفر ۱۰۴۸ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی، کاتب روی برگ اول می‌نویسد که کتابت و خواندن کتاب را در اصفهان به تاریخ اوایل دهه اول از ماه شعبان ۱۰۴۷ نزد آقا حسین خونساری شروع کرده؛ تملک: عبدالله بن مبارک بن علی بن عبدالله بن ناصر آل حمیدان احسائی خطی به تاریخ پنجم شوال ۱۲۳۴؛ جلد: مقوایی، ۷۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۱۶۲]

۲۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۶۰/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۰۴۸ق؛ اهدایی: احمد شریعت عقدائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج آلبالویی، ۱۷سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۳۹]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۶۹
خط: نسخ، کا: عبداللطیف بن عبدالرضا جزائری اسدی، تا: ۱۰۴۸ق؛ مصحح، بانشان بلاغ، برادرزاده علامه مجلسی محمد نصیر بن عبدالله مجلسی حواشی مفصلی با این نشان‌ها بر نسخه نوشته: «منه ره، جواد ره [فاضل جواد]، محمد صالح [مازندرانی] سلمه الله، ابوالقاسم، شرح منهاج، شرح شمسیه سعدیه، شرح تهذیب»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۱۷گ، ۶ سطر (۸/۷×۴/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۱سم [رایانه]

۲۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۹۱۳
آغاز: اما الله سبحانه بدلیل و علم آدم الاسماء و اختلاف السنتکم او البشر بدلیل الابلسان قومه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: اسماعیل نوری، تا: سه‌شنبه ۱۰۵۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی به نشان «منه»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۱۱۳گ، ۵ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۷۵۳]

۲۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۴۵۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی محمد بن جعفر کمره ای، تا: شوال ۱۰۵۲ق؛ محشی با نشان «منه رحمه الله»؛ تملک: عبدالمحمد بن حاجی حسین طبیب بروجردی که از احمد علی ورثه ملا علی نقی در قصبه بروجرد در۱۲۱۱ق خریده؛واقف:احمد طاهری،۱۳۴۹؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳/۳ خوئی
آغاز: الذین من انوار هم تقتبس الاحکام و با ثارهم تعرف مسائل الحلال و الحرام
خط: نسخ و ثلث، کا: محمد حسین بن مرادعلی، تا: ۱۰۵۴ق؛ افتادگی: آغاز (یک صفحه)؛ محشی از مؤلف با نشان «منه»؛ ۱۲۹ص (۷۵-۲۰۳) [ف: ۷ - ۱۳۶]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۶۳/۱
آغاز: علی أفضل من أرسله لتبلیغ الأوامر و النواهی
خط: نسخ، کا: علی بن احمد بن محمد بن احمد احسائی بحرانی مشهور به الوادی، تا: ۶ رمضان ۱۰۵۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کتاب را ناسخ نزد شیخ صالح بن عبدالکریم بحرانی خوانده و در پایان آن استاد برای وی اجازه‌ای به تاریخ ۱۹ شوال ۱۰۶۰ نوشته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ (۱ر-۱۱۷پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۹۸]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۷۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوانا، کا: بدرالدین بن شمس الدین نجفی، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۵ق، جا: نجف اشرف؛ محشی از مؤلف، اجازه روایت کتاب به کاتب توسط حسام الدین حلی نجفی در ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۵۵ نگاشته شده؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۵۷]

۳۲. دزفول؛ نبوی، سید محمد؛ شماره نسخه:بدون شماره
کا: اسماعیل بن سعید بن درویش، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۱۰۵۶ق؛ مصحح، محشی [ف: - ۱۵]

۳۳. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۹۹
خط: نستعلیق، کا: ابن صدرالدین محمد، تا: دهه اول ذیقعده ۱۰۵۷ق؛ واقف: میرشیر خان بیگ، ۱۱۹۳؛ ۸۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: - ۸۱]

۳۴. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۸۶/۱
بی‌کا، تا: ۱۰۶۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ (۱پ-۷۸ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۸۶]

۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۱ و ۲۳۴۲ عکسی
خط: نسخ، کا: علی بن عبد الفتاح الطبسی الکلیکی، تا: جمعه ۲۴ ذیحجه ۱۰۶۱ق؛ مصحح از روی دو نسخه، مقابله شده، محشی از مؤلف و دیگران؛ تاریخ وقف: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۰گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۵] و [عکسی ف: ۶ - ۴۳۸]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۸۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی مذهب، ۴۹ص (۲۲-۷۰)، اندازه:۱۰/۵×۲۰ سم [ف: ۱۴ - ۲۱۴]

۳۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸۰/۳-عکسی
آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: یوسف بن محمد علی الحضری الحلی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۶۵ق، جا: نجف اشرف؛ محشی با نشان‌های: «منه رح، شرح، تفتازانی، عضدی، ۱۲، حسام الدین و جز آنها. و نشانه «بلغت قرائته»؛ ۱۵۵ص (۱۰۰-۲۵۴)، ۷ سطر (۷/۵×۱۵/۵) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۸]

۳۸. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۵۱

خط: نسخ، کا: باقر بن سید احمد موسوی حویزی، تا: دهه دوم محرم ۱۰۶۵ق؛ مصحح، محشی که در شب چهارشنبه ۲۲ ذیقعده ۱۱۵۶ کتابت شده؛ تملک: محمد علی بن محمد در غره جمادی الاول ۱۲۰۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۶۱]

۳۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۳۶

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب اردوبادی، تا: شعبان ۱۰۶۶ق، جا: شیراز؛ محشی با نشان «منه»؛ تملک: علی اکبر موسوی سال ۱۲۸۶؛ ۷۸گ، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۱]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۱

آغاز: و اشرف من عرفه اسرار الحقایق؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن علی حسینی جزایری، تا: جمادی الاول ۱۰۶۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: دکتر محمد زهرایی، تیر ۱۳۵۰؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: تیماج عنابی، ۸۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۹۳]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۴۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن هدایت بزرگ رودباری، تا: جمادی الثانی ۱۰۶۶ق؛ محشی با نشان «م د-دام ظله-منه سلمه الله تعالی»؛ اهدایی: رهبر، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۷۰گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۴]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۹۳/۱

بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ربیع الاول ۱۰۶۷ق؛ محشی به امضاء «منه»، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ [ف: ۳۷ - ۲۱۷]

۴۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۱۱/۱۹ - ب

آغاز و انجام: برابر؛ تم تحریر هذه الرسالة بید ... محمد تقی النصیری فی ۴ شهر محرم سنة ثلث و سبعین بعد الالف (۱۰۷۳) بدار السلطنة اصفهانی فی بارس ئیل الترکی

نصیری در آغاز آن دیباچه‌ای گذارد و ترتیب کتاب و غرض او از آن دانسته می‌شود؛ کا: محمد تقی نصیری، تا: ۱۰۷۳ق، جا: اصفهان؛ خود نصیری حاشیه‌ای بر زبده نوشته که چنین آغاز می‌گردد: «بسمله حمدله ... و بعد فهذه فواید و کالتعلیقات علی الزبدة سنحت لی و انا العبد محمد تقی النصیری عند النظر فیها و هی مرتبه علی منهجین المنهج الاول فی المقدمات و المبادی، المنهج الثانی فی المسائل و المطالب الاصولیة و الاحکام الاصولیه فی الدلیل و المستدل»، محشی از نصیری؛ ۱۰گ (۲۷۰ر-۲۷۹ر) [ف: - ۴۴۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۷/۱۹-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۱]

۴۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۱۷/۱

خط: نسخ، کا: جلال الدین بن جمال الدین ابن محمد علی طریح نجفی، تا: ۱ ذیحجه ۱۰۷۳ق، جا: رماحیه؛ با اجازه انهای فخرالدین طریح به خط خودش به جلال الدین در صفر ۱۰۷۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۵ سطر [ف: ۵ - ۴۰۷]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عبدالواسع بن محمد معصوم، تا: اواخر جمادی الثانی ۱۰۷۵ق، جا: نجف اشرف؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۶۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۴]

۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۵۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: محمد ملقب به فیض، تا: جمادی الاول ۱۰۷۶ق؛محشی از مؤلف؛کاغذ: نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه سورمه‌ای، ۳۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۳۹۹]

۴۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۰۰/۱-۵۷/۱۷۰

آغاز: لا اجتهاد فیها کما ینطق به حده و یراد بالاحکام المسائل و لامها جنسیة لا استغراقیة

خط: نسخ، کا: محمد غنی بن ملاحسین بافقی، تا: جمعه ۶ ربیع الثانی ۱۰۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۴گ (۱-۷۴)، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۳۱]

۴۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۱۴/۱

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن حسن میسی عاملی، تا: ۱۵ جمادی الاول ۱۰۷۶ق؛ مهر: «ماشاالله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»؛ تملک: نصرالله بن حسین حسینی؛ جلد: تیماج عنابی، ۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۵۸۴]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۱۹/۱

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد زمان بن محمد جعفر تیدجانی، تا: ۱۰۷۶ق؛ محشی با نشان «منه قدس سره»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۴۰ص (۱-۴۰)، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [ف: ۸ - ۹۱]

۵۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۵۹/۶-۵۳/۶۹

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: شیخ موسی بن سعید احمد جابر انصاری، تا: جمعه ۲۸ ذیحجه ۱۰۷۶ق؛ محشی با عبارت «منه» که گویا حاشیه‌هایی است که شیخ بهایی بر زبده نگاشته؛ ۳۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۳۰]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۹۶

خط: نسخ درشت، کا: میرزا محمد ولی اصفهانی، تا: ۱۰۷۷ق؛ محشی از مؤلف و منقولاتی از شرح فاضل جواد برزبده، بر پشت برگ آخر نسخه مطلبی است درباره حقیقت و مجازات وزیر آن

نوشته: «من تصانيف مولانا ابوالقاسم الجاپلقی بسمه الله تعالی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۷۴ص، ۶ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۱۹]

۵۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۴۳

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۰۷۹ق؛ مصحح، محشی، یادداشتی از محمد رضا بن عبدالله اردکانی آمده؛ جلد: تیماج دورو، ۱۲۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۲۳۰]

۵۳. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز: بهاء الدين العاملی تجاوز الله عنه هذا يا اخوان الدين ما توفرت عليه دواعيكم

خط: نسخ، کا: زین العابدین طریح، تا: جمعه نیمه ربیع الثانی ۱۰۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی از حسام الدین طریحی، انهائی از حسام الدین طریحی نجفی مسلمی به کاتب در ۱۷ ربیع الثانی ۱۰۷۹ آمده؛ جلد: تیماج قرمز جگری، ۱۵۲گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۶۸]

۵۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۷۶

آغاز: فصل ما يتوقف الواجب عليه مقدورا واجب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب۱۰۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مقابله شده؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۵۵گ، ۸ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۱۴۹۲]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۸۶ق، جا: اصفهان؛ محشی از مؤلف؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج عنابی، ۶۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم[ف:۱۶-۲۵۸]

۵۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۶ ذیحجه ۱۰۸۹ق؛ ۱۰۰گ، ۵سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۵۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۳۷/۳-۵۷۸۰

خط: نسخ، کا: عیسی جزایری مسلمی، تا: دوشنبه ۱۳ ذیحجه ۱۰۹۰ق، جا: شیراز؛ با بلاغ قرائت، محشی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹۳گ، ۶ سطر، قطع: بغلی [آستانه قم: - ۱۲۶]

۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۴۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ بدخط، کا: سلمان، تا: ۱۰۹۰ق؛ مصحح، محشی با امضای منه، منع قدس سره؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵/۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۸۹]

۵۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۲۸/۱

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد مومن تبریزی، تا: ۱۰۹۰ق؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور زرشکی، ۷ سطر، قطع: ربعی، [ف: ۵ - ۴۰]

۶۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۳۲

خط: نسخ، کا: محمد کاظم قائنی، تا: ۱۰۹۰ق؛ ۶۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: - ۸۶]

۶۱. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۹۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید مرتضی بن محمد جعفر حسینی قائنی، تا: ۱۷ رمضان ۱۰۹۱ق؛ ۸۵گ(۱-۵۸)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۸۲]

۶۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شرف الدین علی بن غیاث الدین مسعود بن تقی الدین محمد حسنی حسینی طباطبائی، تا: یک‌شنبه ۱۰ ربیع الاول ۱۰۹۴ق؛ محشی از مؤلف و سلطان العلماء و میر محمد باقر استرابادی، مجدول مذهب؛ واقف: نائینی، ۳۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۶ - ۵۱]

۶۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ رمضان ۱۰۹۴ق؛ مصحح، دو بار مقابله شده، محشی با علامت «منه سلمه الله، منه رحمه الله، جواد رحمه الله و ...» دارد، نسخه بر سید محمد هاشم حسینی احساوی قرائت شده و اجازه‌ای همراه تأیید قرائت بر سید نعمت الله جزایری در انجام آمده؛ تملک: سید نعمت الله جزایری با مهر «الواثق بالله نعمت الله» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۶۱گ (۱پ-۶۱پ)، ۹ سطر، اندازه: ۶/۵×۹سم [ف: ۳۲ - ۸۲۱]

۶۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۱۸/۱

آغاز و انجام: برابر

کا: محمد امین بن محمد سعید، تا: ۱۰۹۶ق؛ اهدایی: وزیری؛ جلد: مقوایی ابری مشکی، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۶۹۳]

۶۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۷۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۶ق؛ ۲۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹ سم[ف: ۲ - ۷۹۸]

۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۲۷-۲۹/۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: عبدالله جایسی، تا: یک‌شنبه ۲۱ ربیع الاول ۱۰۹۹ق، جا: گجرات؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۶۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۱۹۰/۱۹

بی‌کا، تا: ۱۰۹۹ق، جا: گرگان؛ ۲۶گ (۲۰۱ر-۲۲۶ر)، ۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۸۴]

۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: یکی از افراد خاندان فیض کاشانی، تا: اوایل قرن

۱۱، در حیات مؤلف؛ مصحح، محشی با نشان «منه دام ظله» و «منه سلمه الله»؛ تملک: خاندان فیض کاشانی؛ مهر نصیرالدین سلیمان بن محمد علم الهدی بن فیض کاشانی «انه من سلیمان» (بیضی)؛ «الراجی محمد محسن الفیضی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی با روکش کاغذ ابر و باد، ۵۹گ، ۸ سطر (۴/۵×۹)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۳۴ – ۱۳۲]

۶۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۷۶/۲

آغاز: الحلال و الحرام صلوات الله علیهم مادامت؛ **انجام:** برابر

دارای پنج منهج؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (آغاز خطبه کتاب)؛ در روزگار شیخ بهایی نوشته شده، محشی و با نشان «منه دام فضله» و «منه رحمه الله»؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ، ۸۵ص (۲۴۱–۳۲۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ – ۱۹]

۷۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۲۸/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۲۷۸]

۷۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۱۰/۲

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با جمله دعایی «منه رحمة الله و منه طاب ثراه»، انهاء عبدالمجید بن عبد العزیز حویزی در دوشنبه ربیع الثانی ۱۰۶۳ که با شیخ صالح بن سعید تصحیح و مقابله نموده؛ تملک: محمد بن ابوالحسن حسینی؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی ضخیم، جلد: مقوای، ۹ سطر، قطع: ربعی [ف: ۵ – ۲۰]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مرتضی بن مرتضی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی با نشان «منه»، «عمیدی» و جز آنها، از سوی مرتضی بن مرتضی (برادر فیض کاشانی) بر استاد و دایی خود، نورالدین محمد، خوانده شده با این عبارت: «قرأت المتن و الحاشية عند شیخی و استادی و خالی و اعتمادی نور الملة و الدین محمد دام ظله السامی و انا العبد مرتضی بن مرتضی»؛ مهر: محمد علم الهدی إبن فیض کاشانی «بمحمد علم الهدی علم الهدی علم الهدی» (بیضی)، «الراجی محمد محسن الفیضی» (بیضی)، «ابوجعفر» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، ۷۲گ (۱–۷۲)، ۸ سطر، اندازه: ۵×۱۱سم [ف: ۳۴ – ۵۸]

۷۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و املا محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی عامله الله بلطفه الخفی و الجلی فی ثانی عشر اول شهور السنة الثامنه من العشر الثانی بعد الالف و الحمدلله اولا و اخراً و ظاهراً و باطناً و سلم تسلیماً کثیراً.

مرتب بر پنج منهج (باب)؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مقابله شده، دارای سرلوحه زرین، مجدول؛ مهر: «محمد هادی بن احمد»؛ تملک: سید کاظم بن سید حسین الحکیم، شمس الدین محمد اصفهانی، محمد هادی نخجوانی مورخ ۱۲۷۸، امیر ابوالفتح؛ کاغذ: سمرقندی، ۷ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۹×۲۷ سم [ف: ۱۳ – ۷۵]

۷۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۴۴/۱ – ج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی «منه» و «منه دام ظله»؛ تملک: عبدالاحد بن محمد تقی؛ از هدیه آقای دکتر مصدق خریده شده؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۳گ (۲پ–۱۴ر)، ۲۰سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: – ۳۶۱]

۷۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۵/۲ – د

خط: نسخ درشت، کا: عبدالله بن محمد جعفر اصفهانی، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه»؛ تملک: محمد تقی بن محمد حسین هروی در ۱۲۹۶؛ کاغذ: سپاهانی، ۶۵گ (۵۶پ–۱۲۰ر)، ۷ سطر (۶×۱۱/۵) [ف: – ۳۶۱]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۴۰۳/۱

آغاز: برابر

در پنج منهج و هر منهج در چند مطلب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه مد ظله و منه ره»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ (۱ر–۷۵ر)، ۷ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۶ – ۳۰۷]

۷۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۹۲/۲

آغاز: اسرار الحقایق کما هی و آله الذین من انوارهم تقتبس الاحکام

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالحی الشریف مشهور به نصیر امامی، قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با نشانی بلاغ، محشی با نشان «منه مد ظله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ (۷۰ر–۱۴۱پ)، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۷ – ۱۶۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۶/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۴۳]

۷۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۴-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** المرجحات مثنی، و ثلث و رباع ... هو اقرب الی التقوی و الحمدلله علی ... و الصلوة علی سید انبیائه و ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با علامت «شیخ عبدالنبی دام عزه»، و با علامت «منه»؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قرمزی، ۵۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۹/۵سم [ف: ۲۴ – ۱۴۷]

۷۹. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۵

خط: نسخ، کا: احمد حسینی کربلائی، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه رحمه الله»؛ ۴۳گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲– ۱۷۱]

۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تاریخ تألیف این کتاب در نسخه چنین دیده می‌شود: «پاکنویس این کتاب به دست

مؤلف آن محمد مشهور به بهاء الدین عاملی در دوازدهم نخستین ماه از سال دوم از دهه دوم پس از هزار پایان گرفت =۱۲محرم ۱۰۱۲»، محشی با نشان «منه عفی عنه و منه قدس سره» دارد که گویا بخشی از آن به خامه خود مؤلف باشد، و نیز با رمز: « ع ب، جمال الدین، شرح، شرح عضدی، تمهید القواعد، عم، ۲۲، ص مد ظله، میر جمال الدین، شرح التهذیب»؛ تملک: محمد مدعو به رفیع الشریف ابن عبدالصانع؛ کاغذ: نخودی اصفهانی، جلد: مقوایی، رویه تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵ سم [ف: ۱۱ - ۷۲]

۸۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۷۱/۱

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن احمد بن محمد صفوی حسینی عاملی، تا: قرن ۱۱، جا: اصفهان مدرسه نقش جهان؛ دارای نشان بلاغ، محشی از «بهاء و منه طال بقاؤه و دام ظله»؛ ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: - ۵۱]

۸۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۶۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ کاغذ اصفهانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ (۱-۳۳)، ۱۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۸۱۷]

۸۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۲۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ جلد: تیماج سرخ، ۸ سطر (۴/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۰۸۶]

۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** المنهج الخامس فی الترجیحات: الترجیح تقدیم امارة علی اخری فی العمل بمؤداها الخارجیة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۵ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف مخ: ۳- ۱۰۷۲]

۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۶۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۵۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۷/۸سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۸۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۲۸

خط: نسخ، کا: محمد بن مسعود، تا: قرن ۱۱، نزدیک عصر مؤلف؛ محشی، با نشانی‌های بلاغ، در برگ پایان کتاب وصیتنامه میرزا محمد فرزند میرزا احمد به تاریخ دوم جمادی ۱۲۹۱ نوشته شده؛ مهر: «عبده الراجی نصر الله» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۱۳۰]

۸۷. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۹۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش و معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، محشی از مؤلف؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: - ۱۴۴]

۸۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۹۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: مقوای، ۱۶۰ص (۱-۱۶۰)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴۷/۱ - ۲۱۸]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۶۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد بن محمد علی طبسی خراسانی، تا: قرن ۱۱، در حیات مؤلف (قبل از ۱۰۳۱ق)؛ محشی با رموز «منه دام ظله العالی» و «منه ره»؛ اهدایی: رهبر، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۷/۷سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۳]

۹۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۲/۴۱

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: فرهنگستان علوم آذربایجان باکو، ش (۸۲۰۱) M 140؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۱۱؛ محشی؛ ۱۳ص (۱۲۴-۱۳۶) [عکسی ف: ۳ - ۴۲۱]

۹۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۳۶-۲۹/۱۷۶

آغاز: والامکان لادراج المغفول والخبری لاخراج الحد وعند غیر ناقولان فصاعداً یکون عنه آخر ... فصل ممتنع الصدق علی کثرة جزئی وجایزه کلی فان فارق آخر بلا مصادقة؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای سفید، ۱۱۹گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۳۰]

۹۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۰

خط: نسخ، کا: فخر الدین بن حسین حسینی استرابادی، تا: ۲۷ شعبان ۱۱۰۰ق، جا: اصفهان مدرسه نواب؛ از روی نسخه‌ای که دارای اجازه بهائی بوده، مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۵۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۳۲]

۹۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۳۷ و ۲۳۵۳/۱ عکسی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ صفحه آخر به خط محمد مهدی مشهور به بهاء الدین اصفهانی و به تاریخ چهارشنبه ۲۷ ربیع الاول ۱۳۲۶، محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۹۴] و [عکسی ف: ۶ - ۴۵۶]

۹۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۲۳/۱

خط: نسخ، کا: فتحعلی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۴گ (۱پ-۹۴ر)، ۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۸۰]

۹۵. قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، در پایان نسخه ناسخ و منسوخ علی بن شهاب همدانی در یک برگ به تاریخ محرم ۱۲۷۳ نوشته شده؛ جلد: گالینگور قرمز، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۳۹]

۹۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۰۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه را مؤلف تصحیح نموده (خط وی در برگ اول)، گاهی حاشیه به نشان «منه»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی و کاغذ سفید،

۸۸گ، ۷سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه:۱۰×۱۳سم [ف: ۳ - ۸۳۷]

۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی از مؤلف و دیگران؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۸]

۹۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۱/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹گ (۱۵۸-۱۷۶)، ۱۶ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۳۱ - ۶۲۶]

۹۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملکی بدون نام به تاریخ ۱۱۶۵ با مهر «عبده اسماعیل» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۵ - ۲۵۸]

۱۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بل انما هی فیما ترد به الشبهة و المظنه تجری فی المقلد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (اوراقی از پایان منهج چهارم تا پایان کتاب)؛ محشی با نشان «منه رحمه الله»، «م، قر وفقه الله»، مرصع، شرح مختصر الاصول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۸۸ص، ۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۷۵۰]

۱۰۱. تهران؛ فیاض؛ شماره نسخه:۸۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۶۹۹]

۱۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۷۴/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۷ و ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۴۲۰]

۱۰۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۰۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل مفهوم الغاية حجة عند الأكثر ... و المخالف نادر واختلف فی انما و نحو العالم زید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه» و به نقل از شروح و حواشی زبدة الأصول، با بلاغ مقابله؛ ۲۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۱۰۴. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۳۶۲/۲

انجام: قلنا الفرق قائم للمثل و ما قیل من ان أكثر ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۶۸گ (۱۰۳ر-۱۷۰پ)، ۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۶۶]

۱۰۵. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۱۵/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۵۲گ (۳۳۲پ-۳۸۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۲۶۳]

۱۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثلاث و رباع فصاعداً.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوایی گالینگور مشکی، ۱۶۳گ، ۵ سطر (۶/۵×۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۹ - ۴۴۵]

۱۰۷. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۵۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ واقف: علی مردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: صیقلی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۴ سطر (۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم[ف:۴۷۳]

۱۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل مفهوم الغاية حجة عند الاكثر الا لمرتضی و بعض العامة لنا ان المتبادر من نحو صوموا

تا اواسط مطلب ششم از منهج سوم است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۶سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۷]

۱۰۹. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۵۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۲]

۱۱۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ جلد: پارچه‌ای خاکستری، ۷۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۴]

۱۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۷۵/۱

خط: نسخ، کا: ابن بهاء الدین محمد، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی ۱۱۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ (۱پ-۸۰ر)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۱ - ۴۶]

۱۱۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۳/۱

خط: نسخ، کا: محمد رحیم بن زینعلی، تا: ۱ رمضان ۱۱۰۱ق؛ ۴۷گ (۱پ-۴۷ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۸]

۱۱۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۳ ذیحجه ۱۱۰۴ق؛ محشی، این کتاب را حاجی عبدالحسین شوشتری نزد سید نعمت الله جزائری در ۱۱۰۵ قرائت نمود و در پایان نسخه اجازه سید جزائری و به خط او دیده می‌شود؛ کاغذ: ایرانی، جلد: مقوایی، ۲۲۸ص، ۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۵۴]

۱۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۱۶۴/۵-۳۱/۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن تاج الدین شیرازی نبجیری، تا: چهارشنبه ۱۱ ذیحجه ۱۱۰۵ق، جا: مشهد رضوی مدرسه جعفریه؛ مصحح، محشی با امضای «منه ره»؛ جلد: مقوایی، ۲۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۱۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۹۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن حاج محمود، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الثانی ۱۱۰۸ق، جا: فارمد از محال مشهد رضوی؛ محشی به حواشی مؤلف؛ واقف: ملامحمد علی، ۸۰گ، ۶ و ۷ سطر، اندازه:

۱۳×۱۸سم [ف: ۶ – ۵۱]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۸/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، کا: محب علی کازرونی، تا: ۱۱۰۹ق؛ مجدول مذهب محرر؛ جلد: تیماج سفید مذهب، ۱۱۸گ (۱پ–۱۱۸ر) [ف: ۳۶ – ۲۲۶]

۱۱۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد شفیع ابن محمد جعفر، تا: ۱۱۰۹ق؛ محشی از مؤلف به امضای منه؛ تملک: محمد علی الحسینی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، ابعاد متن: ۵×۱۰، اندازه:۱۱/۵×۱۸/۵ سم [ف: ۱۴ – ۲]

۱۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۵

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲ محرم ۱۱۱۰ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲– ۲۱۴]

۱۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۹۳/۲

خط: نسخ، کا: نصیر بن سعید طالقانی، تا: ۱۱۱۵ق، جا: قزوین؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۱۰۰پ–۱۲۰پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۶ – ۱۰۰]

۱۲۰. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱۵۸/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه جمادی الاول۱۱۱۶ق؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۷۴گ (۱پ–۷۴ر)، ۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [کتابخانه‌های قائن: ف: – ۱۳۸]

۱۲۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۳۲ و ۲۳۵۴ عکسی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۷ رجب ۱۱۱۷ق؛ محشی از مؤلف؛ تملک: زین العابدین بن محمد خادم حسینی با مهر «عبده زین العابدین الخادم الحسینی» (مربع)، علی قلی رضائی به تاریخ ۱۳۸۵ و مهر «یا من له العزة و الجمال» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۲۸۹] و [عکسی ف: ۶ – ۴۵۷]

۱۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۴

خط:نسخ،بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ محشی با نشان «منه» و «جواد»؛ اجازه از یاسین بن صلاح الدین بلادی بحرانی به شیخ عبدالله بحرانی در ۹ ربیع الثانی ۱۱۳۴ که اتمام قرائت این کتاب توسط مجاز و اجازه روایت کتب حدیثی و کتب مجیز؛ تملک: محمد مهدی ابوعبدالله سال۱۱۳۲، عبدالعال بن عبدالعزیز سال ۱۲۶۳، عبدالله بن مسلم بحرانی و سپس امانت نسخه نزد ملامحمد تقی بن خواجه محمد صالح در شیراز در رجب ۱۱۳۲ و شاهد بودن عبدالرحیم بن رمضان؛ ۱۰۶گ، اندازه: ۱۴×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۱]

۱۲۳. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدسمیع بن امامقلی، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۱۲۳ق؛ محشی اکثرا با امضای «منه رحمه الله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف مخ: – ۸۳]

۱۲۴. همدان؛ کمالی؛ شماره نسخه:۶/۴

بی‌کا، تا: ۱۱۲۳ق [نشریه: ۵ – ۳۸۶]

۱۲۵. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۳/۱ فیاض

خط: نسخ، کا: معصوم جیلانی، تا: ربیع الثانی۱۱۲۵ق، جا: طائف؛ ۸ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: – ۱۹۴]

۱۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۲۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الی البیاض اقل العباد عملا و اکثرهم رجاء و املاء ... سنه ستة وعشرین مأئة بعد الالف ۱۱۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۶ق [رایانه]

۱۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۰۲/۱

خط: نسخ، کا: ابوطالب علیرضا بن اسماعیل قمی، تا: جمعه ۵ رجب ۱۱۲۸ق؛ محشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۱۰۵گ (۱پ–۱۰۵پ)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۳ – ۲۴۷]

۱۲۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۹/۱–۱۲/۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق و تحریری، بی‌کا، تا: دهه دوم ربیع الاول ۱۱۳۶ق؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴ – ۲۲۲۸]

۱۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۴/۱

خط: نسخ، کا: محمد طاهر، تا: جمعه ۵ ذیقعده ۱۱۴۱ق؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶۳ص (۶–۶۸)، ۲۱سطر (۴/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۸ – ۲۰۵]

۱۳۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۸۶/۱

خط: نسخ، کا: ناصر بن عبدالحسن منافی بحرانی، تا: یک‌شنبه ۱۲ شوال ۱۱۴۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه و فستقی آبی، جلد: میشن تریاکی، ۳۷گ (۱–ر۳۷ر)، اندازه: ۱۳/۸×۲۰/۵سم [ف: ۸ – ۴۶۴]

۱۳۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۱۳

کا: محمد تقی، تا: ۱۱۵۲ق؛ قطع: خشتی [ف: – ۱۴۵]

۱۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۷۵

خط: نسخ، کا: ابوالفتوح بن محمد تقی اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ شعبان ۱۱۶۶ق، جا: کربلا؛ محشی از مؤلف و دیگران، با یادداشت ابوالحسن بن ... به تاریخ ۲۴ جمادی الاول ۱۱۸۰ با مهر «العبد المذنب محمد حسین» (مربع)؛ تملک: سید محمد بن ابوالقاسم حسینی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ – ۹۲]

۱۳۳. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۱۰۰

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛از عصر مؤلف،محشی از مؤلف؛مهر: «محمد علی بن محمد باقر» (مربع)؛ تاریخ وقف: ۱۱۸۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۲۰سم [اوراق عتیق: ۲ – ۳۲۱]

۱۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۵۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:حسین بن کریم لاهیجی، تا: سلخ شعبان ۱۱۸۳ق؛ اهدایی:رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای،

۵۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۴]

۱۳۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۶۳

خط: نستعلیق خوب، کا: عبدالرزاق بن جمال الدین هرابادی حسینی خلخالی، تا: سه‌شنبه ۲۲ شوال ۱۱۸۵ق؛ محشی از مؤلف و دیگران، راسته و چلیپا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۱۴۲]

۱۳۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۳۰/۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد یوسف بن محمد قاسم نایینی محمدیه، تا: ۱۱۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۹گ (۸۵پ-۱۳۳)، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۰سم [نشریه: ۱۳ - ۱۱۱]

۱۳۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۹۵۵

کا: محمد یوسف بن محمد محسن حسینی بارفروشدهی، تا: ۱۱۹۵ق؛ قطع: رقعی [ف: - ۱۴۵]

۱۳۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۵۶

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: محمدحسین بن محمدعلی، تا: ۱۱۹۹ق؛ محشی از مؤلف؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۹۸ص، ۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۵۷۹]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۷۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق، جا: نجف اشرف؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱-۲۸۴]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۵۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: حنایی کشمیری، جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۶]

۱۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: لطفعلی بن محمد باقر، تا: قرن ۱۳؛ محشی با رموز «منه ره، منه رحمه الله»؛ مهر: «محمد باقر بن محمد الحسینی» (بیضی)؛اهدایی:رهبری،فروردین۱۳۷۲؛کاغذ:شکری فرنگی،جلد: مقوا،۴۷گ،۱۱سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۶]

۱۴۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ مهر: «الواثق بالله الغنی علی رضا بن ادریس الموسوی» (مربع)؛ تاریخ وقف: ۱۲۴۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۵]

۱۴۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۷۸۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ قطع: خشتی [ف: - ۱۴۵]

۱۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۹۶

آغاز: المنهج الاول فی المقدمات و فیه مطالب؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ واقف: سید محمد شوشتری، ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن مشکی، ۱۷۱گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۸سم [ف: ۱۶ - ۲۶۴]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۶۵

آغاز:علمیتها عنها علی التصویب ظاهرة؛ **انجام:** اشرف اولیائه محمد ص و علی عترته الطیبین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: محمد رضا قائمی، اردیبهشت ۱۳۴۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش کاغذ، ۳۹گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۶۴]

۱۴۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۸۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: صیقلی، جلد: مقوا، ۱۱ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۰۵۱]

۱۴۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۸۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرشید بن حاجی سید محمد طباطبائی، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۰ سطر (۴×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲- ۷۰۴]

۱۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۵۷/۱-۳۱/۱۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از جواد؛ جلد: تیماج زیتونی، ۳۵گ، ۱۳-۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۲سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۱۴۹. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۶۳/۲

خط: نستعلیق، کا: رفیع بن محمد مهدی حسینی قزوینی، تا: قرن ۱۳؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ (۱۰۳پ-۱۵۵پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: - ۴۹]

۱۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۹۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۱۱گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۴۵۴]

۱۵۱. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه:۲۵

آغاز: و الصلاة علی افضل من ارسله لتبلیغ الاوامر و النواهی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۲۰۴]

۱۵۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۵۷

نسخه کامل؛ خط: نسخ، کا: علینقی بن محمد رضا انصاری، تا: قرن ۱۳؛ تملک: علینقی بن محمد رضا، اسماعیل الحسینی؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، ۷ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۷۶]

۱۵۳. کاشان؛ فرهنگ و ارشاد؛ شماره نسخه:۱۰۷/۳

کا: علی اکبر ترشیزی، تا: قرن ۱۳؛ از نسخه آقا سید حسین در

مدرسه مبارکیه اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۶گ (۵۹پ-۹۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۹۸]

۱۵۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷/۱ خوئی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی چیتی، ۸۷ص (۲-۸۸)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۱۳۶]

۱۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، ۷۰گ، ۸ سطر (۷×۹)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۱۹۴]

۱۵۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رمضان علی بن ابراهیم، تا: ۱۲۰۰ق، جا: همدان؛ محشی به لفظ «منه رحمه الله»؛ تملک: محمد حسین همدانی به سال ۱۲۰۸؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹۹گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۱۴۴]

۱۵۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۳۲/۱

خط: نسخ، کا: فضل علی بن محمد حسینی، تا: قرن ۱۳؛ ۱۰۳گ (۱پ-۱۰۳ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۶]

۱۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی عامله الله بلطفه الخفی و الجلی فی ثانی عشر اول شهر السنة الثانیة من العشر الثانی بعد الالف و الحمدلله اولاً و آخراً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، محشی بسیار از علما؛ تملک: محمد قام حسینی؛ جلد: گالینگور سرخ، ۵۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۲۴۲]

۱۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۵۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۶گ (۵۷پ-۸۲) [مختصر ف:۴۳۵]

۱۶۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۸۸/۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۶۰]

۱۶۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۶ز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۲]

۱۶۲. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۳۹/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۰۱]

۱۶۳. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۷۰۴/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: خشتی [ف: - ۱۲۲]

۱۶۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۰/۱

آغاز: ... تقتبس الاحکام و باثارهم یعرف مسائل الحلال و الحرام صلوة الله علیهم ما دامت الفروع مرتبة علی الاصول و الاجناس منقسمة بالفصول و بعد فیقول راجی عفو ربه؛ **انجام:** برابر

خط:نسخ،کا: عبدالعظیم بن محمد حسین بیدگلی کاشانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با نشان «منه ره» و «ع عفی عنه»؛ کاغذ: فرنگی، ۵۱گ (۱ر-۵۱ر)، اندازه: ۵/۵×۱۱سم [ف: ۳۵ - ۲۳۱]

۱۶۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن ابراهیم، تا: قرن ۱۳، جا: تهران؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۵]

۱۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۰۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۶]

۱۶۷. همدان؛ ایزدی (حاجی)؛ شماره نسخه:۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با حواشی [نشریه: ۵ - ۳۶۶]

۱۶۸. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۸۶

با تعالیق اندکی از مؤلف و غیره؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۲]

۱۶۹. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ محشی با نشان «منه» و قسمت‌هایی از شرح ملا صالح مازندرانی؛ ۵۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [صد و شصت نسخه: - ۲۰]

۱۷۰. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۴

کا: محمد بن حسین خراسانی، تا: جمادی الاول ۱۲۰۳ق [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۶]

۱۷۱. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۲۵/۱

کا: عبدالخالق کرمانی، تا: ۱۲۰۳ق؛ جا: کرمانشاه [ف: ۳ - ۳۶]

۱۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۰۶/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد، تا: رجب ۱۲۰۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳-۱۰۷۲]

۱۷۳. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۶

آغاز: برابر

کا: عباس بن علی کزازی، تا: ۱۲۰۴ق؛ ص ۵۱ [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۶]

۱۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۵۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۵ص (۱-۹۵)، ۷ سطر (۶×۹/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۷۲]

۱۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۱۶/۱-۲۴/۱۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی قمی برای شیخ مهدی قاضی، تا: ۷ جمادی الاول ۱۲۰۷ق؛ ۸۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۱۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۶۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله ابن صایب قزوینی، تا: ۱۲۰۷ق، جا: شهر ارومیه؛ محشی با نشان «منه شمسیه رحمة الله، محقق یزدی»؛ مهر: «رضا» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۷۹گ (۱ر-۷۹ر)، ۷-۱۵ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۳۶۰]

۱۷۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی محمد بن استاد قربانعلی، تا: رجب ۱۲۰۸ق؛ محشی با امضای «منه»؛ واقف: حاج محمد رمضانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۱]

۱۷۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۶۹/۱

خط: نسخ، کا: محمد مهدی بن محمد کاظم خوانساری، تا: ۱۲۰۸ق [ف: - ۱۱۴]

۱۷۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۷۲/۲-۶۰۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸ سطر، قطع: وزیری [آستانه قم: - ۱۹۶]

۱۸۰. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۷۴

خط: نسخ، کا: هادی حسینی، تا: جمعه از جمادی الثانی ۱۲۱۰ق؛ ۷۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: - ۵۸]

۱۸۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۵۴

آغاز: و القطعیات لیس فقهاء من ثم الاجتهاد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: اسدالله بن ابوطالب اسفرنجانی گلپایگانی، تا: ۱۲۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: سید علی موسوی گرمارودی، ۱۳۶۵ش؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: میشن عنابی، ۳۲گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۶۳]

۱۸۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۹۸/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد بن میر علی محمد بن فخرالدین کزازی، تا: ۱۲۱۱ق؛ ۸۷گ (۳۲۷ر-۴۱۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۹۲]

۱۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۱۸/۱۰

خط: نسخ، کا: رجب علی بن حسن بن حسین هزارجریبی استرآبادی، تا: جمعه دهه دوم جمادی الثانی ۱۲۱۲ق؛ کاغذ: کبود و سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷گ (۱۷۷پ-۲۱۳ر)، ۲۰ سطر (۷/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۵]

۱۸۴. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۲۶

خط: نسخ، کا: حسین بن کربلائی ابراهیم دماوندی، تا: ۱۲۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با امضاهای « ۱۲، منه، شیخ رحمة الله، ۵، ع ل»؛ اهدایی: واعظ تهرانی؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۹۶گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۴/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۴۷۸]

۱۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۷۱

خط: نسخ، کا: محمد جواد بن شیخ حسن، تا: ۱۲۱۴ق؛ مهر: محمد جواد عاملی؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۸۵ص، ۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۳۵۳]

۱۸۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۵ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ (۱پ-۳۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۷۵]

۱۸۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۲۵/۳

خط: نسخ، کا: علی بن حسین علی افشار خویی، تا: ۱۲۱۶ق؛ قطع: خشتی، [رشت و همدان: ف: - ۱۴۱۰]

۱۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۴۵/۲

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد تنکابنی، تا: ۱۲۱۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۱۱۶پ-۱۵۴ر)، ابعاد متن: ۷×۱۲/۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۶۱]

۱۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۵۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: مسعود بن حبیب الله، تا: ذیقعده ۱۲۱۷ق، جا: قم؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۱]

۱۹۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۶۸/۲-۲۱/۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن همایون حسین تویسرکانی، تا: ۱۲۱۷ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۱۹۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن استاد تقی کدی، تا: جمادی الاول ۱۲۱۷ق؛ مجدول، مصحح، محشی با لفظ «منه»؛ مهر: «الهی ... محمد المحمود» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۶۱گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۱]

۱۹۲. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۳۹

آغاز و انجام: برابر

کا: غلامرضا بن محمدعلی آرانی کاشانی، تا: رجب ۱۲۱۸ق؛ افتادگی: آغاز (یک برگ)؛ وقف اولاد ذکور ملاغلامرضا آرانی؛ جلد: گالینگور آبی،۸۸گ،۶سطر،اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف مخ: - ۸۴]

۱۹۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ محشی؛ اهدایی: سلطان العلماء؛ ۷۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۱۳]

۱۹۴. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۹۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسینعلی تویه درواری، تا: ۱۲۱۹ق، جا: کرمانشاه؛ مصحح، محشی؛ جلد: پارچه‌ای، ۳۱گ، اندازه: ۱۵×۲۶/۵سم [ف مخ: - ۱۰۱]

۱۹۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۶۶/۱

بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ قطع: رقعی [ف: - ۳۱۸]

۱۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۸۹/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی مطری، تا: محرم ۱۲۲۰ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج مشکی، ۲۸گ (۲پ-۲۹ر)، ۸-۱۴ سطر (۸-۸/۵×۱۲/۵-۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹/۷سم [ف: ۱۷ - ۲۸۱]

۱۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶۸۲/۲

خط: نستعلیق خوب، کا: آخوند عوضعلی بن کلب رضا چکنی، تا: ۱۲۲۰ق؛ محشی؛ مهر: «عبده الراجی عوضعلی» (بیضی)؛ واقف: آخوند عوضعلی بن کلب رضا چکنی، ۲۵ شعبان ۱۲۸۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۵گ (۱۹۳پ-۲۳۷ر)، ۱۲ و ۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴۱ - ۱۵۶]

۱۹۸. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ناخوانا و انا العبد الضعیف [...] المفتقر الی رب اللطیف [...] بتاریخ ۱۲۲۱

خط:نسخ خوش،بی‌کا،تا:۱۲۲۱ق؛کاغذ:سفید،جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۰۵گ، ۶ سطر(۴/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶۰]

۱۹۹. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۴۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۳ صفر ۱۲۲۲ق؛ ۳۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: - ۱۱۲]

۲۰۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۳۷

آغاز: المطلب الثالث فی المبادی الاحکامیة؛ **انجام:** برابر

مطلب سوم: بحث مبادی احکام شرعی تا پایان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۶ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۳]

۲۰۱. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۸/۱

کا: اشرف فیروز آبادی، تا: ۱۲۲۲ق، برای محمد صادق طالقانی؛ محشی؛ جلد: گالینگور آبی، ۵۵گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۵۲]

۲۰۲. قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۶۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه دهه آخر شعبان ۱۲۲۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ (۱۶۷پ-۲۳۰)، ۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ]

۲۰۳. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۳۱/۲

خط: نسخ، کا: میرزا امین بن محمد از برای محمد اسماعیل بن حاجی الحرمین حاجی رجبعلی، تا: ۱۶ شعبان ۱۲۲۲ق؛ محشی از مؤلف و زیب العلماء؛ تملک: اورنگ زیب در ذیحجه ۱۲۵۶ با مهر «اورنگ زیب بن حسام» (مربع)؛ جلد: تیماج سوخت، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۷۱]

۲۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۴۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق، تحریر شده به خواهش ملامحمد؛ مهر: «عبده محمد حسین» (بیضی)؛ جلد: تیماج سبز، مجدول، ۹۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۱]

۲۰۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ مهر: علی بن ابی جعفر؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۵سطر [ف: ۱۶ - ۲۸۲]

۲۰۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم مازندرانی ساکن کرمانشاهان، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۲۴ق؛ محشی با امضای «منه ره»؛ مهر: «عبدالرحیم» (بیضی)؛ اهدایی: جواد کمالیان، ۱۳۵۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۴۴۴]

۲۰۷. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۵۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن محمدعلی کاشانی، تا: جمادی الاول ۱۲۲۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۹گ (۸۳پ-۱۲۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۲۰۸. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۵۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ شوال ۱۲۲۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۷گ (۹۲پ-۱۹۸پ)، ۸ و ۳۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [دو کتابخانه اراک: - ۷۳]

۲۰۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۷/۱

خط: نسخ، کا: سلطان بن مشهدی محمد سبزی، تا: ۱۲۲۵ق؛ جلد: مقوا و پارچه، ۸۸گ (۱پ-۸۸ر)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۱-۹۵]

۲۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۷۳/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ شعبان ۱۲۲۷ق؛ مهر: کتابخانه مجدالدین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۹ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۵۷۹]

۲۱۱. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید جعفر بن عبدالله بن محمدمحسن بن باقر بن عبدالغنی حسینی کاشانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: - ۸۴]

۲۱۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۵۲۶/۱

کا: عبدالعلی جیلانی، تا: ۱۲۲۷ق؛ قطع: خشتی [ف: - ۲۸۵]

۲۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۴۷/۲

خط: نستعلیق، کا: ابو الحسن بن مهدی نراقی، تا: ذیقعده ۱۲۲۷ق، جا: کاشان؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ تملک: رضا بن ابی الحسن نراقی به تاریخ محرم ۱۲۷۷، محمد هادی بن محمد علی بن محمد کریم؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ (۴۸پ-۷۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۸ - ۲۹۱]

۲۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۵۳

آغاز: تقتبس الاحکام و باثارهم تعرف مسائل الحلال و الحرام؛

انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: مصطفی ولد محمد باریوزباشی، تا: رجب ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی از مؤلف؛ واقف: آیت الله دادمهر، تیر ۱۳۷۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با روکش گالینگور، ۴۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۲۶۴]

۲۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۶۴/۲
خط: نسخ، کا: علی اصغر بن لطف علی نیشابوری، تا: ۱۰ صفر ۱۲۲۸ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۲۰/۵سم [ف: ۶ – ۸۷]

۲۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۷۲/۱-۵۲/۱۱۲
آغاز: بصیغة لمن بعدهم. لنا انه لا یقال للمعدومین یا ایها الناس، و نحوه و انکاره مکابرة
از مباحث تخصیص تا تعادل و ترجیح؛ خط: نسخ، کا: میر شمس الدین بن میرزا عبدالرزاق جهانشاهی زری المسکن، تا: ۲۸ شوال ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۳۰]

۲۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۰۰/۱
خط: نسخ، کا: ابن ملاعلی میثمی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۶گ (۱پ-۷۶ر)، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۷ – ۳۸۵]

۲۱۸. مشهد؛ مدرسه خیرات خان؛ شماره نسخه:۸۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، با چند برگ اضافه که حاوی مطالبی اصولی در خصوص نهی در عبادات و اصل برائت که کاتب آن را در رجب ۱۲۲۹ق نگاشته؛ واقف: علیمردان خان تیموری (نصرت الملک)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۴۱گ، ۴ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۷۴۵]

۲۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۷۰
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمدرضای قاری، تا: یک‌شنبه ۱۱ ذیقعده ۱۲۳۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ، ۸ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۸ – ۱۸۶]

۲۲۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۲۶/۲
خط: نسخ، کا: عبد الغفاربن مشهدی عظیم خویی، تا: رجب ۱۲۳۰ق؛ محشی از فتح الله خویی؛ مهر: «الواثق بالله الغنی فتح الله شریف حسینی» (مربع)، «۸عبده الراجی مسیح» (بیضی)؛ تاریخ وقف: ۱۲۳۸؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۱۶۳]

۲۲۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۵۹
خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن محمد تقی موسوی، تا: ۱۲۳۱ق؛ ۴۵گ، ۱۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۲۷]

۲۲۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۳۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ ۱۲۱گ، ۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۲۷]

۲۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق؛ محشی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۰/۴سم [ف: ۱ – ۲۵۸]

۲۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ جلی، کا: میرزا ابراهیم بن سید محمد بن سید احمد، تا: دوشنبه ۱ محرم ۱۲۳۲ق؛ محشی از مؤلف؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۲۵۹]

۲۲۵. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمدرضا ابن حاجی احمد یوسف، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷ص (۱۲۱– ۱۸۷)، ۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ – ۵۱]

۲۲۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱-۲/۱۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: طبیب محمد بن میرزا علی اکبر حسینی اصفهانی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۲۳۳ق، جا: نجف اشرف، برای سید مراد؛ محشی با امضای «منه»؛ ۳۹گ، ۱۱–۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ – ۲۲۲۸]

۲۲۷. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶۶/۱
خط: نسخ زیبا، کا: اسماعیل بن خلیل، تا: ۱۲۳۳ق، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ (۱پ–۷۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۳۴۸]

۲۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۲-طباطبائی
خط: نسخ روشن، کا: محمد بن حاج حسن شهدادی مصاحبی محمدی نائینی، تا: ۱۲۳۳ق؛ محشی با علامت «محمد موسوی استرآبادی» و «منه» – که از همان مؤلف است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۶گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۲۴ – ۴۳۴]

۲۲۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۶۶/۱
خط:نسخ زیبا،کا:اسماعیل بن خلیل،تا:۱۲۳۳ق؛محشی؛جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ (۱پ–۷۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۳۴۸]

۲۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۲ ط
خط: نسخ، کا: محمد بن حاج حسن شهدادی مصاحبی محمدی نائینی، تا: ۱۲۳۳ق [مختصر ف: – ۴۳۵]

۲۳۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ ذیحجه ۱۲۳۴ق؛ جلد: جلد مقوا با روکش پارچه، ۶۵گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۳]

۲۳۲. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: جمعه ۲۲ محرم ۱۲۳۴ق [ف: – ۳۱]

۲۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد طباطبائی، تا: ۱۲۳۵ق [رایانه]
۲۳۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۲۰/۱-۱۵/۱۶۰
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد نبی بن ملا مرتضی نوری یوشی، تا: چهارشنبه ربیع الاول ۱۲۳۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، ۱۹-۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۸]
۲۳۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۵۹
آغاز: برابر
خط: نسخ خوب، کا: علی بن محمد ابراهیم، تا: ۱۲۳۵ق؛ محشی از مصنف؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۸۰ص، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۵۷۹]
۲۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۴۵/۱-۵۹/۶۵
آغاز: فمحصورة والا فمهملة وان صرح بکیفة النسبة فموجهة بسیطة او مرکبة
خط: نسخ، کا: ابوطالب بن محمدتقی طباطبائی، تا: ۲۴ صفر ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۸۰گ (۱-۸۰)، ۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۳۱]
۲۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سیاه، ۷ص (۱۰-۱۶)، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۹ - ۱۷۷]
۲۳۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۹۲/۲
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن علیمحمد، تا: ۱۲۳۸ق؛ با ضبط تاریخ تألیف زبدة الاصول (۱۲ محرم ۱۰۰۸)؛ [ف: ۳ - ۱۰۵]
۲۳۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۴۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴گ (۱-۳۴)، ۱۱ سطر (۷×۱۰)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۳۰۱]
۲۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۳۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رضا بن علی اسفرنجانی، تا: ۲۴ جمادی الاول ۱۲۳۸ق؛ مصحح، محشی، مجدول؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی عبده محمد رضا» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۱۳۶پ-۱۶۲ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۴]
۲۴۱. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۱/۱
کا: زین العابدین بن شاهوردی گلپایگانی، تا: ۱۲۳۹ق، جلد: روغنی، ۷۱گ (۲پ-۷۲ر)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۸۷]
۲۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹۰
خط: نسخ، کا: اسدالله موسوی، تا: ۱۲۳۹ق؛ محشی از مؤلف با عبارت «منه»؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۶گ، ۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۵×۲۱ سم [ف: ۱۴ - ۲۱۷]
۲۴۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۳۹
خط: نسخ زیبا، کا: محمد هاشم بن محمد حسن حسینی، تا: شنبه غره رمضان ۱۲۳۹ق؛ ۶۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱- ۲۳۹]
۲۴۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۲۱۶/۲-۲۱/۱۳۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۰ق، جلد: تیماج مشکی، ۴۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]
۲۴۵. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۳۵/۱
آغاز و انجام: برابر
کامل؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: باقر بن محمدعلی آرانی، تا: ۲ صفر ۱۲۴۰ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده، در ابتدای نسخه چند فائده در مباحث فقهی با امضای «غلامرضا بن محمدعلی» آمده؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبده باقربن محمدعلی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: - ۸۴]
۲۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۷۲۰
آغاز: و آله الذین من انوارهم ... و بعد فیقول راجی عفو ربه؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۲۶ رمضان ۱۲۴۰ق، جا: دارالسلطنه اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ محشی با رمز «منه»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۷]
۲۴۷. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۷۵/۲
بی‌کا، تا: ۲۴ محرم ۱۲۴۱ق [ف: - ۲۶]
۲۴۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۸۸/۱
خط: نسخ، کا: نور محمد بن میرزا احمد مشکینی، تا: ۱۲۴۱ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸ سطر (۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۹۷]
۲۴۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۷۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد کاظم خوانساری، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۷ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۱۲۳]
۲۵۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۰۳
خط: نسخ، کا: علی اکبر بن حاج علی راوندی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۶۰گ، ۹سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]
۲۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۵۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ بدخط، کا: احمد بن علی بن الحاج عبدالله، تا: ۱۲۴۱ق؛ مجدول، مصحح، محشی با امضای «منه، م ح ع، جواد و ...»؛

کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قرمز، ۱۴۰گ، ۷ و ۴ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۹ - ۱۲۶]

۲۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۷۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ محشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱گ (۷۷ر-۱۰۷ر)، ۲۵سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۲۳۶]

۲۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۳۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن حاج محمد معصوم قزوینی، تا: صفر ۱۲۴۲ق؛ محشی با رموز «منه دام ظله و منه رحمه الله»؛ مهر: کاتب «عبده الراجی محمد تقی بن محمد معصوم»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۹۰گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۴]

۲۵۴. قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

کا: صدرالدین محمد بن أبی القاسم تنکابنی، تا: جمعه ۲۵ صفر ۱۲۴۲ق [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۳۷]

۲۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن احمد فانی، تا: ذیقعده ۱۲۴۳ق؛ مهر: «عبده هدایت الله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۲۰۸گ (۲۱پ-۲۲۸ر)، ۹سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۲۹۹]

۲۵۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۰۴/۱

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد باقر حسینی، تا: رجب ۱۲۴۳ق؛ ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۴۴]

۲۵۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد مهدی، تا: ۱۲۴۳ق؛ محشی بیشتر از مؤلف، دارای سرلوح و کتیبه مذهب، دارای کمند اندازی، مجدول؛ مهر: کاتب «محمد مهدی»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۹۲گ، ۸ سطر (۶×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۷۰]

۲۵۸. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۲۵۴/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم شوشی، تا: ۱۲۴۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: - ۱۸۲]

۲۵۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۳۸۱/۱

خط: نستعلیق، کا: حسنعلی بن نظر محمد جیلانی، تا: ۱۲۴۳ق؛ اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۳ - ۸۷]

۲۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۶۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن ملا احمد خوینی، تا: ۱۲۴۴ق؛ تملک: رضا موسوی زنجانی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی روکش مشمع قهوه‌ای، ۴۶ص (حاشیه ۴۹ - حاشیه ۹۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۳۲]

۲۶۱. شیراز؛ دستغیب، بدرالدین؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حیدر حسینی، تا: سه‌شنبه ۲۸ صفر ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز و انجام [نسخه پژوهی: ۱ - ۶۱]

۲۶۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۴۳۸

خط: نسخ، کا: علی بن احمد موسوی، تا: ۱۲۴۴ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۲۹]

۲۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۹۸/۱

خط: نسخ، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۸ جمادی الثانی ۱۲۴۴ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۰/۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۲۷]

۲۶۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۷۰۰

خط: نسخ، کا: حسین بن محمد بجستانی، تا: ۲۷ ذیحجه ۱۲۴۴ق؛ کاغذ فستقی؛ جلد: تیماج مشکی، ۹ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۷]

۲۶۵. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۷۷/۲

کا: نور محمد بن زین العابدین بسطامی، تا: پنج‌شنبه ۲ رجب ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی [ف: - ۲۵]

۲۶۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن علی، تا: ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۴۵ق؛ مصحح، محشی؛ ۱۰۷گ، ۶-۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۳]

۲۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۴۵/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق، جا: نجف اشرف؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ (۱۶پ-۵۹پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۳۰۰]

۲۶۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۰/۱

خط: نستعلیق، کا: حسین بن ابوطالب حسینی خراسانی کاشکی، تا: یک‌شنبه ۱۷ محرم ۱۲۴۵ق، جا: یزد مسجد جامع؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۶۴]

۲۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۸۶۴/۱-۲۹/۲۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق حسینی خاتون آبادی، تا: ۱۲۴۵ق؛ محشی به نقل از مؤلف، در اول نسخه وفات کاتب نسخه در شب جمعه ۱۴ رجب ۱۲۷۲ که فرزندش یادداشت نموده؛ جلد: تیماج حنایی، ۱۰۳گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۲۷۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۲۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: یوسف بن ابوالفضل حسینی تویسرکانی، تا: ذیقعده ۱۲۴۵ق؛ محشی با نشان «منه مدظله العالی»، اشعار مناجات امام سجاد: «اله واحد فرد قدیم ...»، و نظم سید مهدی طباطبایی در بیان اصحاب اجماع: «قد اجمع الکل علی تصحیح ما یصح عن جماعة فلیعلما»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ، ۱۵ سطر، اندازه:

۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۴]

۲۷۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۹۷

کا: محمد حسن، تا: ۱۲۴۶ق؛ ۴۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۲۷۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: محمد علی بن محمد طباطبایی، تا: ۱۲۴۶ق؛ مجدول، محشی با لفظ «منه رحمه الله»؛ تملک: محمد حسین بن محمد علی بن سید محمد بن علی اکبر بن میر میران ابن میرابوالبقاء؛ مهر: «یا خلیل الله ۱۳۲۷» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۸۲گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸/۵سم [ف مخ: ۳-۱۰۷۱]

۲۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۱۸۹-۲۱/۱۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: باقر بن محمد حسن، تا: سه‌شنبه ۶ صفر ۱۲۴۶ق؛ جلد: تیماج سبز، ۴۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴- ۲۲۲۹]

۲۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۱۳/۳-۱۲/۱۰۳

آغاز: ادراک العقول والحواس والصلوة علی افضل من ارسله لتبلیغ الاوامر والنواهی واشرف ... بعد فیقول راجی عفو ربه الغنی محمد؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: علی، تا: ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۳۰]

۲۷۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۲/۲

آغاز: للبدیهی و لزوم طلب المجهول المطلق و لیس بدیهی التصور ما زعمه الحاجی و تعلیل علیل

خط:نستعلیق،کا: محمد محسن قاضی عسکری ابن عبدالباقی نائب صدر اصفهانی، تا: ۱۲۴۶ق، جا: سنندج؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۲۱گ (۷۳ر-۹۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۰۹]

۲۷۶. ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی رضا مجهول، تا: ۱۲۴۶ق؛ محشی از: شرح، عضدی، کنز اللغة، «منه»، «دام ظله العالی»، «۵» و «ص ره»؛ مهر: «یا ابوالقاسم ادرکنی» (چهارگوش)، «محمد انبیا شرف دارد» (بیضی)؛ اهدایی: واعظ تهرانی؛ کاغذ: کرم، جلد: چرم مشکی، ۷۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۴۸۴]

۲۷۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۲۲/۴

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن محمد تقی هروی، تا: چهارشنبه ۲۶ ذیقعده ۱۲۴۸ق، جا: قزوین؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۲۱گ (۸۴ر-۱۰۴پ) [ف: ۵ - ۴۲۵]

۲۷۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۲۱۳

خط: نسخ، کا: محمد تقی بن ملا حسین علی اردبیلی، تا: ۸ محرم ۱۲۴۹ق؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۸ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵ - ۸۴]

۲۷۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۵۵

آغاز: بسمله برابر

خط: نسخ خوب، کا: محمد مهدی، تا: ۱۲۴۹ق؛ محشی از مؤلف؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، ۷۷ص، ۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱ - ۵۷۹]

۲۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۰۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ، کا: محمد حسین همدانی، تا: ۱۲۴۹ق؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی هندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶گ (۱۰۶-۱۷۱)، ۵ سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱- ۲۸۵]

۲۸۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۳۹۲/۲

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۵۰ق [ف: - ۱۰۶]

۲۸۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۰۸

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ محشی؛ با نشانی امانت از آقا محمد علی یزدی بتاریخ ۱۲۸۷؛ مهر مربع وقفی حاج محمد علی طهرانی؛ تملک: ابوالقاسم بن محمد علی طهرانی با مهر «عبده ابو القاسم بن محمد علی» (بیضی)؛ واقف: حاج محمد علی طهرانی؛ جلد: مقوایی، ۱۰۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۵ - ۶۸]

۲۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بل یقول ان دلیلك كان مقتضیا لكون ...

خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۲۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۸۳۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الاقتضاء و علی الاشارة و متضمن التعلیل علی عدیمه و ...

از آغاز تا فصل اول از منهج پنجم در ترجیحات؛ خط: نسخ خوش، کا: عظیم تویسرکانی، تا: ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی با رمز «منه»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱/۷×۲۰/۷سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۷]

۲۸۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۲۲/۲

آغاز: علیهم مادامت الفروع مرتبة علی الاصول والاجناس متقومة بالفصول اما بعد فیقول الراجی عفو ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الدین العاملی تجاوز الله عنه ... متن متین محرر الفصول یتظمن خلاصة علم الاصول فخدوا الیكم زبدة وجیزة موصلة ... ورتبتها علی خمسة مناهج المنهج الاولی فی المقدمات؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: باقر بن ملامحمدرضا کاخکی، تا: پنج‌شنبه شوال ۱۲۵۴ق، جا: کرمانشاه؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۴]

۲۸۶. اصفهان؛ مكتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۳۲

خط: نسخ زیبا، کا: ابن میر سید علی محمد حسین حسینی اصفهانی تبریزی، تا: ربیع الثانی ۱۲۵۴ق؛ ۶۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: - ۳۵]

۲۸۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۶۲۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن ملا محمد نقی ورنو سفادرانی، تا: پنج‌شنبه غره شعبان ۱۲۵۵ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۴۶گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ – ۲۸۵]

۲۸۸. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۱۲۳/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حمزة بن کربلایی ابوالحسن، تا: عید قربان ۱۲۵۶ق، جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ (۱پ–۸۶ر)، ۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف مخ]

۲۸۹. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۳۰
خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق [ف: – ۴۶]

۲۹۰. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: علی بن اسمعیل، تا: رمضان ۱۲۵۷ق؛ محشی؛ مهر: «عبده الخاطی علی رضا» (بیضی)؛ واقف: شهر بانو و شرف نساء دختران اسماعیل ناطری، ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵گ، ۷سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: – ۹۳]

۲۹۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۹
خط: نسخ، کا: مؤمن بن عباس موسوی قمی، تا: ۱ شوال ۱۲۵۷ق، جا: مدرسه زینت بیگم اصفهانی؛ مهر: هبة الله حسینی؛ کاغذ: ترمه و فستقی، جلد: میشن سیاه، ۴۶گ، ۱۴ سطر راسته و چلیپا، اندازه: ۹×۱۴/۹سم [ف: ۱ – ۲۵۸]

۲۹۲. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۱۴/۱
خط: نستعلیق، کا: تقی الدین بن محمد مشمعی، تا: ۱۲۵۷ق، جا: قزوین مدرسه حاج ملا صالح [چند نسخه-ف: – ۱۹۵]

۲۹۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۳۱/۴
آغاز و انجام: برابر
خط:تحریری،بی‌کا،تا: ۱۲۵۷ق؛ ۹گ (۶۵پ–۷۳پ) [ف: ۲-۱۳۲]

۲۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۲۰۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۲۶ صفر ۱۲۵۸ق، جا: مدرسه درب کوشک اصفهان؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی هندی، جلد: تیماج مشکی، ۹۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ – ۲۸۵]

۲۹۵. قم؛ ارگانی بهبهانی؛ شماره نسخه:۱۱۳/۱
خط: نسخ، کا: سید خلیل بن صادق حسینی، تا: ۱۲ ذیحجه ۱۲۵۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۹گ (۱پ–۴۹پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: – ۸۸]

۲۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۷۳۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لا یفضحنا یوم التناد بمنه و کرمه و انه الکریم الجواد الروف الرحیم الوهاب و الحمد الله وحده و صلواة علی سیدنا محمد (ص) و صحبیه و سلم تسلیما کثیرا
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق [رایانه]

۲۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۵۲
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوتراب بن محمد حسین قزوینی، تا: ۱۲۵۹ق، جا: تهران؛ محشی با نشان «منه» و سلطان العلما و ...، دارای کمند اندازی، مجدول؛ تملک: ابوتراب قزوینی با مهر «ابوتراب»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۷۸گ، ۷ سطر(۵×۱۰)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۲ – ۱۰۳]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۴۵
همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۱۷۵]

۲۹۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۵۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم۱۲۶۰ق؛ محشی با امضای «من والدی دام ظله العالی–منه رحمه الله – منه عفی عنه»؛ کاغذ: صیقلی، جلد: مشمع، ۵–۱۰ سطر (۴/۵×۱۰)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ – ۲۰۷۵]

۲۹۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۵۹/۳
خط: نستعلیق، کا: حاجی ابراهیم بن محمد، تا: جمادی الاول ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ (۵۷ر–۸۶ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۳ – ۱۳۷]

۳۰۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۲/۳ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن حسینی بن میرزا رضا طبیب، تا: ۶ صفر ۱۲۶۱ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۶گ (۱۰۷–۲۱۲)، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۲۴/۳ – ۵۲]

۳۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۲/۳
خط: نستعلیق، کا: محسن بن ابراهیم حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۶۱ق، جا: اصفهان مدرسه میرزا حسین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵گ (۵۵پ–۱۰۹ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۶ – ۷۹]

۳۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق؛ مصحح، محشی با امضای منه؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ، ۹ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ – ۳۳۸]

۳۰۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن ابراهیم، تا: ۱۲۶۲ق؛ مصحح، محشی به نشان «منه»؛ مهر: کاتب «عبده الراجی محمد جعفر بن محمد ابراهیم»، خادم ربیع الاولیاء بهار علی شاه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰ص، ۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴۷/۲ – ۱۰۰]

۳۰۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۵۰/۱
آغاز: یجوز طلب البسیط بالرسم و استغناء المرکب عن الطلب و الذکر النفسی؛
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۲۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی بیشتر آنها از ملا عبد السمیع یزدی و بخط خودش؛ جلد:

تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ (۱ر-۱۲۰ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۴۹]

۳۰۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۶۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن اصغر طباطبائی، تا: ۱۲۶۵ق [رایانه]

۳۰۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول، محشی از مؤلف؛ ۶۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۵۹]

۳۰۷. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲-ش/۵۰۱/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم خونساری، تا: ۱۲۶۷ق؛ محشی و چنین به نظر می‌رسد که شرح رساله باشد و پایان حاشیه چنین است: «بعون الملك الوهاب بتاريخ شهر جمادی الاول سنه ۱۲۶۷، حرره الفقیر الحقیر عبد الحمید المتخلص بصفا تفرشی الاصل و المسکن»؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۳۴گ، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۹۸]

۳۰۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹۰/۱

آغاز: ... أنوار هم تقتبس الأحكام و بآثار هم تعريف مسائل الحلال و الحرام صلوات الله عليهم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ خوش و نستعلیق کتابتی، کا: محمد جعفر، تا: سه‌شنبه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۶۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۶۱گ (۱-۶۱)، ۸ سطر، اندازه: ۶×۱۱/۵سم [ف: ۲۹ - ۳۱۲]

۳۰۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۲۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۴ جمادی الثانی ۱۲۶۷ق؛ محشی با عنوان «منه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ (۱پ-۵۸ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۴]

۳۱۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۵۴/۲

بی‌کا، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۲۶۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۷ص، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۲۹۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۷۹/۳

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۷۱]

۳۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۰۵۲

آغاز: من جهتین و طرده بقوله تعالی و الله خلقکم و ما تعملون؛ **انجام:** برابر

از اوایل منهج اول به بعد است؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد جواد بن محمد حسین، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۸]

۳۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۴۹۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حاج محمد بن کمال شولستانی و محمد صالح بن حسن شولستانی، بی‌تا؛ محشی از مؤلف؛ واقف: حاج اصلان بازرگان مروی، ذیقعده ۱۲۶۹؛ ۱۰۷گ، ۳ و ۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۵۱]

۳۱۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بلطفه الخفی والجلی فی ثانی عشر اول شهوراً لسنه ثامنه من عشر الثانی بعد الالف و الحمدلله اولا آخراً

خط: نسخ، کا: محمد علی نائینی فرزند محمد تقی، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۷۰ق؛ ۶۳گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۱۳ - ۳۹۳]

۳۱۴. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۴۴/۳

کا: عبدالجواد بن حاجی الحرمین ملا باقر سعید آبادی، تا: شعبان ۱۲۷۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۷۹پ-۱۱۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۵۵]

۳۱۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۹۳/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق [ف: ۳ - ۴۴]

۳۱۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۵۷/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق [ف: ۳ - ۳۲]

۳۱۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۶۶۲-۱۴/۱۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سلیمان بن داود بن محمد حاجی ربیع خراسانی، تا: پنج‌شنبه ۱۰ صفر ۱۲۷۱ق؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ، ۶-۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۲۸]

۳۱۸. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۹۷/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ محرم ۱۲۷۳ق؛ ۹۹گ (۱-۹۹)، ۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: - ۹۹]

۳۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۷/۱

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: فتح الله بن عبدالصمد، تا: جمعه رجب ۱۲۷۳ق، جا: حجره آخوند ملااحمد شیخ الاسلام، در خدمت استاد ملا محمد قلی شیخ الاسلام؛ محشی با نشانیهای «صالح» و «صالح رحمه الله» و «منه رحمه الله» و «منه» و «سلطان» و «ص» و «۱۲»؛ جلد: تیماج زیتونی، ۶۲گ (۱پ-۶۲پ)، ۸ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۴۸]

۳۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید ابوطالب بن احمد حسینی موسوی خوانساری، تا: ۱۲۷۴ق، جا: بروجرد؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۲۹گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۵]

۳۲۱. قم؛ مؤسسه آية الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۴۰

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن محمد صادق خوانساری، تا: ۱۲۷۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۷۸]

۳۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۰۵گ، ۲۱ سطر (۷×۱۰/۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۹۰]

۳۲۳. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۶/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن زین العابدین گلپایگانی، تا: شنبه ۱۲ شعبان ۱۲۷۷ق؛ جلد: مقوایی، ۷۱گ (۳پ-۷۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۰۸]

۳۲۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۷۴
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ ۲۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۲۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۵۲/۲
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن علی لاریجانی، تا: چهارشنبه ربیع الاول ۱۲۷۸ق، جا: آمل مازندران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۷۱گ (۷۲پ-۱۴۲ر)، ۸ سطر (۴/۵×۹)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۲۸۵]

۳۲۶. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۵۲/۱
خط: نسخ و نستعلیق، کا: حسین بن حاج عبدالحامد فیجانی، تا: سه‌شنبه جمادی الاول ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ (۱پ-۱۳۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۴۷]

۳۲۷. قم؛ زنجانی (آیة الله)؛ شماره نسخه:۵۵
خط: نسخ، کا: محمد رضا رضوی، تا: صفر ۱۲۷۹ق؛ مهر: «میرمحمدرضا ۱۱۸۴»، «عبده ابوالحسن»؛ قطع: خشتی [چند نسخه- ف: - ۲۰۸]

۳۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمود بن محمد حسن ... باغی، تا: رجب ۱۲۸۳ق؛ مصحح، محشی از علی محمد اصفهانی به تاریخ ۱۲۹۶ق؛ واقف: مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس، فروردین ۱۳۶۶؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا، ۶۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۶۰سم [ف: ۱۶ - ۲۶۱]

۳۲۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، کا: سید حسین حسنی حسینی، تا: چهارشنبه ۲۱ ذیحجه ۱۲۸۴ق؛ محشی با امضاء: «منه ره، س، ش، شرح جواد، س ج»؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ با مهر سازنده جلد: «عمل عبدالکریم الموسوی»، ۵ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۵۶۸]

۳۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حاج بابا ابن محمد، تا: ۹ ربیع الاول ۱۲۸۷ق؛ محشی با نشان «طاب ثراه، منه رحمه الله، علی اصغر، شرح جواد» در برگ اول نسخه ۷ مخمس از شیخ بهائی آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۷۹گ، ۹ سطر (۷×۱۳)،اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۲۷]

۳۳۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۲۱۲
خط: نسخ، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۲۸۸ق؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: مقوا، ۱۱ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۵ - ۸۳]

۳۳۲. بیرجند؛ دیانی؛ شماره نسخه:۱۵۹/۴
کا: سید اسماعیل خراسانی، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۳۳گ (۳۷پ-۶۹ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۱۲۱]

۳۳۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۰۷-۵۷/۱۷۷
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۲۹۲ق؛ ۵۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۳۰]

۳۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۵/۱ و ۲۳۴۱/۱ عکسی
خط: نستعلیق، کا: محمد هاشم بن اکبر، تا: شعبان ۱۲۹۳ق؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۵گ (۱پ-۳۵پ)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۳] و [عکسی ف: ۶ - ۴۳۷]

۳۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۹۲
خط: نسخ، کا: سید مصطفی بن داود حسینی، تا: ۱۷ جمادی الثانی ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۸۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۲۶۲]

۳۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۶۱-۲۷/۱۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سیدعلی، تا: ۱۲۹۷ق؛ ۷۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۳۳۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۷۶
خط: نسخ، کا: علی احمد بن اسماعیل اشتهاردی، تا: ۱۲۹۷ق؛ ۵۸گ، ۸سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۹۸۶
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: سید ابوطالب بن سید محمد حسنی حسینی اصفهانی، تا: ۲۱ رمضان ۱۲۹۷ق؛ محشی با رمز «منه رحمة الله علیه، منه ره»، یادداشتی به خط میر محمد مهدی بن ابوطالب اصفهانی پسر کاتب نسخه مبنی بر تاریخ فوت سید ابوطالب حسینی اصفهانی در چهارشنبه ۱۳ جمادی الاول ۱۳۳۵ و این که وی امام جمعه بوده؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۶]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۱۷/۱
همان نسخه بالا؛ ۱۰۹گ (۴پ-۱۱۲پ) [مؤید: ۲ - ۲۰۵]

۳۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۴۲۵/۱-۳۸/۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید حسن حواشی به خط محمد مهدی بن محمد

حسن موسوی جزایری، تا: ۱۲۹۷ق؛ حواشی در سلخ صفر ۱۲۹۹، محشی با نشان «منه طاب ثراه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۳۰]

۳۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۹۵

آغاز: و الحواس و الصلوة علی من ارسله لتبلیغ الا و امر؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۳۴۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۶/۳-۵/۶۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فخر الدین بن ابوالقاسم موسوی گلپایگانی، تا: شنبه غره ذیقعده ۱۳۰۱ق؛مصحح،محشی «ع ل ی طاب ثراه»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۲۸]

۳۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۲۶/۶

خط: نسخ، کا: خوانساری، تا: ۳ ذیحجه ۱۳۰۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۸گ (۱۱۹پ-۱۳۶ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۲۴]

۳۴۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۹۱

خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن حاج حسینعلی، تا: ۱۳۰۵ق؛ ۵۱گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۳۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۴۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ضیاء الدین، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۳۰۵ق؛ جلد: تیماج حنایی، ۶۳گ (۱۶۶پ-۲۲۸ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۳/۱ - ۹۳]

۳۴۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۶۶/۱-۶۱۵۵

خط: نسخ، کا: مهدی گیلانی، تا: ۱۳۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: - ۱۹۵]

۳۴۶. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۴۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۳ ذیحجه ۱۳۰۸ق، جلد: تیماج سرخ، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۴]

۳۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، کا: ابوالفضل بن ابوالقاسم حسینی، تا: ربیع الاول ۱۳۰۸ق؛ مجدول لاجوردی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۴۰گ، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۲]

۳۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید مصطفی بن محسن حسینی، تا: رجب ۱۳۰۹ق؛ کمندکشی، مجدول، دارای سه لوح؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۴۹گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۶۲]

۳۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ رمضان ۱۳۱۰ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه رحمه الله»، کاتب از نوادگان مرحوم آخوند ملا محمد طاهر قمی شیخ الاسلام و نیز مرحوم میرزا ابوالقاسم بن حسن معروف به میرزای قمی از علمای برجسته شهرمقدس قم بوده و این نسخه را ظاهراً از روی نسخه پدرش نگاشته؛ کاغذ: فرنگی، ۵۱گ (۴-۵۴)، ۱۱ سطر، اندازه: ۵×۱۱سم [ف: ۳۲ - ۱۶۵]

۳۵۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱ رجب ۱۳۱۳ق؛ واقف: عباسقلی واعظ چرندابی، اسفند ۱۳۴۶؛ کاغذ: فرنگی فستقی و شکری، جلد: مقوا، ۲۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۶ - ۲۶۲]

۳۵۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۵۵

خط: نسخ، کا: حسین بن زین العابدین، تا: ۳ رجب ۱۳۱۷ق؛ محشی با نشان «منه»؛ ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: - ۱۰۴]

۳۵۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، کا: علی بن محمد مهرآبادی، تا: ۱۳۲۲ق؛ محشی از مؤلف و نیز با امضای علی بن محمد و یا به نقل از شرح، مصباح و با نشانه ۵؛ مهر: «الراجی الی الله ... عبده محمد ...» (خشتی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۸گ (۲پ-۵۹پ)، ۸ سطر (۷/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [رایانه]

۳۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۳۲۷ق؛ محشی با رموز «منه رحمه الله»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۴۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۸سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۸]

۳۵۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۰۴/۲-۳۳/۱۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن احمد برای عبدالخالق بن عبدالرحیم نوشته است، تا: ۱۳ صفر ۱۳۳۸ق؛ محشی با نشان «منه رحمه الله»، با علامت بلاغ مقابله؛ جلد: کاغذی با روکش پارچه، ۷۱گ، ۵-۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۲۹]

۳۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ ذیحجه ۱۳۷۲ق؛ محشی از مؤلف و سلطان العلماء و جواد و دیگران؛ تملک: علی الموسوی نجفی؛ واقف:عباسقلی واعظ چرندابی،اسفند۱۳۴۶؛کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۶۳گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۶۰]

۳۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۰۶/۲-۵۸/۱۵۶

آغاز: برابر

از اول تا «فی الترجیحات، الترجیح تقدم امارة علی اخری فی العمل بموادها ...»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۳۰گ

(۵۳–۸۲)، ۱۶–۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ – ۲۲۳۰]

۳۵۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۸۱

آغاز: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ تملک: اسماعیل بن ملا ابراهیم مرندی، ابوعلی بن ملا عبدالله با مهر «توکلت علی الله عبده علی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۷ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۲ – ۴۵۳]

۳۵۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۶۰/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۲گ (۱پ–۹۲ر)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۷ – ۱۴۳]

۳۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۰۵/۱

خط: نسخ، کا: حسن بن مشهدی حسین کلان محله‌ای، بی‌تا، جا: مدرسه آقا میرزا محمد؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۹گ (۱پ–۷۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲ – ۸۰]

۳۶۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۵۵-۲۰/۷۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین و رتبتها علی خمسة مناهج المنهج الاول فی المقدمات و فیه مطالب؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۹گ، ۳–۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۲۹]

۳۶۱. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی به مدرسه علمیه بشرویه؛ اهدایی: ورثه نجفی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ]

۳۶۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۸۸۶/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۲]

۳۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۴۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۰]

۳۶۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۹۵۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (یک سطر آخر کتاب)؛ محشی از مصنف؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۴۹ص، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ – ۵۷۹]

۳۶۵. مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** او تسویته بینهما لوصف مقتضی لذلک فصلمت الاحکام الخمسة بحدودها و الوضعی لیس کلماً بل مستلزم له و لا مانع من طلب ...

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۵گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ]

۳۶۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشت به سال ۱۳۵۷ق با امضای احمدی که تأکید کرده این کتاب در زمان شیخ بهائی تحریر شده و مهر بیضوی در آخر دال بر آن است، با علامت بلاغ، محشی با امضای «منه مدظله العالی» و «منه رحمه الله»؛ مهر: «بهاء الدین محمد» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۷۸گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۱]

۳۶۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۹۹۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن علی اصغر قاینی، تا: جمعه ۲۵ رمضان تا ۲۲ شوال، جا: اصفهان مدرسه جده؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵گ (۸–۳۲)، ۱۸ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۸سم [ف: ۳ – ۱۳۵۹]

۳۶۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۳۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: حسن بن سید عبدالله حسینی؛ جلد: مقوایی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: – ۱۶۶]

۳۶۹. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۷۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۶۷۶]

۳۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ (۴پ–۸۲پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱ – ۲۳۷]

۳۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۹۵/۲-۳۸/۲۱۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ – ۲۲۳۰]

۳۷۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۹۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** من کون سبب الورود و ما عمل به الا علمون و ما دلیل تأویلها رجح و ترک

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی روکش تیماج تریاکی، ۵۰گ (۱۸۵ر–۲۳۴)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: – ۸۵]

۳۷۳. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، جلد: تیماج مشکی، ۴۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱ – ۱۳۳]

۳۷۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۰۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ – ۱۲۷]

۳۷۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۳۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱

- ۱۲۷]

۳۷۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۹۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۱گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۷۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۲۴/۱

آغاز: المکاتیب و الهدایا من النقد سفها؛ **انجام:** کما قاله البیضاوی و فیه مافیه و بعد ...

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی ابری، ۱۵ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۸۶۶]

۳۷۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ مصحح، محشی؛ تملک: جمال الدین کربلائی، زین الدین بن جمال الدین (کربلائی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۸۹]

۳۷۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۷۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ از روی خط مرتضی بن محمد مؤمن کاشانی، محشی؛ تملک: جمال الدین بن محمد حسین به تاریخ ۱۳۴۰ق؛ مهر: «الراجی جمال الدین» (بیضی)، «الحلیم الکریم» (بیضی)، «یا محسن اغفر بمحمد علم الهدی نصیرالدین بن سلیمان» (بیضی)، «الراجی محمد محسن الفیضی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، ۵۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۵ - ۲۴۸]

۳۸۰. تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۵۵/۱

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۲پ-۱۴ر) [ف: - ۵۹]

۳۸۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۰۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ چاپی به خط عبدالحمید متخلص به صفای تفرشی در جمادی الاول ۱۲۶۷ با حاشیه‌هایی به چاپ و خطی؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن تریاکی، ۳۵گ (۱پ-۳۵ر)، ۱۲و۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۹سم [ف: ۸ - ۲۴۵]

۳۸۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۳۵/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۵گ (۱-۱۰۵)، اندازه: ۱۴×۰سم [ف: ۳ - ۹۹]

۳۸۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۵گ، ۵ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵ سم [ف: ۱۴ - ۶۳]

۳۸۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۷۸/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: تیماج مشکی، ۲۷گ، سطور چلیپا و درهم، اندازه: ۱۰/۵×۱۳سم [ف: ۳ - ۹۷۰]

۳۸۵. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۲مجموعه بدون شماره

کاتب: علی اکبر الخادم، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۸۵]

۳۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۰۷/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ص (۱۴-۳۱)، ۲۹ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۱۰ - ۳۸۸]

۳۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۲۶۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ، ۷ سطر (۴/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۲۷]

۳۸۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۴۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لیندفع کلام الکفار فی تواتر بعض معجزات النبی (ص) و کلام المخالفین فی تواتر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی با علامت «منه»؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۸۰گ، ۸ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۶۲]

۳۸۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۳۰/۶

منهج ۴ (۲۳۹-۲۴۴) سپس فصل ۱۲ در اجتهاد و تقلید گویا از همین زبده (۲۵۵-۲۸۰ نوشته همو در ۱۳۵۷) آن گاه مطلب چهارم نسخ در ۲۹۴-۲۹۸ گویا از همین زبده؛ کا: محمد تقی بن علی بن موسی ابن جعفر بن محمد بن علی استرآبادی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرکوب، ۶گ (۲۳۹-۲۴۴)، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۸۶]

۳۹۰. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۴۴

بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده مؤلف [نشریه: ۷ - ۶۸۸]

۳۹۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۳۵/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۱گ (۸ر-۱۷۸)، اندازه: ۱۰/۵×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۶۶]

۳۹۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۳۹۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۷۰/۲

خط:نسخ،کا:محمد تقی ابن ملک محمد اردبیلی،بی‌تا؛جلد: تیماج قهوه‌ای،۴۶گ (۱۴۲پ-۱۸۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۷۴]

۳۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح زیبا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ، ۱۳ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۶/۵سم [ف: ۵ - ۱۷۰۱]

۳۹۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۶-ز/۵۸۱/۱/۱

آغاز: حمد من تنزه عن و صمة التحدید و القیاس و تقدس عن ادراک العقول؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب، محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۵۹گ، ۴

سطر(۵/۵×۹)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۱۶۸]

۳۹۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۸–ز/۶۰۴

آغاز: علم الاصول فخذوا الیکم زبدة وجیزة موصله الی کنوزه؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ درشت، کا: زین العابدین ابن محمد علی حسینی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی،۱۰۷گ،۷سطر(۴/۵×۱۰)،اندازه:۱۱×۱۶/۵سم[ف: ۲ – ۱۹۴]

۳۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۹۶

خط: نسخ، کا: حسین بن عبید السلام، بی‌تا [رایانه]

۳۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا تناقض کالتخصیص و لیس للمخالفین ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۳۹۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۰۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۴۰۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۳۳۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۴۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۰۹۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۴۰۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی؛ اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۴۰۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۲۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** والموافقة علی المخالفة و الاقتضاء علی الاشارة و متضمن التعلیل علی عدیمه و ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ جلد: چرم زرد، ۶۷گ (۱پ–۶۷پ)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [مؤید: ۲ – ۱۳۲]

۴۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۰۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ (۱پ–۶۰پ)، ۷ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۳/۸×۲۲سم [ف: ۱۴ – ۲۳۳]

۴۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۱۴۳/۲

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی مذهب، ۸۹گ (۵۹پ–۱۴۷پ)، ۷ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۴ – ۲۵۹]

۴۰۶. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز [ف: – ۲۶]

۴۰۷. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۲۰/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [تراثنا: س۶ش۴ – ۱۰۱]

۴۰۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۰۵

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴۰۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱ معزی

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل و اما المدلول فالتحریم علی الاباحة و الاثبات علی انفی و ما یتضمن درء الحد علی الموجب ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، رکابه‌دار، محشی با امضای «منه»، دارای نشان بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۶گ، ۶ سطر (۵/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۹ – ۳۴]

۴۱۰. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۱۲۷

انجام: ما استثنائی ... المطلوب فی الجملی موضوع

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ، ۸ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴سم [دو کتابخانه اراک: – ۱۵۶]

۴۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۶/۲ط

آغاز: او کلام لنسبته خارج فان حکم فیها باثبات امر آخر؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۲ص (۴۴–۲۱۵)، ۷–۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲۴/۳ – ۴۵]

۴۱۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۹/۱

بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱ – ۲۵۴]

● زبدة الاصول = تلخیص العمدة فی شرح الزبدة /

اصول فقه / عربی

zubdat-ul-usūl = talxīṣul-‘umda fī š.-iz zubda

آرانی کاشانی، محمد علی بن محمد حسن، ۱۱۷۷ – ۱۲۴۴ قمری

ārānī kāšānī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad hasan (1764 - 1829)

وابسته به: زبدة الاصول؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳–۱۰۳۰)

گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۰/۱

انجام: المنهج الرابع فی الاجتهاد و التقلید الاجتهاد فی اللغة قیل هو استفراغ الوسع فی تحقیق امر

کاتب: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ (۱پ–۱۶۰ر)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: – ۱۰۰]

● زبدة الاعتقاد / کلام و اعتقادات / فارسی

zobdat-ol e‘teqād

مالواجردی، محمد علی بن ابی الحسن، ق۱۳ قمری

mālvājerdī, mohammad ‘alī ebn-e ab-el-hasan (- 19c)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۵۷/۴

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العباد و الصلوة و السلام علی محمد و آله الامجاد ... این چند ورقیست در بیان اعتقادات از اصول دین با دلیل‌های اجمالیه موافق فهم عوام و پاره ای از اصول مذهب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،

۱ص (۱۵پ)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴۴ - ۴۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۰۰

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۵ص، اندازه: ۱۲/۳×۱۹سم [رایانه]

● **زبدة الاعمال و خلاصة الافعال** / تاریخ / عربی

zubdat-ul a‘māl wa xulāṣat-ul af‘āl

اسفراینی، سعدالله بن عمر، - ۷۸۶ قمری

esfarāyenī, sa‘d-ol-lāh ebn-e ‘omar (- 1385)

وابسته به: تاریخ مکة؛ ازرقی، محمد بن عبدالله (-۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۰ صفر ۷۸۴ق؛ محل تألیف: مکه مقابل رکن یمانی

تاریخ مکه و مدینه، که از کتاب «اخبار مکه» محمد بن عبدالله بن غسانی ازرقی گزینش شده است. اسفراینی کتاب ازرقی را نزد قاضی القضاة محمد بن احمد بن قاسم بن عبدالرحمن قرشی عمری مکی حرازی سماع کرده و این کار را در حرم مکه در ۱۳ صفر ۷۶۲ به پایان برده بود. علاوه بر آن احادیثی در فضایل حج و عمره و ثواب حج‌گزاران و فضیلت مدینه و تاریخ آنجا به کتاب افزوده است. در مواردی از شنیده‌ها و سماعات دیگرش هم در کتاب یاد کرده مثلا در برگ ۱۳۵ر نسخه حاضر می‌نویسد: «قلت اخبرنی الشیخ الامام العلا بقیة السلف الصالحین جمال الدین ابی عبدالله محمد ابن الشیخ الامام مجد الدین ابی العباس احمد ابن ابراهیم ابن القاضی المسند المعمر جمال الدین ابی احمد یعقوب ابن ابی بکر الطبرانی الشافعی المکی فی السابع و العشرین من شهر ربیع الآخر سنه اثنی و ستین و سبعمائة بالدکة المجاورة لظهر رباط ام الخلیفة داخل باب دار الندوه من الحرم الشریف بجاه المیزاب و الکعبة؛ تنظیم شده در دو «باب»: باب ۱. فضائل مکة شرفها الله تعالی و عصمها، در پنجاه و چهار «فصل»: ۱) فضائل مکة شرفها الله تعالی و الآیات التی نزلت فی فضلها و شرفها، ۲) ذکر حدیث الإسراء، ۳) اختلاف الناس هل کان الإسراء ببدنه و روحه أو بروحه فقط، ۴) اختلاف الناس فی رؤیته صلی الله علیه و سلم هل رآه بعینه أو بقلبه، ۵) ذکر أسامی هذه البلدة الشریفة، ۶) ذکر ما کانت الکعبة فوق الماء قبل أن یخلق الله تعالی السماوات و الأرض، ۷) ذکر بناء الملائکة (ع)، ۸) ذکر زیارة الملائکة (ع)، ۹) ذکر هبوط آدم (ع) و بناء الکعبة و حجه و طوافه بالبیت، ۱۰) ذکر ما جاء فی حج آدم (ع) و دعائه لذریته، ۱۱) ذکر وحشة آدم (ع) فی الأرض حین نزع لها و فضل البیت الحرام و الحرم، ۱۲) ذکر ما جاء فی البیت المعمور و رفعه من الغرق، ۱۳) ذکر أمر الکعبة بین نوح و ابراهیم (ع)، ۱۴) ذکر تخیر ابراهیم (ع) موضع البیت الحرام من الأرض، ۱۵) ذکر بناء ابراهیم (ع) الکعبة، ۱۶) ذکر حج ابراهیم (ع) و اذانه بالحج و حج الأنبیاء (ع)، ۱۷) ذکر ما جاء فی فتح الکعبة و ما کانیو یفتحونها، ۱۸) ذکر الصلاة فی الکعبة و أین صلی النبی (ص)، ۱۹) ذکر المواضع التی صلی فیها رسول الله (ص) حول الکعبة، ۲۰) ذکر شرفها علی ما سواها من بقاع الأرض، ۲۱) ذکر فضائل الکعبة الشریفة شرفها الله تعالی، ۲۲) ذکر فضائل فضائل الحج و عظم أمره و شرف قدره، ۲۳) ذکر فضائل العمرة فی شهر رمضان، ۲۴) ذکر حج الأنبیاء و الأولیاء و الخلفاء، ۲۵) ذکر فضیلة الحج ماشیا، ۲۶) ذکر جهات الحل و أسامیه، ۲۷) ذکر استحباب تعجیل الحج و ذم التأخیر، ۲۸) ذکر فضیلة الصلاة فی المسجد الحرام و أول مسجد وضع علی الأرض، ۲۹) ذکر فضائل الطواف و رکعتیه و الجلوس مستقبل الکعبة، ۳۰) ذکر الجلوس و النظر إلیها، ۳۱) ذکر فضائل الطواف عند طلوع الشمس و عند غروبها و عند شدة الحر، ۳۲) ذکر فضائل الرکن و المقام، ۳۳) ذکر رفع الحجر الأسود، ۳۴) ذکر فضائل استلام الرکن الأسود و الرکن الیمانی، ۳۶) ذکر فضائل الملتزم، ۳۷) ذکر دخول الحجر و الصلاة و الدعاء فیه، ۳۸) ذکر فضائل زمزم، ۳۹) ذکر شرب النبی (ص) ماء زمزم، ۴۰) ذکر أسرار الحج، ۴۱) ذکر أحوال السلف الصالحین من المتعبدین و المجاورین و المتوجهین إلی حرم الله الشریف و فیه أربعة أقسام، ۴۲) ذکر تاریخ الکعبة علی وجه الاختصار، ۴۳) ذکر کسوة الکعبة المعظمة، ۴۴) ذکر ذرع مقام ابراهیم، ۴۵) ذکر ذرع مقام ابراهیم، ۴۶) ذکر ما جاء فی الذهب الذی کان فی المقام و من جعله علیه، ۴۷) ذکر ما جاء فی بدو شأن زمزم، ۴۸) ذکر المواضع التی تستجاب فیها الدعوات و زیارة الأماکن الشریفة بمکة و حوالیها، ۴۹) ذکر زیارة مقبرة مکة، ۵۰) ذکر مواسم مکة، ۵۱) ذکر ثواب کل عمل یفعله الحاج فی الحج، ۵۲) ذرک الإشارة فی سر السعی بین الصفا و المروة، ۵۳) ذکر من مرض بمکة أو مات حاجا أو معتمرا أو عقیب الحج، ۵۴) ذکر اختلاف العلماء فی المجاورة؛ باب ۲. ذکر نسب النبی (ص) و خلفائه (رض) و فضائل المدینة و زیارة قبر النبی (ص) و ما یضاف الیها من المواضع المکرمة المشرفة، در بیست و پنج «فصل»: ۱) ذکر نسب النبی (ص) و خلفائه (رض)، ۲) أسامی المدینة و فضل سکانها، ۳) ذکر فضیلة المدینة الشریفة، ۴) ذکر کیفیة فتح المدینة الشریفة، ۵) ذرک فضیلة المقام و المجاورة فیها، ۶) ذکر فضائل مسجد النبی (ص)، ۷) ذکر فضائل الروضة و المنبر، ۸) ذکر وفاة النبی (ص)، ۹) ذکر زیارة القبر المقدس و الموت فی المدینة، ۱۰) ذکر فضائل الأسطوانة المخلقة، ۱۱) ذکر أسطوانة التوبة، ۱۲) ذکر آداب زیارة القبر الشریف المقدس، ۱۳) ذکر کلمات المرویة عن زوار قبر النبی (ص)، ۱۴) ذکر زیارة البقیع، ۱۵) ذکر مسجد قباء، ۱۶) ذکر شهداء أحد، ۱۷) ذکر المساجد التی صلی فیها رسول الله (ص) بالمدینة الشریفة، ۱۸) ذکر الآبار التی کان النبی (ص) یتوضا منها و یغتسل منها، ۱۹) ذکر بعض خصائص المدینة الشریفة، ۲۰) ذکر الاختلاف فی نقل تراب المدینة إلی البلدان، ۲۱) ذکر ما یتعلق بمسجد رسول الله (ص)، ۲۲) ذکر حجرة النبی (ص)، ۲۳) ذکر أن بعد بناء عمر بن عبدالعزیز و أرضاه هل دخل

أحد بیت النبی (ص)، ۲۴) ذکر المنبر الشریف، ۲۵) ذکر رجوع الحاج إلی أهله و بیته و وطنه.
چاپ: مکه، مرکز البحوث و الدراسات بمکتبة نزار الباز، ۱۴۱۸ق،۲۴۴ص

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۲۵۳
آغاز: الفصل الثالث عشر. فی ذکر الکمات المرویة من زار قبره صلی الله علیه ... الباب الاول فی فضائل مکه شرفها الله تعالی و عصمها. اعلم وقفک الله و ایانا و ثبت اقدامنا علی جادة الشریعة؛
انجام: و ما اسررنا و ما اعلنا و ما انت اعلم به منا انت المقدم و انت المؤخر لا اله الا انت و الحمد لله رب العالمین و صلواته و سلامه علی سیدنا محمد و آله و صحبه اجمعین و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم صلاة دایمة الی یوم الدین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ از روی نسخه کتابت شده در روز سه‌شنبه ۹ رمضان ۸۸۵ق در قاهره محروسه، مجدول، برگ ۶۳پ تصویر صفة المحراب النبوی و ۱۴۷ر صفة المسجد الحرام الشریف؛ خریداری شده در ۱۲۷۵ق از میرزا باقر بیگ صاحب؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲۰۰گ (۴ر-۲۰۳ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۱۹]

● **زبدة الافکار = تعلیقات علی حاشیة الخیالی = حاشیة حاشیة شرح العقائد النسفیة** / کلام و اعتقادات / عربی
zubdat-ul afkār = ta'līqāt-un 'alā hāšīyat-il-xayālī = hāšīyat-u hāšīyat-u š.-il-'aqā'id-in nasafīya
سیالکوتی، عبدالحکیم بن شمس الدین، - ۱۰۶۷ قمری
sīyālakūtī, 'abd-ol-hakīm ebn-e šams-od-dīn (- 1657)
وابسته به: حاشیة شرح عقائد النسفی = بحر الافکار = حاشیة الخیالی؛ خیالی، احمد بن موسی (۸۲۹-۸۶۲)
تاریخ تألیف: شاه جهان پادشاه
حاشیه‌ای است بر حاشیه ملا احمد بن موسی خیالی، بر شرح علامه سعد الدین مسعود بن عمر تفتازانی (- ۷۹۱ق)، بر کتاب عقائد نسفی تألیف نجم الدین ابو حفص عمر بن محمد نسفی (- ۵۳۷ق).
آغاز: بسمله. الحمدلله علی نعمائه و الصلاة علی سید انبیائه، و علی آله و اصحابه و احبائه. قوله النحریر فی الصحاح، النحریر العالم المتقن. و نقل عنه النحریر البلیغ فی العلم، کانه بنحر الشیی علما و عملاً ... و قد یقال نحرت کتاباً ...
چاپ: آستانه، دار الطباعة، ۳۹۲ص، ۱۲۳۵ق.
[دنا ۱۲۰۲/۵(۵ نسخه)؛ کشف الظنون ۱۱۴۸/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۹/۲ کر
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما قاله الفاضل المحشی ... او هو من حقیقة و هوبط و إنما قید بخصوصه لان اطلاق العام علی الخاص لابخصوصه بل باعتبار عمومه و کونه فرداً من أفراده حقیقة لکونه مستعملاً فیما وضع له علی ما بین فی المطول ...
خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: عثمانی (ترکیه)؛ افتادگی: انجام؛ با قلم خوردگی؛ با امضای «سیلکوتی»؛ کاغذ: فرنگی، ۷۶گ (۳ر-۷۸پ) [ف: ۴۰/۲ - ۳۰۹]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۹۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** الحمدلله علی الاتمام و الشکرلله علی الانعام. و الصلاة. تمت الکتاب المسمی بعبد الحکیم الواقع علی الخیالی ...
خط: نسخ تحریری، کا: موسی بن عبدالله الابوبکری، تا: شنبه شوال ۱۲۱۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۷گ، ۲۲سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳ - ۹۶]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۷۴/۳
انجام: الحمدلله علی الاتمام و الشکر لله علی الانعام. و الصلاة. تمت الکتاب المسمی بعبد الحکیم الواقع علی الخیالی ...
خط: نسخ تحریری، کا: موسی بن عبدالله بن محمد صالح کلاشی ابوبکری، تا: ۱۲۱۲ق؛ آغاز نسخه به دست نیامد؛ ۱ص (۱۷۳ر هامش) [ف: ۳ - ۹۶]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۹۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** فیتم الدلیل علی عمومه. هذا نهایة ما اوردت ایراده فی هذا الکتاب مستعینا بالملک الوهاب ... برحمتک یا ارحم الراحمین.
در فهرست به نام حاشیة حاشیة المطول و بی نام مؤلف ذکر شده که با استناد فهرست مجلس (۴۰/۲ ص ۳۱۰) تصحیح شد؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: ملا نور محمد بن ملا قربان محمد، تا: ۱۲۴۵ق، جا: مدرسه ملا شریف؛ مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج حنایی مذهب، ۱۷۹گ، ۲۳ سطر(۸/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۸۷]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۲
آغاز: بسمله یا من تقدس ذاته عن احاطة الافکار و تنزهت صفاته عن
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ محشی؛ مهر: «العبد المذنب مسیح بن احمد الرضوی»؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۴گ، ۱۹ سطر (۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۳ - ۹۴۴]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۳
آغاز: سیالکوتی علی الجلالی. بسمله «قوله و هو انسان» الضمیر راجع الی لفظ نبی المذکور صریحاً فان التعیین مستفاد من اللام، فما قبل انه راجع المطلق المذکور ضمناً توهم؛ **انجام:** «قوله و فی الاخیر تأمل» ای فی عدم الوجوب فی فی صورة الشک. تم ... حاشیة وجیزة للفاضل التحریر عبدالحکیم السیالکوتی الواقعة علی شرح جلال الدوانی علی عقاید العضدیه فی (۲۲ رمضان ۱۳۴۱).
خط: نسخ تحریری، کا: محمد دولت آبادی، تا: ۲۲ رمضان ۱۳۴۱ق؛ ۴۸گ (۵۰ر-۹۷پ) [ف: ۳ - ۱۰۳]

۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۵۲۳/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا نهایة ما اوردت ایراده فی هذه الکتاب ... الحمدلله علی الاتمام ...

خط: نسخ خوانا، کا: محمد علی، تا: ۱۱-۱۳۱۰؛ مصحح؛ جلد: مقوا، مشکی، ۲۲۹ص (۷۰-۲۹۸)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۴۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اعنی اتقیاء المومنین ایضا فتم الدلیل عی عمومه هذا نهایة ما اردت ... و علی آله الکرام.

خط: نسخ مایل به نستعلیق، کا: آق محمد بن محمد قابل لبابی، بی‌تا، جا: در کنار مقبره یکی از اقدام صحابه؛ مصحح؛ جلد: تیماج حنایی، ۶۶۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۵۰ - ۵۲]

۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۵۰

آغاز: یا من تقدست ذاته عن احاطة الأفکار و تنزهت صفاته عن ادراک الأنظار؛ **انجام:** الحمدلله علی الاتمام و الصلاة علی سیدنا محمد خیر الأنام و آله

خط: نستعلیق، کا: ملا میر ظهیرالدین رئیس عجذوان، تا: جمعه محرم، جا: بخارا؛ محشی با نشان: «مسموع»، «ک م»، «منه مد ظله»؛ جلد:چرم قرمز،۱۴۵گ،۲۱سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [مؤید: ۱-۲۹۶]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۹۰۷

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بالتکوین و الایجاد بطریق الایجاب و الاشکال فیه بل هذا اتفق علیه المتاخرون

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا [رایانه]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۴۲۴

آغاز: بسمله، یا من تقدس ذاته عن احاطة الافکار؛ **انجام:** ختم الله بالخیر و سائرالمؤمنین ... صلی الله علیه والسلم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

● زبدة الافکار فی بیان کیفیة الابصار / فلسفه / عربی

zubdat-ul afkār fī bayān-i kayfīyyat-il ibṣār

مازندرانی، بهرام بن موسی، ق۱۱ قمری

māzandarānī, bahrām ebn-e mūsā (- 17c)

مؤلف مدعی است که در کتاب براهینی را ذکر می‌کند که در هیچ کتابی یافت نمی‌شود، در زمان شاه صفوی (گویا شاه عباس)، در شش «فصل» و «خاتمه»: ۱. مقدمات تعریف القوة؛ ۲. تعریف القوة الباصرة؛ ۳. شرط الابصار؛ ۴. بیان المذاهب المشهورة فی الابصار؛ ۵. الدلائل التی بینها کل من اصحاب المذهب؛ الفصل الثلاثة فی اثبات مذهبهم و ابطال مذهب غیرهم و ذلک مشتمل علی خمسة ابواب؛ ۶. بیان رویة الشییء.

آغاز: بسمله و به نستعین. حمدا لک یا من هو یدرک الابصار و لاتدرکه الابصار و حسرت ابصار العقول السخیفة الردیة ... و بعد فلما اختلف آراء ارباب الکمال و تشعبت المذاهب و تشاجرت الاقوال فی الرویة و کیفیة الابصار اراد احوج العباد الی ربه الغنی ابوالخیر ...

انجام: و نحو ذلک کما انه لیست حرکة السفینة الی جالسها مع ان المتحرک هو السفینة و الجالس لایتصف بالحرکة اصلا. تمت

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: دری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: - ۵۵۹]

● زبدة الاقارن / فقه، تاریخ / فارسی

zobdat-ol aqāren

اصفهانی، محمد تقی بن عبد الرحیم، - ۱۲۴۸ قمری

esfahānī, mohammad taqī ebn-e ‘abd-or-rahīm (- 1833)

رساله‌ای در مسائل نماز و روزه و حج و سپس شرح فضایل و معجزات پیامبر و امامان علیهم السلام و اشعاری از عطار نیشابوری و مولوی وآذری.

[دنا ۱۲۰۲/۵؛ الذریعة ۱۹/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۴۱۷/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۸

آغاز: بسمله ستایش بی مثل وانباز سزاوار خداوند بی نیازی است که تذکر مصایب واستماع نوائب سربازان مسالک قرب و وصال و جان فشانان معارک اطاعت وامتثال خود را به زبدة الاماثل ارباب ایمان؛ **انجام:** هر که به قول وفعل مصطفی ومرتضی وائمه اثنی عشر علیهم السلام سلوک ننماید درآخرت جای وی دوزخ نیران است وای بر آن کس که به قول ائمه هدی قرار نداشته باشد و خوشا به حال آن مؤمن که اقرار به ائمه طاهرین داشته باشد

خط: نستعلیق، کا: سیدعلی بن حبیب الله حسینی الکجوری اصل، تا: ۱۲۳۰ق؛ مجدول؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۳۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۲×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۲]

● زبدة الاقوال / طب / عربی

zubdat-ul aqwāl

ابو علی بن محمد شریف، ق۱۳ قمری

abū ‘alī ebn-e mohammad šarīf (- 19c)

وابسته به: تقویم الادویة المفردة و کیفیة اخذها و صفاتها؛ تفلیسی، حبیش بن ابراهیم (قرن ۷)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۴ق؛ محل تألیف: مراغه

تحریری از تقویم الادویه است با اندکی زیاده و نقصان در دو کتاب.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۸۸

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمدلله الذی اوجدنا من بوادی ظلمات الاعدام و صححنا من غواشی آلام الغفلة و الاسقام ... و بعد فیقول العبد الضعیف النحیف ابوعلی بن محمد شریف انه لما اشوق الی علم الطب جلوت بتتبع کتبهم الذی جمع فی ادویات المفردة فصادفت نظری علی تقویم الأدویة التی هی من مؤلفات الشیخ الحکیم الاجل الفاضل کمال الدین ابوالفضل جبیش ابن ابراهیم ابن محمد المتطب التفلیسی رضی الله عنه التی هی علی سیاق التقویم و ترکت تقویمها و کتبتها بلا تقویم مع زیادة و نقصان یسیر و سمیته بزبدة الاقوال؛ **انجام:** حب الفقد ماء المالح حب القرع مخ خریق ابیض ورق الرمق. تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۸ ربیع الثانی ۱۲۳۴ق، جا: مراغه؛ در برگ‌های آخر نسخه بخشی از کتابی طبی با عنوان «مقاله دوم در ترکیب ادویه» درج شده است؛ جلد: مقوا رویه کاغذ سبز، ۲۲۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴۴ - ۱۸۱]

● زبدة الاقوال فی الرمل / رمل / فارسی

zobdat-ol aqvāl fe-r raml

احمدی، علی بن ابراهیم، ق۱۴ قمری

ahmadī, 'alī ebn-e ebrāhīm (- 20c)

رساله کوتاهی است در احکام و قواعد رمل که مؤلف از کتاب‌های این فن جمع‌آوری نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۰/۴

آغاز: بعد از حمد و ثنای بی حد و حساب بر خداوند بی همتا و خالق السموات؛ **انجام:** و اگر یکی قوی و یکی ضعیف بود، ضعیف را میل و محبت نباشد.

خط: نستعلیق، کا: علی بدرالدین احمدی بن حاجی ابراهیم لیلی آبادی تبریزی، تا: ۱۳۶۷ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج سرخ، مذهب، ۲۵گ (۹۴پ-۱۱۸ر) [ف: ۳۶ - ۶۰]

● زبدة الاقوال فی خلاصة الرجال / رجال / عربی

zubdat-ul aqwāl fī xulāṣat-ir rijāl

حسینی حلاوی، حسین بن کمال الدین، ق۱۱ قمری

hoseynī hellāvī, hoseyn ebn-e kamāl-od-dīn (- 17c)

پس از قرآن آنچه مقتضی برای صرف عمر در آن باشد اشتغال به احادیثی است که از پیامبر (ص) و ائمه اطهار (ع) روایت شده و این موضوع مستلزم معرفت علم رجال می‌باشد، و چون علمای این علم کتب بسیاری نوشته‌اند ولکن استفاده از آنها مشکل می‌نموده و بهترین تألیف در این زمینه تألیف میرزا محمد استرآبادی بوده که آن هم دارای نواقصی است، لذا مؤلف تصمیم به تألیف کتابی در این علم گرفته و در آن فقط متذکر اسماء ثقات و ممدوحین امامیه شده و آن را بر حسب حروف الفباء در چند فصل و هر فصل مشتمل بر ابوابی تألیف نموده است. مطالب کتاب از تألیفات مشهور شیعه مانند الرجال شیخ طوسی، خلاصة الاقوال علامه حلی، رجال کشی و نجاشی و الفهرست شیخ طوسی گردآورده است. در آخر رساله چند فائده، و در پایان طرق روایتی خود را ذکر کرده است.

[دنا ۱۲۰۲/۵؛ الذریعه ۱۹/۱۲-۲۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۵۲

آغاز: الحمد لله الذی هدانا إلی سبل النجاة و وفقنا لأخذ معالم دیننا من الائمة المعصومین الهداة و جعله محروساً فی کل زمان بالثقات من الرواة

نسخه اصلی: کتابخانه مدرسه امام صادق (ع) (نوربخش)ـ بروجرد ۴۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ تملک: ابراهیم بن سید سلیمان، محمود بن ... ابزار حسنی حسینی، ابوالقاسم طباطبائی در ۱۲۶۶؛ ۳۹۲ص [عکسی ف: ۳ - ۱۷۷]

● زبدة الاقوال فی نظم الافعال / فقه، شعر / عربی

zubdat-ul aqwāl fī naẓm-il af'āl

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e 'alī madad (1846 - 1922)

منظومه‌ای است در یک هزار بیت در واجبات نماز و افعال آن‌که آن را در چند «منهج» تنظیم نموده و در جمادی الثانی به مدت سه روز سروده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۸۱/۵

آغاز: یقول راجی رحمة الاله ×× وجوده السامی حبیب الله / الحمد لله الذی استنارت ×× شموسه حیث السماءدارت

نسخه اصل: کتابخانه مؤلف ـ کاشان؛ کاتب = مؤلف، تا: با تاریخ قرن ۱۴؛ مصحح ؛ ۴۳ص [عکسی ف: ۳ - ۷۴]

● زبدة الالباب فی علم الاسطرلاب / اسطرلاب / فارسی

zobdat-ol-albāb fī 'elm-el-ostorlāb

منجم، حیدر بن محمد

monajjem, heydar ebn-e mohammad

در سی باب به نام سیور غتمش سلطان.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵-ف

نسخه اصل: مانیسا (مغنیسا) گنل، ش ۲۹۴۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳۰گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

● زبدة الالواح / جفر / فارسی

zobdat-ol-alvāh

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق۱۰ قمری
dehdār-e ʻayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)
رساله‌ای در نکات و قواعد علم جفر و حروف مقطعه قرآن، و فواید بعضی از آیات شریفه و اسماء حسنای الهی است، شامل یک «مقدمه» و ۵ «فصل».
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... از حمد و ثنای حضرت کبریا و درود و ثنای سرور انبیا و هادی اصفیا شروع ... مشتمل است به زبدة الاواح و الله الولی التوفیق ... بدان ایدک الله که علماء دین در علم جفر
چاپ: در بمبئی چاپ شده
[مشار، فارسی ۲۷۵۴/۲؛ الذریعة ۲۰/۱۲؛ ریحانة الادب: ۲۴۲/۲؛ لغت نامه دهخدا: ۱۱۳۰۳/۸]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۱/۳-ف
نسخه اصل: برلین Or. 8066 (پرج ش ۳۰۳ ص ۳۲۶)؛ خط: نستعلیق ریز، کا: هاشم خان یارعلی کشمیری، تا: ۱۰۶۳ق؛ ۱۳گ (۴ر-۱۶پ) [فیلمها ف: ۱ - ۷۱۴]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۱۷/۴-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** بارک الله لنا و لکم انه رؤف رحیم. الحمدلله رب العالمین. سپس یادداشت تملک پیشگفته
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در این نسخه نام خود را «ابن محمد محمود دهدار المتخلص به عیانی» آورده؛ ۳ص (۲۰۰-۲۰۲) [عکسی ف: ۱ - ۱۹۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۰/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** به این طریقی که نموده شده بسیار بسیار مجرب است این عمل که خط نمی‌شود این است ۷۵، ... ۳۹، ۵۱۲، ۱۱۹.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، رکابه‌دار؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ (۴۷-۶۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۳۰۴]

۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۴۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۶]

۵. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۸۶/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵۰گ (۱-۵۰)، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۱ - ۱۱۴]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۰/۱
آغاز: برابر؛**انجام:** مثلثش جهت نحوست و مربعش برای سعادت. و الله اعلم بالصواب، و الیه المرجع و المآب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نامش در دیباچه «محمد محمود» آمده؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۱۹گ (۱ر-۱۹ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۴/۵سم [ف: ۶ - ۴۵۳]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۴/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و خوف و خطر و خونست و حرف ظ مفتاح
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۴۹ص (۹۴-۱۴۲)، ۲۱ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۶ - ۸۵]

۸. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۷۷/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۹ق؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۳سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۱۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۵۲
کا: محمد ابن حاجی احسن کاشانی، تا: ۱۷ ربیع الاول ۱۱۲۶ق؛ محشی با فهرست؛ کاغذ: سفید و برخی رنگین، جلد: تیماج مشکی، ۲۶ص (۷۰۷-۷۳۲) [سنا: ف: ۲ - ۱۵۹]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۵۳/۵
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فستقی آبی، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۹ - ۲۹۷]

۱۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۱/۴
بی‌کا، تا: ۱۲۶۷-۱۲۷۳ق [نشریه: ۲ - ۱۰۰]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۱۶
آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد این رساله ایست در بیان جفر و تکسیر مسمی بزبدة الالواح مشتمل بر فاتحة الکتاب و بر پنج فصل و خاتمه؛ **انجام:** و تسخیر مشایخ و رؤسا و اهل حال و سرهنگان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۹۴ق؛ در پایان پراکنده‌هایی است در پیش‌بینی و حساب‌ها و جداول جفر در ۱۱ برگ در جفر است و به فارسی و در آن از مفاتیح المغالیق خود که نزد «شمسا محمد» هست یاد کرده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۵گ، ۱۴ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۹۰۵]

۱۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۷
آغاز: بعد از نعت حضرت ختمی مرتبت ... شروع در فتح ابواب اعمال نورانی؛ **انجام:** به زحل رسد و ۹ در ۹ به قمر مثلث جهت ... و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، کا: فرج الله نسرین، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۳۷ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۲]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۶۲/۴
آغاز: برابر؛**انجام:** صغیر وسیط اندکی در جو ... متصرف شود ... گنجد و به باقی روزه ...
خط: نستعلیق تحریری، کا: تاج الدین احمد فرزند مسیح، تا: ۱۳۲۰ق؛ مصحح؛ نام مؤلف در نسخه به صورت «محمد بن محمود دهدار متخلص به عیانی» آمده است ولی صحیح همان است که آورده‌ایم؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ (۳۸-۵۴)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۶۴]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۶۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله ألم و أحکم به انکه شرط نیست که پرده

دری شود فقیر یک چند پرده دری فاما امیدوار است که چون این کمینه متکفل اعمال قبیحه نبوده طالبانی که از این نسخه واقف شوند از خدای تعالی اندیشه کرده طریق انصاف نگذارند و العهدة علیهم ...
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن علی نقی قاری، تا: ربیع الثانی ۱۳۵۶ق؛ مصحح؛ دارای اشکال؛ کاغذ: فرنگی شطرنجی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ، ۱۶ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۶ - ۵۸۰]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۴۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس این ۳۹ حرف را در ۱۲ حرف ۳ مرتبه ضرب کردیم ... و ملائکه اش.
خط: نسخ و تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مهر: «کل من علیها فان»؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۴۲ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۵۰ - ۱۳۳]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۵۳/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** مثلثش جهت نحوست و مربع برای سعادت و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶گ (۱۸۱پ-۲۰۶ر) [ف: ۳۶ - ۲۱۹]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۰۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۷پ-۲۳ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۷]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۸۴/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بعضی مثلث تا در ث بزحل می‌دهند و ربع ۳ در ۳ بقمر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۱۶پ-۶۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۴۸]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۰۵/۲-۳۹/۱۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** واگر کسی همین اسما را به قاعده دردبخواند و ... بخواهد که البته مستجاب است آمدیم شرح الواح اشراف کواکب که از نیش
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۳۱]

● زبدة الامثال / ادبیات / عربی

zubdat-ul amṯāl

کلیبولی، مصطفی بن ابراهیم، - ۱۱۷۶ قمری

kalībūlī, mostafā ben ebrāhīm (- 1763)

اهدا به: سلطان سلیمان خان عثمانی
تاریخ تألیف: ۹۹۹ق
نویسنده می‌گوید بهترین کلام و مقال امثال سائره از علمای عظام و عقلا و کرام است یعنی امثالی که دائر و جاری بر زبان مردمان می‌باشد و سایر در روزگار هست. لذا برآن شدم که این امثال را جمع کنم و به سلطان سلیمان خان تقدیم دارم. در بیست «باب» است: ۱. سلاطین و امراء و وزراء و قضاه و اصحاب العز و السعاده؛ ۲. اسلام و ایمان و الصلوه و وعید؛ ۳. علم و معرفه و احوال علماء؛ ۴. عقل و فهم و قلب و اذعان؛ ۵. دعاء و استغاذه؛ ۶. اخلاق حسنه؛ ۷. محبت و مواخاه؛ ۸. صمت و سکوت؛ ۹. درباره دنیا و سرور و غرور آن؛ ۱۰. صحه و امن و حیوه؛ ۱۱. مال و غنی و حلال و حرام؛ ۱۲. کسب و تجاره و زراعه و صناعه؛ ۱۳. فقر و احتیاج؛ ۱۴. صبر و تحمل و حزم و احتیاط؛ ۱۵. پیری و ضعف و طول عمر و جوانی؛ ۱۶. زن‌ها و زیبایی و زشتی ایشان؛ ۱۷. ظلم و بغی و شر؛ ۱۸. غضب وحده و کظم؛ ۱۹. سفر و وقت و رفیق آن؛ ۲۰. جهل و حمق و عدم و عقل و سهو.
آغاز: الحمد لله الذی زین عباده بالالفاظ و الاقوال و فصلهم بما علمه من ...
[دنا ۱۲۰۳/۵]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** الخائن ... النهبان علی بری اثقل من السموات.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۹۹۹ق؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی ابره کاغذی ابری، ۵۹گ، ۱۵ سطر(۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۷ - ۱۳۸]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۰۰/۷
بی‌کا، تا: ۱۱۲۱ق، ۲۱گ [ف: ۱ - ۳۷۲]

● زبدة الامین فی قراءة افصح القارئین / تجوید / فارسی

zobdat-ol amīn fī qerā't-e afsh-el qār'īn

حسینی خاتون آبادی، محمد امین بن محمد محسن

hoseynī xātūn ābādī, mohammad amīn ebn-e mohammad mohsen

مشتمل بر «مقدمه»، ۱۵ «باب» و «خاتمه» است.

۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۲/۱۲
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی کرمنا بالایمان ... اما بعد چنین گوید افقر العباد الی الله ...
خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۹ص، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۷۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۴۰
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● زبدة الانساب / انساب / فارسی

zobdat-ol ansāb

حسینی صافی، محمد جعفر بن محمد امین، ۱۱۳۰ - ۱۲۱۹ قمری

hoseynī sāfī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad amīn (1718 - 1805)

به دستور: میرزا جعفر وزیر مرعشی (وزیر کریم خان زند)
تاریخ تألیف: ۱۱۹۲ق
در انساب بعضی از تیره‌های سادات مرعشی و شرح حال آنان، تألیف شده در یک «مقدمه» و چهار «شعبه» و یک «خاتمه» که سه شعبه آن را میرزا سید حسن فرزند سید مرتضی حسینی به سال ۱۱۲۷ق نگاشته بود و بقیه را مؤلف در سال ۱۱۹۲ق افزوده و با این افزودگی موضوع را تکمیل کرده است. عناوین اجمالی این کتاب: مقدمه: در احوال امیر قوام الدین صادق مرعشی؛ شعبه ۱. احوال فرزندان امیر علاءالدین حسین مرعشی؛ شعبه ۲. احوال فرزندان میرزا عطاء الله خان مرعشی؛ شعبه ۳. احوال فرزندان میرزا محمد داود مرعشی؛ شعبه ۴. انساب میرزا محمد جعفر؛ خاتمه: در احوال میرزا سید حسن و مؤلف این کتاب.
آغاز: جواهر زواهر حمد و ثنا تحفه بارگاه کبریای حضرت یگانه ایست- عز شأنه- که سوره مبارکه توحید، شاهدی است بر وحدانیت ذات و صفات او ...؛ اما بعد ... بنابراین به تاریخ ۱۱۹۲ هجری، حسب اشاره و امر خدام والا مقام ... میرزایی میرزا محمد جعفر - دام ظله - این بنده ... ابن محمد امین الحسینی محمد جعفر المتخلص بالصافی مأمور به ضبط انساب سلسله مرعشیه گردیدم. و چون در سنه ۱۱۲۷ هجری مرحوم مغفور، میرزا حسن بن السید المرتضی الحسینی انساب سلسله مرعشیه را از کتب تواریخ سلف، مشخص و منشعب به سه شعبه کرده بود. تنسیق داده، و تحریر کرده، و یک شعبه دیگر که مشتمل است بر ذکر سلسله ... دستور الوزراء العظام السابق الالقاب معظم الیه میرزایی میرزا محمد جعفر - دام ظله - علاوه بر شعب ثلاثه نمودم تا در صفحه روزگار باقی ماند، و این رساله را به زبدة الانساب موسوم گردانیدم ...

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** دویم رضیه سلطان بیگم که در دارالملک شیراز بتاریخ شهور یک هزار و یکصد و نود و یک متولد گردیده است.
خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۷گ (۱پ-۷۷ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۵]
۲. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ بر ظهر نسخه دوم: «رضیه سلطان بیگم در دارالملک شیراز متولد شد ۱۱۹۱» نسخه اصل در ۸۸برگ =۱۷۶ص، نزد سید محمد روضاتی است، و گفته که [فرزندش] سید جعفر صافی در ۱۱۳۰ متولد شد، و در ۱۲۱۹ درگذشت. در رجال اصفهان ذکر شده [نسخه پژوهی: ۱ - ۱۵۰]

● زبدة الانساب / انساب/ فارسی
zobdat-ol-ansāb
[الذریعة ۲۰/۱۲ ن ص ۲ و ۱۳۷/۳]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۵۴-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۷۱]

● زبدة الانفاس فی تفسیر سورة الاخلاص / تفسیر/ عربی
zubdat-ul anfās fī tafsīr-i sūrat-il ixlāṣ
عبدلانی، محمود بن عباس، - ۱۱۷۳ قمری
‘abdolānī ‹mahmūd ebn-e ‘abbās (- 1760)

تاریخ تألیف: ۱۱۵۷ق
تفسیر کلامی سنی شافعی است برای سوره اخلاص در یک «مقصد» و پنج «مسلک» و یک «تنبیه»، و به مناسبت مباحث مفصلی درباره اسماء حسنی و نبوت و امامت و عالم پس از مرگ و گناهانی، می‌آورد و در حقیقت یکدوره کلام است که بعنوان تفسیر این سوره بازگو شده است. عناوین آن چنین است: المقصد: فی فضائل القرآن و سورة الاخلاص خاصة؛ مسلک ۱. اثبات الله تعالی؛ مسلک ۲. توحیده تعالی؛ مسلک ۳. فیما له تعالی من صفاته؛ مسلک ۴. فیما یتعلق بمامر؛ مسلک ۵. النبوات؛ در ادمه تحت عنوان «تنبیه» بحث مبسوطی درباره امامت و خلافت دارد که یک سوم حجم رساله را دربر می‌گیرد که جنبه تفسیری ندارد. در مقدمه دارد «فیقول افقر الخلق الی الله المنان فی تاریخ سیغلبون فی اواخر رمضان محمود بن عباس بن سلیمان» کلمه سیغلبون به حساب حروف ابجد ۱۱۵۷ق است که سال تألیف می‌باشد.
آغاز: الحمدلله الذی أنار بتوحیده قلوب الموحدین و أشرق من ضیاء أحدیته نفوس العارفین و اراح من ریاحین تجلیاته ارواح المشتاقین و افاض من سحب حکمه شآبیب الدلائل و البراهین ... و بعد فلما اشرقت من مشارق التوحید شموس العرفان و اطلعت من مطالع اللاهوت اقمار الایمان ...
انجام: و أن ترفع عن بصائرنا غشاوة الجهل بأنوار الدین و تصلی و تسلم علی خاتم الانبیاء و المرسلین.
چاپ: آفاق نور، شماره ۲، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۴ش، با تصحیح محمد حسین درایتی و عبدالحلیم حلی

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۷۲]

● **زبدة الاواح** / علوم غریبه / فارسی
zobdat-ol arvāh
دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری
dehdār-e ʻayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۰۹۵
آغاز: بسمله، الحمدلله ... اما بعد این رساله؛ **انجام:** و هو القاهر فوق عباده (معکوس)
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: بمبئی؛ [رایانه]

● **زبدة الاوراد** / عرفان و تصوف / عربی
zubdat-ul-awrād
سهروردی، یحیی بن حبش، ۵۴۹؟ - ۵۸۷ ؟ قمری
sohravardī, yahyā ebn-e hebaš (1155 - 1192)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۵/۵-ف
نسخه اصل: گنج بخش، ش ۲۷۴؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۵]

● **زبدة البیان فی براهین احکام القرآن = آیات الاحکام** / فقه، تفسیر / عربی
zubdat-ul-bayān fī barāhīn-i ahkām-il-qurʻān = āyāt-ul-aḥkām
مقدس اردبیلی، احمد بن محمد، - ۹۹۳ قمری
moqaddas-e ardabīlī, ahmad ebn-e mohammad (- 1585)
تاریخ تألیف: ۹۸۹ق
بهترین و معروف‌ترین کتاب عربی در مذهب شیعه در آیات الاحکام، این کتاب می‌باشد؛ مقدس اردبیلی نگارش‌های بسیار دیگری در فقه و کلام و جز آن دارد لیکن نامدارترین نگاشته‌های او همین «آیات الاحکام» می‌باشد که به ترتیب کتاب‌های فقه در هیجده کتاب از طهارت تا دیات مرتب گردیده و پیش از شروع به کتاب سوره فاتحه را تیمناً تفسیر کرده. این کتاب حاوی فوائد و تحقیقات بسیار می‌باشد. بحث‌های کلامی، اخلاقی و تاریخی نیز از ویژگی‌های آن است. از تفاسیر اهل سنت چون انوار التنزیل قاضی بیضاوی، کشاف زمخشری و مفاتیح الغیب فخر رازی هم استفاده می‌نماید و گاهی هم به رد و ایراد می‌پردازد.
آغاز: اعلم ان هنا فائدة لابد قبل الشروع فی المقصود من الاشارة الیها وهی ان المشهور بین الطلبة
انجام: ثم علی تقدیر التخصیص ایضا لایبعد التعمیم لفهم العلة فیستخرج الثانی فتأمل.
چاپ: تهران، مکتبة المرتضویه، با تصحیح محمد باقر بهبودی، ۱۳۸۶ق، ۷۰۲ص؛ طهران، سنگی، خط احمد بن محمد حسین تفرشی، با حواشی فیض الله تفرشی و ...، ۳۹۹ص، ۱۳۰۵ق؛ طهران، سنگی، دارای مقدمه‌ای در یک صفحه توسط خوانساری، ۱۳۶۸ق؛ قم، وزیری، در ۲ جلد، ۱۳۷۵ش= ۱۴۱۷ق، توسط کنگره محقق اردبیلی؛ تهران، سنگی، ۱۳۰۵ق، وزیری بزرگ، ۳۹۹+۱صص
[الذریعة ۲۱/۱۲ و ۱۰۳/۶ و ۷۳/۴ و ۱۲۶/۱۲و ۴۰/۱-۴۴ و ۳۰۲/۱۳؛ مشار عربی ۶؛ معجم سرکیس ۴۲۳/۱؛ ریحانة الأدب ۳۶۹/۵؛ إیضاح المکنون ۶۰۹/۱ و ۶۰۹/۲؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۳۲۹/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۲۰/۲ و ۶۳۱/۲؛ دنا ۱۲۰۴/۵-۱۲۱۰ (۲۰۳ نسخه)]
شرح و حواشی:
۱- حاشیة زبدة البیان؛ ملامحمد رفیع (-۱۰)
۲- مفاتیح الأحکام فی شرح آیات الأحکام؛ طباطبائی، محمد سعید بن قاسم (۱۰۱۲-۱۰۹۲)
۳- حاشیة زبدة البیان فی تفسیر احکام القرآن = حاشیة آیات الاحکام = التعلیقات علی زبدة البیان؛ تنکابنی، محمد بن عبدالفتاح (۱۰۴۰-۱۱۲۴)
۴- حاشیة آیات الاحکام؛ جیلانی، محمد رفیع بن رفیع (-۱۲۴۵)
۵- حاشیة زبدة البیان

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۰۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ ذیحجه ۹۸۶ق؛ مصحح، خط خورده و بحاشیه رفته، در نسخه آمده که خط مؤلف دارد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ، ۲۳ سطر (۶/۵×۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۸ - ۳۹۴]
۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۹۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۲۲ صفر ۹۸۸ق؛ وسیله یکی از شاگردان مؤلف تصحیح شده؛ تملک عبدالباقی بن زین العابدین و محمدصادق بن زین العابدین، کاغذ هندی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۵ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۰]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۹]
۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۳۷۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: حسن بن جمعة بن علی نجفی، تا: سه‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۹۹۰ق، جا: نجف اشرف؛ محشی با امضاء «منه طال بقاه بخطه سلمه الله»، مصحح؛ مهر: «عبده محمد بن جعفر بن محمد» (بیضی)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۴۳۹]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۱۴۵/۱ و ۲۰۰۷ عکسی
آغاز: و فروع الاحکام و أما الذی لا یعلمه الا الله عزوجل فهو ما یجری مجری الغیوب و قیام الساعة؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف طالقانی، تا: ۱۹ رمضان ۹۹۳ق، جا: نجف اشرف؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی، با علامت

بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۹گ (ار-۳۱۹پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۷۷] و [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۰۷]

۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۶۰

خط: نسخ، کا: نعمت الله بن حمزه عمیدی حسینی نجفی، تا: شب قدر ۹۹۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حیدر بن عبدالمجید حسینی، تا: ۲۶ ربیع الثانی ۹۹۴ق، جا: نجف اشرف؛ در کربلا تصحیح و مقابله شده؛ واقف: منتجب الدین، اسفند ۱۳۰۹؛ ۲۲۸گ، ۲۱ و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ - ۴۰۲]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۰۶ و ۲۰۰۵ عکسی

کامل، خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ شعبان ۹۹۵ق؛ مصحح، مقابله شده با نسخه اصل؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۸۸] و [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۰۶]

۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۳۲الف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ تملک: محمد باقر بن محمد تقی با مهر «محمد باقر العلوم»؛ اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۲]

۹. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۶۹۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۵۴۸ص، ۲۳ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۰. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۰۶۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۷۰ص، ۱۶ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۵]

۱۱. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۶۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۶۰۹ص، ۱۹ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۷۴]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۷۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم أشار فی دلالة الثالثة إلی ذم المسلمین و ظاهر أنهم الذین کانوا معه. صلی الله علیه و آله و سلم ...

بخشی از کتاب طهارت و کتاب صلات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ تملک: مولا نقی امیر مدعو به آقا ملا سرکانی؛ کاغذ: سمرقندی، ۳۲گ (۸۴-۱۱۵)، ۱۸ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۵سم [ف: ۲۹ - ۵۶۷]

۱۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز [ف: ۳ - ۹۰]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۹۵

خط: نسخ، کا: محمد افضل بن محمد جعفر شریف ابرقوهی، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد جعفر ابرقوهی (فرزند کاتب)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۱۲۶]

۱۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ اهدایی: ورثه سلطان العلماء؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۸۶]

۱۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۱۴

آغاز: الاخبار و لا قصد التلذذ و الشهوة کالبهایم و استحباب القناعة و الرضا بما کتب الله له؛ **انجام:** فیکون فی نفسک اشارة الی اعتبار القصد لا الی السر و یویده قوله و دون الجهر حتی یلزم التکرار.

کتاب الزکاة، کتاب الخمس، کتاب الحج، کتاب الجهاد، کتاب الامر بالمعروف والنهی عن المنکر، کتاب الطهارة، کتاب الصلاة؛ خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، ۱۷۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۲سم [ف: ۵ - ۷۴۲]

۱۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۱۲۹

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: میر محمد باقر بن میر محمد امین طالقانی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، مقابله شده، محشی با نشان «فیض»، در اول نسخه فایده‌ای به خط محمد قاسم بن محمد رضا در جمادی الاول ۱۱۱۷ که برای محمد هادی قهپایی نوشته؛ ۴۷۲ص، ۲۱ سطر [ف: - ۶۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۴ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س ۱۷ ش۱و۲ - ۱۰۵]

۱۸. جهرم؛ کریم اشراق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [میراث اسلامی: ۵ - ۶۱۰]

۱۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۳۷

آغاز: الاولی کون المعنی و لایقرب الجنب الصلاة الا حال السفر کما تقدم ... و علی تقدیر مواضع الصلاة بلاتیمم؛ **انجام:** لعدم الاحتیاج الی القسط و العدل و ان احتاج الی ملاحظة المهر و النفقة و هی معلومة و قیل کانوا ...

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۱؛افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۵۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۵۴۶]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۴۰

انجام: اعادنا الله و ایاکم عنه و وفقنا للعلم و القول و العمل.

از ابتدای مقدمه تا پایان کتاب امر به معروف و نهی از منکر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن خرمایی، ۲۲۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۹۸]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حبیب الله بن محمد حسینی استرابادی، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: امیر جبرئیل، ۱۳۰۷ ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۰۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۷۳

آغاز: او اعطاء الجزیة عن ید و هم صاغرون ... الثامنة انما یعمر مساجد الله من آمن بالله؛ **انجام:** ثم اعلم انه قال فی «ف» و «ی»

المراد بالذین احبار الیهود الذین حجدوا نبوة.
از اواسط کتاب صلاة تا اواخر قضا و شهادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، مقابله شده، محشی؛ واقف: بنیاد پژوهشهای اسلامی آستان قدس رضوی، آبان ۱۳۶۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۵۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۲۲ – ۲۸۶]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لهذا قال شیبتنی هود و الواقعة و اخواتهما و روی ان اصحابه.
نسخه از ابتدای مقدمه تا اواخر کتاب صوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی با رموز و اسامی م ح «طاب ثراه»، «فیض رحمه الله»، «شیخ جواد» و بعضا منقول از تفاسیر و کتب فقهی دیگر، مصحح؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۷۸گ، ۱۶–۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۲۲ – ۲۸۷]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** مثل ما ذکر فی الفقیه فی باب جمل من مناهی النبی (ص) انه قال من مدح سلطانا جائرا.
از ابتدای مقدمه تا اواسط کتاب الاکتساب تفسیر آیه شریفه «و لاترکنوا الی الذین ظلموا فتمسکم النار» است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ انتقالی از کتابخانه آیة الله بروجردی وابسته به کتابخانه آستان قدس رضوی در فروردین ۱۳۷۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۹گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۷]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۱۷۹

آغاز: عز و جل ... الغیوب و قیام الساعة تم کلامه اقول تحریر الکلام ان الخبر محمول علی ظاهره؛ **انجام:** وضع الأمر بالاحسان موضع النهی عن الاسائة الیهما للمبالغة و الدلالة.
از اواخر مقدمه تا اواسط کتاب المکاسب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن۱۱؛افتادگی:آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ کاغذ: نخودی، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۸]

۲۶. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: وزیری [نشریه: ۴ – ۳۸۵]

۲۷. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۴ – ۳۸۵]

۲۸. شیراز؛ وصال (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۰

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۵ – ۲۹۱]

۲۹. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۹۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۷۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: – ۹۹]

۳۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: حسن بن عبدالکریم بن صالح بحرانی [؟]، تا: قرن ۱۱؛ مقابله شده، وقف بر فرزندان ذکور سپس اعلم شهر شیراز؛ مهر: «الواثق بالله الغنی عبداللطیف الحسینی» (چهارگوش) گویا تاریخ مهر ۱۲۵۲ باشد؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۱گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ – ۱۲۸]

۳۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۱۷۵گ، اندازه: ۱۳×۲۳سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۱]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۳ص (۱–۱۳)، ۱۹ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [سنا: ف: ۱ – ۲۹۲]

۳۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۵/۱

آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۶ص (۱–۴۱۶)، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۵/۵سم [ف: ۷- ۴۰۴]

۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۹۶

آغاز و انجام: برابر
در آن باب عبادت (از طهارة تا امر بمعروف) و باب معاملات (از مکاسب تا وصیت) و نکاح و طلاق و کتب مطاعم و مشارب و مواریث و احکام به معنای اخص آیات مبین احکام شرعی آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن تریاکی، ۳۲۷گ، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۹ – ۲۸۲]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۷۹-۵۱/۳۹

آغاز: کتاب الطهارة نبدأ بالفاتحة تیمناً و تبرکاً
بی‌کا، تا: قرن ۱۱، ۱۷۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴- ۲۲۳۳]

۳۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۹۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۱۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۶×۲۶سم [ف: ۱ – ۲۵۹]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۱۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱ – ۲۵۹]

۳۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۶۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد امین اصطهباناتی، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملک: کاتب با مهر «الله محمد علی» (مربع) آمده که کتاب را به فرزندش «محمد تقی» داده با مهر وی «عبده محمد تقی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۹۵]

۳۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۲۲/۱
انجام: ایضاً عن داود الرقی صحیحاً قال کنت مع ابی عبدالله علیه السلام بمنی اذجاء رجل فقال ان ...
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد علی بن ملا احمد خاطی رازی؛ مهر: «عبده سید علی الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ (۲پ-۹۹پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۶]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۹۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۶سم [ف: ۲۲ - ۲۸۲]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۵۶۷
آغاز: فافهم و اعلم انه لیس فی الآیة دلالة علی وجوب الزکاة؛
انجام: و لئن صبرتم أی ترکتم المکافاة و المجازاة و القصاص و تجرعتم مرارة الصبر فهو خیر و احسن لکم ... و جذعوا انفه.
از اوایل کتاب زکات تا اواخر کتاب جنایات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ اهدایی: شکر الله فقیه نیا؛ کاغذ: نخودی، ۱۶۰گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۷سم [ف: ۲۲ - ۲۸۳]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۱۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی از «میرزا محمد»، «سلطان محمود»، «فیض» و بعضا با رمز «منه ره» یا منقول از تفسیر مجمع البیان و غیره؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و شکری، جلد: مقوا، ۲۰۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۲۲ - ۲۸۴]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۹۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی؛ تملک: ابوالفضل العباس بن سید حسین حسینی کربلایی در ۱۲۵۰، محمد صادق بن زین العابدین موسوی در ۱۲۵۳؛ واگذاری سازمان حج و اوقاف در آبان ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۲سم [ف: ۲۲ - ۲۸۵]

۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۹۰
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق شکسته،کا:محمدحسین بن سعدالدین غفاری، تا: ۲۵ رجب۱۰۰۲ق،جا:کربلا حائر حسینی؛مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۴]

۴۵. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۱۷۴
خط: نستعلیق خوش، کا: ابوالحسن بن محمد حسین الحاجی، تا: محرم ۱۰۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با نشان «ف، ۱۲، ح ح، ص» و جز اینها، از «ولا تضاروهن لتضیقوا علیهن» آغاز می‌شود؛ قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۶]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۰
آغاز: المنزل دون المسجد و ان کان ذلک غیر ظاهر و کذا سائر العبادات فان الاخلاص فیها هی العمدة؛ **انجام:** برابر
در فهرست ناشناس آمده. از یک برگ از پایان کتاب صلاة شروع می‌شود؛ خط: نستعلیق و آیات شریفه نسخ، کا: محمد امین بن محمد سعید، تا: سه‌شنبه ۶ جمادی الثانی ۱۰۱۹ق، جا: همدان؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳ - ۲۳۳]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۹۲
آغاز: واجبة لهذا الحلق؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن محمد کاتب شیرازی، تا: یک‌شنبه سلخ صفر ۱۰۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ با نسخه اصل مقابله شده؛ واقف: تقی آقا مدرس رضوی، ۱۴ شهریور ۱۳۲۳؛ ۱۸۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۱۳سم [ف: ۴ - ۴۰۳]

۴۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۴۹
آغاز: برابر
کامل؛ خط: نسخ، کا: سید قاسم بن میرک، تا: ۱۰۳۳ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی، ۲۳۸ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱ - ۸۳]

۴۹. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۴۰
خط: نسخ، کا: سید علی بن شیخ کنعان دزماری، تا: رجب ۱۰۳۳ق، جا: اردبیل؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: - ۳۶]

۵۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: فخر الدین بن مرتضی حسنی تفرشی، تا: ۱۰۳۴ق، جا: لاهور هند؛ مصحح؛ تملک: محمدرضا قمی به تاریخ ۱۰۸۴ ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

۵۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۲۲۵ و ۲۰۰۶ عکسی
کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمود طبسی کیلکی، تا: چهارشنبه ۱۲ رمضان ۱۰۳۷ق؛ مصحح، محشی، از روی نسخه امیر فیض الله حسینی و نسخه محمد بن نعمة الله حسنی شولستانی که با نسخه مؤلف تصحیح، و مقابله شده و حاشیه‌هایی که از آن نسخه‌ها نقل شده با رموز مخصوص مشخص شده است؛ تملک: احمد بن محمد بن نجیب الدین بلادی بحرانی به تاریخ ۲۵رجب ۱۲۱۱، احمد بن زین الدین احسائی به تاریخ ۲۹ رجب ۱۱۲۱ با مهر «احمد بن زین الدین» (بیضی)، محمد علی ابن مولانا محمد طبسی و مهر «محمد علی ...» (بیضی)، عبدالله ابن محمد؛ جلد: تیماج زرد، ۲۹۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۴] و [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۰۶]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۱۷

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: جمال الدین بن رمضان دهنوی شولستانی، تا: پنج‌شنبه ۷ شوال ۱۰۳۸ق، جا: شیراز؛ محشی از فیض کاشانی و غیره، مصحح، مقابله شده؛ تملک: سید صدرالدین، سید صالح عباس عاملی در جمادی الثانی ۱۲۱۳، ابوطالب بن محمد سعید قمی (معروف به قاضی سعید قمی) در ذیقعده ۱۱۴۵، علی بن نصرالله بن موسی لیثی جزایری در ۱۰۴۶ق، ابوطالب بن قاضی سعید قمی مورخ ۱۱۴۵ق، سید صدرالدین عاملی بن سید صالح عباس مورخ ۱۲۱۳ق و فرزندش سید محمد علی [معروف به آقا مجتهد] بن صدرالدین عاملی مورخ ۱۲۶۳ق، مهدی بن محمد رجائی موسوی در ۱۳۹۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۳۳۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۹۶] و [ف: ۲۲–۲۸۸]

۵۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۳۸

آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد تقی الشهیر به ملا پروانه، تا: ۱۰۴۷ق؛ مهر: «عبدالوهاب الحسینی»، «عبد العاصی محمد تقی»؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۲۴۶گ، ۲۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ – ۱۲۵۶]

۵۴. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۷۱

آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا:سلخ جمادی الثانی ۱۰۵۰ق؛کاغذ:شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲۴۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۱۴۵]

۵۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۰۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد امین بن حجة الله حسینی سلامی، تا: یکشنبه ۲۴ ذیحجه ۱۰۵۵ق؛ محشی؛ وقف معمار باشی برای مدرسه‌ای به همین نام در تهران؛ مهر: «وقف مدرسه معمار باشی در تهران» (مربع)، «عبدالفتاح بن عبدالوهاب موسوی» (مربع)؛ تملک: محمد محسن و مهر «ان الله یحب المحسنین۱۰۸۵» (بیضی)، محمد رفیع با مهر «یا رافع من کل رفیع۱۲۶۳»، حسین بن علی بن عبدالله حسینی فریفی بحرانی با مهر «امام حسین بن علی»؛ جلد: تیماج جگری، ۳۶۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۶/۵سم [ف: ۱ – ۲۱۸]

۵۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۴۲۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۵ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی سیر، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۲۷۵گ، ۲۱ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵ سم [ف: ۱ – ۴۲]

۵۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۸

خط: نستعلیق، کا: عبدالرزاق بن محمد فیروزآبادی، تا: شنبه ۵ رمضان ۱۰۵۷ق [ف: ۳ – ۹۰]

۵۸. قزوین؛ میر حسینا قزوینی؛ شماره نسخه:۱۲۲

خط: نسخ، کا: محمد سعید بن محمد صالح ابهریجی، تا: ۸ ذیحجه ۱۰۵۸ق [نشریه: ۶ – ۳۴۴]

۵۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۳۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن حیدر، تا: ۱۰۶۰ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: جمال الدین بن محمد قاسم عاملی با مهر «یامن له العزه و الجمال، ۱۰۹۹»، امین بن محیی الدین الثانی طریحی نجفی به سال ۱۱۷۶؛ مهر: «عبده محمد حسین» (بیضی)، «الموتمن الواثق بالله عبده محمد حسن» (چندپهلو)؛ واقف: محمد حسن قزوینی، ۱۲۳۸؛ کاغذ: فرنگی نخودی و حنایی، جلد: تیماج عنابی مذهب، ۴۲۶گ، ۱۷سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۶۶]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۱۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۱۷۵]

۶۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳

آغاز: برابر
خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: ۱۰۶۲ق؛ جلد: تیماج زرد، ۳۶۴گ، ۱۹ و ۲۰ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۲۴]

۶۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۵۶

خط: نسخ، کا: رفیق بن عبدالله، تا: ۱۰۶۴ق؛ ۲۲۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ – ۱۲۷]

۶۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۹۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن ابهری، تا: ۱۰۶۷ق؛ مصحح، محشی، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۲۵ سطر[ف:۱–۱۴۵]

۶۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۷ – ج

خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن اسفندیار حسنی حسینی طباطبائی بهبهانی شیرازی، تا: چهارشنبه ۲ شعبان ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج سرخ، ۴۰۹گ، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: – ۳۶۱]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۱۴۲

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمود بن احمد، تا: جمادی الاول ۱۰۶۷ق؛ واقف: نائینی، ۳۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴ – ۴۰۲]

۶۵. اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۲۸۸۳

خط: نسخ، کا: نوروز بن اسمعیل معلم اصفهانی، تا: جمعه ۲۸ ربیع الثانی ۱۰۶۸ق؛ ۵۵۸ص، ۲۰ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۷۴]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۶ ربیع الثانی ۱۰۶۸ق؛ محشی؛ واقف:ملا علی نیشابوری،۱۲۶۲؛کاغذ:نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۱۰گ، ۲۲ –۲۸ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۴/۸سم [ف: ۲۲ – ۲۸۱]

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۱۵۶

همان نسخه بالا [تراثنا: س۶ش۱ - ۱۲۴]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۹ صفر ۱۰۶۹ق؛ محشی با نشان «فیض»؛ تملک: عبدالعلی بن محمد رفیع حسنی با مهر «عبده عبدالعلی الحسنی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۲۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۰۳]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۳۰۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن مختار سبزواری، تا: ۵ محرم ۱۰۷۰ق؛ محشی با نشان «فیض» و بعضا به لفظ «منه ره»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۹۷] و [ف: ۲۲-۲۸۴]

۶۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۰۷-۵۲/۴۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد رضی اصفهانی، تا: ربیع الثانی ۱۰۷۱ق، جا: شیراز در مدرسة الرفیعة الخانیة؛ ۲۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۳۳]

۷۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۰۷۲ق؛ محشی؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج عنابی، ۳۵۰گ، ۲۰ و ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۵۱۴]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۳۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۴ رمضان ۱۰۷۲ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده، حاشیه‌نویسی توسط محمد مؤمن بن محمد قاسم (جزائری)؛ تملک: لطفعلی به تاریخ روز غدیر ۱۳۲۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲۰ - ۱۸۵]

۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین بن منصور سبزواری، تا: شنبه ۱۵ رمضان ۱۰۷۴ق؛ مصحح، مقابله شده، محشی با رموز «منه»، «فیض»، «ف»، «ی»، «الاستاد دام ظله»؛ واقف: علی اصغر احمده ئی، آبان ۱۳۶۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۱۸۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۴×۲۵/۷سم [ف: ۲۲ - ۲۸۱]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:کمال بن عبدالحسین مازندرانی،تا:۱۰۷۵ق؛واقف: قائم مقام؛ ۲۳۶گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۴-۴۰۳]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۸ شعبان ۱۰۷۸ق؛ مصحح، محشی با نشان «صح»؛ کاغذ: دولت آبادی، نخودی، جلد: مقوایی، رویه تیماج مشکی، ۴۸گ، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۱۱ - ۴۵۳]

۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۹۱-۳۰/۶۱

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نستعلیق، کا: نعمت الله بن عنایت فراهانی، تا: شب شنبه سلخ شعبان ۱۰۷۹ق؛ مقابله شده، مصحح، با علامت بلاغ مقابله؛ مهر: «یعقوب بن سعید موسوی ۱۲۰۷» (کروی)؛ جلد: گالینگور سرخ، ۱۸۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۲۳۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۰۴]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۰-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد محسن بن قاسم علی سبزواری، تا: ۱۰۸۰ق؛ تملک: عبدالباقی بن جلال الدین حسینی مورخ ۱۲۸۱، خلیل الله ابن عبدالباقی مورخ ۱۲۹۸؛ کاغذ: ترکی بغدادی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۴ - ۱۹۷]

۷۷. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی بن حاجی نظر ابهری، تا: چهارشنبه دهه اول شوال ۱۰۸۰ق، جا: مشهد رضوی، برای حاج محمد صحاف؛ مصحح، محشی به امضای «فیض» و «منه»؛ تملک: محمد تقی بن فتاح موسوی حسینی که به تاریخ ۱۲۴۹ق در اصفهان نسخه را خریده، ابوالقاسم بن محمد مهدی بن سید محمد موسوی در ربیع الثانی ۱۲۹۰، قاسمعلی بن حسن علی سبزواری؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۲]

۷۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۲۰۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۷ ربیع الثانی ۱۰۸۰ق؛ واقف: حاج آقا احمد؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۹۱گ، ۳۹ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵ - ۸۴]

۷۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۳۸

آغاز: عنوان ... کتاب الطهارة بنداء بالفاتحة تیمناً وتبرکاً لم نذکر آبائها بسم الله الرحمن الرحیم یمکن الاستدلال بهاعلی راجحیه التسمیه عند الطهارة بل عند کل فعل فعل الا ما اخرجه دلیل بان؛

انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قاسم بن خیرالله حسینی شیرازی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۵۹گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۴]

۸۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین ... اعلم ان هنا فایدة لابد قبل الشروع فی المقصود من الاشارة الیها وهی ان المشهور بین الطلبة انه لایجوز تفسیر القران بغیر نص واثر؛ **انجام:**

برابر
خط: نسخ، کا: عنایت الله بن نعمت الله فراهانی، تا: ربیع الثانی ۱۰۸۰ق؛ با علامت بلاغ؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده محمد علی» (بیضی)، «عبده محمد علی بن علینقی الحسنی» (بیضی)؛ یادداشت: «شیخ محمد علی واعظ تویسرکانی ۱۳۴۰»؛ واقف: حاج آقا محمد مقدس اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۳]

۸۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۴۸

آغاز: برابر
کامل؛ خط: نسخ خوب، کا: ابراهیم، تا: ۱۰۸۱ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۵۴ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۸۴]

۸۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۱۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، کا: جمال الدین محمد بن احمد مازندرانی، تا: پنج‌شنبه جمادی الثانی ۱۰۸۲ق، جا: اصفهان؛ محشی به لفظ «منه ره» و یا منقول از کنز العرفان و غیره، مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۳۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۲۲ - ۲۷۹] و [ف: ۲۲-۲۷۹]

۸۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۷۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ جمادی الثانی ۱۰۸۲ق؛ محشی با عبارت «منه ره»، «فیض»، «م ا د»، «الجزری فی نهایته»، «ص ل ح وفقه الله» و ...، مصحح؛ مهر: «المتوکمل علی الله عبده حسین» (مربع)؛ تملک: محمد صالح بن ابراهیم جیلانی با مهر «یا صامتین المولج» (بیضی)؛ کاغذ؛ جلد: گالینگور قرمز، ۲۴۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۴]

۸۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۵۶

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد هجردی، تا: چهارشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۸۳ق؛ تملک: محمد بن محمد بن حسین بن هلال بوری بحرانی به تاریخ ۱۱۵۵ با مهر «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (مربع)، عبدالله بن الحسین بحرانی به تاریخ محرم ۱۲۷۵؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۲۱- ۱۴۳]

۸۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۸۳ق؛ دارای بلاغ، مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۹۷]

۸۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۲

آغاز: برابر
کامل؛ خط: نسخ، کا: شیخ حسین، تا: دوشنبه ۶ ربیع الاول ۱۰۸۴ق؛ محشی با امضاء: سلمه الله، منه فیض و ...؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۱۵گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

۸۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۳ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ ش ۱و۲ - ۱۰۵]

۸۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۴۱۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابو تراب بن ملا عبدالله اردبیلی ساکن اصفهان، تا: ۷ شوال ۱۰۸۵ق، جا: اصفهان مدرسه نقاشان؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۷۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۱ - ۵۱۵]

۸۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ محشی به نشان‌های «ی» و «ن م» و «۱۲»؛ واقف: محمد اسماعیل یزدی؛ جلد: مقوایی تیماج تریاکی، ۳۱۱گ، ۲۴ سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۱×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۸]

۹۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۸۵

آغاز: فانه أسهل ذنباً فان الرمی بالفاحشة اسهل من فعلها أو هو ظاهر و أیضاً الکافر اذا رمی و فعل غیره أیضاً من أنواع المحرجات
نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء-نجف اشرف؛ خط: نستعلیق، کا: محمد رشید بن علیخان، تا: شنبه ۲۱ رجب ۱۰۸۶ق، جا: اصفهان مدرسه جده؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ ۵۶۸ص [عکسی ف: ۵ - ۴۴۰]

۹۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۵۰

آغاز: برابر
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی، ۳۰۷ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۸۴]

۹۲. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: یدل علی عدم جواز التولیة فی العبادات مثل الوضوء؛
انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۲۸ ذیقعده ۱۰۸۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: - ۸۶]

۹۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۸

خط: نسخ، کا: محمد رضا بن محمد علی اردوبادی، تا: ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۴/۳سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

۹۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۲۴

خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن محمد تقی طالقانی، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۰۸۸ق؛ مجدول، مصحح، دارای سر لوح؛ تملک: محمد رفیع بن محمد شفیع تبریزی با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین محمد رفیع» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۸۹]

۹۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسن بن شاه نرقنقری، تا: ۱۰۸۸ق؛ تملک: عبدالله بن صدرالدین شیرازی مورخ ۱۱۲۴، محمد مقیم بن محمد هاشم؛ مهر: معز الدوله؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۵۷۸ص، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱۰ - ۱۷۲۶]

۹۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۵۹۸

خط: نستعلیق، کا: محمد مقیم بن یوسف، تا: ۱۰۸۸ق؛ ۲۸۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: جعفر بن علی دشتی، تا: ۱۰۸۹ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۶گ، ۲۶ سطر (۸/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۷ - ۴۰۲]

۹۸. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۵۸

خط: نسخ، کا: عبدالله بن ابی القاسم، تا: ۱۷ رجب ۱۰۹۱ق، جا: مدرسه شفیعیه؛ تملک: سید هدایت الله دست غیب؛ ۲۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: - ۴۵]

۹۹. قزوین؛ فحول قزوینی؛ شماره نسخه:بدون شماره

از مکاسب؛ کا: علی رضا بن رستم بابانی، تا: پنج‌شنبه ۱۲ جمادی الثانی ۱۰۹۲ق [ف: - ۱۷]

۱۰۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۳

خط: نسخ، کا: نجف بن رمضان، تا: جمادی الاول ۱۰۹۳ق؛ محشی با نشان «کنز العرفان، صالح»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۸/۵) [ف: - ۷۷۴]

۱۰۱. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رجبعلی بن غیاث الدین، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۰۹۳ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: سید علی آیتی؛ اهداء کتاب به کتابخانه توسط ملا حسن واقعی؛ جلد: مقوایی، ۲۵۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۹]

۱۰۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علیرضا بن میر عبدالفتاح حسینی جورقی قهاب، تا: پنج‌شنبه ۵ جمادی الثانی ۱۰۹۳ق، دارای یک سرلوح، مجدول مذهب، مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۶ سطر (۱۰×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸×۳۰/۵سم [ف: ۴ - ۱۸۶۳]

۱۰۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۷۰

خط: نسخ، کا: معین الدین بن نعیم الدین شریف تبریزی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ ذیقعده ۱۰۹۳ق [ف: ۳ - ۹۰]

۱۰۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۰۷-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث، کا: محمد صفی بن غازی، تا: جمادی الاول ۱۰۹۴ق؛ تملک: محمد کریم خان کرمانی؛ وقف‌نامه برای گروه شیخیان در کرمان به تولیت محمد خان ۱۲۸۹ق؛ ۴۰۵ص، ۲۹سطر (۱۳×۲۳/۵)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۹]

۱۰۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۰۲۲-۳۶/۲۲

آغاز و انجام: برابر

از اول تا آخر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۷ رجب ۱۰۹۵ق؛ مصحح، محشی به امضاء «شبر بن محمد موسوی»؛ جلد: مقوا با روکش پارچه کرم، ۲۶۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۲۳۲]

۱۰۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ربیع الاول ۱۰۹۵ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۲۷۲گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۹۷]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۴۵

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ - ۲۹۲]

۱۰۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: نور محمد بن محمد ولی صدیقی، تا: ۲۳ شوال ۱۰۹۷ق؛ مصحح، محشی، مقابله شده، دارای بلاغ؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، شهریور ۱۳۴۸؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۴۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۲ - ۲۸۲]

۱۰۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد رفیع بن صفات الله نائینی، تا: شنبه ۷ ربیع الثانی ۱۰۹۷ق؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین، عبده مرتضی ... ۱۲۴۳» (مستطیل)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۳]

۱۰۹. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۲۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: حسن علی بن فخرالدین احمد بن علی اصطهباناتی، تا: ۱۰۹۷ق؛ جلد: تیماج، ۲۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: - ۴۶]

۱۱۰. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۳۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۰۹۸ق؛ مجدول، دارای سر لوح، مصحح؛ تملک: علی قلی بن عزیز الله اردکانی در ۱۱۳۷، ابوالقاسم بن محمد حسین؛ اهدایی: شیخ محمد جعفر محلاتی، ۱۵شوال۱۳۵۳؛ ۲۵۱گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۷/۵سم [ف: ۱ - ۴۹]

۱۱۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰-ز/۶۴۲

آغاز: تحت الشدة او المکاتبین فقط و الاول هو الظهر الایة؛

انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۰۹۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۹۲گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۲۲۶]

۱۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۶۲-۹/۱۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱و ۱۲؛ محشی با نشان «منه ره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۲۳۲]

۱۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الاستصحاب تقتصی العدم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: محمد رضا بن محمد، جمادی الثانی ۱۳۱۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۱ – ۵۱۵]

۱۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۵۹

آغاز: بحیث یوافق ما اراد به النصف او الزاید؛ **انجام:** لو ساق مطلقا و لو کان واجبا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۳۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۱ – ۵۱۶]

۱۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۲۹–۱۱/۲۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، دو برگ اول وآخر نونویس در ۱۲ جمادی الثانی ۱۳۴۵؛ مصحح، محشی به نشان «فیض ره» و «ن» و «س» و «م ح ره»، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴ – ۲۲۳۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۰۱ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ش۱و۲ – ۱۰۴]

۱۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۵۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لایحتاج معاشرته و الخروج عن نهی المنکر الی العلم

از ابتدای مقدمه تا آیه ۱۳۶ سوره آل عمران؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ واقف: خان بابامشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ماشی، ۸۳گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۲ – ۲۸۹]

۱۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۳۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاج آقا احمد کرمانشاهی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۵۳گ، ۲۱ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۵ – ۸۴]

۱۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۳۱۷–۲۲/۳۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن محمد حسینی سلطان آبادی، تا: ۱۲۰۸؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۲۳۲]

۱۱۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۸۵–۳۱/۱۶۵

آغاز: کتاب الطهارة. نبدأ بالفاتحة تیمنا وتبرکاً ثم نذکر آیاته بسم الله الرحمن الرحیم یمکن الاستدلال بها علی؛ **انجام:** کانه للاخبار و الاجماع و یؤید انه لیس باعظم من المحارب مع ان فی حد المحارب ایضاً

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴–۲۲۳۳]

۱۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ ریز خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج ماشی، ۲۵۹گ، ۲۵ سطر(۶/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۷ – ۲۸۰]

۱۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۶۷

آغاز: علیه و جعل یبکی ثم یرقع یدیه و جعل یبکی؛ **انجام:** الخامس عشر العتق و فیه آیات مثل قوله تعالی اذلقول الذی انعم الله ... و قال قوم من المفسرین انه خطاب للمومنین بمعونتهم علی تخلیص رقابهم

از میان کتاب صلاه تاکتاب عتق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با نشان: ۱۲، ع ی، فیض ره، ن، کنز العرفان ۸۲۶، ف، زین؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج زرد، ۲۱۴گ، ۲۷ سطر (۷×۱۹)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۷ – ۱۰۵]

۱۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۷۳

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان‌های «د مد ظله» و «۱۲» و «منه» و «فیض ره» و «م ق» و «کشاف» و «م ی» و «ن ع» دارد؛ تملک: نعمت الله احقاقی جهرمی ابن مرحمت قفران [کذا] محمد باقر؛ یادداشت کتابخانه محمد کریم اشراق جهرم ۱۳۵۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰گ، ۲۳سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۲۰ – ۱۶۳]

۱۲۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۳۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۶۲گ، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۳ – ۶۲۶]

۱۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۰۷۴

انجام: لا یخلو عن بعد و الاحتیاط یقتضی العمل بظاهرها فتأمل.

از ابتدای مقدمه تا پایان کتاب المواریث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن فرنگی سبز، ۳۱۰گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۹۹]

۱۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۰۹۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ یادداشت مرتضی محسنی؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۳۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۳سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۹۹]

۱۲۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۴۴/۲

آغاز: و مع ذلک لایستلزم کونه شعارا لهم و متداولا بینهم ترکه و الا یلزمهم ترک العبادات کذلک؛ **انجام:** و ما منعهم ان تقبل منهم نفقاتهم ... خطاب للکفار بان انفاقهم طوعا و کرها سواء فی عدم القبول و المراد

خط:نستعلیق،بی کا،تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵گ (۹۴ر-۱۱۸پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۳۴]

۱۲۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۱۸

خط: نستعلیق، بی کا، تا: اواسط رمضان ۱۱۰۱ق؛ ۲۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۸]

۱۲۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹-الف/۱۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۱۰۱ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۲۵گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۶۴]

۱۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۵۶

خط: نسخ، کا: محمد مقیم بن ملك محمد خوانساری، تا: ۷ ذیحجه ۱۱۰۱ق؛ مهر: عبدالعالی؛ وقف با تولیت آخوند ملا محمد علی و ملا زهرا، نسخه در رمضان ۱۲۳۶ به محمد مهدی بن اسماعیل واگذار شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۳گ، ۲۱ سطر (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۶۶۶]

۱۳۰. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابن محمد صادق عبدالخالق، تا: پنج‌شنبه ۱۷ صفر ۱۱۰۳ق؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۱۰گ، ۲۱ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: - ۲۶]

۱۳۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۳۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی ابن میرزا علی سبزواری، تا: ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۸۸گ، ۲۶ سطر (۹×۱۷)، اندازه:۱۵/۵×۲۴ سم [ف: ۱ - ۴۳]

۱۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۱۰

خط: نسخ، کا: ابوالحسن بن میر یحیی بن محمد تقی حسینی، تا: شعبان ۱۱۰۵ق؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: گالینگور سرمه‌ای، ۲۷۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن - ۱۹۸]

۱۳۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۵۱

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: سید محمد بن علی بن ثابت، تا: ۱۱۰۷ق؛ محشی از کشاف و معالم التنزیل و مجمع البیان و فیض و غیره؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۲۹۱ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۸۴]

۱۳۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۵۲

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ متوسط، کا: حسن علی، تا: ۱۱۰۷ق؛ محشی به امضاء فیض وملا خلیل، ی، ع، ن، منه، وغیره؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی، ۲۵۰ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۸۴]

۱۳۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۲۵۹

خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۱۰۷ق [ف: - ۶۰]

۱۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن محمد هاشم حسینی، تا: نوروز ۱۶ شعبان ۱۱۰۷ق، به درخواست فرزند کاتب محمد هاشم؛ از روی نسخه‌ای که روز چهارشنبه ۲۳ ذیحجه ۹۹۲ نوشته شده بود، مصحح، کاتب می‌نویسد که با نسخه‌ای که نزد مؤلف خوانده شده بود مقابله نموده و حواشی وی و حواشی دیگران که در آن نسخه بود بدین نسخه منتقل گردیده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۲ - ۴۳۰]

۱۳۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۲۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا نبیاد بن محمد، تا: ۱۵ شعبان ۱۱۰۸ق؛ مصحح، محشی؛ واقف: ملا محمد علیا (آرانی)، ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۳۰۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف مخ: - ۸۴]

۱۳۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: رفیع الدین محمد بن میر محمد صفی حسینی طبسی، تا: ۱۱۰۹ق، جا: اصفهان؛ مصحح، محشی؛ نشان «وقف اولاد ذکور» با مهر «العبد المذنب نظام الدین» (هشت گوش)؛ تملك: حبیب الله بن محمدعلی رضوی با مهر «حبیب الله محمد» (بیضی)، محمد علی بن محمد مؤمن سبزواری؛ مهر: «سلام قولاً من رب رحیم» (بیضی)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۵۱۰ص، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۴سم [ف: ۴۵ - ۶۴]

۱۳۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۰۹

خطبه کتاب را فاقد است؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن ملابابا جان، تا: جمادی الاول ۱۱۰۹ق؛ محشی از مؤلف، فیض، کشاف، ح د سلمه الله، مصحح؛ تملك: آخوند گیلانی، ملا محمد قاسم مازندرانی؛ ۳۸۳گ، ۱۹ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۳۵۰]

۱۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۹۰۷

آغاز: ولا تضاروهن لتضیقوا علیهن اشارة الی بیان سکنی الزوجة التی تستحق ذلك؛ **انجام:** ثم علی تقدیر التخصیص ایضا لایبعد التعمیم لفهم العلة فیستخرج الباقی.

از اواسط کتاب نکاح تا پایان قضا و شهادات؛ خط: نستعلیق، کا: ابوالحسن بن محمد حسین، تا: محرم ۱۱۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ محشی به لفظ «منه ره» و رموز «ف»؛ جلد: مقوا [ف: ۲۲ - ۲۸۶]

۱۴۱. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۱۷۱

خط: نسخ، کا: عبدالله بن سلطان علی فهناجی، تا: ۱۱۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۴۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۲۴/۷سم [ف: ۱ - ۲۵۸]

۱۴۲. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۳۱۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد سمیع بن حاجی محمد مشهدی، تا: دوشنبه ۷ شعبان ۱۱۱۲ق؛ تملک: محمد افضل بن محمد رضا حسینی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴ سطر (۱۱×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: – ۲۶۷]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۵۴

آغاز: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد علی بن عبدالله تنکابنی، تا: ۷ محرم ۱۱۱۳ق؛ با نشانی بلاغ، مصحح، محشی از جمله با امضای «م د مد ظله» و «منه رحمه الله» و «استادی بهاءالدین مدظله» و به نقل از خط فاضل هندی، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: ۳۰ – ۳۶]

۱۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۵۱

آغاز: الله مخلصین له ما یوجب الدین أی الجزاء و الأجر وهی العبادة و لا یعبدوا غیره؛ **انجام:** برابر

از اواسط طهارت تا پایان قضا و شهادات؛ خط: نسخ، کا: محمد شرف بن حاجی محمد عسکری طبسی، تا: دوشنبه ۲۷ محرم ۱۱۱۳ق؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی غالبا با رمز «م ی»، مصحح، مقابله شده؛ واقف: مؤسسه باقیات الصالحات، دی ۱۳۷۹؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن مشکی، ۲۲۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۹]

۱۴۵. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳-ز/۱۲۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد کریم بن صفی الله تنکابنی، تا: ۱۱۱۳ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۱ سطر(۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۱ – ۱۰۷]

۱۴۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد حسن بن ابراهیم خوانساری، تا: یک‌شنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۱۱۴ق؛ واقف: سید علاء الدین علوی طالقانی، مهر ۱۳۶۹؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: مقوا، ۲۶۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۴]

۱۴۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۴۴

خط: نسخ، کا: شاه محمد بن حاج میرزا محمد، تا: ۱۱۱۴ق؛ ۲۱۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ – ۱۲۷]

۱۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میر محمد کریم فرزند میر مختار، حسینی، تا: ۱۹ محرم ۱۱۱۶ق؛ مصحح، محشی؛ وقف‌نامه محمد صالح خلخالی خوجینی به فرزندش محمد زکی که نسخه را برای فرزندان ذکورش وقف نموده، وقف‌نامه دیگری با مهر «و کان فضل الله علیک عظیماً» (مستطیل) به تاریخ ۱۳۱۰ق و در کنار آن مهر «ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء» (مربع)؛ مهر: «عبده الراجی فضل الله صالحی» (مربع)؛ تملک: ابوالقاسم بن محمد مهدی؛ واقف: محمد صالح خلخالی خوجینی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۱گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲۹ – ۵۱۷]

۱۴۹. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۷

خط: نسخ، کا: محمد مبین بن محمد علی خوانساری، تا: ۲۰ ربیع الثانی ۱۱۱۶ق؛ مصحح، محشی؛ تملک: رفیع حسینی، محمدرضا بن محمد علی بیدگلی کاشانی که کتاب را در مدرسه سلطانیه در ربیع الثانی ۱۲۷۱ خریده با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد رضا» (بیضی)؛ مهر: «یا امام رضا» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۶گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: – ۱۸]

۱۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱

آغاز: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد حسین، تا: ۱۱۱۸ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۱۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ – ۷۲]

۱۵۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۱۹۹

آغاز: کتاب المکاسب و البحث فیه علی قسمین الاول البحث عن الاکتساب؛ **انجام:** برابر

از ابتدای مکاسب تا پایان قضا و شهادات؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد مقیم، تا: رمضان ۱۱۲۰ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۳/۷سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۹۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲۶

همان نسخه بالا [مؤید: ۱ – ۲۸۱]

۱۵۲. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: عبد الله بن عبدالحسین، تا: ۱۱۲۳ق [دلیل المخطوطات: ۱– ۱۱۰]

۱۵۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۱۶ ذیقعده ۱۱۲۴ق؛ مهر: «عبده علی الطباطبائی ۱۳۷۲» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۳]

۱۵۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۲۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۴ رجب ۱۱۲۷ق؛ مهر: اسدالله؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۳۹گ، ۱۸ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۶ – ۴۶۱]

۱۵۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۸۸

کا: محمد مسیح بن ابوالفتوح نوربخشی حسنی، تا: ۱۱۲۸ق؛ قطع: خشتی [ف: – ۱۴۵]

۱۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۶۷

۱۷ جزو؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۱۳۰ق؛ محشی با نشان «منه ره»؛ واقف: سید عبدالوهاب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۳۴۲گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۶–۳۵۷]

۱۵۷. همدان؛ دامغانی (آقای)؛ شماره نسخه:۱۰
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن حسین بن نقد علی حسینی کلوری خلخالی، تا: ۱۱۳۱ق [نشریه: ۵ – ۳۸۳]

۱۵۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۰۷
کا: محمد هاشم هروی، تا: ۱۱۴۰ق؛ قطع: خشتی [ف: – ۱۴۵]

۱۵۹. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱۳۹
خط: نسخ، کا: محمد معصوم، تا: پنج‌شنبه ۸ ربیع الثانی ۱۱۴۴ق؛ مصحح، محشی برخی به خط سید عزالدین محمد حسینی؛ مهر: «محمد بن قاسم الحسینی» (بیضی)، مهر دایری وقف کتاب بر خزانه مجتهدیه؛ جلد: تیماج زرشکی، ۲۶۷گ، ۱۸سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [اوراق عتیق: ۱ – ۱۷۶]

۱۶۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۳۸۲
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر مازندرانی علیابادی حایری، بی‌تا؛ مهر: «الواثق بالله الغنی محمد زکی بن حیدر علی» (مربع)، «عبده محمد زکی ۱۱۶۷» (مربع)؛ از موقوفات شهید؛ جلد: تیماج قهوه‌ای با نقش «یا قاضی الحاجات» داخل ترنج مذهب، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف: – ۱۹۵]

۱۶۱. مراغه؛ مسجد جامع مراغه؛ شماره نسخه:۱۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: مولا قلی قنجه‌ای، تا: جمادی الثانی ۱۱۷۰ق، درخدمت مولانا و اولانا ملا رفیع مدرس مسجد جامع قنجه و میرزا محمد علی متوفی قنجه‌ای در هفتاد روز؛ مهر: «سلام علی ابراهیم» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۲۱۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ]

۱۶۲. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۱۲۳
خط: نسخ جلی، کا: محمد حسین هذلی، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز(چند برگ)؛ تملک: صالح بن مهدی صریصر الحلی ۱۱۷۰؛ جلد: تیماج، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: – ۷۱]

۱۶۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «محمد بن محمد مقیم الحسینی۱۱۷۷» (مربع)؛ اهدایی: یحیی امامی تبریزی، ۱۳۵۸؛ جلد: تیماج، مشکی، ۳۰۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۵۵]

۱۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۹۰۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن مازندرانی، تا: دوشنبه شوال ۱۱۸۰ق، جا: اصفهان؛ محشی با رموز «م ح د»، «ش ق» و «فیض»؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی،اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۲]

۱۶۵. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد حسین فقیه آبادی، تا: شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۱۹۰ق، جا: اصفهان مدرسه جدة؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور، ۳۰۶گ، ۲۳ و ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۹/۵سم [ف: ۵ – ۶۸۵]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** کما بین فی الاصول و لهذا حملناها علی العموم کما فعله فی ن ایضاً فیخرج الاحکام المذکورة فکان سبب ترک.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ محشی به امضاء «ف» (احتمالاً از فضل الله دستغیب حسینی)؛ تملک: فضل الله بن محب الله دستغیب حسینی، ابوالقاسم طالقانی، حسن بن سید ماجد موسوی بحرانی به تاریخ ۱۲۲۷، احمد بن علی جرجیسی الدورقی نجفی به تاریخ ۱۲۳۹، تملکی به تاریخ ۱۱۹۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای،۳۴۷گ،۲۱سطر،اندازه:۱۸/۵×۲۸سم[ف:۲۵ – ۳۸۸]

۱۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسن، تا: قرن ۱۳؛ مهر: زین العابدین محمد بن محمد حسین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی سیاه، ۲۹۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۱۲ – ۱۲۶]

۱۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۱۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی از فیض و بعضاً با رمز «منه رحمه الله»، و نیز منقول از تفاسیر «کنز العرفان»، «انوار التنزیل»، «مجمع البیان»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۹گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [اهدائی رهبر: ۱علوم قرآن – ۱۹۹] و [ف: ۲۲–۲۸۳]

۱۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قبوله من قولنا سمع الله لمن حمده أی اجاب
از ابتدای مقدمه تا انتهای «حد السرقة» از کتاب الحدود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: زین الدین جعفر زاهدی، ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۲ – ۲۸۵]

۱۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۸۵
آغاز: بسمله، حمدله ... اجمعین فاعلم ان هنا فوائد لابد قبل الشروع فی المقصود من الاشاره؛ **انجام:** لا یبعد التعمیم لفهم العله تم و الحمدلله کتاب زبده البیان ...
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ واقف: محمد اشرف ابن محمد خلیل؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج قهوه‌ای، ۲۵۰گ، ۲۰–۲۴ سطر (۱۱/۵×۲۰ و ۱۱×۲۱/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۷ – ۲۷۸]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** انهم کانوا سبب النزول لا انها مقصورة علیهم فان العبرة بعموم اللفظ لا بخصوص السبب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیز مذهب، ۳۲۹گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۳۵ – ۱۰۳]

۱۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۵۵

آغاز: و محظوظا لا فی ازالة حظ المحسوس فان ذلک یضره؛
انجام: ایضا عطف علی المحرمات و.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی؛ واقف: حسین کی استوان؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۱۲۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۵۱۶]

۱۷۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۶۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** الرابعة عشر و من اظلم ممن کتم شهادة عنده من الله ... لقد تم الکتاب فی آیات الاحکام بعون الملک العلیم العلام.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ محشی؛ مهر تملک: «لا اله الا الله الملک الحق المبین جمال الدین محمد»؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۶۸گ، ۲۷سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۲ - ۵۷۴]

۱۷۴. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۷/۱

انجام: صحة الاسناد الاول منقول عن عایشة و قولها لیس بحجة

فقط مقداری از مقدمه کتاب؛ کاتب: زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱پ-۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۰۹]

۱۷۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۸۰

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن علی اکبر دماوندی، تا: ۱۲۰۴ق؛ ۴۰۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: - ۱۴۳]

۱۷۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۴۰

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: رضی بن محمد علی قمی، علی اکبر موسوی ابن اسدالله موسوی مورخ ۱۲۱۵ق، آقا میرزا ابوالقاسم؛ مهر: سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۸۵گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۶/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱ - ۳۹]

۱۷۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۰۲-عکسی

آغاز: در دیباچه افتاده: ذو وجوه فاحملوه عل احسن الوجوه:؛
انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۴ جمادی الاول ۱۲۲۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۳۸ص، ۱۹ سطر (۱۱/۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۹]

۱۷۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۳۸ق، جا: جهرم؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۳۰۴گ، ۱۸ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه:۱۵×۲۱ سم [ف: ۱ - ۴۳]

۱۷۹. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۰۰

خط: نسخ، کا: احمد بن مند علی، تا: دوشنبه ۱۷ صفر ۱۲۵۰ق؛ ۱۶۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹سم [ف: ۲ - ۵۱۱]

۱۸۰. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۴۵

خط: نسخ، کا: عبدالله بن ابی الحسن بن محمد علی نوری، تا: ۱۲۵۲ق؛ ۲۹۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۸]

۱۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۷۷

خط: نسخ، کا: حسن، تا: جمعه سلخ ربیع الثانی ۱۲۵۷ق؛ مصحح، محشی، چند فایده از محمد یوسف حسینی و به خط وی با تاریخ ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۲۵ - ۴۸]

۱۸۲. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۵۸

کامل؛ خط: نسخ، کا: شیخ عباسعلی، تا: شوال ۱۲۶۵ق؛ ۲۷۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۰۹]

۱۸۳. قائن؛ امام، سید حسن؛ شماره نسخه:۱۲/۱

خط: نسخ، کا: محمد بن اسماعیل قائنی خراسانی، تا: پنج‌شنبه ۸ جمادی الاول۱۳۰۱ق؛ ۱۸۸گ (۱ر-۱۸۸ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۱۸۷]

۱۸۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: عبدالجواد بن محمد تقی موسوی در ۲۷ ربیع الاول ۱۳۲۵ با مهر «عبدالجواد بن محمد تقی الموسوی»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی، ۳۱۰گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹ سم [ف: ۱ - ۱۰]

۱۸۵. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۴۱

تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۴۵]

۱۸۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «عبده محمد مهدی الموسوی الحسینی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲۲۳گ، ۲۵ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [رایانه]

۱۸۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۹۶۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۱۸۸. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹-الف/۵۸۶

انجام: و فی الرقاب ای اعطاء المال فی الرقاب بان یشتری العبید و لاماء و یعتق مطلقا او الذی من.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ کاغذ: دولت آبادی نخودی، جلد: مقوا با تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۲۰ سطر(۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۲ - ۱۷۴]

۱۸۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مع احتمال الاطلاق فتأمل أعاذنا الله و ایاکم عنه و وفقنا للعلم و القول و العمل

از اول کتاب الطهارة تا آخر کتاب الأمر بالمعروف و النهی عن المنکر؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ ۲۲۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴/۵سم [مؤید: ۱ - ۲۸۰]

۱۹۰. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالرضا بن حسین بن علی سیاحی، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: زرد، جلد: تیماج، ۲۹۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۵/۲×۱۳/۵سم [ف: - ۳]

۱۹۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۰۷
کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: مرتضی المحسنی؛ ۳۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۱۲/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۹۸]

۱۹۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۰۵۴
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۵۹]

۱۹۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** الرابعة عشر و من اظلم ممن کتم شهادة عنده ... ای ما یوجد اظلم من کاتم شهادة حاصلة عنده من الله او یکتمها من الله بحیث لایقولها عندالطلب ...
از ابتدا تا بخشی از کتاب القضا و الشهادات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ مهر: «عبده الراجی ابوطالب» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۳۰×۱۸سم [ف: - ۹۴]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از فیض کاشانی و مجلسی دوم (محمد باقر بن محمد تقی)؛ مهر: «یا محمود» (بیضی)، «ز نام محمد شرف یافت نامم» (چهارگوش)، «الواثق الراجی عبده محمود» (چهارگوش)، «محمد علی ...» (بیضی)؛ تملک: محمود بن حاج محمدرضا، ملا محمد باقر بن حاجی محمد حسین، محمد علی الحسینی الطالقانی؛ جلد: مقوا با روکش چرم مشکی، ۵۰۶ص، ۲۱ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۲۵×۱۸سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۴۳]

۱۹۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹۲۸/۶
آغاز: لو کان کذلک لکان قوله و السعة تکریراً فتعین أن یکون المراد منه الفضل فی الدین؛ **انجام:** برابر
در فهرست ناشناس آمده. از کتاب نکاح تا کتاب جنایات؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۲گ (۱۲۳ر-۱۹۴ر)، اندازه: ۲۲×۱۶سم [ف: ۸ - ۱۲۲]

۱۹۶. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۷۷
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ مقابله شده، با علامت بلاغ؛ تملک: سید محمد باقر شفتی [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۷]

۱۹۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۶۴/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۸۷گ (۹پ-۱۹۵پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۱۶سم[ف:۱۲-۵۱]

۱۹۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۸۰
آغاز: بسمله، کتاب الصوم و فیه آیات. الاولی و الثانیه یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام؛ **انجام:** فتدل علی ترغیب الصلوه فی اللیل و شرعیتها ... و یحتمل التهجد و المخصوص. قال فی ف فتامل.
از ابتدای کتاب الصوم تا کتاب البیع؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: احمد بن مرتضی حسینی تبریزی میلانی؛ مهر: «افوض امری الی الله، احمد» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی نخودی و شکری، جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۱۳۹گ، ۱۸-۲۱ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۲۹×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۲۷۸]

۱۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سر لوح، مجدول؛ ۲۵۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۳۰×۱۹سم [ف: ۲ - ۲۰]

۲۰۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** السابعة فاذا قضیتم الصلوة فاذکرو الله قیاما و قعودا و علی جنوبکم فاذا اطماننتم فاقیموا الصلوة الایه ای اذا اردتم الصلوة مثل اذا قراتم القرآن فصلو ا فالذکر ... فان خفتم فرجالا او رکبانا فاذا امنتم فاذکروا لله کما علمکم ما لم تکونو تعملون، الرجال جمع راجل مثل تجار و صیام و قیام و ... و لم یمکنکم الصلوة تامة الافعال و الشروط کما هی المقررة حال الامر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۳۳۰]

۲۰۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۵۹
آغاز: ... لانه عطف علی رؤسکم لایحتمل غیره و هو الظاهر و جو الجوار ضعیف خصوصاً مع الاشتباه و حرف العطف و لهذا ماقاله فی الکشاف قال المراد بالمسح هنا الغسل القلیل و قد عرفت ما فیه و قراءة النصب ایضاً کذلک لانه ... و لاشک فی الصدق مع فعله غیر مترتب فتأمل.؛ **انجام:** و قال فی ن فی بیان خطوات الشیطان بعد نقل الاقوال روی عن ابی جعفر و ابی عبدالله علیهما السلام ان من خطوات الشیطان الحلف بالطلاق و النذر بالمعاصی و کل یمین بغیرالله و هذا یدل علی تحریم ...
تنها از اوایل مسح پاها از کتاب طهارت (چهارمین مورد مربوط به اولین آیه در رابطه با طهارت) تا اواسط شرح آیه دوم از بحث کتاب مکاسب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با امضای فیض؛ کاغذ: اصفهانی نخودی و دولت آبادی شکری، جلد: مقوایی با روکش کاغذی نخودی، ۱۳۶گ، ۲۰-۲۷ سطر (۱×۶/۵)، اندازه:۱۲/۵×۲۲/۵ سم [ف: ۱۴ - ۱۷۹]

۲۰۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۱۳۱
خط: نسخ، کا: محمد باقر سپاهانی، بی‌تا، به دستور جعفر قلی آقا در مدرسه آقا کمال؛ مجدول، مقابله شده با نسخه خوانده بر مؤلف؛ تملک: محمد علی بن محمد باقر اصفهانی پسر آقا باقر بهبهانی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۳۰۳گ، ۱۸ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۳۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۸۴]

۲۰۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۳۲
تمام ابواب کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره الرجب؛ مصحح، محشی؛ واقف: حاج علیرضا و حاج یوسف خلفان حاجی احمد،

جمادی الثانی ۱۲۳۵ق؛ جلد: گالینگور سیاه، ۲۸۵گ، ۱۹ سطر [ف: ۱ - ۱۴۵]

۲۰۴. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۰۵

بی‌کا، بی‌تا [ف: - ۶۰]

● **زبدة البیان فی بعض فضائل القرآن** / معانی بیان / عربی

zubdat-ul bayān fī ba'ḍ-i faḍā'il-il qur'ān

برزی، محمد حسین بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

barzī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad ja'far (-19c)

تاریخ تألیف: جمعه ۲۷ رجب ۱۲۵۱ق؛ محل تألیف: برز نطنز

در یک «مقدمه» و سه «باب»: المعانی، البیان، البدیع، سپس خاتمة فی ما یتعلق بالاشعار؛ نام کتاب و مؤلف در دیباچه و تاریخ و همچنین نام مؤلف در پایان نسخه هست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۸۳/۳

آغاز: هذا کتاب زبدة البیان فی بعض فضائل القرآن. الحمدلله العلی العظیم علی ما هدانا من لطفه العمیم؛ **انجام:** ملتمسا للدعاء من المؤمنین فی ۱۲۵۱ ...

زهر زره خاک افتاده جایی.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمعه ۲۷ رجب ۱۲۵۱ق، جا: برز نطنز؛کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی مذهب، ۹۹گ (۷۲پ-۱۷۰پ)، ۱۴سطر (۶/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۴×۱۵سم [ف: ۱۵- ۴۰۷۷]

● **زبدة البیان فی رسوم مصاحف عثمان** / علوم قرآن / عربی

zubdat-ul-bayān fī rusūm-i mṣāḥif-i 'uṯmān

کتاب کوتاهی درباره رسم الخط قرآن است. در مقدمه می‌گوید: «ان الائمة صنفوا کتباً جمة فی هذا الشأن و اعقلها العقلیة (کذا؛ العقیلة) للامام ابی القاسم الشاطبی الحاویة لما فی المقنع للشیخ الکبیر ابی عمرو الدانی رحمهما الله الجامع لما فی هذا البیان لکن الاولی لنظمه صعب الافادة و الثانی اطنب بکثرة اسانید و التعلیل و الروایة و لتخللها بین المسائل احتیج لبیان الاتفاق و الاختلاف الی الاعادة و ایضاً طولاهما و شراحهما بالتکرارات حذراً من خلط الروایات لینتفع به اولوا العنایات و لما قصر الهمم العالیات اولا یفی الوقت لیحیط العلم بجمیع الغایات و سیأتی انه یلزم علی نساخ کلام المجید متابعة المرسوم فی الکتابات اقتصرت فی هذا الکتاب علی اصول المسایل و معظم التعلیلات بحیث لم اترک شیئاً من رسوم المصاحف الستة العثمانیة ... التی ارسلت الی البلدان مختصراً علی نحو عشر الفاظ». تنظیم شده در ده «باب»: یک باب در فرش الحروف (فرش الحروف من علم رسوم المصاحف و فیه باب واحد، در چهار «ربع»: ربع ۱) من الفاتحة الی الاعراب (کذا؛ الاعراف)، ۲) من الاعراف الی مریم، ۳) من مریم الی ص، ۴) من ص الی آخر القرآن)؛ و نه باب در اصول (الاصول من علم الرسوم) بدین ترتیب: ۱. حذف الالف و اثباتها و زیادتها؛ ۲. حذف الیاء و اثباتها و زیادتها؛ ۳. حذف الواو و اثباتها و زیادتها؛ ۴. قیاس الهمزة؛ ۵. الهمزة التی وقعت علی خلاف هذا القیاس؛ ۶. الالفات المنقلبة عن الواو؛ ۷. الالفات المنقلبة عن الیاء؛ ۸. المقطوعات و الموصولات؛ ۹. هاء السکت. پیش از شروع ابواب کتاب پنج «مقدمه» و پنج «فائده» فنی در مقدمات وجوه اعجاز قرآن و تاریخ جمع آوری قرآن امده است: مقدمه ۱) وجوه اعجاز القرآن، مقدمه ۲) سبب جمع القرآن فی خلافة ابی بکر، مقدمه ۳) سبب جمع القرآن فی خلافة عثمان و کمیة مصاحفه و کیفیة کتابتها، مقدمه ۴) ترتیب سور القرآن و نسیها (کذا؛ نسبتها) الی مکان نزولها، مقدمه ۵) تعریف الخط و تقسیمه؛ فائده ۱) حکمه مصطلح الرسم، فائده ۲) فی انه هل وجب متابعة مصطلح الرسم فی کتابة القرآن ام لا، فائده ۳) معنی الحدیث المتواتر و هو انه (القرآن انزل علی سبعة احرف ...)، فائده ۴) القرائات المقبولة و المردودة، فائده ۵) فی انه هل یجوز خلط القرائات ام لا. مؤلف در کتاب از خود نام نبرده. به جز نسخه ش ۴۵ ایاصوفیای استانبول نسخه دیگری از این کتاب پیدا نشد. این نسخه پیشتر در اختیار سید محمدعلی روضاتی بوده و او آن را در کتابخانه‌های اصفهان (ص ۷۷-۷۹) و کتب خطی اصفهان (ج۱، ص ۴۳۵-۴۳۶) معرفی کرده است.

آغاز: «کتاب زبدة البیان فی رسوم مصاحف عثمان» بسم ... الحمدلله الذی شرفنا بالإیمان و عززنا بالإسلام و أحسان (کذا) و خصصنا بخیر کتاب هو حجة الحق و نورالهدی و الفرقان، و بأفضل رسول سید الخلق محمد الهادی بأوضح البرهان صلی الله علیه و آله و صحبه و سلم کل حسن و أوان. اما بعد فلا یخفی علی ذوی البصائر و الإیقان أن معرفة رسوم المصاحف حقیق بأن یعتنی بها الانسان، إذ هی علم شریف یعرف به نمق حروف نسخة إلهیة ... ثم إن الأئمة صنفوا کتباً جمة فی هذا الشأن و أعقلها «العقلیةم للإمام أبی القاسم الشاطبی الحاویة لما فی «المقنع» للشیخ الکبیر أبی عمرو الدانی. لکن الأول لنظمه صعب الإفادة، و الثانی أطنب بکثرة الأسانید و ... و لما قصر الهمم العالیات أو لایفی الوقت لیحیط العلم بجمیع الغایات ... اقتصرت فی هذا الکتاب علی أصول المسائل و معظم التعلیلات، بحیث لم أترک شیئاً من رسوم المصاحف الستة العثمانیة اللاتی ذکرها التی أرسلت إلی البلدان، مختصراً علی نحو عشر ألفاظ مأخذه بأوفی التبیان، کاشفاً عن خبایاها، موضحاً خفایاها بقدر الإمکان. و سمیته «زبدة البیان فی رسوم مصاحف عثمان» و رتبته علی عشرة أبواب، أحدها فی فرش الحروف و التسعة فی الأصول. الباب الاول منها فی حذف الألف و أثباتها و زیادتها ... ب ۲ فی حذف الیاء و إثباتها و زیادتها. ب ۳- فی حذف الواو و إثباتها و زیادتها ب ۴ فی قیاس الهمزه. ب ۵- فی الهمزة علی خلاف هذا القیاس.

ب ۶- فی الألفات المنقلبة عن الواو. ب ۷ فی الألفات المنقلبة عن الیاء ب۸ فی المقطوعات و الموصولات. ب ۹ فی هاء السکت. و قدمت علی هذه العشر عشراً اخر، خمس مقدمات و خمس فوائد، فنبین فی المقدمات: وجوه إعجاز القرآن، و سبب جمعه فی عهدی أبی بکر و (ظاهراً) عثمن رضی الله عنهما (ظاهراً)، و کمیة مصاحفه، و کیفیة کتابتها، و ترتیب سور القرآن، و نسبتها إلی مکان نزولها علی أوجه و تقسیمه. و نفصل فی الفوائد حکمة مصلحة الرسم و لزوم متابعته. وست تنبیهات فی معنی قوله صل الله علیه و آله و سلم «أنزل القرآن علی سبعة أحرف» یوضح بها سبب نزوله علی أوجه مختلفة، و أنها سبعة و ما المقصود بهذه السبعة ؟ و هل هی متفرقة فی القرآن أم لا ؟ و إلی أمر (ظاهراً) یتوجه اختلافها، و أن معانیها ترجع الی شیئین، و أن المصاحف العثمانیه هل هی مشتملة علی مجموعها أو علی حرف واحد منها ؟ و أن القرآت الموجودة الیوم هل هی جمیعها أو بعضها ؟ و ما القبول و المردود من القرآت ؟ و هل یجوز خلط القرآت بعضها ببعض أم لا ؟ ؛ **انجام:** و قد سبق حذف ألف الکلمت فی القاعدة الثامنة و فی الفرش، و سبق رسم منوه بلواو فی الباب السادس، و الله اعلم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۰۷

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ، کا: محمد امین بن علی اصفهانی اثنی عشری، تا: شنبه دهه اول ربیع الاول ۱۰۸۸ق، جا: مسجد شیخ لطف الله؛ مصحح؛ تملک: سید محمد علی روضاتی؛ مهر: کتابخانه باقر ترقی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زیتونی، ۵۱گ، ۱۹ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸/۳سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۶۷]

اصفهان؛ کتابخانه‌های اصفهان؛ شماره نسخه:۲۳

همان نسخه بالا[فهرست روضاتی: – ۷۷]

● زبدة البیان فی شرح قصص القرآن / تفسیر / عربی

zubdat-ul-bayān fī š.-i qiṣaṣ-il-qur'ān

طبسی، محمد بن محمود، ق۱۱ قمری

tabasī, mohammad ebn-e mahmūd (- 17c)

مؤلف، آیات وارده در قصص انبیاء الهی را به ترتیب سوره‌های قرآنی مورد شرح و تفسیر قرار داده و چون غرض ایشان در این کتاب تفسیر آیات وارده در قصص انبیایی است که خداوند سبحان در قرآن کریم برای رسول الله (ص) بیان نموده نه شرح آیات وارده در خصوص خود رسول الله (ص). بنابراین آیات وارده در شأن نبی اکرم (ص) را بررسی ننموده و فقط در بخش پایانی کتاب به اختصار مطالبی را در بیان احوال رسول الله (ص) و ائمه معصومین ذکر کرده است. سپس مؤلف به سال ۱۰۸۳ ق، در «تکمله زبدة البیان»به شرح زندگانی نبی اکرم (ص) و ائمه معصومین پرداخت.

آغاز: الحمدلله الذی أنزل الکتاب علی عبده و جعله لکل شیء تبیاناً و صیره لتصدیق نبوته و تأیید رسالته حجة و برهاناً ...

[اعیان الشیعه ۵۵/۱۰؛ الذریعه ۲۱/۱۲ و۴۱۴/۴؛ دنا ۱۲۱۰/۵؛ مکتبة امیر المومنین ۲۵۰/۱ و ۶۲۹/۲ ؛ الاوقاف العامة بغداد ۱۲۶/۱]

شرح و حواشی:

۱- تکملة زبدة البیان فی شرح آیات قصص القرآن؛ طبسی، محمد بن محمود (–۱۱)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۹۶

آغاز: علیها و کیفیه اخذ الزاد و الاهبه و الاستعداد حتی یحصل الی ما هو الغرض ذلک بالامات؛ **انجام:** و منها انه تعالی ذکر کل نبی خاطبه باسمه کما قال یا آدم اسکن انت و زوجک الجنه یا نوح اهبط

خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه»، در برگ ۲ کتاب به غلط به ملا احمد اردبیلی نسبت داده شده و مالک نسخه رضا موسوی زنجانی احتمال داده مؤلف کتاب به غلط به ملا احمد اردبیلی نسبت داده شده؛ تملک: مهدی بن حسن حسینی، رضا موسوی زنجانی به سال ۱۳۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۲۸۰گ، ۲۴– ۲۸ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۱۷ – ۴۴۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۲۷

آغاز: المحقق الکاشی فی التاویلات فانه فصل الکلام فی تاویل القصة و سایر القصص ... فارجع الی کتابه و بهذا یمکن الجمع بین الاخبار

نسخه اصل: کتابخانه امیر المومنین علیه السلام – نجف اشرف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲، شاید در عصر مؤلف؛ ۷۵۶ص [عکسی ف: ۶ – ۳۸۱]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۹۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فقد أوردناه فی رسالة علی حده و الحمدلله أولا و آخراً ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی از مؤلف، مجدول، دارای سرلوح رنگین، فرزند مؤلف محمد علی در آخر نسخه می‌نویسد که کتاب را از روی نسخه مؤلف مقابله و تصحیح نموده و این کار را به تاریخ سلخ ربیع الثانی ۱۰۹۱ به پایان برده؛ تملک: محمود بن حاج جواد بن حاج عبدالهادی، زین العابدین بن سمیع بن صالح، ملا سمیع تبریزی، خان لر به تاریخ شوال ۱۲۶۲ و مهر «خان لر» (بیضی)، محمد امین بن محمد حسین شراره و عباس بن علی علوی، محمد علی بن ملا سمیع تبریزی و نشانی عاریه قاسم محیی الدین از شیخ محمد رضا کاظمی؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۸۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۰ – ۳۴۵]

● زبدة البیان فی علم المعانی و البیان / بلاغت / عربی

zubdat-ul bayān fī ʻilm-il maʻāi wa-l bayān
کشفی، جعفر بن ابی اسحاق، ۱۱۸۹ – ۱۲۶۷ قمری
kašfī, jaʻfar ebn-e abī-eshāq (1775 - 1851)

اصفهان؛ سید کشفی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، بی‌تا [دلیل المخطوطات: ۱ – ۴۶]

● **زبدة البیان فی علمی المعانی و البیان** / معانی بیان، شعر / عربی

zubdat-ul bayān fī ʻilmay-il maʻānī wa-l bayān
اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ – ۱۲۷۳ قمری
esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۹ق
شامل یک «مقدمه» و سه «فن»: فن ۱. علم معانی، مشتمل بر هشت «باب»: ۱) احوال اسناد خبری، ۲) مسند الیه، ۳) مسند، ۴) احوال متعلقات فعل، ۵) احوال قصر، ۶) انشاء، ۷) فصل و وصل، ۸) ایجاز و اطناب؛ فن ۲. علم بیان؛ فن ۳. علم بدیع؛ خاتمه در سرقات شعریه. فن معانی در ششصد بیت که آن را به نام برادرش محمد رضا معنون داشته و فن علم بیان در سه باب و دویست و چهل بیت و فن علم بدیع که در آخر آن سرقات شعریه آمده کل اشعار این فن سیصد و دوازده بیت است.
آغاز: بسمله حمدالرب العرش بالتصریح ×× و النص و التلویح و التلمیح ...
انجام: رب اغفرن لمن لنا یستغفر ×× و من یلاخط لها او یسط

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ تا شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۵۵، جا: اصفهان؛ مصحح به خط مؤلف؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ (۳۷–۶۹)، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ – ۱۵۵۵]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۳۰/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۶۳۳]

۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۴۳/۲
آغاز: برابر
کا: محمد مؤمن بن محمد مهدی اصفهانی هرندی، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۶۳گ (۲۲ر–۸۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۵۹]

● **زبده تاریخ** / تاریخ / فارسی

zobda-ye tārīx

به نام: سلطان سلیمان خان بن سلطان سلیم خان
با ابیات فارسی از جمله در دیباچه که می‌گوید: «نسخه را چون تمام کردم من ×× زبده تاریخ نام کردم من»

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۹۲/۱
آغاز: سپاس علی الاطلاق و ستایش به استحقاق ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۵ق؛ سرلوح و جدول زرین؛ ۶گ [چند نسخه–ف: – ۳۷۴]

● **زبدة التجارب** / طب / فارسی

zobdat-ot-tajārob
طالشی، عماد الدین بن محمد، ق ۱۰ قمری
tālešī, ʻemād-od-dīn ebn-e mohammad (- 16c)

مشتمل است بر هجده «باب» و «خاتمه» و هر باب مشتمل بر چندین «فصل»: باب ۱. تدبیر مجامعت؛ ۲. طبیعت و خاصیت حیوانات؛ ۳. بیان طبایع و منافع بعضی نباتات؛ ۴. بیان طبایع و منافع بعضی جمادات؛ ۵. بیان منافع و مضرات اطعمه؛ ۶. بیان طبایع و منافع فصول؛ ۷. طبایع و منافع حلویات؛ ۸. بیان طبایع و منافع رسوم؛ ۹. طبایع و منافع حموضات؛ ۱۰. بیان مرکبات؛ ۱۱. معرفت حدود و امراض و مقدمات و معالجات آن؛ ۱۲. بیان معرفت نبض؛ ۱۳. معرفت امراض و معالجات؛ ۱۴. معرفت بحرانات و معرفت قاروره و بدل ادویه و تفسیر ادویه؛ ۱۵. فن فضاو؛ ۱۶. شافیات خواص حروف مقطعه. (سید محمود مرعشی)
آغاز: الحمدلله الذی أنزل القرآن شفاءً لما فی الصدور و أرسل رسوله محمداً بالهدی و دین الحق لیخرج الناس من الظلمات الی النور ... اما بعد چنین گوید ... عماد الدین بن الشیخ محمد الطالشی ... که مسائل طبی را به مقتضای العلم علمان ... محتاج الیه دیدم
انجام: اگر کسی دندان پلنگ با خود دارد جمله گزندگان ازو گریزند، و الله أعلم.
[دنا ۱۲۱۱/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۵۳۳/۵ با عنوان «طب»]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۰۹
آغاز و انجام: برابر
از فصل سوم باب دهم تا پایان باب شانزدهم؛ خط: نستعلیق، کا: احمد فرزند حسین خان، تا: صفر ۱۱۲۵ق؛ مصحح، محشی، در برخی از برگ‌ها اشکال طبی در تشریح و جداول آمده است، در انجام فوائدی طبی و همچنین فهرست مطالب رساله آمده؛ کاغذ: فرنگی شده، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۶گ، ۱۳ سطر (۱۱/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ – ۳۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۳۴
آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سده ۱۲؛ افتادگی: انجام (در فصل ۶ باب ۱۴ افتاده)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۸گ، ۱۷ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۲۶۵]

● **زبدة التجاوید** / تجوید / فارسی

zobdat-ot-tajāvīd

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۷۰

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [الفبائی: - ۶۴۷]

● **زبدة التجوید** / تجوید / فارسی

zobdat-ot tajvīd

منظومه‌ای است در تجوید حدود ۲۷۵ بیت.

[الذریعة ۲۲/۱۲ و ۱۵/۱۹؛ دنا ۱۲۱۱/۵]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۱۸/۷

آغاز: خداوندا پریشان روزگارم ×× بسی از کرده خود شرمسارم / چو نبود غیر درگاهت پناهم ×× بپوشان ذیل عفوی بر گناهم؛ **انجام:** که از تاریخ او گردی سخنگوی ×× بحرف ح و ف و ز کنم روی / کرا ... میجویی عدد را ×× نظر کن از سر دانش بقرا تمت هذه النسخة الشریفة بعون الله تعالی و تقدس فی شهر ربیع الاول ۱۱۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۱۴۰ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۵گ (۳۹ر-۴۳پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۳سم [ف: ۸ - ۳۵۱]

● **زبدة التجوید** / تجوید / فارسی

zobdat-ot tajvīd

منظومه کوتاهی است درتجوید که مؤلف برای فرزندش سروده است.

[نسخه‌های منزوی ۸۹/۱؛ الذریعة ۲۲/۱۲]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۸۴/۳-۱۱/۱۸۴

آغاز: به نام آنکه او نطق آفرین است ×× وجودش واجب عین یقین است / خداوندی که مارا جسم وجان داد ×× زبعد جان نکویانی نشان داد؛ **انجام:** قلب علامت آیه بصری است ولب علامت غیر بصری پس بنابراین این رموزی که درمصاحف می‌نویسند ...

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۳۳]

● **زبدة التحقیق فی القضاء و القدر** / کلام و اعتقادات / عربی

zubdat-ut taḥqīq fi-l qaḍā’ wa-l qadar

حسینی گیلانی، محمد باقر بن هاشم، ق۱۲ قمری

hoseynī gīlānī, mohammad bāqer ebn-e hāšem (- 18c)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲۸ محرم ۱۱۱۰ق؛ محل تألیف: اصفهان در قضاء و قدر، در یک «مقدمه» و چندین «فصل»؛ در دیباچه می‌نویسد: ده سال پیش از این، رساله موجزی در این باره نگاشته بودم و چون فشرده بود اکنون به شرح یکایک آن مسائل می‌پردازم. نام کتاب و نگارنده در دیباچه آمده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۵۲۹

آغاز: بسمله. الحمد لله العلی شانه الجلی برهانه، القوی سلطانه ... اما بعد فیقول ... ابن السید هاشم محمد باقر الحسینی الجیلانی ... اعلم ان اهم ما یرتکبه الانسان قضاء حوایج الاخوان ... فلما التمس منی بعض الاخوان ان اکتب رسالة فی تحقیق مباحث نفیسه؛ **انجام:** و النفاق کفر. هذا آخر ما اردت ایراده فی هذه الرسالة ... الفراغ من تألیف ... یوم الاربعاء ثمان و عشرین من شهر محرم الحرام (۱۱۱۰) فی دار السلطنة الاصفهان ... المومنین ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف (شاید)، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه عفی عنه» و «ق» نشانه قاموس، در (گ ۲۶۹پ) می‌نویسد که ده سال پیش هنگامی‌که نزد میرزا محمد شیروانی کافی کلینی را می‌خواندم باین مباحث بر خوردم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی،۲۶۹گ،۷ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۱۹۹]

● **زبدة التدابیر فی علم الحجر و الاکسیر** / کیمیا / فارسی

zobdat-ot tadābīr fī ‘elm-el hajar va-l eksīr

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۸۷۲

بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق [الفبائی: - ۲۹۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۸۳۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۵]

● **زبدة التدابیر فی علم الحجر و الاکسیر** / کیمیا / ترکی

zobdat-ot-tadābīr fī ‘elm-el-hajar-e va-l-eksīr

ترجمه ترکی است از کتاب زبدة التدابیر؛ رساله‌ای است در طریق تدبیر اکسیر اعظم و حجر مکرم که طالب این فن بدان محتاج است در دوازده «باب»: ۱. مرشد کاملی بولمق؛ ۲. ماده اکسیر؛ ۳. تعدیل اجساد؛ ۴. تزویج آدم و حوا؛ ۵. اناءمکتوم؛ ۶. تعلیق حکما؛ ۷. میزان نار؛ ۸. مفتاح ماده ماء الهی؛ ۹. تشمیع اکسیر؛ ۱۰. طرح اکسیر؛ ۱۱. صلاح و صداقت؛ ۱۲. بخل و کتمان در این فن.

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۴۶/۵

آغاز: طریق تدبیر اکسیر اعظم و حجر مکرم بودر که اون ایکی شی لازمه طالبلردندر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۵ص (۶۰–۸۴)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: – ۲۸۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۳۶/۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۱۴۷]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۵۴۱/۸–۲۳/۶۱

آغاز: بسمله طریق تدبیر اکسیر اعظم وحجر مکرم بودر که اون ایکی شیء لازمه طالیلودن در اولاً مرشد کامل بولمق؛ **انجام:** وعلم ثابت اولود اون دفعه اطوز عبد ویرسک بوعلم عقد ایدر کرلمش عملدر مفتاح ایله تشمیع اولنه.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۲۳۳]

← زبدة التصانیف ⟵ الرمل

● **زبدة التصانیف** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی

zobdat-ot tasānīf

خوانساری، حیدر بن محمد، – ۱۰۵۰ ؟ قمری

xānsārī, heydar ebn-e mohammad (- 1641)

اهدا به: شاه عباس اول (۹۹۵–۱۰۳۷ق)

تاریخ تألیف: ۱۰۳۸ق (= احسنت احسنت)

کتابی است در عقاید و فقه شیعی. مؤلف استاد آقا حسین خوانساری (–۱۰۹۹ق) بوده، این کتاب را در یک «مقدمه» و دوازده «باب» ساخته و هر باب دارای دوازده «فصل» و یک «خاتمه»: مقدمه در معرفت حق تعالی؛ باب ۱. ارکان ایمان؛ ۲. مقدمات نماز؛ ۳. نمازهای روزانه؛ ۴. روزه؛ ۵. زکات؛ ۶. حج؛ ۷. فضایل پیامبر و امامان؛ ۸. قصص انبیاء؛ ۹. در آنچه بدان عمل می‌شود؛ ۱۰. در آنچه باید از آن دوری جست؛ ۱۱. فضل علم و علماء و متعلمین؛ ۱۲. صفت خلق عالم؛ خاتمه در بیان بعضی احادیث و حکایات متفرقه. خاتمه هم مشتمل بر دوازده بحث است.

آغاز: حمدله. حمد بی حد و ستایش بی عدد معبودی را سزد که پروردگار عالمیان است ...

انجام: رباعی: صد شکر که بار دیگر از گفت شنفت ×× از گلبن طبعم گل امید شکفت / برخاست به فکر عقلم از روی هوس ×× احسنت احسنت از پی تاریخش گفت.عاقبة که به اتمام رسید.

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۵۵؛ تهران، سنگی، ۱۲۷۸ق، رحلی، ۴۶۰ص

[الذریعة ۲۲/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۹۵۲/۲ (۱۱ نسخه)؛ ریحانه ۴۳۰/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۸۹/۱؛ ایضاح المکنون ۶۱۰/۱؛ هدیة العارفین ۳۴۲/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۲/۳ و ۶۲۶/۱ و ۳۳۵/۹؛ دنا ۱۲۱۱/۵– ۱۲۱۴ (۷۵ نسخه)]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۹۳–۸/۳

آغاز: فصل در صبر، فصل در شکر، فصل در قناعت و ریاضت نفس و فقر و فاقه ... باب دهم در آنچه اجتناب آن بر مؤمنان لازم است و در آن دوازده فصل است فصل ۱ ... مقدمه در بیان شناختن خدای تعالی؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: ابوالحسن بن عبدالله، تا: جمعه ۸ ربیع الاول ۱۰۴۵ق؛ افتادگی: آغاز (کمی از خطبه)؛ مجدول، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۴۱۴گ، ۲۱–۲۲ سطر، اندازه: ۲۴×۳۹سم [ف: ۴ – ۲۲۳۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸۴

آغاز: نقل است از امیرالمؤمنین علی علیه السلام که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود که هیچ بنده ای نیست که بر گناه خود بگرید چندانکه چشم او فرود آید که البته خدای تعالی گناهان او را ببخشاید

از باب نهم تا یازدهم؛ خط: نستعلیق، کا: خان محمد بن حاجی میر محمد طالقانی، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ذیقعده ۱۰۵۶ق، جا: اصفهان؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول، دارای کتیبه مرصع مذهب، با یادداشت یادگاری احمد ملقب به میرزا آقا جان به سال ۱۲۶۶ق و نام کتاب (که جامع الحکایات عوفی معرفی شده)؛ جلد: تیماج مذهب، ۱۵۳گ، ۱۶سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۲۸ – ۱۳۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و مرتبه دوم نیز که ملاقات دست داد گفت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۶۷ق؛ افتادگی: انجام [الفبائی: – ۲۹۵]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۱۵۲–۵۶/۲

آغاز: برابر

از اول تا آخر کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: الله ویردی بن میرزا محمد سعید، تا: سه‌شنبه ۳۰ ربیع الثانی ۱۰۷۳ق؛ ۲۶۸گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۸سم [ف: ۴ – ۲۲۳۴]

۵. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۵

آغاز: النبیین و شافع المذنبین و حبیب رب العالمین ... و این مجموعه مسمی است به زبدة التصانیف زیرا که از هر جا و سخنان اهل هر فقره؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: حافظ محمد ابراهیم شیرازی، تا: ۱۰۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ واقف: محمد مهدی نوری یوشی، ۱۳۶۶/۵/۱۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۳گ، ۳۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۹سم [ف: ۱ – ۲۹۳]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ندر محمد بن محب علی کریمی، تا: آخر شعبان ۱۰۸۶ق؛ جلد: پارچه‌ای، ۳۰۴گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۴×۴۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۹۷]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۳ رجب ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد:

تیماج قرمز، ۲۷ سطر [ف: ۱۲ - ۱۳۶]

۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳/۵-۶۰۸۹

آغاز پیش فصل چهارم باب هفتم افتاده است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد نبی گرگانی قمی، تا: چهارشنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۰۸۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۴۰گ، ۲۴ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۶]

۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق خوش، کا: برخوردار بن علی اکبر، تا: ۱۰۸۹ق؛ ۲۵ سطر، قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۱۲۸]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث، کا: میرزا بیگ بن همدن اردوبادی، تا: ۱۶ محرم ۱۰۸۹ق؛ مهر: «عبده محمدعلی» (چهارگوش)؛ جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای، ۵۰۷گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۳]

۱۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: برخوردار بن علی اکبر، تا: ۱۰۸۹ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن ماشی، ۲۹۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۵/۵سم [ف: ۵ - ۶۳۳]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۲-ف

نسخه اصل: پاریس P. 21؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۰۹۱ق؛ ۳۶۳گ، ۲۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

۱۳. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۴۷

از باب نهم تا پایان کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: سلمان بن سلیم پاکوتاه خوانساری، تا: چهارشنبه ۶ ذیقعده ۱۰۹۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: - ۳۰]

۱۴. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۱۰

انجام: فصل دهم در اجتناب از آزار خلق خدای ...

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ ۳۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: - ۸۱]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۷۳گ، ۲۲ سطر (۱۴/۷×۱۶/۸) [ف: ۳ - ۴۳۴]

۱۶. تهران؛ موزه ملی؛ شماره نسخه:۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام [نشریه: ۳ - ۱۲۲]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ مهر: «عبده محمد بن تقی» (بیضی)، «علی محمد بن محمدباقر» (بیضی)، «عبده معصوم»؛ تملک محمد حسین شفتی؛ اهدایی: علی نقی منزوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵۲۳گ، ۲۲-۲۳ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۱سم [ف: ۲ - ۱۳۳]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۶۲۸

آغاز: الحلقه است و بعضی فقها برانند که اگر موی روتنک باشد؛

انجام: محمد الباقر السلام علیک یابنت الامام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۹۴

آغاز: ... مانند اینها و چون عقل ممیز اینهاست پس باید دانست که ما فاعل فعل خودیم و این ظاهر است که تفرقه بسیار است؛

انجام: و در ملازم الاخلاص مذکور است که امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود که حضرت رسالت صلی الله علیه و آله و سلم فرمود که هر که دوست دادر که از دنیا بیرون رود و از گناهان پاک باشد همچنانکه طلای بیغش ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ در هامش آن (برگ‌های ۱-۶) تفسیر سورة یس به نقل از خلاصة منهج الصادقین تألیف ملا فتح الله کاشانی، (گ۷-۱۳) شرح حدیث بساط به زبان فارسی احتمالاً از فخرالدین ترکستانی ماوراء النهری، (گ۲۱-۲۲) دعایی از حضرت زین العابدین به نقل از الفصول المهمة، (گ۲۵-۷۱) آیات و ادعیه و برخی عوذات و اشعار آمده استریال با توجه به برگهای «۱۲۴» و «۱۵۶» این کتاب در سال ۱۱۵۶ق به میرزا ابوالفتح رضوی اهداء شده، در آغاز نسخه به اشتباه نام کتاب أعلام الوری از حکیم کامران (قرن ۱۰ق) ثبت گردیده؛ کاغذ: فرنگی کلاسیک، جلد: مشمعی قهوه‌ای، ۵۴۳گ، ۲۱ سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۳۰ - ۶۹۷]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۸۸/۱

انجام: و جداول چشمه سارس چون جویبار حدیقه جنان درخشان نزول نمود تا از صعوبت گرما نجات یافته.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ ۲۶۸گ (۱پ-۲۶۸ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۷]

۲۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۰۶

آغاز: خصوصا بر سید رسل و نسیم گل توکل مأمور به امر قل قائل کنت کنزا محفیا و کنت نبیا و آدم بین الماء و الطین

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۵۸۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۳۲/۵سم [ف: ۲ - ۲۲]

۲۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۰۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷۱گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۰]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۹۳۴-۲۵/۲۴

آغاز: دستوری نیست که نام خود را بگویم اما در روی من نگاه کن وصفت شکل من بوروق دل ثبت نمای وحرف حرف از صورت؛ **انجام:** دیگری گفت خداوندا سالی قحط بود زنی صاحب جمال می‌آمد که گندم بخرد من گفتم مراد من حاصل

کن تا گندم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۲۳۵]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۹۷-۲۱/۱۷/۲۱

آغاز: بسمله بدان که بر مؤمنان واجب و متحتم است که افعال پسندیده ای لازمه خود سازند تا از عذاب ابدرسته و به نعیم مقیم رسند چنانکه دراین باب ایمانی به آنها شده؛ **انجام:** برابر
خطبه مؤلف تحریر نشده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۴-۲۲۳۵]

۲۵. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۳۰

آغاز: پای او بیرون آورند وسنت است که انگشتان پای میت را نرم بآهستگی گردانند؛ **انجام:** نماید و در حالت قدرت فضای حاجت محتاجان را غنیمت شمارد و در صورت مطلوب و چهره مقصود هیچ محقی را در نقاب تعویق و حجاب توقف
خط: نستعلیق، کا: ملا کریم بن حاجی ثابت، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۳۶۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف مخ]

۲۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنان کاردنیا ودینم بساز ×× که در هر دو عالم شوم بی نیاز / نگهدار ازمن بد روزگار ×× زهر بد که باشد مرا دور دار.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج سبز، ۳۴۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۴]

۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۴۶۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۵ - ۸۵]

۲۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۸۷

آغاز: و بعد بدانکه بر مومنان واجب و متحتم است که افعال پسندیده لازم خود سازند؛ **انجام:** و بنور اولیائک و بدم شهدائک اللهم بحرمة الحسین واخیه ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹۶گ، ۲۱ سطر (۱۳/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۴۹۲]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۷ خوئی

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۷ - ۱۳۶]

۳۰. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۸۵

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن بابا خان، تا: قرن ۱۲؛ مقابله شده در ۱۱۳۳، مجدول، با سرلوح، طلا کاری در ص ۱ و ۲؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۵]

۳۱. اصفهان؛ مدرسه صدر خواجو؛ شماره نسخه:۲۰

از آغاز کتاب تا پایان فصل چهارم از باب نهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۴۵ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۲۸سم [ف: - ۲۵]

۳۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۱

آغاز: صادق العقیده خود که یا ایها الذین آمنوا ... اما بعد چون علت غایی خلق عالم و آفرینش بنی آدم معرفت و عبودیت حق سبحانه و تعالی است؛ **انجام:** ختم این کتاب بر دعای دوام دولت ابد قرین کرده شد امید که قرین نظر کیمیا اثر نواب اشرف همایون ... بهره مند شده به یکی از مشاهد مشرفه به طاعت و عبادت الهی قیام و اقدام تواند نمود
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق ابن حاجی محمد نبی قزوینی، تا: چهارشنبه ۱۱ شوال ۱۱۰۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ تملک: حاجی میر علی اکبر؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۴۳۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱ - ۶۷]

۳۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۵۰

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۳گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۰ - ۱۵۲۲]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: حسن بن محمد، تا: با تاریخ ۱۱۳۸ق؛ مجدول، نسخه در ۵ رمضان ۱۱۳۸ از سید محمد قزوینی خریده شد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۵۹۷گ، ۲۱ سطر (۱۱/۵×۲۴)، اندازه: ۱۶×۳۰سم [ف: ۶ - ۲۲۶۷]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۳۲-۲۶/۱۲/۲۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ شعبان ۱۱۶۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۲۳۴]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۲۹/۱-۲۵/۱۱۹/۲۵

آغاز: بر آن واقع شده و مراد بکلام او اینجا ذکر ... معروف مسموعه ایست که منظم شود از آنها کلام؛ **انجام:** پیش تو گر بی سر و پا آمدیم ×× هم بامید تو خدا آمدیم
بخش کوتاهی از پایان کتاب است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد صادق، تا: ۱۱۸۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۲۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۳۵]

۳۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسب الفرموده بندگاه عالیشأن ... اسمعیل سلطان خبوشانی ... که بسر پنجه صنع بدایع نگار همت عالی ... باهتمام اتمام این تاب و سایر کتبی که باتمام رسید و من بعد منظور نظر فیض گستر ایشان می‌باشد گماشته ...
خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد رضا ابن عزیزالله، تا: محرم ۱۱۹۲ق؛ نوشته شده «پیشکش حضور مهر ظهور حضرت اقدس اشرف ارفع امجد والا ولیعهد کیوان مهد روحی فداه نمود چاکر درگاه آسمان جاه فتحعلی شیرازی فی چهاردهم شهر صفر المظفر سنه ۱۲۸۹ هجری» و مهر صاحب دیوان، مجدول مذهب،

با کمند کشی، یک سرلوح مذهب؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم مرغشی مذهب، ۵۳۶ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۶۰۹]

۳۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۲۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسب الفرموده بندگان عالیشأن ... اسمعیل سلطان خبوشانی بتاریخ بیستم شهر ربیع الثانی سنه ۱۱۹۵ بعد از اتمام و انجام کتب مقرره ... ابتدا به فرمایش این کتاب مأمور فرمودند و از آنجا که ... امور جهان بر وفق آمال ایشان مستقر ... و نام نیک در صفحه روزگار از ایشان باقی خواهد ماند و استدعای کمترین بندگان ابن عبدالعزیز محمد رضا از نظران و قاریان این کتاب چنان است که از سهو و خطا و غلط در گذرند که از نسخه بسیار مغلوطی که منحصر بود و چاره نبود قلمی شد هرگاه به فاتحه این کمترین را یاد فرمایند از کرم ایشان بعید نخواهد بود. تم

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمدرضا بن عبدالعزیز، تا: ربیع الثانی ۱۱۹۵ق؛ مجدول مذهب، باکمندکشی زرین، با یک سرلوح سرکنگره مذهب مرصع؛ کاغذ: ترمه شکری، جلد: مقوای روکش چرم سرمه‌ای، ۵۲۰ص، ۲۵سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۶۱۲]

۳۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۵۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۲۰×۲۸/۵سم [ف: ۳ - ۵۰]

۴۰. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۴۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ پس از برگ یازدهم افتادگی دارد؛ ۴۱۱گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۹×۳۲/۵سم [ف: ۱ - ۹۷]

۴۱. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنان کار دنیا و دینم بساز ×× که در هر دو عالم شوم بی نیاز / نگه دار از من بد روزگار ×× ز هر بد که باشد مرا دور دار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ، ۳۰۳گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: - ۱۷۰]

۴۲. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۹۹

آغاز: پای او بیرون آورند و سنت است که انگشتان پای میت را نرم بآهستگی گردانند و سنتست سر او را و جبهه او را بشویند و بکف سدر؛ **انجام:** و کامکاری بر افراشته باید که مؤونث خلق را تحمل نماید و در حالت قدرت قضای حاجت محتاجان را غنیمت شمارد و صورت مطلوب و چهره مقصود هیچ محقی را در نقاب تعویق و حجاب توقف.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۰۷گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: - ۱۱۵]

۴۳. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۱۹

آغاز: آن کلمه که مسیح لقب است و عیسی ابن مریم نام اوست و حالتی که آن روشناس و تمام قدر باشد دور دنیا بطاعت و نبوت و بمخلوق شدن؛ **انجام:** بحث چهارم در آداب ملوک و عدالت ایشان و مکارم اخلاق ایشان با عباد الله و این مستدعی چند خصلتست خصلت اول در عدالت عدل مساوات مرعی داشتن است ... و از علی بن الحسین (ع) مروی است که رسولخدا ص فرمود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشتی به تاریخ ۱۱۶۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ]

۴۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۰۰ق؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۴؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۲۲گ، ۲۴ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۵ - ۸۵]

۴۵. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۵۱

انجام: پس دیدم او را که چشمهای مبارکش گریان شد و گفت ای داود لعنت خدا بر قاتل حسین باد بدرستی که نمی‌آشامم آب سردی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تملک: اسماعیل نجار قهدریجانی به تاریخ جمادی الثانی ۱۲۶۵؛ مهر: «ناصر بن احمد میبدی حسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جبرائیل تعویذ کرد به «قل اعوذ برب الفلق» و میکائیل به «قل اعوذ برب الناس» آن حضرت از ان بیماری شفا پس ای عزیز باید ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج نارنجی، ۳۲۹گ، ۲۳ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲۸ - ۸۶]

۴۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۴

خط: نسخ، کا: محمد حسین بن کربلائی اسماعیل چوله‌ای، تا: دوشنبه غره شوال ۱۲۰۶ق (یا ۱۲۶۰)، جا: لارچه سمیرم؛ مصحح، یادداشت یادگاری از عندلیب شارقی به سال ۱۳۴۷ و رضوان الله شارقی به سال ۱۳۲۶ و رحمت الله صفائی به سال ۱۳۰۸ و در برگ پایانی یک رباعی به خط محمد بیک بن حیدر به سال ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۹۷گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: ۲ - ۵۸۵]

۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۷۷-۵۲/۱۷

آغاز: بسمله، شکر و سپاس و حمد بیقیاس مر آن معبودی را که عبادتش موجب فیروزی عابدان است و طاعتش سبب سرافرازی زاهدان؛

از باب دوم مقدمات نماز تا آخر فصل هفتم از باب دوازدهم؛ کا: حاجی محمدبن علی دزماری من محال قرچه داغ، تا: پنج‌شنبه ۱۱ جمادی الاول ۱۲۲۲ق، جا: نظر لو من محال ارونق؛ ۱۷۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۲۳۵]

۴۹. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۱۱۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۲۴ق؛ ۴۹۷گ، ۲۰سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱ – ۵۰]

۵۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۲۳
آغاز: و لکن رسول الله و خاتم النبیین. آن رسولی که؛ **انجام:** برابر.
خط:نستعلیق،کا:اسماعیل بن محمد حسین لنجانی،تا:جمادی الثانی ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی با تیماج عنابی، ۴۱۷گ، ۲۱سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۴ – ۱۴۷۴]

۵۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۱۲-۸/۲۲
آغاز و انجام: برابر
از اول تا آخر کتاب؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد بن اسماعیل مازندرانی ساکن لفمجان گیلان، تا: سه‌شنبه ۶ ربیع الثانی ۱۲۲۹ق؛ مجدول، سرلوح مزدوج؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۴ – ۲۲۳۴]

۵۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۲
آغاز: برابر
خط:نستعلیق خوش، کا: سید عبدالحسین بن حاجی سید ابوالحسن حسینی تنکابنی، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۹گ، ۲۳ سطر (۱۵/۵×۲۷)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۱ – ۲۰]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۹۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** مبین جرم من و رحمت خویش بین ... تمت الکتاب بعون الملک الوهاب ۱۲۳۵
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ دارای سرلوح، مذهب، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۴۱گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ – ۳۵۲]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۹۱
همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۶۵۲]

۵۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۸۸۰
آغاز: فصل اول در عبادات و تضرع و رستگاری نقل است از امیرالمؤمنین علی علیه السلام که پیغمبر صلی الله علیه و آله فرمود؛ **انجام:** مهدی هادی آن امام زمان ×× به هدایت مراست او راه بر / دست هر کس بدامنی دارد ×× دست مردی و دامن حیدر
از فصل اول باب نهم تا پایان باب یازدهم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۹۷]

۵۵. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۵۴/۱
آغاز: بر جمیع انبیاء و مرسلین خصوصاً بر سید رسل نسیم کل ... اما بعد چون علت غائی خلق عالم و آفرینش بنی آدم معرفت و عبودیت حق ... بخاطر فاطر رسید که مجموعه فراهم آورد که عمل کردن به آن سبب رستگاری دنیا و عقبا باشد؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: حاجی بابا بن صادق آقا لارچه، تا: شنبه ۲۷ رمضان ۱۲۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۳۶ص (۱–۴۳۶)، اندازه: ۲۱×۳۰/۵سم [ف: – ۸۹]

۵۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰
خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن سید علی بهجت، تا: پنج‌شنبه ۲۳ جمادی الاول ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۰۸گ، ۲۲سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: – ۷۲]

۵۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۲۴۳
آغاز: بسمله باب نهم از کتاب زبدة التصانیف ... شکر متزاید از وهم و قیاس مر خدایرا که؛ **انجام:** برابر
از باب نهم در آنچه مؤمنان را لازم است شعار خود سازند؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد علی محمد آبادی جرقویه از توابع دارالسلطنه اصفهان، تا: چهارشنبه ۲۷ محرم ۱۲۵۳ق؛ مهر: «عبده خدا رحم» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۲۲)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ – ۱۸۷۱]

۵۸. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۹۸
بخش حالات چهارده معصوم علیهم السلام می‌باشد؛ خط: نستعلیق،کا:محمدعلی،تا:سه‌شنبه۲۲رجب۱۲۵۸ق،جا:مشهدرضوی ؛ جلد: مقوایی، ۱۸۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: – ۶۵]

۵۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۸۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۶۲ق، به دستور میرزا محمد رضی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۲۸۹گ، ۲۷ سطر (۲۱/۴×۳۳/۹) [ف: ۳ – ۴۳۵]

۶۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۵
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد چون علت نمای آفرینش؛ **انجام:** این مستحق را یاد کند.
خط:نسخ،کا:علی بن علی یار،تا:۱۲۶۶ق؛کاغذ:فرنگی،جلد: تیماج مشکی، ۳۴۶ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۳۴]

۶۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۱۱
جلد اول؛ خط: نستعلیق خوش، کا: ابن ملاعزیز خان عابد قاسم آبادی، تا: پنج‌شنبه ۱۴ صفر ۱۲۷۵ق، برای کربلایی میرزا حسین کدخدای قریه قاسم آباد؛ جلد: مقوایی پلاستیک پوشانیده، قهوه‌ای، ۲۶۱گ، ۲۲ سطر (۱۳/۵×۲۷)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۲ – ۱۳۳]

۶۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۰۴۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: منوچهر گرجی، تا: شنبه ۲۱ شوال ۱۲۷۸ق؛ اهدایی:مصطفی سلامتیان؛کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۳۲گ، ۲۵ سطر (۱۴×۲۶/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۵سم [ف: ۵ – ۱۵۱۵]

۶۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۷۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبد الرزاق بن علی اکبر عز آبادی، تا: ۱۳۶۳ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۲۸گ، ۲۴سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۴ – ۱۴۵۸]

۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۷۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۱]
۶۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۲۹
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۵]
۶۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۰۷-۵۹/۲۷
آغاز: بار خدایا این مرد وزیر و یاری دهنده من بود در رسانیدن احکام شریعت بامت من
از ما قبل «فصل ششم در شکر و ثنای منعمست ...» تا «بحث یازدهم در فضیلت و آداب زیارت پیغمبر صلی الله علیه و آله و ائمه علیهم السلام»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۲۸۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۴ - ۲۲۳۵]
۶۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۸
آغاز: مقدمه دربیان شناختن خدای تعالی جل جلاله بدانکه واجب است بر هر مکلف شناختن خدای تعالی و صفات ثبوتیه و سلبیه او ... باب اول در ارکان ایمان حمد و سپاس بی قیاس مر واجب الوجودی که دلیل است؛ **انجام:** الموعظة الحسنة و ادیت الذی علیك من الحق فانك قد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: آیت الله محمد مقدس اصفهانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۵]
۶۸. بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۷۴/۵
آغاز: بسمله قوله تعالی یا ایها الذین آمنوا استعینوا بالصبر و الصلوة ان الله مع الصابرین ... ای کسانیکه گرویده اید یاری جوئید بر قیام نمودن بحقوق؛ **انجام:** پس او را بان اکرامی که درحق آن طالب علم واقع شد این سه مشکل کشف گردید و سعادة دنیا و آخرت یافت
فصل پنجم در صبر؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ (۲۶۳پ-۳۴۲پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف مخ]
۶۹. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۸۹
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: نزدیك عصر مؤلف؛ ۵۱۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: - ۷۰]
۷۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۴۵
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۴۸۰گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۹سم [رایانه]
۷۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۷۳
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰×۳۰/۲سم [رایانه]
۷۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** شاید که از مکر و مات و مکر و فریب دیو لعین برهیم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ [الفبائی: - ۲۹۵]
۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۴۳
آغاز: طاعت ما گر بپذیری رواست؛ **انجام:** بعد از دیدن آن سروری تمام روی داده سجده شکر بجای ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]
۷۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۶۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]
۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۸۷۲
آغاز: آفاق رسالت وزیری بزرگ زمره حقیقت؛ **انجام:** مروی است که چون مریم متولد گردید ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]
۷۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۳۸
آغاز: هو الله تعالی - بسمله - الحمدلله حمد و جواهر ثنا تحفه بارگاه جلال کبریاء و حکیمی که الواح قابله نوع بشر را که مظهر غرایب صنع قضا و قدر است؛ **انجام:** انشاءالله تعالی مؤمنان را بهره برده باشند بحق محمد و آله ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۴۱۱گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶ سم [ف: ۲ - ۶۵]
۷۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۸۲-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۸۶ص، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [عکسی ف: ۱ - ۱۹۹]
۷۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۱۵
آغاز: در نماز یومیه چنانکه شیخ شهید علیه الرحمة تعداد نموده هزار و نه مسئله؛ **انجام:** قبه سبزی دیدند زده.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: ایرانی، جلد:تیماج مشکی،۸۰۰ص،۲۱سطر،اندازه:۱۹×۳۰سم[ف:۱ - ۲۰۵]
۷۹. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۱۳
آغاز: عمل اندیشه آن کن که به زودی باشد ناگاه گریبان تو در دست اجل روایت است که چون ارواح از اجساد مفارقت کنند ... فصل دوازدهم در نکته
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۳۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: - ۱۱۵]

● زبدة التصانیف / تاریخ / فارسی

zobdat-ot tasānīf

در قصص و تواریخ ملوك است در پنج «صحیفه»: صحیفه ۱. در یك «مقدمه» و چهار «باب»: مقدمه در مناجات، باب ۱) سیرت امیرالمومنین، ۲) احوال صحابه، ۳) قصص و حکایات دانشمندان، ۴) وزراء و خاصان درگاه فتح علی شاه؛ صحیفه ۲. شجاعت؛ صحیفه ۳. صحیفه عفت؛ ۴. صحیفه عدالت؛ صحیفه ۵. افسانه‌های ظریف و طویل. به نام فتح علی شاه ساخته و در آن از

معتمدالدوله و ملک الشعراء صبا ستایش شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۵۴

آغاز: ستایش و سپاس آن را که به ستودن سزا است و بر بخشیدن و بخشودن توانا؛ **انجام:** تا چون دگران رخت ازین ورطه بدر برد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: روغنی، ۳۲۰گ، ۲۳ سطر (۲۵/۴×۴۰/۸) [ف: ۳ – ۴۳۵]

● **زبدة التصانیف** / فارسی

zobdat-ot-tasānīf

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۶۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از فریبا بیژنی [رایانه]

● **زبدة التصانیف (منتخب)** / فارسی

zobdat-ot-tasānīf (mn.)

وابسته به: زبدة التصانیف؛ خوانساری، حیدر بن محمد (– ۱۰۵۰ق)

گزیده‌ای است از زبدة التصانیف حیدر بن محمد خوانساری در مورد نسب، القاب، اعمار، آجال و اولاد حضرات ائمه اثنی عشر علیهم السلام.

[الذریعة ۲۲/۱۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۷/۶

آغاز: بدان ای عزیز که امیرالمومنین علی بن ابی طالب علیه السلام پسر عم رسول و زوج بتول است؛ **انجام:** امید که نوید ظهورش دلهای مومنان را مبتهج و مسرور گرداند اللهم ارزقنا شرف لقائه بحرمة آبائه و اجداده.

خط: نستعلیق، کا: علی لشرف بن عبدالله مراغی، تا: قرن ۱۳؛ با یادداشتهای پراکنده‌ای در معنی جن و پری و اژدها و دو بیت شعر منسوب به حضرت امیرالمونین علیه السلام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲۵۹ر–۲۶۲ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۵ – ۵۲۳]

● **زبدة التعبیر** / خوابگزاری، شعر / فارسی

zobdat-ut ta'bīr

از: ابوسعید. منظومه‌ای است در تعبیر خواب در ۲۰۰ بیت.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۸۸/۲

آغاز: اول از حمد ایزدی خوانم ×× واحد لم یزل همی دانم؛ **انجام:** هر که ما را کند ز نیکی یاد ×× نام او در جهان به نیکی باد

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی ابر و باد، ۸گ (۹ر–۱۶ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۱۴۰]

● **زبدة التعریفات** / ادبیات / عربی

zubdat-ut ta'rīfāt

رشدی، محمد بن مصطفی

rošdī, mohammad ebn-e mostafā

تعریف اصطلاحات مختلف که در علوم اسلامی و ادبی به کار برده می‌شود بدون آوردن مثال برای آنها با اختصار و خالی از شرح و توضیح به جهت اخی چلبی در چهار «زبده» تنظیم شده: ۱. تعریفات الصرف؛ ۲. تعریفات النحو؛ ۳. تعریفات المنطق؛ ۴. تعریفات المعانی و البیان و الفقه و البدیع.

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۹۴ق، وزیری

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۵۳/۲

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین ... فلما جمعت هذه الرسالة المسماة بزبدة التعریفات؛ **انجام:** الوجه الثانی ان تکون اسا بمعنی جانب و ذلک متعین فی ثلاثة مواضع ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ رجب ۱۳۲۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی،۳۳گ(۷۲پ–۱۰۴پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ – ۳۱۶]

● **زبدة التفاسیر** / تفسیر / عربی

zubdat-ut tafāsīr

کاشانی، فتح الله بن شکرالله، – ۹۸۸ قمری

kāšānī, fath-ol-lāh ebn-e šokr-ol-lāh (- 1581)

تاریخ تألیف: نیمه ذیقعده ۹۷۷ق

تفسیر مزجی متوسطی است شامل مباحث ادبی که پس از دو تفسیر فارسی موسوم به «منهج الصادقین و خلاصة المنهج» آن را نگاشته است. روش این تفسیر نخست بیان محل نزول و عدد آیات و ثواب قرائت سوره‌ها و ربط سوره بعدی به سوره ما قبل و سپس ذکر مدلول آیات و بیان نکات مختلف و تمسک به اخبار وارده از ائمه اطهار علیهم السلام است.

آغاز: الحمدلله الذی نزل القرآن هدی للناس و بینات و تبیاناً لکل شیء و کشافاً للمعضلات ...

انجام: و یجوز أن یکون متعلقاً بیوسوس و معناه ابتداء الغایة أی یوسوس فی صدورهم من جهة الجنة و الناس

[الذریعه: ۲۳/۱۲؛ دنا ۱۲۱۴/۵ (۸ نسخه)]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فمن الواجب علی المکلف ان یمتثل أمره و نهیه و یثق وعده و یتق وعیده.

از اول کتاب تا آخر سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ صفر ۱۰۷۰ق؛ از روی نسخه مصنف، مصحح؛ تملک: محمد بن ملا کاظم به تاریخ ۱۲۷۵؛ مهر: «نامم زنام محمد یافت شرف» (مربع)، «عبدالباقی الموسوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۴گ، ۲۶

سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱ - ۳۳۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۲

آغاز: سورة مریم علیها السلام مکیة بالاجماع ثمان و تسعون آیة فی حدیث أبی بن کعب عن النبی؛ **انجام:** برابر

نیمه دوم تفسیر و از سوره مریم تا آخر قرآن؛ خط: نسخ، کا: حسن بن میرزا بیک رونجی، تا: دوشنبه ۱۴ محرم ۱۰۷۲ق؛ تملک: محمود بن حاج محمد رضا به تاریخ رجب ۱۳۱۳ و مهر «عبده محمود» (مربع)، ابتیاعی از ملا محمدباقر بن ملا محمد به تاریخ شنبه ۱۱ رجب ۱۳۱۳؛ مهر: «اللهم صل علی محمد و آل محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۲گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۶۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۵۲

نیمه دوم کتاب و از سوره مریم؛ خط: نسخ، کا: محمد بن نظام الدین امین، تا: ۱ شعبان ۱۰۷۳ق، از روی نسخه مؤلف؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۴۰۸گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۵ - ۵۱]

۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۶۶

خط: نسخ، کا: علی نقی بن شیخ محمد رضای هزار جریبی، تا: ۱ شعبان ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۵۵]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۲۳

آغاز: پس نام سوره: مکیة بالاجماع ثمان و تسعون آیة فی حدیث ابی بن کعب عن النبی صلی الله علیه و آله من قرأ سورة مریم علیها السلام اعطی من الاجر بعدد من صدق بزکریا و کذب به؛ **انجام:** کساهما جلابیب الرضوان و سقاهما شآبیب الغفران بحق النبی المنیب و الولی العریف.

جلد۲، از تفسیر سوره مریم تا آخر کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۳ق؛ رونویس شده از نسخه اصلی، مصحح، تاریخ تصحیح: ۱۱۱۳ق؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حایری؛ کاغذ: نخودی، ۴۶۴گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۶۳۲]

۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۱۲۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فمن الواجب علی المکلف ان یمتثل أمره و نهیه وثیق وعده و یتقی وعیده. تمت هذه المجلدة بحمدالله و حسن توفیقه فی قریة قمصر ... تحریراً فی ربیع الاول سنة احدی و ثمانین و تسعمأئه.

جلد اول از آغاز تا پایان سوره کهف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۲۰ق، حسب الامر استاد محمد باقر؛ واقف: محمد علی مستوفی، ۱۲۱۶؛ جلد: تیماج مصنوعی قهوه‌ای، ۳۶۱گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۳]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۷۵

نیمه دوم کتاب؛ خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن تاج الدین حسن بن شمس الدین، تا: سه‌شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۱۷۱ق؛ مصحح؛ تملک: صدرالدین محمد و مهر «صدرالدین محمد» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۳گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [ف: ۶ - ۱۷۶]

۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:۱۴

بی‌کا، بی‌تا؛ نوشته از روی اصلی که کاشانی خود آن را می‌نوشته [نشریه: ۴ - ۳۲۶]

● زبدة التفاسیر / تفسیر / عربی

zubdat-ut tafāsīr

حسینی، عبدالعظیم بن عبدالغنی، ق۱۳ قمری

hoseynī, ʻabd-ol-ʻazīm ebn-e ʻabd-ol-qanī (- 19c)

تفسیر متوسطی بر قرآن مجید که به قول مؤلف برای تطبیق با احادیث ائمه هدی، حل معضلات و کشف نکات جمیله و بیان لغات عربی و قواعد نحوی و ذکر سبب نزول آیات و حوادث واقعه در روز رستاخیز نگاشته شده است.

آغاز: الحمدلله الذی نزل الفرقان هدایة للناس بشیرا و نذیرا وبینات من الهدی ... و بعد فیقول احقر خلق الله الغنی محمد ... ان علم التفسیر اشرف العلوم الربانیة ...

۱. بیدگل؛ مجتهد الزمان بیدگلی؛ شماره نسخه:۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بشرط الاستطاعة حقیقة أو حکماً کما مر هو [مما] یخصه رسول الله صلی الله علیه و آله حیث ...

از آغاز قرآن تا اواخر سوره بقره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۳۴۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۲/۵سم [ف:۲۸]

۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** وعنه (ع) اذا ضلت احدیهما عن الشهادة و نسیتها ذکرتها الاخری فاستقامتا فی اداء الشهادة.عن الصادق (ع) من ذهب حقه علی غیر بینه لم یوجر علیه ...

از ابتدا تا تفسیر آیه ۲۷۲ سوره بقره؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ محشی با امضای «منه»؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۳۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ]

● زبدة التقویم / تقویم / فارسی

zobdat-ot taqvīm

کشمیری، محمد جان مولوی،

kešmīrī, mohammad jān mowlavī

وی به درخواست میرزا علی احدی تهرانی سعد و نحس ایام را طبق روایات ائمه اطهار علیهم السلام گرد آورده در پنج «باب» تنظیم نموده است: ۱. بیان سعد و نحس ایام هفته؛ ۲. سعد و نحس سی روز هر ماه؛ ۳. نحس اکبر و اصغر هر ماه؛ ۴. وصایای نبی اکرم (ص) به علی (ع) درباره همسران و نظافت بدن؛ ۵. ساعت سعد و نحس ماه‌های دوازده‌گانه؛ خاتمه: در نکوهش خواب، ریش‌تراشی و سعد و نحس‌های مختلف.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۰۰۳

آغاز: بسمله، حمد و ثنای بی پایان و شکر و سپاس افزون

خداوندی را سزا است که حرکات و اتصالات و اقترانات کواکب و نجوم را امارت و کواشف و حوادث سعد و نحس قرار داده؛ **انجام:** ابن شهر آشوب علیه الرحمه در کتاب مثالب تحریر فرموده است که آخر ماه ذی الحجه در سنه پنجاه و هشت هجری عایشه هلاک شده قاتل او معاویه بود.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۵۲گ، ۱۴ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۵ – ۳۸۶]

← زبدة التواریخ > تاریخ حیدری
← زبدة التواریخ > مجمع التواریخ السلطانیه
← زبدة التواریخ > تاریخ شاهرخ
← زبدة التواریخ > زبدة الغرائب
← زبدة التواریخ > زبدة التصانیف
← زبدة التواریخ > مجمع الفنون

● **زبدة التواریخ** / تاریخ / فارسی
zobdat-ot-tavārīx
حسینی، علی بن ناصر، ۵۷۵ – ۶۲۲ قمری
hoseynī, ʻalī ebn-e nāser (1180 - 1226)
تاریخ تألیف: نزدیک ۶۲۲ق
چاپ: این کتاب را محمد اقبال به نام اخبار الدولة السلجوقة در لاهور با دیباچه‌ای به انگلیسی در ۱۹۳۳ از روی تنها نسخه نوشته نزدیک قرن ۷ موزه بریتانیا به چاپ رسانیده است
[یادداشتهای قزوینی ۱۲۴/۳؛ ذیل فهرست عربی ریو ش ۵۵۰؛ دنا ۱۲۱۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۶/۱]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶تا۱۷-عکسی
نسخه اصل: موزه بریتانیا (استو شرقی ش ۷) با مقدمه محمد قزوینی؛ بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۷ [نشریه: ۲ – ۲۷۵]
تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۷عکسی
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا؛ ۱۱۲گ [ف: ۱ – ۵۳۲]

● **زبدة التواریخ** / تاریخ عمومی / فارسی
zobdat-ot tavārīx
کاشانی، عبدالله بن علی، – ۷۳۸ قمری
kāšānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e ʻalī (- 1338)
در زمان اولجایتو (۷۰۳-۷۱۶ق) ساخته است و آن تاریخ عمومی است از آفرینش آدم تا سقوط بغداد، دارای: مقدمه درباره تاریخ پیش از حضرت محمد (ص)؛ و دو «قسم»: قسم ۱. تواریخ پادشاهان فرس که که چهار طبقه‌اند: ۱) پیشدادیان از ملوک فرس، ۲) کیانیان، ۳) ذکر ملوک طوایف، ذکر ملوک یونان پس از اسکندر، طبقه دوم از قیاصره که در رومیه کبری پادشاه بودند، ذکر احوال ملوک عرب عراق که در شهر حیره می‌نشستند، ذکر ملوک غسان که ملوک عرب شام بودند، ۴) ساسانیان‌اند و ایشان را اکاسره گویند، ذکر تبعان از ملوک یمن، ذکر احوال سیف دی یزن؛ قسم ۲. از محمد (ص) تا المستعصم بالله در چهار طبقه یا مقاله: ۱) احوال سید البشر، ۲) صحابه راشدین، ۳) بنی امیه، ۴) بنی العباس. (دانش پژوه)
[دنا ۱۲۱۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۶/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۱۵
خط: نسخ، کا: عبدالوهاب بن اخی محمد بن جستان بن اخی محمد بیابانکی، تا: ۲۵ جمادی الاول ۷۱۷ق، جا: سلطانیه کاروانسرای خواجه جلال خواجه رشید الدین فضل الله همدانی؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱۳گ، ۲۵ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۷۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۰۶۷
تاریخ پیامبران را دارد اندکی پیش از انوش سپس پادشاهان عرب و ایران و اسلام (انجام افتاده) و اسماعیلیه و نزاریه (کامل) و سلاطین مصر تا میرسد به سامانیان و تاریخ سلجوقی (انجام افتاده) و تاریخ سلغری (انجام افتاده) با یادداشت شعبان روز چهارشنبه ۱۱۹۲ و تاریخ فرنگ (آغاز و انجام افتاده) و تاریخ هند (آغاز و انجام افتاده) و تاریخ ترکان و اغوز (آغاز افتاده) و تاریخ خطا (آغاز افتاده) و تاریخ طایفه یهود (آغاز افتاده)، این نسخه همان است که میرزا اسماعیل خان افشار حمید الملک داشته و گم شده بود و اکنون در اینجا پیدا شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۹۸۹ق؛افتادگی:آغاز و انجام؛کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۷گ، ۱۹ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۷ – ۲۸۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۱۰
بخش تاریخ اسماعیلیان فاطمی و نزاری است از این کتاب؛ خط: نستعلیق، کا: فضل الله خان حقیق شاگرد دارالمعلمین عالی تهران، تا: ۱۳۱۱ق؛ از روی نسخه میرزا اسماعیل خان افشار، آقای مجتبی مینوی در دیباچه نامه تنسر (ص ح) از نسخه افشار که نزد اقبال بود او کنون پیدا نیست که کجاست یاد کرده است، قزوینی نسخه ما را که از آن اقبال بوده، خوانده و خط او در آن هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۵۸گ، ۲۲ سطر (۱۴/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۴۱۵۲]

● **زبدة التواریخ** / تاریخ / ترکی
zobdat-ot tavārīx
ارموی، لقمان بن حسین، – ۱۰۱۰ قمری
ormavī, loqmān ebn-e hoseyn (- 1602)
تاریخ عمومی است که تا زمان سلطان مراد خان سوم ادامه یافته است. مؤلف، که خود از علما و مورخین دربار سلطان مراد عثمانی بوده، این کتاب را ظاهراً بعد از «شهنشاه نامه» در تاریخ

دوره سلطان مراد سوم نوشته است.
[دنا ۱۲۱۵/۵؛ عثمانلی مؤلفلری ۶/۳-۱۳۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۵عکسی
آغاز: حمد و سپاس فراوان و شکر و ستایش بی پایان اول سلطان خالق الاکوان و صانع بلا امتنان جل جلاله و تعالی؛ **انجام:** صاغ یاننده دفن ایلدیلر و عمری التمش اوج ییله ایرمشدی.
نسخه اصل: چستربیتی، ش ۴۱۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ دارای مجالس متعدد و زیبای میناتور؛ ۲۷۱گ، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۲ - ۴۳۶]

● زبدة التواریخ = لب التاریخ = مجمع التواریخ /
تاریخ جهان - فارسی
zobdat-ot-tavārīx = lobb-ot-tārīx = majma'-ot-tavārīx
منجم، کمال بن جلال، ق۱۱ قمری
monajjem, kamāl ebn-e jalāl (- 17c)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲-۱۰۷۷ ق)
از کمال بن جلال منجم یزدی که از خود با عنوان یکی از ملازمان آستان شاه عباس دوم صفوی (سا ۱۰۵۲-۱۰۷۷ق/۱۶۴۲-۱۶۶۶م) یاد می‌کند. وی در لشکرکشی سپهسالار رستمخان، در سالهای ۱۰۴۱-۱۰۴۲ ق به گرجستان، مقام منجمی داشته است. در ۱۰۵۹ق نیز با همین سمت به سپاه قندهار فرستاده شده است. این کتاب تاریخ عمومی کوتاهی است از آدم تا رویدادهای ۲۰ ربیع الثانی ۱۰۶۳ق. رویدادهای دوران صفویان نسبتاً گسترده‌تر آورده شده است. مؤلف آن را از کتاب‌های دیوان النسب، شاه‌نامه بزرگ، نظام التواریخ مسعودی، جامع المعارف حصیمنی و بناکتی و طبری و جهانگشای و زبده و گزیده و کتاب المعجم و جامع رشیدی و مختار حافظ ابرو انتخاب و نقل نموده است. در مقدمه می‌گوید: «معروض می‌دارد که چون در بعضی اوقات بر مجملی از تواریخ احتیاج می‌شد و این مختصر تألیف شد تا در همه جا همراه تواند بود و بنای آن را به ترتیبی خاصر اساس نهاده و ذکر انبیای عظام را اهل ساخته و اسامی پادشاهان معاصر را متفرع بر آن ساخت». مؤلف در دیباچه نامی به کتاب نداده و در فهرست‌ها به نام‌های زبدة التواریخ، لب التواریخ، مجمل التواریخ نامیده شده است.
آغاز: بعد از حمد و ثنای پروردگار و درود بی پایان بر احمد مختار ... شاه عباس الحسینی الموسوی البهادر خان بنده احقر کمال بن جلال منجم را که ...
چاپ: بخش ارزشمند آن تاریخ روزگار صفویان است که به کوشش ابراهیم دهگان (اراک، ۱۳۳۲ ش) چاپ شده است.
[دنا ۱۲۱۵/۵ (۱۲ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۷۳/۶؛ مشترک پاکستان ۱۳۸۷/۱۱؛ استوری (۲)I/۱۲۴۲ و ۶۲۳/۲؛ مشار فارسی ۱۰۹۵/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۰۸
آغاز: برابر
نسخه تا وقایع ۱۰۵۹ را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی:انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۸۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۶۵/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** به انعام و زیادتی مرسوم سرافراز گردیدند، مورخ ۱۱۲۱.
بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۳/۸×۳۵/۹سم [ف: ۷ - ۲۲۲]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۹۶/۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و از راه چشمه گلست ... و کرمان متوجه اصفهان شده روز چهارشنبه ۲۶ شعبان بطالع قوس پنجدرجه که هفتم شهریورماه بود داخل دارالسلطنه اصفهان شدند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن تریاکی، ۵۸ص (۳۱۳-۳۷۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۹ - ۲۹۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۰/۱-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۲]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۶۴-۲۳/۱۸۴
آغاز: از این صناعت دارد قبل از این تاریخ از بعثت آدم علیه السلام الی الیوم آثاری که از پیغمبران و پادشاهان و سایر امم صدور یافته از نسخه‌های معتبر و دواوین مشتهر مثل دیوان النسب؛ **انجام:** تیمور گورکان بیست و پنجم شعبان سنه ست و ثلاثین در ... ماوراءالنهر متولد شد ... قطعه همه عالم چو سر بسر بگرفت ... و در تاریخ او گفته اند فی الحال ز رضوان سر و پا بیرون کرد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۳۶]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بدار المؤمنین قم نقل فرموده در جوار مشهد معصومه علیهاالسلام ... سرانجام نمودند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۶ صفر ۱۰۵۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵ - ۲۲۸]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۲۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** علی ز صبح ازل آصف سلیمان شد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه سلخ ربیع الثانی ۱۰۸۸ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۰/۸×۳۰/۴سم [ف: ۷ - ۱۱۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** وزارت نمود تا حالت تحریری که شهر محرم سنه ۱۰۸۹ بامر وزارت مشغولست
خط: نستعلیق، کا: ابوالمهدی بن سلیمان حسینی نعمة اللهی، تا: محرم ۱۰۸۹ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۴گ، ۱۲ سطر،

اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۱۲]

۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** رفته اند و دوازده کاغذ زرد کلفت

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ ۷۰گ، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [نشریه: ۷ - ۱۷۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز چهارشنبه ۲۸ شعبان بطالع قوس پنج درجه که هفتم شهر شهریور ماه بود داخل دارالسلطنه اصفهان شدند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح مزدوج مذهب، در اول نسخه نوشته‌ای به تاریخ غره شعبان ۱۱۶۱ در سبزوار حسب خواهش درویش شیخ محمد اشرف؛ جلد: تیماج سرخ مذهب، ۱۱۷گ، ۱۳-۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۸ - ۱۶۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۴۱

آغاز: ... شده زنگ ... ظالم خلاف که شعشعه دولتش چون نیر اعظم بر آفاق عالم تابان و برق شمشیر جهانگیرش بر اطراف جهان نمایان گردید ... (؟) علی الاتصال حلقه بندگی و خدمتگزاری را گوشوار گوش عقیدت نوش عبودیت و اخلاص ساخته افراد روزنامچه باطله خدمات ... (؟) بسته خود را بصحه نظر کیمیا اثر محاسبان متوفی ضمیر آفتاب تأثیر والا رسانیده، روزی بر سبیل اتفاق در خدمت با رفعت وکلاء اجلاء بندگان ... خلاصه دودمان جلالت و اختیار امیرزاده والا تبار رضا قلیخان که همواره خاطر خطیرش متعلق به تحصیل اسباب کمال و سروری و استحضار مرتبه سلطنت و معدلت گستری بود متوجه تربیت و امتحان احوال غلامان و بندگان قدیمی گردیدند، بتقریبی حسب الامر العالی مقرر فرمودند که این بنده اخلاص کیش از ابتداء بنای پادشاهی پادشاهان عجم که در مملکت ایران سلطنت کرده‌اند ... بدستور و ضابطه علم سیاق در کمال اختصار تاریخ مجملی بمقام عرض آورد. بناء علیه بضابطه دفتری، این رساله قلمی و بمجمل التواریخ موسوم گردید؛ **انجام:** فتح قلعه تفلیس. چون اهل قلعه تاب مقاومت نیاوردند مقدمه قلاعی که جنگ کرده بودند بنظر آورده چاره بجز اطاعت در کار خود ندیدند، خود بیرون آمده قلعه را بتصرف دادند.

در نسخه ما نام کتاب «مجمل التواریخ» است و از آغاز اندکی افتادگی دارد. برگ اول باقی مانده. آخرین صفحه دیباچه است که سطوری از آن نقل خواهد شد. مشخص نیست چرا در شناسنامه نسخه، نام مؤلف را «محمد حسن خادم آستانه رضوان» نوشته اند. نسخه ما از پایان به واقعه سال ۱۰۱۰ق ختم می‌شود؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اعداد به شیوه سیاقی، مسطر بندی دوستونی برای سیاق نویسی؛ کاغذ: آبی رنگ، جلد: مقوایی با روکش تیماج مشکی، ۵۳گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۶۴]

۱۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۴ - ج

آغاز: برابر؛ **انجام:** کمال صلاح و عدالت و سداد و شجاعت آراسته بود

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ تملک: صنیع الدوله محمد حسن خان در ۱۲۹۸؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۰۰گ، ۱۴ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: - ۱۳۱]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۴۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** به موجب تصدیقات که از ذوالفقار خان، هریک در دست داشتند و به انعام و زیادتی مرسوم و سرفراز گردیدند

خط: نستعلیق پخته، کا: ابوالقاسم بن حسن گیلانی، تا: ۱۲۲۳ق؛ ۶۱گ (۱پ-۶۱پ) [ف: ۱ - ۱۲۸]

۱۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۴۷

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰۲گ، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف:۱-۶۸]

● **زبدة التواریخ = تاریخ سیاقی** / تاریخ جهان / فارسی

zobdat-ot tavārīx = tārīx-e sīyāqī

مستوفی، محمد محسن بن محمد کریم، ق۱۲ قمری

mostowfī, mohammad mohsen ebn-e mohammad karīm (- 18c)

به دستور: رضا قلی میرزا پسر نادرشاه افشار

تاریخ تألیف: ۱۱۵۴ق؛

تاریخ مختصر عمومی است به طریق سیاق، که وقایع تا سال ۱۱۴۸ را که نادر در چول مغان جلوس کرده است ثبت نموده است. در مقدمه می‌نویسد که: «در عهد دولت پادشاه جم جاه ... تاج بنفش ممالک هندوستان و ترکستان ... پادشاه ممالک ایران، ظل سبحان نادر دوران ... از اتفاقات روزگار، چون ایام بهار، این ذره بی مقدار ... ابن محمد کریم ... محمد محسن مستوفی سرکار فیض آثار، که از ابتدای طلوع آفتاب عالمتاب این دولت پایدار. در خدمت با رفعت ... شاهزاده کامگار و الاتبار رضا قلی میرزا ... مقرر فرمودند که این بنده خاکسار تاریخی به‌عنوان اجمال و اختصار خالی از زواید و اغلاق به‌طریق ضابطه رقوم و سیاق به طی تحریر و قلم تقریر درآورد که مشتمل باشد بر خلاصه احوال انبیا و اوصیا و پادشاهان و سلاطین و آغاز و انجام دولت و ایام عمر و مدت زمان سلطنت و فرمانروایی هریک و آثار و اختراعات و بناهایی که از ایشان در صفحه روزگار مانده و حسب و نسب ایشان را از حضرت خیر البشر آدم الی یومنا هذا که در هنگام رجوع و احتیاج محتاج به تحصیل و مطالعه کتب تواریخ نبوده به‌سهولت و آسانی بدون تصدیع و سرگردانی نسب و حسب و احوال و افعال هر یک به‌محض رجوع و ملاحظه ازین مختصر معلوم خواهد شد». در اواخر این تاریخ داستان بلوهر و بیوذاسف ترجمه ملا محمد باقر مجلسی را از عین الحیوة نقل کرده و به دنبال آن افسانه‌ها و اساطیری به قلم آورده است. یکی از مآخذ مهم مؤلف تاریخ عالم آرای میرزا علی اکبر

منشی است. چنان‌که در ذکر همایون پادشاه می‌نویسد: «مجملی از احوال او و خروج شیرخان افغان و آمدن همایون به ایران و کیفیت سلوک و برخورد و تدارک نواب شاه طهماسب و روانه نمودن به هندوستان موافق تاریخ عالم آرایی که میرزا علی اکبر منشی که نواب شاه طهماسب همراه همایون کرده بود و واقعه‌نویس همایون بوده نوشته می‌شود. (گلچین معانی)

همچنین تحریری به اسلوب ساده و به روش غیر سیاقی موسوم به «زبده نادری» از این اثر موجود است که آن را شهاب الدین علی علوی حسینی وزیر، به فرمان «السلطان نادر میرزا»، در دو «مقصد» و یک «خاتمه» تدوین کرده است. فرمان مخدوم وی در این راستا به این شرح است که «زبدة التواریخ مزبور (اثر میرزا محمد محسن مستوفی) را به قاعده و قانون مرغوب و ترکیب و نظم و اسلوب مطلوب، خالی از تکلف و اغراق عبارات و عاری از تصنع اغلاق و استعارات» درآورد.

آغاز: زبدة التواریخ در کیفیت انساب و احوال انبیا و اوصیا و پادشاهان و سلاطین زمان ازحضرت خیر البشر آدم (ع) الی یومنا هذا آنکه بعد از حمد و سپاس بیقیاس خداوندی که ضابطه قبض و بسط جزو کل دفتر خانه ایجاد عالم علوی و سفلی ...

انجام: بسبب محاصره قحط شده که این بی بضاعت خود در اصفهان بود. بعد از نه ماه که محمود داخل شهر شده و مرده و کشتهای ... را شماره و سیاهه آن را بنظر محمود رسانیده اند. آنچه در ابتدا که مردم را حالتی بود و اموات خود را دفن می‌نموده‌اند و در دهات و قلعه ها و عرض راه ها برطرف شده که بعلم ...: هفتصد هزار نفر یعنی سه کرور صد سیزده هزار نفر باشد.

چاپ: به کوشش بهروز گودرزی، تهران، بنیاد موقوفات دکتر محمود افشار، ۱۳۷۵ش.

[دنا ۱۲۱۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۷/۱]

شرح و حواشی:

۱– زبده نادری؛ علوی حسینی، شهاب الدین علی (–۱۲)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۲۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در برگ‌هایی از مسطر دو و بعضاً چهار ستونی استفاده شده، دارای رکابه؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای، ۳۷۱گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۸سم [ف: ۲۷/۱ – ۲۴۰]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵ ـ ب

آغاز: برابر؛ **انجام:** سیاق است

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵۷گ، ۲۳ سطر (۱۳×۲۲/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ – ۳۰۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** از خوف مومها از دستم افتاد تا مومها افتاد آن سیاه آنها را برداشته ناپدید شد، آن وقت دانستم که آن مومها نقش آن صورتها بوده، دیگر تأسف و ندامت فایده نداشت، و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، مجدول سه خطی مذهب؛ تملک: میرزا ابراهیم به تاریخ ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۶۱گ، ۲۵ سطر (۱۴×۲۴/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۳۶ – ۵۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ رکابه‌دار، از مسطر استفاده شده، مصحح؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج مشکی، ۳۲۳گ، ۱۸ سطر و بیشتر سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۸سم [ف: ۲۷/۱ – ۴۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۴۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنوقت دانستم که آن مومها نقش آن صورتها بوده. دیگر تأسف و ندامت فایده نداشت.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۶۸گ، اندازه: ۲۱/۵×۳۴/۵سم [ف: ۷ – ۱۱۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** سال قمری از قرار روزی ...

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد صفی بن عبدالوهاب قزوینی، تا: ۱۲۵۶ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: ماشی، ۱۵۶گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۳ – ۳۳۰]

● زبدة التواریخ / تاریخ / فارسی

zobdat-ot tavārīx

قاضی اردلان، محمد شریف بن مصطفی، ق۱۳ قمری

qāzī ardalān, mohammad šarīf ebn-e mostafā (- 19c)

اهدا به: خسرو خان

تاریخ تألیف: ۱۲۱۵ق

تاریخ عمومی و بیشتر در باره ایران است، از فصل یکم تا نهم درباره پیش از صفویان کوتاه و کم ارزش است، ولی از فصل دهم در باره صفویان تا سال ۱۱۶۸ق و فصل یازدهم در باره نژادنامه کردان و نژادنامه فرمانروایان اردلان و فصل دوازدهم درباره قاجاریان سودمند است و خاتمه‌ای دارد که در آن مآخذ کار خود را یاد کرده است. (احمد منزوی)

[دنا ۱۲۱۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۸/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۸۲/۴

در فهرست با چند عنوان مجزای: «وقایع اردلان»، سلاطین عثمانیه و مدت سلطنت آنها»، «پادشاهان صفویه تا قاجار»، «حکام اردلان»

و ... آمده و نام مؤلف نیز ندارد ولی قرائن نشان می‌دهد که همان «زبدة التواریخ» اوست که یا کامل و یا جزئی از آن است لذا بدین نام نهاده شد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۹ص (۵۰ – ۶۸)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۴۱ - ۶۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۶۴-ف و ۵۷۶۹-ف

نسخه اصل: کیمبریج برون (G18(9؛ خط: نستعلیق، کا: آقا بابای شهمیرزادی پسر ملامحمد مهدی، تا: یکشنبه ۲۷ رمضان ۱۲۷۵ق؛ در یادداشت مورخ ربیع الثانی ۱۲۷۶ آمده که نسخه برای کتابخانه بهمن میرزا بهاء الدوله نویسانده شده [فیلمها ف: ۳ - ۱۸۸ و ۱۸۰]

● **زبدة التواریخ** / تاریخ / فارسی

zobdat-ot tavārīx

قزوینی، محمد بن احمد

qazvīnī, mohammad ebn-e ahmad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۴۸/۲

بندی است از آن؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالحی قرشی، تا: ۱۵ محرم ۱۰۰۶ق، جا: سورت؛ از فصل ۴ باب ۵ «در باب ذکر مشایخ» از اویس قرنی آغاز و می‌رسد به عدد اولیا و جزو مجموعه‌ای بوده و بریده شده است؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶ص (۳۸-۵۳) [ف: ۱۰ - ۱۹۱۵]

● **زبدة التواریخ** / تاریخ / ترکی

zobdat-ot tavārīx

با مقدمه کوتاه و به صورت دوایر مشجر جز آنچه که در فهرست قرطای (۱۰۱۸) آمده است.

[فهرستواره منزوی ۶۲۷/۱]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۶۵/۱

آغاز: سپاس علی الاطلاق و ستایش بی استحقاق اولباری خلائق حکیم قدیم حضرت نه؛ **انجام:** اولور ملک جهان.

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۳/۸×۳۵/۹سم [ف: ۷ - ۲۲۲]

● **زبدة التواریخ** / تاریخ / فارسی

zobdat-ot tavārīx

ظاهرا غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۹۱

از آدم تا ۱۰۴۹، برای شاه عباس اول؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: رنگین، جلد: تیماج مشکی، ۷۰گ، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۱۶۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۴۴

آغاز: زبدة التواریخ در کیفیت انساب و احوال انبیاء و اوصیاء و پادشاهان و سلاطین زمان ...

به ترتیب سیاق و تحریری است مبسوط از «تاریخ سیاقی» مستوفی و آخرین تاریخ مندرج در آن سال ۱۱۳۴ است، سرآغاز آن با «زبدة التواریخ» مستوفی هماهنگ است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قرمز، ۲۶۸گ، ۲۴ سطر (۲۱/۵×۳۰/۹) [ف: ۳ - ۴۳۵]

● **زبدة التواریخ = تاریخ خسروی** / تاریخ / فارسی

zobdat-ot-tavārīx = tārīx-e xosravī

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۸۸/۲

آغاز: چنان می‌خواهد که کتابی مشتمل بر سیرت حضرت پناهی و تاریخ ملوک و سلاطین سلف به زبان پارسی ... و مجموعه را به زبدة التواریخ و تاریخ خسروی نام گذاشت ... و هم زعم آن قائل این است که ظهور مهدی علیه السلام در سنه ۱۲۰۴ هجری می‌شود و حال تحریر که ۱۲۱۵ هجری است اثری از ظهور صاحب الزمان نیست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۴۳]

● **زبدة التواریخ = تاریخ حیدری** / تاریخ / فارسی

zobdat-ot-tavārīx = tārīx-e haydarī

بخشی از یک کتاب است، آغاز و انجام افتاده. تاریخ جنبش حسن صباح را دربردارد. با سربندهای «القصة» با یادداشت: تاریخ حیدری (زبدة التواریخ). شاید بخشی از «مجمع التواریخ: زبدة التواریخ» میر حیدر رازی نگاشته ۱۰۲۰-۱۰۲۸ق باشد.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۹-عکسی

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، بی‌تا؛ با شماره صفحه‌هایی در هم؛ ۳۹گ، ۲۵سطر، [عکسی ف: ۲ - ۱۵۲]

● **زبدة الجفر** / جفر / فارسی

zobdat-ol-jafr

مختصر جفر خافیه و جفر جامع و گلچینی از جفر مرتضوی است با نکاتی از اسرار این فن و علم حروف بیان شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۳۰

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد رساله حاضر مختصری است از لطایف علوم و فنون؛ **انجام:** که این یک از اسرار مهمه خفی است و از نامحرم محفوظ دارد

خط: نستعلیق، کا: حاج شمیس استرآبادی، تا: چهارشنبه از

جمادی الاول ۱۲۶۲ق؛ مجدول؛ تملک: ابوتراب ابن میر هاشم بن میر حسین دزفولی شوشتری به تاریخ ۱۲۸۸ در نجف اشرف، علی اکبر بن سید محمد دزفولی به تاریخ ۱۲۹۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ، اندازه: ۱۶×۱۷سم [ف: ۱۸ - ۲۴]

← زبدة الحساب ⪢ حساب

● **زبدة الحساب** / ریاضیات / فارسی

zobdat-ol hesāb

طباطبائی یزدی، محمد صالح بن حبیب الله، ق۱۱ قمری

tabātabā'ī yazdī, mohammad sāleh ebn-e habīb-ol-lāh (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۴۹ق؛ محل تألیف: اکبرآباد هند

کتاب مرتب است بر پنج «باب»: ۱. حساب صحاح، دارای یک مقدمه و هفت فصل؛ ۲. حساب کسور، شامل یک مقدمه و هفت فصل؛ ۳. استخراج مجهولات، دارای سه فصل؛ ۴. بیان قواعد استخراج مجهولات، مشتمل بر چهارده قاعده و یک خاتمه؛ ۵. بیان مسائل جزئیه شامل سی و پنج مسئله و جواب آنها.

آغاز: ۱: بسمله، بدایت فکرت و آغاز حضرت از مشاهده حکمت و احدیست تعالی شأنه..

۲: بسم الله ... الحمدلله مسبب الاسباب سریع الحساب ... اما بعد معروض ارباب ... آنان که شرافت علم حساب و افتقار طلاب علوم و آداب و رجوع وزراء عظام ... اظهر و احلی است لهذا ... این فقیر ... محمد صالح ابن حبیب الله ... دردارالخلافه اکبرآباد ... بحمل این مجله جلیله پرداخت این رساله که مسمی است به زبدة الحساب

انجام: این بود چند مسئله در استخراج مجهولات عددی که بجهت بصیرت مبتدی بتاریخی که از طالع فرخنده مستفاد می‌گردد نگاشته کلک تحریر شد.

[الذریعه ۲۴/۱۲ شماره ۱۴۰؛ نسخه‌های منزوی ۱۷۷/۱؛ دنا ۱۲۱۶/۵ (۷ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۲۶۹۵/۴]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۹۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ در شعبان ۱۰۴۹ پاک نویس شده؛ اهدایی: اخوان مصلائی؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روکش پارچه، ۶۱گ، ۱۹سطر(۴/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۱۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۱۷/۳

آغاز: من نسخة اخری، فصل در استخراج مجهولات به قاعده تحلیل و آن را عکس نیز خوانند. طریقش آن است که عمل کند؛ **انجام:** ۲۵۶ حبه گندم باشد مگر یک درم از آن جمله که آن ۲۵۵ حبه گندم باشد. این بود چند مسئله در استخراج مجهولات عددی که به جهت نصرت مبتدی به تاریخی که از طالع فرخنده مستفاد می‌گردد نگاشته کلک تحریر شد و مؤلف هذه الرسالة محمد صالح بن حبیب الله الطباطبایی فی بلد اکبرآباد سنه ۱۰۳۹

بخشی از کتاب است و این عناوین در آن دیده می‌شود: فصل در استخراج مجهولات به قاعده تحلیل و آن را عکس نیز خوانند، با چندین قاعده، باب در قواعد چیزی که استخراج مجهولات را گاهی به آن احتیاج می‌افتد. با چندین قاعده، خاتمه در بیان اوزان. بدان که مثقال شرعی بیست قیراط است و درهم شرعی دوازده قیراط و قیراطی سه شعیر است و سه سبع شعیر، باب در بیان مسائل جزئیه که ذکر آن موجب تشحید اذهان است و آن مشتمل است بر ۲۵ مسئله. مؤلف از این کسان یاد می‌کند: مولانا محمد باقر یزدی (۴۸پ) و مولانا شرف الدین علی یزدی (۴۷ر و ۴۹ر)، معما به نام فاطمه) و خواجه قطب الدین خسروشاه یزدی (۵۲پ)؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد طاهر، تا: ۴ رجب ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۴۶پ-۵۵پ)، ۲۹ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۷۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۵۸/۲

انجام: و چون این عدد ربع مربع عدد مطلوب است پس مربع آن دویست و پنجاه و شش خواهد بود و جذر وی که شانزده است مطلوب است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۳۹ر-۴۶پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۲۴۱]

۴. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و الصلوة علی عباده الذین اصطفی.

خط: نسخ تحریری، کا: محمد حسینی مدرسی یزدی طباطبائی، تا: با تاریخ ۱۳۵۳ق؛ تملک: میرزا احمد بن محمد مدرس در جمادی الاول ۱۳۳۱، سید محمد حسین مدرسی در جمادی الثانی ۱۴۲۰ در قم؛ ۱۰۰ص (۵۰-۱۴۹) [میراث اسلامی: ۸ - ۴۵۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۵۷/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۱۱]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۴

آغاز: حق بین هنگام تعداد مراتبش کره خاک را قائم مقام ... اما بعد معروض ارباب ... آنان که شرافت علم حساب و افتقار طلاب علوم و آداب و رجوع وزراء عظام ... اظهر و احلی است لهذا ... این فقیر ... محمد صالح ابن حبیب الله ... دردارالخلافه اکبرآباد ... بحمل این مجله جلیله پرداخت این رساله که مسمی است به زبدة الحساب؛ **انجام:** مملکتی باید و بهمین منوال جمیع خانهای هشت سطر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱-۱۴۰]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۴

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۳]

● **زبدة الحساب** / ریاضیات / فارسی

zobdat-ol-hesāb

ابوالحسن بن محمد مهدی، ق۱۳ قمری

ab-ol-hasan ebn-e mohammad mahdī (- 19c)

مؤلف پس از تألیف رساله «نفائس الحساب» درک آن را برای مبتدیان مشکل دیده و به تألیف این رساله اقدام کرده است، در مقدمه ای و ده «باب»، و در مقدمه شش چیز بیان کرده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۷۷

آغاز: الحمدلله الذی جعل زبدة الحساب تضعیف الحسنة و تفریق السیئة؛ **انجام:** هر چه گفتیم معلوم می‌شود ان شاء الله تعالی، اللهم اجعل ما کتبت فی هذه الوریقات خالصاً لوجهک الکریم و تقبله منی انک انت الرؤوف الرحیم

خط: نستعلیق، کا: سید محمد حسین موسوی دستگردی، تا: شنبه سلخ ربیع الثانی ۱۳۴۳ق؛ دارای اشکال عادی؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۱/۴سم [ف: ۴۳ – ۶۰]

● **زبدة الحسینی** / تفسیر / فارسی

zobdat-ol-hosaynī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۷۵

آغاز: در تفسیر استعاذه در تفسیر امام (ع) از جناب امیرالمؤمنین (ع) در کتاب شریف صافی مذکور است؛ **انجام:** از مفسرین بیان کرده‌اند که در وقت بیرون آمدن حضرت یوسف (ع).

نسخه فاقد دیباچه و هم ناقص است. به این جهت نام کتاب و مؤلف آن به تحقیق معلوم نشد. متن کتاب می‌رساند که مؤلف از فضلاء امامیه اواخر قرن ۱۱ به بعد است. در دو موضع این نسخه وقف‌نامه نوشته شده است: در وقف‌نامه مرقوم در پشت صفحه اول نام کتاب «زبدة الحسینی» و در وقف‌نامه مرقوم در صفحه آخر «زبدة المحسنین» ضبط شده است. روش این تفسیر: بیان مدلول آیات به عبارتی ساده قریب به ترجمه تحت لفظی و تفسیر به مضامین اخبار و احادیث امامیه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۳؛ به وسیله کتابفروشی صحافیان مشهد از طرف شیخ محمد حسن مجیدی در مرداد ماه ۱۳۴۴ تسلیم کتابخانه شده؛ کاغذ: شکری، ۲۶۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱۱ – ۶۳۳]

← زبدة الحقایق ⟵ مبدأ و معاد

● **زبدة الحقایق** / فلسفه / فارسی

zobdat-ol haqāyeq

غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ – ۵۰۵ قمری

qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۹۴/۳

آغاز: بدان ایدک الله و اعزفی الدارین که عالم اسم جواهر و اعراض است و مجموع جواهر و اعراض را عالم گویند؛ **انجام:** و ملک مقرب و عرش اعظم می‌خوانند هم راست باشد تا سخن دراز نشود و از مقصود باز نمانیم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۲۱ر-۲۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۸ – ۲۱۲]

● **زبدة الحقایق فی کشف الدقایق** / عرفان و تصوف / عربی

zubdat-ul ḥaqāyiq fī kašf-id daqāyiq

عین القضاة، عبدالله بن محمد، ۴۹۲ – ۵۲۵ قمری

‘ayn-ol-qozāt, ‘abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1100 - 1132)

موضوع کتاب عرفانی فلسفی و دینی است، در علم به ذات و صفات خداوند و ایمان به حقیقت نبوت و امامت. این کتاب دارای یک مقدمه و صد فصل است (فصول این کتاب بسیار موجز می‌باشد)، عنوان بعضی از فصل‌ها: ۱. المؤمنون فی تصدیقهم بما جاءت به الرسل علی اربعة اقسام ... ؛ ۲. استدلال علی القدیم بالحرکه والاستدلال علی القدیم بالوجود؛ ۳. وجود الله و صفاته فی نظر عارف؛ ۴. اقسام الوجود و انواعه؛ ۵. صفات الله و اسماؤه. نثر این کتاب جز در مقدمه که گاهی سجع به کار برده است ساده و بی تکلف است.

مؤلف این رساله را در بیست و چهار سالگی نوشته است. به خاطر همین کتاب بود که بعدها مخالفان او غوغا کردند و کار به حبس و قتل مؤلف کشیده شد. هدف مؤلف آن بود که نشان دهد در باب ذات و صفات خدا و ایمان به حقیقت نبوت و قیامت نهایت سیر و ادراک عقل تا کجاست. همین مسائل بعدها در رساله تمهیدات وی نیز مورد بحث قرار گرفت. تمهیدات که مهمترین اثر فارسی قاضی است به یک معنی همان زبده است با بیانی دیگر و مبسوط و شاعرانه‌تر. به همین رو برخی آن را «زبده» نیز خوانده‌اند و یا با «زبدة الحقایق» عربی او خلط کرده اند. تمهیدات او نسخه بسیار دارد ولی «زبدة الحقایق» بسیار کم نسخه و نادر است و تا به حال جز نسخه مجلس که بسیار کلی و مبهم آورده شده، نسخه دیگری از آن در ایران نمی‌شناسیم. این رساله همان است که گفته شده خواجه نصیر طوسی به امر امیر ناصر الدین محتشم آن را به فارسی درآورد.

به نام «زبدة الحقائق» در کشف الظنون برای عین القضاة کتابی ضبط شده که حاوی صد فصل و شامل اصول سه‌گانه عبادات بوده که به فارسی و عربی نگاشته است. در برخی نسخه‌ها «زبدة الحقیقة» نامیده شده است. چلبی می‌نویسد که زبدة الحقائق صد فصل دارد و به فارسی و عربی است و چنین است آغاز آن «احمد لله سبحانه و تعالی علی نعم متواصلة» و در آن از سه اصل

اعتقادات بحث شده است. به طوری‌که در مجله یادگار (ص ۶۷ ش ۴س۳) هم آمده آن‌که صد فصل دارد عربی است و چند بندی از آن در همین مجله (ص ۶۴ش۲ و ص۶۷ش۴) متن یا ترجمه فارسی آن یاد شده است و نسخه‌ای از آن که در ذیحجه ۵۹۶ در مدرسه مجاهدیه مراغه نوشته شده و صد فصل دارد و به عربی است و در آن از رساله علائیه خود که درباره مذهب سلف نوشته است یاد نموده؛ در دیباچه دارد «فهذه اللمعة موسومة بزبدة الحقائق ... و قد اودعتها مائة فصل».
چاپ: ایران، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۹۶۱ میلادی، عفیف عسیران

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۰/۳
آغاز: بسمله احمدالله تعالی علم نعم متواصلة ارعی اطراف النهار ریاضها ... و بعد فهذه اللمعة موسومة بزبدة الحقائق؛ **انجام:** و علی آله و اصحابه الهدی و ینابیع الجود و الندی الذین هم کالنجوم الزاهرات و ازواجه الطیبات الطاهرات و هو حسبی ... نعم النصیر.
شامل صد فصل؛ بی‌کا، تا: شوال ۱۰۱۴ق، جا: شیراز؛ مصحح، محشی، از روی نسخه‌ای که کتابت ۶۳۳ق داشته است؛ تملک عطاء الله؛ جلد: تیماج، ۵۰ص (۵۸-۱۰۷)، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۲ - ۲۲۹]

← زبدة الحقائق فی کشف الدقایق > زبدة الحقایق فی کشف الدقایق
← زبدة الحقائق فی کشف الدقایق > تمهیدات

● زبدة الحقایق فی کشف مطالب المحقة و المفاسد /

کلام و اعتقادات / عربی

zubdat-ul ḥaqāyiq fī kašf-i maṭālib-il muḥiqqa wa-l mafāsid

موسوی خسروشاهی، هاشم، -۱۳۱۶ قمری
mūsavī xosrow-šāhī, hāšem (- 20c)

مؤلف در مقدمه می‌گوید: «در اوایل سن پنجاه و پنج شروع نمودم به تحریر این رساله که مشتمل است بر اصول دین در عقیده موحدین و چند مسئله مختلفه میان علماء شیخیه و متشرعین و کشف اعتقادات باطله و بیان دلایلات لاطائله از ارباب ادیان و ملل متکاثره و عاطله ...». مشتمل بر «مقدمه» و شش «باب» و «خاتمه»: مقدمه در وجوب اصل معرفت و تحصیل آن؛ باب ۱. اثبات صانع و صفات وی؛ ۲. توحید؛ ۳. عدل؛ ۴. نبوت مطلقه؛ ۵. اثبات امامت؛ ۶. معاد و اثبات آن. این اثر در ۱۳۰۵ق به خواهش عده‌ای از دوستان مؤلف و در عهد سلطنت ناصرالدین شاه که در مقدمه از وی یاد شده تألیف شده و گویا فراغت از تألیف ۱۳۱۲ق باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۷۳
آغاز: دیباچه کتاب، عالم و خالق بنی نوع آدم مخلوقاترا از عدم بوجود آورده و از میان ایشان بنی نوع بشر را پسندیده و بایشان شرافت بسیار؛ **انجام:** حقیر بهمین مقدار اختصار اکتفا نموده دیگر متعرض اطناب نشد ... الانسان محل النسیان تمت کتاب بعون الملک المنان فی العاشر فی شهر رمضان ... السادات الزکیه سنه ۱۳۱۲هـ
خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد جعفر بن علی همت خسرو شاهی الاصل بایرامی المسکن، تا: پنج‌شنبه ۲۶ ذیحجه ۱۳۱۲ق؛ با این یادداشتها: «وفات مؤلف مرحوم طاب ثراه ۲۲ محرم ۱۳۱۶هـ روز جمعه آخر ساعت آن در بالای منبر در اثنای موعظه در مسجد دیزج طیب الله رمسه و در این اوقات داعی در نجف اشرف مشغول به تحصیل بودم انا الاحقر محمد باقر الموسوی»، یادداشت دیگر درباره این کتاب از فرزند مؤلف: «این کتاب شریف مناسب بر عوام ساده لوح ... مسمی بزبدة العقاید از مرحوم والد طاب ثراه آقای حاجی میر هاشم شیخ الاسلام قصبه خسروشاه که به جهت ابتلاء بیاره فوتة؟ کشفیه و غلات از توابع و پیروان احسایی و کرمانی و رشتی بقلم آورده و از کلمات علماء اعلام فرقه ناجیه مذهب جعفریه جمع و ملخص فرمود و بطرزی صحیح و جمیل نوشته و برای عوام خیلی کارساز است و از دیباچه او یک صفحه افتاده تلف شده که اسم مؤلف در آن ثبت بوده ... و انا الاحقر محمد باقر بن هاشم الموسوی فی غره شهر حج ۱۳۵۷هـ» و نیز یادداشتی گویا ناتمام مبنی بر فوت سید باقر موسوی خسروشاهی در بلده خسروشاه روز یک‌شنبه نزدیک غروب در ۹ شعبان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۴۶ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۴۷/۲ - ۱۰۷]

● زبدة الحکمة / طب / فارسی

zobdat-ol-hekma

پولاک، یاکوب ادوارد، ۱۸۱۸ - ۱۸۹۱ میلادی
polāk, yākūb edvārd (1818 - 1891)

مترجم: حکیم الممالک، علینقی بن اسماعیل، - ۱۳۲۱ قمری

اهدا به: اعتماد الدوله و السلطنه صدر اعظم
تاریخ تألیف: ۱۲۷۲ق

متن از دکتر پولاک چک اسلواکی (اطریشی)، در یک «مقدمه» و دو «جمله»: مقدمه در تعریف علاج و اقسام آن؛ جمله ۱. تدابیر سته ضروریه و قوه مغناطیس مشتمل بر هشت «فصل»: ۱) هوای مجاور و تأثیر نور و ظلمت و حرارت و برودت، ۲) نوم و یقظه، ۳) اکل و شرب، ۴) حرکت و سکون نفسانی، ۵) استفراغ و احتباس، ۶) خواص کیفیت الک ترست (الکتریسیته)، ۷) خواص مغناطیس؛ جمله ۲. مآخذ و محل استعمال و خواص و مقادیر شربت ادویه، مشتمل بر شش «رکن»: ۱) طریق یافتن

ادویه، ۲) کیفیت ادویه و طریق آثار آنها، ۳) ملاحظات آنچنانی که در استعمال ادویه باید مرعی داشت، ۴) محل و مواضعی که ادویه‌جات مختلفه در آنجاها به‌کار برند و طریق به کار داشتن ادویه از آنها، ۵) طریق استعمال ادویه به نحو کلی، ۶) طریق انقسام ادویه و محل استعمال و خواص و قدر شربت هر یک مشروحا.

آغاز: حمدله. صلات. اما بعد، این رساله وجیزه صورت تحریری ست از تقریرات استاد مکرم ... دکتر پولاک نمساوی معلم مدرسه دارالفنون و طبیب خاصه اعلیحضرت ... ناصرالدین شاه ... علی نقی بن محمد اسماعیل تلمیذ حکیم مشار الیه، به اشاره اولیای دولت ... مشتمل است بر یک مقدمه و دو جمله.

چاپ: تهران، ۱۲۷۲ق، سنگی، ۹۵ ص

[الذریعة ۲۵/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۵۴۸/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۵/۵؛ دنا ۱۲۱۷/۵–۱۲۱۸ (۲۳ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۲۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** که یک جزء آنرا در ۱۲۵۰ الی ... آخر درآب حل نموده تغسیل و قطور نمایند.

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۵ – ۴۰۵]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۷۱/۱-۲۲/۱۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل سابع درکیفیت الکتریسته وخواص او ... بدین نحو که پس از حل نمودن طلا در جوهر شوره اسباب را اگر خواهند مطلا کنند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۸–۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۲۲۳۸]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۴۸/۱-عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و کل ایشان شبیه به انگشتانه و یکپارچه و در ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ افتادگی: انجام؛ فتو از روی چاپ ۱۲۷۲ق سنگی؛ ۷۹ص (۲–۸۰)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۷) [عکسی ف: ۱ – ۲۰۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۰۶/۱

خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی علی تاجر عرب، تا: دوشنبه ۲۷ رجب ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۵گ (۲۵پ–۱۰۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۱ – ۲۰۶]

۶. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۱۵/۱ز

آغاز: برابر؛ **انجام:** علاج اول طلا از نوشادر در موضع ملذوع و روغن زیتون در اطراف بمالند و امانیاک را خارجا و داخلا بکار مبرند و در ملذوع مله علاوه گنه گنه بکار برند. (قد تم بتاریخ ... ۱۸۶۵ عیسوی)

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۲۲ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رشت و همدان: ف: – ۱۲۱۳]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۰۹

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ صفر ۱۲۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۱۲۱گ، ۱۴ سطر (۱۶/۷×۲۳/۸)، [ف: ۳- ۴۳۶]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۷۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** افیون است، هر چند مدت که بگذرد نیکوتر می‌شود.

خط: شکسته نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: ۲ ذیبحه ۱۲۹۱ق، در خدمت میرزا ابوالقاسم حکیم باشی؛ آغاز نسخه چاپی ۱۲۷۲ق و در پایان مجربات پزشکی از همان روزگاران (گ ۱۱۸ر–۱۹۶پ)؛ ۱۹۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ – ۱۶۸]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۹۱۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یک خوراک از سم الفار با یک خوراک گنه گنه مخلوط نموده بکار آرند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ (۱پ–۱۰۷پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۰ – ۲۹۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** گنه گنه مخلوط نموده بکار برند که نافع است.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵ صفر۱۲۹۴ق؛ با کتاب ناقص دیگری که در صدر آن و در ۴۰ ورق است تقریباً؛ واقف: خان بابا مشار، شهریور ۱۳۳۸؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲، ۱۳–۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۹ – ۲۵۸]

۱۱. شیراز؛ میر (دکتر)؛ شماره نسخه:۱۰

بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۵ ربیع الاول ۱۲۹۸ق [نشریه: ۵ – ۲۸۳]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۸۵/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج آلبالویی، ۲۱۱گ (۲۱۸–۴۲۸)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۵۲۹]

۱۳. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و گنه گنه اکسید است (...) دوکستین شود که در نوبه بسیار مثبته است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ رجب ۱۳۰۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۵گ، ۱۵–۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ – ۷۸]

۱۴. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۴۶

خط: نستعلیق، کا: شیخ زین العابدین طبیب قوچانی، تا: ۱۳۰۱ق؛ نیمه اول نسخه چاپی ۱۲۷۲ می‌باشد که تکمیل شده؛ ۱۲۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: – ۱۳۲]

۱۵. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۰۰/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳–۱۳۰۴ق؛ ۶۲گ (۳۱۵ر–۳۷۶ر)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: – ۱۰۵]

۱۶. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۰
خط:نستعلیق خوانا،کا:عبدالحسین بن حسین، تا: ۱۳۰۳ق [ف: ۲۰۹]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۴۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲ رجب ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹ص (۱-۱۸۹)، ۱۹ سطر (۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۱۷۳]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۹
خط:شکسته نستعلیق،کا: نصرالله میرزا، تا: ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۱۱۱گ، ۱۷ سطر ۱۷×۲۲ سطر [ف: ۳ - ۴۳۶]

۱۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۴۶/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد و آله اجمعین؛ **انجام:** یک خوراک از تیم با یک خوراک کنه کنه مخلوط نموده بکار دارند
خط: نسخ، کا: اقل الاطباء حسین بن علی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۱۱ق؛ در آخر کتاب نام میرزا حسین خان قوام الاطباء، با مهر «قوام الاطباء ۱۳۱۴» (بیضی)؛ مهر: «حسن ۱۳۱۱» (بیضی)؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۸۶گ (۹پ-۲۹۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [مؤید: ۳ - ۵۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۲۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و در نوبه ها نیکوست که یک خوراک از ... با یک خوراک کنه کنه مخلوط نموده بکار دارند
خط: نسخ، کا: حسین بن علی، تا: ۱۲ ربیع الثانی ۱۳۱۱ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۴۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۹۳]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۹۱
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** نسخه از برای او نبوده ولی دو چند است ... انجام زبده گنه مخلوط نموده بکار دارند
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق [الفبائی: - ۲۹۶]

۲۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** چندین نفر را معالجه نموده ام، بدون آنکه صدمه بر آلات را سیه وارد آید. تمت ...
خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد حسین، تا: غره رجب ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۳گ، ۱۳ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۸]

۲۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۹۶/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد علی الموتی، تا: ۵ ربیع الثانی ۱۳۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۷گ (۱پ-۱۷۷پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۱۵۹]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۹۲۸/۲
خط: نستعلیق، کا: کیان (کتاب) الله بن ابوالقاسم، تا: چهارشنبه ۲۷ شعبان ۱۳۳۰ق، جا: تهران؛ آقا میرزا عبدالحسین در جمعه ۶ شوال ۱۳۳۰ق در تهران منزل آقا میرزا ابراهیم تفرشی تهرانی و جهت فرزندش میرزا عبدالغنی مشهور به کتاب قراباد که دکتر پولاد این لقب را به او داده است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ (۱۷۲پ-۳۱۸ر)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۳۴۹]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۶۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** که یکخوراک سم الفار را با یک خوراک ... استعمال نمایند در امراض سوداوی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی، فهرست مفصلی از ادویه و اصطلاحات به ترتیب حروف الفبا در آغاز نسخه آمده؛ تملک: مشهدی اسماعیل دو افروش همراه مهر «عبده اسمعیل» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۶-۱۷ سطر(۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۸ - ۱۵۵]

۲۶. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۲۰۹
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ نیمه اول نسخه چاپی است که به سال ۱۲۸۲ چاپ شده و گویا ناتمام بوده و کاتبی نسخه را تکمیل کرده؛ جلد: گالینگور نیلی، ۱۱۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: - ۱۱۱]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۳/۴
آغاز: بسمله. مقیات. بدان که ادویه مقیه بسیارند ولی حال آنچه در میان حکمای افرنجیه متداول و معروف است؛ **انجام:** از برای اطفالی که از وجع اسنان حمی آنها را عارض شده باشد و میتوان از برگ هلونیز ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۳گ (۷۵پ-۱۳۷ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۳سم [ف: ۹ - ۲۳۸]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۹۲
آغاز: بقای حیات انسان الزم و احتیاج بدو؛ **انجام:** گنه گنه مخلوط نموده بکار برند تمام شد این رساله بعون الله تعالی در عشر اول ربیع الاول
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۶]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۰۰ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● زبدة الحکمة / فلسفه / عربی

zubdat-ul ḥikma

عبدالقادر بن عبدالمؤمن

ʻabd-ol-qāder ebn-e ʻabd-ol-mo'men

شرحی است بر فایده‌ای که ملا علی قزلجی در حکمت در رساله «مصطلح الحکمة» بیان نموده است. متن این فایده قبل از شرح تحریر شده است.
آغاز: الحمدلله الواجب المعبود، و الصلاة علی حکمة الایجاد و الوجود ... و بعد، فیقول المذنب القاصر، بن المؤمن عبدالقادر، هذه فوائد رتبتها برسالة «مصطلح الحکمة»

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۵۶/۴

آغاز: (متن): ... و بعد، اعلم ان المفهوم و ثلاثة: الواجب و الممتنع و الممکن الخاص. و بعبارة اخری، المفهوم اما موجود او معدوم. (شرح): برابر؛ **انجام:** مع انکسار له فی البال و شجاعة و اضطرب فی الاحوال، بتطاول الدهر بالملال ... و آله الموصوف بالکرم و الجود و سلم تسلیما. قد تم کتابة ...

خط: نسخ تحریری، کا: اسماعیل ذبیح الله، تا: ۲۸ رمضان ۱۳۲۸ق؛ ۶گ (۲۷ر-۳۲پ) [ف: ۳ - ۱۶۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲/۳-۱۱/۱۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** والسابعة منع عدم کونهما اثنی عشر بکون الجوهر و تلك الامور و النقطة والوحدة اجناساً مفردة. تمت

خط: تحریری، کا: جلال الدین الحسینی ابن سید فیض الله بن سید شکر الله پارسانیانی، تا: ۱۳۳۴ق؛ جلد: مقوای سرخ، ۹گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۳۸]

● زبدة الحکمة ناصری / طب / فارسی

zobdat-ol-hekmat-e nāserī

دکتر طلوزان

doktor tolūzān

مترجم: علوی اصفهانی، مصطفی بن عقیل، ق۱۳ قمری

تاریخ تألیف: ۱۲۸۰ق

مؤلف که از دانش آموختگان دارالفنون است و پزشکی را نزد مسیو طولزان فرانسوی حکیم باشی دارالفنون یاد گرفته است. به دستور اعتضاد السلطنه وزیر علوم وقت رساله مسیو طولزان را که در شناخت کنه کنه (نوعی داروست) و کاربرد آنها در بیماری‌ها تألیف نموده بود، در سال ۱۲۸۰ق به فارسی ترجمه و «زبدة الحکمة ناصری» نام نهاده است. او در مقدمه رساله شرح حالی از مسیو طولزان ذکر نموده و می‌گوید: که او درپاریس یکی از اطباء مجلس شورای امور طبی آن کشور بوده و مدرس مدرسه طبابت و جراحی اطبای عسکر دولت فرانسه و مؤلف روزنامه‌جات طبی پاریس بوده و قبل از تألیف کتاب فوق الذکر، کتاب‌های تشریح وبا، رساله‌ای در بیان حقیقت خون و اجزاء و تغییرات آن در حین امراض، رساله در حقیقت انتقال امراض از موضعی به موضعی، رساله در تشریح مرض مزمن مفاصل، و بدایع الحکمه ناصری را تألیف نموده است.

آغاز: فاتحه کتاب در هر مقال و خاتمه خطاب در هر مجال حمد بیحد و ستایش بی عدد حکیمی را سزد که از اضداد

انجام: و دیگر در حمای با خطری که پس از وضع حمل عارض می‌شود ... در این حمی سولفات دوکنین به مقدار بیست الی سی گندم در مدت بیست و چهار ساعت نافع و نیکو است و الله اعلم بالصواب.

چاپ: تهران، ۱۲۸۰ق، سنگی، ۲۵۷ص.

[دنا ۱۲۱۸/۵؛ مشار، فارسی ۲۷۵۶/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۶/۵]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: نخودی و مغز پسته‌ای، جلد: گالینگور نخودی، ۱۰۷گ، ۱۵سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۵۸-۳۸/۱۷۸

آغاز: بسمله بدانکه در دارالخلافه مرض مشهور که مرض مبارک و داء الفرنجی و آتشک و داء زهری و آبله فرنگی نیز نامند وفور تمامی پیدا کرده و بسیاری از مردان و زنان مبتلا ... این مختصر مشتمل است بر مقدمه و چهار مقاله مقدمه بدانکه مرض؛ **انجام:** چنانکه گفته‌اند حکما کنه کنه تریاك ... یعنی آسوده می‌کند آنها را این بود مختصر از زبدة الحکمة ناصری بسیار باختصار کوشیدیم تمام شد استاد کنه کنه را با آب لیمو وآبغوره وآب نارنج ترش استعمال می‌نمود نفع زیاد مترتب می‌شد.

خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن محمد علی، تا: شوال ۱۲۹۳ق؛ جلد: مقوا، ۱۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۷ - ۴۲۲۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۰۱/۱-۸/۱۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسن بن حاج محمد باقر نرسوبادی، تا: سلخ محرم ۱۳۱۰ق؛ جلد: تیماج سبز، ۷۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۳۹]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲۰۸-۱۲/۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن عبدالغفور، تا: سه‌شنبه ۱۰ صفر ۱۳۱۴ق؛ جلد: تیماج سبز، ۱۵۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۳۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۱۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن میرزا عبدالغفور گرگانی قمی، تا: دوشنبه ۱۲ ربیع الاول ۱۳۱۴ق؛ مهر: «فقیر الی الله محمدرضا قاسمی»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج دارچینی، ۱۵۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۹۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۴۷

همان نسخه بالا[مؤید: ۳ - ۵۹]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۵۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق متوسط، کا: ابراهیم بن میرزا عبدالباقی حکیم باشی، معتمد الاطباء، تا: دوشنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۳۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۷گ، ۱۵ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۲۸ - ۲۲۷]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۰۳/۲-۱۳/۱۸۳

آغاز: همچنین اعمال دیگری هست که بسته با حرکت شمس

است زیرا که غالبا در همان ساعت معین ظاهر می‌شود ... و زمان بروز عرق در مسلولین اغلب صبح است؛ **انجام:** برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۳۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: گالینگور نارنجی، ۷۴گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۳۹]

← زبدة الحلب من تاریخ حلب ← بغیة الطلب فی تاریخ حلب
← زبدة خلاصة التصوف ← حل الرموز و مفاتیح الکنوز

● **زبدة الدرر الضیائیة** / طب / فارسی
zobdat-od dorar-ez zīyā’īyya
ضیاء الحکما، علی بن مهدی، ق۱۴ قمری
zīyā’-ol-hokamā, ‘alī ebn-e mahdī (- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۳۲۰ق
در پنج «باب» و یک «خاتمه» و به نام وزیر نظام امیر حسن خان و لقمان الدوله و عبدالله خان سردار اکرم و میرزا سید زین العابدین خان معتمد الاطباء و میرزا سید حسین خان نظام الحکماء؛ نام کتاب ماده تاریخ است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۶۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ ۷۷ص [نشریه: ۷ - ۱۷۵]

● **زبده در قواعد فارسی** / ادبیات / فارسی
zobda dar qavā‘ed-e fārsī
انطاکی، محمد
antākī, mohammad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۱۱-عکس
نسخه اصل: بلدیه استانبول K/1207 (۲۴۷۳). چاپ ۱۳۰۰ بولاق قاهره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۹ص [فیلمها ف: ۳ - ۲۵۰]

● **زبدة الدعوات** / دعا / فارسی، عربی
zobdat-od da‘avāt
بحرانی، محمد بن یوسف، ق۱۱ قمری
bahrānī, mohammad ebn-e yūsof (- 17c)
نام مؤلف در کتاب مذکور نیست اما الذریعه کتاب را منتسب به «عسگری» از علماء نیمه اول قرن ۱۱ و معاصر با شیخ بهایی (۹۵۳-۱۰۳۱ق) دانسته و در توضیح آورده است: «و ان العسکری هذا هو الشیخ ابوالحسن محمد بن یوسف البحرانی العسکری من قری البحرین، المجاز من الشیخ البهایی بثلاث اجازات اولها فی ۹۹۸ و الثانیه ۹۹۹ و الثالثه ۱۰۰۰». مؤلف در مقدمه، کتاب را چنین معرفی نموده است: «جوهری چند نفیس از خزاین دعوات مأثوره و فریدی چند لطیف از بحار فواید روایات مشهوره در سلک تحریر و سمط تقریر کشد تا خواص و عوام را به ذریعه آن ذخیره یوم لاینفع مال و لابنون به دست آید پس به عنایت الله الملک المعبود درین ایام شروع در تألیف آن نمود و التزام کرد که آنچه از کتب معتبره انتخاب نماید حرف آخر آن را جهت علامت مرقوم سازد بر این منوال و مصباح صغیر و کبیرت مجمع الدعوات و مهج الدعوات و مکارم الاخلاق ...». آن را مرتب نموده بر یک مقدمه و چهار «فصل» و یک خاتمه: مقدمه در تعریف و ترغیب دعا و بیان شرایط و سبب تعویق حاجت‌ها؛ فصل ۱. تعقیبات صلوة یومیه و بعض دعوات ضروریه؛ ۲. اعمال روز و شب جمعه و احوال ایام و لیالی متبرکه؛ ۳. وصول بسعادات و حصول مرام و دفع بلیات و رفع اسقام؛ ۴. جمیع فواید متفرقه و قمع اعادی و ظلمه؛ خاتمه در آداب زیارات مشاهد مقدسه. (وفادار مرادی)
آغاز: یا حبیب صفوة المتقین نحمدک و نشکرک ... اما بعد چون بمؤدای آیه اذا سألک عبادی عنی فانی قریب ...
[الذریعة ۲۶/۱۲؛ دنا ۱۲۱۸/۵-۱۲۱۹ (۲۸ نسخه)؛ فهرستواره منزوی۴۶۳/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۹۴
آغاز: ... لدیک محمد الذی اصطفیته من المرسلین و جعلته خاتم النبیین؛ **انجام:** اللهم بارک لنا فی مرکبنا و أحسن سیرتنا و عافنا فی بحرنا.
خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: محرم ۹۸۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۴گ، ۹ سطر(۵×۹)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۹ - ۱۲۲]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۹۰
خط: نستعلیق خوش، کا: حسین بن مظفر کاتب خاتون آبادی، تا: سه‌شنبه ۱۷ ذیقعده ۹۹۹ق؛ تملک: حسین بن مظفر کاتب خاتون آبادی، محمد صادق ایشک آقاسی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۱گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۰۳۵]
۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۵۰
خط: نسخ، کا: فخرالدین علی حسینی، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۲ - ۸۴]
۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۶۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و انت رب العرش العظیم و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: زین العابدین بن زین العابدین حسنی شیرازی که کتاب را به تاریخ غره جمادی الثانی ۱۲۲۹ در بلده جهانگیرنگر (هند) خریده و به فرزندش میر غلامحسین بخشیده با مهر «زین العابدین النحوی الحسنی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۱۶گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۲ - ۱۹۴]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۵۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فعلی الله فلیتوکل المؤمنین اللهم قنی شر ما

رأیت فی منامی بحق محمد و آل محمد صلوات الله علیهم اجمعین یا محول الحول و الاحوال حول حالنا الی احسن الحال ...
خط: نسخ خوش، کا: نصرالله بن عبدالله حسینی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: میشن دارچینی، ۱۹۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۳۰۱]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۵/۳–طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** این مناجاتی است مشهور ... منقول از خاتمة المجتهدین ... از خط استاد المحققین ... شیخ محمد شهید ... و کمینه داعی. چون از این اسماء عظام فوائد بسیار شنیده بود ... خواست ختم این تألیف را بر آن کند و ما التوفیق الا من لدی الله و ما تعویلنا الا علی الله.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷ص (۷۵–۱۲۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۳ – ۴۸]

۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۵۳–۹/۲۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فرج عنی ما انا فیه بلا اله الا انت علیك توکلت و انت رب العرش العظیم قدتم هذا الکتاب الموسوم بزبدة الدعوات ...
خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۸ رجب ۱۰۶۴ق؛ افتادگی: وسط؛ مجدول مذهب، با سرلوح مذهب، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۴ – ۲۲۴۰]

۸. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لم یجعلنی من الغافلین.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۷۰ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۶گ، ۱۶ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۸۵۵]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۴۳/۳

خط: نسخ و نستعلیق، کا: کرم الله بن عطاء، تا: شنبه ۱۸ شوال ۱۰۸۳ق، جا: مکه مکرمه؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴گ (۱۷پ–۴۰ر)، اندازه: ۲۳×۳۶/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۲۲]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و أنت رب العرش العظیم، و صلی الله علی محمد و آله اجمعین الطیبین الطاهرین المعصومین.
خط: نسخ، کا: محمد صالح بن شاهنظر، تا: ۱۸ شعبان ۱۰۸۵ق؛ مصحح، محشی، دارای چند طلسم که حسین بن میر محمد حسن به تاریخ ربیع الاول ۱۲۳۳ نوشته؛ مهر: «العبد محمد قاسم» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ – ۳۴۹]

۱۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۵۵

خط: نسخ، کا: عبدالغفار طباطبائی، تا: قرن ۱۲؛ محشی از کتب «در النظیم»، «عدة الداعی»، «ثواب الاعمال»، »مهج الدعوات» و سایر کتب ادعیه؛واقف: عبدالغفار طباطبائی، جمادی الاول ۱۱۲۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۴گ، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲ – ۵۲]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۷۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و دوامك السرمدی و حیوتك التی لاتموت صل علی محمد و آل محمد و فرج عنی ما انا فیه بلا اله الا انت علیك توکلت و انت رب العرش العظیم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ محشی؛ ضمیمه: ضمن ۷۵ برگ آخر نسخه ادعیه و تعقیبات نماز و اوراد شهور رجب، شعبان و رمضان منقول از مصباح العابدین و تقریر صیغ اجاره و نکاح منقول از خط ملا علی فقیه و احکام زلزله و مطالب متفرقه از مهج الدعوات و آداب ختم سوره یس ...، انجام موجود نسخه: «و ابواب الرزق یا رزاق و ابواب الفتح یا فتاح الهی»؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [ف: ۱۵ – ۲۷۵]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۵۳

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد:تیماج مشکی،۱۹۲گ،۱۲سطر،اندازه:۹×۱۶/۵سم[ف:۳– ۳۹۶]

۱۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۵۶

آغاز: ... فصل اول: درتعقیبات صلوات یومیه و بعضی از دعوات ضروریه اما آنچه درتعقیب بهر نماز فریضه توان خواندن اینست لااله الا الله الهاً واحدا او نحن له مسلمون لا اله الا الله آلها واحداً؛
انجام: فصل چهارم در جمیع فواید متفرقه و قمع اعادی و ظلمه و پوشیدن جامه نو چون خواهی که جامه نو پوشی باید که وضو سازی و دو رکعت نماز بگذاری و در هر رکعتی بعد از الحمد سوره اخلاص و ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۶۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۶]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۷۰/۲–۱۷/۱۵۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فرج عنی ما انا فیه بلا اله الا انت علیك توکلت و انت رب العرش العظیم صدق الله العظیم و صدق رسوله الکریم و نحن علی ذلك من الشاهدین و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد وآله الطاهرین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول مذهب، با سرلوح مذهب و مرصع؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۸×۱۳سم [ف: ۴ – ۲۲۴۰]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۷۵

خط: نسخ، کا: محمد زمان گنجه‌ای، تا: ۱۱۰۳ق؛ با سر لوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۹گ، ۱۰ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳ – ۳۴۲۵]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۹۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فرج عنی ما انا فیه بلا آلة الا انت علیك توکلت و انت رب العرش العظیم

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۱۱۰ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۶۴گ (۱ – ۱۶۴)، ۱۲ سطر، اندازه: ۵×۱۰سم [ف: ۲۸ - ۱۴۴]

۱۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۹۳-۳۶/۱۹۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ما انا فیه بلا اله الا انت علیک توکلت وهو رب العرش العظیم.

از اول تا آخر؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۵ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۴۰]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز: برابر **انجام:** که بقول ختامه مسک این تألیف را بدان کند ... و آن اینست: یا سامع کل صوت ... رب العرش العظیم. قد تم الکتاب.

خط: نسخ معرب، کا: ابراهیم غلام، تا: جمادی الاول ۱۱۷۷ق؛ فارسی آن به خط نستعلیق، محشی با امضاهای «هـ» و «من مختصر شیخ مرتضی» و لغت و «مصباح کبیر» و «صغیر»؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۹سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۷۰

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سر لوح زرین؛تملک: محمد رضا بن حاج ابراهیم اصفهانی با مهر «افوض امری الی الله عبده محمد رضا» (بیضی)، محمد ابراهیم بن محمد رضا بن محمد رضا بن محمد ابراهیم اصفهانی با مهر «و تلک حجتنا آتیناها ابارهیم» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۲۴-۱۵۷]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۵۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جعلت رؤیتها لجمیع الناس مرءاً واحداً و اسألك اللهم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه گالینگور سبز، ۴۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۲]

۲۲. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** از سوره البقره بر رقعه مدور که در گریبان جامه گرفته باشد، بنویسد و اسم بنده ...

مؤلف این کتاب را از ۱۱ منبع معتبر در ۵۶ فصل گرد آورده و برای تمام منابع مورد استفاده حرف «ق» را علامت گذاشته، خطبه و نام مؤلف و آغاز نسخه با مرعشی ۳۴۹/۱۵ و مجلس ۱۵۲/۳۱ یکسان است، اما از حیث مطالب و فصول فرق دارد. بعضی از عناوین نسخه: فصل ۱. آداب سفر و ادعیه‌های ایمنی از خوف و ضرر از شرذی شر از سباع و ذات السموم ... فصل ۱۰. تعقیب فریضه ظهر، فصل ۲۰. ادعیه‌های ایام هفته و تعویذات آنها، فصل ۲۸. عقد الرجال و فتح الرجال، فصل ۳۱. بیان بعضی اعمال مفیده و ظهور منبع غریبه موافق نسخات کامله معینه اهل ریاضه، فصل ۳۶. بیان احکام اموات و تغسل و تکفین و صلوات و تدفین آن، فصل ۴۰. فضایل و اعمال ماه شوال، فصل ۴۳. اعمال ماه محرم الحرام، فصل ۴۹. بیان ادعیه‌های رویت نمودن هلال، فصل ۵۰. اعمال روز نوروز، فصل ۵۲. کشف سارق و اخذ مسروق، فصل ۵۳. رجوع غایب ... بی اختیار، ۵۵ و ۵۶. تحصیل اخلاق حسنه و صفات مرضیه و توفیق خیرات و قبول و موفق شدن به حفظ قرآن و ظهور حکمت بر زمان و دفع ...؟ و حصول ... قلب و رفع کسل و هموم و غموم ... ذهن و رفع نسیان و دفع صفات ... دیدن ...؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: گویا قرن ۱۳؛ دو فقره دعا، شیوه استخراج لوح هفت ملك و یادداشتی در صفحه اخر مربوط به «طاعون سال ۱۲۵۰ که سراسر ملك عراق را فرا گرف و پیرو آن بیاری از فقرا را به قتل رساند» نگاشته شده، رکابه‌دار؛ مهر «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم-اراک»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۴۱۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [دو کتابخانه اراک: - ۱۲۱]

۲۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** غیرجاحد لالائک ولامعاند لاولیائک ولاموال لاعدائک یا کریم اللهم اجعل دعائی فی المرفوع المستجاب واجعلنی عندک وجیهاً فی الدنیا و الاخرة ومن المقربین الذین

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۲۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۶]

۲۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۳۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** دعای قنوت وتر ... لا اله الا الله الحلیم الکریم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۸گ (۱پ-۳۸پ)، ۶ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۶]

۲۵. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۶۵۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد هروی در مکتب خانه میرزا محمد امین بن عبدالحسین میسی طوسی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۹۹گ (۱ر-۹۹پ)، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم [ف: ۵ - ۸۶]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۹۲

انجام: و فی القبر و عند مسألة نکیر و منکر برحمتك یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۱۸/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۳۹]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۴

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز (برگ اول)؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: مقوایی، ۲۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۰۶]

۲۸. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۲۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** رواه فی مهج الدعوات عن سیدنا رسول الله (ص) تمت الدعوات بعون الله

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۰گ، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲ - ۶۶]

۲۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۲۲-۱۹/۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بحق انجیل عیسی بن مریم و بحق توراة موسی بن عمران فان داود ابن متی قل اللهم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۹۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۴۱]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۸۵-۵۷/۵۵

آغاز: برابر

از اول تا اواسط زیارات؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ ۹۵گ، ۱۹-۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۴۰]

۳۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹

خط: نسخ زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ فقط یک برگ آخر نسخه‌ای از این کتاب است و در پایان می‌گوید: «قد تمت هذه الکلمات المسمی بزبدة الدعوات للفاضل الکامل سید حسن العسکری القمی»، مجدول مذهب، لای کتاب ترجمه «مفتاح الفلاح» محفوظ می‌باشد؛ مهر: «عباس علی حسینی»؛ ۱گ، ابعاد متن: ۸/۴×۱۳/۵، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** معاد لاعدائکم موال لاولیائکم بابی انتم و امی صلوات الله علیکم

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۵/۵سم [ف: ۳۱ - ۱۵۲]

۳۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۴۹

آغاز: برابر **انجام:** و جعلت رؤیتها لجمع الناس مرءاً واحداً و اسألک اللهم ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۴۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [مؤید: ۳ - ۲۸۶]

۳۴. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۵]

● زبدة الدعوات / دعا / فارسی

zobdat-od da‘avāt

میرلوحی سبزواری، محمد هادی بن محمد، - ۱۱۱۳ قمری

mīrlowhī sabzevārī, mohammad hādī ebn-e mohammad (- 1702)

کتابی مفصل در ادعیه و اذکار و اوراد وارده در ماه‌های عربی از رمضان تا شعبان که در یک «مقدمه» در دو بینش و دوازده «باب» به تعداد ماه‌های سال و یک «خاتمه» در دو فصل تنظیم شده است.

آغاز: بسمله زبده جواهر مقالی که بدستور قواعد ذکری زینت عرایس جوامع بیان تواند شد حمد خداوندیست که بمصباح انوار مضیه تسبیح و تمجید روشنی بخش قلوب ارباب عبادت گردیده و خلاصه لَالی گفتاری که ...

[دنا ۱۲۱۹/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۶۴/۷]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم ماغاب عنی فلایغیبن عنی عونک و حفظک و ما فقدت من شیء فلاتفقدنی عونک علیه حتی لاتکلف مالااحتاج الیه یا ذالجلال و الاکرام و هذا اخرما اردنا ایراده فی هذا الکتاب

خط:نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۸۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۵]

● زبدة الدعوات / دعا / عربی

zubdat-ud da‘awāt

جرجی، سلیمان بن تنکریقلی، ق۱۲ قمری

jorjī, soleymān ebn-e tankrīqolī (- 18c)

کتاب مشتمل بر آداب و اعمال شرعیه بهمراه دعوات ایام و لیالی در چهارده باب و خاتمه منتخب از کتب معتبر قدما (مانند منهاج الصلاح علامه حلی و مصباح المتهجد شیخ طوسی) تا علماء معاصر مؤلف (مانند جلاء العیون و زاد المعاد مجلسی). وی در ضمن مطالب متفرقات طبی را از کتاب «طب الائمه ابن بسطام» نقل نموده است، موجودی: از باب هفتم تا آخر کتاب: ۷. فیما یتعلق بالمطالب و الحوادث لابتداء الامور؛ ۸ ذکر الاسم الاعظم و الاسماء الحسنی؛ ۹. الادعیه المتفرقه؛ ۱۰. النکاح؛ ۱۱. آداب السفر؛ ۱۲. الامراض؛ ۱۳. کیفیة جمع الاخبار الواردة فی الطب و الاذعان بها؛ ۱۴. الموتی من خلاصة الاذکار؛ الخاتمه ففی ذکر بعض الفواید التی ینبغی للداعی المومن ان یلاحظها و یواظب علیها. (وفادار مرادی)

آغاز: نحمدک اللهم یا من نورت بذکرت قلوب عبادک المخلصین و أیقظت نداء الایمان من شئت من رقود الغفلة و الجهالة فجعلتهم الفائزین ...

انجام: انی ذکرت بعضا من الکتب الذی ما وجدت اعتباره استطراداً و اشرت به بقولی من بعض الکتب او من کتاب.

[دنا ۱۲۱۹/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۴۴

آغاز: الباب السابع فیما یعمک یتعلق بالمطالب و الحوادث لابتداء الامور بسم الله الرحمن الرحیم کلمة الهیة معقولة علی السنة العباد؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی و محمد امین بن حاجی میرزا بیگ البیاری، تا: دوشنبه ۱۷ صفر ۱۱۲۸ق؛ با یک واسطه از مسوده مؤلف صورت گرفته؛ واقف: شیخ محمد صالح علامه حائری،

مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۸۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۲۷۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: رحیم بن عبد الله حسینی به تاریخ ۱۱۲۵؛ مهر: «بسم الله الرحمن الرحیم» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۴۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۰ - ۹۵]

● زبدة الدعوات / دعا / فارسی

zobdat-od-da‘avāt

تبریزی، محمد بن رحیم

tabrīzī, mohammad ebn-e rahīm

در یک «مقدمه» و چند «باب»؛ در الذریعه (۲۵/۱۲) از چند کتاب بدین نام یاد شده که هیچیک از آنها این نیست.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۸۰

آغاز: بسمله، حمد له ... چنین گوید. محمدبن حاج رحیم تبریزی؛ **انجام:** و الحمد الله رب العالمین.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ، ۱۸ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۶۵]

● زبدة الدعوات / دعا / فارسی و عربی

zobdat-od da‘avāt

ظاهراً غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۶۶

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی یجیب دعاء الداعین و یکشف السوء عن المؤمنین ... اما بعد بدانکه این رساله ایست مشتمل بر فضائل دعوات عظام و آداب افتتاح و اختتام آن و ادعیه چند ماثوره ... مسمی بزبدة الدعوات که انتخاب کرده آمد از کتب ثقات مثل کتاب کفعمی و مهج الدعوات؛ **انجام:** استغاثه بصاحب الامر ص بنویسد رقعه ای و بیندازد آن را بر قبری از قبور ائمه ... و سلبی بعضی لبی.

در یک مقدمه است در بیان فضایل دعا و آداب افتتاح آن و یک مقصد و یک خاتمه و جز زبدة الدعوات بحرانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۴گ، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۴ - ۳۸۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۸۷

مجموعه ای ازادعیه و اوراد و احراز و غیره که در یک دفتر گرد آوری شده است. عناوین مطالب عبارتند از: تعبیر خواب از قول حکما، استخاره نامه از قول ائمه، ساعت نامه، محرم نامه از قول پیغمبر و امام صادق، بیان گرفتن آفتاب و دانستن آن، در بیان گرفتن ماه تابان در ماه‌های عربی، نوروز نامه از قول رسول (ص)، نوروزنامه از قول امام صادق (ع)، ایام النحوسه، احکام رویا لیل، جدول رمل، عقدنامه، صورت رمل جناب پیغمبر، رمل امام رضا، احکام ستاره دنباله دار، هفت قفل، چهل نسخه از قرآن، نادعلی کبیره، طالع مردانه و زنانه، فالنامه امام صادق و ...؛ خط: نسخ، کا: عبدالله حسینی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۸]

● زبدة الدعوات النفسانية و الاداب الجسمانية / دعا / عربی

zubdat-ud da‘awāt-in nafsānīya wa-l ādāb-ul jismānīya

حزین، محمد علی بن ابی طالب، ۱۱۰۳ - ۱۱۸۰ قمری

hazīn, mohammad ‘alī ebn-e abī-tāleb (1692 - 1767)

تاریخ تألیف: ۲۱ محرم ۱۱۳۱ق

در آداب دینی و اختیارات ایام و فضیلت دعا و ادعیه و اذکار مختلف، روایت شده از حضرات معصومین علیهم السلام که در اوقات و حالات مختلف خوانده می‌شوند با بعضی از طلسم‌ها و احراز که اسطرادا نقل شده، گرفته شده از منابع عربی مورد اعتماد مؤلف بدون نقل از کتاب‌های فارسی و با تصریح به نام کتاب‌های منبع در بیشتر دعاها. این کتاب دارای یک «مقدمه» و بیست و سه «باب» و یک «خاتمه» مشتمل بر فصول می‌باشند در دو «قسم»: قسم ۱. ابواب الازمنة: المقدمة: فی فضل الدعاء و الحث علیه، باب ۱) ادعیة الساعات، باب ۲) ادعیة الایام باب ۳) السنین و الشهور، باب ۴) فضل النیروز و آدابه، باب ۵) ایام الشهور المنحوسة و غیرها، باب ۶) ارتباط الکواکب السیارة، باب ۷) الحوادث باعتبار اول محرم، باب ۸) آداب ایام الشهور العربیة و لیالیها؛ قسم ۲. ابواب الادعیة و الاداب: باب ۱) فیما یتعلق بما بین طلوع الفجر الی طلوع الشمس، باب ۲) فیما یتعلق بما بین طلوع الشمس الی الزوال، باب ۳) فیما یتعلق بالزوال الی انتصاف اللیل، باب ۴) فیما یتعلق بما بین انتصاف اللیل الی طلوع الفجر، باب ۵) فیما یتعلق بالجمعة و سائر الحنفیات، باب ۶) فیما یتعلق بالعادات و غیرها، باب ۷) فیما یتعلق بالمطالب من الدعا، باب ۸) فیما یتعلق ببعض الحوادث و غیرها، باب ۹) ذکر الاسم الاعظم و الاسما الحسنی و خواصها، باب ۱۰) الادعیة المتفرقة، باب ۱۱) آداب النکاح و الطلاق، باب ۱۲) آداب السفر، باب ۱۳) الامراض و آداب المرضی؛ باب ۱۴) کیفیة جمع الاخبار الواردة فی الطب، باب ۱۵) آداب الموتی؛ الخاتمة: فی اسرار الدعاء و حالات الداعی.

آغاز: نحمدک اللهم یا من نورت بذکرک قلوب عبادک المخلصین و ایقظت بنداء الایمان من شئت من رقود الغفلة و الجهالة

انجام: ان یصفح عما اطلع علیه من الزلل و السهو فانه طبیعة ثانیة

و ما ابری نفسی عن ذلک و الحمدلله.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳ و ۲۳۰۷ عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن باقر موسوی لاهیجی، تا: شعبان ۱۲۲۲ق، به دستور حاجی علی اکبر حاکم لاهیجان؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق، مذهب، در پایان کتاب شرح دوازده امام خواجه نصیر و فهرست کتاب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۸۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۶۹] و [عکسی ف: ۶ - ۳۵۹]

● زبدة الدعوات فی فضائل صلاة اللیل و سایر التعقیبات / دعا / فارسی

zobdat-od da‘avāt fī fazā’el-e salāt-el layl va sāyer-et ta‘qībāt

موسوی تنکابنی، محمد مهدی بن محمد جعفر، ق۱۳ قمری

mūsavī tonekābonī, mohammad mahdī ebn-e mohammad ja‘far (- 19c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲ ربیع الاول ۱۲۵۰ق

رساله مختصری است در بیان آداب نماز شب و فضایل و سنن آن، در یک «مقدمه» و دوازده «باب».

[الذریعة ۲۷/۱۲]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۵۶/۸-۲/۷۶

آغاز: بسمله. حمدنا معدود وثنای نامحدود مرخدای را سزاست که متخلق گردانید بندگان خود را به اخلاق نبیین ... وبعد پس می‌گوید عبد مذنب مسکین سیدمحمد مهدی؛ **انجام:** سایر تعقیبات مأثوره از ائمه انام علیهم السلام که وارد شده است آنها را نیز نوشته و تألیف نماید که آنچه در اول کتاب وعده کرده شد وفا کرده باشد. و تم تألیفه و ترقیمه علی ید مؤلفه.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: مؤلف «عبده محمد مهدی الموسوی ۱۲۰۶»؛ ۱۳گ، ۲۳ سطر [ف: ۴ - ۲۲۴۱]

● زبدة الدعوات و الزیارات / دعا / عربی

zubdat-ud da‘awāt wa-z zīyārāt

مجموعه‌ای است از برخی ادعیه و زیارات معروفه همچون کمیل، سمات، زیارات عاشورای اباعبدالله علیه السلام که با چند سوره از قرآن کریم آغاز شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۱۴۰

آغاز: سوره یس؛ **انجام:** زیارت حضرت معصومه علیها السلام ...

خط: نسخ جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ این نسخه برای چاپ تهیه شده؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۱۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۶]

← زبدة الدلیل ≻ الوجیزة فی الفقه

● زبدة الذخائر فی استخراج الضمائر / رمل / فارسی

zobdat-oz zaxā’er fī estexrāj-ez zamā’er

منجم، حیدر بن محمد

monajjem, heydar ebn-e mohammad

اهداء به: جلال الدین ابوالمظفر سلمان تیمور

در رمل و دارای دو «مقاله»: مقاله اولی که (بیشتر شرح اصطلاحات و اشکال است) ۱۹ «باب» و هر باب دارای چند «فصل» است؛ مقاله دوم «در بعضی مقالات که ابناء روزگار از اهل علم کنند و اکثر اصول است و چون کسی به این مقالات ماهر گردد طریق احکام بر وی گشوده گردد» دارای ۱۲ «باب». در مقاله نخست به شرح قواعد و اصول بربری، مغربی، مصری، هندی و رومی در رمل و بیان اختلاف بین این روش‌ها پرداخته است. مؤلف آنچه را درکتب دیگر رمل به صورت رمز و اشاره دیده، به‌گونه‌ای واضح و روشن با استفاده ازکلمات اساتیدش در این رساله جمع‌آوری نموده است.

آغاز: خنون حمد و سپاس که درکثرت عدد عزلت مدد مصراع: بامداد از آسمان بیرون شود رسأ به رأس.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۰۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شری چهارپایان بزرگ و خلاص یافتن اسیران خانه سیزدهم دلیل بود برصلاحیت و دیانت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ محشی؛ ۲۲گ (۱۵۴ر-۱۷۵ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰-فیروز

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست در بیان قواعد اشکال رملی المسمی بزبدة الذخائر؛ **انجام:** نقطه‌های بادی و آتشی را باید شمرد و نظر باید کرد که کدام طرف بیشتر است آن طرف که بیشتر باشد غالب آید و این نوع بهتر است.

خط: نسخ، کا: محمد بن علی اصفهانی، تا: ۱۲۴۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۸ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۱۱۰]

● زبدة الرجال / رجال / عربی

zubdat-ur rijāl

افشار، خداوردی بن قاسم، ق۱۱ قمری

afšār, xodāverdī ebn-e qāsem (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۱۳ق

به ترتیب تهجی (از الف تا ی) سپس باب الکنی فی من صدر

بالابن، باب النسب، باب اللقب و خاتمه در هفت فائده، با دیباچه و توضیح و تبصره در آغاز، گرفته از خلاصة الاقوال حلی و گزیده‌های همان شوشتری از کتاب الرجال ابن الغضائری نوشته ابن طاوس که به خط او بوده و شهید ثانی آن را داشته است و شوشتری در جبل عامل آن را یافته است و از ارشاد مفید و جز اینها، با آوردن رمز آنها.

آغاز: بسمله ... الحمدلله ذی العز و الجلال الحی الخالق ذی المجد المتعال ... و بعد فیقول العبد المحتاج الی رحمة الله الغنی خدا وردی بن القسم الافشار وفقه الله للخیر فی الدارین بالنبی سید الکونین و الثقلین ان النظر فی الرجال الاحادیث بعد تحصیل ما یحتاج الله من المقدمات من اهم الواجبات بل لاینبغی للمتدینن بدین محمد صلی الله علیه و اله ... الکتب التی اخذت منها رموزا فللکشی کش و للنجاشی جش و ...

انجام: یعقوب بن یزید ص یوسف الطاطری ف له و لابن سنان یونس بن عمار لعله ی و فی البرقی یوسف بن یعقوب ف له الابن سنان تم الاسانید بعون الله تعالی و الحمدلله اولا و اخرا و صلی الله ... المعصومین.

[الذریعه ۲۷:۱۲؛ مصفی المقال ۱۶۵؛ دنا ۱۲۲۰/۵ (۶ نسخه)]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۱۳ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۴۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۱۹/۶سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۸عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۴۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۰۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۳ - ۴۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳ رجب ۱۰۱۶ق، گویا اصل؛ محشی با نشان «منه»؛ با وقف به وصیت بهرام بیک برای طلاب اصفهان؛ مهر: محمد بن جعفر بن محمد باقر موسوی در ۱۲۹۲؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۰گ، ۱۵ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [سنا: ف: ۲ - ۲۴۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۵۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۶۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۶/۷سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۹۹-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشت‌های بسیار در کناره ها با نشانی «منه»؛ تملک: یحیی بن مرحوم محمد در ۱۲۴۴؛ مهر: علی بن خلیل الله رضوی ذیقعده ۱۱۵۲ق؛ ۲۷۴ص، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [عکسی ف: ۱ - ۲۰۰]

● **زبدة الرجال** / رجال / عربی

zubdat-ur-rijāl

حسن بن محمد شریف، ق۱۳ قمری

hasan ebn-e mohammad šarīf (- 19c)

از رساله استفاده می‌شود که مؤلف از شاگردان وحید بهبهانی است. طبقات اعلام الشیعة (ج ۲ ص ۳۵۲) وی را با عنوان شیخ حسن بن شیخ محمد عنوان داشته و گفته است او جامع علوم متنوعه بود و کتاب «انوار البصائر» وی دوازده جلد و شامل علوم مختلفه و تاریخ ختم تألیف آن غره شوال ۱۲۲۲ق است. این رساله که بخش مقدمه انوار البصائر او است در بیان جمله از فوائد رجالی و مطالب درایه است. رساله مرتب است بر یک مقدمه و ابواب. کاتب نسخه را تمام نکرده به این جهت ابواب آن معلوم نشد. مقدمه در بیان احتیاج به علم رجال. باب در دراية الحديث.

[مکتبة امیرالمؤمنین ۶۲۸/۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۳۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوةو السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطاهرین سیما مولانا امیرالمؤمنین و اولاده الائمة الغر المیامین اما بعد فهذه زبدة من الرجال الراوین لاخبار الآل اذکرهم فی هذه الرسالة لاعتمادی علیهم و اضم الی ذلک کلیات فی دراية الحديث و فی معرفة التمیز عند الاشتراک؛ **انجام:** فصل ما ذکر الشیخ طاب ثراه و رحمةالله علیه.

در فهرست با عنوان «مقدمة انوار البصائر» آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ پس از این دو برگ مقالی است فارسی به طور سؤال و جواب از فرق میان عبارت «اجمعت العصابة علی تصحیح ما یصح عنهم» و عبارت «اجمعت العصابة علی تصدیقه»، محشی؛ ۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف: ۶ - ۶۲۴]

← زبدة الرمل > تحفة الرمل

● **زبدة الرمل = خلاصة البحرین = رمل منظوم** / رمل / فارسی

zobdat-ol raml = xolāsat-ol bahrayn = raml-e manzūm

خاقانی، محمد بن نصرالله، ق۸ قمری

xāqānī, mohammad ebn-e nasr-ol-lāh (- 14c)

اهدا به: شهاب الدین

تاریخ تألیف: ۷۰۷ق

منظومه‌ای است فارسی در بیان خانه‌های رمل: خانه ۱. طبان، ۲. قبض الداخل، ۳. قبض الخارج، ... ۵. رخ، ... ۸. حمره، ... ۱۰. نصرت خارج، ۱۱. نصرت داخل، ۱۲. عنبه خارج، ... ۱۴. عنبه

داخل. مؤلف، بنا به درخواست یکی از دوستان خود کتابی در رمل به نام «زبدة الرمل» به سال ۷۰۶ تألیف کرده بود و پس از پایان یافتن آن کتاب، این منظومه را به همان نام در حدود هشتصد بیت به نظم کشیده است. نسخه‌های این منظومه تفاوت فاحشی با هم دارند و با عنوان‌های مختلف در فهارس ذکر شده‌اند. کامل‌ترین نسخه از این منظومه در ضمن مجموعه شماره ۱۲۶۲۰ مجلس موجود است که دارای دو بخش است: بخش ۱. تسکینات رمل، در شانزده باب؛ بخش ۲. با عنوان «باب اول از رساله دوم در معرفت نقطه‌های رمل و شرح آن»، شامل هفتاد و دو باب. تاریخ تألیف این بخش جمعه ۲۷ رمضان ۷۱۲ق در شهر همدان ذکر شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این مختصریست در علم رمل نظم کرده تا مبتدیان را یاد گرفتن و به کار بستن آسان باشد. و الله اعلم. نظم: حمد و شکر کردگار لم یزل ×× ذات پاکش خالی از نقص و خلل / کردگار عرش و فرش و فوق و تحت ×× پادشاه بی نیاز از تاج و تخت / بعد حمد خدا و نعت رسول ×× نظم ابیات رمل شد منقول / شکر جبار کردگار جهان ×× خالق خلق راحم و رحمن / هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سربسر چو زر باشد / در همه کار عقل راه حق جوید ×× هر چه گوید همه ز حق گوید / یا الهی به حق حرمت تو ×× به بزرگی ذات و عزت تو / که زبان معین ثنا خوان کن ×× مرغ جان مرا سخن دان کن / مدخل اندر نجوم بسیار است ×× آنچه نثر است و آنچه اشعار است / لیک در رمل مدخل است مرا ×× مسکن این هوس دلست مرا / لیک در رمل مدخلی تصنیف ×× کس نکرد است از وضیع و شریف / نسخه را چون تمام کردم من ×× زبدة الرمل نام کردم من / بعد از آن وصف دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم / بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال / علم رمل ای مهندس هوشیار ×× منحصر کرده ام به چار ادوار / رمل را شانزده بود خانه ×× نیست کذب اندرین و افسانه / اولین خانه تن و جانست ×× دویم احوال رزق و اعوان است / اولین خانه تن و جان است ×× حکم او بر حکیم آسان است / چه بر طالع بر آید شکل لحیان ×× به زینت‌ها بر آراید دل و جان / فردو سه زوج شکل لحیان است ×× دانشش بر حکیم آسان است / دویم از طالع است خانه مال ×× سیم آمد به اقرباش دلال / هر سر علم هست اسرار ×× تو چرا جمله می‌کنی اظهار / هر که را قوت و عدد بیش است ×× حکم از آن دگر فرا بیش است / آنچه باقی بماند از تقسیم ×× برج آن باشد از زر و ز سیم

انجام: مختصر کن چنین روایت‌ها ×× گرچه گفتی بسی حکایت‌ها / گل این بوستان چو روی تو ×× ختم کن هم برین که گفتی تو / بود از هجرت رسول امین ×× هفتصد و شش نه کم نه بیش از این / هر که را عقل با نظام بود ×× این قدر مر ورا تمام بود / نظم آمد این کتاب اندر خطاب ×× تا بگوئی نکتها اندر کتاب / روز جمعه بیست و هفتم از صیام ×× از رسالت گشت این نظمش تمام / آن که را تحویل آن خیر البشر ×× سبعمائه بود با اثنا عشر / دارم از دوستان بسی امید ×× که بماناد نامشان جاوید / گر روانم به خیر یاد کند ×× به دعائی مرا چو شاد کند / هر که خداوند دعا طمع دارم ×× ز آنکه من بنده گنه کارم / که باشد روانم همیشه به کام ×× سلام علیکم علیک السلام

[نسخه‌های منزوی ۲۸۳۹/۴ با عنوان رمل منظوم و ۲۸۵۲ با عنوان زبدة الرمل و ۳۲۹۴ با عنوان وتد الرمل؛ الذریعة: ۲۸/۱۲؛ مشترک پاکستان ۳۵۵/۱؛ دنا ۱۲۲۰/۵-۱۲۲۱ (۳۱ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- اشکال الرمل = رمل = شرح زبدة الرمل

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۹۵

آغاز: هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد / در همه کار راه حق جوید ×× هر چه گوید همه ز حق گوید؛ **انجام:** همه از فیض فضل وجود ویست ×× اثر طالع و سعود ویست / باد عمرش بکام دل صد سال ×× بامراد تمام و حرمت و مال. تم الکتاب المسمی بزبده فی علم الرمل فی اواخر شعبان سنة خمس و ثلاثین و تسعمائه.

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:شعبان ۹۳۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی،۱۵گ،۱۵سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۲۷۰۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۳۱/۸

آغاز: فصل اگر پرسند که راه امن است یا نه چون رمل کشیده باشد شکل ۳ با ۴ ضرب کند. صفت لحیان و منسوبات او: بعد از آن وصف دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم؛ **انجام:** گرنداری تو این سخن مهمل ×× مشکل رمل گرددت همه حل / هر سر علم رمل هست اسرار ×× تو چرا جمله میکنی اظهار. تمت فی تاریخ ربیع الاول ۹۵۷

بخشی است از منظومه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۵۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: مقوای، ۶ص (۲۲۰-۲۲۵)، قطع: رقعی، [ف: ۱۰ - ۲۰۲۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره ربیع الاول ۹۷۵ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۶۷پ-۸۵پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۲۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۰۲/۱

آغاز: رمل را شانزده بود خانه ×× نیست کذب اندرین و افسانه؛ **انجام:** روز جمعه بیست و هفتم از صیام ×× از رسالت گشت این نظمش تمام

بخش‌هایی از این منظومه؛ خط: نستعلیق، کا: احمد بن نظام الدین محمد، تا: محرم ۹۸۱ق؛ جلد: مقوا، ۱۴گ (۱ر-۱۴ر) [ف: ۳۶ - ۱۵۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۲۵/۲
آغاز: بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال / فرد وسه زوج شکل لحیان است ×× دانشش بر حکیم آسانست؛ **انجام:** در ششم بیت یک عدد دارد ×× نبود کس کزو نیاز دارد / صورة او چو گربه کوچک سر ×× هست از انسان ذلیل آهنگر ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴گ (۳۵پ-۴۸پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۲/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۷۹/۷
آغاز: کتاب زبدة الرمل. بسمله. هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر به سر چو زر باشد / در همه کار راه حق جوید ×× هر چه گوید همه را حق گوید / نزند دم مگر برای خدا ×× ننهد گام مگر به رضای خدا؛ **انجام:** گر نداری تو این سخن مهمل ×× مشکل رمل کرده همه حل.
در آن آمده: «نسخه را چون تمام کردم من ×× زبدة الرمل نام کردم من». در نسخه شانزده باب دیده شد: باب ۱: در تسکین مسکن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوایی شکسته، قطع: بیاضی [ف: ۱۶ - ۱۰۱]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۰/۱
آغاز: هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد؛ **انجام:** گر بدانی تو این سخن مجمل ×× مشکل رمل گرددت همه حل
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی، با رکابه‌دار، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ (۱-۱۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۲ - ۲۳۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۲/۱
آغاز: «هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او یک به یک چو زر باشد / هر چه گوید همسر ز حق گوید ×× در همه کار راه حق جوید»؛ **انجام:** خانه شانزدهم عاقبت العافیت و قاضی رمل است و تعلق به طریق دارد و الله أعلم بالصواب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۱۰پ-۱۷پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۸×۱۴سم [ف: ۳۹ - ۴۹۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۶۹/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ شعبان ۱۰۲۰ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۹۸پ-۱۱۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۰ - ۳۱۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۹
آغاز: بعد از آن وصف دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم / بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال؛ **انجام:** هر که را قوت و عدد بیش است ×× حکم از آن دگر فرابیش است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۱۰۲۱ق؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۳۶ - ۱۲۶]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۳۳ط
آغاز: بسمله هر کرا عقل راهبر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد؛ **انجام:** راز کم گوئی با حریفان تو.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۷ص (۲۹۵-۳۰۱)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۸۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۸۴/۱
آغاز: ... بعد از این شرح دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم / بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال؛ **انجام:** گر نداری تو این سخن مهمل ×× مشکل رمل تو گردد حل
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطعه‌ای از منظومه زبدة الرمل «معین الدین» است که عمداً یا سهواً از آن جدا شده و موجب اشتباه بسیاری شده که برخی از فهرست نگاران معاصر، آن را به «عزیزی» نسبت داده و بعض دیگر مجهول المؤلف یاد کرده‌اند، در پایان مطالبی به عنوان «فصلی در بیان عناصر» بیان مسیر رمال، جدول اخراج اسم شخص، در احکام عوارض بدن و ... (از برگ ۹ تا ۱۲) نگاشته شده؛ مهر: «یا ابا عبدالله» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱-۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۲۹ - ۲۹۹]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۷۷/۱۳
خط: نستعلیق، کا: عبدالعظیم بن محمد محسن رشتی، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول، با دو سرلوح رنگارنگ؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قرمز، ۱۵گ (۱۵۷پ-۱۷۱ر)، ۱۶ سطر [ف: ۵ - ۱۷۴]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۸/۱ کر
آغاز: رمل را شانزده بود خانه ×× نیست کذب اندرین و افسانه / خانه اولین تن و جانست ×× دوم احوال رزق ایمانست؛ **انجام:** مشروط به اینکه چهارخانه آخر را که گواه مدعا می‌باشد ملاحظه نموده حکم نمایند و در باب احکام زیاده بر اینست که نوشته شده است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ پیش از شروع متن اشعار یک بیت از رساله منظوم دیگری آمده که به جهت افتادگی، دانسته نشد چیست، ممکن است آن نیز انجام یک رساله در موضوع رمل بوده باشد، در هامش این رساله دائره بروج علم رمل و نیز در پشت آن (برگ ۱پ) یادداشتی به زبان و خط عبری آمده است؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲گ (۱ر-۲پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۴۰/۲ - ۲۷۳]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۴۰
آغاز: سه مزاج و چهار چون انگیخت ×× آب با آتش از چه رو آمیخت / مدخل اندر نجوم بسیار است ×× آنچه نثر است و آنچه اشعار است / لیک در رمل و مدخل تصنیف ×× کسی نکرد است از وضیع و شریف / مدخلی ساز از برای دعا ×× مشکن در دل این دعا تو مرا / نسخه را چون تمام کردم من ×× زبده رمل نام کردم من؛ **انجام:** به ز دین شهاب طینت او است ×× قلزم قفل علم

حکمت اوست / باد عمرش بکام دل صد سال ×× با هزاران تمام حرمت و حال

بنظم فارسی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۱۵گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۴ - ۴۰۵۱]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۶۴/۲

آغاز: شکر و حمد کردگار جهان ×× خالق خلق و راحم رحمان / آنکه بی خویش و یار و پیوند است ×× آنکه بی شبه و مثل و مانند است؛ **انجام:** منقلب را بود میانه روی ×× حکم ثابت کن تو در کروی

حدود ۶۸۰ بیت است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ ۲۱گ (۷۴پ-۹۴پ) [ف: ۳ - ۱۶۸]

۱۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۰۹/۳

آغاز: فرد و سه زوج شکل لحیان است ×× دانشش بر حکیم آسان است؛ **انجام:** حال غائب به سعد نیکو دان ×× ور بود نحس هست سرگردان. خانه اول و نهم بنگر

در فهرست با عنوان«رساله در رمل»و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۷۰ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با کاغذ ابری، ۹گ (۱۴-۲۲)، ۱۱-۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲- ۴۴۵]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۵۳/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد تقی، تا: جمعه ۶ ربیع الثانی ۱۱۹۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۶۱ر-۶۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۳ - ۲۱۰]

۱۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۰۳/۲

آغاز: هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر به سر چه ذر باشد / نسخه را چون تمام کردم من ×× زبده رمل نام کردم من

خط: نستعلیق، کا: علی بن عبداللطیف حسینی، تا: ۱۱۹۵ق؛ ۱۲گ (۳۰پ-۴۱)، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۴]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۴۴/۳

آغاز: دائره سکون به حساب ... فرد و سه زوج شکل لخیان است ×× دانشش بر حکیم آسان است؛ **انجام:** باز شکل بیاض باد نکیس ×× کل اشکال سعد و نحس و خسیس

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته آبی، جلد: میشن سیاه، ۹گ (۳۵پ-۴۳ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۶۹]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۲۳/۳

آغاز: در صفت خواجه کونین: خاصه آن خواجه که هر دو سرا ×× کرده از فر دولتش پیدا؛ **انجام:** چون ندانستن این سخن به نظام ×× حکم کن سال و ماه و روز تمام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۶۴-۷۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۳۴۵]

۲۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۱۸/۶

آغاز: فرد و سه زوج شکل لحیان است ×× دانشش بر حکیم آسان است / صاحب خانه نخست بود ×× ضاحك و خوب خلق و چست بود؛ **انجام:** قامت او بلند همچون موی ×× بذل گوی است و چست و خندان روی

در فهرست با عنوان «رمل منظوم» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۱۷]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۴۴/۱

آغاز: رمل را شونزده بود خانه ×× نیست کذب اندر این نه افسانه / اولین خانه تن جان است ×× دویم احوال رزق و اعوان است؛ **انجام:** عددد عنصرش بگیر نخست ×× زان بیفکن نو نیمه به نخست / آنچه باقی بماند از تقسیم ×× طرح آن با شدت زر هم سیم.

بخشی از زبدة الرمل و دارای ۱۱۹ بیت است و چون از زبده جدا شده در برخی از گزارش‌ها به صورت ناشناخته آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۳-۷)، ۱۲-۱۸ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۱۰۹]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۵۰/۱

آغاز: نو ... بود از هجرت رسول امین ×× هفتصد شش نه کم نه بیش ازین؛ **انجام:** نصرة الداخل بیاض همان ×× کوسج حمره قابل است و جوان ...

نوشته نیست.

حدود ۳۶۰ بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۷گ (۱-۷)، ۱۲-۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۸ - ۱۲۱]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۶۲

آغاز: حمد و ثنای بلا احصاء به عدد رمل و حصاة مر آن ذات فردی را. هرکرا عقل راه بر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد / در همه کار عقل راه حق جوید ×× هر چه گوید همه ز حق گوید / یا الهی به حق حرمت تو ×× بر بزرگی ذات و عزت تو / که زبان معین ثنا خوان کن ×× مرغ جان مرا سخن دان کن / مدخل اندر نجوم بسیار است ×× آنچه نثر است و آنچه اشعار است / لیك در رمل مدخل است مرا ×× مسکن این هوس دل است مرا / لیك در رمل مدخلی تصنیف ×× کس نکرد است از وضیع و شریف / مدخلی ساز از برای مرا ×× بشکم (؟) از دل این هوای مرا / نسخه را چون تمام کردم من ×× زبدة الرمل نام کردم من؛ **انجام:** ای محمد خصال و خضر نفس ×× تو بکن ترك این هوای و هوس / مختصر کن چنین روایتها ×× گرچه کفتی بسی حکایتها / گل این بوستان چو روی تو ×× ختم کن هم برین که گفتی تو / هر که را عقل با نظام بود ×× این قدر مرور را تمام بود / دارم از دوستان بسی امید ×× که بماناد نام شاه جاوید / گر روانم به خیر یاد کند ×× به دعائی مرا چو شاد کند / هر که خواند دعا طمع دارم ×× زانکه من بنده گنه کارم / که باشد روانم همیشه به کام

×× سلام علیکم علیک السلام
خط: نستعلیق، کا: سید قاسم علی موسوی شاه جهان آبادی، تا: ۷ رجب ۱۲۲۰ق، جا: هرات؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۲۳گ، ۱۶ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف:۱۶-۵۷۸]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۴۹/۲
آغاز: نسخه: شکر جبار کردگار جهان ×× خالق خلق راحم و رحمن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: مقوا، ۸گ (۴۶پ-۵۳پ) [ف: ۳۶ - ۷۸]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۹۸
آغاز: بسمله. این زمان نظم دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم / بدهم وصف صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال؛ **انجام:** همه از فضل وجود ویست ×× اثر طالع سعود ویست / باد عمرش بکال دل صد سال ×× با مراد تمام و حرمت و مال
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الاول ۱۲۵۷ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۴گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴۴ - ۲۴۸]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۵۵۷
آغاز: هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد / در همه کار راه حق جوید ×× هر چه گویند همه زحق گوید؛ **انجام:** کس نداند شناخت دردی را ×× هیچ کس علم غیب نیست خدا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۶ ربیع الاول ۱۲۶۴ق؛ جلد: مقوایی، ۵۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۱۶سم [ف: ۹ - ۳۴۷]

۲۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۲۴/۲-عکسی
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۲۴۳ (گنج ۱۶۳۶/۳). نام سراینده در دیباچه معین آمده: که زبان معین ثنا خوان کن، زیر سربند در تصنیف کتاب گوید: نسخه را چون تمام کردم / زبدة الرمل نام کردم من؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میان محمد زمان، تا: چهارشنبه ۲۷ رمضان ۱۲۷۱ق، جا: موضع مستاله؛ ۴۶گ (۴۰پ-۸۵ر) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۲]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۶۵/۳-۳۰/۱۴۵
آغاز: بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال / فردوسه زوج شکل لحیان است ×× دانشش برحکیم آسان است ... در احکام قبض الداخل ـ زوج وفردی وزوج فردگر ×× قبض داخل بود بنام صور؛ **انجام:** ور بود نقطه دوارکان راست ×× مددش از گواه باید خواست / هرکه را قوت عدد پیش است ×× حکم او زان دگر فراپیش است
از «احکام قبض الداخل» تا آخر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ رجب ۱۲۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۴۲]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۰/۲
خط: نستعلیق خوانا، بی‌کا، تا: ۳ رمضان ۱۳۰۱ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۶ر-۳۲ر) [ف: ۳۶ - ۱۷۹]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۵۲/۲
خط: نستعلیق، کا: یحیی سید الحکما فرزند میرزا علی محمد حسنی لاریجانی، تا: سلخ ذیحجه ۱۳۱۲ق، جا: شمیران امام زاده قاسم؛ جلد: پارچه، ۲۰گ (۱۰۵پ-۱۲۴پ)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۳۹]

۳۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۲۹/۳
انجام: گرنداری تو این مهمل ×× مشکل رمل گرددت همه حل
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۱۰۴پ-۱۱۴پ)، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۱۹۸]

۳۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۷۰۶/۱
آغاز: طفل یکروزه را کند گویا ×× گل صد برگ را کند بویا ... که زبان معین ثنا خوان کن ×× مرغ جان ورا خدا دان کن ... بود از هجرت رسول امین ×× نهصد و نه کم و نه بیش از این ... نسخه را چون تمام کردم من ×× زبدةالرمل نام کردم من
بدون خاتمه می‌باشد، حدود ۴۳۲ بیت دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «ماشاالله لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۵۷۷]

۳۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۶/۴
آغاز: فرد و سه زوج شکل لحیان است ×× دانشش بر حکیم آسان است؛
خط: نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛افتادگی:انجام؛۱۰گ،۱۶سطر [ف: ۱ - ۴۸۴]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۴۴۶/۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۶۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۰/۴-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۲۷۷]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۸۵/۱-۲۳/۲۰۵
آغاز: هرکه را عقل راهبر باشد ×× کاراوسربه سر چو زر باشد / در همه کار راه حق جوید ×× هر چه گوید همه زحق گوید؛ **انجام:** دارم اکنون زدوستان امید ×× که بماناد جانشان جاوید / کز تو گه گه به خیر یاد کنند ×× به دعایی دل توشاد کنند
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با روکش پارچه آبی، ۲۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۴۲]

۳۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۸۱/۳
آغاز: ... هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر به سر چو زر باشد؛ **انجام:** باد عمرش بکام دل صد سال ×× با مراد تمام و حرمت و مال
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۴سم [ف: ۶ - ۳۶۱]

۳۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۲۸/۲
آغاز: چون شنیدی صفات حمزه تمام ×× عکس او را بیاض خوان

تو بنام؛ **انجام:** ختم کن بر دعای آن مخدوم ×× که بود چرخ از درش مرسوم.
حدود ۲۴۰ بیت است و ناقصی بسیار دارد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ترقیمه: «تمام شد کتاب زبدة المعین رمل»؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۱۶-۲۶)، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۳۸ - ۶۵]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۷۴پ-۸۱پ)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۶۱]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۹/۳
آغاز: آغاز نسخه حاضر برابر با بیت پنجم و ششم نقل شده. نسخه شماره ۱۲۵۰۸ کتابخانه مجلس شورای اسلامی است
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۲۹ر-۳۶ر)، ۱۲ سطر [ف: ۳۶ - ۷۰]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۰۸/۵
آغاز: بعد از آن وصف دلپذیر کنم ×× وصف اشکال بی نظیر کنم / بدهم شرح صورت اشکال ×× باز گویم به پیش تو احوال؛ **انجام:** هر که را قوت و عدد بیش است ×× حکم از آن دگر فرابیش است.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۴گ (۱۱۳ر-۱۱۶ر)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۱۴]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۱/۳-۲/۱۱
آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین وصلاة. اما بعد این رساله است دربیان اوصاف واشکال ومنسوبات رمل مسمی بزبده خانه اول در صفت طبان ومنسوبات آن: فردینه زوج شکل طبان است ×× دانشش برحکیم آسان است / صاحب خانه نسخه بود ×× ضاحک و خوبروی وچست بود؛ **انجام:** در دوم خانه روز جمعه برنج ×× و اردو نیست اندرین شک هیچ
در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۴۶]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۲۱
آغاز: شرح منسوبات و خواص صورت اشکال رملیه. جز دو سه زوج شکل لحیان است دانشش بر حکیم آسان است / صاحب خانه نخست بود / ضاحک و خوب خلق چست بود؛ **انجام:** چون در اول بود بطور قیاس / روز یک‌شنبه اش مزاج شناس / عدد آن بخانه ده پنج / صد و بیست دان مخور غم و رنج [عددش در نهم چهل و پنج است - عاقل و زیرک و سخن سنج است]
بخشی از رساله ی زبدة الرمل محمد معین یا معن الدین محمد بن نظام الدین نصرالله خاقانی است شامل صورت لحیان و بخشی از صورت قبض الداخل. در ذیل آن توضیحاتی به نثر در شرح خواص و منسوبات این دو صورت آمده است. ناظم آن را در ۷۰۶ق. در ۱۶ باب به تعداد خانه‌های اشکال رمل نگاشته است؛
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳گ (۸-۱۰)، ۱۹-۲۲سطر (۸×۱۴ و ۹×۱۶)، اندازه: ۱۷/۱×۲۱/۸سم [رایانه]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۲۳ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۵/۳
آغاز: بسمله، هر که را عقل راهبر باشد ×× کار او سر بسر چو زر باشد؛ **انجام:** بیست و نه از درج و را قسمت داده‌اند از حساب و از حکمت در صفت قبض الداخل گوید
ساخته در ۷۰۶؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشن سیاه، ۳گ (۳۷ر-۳۹پ)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۲۵]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۸۱۶/۴
آغاز: فرد و سه زوج شکل لحیانست ×× دانشش بر حکیم آسانست؛ **انجام:** هست میزان رمل پانزدهم ×× عاقبت دان تو بیت شانزدهم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۱گ (۵۷پ-۶۷پ)، ۱۰ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۳۱ - ۱۰۱]

۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۸۳۵
آغاز: بسمله، شکر ستار کردگار جهان خالق راحم و رحمان ×× انکه بی خویش خالق راحم و رحمان / انکه بی شبه و مثل ومانند است؛ **انجام:** هر که خواند مرا بیاد آرد ×× ... از من کسی نیاز آرد / هر که ما را کند به نیکی یاد ×× نام او در جهان بنیکی یاد تمت شد هذا کتاب زبدة الرمل ... الهی بیامرز خوانند را عطا کن نویسنده را
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن فضل الله، بی‌تا [رایانه]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۳/۲
بی‌کا، بی‌تا؛ آغاز این نسخه برابر با بیت چهارم از ابیاتی است که در ذیل نسخه ۱۲۵۰۸ درج گردید؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ (۵ر-۵۷ر) [ف: ۳۶ - ۱۹۸]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۵/۱-ف
نسخه اصل: ش ۲۴۳؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۵]

● زبدة الرمل / رمل / فارسی

zobdat-or-raml

سید روشنعلی

seyyed rūšan‘alī

رساله‌ای است در احکام رمل، مؤلف با استفاده از جداول گوناگون در پانزده «فصل» و چند «فائده» به بیان مطالب پرداخته، عناوین برخی فصول چنین آمده: فصل ۲. منسوبات بیوت؛ فصل ۴. بیان طالب و مطلوب؛ فصل ۱۰. بیان عدد اشکال رمل و خانهای آن؛ فصل ۱۵. بیان نقطه و کیفیت آن ...
آغاز: هذا کتاب زبدة الرمل، بسمله بدانکه این علم را علم دانیال و علم نمو و علم باطن و علم وفا نامند. اینها گویند به سبب آنکه حروف اسماء هر یک به حساب جمل نود و شش است موافق سخنهای اشکال این علم ...

[دنا ۱۲۲۱/۵؛ الذریعة ۲۸/۱۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۲/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** برابر آن خانه مسجد یا کلیسا بود و در آن خانه بیند گویا باشد و درو سبب اکابر و پادشاه پدید آید ... و در آن خانه مطربی بود یا مسخره تا دانند و السلام ...

توضیح: نام مؤلف در کتاب از آغاز معلوم گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ مصحح، محشی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۳۸گ (۳۷پ-۷۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۷/۵سم [ف: ۳۹ - ۴۹۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بدملول است. تمام دش

خط:نستعلیق،کا:میرعلی،تا:۱۲۸۴ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۹۴گ، ۱۲ سطر (۱۵/۹×۲۱/۷) [ف: ۳ - ۴۳۶]

● **زبدة الرمل** / رمل / فارسی

zobdat-or-raml

ظاهراً غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۳۱/۶

آغاز: بسمله و به نستعین این مقدمه ایست در علم رمل مشتمل بر دو مقاله؛ **انجام:** خاتمه عقلا بر ممارست این علم باید که نظر بر گمارند در ابحاث مذکوره و مقاله اولی را به تمامیت یاد گیرند ... و بعد از یاد گرفتن آن مدتی مدید امتحان کنند و نفس خود را مهذب گرداند هیچ چیز پوشیده نماند و چون عمل راست و حکم موافق افتد آنرا از فیض هدایت الهی بیند و اگر خطائی یا خللی افتد ا اهمال شرطی از شروط مذکوره دانند و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب فی شهر ربیع الثانی ۹۵۷.

رساله‌ای است در رمل و این نام بر پشت نخستین برگ آن نوشته (و این به جز منظومه زبدة الرمل معین الدین است). اما مؤلف رساله آن را «مقدمه در علم رمل» خوانده است. این رساله دارای دو مقاله است به این ترتیب: مقاله اول در مقدمات و اشکال رمل و احوال خانها، مقاله دوم در مقصود از این علم و دستور عمل و احکام آن این رساله مسائل و اصطلاحات علم رمل را با روشنی و صراحت و تفصیلی بیان می‌دارد که در بیشتر مؤلفات این علم دیده نمی‌شود. او خود در فصل مدلولات ارباع گوید: «این باب از آن سرهاست که استادان این ضعیف مخفی دارند و اکثر خطا که در عدد گفتن بود در آن بود که این باب به تحقیق ندانند و ما حقیقت آن بی ضنتی بیان کنیم» در فصل مثلثات از عبدالله مجنون یاد کند و می‌گوید: «بعضی از علماء چون عبدالله بن مجنون و غیره هر مثلثه را حکمی بیان و کتابی برای آن وضع کرده‌اند و ما به این ضابطه که بیان کردیم مستغنی گشتیم از آن»؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: مقوای زرد، ۴۵ص (۱۷۴-۲۱۸)، قطع: رقعی [ف: ۱۰ - ۲۰۲۷]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۰/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۱۹]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۵۸

آغاز: پس از این راز بر زبان آرم ×× سخن چند بر زبان آرم / بر گشایم زبان املا را ×× نسپرم جز طریق اولا را؛ **انجام:** حرف آن شکل و ان خانه بدان ×× تا کنی حرف اسم حاصل از آن

ناظم نسخه را بنا به درخواست یکی از دوستان به سال ۹۰۰ق به نظم کشیده و «زبدة الرمل» نامیده است چنان‌که خود در مقدمه می‌گوید: «بود از هجرت رسول امین ×× نهصد و نه کم و نه بیش از این» و «نسخه را چون تمام کردم من / زبدة الرمل» نام کردم من»، به زبدة الرمل خاقانی شبیه است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق، جا: دیلمقان؛ جلد: کاغذی، ۱۱گ، ۱۵ سطر سه ستونی، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۲ - ۷۹۹]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۸۱۲

بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۸گ، اندازه: ۱۹/۳×۲۴/۷سم [رایانه]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۴۵۸

آغاز: بسمله، کردم از رمل مدخل تصنیف که نکردند از وضع شریق؛ **انجام:** هر که از این دو بیت قوی پیش کار آنشکل کردند پیش

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، قطع: رقعی، [رایانه]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۱۸/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا همان ش ۷۴۶۲- نشریه ۸۳۸:۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۳۰ص (۱۰۹-۱۳۸)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۳۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۷۷/۵

منظوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱گ (۲۴پ-۴۴ر در هامش) [ف: ۶ - ۲۵۹]

۸. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۸۲/۶

آغاز: بسمله ... اما بعد این رمل است و بزبدة الرمل موسوم است؛ **انجام:** ثانیش سه سیم شش ای بخرد ×× رابعش ده بود / جمله خانها بدین منوال ×× باشد ایخواجه حمیده خصال

کتاب در مورد رمل است (معصومه فرشچی)؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی و مایل به حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۱۰۱پ-۱۰۹پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: - ۷۵]

● **زبدة الرمل = رساله در منسوبات بیوت رمل** / رمل / فارسی

zobdat-or-raml = r. dar mansūbāt-e boyūt-e raml

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۷/۲۹

بی‌کا،تا:قرن۱۳؛کاغذ:سفید سمرقندی،جلد: تیماج آلبالویی، ۶ص (۶۵۶–۶۶۱)،ابعاد متن:۱۰×۱۴،اندازه:۱۴×۲۰سم [سنا: ف: ۱ – ۳۹۵]

← زبدة الرموز ← زبده روشن

← زبدة الرموز ← حمزه نامه

● **زبدة الرموز = کشف الرموز** / - عربی

zubdat-ur-rumūz = kašf-ur-rumūz

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۰۳

بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۷/۶×۲۲/۳سم [رایانه]

● **زبده روشن** / علوم غریبه / فارسی

zobda-ye rowšan

انصاری، روشن علی، ق۱۳ قمری

ansārī, rošan ʻalī (- 19c)

منظومه‌ای است مفصل در بیان قواعد علم رمل و احکام خانه‌های آن.

[دنا ۱۲۲۱/۵؛ الذریعه ۲۸/۱۲ و ۲۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۷۰/۴

آغاز: بعد حمد خدای عزوجل ×× بشنو از من بیان علم رمل / نام اینست زبده روشن ×× گر بخوانی شوی تو صاحب فن؛ **انجام:** و لیکن بر آنست که کیسه سائل مبلغ در کیسه مسؤل رود سعد بخوشی و نحس بناخوشی دهد.

نام مؤلف در فهرست نیامده است و به استناد فهرست مجلس (۱۶۶/۳۶) تعیین گردید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۶گ (۱۱۳ر–۱۳۸ر)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۲ – ۵۸]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۱/۱

آغاز: ابتدا می‌کنم بنام خدا ×× وحده لا شریک بی همتا / مالک و صانع و کریم و رحیم ×× خالق و باری و علیم و حکیم / ... بعد حمد خدای عزوجل ×× بشنو از من بیان علم رمل / نام اینست زبده روشن ×× گر بخوانی شوی تو صاحب فن؛ **انجام:** چونکه روشن گذاشتی نامش ×× روشنی کن ز روشنی خودش

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛مجدول؛ جلد: مقوا، عطف و گوشه تیماج قهوه‌ای،۲گ (۱پ–۲پ)، ۱۱ سطر [ف: ۳۶ – ۱۶۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۶۳۶

آغاز: بسمله. ابتدا میکنم به نام خدا وحده لا شریک بی همتا؛ **انجام:** چونکه روشن خودش تمام شد به خط خادم رجب علی بیک

خط: نستعلیق، کا: رجبعلی بیگ، بی‌تا [رایانه]

● **زبدة السالکین و تنبیه السلاطین = احوال علماء و امراء** / عرفان و تصوف / فارسی

zobdat-os sālekīn va tanbīh-os salātīn = ahvāl-e ʻolamā’ va omarā’

خواجگی کاسانی، احمد بن جلال الدین، – **۹۴۹ قمری**

xājegī kāsānī, ahmad ebn-e jalāl-od-dīn (- 1543)

با ستایش از انسان و علم و علما و حدیث «خیر الامراء من زار العلما و شر العلما من زار الامراء» آغاز می‌شود. به امیران سفارش حال دانشمندان را می‌کند و حدیث «الناس علی دین ملوکهم» را یاد می‌کند. به نثر آمیخته به نظم و سربندهای «ای طالب» اندیشه‌های عرفانی اخلاقی خود را گزارش می‌نماید. این کتاب جز «تنبیه السلاطین» اوست. (احمد منزوی)

آغاز: حمد پاک از جان پاک آن پاک را × کو خلافت داد مشتی خاک را ... و صد هزاران درود و تحیت مر محبوب ازل و ابد را که هژده هزار عالم ...

انجام: مر صاحب دلی روزی برحمت × کند در حق درویشان دعایی

[دانشنامه ادب فارسی آسیای مرکزی ۵۵/۱؛ دنا ۱۲۲۲/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۸۱/۶؛ نفیسی ۴۰۰/۱ «زبدة السالکین». «بیان احوال علما» و «تنبیه العلما» که نادرست به گونه ۳ رساله جداگانه یاد کرده؛ مشترک پاکستان ۲۳۶۱/۴ (۲ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۶۰/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق هندی، کا: بابا گلکار، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۸گ (۱۱۶پ–۱۳۳ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۳/۱ – ۱۰۰]

۲. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۸۷/۱۲

خط: نستعلیق، کا: حسن خان جوهر، تا: ۱۰۵۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [نشریه: ۳ – ۲۳۲]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۳۷/۱۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شرقی، ۱۷گ (۱۱۹–۱۳۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹×۱۸/۵سم [ف: ۳۱ – ۵۹۶]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۶۷/۲۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۴۰۱ (گنج ۶۷۰/۲)؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد امین، تا: ۱۲۸۰ق؛ ۱۹گ (۲۰۸–۲۲۶) [عکسی ف: ۲ – ۱۵۲]

● **زبدة الصرف** / صرف / عربی

zubdat-uṣ ṣarf

فارسی، محمد تقی بن محمد، ق۱۰ قمری

fārsī, mohammad taqī ebn-e mohammad (- 16c)

کتاب مختصری است در صرف عربی.

۱. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۱۸۲/۱

آغاز: بسمله - الحمدلله المحمود فی کل فعاله و الصلوه و السلام علی خیر خلقه محمد و آله؛ **انجام:** تمت الزبده فی الصرف و الاشتقاق من رسائل کتاب بستان الادب من تألیفات محی الحکمه ابوالخیر محمد الفارسی ...

کا: مومن ابن عابدین، تا: ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ محشی؛ ۳۲گ، ۱۵ سطر[ف: ۱ - ۱۶۱]

۲. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۹-ز/۵۴۱

انجام: تمت الزبده فی الصرف و الاشقاق من رسائل کتاب بستان الادب من تألیفات محی الحکمه ابوالخیر محمد الفارسی ... اعطاء الله و رضی عنه این خط کمترین بندگان محمد حسن ابن آقا محمد حسین شیرازی فی تاریخ ۱۵ شهر صفر المظفر روز شنبه در مدرسه میرزا علی اکبر نوشته شد.

خط: نسخ، کا: محمد حسن فرزند آقا محمد حسین شیرازی، بی‌تا،جا: شیراز مدرسه میرزا علی اکبر؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۴۱گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۳۵]

● زبدة الصرف = اقسام اشیاء و افعال / صرف / فارسی

zobdat-os-sarf = aqsām-e ašyā' va af'āl

علوی، ظهیر بن محمود، ق۱۲ قمری

'alavī, zahīr ebn-e mahmūd (- 18c)

رساله کوتاهی است در صرف؛ دیباجه آن با اصطلاحات صرفی است.

آغاز: الحمدلله الموصوف بالتصریف المنعوت بالتخفیف الذی انعامه صحیح علی العباد ... اما بعد فقد قال العبد الضعیف الرجی الی رحمة الله القوی ... بدان علمک الله

انجام: روا باشد که یکی را حذف کند تخفیف چون نیز او ... تمام شد

شرح و حواشی:

۱- حاشیه زبدة الصرف

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۹۴/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۴ رمضان ۱۰۲۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری فرنگی سبز، ۵گ (۲۵پ-۲۹پ)، ۱۷و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۳سم [ف: ۶ - ۹۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۵۴/۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ابری فرنگی، ۱۴گ (۳۵پ-۴۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۵ - ۳۵۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۷۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی سبز، ۲۱گ (۶۱پ-۸۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۲۱۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۹۴/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: ترمه، جلد: ساغری فرنگی سبز، ۳گ (۳۵ر-۳۷ر)، ۱۷و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۳سم [ف: ۶ - ۹۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۹۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۲ - ۲۴۵]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۲۷۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الزبده فی الصرف و الاشتقاق ... فی سنه ۱۲۴۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● زبدة الصرف / صرف / عربی

zubdat-uṣ-ṣarf

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۴/۲۳

آغاز: الحمد و النعمة لله و الصلوة و السلام علی خیر خلق الله محمد رسول الله و اله اجمعین. اعلم ان الافعال والاسماء اربعة انواع صحیح و مهموز و معتل و مضاعف. فالصحیح ما لیس فی مقابلة الفاء و العین و اللام حرف علة؛ **انجام:** و ان کان الثانی من کلمتها و کان مدغماً تثبت المدة کدابة و خویصة. تمت.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن زیتونی، ۶ص (۲۰۵-۲۱۰)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۱۴]

● زبدة الطب = الزبدة فی الطب = شرح قانونچه / طب / عربی

zubdat-uṭ-ṭibb =az-azubda fī-ṭ-ṭibb = š.-i qānūnča

جرجانی، اسماعیل بن حسن، ۴۳۴ - ۵۳۱ قمری

jorjānī, esmā'īl ebn-e hasan (1043 - 1137)

اهداء به: علاءالدوله اتسز بن محمد خوارزمشاه (-۵۵۱)

کتابی است مشتمل بر بیان اصول و طرق معالجه امراض و ذکر اسماء ادویه مرکب. فهرست عناوین و موضوعات: جزو علمی کتاب مشتمل است بر نه «مقاله»: ۱. النبض، در یازده باب؛ ۲. التنفس؛ ۳. التفسره، در دوازده باب؛ ۴. البراز؛ ۵. العرق؛ ۶. النفث و لونه و طعمه؛ ۷. الاسباب و الاعراض التی تحدث فی الابدان و تکون اسبابا لحدوث احوال طبیعیة و غیر طبیعیة، در شانزده باب؛ ۸. البحران، در سیزده باب؛ ۹. تقدمة المعرفة، در هفت باب؛

کتاب دوم در تشریح اعضاء بدن انسان مشتمل بر دو «مقاله»: مقاله ۱. تشریح اعضای متشابهة الاجزا در پنج جزو: ۱) تشریح استخوان‌ها، در شانزده باب، ۲) تشریح عضلات و منافع آنها، در نوزده باب، ۳) تشریح اعصاب، در شش باب، ۴) تشریح اورده، ۵) تشریح شرائین؛ مقاله ۲. تشریح اعضاء مرکبه؛ کتاب الحمیات: مشتمل بر هفت «جزو»: ۱) اصول کلیه فی احوال الحمی، در پنج باب، ۲) الحمیات الیومیة، در پنج باب، ۳) التدابیر الکلیة فی الحمیات العفونیة، در چهار باب، ۴) انواع الحمیات العفونیة، در ده باب، ۵) جدری و حصبه، ۶) الحمی التی سببها تشبث الحرارة بالاعضاء الاصلیة، در سه باب، ۷) النکس و حفظ الفاقة، در دو باب.

جزء ثانی کتاب مشتمل است بر بیان معالجات و ذکر امراض و اسباب و علامات خاصه و مشترکه و کیفیت حدوث و معالجه آنها در بیست «مقاله»: مقاله ۱. الامراض الرأس، در پنج «جزو»: ۱) الاستدلال الکلی من افعال الدماغ و مزاجاته و من احوال الرأس و من مشارکات الاعضاء و من احوال الصداع و من کیفیة حدوثه و فی تدبیره الکلیة، در پنج باب، ۲) اورام الدماغ و حجبه و اغشیته و عروقه و فی اسبابها و علاماتها و علاجها، در هفت باب، ۳) الامراض التی تحدث عن اجتماع خلط فاسد او بخار فاسد فی الدماغ من غیر ورم، در پنج باب، ۴) الامراض التی سببها بلغم غلیظ فی مجاری الدماغ، در چهار باب، ۵) الفالج، در هفت باب، ۶) انواع صداع، در هشت باب؛ مقاله ۲. امراض چشم در دو جزو: ۱) قوانین علاج چشم، در چهار باب، ۲) امراض چشم و علاج آنها، در شش باب؛ مقاله ۳. احوال گوش؛ مقاله ۴. احوال بینی و امراض خاصه و مشترکه؛ مقاله ۵. احوال دهان و لب و زبان و دندانها و امراض آنها، در سه جزو: ۱) امراض دهان و لب و لثه، ۲) امراض زبان، ۳) امراض دندان؛ مقاله ۶. احوال حنجره و حلق و امراض آنها و خناق، در دو باب؛ مقاله ۷. امراض آلات التنفس من السعال و السل و ذات الریة و غیرها، در هفت باب؛ مقاله ۸ امراض القلب، در چهار باب؛ مقاله ۹. امراض المری و المعدة، در نوزده باب؛ مقاله ۱۰. امراض الکبد، در ده باب؛ مقاله ۱۱. امراض الطحال، در چهار باب؛ مقاله ۱۲. امراض تتولد عن امراض الطحال و الکبد، مشتمل بر دو جزو: ۱) الیرقان، در دو باب، ۲) الاستسقاء، در چهار باب؛ مقاله ۱۳. اوجاع البطن و المغص و القولنج، در سه باب؛ مقاله ۱۴. الدیدان و حب القرع، در دو باب؛ مقاله ۱۵. انواع الاسهال، در پنج باب؛ مقاله ۱۶. امراض المقعدة، در سه باب؛ مقاله ۱۷. امراض الکلی و المثانة، در چهار جزو: ۱) انواع سوء المزاج و الاورام و الضعف و القروح، در نه باب، ۲) امراض المثانة، ۳) افعال المثانة، در پنج باب، ۴) الرمل و الحصاة؛ مقاله ۱۸. احوال القضیب و الانثیین و امراضها، در ده باب؛ مقاله ۱۹. العلل المخصوصة بالنسا، مشتمل بر سه جزو: ۱) احوال الطمث و اسبابها و علاماتها و علاجاتها، در دو باب، ۲) العقر و الحبل و احوال الحبالی، در هشت باب، ۳) امراض الرحم و افاتها، در نه باب؛ مقاله ۲۰. اوجاع الظهر و ریاح الافرسة و اوجاع المفاصل و عرق النسا و النقرس و داء الفیل و الدوالی، در هشت باب.

کتاب البثور و الاورام و الدمامیل و الجراحات و القروح و حرق النار و الجراحات، مشتمل است بر مقالات و اجزائی : مقاله ۱. الاورام الحاره در سه جزو: ۱) الاورام و البثور الحار، در هفت باب، ۲) انواع البثور الحارة و هی الجمرة و النملة و النار الفارسی و الجاروسیة، ۳) السعفة و الشیرینج و الحصف و بنات اللیل و الجرب و القوبا؛ مقاله ۲. الاورام الباردة، در سه باب؛ مقاله ۳. القروح و احراق النار، در چهار باب؛ مقاله ۴. الجراحات؛ مقاله ۵. الکی (و هو فصل واحد)؛ مقاله ۶. الخلع و الوثی؛ کتاب الزینة و مشتمل است بر سه جزو: ۱) احوال شعر، در چهار باب، ۲) احوال البشر، ۳) احوال البدن؛ کتاب السموم: مشتمل بر شش «مقاله»: مقاله ۱) التحرز عن شرب السموم و علامات مضرته و علامات الکلی، مقاله ۲) الادویة المعدنیة و النباتیة و الحیوانیة، در چهار باب، مقاله ۳) التدبیر الکلی لنهش الحیوانات ذوات السموم و تدبیر طرد الحشرات، در چهار باب، مقاله ۵) طبقات الحیات و احوال لدوغها و علاج کل واحد منها، مقاله ۵) عض الانسان ذوات الاربع، مقاله ۶) لدغ الحشرات. (غلامعلی عرفانیان)

آغاز: بسمله. أما بعد حمدالله سبحانه و تعالی و الثناء علیه و الصلاة علی رسوله المصطفی و نبیه المجتبی محمد و آله. فاعلم ان مبنی علم الطب و مدار امره علی معرفته حالتی بدن الانسان من الصحة و المرض ...

انجام: یجب ان یبرق ریقه و تمحه

[بروکلمان ۴۸۷/۱ و ذیل ۸۹۰/۱؛ معجم المؤلفین ۲۶۴/۲؛ الذریعة ۱۰/۱۰و ۲۹/۱۲؛ ریحانة الأدب ۱۹۰/۳؛ کشف الظنون، حاجی خلیفه ۹۵۲/۲؛ فهرس المخطوطات الطبیة المصورة ۱۰۴-۱۰۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۶/۵؛ دنا ۱۲۲۲/۵-۱۲۲۳ (۲۸ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن احمد الکاتب المعروف، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۶۶۶ق؛ واقف: خان بابا مشار، خرداد ۱۳۴۵؛ کاغذ: حنایی ضخیم، جلد: مقوا، ۱۵۴گ، اندازه: ۲۴/۵×۳۴سم [ف: ۱۹ - ۲۶۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۷۴ و ۲۵۵۰-ف

خط: نسخ، کا: محمود بن عمر بن محمود زنجانی حسینی، تا: ذیقعده ۷۰۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۲۹۱گ، ۲۰ سطر (۱۹×۲۷)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۷ - ۲۷۲۳] و [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۷۴۷

این نسخه مشتمل بر هر سه بخش کتاب است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: ایرانشاه بن عمر بن عبدالعزیز، تا: ۷۱۰ق [بخش اول که در پنجاه و چهار برگ است نستعلیق، از قرن یازدهم، باقی

کتاب نسخ، ایرانشاه بن عمر بن عبدالعزیز، ۹ ذیحجه ۷۱۰ق]؛ مصحح؛ تملک: محمد مهدی بن عنایت الله حکیم، نجم الدین محمد بن شمس الدین محمد طبیب مشهور به ابن الذهبی، ابراهیم بن احمد عطار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۰ - ۱۴۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۰

آغاز: النبض المختلف الذی لکل واحد منها اسم خاص؛ **انجام:** الحیوان المعروفة بدخان الاذن یحدث منه و جع شدید یسکن بعد ساعة و ربما کفی فیه استعمال الملح مع الخل و الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۲ جمادی الاول ۷۱۱ق، جا: تبریز؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۹گ، ۱۹-۲۵ سطر (۸×۱۱/۵)، اندازه: ۱۲×۱۵سم [سنا: ف: ۲ - ۱۷۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۹۹۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحمدلله رب العالمین علی توفیقه ایای لاتمام ما وعدت من أقسام هذا الکتاب و هو حسبنا و نعم المعین و صلی الله علی نبیه محمد و آله الطاهرین؛ تم.

خط: نسخ جلی و خفی، کا: علی فرزند محمد، نیشابوری، تا: دوشنبه ۲۶ شعبان ۷۲۳ق؛ مجدول مذهب، جزء کتب سلطنتی زمان خود بوده؛ کاغذ: شرقی، جلد: سوخت مذهب، ۳۱۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳۰ - ۳۲۵]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۱/۵ و ۱۶۱۰/۵

نسخه اصل: کتابخانه چستربیتی، ش ۴۰۰۱؛ خط: تعلیق، کا: حسن بن علی طبیب طبری، تا: ۷۳۵ق؛ ۸ص (۳۲-۳۹)، ۲۶ سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۸۸ و ۵ - ۱۷]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸

آغاز: ... السابع فی بعض الاعراض النفسانیه؛ **انجام:**: و الحمد علی افضاله و الصلوة علی رسوله محمد و اله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۷۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۳۷ سطر (۱۰×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۹ - ۳۹]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمود بن احمد عبدالله بنداری مکنی به ابوابراهیم، تا: ۷۵۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: بخارایی، شکری، جلد: تیماج قرمز، ۱۴۲گ، ۲۶ سطر (۱۴/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۸ - ۲۶۲]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۹۷

آغاز: الباب الثانی فی الصراع البارد الکاین بغیر ماده یعالج بالشمولات الحاده مثل الجنه؛ **انجام:** واحدثت الذرب و موت صاحب الخناق یکون بالتشخ ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۴۴/۲

آغاز: برابر **انجام:** فاورث الرعشة و الاختلاط، هذا آخر مقالات التسع من کتاب زبدة الطب. تم الکلام فی تقدمة المعرفة و تم بتمامه ذکر الاصول المضمونة الموعود بها فی اول الکتاب ... و حسن توفیقه.

در نه مقاله؛ خط: نستعلیق، کا: رکن الدین مسعود بن الحسین، تا: شوال ۹۰۴ق، جا: یزد؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۱۷/۳سم [ف: ۷ - ۲۹۱]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۸۲

خط: نستعلیق، کا: شیخو ابن محمد، تا: ربیع الثانی ۹۰۶ق؛ مجدول، مصحح، در دو برگ پایانی اجازه‌ای در پزشکی از ابن ابواسحاق سیدی علی طبیب شریف جهت کاتب؛ مهر: کتابخانه «جعفر سلطان القرائی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۷گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۵۳]

۱۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۳۱

خط: نستعلیق، کا: رکن الدین مسعود بن حیدر حسینی، تا: سه‌شنبه ۱۸ محرم ۹۱۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۳۰۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۲×۱۵/۸سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قباد بن شاه قباد المهرانی، تا: ۱۹ ربیع الاول ۹۵۳ق، جا: شیراز؛ مجدول؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج خرمایی، ۲۶۵گ، اندازه: ۲۲×۲۹سم [ف: ۱۹ - ۲۶۵]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۴۷

نسخه تا جدول آلات الصوت است برابر با گ ۱۰۱پ ش ۱۲۷۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول؛ تملک: محمد علی بن محمد هادی طبیب؛کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۹۴گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱۲- ۲۹۳۶]

۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰

آغاز: الحمد لله رب العالمین و الصلوة علی افضل المخلوقین و علی آله و صحبه و بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة ما یجب؛ **انجام:** بذلک سد ده قد فرغت من شرحه و هو اول تصنیف صدر منی و اول تألیف وقع عنی فی عین انغلاق الخاطر و انفجار العلائق ...

کا: محمد شریف بن محمد صادق خاتون آبادی، تا: ۱۰۷۷ق؛ مهر: «محمد تقی بن ابو طالب حسینی»، «محمد بن محمد علی بن اسمعیل محمد»، «محمد صالح بن اسمعیل محمد بن محمد علی»؛ مصحح، محشی با امضای «منه»؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۴۸گ، ۱۴ و ۱۵ سطر (۷×۱۳-۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۹/۵ سم [ف: ۱۲ - ۴۵۶]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۸۹/۳

آغاز: برابر **انجام:** لما عرقها بالحجاب لما عرقها من منافع الغضروف. بقیة تشریح الاضلاع. الباب السادس ...

نام کتاب و فهرست نه مقاله آن در دیباچه آمده است. در پایان

بخشی است با عنوان: «کتاب الثانی من زبدة الطب فی التشریح» که مجدول نیست، و در دیباچه و فهرست از آن یاد نشده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۵۴گ (۷۷پ-۱۳۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۳×۲۴/۱سم [ف: ۷ - ۳۳۳]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۶/۱

آغاز: هذا الکتاب الثانی من زبدة الطب، نرید ان نبین فیه تشریح اعضاء بدن الانسان فنقول؛ **انجام:** المقذف عند الاطباء الی باطنه. و الله اعلم

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳۵گ (۱پ-۳۵پ) [ف: ۱ - ۱۲۸]

۱۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۲۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله الهادی للصواب ... و الحمدلله رب العالمین برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ محرم ۱۱۰۵ق؛ ۶۲۹ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۷۳]

۱۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۳۱-عکسی

آغاز: برابر؛ ؛ **انجام:** الحیوان المعروف بدخاء الاذن یحدث منه وجع شدید و یسکن بعد ساعة و ربما کفی فیه استعمال الملح مع الخل.

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۷۷۴ (تسبیحی ۲۵۲/۳). در ۲ مجلد؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد حسینی، تا: محرم ۱۱۵۴ق؛ مجدول؛ ۶۱۲ص (۱-۳۰۰ و ۳۰۱-۶۱۲) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۲]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۸۸/۱

خطبه آغاز کتاب؛ خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۱ر-۲۶پ)، اندازه: ۱۳/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۵۷]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۳۸-۲۶/۱۱۸

آغاز: بسمله هذا هو الکتاب الثانی من کتاب الزبده الطب نرید ان نبین فیه تشریح اعضاء بدن الانسان ... المقالة السابعة فی الاسباب عرض التی یحدث فی الابدان؛ **انجام:** یحتاج الیها فی کل باب من الاشربة المبردة و المسخنة و المعاجین و الحبوب وغیر ذلک و اصل اوصافها علی القرافادین ... و هذا هو الجزء العلمی یشتمل علی تسع مقالات.

قسم اول ودوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۴۲]

۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و زبل الحمام و الفود نج و رماد الکرم یجمع و یضمد

خط: نسخ، کا: عبد المطلب بن محمد رضا حسینی مرعشی کاظمی، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۲گ، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۹ - ۸۵]

۲۳. همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۳۰۵

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن محمد موسوی طبیب، تا: دهه اول ربیع الاول۱۲۱۷ق؛مجدول؛تملک:ابوالقاسم ضیاء الأطباء به تاریخ ۱۳۲۴؛جلد: تیماج قرمز، ۳۰۸گ، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: - ۱۶۵]

۲۴. شیراز؛ میر (دکتر)؛ شماره نسخه:۱۱

کا: محمد مهدی بن محمد شیرازی، تا: پنج‌شنبه جمادی ۱۲۳۷ق [نشریه: ۵ - ۲۸۳]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۸

آغاز: برابر

نام مؤلف در فهرست نیامده است و از فهرست رایانه‌ای ص ۵۴۴ ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ ۱۳۷گ، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۲ - ۲۹۸]

۲۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۲۵

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد المصطفی و آله - اجمعین؛ **انجام:** غلیظ مسدد و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج یشمی، ۲۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۲۰]

۲۷. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۵۶

آغاز: بسمله. حمدله. والصلوة و السلام علی افضل المخلوقین و علی آله و صحبه. و بعد فهذا مختصر علی زبدة ما یجب استحضاره الطبیب و المتطبب نظریة و عملیة انتخبته من کتب المتقدمین کالبقراط فانه امام هذه الصناعة و اول من دونها؛ **انجام:** ولاینبغی لحافظ الصحة ان ید من من اکلها

تذکر: در فهرست بنام شرح قانونچه و بدون نام مؤلف آمده و نسخه‌ای از آن با همین آغاز در کتابخانه ملی به نام زبدة الطب و از اسماعیل جرجانی دانسته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ ۳۱۸ص، ۱۵ سطر (۶×۶/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۳ - ۳۷۸]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۶۳

آغاز: اما بعد حمد الله سبحانه و الثناء علیه؛ **انجام:** الدرر اللامی بالمقروه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [الفبائی: - ۲۹۶]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۵۴۸

آغاز: بسمله، کردم از رمل مدخل تصنیف که نکردند از وضع شریق؛ **انجام:** هر که ازین دو بیت قوی کار آنشکل کردند پیش

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ افتادگی: انجام؛ [رایانه]

۳۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۲۳

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۸۷]

۳۱. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۲۳

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم فی اجناس النبض؛ **انجام:** قد التقط من النسخ مغلوطة القدیمة المندرسة المحکوکه المسوده اسئل الله ان یوفقنی بالتصحیح بقدر الوسع و الطاقة بالرجوع و المطالعه و انا العبد الاقل العاصی الجانی الاثم ابن عبدالله بن عیسی بن نظام الدین النوری الجیلانی (دو کلمه سیاه شده است)

۴۳ صفحه آغاز فهرست مطلب‌ها است نوشته محمود بن ابوالقاسم طبیب در ۱۳۱۱؛ خط: تحریری، کا: نظام الدین بن عبدالله بن عیسی نوری گیلانی از روی نسخه‌های کهن، بی‌تا؛ ۶۱۶ص (۵۷۲+۴۴ صفحه فهرست در آغاز)، ۱۴–۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۲/۵سم [نشریه: ۳ – ۳۷۳]

● **زبدة الطب** / طب / فارسی

zobdat-ot tibb

سبزواری، علاءالدین محمود

sabzevārī, ‘alā’-od-dīn mahmūd

گویا همان «زبدة قوانین العلاج» او باشد.

[دنا ۱۲۲۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۶/۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۹۷/۹

آغاز: عن طبیب علاءالدین محمود سبزواری مسماة بزبدة الطب صاحب جامع اللذات در کتاب خویش آورده است که هر که بر جماع کردن حریص باشد باید که رعایت ده چیز را بکند و از آن اجتناب نماید؛ **انجام:** تنبیه مخفی نماند که ضعف باه بسبب ضعف شهوت بود ... علامتش آن بود که منی بوقت خروج اندک بود علامت قلت منی پیوست آلات منی بود علامت

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱گ (۳۴ر و پ)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ – ۶۰۷]

● **زبدة الطب** / طب / عربی

zubdat-uṭ-ṭibb

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۹۳

آغاز: قرصی که در سرفه مزمن نافع است؛ **انجام:** الهی عاقبت محمد گردان ... زین العابدین الحسینی

مختصری است مجهول المؤلف مشتمل بر ده مقاله به تفصیل ذیل: مقاله ۱. امور الطبیعیة، در پنج فصل: ۱) الارکان و الامزجة، ۲) الاخلاط، ۳) الاعضاء، ۴) القوی، ۵) بقیة الامور الطبیعیة، مقاله ۲. التشریح، در هفت فصل: ۱) العظام، ۲) بقیة الاعضاء المفردة، ۳) الاجسام المرکبة، ۴) الریة و القلب، ۵) حجاب الصدر و المعدة و الامعا، ۶) الکبد و المرارة و الطحال، ۷) بقیة الاعضاء المرکبة، مقاله ۳. احوال البدن، مشتمل بر پنج فصل: ۱) الصحة و المرض، ۲) الاسباب الضروریة المغیرة لاحوال بدن الانسان و الحافظة لها در شش قسم (سته ضروریة)، ۳) الاسباب الممرضة، در سه قسم (بادیه، سابقه، واصله)، ۴) العلامات الدالة علی احوال بدن الانسان من جهة المزاج، در چهار قسم، ۵) العلامات الدالة علی احوال بدن الانسان من جهة الاخلاط، مقاله ۴. النبض و التفسرة، در شش فصل: ۱) البسایط من النبض، ۲) الانواع المرکبة من النبض، ۳) الوان البول، ۴) قوام البول، ۵) صفاء البول، ۶) الرسوب، مقاله ۵. تدبیر الاصحا و علاج المرضی علی وجه کلی، در ده فصل: ۱) تدبیر المأکول و المشروب، ۲) الریاضة و الدلک، ۳) تدبیر الاستحمام، ۴) النوم و الیقظة، ۵) التدبیر بحسب الفصول، ۶) تدبیر الحبلی و المرضعة و الاطفال، ۷) تدبیر الصبیان و الشباب و الکهول و المشایخ، ۸) علاج المرض، ۹) الفصد و الحجامة، ۱۰) القی و الاسهال و الحقنه، مقاله ۶. امراض الرأس، شامل سیزده فصل: ۱) الصداع و الشقیقة و الدوار، ۲) السرسام، ۳) المالیخولیا، ۴) الصرع، ۵) السکته، ۶) الفالج و اللقوة و الرعشة و التشنج، ۷) الزکام، ۸) الرمد، ۹) ضعف البصر و سیلان الدموع، ۱۰) اوجاع الاذن، ۱۱) امراض الانف، ۱۲) وجع الاسنان، ۱۳) الخوانیق و ورم اللهات، مقاله ۷. امراض الاعضاء من الصدر الی اسفل التفسرة (کذا)، در هجده فصل: ۱) السعال، ۲) ذات الریة، ۳) السل و ذات الجنب، ۴) الربو، ۵) الخفقان، ۶) نفث الدم، ۷) ضعف المعدة، ۸) الغشی، ۹) المغص، ۱۰) الفواق، ۱۱) الهیضة و الاسهال، ۱۲) الزحیر، ۱۳) القولنج، ۱۴) الدیدان، ۱۵) وجع الکبد، ۱۶) الاستسقا، ۱۷) وجع الطحال، ۱۸) الیرقان، مقاله ۸. امراض بقیة الاعضاء، در هشت فصل: ۱) وجع الکلیتین، ۲) امراض المثانة، ۳) الامراض المقعدة، ۳) خروج الماء من القضیب، ۴) الفتق، ۵) افراط الطمث، ۶) النقرس، ۷) الدوالی و داء الفیل، مقاله ۹. العلل التی یعرض فی الظاهر الجسد و الحمیات، در هشت فصل: ۱) السعفة، ۲) البهق، ۳) الحکة و الجرب، ۴) الثر و الخصف، ۵) الحصبة و الجدری، ۶) الاورام، ۷) السرطان و الخنازیر، ۸) الحمیات، مقاله ۱۰. القوی الاطعمة و الاشربة المالوفة، در سیزه فصل: ۱) الحبوبات، ۲) اللحم و البیض، ۳) اللبنیات، ۴) البقول، ۵) الفواکه، ۶) الادهان، ۷) الطیب المسک، ۸) التوائل، ۹) الرواخیر، ۱۰) الانبذة و الاشربة و الربوب، ۱۱) الانجباه، ۱۲) احوال الطبیخ؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: یک‌شنبه سلخ ربیع الاول ۱۲۶۷ق؛ نسخه کامل و مصدر و مذیل است به چند رساله دیگر در موضوعات مختلف؛ واقف: شیخ محمود حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۳گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۹ – ۲۷۱]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۹۹/۶-عکسی

آغاز: حمدله. عاقبة ... فهذه رسالة مختصرة مشتملة عل زبدة ما یجب استحضاره من صناعة الطب ف انتخبته من کتب المتقدمین و رتبته علی عشرةمقالات. [المقالة الاولی] فی الامور الطبیعیة و هی مشتملة علی فصول [الاول] فی ارکان و الامزجة؛ **انجام:** و السماق فقوتها مثل قوة عصاراتها، و اما الحلوا فالعسلی معین عل الهضم و [...] غلیظ متولد لسدة [...] ثم. قد تمت.

از ناشناس، که نامی بدان نداده و می‌گوید آن را از کتاب‌های پیشینیان، در ده «مقاله» ساختم: مقاله ۱. امور طبیعیه، در چند «فصل»: ۱) ارکان الامزجة، ۲) الاخلاط، ۳) الاعضاء، ۴) القوی، ۵) بقیة الامور، مقاله ۲. تشریح، در چند «فصل»: ۱) العظام، ۲) بقیة الاعضاء المفردة، ۳) الاعضاء المرکبة ...، مقاله ۳. احوال بدن

انسان، چند «فصل»: ۱) الصحة و المرض؛ خط: نسخ، کا: محمد بن علی حسینی کوه‌پایه‌ای کرمانی، تا: دوشنبه ۱۱ شعبان ۱۲۶۸ق؛ ۵۴ص (۱۷۵-۲۲۸) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۰۶۴

آغاز: بسمله حمدله و بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة ما یجب استحضاره من صناعة الطب؛ **انجام:** غلیظ مولد للسدة

در فهرست الفبائی کتابخانه آستان قدس این کتاب از تألیفات سید اسمعیل جرجانی نوشته شده و آن سهو واضح است؛ خط: نسخ، کا: قاسم، تا: رجب ۱۲۹۳ق؛ واقف: دکتر شمس الدین جزایری، مرداد ۱۳۴۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۵۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۲۶۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۶

آغاز: موصوفون بصفات النبی صلوتا دائمة جسیمة و بعد ... الی ... فیقول العبد الفقیر المحتاج الی ربه الغنی احمد بن محمد المطلب اللاهیجی لما شاهدت فضیلة صناعت الطب التی تکون بها حفظ الصحه و ازالة العله شعفت ان اکتسب منها شطرا ... الی قوله ... سیما قانون الذی هو خلاصه کلام الحکماء و الاطباء من الامام المقدم ابقراط و فاضل الاطباء جالینوس و شارحی کلامیها من الحنین و الثابت و الرازی ففتح الله علی ابواب انعامه بفضله و اکرامه؛ **انجام:** او بسفوف حب الرمان و الغذاء مزورة السماق او الانبر بارس مع الزواریح و لاختم هذا حامد الله تعالی بانعامه و مصلیا علی نبیه المصطفی و متفزعا الی الله تعالی ان یعفو ما وقع من الخطاء و الاباطیل و یهدینی سواء السبیل و و یحشرنی فی زمرة المساکین.

العلل الحادثه من الرأس الی القدم مع الاسباب و العلامات و المعالجات (این فن مفصل ترین قسمتهای کتاب و مشتمل بر ۱۱۳ باب می‌باشد) الفن الثالث فی العلل الحادثه فی الاعضاء الظاهرة (این فن دارای ۳۴ باب است) الفن الرابع فی الحمیات. در ابتدای فن اول مقدمه مفصلی متضمن بحث درباره مرگ و زندگی و قسمتی از مسائل مربوط به این دو موضوع بیان کرده است. در کشف الظنون تألیف این کتاب را به خوارزمشاهی نسبت داده و بیش از آن مقدار در این باره سخنی نگفته است؛ خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۴۲ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۸۲]

● زبدة الطب / طب / فارسی

zobdat-ot-tibb

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۸۱۹/۱

آغاز: الحمد لله ... امکا بعد فهذا مختصر مشتمل علی زبدة ما یجب استحضاره من صناعة الطب علمیته و عملیته.انتخبته من کتب المتقدمین والمتاخرین؛ **انجام:** و این چند کلمه را بلسا ن فارسی ادا نموده تا مقدر بدست همه کس بماند و راه بمقصد پید ا نماید ... والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم بتاریخ ۱۲۸۷.

در ده مقاله (در خواص بعضی گیاه‌ها). در فهرست با عنوان «رساله طبی» آمده؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: وزیری، جلد: مقوایی با تیماج قرمز، ۶گ (۱-۶)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲-۶۹۵]

● زبدة الطریق / عرفان و تصوف / فارسی

zobdat-ot-tarīq

کوکدی، علی بن یوسف، ق۹ قمری

kūkadī, ʻalī ebn-e yūsof (- 15c)

تاریخ تألیف: ۸۰۵ق

کتابی اخلاقی همانند اوصاف الاشراف در شانزده «باب»: ۱. پیر؛ ۲. علم؛ ۳. ایمان؛ ۴. توبه؛ ۵. عبودیت؛ ۶. فتوت؛ ۷. زهد؛ ۸. مجاهده؛ ۹. تقوی؛ ۱۰. صبر؛ ۱۱. توکل؛ ۱۲. شکر؛ ۱۳. تجرید؛ ۱۴. توحید؛ ۱۵. فقر؛ ۱۶. فنا. تعداد ابواب در نسخه‌ها یکسان نیست.

آغاز: بسمله. شکر و سپاس آن خدای را که هستی ازوست و قیام هر موجودی بدوست ... اما بعد این کلمه چندست در معرفت سلوک راه حق ...

[دنا ۱۲۲۴/۵ (۸ نسخه)؛ ایضاح المکنون ۶۱۱/۱؛ نسخه خاورشناسی سرایوو ش ۴۶؛ فهرست براتیسلاوا ش ۵۲۰؛ فلوگل ۱۹۹۵/۵؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۸۷؛ فهرستواره ۴۶۵/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۶/۴۹-ف

نسخه اصل: آغاز و انجام چند نسخه از کتابخانه‌های یوگسلاوی. در ۱۶ باب؛ بی‌کا، تا: ۸۰۵ق [فیلمها ف: ۱ - ۶۳۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۳/۱-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۱۸۳۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه نیمه‌های جمادی الاول ۸۴۴ق؛ ۷۳گ (۱-۷۳) [فیلمها ف: ۱ - ۴۶۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۵۲ و ۲۶۳۸-ف و ۶۱۲۹-ف

آغاز: در دیباچه افتاده: باب ششم در فتوت؛ **انجام:** لیک نا محرمان چو بسیارند ×× زین سبب نیست زهره گفتار

خط: نستعلیق، کا: سلطان علی بن سلطان احمد کابلی، تا: پایان ربیع الثانی ۹۸۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: سید محمد طباطبائی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۹۳گ، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۳۴] و [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۵ و ۳ -۲۰۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۹۱/۶

آغاز: زان جامه که ظهور کبریای قدمست توحید من؛ **انجام:** همه عالم خروش و جوش آن است ××که چیزی اینچنین پیدا نهانست.

گویا بخش مختصری از کتاب مذکور است در سیر و سلوک عارفانه؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن عبدالله، تا: ۱۰۶۰ق؛ ۴ص (۴۴ — ۴۷)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۱۸]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۹۶/۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ای سالک راه حق دریاب که اکنون بر چند

بیت اقتصار خواهم کرد. یک شبی پیر مرا گفت که هان ... باده
جان فزا چو در تن شد ×× در زمان من نماندم او من شد
خط: نسخ، کا: یوسف نسیم، بی‌تا؛ جلد: میشن تریاکی، ۱۰گ (۱۶۲ر–۱۷۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۹ – ۱۴۸]

۶. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۹۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنام خویش کردم ختم پایان ×× الهی عاقبت محمود گردان.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با پارچه آبی، ۲۹گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۳)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ – ۱۴۸۲]

● **زبدة العبادات** / فقه / فارسی

zobdat-ol-‘ebādāt

مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر، ۱۲۵۲ – ۱۳۳۴ قمری

modarres-e čahārdehī, mohammad ‘alī ebn-e mohammad nasīr (1837 - 1916)

رساله عملیه‌ای است در اصول دین و در احکام طهارت و صلاة و زکات و خمس و صوم با اعتکاف، در چند کتاب و هر کدام دارای فصول.
آغاز: بسمله، حمدله ... فبعد عرض می‌نماید مجرم غریق در بحار عصیان محمد علی نصیر منسوب بجیلان
[دنا ۱۲۲۴/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۳۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هشتم خوندن [کذا] هزار رکعت نافله در شب ماه مبارک، نهم خوندن سوره روم و عنکبوت.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: مرتضی مدرس چهاردهی، اردیبهشت ۱۳۳۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زرشکی، ۲۵۵گ، ۱۵–۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ – ۷۸۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۲۳

آغاز: و انگشتان را با هم منضم نماید، امر سیم در قیام است قیام واجب است در رکعات نماز با تمکن؛ **انجام:** و اگر در غیر ماه رمضان باشد یک کفاره بر اوست اگر اعتکاف واجب یا در روز سیم باشد و گرنه بر او چیزی نیست.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ جلد: مقوایی، ۵۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ – ۱۰۵]

● **زبدة العربیة** / معانی بیان / فارسی

zobdat-ol ‘arabīyya

فاضل هندی، محمد بن حسن، ۱۰۶۲ – ۱۱۳۷ قمری

fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725)

وابسته به: المطول فی شرح تلخیص المفتاح؛ تفتازانی، مسعود بن عمر (۷۲۲–۷۹۲ق)
اهدا به: محیی الدین محمد اورنگ زیب عالمگیر
شرحی و گزیده‌ای است فارسی بر «مطول» سعدالدین تفتازانی؛ می‌نویسد: «درین اوقات بعضی از اخوان و اعوان این دیار نزد این بنده ... به مباحثه بعضی از کتب متداوله خصوصاً همین کتاب اشتغال داشتند و بعضی از اخوان را از نارسایی ایام و ضیق اوقات حرمان از مذاکره این کتاب و مباحثه دقایق و نکات آن کما هو حقه دست می‌داد متوجه شد که با قصور فکر ... اقتصار بر مضمون نماید به حذف نکات و دقایق و سؤال‌ها و جواب‌ها با سلب لباس عربی و الباس لباس فارسی تا بر کافه بنی نوع سیما مبتدئین سهل و آسان باشد ادراک و دریافتن مطالب علم عربیت». مشتمل بر یک «مقدمه» و سه «فن»: مقدمه: مشتمل بر دو «فصل»: ۱) بیان فصاحت، ۲) بلاغت؛ فن ۱. علم معانی، شامل هشت «باب»: ۱) احوال اسناد خبری، ۲) احوال مسند الیه، در دوازده فصل، ۳) احوال مسند، در چهارده فصل، ۴) احوال متعلقات فعل، در سه فصل، ۵) قصر، ۶) انشاء، ۷) فصل و وصل، ۸) ایجاز و اطناب و مساوات، خاتمه: در بیان آن چه مخالف مقتضای ظاهر حال است؛ فن ۲. علم بیان، در سه «مقصد»: ۱) تعریف تشبیه و احوال آن و بیان اقسام آن، ۲) مجاز، در دو «مقاله»: مقاله اول: در تعریف حقیقت و مجاز و ذکر اقسام هر دو، مقاله دوم: در استعاره، ۳) کنایه؛ فن ۳. علم بدیع. (حکیم)
آغاز: بسمله حمد بیحد وسپاس بی عنایت مر پادشاهی را که عندلیبان گلشن فصاحت طوطیان چمن بلاغت ... اما بعد بدانکه احق فضائل و اقدم آن در بحقایق علوم و معارف است ...

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۵۱-۹/۱۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تتمه بدانکه محلق می‌شود به جناس دوامر اول جمع میانه دو لفظ ... و ششم مثل قوله و اذا البلاء بل
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، با خط خوردگی؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۶۷گ، ۱۱–۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۲۴۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما لف و نشر، پس او آن است که چند چیز را مجتمعاً ذکر کنند ... به شمشیر و خنجر به گرز و کمند ×× بلان را سر و سینه و پا و ...
چهار برگ آن از کتاب جدا شده و در نسخه‌های شماره ۱۰۹۶۷/۴ و ۱۰۹۵۸/۲ قرار گرفته است. نسخه از این کتاب پیشتر در کتابخانه هدایتی قم موجود بوده که اکنون به شماره ۱۰۱/۹–۱۵۵۱ در کتابخانه آیت الله گلپایگانی نگهداری می‌شود. این نسخه احتمالاً به خط مؤلف است و در مجله تراثنا (ش ۳، ص ۸۱) معرفی شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۴۴گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲۰ – ۵۰۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۵۸/۲

آغاز: اول مضاف و مضاف الیه است و دویم اسم فاعل است و هر دو مما ثلث در خط ... فصل دویم در جناس غیر تام و او آن است که دو لفظ در یک کلامی باشند؛ **انجام:** رد عجز به صدر منقسم به شانزده قسم است. قسم اول مثل قول شاعر: سریع الی ابن العم بلطم وجهه ×× و لیس الی داعی الندی سریع و دویم

این دو برگ از نسخه شماره ۱۰۹۲۹/۲ جدا شده است؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی با نشان «منه زید عزه»؛ ۲گ (۱۵ر-۱۶پ)، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۵۰]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۷/۴

این دو برگ از نسخه شماره ۱۰۹۲۹/۲ جدا شده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ، ۱۰ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۵/۵×۱۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۵۹]

۵. اصفهان؛ کتابی (آقای)؛ شماره نسخه:۲

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [نشریه: ۵ - ۳۲۵]

● زبدة العرفان فی وجوه القرآن / قرائت / عربی

zubdat-ul ʻirfān fī wujūh-il qur'ān

پالوی، حامد بن عبدالفتاح، ق۱۲ قمری

pālavī, hāmed ebn-e ʻabd-ol-fattāh (- 18c)

تاریخ تألیف: دهه سوم ربیع الاول ۱۱۷۳ق؛ محل تألیف: مدرسه خاتونیه توقات

درباره قرآت متواتره ائمه عشره از رهگذر اداء و تلاوت و وقف به روش طیفور سجاوندی.

چاپ: معجم المطبوعات ۱: ۵۲۱؛ استانه، ۱۲۵۲ق، سنگی، ۹۶ص

[ایضاح المکنون ۶۱۱/۱؛ دنا ۱۲۲۴/۵؛ الاوقاف العامة بغداد ۷۰۰/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۱

خط: نسخ، کا: سید محمد فوأدی، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاتب شاگرد توفیقی افندی‌زاده، مجدول، با سرلوح زرین، محشی؛ تملک: شیخ مصطفی قوج حصاری معروف به حاجی شیخ در جامع نصرتیه در ۱۳۶۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی، ۱۲۰گ، ۱۵ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [سنا: ف: ۲ - ۱۹۵]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۰۲-۱۹/۳۲

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعلنا من القارئین الذی هم قرأ واالقرآن بصحیح الروایات ... اما بعد فیقول الفقیر الی رحمة ربه الغنی حامدین الحاج عبدالفتاح البالوی؛ **انجام:** ادح جع فی الذکری کذلک طغی اویخشی یطغی الثلث کتشفی واری کالنصاری

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ جلد: پارچه نیلی، ۳۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۲۴۳]

● زبدة العروض = العروض = فوائد فی علم العروض

/ عروض و قافیه / عربی

zubdat-ul ʻarūḍ =al-ʻarūḍ = fawā'id-un fī ʻilm-il-ʻarūḍ

فراهیدی، خلیل بن احمد، ۱۰۰ - ۱۷۵ ؟ قمری

farāhīdī, xalīl ebn-e ahmad (719 - 792)

رساله است در علم عروض شامل یک «مقدمه» و «مقصد»: مقدمه مشتمل پنج «فایده»: ۱) تعریف علم عروض، ۲) بیان اصول اجزاء شعری، ۳) بیان زحافات، ۴) در این که در بیتی از ابیات قصیده زحاف واقع شد مراعات آن در تمام ابیات لازم نیست، ۵) تفسیر عروض، مقدمه شامل پنج «فصل»: فصل اول در بحور دائره. خلیل مبتکر این فن بوده و اولین کسی است که رساله‌ای به عربی در این باب نگاشته است. در کشف الظنون (۱۱۱۳/۲ و ۱۱۳۶/۲) با عنوان عروض از آن یاد شده است. وی گویا کتاب دیگری در عروض دارد که به «الفرش و المثال» نیز مشهور است و در الذریعة به آن اشاره کرده است. نسخه‌ای از این کتاب با عنوان «زبدة العروض» خلیل نحوی در فهرست کتب کتابخانه مدرسه فاضلیه مشهد (ص۲۰۴) و نسخه‌ای نیز در فهرست نسخه‌های خطی کتابخانه ملک (۸۱/۵) آمده و از حاج ملا نجف دانسته شده است. یادآوری می‌شود خطیر بن محمد نیشابوری شرحی بر عروض اندلسی نگاشته و آغاز ان «الحمد لله الذی تواتر فیضه و احسانه» می‌باشد و در کشف الظنون (۱۱۳۵/۲) به آن اشاره شده است. (محمود مرعشی)

آغاز: الحمد لله الذی تواتر فیضه و احسانه و تقارب عفوه و غفرانه ... و بعد فهذه فوائد فی علم العروض جمعتها بالتماس بعض الاخوان

انجام: و المتدارک من اول السبب الذی یلیه و لامهمل فیه و هذه صورتها

[دنا ۱۲۲۴/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۷۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: شرقی، ۹۱گ (۱-۹۱)، ۱۴ سطر، اندازه: ۴×۱۰سم [ف: ۳۸ - ۱۷۶]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۰

آغاز و انجام: برابر

تذکر: در فهرست ناشناس آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ، ۱۷ سطر (۵/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۱۰

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۶

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده حال آنکه در فهرست فاضلیه همین

نسخه به خلیل بن احمد منسوب شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در هامش؛ واقف: شیخ حسن، ۱۳۴۴؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۶۲گ، ۱۵ سطر (۶×۱۴/۳)، اندازه: ۱۱/۸×۲۱/۵سم [ف: ۷ - ۵۷۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذه صورةالدائرة المتفقه.

در فهرست به حاج ملا نجف منسوب شده است؛ خط: نسخ، کا: سیدمحمد، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۲۸گ، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۷ - ۶۴۸]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از موقوفات الفت؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی ابر و باد، ۱۲۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۰۳]

۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۱۸۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۱ ربیع الاول ۱۲۶۶ق؛ با یادداشتی با امضاء محمود خراسانی مورخ ۱۳۴۰ق؛ جلد: مقوا، ۲۸گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۱۶]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۷/۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست به ملا نجف منسوب شده؛ خط: نسخ، کا: سید محمد حسینی خراسانی، تا: سه‌شنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی [ف: ۵ - ۸۱]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۰۹/۲

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد زکی بهبهانی، تا: ۳ رجب ۱۲۸۶ق، جا: مشهد رضوی؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۵گ (۲۹-۸۳)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۱۰۰۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۷۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ با یادداشتی به خط نستعلیق خوب به امضای سید مؤمن قمی و به تاریخ ۱۲۹۲ق که به احتمال بسیار قوی خط از کتاب است؛ کاغذ: نازک، جلد: تیماج قرمز، ۲۰۰ص، ۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۴ - ۳۹۹]

۱۰. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۹/۲ ـ د

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۲گ (۴۴پ-۱۰۵ر) [ف: ۱ - ۳۵۸]

● **زبدة العقائد** / کلام و اعتقادات / فارسی

zobdat-ol-‘aqā’ed

خراسانی، نوروز علی بن جمشید، ق۱۲ قمری

xorāsānī, nowrūz ‘alī ebn-e jamšīd (- 18c)

به درخواست: میرزا مجتبی الحسینی

رساله استدلالی مختصری است در اصول اعتقادات امامیه اثنی عشریه. رساله مرتب است بر هشت «باب»: باب ۱. لزوم معرفت دین، ... باب ۸. معاد.

آغاز: حمد بیحد و ثنائی بیعدد خداوندی راست که دلالت کرده است بر وجوب وجودش افتقار ممکنات و بر قدرتش.

انجام: در خانه اگر کسست (کذ) یک حرف بس است.

[دنا ۱۲۲۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۶/۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در حاشیه صفحه آخر نوشته شده: «در شب جمعه بیست و ششم ربیع الاول ۱۲۲۷» پنداشته می‌شود که تاریخ تحریر است نه تألیف؛ واقف: حسین کی استوان؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج خرمایی، ۲۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۱۶۴]

● **زبدة العقائد** / کلام و اعتقادات، شعر / عربی

zubdat-ul-‘aqā’id

طزرجانی، محمد ابراهیم بن ابی القاسم، - ۱۳۵۰ قمری

tazarjānī, mohammad ebrāhīm (- 1932)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۲ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

منظومه‌ای است در اعتقادات که ناظم هنگام مشرف شدن به مشهد رضوی در بین راه به نظم آورده است.

۱. یزد؛ مدرسی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: و جاعل المعاد للعباد ×× لان للزرع من الحصاد؛ **انجام:** ثم یجیب قوله بقوله ×× قلت علی و عقیب قوله

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوایی، ۲۶گ، ۹ سطر (۵×۹)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [میراث اسلامی: ۸ - ۴۴۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۴۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۸۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۸عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۲]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۵۸/۱

آغاز: بسمله، الحمد كله لذات الواجب - العادل الحکیم ثم الواهب؛

خط: نسخ، کا: حاج شیخ عبدالحسین عجمین، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ سبز، ۲۱ص (۱-۲۱)، ۱۴

سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۵۹۰]

● **زبدة العقائد** / کلام و اعتقادات / عربی

zubdat-ul ‘aqā’id

انصاری لاری، محمد ابراهیم

ansārī lārī ‹mohammad ebrāhīm

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۳۰۰

بی کا، تا: ۱۳۵۰ق [نشریه: ۱۳ – ۳۸۵]

● **زبدة العقائد** / کلام و اعتقادات / عربی

zubdat-ul-‘aqā’id

محل تألیف: نجف اشرف

ارجوزه‌ای است در پنج فصل مشتمل بر اصول پنج‌گانه دین با عناوین «زبدة، زبدة» که و نام دقیق آن به دست نیامد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۶۷/۱

آغاز: فهو بکل ممکن علیم ×× فما جواب لک یا لئیم / یعلمه بحالة التغییر ××کیف و هذا صفة التأثیر؛ **انجام:** و الختم فی غبری الغری الغرا ×× مرقد سرالله آی الکبری

خط: نسخ و نستعلیق، کا: علی بن محمد مهریجردی، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲گ (۱ر–۱۲ر)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف:۲۶–۳۰۷]

● **زبدة العقاید** / کلام و اعتقادات / فارسی

zobdat-ol-‘aqāyed

غیر همانند:

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۲۴

آغاز: عرض می‌کند که در این ایام نافرجام و روزگار بی سرانجام ... بنابر آن این فقیر از مسایل دینی و عقاید ... ترتیب داد و نامش «زبدة العقاید» نهاد؛ **انجام:** الی یوم القیامه. تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب و الله اعلم بالصواب. قد تم زبدة العقاید بیدالضعیف ... شاه حسین فی تاریخ الثانی و العشرین ... تسع و سبعین و الف سنة. سربند و نشان شنگرف، در گذشته همراه «فقه الاکبر» ابوحنیفه که مؤرخ ۱۰۸۰ق بوده، در یک مجلد جای داشته است. با تملک «شاه الله حسینی».

از ناشناس، که در دیباچه از خود به «ابن فقیر» یاد می‌کند. اصول عقاید اهل سنت است. بخش‌بندی نشده آن از «تفسیر معینی» (مشترک ۵۹/۱ «شرح القرآن معینی» نگاشته ۱۶۶۱/۱۰۷۲م) و روزگاران یاد می‌کند. پس بایستی تاریخ نگارش آن حدود همان سال کتابت باشد. نام رساله در دیباچه آمده است، و چیزی مانند ترجمه و شرح «فقه اکبر» ابوحنیفه (مشترک ۱۱۵۳/۲) می‌باشد: که «از مسایل دینی عقاید یقینی، آنچه همه کس را دانستن آن لازم باشد» بیان داشته است. برای نشانی: در «تفسیر معینی» آورده است. که قال رسول الله (ص) لکل نبی صاحب سر و صاحب سری معاویه ابوسفیان. یعنی گفت حضرت پیغمبر (ص) که هر پیغمبر؛ خط: نسخ زیبا، کا: شاه حسین، تا: ۲۲/ ؟/۱۰۷۹ق۱۰۷۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ در گذشته همراه «فقه الاکبر» ابوحنیفه که مورخ ۱۰۸۰ق بوده، در یک مجلد جای داشته است؛ تملک: شاه الله حسینی؛ کاغذ: ماشینی نخودی، جلد: مقوایی تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، ۹ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۱۳۳]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۷۷/۱

آغاز: بسمله چون معنی مخصوص انسان و مفهوم خاص حدود انسانیت بر سبیل حقیقت و فوز و سلام

مؤلف در دیباچه می‌گوید: «... بنابراین بخاطر خاکسار رسید که رؤس مسائل اصول خمسه یعنی توحید و عدل و نبوت و امامت و معاد را با ادله مختصه منتخبه از تألفین خود که روضة الانوار و زبدة الافکار نام دارد و دیگری تلخیص المرام فی علم الکلام انتخاب و انتجاب نماید و ضمیمه ملحقه زبدة التعقیبات گرداند و زبدة العقائد نام کند ...»، در جلد سوم فهرست آصفیه صفحه ۵۴۸ کتابی به نام: «روضة الانوار و زبدة الافکار» آمده است از محمد باقر، در اصول دین شیعی نوشته ۱۱۸۰ق. شماره ۹۹۶. شاید همین مؤلف باشد. شامل یک «مقدمه» در توضیح بعضی رموز و اشارات ارباب عرفان، فصل ۱. توحید، ۲. عدل، ۳. نبوت، ۴. امامت، ۵. معاد؛ خط: نسخ، کا: احمد بن حاج شیخ محمد حسن واعظ، تا: غره ذیحجه ۱۲۶۳ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۵) [ف: ۲ – ۷۸۶]

● **زبدة العلاج** / طب / فارسی

zobdat-ol-‘alāj

استادی مکی، احمد، ق ۱۰ قمری

ostādī makkī ‹ahmad (- 16c)

تاریخ تألیف: ۱۵ ربیع الاول تا ۱۴ جمادی الثانی ۹۴۲ق؛ محل تألیف: مدینه و مکه

مؤلف چند سالی را که در حرمین شریفین مقیم بوده، هنگام برگشتن به خدمت سلطان سلیمان خان (عثمانی) رساله حاضر را در پزشکی سروده تا به وی تقدیم کند. این رساله دارای دیباچه ای منثور می‌باشد و ابیات در ۶۱۶ بیت می‌باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۶۲

آغاز: دیباچه: لطائف شکرو سپاس بی قیاس سلطان واجب الاعظام را سزاوار است جلت عظمته که به حکم و ان من شیء الا یسبح بحمده اصناف محامد اولین و آخرین راجع به ذات مقدس اوست ... آغاز: ای اسم تو مظهر جمیع اسما ×× دیباچه ایجاد بدیع اشیا / در کنه صفاتت نرسد عقل و قیاس ×× سبحان الله این چه عزاست و علا؛ **انجام:** بزرگان خرده بر خردان نگیرند ×× از ایشان

چشم باید داشت احسان. و ما التوفیق الا بالله الملک المنان اللهم کما شیدت بنیان الدین و الایمان بمجاهدة سلطاننا مع اهل الشرک و الطغیان فاجعل رایات خلافته منصورة علی الاعداء.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دارای دو سرلوح مرصع زیبا، مجدول، محشی، با یادداشتی که یکی از مهرها را از سلطان سلیمان خان دانسته؛ تملک: محمود حسینی مرعشی نجفی؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۰ - ۱۲۸]

● **زبدة العلاج** / طب / فارسی

zobdat-ol-'alāj

طبیب حسینی، محمد تقی بن ابوطالب، ق۱۳ قمری
tabīb-e hoseynī, mohammad taqī ebn-e abū-tāleb (-19c)

اهداء به: محمد علی میرزا قاجار
کتاب مختصری است در قوانین پزشکی، در یک «مقدمه» و دو «باب»: مقدمه در سبب تألیف رساله؛ باب ۱. علم نظری مشتمل بر شش «مقاله»: ۱) امور طبیعیه در هفت فصل، ۲) علم نظری در احوال بدن، در شش فصل، ۳) علم نظری در استدلال در اعراض و مزاج و اخلاط ... در پانزده فصل، ۴) علم نظری، در پنج فصل، ۵) تدبیر حفظ صحت و علاج امراض سوء المزاج در دوازده فصل، ۶) شرح بعضی حالات که دانستن آن بر طبیب لازم است در چهار فصل؛ باب ۲. علم عملی مشتمل بر سه «مقاله»: ۱) انواع حمیات و اسباب و علاج آن مشتمل بر سیزده فصل، ۲) امراض سر تا پا مشتمل بر بیست فصل، ۳) اورام و بثور و جذام و اسباب و علامات و علاج آن، مشتمل بر سه فصل.
آغاز: بسمله، حمد و سپاس پادشاهی را سزد و شکر بی قیاس متقن الاسامی را رسد که بامر امر کن فیکون ...
انجام: بجهت سم مرگ موش کاسه آلوبخارا با یخ بعد از استفراغ بسیار آنگاه و کره را آب نمود داده میل کند که از برای رفع سم مجرب است.
[دنا ۱۲۲۵/۵ (۴ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۶/۵]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۶۳/۲
آغاز و انجام: برابر؛ این کتاب زبدة العلاج در یوم پنج‌شنبه ۱۲۴۵ پنجم شهر صفر المظفر تحریر یافت.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۶۵ص (۱۶۷-۳۳۱)، ۲۶ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۵۰۲]

۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۲۴
آغاز: خلقت الافلاک برازنده افسر انا ارسلناک مهر سپهر اعتلا..؛
انجام: کتبه ... سبز علی بن ... آخوند ملاحسن علی مهکی ملکشاهی فیلی فی بیستم شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۳۶ الخط باقی و العمر فانی.

در یک مقدمه و دو باب: نخستین در شش مقاله و دومی در سه مقاله با یک خاتمه؛ خط: تحریری، کا: سبز علی بن آخوند ملا محسن مهلکی ملکشاهی فیلی، تا: ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز، خاتمه را فاقد است؛ ۳۰۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [نشریه: ۳ - ۳۱۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۰۶/۳
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... مقاله اول در امور طبیعیه دارای هشت فصل، اول در ارکان؛ **انجام:** و قند داخل کرده بجوشانند تا بقوام آمده برداشته میل نمایند بسیار مفید است.
خط: نستعلیق، کا: محمد حسن بن حاجی علی تاجر عرب، تا: دوشنبه ۲۷ رجب ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ (۱۲۶ر-۲۴۶پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۰۷]

۴. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ج-۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** با آب خمیر کرده حب سازند شربتی نیم مثقال با نبات آب دهند تمت الکتاب.
خط: نستعلیق بد، کا: عباس بن میرزا محمد رضا شارحشی، تا: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: کاهی صیقلی زرد، جلد: مقوای گالینگوری، ۲۵۸ص، مختلف السطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: - ۶۸]

● **زبدة العلوم** / گوناگون / عربی

zubdat-ul-'ulūm

در دیباچه علوم را هشت بخش دانسته: تفسیر، علم قرآن، فقه یا اصول فقه، اصول دین، نحو، معانی بیان، علم صرف. سپس هر یک را مختصر تعریف و بیان کرده است. زبدة العلوم المشهورة: عبدالغنی نابلسی.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۶۴/۳
آغاز: حمدله. و الصلاة و التسلیم علی اشرف المرسلین محمد و آله و صحبه اجمعین. و بعد فلما رأیت الناس قد صرت هممهم فی حفظ متون الکتب؛ **انجام:** بمعونة الله. و لکن هذا آخر ما اردالله تعالی اظهاره من خزاین جوده ... العالمین، و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه ...
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه مقوای کاغذی، ۹گ (۱۰۳پ-۱۱۱ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۱سم [ف: ۷ - ۱۲۰]

● **زبدة الغرائب** / تاریخ عمومی / فارسی

zobdat-ol-qarā'eb

طباطبائی، محمد رضا بن ابی القاسم، ق۱۳ قمری
tabātabā'ī, mohammad rezā ebn-e ab-el-qāsem (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۱ق
تاریخ عمومی جهان است شامل: تاریخ ایران و اسلام و هند از آغاز آفرینش، تاریخ حضرت پیامبر (ص) و خلفا و پادشاهان بعد از اسلام و تاریخ سلاطین تیموریان هند، در پنج جلد که

جلد پنجم آن در سرگذشت فرزانگان و عارفان و شاعران است. که در ایران، جلد اول آن در دانشگاه تهران و جلد پنجم آن در کتابخانه مجلس معرفی شده است. از بقیه مجلدات آن چیزی معرفی نشده است.

[دنا ۱۲۲۵/۵؛ فهرستواره، منزوی ۶۲۸/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۹۵

جلد نخستین؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ جمادی الثانی ۱۲۳۸ق، جا: ناکپور؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰۵گ، ۱۸ سطر (۱۱/۵×۲۱)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۴۱۹۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۵۶

آغاز: بعد از حمد خدا و نعت رسول مجتبی و آله الهدی چنین التماس دارد اضعف العباد محمد رضا طباطبائی که این جلد چهارم است از کتاب زبده غرایب؛ **انجام:** خود را به ناگپور رسانید چنانچه مذکور گشت حالا امید از افضال باری آن است که به مقصد دلی فایز گرداند به حق محمد و آله الامجاد

جلد چهارم کتاب تاریخ تیموریان هند؛ خط: نسخ، کا: امیر علی ساکن بلگرام، تا: دوشنبه ۲۰ شوال ۱۲۴۱ق، برای غیاث الدین؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۲۴۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۳۷ - ۴۱۹]

● **زبدة الفرائد** / اصول فقه / عربی

zubdat-ul-farā’id

کاشانی، حبیب الله بن علی مدد، ۱۲۶۲ - ۱۳۴۰ قمری

kāšānī, habīb-ol-lāh ebn-e ‘alī madad (1846 - 1922)

تاریخ تألیف: رجب ۱۲۷۳ق

منظومه‌ای در بیش از هزار بیت، که در آن زبده قواعد اصول فقه گزارش شده و در رجب ۱۲۷۳ موافق جمله «غاب عرب» پایان یافته است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۵۹

آغاز: یقول راجی رحمة الاله ×× المذنب الخاطی حبیب الله / ابدأ بسم الله فی مقالی ×× احمده حمداً بکل حالی؛ **انجام:** ثم علی عترته الطاهره ×× شموس أرباب الوصول الزاهره

خط: نسخ، کا: عبدالحسین بن میرزا آقا بابا محلاتی، تا: صفر ۱۲۹۴ق، از روی نسخه ناظم؛ در پایان نسخه بخش اصولی «الدرر البهیه» ملا محسن نوشته شده؛ جلد: تیماج نیلی، ۹۵گ، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۱۵ - ۱۴۹]

● **زبدة الفرائض** / فقه / فارسی

zobdat-ol-farā’ez

فارسی، محمد تقی بن محمد، ق۱۰ قمری

fārsī, mohammad taqī ebn-e mohammad (- 16c)

در مسائل ارث و مقدمات در علم حساب.

آغاز: بسمله، رب تمم بالخیر و الاحسان، مستحق حمد و سزاوار شکر مالک الملکی است که در فلک عظمت ... فان احوج الخلائق الی الله الغنی ابوالخیر محمد تقی الفارسی ...

انجام: پس شوهر وفات کند، از شش پسر و الحمدلله الاکبر ... و آله الکرام البرره

[دنا ۱۲۲۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۶۹۶/۴]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۲گ (۸۸پ-۹۹پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۶سم [ف: ۶ - ۹۸]

● **زبدة الفرائض** / فقه / فارسی

zobdat-ol farā’ez

قنوجی، عبدالباسط بن رستمعلی، ۱۱۵۹ - ۱۲۲۳ قمری

qanūjī, ‘abd-ol-bāset ebn-e rostam-‘alī (1746 - 1808)

تاریخ تألیف: ۴ جمادی الثانی ۱۲۰۳ق

رساله‌ای است مشتمل بر قواعد عجیبه و فوائد و صور غریبه و جمیع امثله آنها در تقسیم ارث با رسم جداول، مطابق با فقه اهل سنت، در چند «باب»: ۱. اصحاب الفرائض؛ ۲. مخارج الفروض؛ ۳. باب العصبات؛ ۴. نسبة الفروض؛ ۵. باب التصحیح؛ ۶. باب المقاسمة الجد؛ ۷. ذوی الارحام (در چهار فصل)؛ خاتمه در اسئله و اجوبه.

آغاز: بسمله. الحمد الله الذی هو یحیی و یمیت و الصلوة و السلام علی حبیبه الذی افتخر ... و بعد فیقول العبد الفقیر الی الله الغنی عبدالباسط بن رستم علی بن علی اصغر القنوجی ...

[مشترک پاکستان ۵۵۸/۱۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۳۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سؤال چگونه ام وجده و ولد ام و بنت بدون این عصبه شوند جواب یعصبن لسراء التقریب و عتقه قد فرغ ... یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، کا: عظمت علی بن سید نورالله قباهی، تا: ۱۲۱۰ق؛ مجدول، محشی؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: میشن عنابی، ۷۶گ، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۴]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۴۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اشتراء القربت و عتقه، تمت.

نسخه اصل: کتابخانه ندوة العلماء، لکهنو، هند، شماره ۶۳ (ردیف ۹۶)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رجب ۱۲۳۷ق؛ محشی؛ ۲۹۲ص، ۱۵ سطر [عکسی ف: ۵ - ۱۹۶]

● **زبدة الفرهنگ** / لغت / فارسی

zobdat-ol farhang

فرهنگ لغات فارسی و عربی است که به ترتیب حروف تهجی مرتب شده. همراه با شاهد برای بعضی از لغات. حروف اول هر کلمه در باب و حروف آخر در چندین فصل مرتب شده است. در آغاز این کتاب این فصول آمده است: [فصل: در تفاوت حروف زبانهای عربی و فارسی]؛ فصل: همزه مضموم فارسی ترجمه همزه مفتوح عربی است که به معنی استفهام بود؛ فصل: باء مفتوح فارسی ترجمه باء مکسور عربی است؛ فصل: بائ شین شین ساکن که اضافه کلمه کنند ضمیر باشد؛ فصل: کاف به معنی من استفهام آید و از برای تصغیر ه آید؛ فصل: نون گاهی به معنی لای نفی است چون نه و نی و گاهی که الف بر آن در آوردند به معنی فاعل و جمع و اشاره بود؛ فصل: نون گاهی به معنی لای نفی است چون نه و نی و گاهی که الف بر آن در آورند به معنی فاعل و جمع و اشاره بود؛ فصل: نون گاهی به معنی لای نفی است چون نه و نی و گاهی که الف بر آن در آورند به معنی فاعل و جمع و اشاره بود؛ فصل: نه بشنود بگوید نه بشکفد نه بخندد به هر دو طریق می‌تاواند خواند اما افصح و اشهر تقدیم نون است؛ فصل: نه بشنود نه بگوید نه بشکفد نه بخنند به هر دو طریق می‌تواند خواند اما افصح و اشهر تقدیم نون است؛ فصل: واو معروف و مجهول می‌باشد هر گاه که در در کلمه بعد از حرف مضموم باشد و ...؛ فصل: ها در آخر کلمه فارسی که حرف آخرش در اصل متحرک بوده باشد در می‌آورند بدان سبب که ...؛ فصل: با در فارسی از برای تنکیر و نسبت و مصدر و به جای ضمیر مخاطب آید؛ فصل: در جمع فارسی حیوان را در اکثر به الف و نون استعمال کنند و غیر حیوان را به الف و ها. در مقدمه از مؤلف و نام کتاب یاد نشده ولی کاتب در آغاز نسخه نام آن را زبدة الفرهنگ نوشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۷/۱

آغاز: چه و پا و کردن و کژ تنطق ننمایند الا ناذرا و فارسیان ... و عین و قاف تکلم نکنند مگر به طریق تدرة و ترکان را به ثا ... الفتی نباشد ... فصل همزه مضموم فارسی ترجمه همزه مفتوح عربی است که به معنی استفهام بود؛ آغاز لغات: «باب الالف مع الالف. فصل فی الالف. آرا: آرایش و آراینده و به معنی دوم بافاعل مستعمل شود چون سخن آرا و بزم آرا. آسا: به معنی مانند و اسایش و آرایش»؛ **انجام:** سقنقور: ماهی که در ریگستان شود و قوت باه را نافع است. انوری گوید: کجا داری کجا آید ز نااهل ×× سقنقوری کجا آید ز کافور؛ سکار: بکسر زغال و نیز طعامی سکجکر سخن

نیمی از برگ اول نسخه پاره شده و کتاب از انجام هم نانوشته مانده است. نسخه ناقص دیگری از این کتاب در سپهسالار ۳۷۳/۵ معرفی شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ در ۱۹برگ آغاز نسخه واژگان؛ تملک: محمد حسن بن محمد علی با مداد؛ مهر: «عبده محمد کاظم الموسوی» (چهارگوش)؛ کاغذ: حنایی، جلد: ساغری مشکی، ۶۰گ (۱پ – ۶۰ر)،۳۱سطر(۱۰×۱۹/۵)،اندازه: ۱۲/۳×۲۰/۷سم [ف: ۲۹/۱ – ۵۶۵]

● **زبدة الفکرة فی تاریخ الهجرة** / تاریخ / عربی

zubdat-ul fikra fī tārīx-il hijra

رکن الدین بیبرس منصوری، – ۷۲۵ قمری

rokn-od-dīn baybras mansūrī (- 1326)

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۲۷۳بخش۳ و ۲۷۴بخش۳

نسخه اصل: فیض الله ۱۴۵۹. دو بخش: یکی که از سال ۴۰۰ آغاز می‌شود و در پایان آمده: «یتلوه الجزء الثامن سنة تسعین و اربع مائة»، دومی هم مانند آن یکی جزو هفتم است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: حاجی ابراهیم بن افریدون چاوش ایدینی ساکن قریه قزیلی بایندر [ف: – ۱۳۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا. از آغاز کتاب تا پایان جزو ۷؛ ۲۴۹گ، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۳۳۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۴۹-عکسی

آغاز: الجزء السابع من زبدة الفکرة فی تاریخ الهجرة ... بسمله. سنة اربع مایة فیها تجهر یمین الدوله الی هند. عازماًعلی غزوها و سار الیها؛ **انجام:** و الرواتب الجزیلة. نجز الجزء السابع من کتاب زبدة الفکرة فی تاریخ الهجرة تألیف العبد الواثق بذی الجلال و الاقتدار بیبرس المنصوری الناصری الدوادار ... و یتلوه الجزء الثامن سنة تسعین و اربع مایة. و الحمدلله ...

در ۴ مجلد؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۹گ [عکسی ف: ۲ – ۱۵۳]

● **زبدة الفنون** / بلاغت / فارسی

zobdat-ol-fonūn

فتح الله بن عمر

fath-ol-lāh ebn-e ‘omar

نویسنده می‌گوید: چون مشکلات «علاقه مجاز» را دیدم و دانستم که آن از مغلقات زبان و ادبیات است بر آن شدم تا رفع حجاب از این مشکل کنم. لذا به عمر بن محمد امین منتمی به شجره از اهل ماردین متوسل شدم، او شرحی در این باره به من داد و من شرح او را به شعر درآوردم و برای ابیات آن نیز شرحی نوشتم. از کتاب چنین بر می‌آید که تدوین آن بعد از کار تفتازانی اتفاق افتاده است و در آن پس از بحث مشبعی راجع به مسأله فوق ۲۵ علاقه مجازیت مفصل ذکر می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۲

آغاز: بعد البسمله: ان احسن الکلام و ابهی الدر فی النظام و احلی من السکر و باری الاسقام؛ **انجام:** یا رب فتح الله ارجو رحمة و سعادة الدارین ایضا راحة له لوالدین مع اخوانه ولولده و تلامذ خلانه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۴ص (۱۴۰-۱۶۳)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۴۱۷]

● **زبدة الفواید = فرهنگ شیرخانی = فرهنگ بشیر خانی** / لغت / فارسی

zobdat-ol favāyed = farhange šīrxānī = farhang-e bašīr xānī

بشیرخان، ق۱۱ قمری

bašīr-xān (- 17c)

تاریخ تألیف: ۹۵۵ق

زبدة الفواید معروف به فرهنگ شیرخانی [شیرخانی در کتاب فرهنگ‌نویسی فارسی در هند و پاکستان (ص۷۵) است، ولی در فهرست سپهسالار (ص۲۰۹-۲۱۱) فرهنگ بشیرخانی ضبط شده است، نیز رک: نسخه‌های منزوی (۱۹۲۸/۳و ۱۹۳۱)] تألیف شیرخان سور افغانی متوطن هندوستان که در آن لغات فارسی و رومی و تازی وترکی را گردآورده است. حرف اول را باب و حرف آخر را فصل قرار داد (باب الالف فصل الالف: استفتا) و شواهد منظوم فارسی برآن افزوده است. در دیباچه آورده است که: «فقیر کتابی دیگر نوشته که او را فواید الصنایع نام نهاده. آنچه که از حروف تازی و فارسی در شعر می‌آید و نسبت‌های هر یک جانوران و کواکب و نباتات که درک آن شاعر را واجب است و عروض و قافیه و معما و اصطلاحات و صنایع و آنچه لواحق شعر است از کلی و جزوی در وی ثبت نموده چرا که گنجایش در این مختصر نبود، و اگر کسی خواهد آنجا طلب نماید و این مختصر را در سنه خمس و خمسین و تسعمائه بود که به اتمام رسانید، اما اکثر لغات مشهوره نیز مع اختلاف معانی و اعراب ذکر کرده ... و نام این مجموعه زبدة الفواید نهاده شد عرف شیرخانی ... الخ». با این وصف در فهرست بادلین (اکسفورد) مسطور است که فرهنگ شیرخانی تلخیص زبدة الفواید است که آن نیز به نوبه خود تلخیص فواید الصنایع بوده، نسخه‌های این کتاب در لندن، برلین، انجمن آسیایی بنگال، کلکته، مدرسه سپهسالار موجودست. فاضل گرامی آقای ابن یوسف شیرازی درباره ارزش لغوی این کتاب در فهرست سپهسالار (ص۲۱۱) مرقوم داشته‌اند: «... و ازنقل لغات و جمل بسیار واضح بدست می‌آید که مؤلف آن چون نگارنده از علم و دانش بهره ای نداشته» و شواهدی از بیسوادی مؤلف ذکر کرده‌اند. (گلچین معانی)

آغاز: بسمله، حمد بی غایت و ثنای بی نهایت مرخالقی راکه جزو طبیعت انسانی ... الخ

[دنا ۱۲۲۶/۵؛ الذریعه ۱۹۳/۱۶؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۳۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی تیغ دو دستی زدن در جنگ و کنایه از صبح و صبح صادق نیز، تمت هذا الکتاب زبدة الفواید.

خط: نستعلیق هندی، کا: نور محمد حاجی، تا: چهارشنبه ۲۹ رجب ۱۰۵۸ق؛ واقف: حاجی علی، ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: تیماج، ۵۲۲گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۳ - ۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۴۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیاهی فخر میکند

بی‌کا، تا: ۱۹ شوال۱۰۷۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج یشمی، ۱۸۱ص (۱پ-۱۸۱ر)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۸۳]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** یادکی مجال و خجل و اندازه و زمره و مرتبه. بیاهی فخر می‌کنند تمام شد کتاب فرهنگ.

خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، پشت ورق اول از طرف مرحوم اعتضاد السلطنه جمل ذیل نگاشته شده: «لغتی است موسوم بلغت بشیرخانی که تازه جمع شده (گفته شد که به نظر نگارنده از مؤلفات اوایل قرن یازدهم است) نواب مستطاب اشرف والا معتمد الدوله حکمران مملکت فارس در شیراز استنساخ نموده و به رسم هدیه از برای حضرت اشرف امجد والا اعتضاد السلطنه وزیر علوم و معادن دام اجلاله فرستاده و مبارکی داخل کتابخانه مبارکه شد فی شهر رمضان سنه ۱۲۹۷»؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۴۲ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۱۱]

● **زبدة الفواید** / گوناگون / فارسی

zobdat-ol favāyed

معلم تبریزی، محمد جعفر بن ابوالقاسم

mo‘allem-e tabrīzī, mohammad ja‘far ebn-e ab-ol-qāsem

فواید متفرقه بیشماری را شامل و در خاتمه طرز نامه‌نگاری و نمونه ترسلات و نوبت بازدید محلات تبریز را در ایام عید آورده است.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۶۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله و صحبه اجمعین. اما بعد باید دانست که این دنیای فانی عاجل خیل بی بقا و زود گسل است و دار عقبی آجل همه را بارگاه و منزل است ... در ترکیب بسمله. باء را پانزده معنی است؛ **انجام:** و خلاف فرمان لازم الأذعان شارع اقدس میباشد و الله

العالم بحقایق احکامه ... طسی را طسوج و محال آنرا انزاب
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۳۹۶گ، ۱۵–۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف:۲–۸۰۰]

● **زبدة الفوائد** / گوناگون / فارسی
zobdat-ol favā'ed
آشتیانی قمی، عبدالکریم بن عطاءالله، ق۱۳ قمری
āštīyānī qomī, 'abd-ol-karīm ebn-e 'atā'-ol-lāh (- 19c)
تاریخ تألیف: ۱۲۴۶ق
کتابی است مفصل در علوم مختلف که مؤلف زمانی که در حدود پنجاه سال در خدمت منشی‌گری دولت بوده در کلات نادری خراسان ساکن و به فکر جمع آوری این کتاب افتاده و آن را در زمان سلطنت فتحعلی شاه قاجار و زمانی که شاهزاده عباس میرزا برای سامان دادن ایالت خراسان به آنجا رفته تألیف نموده است؛ در یک «مقدمه» و چهار «باب» و یک «خاتمه» هر یک مشتمل بر فوائدی تنظیم نموده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۴۴
آغاز: ستایش و سپاس افزون از قیاس منعم کریم حقیقی و منتقم قدیم لاریبی را سزاست که به حکمت صنع صمدیت؛ **انجام:** غریق رحمت یزدان و سبحان ×× چه استاد و معلم چه ثناخوان
از آغاز تا پایان باب دوم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰ رجب ۱۲۶۹ق؛ مصحح، یادداشتی از «حسین اعتماد الواعظین» درباره کتاب، فهرست مطالب کتاب به طور مفصل در مقدمه مؤلف مذکور است؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده عبدالکریم» (مربع)، «عبدالکریم النخعی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۷۹۸]

● **الزبدة فی شرح قصیدة البردة = شرح قصیدة البردة** / ادبیات / عربی
az-zubda fī š.-i qaṣīdat-il burda = š.-u qaṣīdat-il burda
ازهری، خالد بن عبدالله، ۸۳۸ – ۹۰۵ قمری
azharī, xāled ebn-e 'abd-ol-lāh (1435 - 1500)
وابسته به: الکواکب الدریة فی مدح خیر البریة = قصیدة البردة = قصیده برده = برده میمیه؛ بوصیری، محمد بن سعید (۶۰۸–۶۹۶)
تاریخ تألیف: ۹۰۳ق
در این کتاب قصیده میمیه مشهور به برده که از معروف‌ترین مدیحه‌های حضرت رسول (ص) است، از لحاظ لغت و اعراب و معنی شرح گردیده است.
آغاز: بسمله، اما بعد حمداً لله مستحق التحمید و التهلیل و التکبیر و التسبیح و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد ... فیقول ... قد سألتنی ایها الاخ
انجام: فقلت ان الله و ملائکته یصلون علی النبی یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما دایما ابدا الی یوم الدین ... و الحمدلله رب العالمین.
چاپ: مطبعه مخصوص جمعیه المعارف مصر، ۱۲۸۶ق؛ بغداد، مکتبة الاندلس، تحقیق محمد علی حسن، الطبعة الاولی، ۱۹۶۶م، ۱۶۰ص
[کشف الظنون ۱۳۳۲/۲؛ ریحانة الادب ۱۱۲/۱؛ دنا ۱۲۲۶/۵؛ الاوقاف العامة موصل ۵۳/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۴
آغاز و انجام: برابر؛ فرغت من تألیف هذا الشرح یوم الاربعاء العشرین من شهر رجب من شهور سنة ثلاث و تسعمائه حامدالله علی ما انعم و مصلیا و مسلما علی رسوله المعظم.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۹۰ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۴ – ۳۸۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۴۷۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۹ص (۶–۱۲۴)، ۱۳ و ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۲×۲۰/۵سم [ف: ۴۵ – ۲۵۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۸۳/۳
آغاز: أمن تذکر جیران بذی سلمٍ ×× مزجت دمعاً جری من مقلة بدمِ؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (شرح دو بیت)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۸۹–۱۱۴)، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲۹ – ۲۹۸]

۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** فرغت من تألیف هذا الشرح یوم الأربعاء العشرین من شهر رجب المرجب سنة ثلاث و تسعمائة حامداً لله ما أنعم و مصلیاً و مسلماً.
خط: نستعلیق، کا: درویش حسن، تا: ۱ صفر ۱۰۴۱ق؛ محشی؛ تملک: سید هاشم سنالی؛ جلد: چرم زرد، ۸۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [مؤید: ۱ – ۵۰]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹۷/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حیدر بن حاج حسن، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی، مقابله شده با نشان «بلغ»، در پایان مطالبی به خط کاتب درباره تاریخ تألیف کتاب و ... آورده که با تاریخ درگذشت خالد ازهری سازگار نیست، عین آن عبارات: «مؤلفه سیدنا الشیخ الامام الفهامة المدقق سیبویه زمانه و فرید عصره و اوانه زین الدین أبو عبدالله خالد بن أبی بکر الازهری النحوی الشافعی رضی الله عنه و نفعنا بعلومه فرغت من تألیف هذا الشرح یوم الثلاثا من شهر صفر من شهور سنة ألف و مائة و خمسة و عشرین حامداً لله علی ما انعم

و مصلیاً علی رسوله المعظم صل الله علیه و سلم، انتهی، و النسخة المنقول هذه منها مکتوب باخرها هذا ما نقله من خط المؤلف و ما قرأته و الحمدلله علی افضل له و الصلوة و السلم علی محمد و آله و بعد فقد قرأ هذا الشرح من اوله الی آخره الشیخ الفاضل الزینی عبدالقادر الشاذلی المالکی المؤذن بقلعة الجبل و له قد اصلح مواضع منه استخرجها بفکره موافقة للمعنی اللغوی و اذنت له بقرائة فانه ذلک بتاریخ عشرة من جمادی الاول سنة ثلث و تسعون و تسعمائة و قد تمت هذه النسخة الشریفة علی ید افقر العباد و احوجهم الی الله تعالی حیدر بن الحاج حسن رحم الله من یقرأ له الفاتحة»؛ تملک: محسن بن حسن حسینی نجفی طالقانی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۷۶گ (۱۱۲–۱۸۷)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۴ – ۸۴۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۴۸/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** حادی بفتح الحاء و کسر الدال المهملتین قاعدا طرب العیس و فی نسخة الرکب مضاف الیه ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ق ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۵۵گ (۳۱پ–۸۵پ)، ۱۴سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴۴ – ۱۵۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: طوقنوی، محمد بن محمد، تا: ۱۲۰۹ق [رایانه]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمدبن سلیمان، تا: ۱۲۲۳ق؛ کاتب تصریح کرده این نسخه را برای استادم مولانا مولوی ملامصطفی مشهور به ذهابی نوشتم؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۷]

۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۱۰/۲

خط: نسخ، کا: نقی، تا: ۱۲۴۶ق؛ جلد: چرم زرد، ۶۳گ (۱۴پ–۷۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [مؤید: ۱ – ۳۳۴]

۱۰. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۹۵۷/۲

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد حسین حسینی مشهور به منجم اصفهانی، تا: سه‌شنبه ۱۱ صفر ۱۲۵۱ق؛ ۲۱گ (۸۹پ–۱۰۹پ)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۳ – ۷۱۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۳۷/۲

آغاز: امن تذکرة جیران بذی سلم ... و لما اراد الناظم براعة المطلع جرد من نفسه شخصا؛ **انجام:** و رضی الله عن اصحاب رسولالله اجمعین واحشرنا فی زمرتهم یوم الدین آمین برحمتک یا ارحم الراحمین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸گ (۲۰۵پ–۲۲۲ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱۷ – ۱۱۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۰۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الالحان و یذکرها العهد بالحمی و الاوطان فانک امرتنا بالصلوة و السلام علیه تمت القصیدة الشریفة و شرحها.

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر الطائی برای حاج محمود سنندجی کردستانی، تا: چهارشنبه صفر ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ (۶۹پ–۱۰۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸ – ۱۱]

● **الزبدة فی شرح قصیدة البردة** / ادبیات / عربی

az-zubda fī š.-i qaṣīdat-il burda

قاری هروی، علی بن سلطان محمد، – ۱۰۱۴ قمری

qārī heravī, ‘alī ebn-e soltān mohammad (- 1606)

وابسته به: الکواکب الدریة فی مدح خیر البریة = قصیدة البردة = قصیده برده = برده میمیه بوصیری، محمد بن سعید (۶۰۸–۶۹۶)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۶ق؛ محل تألیف: مکة مکرمة

شرحی است بر قصیده برده. شارح در آخر شرح دو بیت در ذکر آل و صحابه از خود بدان افزوده است.

آغاز: احمده امتثالاً لامره لا احصاء لشکره و اصلی علی حبیبه و صفیه و رسوله و نبیه و علی اله و صحبه و تابعیه و حزبه و بعد فقد روی عن ناظم القصیدة المعروفة بالبَرءة المشهورة بالبردة انه قال اصابنی خلط فالج

انجام: و التبیان المشهور ان فی ذکر الإل و الصحابة ملحقان بالقصیدة و لیسا من کلام الناظم و لهذا ما نظمناه فی سلک الشرح فلا یتوهم خلاف ذلک تم ذلک وصلی الله علیه و علی اله و صحبه و سلم.

[مخطوطات الادب فی المتحف العراقی ص ۳۳۷؛ کشف الظنون ۱۳۳۵/۲؛ الاعلام، زرکلی ۱۲/۵؛ دنا ۱۲۲۶/۵]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۵-۴/۱۶۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۲۴۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** من الانبیاء و المرسلین و الحمدلله رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۰ق؛ در پایان نسخه ما دو قصیده است یکی از سید اسمعیل حمیری متوفی ۱۷۵ هجری و اول آن: «لام عمرو باللوی مربع» و دیگری از نابغه ذبیانی متوفی ۶۰۴ میلادی و اول آن: «یا دارمیة بالعلیاء فالسند» است، با شرحی مختصر؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: مقوایی، ۵۸گ، ۲۰سطر (۶/۲×۱۳/۳)، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۷ – ۵۷۰]

۳. قم؛ مدرسه رضویه؛ شماره نسخه:۸۵/۳

آغاز: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا:

۱۶ شعبان ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: آبی، ۳۵گ (۲۳پ–۵۷ر)، ۱۷ سطر، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه–ف: – ۵۳]

← الزبدة فی الطب ⟵ زبدة الطب

● **الزبدة فی الطب** / طب / عربی

az-zubdat fi-ṭ ṭibb

غیر همانند:

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۴۸۹

آغاز: الحمدلله کفاء افضاله و الصلاة علی سیدالمرسلین محمد و آله ... قال مولانا ... عزالملة و الدین اللیثی (الکیشی) ... و بعد، فان عصابة من تلامیذی التمسوا منی ایجاز

الفصل الاول: الطب اما نظری و اما عملی، الفصل الثانی: فی تعرف قوی الادویة و کیفیة استعماله؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۷گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۲ – ۱۷۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۲۰۷

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فهذه مختصر؛ **انجام:** سلخ شهر ربیع الاولی سنه ۱۲۶۷ و الشمس ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق [رایانه]

● **الزبدة فی الفقه = فقه شاهی = ارشاد** / فقه / فارسی

az-zobada fe-l-feqh = feqh-e šāhī = eršād

؟مقدس اردبیلی، احمد بن محمد، – ۹۹۳ قمری

moqaddas-e ardabīlī, ahmad ebn-e mohammad (- 1585)

فقه فتوایی شیعی نسبتاً مفصلی است در ۱۹ باب از طهارت تا دیات. با عناوینی چون «ارشاد»، «الزبدة فی الفقه»، «فقه شاهی»، «فقه فارسی» و «فقه مذهب ائمه» و ... . در فهارس آمده و در بسیاری ناشناس است. اولین بار کنتوری در کشف الحجب (ص ۳۰۳) این کتاب را به مقدس اردبیلی نسبت داد و به تبع او در مرآت الکتب (۴۴/۳) و الذریعه نیز آمده است. در الذریعه این کتاب به چندین نفر نسبت داده شده: در ج۱۲: ۱۶ آن را از مقدس اردبیلی دانسته و با عنوان «الزبدة فی الفقه»؛ در ج ۱۶: ۲۹۴ با عنوان «الفقه الفارسی» و آن را به احتمال از جرجانی و یا مجلسی اول دانسته؛ در ج۱۶: ۲۹۵ با عنوان «الفقه الفارسی» از حسن بن غیاث الدین جرجانی دانسته؛ در ج۱۶: ۲۹۷ با عنوان «الفقه المجلسی» و از ملا محمد باقر مجلسی دانسته شده است. لذا نسبت آن کاملاً مردد است و به چندین نفر از علمای قرن ۱۰ و ۱۱ نسبت داده شده و نسخه‌های آن هم با یکدیگر متفاوت است، برخی دارای ۱۹ فصل و برخی مشتمل بر هیجده فصل است. سر آغاز رساله‌ها نیز متفاوت است ولی در انجام یکسان‌اند.

آغاز: ۱: آغاز هیجده فصلی: الحمد لله العلی الذی اجتبی حبیبه المجتبی ...

۲: آغاز ۱۹ فصلی: بسمله. حمد نامحدود معبودی را که کاینات را بخورشید آسمان رسالت و نور بدو ولایت درجه ظهور داد و مرآت ضمایر زاکیه قابلان انسان را بارسال انبیا و نصب ائمه هدی از زنگ ضلالت و غبار جهالت بپرداخت و درود نامعدود بر سید کاینات محمد مصطفی و آل اطهار او باد. اما بعد و این تألیفی است در فقه. کتاب اول در طهارت و مقدمات صلوة و این مشتمل است بر هفده فصل. فصل اول در احکام آبها. بدانکه هر یک از وضو و غسل و ازاله نجاسات آب مطلق پاک روا باشد همچو آب چشمها و آب رود و اما گلاب و آنچه از فشردن گیاهی حاصل شود مثل عرق بید و آب انگور و آب باقلا و مانند آن ممزوج مثل شوربا و آب زعفران و مانند آن چون بحیثیی باشد که توان گفت که آب نیست طهارت بآن صحیح نباشد و اگر نجاستی بآن بشویند پاک گردد (؟).

انجام: و بر کودک و دیوانه و کشنده نفس خود واجب نمی‌گردد کفارت.

[الذریعه ۲۹۴/۱۶–۲۹۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۹/۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه جمادی الاول ۱۰۲۵ق؛ ۲۰۵گ (۳۳پ–۲۳۷پ) [ف: ۵ – ۱۷۷۰]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۰۳۳

آغاز: و رسوله و مازادهم الا ایمانا و تسلیما بعد از آن دعا کند؛ **انجام:** برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: شاه نظر بن ملک معلم، تا: ۳ محرم ۱۰۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ اغذ: سمرقندی، ۱۷۶گ، ۱۸ سطر (۱۱×۱۶) [ف: ۴ – ۱۱۳۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶ خوئی

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد پسر عبدالکریم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۱۸ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۹×۲۲سم [ف: ۷ – ۱۳۴]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۸۳/۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «فقه مذهب اهل البیت» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: ملا مشهد علی بن اسماعیل بن حیدر ایروانی، تا: شنبه ۱۵ صفر ۱۰۶۲ق، مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ (۲پ–۱۳۶پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۱۰۶۰]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «فقه فارسی» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کا: قوام الدین محمد بن میرزا عرب نقیب مشهدی رضوی، تا:

چهارشنبه ۲۷ محرم ۱۰۸۳ق، جا: اصفهان؛ ۲۴۵گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲ – ۸۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۴۵

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: درویش حیدر تبریزی، تا: ۱۰۸۵ق؛ مصحح، پس از کتاب خطبه نکاح و چند فائده و حدیث بتاریخ چهارم شعبان ۱۱۰۷ نیز مشهود است؛ تملک: علی اکبر حسینی مشهور به شمس العلماء به تاریخ پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الثانی ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۱۹ – ۴۴]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و اگر میسر نشود روزه دو ماه است اگر میسر نشود طعام شصت مسکین است در شبیه عمد

در فهرست با عنوان «رساله عملیه» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۱۵۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۵۷]

۸. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۴۳

آغاز: برابر۲ **انجام:** و برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام به دست آمد. در فهرست از محمود خادم جاپلقی دانسته است؛ خط: نستعلیق، کا: نوروزعلی، تا: ۱۱۱۹ق؛ مهر: «هبه الله الحسینی» (چهارگوش)؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۸۹گ، ۲۰ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۲۱۳]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «جامع عباسی» آمده و از شیخ بهائی دانسته شده؛ خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد شریف خور مرودی، تا: ۱۴۱۱۱۹ق؛مجدول؛اهدایی:وزیری؛کاغذ:اصفهانی، جلد: مقوایی، ۳۱۴گ، ۱۳ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۱ – ۵۴]

۱۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۸۸

آغاز: فصل دوم در نجاسات، و آن ده است؛ **انجام:** برابر

نام کتاب و مؤلف به قرینه انجام نسخه ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا خان ابن مولانا میرعلی بن ملاحسن شیبانی، تا: ذیحجه ۱۱۲۰ق؛افتادگی:آغاز؛اندازه:۱۴/۵×۲۰/۵سم[نسخه‌پژوهی:۲– ۲۰۲]

۱۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۲۵

آغاز: برابر ۲؛ **انجام:** و اگر بتلف آمده باشد و یار کردن متعذر باشد گواهان ضمانی بکشند و اگر شهود قبل ...

در فهرست با عنوان «نیل المرام» و ناشناس آمده. آخر نسخه کتاب قضا و شهادت است و افتاده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۹۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [مؤید: ۳ – ۳۴۱]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷

آغاز: برابر۲

در فهرست به نام احکام شرعیه و بدون مؤلف ذکر شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲ – ۱۷؛ فهرست رایانه‌ای، ص ۷۵۱]

۱۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۰۰

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

در فهرست با عنوان «فقه فارسی» و ناشناس آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۰۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ – ۸۳]

← الزبدة فی الفقه الشافعی ≻ زبد الفقه
← الزبدة فی اللغز و التعمیة ≻ لغز الزبدة
← الزبدة فی اللغز و التعمیة ≻ لمعات

● الزبدة فی المنطق / منطق / عربی

az-zubda fi-l manṭiq

حاج بله تبریزی، امین الدین، – ۷۲۰ قمری

hāj bale tabrīzī, amīn-od-dīn (- 1321)

زبده نام کتابی است که امین الدین در سه قسم در علوم حقیقیه تألیف کرده است و نسخه حاضر، قسم نخستین کتاب است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۵۷

آغاز: الحمد لواجب الوجود بلا نهایة و الصلاة علی محمد و آله بلا عدد و نهایة و بعد فهذه زبدة فی العلوم الحقیقیة؛ **انجام:** و لایفیده رفع مستنده لان غایته أن یکون ملزوماً لانتفاء المقدمة الممنوعة و انتفاء الملزوم لایوجب انتفاء اللازم.

خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: دوشنبه ۱۷ ذیحجه ۷۲۲ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای، ۶ص (۲۴۸–۲۵۳)، ۴۱سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ – ۸۲]

● زبدة القوانین / طب / فارسی

zobdat-ol-qavānīn

حکیم مؤمن، محمد مؤمن بن محمد زمان، ق۱۱ قمری

hakīm mo'men, mohammad mo'men ebn-e mohammad zamān (- 17c)

مؤلف در مقدمه می‌گوید که در تألیف تحفة المومنین فصلی در علم بزدره یعنی معالجات طیور آوردم ولی چون دیدم که رساله‌های اطبای متاخر در این علم فنی نیست لذا رساله مستقلی در این زمینه پرداختم که رساله حاضر است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۱۸۶/۲-۲۶/۶۶

آغاز: بسمله ثناگستری بارگاه کبریای فرمان روائی را رواست که طیور و وحوش را در دارالملک انقیاد؛ **انجام:** بجهة عموم انتفاغ بلغة فارسی ترجمه یابد پس اطاعة از مراسم این رساله موسومه بزبدة القوانین تحریر یافت.

فقط خطبه و مقدمه کتاب را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۲گ، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۴۳]

● زبده قوانین / طب / فارسی

zobda-ye qavānīn

از مفردات طب المؤمنین.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۱۷

آغاز: بسمله، زبده قوانین از مفردات طب المؤمنین باب الف ارغیس پوست درخت زرشک نامند؛ **انجام:** رفع صرع او گردد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: حسین جعفری معمار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۳۳گ، ۱۱ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۶۱۲]

● زبدة قوانین العلاج فی جمیع الامراض = شفاء الامراض / طب / فارسی

zobdat-o qavānīn-el-‘alāj fī jamī‘-el-amrāz = šefā’-ol-amrāz

سبزواری، محمد بن علاءالدین، ق۹ قمری

sabzevārī, mohammad ebn-e ‘alā’-od-dīn (- 15c)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۸۷۱ق

در تشخیص بیماری‌های اعضای بدن و بیماری‌های عمومی و چگونگی درمان آنها انتخاب شده از کتاب‌های مورد اعتماد مؤلف مختصر و به درخواست عزیزی در چهارده «باب» مشتمل بر فصول: باب ۱. امراض سر؛ ۲. امراض چشم؛ ۳. امراض گوش و بینی؛ ۴. امراض دهان و حلق؛ ۵. امراض صدر و ریه و قلب؛ ۶. امراض معده و جگر و سپرز؛ ۷. امراض و درد مقعد؛ ۸. امراض گرده و مثانه و اعضاء تناسل؛ ۹. امراض مخصوص زنان؛ ۱۰. امراض مفاصل؛ ۱۱. تب‌ها و روزهای بحران؛ ۱۲. اورام و ثبور؛ ۱۳. جراحات و دردها؛ ۱۴. طرد هوام و سباع و تدبیر وبا.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان و جعله اشرف موالید الارکان و الصلاة علی من خص باعدل الامزجة و ارسل الی الانس و الجان ... اما بعد، چون اشارت شریف و التماس بعضی اعزه و اخوان سلمهم الله عن الآفات و الحدثان مرة بعد اخری به ترتیب و تألیف مختصری در معالجات شرف صدور یافت امتثالا لاشارتهم و ایجابا لملتمسهم این رساله از کتب معتمد علیها سمت انتخاب و رقم ...

انجام: تسمیه اش زبدة قوانین العلاج مناسب نمود پس جون اعزه و اصدقا به عز ملاحظه و عین الرضا معزز و منور گردانند و معمول را مطابق مأمول یابند. فمن الله العصمة و التوفیق ... پوشیدن دریغ نفرمایند. و السلام علی من اتبع الهدی.

چاپ: گنجینه بهارستان، بخش علوم و فنون-۱، قسمت پزشکی-۱، به کوشش مرکز پژوهش‌های کتابخانه مجلس شورای اسلامی، تهران، تابستان ۱۳۸۶ش، با تصحیح یوسف بیگ بابا پور، صص ۳۰۹- ۴۷۷

[دنا ۱۲۱۲۲۷/۵ (۱۶ نسخه)؛ الذریعة ۲۷۵/۲۱و ۲۰۲/۱۷؛ نسخه‌های منزوی ۵۴۸/۱ و ۵۹۷/۱؛ مشترک پاکستان ۵۹۵/۱؛ فهرستواره منزوی ۳۴۹۷/۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۱۹۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** اما تدبیر شرب سموم قی کردن به اب ... و اگر معلوم گردد که کدام زهره بود به آنچه مخصوص است معالجه کنند چنانچه در مطولات مذکورست والله اعلم ... سنه ۸۸۸

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین بن حسن بن شمس الدین عاشق، تا: سلخ محرم ۸۸۸ق؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۱۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۲۹۵]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۳۸/۱-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نگارنده به همانگونه: «محمد بن علاء الدین بن هدایت الله السبزواری، المدعو بغیاث المتطبب» و تاریخ «اواسط ربیع الاول سنة احدی و سبعین و ثمانمأیه» آمده است؛ خط: نستعلیق کهن، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ بسیار جاها املای «گ» ک و «چ» ج و «د» ذ آمده [عکسی ف: ۱ - ۲۰۱]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۸۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۹۸۸ق؛ ۱۰۳گ (۱پ-۱۰۳پ) [ف: ۱ - ۱۲۸]

۴. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۵۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی با نشان «طع»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۱۴ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: - ۷۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۶۹گ، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۵۷۹]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ جمادی الاول ۱۰۰۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۵۶گ (۱پ-۵۶پ)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۲۲×۲۴سم [ف: ۱۵ - ۴۰۸۵]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ضماد کردن پادزهر همه زهرهای جانوران گزنده است بقدرت ایزد سبحانه و تعالی.

در فهرست با عنوان «رساله طبی» و ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۲۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۴۴گ، ۲۱ سطر

(۱۸×۷/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶سم [ف: ۵ – ۱۴]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۳۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حیدر محمد، تا: ۱۰۳۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۳گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ – ۴۹۰]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۸۹/۵

انجام: فصل ششم در تدبیر وبا و تدبیر شرب سموم از روی اجمال و اما تدبیر وبا قیل ان الفرار منه اولی و اگر میسر نشود تنقیه.

خط: نستعلیق، کا: محمد مظفر بن محمد حکیم، تا: ۱۰۸۷ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، مصحح، محشی؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹گ (۳۹پ–۷۷پ)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰ – ۶۳]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر طبیب، تا: غره جمادی الثانی ۱۱۱۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۷ – ۳۲۴]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۶/۱

آغاز: ... و إلیه أنیب و به ثقتی و رجائی باب اول در امراض سر، مشتمل بر یازده فصل؛ **انجام:** و اگر معلوم گردد که کدام زهر بوده بآنچه مخصوص آن است معالجه کنند چنانچه در مطولات مذکور است.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۵ رمضان ۱۱۲۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد علی فرزند محمد اسماعیل تاجر اصفهانی به سال ۱۲۶۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۸گ (۱–۱۱۸)، ۱۲ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۲۹ – ۲۷۹]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [د.ث. مجلس]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۸۳۸

آغاز: برابر **انجام:** آن بود که بر آتش نهند گداخته..

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ایکاغذ: نخودی، جلد: مقوا با عطف پارچه [رایانه]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۱۴/۲

آغاز: ... کنند و تا به گرم کرده بالای طاقیه نمدی بر سرش نهند ... فصل ۹: در فالج و استرخا؛ **انجام:** برابر

با بخشی از باب نخست آغاز و تا پایان کتاب به انجام رسیده؛ خط: نستعلیق ریز، کا: خضر غریب (؟)، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۲۱گ (۲۱۰–۲۳۰)، ۲۹ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۳۸ – ۳۷]

۱۵. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۶۳/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: یاقوت، تا: ۱۲۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش گالنگور قرمز، ۸۷گ (۵۳–۱۳۹)، ۱۳ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۳ – ۱۰۷۸]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۰۳/۱

آغاز: برابر **انجام:** چنانچه در مسطورات مذکورست.

در چهارده باب و هر یک در چندین فصل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۱/۸سم [ف: ۷ – ۲۶۲]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۷۸۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر جمادی الاول ۱۲۲۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۲۵۲]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۳۸/۲

آغاز: برابر

در فهرست با عنوان «مختصری در معالجات» و ناشناس آمده؛ کا: محمد بن ملا فتح علی شاهکویی، تا: ۲۸ شعبان ۱۲۸۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۶گ (۱۳۵–۱۹۰)، ابعاد متن: ۱۲×۱۸، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶ – ۶۶۲]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:نامعلوم

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوای سبز، ۱۵ سطر (۴×۱۱/۵)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۴ – ۷۸۶]

۲۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۴۶

آغاز: باب اول فصل اول در صداع و شقیقه. صداع دردسراست

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲۴گ، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۵ – ۱۵۸۵]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۰۱

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● زبدة الکحالین / طب / فارسی

zobdat-ol-kahhālīn

کحال، محمد حسین بن کمال الدین حسین

kahhāl, mohammad hoseyn ebn-e kamāl-od-dīn hoseyn

کتابی مفصل است در چشم‌پزشکی که از کتابهای معتبر انتخاب شده و در یک «مقدمه» و هفت «مقاله» تنظیم شده است بدین ترتیب: مقدمه: در چگونگی چشم؛ مقاله ۱. طبقات چشم و تشریح آن؛ ۲. تعریف دماغ؛ ۳. بیماری چشم؛ ۳ یا ۴. امراض طبقات چشم؛ ۴ یا ۵. امراض طبقه قرنی؛ ۵ یا ۶. امراض طبقه عینی؛ ۶ یا ۷. بیماری‌هایی که آن را به چشم نتوان دید بلکه به علامت و حدس حکیم و فراست می‌توان شناخت. هر مقاله دارای چند فصل است. نسخه‌ای از آن در فهرست کتب خطی کتابخانه آستان قدس رضوی (۲۷۱/۱۹) بدون نام مؤلف گزارش شده است. آن نسخه با ۶ مقاله به انجام رسیده و انجام آن و عناوین مقالات آن نیز با نسخه کتابخانه مرعشی همخوانی دارد و

فقط اندکی جابجایی دارد. (سید محمود مرعشی)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۰۸۴/۱

آغاز: ... قدسی بتکریم ریاست جنی و انسی یافت ... اما بعد، بر رأی اولو (الالباب) پوشیده نماند که این فقیر حقیر ... را بخاطر خطیر خطور کرد که چون مدت عمر را بقایی نیست و عروس دنیا را وفایی لابد یادگاری باید؛ **انجام:** زرنیخ زرد یکمثقال کوفته و بیخته به آب رازیانه تر شیاف کرده بکار برند.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۰۱۴ق، جا: دشت بیاض؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی، ۱۱۱گ، ۱۴-۱۷ سطر، اندازه: ۶×۱۰سم [ف: ۳۸ - ۲۳۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۱۸

آغاز: شیاف اعلی که سبل و ناخنه و بیاض و خاریدن چشم بگیرد توتیای ده درهم و از فلفل چهار درم؛ **انجام:** زرنیخ زرد یک مثقال کوفته و بیخته بآب رازیانه شیاف کرده بکار برند.

نام مؤلف به استناد فهرست مرعشی (۲۳۰/۳۸) ذکر شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۱۱۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۹ - ۲۷۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۹۲

آغاز: شیاف اعلی که سبل و ناخن و بیاض؛ **انجام:** شیاف کروه بکار برند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۲ق [الفبائی: - ۲۹۶]

● **زبدة الکحالین** / طب / فارسی

zobdat-ol-kahhālīn

تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۵۹/۶

آغاز: بسمله. اما بعد پوشیده نماند که چشم را از برای آن چشم خوانند که مشابه چشمه است؛ **انجام:** ترکیب تباه نشود. تمام شد زبدة الکحالین. والحمد لله رب العالمین

تنها دیباجه و فهرست است و دوازده باب باید در آن باشد ولی فهرست آن آشفتگی دارد، باب نهم در «بیان امراض طبقه عینه» است در چهار فصل باب دهم آن در «بیان شبکوری و روز کوری و خشکی و سرما زده است» در سه فصل و باب دوازدهم در «تربیت و تدبیر داروهای چشم است؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۲۹ق؛ ۱۵ص (۲۰۱-۲۰۲ و ۲۰۸-۲۱۹)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۴۳]

● **زبدة الکشف و الکرامة فی معرفة الامامة** / کلام و اعتقادات / عربی

zubdat-ul kašf wa-l karāma fī ma‘rifat-il imāma

موسوی مشهدی، محمد مؤمن بن محمد تقی، ق۱۰ قمری

mūsavī mašhadī, mohammad mo’men ebn-e mohammad taqī (- 16c)

اهداء به: شاه طهماسب صفوی (-۹۸۴)

چهل آیه که در فضایل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین (ع) نازل گردیده با تفسیر آنها از تفاسیر أهل سنت گرد آورده است.

آغاز: حمداً لمن تحیرت فی مواقف عظمته عقول الاجلة الاعلام مقترناً بالصلاة و السلام سید الرسل العظام.

انجام: و الایات المذکورة فی هذا المعنی کثیرة لکنه اقتصرنا علی ما ذکرناه روماً للاختصار و الصلاة و السلام علی الائمة الاطهار.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۶۱/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: زین العابدین بن ابی الحسن بن کتاب الله، تا: جمعه سلخ شعبان ۱۱۵۴ق؛ ۵گ (۱۵پ-۱۹ر)، اندازه: ۱۹×۲۷/۵سم [ف: ۳ - ۳۳۴]

● **زبدة الکلام فیما یحتاج الیه الخاص و العام** / کلام و اعتقادات / ترکی

zobdat-ol kalām fīmā yahtāj-o ely-h-el xās va-l ‘ām

وجدی نامراد

vajdī nāmorād

در ده «باب» و هفتاد و پنج «فصل» و یک «خاتمه»: باب ۱. عقاید اسلامیه مشتمل بر شش «فصل»: ۱) عقاید اهل سنت و جماعت، ۲) معنی ایمان لغتاً و شرعاً، ۳) معنی اسلام لغتاً و شرعاً، ۴) اختلاف علماء در معنی ایمان و زیاده و نقصان ایمان، ۵) ایمان مقلد، ۶) در اینکه می‌توان به شخصی اطلاق ایمان کرد به قید ان شاء الله یا خیر؛ باب ۲. فضیلت علم؛ باب ۳. طهارت، مشتمل بر شش فصل: ۱) اقسام آب، ۲) اقسام وضو، ...

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۷۷۵

آغاز: بسم الله و ... حمد فراوان و ثنای بی پایان اول واجب الوجود و صاحب الجود ... و بعد بواحقر العباد اعنی وجدی نامراد اصلح الله حاله و جعل الی کل خیر مآله دیر که دائما خاطر فاتره بو خاطره خطور ایدردیکه اعیان محروسه مصر ... بو کتاب مستطاب بی اول ایکی علمدن هر کسک محتاج اولدوغی تسنه نک مسمی اتیدوم و اون باب و یتمش اوج فصل و بر خاتمه اوزرینه مرتب ایلدوم. باب اول عقاید اسلامیه بیاننده درو بو باب آلتی فصلی مشتمل دور: فصل اول عقاید تصحیح و انی اهل سنت و جماعت مذهبه تطبیق بیاننده در فصل دوم؛ **انجام:** و یانند بیر کمسنه قران او قورواکا کنایت ایله قران دکلمک ممکن و گلدور و ترکته قادر و کلدور ... انتهی کلام صاحب القینه و الله اعلم ...

کتاب مستطاب بعون ... بو مجلد ده تمام اولدی و خدای متعال ... و صلی الله ... ماختمت الصلوة بالسلام خدم بکتابة العبه المبتهج بعون الملک الخلاق سید محمد بن حسن الکاتب القره حصاری الشرفی غفر الله لهما و لوالدیه و احسن الیهما و الیه سنه تسع و خمسین و الف تمت

خط: نسخ، کا: سید محمد بن حسن کاتب قره حصاری شرفی، تا: ۱۰۵۹ق؛ با ترصیع در آغاز؛ قطع: خشتی کوچک [رشت و همدان: ف: - ۱۲۵۶]

● **زبده کلمات حکمای ربانی** / اخلاق / فارسی

zobda-ye kalamāt-e hokamā-ye rabbānī

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۴۱/۴

با عنوان‌های «حکمه»؛ خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالعلی کرمانی، تا: شوال ۱۳۰۱ق [نشریه: ۲ - ۱۲۱]

● **زبدة اللطائف** / داستان / عربی – فارسی

zobdat-ol-latā’ef

شریف قزوینی، ابوالقاسم بن حسینعلی

šarīf qazvīnī, ab-ol-qāsem ebn-e hoseyn-‘alī

وابسته به: زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع؛ جزایری، نعمة الله بن عبدالله (۱۰۵۰-۱۱۱۲)

گزیده‌ای است از زهر الربیع سید نعمت الله جزائری، مشتمل بر مقدمه در احادیث مربوط به مزاح و چند باب و خاتمه در امثال و حکم و شعر. نویسنده در هر باب مطالبی از خود بدان افزوده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۶-طباطبائی

آغاز: الحمدالله الذی جعلنا من قوم بلطائف عواطفه یشعرون و لا رواحهم عند کلالها ظرائف الحکمه یبتغون ... اما بعد فیقول ... انی لما عثرت علی الجلد الاول من الکتاب المسمی بزهر الربیع؛ **انجام:** لنگ لنگان در دروازه هستی گیرم ×× نگذارم که کسی از عدم آید بیرون

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱۶۳گ (با احتساب اوراق الحاقی)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴ - ۴۳۶]

● **زبدة اللغات** / لغت / فارسی

zobdat-ol-loqāt

بدخشانی، حسین بن علی، ق۱۲ قمری

badaxšānī, hoseyn ebn-e ‘alī (- 18c)

مؤلف چند بیتی در ختم کتاب و ماده تاریخ تألیف به آخر نسخه افزوده است و آخرین سطر ابیات الحاقی مربوط به زمان تألیف کتاب و عبارت «شمع هدایت فروز» ماده تاریخ تصنیف نسخه و برابر «۱۱۲۳ق» می‌باشد.

تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۸۲

آغاز: جهان جهان سپاس و عالم عالم ستایش فرهنگ آفرینی سزاوار است که در بهارستان توحیدش زبان نکته پردازان و لسان معنی طرازان عندلیب وار بصنوف لغت و الوف مصطلحات ترانه خیز حمد و ترنم ریز ثنای اویند؛ **انجام:** خاک ره اهل حق بزرگ است ×× خود خورد و معانیش سترگ است / چو تاریخ اتمامش از فکر جستم ×× خرد گفت: «شمع هدایت فروز»

خط: نستعلیق، کا: ظاهراً نسخه منحصر به فرد و به خط خود مؤلف است، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۱۲۰گ، ۲۲سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱ سم [ف: ۲ - ۸۰۰]

● **زبدة اللغات** / لغت / فارسی

zobdat-ol-loqāt

سبزواری، محمد طاهر بن حسین

sabzevārī, mohammad tāher ebn-e hoseyn

[الذریعه ۳۱/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۸۷/۳؛ دنا ۱۲۲۸/۵]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۵۷۸/۲

آغاز: بسمله وبه نستعین حمد بیحد وثنای بی منتها که مشیان بلاغت نشان از بیان آن عاجزند؛ **انجام:** برغم و برغوم غنچه ناشکفته.

خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن رجب، تا: ربیع الاول ۱۰۷۵ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: حنایی اصفهانی، جلد: مقوایی با کاغذ مشکی، ۱۵گ (۳۸-۵۲)، ۱۹ سطر (۹×۲۲)، اندازه: ۱۴×۲۸سم [ف: ۲ - ۴۸۸]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۹/۱ ـ ج

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۰ق؛ با سرلوح آراسته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۰۶]

● **زبدة المجالس** / اخلاق / عربی

zubdat-ul majālis

محمد افندی

mohammad afandī

یکصد و نه مجلس است که به جهت اهل منبر تنظیم شده، بیشتر در عبادات اسلامی و امور اخلاقی با استفاده از آیات کریمه و احادیث و نقل داستان‌های مناسب.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۸۴/۴

آغاز: الحمدلله الذی جعل العلم ضیاء فی الدین ... مجلس عن

جابر ابن عبدالله الانصاری رضی الله عنه؛ **انجام:** فلا یرون ما امرالله تعالی به و نهی عنه فعلی المؤمن المکلف أن یسعی الی صلة الرحم و یحذر عن ترکها.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ (۳۴پ-۲۲۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۲۷۰]

● زبدة المختصر / کیمیا / عربی

zubdat-ul-muxtaṣar

کاظمینی، محمد بن حیدر،

kāzemīnī, mohammad ebn-e heydar

نویسنده می‌گوید خدمت حکیم عصر و فیلسوف زمان همنام پیغمبر یعنی محمد پاشا رسیدم و در نزد او کتابی یافتم. کتابی بود کامل در حکمة الهیه پس او آن را به من داد و از من خواست که آن را مختصر کنم، البته اختصار غیرمخل زیرا واجد مکررات بیشمار بود پس دست به کار شدم و این کتاب را در یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه» بدین شرح مختصر کردم: مقدمه: در سری که حکیمان مخفی داشته‌اند؛ باب ۱. معرفة ترکیب معدن؛ باب ۲. ترکیب نبات؛ باب ۳. ترکیب حیوان؛ خاتمه: در شناخت طرح که آن جزئی از تدبیر است.
آغاز: بسمله و به نستعین، الحمد لله الذی ابدع نظام الوجود و تنزه سبحانه من ما یلیق من البدء و الغایات و الحدود ... و بعد فیقول الراجی الی عفو ربه العلی ابوالسعود محمد بن حیدر الکاظمی
[دنا ۱۲۲۸/۵]

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۴۷۸/۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الحذر کل الحذر من افشاء السر فانه لاینام قریر العین ناقل الدر ... و هذه وصیتی الیک و الله حفیظ علیک
خط: نسخ زیبا، کا: آقا بابا شاه میرزائی، تا: پنج‌شنبه ۱۵ جمادی الثانی ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱ - ۴۰۴]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۲/۱۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** طرحه الواحد علی اربعمائه من الزهرة و المشتری.
خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی سواد کوهی را مکوهی، تا: ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج تریاکی، ۱۲ص (۱۸۹-۲۰۰)، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۰۳]

● زبدة المراثی و نخبة المقاتل / مقتل

zobdat-ol marāsī va noxbat-ol maqātel

شریف، محمد قاسم بن محمد رضا، ق۱۲ قمری

Šarīf, mohammad qāsem ebn-e mohammad rezā (-18c)

در «مقدمه» و پنج «باب» و «خاتمه». در شرح شهادت پنج تن آل عبا.

تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۲۴۱
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ [چند نسخه-ف: - ۳۵۸]

● زبدة المسائل / فقه / فارسی

zobdat-ol masā'el

نوری، محمد تقی بن علی محمد، ۱۲۰۱ - ۱۲۶۳ قمری

nūrī, mohammad taqī ebn-e 'alī mohammad (1787 - 1847)

مؤلف در ابتدا می‌نویسد: «اما بعد این مختصری است در احکام وضو و غسل و نماز پاره‌ای از برادران دینی که قضای حاجت ایشان از فرایض بود به رشته تحریر کشیده شد». مشتمل بر چند «باب» است: باب ۱. وضو و متعلقات آن، در چهار «فصل»: ۱) بیان اقسام وضو و کیفیت استنجاء، ۲) کیفیت وضو، ۳) احکام جبایر، ۴) سایر احکام وضو؛ باب ۲. احکام غسل، در چهار «فصل»: ۱) غایات غسل، ۲) تداخل اغسال، ۳) بیان اسباب جنابت و احکام متعلقه آن، ۴) کیفیت جنابت؛ باب ۳. کیفیت نماز، در هشت «فصل»: ۱) نیت، ۲) تکبیرة الاحرام، ۳) قیام، ۴) قرائت، ۵) رکوع، ۶) سجود و احکام آن، ۷) بیان تشهد، ۸) بیان سلام. با عناوین «بدان که». (حکیم)
آغاز: بسمله، حمدله. این مختصریست در احکام وضو و غسل نماز که بخواهش پاره از برادران ایمانی که قضای حاجت ایشان از فرایض بوده برشته تحریر کشیده شده ...
انجام: هر که خواهد بآن رجوع نماید و آن اخذ کند هذا ما رادنا ایراده فی هذه الوجیزه و الحمدلله و الا و آخر نفعنا الله به و جمع المومنین بحق حقه و حق الخلفاء المرضیین.
[دنا ۱۲۲۸/۵ (۳ نسخه)]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۱۳۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالرحیم، تا: ۱۲۳۷ق؛ مصحح، با نشان بلاغ؛ بین گ ۶۸ و ۶۹ افتادگی؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج ضخیم، ۶۸گ (۱-۶۸پ)، ۱۲ سطر (۷×۱-۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [رایانه]

۲. تهران؛ مدرسه قنبر علی خان (حضرت ولی عصر)؛ شماره نسخه:۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره محرم ۱۲۴۰ق؛ ۶۶گ، ۱۲ سطر [ف: - ۴۳]

۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۷۴/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** آن را در این مقام مناسب ندانستم ذکر آنها ننمودیم هر که خواهد رجوع کند بدلایل العباد که در آنجا

مذکور است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: – ۲۷۸]

● **زبدة المصائب فی نوایب الحسین بن علی ابن ابی طالب = اسرار المصائب** / تاریخ معصومین / فارسی
zobdat-ol masā'eb fī navāyeb-el hosayn ebn-e 'alī ebn-e abī-tāleb = asrār-ol masā'eb

بجنوردی، وحدت، ق۱۳ قمری
bojnūrdī, vahdat (- 19c)

مؤلف در این کتاب شرح حال حضرت سید الشهداء را در چهل و دو شراره به نظم و نثر بیان نموده است. در عنوان شراره‌ها نام کتاب «اسرار المصائب» درج گردیده که بعداً قلم خورده و به «زبدة المصائب» تغییر یافته است. مؤلف در اثنای کتاب اشعار زیادی از خود با عنوان «لمؤلفه» آورده است. مؤلف ابتدا تخلص خود را «وحدت» و در برخی موارد «انور» ذکر کرده که بعداً روی هر دو قلم زده شده و به «پرتو» تغییر یافته است. به نظر می‌رسد که کتاب در اصل به نام «اسرار المصائب» و تألیف شاعری متخلص به وحدت بوده و پس از آن شخص دیگری با تخلص «پرتو» کتاب را به نام خود و نام آن را به زبدة المصائب تغییر داده است. در این کتاب مؤلف اشعار زیادی را از ملا اسماعیل اسفراینی متخلص به «عارف» نقل کرده است. هم چنین از مثنوی «نمکدان حقیقت» حکیم شفایی اصفهانی اشعاری و از «روضه حسینیه» فاضل بسطامی مطالبی را نقل کرده است. مؤلف در ضمن قصیده‌ای جعفر قلی خان ایلخانی حاکم بجنورد، اسفراین، جاجرم، جوین، جرجان و بگلر بیگی استرآباد، را مدح کرده است. مؤلف دوم که تخلص پرتو داشته در جایی می‌گوید: «چو بر طبع حریفان وطن بودم گران پرتو ×× سبک حالی به سوی ملک طوس از چرمقان رفتم». از این بیت استفاده می‌شود که «پرتو» از اهالی «چرمقان» بوده و به مشهد مهاجرت کرده است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۹

آغاز: مجلدات صحت آفرین و مؤلفات فصاحت آئین مرقوم اقلام فرخنده ارقام گردانیده‌اند و این مختصر گنجایش بیان تمامت حالات و شرح جملگی غزوات سید کاینات ندارد؛ **انجام:** گفت از کدام جماعت تبرا داری گفت من از هیچکس تبرا نجویم و همگان را در شاهراه شریعت و طریق مستقیم دانم تلک امة قد خلت لها ما کسبت و لکم ما کسبتم گفت چه گویی در حق علی [بن] ابوطالب عبدالله بن ابی عقب گفت چگویم در حق کسی که در پیش روی او جنگ کنم و در رضای او

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ عبارات زیادی خط خورده و مطالبی در حاشیه اضافه شده؛ اهدایی: حسین صباح قوچانی، ۱۳۵۵/۷/۱۰؛ ۲۶۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱ – ۹۵]

● **زبدة المعارف** / کلام و اعتقادات / فارسی
zobdat-ol ma'āref

گرجی، لاچین بن عبدالله، – ۱۰۷۹ قمری
gorjī, lāčīn ebn-e 'abd-ol-lāh (- 1669)

اهدا به: شاه عباس دوم (۱۰۵۲–۱۰۷۷ق)

رساله‌ای در اصول اعتقادات بر مبنای مذهب شیعه دریک «مقدمه» و سی «مطلب» و یک «خاتمه»: مقدمه در بیان معانی الفاظی است که در علم کلام مستعمل می‌شوند؛ مطلب ۱. بیان اثبات موجودی که وجود از عین ذات اوست؛ ۲. بیان آن که صانع عالم قادر است؛ ۳. بیان علم الهی؛ ۴. بدان که خدای تبارک و تعالی عالم به جمیع معلومات است؛ ۵. باید دانست که حق سبحانه و تعالی حی است؛ ۶. بدان که صانع عالم جل جلاله سمیع و بصیر است؛ ۷. بدان که واجب الوجود متکلم است؛ ۸. بیان آن‌که صانع عالم جل جلاله مرید و کاره است؛ ۹. بیان ذات مقدس؛ ۱۰. بیان نفی و سلب صفات زایده؛ ۱۱. بیان صفات سلبیه؛ ۱۲. بیان آن‌که خدای تعالی متحد به غیر نمی‌شود؛ ۱۳. بیان نفی شریک از واجب تعالی؛ ۱۴. بیان نفی رؤیت بصری از ذات مقدس واجب تعالی؛ ۱۵. بیان انتفای الم و لذت از ذات مقدس؛ ۱۶. بیان انتفای ضد و ند از حق سبحانه تعالی؛ ۱۷. بیان کیفیت افعال خدای تعالی؛ ۱۸. بیان عباد؛ ۱۹. بیان حسن و قبح افعال؛ ۲۰. بیان عدل خدای تبارک و تعالی؛ ۲۱. بیان تکلیف و احوالی که متعلق است به او؛ ۲۲. بیان نبوت است؛ ۲۳. بیان فوایدی که مترتب می‌شود بر بعثت انبیا؛ ۲۴. اثبات امامت؛ ۲۵. طریق معرفت امام؛ ۲۶. تعیین امام بعد از رسول خدای تبارک و تعالی؛ ۲۷. بیان امامت یازده امام بعد از علی بن ابی طالب؛ ۲۸. اثبات معاد؛ ۲۹. بیان حقیقت توبه است بر عاصی؛ ۳۰. معنای ایمان؛ خاتمه در بیان امر به معروف و نهی از منکر. در مورد مؤلف این کتاب اختلاف وجود دارد. افندی در ریاض العلماء (۴۱۵/۴) این کتاب را جزء تألیفات مولی لاچین بن عبدالله گرجی اصفهانی (–۱۰۷۹ق) ذکر کرده ولی در پایان گفته که «فلاحظ اذ لعلها من مؤلفات سمیه». شیخ آقا بزرگ نیز همین مطلب را به نقل از ریاض آورده است. در آن از علامه حلی و دانشنامه ملا محمد امین استرابادی یاد شده است.

آغاز: حمد معتکفان فلک اعلا و ساکنان ربع مسکون غبرا مخصوص ذات مقدسیست که بوجوب وجود ذاتی

انجام: و معنی منکر فبیح و حرام است و حاصل کلام درین مقام آنست ... بر واجب و منع او از قبح واجب است برمکلف

[دنا ۱۲۲۸/۵؛ نسخه‌های منزوی ۹۵۳/۲ که مؤلف را ملا عابد لاچین بن عبدالله گرجی اصفهانی ذکر کرده و ۳۳۶/۹؛ الذریعه ۳۲/۱۲–۳۳]

۱. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۵/۳**
آغاز: برابر؛ **انجام:** از برای توفیق او و میان آیه اول ولیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذا الکتاب و الحمد لله رب العالمین و به نستعین (بتاریخ ۱۲۳۱تحریرشده)
در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۶گ (۲۳پ-۶۸پ)، ۱۹ سطر (۲۱×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۰ - ۱۷۷۱]

۲. **قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۸۸**
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در اول نسخه دستخط آقا بزرگ طهرانی آمده که در آن نام مؤلف کتاب را به نقل از ریاض العلماء ذکر نموده؛ جلد: تیماج، مشکی، ۱۶۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۵۶]

● **زبدة المعارف** / فضایل و مناقب، شعر / فارسی
zobdat-ol-ma‘āref
مثنویی است از صفی در نعت علی بن ابی طالب (ع) و آیاتی که در مدح او نازل شده است. این شاعر به ظاهر صوفی بوده است. شاید این صفی، صفی علیشاه صوفی معروف سیزدهم و اوایل قرن چهاردهم باشد. «هشدار صفی که سوی شهر مست روی ×× دانی که بلند آمدی پست روی».

تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۰۹
آغاز: ضد نیست خدایی را که یکتاست ×× باقی بخود و ز خویش برپاست؛ **انجام:** عالم به محبت آفرید او ×× وز نور ولایت آفرید او / یا رب از دامن یدالله ×× تو دست صفی مساز کوتاه
خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ محشی و در آن حواشی رباعیات صفی نیز آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۴ص، ۱۵ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: - ۱۴۹]

● **زبدة المعارف** / کلام و اعتقادات / فارسی
zobdat-ol-ma‘āref

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۵۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از احمد اقبالیان [رایانه]

● **زبدة المعارف** / کلام و اعتقادات / فارسی
zobdat-ol-ma‘āref
نسخه حاضر بندی از آن درباره افعال عباد و به فارسی است. در الذریعه (۱۲:۳۲- ۳۳) و فهرست مشار (۸۷۹) از سه کتاب افعال عباد به فارسی نام برده شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۰۶/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰ص (۱۹۸-۲۰۱ متن و ۲۰۲-۲۰۷ هامش)، ۱۴ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۶۵۱]

● **زبدة المعارف فی اصول الدین و المعارف** / کلام و اعتقادات / فارسی
zobdat-ol-ma‘āref fī osūl-ed-dīn-e va-l-ma‘āref
ایجی، علی اکبر بن محمد باقر، - ۱۲۳۲ قمری
ījī, ‘alī akbar ebn-e mohammad bāqer (- 1817)
اهدا به: فتحعلی شاه قاجار (۱۲۱۱-۱۲۵۰ق)
تاریخ تألیف: ۲۸ شعبان ۱۲۲۴ق
وی این کتاب را در دو «مطلب» نگاشته: مطلب ۱. خودشناسی؛ مطلب ۲. فصل‌هایی در خداشناسی، نبوت و امامت. در بخش خداشناسی به شرح اسماء حسنی و نیز به شرح توحید مفضل پرداخته است. مؤلف این کتاب و کتاب دیگر خویش (رد پادری) را به نام فتحعلی شاه نگاشته و در آغاز (در نسخه کامل) از وی نام می‌برد. در مقدمه درباره موضوعات کتاب می‌نویسد: «و این کتاب مشتمل است بر مطالب چند. اول در مطلب خودشناسی است و آن چه متعلق است به مملکت بدن. دوم مشتمل است بر مراتب خداشناسی و صفات جلال و جمال و تنزیه از نقایص و عدمات و بر افعال باری جلت عظمته از قضا و قدر و بدا و غرایب و عجایب صنع و ابداع و بیان اسماء الهی و حظوظ بنده از هر اسمی و صنوف ملائکه ملک و ملکوت و بعد از آن در مراتب نبوت و خصایص آن و قلیل از مناقب و مفاخر سید انبیاء و اشرف مرسلین صل الله علیه و آله و بعد ذلک امر امامت است و اثبات امامت ائمه اثنا عشر صلوات الله علیهم اجمعین بر وجهی که ملاحظه آن عذر باقی نگذارد اهل انصاف را بلکه غیور لجوج را هم قطع زبان می‌کند. ذلک فضل الله یؤتیه من یشاء و بعد ذلک اثبات معاد است و احوالات آن از ابتداء سفر آخرت که مرگ الی آخر العقاب من الحشر و المیزان و الصراط و الجنة و النار و آن چه مناسب این مقام باشد در احوالات اطفال و مستضعفین و عصاة از اهل توحید و به این مراتب ختم کتاب را نمود.»
آغاز: زیباترین کلامی که گلزار جان گل چینان بوستان حدایق معرفت را از خار شبهه و ریب ... اما بعد، بر ناظران مطالع آسمان روشن ضمیری ...
چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۵۹؛ تبریز، سنگی، ۱۳۰۱ق، رحلی، ۳۵۴ص؛ طهران، مطبعه حاج عبدالمحمد، ۱۲۶۷ق، ۶۶۳ص
[نسخه‌های منزوی ۹۵۳/۲؛ الذریعه ۱۲: ۳۲-۳۳؛ فهرستواره منزوی ۴۶۵/۷؛ دنا ۱۲۲۹/۵ (۱۶ نسخه)]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۰۷

آغاز: عالم را بدانکه را بهرزه و بازی نیافریده اند

در فهرست با عنوان «اثبات صانع» و از آخوند ملا علی اکبر (؟) دانسته؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۹۷گ، ۲۱ سطر، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۹۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۸۴

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷گ، ابعاد متن: ۱۰×۱۷/۵، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۸ - ۳۳۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۵۱

آغاز: ... عبارت در کلام معجز نظام حضرت حق سبحانه و تعالی و ما خلقت الجن و الانس الا لیعبدون معروف است ... اما بعد، بدانکه آدمی را به هرز و بازی نیافریدند زیرا که خلقت آدمی، خلقتی است عظیم و مرتبه او مرتبه ایست بلند؛ **انجام:** از حضرت باقر (ع) از اهل بیت رسالت روایت نمود شیخ قمی، که آن دو بزرگوار فرمودند، الیتیم الذی لا نسل به و لذلک سمیت الذرة الشمة لانه لا مثل لها و وجدک عائلا فاغناک بالوحی ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی، مقابله شده؛ کاغذ: شرقی، جلد: مشمع مشکی، ۱۷۳گ، ۲۷ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۲۲×۳۱سم [ف: ۳۷ - ۴۶۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۲/۱-طباطبائی

آغاز: پست از اینها گردانیده است و اگر از دست شهوت و غضب خود را نجات دهد؛ **انجام:** ای مفضل که هر چیزی از اعضاء را به جهت فائده آفرید ... و نیست مگر به علم و قدرت و حکمت.

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در اوایل شرح فقرات توحید مفضل ناتمام مانده است؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱۹۵گ (۱ر-۱۹۵پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۲ - ۲۲۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۶

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۲۸گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۵۲۶]

۶. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۹۸

آغاز: الحمد لله ... اما بعد بدانکه آدمی رابه هرزه و بازی نیافریده‌اند زیرا که خلقت آدمی خلقتی است عظیم و مرتبه او مرتبه ای است بلند؛ **انجام:** بر می‌گردیم به نقل آنچه بود از امامت جناب حسن مجتبی بعد از پدر بزرگوارش.

مجلد اول شامل توحید، عدل، نبوت و امامت؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۲۸گ، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۰]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۳۳

آغاز: و حال اینکه او بر حق و مردم بر باطل باشند و شایسته است در راه خدا با این گروه جهاد کردن اگر توانند؛ **انجام:** اگر معصوم از خطا مانند که خدا محافظت ایشان نمود

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن، تا: جمعه ۲۸ شوال ۱۲۲۵ق؛ با یادداشت مؤلف در ۲۸ صفر ۱۲۲۴ در کنار صفحه آخر؛ کاغذ: فستقی آبی، جلد: میشن سیاه، ۴۰۲گ، ۱۸ سطر (۱۶/۳×۲۱/۵) [ف: ۳ - ۴۳۷]

۸. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۵۳

کا: محمد ابراهیم بن ابوالحسن خوراسکانی، تا: ۱۲۲۵ق، جا: اصفهان، برای مؤلف؛ قطع: رحلی [ف: - ۱۴۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۹۸۳

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم بن ابوالحسن خوراسکان اصفهانی، تا: غره ذیحجه ۱۲۲۶ق، به دستور مؤلف برای عمدة التجار حاج محمد علی بن حاج غفور؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۱۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۱۶۰]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر روز را که شب می‌کند محاسبه روز را کند اگر بحسنات گذرانیده شکر کند معبود خود را و اگر سیئه بوده است تلافی کند به توبه و انابه و استغفار به این مقام ختم نمودیم مباحث معاد را ...

خط: نسخ، کا: اسماعیل بن محمد تقی شیرازی، تا: شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۲۲۶ق؛ نسخه‌ای نفیس و هنری است، دارای سرلوح بسیار زیبای مرصع از عصر قاجار، مجدول مذهب، مصحح، دستخط مرحوم آیت الله حاج میرزا محمود طباطبائی بروجردی؛ مهر: «العبد محمود الطباطبائی» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷۳گ، ۳۳ سطر(۱۳×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۳۳ - ۵۲۰]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۵۲

کا: شیخ میر علی اصغر بن سید قاسم طباطبائی زواره‌ای، تا: ۱۲۲۹ق؛ کاتب در رقم خویش می‌نویسد که این نسخه را در روزهایی که در نزد او درس می‌خوانده از نسخه اصل خط مؤلف رونویس کرده است، دارای دو سرلوح بزرگ مذهب، مجدول مذهب، محشی از مؤلف؛ تملک: عباسقلی سپهر، ملک الشعراء بهار؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: روغنی، ۶۱۵ص، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۰ - ۲۰۸۷]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۳-بهار

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۶۶۱]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۶۶-۵۸/۱۶

آغاز: برابر

جلد اول (از اول کتاب تا آخر امامت حضرت علی)؛ خط: نسخ، کا: محمد رفیع کاتب اصفهانی بن محمدتقی، تا: یک‌شنبه ۵ ربیع الاول ۱۲۳۱ق، برای ملا محمدابراهیم نوری؛ ۳۰۶گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۴ - ۲۲۴۴]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمواعظ الله و لاحول و لاقوة الا بالله العلی

العظیم
کا: شیخ، تا: شعبان۱۲۳۲ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۴۷۱گ، ۲۹ سطر (۲۰/۶×۳۰/۷) [ف: ۳ – ۴۳۷]

۱۴. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۳۶
آغاز: بدان که آدمی را به هرزه و بازی نیافریده‌اند زیرا که خلقت آدمی خلقتی است عظیم و مرتبه او مرتبه ایست بلند؛ **انجام:** و اگر سیئه بوده است تلافی کند به توبه و انابه و استغفار به این مقام ختم نمودیم مباحث معاد را و از برادران ایمانی متوقع باشیم که این غریق بحر شرمندگی را به دعای آمرزش یاد کنند ... و روات احکام و علی من تعظ بمواعظ الله و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.
خط: نستعلیق، کا: محمد حسین تفرشی، تا: چهارشنبه ۱ شعبان ۱۲۵۰ق؛ واقف: مهدی سوهانی، مهر ۱۳۸۸؛ کاغذ: نخودی، جلد: ساغری مشکی،۴۲۲۶گ،۲۸سطر،اندازه:۱۹×۲۸/۷سم[ف:۵– ۷۵۸]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۰۲
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۵۸ق؛ تاریخ وقف: رجب ۱۲۷۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۹ – ۸۳]

۱۶. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۳
کا: علی اصغر بن علی اکبر بن مهدی ابن زین الدین بن شیخ محمد طالقانی، تا: ۱۲۵۹ق؛ قطع: رحلی [ف: – ۱۴۶]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و زبده موجودات و سید کاینات برحمت و مغفرت خود فرو گیرد و با این جناب مقدس محشور گرداند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، یادداشتی متضمن اینکه کتاب امانت حاجی محمد جعفر اصفهانی توسط حاجی ملاحسین اصفهانی می‌باشد نزد حسنعلی ایروانی؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۷ – ۱۸۱]

● زبدة المعاصرین / ادبیات / فارسی

zobdat-ol-mo‘āserīn

حسینی شیرازی، میر سید حسین

hoseynī šīrāzī, mīr sayyed hoseyn

اهداء به: فتح علی شاه قاجار (۱۲۱۲–۱۲۵۰ق)
نمونه سروده‌های ۱۰۶ تن زن و مرد سرایندگان همروزگار خود را به ترتیب الفبایی، در قافیه سروده‌ها، آورده است. ده تن زن و هفت تن از این گروه از شبه قاره هند و دیگران ایرانی هستند.
آغاز: مطلع و مقطع هر سخن نام نامی ناظمی را در خور است. که به نظمی خجسته قصاید فزاید.
انجام: ازو خلق با بیم و امید باد ×× چه اصل خود این فرغ جاوید باد. تمت کتاب القصاید ...
چاپ: به کوشش دکتر محمد باقر، لاهور، ۱۸۳۳م

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۳۶-عکسی
آغاز: فصیح بیانی که ناطقه الهام؛
اصل نسخه: گنج بخش، ش ۷۴۴ (گنج ۲۰۶۵/۴)؛ خط: نستعلیق خوش، کا: میر حسین حسینی، تا: ۱۲۴۰ق، جا: تالپور سند؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۸۲ص [عکسی ف: ۲ – ۱۵۳]

● زبدة المعانی = شرح حدیث «من عرف نفسه فقد عرف ربه» / شرح حدیث / فارسی

zobdat-ol ma‘ānī = š.-e hadīs-e «man ‘araf nafs-a-h faqad ‘arafa rabb-a-h»

[فهرستواره منزوی ۴۶۵/۷؛ دنا ۱۲۲۹/۵]

اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۷۸/۴
آغاز: ای طالب هر چه آموخته خلق باشد بحری (نهری) باشد وهر چه آموخته خدا باشد که الرحمن علم القرآن بحری باشد
خط:نستعلیق،کا:محمد بن شمس الدین محمدکرانی، تا: ۱۲ محرم ۹۹۲ق؛ ۲۲گ (۳۷پ–۵۸ر)، اندازه: ۱۸/۵×۲۲سم [ف: ۱–۱۶۰]

● زبده معینی = منظومه معینی = معینی / شعر، رمل / فارسی

zobda-ye mo‘īnī = mnz.-ye mo‘īnī = mo‘īnī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۷۶/۳
آغاز: بسمله، حمد جبار کردگار جهان ×× خالق خلق راحم و رحمان؛ **انجام:** گر ندانی تو این سخن مهمل ×× مشکل رمل گرددت همه حل. تمت الکتاب المسمی بمنظومه معینی.
بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ – ۱۰۵۱]

● زبدة المغنی / ادبیات / عربی و فارسی

zobdat-ol moqnī

مدنی اصفهانی، محمد تقی بن علی، ق۱۵ قمری

madanī esfahānī, mohammad taqī ebn-e ‘alī (- 21c)

در روز هفتم ماه ذیقعده ۱۴۰۷ شروع به نظم عربی «گزیده مغنی» کرد و در روز پنج‌شنبه ۱۵ محرم ۱۴۱۳ آن را به پایان رسانید و در ماه صفر ۱۴۱۳ مشغول به نظم فارسی «گزیده مغنی» شد. ناظم در مقدمه نظم عربی آورده است: «نظر به اینکه گاه گاهی ابواب مغنی را مطالعه می‌کردم و می‌دیدم مطالبی را در هر بابی از این کتاب و گویا مثل این کتاب مانند بوستانی است که در آن انواع گل‌ها و ریاحین پدید آمده و یا مانند باغستانی است که انواع میوه‌ها را دربر گرفته، چون چند جزء از قرآن کریم را برای مطالب اعرابی شاهد آورده، و اشعار عربی که دارای لطائف ادبی بوده نیز شاهد گرفته و بعضی از طلاب نسبت به

برخی از ابواب این کتاب یا بی‌توجه بوده‌اند یا کم توجه، بدین لحاظ این بنده از پروردگار منان خواستار شدم که توفیق به نظم آوردن تمام این کتاب را به من عنایت فرماید و عنایت فرمود؛ لذا از باب اول تا به آخر مطالب این کتاب را فشرده به نظم آوردم ... چون این اشعار کمکی می‌باشد، برای پیشبرد پایه‌های علمی و ادبی سلسله جلیله اهل علم [لازم می‌باشد]. و ناگفته نماند که این منظومه، چه برای کسانی که مغنی را تدریس می‌کنند و یا شروع به خواندن می‌کنند، برای هر دو دسته نافع است.»

چاپ: قم، ۱۴۱۴ق

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۵عکسی

آغاز: بسمله. حمدله، و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین ... اما بعد، این جانب حاج سید محمد تقی مدنی اصفهانی چهار سوقی ... سهولة لأهل فضل یا أخا ×× نظمت من مغنی ممن الی الی؛ **انجام:** که هست چار ز معنا برای آن قربان ×× یکی است ظرف زماضی چهار زنکته در آن. در پایان این کتاب، این جانب خادم خدام اهل بیت نبوی ... از این عمل برکاتی دیده ام، برکات مادی و معنوی.

نسخه اصل: در کتابخانه شخصی مؤلف؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: صفر۱۴۱۳ق؛ محشی از مؤلف؛ نام کتاب و مؤلف در صفحه عنوان به خط مؤلف، در ۱۷ ربیع الاول ۱۴۱۳ با یک بیت فارسی ثبت شده است: «زبدة المغنی نهادم نام او ×× چونکه اسمائی نمودم جستجو»، این نسخه عکسی را مؤلف در روز دوشنبه ۹ شعبان ۱۴۱۳، مطابق با ۱۲ بهمن ۱۳۷۱ به کتابخانه حاضر وقف کرده؛ ۱۲۴ص، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ – ۳۲۴]

● **زبدة المفاتیح** / تجوید / فارسی

zobdat-ol mafātīh

لاهیجی، ابوالقاسم بن محمد رضا، ق۱۳ قمری

Lāhījī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad rezā (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۰ تا سه‌شنبه ۴ ربیع الاول ۱۲۴۱ق

مختصری است در علم قرائت و قوائد تجوید که مؤلف بنا به درخواست بعضی از دوستان (آخوند ملا خلیل پیشنماز فرزند ملا محمد صادق پیشنماز رشتی معروف به خلوتی) در چند «فصل» و یک «خاتمه» و یک «تتمه» تألیف کرده است.

۱. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۲۷۰ز

آغاز: لازم است که دعائی قبل از تلاوت خوانده شود و دعاء قبل از تلاوت بسیار است از جمله بهترین دعاء در ابتداء تلاوت این است اللهم بالحق

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن محمد رضای لاهیجانی رشتی، تا: دوشنبه ۲۹ جمادی الاول ۱۲۴۱ق، جا: مسجد گلشن؛ مجدول؛ ۱۰۵ص، قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان: ف: – ۱۱۳۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹۶۶

بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق [د.ث. مجلس]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۲۴

آغاز: الحمد حاصل لولیه و الشکر تابع لنعمته و الصلاة علی نبیه محمد و آله، اما بعد چنین گوید حقیر الفقیر؛ **انجام:** بجناب پیغمبر خدا و علی المرتضی وباقی ذریعه آل عبا محشور گرداند ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۷۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۷ – ۱۹۴]

● **زبدة المقاصد** / عربی

zubdat-ul maqāṣid

محمدی بنارسی، عبدالحق بن فضل الله، ۱۲۰۶ – ۱۲۸۶

mohammadī banārasī, ʻabd-ol-haqq ebn-e fazl-ol-lāh (1206 - 1286)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۴۴۹

آغاز: بسمله، الحمدلله وحده و صلی الله علی من لا نبی بعده و علی ازواجه؛ **انجام:** دستخط مولوی عبدالحق صاحب محدث لکانیه ۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نسخه ضمیمه ش ۱۰۹۹۹ [رایانه]

← زبدة المقال ≻ نخبة المقال فی معرفة الرجال

● **زبدة المقال فی بیان احوال الثقات** / رجال / عربی

zubdat-ul maqāl fī bayān-i ahvāl-iṯ ṯiqāt

ابن مبارک، عبدالمحسن بن محمد، قمری

ebn-e mobārak, ʻabd-ol-mohsen ebn-e mohammad

رجال مختصری است به شیوه «الوجیزه» علامه مجلسی که به ترتیب حروف ذکر شده است.

آغاز: الحمدلله مدل الافضال مجزل النوال ... و بعد فهو زبدة المقال فی بیان احوال الثقات و الممدوحین و الموثقین و الضعفاء من الرجال

انجام: و شیخه الحسین بن عبدالصمد عن مشایخه المذکورین فی صدیته الاربعین فلنكتف بما هو هنالك

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد جعفر الخاجویی سیرجانی، تا: ۱۲۲۵ق؛ در آخر کتاب فایده‌ای در یک روایت آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۷]

● **زبدة المقال فی نظم الافعال = الفیه** / فقه، شعر / عربی
zubdat-ul-maqāl fī naẓm-il-afʿāl = alfīyya
سروده حبیب الله ارجوزه لطیفی است در هزار بیت در افعال و واجبات نماز شامل هشت منهج و خاتمه: ۱. نیت؛ ۲. تکبیرة الاحرام؛ ۳. قیام؛ ۴. قرائت؛ ۵. رکوع؛ ۶. سجود؛ ۷. شهادت؛ ۸. سلام؛ خاتمه مبطلات نماز.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۳۸/۵
آغاز: بسمله یقول راجی رحمة الاله ×× وجوده السامی حبیب الله ... / بعد فهذا زبدة المقال ×× منظومة فی مبحث الافعال؛ **انجام:** فالحمدلله علی التمام ×× من الف ابیات لدی الکلام / نظمته فی غایة العجاله ×× فالسهو یعفی عنه لامحاله / ثم سلام الله بالتوالی ×× علی رسول الله ذی المعالی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۱گ (۱۳۲-۱۶۲)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۴۱۹]

● **الزبدة المقنعة فی آداب البحث و المناظرة** / منطق / عربی و فارسی
az-zobdat-ol moqneʿa fī ādāb-el bahs-e va-l monāzere

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۷۰/۲
کا: محمد بن محسن تبریزی، تا: ۱۳۲۲ق [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۳]

● **زبدة المناظرة** / منطق / عربی
zubdat-ul-munāẓara
مرعشی، محمد بن واعظ
marʿašī, mohammad ebn-e vāʿez
رساله بسیار کوتاهی است در آداب بحث و مناظره. وی هشت وظیفه را برای سائل و خصم، لازم دانسته: ۱. المنع، ۲. النقض، ۳. المعارضة، ۴. المنع المجاز العقلی، ۵. المنع المجاز الحذفی، ۶. المنع المجاز اللغوی، ۷. النقض الشبیهی، ۸. المعارضة التقدیریة. مؤلف گویا همان محمد مرعشی ولیجامی ازمیری باشد که یک نسخه از کتاب «کوکب نهاری و جوهر جنانی» وی به شماره ۲۰۶۶ در کتابخانه مرعشی موجود می‌باشد. در کتاب کوکب نهاری و جوهر جنانی از خود به عنوان «ولیجان المرعشی ثم الازمیری» یاد کرده و در برخی رسائل دیگر با عبارت «محمد بن واعظ بن ولیجان المرعشی ثم الازمیری»، سپس ۱۸ تألیف دیگر برای او برشمرده از جمله همین کتاب «زبدة المناظرة».
آغاز: الحمدلله الذی افحم المعللین بالاسانید المتین ... و بعد، فیقول الحقیر ... هذه زبدة المناظرة و هی المدافعة لاظهار الصواب اعنی دفع السائل قول المعلل و بالعکس فوظیفة السائل فی التصدیق ثمان
انجام: و حفظنا عن الضلالة و الخذلان بحرمة نبی آخر الزمان

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۴۶/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: سید احمد بن مصطفی بن علی حنفی، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۶۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۴/۵سم [ف: ۴۰ - ۷۷]
۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۵۵/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: چرم زرد، ۲گ (۱۳۹پ-۱۴۰ر)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [مؤید: ۲ - ۱۶۱]

● **زبدة المناقب** / تاریخ معصومین / فارسی
zobdat-ol-manāqeb
مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری
majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)
مشتمل بر «مقدمه»، «خاتمه» و چهارده «باب» و هر یک حاوی دوازده «فصل» در تاریخ ولادت و مناقب و معجزات و حالات چهارده معصوم علیهم السلام است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۸۶۰
آغاز: برهنمونی هادی ... تأثیر را از میدان خواهشهای نفسانی به عرصه مطالعه نشیب و فراز و سواد و بیاض اوراق کتب علمای اعلام و محدثین ذوی الاحترام برتافته؛ **انجام:** بسند معتبر از حضرت (کلمه بعدی در صحافی افتاده) منقولست که تسبیح خاک امام حسین (ع) در دست آدمی تسبیح می‌گوید بی آنکه صاحبش تسبیح بگوید ... و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین و الحمدلله علی اتمامه.
تا پایان باب پنجم در حالات خامس آل عبا است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی:آغاز؛ واقف: سید سعید طباطبائی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۲سم [ف: ۵ - ۲۶۳]

● **زبدة المنتخبین = جنگ اشعار** / شعر / فارسی
zobdat-ol-montaxabīn = jong-e ašʿār
همدانی، علی محمد بن احمد، ق۱۳ قمری
hamadānī, ʿalī mohammad ebn-e ahmad (- 19c)
اهدا به: طهماسب میرزا
مؤلف در این جنگ اشعار گوناگونی از شعرای مختلف برای طهماسب میرزا جمع‌آوری نموده است و در آغاز، دیباچه نثری از خود آورده است. اسامی شعرایی که شعرشان در این جنگ درج شده عبارتند از: فتحعلی خان، خالص، یوسف، شاه طاهر

قمی، کاتبی، مقیم، حکیم سنایی، مغربی، اسیری، طالب، شیخ بایزید، نیازی، هاتف، طوفان، خلیل، مهدی بیک شقاقی، ملا جامی، ذره، میرفندرسکی، ملا محسن، مؤذن، بابا افضل، ابراهیم ادهم، حسینی، سلیمان صباحی، عرفی، سید میر ملک شاه، ابن حسام، نظامی، شیخ داود، عطار، نسیمی، قاسم انوار، جنید بغدادی، میرزا محمدتقی کرمانی، مسکین، ترجمة الشوق عرفی، میرزا مست علی، حیدر، جوهری، نورعلی شاه، شاه نعمت الله، فروغی، بحری، ادیب، ناصر خسرو، قهری، آذر، ظهیر فاریابی، نشاط، انوری، خاقانی، ولوی، میرزا رضی آرتیمانی، مخلص، نعیمی، مجذوب، شیخ ابو علی، معتمد الدوله، حبیب، نظیری، اثیم، مشتاق، ملا حسین کاشفی، تراب، ساقی‌نامه میر فتاح، گلشن صبا، حسن، قصاب، محروم، درویش خادم، کمال الدین، خواجه حافظ، محوی، مهجور، درویش خاکی، رباعیات باباطاهر، شیخ بهایی، صائب، رفیق، محتشم، طرزی افشار، صابر، شاکر، عصیان، گلشن راز شبستری، همای طبیب، نجات، یغما، بدرالدین، سعدی، مطرب، باقر، ریاض الفتوح میر فتاح، خسرو و شیرین وحشی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۷۸

آغاز: آغاز نثر: لغات حمد و سپاس ونکت ستایش بیقیاس شایسته اوراق مدایح خداوند یگانه و سزاوار صحایف اوصاف معبودی است جل شأنه ... آغاز نظم: شه انجم سپه فتحعلی شه آنکه می‌باشد ×× سلیمان تخت و بهمن بخت تغرل تاج و دارا رای؛ **انجام:** اگر چه از گناه وجرم و عصیان اندرین عالم ×× گریبان می‌درم هردم ازین آلوده دامانی / چنین امید دارم ز انعامت که د رمحشر ×× ز دست ساقی کوثر شراب ناب نوشانی

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، با دو سر لوح مزدوج مذهب مرصع زیبا، دارای پنج سرلوح و شش قطعه میناتور؛ جلد: روغنی مذهب، ۳۰۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ – ۹۳]

● **زبدة المنطق** / منطق / عربی

zubdat-ul manṭiq

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۷۴۴/۲

آغاز: بسمله الحمد لله رب الملک الجبار فی البدایة و النهایة و الصلوة علی الرسول المختار و آله شوارق انوار الهدایة و بعد فهذه زبدة المنطق من الاصول

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ، ۹گ (۶۸-۷۶)، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ – ۱۴۱۲]

← زبده منظوم ⟵ متمم زبده منظوم

● **الزبد (منظومه در)** / فقه، شعر / عربی

az-zabad (manẓūma dar ...)

محمد بن رسلان شافعی

mohammad ebn-e reslān-e šāfeʻī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۱۲۰/۱

آغاز: الحمد للاله ذی الجلال ×× و شارع الحلال و الحرام / ثم صلاة الله معم سلام ×× علی النبی المصطفی التهامی؛ **انجام:** ثم الصلاة و السلام ابدا علی النبی الهاشمی احمدا و الآل و الصحب و من لهم قفا و حسبنا الله تعالی و کفی

خط: نسخ مشکول، کا: محمد بن عاب الدلی شافعی احسائی، تا: شنبه ۱۹ ربیع الثانی۱۱۶۰ق؛ مصحح، محشی، در صفحه عنوان نسخه نام کتاب و مؤلف به خط ثلث چنین آمده: «هذا متن الزبد لشیخنا و قدوتنا الشیخ محمد بن رسلان علی مذهب الامام الشافعی تغمده الله برحمته و افاضل علینا من برکاته آمین یا رب العالمین و صلی الله علی خیر خلقه محمد و علی آله و صحبه و سلم اجمعین»؛ تملک: محمد بن عبدالرحمن دیری و یادداشت خریداری کتاب در سال ۱۲۲۳ق در مدینة النبی از محمد سعید بن احمد المرحوم الحاج تختی کردی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوای سفید، ۳۹گ (۱پ-۳۹پ)، ۱۵ سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۶/۳×۲۱/۳سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۸۰]

● **زبدة المواعظ** / گوناگون / فارسی

zobdat-ol mavāʻez

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۳۰

جنگی است از مواعظ و حکایات و مسائل شرعی و اصول دین، نام کتاب در روی نسخه دیده می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی و سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای،۸۵گ، ۱۴–۱۸ سطر (۷/۵×۱۳–۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: – ۷۲]

● **زبده نادری** / تاریخ / فارسی

zobda-ye nāderī

علوی حسینی، شهاب الدین علی، ق۱۲ قمری

ʻalavī hoseynī, šahāb-od-dīn ʻalī (- 18c)

وابسته به: زبدة التواریخ = تاریخ سیاقی؛ مستوفی، محمد محسن بن محمد کریم (–۱۲)

در تاریخ عمومی ایران و اسلام. از آنجا که زبدة التواریخ دارای نثری مکلف و مصنوع است نادر میرزا پسر شاهرخ شاه (–۱۲۱۸ق) شهاب الدین علوی را امر به تحریر ساده فارسی آن کتاب کرد، وی نیز تحریر جدید را مشتمل بر دو مقصد و یک خاتمه و به نام نادر میرزا «زبده نادری» نامید.

آغاز: جواهر و زواهر نیایش بی حد و لئالی متلالی ستایش لاتحصی و لاتعد ... نثار سرای کبریای مالک الملکی ... و بعد بر ضمیر مرآت نظیر صرافان نقود معانی ...
[دنا ۱۲۳۰/۵؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۸۳ و ۴۳۳۵؛ دیباچه مجمل التواریخ چاپ مدرس ص نه]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** بیست و سه هزار نفر به قلم آمده بود. و این کتاب ... به تاریخ ۱۸ شهر محرم سنه ۱۱۹۴ به اتمام رسید
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹۶گ، ۳۰ سطر (۱۹/۶×۳۲/۸) [ف: ۳ - ۴۳۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۰ ط
آغاز: برابر؛ **انجام:** و جمعی که از شهر فرار کرده در عرض راه دهات به قتل رسیده بودند ... سیصد و بیست و سه هزار نفر به قلم آمده بود. در سنه ۱۲۰۵ به اتمام رسید.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۳۸۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۱/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۷۷]

● **زبدة النتایج در علم حساب** / ریاضیات / فارسی
zobdat-on natāyej dar ‘elm-e hesāb
قاینی، قاسمعلی، ق۱۱ قمری
qāyenī, qāsem-‘alī (- 17c)
مشتمل بر دو «مقاله» است.
آغاز: بسمله و به نستعین - حمد مهندسان صدور ثنای محاسبان قدر بیحصر
[دنا ۱۲۳۰/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۶۹۶/۴]

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۸۰/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مال آنکه آب سه شئی بود در اصل مفروض پس شیئی چهار باشد
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۶۳]

← زبدة النصایح ← کلام الملوک

● **زبدة النصایح** / اخلاق / فارسی
zobdat-on-nasāyeh

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵۰/۴
آغاز: حمد فراوان و سپاس بی پایان قادری را سزد که به قلم صنعت پرنیان افلاک را به نقوش نگین ماه و پروین نگاشته و بی دستیاری غیری به ید قدرت این نه خرگاه بی ستون را افراشته؛
انجام: او را اسیر ساخته در معرض عتاب در آورده از او پرسید که خود را چون می‌بینی جواب داد که خدای.
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق جامی، تا: دوشنبه غره صفر ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹گ (۷۰ر-۸۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۸ - ۴۹]

● **زبدة النفایس فی ترجمة المجالس** / تاریخ معصومین / فارسی
zobdat-on nafāyes fī tarjomat-el majāles
اصفهانی، ابوالقاسم، ۱۲۴۵ - ۱۳۲۹ شمسی
esfahānī, ab-ol-qāsem (1866 - 1950)
ترجمه تحت اللفظی نیکویی است از جلد پنجم «المجالس السنیة» سید محسن امین عاملی در احوال حضرات معصومین علیهم السلام، تنظیم شده در مجالسی برای واعظان و اهل منبر و به گفته مؤلف، مشتمل بر روایات و اهل منبر و به گفته مؤلف، مشتمل بر روایات و تواریخ صحیح و خالی از مطالب سست، که هنگام مشرف مترجم به هفتاد سالگی ترجمه شده و اشعار و قصاید عربی که در اصل آمده ترجمه نمی‌شود.

قم؛ مفتی الشیعه؛ شماره نسخه:۸۷
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی ... و بعد چنین گوید اسیر آمال و امانی آثم جانی ابن بی بضاعت ضعیف الحال
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، جلد: تیماج قرمز، ۳۷۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۸۸]

● **زبدة النکات** / طب / عربی
zubdat-un nukāt
تنکابنی، عبدالکریم بن محمد علی
tonekābonī, ‘abd-ol-karīm ebn-e mohammad ‘alī
رساله‌ای است در یک «مقدمه» و چهار «مقاله» و «خاتمه»؛ مقدمه در حد طب نام کتاب و مؤلف آن در منابع کتاب‌شناسی به دست نیامد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۵۳۶/۴-۳۳/۸۶
آغاز: بسمله الحمدلله الذی ابدع البدائع بقدرته وجل من صانع صنع الصنائع بحکمته خلق الانسان من سلالة من طین ثم جعله نطفة فی قرار مکین وصیر النطفة؛ **انجام:** وهی فی الثالثة وفیما بین مفاصلها عظمٌ صغیر یمل فی موضع الخالیة من المفاصل
خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۴۴]

● **زبدة النکات فی شرح الکلیات** / طب / عربی
zubdat-un nukāt fī š.-il kullīyāt

علوی شیرازی، ابوالحسین بن محمد هادی
'alavī šīrāzī, ab-ol-hoseyn ebn-e mohammad hādī
وابسته به: القانونچه؛ چغمینی، محمود بن محمد (-۷۴۵ق)
اهداء به: شمسا علیرضا خان دستور وقت
مؤلف به خواهش فرزندش سید احمد شرح حاضر را بر قانونچه نگاشته است. وی در این شرح و خاصه در مسائل طبیعی فلسفی به تفصیل می‌گراید و از خواجه نصیر طوسی و شروح اشارات، رساله امام رازی در پاسخ مسائل مسعودی و المباحث المشرقیه و جز اینها یاد می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۹۰
آغاز: بسمله حمداً لمن جعل العناصر ارکانا لابداننا و بعد فیقول ... ابن محمد هادی ابوالحسین الطبیب العلوی الشیرازی ... و رتبت القول فیه ترتیبالم یرتبه من تقدمنا ولا من عاصرنا بجمع متفرقه و فتح متعلقه و تقیید مرسله و تفصیل مجمله ... و منع اعتراضات و سمیته بزبدة النکات فی شرح الکلیات قال المصنف بعد البسمله الحمد لله رب العالمین افتح کتابه بالتسمیه و التحمید؛ **انجام:** بجا ورس سخن او خرقه سخنه او غیرها قد فرغت من تسوید هذه الشرح المسماة بزبدة النکات فی شرح الکلیات من القانونچه من یوم السبت سنة اربع و عشرین و مائه بعد الالف من الهجرة النبویه.
نسخه حاضر شرح پنج مقاله ۱-۵ قانونچه است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ۱۱۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴۰ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۹سم [ف: ۱۰ - ۱۹۱۶]

● **زبدة الوقایع** / تاریخ / فارسی
zobdat-ol vaqāye'

طباطبائی، موسی خان، ق۱۴ قمری
tabātabā'ī, mūsā xān (- 20c)
نویسنده که از کارپردازان ایرانی سفارت ایران در عثمانی بوده است این کتاب را در بیان اوضاع جغرافیایی و تاریخی عثمانی در پنجاه و یک فصل بدین شرح می‌پردازد: ۱. تفاصیل دائره به سرحد قطور؛ ۲. اخبار متعلقه به سرحد قطور؛ ۳. ادارات دایره به ولایت وان و اسامی روساء و اعضاء؛ ۴. بیان حالات و طرز رفتار مامورین ملکیه؛ ۵. توضیح قوانین عدلیه و تعیین مراتب عدالت؛ ۶. وضع حالات ضابطان عدلیه که ضبطیه‌ها و در درجه دویم عسکریه هستند؛ ۷. تشریح اداره مالیه و طرز تحصیل مالیات و رساندن مقری‌ها؛ ۸. توضیح احوالات مجمله عموم مامورین ملکیه و عدلیه و مالیه و ضابطان؛ ۹. تطبیق وجوه عثمانی باوجوه رایجه ایران؛ ۱۰. تشخیص واردات مالیه وان و مخارج آن؛ ۱۱. تعیین مقدار ادخالات و اخراجات گمرکات و ان و مصارف آن؛ ۱۲. بیان موجبات موانع و منافع خزانه عثمانی؛ ۱۳. تعریف قصبه وان و تفاصیل دایره با آن؛ ۱۴. تعیین طول و عرض قصبه وان و باغات بیرون شهر؛ ۱۵. مفردات قلعه وان و تفاصیل متعلقه به آن؛ ۱۶. بیان قلعه قدیم وان؛ ۱۷. تعریف دریاچه وان و تعیین طول و عرض آن؛ ۱۸. تعداد محلات خان‌های بلده وان؛ ۱۹. اشاره به نفوس و سکنه بلده وان از اسلام و خرستیان؛ ۲۰. بیان نسبت موسومیت بعضی محلات وان به اسامی حالیه؛ ۲۱. شماره قضایای نواحی ولایات وان؛ ۲۲. تعداد اسامی قراء اطراف و قضاهای نواحی ولایت وان و مقدار نفوس سکنه آنجاها؛ ۲۳. بیان نسبت موسومیت بعضی قراء باسامی حالیه؛ ۲۴. وضع حالات اهالی قراء و زراعت؛ ۲۵. تشریح احوالات مجمله عشرت یزیدی و بیان مذهب آنها؛ ۲۶. توضیح حالات کلیه اکراد؛ ۲۷. شماره خیام و نفوس و ایلات و صفحات آن؛ ۲۸. تعداد عشایر سکنه ولایت وان و اسامی رؤسای آنها؛ ۲۹. تشکیل هیئت عمومیه ولایت وان؛ ۳۰. تعداد قضاهای نواحی ولایات حکاری و تفصیل متعلقه به آن؛ ۳۱. شماره قراء اطراف و قضاهای ولایت حکاری و تعداد نفوس سکنه آنجاها؛ ۳۲. تعداد ایالات سکنه ولایت حکاری و اسامی رؤسای آنها؛ ۳۳. تشکیل هیئت عمومیه ولایت حکاری؛ ۳۴. تطبیق اوایل کارهای حکومتی با حالت حالیه؛ ۳۵. تشخیص درجه امنیت و محافظ مملکت؛ ۳۶. ذکر حالات معضله ارامنه و تفصیل فرق و مناقضت فیما بین آنها و ملت اسلام؛ ۳۷. بیان آثار جدید وان؛ ۳۸. ذکر آثار عتیقه و ان از قبیل مساجد و کلیساها و تاریخ ابنیه و ذکر اشیاء ...؛ ۳۹. بیان تعلیم و تدریس فنون ملکیه و ملیه و درجه ترقی علوم؛ ۴۰. تعداد مکاتب امیریه و ملیه و مصارف و وضع حالات آنها؛ ۴۱. بیان امور متعلقه به تجارت؛ ۴۲. ذکر صنایع معموله اهالی وان؛ ۴۳. ذکر زراعت آنجا؛ ۴۴. وضع قونسولگری‌های دول معظمه دروان؛ ۴۵. تفصیل اداره عسکریه و تعداد عساکر و جبه‌خانه و قورخانه و ذخایر مهمات ولایت وان و حکاری و تبلیس و سنجاغ با یزید؛ ۴۶. بیان تعداد عساکر روسیه که در حالت حالیه در سرحدات نزدیک به خاک عثمانی در وجود هستند؛ ۴۷. تشخیص فصول اربعه و اشجار و حبوبات وان؛ ۴۸. بیان حالات اهالی و شماره خانواده‌های وان؛ ۴۹. بیان اشکال البسه اهالی وان؛ ۵۰. توضیح اداره توتون که رژی می‌نامند؛ ۵۱. تعریف طیور و حیواناتی که ممتاز از سایر انواع خود هستند. (عبدالله انوار)
آغاز: خورشید سپهر عز و تمکین، بسمله، عموم خانزادان دولت و پروردگان خوان احسان قسمت را لازم و واجب است ...

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هر ساله مقدار کثیری از آنها را با سلامبول و فرنگستان و سایر ممالک می‌برند.
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۴ق، جا: وان ترکیه عثمانی؛ با سرلوح مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۹۹گ، ۱۲سطر(۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۵ - ۳۶]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بتاریخ امروز که یوم شنبه بیست و یکم شهر

جمادی الثانیه ۱۳۱۱ مطابق ۱۸ کانون اول ۱۳۰۹ رومی است با تمام رساند و السلام
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۳۱۱ق؛ سواد دستخط ناصرالدین شاه در ستایش این کتاب در پایان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۱۲ سطر (۱۳/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۳۳سم [ف: ۱۰ - ۱۵۱۸]

● **زبدة الهیئة = سی فصل** / هیئت / فارسی
zobdat-ol hey'at = sī fasl
نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ - ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

رساله مختصر و بسیار مشهوری است در معرفت تقویم و اصطلاح‌های به‌کار رفته در ستاره‌شناسی و نیک و بد روزها؛ در سی «فصل» (برخی نسخه ها سی «باب»): ۱. در آنچه پیش از شروع در این علم دانستنی باشد؛ ۲. هیأت اجرام عالم به اجمال؛ ۳. حرکت اولی و ثانیه و دوایر که به سبب آن حادث شود؛ ۴. دوایر که به حسب نسبت افلاک با بقاع زمین حادث شود؛ ۵. ذکر ثوابت و اختلاف اوضاع ایشان؛ ۶. هیأت افلاک آفتاب؛ ۷. هیأت افلاک قمر؛ ۸ عطارد؛ ۹. هیأت افلاک چهار کواکب باقی از سیارات؛ ۱۰. رجوع و استقامت کواکب؛ ۱۱. عروض کواکب؛ ۱۳. کیفیت زیادت و نقصان نور ماه؛ ۱۳. هیئت خسوف ماه؛ ۱۴. بیان اختلاف منظر ماه؛ ۱۵. کسوف آفتاب؛ ۱۶. مقدار زمان میان دو خسوف یا دو کسوف متوالی؛ ۱۷. ظهور و خفاء کواکب؛ ۱۸. هیئت سطح زمین و ذکر اقالیم؛ ۱۹. خواص مواضع خط استوا؛ ۲۰. خواص آفاق مایله بر وجه کلی؛ ۲۱. خواص هر یک از بقاع آفاق مائله؛ ۲۲. کیفیت طلوع و غروب بروج برخلاف توالی؛ ۲۳. خواص مواضعی که آنجا دور رحوی بود و بیان نکته‌ای چند از این علم؛ ۲۴. هیئت صبح وشفق؛ ۲۵. مطالع بروج در آفاق؛ ۲۶. مقدار شبانه روز و تعدیل الایام؛ ۲۷. قسمت شب و روز به ساعات؛ ۲۸. مقادیر ماه و سالبه نزدیک هر قوم؛ ۲۹. استخراج خط نصف النهار و سمت قبله و اوقات نماز؛ ۳۰. منازل قمر و طلوع و سقوط آن. نصیرالدین علی بن محمد کاشی حلی (-۷۵۵ق) این کتاب را به عربی درآورده، و این ترجمه را کمال الدین عبدالرحمان فرزند محمد عتایقی حلی به نام «الشهدة فی شرح معرب الزبدة» گزارشی به عربی کرده است. این تعریب و شرح جز آنچه در الذریعه گزارش شده دیده نشد. [این رساله غیر از رساله «سی فصل» معروف خواجه نصیر است که با عنوان «مختصر در معرفت تقویم» خواهد آمد]

آغاز: بعد از سپاس و ستایش آفریدگار جل جلاله و درود خاتم انبیاء محمد مصطفی (ص) بر اهل بیت و یاران او باد. چنین گوید محرر (مؤلف) این مقاله و مسود (مصنف) این رساله که در بعضی سفرها جماعتی متعلمان که بمثابت فرزندان بودند، بل عزیز تر، استفاده علم هیأت و استکشاف احوال فلک و اجرام و معرفت اوضاع و حرکات کواکب میل نمودند. و آن را زبدة الهیئة نام نهاد و بنای آن بر سی فصل نهاد

انجام: و این قدر در مختصر کفایت بود از علم هیئت و در معرفت اجرام و ابعاد کواکب مختصری دیگر ساخته شود بتوفیق الله تعالی، بس اینجا سخن قطع کنیم و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.

چاپ: مشار فارسی، ج۳، صص۳۱۳۶-۳۱۳۷؛ ایران، تهران، کارخانه حاجی احمد آقا مؤید العلماء و حاجی علی آقا فرزندان حاجی ابراهیم کتابفروش، ۱۳۱۶ق، سنگی، خشتی، ۴۲ص؛ متن فارسی به سال ۱۳۲۱ ق در تهران به چاپ رسیده است؛ ایران، تبریز، ۱۳۰۱ق، سنگی، خشتی، ۴۲ص (صص۱۰۶-۱۴۷)؛ ۱۳۱۱ق؛ ۱۲۷۹ق

[دنا ۱۲۳۰/۵-۱۲۳۲ (۴۸ نسخه) [در دنا نسخه‌هایش با برخی نسخه‌های رساله «مختصر در معرفت تقویم = سی فصل» آمیخته شده؛ نسخه‌های منزوی ۲۹۸/۱؛ الذریعة ۱۰۶/۴ و ۳۵/۱۲؛ کشف الظنون ۹۵۳/۲؛ مدرس رضوی ۳۹۰؛ مشار فارسی ۲۷۶۰/۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۴۲۱/۲؛ فهرستواره منزوی ۲۹۷۱/۴-۲۹۷۷]

شرح و حواشی:
۱- تحفة الاحباب؛ تبریزی، میر اویس بن امیر جان (-۱۰)
۲- شرح سی فصل (۲ عنوان)

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۶۸/۴بخش۲
نسخه اصل: احمد ثالث ۳۴۵۵ در طوپقپو سرای (فهرست ۸۷۵۲)؛ خط: تعلیق، کا: قطب الدین محمود بن مصلح متطبب، تا: ۶۶۶ق؛ ۱۵گ (۵۷پ-۷۲ر) [ف: - ۸۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۵۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۶۸۵ق، جا: اصفهان؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه گالینگور قهوه‌ای، ۳۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۶۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۵۹۰/۸۶
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالمجد تبریزی، تا: شنبه ۱۱ ربیع الاول ۷۲۳ق؛ جلد: تیماج کرم قهوه‌ای، ۱۷ص (۳۶۵-۳۸۱)، ۴۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۴۱ - ۸۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷/۵-ف
نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 11313؛ خط: نسخ، کا: ابوالمظفر حاجی محمد بن محمد شاه تفرشی برای خودش، تا: ۳ محرم ۷۵۱ق، جا: مقام ابرتاس؛ ۴۱گ (۹۷پ-۱۳۷ر)، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۳۲]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۲۱/۵

آغاز: ... دایره از حرکت آن کره احداث کند که آن را مدار آن نقطه خوانند ... (۸۴ر) باب دوم در اجرام عالم و ترتیب آن بطریق اجمال، بدانکه عالم همه یک کره است مرکزش زمین؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد بن حسن جرجانی، تا: دوشنبه ۵ شوال ۸۲۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ (۸۳ر-۱۵۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۳۴]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۱۰۱۴-۶/۱۰۴

آغاز: او را در میان گیرند چنانکه آن دو خط بر نقطه به هم رسند ... باب دوم در هیأت اجرام عالم و ترتیب آن بر اجمال ... باب سیوم در بیان حرکت اولی و ثانیه و دوایر که به سبب آن حادث شود؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: رفیع الدین بن علی بن ضیاء الدین غفاری کاشانی، تا: چهارشنبه ۱۹ رجب ۹۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۴۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: حنایی، جلد: پارچه‌ای، ۴۱گ، ۱۹ سطر (۸×۱۳/۲)، اندازه: ۱۳×۱۹/۷سم [ف: ۸ - ۱۷۵]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۲۰/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن زرد، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۷۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸/۲

خط: نسخ، کا: محمد صالح کوکدی جردقانی «گلپایگانی»، تا: ۱ شعبان ۱۰۶۸ق، جا: اصفهان مدرسه جده؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۶۱ص (۱۹۴-۲۵۴)، ۲۵ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [سنا: ف: ۱ - ۱۴]

۱۰. مشهد؛ مرتضوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

خط: نستعلیق، کا: صدرالدین محمد بن محمد صادق حسینی، تا: ۲۶ رمضان ۱۰۸۰ق [ف: - ۳۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۰۹/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ ۶۸ص (۸۶-۱۵۳) [عکسی ف: ۷- ۱۹۳]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴۶/۳

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴۱گ (۱۶پ-۵۶پ)، ۲۱ سطر (۱۶×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۲۷۳۱]

۱۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: میانه صفر ۱۰۸۷ق؛ محشی؛ ۵۰گ (۴۵پ-۹۴ر) [ف: ۱ - ۱۲۹]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۳۱۳/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** باب سی ام ... یکی بعد از دیکری چنانکه کفتیم و ان قدر درین مختصر ... و در معرفت اجرام و ابعاد کواکب مختصری دیگر ... ناتمام

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مهدی خونساری اصفهانی، تا: ۱۲۶۳ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۱۱۶گ (۶۸پ-۱۸۳ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۶-۲۸۲]

۱۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۷۴/۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالجواد بن محمد علی مازندرانی، تا: ۱۲۶۸؛ با جداول و اشکال شنگرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۲۱/۸سم [ف: ۶ - ۳۴۶]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۸۶

آغاز: بسمله. هذه کتاب الزبدة فی الهیئة للامام؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد علی طبیب، تا: ۱۳۰۴ق [الفبائی: - ۲۹۷]

۱۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در دو ستون بطور متن و چلیپا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰ سطر (۱۴×۲۰/۵)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۱ - ۳۶۱]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۴۵۸/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۶۵]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۴۴/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی [ف: ۵ - ۲۶۶]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۴۹/۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن تریاکی، ۴۲گ (۱۲پ-۵۳پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۳سم [ف: ۶ - ۲۴۶]

۱۹. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۱۵/۳

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۱۲۳ص (۲۴۲-۳۶۴)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۱۸]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰

آغاز: چنین گوید مقرر این فصول

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۲ - ۹۷]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۵/۷

در ۳۰ باب؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۵۰ص (۲۰۷-۲۵۶)، ۱۶سطر (۱۷×۲۳)، اندازه: ۲۸×۳۵سم [سنا: ف: ۲-۳۰]

۲۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۰۸/۲

آغاز: برابر**انجام:** چون خواهد که سمت قبله معلوم کنند باید که دانند که عرض مکه ... است و طولش از جزایر خالدات ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با اشکال نجومی؛ با رساله هندسه

محمود بن مسعود شیرازی ردیف ۷۲۴ در یک مجلد؛ جلد: چرمی، ۴۹گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸ سم [ف: ۲ - ۸۰۱]

● **زبد الجنان فی المفاخرة بین القندیل و الشمعدان** /
ادبیات / عربی
zubad-ul janān fi-l mufāxira bayn-al qandīl wa-l šam'dān

یمنی، عبدالباقی بن عبدالمجید، ۶۸۰ – ۷۴۳ قمری
yamanī, 'abd-ol-bāqī ebn-e 'abd-ol-majīd (1282- 1343)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۹-طباطبائی
بی کا، بی تا؛ درضمن مجموعه آمده است [ف: ۲۲ – ۱۱۱]

● **زبد الفقه = الزبدة فی الفقه الشافعی = نظم زبد الاحکام** / فقه، شعر / عربی
zabad-ul fiqh = az-zubda fi-l fiqh-iš šāfi'ī = naẓm-u zabad-il aḥkām

زفتاوی، ابراهیم بن محمد، – ۹۵۷ قمری
zeftāvī, ebrāhīm ebn-e mohammad (- 1550)

الفیه منظوم در فقه اهل سنت که به گفته مؤلف برای یادگیری اطفال و مبتدیان سروده است، از کتاب طهارت تا ایلاء و یک خاتمه در علم تصوف مباحث کتاب را تشکیل می‌دهد: «وبعد هذی زبدً نظمتها ×× ابیاتها الف بما قد زدتها / یسهل حفظها علی الاطفال ×× نافعة لمبتدی الرجال»
آغاز: الحمد للإله ذی الجلال ×× و شارع الحرام والحلال / ثم صلواة الله مع سلامی ×× علی النبی المصطفی التهامی
انجام: ثم الصلوة و السلام ابداً ×× علی النبی الهاشمی احمداً / و الال و الصحاب و من لهم ×× و حسبنا الله تعالی و کفی

۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۰۴
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به استناد فهرست مجلس ۲۷/۲ ص ۳۷ ذکر شد؛ خط: نسخ، بی کا، تا: جمادی الاول ۱۲۰۷ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۴۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶۲/۷
آغاز و انجام: برابر
گویا نظم زبدة الاحکام فی الفروع الحنفیة باشد که در کشف الظنون بدون نام مؤلف ذکر شده؛ خط: نسخ، کا: احمد وقار شیرازی، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۲گ (۷۲پ- ۸۳پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۷/۲ – ۳۷]

● **الزبرجد و الیاقوت** / فلسفه / عربی
az-zibarjd wa-l yāqūt

ارسطو، ۳۸۴ – ۳۲۲ ؟ قبل میلاد
arastū (-384 - -322)

گویا پاره‌ای از «مسائل» ارسطو باشد و مطالبی است پراکنده و گاهی به روش پرسش و پاسخ است. عبارات «قال معلمی، و قد تاول معلمی، و اما معلمی افلاطون» دارد.

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۳۲
مقالاتی چند از آن است؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱، در ۱۰۶ر شعرهای مولوی است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۱۰۲پ-۱۰۵پ)، ۲۴ -۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: - ۱۴۵]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۹۵
آغاز: من کتاب الزبرجد و الیاقوت تألیف المعلم الاول ارسطا طالیس. قال الواحد بدء العدد؛ **انجام:** ما القیاس ؟ شیء یشبه بشی و یمیزه حتی یطمئن بذلک، ما القضاء تعدیل العقل و تسویته و انضیافه فی الاشیاء.
بی کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۴گ (۲۷۸ر-۲۸۱پ) [ف: ۵ - ۸۶]

← الزبر و البینات ⩾ استخراج اسامی ائمه از آیه تطهیر

● **الزبر و البینات** / علوم قرآن، جفر / عربی
az-zubur wa-l bayyināt

دوانی، محمد بن اسعد، ۸۳۰ – ۹۰۸ ؟ قمری
davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503)

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۷۰
بی کا، بی تا [نشریه: ۳ – ۴۲۲]

● **الزبر و البینات** / جفر / فارسی
az-zobor va-l bayyenāt

معین الدین دماوندی، محمد بن عبدالرحیم، ق۱۲ قمری
mo'īn-od-dīn-e damāvandī, mohammad ebn-e 'abd-or-rahīm (- 18c)

رساله کوتاهی است در بیان قاعده استخراج زبر و بینات و اسماء و تطبیق قاعده با اسماء بعضی از انبیاء و ائمه علیهم السلام که در آیات و اشعار وارد شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۵۳۵/۳-۹/۸۵
آغاز: بسمله و الاعتصام بکرمة العمیم نحمدک یا معین و نصلی علی نبیک محمد وآله اجمعین وبعد متسقی رحیق تحقیق و ایقان و خادم ارباب علم و عرفان معین الدین محمد بن عبدالرحیم بن قاضی خان الدماوندی؛ **انجام:** از بینه معاویه که یم من لف او او

بحساب دویست وبیست ونه است کلب و زندیق حاصل می‌شود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط؛ در این مجموعه فوایدی به خط محمدبن عبدالرحیم دماوندی در۱۱۲۱ق درج شده؛ جلد: تیماج طوسی، ۳گ، ۱۱-۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۴۶]

● **زبر و بینات** / جفر / فارسی

zobor va bayyenāt

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۵/۱۴-طباطبائی

آغاز: قاعده زبر و بینات. بدان که زبر هر حرفی عبارت است از حرف اول وی از حروف ملفوظی؛ **انجام:** مصاحبی که در او عیب نیست تنهایی است.

قاعده زبر و بینات و چند نسخه طلسم و دعا؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی شکری و سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۱۸ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۱۹۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶/۷-۱۸/۱۷۶

آغاز: در این باب استادان سخن بسیار گفته اند اما طریق بیان عمل آنکه از حرف آنچه مکتوب میگردد و زبر است و بینه؛ **انجام:** حرف را کو نکته دانی صادقی ×× نکته را گر حرف دانی عارفی

در کیفیت استخراج شماره‌های زبر و بینات و تطبیق قواعد آن با نام مبارک پیغمبر اکرم محمد (ص)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۴۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۲۹

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله مشتمل است بر فاتحه و پنج فصل وخاتمه؛ **انجام:** از جاده حق و انصاف قدم بیرون نهند تا بفایده صوری و معنوی برسند

چگونگی و قواعد استخراج شماره‌های زبر و بینات و مثال‌های تطبیقی آنها را در یک «فاتحه» و پنج «فصل» و یک «خاتمه» بیان کرده است بدین تفصیل: فاتحه: در قواعد استخراج استخراج زبر و بینات و مطابق آن، فصل ۱. کیفیت مداخل و مراکز حروف و موازین آن، ۲. عملی از اعمال مداخل که متعلق بخافیه شمسی است، ۳. بعضی از قواعد اعمال جفریه، ۴. خاصیت بعضی الواح عددی و تکسیری، ۵. طریق نوشتن بعضی از صفحت جفر جامع، خاتمه: در فوائد متفرقه؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تاریخ وقف: سوم جمادی الثانی ۱۲۳۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۷ - ۱۱۴]

● **زبر و بینات = اسرار حروف** / جفر / فارسی

zobor va bayyenāt = asrār-e horūf

اهدا به: غیاث الدین محمد شاه

رساله مختصری است در خواص اسماء الهی و رموز زبر و بینات حروف و اسماء، در ۲۸ باب به عدد و ترتیب حروف الفبا. رساله حاضر از انجام ناتمام است و تا «باب الکاف» را شامل است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۵/۴

آغاز: بسم الله عالم الغیب و الشهادة هو الرحمن الرحیم شکر و سپاس عالم السر و الخفیات را ... اما بعد بر اصحاب بصیرت واضح و لایح است که حضرت واهب العطایا جل و علا؛ **انجام:** دعوات و خواص الف و کاف است در حرف الف و کاف یکی است و هر کس در روز پنج‌شنبه ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: قهوه‌ای، ۲۲ص (۲۸۹-۳۱۰) [ف: ۳۶ - ۱۱۵]

● **زبر و بینات آیه «انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس»** / تفسیر، جفر / عربی

zobor va bayyenāt-e āya-ye «ennamā yorīd-ol-lāh-o le-yozheb-a 'an-kom-or rejs»

دشتکی شیرازی، میر صدرالدین محمد، ۸۲۸ - ۹۰۳ قمری

daštakī šīrāzī, mīr sadr-od-dīn mohammad (1425-1498)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۸/۱۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۳۰۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۲۱۰)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ - ۶۶]

● **زبر و بینات در اصطلاح اهل جفر** / جفر / فارسی

zobor va bayyenāt dar estelāh-e ahl-e jafr

در بیان آن که زبر و بینات کدام است و تفاوت آنها در چیست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۸۶-طباطبائی

آغاز: باید دانست که اسامی حروف تهجی بیست و هشت گانه مرکب است بعضی از دو حرف مثل با و فا و بعضی از ۳ حرف مثل صاد و ضاد حرف اول آنها را در اصطلاح اهل جفر زبر می‌نامند به ضم زاء

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۷۲ر) [ف: ۲۳ - ۷۴۰]

● **زبر و بینه اشیاء** / جفر / فارسی

zoabor va bayyene-ye ašyā'

بیش از ۵۰ کلمه (نام اشخاص، اشیاء و ...) که زبر و بینه آنها به حساب ابجد مساوی و مترادف است، درج گردیده.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۳۱۷/۱۱

آغاز: علی = طاق، عقرب = کاشان، علی = بحق، فرقه بحق = شیعه علی؛ **انجام:** فردوس = اعلی، تکیه گاه = سلام علیک ... فی

لیلة البیت ۱۳۱ ... محمد باقر
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر ابن سلطانعلی گواری کزازی، تا: لیلة البیت ۱۳۱۰ق؛ ۱۰ص (۳۶۵-۳۷۴)، اندازه: ۸/۵×۱۱سم [ف: ۲ - ۴۱۷]

● **زبور** / کتاب آسمانی / عربی

zabūr

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۲۶

آغاز: بسملة، طوبی لرجل لم یسلك طریق الخاطئین و لم یجلس فی مجالس المستهزئین و لم یعمل بعمل المذنبین، یا داود طوبی لعبد یدرس آیات باللیل و النهار و یعمل بها، فمثله کمثل شجرة علی شط المیاه تؤتی أکلها کل حین؛ **انجام:** و الیه المرجع الخلق و ما هو یا معشر الخلق بفاضل عما یعمل الظالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: صفر ۱۱۴۴ق؛ به جای سوره، مزمار آمده و تعداد مزامیر یکصد و پنجاه و پنج می‌باشد؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۴۳گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۳۹ - ۳۹۸]

● **زبور (ترجمه)** / کتاب آسمانی / پهلوی

zabūr (t.)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۷۱-ف

بحث درباره آن از آندرآس چاپ ۱۹۳۳؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۵]

● **زبور (ترجمه)** / کتاب آسمانی / عربی

zabūr (t.)

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۵۴۹/۴

آغاز: یا داود طوبی لرجل لا یسلك طریق الاثم و لا فی مواقف الخاطئین یقوم و لا فی مجالس المستهزئین یجلس؛ **انجام:** أطعنی فیما امرتك و انتهی فیما نهیتك أجعلك حیاً لا تموت تقول للشیء کن فیکون

یك صد و چهل و هشت سوره کوتاه است در ترجمه زبور حضرت داود علیه السلام که وحی الهی بدو می‌باشد و همه سوره‌ها با خطاب «یا داود» شروع شده. گویند این ترجمه به روایت عبدالله بن عباس می‌باشد و در صحت ترجمه و انتساب باید تحقیق شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد شریف الحامد بن محمد نصیر سرکانی، تا: ۱۰۷۰ق؛ جلد: مقوایی، ۳۶گ (۵۶پ-۹۱ر)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۱۳]

۲. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۶۱۷۹/۱

آغاز: بسمله: ترجمة الزبور المنزل علی داود النبی

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۸گ (۱پ-۲۸پ)، ۲۲و۲۹ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۳سم [ف: ۹ - ۲۱۸]

● **زبور (ترجمه)** / کتاب آسمانی / فارسی

zabūr (t.)

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۷۳/۶

آغاز: بسمله، قال حدیثی الحسن الکوفی قال حدیثی محمد بن عیسی؛ **انجام:** ما النور المعروف لقلوب من اطاعنی هب رزقك قد استوفیه

حسن کوفی از محمد بن عیسی و او از نوفلی نقل کرده که مأمون دویست مرد از علماء مسلمین و روسا یهود و نصاری را فراهم آورد و به آنها گفت که تورات و انجیل و زبور را از لغت عبرانی به عربی بگردانند و در این مورد نیز از حضرت رضا علیه السلام کمك بخواهند چه او عالم به این کار بود آنان چنین کردند و به نظر امام رضا رساندند و او به این ترجمه رضا داد، در این نسخه نه مزمور می‌آید: ۱. در مسکین و یتیم، ۲. در رب، ۳. در خلق، ۴. در صلات، ۵. در ساعت، ۶. در عظمت، ۷. در موت، ۸. در استغفار، ۹. در ذنب و معروف. نسخه ناتمام است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، تمام میشن تریاکی، ۶ص (۱۵۷-۱۶۲)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱ سم [ف: ۶ - ۵۴۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۲۸-عکسی

آغاز: اشرها ایش، اشرلاهالخ ... خوشا آن مردی که آنچه برفت به مشورت ظالمان و به راه خطاکاران نه ایستاد و به مکان نشستن لوطیان نه نشست، که مگر به دستوری خدای؛ **انجام:** کل هنشا ماه تهلل باه هللویاه. همه جان ها مدح می‌گویند خدای ازلی را، مدح گویید خدای ازلی را. انجامه نویسنده: کتبه اقل عبادالله ... ابن محمد مومن محمد مسعود. و قد نقلته من خط العبری الی هذا الخط فی شهر شوال ۱۲۰۰ق.

کتاب منسوب به داود پیامبر. عبری با زیرنویس فارسی. با سربندهای: مرموز اول، مرموز دوم تا مرموز صد و پنجاهم. متن خط عربی و زبان عبری است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد مسعود بن محمد مومن، تا: شوال ۱۲۰۰ق؛ ۳۱۰ص، ۱۸سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۳۰×۲۱سم [عکسی ف: ۱ - ۲۰۱]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۹/۳ - ج

آغاز: زبور داود پیغمبر. زبور اول. خوشا حال آن کسی که در مشورت شرایر نرود و راه گناهکاران نایستد؛ **انجام:** و هر متنفسی خداوند را حمد نماید (زبور صدو پنجاهم)

زبور یا مزامیر داود از کتاب‌های عهد عتیق است. این ترجمه فارسی جز آن است که در کتاب مقدس چاپ ۱۹۰۱ لندن دیده می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۶۲گ (۸۰پ-۱۴۱ر) [ف: - ۱۳۲]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۴۸

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم. حمدی که عندلیبان قدسی زبان سدرة المنتهای فصاحت و طوطیان معجز الحان فردوس اعلای بلاغن؛ **انجام:** جانها مدح میگوید ازلی را مدح گوئید خدای ازلی را

از مزمور اول است الی مزمور صد و پنجاهم، بنا به دستور و امر نادرشاه افشار برای تقریب بین مذاهب و ادیان (یهود، نصاری و اسلام) به مترجم این نسخه افتخار داده شد که در دارالسلطنه اصفهان در معیت علماء دین یهود و نصاری با کتاب‌های معتبره ایشان (تورات، زبور، انجیل و قرآن مجید) همکاری نموده اقدام به ترجمه کتاب‌های مذکور به فارسی بنمایند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، با کمندکشی، با سرلوح مذهب به طرح کنگره‌ای، نوشته شده «بتاریخ شهر ربیع الاول ۱۲۳۲ از عرض کتابخانه مبارکه شاهنشاهی روحی و روح العالمین فداه گذشت» و همچنین نوشته دیگر به این مضمون «مطابق ثبت کتابچه کتابخانه مبارکه است بتاریخ شهر شعبان اودئیل سنه ۱۲۸۲»؛ مهر: عبدالوهاب الموسوی، مشیر السلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی، ناصرالدین شاه «شاه شاهان ناصرالدین»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، مذهب، ۱۹۳ص، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۰۶/۵

آغاز: ای خدا، خداوند ما چه بزرگ است اسم تو در همه زمین که نهاده‌ای؛ **انجام:** از چشمه در راه مینوشی بنابراین بلند میکنی سر را

ترجمه زبور هشتم و پنجم و نهم و صد و پنجم و صد و ششم از مزامیر داود علیه السلام است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۸گ (۵۹پ-۶۶پ)، اندازه: ۱۰/۵×۱۱سم [مؤید: ۳ - ۲۵۵]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹۴-ف

نسخه اصل: واتیکان ۴۲ فارسی (فهرست رسمی ۷۲) ترجمه میرپادری جوان استانیولی. میر جمع عیسی مریم پادریان کرملیان پابرهنه رسولان انجیل اصفهانیان در ربیع ۱۰۲۷ (۱۱ اپریل هزار و شیصد و شاهزده ۱۶۱۶) در پنجاه زبور، در روزگار شاه عباس (بادلیان ۸۲۷ تا ۸۲۹)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح؛ ۱۱۶گ، ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۳ - ۸۸]

● **زبور آل داود = تذکره آل داود** / تاریخ ایران / فارسی

zabūr-e āl-e dāvūd = tazkera-ye āl-e dāvūd

مرعشی، محمد هاشم بن محمد، ۱۱۶۵ق۱۳ قمری

mar‘ašī, mohammad hāšem ebn-e mohammad (1752 - 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۲۸ق؛ محل تألیف: اصفهان

نام دیگر آن تذکره آل داود است و آن در یک «مقدمه» است و دو «باب» و یک «خاتمه» در احوال سعادت و سرگذشت شاه اسماعیل دوم و خاندان او، و زبور آل داود هم خوانده‌اند: مقدمه در بیان امیر قوام الدین صادق و فرزندان او و نیاکان میرزا محمد داود؛ مقاله یا باب ۱. سرگذشت میرزا محمد داود حسینی و فرزندانش؛ مقاله یا باب ۲. سرگذشت سید محمد میرزا شاه سلیمان دوم که جوان‌ترین فرزند او بوده و در اصفهان به سال ۱۱۲۶ زاده و در ۵ صفر ۱۱۶۳ بر تخت نشست و در ۶ ذیقعده ۱۱۷۶ درگذشت؛ خاتمه در بیان و توضح و ثبت و ضبط سواد قبالجات و وقف‌نامجات و ارقام و فتاوی و نوشتجات کهنه که تا حال موجود و از غایت اندراس در شرف تلف و برطرف شده است. مؤلف در این کتاب از مجمع التواریخ خلیل میرزا بهره برده یا هر دو از یک منبع گرفته‌اند. فوائد الصفویة ابوالحسن بن ابراهیم قزوینی و مجمع التواریخ گلستانه هم با این کتاب ما پیوستگی دارد.

آغاز: حمد و ثنای بی منتها مبدعی را سزاست که به نیروی قدرت کامله آبای علوی و امهات سفلی را با هم مربوط نموده

[دنا ۱۲۳۳/۵؛ الذریعة ۳۶/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۴۳۳۵؛ فهرستواره منزوی ۹۷۹/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۸۵-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 3602؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۴۳ق [فیلمها ف: ۳ - ۷۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** بهیچ وجه من الوجوه از (در عنوان «سواد فرمان سیوغال قریه قاسم آباد»)

خط: نستعلیق، کا: محمد معصوم بن رحمت علی، تا: ذیقعده ۱۲۹۶ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه مرغش، ۸گ، ۱۹ سطر (۱۳/۸×۲۲/۱) [ف: ۳ - ۴۳۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۴۸-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۵]

۳. تهران؛ مرکز فرهنگی خراسان؛ شماره نسخه:۱۶عکسی

نسخه اصل: کتابخانه انجمن آسیایی بنگال، کلکته، هند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲۵گ [جنگ: ۱ - ۴۵۰]

● **زبور الهی** / دعا / فارسی

zabūr-e elāhī

علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ - ۱۱۱۵ قمری

‘alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)

مؤلف در این رساله دعاها و تعقیبات نمازهای روزانه و اوقات شبانه روز و هفته را در هشت «باب» از گفتارهای ائمه (ص) جمع‌آوری نموده است: ۱. وظایف گزاردن صلوات یومیه از مقدمات و مقارنات؛ ۲. وظایف تعقیب رواتب صلوات؛ ۳. وظایف آمد و شد روز و شب به دخول اوقات و حلول ساعات؛ ۴. وظایف اسابیع و جمعات؛ ۵. وظایف کرور شهور و سنوات؛

۶. وظایف اصناف عادات و انواع حوادث و قربات؛ ۷. وظایف حصول مقاصد و مهمات؛ ۸. وظایف نزول مکاره و آفات.
آغاز: سپاس حق شناس و ستایش نیانش اساس خداوند بیچون را ... و بعد چون یاد کردن ایزد بی مهال و روی دل با و داشتن ...
[دنا ۱۲۳۳/۵؛ الذریعه ۳۶/۱۲ و ۹۶/۱۲ با عنوان «زبور الهی»؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۳/۱]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** هیچکس چنین نکند مگر آنکه خدایتعالی او را و صاحب قبر را آمرزد ... مصلین علی خاتم الانبیاءمحمد و اهل بیته الهادین الی الطریقة المثلی
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد معصوم کربلائی، تا: پنج‌شنبه ربیع الثانی ۱۱۳۷ق، جا: کاشان؛ مجدول مذهب مرصع محرر، با سرلوح مزدوج، مصحح؛ جلد: روغنی مذهب، ۱۸۵گ، ۱۴سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۳۷ - ۴۳۷]

● زبور داود / - فارسی و ترکی
zabūr-e dāvūd

طهمورث میرزای گرجی
tahmūres mīrzā-ye gorjī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۹-ف
نسخه اصل:بادلیان۲۸۰۲و نیفیلد ۳؛ بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۵]

← زبور داوود ⇐ المزامیر

● زبور العارفین و براق العاشقین / عرفان و تصوف، دعا / عربی
zabūr-ul ʻārifīn wa burāq-ul ʻāšiqīn

قمی، علیقلی بن قره چغای، ۱۰۲۰؟ق۱۱ قمری
qomī, ʻalī-qolī ebn-e qara čoqāy (1612 - 17c)

رساله‌ای است در مناجات‌هایی که از ائمه (ع) و نیز احادیث قدسیه پیامبر اکرم و شرح حال مختصری از عرفا را در یک «مقدمه» و چهار «زبور» و یک «خاتمه» جمع‌آوری نموده است: المقدمة: فی الترغیب علی الدعاء و طلب المحبوب و ما ینبغی ان یقول؛ زبور ۱. مناجاة العارفین و العاشقین من الائمة المعصومین صلوات الله علیهم اجمعین؛ زبور ۲. الاحادیث القدسیة و المعصومیة و الآیات التنزیلیة العظیمة ...؛ زبور ۳. الاحادیث المعصومیة فی بیان احوال العارفین و العاشقین ...؛ زبور ۴. المواعظ و الحکم الهادیة الی طریق الحق و الیقین؛ الخاتمة فی بیان کیفیة سلوک العارفین و ارادتهم القدسیة.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و حبیب العارفین و إله العاشقین ... و بعد یقول العبد ... علی قلی ابن قرچقای خان ان هذه رسالة شریفة روحیة قدسیة مهیجة لشوقه المشتاقین ...
انجام: هذا آخر کتابی و آخر کلامی و نصیحة لی و لکم ... و صلی الله علی محمد و آله اجمعین.
چاپ: قم، میراث حدیث شیعه، دفتر یازدهم، ۱۳۸۲ش، ص ۱۰۹ – ۲۸۶، تحقیق علی اوسط ناطقی
[الذریعة ۳۷/۱۲ و ۳۰۷/۲۶؛ دنا ۱۲۳۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۶۵/۷]
شرح و حواشی:
۱- مزامیر العاشقین؛ قمی، علیقلی بن قره چغای (۱۰۲۰-۱۱)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۵/۱
آغاز: برابر
بی کا، تا: قرن ۱۱؛ در الذریعه ۳۲۷/۲۰ می‌فرماید: «زبور العارفین را نزد آقا سید مصطفی خوانساری دیدم» و ظاهراً همین نسخه بوده است؛ قطع: رقعی [ف: - ۲۹۰]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** ملازمه مولای مع موکی کم ... قوبل مصنفه بتوفیق الله
خط: نسخ، بی کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۹۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [اهدائی رهبر: ۵ - ۸۶]
۳. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۵۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ملا یار علی، تا: ذیقعده ۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۹۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۴۷۶]

● زبور العاشقین / شعر / فارسی
zabūr-ol-ʻāšeqīn

داود اصفهانی، داود بن عبدالله، ۱۰۶۵ - ۱۱۳۳ قمری
dāvūd-e esfahānī, dāvūd ebn-e ʻabd-ol-lāh (1655 - 1721)

مثنویی است در تعریف معشوق و اوصاف وی.
[دنا ۱۲۳۳/۵؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۵۴/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۸/۱۸
آغاز: عزیزان، دوستان، مهر آفرینان ×× شهیدان، کشتگان، محنت قرینان
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۷۴پ-۷۶ر)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۱۸۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۹۱/۱/۱۳۹
کا: خلیفه برهان الدین محمد دزماری پسر الیاس خلیفه، تا: ۱ رجب۱۱۰۴ق، ۳گ (۶۴۷-۶۴۹) [ف: ۹ - ۱۴۰۴]

● **زبوریه** / - فارسی

zabūryye

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۲۱۴/۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [اوراق عتیق: ۱ – ۲۵۲]

● **الزبیب المطبوخ و حکمه** / فقه / عربی

az-zabīb-ul maṭbūx wa ḥukm-u-h

درباره حکم مویز که در غذا جوشانیده می‌شود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۶/۱۴

آغاز: بسملة. حمدله ... الی یوم الدین. اما بعد فیقول افقرا العباد الی رحمة ربه ... ابوالحسن بن محمد علی الحسینی الخاتون آبادی طیب الله ... بذکر مسألة الزبیب المطبوخ فی الطعام هل هو حلال او حرام ؟؛ **انجام:** و لا شک ان الزبیب المطبوخ فی الطعام لیس نوع من انواع الخمر بالاجماع فالحکم بحرمته باطل قطعاً. و به نستعین و به الاعتصام و التکلان

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ جا: اصفهان؛ در برگ ۱۸۶پ جدولی برای شکیات نماز دارد که در ۷ ستون عمودی و ۱۲ ستون افقی است؛ کاغذ: اصفهانی، نخودی، جلد: مقوایی، ۴ص (۱۸۳–۱۸۶)، ابعاد متن: ۷×۱۳/۵، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۱– ۱۷۷]

● **زجر (جدول)** = **فال** / طالع بینی / عربی

zajr (jadval) = fāl

در عنوان این جدول (که سه صفحه را فراگرفته و در حاشیه عمودی آن حادثات الزمان و در افقی اسامی بروج نوشته است) چنین آمده: «جدول معرفة زجر الفال علی رأی الحکماء المتقدم».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج،۳ص(۳۹۹–۴۰۱)،۱۷سطر،اندازه:۱۴×۱۹/۵سم[ف:۱۹– ۴۴۶]

● **الزجر بالهجر** / حدیث / عربی

az-zajr-u bi-l-hajr

سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری

soyūtī, ʻabd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)

روایت‌هایی که در آنها دستور داده شده است که به واسطه دوری کردن از تبهکاران آنها را زجر کنند، در این رساله گرد آورده شده و ضمناً بعضی از کلمات عرفا و داستان‌های مناسب موضوع را نیز می‌آورد.

[دنا ۱۲۳۴/۵؛ معجم المؤلفین ۱۲۸/۵؛ دار صدام ص۱۵۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۴۳/۵

آغاز: و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم قال الله تعالی و أعرض عن الجاهلین، و قال الطبرانی؛ **انجام:** قال فبلغه ذلک فعاهد الله أن لایتکلم اللیث بن سعد أبداً.

خط: نسخ زیبا بسیار مغلوط، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۳گ (۴۸ر–۵۰پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۶ – ۳۲۱]

← زجر النفس ⟵ ینبوع الحکمة فی زجر النفس

← زجر النفس ⟵ ینبوع الحیاة

← الزجز المنطقی ⟵ ارجوزة فی علم المنطق

● **زحافات شعری** / ادبیات / عربی

zaḥāfāt-i šiʻrī

نویسنده، زحافات شعری را در دو دائره و بر روی دو صفحه بیان داشته است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲۵/۱۲

آغاز: صورت دایره اخرب که در اصل شجره بوده است

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۱۲۶–۱۲۷) [ف: ۹ – ۴۵۳]

● **زحل و کره ثوابت** / هیئت / فارسی

zohal va kore-ye savābet

مؤلف مذکور نیست و همه جا از خود با عبارت «خادم مخلص» یاد کرده است، و این رساله را به اشارت پادشاه وقت نوشته است و چنانکه می‌گوید: «و اشکالی که مجلس رفیع زید رفعته بر آن حکم فرموده بود». در این رساله از زیج علائی و زیج شاهی و زیج بتانی و نظر خواجه نصیرالدین طوسی و دارالملک طمغاج (= ترکستان) یاد شده است. در این رساله از زیج علائی و زیج شاهی و زیج بتانی و نظر خواجه نصیرالدین طوسی و دارالملک طمغاج (= ترکستان) یاد شده است. [این رساله در جلد سوم فهرست آستان قدس (ص ۳۳۰ ش ۹۶) تحت عنوان: «رساله در رفع شبهه مماس شدن زحل بکره ثوابت» آمده و در آنجا احتمال داده شده است که مؤلف شمس المعالی محمد کیای جرجانی باشد که در قرن نهم هجری می‌زیسته، نیز رک: نسخه‌های منزوی ۱: ۲۹۹].

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۲۳

آغاز: و الله ملهم الصلواب، مقالتی که حکیم فاضل افضل الدین ابونصر محمد الحاکم البامیانی رحمه الله در حکم مماس شدن کوکب زحل کره ثوابت را ایراد کرده است و بناء سخن بر نقلی که از کتاب قرانات استاد احمد بن محمد بن عبدالجلیل سجزی رحمه الله آورده است؛ **انجام:** آنچه درین باب بر ضمیر

می‌گذشت از نیک و بد اینست که خادم مخلص بی تحاشی عرضه داشت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ این رساله از کنار دو رساله «اسطرلاب مسرطن» شماره ۵۲۸۵ و ۵۲۸۶ و «اشجار و اثمار» شماره ۵۲۳۱ جدا شده است، پشت نسخه رستم بن شاه ویردی نوشته است: «قد اشتریت هذه المجموعة من غلام علی کتابفروش بمبلغ ثلاثة محمدیات اعنی ثلثمائة دینار فی دارالسلطنة اصفهان فی الیوم الابعاء سابع و العشرین من ایام شهر شعبان من شهور سنة ۱۱۱۹ حرره مالک هذه المجموعه رستم ابن شاه ویردی عفی عنهما»؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه‌ای، ۶گ، اندازه: ۱۲/۹×۱۷/۷سم [ف: ۸ – ۱۷۶]

● **الزخاریف** / متفرقه / عربی و فارسی

az-zxārīf

شیرازی انصاری، محمد هاشم بن مفید، ق۱۳ قمری

šīrāzī ansārī, mohammad hāšem ebn-e mofīd (- 19c)

متن و شرح است و هر دو از شیخ محمد هاشم بن مفید شیرازی است و سراسر هزل و بی معنی و گویا می‌خواهد از معلومات دانشمندان زمان خود سخریه کند.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۲۶/۱

آغاز: بسمله. و به نستعین. حمدله ... اما بعد فیقول ... ابن الشیخ المفید ابوهاشم انی لما یئست عن الاجتهاد و الامامة و ما اورثنی التحصیل الاالندامة حرضتنی النفس الخبیثة ای ان انتظم فی سلک الادباء و ارتدی رداء الشعراء ... فانشدت قصیدة تشتمل علی هجوه و ذمه و ابریء نفسی ... و ذیلتها بذم الصوفیة ... و الملاحدة ... و جعلتها ملمعة لیعلم انی ذو البیانین ... فشرحت عربیاتها بالعربیة و فارسیاتها بالفارسیة. بدانکه عروضیان را در بجر شهناز اختلاف است بعضی آنرا مرکب دانسته اند از سه فعولات ... و طایفه ای دیگر ... چون سر جان مکنیل و افندی پاشا ... گفته که این بحر را از چهل و شش مستفعلان باید اخذ کرد. چون این بیت کشانی که در مرثیه خضر علیه السلام گفته ... ولیکن آنچه این بی مقدار را بخاطر میرسد این است که اصول بحور چهار است اول قرادنگیز یعنی بحر اخضر؛ **انجام:** در آن سفر که کیومرث شد بجنگ گر او ×× ز رشک پطر سپهبد فکندش اندر چاه. تمت الزخاریف فی سنة ۱۲۷۸ هر چند نوشتن اینگونه مزخرفات خالی از رکاکتی نبود ... عذرخواه است چه باید کرد.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ترمه، ۳۰ص (۱–۳۰)، ۱۲سطر (۴×۷)، اندازه: ۷×۱۰سم [ف: ۱۴– ۳۶۷۳]

● **زراتشت نامه** / شعر / فارسی

zarātošt nāma

کیکاوس رازی، قرن ۴ قمری

keykāvūs rāzī (- 10c)

از کیکاوس بن کیسخرو بن دارا که از مردم شهر ری بوده و در حدود ۳۶۵ آن را به نظم درآورده، چون نسخه‌ای که از آن به دست آمده به خط زراتشت بهرام بن پژدو بوده که در سال ۶۴۷ یزدگردی مطابق با ۶۷۷ق آن را نوشته لذا این کتاب به نام او انتشار یافته است. کتاب حاضر منظومه‌ای است در مولود زردتشت پیامبر ایرانیان، که از متن پهلوی به شعر فارسی نقل شده.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷۸–ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 27268؛ خط: نستعلیق، کا: رستم پسر موبد بهرام پسر داراب پسر سهراب پسر مانگ پسر پشوتن، تا: سه‌شنبه ۱ جمادی الاول ۱۱۵۱ق (= ماه بهمن ۱۱۰۷ یزدگردی در روز مریخ)، جا: سورت؛ ۱۰۲گ [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۰–ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 48. نسخه آنکتیل دوپرون؛ کا: نوربیک احمد آبادی، تا: ۱۱۷۴ق، جا: بندر سورت [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۵]

۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۰۵ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ صفر ۱۲۶۸ق؛ مالک نسخه کاتب آن است و در صفحه عنوان چنین آمده: «این کتاب ملک موبد نوروزجی ابن جنت مکان مالکجی ولد مهربان جی ابن فردوس منزلت نوروزجی ابن بهشت مکان نکجی المعروف بکام دین»؛ کاغذ فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۶۰گ، ۱۳ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: – ۹۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹۷–ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Royal 16.B.8؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۴گ، ۱۵ سطر، [فیلمها ف: ۱ – ۱۱۵]

● **زرادشت** / هیئت / عربی

zarādušt

سجزی، احمد بن محمد، ۳۳۰ – ۴۱۵ قمری

sejzī, ahmad ebn-e mohammad (942 - 1025)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۵۰/۱۳

آغاز: فلمعرفة البروج المنسوبة الی اجزاء الفلک وفیها اسامی البروج؛ **انجام:** فان القدماء یصونوا زماننا هذا وبالله العون والعصمة، تم کتاب زرادشت فی صدر درجات الفلک و بتمامه تم الجامع الشاهی
خط: نسخ، کا: محمد محسن بن محمد حسین، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج، ۱۷ص (۲۹۶–۳۱۲)، ۲۰ سطر (۹×۱۵/۷)، اندازه: ۱۴/۳×۲۲سم [ف: ۸ – ۱۲۳]

● **زرادی = عثمانیه** / صرف / فارسی

zarrādī = ʻosmānīye

زرادی، فخرالدین، ۶۵۱ - ۷۲۸ قمری

zarrādī, faxr-od-dīn (1254 - 1328)

رساله مختصری است در صرف در بیان صحیح و مهموز و معتل و مضاعف که در آن قواعد مهم مربوط به آنها را تحت عنوان «قانون» شرح داده است. مؤلف آن فخرالدین زرادی صاحب «اباحة السماع» و «اصول السماع» و «الخمسین» در کلام است که به لحاظ این که آن را به نام شاگرد خود سراج الدین عثمان نوشته عثمانیه نیز خوانده می‌شود. بر این کتاب محمد مسعود بن محمد یعقوب شرحی موسوم به نغزک نوشته است. (غلامعلی عرفانیان)

آغاز: بسمله، حمدله، ... بدان اسعدک الله تعالی فی الدارین که جمله اسماء و افعال بر چهار نوع است: صحیح و مهموز و معتل و مضاعف. اما صحیح آن بود که هیچ حرف اصلی ...

[دنا ۱۲۳۵/۵؛ مشترک پاکستان ۲۵۵۹/۱۳ و ۲۵۶۴؛ کحاله ۵۵/۸]

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** داوری. اما در مکسور ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: انجام؛۷گ (۵۰پ-۵۶پ) [ف: ۱ - ۱۷۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۲۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** والف وصل در اول در آورند چنانچه اطهر و اثاقل.

خط: نستعلیق جلی، کا: محمد شرف بن محمد قایم، تا: ۱۱۶۳ق؛ محشی؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه، ۲۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۲ - ۱۰۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۶۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

● زرادی / صرف / فارسی

zarrādī

این نسخه که بحث در مطالب صرفی و اعلال و قواعد ادغام به‌طور مفصل می‌کند ظاهراً از طرف ملارشید نامی به عنوان شرح بر کتاب زره‌باف و به صورت شرح و مزج تدوین یافته است. شارح در مقدمه خود اصل کتاب را معرفی می‌نماید و نام نویسنده آن را نیز بر سبیل حدس ذکر می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰/۱

آغاز: بسمله، ثنای بی انتهای و محامد خارج از احصاء مر حضرت؛ **انجام:** سیما یاری که شد باعث برین ملا رشید.

خط:نستعلیق،کا:امان الله، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی، ۲۶۹گ، ۱۴ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۵۲۶]

← زراعت ⟵ آداب و ادعیه زراعت (رساله)

● زراعت / کشاورزی / فارسی

zerāʻat

رساله متوسطی است در کشاورزی و زراعت شامل چند روضه، عناوین موجود در نسخه: روضه ۳. بیان زراعت نمودن غله و اجناس گندم؛ روضه ۶. بیان بذر نمودن اشجار و گل و ریحان؛ روضه ۷. بیان اشجار و تاک پیوند نمودن. مؤلف قصیده‌ای را در تعریف باغ شمال سروده آورده، وی در این قصیده از شاه طهماسب تجلیل می‌کند، و در جایی از کتاب می‌گوید: «این دستور را عالیجاه سیادت پناه نقابت و منقبت افادت ... مخدومی امیر سید نظام الدین سلطان محمود المشهور بمیرک سیادت سید غیاث پیدا کرده‌اند». در این رساله اوصاف میوه‌ها و گل‌ها و چگونگی زراعت آنها ذکر شده و در خاتمه مطالبی در حساب ــ که کشاورزان را به کار آید ــ در یک «مقدمه» و ده «فصل» و «خاتمه» آمده است.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۵۸/۱

آغاز: آن زمین نیک بود و اگر خاک بآن حفره برابری کند آن زمین میانه بود ... و در صفت اراضی گل و ریاحین و اثمار و اشجار و غله و اجناس جهت؛ **انجام:** چهل زرغ عمارت و پنج زرع و نیم عرض شرع چهار ذرع عمارت مکران بکر من صد و شصت ذرع باشد و الله اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، کا: خلیفه آقا بابا بن خلیفه دده خان مصرقانی ساوجی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۹ق؛ ۶۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۵]

● زراعت و صنعت / کشاورزی / فارسی

zerāʻat va sanʻat

ثقفی، خلیل بن عبدالباقی، ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶ قمری

saqafī, xalīl ebn-e ʻabd-ol-bāqī (1860 - 1928)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۹ق

این رساله که راجع به کشاورزی و صنعت است از روزنامه «فیگارو» فرانسه بنا به خواهش مسیودوبالوا وزیر مختار فرانسه در ایران ترجمه شده است. مطالب آن در زمینه کشاورزی مدرن و کشت نباتات به طریق علمی و استفاده از مواد شیمیایی آن‌روز است.

آغاز: بسمله، رساله در زراعت ترجمه بنده ذلیل خلیل بن جناب مستطاب صدرالمتالهین معتمد السلطان ... انقلاب زراعتی زراعت و صنعت.

انجام: چون همه کس از فردا مطمئن باشد امروز آسوده نشتسته صلح عمومی روی دهد.

[دنا ۱۲۳۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۸۵۷/۵]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹/۱

آغاز و انجام: برابر؛ پایان نسخه: تمام شد شریفه زراعت و فلاحت که از فرانسه بفارسی ترجمه شده بید احقر الطلاب و الکتاب میرزا علی محمد شیرازی در مدرسه محمدیه دارالخلافه طهران فی شهر ذی حجة الحرام ۱۳۰۹ ه. ق.

خط: نسخ، کا: میرزا علی محمد شیرازی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۷ص (۱-۳۷)، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۳۵]

← زرتشت ⩾ تاریخ زردشت و قسمتی از زند

● **زرتشت** / آیین زرتشت / فارسی

zartošt

پورداود، ابراهیم، ۱۲۶۴ - ۱۳۴۷ شمسی

pūrdāvūd, ebrāhīm dāvūd (1885 - 1968)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۱۹۲

کا: ابراهیم پورداود، بی‌تا؛ ۸گ، اندازه: ۲۲/۷×۳۶سم [رایانه]

● **زرتشت** / آیین زرتشت / فارسی

zartošt

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۶۴۶

بی‌کا، تا: ۱۱۵۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۶۶گ، اندازه: ۱۲/۸×۲۳سم [رایانه]

← زرتشت نامه ⩾ زردشت نامه

● **زرتشت نامه** / شعر، آیین زرتشت / فارسی

zartošt nāma

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۷۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

● **زرتشت و آئین او** / آیین زرتشت / فارسی

zartošt v ā'īn-e ū

در این بخش بندهایی از روایت کامدین شاپور، منظومه در عقاید زردتشت، پرسش و پاسخ باز از کامدین شاپور در مورد بنای آتش‌گاه، از روایت بهمن بونجیه، کرسی زرتشت پیامبر به لغت سانسکریت هندی، از روایت کامد بهره، از کتاب علمای اسلام،از روایت شاپور بروچی، از روایت دستور برزو.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۶ق؛ جلد: مقوایی آبی، ۳۲گ (۴ر-۳۵پ)، ۱۸سطر [ف: ۳۷ - ۴۰۳]

← زر جعفری ⩾ عقاید مظفری

● **زرد آهنگ = منظومه جنگ ایران و توران** / شعر / کردی

zard āhang = mnz.-ye jang-e īrān va tūrān

سیوری، محیی الدین بن عبدالقادر، ق۱۴ قمری

soyūrī, mohy-id-dīn ebn-e 'abd-ol-qāder (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۰۴

آغاز: قدیم مطلق ×× واجب الوجود قدیم مطلق / حی لامکان قیوم بر حق ×× بامر تو بی مهتاب بی دوشق؛ **انجام:** هزاران درود و هزاران سلام ×× زما بر محمد علیه السلام

خط: نستعلیق، کا: ناظم، تا: ۲۷ شوال ۱۳۲۱ق؛ رکابه‌دار؛ جلد: مقوای، ۴۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۷۸]

● **زرد آهنگ و رستم** / شعر / کردی

zard āhang va rostam

داستان جنگ زرد آهنگ (زرد هنگ) و رستم است به نظم کردی. منظومه کردی دیگری به نام زرد آهنگ سروده محی الدین بن سید عبدالقادر به ش ۹۵۴ در کتابخانه مجلس نگهداری می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۷۶

آغاز: هذا کتاب دزد هنگ و رستم بسلمه. معبود هر توی پادشای جهان ×× آفریننده عرش و آسمان؛ **انجام:** تمام بی کتاب شاهان ایران ×× گشت پهلونان جنگی دیوان

خط: نستعلیق، کا: محمد علی خان، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۱۳۸۲ق؛ جلد: مقوای صورتی، ۳۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳۱ - ۸۶]

● **زردشت** / آیین زرتشت / فارسی

zardošt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۳۵/۱

آغاز: افزار شکفت فه شنایند اره یزش و نیایش و شنایندہ را فراج آفرینگان..؛ **انجام:** من خرد فرزانکه که اندر اخون فردم بید که ایدون بیند (پاره شده) اخون دانی کش

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: سیاه، ۴۴گ (۱ر-۴۴پ)، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۵/۶سم [ف: ۹ - ۶۳]

● **زردشت افشار** / ادیان و مذاهب / فارسی

zardošt-e afšār

دادپویه بن هوش آیین

dādpūye ebn-e hūš āyīn

متن اصلی از کیخسرو اسفندیار از پیروان آذر کیوان – آذر کیوان از مردمان شیراز یا حوالی آن (–۱۰۲۷ق) بود با گروهی از مریدان خود به هند رفت و گروهی مذهبی از ترکیب دین زرتشتی، اسلامی، برهمنی و مسیحی به وجود آورد و منظومه‌ای به نام «کیخسرو» در شرح احوال و مشاهدات وی بدو منسوب شده است.

آغاز: بسمله، سپاس بیشتر از قیاس حضرت مبدع عقل ... پس چنین گوید ... داد پویه ابن هوش آئین که حضرت صاحب الامری مر این بنده را امر فرمودند که رساله حکیم عالم کامل الهی هوشگوی ... بفارسی ترجمه کن ...

انجام: مستور نماند که حضرت ابو الانبیاء مه آباد در وقت خلع طلسمات و تعلقات جسدانی از روح مقدس و نفس معتبر اختر ساز که فلک کرسی باشد شنوده.

[دنا ۱۲۳۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۶۵/۷ و ۳۳۶/۹]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۸۰۳/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: عباد، تا: ۱۲۷۶ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، ۳۲گ (۱۹–۵۰)، ۱۵ سطر (۷×۱۳) [ف: ۴ - ۱۴۳۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۳/۲–طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** در وقت خلع طلسماتو تعلقات جسدانی از روح مقدس ... که فلک کرسی باشد نبوده. تمام شد زردست افشار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۵گ (۲۴–۵۸)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۳ - ۶۰۴]

● **زردشت نامه = زرتشت نامه** / آیین زرتشت / فارسی

zardošt-nāme = zartošt-nāme

پشندی، محمد باقر

pašandī, mohammad bāqer

به دستور: علی قلی میرزا (۱۲۳۴–۱۲۹۸ق)

این رساله دارای یک «مقدمه» و سه «باب» و یک «خاتمه» است که در خاتمه آن زردشت را پیامبر دانسته است.

آغاز: الحمدلله. و الصلوة علی رسول الله ... اما بعد این مختصریست در معرفت حال نبوت و معجزه.

انجام: بولایة امیرالمؤمنین و اوصیائه المرضیین و اولاده المنتخبین ... قد تم التسوید دارالخلافة طهران.

[دنا ۱۲۳۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۳/۳ و ۳۳۶/۹]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۴۳/۱

آغاز و انجام: برابر؛ قد تم التسوید دارالخلافة طهران.

خط: نستعلیق، کا: نصرالله تفرشی، تا: ۱۲۵۷ق؛ مجدول؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۷۰؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۲۴گ(۱پ–۲۴ر)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۵ - ۸۶]

← زرقاله و شکازی ⟵ تعریف زرقاله و شکازی

● **زرندیه** / شعر، داستان / فارسی

zarandeyya

موفق السلطان، ق۱۴ قمری

movaffaq-os-soltān (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۳ق

متنی است انتقادی به نثر و نظم که نثر آن توضیح یک رویداد تاریخی و نظم آن گزارشی طنزآلود است که به شیوه «موش و گربه» عبید زاکانی ساخته شده است. رویداد مربوط به سال‌های رئیس الوزرائی رضا خان است که مستشاران خارجی نظارت بر مالیه ایران دارند و در آن زمان کشت خشخاش در زرند کرمان رواج داشته و دولت برتولید آن نظارت می‌کرده است. ضابطان دولتی در جریان نظارت، سهمی برای دولت و سهم‌هایی برای خود بر می‌داشتند. اخبار آن به پیشکار حکومت در کرمان می‌رسد و وی به دفعات ناظری اعزام می‌کند که خود ناظر هم شریک دزدان می‌شود. در بیشتر منابع نام مؤلف نیامده و از متن نیز نمی‌توان چیزی یافت ولی احتمال داده شده که سراینده و مؤلف آن موفق السلطان باشد.

آغاز: رساله‌ای است موسوم به زرندیه که در تشریح عملیات مامورین ضبط تریاک زرند که یکی از بلوکات ایالت کرمان است به طرز موش و گربه ساخته شده در سال سیچقان ئیل ۱۳۰۳ شمسی که آقایان مستشاران خارجه زمامدار مالیه ایران بودند و یکی از آقایان مرکزی پیشکار و رئیس ایالت کرمان بود ... آغاز منظومه: از شهور سنین محرم بود ×× که صمد با دو فوج غازانا / آمد و وارد زرند بشد ×× با سپاهی چو ابن سعدانا

انجام: شعرهایم زنند طعنه و طنز ×× به هگو هم عبید زاکانا / از نزاکت اگر نبودی دور ×× شکوه ها کردمی فراوانا

چاپ: میراث اسلامی ایران، دفتر هفتم، به کوشش رسول جعفریان، ۱۳۷۷ش، به صورت ناشناس چاپ شده است که ظاهراً نسخه‌اش ناقص بوده است.

[دنا ۱۲۳۶/۵؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۵۴/۴]

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۳۷۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ شماره نخستین از آن کوهی کرمانی بوده است، شماره دومی در ۱۳۱۳ به کسی بخشیده شده و ۲۵ ص

است، در پایان نخستین نسخه ما آمده: «بهر تاریخ داستان زرند ×× گفت توفیق همچو سحبانا / سال سیچقان، هزار و سیصد و سه ×× فضح ضابطین کرمانا»؛ قطع:ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۱۴ و ۱۹۸۶ عکسی

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۴؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴- ۱۴۳] و [عکسی ف: ۵ - ۴۴۱]

۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۸۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۳۵۴ق؛ مقدمه ای درابتدای نسخه درکیفیت نظم این منظومه وارد شده؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۳گ (۱پ-۱۳پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۸]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۰۲۸

در فهرست ناشناس آمده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از بیژن پاینده آزاد؛ اندازه: ۱۱/۳×۱۸/۴سم [رایانه]

● **زرین قبای هفت لشکر** / شعر، داستان / فارسی

zarrīn qabāy-e haft laškar

منظومه حماسی است شبیه شاهنامه فردوسی، کتابی به نثر شامل داستان‌های شاهنامه، ساخته شده برای ناقلان، با عنوان «هفت لشکر» در فهرست مجلس (ج ۱۰: ص ۱۶۱۷) معرفی گردیده که داستان‌ها و عنوان‌هایش مشابهت کامل با این منظومه دارد و در قرن سیزدهم هجری تألیف شده است. گویا این منظومه از روی آن کتاب به نظم کشیده شده است. در جلد هفدهم فهرست مجلس نیز شاهنامه منثوری با نام «تاریخ دلگشای شمشیر خانی» تحریر توکل بیک بن تولاک بیک در سال ۱۰۶۳ق معرفی شده است.

[دنا ۱۲۳۶/۵؛ نسخه‌های منزوی ۳۷۵۳/۳]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۸۱

آغاز: شنیدم که گویند سرگذشت ×× زکردار گیتی که بر سر گذشت / که چون شاه کیخسرو کامیاب ×× مرخص شداز جنگ افراسیاب؛ **انجام:** شه چنین بقلاب صیاد شاه ×× صمیران جنگی و زرین کلاه / ببخشیدشان شاه آزاد کیش ×× فرستاد هر یک پی مرز خویش

خط: نستعلیق دو ستونی، بی‌کا، بی‌تا؛ دو برگ آخر نونویس به خط ابوالفضل بن میرزا علی ثقة السلطان گروسی، ۲۸ محرم ۱۳۲۵ق؛ مجدول مذهب، درصفحه آخر نسخه دستخط ثقة السلطان ابوالفضل بن میرزا علی خان ثقة الاسلام گروسی با مهر «ثقة السلطان» (بیضی). او این دستخط را در روز چهارشنبه سلخ ذیحجه ۱۳۳۳ در ایامی که در زنجان از خوف مؤاخذه مردم از اعمال خانه بر اندازش به خانه ظهیر الاسلام حاجی میرزا مهدی پناهنده شده بود، نوشته است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۳۷ - ۹۷]

← زرین گیاه > خواص زرین گیاه
← زشت و زیبا > دیوان فایق کرمانشاهانی
← زشت و زیبا > دیوان خاوری کاشانی

● **زشت و زیبا** / شعر / فارسی

zešt va zībā

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۵۳

از دولت، (قطعه)؛ خط: شکسته نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۲۴۱)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۸۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۹/۲-طباطبائی

آغاز: بیت نخست قصیده اول: آغاز: خواهم که هر زمان کنمت بی سر و صدا ×× ای ماه من بگوشه تنها تو را دعا

زشت و زیبا کلام منظومی است که مصراع نخست مفهوم نا صواب یا هجوآمیز دارد و در مصراع دوم آن مضمونی دگرگون و تکمیل می‌گردد. گاه این منظومه مخمس و مسدس نیز هست. نسخه حاضر چند قصیده است که این نکته در آنها به کار گرفته شده؛ خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۱پ-۴ر)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۸سم [ف: ۲۲ - ۳۶۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۵۳/۱۴

آغاز: آغاز غزل اول: خوشا با تو به بالین سر نهادن ×× شراب و شمع را در بر نهادن ... ؛ آغاز غزل دوم: بیا ای شوخ یکدم پهلوی این بینوا جا کن ×× تحمل پیشه ساز ... خرکاری تماشا کن

دو غزل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول محرر؛ جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۷۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۳۱سم [ف: ۳۸-۳۶۷]

● **زعماء الشیعه** / تراجم / فارسی

zo‘amā’-oš šī‘a

هدایت، محسن

hedāyat, mohsen

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰۵۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... رجال و دانشمندان شیعه را؛ **انجام:** پند صاحبان عقل و بینش می‌باشد (فهرستها و بیوگرافی چاپی آیه الله صدر)

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ [الفبائی: - ۲۹۷]

← زفره > گویش مردم زفره کوهپایه اصفهان

ـــ الزکاة ⟵ الزکاة
ـــ الزکاة ⟵ تقریرات فقهی و اصولی
ـــ زکات ⟵ زکاتیه

● **زکات** / فقه / فارسی

zakāt

قمی، محمد طاهر بن محمد حسین، - ۱۰۹۸ قمری
qomī, mohammad tāher ebn-e mohammad hoseyn (-1687)

در این رساله مسائل ضروری «زکات» آمده است در پنج «باب»: زکات غله، زکات طلا و نقره، زکات شتر و گاو و گوسفند در سه فصل، زکات مستحب، مصرف زکات، خاتمه در زکات فطر. با سرآغازی در بی‌اعتباری دنیا و هول حساب و روز قیامت و جز اینها.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... ای عزیزان و یاران و همسفران پوشیده نماند که سفر بسیار پرخطر قیامت اگر چه در نظر کوتاه نظران غفلت کیش دور می‌نماید، بغایت نزدیک است

انجام: و اگر چنانچه خواهد که پیش از عید فطره را به مستحقین بدهد باید که به صیغه قرض بدهد و در روز عید به فطر حساب نماید.

[دنا ۱۲۳۶/۵ (۶ نسخه)؛ الذریعه ۴۲/۱۲ شماره ۲۴۷]

۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۸۹/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۱۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۱۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مراد بن آقا شاه آشتیانی قمی، تا: ۱۰۶۱ق؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۳۹پ-۴۴پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۵سم [ف: ۱۱ - ۱۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۹۸/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۸۶پ-۹۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۱ - ۱۱۵]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۶۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۱۴پ-۲۱ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۰۸/۶

آغاز و انجام: برابر؛ قد فرغت من تسوید هذه الرسالات من مؤلفات جدی ... محمد طاهر ... و انا ... محمد حسین الحسینی الطاهری فی یوم الثلثا احدی و عشرین من شهر رجب المرجب من شهور سنة ۱۱۴۴

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد شفیع حسینی طاهری نواده مؤلف، تا: ۲۱ رجب ۱۱۴۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۲گ (۲۳۷-۲۴۸)، ۱۸ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۰۸۸]

۶. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۸۴۲/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۱۸۳پ-۱۸۵ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۶۳۰]

● **الزکاة** / فقه، شعر / عربی

az-zakāt

حر عاملی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۱۰۴ قمری
horr-e ʻāmelī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1693)

مسائل مختلف زکات همچون زکات واجب و مستحب، زکات انعام، زکات طلا و نقره، زکات فلات، زکات مال التجاره، مستحقین زکات و زکات فطر در صد و اندی بیت به نظم در آمده است. آن‌چنان‌که ناظم در آخر ارجوزه بیان داشته، این منظومه را در اجابت درخواست دوستان و در یک شبانه روز به رشته نظم در آورده است. مشتمل بر مباحث: ۱. مقدمه: فیما یجب فیه الزکاة و ما تحتسب فیه؛ ۲. فصل فی زکاة الانعام؛ ۳. فصل فی زکاة النقدین؛ ۴. فصل فی زکاة الغلاة؛ ۵. فصل فیما یستحب فیه الزکاة؛ ۶. فصل فی زکاة الفطرة؛ ۷. فصل فی زکاة الفطرة.

آغاز: الحمدلله علی افضاله ×× ثم علی محمد و آله / ازکی السلام و الصلاة الزاکی ×× ما سبح الاملاک فی افلاک

انجام: علی النبی المصطفی محمد ×× و آله اهل العلی و السودد

[الذریعة ۴۷۶/۱ و ۱۱۳/۲۳؛ ریحانة الادب ۱-۳۱۵؛ لغت‌نامه دهخدا ۳۴/۳؛ مکتبة امیر المومنین ۸۱/۱؛ دنا، ج۵،ص۱۲۳۶-۱۲۳۷ (۱۹ نسخه)]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۲/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سبز، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۳۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱/۳ خوئی

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۹ص (۱۳۲-۱۴۰)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۷ - ۹]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۸۴/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۹۹ر-۱۰۲ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۷]

۴. زهان؛ مدرسه جعفریه زهان؛ شماره نسخه:۱۳۹/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۱۰۱ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳گ (۱۰۸پ-۱۱۰پ)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: - ۱۰۷]

۵. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۹/۴

خط: نسخ، کا: جمال الدین حسین بن محمد قاسم عاملی، تا:

۱۱۱۳ق، جا: مشهد رضوی، به امر محمد باقر؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۳۴]

۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۴۰/۱۰

خط: نسخ، کا: ابراهیم بن محمد علی عاملی، تا: ۱۱۲۱ق؛ جلد: تیماج شتری، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۰۵]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۷۲/۴

آغاز: ... فلا زكاة فی الرقیق ندباً ×× و لا وجوباً فاقض فيه سلباً؛

انجام: برابر

در فهرست بدون نام مؤلف، در پایان آمده: «به خواهش برخی از دوستان، در یک شبانه روز آن را سرودم». با سربندهای فصل، بی شماره: فصل فی زكاة الانعام، فصل فی زكاة النقدين، فصل فی زكاة الغلات، فصل فيما يستحب فيه الزكاة، فصل فی مستحقی الزكاة ...؛ خط: نسخ پخته، کا: عبدالله بن محمد حسين، تا: ۱۱۵۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۴گ (۵۶ر-۵۹پ) [ف: ۱ - ۱۳]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۶۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قرمز، ۵گ (۸۴پ-۸۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱-۱۰۷]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۴۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۹۶ر-۱۰۰ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۱۰۷]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۱۲/۳

نسخه اصل: کتابخانه مرتضوی - مشهد مقدس؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۸ص (۱۶۲-۱۶۹) [عکسی ف: ۷ - ۲۱۳]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ريال و نصف ريال ... بوده باشد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۲۶ق [رایانه]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۴۸]

۱۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۴۹/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید هادی باليل - قم؛ خط: نسخ نازیبا، کا: حسن بن احمد بن هاشم موسوی حسینی، تا: ۲۰ شعبان ۱۲۳۹ق؛ ۶ص (۱۲-۱۷) [عکسی ف: ۴ - ۳۶۷]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن مشکی، ۶گ (۹۹پ-۱۰۴ر)، ۱۳ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴/۹×۲۱/۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۰۶]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۴۳/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا همت زاده، تا: عید غدیر ۱۲۹۴ق، نواده وصال برای فرهاد میرزا فرمانفرمای فارس؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۵گ (۵۸پ-۶۲ر)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۱۷۵]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۲۶۲/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد وقار شیرازی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۷۰ ر-۷۱ ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۷/۲ - ۳۷]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۳گ (۷۴پ-۷۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۳۲۰]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۵۶/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الفقراء و المساكين الاولى×× لم تملكو المعام قوتا فی الملا ...

تنها ۷۲ بیت از این منظومه را در بر دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۸-۲۱پ)، ۱۱سطر(۷×۱۰/۵)، اندازه:۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۸ - ۳۲۷]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

اشعاری منسوب به امام علی (ع) در اعمالی که در هر روز از ایام هفته فعل آن مناسب باشد در ۸ بیت ضمیمه ارجوزه شده همچنین ابیاتی در زکات بقر و غنم و ابل که به صورت رمز نوشته شده ضمیمه شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انجام ضمیمه: «و هذا العلم لا يعلمه الا ×× نبی و اوصى الانبياء»؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج حنایی مذهب، ۵گ (۶۹پ-۷۳)، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۰۰]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۴گ (۳۱-۳۴)، ۱۷ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۶۸۲

انجام: نطمتها فی ليله و يوم ×× اجابة لالتماس بعض القوم ... تمت الكتاب

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷پ-۱۹پ)، ۱۳ سطر (۱۱×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [رایانه]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۸۰/۷-۱۹/۱۱۰

آغاز: فرض الزكاة واجب مفروض ×× فی تسعة يجمعها القريض / فی ذهب وفضة ونعم ×× من ابل وبقر وغنم؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در پایان این رساله (برگ ۱۵۹-۱۶۰) ارجوزه مؤلف در منزوحات بئر نیز آمده؛ جلد: مقوایی، ۲گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۵]

● **زکات** / فقه / فارسی

zakāt

وحید بهبهانی، محمد باقر بن محمد اکمل، ۱۱۱۸ - ۱۲۰۵ قمری

vahīd-e behbahānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad akmal (1707 - 1791)

رساله مختصری است در فقه امامیه به صورت فتوایی در بیان احکام زکات. در ابتدا، چیزهایی را که زکات در آنها واجب است توضیح می‌دهد و نصاب مربوط به آنها را بیان می‌کند و قدر زکات و زکات مستحب و مستحقین زکات را بررسی می‌کند.

آغاز: کتاب زکوة بسمله حمدله والصلوة والسلام علی محمد وآله الطاهرین اللهم اجعل جمیع اعمالی خالصة لک نافعة لی و ... بعد بدانکه بعد از معرفت اصول دین هیچ واجبی وجوبش به وجوب نماز و زکوة نمی‌رسد و آیات و اخبار ...

انجام: و مکروه است که آنچه را زکات داد آنرا اختیاراً مالک شود مثل آنکه بخرد یا مصالحه یا هبه معوض عنها و امثال اینها بلی اگر قهراً باو رسید مثل میراث و امثالش مکروه نخواهد بود والله یعلم تمت.

[الذریعة ۴۳/۱۲؛ دنا ۱۲۳۷/۵ (۷ نسخه)]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳/۷۱۰۰-۳۶/۱۰۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، متن خط خوردگی دارد؛ جلد: گالینگور،۱۳گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۴۸]

۲. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۴۷/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیشمار در دادن خمس میکردند و میکنند کوتاهی در دادن خمس

خط: نسخ خوب، کا: محمد تقی بن کمال همدانی، تا: ۱۱۷۹ق، جا: کربلا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۷ص (۱۱۰-۱۴۶)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف:۴۹]

۳. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۱۱۴/۲

آغاز: لهذا آنرا زکاة نامیده‌اند که زکاة لغة زیاد شدن نمو است؛ **انجام:** که از بابت امر بمعروف و نهی از منکر باید او را گفت که دست بردار تا بتو خمس بدهیم و الله اعلم

خط: نستعلیق، کا: حسین بن علی اکبر، تا: سلخ صفر ۱۱۹۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۳ص (۷۵-۸۷)، ۱۸ سطر [ف: - ۲۳۴]

۴. کرمانشاه؛ مدرسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۱۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۲ ذیقعده ۱۲۰۰ق، جا: کرمانشاه؛ ۱۲گ (۱۶۷ر-۱۷۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۹۰]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۹۰/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۴۲۱]

۶. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۴۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج لاکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: - ۱۳۲]

● **الزکاة (ارجوزة)** / فقه، شعر / عربی

az-zakāt (urjūza)

عاملی غروی، جواد بن محمد، ۱۱۵۲؟ - ۱۲۲۶ قمری

'āmelī qaravī, javād ebn-e mohammad (1740 - 1811)

ارجوزه ای در هشتاد و چهار بیت، که احکام زکات و زکات فطره به‌طور اختصار بیان کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۴۹۸/۸

آغاز:ان زکاة المال للفقیر ×× تنتج من الشجاع و الشعیر / قد جاعت الصلاة و الزکاة ×× هذی أقیموا و هذی آتوا؛ **انجام:** و الفضل فی التمر و یجزیک الثمن و رأی عثمان سخیف ممتحن

خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۲گ (۶۳ر-۶۴پ)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۲۹۴]

● **الزکاة = الرسالة المئونیة = المؤنة فی الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt = ar-r.-ul ma'ūnīyya = al-ma'ūnat-u fi-z zakāt

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

گروهی از کشاورزان، مشکلات و هزینه‌های سنگین زراعت را در مورد زکات در حضور ایشان مطرح کرده و اظهار داشته‌اند: اگر مخارج از غلات کسر نگردد به ناچار باید از کشت و کار دست برداشته و آن را رها سازند که در این صورت هم آنان در تنگنا قرار خواهند گرفت و هم فقرا از زکات محروم خواهند شد. مرحوم میرزا در پاسخ این رساله را مرقوم فرموده است. دارای این عناوین: حجة القول الأول: ۱. البرائة الأصلیة و اصالة عدم زیادة التکلیف؛ ۲. الاستصحاب؛ ۳. ان ذلک حیف و ضرر و عسر و حرج؛ ۴. عموم قوله (ع) الناس مسلطون علی اموالهم ...؛ ۵. عموم قوله تعالی و لا یسئلکم اموالکم ...؛ ۶. ان الظاهر من الأخبار ان الزکاة فی النماء ...؛ حجة القول بعدم وضع المئون فامران: ۱. الاجماع المنقول ...؛ ۲. اطلاقات الأخبار و عموماتها ...

. (براتعلی غلامی مقدم)
آغاز: بسمله. و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم. الحمدلله الذی رفع عنا مؤنة الادیان الباطلة ... اما بعد فقد ذاکرنی جماعة من سادة فضلاء الاصحاب ... من اجل اجرة الحصادة و الحمالة و الرضاضة و ما یلزمهم من ذلک من الخسارة
انجام: فلما کان تحدید الخراج غیر محدود بشیيء معین کالزکوة بل هو محدود بنظر الوالی فلا فائدة للتعرض لهذه المسئلة فیه. فلنقطع الکلام هنا حامدالله
[دنا ۱۲۳۸/۵ (۱۴ نسخه)]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۹۸/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۱۹۵ق؛ محشی با علامت «منه»؛ ۱۸گ (۵۰پ-۶۷ر)، ۱۶ سطر [ف: ۱۱ - ۳۱۲]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۹۳/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹ص (۴۰۲-۴۳۰)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۵۴]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** لعدم تعلق الزکاة و تحققه بعد، فهو کالقینة للتجارة بخلاف المؤون اللاحقة فإنها من ...
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۳۴۱-۳۴۷)، ۳۴ سطر (۱۲/۵×۲۴)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۵سم [ف: ۲۹ - ۵۲۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۴۵۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۵۷۵] و [ف: ۲۱-۵۴۰]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۱۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۰گ (۱۶۹ر -۱۸۸ر) [ف: ۵- ۴۴۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۹۰/۱۲
خط: نسخ، کا: محمد حسن پودئی سمیری، تا: قرن ۱۳، از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ (۱۲۸ر-۱۴۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۴ - ۷۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۸۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالجواد عقیلی هاشمی، تا: ذیقعده ۱۲۱۳ق؛ مصحح، مقابله شده؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: قهوه‌ای، ۱۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۵۷۴] و [ف: ۲۰-۵۲۸]

۸. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱
خط: نسخ زیبا، کا: صانع بن میرزا محمد، تا: ۱۲۱۶ق؛ جلد: تیماج مذهب، ۶۷گ (۳پ-۶۹ر)، ۲۰سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۹]

۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۴۶/۲۱
خط: نسخ، کا: حسین بن کربلائی ابراهیم، تا: با تاریخ ۱۲۱۶ق؛ ۲۳ص (۵۴۱-۵۶۳)، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۲۷]

۱۰. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۰۴/۱۰
آغاز و انجام: برابر
کا: محمد مهدی محلاتی، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۵گ [ف: ۱ - ۴۰۰]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۵۹/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: غلام رضا بن محمد حسین اصفهانی، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۴۳ر-۶۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۶۱]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۰۵/۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: از عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ (۱۱۹پ-۱۳۴پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۴ - ۱۰۱]

● **الزکاة** / فقه / فارسی

az-zakāt

میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ - ۱۲۳۱ قمری

mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

دارای چهار «باب» و هر باب مشتمل بر چند «مقصد» و «مطلب».

آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۳۸/۲بخش یکم
انجام: ... بعد از از آن عود کند، بقی خود و آن را بخورد
خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالهادی محمد فصیح الکرودی، تا: ربیع الاول ۱۲۲۵ق؛ کاغذ: مایل به خاکستری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۹۲]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

خوانساری، علی اکبر بن ابراهیم، - ۱۲۷۱ قمری

xānsārī, ‘alī akbar ebn-e ebrāhīm (- 1855)

فقه استدلالی متوسطی است با عنوان «مقصد، مقصد» و نسخه حاضر تا احکام زکات نقدین را دارد و ناتمام مانده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۴۲/۲-۱۸/۶۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... کتاب الزکاة وهی لغة الزیادة

والنمو والطهارة وانما سمیت بذلک لانها مطهرة للمال من الادناس؛ **انجام:** واستوجبه المحقق فی المعتبر والعلامة فی عدة من کنسبة الاکتفاء باخراج القدر المتیقن وهو بعید علی ما ذکرنا
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۴۸]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ قمری

ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

آغاز: بسمله حمدله کتاب الزکوة، الزکوه فی اللغه بمعنی النمو و الطهاره و الصلاح قیل و من الاول قوله تعالی ذلک ازکی لکم و اطهر و قوله تعالی تطهرهم بها و تزکیهم بناء علی ترجیح التأسیس علی التأکید و اما الثانی فکثیر و من الثالث قوله تعالی خیرا منه زکوة و اقرب رحما ...

چاپ: این رساله به ضمیمه کتاب الطهارة به چاپ رسیده است.
[الذریعة ۴۴/۱۲]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴/۶۱۹-۴/۸۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** مسأله اخری لها ربط بباب الزکوة وغیرها یمکن ان یقال ان الایمان عبارة عن الاعتقاد بالتوحید ... کون الامامیة من دین النبی (ص) واما القتل فهو من آثار الارتداد للکفر.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۷۳گ، ۲۲-۲۴ سطر [ف: ۴ - ۲۲۴۷]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۹۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد خروج الوقت فی الوجه السابق هو التکلیف المطلق باداء الفطرة و فی هذا الوجه هو الحکم الوضعی فتدبر والله الهادی وله الحمد والشکر کما هو اهله.
خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج شیخ حسنعلی تهرانی، بی‌تا؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: مقوا، ۸۳گ (۱-۸۳)، ۲۱-۱۸ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۲۱۱]

● **زکات** / فقه / فارسی

zakāt

تهرانی، علی بن خلیل، - ۱۲۹۶ قمری

tehrānī, ʻalī ebn-e xalīl (- 1879)

رساله‌ای مختصر در ترجمه کتاب استادش صاحب جواهر الکلام در بیان احکام زکات که در یک «مقدمه» و دو «مقصد» تنظیم شده است: مقدمه در بیان مجملی از فضیلت زکوة و عقاب منع کننده آن؛ مقصد ۱. بیان زکوة مال، در ده فصل و یک خاتمه؛ مقصد ۲. بیان زکوة ابدان، در چهار رکن.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا و مولانا محمد سید المرسلین و آله الطیبین الطاهرین الغر المیامین اما بعد این رساله است مشتمل بر احکام زکوة و درآن یک مقدمه دو مقصد است ...

انجام: و سزاوار است ملاحظه نمودن میزان در صورت تعارض مرجحات و الله الهادی الی سبیل الرشاد والحمدلله رب العالمین اولا و آخرا و ظاهراً و باطناً.

۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۴

آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: جواد یواماتی، تا: ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ (۱۶۵پ-۲۰۲ر)، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۳ - ۸۲]

۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۴۲/۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-ق۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafīʻ (1801 - 19c)

منظومه‌ای است در یکصد و سی و نه بیت در احکام زکات و زکات فطره که در یک شبانه‌روز سروده شده است.

آغاز: الحمدلله العزیز الباری ×× و الشکر للمهیمن المختار / ثم الصلاة و السلام الاسنی ×× علی النبی و الولی مثنی

انجام: فالحمدلله و صلی ما حما ×× ناح حمام اللیل او ترنما / علی النبی المصطفی و آله ×× أهل العلی و الجود من نواله

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۹/۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ در حاشیه‌ها اضافه شده؛ ۷گ (۱۳۰ر-۱۳۶پ)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۱۵۳]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

غنی خراسانی، حسن، ق۱۳ قمری

qanī xorāsānī, hasan (- 19c)

رساله‌ای که مؤلف در مورد زکات نگاشته و به طور مستوفی اقوال و آراء فقهاء را درباره موضوع زکات مورد نقد و بررسی قرار داده است که از آخر ناتمام مانده است.

آغاز: الحمدلله الذی زکانا بملة الاسلام و ارشدنا الی معرفتها من مأخذها بواسطة سید الانام و ائمة الانس و الجان؛

خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۸۰/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ اولش «این کتاب وقف و امانت حاجی شیخ عبدالله است» و در وسطش «من تألیفات والدی اعلی الله فی علیین المرحوم آخوند ملا حسن غنی مؤلف مغنی الفقیه»؛ واقف: حاجی شیخ عبدالله؛ جلد: تیماج سرخ، جدول دار، ۷گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۳۶۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۸۰/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۷۱]

● **الزکاة** / فقه / فارسی

az-zakāt

محمود بن محمد، ۱۳ قمری

mahmūd ebn-e mohammad (19c -)

رساله مختصری است در بیان احکام زکات و خمس مشتمل بر دو مبحث: ۱. زکات اموال مشتمل بر چهار فصل؛ ۲. خمس مشتمل بر چند فصل.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۲۷/۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد پس این رساله‌ای است در زکات و خمس و در آن دو مبحث است؛ **انجام:** بی اذن حاکم شرع دادن جایز نیست بلکه باید باو بدهد و او بمصارف اعلم است.

خط: نسخ، کا: عبدالمطلب بن محمد، تا: ۱۲۸۵ق؛ ۲۹گ (۲۵۵پ-۲۸۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [محدث ارموی مخ: ۳ - ۱۱۲۶]

● **الزکاة = شرح شرایع الاسلام** / فقه / عربی

az-zakāt = š.-u šarāyi'-il islām

رشتی، حبیب الله بن محمد علی، ۱۲۳۴ - ۱۳۱۲ قمری

raštī, habīb-ol-lāh ebn-e mohammad 'alī (1819 - 1895)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)

گویا این کتاب بخشی از تقریرات مؤلف است که برای درس استاد خود شیخ انصاری نگاشته است. (عبدالحسین حائری)

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذا کتاب الزکاة من شرایع الاسلام الکتاب و الکتب مصدر ان لکتب

[الذریعة ۱۸۴/۱۵؛ الذریعه ج ۱۲-۱۴؛ دنا ۱۲۳۹/۵]

۱. مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۲۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و نعم ما قال بعض مشایخنا قدس سره انه لولاه لامکن حمل جمیع ما استدل به علی التوقیف علی الندب.

تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ش ۱۴۲۹۵ آستان قدس ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: «یا صالح المومنین» (بیضی)؛ واقف: محمد صالح، شعبان ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۵۴گ، ۲۱ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: - ۲۳۸]

۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۵۳

کتاب زکاة تا پایان احکام فطره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۷گ، ۲۶ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱ - ۳۹]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۳۸

آغاز: قوله (ع) و فی ما سقت السماء العشر انه یجب فیه حصة و زنها و زن الغر لا ان الواجب هو العشر نفسه و الافکیف یکون اخراج؛ **انجام:** نعم ما قال بعض مشایخنا قدس سره انه لولاه لاتمکین حمل جمیعها استدل به علی التوقیت علی الندب و قد وقع الفراغ ...

قسمت دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۱ ذیحجه ۱۳۰۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: حاج شیخ فضل الله نوری، مرحوم نوری این نسخه را به امیر سید محمد (گویا امام جمعه تهران و یا امیر سید محمد بهبهانی است) داد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۴۱۴ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۱۶۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۲۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** فان المراد بالعشر فیها ما یساوی مقداره لا عینه بمعنی قوله

از ابتدای زکات تا اواسط مبحث زکات طلا و نقره؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج زرشکی، ۱۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ - ۸۷۸]

۵. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم

آغاز: برابر

تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه ش ۱۴۲۹۵ آستان قدس ذکر شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ تملک: ریحان الله بن جعفر موسوی کشفی در ۱۳۲۴ در مشهد؛ ۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [صد و شصت نسخه: - ۲۳]

● **زکات** / فقه / فارسی

zakāt

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (- 1896)

تاریخ تألیف: شب یک‌شنبه ۱۹ محرم ۱۲۹۹ق

در احکام فقهی فتوایی زکات و تعیین آنچه را که باید در زکات پرداخت شود با تأکید بسیار در پرداخت آنها، با اشاره در اواخر رساله به صدقاتی که مستحب است پرداخت آنها به فقرا و محتاجان؛ مشتمل بر هشت «فصل»: ۱. کیفیت تعلق زکات؛ ۲. اقسام زکات و مقدار نصاب هر یک؛ ۳. تعیین مقدار زکات؛ ۴. بیان وقت ادای زکات؛ ۵. بیان محل اداء و مصرف و کیفیت

صرف زکات؛ ۶. بیان احکام متفرقه زکات؛ ۷. بیان آداب زکات؛ ۸. ذکر باقی صدقات مستحبه.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله ایست در بیان تکلیف زکات بجهت مزید حاجت برادران دینی برشته تحریر آمد.
انجام: و روز به روز در زیاده است تا روز حساب خداوند همه را توفیق اعمال خیر عطا فرماید ...

۱. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۷/۱مشهد
خط: نسخ، کا: محمد جواد بن علی حسینی میبدی، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۳۰۵ق، جا: کرمانشاه؛ ۳۴گ (۱ر-۳۴ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۱۵۹]
مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۷/۱
همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۴۷]
۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۷/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد، تا: ربیع الاول ۱۳۴۷ق، جا: کرمانشاه؛ اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۲۹]
کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۷/۲ مشهد
همان نسخه بالا [ف: - ۱۳۹]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۶/۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۷۵]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

تهرانی نجفی، هادی بن محمد امین، - ۱۳۲۱ قمری
tehrānī najafī, hādī ebn-e mohammad amīn (- 1903)
فقه استدلالی مفصلی است درکتاب زکات. بنا به قول آقا بزرگ ممکن است این کتاب بخشی از «ودائع النبوة» مؤلف باشد.
[الذریعة ۴۴/۱۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۳/۲
خط: نستعلیق خوش، کا: ابراهیم بن موسی بن محمد حسن بن ابراهیم بن محمد بن ابراهیم، تا: ۲۴ صفر ۱۳۳۳ق؛ قطع: رقعی خشتی [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۶۶]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۵۵/۲
آغاز: اعلم ان الزکوة فی اللغة عبارة عن الطهارة عن الادناس الباطنیه و الاوساخ المعنویه و تدلک علی هذا ملاحظة موارد استعمال الکلمة من قولهم نفس زکیه ای طاهرة عن الاخلاق الرزیلة..؛ **انجام:** (صفحه ما قبل آخر که خط خورده است): المسئول عنه الحافی به علی صورة الاخلاق فی جمیعها دائر مدار الصحة و الوضع و اثباتها فیه دائر ...
خط: نسخ، کا: حاج شیخ اسماعیل هشترودی، بی‌تا؛ جلد: مقوایی یشمی، ۴۵ص (۱۱۳-۱۵۷)، ۲۶ و ۱۹ و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۴۳]
۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۸۳
آغاز: کما یظهر من المحکی عن الاستاذ البهبهانی فیه فی رد السبزواری حیث نقل الخلاف فی ذوی الادوار فاورد علیه بان الخلاف المتوهم لا اصل له؛ **انجام:** و علی هذا یکون دعوی صاحب المدارک ره والفاضل الهندی ره اتفاق العلماء علی انه لو وجدت الشروط بعد الهلال لم تجب و قبله تجب ... من دعوی الاتفاق فی خصوص الضیف والولد دون سائر الشرایط.
زکات؛ بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۳۸۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۴ - ۱۵۷۹]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

بهاری همدانی، محمد باقر بن محمد جعفر، ۱۲۷۷ - ۱۳۳۳ قمری
bahārī hamadānī, mohammad bāqer ebn-e mohammad ja'far (1861 - 1915)
رساله فقهی استدلالی بسیار متینی است در بیان زکات و اقسام آن و زکات فطره که اشاراتی به مستندات روایی و اقوال فقهاء و متون آنان با رمز حروف دارد.
[دنا ۱۲۳۹/۵؛ فوائد الرضویة ۴۱۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۹/۳
آغاز: الشرط الثانی معنی الحول من حین ملک مال التجارة؛
انجام: فلنختم الکلام فی الفطرة علی ذلک و الحمدلله اولاً و آخراً
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۷ ذیقعده ۱۳۰۰ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: کاغذی رنگی، ۷۸گ (۹۷-۱۷۴)، ۲۳ سطر(۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۱ - ۱۹۴]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۶۸
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید الانبیاء ... فالکلام فی الزکاة فی امور و مواقع؛ **انجام:** اخراج جنسه من غیر العین و یعتبر فیه المساواة للفریضة عرفاً
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ مسوده مؤلف است که گاه سطور قلم گرفته شده و مطلب آن مجدداً در حاشیه نگاشته شده، نام مؤلف در آغاز و انجام کتاب نیامده است، و به قرینه شناخت خط مؤلف به ماهیت کتاب پی بردیم؛ کاغذ: فرنگی کلاسیک و کاهی، جلد: تیماج قرمز، ۶۳گ، ۲۰ سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۱ - ۲۶۳]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

معصومی بهبهانی، محمد علی بن سلیمان، -۱۳۷۲ قمری
ma'sūmī behbahānī, mohammad 'alī ebn-e soleymān (-

(1953
فقه استدلالی شیعی است در احکام زکات. در شناسنامه نسخه آن را از تقریرات شیخ هادی تهرانی معرفی کرده‌اند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۸۳۹/۱
آغاز: بسمله. کتاب الزکاة و هی فی الاصل الطهارة عن الاوساخ المعنویة حتی النجاسة الحکمیة و کون الیابس زکیا من هذا الباب؛
انجام: روی هذه الروایة باسناده عن الحسین ابن سعید عن محمد ابن ابی عمیر و باسناده عن سعد عن ابی جعفر ...
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱ص (۱– ۸۱)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴۴- ۹۲]

● **الزکاة** / فقه / فارسی

az-zakāt

شریعتمدار، محمد علی بن اسدالله، ق۱۴ قمری
šarī‘atmadār, mohammad ‘alī ebn-e asad-ol-lāh (- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۷ ربیع الاول ۱۳۴۱ق
احکام زکات را فتوایی و با اختصار به درخواست گروهی از اخیار و صلحاء در یک مقدمه و چند مقصد و یک خاتمه نگاشته است. در اواخر این کتاب احکام خمس نیز افزوده شده و در خاتمه معنی روحانی و باطنی نماز و زکات و تولی و تبری توضیح داده شده است.

کرمانشاه؛ مبیدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۴۴/۲مشهد
آغاز: الحمدلله الذی جعلنا من الراشدین بارشاده ... اما مقدمه بدانکه خداوند تعالی چنانچه نماز را بر عالمیان واجب گرداند زکات را بشرایط واجب گردانیده است؛ **انجام:** اللهم اغفرلی و لوالدی و لجمیع المؤمنین یوم یقوم الحساب ...
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد خمامی مقیم انزلی، تا: جمعه ۱۹ ربیع الثانی ۱۳۴۱ق؛ ۱۱۵گ (۲۳۱پ–۳۴۵ر)، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۱ – ۱۷۵]

● **الزکاة (ارجوزة)** / فقه / عربی

az-zakāt (urjūza)

جواهری بروجردی، علی بن احمد، – ۱۴۱۵ قمری
javāherī borūjerdī, ‘alī ebn-e ahmad (- 1995)
ارجوزه‌ای در یک هزار و شصت و یک بیت که در آن احکام زکات و زکات فطره نظم شده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۰/۴
آغاز: الحمد لله الکریم الرزاق ×× مفیض کل الفیض للخلائق / من لطفه و ذاک شیء نزرا ×× أن جعل الزکاة حق الفقرا؛ **انجام:** فانهم ائمة البریه ×× و انهم خیر الوری سجیه

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قرمز، ۹گ (۱۱۳–۱۲۱)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ – ۱۸۰]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

علم الهدی، محمد حسین بن هبة الله
‘alam-ol-hodā, mohammad hoseyn ebn-e hebat-ol-lāh

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نیمه کاره گذارده؛ قطع: خشتی [نشریه: ۷ – ۳۵]

● **الزکاة** / فقه / عربی

az-zakāt

غیر همانند:
۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۰۷/۲
انجام: فی هذه الوجه هو الحکم الوصفی فتدبر
قطعه از کتابی در مبحث زکات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ از نسخه محرر حاج محمد نهاوندی مورخ ۱۲ رمضان ۱۲۹۶ استنساخ و با آن مقابله شده، محشی از مؤلف؛ واقف: مشهدی نجفقلی، آذر ۱۳۴۰؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوا، ۴۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۶۷]
۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۶۹/۷
آغاز: بسمله کتاب الزکوة التی هی اخت الصلوة فی ان وجوبها من جملة
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۹۸ق؛ جلد: تیماج سبز، ۱۸ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۴۵۸]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۰۵/۶
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... کتاب الزکاة و هی لغة الطهارة و النمو و الزیادة اما علی سبیل الاشتراک اللفظی؛ **انجام:** اتجه الحکم بضمان المالک حینئذ لا ضمانهم لانهم غیر مأذونین فی دفعها بالفرض..
شرح استدلالی ناتمام مفصلی است بر کتاب زکاة یکی از کتاب‌های فقهی که شناخته نشد و این شرح باید از نیمه دوم سده سیزدهم باشد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد بن ابی القاسم بن محمد بن عبدالله بن محمد رفیع ابن اسماعیل بن مهدی بن میر شاهمیر ملقب به شهاب الدین حسینی، تا: ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶گ (۱۰۴ر–۱۲۹پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۵–۲۸۶]
۴. زنجان؛ امام جمعه؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره
آغاز: کتاب الزکاة و هی فی الاصل الطهارة عن الاوساخ المعنویة و لعله من کتاب «ذخائر النبوة»؛ کا: محمد کاظم مقلب به محقق قزوینی، تا: ۱۴ ربیع الاول ۱۳۲۹ق [دلیل المخطوطات: ۱ – ۱۳۵]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۸۶/۱

آغاز: کتاب الزکاة و فیه مقاصد، الأول فی زکاة المال و فیه فصول، الأول فی الشرائط العامة؛ **انجام:** ناتمام: ولو أخر العزل مع عدم المستحق فلا اثم و یقضی، الفصل الرابع فی الواجب ...
احکام زکاة را بطور فتوی با اشاره به بعضی از ادله ضمن چند مقصد و هر کدام دارای فصول نگاشته شده و در نسخه حاضر کامل نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۳گ (۱پ–۴۳پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ – ۳۹۶]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۹۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۹۹
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از عباس محسنی [رایانه]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۰۸۱
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۲۹۷]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۵۷۶/۱۰
ارجوزة؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۵۸پ–۵۹پ) [ف: ۶ – ۵۵]

● زکات / فقه / فارسی

zakāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۵۹/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۹۹–۱۰۲)، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۵۷۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۴۱/۲
آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین ... بدانکه زکات در نه چیز واجب می‌شود اول طلا، هر گاه مقدار بیست اشرفی باشد؛ **انجام:** یا عالمی که مصارف زکات را داند ببرند که او به مصرف برساند و مسائل زکات بسیار است و برای ضرورت به این قدر اکتفا نمود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۸۷ر–۸۸ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۸/۵سم [ف: ۳۹ – ۲۳۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة المبارکات الزاکیات النامیات علی محمد و آله ... این رساله ایست در فقه زکاة؛ **انجام:** زیاده بر آنست که در امثال این مختصرات بیان توان نمود.
مختصر فتوایی است در فقه زکاة مشتمل بر «مقدمه» و چند «باب» و «خاتمه»؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد رضا بن محمد هاشم منجردین جی، تا: ۲۵ ذیحجه ۱۱۲۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ (۵۰پ–۷۰ر)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ – ۸۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۳۵/۷-عکسی
آغاز: فصل اول در ذکر زکات است آیات و احادیث بر وجوب آن و عقاب ترک آن بسیار است. از آن جمله حق تعالی می‌فرماید: و الذین یکنزون الذهب؛ **انجام:** و به گمان فقیر همة خمس این دارد. تم. مضمون زاد المعاد.
نسخه اصل: کتابخانه شخصی فخرالدین نصیری ش ۲۶۶. گفتاری جدا است از «زاد المعاد» مجلسی دوم، محمد باقر (که باب ۱۴ آن «مجملی در احکام زکات و خمس و اعتکاف» است) آغاز آن: «بعد الحمد. بدانکه زکات در نه چیز واجب است». در ۳ «فصل»؛ خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۱۶۲ق؛ ۱۰گ (۹۹–۱۰۸) [عکسی ف: ۲–۱۵۳]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۳۰/۷-ف
نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فیلمها ف: ۳ – ۱۹۳]

۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۲/۸-۲۲/۱۶۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد خیر خلقه اجمعین [] بدانکه زکات بر دو قسم است زکاة مال زکاة فطره و مشهور این است که در مال مردم حق واجبی به غیر از این دو قسم؛ **انجام:** مثل کسی که تصدق بکند بعد از آن عود کند درآن صدقه مثل کسی است که قی کند و بعد از آن عود کند به قی خود وآن رابخورد تمت الرسالة.
رساله کوتاهی است در زکات و خمس و احکام آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج، ۵۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ – ۲۲۴۷]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۲۱/۵
خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد علی، تا: اواخر قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۶۹پ–۷۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵ – ۳۵۱]

۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۹۵۶
بی‌کا، تا: قرن ۱۳، ۴۷گ؛ قطع: جیبی [ف: – ۱۴۶]

۸. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۱۲/۱۷
آغاز: حمدله. و الصلوة علی محمد و آله اجمعین. کتاب الزکوة و در آن چند بابست باب اول در وجوب زکوة و استجاب و در آن چند مسئله است، مسئله اول حکمت وجوب زکوة آنست که چون امر معاش و معاد خلق؛ **انجام:** و مرویست که هر که زکات بدهد از او حساب پیدا کردن مالی نمی‌طلبند و شاید مراد سهولت حساب با حقوق مشکوکه باشد یا حساب مال حلال باشد و الله اعلم.
فقه فتوایی مختصری است در بیان احکام زکات شامل چند باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴گ (۲۴۱ر–۲۴۴ر)، ۲۸سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۵سم [ف: ۲ – ۴۵۶]

۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۹۵۲
آغاز: ... مبنای دوم از مبانی اسلام زکوة
زکوتیه. رساله‌ای است در احکام زکوة در ۵۶ فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: گویا قرن ۱۳؛ ۱۳۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ – ۶۶]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۹
آغاز: ... بایشان دارد یا خود تارک این فریضه عظیمه اند جرأت اظهار وجوب آن نمی‌کنند؛ **انجام:** کما سقم و غلط بودند و

مجمله اسباب تفرق حواس همه جمع بود بنابراین
مباحث موجود: مقدمه در تحقیق معنای زکات و آنچه متعلق به آن است، مقصد ۲. در آنچه زکات در آن واجب می‌شود، در سه فصل، مقصد ۴. در مستحقین زکات و مصارف آن و اوصاف ایشان، مقصد ۵. در زکات فطره و کیفیت وجوب و استحباب آن، در سه فصل، خاتمه در بیان فضیلت صدقه و فوائد آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، محشی برخی از آنها از مؤلف؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۳سم [ف: ۴۳ - ۱۶۳]

۱۱. **یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۵۶۶/۷**
آغاز: بسمله، حمدله، کتاب چهارم در زکوة، بدانکه واجب بودن زکوة؛ **انجام:** مالک یکی از نصاب زکوة باشد و بالجمله شرایط
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۱۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۱۷۰۱]

۱۲. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۱۲/۶**
آغاز: قال رسول الله ان الله تعالی فرض علیکم الزکاة ... پیغمبر فرمود به درستی که خدای تعالی فرض کرده است. بر شما زکات؛ **انجام:** و بعد از خشکی اگر چیزی زیاد آید رد نماید و اگر کم آید
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶گ (۱۹۳پ-۱۹۸پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۵ - ۳۴۴]

۱۳. **تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۵۲/۴**
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین. ای عزیزان و یاران و ای برادران و همسفران پوشیده نماند که سفر بسیار خطر قیامت اگر چه؛ **انجام:** و اگر چنانچه خواهد که پیش از عید بمستحقین بدهد باید که بصیغه قرض بدهد و در روز عید بفطر حساب نماید. تمت الرسالة الشریفه بعون الله تعالی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸ سم [ف: ۲ - ۷۶۲]

۱۴. **مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۸۶۴/۳**
زکوة و خمس و اعتکاف. مجملی است بدون خطبه و خاتمه که ناقص الاخر است و تنها بخشی از زکوة را دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج عنابی، ۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۲]

۱۵. **مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴/۲ فیاض**
آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین وصلی الله علی محمد واله الطاهرین ... کتاب الزکوة وفیه مباحث الاول فی حقیقتها وماهیتها وهی فی اللغة
شرحی است بر یکی از متون فقهی که گویا از یکی از شاگردان شیخ مرتضی انصاری است که بخط و تصحیح هموست؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج، قطع: وزیری [ف: - ۱۶۱]

۱۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۰۰/۳**
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة علی محمد و آله الطاهرین اجمعین. بعد بدانکه از جمله فروع دین ادای زکوه است و وجوب آن از جمله ضروریات دین است؛ **انجام:** نقل کردن خمس بغیر بلد بنابر قول اکثر مجتهدین مگر با عدم مستحق در بلد در یتیم فقر معتبر است.
فقه فتوایی مختصری است در احکام زکات مطابق با فقه شیعی و در آخر چند مسأله از مسائل خمس درج شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرد، ۷گ (۵۵پ-۶۱ر)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴۴ - ۱۲۲]

← الزکاة بعد اخراج المؤنة > نور الهدی

● الزکاة بعد اخراج المؤنة / فقه / عربی

az-zakāt-u ba‘d-a ixrāj-il-ma’ūna

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، - ۱۱۷۳ قمری

xājū’ī, mohammad esmā‘īl ebn-e hoseyn (- 1760)

در این رساله استدلال می‌شود بر اینکه زکات بر غلات را پس از بیرون کردن جمیع مخارج حتی آنچه به عنوان مالیات به دولت داده می‌شود، باید پرداخت.
چاپ: در مجموعه اولی از رسائل فقهیه مؤلف چاپ شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۸۶/۳
آغاز: سبحان من زکی من زکی قد أ فلح من تزکی و ذکر اسمه فصلی علی نبیه خیر الوری و عترته مصابیح الدجی؛ **انجام:** و کأنه من روایات العامة لانه لم نطلع علیه فی کتب الاصحاب لکنه لایخلو من تأیید لما ذکرنا فتدبر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۷گ (۵۸پ-۹۴ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۵ - ۳۵۸]

● زکاة، حضانت و نکاح (رساله در احکام) / فقه / عربی

zakāt, hezānat va nekāh (r. dar ahkām-e)

رشتی، کاظم بن قاسم، ۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ قمری

raštī, kāzem ebn-e qāsem (1798 - 1843)

رساله‌ای در اغلب احکام زکات و برخی مسائل نکاح و ...
[دنا ۱۲۴۱/۵؛ فهرست کتب احسایی و سایر مشایخ ص ۱۲۲]

بشرویه؛ امیرالمؤمنین؛ شماره نسخه:۴۵/۹
آغاز: کتاب الزکوة وهی مرتبة علی مقدمة و ابواب و خاتمه اما المقدمة ففیها مباحث المبحث الاول فی وجوب الزکوة ... و اما الکتاب فقد قال الله عزوجل فی مواضع عدیده؛ **انجام:** فالمسئله خلافیة و الاصح ما ذکرنا لک من جواز النکاح المذکور و الروایات ظاهرة الدلاله فیما ذکرنا و الله سبحانه

کتاب زکوة، حضانت، نکاح؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج حنایی،۶۸گ(۱۳۲ر-۱۹۸پ)،۱۸سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

● **زکاة غلات** / فقه / فارسی

zakāt-e qallāt

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳۶/۱۷

خط: نستعلیق، کا: سلطان محمود بن علی طبسی، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۳۶۴-۳۶۵)، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۸۱۳]

← زکات فطره ⪢ زکاة الفطرة

● **زکاة الفطرة** / فقه / عربی

zakāt-ul fiṭra

فتحانی، احمد بن حبیب الله، ق ۱۰ قمری

sahā'ī, ahmad ebn-e habīb-ol-lāh (- 16c)

آغاز: نحمدک بحمدک یا من جعل التکلیف وسیلة للمکلفین الی تحصیل الثواب ذریعة لهم الی نیل اعلی ما ینتهی الیه الارباب من اولی الالباب ... فیقول العبد المسیء فی نفسه ... لکن لما طال طلب الطلبه المترددین علی و کثر الحاح قلیل من المتوددین الی ان اکتب لهم رسالته فی زکوة الفطر

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۵۷/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اخرج هذا الزکاة قضاء عن زکاة الفطرة لوجوبه قربة الی الله نیة النیابة اخرج ... عن فلان من زکاة الفطرة لوجوبه علیه قربة الی الله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۷۶ق (که ظاهراً تاریخ تألیف است و نسخه از قرن ۱۱ می‌باشد)؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۳گ (۱۶۴ر-۱۶۶ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۸۵]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۶۷/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن حاجی آقا جانی فراهانی، تا: رجب ۱۲۷۴ق؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا با روکش لاجوردی، ۳ص، ۲۴ سطر (۹/۵×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۷۵۱]

● **زکاة الفطرة = زکات فطره** / فقه / فارسی

zakāt-ol-fetra = zakāt-e fetra

استرآبادی، محمد یوسف، - ۱۲۸۶ قمری

estarābādī, mohammad yūsof (- 1870)

رساله کوتاه در احکام زکات فطره که مطابق فتاوای شیخ مرتضی انصاری (-۱۲۸۱ق) تحریر شده و در شش «مبحث» تنظیم شده است. استرآبادی از انصاری پرسیده و او پاسخ داده بوده است.

آغاز: الحمدلله ... ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین الی یوم الدین بعد چنین گوید افقر عباد الی ربه الغنی محمد ... عفی عنه و عن والدیه که نظر به التماس جمعی از اخلاء دینی و اصدقاء ایمانی

انجام: و بدانکه احوط و اشهر آنستکه بفقیری کمتر از یک فطره ندهد مگر آنکه فقراء بسیار جمع شوند و آنچه موجود است و فاءبه آن نکند تمت.

چاپ: ایران، ۱۲۷۱ق، سنگی، رقعی

[دنا ۵/ ۱۲۴۰]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۷۸/۴

خط: نستعلیق چلیپا، کاتب = مؤلف، تا: صفر۱۲۸۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۶۶۹]

۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۲/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دهه سوم رجب ۱۲۶۷ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۰۴پ-۱۰۶ر)، ابعاد متن: ۹/۵×۱۶/۵، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: - ۲۲۵]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۵۷۲/۲

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۷۲ق؛ مهر: شیخ انصاری «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده مرتضی الانصاری»؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۷۵۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۱۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: غره ربیع الثانی ۱۲۷۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۹۳پ-۱۹۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۹ - ۳۱۵]

۵. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدتقی بن میرزا جان نراقی، تا: دهه اول رجب ۱۲۹۳ق، مجدول، محشی؛ جلد: مقوا، ۵گ (۱۲۱ر-۱۲۴ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۸۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: - ۴۱۹]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۶۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۶گ (۱۰۲پ-۱۰۷ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۱۶۰]

● **زکاة فطره** / فقه / فارسی

zakāt-e fetra

نوری، علی، ق ۱۳ قمری

nūrī, ‘alī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۹ق
وجیزه‌ای کوتاه در احکام زکاه فطره در پایان ماه رمضان که با استفاده از آیات قرآن و به صورت فتوایی نوشته شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۵۶/۲

آغاز: قد افلح من تزکی وذکر اسم ربه فصلی قیل تزکی ای ادی زکوة الفطرة وصلی صلوة العید الزکوة اما مصدر من زکی اذانمی لانها یستجلب البرکة فی الاموال؛ **انجام:** و نماز عید درزمان حضور امام (ع) واجب و در غیبت مستحب و به جماعت کردن نیز مستحب اگر نباشد به تنهایی و علامه مجلسی واجب میدانند به جماعت خواندن را

خط: نستعلیق، کا: شاید مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ ۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۷۸]

● زکاة فطره و روزه / فقه / فارسی

zakāt-e fetra va rūza

در این قسمت دو فصل آمده یکی زکات فطره و دیگر روزه. ابتداء از زکات فطره بحث می‌شود و خواص آن ذکر می‌گردد و قواعد شرعی راجع به آن گفته می‌شود و سپس روزه و کیفیت و قواعد آن مفصل می‌آید. ظاهراً باید این دو فصل از یک کتاب فقهی گرفته شده باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۵۰/۶

آغاز: فصل در بیان زکوة فطره بدانکه همچنانکه زکوة مال باعث حفظ مال از تلف و افات می‌شود؛ **انجام:** و مجتهد حکم کند باز باید آن روز را اول ماه قرار دهد ... یا قضا شهادت نباید شنید.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد صادق بن ملا عبدالمحمد، تا: ۱۲۴۸ق، جا: فریدن اصفهان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۲ص (۳۶-۴۷)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴ سم [ف: ۶ - ۵۹]

● زکات مالی / فقه / فارسی

zakāt-e mālī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۷۸/۵

به رای و فتوای انصاری؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ راسته و چلیپا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۶۶۹]

● زکاة المالیة / فقه / فارسی

zakāt-ol malīya

استرآبادی، محمد یوسف، - ۱۲۸۶ قمری

estarābādī, mohammad yūsof (- 1870)

رساله‌ای کوتاه در احکام زکات مالیه که جمع‌آوری کننده مطابق فتاوی شیخ مرتضی انصاری (-۱۲۸۱ق) برای استفاده فارسی‌زبانان گردآورده است.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۲۳/۵

آغاز: بسمله بدانکه اجناس زکوی یعنی مالی که زکوه به آن تعلق می‌گیرد نه چیز است اول طلا دویم نقره سیم گوسفند ... و از برای هر یک نصابی است در شرع به تفصیلی که خواهد آمد؛ **انجام:** و شرط است در شتر و گاو و نه گوسفند اینکه کار کن نیز نباشند ... و مدار بر صدق عرفی است در تمام سال که کارکن بنامد آنها را والحمدلله اولا ... وصلی الله علی محمد وآله ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین.

کامل؛ خط: نستعلیق، کا: محمدتقی بن میرزا جان نراقی، تا: اوایل رجب ۱۲۹۳ق؛ مجدول، محشی؛ جلد: مقوا، ۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ]

● زکاة و خمس (جواب مسأله در باب) / فقه

zakāt va xoms (javāb-e mas’ale dar bāb-e)

شیروانی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ - ۱۰۹۸ قمری

Šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1687)

جواب از مساله زکات غلات اربع و خمس.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۰۸/۱۷

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن خواجه علی انصاری، تا: ۱۱۰۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۴گ (۵۹پ-۶۲پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۱۶ - ۴۲۷]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۳]

● زکاة و خمس (رساله در ...) / فقه / فارسی

zakāt va xoms (r. dar ...)

حسینی تونی، میرک موسی بن امیر محمد اکبر، ق۱۱ قمری

hoseynī tūnī, mīrak mūsā ebn-e amīr mohammad akbar (- 17c)

به درخواست: شاهوردیخان، بیگلربیگی مشهد
رساله‌ای است فتوایی، مرتب بر یک «مقدمه» و پنج «باب» و خاتمه: مقدمه: در بیان ثواب دادن زکات و عقاب بر ترک آن و بیان خاصیت هر یک از فعل و ترک؛ باب ۱. بیان چیزهایی که در آن زکات واجب است؛ ۲. چیزهایی که زکات در آن سنت است؛ ۳. بیان مستحق زکات؛ ۴. زکات فطره؛ ۵. خمس؛ خاتمه: در ثواب سخا و جود و صله رحم و اعانت فقرا.

آغاز: الحمدلله الذی یمحق الربوا و یربی الصدقات و یحط الخطایا و یضاعف الحسنات
انجام: بلکه باید بحق بگیرند و در حق صرف نمایند تأخیر ایشان مقبول درگاه اله شود و از آن بهره ور گردند و تمتع یابند

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا بیک بن فیض الله قارزیه جوینی، تا: اوایل ذیحجه ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۴۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۵ – ۵۰۴]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: میرزا بیک بن فیض الله قارزیه جوینی، تا: ذیحجه ۱۰۹۴ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه پارچه، ۴۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۰ – ۲۱۹]

● **زکات و خمس (رساله در ...)** / فقه / فارسی
zakāt va xoms (r. dar ...)
خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، – ۱۱۵۱ قمری
xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739)
تاریخ تألیف: ۳ محرم ۱۱۳۲ق
مسایل زکات و خمس به اختصار در یک مقدمه و دو باب آورده است: مقدمه درباره بیان فضیلت زکات و خمس؛ باب ۱. بیان احکام زکات؛ باب ۲. بیان احکام خمس می‌باشد.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۹/۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی فخرالمسلمین و خاتم النبیین و شفیع المذنبین یوم الدین محمد و عترته الاکرمین ولعنة الله علی اعدائهم اجمعین ... در بیان فضیلت زکاة وخمس؛
انجام: و در همه جا مراعات احتیاط و برائت ذمه حسب الواقع شده است توقع از برادران ایمانی و خلان روحانی آن که هرگاه از این رساله منتفع شوند و به مضامین آن عمل نمایند این غریق بحر خطایا و معاصی را در حیات وممات فراموش ننمایند
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۷۹]

● **الزکاة و الخمس** / فقه / عربی
az-zakāt-u wa-l-xums
کرمانشاهی، محمد بن عاشور، ق۱۲ قمری
kermānšāhī, mohammad ebn-e ‘āšūr (- 18c)
تاریخ تألیف: ۱۱۹۷ق
مسائلی است در زکات و خمس به صورت استدلالی و با عناوین «مسئله مسئله».

[دنا ۱۲۴۲/۵؛ اعیان الشیعة ۳۷۷/۹؛ الذریعة ۱۱۳/۱۳ و ۸۳/۵ و ۱۱۵/۱۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۹/۴
آغاز: مسئلة، یعتبر فی وجوب الزکوة البلوغ و العقل فلا یجب فی صاحب الصغیر اجماعاً؛ **انجام:** فجواز التصدق بدین علیه عن المالک ...
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه عفی عنه»، مقابله شده با نشان «بلغ»؛ کاغذ: فرنگی، ۶۶گ (۹۶–۱۶۱)، ۱۷–۲۰ سطر، اندازه: ۹×۱۷سم [ف: ۳۴ – ۶۶۲]

● **الزکاة و الخمس** / فقه / عربی
az-zakāt wa-l xums
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ – ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)
رساله‌ای است فتوایی و مختصر در احکام زکات و خمس و صدقات واجب و مستحب و بعضی از احکام وقف و عتق و کفاره و نذر و باقی عبادات مالی طی شش «باب»: ۱. المقدمات؛ ۲. الأحکام المشترکة بین العبادات المالیة؛ ۳. الزکاة؛ ۴. زکاة الفطرة؛ ۵. الخمس؛ ۶. الصدقات المندوبة.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۸۶/۳
آغاز: الحمدلله الذی برأ النسم و أفاض نورالوجود من ظلمة العدم و من علینا بالدخول فی زمرة خیر الأمم؛ **انجام:** خصوصاً ما کان من المزارع و العقارات بأقسامها من السؤال کما هو ظاهر الحال.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۷۶پ–۱۰۲پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ – ۳۹۷]

● **الزکاة و الخمس** / فقه / فارسی
az-zakāt va-l xoms
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ – ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)
روایت فارسی رساله بالاست با تفاوت‌هایی در ابواب، در بیان مسائل زکات و توابع آن، دارای چهار باب: ۱. زکات مال، ۲. زکات فطره در چند مقصد، ۳. خمس با چند مطلب، ۴. سایر صدقات با چند بحث؛

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۸/۲
آغاز: بسمله و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی محمد و آله

الطاهرین کتاب الزکوة و توابعها، بدانکه زکوة بر دو قسم است؛ **انجام:** مثل کسی که تصدق بکند و بعد از آن عفو کند و در آن تصدق مثل

خط: نستعلیق تحریری، کا: سلطانعلی گواری، تا: ۱۹ شوال ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ ۱۷۸گ (۵۰۱ر-۶۷۸ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۲ - ۲۹۲]

● زکاة و خمس / فقه / فارسی

zakāt va xoms

انصاری استرآبادی، محمد بن علی

ansārī estarābādī, mohammad ebn-e ʻalī

رساله‌ای است مختصر در بیان مسائل خمس و زکات از دیدگاه فقه شیعه در یک «مقدمه» و سه «باب» و شش «فصل» تنظیم و به جناب سید عبدالسلام که در بلده جهانگیر نگر هند مشهور به داکه (احتمالاً داکا: مرکز بنگلادش کنونی) تقدیم و از ملازمت و ملاقات شخصیتی به نام آقا پیر قلی نام می‌برد. رساله گرچه به صورت فتوایی است لکن اشاره به آیات و روایات و اسماء کتب فقهیه قدمای شیعه نیز دارد.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۵۲/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی قرن الزکاة بالصلاة التی هی افضل الاعمال فی؛ **انجام:** و در کتاب قواعد نیز علامه موافق کتاب ارشاد حکم به تخییر نموده.

خط: نستعلیق، کا: کاظم بن حسین، تا: ۹ جمادی الاول ۱۲۰۸ق؛ در حاشیه مراسلاتی به صورت عریضه و نامه‌نگاری و احیاناً حاشیه‌هایی مربوط به کتاب وجود دارد؛ ۲۱ص (۳۸-۵۸)، ۱۶ سطر [ف: ۲ - ۲۷۲]

● الزكاة و الخمس / فقه / عربی

az-zakāt-u wa-l-xums

عفکاوی، خضر بن شلال، ۱۱۸۰؟ - ۱۲۵۵ قمری

ʻofkāvī, xezr ebn-e šelāl (1767 - 1839)

تاریخ تألیف: دهه آخر رجب ۱۲۴۴ق (کتاب زکات) و شب جمعه ۲۴ رجب ۱۲۴۴ق (کتاب خمس)

رساله کوتاهی است در بیان احکام زکات و خمس با اشاره به برخی ادله.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۵۱/۶

آغاز: لا صلاح نفسه و دواء مدعیه لاصلاح ذات البین و السابع المنصوص علیه بقوله تعالی و فی سبیل الله؛ **انجام:** و یکون مصباحاً لمن وجب علیه حق الله و رسوله صلی الله علیه و آله و عترته الکرام و الحمدلله اولاً و آخراً و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله و سلم تسلیماً

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، متن خط خوردگی دارد، با علامت بلاغ مقابله؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۴]

● الزكاة و الخمس / فقه / عربی

az-zakāt wa-l xums

صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر، ۱۲۰۰؟ - ۱۲۶۶ قمری

sāheb javāher, mohammad hasan ebn-e bāqer (1786 - 1850)

از اجزاء کتاب «نجات العباد» صاحب جواهر است در یک «مقدمه» و ده «فصل» و یک «خاتمه».

چاپ: هند، بمبئی، مطبع احمدی، ۱۳۱۸ق، سنگی، وزیری بزرگ، ۳۵ ص، به سعی و اهتمام آقا ابوالقاسم بن حاجی محمد باقر صاحب تاجر یزدی، (۲۲۹-۲۶۳) در هامش.

[ریحانه ۴۱۹-۲۰/۲]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۶۵/۵

آغاز: بسمله، حمدله ... اما بعد فیقول ... محمد حسن بن ... باقر ... اختصار کتاب الزکاه و الخمس فاجبته ... کتاب الزکاه التی هی اخت الصلاه؛ **انجام:** و اصله الهجره فی الدین و الفقه و العقل و غیرهم یکون ... ملاحظه المیزان

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه تیماج مشکی، ۱۹گ (۱۲۸پ-۱۴۶پ)، ۱۸ سطر (۹×۱۵/۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۴۹]

۲. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۲۳/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۰ جمادی الاول ۱۲۶۳ق؛ ۱۳گ (۸۱پ-۹۳ر)، ۲۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۴۱

آغاز: بسمله. حمدله، این رساله ایست مشتمل بر احکام زکوة و در آن یک مقدمه و دو مقصد است؛ **انجام:** میزان در صورت تعارض مرجحات و الله الهادی الی سبیل الرشاد ...

خط: نسخ، کا: جواد بواناتی، تا: ۱۲۶۳ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۶]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۹۶/۵

خط: نسخ، کا: شیخ محمد طهرانی، تا: ۲۹ ربیع الثانی ۱۲۶۴ق، جا: نجف اشرف؛ نسخه وسیله شیخ حسین بن شیخ کاظم نجل شیخ صافی طریحی در همین سال تصحیح شده، محشی از شاگرد مؤلف شیخ مرتضی انصاری و دیگران، مقابله شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۶۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۵/۶ کر

آغاز: بسملة، الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین؛ اما بعد فیقول العبد ... إنه قد التمسنی بعض من لایسعنی مخالفته إلی اختصار کتاب الزکوة و الخمس فأجبته إلی ذلک بعد الاستخارة و بالله التوفیق ... کتاب الزکوة التی هی أخت الصلوة؛ **انجام:** ایضاً اتفق سلط السلطان المزبور علی ما کان فی ید غیره من سلطان المخالفین فیفعل به ما تقتضیه قواعد الشرع و الله العالم، الحمدلله أولاً و آخراً

خط: نسخ تحریری، کا: علی اصغر بن علی کبر بن عباسعلی، تا: ۱۳۰۲ق؛ مصحح، با قلم خوردگی‌هایی در متن، به نظر می‌رسد این نسخه از روی نسخه‌ای کتابت گردیده که آن در زمان حیات مؤلف کتابت شده بود، بین برگ‌های «۱۷۶پ–۱۸۷پ» فوائدی در بیان نماز میت و کیفیت آن و نیز طریقی برای دانستن غره ماه مبارک رمضان تا روز قیامت! آمده؛ مهر: «محمد» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۲۶گ (۱۵۱ر–۱۷۶ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲/۴۰ – ۵۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۱۶/۲

خط: نسخ، کا: محمد علی بن میرزا خلیل خوانساری، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۶گ (۳۵پ–۵۰ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۱]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۱۰/۳

گزیده جواهر است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶گ (۳۱ر–۴۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ – ۹۹]

● **زکاة و خمس** / فقه / فارسی

zakāt va xoms

قره‌جه‌داغی، محمد باقر بن محمد سلیم، – ۱۳۰۱ قمری

qaraje-dāqī, mohammad bāqer ebn-e mohammad salīm (- 1884)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۴۳۵

آغاز: بسمله، این رساله ایست در زکوة و خمس و در آندو مبحث است، مبحث اول در زکوة مال است و در آن چهار فصل است؛ **انجام:** سیم جایز است بر مالک دادن سه سهم بر مستحقیق از یتامی و مسالین ... او به مصارف سهم اعلم است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۵ق [رایانه]

● **الزکاة و الخمس** / فقه / عربی

az-zakāt-u wa-l-xums

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۹۵۱/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی تفضل علی الفقراء بایجاب الزکاة و الصلاة علی محمد و اهل بیته الهداة، کتاب الزکاة و هی لغة استعملت فی الطهارة و الزیادة و النموو الظاهر الاشتراک اللفظی و احتمال المعنوی بعید؛ **انجام:** و ان کان القول بوجوب ذلک لا یخلو من اشکال و علی الله الاتکال فی المبدء و المآل فانه ولی الفضل و الافضال، تم کتاب الخمس بعون الملک المتعال ...

کتاب فقهی از مؤلفی ناشناخته است که مباحث زکات و خمس را دربر دارد، مؤلف با بیان نظریات فقهای گوناگون از متاخرین و متقدمین به بحث در این دو موضوع پرداخته است، در عطف کتاب از محمود بن محمد علی کرمانشاهی دانسته شده که تاییدی بر این مدعا نیافتیم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۷۷گ (۱۱۶پ–۱۹۲پ)، ۱۷ سطر(۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳۷ – ۶۰۶]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۲۲/۵

گویا شرح صغیر سید علی طباطبائی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۳ – ۱۶۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۷۴/۳

آغاز: بسمله کتاب الزکوة و هی قسمان زکوة المال و زکوة الفطرة اما الاول فیقع الکلام فیه فی مقامات الاول ما تجب فیه و هو تسعة اصناف؛ **انجام:** و یجوز تخصیص قبیل منهم بنصیب الثلاثه و یعتبر فیهم الایمان لو حکمه کتاب الحج.

گویا بخشی از یک کتاب فقهی باشد. این نسخه شامل ۴ مقام و فصولی چند است و کتاب الخمس نیز ناقص مانده؛ خط: نسخ تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۹ق؛ مصحح؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۳گ (۱۱–۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲/۴۷ – ۵۲]

● **زکات و خمس** / فقه / فارسی

zakāt va xoms

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۳۱/۷

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۳ – ۱۳۸]

● **زکات و خمس و اعتکاف** / فقه / فارسی

zakāt va xoms va e‘tekāf

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷–۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای فتوایی در احکام زکات و خمس و اعتکاف که در سه «فصل» بیان شده، و این رساله همان است که با عنوان «باب چهاردهم» در آخر کتاب زاد المعاد آمده: فصل ۱. زکات، در سه «مبحث»: ۱) وجوب زکات و عقاب مانع آن، ۲) اجناسی که در آنها زکات واجب می‌شود، ۳) مستحقین زکات؛ فصل ۲. خمس، در دو مبحث: ۱) چیزهایی که خمس در آن واجب

می‌شود، ۲) مستحقین خمس؛ فصل ۳. فضیلت و کیفیت اعتکاف.
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست در بیان زکات و خمس و اعتکاف مشتمل بر سه فصل
انجام: و احکام اعتکاف بسیار است و به آنچه ضرور بود اکتفا کردیم، و الله الموفق
چاپ: ایران، قم، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، ۱۴۱۲ قمری، سید مهدی رجائی، ۱، در ضمن بیست و پنج رساله فارسی از علامه محمد باقر مجلسی
[دنا ۱۲۴۱/۵؛ کتابشناسی مجلسی ص ۲۴۸]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۵۷/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۱۹گ (۶۹- ۸۷)، ۱۳ سطر، اندازه: ۷×۱۲/۵سم [ف: ۲۸ - ۳۷۸]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۳۹/۲۶
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳۵۶پ-۳۵۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۳ - ۳۲]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۱۱۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۲۶ر-۵۲ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۲۰۶]
۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۶۴/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد حسین بن میر محمد یوسف، تا: ۱۱۳۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۲۶۲-۲۷۰)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۱۹۸]
۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۲۷۹/۵
خط: نسخ زیبا، بی‌کا، تا: ۷ رمضان ۱۲۷۵ق؛ ۱۴گ (۳۸پ-۵۱ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۲۷]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۱۰
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸گ (۱۴۶پ-۱۶۳ر)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۸۴]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۳گ (۳پ، ۱۵ر-۲۶ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۵۲۳]

● زکات و خمس و صوم / فقه / فارسی

zakāt va xoms va sowm

فقه فتوائی مختصری است در زکات و خمس و صوم، ظاهراً ترجمه «نجاة العباد» مرحوم صاحب جواهر باشد.

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴۸
آغاز: کتاب الزکاة و زکات بر دو قسم است زکات مال و زکات فطره پس در این کتاب دو مقصد است مقصد اول در بیان زکات مال است
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲ - ۴۹۹]

● زکاة و خمس و نکاح / فقه / فارسی

zakāt va xoms va nekāh

مصطفی، ق۱۴ قمری

mostafā (- 20c)

این رساله مختصر درباره زکات و خمس و نکاح سخن است. عبارات آن ساده و حاوی قوانین فقهی است در صفحات آخر آن آمده: «در آذربایجان هیچکس غیر حضرت اشرف والا نمی‌تواند ...» و از این جمله فهمیده می‌شود که این کتاب باید در آذربایجان تحریر یافته باشد و نیز از خطاب‌های متوالی که در بعضی از اوراق شده دانسته می‌شود که مخاطب ولیعهد است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۲۱
آغاز: بسمله. کتاب الزکوة و در او چند فصل است: فصل اول در بیان اشخاصی است که زکوة بر ایشان واجب است؛ **انجام:** و تکلم به غیر ذکر خداوند عالم که باعث لال شدن ولد است.
خط: نستعلیق بسیار خوش، بی‌کا، تا: رمضان ۱۳۱۱ق، جا: آذربایجان؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قرمز، ۳۲گ، ۱۴ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۲ - ۱۷]

← الزکاتیة > المنظومه الزکاتیة

● زکاتیه = زکات / فقه / فارسی

zakātīye = zakāt

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷ - ۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله کوتاهی است در بیان مسائل زکات، این رساله غیر از رساله «زکات و خمس و اعتکاف» علامه مجلسی است که به عنوان باب چهاردهم زاد المعاد قرار داده است.
آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی سید المرسلین محمد و عترته المعصومین بدانکه زکاة در نه چیز واجب می‌شود اول طلا هرگاه مقدار بیست اشرفی باشد.
انجام: و مسائل زکات بسیار است و برای ضرورت به این قدر اکتفا نمود و السلام علی من اتبع الهدی و الحمدلله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

[الذریعه ۴۱/۱۲ شماره ۲۳۵؛ کتاب‌شناسی مجلسی ص ۲۴۸؛ دنا ۱۲۳۷/۵ (۱۲ نسخه)؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۰/۱]

۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۶۷/۴
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ ۵گ (۶۴پ-۶۸پ)، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۷۹]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۱۲/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، ۱۵ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵/۵سم [ف: ۵ - ۶۷۲]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۴۴۵/۴-۲۲/۱۶۵
آغاز و انجام: برابر
خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۴۹]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۹۹/۳-۳۰/۶۹
آغاز و انجام: برابر
ظاهراً همان فصل اول از رساله «زکات و خمس و اعتکاف» مرحوم مجلسی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۳گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۴سم [ف:۴-۲۰۹۲]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۹۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، از روی خط مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۴۰ر-۴۵ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۹]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۶۰/۸
آغاز: دوازده است اول پنج شتر است و در آن یک گوسفند می‌باید و او دویم ده شتر است و در آن دو گوسفند است؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۲۴ر-۲۲۶ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۷۹۹]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۳۶۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: محمد بن عبدالباقی، شهریور ۱۳۱۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۷ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۳]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۰۴/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۸ق؛ واقف: محمد بن عبدالفتاح؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۴۸۹]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۳۸/۵
آغاز و انجام: برابر
در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۳۳پ-۳۷پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۵۱]

۱۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۵۵۲/۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ صفر ۱۲۱۶ق؛ اندازه: ۱۵×۲۳سم [رشت و همدان: ف: - ۱۶۰۰]

۱۱. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۳۵/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: نخودی، آسمانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۱۵۲پ-۱۶۱ر)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۵۷]

۱۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۰۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۲۹-۳۳)، ۱۶ سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۱۱]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۶/۵۱
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: کتابخانه آیت الله مرعشی نجفی، شماره ۸۸۳۹ [با عنوان زکات و خمس و اعتکاف آمده]؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۳۵۸-۳۵۹) [عکسی ف: ۳ - ۴۴۷]

● زکاتیه / فقه / فارسی

zakātīye

موسوی اصفهانی، جعفر بن حسین، ۱۰۹۰-۱۱۵۸ قمری
mūsavī esfahānī, ja'far ebn-e hoseyn (1679 - 1745)

اهداء به: سلطان محمد بن محمد حسین فریدنی
تاریخ تألیف: شب پنج‌شنبه ۳ ربیع الاول ۱۱۳۳ق
رساله‌ای است در احکام زکات دارای «مقدمه» و پنج «مقصد» و «خاتمه» از ابو القاسم بن سید حسین موسوی حسینی جد صاحب روضات و معروف به میر کبیر و نگارنده مناهج المعارف.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۰۷
آغاز: ... و بعد چون در این اوان دوست جانی و اخ ایمانی امجد ابن محمد حسین فریدنی سلطانمحمد وفقه الله
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا، گویا از مؤلف یا مؤلف آن را با نسخه اصل مقابله کرده؛ تملک: محمد علی بن محمد صادق بن محمد رضا بن محمد تقی بن ابی القاسم بن سید حسین موسوی حسینی (نواده مؤلف) در ۱۲۸۴ با یادداشتی از او در تطبیق نصاب زکات با ریال ناصر الدین شاهی؛ ۱۳۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۷]

● زکی نامه / هیئت / فارسی

zakī nāma

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۹/۲۵
آغاز: جبرئیل علیه السلام گفت یا رسول لله صلی الله علیك و آلك و سلم. این زکی نامه را خدایتعالی در هر شبانه روز فرموده که در هر روزی چهار پاس آفریده
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول محرر، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶ص (۲۴۱-۲۴۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹۳]

● زکی نامه / هیئت / فارسی

zakī nāma

توکل نامه، جدولی است برای شناساندن چهار پاس روز و شب: ۱. صالح (یا زکی)، ۲. بین، ۳. رنج، ۴. احراق. شرح جدول و دستور آن در آغاز نوشته شده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۱۱
آغاز: در بیان معرفت زکی نامه فرستاده رب جلیل عزشانه. نقل است که روزی جبرئیل
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۶۲ص، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۱۶]

● زکیه زکاتیه / فقه / فارسی

zakīyye-ey zakātīye

لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ قمری
lāhījī, hasan ebn-e ʻabd-or-razzāq (1636 - 1710)

رساله مختصری است در احکام زکات واجب و مستحب و خمس و بعضی از اسرار فقهی آن نگاشته شده به التماس عزیزی در هفت «فصل»: ۱. بعضی اخبار مربوط به زکات؛ ۲. ثواب زکات و عذاب ترک آن؛ ۳. زکات واجب و نصاب و مقدار و مصرف آن؛ ۴. زکات سنت مال؛ ۵. زکات فطره؛ ۶. خمس؛ ۷. فضیلت و ثواب احسان و تصدق.
آغاز: بسمله، حمدله، ازکی الصلاة و انماه ... این رساله‌ای است که قلم شکسته رقم ...
انجام: ثوابش مثل ثواب کسی است که صدقه را داده، و الحمدلله حق حمده و صلی الله علی محمد و آله

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۲۵۲/۳
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۱۶گ (۴۳پ-۵۸پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷/۹×۱۱/۵سم [ف: ۵ - ۴۴۸]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۳۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن محمد صادق قاری قمی، تا: قرن ۱۲؛ تملک: ابوطالب پسر عبدالکریم؛ مهر: محمد بن خلیل و باقر، محمد هاشم بن محمد باقر؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۶گ (۲۸پ-۴۳ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۵ - ۳۵۳]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۱۴/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱گ (۲۰پ-۳۰پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۵سم [ف: ۲۷ - ۲۳۵]

● زلال العیون = ترجمه عیون اخبار الرضا / شرح حدیث / فارسی

zolāl-ol-ʻoyūn = t.-ye ʻoyūn-o axbār-er-rezā

حسینی عاملی، محمد شفیع بن محمد، ق۱۲ قمری
hoseynī ʻāmelī, mohammad šafīʻ ebn-e mohammad (-18c)

وابسته به: عیون اخبار الرضا؛ شیخ صدوق، محمد بن علی (۳۱۱-۳۸۱)
تاریخ تألیف: ۲۵ رمضان ۱۱۷۲ق
در ترجمه و شرح برخی از روایات «عیون اخبار الرضا» شیخ صدوق که در آغاز مقدمه‌ای در سبب تألیف این کتاب و شرح حال مختصری از صاحب بن عباد و سپس با عناوین «ترجمه، شرح» به شرح کتاب پرداخته است. مؤلف شاعر بود و شعرهایش در این کتاب دیده می‌شود و در آن از مثنوی گهربار خود که درباره داستان سلامان و ابسال بوعلی سروده است یاد می‌کند. او در آن از ستم‌های نادر و چگونگی پاره‌ای از شهرها مانند سپاهان و قزوین یاد می‌نماید و در پایان از مرات الحقائق و مجلی الدقائق میر غیاث الدین منصور و در دیباچه از جلاء العیون و بحار و عین الحیوة مجلسی و کتاب‌های دیگر نام می‌برد.
آغاز: بسمله. و به نستعین. زلال سرچشمه سار ستایش بی منتها که از عین دل جوشیده از آبشار زبان فرو ریزد و سلال جویبار زیبایش ... که از عین منبع قلب جاری گردد از فواره لسان بآب و تاب خیزد ریاض جلال و حدایق کمال حضرت فیاض لایزالی را سزاوار است که طرح گلستان امکان را بمحض حکمت کامله و مشیت شامله باشجار موجودات و ازهار مکونات لاهوتی ریخته و صرح نگارستان وجود انسان را بنقش و نگار انا خلقناکم فی احسن تقویم زینت افروز نفس ناطقه مجرد نژاد را با بدن مادی نهاد
انجام: بشرط حیات لوای وضوحش افراخت و الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله ... الطاهرین.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۴۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۲۵ رمضان ۱۱۷۲ق؛ مصحح،

روی برگ یادداشتی به خط مؤلف در شروع تألیف کتاب در ۱۵ شعبان ۱۱۷۱ق با مهر «المذنب محمد شفیع بن بهاءالدین محمد الحسینی» (مربع) و «عبده محمد شفیع الحسینی» (بیضی)؛ مهر: «الراجی فضل الله الحسینی» (بیضی)؛ تملک: محمد باقر بن یوسف تفرشی قمی به سال ۱۲۸۴ق با مهر «العبد المذنب محمد باقر بن یوسف» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۵گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۸ - ۱۷۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۹۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی رضای شریف موسوی خویی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۰گ (۲پ-۶۱ر)، ۲۴ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۱۵]

● زلة القاری / - عربی

zallt-ul qārī

قاضی شهید محسن

qāzī šahīd mohsen

در ده فصل

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۱/۳

آغاز: بسمله، کتاب زلة القاری عن القاضی الشهید المحسن اسکنه الله اعلی الجنان. اعلم ان خطأ القاری فی الصلاة لا نص فیه فی ظاهر الروایة؛ **انجام:** فان لحن فی غیره و کرهته ... و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۷۱۰ق؛ کاغذ: سفید سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۵۵-۵۹) [سنا: ف: ۲ - ۳۰۳]

← زلزله ⩾ احکام زلزله

● زلزله در شیراز / تاریخ ایران / فارسی

zelzela dar šīrāz

محمد بن اسماعیل، ق۱۱ قمری

mohammad ebn-e esmā‘īl (- 17c)

رساله درباره واقعه تاریخی رفع سختی و شدت زلزله از اهل شیراز، در ۱۲۶۹ق.

مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۸۱/۷

بی‌کا، بی‌تا [اوراق عتیق: ۱ - ۲۵۲]

← زلزله‌های تاریخی تبریز ⩾ تاریخ تبریز

● زلفة التصانیف و تحفة التألیف / شعر / عربی

zulfat-ut taṣānīf wa tuḥfat-ut ta’ālīf

آنسی، محمد بن عبدالله، - ۱۰۴۳ قمری

ānesī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-lāh (- 1634)

قصیده‌ای است دارای ۲۵۰ بیت درواجبات و محرمات و تکالیف انسان با قافیه میم مکسوره.

[دنا ۱۲۴۳/۵؛ اعلام المؤلفین الزیدیة ص ۹۲۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۶۴/۲

آغاز: شکرت لمحصی القطرمنشی الغمائم ×× مشیعها بالرعد فالمتبسم / و حاملها فوق الریاح تشدها ×× ثقالاً باموج الحیا المتلاطم

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۱ص (۶۲-۷۲) [عکسی ف: ۵ - ۳۲۷]

● الزلفی جعله الله تذکرة لمن یذکر فتنفعه الذکری / دعا / عربی

az-zulfā ja‘la-h-ul-lāh-u taḏkirat-an li-man yaḏḏakkar-u fa-tanfa‘u-h-uḏ ḏikrā

علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ - ۱۱۱۵ قمری

‘alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۰۸۵ق

کتابی است در اذکار و اوراد و در واقع گزیده‌ای است از کتاب مرآة السعادة مؤلف با این عناوین در چهار «مقصد»: ۱. فیما یتعلق باقامة الصلوات من المقدمات و المقارنات؛ ۲. فیما یتعلق بادبار الصلواب المفروضات منها و المسنونات؛ ۳. فیما یتعلق بدخول الاوقات و حلول الساعات؛ ۴. فیما یتعلق بصنوف العادات و ما یجری مجریها من الحوادث و القربات.

[دنا ۱۲۴۳/۵؛ معادن الحکمة، چاپ جامعه مدرسین حوزه علمیه قم ۸۳/۱؛ ریحانة الادب ۱۹۰/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۲/۷

آغاز: الحمدلله الذی انهج باعلام الهدی سبیل التبتل الیه ... اما بعد فلما خلق الله الانسان عرضه للغفلة و النسیان؛ **انجام:** و الصلوة علی محمد و آله المبعوثین للهدایة من الضلال صلوة تعجز عن احصائها حفظة الاقوال و الافعال

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الثانی ۱۰۸۵ق؛ مصحح، محشی به خط مؤلف، نام کتاب نیز از سوی وی در پشت برگ آغازین نسخه آمده: عبارت آن چنین است: «کتاب الزلفی من املاء الفقیر إلی الله فی الآخرة و الاولی، محمد المدعو علم الهدی عفا الله عما جنی»؛ کاغذ:شرقی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۸گ (۸۰-۱۰۷)، ۱۷سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳۴ - ۴۶۶]

● زلیخا و زنان مصر و یوسف و زندانیان / تفسیر / فارسی

zoleyxā va zanān-e mesr va yūsof va zendānīyān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۹۳

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱-۱۲؛ تعلیقه عبدالنبی در هامش؛ ۱ص (۱۸۴) [مختصر ف: - ۳۴۲]

← زمام الممالک بتمام المناسک ⩾ زمام الممالک فی انشاء المسالک

● **زمام الممالک فی انشاء المسالک = زمام الممالک بتمام المناسک** / عرفان و تصوف / عربی

zimām-ul mamālik fī inšā'-il masālik = zimām-ul mamālik bi-tamām-il manāsik

در آثار ابن عربی چنین نامی را نجستیم، در آغاز این رساله این نام آمده است. گفتاری است در مناسک و اسرار حج پس از ۷ برگ سؤال و جوابی است که پرسشگر مطلبی را که در فتوحات مکی آمده است پرسیده: «ما معنی قول سیدی الشیخ محیی الدین بن عربی قدس الله سره فی الفتوحات للحق حضرة لا یوصف فیها بالعلم حتی بنفسه و ما حقیقة الاخلاص بینوا ادام الله النفع بکم؟ الجواب الحمدلله کلام الشیخ لیس بمشکل ...» پس از بیست سطر قطعه‌ای حدود ۵۴ بیت به عربی آمده است با مطلع: «تجلت بها منها علیها بوجهتی / و جلت عن الاطلاق فی الاحدیة».

آغاز: رساله زمام الممالک: بسمله و صلی الله علی حقیقة الحقایق و حیاة الخلایق سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم. ربنا ارنا مناسکنا و تب علینا انت التواب الرحیم ای ربنا ارنابعین عنایتک مناسکنا ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۶۱/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** علی دور اطوار ترااث شهیدها / تشاهدها القیوم و الذات مثبتی

خط: نسخ، کا: علی بن عبادی بن احمد بن صالح بن محمد زیلی شافعی رفاعی، تا: ۱۱۳۶ق؛ ۱۲ص (۱۰۰-۱۱۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۱۹۵]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۵۶/۸

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، ۹گ (۳۱ر-۳۹پ)، ۲۵ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۸سم [ف: ۲ - ۵۳۵]

● **الزمان (مقالة فی)** / فلسفه / عربی

az-zamān (mq.-un fī)

اسکندر افرودیسی، ق۳ میلادی

eskandar āfrūdīsī (- 3c)

مترجم: حنین بن اسحاق، ۱۹۴ - ۲۶۰ قمری

خزرجی (ج۱ص۷۰) از این گفتار یاد نموده و ژراد کریمونا آن را به لاتینی درآورده است.

چاپ: تحقیق عبدالرحمن بدوی در شروح علی ارسطو مفقودة فی الیونانیة و رسائل اخری (بیروت، دارالمشرق: ۱۹۷۱م)

۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۶۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۳۰۸پ-۳۱۰ر)، ۲۴- ۳۳ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: - ۱۴۷]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۲/۶۰

بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ ۲گ (۲۰۷ر-۲۰۸ر) [ف: ۵ - ۶۳۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۵/۲

آغاز: بسمله و حمد و صلوة (دو سطر سفید است) قال انه کما ان العسرة من اقاویل من خلفنا من المکان هو قول من زعم انه ذو ثلثة ابعاد فکذلک العسرة الملل هو قول من زعم فی الزمان انه لیس الفلک و لا حرکته و لاعلة حرکة الفلک؛ **انجام:** فاما فی نفسه فهو واحد دائم متصل علی حال واحدة - تمت مقالة الاسکندر فی الزمان بحمدالله و عونه و صلوته علی محمد و آله و سلم.

کا: عباس حکمت، بی‌تا؛ با مقابله جناب آقای مشکوة به تاریخ ۱۳۱۶/۲/۸ش، نسخه‌ای از این در اسکوریال ۷۹۴/۱۹ هست؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۵گ (۱ر-۲۵ر)، ۷ سطر (۹×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۳۶۷]

● **الزمان (مقالة فی)** / فلسفه

az-zamān (mq.-un fī)

؟ صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم، ۹۷۹ - ۱۰۵۰ قمری

sadr-od-dīn-e šīrāzī, mohammad ebn-e ebrāhīm (1572 - 1641)

گویا از صدرای شیرازی

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۸۷/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۳۲ص (۱-۳۲) [ف: ۱۰ - ۱۶۳۹]

● **الزمان** / فلسفه / عربی

az-zamān

رساله (و یا بخشی از رساله‌ای) است در تحقیق زمان موهوم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۳/۲۳

آغاز: بسمله، الزمان علی ان یکون منترعا من الموجود الخارجی موهوما من امتداد بقائه کما یحکم؛ **انجام:** مطابق للواقع و بطل توهم من زعم ان للثابتات القلبیه زمانا غیر قار الاجزاء و ذلک ما اردناه و الله اعلم بالصواب

خط:نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۲۶۵-۲۶۹)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۳۰۵]

● **زمان (گفتاری در باب)** / فلسفه / فارسی

zamān (goftārī dar bāb-e)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۰۳/۱۷

آغاز: بیان باید دانست که زمان مختلف المقدار و متعدد الاعتبار است در هر مرتبه مقداری و در خبر اصطلاحی اعتباری دارد ... بدانکه زمان نزد متکلمان بعض عبارتست از متجددی که تقدیر کنند؛ **انجام:** قال مولانا چونکه با رنگی اسیر رنگ شد ... دارند آشتی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲ص (۶۴-۶۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۱۲۷]

● **زمان تاریخ انبیاء** / تاریخ پیامبران / عربی و فارسی

zamān-e tārīx-e anbīyā'

؟مرادآبادی، محمد رفیع الدین بن فریدالدین، - ۱۲۱۸ قمری

morād ābādī, mohammad rafī'-od-dīn ebn-e farīd-od-dīn (- 1804)

سال شمار مختصر زندگانی پیامبران است. از آنجا که بین اقوام یهود و نصارا و مجوس و ترک و افرنج در زمان زندگانی پیامبران اختلاف حاصل شده بود، مؤلف در این جزوه مواضع اختلاف کتاب دیگرش تقویم التاریخ و تاریخ بیت المقدس ناصر فخرالدین عبدالرحمن علیمی عمری ــ که در سال ۹۰۰ق. تألیف شده بود ــ را جمع کرده است. او مبدأ تاریخ را هبوط آدم قرار داده و از آن زمان به تاریخ‌گذاری زندگی پیامبران پرداخته است. به احتمال فراوان مؤلف همان محمد رفیع الدین بن فرید الدین خان مراد آبادی (۱۲۱۸ق) است که حالات الحرمین (سوانح سفر حجاز) از او معرفی شده است.

[فهرستواره منزوی ۵۶۹/۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۱۱۰

آغاز: الحمد لله الذی لا اول لاولیته و لا آخر لآخریته و الصلوة علی محمد نبیه ... و بعد هذا یقول العبد الضعیف محمد رفیع الدین الحقه الله بسلفه الصالحین ... ان للناس فی العالم مذاهب ثلثة؛ **انجام:** و ولادت مسیح (ع) بعد تاراج بیت المقدس پانصد و هشتاد سال بود ولادت حضرت مسیح و ولادت حضرت خیر البشر حبیب الله صلی الله۹ علیهما و سلم سال عیسوی تا آخر سال هجری سنه ۱۷۲۱ تمام شد رساله.

خط: نستعلیق، کا: احمد نخشبی، تا: قرن ۱۳؛ با علامت بلاغ؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۵۷ر-۱۵۹پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۴]

● **زمان حصول الاشکال للکواکب فی حرکاتها و زمان وصول مراکزها من حدود البروج (رسالة فی معرفة)** / هیئت / عربی

zamān-u ḥuṣūl-il aškal li-l-kawākib fī ḥarakāt-i-hā wa zamān-u wuṣūl-i marākiz-i-hā min ḥudūd-il burūj (r.-un fī ma'rifat-i)

ابن قدامه بغدادی، علی بن قدامه،

ebn-e qodāme baqdādī, 'alī ebn-e qodāma

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۰/۱۲

آغاز: بسمله، رب تمم بفضلک، قال ابوالحسن علی بن قدامة البغدادی اما بعد حمدالله تعالی علی نعمه السابغة و الصلوة علی رسوله محمد المصطفی و آله الطاهرین و انه فهذه رسالة کتبتها لبعض من الاصحاب فی معرفة الزمان حصول الاشکال العارضة للکواکب فی حرکاتها اعنی التی تسمی بالامتزاجات و معرفة الزمان وصول مراکزها الی حدما معروض من حدود البروج و ابعاد تلک الزمان من الاوقات المعطاة اصطلاحات یقال الکواکب ان یتصل بالاخره؛ **انجام:** و معرفة الزمان حصولها من التقاویم للایام (؟) ما سنذکره ان شاء الله تعالی

با عنوان «اصطلاحات تقسیم» بندی است و گویا از همین رساله باشد؛ خط: نسخ، کا: محمد بن ابی طیب خادم گویا جوربدی، تا: قرن ۷؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۵۲پ-۱۵۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۲۸]

● **زمان زندگی آدم تا آخر الزمان (فائده درباره)** / تاریخ / فارسی

zamān-e zendegī-ye ādam tā āxar-oz-zamān (fā'ede darbāre-ye)

شامل زمان زندگی حضرت آدم تا طوفان نوح نبی و از او تا حضرت رسول و آخر الزمان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۴/۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن زیتونی، ۲ص (۲۱-۲۲متن و حاشیه)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۱۱]

● **زمان زندگی انبیاء از آدم تا خاتم** / تاریخ پیامبران / فارسی

zamān-e zendegī-ye anbīyā' az ādam tā xātam

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۴/۴۵
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛کاغذ: فرنگی نخودی،، جلد: میشن زیتونی، ۱ص (۱۵حاشیه)، اندازه: ۱۲/۳×۲۳/۶سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۱۷]

← الزمان الموهوم ⟵ ابطال الزمان الموهوم
← زمان موهوم (رسالة در اثبات ...) ⟵ حاشية حاشية آقا جمال علی حاشية الخفری علی شرح التجريد

● **زمان و مكان (رساله در)** / عرفان و تصوف / فارسی
zamān va makān (r. dar)
شبستری، محمود بن عبدالكريم، ۶۸۷ - ۷۲۰ ؟ قمری
Šabestarī, mahmūd ebn-e ‘abd-ol-karīm (1289 - 1321)

تهران؛ ادبيات؛ شماره نسخه:۲۶۷/۱ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ جلد: مقوا، قطع: ربعی [ف:۲-۵۷]

● **زمان و مكان** / فلسفه / فارسی
zamān va makān
ثقفی، خليل بن عبدالباقی، ۱۲۷۶ - ۱۳۴۶ قمری
saqafī, xalīl ebn-e ‘abd-ol-bāqī (1860 - 1928)
تاریخ تألیف: ۱۳۰۹ق
در این رساله، که از متن فرانسوی به فارسی برگردانده شده است سعی بر این رفته که قضایا زمان و مکان مانند مسائل ریاضی و طبیعی مورد بحث قرار گیرد. کوشش مؤلف بر آن است که بدون خارج شدن از استدلال ریاضی مسأله زمان و مکان را تحلیل و بررسی کند. بنابراین او ابتدا به علت روان‌شناختی قضیه می‌پردازد و سپس می‌گوید که مفهوم زمان و مکان از چه وقت در ذهن محقق می‌شود و در آخر می‌گوید مسأله تتابع و تناهی در زمان و مکان چیست و منشأ آن بر چه می‌باشد. در ضمن او عقاید کوزن نامی را در این مورد ذکر می‌کند.
[دنا ۱۲۴۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۵/۶]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹/۲
آغاز: بسمله، الحمد الله رب العالمين و الصلوة و السلام علی خير خلقه محمد و آله الطيبين الطاهرين اما بعد؛ **انجام:** و غير متناهی بدون مبأء و مختم و زمان از جمله مسندات است که آنرا باید عارض بر حقیقت واقعیه دانست.
خط: نسخ، کا: میرزا علی محمد شیرازی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۳گ، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۳۶]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۲۹/۳
آغاز: رساله مختصری در زمان و مکان که ازکتابهای ول سمن ترجمه شده، فرض می‌کنیم جعبه نزدیک دست و دریکی از خانهای آن کتابی گذارده باشیم؛ **انجام:** و بالاتر از آنهاست و بنابر این ها ادراک او را نتوانیم نمود. پایان نسخه: تمت الرساله فی هفدهم شهر شوال المکرم یکهزار و سیصد و نه فی مدرسة المحمدیه دارالخلافة سنه ۱۳۰۹.
خط: نسخ، کا: میرزا علی محمد شیرازی، تا: ۱۳۰۹ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳۳گ، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۳ - ۳۷]

● **زمان و مكان** / فلسفه / عربی
zamān va makān
از ناشناسی که در پایانه نسخه از وی به «المحقق الشيخ المهاجر» یاد شده است. این رساله همراه است با چند رساله از شیخ عبدالقادر تختی و شیوه نگارش‌های او را دارد و این شیخ نیز به علت سفرها، و مهاجرتش به سلیمانیه عراق به «مهاجر» شهرت داشته است. گفتاری است کوتاه، بخش‌بندی نشده، در پاسخ برخی از برادران، درباره زمان و مکان و زمانیات و مکانیات.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۳۹۶/۱۳
آغاز: بسمله، و بعد، فقد سألنی بعض اخوان الزمان، عن الزمان و الزمانی و المکان و المکانی. فاقول قد اختلف فی الزمان و المکان، اهمها امران موجود ان وراء الزمانيات و المکانيات؛ **انجام:** قال تعالی و هو معکم اینما کنتم، حیث وصف ذاته بالمعية دون الحصول فی المکان.
تم ما افاده المحقق الشيخ المهاجر فی ۲۴ ذیحجة ۱۳۴۰.
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۲۴ ذیحجه ۱۳۴۰ق؛ ۱گ (۷۲ر-۷۲پ) [ف: ۳ - ۱۶۹]

← زمین شناسی ⟵ جانورشناسی و زمین شناسی
← زمین شناسی ⟵ طبقات الارض

● **زمين لرزه قوچان** / تاریخ / فارسی
zamīn-larze-ye qūčān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۲/۳۱
زمین لرزه قوچان به نقل از روزنامه روسی؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ ۳ص (۱۷۰۵-۱۷۰۷) [مختصر ف: - ۴۳۷]

● **زمين نامه** / متفرقه / فارسی
zamīn nāma
قراچه داغی، محمد جعفر بن محمد باقر، -۱۳۱۰ قمری

qarāče-dāqī, mohammad ja'far ebn-e mohammad bāqer (- 1893)

مؤلف در این رساله احوال کره خاکی را با توجه به علوم جدید بررسی کرده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۸۴

آغاز: لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم ... خدمت بنی نوع خود را مسلم مسلم معارج عبادت حق وجل وعلی دانسته اکثر اوقات را به نگارش فنون جدیده و معارف مفیده؛ **انجام:** در هر حال زمین را هر چه پیش می‌رود روز به روز به کمال رسیده می‌بینیم و تا حال زوالی روی نداده ایام طفولیت خود را به انجام رسانیده اینک به کمال سن جوانی و اصل شده است و می‌توانیم باور کنیم بر این که هنوز وقت شیخوخیت و پیری نرسیده خیلی خواهد کشید که جوانی سپری شده و اصل مراتب شیخوخیت گردد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۳۰۳ق؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: مقوا، ۵۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۸۰]

● **زمینهای آسمانی** / متفرقه / فارسی

zmīn-hāye āsemānī

محمد طاهر، ق۱۳ قمری

mohammad tāher (- 19c)

ترجمه کتاب «لتردسیل» فرانسوی است که درباره سیارات و ستاره‌ها و خصوصیات حیاتی و نجومی و طبیعی و جغرافیایی آنها نگاشته و در پاریس به سال ۱۸۷۶ میلادی مقدمه آن را نوشته است. این کتاب منقسم بر چند کتاب مشتمل بر فصل تنظیم شده و در آن اشکالی نیز تصویر شده است، و نسخه حاضر که جلد اول است در هفتم ماه صفر ۱۳۰۵ق به ترجمه آن شروع شده و در چهاردهم ماه شعبان همان سال پایان یافته و دارای این کتاب‌ها می‌باشد: کتاب ۱. آلات مناظر و مزایای متأخرین، دوربین‌های نجومی و تلسکوب‌ها؛ کتاب ۲. آفتاب و آل و تبارش؛ کتاب ۳. سیاره عطارد؛ کتاب ۴. سیاره زهره؛ کتاب ۵. ارض و قمر.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۷۰۰

آغاز: مقدمه، بر حسب تعریف متأخرین و معاصرین، علم نجوم و هیئت مشتمل است بر علم عوالم مادی و جسمانی

خط: نستعلیق، کا: سلیمان، تا: چهارشنبه ۹ ذیحجه ۱۳۱۷ق؛ جلد: مقوایی، ۲۲۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۱۰۳]

← زنا ≻ پاسخ سید داماد در این مساله که زنا حق خداست یا خلق

● **الزنا السابق علی العقد هل ینشر کالعقد الصحیح** / فقه / عربی

az-zina-s sābiq-u 'ala-l 'aqd hal yanšur ka-l-'aqd-iṣ ṣaḥīḥ

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، – ۱۱۷۳ قمری

xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

مشتمل بر دو «فصل» و «خاتمه»: فصل ۱. الاخبار الدالة علی التحریم؛ فصل ۲. عدم التحریم؛ الخاتمة الأخبار الصحاح الصراح فی نشر حرمة المصاهرة بالزنا المتقدم علی العقد علی ما ذکرناه تسعة الاولی صحیحة ابی بصیر الثانیة ...

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۹۸/۶

آغاز: بسمله، اما بعد الحمد و الصلاة فان الباعث لنا علی تحریر هذه المسألة؛ **انجام:** فخذ الحائط لدینک لتکون فیه علی یقینک و الله الموفق ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه پارچه سرمه‌ای، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲۱/۱ – ۶۸۸]

● **الزناد** / کلام و اعتقادات / عربی

az-zinād

مؤلف این رساله درباره فرقه ناجیه (پیروان الحاکم و هادی المستجیبین) سخن می‌گوید.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۹۵/۲۳

آغاز: الموسومه برساله الزناد و السبیل الواضح للطالب المرتاد الحمد لمولانا الحاکم بذاته فنقول ان الحجر معنی العقل و الزناد معنی النفس و ظهور النار من الزناد بالقادح و الحجر کذلک ظهور الصور الروحانیه منا لنفس بمادة العقل و تایید الباری سبحانه ... کما ان ظهور النار لایتم الا بالقادح؛ **انجام:** جعلکم المولی ایها الموحدون ممن اقتبس من النار المبارکه ... فاحمدا مولاکم علی ما خصکم من نعمه اذ هداکم الی طاعته و طاعة و لیه الهدی الی معرفته و السالک بکم منهج رحمته و الحمد لمولانا وحده و الشکر لقائم الزمان عبده و المولی حسبنا و نعم النصیر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۱۴۶–۱۵۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۵۰سم [ف: ۱۰ – ۲۲۱۱]

● **الزناد و السبیل الواضح للطالب المرتاد** / کلام و اعتقادات / عربی

az-zinād wa-s sabīl-ul wāḍiḥ li-ṭ-ṭālib-il murtād

هادی المستجیبین، حمزة بن علی، – ۴۳۳ قمری

hādī-yol-mostajībīn, hamzat-ebn-e 'alī (- 1042)

معانی برای زناد، حجر، عقل، جنت، نار و جز آن گفته و شواهدی از آیات آورده و آن طور که می‌خواهد معنا و تأویل می‌کند.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۹۴/۲۱
نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان ـرم ۱۳۳۲؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ ۱۰ص (۱۸۳–۱۹۲) [عکسی ف:۳-۳۷۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۶/۲۱
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۱۳۴۸؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۵گ (۲۶۳–۲۷۷) [عکسی ف: ۲ – ۴۵۷]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۵/۲۱
نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان ـرم ۹۳۳؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۹ص (۱۵۵–۱۶۳) [عکسی ف: ۳ – ۲۱۱]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۸۴/۲۱
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۱۰؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: شنبه دهه پایانی ربیع الثانی ۱۱۰۹ق؛ ۱۱گ (۱۹۲–۲۰۲) [عکسی ف: ۲ – ۴۷۱]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۲۱
نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان ـرم۱۳۳۷؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۱۳؛ ۱۰ص (۱۸۹–۱۹۸) [عکسی ف: ۳ – ۲۹۷]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۵۰/۱۹
آغاز: الحمد لمولانا الحاکم بذاته المنفرد عن مدعاته السابق وجوده وجود کل شیء و الناطق بتمجیده کل مؤمن حی
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۷۲۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ ۶گ (۱۱۱–۱۱۶) [عکسی ف: ۲ – ۴۲۷]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۱۱/۲۳
الرسالة الموسومة برسالة الزنادة و السبیل الواضع طالب الزناد. در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالخالق مصاحبی نائینی ملقب به عبرت نائینی، تا: دوشنبه ۲۰ محرم ۱۳۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، ۵ص (۹۴–۹۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ – ۱۷۶]

← زنان ⋗ احکام نساء
← زنان ⋗ احوال زنان

● زنان خوب و بد / قیافه‌شناسی / فارسی

zanān-e xūb va bad

[فهرستواره منزوی ۳۸۵۸/۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۴۴۷
خط: نستعلیق، کا: عبدالله جزائری، تا: ۱۲۱۸ق [الفبائی: – ۲۹۷]

● زنان نامه / شعر / ترکی

zanān-nāme

فاضل اندرونی بن طاهر پاشا، – ۱۲۲۵

fāzel andarūnī ebn-e tāher pāšā (- 1225)

منظومه از فاضل اندرونی پسرطاهر پاشا (– ۱۲۲۵ق) فرمانروای روی و خواجه دیوان و سراینده شوق‌انگیز و ادهم نامه با این عنوان‌ها: سبب تألیف منظومه، ذکر مقدمه، در بیان زن هند شرقی، صفت نسوان عجم، حالت نسای بغداد، در بیان زن ام دنیا، صفت زن سودان، زنان حبشی، نسوان یمن، زنان مغرب، ذکرنسوان جزایز تونس، صفت زنان حجاز، نسوان دمشق، نسوان حلب، نسوان اناطولی، احوال زن بحر سفید، زن اسبانیه، زن استانبول، ذکر افرنج، بلاد اسلامبول ، زن ملت روم، زن ارمنه، نسوان یهود، زن جنگامه، ذکر نسوان بلاد روم ایلی، زن ارنئود، صفت زن بشناق، زنان تاتار، مدح زنان گرجی، حسن زنان چرکس، زن افرنج، زن ملت روت، زن افرنجه، حالت زن انگلیز.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۴۴/۱
خط: تعلیق عثمانی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: زرین، ۱۷ سطر [ف: ۹ – ۲۹۰]

● زنای سابق و لاحق (رساله در باب) / فقه / عربی

zenāy-e sābeq va lāhiq (r. dar bāb-e)

خواجوئی، محمد اسماعیل بن حسین، – ۱۱۷۳ قمری

xājū'ī, mohammad esmā'īl ebn-e hoseyn (- 1760)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۳۹/۲
بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: جانمازی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۳۹]

● الزنا ینشر حرمة المصاهرة (رسالة فی تحریر کون) / فقه / عربی

az-zinā yanšur-u ḥurmat-al muṣāhara (r.-un fī taḥrīr-i kawn)

دامغانی، محمد تقی، ق۱۱ قمری

Dāmqānī, mohammad taqī (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۰۵/۱
گویا از دامغانی؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن حسن دامغانی، تا: قرن ۱۱ [مختصر ف: – ۴۰۸]

● زنبیل = جنگ / گوناگون / فارسی

zanbīl = jong

فرهاد میرزا قاجار، ۱۲۳۳ – ۱۳۰۵ قمری

farhād mīrzā qājār (1818 - 1888)

ادبی و اخلاقی است. با دیباچه‌ای ساخته و پرداخته میرزا محمد حسین منشی علی آبادی مازندرانی که در آن می‌گوید که آن را از روی نوشته‌های فرهاد میرزا هنگامی که در شیراز در ۱۲۹۳ق فرمان فرما بوده است گرد آوردم. گویا آنکه در نشریه (۳:۱۷۰) یاد شده است که او در سفر ساخته است همین باشد.

چاپ: مشار فارسی، ج۲، ص۲۷۸۷؛ تهران، سنگی، ۱۳۱۸ق، رحلی، ۴۵۶ص

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۴۸

خط: نسخ و نستعلیق، کا: فرهاد میرزا و محمد حسین منشی علی آبادی، تا: ۱۲۹۳ق؛ مجدول؛ دیباچه چاپ ۱۳۱۸ را ندارد و در پایان هم با آن یکی نیست؛ اهدایی: آقای دکتر علی افضلی پور؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۵گ، ۲۱ سطر (۱۲×۲۶)، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۱۷ - ۵۱۱]

۲. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۳۶

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ابعاد متن: ۱۱×۱۸، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نشریه: ۳ - ۱۷۰]

● **زنبیل** / گوناگون / فارسی

zanbīl

رساله‌ای است شامل برخی از معماها و اشعار و مطالب گوناگون.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۲۸

آغاز: فی مشکلات العلوم روی عن علی (ع) انه قال انا اصغر من ربی بسنتین و از اشعار آن این بیت است: وزارت راستی باشد نبینی ×× چه مقلوبش کنی گردد ترازو

خط: نستعلیق، کا: سلطان المحدثین (و شاید همو مؤلف باشد)، تا: ۱۳۱۰ق؛ ۸۲گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۷]

● **زنبیل = جنگ** / گوناگون / فارسی

zanbīl = jong

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳۶

ج۱، ناشر روزنامه ژورنال اک د پرس؛ کا: ابوالقاسم بن جعفر، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۵۸گ، اندازه: ۱۲/۹×۱۹/۷سم [رایانه]

● **زنجبیل آچار** / طب / فارسی

zanjabīl-e āčār

بیگلربیکی، محمد باقر خان، ق۱۴ قمری

bīglarbeykī, mohammad bāqer xān (- 20c)

چگونگی ساختن دانه‌های زنجفیل و در آب انداختن آن را برای خوردن شاه وقت و استفاده بردن وی در جهت پزشکی بیان داشته تا خادمان درگاه بتوانند درست آن را به عمل بیاورند.

آغاز: ستایش کنم ایزد پاک را ××که گویا و بینا کند خاک را ... چون بر حسب امر قدر قدرت حضرت مستطاب اشرف.

[دنا ۱۲۴۵؛ فهرستواره منزوی ۳۴۵۳/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۴۰۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الاول ۱۳۱۴ق؛ دارای سر لوح رنگین؛ کاغذ: ترمه، جلد: مخمل سبز، ۸گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۸]

● **الزنج و الحدید** / کیمیا / عربی

az-zanj wa-l ḥadīd

جلدکی، علی بن ایدمر، - ۷۶۲ قمری

jeldakī, 'alī ebn-e aydamor (- 1361)

مؤلف در این رساله چگونگی استخراج آهن را از اجسام هفتگانه بیان می‌کند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸۷/۶

آغاز: الحمدلله الذی له ملک السماوات و الارض ... و بعد فهذا کتاب لبهرام و یسمی کتاب الزیج و کتاب الحدید المشتمل علی مفاتیح؛ **انجام:** فان القلیت من هذا الاکسیر علی الشمس الواحد عشره ثم القلیت من الشمس علی القمر کان ایلغ و هو علم معظم فاعلم افهم افهم افهم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۵۳ر-۵۵ر)، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۷×۱۹/۲سم [ف: ۱۷ - ۱۳۶]

● **الزنجیة = تفسیر لیس کمثله شیئ** / کلام و اعتقادات، تفسیر / عربی

az-zanjīye = tafsīr-u laysa ka-miṯl-i-h ī šay'

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: شب ۱۵ رجب ۱۲۱۷ق

در آغاز آن آمده است گفتگوی بلندی میان شیخ احمد بن محمد و سید عبدالصمد بن علی زنی اوالی، درباره «لیس کمثله شیئی و هو السمیع العلیم» شده، مبنی بر اینکه کاف در آیه «لیس کمثله شیء» کاف تشبیه است یا زائده؟ شیخ احمد رویه تأویل را پیش گرفته و عبدالصمد رویه ظاهر را و کار آن دو به مکاتبه کشیده است. پس نوشته شیح احمد به دستم رسید و خواستم سخنان او را گزارش کنم. سپس با سربند «قال سلمه الله» و «اقول» گفته او را گزارش می‌کند.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فیقول المسکین احمد بن زین الدین الاحسایی انه قد وقع بحث طویل بین الشیخ الارشد الشیخ احمد بن المقدس الممجد الشیخ محمد

انجام: و یکون المعنی ظاهراً و لسنا بصدد غیر ما ذکر من الاقوال و الاعراضات. و السلام علی من اتبع الهدی و الحمدلله رب العالمین. فرغ من تسویدها مؤلفها فی لیلة الخامسة عشر من شهر

رجب سنه ۱۲۱۷ق.

چاپ: در جوامع الکلم چاپ شده

[الذریعه ۱۹۷/۱۱ «الرسالة الزنجیة»؛ فهرست کتب مشایخ ۱۵۱ «رسالة زنجیة» دنا ۱۲۴۵/۵]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۱۵/۵

کا: محمد بن علی الشهیر برشید، تا: ۱۲۲۶ق؛ از روی خط مؤلف نوشته و مقابله شده؛ جلد: مقوایی، ۴گ (۹۳-۹۶)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۱۲۰۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۲/۳۵

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۳ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷ص (۴۰۹-۴۱۵)، ۱۸ سطر (۹×۱۵) [ف:۱۲-۲۶۲۷]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۶۴/۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری شکسته، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۳۳ق؛ ۷ص (۳۹-۴۵) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۲]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۶/۱۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۳۸ق؛ ۸ص (۱۸۲-۱۸۹) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۲]

۵. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۳۳/۱۴

آغاز: برابر

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۴گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۲۵۷]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۱۲-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۵ص (۱۳۵-۱۳۹) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۴/۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۴۹پ-۱۵۳ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۱۹]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۲۹/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۶ص (۴۸-۵۳)، ۱۹ و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۴۵ - ۹۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱۶

آغاز: برابر

مورخ ۱۵ شعبان ۱۲۱۲ق؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج سبز، ۱۰ص (۲۴۷-۲۵۶)، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [سنا: ف: ۱ - ۵۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۸۷/۱۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۲۴۱]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۹۸/۲۸

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «رساله اختلاف بین شیخ احمد بن محمد و احمد بن بن سید احمد زنجی»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: فرنگی رویه کاغذی، ساغری، ۶ص (۲۶۳-۲۶۸)، ۲۳ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۹-۵۳۴]

۱۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۶۳/۲۶

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم زرد، ۳گ (۲۳۱پ-۲۳۳پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [مؤید: ۱ - ۱۵۶]

● **زند** / ادیان و مذاهب / فارسی

zand

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۲۲/۶

آغاز: اهوشی خواست پس دادار اورمزد خرد مروسب آگاهی بزرتشت نمود؛ **انجام:** از پارس خراسان و سیستان به دشتوار گر بیایند و سه گونه درفش دارند و لشکر بسیار از ایران باشد

خط:نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج آبی، ۷گ (۹۰پ-۹۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳/۵سم [ف: ۳۷ - ۲۴]

← زندآگاهی ⋗ بندهش آفرینش نامه

● **زندان نامه** / شعر / فارسی

zendān nāma

تائب تبریزی، اسماعیل بن حسین، - ۱۳۷۴ قمری

tā’eb-e tabrīzī, esmā‘īl ebn-e hoseyn (- 1955)

مجموعه اشعاری است که تائب در زندان قصر قجر تهران به سال ۱۳۵۵ق سروده است پس از اینکه مدتی در زندان مشهد بود و قلم نمی‌یافت تا شعر خود را در آن زندان یادداشت نماید. این مجموعه مشتمل بر رباعیات و قصاید و مثنویات و مخمسات می‌باشد و بدون ترتیبی خاص گرد آورده شده و گاهی دارای فواید تاریخی مربوط به آن دوران می‌باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۹۳

آغاز: در طوس که حبسگاه ما بارو بود ×× گفتار خوشم درد مرا دارو بود / اسباب کتابتم ز قرطاس و قلم ×× دیوار کچ و چوبه ای از جارو بود

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ نسخه بیاضی و با مداد در زندان نوشته شده؛ ۵۶گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۴۵۲]

● **زندگانی امام رضا (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegānī-ye emāma rezā

در این قسمت بخشی از رساله‌ای (رکن دهم آن) موجود است. این رکن شامل شرح حالات و تاریخ مختصر زندگی امام رضا (ع) است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۴۵/۲

آغاز: شهدالله انه لا اله الا هو و الملائکة و اولوا العلم قائماً بالقسط ... رکن دهم در ذکر بعضی احوال سالار رهروان منازل ولایت سردفتر ارباب هدایت؛ **انجام:** مگر قادر توانا روح و جسد هر دو را جمع فرماید درین سخن که تابوت باز سقف مشقوق خانه باز رسید نعش او را امام محمد تقی از تابوت برآورد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵گ (۱۰۹ر-۱۱۳پ)، ۱۷ سطر [ف: ۳۶ - ۲۰۶]

● **زندگانی امیرالمؤمنین (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegānī-ye amīr-al-mo'menīn

بخشی از کتابی است در زندگانی امام امیرالمؤمنین علیه السلام، مؤلف در بخشی از کتاب از شیخ محمد قاسم کاظمی که در سال ۱۰۹۹ق در نجف ملاقات کرده است مطلبی را نقل نموده است. عنوان باب‌ها و فصول در نسخه نانویس مانده و فصل‌های موجود عنوانش چنین است: در بیان علم و کمالات و کرامات امیرالمؤمنین علیه السلام، در بیان بعضی از معجزات و ظهور کرامات علی علیه السلام در بیان قلیلی از زهد و ورع و سخاوت و حلم و کرام آن سرور اسخیا، در بیان ازدواج و اولاد امجاد حضرت علی علیه السلام در بیان بعضی از وصیت‌های سید اوصیا علیه السلام، مؤلف در بخش‌های کتاب داستان‌هایی از مصادر ذیل نقل کرده است: احسن الکبار، کفایة المؤمنین، شواهد النبوة، مناقب مرتضی، الغرائب، فتوحات القدس، روضة الشهداء، مصابیح القلوب، راحت الارواح، تفسیر بحرالدرر، معارج النبوة، اربعین جار الله، امالی، الغرائب، کاشف الحق، لوامع الانوار، نزهة الکرام، تفسیر حافظی و فخر رازی و هدایة السعداء، حبیب السیر، تفسیر حسین، کشف الغمة و امالی شیخ طوسی.

قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۵۶

آغاز: ... نشد و روز بروز آن کرم بزرگ می‌شد و آن دختر ازار داشت و شکمش بزرگ می‌شد بمرتبه ای که به حامله شباهتی داشت؛ **انجام:** بگو ای فلان و فلان می‌گوید شما را رسول خدا صل الله علیه و آله و سلم که برخیزند باذن الله تعالی چون امیرالمؤمنین بفرموده رسول ندا کرد مرده ها

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۷۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۱۵]

● **زندگانی ائمه (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegānī-ye a'emma

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۵۹

کا: ابن ملا محمد علی، تا: ۱۲۲۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۰/۵×۳۰/۴سم [رایانه]

● **زندگانی ائمه (ع) و خلفا** / تاریخ / فارسی

zendegānī-ye a'emma v xolafā

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۴

روایاتی از زندگی ائمه و خلفا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۹۱گ، اندازه: ۲۱×۳۳/۶سم [رایانه]

● **زندگانی پرچمدار کربلا** / تاریخ / فارسی

zendegānī-ye prčamdār-e karbalā

مظفری معارف، حسن، ۱۲۸۰ق۱۴ شمسی

mozaffarī ma'āref ‹hasan (1901 - 20c)

تحقیقی است در شرح حال و کردار حضرت ابوالفضل (ع) از حسن مظفری معارف متخلص به «صغیر» از نویسندگان معاصر.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۳۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و الحمدلله اولا و آخراً و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۳۸۸ق؛ واقف: مظفری معارف، حسن؛ کاغذ: فرنگی مخطوط، جلد: مقوایی، ۱۱۴گ، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۹ - ۳۷]

● **زندگانی پیامبر (ص)** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / فارسی

zendegānī-ye payāmbar

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۶۹

آغاز: بسمله، ای آسمان بریز سرشک سحاب را بر آب ده بنای جهان خراب را؛ **انجام:** و سار الی اعلا قریش ... و اکرم فضل الها شمسی محمد وقه ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳۷گ، ۱۴-۱۱ سطر (۸/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۲×۱۷/۵سم [رایانه]

← زندگانی جامی ﴾ تکمله نفحات الانس

● **زندگانی حضرت امام حسین (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegānī-ye hazrat-e emām hosayn

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۶۸
آغاز: در احوال خیرمآل سعادت اشتمال جناب شهادت مآب سید الشهداء
جلد اول کتاب است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۱۶۸گ، ۱۶سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۶۳۰]

● **زندگانی حضرت زهرای مرضیه** / تاریخ / فارسی
zendegānī-ye hazrat-e zahrā-ye marzīye
کیائی طالقانی، اشرف الدین، ق۱۴ قمری
kīyā'ī tāleqānī, ašraf-od-dīn (- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۰ ذیحجه ۱۳۹۶ق؛ محل تألیف: قم
بحث‌های مختصری است درباره زندگانی حضرت فاطمه زهراء (علیها سلام).

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۲۳
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اهداء کتاب به آن انسان آسمانی
خط:نستعلیق، کاتب=مؤلف، تا:ذیحجه۱۳۹۶ق؛۷۲ص [ف: ۲ - ۳۵۸]

● **زندگانی علی اکبر و علی اصغر (ع)** / تاریخ / فارسی
zendegānī-ye 'alī akbar va 'alī asqar
مظفری معارف، حسن، ۱۲۸۰ق۱۴ شمسی
mozaffarī ma'āref, hasan (1901 - 20c)
کتابی است در شرح زندگانی و اسرار شهادت و فضایل و فداکاری و مدایح و مراثی امام حسین و امام حسن، تألیف حسن مظفری معارف متخلص به «صغیر» شامل قطعاتی به نثر و نظم، که چاپ شده است. (مایل هروی)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۸
آغاز: بمسله الحمدلله رب العامین ... بنام خداوند گردون مدار؛ **انجام:** از درگاه ربوبی مسئلت داریم و الحمدلله ... تاریخ پایان چاپ
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴ [الفبائی: - ۲۹۷]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴
آغاز: حمد و سپاس مر خداوندیرا سزاست که ما را بهدایت خود وسیله برگزیدگانش بشناسائی ذات مقدسش رهبری فرمود؛ **انجام:** ز روی عجز و ادب دمبدم سلام صغیر ×× بشاهدین و بیارانش از صغیر و کبیر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ واقف: مظفری معارف، حسن؛ کاغذ: فرنگی مخطوط، جلد: مقوایی، ۷۱گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۹ - ۳۸]

● **زندگانی کیخسرو و مدفن وی** / تاریخ / فارسی
zendegānī-ye keyxosrow va madfan-e vey

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۵۲/۳۸
به نقل از تاریخ هردوت؛ خط: نستعلیق، کا: افضل الملک، تا: قرن ۱۴؛ ۲ص (۱۷۲۷-۱۷۲۸) [مختصر ف: - ۸۷۳]

● **زندگانی معصومین** / تاریخ معصومین / فارسی
zendegānī-ye ma'sūmīn

غیر همانند:
۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۵۸
آغاز: در ذکر امام چهارم ابی الحسن علی بن الحسین ... کمال الدین بن طلحه رحمه الله گوید؛ **انجام:** دو جوان دیگر بر یسار راه ایستادند و باقی مانده صاحب فرجی بر طریق در بئر بر پدر من بعد از این سلام کردند.
شرح حال و مناقب و فضایل حضرات معصومین علیهم السلام را به نقل از کتابهای شیعه و سنی با ذکر مصادر، گزارش کرده و گویا ترجمه یکی از کتاب‌های عربی باشد که در این موضوع نگاشته شده است. این نسخه گویا نیمه دوم کتاب است که از حالات حضرت سجاد تا حضرت حجت علیهم السلام را دارد؛
خط:نسخ معرب و نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۰۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۵سم [ف: ۱۶-۲۴۰]
۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۲۱۲/۵
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص، اندازه: ۱۲×۱۹سم [رشت و همدان: ف: - ۱۵۹۷]

● **زندگانی من** / تراجم / فارسی
zendegānī-ye man
کسروی، احمد، ۱۲۶۹ - ۱۳۲۴ شمسی
kasravī, ahmad (1890 - 1945)
در ۱۳۲۳ش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۴۷-۴۷۵۴-ف
بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۰]

● **زندگانی نامه پیامبر اسلام (ص)** / تاریخ پیامبر اکرم/فارسی
zendegānī-nāme-ye payāmbar-e eslām
رضوی حسینی، نظیرالدین بن فضعلی
razavī hoseynī, nazīr-od-dīn ebn-e faz-'alī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۱۱/۱
آغاز: بسمله، در مقدمه خواجه انس و جان عیله السلام و واقعات که از ولادت گذشته تا چهل سالگی انشاء الله بتفصیل خواهد

آمد. باب اول در نور وافر سرور آنحضرت؛ **انجام:** مومنان در وقت خواندن این عاصی را نیز یاد آرند ... اللهم تقبل بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین برحمتك یا ارحم الراحمین. نصیحت پیوسته است که چون سن شریف آن حضرت ... مدت بیست و سه سال بمراقبت جبریل می‌پرورد و لیکن خود را بآن حضرت ظاهر نمی‌ساخت تا آنکه چهل سال رسیدند. ۵ صفر ۱۲۵۵
خط: نسخ، کا: ملا فرضعلی، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۸۹گ، ۲۳ سطر (۱۶×۲۹)، سطور چهارستونی، اندازه: ۲۰/۵×۳۵سم [ف: ۵۱ - ۱۱۵]

● **زندگی امام زمان (ع)** / تاریخ معصومین / عربی
zendegī-ye emām-e zamān
فقراتی است درباره غیبت، علایم ظهور و کیفیت زندگی امام قائم علیه السلام.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۷/۱۴-طباطبائی
آغاز: باب غیبة القائم الاولی؛ **انجام:** قال ان القائم اذا قام رد البیت لی اساسه و مسجد الرسول الی اساسه
خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۳ص (۳۴۵-۳۴۷)، اندازه: ۱۱×۲۱/۵سم [ف: ۲۳-۸۰۲]

● **زندگی ائمه معصومین (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی
zendegī-ye a'emma-ye ma'sūmīn
بسیار مختصر در احوال حضرات معصومین علیهم السلام، و چند باب کوتاه در اثبات امامت با عناوین «اگر پرسند - بگو».

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۳/۲
آغاز: امام علی المرتضی، مولدش در مکه بود روز جمعه سیزدهم ماه رجب سنه ثلاثین؛ **انجام:** اگر پرسند امام محمد مهدی پسر کیست بگو پسر امام حسن عسکری علیه السلام.
خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱۳۵ر-۱۴۱پ)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۸۶]

● **زندگی بخش دلها = ترجمه محیی القلوب** / کلام و اعتقادات، فقه، عرفان و تصوف، اخلاق / فارسی
zendegī-baxš-e del-hā = t.-ye mohy-el-qolūb
ملتانی، محمد مسعود بن محمد یعقوب، ق۱۱ قمری
moltānī, mohammad mas'ūd ebn-e mohammad ya'qūb (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۸۸ق
ترجمه فارسی کتاب محیی القلوب است. مترجم در بخشی از مقدمه، می‌گوید: «... بعد از این می‌گوید مسکین کثیر العیوب محمد مسعود بن محمد یعقوب ... به سال یکهزار و هشتاد و هشتم هجری من هیچمدان کژمژ زبان را بدستیاری اینچنین صاحبدولتی که تفصیل صفات والای او را در این اجمال فهم کرده باشی در دولت امتثال وصیت نبویه علی صاحبها الصلوة والتحیة با وجود کمال مغلوبی شریك غالب ساختند و مجمل کیفیت این واقعه رابعه آنست که به سال مسطور از پیشگاه خلافت کبری و بارگاه سلطنت عظمی وفقه الله تعالی ... رساله محیی القلوب نام سراپا شرایع و احکام و سراسر احادیث پیغمبر علیه الصلوة والسلام و لبالب از حکایات و نکات مشایخ عظام به فضیلت پناه مشیخت دستگاه صدارت پایگاه شیخ عبدالعزیز رسید که بواعظان بسپارد تا بر مردم ناخوانا تقریر کنند و تعلیم نمایند و چون رساله والا جناب که منتخبی است جامع از کتب معتبره و مختصری است شامل بر ضروریات دینیه و معرفت آن بر کافه برایا و [تمامی] رعایا لازم و واجبست بزبان عبربی بود و اکثر سکنه این دیار [بلکه] سایر مملکت محروسه فارسی خوانان و پارسی دانانند، ملا زمان و الاشان سیادت و سعادت پناه وزارت و امارت دستگاه سید جید مکارم اخلاق را مشید نیك نهاد بلند اختر و الانژاد عالی گوهر مبارك دم سبز قدم عالی همم متعالی شیم صاحب سیف و قلم، نیك اندیش نیکوکیش، پیش بین بیش بین، بسیار بخش اندك پذیر، هم پیر و هم میر،مرا خواجه میر حفظه الله ... مصلحت عامه خلق در آن دیدند که در میدان فارسی کوی فارسی کرده این رساله را از تازی بپارسی باید آورد ...». مترجم، گویا همان محمد مسعود بن محمد یعقوب ملتانی باشد که صاحب رساله مسعودیه (مندرج در مشترك پاکستان ۲۳۵۰/۳) و شرح زراوی (مندرج در فهرست نسخه‌های خطی فارسی کتابخانه دانشگاه استانبول: ۲۹۱) می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۹۴
آغاز: مقدمه: گوناگون نیشایش بی پایان و جهان جهان ستایش محمدت سرایان مر حضرت پروردگار تعالی را شایان که مقاصد اربعه صفات ذاتیه و فعلیه و اضافیه و سلبیه خود را ... آغاز ترجمه متن: سپاس و ستایش مر خداوندیرا که بیافرید جهانرا و برگزید از همه نوع انسان را؛ **انجام:** یعنی اجابت دعا موقوف به درود فرستادنست و درود خود مستجاب و مقبولست، دعا بطفیل و توسل وینیز بمحل قبول میرسد - مور مسکین هوسی ...
خط: نستعلیق ممتاز، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی، یادداشتی بدین صورت در پشت برگ آغازین آمده: «کتاب محیی القلوب بتاریخ غره محرم الحرام سنه ۱۰۴۳ [۱۰۳۳] از وجوه محمد محافظ داخل شد»، البته تاریخ این یادداشت با تاریخ ترجمه کتاب، همخوانی ندارد. کاتب این نسخه از خوشنویسان برجسته عصر خویش بوده؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای،۶۹گ،۱۷سطر(۷/۵×۱۶)،اندازه:۱۴×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۵۸۵]

● **زندگی پیغمبر (ص) = زندگی نامه حضرت محمد**

(ص) / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / فارسی
zendegī-ye peyqambar = zendegī nāma-ye hazrat-e mohammad
این کتاب درباره زندگی پیغمبر اسلام از خلق و آداب معاشرت و طرز لباس در سفر و حضر و جنگ و آداب غذا خوردن و بطور کلی امور مربوط به زندگانی او با ذکر اخبار چندی بحث می‌نماید.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۴/۹
آغاز: بسمله، الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی؛ **انجام:** فانظر و اعمن تاخذون دینکم ...
بی‌کا، تا: محتملاً ۸۷۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوایی میشن عنابی، ۷۰ص (۱۷۴-۲۴۳)، ۲۲ سطر (۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۶ - ۸۳۲]

← زندگی خود نوشت ملا علی آرانی ≻ مقدمه عوائد الایام فی عویصات المهام
← زندگینامه ≻ شرح حال

● **زندگی نامه** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme

جزائری، کاظم
jazā'erī, kāzem

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۳۱۸
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** لا خوف علیهم و لاهم یحزنون ... نعمت الله موسوی جزایری غفرالله له و لو الدیه
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۷۷ق [الفبائی: - ۲۹۷]

● **زندگینامه اثیرالدین ابهری** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme-ye asīr-od-dīn-e abharī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۴۳
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **زندگینامه امامان (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی
zendegī-nāme-ye emāmān
از ناشناس، بی‌دیباچه، با زایش حضرت حسین (ع) آغاز می‌شود و ۱۸۴ برگ از ۲۶۴ برگ اختصاص به زندگینامه حضرت حسین دارد، که به جنبش مختار می‌انجامد. سپس حضرت امام زین العابدین، حضرت امام محمد باقر، حضرت امام جعفر صادق، حضرت موسی بن جعفر، حضرت علی بن موسی الرضا، حضرت جواد، حضرت علی النقی، حضرت عسکری، حضرت حجة الله. تاریخ نگارش به دست نیامد، جز آنکه از نگاشته‌های مجلسی دوم (د ۱۱۱۰ق/۱۶۹۹م) نقل می‌کند (گ ۱۴۹ر). بایستی جلد دوم کتابی درباره ۱۴ معصوم باشد. برای نشانی: «در بیان بعضی از احوال مختار و کیفیت کشته شدن بعضی از قاتلان آن حضرت. شیخ طوسی به سند معتبر از منهال بن عمرو روایت کرده است، که گفت در بعضی از سنوات بعد از مراجعت سفر حج به مدینه وارد شدم، و به خدمت حضرت امام زین العابدین (ع) رفتم. حضرت فرمود، ای منهال چه شد حرملة بن کامل اسدی (ع) گفتم او را در کوفه زنده گذاشتم. پس آن حضرت دست مبارک به دعا برداشت و فرمود که خداوندا» (گ ۱۶۵ر).

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۱۱
آغاز: بسمله ... در بیان تاریخ ولادت و شهادت حضرت سید شهدا و خامس آل عبا و امام سعد. او پیشوای اهل صبر [و] ابتلا و گل بوستان رسالت و سر و جویبار امامت و خلافت ... اشهر میان علمای شیعه آن است که ولادت آن حضرت در مدینه مشرفه، در سیم ماه شعبان از سال چهار هجرة واقع شده و بعضی پنجم ماه مذکور؛ **انجام:** روز جزا وسیله این غریق بحر خطا گردد. انشاءالله تعالی بحرمت محمد و آله ... قد فرغ من تسویه هذا الکتاب بعون ...
خط: نسخ خوش، کا: گمنام النریزی (التبریزی)، تا: جمعه ۲۹ ذیقعده ۱۲۱۸ق؛ مهر: «سلام علی ابراهیم ۱۱۷۹» (چهارگوش)، «علی محمد» (بیضی)، «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد حسن» (چهارگوش)؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا تیماج قهوه‌ای، ۲۶۴گ، ۱۶-۱۸ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۴]

● **زندگی نامه بابا افضل** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme-ye bābā afzal
در ذکر فضایل بابا افضل کاشانی.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۵۶/۱۰
آغاز: بسمله. ذکر واقف حقایق سبحانی خواجه افضل الدین کاشانی سرور علما و فضلای امامیه؛ **انجام:** اما انتقال این صاحب کمال از این جهان پر ملال به منازل بهشت عنبر سرشت در قریه مرق من اعمال دارالمؤمنین کاشان بوده، در ماه رجب المرجب سنه ست و ستین و ست مائة الهجریة و قبرش در آنجا معین است
از ناشناس؛ خط: شکسته خوش، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۵۰ق؛ ۲گ (۹۰ر-۹۱پ)، سطور چلیپایی [ف: ۱ - ۱۲۹]

● **زندگینامه پیران** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme-ye pīrān
از ناشناسی که نام خود را در دیباچه نیاورده است، جز آنکه

زندگانیش از مطالب مندرج در رساله به دست می‌آید. از آن میان در زندگی‌نامه میرزا محمدتقی بن میرزا کاظم کرمانی (مظفرعلیشاه متخلص به طریقتی، الذریعه ۱۰۶۱/۹) و دیوان او به نام «مشتاقیه» (الذریعه ۳۹/۲۱) یاد می‌کند، و پس از ذکر در گذشتن ایشان در ۱۲۱۵ق می‌افزاید که سال رحلت او و ولادت فقیر مؤلف برابر است (گ ۱۱۶پ)، از سفر خود به همدان و نخستین دیدارش از مجذوب علیشاه کبودر آهنگی همدانی (د ۱۳۳۹ق/۱۸۲۴م) (الذریعه ۹۶۴/۹) یاد می‌کند. سپس می‌افزاید پس از مدتی که در سواحل عمان و بنادر فارس بودم، نامه خبر درگذشت ایشان در ۱۳۳۶ق (چنین است) به دست رسیده است و به این مناسبت بیتی از خود می‌آورد: «ما گدایان، نه گدای در هر سلطانیم ×× همه دانند که پیر همدان ما را بس» (گ ۱۱۵پ). گفتاری است کوتاه و نسخه ناتمام است، با سربندهای «پرتو». در هر پرتو زندگی‌نامه یکی از بزرگان صوفیان قرن ۱۲-۱۳ق ایران را آورده است: ۱. قطب الدین محمد نیریزی (د ۱۱۷۳ق/۱۷۶۰م) و کارهایش: فصل الخطاب، شمس الحکمه، انوار الولایه، نور الهدایه، قصیده عشقیه عربی؛ ۲. عبدالرحیم دماوندی، و کارش رساله تحفه حسینیه، و چند تن از هم‌روزگارانش؛ ۳. حاج عبدالوهاب نایینی یزدی، حاج میرزا ابوالقاسم شیرازی؛ ۴. حاج محمد جعفر قراگوزلو همدانی؛ ۶. حاج محمد حسین شیخ زین الدین؛ ۷. میرزا محمدتقی بن میرزا کاظم کرمانی؛ ۸. آقا مهدی ملقب به معطر؛ ۹. آقا محمدهاشم شیرازی (ناتمام).

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۶۰/۷

آغاز: آفتابی را ستایش که کیهانیان پرتو ذات، و ذرات وجود اوست ... اما بعد، بعد از غروب دولت صفویه صافیة و طلوع نیر اقبال پادشاهان قاجاریه؛ **انجام:** در خارج شهر شیراز ...
خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ ۱۳گ (۱۰۵پ-۱۱۷ر) [ف: ۲ - ۱۳۴]

● زندگینامه جلال الدین ولد = احوال مولانا جلال الدین رومی = رساله سپهسالار = مناقب جلال الدین رومی / عرفان و تصوف / فارسی

zendegī-nāme-ye jalāl-od-dīn valad = ahvāl-e mowlānā jalāl-od-dīn-e rūmī = r.-ye sepahsālār = manāqeb-e jalāl-od-dīn-e rūmī

سپهسالار، فریدون بن احمد، ق۸ قمری
sepahsālār, fereydūn ebn-e ahmad (- 14c)

تاریخ تألیف: ۷۱۲- ۷۷۹ق

در حالات و کرامات مولانا جلال الدین محمد بن محمد بن الحسین خطیبی بلخی بکری که از اقطاب صوفیه بوده و مؤلف این کتاب و گروهی دیگر از صوفیان چهل سال در حلقه درویشی وی بوده‌اند. این کتاب مشتمل بر سیرت جلال الدین و پدرش و اسناد خرقه و تلقین و کرامات و مقامات وی و اصحاب صحبتش می‌باشد، مشتمل بر سه «قسم» و هر قسم دارای چند فصل است: قسم ۱. در دو «فصل»: ۱) زنجیره خرقه و تلقین ذکر پدر بهاء الدین ولد، ۲) ذکر مقامات بهاء الدین محمد ولد؛ قسم ۲. در سه «فصل»: ۱) ولادت و مدت عمر مولانای روم، ۲) داستان خرقه و اصحاب صحبت، ۳) مناقب حضرت خداوندگار؛ قسم ۳. ذکر اصحاب و خلیفگان خداوندگار. ترجمه ترکی آن گزارش شده است.

آغاز: حمد بی حد واحدی را جل جلاله که جلال الوهیت او از تصاویر عقل مبراست.

انجام: و بزی اهل فقر در آورده و بحلقه اولیاء دعوت نموده است.

چاپ: گانپور، ۱۳۱۷ق، سنگی، وزیری، ۱۰۰ص؛ گانپور، ۱۳۱۹ق، سنگی، رحلی، ۷۹ص، در پایان جلد ششم مثنوی؛ تهران، ۱۳۲۵ش، سربی، رقعی، اقبال به تصحیح و مقدمه سعید نفیسی، ۴۲۲ص

[دنا ۱۲۴۷/۵؛ مشار فارسی ۱۷۹/۱؛ فهرستواره منزوی ۱۸۴۲/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۱۶

آغاز: [الحمد لله رب العالمین و الصلاة و السلام علی محمد و آله. و بعد حمد خداوند و ثنا] و بر عقل مبراست و ثنای بی عد صمدی را عمت نواله که کمال الوهیت او از کیفیت اوهام معراست؛ **انجام:** بر همه سالکان آن بالد روشن کرده و به زی اهل فقر در آورده و بر حلقه اولیا دعوت نموده و الله اعلم بالصواب.

کامل؛ خط: نستعلیق تعلیق، کا: محمد علی بن نظام الدین شیرازی ملقب به بلبل فارسی، تا: شعبان ۹۰۴ق؛ نسخه‌پردازی عثمانی، مجدول؛ در حاشیه بعضی از برگ‌ها مطالب پراکنده‌ای نوشته شده: محل‌های هفتگانه ذکر در بدن انسان (۲پ)، دستور العمل منظوم در جهت دفع آبله و دفع شهوت و دفع مارکژدم و دفع دردسر (۴ر-۵پ)، در ترتیب خلافت حضرت مولانا به خطی شبیه نوشته‌های ترکی (۱۱۸پ)، برگ ۱۱۹ دارای ابیاتی از مولوی و سلطان ولد و حدیثی از پیامبر و نقل قولی از نفحات و گفته‌ای از شیخ وفا حضرتلر بن شیخ اکبر حضر تلر به ترکی و فایده‌ای در تفاوت بین اسم و تسمیه، رسم الخط: با سه نقطه زیر حرف «س». و یکسان نوشته شدن «گ» و «پ» و «چ» با حروف مشابه آنها. زیر بعضی از «ی» هم دو نقطه آمده؛ مهر: کتابخانه باقر ترقی؛ خریداری از باقر ترقی در تیر ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوای بنفش، ۱گ (۱۱۹)، ۱۳ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۲×۱۷/۴سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۲۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۵۹

آغاز: حمد بی حد واحدی را جل جلاله که جلال الوهیت او از تصاویر عقل مبراست؛ **انجام:** و بزی اهل فقر در آورده و بحلقه

اولیاء دعوت نموده است.

خط: نسخ، کا: امرالله بن درویش محمد مولوی، تا: سه‌شنبه اواخر ذیقعده ۹۴۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷سم [ف: ۷ - ۳۱۹]

● **زندگینامه چهارده معصوم (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegī-nāme-ye čahārdah ma'sūm

کتاب شامل «باب پنجم» تا «سیزدهم» از کتابی مفصل‌تر در زندگی چهارده معصوم بوده که این باب اختصاص به «خامس آل عبا و امام سعدا ... ابی عبدالله الحسین صلوات الله علیه و بعضی از احوال و مناقب و معجزات آن حضرت است». به این ترتیب احتمالاً ابواب قبلی، زندگی‌نامه حضرت رسول (ص) و سایر پنج تن آل عبا (ع) بوده است. از آنجا که شرح ولادت امام عصر (عج) ذکر شده، برای ۱۴ معصوم ۱۳ باب کافی اختصاص یافته است. در بعضی صفحات با مرکب قرمز نوشته «مؤلف گوید» و در اواسط کتاب با همین مرکب «مترجم گوید» نوشته شده است که دلالت بر این حقیقت می‌کند که کتاب ترجمه فارسی از عربی این زندگی‌نامه است. عناوین باب‌های موجود چنین است: باب ۵. زندگانی امام حسین علیه السلام، در بیست و سه فصل؛ باب ۶. ولادت و شهادت حضرت سید الساجدین و قبلة العارفین و قدوة الموحدین امام چهارم علی ابن الحسین علیه السلام است، در سه فصل؛ باب ۷. «در بیان تاریخ ولادت و وفات و بعضی از حالات ... امام پنجم حضرت ابی جعفر محمد بن علی باقر علوم اولین و آخرینست صلوات الله علیه و علی آله الطاهرین و اولاده المعصومین»، در سه فصل؛ باب ۸ «در تاریخ ولادت و وفات و بعضی از حالات حضرت مبین المشکلات ... امام المغارب و المشارق امام ششم حضرت ابوعبدالله جعفر بن محمد الصادق (ع) است»، دارای چهار فصل؛ باب ۹. «در بیان تواریخ و احوال حضرت سید بشر ... و نوربخش شمس و قمر امام هفتم ابوالحسن موسی بن جعفر ع است»، دارای سه فصل؛ باب ۱۰. «در بیان تاریخ احوال زبده اصفیا و امام اتقیا و پناه غربا و شهید زهر اهل جفا امام هشتم حضرت ابی الحسن علی بن موسی الرضا علیه التحیة و الثنا است»، دارای سه فصل؛ باب ۱۱. «تاریخ ولادت و وفات امام عباد و نور بلاد امام نهم حضرت امام جعفر بن علی جواد صلوات الله علیه و بیان کنیت و لقب آنحضرت است»، دارای دو فصل؛ باب ۱۲. «در تاریخ احوال نهال حدیقه مصطفوی و گل بوستان مرتضوی امام دهم امام علی نقی صلوات الله علیه است»، دارای دو فصل؛ باب ۱۳. «در بیان تاریخ ولادت و احوال سرور اولیا و مفخر اوصیا و محبوب قلوب هر نبی و وصی امام یازدهم حضرت ابومحمد حسن ابن عسکری است»، در چهار فصل و در انتها چگونگی اسلام آوردن نرجس خاتون کنیز رومی و نصرانی و ولادت حضرت صاحب الزمان امام عصر عجل الله تعالی فرجه الشریف را شرح داده است.

تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۳۴

خط: نسخ، کا: محمد ابراهیم من نسل الحسن و الحسین علیهما السلام، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۲۳۸گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: - ۲۲]

● **زندگینامه حضرت رسول اکرم (ص)** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / فارسی

zendegī-nāme-ye hazrat-e rasūl akram

رساله کوتاهی است در تاریخ زندگانی حضرت ختمی مرتبت، محمد مصطفی (ص) و شامل مطالب زیر می‌باشد: ۱. بیان اسامی اجداد آن حضرت از حضرت آدم تا عبدالمطلب؛ ۲. اسامی مادران آن حضرت؛ ۳. اسماء و القاب آن حضرت؛ ۴. شمایل و مهر نبوت آن حضرت. به نظر می‌رسد مطالب این رساله، از کتاب‌های گوناگون اهل سنت، در خصوص زندگانی آن حضرت اقتباس شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۰۴/۶

آغاز: بدانکه حضرت رسالت (ص)، پسر عبدالله بن عبدالمطلب بن هاشم بن عبدمناف بن قصی بن کلاب بن مرة بن کعب بن لوی بن غالب؛ **انجام:** و روایتی آنکه بر آن نوشته که محمد رسول الله (ص) خاتم النبیین و روایتی آنکه بر آن نوشته بود که توجه فانک منصور، لکن این دو روایت ضعیف است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ مصحح، با قلم خوردگی؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۱۱۴پ-۱۱۸پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۰×۲۲/۵سم [ف: ۳۷ - ۲۲۳]

● **زندگی نامه حضرت رسول (ص)** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی

zendegī-nāme-ye hazrat-e rasūl akram

وفا شیرازی، ابوالقاسم بن علی اشرف، ق۱۳ قمری

vafā šīrāzī, ab-ol-qāsem ebn-e 'alī ašraf (- 19c)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۱۲/۲

آغاز: بسمله، الحمد لله الذی جعل الرقة فی القلوب و سببا للبکاء لمغفرة الذنوب؛ **انجام:** و اشتری من المنافع الف عبدو اعتق لرضاء الله.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۹۰-۹۴)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۳۲۴]

← زندگی نامه حضرت محمد (ص) ≻ زندگی پیغمبر (ص)

● **زندگینامه خواجه معین الدین سجزی = احوال خواجه معین الدین چشتی** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme-ye xāje mo'īn-od-dīn sajazī = ahvāl-e xāja ma'īn-od-dīn čaštī
زندگی‌نامه مفصلی است از خواجه معین الدین محمد سجزی چشتی مشهور به اجمیری (سجستان ۵۳۷ق - اجمیر ۶۳۲ق / ۱۱۴۳-۱۲۳۵م) فرزند خواجه غیاث الدین حسن، که از شیخ عثمان هارونی (د ۶۱۷ق /۱۲۲۰م) خرقه گرفته است.
[دنا ۱۲۴۸/۵؛ مشترک پاکستان ۲۶۸۹/۴ سجزی، خواجه معین الدین؛ فهرستواره منزوی ۱۹۸۴/۳ «احوال خواجه معین الدین چشتی» با سرآغازی بسیار نزدیک به این رساله]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۰/۱۱
آغاز: ذکر احوال سلطان الاولیاء و برهان الاتقیاء بن غیاث الدین حسن حسینی چشتی که مرقدش در اجمیر هند واقع است. آن شاهنشاه جهان معرفت ذات او بیرون ز ادراک و صفت نظم. خسرو ملک لقای تخت و تاج ... معین الملة و الدین محمد الحسن الچشتی؛ **انجام:** معین الدین چشتی زیب ملت×× خلج بد سال تاریخ وفاتش اگر پرسی مرا از سال هجرت. تمت ...
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: علی نقی منزوی؛ ۵گ (۲۲ر-۲۶ر)، سطور راسته و چلیپا و دو ستونی [ف: ۲ - ۱۳۵]

● **زندگینامه خود نوشت** / تاریخ ایران / فارسی
zendegī-nāme-ye xod-nevešt
احتشام الدوله، - ۱۲۷۸ قمری
ehtešām-od-dowle (- 1862)
زندگی‌نامه خودنوشت خانلر میرزا احتشام الدوله و بیشتر گزارش مأموریت‌ها و فعالیت‌های سیاسی اوست که در عهد قاجار حاکم یزد، کرمان، همدان و مازندران بوده است.
آغاز: بسمله. در سال بیچی ئی دو ماه قبل از وقوع سانحه کبری و واقعه عظمی فوت پادشاه رضوان آشیان اسکنه الله فی بحبوحة الجنان کمتر چاکر را از همدان خواستند بعد از ورود بدارالخلافة الباهره و سه روز توقف مامور مازندران فرمودند ...
انجام: آب انباری که قاسم خان بین شاهزاده عبدالعظیم و طهران ساخته است دیده بدان مثابه و مشابه اند
چاپ: گنجینه بهارستان، تاریخ ۲ (قاجار)، مسلسل ۱۲، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۴ش، با تصحیح صفر امیری

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با یادداشتی درباره محاسن شاهزاده احتشام الدوله؛ جلد: گالینگور جگری، ۳۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۲۱۵]

● **زندگینامه خود نوشت** / تاریخ ایران / فارسی
zendegī-nāme-ye xod-nevešt
عباس میرزا قاجار (ملک آرا)، ۱۲۵۵ - ۱۳۱۶ ؟ قمری
'abbās mīrzā qājār (malek ārā) (1839 - 1899)
زندگی‌نامه خودنوشت عباس میرزا پسر دوم محمد شاه (۱۲۵۵-۱۳۱۶) است که در سن ۹ سالگی، پدرش محمد شاه قاجار فوت می‌کند و با قدرت یافتن ناصرالدین شاه، بی‌مهرهایی در حق او صورت می‌پذیرد. اطلاعات مهمی از مناسبات دربار قاجار ارائه می‌کند. او سر گذشت خود و وقایع زمان خود را تا سال ۱۳۱۴ق در آن آورده است.
آغاز: بسمله. الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد این مختصری است از سرگذشت این اقل عبادالله عباس میرزا خلف سلطان ابن سلطان محمد شاه قاجار ...
انجام: بعد بیرون آمده روانه شهر شدم
چاپ: تهران، با پیشگفتار عباس اقبال آشتیانی، ۱۳۱۵ش.
[دنا ۱۲۴۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۹۸۳/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۴۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** مبادا دیوانیان میان شما نفاق بیندازند و بوعده‌های دروغ آنها
خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ متن خط خوردگی دارد، در حواشی اضافاتی درج شده، رکابه‌دار؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۹۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۳۰ - ۲۱۵]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۶۱ ـ ج
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا، به دستور عباس اقبال از روی نسخه اصل ابوالقاسم فروهر که به میرزا علی اکبر خاه داور بخشیده بود نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۸۹گ، ۲۰سطر (۱۵×۲۱)، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۳۱۳]

● **زندگی نامه خودنوشت** / تراجم / فارسی
zendegī-nāme-ye xod-nevešt
بیدگلی، حسینعلی بن عبدالرحیم، ق۱۴
bīdgolī, hoseyn-'alī ebn-e 'abd-or-rahīm (- 14c)
رساله مختصری است در شرح حال مؤلف که ظاهراً با اهالی خانقاه نعمت اللهی حشر و نشر داشته است.

تهران؛ موزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۷/۵
آغاز: سپاس بیرون از حصر نثار بارگاه حضرت سبحانی است که وجود انسانی را آینه سراپای نمای خود خلق فرمود؛ **انجام:** از

دوستان و محبان محشور نماید، تمت التذکرة.
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: یک‌شنبه ۱۸ صفر ۱۳۴۱ق، وقف بقعه سعادتعلی شاه و نورعلی شاه؛ واقف: حسینعلی بیدگلی کاشانی، ذیقعده ۱۳۴۲؛ جلد: تیماج روغنی مذهب، ۸گ (۱۶۱پ–۱۶۸پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: – ۱۱۴]

● زندگی نامه خود نوشت / تراجم / فارسی

zendegī-nāme-ye xod-nevešt

حسینی علوی، علی بن محمد علی، ق۱۴ قمری

hoseynī ʻalavī, ʻalī ebn-e mohammad ʻalī (- 20c)

زندگی‌نامه مختصری است شامل تاریخ و محل تولد و گزارش کوتاهی از شرح حال پدر و مادر و خانواده مؤلف و نیز سیر تحصیلی وی و اساتیدش و نیز جریان ازدواج و حوادث دیگری که در زندگی او رخ داده و همچنین ذکر برخی از تألیفات و اسامی فرزندان و تعداد مسافرت‌ها و ...؛ تولد در روز دوشنبه ۶ جمادی الاول ۱۳۳۳ق در دهکده علوی از دهستان عربستان بخش پانزدهم اصفهان رخ داده است و مؤلف در حین نگارش این رساله در حدود ۵۷ سالگی بوده است.

تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۳۸/۱

آغاز: الحمد لله الذی خلق فسوی و الذی قدر فهدی ... این مختصریست در تاریخچه زندگی و زندگانی خود که آن را می‌نگارم تا برای آیندگان سبب عبرتی بلکه موجب حیرتی باشد؛ **انجام:** و اگر به تفصیل نوشته می‌شد، مثنوی هفتاد من کاغذ می‌شد. یک کف گندم ز انباری ببین ×× کن قیاس باقیش را این چنین. و الحمد لله علی کل حال و السلام علیکم و رحمة الله و برکاته.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: غره ذیقعده ۱۳۸۹ق؛ ۱۵گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱ – ۲۹۶]

● زندگی نامه شیخ علی نقی بطحایی / تراجم / فارسی و عربی

zendegī-nāme-ye šeyx ʻalī naqī bathāyī

دهگان، ابراهیم بن غلامعلی، – ۱۳۶۳ قمری

dahgān, ebrāhīm ebn-e qolām ʻalī (- 1944)

ترجمه مختصری از زندگی‌نامه شیخ علی نقی، عالم و فاضل نیمه اول قرن یازدهم هجری است. وی در منابع به شیخ علی نقی طغایی، فراهانی، شرایی و اصفهانی منسوب گردیده. نسخه حاضر مشتمل بر مقام ادبی شیخ و شمه‌ای از زندگی و احوال او به انضمام پاره‌ای از اشعار و آثار قلمی ایشان از قول منابع و بر اساس شرحی که صاحب روضات در کتاب خود نقل کرده، می‌باشد.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷۵

آغاز: قال صاحب الریاض فاضل عامل متدین ... زاهد تقی و عابد نقی؛ **انجام:** دیوان اشعار وی مشتمل بر حدود ۲۰۰ بیت دیگر نموده اند.
خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۸ق؛ ۱۹گ، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ – ۹۲]

● زندگی نامه صوفیان / تراجم / فارسی

zendegī nāma-ye sūfīyān

عناوین به جز چند صفحه معدود، نوشته نشده است. از این تعداد، چنین برمی‌آید که عنوان اصلی کتاب «فصل» و عنوان‌های فرعی «نقلست» و «گفت» می‌باشد. این کتاب از «کشکول شیخ بهائی» و «مجمع البحرین» نقل کرده، ولی به احتمال زیاد از تألیفات قرن ۱۳ می‌باشد. از روی برگ ۱۳۶ تا پشت برگ ۱۶۴ خط از نستعلیق به نسخ عوض شده و ظاهراً تألیفی دیگر است. این قسمت در بیان سلسله نعمت اللهی است که از سید علیرضا مشهور به شاه علیرضا شروع و تا آقا محمد کاظم که از مریدان مستعلی شاه بوده و در سال ۱۲۷۱ به حکم رحمتعلی شاه به ارشاد اهل اصفهان می‌رود، ادامه می‌یابد. پشت برگ ۲۶ آمده: فصل شصت و نهم (پنج) در احوال ابوعبدالله خراز.

شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۱۸

آغاز: شیخ ابوسعید ابن ابوالخیر خراسانی در سنه ۴۴۰ اربعین و اربعمائه از دنیا رفته و هشتاد و پنج سال عمر یافته است با شیخ ابوعلی سینا و شیخ ابوالقاسم گورکانی و شیخ ابوالعباس قصاب و پیر ابوالفضل سرخسی و ابوعلی زاهد سرخس و شیخ ابوالقاسم بشر و و ابوالقاسم نیشابوری و ابوالحسن خرقانی الا ما شاء الله از مشایخ را صحیت داشته و خرقه داشته
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۴۶گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۷سم [ف: – ۳۳]

● زندگی نامه محمد علی علوی / تراجم / عربی

zendegī-nāme-ye mohammad ʻalī ʻalavī

حکمی، علی

hakamī, ʻalī

زندگی‌نامه مختصر محمد علی بن اسماعیل قمی تفرشی خسروی، محمد علوی (محمد علی خسروی) است که یکی از مریدانش ــ علی حکمی ــ نوشته است. درباره او آورده: «اما بعد فهذا الاطلاع علی سبیل الایجاز من بدو شبابه الی الآن ... ان هذا الشخص و هو محمدعلی ابن اسمعیل ابن محمد ابن رحیم ابن مؤمن ابن صادق ابن تاج الدین حسن العراقی القمی التفرشی القمی و مسقط رأسه دارالخلافة الناصرة طهران حفظه الله عن

الخراب و الحدثان. و کان هذا الرجل ساعیاً من بدو شبابه الی تحصیل العلوم بطور العموم و تخصیصاً بالحکمة الالهیة هلوعاً بالتنجیم و معارف الطباع المجردات التامات الافلاکیة و وضع مقارناتها و اصطکاکها فی برج واحد و درجة واحدة و اثراتها حتی بلغ بمقصوده و مراده، و یسمونه هذا الوقت بمیرزا محمدعلی المتخلص بخسروی و انشد ابیاتاً عالی کما ثبت و دون فی دیوانه. فلما بلغ عمره باربعین سنة زاره حرمین الشریفین المکة و المدینة بتمام اعماله و افعاله ... و لما مضی من هذا ستة اشهر فالهم بالهام الغیبی حتی سلك سلوك النبیین و الشهداء و الصدیقین من اسفل درکات الناسوت الی اعلی حظایر المقدسة اللاهوت و شاهد و زار سرادقات الجلال و فرادیس الجمال حین دعا ربه طباعه التام من الفق الغیبانی الی حضرة الربانی ثم اصطفاه الله بانعام النعمات الجنانیة و اکرامات جنات الرحمانیة و فی طریق هذا السلوك بدل الله تعالی وجوده کله ظاهر[اً] و باطناً روحاً و جسداً ای شرف بروح الاضافی الحقیقی البرقانی الشعشعانی ... و بعد الرجوع من هذا لسلوك بشره مبشر فی مبشرة ببشارة اسم الجدید و دعوه بمحمد العلوی هذا اسم یسمونه سماویین المقدسین المهیمنین فی السموات و الافلاك و تروه اکثر الناس فی الرؤیا ان الانبیاء الکرام و الائمة علیهم السلام یدعونه بهذا الاسم و اعطاه اول الائمة ای حضرة الولایة المطلقة الایمانیة روحی و جسمی له الفداء»

سپس از تألیفاتش یاد می‌کند: «کتاب علی سبك الصحف السماوی رسیلة غریبة عجیبة فارسیة فی نهایة البلاغة و کمال الفصاحة و سموه بنامه قدس و هو اثنتی عشر قمراً و کل جزواً من هذا الکتاب قمر. و ایضاً ارا کتاب منه یسمونه بپورنامه و هو فی اسرار الخلیقة وضایع الطبیعة و اصول الدین اللهی الذی لا تبدیل لکلماته. و ایضاً کتاب منظومه بالنظم المثنوی و یسمونه بقبه علوی فی اسرار العشق. و ایضاً ارا منه کتاب المسمی بنازلات البرقیة ایضاً فی رموز العشق و بالحق ابیات هذا الکتاب نهایة النطق و الکلام و ایضاً کتاب یسمی بکتاب الرؤیة و کلهم نظماً و نثراً نطق آلهی و کلام سماوی فی مقصد العالی و حکمت للهی المتعالی ... و فی عشرة الخمسین من عمره الشریف خالط وراود مع ارواح الفلکیة ... و استنسخ تمام تصنیفاته و تألیفاته بخط اخیه السدید الرشید الوافی المیرزا هدایت الله فی کمال الحسن ... و کتبو سائر کتبه بعض اصحابه رضی الله عنهم بالرحمة و الجنان بطور الاستنساخ و کتابه القصاید و الغزلیات و سائر لطائف طبعه من الترجیعات و الترکیبات و التنظیمات کثیراً کثیراً و السلام علی من اتبع الهدی. و کان هذا الورقة قلمی علی ید علی الحکمی عفا الله عنه بمحمد و آله». رونوشتی از نامه‌نگاری‌های او هم در کتابخانه مجلس، ش ۳۰۷۱/۱۰ موجود است. (رك: فهرست مجلس، ج ۱۰، ص ۶۲۰)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۶۷/۱

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ صفر ۱۰۸۳ق؛ مجدول؛ ۳گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۵۵۷]

● **زندگی نامه معصومین (ع)** / تاریخ معصومین / فارسی

zendegī-nāme-ye ma'sūmīn

در تاریخ و فضایل و معجزات چهارده معصوم علیهم السلام تفصیل شهادت و ظلم و ستمهایی که به آنان شده، از حضرت ختمی مرتبت شروع شده به حضرت ختمی وصایت امام مهدی موعود (عج) ادامه می‌یابد و به ثواب صلوات بر محمد و آل محمد صلوات الله علیه و آله و فضیلت علم و علما خاتمه می‌یابد. در ضمن، اشعاری به تناسب نقل کرده بعضی به نقل از هادی، جوهری، وصال، عارف، و مطالبی نیز گاه خود نظر داده با عنوان «مؤلف گوید».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۴۸

آغاز: غزال از پنجه گرگ و گوزن از بر تن ضیغم ×× حمام از چنگل باز و تزرو از مخلب عنقا؛ **انجام:** از حدیث العلماء ورثة الانبیاء وراثت علم و احکام است نه وراثت مال وفقنا الله.

خط:نسخ،کا:ابن علی اصغر،تا:۱۹ذیحجه ۱۲۸۶ق، حسب خواهش آخر الصلحاء عالیجناب ملا عباس؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۸سم [ف: ۴۳ - ۹۶]

● **زندگینامه مولای رومی = احوال مولانا** / تراجم / فارسی

zendegī-nāme-ye mowlā-ye rūmī = ahvāl-e mowlānā

شیروانی، زین العابدین بن اسکندر، ۱۱۹۴؟ - ۱۲۵۳ ؟ قمری

Šīrvānī, zayn-ol-'ābedīn ebn-e eskandar (1780 - 1838)

مؤلف به هنگام سیاحت در شهر قونیه ــ مسکن و مدفن مولانا جلال الدین محمد بلخی ــ کتابی موسوم به «مقالات» را ملاحظه می‌کند که این کتاب را یکی از مریدان مولانا بهاء الدین ولد در بیان احوال ۸ نفر از مشایخ سلسله ایشان تألیف نموده و شرح حال مولانا جلال الدین به تفصیل در آن ذکر شده بود. مؤلف به درخواست فرزندش رحمتعلی، رساله حاضر را در بیان اجمالی احوال مولانا جلال الدین با استفاده از مطالب آن کتاب به رشته تحریر در آورد. (حبیب الله عظیمی)

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلوه بر ضمیر صفوت تخمیر لباب عرفان و بر رای معرفت برای اصحاب ایقان پوشیده نخواهد ماند که مؤلفان کتب اخبار و مصنفان مصحف آثار

چاپ: ایران، تهران، خانه کتاب، ۱۳۸۷ شمسی، جویا جهانبخش، در کتاب خرد و خردورزی: ارج نامه دکتر غلامحسین ابراهیمی دینانی، صص ۳۲۹-۳۶۴

[دنا ۱۲۴۹/۵؛ اعیان الشیعه ج۷ص۱۶۵؛ طبقات اعلام الشیعه قرن ۱۳:ص۵۸۶]

۱. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۳۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** وله من رباعیات: رومی نشد از سر علی کس آگاه ×× زیرا که نشد کس آگه از سر اله / یک ممکن و این همه صفات واجب ×× لاحول و لاقوة الا بالله

خط: نسخ، کا: علی اکبر ورامینی، تا: ۱۲۹۴ق، جا: ورامین؛ جلد: تیماج سبز، ۱۱گ (۲۰پ-۳۰پ)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: - ۵۵]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۹۲/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** ناتمام: بموجب فرموده عمل نمود ... به شهر قونیه رسید.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲گ (۱۲۴پ و ۱۲۵)، ۲۵ سطر حمایلی (۹/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۴۴۶]

● زندگی نامه نشاط اصفهانی / تراجم / فارسی

zendegī-nāme-ye nešāt-e esfahānī

از ناشناس. زندگی نامه معتمدالدوله میرزا عبدالوهاب نشاط اصفهانی (د ۱۲۴۴ق/۱۸۲۸م). مؤلف از وی به «حضرت صاحبی» و به گونه زنده یاد می‌کند.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۵۶/۷

آغاز: بسمله. رب اشرح لی صدری و احلل عقدة من لسانی. نشاط نام نامیش میرزا عبدالوهاب از اجله سادات؛ **انجام:** بفروشم به ملك هر دو جهان. تم بالخیر و السعادة

خط: شکسته خوش، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۵۰ق؛ ۲گ (۷۳ر-۷۴پ) [ف: ۱ - ۱۲۹]

● زندگینامه وزیران سلجوقی و عباسی / تراجم / فارسی

zendegī nāma-ye vazīrān-e saljūqī va ‘abbāsī

از ناشناس. نخست تاریخی کوتاه از امیران سلجوقی را آورده است، سپس: عمیدالملک، خواجه نظام الملک طوسی، حسن صباح، عزالملک پسر نظام الملک، مؤید الملک بن نظامن الملک، آنگاه: فضل بن یحیی برمکی، فضل بن ربیع، ابن سینا.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۷۰/۲۵

آغاز: ذکر مجملی از حالات وزرای ذوی الاقتدار سلجوقیه و پادشاهان ذوی الاقتدار عباسیان و غیره. ناظم کتاب ملك زمانه آورده است، که ترکمانان دشت خزر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ اهدایی: علی نقی منزوی؛ ۱۵گ (۸۳پ-۹۷پ)، سطور راسته و چلیپا [ف: ۲ - ۱۳۵]

● زندگی و اقوال حکمای یونان / تراجم / فارسی

zendegī va aqvāl-e hokamā-ye yūnān

گفته‌ها و شرح احوال چند تن از حکمای یونان است؛ بدین ترتیب: فقره‌ای چند از گفتار درربار افصح المتقدمین و املح المتاخرین حکیم افلاطون الهی؛ من کلام مبدء الحکمای الیونان اسقینوس الحکیم؛ من کلام سولون الحکیم؛ من کلام فیثاغورث الحکیم؛ من کلام سقراط؛ من کلام [د]یوجانس الحکیم؛ ذکر افلاطون الهی؛ ذکر ارسطاطالیس بن نیقومانس؛ من کلام بقراط حکیم؛ من کلام زینون حکیم؛ در بیان احوال و ذکر وامیرس؛ ذکر بطلمیوس حکیم؛ ذکر بعضی از سخنان اسفلینوس حکیم؛ ذکر جالینوس حکیم؛ ذکر بقراطیس حکیم؛ ذکر اقلیدس حکیم؛ ذکر ساوفرطیس حکیم.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۲/۱۲

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴ص (۳۶-۴۹)، اندازه: ۱۶/۱×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۲۴]

● زندگی و خاطرات / تراجم / فارسی

zendegī va xāterāt

صاحب الزمانی، محمد تقی بن اسماعیل، ق۱۴ قمری

sāheb-oz-zamānī, mohammad taqī ebn-e esmā‘īl (-20c)

مؤلف دوران کودکی و سپس تحصیلات خود را به طور مختصر نگاشته و در پایان چند اجازه تصرف در سهمین از طرف علمای وقت به وی و چند اجازه روایی عیناً درج نموده است. اجازات روایی عبارتند از: ۱. اجازه سید احمد حسینی زنجانی به تاریخ ۱۸ جمادی الثانی ۱۳۸۱؛ ۲. اجازه سید احمد خوانساری؛ ۳. اجازه شیخ راضی به نام «الوجیزة فی الاجازة» به تاریخ ۱۷ ربیع المولود ۱۳۸۳ در قم؛ ۴. اجازه حسین مجدی صابری؛ ۵. اجازه سید شهاب الدین حسینی مرعشی نجفی، درقم. در پایان این زندگی‌نامه صورت حکم علمای نجف مبنی بر حرمت تشبه به کفار نیز نقل شده است. آغاز نگارش کتاب شب شنبه ۱۸ اسفند ۱۳۶۹ شمسی (۲۲ شعبان ۱۴۱۱) قمری) بوده است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۱۸

آغاز: الحمد لله رب العالیمن ... اللهم اجعلین و اهلی و والدی و اخوتی و ذریتی ... زندگی و خاطرات من بنده شرمنده و حقیر

نسخه اصل: کتابخانه شخصی؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در صفحه اول قبل از آغاز کتاب هشت بیت درباره اسماء ائمه (ع) مکتوب است که ظاهرا اثر طبع مؤلف می‌باشد؛ ۴۷ص [عکسی ف: ۴ - ۱۴۰]

● زندگی یک طلبه / طنز، شعر / فارسی

zendegī-ye yek talabe

این رساله در کتاب‌شناسی شیخ بهائی به نام «مثنوی شیخ

ابوالپشم» معرفی شده است. مثنوی‌ای است فکاهی که داستان زندگی یک طلبه و چگونگی تحصیل و معاش و کیفیت زیست او را در مدرسه، با بیانی طنزآمیز به شعر کشیده است. مشتمل است بر مطایبات و هزلیات و فکاهیات. در انتساب این اثر به شیخ بهائی تردید است زیرا در برخی از منابع سراینده این اثر ابوالبرکات منیر بن عبدالمجید لاهوری ملتانی ۱۰۵۴ق و در جایی دیگر شخصی به نام خالصا امده است (کتاب‌شناسی شیخ بهائی ۶۴۴).

قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۶/۴

آغاز: بسم الله وحده وتعالی، بشنو این قصه را تو ازبنده ×× تا بگیرد تو را دمی خنده / قصه ای بس لطیف وروح افزا ×× خوشتر از شهد وشکر وحلوا؛ **انجام:** جمله دوستان مفلس را ×× خاصه این بینوای بیکس را / دردوعالم دهی ز لطف پناه ×× بولای علی ولی الله

خط: نستعلیق، کا: محمد علی اصفهانی، تا: ۱۳۱۵ق، جلد: مقوایی، ۳گ (۳۱پ-۳۳ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف مخ]

← الزند الواری فی حل منطق السبزواری ≻ ذوائب الحور علی اللآلی المنتظمة بالنحور

● **زند و پازند خرده اوستا (ترجمه)** / کتاب آسمانی/ فارسی
zand va pāznd-e xorde avestā (t.)

افلاطون بن اسکندر، ق۱۳ قمری
aflātūn ebn-e eskandar (- 19c)

زند و پازند که از کتب دینی معروف زردتشتیان ظاهراً پس از حمله اعراب به ایران کتاب آنها از میان رفته و نایاب شدند بنابر قول افلاطون بن اسکندر آنچه در اینجا (= نسخه) می‌آید (از صفحه یک تا ۳۰۹) ترجمه زند و پازند و از ۳۱۱ تا ۳۱۵ شرح سدره پوشی و با مداد می‌باشد که هشبام است. در ترجمه زند ترجمه در زیر متن آمده است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴

آغاز: بنام ایزد بخشنده مهربان، اوستای دست و روی مترجم خشنو تره اهوره مزدا؛ **انجام:** یزدان و امشان سفندان کاسه باد

خط: نستعلیق، کا: افلاطون بن اسکندر گشتاسب منجم، تا: ۱۲۴۰ یزدگردی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۵۹گ، ۱۴۲ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۶ - ۲۵۳]

← زنده رود ≻ زاینده رود

● **زن عقیمه** / طب / فارسی
zan-e ʻqīma

علل و امراض موجب عقیمی زن را که حضرت سلیمان از پریان سؤال نموده، از زبان پریان بیان کرده و در آخر نیز چند نسخه طبی جهت درمان عقیمی ذکر کرده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۵۹/۲

آغاز: در خبر است که روزی حضرت سلیمان بر تخت نشسته بود زنان عقیمه آمدند ...

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۵گ (۲۹پ-۳۳پ)، ۸ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۲ - ۳۸۶]

← زنگ ≻ رنگ (فصل در باب)

● **زنگی زر (زنگی رو)، پسر پادشاه چین = پادشاهی با دوازده پسر** / داستان / فارسی
zangī zar (zangī rū), pesar-e pādešāh-e čīn = pādešāhī bā davāzdah pesar

از داستان‌های عامیانه با سربندهای «القصه». ویژگی آن در سادگی برخوردهای «انسان»ها و «دیوان» است و این‌که در آن تنها یک نام خاص که همان «زنگی زر» که نماد انسانی است فروتن، شجاع و مهربان از مادری کنیز زاده شده و همه جا وی به «زنگی زر» خوانده می‌شود و گاهی از وی به «سیاه» یاد می‌شود. پس نام او می‌تواند «زنگی رو» باشد. آغاز می‌شود با: پادشاهی بود که دوازده پسر داشت. یک پسر از کنیز به نام «زنگی رو» که کوچکترین فرزندان او بود، در شکارگاه با شاهی دیگر بر می‌خورد، که دوازده دختر داشت و جابجا انگشتری ازدواج میان پسران و دختران دو شاه رد و بدل شد و هر یک از دو پادشاه به شهر خود برگشتند، روزی پسران شاه برای دیدار دختران از پدر اجازه گرفته‌اند. پدر به ایشان گفت بروید به شرط آنکه در ۳ جا منزل مکنید: یکی سبزه‌زار و مرغزارها دیگر آسیاب خرابه‌ها، سوم رباط خرابه‌ها. «القصه» در راه، فرزندان شاه به گفته پدر گوش نداده، جابجا برادر کوچک «زنگی زر» به آنها سفارش پدر را گوشزد می‌کرد تا به آنها به برادر کوچک خود دشنام می‌دادند. «القصه» شبی برادران به خواب رفته و «زنگی زر» از آنان نگهبانی می‌کرد، تا اینکه دیوی به گونه بزرگ، پرخاش‌کنان سر رسید، که چگونه به خود حق داده‌اید در خانه من فرود آیید؟ پس از کشاکش، دیو مانند کوه «کوه البرز» به زمین افتاد. برادران به وی تاخته که کجا بودی ای سیاه، اما «زنگی زر» دم نمی‌زد. چند بار دیگر برادر کوچک در برابر بزرگترها سفارش را تکرار می‌کرد و کار را ادامه می‌داد و هر شب حادثه دیگر روی می‌داد: شبی با گربه سیاهی که دیو بود و شبی با سه دیو دیگر که در قلعه‌ای به نوش سرگرم بودند. «القصه» به نزدیک شهر مقصود به باغی در آمدند. ایشان را در اینجا بگذار چند کلمه از پادشاه بشنو: پادشاه (پدر آن ۱۲ برادر)

صبحگاهان به کشته ۳ دیو برخورد. جارچیان مرد قهرمان را می‌خواستند. مدعیان دروغین از سوی شاه رانده می‌شدند. «القصه» آن ۱۲ برادر از رهگذران، احوال شهر خود می‌پرسیدند. و این خبر عجیب یافت شدن ۳ دیو و پوشیده ماندن قهرمان آن دوازده برادر به سوی شهر و کاخ پدر رسیده، «زنگی زر» در پاسخ پدر گفت: بلی من کشته‌ام. و گوش دیوان را که بریده و همراه داشت نشان داده (چکیده ۱۰ صفحه از ۳۴ صفحه متن).

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۸/۲

آغاز: اما راویان اخبار چنین روایت کرده‌اند که پادشاهی بود و دوازده پسر داشت، یک پسر از کنیز و نام او زنگی زر بود و از همه کوچکتر بود، روزی پادشاه به عزم شکار از خانه بیرون رفت؛
انجام: و مردم شهر دختران را با اساس (اثاث؟) هر چه تمام تر داخل شهر کردند و هفت شبانه روز عروسی کرد و دختر را به تصرف خود در آورد ... و برادران خجالت بسیار از زنگی زر داشتند و پشیمان بودند ... تمام شد شهر حکایت زندگی زر به خواهش. انجامه نویسنده: تمام شد حکایت زنگی زر بر حسب خواهش دوست مکرم [...] یا رب نگاه دار تو ایمان آنکس / خط مرا ببیند و بر من دعا کند.
خط: نستعلیق تحریری، کا: ابن رحمت مآب ابوالفضل علی، تا: قرن ۱۳-۱۴؛ رکابه دار، مجدول؛ اهدایی: دکتر صادق کیا؛ ۳۵ص (۲۲۰-۲۵۴) [ف: ۳ - ۱۷۰]

● زواج ابی العاص بن الربیع بزینب بنت رسول الله (ص) / حدیث / عربی

ziwāj-u ab-il-ʻāṣ-ibn-ir rabīʻ bi-ziynab bint-i rasūl-il-lāh

جماعیلی، عبدالغنی بن عبدالواحد، ۵۴۱ - ۶۰۰ قمری
jamāʻīlī ʻʻabd-ol-qanī ebn-e ʻabd-ol-vāhed (1147 - 1204)

رساله‌ای است در بیان ازدواج زینب بنت رسول الله (ص) با ابوالعاص بن ربیع و ظاهراً ناتمام مانده است و فقط چندین روایت در رساله آمده.
[دنا ۱۲۵۰/۵؛ فهرس مجامیع المدرسة العمریة ۴۶۵-۴۶۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۲۵

آغاز: اخبرنا الحافظ الامام ابوطاهر أحمد بن محمد بن احمد السلفی الاصفهانی رحمه الله بثغر الاسکندریة ثنا ابوالحسین المبارک
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة - دمشق ۳۸۲۵؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ وقف کتاب بر مدرسه ضیائیه؛ ۱۰ص [عکسی ف: ۷ - ۲۳۱]

● زواج الأمة بعبد ثم ملکه / اصول فقه / عربی

ziwāj-ul ama bi-ʻabd-in ṯumma malikah

صافی گلپایگانی، ابو القاسم بن عباس، ق۱۴ قمری
sāfī golpāygānī, ab-ol-qāsem ebn-e ʻabbās (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۷ شوال ۱۳۱۹ق
مؤلف به درخواست یکی از بزرگان این مسأله را که اگر امه‌ای با عبدی ازدواج کند و بعد او را مالک شود حکم آن چیست جواب گفته و اقوال در این مسأله را به‌گونه‌ای مختصر بیان داشته است.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۱۴/۹

آغاز: الحمد لله و الصلاة علی محمد و آله ... قد أمرنی من لا یسعنی مخالفته ان اکتب مبنی هذه المسألة و هی مالو زوجت الامة بعبد ثم ملک ایاها
نسخه اصل: شیخ لطف الله صافی ـ قم؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ ۳ص(۳۱۴-۳۱۶) [عکسی ف: ۳ - ۲۶۹]

● الزواجر / کلام و اعتقادات / عربی

az-zawājir

در ده «باب» است درباره کیفر گناهان. در کشف الظنون و الذریعه (۶۰/۱۲) از چنین کتابی نام برده شده ولی روشن نیست که همین کتاب را خواسته باشند.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۹۰

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی علم بالقلم ... و بعد فهذا کتاب یسمی بالزواجر یشتمل علی عقوبات اهل الکبائر قد رتبت علی عشرة ابواب؛ **انجام:** اللهم انا نسئلک یا حنان یا منان ان تشفع سید ولد عدنان و ان تدخلنا الجنة بسلام آمنین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه هندی، جلد: میشن یشمی، ۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۹×۱۷/۲سم [ف: ۱ - ۲۶۰]

● الزواجر الالهیة و المواعظ الربانیة / اخلاق / عربی

az-zawājir-ul ilāhīyya wa-l mawāʻiẓ-ur rabbānīyya

تونی بشروی، علی اکبر بن عبدالله، ق۱۲ قمری
tūnī bošravī, ʻalī akbar ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 18c)

رساله مفصلی است در اخلاق؛ مشتمل بر دوازده «باب» و «خاتمه»: ۱. ابتدای آفرینش؛ ۲. نکوهش دنیا؛ ۳. حفظ و حراست از نعمت‌ها؛ ۴. تقوا و پرهیزکاری؛ ۵. توبه؛ ۶. پیروی از شیطان و برخی از داستان‌های او؛ ۷. شکیبایی و احوال شکیبا؛ ۸ نیکی و ستم به مردم؛ ۹. خودبینی و توابع آن؛ ۱۰. بدترین چهارپایان؛ ۱۱. احوال مردم در قیامت و بهشت و دوزخ؛ ۱۲. فضیلت دعا و یاد خدا.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی علافی توحیده و دنا فی تفرده و جل

فی سلطانه و عظم فی ارکانه.
چاپ: چاپ شده
[دنا ۱۲۵۰/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۲۹
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه نیمه رمضان ۱۱۱۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴۲گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۷×سم [ف: ۱۷ – ۱۵۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۰۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الذین یقولون ربنا هب لنا من ازواجنا.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۵۰۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۲۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان صاحب الغیبة لا یغفر له حتی یغفرله صاحبه وعنه صـ قال مررت.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مهر مالکیت: علی اصغر؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۴گ، اندازه: ۱۶/۲×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۷۴]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۴
آغاز: کان المسیح ع یقول ان التارک شفاء المجروح من جرحه شریک لجارحه لا محالة؛ **انجام:** فازیده و اوسع علیه الا عبد مؤمن سقیم یسالنی ان اشفیه قبل طلوع الفجر فاعافیه الاعبد مؤمن محبوس مغموم ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ کاغذ: نخودی، ۱۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۴ – ۲۷۵]

۵. مشهد؛ مدرسه میرزا جعفر؛ شماره نسخه:۱۸۴
در فهرست از ملا احمد تونی دانسته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: ربعی [چهار کتابخانه مشهد–ف: – ۳۶]

● الزواجر عن اقتراف الکبائر = الکبائر / اخلاق / عربی

az-zawājir ‘an iqtirāf-il-kabā’ir = kabā’ir

ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد، ۹۰۹ – ۹۷۳ ؟ قمری

ebn-e hajar-e haysamī, ahmad ebn-e mohammad (1504 - 1566)

تاریخ تألیف: ۲۷ ذیقعده ۹۵۴ق؛ محل تألیف: مکة المکرمة
رساله‌ای است مفصل در بیان گناهان کبیره و نهی از ارتکاب آنها.
آغاز: الحمدلله حمی من اجل رأفته بعباده و غیرته، المنزه عما لایلیق ... اما بعد فان کان ینقدح فی نفسی ... ان اؤلف کتاباً فی بیان الکبائر
انجام: یا اهل الجنة لاموت و یا اهل النار لاموت کل خالد فیما هو فیه جعلنا الله ... دعویهم فیها سبحانک اللهم و تحیتهم فیها سلام و آخر دعویهم ان الحمدلله رب العالمین.

چاپ: جزء۲ بولاق ۱۲۸۴ق؛ المطبوعات المیمنیة ۱۳۱۰و۱۳۳۱ق.
[دنا ۱۲۵۱/۵؛ کشف الظنون ۹۵۶/۲؛ سرکیس ۸۳/۱؛ قاهره، فؤاد سید ۴۵۳/۱ که رساله‌ای را با همین عنوان، مجهول المؤلف معرفی نموده و آغاز آن با آغاز نسخه ما تفاوت دارد؛ الاوقاف العامة موصل ۴۷/۲]

شرح و حواشی:
۱- الزواجر عن اقتراف الکبائر (مختصر)؛ محمود بن عبد القادر (–۱۲)
۲- اتحاف النواظر بمختصر الزواجر؛ ملاحنفی، ابوبکر بن محمد (– ۱۳)

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۳۷۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد پسر مؤلف، تا: قرن ۱۰؛ تملک: عبدالله بن شمس الدین عتاقی، اعتضاد السلطنه در ۱۲۸۵؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوا، ۲۳۹گ، ۳۹ سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ – ۸۷]

۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۹۵
آغاز: انه قال اوصانی حبیبی رسول الله صلی الله علیه و سلم بأربع کلمات هن احب الی من الدنیا و ما فیها
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه شعبان ۱۱۱۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۰گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۵۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: شمس الدین محمد بن شیخ عمر بن شمس الدین بن مولانا شیخ محمود بن شهید نوربخش بن ملا ابوبکر بن ملا محمد (در ۵۵ سالگی)، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۱۴۰ق؛ در آغاز نسخه شرح حال مؤلف به عربی در دو برگ به نقل از کتاب «احسن الاثر عن مبتدی و منتهی مفتی الحجاز ابن حجر» نقل شده، در آخر نسخه تاریخ فوت مظفرالدوله ۱۲۹۶ و آمدن شیخ عبیدالله ۱۲۹۷؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۱سم [ف: ۳۶ – ۴۱۸]

● الزواجر عن اقتراف الکبائر (مختصر) / اخلاق / عربی

az-zawājir ‘an iqtirāf-il kabā’ir (mx.)

محمود بن عبد القادر، ق۱۲ قمری

mahmūd ebn-e ‘abd-ol-qāder (- 18c)

وابسته به: الزواجر عن اقتراف الکبائر = الکبائر؛ ابن حجر هیثمی، احمد بن محمد (۹۰۹–۹۷۳)
تاریخ تألیف: رمضان ۱۱۹۲ق
کتاب «الزواجر عن اقتراف الکبائر» از مؤلفات ابن حجر هیتمی مکی می‌باشد که در کتاب حاضر مختصر شده و بعضی عبارت‌ها و اسانید احادیث حذف شده است، و مجموعاً پانصد گناه کبیر را شرح می‌دهد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۸

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة و السلام علی رسوله الکریم، و بعد لما رأیت کتاب المحقق الفاضل ابن حجر؛ **انجام:** اللهم اغفرلی و لابائی و لسائر المسلمین أجمعین آمین برحمتک یا أرحم الراحمین یا رب العالمین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی؛ تملک: ریحان الله موسوی؛ مهر: «قاسم ابن محمد الموسوی» (مربع)؛ جلد: مقوایی، ۱۰۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

● زوال آفتاب نبوت / کلام و اعتقادات / فارسی

zavāl-e āftāb-e nabovvat

استرآبادی، محمد مهدی بن محمد نصیر، ۱۱۰۰-۱۱۸۰ ؟ قمری

estarābādī, mohammad mahdī ebn-e mohammad nasīr (1689 - 1767)

رساله‌ای عارفانه و ادیبانه در نقل و تصویر رحلت نبی خاتم و برخی وقایع آن، با استفاده ظریف از آیات و روایات و اشعار بسیار در ضمن نثر استادانه خود که شباهت تام آن را به نثر منشیانه استرآبادی تداعی می‌کند. رساله نه نام خاصی دارد و نه سرفصل و عنوانی.

آغاز: روایت است که چون آفتاب جهانتاب رسالت سید البشر ... بر آسمان تبلیغ شرایع دین اطهر روز به روز ارتفاع یافته و طی درجات متعدده نموده به نقطه زوال قریب الاتصال شد و اکمال ملت احمدی و اتمام نعمت سرمدی از افق تنصیص و تعین خلافت مرتضوی طالع گشته روشنی بخش جهات سته گردید ...

انجام: بستان نشاط آدمیان بی برگ و نوا و گلستان حیات روحانیان ماتم سرا شد.

چاپ: در میراث اسلامی ایران، دفتر دوم، ۱۳۷۴ش، به کوشش شیخ احمد عابدی، ص ۳۲۴- ۳۳۶

[فهرستواره منزوی ۳۳۷/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۷/۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹ص (۲۶۸- ۲۷۶) [ف: ۹ - ۱۲۲۶]

● زوال الترح فی شرح منظومة ابن فرح / ادبیات / عربی

zawāl-ut turaḥ fī š.-i manẓūmat-i ibn-i faraḥ

ابن جماعه، محمد بن احمد

ebn-e jamā‘a, mohammad ebn-e ahmad

تاریخ تألیف: ۱۲ جمادی الاول ۹۷۲ق

متن از شهاب الدین ابن فرح اشبیلی است و لامیه است در حدیث (چلبی).

[دنا ۱۲۵۱؛ الاوقاف العامة بغداد ۲۴۹/۱ و ۲۵۰؛ الاوقاف العامة موصل ۲۹۱/۲]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۶۲/۲

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی کمل نوع الانسان

بی‌کا، تا: اوایل قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی، ۴گ (۷-۱۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۰۱۵]

← زوال الشمس > تعلیقة علی الروضة البهیة

● زوال العذر و عدم جواز تولی الغیر فی الوضوء /

فقه / عربی

zawāl-ul ‘uḏr wa ‘adam-u jawāz-i tawall-il ġayr fi-l wuḍū’

فاضل قائنی، محمد بن عبدالکریم، - ۱۴۰۵ قمری

fāzel-e qā’enī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-karīm (- 1985)

تقریر بحث‌های استاد محقق عراقی شیخ ضیاءالدین (ت ۱۳۶۱) در تحقیق حق در دو مسأله: زوال العذر و عدم جواز تولی الغیر فی الوضوء فی حال الاختیار، و ما بعد هما.

قم؛ فاضل قائنی؛ شماره نسخه:۱۵۶

کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۱ق، جا: نجف اشرف [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۳۹]

● زواهر بهیه در شرح جواهر قدسیه = زواهر بهیه در شرح جواهر سنیه = زواهر در شرح جواهر سنیه /

حدیث / فارسی

zavāher-e bahīyye dar š.-e javāher-e qodsīye = zavāher-e bahīyye dar š.-e javāher-e sanīye = zavāher dar š.-e javāher-e sanīye

رضوی قمی، محمد صادق بن باقر، ق۱۲ قمری

razavī qomī ‹mohammad sādeq ebn-e bāqer (- 18c)

وابسته به: الجواهر السنیة فی الاحادیث القدسیة؛ حر عاملی، محمد بن حسن (۱۰۳۳-۱۱۰۴ق)

اهداء به: نواب علی قلی خان بهادر ظفر جنگ

تاریخ تألیف: ۱۲ ربیع الثانی ۱۱۵۳ق (آغاز)

شرحی است بر کتاب «الجواهر السنیة فی الاحادیث القدسیة» شیخ محمد بن حسن حر عاملی. نامی از این شرح و شارح آن در منابع موجود، یافت نشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۸۲۵

آغاز: سباحان بحار کلام که بغوض افکار دقیقه از لجج عمیقه قلوب قدسیه جواه سنیه معانی رزینه اقتباس نموده‌اند ... اما بعد، چنین گوید سباح دریای نادانی و سیاح بیدای هیچمدانی ابوالفضل ابن باقر صادق المدعو بسید محمد الرضوی نسبا و القمی

موطنا ... که در آن اوان که آثار علوم، مندرس و ابواب مدارس، منطمس ... و مسمی شد این مختصر به زواهر [بهیه] در شرح جواهر قدسیه؛ **انجام:** و آنچه از متفق علیه مرویست که آنچه در بنی اسرائیل واقع شده نعل بنعل در امت من واقع میشود

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در حیات مؤلف یا اندکی پس از آن کتابت شده، محشی با نشان «منه» و جز آن، مصحح. مقابله شده با عبارت «بلغ بمنه تعالی»؛ تملک: محمدباقر طباطبایی؛ مهر وقف: «از جمله کتب موقوفه مرحوم ... آقای حاجی ملا محمدجعفر مجتهد [طهرانی] و تولیت آن با اولاد ذکور آن مرحومست ...»(مربع)؛کاغذ:شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۵۸گ، ۲۸ سطر (۱۰×۲۲)، اندازه: ۱۳/۵×۲۶سم [ف: ۴۰ - ۲۴۱]

● زواهر الجواهر فی نوادر الزواجر / اخلاق / عربی

zawāhir-ul jawāhir fy nawādir-iz-zawājir

حسینی نائینی، محمد بن محمد باقر، ۱۰۸۰؟ - ۱۱۴۰؟ قمری

hoseynī nā'īnī, mohammad ebn-e mohammad bāqer (1670 - 1728)

تاریخ تألیف: جمعه ۱۲ ذیقعده ۱۱۰۹ق

مواعظی است اخلاقی، با اشعاری به فارسی و عربی از مؤلف یادیگران، و در سه «باب» و «خاتمه» است. عنوان‌های «تعریف، توصیف، تذنیب، تأدیب، بیان، اصل، تأصیل، تقریع» و مانند اینها دارد. چنین است فهرست باب‌های آن: ۱. النفس و عاداتها و دقایق حالاتها و مالها من التدلیس و التلبیس و المواطات لابلیس؛ ۲. دواعی النفس الی الطاعات و زواجرها عن السیئات و التزهید عن الدنیا و الترغیب الی العقبی؛ ۳. التوبة عن الخبائث؛ مسک الختام الکلام فی الانباء عن انباء الاولیاء و اطراء هؤلاء الاذکیا.

آغاز: هو الموفق بسمله الحمدلله الذی خلق الانسان بصنیع قدرته القاهرة و علمه البیان ببدیع حکمته الباهرة سیر المعانی من القلوب الی القلوب و خیر العانی فسریین سربین المطلوب ... فیقول ... بهاء الدین محمد الحسینی النائینی ... انی ایها الاخوان ... لقد خاصمت نفسی المیشومة کثیرا

[دنا ۱۲۵۱/۵؛ الذریعه ۶۱/۱۲ و ۶۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فرغ صائغ الفهم عن افراغه فی قالب تألیفه ... فی صدور یوم الجمعة الثانی عشر من شهر ذی القعدة الحادی عشر من العام التاسع من العشر الاول من المائة الثانیة من الالف الثانی ... و بلغ ههنا السیر بقدم بقلم الفقیر ... ابن محمد باقر بهاءالدین محمد الحسینی النائینی ... و هو ولی المواهب و منتهی کل واهب و فرغ المؤلف من کتابته ثالثاً فی شهر ذی الحجة من سنة احدی و عشرین و مائة و الف.

خط: نسخ روشن، کاتب = مؤلف، تا: ذیحجه ۱۱۲۱ق؛ با خط خوردگی در متن، محشی با نشانه «منه» و این را خود نائینی برای سومین بار نوشته، عبدالحسین آن را از بازماندگان آقامیرزا محمد خوئی به بهائی که آقا میرزا محمد علی مازندرانی کتابفروش برآورد نمود در ۱۲۷۴ خریده؛ مهر: «عبده عبدالحسین»؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی، ۹۳گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۲۷۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۲۸

آغاز: برابر؛**انجام:** و فرغ صابغ الفهم عن افراغه فی قالب تألیفه بجلیل لطف الجلیل و لطیفه و صدر عطشان الجنان ریاناً عن مورد البیان فی صدر یوم الجمعة الثانی عشر من شهر ذی العقده الحادی عشر من العام التاسع من العشر الاول من المائة الثانیة من الاف الثانی من هجرة اولی الموجودات ثلی الله علیه و آله ما دامت الارضون و السوات و بلغ ههنا المسیر یقدم قلم الفقیر و قلم قدم مؤلفه الحقیر ... (نام مؤلف را پاک کرده اند) و هو ولی المواهب و منتهی کل واهب [فرغ من کتابته ثانیاً مؤلفه فی العام ...] (انجامه نسخه را پاک کرده‌اند که به زحمت این کلمات را می‌توان از آن خواند)

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی به امضای «منه»، با خط‌خوردگی در متن، به احتمال فراوان این یادداشت‌های توضیحی و تصحیح‌ها به خط مؤلف است، رکابه دار؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری به شماره ۶۷۵ (همو نسخه را خط مؤلف دانسته)، «عبده محمد حسن الموسوی ۱۲۲۳(؟)» (بیضی)، «بهاالدین محمد الحسینی» (مستطیل)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۸۳گ، ۱۴ سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۶۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۴۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و شوک الشوق علی صبر قلبه و قلب صبره شاک.

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن حاج محمد صادق، تا: ۲۳ محرم ۱۲۲۸ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳گ (۷۷-۱۲۰)، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۷]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۵۴/۱

آغاز: و عقلک سفان و جهلک طوفان مرساتها الأجل و لجاتها الأمل شراعها الشرع ورائدها العین و السمع؛ **انجام:** و بلغ هنا المسیر بقدم قلم الفقیر قلم قدم مؤلفه..

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: آخر محرم ۱۲۴۶ق؛ افتادگی:آغاز؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج سبز، ۶۵گ (۱۱ر-۷۵پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۵۲]

۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۲۵۵/۱ - ج

خط: نسخ، کا: محمد علی فیروز کوهی، تا: شنبه ۱۲۶۵/۱/۲۵ق، جا: اصفهان مدرسه صدر؛ محشی با نشان «منه ره»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۶گ، ۱۹ سطر (۷/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۳۶۳]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۲۱

خط: نسخ، کا: محمد بدیع بن سید مصطفی موسوی اصفهانی درب امامی، تا: جمعه ۲۶ ربیع الاول ۱۲۸۴ق [ف: ۳ - ۹۰]

۷. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد تقی اصفهانی، تا: ۸ صفر ۱۳۲۴ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۰]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۲۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لا تحرمنا یوم نلقاک من جمیل صحبتهم انک علی کا شیء قدیر و بالاجابة و العفو جدیر و الحمدلله رب العالمین ... الطاهرین

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد حسینی خوانساری، تا: ۴ صفر ۱۳۴۰ق؛ از روی نسخه مؤلف استنساخ شده، محشی با رمز «منه ره»؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۸۷]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۹۵۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از حوزه علمیه ولی عصر کرمان [رایانه]

● زواهر الحکم / فلسفه / عربی

zawahir-ul-ḥikam

حافظ حسینی، محسن بن ابی الولی، ق۱۲ قمری

hāfez hoseynī, mohsen ebn-e ab-el-valī (- 18c)

نویسنده می‌گوید این کتابی است در حکمت و در آن روش کار به وجهی است که هم متعلم را به کار می‌آید و هم معلم را یعنی مبتدی از آن، آن نفع را می‌برد که منتهی؛ و بر یک «مقدمه» و سه «باب» بنا شده است: مقدمه: در تعریف حکمة در سه مقصد؛ باب ۱. تقاسیم وجود، در پنج مطلب؛ باب ۲. طبیعیات، در نه مطلب؛ باب ۳. الهیات، در شش مطلب.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۷۸

آغاز: صلی الله علی محمد و آله و سلم. اما بعد فان هذه صحیفه فصیحه تفصح عن طلبة؛ **انجام:** لیس هنا مقام ذکرها و لعلها جمیعا ... الی هذا.

خط: نسخ خوش، کاتب = مؤلف، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۴۶گ، ۱۸ سطر (۱۱/۵×۴/۵)، اندازه: ۹×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۲۶۹]

● زواهر الحکم الزاهر نجومها فی غیاهب الظلم / فلسفه / عربی

zawāhir-ul ḥikam-iz zāhir nujūmu-hā fī ġayāhib-iẓ ẓulam

لاهیجی، حسن بن عبدالرزاق، ۱۰۴۵ - ۱۱۲۱ قمری

lāhījī, hasan ebn-e ‘abd-or-razzāq (1636 - 1710)

تاریخ تألیف: ۸ ربیع الاول ۱۰۸۵ق

کتاب یک دوره حکمت و اصول عقاید است که در یک «مقدمه» و سه «باب» و هر بابی دارای مطالب و هر مطلب ضمن فصولی انجامیده است: المقدمة فی تعریف الحکمة و ذکر موضعها و نبذ من تقسیمها و الاشارة الی نذر من جلالة قدرها ففیها ثلثة مقاصد؛ باب ۱. تقاسیم الوجود و ذکر اقسام الاولیه للموجود، شامل پنج مطلب (در پانزده فصل)؛ ۲. الطبیعیات، شامل نه مطلب (در سی فصل)؛ ۳. الالهیات و هو اجل الفنون و اشرف العلوم و هو الذی قبل انه افضل علم ما فضل معلوم (کذا)، شامل شش مطلب (در بیست و پنج فصل). (مهدی ولایی)

آغاز: الحمدلله الذی أنزل من سماء وجوب وجوده ماء فیض فضل وجوده فسلک ینابیع مسالک الاحسان فی أرض ماهیات عالم الامکان

انجام: اختلاف فی احوال هؤلاء لیس هنا مقام ذکرها و لعلها جمیعاً تأمل الی هذا. هذا آخر ما أردنا ایراده فی هذه الرسالة و الحمدلله أولا و آخراً.

چاپ: در منتخباتی از آثار حکمای الهی، ج ۳ (قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۸ (چاپ دوم))، به تحقیق سید جلال الدین آشتیانی

[دنا ۱۲۵۱/۵-۱۲۵۲ (۲۲ نسخه)؛ الذریعة ۵۲/۱ و۶۲/۱۲؛ اعیان الشیعه ۱۳۳/۵؛ تتمیم امل الامل ص ۱۱۱؛ معجم المؤلفین عمر رضا کحاله ۲۳۶/۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۹

آغاز و انجام: برابر؛ و اتفق الفراغ منها فی یوم الاحد احد و عشرین من شهر شوال فی سنه ۱۱۰۷ علی ید الضعیف الفقیر.

کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۰۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۴گ، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۵۵۱]

۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷ز

خط: نستعلیق، کا: محمد شفیع بن لطف الله مازندرانی پازواری، تا: پایان رجب ۱۱۱۲ق؛ از روی اصل مؤلف؛ اندازه: ۱۰×۲۱سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۲]

۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۳/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه ۱۸ جمادی الاول ۱۱۲۶ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۳۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۳۱

آغاز: عن طلبه الناهضین فی تحصیل اجل العلوم و خصلته نصیحة یتضح لطلبه أفضل علم بأفضل معلوم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۲۷ شوال ۱۱۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح،با نشانی بلاغ؛مهر کتابخانه«محسن الحسینی» (مربع)؛ جلد: تیماج قرمز،۹۵گ،۱۷سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۸۱]

۵. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶۰

آغاز و انجام: برابر

کامل؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۱۵۶ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: - ۶۷]

۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** فی اثبات نبوة نبینا و سینا و مولانا محمد بن عبدالله خام النبیین ... وافرة و العنایات الی نقل أمثال هذه الحکایات.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ وقف بر آستانه حضرت معصومه (ع) با مهر «افوض امری الی الله عبده ... ۱۱۳۷» (مربع)، و چند یادداشت از کتابدار آستانه حضرت معصومه به تاریخ ۱۱۴۰ ق با مهر «محمد رحیم بن محمد مهدی الحسینی» (مربع)؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، جلد: تیماج سرخ، ۵۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۷]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۰۹۱]

۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۱۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹۸گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۵ - ۸۷]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۴۵

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۲؛ مقابله کرده محمد صادق تبریزی، از فصل۳مطلب نانویس مانده؛کاغذ:فستقی،جلد: میشن سورمه‌ای، ۱۲۶گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۹سم [ف: ۱ - ۲۶۰]

۱۰. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۹ - د

انجام: و یلحق بالمرجئین قوم من اهل العقول وحدوا الله

تا پاره ای از فصل ۳ مطلب ۶ باب ۳ را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ گویا اندکی افتاده است؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۹۱گ، ۱۹ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: - ۳۶۳]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۶۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۳/۱ - ۱۵۵]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** إنما یکونون هم أعلام التفی وأمناء الهدی لامن تجللهم الجلالة و الضلاله و علی آبصارهم غشاوة العمی و الما ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۹۱گ، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۶ - ۳۱۳]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: صفر ۱۲۰۶ق؛ واقف: فهرستی؛ ۷۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۵۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد پسر ملا بنیاد علی مراغی، تا: ۱۲۰۵-۱۲۰۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۶ص (۲۱۶-۴۴۱)، ۱۵ و ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۲۸۲]

۱۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۲۵۸/۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۵ شوال ۱۲۱۸ق؛ تملک: حسین بن احمد؛ جلد: چرم مشکی، ۶۳گ (۷۶پ-۱۳۸پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۲۳۳]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۴۰/۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر بن قربانعلی مازندرانی، تا: ۱۲۲۸ق؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶ص (۲۰۰-۳۸۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۶۰]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۳۷

خط: نسخ، کا: محمود بن شفیع حسینی اصفهانی، تا: چهارشنبه رجب ۱۲۵۶ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۳×۲۰/۲سم [ف: ۱ - ۲۶۰]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۱۹/۵

خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد بن مرتضی مدعو به علم الهدی، تا: ۲۰ ذیحجه ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷گ (۶۸پ-۱۵۴ر)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۲۱]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۹/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن راویجی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: سلطانیه کاشان؛ ۶۸گ (۴پ-۷۱ر) [ف: ۳ - ۵۸۰]

۲۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

تذکر: نام مؤلف در فهرست نیامده است و با توجه به آغاز آن تعیین گردید؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق؛ مصحح؛ جلد: چرم قرمز، ۸۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [مؤید: ۱ - ۱۴۶]

۲۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و الثانی اعترافهم بعجزهم من اثبات المعاد الجسمانی و الثالث قولهم بامتناع ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۴۱گ (۱پ-۱۴۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۲- ۲۶۳]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۸/۴

آغاز: اکتساب [و تکون للمبتدئین الیها من ایسر الوسائل عملتها للمترعین من الاذکیاء ... و المراهقین ... لیکون لهم وسیلة ... و مقدمه بین یدی اکتساب الفضائل ...] الفضائل و المعانی انشاءالله العزیز الحکیم ... و سمیتها زواهر الحکم لزهور نجومها؛ **انجام:** نسخه: قد تمت الکتاب فی یوم الجمعه ثامن عشر شهر محرم الحرام سنه ثلثون ماة و اثنی بعد الالف ... من تحریر هذا الکتاب بعون الملک الوهاب احقر العباد ابن غفران پناه ملا قاسم صادق الطالقانی انشاء الله خوهید (کذا) عفو فرمود هرگاه سهو و نسیان

رفته باشد هر که خاند (کذا) دعا طمع دارم گنه من بنده که کارم ۱۳۰۲.

دیباچه مفصل کتاب در این نسخه نیست؛ بی‌کا، بی‌تا؛ همان‌گونه که از رقم پایان نسخه پیداست کاتب ناآشنا بوده و در خود کتاب نیز اغلاط فراوان است [ف: ۵ - ۲۸۴]

۲۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ تملک: رضا موسوی زنجانی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۲۱گ، ۱۵ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۳۷۹]

● زواهر اللغه / لغت / فارسی

zavāher-ol loqa

جوانرودی، محمد، ق۱۱ قمری

javānrūdī, mohammad (- 17c)

این کتاب بنا بر تصریح در مقدمه، تألیف ابوالنجیب محمد جوانرودی است (جوانرود در ماهی دشت کرمانشاهان چند فرسنگی شهر کرمانشاهان می‌باشد). مقصود وی از این تألیف شرح و ترجمه لغات مشکله گلستان و بوستان و یوسف و زلیخا بوده و در مقدمه خود را شاگرد و مستفید از کمالات اقضی القضاة و الحکام رستم کاشانی معرفی نموده و می‌گوید از کتاب اختری (فهرست سپهسالار، ج ۲، ص ۲۶۳-۲۶۴) و لغت نعمة الله (همان، ص ۲۶۵-۲۶۶) استفاده کرده‌ام. از مراجعه به این مؤلفه وی معلوم می‌شود که دستی در فضایل و علوم نداشته، در بسیاری از موارد پس از آنکه ترجمه فارسی (و گاهی ترجمه و معنی لغات را به عربی ذکر کرده است) لغات را ذکر نموده معادل کردی آنها را نیز آورده و در بعضی از موارد فقط ترجمه کردی آنها را بیان نموده است. تألیف آن مسلماً پس از نیمه دوم قرن دهم هجری بوده و از طرز بیان احتمال قوی می‌رود که در قرن یازدهم تألیف گردیده و به شماره حروف تهجی به فصولی چند تقسیم شده و در حدود ۱۱۴۰ بیت کتابت دارد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۷

آغاز: بسمله حمد و سپاس بی قیاس مرخدایراست که نگارنده (کذا و ظ نگهدارنده) سماست

خط: نستعلیق، کا: یاسین بن عمر بن محمد، تا: ۱۲۰۱ق؛ در حاشیه آن نیز به خط همین نویسنده، فرهنگی پارسی است و پس از اتمام اصل کتاب هفت برگ است و که شامل لغاتی فارسی است و از طرز آن به دست می‌آید که از جامع فرهنگ نام برده باشد و فروشنده نسخه در آخرین صفحه سنه ۷۱۳ را الحاق نموده که نسخه را کهنه نمایش دهد و به قیمت گران بفروشد ولی غافل از اینکه در آخر زواهر اللغه نویسنده تصریح به سال نگارش کرده است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۶۴گ، ۱۰ سطر در متن و ۳۵ در حاشیه، اندازه: ۲۳×سم [ف: ۳ - ۸۷]

● زوایا و مراکز بحران / متفرقه / فارسی

zavāyā va marākez-e bohrān

جدول بسیار خوبی است برای شناختن اوزان شرعی و طبی. نویسنده اوزان طبی را به دو بخش کوچک و بزرگ کرده و در برابر هر یک از اسامی اوزان توضیحات سودمند دارد. مثلاً درباره «مد» می‌گوید «بر مشهور دو رطل و ربع عراقی و بنا بر قول احمد بن ابی نصر بزنطی یک رطل و ربع رطل»، در تفسیر «سیر» می‌گوید: نزد اهل خراسان پانزده مثقال است به سنگ سه هزار و شانزده مثقال است به سنگ شانزده عباسی». از جمله وزن‌های طبی که یاد می‌کند «منا» (دور معادل یکصد و هشتاد مثقال طلا) و کیلچه (یک من و هفت ثمن منا) و کیل (معادل سی و شش منا) است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۹۹/۳۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۱۰)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۱۹ - ۵۲۲]

● الزواید / شعر / عربی

az-zavāyed

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸/۲۳-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ۲۰۵۱ (۲۰۹)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۳۰ق [فیلمها ف: ۱ - ۴۱۰]

● الزوائد / متفرقه / عربی

az-zawā'id

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (- 1896)

منتخباتی است از حدیث و بحث‌های ادبی و علمی عقلی و نقلی و تفسیر بعضی آیات و شرح احادیث و اشعاری عربی و گاهی فارسی بیشتر آنها از خود مؤلف با تخلص «عاشق»، در هشت «زائدة» (باب) به عدد درهای بهشت. در این نسخه فقط زائده اولی با عنوان «فی الأشعار العربیة و الفارسیة و غیرها مما یناسبها فی الحلاوة» آمده و گویا بیش از این تحریر نشده است.

آغاز: الحمدلله الذی اظهر ما عنده لمن عبده مخلصاً واخفی ما عنده لمن عانده مدحضاً کرم الانسان بکمال العقل و عساکره

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۴/۵

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۲۱×۳۵/۵سم [ف: ۱ - ۴۱]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۴/۵مشهد

همان نسخه بالا [ف: - ۱۵۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۵/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۷۱]

● **زواید الاصول** / اصول فقه / عربی

zawāyid-ul usūl

اسنوی، عبدالرحیم بن حسن، ۷۰۴ - ۷۷۲ قمری

esnavī, ʻabd-or-rahīm ebn-e hasan (1305 - 1371)

تاریخ تألیف: دهه آخر شعبان ۷۴۸ق

مؤلف درباره این کتاب چنین می‌گوید: پس از فراغت از شرح منهاج الامام ... شروع کردم به جمع آوری آنچه که در کتاب منهاج خالی مانده بود از مسائل اصولیه‌ای که در کتب اصول معتمد ثلث در فن اصول ذکر شد و آنها عبارتند از: ۱. محصول امام، ۲. احکام آمدی، ۳. مختصر ابن حاجب و پس از جمع نام او را «زواید الاصول» نهادم.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۳۵۷/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ قطع: وزیری[رشت و همدان: ف:۱۴۱۰]

● **زوائد الاصول علی منهاج الاصول** / اصول فقه / عربی

zawāʼid-ul usūl ʻalā minhāj-il usūl

تاریخ تألیف: شنبه ۲۴ ربیع الاول ۷۴۲ق

این کتاب از همان شارح منهاج در نسخه حاضر (ش ۱۰۴/۱ب) می‌باشد و تاریخ و چگونگی آن از آغاز و انجام آن که در زیر می‌بینیم برمی‌آید. چنین است فهرست مطالب آن: المقدمة فی الاحکام و متعلقاتها؛ کتاب ۱. فی الکتاب ای القران، دارای یک مقدمه و پنج باب؛ کتاب ۲. السنة و فیه مسائل؛ کتاب ۳. الاجماع و فیه مسائل؛ کتاب ۴. القیاس و فیه مسائل؛ کتاب ۵. دلائل اختلف فیها و فیه مسئلتان؛ کتاب ۶. التعادل و التراجیح، دارای سه باب؛ کتاب ۷. الاجتهاد و الافتاء، دارای دو باب.

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱۰۴/۲ - ب

آغاز: کتاب الزوائد. بسمله. رب قد انعمت فزد و اختم بخیر فی عافیة لنا و للمسلمین. الحمدلله حمداً یلیق بجلاله و صلواته و سلامه علی محمد و آله و بعد فلما یسرالله الفراغ من شرح منهاج الامام ... ناصرالدین البیضاوی رضی الله عنه شرعت فی شفعه بجمیع ما خلاعنه المنهاج المذکور مسائل الاصولیة المذکورة فی الاصول الثلث المعتمدة فی فن الاصول و هی المحصول للامام و الاحکام للآمدی و المختصر لابن الحاجب ... سمیته زواید الاصول علی منهاج الاصول و رتبته علی مقدمة و سبعة کتب؛ **انجام:** و ان کان بینهما فرق یجوزان یذهب الله ذاهب فلا. و هذا آخر الزیادات. الحمدلله رب العالمین. قال مؤلفه رضی الله عنه فرغت من تحریره صبیحة یوم السبت الرابع و العشرین من ربیع الاول احد شهور اثنین و اربعین و سبعمائة و ذلک بالمدرسة الشریفیة الفخریة رحم الله واقفها من القاهرة المعزیة حماها الله تعالی و سایر بلاد الاسلام بمنه و کرمه

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ ۱۱گ (۱۲۶پ-۱۳۶پ)[ف:۳۶۲]

● **زوائد التقویم** / تقویم / فارسی

zawāʼid-ut taqwīm

جدول‌هایی است در بعضی از احکام تقویم و غالب و مغلوب و بروج کواکب و ستاره‌ها و اختلاج اعضا و جز اینها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۲۱/۲

آغاز: لعلی علیه الصلاة و السلام بمعرفة الغالب و المغلوب و بقلب مطلوب اذا الزوج استوی ... یعنی هرگاه که عدد حروف

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد بن حسن جرجانی، تا: شنبه ۱۲ ذیحجه ۸۲۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۲۱پ-۴۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲۱ - ۳۳]

● **زوائد الفقه** / فقه / عربی

zawāʼid-ul fiqh

شریف حسینی، محمد هادی بن ابی طالب، ق۱۳ قمری

šarīf hoseynī, mohammad hādī ebn-e abī tāleb (- 19c)

وابسته به: الالفیة فی فقه الصلاة الیومیة = الفیه شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۵ ذیحجه ۱۲۴۲ق

شرح ممزوج استدلالی مختصر بر رسالهٔ «الألفیة» شهید أول.

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد ... هذه زوائد أضفتها الی ألفیة الامام السعید الشهید

کاتب = مؤلف، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۴۳]

● **زواید الفواید** / لغت / فارسی

zawāʼid-ul fawāʼid

واژه‌نامه مصادر و مشتقات آنهاست: «این رساله‌ای است در بیان مصادر و مشتقات آن که کدام یک از آن آمده. اگرچه مصدر در کتب لغت مسطور است اما پریشان؛ لهذا این جمیع یا اکثر آن نوشته آمد و تحقیق آن زواید فواید است مر اولو الابصار را و صاحب بهار عجم و اعجاز رشیدی هر چند رساله‌ای درین باب نوشته و پیش ازو هیچ یکی چه از قدما و چه از متاخرین ننوشته لیکن هنوز نا منقح بود و بسیار تحقیق آن ماخوذ از کتب و تدقیقات ما باز آن را نوشتیم و مسمی گردانیدیم به زواید الفواید». اطلاع دیگری از این رساله نیافتیم.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۹۳

آغاز: نحمدالله تعالی و تقدس و نصلی علی محمد هو النور المقدس و علی آله و اصحابه الذین هم ظهور النور الاقدس. اما بعد این رساله‌ای است در بیان ... الالف. آبادائیدن بمده و دو تحتانی ستودن. اباد ستوده و این لازم است و به معنی آفرینش و ستایش؛ **انجام:** و بر مصنف پوشیده نیست که موزونیت و تضمن صنایع تدارک تصور آن به شجرة الدر عربی می‌کند. هذا آخر ما اردت کتابته فی هذا الکتاب. اللهم اجعله مقبولا لاهل الانصاف و احنفه عن ارباب الاعتساف و اغفرلی و اعفنی سیئاتی بحرمة النبی و آله علیهم السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ نوشته شده: «تاریخ شانزدهم ۱۶ صفر سنه ۱۲۶۶ هجری از اصل کتاب مقابله نموده شد»، رکابه دار؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۶۸؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا، ۵۵گ (۲۰۸پ-۲۶۳پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۴سم [اهدائی رهبر: ۱۰ - ۳۴]

● زوائد الفوائد / دعا / عربی

zawā'id-ul fawā'id

ابن طاووس، علی بن علی، ۶۴۷ - ۷۱۱ قمری

ebn-e tāvūs, 'alī ebn-e 'alī (1250 - 1312)

در دعا و نیایش‌های گوناگون. علی بن موسی و احمد بن موسی دو برادر بوده‌اند، احمد بن موسی فرزندی به نام عبدالکریم بن طاوس دارد و علی بن موسی دو فرزند به نام محمد بن علی و علی بن علی دارد و این آخرین نگارنده «زوائد» است و سید «کشف المحجة» را به نام محمد نوشته و نباید ایشان را با فرزندان عبدالکریم اشتباه کرد چه او نیز دو فرزند بنام محمد بن عبدالکریم و علی بن عبدالکریم بن طاوس داشته. صاحب روضات (در ص ۳۶۱ و ۳۹۶) می‌گوید: نگارنده «زوائد الفوائد» جمال الدین ابو القاسم علی بن علی بن موسی بن طاوس است که با پدر در نام و کنیت و لقب شریک بوده و از «حدیقه هلالیه» بهائی نیز این معنی را نقل کرده و بر مجلسی که در سرآغاز بحار درباره مدارک خود پس از نام «زوائد الفوائد» و نسبت آن به پسر ابن طاوس گوید: «نام او را ندانم و بیشتر آن کتاب از اقبال گرفته شده»، پرخاش نموده که چگونه مردی بدین بزرگواری را نشناخته. لیکن در حاشیه این صفحه از «بحار الانوار» در چاپ کمپانی، نسخه بدلی از نسخه‌های دیگر بحار آورده و آن چنین است: «المسمی باسم والده و الملکنی بکنیته» و درباره اینکه مطالب این کتاب از اقبال باشد، باید گفت کتاب‌های دعا همه از دیگری گرفته شده و در این کتاب نیز جز در چند جا نقلی از ابن طاوس اول در میان نیست فقط در باب اعمال شعبان و ذیحجه و چند جای دیگر می‌گوید از تصنیف‌های پدرم نقل می‌کنم ...؛ عنوان باب و فصل‌های کتاب را در هم شده و نسخه کاملی از آن شناسایی نشده چنین بر می‌آید که این کتاب مشتمل بر چند باب و هر باب شامل چند فصل بوده است. (علنقی منزوی)

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۱۰۶-۶۰/۴۶

آغاز: من لاحرز له یا غیاث من لاغیاث له یا سند من لا سند له یا کنز من لا کنز له

از «الفصل الثالث فیما ورد من عمل لیلة عاشورا» تا «فصل فیما نذکره من الفضل فی الیوم الرابع والعشرین من ذی الحجة (یوم المباهله)»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و وسط و انجام؛ ۱۰۷گ، ۱۹ و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۵۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۹۴/۳

آغاز: من کتاب «زوائد الفواید» لابن طاوس العلوی رض ... قال ابوعبدالله (ع) اذا اتی شهر رمضان فاقراء کل لیلة من اوله

نسخه گزیده ای از آن است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۳-۱۱۱۰ق، جا: بندر سورت؛ نسخه نگارنده را ابن طاووس دانسته؛ ۹گ (۱۷پ-۲۵پ) [ف: ۲ - ۱۳۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: نزدیک قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مغلوط، اول نسخه از اواخر فصل ۲۳ از باب ششم به این عبارت آغاز می‌شود: «الیوم الثالث و العشرون قیل کان علی بن الحسین (ع) یدعو فی جوف اللیل ...» و پایان نسخه در اعمال ماه ذیحجه و نیایشهای روز عرفه ناقص مانده و بدین عبارت پایان یافته «و لا نوم ما فی السماوات»؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوا ته تیماج سرخ، ۲۹۳گ، ۱۶ - ۱۸ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۷]

← الزوائد و النظایر و فوائد البصائر فی القرآن ⟵ الوجوه و النظائر فی القرآن

● زواید و فواید (ترجمه و تلخیص) / دعا / فارسی

zavāyed va favāyed (t. va talxīs.)

وابسته به: زوائد الفوائد؛ ابن طاووس، علی بن علی (۶۴۷-۷۱۱ق)

تلخیص و ترجمه‌ای است از کتاب زواید و فواید ابن طاووس حلی. این بخش در اعمال ماه رمضان و عید فطر است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۸۲۴/۳-۲۴/۱۲۴

آغاز: الحمدلله الذی فرض علینا الصیام والصلوة علی محمد و آله مصابیح الظلام اما بعد این کلمه چند است منقول از کتاب زواید و فواید در عمل شهر صیام از مصنفات رضی الدین ابن طاووس؛ **انجام:** فصل چون فارغ شود از طعام خوردن این دعا خوانند که الحمدلله الذی اطعمنی هذا من رزقه من غیر حول منی وقوة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۲۱گ،

۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۲۵۳]

● **الزوجیة مع شرط الوكالة فی الطلاق** / فقه / عربی
az-zawjīyya ma'a šarṭ-il-wikāla fī-ṭ-ṭalāq
میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن، ۱۱۵۱ – ۱۲۳۱ قمری
mīrzā-ye qomī, ab-ol-qāsem ebn-e mohammad hasan (1739 - 1816)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۵۸/۱۵
آغاز: بسمله، سؤال، اذا زوج ابنته بعمرو اتفق كون عمر سیء العشرة مع زوجتها و كثیر الایذاء و لذلك فرا الزوجة الی بیت ابیها ثم طالب عمرو ... لرفع مادة الایذاء؛ **انجام:** بعنوان اللزوم علی الزوج و لایجوز له الرجوع ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۴گ (۱۳۸ر–۱۵۱ر) [ف: ۵ – ۴۴۱]
۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۶۹/۱۵
بی‌کا، تا: ۱۲۱۴ق، جا: مشهد رضوی [ف: – ۲۹۲]

● **الزوراء = تنبیه الراقدین** / فلسفه / عربی
az-zawrā' = tanbīh-ur rāqidīn
دوانی، محمد بن اسعد، ۸۳۰ – ۹۰۸ ؟ قمری
davvānī, mohammad ebn-e as'ad (1427 - 1503)
تاریخ تألیف: شنبه ۲۹ شوال ۸۷۲ق؛ محل تألیف: نجف و یا در تبریز در زاویه مظفریه
رساله‌ای است در اثبات توحید بر اصول مذهب وحدت وجود، متضمن مباحثی جالب مربوط به اسرار روابط علل و معلولات و نسبت عوالم وجود به یكدیگر كه میان حكمت بحثی و حكمت ذوقی جمع نموده است. عنوان‌ها: «تمهید، تذكره، تبصره، بسط و طاء، انارة فهم، تشبیه، رمز، ختم وصیة» است. از این رساله به نام «تنبیه الراقدین» نیز یاد شده است. این رساله ـ چنان‌كه خود مؤلف در آغاز حاشیه‌اش تصریح می‌نماید و در كتاب «المجالس» نیز یاد شده ـ بدین جهت به نام «الزوراء» نام گذاشته شده است كه حضرت امیرالمؤمنین (ع) را در خواب دیده و از وی كسب فیوضات نموده است، و چون كلمه «زوراء» بر نهر دجله اطلاق می‌شود و این خواب در شهر بغداد بوده، مناسب دیده كه این نام را برای رساله خود انتخاب نماید.
آغاز: بسمله و هو حسبی فی الاحوال و بیده ازمة الآمال الحمد لذاته لولیه بذاته ... فهذه نبذة من الحقایق بل زبدة من الدقایق. منبئة عن تشبیهات مبنیة علی تنبیهات تنبة الراقدین ... تمهید: العلة للشیئ بالحقیقة ما یكون سببا لنفس ذلك الشیئ فان ما هو علة لمظهره مثلا فلیس بالحقیقة علة له ...
انجام: و لایفلح الساحر حیث اتی و لاتنسنی فی اوقاتك و اشركتنی فی صوالح دعواتك و الصلاة والسلام علی القدیسین خصوصاً سیدنا سید الكل فی الكل و علی آله و صحبه اجمعین و الحمدلله رب العالمین
چاپ: در چاپخانه حسینیه سال ۱۳۲۶، در مصر؛ ضمن الرسائل المختاره، تصحیح دكتر سید احمد تویسركانی، سال ۱۳۶۴؛ ضمن سبع رسائل، مركز نشر میراث مكتوب، سال ۱۳۸۱، تحقیق دكتر سید احمد تویسركانی
[الذریعة ۶۳/۱۲ و ۱۰۳/۶ و ۴۴۳/۴ و ۳۰۳/۱۳ و ۹۳/۱۲؛ كشف الظنون: «الزوراء» و «الحوراء» ۱۸۳۶؛ ریحانة الادب ۲۳۲/۲؛ كشف الظنون ۹۵۷/۲؛ كتاب شناسی مكتب فلسفی شیراز ۹۰–۹۳؛ دنا ۱۲۵۲/۵– ۱۲۵۵ (۱۰۲ نسخه)]
شرح و حواشی:
۱– تتمة شرح الزوراء؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)
۲– شرح خطبة الزوراء = حاشیة خطبة رسالة الزوراء؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)
۳– شرح الزوراء = حاشیة الزوراء = الحوراء فی شرح الزوراء؛ دوانی، محمد بن اسعد (۸۳۰–۹۰۸)
۴– حاشیة الزوراء = رد الزوراء؛ دشتكی شیرازی، منصور بن صدرالدین محمد (–۹۴۸)
۵– شرح الزوراء = شرح زوراء الكاشفة = تحقیق الزوراء؛ لاری، كمال بن محمد (–۱۰)
۶– حاشیة شرح الزوراء؛ لاری، كمال بن محمد (–۱۰)
۷– كشف الغطاء عما فی الزوراء = شرح الزوراء؛ شیرازی، عبدالله بن محمد (–۱۰)
۸– شرح الزوراء؛ حسینی، شجاع بن علی (–۱۰)
۹– شرح الزوراء؛ ملا شیخم كرد (–۱۱)
۱۰– الزوراء و الحوراء (ترجمه)؛ شیخ الاسلام موسی كاظم (۱۸۵۸–۱۹۱۹)
۱۱– شرح الزوراء؛ قاضی نعمة الله
۱۲– حاشیة الزوراء (۳ عنوان)
۱۳– شرح الزوراء (۲ عنوان)

۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۷/۳
خط: نسخ، كاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه ۱۸ جمادی الثانی ۸۷۲ق؛ ۱۰ص (۲۳۶–۲۴۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [رشت و همدان: ف:– ۱۵۹۴]
۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۴۵/۱
بی‌كا، تا: ۸۸۶ق؛ قطع: رقعی [ف: – ۳۱۵]
۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۹۶/۲
خط: نسخ، كا: شمس الدین گیلانی، تا: ۸۹۷ق؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: – ۱۳۹۷]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۰
آغاز و انجام: برابر؛ ... فی مدینة لار سنه تسع عشر و تسعمائه.
خط: نستعلیق، كا: صدرالدین بن شمس الدین، تا: ۹۱۹ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ كاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۱۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۲۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۲۸/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: صفی الدین محمد بن غیاث علی بن ابراهیم زواری، تا: ۹۴۴ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹ص (۲-۱۰)، ۱۶ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۸ - ۵۴۱]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۵۳/۵ حکمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۷ق، کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، قطع: بغلی [ف: ۲ - ۵۶]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۰/۶-ف
آغاز و انجام: برابر
نسخه اصل: سعد افندی ش ۳۷۱۷؛ خط: نستعلیق تحریری، کا: مصطفی بن محمد واداری، تا: با تاریخ ۹۵۵ق، جا: قسطنطنیه؛ ۱۲ص (۱۲۱-۱۳۲) [فیلمها ف: ۱ - ۴۹۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۵۲/۶-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۴]

۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۹۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالله بن شهاب الدین بهابهادی یزدی، تا: ۹۵۷ق؛ ۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۰]

۹. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۷۹/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۳۸-۴۴)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۰۸]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۲/۵
آغاز و انجام: برابر
کا: نظر علی، تا: ۹۹۲ق؛ با نسخه به خط مؤلف مقابله شده، در آخر نسخه و در حاشیه آن وصیتی است از دوانی مبنی بر اینکه مطالب آن را (نسخه را) از غیر اهل مخفی دارند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج ماشی، ۱۸ص (۲۲۵-۲۴۲)، ۱۶ سطر (۴×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۳۵۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نورالدین محمد شریف آبادی، تا: نیمه جمادی الثانی ۹۹۴ق؛ ۶گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۵۹]

۱۲. خوانسار؛ مدرسه علوی؛ شماره نسخه:ض۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن ابراهیم بن عیسی اوالی، تا: قرن ۱۰؛ ۴گ (۱۳۰-۱۳۳)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [آینه پژوهش: سال۴ش۲۲ - ۱۰۴]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۴۴/۱
خط: نسخ، کا: عبدالرحمن بن محمد امین بن حبیب الله برکشادی، تا: ۱۰۰۰ق، در خدمت استادش مولانا حسین خلخالی؛ جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۱ر-۴پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۲ - ۲۷۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۳۶/۳۴
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۴۹ر-۲۵۱ر)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۸ - ۲۰۳]

۱۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۶/۱۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۹گ (۱۰۶-۱۱۴)، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۶۷۷]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۷/۷
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۹ص (۱۷۵-۱۸۳)، ۲۲ سطر [سنا: ف: ۲ - ۱۶۸]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۷/۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قرمز، ۱۰ص (۱۷۹-۱۸۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵- ۲۸۷]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۵/۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶گ، اندازه: ۸/۷×۱۳/۵سم [ف: ۵ - ۴۸]

۱۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۷۱/۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: جیبی [ف: ۳ - ۱۴۲]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۸۱/۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد قاسم بن بهزاد، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۳گ (۷۷پ-۷۹ر)، اندازه: ۱۶/۶×۲۵/۲سم [ف: ۸ - ۲۹]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۸۳/۵۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ (۱۳۹ر-۱۴۱ر)[ف:۱۶-۱۹۴]

۲۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۱۱ - ۹۳۸]

۲۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۲/۹
خط: نستعلیق، کا: عماد الدین حسینی، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۷ - ۲۲۲]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۱/۲۶-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۱ (۱۰۸۵ یا ۱۰۶۵)؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۳۰۵ر-۳۰۸ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۲۲ - ۲۱۷]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۸۲/۴
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن شاه محمد استرآبادی، تا: ۱۰۰۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۲۷پ-۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۳۰۲]

۲۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۵۵/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن شمس الدین، تا: سه‌شنبه ۱ ذیحجه ۱۰۰۸ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ

(۱پ-۶پ)، ۲۱سطر (۴×۱۳)، اندازه: ۹×۱۹/۵سم [ف: - ۳۸۴]

۲۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۹/۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۶ ربیع الاول ۱۰۳۳ق؛ از روی نسخه‌ای که از روی نسخه دوانی نوشته شده بود؛ ۳گ (۱۵ر-۱۷ر) [ف: ۵ - ۸۸]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۹۹/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمدسعید بن قاسم طباطبایی، تا: ۱۰۳۵ق؛ مصح، محشی با نشان «هـ» و «منه»، و با نسخه‌ای که به رویت مؤلف رسیده مقابله شده، همچنین صورت خط مؤلف در انجام نسخه آمده؛ کاغذ: شرقی، ۵گ (۶۹پ-۷۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۶۱۶]

۲۹. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۲۰/۱۴

آغاز: برابر

کا: محمد قاسم بن تاج الدین محمود حسینی، تا: شنبه ۱۵ ذیقعده ۱۰۳۸ق؛ ۸گ (۱۳۲ر-۱۳۹ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: - ۴۴]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۱۰/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالغنی بن شمس الدین، تا: ۱۰۵۱ق؛ مصحح، محشی، به نقل از خط مؤلف با یک واسطه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص(۲۳۸-۲۴۹)،۱۷-۲۲سطر،اندازه: ۱۱×۲۲/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۵]

۳۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۷۱۳/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۶ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷گ (۱۱۶پ-۱۲۲پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۵ - ۳۴۵]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۹۲/۱۶

آغاز: برابر **انجام:** والحمدلله رب العالمین.

خط: شکسته، کا: محمد بن حسین عقیلی استرآبادی، تا: ۱۰۵۸ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۹ص (۱۹۵-۲۰۳)، ۲۴ سطر [ف: ۹ - ۲۳۴]

۳۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۰۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** وکن معرضاً التعجبات الله فی ایام دهرک فان الاوقات خواص معرفتها العارفون

خط: نسخ، کا: جعفر بن حاج صادق، تا: ۱۰۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ ۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۰]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۶/۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته تعلیق، کا: رجبعلی بن جواد علی مازندرانی، تا: ۱۰۶۲ق؛ ۳گ (۱۳۰پ-۱۳۲ر) [ف: ۳ - ۲۷۱]

۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: فضل الله بن محمد بن فضل الله، تا: با تاریخ ۱۰۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۱۰۵-۱۱۶)، ۱۵- ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۲۸۵]

۳۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۲۳/۶

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۱۲۸]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۱۸/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ جمادی الثانی ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۴۳-۴۶)، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۹ - ۱۴۸۳]

۳۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۱۸/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن بابا مرتضی اصفهانی، تا: ۱۰۷۸ق؛ مقابله شده؛ کاغذ: نخودی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۸ سطر (۴/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۱ - ۴۳۵]

۳۹. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۱۹۹/۵

خط: نستعلیق، کا: ملا محمد امین بن احمد لیمانی سیاهکرودی، تا: ۱۰۷۸ق، جا: قریه جوردشت؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۲۳۱پ-۲۳۶پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۳۴۲]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۴۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ ۴ص (۳۶۶-۳۶۹) [ف: ۵ - ۲۸۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۴۶

آغاز: برابر

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۴۱۵]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۹۰پ-۱۹۲ر)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۸۸]

۴۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۸۴۴/۴

خط: نستعلیق، کا: شمس الدین محمد بن خواجه احمد بن خلیل گیلانی لاهیجی، تا: اواسط ربیع الاول ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۳۶پ-۴۷پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۹۱]

۴۳. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۵۴/۶

خط: نسخ، کا: محمد باقر سبزواری، تا: ۷ جمادی الثانی ۱۰۸۴ق [نشریه: ۴ - ۴۰۰]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۳/۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۹۷]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۷۵/۳

خط: نسخ، کا: محمود بن محمد قاسم شریف سیستانی، تا: ۱۰۸۸ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۹ص (۱۶۱-۱۷۹)، ۲۳ سطر، قطع: رقعی، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۱۲۰]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۹۴/۸

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمدرضا بن جمال بهبهانی، تا: ۲۲

صفر ۱۰۹۱ق، جا: شیراز (بقعه خواجه حافظ)؛ جلد: تیماج زیتونی مذهب، ۶ص (۲۸۵-۲۹۰)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۲۳۴]

۴۶. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۴۷/۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی اکبر، تا: ۱۰۹۱ تا ۱۰۹۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۲۳پ - ۱۳۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۹۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۰/۱۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۴۰۵]

۴۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۲۰پ-۲۳ر)، اندازه: ۱۳/۷×۲۵/۵سم [ف: ۸ - ۳۴]

۴۸. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۷/۹

کا: حسین جرپادقانی، تا: قرن ۱۲؛ ۳گ (۲۸۶پ-۲۸۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۸۲]

۴۹. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ - ۳۵]

۵۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۰۹/۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵ سطر، [ف: ۵ - ۲۴۶]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۷/۸

آغاز: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵ص (۶۵-۶۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۳۲ - ۱۸۰]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۹/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لایفلح الساحر حیث اتی و لاتنسنی ... دعواتک

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳ص (۸۲-۸۴)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲ - ۱۸۵]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۰/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج بنفش، ۷گ (۵۱پ-۵۷پ)، اندازه: ۱۲/۶×۱۸/۸سم [ف: ۴۳ - ۲۲۳]

۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۰۱/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد مسیح بن اسماعیل فسوی شیرازی، تا: قرن ۱۱ یا اوایل قرن ۱۲؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۴۹-۵۰)، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۳۴ - ۴۴۶]

۵۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۰۵/۳-ف

نسخه اصل: نفیسی ش ۳۷۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲ [فیلمها ف: ۱ - ۷۳۳]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۹۰/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴گ (۱۵۳-۱۶۶)، ۱۸ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۱۳۴]

۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۳۹/۳

خط: نسخ، کا: محمد صالح، تا: قرن ۱۲، جا: اصفهان مدرسه جدة؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵ص (۹۳ر-۹۷ر)، ۲۰سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۸۲]

۵۸. تهران؛ مؤسسه مطالعات اسلامی؛ شماره نسخه:۱۴۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: زرد، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۷۰پ-۷۴پ)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: - ۱۰۹]

۵۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۰۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج زیتونی، ۶گ (۲۷پ-۳۲ر)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۵]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۷۲/۴

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا،تا:۱۱۰۱ق؛کاغذ:دولت آبادی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳ص (۱۰۱-۱۱۳)، ۸ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۶/۳سم [ف: ۸ - ۳۸۰]

۶۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۸۹

آغاز: برابر؛

تنها جلد ۱، در «فی صفة المسئلة» در بیان روز رستاخیز به انجام می رسد: «و سائر الکتب ترجع لهذا الثمان مسائل. تم الجزء الاول من مجموع الشیخ ...»؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۰۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۰گ، ۲۳ سطر (۷×۱۸)، اندازه: ۱۲/۵×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۶۵]

۶۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۰/۱۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی تونی، تا: با تاریخ ۱۱۰۷ق؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۱گ، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۲ - ۲۰۳]

۶۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۴۹/۱۸

بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۸۹ر-۱۹۳ر)، ۱۹ و ۲۰ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: - ۳۸۰]

۶۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۴ق [نشریه: ۱۱ - ۹۴۱]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۵۹/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ارجو من الله تعالی ان تیسر ... و الله المستعان و علیه التکلان.

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۲۲ق؛ ۸ص (۱۸۹-۱۹۶)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۸۰]

۶۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۲۹۵/۵

آغاز: برابر
کا: موسی بن ابراهیم قاضی ابن مولانا جامی بن شیخ عبدالکریم، تا: ۱۱۲۴ق؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۶۱]

۶۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۰۳۹/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد شفیع بن محمد ابراهیم نجات، تا: ۱۱۲۸ق؛ مصحح، مقابله شده؛ مهر: حاج سید سعید؛ جلد: تیماج عنابی، ۶گ (۱۵-۲۰)، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۴۲۳]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۳۴۸۰
خط: نسخ، کا: محمد زیاری، تا: ۱۱۴۲ق [الفبائی: - ۲۹۷]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۹۱/۹
خط: نسخ خوش و نستعلیق کتابتی، کا: عبدالسلیم بن محمد مهدی بن محمد هادی واعظ دهخوارقانی، تا: ۱۱۵۹ق؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶ص (۱۲۸-۱۳۳)، اندازه: ۱۱/۴×۲۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۴۳]

۷۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۴۶/۱
خط: نسخ، کا: محمد راغب، تا: ۱۱۶۷ق، جا: رها؛ مجدول؛ کاغذ: استنبولی، جلد: پارچه زری آبی، ۶گ (۲پ-۷ر)، ۲۳ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱۴ - ۳۷۰۴]

۷۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۰۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: تقی موسوی، ۱۱۱۹؛ ۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۷۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۰۸/۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۱۴۴]

۷۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۹۶/۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی فرزند میرزا عزیز، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۳گ (۱۶۴ر-۱۶۶ر)، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۳۳ - ۱۸۷]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۶۹/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۰ص (۱-۲۰)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۹ - ۲۵۷]

۷۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: حسن بن علی بارفروشی، تا: ۱۲۰۶ق؛ واقف: عضدالملک، قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج زرشکی، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۵]

۷۶. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۷/۶
کا: مصطفی بن محمد علی حسینی، تا: ۱۲۰۸ق، جا: اصفهان (سپاهان) [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

۷۷. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۹۷/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن عیسی الطائی، تا: ۱۲۴۹ق؛ ۸گ (۱پ-۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۰۶]

۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۷۷/۴
بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۵ رمضان ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۶۰پ-۶۱ر)، ۳۵ سطر (۱۴×۲۸)، اندازه: ۲۲×۳۹سم [ف: ۱۷ - ۴۱۰]

۷۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۵/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن عبدالقادر تبریزی، تا: ۱۲۶۱ق؛ جلد: تیماج مقوایی، ۴گ (۹۹ر-۱۰۲پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۲۰]

۸۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۶۰۰/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد رحیم همدانی، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج پوست اناری، ۱۹گ (۱۰۶-۱۲۴پ)، اندازه:۱۰/۷×۱۶سم [ف: ۱۹ - ۲۴۰]

۸۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۰۳۷/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** الصور التی یتجلی لها لکنها یظهر فی صوره ماده
خط:نسخ متوسط،کا:محمد قسیم،تا:۱۲۸۶ق؛افتادگی:انجام؛کاغذ: هندی نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور قهوه‌ای، ۴گ (۳۰پ-۳۳پ)، ۱۴ سطر (۹/۲×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۳۴]

۸۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۷ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج حنایی، ۴گ (۴پ-۷پ)، ۲۱ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۳۹]

۸۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۸۸/۲ معزی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و شکسته، کا: محمد علی بن عبدالحسین، تا: ۱۳۱۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۶۱پ-۶۳ر)، اندازه: ۱۷×۲۲/۵سم [ف: ۳۹ - ۱۸۲]

۸۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۶۸/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی از طلاب مدرسه سپهسالار، تا: ۱۳۳۰ق؛ نسخه از «سفینه راغب» نوشته شده و در پایان، راغب پاشا تاریخ جنگ سپاهیان عثمانی با سپاهیان عراق و آذربایجان را نگاشته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۸گ (۲۰۴پ-

۲۱۱پ)، ۱۴ سطر (۷×۵/۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸ سم [ف: ۱۱ - ۱۷۶]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸/۱ خوئی

خط: نسخ، کا: محمدخان قاینی، بی‌تا؛ ۹ص (۲-۱۰) [ف: ۷- ۱۳۷]

۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۲۷/۷-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 11313؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۱۴۴پ-۱۴۸پ)، ۲۱ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۵۳۲]

۸۷. اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۲/۵

کا: تویسرکانی، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۳۰۵]

۸۸. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱۰

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ - ۵۳۹]

۸۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۶۰۶/۲

بی‌کا، بی‌تا، قطع: خشتی، [ف: - ۲۸۷]

۹۰. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۷۱/۲

بی‌کا، بی‌تا، قطع: رقعی، [ف: - ۳۲۰]

۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۹۸/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه ره» و جز آن؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۳۰ر-۳۱پ)، ۱۹ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۶۷۴]

۹۲. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۶۶/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۱۱۳ر-۱۱۷ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۳۵]

۹۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۹۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بل لا یکاد یوجد الا فی الاقل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: فهرستی؛ ۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۹۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۹۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ ۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۹۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۸۶۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی، ۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۴ - ۱۶۰]

۹۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۳۱۹/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲ص (۹-۲۰) [ف: ۵ - ۸۸]

۹۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۵۰۵/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴گ (۴پ-۷ر) [ف: ۵ - ۸۸]

۱۰۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۹۴/۳

آغاز و انجام: برابر

در فهرست با عنوان «التوحید» آمده؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد حسین خویشنویس، بی‌تا؛ در حاشیه روی برگ ۱۱۱ خود را «محمد حسین بن محمد الفاضل» نامیده؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۶۰ر-۶۷پ)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۲۹۱]

۱۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۱/۵

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۲۶پ-۱۳۰ر)، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۶۷]

۱۰۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۸۸/۶

با حواشی خود او؛ بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن تریاکی، ۶گ (۹۱پ-۹۶ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵ - ۳۳۴]

۱۰۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۴۱/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی [ف: ۵ - ۳۸۰]

۱۰۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، اندازه: ۶×۲۵سم [ف: ۴ - ۱۸۰]

● زور عشق / شعر / فارسی

zūr-e ʻešq

خاک قزوینی، محمد بن عبدالحسین، ق۱۴ قمری

xāk qazvīnī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-hoseyn (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۵۹ق

شامل مقدمه‌ای به نثر در شرح حال مصنف و آثار او که در آن آثار دیگر مصنف را به نام «اربعین قانون الریاضة»، «دیوان اشعار» و «کتاب شرح الصدور» نوشته است. مثنوی زور عشق داستان پهلوان قزوینی است که با قدرت عشق معشوقش شیدا را در حالیکه سوار بر الاغ بوده به دوش میگیرد و تا قله کوه می برد. این مثنوی ۱۴۱ بیت است و اشعار متوسط و سست است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۲

آغاز: الا ای ساقی فیاض لاهوت ×× مراده از شراب فیض حق قوت؛ **انجام:** هزار و سیصد و پنجاه نه خاک ×× زهجرت رفته گفت این قصه پاک

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶ص، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۸-۲۱۳]

● زورق / گوناگون / فارسی

zawraq

حسینی علوی، علی بن محمد علی، ق۱۴ قمری
hoseynī ʻalavī, ʻalī ebn-e mohammad ʻalī (- 20c)
کشکولی است درسه جلد، اول را «انبان» جلد دوم را «همیان» سومی را «زورق» نامیده است. مؤلف فهرست منابع را در آخر کتاب آورده است. کتاب زورق در سال ۱۳۷۹ق به اتمام رسیده و بازنویسی آن (نسخه حاضر) در ۱۳۸۱ق بوده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۸/۱
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله الذی دلّ علی ذاته بذاته و تنزه عن مجانسة مخلوقاته ... چون پرداختم از تألیف دو مجلد کتاب مشتمل بر نوادر و متفرقات که به طرز مخلاة و کشکول شیخنا البهائی زادالله بهائه؛ **انجام:** بهر تاریخ طبع جویا شد ×× مددی را ز فاعل وقایل / چون ز <امطار> شد مددگفتا ×× <زورق> ما رسید تا ساحل
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۸۱ق؛ اهداء مؤلف به کتابخانه طی یادداشتی در اول کتاب و اجازه انتشار آن برای ناشران در آخر کتاب آمده؛ مهر: «علی الحسینی رفیعی پورعلوی» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۱۵۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۱]

← زوزنیات ⩥ منشآت و مکاتیب منظوم و منثور
← الزهد ⩥ الارشاد

● **الزهد (کتاب)** / اخلاق / عربی
zuhd (k.)
شیبانی، احمد بن محمد، - ۲۴۱ قمری
Šeybānī, ahmad ebn-e mohammad (- 856)
روایات و مطالبی است با ذکر سند آنها در زهد انبیاء، صحابه و تابعین.
[کشف الظنون ۱۴۲۲/۲-۱۴۲۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۷۷/۱۵
آغاز: قال اخبرنا ابوالفضل صالح بن احمد بن محمد بن حنبل قال حدثنا ابی احمد بن حنبل قال حدثنا
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریه (مدرسه عمریه) - دمشق ۳۷۴۷. جزء اول کتاب است؛ کا: عبدالله بن احمد بن علی بن صابر، تا: ذیقعده ۴۹۲ق؛ ۳۹ص (۳۱۰-۳۴۸) [عکسی ف: ۳ - ۳۵۵]

● **الزهد (المقالة فی ...)** / عرفان و تصوف / عربی
az-zuhd (maqālat-un fī)
سهروردی، عمر بن محمد، ۵۴۲ - ۶۲۲ ؟ قمری
sohravardī, ʻomar ebn-e mohammad (1148 - 1226)

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۰/۳۰ ـ د
آغاز: بسمله.و به نستعین ونتوکل ونؤمن بالله اعلموا ان الزهد علی اربع مراتب و فی کل مرتبة منها طبقة من الصالحین وانا اذکر بتوفیق الله کل رتبه منها و اشرحها؛ **انجام:** الرابع لاداء حق جلونه و الله اعلم تمت «المقالة فی الزهد» (وفع الفراغ من هذه الرسائل الثلاث للشیخ الزاهد العابد العارف شهاب الدین ضیاء الاسلام کهف الفقراء جمال الطائفة ابوحفض عمر بن الامام السعید شهاب الدین محمد السهروردی ابن اخی الامام سعید ضیاء الدین شیخ الاسلام محیی السنة ابی انجیب السهروردی قدس الله ارواحهم بخط الخاطی ... محمود بن کرم بنالحاج یحیی بن شیخ ابی بکر الشبستری غفرالله له وکتبت من نسخة الاصل التی بخط من صنف الشیخ له وعلیها خط المصنف رحمة الله علیه واجازة له
بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۲گ (۴۲ر-۴۳ر) [ف: ۱ - ۳۰۶]

● **زهد الحکماء و سیرة القدماء** / اخلاق / عربی
zuhd-ul ḥukamā' wa sīrat-ul qudamā'
درباره رفتار و پارسایی فیثاغورس و سقراط است و از حنین بن اسحاق هم گرفته شده است.
آغاز: بسمله زهد الحکماء و سیرة القدماء فیثاغورس کان من الحکماء الزهاد فی الدنیا
انجام: یزید حلمک و اکرم صاحبک یکمل مروتک.

۱. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۱/۱۳**
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۴ص (۱۰۲-۱۰۵)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۹۶]
۲. **تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵/۱۵ ـ ج**
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۵۱پ-۵۳ر) [ف: ۱ - ۳۰۷]

● **زهد رسول الله** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی
zuhd-u rasūl-il-lāh

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۱۰۷
خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر اراسنجی، تا: قرن ۱۱؛ ۱ص (۲۱۷) [مختصر ف: - ۶۸۲]

← الزهد (کتاب) ⩥ کتاب الزهد

● **الزهد و الرقایق** / اخلاق / عربی
az-zuhd wa-r raqāyiq
ابن مبارک، عبدالله بن مبارک، ۱۱۸ - ۱۸۱ قمری
ebn-e mobārak, ʻabd-ol-lāh ebn-e mobārak (737 - 798)

کتابی است ظاهراً در بیش از هفت جزء با عناوین «باب، باب». مشتمل بر احادیث رسیده از پیامبر گرامی اسلام (ص) درباره مواعظ و اخلاقیات و زهد و آنچه در سیر تعالی روحی و معنوی انسان باید مراعات شود.
چاپ: مکة، ریاض، دار المعراج، ۱۴۱۵ق؛ هند، مجلس احیاء المعارف، تحقیق حبیب الرحمن اعظمی، الطبعة الاولی، ۱۹۶۶م، ۵۶۴ ص مع زیادات.
[دنا ۱۲۵۶/۵؛ هدیة العارفین ۴۳۸/۱؛ بروکلمان، ذیل ۲۵۶/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۹عکسی
آغاز: اخبرنا ابوحفص ... ثنا الحسین بن الحسن المروزی سنة خمس و اربعین و ماتین قال ثنا عبدالله بن المبارک ... یقول: سمعت ابا هریرة یقول: قال رسول الله (ص): ما زال جبریل یوصینی بالجار حتی ظننت انه سیورثه؛ **انجام:** ثنا جعفر بن حبان عن الحسن قال: افضل اخلاق المسلمین العفو، تم الجزو و الحمدلله وحده و صلواته علی سیدنا محمد واله و سلامه.
نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۴۲۷ (اربری، فهرست خطی عربی ۷۸/۲)، جزء ششم، و هفتم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ مصحح؛ ۵۴گ، ۱۳ سطر [عکسی ف: ۲ - ۴۶۰]

● زهر الآداب و ثمرة الالباب / ادبیات / عربی
zahr-ul ādāb wa ṯamarat-ul albāb

حصری، ابراهیم بن علی، - ۴۱۳ ؟ قمری
hosrī, ebrāhīm ebn-e ʻalī (- 1023)

چون ابوالفضل عباس بن سلیمان بسیار در طلب علم ادب کوشش نموده و جهت جمع‌آوری مطالب ادبی به مشرق سفر نموده و کلام بلغای عصر خویش و فصحا را جمع‌آوری نموده از مؤلف درخواست نموده گزیده‌ای از آنها را با اضافه نمودن کلمات متقدمین برای او گردآوری نماید. مؤلف این کتاب را در سه جزء تألیف نموده است.
آغاز: الحمد لله الذی اختص الانسان بفضیلة البیان و صلی الله علی محمد خاتم النبیین المرسل بنور المبین و الکتاب المستبین الذی تحدی الخلق ان یأتوا بمثله ...
چاپ: مصر، جزء ۱، ۳۴۸ص، ۱۳۰۲ق.
[دنا ۱۲۵۶/۵ (۱ نسخه)؛ ذخائر التراث العربی الاسلامی ۴۷۵/۱؛کشف الظنون ۹۵۷/۲؛ معجم المطبوعات ۷۷۸/۱]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۸-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۰۲۸. ج ۴؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۴ رجب ۵۹۶ق؛ ۱۷۱گ، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۱-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۰۲۸. ج ۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الاول ۶۴۸ق؛ ۱۷۱گ، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲۶
آغاز: برابر
نسخه اصلی: کتابخانه احمدثالث ـ ترکیه ۲۵۶۹. جلد اول و مشتمل بر سفر اول می باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ تملک: عبید الله بن علی بن جلدک، عبید الله محمد بن عمر بن عزم تمیمی در سال ۸۵۰؛ مصحح؛ ۳۲۵ص [عکسی ف: ۳ - ۲۸۴]
۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۳۴
نسخه اصلی: کتابخانه احمد ثالث ـترکیه ۲۵۶۶. جزءسوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ تملک: محمد بن عمر بن عزم التمیمی به تاریخ ۸۵۰؛ ۳۱۸ص [عکسی ف: ۳ - ۴۱۶]
تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴بخش۲ و ۲۸۸بخش۳ و ۲۸۹بخش۳
همان نسخه بالا [ف: - ۶۱ و ۱۳۷]
۵. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۷بخش۲
نسخه اصل: احمد ثالث ۲۵۶۹. سفر یا جزو یکم؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۴گ [ف: - ۸۳]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۵-ف
نسخه اصل: روان کوشکو ش ۷۱۸. ج ۲؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴۶گ، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

● زهر الامانی = شرح العوامل المائة / صرف / عربی
zahr-ul amānī = š.-ul ʻawāmil-il miʼa

عمر بن ایوب، ق۱۲ قمری
ʻomar ebn-e ayyūb (- 18c)

وابسته به: العوامل المأة = عوامل جرجانی = العوامل فی النحو؛ جرجانی، عبدالقاهر بن عبدالرحمن (-۴۷۱)
از عمر بن ایوب، نوه محمد برکوی [دیباچه]. نام کتاب در دیباچه «ظهرانی الانام ...» آمده است و در ص.ع. یادداشتی است که آن را «زهر الامانی» نامیده است. شرح متنی است در عوامل صدگانه. با این سرآغاز: «الحمدلله رب العالمین. و الصلاة علی محمد و آله اجمعین. و بعد، فاعلم انه لابد لکل طالب معرفة الاعراب، من معرفة مائة شیی. ستون منها سمی عاملا و ثلاثون منها سمی معمولاً و عشرة منها تسمی عملاً و اعراباً. فابین لک باذن الله هذه الثلاثة علی طریق الایجاز».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۱۶/۱
آغاز: الحمدلله الذی شرف بنی آدم باظهار ضمائر القلوب و اسرارها ... و بعد، فیقول الفقیر عمر بن ایوب؛ **انجام:** انما ختم کتابه بالحمد کما بدابها، الا نه ینبغی للعبد المؤمن ان یعودها لساناً فی آخر کل امر ...
خط: نسخ تحریری، کا: ملایوسف بجاموسی (بجاموس)، تا: ۱۲۰۹ق؛ ۶۴گ (۱پ-۶۴پ) [ف: ۲ - ۱۳۵]

● الزهر الانیق فی قصة یوسف الصدیق / تاریخ پیامبران /

عربی
az-zahr-ul anīq fī qiṣṣat-i yūsuf-iṣ ṣiddīq
ابن جوزی، عبدالرحمن بن علی، ۵۰۸؟ – ۵۹۷ قمری
ebn-e jawzī, ‘abd-or-rahmān ebn-e ‘alī (1115 - 1201)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۴۸
آغاز: بسمله. قال اخبرنا الحسن قال حدثنا اسماعیل عن الضحاک عن ابن عباس ... قال جاء بنو اسرائیل الی النبی ... فقالوا یا محمد اخبرنا عن امر یعقوب؛ **انجام:** افضل الصلاة و السلام. تمت القصة بحمدالله ... تسلیما کثیراً. علی بین عواد عبرنا عشیة ... علیل عاقه عنك عائق.
در این نسخه دیباچه ای نیست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: استنبولی، جلد: مقوا، ۸۶گ، ۱۳سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ – ۲۵۶۹]

← زهراوین ⩾ جواهر التفسیر لتحفة الامیر
← زهراوین ⩾ تفسیر

● **الزهر الباسم فیما یزوج فیه الحاکم** / فقه / عربی
az-zahr-ul bāsim fīmā yuzawwij-u fī-hal ḥākim
سیوطی، عبدالرحمن بن ابی بکر، ۸۴۹ – ۹۱۱ قمری
soyūtī, ‘abd-or-rahmān ebn-e abī-bakr (1446 - 1506)
مواردی را که حاکم حق سرپرستی و نظارت برای ازدواج دارد بیان و بیست وجه برای آن ذکر کرده است.
[دنا ۱۲۵۶/۵؛ الاوقاف العامة بغداد ۶۱۱/۱]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۱۹۳
آغاز: بسمله، حمدا لله علی توفیقه و الصلاة و السلام علی محمد و آله و صحبه و صدیقه؛ **انجام:** فان کانت قد توجد و قد لا توجد
خط: نسخ، کا: زکریا بن محمد شافعی، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ اهدایی: رهبری، فروردین ۱۳۷۴؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا، ۳ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۵۱]

● **زهر البساتین فی حل مشکلات القوانین** / اصول فقه / عربی
zahr-ul basātīn fī ḥall-i muškilāt-il qawānīn
وابسته به: القوانین المحکمة فی الاصول = قوانین الاصول میرزای قمی، ابوالقاسم بن محمد حسن (۱۱۵۱–۱۲۳۱)
شرح مزجی مفصلی است بر «القوانین المحکمه» میرزای قمی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۰۷
آغاز: الحمدلله الذی هدانا الی تمهید القوانین لتحصین شرایع الاسلام و ارشدنا الی تشیید القواعد لتحریر مسائل الحلال و الحرام؛ **انجام:** فانه ثبت عندنا بالأخبار المعتبرة المستفیضة بل باجماع الفرقة المحقة، هذا آخر ما علقناه علی مبحث الکتاب.
از آغاز تا پایان بحث حجیة الکتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: حبیب الله بن محمد بن هاشم موسوی، تا: ۲۱ شوال ۱۲۹۴ق؛ مصحح، محشی، یادداشتی در تقریظ بر کتاب؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲–۸۰۰]

● **زهر البساتین و بهجة السابحین = کشکول** / گوناگون / عربی
zahr-ul basātīn wa bahjat-us sābiḥīn = kaškūl
نعیمی بحرانی، محمد بن علی، ق۱۲ قمری
na‘īmī bahrānī, mohammad ebn-e ‘alī (- 18c)
به درخواست: شیخ عبدالامام بن مقدس الشیخ ابراهیم
شامل نکات غریبه و حکایات عجیبه و فوائد مفیده و روایات و احادیث و اقوال مرویه نبویه و امامیه و منقوله از رجال که در آغاز به فضل علم اشاره کرده است و از اهمیت تعلیم بحث کرده سپس کلمات حضرت علی بن موسی الرضا (ع)، در بیان عقل و جهل کلام حضرت موسی الکاظم کلام حضرت علی (ع) و حکم آن حضرت و کلمات حضرت علی بن الحسین، امام باقر امام صادق، موسی بن جعفر. حضرت جواد حضرت هادی حضرت عسکری حضرت قائم و کلمات حکما و ملوک و وزراء، پس از آن حکایت، عجیبه، و اقوال غریبه و احادیث ... نسخه را مؤلف بانجام نرسانیده است.

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۷۰
آغاز: بسمله الحمدلله المتنزه عن الکیف و الاین المتجلی بعظمته عن الریب و المین الحمید المجید الفعال ... اما بعد فیقول تراب نعال اخوانه المؤمنین ... (بعد از بیست و پنج برگ) و من بعض ما انتخبته من وصیته النبی الامی ... و عقبتها بکلام الحکماء ... لانه کالکشکول او کد کان عطار محلول و بالله الثقة و المأمول
خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۷۰ق؛ محشی از محرر؛ تملك: سید خلیفه ابن سید علی موسوی در ۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۰ص، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۲۷۹]
مشهد؛ اصغر زاده؛ شماره نسخه:۳۲
همان نسخه بالا [نشریه: ۷ – ۷۷۰]

● **زهر الحدیقة = شرح لغز النحو** / معما / عربی
zahr-ul ḥadīqa = š.-u luġaz-in naḥw
سرکانی، محمد صادق بن محمد علی، ق۱۱ قمری
serkānī, mohammad sādeq ebn-e mohammad ‘alī (- 17c)
وابسته به: لغز الکافیة = اللغز النحوی؛ة شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳–۱۰۳۰)

شرح لغز النحو شیخ بهایی است، که به همان شیوه نگارنده و به صورت «قال-أقول» شرح گردیده است. شارح، از شاگردان شیخ بهائی است و این شرح را در زمان حیات وی نگاشته است. متن معما چنین است: «بسمله اما بعد الحمد و الصلوة فیقول الفقیر الی رحمة ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الملة و الدین العاملی عفی الله یا من صرف فی الی رحمة ربه الغنی محمد المشتهر ببهاء الملة و الدین العاملی عفی الله یا من صرف فی مطالعة النحو أیاماً و خاص فیه شهوراً و أعواماً أخبرنی عن اسم ثنایی الآحاد ثلاثی العشرات و بالله التوفیق». این شرح با عناوین «قوله مدظله - اقول» برگزار شده است.

آغاز: الحمدلله الذی ألهمنا حقایق الألغاز و دقایق الایجاز و الصلوة علی رسوله المؤید بالاعجاز ... و بعد فیقول ... هذه تعلیقة علقتها علی رسالة لغز النحو التی ألفها ... بهاء الملة و الحق و الدین محمداً أدام الله تعالی

انجام: عدد جمیع التکبیرات کما عده المصنف فی اثنی عشریة الصلوتیه زاده الله وایانا علماً نافعاً و عملاً صالحاً و الحمد لله أولاً و آخراً.

[دنا ۱۲۵۶/۵ (۴ نسخه)؛ الذریعة ۶۸/۱۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۳۴/۲]

۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۷۱۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۹۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۵/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** قال مدظله العالی و منها حرف ربما ینتظم فی سمط أخواته العشر فینتصف بالفصاحة فی بعض الأحیان، أقول هذا هو ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ محشی، در پایان نسخه «۱۶» برگ افزودگی‌هایی از قبیل شرح دعای دولت، علوم غریبه، و مطالبی در مورد رسم و اصول خط (در قصبه ابهر به سال ۱۰۷۹ق)، احادیثی از ائمه طاهرین علهیم السلام، اشعار فارسی و منتخبی از کتاب مفتاح الفلاح و کلامی از امیرالمؤمنین علی آمده؛ کاغذ: شرقی، ۱۴گ (۹۶-۱۰۹)، ۱۱ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۰ - ۴۸۰]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۸۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** المراد باخواته الحروف التی ینتصب المضارع بعد هابان مقدرة ... اقل منه فی مربع یکون اقسام کل ضلع منه مساویاً

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن عزیز الله، تا: ۱۰۸۴ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مقوایی، ۸گ (۱۰پ-۱۷ر)، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: - ۳۶۰]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۰۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ابوطالب علیرضا بن اسماعیل قمی، تا: جمعه ۵ رجب ۱۱۲۸ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰گ (۱۲۰پ-۱۲۹ر)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲۳ - ۲۴۷]

● زهر الحدیقة فی رجال الطریقة / تراجم / عربی

zahr-ul ḥadīqa fī rijāl-iṭ ṭarīqa

نابلسی، عبدالغنی بن اسماعیل، ۱۰۵۰ - ۱۱۴۳ قمری

nābolosī, ‘abd-ol-qanī ebn-e esmā‘īl (1641 - 1731)

وابسته به: الطریقة المحمدیة و السیرة الاحمدیة؛ برکلی، محمد بن پیرعلی (۹۲۹-۹۸۱ق)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۷ ذیحجه ۱۰۹۶ق

نابلسی، اول بار کتاب «الطریقة المحمدیة» مولی محمد بن پیر علی معروف به برکلی را شرح نموده و آن را «الحدیقة الندیة شرح الطریقة المحدیة» نامیده است (هدیة العارفین ۵۹۲/۱) و چون در حدیقه موفق نشده شرح حال نام بردگان در «الطریقة المحدیة» را بنگارد، لذا این کتاب را در تراجم مردان و زنان از روات احادیث و مجتهدین و فقها و صوفیه و غیرهم که نام آنها در متن کتاب «الطریقة المحمدیة» برده شده نوشته، و به ترتیب حروف معجم مرتب نموده است.

[دنا ۱۲۵۷/۵؛ هدیة العارفین ۵۹۲/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۵۶/۱عکسی

آغاز: الحمدلله جامع الرجال من اهل الکمال علی اشرف الاحوال ... اردت ان اجمع فی هذه الاوراق تراجم الرجال ... الوارد ذکرهم فی متن کتاب الطریقة المحمدیة و السیرة الاحمدیة؛ **انجام:** ولد یحیی فی سنة ثمان و ثلاثین و مأتین و توفی بمدینة الرسول (ص) ... و هذا آخر ما یسره الله لنا من تراجم رجال الطریقة المحمدیة.

نسخه اصل: چستربیتی، ش ۳۲۶۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۶۱ص (۱-۲۶۱)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۲ - ۴۳۶]

● زهر الخمائل فی شرح ریاض المسائل / فقه / عربی

zahr-ul xamā’il fī š.-i rīyāḍ-ul masā’il

اهری تبریزی، عبدالغنی بن محمد رضا، ق۱۴ قمری

aharī tabrīzī, ‘abd-ol-qanī ebn-e mohammad rezā (-20c)

وابسته به: ریاض المسائل فی بیان (تحقیق) الاحکام بالدلائل؛ طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱-۱۲۳۱ق)

تاریخ تألیف: شعبان ۱۲۸۰ق

شرحی است مزجی و مفصل با عناوین «قوله، اقول» بر برخی از فصول ابواب کتاب «ریاض المسائل فی تحقیق الاحکام بالدلائل» معروف به شرح کبیر، تألیف «سید علی بن محمد طباطبائی» (- ۱۲۳۱ق). مؤلف، صاحب منظومه فقهی «فریدة اللئالی» و چند کتاب دیگر است و نامی از «زهر الخمائل» او در

منابع موجود یافت نگردید، نام کتاب با خط اصلی در حاشیه نسخه آمده است.
[دنا ۱۲۵۷/۵؛ الذریعة: ۱۴۳/۱۶ و ۲۲۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۹۳
آغاز: الحمد لله الذی هدانا الی غایة المرام من مناهج شرایع الاسلام و بلغنا الی منتهی المطلب؛ **انجام:** و الصلاة و السلام علی اشرف من اصطفاه ... من اصحابهم الذین کانوا لا یخامر قلوبهم وصمة الریب و لاتدانیها.
جلد نخست است و تا پایان مسائل وضو می باشد؛ خط: شکسته نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، رکابه‌دار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۴گ، ۱۷ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم
[ف: ۳۲ - ۲۷۷]

● **زهر الدرر** / کلام و اعتقادات / فارسی
zahr-od dorar
در اعتقادات
[دنا ۱۲۵۷/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۸/۹]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۸۳۸/۱
آغاز: بسمله کتاب الارکان فی دعائم الدین، کتاب الایضاح فی الامامة؛ **انجام:** اخذنی البول من هول حدیثه فکیف من رأی فاعذربه.
خط: نستعلیق تحریری خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۵۰ص (۳-۵۲)، ۳۰ سطر (۱۱/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۶۹]

● **زهر دلائل الشرف و غرر فضائل الاشراف و درر مناقب الاصداف من آل عبد مناف** / فضایل و مناقب / فارسی
zahr-o dalā'el-eš šaraf va qorar-o fazā'el-el ašrāf va dorar-u manāqeb-el asdāf men āl-e 'abd-e manāf
حسینی غروی یزدی، عبدالرحیم بن ابراهیم، ق۱۳ قمری
hoseynī qaravī yazdī, 'abd-or-rahīm ebn-e ebrāhīm (-19c)
تاریخ تألیف: شعبان ۱۲۸۵ق؛ محل تألیف: اصفهان
رساله مفصل و مبسوط در بیان فضایل و مناقب سادات و مباحث مربوط به ائمه معصومین همانند شفاعت، عصمت و ... که در پنج «مقصد» تنظیم شده: ۱. در اموری که قبل از شروع در مقصود باید دانسته شود (شش فصل)؛ ۲. ذکر فضایل غیرفاطمین از اشراف طرداً للباب (دوازده فصل)؛ ۳. ذکر اسامی نوعیه سادات که از اخبار استفاده کرده شده است (دوازده باب)؛ ۴. ذکر احکام و لوازم عناوین سابقه (دوازده باب)؛ ۵. آثار و لوازم اخرویه که بار شده است بر عناوین مذکوره که در مقصد سوم (یازده باب).
آغاز: بسمله و به ثقتی الحمدلله المنزه المبرا عن مشابهة مخلوقاته المتعالی المتجلی عن مشاکلة مصنوعاته ... اما بعد بدان اصلحک الله تعالی لصالح الاعمال که علم اشراف اشرف وافضل علوم دینیه است ...
انجام: مگر صاحب دلی از روی رحمت ×× کند درحق درویشان دعایی. هذا تمام ما اراد الله تبارک و تعالی ایراده ... و لعنة الله علی اعدائهم و معاندیهم و غاصبی حقوقهم و منکری شرفهم و فضلهم و قربهم و قرابتهم الی رسول الله صلی الله علیه وآله اجمعین.

کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمدجعفر بن علی محمد رشتی، تا: ۱۲۸۶ق؛ با تقریظهای شیخ جعفر طهرانی (با تاریخ ۱۲۸۴ ق)، میرزا محمد حسینی اصفهانی و ملا علی بن خلیل نجمی سطهرانی؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۴۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۴/۵سم [ف مخ]

● **زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع** / گوناگون / عربی
zahr-ur rabī' fī-ṭ ṭarā'if wa-l milḥ wa-l maqāl-il badī'
جزایری، نعمة الله بن عبدالله، ۱۰۵۰ - ۱۱۱۲ قمری
jazāyerī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1641 - 1701)
کشکولی است حاوی مطالب علمی متفرقه و طنز و فکاهی که مؤلف برای تسکین روحی خود که به سبب فوت پسرش عارض شده بود نگاشته است و آن را در دو جلد قرارداده، که جلد اول بیشتر طنز و جلد دوم بیشتر مطالب علمی و حدیث می باشد. در دیباچه آن از انوار نعمانیه و مقامات النجاة و مسکن الشجون یاد شده است.
آغاز: سبحانک یا من جعلت عنوان صحیفة الامکان دالا علی وحدانیتک وتقدست یا من فطرت خلایقک فطرة ظهرت منها اثار صمدانیتک فلیس فی خلق الرحمن ...
چاپ: مشار عربی، ص۵۰۷؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۷-۱۲۹۸ق، وزیری؛ بمبئی، سنگی، ۱۲۹۲ق، ۴۳۱ص؛ استانبول، تصحیح لجنة من المصححین، مطبعة الجوانب، ۱۳۰۴ق، (قطعة منه)؛ نجف، عنایة محمد کاظم الکتبی، تقدیم کاظم المظفر، المطبعة الحیدریة، ۱۹۵۴-۱۹۵۶م، ۲ جلد.
[الذریعة ۶۹/۱۲ و ۷۰ و۱۰۶۰/۲؛ نابغه فقه وحدیث ۶۶ - ۷۱؛ مشار ۴۰۳؛ دنا ۱۲۵۷/۵ (۲۴ نسخه)]
شرح و حواشی:
۱- زهر الربیع (ترجمه)؛ خوانساری، عبد العال بن محمد مقیم (-۱۱)
۲- زهر الربیع (ترجمه)؛ جزائری، نورالدین محمد بن نعمت الله (-۱۳)

۳- زبدة اللطائف؛ شریف قزوینی، ابوالقاسم بن حسینعلی
۴- زهر الربیع (منتخب) (۲ عنوان)
۵- مکاتبه علی (ع) و معاویه

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۵۵
خط: نسخ، کا: سید عطاء الله جزایری، تا: ۱۰۷۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۱×۱۹/۸سم [ف: ۱ - ۲۶۱]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۷۰
آغاز: بسمله الحمدلله الذی احیا الارض بزهر الربیع و جعله برهاناً علی صنعه البدیع
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ، ۲۰ سطر (۱۱×۱۸/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۴-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** الا ان موضع الکتاب هذا و من ثم اشتمل علی کثیر من الهزل و غیره و الحمدله ... و فیه ایضاً احجم من حجام ساباط کان بحجم الجند فاذا بطل حجم امه حتی لایقال انه فارغ فما زال یحجم امه حتی نزف دمها فماتت
هر دو مجلد است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ بر پشت برگ آغاز جلد دوم، یادداشتی است مشتمل بر یک سوره بر ساخته در ذم شوشتر از فرج الله حویزی که به گفته نویسنده پاسخ به سوره‌ای است که اهل شوشتر در ذم هویزه ساخته بودند؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سیاه، ۲۸۲گ، ۲۴سطر، اندازه: ۳۱×۲۰/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۶۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۶۷۴
جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴۲گ، ۱۲ سطر (۱۰/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۱۷ - ۴۴۹]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۳۲۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال بعضهم اذا مشی الراکب فان رجع فهو دور و ان لم یرجع فهو تسلسل و ان وقف فهو التقاء الساکنین و حیث انتهی الکلام الی السکون فلیسکن القلم ههنا و یکون به ختام الملجدة الاولی ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ در دو برگ آخر مناظره هشام بن حکم با یحیی بن خالد برمکی آمده؛ تملک «جعفر آل بحرالعلوم و سید علی طباطبائی»؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۰]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۹/۷
آغاز: فصل فی بیان الحدیث المتفق علیه بین الامة و هو قوله افترقت امة موسی (ع) بعد نبیها علی احدی و سبعین فرقة واحدة منها ناجیة و الباقون فی النار؛ **انجام:** فی الفراش فقال ان و جد فراشآ فلیبل علیه راشدا.
منتخب؛ خط: نسخ و نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۳۲گ (۴۵ر-۷۶پ)، ۱۷-۲۱ سطر (۱۰/۵-۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۶۵۰]

۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۴۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای مقوایی، ۱۶۷گ، ۳۰ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ - ۸۹]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** حتی تزق دمها مماتت.
خط: نسخ مغلوط، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۲۷ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۱/۸×۳۱/۵سم [ف: ۷ - ۵۷۱]

۹. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۵۵۱
جلد ۱؛ خط: نسخ، کا: عبدالمطلب بن محمد رضا حسینی مرعشی، تا: چهارشنبه ۱۳ ربیع الثانی ۱۲۲۶ق؛ قطع: وزیری، [رشت و همدان: ف: - ۱۳۳۰]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۱۲
آغاز: بسمله. قال ابوالعباس الشیبانی وفد علی ابی دلف العجلی عشرة من ولد علی بن ابی طالب (ع) فی العلة التی مات فیها فاقاموا ببابه شهرا؛ **انجام:** قد لزمت الصبر لااشکو کو ×× بعد ما افنیت فی العدل الکلاما
جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: محمد علی بن عبدالامیر بن حسب الله بلدی، تا: ۲۳ ربیع الاول ۱۲۲۸ق؛ رکابه‌دار، با یادداشتی از محمد حسین شیرازی نمازی غروی که در زنجان در خانه میرزا فضل الله شیخ الاسلام بوده؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۲۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰سم [ف: ۳۱ - ۶۲]

۱۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۸۱
جلد دوم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۵گ، ۱۷ سطر، [ف: ۱ - ۱۴۶]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فان رجع فهو دور وان لم یرجع فهو تسلسل وان وقف فهو التقاء الساکنین وحیث انتهی الکلام الی السکون فلیسکن القلم هنا ...
جلد اول؛ خط: نسخ، کا: احمد بن نجف الورنوانی رودباری، تا: سه‌شنبه ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۴۱ق؛ مصحح؛ مهر: «افوض امری الی الله عبده محمد امین لشر» (مربع)؛ تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۴۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۱]

۱۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۱
آغاز: کانت واقعة استرآباد و اغارة الترک علیها و اخذ اکثر اهلها اساری؛ **انجام:** قال بعضهم: اذا مشی الراکب فان رجع فهو در و ان لم یرجع فهو تسلسل و ان وقف فهو التقاء الساکنین و حیث انتهی الکلام الی الساکنین فلیکن القلم هنا و یکون به ختام المجلدة من کتاب الزهر الربیع

قسمتی از زهر الربیع؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا بن حاجی عظیم، تا: ۱۲۵۲ق، مجدول؛ جلد: چرمی، ۲۵۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۱۲/۵ سم [ف: ۲ - ۸۰۳]

۱۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۷۸/۱

آغاز: انه کان اذا فرغ من التدریس و روایات الاحادیث یقول لتلامیذه حمضونا حمضونا؛ **انجام:** فاذا بطل حجم امه حتی لایقال انه فارغ فما ... دمها و ماتت.

خط: نسخ، کا: حاجی جعفر بن محمد مؤدی قاینی، تا: ۲۷ رمضان ۱۲۵۷ق، جا: مشهد رضوی مدرسه دودر؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ، اندازه: ۲۱/۵×۱۷سم [ف مخ: - ۱۰۱]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۲/۱۱۱

آغاز: سلمت الیه المحمدیة فخرجت من ساعتها و کان هذا الرجل فی بعض الایام مریضا فقال لی ابعث الی امرأة ... و نظیر هذه الحکایات عن هذا الرجل و عن کثرة اکله کثیرة لانطول الکتاب بها؛ **انجام:** واعفجه فما ترکتنی انزل عن ظهرها حتی عملت وانصرفت وایری منتصبا. تمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج سبز، ۲۵۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۲×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۴۹]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۰۳

ج۱ و ۲؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: شنبه ۶ جمادی الاول ۱۲۷۰ق؛ مصحح؛ در تاریخ ۱۳۴۰ق در کتابخانه مرحوم آیت الله حاج شیخ علی اکبر نهاوندی از علمای بزرگ مشهد مقدس بوده؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲ - ۱۵]

۱۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۰۱

خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن شیخ محمد زکی جبل عاملی، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج زرد، ۱۶۱گ، ۲۴ سطر (۲۴×۱۴)، اندازه: ۳۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۸۸]

۱۸. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۷۹/۳ر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۳۰۰ق؛ اندازه: ۱۷×۱۰/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۹۶]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۰۸/۱۳

آغاز: فائده طعن الاخباریون علی المجتهدین فی الاستدلال بامور منها الاجماع فقد کثر منهم دعواه؛ **انجام:** و ذکر العلامه فی النهایه ان اکثر الامامیه کانوا اخباریین انتهی

این بخش در کشاکش اخباری و اصولی است؛ خط: نسخ بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا، رویه کاغذ زرد، ۲گ (۸۴-۸۵)، ۲۰ سطر (۱۷/۵×۱۲)، اندازه: ۲۱/۳×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۲۰]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۲۱-۱۰/۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** ظریفه ترکیه افندی در بلده موصل بود دختری جمیله داشت و افندی اراده سفر نمود و به دختر گفت انشاء الله از سفر که مراجعت می نمایم ترا به شوهر خوبی خواهم داد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۹/۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۵۰]

۲۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۳۳۱-۸/۴۱

آغاز: یبعث احداث اهله الی شیخ عالم بخراسان لیتعلموا منه الحکمة فقال لهم الشیخ یوماً قد سمعتم الحکمة فهل فیکم عاشق قالوا لا؛ **انجام:** قال بعضهم اذا مشی الراکب فان رجع بعده وروان لم یرجع فهو الساکنین وحیث انتهی الکلام الی السکون

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۰۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۵۰]

۲۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۷۳۱/۳

آغاز: برابر

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰۴ص (۴۸۵-۷۸۸)، اندازه: ۳۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۶۴]

۲۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۶۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثم انه دفی الحمام و حمی فرجعت البیضة، فلما وجدها ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم زرد، ۱۸۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [مؤید: ۲ - ۱۴۵]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۳۰۹

آغاز: الحمدلله الذی احیی الارض بزهر الربیع؛ **انجام:** و معه اوبدین ... ما قبل حتی قام علیه

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۶۴۸]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۲۶

بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

● زهر الربیع (ترجمه) / گوناگون / فارسی

zahr-or rabīʻ (t,)

خوانساری، عبد العال بن محمد مقیم، ق۱۱ قمری

xānsārī, ʻabd-ol-ʻāl ebn-e mohammad moqīm (- 17c)

وابسته به: زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع؛ جزایری، نعمة الله بن عبدالله (۱۰۵۰-۱۱۱۲)

این ترجمه از عبدالعال بن محمد مقیم خوانساری فریدنی است و به نام امیری نوشته که نام او را در کتاب محو کرده‌اند و ترجمه اشعار عربی با جوهر سرخ نوشته شده است.

تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۱۹

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ واقف: حاجی محمد علی بادامچی تبریزی [ف: - ۲۵۵]

● زهر الربیع (ترجمه) / داستان / فارسی

zahr-or rabīʻ (t.)

جزائری، نورالدین محمد بن نعمت الله، ق۱۳ قمری

jazāʼerī, nūr-od-dīn mohammad ebn-e neʻmat-ol-lāh (-

19c)
وابسته به: زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع؛ جزایری، نعمة الله بن عبدالله (۱۰۵۰-۱۱۱۲)
به درخواست: محمد صالح خان بیگلربیگی مشهور به آقاجانی خان
تاریخ تألیف: ۱۲۳۱ق
کشکولی است حاوی لطایف و حکایات تاریخی و نصایح و حل احادیث مشکله در دو مجلد، تألیف سید نعمت الله موسوی حسینی شوشتری که جلد اول آن به‌وسیله یکی از احفاد وی به نام نورالدین محمد بن نعمت الله موسوی از عربی به فارسی ترجمه شده است. مترجم در مؤخره کتاب درباره شیوه ترجمه می‌نویسد: «کتاب مزبور را ترجمه نموده و خمار عربیت از رخسار آن گشوده، مگر بعضی فقرات را که لطف آنها در عربیت و نقل به لفظ بوده مثل مراسلات عربیه و لطائفی که چیزی از محسنات بدیعیه در آن به کار رفته که متعرض نقل آن نگردیده، و حکایات مکرره را به ذکر یکی از آنها اکتفا نموده، و حکایتی که با وجود عاری ساختن آن از لباس عربیت به‌غایت قبیح و مستهجن [بود] و به این جهت شنونده از شنیدن آن مشمئز و متفر بود. خصوصاً از باب آخر ... ترک نموده». (مایل هروی)
آغاز: بسمله و به التوفیق - درود و سپاس و ستایش بیقیاس سزاواز صانعی است حکیم و قادری علیم که نسخه جامعه عالم امکان ...
چاپ: مشار فارسی، ج۱، ص۱۲۹۴؛ دارالسلطنه تبریز، سنگی، ۱۳۰۲ق، وزیری؛ ۱۳۱۸ق، ۳۳۳+۲ص
[الذریعة: ۱۰۶/۴، ۶۹/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۵۴۶/۵؛ دنا ۱۲۵۷/۵ (۷ نسخه)]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا آنکه نظر فیض اثر قبول بآن انداخته مقبول طبع مشکل پسند ایشان بوده باشد.
خط:نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛واقف:علامه حائری؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۲۳۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۹ - ۹۸]
۲. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۲۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** از عربی به فارسی سیما هرگاه فی الجمله نقل به لفظ منظور بوده باشد ناقل را اختیاری نیست بلکه تابع منقول منه است.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: جمعه ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۴۰ص، ۲۱ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: - ۱۶۳]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۶۳
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۲۳۶گ، ۲۰ سطر (۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۲ - ۱۳۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۳۵
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن میرزا جان واعظ، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۰ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۷- ۳۲۲]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۴۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** مشکل پسند ایشان بوده باشد ... که کاتب را به الحمدی کند یاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق [الفبائی: - ۲۹۸]
۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۱۳۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اما فشردن پستانها برای آنستکه طلب بکنی انزال آب اورا تا آنکه ولد او از هر دوطرف متخلق بشود زیرا که اگر دختر از آب مرد تنها خلق بشود سلیطه وشبیه بمرد میشود در قلت حیا و اوصاف رجولیت
جلد اول و کامل است؛ خط: نستعلیق، کا: محمد یوسف مازندرانی، تا: ۲۸ ذیقعده ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۴۱۷]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۸۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** روزی با پسر خود نزد مولانا جامی رفتند پسرک می گفت در سمر قند قسمی از انگور بهم می رسد که دانه آن دراز است و آن را ...
خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالله بن عیسی بن نظام الدین جیلانی، تا: غره شوال ۱۲۷۴ق، جا: تهران؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ با اشعاری از سعدی، جامی، طوسی، محمد مغربی و دیگران در سال‌های ۱۲۷۸ و ۱۲۸۱ق از سوی کاتب، در هامش نسخه نگاشته شده، کاتب، نسخه کاملی در اختیار نداشته و این نسخه را بر اساس نسخه ناقص استنساخ کرده و در پایان از برادران دینی خواسته است تا چنانچه نسخه کاملی یافتند این نسخه را کامل کنند؛ مهر: «یا ابالقاسم» (بیضی)؛ کاغذ: فرنگی، ۱۲۹گ (۵۱-۱۷۹)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۴۷۹]
۸. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۴۹
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ ۷۲گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۳ - ۲۰]
۹. کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳
بی‌کا، بی‌تا [تراثنا: س۲ش۴ - ۵۰]
۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۲۴۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از روح الله چراغی [رایانه]
۱۱. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۶۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و شبیه به مرد می شود درقلت حیاء اوصاف رجولیت سنه ۱۲۳۰
خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، تعداد معدودی افتادگی دارد؛ کاغذ: فرنگی مایل به حنایی، جلد: مقوایی روکش کاغذی زرشکی، ۱۷۱گ، ۲۰ سطر (۹×۱۸)، اندازه: ۱۵/۵×۲۸سم [ف: - ۱۴۶]

● **زهر الربیع (منتخب)** / گوناگون / عربی
zahr-ur rabīʻ (mn.)
وابسته به: زهر الربیع فی الطرائف و الملح و المقال البدیع؛ جزایری، نعمة الله بن عبدالله (۱۰۵۰–۱۱۱۲)

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۰/۴–طباطبائی
آغاز: بسمله من زهرالربیع عرض علی ابی مسلم فرس جواد فقال لمن بحضرته لماذا بصلح هذا الفرس؛ **انجام:** فلیسکن القلم هنا و یکون به ختام المجلد الاول من کتاب زهرالربیع ... ربیع الاول من سنة تسع و مائه بعد الالف ... فی ... اصفهان ... کتب مؤلف الکتاب ... نعمة الله ... الجزائری و هذا الکتاب و ان کانت فیه اشیاء خارجه عن القانون الا ان موضوع الکتاب هذا، و من ثم اشتمل علی کثیر من الهزل و غیره و الحمدلله و صلی الله علی محمد و اهل بیته الطاهرین
در پشت برگ آخر، داستانی از مهدی خلیفه و حکایتی دیگر به قلم کاتب نسخه نوشته شده است (ص ۲۳۲)، در حواشی نسخه این عبارت جابه جا تکرار شده: «کذا فی المحکی عن انوار النعمانیه» یا «لیست فی انوار النعمانیه» اثر تصرف و تغییر و حذف انتخاب‌کننده در این نسخه آشکارا دیده می‌شود، از آن جمله در مواردی که حکایات مشتمل بر هزلیات است و او آن را مناسب نقل نمی‌داند به حذف آن پرداخته و گاه که بخش اول مطلب و حکایت در قسمت حذف شده است و قسمت دوم نامفهوم می‌نماید، در حاشیه این نکته را توضیح می دهد و به قسمت اول آن ارجاع می نماید؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۴۴ص (۷۳–۱۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۳ – ۱۹۷]
۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۴۶/۲۳
پراکنده‌هایی از زهر الربیع: ۱. حدیثی از منهاج الیقین علامه در شرح حال علویه صالحه‌ای که با چهار فرزند یتیم خود به‌واسطه قتالی از قم به بلخ مهاجرت نموده، ۲. حدیثی ایضا از منهاج الیقین علامه در موضوع مکه نرفتن عبدالله بن مبارک و اعطاء مال خود به زن مسکینی و حضور قالب مثالی او در مکه، ۳. قول بعض المتاخرین فی تحریم التین و الاستدلال علیه، ۴. قول بعض المتاخرین فی تحریم القهوة و الاستدلال علیه، ۵. حیلة فی اسقاط العدة و نسبتها الی المحق الشیخ علی و الجواب عنه.
خط: شکسته نستعلیق، کا: گویا از حاج محمد جعفر مجذوب، تا: با تاریخ ۱۲۱۶ق؛ ۷ص (۵۷۶–۵۸۲)، قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: – ۱۴۲۸]

● **زهر الربیع فی المثل البدیع** / شعر / عربی
zahr-ur rabīʻ fi-l maṯal-il badīʻ
منتخبی است از کتاب «تحفة الادیب» خود مؤلف که در آن اشعار شعرای گوناگون را جمع‌آوری نموده است. در رساله حاضر نیز اشعاری از شعرای مختلف به ترتیب حروف تهجی با دیباچه کوتاهی به نثر، گردآوری شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۰۰/۲۳
آغاز: الحمدلله المحمود بکل لسان الموصوف بالجود و الاحسان العالم بما یضمر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۲۰۵ر–۲۰۸پ)، اندازه: ۱۳×۲۹/۵سم [ف: ۳۸ – ۲۸۰]

● **زهر الربیع فی شواهد البدیع** / معانی بیان / عربی
zahr-ur rabīʻ fī šawāhid-il badīʻ
ابن قرقماز، محمد بن محمد، ۸۰۲ – ۸۸۳ قمری
ebn-e qorqomāz, mohammad ebn-e mohammad (1400 - 1479)

تاریخ تألیف: رمضان ۸۶۲ق
چون در علم معانی و بیان، کتب بسیاری را به‌طور مختصر یا مفصل نگاشته‌اند و الفاظ مشکل و پیچیده‌ای را به کار برده‌اند، لذا مؤلف تصمیم به تألیف کتابی گرفته تا روشنگر راه طلاب و دارای بیانی ساده و قابل حفظ باشد، لذا پس از استخاره شروع به تألیف این کتاب در انواع بدیع و تعریف هر یک از آنها نموده و آن را در چهل و سه «باب» تنظیم نموده با این عناوین: ۱. الجناس؛ ۲. رد العجز علی الصدر؛ ۳. التوازن؛ ۴. السجع؛ ۵. لزوم ما لایلزم؛ ۶. حسن المخلص؛ ۷. التشریع؛ ۸. الاقتباس؛ ۹. العقد؛ ۱۰. التلمیح؛ ۱۱. التضمین؛ ۱۲. المطابقة؛ ۱۳. مراعاة النظیر؛ ۱۴. الارصاد؛ ۱۵. المشاکلة؛ ۱۶. الاستطراد؛ ۱۷. الازدواج؛ ۱۸. الرجوع؛ ۱۹. العکس؛ ۲۰. التوریة؛ ۲۱. الاستخدام؛ ۲۲. اللف و النشر؛ ۲۳. الجمع؛ ۲۴. التفریق؛ ۲۵. التقسیم؛ ۲۶. الجمع و التفریق؛ ۲۷. الجمع و التقسیم؛ ۲۸. الجمع و التقسیم و التفریق؛ ۲۹. التجرید؛ ۳۰. المبالغة؛ ۳۱. المذهب الکلامی؛ ۳۲. حسن التعلیل؛ ۳۳. التفریع؛ ۳۴. تأکید المدح بما یشبه الذم؛ ۳۵. تأکید الذم بما یشبه المدح؛ ۳۶. الاستتباع؛ ۳۷. الادماج؛ ۳۸. التوجیه؛ ۳۹. اجراء الهزل مجری الجد؛ ۴۰. تجاهل العارف؛ ۴۱. ذکر القول بالموجب؛ ۴۲. الاطراد؛ ۴۳. حسن الختام.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی زین سماء المعانی بمصابیح البدیع و اطلع شمس البینات من مشرق افقها الرفیع احمده حمد عبد تدرع بالآیة ...
انجام: و تقبل منا هذا العمل الذی نرجوا (کذا) الجنة و اجعله لنا فی النار اوثق جنة صلی الله علیه و علی آله و اصحابه الذین سبقت لهم السعادة و هم فی البطون اجنة ... و الحمدلله رب العالمین.
[دنا ۱۲۱۲۵۸/۵ (۸ نسخه)؛ کشف الظنون ۹۵۹/۲]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۰
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۸۶۲؛ خط: نسخ نازیبا، کا: احمد بن سعدالدین، تا: یک‌شنبه ۱۳ ذیقعده ۸۸۵ق؛ مقابله شده با نسخه‌ای که از روی نسخه اصل تصحیح شده؛ ۱۷۱ص [عکسی ف: ۲ – ۴۴۵]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۰۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۰؛ تملک: عبداللطیف منشی؛ واقف: فاضل خان، ۱۰۶۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۲۵ – ۹۵]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** یوم عطش الاکبر امین قال مؤلفه قال ذلک.
خط: نسخ، کا: علی بن محمد الملاح، تا: ۱۰۰۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۵۹گ، ۲۱ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۷ – ۲۳۴]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۱۶/۱۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۱۹۲ر– ۱۹۵پ)، اندازه: ۱۳/۹×۲۰/۲سم [مختصر ف: – ۴۳۸]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴۳۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد هادی بن محمد رضا نیریزی، تا: ۱۱۰۷ و ۱۱۰۸ق؛ مصحح، در آغاز اشعاری از ابونواس و مکی بن صالح بحرانی، با نشان بلاغ؛ مهر: «الله اکبر»؛ جلد: تیماج جگری، ۹۱ص (۱–۹۱)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۵۰ – ۱۹۵]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۶۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه شوال ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۷۷گ (۷۳پ–۱۴۹ر)، اندازه: ۱۴/۹×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۶۹]

۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۹۰/۵
خط: نسخ، کا: ملااحمد بن ملارجب بغدادی، تا: ۹ شوال ۱۱۴۷ق؛ ۵۴گ (۱۲۰ر–۱۷۳پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۶۶]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۱۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تریاکی مذهب، ۵۴گ (۱پ۵۴)، اندازه:۱۲/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۰۱]

● زهر الریاض = کشکول / گوناگون / عربی

zahr-ur rīyāḍ = kaškūl

؟ جزایری، نعمة الله بن عبدالله، ۱۰۵۰ – ۱۱۱۲ قمری

jazāyerī, ne‘mat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-lāh (1641 - 1701)

گویا از جزایری.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۵۹۶
آغاز: الحمد لله علی نفایس نعمه الواضحة العزیز و عرایس الالائه البازغة الدرر و الصلوة ... فهذا کتاب عنیت بجمعه و اجتهدت فی صنعه جمعه فیه نفایس عرایس تزری با الدرر المنثور؛ **انجام:** و الاشکل الذی فیه شجرة یقال ما ء فیه شجرة اذا کان فیه بیاض و حمرة و یقال ماء اشکل اذا خالطه الدم و قال ابو عبید الشهله الحمرة فی سواد العین. هذا ما وجدناه مکتوبا ...
خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد بن عبد الله بحرانی، تا: ۱۵ شوال ۱۲۷۰ق؛ قطع: رحلی [رشت و همدان: ف: – ۱۳۳۰]

● زهر الریاض / فقه / فارسی

zahr-or rīyāḍ

مازندرانی حائری، محمد بن اسماعیل، ۱۱۵۹–۱۲۱۶ قمری

māzandarānī hā’erī, mohammad ebn-e esmā‘īl (1746 - 1802)

وابسته به: ریاض المسائل فی بیان (تحقیق) الاحکام بالدلائل = شرح کبیر = شرح مختصر النافع = ریاض المسائل و حیاض الدلائل؛ طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱–۱۲۳۱)
به دستور: سید علی طباطبایی
رساله‌ای است در احکام طهارت، نماز و روزه که به درخواست مؤمنین نوشته شده است. این کتاب بر گرفته از ریاض المسائل و مشتمل بر چند «باب» و هر بابی در چند «فصل» و یک «خاتمه» می باشد. مؤلف در این تألیف، طبق امر استاد نهایت احتیاط را مراعات کرده تا مسائل آن در حیات و ممات استاد برای هر مکلفی قابل‌عمل باشد: باب ۱. در سه فصل در احکام آبها؛ ۲ و ۳. دارای دو فصل در وضو و کیفیت آن؛ ۴. غسل و کیفیت آن؛ ۵. احکام تیمم؛ ۶. نجاسات و مطهرات؛ ۷. اقسام نماز؛ ۸. صوم.
آغاز: بسمله حمدله اما بعد مخفی نماند که جمعی فارسی زبانان که در پی تحصیل مسائل دینیه ومعارف یقینه بودند ...
انجام: بصورة اضطرار و احوط مبادرت نمودن است برو روز سیم بعد از ایام مذکورة و الله العالم باحکامه
[دنا ۱۲۵۹/۵ (۲۹ نسخه)؛ الذریعة ۷۱/۱۲ و ۷۱/۱۳؛ ریحانة الأدب ۲۱۰/۷؛ مقدمه‌ای بر فقه شیعه ص۳۹۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۰۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق یا ۱۲۸۰؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۸۴گ، ۱۸سطر (۶×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۷۱]

۲. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۱۹
آغاز: مقلدین در سایر امکنه و ازمنه و دهور متطاوله از آن بهره

مند گردند و منحصر درایام حیات آن جناب لازالت مخلدة نبوده باشد

خط: نسخ، کا: حسین بن نعمت الله، تا: جمعه ۲۵ ربیع الاول ۱۲۰۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۷۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۵۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۲۰۷

آغاز: طباطبائی دام ظله و رد فضله که رساله در احکام طهارت و نماز و روزه برسبیل اختصار؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۳۷۶

آغاز: و نماز و روزه بر سبیل اختصار تصنیف نماید

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن احمد، تا: شعبان ۱۲۱۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۸گ، ۱۱سطر (۷/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۹۴۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۹ خوئی

آغاز و انجام: برابلر

خط: نسخ، کا: محمد کاظم پسر محمد صادق حبیبی، تا: ۱۲۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: ۷ - ۱۳۸]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن حسن کرمانی، تا: ۱۲۱۶ق [ف: ۳-۳۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۶۳

خط: نسخ، کا: استاد علی بناء یزدی میرک آبادی مهریزی، تا: ۲۰ ربیع ۱۲۱۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۶گ، ۱۲ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۶ - ۴۷۱]

۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۴۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۷ شوال ۱۲۱۷ق؛ در اول نسخه مطلبی به نقل از مجتهد عصر آخوند ملانجف علی؛ واقف: حسن صدرزاده خویی، ۱۳۴۷ش؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: - ۳۴۸]

۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۴۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: سید محمد جعفر بن محمد ابراهیم حسینی، تا: ذیحجه ۱۲۱۹ق، به امر میرزا محمد امین؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۶۲]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۹ق؛ مصحح، در ۴ برگ آغازین نسخه این یادداشت‌ها نوشته شده: استخاره ذات الرقاع به نقل از کافی، چند نمونه منشآت از جمله استشهادنامه، وکیل نامچه مورخ ۲۲ ربیع الاول ۱۲۱۹ق، بیع نامه در ۲۲ شعبان ۱۲۱۹ق، چند سؤال و جواب فقهی کوتاه از شیخ جعفر مجتهد الزمانی نجفی، یادداشت یادگاری محمد باقر؛ مهر: «محمد جواد» (بیضی)؛ خریداری از محمد جواد شیخ الاسلامی در آذر ۱۳۴۸ش؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۷گ (۴پ- ۸۰ر)، ۱۸ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۹۱]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۷۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد جعفر بن محمد ابراهیم حسینی، تا: ذیحجه ۱۲۱۹ق؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۸۶؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۴۶]

۱۲. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۶۸۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل بن شیرزاد ترک دونائی، تا: ۱۲۱۹ق؛ ۱۰۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱ - ۲۹۸]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۵۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۲۳ رجب ۱۲۲۰ق؛ مصحح، محشی؛ با اندکی قلم خوردگی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۱گ، ۱۶ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [ف: ۳۰ - ۴۴۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۶۰/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: اسمعیل بن محمد، تا: ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۸ص (۲-۱۰۹)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۲۵]

۱۵. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۵۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، تا: ۲۸ جمادی الثانی ۱۲۲۳ق؛ بین برگ ۱۰۳ و ۱۰۴ افتادگی دارد؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مقوایی روکش تیماج مذهب، ۸۰گ (۵۰ر-۱۲۹ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰سم [ف: - ۵۵]

۱۶. کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۱مجموعه بدون شماره

کا: طاهر بن صالح حسینی مازندرانی، تا: صفر ۱۲۲۵ق، جا: مدرسه صادقیه [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۷۴]

۱۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۲۱/۳

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید عزالدین حسینی-زنجان؛ کا: محمد کاظم بن محمد طاهر ساکن نیکچه از محال رنجانه رود، تا: جمعه ۱۴ شعبان ۱۲۲۷ق؛ ۱۲۰ص (۱۶۳-۲۸۲) [عکسی ف: ۵ - ۴۹]

۱۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۰۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شیربهراتی بن میرزا جعفر، تا: ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۴گ، ۱۴ سطر، اندازه:

۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۲]

۱۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۲۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی و نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۸۳۳]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۸۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۶ جمادی الاول ۱۲۳۳ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۸۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۶]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: شنبه ۶ جمادی الاول ۱۲۳۳ق؛ واقف: سید عبدالباقی آیة اللهی شیرازی، اسفند ۱۳۷۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۲۰-۲۲۶]

۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۱۰۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد هادی بن علی، تا: سلخ ربیع الاول ۱۲۸۰ق، جا: شاهرود؛ کاغذ فستقی؛ جلد: تیماج عنابی، ۷۵گ، ۱۸ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲ - ۹]

۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۵۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر اسماعیل بن حاجی میر هادی، تا: دوشنبه ۳ جمادی الثانی ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۸۳گ، ۱۸ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۹۶۴]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: ۲ رمضان ۱۲۸۴ق، جا: کربلا خانه مرحوم آخوند ملاعلی خویی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۴۱گ (۸پ-۱۴۸پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳۱ - ۱۴۳]

۲۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۱۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۳ - ۹۰]

۲۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۵۶۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اندازه: ۱۰×۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲-۱۷۱]

۲۷. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۸۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا زن درعقب مرد باشد هرچند به مقدار جسد به نحوی که جزء احدی از ایشان محاذی جزء دیگری.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ من موقوفات الحسنیه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۱۸]

۲۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۹۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و احوط قضاء است.

خط: نستعلیق، کا: خدابخش علی آبادی، تا: ۱۳۲۱ق، جا: مدرسه میرزا زکی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۴گ، ۱۲ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵ - ۸۹]

۲۹. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۲۲/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۰گ، اندازه: ۷×۱۱سم [ف: ۳ - ۱۶۶]

۳۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۹۰-۶/۸۰

آغاز: و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۵۱]

۳۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۵۳۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: ابوالفتح واعظ شهانقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۲۷۳]

۳۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۱۸۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: رسولیان؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۷۵گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۵ - ۱۵۶۳]

● زهر الریاض / شعر / عربی

zahr-ur rīyāḍ

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ - ۱۲۷۳ قمری

esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

تاریخ تألیف: ۱۹ رمضان ۱۲۵۴ق

یازدهمین رساله از اربع عشریات اوست در مدح معصومین.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی لم یتخذ صاحبه و لا ولدا ... اما بعد فیقول المفتاق الی رحمة الله ... نظم: یا خالقی صل و سلم علی ×× مستمسک عدل رسول بحق

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۷۹/۱۱

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۸۱پ-۸۸ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۳۵]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۲/۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لعاین فی مهاد والغواشی ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ تا شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۵۵، جا: اصفهان؛ مصحح به خط مؤلف؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱۷۱-۱۷۷)، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۶۰]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۳۰/۱۶

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با دوائر نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم

[ف: ۲ – ۶۳۵]

۴. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۴۳/۱۵

آغاز: برابر

کا: محمد مؤمن بن محمد مهدی اصفهانی هرندی، تا: ۱۲۶۴ق؛ ۱۴گ (۳۰۷پ–۳۲۰پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۶۲]

● زهر الرياض = حاشية الرياض / فقه / عربی

zahr-ur rīyāḍ = ḥāšīyat-ur rīyāḍ

داماد، محمد صالح بن حسن، ۱۲۱۲ – ۱۳۰۳ قمری

dāmād, mohammad sāleh ebn-e hasan (1798 - 1886)

وابسته به: رياض المسائل فی بيان (تحقيق) الاحكام بالدلائل = شرح كبير = شرح مختصر النافع = رياض المسائل و حياض الدلائل؛ طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱–۱۲۳۱)

حاشيه‌ای استدلالی و تحقيقی با عناوين «قوله» و نقل اقوال فقهای بزرگ بر رياض المسائل جدش.

آغاز: بسمله. و به نستعين. الحمدلله الذی اضاء رياض المسائل بزهر ايضاح دلائلها و اورق إشجارها بدر افضاح عضائلها و ابرق اثمارها بكشف لثام شمائلها ... فيقول ... محمد صالح بن محمد حسن الموسوی الحائری المعروف بالداماد ان هذه تعليقات وافية و تحقيقات شافية علی رياض المسائل لشيخ مشايخنا ... الامير سيد علی الطباطبائی نورالله مرقده ... سميتها بزهر الرياض ... «كتاب الطهارة» هو خبر مبتدأ محذوف

[دنا ۵/۱۲۶۰؛ ذريعه ۴۳/۱۵]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۴۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** للمروی عن جعفر عن ابيه (ع) قوله الثانی فی الكيفية و الفروض سبعة فی كيفية الوضوء.

از ابتدای طهارت تا انتهای احكام الخلوة و اول كيفية وضو؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدايی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تيماج مشکی، ۲۳۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۵۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فتكون النجاسة مساوية للحرمة فی الظهور بلا تأمل فتدبر، قوله رحمه الله ...

خط: نستعليق، کا: محمد تقی بن محمد رضا گلپايگانی، تا: ۸ شعبان ۱۲۹۷ق، از روی نسخه مؤلف؛ مصحح؛ جلد: تيماج سبز، ۱۷۷گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۱۲]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۵۰۱

آغاز: بسمله، قوله ره كتاب القضاء خبر لمبتداء محذوف هو هذا ای هذا كتاب القضاء بالمد و يقصر كما فی القاموس و اصله كما فی الصحاح قضاء كالثناء و البكاء؛ **انجام:** و هو فی غاية الجودة و ينبغی التنبيه علی امور الاول انه يجوز للحاكم ان (ناقص).

از ابتدای «كتاب القضاء» تا انتهای «جواز القضاء علی الغايب» و اواسط نسخه نيز گاهی ناتمام می باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوايل قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ اهدايی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تيماج ماشی، ۱۸۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۳ – ۳۵۲]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۹۵

همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۰۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** قوله ره: «دلالة علی الانفاق علی اعتبار اذن المدعی فی مطالبة الجواب و الحكم له ...» اورد عليه شيخنا فی جواهر الكلام ... فهو يدل علی الانفاق علی اعتبار اذن المدعی فی مطالبة الجواب و الحكم له من هذه الجهة لامن جهة كون التعليل من الجميع. فتأمل.

از طهارة است تا قضا؛ خط: نستعليق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه»؛ مهر: کتابخانه ضياءالدين نوری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج سبز، ۲۳۰گ، ۲۱ و ۲۶ سطر (۱۲×۱۸ و ۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۹۲۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** الا ان يجيزه الوارث. انتهی. قوله: الثالث فی احكام صلوة الجماعة.

بی‌کا، بی‌تا؛ محشی با نشانه «منه» و «منه دام ظله العالی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تيماج آبی، ۳۲۳گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۵ – ۱۹۲۴]

● زهر الرياض / گوناگون / عربی، فارسی

zahr-or rīyāḍ

اردوبادی، محمد علی بن ابوالقاسم، ۱۳۱۲ – ۱۳۶۴؟ قمری

ordūbādī, mohammad ‘alī ebn-e ab-ol-qāsem (1895 - 1945)

کشکول مانند بيشتر عربی و مقداری فارسی و بسيار سودمند.

تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۵۱

آغاز: سبحانك لا احصی ثناء عليك انت كما اثنيت علی نفسك ... اما بعد و لما كان ينبغی للانسان مصاحبة من يكون جليسا له فی الوحدة ... فجمعت هذه الا وراق ليكون بمنزلة صديق رفيق ... و سميته بزهر الرياض

خط: نستعليق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق، جا: رشت؛ گويا نسخه اصل، چليپا و راسته در متن و هامش؛ جلد: تيماج سرخ، قطع: خشتی [نشريه: ۳ – ۴۲۲]

● زهر الرياض / فقه / عربی

zahr-or rīyāḍ

تنکابنی، محمد شريف بن محمد يوسف، ق۱۴ قمری

tonekābonī, mohammad šarīf ebn-e mohammad yūsof (- 20c)

وابسته به: ریاض المسائل فی بیان (تحقیق) الاحکام بالدلائل = شرح کبیر = شرح مختصر النافع = ریاض المسائل و حیاض الدلائل؛ طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱-۱۲۳۱)

حاشیه‌ای است مختصر با عناوین «قوله» بر بخش طهارت و صلاة کتاب ریاض.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۴/۳

آغاز: الحمدلله علی کافه الممکنات مفیض و فیاض و الصلاة و السلام علی حبیبه المبعوث إلی کل سواد و بیاض؛ **انجام:** إذا کان لفظ الوجوب مستفاداً منها و هو ممنوع کما لا یخفی فافهم

خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی با نشان «منه»، مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴گ (۶۵- ۸۸)، ۲۳-۲۵ سطر(۸×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۱ - ۳۸۹]

● زهر الریاض / فقه / عربی

zahr-or rīyāḍ

وابسته به: ریاض المسائل فی بیان (تحقیق) الاحکام بالدلائل = شرح کبیر = شرح مختصر النافع = ریاض المسائل و حیاض الدلائل طباطبائی کربلائی، علی بن محمد علی (۱۱۶۱-۱۲۳۱)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۹۰۶

آغاز: بسمله و به نستعین ... قوله ره الخامس من التوابع فی بیان احکام صلاة المسافر ... اعلم ان السفر هو الابعاد عن الموطن؛ **انجام:** و المحدث الکاشانی فی المفاتیح و جدی العلامة البهبهانی فی شرحه و المحدث البحرانی فی الحدائق والسید الجد فی الشرح و المحقق القمی فی الغنائم.

این نسخه کلاً نماز مسافر است و از «الفصل الخامس فی صلاة المسافر» شروع و به ابتدای «و لو نوی الاقامة عشراً ثم بداله فیها قصر مالم یصل علی التمام» ختم می گردد؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ به قلم مؤلف، محشی با لفظ «منه عفی عنه»؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا رویه گالینگور، ۱۹۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۲۸]

● زهر الریاض / فقه / فارسی

zahr-or rīyāḍ

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۷۶۰

آغاز: به اشتغال به تصنیف و تدریس و سایر امور؛ **انجام:** بر روزه روز سیوم بعد از ایام مذکور ... سنه ۱۲۳۷

خط: نستعلیق، کا: غلامحسین، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کتابت شده بنام: میرزا ابرهیم؛ [رایانه]

● زهر الریاض و زلال الحیاض / تراجم، تاریخ / عربی

zahr-ur rīyāḍ wa zulāl-ul ḥīyāḍ

ابن شدقم، حسن بن علی، ۹۴۲ - ۹۹۹ ؟ قمری

ebn-e šadqam, hasan ebn-e ʻalī (1536 - 1591)

تاریخ تألیف: ۹۹۲ق؛ محل تألیف: احمد نگر هند

در حالات و شرح زندگی علما و بزرگان و خلفا و ملوک، به ترتیب حروف و گرفته شده از کتاب مشهور «و فیات الاعیان» ابن خلکان، با اضافه بسیاری از مطالب تاریخی و اشعار و قصاید و موضاعات ادبی. سال ۹۸۵ق در باغچه «نشیر» در اطراف مدینه به تألیف این کتاب شروع کرده و سال ۹۹۲ق در احمد نگر آن را به پایان برده است. این کتاب در چهار جلد تألیف شده است. (احمد اشکوری)

آغاز: اما بعد حمد الله تعالی الذی خلق الخلق بدعاء خلقهم فاحسن کل شیء صنعا و رفع بعضهم ... ففی اثناء ذلک سنة ثمانی و ثمانین وتسعمائه غر لی السفر الی بلاد دکن المصونة عن الافات و المحن فرفق الله تعالی لاتمامه باحمدانکر ... و ذلک عام اثنتین وتسعین وتسعمائه و سمیته «زهر الریاض و زلال والحیاض» باب الهمزه: ابو اسحق ابراهیم بن ابی الفتح بن عبد الله بن خفاجه الاندلسی

[دنا ۱۲۶۰/۵ (۱۰ نسخه)؛ الذریعه ۷۰/۱۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۰عکسی

آغاز: بسمله. احمد الله علی جزیل نواله و اصلی علی من هدانا با رساله سیدنا محمد ... و بعد فهذا الجزء الثالث من کتاب زهر الریاض و زلال الحیاض، حرف المیم، مالک الامام ابو عبدالله بنانس الأصحبی المدنی؛ **انجام:** و قبول یسیر الأعمال منا و اختم بصالح الأعمال أعمالنا انک الولی بنا و الأولی بنا. انتهی المجلد الثالث من کتاب زهر الریاض و زلال الحیاض ...

نسخه اصل: موزه بریتانیا در لندن، ش Add. 7349. جلد سوم و مشتمل بر حرف میم (از مالک تا مهیار دیلمی)؛ خط: نسخ زیبا، کا: یحیی بن شمس بن احمد بن شمس بحرانی بلادی، تا: ۱۲ محرم ۹۹۵ق؛ مصحح، محشی؛ ۷۲۴ص، ۱۹ سطر [عکسی ف: ۴ - ۴۳۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۰۶

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [عکسی ف: ۵ - ۲۷۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۸۱

آغاز: الحمد لله مالک الملک و مجری الفلک تعز من تشاء بالتعلق بسفن النجاة ... و بعد فانه لما افضت الخلافة الی امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام؛ **انجام:** و الاعراب یدخل آفاق الارض کلها الا مکة و لابیتها و المدینة و لا بیتها

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند

۱۳۷۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: مقوا، رویه کاغذ ابر و باد، ۳۷۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۰×۲۸سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۴۷۱

آغاز: الخامس فی سنیه صلی الله علیه و آله و غزواته و سریاته فیها السنة الاولی کان فیها بناء المسجد النبوی و بنا منازله؛ **انجام:** موجود:و لکن قولی و ما محمد آلا رسول قد خلت من قبله الرسل آفان مات انقلبتم علی اعقابکم

این نسخه ادامه شماره ۲۴۵۸۱ است و صفحات آن هم به همان ترتیب برگشمار دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: مقوا، رویه کاغذ ابر و باد، ۱۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۲۷سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵۷ ض

قسمتی از آن؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [د.ث. مجلس]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۲۴۲

آغاز: بسمله، احمدالله علی جزیل نواله و اصلی علی من هدانا با رساله؛ **انجام:** انک الولی لنا والاولی بنا انک جواد کریم.

جلد سوم؛ خط: نسخ، کا: نورالدین بن احمد وفائی ازهری، تا: ۹ رجب۱۰۵۱ق؛ واقف: فاضلخان؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۳۳۳گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۷ - ۱۱۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۴عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۳۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۹۵-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۲۹۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۳عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و فکر فیما رای خاطری - فقلت البحار مکان الشبک ... کتاب زهر الریاض و زلال الیحاض جمع المفتقر ... الحسن بن علی بن الحسن بن علی بن شدقم، غفر الله تعالی له ولوالدیه و لکافة المومنین.

نسخه اصل: کتابخانه بوهار - کلکته ش ۲۶۹؛ جزء اول و مشتمل بر حرف الف تا ظاء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ ۲۶۸گ، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۱ - ۲۳۰]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۱۰۷۶-عکسی و ۱۰۷۷-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا، که در دو بخش صحافی و جلد شده؛ اهدایی: محمد کلاهی [ف: ۲ - ۳۱۴]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۵۵

جلد سوم شامل حروف میم می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: سید محمود مرعشی نجفی (آیة الله زاده مرعشی)، تا: ۱۳۷۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۹۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۱۳ - ۲۵۲]

۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۷۰/۲

جزو سوم است در تاریخ مکه و از سرگذشت مالک انس آغاز می شود و می رسد به «ذکر معاو اهدی لها فی معنی الحیلة»؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ [نشریه: ۵ - ۶۴۷]

● الزهر الزاهر فی الدلالة علی قدرة العزیز القاهر /

کلام و اعتقادات / عربی

az-zahr-uz zāhir fi-d dilālat-i ʻalā qudrat-il ʻazīz-il qāhir

دبسیاوی، محمد، ق ۱۰ قمری

dobsīyāvī, mohammad (- 16c)

تاریخ تألیف: ۱۹ محرم ۹۸۴ ق

رساله مفصلی است در آداب و موعظه و پند و اندرز. مؤلف آن را از روایات نبوی و آیات قرآنی و اشعار شاعران عرب جمع‌آوری نموده است. او کتاب را در بیست و چهار «باب» قرار داده است و مطالب آن را در طی چندین سال جمع‌آوری نموده است و از ذکر سند روایات و نام شاعران خودداری کرده است. فهرست ابواب: ۱. شرف الرسول (ص)؛ ۲. بیان ابتداء خلق السموات و الارض و کیفیتها و مازینهما الله به و اخر حالها؛ ۳. ذکر الشهور و فضل یوم الجمعة؛ ۴. ذم الدنیا و الحث علی الزهد فیها؛ ۵. شرف العلم و فضله و فضل اهله؛ ۶. فضل البسملة؛ ۷. بیان خلق آدم وصفته؛ ۸ بیان مولد النبی(ص) و وفاته؛ ۹. فیمن ولی الخلافة بعد وفاته علیه الصلوة و السلام؛ ۱۰. فیما یتعلق بطاعة ولی الامر و ما یناسبها؛ ۱۱. فیما یصیب الانسان من العلل و الامراض و الاسقام؛ ۱۲. الموت و صفة ملک الموت؛ ۱۳. المحتضر و ما یخشی علیه من سوء الخاتمة؛ ۱۴. خروج الروح و صعود الملک بها؛ ۱۵. تجهیز المیت و ما یتعلق به؛ ۱۶. القبر و سؤال الملکین؛ ۱۷. مصیبة الولد و ما یتعلق به؛ ۱۸. فی ما یجوز من البکاء و ما ینهی عنه؛ ۱۹. زیارة القبور و ما یترتب علیه؛ ۲۰. فی بین ما یصل للابوین من ثواب الصدقة و القراءدة و الدعاء؛ ۲۱. رؤیة اهل القبور و احوالهم؛ ۲۲. فضل الصلوة علی رسول الله(ع)؛ ۲۳. ذکر القیمة و ما یتعلق بها؛ ۲۴. بر الوالدین. (صدرائی خوئی)

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق ورزق واحیی و امات و رتق و فتق و دبر و قدر الاقوات سمل السماء فکانت رتقا لاتمطر ففتقها بالماء الفرات و دحی الارض بساطا فکانت رتقا لا تنبت ففتقها بصنوف النبات فهی تسسقی بماء واحد و تفضیل بعضها علی بعض فی الاکل ... فهذا مجموع لطیف قد جمعته من کتب شتی علی سبیل التوالی فی سنین و ایام و رتبته علی اربعة و عشرین بابا

انجام: خاتمة الکتاب اعلم انه قد ورد عنه علیه الصلوة و اسلام انه قال اذا اراد الله بعبد خیرا استعمله قیل یا رسول الله کیف یستعمله قال یوفقه لعمل صالح قبل موته فنسأل الله الکریم ... و آله و صحابته السادة الاخیار بمنه وکرمه آمین و الحمد لله رب العالمین

[بروکلمان ذیل ۴۶۸/۲؛ دنا ۱۲۶۱/۵]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی بن عبدالکریم بن یوسف دیناری جیزی، تا: ربیع الثانی ۱۰۴۸ق؛ از نسخه‌های محمد علی تربیت بوده؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۰/۱سم [ف: ۱ - ۲۶۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۹۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالمعطی بن محمد النهوانی، تا: پنج‌شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۰۵۳ق؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۹۱]

● الزهر فی أعیان العصر = طبقات الزیدیة الصغری /

تراجم / عربی

az-zahr fī a‘yān-il ‘aṣr = ṭabaqāt-uz zaydīyyat-iṣ ṣuġrā

حسنی صنعانی، یحیی بن حسین، - ۱۱۰۰ قمری

hasanī san‘ānī, yahyā ebn-e hoseyn (- 1689)

سید یحیی حسنی صنعانی دانشمند، مجتهد، محدث و مورخ زیدی است. وی از نویسندگان پرنویس بوده و بیش از صد اثر در موضوعات مختلف، از خود به جای گذاشته است. کتاب حاضر که به نامهای «الزهر فی أعیان العصر»، «المستطاب فی طبقات الزیدیة الأطیاب»، «الطبقات فی ذکر العلماء و علمهم و مصنفاتهم و الثناء علیهم» و «طبقات الزیدیة الصغری» خوانده می‌شود، در ترجمه علمای زیدیه و پیروان زید بن علی و اتباع امام هادی ــ از ائمه زیدیه ــ است، به ترتیب تاریخی از ابتدا تا عصر مؤلف. مؤلف در ابتدا احادیث و مطالبی در بیان فضایل اهل بیت (ع) آورده است و در پایان کتاب، اسامی منابع و مصادرش در تألیف این اثر را ذکر نموده است و پس از آن استدراکی بر کتاب افزوده و در آن اسامی جمعی از علمای زیدیه را که زمان حیات آنان را نمی‌دانسته، آورده است.

نسخه‌هایی از «الزهر» در کتابخانه‌های یمن نگهداری می‌شود.

[مؤلفات الزیدیة: ۷۸/۲ و ۲۴۳ و ۲۶۸/۳؛ مصادر التراث فی المکتبات الخاصة فی الیمن: ۱۱۸ و ۵۵۹؛ فهرس مخطوطات مکتبة الغربیة بالجامع الکبیر بصنعاء: ۶۷۰]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۹عکسی

آغاز: الحمدلله الذی جعل العلما هم الهادون المهتدون و فضلوا علی غیرهم فهم المشرفون کما قال فی کتابه المکنون هل یستوی الذی یعلمون و الذین لایعلمون؛ **انجام:** و عترة الاطهار الذین اذهب الله عنهم الرجس و طهرهم تطهیراً و لاحول و لاقوة الا بالله العلی العظیم کمل بحمدالله ... و بعد فهذه تراجم جماعة من اصحاب لم اعرف زمانهم فجعلتهم فی آخر هذا الکتاب المبارک لیکون کالذیل و الملحق ... ابن اسمعیل شارح الوسیط فی مجلد و کان الآمر له بالشرح مصنف الوسیط فشرحه المذکور شرحاً جامعاً لاطرافه مبین لمسائله و الله اعلم.

خط: نسخ، کا: حسن بن محمد بن عبدالله صغیر، تا: جمادی الثانی ۱۰۹۴ق؛ از روی مسوده مؤلف کتابت شده، مصحح، با ابیاتی از امیر مطهر بن اسماعیل بن یحیی (نوه مؤلف)؛ ۲۱۰ص، ۳۲ سطر [عکسی ف: ۳ - ۵۰۸]

● زهر القطاف فی معرفة استخراج الانحراف / هیئت /

فارسی و عربی

zahr-ul qaṭāf fī ma‘rifat-i istixrāj-il inḥirāf

وفائی، عبدالعزیز بن محمد، ۸۱۱ - ۸۷۶ قمری

vafā’ī, ‘abd-ol-‘azīz ebn-e mohammad (1409 - 1472)

رساله‌ای در استخراج انحراف و معرفت جهات سطح، دارای چند «فصل».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳/۹

خط:نسخ،بی‌کا،تا:رجب۱۱۶۸ق؛کاغذ:سفید، جلد: مقوایی، ۶ص (۱۰۱-۱۰۶)،۲۱سطر(۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [سنا: ف: ۱ - ۳۲]

● زهر الکمام فی قصة یوسف علیه الصلاة السلام /

تفسیر / عربی

zahr-ul kamām fī qiṣṣat-i yūsuf ‘alayh-iṣ-ṣalāt-is salām

انصاری، عمر بن ابراهیم، - ۷۵۱ ؟ قمری

ansārī, ‘omar ebn-e ebrāhīm (- 1351)

چون داستان حضرت یوسف (ع) بنا به قو ل خداوند که در آن نشانه‌هایی است برای جویندگان راه حق و دارای مطالب مفید و ارزنده‌ای بوده، مؤلف این داستان را در هفده «مجلس» با استفاده از آیات قرآن کریم تنظیم نموده و در ابتدای هر مجلس خطبه‌ها و اشعار و حکایات و اخبار مناسب با آن را گرد آورده است: مجلس ۱. این قول خدا «وقضی ربک الاتعبدوا الا الله»؛ ۲. در این قول «لهم البشری فی الحیاة ...»؛ ۳. در این قول «الحمد لله فاطر السموات و الارض؛ ۴. در این قول «و لقد کرمنا بنی آدم»؛ ۵. در این قول: «وقال ربکم ادعونی استجب لکم»؛ ۶. در این قول «ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم و اموالهم»؛ ۷. در این قول «اذ قالت الملائکة یا مریم ...»؛ ۸ در این قول «اقتربت الساعة و انشق القمر؛ ۹. در این قول «و لو شاء ربک لا من من فی الارض»؛ ۱۰. در این قول «انا عرضنا الامانات علی ...»؛ ۱۱. در این قول: «و لنبلونکم بشیء من الخوف»؛ ۱۲. در این قول «و من یتق یتخذ من دون الله»؛ ۱۳. در این قول: «و من الناس من یتخذ من دون الله»؛ ۱۴. در این قول «فاذکرونی اذکرکم»؛ ۱۵. در این قول: «فلما قضی موسی الاجل ...»؛ ۱۶. در این قول: «یا عبادی الذین اسرفوا؛ ۱۷. در این قول: «و اصبرو ما صبرک الا بالله».

آغاز: بسمله. و به نستعین قال الشیخ الامام الأوحدالمذکر أبوعلی

عمر بن الشیخ الأجل أبواسحق ابراهیم الأنصاری الأوسی رحمة الله تعالی: الحمدالله کثیرا و صلی الله علی سیدنا محمد الذی أرسله الناس کافة بشیرا و نذیرا و علی آله و أصحابه الذین أذهب الله عنهم الرجز طهرهم تطهیرا، اعلموا رحمکم الله ان قصص الأنبیاء علیهم السلام عبرة لمن سمعها ... المجلس الأول فی قوله تعالی و قضی ربک الا تعبدوا الا ایاه و باللوالدین احسانا الحمدالله الذی رفع السماء علی کاهل الأقدار ...
انجام: فیراح من فرط التباعد و القلا ×× و ینال ما یهوی و ما یختار / فجنابه رحب لکل مومل ×× و هو الا له الواحد الغفار و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و صحبه و سلم تسلیما کثیراً.
چاپ: مصر، چاپ سنگی، ۲۷۲ص، ۱۲۷۷ق.
[کشف الظنون ۹۶۱/۲؛ الاعلام ۳۹/۵؛ بروکلمان ۲۶۵:۲ و ذیل ۳۷۸:۲؛ دنا ۱۲۶۱/۵]

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۷۰۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن عمر بن محمد بن یحیی ذهبی، تا: ۱۱ شعبان ۷۴۵ق؛ محشی؛ تملک: «الحاج ... الشرعی الحاج ... الاشعافی» در سال ۹۲۰؛ از موقوفات رمضانیه آقا ابراهیم ۱۲۳۰؛ واقف: ابراهیم شریف حسینی، ۱۲۳۰؛ ۳۸۹ص، جلد: تیماج میشین، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: – ۳۸۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۲۱
نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۲۰]
قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۳۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۵۱]
۲. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۷۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ عتیق، کا: احمد بن علی ... محمد سلمی ... شافعی، تا: ۲۲ ربیع الثانی ۸۷۳ق؛ مصحح؛ تملک: معزالدین حسینی حسنی؛ جلد: تیماج اسلیمی، ۱۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف:۶۷]
۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۲۹۰
آغاز: بسمله و هو حسبی، کتاب یسمی زهر الکمام فی قصه یوسف علیه السلام یقتضی؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النکیل.
خط: نسخ کهن، کا: احمد بن یوسف، تا: ۸۷۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۳۴گ، ابعاد متن: ۱۲×۱۹/۵، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۹ – ۲۷۷]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ و۹؛ افتادگی: وسط؛ در برگ آخر دعایی است به خط محمد بن شریف مدنی در ۹۲۹، متن در مجلس هفدهم که آخرین است افتاده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن سرخ، ۱۸۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۱×۲۴/۹سم [ف: ۱ – ۲۶۰]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۹۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ مصحح؛ مهر: «هو المالک، من الکتب المملوکته» (دایره)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۱۹۶گ، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۹ – ۵۴۵]

● زهر الوصول فی علم الأصول / اصول فقه / عربی

zahr-ul wuṣūl fī ‘ilm-il ’uṣūl

حنفی، محمد بن جراباش

hanafī, mohammad ebn-e jarābāš

منظومه‌ای در علم اصول فقه از تألیفات اهل سنت در ۱۸۰ بیت، عناوین «باب» و بعضی از باب‌ها دارای یک یا چند فصل است. در بیت‌های ابتدایی می‌گوید: «و لما شرحت الشرح شرح منارهم ×× و فوقت سهم الفکر حین تنصلا». ظاهراً در علم اصول کتابی را شرح کرده یا کتاب مفصلی نوشته که این منظومه مقدمه و مختصر آن می‌باشد.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۹۲/۳
آغاز: ألاکل أمر لا یکون مبسملا ×× قد لک مقطوع عن الخیر بالقلا / و سمیته زهرا لزینة أصله ×× و لله أدعوا أن یتبع من تلا
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۶گ (۱۰۰پ–۱۰۵ر)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۱۲۲]

● زهر و تریاق / شعر / فارسی

zahr va teryāq

کافر، یحیی، ق۱۳ قمری

kāfer, yahyā (- 19c)

منظومه‌ای عرفانی که به اقتفای مثنوی مولوی سروده شده است.
آغاز: یا خلیل النظر علی وجه الجمیل × انه مرآت قدس للخلیل ... بازگو ای جبرئیل عشق می× از زبان یاروهم از نطق نی
انجام: هفت دریا در درون تن بود ×× هم منافذها بروج از من بود / کافرا دانی ندانند این سخن ×× جز پریبی همنشین اهرمن
[دنا ۱۲۶۴/۵؛ نسخه‌های منزوی ج۴، ص ۲۸۵۵؛ الذریعه ج۱۹، ص ۱۹۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۶۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: میشن زیتونی، ۴گ (۱ر–۴ر)، ۲۰ سطر چلیپا و هفت ستونی (۱۳×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷/۳×۲۱/۴سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۸۱]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۹/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: تیماج مشکی، ۱۵گ (۲۳۱–۲۴۵)، ۱۴ سطر (۱۳×۱۷)، اندازه:

۱۷×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۳۳۱۵]

● **الزهرة** / کیمیا / عربی

az-zahra

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۹/۳

آغاز: بسمله، اعلم ان من الفلاسفة من قال الحجر حجران و ذلک فی جمیع الطوائف؛ **انجام:** بکلی یدیها فان ذلک دلیل المطر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فلفل نمکی آبی فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای مغزی، ۲۴ص (۵۹-۸۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۸سم [ف: ۶ - ۲۳۳]

● **الزهرة (مس)** / کیمیا / عربی

az-zahra (mis)

جلدکی، علی بن ایدمر، - ۷۶۲ قمری

jeldakī, ʻalī ebn-e aydamor (- 1361)

این رساله در سه «فصل» است.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۸۸۷/۸

آغاز: بسمله، الحمدلله العظیم العزه النافذه القدره ... و بعد فهذا هو کتاب الزهره من الکتب السبعه ... من المقاله الرابعه من ... المسمی بالبرهان فی اسرار علم المیزان فصل؛ **انجام:** بالتدبیر الصالح و الله کل شئی خبیر ... و به کل کتاب الزهره المضیئی کالدره و حسبنا الله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: هندی نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۲گ (۶۱پ-۶۲پ)، ۲۰ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳/۷×۱۹/۲سم [ف: ۱۷ - ۱۳۷]

● **زهرها** / طب / فارسی

zahr-hā

رساله‌ای است در سمومات کشنده حشرات و اوزان و اندازه‌ها از تحفة المؤمنین.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۸۹/۸

آغاز: من تحفة المؤمنین طب، تشخیص رابع در مداوای سموم و آن مشتمل است بر پنج فصل: اول در تدبیر منع سموم و احتراز از آن، دوم در تدبیر؛ **انجام:** که چهار حبه و نیم است بر آن افزایند ... و آن چهار دانک و نیم در هم است قسم اول

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ در حاشیه: منقول از کتاب قرابادین ... در عین چهار مثقال است استار چهار مثقال است تمت؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی، رویه تیماج عنابی، ۸گ (۴۵-۵۲پ)، اندازه:۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۴۶۸]

● **زهرة الادب** / ادبیات / فارسی

zahrat-ul adab

قاضی، شکرالله بن شمس الدین احمد

qāzī, šokr-ol-lāh ebn-e šams-od-dīn ahmad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۲/۴-ف

نسخه اصل: لا لا اسماعیل ش۴۶۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱گ (۸۸-۱۱۸)، ۱۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۳]

● **زهرة الارض الغری** / اصول فقه / عربی

zahra-tul arḍ-ul ġurā

آل عبدالجبار، عبدالله بن حسن، ۱۲۵۱ - ۱۲۹۲ قمری

āl-e ʻabd-ol-jabbār, ʻabd-o-llāh ebn-e hasan (1836 - 1875)

منظومه‌ای است در اصول فقه که مؤلف در نجف اشرف آن را سروده ولی موفق به اتمام آن نگردیده است.

[الذریعه ۷۲/۱۲ که همین نسخه را معرفی کرده است]

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۸۹

آغاز: حمداً جزیلاً کل کل من ثنا ×× عنه لمن الهمنی المبنیا / من الاصول فی فروع الدین ×× ثم الفروع من اصول الدین / سمیته بزهرة الارض الغری ×× صاعدة فی السعد سعد المشتری؛ **انجام:** و کلما احاطة منه علم ×× لماله فللعموم ذاک سم / قول بالاشتراک قول خصصا ×× لما به العموم قد تخصصا

تا آغاز مبحث عام و خاص را شامل است؛ خط: نسخ زیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با یادداشتی از برادر مؤلف به نام اسماعیل بن حسن آل عبدالجبار به تاریخ شعبان ۱۲۹۲در مورد مؤلف؛ جلد: مقوا آبی، ۲۶گ، ۷سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱ - ۲۵۹]

● **زهرة الانوار فی نسب الائمة الاطهار** / تاریخ معصومین / عربی

zahrat-ul anwār fī nasab-il a'imma-til aṭhār

حسینی مدنی، ضامن بن شدقم، ق۱۱ قمری

hoseynī madanī, zāmen ebn-e šadqam (- 17c)

نامش در دیباچه یاد شده است. نسب ائمه اطهار و اولاد آنها را به‌طور نسبتا مفصل نگاشته، در ابتدا به اثبات اصل امامت و بیان نص بر امامت هر یک از ائمه دوازده‌گانه پرداخته است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۶۳۴/۴

آغاز: جزو دوم: الحمدلله المحسن العزیز الملک الوهاب؛ **انجام:** الحسبة الاولی عقب ابی یحیی عبدالله ... ثم جعفر خلف محمد اثم

محمد (نسخه ناقص است).
جزو دوم است از سرگذشت امام حسن آغاز شده؛ کا: مؤلف، بی‌تا؛ ۱۵۰گ (۶۵پ-۲۱۴پ) [ف: ۵ – ۸۹]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۱/۶
نسخه اصل:همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۹۵]

● **الزهرة البارقة** / لغت / عربی

az-zahrat-ul bāriqa

امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب، - ۱۳۰۳ ؟ قمری

emām-ol-harameyn-e hamedānī, mohammad ebn-e ʻabd-ol-vahhāb (- 1886)

منظومه‌ای است در حدود ششصد بیت در مباحثی درباره لغت و پیدایش و چگونگی به دست آوردن و خصائص آن، در یک «مقدمه» و چند «باب»: مقدمة: تعریف اللفظ و القول و اللغة؛ باب: ما یرجع الی اللغة؛ باب: ما یرجع الی اللغة من حیث الاسناد من الانواع؛ باب: ما یرجع الی اللغی من حیث المتن؛ باب: ما یرجع الی المتن من حیث الالفاظ؛ باب: ما یرجع الی المتن من حیث المعنی من الانواع.

شرح و حواشی:

۱- البهجة الرائقة فی شرح الزهرة البارقة؛ امام الحرمین همدانی، محمد بن عبدالوهاب (-۱۳۰۳)

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۳۷/۱

آغاز: حمداً کثیراً کل کل البلغا ×× عنه لمن علم آدم اللغی / و أبلغ الصلاة و السلام ×× علی النبی أفصح الانام؛ **انجام:** مصلیاً علی بدیع قطرته ×× رسوله محمد و عترته / الحکماء الفصحاء البلغا ×× ما حاز هذا النظم أنواع اللغی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲گ (۲پ-۲۳پ)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۰۴]

● **الزهرة البارقة لمعرفة المجاز و الحقیقة** / اصول فقه / عربی

az-zahra-tul bāriqa li-maʻrifat-il majāz wa-l ḥaqīqa

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ – ۱۲۶۰ قمری

šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)

رساله‌ای استدلالی است درباره حقیقت و مجاز، شامل یک «مقدمه» و چند «باب» و «خاتمه»: مقدمة: فی بیان ماهیتهما (الحقیقة و المجاز)؛ باب ۱. تحقیق العلاقة؛ ۲. الامارات التی بها یحصل الامتیاز بین الحقیقة و المجاز؛ ۳. تحقیق الواسطه فی الالفاظ بین المجاز و الحقیقه؛ ۴. تقسیم الحقیقة و المجاز الی الاقسام المعروفة.

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی تنزهت حقیقته عن مجازیة العقول الفارسة و تکبرت صفاته عن صحة السلب و المجاورة و المشابهة و اطردت آلاؤه الی عباده بالمبادرة ... یقول ... هذه مقالة أرادها منی یعض من کنت اعتنی بصلاح حاله ...

انجام: و بنائه إما علی ما ذکر أو علی الغفلة أو علی نعیم الأرکان بحیث یشمل المعنی المصطلح علیه و غیره أو علی القول بالأعم مع تأمل فیه فانفتح الحال و ارتفع الإشکال بمعونة الله المتعال.

[الذریعة ۷۲/۱۲؛ ریحانة الادب ۳۱۵/۱؛ دنا ۱۲۶۱/۵-۱۲۶۲ (۲۲ نسخه)؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۶۳۳/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۴۱
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۱۶۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۶۱]

۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۱۴
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ نسخه ناقص [اوراق عتیق: ۱ – ۲۴۶]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با نشان «منه دام ظله العالی» از مؤلف؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۷گ، ۲۲ سطر(۷×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۹ – ۴۵۹]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۲۳
انجام: بل التکلیف و الخطابات به بالألفاظ الدالة علی مهیاتها کالوضوء کما فی قوله ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۵ – ۲۴۲]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۶۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در حیات مؤلف؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۴گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۱۱ – ۲۸۸]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۱۹
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ بر پشت برگ اول محمد حسین کاشی شاگرد مؤلف چنین نوشته: «این نسخه را چنی گم کردم تا اینکه سید استاد مؤلف پیغام دادند که این کتاب که در ملک تو بود یکی از طلاب در بازار اصفهان از زنی ببهای دو ریال خریده من پس از دریافت پیغام بوسیله سید استاد نسخه را بار دیگر خریدم»، یادداشت علی برغانی که نخست نسخه را از زن اصفهانی خریده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۳۱۶ص، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۱۶۹۶]

۷. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۳۵۴
انجام: و اما الثانی فهو ان ذلک انما یکون ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۱۶۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۰۷]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۹۷۲/۱
خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ ۱۵۵گ (۲پ-۱۵۷) [مختصر ف: ۴۳۸]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۶۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مقابله شده با نسخه اصل، محشی با نشانه «منه دام ظله، العاملی، منه دام مجده»؛ مهر: اسدالله؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۰۵گ، ۲۰ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۸۵]
۱۰. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۷ - ۳۹]
۱۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۲۱/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بأن یکونا موجودین بوجود واحد ظاهر و اما علی القول بعدم وجوده فمشکل
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، در عصر مؤلف؛ مصحح، محشی با حواشی «منه دام ظله»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ (۱پ-۷۲)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۱]
۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۳/۲-۲/۱۳۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۵۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۵۱]
۱۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: کریم بن محمد بن باقر تالخانچه، تا: ۱۲۱۶ق، جا: سیمرم مدرسه شاهزاده؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج زرد، ۳۰۰ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۱۵]
۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۵۵۷/۱-۱۸/۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸ ذیحجه ۱۲۳۵ق؛ مصحح، محشی با امضای «منه»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۲گ، ۲۳۰ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۵۲]
۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۴۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جعفر رضوی، تا: رمضان ۱۲۳۸ق، جا: اصفهان، مدرسه کاسه‌گران؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۱۵۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱/۱سم [ف: ۱ - ۲۶۱]
۱۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۸۳۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۲۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۲۸]
۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۹۲۶۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ مخلوط به نستعلیق، کا: امانقلی بن حسین قلی بن حسن [گرایلی]، تا: ۱۲۵۴ق؛ محشی با رموز «منه، صح»؛ مهر: «زهی امید شفاعت امامقلی دارد» (بیضی)، «عبده امامقلی» (بیضی)، «عبده الراجی محمود ۱۲۵۷»؛ تملک: محمد حسین کلباسی؛ اهدایی: رهبری،شهریور ۱۳۸۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴گ، ۱۹-۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۶×۲۲/۳سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۹]
۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۹۳۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تتبع و تأمل و لا تخبط و لا تخلط بعض الاقسام بالآخر
تا اواخر فصل چهارم از باب چهارم «فی الالفاظ هل موصوعة للمعانی الذهنیة او غیرها» است؛ خط: نسخ، کا: خیرالله بن شعبان، تا: حدود ۱۲۵۸ و ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: انجام؛ محشی با رموز «منه دام ظله العالی-منه سلمه الله»؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۸۹]
مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۸۰/۱
همان نسخه بالا [مؤید: ۱ - ۱۷۵]
۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و قال السید السند عمید الدین فی شرحه ان الصلاة نقلها الشارع الی الافعال المخصوصة من الرکوع ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ روی برگی قبل از کتاب نوشته شده که به خط مؤلف می‌باشد ولی گویا مؤلف نسخه را خوانده و حک و اصلاح نموده، مصحح، با خط‌خوردگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۰۵]
۲۰. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۷۹
خط: نسخ خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۳۱]
۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی از مصنف و همچنین از یکی از شاگردان او است که این نسخه را به خط خود برای کتابخانه استاد خویش هنگام حیاتش نوشته است، در پشت برگ اول نسخه نام علامه مجلسی ثانی به عنوان مؤلف ضبط شده و منشأ این اشتباه مشابهت نام این دو دانشمند می‌باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۴۰۸ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۵سم [ف: ۴ - ۱۰۹]
۲۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی المسالک فی نظیر المسالة بان یقال ان متعلق الیمین الصلاة الصحیحة لولا الیمین فیتحقق الحنث.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۷۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۴۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ – ۸۷]

۲۳. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۳۷/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم مشکی، ۱۰۴گ (۱پ–۱۰۴ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [مؤید: ۲ – ۳۷]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی به امضاء «منه»؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۱گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۶ – ۱۵۵]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۵۲۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سرلوح زرین؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۴۱۳]

● الزهرة البارقه فی فضل خمسة الطیبة الطاهرة / حدیث / عربی

az-zahrat-ul bāriqah fī faḍl-i xamsat-iṭ ṭayyiba-iṭ ṭāhira

عبدالحسین بن عبدالکریم، ق۱۳ قمری

ʻabd-ol-hoseyn ebn-e ʻabd-ol-karīm (- 19c)

کتابی است شامل اخبار وارده در فضایل ائمه معصومین مرتب بر پنج فصل و یک خاتمه: فصل ۱. فی ان علی بن ابی طالب و ذریته المعصومین علیهم السلام افضل الخلق بعد رسول الله؛ ۲. فیما یتعلق باحوالاته علیه السلام بعد رسول الله فی ایام خلافته؛ ۳. فی ذکر اخبار الخاصه علی کون امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب بعد النبی اماماً علی الخلق من الخاصة و العامة؛ ۴. ذکر القائم مشتمل علی مقصدین؛ ۵. ذکر بعض فضائل ال محمد؛ خاتمه فی بیان نسب معاویه و عمرو بن عاص و عتبه.

کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۲۳۰

آغاز: الحمدلله الواحد الاحد الفرد الصمد الذی لم یلد و لم یولد؛ **انجام:** المباهات فی اصالتهم و نجابتهم و کفی بذلک حسباً و نسباً

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، بی‌تا؛ ظاهراً مسوده اصلی است؛ کاغذ: فستقی و نخودی فرنگی، ۱۱۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: – ۱۴۵]

● زهرة الجواد / هیئت، شعر / عربی

zahrat-ul jawād

به نظم عربی و نام آن در رساله هست و در پنج «باب» و یک «مقدمه» است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۵/۴

آغاز: الحمد لله الذی قد انسلک ×× فی عالم الشهود ما تحت الفلک؛ **انجام:** والرحمة لنا و لکتاب ×× الراقمین ذلک الکتاب

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۳ربیع الاول ۱۲۲۸ق؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: حنایی، ۴۱ص (۳۹۳–۴۰۷ و ۴۰۹–۴۳۴) [ف: ۱۰ – ۱۶۹۸]

● زهرة الحسن / هیئت، شعر / عربی

zahrat-ul ḥusn

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ – ۱۲۷۳ قمری

esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

تاریخ تألیف: ۱ ربیع الاول ۱۲۶۰ق

منظومه‌ای در یک مقدمه و شش باب و یک خاتمه شامل ۵۲۰ بیت که آن را به نام برادرش محمدحسن معنون داشته است. در نسخه گوهرشاد ۳۸۵ بیت است که به سال ۱۲۲۸ق سروده و در یک مقدمه و پنج باب و ۳ تنبیه و یک خاتمه نگاشته است.

۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۲/۲

آغاز: بسمله قال محمد کاظم المستوفق ×× ابن الذی اسمه محمد صادق؛ **انجام:** والرحمة لنا و للکتاب ×× الراقمین ذلک الکتاب

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۲۵ تا شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۵۵ق، جا: اصفهان؛ مصحح، خط مؤلف در میان سطور و هامش؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳گ (۱۳–۳۵)، ۱۰سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ – ۱۵۵۴]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۳۰/۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر (۱۰×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۶۳۴]

۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۴۳/۴

آغاز: قال سحاب بالخطایا وادق ×× ابن الذی اسمه محمد صادق؛

کاتب: محمد مؤمن بن محمد مهدی اصفهانی هرندی، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: شکری، ۳۷گ (۱۲۳پ–۱۵۹ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ – ۵۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۳۰/۱

کا: محمد تقی بن علی بن موسی ابن جعفر، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۴۷گ (۱–۴۷)، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۲۸۶]

● زهرة الحیاة الدنیا / گوناگون / عربی

zahrat-ul ḥayāt-id dunyā

جزایری شیرازی، محمد مؤمن بن محمد قاسم، ۱۰۷۴ق۱۲ قمری

jazāyerī šīrāzī, mohammad mo’men ebn-e mohammad qāsem (1664 - 18c)

اهداء به: سلطان اورنگ زیب محیی الدین محمد

تاریخ تألیف: ۱۲ ربیع الاول ۱۱۰۷ق؛ محل تألیف: هند
«زهرة الحیاة الدنیا» جلد پنجم از کشکولی است بزرگ در هفت جلد (مجلس) که هر مجلد آن نیز نامی جداگانه دارد و با عنوان «مجالس الاخبار و مجالس الاخیار» نام گرفته است: مجلس ۱. تاریخ انبیاء به نام «معارج القدس»؛ ۲. مناقب ائمه (ع) به نام «تحفة الابرار»؛ ۳. احوال پادشاهان به نام «بحر المعارف»؛ ۴. احوال اولیاء و علماء و شعراء به نام «ربیع الابرار»؛ ۵. حالات خود مؤلف به نام «زهرة الحیاة الدنیا»؛ ۶. شرح سیصد حدیث به نام «روح الجنان»؛ ۷. فوائد متفرقه از انواع علوم و فنون به نام «لطائف الظرائف». «زهرة الحیاة الدنیا» به بیان حالات مؤلف اختصاص دارد و شامل یک «مقدمه» و هشت «جنت» و یک «خاتمه» است: جنت ۱. قصائد مؤلف؛ ۲. ذکر ابیاتی که کمتر از نه بیت است؛ ۳. احاجی و ابیات مشکله؛ ۴. الغاز و امثال و اقران؛ ۵. مغالطات؛ ۶. مراسلات؛ ۷. مطالب علمیه؛ ۸. سوانح موهبیه مؤلف؛ خاتمه: در ایراد نصایح.
آغاز: الحمد لله الحکیم العلیم المؤمن الملک القدوس السلام ... الاولی الذی تفرد بالاولیة ... و بعد فیقول احقر الخلیقة ... اعلموا یا اخوانی فی الدین و الشرکاء فی طلب الیقین
[الذریعه ۷۳/۱۲ و ۳۵۷/۱۹؛ دنا ۱۲۶۲/۵-۱۲۶۳ (۹ نسخه)]

۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۱۴۹
آغاز: و منها ما حکی ان صبیحا قال الحسن بن وهب ما تصحیف ... و بعد فیقول احقر الخلیقة بل اللاشی فی الحقیقة ... انی لما خصصت المجلد الرابع من هذا الکتاب المسمی بمجالس الاخبار و مجالس الاخیار باذکر العلماء و الشعراء و من والاهم کنت احببت ان اذیله بذکر نبذ من احوالی ... فعینت لها هذا المجلد الخامس موزعا ایاها علی مقدمة و ثمان جنات و خاتمه ... اما المقدمه ففی ذکر نبذه من احوال مؤلف هذا الکتاب؛ **انجام:** فهذه موعظة کافیه ... اتفق بعون الله و تنفیقه تألیفه ... تیسر من المجلد الخامس من المجلدات کتاب مجالس الاخبار و مجالس الاخیار جمعه مع تفرق البال ... .
خط: نسخ، کا: محمد باقر بن محمد قادر بن عبدالغفار اویسی الملتانی، تا: جمعه ۲۵ محرم ۱۱۱۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول محرر مذهب مرصع، محشی از مؤلف به لفظ «منه عفی عنه»، در حاشیه می‌گوید: «کلما ذکر الاستاد و لقب بالعارف فالمراد به مولانا شاه محمد الاصطهباناتی الذی مر وصفه فی صدر هذا المجلد منه عفی عنه»؛ تملک: احمد بن محمود جزائری، محمد مکی بن محمد شمس الدین بن حسن بن زین الدین بن علی بن خیرالدین بن احمد بن شمس الدین بن محمد علی بن ضیاء الدین بن الشهید محمد بن مکی بن احمد بن حامد مطلبی قرشی حارثی همدانی خزرجی عاملی خانینی جزینی در سال ۱۱۵۵ و ۱۱۶۴ با مهر «من ولد اشرف ابی عبد الله محمد مکی بن الشهید العاملی» (مربع)؛ جلد: مقوایی، ۴۴۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: - ۱۰۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۵عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۴۱]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳۷
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۶۰]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۳۴/۳
آغاز: بسمله، حمدله، اما بعد فی ذکر نصایح مردعه و مواعظه مروعه و کلمات مبکیه وعظت بها نفسی الامارة و زواجر روعتها عن الدنیا الغدارة؛ **انجام:** انه ولی ذلک و الحمدلله اولا و آخرا و صلی الله علی محمد و آله و سلم تسلیما کثیرا
خط: نسخ، کا: علی بن ابی القاسم حسینی واعظ نطنزی، تا: دوشنبه دهه اول رجب ۱۱۷۲ق، جا: کاشان مدرسه خاقان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۴۵گ (۱۲۴پ-۱۶۸پ)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ - ۴۳۰]
۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۱۸/۲
خط: نسخ مغلوط، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با نشانی استکتاب محمد جعفر بن محسن حسینی به تاریخ ۱۲۶۷؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۲گ (۴۶پ-۲۲۷ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم[ف:۴-۳۶۷]
۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۸۶/۲۱
منتخبی از جلد پنجم؛ کا: محمد تقی دزفولی، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱گ، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۸]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۷۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی البدایة و النهایة.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۶۸ق؛ از روی خط مؤلف نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی سرکه‌ای، جلد: چرمی، ۳۹۹گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۸سم [ف: ۷ - ۷۱۹]
۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۵-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** فکم من عایب قولاً صحیحاً ×× و آفته من الطبع السقیم عصمنا الله و ایاکم ... و الصلوة علی محمد آله شموس الهدایة و بهم ثقنی فی البدایة و النهایة
خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۷۶ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عسلی، ۳۵۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم[ف:۲۴-۴۰۹]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۹۰
آغاز: قصیدتی المسماة بمعراج الشوق، لما بارانی الدهر الخون بامطار المحن و الشحون؛ **انجام:** و قال رسول الله قال الله تعالی یا بن آدم اذکرنی بعد الغداة ساعة و بعد العصر ساعة اکفک ما اهمک و علیکم بالصدقة و الانفاق قال الله عزوجل ان الله یحب المتصدقین.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۹۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۲۵ - ۱۹۰]

● **زهرة الریاض** / اخلاق / عربی

zahrat-ur rīyāḍ

ابن طاوس، احمد بن موسی، – ۶۷۳ ؟ قمری

ebn-e tāvūs, ahmad ebn-e mūsā (- 1275)

آغاز: بسمله، الحمدلله الذ سکتت الیه قلوب العارفین

انجام: یا من الیه مددت کفی عطاؤک الوافر الجزیل.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۲۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، کا: تاج الدین حسین صاعد، تا: سه‌شنبه ۱۷ محرم ۹۸۶ق، جا: اصفهان؛ رونویس و مقابله شده با نسخه که بر آن اثر دستخط محمد بن یحیی و شیخ محمد بن حسن صغانی بوده؛ ۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۹×۲۱سم [ف: ۶ – ۴۳۱]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۷۲۶

آغاز و انجام: لذتلذ

خط: نسخ، کا: شرف بن حسن صفار، تا: ۲۵ شعبان ۹۸۹ق؛ ۳۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ – ۴۳۲]

● زهرة الریاض فی نظم مایهم فی الاراضی / فقه، شعر / عربی

zahrat-ur rīyāḍ fī naẓm-i mā-yahumm-u fi-l arāḍī

منظومه‌ای است در حدود صد بیت به عربی در مسأله اراضی که از مسائل فقهی است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۸۶/۱

آغاز: بسمله احمد رب الارض والسماء ×× یکون فیهما وما بینهما / مصلیاً علی النبی الخاتم ×× وآله الاطائب الاعاظم / و بعد خذها زهرة الریاض ×× فی نظم ما یهم فی الاراضی؛ **انجام:** وللامام بعده وهل لمن ×× ینوبه ذلک فالمنع حسن / ولیس للاحیاء فیه من اثر ×× فی الملک مادام علی الحمی استمر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ جلد: گالینگور سبز، ۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۵]

● زهرة الریاض و نزهة القلوب المراض / تفسیر / عربی

zahrat-ur rīyāḍ wa nuzhat-ul qulūb-ul mirāḍ

سقسینی، سلیمان بن داود، ق۶ قمری

saqsīnī, soleymān ebn-e dāvūd (- 12c)

وابسته به: بهجة الانوار من حقیقة الاسرار؛ سقسینی، سلیمان بن داود (–۶)

مؤلف در مقدمه از نام خود و علل تألیف این اثر چنین یاد می‌کند: «... قال الشیخ الامام الاجل الاستاد سلیمان بن داود انی قد کنت عملت قبل هذا کتاباً سمیته بهجته الانوار و بعد فراغی منه سألنی واحد من اصحابی و هو من جمله الاستجیز رده ان ازید علی کتاب البهجة من اقاویل المفسرین و اشارات العارفین و عبارات المتقدمین اترجح الفارسیه التی فیه بالعربیه و اسمیه باسم اخر فاحبته الی ذلک و الفت هذاالکتاب علی النحو المذکور فی هذه المسطور و بالغت فی تذهیبه من الخلل و اجتهدت فی تحسینه من الزلل و لن یخفی علی من تأمل بعین التحصیل و وزنه المیزان التعدیل و سمیته «زهرة الریاض و نزهة القلوب المراض» و بنیته علی سبعین مجلساً و هذا ترتیب المجالس و عددها ...».

فهرست چند مجلس اول آن چنین است: مجلس فی قوله تعالی: ولقد خلقنا الانسان من سلالة من طین؛ مجلس فی قوله تعالی: و اذا اخذ ربک من بنی آدم؛ مجلس فی قوله تعالی: ثم اورثنا الکتب الذین اصطفینا؛ مجلس فی قوله تعالی: شهدالله انه لا اله الا هو؛ مجلس فی قوله تعالی:اللهم مالک الملک؛ مجلس فی قوله تعالی:تنزع الملک ممن تشاء.

آغاز: بسمله، الحمدلله الخالق البریة المتفرد بالازلیة

[کشف الظنون ۹۶۲/۲؛ فهرست مخطوطات مکتبه کوپر یلی ترکیه ۷۴/۳؛ دنا ۱۲۶۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۸۲/۶ در ۶۷ «مجلس»]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ملک الموت علیه السلام و کذلک ههنا و الله اعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ واقف: حبیب الله واعظ؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ – ۵۱۰]

۲. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۹۱۳

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله، تا: رمضان ۱۰۳۳ق؛کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ رنگین، ۲۶۴گ، ۲۳ سطر (۱۶×۲۷)، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۵ – ۱۸۴۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** سبه یتعدی الی سب آخر کما سب الرجل ابا الرجل و امه فیسب المسبوب ابا الساب ...

جلد اول؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول؛ جلد: گالینگور مشکی، ۵۰۰ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم[ف:۵۰–۲۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۲۰

آغاز: بسمله مجلس ۳۹ فی قوله تعالی و من یقتل مومنا متعمدا ... قال حدثنا ... حامد من ادریس قال حدثنا الشیخ ... حسام الدین ابوالمعین ... قال رسول الله سباب المومن فسق؛ **انجام:** کم دفتر حتی عثرت علی حاکیة ×× و عظم قدرها بها کفایة

جلد دوم؛ خط: نسخ، کا: گل محمد ... بهارپوری، تا: ربیع الاول ۱۲۰۶ق؛ مجدول، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۳۳۷ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۵۰ – ۲۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۴۱

آغاز: قال الشیخ الامام الاجل الاستاذ المصنف بهاء الائمة زین المذکرین مقتدی الائمة سلیمان بن داود السغیسینی رضی الله عنه

و عن والدیه جملا و جوامع من صناعة المذکورین ... مجلس فی قوله تعالی و لقد خلقنا الانسان من سلالة من طین ... فی قوله لقد خلقنا الانسان [فهرست مجالس] قال الشیخ امام الاجل و سمیته کتاب البهجة الانوار من خفیات الاسرار و استنبطته من کتب کثیرة مثل کتاب التاج و اللطایف و الموائد و العدة و العدد و السارة و السلوی و الریحان و مجالس العراق ... مجلس فی قوله تعالی و لقد خلقنا الانسان من سلالة من طین قال حدثنا الشیخ الاجل الاستاد فخر الایمة غیاث الامة شمس الشریعة قامع البدعة محیی السنة زین المذکورین تاج المفسرین ابوالعلا حمد بن ادریس القاضی البلغاری قال حدثنا الشیخ الاجل الاستاذ سیف الحق حسام الدین ابوالمعین میمون بن محمد بن معتمد المکحولی النسفی باسناده عن تعبدالله بن مسعودة قال قال رسول الله (ص)؛ **انجام:** انی انتخبت لطفها بعد روایة درایة ×× وجمعتها فی دفتری لتنال اقصاها نهایة / کم دفتر غربلته حتی عثرت علی حکایة ×× خذها و عظم قدرها فمن العلوم بها کفایة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ با دستخط شیخ فضل الله زنجانی پیرامون توضیحی در مورد کتاب و مؤلف آن؛ جلد: روغنی قهوه‌ای مذهب، ۳۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۳۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۶/۳-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملت جارالله ش ۲۰۷۵؛ در فهرست با عنوان «زهرة الریاض و نزهة القلوب المرتاض فی کل فن حسن ملیح» آمده و بدون نام مؤلف ولی محتملاً همان کار سقسینی است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در ص ع شعرهای جعفر بن محمد مصحفی است؛ ۲۳گ (۶۳-۸۵)، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۸۸]

● زهرة الشاعر فی صلاة المسافر / فقه / عربی

zahrat-uš šā'ir fī ṣalāt-il musāfir

جواهری بروجردی، علی بن احمد، - ۱۴۱۵ قمری

javāherī borūjerdī, 'alī ebn-e ahmad (- 1995)

در احکام نماز مسافر و قصر و اتمام بسیار مختصر در یک‌صد و دوازده بیت.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۵۵۰/۲

آغاز: الحمد لله الروف القادر ×× مسهل الامر علی المسافر / و جاعل الفرض علیه نصفا ×× علی الجمیع لطفه لا یخفی؛ **انجام:** الحمد لله علی الاتمام ×× ثم الصلاة و السلام النامی / علی النبی احمد و آله ×× من سیرهم طرا علی منواله

خط: نسخ معرب، کا: جواهری، بی‌تا؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۴ص (۵۳-۶۶)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۱۷۹]

● الزهرة فی مناسک الحج و العمره / فقه / عربی

az-zuhra fī manāsik-il ḥajj wa-l 'umra

فاضل هندی، محمد بن حسن، ۱۰۶۲ - ۱۱۳۷ قمری

fāzel-e hendī, mohammad ebn-e hasan (1652 - 1725)

این رساله با وجود اختصار دربردارنده بسیاری از مسائل حج و عمره است و حتی احکام حج افراد و قران و کفارات صید هم در آن گنجانیده شده است. گرچه رساله فتوایی است ولی به برخی مستندات روایی مسائل پرداخته است و در ذکر نیت در جمیع مناسک اهتمام و احتیاطی نزدیک به مبالغه دارد.

آغاز: بسمله، اتی امر الله فلا تستعجلوه لبیک اللهم لبیک لا شریک لک لبیک ان الحمد و النعمة و الملک لک لبیک لبیک برسالة مزهرة تمامها علیک زاهرة تسمی بالزهرة فی مناسک الحج و العمره ان شئت ربی علی ابواب عشرة ...

انجام: و ان عقد محرم النکاح لمحرم فدخل بها الزوج کان علی کل من الزوجین کفارة و الحمد لله علی العقد و انجاز الوعد و اتفق لیلة سادس عشر ...

چاپ: در گنجینه بهارستان، بخش فقه و اصول، دفتر اول، به کوشش حسنعلی علی اکبریان، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۱ش، با تصحیح حسنعلی علی اکبریان.

شرح و حواشی:

۱- اظهار ما عندی بمنسک الفاضل الهندی؛ موسوی، محمد بن علی (-۱۲)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۶۱/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: محمد بن بن بدوی، تا: ۱۱۱۷ق؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج زرشکی، ۴۴ص (۳۱۷-۳۶۰)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ - ۱۵۹]

● زهره و خالد = خالد و زهره / شعر / فارسی

zohra va xāled = xāled va zohra

از گوینده‌ای گویا با تخلص «سبزی» با شیوه عامیانه، منظومه مفصلی است در داستان‌ها و سرگذشت افسانه‌ای خالد فرزند دانای وزیر با زهره دختر پادشاه جهان آرا، که عاشق و معشوق هم بودند. قهرمانانی که نامشان در این داستان تکرار می‌شود: «زرانگیزشاه، قمطال شاه، عاشور فرنگی» در این ابیات گویا تخلص شاعر آمده است: «ایا سبزی از این تا چند گویی ×× ز خالد زهره تو چیزی نجویی / مهار تن کرده ای در غم گرفتار××سخن از دیگران آری تو در کار».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۶/۱

آغاز: شنیدستم به ایران بود شاهی ×× به حال زیر دستان ... / جهان آرای عادل بود نامش ×× شده از عادلی ... / مدان اندر عدالت گستری بود ×× ز رنج حال رعیت او؛ **انجام:** ز فعل خویش دانم رو سیاهم ×× نباشدغیر او دیگر پناهم / علط کارم

درین دهر و درین کار ×× خداوندا تو ستاری تو غفار / چه بخشایی به اندک جرم عصیان ×× به بخشایم تو سبحانی تو سبحان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ (۱ر-۱۲۲پ) [ف: ۳۷ - ۳۱۳]

● الزهور المشرقة و النفحات العبقة / فقه / عربی

az-zuhūr-ul mušriqa wa-n nafaḥāt-ul ʻabiqa

جلد دوم شرح کتاب نجم الدین یوسف بن احمد بن محمد بن عثمان یمانی ثلائی زیدی درگذشته ۳ جمادی الثانی ۸۳۲ است و از اوست الثمرات الیانعة و الاحکام الواضحة القاطعة و الزهور علی کتاب اللمع فی شرح کتاب الشفعة الی کتاب التحریر.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۳۸۱

آغاز: السفر الثانی من الزهور المشرقة و النفخات العبقة التی طلع بالجمع سناها منیرا و تضمنت معانی کتاب الامیر ... یوسف بن احمد بن محمد بن عثمان دام شخصه فی الدهور محروسا ... بسمله، کتاب الشفعة لها معنیان لغة و اصطلاحا اما فی اللغة مشتقة من الشفع الذی هو الزوج؛ **انجام:** منع صاحبها من ذلک فاذا استاجر الجاران و اختلفا رجعا الی اجتهاد الحاکم و الزمهما مذهبه و الله اعلم و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای سیر، ۲۹۹گ، ۳۱ سطر، اندازه: ۲۳/۲×۳۳/۸سم [ف: ۱ - ۲۶۲]

● الزیادات / حدیث / عربی

az-zīyādāt

احتمالاً از محمد بن حسن شیبانی است.

مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۲۵۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۲ق؛ مذهب، مجدول؛ تملک: محمد مازندرانی ملخص به امانی ۱۰۷۳ق، محمد اصفهانی مشهور به حاجب به تاریخ ۱۰۸۲ق؛ من موقوفات المدرسة السمیعیة؛ کاغذ: ترمه، ۲۵ سطر (۱۰×۲۳)، قطع: رحلی [تراثنا: س۶ش۲ - ۱۲۰]

● زیادات ابی سهل الکوهی لکتاب المعطیات لاقلیدس / ریاضیات / عربی

zīyādāt-u abi sahl-il kūhī li-k.-il muʻṭīyāt li-uqlīdis

ابوسهل کوهی، ویجن بن رستم، - ۴۰۵ ؟ قمری

abū-sahl-e kūhī, vayjan ebn-e rostam (- 1015)

وابسته به: کتاب المعطیات؛ اقلیدس (۳۰۶-۲۸۳)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۲۶-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۵گ (۱۴۰-۱۴۴) [فیلمها ف: ۱ - ۴۶۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۰/۲۱-ف

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۹۹ق، جا: تبریز؛ ۹گ (۲۵۹ر-۲۶۷ر)، ۱۸ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۵۲۳]

● زیادات در تدابیر / کیمیا / فارسی

zeyādāt dar tadābīr

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

رساله‌ای است کوتاه در کیمیا و تدابیر دارای سه تدبیر که این کتاب تدبیر سوم اوست. مؤلف در آغاز کتاب ریاض الأکبر گوید: «و قرار دادیم در کتاب زیادات علوم مختلفی از حیوان و نبات و معادن و ...»

[دنا ۱۲۶۴/۵؛ الذریعة ۱۹۳/۲۲ و ۷۶/۱۲؛ اعیان الشیعة ۳۰/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۵/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین شکراً لما أولی أولاً و اخراً ... اما بعد بدانکه مقدم کردیم در کتب خود از علوم؛ **انجام:** و رصاص که قایم می‌شود بر وباس انشاء الله تعالی
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۱۸گ (۶۲-۷۹)، ۱۴ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۳۱ - ۳۹۲]

↩ زیادات عباس بن سعید فی المقالة الخامسة من کتاب اقلیدس ⪢ اصلاح کتاب اصول اقلیدس

● زیادات نقد المحصل / کلام و اعتقادات / عربی

zīyādāt-u naqd-il muḥaṣṣal

ابن ابی الحدید، عبدالحمید بن هبة الله،۵۸۶-۶۵۵ قمری

ebn-e abe-l-hadīd, ʻabd-ol-hamīd ebn-e hebat-ol-lāh (1191 - 1258)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۳۹/۱

آغاز: بسمله، احمد لله علی نعمه التی التوفیق بحمده علیها محسوب منها؛ **انجام:** کتاب المحصل. و الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی سیدنا محمد النبی و آله الطاهرین و سلم تسلیما کثیرا کثیرا.
خط: نسخ، کا: خواجه کی، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۰ص (۱ -۱۰۰)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۶۱۱]

↩ زیادة المکمل بها کتاب المقنع ⪢ الغیبة
↩ الزیارات ⪢ منتخب الزیارات
↩ زیارات ⪢ آداب زیارات
↩ زیارات ⪢ ادعیة

● **زیارات** / کیمیا / عربی

zīyārāt

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

از این رساله فقط دو صفحه موجود است، که نصف دو صفحه را با کاغذ خط دار وصالی کرده و عبارات محو شده و این دو عنوان را در بر دارد: رکن الاول: و هو عطارد، باب آخر منه خذ من الکبریت المدبر فاستحقه.

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۴۰/۱

آغاز: بسمله کتاب الزیارات لجابر بن حیان رحمة الله قال بعد حمدالله

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۵ر-۶پ)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ - ۱۷۸]

● **زیارات** / زیارات / عربی و فارسی

zīyārāt

حسینی علوی، محمد اشرف بن عبدالحسیب، - ۱۱۲۱ ؟ قمری

hoseynī ʻalavī, mohammad ašraf ebn-e ʻabd-ol-hasīb (- 1710)

رساله مفصلی است در زیارات چهارده معصوم (ع)، مؤلف کتابش را در یک «مقدمه» و چهارده «فصل» و یک «خاتمه» تنظیم نموده است. مؤلف رساله دیگری دارد به نام فضایل السادات و علامة التجرید و از نوادگان میرداماد است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۲۵-۲۰/۴۵

آغاز: الحمدلله الحسیب الذی جعل زیارة المقربین عبادة للمتعبدین و وسیلة لنجاة المذنبین ... والصلاة والسلام ... خیرخلقه محمد واهل بیته الطاهرین اما بعد؛ **انجام:** اللهم ارحم غربته وصل وحدته و انس وحشته وامن روعته واسکن الیه من رحمتک رحمة یستغنی بها من رحمة من سواک والحقه بمن کان یتولاه. وملحق گردان او رابه کسی که دوست می‌دارد او را وبخوان انا انزلناه فی لیلة القدر را هفت مرتبه

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی مذهب، ۱۰۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۵۶]

● **زیارات** / زیارات / عربی

zīyārāt

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsāʼī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

برای پسرش «مجموعه مرکبة من اقوال شریفة ... التی شرفنی والدی بارسالها» متن و هامش، به نام فتح علی شاه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۶/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۴ص (۶۴-۶۷) [سنا: ف: ۲ - ۱۳۱]

● **زیارات** / دعا / فارسی

zīyārāt

مازندرانی، عبدالوهاب بن محمد رفیع، ق۱۳ قمری

māzandarānī, ʻabd-ol-vahhāb ebn-e mohammad rafīʻ (- 19c)

تاریخ تألیف: شوال ۱۲۶۱ق

مشتمل است بر: زیارات شش‌گانه امیرمؤمنان حضرت علی (ع) و حضرت سید الشهداء و زیارات کاظمین، سامرا و جامعه صغیره و کبیره، حضرت رضا (ع) و ائمه بقیع، اعمال کوفه، یس مغربی با شرح آن.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۰۸

آغاز: در آداب غسل و زیارت نزد داخل شدن در روضهای [کذ] ائمه؛ **انجام:** والدین حقیر از دعاء خیر فراموش نفرماید و طلب مغفرت نیز نماید که خداوند عالم زیارتش را قبول فرماید.

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ضمایم عبارت است از: در ۲۴ برگ جنگ اشعار مشتمل بر اشعاری از سالم، شفایی، بوعلی سینا، حافظ، میرزا مخلص، عرفی، تضمین غزل خیالی از محبی، صائب، همت، وحدت و دیگران، کا: میرزا عبدالوهاب خان سرهنگ فوج اصفهانی در مراجعت از جنگ انگلیس‌ها در بوشهر به سال ۱۲۷۴ق، دوم: دعاء قاموس، چندین نسخه کیمیا، دوایر در طلسمات، اوراقی در تسخیرات، طریق عکس دوازده بند محتشم از محمد باقر عامی با آغاز: «باز این چه شادی است که بر خلق عالم است - بر جان ظالمان چه عزا و چه ماتم است»، طریقه ختم اسماء الحسنی، مختصری در خواص حروف با آغاز: «بدانکه حروفرا خواص بسیار است باب در بیان خواص ها عربی حکیم گوید که این خاصیت عجیب دارد بجهت زیرکی و یاد گرفتن»، به انضمام ۱۴ تصویر در طلسمات و رباعیات ابوسعید ابوالخیر؛ واگذاری بنیاد مستضعفان شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنایی و شکری فرنگی، جلد: میشن، ۲۳۳گ، اندازه: ۱۱/۶×۲۱/۹سم [ف: ۱۵ - ۲۷۸] و [ف: ۱۵ - ۲۷۹]

● **زیارات** / دعا / فارسی

zīyārāt

عامری، فتح الله، ق۱۳ قمری

ʻāmerī, fath-ol-lāh (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۸ محرم ۱۲۶۶ق؛ محل تألیف: مشهد مقدس

مؤلف این کتاب را در ایام محبس به جهت طلب فرج و استخلاص نگاشته است و مشتمل بر زیارت جامعه کبیره، دعا

دفع مکاره سجادیه (ع) و زیارت حضرت رضا علیه السلام است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۹

آغاز: بسمله از ابن بابویه بسند معتبر روایت کرده اند؛ **انجام:** و بعد از خواندن طلب مغفرت بجهت والده این رو سیاه نموده باشند.

خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ اوراق با کمند لاجور، مجدول؛ واقف: عامری، ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۷۹]

● **زیارات** / دعا / فارسی

zīyārāt

رضوی گلپایگانی، کاظم، ق۱۳ قمری

razavī golpāygānī, kāzem (- 19c)

رساله منتخبی است از کتب تهذیب الاحکام، مزار شیخ خضر شلال، بلدالامین، محجة البیضاء و تحفة الزائر در آداب و کیفیت زیارت حضرت ثامن الائمه علیهم السلام، کتاب مذیل به زیارات ائمه اطهار علیهم السلام در ایام هفته است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۹۰

آغاز: اما آداب زیارة الرسول و الائمه علیهم السلام؛ **انجام:** و من یعنینی امره و خاصتی امین رب العالمین

خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰ رجب ۱۲۸۳ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۸۳ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۶۶گ، ۵ سطر، اندازه: ۱۰/۱×۱۵/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۸۰]

● **زیارات = مزار** / زیارات / عربی و فارسی

zīyārāt = mazār

فیض قمی، علی اکبر بن محمد، ق۱۳ قمری

feyz-e qomī, ‘alī akbar ebn-e mohammad (- 19c)

شامل زیارت‌نامه و اذن دخول وسایر ادعیه و اعمال نجف اشرف و کربلا و کاظمین و سامرا. مؤلف در سی سال پیش از این کتابی به همین نحو نگاشته است و به هر کس از دوستان و آشنایان که به عتبات عالیات مشرف می‌شده‌اند، می‌داده که می‌بردند و می‌آوردند تا وقتی مرحوم میرحسینخان بن میرزا غلام شاه او را برده اما در زمان رجعت داعی حق را لبیک اجابت گفته است. آن نسخه شریفه به وراث آن مرحوم رسیده اما به مؤلف ندادند. از آن زمان به خاطر داشته تا رساله دیگری بنویسد و سرانجام این رساله را نگاشته است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۱۲۵

آغاز: بسمله بدان که مطلق زیارت ائمه را شرائط است از آن جمله غسل زیارت؛ **انجام:** از جهت زیادتی قطر این کتابچه رساله دیگر تحریر خواهم کرد العبد الخاطی ...

خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۰ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج مشکی، ۹ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳ - ۱۵۶۷]

● **زیارات** / دعا / فارسی

zīyārāt

اصفهانی، محمد مهدی بن محمد تقی، ق۱۴ قمری

esfahānī, mohammad mahdī ebn-e mohammad taqī (-20c)

به دستور: عزت ملک خانم اشرف السلطنه

نسخه مشتمل بر زیارات: پیامبر مکرم (ص)، حضرت فاطمه زهرا سلام الله علیها و ائمه بقیع (ع)، شهدای احد، سید الاوصیا حضرت علی علیه السلام در نجف، امین الله، جامعه کبیره و صغیره، وارث، عاشورا با دعاء علقمه و حضرت رضا علیه آلاف التحیه و الثناء.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۰

آغاز: بسمله، مشهور بین شیعه ولادت با سعادت حضرت رسول (ص) در هفدهم ماه ربیع الاول اتفاق افتاده؛ **انجام:** و اجعلنا من خیار موالیهم برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۳۲۹ق؛ اوراق با کمند مشکی، مجدول؛ واقف: اشرف السلطنه، شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴۵گ، ۷ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۱۵ - ۲۸۲]

● **زیارات** / دعا / فارسی

zīyārāt

مشهدی خراسانی، علی بن محمد حسن، ق۱۴ قمری

mašhadī xorāsānī, ‘alī ebn-e mohammad hasan (- 20c)

جامع: علی بن محمد حسن مشهدی خراسانی متخلص به راقم. نسخه مشتمل بر زیارات: دوره ششم و مخصوصه عید غدیر حضرت امیر مؤمنان (ع)، روز میلاد و مبعث و مخصوصه بیست و یکم ماه مبارک پیامبر اکرم (ص)، وارث، شهداء کربلا، امین الله، مفجعه، جامعه کبیره، حضرت ابوالفضل، عرفه، عیدین، نیمه شعبان، عاشورا با دعاء علقمه، اربعین، بیست و هشتم صفر، کاظمین، عسگرئین، حضرت رضا علیه السلام و حضرت معصومه سلام الله علیها، عبدالعظیم، جوادیه و هفت حدیث رضوی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۱

آغاز: در فضائل زیارت جناب امیر مومنان؛ **انجام:** من خیار

موالیهم برحمتک یا ارحم الراحمین.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: اواخر جمادی الاول ۱۳۰۲ق؛ اوراق با کمند مشکی، مجدول؛ مذهب، دارای سرلوح منقش مذهب؛ واقف: اشرف السلطنه، شعبان ۱۳۳۴؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۱۶۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۶/۳×۱۰/۴سم [ف: ۱۵ - ۲۸۱]

● **زیارات = زیارت نامه** / زیارات / عربی
zīyārāt = zīyārat nāma

کتابچه‌ای است در زیارت قبر امام هشتم و دیگر امامان در سه فصل: ۱. ثواب زیارت امام رضا؛ ۲. آداب پیش از زیارت او؛ ۳. شرح زیارت او و سپس چند فصل در زیارت جامعه و زیارت امامان دیگر (دسته جمعی). نگارنده نام خویش را در دیباچه نیاورده و گویا خود نویسنده نسخه باشد که محمد پسر عبدالحسین پسر حسن نجفی حسینی است، که در ۱۰۲۵ق زاده شده و در ۱۰۵۶ق این کتابچه را در میان جنگی به خط خود (گ۸۲ تا ۱۰۷) نوشته است. این کتابچه در حدود ۵۰۰ بیت نوشته دربر دارد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۵
آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله ... و بعد فهذه رسالة فی زیارة الرضا علیه السلام بطوس و فیها ثلاثة فصول..؛ **انجام:** و لا تذرنی فرداً و انت خیر الوارثین ...
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۵۶ق؛ ۲۵گ [ف: ۲ - ۷۰۶]

● **زیارات = زیارت نامه** / زیارات / عربی
zīyārāt = zīyārat-nāme

غیر همانند:
۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۱/۲
فصل فی زیاره النبی (ص) و ابی بکر و عمر و عثمان و السیدة فاطمة و فاطمة بنت اسد و اهل البقیع؛ خط: نسخ، کا: علاء الدین بن محیی الدین بن علی الحریری، تا: ۲۱ رمضان ۹۸۳ق؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۵ص (۱۴۰-۱۴۴)، ۲۳ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [سنا: ف: ۲ - ۱۲۴]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۷۰
دارای زیارت امیر مؤمنان و امام دوازدهم و دعای سمات؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول زرین، ترجمه فارسی و زیرنویس، با یادداشت جمادی الثانی ۱۰۱۸ در میانه؛ مهر: محمد رضا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه نو، ۹۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۸×۱۸/۱سم [ف: ۱ - ۲۶۳]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰۶/۲۰-طباطبائی
چند زیارتنامه است برای پیامبر (ص) تا صاحب الزمان (ع)؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۲۳۷پ-۲۳۸)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۷۷]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۷۶
آغاز: الاحکام لشیخ الطائفه محمد بن الحسن الطوسی و ما ینبغی لزائر النبی ... و الحقت به الزیارات ... ما لم یوجد فی الکتب الثلثة و الله المستعان باب المواعظ و الوصایا للمسافر؛ **انجام:** قال اما انک لوزرت قبر عبدالعظیم عندکم لکنت کمن زار الحسین صلوات الله علیه.
در آن از شیخ و علی بن طاوس نقل شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۱۹گ، ۱۲سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۸ - ۱۸۸]
۵. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۸
مجموعه ای است از زیارات و غیره؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [چند نسخه-ف: - ۳۲۴]
۶. قم؛ استادی، رضا؛ شماره نسخه:نامعلوم/۲
زیارت نامه امام حسین (ع)؛ خط: نسخ، کا: احمد بن نصیر بن عضدالدین دویس (کذا) حسینی موسوی، تا: شنبه ۲۵ رمضان ۱۰۰۴ق؛ ۲گ (۷۶-۷۷)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۱۸سم [صد و شصت نسخه: - ۶۱]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۳۷
مشتمل بر زیارت‌های حضرات معصومین علیهم السلام در ایام هفته و چند دعای مختصر و زیارت مطلقه؛ خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: دهه اول ذیحجه ۱۰۶۹ق؛ مجدول، دارای سر لوح؛ وقف‌نامه کتاب به تاریخ سلخ محرم ۱۲۵۰؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۴ - ۳۲]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۸/۳-طباطبائی
آغاز: بسمله السلام علیك یا مولای ... عبدك و ابن عبدك
زیارتنامه حضرت رضا علیه السلام؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن میرزا محمد مازندرانی، تا: ۱۰۸۴ق، حسب فرموده ملامحمد قاسم طبرستانی؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱ص (۱۸۵-۱۹۵)، ۱۲-۱۵ سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲۳-۳۹]
۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۵
دارای زیارت امام رضا (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ، ۱۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۱/۴سم [ف: ۱ - ۲۶۳]
۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۱۷
زیارت است و استخاره ذات الرقاع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۱۴۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۲سم [ف: ۱ - ۲۶۳]
۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۹۹
شامل چند زیارت و آداب زیارت است، از جمله زیارت بقعه پیامبر در مدینه زیارت عاشورا، زیارت سید شهدا و جز آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۷۸گ، ۱۷ سطر (۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۸×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۹]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۲-۱۷/۲۵۲

آغاز: بسمله یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین؛ **انجام:** وابلغ ارواحهم و اجسادهم منی السلام و السلام علیه و علیهم ورحمة الله وصلی الله علی محمد وآله وسلم کثیرا وحسبنا الله ونعم الوکیل.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، دارای سرلوح وکتیبه مزدوج و مذهب مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور قرمز، ۱۹۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۴ - ۲۲۵۴]

۱۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۶۹-۱۷/۲۴۹

آغاز: بسمله السلام علیك یا ابا عبدالله السلام علیك یابن رسول الله السلام علیک یابن امیرالمؤمنین؛ **انجام:** السلام علیك یا سلطان اباالحسن علی ابن موسی الرضا روحی وجسمی فداك یا مولای وابن مولای ورحمة الله و برکاته. تمام شد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۶×۱۰سم [ف: ۴ - ۲۲۵۴]

۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۵۹-۱۷/۲۳۹

آغاز: و اخی رسوله یا مولای یا امیر المؤمنین عبدك و ابن عبدك و ابن امتك جاءك مستجیرا بذمتك قاصدا الی حرمك؛ **انجام:** زیارت حضرت امام رضا علیه السلام السلام علیك یا غریب الغرباء ... السلام علیك ایها المدفون بارض الطوس السلام علیك

خط:نسخ معرب،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۵۲گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۴ - ۲۲۵۴]

۱۵. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۰۱

مشتمل بر زیارات مخصوص امام رضا علیه السلام، زیارت رسول خدا و ائمه بقیع علیهم السلام، زیارت امین الله و زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام، زیارت مفجعه، زیارت امام حسین علیه السلام، زیارت جامعه کبیره، زیارت عاشورا، دعای علقمه؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲ - ۹۷]

۱۶. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۰۹

زیارت جامعه؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین، تا: قرن ۱۳ [چند نسخه-ف: - ۳۲۴]

۱۷. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۱۰

زیارت‌نامه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۴۱گ، قطع: بیاض رقعی [چند نسخه-ف: - ۳۲۴]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۱۵

آغاز: بسمله، السلام علیك یا رسول الله السلام علیك یا صفوة الله؛ **انجام:** کافضل ما صلیت علی احد من اولیائك.

شامل: ۱. زیارت ششم حضرت امیر المؤمنین، ۲. زیارت قبر امام حسین، ۳. مطالبی که شخص در روز عاشورا باید بگوید، ۴. دعای بعد از زیارت عاشورا، ۵- زیارت مخصوص امام رضا؛ خط: نسخ خوش،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ با سر لوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۱۰ - ۳۰۶]

۱۹. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۸۰/۴

من کتاب المزار المسمی بالهادیة فی الزیارات الجامعة التی یزار بها کل واحد من الائمة علیهم السلام؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۲گ (۶۴-۸۵)، اندازه: ۸/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۷]

۲۰. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۸۰/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۲گ (۶۴-۸۵)، اندازه: ۸/۵×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۱۷]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۹

خط: نسخ معرب، کا: محمد حسن حداد بن حاجی محمد تقی اصفهانی، تا: ۱۲۳۷ق، برای امین الدوله عبدالله خان؛ مجدول، با سرلوح و تذهیب، یک سرفصل زرین؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی، ۱۷گ، ۸ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [سنا: ف: ۱ - ۱۷۷]

۲۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۹/۷

ششم و عاشوراء و علقمه عبدالعظیم، دعاهای کمیل و «یا شاهد» و ندبه و عشرات، زیارت جامعه، دعای اربعین؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۴۴ق [نشریه: ۶ - ۶۸۱]

۲۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۸۷۹

زیارت امام رضا و امام حسین و علی بن الحسین و شهدا و جامعه صغیر است، عنوان و خواص به فارسی؛ خط: نسخ، کا: دوست‌محمد، تا: ۱۲۵۰ق، به فرمان سلطان نادر میرزا؛ ترجمه فارسی، مجدول، با یک سرلوح؛ مهر: زین العابدین؛ جلد: روغنی، قطع: جیبی [نشریه: ۲ - ۱۷۷]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۷۳-۱۷/۲۵۳

آغاز: بسمله. السلام علیك یا رسول الله السلام علیك یا صفوة الله السلام علیک یا امین الله السلام علیك؛ **انجام:** بعد ان زهد فیکما وفی زیارتکما اهل الدنیا فلا خیبنی الله مما رجوت وما امات فی زیارتکما انه قریب مجیب بسم الله اشرف الاسماء. قد حرر ...

بیاضی است شامل چند زیارت با این عناوین: زیارت ششم حضرت امیر (ع)، زیارت عاشورا و دعای علقمه؛ خط: نسخ معرب، کا: علیرضا بن حاجی محمد جعفر، تا: غره صفر ۱۲۵۱ق، برای آقا علی؛ دارای سرلوح و کتیبه مزدوج مذهب مرصع، مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۳۰گ، ۷ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۴ - ۲۲۵۵]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۷۰

زیارت‌نامه امام رضا؛ کا: احمد شاملو، تا: ۱۲۵۱ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه:۱۰/۷×۱۷/۷سم [رایانه]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۵۲

آغاز: بسمله، السلام علیك یا اباعبدالله؛ **انجام:** تفضل سیدی بالعفو عنی فانی من بلا فی بلائی

نسخه مشتمل بر زیارت عاشورا، دعاء علقمه و مناجات سجادیه (ع)؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۲۱ جمادی الاول ۱۲۵۱ق؛ مجدول؛ واقف: محمد رضا شاهسونی، بهمن ۱۳۶۰؛ ۲۰۸ سطر،

اندازه: ۱۲×۴۱۶سم [ف: ۱۵ – ۲۸۷]

۲۷. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۶۴

دارای زیارت امام رضا و جامعه کبیره؛ خط: نسخ، کا: محمد تقی بن محمد حسین مشهدی، تا: ۱۲۶۰ق، برای حاج محمد ابراهیم؛ با سرلوح زرین، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: ترمه، ۱۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵/۷سم [ف: ۱ – ۲۶۲]

۲۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۷

آغاز: سوره جمعه و سپس: مروی است از حضرت صادق علیه السلام که هر که اراده سفری نماید باید که در روز شنبه سفر کند؛ **انجام:** بسم الله و الحمدلله اولا و آخرا و صلی الله علی رسوله و علی المعصومین من ذریته دائما موبدا.

در آداب سفر، اعمال مدینه منوره، زیارت پیامبر (ص) و امامان بقیع، زیارت امیرالمومنین علیه السلام اعمال نجف، مسجد کوفه، مسجد سهله، اعمال کربلا و زیارت امام حسین و شهدا و جز اینها؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد کاظم بالغلوئی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ شوال ۱۲۶۵ق، به درخواست مشهدی کاظم بزاز فرزند آقا تقی سمسار قمی؛ واقف: عباس فرزند محمد حسین طهرانی بر قراء؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف]

۲۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۱۷

آغاز: سوره جمعه و سپس: مروی است از حضرت صادق علیه السلام که هر که اراده سفری نماید باید که در روز شنبه سفر کند؛ **انجام:** بسم الله و الحمدلله اولاً و آخرا، و صلی الله علی رسوله و علی المعصومین من ذریته دائما موبدا.

در آداب سفر، اعمال مدینه منوره زیارت پیامبر (ص) و امامان بقیع، زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام اعمال نجف، مسجد کوفه، مسجد سهله، اعمال کربلا و زیارت امام حسین و شهدا و جز اینها؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد کاظم بالغلوئی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ شوال ۱۲۶۵ق، به درخواست مشهدی کاظم بزاز فرزند آقا تقی سمسار قمی؛ واقف: عباس فرزند محمد حسین طهرانی بر قراء؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۵/۵سم [ف: ۱–۳۱۳]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴

آغاز: شرح زیارت جامعه کبیره، شیخ ابن بابویه و غیر او بسند صحیح روایت کرده‌اند؛ **انجام:** اذا فنیت السلام علینا و علی عباد الله الصالحین

شامل: ۱. شرح زیارت جامعه کبیر، ۲. زیارت جامعه کبیره در اماکن مشرفه ائمه، ۳. زیارت‌نامه حضرت امیر المومنین، ادعیه‌ای که به وقت خروج از قبر حضرت امیر باید خواند، ادعیه و آداب زیارت صحن حضرت امیر المومنین؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد تقی بن محمد حسین المشهدی، تا: ۱۲۶۶ق؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: ترمه مذهب، ۳۴گ، ۸ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۷ – ۳۵]

۳۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۵۲۹

خط: نسخ، کا: معصوم حسینی، تا: ۱۲۷۴ق؛ ۵۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۲۹]

۳۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۸۵

شامل: زیارت مختصر حضرت رسول (ص)، زیارت ششم حضرت امیر (ع)، زیارت صاحب الامر، دعای عهد، زیارت عاشورا و دعای علقمه؛ خط: نسخ زیبا، کا: یوسف ولد آقا میرزا ابوالقاسم عطار، تا: جمعه ۷ رجب ۱۲۷۵ق، حسب فرمایش آقا محمد صادق ملقب به آقا کوچك ولد مرحوم محمد اسماعیل حاجی مختار؛ به صورت طومار روی پارچه [ف: ۳ – ۵۰]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱

آغاز: در حرم حضرت امام رضا (ع) بگوید – بسم الله الرحمن الرحیم – الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی لولا ان هدانا؛ **انجام:** حسب الامر جناب جلالتساب شوکت و اهت نصاب و الالقاب ستوده آداب المستغنی عن اطالة الاوصاف مقرب السلطان و موتمن الخاقان میرزا محمد خان سپهسالار اعظم دولت علیه ایران ادام الله عمره تحریر نمود داعی دوام دولت جاوید مدت محمد حسن الکاتب الالهی الشیرازی فی ۱۲۸۳ قمری

زیارت‌نامه حضرت سیدالشهداء و حضرت رضا علیه السلام است که کاتب جهت میرزا محمد خان سپهسالار اعظم ایران کتابت نموده؛ خط: نسخ خوش، کا: محمد حسن کاتب الهی شیرازی، تا: ۱۲۸۳ق؛ مجدول، با کمندکشی زرین، با سرلوح مذهب مرصع ممتاز، با کتیبه مذهب؛ مهر: مشیرالسلطنه، علی اکبر بن حسین حسینی؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سرخ، ۳۸ص، ۷ سطر، اندازه: ۷/۸×۱۲/۵سم [ف: ۱ – ۶۱۵]

۳۴. تهران؛ چهل ستون؛ شماره نسخه:۱۱۱

زیارت جامعه؛ خط: نسخ، کا: عبدالجواد بن عبدالحمید، تا: ۱۲۸۹ق، برای حسام السلطنه؛ ۱۹گ، قطع: خشتی [چند نسخه-ف: – ۳۲۴]

۳۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۸۹

آغاز: بسمله و به نستعین السلام علیك یا رسول الله السلام علیك یا صفوة الله؛ **انجام:** یا سادتی رغبت الیکما والی زیارتکما بعد ان زهد فیکما و فی زیارتکما اهل الدنیا فلاخیبنی الله مما رجوت وما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب

شامل زیارت ششم امیرالمؤمنین (ع) و زیارت عاشورا و دعای علقمه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مهر: «سیدرضا الحسینی ۱۳۱۹» (بیضی)؛ جلد: مقوا قهوه‌ای، ۱۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۷]

۳۶. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۵۸۳

آغاز: السلام علیکم یا أهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائکة؛ **انجام:** و لا جعله الله آخر العهد منی لزیارتکما و لا فرق الله بینی و بینکما.

چند زیارات شیعی است از جمله بخشی از زیارت جامعه کبیره و زیارت امیر المؤمنین (ع)؛ خط: نسخ معرب، کا: ابوتراب موسوی، تا: ۱۳۰۶ق؛ افتادگی: وسط؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ، ۹ سطر،

اندازه: ۸/۵×۱۴سم [ف: ۱ – ۲۹۹]

۳۷. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۳۶

آغاز: الباب الاول فی الاستأذان والد خول للأئمه علیهم السلام؛ **انجام:** استأذنک ان تشفع لی الی الله

زیارت نامه ائمه علیهم السلام؛ خط: نسخ، کا: لطف الله بن ملا علی، تا: ۱۳۱۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۱۵۰ص، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: – ۱۶]

۳۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۶۳

آغاز: الاستیذان فی باب الاولی فاذا اتیت الی الباب الشریف قف و قل بسم الله الرحمن الرحیم الله اکبر کبیرا و الحمدلله کثیرا و سبحان الله بکرة و اصیلاً؛ **انجام:** قد رضیت بذلک یا رب العالمین و صلی الله علی محمد و آل محمد و سلم کثیرا برحمتک یا ارحم الراحمین

رساله مختصری است در زیارت حضرت سید محمد، عموی گرامی، امام زمان (ع) که در شهر بلد عراق مدفون است و قبر مطهرش زیارتگاه مسلمانان است؛ خط: نسخ معرب، کا: غلام حسین حائری، تا: ۱۳۴۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۸]

۳۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۰۷

زیارات ائمه است با آداب آنها؛ خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن تریاکی، ۱۲۶گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۶/۵سم [ف: ۱ – ۲۶۳]

۴۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۶۵

زیارت‌های امامان است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با یادداشت خرید در ۱۲۲۳؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: مقوایی، ۲۲۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵/۲سم [ف: ۱ – ۲۶۳]

۴۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۵

این نسخه شریفه مشتمل بر زیارات: عاشورا با دعای علقمه و ششم حضرت امیرالمؤمنین (ع) و امین الله می‌باشد؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا،بی‌تا؛واقف: داود سیدان نهاوندی؛ کاغذ: سفید، جلد: مخمل سرخ،۶۲ص،۸ سطر، اندازه: ۶/۵×۹/۵سم [فهرست عراقی: ۱ – ۱۵۷]

۴۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۴۲۶

آغاز: الفصول فثمانیه. الفصل الاول فی زیارت النبی صلی الله علیه و آله و سلم من بعد او قرب؛ **انجام:** قد اشتریت هذا المزار و کتبت تتمته و قابلته و صححته من اوله الی هناء بعون الملک الغفار، العبد المذنب ابوطالب بن ابی المفاخر الحسینی الخادم الراجی رحمة ربه الجبار و کان ذلک بتاریخ یوم الاحد، تاسع و عشرین من شهر ذیقعدة الحرام من شهور سنة اثنی و خمسین و مأة و الف ۱۱۵۲

قسمتی از زیارات مخصوصه و غیر مخصوصه حضرت رسول اکرم و ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ شماره فصل ۴۱، عربی، خطی، ناقص؛ کاغذ: شکری ضخیم، ۳۴۰ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [فهرست عراقی: ۱ – ۱۵۷]

۴۳. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۰۱

آغاز: بسمله السلام علیکم یا اهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائکة؛ **انجام:** و ان الله مدرک بکم ثارکم و انتم سادات الشهداء فی الدنیا و الاخرة و السلام

شامل: زیارت جامعه، جامعه ثانی، جامعه ثالث، زیارة الحسین علیه السلام جامعه رابعه، عاشور مفتجعه، شهداء کربلا، جامعه خامسه، زیارت مطلقه امام حسین علیه السلام، مطلقه ثانی، مطلقه ثالث، مطلقه رابع، زیارت وداع الحسین، زیارت مفجعه حسین علیه السلام، زیارت صاحب الزمان علیه السلام، زیارت ثانی صاحب الزمان، زیارت مطلقه رابعه، زیارت تاسعه حسین علیه السلام، زیارت عاشره، زیارت ناحیه مقدسه، زیارت جمیع شهداء، زیارت ثالث، زیارت جمیع الشهداء و زیارت سابع؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۳گ، ۱۴–۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۵]

۴۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۶۷

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱گ، ۸ سطر، اندازه: ۷×۹سم [ف: ۱ – ۱۲۹]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۳۷

آغاز: ... اشهد انک کنت نورا فی الا صلاب الشافحة؛ **انجام:** ز اهل بیت امام و من خبر داری

زیارت‌نامه حضرت امام حسین (ع)، حضرت امیرالمؤمنین (ع)، زیارت آدم (ع)، زیارت نوح، زیارت امام محمد تقی (ع)، زیارت امام علی نقی و امام حسن عسکری (ع)، زیارت حضرت صاحب الامر (ع)، واقعه قاصد فرستادن محمد حنیفه را شامل می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سیاه، ۵۵گ، مختلف السطر (۴×۱۲)، اندازه: ۶/۵×۱۵/۵سم [رایانه]

۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۷۰۶/۱۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶ – ۹۸]

۴۷. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۵۸/۳

فقط سه صفحه است، دو زیارت نامه نوشته شده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۰ سطر (۶/۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۳سم [ف: ۱ – ۲۳۵]

۴۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۷۸۷/۶

الزیارت ابی عبدالله الحسین (ع). و هی اول من زارها السید المرتضی علم الهدای؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با یادداشت وقفی با مهر «یا مجید» مورخ رجب ۱۲۵۱؛ تملک: علی بن احمد بحرانی بتاریخ ۱۱۸۶ق با مهر «و مبشرا برسول یأتی من بعدی اسمه احمد»؛ مهر: «وصی احمد علی»؛ یادداشت بیعی از ابوالقاسم بن حسن؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۱۸–۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۲ – ۸۸]

۴۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۸۱/۱

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل قبور اولیائه مهبط لسکان سمائه

... فهذه رسالة فی زیارة الرضا ... مشتمله علی مقدمة و ثلاثة ابواب و خاتمه؛ **انجام:** و رحمة الله و برکاته.
در الذریعة (۷۹۱۲) از زیارة شرف الدین یحیی بحرانی یزدی جانشین محقق کرکی یاد شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: ترمه، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۸/۶سم [ف: ۷ - ۳۶]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۹۷
زیارت کل شهدای کربلا؛ بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

۵۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۳۴/۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ از چپ به راست نوشته شده است؛ قطع: بیاض رقعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۰۱]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۶۳
آغاز: زیارة جامعة لسید المرسلین؛ **انجام:** و برکاته.
شامل سه زیارت از زیارات جامعه است که با مندرجات در بحارالانوار اختلافی دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: خواجه شیر احمد؛ ۱۳گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۴۸]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۱۱
آغاز: اشهد ان لا اله الله؛ **انجام:** و علی باطنکم
مشتمل است بر زیارت پیغمبر (ص) و حضرت صدیقه طاهره و زیارت عاشوراء و زیارت وارث که جملگی مندرج در بحار الانوار است و در این نسخه ناقص نوشته شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حاج سید محمد شوشتری، ۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۴۸]

۵۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۵۴
طومار زیارت‌نامه نفیس؛ بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۸۶/۱
آغاز: ... السلام علیکم یا امه محمد (ص) و حشرکم الله مع نبیه فی الدنیا و الاخره؛ **انجام:** حتی اذا بلغ الی الملعون قراه نائما علی وجهه فقال له یا هذا
زیارت‌نامه‌ای است که با فرستادن سلام و درود به پیامبر (ص) آغاز شده و سپس آیات و اخبار مربوط به وفات پیامبر نقل شده است و ...؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۲۱ سطر (۱۳×۸/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۹۵]

۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۴/۶
در زیارت امام همام صاحب الزمان ابوالقاسم بن امام ابی محمد الحسن العسکری؛ خط: نسخ تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص(۲۲۸-۲۲۸)، ۱۷سطر، اندازه: ۹/۵×۱۹سم[ف:۳۵- ۲۸۵]

● **زیارات = زیارت نامه** / زیارات / عربی، فارسی
zīyārāt = zīyārat-nāme

غیر همانند:

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۴
آغاز: زیارت پیغمبر صلی الله علیه و آله و سلم از دور یا نزدیک؛ **انجام:** و من زیارتنالک انه سمیع مجیب
مشتمل بر مجموعه زیارات پیامبر اکرم (ص) و حضرت فاطمة زهرا (س) و ائمه اطهار (ع) به انضمام اعمال مسجد کوفه و سهله و در اواخر آن زیارت حضرت معصومه علیهاالسلام به انشاء خاتم المجتهدین دام ظله العالی [کذ]؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۱۱؛ ضمیمه: ضمن ۶ برگ آخر نسخه دعاء سدرة المنتهی، تسخیر قلوب و طلب جاه به خط مغایر. انجام نسخه: «و لا رطب و لا یابس الا فی کتاب مبین»، مجدول، مصحح؛ واقف: زین العابدین خادم اصفهانی، ۱۱۶۶ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۹×۲۲/۹سم [ف: ۱۵ - ۲۷۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۶
آغاز: السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا صفوة الله؛ **انجام:** فلا خیبنی الله مما رجوت و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب
نسخه مشتمل بر زیارت ششم امیرمومنان حضرت علی (ع)، عاشورا و دعای علقمه است؛ خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دارای سرلوح مزدوج، دو کتیبه زرپوش منقش، مجدول؛ وقف کتابخانه سیافیه شیراز آرامگاه مرحوم حاج علی اصغر سیاف شیرازی؛ واقف: پریچهره پدرام، مهر ۱۳۶۹؛ جلد: حاوی قابلق تیماج عنابی، ۳۵۹ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۲سم [ف: ۱۵ - ۲۸۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۹۷/۹
زیارت جناب سید الشهداء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۵ - ۳۰۳]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۳
آغاز: زیارت اول جامعه مشهوره؛ **انجام:** یا مقبل الطاعات و الزیارات و الدعوات و المناجات.
مشتمل بر زیارات: جامعه کبیره و صغیره، مختصه ائمه اطهار علیهم السلام، ادعیه بعد از زیارات، دعاء توسل، کیفیت صلوات بر چهارده معصوم (ع)، ادعیه وداع و در انتهاء نمازهای مستحبی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ با کتیبه‌های زرپوش، با کمند مشکی، مجدول، دارای سه سرلوح مزدوج مرصع؛ صورت وقف با مهر «عبده الواثق عبدالخالق ۱۲۴۵»؛ واقف: محمد رضا تاجر اصفهانی بن محمد شریف، ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۶۹؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۵۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۲۷۷]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۴
آغاز: زیارت اول جامعه مشهوره؛ **انجام:** یا مقبل الطاعات و الزیارات و الدعوات و المناجات.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ با کتیبه‌های زرپوش، با کمند مشکی، مجدول، دارای سه سرلوح مزدوج مرصع؛ صورت وقف با مهر «عبده الواثق عبدالخالق ۱۲۴۵»؛ واقف: محمد رضا تاجر اصفهانی بن محمد شریف، ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۶۹؛ کاغذ:

شکری، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۴۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۲۷۸]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۶۵

آغاز: زیارت اول جامعه مشهوره؛ **انجام:** یا مقبل الطاعات و الزیارات و الدعوات و المناجات.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ با کتیبه‌های زرپوش، با کمند مشکی، مجدول، دارای سه سرلوح مزدوج مرصع؛ صورت وقف با مهر «عبده الواثق عبدالخالق ۱۲۴۵»؛ واقف: محمد رضا تاجر اصفهانی بن محمد شریف، ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۶۹؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوا روغنی مذهب، ۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱۵ - ۲۷۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۷۹

آغاز: زیارت ششم جناب امیر (ع)؛ **انجام:** و نراه قریبا برحمتک یا ارحم الراحمین

مشتمل بر زیارت های: ششم امیر مومنان حضرت علی علیه السلام، و عاشورا و دعای علقمه و جامعه کبیره و هفت حدیث و جامعه صغیره و زیارت ائمه اطهار در ایام هفته با ادعیه ایام هفته سجادیه (ع)، نمازهای مستحبی، زیارت مفجعه، ادعیه: رفع هم و غم و تذلل سجادیه (ع)، تعقیبات فرائض یومیه و زیارت وداع و دعای عهد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ضمیمه: ضمن ۶ برگ آخر نسخه: فصل در کیفیت نماز سلمان فارسی، سوره مبارکه یس و دعآء صاحب الامر عج»؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۶۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۷۸]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۲۸۰

آغاز: السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا صفوة الله؛ **انجام:** و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب

مشتمل بر زیارات: ششم امیرمومنان حضرت علی (ع)، عاشورا و دعآء علقمه است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، به قلم دو کاتب؛ اوراق با کمند طلایی، مجدول، داری سرلوح مزدوج مرصع؛ کاغذ: نباتی و نخودی، جلد: روغنی مذهب، ۲۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۸۵]

۹. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۴۳

در زیارت حضرت پیامبر اکرم (ص) و ائمه هدی (ع) و در پایان ترجمه نمازهای یومیه آمده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۷۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۱۲۴]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۳

آغاز: چون بدرگاه برسی بایست و بگو؛ **انجام:** و افعل بی ما انت اهله

مشتمل بر زیارت‌های: جامعه کبیره و صغیره به انضمام دعای کمیل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: محمد اسماعیل اصفهانی، ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۲۷۷]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۸۴۶

آغاز: نیت زیارت را چنین کند ازور سیدی و مولای و معتمدی و رجایی ذخری؛ **انجام:** و جعلت اللیل سکنا و خلقت بها النور

مشتمل بر زیارات ائمه اطهار علیهم السلام و ادعیه مشلول (ناقص) و ایام هفته سجادیه (ع) و سمات (ناقص)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج خرمایی، ۱۲۲گ، اندازه: ۶/۴×۱۵/۲سم [ف: ۱۵ - ۲۸۸]

۱۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۴۰-۱۷/۲۲۰

آغاز: رسول ص در روز پنج‌شنبه سفرمی کرد و اجتناب کن از سفر کردن در روز سیم و چهارم و پنجم و ششم و سیزدهم و شانزدهم؛ **انجام:** کلما خبت زدناهم سعیرا اللهم لا تجعله آخرا العهد من زیارة قبر ابن نبیک وابعثه.

بیاضی است شامل احکام و آداب زیارت عتبات عراق خصوصاً حضرت سید الشهداء (ع)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۷×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۵۳]

۱۳. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۹

آغاز: هرکه اراده سفر نماید باید که سفر کند در روز شنبه؛ **انجام:** وجهك الكريم امنت بك لا اله الا انت یا غیاث المستغیثین اغثنی من النار یارب

بیاضی است که در آن زیارات ائمه عتبات عراق و کیفیت آداب زیارت آنها تحریر شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۶×۱۴سم [اوراق عتیق: ۱ - ۸۶]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷۹/۱

آغاز: ... و از جمله زیارت مخصوصه حضرت امام حسین علیه السلام ... السلام علیک یابن رسول الله، السلام علیک یابن خاتم النبیین؛ **انجام:** السلام علیک أیها المظلوم الشهید بأبی أنت و أمی عشت سعیداً و قتلت مظلوماً ...

مشتمل بر زیارات امام حسین در ماه رجب و شعبان، اربعین، حضرت علی علیه السلام در عید غدیر، پیامبر در زاد روز آن حضرت و زیارت امام حسین در روز عرفه، شب عید فطر و قربان است؛ خط: نسخ عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۴۶گ (۱-۴۶)، ۱۱ سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۰ - ۴۹۳]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۴۹۹

آغاز: علیکم یا اهل بیت النبوه و معدن ارساله و خزان العلم؛ **انجام:** المرحومین بشفاعتهم انک ارحم الرامین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین ... و نعم الوکیل

رساله مختصر و مفیدی است در بیان کیفیت و آداب و زیارت حضرات ائمه اطهار علیهم السلام مشتمل بر چند (قسم) که اوایل آن در نسخه حاضر افتاده و موجودی آن چنین است: ... در بیان آداب و کیفیت زیارت کاظمین و زیارت امام کاظم(ع) و امام

محمد تقی (ع) (از اواسط آن)، در بیان آداب و کیفیت زیارت سر من رأی (سامرا) شامل دو فصل: ۱) بیان زیارت امام علی النقی و امام حسن عسگری (ع)، ۲) کیفیت زیارت حضرت صاحب الزمان(عج)، در بیان آداب و کیفیت زیارت کربلا شامل دو فصل: ۱) آداب زیارت حضرت امام حسین (ع)، ۲) آداب زیارت حضرت عباس (ع)، در بیان آداب و کیفیت زیارت نجف و زیارت حضرت علی (ع)، در اعمال دخول کوفه شامل اعمال مسجد حنانه، زیارت مسلم بن عقیل، اعمال مقبره یونس (ع)، اعمال مسجد سهله، اعمال مسجد صعصعه بن صوحان، در بیان زیارت حضرت رضا (ع)، زیارت جامعه کبیره؛ خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کمندکشی شده، مجدول؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور مشکی، ۱۹۵گ، ۹ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۳]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۹۸

آغاز: برادرانی ایمانی المؤید المسدد السعید و الصالح الناصح الموفق الرشید المتمسک بالنبی و الوصی؛ **انجام:** طلب مغفرت نمایند فانه بالاجابة جدیر، و الحمدلله اولا و آخراً و الصلاة علی سیدنا محمد و آله.

مجموعه زیارات ائمه معصومین علیهم السلام را از حضرت امیرالمؤمنین تا حضرت حجت، با اختصار بنام میرزا محمد مهدی بن میرزا محمد تقی گرد آورده، چنانکه بکار هر زائری بیاید و از کتاب‌های مفصل بی نیاز شود؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۱۹۶]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۶۴۷

آغاز: کیفیت زیارت حضرت امام حسن (ع)؛ **انجام:** تا از نزدیک تو پنهان شود.

مجموعه‌ای است شامل زیارت‌های مشاهد مقدسه حسینی و کاظمین و عسکریین و رضوی علیهم السلام؛ خط: نسخ خوب، کا: علیرضا، تا: ربیع الاول۱۲۵۶ق (گمان می‌رود کاتب میرزا علیرضا لنجانی متخلص به (پرتو) و معروف به (میرزا آقاجان) باشد که از نسخ‌نویسان بنام و شعرای معروف قرن ۱۳ است ترجمه‌اش در مقدمه دیوانش و هم در مجمع الفصحاء (ج ۲ ص ۷۸) و در المآثر و الاثار ص ۲۰۵ ذکر شده)؛ مجدول مذهب، دارای یک سرلوح کوچک؛ واقف: حاج سید علی اصغرزاده، اردیبهشت ۱۳۳۸؛ ۸۹گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۲۴۷]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۲۵۷

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** و اصحاب الحسین الذین بذلوا مهجهم دون الحسین ع.

مشتمل بر سوره مبارکه حمد و زیارت عاشورا و در حاشیه سوره نصر و آیه مبارکه «و ان یکاد» و در پایان در میان ترنج«انک انت الوهاب» آمده؛ خط: نسخ و نستعلیق خوش و استادانه، کا: عبدالوهاب بن شیخ محمد مومن شیرازی، تا: ۱۲۵۶ق؛ اوراق گل و بوته اندازی با ناخن؛ واقف: سید ابوالقاسم جواهری، مرداد ۱۳۴۲؛ کاغذ: نخودی فرنگی و فستقی، جلد: مقوا، ۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۵ - ۲۸۶]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۶۲

آغاز: چون بدرگاه برسی؛ **انجام:** تسیلما کثیرا.

شامل زیارت جامعه کبیره و زیارت جامعه صغیره و دعای کمیل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ واقف: حاج محمد اسمعیل، ۱۲۶۴؛ ۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۴۷]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۸۳

آغاز: بسمله. السلام علیك یا ابا عبدالله السلام علیك یا بن رسول الله؛ **انجام:** فی زیارتکما انه قریب مجیب هو الحی الذی لایموت سنه. ۱۲۶۸

این طومار شامل زیارت عاشورا و دعای علقمه می‌باشد که به نقل از ابن بابویه قمی نوشته شده است؛ بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ مجدول الوان، کمند اندازی، طلا اندازی بین سطور؛ کاغذ: پارچه‌ای کتان کرم، ۶۳ سطر (۵/۵×۳۵)، اندازه: ۱۰×۳۸سم [رایانه]

۲۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۵۰

آغاز: زیارت حضرت فاطمه علیها السلام در قم وقف علی قبرها بسم الله الرحمن الرحیم السلام علیك أیتها السیدة الزکیة السلام علیك أیتها الطاهرة الحفیة السلام علیك أیتها السیدة الرضیة؛ **انجام:** یا مولای یا أبا عبدالله و علی الملائکة الحافینین بحرمک الشریف المستغفرین لزوارك و رحمة الله و برکاته.

رساله مختصری است شامل چند زیارت نامه که در حرم امامان و امامزادگان خوانده می‌شود از جمله زیارت حضرت معصومه (ع) در قم و زیارت امام موسی کاظم و امام محمد تقی در کاظمین و عسکرییین امام زمان (ع) و زیارت سید الشهداء مشهور به زیارت وارث و زیارت امیر المؤمنین (ع) و ...؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج حنایی، ۶۴گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۳۰۰]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۶۸۸

خط: نستعلیق، کا: رسول ایروانی، تا: ۱۲۷۸ق [الفبائی: - ۲۹۹]

۲۳. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۹۳

آغاز: در بیان زیارت حضرت امیر المؤمنین (ع) گفت صفوان که پرسیدم از حضرت صادق (ع) که چگونه زیارت می کنی؛ **انجام:** السلام علیك یابن رسول الله السلام علیك یابن الحسین الشهید.

کتاب مختصری است در زیارات ائمه اطهار (ع)، شامل زیارت امیر المؤمنین (ع) به نقل صفوان از امام صادق (ع) و زیارات امام حسین (ع) در کربلا و فصلی در زیارت کاظمین (ع) و فصلی در زیارات عسکریین (ع) و زیارت امام حسین (ع) در روز عرفه. متن زیارات به عربی و توضیحات به فارسی است؛ خط: نسخ، کا: حیدر بن مهدی بن حسین بن محمد موسوی رازی، تا: ۲۵ شعبان ۱۲۸۶ق؛ مجدول محرر، مصحح؛ واقف: شهاب الدین مرعشی نجفی، ۱۳۳۹؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۳گ، ۵ سطر، اندازه:

۱۳×۲۲سم [ف: ۱ – ۲۹۹]

۲۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۱۳

آغاز: بسمله الله الکبر الله الکبر، الله اکبر کبیراً والحمدلله کثیراً؛ **انجام:** بسمله آمن الرسول بما انزل الیه من ربه ... انت مولانا فانصرنا علی القوم الکافرین

شامل زیارات امام رضا (ع) و زیارت امین الله و زیارت امیر المؤمنین (ع) و زیارت جامعه و سوره واقعه و دعای ختم آن و سوره قلم و دهر و یس و رحمن و جمعه و نبأ. در بیان زیارات از تحفة الزائر مجلسی بسیار نقل می‌کند؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ ۵۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ – ۲۵۷]

۲۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۵۷

آغاز: بسمله در اخذ و استعمال تربت حضرت ابی عبدالله الحسین به جهت شفای دردها مجلسی علیه الرحمة در تحفه چنین می‌فرماید؛ **انجام:** و چهار رکعت دیگر را هدیه آدم و نوح گردان ... فاکفنی ما اهمنی وما لایهمنی وما

کتابی است در زیارات شامل: در اخذ و استعمال تربت سید الشهداء علیه السلام، فضیلت زیارت رسول اکرم، زیارت آن حضرت، زیارت صدیقه طاهره، امام حسن مجتبی، امام زین العابدین، امام باقر، امام صادق، ائمه بقیع علیهم السلام، فضیلت زیارت امیرالمؤمنین و زیارت آن حضرت و نوح و آدم علیهم السلام؛ خط: نسخ معرب، کا: شیخ غلامحسین حائری مسئله گو، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۵۰گ، ابعاد متن: ۱۱×۱۷ [ف مخ: ۱ – ۲۵۶]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۶۸

آغاز: بسمله، السلام علی اولیاء الله؛ **انجام:** و حسبنا الله و نعم الوکیل ... عبدالوهاب المنشی الاردستانی ۱۳۱۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۱ق [الفبائی: – ۲۹۹]

۲۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۸۸/۱۳–۱۰/۹۸

آغاز: السلام علیک یا اول قتیل من نسل خیر سلیل من سلالة ابراهیم الخلیل صلی الله علیک وعلی ابیک اذ قال فیک؛ **انجام:** پس در بالای سر دو رکعت نماز بجا می‌آوری در رکعت دوم بعد از حمد و سوره حشر می‌خوانی. انتهی الزیارات.

زیاراتی که منسوب به امام زمان علیه السلام است که آن حضرت سید الشهداء را زیارت نموده به نقل از کتب مزار و تحفة الزائر شامل زیارات قائمیه حسینیه و زیارت ناحیه حضرت سید الشهدا با ترجمه فارسی؛ خط: نسخ، کا: محمد حسین بن ملا مصطفی قزوینی، تا: پنج‌شنبه ۲۴ جمادی الثانی ۱۳۱۶ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ، ۱۰–۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف:۴–۲۲۵۷]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۴۷۹

آغاز: بسمله، السلام علیک یا ابا عبدالله السلام علیک؛ **انجام:** فرغ من تسوید فی ثانی

خط: نسخ، کا: محمد بن محمدرضا خوانساری، تا: ۱۳۱۶ق [الفبائی: – ۶۴۸]

۲۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۵۲۳۳

آغاز: یا ابا الحسن موسی بن جعفر؛ **انجام:** انک علی کل کل شیء قدیر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۶ق [الفبائی: – ۶۴۸]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۰۱

آغاز: هو العزیز، در باب زیارت اعلی حضرت الا عبد الله الحسین سید الشهداء سلام الله علیه؛ **انجام:** و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب ... مواقع استجابت دعوت از حقیر فقیر یاد نمایند.

نویسنده در ابتدا چنین گفته: آنچه از فتاوی علما در باب زیارت ابا عبد الله الحسین استفاده می‌شود این است که زیارت آن بزرگوار یکمرتبه لازم بوده و از فرائض است. سپس ترتیب زیارت آن بزرگوار بنحوی که نزدیک‌تر به ادب و اولی تر به قبول و اجابت و نیکوتر نزد حضرت جل اسمه و رسولش و لایق تر نزد شیعه باشد، بدین ترتیب بیان شده که ابتدا زیارت حضرت رسول و حضرت امیر المومنین و سپس زیارت انبیاء عظام و زیارت حضرت صدیقه کبری (س) و زیارت امام حسن (ع) قصد شود و سپس با قرائت زیارت عاشورا و دعاء پس از آن، زیارت اباعبدالله الحسین (ع) انجام شود؛ خط: نسخ خوش، کا: میرزا غلامعلیخان پیشکار شاهزاده ناصر الدوله، تا: ۱۳۴۳ق؛ مجدول، دارای کمند اندازی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی با روکش گالینگور سبز یشمی، ۲۹گ، ۶ سطر (۴×۶)، اندازه: ۸/۵×۱۰/۵سم [ف: ۱۲ – ۱۷۶]

۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۹۲۳–۲۰/۴۳

آغاز: الحمدلله رب العالمین والصلاة علی خیر خلقه محمداشرف العالمین و ... اهل بیته المعصومین ... اما بعد چون برکافه انام و جمهور خواص و عوام لازم و متحتم است؛ **انجام:** ان تصلی علی محمد وآله محمد وان تکشف عنی غمی و همی و کربی فی مقامی هذا کما کشفت واینکه زایل سازی از من غم مرا وهم مرا و اندوه مرا در جای این همچنانکه زایل کردی

کتاب مفصلی است در زیارات که مؤلف آن را برای شاه سلیمان صفوی نوشته، در یک «مقدمه» و نه «باب» با این عنوان‌ها: مقدمه در تفصیل زیارات در ایام سال، ۱. مقدمات سفر، ۲. زیارت حضرت رسول، ۳. زیارت حضرت فاطمه و ائمه بقیع، ۴. زیارت حضرت امیرالمؤمنین، ۵. زیارت امام حسین (ع)، ۶. زیارت امام موسی کاظم و امام محمد تقی، ۷. زیارت امام رضا، ۸. زیارت امام علی نقی وحضرت امام حسن عسکری وحضرت صاحب الزمان (ع)، ۹. در بعضی زیارات که مخصوص هیچ یک از ائمه نیست. مؤلف گوید‌که قبلاً کتابی در باب زیارات به عربی نوشته و این کتاب ترجمه مانندی از آن است. این رساله غیر از تحفة الزایر علامه مجلسی است و شبیه کتاب مزار رضوی فضلعلی بن شاهویردی بیک بن خلف توشمالباشی است که در هشت باب برای شاه سلیمان صفوی تألیف نموده است و گویا تألیف دیگری

از همین مؤلف است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مزدوج، مجدول محرر، دعاها در لابه‌لای سطور به فارسی ترجمه شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۵۵]

۳۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۱۱۳

آغاز: این فرزندان عزیز و ای اهل محله بازار، نصیحت میکنم شما را در این سفر خیر اثر زیارت امام؛ **انجام:** السلام علیك ایها الامام السموم - السلام علیك ایها الامام المظلوم تا آخر زیارت که نوشته ام، آنوقت ملامحسن را دعا کن که نوشته ام.

شامل زیارت نامه حضرت امام رضا (ع) میباشد. ملامحسن که نویسنده آن است گوید که این مطلب را از مجتهد عصر جناب آقای سید محمد مجتهد ساکن کربلا یاد گرفته‌ام؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ کاغذ: کاهی سفید، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۷گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۲۱]

۳۳. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۰۷

آغاز: فصل دوم - در ذکر اذن دخول هر یک از حرمهای شریفه - شیخ - کفعمی فرموده؛ **انجام:** یا فضل ما یرجع به احد من و فدك و حجاج بیتك الحرام.

شامل مقداری از زیارت نامه قبور ائمه اطهار و اماکن مقدسه است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج سرخ، ۴۱گ، ۱۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵ سم [ف: ۱ - ۲۲۵]

۳۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۴۳

آغاز: بالسلام اللهم انی صلیت هذه الصلواة ابتغاء رحمتك و رضوانک و مغفرتک؛ **انجام:** ان بینی و بین الله عزوجل ذنوباً لا یأتی علیها الارضاکم فبحق من ائتمنکم علی سره.

محتویات آن زیارت‌نامه‌ها و اعمال امکنه عتبات عالیات است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۱۶۴گ، ۱۱سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۴ سم [ف: ۱ - ۳۰۴]

۳۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۱۹/۱-۳۹/۱۹۹

آغاز: بسمله شهدالله انه لا اله الا هو والملائکة واولوا العلم قائماً بالقسط؛ **انجام:** اما زیارات که مخصوص است بامام مشهور ابی عبدالحسین علیه السلام زیارت روز اول از رجب ... السلام علیك یا حجة الله وابن حجته السلام علیك

متن چند زیارت از زیارات معصومین علیهم السلام است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۵۶]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۹۰۱-۳۹/۲۸۱

آغاز: من تطوله سهل لی زیارة مولای باحسانه ولم یجعلنی عن زیارته ... چون به دررواق مبارك برسی بایست وبگو السلام علی رسول الله امین الله علی وحیه وعزائم امره؛ **انجام:** اشهد انک مضیت علی بصیرة من امرک راضیةً مرضیةً تقیةً تقیةً

شامل زیارات معصومین علیه السلام؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۵۵گ، ۸ سطر، اندازه: ۷×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۵۷]

۳۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۵۶

آغاز: کیفیت زیارت حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام، چون به بارگاه اول که در بزرگی است برسی، بایست و بگو: اللهم لبابك قرعت و بفنائك نزلتُ و بحبلك اعتصمتُ؛ **انجام:** دو رکعت نماز کرد و دعا خواند و بیرون آمد و غایب شد، رفیق من گفت: این حضرت خضراست علیه السلام والسلام خیر ختام

زیارات ائمه اطهار مدفون در عراق و ایران را به ترتیب آورده است: کیفیت زیارت امیرالمؤمنین علیه السلام، کیفیت زیارت امام حسین علیه السلام، کیفیت زیارت سامرا و کاظمین، امام رضا علیه السلام، زیارت عاشورا، زیارت جامعه کبیره و غیره؛ خط: نسخ، کا: محمد بن زین العابدین، بی‌تا؛ متن چاپی است؛ جلد: مقوا، ۳۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۲]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۳۳

آغاز: زیارت جامعه کبیر چون به در حرم محترم رسی بگوئی: بسمله. اشهد ان ... وحده لا شریك؛ **انجام:** روایات مسطور است ... سوره که خواهد یخواند یا مقبل الطاف ... و المناجات

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۹]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۶۱

آغاز: بسمله، چون بدرگاه برسی بایست و بگو؛ **انجام:** و الائمه المیامین من آله و سلم تسلیما کثیرا

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۹]

۴۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۱۹

آغاز: بسمله الله اکبر الله اکبر لا اله الا الله والله اکبر الحمدلله علی هدایته لدینه و التوفیق لما دعا الیه؛ **انجام:** ورجائی فیك و فی رسولک وفیه.

زیارت‌نامه‌ای است که آداب و متن زیارت ائمه مدفون در سامرا و آداب و ادعیه سرداب مقدس را دربردارد؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۲گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۸]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۸۹

آغاز: روز شنبه مخصوص زیارت حضرت رسول صلی الله علیه و آله و سلم اشهد ان لا اله الا الله؛ **انجام:** هر کجا که راحله ام روی آورد و مرا وارد نماید و میهمان تو هستم در هر کجا که باشم از شهرها.

مرقع، مشتمل بر زیارات چهارده معصوم (ع) در ایام هفته؛ خط: نستعلیق خوش، کا: علی منظوری حقیقی منشی مخصوص مجلس شورای ملی، تا: ذیحجه ۱۳۶۱ق، حسب الامر واقف؛ مشتمل بر هفت قطعه مقوا، مجدول، ما بین السطور مضرس کاری با اکلیل؛ واقف: علی اکبر باصر راد فرزند مرحوم قوام دفتر؛ جلد: مقوا با روکش مشمع سبز، اندازه: ۳۳×۴۷سم [ف: ۱۵ - ۲۸۶]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۶۵-۳۹/۲۴۵

آغاز: یا حبیب الله السلام علیک یا صفوة الله السلام علیک یا امین الله اشهد أنک رسول الله ... ودر روایت معتبر از حضرت صادق (ع) منقول است که هرکه خواهد؛ **انجام:** ایها النبأ العظیم الذی هم فیه مختلفون وعنه یالون السلام علیک

زیارت نامه‌های ائمه اطهار (ع) است به نقل از کتب شیعی همچون کامل الزیارات و غیر آن؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوای سفید، ۳۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۵۶]

۴۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۳۲

آغاز: اشهدان لا اله الا لله؛ **انجام:** فافوز معکم.

مجموعه‌ای است متضمن زیارت جامعه کبیره و زیارت‌های جامعه صغیره و زیارات حضرت سیدالشهداء و امام هشتم و نهم و جمله از نمازهای مستحبی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، دارای سه سرلوح مرصع؛ واقف: حاج محمدصادق کرمانی اصفهانی، ربیع الثانی ۱۲۶۹؛ ۴۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۴۷]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۳۲

انجام: والدعوات و المناجات.

مشتمل است بر زیارت جامعه کبیره و جمله از زیارت‌های جامعه صغیره و زیارات حضرت ثامن الحجج الاطهار و حضرت امام محمد تقی علیهما السلام و نمازهای مستحبی (صلوة اعرابی، صلوة حاجت)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، دارای سه سرلوح مرصع؛ واقف: حاج محمد صادق کرمانی اصفهانی، ربیع الثانی ۱۲۶۹؛ ۴۵ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۴۸]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۶۴

آغاز: قال فی کتاب الاحتجاج؛ **انجام:** و رحمة الله و برکاته.

مشتمل است بر دو زیارت از زیارات حضرت حجة بن الحسن عجل الله تعالی فرجه و حدیث عنایت و التفات حضرت بخلعی شاعر و زیارت وارث و زیارت مخصوص حضرت امیرالمؤمنین در ۱۷ ربیع الاول؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: حواجه شیر احمد؛ ۱۱گ، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۶ - ۲۴۸]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۱۲

در آغاز این مجموعه زیارت جامعه کبیره پس از آن زیارات معصومین از حضرت پیامبر اکرم (ص) تا حضرت صاحب الزمان (ع) را آورده است؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۲ - ۲۵۳]

۴۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۴۹

شامل زیارات جامعه کبیره، زیارت عاشورا و زیارات اربعین می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۲۱۷]

۴۸. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۶۷۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اما بعد باب الاول دربیان زیارات بعضی از ائمه اطهار علیهم السلام و آن مشتمل است بر مقدمه و نه فصل و خاتمه

کتابی است که در چند باب و هر باب شامل چند فصل، نسخه حاضر فقط شامل باب اول زیارات است که شامل یک مقدمه و نه فصل و یک خاتمه می‌باشد بدین تفصیل: مقدمه: در آداب زیارت، فصل ۱) بیان زیارت روز مولود و بعثت، ۲) بیان زیارت حضرت علی (ع)، ۳) بیان زیارت امام حسین (ع)، ۴) بیان زیارت امام موسی کاظم (ع)، ۵) بیان زیارت امام رضا (ع)، ۶) بیان زیارت ائمه محمد تقی (ع)، ۷) بیان زیارت ائمه سرمن رأی، ۸) بیان زیارت جامعه، ۹) بیان اعمال کوفه و زیارت قبور اولاد ائمه، خاتمه: در بیان زیارت نائب از جانب غیر؛ خط: نسخ جلی، کا: عبدالرحمان بن میر محمود بن میر محمد نصیر، بی‌تا؛ ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۳۶۷]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۲۶۸

آغاز: بسمله. فصل اول در بیان فضیلت نجف اشرفست شیخ طوسی و شیخ بزرگوار محمد بن الحسن الحر العاملی؛ **انجام:** و التحصیل لزاد المعاد انه بصیر بالعباد و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین

جامع شناخته نشد، اما از شیخ حر عاملی نقل قول کرده است. زیارات صحیحه معتبری در شانزده فصل و یک خاتمه است: ۱) بیان فضیلت نجف اشرف، ۲) فضیلت و ثواب زیارت امیر المؤمنین(ع)، ۳) آداب زیارت آن حضرت، ۴) فضیلت مسجد کوفه و آداب آن، ۵) فضل و آداب مسجد سهله، ۶) فضیلت زیارت امام حسین(ع) (شش فصل)، ۷) آداب تهیه زیارت آن حضرت، ۸) زیارت منقوله و مأثوره آن حضرت، ۹) کیفیت زیارت حضرت عباس، ۱۰) بیان زیارت کاظمین (سه فصل)، ۱۱) بیان زیارت امام رضا (ع)، ۱۲) بیان زیارت ائمه سامرا (سه فصل)، ۱۳) بیان زیارت وداع، ۱۴) بیان زیارت و آداب برخی ایام از جمله: روز غدیر، تولد پیامبر، ۱۹ تا ۲۳ رمضان، عاشورا، روز اربعین، روزهای زیارتی امام حسین (ع) (شش فصل)، ۱۵) بیان زیارت ائمه معصومین علیهم السلام از اماکن بعیده (سه فصل)، ۱۶) بیان زیارت اولاد انبیاء و ائمه علیهم السلام (سه فصل)، خاتمه در بیان مزیت و شرافت عتبات عالیات و فضیلت زیارت آن؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۲]

۵۰. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۷۶

آغاز: زیارت امام حسین چون بدر رواق برسی بایست و بگو الله اکبر کبیراً و الحمدلله کثیراً و سبحان الله بکرة و اصیلاً الحمدلله الذی هدانا لهذا و ماکنا لنهتدی لولا ان هدانا الله؛ **انجام:** و در رکعت چهارم اذا جاء نصر الله را دوازده مرتبه نقل کرده‌اند و سید آن عمل اول را نیز نقل کرده وقنوت را به این لفظ ذکر کرده است: لا اله الاالله عبودیة ورقاً ... لا اله الله الله وحده وحده انجز وعده نصر عبده ... وصلی الله علی محمد وآله وسلم علی

المرسلین و الحمدلله رب العالمین
زیارت شامل امام حسین، زیارت روز عاشورا، دعای علقمه، کیفیت زیارت دوم روز عاشورا زیارت دیگر روز عاشورا، زیارت سیم روز عاشورا، زیارت چهارم عاشورا، زیارت عصر یوم عاشورا، زیارت اربعین، زیارت وداع، زیارت اول رجب، زیارت نیمه شعبان، زیارت شبهای قدر، زیارت شب عید فطر، زیارت شب وروز عرفه، زیارت حضرت عباس، زیارت یوم ولادت سید الشهداء، زیارت وداع آن حضرت، دعاء بعد از زیارت، کیفیت زیارت آن حضرت از دور، دعای تربت، آداب تربت برداشتن، قنوت نماز به جهت برداشتن تربت؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سوخت، ۲۱۹گ، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۴سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۶]

۵۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۵۰

آغاز: خاتمه در بیان مزیت و شرافت عتبات عالیات و فضیلت و کیفیت؛ **انجام:** للتبصر و الاستعداد و التحصیل لزاد المعاد انه بصیر بالعباد و صلی الله علی محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین
کتابی است در زیارات معصومین علیهم السلام مرتب بر شانزده فصل. ظاهراً این کتاب جزئی از کتاب دیگر است زیرا آغاز آن با عنوان «خاتمة» شروع می‌شود. در نسخه نام «تحفة الزائر» به این کتاب داده شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «محمد اسماعیل» (شش گوشه)؛ نوشته‌ای به تاریخ ۱۲۱۵؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [مؤید: ۳ - ۳۶۲]

● زیارات (ترجمه) = آداب زیارت ائمه معصومین(ع) / دعا / فارسی و عربی

zīyārāt (t.) = ādāb-e zīyārat-e a’emma-ye ma‘sūmīn

مترجم شناخته نشد. مشتمل است بر زیارت جامعه کبیره، زیارت جامعه صغیره (مروی از حضرت رضا(ع)، زیارت حضرت رسول (ص)، زیارت حضرت فاطمه (س)، زیارت شهدای احد و حضرت حمزه، زیارات امیر المؤمنین و سایر ائمه هدی علیهم السلام که همه با ذکر مأخذ و سند نقل شده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۲۹۴

آغاز: آداب زیارت ائمه معصومین صلوات الله علیهم اجمعین بسمله. بسندهای صحیح و معتبر از حضرت امام رضا(ع) منقول است که هر امام را عهدی در گردن دوستان و شیعیانش است؛ **انجام:** السلام علیکما یا ساداتی و موالی و علی روحیکما و جسدیکما و علی الملائکة الحافین بحرمکما و رحمةالله و برکاته
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن زشکی، ۱۸۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۳۰۴]

← زیارات دوره ⩾ مزار

● زیارات عبدالعظیم (ع) / زیارات / عربی

zīyārāt-e ‘abd-ol-‘azīm

این زیارات منقول از کتاب شیخ مفید می‌باشد.

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۷۶/۱

خط: نسخ، کا: بهاء الدین محمد بن شمس الدین محمد، بی‌تا؛ ۲گ (۱ و ۲)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۸۶]

← الزیارات فی صحیح الروایات ⩾ الاشارات الی معرفة الزیارات

● زیارات و ادعیه / دعا / عربی و فارسی

zīyārāt va ad‘īya

غیر همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۱۷/۳

آغاز: ماه صفر از ائمه معصومین - علیهم السلام - روایت است که در هر سالی هزار بلا نازل می‌شود یکی در جمیع ماهها و نهصد و نود و نه در ماه صفر؛ **انجام:** و أشهد أنکم أعلام الدین و نجوم العالمین.
ادعیه و زیاراتی است که به گونه متفرقه نقل شده و فاقد سر آغاز و انجام می‌باشد؛ خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: نعمت الله، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۷گ (۸۳-۱۱۹)، ۱۱ سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲۹ - ۱۵۸]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۴۷

آغاز: وسبحان الله بکرة و ... الحمدلله الذی هدانا لهذا وما کنا لنهتدی لولا ان هدانا الله ... السلام علیک یا رسول الله السلام علیک یا نبی الله؛ **انجام:** ونجی المخلصون ونحن عبیدک المذنبون فارحمنا برحمتک یا ارحم الراحمین
شامل زیارت پیامبر اکرم (ص) وائمه اطهار (ع) و دعاهای مأثوره مانند ادعیه ماه رمضان است؛ خط: نسخ جلی معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۰گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۷]

● الزیارات و الادعیه / دعا / عربی

az-zīyārāt wa-l ad‘īya

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۴۰

آغاز: زیارت صاحب الامر علیه السلام السلام علیک یا بقیة الله؛ **انجام:** و ارحمنا بعد ذلک یا قیوم یا ذا الجلال و الاکرام برحمتک یا ارحم الراحمین.
تعدادی از زیارات ائمه و آداب دخول و خروج و توقف در مقابر ائمه و تعدادی ادعیه مأثوره جمع آوری شده. جامع آن مطالب را

از کتب معروف فقه شیعی جمع کرده و نام آن کتب فقهی را نیز آورده است؛ خط: نستعلیق و نسخ خوش، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۰گ، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۳۳۴]

← الزیارة > سبب اجابة الدعا و کیفیة الزیارة و تأثیرها
← الزیارة > رسالة قدسیة بغدادیة فی الزیارة
← زیارت > آداب زیارات

● **الزیارة** / فقه / عربی
az-zīyāra
اخباری، محمد بن عبدالنبی، ۱۱۷۸ - ۱۲۳۲ ؟ قمری
axbārī, mohammad ebn-e ‘abd-on-nabī (1765 - 1817)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۴۱/۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵گ (۱۵۴-۱۵۸)، ۲۳ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۱ - ۲۳۳۰]

● **الزیارة = الزیارات = زاد المسافر** / زیارات / عربی
az-zīyāra = az-zīyārāt = zād-ul musāfir
حسینی، موسی بن فضل الله، ق۱۳ قمری
hoseynī, mūsā ebn-e fazl-o-llāh (- 19c)
تاریخ تألیف: ۶ صفر ۱۲۹۲ق؛ محل تألیف: نجف اشرف
رساله‌ای است در آداب سفر و زیارت که بیشتر به زیارت ائمه و آداب و دعاهای آن پرداخته است.
[مرآة الشرق ۱۳۳۷/۲؛ اعیان الشیعة ۱۹۳/۱۴۰؛ موسوعة طبقات الفقهاء ۸۶۱/۱۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۶۰۲۲
آغاز: الحمد الله رب العالمین ... اعلم ان الفقیر موسی بن فضل الله الحسینی اورد هذه الامور زادا للمسافر، الاول اذا اردت السفر ینبغی ان تصوم؛ **انجام:** یا مولای یا صاحب الزمان، الغوث الغوث الغوث، ادرکنی ادرکنی ادرکنی، فرغ من تألیفه ...
خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۹۲ق، جا: نجف اشرف؛ با قلم خوردگی، در حاشیه و متن، مصحح؛ مهر: «اهدایی سید کاظم کمالی الحسینی همدانی» (بیضی)؛ اهدایی: سید کاظم کمالی الحسینی همدانی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۵۷گ، ۱۶-۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۱سم [ف: ۴۰ - ۵۶۶]

● **زیارت** / دعا / فارسی
zīyārat
مختصری است در زیارات حضرات معصومین به صورت «فصل، فصل»

اراک؛ موزه چهار فصل؛ شماره نسخه:۱۸۸/۲
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی اکرمنا بمودة الائمه الاطهار ... اما بعد این مختصریست در بیان زیارات؛ **انجام:** از زیارات حضرت اباعبدالله الحسین صلوات الله
موجودی نسخه به این ترتیب است: فصل در زیارت حضرت خواجه کاینات و خلاصه موجودات ابوالقاسم محمد(ص) / فصل در زیارت و فضیلت امیرالمومنین (ع) / فصل در زیارت حضرت فاطمه زهرا (س) / فصل در زیارت حضرت سیدالشهدا ابی عبدالله الحسین صلوات الله؛ خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۹ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور سبز، ۴۵گ (۴۰۶پ-۴۵۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [دو کتابخانه اراک: - ۲۲۲]

● **زیارة الاربعین** / زیارات / عربی
zīyārat-ul-arba‘īn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۵۵/۳-ف
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۱۰۹]

● **زیارت اربعین** / دعا / فارسی
zīyārat-e arba‘īn

مشهد؛ نواب؛ شماره نسخه:۱/۲
آغاز: اخبرنا جماعة عن ابی محمد هارون بن موسی التلعکبری قال حدثنا محمد بن علی بن معمر قال حدثنی ابوالحسن علی بن محمد بن مسعود و ابوالحسین علی بن فضال عن سعدان بن مسلم عن صفوان مهران قال قال لی مولای الصادق علیه السلام فی زیارة الربعین تزور عند ارتفاع النهار و تقول السلام علی ولی الله و حبیبه، السلام علی خلیل الله و نجیبه؛ **انجام:** صلوات الله علیکم و علی ارواحکم و اجسادکم و شاهدکم و غائبکم و ظاهرکم و باطنکم ... یا رب العالمین.
خط: نسخ، کا: زین العابدین، تا: ۱۲۰۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص (۳۸۰-۳۸۲)، ۱۷ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۱۰]

● **زیارت امام رضا (با ترجمه و توضیح)** / زیارات / فارسی
zīyārat-e emām rezā (bā t. va towzīyh)
آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)
کتاب در زیارات امام رضا و ترجمه و توضیح آن است که به فرمان شاه سلطان حسین صفوی الموسوی بهادرخان نوشته شده

چون عزم زیارت بارگاه ثامن ائمه هدی، علی بن موسی الرضا را کرد مؤلف را به جمع رساله محتوی به زیارت آنجناب و ترجمه و توضیح عبارات و آنچه متعلق به این مقوله است مأمور داشت؛ مشتمل بر «مقدمه» و سه «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در ذکر بعضی از احادیث معتبره که در فضیلت و ثواب زیارت امام هشتم وارد شده؛ فصل ۱. در آنچه پیش از سفر و در اثنای آن باید کرد؛ فصل ۲. آداب زیارت آن حضرت؛ فصل ۳. ذکر بعضی از زیارت‌های جامعه که هر یک از ائمه طاهرین صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین را به آن زیارت می‌توان نمود؛ خاتمه: در بیان زیارت امام زاده‌ها.

۱. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۶

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... صحف تمجیدات بلا نهایت و رسایل تمجیدات زاکیات مخصوص اهداء بارگاه خداوند؛ **انجام:** ... ید طولای همتش از ریاض منویات زیارت آن روضه فردوس نشان گلچین سعادت جاویدان باد بالنبی و آله الامجاد ... و لجمیع المؤمنین و المؤمنات یوم یقوم الحساب سنه ۱۱۱۹

خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: محمد نصیربن میر محمد طالب جیلانی، تا: رمضان ۱۱۱۹ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷۵گ، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: - ۳۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۰۳

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی محمد؛ **انجام:** تبارک اسم ربک ذی الجلال و الاکرام

خط: نسخ و نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۱ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [رایانه]

● **زیارت امام رضا (ع)** / زیارات / عربی

zīyārat-e emām rezā

بسطامی، علی بن محمد، ق۸ قمری

bastāmī, ʻalī ebn-e mohammad (- 14c)

تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: عبدالرحیم بن عبدالله بیارجمندی، تا: ۱۲۷۰ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۸]

● **زیارة امیرالمؤمنین** / زیارات / عربی

zīyārat-u amīr-il-mo'menīn

حافظ برسی، رجب بن محمد، ق۹ قمری

hāfez-e barsī, rajab ebn-e mohammad (- 15c)

از ملحقات برخی از نسخ مشارق انوار الیقین برسی است و گویا انشاء او است.

[الذریعه ۱۲:۷۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۸۲/۵-طباطبائی

آغاز: اذا شاهدت مشهده الشریف فطف سبعا محرماً ... و قل بصوت حزین بسم الله الرحمان الرحیم دخلت حرم الله معظما لحرمات الله؛ **انجام:** و السلام علیك یا مولای و رحمة الله و برکاته تمت الزیاره

خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بن منصور الدین علی طبرستانی، تا: چهارشنبه۱۴ذیحجه۱۰۸۷ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰۴ص (۲۱-۲۲۴)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۸۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۱۹/۲

آغاز: اذا شاهدت مشهده الشریف فطف ... و قل بصوت حزین بسم الله الرحمان الرحیم دخلت حرم الله؛ **انجام:** عندالله وجیها یوم یلقاك والسلام علیك یا مولای و رحمة الله و برکاته

خط:نسخ،کا:حسین بن قاسم،تا:سه‌شنبه۲۲صفر۱۲۵۵ق،جلد:تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۵پ-۸ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۲۰]

● **الزیارة الجامعة** / زیارات / عربی

az-zīyārat-ul-jāmiʻa

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۴۸/۲-طباطبائی

این زیارت‌نامه با فاصله چند نوشته پراکنده که با قلمهای مختلف است، پس از شماره پیش با قلم نسخ معزالدین شوشتری در این مجموعه آورده شده است؛ خط: نسخ درشت، کا: معزالدین بن جمال الدین شوشتری، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۹ص (۱۷۶-۱۸۴)، ۱۲-۱۵سطر، اندازه: ۹×۱۴/۵سم [ف: ۲۳ - ۳۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱

خط:نسخ،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دو مجدول، با سرلوح زرین، مذهب؛ اهدایی: محمود والانژاد، ۹ آبان ۱۳۲۱ش؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۴سم [ف: ۱- ۲۶۴]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۵/۲

کا: عبدالرحیم بن کریم قمی کهکی، تا: چهارشنبه ۲۵ جمادی الاول ۱۲۲۰ق؛ جا: شیراز و مشهد [نشریه: ۷ - ۱۳۴]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ رجب ۱۲۹۰ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن سرخ، ۱۶گ، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۰۵/۱

خط: نسخ خوش معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن، ۳۷گ (۱ر-۳۷ر)، ۱۰ و ۱۷ سطر، اندازه: ۹/۳×۱۵/۸سم [ف: ۹ - ۱۶۱]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۱۸

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از فاطمه کیافر [رایانه]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۴۹۲

بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی از وزارت ارشاد [رایانه]

● **زيارة الجامعة الكبيرة** / زیارات / عربی
az-zīyārat-ul jāmi'at-il kabīra
علی بن محمد، امام دهم، ۲۱۲ - ۲۵۴ قمری
'alī ebn-e mohammad, emām-e dahom (828 - 869)
از زیارت صحیحه معتبره مروی از امام علی النقی (ع) و مشتمل بر مضامین عالیه و معانی دقیقه در توحید و ولایت است. این زیارت در مفاتیح الجنان درج شده است و شروح متعددی دارد.
آغاز: بسمله السلام علیکم یا اهل بیت النبوة و موضع الرسالة و مختلف الملائکة
انجام: انک ارحم الراحمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین، و سلم تسلیماً کثیراً و حسبنا الله و نعم الوکیل
شرح و حواشی:
۱- شرح زیارة جامعه؛ مجلسی، محمد تقی بن مقصود علی (۱۰۰۳-۱۰۷۰)
۲- زیارت جامعه (ترجمه)؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)
۳- الانوار اللامعة لزوار الجامعة = شرح زیارة الجامعة الکبیرة؛ حسینی نائینی، محمد بن محمد باقر (۱۰۸۰-۱۱۴۰)
۴- شرح الزیارة الجامعة الکبیرة؛ رازی، محمد قاسم بن محمد کاظم (قرن ۱۲)
۵- شرح الزیارة الجامعة الکبیرة؛ احسائی، احمد بن زین الدین (۱۱۶۶-۱۲۴۱)
۶- الانوار اللامعة = اللامعة فی شرح الجامعة = شرح زیارة الجامعة؛ شبر، عبدالله بن محمد رضا (۱۱۸۸-۱۲۴۲)
۷- شرح الزیارة الجامعة الکبیرة؛ حسینی، معین الدین بن محمد صادق
۸- زیارة الجامعة (ترجمه)
۹- شرح الزیارة الجامعة الکبیرة

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۶
آغاز: زیارت ائمه علیهم السلم از نزدیک و دور؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ فاقد ترجمه است؛ واقف: محمد رسول تاجر کاشی؛ کاغذ: حنائی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۲۱/۵×۳۳سم [ف: ۱۵ - ۲۸۳]
۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۷۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج سبز، ۲۱گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۲]
۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۵
زیارت معروف جامعه است مترجم به خط خوشنویس معروف اقا محمد شفیع تبریزی در ۱۲۵۱ق؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، دارای سرلوح مرصع؛ جلد: پارچه‌ای، ۳۳گ، ۶ سطر (۸/۲×۴/۲)، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۱]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۵
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۳]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۸
آغاز: چون بدرگاه روضه متبرکه مقدسه برسی؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ این نسخه مترجم به فارسی است؛ مجدول؛ تاریخ وقف: ۱۲۶۹ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۲۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۹سم [ف: ۱۵ - ۲۸۴]
۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۵
آغاز: از نزدیک و دور بهترین آنها زیارت جامعه است ... السلام علیکم یا اهل بیت النبوه؛ **انجام:** برابر
این نسخه مترجم به فارسی است؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن هروی، تا: ۱۲۶۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی فرنگی، ۱۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰/۷×۳۳/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۸۲]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۷
آغاز و انجام: برابر
این نسخه فاقد ترجمه است؛ خط: نسخ، کا: محمد صادق بن محمد حسین تاجر اصفهانی، تا: چهارشنبه ۳ شعبان ۱۲۷۵ق؛ واقف: محمد صادق بن محمد حسین تاجر اصفهانی؛ کاغذ: فستقی فرنگی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۴سم [ف: ۱۵ - ۲۸۴]
۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۳
آغاز: ابن بابویه و دیگران بسند معتبر روایت کرده‌اند؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ خوش، کا: علی اصغر ارسنجانی، تا: غره ذیحجه ۱۲۹۰ق، جا: کربلا؛ مجدول؛ نسخه محفوظ در قاب میشن مشکی؛ واقف: اسدالله علم، آبان ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی طوماری، ۲۷ سطر، اندازه: ۷/۳×۹/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۸۳]
۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۷۷
آغاز: شخصی از حضرت امام عینقی؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن هراتی ملقب به خلیفه، تا: نیمه قرن ۱۳؛ برگ دوم نسخه ناقص و فاقد ترجمه است؛ مجدول؛ واقف: میرزا احمد کریم بن غفور طهرانی، غره رمضان ۱۲۶۸؛ کاغذ: حنائی، جلد: میشن خرمایی، ۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۲۰/۲×۳۲/۳سم [ف: ۱۵ - ۲۸۴]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۹
خط: نسخ معرب زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با دیباچه‌ای کوتاه به فارسی، مجدول، پشت طبله دوم جلد با خودکار نوشته‌اند خط وصال شیرازی است؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۰گ، ۱۴ سطر (۱۴/۵×۵/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۳۳]
۱۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۳۴
آغاز: زیارت جامعه کبیره شیخ صدوق و ابن بابویه و دیگران روایت کرده اند؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد علی ممکن الوجود، تا: ۱۳۵۱ق؛ واقف: محمد علی ممکن الوجود، مرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: شکری، جلد: شومیز، ۲۷گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۷۵۷]

۱۱. تهران؛ عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۳۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول محرر؛ جلد: مقوا، ۱۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۳۰۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۳۸

آغاز: برابر

خط: نسخ ممتاز، کا: احمد نیریزی، بی‌تا؛ مجدول محرر، دارای سرلوح مذهب زیبا، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۵گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۳۱ - ۱۴۱]

● زیارت جامعه (ترجمه) / دعا / فارسی

zīyārat-e jāme‘a (t.)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

وابسته به: زیارة الجامعة الکبیرة؛ علی بن محمد، امام دهم (۲۱۲-۲۵۴ق)

ترجمه‌ای تحت اللفظی است از زیارت جامعه کبیره که برای استفاده عموم مردم صورت گرفته است.

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۲۳۷/۳

آغاز: الحمدلله ... که چون زیارت جامع مأثوره بسبب عموم مورد و تمامیت فائده و علو رتبه ازسائر زیارات منقوله ممتاز بود؛ **انجام:** ای پروردگار من که بسته نمی‌شود براین اعتقاد خاطر من زیرا که بسوی توبه نیکوئی اشاره کننده.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، محشی با عناوین «منه دام ظله»؛ در چند برگ ماقبل این رساله ترجمه برخی از ادعیه صحیفه سجادیه و سه برگ آغازین ترجمه دعاء جوشن کبیر مؤلف و ترجمه چندین دعای متفرقه آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰گ (۲۹پ-۴۸پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۳۴۸]

۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۳۸۵/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱۶گ (۱پ-۱۶پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۴۱۶]

۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۶۶۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۸گ (۸-۳۵)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۱۲]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۸/۴-۲۹/۲۴۸

آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی محمدوآله خیرة الوری اما بعد چنین گوید احقر عبادالله محمد ... عفی الله عن جرائمها که چون زیارت جامعه ماثوره به سبب عموم مورد و تمامیت فایده؛ **انجام:** لاینعقد علی ذلک ضمیری اذا کانت القلوب الیک بالجمیل تشیر بسته نمی‌شود بر این اعتقاد خاطر من زیرا که هست دلها به سوی تو به نیکویی اشاره کننده تم

خط: نسخ و ترجمه نستعلیق، کا: محمد صفی، تا: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۵گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۵۸]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۸۳/۲

آغاز: از نزدیک و دور بهترین آن زیارت جامعه است که ابن بابویه و دیگران به سند معتبر روایت کرده اند که شخصی از حضرت امام علی نقی صلوات الله علیه سؤال نمود؛ **انجام:** طاعتک و طاعة رسولک و آله علیهم السلام اللهم هذه بیعة له فی عنقی الی یوم القیمة.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم مشهدی به حسب اشاره مطلب خان، تا: شوال ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: سپاهانی نخودی سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۴۲پ-۵۶پ)، ۱۰سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۵۰۱]

۶. تهران؛ ذکاء، یحیی؛ شماره نسخه:۱۵

نخست دیباچه مجلسی است سپس سند زیارت جامعه با دستور آن به فارسی ولی ترجمه آن که مجلسی می‌گوید باید زیر سطور باشد در نسخه نیست و نویسنده نسخه گویا می‌خواست به خط نستعلیق ریزی بنویسد و ننوشته است، پس از زیارت چند مناجات است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح زیبا، مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید و قهوه‌ای، جلد: تیماج سبز، ۳۸گ، ۸ سطر (۷×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [نشریه: ۳ - ۱۳۶]

● زیارة الجامعة (ترجمه) / زیارات / فارسی

az-zīyārat-ol-jāme‘a (t.)

وابسته به: زیارة الجامعة الکبیرة؛ علی بن محمد، امام دهم (۲۱۲-۲۵۴ق)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۰/۴-طباطبائی

آغاز: سلام بر شما ای اهل خانه پیغمبر و جایگاه پیغامهای الهی

ترجمه تمام زیارت جامعه کبیره است که با قلم بسیار ریز نوشته است؛ کا: سید عبدالباقی حسینی کاشانی، تا: ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۱۲۷-۱۲۹)، اندازه: ۱۰/۵×۱۴سم [ف: ۲۳ - ۳۵۹]

● زیارت جامعه چهارم / دعا / فارسی

zīyārat-e jāme‘a-ye čahārom

مشتمل بر زیارت مشترک جامعه چهارم منقول از تحفة الزائر و دعای بعد از زیارت که برای هر یک از معصومین علیهم السلام خوانده می‌شود همچنین عهدنامه حضرت صاحب الامر و مناجات با پروردگار از جمله محتوای این رساله است.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۳۲۶

آغاز: در حرم هر امام که حاضر شوند چنین اذن خواهند بسمله ... و آل نبیک علیه ... السلام و قد منعت الناس..؛ **انجام:** اللهم ان عملی ضعیف فضاعفه لی یا کریم یا کریم یا کریم پس باز به سجده رو و صد مرتبه بگو شکرا شکرا پس حاجات خود را بخواه.

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی:آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۴۰گ، ۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۵ - ۶۸۳]

● **زیارة الحسین (ع)** / زیارات / عربی

zīyārat-ul-ḥusayn

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

رساله مختصری است در بیان زیارات وارده برای امام حسین (ع) با توضیحات قلیلی از مؤلف. از همین مؤلف «رساله‌ای در زیارت عاشورا» و نیز دو رساله صغیر و کبیر در زیارات به نام «مائدة الزائرین» در الذریعة معرفی شده است.

[الذریعة ۷۹/۱۲ و ۹/۱۹]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۸۹۶/۲-۱۰/۲۰۶

آغاز: بسملة الحمدلله علی نواله والسلام علی رسوله وآله اما بعد فیقول خادم بساتین المذاهب الجعفری والشرع المحمدی محمدجعفر الاسترآبادی هذه رسالة وجیزة فی ذکر بعض الزیارات الواردة لمن اراد ان یزور مولانا ومولی الکونین ابی عبدالله الحسین (ع)؛ **انجام:** فالزیارة المشتملة علی جمیع المحتملات بحسب الروایتین ونسخ روایة صفوان وما حکینا عن السید الداماد و شیخنا البهائی هذه

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، خط خوردگی دارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۲۵۸]

● **زیارت حضرت امام رضا (ع)** / زیارات / فارسی

zīyārat-e hazrat-e emām rezā

بیان مختصر آداب زیارت حضرت علی بن موسی الرضا علیهما السلام و ذکر فضایل زیارت آن حضرت می‌باشد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۹۶/۲

آغاز: چون خواهد که بزیارت سلطان خراسان علی بن موسی الرضا علیهما السلام رود پیش از آنکه از منزل بیرون خواهد رفتن غسل کردن سنت بود؛ **انجام:** پس رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم گفت که او اگر سؤال را تکرار میکرد هر آینه میگفتم تا هفتصد حج و هفتصد عمره مبرورات متقبلات.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ دستخط عبدالله بن عبدالعظیم خوانساری به سال ۱۱۸۳ق آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۵۰-۵۲)، ۱۷ سطر (۸×۱۲/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۹ - ۶۱۳]

● **زیارت خانه کعبه** / فلسفه، زیارات / فارسی

zīyārat-e xāna-ye ka'ba

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۱۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸گ (۸۰پ-۸۷پ)، ۱۷ سطر (۶×۱۰)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۵۳]

● **زیارت رجبیه** / زیارات / فارسی

zīyārat-e rajabīyya

این زیارت شریفه را شیخ کفعمی در مصباح و ابن طاوس حلی در اقبال از ابوالقاسم حسین بن روح (نایب خاص حضرت ولی عصر عج) نقل نموده است و دارای شروحی است، در این نسخه به راویان زیارت اشاره نشده است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۸۶

آغاز: که مخصوص بماه مبارک رجب است؛ **انجام:** و رحمة الله و برکاته و صلواته و تحیاته و هو حسبنا و نعم الوکیل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۴گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۸۵]

● **زیارة رسول الله (ص)** / زیارات / عربی

zīyārat-u rasūl-il-lāh

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۵/۹

آغاز: بسمله. زیارة رسول الله (ص) اذا اردت دخول المدینة المشرفة فاغتسل قبل ان تدخلها ... السلام علی رسول الله السلام علیک یا حبیب الله

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان، رم، ایتالیا، شماره ۱۷۶۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶ص (۹۱-۹۶)، ۱۷ سطر [عکسی ف: ۳ - ۶۴۱]

● **زیارت روزهای هفته** / دعا / عربی

zīyārat-e rūz-hā-ye hafte

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۶۱/۱۰

آغاز: هذا الیوم البست بسمله،اشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن سعدی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سبز، ۱۲۸گ، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵۱ - ۹۲]

● **زیارت روضه‌های بزرگان** / زیارات / فارسی

zīyārat-e rūza-hā-ye bozorgān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۶۸

آغاز: زیارت روضه‌های بزرگان چنین کنند تا به مراد برسند. رسول صلی الله علیه و سلم فرموده است که در سر مقابر اموات بدین نوع بخوانند

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پس از آن گفته‌ای از سید طه نقشبندی (۱۱۰ر) به خط عبدالقادر کوی طبیب؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۹پ-۱۱۰)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۷۱]

● **زیارت سید الشهداء** / زیارات / عربی

zīyārat-e seyyed-oš šohadā'

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۰۳/۹

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ مهر: «محمد باقر» (بیضی) با تاریخی که شاید ۱۳۱۲ باشد، «العبد الضعیف ... الشریف» (چهارگوش)؛ خریداری کتابخانه از فرهاد؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۸گ (۱۱۳پ-۱۲۰پ)، ۸-۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۴]

← زیارت عاشورا ⟵ کیفیت زیارت عاشورا

● **زیارت عاشورا** / زیارات، دعا / عربی

zīyārat-e 'āšūrā

محمد بن علی (ع)، امام پنجم، ۵۷ - ۱۱۴ قمری

mohammad ebn-e 'alī, emām-e panjom (678 - 733)

این زیارت با اعمالی که شرح آن در متن آمده است از ادعیه‌ای است که در روز عاشورا به وقت زیارت قبر امام حسین علیه السلام امام سوم شیعیان باید خواند و انجام داد.

شرح و حواشی:

۱- زیارت عاشورا (ترجمه)؛ مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی (۱۰۳۷-۱۱۱۰)

۲- تحقیق فی الزیارة العاشوراء؛ حسینی ساوجی، حسن بن ابراهیم (-۱۳)

۳- زیارة عاشوراء؛ حسینی استرآبادی، نصرالله بن حسن (-۱۳)

۴- زیارة العاشوراء و کیفیتها؛ شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی (۱۱۷۵-۱۲۶۰)

۵- الدرة الحمراء فی شرح کیفیة زیارة العاشوراء؛ شهدادی، محمد بن ابی الحسن (-۱۲۷۸)

۶- شرح زیارت عاشورا؛ موسوی یزدی، حسین بن جعفر (-۱۴)

۷- کیفیة زیارة عاشوراء (رسالة فی بیان ...)؛ کلباسی، ابوالمعالی بن محمد ابراهیم (۱۲۴۷-۱۳۱۵)

۸- جنة السرور فی تحقیق کیفیة زیارة العاشور؛ استرآبادی، علی بن محمد جعفر (۱۲۴۲-۱۳۱۵)

۹- نتایج المأثور فی ترجمة جنة السرور؛ استرآبادی، علی بن محمد جعفر (۱۲۴۲-۱۳۱۵)

۱۰- شفاء الصدور فی شرح زیارة العاشور؛ طهرانی، ابوالفضل بن ابوالقاسم (۱۲۷۳-۱۳۱۶)

۱۱- بیان زیارت عاشورا؛ محلاتی، عبدالحسین بن علی (۱۲۷۰-۱۳۲۳)

۱۲- شرح زیارة عاشوراء؛ داور شیرازی، مفید بن محمد نبی (۱۲۵۱-۱۳۲۵)

۱۳- شرح زیارت عاشورا؛ مدرس چهاردهی، محمد علی بن محمد نصیر (۱۲۵۲-۱۳۳۴)

۱۴- کیفیت زیارت عاشورا؛ قمشه ای، محمد حسین بن محمد قاسم (۱۲۵۰-۱۳۳۶)

۱۵- شرح زیارة عاشوراء؛ کاشانی، حبیب الله بن علی مدد (۱۲۶۲-۱۳۴۰)

۱۶- شرح زیارت عاشورا (رساله در بیان ...)؛ فشارکی، محمد حسین بن محمد جعفر (۱۲۶۶-۱۳۵۳)

۱۷- شرح زیارت عاشورا؛ طواری یزدی، عباس بن محمد (-۱۵)

۱۸- ترتیب زیارة عاشورا

۱۹- شرح زیارة عاشورا

۲۰- کیفیة زیارة العاشوراء

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲/۲

آغاز: بسمله، السلام علیک یا ابا عبد الله السلام علیک یابن رسول الله؛ **انجام:** و یضرب الله الامثال للناس و الله بکل شیء علیم.

در این نسخه اصل زیارت نامه و اعمال لازمه همگی مرتب آمده است؛ خط: نسخ، کا: محمد رضا تبریزی، تا: قرن ۱۲، جا: تبریز؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، ۱۱ص (۸-۱۸)، ۱۱ سطر (۵/۵×۹)، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۷ - ۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۸۴

بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ با سرلوح قدیمی؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۳. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۴۲

در این کتاب طریقه کامل زیارت عاشورا ذکر شده؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ شوال ۱۳۳۳ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج زرد، ۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲ - ۱۰۷]

۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۳۶

کا: نخجوانی، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسن نخعی مازندرانی [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۷۶۴

بی‌کا، بی‌تا؛ طومار زیبای زیارت عاشورا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی [رایانه]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۴۳۹/۱

زیارت عاشورا، دعای اعتصام، دعای سمات، دعای کمیل، اربعین سورة منتخب من التوریة، مناجات خمسة عشر، احکام اختلاجات اعضا، دعائی طویل در حوائج دنیا و آخرت، خواص اسماء الله، خواص ادویه و فصد و حجامت و حمام و ...؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج، زیتونی، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۳۹۱]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۱

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۸۹

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۰۳

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد هادی معرفت [رایانه]

● زیارت عاشورا (ترجمه) / زیارات / فارسی

zīyārat-e ʻāšūrā (t.)

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

وابسته به: زیارت عاشورا؛ محمد بن علی (ع)، امام پنجم (۵۷-۱۱۴)

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۰۸/۷-۲۹/۲۴۸

آغاز: الحمدلله الذی جعل الزیارات ذریعة لرفع الدرجات والصلوة علی من شرفت التسلیمات والصلوات البررة السادات اما بعد این رساله درفضیلت وکیفیت زیارت حضرت سید الشهداء؛ **انجام:** واوصیاء نبی الله وذریة رسول الله صلی الله علیه وآله ورحمة الله وبرکاته درود خدا بر او براآل او ورحمت خدا وبر آل او و رحمت خدا وبرکتهای خدا پس هر حاجت که خواهی از خدا سؤال کن که پس اگر چنین کنی زیارت تو از دور ونزدیک هر دو مقبول است

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۲ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۸×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۵۸]

● زیارت عاشورا / زیارات / فارسی

zīyārat-e ʻāšūrā

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad jaʻfar ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

اختلافاتی که بین دو روایت علقمه و صفوان در نقل روایت زیارت عاشورا دارند را متذکر شده که روایت صفوان را با رنگ سیاه و اختلاف روایت علقمه با نسخ غیر متداوله را با قرمز نگاشته است.

[الذریعة ۷۹/۱۲]

دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۹۷/۳

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد پس می‌گوید طالب از خداوند هادی محمد جعفر استرآبادی که چون زیارت عاشوراء؛ **انجام:** مع الحسین و اصحاب الحسین الذین بذلوا مهجهم دون الحسین علیه السلام

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ: - ۱۰۲]

● زیارة عاشوراء / زیارات / عربی

zīyārat-u ʻāšūrā'

حسینی استرآبادی، نصرالله بن حسن، ق۱۳ قمری

hoseynī estarābādī, nasr-ol-lāh ebn-e hasan (- 19c)

وابسته به: زیارت عاشورا؛ محمد بن علی (ع)، امام پنجم (۵۷-۱۱۴)

در این رساله درباره صحت روایت عاشورا که علامه حلی در آن اشکال کرده است گفتگو گردیده و گویا از نصرالله بن حسن حسینی باشد که همه شماره‌های این مجموعه را نوشته است. این کتاب جز رساله‌ای است که درکتابخانه دانشکده حقوق (ش ۳۶-د) هست.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۲۷/۳

آغاز: بسمله. حمدله ... اما بعد فاعلم ان الروایة الواردة فی کیفیة زیادة العاشوراء مما استشکله العلامة؛ **انجام:** یقصد مطلق الزیارة لازیارة العاشوراء.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: انجام؛ ۵گ (۴۳ر-۴۷پ) [ف: ۵ - ۸۹]

● زیارت عاشورا / دعا / عربی و فارسی

zīyārat-e ʻāšūrā

غیر همانند:

۱. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۳ - د

آغاز: بسمله. حمدله ... و بعد فقد طال شوقی الی معرفة کیفیة زیارة خامس اهل الکساء ... یوم عاشورا؛ **انجام:** فربما فعلت ذلک فی شهر اکثر من عشرین مرة

در این رساله از زیارت عاشورا بحث شده و در آن چند مطلب

است. این رساله جز نسخه شماره ۲۵۲۷/۳ سپهسالار است و چنین است فهرست آن: ۱. مستند هذه الزیارة، ۲. ما یستفاد من هذه الاخبار، ۳. ذکر بعض کلمات العلماء فی بیان کیفیة هذه الزیارة، ۴. فی بیان امور ینبغی التنبیه علیها گویا نسخه اصل باشد و خط خورده و بحاشیه رفته است؛ خط: شکسته نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۹۰گ، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: - ۳۶۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۶۳

طومار زیارة العاشوراء است با دستور خواندن آن به زبان فارسی؛ خط: نسخ، کا: زین العابدین سپاهانی، تا: ۱۲۳۸ق؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: پارچه، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۴گ، ۲۳۴ سطر (۵/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۸/۵×۲۳سم [ف: ۱۴ - ۳۶۱۱]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۵۰

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم - السلام علیك یا اباعبدالله. السلام علیك یابن رسول الله؛ **انجام:** بعد از دو رکعت نماز زیارت بجای بیاور و دعای علقمه را بخوان حرره العبد احمد ...

خط: نسخ ممتاز، کا: احمد، بی‌تا؛ این طومار زیارت عاشورای حسینی علیه السلام و دستور اجرای آن است که قسمتی از آن در میان جداول بند زرین کتابت شده و بقیه طومار فاقد هر گونه تزئین است؛ کاغذ: ترمه، اندازه: ۸/۷×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۶۱۷]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۶/۱

آغاز: اشاره کند به سوی آن حضرت سلام و جهد کند در نفرین کردن بر قاتل آن حضرت؛ **انجام:** و اگر اول یکی از زیارات بعیده را بعمل آورد و نماز بکند و بعد از آن این اعمال را به عمل آورد ظاهراً کافی می‌باشد.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشت و برافزوده‌ها: یادداشت بلغ به تاریخ شنبه ۱۹ محرم ۱۱۵۶، در ۲۶ فروردین ۱۰۵۷ق صحافی شده، یادداشت مقابله؛ یادداشت وقف کتاب توسط آغاز جواهر بر کافه اثنی عشریه با تولیت آخوند ملا محمد طاهر نوری در با تاریخ ۱۲۳۴ق؛ مهر «عبده جوهر» (چهارگوش) و تاریخ ۱۲۳۲؛ اهدایی: ناصر کاتوزیان؛ ۱۵گ (۱ر-۱۵ر) [ف: ۱۹ - ۱۱۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۹

آغاز: شیخ مفید و سید ابن طاوس و جمعی دیگر از علما بسند معتبر روایت کرده اند؛ **انجام:** و ثبت قدم صدق عندك مع الحسین و اصحاب الحسین.

دعاء علقمه در حاشیه نسخه نگاشته شده؛ خط: نسخ خوش و شکسته نستعلیق،بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ مجدول، مذهب؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۸۷]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۶۱

طومار زیارة العاشوراء است با دستور خواندن آن به زبان فارسی؛ خط: نسخ، کا: ملاعلی، تا: قرن ۱۲و ۱۳؛ مجدول، مذهب، با سرلوح زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۸۲گ، ۳۸۲ سطر (۳/۵×۳۱/۵)، اندازه: ۸/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۴ - ۳۶۱۰]

● زیارة عاشورا غیر المعروفة / زیارات / عربی

zīyārat-u ʻāšūrā ġayr-ul maʻrūfa

بروجردی، محمد رحیم بن محمد، - ۱۳۰۹ قمری

borūjerdī, mohammad rahīm ebn-e mohammad (-1892)

مؤلف می‌گوید: زیارت عاشورای غیرمشهوره را که با زیارت مشهور اختلافاتی دارد، در مشهد ضمن کتابی قدیمی یافتم، آن را در این اوراق نوشتم تا مؤمنین بخوانند.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۳۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والصلوة والسلام علی محمد وآله اجمعین ... اما بعد فیقول العبد الاثیم اقل خدام الشرع القویم اقل الحاج محمد رحیم ... ان هذه زیارة عاشورا غیر معروفة؛ **انجام:** ثم ان المذکور فی صدر روایة صاحب هذا الکتاب الغسل فی یوم العاشورا ... فی حرم مولانا الحسین (ع) ... تقدیمها ولعل الاحوط التاخیر والله العالم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۶گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۷]

● زیارت عاشورا و دعای علقمه / زیارات / عربی و فارسی

zīyārate- ʻāšūrā va doʻā-ye ʻalqama

متن زیارت امام حسین (ع) است در روز عاشورا مشهور به زیارت عاشورا و دعای پس از آن که به دعای علقمه معروف است همراه با ترجمه فارسی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۳۶

آغاز: و لا جعله الله آخر العهد منی لزیارتکم السلام علی الحسن و الحسین و علی علی بن الحسین؛ **انجام:** و ذر شارق و رحمة الله و برکاته السلام علی علی بن ابی طالب.

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ جلد: مقوا رویه کاغذ سبز ، ۳۳گ، ابعاد متن:۴×۴، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴۴ - ۱۴۱]

● زیارت عاشورا و زیارت علقمه / دعا / فارسی و عربی

zīyārat-e ʻāšūrā va zīyārat-e ʻalqama

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۰۸۲

آغاز: و الوتر الموتور السلام علیك و علی الارواح التی حلت؛ **انجام:** و ما املت فی زیارتکما انه قریب مجیب ... سنه ۱۲۵۲

مترجم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

● زیارة العاشوراء و کیفیتها / زیارات / فارسی

zīyārat-ol-‘āšūrā va kayfīyyat-o-hā

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ - ۱۲۶۰ قمری

šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)

وابسته به: زیارت عاشورا؛ محمد بن علی (ع)، امام پنجم (۵۷-۱۱۴)

تاریخ تألیف: دهه اول محرم ۱۲۳۶ق

رساله‌ای است در بیان زیارت عاشوراء و کیفیت قرائت آن و آداب آن. مؤلف این کتاب را در جواب سؤال شخصی نگاشته است.

آغاز: سؤال التماس این است کیفیت زیارت عاشورا را به نحویکه امیدگاهی بعمل می‌آورند بیان فرمایند ... جواب کیفیت زیارت عاشورا به نحوی که حال که عبارت از عشر اول محرم سنه یکهزار و دویست و سی و شش ...

[الذریعه ۷۹/۱۲رقم ۵۴۷]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۶۳۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلواته علی اکمل من ختمت به الرسالة و افضل من فوضت الیه الوصیة و اولاده الأطائب الاماجد الزاکیة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱۲گ (۶۷ر-۷۸ر)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۱]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۲۷/۲۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختمت به الرسالة و افضل من فوضت الیه الوصیة و اولاده الأطائب الاماجد الزاکیة.

بی‌کا، تا: ۱۱ محرم ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۱۶۵ر-۱۷۰پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۰ - ۱۹۸]

● **زیارة القبور** / زیارات / فارسی

zīyārat-ol qobūr

فتواها و سخنان مختلفی درباره زیارت قبور و مشاهد است. از این کتابها و اشخاص: مصابیح، شرح مسلم، مظهر، مشکوة، مورس، احیاء علوم‌الدین، مغنی، محتاج، ابن حجر و شرح ایجاز.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۵۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۳گ (۸۶پ-۸۸ر)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۱/۲۹ - ۳۶۹]

● **زیارة النبی (ص)** / زیارات / عربی

zīyārat-un-nabī

زیارت نقل و ثواب زیارت رجبیه و دو شعر را شامل است مختصر توضیحی است که بعد از زیارة النبی راجع به زیارت رجبیه آمده و فضیلت زیارات را درآن ماه بیان کرده است.

قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۴۲/۲

آغاز: السلام علیک یا رسول الله و رحمة الله و برکاته السلام علیک یا محمد بن عبدالله؛ **انجام:** بحق عترت اطهار و تربت آنشاه ×× شود نصیب بخوبی طواف بیت الله

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۷گ (۱۲پ-۱۸ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۲۴سم [ف مخ]

← زیارت مطلقه ⪪ الاثنی عشریة

● **زیارت مفجعه** / دعا / عربی

zīyārat-e mofje‘a

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۴۰۲/۳

آغاز: السلام علیک یا ابا عبدالله السلام علیک یابن رسول الله؛ **انجام:** السلام علی البنات الها شمیات السلام علی السادات العلویة (پس از آن افتاده) علیکم و رحمة الله و برکاته.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد حسین تبریزی، تا: آخر محرم ۱۲۸۸ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۵ - ۷۳۵]

● **زیارت مفجعه حضرت زینب (ع)** / زیارات / عربی

zīyārat-e mofje‘a-ye hazrat-e zeynab

کاشانی، محمد رسول بن عبدالعزیز، ق۱۳ قمری

kāšānī, mohammad rasūl ebn-e ‘abd-ol-‘azīz (- 19c)

دراین نسخه زیارت مفجعه حضرت زینب (ع) بدون هیچ توضیحی تحریر شده است.

[الذریعة ۸۰/۱۲]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۳۱۶-۱۲/۲۰۶

آغاز: السلام علیک یا بنت سلطان الانبیاء. السلام علیک یا بنت صاحب الحوض واللواء؛ **انجام:** وهو حسبنا ونعم الوکیل برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: ثلث معرب، کا: محمد جواد یزدی، تا: ۱۳۴۳ق؛ جلد: گالینگور، ۱۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۵۹]

← زیارت نامه ⪪ زیارات

● **زیارت نامه** / دعا / فارسی

zīyārat-nāme

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۷۳۵
آغاز: لا یخفی علیك انك انت الله؛ **انجام:** بگذار و از ادعیه با لاسر آنچه میسر میشود بخوان
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ [رایانه]

● **زیارت نامه** / زیارات / فارسی و عربی
zīyārat nāma
آقا جمال خوانساری، محمد بن حسین، - ۱۱۲۵ قمری
āqā jamāl-e xānsārī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1713)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۹۰۸
آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** گلچین سعادت مادران باد و رحمه الله و برگاه
خط: نسخ و نستعلیق، کا: سید محمد خادم، تا: ۱۱۲۸ق [الفبائی: - ۲۹۸]

● **زیارت نامه** / دعا / عربی و فارسی
zīyārat-nāme

غیر همانند:
۱. شیراز؛ ثامنی، محمد رضا؛ شماره نسخه:۳۳
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، قطع: پالتویی [اوراق عتیق: ۱ - ۲۷۱]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۰۰۷
آغاز: بسمله. پس و القرآن الحکیم انك لمن المرسلین علی صراط مستقیم؛ **انجام:** و هو العلی العظیم لاکراه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴ [رایانه]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵۵
آغاز: من اخاف خزونته و شرمن اخاف شره؛ **انجام:** فی سنه اربع و خمسین بعد الالف و ماتین
خط: نستعلیق، کا: بروجردی، محمد حسین، تا: ۱۲۵۴ق، به نام: میرزا محمد حسن؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

● **زیارت نامه حضرت ثامن الائمه (ع)** / دعا / عربی
zīyārat-nāme-ye hazrat-e sāmen-ol-a’imma

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۳۲۹
آغاز: بسمله، الله اکبر الله اکبر کبیرا و الحمدلله کثیر و سبحان الله بکرة؛ **انجام:** و فاطمة و الحسن و الحسین و الائمة المعصومین من ذریة الحسین علیهم السلام. سنه ۱۳۱۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق [رایانه]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۰۸۶
آغاز: استشفع بک یا مولای و اتقرب بك؛ **انجام:** هذا زیارت جامعه کبیر بسمله ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ [رایانه]

● **زیارت و ستایش قبر پیغمبر (ص)** / زیارات / عربی
zīyārat va setāyeš-e qabr-e peyqambar
هشترودی، اسماعیل، ق۱۴ قمری
haštrūdī, esmā‘īl (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۱۴/۵
آغاز: (بسمله) الحمد لله الذی اوضح للعباد طریق الفلاح و السداد فیما یتعلق بهم من المعاش و المعاد، بعث رسلا ... اما بعد پس دیر زمانی است شایق بودم معانی ومطالبی را بیاد آورم که در حصول بصیرت بسیار دخیل و برای تنبه و پی بردن بحقیقت دین حنیف اسلام ادل دلیل هستند؛ **انجام:** این قبیل ارتکابات جزء دیانت اسلامیه شده اگر یکی متعرض شود و اعتراض کند اشباه علماء بصدا در آیند فضلا از عوام کالانعام.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: مقوای مشکی، ۱۱ص (۱۴۱-۱۵۱)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۲۱]

● **الزیارة و الدعاء** / زیارات، دعا / عربی
az-zīyāra wa-d du‘ā’

کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ قطع: بغلی [نشریه: ۷ - ۳۵]

● **زیارجة رملیة** / علوم غریبه / عربی
zayārjat-un ramlīyya
جعفر بن محمد (ع)، امام ششم، ۸۰ - ۱۴۸ قمری
ja‘far ebn-e mohammad, emām-e šešom (700 - 766)
رساله‌ای است مختصر در علم زایرجه و رمل، منسوب به امام جعفر صادق علیه السلام، شانزده شکل رملی در این رساله آمده است. انتساب این کتاب به حضرت امام جعفر بن محمد صادق علیهم السلام، بی‌اساس است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۵/۵
آغاز: و به ثقتی و علیه اعتمادی و صلی الله علی سیدنا محمد و علی صحبه و سلم هذه زیارجة رملیة عن الإمام جعفر الصادق علیه السلام؛ **انجام:** الوسط طریفه یجد ازوج ط ن ط د ازوج ط تمت.
خط:نسخ، کا: حسن فرزند صدیق فرزند محمد فرزند احمد فرزند جحا، گیلانی، تا: ۱۳۱۳ق؛ دارای جداول رملی؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰گ (۱۲۶-۱۳۵)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۹ - ۵۴۶]

● **زیبا بیاض دلگشا** / شعر / فارسی

zībā bayāz-e delgošā

میرزا آقا، احمد، ق۱۲ قمری

mīrzā āqā, ahmad (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۸۸ق

بیاض بسیار زیبا و هنری است شامل اشعار منتخب از شعرای بزرگ فارسی‌سرای، و چند قطعه از منشئات ادبی بزرگانی چون نصیرا (در طلب آب)، عبداللطیف خان تنها تخلص موسوی (در وصف خشکی و کمی آب اصفهان) و صایب و دیباچه منشئات میرزا جلالای طباطبا. نام شعرایی که در این جنگ از آنها شعری نقل شده: صفی قلی بیک، مخلص، متین، ناصر علی، موسوی خان فطرت، قاسم، شوکت، معنی، صامت، رفیع واعظ قزوینی، وحید، امان الله، کمال خجند، مسعود بیگ، شرف الدین حکیم شفایی، فیضی، نجات، نظیری، عبدالله، توفیق، عاملای بلخی، قبول، نجیبای خالص، آزری خراسانی، شاپور، سید امتیاز خان خالص، میر صنعی تبریزی، فوجی نیشابوری، طالب تبریزی، یحیی کاشی، زمانای زرکش صفاهانی، مولانا شهیدی، معزخان افسر، فتحعلی تسکین، سالک یزدی، میرمعصوم کاشی، فرین، حکیم رکنای مسیح کاشانی، کاتبی، جامی، داعی، میرزا محمد سعید حکیم، فغانی، ضمیری، محتشم، ظهوری، سپاهی، هلالی، خاکی، منیر، کلیم، الهی، صالح، عرفی، فایض، ناصر خسرو، مرتضی قلی خان شاملو، عالی شیرازی، میرزا محمد محسن ناجی، غنی، دانش، تمنا، رهی، علوی، سلیم، نصیب، طالب آملی، شیرو خسروشاه حسین مناسب سبزواری، لیلی ومجنون ملامکتبی، عشقیه حاجی محمد اسلم سالم، معراج الخیال ملا علی رضا تجلی، ساقی نامه ملا شکیب، ساقی نامه مولانا ملک دکنی، ساقی نامه قدسی، ساقی نامه خواجه حافظ، نخل سیب احمد علی خان سند، نگارستان چین از سند، مثنوی ملا صادق تفریشی، مثنوی دربدایع صنایع از میرزا طاهر وحید، مثنوی ملا وحشی، واسوخت تمام فطرت ملا غیرت، واسوخت متین وملا صبا، سوز وگداز نوعی. در برخی از صفحات اشعار به صورت موضوعی انتخاب شده مثلاً موضوع چین و ناصیه، ابرو، چشم، مژگان و مژه، نگاه، اشاره و غمزه، بینی، خط، خال، دهن، لب، دندان، خنده و تبسم، ذقن و زنخدان، گوش و بناگوش، گردن و بیاض گردن، سینه، ناف، ساعد، پنجه و دست، ناخن، حنا، میان و کمر، ساق، پای، تن و بدن، حسن و جمال، جلوه، قد و قامت ...

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۶۰-۳۵/۴۰

آغاز: هرگاه اسب بسیار بخشش برکافه ناس ... گفت تاریخش هما زیبا بیاض دلگشا ۱۱۸۸ اولی آنکه مسلک اختصار پویم ... محکم واستوار با دو قد انتهی السواد الی البیاض بسمله صفی قلی بیک: الهی غنچه ذکر خفی گردان دهانم را ×× مکن گویا بحرفی جز ثنای خود زبانم را؛ نهال معرفت؛ **انجام:** من کلام موسویخان فطرت بیکی از دوستان در طلب رنگ نقاشی قلمی گردیده تا صدف لا جورد آسمان ... ممکن است که این معنی صورت پذیرشود چهره شاهد مطلوبش محتاج بریختن رنگ طلب مباد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز (از مقدمه)؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مزدوج مذهب مرصع، مذهب؛ جلد: گالینگور سبز، ۵۵۸گ، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۵×۲۷سم [ف: ۴ - ۲۲۶۰]

← الزیباریة ← حاشیة شرح الرسالة السمرقندیة

● **زیبای گمنام** / داستان / فارسی

zībā-ye gomnām

[دنا ۱۲۷۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۱۸/۱]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۵۳

آغاز: برن یکی از نواحی ایالت (اندورپکی) از سرزمین‌های بدآب و هوای فرانسه است که دارای استخرهای زیاد جویبارهای فراوان و مرداب‌های متعفن می‌باشد؛ **انجام:** وقتی که کنار جسد پدرش رسید مانند دیوانگانی گریه می‌کرد فریاد می‌زد با احتیاط جسد را در درشکه گذارده به طرف قصر حرکت کردند شبانه به مأمورین دادگستری و شهربانی اطلاع دادند وصبح روز بعد مأمورین درقصر حاضر شدند

خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۵۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۳]

● **زیبایی‌های اندام انسان** / طب، شعر / فارسی

zībāyī-hā-ye andām-e ensān

زیبایی‌های اندام انسان در شعرهای سرایندگان فارسی با عنوان فصل و نخست از زلف آغاز می‌شود.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۷۴/۴

بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۵۱ق؛ افتادگی: انجام؛ در ۱۲۴ر-پ داستان نعمت خان عالی با پادشاه و داستان زیب النساء با پادشاه است؛ کاغذ: ترمه هندی، جلد: رویه کاغذ مغزی میشن قهوه‌ای، ۵۲گ (۸۲پ-۱۳۳پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵ - ۴۰۱]

● **زیبایی‌های ایران** / تاریخ / فرانسه

zībāyī-hā-ye īrān

Les beautez de la Perse, Par Le Sieur R. D. D. V.

چاپ ۱۶۷۳ پاریس

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۰۳-ف

از روی چاپی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۱۵۶]

← زیبق ⪢ کبریت و زیبق

● **الزیبق = المزاج = کیمیا** / کیمیا / عربی

az-zībaq = al-mizāj = kīmīyā

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

نام کتاب در نمایه مجموعه «رسالة فی المزاج لجابر» آمده است. بخش‌بندی نشده. با سربندهای در خور.

[دنا ۱۲۷۴/۵؛ اعلام ۴۱۰/۱؛ بغدادی، هدیه ۲۴۹/۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۸۶/۵-عکسی

آغاز: بسمله. قال جابر ان مما یعقد الزیبق بلادواء، ان یؤخذ من القناتی التی تکون فیها الماء وزن و یجعل فیها من الزیبق؛ **انجام:** و یحللها فی موضع واحد و هو اوثق و اقرب و اعمل و الله تعالی اعلم من کشف الرموز.

خط: نسخ روشن، بی‌کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ ۴ص (۹۷-۱۰۰) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۲]

← الزیبق الشرقی، الزیبق الغربی نار الحجر، ارض الحجر ⪢ الارکان الاربعة فی الحجر

● **الزیبق الغربی** / علوم غریبه / عربی

az-zībaq-ul ġarbī

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۱/۱۳

آغاز: بسمله، الحمدلله الخالق العلیم

بی‌کا، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: مقوایی با گالینگور سبز، ۵ص (۷۴-۷۸)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۵ - ۱۷۶۹]

● **زیبنده اسفار** / اخلاق / فارسی

zībande-ye asfār

علم الهدی، محمد بن محسن، ۱۰۳۹ – ۱۱۱۵ قمری

'alam-ol-hodā, mohammad ebn-e mohsen (1630 - 1704)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۴۱

آغاز: بسمله، بعد از ادای وظایف سپاس و ستایش؛ **انجام:** سلام علی المرسلین و الحمدلله رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [رایانه]

۲. کاشان؛ علامه فیض؛ شماره نسخه:بدون شماره

از علم الهدی و به خط او؛ بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۶۱۹]

● **زیب الوسائل** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی و اردو

zīb-ol-vasā'el

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۳۲

آغاز: قال السائل قد جمع المفسرون؛ **انجام:** در مجلد دوم استقصاء الافحام ... مسطور است.

و جواب شبهات اهل خلاف فی احادیث وآیات؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

● **الزیج** / هیأت - عربی

az-zīj

مروزی، حبش بن عبدالله، ق۳ قمری

marvzī, hebaš ebn-e 'abd-ol-lāh (- 9c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱/۶-ف

نسخه اصل: ینی جامع ش ۷۴۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۵گ (۷۱-۲۳۵) [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۴]

● **زیج** / هیئت / فارسی

zīj

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ ؟ قمری

kāšī, jamšīd ebn-e mas'ūd (- 1438)

قسمتی است از اواسط زیج علامه غیاث الدین جمشید بن مسعود بن محمود طبیب کاشانی متوفی ۸۴۱ هجری. [کاتب نسخه در هامش صفحه دوم نوشته است: «توفی المولی المخدوم الاعظم غیاث الملة و الدین جمشید طیب الله مضجعه و طاب ثراه و جعل الجنة مأواه و مثواه و هو مصنف هذا الزیج فی صباح یوم الاربعاء تاسع عشره من رمضان سنة ۸۳۲ هجریة خارج بلدة سمرقند بموضع رصد»]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۲۹

آغاز: فصل ششم - در تسهیل تقویم کواکب و عروض آنها؛ **انجام:** ارتفاع طالع استخراج کنیم و مضمون این فصل هم در هیچ زیج ندیده ایم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی سمرقندی، جلد: پارچه یی، ۱۵گ، ابعاد متن: ۱۲/۲×۱۸/۵، اندازه: ۲۰×۲۵/۶سم [ف: ۸ - ۱۷۷]

● **زیج (جدول)** / هیئت / عربی

zīj (jadval)

محمد امین

mohammad amīn

تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۱۷/۴

بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۳ - ۲۲۷]

● **زیج** / هیئت / ترکی

zīj

غیر همانند:

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۸۶

جداول نجومی است به ترکی با عنوان‌های «الارتفاعات» و با نقل از اسطرلاب سید علی بن حسین؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق؛ مجدول، با یادداشت و مهر شمس الافاضل خراسانی کاشمری ناظر شرعیات تهران در ۱۳۴۲ که کتاب را به حسین عونی العربی العثمانی بخشیده، با مهر «بسم الله الرحمن الرحیم»؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی، ۴۳گ، ۳۰-۴۱ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [سنا: ف: ۲ - ۱۶۲]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۱۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

● **زیج (جداول)** / هیئت / فارسی

zīj (jadāvel)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۲۵/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۶ - ۴۱۰]

● **زیج** / هیئت / عربی

zīj

غیر همانند:

۱. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۲۶

جدولها نجومی است از «جدول جیب الفرنگی الحرفی المسمی بالتنجیمی» تا جدول وصول کف الخضیب به نصف النهار؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید و کبود [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۸/۴

خط:نسخ مایل به نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۸۷ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۱۵۷-۱۶۲)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴۵ - ۱۰۴]

۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۷۴

جدولهای نجومی است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه هندی است با جدولهای شنگرف در ۷۶ برگ [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳/۶۶۰-۴/۱۳۰

آغاز: جدول تسویه البیوت، الحمل لعرض لرها؛ **انجام:** الحوت لعرض لرها ...

جداولی است دارای دوازده قسمت که در بالای هر قسمت نام یکی از ماه‌های دوازده‌گانه از حمل تا حوت ثبت شده و در ذیل هر نام اطلاعاتی تحت عناوین «الدرجات- العاشر، الحادیعشر، الثانی عشر، الثانی، الثالث» درج شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جداول شنگرف؛ ۴گ، ۳۲ سطر [ف: ۴ - ۲۲۶۱]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۲۰/۸

آغاز: الباب الخامس و الثلاثون فی ظهور الکواکب الستة و اختفائها فی التشریق و التغریب بالحساب و سائر الکواکب الثابتة؛

انجام: و السقوط و الفقر و الشغب و التخالیط و الله اعلم بالصواب و صلی الله علی رسوله محمد النبی الامی وعلی آله تسلیما و الحمدلله رب العالمین

قسمتی است از زیجی که بلاشک بعد از قرن پنجم و پیش از قرن هفتم هجری تألیف شده و خط آن مغایر با رسالات پیشین است؛ خط: مختلف، بی‌کا، بی‌تا؛ تذنیب آن نیم صفحه عمل رویت اهله است مستخرج از اعمال ابی العقول، و سپس یک قصیده به زبان عربی که در دوازده بیت و مطلع آن چنین است: «حکم مضی و قضاء لانغالبه ×× قدنال منا و امرفات ذاهبه»؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج، ۱۵گ، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵۲سم [ف: ۱۰ - ۲۶۸]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۳۶

جدول‌هایی است همانند جدول‌های یک زیج. برخی از برگ‌هایش شباهتی به صفحات زیج الغ بیک (۷۹۷-۸۵۳) دارد جدول‌های زیج الغ بیک در هر صفحه معرفی شده است، و صفحات نسخه ما از هر گونه معرفی خالی می‌باشد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، حروف ابجد به جای عدد نوشته شده؛ کاغذ: نخودی، هندی، جلد: مقوایی، رویه تیماج سرخ، ۸۹گ، ۳۲ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۴/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱۱ - ۱۲۸]

● **زیج** / تقویم / فارسی

zīj

غیر همانند:

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۱۷

جداولی است که این عناوین در بالای آنها آمده است: جدول جیب، جدول ظل اول که آن را ظل معکوس خوانند، جدول ظل دوم که آن را ظل مستوی خوانند، جدول میل الاول و هو الموجود بالرصد غایته، باقی جدول میل اول، جدول میل دوم زانکه اعظم است، جدول مطالع بروج در عرض‌های مختلف، حرکت اوساط مریخ در ایام مشرقه و ساعات و کسور ساعات، جدول تعدیل اول مریخ به مرکز برگیرند و بر مرکز افزایند و از خاصه بکاهند، جدول تعدیل دوم مریخ به خاصه معدله برگیرند، جدول دقایق حصص و اختلاف مریخ، جدول عرض مریخ در شمال و جنوب، جدول اوساط زهره در سالهای ناقصه یزدجردی ما بین هفتصد و هشتصد، جدول حرکت اوساط زهره در ماهها و روزهای یزدجردی، جدول السهام منقول من زیج الاقبالی و یوافق

قول ابی معشر و الحمزة علی رای بعضهم، تقویم منازل القمر من زیج الاقبالی و یوافق قول ابی معشر و الحمزة علی رای بعضهم، تقویم منازل القمر من زیج الاقبالی، سهم تحاویل السنین و القرانات، جدول تعدیل دوم قمر و اختلاف بخاصه معدله برگیرند، جدول دقایق حصص قمر، تقویم راس در سالهای ناقصه متوالی در صد سال، حرکت تقویم راس در ماهها و روزهای یزدجردی، جدول عرض قمر به حصه آورد، جدول اصابع و ساعات سقوط و مکث از خسوف به عرض ماه بردارند، جدول اختلاف منظر ماه در طول و عرض بلاد و اختلاف قمر با اقالیم، جدول حدود بطلمیوس، جدول حدود المصریین، جدول تسییرات و انتهاءات و فردارات سالهای عالم؛ کا: محمود بن شاه بن نورالدین، تا: دوشنبه ۱۳ ذیقعده ۷۳۶ق؛ مصحح، محشی، یادداشتی در اتمام زیج به سال ۶۷۰ق (با تاریخ کتابت سازگار نیست) در عهد دولت پادشاه جهان آمده؛ جلد: تیماج سبز، ۳۱گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۱سم [ف: ۲۰ – ۹۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۳

آغاز: سال را بطلوع منازل ضبط کنند و طلوع شرطین و حدود اسکندری بیست و پنجم نیسان باشد و بهر هفتاد سال یکروز زیادت شود؛ **انجام:** ند، نو، لا

قسمتی است بی سروته از زیجی [در جلد سوم فهرست آستان قدس زیج ایلخانی شناخته شده است، ولی با زیج مزبور تطبیق شد آن نبود]؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی، ۱۲گ، اندازه: ۱۷×۲۵/۱سم [ف: ۸ – ۱۸۱]

۳. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۳۴۵

آغاز: گرفتیم عدد خاصه منتهی شد با رمح و نوبت عدد مرکز رسید با نح پس تفاصیل میان خاصه اصل و خاصه اقرب

دارای جدول‌های بسیاری در این علم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۷گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲– ۸۱]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۶۱

جدولهایی است در طالع و منسوبات کواکب و تسهیلات و بعضی فواید تقویمی تا سال ۸۴۳ یزدجردی و جز اینها و پاره‌ای از جدولها در نسخه ناتمام مانده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ – ۲۱۷]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۳۳

تنها جدولها است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با یادداشت شوال ۱۱۵۴ در اصفهان؛ تملک: محمد علی ابن عبدالمجید حسینی مورخ۱۱۸۲؛کاغذ:سپاهانی،جلد: تیماج حنایی، ۱۳۲گ، ۳۳ سطر (۱۶×۱۹)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱۶ – ۲۴۴]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۷۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳ [ف: ۳ – ۱۹]

۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۵۲۲

جداولی نجومی است شامل: ۱. جدول حبیب، ۲. جدول مطالع البروج به عرض، ۳. جدول مزاجات قمر، ۴. جدول اتصالات کواکب، ۵. جدول اتصالات قمر، ۶. تسهیل تعدیل ثالث قمر بالدرجات، ۷. حصه تعدیل الایام شمس؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۶۲۷]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۷

آغاز: ها ا؛ **انجام:** ط نو جنوبی ماکول حـ

آغاز و انجام آن افتاده است و صاحب زیج را نمی‌توان شناخت، در صفحات ۱۹، ۳۶، ۹۰، ۱۵۳، ۱۵۹، داود الحسینی (= حاج وزیر وظایف) حاشیه رفته و در بالای بعضی از جداول (ص ۳۶، ۹۰) استخراج فقیر، یا: داعی داود الحسینی نوشته است، ولی خط متن و هامش با هم اختلاف دارد و بعید می‌نماید که در این دعوی صادق باشد، در هامش صفحه ۲۷۰ نیز توضیحی درباره جداول زیجات به حساب تنجیم به قلم محمد امین مسطورست؛ خط: شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ واقف: حاج وزیر وظایف«داود الحسین»،۱۳۰۹ش؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج، ۱۸۰گ، اندازه: ۱۵/۲×۲۱/۵سم [ف: ۸ – ۱۷۸]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۸/۲

آغاز: ... مقاله سیم در معرفت روش ستارگان؛ **انجام:** و حاصل را بر تقویم قمر افزایند. موضع قمر در وقت اتصال ...

ناشناخته. در آن از زیج جدید محمد شاهی و سال ۱۱۴۶ق یاد شده است تنها مقاله سوم کتابی است: مقاله سوم، در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان، در یک مقدمه و ۱۳ باب و خاتمه‌ای: مقدمه، در تعدیل الایام. بابها: ۱. در بیان تحصیل اواسط کواکب در چهار فصل: ۱) تحصیل اواسط آفتاب و کواکب ... ۲. استخراج تقویم قمر و عرض آن، در سه فصل، ۳. در استخراج تقویم علویه، در سه فصل، ۴. در استخراج تقویم سفلیین یعنی عطارد و زهره، در سه فصل ... [بابهای دیگر را ندارد]؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ به دنبال منهاج الاستخراج؛ ۲۳گ (۸۷ر–۱۰۹پ) [ف: ۱ – ۱۲۹]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۶

آغاز: مدخل سالهای ناقصه هجری؛ **انجام:** در طالع افزایند ایضا دوم را بروز و شب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۲۰

آغاز: هرگاه در مثلثی سه چیز معلوم باشد باقی را آنچه در تحصیلش برهان شده معلوم توان کرد؛ **انجام:** جدول است.

بفارسی و در آغاز آن از شکلهای مغنی و ظلی یاد شده است. عنوان‌های «تحفه ...» تا ۲۰ را دارد و مؤلف می‌گوید که «بجهت تسهیل اعمال محاسب برای هر یک از زوایای هشتاد و نه گانه ... صفحه‌ای ایراد نمودیم مشتمل بر دو فرع و هر فرعی مشتمل بر نود درجه که ربع دور است ... و بجهت بیان این بیست تحفه برسم

مثال ایراد کنیم»؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۹سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۴ - ۳۸۵۰]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۲/۲

آغاز: جدول اطوال البلدان مبتدئة من الجزایر الخالدات و عروضها من الخط الاستواء؛ **انجام:** و دوم را به حال خود گذاریم اول ابتدای خسوف بود. دوم وسط و سوم آخر آن که تمام انجلاء است

مجموعه جدول‌های اختر شناسی است که در آن سال‌های ۸۶۱- ۸۴۱ هجری لحاظ گردیده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ در پایان ۷ برگ جدول با رقم‌های اخترشناسی فاقد عنوان آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرم قهوه‌ای، ۴۵گ (۴۹-۹۳)، مختلف السطر(۱۰×۱۵/۵)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳۱ - ۲۹۳]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۷۵

آغاز: باب نهم بکار بردن آنچه گفتیم از اعمال نجوم

در این زیج احکام نجومی و چگونگی استخراج تقویم و طوالع و نیک و بد ساعات و جز اینها با جداول و اشکال تطبیقی در هر موضوع به اختصار گزارش شده تا بتوان تمام مسائل کلی این فن را در برداشته باشد، و مؤلف در آن از گفته‌های بطلمیوس و مسائل قصرانی و ابومعشر بلخی و عبد الجلیل سجزی و قرانات بازیار و مجمل الاصول بهره برده است این کتاب دارای چند مقاله مشتمل بر ابواب کوتاه و مسائل و فصولی می‌باشد و این عناوین در نسخه آمده: مقالت ۱. (کلیات مقدماتی که از نسخه افتاده)، دارای ده باب، مقالت ۲. معرفة التقویم و الاختیارات، دارای ده باب، مقالت ۱۰. اندر احکام سنی العالم، دارای چهارده باب، مقالت ۱۱. احکام موالید، دارای سه بخش، مقالت ۱۲. نمودارات، مقالت ۱۳. احکام موالید، دارای بیست و سه باب، مقالت ۱۴. آنچه بکار باید اندر حکم بر تحویل کردن، دارای پانزده باب؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ نسخه قدیم، مجدول، صفحه‌ای دارای تاریخ ۶۹۶ می‌باشد؛ مهر: «مهدی الحسینی» (بیضی)، «عبده محمد مهدی الحسینی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۵ - ۱۱۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۷

جدول‌های نجومی است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: سفید و آبی، جلد: تیماج سرخ، ۱۴۰گ، ابعاد متن: ۲۱×۳۴ [سنا: ف: ۲ - ۱۵۵]

۱۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۳۸

آغاز: جهان داورا کبریائی تر است ×× خدائی ترا پادشائی تر است ... حمد بی قیاس و ستایش عالی اساس سزاوار حضرت کبریاست؛ **انجام:** اما چون حفظ بدن لازمست از اغذیه و اشربه مخالف پرهیز باید نمود و الله تعالی اعلم بالصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: چرمی، ۹۹گ، ۲۱-۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۲۷ سم [ف: ۲ - ۸۰۷]

۱۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۴

آغاز: بسمله. در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان در طول و عرض در معرفت تعدیل الایام. تعریف شبانه روز در اول کتاب گذشته در این مبحث محتاجیم بشبانه روزی که مبدء آن نصف النهار باشد؛ **انجام:** همه جا نائب ظل ... بکاهند که اجزای مرفوعه ارقام هندسی است.

در این زیج از زیج ایلخانی طوسی تاریخ ۶۵۷ و زیج الغ بیک تاریخ ۸۴۱ و زیج محمد شاهی تاریخ ۱۱۳۱ یاد می‌شود (آغاز نسخه ما و گ ۲۲ ب و دیگر جاها) و نیز از سال ۱۱۴۶ق (گ ۳ر) جدول‌های جیب و ظل و بعد فرنگی هم در آن هست؛ خط: شکسته نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: زرد، ۳۱۰گ، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۳۰/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱سم [ف: ۴ - ۸۹۱]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۵۲

آغاز: باب اول در معرفت ستارگان و معرفت مواضع ایشان در طول و عرض، فصل اول در معرفت تبدیل الایام؛ **انجام:** جدول است: الجدی.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۳۴۳گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۱۶-۱۰۷]

۱۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۰/۵-ف

نسخه اصل: الهیات مشهد ش ۶۷۴. منظوم؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۲۷۷]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۹۶ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۲۰. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ابعاد متن: ۱۰×۱۳/۵، اندازه: ۱۶×۲۲سم [نشریه: ۳ - ۱۸۰]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۱۸/۱۴

آغاز: این قسمت بطالع متعلق است چنانک طالع معین شود افراج معلوم گردد و اصل او آنست که چون عطارد کوکب عقل و نطق است فرح او در طالع باشد و قمر چون نیر اصغر است دلیل حرکت و مصالح این جهانی فرح او در ثالث بود؛ **انجام:** دور فلک است و او نیمه حدتثلیث است بس او را سعد و نیم دوستی گفتند اوضاع کواکب در صورت اتصالات. (کلمه اخیر راده صفحه بعد است که از دفتر افتاده).

بخشی است از یک زیج که تألیف آن بسیار کهنه است و این بخش متعلق به طالع‌ها و استزاجات است. در یکجا از این زیج آمده: «و بعضی کسان دلائل را بدو تسییر کنند اگر چه اهل روز کار کمتر کنند ما یاد کردیم تا کتاب بیفائده نبود اما اقسام دیگر هست چون ده بهر و نیم بهر و دریحان (کذا و صحیح دریجان است) و جان بختیار و مانند این که بیشتر بر قول هند است و در این عهد متروک است». در جای دیگر چنین آمده: «پس اهل بابل

و بزرگان که بتبع ایشان کرده اند چون اسحاق کندی و ابو معشوق و دیگر بزرگان بناء استخراج ضمیر بر ارباب ساعات نهاده‌اند»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۱۲۵-۱۲۹)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۹ - ۶۰۷]

● **زیج اشرفی** / هیئت / فارسی

zīj-e ašrafī

منجم یزدی، محمد بن ابی عبدالله، ق۸ قمری

monajjem-e yazdī, mohammad ebn-e abī ʻabd-el-lāh (-14c)

تاریخ تألیف: ۷۰۲ق

کتابی است نجومی در یک «مقدمه» و هشت «مقاله». در منابع کتاب‌شناسی نام مؤلف «بایزدوی» آمده ولی در نسخه با عنوان «یزدی» ثبت شده است.

آغاز: بسمله شکر و سپاس پادشاهی را که وجود هر موجود از فیض وجود اوست و مبدأ هر هستی وجوب وجود او قادری که بکمال قدرت و وفور حکمت ... اما بعد چنین گوید اضعف عبادالله محمد بن ابی عبدالله سنجر الکمالی یعرف بسیف منجم یزدی ... اسم کتاب را زیج اشرفی نهاده اند

[نسخه‌های منزوی ۲۹۹/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۴۵/۴؛ دنا ۱۲۷۶/۵؛ تاشکند ۵۰۶/۱؛ استوری ۶۴/۲]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۶۷-۳۹/۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول مطالع البروج فلك مستقم محسوب من اول الجدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۵گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۶۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۲۸/۱-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 1488؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۵]

● **زیج الغ بیک = زیج گورکانی = زیج جدید سلطانی = زیج سلطانی گورکانی** / هیئت / فارسی

zīj-e oloq beyk = zīj-e gūrkānī = zīj-e jadīd-e soltānī = zīj-e soltānī-ye gūrkānī

الغ بیک، محمد بن شاهرخ، ۷۹۶ - ۸۵۳ قمری

oloq beyk, mohammad ebn-e šāhrox (1394 - 1450)

تاریخ تألیف: ۸۱۶ق

زیج کتابی را گویند که جداول حرکات سیارات را جامع بوده و تعیین موقع هر ستاره از روی آن ممکن شود. در اقرب الموارد می‌نویسد: «الزیج معرب زیک بالفارسیة و هو عند المنجمین کتاب تعرف به احوال حرکات الکواکب و یوخذ منه التقویم». کتب زیج فارسی و عربی بسیار و از همه قدیمی‌تر زیج بطلمیوس است و پس از آن زیج کپرنیک که در ۱۵۴۲ منتشر شده است.

الغ بیك این زیج را با همکاری قاضی زاده رومی (- ۸۳۲ق) و غیاث الدین جمشید کاشانی (- میان ۸۳۰ و ۸۴۱ق) و علاء الدین علی قوشچی (- ۸۷۹ق) در چهار «مقاله» ساخته است: مقالت ۱. معرفت تاریخ و آن مشتمل است بر مقدمه هفت «باب»: ۱) معرفت تاریخ هجری، ۲) معرفت تاریخ رومی، ۳) معرفت تاریخ فرس، ۴) استخراج این سه تاریخ، ۵) معرفت تاریخ ملکی، ۶) معرفت تاریخ خطا و ایغور و آن مشتمل بر ده فصل است، ۷) ایام مشهور از هر تاریخی؛ مقالت ۲. معرفت اوقات و طالع هر وقت و آنچه تعلق به آن دارد، در بیست و دو «باب»: ۱) تعدیل ما بین السطرین، ۲) معرفت جیب، ۳) معرفت ظل، ۴) معرفت میل، ۵) معرفت بعد، ۶) معرفت غایت ارتفاع، ۷) معرفت مطالع خط استوا، ۸) معرفت تعدیل النهار، ۹) معرفت مطالع بلد، ۱۰) عمل عکس مطالع، ۱۱) معرفت ممر و درجه ممر کواکب، ۱۲) مطالع طلوع و غروب کواکب، ۱۳) معرفت سمت از ارتفاع یا انخفاض، ۱۴) معرفت ارتفاع از سمت، ۱۵) معرفت خط نصف النهار، ۱۶) معرفت طول و عرض بلد، ۱۷) معرفت عرض اقلیم رؤیت، ۱۸) استخراج بعد میان دو کوکب، ۱۹) معرفت سمت قبله و انحراف او، ۲۰) معرفت طالع از ارتفاع، ۲۱) معرفت ارتفاع یا انخفاض کواکب، ۲۲) معرفت طالع از ساعات؛ مقالت ۳. معرفت روش ستارگان و خواص ایشان در طول و عرض و توابع آن، در سیزده «باب»: ۱) معرفت تعدیل الأیام، ۲) استخراج اوساط کواکب، ۳) تقویم کواکب هفتگانه، ۴) عروض قمر و کواکب محیره، ۵) معرفت ابعاد نیرین، ۶) معرفت نطاقات و مقامات کواکب، ۷) قسمت تقویم کواکب، ۸) معرفت اوقات اتصالات کواکب، ۹) معرفت خسوف، ۱۰) معرفت کسوف، ۱۱) معرفت وقت رؤیت هلال، ۱۲) معرفت تسویة البیوت، ۱۳) معرفت مواضع ثوابت در طول و عرض؛ مقالت ۴. باقی اعمال نجومی، در دو «باب»: ۱) در آنچه تعلق به طالع موالید دارد و آن هفت فصل است، ۲) دلایلی که تعلق بطالع عالم دارد.

آغاز: بسمله، تبارک الذی جعل فی السماء بروجا و جعل فیها سراجا و قمرا منیرا ... اما بعد چنین گوید ... میرزا الغ بیک بن شاهرخ بن تیمور ...

انجام: بحسب اول سال هجری درجدول وضع کردیم تا هر وقت که خواهند مواضع کواکب معلوم توانند کرد چون بهر هفتاد سال شمسی یک درجه برانند والله اعلم بالصواب،جداول

چاپ: مکرر چاپ شده.

[الذریعة ۸۳/۱۱ و ۸۴ و ۴۰۱/۴ و ۷۳/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۱۸/۱ و ۳۰۳/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۴۵/۴ -۲۹۴۸؛ کشف الظنون:۹۶۶/۲-۹۶۷؛ فهرست مشار ۹۰۰؛ مشترك پاکستان ۲۷۳/۱ (۶ نسخه)؛ دنا ۱۲۷۶/۵- ۱۲۷۹ (۱۰۲ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- شرح زیج الغ بیک؛ معین کاشانی، عبدالرزاق بن محمد (-۹)

۲- زیج خاقانی در تکمیل زیج ایلخانی؛ الغ بیک، محمد بن شاهرخ

۳- (۷۹۶-۸۵۳)
۴- سلم السماء = شرح زیج سلطانی گورکانی = شرح زیج الغ بیک؛ قوشچی، علی بن محمد (-۸۷۹)
۵- شرح زیج الغ بیک؛ قاضی زاده رومی، محمود بن محمد (-۹۳۱)
۶- دستورالعمل و تصحیح الجدول؛ قاضی زاده رومی، محمود بن محمد (-۹۳۱)
۷- شرح زیج الغ بیک = دستور العلم فی تصحیح الجدول؛ قاضی زاده رومی، محمود بن محمد (-۹۳۱)
۸- شرح زیج الغ بیگ = شرح زیج سلطانی گورکانی = حل زیج جدید سلطانی؛ بیرجندی، عبدالعلی بن محمد (-۹۳۴)
۹- زیج الغ بیک (منتخب)؛ جزایری، عبدالله بن نورالدین (۱۱۱۲-۱۱۷۳)
۱۰- زیج هروی مختاری، محمد بن روح الله
۱۱- معرب زیج الغ بیگ؛ رفاعی، یحیی بن علی
۱۲- شرح زیج الغ بیک؛ افندی، عباس
۱۳- خلاصة الخلاصه سلطانی
۱۴- زیج الغ بیک (ترجمه)
۱۵- زیج الغ بیک (منتخب)
۱۶- شرح زیج الغ بیک (۳ عنوان)
۱۷- شرح زیج الغ بیگ (۲ عنوان)
۱۸- شرح زیج الغ بیگ (منتخب)
۱۹- شرح زیج جدید سلطانی = شرح مفصل زیج سلطانی

۱. کاشان؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱
خط: نستعلیق، کا: کمال الدین حسین بن علی کاشفی بیهقی سبزواری، تا: ۸۷۷ق؛ تملک: محمد اسماعیل ابن مرحوم میر محمد رضا الحسینی؛ مهر: «محمد باقر الحسینی»، «سید محمد الحسینی»؛ قطع: وزیری [نشریه: ۷ - ۳۵]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۴۶-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۱۷۶]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۹۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** همه ساله بشر کت
خط: نسخ و نستعلیق و رقاع، کا: قمی، ابن حاجی محمد، تا: ۸۷۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۲۰۲گ، اندازه: ۱۸×۲۵/۵سم [ف: ۸ - ۱۷۹]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۷۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ با یادداشت فرهاد میرزا مورخ ۲۰ شعبان ۱۲۵۶؛ تملک: عبدالباقی بن امیر عبدالغفار رضوی در محرم ۱۱۷۳، عبدالحی بن عبدالرزاق، محمد یوسف بن زین العابدین رضوی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۹۸گ، ۱۹ سطر (۱۸/۲×۲۴/۶) [ف: ۳ - ۴۴۰]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و مشتری را چهار صد و بیست و نه سال و مریخ را دویست و هشتاد و چهار و چون این مدت بگذرد، باز نوبت به آفتاب رسد و در مبدء تاریخ ملکی پانصد و هشتاد سال از عمر سالهای آفتاب جهان گذشته بودست
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۹؛ محشی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قرمز، ۱۸۸گ، ۲۳ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۳۹ - ۶۵۳]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۳۸
مقاله دوم کتاب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ مهر: کتابخانه مهندس بغایری؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۳۲]
۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۸۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول حرکات ثوانی نجوم در آحاد
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول مذهب، محشی از شرح بیرجندی؛ کاغذ: سمرقندی، ۱۹۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۸]
۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ (شاید)؛ نسخه نفیس؛ جلد: روغنی، ۲۱۱گ، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۲ - ۱۰۴]
۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول ارباب ساعات لیالی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۹؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی ختایی، جلد: چرمی، ۲۶۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳/۲سم [ف: ۱۰ - ۵۹]
۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۱۰-ف
نسخه اصل: دانشکده ادبیات ۱۶۵ حکمت (۲۳/۲) [در فهرست با عنوان زیج ایلخانی خواجه نصیر آمده]؛ بی‌کا، تا: قرن ۹ [فیلمها ف: ۳ - ۱۲۲]
۱۰. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۲۶۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، محشی؛ اهدایی: حاج علومی نجار؛ جلد: مقوایی با تیماج تریاکی، ۱۲۶گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ - ۹۱۱]
۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۹۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ تملک: محمد زمان بن معصوم حسینی رضوی مورخ ۱۱۱۵، علی رضا بن عبدالوحد در ۱۱۶۳؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن آلبالویی، ۲۱۴گ، ۱۹ سطر (۱۷×۲۵/۷) [ف: ۳ - ۴۴۰]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۸۴
آغاز: طریقه استخراج تعدیل معدل قمر ازین جدول در ساعت معین چنانست جداول شنگرف
بخشی از؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: مقوایی، ۱۱۴ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۵۵۴]
۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۱۳

آغاز: خامه فکرت غوامض غوایص علوم و دقایق فنون را؛ **انجام:** بغ، ۱، ۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ واقف: ادیب بجنوردی، مهر ۱۳۴۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۹۵گ، مختلف السطر (۱۳×۱۹/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۳سم [ف: ۸ - ۱۸۰]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۴

آغاز: ضرب حصص در اختلاف قمر و عطارد؛ **انجام:** وقب کط فقط قسمت جداول زیج مشهورست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی عنابی، ۳۶۷گ، ابعاد متن: ۱۰×۱۵/۶، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۲سم [ف: ۸ - ۱۷۹]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [سنا: ف: ۲ - ۲۵۴]

۱۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۳۷

آغاز: برابر **انجام:** جدول منازل قمر در استخراج ممازجات به ازاء برج و درجه ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، محشی، برخی به امضای حسام الدین کاشف و مولانا محمد باقر؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۱۵۹گ، ۲۴ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۹/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۲۹]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۸۴

آغاز: شمع انجمن دانشوری بل جام جهان نمای فضل گستری بود اتفاق شروع افتاد

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: کتابخانه مهندس بغایری؛ تملک: جلال بن کمال؛ جلد: مقوایی، ۱۲۵گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۲۱ - ۳۵۴]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۳۰

آغاز: که با توزع بال و کثرت اشتغال از تکفل مصالح بنی آدم بر مقتضای المرء یطیر بجناح همته

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی،۱۹۹گ،۲۱سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۲۴-۱۲۴]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۳۰

فقط جدول آن با مقدمه‌ای در طریق استخراج آن آمده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، مصحح؛ جلد: مقوایی، ۶۲گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹۲]

۲۰. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۳۳۲

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با جداول نجومی [اوراق عتیق: ۱ - ۲۴۶]

۲۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۲گ، ۲۶ سطر (۱۳×۲۲)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۵ - ۹۲]

۲۲. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۰۳

بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ قطع: وزیری [ف: - ۱۴۷]

۲۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۴۵۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، محشی با نشان «شرح، هـ» و جز آن، با سرلوح؛ مهر: محمد باقر بن محمد صادق که کتاب را نزد میرزا عبدالوهاب در پنج‌شنبه ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۱۸ استخراج کرده و مهر پسرش محمد علی؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۴گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵ - ۹۳]

۲۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۰۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ مهر: «قال انی عبدالله» (بیضی)، «عبده میرزا الحسینی» (بیضی)، «عبده الراجی سید میرزا الحسینی» (بیضی)، «عبده الراجی مهدی الموسوی» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۸گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۷سم [ف: ۲۱-۱۷۶]

۲۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۰۴۹

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۹۵گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۳ - ۲۴۸]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۹۳

خط: نستعلیق، کا: محمد منج گیلانی، تا: ۶ محرم ۹۰۳ق؛ مجدول، با یک سرلوح زرین، محشی؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۲۴۰گ، ۱۹ سطر (۱۷/۹×۲۴/۶) [ف: ۳ - ۴۴۰]

۲۷. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۱۳

آغاز: خلافت و امامت مخصوص و ممتاز ساخت یا ایها الذین آمنوا صلوا علیه و سلموا تسلیما کثرا اما بعد چنین گوید اضعف عبادالله و احوجهم الی الله المستعان الغ بیگ بن شاه رخ بن تیمور گورکان؛ **انجام:**جدول معرفت مطالع البروج بعرض لدلو هو عرض هرات صانه الله عن البلیات، جدول دقایق نسب متحیره یوخذ بالمرکز منقول من زیج خاقانی

از آغاز این نسخه یک برگ و از انجام از جداول مقاله چهارم بعد از «جدول معرفت ... و جدول دقایق نسب متحیره منقول من زیج خاقانی» افتادگی دارد؛ خط: تعلیق، کا: ملا مظفر بن ملا قاسم منجم گنابادی، تا: یک‌شنبه ۲۳ جمادی الثانی ۹۹۶ق، جا: گناباد؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ از جهت این که به خط ملا مظفر است از جهت دقت و صحت به یقین اولین نسخه این زیج می‌باشد، ملا مظفر در هامش این نسخه حواشی زیادی به نقل از شرح بیرجندی و تجارب خود نوشته و در آن از زیج‌های متعددی از جمله زیج سعیدی که رکن الدین آملی برای ابوسعید گورکانی نوشته و زیج اشرفی و زیج خاقانی مطالبی نقل کرده است، بعد از ملا مظفر فرزندان و احفاد وی مطالبی در حواشی نسخه اضافه کرده‌اند که حواشی ملا صادق منجم از همه بیشتر است. آخرین حاشیه در

سال ۱۰۲۴ق نوشته شده، هم چنین در لابه‌لای نسخه برگ‌هایی اضافه شده که در یکی از آن ها ملا مظفر منجم، کسوفی را که در ۲۸ رمضان ۹۹۸ اتفاق افتاده استخراج و ثبت کرده است، مجدول، محشی به امضای «خواجه رحمه الله» و «بیرجندی» و «صادق منجم» و به نقل از شرح قوشچی و شرح چغمینی و زیج خاقانی و ...، نوشته‌ای از محمد قاسم منجم سبزواری به تاریخ ۱۲۶۶ با مهر «محمد قاسم بن حسن منجم» (بیضی)؛ تملک: محمد صادق بن محمد حسین المنجم با مهر «المتوکل علی الله الرزاق المنعم محمد صادق المنجم ۱۰۶۶» (بیضی)؛ مهر: «انه کان صادق الوعد و کان رسولا نبیا ۱۰۷۲» (بیضی)؛ ۲۴۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [ف: ۱ - ۱۸۱]

۲۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون این مدت بگذرد باز نوبت بآفتاب رسد و در مبدأ تاریخ ملکی پانصد و هشتاد سال از سالهای آفتاب گذشته بوده است الله اعلم بالصواب.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سر لوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج قرمز مذهب، ۲۷۱گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۳ - ۱۵۷]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ تملک: محمد علی حسینی؛ مهر: «پیرو دین محمد ... علی»، «نجم الملک» مورخ ۱۲۸۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج آلبالویی، ۲۰۰گ، ۱۶ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۳۸]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ک، له، ها

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای، ۷۱گ، اندازه: ۲۰/۶×۲۹سم [ف: ۸- ۱۸۰]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۴۸

آغاز: بسمله، باب نهم در معرفت خسوف هر استقبال حقیقی که شب [باشد] یا در دو طرف روز کمتر از دو ساعت و چهار دقیقه گذشته باشد؛ **انجام:** آن یک نصف باقی ساعات زمانی هر یک باشد چون در همدیگر ضرب کنند خارج قسمت معظم تأثیر هر یک باشد

باب نهم و دهم از مقاله سوم زیج الغ بیگ است با فصل دوازدهم در معرفت خسوف شامل یک جدول؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه یی، ۵گ، ۲۴ - ۲۷ سطر، اندازه: ۲۰/۶×۲۹سم [ف: ۸ - ۱۸۱]

۳۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۳۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** چون این مدت بگذرد باز نوبت آفتاب برسد و در مبدا تاریخ ملکی پانصد و هشتاد سال از سالها آفتاب گذشته بوده است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۸۹گ، ۲۰ سطر (۱۸/۴×۲۴/۱) [ف: ۳ - ۴۳۹]

۳۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۰۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۲۰۴گ، ۲۵ سطر (۱۸/۹×۲۴/۳) [ف:۳-۴۴۰]

۳۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۸۵ و ۶۱۴۴-ف

خط: نستعلیق، کا: سید علی حسینی گلباری، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان«بیرجندی»؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج سرخ، ۱۹۶گ، ۲۱سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۸ - ۴۹۰] و [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۲]

۳۵. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۵۸ - ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، ۲۶ سطر (۱۳×۱۹)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم[ف:۱۳۳]

۳۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳ ـ ج

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با یادداشت ۱۰۵۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۱۸۸گ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۳۰۷]

۳۷. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۴۷۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ این نسخه را حاج میرزا حسن (آشتیانی ظ) از محل حق الکتابه برای کتابخانه خریداری کرده است [ف: - ۱۴۷]

۳۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۱۴

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با حواشی «ملا مظفر منجم» [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۳۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ مهر: موسی بن حسن مورخ ۱۲۳۴؛ تملک: محمد علی بن محمد کریم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۱۸۱گ، ۱۹ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۷ - ۱۳۰]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۹۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول معرفة تقویم الکواکب ... [جدول].

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۹۵ص(۳۷-۴۳۱)، ۲۱ سطر در متن، اندازه: ۱۶/۸×۲۱/۸سم [ف: ۴۵ - ۲۱۱]

۴۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۹۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۴۶گ، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۵ - ۳۷۰]

۴۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۲۱۲-۲۶/۹۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بحسب اول سال هجری در جدول وضع کردیم تا هر وقت که خواهند مواضع کواکب معلوم توانند کرد چون بهر هفتاد سال شمسی یک درجه برانند و الله اعلم بالصواب، جداول

مقدمه زیج را تا اول جداول داراست؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ تملک: محمد امین طوسی در ۱۰۸۹، محمد امین بن محمد رضا میر محمد معصوم، ابوالفضل بن میر محمد حسین حسنی حسینی موسوی ۱۳۲۹، ملا مظفر منجم؛ جلد: مقوا، ۲۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۹×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۶۲]

۴۳. قائن؛ مدرسه جعفریه؛ شماره نسخه:۲۸

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: اولیا بیک عرف صادقی بن حیدر بن عبدالله بن فهمی بن صفی بن عبدالملک بن عبدالصمد بن عبدالزکی تبریزی معروف به هندی، تا: ۱۷ صفر ۱۰۰۲ق، جا: احمد آباد گجرات؛ محشی، فوایدی متفرقه در استخراج زایجه از «مولانا محمد معصوم»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، اندازه: ۲۰×۳۰سم [کتابخانه‌های قائن: ف: - ۲۵]

۴۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بگوئی که بعد از اوست تا آخر و همچنین در شب بطریق مذکور

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۲۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۶ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۲۵۲]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۲۷

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلامعلی بن حبیب گیلانی، تا: ۱۰۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ آغاز دیباچه افتاده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴۴ص، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۱۹ - ۱۴]

۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۴۷

کا: غلامعلی بن حبیب گیلانی، تا: ۱۰۳۰ق؛ نسخه در کتابخانه محمد ولی میرزا بوده و در ۱۲۲۶ به وسیله میرزا بابا عرض دیده شده قسمتی از اوایل دیباچه از نسخه افتاده؛ تملک: محمد افضل بن مسعود گنابادی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۴۴ص، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۶]

۴۷. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد وقع الفراغ من تسوید زیج گورگانی ببلدة صفهان ... و ستر عیوبها آمین

خط: نسخ متوسط، کا: ابن حیدر علی محمد علی شوشتری، تا: چهارشنبه ۱۹ ربیع الثانی ۱۰۵۱ق، جا: اصفهان مدرسه بابا سوخته؛ محشی از جمله بیرجندی، محمد زمان، ملا احمد، بعضی حواشی در پایان علامت ع ب را دارد و از زیج خواجه، زیج خاقانی، زیج ایلخانی، زیج سعدی، تنبیهات کفایة التعلیم، تقویم محسنی و تقویم المؤمنین ...، مجدول؛ کاغذ: اصفهانی حنایی، جلد: مقوایی روکش تیماج قهوه‌ای، ۲۰۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: - ۱۴۲]

۴۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۶۱۵

خط: نستعلیق، کا: محمد رشید حسنی، تا: جمعه ۲۲ رمضان ۱۰۵۶ق، جا: مسجد جامع جدید عباسی؛ مجدول؛ تملک: قاضی محمد شریف بن ملامصطفی شیخ الاسلام اردلان و مهر «محمد شریف ... شرع» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۳گ، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۷ - ۱۹۵]

۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۰۲

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد تقی، تا: پنج‌شنبه ۶ ذیحجه ۱۰۵۷ق، به دستور پدر کاتب محمد هاشم حداد مشهدی؛ مجدول، دارای یادداشت‌های متفرقه با امضای محمد زمان مشهدی به تاریخ شوال ۱۰۷۴ در ترشیز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۰۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۳ - ۸۵]

۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۱ شعبان ۱۰۶۲ق؛ مجدول، دارای سرلوح، محشی، قبل از کتاب مقداری از رساله‌ای دیده می‌شود که عبداللطیف بن ابراهیم الکیال الاموی نوشته در استخراج تقاویم پس از سال هزار و این رساله در یک مقدمه و دو جدول می‌باشد و در آن پیروی از جدول‌های شیخ علاءالدین بن محمد الشاطر الانصاری و شیخ شمس الدین التیزینی شده و در این نسخه فقط مقدمه آن موجود است؛ تملک: محمد حسن بن علی الترجانی به تاریخ ۱۲۹۵؛ مهر: «عبده محمد باقر ابن محمد حسن» (مربع)؛ جلد: تیماج سبز، ۲۶۰گ، اندازه: ۲۰×۲۶سم [ف: ۳ - ۱۰۴]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۴۴۹

همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۵۱. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۸]

۵۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۱۳/۱

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم بن نادعلی رازی، تا: ۱۰۷۶ق؛ اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۳۶]

۵۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۲۰۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۸ق؛ دارای جدول‌های بسیاری است در تطبیق قواعد، یادداشتی از محمد صادق طبیب به تاریخ هشتم ربیع الاول ۱۰۸۸؛ جلد: مقوایی، ۲۹۶گ، اندازه: ۲۰×۲۵/۵سم [ف: ۶ - ۱۹۴]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** نط نط کرو

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: حنایی سمرقندی، جلد: تیماج بنفش، ۲۰۸ص (۱-۲۰۸)، اندازه: ۱۷/۷×۲۸سم [ف: ۸ - ۳۲۸]

۵۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، ۳۱ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۹×۲۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۳۸

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]

۵۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۱۹/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۳۷گ (۱پ-۱۷۳ر)

[ف: ۲ – ۱۳۵]

۵۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۰۲-عکسی

آغاز: در آنچه تعلق به طالع موالید دارد و آن هفت فصل است. فصل اول در نمودارات، هرگاه که وقت ولادت را؛ **انجام:** (جدول ها) متقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است ... جنوب (ص ۲–۲۷). سپس «زیج جدید محمد شاهی»

خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ وقف‌نامه‌ای با تاریخ ربیع الاول ۱۲۸۹ق با تولیت محمدخان، برای گروه شیخیان کرمان [عکسی ف: ۱ – ۲۰۲]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۶۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح شاید از فخرالسلطان؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ، ۱۸ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱۷ – ۱۲۳]

۵۹. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهر هفتاد سال شمس بیکدرجه می‌دانند. و الله اعلم (سپس جدولهای نجومی است).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج حنایی، ۲۸گ، ۳۳ سطر (۱۲×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۵ – ۹۲]

۶۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهر هفتاد سال شمس بیکدرجه می‌دانند. و الله اعلم (سپس جدولهای نجومی است).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با شش زایجه مورخ ۱۱۸۷ تا ۱۲۰۵؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۳گ، ۱۵ سطر (۱۲×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۵ – ۹۳]

۶۱. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۶۲۳

آغاز: بیست و نه روز و دوازده ساعت و چهل و چهار دقیقه و اجتماع حقیقی گاهی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۸گ، ۱۸ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۷۳۶]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰ خوئی

آغاز: اما بعد چنین گوید اضعف عبادالله و احوجهم ... الغ بیک بن شاهرخ بن تیمور گورکانی ... که بتوزع بال و تکثر اشغال؛ **انجام:** و هشتاد سال از سالهای آفتاب گذشته بوده و الله اعلم نمقه اقل العبد ... فی سنه ۱۱۱۲ هجریة (از این پس گ ۲۴۴ تا ۲۷۸ جدولهای نجومی است و روی ص ... نوشته است درباره سهام (که خارج زیج الغ بیک است).

خط: نسخ، کا: محمد سعید پسر محمد باقر کاشی، تا: ۱۱۱۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۸ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۳سم [ف: ۷ – ۱۳۸]

۶۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۳۱

خط: نسخ، کا: فضل لله بن محمد سعید سبزواری، تا: شنبه ۱۹ شعبان ۱۱۲۰ق؛ مجدول، مصحح، محشی به نقل از شروح این کتاب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۶۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۲۵×۳۷سم [ف: ۱ – ۱۷۹]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ – ۹۰۱]

۶۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۱ و ۵۰۰۹-ف

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهر هفتاد سال شمس یکدرجه بدانند. و الله اعلم (گ ۲۹پ ش ۴۷۱ پس از این تا ۱۹۶ر جدولهای نجومی است).

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سرلوح، مجدول، کتاب در آن پیش و پس شده است گ ۲پ–۱۹۶ر. پاره‌ای جاها از گزارش بیرجندی و دیگران در هامش هست. در گ ۲ر تاریخهای ۲۵ مرداد ۹۶۶ یزدگردی و ۱۱۲۸ یزدگردی (۱۱۷۲هـ) و ۱۲۲۸ و ۱۳۲۱ و ۱۲۳۵ و ۱۲۳۹ و در گ ۱۹۶ر تاریخ ۱۱۹۵ یاد شده و پیداست که نسخه پیش از ۹۶۶ یزدگردی نوشته شده؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۷گ، ۱۲سطر (۱۳×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۴ – ۸۹۱] و [فیلمها ف: ۳ – ۱۲۲]

۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تاریخ سلطان ملکشاه پانصد و هشتاد سال از سالهای آفتاب گذشته بود و الله اعلم بالصواب

خط: نسخ خوش و شکسته نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد حسین، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۳گ، ۲۳ سطر (۷×۹/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۱۹۶]

۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۳/۱-طباطبائی

آغاز: برابر؛ **انجام:** و از جدول جیب قوس خارج برگیریم و محفوظ دوم

تا اوائل باب ۱۸ مقاله دوم؛ خط: نستعلیق، کا: محسن بن ملا علی اکبر تویسر کانی، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۵ص (۱–۱۵)، ۲۸ سطر، اندازه: ۲۰×۲۱سم [ف: ۲۳ – ۱۲۰]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۳۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، در حواشی صفحات آخر مطالبی متفرقه در نجوم به نقل از زیج ایلخانی، کوشیار و از زیج ملا علی قوشجی و در معرفت سمت قبیله؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۴۱۴ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹ – ۱۸]

۶۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** چنانکه در دایره هندسی از نقطه جنوب مسطور است و الجدول ... صفحه المتقدم و الله اعلم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، الوان، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۰گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۹ – ۱۵۴]

۶۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۴۶/۶
آغاز: مقاله سیوم: در معرفت روش ستارگان و مقامات ایشان در طول و عرض و آن سیزده باب است، باب اول در معرفت تعدیل الایام بلیلیها؛ **انجام:** و ثلث دو را ز ثالث می‌کاهند تا حادی عشر شود و نظایر اینها چهار خانه خانه باقی باشد باب سیزدهم در معرفت مواضع ثواب ...
حاوی مقاله سوم می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی؛ در پایان از برگ ۵۵ تا ۱۱۵ جداول گوناگون اخترشناسی با عنوان‌های گوناگون همراه افزودگی‌هایی در احکام کسوف آمده؛ کاغذ: شرقی، ۱۳گ (۴۲پ-۵۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۵۶۵]

۷۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهر هفتاد سال شمس بیکدرجه می‌دانند. و الله اعلم (سپس جدولهای نجومی است).
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۲گ، ۲۲ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۵ - ۹۲]

۷۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۴۰۹-۲۳/۱۰۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول است
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۲×۳۲سم [ف: ۴ - ۲۲۶۲]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۲۵
مقاله سوم و چهارم کتاب؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۲۸۹]

۷۳. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۸ فرخ
از اغاز تا باب سیزدهم از مقاله سوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سلخ ربیع الثانی ۱۲۰۷ق، جا: تبریز مدرسه طالبیه؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۵سم [ف: - ۹۹]

۷۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** نوبت زحل که مجموع نود و هشت سال شمسی بود و بعد از آن دیگر نوبت بقمر رسد ...
خط: نسخ، کا: علی بن محمد باقر کاتب اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شوال ۱۲۱۷ق؛ با جداول نجومی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج قرمز، ۱۳۴گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۲۱)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۶]

۷۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۱۹/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** تا امتزاج باشد، طریقه آن در این جدول مفصل است [جدول]
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق؛ مجدول؛ ۲۰۹گ (۲پ-۲۱۰ر) [ف: ۱ - ۱۳۰]

۷۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۶۸
خط: نستعلیق، کا: ابوعلی، تا: آخر شعبان ۱۲۲۹ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۷۳گ، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲۱ - ۱۵۲]

۷۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۴-۴/۴۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** [جدول است]
از آغاز کتاب تا جدول دقایق الحصص؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ یادداشتی به تاریخ ۱۲۳۵، مجدول نجومی مذهب محرر؛ ۴۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۶۲]

۷۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۴
خط: نستعلیق، کا: محمد علی پسر محمد اسماعیل حسینی مشهدی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مجدول، با سرلوح زرین؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** زحل، مریخ، لف لع (انجام پیش از جدول) مقوس کنند طالع معلوم شود
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۲۹۹]

۸۰. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ب-۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** بجداول ختم می‌شود سر جدول (بقیه جدول دور فردا را وسط و اصغر و مژگان بآن سالها ناقصه ملکی برگیری.
خط: نسخ بدخط، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، محشی؛ اهدایی: محمد و حسینعلی الهی؛ کاغذ: کاهی سفید، جلد: مقوای چرمی قرمز، ۴۷۶ص، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: - ۶۸]

۸۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۳۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و در مبداء تاریخ ملکی پانصد و هشتاد سال از سالهای آفتاب گذشته بوده است.» در خاتمه کتاب قسمتی از التفهیم عربی نوشته اند و بعد از چهار برگ جدول نیز مطالبی دیگر از همان کتاب نقل شده است. «معرفة بعد ما بین الکوکبین ... یجعل لکل واحد منها فی صناعة الأحکام.»
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، اصل نسخه کهن و نفیس است؛ مهر: «علی حبه جنة»؛ جلد: چرمی نرم، ۱۸۴گ، ۲۹-۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۵ سم [ف: ۲ - ۸۰۴]

۸۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۹۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون این مدت بگذرد باز نوبت بآفتاب رسد و در مبداء تاریخ ملکی پانصد و هشتاد سال آفتاب گذشته است و الله اعلم بالصواب.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، دارای سرلوحی زیبا با آب طلا و مینا، نسخه درباری و نفیس و کهن و گرانبها؛ جلد: سوخته، ۲۲۳گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۸×۳۱ سم[ف: ۲ - ۸۰۶]

۸۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهر هفتاد سال شمس یکدرجه بدانند. و الله اعلم (گ ۲۹ب ش ۴۷۱ پس از این تا ۱۹۶ الف جدولهای نجومی است).
چنین است: «فصل اول (باب۱) من مقاله چهارم زیج الغ بیک

میرزائی. فصل اول در نمودارات. هرگاه که وقت ولادت را بحقیقت ندانند (از نمودارهای هرمس و بطلمیوس و زردشت یاد می‌شود) - و این عمل بعد از معرفت تسبیرات مقرر تواند بود و الله اعلم بالصواب. (برابر با گ ۱۳پ ش ۴۷۱ - فصل ۱ باب ۱۰ مقاله ۴ آنگاه در گ ۱۶۰ر دارد:) باب نوزدهم در معرفت سمت قبله و انحراف او، نسبت بلد با مکه از پنج قسم خالی نتواند بود - دور انحراف شرقی باشد (گ ۲۱پ ش۴۷۱- باب ۱۹ مقاله ۲ پس از این در گ ۱۶۰پ دارد:) باب ۱۵ (مقاله ۴) در معرفت نصف النهار. آنرا طرق بسیار است. اما آسان آنست که زمین را هموار کنند - آفتاب بیکی از انقلابین نزدیک باشد و طریقی دیگر آنستکه» (باب ۱۵ مقاله ۲ گ ۱۹ب ش ۴۷۱) گ ۱۵۸پ-۱۶۰پ؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، ۳گ (۱۵۸پ-۱۶۰پ) [ف: ۴ - ۸۹۳]

۸۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۳۸/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ گویا اصل، جلد و رقم مشکی و شنگرف؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۷ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۷۹]

۸۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۹۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۹۹]

۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۳۲۶/۱

خط: نسخ، کا: حسن بن جعفر موسوی، بی‌تا؛ محشی بعضی از آنها با نشان «محمد باقر»؛ جلد: تیماج سبز، ۱۴۵گ (۳پ-۱۴۷پ)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲×۳۱/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۷۲]

۸۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، جلد: تیماج قرمز، ۵۰گ، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۷۱]

۸۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۵/۱۵

فقط مشتمل بر مقداری از آغاز کتاب می‌باشد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۲۹۰پ-۲۹۳ر)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳ - ۲۱۱]

۸۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** این سهامات اندر طالع مسئله بکار دارند

خط: نسخ و ثلث، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، محشی منقول از شرح ملاعبدالله؛ مهر: محمد حسین، فرزند محمد رضی بن محمد شفیع (محمد رضی مؤلف کتاب ربیع المنجمین است که شرح سی فصل خواجه نصیرالدین طوسی باشد)؛ کاغذ: حنائی، ۲۲۹گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۵۹]

۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۳۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول تسیرات و انتهات در سالهای مآت و الوف و عشرات الوف

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول مذهب، دارای کمند؛ کاغذ: نخودی، ۲۳۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶/۲سم [ف: ۱۰ - ۶۰]

۹۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۳۱۰

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد مهدی ابراهیمی؛ اندازه: ۱۷/۱×۲۲/۵سم [رایانه]

۹۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۵۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۹۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۹۹۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح، محشی؛ خریداری از مشیری؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، مذهب، ۱۸۰گ، ۲۳ سطر (۱۲/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۸/۲×۲۵/۵سم [رایانه]

۹۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** [جدول]

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج زیتونی مذهب، ۱۹۵گ، ۲۶-۲۵ سطر (۱۱×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [رایانه]

۹۵. اهواز؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۰]

۹۶. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره

کا: عبدالرزاق بغایری، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۶۸]

۹۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

● زیج الغ بیک (منتخب) / هیئت / عربی

zīj-e oloq beyk (mn.)

جزایری، عبدالله بن نورالدین، ۱۱۱۲ - ۱۱۷۳ قمری

jazāyerī, ʻabd-ol-lāh ebn-e nūr-od-dīn (1701 - 1760)

وابسته به: زیج الغ بیک = زیج گورکانی = زیج جدید سلطانی = زیج سلطانی گورکانی؛ الغ بیک، محمد بن شاهرخ (۷۹۶-۸۵۳)

جداولی است در نجوم که از زیج الغ بیگ استخراج و تحریر گردیده است. عنوان جداول عبارتند از: جدول مطالع البروج بخط الاستواء، جدول مطالع البروج بعرض مثل اهواز و را مهرمز و یزد و اصطخر، شوشتر و کوفه، جدول طوالع بلاد مشهورة عالم منقول من کتاب تحفة المنجمین لمولانا جلال الدین محمد بن عبدالله یزدی، جدول اطوال البلدان مبتدئة من الجزایر الخالدات و عروضها من خط الاستواء، جدول معرفة مقدار طلوع درجات البروج الاثنی عشر، جدول مطالع البروح، جدول ستین. ذکر الشهور الاثنی عشر و ما وقع فیها به نقل از انوار النعمانیه، مطالبی به نقل از تقویم المحسنین فیض کاشانی، اختیارات ایام به نقل از شرح دیوان علی (ع) از میبدی، سعد و نحس سالها، مطلبی به

نقل از کتاب الرقعة شیخ فرج الله حویزی، من المقالة الثانیه باب اول د رتعدیل ما بین السطرین، جدول معرفه الاهلة، فی مدلولات الخسوف فی البروج الاثنی عشر، باب هفتم درایام مشهوره از هر تاریخی به نقل از زیج جدید وشرح بیرجندی بر آن، جدول الاختیارات علی مزاجات القمر. فهرست بخش دوم از ص ۱۷۱–۲۷۲: من المقالة الثانیة باب بیست ودوم درمعرفت طالع از ساعات مقاله سوم درمعرفت روش ستارگان ومقامات ایشان درطول وعرض شامل سیزده باب (از آغاز تا اول باب سیزدهم) بعد از آن جداول تا آخر نسخه. این منتخب پراکنده بوده و فقط بخش‌هایی از مقاله دوم وسوم زیج د رآن تحریر شده است.
[نسخه‌های منزوی ۳۰۳/۱]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۰۱۴/۱-۲۵/۱۰۴

آغاز: عن السید الجلیل علی بن طاووس الحسنی من اراد الاستخاره فلیقراء آیة الکرسی الی العلی العظیم؛ **انجام:** جداول نجومی

خط: نسخ، کا: سید عبدالله جزائری مؤلف تذکره شوشتر، تا: ۱۲۲۷ق؛ افتادگی: انجام؛ شامل جداول زیاد؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۷۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۸ – ۴۵۹۸]

● **زیج الغ بیک (منتخب)** / هیئت / فارسی

zīj-e oloq beyk (mn.)

وابسته به: زیج الغ بیک = زیج گورکانی = زیج جدید سلطانی = زیج سلطانی گورکانی؛ الغ بیک، محمد بن شاهرخ (۷۹۶–۸۵۳) از مقاله سوم شرح زیج جدید گورگانی میرزا الغ بیک گزین شده و ۱۹ باب است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۵۰/۲

آغاز: بسمله و به نستعین. این مسوده ایست منتخب از شرح زیج جدید گورگانی از مقاله سوم در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان در طول و عرض؛ **انجام:** بر مطالع افزوده باشیم و بیافزائیم اگر کاسته باشیم آنچه باید برآید مطلوب باشد. تمه الکتاب.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ برگ‌های ۱۱۷ و ۱۱۸ جدولی است در قوت و ضعف سیارات و برگ ۱۱۹ از کتابی است در ستاره‌شناسی نوشته در ۱ ذیحجه ۸۷۸ برابر با ۲ شهریور ۸۴۳ یزدگردی و در آن یاد می‌شود از خشکسالی تبرستان در روزگار حسین بن زید علوی که برای نماز باران به بیابان رفته‌اند و هنوز نماز را به پایان نبرده بودند که آتش در شهر افتاد و پاک بسوخت، در برگ‌های ۱۲۰–۱۲۱ سه جدول است در سهام الموالید؛ ۱۱۰گ (۵پ–۱۱۴پ) [ف: ۴ – ۹۵۶]

● **زیج ایلخانی** / هیئت / فارسی

zīj-e īlxānī

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری
nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

تاریخ تألیف: ۶۵۷ق

«زیج نزد منجمان نام کتابی است که احوال و حرکات کواکب و مانند آن که از رصد معلوم نمایند در آن ثبت کنند. و آن معرب زیگ به کاف فارسی است؛ و زیگ در لغت به معنی ریسمانی است که نقشبندان نقش جامها بر آن بندند. و نیز قانون و راهنمایی است جامه‌بافان را که طریق بافتن جامه‌های منقش را بدان شناسند. و چون زیج قانونی است منجمان را در شناختن نقوش و اوضاع فلکی و خطوط و جداول آن، و در طول و عرض شبیه به ریسمان زیگ باشد که او نیز در طول و عرض درهم کشیده شده است. و چنان که کیفیات نقوش جامها از آن ریسمان پیدا شود، کمیات حرکات کواکب نیز از جداول زیج ظاهر گردد. پس به این نام نامیده شده است» و زیج را که به جیم فارسی خوانند از اغلاط مشهور است (کشاف اصطلاحات الفنون، تهانوی، ج۱ ص۶۷۳). زیج ایلخانی کتابی است به فارسی مشتمل بر چهار مقاله: ۱. معرفت تواریخ؛ ۲. معرفت روش کواکب و مواضع آنها در طول و عرض و توابع آن؛ ۳. معرفت اوقات و طالع‌های هر وقتی؛ ۴. بقیه اعمال نجومی. خواجه در مقدمه این کتاب مختصری از تاریخ چنگیز و مغول و اولاد وی را ذکر کرده که بسیار جالب و مهم است و از همین مقدمه معلوم می‌شود که شروع به ساختن رصد مراغه در سال ۶۵۷ق (۱۲۵۹م) بوده است. زیج خواجه طوسی در مشرق زمین و در چین بسیار مورد توجه بوده و حتی پس از انتشار زیج جدید الغ بیک (۱۴۳۷م) تا مدت زیادی از آن استفاده می‌شده است. (مدرس رضوی)

آغاز: خدای تعالی چنگیزخان را قوت داد و پادشاهی روی زمین او را تسلیم کرد و کسانی را کی ایل او شدند بنواخت و کسانی را کی درو یاغی شدند مانند خانان ترکستان و خطا و سلطان خوارزم همه را نیست کرد

انجام: باب دوم از مقالت چهارم ... و جدولها در عقب بیاوریم ... الالوف السنین الالوف السنین..، د، ح، ح، الح، ک، طع، ح.

[فهرستواره منزوی ۲۹۵۰/۴؛ مدرس رضوی ص ۲۳۴ و فهرست نامها؛ التذکرة فی علم الهیئة، عباس سلیمان، ۱۹۹۳ م، کویت؛ الذریعة: ۸۴/۱۲ –۸۵؛ سرگذشت و عقاید فلسفی خواجه نصیرالدین طوسی:مدرسی، موسسه امیر کبیر، ۱۳۶۳ شمسی؛ کشف الظنون: ۹۶۷/۲–۹۶۸؛ دنا ۱۲۸۰/۵ (۱۴ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱– عمده ایلخانیه = العمدة الخاقانیة = مختصر زیج ایلخانی؛ بخاری خوارزمی، علیشاه بن محمد (۶۲۴–۶۹۵)

۲– الزیج المحقق السلطانی علی اصول الرصد الایلخانی؛ منجم وابکنوی، شمس الدین محمد بن علی (–۸)

۳– کشف حقایق زیج ایلخانی = کشف الحقایق؛ نظام الاعرج، حسن

بن محمد (-۷۲۸)
۴- زیج جامع سعیدی = زیج جدید منقح سعیدی؛ رکن الدین آملی، رکن الدین بن اشرف (۸۰۰-۹)
۵- زیج الخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی؛ کاشی، جمشید بن مسعود (-۸۴۱)
۶- شرح زیج ایلخانی طوسی؛ کوبنانی، ابواسحاق (-۸۸۶)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۲۳۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه دوم قرن ۷، در حیات «خواجه نصیر» کتابت شده؛ دو برگ نخستین در قرن ۹ کتابت شده، مصحح، محشی؛ دارای جداول فراوان اخترشناسی است؛ مهر: «المتوکل علی الله الغنی ...» (دایره)؛کاغذ: خانبالغ نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۴سم [ف: ۳۳ - ۴۳۵]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۷۳۱
بی‌کا، تا: ۸۹۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۲۵/۴×۳۵/۹سم [رایانه]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۹۴۶-۱۱/۴۶
آغاز: فصل یازدهم درمعرفت دور چهارم اهل فنا را دوری دیگرست در اختیار روز صابران اعتماد می‌کنند و آن دور هم بر دوازده می‌گردد؛ **انجام:** فصل پنجم درتاریخ محدث که آن را تاریخ ملکی خوانند سلطان جلال الدین ... تاریخ مطلوب شود و بر وجه مذکور با سال وماه و روز ...
چند برگ از زیج ایلخانی است، که عنوان‌های موجود درآن عبارتند از: فصل یازدهم در معرفت دور چهارم اهل فنا را فصل ششم در تاریخ جهودان باب دوم در تاریخ‌هایی که دیگر طوایف به کار می‌دارند فصل پنجم درتاریخ محدث؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا آبی، ۱۰گ، ۲۹-۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۴ - ۲۲۶۲]

۴. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۶۵ حکمت
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ محشی؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: رحلی [ف: ۲ - ۲۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۲
آغاز: نیکو بنهادند و دران وقت که ولایتها [ی] ملحدان بگرفت من بنده کمترین نصیر را که از طوسم و بولایت ملحدان افتاده بودم از آنجا بیرون آورد و رصد ستارگان فرمود؛ **انجام:** د، کح، ک
خط: نسخ، کا: حسین بن محمد قهستانی، تا: سه‌شنبه ۴ صفر ۸۷۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی سمرقندی، جلد: چرمی عنابی، ۱۸۰گ، اندازه: ۱۷/۴×۲۵/۸سم [ف: ۸ - ۱۸۳]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۴/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با دو سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۲۲۵ص، ۱۷ سطر (۶×۹)، اندازه: ۱۰/۵×۱۳سم [ف: ۵ - ۹۰]

۷. تبریز؛ ثقة الاسلام؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۷ - ۵۳۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابوالفتح زین العابدین بن ابوالمعالی بن زین العابدین حسینی گنابادی، تا: چهارشنبه ۱۲ محرم ۹۰۷ق، جا: هرات؛ مجدول، در آغاز این نسخه تقویم سال ۱۲۱۶ق است در هجده ورق که روی کاغذ فستقی نوشته شده؛ واقف: تاجماه بیگم، ۱۲۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۶۵گ، اندازه: ۱۷×۲۳/۸سم [ف: ۸ - ۱۸۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵۵/۲۸۲
دیباچه و بخشی از فصل ۸ و ۹؛ بی‌کا، تا: ۱۰۶۳-۱۱۴۱ق، جلد: تیماج قرمز، ۱ص (۴۱۱)، اندازه: ۱۵/۵×۳۳سم [ف: ۱۰ - ۱۳۷۷]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴/۲-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۱۴۱۸ فارسی؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱
از مقاله اول تا مقاله چهارم، از جداول اواسط کواکب به دست می‌آید که جداول مورخ به اول سال ۶۰۰ یزدگردی است (مطابق ۶۲۹ هجری). تذکر: در فهرست به نام زیج ثبت شده و مؤلف ناشناخته مانده، حائری در هامش فهرست به خط خود نوشته‌اند، زیج ایلخانی از خواجه نصیر الدین طوسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قدیمی است؛ ۷۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۴×۳۲سم [ف: ۲ - ۹۸]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۸۷
آغاز: بآفتاب که آن کمابیش سی روز باشد و در یک سال زیادت از دوازده ماه افتد؛ **انجام:** و بعد از آن دیگر باز با نوبت قمر رسد والله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۱۴۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۵/۵سم [ف: ۱۰ - ۵۷]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۱۵۸
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۲۰گ، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۸سم [رایانه]

● **زیج بهادری = زیج بهادر خانی** / هیئت / فارسی
zīj-e bahādorī = zīj-e bahādor xānī

جونپوری، غلامحسین بن فتح محمد، ۱۲۰۵ - ۱۲۷۹ قمری
jonpūrī, qolām-hoseyn ebn-e fath mohammad (1791 -

1863)

به نام: راجه بهادرخان نصرت جنگ

کتابی است در زیج، دارای یک «مقدمه» و هفت «مقاله» است: مقدمه: در تعریف زیج؛ مقاله ۱. محاسبات ضروریه ارقام هندسیه و ارقام ستینی و مصطلحات تقویم؛ ۲. معرفت تواریخ و طریق استخراج هر یک از دیگری؛ ۳. معرفت اوقات طالع و جزئیاتی که بدان تعلق دارد؛ ۴. معرفت روش کواکب و مواضع آنها در طول و عرض و استخراج کسوف و خسوف و رؤیت اهله ظهور و خفای خمسه متحیره وکواکب ثابته و تحصیل نطاقات؛ ۵. معرفت تهته ... و جوک و کران و طریق استخراج آن؛ ۶. معرفت اوقات انظار و اتصالات و بعضی اعمال حسابی که تعلق به احکام نجوم دارد؛ ۷. احکام نجوم که تعلق به احکام سال عالم و طالع موالید و اختیارات دارد.

[ایضاح المکنون ۶۲۱/۱؛ الذریعه ۸۵/۱۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۲۶

آغاز: بسملة، هدیه تمهید و تحفه تمجید، لایق حضرت مالک الملکی که به قدرت کامله و بنینا فوقکم سبعاً شداداً، کاخ هفت آسمان را بی واسطه عماد برافراشت؛ **انجام:** خاتمه: در فهرست جداول این مقالت که عبارت متن جداگانه مرتب است و آن ده قسم است جدول جیب، هیجده ورق، جدول ظل اول، بیست ورق ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مصحح، با اشکال هندسی و جداول گوناگون؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی مذهب، ۱۰۸گ، ۲۹ سطر(۱۵/۵×۲۷/۵)، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف: ۳۹ - ۳۶]

● **زیج التسهیلات** / هیئت / فارسی

zīj-ot tashīylāt

در چگونگی استخراج تقاویم و زیج‌ها و شناخت سعد و نحس و نیک و بد ساعات و ایام برای انجام کارهای گوناگون، گرفته شده از کتاب‌های قدما که مطالب در آنها پراکنده بود و یافتن مقاصد مشکل می‌نمود، با ترسیم جداول و اشکال برای هر مسئله، در یک مقدمه و دو باب بدین تفصیل: المقدمة: فی اصطلاحات و قواعد کلیة؛ الباب الأول: فی کیفیة استخراج التقاویم و ما یتعلق بها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۱۱/۱

آغاز: الحمدلله الذی رفع السماء بغیر عمد و زینها بمصابیح الکواکب بلاظهیر و مدد و الصلاة علی من هو شمس فلک الرسالة و بدر سماء الجلالة

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۱پ-۴۵ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۲ - ۲۵۲]

● **زیج التسهیلات و جداول** / هیئت / فارسی

zīj-ot-tashīylāt va jadāvel

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ ؟ قمری

kāšī, jamšīd ebn-e mas‘ūd (- 1438)

تشخیص نام مؤلف بر اساس نوشته واقف نسخه درحاشیه صفحه ۱۵۲. این بخش جداول است که در دیباچه مفتاح الحساب یاد کرده: «و وضعت ایضا زیج التسهیلات».

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۵

آغاز: الحمل جدول تعدیل اول زحل بمرکز برکیرند و بر مرکز افزایند و از خاصه نقصان کنند تا هر دو معدل شود؛ **انجام:** همان جزو از جدول.

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ دنباله زیج شماره ۵۳۲۹ است؛ این نسخه در کتابخانه شیخ محمد صالح علامه حایری بوده که وارد کتابخانه آستان قدس شده؛ واقف: حسنعلی بن محمد شفیع باغاتی اصفهانی، ۱۱۰۵ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۸گ، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۸ - ۷۳]

● **زیج جامع سعیدی = زیج جدید منقح سعیدی** / هیئت / فارسی

zīj-e jāme‘-e sa‘īdī = zīj-e jadīd-e monaqqah-e sa‘īdī

رکن الدین آملی، رکن الدین بن اشرف، ۸۰۰-قرن ۹ قمری

rokn-od-dīn-e āmolī, rokn-od-dīn ebn-e ašraf (1398 - 15c)

وابسته به: زیج ایلخانی؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۶۷۲-۵۹۷)

اهدا به: سلطان ابوالفتح سعید گورگان

تاریخ تألیف: ۸۶۰ق؛ محل تألیف: شیراز

در تنقیح زیج ایلخانی خواجه نصیر، که به اصول رصد سلطانی نوشته. مؤلف پس از ایراد مقدمه چنین می‌گوید: «و چون بعد از مراجعت سفر هندوستان در دارالسلطنه هرات از تصنیف پنجاه باب سلطانی در کلیات اعمال و معرفت اصطرلاب فارغ شده به پایه سریر سلطنت حضرت با رفعت امیر زاده اعظم اعدل ابوالقاسم بابر بهادر خان خلد الله تعالی ملکه گذرانیدیم و بعد از عنایت و مرحمت بسیار التماس اجازات نمودیم بجانب سمرقند و حکایت رصد جدید در میان آمد.»

آغاز: بسمله. شکر و سپاس بی قیاس و حمد بی حد عد حضرت واجب الوجودی را که این طارم لاجورد را به انواع کواکب ثوابت و سیاره بیار است.

انجام: انتهای ساعات دوری بدو رسیده باشد تمام شد کتاب زیج جدید منقح سعیدی حسب الفرموده میرزایی ... حاجی کلب علی منجم

[دنا ۱۲۸۰/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۲/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: ۸۸۹ق؛ به ضمیمه رساله در کیفیت احوال موالید متضمن چند قسمت؛ ۲۹گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۲ – ۱۰۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۷۲
آغاز: برابر
خط:نسخ،بی‌کا،تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۴۷گ، ۲۴ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۶ – ۸۷]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۸۳/۳
آغاز: بسمله. فصل دهم در معرفت خسوف ماه بجدول و طریق معرفت آن؛ **انجام:** برابر؛ تمام شد کتاب زیج جدید منقح سعیدی حسب الفرموده میرزایی ... حاجی کلب علی منجم بقلم ... محمد حسین شیرازی.
این نسخه از فصل ۱۰ تا فصل ۱۳ است سپس مقالت سوم تا فصل ۹ باب سوم آن که باید چهار باب باشد. در آن آمده «تا روز شنبه بیست و یکم تیرماه قدیم هشتصد و بیست و ششم یزد جردی که نوروز سال تصنیف زیج جامع و منقح سعیدی [من] مصنف پنجاه باب سلطانی رحمة الله علیه»؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین شیرازی،تا:قرن۱۱؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج سرخ،۴۰گ (۳۲پ–۷۱پ)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۴ – ۳۹۳۲]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۵/۱۶
بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: مقوایی، ۴۳ص (۳۹۳–۴۳۵) [سنا: ف: ۲ – ۳۰]

● الزیج الجامع فی اربع مقالات فی التقویم / هیئت / عربی

az-zīj-ul jāmi‘ fī arba‘-i maqālāt fi-t taqwīm
کوشیار بن لبان، – ۴۹۵ ؟ قمری
kūšyār ebn-e labān (- 1102)

کتاب حاضر در فهرس دارالکتب مصر از آن با عنوان «الزیج الجامع و البلیغ» یاد شده و در کشف الظنون با نام «الزیج الجامع و البالغ» معرفی شده است؛ برخی از پژوهشگران غربی «زیج جامع» و «زیج بالغ» را دو عنوان برای یک کتاب دانسته‌اند، ولی در کشف الظنون آمده است: «الزیج الجامع و البالغ، لکوشیار و هو کتابان فی علم حساب الکواکب و تقاویمها و حرکات افلاکها و عددها مبرهنة بالبراهین الهندسیة جمع فیها بین الاعمال الحسابیة و الجداول و الهیئة و البرهان علی حساب الابواب. کذا قال فی أول کتابه المجمل». زیج جامع شامل چهار «مقاله» است و هر مقاله دارای ابواب و فصول متعدد است: مقاله ۱. حساب الأبواب، دارای هشت فصل و هشتاد و پنج باب؛ ۲. الجداول، دارای چهل و چهار نوع؛ ۳. الشرح و الهیئة؛ ۴. البرهان علی صحة حساب الأبواب، دارای شصت و شش باب.
مؤلف در مقدمه غرض از تألیف این کتاب را چنین بیان می‌نماید: «انی لما تصفحت الزیجات المؤلفة فی صناعة التنجیم و تأملتها فکان فی بعضها فساد یحتاج الی اصلاح و فی بعضها تطویل و تبعید یحتاج الی تقریب و فی بعضها نقصان یحتاج الی اتمام و ما خلا المجسطی منها فکلها عقل لا یرجع الی بیان شاف و لایستند الی برهان کاف أردت أن أعمل زیجاً یجمع علماً و عملاً أصلح فیه الفاسد و أقرب البعید و أتمم الناقص و أکشف عن معنی کل لفظ فأشرحه و أبرهن علی کل حساب فیه فأنفذه فما وجدت من التفاوت بین هذا و غیره فی أی شیء وجد فهو أما الفاسد اصلح و أما البعید اقرب و أما الناقص اتمم و اقدم العمل علی العلم بسهولة وصول المبتدی الیه و سرعة فایدة له».
نسخه‌های خطی زیج جامع در دارالکتب مصر و در برلین، لیدن، استانبول و مسکو موجود است. مقاله اول این کتاب در سال ۴۸۳ق توسط محمد بن عمر بن ابی طالب منجم تبریزی به فارسی ترجمه شده است. (ابوالفضل حافظیان)
[دنا ۱۲۸۰/۵؛ الذریعه ۸۸/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۲۸۵۲/۴ و ۳۱۷۵؛ کشف الظنون: ۹۶۸/۲؛ معجم المؤلفین: ۱۴۸/۸ و مصادر ذکر شده در پاورقی‌ها]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷عکسی
آغاز: بسمله. و بک الاعانة یا کریم قال کوشیار بن لبان بن با شهریار الجیلی انی لما تصحفت (کذا) الزیجات المؤلفة فی صناعة التنجیم ... و اجعله أربع مقالات الاولی منها فی حساب الأبواب؛ **انجام:** اکثر سیر عطارد مستقیماً ۱ درجه لد دقیقه و راجعاً درجه عط دقیقه و الله تعالی اعلم.
نسخه اصل: دارالکتب المصریة، قاهره، نسخه شماره ۸۹۵۹؟ (فهرست المخطوطات العلمیة المحفوظة بدارالکتب المصریة، دیفیدا. کنج: ۱۰۴/۲–۱۰۵). تنها بخش‌هایی از مقاله اول را در بردارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ رجب ۱۱۶۹ق؛ مصحح، محشی، در صفحه عنوان نام کتاب و مؤلف چنین آمده: «المقالة الاولی للعلامة الفاضل و الاستاذ الکامل کوشیار بن لبان بن با شهریار الجیلی علی زیجه فی علوم النجوم تغمده الله برحمته»، دارای جداول نجومی، پس از مقاله اولی مطالب متفرقه‌ای در نسخه درج شده از جمله: فصل من اسرار الحکما فی معرفة البروج، فی استخراج ما بین المبدأ الذاتی و بین نقطه الاعتدال الربیعی، معرفة حساب انحراف قبلة مصر بطریق العلامة الغ بیک به خط مصطفی خیاط، فایدة فی معرفة سمت مکة و غیرها من البلاد، فایدة فی مساحة بعض من السطوح، فایدة فی مساحة الاجسام، طریق حساب انحراف قبله مصر علی ما ذکره العلامة الکوشیار؛ تملک: مصطفی خیاط که محتمل است کاتب نسخه همو باشد؛ ۵۸ص، ۲۵سطر [عکسی ف: ۳ – ۳۳۵]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۱/۷–ف
نسخه اصل: ینی جامع ش ۷۴۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵۱گ

(۲۳۵-۳۸۵) [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۴]

● **زیج جدید الغ بیک** / هیئت / عربی

zīj-e jadīd-e oloq beyk

صوفی، محمد بن احمد، - ۹۵۰ ؟ قمری

sūfī, mohammad ebn-e ahmad (- 1544)

نویسنده در ابتداء از تواریخ و تعریف آن بحث می‌کند و می‌گوید رصدهای جدید و پایه کار او بر چه قرار گرفته است و سپس به بحث در تواریخ مختلف می‌پردازد و به مطابقه ماه‌های رومی با ماه‌های سریانی و یونانی دست می‌زند و بعد تواریخ اسلامی و سایر تواریخ شرقی را به بحث می‌گذارد و در آخر توضیح می‌دهد که در تقاویم چه بایست کرد تا تواریخ صحیح به دست آید. اواخر کتاب نیز حاوی مجموعه‌ای از جداول نجومی و تطبیق تواریخ است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۸

آغاز: کتاب الزیج الجدید لالغ بیک، کتاب الزیج الکبیر الجدید لالغ بیک تألیف الشیخ الامام؛ **انجام:** یحصل مطالع الطالع حصل بهاء الطالع ... و الله تعالی اعلم بالغیب

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ دارای جداول نجومی، محشی؛ کاغذ: بخارایی، شکری، جلد: میشن تریاکی، ۱۵۴گ، ۳۱ سطر (۱۳/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۸ - ۲۶۶]

● **زیج جدید ترکی** / هیأت / ترکی

zīj-e jadīd-e torkī

منجم ثانی، حسین حسنی

monajjem-e sānī, hoseyn hasanī

حسین حسنی از ریاضی‌دانان روزگار سلطان محمود خان عثمانی است که به دستور او از روی کار قسینی این زیج جدید را ترتیب داد و آن را در شش «باب» منظم ساخت: ۱. بیان فصول؛ ۲. استخراج طول و عرض؛ ۳ و ۴ و ۵. در اوجها؛ ۶. طالع سال و رویت و جز آنها.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۴۲/۲

آغاز: حمد انجم شمار و شکر دائم الانوار خالق اللیل و النهار ... سلطان محمد خان ... اولندی لکن بر عبد حسین حسنی منجم ثانی قوللری ... کسوف زیج قسینی دن مستخرج؛ **انجام:** قدتم استکتاب هذه النسخة بیدالاحقر محمد باقر الرضوی فی قریة میان کل فی ۲۹ شهر ذیقعدة الحرام سیچقان ئیل سنه ۱۳۱۷

خط: نستعلیق، کا: محمد باقر رضوی، تا: ۱۳۱۷ق، جا: کل؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی باروک پارچه، ۱۳۰ص (۱۷-۱۴۶)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۹ - ۹۱]

← زیج جدید سلطانی ≻ زیج الغ بیک

● **زیج جدید محمد شاهی = زیج محمد شاهی = زیج هندی** / هیئت / فارسی

zīj-e jadīd-e mohammad šāhī = zīj-e mohammad šāhī = zīj-e hendī

سینگه سوائی، راجه جی، - ۱۱۵۶ قمری

sīnge savā'ī, rāje jī (- 1743)

اهدا به: محمد شاه غازی (۱۱۳۱-۱۱۶۱ق)

تاریخ تألیف: ۱۱۴۰ق؛ محل تألیف: شاه جهان آباد (= دهلی)

مؤلف در همه جا نام خود را مستور داشته و تنها در دیباچه کتاب با عبارت «این خیرخواه اصناف آفرینش و تماشائی کارگاه دانش و بینش» از خود یاد کرده و علت تألیف آن را چنین گفته است که هفت سال بعد از تهیه آلات رصدی «مسموع گشت که در نزدیک باین زمان در فرنگ هم آلات رصدی درست کرده‌اند ... از اینجا چند کس معتمد عالم و دانای این فن را به رفاقت منومنل پادری به آن سمت فرستاده زیج جدید آنجا که باسم دلیر تسمیه یافته و سی سال گذشته که بتازگی مرتب گشته با زیجهای سابق آن دیار طلب داشته ملاحظه نمود چون محسوب آن را به امر صود ملاحظه کرده شد در تقویم قمر تفاوت تا نیم درجه ظاهر گردید ... دانست که چون در فرنگ آلات رصدی به این بزرگی و اقطار نساخته‌اند حرکاتی که بتوسط آن دریافته‌اند پاره‌ای از تحقیق دور افتاده ... چون به تأیید کارساز حقیقی اینجا آلات رصدی ... چنانچه باید مرتب شد و مدت مدید تحقیق حرکات کواکب و رصد آنها نمود محسوب را به امر صود بی تفاوت یافت ... زیجی ... بر اصوب طرق و احسن وجوه درست کرده شد که بدان استخراج تقاویم و رؤیة اهله و کسوفات و خسوفات و قرانات نمایند ... الخ». این زیج در سه مقاله به شرح زیر تنظیم یافته است: ۱. معرفت تواریخ شامل چهار باب و دو فصل مختصر و بسیار کوتاه؛ ۲. معرفت طالع اوقات مشتمل بر نوزده باب و یک خاته (دنباله باب سوم تا انتهای باب آخر در صحافی جابه‌جا شده و در غیر موضع خود است)؛ ۳. معرفت روش ستارگان و موضع آنها در طول و عرض در یک مقدمه و چهار باب و هفت فصل به عنوان خاتمه. (غلامعلی عرفانیان)

بنا به گفته علامه آقا بزرگ تهرانی، به نقل از «تحفة العالم»، این زیج به مباشرت سید نعمت الله جزائری به اتمام رسیده است.

آغاز: بسمله، ثنائی که خرد خورده [= خرده] بین مهندسان عقده گشای در ادای دقیقه از آن زبان اعتراف بعجز و قصور گشاید ... اما بعد، چون این خیرخواه اصناف ...

انجام: تا آنگاه که ما بین التقویمین در زمان طلوع یا غروب ساوی قوس الرویه شود یا تفاوت اندکی داشته باشد زمان ظهور با خفای آن کوکب باشد.

[دنا ۱۲۸۱۱۲۸۲/۵ (۴۰ نسخه)؛ الذریعة ۸۸/۱۲ و ۴۰۱/۴؛ نسخه‌های منزوی ۳۱۹/۱؛ شرح زیج محمد شاهی؛ مشترک پاکستان ۲۷۶/۱-۲۷۸؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۸/۴]

شرح و حواشی:

۱- تسهیل الزیج؛ منجم، دوست محمد (-۱۳)

۲- تسهیل زیج هندی؛ کوکانی، عبدالعلی بن احمد (-۱۳۲۵)

۳- تسهیل زیج محمد شاهی (۲ عنوان)

۴- تسهیل زیج جدید = زیج جینگ

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲، جا: هندوستان؛ دارای جداول نجومی، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۸۵گ، ۲۱ سطر (۱۲/۵×۲۱)، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۳ - ۹۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** ثور و حمل.

در فهرست ناشناس؛خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ واقف: شیخ عبدالله مجتهد پور، ۱۵ مرداد ۱۳۶۲؛ کاغذ: نخودی، ۱۰۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۳۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۸ - ۷۴]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** احتیاج بذکر برهان ندارد و الله اعلم بحقیقة الحال و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: هندوستان (احتمالا)؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۵۰گ، ۲۷ سطر(۱۳×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۳ - ۱۸۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** مقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ:، ۱۷۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۲/۲سم [ف: ۱۰ - ۶۳]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۹۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** مقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است منتخب آن و آغازش از ابتدای باب دوم مقاله اول است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: تیماج، ۶۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۰ - ۶۶]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۸۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۳ - ۱۹]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول اتصالات کواکب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۳۸گ، ۲۶ سطر (۱۲/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [ف: ۳ - ۳۹۲]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۳۵۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** متقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج، ۱۳۲گ، اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۱۸۷]

۹. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۱۹۰گ، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: - ۱۱]

۱۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ تملک: اعتضاد السلطنه؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷۸گ، ۲۲ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۵ - ۹۳]

۱۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۷۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج سبز، ۱۶۸گ، ۱۹ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۵ - ۹۳]

۱۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۳۷۲

آغاز: مقاله سوم: در معرفت روش ستارگان و مواضع ایشان، آن سیزده باب است، باب اول در معرفت تعدیل الایام بلیالیها

مقاله سوم. در فهرست با عنوان «نجوم» و ناشناس؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای جداول بسیار؛ ۵۵گ، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۳ - ۸۶]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۸-طباطبائی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق استادانه، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: شکری ضخیم، ۱۷۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰/۵سم [ف: ۲۴ - ۲۸۴]

۱۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۰۲/۲-عکسی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، شکل‌ها بسیار فنی و زیبا، بدنبال «زیج الغ بیگ»؛ ۳۶۵ص (۳۰-۳۹۴) [عکسی ف: ۱-۲۰۳]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۱۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ با جدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶۷گ، ۲۰ سطر (۲۰/۵×۲۰/۷) [ف: ۳ - ۴۴۰]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** متقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نستعلیق شکسته زشت، بی‌کا، تا: ۱۱۹۷ق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، اندازه: ۱۴/۵۲×۲۲/۵۸سم [ف: ۱۰ - ۲۳۱]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** [جدول] اواسط همان ۳ کوکب ...

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن محمد رضا حسینی، تا: پنج‌شنبه ۲۲ محرم ۱۱۹۸ق؛ با یادداشت سلطانی که «نویسنده از منجمان بزرگ عصر زندیه ... بوده و استخراجات او همه در کتابخانه من موجود است، ۲۲ آبان ۱۳۳۱»، مجدول؛ جلد: تیماج

مشکی، ۱۷۷گ، ۲۳-۲۴ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۱۸

آغاز: ... و هزاران جمشید کاشی چون نصیر طوسی در پختن سودای خام اما بعد چون این خیر خواه؛ **انجام:** جدول ... ذکر کواکب ارنب ...

خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ دارای جداول و اشکال نجومی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمعی مشکی، ۱۳۶گ، ۱۵ سطر (۱۲/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۲۹ - ۵۰۰]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۸۳/۲

آغاز: مقاله سیم در معرفت روشن ستارگان و مواضع ایشان در طول و عرض و انچه مناسب و ملایم آنست؛ **انجام:** [با جداول ختم می‌شود که قابل نگارش نیست]

ناقص و از مقاله سوم آغاز می‌شود؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نارنجی، ۱۲۰گ (۱۵۶-۳۷)، ۱۸ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۱ - ۲۹۵]

۲۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱

بخشی از کتاب است، پس از ۴ برگ: مقاله سیم، در معرفت روش ستارگان و مواضع اینها ... و در آن یک مقدمه و ۴ باب است و خاتمه‌ای؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: مقوایی قرمز، ۱۱۷گ، مختلف السطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

۲۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷۸گ، ۱۶ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴۶

فقط جداول این کتاب است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، اندازه: ۲۱×۲۹/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴۷/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ با جدولی در تعدیل ایام؛ تملک: هاشم منجم باشی به سال ۱۳۰۳ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۳گ (۲پ-۱۱۴پ)، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۲۰ - ۲۹]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۹۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، محشی، و یک حاشیه با عنوان «لاستاذ محمد علی الحسینی القائنی مد ظله»، قاعده ای در تحصیل جیب زاویه با عنوان «لمحرره طه» آمده؛ جلد: تیماج عنابی، ۲۰۶گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۷۳]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۲۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ یادداشتی در طریق تحصیل صبح و شفق، کسی این نسخه زیج را با تسهیل مطابقت داده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۸ص، ۱۸-۲۲سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۱۱]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز (سطوری از اول دیباچه)؛ کاغذ: هندی ضخیم، جلد: تیماج مشکی، ۳۵۶ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱۹ - ۱۲۴]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۷۸۰

آغاز: جدول است؛ **انجام:** و قمر منقوص الراس را هم باین وقت آوردیم.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای جدول‌های نجومی؛ مهر: «یا اسدالله الغالب» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۴۴ - ۶۲]

۲۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، کا: سید محمد خادم، تا: ۲ شوال ۱۲۰۷ق، جا: مشهد رضوی؛ مجدول؛ کاغذ: ضخیم، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۶گ، مختلف السطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۱۳۰]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۳۹-ف

نسخه اصل: نسخه آقای ارفع؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل حسینی مشهدی، تا: پنج‌شنبه ۱۲۳۶ق؛ ۱۴۷گ [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۳۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۷

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمد اسماعیل حسینی مشهدی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ شعبان ۱۲۳۶ق؛ دارای سرلوح زرین، مجدول، با جداول و اشکال هندسی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۲ - ۵۹۹]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۰۰

آغاز: برابر ؛ **انجام:** متقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نسخ و نستعلیق، کا: عبدالله نوری، تا: ۲۲ رمضان ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی، ۱۸۷گ، اندازه: ۱۴/۷×۲۱/۶سم [ف: ۸ - ۱۸۶]

۳۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۹۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ مجدول، دارای کمند؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۱۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: ۱۰ - ۶۵]

۳۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۳۰

آغاز: برابر ؛ **انجام:** مقدم آن سه کوکب و او بر طرف دنبال است

خط: نسخ، کا: محمد بن علی اصغر، تا: ۱۲۴۲ق؛ با جداول و اشکال نجومی؛ کاغذ: شکری، جلد: چرمی، ۱۸۶گ، ۱۷ سطر،

اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۶۵]

۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۹۳۱

کا: احمد، تا: ۱۲۴۳ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۱۵گ، اندازه: ۱۸/۲×۲۶/۹سم [رایانه]

۳۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ مجدول مذهب، دارای سرلوح مرصع؛ تملک: محمد قاسم بن محمدحسن منجم سبزواری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۱ - ۱۴۳]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]

۳۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۶۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۴۲]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۰

آغاز: برابر

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر سال بشرکت شمس

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: شکری، جلد: روغنی، ۱۰۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۳سم [ف: ۱۰ - ۶۵]

۳۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۱۲۴

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۶۷]

۳۹. مشهد؛ فرهنگ و هنر؛ شماره نسخه:ب-۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بجداول ختم می‌شود، سنبله، اسد، سرطان، حوت، دلو، جدی.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: محمد و حسینعلی الهی؛ کاغذ: صیقلی سفید، جلد: چرمی قرمز، ۲۴۰ص، مختلف السطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: - ۶۹]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶

ناقص به ضمیمه دیباجه کتاب منهاج الاستخراج تألیف محمد علی شهیر به میر خان؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۸۹گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۲ - ۱۰۲]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۹۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** متقدم آن سه کوکب و او برطرف دنبال است (در جدول)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۱۷۹گ (۲پ-۱۸۰پ)، ۱۷ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۹ - ۹۳۰]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنکه بر جانب جنوبی کمان است ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

۴۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۰۲۲

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مهردخت همایی [رایانه]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** جدول

این زیج در ۱۱۳۱ توسط عده‌ای تهیه شده و از جمله مؤلفان آن، میرزا عابد و میرزا خیرالله شیرازی بوده‌اند؛ خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: ساغری سیاه، ۲۷۴ص، ۲۱-۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۶ - ۱۱۴]

۴۵. شیراز؛ بغایری، عبدالرزاق؛ شماره نسخه:بدون شماره/۲

بی‌کا، بی‌تا [میراث اسلامی: ۵ - ۵۷۴]

← زیج جدید منقح سعیدی ⟵ زیج جامع سعیدی

← زیج جلالی ⟵ زیج ملکشاهی

← زیج جینگ ⟵ تسهیل زیج جدید

● زیج الخازنی / هیئت / عربی

zīj-ul xāzinī

خازنی، عبدالرحمن، ق۶ قمری

xāzenī, ʻabd-or-rahmān (- 12c)

از عبدالرحمن خازنی زیجی به نام «سنجری» یادگار مانده است که در زمان مسترشد (۵۱۲-۵۲۹ق) و برای سنجر سلجوقی (۵۱۱-۵۵۲ق) ساخته است (بروکلمان ذیل ۹۰۲/۱؛ گاهنامه سال ۳۱۱ ص ۱۸۴؛ علم الفلك نالینوص ۱۷۹؛ گاهشماری فهرست نامها؛ مقدمه مصاحب بر جبر خیام). در نسخه واتیکان از زیج سنجری چنین آمده است: «بقوة نظرنا فی ادوار السند هند و هزارات ابی معشر و غیرهما تهیا لنا استخراج ادوار توافق الحرکات المعتبرة و ان کان الوصول الی مثلها غامضا جد الکثرة الحسابات فیها». در فصل اول باب دوم مقاله اول شنبه ۱۲ ربیع الاخر ۵۲۵ را برای اعتدال ربیعی مثال زده است (گ ۲ر) و عرض ری در جدول برگ ۲۴ر و ۳۵ درجه و ۴۰ دقیقه دانسته شده است. در این دو جا است که تهرانی در گاهنامه گویا اشتباه نموده است. در بند پنجم فصل اول باب ۲ مقاله ۱ می‌گوید: «من التواریخ المشهرة سنوالکبائس السلطانیة الملکشاهیة و لما کان امر السنة الشمسیة استیفاء الفصول الاربعة و عود النشوء خرج الامر العالی السلطانی الملکشاهی انار الله برهانه بافتتاح التقویم» (گ ۲پ). از اینجا دانسته می‌شود که تألیف کتاب پس از مرگ ملکشاه است و شاید این نسخه همان زیج «المعتبر السجزی» باشد که در تتمه صوان الحکمة بیهقی (ص ۱۶۱) نام برده شده است.

فهرست: مقاله ۱. تواریخ مشهورة (در ده باب)؛ مقاله ۲. مقدمات تعدیل ما بین السطرین (سه باب)؛ مقاله ۳. معرفت میل اول و دوم (چهار باب)؛ مقاله ۴. سعة المشرق و تعدیل النهار (چهار باب)؛ مقاله ۵. کواکب ثابتة و سیارات ذات العروض (پنج باب)؛ مقاله ۶. طوالع؛ مقاله ۷. استخراج اوساط حرکات کواکب؛ مقاله ۸ تقویم کواکب سبعه (چهار باب)؛ مقاله ۹. اختلاف المناظر (سه

باب)؛ مقاله ۹. اجتماعات و استقبالات (سه قسم)؛ مقاله ۱۱. رؤیت اهله (گویا پنج باب)؛ مقاله ۱۲. تحاویل و سوالید (چهار باب)؛ پایان نسخه همه جدول است.

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۲

آغاز: طلوعها و غروبها من لیل او نهار و السادسة فی الطوالع و فی معرفة الماضی من النهار و طالع الوقت و تسویة البیوت الاثنی عشر و سمت کل ارتفاع و سمت القبلة و السابقة (گویا از دیباچه تنها چند سطری افتاده است)؛ **انجام:** فالباقیة هی ساعات التحویل من علامة الموجودة (سپس یک جدول علامات رؤس الشهور الموضوعة فی التقویم) (و فرغت من کتابته فی شهر رمضان من شهور سنة ۶۳۱ بالموصل حامد الله تعالی و مصلیا علی نبیه محمد وآله).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۶۳۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ برگ‌های ۲۲ تا ۶۲ جدول‌ها نجومی است و در آغاز یک برگ از آغاز «الالات العجیبة است»؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج سبز، ۶۲گ، ۳۱ سطر ۱۷ کلمه (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۵ - ۹۰]

● زیج خاقانی / هیئت / فارسی

zīj-e xāqānī

به نوشته بهاء الدین املشی در پشت نسخه در احکام گردش ستارگان ثابت و سیار در سر نوشت بشر است به اعتقاد قدماء و مؤلف آن شاگرد عثمان جادو کار نامبردار به استاد ساحران، در آن آمده «مقاله سوم از زیج خاقانی» چون در آن از ستاره‌شناسان قرن هفتم یادی نشده است، گویا پیش از آن ساخته شده باشد.

رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۴۲ز

آغاز: حلال زاده باشد و اگر بر خلاف این باشد و لد الزنا باشد دلیل دیگر ... قمر ... خانه پنجم پیوندد یامرد و به خداوند طالع پیوندد و مولود حلال زاده باشد و ... باشد حرام زاده بود اگر سهم الوا ... صاحب سهم الشرف ساقط بود و در دو ... و سیوم بود مولود حرام زاده بود و اگر بر خلاف این بود؛ **انجام:** در آن روز چون مترصد شوند که سایه بهمان علامت رسد ارتفاع آفتاب بگیرند آن همان ارتفاع روز ولادت باشد از آن طالع استخراج کنند و اگر از آن بگذرد ضعف آن مدت یا ثلثة الامثال آن صبر باید کرد و آنچه بیشتر ذکر رفت در هر وقت که خواهند بیرون آوردن و این را هم ما استنباط کردیم بعون الله تعالی - چه فعل پدید آید از حکم خدای تعالی تا انتهاء سال غلبه آن را بود به اعتبار اینجا از بامداد بود تا نماز پیشین و شب از نماز شام تا وقت صبح و الله تعالی اعلم بحقایق الامور و سرایر الصدور.

خط: نستعلیق، کا: حاج محمد بن شیخ محمود حافظ ابیوردی، تا: رمضان ۹۸۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: چرمی، ۲۶۲ص، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۹)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۳]

● زیج الخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی / هیئت / عربی، فارسی

zīj-ul xāqānī fī takmīl-iz zīj-il īlxānī

کاشی، جمشید بن مسعود، - ۸۴۱ ؟ قمری

kāšī, jamšīd ebn-e mas‘ūd (- 1438)

وابسته به: زیج ایلخانی؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

اهداء به: الغ بیگ گورکانی

در جداول و قواعدی که گذشتگان به اجمال گذارنده یا مبتدیان را بدانها بیشتر احتیاج بود با تفصیل سخن رفته و در آنچه آسان می‌نمود اختصار را رعایت نموده که اختصار و استقصا کاملاً رعایت شده باشد. این زیج به نام الغ بیگ گورکان تألیف شده و به هنگام رفتن مؤلف به سمرقند آن را به وی تقدیم نموده و مشتمل بر شش «مقاله» است: ۱. معرفت تواریخ مشهور؛ ۲. معرفت جیب و سهم و ظل و میل و طول و عرض بلدان؛ ۳. معرفت مواضع کواکب در طول و عرض و توابع آن؛ ۴. معرفت قسی مشهوره؛ ۵. معرفت طالع از معلومات مختلفه؛ ۶. باقی اعمال نجومی. در الذریعة به نقل از «مفتاح الحساب» کاشانی آمده است: «کما استأنفت استخراج جمیع جداول «الزیج الایلخانی» فوضعت الزیج المسمی بالخاقانی فی تکمیل الزیج الایلخانی».

آغاز: حمد و سپاس بیقیاس حضرت خالقی را که بید ابداع و قدرت این طارم رفیع مطبق خضرا را محیط این کره معلق غبرا گردانید

انجام: و باقی اعمال این مقاله ظاهر است اکنون جداول این مقاله را ایراد کنیم

[دنا ۱۲۸۲/۵ (با نسبت به کاشی و الغ بیک)؛ الذریعة ۷۲/۱ و ۸۵/۱۲ و ۸۶؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۱/۱؛ حبیب السیر ۱۱۷؛ ریحانة الادب ۱۶۵/۳ و ۲۵۶/۴؛ هدیه العارفین ۲۵۷/۱؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۲/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۳/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۱۹۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۸سم [ف: ۱۹ - ۱۸۶]

۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۵۴

از الغ بیک دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول [ف: ۳ - ۱۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۰۵۳

از الغ بیک دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول، محشی با نشان «شرح، شرح زیج، زیج ایلخانی، تفهیم مولانا مظهر، شرح علامه بیرجندی، معینیه خواجه نصیر»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۶گ، ۲۰سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۹۹۵]

۴. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۷۷

از الغ بیک دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی، [نشریه: ۴ - ۳۸۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۶۱

از الغ بیک دانسته، اندکی از باب ۱۳ مقاله ۳ را دارد و سپس جدول ستینی صغیر است تا جدول کواکب حوت جنوبی و مقاله چهارم را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی از میرزا مخدوم و درویش علی، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سبز، ۷۷گ (۱۳۳–۲۰۹)، ۳۰ سطر (۱۳×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۳ - ۳۴۱۶]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل چهارم در تسثرات موالید ... و هر شش روز را دقیقه گیریم آنچه حاصل شود قوس تسثر باشد ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی با نشان «منه رحمه الله، ۱۲» و غیر آن، دارای جداول و اشکالی دقیق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۲۷ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۸/۵سم [ف: ۳۴ - ۵۵۷]

۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۱۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: زین العابدین یزدی، تا: ۱۰۲۸ق؛ تملک: محمد جعفر بن نجفقلی ملقب به بحیر مراغی قاجار به تاریخ ۱۳۱۱ و ۱۳۲۱ با مهر «محمد جعفر» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۳۶]

۸. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۳

از الغ بیک دانسته؛ مقاله چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ جا: کرمان [نشریه: ۲ - ۱۰۵]

۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۶

از الغ بیک دانسته؛ خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن محمد طبسی، تا: چهارشنبه ۱۷ صفر ۱۱۰۰ق؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: محمد حسن بن حسین حسینی، فضل الله بن محمد زکی، عطاء الله بن محمد زکی منجم؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲۴۷گ، ۲۱ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: - ۷۳]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۵۶–ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی ۲۴۰۰–۱۷۴۲. از الغ بیک دانسته؛ کا: محمد علی بن محمد باقر کاتب اصفهانی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شوال ۱۲۱۷ق [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۱. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۸/۱

از الغ بیک دانسته؛ خط: نستعلیق، کا: محمد تقی بن مهدی قزوینی، تا: دوشنبه ۱۶ شوال ۱۲۲۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۲گ (۲پ–۱۹۳پ)، ۱۸و ۲۶ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: - ۱۴۲]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۷۴۹

آغاز: جدول حرکة الشمس فی السنین العرب الهجریة لطول <صط یو> بالرصد الجدید الغ بیک، شروع جداول؛ **انجام:** جدول است

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ مهر: «المتوکل علی الله الخالق المنعم محمد صادق بن محمد تقی» (بیضی)، «عبده محمد حسین بن محمد اشرف ۱۱۱۹» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۳گ، ۳۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۳]

● زیج خانی / هیئت / فارسی

zīj-e xānī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۰۰/۴

فصل ۸ و ۱۳ زیج خانی به ترتیب در مطالع بلد و معرفت و طالع از ساعات این بخش از دفتر با قلم دیگر اما کهن است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سمرقندی ضخیم شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۲۷۸–۲۸۰)، قطع: رقعی [ف: ۱۹ - ۵۴۸]

← زیج خوارزمی فی عمده خانیه > عمده ایلخانیه

● زیج رحیمی / هیئت / فارسی

zīj-e rahīmī

دهلوی، فرید الدین مسعود، ق۱۱ قمری

dehlavī, farīd-od-dīn mas‘ūd (- 17c)

به امر: عبدالرحیم خان بهارلوی ترکمان

تألیف ملافریدالدین مسعود دهلوی است که به امر خانخانان عبدالرحیم خان بهارلوی ترکمان سپهسالار کریم و نامدار زمان جهانگیر پادشاه نوشته و به نام وی تسمیه کرده است، ولی قبل از اتمام و اختتام در سال ۱۰۳۶ق خان خانان وفات یافته و در اندک مدتی مؤلف نیز بدو پیوسته است. چندی بعد که اجزاء کتاب متفرق و پریشان شده بوده جانان بیگم دختر خانخانان از ملاطیب ابراهیم برادر مؤلف می‌خواهد که اجزاء متفرقه را گرد آورده با افزایش مقدماتی که در تسوید ملافرید نیامده بوده به ترتیب و تنظیم آن بپردازد. زیج رحیمی مشتمل است بر «مقدمه» و چهار «مقاله»: مقدمه نیز منقسم بر چهار قسم است، قسم سوم آن که در بیان موافقات عددیه و مناسبات فلکیه است شامل استخراجات عددی است به نام عبدالرحیم خان سپهسالار و ملافرید که نشان می‌دهد از اضافات ملاطیب ابراهیم دهلوی است. (احمد گلچین معانی)

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم ×× اول آیات کتاب قدیم حمد بیحد مبدعی را سزد که مهندس قدرت کامله اش در ارقام درجات مخلوقات دقیقه یی از دقایق نامرعی نگذاشت

[دنا ۱۲۸۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۴/۴؛ مآثر رحیمی ۹/۳؛ دانشنامه ادب فارسی در شبه قاره هند ۱۴۶۱،۱۹۸۰/۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** دور مبدأ تاریخ الهی شاه جهانی یکهزار و بیست و نه سال از سالهای آفتاب گذشته بوده است و الله اعلم بالصواب.
نسخه موجود بعد از برگ نخست و چندین برگ جداول اخترشناسی، مقاله سوم و چهارم رادارد؛ خط: نستعلیق، کا: محمدسعید بن عبدالعزیز بن محمدصادق زاهد، تا: ۱۰۸۲ق؛ دارای یک سرلوح بسیار زیبای مرصع؛کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ابعاد متن: ۲۰×۲۹، اندازه: ۲۶/۵×۳۵/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۷۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** حاصل اوساط ... لط مط ما (ناقص)
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، جا: هندوستان؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: کشمیری، جلد: تیماج جگری، ۴۴۱گ، ۲۳ سطر (۱۸×۲۶)، اندازه: ۲۶×۳۴/۳سم [ف: ۸ - ۱۸۴]

● زیج الرمل / رمل / فارسی

zīj-or-raml

اقلیدی، ابوبکر بن عمر

eqlīdī, ābūbakr ebn-e ʻomar

قواعد علم رمل، در این کتاب بر یکصد و شانزده تسکین بنا نهاده شده و در یکصد و شانزده فصل گزارش می‌شود با ترسیم جدول‌ها و دوائری در بعضی فصل‌ها، با عناوین «اقلیدی گوید» پس از عنوان فصول، «تقویم رمل» اقلیدی نیز دیده می‌شود.(سید احمد اشکوری)

آغاز: بدانکه این ضعیف ابی بک اقلیدی از جمله چاکران اهل این فن این زیج الرمل را ساخته است و این را بصد و شانزده تسکین بنا نهاده

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۹۲/۱

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، کا: غلام حسین، تا: ۱۴ شوال ۱۳۰۰ق؛ کاتب نسخه در حواشی کتاب اول مطالبی افزوده است، عناوین و اشکال شنگرف؛ جلد: روغنی، ۸۴گ (۱پ-۸۴ر)، ۱۷ سطر [ف: ۵- ۴۲۲]

قم؛ مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

همان نسخه بالا [تراثنا: س۱۸ش۱و۲ - ۲۳۱]

← زیج سلطانی ⟩ الزیج السلطانی

● الزیج السلطانی / هیئت / فارسی

az-zīj-os soltānī

؟ قطب الدین شیرازی، محمود بن مسعود، ۶۳۴ - ۷۱۰ قمری

qotb-od-dīn šīrāzī, mahmūd ebn-e masʻūd (1237 - 1311)

بعضی تألیفات این زیج را به علامه قطب الدین محمود بن مسعود کازرونی شیرازی نسبت داده‌اند و بعضی تدوین آن را از محمد علی شمس الدین وابکنوی بخارائی دانسته‌اند. اولین صفحه زیج به جدول «تعدیل الشمس لبرج السرطان» ابتدا شده و مقدمه مقاله سوم چنین ملحوظ می‌گردد: «و نیز اکثر تعدیلات که در زیجات مسطور است موافق تعدیلات کواکب است که در زیج بتانی نهاده است و کیاکوشیار و ابی ریحان و حبش حاسب و یحیی بن منصور و کیخسرو بن علامه مجوسی اقتدا بر تعدیل تبانی کرده‌اند و منجمان خراسان و کرمان و فارس تعدلات زیج بتانی بر دیگر تعدیلات ترجیح می‌نهند این ضعیف نیز تعدیلات زیج بتانی اختیار کرد». (یوسف اعتصامی)
نسخه (مجلس) این عناوین را دارد: مقاله الثالثة من الزیج السلطانیة در ۹ باب؛ المقالة الرابعة من الزیج السلطانیة در ۳۹ باب؛ المقالة الخامسه من الزیج السلطانیة در ۸۸ باب؛ المقالة السادسة من الزیج السلطانیة در هشت باب.
[دنا ۱۲۸۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۴/۴؛ ریحانه الادب ۴۷۰/۴، راهنمای کتاب ۴۳۴/۱۱؛ بروکلمان ۲۹۶/۲؛ سارتن ۱۰۱۷/۲ - ۱۰۲۰]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۴

مقاله اول و دوم ناقص است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیمی، دارای جدول و تقسیمات؛۲۴۳گ،۲۵سطر،اندازه:۱۲×۲۲سم[ف:۲ - ۱۰۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۹۰/۱-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۶۸]

← زیج سلطانی گورکانی ⟩ زیج الغ بیک

● الزیج السنجری = المعتبر السنجری / هیئت / عربی

az-zīj-us-sanjarī = al-muʻtabar-us-sanjarī

خازنی، عبدالرحمن، ق۶ قمری

xāzenī, ʻabd-or-rahmān (- 12c)

اهداء به: ابو الحارث سنجر بن ملکشاه بن الب ارسلان برهان امیر المومنین
چون زیج‌های موجود و حساب جداول نجومی کامل نبوده و تواریخ متعدد بوده و نقل حرکت ستارگان به تواریخ هر یک از ملت‌ها سخت می‌نموده، مؤلف با تجربه‌هایی که داشته اقدام به تألیف این کتاب مفصل و مهم نموده و در آن به استخراج تواریخ و ایام و طالع سیارات و جز آن در دو بخش حساب و جداول پرداخته است، بخش اول مشتمل بر یک «مقدمه» و ده «مقاله» هر یک در چند قسم و باب با این عناوین: مقدمه بنام «طریق الاعتبار» مشتمل بر شش «باب»؛ مقاله ۱. التواریخ؛ ۲. المقدمات؛ ۳. الطوالع؛ ۴. اوساط الکواکب؛ ۵. التقاویم و العروض؛ ۶. اختلاف المناظر؛ ۷. الاتصالات؛ ۸. الکسوفات؛ ۹. الرویة و التشریق؛ ۱۰. تحاویل السنین. مقالة مفروزة: فی ذکر

اشیاء یحتاج الیها الحساب احیانا. بخش دوم به نام «کتاب غرائب علم التاریخ» نامیده شده و مشتمل بر دو «فصل» می‌باشد: ۱. معرفة فضیلة السنة الشمسیة علی السنة القمریة؛ ۲. معرفة مدخل السنین الشمسیة فی تاریخ الهجرة. مؤلف در مقدمه از وزیر ابوالمحاسن عبد الرزاق بن عبد الله بن علی بن اسحاق رضی امیر المومنین و ابو طاهر سعد بن علی بن عیسی صفوة امیر المومنین به بزرگی یاد کرده و به بیان مختصری از زندگانی خود پرداخته است.

آغاز: الحمد لله الذی دل علی نفسه بما افاض من جوده، و من علی عباده بما عرفهم من قدس وجوده

[الاعلام زرکلی ۳۰۵/۳؛ تتمة صوان الحکمة ص ۱۶۱؛ علم الفلك نالینو ص ۱۷۹؛ بروکلمان ذیل ۹۰۲/۱؛ گاهشماری فهرست نامها - گاهنامه سال ۱۳۱۱ ص ۱۸۴]

شرح و حواشی:

۱- الزیج السنجری (منتخب)؛ بامیانی، افضل الدین

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۴-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا ش Or. 6669؛ کا: محمد بن احمد بن سالم، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۶۲۰ق؛ مقابله شده با اصل منقول [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۳۱۴

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۷۶۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ مجدول، دارای کتیبه، کتاب را زین العابدین منجم حسینی در سال ۸۹۰ تصحیح کرده و از آن مطالبی استخراج نموده آن‌طور که خود در آغاز کتاب بدان تصریح کرده؛ ۳۸۴ص [عکسی ف: ۴ - ۱۳۶]

● الزیج السنجری (منتخب) / هیئت / عربی

az-zīj-ul-sanjarī (mn.)

بامیانی، افضل الدین، قمری

bāmīyānī, afzal dīn

وابسته به: الزیج السنجری = المعتبر السنجری؛ خازنی، عبدالرحمن (-۶)

در پنج «باب» است: ۱. رؤیت هلال؛ ۲. عمل مرکب ثابت بن قره؛ ۳. عمل مرکب خازنی؛ ۴. ظهور و خفاء کواکب متحیرة؛ ۵. قطر شمس و قمر. سپس جدول‌هایی است و سپس نثری است با عنوان «فی النطاقات و القمر و معرفة دقایق نسب السعود و الانحدار و ...» و سپس جدول است و در انتها می‌گوید: «تم ما اختاره و علقه لنفسه الشیخ الفاضل افضل الدین البامیانی رحمه الله من الزیج المعتبر السلطانی السنجری للشیخ الزاهد عبدالرحمان الخازنی رحمه الله و الحمدلله وحده و صلواته علی سیدنا و نبینا محمد و آله (فرغت من کتابته بالموصل المحروسة من التعلیق الذی علقه لنفسه اعنی افضل الدین البامیانی فی صفر سنة ۶۳۹)».

[گاهنامه ۱۳۱۱ ش ص ۱۸۷]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۱/۳

آغاز: ابتداء ما اختاره و انتخبه الامام الاجل الفاضل افضل الدین البامیانی من الزیج المعتبر السلطانی السنجری لنفسه مع رسالة الاعتبار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۳۹ق؛ ص ۵۰-۵۷ جدول است، سپس باب فی عمل رویة الهلال مقدمات یقوم النیران عند مغیب الشمس؛ ۳۱گ (۵۰-۸۰) [ف: ۵ - ۶۶۰]

● الزیج الشامل / تقویم / عربی

az-zīj-uš-šāmil

اثیرالدین ابهری، مفضل بن عمر، - ۶۶۰ ؟ قمری

asīr-od-dīn-e abharī, mofazzal ebn-e ʻomar (- 1262)

در فهرست آستان قدس نسخه آن کتابخانه چنین وصف شده است: مرتب بر مقدمه و خاتمه و ده «باب» و هر باب در چند فصل به تفصیل زیر: باب ۱. التواریخ؛ ۲. الجیوب و السهام؛ ۳. الاضلال؛ ۴. القسی؛ ۵. التقاویم، ۶. رجوع الکواکب؛ ۷. مقدمات یتعلق باعمال الطوالع؛ ۸ الطوالع؛ ۹. الاجتماعات و الکسوفات؛ ۱۰. بقیة الاعمال النجومیة؛ خاتمة: فی سمت قبلة. مؤلف کتاب را در صدر این نسخه و نیز حاجی خلیفه در کشف الظنون (باب الزای) ابوالوفاء محمد بن احمد البوزجانی نوشته‌اند، ولی به استناد گفتار مؤلف در مقدمه کتاب که می‌گوید: «فهذا زیج وضعته علی مقتضی اوساط صححها الشیخ ابوالوفاء محمد بن احمد البوزجانی و اصحابه بارصاد متوالیة» و نیز این عبارت که «انی وجدت فی تصانیف البوزجانی جدولا مشتملا علی هذه الاوساط فنقلتها بعدما رأیتها مصححة» این مطلب را نمی‌توان از آنها پذیرفت، و بنابراین مؤلف این زیج ـ که آن را بر حسب ارصاد ابوالوفاء تنظیم کرده ـ کس دیگری غیر از بوزجانی است که فعلاً نامش بر ما معلوم نیست، چنانکه ترجمه احوال و عصر خود ابوالوفاء محمد بن احمد البوزجانی نیز به فرض صحت ضبط نسخه در نام پدر - بر ما به کلی مجهول است. اما هیچکدام از این مطالب از ارزش و اهمیت و نفاست نسخه نمی‌کاهد.

در فهرست مجلس چنین آمده: مشتمل بر زیجی که از روی زیج ابوالوفا محمد بن احمد بوزجانی و یارانش تصحیح شده است و آن را با زیج علایی سنجیده و به جهت تسهیل اعمال این زیج را ساخته و آن را در دو «مقاله» مرتب کرده است: مقاله ۱. در برخی مسائل مقدماتی مشتمل بر چند باب و فصل که در نسخه حاضر ناقص آمده است؛ مقاله ۲. در جداول زیج حاضر. آن را به اثیرالدین ابهری نسبت داده است که محتملاً به استناد کشف

الظنون است.
آغاز: احمدالله علی تواتر آلائه و اشکره علی تظاهر نعمائه حمدا یحق بعظمته و شکرا یلیق بکبریائه و اصلی علی محمد خیر رسله و انبیائه و بعد فهذا زیج وضعته علی مقتضی اوساط صححها الشیخ ابوالوفا محمد بن احمد البوزجانی ...

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۲۲
آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالله بن احمد بن ...، تا: ۸ ذیقعده ۶۷۲ق؛ مجدول، با شمسه‌ای زرین با دو کتیبه، با یادداشت نظر کردن در کتاب از ابوالفتح صوفی کتبی شافعی به سال ۷۰۶ق، در سه برگ پایانی جدول وسط الکید علی ما هو المستعمل و ینقص عما هو مثبوت و چند فائده نجومی در رؤیت هلال و معرفت استخراج طالع السنة و تشریق الکواکب؛ تملک: ابومحمد و عیسی بن ناصر متطبب حصنی به سال ۸۴۰ق به دست عثمان باثمانی و احمد دلان، بدرالدین بن عبدالله ... انصاری، عبدالله بن یوسف صباغ به سال ۸۵۰ق، ... ابن ابراهیم الکسا ... به سال ۸۴۸ق، یعقوب بن عبدالکریم به سال ۹۲۷ق؛ مهر: کتابخانه «جعفر سلطان القرائی»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۴۵
در آغاز به نام «الزایرجة الشاملة للمحاسن الکاملة» نامیده شده؛ خط: نسخ مایل بخط مغربی، کا: الراهب ایوانیس، تا: ۱۲۹۷ق، جا: منصوریه دیر مار عزازیک، جهت شماس داود معروف به ابن الجار از شهر ماردین (پایان مقدمه کتاب)؛ مجدول، با جدول‌های نجومی، در هفت برگ آغازین چند نسخه پراکنده پزشکی و چند جدول نجومی در اختیارات ایام و تدبیر اغذیه در فصول اربع و فالنامه حکمای هند و چند یادداشت به خط عبری آمده؛ جلد: تیماج جگری، ۹۱گ، اندازه: ۲۱×۳۱سم [ف: ۲۰ - ۲۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۸۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نصل من طرفه الی مرکز الدائرة خطا و نخرجه علی الاستقامة فعلیه القبلة، والله اعلم بالصواب. و پس از آن جداول نجومی کتابست.
خط: نسخ، کا: یوسف بن محمد بن عثمان، تا: دوشنبه اوایل جمادی الاول ۷۸۱ق؛ با یادداشتی مربوط به قحطی و گرانی سال ۱۲۸۸ق؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: حنائی بغدادی، ۹۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۲×۱۷سم [ف: ۱۰ - ۶۰]

← زیج شاهی ⟵ عمده ایلخانیه

● زیج الشستکه / هیئت / عربی

zīj-uš šastkah

هرمزی، حسین بن موسی، ق۶ قمری

hormozī, hoseyn ebn-e mūsā (- 12c)

در معرفت تقویم کواکب سبعه و جوزهر و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و استقبالات و کسوفات است. فهرست عناوین آن: قال فی تقویم الشمس، فی تقویم القمر، فی تقویم الزحل، فی تقویم المشتری، فی تقویم المریخ، فی تقویم الزهرة، فی تقویم العطارد، فی تقویم الجوزهر، فی عمل الساعات.
آغاز: ۱: بسمله. هذا کتاب لطیف یعرف بزیج الشستکه الفه الحسین بن موسی الهرمزی الحاسب لمعرفة الکواکب السبعة و الجوزهر و الساعات و الارتفاعات و الاجتماعات والاستقبالات و الکسوفات و مایتعلق باعمال التقویم فمن احب النظر فیه و العمل به فانه یستغنی عن حل عقد الزیجات. معرفة تقویم الکواکب - اذا اردت ان تقوم الکواکب السبعة ای سنة شیت فالتمس اربع تقاویم لاربع سنین متوالیات قبل سنتك التی ترید ان تقوم کواکبها فاعمل بحسب ما اشرحه لك ان شاء الله تعالی. باب تقویم الشمس - اذا اردت تقویمها فخذ التقویم الذی لسنة التی قبل سنتك
آغاز ۲: بسمله. هذا ما عمله الحسین الهرمزی لتقویم الکواکب المتحیرة و الثوابت الباب الاول فی تقویم الشمس اذا اردت تقویمها
انجام: جملة هذه الاعمال علی التقریب و الحقیقة علی الاعمال بالزیج و الله تعالی اعلم
[بروکلمان ذیل ۸۶۶/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۵/۴]

شروح و حواشی:
۱- زیج الشستکه (ترجمه)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۳۳۵
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۵۸۱ق؛ واقف: ابن خاتون، ۱۰۶۷ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوایی، ۷گ، ۲۸ سطر (۱۴/۸×۴/۷)، اندازه: ۶/۹×۱۷/۳سم [ف: ۸ - ۱۸۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۱۲-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۰/۴
خط: نسخ، کا: محمد بن ابی طیب خادم گویا جوربدی، تا: حدود ۶۶۷ق؛ در زیر برگ ۴۷پ تا ۴۹ر بندی است در تقویم به عربی بدینگونه «نافذ البهت السابق و هو الفضل ... » و «تقسیم بهت الجملة علی عددها ...» و طریقه استخراج طالع ارتفاع وقت به فارسی و دائره فلکی و اشعار عربی یزید بن معاویه: «جائت بوجه البدر برقعه نورا..» و بندی در نحو به فارسی و شعر فارسی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۴۵پ-۴۷پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۵ - ۱۲۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۶/۳
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ مشکی، ۸گ (۴۴پ-۵۱پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۰/۱×۲۰سم [ف: ۶ - ۲۹۶]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۵۵۸/۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در متن و هامش، مجدول؛ کاغذ: نخودی،جلد:مقوایی،۴ص(۱-۴)،۲۳سطر در متن و هامش مختلف السطر (۱۸/۳×۳۶/۲)، اندازه: ۴۳/۷×۲۶/۳سم [ف: ۸ - ۳۲۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴۷-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۲/۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** ثلث سنین و انقلها الی تقویم سنتک الجدیدة. و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۲۳پ-۱۲۴پ)، ۲۱ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: - ۲۶۴]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۱۱/۶۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و هذا اخف الاعمال فی الرؤیة (گویا دیباچه زیج باشد).

بی‌کا، تا: ۱۰۹۳ق، متن و هامش؛ ۲ص (۱۸۷-۱۸۸) [ف: ۵ - ۹۲]

۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲، جا: کرمان؛ از روی نسخه نوشته ابوالحسن بن محمد امین در ۱۰ شعبان ۱۰۳۱ از روی نسخه نوشته ابوالقاسم تبریزی مشهدی در ۲۴ شعبان ۱۰۲۸ در لاهور [نشریه: ۲ - ۱۰۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۰۹/۳

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** فالهلال یری والافلا و هذا خسف الاعمال فی الرؤیة

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۱۵۰ق؛ به طرز چلیپا؛ کاغذ: نخودی، ۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۳سم [ف: ۱۰ - ۱۰۶]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۹/۱۶

بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۲۷۱-۲۷۶)، ۲۵-۲۱ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [سنا: ف: ۱ - ۴۲]

۱۰. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۹۶/۵

آغاز: هذه رسالة تعرف بزیج الشبکة الفها الحسن بن موسی المهری المحاسب رحمه الله لتقویم الکواکب السبعه؛ **انجام:** فان کان المیزان اکثر من اساس الرویة فالهلال یری والا فلا و هذا اخف الاعمال فی الرویة و الله اعلم بحقایق الاشیاء.

در فهرست نام اثر «زیج الشبکة» و نام مؤلف «حسن بن موسی مهری محاسب» ثبت شده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۸۹پ-۱۹۰ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۷۷]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۹۳۹

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** الی منتصف الربع ایضا و ذلک ما اردنا ان نبین و نختم الکتاب بهذا الفصل و الفصل بهذا الکتاب و الحمدلله رب العالمین ولی الحمد و اهله و الصلوة علی ... الطاهرین

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالقاسم حسینی تفرشی، تا: ۱۲۶۲ق؛ نسخه حاضر به لحاظ کامل بودن منحصر به فرد و بسیار نفیس است. ترجمه فارسی فصل اول این کتاب در دانشکده ادبیات تهران ۳۵۹ می‌باشد. نسخه حاضر کامل اما فصل اول آن شامل سه صفحه در آخر نسخه کتابت شده است؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ماشی مذهب، ۵گ، ۳۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۶۴]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۷۷/۳۳

همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۶۳۵]

۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۴۴۷/۲

آغاز: برابر۱

خط: نسخ، کا: عبدالوهاب خبوشانی، تا: دوشنبه ۱۱ ربیع الثانی ۱۲۷۱ق؛ کاغذ نخودی؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۶۵۴]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۱۲/۵

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم افشار، تا: ۱۲۹۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۹گ (۶ر-۶۴ر)، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۰۵]

۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۸/۶

خط: نستعلیق، کا: عبدالحمید بن حاجی ملاعبدالجواد خطیب و خادم مشهد، تا: ۱۰ شوال ۱۲۹۷ق؛ با جداول نجومی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱- ۵۱۹]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۳۸/۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۸۱]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۱۲۲/۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** الی تقویم سنتک الجدیدة والله اعلم بالصواب

خط: نسخ و شکسته، کا: حاجی ملامحمد مهدی منجم مشهدی، تا: قرن ۱۴؛ با جداول نجومی، پس از آن پانزده ورق در استخراج زایجه طالع و احکام نجوم و جداول احکام است؛ جلد: تیماج، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۵۸]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۲۴۵

آغاز: بسمله، هذا کتاب لطیف یریح لسالکه الفه الحسن بن موسی الهروی (کذا)؛ **انجام:** و لعله توجه نسخة آخر ای حتی اصحها بعون الله

تذکر: این نسخه در رایانه آستان قدس با عنوان «تقویم کواکب سبعه و ...» معرفی شده و به حسن بن موسی هروی نسبت داده شده، و در فنخا (ج۹: ۵۱) با عنوان «تقویم» معرفی شده و به مهری محاسب، حسبن بن موسی نسبت داده شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا:

قرن ۱۴؛ ضمیمه نسخه ش ۵۵۰۵؛ ۲گ، اندازه: ۱۱×۱۸سم [رایانه]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۳۷/۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** فالهلال یری و الا فلا و هذا اخف الاعمال فی الرؤیة من الاشیاء الفنونی ؟

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسدالله، بی‌تا؛ محشی با نشانه «لمحرره اسدالله»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۷۵پ–۷۸ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۸سم [ف: ۶ – ۲۴۳]

● **زیج الشستکه (ترجمه)** / هیئت / فارسی

zīj-uš šastkah (t.)

وابسته به: زیج الشستکه؛ هرمزی، حسین بن موسی (قرن ۶)

متن عربی آن دارای چندین نسخه در ایران است ولی متن فارسی آن که ترجمه‌ای از آن است، نسخ محدودی دارد و معلوم نیست که مترجم آن چه کسی است.

[دنا ۱۲۸۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۵/۴]

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۵۹/۲

آغاز: این کتابی است لطیف که شناخته میشود زیج شبکه (؟) مؤلف آن حسین بن موسی الهرمزی الحاسب در معرفت کواکب سبعه و جوزهر و ساعات و ارتفاعات و اجتماعات و استقبالات و کسوفات و هرچه تعلق دارد باعمال تقویم؛ **انجام:** پس هرگاه لراده بکنی عمل دقیق و محکم را نظر بکن در زیج کبیر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲ محرم ۱۲۳۹ق، جا: مشهد رضوی [ف: ۳ – ۵۸]

← زیج شمس المنجمین ⟵ الزیج المحقق السلطانی علی اصول الرصد الایلخانی

● **زیج صغیر مظهری** / هیئت / فارسی

zīj-e saqīr-e mazharī

قاری، مظهرالدین محمد بن علی، ق ۱۰ قمری

qārī, mazhar-od-dīn mohammad ebn-e ʻalī (- 16c)

تاریخ تألیف: ۹۶۰ق

آن را پس از زیج کبیر مظهری خود و در چهار «مقاله» ساخته است: نخستین در یک مقدمه و هفت باب؛ دومی در بیست و دو باب؛ سومی در سیزده باب؛ چهارمی در هشت باب. باید همان تحریری باشد که همین شیرازی از زیج جدید سلطانی الغ بیک در شیراز در ۸۶۱–۸۶۸ کرده است.

[دنا ۱۲۸۴/۵؛ استوری ۷۱/۲؛ ایوانف ۱۴۸۶؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۶/۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۷۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج کبود، ۳۰گ، ۲۱ سطر (۱۶×۲۳/۵)، قطع: ربعی [ف:۱۶–۸۷]

● **زیج علی اصول رصد الجدید السمرقندی** / هیئت / عربی

zīj-un ʻalā usūl-i raṣad-il jadīd-is samarqandī

مصری، رضوان بن عبدالله، – ۱۲۲۲ قمری

mesrī, rezvān ebn-e ʻabd-ol-lāh (- 1807)

تاریخ تألیف: ۱۲۰۶ق

این زیج را در چهار «مقاله» پرداخته است: ۱. معرفة التواریخ، شامل یک مقدمه و هشت باب؛ ۲. معرفة الاوقات و الطالع و ما یتعلق بها، در دوازده باب؛ ۳. معرفة سیرالکواکب و مواضعها فی الطول و العرض و توابع ذلک، در دوازده باب؛ ۴. این مقاله مشتمل بر دو باب است: ۱) فیما یتعلق بطوالع الموالید، در هفت فصل، ۲) الدلائل بطالع العالم و اصحاب الاحکام. چنانکه از متن این زیج برمی‌آید پایه‌های فکر بر زیج الغ بیک است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۲۶

آغاز: بسمله و به نستعین و نستجیر رب یسر و لا تعسر؛ **انجام:** خمسمائه و ثمانون سنة شمسیة و الله سبحانه و تعالی اعلم ... و جعل فیها خواص بقدرته العزیز العلام.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، از صفحه ۲۵ تا ۷۱ جداول نجومی و جداولی طوالع و مواقیب و اعمال اللیل و النهار است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه کالینگر عنابی، ۷۱گ، ۳۲ سطر (۱۶×۲۴)، اندازه: ۲۰×۲۸سم [ف: ۱۰ – ۴۱۰]

← زیج عمده ⟵ عمده ایلخانیه

← زیج گورکانی ⟵ زیج الغ بیک

← الزیج لالغ بیک ⟵ زیج الغ بیک (ترجمه)

● **الزیج المجمل** / هیئت / عربی

az-zīj-ul mujmal

کوچک، یزدان بخش بن پیر علی، قرن ۹ قمری

kočak, yazdān baxš ebn-e pīr ʻalī (15c)

اهداء به: سلطان بایزید دوم (۸۸۶–۹۱۸ق)

رساله کوتاهی است در اخترشناسی و تقویم که مؤلف بعد از بررسی با زیج ایلخانی آن را در چند «باب» و «فصل» نگاشته است، نام کتاب و مؤلف را در منابع موجود نیافتیم.

آغاز: الحمد لله مفیض الخیر و ملهم الصواب و صلوته علی محمد المبعوث بفصل الخطاب ... أما بعد ... فهذا زیج و ضعته بعد ما رأیت صحته و موافقته للزیج الشامل

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۹۴/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۷۵ق؛ مقابله و تصحیح شده با عبارت «بلغت ایده الله تعالی»؛ قطع: رحلی [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۳۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۳۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** زدنا علی علی مطالعها بخط الاستواء عنالمزان المغلوم لکل سنة أسام و خمس دقایق من یوم دقیقة واحدة ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی و برخی به فارسی؛ کاغذ: شرقی، ۹گ (۲۴۴پ-۲۵۲پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۳ - ۷۴]

● **الزیج المحقق السلطانی علی اصول الرصد الایلخانی** / هیئت / فارسی

az-zīj-ol-mohaqqaq-es soltānī ʻalā osūl-er rasad-el īlxānī

منجم وابکنوی، شمس الدین محمد بن علی، ق۸ قمری

monajjem-e vābeknavī ‹šams-od-dīn mohammad ebn-e ʻalī (- 14c)

وابسته به: زیج ایلخانی؛ نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد (۵۹۷-۶۷۲)

اهدا به: سلطان ابوسعید خان بهادر (۷۱۶-۷۳۶)

در پنج مقاله هر یک دارای باب‌ها و فصل‌ها ساخته و در دیباچه آن از دو تاریخ ۶۸۴ و ۷۰۶ یاد کرده است.

آغاز: حمد و ثنای حضرت ذوالجلال را که آسمان را ...

[دنا ۱۲۸۴/۵؛ نسخه‌های منزوی ۳۰۴؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۷/۴]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۴۶-ف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ ۲۳۷گ [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۲۴

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: انجام؛ تملک: عبدالکریم بن عبدالوکیل؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۳۷گ، ۲۱ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۶ - ۴۶۰]

۳. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ افتادگی: انجام [نشریه: ۴ - ۴۳۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۴۳۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۴۸ق؛ مجدول، مصحح، محشی، با دو جدول نجومی؛ تملک: زین الدین بن جمال جبرئیل، نظام الدین بن زین الدین منجم لاری؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۰ - ۲۲]

● **الزیج المحقق السلطانی (منتخب)** / هیئت / فارسی

az-zīj-ol mohaqqaq-os soltānī (mn.)

منجم وابکنوی، شمس الدین محمد بن علی، ق۸ قمری

monajjem-e vābeknavī ‹šams-od-dīn mohammad ebn-e ʻalī (- 14c)

در سه «باب».

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۹۰/۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول، در برگ ۱۶۳پ تا ۱۶۷ر به ترتیب مقاله ششم در مقدمه و دو باب در نجوم و حواشی بر کتابی در تفسیر دیده می‌شود؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۶۳پ-۱۷۵پ)، ابعاد متن: ۹×۱۵/۵، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: - ۲۵۷]

← زیج محمد شاهی ⩾ زیج جدید محمد شاهی
← زیج محمد شاهی ⩾ منهاج الاستخراج

● **زیج محمد شاهی** / هیئت / فارسی

zīj-e mohammad šāhī

منجم، دوست محمد، ق۱۳ قمری

monajjem, dūst mohammad (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۰۶ق

در سه «مقاله».

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در هامش برگ ۲۰۷ر تاریخ ۱۲۳۰ دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مقوایی، ۲۲۳گ، ۱۹و ۲۳سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۷۳]

● **الزیج المختصر فی تقویم الشمس و القمر** / هیئت / عربی

az-zīj-ul muxtaṣar fī taqwīm-iš šams wa-l qamar

دیلمی، عزالدین محمد بن علی، ق۵ قمری

deylamī, ʻezz-od-dīn mohammad ebn-e ʻalī (- 11c)

مؤلف این رساله را برای یکی از دوستان خود در یمن در ده «باب» پرداخته و آن را «الزیج المختصر فی تقویم الشمس و المقر و الخمسة الکواکب و الجوزهر» نامیده است. در گ ۱ر نسخه حاضر «زاد المسافر» نیز نامیده شده است. در گ ۱۶ر و ۷۷پ از ابن الخیاط سخنی آورده شد و در گ ۲پ از سال ۹۲۶ و در ۲ر و ۳پ از ۹۲۷ یاد گردیده است. از خود کتاب پیداست که در یمن نگاشته شده و از آنچه در سال‌های ۲۷۰ و ۳۰۲ و ۳۷۲ و ۴۲۱ در آنجا رخداده است یاد شده؛ نیز از زایجه و تحویل سال در شب سه‌شنبه یکم شعبان ۴۳۴ برابر با ۱۱ افرودینماه ۴۱۲ یزدگردی در شهر صنعا و زبید و تحویل سال در روز پنج‌شنبه ۱۳ شعبان ۴۳۶ برابر با ۱۰ افرودین ماه ۴۱۴ یزدگردی (۷۷پ و ۷۸ر) و از سال‌های ۳۶۱ و ۳۹۱ و ۴۰۱ و ۴۲۱ و ۴۳۸ و ۴۱۲ و ۴۳۹ (گ ۷۹) و ۱۰۹۲ هجری (۸۶ر). چنین است فهرست ده باب: مدخل سالهای تازی؛ اواسط ستارگان در شهر صنعا که این زیج برای آنجا نوشته شده و جز آن؛ تقویم آفتاب و ماه و ستارگان؛ تقویم پنج ستاره؛ عروض پنج ستاره و

ماه و میل آفتاب؛ اجتماع و استقبال و دیدن هلال؛ طبایع بروج در شب و روز و دیگر بیت‌های دوازده‌گانه؛ کسوف؛ خسوف؛ جایگاه ستارگان و ۲۸ منزل و ارتفاع ساعت‌ها و اوقات. جدول‌های تاریخ رومی و تازی و یزدگردی و استخراج قبطی از سریانی و به عکس هم در آن هست. نیز جدول‌های نجومی به رصد ابن یونس و ابن اسحق مغربی و بطلمیوس (در جایگاه ستارگاه به سال ۶۷۰-۶۴۰ یزدگری). (دانش پژوه)
آغاز: بسمله قال السید العالم ... عزالدین ... محمد بن الامام علی بن محمد الدیلمی رحمه الله: الحمدلله الولی الحمید المحصی السبدی المسبل ... الذی زین السماء الدنیا بمصابیح.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هذا الفصل مضاف الی تحویل السنین مثل ان اضع ... (دو سه کلمه خوانده نشده و باندازه هشت سطر سفید است گ ۱۶ر آنگاه در گ۱۶پ دارد:) بسمله هذا الجدول لمعرفة ساعات النهار الزمانیة لکل بلد یدخل الیه و تعرف غایة ارتفاع الیوم فی اقلیم الیمن من الجدول منقول من کتاب المثنی رحمه الله (از گ ۱۷ر تا ۶۴پ جدول‌های نجومی است. در گ ۸۲پ بدینگونه پایان می‌یابد:) فانما هی مواضعها لسنة الف و مائة و خمسین للاسکندر ذوالقرنین و الله اعلم و صلی الله علی سیدنا محمد ... و سلم (در گ ۸۲پ-۸۴پ سخنانی است از کتاب احکام سهل بن بشر بن حبیب).
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، در گ ۱ر نسب نگارنده عزالدین دیلمی به هشت پشت به امیرالمؤمنین امام ناصر لدین الله ابی الفتح دیلمی رسانده شده، در گ ۷۲ دارد که کتاب در روز دوشنبه ۱ ذیقعده ۱۱۳۵ نقل شد [ف: ۴ - ۸۹۳]

● زیج مفرد / هیئت / فارسی

zīj-e mofrad

طبری، محمد بن ایوب، - ۴۸۵ قمری
tabarī, mohammad ebn-e ayyūb (- 1093)

نگارنده «مفتاح الفلاح» و جز آن، و این جز آن است و در این یکی از سال ۴۳۸ یزگردی / ۴۶۱ق یاد کرده است. (احمد منزوی)
آغاز: بعد از ثنای ایزد سبحانه و تعالی که آفریدگار دو جهان و روزی ده بندگان است ... چنین گوید محمد بن ...
[دنا ۱۲۸۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۰/۴؛ الذریعه ۲۱۵/۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۰-ف

نسخه اصل: مجموعه برون در کیمبریج ش (10) O.T؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۴]

● زیج ملخص میرزائی / هیئت / فارسی

zīj-e molaxs mīrzā'ī

رویانی لاهیجی، عبدالقادر بن حسن، ۸۴۴ - ۹۲۵ قمری
royānī lāhījī, 'abd-ol-qāder ebn-e hasan (1441 - 1519)

اهدا به: سلطان میرزا علی فرمانروای گیلان
تاریخ تألیف: حدود ۸۷۹ق
در چهار «مقاله» است: ۱. معرفت تواریخ، مشتمل بر دو باب و یک مقدمه؛ ۲. معرفت روش ستارگان، دارای شانزده فصل؛ ۳. استخراج موالید و اعمال نجومی، در دو باب؛ ۴. معرفت طالع مولود، شامل چهارده باب. از دیباچه چنین بدست می‌آید که نگارش آن پس از مرگ قوشچی به طول کشیده است.
آغاز: سپاس و ستایش مر صانعی را که ایوان بی ستون بر افراشته حکمت اوست
انجام: علامات الکواکب زحل، مشتری، زهره، عطارد، قمر.
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرست نسخه‌های خطی فارسی ۳۰۵/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۰/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۳ق؛ ۱۵۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۲ - ۱۰۲]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۵ جمادی الاول ۱۰۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۳۸ برگ آن متن کتاب و بقیه جداول نجومی است، محشی با رمز «منه»؛ جلد: تیماج نیلی، ۱۱۲گ، ۲۳ سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم، قطع: رحلی [ف: ۱ - ۱۴۳]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۳

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۷

آغاز: نزدیک ایشان شب مقدم بروز باشد و بنزدیک اهل روم و فرس و جماعتی که ماههای ایشان مبنی بر حساب است مبدء شبانه روز از زمان طلوع آفتاب است؛ **انجام:** تا سال هشتم باز نوبت بصاحب ساعت ولادت رسد نهراسند (فصل ۱۴ مقاله ۴ گ ۳۸پ نسخه ما). انجام: تمت مؤامرة الزیج الجدید عبدالقادر رویانی طاب ثراه فی یوم الاربعاء ثامن عشرین شهر ربیع الثانی سنه ۱۰۳۷ من هجرة خیر البریة.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۸ ربیع الثانی ۱۰۳۷ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ محشی با نشان «منه» دارد و از بیرجندی و بدین‌گونه: «لمولانا محمد باقر»؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرد، ۷۹گ، ۲۱ سطر (۹×۱۹)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۸۹۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴۵گ (۲۷ر-۱۷۱ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۳۷ - ۲۷]

● **زیج ملکشاهی = زیج جلالی** / هیئت / فارسی
zīj-e malekšāhī = zīj-e jalālī
خیام، عمر بن ابراهیم، - ۵۱۷ ؟ قمری
xayyām, ʻomar ebn-e ebrāhīm (- 1124)
اهدا به: جلال الدین ملکشاه سلجوقی
این رساله به نام جلال الدین ملکشاه سلجوقی ساخته شده که به خیام فرمان ساخت رصدخانه را داده بود. او پس از ساختن رصد خانه این رساله را نگاشت و به نام او کرد. گفته شده ملکشاه پیش از پایان کار رصد درگذشته است. از این زیج نسخه‌ای در ایران معرفی نشده بود فقط یک نسخه در کتابخانه ملی به این نام و بدون نام مؤلف و توضیح آمده که احتمال می‌رود همان زیج ملکشاهی خیام باشد.
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۵۳/۴]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۲۱۱
در فهرست بدون نام مؤلف آمده. و در کنار آن نام «ثمره بطلمیوس» آمده؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجموعه آقا رفیع قزوینی استاد اخلاق و فلسفه امام خمینی؛ خریداری از منصوره تالهی معین الدین [رایانه]

● **زیج منتخب یزدی** / هیأت، شعر / فارسی
zīj-e montaxab-e yazdī
تاریخ تألیف: حدود ۶۴۸ق
رساله منظوم در زیج از منتخب یزدی که برخی از توضیحات آن به نثر است و از آغاز این منظومه دو صفحه کسر است، تاریخ نظم ششصد و چهل و هشت تمام است.
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۱/۴]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۴۶/۵
آغاز: کان که عامی چو دانشم بیند ×× سخنم را بعقل بگزیند؛
انجام: و برین کردار بود والسلام
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۴۲گ [ف: ۱ - ۴۸۴]

● **زیج ناصری** / هیئت / فارسی
zīj-e nāserī
شیرازی، احمد بن حیدر، ق۷ قمری
Šīrāzī, ahmad ebn-e heydar (- 13c)
در آن از زیج ایلخانی یاد شده است.
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۱/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۴۱/۱
آغاز: تعادیل به زیج ایلخانی شد یعنی ثبت کردیم و در حرکت مرکزها ... جدول تعدیل ثانی زهره مثال بسط تعدیل ثانی زهره (جدول) جدول بکشیم هر دوازده برج و تعدیل زهره سدسی در وی ثبت کنیم؛ **انجام:** در دقایق و ثوانی برداریم و در یکدیگر ضرب کنیم آنچه حاصل آید اگر آفتاب در برج شمالی بود بر پانزده افزاییم و اگر آفتاب در برج جنوبی بود از پانزده نقصان کنیم، آنچه حاصل آید اجزای ساعات آن درجه بود بدان غرض که خواهیم و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶۴گ (۲ر-۱۶۵ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۰سم [ف: ۵ - ۴۶۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۱۱/۱
آغاز: ... تعادیل جمعه به زیج ایلخانی سد سی ثبت کردیم و در حرکت مرکزهای ... جدول تعدیل ثانی زهره (جدول) مثال بسط تعدیل ثانی زهره (جدول) جدول بکشیم هر دوازده برج و تعدیل زهره سد سی در وی ثبت کنیم؛ **انجام:** و در یک دیگر ضرب کنیم، آنچه حاصل آید، اگر آفتاب در برج شمالی بود بر پانزده افزائیم و اگر آفتاب در برج جنوبی بود از پانزده نقصان بکنیم. آنچه حاصل آید اجزای ساعات آن درجه بود بدان عرض که خواهیم، و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب
خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۶۴گ (۲ر-۱۶۵ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۶ - ۴۰۱]

● **زیج ناصری** / هیئت / فارسی
zīj-e nāserī
محمود بن عمر، ق۷ قمری
mahmūd ebn-e ʻomar (- 13c)
اهدا به: سلطان ناصرالدین محمود بن سلطان یمین (هفتمین پادشاه سلاطین شمسیه هند
مؤلف، پس از سی سال کوشش در فراگیری علم نجوم و بهره‌داری از اساتید و کتاب‌های مهم این فن، زیج حاضر را تنظیم نموده است. این کتاب مشتمل بر دو «رکن» می‌باشد: ۱. در جزئیات دارای شصت و شش باب؛ ۲. در کلیات دارای شصت باب.
آغاز: حمد فراوان و مدح بی پایان قادری را کی اطباق افلاک را باسعت و عرض آن بشکل تدویر مخصوص گردانید.
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۱/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۱۷۶
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف، مجدول؛ تملک: محمد بن خلیل بن محمد آملی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۶سم [ف: ۲۳ - ۲۹۳]

● **زیج هروی** / هیئت / فارسی
zīj-e heravī

مختاری، محمد بن روح الله
moxtārī, mohammad ebn-e rūh-ol-lāh

وابسته به: زیج الغ بیک = زیج گورکانی = زیج جدید سلطانی = زیج سلطانی گورکانی؛ الغ بیک، محمد بن شاهرخ (۷۹۶-۸۵۳)
محل تألیف: هرات
خلاصه‌ای است از زیج گورکانی با زیادتی‌هایی مفید و تحقیقاتی که مورد نیاز بوده است، به اضافه جداول بسیاری در هر باب با رموز رقومی، دارای چهار «مقاله» و هر کدام مشتمل بر چند باب می‌باشد: ۱. معرفت تواریخ، دارای هفت باب؛ ۲. معرفت اوقات و طالع آنها، دارای بیست و دو باب؛ ۳. معرفت روش ستارگان، دارای سیزده باب؛ ۴. باقی اعمال نجومی، دارای دو باب.
آغاز: الحمدلله الذی جعل الشمس ضیاءاً و القمر نوراً ... سپاس بی قیاس و ستایش بلند اساس علیمی را زیبد
[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۲۹۶۲/۴]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۵۵۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۲۰ رمضان ۱۰۶۲ق؛ مجدول؛ یادداشتی به تاریخ ۲۰ رمضان ۱۰۶۲؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۴۰گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۹ - ۳۴۵]

← زیج هندی ⩤ زیج جدید محمد شاهی

● **زید الشهید** / تاریخ / عربی
zayd-uš-šahīd

خرسان، طالب، ق۱۵ قمری
xarsān, tāleb (- 21c)

تاریخ تحلیلی زندگانی زید بن علی بن الحسین علیه السلام است از ولادت تا شهادت و بررسی اوضاع اجتماعی زمان وی و حکومت خلفای بنی امیه با عناوین: کنیته، ولادته، والدته، نشاته و مکانته العلمیة، المثل الاعلی للفضائل، موقف المسلمین من الحاکم الجائر، الخروج علی حکام الجور، علماء الامامیةو مقاطعة الحاکمین، الموقف السلبی من الحاکمین، القضاء علی العلویین و شیعتهم، الائمة و الثورة الثقافیة، العداء بین الشیعة و الفئات الحاکمة، بیعة زید، فقهاء الکوفة و بیعة زید، الدعوة الی العلویین، اسباب نهضة زید و اهدافها، الاعداد لقتال الطغاة و الظالمین، نقض البیعة، مقابلة القوم قبل الموعد، فی ذمةالله، ثورة الفقهاء و القراء، اختلاف الاصحاب فی دفنه، الاعتراف بفضله الظاهر، مشروعیة ثورة زید، عقب زید.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۱۱
آغاز: الحمد لله الخالق الباری المصور، المنعم بالشرع القویم الهادی الی الصراط المستقیم و الصلاة و السلام علی اکمل الناس خلقا و خلقا و منطقا
نسخه اصل: کتابخانه مؤلف - قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۸۸ص [عکسی ف: ۶ - ۱۳۸]

← الزیدونیة ⩤ سرح العیون فی شرح رسالة ابن زیدون
← الزیدیة ⩤ مشجر اشراف الزیدیة
← زیست شناسی ⩤ فیزیولوژی
← زیغنون نامه ⩤ داستان محمد حنفیه
← زیغون نامه (شرح حالات حنفیه) ⩤ داستان محمد حنفیه

● **زیف التوحید الوهابی** / کلام و اعتقادات / عربی
zayf-ut tawḥīd-il wahhābī

خرسان، طالب، ق۱۵ قمری
xarsān, tāleb (- 21c)

بررسی اعتقادی است در فرقه وهابیت و پیدایش و عقاید آنان، مشتمل بر ده «فصل»: ۱. الحقد الوهابی علی نبی الاسلام؛ ۲. الوهابیة و بغض آل محمد؛ ۳. امویة الوهابیین؛ ۴. الوهابیة شر الخلق و الخلیقة؛ ۵. الوهابیة تجدد عقیدة المشرکین؛ ۶. الوهابیة و سنة ابلیس و قابیل؛ ۷. الوهابیة و التوحید الشیطانی؛ ۸. الوهابیة و ماساة ابلیس؛ ۹. الوهابیة علی خطی الکنیسة؛ ۱۰. علماء المسلمین و تکفیر الوهابیة.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۲۳
آغاز: الحمد لله لک الحمد دائما مع دوامک ... لقد کنت قبل قراءتی لعقائد الوهابیة و بعض المؤلفات فیها
نسخه اصل: کتابخانه خاندان مؤلف - قم؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ ۴۰۲ص [عکسی ف: ۶ - ۳۷۸]

● **زین الاخبار = تاریخ گردیزی** / تاریخ جهان / فارسی
zayn-ol axbār = tārīx-e gardīzī

گردیزی، عبدالحی بن ضحاک، ق۵ قمری
gardīzī, ʻabd-ol-hayy ebn-e zahhāk (- 11c)

از ابوسعید عبدالحی بن ضحاک بن محمود (حدود ۲-۴۴۳ق) به روزگار پادشاهی عبدالرشید فرزند مسعود فرزند محمود سبکتکین (۴۴۱-۴۴۴ق)، در تاریخ و آثار و عادات و رسوم و انساب و معارف ملل گذشته، نزدیک به آثار الباقیه بیرونی؛ در نوزده «باب»: ۱. در پادشاهی تهمورث، جمشید، ضحاک، افریدون، منوچهر و پسر تهماسب؛ ۲. پادشاهی کیانیان؛ ۳. ملوک الطوایف؛ ۴ و ۵. ساسانیان؛ ۶. جدول خلفا و پادشاهان اسلام؛ ۷. خلفا و پادشاهان اسلام؛ ۸. استخراج تاریخ‌ها؛ ۹.

اسباب عیدها؛ ۱۰. عیدهای جهودان؛ ۱۱. اسباب عیدهای جهودان؛ ۱۲. عیدهای ترسایان؛ ۱۳. عیدها و رسم‌های مغان به جدول؛ ۱۴. جشن‌های مغان؛ ۱۵. عیدهای هندوان به جدول؛ ۱۶. شرح عیدهای هندوان؛ ۱۷. معارف و انساب؛ ۱۸. معارف رومیان؛ ۱۹. معارف هندوان. (احمد منزوی)

از ترجمه انگلیسی و آلمانی و روسی و مجاری آن یاد شده است.

چاپ: در تهران با پیشگفتار قزوینی و به کوشش عبدالحی حبیبی افغانی چاپ شده است.

[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۶۲۸/۱]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸تا۲۳-عکسی

نسخه اصل: کتابخانه کیمبریج شماره ۲۱۳. با مقدمه محمد قزوینی؛ بی‌کا، تا: ۹۰۳یا۹۳۰ق [نشریه: ۲ - ۲۷۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۷۹-ف و ۲۱۸۰-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۳۲-ف و ۱۲۱۰-ف

نسخه اصل: بادلیان ش ۲۴۰ اوزلی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ ذیحجه ۱۱۹۶ق، ۲۶۲گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷۲

آغاز: الرضی ابوالقاسم نوح بن منصور. چون نوح بن منصور خلافت بنشست هنوز بالغ نبود و بیست و یکسال و نه ماه ولایت داشت؛ **انجام:** مراجعت نموده در جنگ مرد چهار نفر زنده ماندند. ذکر واقعه نیشابور ...

برگزیده و مختصری است از کتاب «زین الاخبار یا تاریخ گردیزی» که در تاریخ دوره غزنویان می‌باشد و کاتب به صورت مشق آنها را نوشته است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: احتشام دیوان، تا: قرن ۱۴؛ برگ ۵۴ تا ۶۱پ درباره حسنک وزیر، ۶۳ تا ۷۰ منتخبی از مقامات حمیدی ۷۰پ-۷۲پ سفید و بدون نوشته، ۷۳ تا ۸۰پ در مورد ایام مشهور رومی و فرس و ۸۱ تا ۹۰ مطالبی درباره سیاق می‌باشد؛ مهر: «احتشام دیوان ۱۳۴۰» (بیضی)؛ کاغذ: دفتری، جلد: تیماج عنابی، ۹۰گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۰/۵سم [رایانه]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱۰-ف

نسخه اصل: چاپ بارتولد با مقدمه و حواشی و روسی؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۷گ (۸۰-۱۰۶) [فیلمها ف: ۲ - ۱۴]

● **زینب بیگم** / کلام و اعتقادات / فارسی

zeynab beygom

واعظ دارابی، محمد جواد بن رضا، ۱۳۰۹-ق۱۴ قمری

vā‘ez-e dārābī, mohammad javād ebn-e rezā (1892-20c)

تاریخ تألیف: روز مباهله ۱۳۴۵ق

گزیده‌ای است از کتاب دیگر مؤلف به نام «عصم العفاف» (الذریعه ۲۷۲/۱۵) که در اثبات لزوم حجاب بر بانوان نگاشته است. او اصل کتاب را در سال ۱۳۴۴ تألیف نموده و تنظیم این خلاصه را در روز مباهله ۱۳۴۵ به پایان رسانیده و از خوف عمال رژیم پهلوی اسم خود را در کتاب ذکر نکرده و کتاب را با عنوان «زینب بیگم» بدون نام مؤلف به چاپ رسانده است.

[الذریعه ۹۰/۱۲؛ دنا ۱۲۸۵/۵]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۲۳/۱

آغاز: خدای تبارک و تعالی پس از بیان پاره‌ای از احکام نسوان در سوره نساء فرمود - یریدالله لیبین لکم و یهدیکم سنن الذین من قبلکم و یتوب علیکم و الله علیم حکیم؛ **انجام:** رو گشودن به نامحرم و آمیزش با او و قیادت و سحق و زنا و رقص و غنا و شرب خمور و فجورها و ایشان در نیران جهنم سوخته و در عذاب و شکنجه همیشه پاینده باشند.

خط: نستعلیق خوانا، کا: ابراهیم مشکین قلم، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۲۷گ [ف: ۳۶ - ۱۸۳]

● **زینب کبری** / تاریخ معصومین / فارسی

zeynab-e kobrā

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، ۱۲۷۶ - ۱۳۶۰ قمری

kermānī, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e mohammad karīm (1860 - 1941)

[دنا ۱۲۸۵/۵؛ فهرستواره منزوی ۱۶۷۶/۳]

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۶۱

آغاز: حمد و ثنای بی انتها و عدد خدای بی چونی را سزد که پرورنده جهانیانست. الخ

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۷ جمادی الاول ۱۳۲۶ق؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۴گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۳ - ۹۶۵]

● **زینة الآخرة** / دعا / فارسی و عربی

zīnat-ol-āxera

حسینی استرآبادی، نصرالله بن حسن، ق۱۳ قمری

hoseynī estarābādī, nasr-ol-lāh ebn-e hasan (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۰۲

آغاز: بسمله، الحمدلله ... بعد اشرف طاعات و اکمل؛ **انجام:** فی التاریخ یوم دوشنبه شهر محرم الحرام من شهور سنه ۱۲۴۳

خط: نسخ، کا: اصفهانی، محمد یوسف، تا: ۱۲۴۳ق [رایانه]

● **زینة الآیات** / تجوید / فارسی

zīnat-ol-āyāt

محمد جعفر بن محمد علی، ق۱۳ قمری

mohammad ja‘far ebn-e mohammad ‘alī (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۹۱ق

رساله‌ای است در تجوید شامل «مقدمه» و دوازده «فصل» و «خاتمه»: مقدمه در بیان استعاذه و بسمله؛ خاتمه در بیان خواندن دعاهایی که از تلاوت و بعد از ختم و سجدات قرآن که از ائمه (ع) وارد شده است.

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۹۰

آغاز: بسمله الحمدلله الذی جعل تلاوة القرآن وسیلة لارتقاء الجنان ... و بعد چون به سالکین طریق شریعت واجب و لازم است ... بن الحاج محمد علی محمد جعفر خواست که قوانین تجویدیه را بطرز احسن؛ **انجام:** بل انا عبد ذلیل خائف مستجیر قد فرغ مؤلفه الحقیر من تألیف و تسوید و تحریر هذه الرسالة ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۲۳ رمضان ۱۲۹۱ق؛ مصحح؛ جلد: کاغذی سفید، ۴۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۹]

● **زینة الابدان** / طب / فارسی

zīnat-ol-abdān

اشلیمر، فلمنکی، ق۱۳ قمری

ešlīmer, felemenkī (- 19c)

کاشانی، محمد تقی بن محمد هاشم

kāšānī, mohammad taqī ebn-e mohammad hāšem

در بیماری‌های پوست و علامات و چگونگی درمان آنها نوشته حکیم شلیمر فلمنکی (استاد دارالفنون طهران) و تحریر و تصحیح و تطبیق با اصطلاحات پزشکی ایرانی از کاشانی در یک «مقدمه» و دو «مقاله»: مقدمه: در تعریف عمومی و اقسام امراض جلدیه؛ مقاله ۱. امراض جلدیه طبیه، شامل ده جمله؛ مقاله ۲. امراض جلدیه جراحیه، شامل هفت فقره.

آغاز: الحمد لولیه ... اما بعد این رساله‌ای است مشتمل بر انواع امراض و علامات و تشخیصات و معالجات امراض جلدیه از تصنیفات و تألیفات چاکر آستان حضرت ظل الله ...

انجام: و بعد از سقوط فلس مذکور عمل مسطور را تکرار نموده تا پس از چند نوبت حالت طبیعیه حاصل میشد و ناخن در مابقی حیات بقانون صحت و طبیعی از روی جلد سالم روئیده بهیچوجه میل بفرو نشستن نمی‌نمود

چاپ: تهران، ۱۲۷۹ق، سنگی

[دنا ۱۲۸۶/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۵۰۰/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۶۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۰ - ۱۶۶]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۵۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین، تا: ۱۳۱۳ق؛ مترجم پشت برگ اول نوشته که به امر ناصر الدین اقدام به ترجمه نموده و به سال ۱۳۷۹ به اتمام رسانیده است ولی ظاهراً در رقم اشتباه کرده و شاید تاریخ «۱۲۷۹ق» صحیح می‌باشد زیرا ناصرالدین شاه در سال ۱۳۷۹ زنده نبوده و نیز کاتب در آخر کتاب تاریخ ۱۳۱۳ق را قید کرده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۷۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵ سم [ف: ۲ - ۷۲۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا ابراهیم طبیب، تا: سه‌شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۳۱۸ق؛ اصطلاحات پزشکی در حواشی به لاتین نوشته شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۷ - ۷۸]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۳ شعبان ۱۳۱۹ق؛ محشی، رکابه‌دار، یادداشت حسین حکیم خوئی؛ تملک: ابراهیم انتظار حجت خوئی در ۱۳۴۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی ابر و باد، ۱۱۵گ، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۱۲۴]

۵. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۷۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نام بسیاری از امراض و اصطلاحات طبی را به زبان فرانسه در حواشی نوشته؛ کاغذ: سفید نازک، جلد: مقوا با کاغذ سبز، ۴۹گ، ابعاد متن: ۱۰×۱۵/۵، اندازه: ۱۷/۵×۲۲ سم [ف: ۲ - ۴۱۲]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حرم، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی شکری و قرمز، جلد: تیماج مشکی، ۸۳گ (۱پ-۸۳پ)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

● **زینة الادب** / ادبیات / عربی

zīnat-ul-adab

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۲۶۶

آغاز: و دعائهم الی طاعتی فلما ظهرت انکرو افقال الله؛ **انجام:** و نجوز ان یکون الفاعله ... یضرب فی اغتتام الصحه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

● **زینة الاعیاد و فرحة العباد و رحمة العباد** / آداب و سنن / عربی

zīnat-ul-a'yād wa farḥat-ul-'ibād wa raḥmat-ul-'ibād

جباوی نجفی، احمد شکر بن حسین، ق۱۳ قمری

jabāvī najafī, ahmad šekar ebn-e hoseyn (- 19c)

در فضیلت و برتری شب و روز آدینه در یک «مقدمه» و سه «ریاض» و «خاتمه»: مقدمه: بیان الأهبة و الاستعداد فی یوم الخمیس للجمعه و الحاق عشیة الخمیس بالجمعه فی بعض الاعمال؛ روض ۱. فضل لیلتا الجمعة و یومها و ذکر بعض ما اودع فیها من الأسرار؛ ۲. فیما یختص بلیلة الجمعه؛ ۳. اعمال یوم الجمعه. در آغاز آن از بحارالانوار یاد شده است. مؤلف در معرفی کتاب آورده است: «قد اشتملت هذه الرسالة علی جملة وافیه من غرایب الأخبار و نبذة شافیة من جواهر الاسرار و انواع المسار و اصناف المبار الملتقطة من معادن الائمة الاطهار علیهم صلوات الجبار فی الاحقاب و الاعصار وهی فی بیان فضیلة لیلة الجمعه و یومها و شرفها و علو شانها و ارتفاع قدرهما و معرفة حرمتهما و بعض الاسرار و الاعمال المودعة فیهما علی وضع ینشرح به الفئواد و یرتفع معه السهاد».

آغاز: الحمدلله الذی جمع لنا جوامع الخیرات فی الجمعات و أنزل علینا فیها عظائم البرکات فی جمیع الأوقات

[دنا ۱۲۸۶/۵؛ أعیان الشیعة ۶۰۳/۲؛ الذریعة ۹۱/۱۲ و ۹۳]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۱۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** عن الصادق علیه السلام من قال یوم الجمعة حتی یصلی الغداة قبل أن یتکلم، اللهم ماقلت فی جمعتی الخ و فیه أیضاً من قال هذا الدعاء صباحاً و مساعاً ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، مقابله شده، محشی، با علامت بلاغ، با اندکی قلم خوردگی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶۷گ، ۲۳ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۳۰ – ۶۲۳]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۶/۴-۵۹۴۹

خط: نسخ، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۳گ، ۱۷ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۶]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** اللهم ما قلت فی جمعتی الی اخره و فیه ایضا من قال هذا الدعاء.

خط: نسخ، کا: احتمالاً احمد قفطان، تا: ظاهراً بین ۱۲۸۸–۱۲۵۵ق؛ با تقریض منظوم احمد قفطان بر کتاب با آغاز: «یا ناظرا فی ذی الریاض – و فی مفاتیح الکنوز» و تقریض دیگری از سید کاظم رشتی مورخ ۱۲۵۵ق، در آخر نسخه به خط مغایر حدیث «ولایة علی بن ابی طالب حصنی» با اسناد آن به تاریخ ۱۲۸۸ ق نوشته شده، محشی از رضا بن محمود الموسوی عماد الاسلامی به تاریخ ۱۳۳۷ق؛ واقف: سید محمد باقر سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۲۰۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۳سم [ف: ۱۵ – ۲۸۹]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۳/۲

خط: نسخ، کا: علی بن عباس بحرانی، تا: ۱۳۰۰ق؛ مصحح؛ [میراث شهاب: س۸ش۴ – ۶۷]

● **زینة التواریخ** / تاریخ جهان / فارسی

zīnat-ot-tavārīx

رضی تبریزی، محمد رضی بن محمد شفیع، – ۱۲۲۳ ؟ قمری

razī tabrīzī, mohammad razī ebn-e mohammad šafī' (-1808)

شیرازی، عبدالکریم بن علی رضا

šīrāzī, 'abd-ol-karīm ebn-e 'alī rezā

اهدا به: فتح علی شاه قاجار(۱۲۱۲–۱۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۸ق

از میرزا محمدرضی مستوفی تبریزی فرزند میرزا محمد شفیع وزیر فتحعلیشاه قاجار (– ۱۲۴۹ق). تخلصش در شعر «بنده» بوده و این کتاب را به استعانت و همراهی عبدالکریم مستوفی اشتهاردی تألیف نموده و به طوری که خود ذکر می کند نام «زینة التواریخ» را فتحعلیشاه بدین کتاب داده است. مؤلف این کتاب را در تاریخ عمومی از آغاز خلقت جهان تا روزگار فتحعلی شاه قاجار و تاریخ امم گذشته و عصر اسلامی و سرگذشت پادشاهان و حکم فرمایان و دیگر وقایع مهم تاریخی در دو جلد بزرگ ساخته است. این کتاب مشتمل بر «آغاز» و دو «پیرایه» و «انجام» می‌باشد هر پیرایه در دو «وجه» و هر وجه در دو «گونه»: آغاز: در آفرینش زمین و آسمان؛ پیرایه ۱. دارای دو «وجه»: ۱) تاریخ پیامبران گذشته و حکما و عارفان، ۲) تاریخ پیامبر اسلام و امامان و علماء دین؛ پیرایه ۲. دارای دو «وجه»: ۱) پادشاهان پیش از اسلام و پس از اسلام، ۲) پادشاهان قاجار و حالات فتحعلی شاه؛ انجام: در سر گذشت ادبای روزگار قاجار.

آغاز: آغاز جلد اول: اول دفتر ایزد دانا ... بهار رخسار شاهدان نو و کهن حکایت ستایش خداوند جانبخش ... و بعد: چون این خاقان کشور گشا و صاحبقران ملک ستا را از زمان صبی تا اکنون ...

آغاز جلد دوم: پیرایه دوم که داستان سلاطین معدلت آیین و شهر یاران با عز و تمکین در آن منطوی

انجام: جلد اول: ملاحسن کاشی اصلش از کاشان مولدش خطه آمل عالمی عامل و فاضلی کامل ... از جمله اشعار دلپسندش هفت بند است که جمعی از فحول این فن و استادان سخن بتتبع او گوهر ها سفته اند و هفت بندی بان حسن تألیف نگفته اند الحمدلله وحده و الصلوة علی خیر خلقه و آله الکرام فانها احسن ختام.

جلد دوم: در نیایش و ستایش شاهنشاه اسلام پناه و عدالت منش عرب البیان و رطب اللسان ... وجود شهریاران آسمان بخت و خورشید نگین ملک جهان و رنگین و نگین دولت در یمین باد برب العباد تمت الکتاب بعون الله الملک الوهاب و توفیق حضرت آله.
[دنا ۱۲۸۶/۵–۱۲۸۷ (۲۶ نسخه)؛ الذریعة ۹۱/۱۲؛ ریحانة الأدب ۲۸۳/۱؛ نسخه‌های منزوی ۴۱۷۵/۶–۴۱۷۶؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۶۵۰/۲؛ فهرستواره منزوی ۶۲۹/۱]

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۹۸
آغاز و انجام: برابر جلد اول
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با کمندکشی، با سه سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب، به سال‌های ۱۲۳۲ و ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه فتحعلی‌شاه – ناصرالدین شاه مظفرالدین شاه قاجار گذشته است؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، مذهب، ۷۴۵ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۸/۵×۴۳/۵سم [ف: ۵ – ۲۲۵]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۷۳
آغاز و انجام: برابر جلد اول
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، مجدول؛ تملک: صنیع الدوله؛ کاغذ: فستقی، جلد: روغنی، ۲۹۵گ، ۲۱ سطر (۲۶/۶×۴۰/۲) [ف: ۳ – ۴۴۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۰۱-عکسی
اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۵۴]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۳۵۲
آغاز و انجام: برابر جلد دوم
جلد دوم، مشتمل بر احوال سلاطین از بدایت سلطنت کیومرث تا ظهور دولت قاجار و دوران یازده ساله سلطنت فتحعلیشاه قاجار؛ خط: نستعلیق، کا: میر عبدالکریم بن علی الرضا الشریف الحسینی الاشتهاردی؟، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با کمندکشی زرین، یک سرلوح مذهب مرصع مزدوج بسیار خوب؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روغنی بوم گلی مذهب، ۸۰۸ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۷/۸×۴۰سم [ف: ۵ – ۲۳۳]

۴. اراک؛ بیات، عبدالحسین؛ شماره نسخه:۲۳
آغاز: پیرایه اول افتاده و از پیرایه دوم چنین شروع شده «پیرایه دوم که داستان سلاطین معدلت آئین و شهریاران با عز و تمکین در آن منطویست بر دو وجه طراز یافت»
جلد اول است از آغاز تاریخ تا پایان ترجمه حسن کاشی شاعر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یک سرلوح زیبا؛ جلد: چرمی، قطع: رحلی [نشریه: ۶ – ۷۹]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۱۳۸
آغاز: عندلیب خامه در بیان این داستان بدینگونه طرانه سنج و نغمه سرا میگردد که شاه اسماعیل بعد از واقعه برادر والانژاد با صوفیان؛ **انجام:** بجانب چنین حصاری استوار از رویه سپه داری مهجور بود آنحضرت مصلحت در ... اشهب گردون.
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ با این یادداشت: «۲۴ آذر ماه ۱۳۱۳ از میر فتح الله خان فشندی در قلعه آذری پنجاه ریال خریداری گردید» و امضای احمد ... در ذیل آن؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳۰ص، ۱۳سطر، اندازه:۱۵×۲۱/۵سم [ف:۴۷/۲ – ۳۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۰۴۷
آغاز و انجام: برابر جلد اول
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: نیمه نخست قرن ۱۳؛ دارای سر لوح مرصع زیبا از عهد قاجار، مذهب، مجدول؛ تملک: عبدالله بن محمد حسین خان اصفهانی به تاریخ شعبان ۱۲۲۰؛ مهر: «عبده عبدالله م هرماه زاد روز علینقی» (مربع) در ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۹۳ق در داراب جرد «داراب گرد» در قلعه قوامی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰۱گ، ۱۹ سطر (۱۵×۲۷)، اندازه: ۲۳×۳۳/۵سم [ف: ۳۳ – ۱۰۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۳۸
آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** الحمدلله وحده و علی خیر خلقه و آله السلام فانها احسن ختام (این جلد تا شرح حال مولانا حسن کاشی را آورده و هفت پند را از آثار او می‌داند)
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، با خط فرهاد میرزا که مؤلف را معرفی نموده و در هامش نیز توضیحاتی به خط فرهاد میرزا دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۲۱ سطر (۷×۲۱) [ف: ۱۳ – ۱۱۸]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۷۳۹
آغاز و انجام: برابر جلد دوم
این مجلد در ذکر سلاطین و پادشاهان قبل از اسلام از پیشدادیان و کیان و اسکندر و ساسانیان است (از اشکانیان ذکری نکرده است)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۴×۴۰ سم [ف: ۱۳ – ۱۱۹]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۱۶۴
آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** (ناقص): من بد کنم و تو بد مکافات دهی ×× پس فرق میان و تو چیست بگو. ملا حسن کاشی اصلش از کاشان و مولدش از خطه آمل و عالمی.
از آغاز تا بخشی از شرح حال شعرا از عرب و عجم (پیرایه اول) است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی دار، جلد: تیماج یشمی، ۵۹۵ص، ۲۸ و ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۱۰ – ۷۴۷]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۶۲
خط:نستعلیق،بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: روغنی، ۲۵۶گ، ۱۱ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱۶–۸۵]

۱۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۹۷
آغاز: برابر جلد دوم؛ **انجام:** اتمام و انجام این کتاب مستطاب ...

در این ایام خجسته فرجام وجود مقدس چنین شاهنشاهی مهرپرور ... چنانچه در این سال میمنت مال چهل هزار تومان نقد بقروض معتمدالدوله میرزا عبدالوهاب منشی الممالک از خزانه کرم عنایت فرمودند ... و همچنین شعرای فصاحت پیرا و منشیان سخن آرائی که ... از آنجمله فتحعلی خان کاشانی ملک الشعر است ... در برابر ... شاهنشاهنامه بنام نامی این برازنده دیهیم منظوم ساخته ... بیتی یک مثقال طلا از مخزن کرم شاهنشاه ... صله یافت ... در سال نیکو مال هزار و دویست و هیجده هجری رأی جهانگشای خاقانی ... تعلق بتعلیق و تلفیق و تألیف و تصنیف تاریخی مشتمل بر ذکر احوال انبیاء گرام و سلاطین فلک احتشام قرار یافت و انجام میمنت فرجام آنها ... امر ... به میرزا محمد رضی تبریزی مستوی دیوان ... و کمین بنده درگاه خلایق امیدگاه عبدالکریم ابن علی رضا الشریف الحسینی الاشتهاردی ... حسب الحکم شهریاری ... بوسیله قلم تیز زبان از درج فکر آنجناب در سلک بیان آمد ... از بدایت خلافت کیومرث تا ظهور دولت این شهریار تاجدار و مأثر یازده ساله سلطنت جاوید آثار ... رقم زدم ... الی آخر.

جلد دوم از کتاب زینت التواریخ شامل ذکر احوال سلاطین هند، روم، توران و ایران از ابتدای سلطنت کیومرث تا سلطنت فتحعلی شاه قاجار و شرح وقایع و سوانح روزگار پادشاهی وی - و یک خاتمه؛ خط: عبارات عربی نسخ معرب، کا: عبدالکریم بن علی رضاء شریف حسینی اشتهاردی، تا: ۱۲۱۸ق؛ با ترنج تزئینی نام و القاب فتحعلیشاه قاجار؛ مجدول، دو سرلوح مذهب مرصع بسیار خوب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، مذهب، ۱۳۶۷ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۸×۴۳/۵سم [ف: ۵ - ۲۳۰]

۱۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۳۴**

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** ناتمام: ابوبکر پرسید که تو همان برادر تمیمی ما نیستی گفت آری

جلد یکم؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: علی اصغر بن حاجی میرزا محمد همدانی، تا: سلخ رجب ۱۲۲۵ق؛ مهر: «یا امام حسین»؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۲۵ سطر (۱۴/۵×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۴ سم [ف: ۱۱ - ۳۹]

۱۳. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۳۵۱**

آغاز و انجام: برابر جلد اول

جلد اول؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی حسینی فراهانی، تا: ۱۲۲۸ق؛ مجدول، با یک سرلوح خوب، مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۵۹۰ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۷/۵×۴۳/۴سم [ف: ۵ - ۲۲۸]

۱۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۸**

آغاز: پیرایه اول افتاده و از پیرایه دوم چنین شروع شده «پیرایه دوم که داستان سلاطین معدلت آئین و شهریاران با عز و تمکین در آن منطویست بر دو وجه طراز یافت

خط:نستعلیق شکسته،بی کا،تا:۱۲۲۸ق؛دارای یک سر لوح،مذهب، مجدول؛ ۴۷۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۲ - ۱۴۵]

۱۵. **تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۹۶**

آغاز: برابر جلد اول؛ **انجام:** الحمدالله وحده و الصلوة ... شروع فقیر مراد کرد بچه از ذکر جناب نبوی صلی الله علیه و آله الی اختتام و السلام علی من التبع الهدی ۱۲۲۹.

خط: نستعلیق، کا: مراد کرد بچه، تا: ۱۲۲۹ق؛ مجدول، یک سرلوح مذهب مرصع متوسط؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روغنی بوم گلی رنگ، مذهب، ۷۱۸ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲/۵سم [ف: ۵ - ۲۲۲]

۱۶. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۶۰**

آغاز و انجام: برابر جلد اول

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۳۷ق، برای محمد زمان بن محمدحسن صدراعظم؛ یک رباعی یادگاری به خط زین العابدین بن میرزا اسمعیل اشتهاردی الاصل اصفهانی مسکن در ۲۵ شعبان ۱۲۳۹ق، یادداشتی درباره عرض و طول و ارتفاع گنبد سلطانیه و گوشوارههای گچ آن و حجرههای آن به خط سیاق با مهر «محمدزمان ۱۲۱۵» (بیضی)؛ تملک: احمد کتابفروش طهرانی در ۶ شوال ۱۳۳۵ق؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی، جلد: روغنی مرغش، مذهب، ۴۱۲گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰/۲×۲۹/۸سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۸۵]

۱۷. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۷۵**

آغاز: برابر جلد دوم

جلد دوم؛ خط: نستعلیق، کا: حسین بن محمد علی حسینی قمی، تا: جمادی الثانی ۱۲۴۳ق، برای میرزا ابو القاسم مستوفی الممالک؛ جلد: مقوایی، ۳۹۹گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲ - ۸۳]

۱۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۹۸۲**

آغاز: گونه دویم از وجه دویم از پیرایه دویم واقعات احوال سعادت اشتمال اجداد امجاد و والد نیکو نهاد و عم بزرگوار اعلی حضرت خاقان کشور گشا ... لولا حمد الله لما مد المداد و ما حصل المراد حمد مر کردگار و دود؛ **انجام:** دولت سلسله زند به انقراض رسید مدت حکومت او در شیراز دو سال و کسری کشید.

خط: نستعلیق، بی کا، تا: یکشنبه ۲۷ صفر ۱۲۶۰ق؛ مقابله شده به دست ناصر علی در ۱۰ رجب ۱۲۶۰ق؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: کشمیری نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۲۱۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۲۵]

۱۹. **تهران؛ دانشسرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۱۴**

خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ تملک: جلال الدین بن محمد بن احمد بن محمد نراقی در ۲ اردیبهشت ۱۳۰۳، حسام الدین جلال الدین در محرم ۱۲۹۹؛ قطع: رحلی کوچک [نشریه: ۵- ۶۳۰]

۲۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۹۸

دو وجه. در این مجلد است و از کیومرث آغاز شده و می‌رسد به حکومت ابوالفیض خان؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق، جا: بمبئی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سرخ سیر، ۴۴۷گ، ۲۵ سطر (۲۲/۴×۳۲) [ف: ۳ - ۴۴۱]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۲-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۵۴ و ۱۵۴]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۵-فیروز

آغاز: برابر جلد اول

پیرایه یکم کتاب؛ خط: نسخ، کا: ملا آقا بابا شهمیرزائی پسر ملا محمد مهدی، تا: ۱۲۷۳ق، برای بهاء الدوله بهمن میرزا پسر فتحعلی شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، مذهب، ۶۹۶ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲۱ - ۱۱۷]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۶-فیروز

آغاز: برابر جلد دوم

قسمت نخست از پیرایه دوم است در تاریخ سلاطین قبل از اسلام و پس از اسلام تا پایان آق قویونلو (= گونه اول و قسمتی از گونه دوم وجه اول از پیرایه دوم)؛ خط: نسخ، کا: ملا آقا بابا شهمیرزائی پسر ملا محمد مهدی، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز مذهب، ۶۹۶ص، ۲۹ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۱۸]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۷-فیروز

قسمت دوم مجلد دوم است تا پایان شامل تاریخ دولت صفویه تا اول قاجاریه و آغاز پادشاهی فتحعلیشاه و از آغاز سلطنت او تا سال ۱۲۲۰ (یا ۱۲۲۵) و خاتمه (= بقیه وجه اول از پیرایه دوم و تمام وجه دوم و انجام کتاب)؛ خط: نسخ، کا: ملا آقا بابا شهمیرزائی پسر ملا محمد مهدی، تا: ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، مذهب، ۴۹۹ص، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۱۸]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۳۹

آغاز: بیان احوال شاه اسمعیل بن سلطان حیدر صفوی. عندلیب خامه در بیان این داستان بدینگونه طرانه سنج [کذا] و نغمه سرا می‌گردد که شاه اسمعیل بعد از واقعه برادر والانژاد با صوفیان صافی اعتقاد بطریق اختفاء وارد دار الارشاد اردبیل و چندی در آن ولایه روزی بشب و شبی بسحر میرساند؛ **انجام:** چون تسخیر چنان قلعه نعلیه از قوة بشر دور و یورش بجانب چنین حصاری استوار از رویه سپهداری مهجور بود، آن حضرت مصلحت در مقاعدت دیده، اشهب گردون [کذا؟]. [رقم:] بر حسب فرمایش مهر آرایش، نسخه تاریخ ابهت و جلال و ناسخ التواریخ عظمت و اجلال فهرست فرسنگ عزت و بختیاری و شیرازه برهان شوکت و کامکاری سر فرد دفتر فتوت و فرزانگی و سرلوح صحیفه مروت و مردانگی، ترتیب دیوان عدالت پروری و معنی قانون سخاگستری، مخزن الاسرار گوهر بزرگی و حسب، تاج المأثر [کذا] تارک سترگی و نسب و صاف کنوز حقایق و کشاف رموز دقایق، میزان عدل و داد، معیار دانش و ارشاد، کنز وفا، گنجینه سخا، قاموس هنر، قبضه شمشیر شهادت و دلیری، و شیر بیشه شجاعت و امیری، امیرزاده اکرم افخم اعظم خدایگان معظم مفخم، شرف خاندان خانی و سلیل [کذا] دودمان سلطانی، افتخار الدولة العلیة العالیة، مقرب آنحضرت الخاقان، مؤتمن السلطان علاء الملك ابدالله دولته و شوکته.

بخش تاریخ صفویان (از شاه اسماعیل به بعد) کتاب زینة التواریخ است که اصل آن در تاریخ ایران باستان تا عصر فتحعلی شاه و به نام همان شاه تألیف شده است. نسخه حاضر را با نسخه ۲۵۸ مجلس که شامل جلد (پیرایه) دوم کتاب است، مقایسه کردم که مشخص شد آغاز نسخه ما مطابق است با ص ۷۶۹ نسخه مزبور. مطالب این نسخه ناقص - که افتادگی ندارد ولی تنها قسمتی از کتاب را شامل است - به وقایع عصر محمد شاه قاجار خاتمه می‌یابد؛ خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۸۴ق، برای علاء الملك عبدالله ابن محمد نبی قزوینی؛ کتابت شده با مسطری هامش دار که خطوط آن نیز با زعفران ترسیم شده ولی جدول‌کشی‌ها تکمیل نشده، دارای رکابه، با یادداشتی که نشانگر تعلق نسخه به کتابخانه سردار معظم خراسانی بوده؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج سرخ مذهب، ۱۹۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۱/۶سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۶۱]

۲۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۳۴۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۸۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۷گ، ۲۴ سطر (۲۲/۸×۴۶/۵) [ف: ۳ - ۴۴۱]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۱۹-ف

نسخه اصل: مونیخ ۲۲۹. جلد دوم؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۳۴]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۶۹

آغاز: صادرات خاصه عهد فرخنده ایام و دوران خجسته فرجام اعلیحضرت خاقان کشور گشا و شهنشاه ملك بختیار را حاوی است لو لا حمدالله لما مد المداد و حصل المراد حمد مر کردگار و درود مالك الملك محمود را که؛ **انجام:** شاهزاده عباس میرزا زد و چون در همان روزها پسرش نیز که در ظل حمایت شاهزاده.

از گونه دوم از وجه سوم از پیرایه دوم شروع و تا شرح حال عباس میرزا را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۴گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۱۶۷]

● **زینة التواریخ** / تاریخ / فارسی

zīnat-ot tavārīx

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۷۰

آغاز: بسمله بدانکه صحابه پیغمبر صلی الله علیه و آله؛ **انجام:** علم

ظفر پرچم بگشاد
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۳۰۰]

● زینة الجامعین / فقه / عربی

zīnat-ul jāmiʿīn

شیخ کبیر، محمد حسن بن صفر علی، – ۱۳۴۵ قمری

šayx-e kabīr, mohammad hasan ebn-e safar ʿalī (-1927)

وابسته به: شرایع الاسلام فی مسائل الحلال و الحرام؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲–۶۷۶)

تاریخ تألیف: یک‌شنبه ۴ محرم ۱۲۹۱ق؛ محل تألیف: کربلا و بارفروش

شرح استدلالی مفصلی است با عناوین «قوله، قوله» بر بحث جماعت کتاب «شرائع الاسلام» محقق حلی با نقل بسیاری از گفته‌های فقهای قدیم و متأخرین.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۵۱

آغاز: الحمدلله الذی فضلنا علی سائر الأمم و الأدیان بأن جعلنا من أمة محمد الذی جاء بأعدل الأدیان؛ **انجام:** غفرالله لمن یفعل ذلک و لسائر المؤمنین و المؤمنات و الحمدلله اولا و آخراً و ظاهراً و باطناً.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۷۰گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ – ۳۵۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۷۱

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲۱ – ۷۳]

● زینة الحکایات / داستان / فارسی

zīnat-ol-hekāyāt

تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴

نسخه صحیفه دوم است در یک مقدمه و چهار باب، در زمان فتح علی شاه نگارش یافته است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، قطع: رحلی [ف: – ۷۳]

● زینة السالک فی شرح خلاصة ابن مالک / نحو / عربی

zīnat-us sālik fī š.-i xulāṣat-i ibn-i mālik

قزوینی، محسن بن محمد طاهر، – ۱۱۵۰ قمری

qazvīnī, mohsen ebn-e mohammad tâher (- 1738)

وابسته به: الخلاصة فی النحو = الفیة ابن مالک = الالفیة فی النحو؛ ابن مالک، محمد بن عبدالله (۶۰۰–۶۷۲)

شرح بسیار مفصلی است در چهار «ربع» بر الفیه ابن مالک مشتمل بر توضیح مطالب منظومه با فواید فراوان نحوی و صرفی که از دانشمندان بزرگ این فن استفاده نموده یا شارح به فکر خود بدانها رسیده است. (سید احمد اشکوری)

آغاز: الحمد لله الذی رفع درجاتنا باتباع النبیین و اقتداء آثارهم و امالنا عن نحو المضلین ... اما بعد فیقول العبد المستضیء بنور الله الباهر المدعو بمحسن بن محمد طاهر.

[دنا ۱۲۸۷/۵؛ الذریعة ۹۲/۱۲ و ۹۵ و ۱۰۶/۱۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و محققاً حال من المستتر فی له العائد الی النصب و تقدیر البیت و الذی استقر سوی النائب من المعمول الذی علق بالرافع النصب ثابت له حالکونه ای النصب محققا تم الربع الأول من الشرح المسمی بزینة السالک علی الربع الأول من خلاصة محمد بن عبدالله بن مالک تقریباً لأنه زاد علی الربع خمسة ابیات و یتلوه فی الرابع الثانی باب اشتغال العامل عن المعمول.

ربع اول کتاب از آغاز تا اوایل باب ثانی؛ خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی با امضاء «منه» و «منه ایده الله»؛ جلد: تیماج زرشکی مذهب، ۴۴۶گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۶ – ۴۰۷]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۴/۴-۶۲۸۹

ربع دوم؛خط:نسخ، کا: محمد یوسف قزوینی، تا: قرن ۱۲؛ تملک: مهدی بن علی رضای قمی در ۱۳۱۳؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۰۴گ، ۱۸ سطر، قطع: ربعی [آستانه قم: – ۱۲۷]

۳. چالوس؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۴۵۸/۴

آغاز: و فی الکلام متعلق تبلغ و التقدیر و ذا مثل ... لکون ذا کائنة بحد ا استفهام او من استفهام اذ لم تبلغ فی الکلام فهی مثل ما فی المساواة المذکوره؛ **انجام:** بالبناء للفعول صلة ما الثانیة المجرورة بمن و الالف للاطلاق و [...] متعلق بعلق خبر المبتدأ ... تم الربع الاول من الشرح السماة بزینة السالک

ربع اول از کتاب؛ کا: علی اوسط بن نوروز کلارستاقی، تا: ۱۲۳۶ق؛ محشی؛ جلد: گالینگور آبی، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف:۲۵۲]

۴. آشتیان؛ حوزه علمیه؛ شماره نسخه:۲

آغاز: برابر؛ آغاز جزء دوم: «بعد الحمد و الصلوة لاهلهما و مستحقهما اقول لما فرغ»؛ **انجام:** انجام جزء اول:«الذی استقر ... النائب من المعمول الذی علق بالرافع النصب ثابت له حالکونه ای النصب محققاً ...»؛ انجام جزء دوم: «وهیته فاعل شذ ... خبر لمبتدا محذوف تم من الشرح المسمی ... علی ید محمد یوسف قزوینی ۱۲۵۵ق»

خط: نسخ، کا: محمد حسن ابن کربلائی علی حسین آشتیانی، تا: شعبان ۱۲۵۵ق، جا: قزوین مدرسه التفاتیه (جزء اول)، محمد یوسف قزوینی، مورخ ۱۲۵۵ (جزء دوم)؛ محشی با عنوان «قوله» و نشانه «منه» در حاشیه نام سیبویه، ابن هاشم، زمخشری به دفعات آمده؛ واقف مرحوم ادیب؛ واقف: ادیب؛ کاغذ: لیمویی، جلد:

تیماج مشکی، ۲۹۴گ، ۲۹سطر، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: - ۱۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۴۳

آغاز: برابر

جلد اول کتاب و تا باب استثناء را دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: وسط و انجام؛ تملک: سید احمد (سید آقا) بن حسین بن محمد بن حسین بن عبدالکریم بن محمد جواد بن عبدالله بن نور الدین بن نعمت الله موسوی شوشتری جزائری؛ جلد: مقوایی، ۲۱۴گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲۷ - ۳۵۱]

● **زينة الصالحين** / حدیث / فارسی

zīnat-os-sālehīn

نائینی، یحیی بن محمد علی، ق۱۳ قمری

nā'īnī, yahya ebn-e mohammad 'alī (- 19c)

کتابی درباره ثواب و خواصی که بر اعمال و ادعیه و عبادات و طاعات مترتب می‌شود و در احادیث اهل بیت علیهم السلام آمده و در کتاب‌های معتبر نقل کرده اند با توضیحاتی به عنوان «مؤلف گوید» مشتمل بر یک «مقدمه» و چند «مسلک» و یک «خاتمه»: مقدمه: در قدرت اله بر اجابت دعوات؛ مسلک ۱. ذکر و دعا و شرایط و منافع آن؛ مسلک ۲. ثواب نماز و مقدمات و اسرار آن.

آغاز: الحمدلله رافع الدرجات و ولی الحسنات ... اما بعد چنین گوید کمترین خادمان علما شریعت سید المرسلین

[دنا ۱۲۸۷/۵؛ فهرستواره ۴۶۶/۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۹۴۹

آغاز: الحمدلله رافع الدرجات و ولی الحسنات ... اما بعد چنین گوید کمترین خادمان علما شریعت سید المرسلین؛ **انجام:** بلی معلوم است که خاک را با عالم پاک نسبت نیست، و الله الموفق و المعین

خط: نسخ، کا: عطاء الله بن محمد باقر بن زین العابدین الموسوی، تا: ۱۹ شعبان ۱۳۳۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۰۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۱۳۳]

● **زينة الصالحين و حلية العارفين** / اخلاق / عربی

zīnat-uṣ ṣāliḥin wa ḥilyat-ul 'ārifīn

شبر، عبدالله بن محمد رضا، ۱۱۸۸؟ - ۱۲۴۲ قمری

Šobbar, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827)

تاریخ تألیف: شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۲۳۷ق

در محاسن آداب دینی و افعال واحوال آدمی با استفاده از اخبار صحیحه ائمه علیهم السلام؛ تألیف شده پس ازکتاب «نهج السالکین» مؤلف؛ مشتمل بر «مقدمه» و چهارده «باب» و «خاتمه»: مقدمه: فی الکلیات؛ باب ۱. آداب اللباس و التحذی و ما یتعلق بهما؛ ۲. آداب الحلی و الزینة للرجال و النساء و الخضاب و الکحل و النظر فی المرآة؛ ۳. آداب الاکل و الشرب؛ ۴. فضل التزویج و النکاح و آداب الوقاع و معاشرة النساء و تربیة الاولاد و ما یتعلق بذلک؛ ۵. بیان آداب السلواک و التمشط و أخذ الشارب و الاظهار و الحق و توابعها و ما یتعلق بها؛ ۶. آداب استعمال الطیب و الریاحین و الادهان؛ ۷. آداب الحمام و غسل الرأس و البدن و التنویر و ما یتعلق بذلک؛ ۸. آداب النوم و الانتباه و التخلی و ما یتعلق بذلک؛ ۹. آداب الحجامة و التنقیه و خواص بعض الادعیه و معالجة بعض الامراض و ذکر بعض الادعیة و الاحراز؛ ۱۰. آداب المعاشرة مع الخلق و حقوقهم و اصنافهم؛ ۱۱. آداب المجالس من السلام و المصافحة و المعانقة و التقبیل و تسمیة العاطس و آداب القیام و العقود و المکان؛ ۱۲. فیما یتعلق بالمساکن و البیوت و آدابها و آداب الدخول الیها و الخروج منها؛ ۱۳. فیما یتعلق بالرکوب و المشی و اذلهاب الی السوق و التجارة و الزراعة و اقتناء الخیل و الدواب؛ ۱۴. السفر و آدابه و ما یتعلق به؛ الخاتمة: تشتمل علی فوائد فیها الاشارة الی الواجبات و المندوبات و المعاصی المحرمات و المکروهات.

آغاز: الحمدلله الذی خلق الانسان فی أحسن تقویم و أرشده الی الدین القویم و هذه الصراط المستقیم

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** و صلی الله علی محمد و آله الطاهرین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۹ ذیقعده ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن آلبالویی، ۱۵۵گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۲۶۴]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۸۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فما أسوء حاله وقدمر کثیر من المکروهات مفصلاً فی هذه الرسالة نسأل الله تعالی أن یوفقنا لطاعاته ومراضیه و ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ تملک: علی قلی بن عبدالرحیم با مهر «عبده علیقلی» (بیضی)؛ مهر: «الواثق بالله الغنی سید علی الحسینی» (مربع)؛ یا یادداشتی درباره چوب چینی؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۷۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۲]

● **زينة الصلاة** / فقه / فارسی

zīnat-os salāt

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

رساله‌ای است مختصر در بیان تعقیبات و نوافل نماز برگرفته از کتاب مفصلش «انیس الزاهدین».

[الذریعة ۱۲/۹۳؛ دنا ۱۲۸۸/۵]

۱. دامغان؛ صادقیه؛ شماره نسخه:۹۷/۷

آغاز: الحمد لله علی نواله ... اما بعد پس می‌گوید خادم باغبان بستان مذهب جعفری و شرع محمدی؛ **انجام:** وادعیه سجدهء شکر بسیار است به همین قدر اکتفا شد تا باعث ملال نشود والله العالم.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف مخ: – ۱۰۲]

۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۷۹/۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ربیع الاول۱۲۴۴ق [نشریه: ۶ – ۶۸۱]

۳. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۹۳۴/۱

شامل کیفیت زیارت عاشوراء و غیره؛ بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: – ۳۲۸]

● **زینت الطب** = **مثنوی طب** = **طب منظوم** / طب / فارسی

zīnat-ot-teb = masnavī-ye teb = teb-e manzūm

حاذق طبیب تبریزی، ق۱۲ قمری

hāzeq tabīb-e tabrīzī (- 18c)

تاریخ تألیف: ۲۱ ذیحجه ۱۱۱۵ق

به وزن مثنوی سروده حاج کاظم طبیب تبریزی متخلص به حاذق پسر حاجی امین طبیب، ساخته در بیست سالگی در سه سال، در دو «فن»: ۱. در دو قسم: طب نظری در چهار مقاله و عملی در پنج مقاله؛ ۲. در ادویه مفرده و مرکبه در دو مقاله.

آغاز: بحمد خداوند صاحب کرم ×× نخستین زایقان برانم قلم / خداوند خلاق روزی رسان ×× ز لطفش بهر نفس بخشیده جان

انجام: ایا حاذقا نامه ات شد تمام ×× بجا آر شکر خدا و السلام

[دنا ۱۲۸۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۵۰۰/۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۵۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ تملک: علی بن محمد جعفر در ۱۳۰۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹۰گ، ۱۷ سطر (۹×۲۰)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۱۶ – ۲۰۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۴۱۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمادی الثانی۱۲۷۱ق؛ مهر: «ص راط علی حق نمسکه» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۷ – ۱۱]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کاهی، جلد: چرمی، ۹۰ص (۵+۸۵)، ۴۸–۵۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۱۲۰۶]

● **زینة العابدین** / اخلاق / فارسی

zīnat-ol-‘ābedīn

اصفهانی، محمد جعفر بن محمدرضا، ق۱۳ قمری

esfahānī, mohammad ja‘far ebn-e mohammad-rezā (- 19c)

در پاره‌ای از دعاها و بسیاری از آداب و اخلاق اسلامی، ناتمام و مشتمل بر چهارده «کتاب» و هر کدام دارای چند «فصل»: ۱. آداب لباس پوشیدن، دارای پنج فصل؛ ۲. آداب حمام رفتن، دارای چها رفصل؛ ۳. آداب خوردن و آشامیدن، دارای پنج فصل؛ ۴. آداب تخلی و خوابیدن، دارای دو فصل؛ ۵. آداب نکاح، دارای هشت فصل؛ ۶. آداب مسکن، دارای شش فصل؛ ۷. آداب سرمه و شانه و مانند اینها، دارای نه فصل؛ ... ۹. آداب سفر، داراری چهار فصل؛ ... ۱۱. خواص بعضی ازدعاها، دارای چهار فصل؛ ۱۲. آداب تجارت و زراعت، دارای شش فصل؛ ۱۳. آداب معاشرت، دارای پنج فصل؛ ۱۴. آداب مجالس، دارای شش فصل.

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... أما بعد چنین گوید این حقیر فقیر کثیر التقصیر واین ذره بیمقدار بنده ضعیف شرمسار محمد جعفر بن محمد رضا اصفهانی که چون در اوایل سن هنوز

انجام: سائلی بر درآمد که اسیرم از اسیران شما مرا به اسیری گرفته اند وطعام نمی‌دهند امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود: ای فاطمه خجسته بنگر ×× کامد بر در اسیر مضطر.

[دنا ۱۲۸۸/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۸۲/۶]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۷۷۳-۱۹/۱۰۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی، از مؤلف در اول نسخه فهرست مطالب به تاریخ ۱۲۸۷ نوشته شده؛ جلد: مقوایی، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۲۶۳]

← زینة العاشقین ⟵ نزهة العاشقین

● **زینة العباد** / فقه / فارسی

zīnat-ol ‘ebād

حائری مازندرانی، زین العابدین بن مسلم، ۱۲۲۷ – ۱۳۰۹ قمری

hā’erī māzandarānī, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e moslem (1812 - 1892)

رساله علمیه مفصل مؤلف برای استفاده مقلدین که شامل کتاب‌های صلاة، طهارت و صوم می‌باشد.

آغاز: چنین گوید اقل عباد ... که این رساله چند سطوری است

در ضروری مسائل ...
چاپ: بمبئی، سنگی، ۱۳۱۷، وزیری کوچک، ۴۰۰ص؛ ایران، سنگی، ۱۲۹۸، خشتی

۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۵۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در حق کسی که او را از خواندن دعاهای عرفه سست کند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۵۵]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۹۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** افطار در منزل برادر مسلم هفتاد یا نود مقابل ثواب روزه داشتن می‌باشد.
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن زین العابدین و علی بن حسین نخجوانی، تا: ۱۲۸۷ق؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۱۸۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ - ۵۵]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۵۸۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** ثواب روزه داشتن می‌باشد ... من شهور سنه ۱۲۸۷
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی قزوینی، تا: ۱۲۸۷ق [الفبائی: - ۳۰۰]

۴. دامغان؛ قمر بنی هاشم؛ شماره نسخه:۹۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و بهتر آنست که تداخل نکند در این مستحب باستحباب ذکر آن در تعقیب ... مرتبه و چهل مرتبه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، نزدیک عصر مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف مخ: - ۱۰۲]

● زینة العباد / فقه / فارسی

zīnat-ol-'ebād

مهدی بن محمد مهدی

mahdī ebn-e mohammad mahdī

فروع فتوایی احکام طهارت و نماز و روزه و زکات و خمس را در ابوابی چند، با مستحباتی که مربوط به این احکام می‌باشد بیان کرده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۱۴
آغاز: فاصله بسیار شد باشد یا نه و بهمان و ضو نماز می‌گذارد؛ **انجام:** بقیه را هم پی در پی بگیرد، موضع دوم جائیکه یک ماه پی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۹گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۰ - ۱۴]

● زینة العباد / فقه / عربی

zīnat-ul 'ibād

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۸
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از سازمان مدارک فرهنگی؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۴سم [رایانه]

● الزینة فی فقه اللغة العربیة / ادبیات / عربی

az-zīna fī fiqh-il luġat-il 'arabīyya

ابوحاتم رازی، احمد بن حمدان، - ۳۲۲ قمری

abū-hātam-e rāzī, ahmad ebn-e hamdān (- 935)

چاپ: قاهرة، مطبعة الرسالة، در دو جزء، تحقیق حسین الهمدانی، ۱۹۵۷-۱۹۵۸م

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۱۲-ف
نسخه اصل: نونویس از هند؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

● زینة القاری / قرائت / فارسی

zīnat-ol-qārī

نصرة بن عمر، ق ۹ قمری

nosrat ebn-e 'omar

ترتیب تلاوت کلام الله تحریر
[دنا ۵/۱۲۸۸؛ نسخه‌های منزوی ۸۹]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۶۸/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۲گ (۲۲۸پ-۲۲۹پ ناقص)، ۱۷ سطر (۷×۱۶)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۱۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۷۳/۱
خط: نسخ، کا: جمال الدین عرب شاه تقی، تا: سه‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۰۲۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۳گ (۱-۳۳)، ابعاد متن: ۱۲/۵×۱۷، اندازه: ۷×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۶۳۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۲-ف و ۱۳۳۸/۲-ف
نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۰۰ق [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۲]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۵۲/۴
آغاز: ترتیب کلام الله و تألیف بنده کمترین
بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۳ - ۱۷۳]

● زینة القرآن / تجوید / فارسی

zīnat-ol-qor'ān

وجیه الله، ق۱۳ قمری

vajīh-ol-lāh (- 19c)

در بیان قواعد علم تجوید به قرائت عاصم و راویان وی. از کتاب‌های «حرز الامانی» شاطبی، قصیده ابن جزری، «قواعد

القرآن» یار محمد سمرقندی، رموز سجاوندی و «درة الفرید» حافظ کلان بهره برده است، مشتمل بر دیباچه‌ای و یازده «باب»: ۱. مخارج حروف؛ ۲. صفات حروف؛ ۳. نون ساکنه، در چهار فصل؛ ۴. های ضمیر؛ ۵. اماله؛ ۶. تفخیم و ترقیق لفظ «الله»؛ ۷. مد و قصر؛ ۸. رسم الخط قرآن؛ ۹. تسهیل و تبدیل؛ ۱۰. وقف آخر کلمات؛ ۱۱. معایب و محاسن قرائت قرآن، تعداد پاره‌ها و آداب خواندن قرآن و استعاذه و نام قاریان و راویان.
[دنا ۱۲۸۸/۵؛ مشترک پاکستان ۱۲۰/۱؛ فهرست گنج بخش ۹۲/۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۳۲/۲
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد عاصی وجیه الله عفی الله عنه و عن والدیه می‌گوید که اهم مهمات هر اهل ایمان دانستن قواعد قرائت قرآن
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۳۱۴۸؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۷ ذیقعده ۱۲۵۶ق؛ ۵۳ص (۱۲۰-۱۷۲)
[عکسی ف: ۶ - ۴۹]

● **زینة القرآن = الوقوف** / تجوید / ترکی
zīnat-ol qor'ān = al-voqūf
رساله کوتاهی در بیان ۱۷ موضع از آیات قرآن کریم که وقف در آنها بر اساس مبانی اهل سنت (حنفی) جایز نیست و علاوه بر بطلان نماز، موجب کفر آنان نیز می‌شود. نام اثر بر فراز برگ نخست رساله، به صورت «زینة القرآن و سورة الخطأ فی القرآن» ثبت شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۶/۱۶ کر
آغاز: بلگل که قرآنده اون یدی یرده هر کم وقف اتسه نمازی باطلدر و هم کافر اولور، اول سوره بقره ایچنده فلما أضائت ما حوله وقف اتسه؛ **انجام:** الثابع [کذا] عشر سورة الماعون ایچنده فویل للمصلین وقف اتسه الذین هم بشلسه کافرر اولور، یعنی وای اول کشیکه کم تکریه غا ایدر دیمک اولور؛ تمت الکتاب بعون الله تعالی
خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در برگ ۱۱۸پ روایتی نبوی به روایت انس بن مالك و ابوسعید خدری به نقل از تفسیر کبیر (فخر رازی) در بیان اسامی شیطان در سوره فاتحه که انجام آن افتاده، و نیز در برگ ۱۱۹ر برگی الصاقی که به نظر می‌رسد آغاز یک رساله‌ای ناتمام به ترکی در تجوید باشد، آغاز آن چنین است: «و دخی بلگل که تجوید لغتده معنسی وارد اصطلاح معنسی وار، لغتده معناسی اتقاندر، یغنی بزك اوقومق اصطلاح معنسی حرف ینه مستحق اولورسه ادغامدن اظهاردن ...»، در برگ ۱۱۹پ فایده‌ای در تجوید به ترکی عثمانی همچنین در برگ الصاقی (۱۲۰ر-۱۲۰پ) شبیه همان برگ پیش گفته که در واقع تعلیقه‌ای کوتاه است به زبان عربی بر یک منظومه در تجوید که متن آن شناخته نشد، لیکن در انجام آن کلمه «طاش کوپری» آمده است که قاعدتاً بایستی منظور، صاحب مفتاح السعادة، مصطفی طاشکوبری زاده بوده باشد؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲گ (۱۱۷ر-۱۱۸ر)، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۷/۵سم [ف: ۴۰/۲ - ۱۰۲]

● **زینة القرآن** / تجوید / فارسی
zīnat-ol-qor'ān
رساله‌ای است کوتاه در تجوید در چهار «فصل»: ۱. بحث اظهار؛ ۲. بحث ادغام؛ ۳. بحث قلب؛ ۴. بحث اخفا.
آغاز: بسملة، بدان وفقك الله تعالی که این مختصریست تعلیم کرده در فن قرآن و احکام نون ساکن و تنوین با حروف بیست و هشت گانه که آن اظهار است و ادغام و قلب و اخفا ...
[دنا ۱۲۸۸/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۷۸/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و میم ساکن و نون ساکن در این دو حالت مخرجشان خیشوم است نه دهن، و الله أعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی با نشان «۱۲ و ۲۲»؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۶۶پ-۸۲ر)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۹ - ۵۰۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۴۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** چرا که معلوم نشود که بسم الله داخل سوره گذشته است یا آینده
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سفید، ۲۲گ (۳۲ر-۵۳ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۱۰]

● **زینة القراء فی القرائة** / قرائت / فارسی
zīnat-ol qorrā' fi-l-qerā'a
تبریزی، محمد زمان بن محمد طاهر، ق۱۳ قمری
tabrīzī, mohammad zamān ebn-e mohammad tāher (-19c)

اهداء به: فتحعلی شاه قاجار
رساله مفصلی است در قرائت و تجوید در یک «مقدمه» و دوازده «باب» و هر باب در چند فصل، و یک «خاتمه»: مقدمه: در بیان فضایل قرآن و ثواب قرائت و حاملان و مستمعان آن، مشتمل بر تمهید و چهار فصل؛ باب ۱. سبب اختلافات در قرائت و سبب جمع شدن قرآن، در سه فصل؛ ۲. اسامی قراء سبعه و رجال و راویان ایشان، در هفت فصل؛ ۳. مخارج حروف و صفات و آنچه متعلق بدانهاست، در شش فصل؛ ۴. استعاذه و بسمله و اختلافات اقوال در آنها، در سه فصل؛ ۵. بیان‌های کنایه و تفخیم و ترقیق راءات و الفات و تغلیظ لامات، در سه فصل؛ ۶. حکم نون ساکنه و تنوین و میم ساکن و ادغامات متفق علیه بین

القراء، در سه فصل؛ ۷. ادغامات مختلف فیه بین القراء، در سه فصل؛ ۸. همزات استفهام و غیره و آیات اضافه و زوائد، در پنج فصل؛ ۹. مد و سبب آن و اختلاف قراء در آن، در سه فصل؛ ۱۰. اماله و فتح و قلب و بین بین در مذهب حمزه و کسائی و غیره، در دو فصل؛ ۱۱. وقف، در چهار فصل؛ ۱۲. فرش قرآن از ابتدا تا انتها؛ خاتمه: در بیان برخی مسائل ضروری و طریق ختم قرآن و ادعیه افتتاح و اختتام قرائت قرآن. رساله حاضر غیر از رسالات تجویدی دیگر مؤلف است که در فهرست نسخه‌های خطی فارسی (۷۳/۱) و الذریعه (۳۶۷/۳) معرفی شده و سال تألیف آن موافق نام رساله می‌باشد.

آغاز: الحمدلله الذی نزل القرآن علی عبده خاتم النبیین و سید المرسلین بدون لحن و لا عوج لیکون للعالمین بشیراً و نذیراً ... اما بعد چون مدتی بود که اکثری از خلان صادقین و طلاب شایقین خواهشمند بودند

انجام: و این دعا نیز بخواند اللهم اجعل القرآن ربیع قلوبنا ... بفضلك و جودك و کرمك و رحمتك یا ارحم الراحمین تمت الکتاب

[الذریعة ۳۶۷/۳ و ۹۴/۱۲؛ دنا ۱۲۸۸/۵]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۹۹/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** از آنجهة که او از استراط مشتق است

خط: شکسته نستعلیق و نسخ بد، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۲۳۱ص (۱۴۶-۳۷۶)، ۱۸-۱۹ سطر (۱۲×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۸۶]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۸۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: عبدالرحیم بن نعمة الله موسوی قزوینی، ۱۳۳۶؛ جلد: تیماج سیاه، ۲۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۹۱]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۳۱-۲۸/۵۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: اقل القراء ملامحمد نبی قزوینی خلف ملامحمد، تا: چهارشنبه ۸ شوال ۱۲۸۴ق؛ جلد: گالینگور، ۹۹گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۶۴]

۴. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۶۸/۲

آغاز: برابر

بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۵گ (۲۳پ-۷۷ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۱۵۵]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۸۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۴۷گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۸]

● **زینة المتقین** / اخلاق / فارسی

zīnat-ol-mottaqīn

حسینی خاتون آبادی، محمد صالح بن عبدالواسع، ۱۰۵۸ - ۱۱۲۶ ؟ قمری

hoseynī xātūn-ābādī, mohammad sāleh ebn-e ‘abd-ol-vāse‘ (1648 - 1714)

به درخواست: سلطان حسین صفوی

آداب دینی و اخلاقی مهمه‌ای را که علامه مجلسی در «حلیة المتقین» خود نیاورده یا در آن به اجمال بوده است، در این کتاب در یک «مقدمه» و دوازده «باب» مشتمل بر فصول و یک «خاتمه» نگاشته: مقدمه: در ایمان؛ باب ۱. نماز؛ ۲. زکات و خمس و رد مظالم؛ ۳. صوم؛ ۴. حج؛ ۵. زیارات؛ ۶. ترک گناهان و بیان کبائر؛ ۷. تلاوت قرآن؛ ۸. دعا؛ ۹. حمد و شکر؛ ۱۰. ادعیه در حین عروض مکروهات؛ ۱۱. حمام؛ ۱۲. سلام؛ ۱۳. آداب معاشرت با غلامان و کنیزان؛ خاتمه: در توبه.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۱۲۷/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین و الصلاة علی محمد و آله المبعوثین لتکمیل الدین و تتمیم زینة المتقین

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۱۳گ (۴پ-۱۱۶ر)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱۱ - ۱۴۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۰/۳-ف

نسخه اصل:کتابخانه وزیری جامع یزد؛ خط: نسخ، کا: عبدالله پسر بهاء الدین محمد طباطبائی، تا: ۲۶ ربیع الاول ۱۱۹۸ق [فیلمها ف: ۳ - ۹۷]

● **زینة المتقین فی احکام فروع الدین** / فقه / فارسی

zīnat-ol mottaqīn fī ahkām-e forū‘-ed-dīn

قزوینی، ابراهیم بن محمد باقر، ۱۲۱۴ - ۱۲۶۲ ؟ قمری

qazvīnī, ebrāhīm ebn-e mohammad bāqer (1800 - 1846)

رساله عملیه مؤلف است شامل احکام طهارت و صلات و صوم که توسط ملامحمد تقی یزدی به فارسی ترجمه شده و مؤلف نمازهای واجب غیر یومیه و بعضی از نمازهای مستحبه را بر آن افزوده است این رساله شامل سه کتاب: ۱. طهارت، ۲. صلاة، ۳. صوم. هر کتاب در چند فصل است.

آغاز: بسمله حمدله والصلوة چنین گوید خادم شرع اطهر نبوی وچاکر مذهب انور علوی المستعین بالله القوی ابراهیم بن باقر الموسوی عفی الله عن جرائمهما که حسب التماس برادران دینی و اخلاء یقینی رساله احقر عباد که مشتمل بر مسائل طهارت و صلوة یومیه و صوم بود ... ملامحمدتقی یزدی وفقه الله تعالی لمرضاته بلغت فارسی ترجمه نموده ...

[الذریعة ۹۴/۱۲؛ دنا ۱۲۸۹/۵]

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۵۷۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تفصیل آن در کتاب زکوة معلوم [است و] احتیاج بتکرار ندارد و الله اعلم بالصواب و عنده علم الحساب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۲۳ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۱۵]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مستحق فطره است جایز است دادن آن بفقیر شرعی هر چند که عادل نباشد بنابر اصح واحوط

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و۱۴؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۷۵گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۱ - ۲۵۹]

● **زینة المجالس** / گوناگون / عربی، فارسی

zīnat-ol-majāles

خطی، بهاء الدین محمد بن عبدالحسین، قرن ۱۱ قمری

xattī, bahā'-od-dīn mohammad ebn-e 'abd-ol-hoseyn (17c)

مطالب پراکنده‌ای در تاریخ و اخلاق و ادب به عربی و فارسی از جمله: گزارش خبر درگذشت خلیفه دوم در نهم ربیع الاول منقول از محمد بن جریر طبری (ص ۱۵۶ - ۱۵۷)، آغاز: «فی ۹ ربیع الاول. بسمله. من تصنیف الشیخ الامام العالم ابن ابی جعفر محمد بن جریر طبری رحمه الله علیه، المقتل الثانی یوم تاسع من شهر ربیع الاول»، انجام: «و اعاد الکفر و الارتداد عن الدین و تحریف القرآن. انجامه: نقلت من خط نقل من خط من نقل عن خط المولی الفاضل النحریر الکامل مولانا حاجی حسین الرومی (یا الیزدی یا ...) عفی عنه و انا الفقیر المجرم محمد الخطی عفی عنه فی شهر صفر ... سنه ۱۰۷۱»؛ روایت اصبع بن نباته از حدیث «من یمت یرنی» از قول امیرالمؤمنین به حارث همدانی و سرودن شعری در این رابطه از سید حمیری (ص ۱۵۸) عربی؛ مطالبی منقول از روضه الواعظین شیخ مفید (ص ۱۶۲ - ۱۶۳) (که البته این کتاب در منابع به فتال نیشابوری نسبت داده شده است)؛ اشعاری به عربی و فارسی از معری، بهجتی بسطامی، میرزا رضی، مولانا صحابی، مومن حسین یزدی، جناب گیلانی، مولانا محمد واعظ، مولانا محمد طاهر، محمد خان قدس، شفایی، شیخ طبرسی (ص ۱۶۴-۱۶۶)؛ روایات و زیارات و استخاراتی چند (۱۶۷ - ۲۱۳)؛ قصیده‌ای عربی از شیخ بهائی (۲۱۴-۲۱۵) آغاز: «یا کراما صبرنا عنهم محال ×× إن حالی بعدکم فی شر حال / إن أتی من حکیم ربح الشمال ×× صرت لا أدری یمینی من شمال»؛ چند رباعی از میر سنجر معمایی، میرزا فصیحی، طالب آملی، شیخ ابو سعید، و شیخ علینقی (ص ۲۱۶-۲۱۷) به خط نستعلیق خوش از غیر مؤلف؛ نقلی از کتاب منهج الدعوات (ص ۲۱۸)؛ اشعاری از فراهانی، مولانا گرامی (یا کرامی)، میرزا ابراهیم، میر محمد جعفر مشهدی، (۲۱۹-۲۲۱)؛ فایده‌ای در دعای رفع مرض منقول از شهید (ص ۲۲۲) به قلم محمد باقر ماسولی؛ فی فضل دعاء المؤمن لاخیه بظهر الغیب (ص ۲۲۶-۲۲۹) عربی؛ اشعار عربی (ص ۲۳۰-۲۳۲)؛ چند رباعی از میرزا ابوالحسن (ص ۲۳۳)؛ مثنوی شیر و شکر در بحر خبب ازشیخ بهایی (ص ۲۴۶-۲۵۱) فارسی آغاز: «این مرکز دایره امکان ×× وین زبده عالم کون و مکان / تو شاه جواهر ناسوتی ×× خورشید مظاهر لاهوتی». توضیح پیش از شعر چنان می‌نماید که این بخش به خط خود شیخ بهایی باشد اما خط مزبور با نمونه‌های دیده شده از خط شیخ متفاوت است؛ اشعاری از میرزا نظام، حافظ، (ص ۲۵۲-۲۵۳)؛ طریق ناز استقباح منقول از کتاب مصباح کفعمی (ص ۲۵۶-۲۶۱)؛ حرز حضرت فاطمه علیها سلام (ص ۲۶۱)؛ روایاتی به خط رفیع الدین محمد گیلانی (الجیلانی) (ص ۲۶۷)؛ تاریخ منظوم ریاست منوچهر خان (ص ۲۶۹) از مالک نسخه و به خط خود وی محمد شفیع که در تاریخ ۱۰۶۵ آن را نگاشته است؛ غزلی از شیخ بهایی به خط محمد کریم بن محمد باقر یزدی (ص ۲۷۲)؛ دو غزلی عارفانه از خیال استرآبادی (ص ۲۷۴)؛ معمای ریاضی در چگونگی کشف ما فی الضمیر (ص ۲۷۴)؛ بخش‌هایی از قصاید حارث بن سعید حمدانی و بحتری و نجم الدین عماره تمیمی یحیی بن علی تبریزی و یحیی بن سلامه به خط محمد حسین بن محمد علی (ص ۲۷۸-۲۸۰)؛ فایده طبی در دفع سرعه الانزال و بول الاطفال (ص ۲۸۲)؛ چند دو بیتی از بابا طاهر عریان به خط محمد جواد اصفهانی ابن محلاتی در سنه ۱۲۱۹ (ص ۲۸۲)؛ مناجاتی فارسی به نثر ادبی آمیخته با نظم (ص ۲۸۴ - ۲۸۶).

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۰۹/۲

آغاز: ای محرم راز اسیران ... قفص عالم امکان و ای واقف از سوز و گداز سوختگان بوته امتحان؛ **انجام:** که عرصه حاجتم را در دیوان قضاء الحاجات در آورده، رقم وعده اجابت بر عذار آن خاری داری و تقاضای وعده ام را به دفترخانه.

بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ مهر: «منورم ز نور دین، سید محمد رفیع» (شش ضلعی)؛ تملک: محمد شفیع؛ جلد: چرم قهوه‌ای، ۱۳۱ص (۱۵۶-۲۸۶)، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۳۱]

● **زینة المجالس = تحفة المجالس** / گوناگون / فارسی

zīnat-ol-majāles = tohfat-ol-majāles

مجدی، محمد بن ابی طالب، ق۱۱ قمری

majdī, mohammad ebn-e abī tāleb (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۰۴ق

مجموعه‌ای است مفصل در احوال و آثار پیشینیان و مقالات آنان و تاریخ ایران و اسلام که با مراجعه به آثار و مؤلفات پیشین فراهم آمده است؛ مجدی کتابش را به ده «جزو» قسمت کرده، و در هر جزو ده «فصل» نهاده به این قرار: جزو ۱. مشتمل بر ده «فصل»: ۱) معرفت آفریدگار تعالی و تقدس، ۲) معجزات انبیا

علیهم السلام، ۳) کرامات اولیا و مقامات اصفیا، ۴) تواریخ ملوک عجم و سلاطین ماتقدم که پیشدادیان گویند، ۵) ذکر طبقه دویم از ملوک عجم (کیانیان)، ۶) ذکر طبقه سیم که ملوک الطوائف باشند، ۷) ذکر طبقه چهارم از پادشاهان عجم که ساسانیان باشند، ۸) ذکر خلفای راشدین و مآثر ایشان، ۹) ذکر خلافت امیرالمؤمنین حسن بن علی (ع) و سائر ائمه طاهرین، ۱۰) ذکر حکومت ملوک بنی امیه؛ جزو ۲. مشتمل بر ده «فصل»: ۱) ذکر حکومت بنی عباس، ۲) ذکر خلافت ابو جعفر منصور دوانقی، ۳) ذکر خلافت هادی بن مهدی، ۴) ذکر خلافت مأمون الرشید و وقایع حضرت علی بن موسی الرضا (ع)، ۵) ذکر منازعه عزالدوله و سبکتکین و خلع عزالدوله و خلافت پسر او عبدالکریم، ۶) ذکر پادشاهان اسلام که معاصر خلفای عباسی بوده اند، ۷) ذکر حکومت طاهریه، ۸) ذکر حکومت صفاریان، ۹) ذکر حکومت سامانیان، ۱۰) ذکر حکومت آل سبکتکین؛ جزو ۳. مشتمل بر ده فصل: ۱) ذکر آل بویه، ۲) ذکر اسماعیلیان، ۳) ذکر آل صباح، ۴) ذکر آل سلجوق، ۵) ذکر شعبه از آل سلجوق، ۶) صفت عدل پادشاهان، ۷) مطالعه سیر حمیده ملوک، ۸) بیان حکایات دبیران، ۹) بیان احوال مردم مآل اندیش، ۱۰) بیان شمه از حکایات و لطایف ندما و شعرا؛ جزو ۴. مشتمل بر ده فصل: ۱) بیان معالجات غریبه، ۲) ذکر احکام عجیب منجمان، ۳) صفت شعراء و بعضی اشعار ایشان، ۴) احوال مغنیان و سبب اختراع علم موسیقی، ۵) بیان احوال زیرکان صاحب فطنت، ۶) فواید حیا که رکنی از ایمان است، ۷) ذکر حسن تواضع، ۸) فضیلت علم و صفت عفو، ۹) بیان صفت علو همت، ۱۰) نوادر احکام معبران؛ جزو ۵. مشتمل بر ده فصل: ۱) فواید ادب، ۲) بیان وجوب شفقت و رحمت بر زیردستان و رعایا، ۳) ذکر تسلیم و توکل، ۴) سخاوت و جوانمردی، ۵) فواید ضیافت کردن، ۶) فضیلت شجاعت، ۷) فواید صبوری، ۹) زهد و تقوی، ۱۰) حزم و احتیاط؛ جزو ۶. مشتمل بر ده فصل: ۱) فواید جد و اجتهاد، ۲) فضیلت خاموشی، ۳) وفا و عهد و میثاق، ۴) اصلاح ذات البین و احتراز از قطع رحم، ۵) فضایل کتمان اسرار، ۶) فایده انابت و دیانت، ۷) بیان مکارم اخلاق، ۸) فضیلت ثبات عزیمت و استقامت نیت، ۹) فواید مشورت، ۱۰) بیان اختلاف طبایع انسان؛ جزو ۷. مشتمل بر ده فصل: ۱) مذمت ارباب حقد و حسد، ۲) نکوهش حرص و آز، ۳) مذمت طمع، ۴) ذکر دزدان و عیاران، ۵) لطایف حکایت گدایان، ۶) نکوهش کذب و دروغ، ۷) بیان احوال پادشاهان ظالم، ۸) مذمت بخل و امساک، ۹) مذمت خلف و عده، ۱۰) مذمت جهل و نادانی؛ جزو ۸. مشتمل بر ده فصل: ۱) مذمت درشت خویی، ۲) مذمت خیانت، ۳) مذمت اسراف، ۴) خساست و دنائت، ۵) نکوهش زنا و ناحفاظی، ۶) نکوهش کفران نعمت، ۷) مذمت غمز و سعایت، ۸) نکوهش شتاب و تعجیل، ۹) بیان احوال مردم بد اصل و بد اعتقاد، ۱۰) ذکر عفایف پارسائی و نیکو سیرتی زنان خردمند؛ جزو ۹. مشتمل بر ده فصل: ۱) فواید خدمت ملوک، ۲) بیان عواید خوف و رجاء و امید، ۳) تأثیر دعوات، ۴) غرایب نقالات، ۵) فرج بعد الغم، ۶) بیان احوال جمعی که بدست دزدان کشته شده اند، ۷) ذکر مردمی که بچنگ سباع ضاره گرفتار شده‌اند، ۸) ذکر طایفه که به بلای عاشقی و محبت گرفتار شده‌اند، ۹) ذکر جماعتی که در ورطه هلاک و بوار افتاده‌اند و رهای یافتند، ۱۰) عجایب قضا و قدر؛ جزو ۱۰. مشتمل بر ده فصل: ۱) بیان غرایب خلقت آدمیان، ۲) ذکر بیان شهرهای ایشان و ربع مسکون و صفت آب و هوای هر بلده، و طول و عرض و مذاهب آنجا و جمع مال و جهات اکثر بلاد و تعریف میوه‌های آن و احوال بعضی از سکان ربع مسکون، ۳) بیان بناهای عجیب و طلسمات غریب، ۴) ذکر امور غریب و عجیب، ۵) ذکر خواص سباع و وحوش، ۶) احوال سباع ضاره و حشرات موذی، ۷) باب عجائب و غرایب مرغان، ۸) بیان بعضی از سخنان هزل‌آمیز، ۹) ذکر سلطنت مغولان از ظهور چنگیزخان تا اوان زوال دولت چغتای در ایران، ۱۰) ذکر دولت صفوی. (مایل هروی)

آغاز: ثنای نامنتها و حمد نا محدود ×× بر آنسزاست که شده هر دو کون از او معمور/ بصد زبان اگرش سالها بگوئی حمد ×× بقدر عشر عشیری نباشدش مقدور ...

انجام: حجام گفت خاموش باش که سر بریده سخن گوید. و الله اعلم بالصواب و ...

چاپ: در تهران چندین بار به چاپ رسیده؛ مشار ۲۸۴۷/۲ (نشانی ۹ چاپ)

[دنا ۱۲۸۹/۵–۱۲۹۰ (۷۴ نسخه)؛ نسخه‌های منزوی ۶۷۰/۱ و۴۱۷۷/۶؛ الذریعه ۹۵/۱۲ و ۹۴/۱۲؛ یادداشتهای قزوینی ۵۷/۵ از ص ۷۷۷ روضات]

شرح و حواشی:

۱– زینة المجالس (منتخب) (۲عنوان)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۴۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز (در دیباچه)، در انجام می‌رسد به فصل ۹ جزو ۲. این نسخه در نه جزو و هر جزوی ده فصل و بنام زینة المجالس است (دیباچه)؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۲۶۵گ، ۲۶ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۳ – ۳۴۸۶]

۲. قم؛ مؤسسه آیة الله بروجردی؛ شماره نسخه:۱۶۹

انجام: و از حصار قلابها انداخته چند کشتی را گرفتند و به ضرب سنگ منجنیق فوجی از بهادران را هلاک ساختند و نزدیک بود که چشم زخمی ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با اشعاری فارسی از آقا مظفر ؛ تملک: محمد صالح به تاریخ غره محرم ۱۰۷۳؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۳۵گ، سطور چلیپا و راسته، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۱ – ۱۱۰]

۳. یزد؛ سعیدی، سید ابوالفضل؛ شماره نسخه:۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: رحلی [نشریه: ۴ - ۴۶۰]
۴. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: وزیری [نشریه: ۳ - ۳۹۷]
۵. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:۳
آغاز نسخه از قسمتی از فصل دوم جزو اول، پایان تا قسمتی از شرح احوال شاه اسماعیل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج زرشکی، اندازه: ۲۱×۳۰سم [نشریه: ۱۱ - ۹۵۱]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۰۷
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۰گ، ۲۵ سطر (۱۶×۲۸)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱۷ - ۱۴۹]
۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بعضی از قامت ... و بعضی را چهل ذرع اینها از عجایب مخلوقاتند.
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن محمد رضا اردکانی، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، ماشی، ۲۹۴گ، ۲۶سطر(۱۰/۵×۲۱)، اندازه:۱۸×۳۰سم [ف: ۵ - ۹۴]
۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۰۰گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۲)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۵ - ۴۳]
۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۶۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۴ق؛ افتادگی: فصل نهم و دهم از چندین صفحه افتادگی دارد و ناقص است؛ مجدول زرین، با یک سرلوح مزدوج مذهب مرصع عالی؛ به سال ۱۲۳۲ق از عرض کتابخانه شاهنشاهی گذشته با مهر عبدالوهاب موسوی و به سال‌های ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه دوره ناصری و مظفری گذشته با مهرهای: حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، مشیر الدوله، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش، مذهب، ۸۲۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۳سم [ف: ۵ - ۶۱۱]
۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۷۰
خط: نستعلیق، کا: محمد شریف بن غیب الله، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۰۰۵ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۳۸۰گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۸/۵×۳۰سم [ف: ۱۵ - ۴۱۰۳]
۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۲۵
آغاز: بروایتی ابوالفیض کنیت اوست و در سنه ۲۶۵ از هجرت بعالم آخرت شتافت؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۰۲۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: حسن لطفی، ۲۸ آذر ۱۳۲۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی عنابی، ۲۲۷گ، ۲۶ سطر (۱۶/۵×۳۰/۵)، اندازه: ۲۴×۳۹سم [ف: ۷ - ۱۱۹]
۱۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۹ز
خط: نسخ، کا: امین بن محمد، تا: ۱۰۵۴ق؛ جلد: مقوایی، ۷۲۷گ، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۰، اندازه: ۱۸/۵×۳۰/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۴]
۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۳۰
کا: محمد صادق، تا: ۱۰۶۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [رایانه]
۱۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۸۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** که بعضی از آن در کتابی مفرد مبین گردد انشاءالله تعالی وحده العزیز.
خط: نستعلیق، کا: عبدالنبی بن سلام بهبهانی، تا: ۱۰۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، رویه تیماج مشکی مذهب، ۲۳۶گ، ۳۱سطر (۱۵×۲۷)، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۶ - ۸۷۷]
۱۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** این فتحها که دولت شه را میسر است
خط: نستعلیق، کا: ملا امیر قلی جغتائی، تا: ۱۰۸۲ق، جا: مرو شاهجان؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج ماشی، ۳۰۲گ، ۲۵سطر(۱۶×۲۵/۵)، اندازه: ۲۴/۵×۳۷سم [ف: ۴ - ۷۰]
۱۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۴
خط: نسخ، کا: آقا محمد بن خان محمد قاینی، تا: شنبه ۱۶ شعبان۱۰۸۸ق، جا: گنجه؛ دارای یک سرلوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱۲گ، ۳۲ سطر (۱۶/۵×۲۷)، اندازه: ۲۴×۳۶سم [ف: ۱ - ۱۴۴]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۴]
۱۷. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۴
آغاز: برابر
تا فصل نهم در بیان مطایبات اکابر و اصاغر و بعضی از سخنان جدید؛ خط: نستعلیق شیرین، بی‌کا، تا: غره رجب ۱۰۹۰ق؛ مهر: حاجی سید سعید؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۴۰۰گ، ۲۵ سطر (۱۱/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۳۸]
۱۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۵۹
آغاز و انجام: برابر
نسخه کامل، بخش ۹ در ۱۰ فصل است؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۶ رمضان ۱۰۹۶ق؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۸گ، ۲۷سطر(۱۵×۲۸)، اندازه: ۲۲/۵×۲۷سم [ف: ۲ - ۱۳۶]
۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** روزی پیش مولانا جامی می‌گفت که چهار ... میخواهم که با آن ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: بخارائی، جلد: تیماج سیاه، ۴۲۱گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۲۰/۵)،

اندازه: ۱۹×۲۱سم [ف: ۵ - ۷۷]

۲۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بحمام درون رفت حمامی فرمود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاقرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: ماشی تیماج، ۲۶۸گ، ۳۳سطر (۱۵×۲۶)، اندازه: ۲۲×۳۴سم [ف: ۴ - ۳۴۲]

۲۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲-۹۰/۲۳۹۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ انجام در فصل دو جزو نه نانوشته مانده؛ کاغذ: سپاهانی، ۳۰۰گ، ۲۲ سطر، قطع: رحلی [آستانه قم: - ۱۲۷]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن سیاه، ۲۲۶گ، ۱۸ سطر (۱۷/۷×۲۵/۳) [ف: ۳ - ۴۴۲]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۰۴۱

انجام: طلحک پیش سلطان رفته دید که در باغ در کنار مرزی نشسته بود و بیلداران آنرا هموار می‌ساختند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۱۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱/۵سم [ف: ۱۸ - ۲۱۵]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۶۲۰

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق خطیب بن جعفر، تا: ۱۱۳۳ق، جا: فرضه غرده؛ مصحح؛ تملک: ساسان میرزا بیگلربیگی که سپس کتاب به کتابخانه بهاءالدوله بهمن میرزا رسیده، احمد کتاب فروش تهرانی به سال ۱۳۴۵ق، علاء الحکماء به سال ۱۳۳۵ق، حاجی آقا محمد قزوینی؛ مهر: «از بندگی شاه جهان فتحعلی شاه دیهیم محمد تقی افراخته بر ماه» (مربع)، «سلام علی ابراهیم» (مربع)، «بنده آل محمد نصر» (مربع)، «نصر الحسینی ۱۱۷۸» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۳۷۸گ، ۲۰سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۸ - ۱۶۴]

۲۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۷۰۳

کا: مصطفی، تا: ۱۱۶۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۶۱گ، اندازه: ۱۴/۵×۱۹سم [رایانه]

۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۵۵

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاتب روی برگ اول به تاریخ ۱۲۲۹ می‌نویسد که کتاب را به یکی از اعیان پیشکش نموده و تصریح وی نمی‌کند؛ جلد: مقوایی، ۱۳۴گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم [ف: ۳ - ۱۷۹]

۲۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** روزی شخصی از منعمان مولانا را بخانه برده و او را ضیافت کرده و الوان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ساغری مشکی، ۳۱۲گ، ۲۵ سطر (۱۵×۲۴)، اندازه: ۲۳×۳۴سم [ف: ۴ - ۳۲۹]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۴۲۱

آغاز و انجام: برابر

تا پایان فصل ۹ از جزو نهم است که فصل مطایبات می‌باشد. در نسخه چاپی، این فصل را فصل ۸ قرار داده‌اند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ با وقف‌نامه‌ای به سال ۱۲۴۱ ق؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۱گ، ۲۳ سطر (۱۵×۲۴)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲۹ - ۳۰]

۲۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۹۶از

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: آبی کلفت، جلد: مقوایی پارچه‌ای، ۳۸گ، ۲۵ سطر (۱۳/۵×۲۶)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم [رشت و همدان: ف: - ۱۱۳۴]

۳۰. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۹۷

از فصل ششم جزء اول تا شرح حال شاه تهماسب؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۲گ، ۲۳ سطر (۱۲/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: - ۷۳]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۲

آغاز: آفرین نیک و بد اوست. خالق جسم و مبدع خرد اوست و صلواة طیبات و تسلیمات و نجات؛ **انجام:** نه در دست بدرد آدمیان می‌ماند و نه غذایست بغذای عالمیان.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۷گ، ۲۰ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶ - ۲۵۲]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۴۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۸۰ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۷ - ۱۸۱]

۳۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۰-فیروز

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۴۴۸ص، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۲۱ - ۱۱۸]

۳۴. شاهرود؛ مدرسه اسماعیلیه؛ شماره نسخه:۳۴

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز [مدرسه اسماعیلیه: ف: - ۱۲]

۳۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۳۱

آغاز: ... نمیدهد امتحان نمائیم اگر عیبی در این باب بقدم انکار پیش آید فرستاده او را بقتل میرسانیم و اگر عیبی فی الواقع مرده زنده گرداند ... فصل سیم از جزء اول در کرامات اولیاء و مقامات اصفیاء؛ **انجام:** فصل دهم در ذکر سلطنت مغولان از زمان ظهور چنگیز خان تا اوان دولة جغتای در بلاد ایران و توران ... حضرت اعلی بعد از یکهفته از طبس بعراق معاودت فرمودند و در محرم سنه ۹۱۱ ... بستان از حوالی ... گذشته ...

از بخشی از فصل دوم از جزء اول آغاز شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: فرنگی نخودی،

جلد: مقوایی، روکش تیماج قهوه‌ای، ۳۰۵گ، ۲۲ سطر (۱۳×۳۲)، اندازه: ۲۱×۳۰/۳سم [رایانه]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیان فتوحات علیه و حالات قدسیه حضرت شاه عالم پناه بیش از آنست که درین مختصر گنجد، اگر توفیق رفیق شود، داعیه چنان است که بعضی از آن در کتاب مفرد مبین گردد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۶۸گ، اندازه: ۱۹×۲۹/۵سم [ف: ۹ - ۳۹]

۳۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۸۸۹-۲۰/۹

آغاز: سنه اربع و الف هجری است بعضی از یاران اهل را که به مطالعه سیر و تواریخ و اخبار ... و این اوراق به زینة المجالس موسوم گردید و من الله الاعانة و التوفیق؛ **انجام:** حکایت اسحاق ابی فروه مردی ظریف و خیر و با عرفان ومزاح پیشه بود ... از آنجا من این معنی را ندیده ام ابن فروه با وجود بی حیایی منفعل شد.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۳۳۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۲۶۵]

۳۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۲۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بوده تسخیر ملک تا ملکوت

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

۳۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۶۴

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ با یادداشت مورخ ۱۲۹۷ق؛ اهدایی: دکتر مهدی روشن ضمیر؛ کاغذ: آبی، ۱۶۴گ، ۲۰ سطر (۱۳/۵×۲۵/۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۶سم [ف: ۳ - ۱۷۰]

۴۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۲۰

آغاز: برابر

جلد اول و دارای: فصل ۱. معرفت آفریدگار تعالی، ۲. معجزات انبیا، ۳. کرامات اولیا و مقامات اصفیا، ۴. تاریخ ملوک عجم، ۵. تاریخ خلفا و آثار ایشان، ۶. ذکر پادشاهان معاصر عباسیان، ۷. سیرت پادشاهان و عدالت ایشان، ۸ سیرت و اخلاق ملوک و سلاطین، ۹. لطایف کلمات پادشاهان، ۱۰. سیاست پادشاهان؛

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد مشرف بن محمد قزوینی، تا: محرم ۱۲۱۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۲۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۲ - ۲۷۸]

۴۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۴۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاجی بابا فرزند رجب علی سمنانی، تا: یک‌شنبه ۲۶ رجب ۱۲۲۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱۰گ، ۱۹ سطر (۱۳×۲۵)، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۱۶ - ۱۱]

۴۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۵۶۲

کا: حاجی عبدالحسین، تا: ۱۲۲۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۸۲گ، اندازه: ۱۹/۶×۳۰/۴سم [رایانه]

۴۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۶۲-۲۹/۲

آغاز: بود در آناء اللیل و اطراف النهار قطا آن نار منتفی نمی‌شد حسین از پیرزن دیرانی پرسید که این آتش را که افروخته است گفت خلیل است افروخته ... فصل چهارم از خبردادن در ذکر ملوک عجم و سلاطین؛ **انجام:** و محافظان و حارسان دربند آنجایند و ساکنانش قاطبا از زمره مسلمانانند بعضی را قامت سه شبر است و بعضی را چهل زرع واز عجایب مخلوقات است تم

خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد اشرف انصاری، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۲۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوای آبی، ۲۴۶گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۲۲۶۵]

۴۴. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۳۱۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** این فتحها که دولت شه را میسر است. فتوحات ... عالم پناه بیش از آنست که درین مختصر گنجد اگر ... چنانچه سهوی یا خطائی در تحریر این نسخه افتاده باشد ایرادی بکمترین نگرفته بقدر وسع در اصلاح آن کوشند و انشاء الله تعالی بر صاحب میمون و مبارک باشد بحق محمد و آله الطاهرین

خط: نسخ، کا: محمد علی بن محمود جان بهبهانی، تا: ۱۲۲۸ق، مجدول؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده حبیب الله الطباطبائی»، «الله اکبر»، «عبده الراجی عباس بن اسمعیل الطباطبائی»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۴۳۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۸۰۹]

۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۲۲۹-۳۷/۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل دهم از جزو دهم درذکر دولت ابد پیوند و دودمان عالیشان ... اسمعیل الخیر الصفوی ... ذکر آنها باعث طول کلام می‌شد و مصرفی نداشت مختصر شد

خط: نسخ زیبا، کا: اسماعیل شیرازی، تا: ربیع الثانی ۱۲۳۶ق؛ مجدول محرر مذهب، با سرلوح مذهب؛ مهر: «شعاع»؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۱۶گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴ - ۲۲۶۵]

۴۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۴۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و طالع دار امین رب العالمین بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین المعصومین المرحومین

خط: نستعلیق، کا: ابن میرزا محمد اصفهانی، تا: جمعه ۲۰ صفر ۱۲۳۷ق، جا: اصفهان؛ مهر: «فخرالاطباء» (بیضی) با تاریخ ۱۲۸۴، «بنده آل محمد کریم» (بیضی) که ظاهراً مهر کاتب است؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۳۰×۲۰سم [مؤید: ۳-۲۰۶]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹-طباطبائی

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ دارای سرلوح بزرگ مذهب، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، مذهب، ۲۶۶گ، ۲۵سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۴ - ۹۴]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۸۰

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۵ صفر ۱۲۴۰ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم

[ف: ۲۸ – ۱۳۵]

۴۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰/۴

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۵۰گ (۶۲پ–۲۱۱پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: – ۲۲۶]

۵۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و چون او آواز از صفیر و خوشی برو مجتمع گردند استماع نمایند آدمی از خوش آوازی متحیر گردد و رقت نماید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ محرم ۱۲۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ اهداء به محمد ابراهیم شیرازی، با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ماشی، ۴۱۶گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ – ۵۲۷]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۱۷۰

آغاز: آراستگی و آرایش فهرست نسخ موجودات علوی و پیراستگی و نمایش دیباچه کتب مخلوقات موجودات سفلی حمد و ثنای مالک الملکی است؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: گالینگور مشکی، ۳۶۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۷سم [ف: ۲۵ – ۱۷۶]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۳۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، کا: احمد بن محمد هاشم خوشنویس اصفهانی، تا: جمادی الثانی ۱۲۵۵ق، به سفارش خانلر میرزا؛ با سرلوح مرصع و مذهب زیبا، مجدول، مذهب؛ تملک: جلال الدین در ۱۲۸۰ق؛ مهر: احتشام الملک (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۳۴۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲۷/۲ – ۵۸]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۹–۵۱/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۲۴ رجب ۱۲۵۵ق؛ ۲۰۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۲۲×۳۶سم [ف: ۴ – ۲۲۶۵]

۵۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۰۳۲

آغاز: آراستگی و آرایش فهرست نسخ موجودات علوی و پیراستگی و نمایش دیباچه کتب مخلوقات سفلی؛ **انجام:** بیش از آنست که در این مختصرات گنجد اگر توفیق رفیق شود داعیه چنانست که بعضی از آن در کتابی مفرد بیان گردد

خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله بن جعفر ساکن طالخانی از قرای سمیرم، تا: یکشنبه ۱۵ محرم ۱۲۵۵ق، به دستور آقا محمد صادق؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: محمد حسین بن محمد صادق طالخواه به تاریخ ذیقعده ۱۲۷۵؛ جلد: مقوایی، ۳۹۸گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۰×۲۹سم [ف: ۱۱ – ۳۶]

۵۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق، جا: فخر الدین؛ افتادگی: انجام؛ مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، مذهب، ۲۹۵گ، ۲۳ سطر (۱۲×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۴/۵سم [ف: ۳ – ۳۹۰]

۵۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۲۲۳–۱۷/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن محمد هادی گلپایگانی، تا: ۱۵ربیع الثانی۱۲۵۸ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۱گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۴ – ۲۲۶۵]

۵۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۰۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ مهر: «جعفر غلام بارگه مرتضی علی است» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، ۴۰۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۳ – ۳۴۴]

۵۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۲۷

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن پسر محمد رحیم خضری، تا: دوشنبه ۵ شعبان ۱۲۶۳ق، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۸۸گ، ۲۵ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۱۷–۵۰۶]

۵۹. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۲۸ر

خط: نستعلیق، کا: رسول بن محسن شرح الاسلامی مازندرانی، تا: محرم ۱۲۶۵ق؛ با سرلوح، مجدول؛ جلد: چرمی، ۵۷۱گ، ۲۳ سطر (۱۴×۲۷)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵/۵سم [رشت و همدان: ف:– ۱۱۳۴]

۶۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۳۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** تم تحریر هذا الکتاب به دید ال الطلاب و ... ناصرالدین شاه ... تعالی ملکه و سلطانه تم تم تم.

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ مجدول، با یادداشت استاد ایرج افشار: این نسخه اگر چه جایی ست ولی به مناسبت خطوط یادگاری محمد ولی خان نصرالسلطنه سپهسالار اعظم و فاتح طهران می‌تواند در خزینه کتب خطی نگهداری شود؛ ۲۳۷گ، ۳۳ سطر (۱۵/۵×۲۷)، اندازه: ۲۰/۵×۳۳/۵سم [ف: ۳ – ۱۷۰]

۶۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۲۷۴ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج خرمای، ۳۱۰گ، ۲۳ سطر (۱۴/۵×۲۵)، اندازه: ۲۱/۵×۳۵سم [ف: ۱ – ۱۴۵]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۵

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۳۴]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیان فتوحات علیه و حالات قدسیه حضرت شاه عالم پناه بیش از آنست که در این مختصر گنجد اگر توفیق رفیق شود دواعیه چنان است که بعضی از آن در کتابی مفرد مبین شود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۹۱ق؛ تملک: عبدالله بن حسن بن عبدالله مورخ ۱۵ ربیع الاول ۱۲۹۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مذهب، ۵۷۸ص، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۱۰ – ۶۳۰]

۶۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۸۰۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۲ ذیحجه ۱۳۳۹ق؛ تملک: اعتضاد السلطنه در ۱۲۹۴ ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی زمینه مقوایی،

۳۷۲گ، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۲۰)، اندازه: ۱۸/۵×۲۸/۵سم [ف: ۵- ۹۳]

۶۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۰

آغاز: اما عقیده مسود اوراق آن است که ضحاك خواهر زاده جمشید و برادرزاده شداد است نظم: قضا کرد ملك اقالیم سبع ×× مقرر به ضحاك بهرام طبع / اساسی که آن دشمن دین نهاد؛ **انجام:** و بعضی از این نهرها به هیچره خوارزم منتهی می‌شود وعمود آب جیحون از خوارزم گذشته از عقبه مسلم که ترکان او را

سلطنت فریدون تا بلوك بلخ و طحارستان و ... را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: گالینگور سبز، ۲۱۳گ، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۴]

۶۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۶۴گ، ۲۳ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱ - ۱۴۵]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۶

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۵]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۵۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جامی بعیادت او رفت، حافظ بعضی از مسایل و معارف صوفیه در میان آورد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کاهی، جلد: تیماج، ۳۳۳گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۹ - ۴۵]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۵۵۰

آغاز: بیست سال گفته اند ذکر سلطنت ضحاك؛ **انجام:** دیگر در شمیران از توابع لرستان ... پیدا شود و مرد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ [رایانه]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۸۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 4907؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۵۹گ، ۲۲ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۴۷-ف

نسخه اصل: موزه آسیایی آکادمی علوم شوروی D. 11 (ص ۳۰۵ فهرست)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۷۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۲۷۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** دیگر مردی بخیل روزی نزد مولانا عبدالرحمن جامی آمده میگفت که چهار آقچه دارم میخواهم که با آن چیزی بخرم و خود سیر شده چهار آقچه خود را حاصل کنم مولانا عبدالرحمن جامی گفت بدار السلخ در فلان محله رو و شکنبه بخر و مغزش را خورده و پوستش بفروش و چهار آقچه خود را حاصل کن.چون مولانا عبدالرحمن جامی در سفر حجاز ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام (به قدر ۴۱ برگ نسخه ۳۳۱۷ افتاده)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۳۷۳گ، ۲۳سطر، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۲ - ۸۰۷]

۷۱. بابل؛ خاتم الانبیاء؛ شماره نسخه:۳۰۳

آغاز: چون مدتی از قتل اسفندیار بر آمد گشتاسب قاصدی بر رستم فرستاد؛ **انجام:** بیش از آن است که در این مختصرات گنجد اگر توفیق رفیق شود داعیه چنان است که بعضی از آن در کتابی مفرد بیان گردید.

از اول تا فصل دوم از جزء نهم در احوال سکان ربع مسکون را شامل است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملك: محمد صادق روشن آبادی در سال ۱۳۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۷۶ص، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: - ۲۱۶]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۷۲۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۵ - ۱۷۹]

۷۲. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۱۷۲

آغاز: کمر کرده خواهر خویش را فرستاد و عورت آب معمول را خورده؛ **انجام:** روزی مادرش به امری مشغول بود دختر گرسنه

خط: نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ دارای دو نوع خط، مصحح؛ مهر: «عبده الراجی محمد حسینی» (بیضی)، «محمد قاسم» (بیضی)؛ تملك: شاهزاده احمد میرزا به تاریخ ۲۹ جمادی الاول در تهران ۱۳۳۵؛ کاغذ: فرنگی مایل به حنایی، جلد: مقوایی روکش کاغذی، ۳۰۱گ، ۲۰ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۹/۵×۳۰سم [ف: - ۱۵۶]

۷۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۵۶

آغاز: نهالی است و نعمت مثال خواب و خیال و عاقل باید که بر هر امری؛ **انجام:** حرص تمام داشت و مضمون این بیت.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز وانجام؛ بدون ترتیب صحافی شده؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، ۳۲۰ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۲ - ۸۴]

● زينة المجالس (منتخب) / ادبیات / فارسی

zīnat-ol-majāles (mn.)

وابسته به: زينة المجالس = تحفة المجالس؛ مجدی، محمد بن ابی طالب (-۱۱)

گزیده‌ای است از کتاب «زينة المجالس» امیر مجد الدین محمد حسینی متخلص به مجدی شامل حوادث تاریخی، آداب و سنن دینی و لطایف و ظرایف و مطالب مفید، که به جهت مطول بودن متن اصلی، این انتخاب را سامان داده است که اطلاع بر زبده آنچه در اصل است، آسان گردد.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۷۱۸-۱۰/۲۸

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین والعاقبة للمتقین والصلوة و السلام علی خیر خلقه خاتم النبیین وآله الطیبین الطاهرین اما بعد پس چون کتاب زینة المجالس باعتبار اشتمال بر ذکر و حکایات اسلاف وقصص؛ **انجام:** قاضی کاغذی از زیر مسند خود درآورده دراو نظر کرد وگفت علیکم السلام. چون این را از قاضی دیدند مؤذن رامعذور داشتند. تمت الکتاب

خط: نستعلیق، کا: محمد بن ساوجی، تا: یک‌شنبه ۱۳ ذیحجه ۱۲۳۴ق؛ تاریخ وقف: ۱۲۴۴؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۲گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۸ – ۴۵۹۹]

● **زينة المجالس (منتخب)** / ادبیات / فارسی

zīnat-ol-majāles (mn.)

وابسته به: زينة المجالس = تحفة المجالس مجدی، محمد بن ابی طالب (–۱۱)

بعضی حکایات و مطالب را از کتاب زينة المجالس انتخاب کرده است.

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۱۳/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۶گ (۲۶۳ر–۲۸۸پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [مؤید: ۳ – ۲۶۳]

● **زينة المجالس** / فضایل و مناقب / فارسی و عربی

zīnat-ol-majāles

بهشتی، محمد باقر بن عبدالرحیم، ق۱۳ قمری

beheštī, mohammad bāqer ebn-e ‘abd-or-rahīm (- 19c)

مشتمل بر ۲۰۰ منقبت مأثوره نبویه درباره حضرت امیر(ع). مؤلف و جامع این مناقب می‌گوید: سابقا استادم سید محمد تقی قزوینی صد منقبت علوی جمع‌آوری کرده بود من نیز صد منقبت بر آن افزودم. در ابتدا با ۲۶ بیت عربی در بحر رجز این تصمیم را با ذکر نام کتاب آورده سپس شروع به جمع‌آوری ۲۰۰منقب نموده است.

[نسخه‌های منزوی ۵۰۷/۲]

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴۰۹/۵

آغاز: الحمدلله و سلام علی علی عباده الذین اصطفی،چنین گوید محمد باقر؛ **انجام:** لن يبغضک من العرب الا دعی و لا من العجم الا شقی

نسخه حاضر تا منقبت ۱۲۶ را در بردارد و بقیه اوراق آن افتاده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در انتها از صفحه ۲۰۱ تا ۲۱۱ مطالبی متفرقه در مناقب حضرت امیر (ع) آمده که بیشتر از شرح دیوان آن حضرت نقل شده همچنین حاوی اشعار حسان بن ثابت در روز غدیر و برخی ابیات دیگر است؛ ۱۲ص (۱۸۹–۲۰۰)، ۱۳-۱۴ سطر [ف: ۲ – ۵۰۷]

● **زينة المجالس** / مواعظ / فارسی

zīnat-ol-majāles

طوطی، ق۱۳ قمری

tūtī (- 19c)

درباره عالم روح و عالم تکلیف و عالم مکافات به روشی عرفانی اخلاقی با شواهدی از آیات و احادیث و اشعاری از مؤلف و عرفای فارسی زبان در سه «فصل» و یک «خاتمه»: ۱. عالم روح که نشأه اولی است؛ ۲. عالم مکافات که نشأه دنیا گویند؛ ۳. عالم مکافات که نشأه آخرت گویند؛ خاتمه: در دوستی با ائمه طاهرین علیهم السلام. عنوان‌های «فصل، مجلس و مسأله» دارد. در اثناء مؤلف اشعاری از خود با تخلص «طوطی» می‌آورد. مؤلف از کتاب «هزار مسأله »خود نام می‌برد، منزوی احتمال داده مؤلف کتاب همان ناظم «نظم الشهداء» باشد.

آغاز: حمد مخصوص خداوندی است که گوهر عقل را نثار بنی آدم نموده و درهای علم و معرفت و بصیرت و دانش بر مکلفین گشود

انجام: و این چند کلمه بر سبیل تذکره و موعظه قلمی شد تابرادران ایمانی و اخلاء روحانی این بضاعت را بطلب آمرزش یاد کنند، و الحمدلله وحده ... و لعنة الله علی اعدائهم اجمعین إلی یوم الدین

[دنا ۱۲۹۱/۵ (۹ نسخه)؛ لغت‌نامه دهخدا ۳/۳ «اخلاق و عرفان» ناشناس؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۲۱/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۱۳/۶ «اخلاق و عرفان» ناشناس و ۱۹۵/۷ با عنوان تذکره از طوطی و ۴۸۲/۶ با عنوان «زینت المجالس»]

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۴۹۴-۱۸/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب و نستعلیق، کا: محمد باقر گل محمد قزوینی الاصل اصفهانی المسکن، تا: ۲۷ شعبان ۱۲۳۷ق، جا: زنجان؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۴- ۲۲۶۶]

۲. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۱۳۸

آغاز: حمد مخصوص خداوندیست که گوهر عقل را نثار بنی آدم نموده و دریای؛ **انجام:** اخلاء روحانی این بی بضاعت را به طلب آمرزش یاد کنند و الحمدلله وحده

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق، جا: قزوین مدرسه مولا ویردی خان؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۰گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲ – ۳۰۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۲۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میر جلال ولد محمد باقر موسوی، تا: ۱۲۴۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۳۷ – ۲۵۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: نصرالله بن محمد کریم، تا: شنبه ۲۵ ذیحجه ۱۲۴۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۶۴گ، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۱ – ۲۴۲۸]

۵. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲۰

آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف و کتاب به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [رشت و همدان: ف: – ۱۶۹۱]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۱۹
آغاز و انجام: برابر
نام کتاب به استناد نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: علی ولد کربلائی محمد علی، تا: ۲۵ ذیقعده ۱۲۵۵ق، جا: قزوین؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ – ۳۰۱]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۵۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن میرزا کبیر، تا: ۱۰ صفر ۱۲۵۵ق؛ جلد: مقوا، ۲۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۳۳/۲ – ۱۳۴]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۹۵۲
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف با توجه به آغاز و انجام ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: عباسقلی بن اروجعلی، تا: ۱۲۶۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۵ – ۸۸]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۰۷
همان نسخه بالا [مؤید: ۳ – ۲۳]

۹. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۵۴
آغاز و انجام: برابر
نام کتاب و مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ شعبان ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای [نشریه: ۳ – ۳]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۷۶
آغاز و انجام: برابر
نام مؤلف به قرینه نسخه تعیین شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد علی واعظ تفرشی تهرانی مکنی به سید ابوالحسن و مشهور به سید آقای واعظ، تا: پنج‌شنبه غره ذیحجه ۱۲۶۸ق، جا: قرله فلتوق از محال خمسه؛ مهر: کاتب «عبده ابوالحسن الحسینی» (بیضی)، «عبدالراجی باقرالحسینی»؛ جلد: تیماج سبز، ۸۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۸۰۲]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۱۱/۱–۳۸/۱۳۱–۷۵۱۱/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد کافی بن محمد یوسف، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۶۶]

● **زینة المجالس** / متفرقه / فارسی
zīnat-ol majāles

کرمانی، عبدالعلی بن کریم، ق۱۴ قمری
kermānī, ‘abd-ol-‘alī ebn-e karīm (- 20c)

سخنرانی‌ها و درس‌ها و گفته‌های متفرقه و بعضی از مکاتیب حاج محمد خان بن کریم خان کرمانی را که در مجالس عمومی یا خصوصی می‌گفته، در این کتاب که دو جلد است گرد آورده شده، جلد اول دارای یازده باب و جلد دوم مجالس به ترتیب تاریخ آنها تنظیم شده است. بعضی از گفته‌های کرمانی را که در محافل بیان کرده ملا جعفر اصفهانی نیز فراهم آورده و به این کتاب به صورت جزء سوم الحاق شده است. عناوین ابواب جلد اول چنین است: ۱. تفسیر بعضی آیات و اخبار؛ ۲. بعضی احکام فقهیه؛ ۳. بعضی دعوات مأثوره؛ ۴. پاره‌ای از معالجات طبیه؛ ۵. فضایل بعضی از بزرگان دین؛ ۶. مواعظ و نصایح متفرقه؛ ۷. بعضی از خوابهای کرمانی؛ ۸ خواب‌هایی که تعبیر کرده است؛ ۹. بعضی از مزاح‌های کرمانی؛ ۱۱. بعضی فرمایشات متفرقه؛ ۱۱. بعضی خطب و فوائد و نوشته جات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۲۹
آغاز: الحمدلله و سلام علی عباده الذین اصطفی، و بعد چنین گوید بنده خانواده رسالت و غلام خانه زاد حضرت حجت
خط: نسخ، کا: حسین بن اسماعیل لاهیجانی رشتی و محمد بن محمد حسن خیرودی، تا: جزء اول به تاریخ شب جمعه ۴ ذیقعده ۱۳۰۳ و دوم به تاریخ پنج‌شنبه ۲۳ ربیع الاول ۱۳۰۵، جا: لنگر کرمان؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۳۲گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۳۱۳]

● **زینة المجالس** / – فارسی
zīnat-ol majāles

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۲۴
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از منصور دیهیم [رایانه]

● **زینة المحافل و حلیة الافاضل** / ادبیات / عربی
zīnat-ul-maḥāfil wa ḥilyat-ul-afāḍil

اشعاری را در موضوعات مختلف از شعرای بزرگ برگزیده و آنها را در دوازده «باب» گرد آورده است: ۱. فیما یستشهد به فی الاخوانیات من ذکر الاشتیاق و لوعة الفراق؛ ۲. المناقب و المآثر لاولی المناصب و المفاخر؛ ۳. الذم و المقابح و المساوی و الفضائح؛ ۴. التهادی و التهانی و ما یندرج تحت هذه المعانی؛ ۵. التعازی و المصائب لذوی الارحام و العصائب؛ ۶. شکر الخول و الخدم لاولیاء النعم؛ ۷. شکایة الاخوان و نکایة الزمان؛ ۸. تقلب الاحوال و ما یلیق بها من الحکم و الامثال؛ ۹. الاستماحة و الشفاعة و الاستعانة و الضراعة؛ ۱۰. الحبس و الاطلاق و نقض العهد و المیثاق؛ ۱۱. الشجعان و الکماة و الفرسان و الذهاة؛ ۱۲. وصف البلاغة و الفضل و البراعة.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۴۳/۴

آغاز: الحمد لله مبتدی رشائع الافضال و مجدی روائع الاقبال و الصلاة علی محمد نبیه و صحبه و الآل ماطرن اکمام النبی بشعیف الآل

نسخه اصل: کتابخانه ملی بریتانیا -لندن ۵۳۲۱؛ بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مصحح؛ ۴۳ص (۱۲۲-۱۶۴) [عکسی ف: ۶ - ۴۴۱]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۰/۱۳-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا ، [فیلمها ف: ۱ - ۵۲۶]

← زینة المدایح ⪢ تکمله زینة المدایح

● **زینة المدایح** / شعر / فارسی

zīnat-ol-madāyeh

شریف تبریزی، - ۹۵۶ ؟ قمری

šarīf-e tabrīzī (- 1550)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۸۴

بی‌کا، تا: ۱۲۱۸ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۲سم [رایانه]

● **زینة المدایح = تذکره مآثر خاقان** / شعر / فارسی

zīnat-ol madāyeh = tazkere-ye ma'āser-e xāqān

همای مروزی، محمد صادق، ق۱۳ قمری

homā-ye marvazī, mohammad sādeq (- 19c)

اهدا به: فتحعلیشاه قاجار (۱۲۱۱-۱۲۵۰ق)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۸ق

تذکره‌ای است مشتمل بر یک دیباچه از مؤلف که کتاب را بر یک «آرایش» و دو «پیرایه» و یک «زیور» تقسیم کرده است، بدین ترتیب: آرایش، در ذکر اشعار فتحعلی شاه؛ پیرایه ۱. ذکر اشعار شعرای ملتزم رکاب؛ ۳. پیرایه ۲. ذکر اشعار شعرای ایران که فتحعلیشاه را مدح گفته‌اند؛ زیور، ذکر اشعار و احوال مؤلف. به‌طوری‌که می‌نویسد نام زینت المدایح را فتحعلیشاه به این کتاب داده است. شعرایی که در این تذکره از اشعارشان ذکر شده شعرای مداح فتحعلیشاه تا هفتمین سال سلطنت او هستند و قبل از اشعار چند سطری نثر در احوال شاعر و مناسبت شعر نوشته است. از جمله: میرزا رضی به محمد شفیع مستوفی تبریزی، عبدالرزاق بیک مفتون تبریزی، میرزا عبدالوهاب نشاط، در پیرایه دوم از سید صادق بیدگلی کاشانی، معصوم خاوری کوزه‌کنانی، حسینقلی بیک آذر بیگدلی متخلص به داور، میرزا محمد علی بن میرزا کاظم مستوفی، مجمر اصفهانی، در خاتمه شرح حال خود و علت تألیف کتاب را ذکر کرده است.

آغاز: ای ذکر تو گلفروش بازار سخن ×× رنگین [ز] تو برگ برگ گلزار سخن / اوصاف تو دیباچه مجموعه نطق ×× توحید تو مشاطه رخسار سخن. زینت مدایح و زیب محامد، حمد محمودی است جل ذکره که حمدش زینت زبان ...

انجام: ز غیبم هاتفی آواز داد از بهر تاریخش ×× که بنگر شاد از دیدار بلقیسی، سلیمانی / عیان تا نیست پایانی بدوران عهد شاهی را×× نباشد عیش ایشانرا چو عهد شاه پایانی

[الذریعة ۹۵/۱۲ و ۲۴۳/۲۰؛ دنا ۱۲۹۲/۵-۱۲۹۳ (۳۵ نسخه)؛ فهرستواره منزوی ۱۹۱۴/۳؛ تاریخ تذکره‌های فارسی ۶۸۷/۱]

شرح و حواشی:

۱- تکمله زینة المدایح؛ همای مروزی، محمد صادق (-۱۳)

۲- دیباچه تذکره زینة المدائح؛ همای مروزی، محمد صادق (-۱۳)

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۸۵۵

کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۲؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۷۱گ، اندازه: ۱۹/۷×۳۲/۱سم [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۶۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۹گ، ۱۵ سطر (۱۲×۲۰/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۳۲سم [ف: ۱۰ - ۱۵۵۹]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ با سرلوح؛ کاغذ: فستقی، جلد: روغنی زمینه مرغش، ۲۵گ، ۱۵ سطر (۱۸/۷×۲۸/۱) [ف: ۳ - ۴۴۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۳۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای رکابه، دارای یک سرلوح مذهب، مجدول؛ تملک: محمد حسن خان بن ضیاء الملک در ۲۶ رجب ۱۲۷۸؛ یادداشت مفصلی به خط شکسته بسیار بدخوان از محمد تقی احیات الملک مورخ ۱۳۴۶ که مطالبی از محمد حسن خان اعتماد السلطنه و غیره است؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج قهوه‌ای، ۲۲۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۴سم [ف: ۲۷/۱ - ۶۷]

۵. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۲

آغاز: محفل آسوده، فرد: نه قدیم است و به جائی است زتقدیم وجود ×× که حدوثش قدم باز پسین قدم است؛ **انجام:** به چوگان تا زند کوبی زمهر و از هلال آرد ×× ز بهر او فلک هر صبحدم گوئی و چوگانی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۸۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۳]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۱عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: کتابخانه‌ای شخصی؛ خط: نستعلیق شکسته زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [عکسی ف: ۲ - ۳۲۸]

۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۸ ـ ب

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۵گ، ۱۵ سطر (۱۳/۵×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱ - ۳۰۸]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۹۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۶]

۸. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۹

انجام: سرها همه بی تن شده اندر آبست ×× تنها همه بی سر شده اندر آبست.

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ تملک: ملامحمد کاظم و فرزندش میرزا علی محمد؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۰۰]

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۰۱]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ - ۴۷۶]

۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: کبود، ۳۳۷ص، قطع: رحلی [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۹۴۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** برفراز تخت چون خورشید شاه تاج بخش ×× در برش انجم صفت شهزادگان تاجدار

ظاهراً ناقص؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۵۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۴]

۱۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۰۴۸/۱-۱۶/۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** امید که تا شاهد وجود در محفل ایجاد و ساقی است و باده کشان موجود ات ا زنشانه فیوضات الهی

بخشی از اول کتاب به صورت پراکنده موجود است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: کاغذ، ۱۴گ، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۶۷]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: آبی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۷۴گ، ۱۵ سطر (۱۲×۲۳/۵)، اندازه: ۲۰/۲×۳۳/۳سم [ف: ۷ - ۱۱۹]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بتو این عشرت دلخواه مبارک بادا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام (یک قصیده از آخر این نسخه افتاده)؛ یازده برگ از مثنوی وامق و عذرای میرزا صادق ناصی اصفهانی ضمیمه است؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۹۰گ، ۱۵ سطر (۹/۷×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۵/۳سم [ف: ۷ - ۱۲۳]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ مجدول؛ ۱۸۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ - ۲۳۲]

۱۵. اراک؛ نسخه‌های پراکنده؛ شماره نسخه:۲۰۹

آغاز: عنوان نورین از دم جان بخش اوست و مطلع حمد را معنی روشن از نفس خرم او؛ **انجام:** نشسته شاد و خوش هر بنده مانند مولائی ×× برقص ار هر کناری سر و قدی کرده چولائی

نسخه ایست که مؤلف بیشتر در مدح فتح علی شاه قاجار سخن رانده؛ خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۷ شوال ۱۲۲۶ق، به خواهش آقا میرزا معصوم طبیب؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: احمد حمیدی مهاجران؛ کاغذ: لیمویی، جلد: تیماج عنابی، ۱۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹/۵سم [دو کتابخانه اراک: - ۲۴۲]

۱۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۴۹-۵/۱۳۹

آغاز: و عالم عاجز از نبی بقران بشری که نه گویا وداناستی کمتر ا زخار وخاراستی ... به یک مینو و ... مرتب گردید مینو ... روضه اول ... حرف الالف ... گذری جانب حسرت نگری نیست ترا ×× حسرت این است که بر ما گذری نیست ترا؛ **انجام:** یا جرم منه و مشرکا زهره بهم ×× درپنجه آفتاب دارند قران ... و این غلام عقیدت فرجام را بر ... اعتبار به تشریف تحسین مشرفند المبدأ

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ربیع الثانی ۱۲۲۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۶۷]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۵۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ تملک: محمد علی تربیت؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۹گ، ۱۹سطر (۹×۲۱)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۱۷ - ۱۵۴]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۹۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ در حواشی این نسخه جلال الدین میرزای قاجار متخلص به جلال یادداشت‌هایی به نظم و نثر نوشته؛ واقف: درة السلطنه ملکزاده کوثر؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰۶گ، ۱۳ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۲سم [ف: ۷ - ۱۲۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۶-عکسی

اصل نسخه: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۵]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۷۴۴

آغاز: آفتاب روی او تابان ز رمح مشرکان ×× باد یارب منکسف تا حشر روی آفتاب؛ **انجام:** تا چه خواهد گفت یارب خسرو فرخ سیر ×× تا چه خواهد کرد یا رب طالع ناسازگار

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: رمضان ۱۲۴۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ واقف: غلامحسین صراف زاده، ۱۳۶۳؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۲۷۵]

۲۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۶۰۴/۲-۲۸/۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** در تعریف سور و تاریخ عیش با سرور

شاهزاده زاده عباس میرزا ... شهنشاه جهان فتحعلی شاه ... مؤسس
تا شود عیشی به اوشه کرد ایمائی بیارایند تا جشنی به عالم داد
فرمانی
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۸گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۴- ۲۲۶۷]

۲۱. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

انجام: تألیف و تربیت کتاب زینة المدایح مأمور و الحمدلله از میامن اقبال بی زوال خسرو بی همال با تمام و انجام آن مسرور گردیده صورت اختتام پذیرفته و الله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۶۵ق، جا: قریه نو خندان؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج عنابی، اندازه: ۱۴×۲۲سم [نشریه: ۷ - ۷۳۵]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** در آن عشرت نثار بارگاه شاه ظاهر کرد ××
مهیا کرد لعل آبداری در غلطانی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۴۴۹ص، ۱۲ سطر (۴/۵×۷)، اندازه: ۱۵/۵×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۲۱۴]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۴

آغاز: شاهنشه زمان که طغانشاه آفتاب ×× در بارگاه حشمت او
آق سنقر است؛ **انجام:** نشسته شاد و خوش هر بنده ای مانند
مولایی ×× برقص از هر کناری سر و قدی کرده جولانی
این نسخه دیباچه و مقدمه‌های نثر را ندارد و اشعار از فتحعلی شاه و صبا و نشاط و هما است؛ خط: شکسته نستعلیق بدخط، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ یادداشت ملک الشعرا بهار؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: روغنی مبتذل، ۲۹۶ص، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۸ - ۲۱۶]

۲۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد کتاب زینة المدایح بحسب الامر نواب فریدون میرزا روحی فداه ... تا چه خواهد گفت آیا خسرو
فرخ سیر ×× یا چه خواهد کرد دیگر طالع ناسازگار
خط: شکسته نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۳۲۸ق؛ مجدول، مذهب، ۱۵-۱۶ سطر [نشریه: ۷ - ۷۳۵]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۱۹۵گ، ۶۲ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۱۸۰]

۲۶. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۶۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم، برای میرزا معصوم؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: بیاضی [نشریه: ۵ - ۶۳۰]

۲۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۲۴-ف

نسخه اصل: کتابخانه ملی ۴۶۵۶-۹۵۰ [در فهرست با عنوان تکمله زینة المدایح آمده]؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۴۷]

۲۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۷۵۹

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: باقر کتابچی؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۱۵۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۹ - ۱۸۰]

۲۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۶ فرخ

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مهر: «عبدالراجی علی رضا»؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۵۲گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: - ۱۰۰]

۳۰. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا چه خواهد گفت یا رب خسرو فرخ سیر ××
تا چه خواهد کرد یا رب طالع ناسازگار
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کا: ظاهراً خود مؤلف؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۱۲۶گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۸۰۹]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۷

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای یک سر لوح نوساز؛ ۲۲۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۲]

● زینة المدائح الملقب بالنور اللائح / ادبیات / فارسی

zīnat-ol madā’eh al-molaqab be-n-nūr-el lā’eh

خوئی، مصطفی بن محمد، ق۱۳ قمری

xū’ī, mostafā ben mohammad (- 19c)

وابسته به: القصیدة المیمیة فی مدح علی بن الحسین (ع)؛ فرزق، همام بن غالب (-۱۱۰ق)
به درخواست: میرزا محمد حسین فرزند حاج عبدالکریم تبریزی
شرح نیکویی است بر قصیده مشهور میمیه فرزدق «هذا الذی تعرف البطحاء وطاته» که در مدح حضرت سجاد علی بن الحسین علیه السلام با حضور هشام بن عبدالملک خلیفه عباسی سروده و شارح آن را شرح کرده است و «نور لایح» لقب داده است. این شرح مشتمل بر حل لغات و توضیح اعراب و ترکیب ابیات و ترجمه معانی با عناوین «اللغه، الترکیب، المعنی، نظم» می‌باشد و گاهی توضیحاتی با عناوین «فائده» نیز افزوده و هر بیتی را به بیتی فارسی با قافیه میم ترجمه نموده است و احتمالاً این نظم فارسی از خود شارح باشد.
این کتاب دریک «مقدمه» و چهار «فصل» و یک «خاتمه» تنظیم شده است: مقدمه: در بیان احوال فرزدق؛ فصل ۱. احوال هشام اموی؛ ۲. احوال حضرت امام زین العابدین؛ ۳. شرح قصیده؛ ۴. بعضی معجزات و مناقب امام علیه السلام. (احمد اشکوری)
آغاز: الحمدلله الذی جعلنا من خیر امة و صیرنا من المؤتمین بامامة الهادین ... اما بعد غریق بحار آثام خادم آثار ائمه انام؛
انجام: ابی الله الا ان یتم نوره و لوکره المشرکون، تمام شد شرح

قصیده فرزدق بعون الله الموفق الحق.

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۵۲ق؛ اهدایی: شیخ محمد جواد علمیه؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: تیماج، ۸۳گ، ۲۱ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۰۴۶] و [نشریه: ۴ - ۳۸۵]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹/۱

آغاز و انجام: برابر

نام کتاب و مؤلف با توجه به نسخه وزیری کامل شد؛ خط: نسخ، کا: غلامرضا بن اسماعیل، تا: ۱۲۵۲ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۶۳گ (۱پ-۱۶۳ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۵]

● **زینة المریدین فی آداب السالکین** / عرفان و تصوف / فارسی

zīnat-ol morīdīn fī ādāb-es sālekīn

بورواری، محمد بن اسحاق

būrvārī, mohammad ebn-e eshāq

اهداء به: سلطان محمود بن محمد شاه بن مظفر شاه

به درخواست: شیخ محمود بن جلال حسینی بخاری

مؤلف که از مریدان ابوالفضل محمد بن احمد بن حسین حسینی بخاری معروف به سید راجو بوده این اثر را در آداب و اخلاق اهل طریقت نگاشته، مشتمل بر هشت «باب»: باب ۱. بیان آداب مرید شدن؛ ۲. بیان حقوق شیخ و آداب مرید؛ ... ۳. بیان آداب احوال مختلفه ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۳۵

آغاز: لسانه حتی یستقیم جوارحه یعنی راست نشود ایمان مردم تا راست نشود؛ **انجام:** و باید که در سفر تجارت خواندنی و گزاردنی فوت نکند در راه.

نادر و ناقص؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۱۲ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۳/۵سم [ف: ۵۰ - ۱۲۶]

● **زینة المصلین** / فقه / فارسی

zīnat-ol mosallīn

قزوینی، عباس بن اسماعیل، - ۱۳۰۴ قمری

qazvīnī, ʻabbās ebn-e esmāʻīl (- 1887)

رساله مختصری است در مقدمات نماز از جمله تفسیر و بیان دعاهای وارده در افعال وضو و دعاهای وارده قبل ازشروع نماز و شرحی از آیات سوره حمد و توضیح معانی و اذکار وارده در خلال نماز با بیانی ساده و دلنشین، شرح حال مؤلف.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۴۰۶/۳

آغاز: الحمد لمن له الکمال و الصلاة عن نبیه؛ **انجام:** نماز حقیقی بدهد. قد تم بید مؤلفه فی لیلة التاسع من الربیع الاول من۱۳۰۲ کامل و احتمالاً نسخه منحصر می‌باشد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۰۲ق؛ ۸گ، ۱۷ سطر [ف: ۲ - ۵۰۳]

● **زینة مفاتیح کنز الله** / عرفان و تصوف / عربی

zīnat-u mafātīḥ-i kanz-il-lāh

حسینی بخاری، محمد بن برهان، ق۹ قمری

hoseynī boxārī, mohammad ebn-e borhān (- 15c)

مؤلف در این رساله اسماء فرشتگان مقرب، خلفای راشدین، ائمه هدی را تا حضرت عسکری (ع) ذکر نموده، از آن جا به نام جعفر کذاب (جد دوازدهم خود) تا ناصرالدین محمود (جد اول خود) می‌پردازد، سپس برخی از اقطاب صوفیه مثل صدرالدین راجو و شمس الدین حامد و شرف الدین مشهدی و پدر خودش برهان الدین عبدالله را ذکر نموده و اینان را کلیدهای کنزهای خداوند می‌داند.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۱۷۳/۵

آغاز: بسمله. المستعان هو الله المستعان هو الله المستعان هو الله الحمدلله الذی انزل سورة الفاتحة مخصوصة بمحمد بن عبدالله؛ **انجام:** الخلیفة الحق الی بلا و الله المشهور بحضرة زین العابدین رضی الله تعالی عنه ...

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی کشمیری، جلد: تیماج فرنگی، ۳ص (۲۴-۲۶)، ۱۹سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۲۱]

● **زینة المنابر** / گوناگون / فارسی

zīnat-ol manāber

یزدی، محمد، ق۱۴

yazdī, mohammad (- 14c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۹ ذیحجه ۱۳۷۳ق

پنجاه منبر (مجلس) است تنظیم شده برای واعظان و اهل منبر، مشتمل بر آداب دینی و دستورات اخلاقی با استفاده از آیات کریمه و احادیث اهل بیت علیهم السلام.

یزد؛ مدرسه خان؛ شماره نسخه:۴۸

آغاز: الحمدلله الذی من علی عباده بنبیه المرسل و کتابه المنزل ... اما بعد چنین می‌گوید این بنده حقیر اقل الطلبه

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ در آغاز فهرست منابر به تاریخ اول جمادی الاول ۱۳۷۲ آمده و نام کتاب در پایان به «مجمع المنابر» تغییر داده شده؛ جلد: مقوایی، ۲۳۵گ، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: - ۳۲]

● **زينة المؤمنين** / کلام و اعتقادات / فارسی
zīnat-ol-mo'menīn

اشکوری، محمد باقر بن عبدالمجید
eškavarī, mohammad bāqer ebn-e 'abd-ol-majīd

مختصری است در اصول اعتقادی دینی بر پایه اعتقادات شیعه، در یک «مقدمه» و چند «فصل» و یک «خاتمه» و در پایان اصول پنج‌گانه بسیار مختصر تکرار شده و این بخش می‌تواند رساله جداگانه‌ای باشد.

آغاز: احمدك اللهم يا من دل على ذاته بذاته و تنزه عن مجانسة مخلوقاته ... چون زمره ای از احباء روحانی و اخلاء ایمانی.

انجام: بدانکه آنچه توحید و نبوت و معادند از اصول دین اند اما عدالت و امامت از اصول مذهبند و تفرقه بین ایشان ظاهر و هویدا است.

[دنا ۱۲۹۳/۵؛ فهرستواره منزوی ۳۳۸/۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۸۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ در حاشیه کتاب اول به تاریخ ۱۲۳۷ مطالبی مناسب موضوعات افزوده شده؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰گ (۱پ–۳۰ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۹۶]

● **زينة الواعظين و بهجة المستمعين** / تاریخ معصومین / فارسی

zīnat-ol vā'ezīn va bahjat-ol mostame'īn

عقدائی، محمد جعفر بن الیاس، ق۱۳ قمری
'aqdā'ī, mohammad ja'far ebn-e elīyās (- 19c)

در فضایل و مناقب حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام که مؤلف پس از گرد آوری بسیاری از احادیث صحیح شیعه و اهل سنت بدین کار به سال ۱۲۳۵ق شروع کرده و طی سی «زینت» گزارش نموده و هر زینت مجلس مانندی است برای واعظان و سخن‌گویان با بیان بعضی از مصایب امام حسین علیه السلام در پایان هر زینت. مختصر عناوین کتاب: زینت ۱. خلقت نور سید انبیا و سید اوصیا؛ ۲. محبت امیرالمؤمنین با جناب الهی؛ ۳. محبت جناب رسالت مآب با علی مرتضی؛ ۴. محبت علی مرتضی با رسول خدا؛ ۵. محبت ملائکه با امیرالمؤمنین؛ زینت ۶. محبت پیامبران با علی بن ابی طالب؛ ۷. ظهور آن حضرت بر ملائکه و جن و انس؛ ۸. ثواب دوستان جناب امیرالمؤمنین؛ ۹. ولادت و معجزات آن حضرت پیش از ولادت؛ ۱۰. معجزات ایام طفولیت؛ ۱۱. اسم آن حضرت در کتب پیامبران؛ ۱۲. غزوات آن جناب در روزگار پیامبر؛ ۱۳. معجزات جنگی آن جناب؛ ۱۴. معجزات آن حضرت در زنده کردن مردگان؛ ۱۵. معجزات آن حضرت نسبت به دشمنان؛ ۱۶. معجزات آن جناب در عصر خلفا؛ ۱۷. بعضی معجزات غریبه آن حضرت؛ ۱۸. خبر دادن آن حضرت از علوم پنهانی؛ ۱۹. معجزات وی نظیر معجزات پیامبران؛ ۲۰. رد شمس و معجزات دیگر؛ ۲۱. طی الارض؛ ۲۲. شفا دادن مرضی؛ ۲۳. معجزات راجع به جمادات؛ ۲۴. معجزات راجع به نباتات؛ ۲۵. معجزات راجع به بهائم؛ ۲۶. آب یافتن برای لشکر؛ ۲۷. قتل خلیفه دوم و سوم؛ ۲۸. خلافت و جنگ جمل؛ ۲۹. غزوه صفین و نهروان؛ ۳۰. وفات آن حضرت و معجزات قبر آن‌جناب. (احمد اشکوری)

آغاز: بسمله، زینت بر دوش حسنای زیبای عبارات و بهجت و سرور قلوب مستمعان ارادت سمات جواهر زواهر حمد و ستایش خداوندگاریست که به فحوای مضمون ...

[دنا ۱۲۹۴/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۲۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** از حضرت امام جعفر صادق و حضرت امام رضا (ع) منقول است که حق تعالی پیغمبرش را یتیم گردانید و پدر و مادر آن حضرت را در طفولیت او به رحمت خود برد تا آنکه اطاعت احدی به غیر از خدا بر او لازم نباشد.

خط: نستعلیق، کا: نور محمد بن علی محمد، تا: جمادی الاول ۱۲۵۹ق؛ مصحح؛ دستخط آیت الله مرعشی نجفی (ره) چنین آمده: «بسمه تعالی، این نسخه را از طرف مرحوم حاج میرزا خیرالله صدری خرمدره‌ای وقف نموده و در کتابخانه عمومی حقیر که در سنه ۱۳۸۶ تاسیس شده قرار دادند، شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی ۱۳۸۷»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع مشکی، ۴۷۲گ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۲سم [ف: ۳۷ - ۴۳۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و به روایتی متوکل او را کشت و یقین زید و بهلول زیاده شد

خط: نستعلیق، کا: شکر الله بن لطف الله بن عبدالله بن فتحعلی شاه قاجار، تا: شنبه ۴ رمضان ۱۳۰۱ق، جا: ابهر؛ چند یادداشت از جمال الدین بن ابوالفتح انصاری ابهری و حسینقلی قاجار ملقب به امیرزاده به تاریخ ۱۳۲۳ با مهر «حسینقلی قاجار» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷۳گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۵سم [ف: ۲۶ - ۶۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۹۴۳-۳۰/۱۳

آغاز: حق تعالی ندا کند که ای گروه خلائق ... فائده نوزدهم در بیان صفت بهشت اولا باید دانست که بهشت دار بقا و سلامتست و در آن مرگ نمی‌باشد؛ **انجام:** در کتاب کاشف الحق و زبدة المناقب از سلمان فارسی (رض) منقول است که گفت شخصی به خدمت امیرالمؤمنین شکایت نمود که عمر ... علی ولی خدا و وصی سید انبیاء و واقف اسرار است

در فهرست با مؤلف ناشناس و عنوان «زینة الواعظین» آمده که با تطبیق توضیحات کتاب‌شناسی نام کامل کتاب و مؤلف شناسایی شد. نسخه از میانه زینت هشتم آغاز می‌شود. در اول نسخه چنین

آمده: «هذا هو المجلد الثانی من زینة الواعظین»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۱۵۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۴- ۲۲۶۸]

۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۸۰

آغاز: باز آورد و سیصد هزار درهم بدو داد؛ **انجام:** وتصدیق بعلم.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: محمد تقی عقدائی؛کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی روکش کاغذ قهوه‌ای، ۲۸۱گ، ۱۶ سطر (۹/۵×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۴-۱۳۸۸]

● زین الرسائل / اخلاق / فارسی

zayn-or-rasā'el

سلطان محمد میرزا قاجار، ۱۲۲۷؟ - ۱۲۹۲ ؟ قمری

soltān mohammad mīrzā qājār (1812 - 1875)

تاریخ تألیف: ۱۲۶۸ق

در آداب معاشرت و نصایح و سخنان بزرگان و حکایات و وقایعی که برای مؤلف رخ داده است و آن را به نام دوستی زین العابدین نام ساخته است. نوشته شده به سبک گلستان سعدی. در ابتدا در معرفی کتاب و علت تحریر آن می‌نویسد: «بنده هیچ ندان سیف الدوله سلطان محمد بن فتحعلی شاه قاجار ... که در ایام جوانی چنان که دانی مرا دوستی بود یگانه و رفیقی فرزانه چون عادت روزگار است و تأثیر گردش لیل و نهار چندی در میانه ما دوری واقع شد. در این سال فرخنده فال که سنه ۱۲۶۸ هجری است هر یک جداگانه به خیال حج بیت الله الحرام و زیارت قبور ائمه انام راه مسافرت پیش گرفته در عراق عرب پریشانی مان جمع آمد. دیده از دیدار یکدیگر منور ساختیم. به تلافی دوریهای گذشته نزدیکی جسته مفارقت از یکدیگر نمی‌کردیم روز و شب با هم به سر می‌بردیم. روزی بدون حضور شخصی ناملایمی از ارض مطهر غری عزیمت نینوا نموده در زورقی جا گرفته باد مراد در نهایت ملایمت به پرده مقصود وزیدن گرفت ... لبها به طرانه [کذا] و تکلم گشوده گشت از بی ثباتی روزگار و بی مهری اهل دنیا گفتگوها می‌شد. بر من آن چه گذشته بود اظهار می‌کردم او می‌شنود بر او آن چه رسیده بود می‌گفت من استماع می‌کردم. آن دوست گرامی از من خواهش فرمود که چون سخت و سست دنیا بر تو بسیار گذشته و زشت و زیبایی بی‌شمار دیده‌ای از جهت آگاهی خاطر من دستورالعملی برای معاشرت با مردم و رفتار در دنیا بر صفحه نگار تا گاه و بیگاه از مطالعه آن نفس خود را آگاهی داده نگذارم عدول از راه راست نماید. از جهت رضا جویی خاطر آن گرامی، قلمی برداشته مشغول نگارش این مختصر رساله شده در تحریر این کلمات رعایتی از انشاپردازی و سخن سازی نمی‌شود ... چون اسم شریف آن گرامی زین العابدین بود این رساله را به زین الرسائل نامیدم». مشتمل بر «مقدمه» و یک «باب» و «نتیجه» و «خاتمه»: مقدمه: در بی‌ثباتی دنیا و تحصیل آخرت و ذکری از این که همه امورات روزگار بسته به تقدیرات خداوندی است؛ باب: مشتمل بر سه «فصل»: ۱) کلمات جنید بغدادی، ۲) مکالمات حضرت عیسی با شبان، ۳) وصیت لقمان حکیم با پسر خود؛ نتیجه: در سلوک با مردم و طور حرکت در دنیا و زندگانی؛ خاتمه: در بعضی از حکایات واقعه و تلبیسات مردم زمانه با یکدیگر و طمع آنها که خود دیده‌ام و خالی از تازگی نیست. (حکیم)

آغاز: الحمدلله و السلام علی عباده الذین اصطفی. چنین گوید بنده هیچ ندان ...

انجام: ... به خیال این که دانه او سبز شود و تاک گردد و ثمر دهد منافع از او برد. زهی غفلت و بی خبری از مردن.

[دنا ۱۲۹۴/۵؛ فهرستواره منزوی ۴۸۲/۶]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۶/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر تفرشی، تا: ۱۲۷۸ق؛ مصحح، یادداشت مفصلی از اسماعیل هنر جندقی در ۱۰ شوال ۱۲۷۸ق؛ جلد: تیماج عنابی مجدول، ۳۴گ (۳پ-۳۶ر)، ۱۶ سطر (۱۱/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۲۰ - ۵۰۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۳۹/۹

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد باقر بن زین العابدین بن حسین بن علی یزدی حایری، تا: ۱۲۸۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۱ص (۴۲۸-۴۵۸) [ف: ۱۰ - ۱۶۰۸]

● زین الرمل / رمل / فارسی

zayn-or-raml

رمال اصفهانی، زین العابدین بن قاسم، ق۱۱ قمری

rammāl esfahānī, zeyn-ol-‘ābedīn ebn-e qāsem (- 17c)

مشتمل بر بیست و پنج «فصل» و «خاتمه».

آغاز: حمد و سپاس و ستایش بی قیاس موجودی که اوهام و افهام ...

۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۹/۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، ۵گ (۳۸پ-۴۲)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۹۸]

۲. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۱۰

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۳۲گ، اندازه: ۹/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۵۱]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۷۳۵/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** حکم برگرما و حرارت کند و الله اعلم

بالصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی روکش گالینگور مشکی، ۲۲ص (۱۰۳-۱۲۴)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۲)، اندازه: ۲۱×۲۹سم [ف: ۵ - ۱۷۷۲]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۷۴۰

آغاز: حمد و سپاس بیقیاس مر موجودی را که او طالع صاحبش بیت الفرض صاحب عرض؛ **انجام:** طالع صاحبش بیت الفرض صاحب عرض

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● زین الرمل / رمل / عربی

zayn-or-raml

مشهدی، محمد بن حسن، ق۱۳ قمری

mašhadī, mohammad ebn-e hasan (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۱۱ق؛ محل تألیف: مشهد رضوی

در یک «فاتحه» و دو «موقف» و یک «خاتمة».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۳۸۷/۳

آغاز: بسمله. الحمدلله علی نواله الذی لا یحصی و الصلاة علی محمد و آله عدد الرمل و الحصی. اما بعد فیقول الفقیر الی ربه السرمدی محمد بن الحسن المشهدی. هذه مختصر زینت به علم الرمل فی عین الفضل و سمیته به «زین الرمل»؛ **انجام:** میزان الحق لیصرفوها ضاحکا فی العاقبة، و الی الله عاقبة الامور. تم المختصر بتاریخ عدد حروف التاریخ ۱۲۱۱ (کتبه العبد ... فی المشهد الرضوی ...)

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل بن سید ابوالحسن موسوی عریضی یزدی، تا: شوال ۱۲۱۵ق، جا: مشهد رضوی؛ مجدول، با یک سرلوح زرین، محشی با نشان «منه عفی عنه»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۵۰پ-۶۳پ)، ۱۲ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۹۳]

● زین الفتی فی تفسیر هل أتی / تفسیر / عربی

ziyn-ul-fatā fī tafsīr-i hal atā

عاصمی، احمد بن محمد، ق۴ قمری

ʻāsemī, ahmad ebn-e mohammad (- 10c)

در تفسیر سوره انسان با استفاده از احادیث و روایات که بیشتر آنها در فضایل امام علی علیه السلام و اهل بیت ایشان وارد شده است، مؤلف این کتاب را به درخواست شخصی ــ که نام وی نیامده ــ نگاشته و بعد از تفسیر سوره الرحمن به این کتاب پرداخته است.

[الذریعه ۹۰/۱۲؛ دنا ۱۲۹۴/۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۹۹

آغاز: و سماته اصدق السمات و اصله از کی الاصول و عقله اصفی العقول و نعته ازهر النعوت و اهل بیته اطهر البیوت و اولاده اکرم الاولاد

نسخه اصل: کتابخانه صاحب عبقات - لکهنو؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، محشی؛ ۸۲۰ص [عکسی ف: ۷ - ۹۷]

● زین المعتقد لزین المعتقد / ادیان و مذاهب / فارسی

zayn-ol muʻataqid li-ḏiyl-il muʻtaqad

ابهری، عبدالغفار، ق۸ قمری

abharī, ʻabd-ol-qaffār (- 14c)

ترجمه‌ای است به فارسی از رساله «الوارد الطارد لشبهة المارد». متن کتاب که به عربی بوده و این ترجمه فارسی هر دو از عبدالغفار ابهری است. مؤلف که خود مترجم نیز هست، در آغاز رساله چند صفحه زندگی‌نامه خویش را آورده است.

آغاز: سپاس و ستایش بی قیاس پادشاهی را که اول او بی ابتدا است، حیات همه احیا از او است و قیام همه أشیاء بدو است، هستی است مقدس از شبه و مثل. با وجود آنکه هم مرید است، هم مراد ... گنج ربوبیت در کنج خاک تعبیه کرد ... چون برادرم زین الحکماء و الفقراء زین الدنیا و الدین ... نظر بر واردی که امسال از غیبت بر دل این بیچاره آمد و آن وارد را که نام «الوارد الطارد شبهة المارد» [الهامی که تردید متمردان را می‌زداید] است التماس نمود که جهت من آن را به فارسی که از عربیت تنگ میدان تر است ... توقع به کرم اصحابی که این رسا را که «زین المعتقد لزین المعتقد» نام نهاده آمده، در نظر آرند ... بدانکه اول چیزی که بر آدمی زاد واجب است معرفت حق است

انجام: به مراقبت احوال اهل خلوت مشغول و سر استعجال تمام در سه مجلس که به قیاس دوازده ساعت زیادت نبوده این مجموع را در قلم آورده اصلاح فرمایند تا ثواب یابند انشاء الله

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱۹/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ یا ۱۰؛ کاغذ: ترمه نخودی، جلد: مقوایی، رویه تیماج مشکی، ۲۳گ (۴۵پ-۶۷)، ابعاد متن:۹/۲×۱۶/۳، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱۱ - ۵۶۳]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۶۳/۶

آغاز و انجام: برابر؛ نسخه: تمت الرساله و هو الخط الفقیر الی الله احمد بن محمد بن احمد بن البیابانکی المعروف بعلاء الدوله السمنانی قدس الله سره العزیز و قد فرغ من الرساله فی غرة ذو الحجة سنه تسعین خسمائه (؟)

در فهرست از علاء الدوله سمنانی دانسته؛ خط: نسخ، کا: محمد بن عبداله محمد مولائی و سلطان محمد بن شیخ علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج، قرمز، ۴۳ص، ۱۹ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۲۳۱]

● **زین المؤمن** / دعا / عربی

ziyn-ul-mu’min

رازی، جعفر بن الغازی، ق۱۱ قمری

rāzī, ja‘far ebn-e qāzī (- 17c)

تاریخ تألیف: از رمضان ۱۰۸۲ق تا ۲ صفر ۱۰۸۶ق

اذکار و دعاهایی که دارای فائده بسیار بود، گرفته شده از کتاب کافی و گاهی از کتاب‌های دیگر، در دوازده «فصل» و یک «خاتمه» گرد آورده و بعضی توضیحات که لازم باشد در حاشیه توضیح می‌دهد: فصل ۱. فیما یدعی به قبل الصلاة؛ ۲. فیما یدعی به بعد الصلاة؛ ۳. دعوات عند النوم و الانتباه؛ ۴. دعوات اذا خرج الانسان من منزله؛ ۵. دعوات للرزق؛ ۶. دعوات للدین؛ ۷. دعوات للکرب و الهم و الخوف؛ ۸. دعوات للعلل و الأمراض؛ ۹. دعوات الحرز و العوذة؛ ۱۰. الدعاء عند قراءة القرآن؛ ۱۱. الدعاء فی حفظ القرآن؛ ۱۲. دعوات موجزات لجمیع الحوائج؛ الخاتمة: فی حدیث أصبغ بن نباتة.

آغاز: الحمدلله الذی دلنا علی جادة النجاة و هدانا الی ما یصلح احوالنا فی الأمور الدنیویة و المعاد

انجام: و مضی بعد طلوع المشس فاذا هو بأثر شعر الشیطان مجتمعاً فی الأرض

[دنا ۱۲۹۴/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۷۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ زیبا ادعیه معرب، کا: محمد محسن بن علی رضا شیرازی، تا: پنج‌شنبه ۱۶ ذیحجه ۱۰۸۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵گ (۳۲۸پ-۳۶۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۱۷۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۵ ذیقعده ۱۰۸۲ق؛ دارای سر لوح صفوی، مجدول، مذهب، مصحح، محشی، در دو برگ آغاز و انجام نسخه چنین آمده، این نسخه به خط مؤلف نوشته شده، در ضمن این احتمال ضعیف هم است که مؤلف خطاط بوده باشد و این احتمال هم هست که کاتب نسخه نوشته مؤلف را تکرار کرده باشد؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عسلی، ۱۱۳گ، ۱۱ سطر(۵×۱۰/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲۸ - ۳۴۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قوام بن محمد تقی بن محمد سلیم بن محمد اسماعیل بن محمد سمیع بن محمد زکی بن محمد رضا حسینی، تا: چهارشنبه شعبان ۱۲۸۹ق؛ از روی نسخه مؤلف که روز چهارشنبه دهه سوم محرم ۱۰۸۸ آن را نوشته بود؛ ۶۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۷۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۸۸/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** (در پایان فصل ۱۲ افتاده): ... و بیض وجهی بنورک و اجعل ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن مشکی نو، ۳۲گ (۱۷۳پ-۲۰۴پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵/۸×۲۸سم [ف: ۵ - ۲۱۳]

● **زین الواعظین** / گوناگون / فارسی

zayn-ol vā‘ezīn

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-قرن ۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī‘ (1801 - 19c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۷ ذیحجه ۱۲۸۱ق

سی و یک مجلس است در مواعظ ماه رمضان ۱۲۷۱ق آن‌گاه که مؤلف در قزوین سخنرانی می‌کرده و آنها را برای استفاده فرزندش یا دیگر سخنرانان گرد آوری نموده و در سال ۱۲۸۱ق به پایان برده است. این کتاب، چهارصد و هفتاد و سومین کتابی است که وی نگاشته است. نامی از این کتاب در الذریعة نیامده است.

[دنا ۱۲۹۵/۵؛ الذریعة ۹۰/۲۵ و ۱۰۷/۸؛ تذکرة القبور ۳۴۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۱/۳

آغاز: احمدلله و اصلی علی احمده و اتبری ممن عاداه با حمده (ص) و بعد، عرضه می‌دارد ابن المرحوم ... که پس از ختم موازی چهارصد و کسری مجلد کتب و رسائل مطوله و مختصره؛

انجام: و عطف شد بر چهارصد و هفتاد و دو مجلد دیگر از کتب مؤلفه خود و هو العبد الجانی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۸۱ق؛ مصحح، محشی با نشان «ح»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱۱۱گ (۱۲۰-۲۳۰)، ۱۶سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۳۴ - ۷۷۵]

● **زین و محمود** / شعر / فارسی

zayn va mahmūd

عباسی، امیر اشرف بن عارف، ق۱۲ قمری

‘abbāsī, amīr ašraf ebn-e ‘āref (- 18c)

اهداء به: عبدالله خان حاکم حکاری

تاریخ تألیف: ۱۱۸۶ق

در این مثنوی که حدود سه هزار و پانصد بیت است داستان زین و محمود به نظم کشیده شده و در آغاز از شیخ الشیوخ شیخ عبدالرحمن از اولاد شیخ علوان ستایش می‌کند. اصل این داستان را شیخ عبدالرحمن جامی به کردی سروده بود و امیر اشرف آن را به فارسی برگردانده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۸۹

آغاز: فهرست کتاب نام الله ×× زان نامه شود تمام بالله / یا من هو آخر المقاصد ×× یا من هو منتهی المراصد؛ **انجام:** بس گنج گناه دارد از مال ×× فلسیش نه از نکوی اعمال / از عشق چو دادیش تو مطلع ×× آخرش ببنمش حسن مقطع

خط: نستعلیق، کا: علی، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۸ - ۹۱]

● زینیه در بیان عبارات شرعیه / فقه / فارسی

zynīa dar bayān-e ʻebārāt-e šarʻīyya

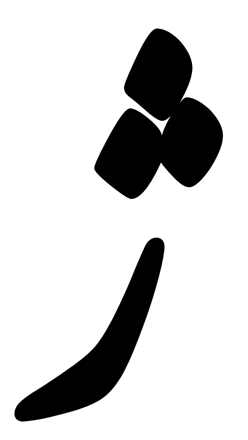
وابسته به: الالفیة فی فقه الصلاة الیومیة = الفیه شهید اول، محمد بن مکی (۷۳۴-۷۸۶)

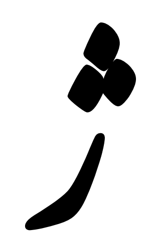
ترجمه الفیه شهید اول از مترجمی نامعلوم می‌باشد. به ظاهر حواشی رساله از شهید دوم است که به نام آقا کمال الدین نگاشته و در یک «مقدمه» و «خاتمه» و سه «فصل» ترتیب داده: مقدمه: در تعریف نماز؛ فصل ۱. مقدمات نماز؛ فصل ۲. مقارنات نماز؛ فصل ۳. پیدا نشد؛ خاتمه: در خلل نماز و غیر آن.

مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۶۶۶/۶

آغاز: بسمله. حمد بی حد و ثنای بی عدد شایسته کریمی است که نعمتهای او بر بندگانش ظاهر و وافر است ... اما بعد این فقیر کم بضاعت داعیه نمود که رساله الفیه را با حواشی خاتم المجتهدین فارسی سازد که فهمیدن آن بر سایر مردمان آسان تر است؛ **انجام:** از آن جهت که قضا در خارج وقت می‌باشد و ایشان را وقت معین نیست تمت الکتاب بعون الله الملك الوهاب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ واقف: سید سعید طباطبایی، ۱۳۳۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۴ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۸۲]

● **ژاله نامه** / - فارسی
žāla-nāme
فروغی، ابوالحسن، ۱۲۶۳ – ۱۳۳۸ شمسی
forūqī, ab-ol-hasan (1884 - 1959)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۷۶/۴
پیش‌نویس‌های بخشی از آن است و ظاهراً ناتمام؛ خط: نستعلیق تحریری، کاتب = مؤلف، بی‌تا، ۳۹ص [ف: ۲۰ – ۴۵۵]

● **ژول سزار قیصر روم** / داستان / فارسی
žūl sezār qeysar-e rūm
مرتضوی، یوسف، ق۱۴ قمری
mortazavī, yūsof (- 20c)
تاریخ تألیف: ۱۳۳۱ق؛ محل تألیف: تهران
اصل از: شکسپیر. مترجم در آغاز تاریخ مختصری از پادشاهان رم قدیم ذکر کرده است.

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۰۳/۱
خط: نستعلیق شکسته، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۱گ (۵۳)، اندازه: ۱۹/۵×۳۱سم [نسخه‌پژوهی: ۱ – ۴۲]

● **ژیل بلاس (سرگذشت)** / داستان / فارسی
žīl belās (srgozašt)
لساژ، آلن رند، ۱۶۶۸ – ۱۷۴۷ میلادی
losāž, ālen rond (1668 - 1747)
مترجم: حبیب اصفهانی، – ۱۳۱۵ قمری
این کتاب را میرزا حبیب اصفهانی از زبان فرنسوی به فارسی ترجمه کرده است و احتمالاً همان است که دکتر محمدخان کرمانشاهی معروف به کفری به نام خود به طبع رسانیده است. جلد اول کتاب یک‌بار به اهتمام محمدباقر کتابفروش اصفهانی، در ۱۳۲۲ق در تهران و بار دیگر به سال ۱۳۲۳ق به ترجمه دکتر محمدخان کرمانشاهی معروف به کفری در تهران به چاپ رسیده است، به گفته مترجم کتاب ترجمه‌های دیگری نیز داشته است.
[نسخه‌های منزوی ۳۷۲۰؛ الذریعة ۹۸/۱۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۵۳۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سیاه، ۲۴۰گ، ۱۳سطر، [ف: ۳ – ۴۴۴]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۰۱-ف
نسخه اصل: اونیورسیته ش ۲۹۴. سه مجلد؛ کا: عبدالحسین میرزا آقاخان کرمانی، تا: ۱ جمادی الاول ۱۳۱۶ق، به فرموده حسین رضا پاشا وزیر عدلیه در ۱۵ تشرین؛ ۴۶۰ص [فیلمها ف: ۲ – ۱۹۶]
تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۷۶-۱۸۰بخش۳
نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: – ۱۲۲]

● **ژیل بلاس (ترجمه)** / داستان / فارسی
žīl belās (t.)
کرمانشاهی، محمد بن پیر محمد، ۱۲۴۵ – ۱۳۲۶ قمری
Kermānšāhī, mohammad ebn-e pīr mohammad (1830 - 1908)
رمان معروفی است از آلن رنه لساژ نویسنده قرن ۱۷ و اوایل قرن ۱۸ فرانسه (۱۶۶۸–۱۷۴۷م)، این رمان را در سال ۱۷۱۵ میلادی به پایان رسانده است و از آثار دیگر او «شیطان لنگ» و «تورکاره» را می‌توان نام برد. ژیل بلاس به وسیله محسن خان مشیرالدوله و محمد طاهر میرزا و دکتر محمد نخعی و چند نفر دیگر که اسمشان مذکور نگشته متناوباً ترجمه و چاپ شده است. او در مقدمه ترجمه ژیل بلاس می‌گوید: «... که نقل مقاصد از زبانی به زبان دیگر خوب است به عبارت روان و صاف و معمول و سبک و روشن متداولی باشد نه تحت اللفظ

خشک و خنک و نه به الفاظ قلمبه و مغلق و مشکل مانند تاریخ معجم مبهم و وصاف قافیه‌باف بی‌انصاف، دیگر آنکه در ترجمه حکایت و افسانه برای مترجم ممکن است اسامی زبان خارجه را باسماء موسومه زبان خود بدل کند مگر اسامی مخصوصی که در همه جا معروف باشد مانند پاریس و پورتغال و ژاپن و ...»
(مایل هروی)
[مشار، فارسی ۲۸۵۸/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۷۵

آغاز: بسمله. ای عزیز لایق چنان دانستم که قبل از شروع در سرگذشت خود بر سبیل تمثیل بایراد حکایت و داستانی پردازم؛ **انجام:** حضرت یزدانی دو طفلم عطا فرموده که در زمان پیری و ناتوانی اسباب رفع پریشانی باشد و السلام

خط: شکسته مخلوط با نستعلیق، کا: بهاءالدین علی آبادی ولد مرحوم سید زین العابدین علی آبادی، تا: جمعه ۹ شعبان ۱۳۱۱ق؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج عنابی، ۳۸۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۹ – ۱۸۱]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۷۴۲/۲–۲۹/۸۲

آغاز: که از خانواده محترم هستم ... پدر و مادرم که بوده اند وبه چه وضع هستند مرده اند یا هنوز درقید حیاتند از خجالت سربه زیر می‌افکنم؛ **انجام:** ا زوضع تقریر او معلوم شد که چنانچه الفنس مایل سرافین شده اوهم بی میل نمی‌باشد. فصل سی ودویم دربیان آنکه الفنس بعد از این همه رنج ومحنت چگونه به مرا دل.

جلد اول؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مسوده چاپ سنگی و یک رو؛ ۶۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۴ – ۲۲۶۹]

● ژیمناستیک نظام / فنون نظامی / فارسی

žīmnāstīk-e nezām

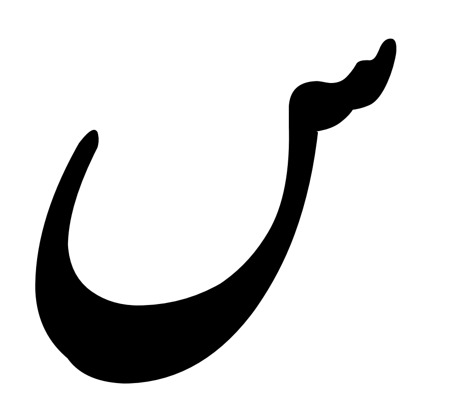
مشین

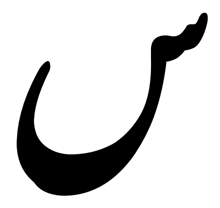
mešīn

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۲۳

آغاز: بسمله. دانا و توانا پروردگاری را حمد رواست؛ **انجام:** علی رغم یک دیگر معمول می‌دارند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، برای ناصر الدین شاه نوشته شده و خط مؤلف به فرانسه در آغاز آن هست که تقدیم به او شده است؛ بخشیده میرزا محمد تقی پسر متولی مسجد جامع مشهد به کتابخانه در ۱۳۳۹؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۳۸گ، ۱۵ سطر (۲۰/۴×۱۳/۳) [ف: ۳ – ۴۴۴]

← ساب النبی ⊳ وجوب قتل ساب النبی

● **ساخت انواع پودرها** / طب / فارسی
sāxt-e anvā'-e pūdrhā

امامی خوئی، عبدالعلی

emāmī xūī, 'abd-ol-'alī

این رساله که به سال ۱۹-۱۳۲۰ تحصیلی نگاشته شده، در آن ساختن پودرهای متنوع آمده و در هر نوع دائره‌ای که خود پودر به صورت طبیعی آن ترسیم شده و در پایین مواد اصلی آن را با اصطلاحات داروسازی می آورد.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۰۷

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۲۴گ، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۱۷۱]

● **ساخت قبله نما** / هیئت / فارسی
sāxt-e qeble-namā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۸۰/۲-ف

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳ص [فیلمها ف: ۱ - ۷۰۱]

● **ساخت قطب نما** / صنعت / فارسی
sāxt-e qotb namā

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۳۲۸/۹

بی کا، بی تا [ف: ۳ - ۵۵]

● **ساخت مداد** / متفرقه / فارسی
sāxt-e medād

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۷۱/۱

خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن اسحق خان دره جزی، بی‌تا؛ کاغذ فستقی؛ جلد: مقوا، ۱ص، ۱۷ سطر (۹×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۴۰۷]

● **ساخت مرکب و کاغذ** / صنعت، شعر / فارسی
sāxt-e morakkab va kāqaz

مثنوی درباره ساخت مرکب و کاغذ.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۴۷

آغاز: در ساختن مرکب صمغ - تعریف سیاهی مرکب ممن ز تجرب المرجب؛ **انجام:** کاغذ خویش چون دهی آهار مال آلی بروی او زنهار. تمت الرساله

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: آبی، جلد: گالینگور [رایانه]

● **ساختن اسطرلاب** / اسطرلاب / فارسی
sāxtan-e ostorlāb

درچند «فصل»: اول در تحقیق و وضع مدارات و مقنطرات، دوم در پیدا کردن افق شرقی، سوم طریق کشیدن ساعات معوجه (کذا)، طریق کشیدن دوایر سموت و ...

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۹۰/۱

آغاز: بسمله الحمدلله رب العالمین ... اما بعد این رساله ایست مشتمل بر فصولی چند در بیان ساختن اسطرلاب؛ **انجام:** و حدود و وجوه و منازل و طل مستوی و معکوس و غیره را از تخته دستور برداشته اسطرلاب نقل شد.

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷ص (۱-۲۷)، ۱۲-۱۳ سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۴۷/۲ - ۱۲۲]

● **ساختن بلور و شیشه** / صنعت / فارسی
sāxtan-e bolūr va šīše

ریشارخان، یوسف، ۱۸۶۸ - ۱۹۳۵ میلادی
rīšārxān, yūsof (1868 - 1935)

از ریشار فرانسوی و ترجمه میرزا رضاخان.
آغاز: علامت امتیاز و خوبی بلور و شیشه آنست که رنگ آن سفید و شفاف باشد و شیشه و بلوری را که بخواهند بسیار سفید و شفاف باشد و اصلاً اثر تار بودن در آن نباشد
انجام: قانون طلا زدن بلور و شیشه طلای خالص در تیزاب آب نمایند ... بلور لعاب شود بعد مهره عقیق طلا را مهر بزنند که صاف و شفاف شود.

۳. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۲۳/۱۲
آغاز و انجام: برابر
کا: مصطفی بن هاشم حسینی، تا: ۱۳۰۶ق، جلد: تیماج سرخ مجدول، ۷گ (۸۳پ-۸۹پ) [ف: - ۱۷۹]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۸۲/۳
آغاز و انجام: برابر
با دو تصویر؛خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی،۲گ(۴۵ر-۴۷پ)،۱۵سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵-۲۷۳]

● **ساختن چینی** / صنعت / فارسی
sāxtan-e čīnī

ریشارخان، یوسف، ۱۸۶۸ - ۱۹۳۵ میلادی
rīšārxān, yūsof (1868 - 1935)

به دستور: میرزا تقی خان امیرنظام
از ریشار فرانسوی ترجمه میرزا رضاخان.
آغاز: بسمله. در بیان ساختن چینی باید خاک و سنگی را که جهت گل چینی خمیر می نماید گلی باشد که ... ترکیب اجزاء خمیر درست کردن خاکی را که خمیر می‌نمایند ...
انجام: زمانی که رنگ و لعاب مساوی شد پخته است.

۱. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۲۳/۱۱
آغاز و انجام: برابر
کاتب: مصطفی بن هاشم حسینی، تا: ۱۳۰۶ق؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۱گ (۷۳پ-۸۳پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: - ۱۷۸]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۴۸۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن یشمی، ۱۸گ (۲۶پ-۴۴پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۹سم [ف: ۵ - ۲۷۴]

● **ساختن حب** / طب / فارسی
sāxtan-e hab

دستورات ساختن حب الذهب، حب البنفشج و حب سکنیبج و دیگر دستورات پراکنده طبی از جمله یادداشت جالبی که کسی از صوفی احمد مؤذن شنیده که در سال ۱۰۰۷ق زنی همدانی فرزندی عجیب الخلقه با یک تن و دو سر و چهار پا ... مرده به دنیا آورده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۲/۴
خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن اصیل بن محمد کوچسفهانی جیلانی، تا: با تاریخ ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج مذهب؛ ۲گ (۲۹۲پ-۲۹۳پ)، ۱۹ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ - ۶۵۸]

● **ساختن حب** / طب / فارسی
sāxtan-e hab

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۹۴/۲
آغاز: حبی که جهت درد مفاصل صفراوی؛ **انجام:** که به جای وزن شربت بکار دارند.
خط: نستعلیق، کا: کریم الله، تا: ۷ ذیقعده ۱۱۷۳ق؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج سرخ، ۳ص (۸۹۰-۸۹۲)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲ - ۱۰۶]

● **ساختن داروهای عکاسی** / شیمی / فارسی
sāxtan-e dārū-hā-ye ʻakkāsī

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۱۵
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

● **ساختن رنگها** / شیمی / فارسی
sāxtan-e rang-hā

رساله‌ای کوتاه در روش ساختن رنگ‌هاست.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۵۲۱/۴
آغاز: این هم بابی است در رنگها ساختن از برای کار درساختن رنگها وآن انواعست، نوع اول: درترکیب رنگ سرخ بستان افروز یک نوبت آب آن را بگیرند؛ **انجام:** ودرطاس کنو وارده باشد وارده مغز بن هم چنن وارده خشخاش بدین طریقت والله اعلم بالصواب
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در ادامه این رساله نسخه‌های فراوان طبی بدون ترتیب وتنظیم خاص برای استفاده نیازمندان آمده است که مستقلاً و مجموعاً کتاب خاصی به شمار نمی‌روند؛ ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۵]

● **ساختن رنگها** / شیمی / فارسی
sāxtan-e rang-hā

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۹۹۲۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: – ۲۸۵]

● **ساختن رنگهای مرکب و غیره** / شیمی / فارسی
sāxtan-e rang-hāye morakkeb va qeyre
شامل ترکیب ساختن رنگ‌های زرد، سرخ، آل، کبود، حل طلا، حل لاجورد، عمل شنجرف، عمل زنگار، در آداب مرکب ساختن. بخش رنگ‌های آن شبیه به رساله‌ای است که در کتاب‌آرایی در تمدن اسلامی (ص ۵۲۳–۵۲۵) چاپ شده.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۴۹/۲
آغاز: رنگ زرد، قدری زعفران بیغش که تلخ باشد و رشته‌های باریک دراز دارد یکدیگر متفرق نه آنکه رشته‌های سطبر کوتاه دارد؛ **انجام:** نوع دیگر که یکی از شاگردان ملك الکتاب جمال الدین یاقوت ترتیب کرده. نظم: دوده شش کن هر یک از صبر و نبات و صمغ دو ×× زعفران دو نیل دو زنگار دو نیکو بسای / وانگهی این جمله حل کن با گلاب و آب مورد ×× گر مرکب ساختن داری هوس این است رای
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۹گ (۶۵پ–۷۴ر)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱/۹×۱۹سم [ف: ۲۹/۲ – ۶۷۱]

● **ساختن عرق** / طب / فارسی
sāxtan-e ʻaraq
دستور عمل گرفتن عرق که مسمی به «ماء الحیات» است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۵
بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص [نشریه: ۷ – ۲۷۲]

● **ساختن عرق شراب** / طب / فارسی
sāxtan-e ʻaraq-e šarāb
مطلبی طبی با عنوان «چون خواهند که عق شراب بکشند ...»

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۲/۳
خط: نستعلیق، کا: اسمعیل بن اصیل بن محمد کوچسفهانی جیلانی، تا: با تاریخ ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا رویه تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱ص (۲۹۱پ)، ۱۹ سطر (۸×۱۵/۵) سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۹ – ۶۵۸]

● **ساختن گونیا = گونیا** / ریاضیات / فارسی
sāxtan-e gūnīyā = gūnīyā

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۱۵/۲
آغاز: باب اول در ساختن گونیا و آن به طریق بسیار تواند بود و در این رساله ذکر بعضی خواهد، تا موجب تطویل نشود. اول خط اب؛ **انجام:** خواهیم که قسمت کنیم و هو المطلوب ...
از ناشناس، بی‌دیباچه. نسخه در دست ۳ باب دارد و گویا ناتمام است: ۱. در ساختن گونیا، ۲. در امتحان گونیا، ۳. در بعضی مسائل؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲گ (۸۶پ–۸۷پ) [ف: ۱ – ۱۳۱]

● **ساختن لعل و یاقوت** / طبیعیات / فارسی
sāxtan-e laʻl va yāqūt
بابی است در ساختن لعل و یاقوت مصنوعی و ظاهراً برگرفته از کتاب مفصلی در این موضوع می‌باشد و شاید بخشی از کتاب «مجموعة الصنایع» باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۵۳۹/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۶۷ر–۷۲ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۰ – ۱۱۴]

● **ساختن مرکب** / صنعت / فارسی
sāxtan-e morakkab

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۰۳۰/۲
خط: نسخ و نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، قطع: جیبی، [میراث شهاب: س۹ش۲ – ۴۱]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۵۷/۷–ف
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ – ۲۷۱]

● **ساختن مرکب (جنگ)** / صنعت / فارسی
sāxtan-e morakkab (jong)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۱۸
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **ساختن معجونات و حلوا** / آشپزی / فارسی
sāxtan-e maʻjūnāt
دستور ساخت و طبخ انواع شراب، معجونات، حلواها، عرقیات و آش‌هاست که از کتاب یحیی بن جمال بن حسن مقنی مشهور به یحیی حلوایی انتخاب شده است.

ساوه؛ کتابخانه هاشمی نژاد؛ شماره نسخه:۸۷/۵

آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی سیدنا و نبینا محمد و آله اجمعین. اما بعد بدان که این مختصریست در باب معجونات و حلواها ساختن و از نسخه که یحیی بن جمال بن حسن المقنی المشهور به یحیی حلوایی نوشته انتخاب کردیم؛ **انجام:** در دیگر نیمه طبق نهد و بخورد نافع باشد و الله اعلم.

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابن محمد حاجی بحرانی، بی‌تا، جلد: چرم مشکی، ۳۰گ (۳۸ر–۶۷پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [اوراق عتیق: ۲ - ۴۹۶]

● **ساختن معما** / معما / فارسی

sāxtan-e mo‘ammā

غیر همانند:

۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۸۵/۴

خط: نسخ و نستعلیق، کا: احمد بن ملا محمود دشتی، تا: ۱۲۷۹ق؛ جلد: مقوا، ۱۳گ (۱۹۹ر–۲۱۱ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۵۸۴]

۲. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۲۶۸/۱

آغاز: الهی سر نامها نام توست ×× نعیم دو عالم ز انعام توست؛ **انجام:** بنوشت زمانه صورت تاریخش ×× زانست که شهره خواص است و عوام

رساله‌ای است که طرز ساختن معما را می‌آموزد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۴ق؛ در برگ ۳ نوشته‌ای به خط مهنا بن دنمر (؟) اصفهانی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۱پ–۱۴پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [مؤید: ۳ - ۲۲۳]

● **سادات نامه** / حدیث / عربی

sādāt-nāme

همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ – ۷۸۶ قمری

hamadānī, ‘alī ebn-e mohammad (1315 - 1385)

احادیثی است در فضیلت اهل بیت (ص) به نقل ار امام رضا (ع) به نقل از آبای گرام خود از پیامبر اکرم (ص).

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۴/۳۵

آغاز: روی هذه الاحادیث عن قدوة الاولیاء علی بن موسی الرضا (ع) عن ابیه موسی الکاظم (ع) عن ابیه جعفر الصادق (ع)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۴ص (۵۸۹–۵۹۲) [عکسی ف: ۳ - ۲۰۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۴۵/۲-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Add. 16840؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۲ - ۱۰۷]

● **ساده دل = حمار نامه** / شعر، داستان / فارسی

sāde del = hemār-nāme

سلیم تهرانی، محمد قلی، - ۱۰۵۷ قمری

salīm-e tehrānī, mohammad qolī (- 1647)

مثنوی است در ۷۸ بیت، در داستان ساده‌دلی که برای خرید خری به بازار می‌رود و گرفتار شیادان می‌گردد. حکایتی است هزل‌آمیز از این‌که کسی خری خریده بود که در راه رندان به او رسیدند و خر را از او ربودند و یکی از آنها افسار خر را بر سر خود زد و در پی او روان شد و چون آن مرد متوجه شد و برگشت و وی را دید گفت من مردی محتشم بودم و به کیفر کارهای بد خویش بدین صورت درآمدم و آن مرد بر او رحم کرد و وی را آزاد ساخت و روز دیگر چون باز برای خریدن خری نزد دلال رفت خری را که دیروز خریده بود دیده و شناخت: «گفت که ای یار تو بهتر شدی ×× باز چه کردی که چنین خر شدی ...».

آغاز: ساده دلی را ز پی راه دور ×× گشت خری چون خر عیسی ضرور / جانب بازارچه شد جلوه گر ×× دید فضایی چو جهان پر ز خر

انجام: آه که در حلقه امید و بیم ×× بوده ز من ساده تری هم «سلیم» ... / هست در این وادی پرگیر و دار ×× بر خر خود هر کسی آخر سوار

چاپ: ایران، تهران، کارخانه مشهدی محمد تقی، ۱۳۰۳ق، سنگی، جیبی، به درخواست آقا محمد زمان، مصور؛ ایران، تهران، ۱۲۹۳ق، سنگی، جیبی

[الذریعه ۴۶۴/۹ «دیوان سلیم طهرانی» همانجا ۹۶/۱۹ «مثنوی» محمدقلی سلیم؛ مشترک پاکستان ۸۶۴/۷ که نشانی ۲ نسخه آن را داده؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۵۶/۴ «ساده دل؛ حمارنامه» که نشانی ۴ نسخه دیگر آن را داده؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۲۲۵/۱]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۲/۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نیلی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۴ص (۳۰۳–۳۰۶حاشیه)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۰۸]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۱۵/۹-عکسی

آغاز: برابر

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۸۹۲ (گنج ۱۶۳۸/۳)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ در «کلیات» او؛ ۹گ (۷۲–۸۱)، ۲۱ سطر [عکسی ف: ۲ - ۱۵۶ و ۲۲۴]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۴۷/۶

آغاز و انجام: برابر

در ۵۳ بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن لائی تریاکی، ۱۴ سطر [ف: ۹ - ۲۹۵]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ متن و هامش، چلیپا؛ ۲گ (۱۹۰پ-۱۹۱پ متن و هامش)، سطور چلیپایی [ف: ۲- ۱۳۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۹۲/۵

آغاز: برابر

کا: میرزا ابراهیم مشتری (شاعر عصر ناصری)، تا: ۱۲۹۴ق؛ در صفحه ۲۳۳ این بیت از زبان آن رند طرار آمده است: «تا قدم سعی توام مشتری ×× کرد خلاصم ز طلسم خری». این بیت گواه است که این قطعه از منظومات مشتری است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز کتایونی، ۷ص (۲۲۹-۲۳۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۰ - ۴۴۱]

● **ساز الواح فولاد** / موسیقی / فارسی

sāz-e alvāh-e fūlād

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۸۹پ-۹۰ر) [ف: ۵ - ۲۰۳]

● **ساز غابی با شکل آن** / موسیقی / فارسی

sāz-e qābī bā šekl-e ān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۲/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص(۹۰پ) [ف: ۵ - ۲۰۳]

● **ساز قطعات چینی** / موسیقی / فارسی

sāz-e qata'āt-e čīnī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۲/۲

ساز قطعات چینی به ترتیب اصل و فرع مشتمل بر مجموع نغمات مع الجواد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری پارچه فرنگی،۱گ(۸۸پ-۸۹ر)،اندازه:۱۷/۳×۲۶/۹سم[ف:۵-۲۰۳]

● **سازگاری اسلام با علوم** / متفرقه / فارسی

sāzegārī-ye eslām bā 'olūm

در رد توهم کسانی که خیال می‌کنند دین اسلام مخالفت علم و پیشرفت می‌باشد. مؤلف نمونه‌هایی از پیشرفت علوم را در مغرب زمین در ستاره‌شناسی، زمین‌شناسی، پزشکی، و نقل می‌کند و بعد از آن در هر موردی روایاتی از ائمه و کلماتی از حکماء و الهیون آورده و ثابت می‌کند که آن مسایل قرن‌ها قبل در کلمات پیشوایان و دانشمندان مسلمانان بیان شده است.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۷۲/۲

آغاز: ذوات الاذناب یا ذوالذوابة یا ستاره دنباله دار، وجود ستاره دنباله دار و ذوالذنب و نیازک را که گاهی در شب نمایش می‌شود احدی ندارد و لکن فلاسفه و حکمای قدیم؛ **انجام:** فر من المجذوم فرارك من الاسد، حکما پس از قرنها که در ترقی و تمدن عصرها صرف نمودند با آلات مخترعه و ذره بین ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوایی، ۱۵۵گ (۲۳ر-۱۷۸ر)، ۱۵ سطر (۷/۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۷۹]

● **سازمان و مدیریت** / اقتصاد / فارسی

sāzmān va modīrīyat

دادبخش، محمد، ق۱۴ قمری

dādbaxš, mohammad (- 20c)

خلاصه درس‌های دکتر علی محمد اقتداری است در نیمسال اول سال دوم اقتصاد.

خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۳۵/۱

آغاز: تعریف مدیریت: مدیریت علم و هنر متشکل و هماهنگ کردن، رهبری، کنترل فعالیتهای دسته جمعی به منظور تأمین هدف یا هدفهای مشترك

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: خط‌دار معمولی، جلد: مقوایی، ۲۰گ (۱-۲۰)، اندازه: ۱۷/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۰۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۰۸/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۵۰]

● **ساز و برگ** / شعر / فارسی

sāz va barg

منیر لاهوری، منیر بن عبدالمجید، ۱۰۱۹ - ۱۰۵۴ قمری

monīr-e lāhūrī, monīr ebn-e 'abd-ol-majīd (1611-1645)

یکی از هفت مثنوی او به نام «هفت اختر» است، در وصف تنباکو و تیل و پان با سربندهای: مناجات، وصف تنباکو، وصف تیل، وصف پان. نسخه در دست ۱۹۰ بیت دارد.

آغاز: خداوندا دل فیض آشنا ده ×× سخن را برگ و ساز و مدعا ده؛

انجام: دلم زین پس به استیفانه سنجد ×× خدا زین گفتگو بر من نه پیچد

[مشترك پاکستان ۱۱۵۹/۹ «دیوان منیر ... »]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۱۳/۲ عکسی

آغاز و انجام: برابر

اصل نسخه: گنج بخش، ش ۱۱۲۳ (گنج ۱۵۵۲/۳)؛ خط: نستعلیق، کا: قاضی صدرالدین محمد، تا: قرن ۱۱؛ در «کلیات» او؛ ۶گ (۹-۱۴)، ۱۶ سطر [عکسی ف: ۲ - ۲۲۵]

● **ساز و پیرایه شاهان پر مایه** / حکومت و سیاست، اخلاق /

فارسی

sāz va pīrāya-ye šāhān-e por māya

بابا افضل کاشانی، محمد بن حسین، - ۶۶۷ ؟ قمری

bābā afzal-e kāšānī, mohammad ebn-e hoseyn (- 1269)

این رساله در اخلاق و آداب ملوك و جهانداری است و مرتب است بر یك مقدمه و سه گفتار و یك فصل: مقدمه در یاد کردن سبب این نامه؛ گفتار ۱. اندر معنی پادشاه و یاد کردن پادشاه موجودات جهان که چند صنف اند و انتهای پادشاهی به مردم و باز نمودن پادشاهی مردم در قرب به پادشاه پادشاهان به قیاس با مرتبه دیگر پادشاهان؛ گفتار ۲. اندر بیان کار مردم و پادشاهی او بر شمردن آن چیزها که وی را بباید تا پادشاه بود بر دیگر مردم؛ گفتار ۳. در عمال و نایبان پادشاه؛ فصل اندر ختم این نامه (در بیان شاهان لایق و نالایق). (مهدی ولائی)

آغاز: آغاز گفتار گیریم از نام آنکه انجام هر گفتار و کردار بدوست.

انجام: و درود و آفرین بر بهترین و برترین رسل و بر یاران و همراهان آن حضرت و حسبنا الله و نعم الوکیل.

چاپ: مصنفات افضل الدین محمد مرقی کاشانی، به تصحیح مجتبی مینوی و یحیی مهدوی (تهران، خوارزمی: ۱۳۶۶ (چاپ دوم))

[مصنفات بابا افضل ۸۳-۱۱۰؛ الذریعة ۱۲/۱۰۰؛ مشار ۹۱۴؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۲۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۷۴-ف

نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش است [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۴/۲

آغاز: و از متولدات و مرکبات بعضی بی جان بودند و بعضی جانور؛ **انجام:** بزنجیر و ریسمانی کی از گوهر این اسباب و از ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۲۵ر-۳۴پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۷ - ۳۳۵]

۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۴۵/۱ حکمت

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: وزیری، [ف: ۲ - ۴۳]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۸۵/۲

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین بن سعدی لاهیجانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۱سم [ف: ۷ - ۴۳۵]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۸۱/۷

خط: نستعلیق، کا: شیخ علی بن محمود کاتب، تا: یك‌شنبه ۹ شوال ۱۰۶۲ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۴۴ص (۲۲۹-۲۷۲)، ۱۴ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۹ - ۱۳۸۲]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۷۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عزت این نامه بقدر افزایش رتبت خواننده در ادراك و فهم همی افزاید انشاء الله تعالی.

خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن الشریف بن محمد علی نصر آبادی، تا: ۱۶ رجب ۱۰۶۴ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۴۴پ-۵۴ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۶۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۱۸۰/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹ق؛ ۱۲گ (۲۰۵-۲۱۷) [ف: ۱۵ - ۳۲۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۱۲/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن بن محمد حسین کاتب خاتون آبادی، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵گ (۱۵۸پ-۱۷۳ر)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۵ - ۴۲۰۱]

۹. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۲۰/۳

کا: ظهیر، تا: ۱۰۷۳ق، قطع: رحلی [ف: - ۲۷۲]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۰۳/۱۳

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۷۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه ترمه‌ای، ۷۳ص (۲۵-۹۸)، ۱۷ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۸۹۲]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۳۸۰۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عزت این نامه بقدر افزایش و رتبت خواننده و ادراك و فهم همی افزاید

در فهرست با نام «انجام نامه» ثبت شده؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مؤمن، تا: ۱۰۷۸ق؛ واقف: مکتبة الامام امیر المومنین، ۱۳۶۵ش؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: گالینگور، ۹ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۸سم [الفبائی: - ۶۲۲]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۲/۱۰

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۹ق؛ با یادداشتی به خط فرهاد میرزا به در تاریخ ۲۲ رجب ۱۲۸۱ق؛ ۸گ (۹۷پ-۱۰۵پ) [ف: ۳ - ۶۶۴]

۱۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۵۶/۱۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محمود دماوندی، تا: ۱۰۸۸ق؛ در برگ ۶۷پ و ۶۸ر گفتاری از بعضی حکماء و شرحی در مراتب عشق و داستانی از فضایل ابن شاذان درباره معاویه به خط نستعلیق مصطفی یزدی در ۱۷ ذیقعده ۱۲۷۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۶۲پ-۶۷ر)، ابعاد متن: ۱۴×۲۱/۵، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: - ۱۹۴]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۵۰۶/۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا خوئی که سالها بگذرد در مردم قرار نگرفته باشد به دیدن و خواندن اندك بر نخیزد و نه قرار گیرد وعزت این نامه به قدر افزایش و رتبت خواننده در ادراك و فهم همی افزاید

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن حسن اراسنجی [قزوینی]، تا:

ربیع الاول ۱۰۸۹ق، جا: اصفهان؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۱۴گ (۱۲۵ر-۱۳۸ر)، سطور چلیپایی، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۳۹ - ۳۵۵]

۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۸/۴

خط: نستعلیق خفی، کا: محمد محسن خاتون آبادی، تا: ۱۰۹۵ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۷ - ۳۷۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۸۲/۳

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهان شکری، جلد: تیماج قرمز، ۴۳ص (۸۵-۱۲۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۱۰-۲۱۴۲]

۱۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲۵/۳ ـ د

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۷گ (۵۳پ-۶۹پ)؛ [ف: ۱ - ۳۰۸]

۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۷۱/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:محتملاً قرن۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج زرد، ۴۸ص، ۲۳ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۵ - ۲۵۱]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** در ادراک و فهم همی افزاید، انشاءالله تعالی. تمت، و الحمدلله ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، ۱۶گ (۳۳پ-۴۸پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۸/۸سم [ف: ۷ - ۲۴۴]

۲۰. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۲۳۷/۱۵

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۹۳]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۵/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عزت این نامه بقدر افزایش و رتبت خواننده و ادراک و فهم همی افزاید. انشاءالله وحده العزیز، و السلام علی من اتبع الهدی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۱۵گ (۶۹پ-۸۴ر)، اندازه: ۱۴/۲×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۱۴]

۲۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ ۲۴گ، اندازه: ۱۱×۱۹سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۲]

۲۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۲۷/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۴۹پ-۵۳پ)، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳سم [ف: ۸ - ۲۹۷]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۸۹/۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** هم محمد با محامد آن قرین شود و هم اسعد با سعادت این همنشین گردد.

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰۶گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۳سم [ف: ۵۱ - ۴۹]

۲۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۰/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج جگری، ۲۱گ (۱۰۰پ-۱۲۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۲ - ۵۸۲]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۰۱/۸

خط: نستعلیق، کا: رضا بن موسی کشمیری، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۱۲ص (۶۴-۷۵)، ۲۸ سطر (۱۳/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۱۰۱۳]

۲۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۷/۶

آغاز: برابر **انجام:** و فزایش رتبت خوانند در ادراک و فهم همی افزاید و الحمدلله اولا و اخراً و صلواته علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین و سلم تسلیماً.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ نسخه گویا مقابله شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوا رویه کاغذ، ۷گ (۳۴-۴۷)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ - ۱۳]

۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۹/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰ص (۲۳-۳۲)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۳۲ - ۱۸۵]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۴/۱۹

خط: شکسته نستعلیق، کا: تحسین، تا: ۲۴ جمادی الاول ۱۱۰۱ق، جا: دارابگرد شیراز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱ص (۱۹۴-۲۱۴)، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۹ - ۱۱۹۰]

۳۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۱۰

خط: تعلیق، کا: ملا محمد علی رودباری، تا: ۱۱۰۴ق؛ ۹گ (۸۹ر-۹۷پ) [ف: ۳ - ۶۶۵]

۳۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۳۰/۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** راستی و دوستی و حسبناالله و نعم الوکیل نعم المولی و نعم النصیر

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن امیر محمد قاسم حسینی، تا: ۱۱۵۳ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی، ۱۱ص (۱۰۲-۱۱۳)، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۶/۵سم [ف: ۶ - ۸۱۷]

۳۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۳۱/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عزت این نامه بقدر افزایش رتبت خواننده در ادراک و فهم افزاید انشاء الله تعالی

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۵۴ق؛ جلد: تیماج سبز، ۱۳گ (۵۹پ-۷۲ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۴۰]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۳۷۳/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد این نامه بفرحی و فیروزی و شکر و سپاس ... حرره فی شهر ذی الحجة الحرام ۱۲۵۷

خط: نستعلیق عالی، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سه کتیبه مذهب مرصع بسیار خوب، مذهب؛ کاغذ: فرنگی کاهی، جلد: مقوای روغنی بوم زیتونی مذهب، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۶سم[ف:۷-۶۵۶]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۶۸/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۰ص (۷-۲۶)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۵/۵سم [ف: ۱۳ - ۳۰۶]

۳۵. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۱۵۷/۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۰۸ق؛ ۲۳گ (۲پ-۲۵ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: - ۱۲۳]

۳۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق، جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۲۰پ-۲۹پ)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۴۲۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: فهرستی؛ ۱۸گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۶ - ۴۳۲]

۳۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۹۳/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: میرزا عبدالله ریاضی، تا: با تاریخ ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذ فرنگی، ۹گ (۱۷پ-۲۵پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۷×۲۱/۶سم [ف: ۷ - ۲۵۱]

۳۹. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۵۴/۳

خط: نستعلیق، کا: محمد صالح پسر محمد رفیع طبیب رشتی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ جمادی الثانی ۱۲۸۰ق، جا: تهران؛ ۲۲ص (۱۲۹-۱۵۱) [نشریه: ۶ - ۶۷۷]

۴۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۷۶

خط: نسخ خوش، کا: ابوالحسن بن محمد رضوی خراسانی مشهدی، تا: شعبان ۱۲۸۶ق؛ واقف: محمد ایرانی مجرد؛ جلد: میشن نیلی، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸/۵×۲۶سم [ف: ۱۱ - ۱۴۲]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰/۶-طباطبائی

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: صادق آشتیانی، تا: ۱۲۸۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ (۱۲۷-۱۹۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۵]

۴۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۲۳/۲

بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۸۳]

۴۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۲/۳ - ب

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حجی ملاعبدالغنی تفرشی، تا: صفر ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۱گ (۲۸پ-۳۸ر)، ۱۹سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۹/۵سم [ف: - ۱۳۳]

۴۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱/۱۹

خط: تعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۳۰۲ق؛ ۲۳گ (۲۶۴پ-۲۸۶پ) [ف: ۳ - ۶۶۵]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۹۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** نعم المولی و نعم النصیر.

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد بن کاظم بروجردی، تا: ۷ جمادی الثانی ۱۳۲۹ق، جا: مشهد رضوی؛ نسخه مغلوط؛ واقف: نائینی؛ ۸گ، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۶ - ۴۳۳]

۴۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۱۲/۱

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد حسن نجم آبادی، تا: ۱۳۲۹ق؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین؛ جلد: مخمل سبز، ۲۶گ (۱پ-۲۶ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ - ۱۲]

۴۷. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۴۹/۷

خط: نستعلیق، کا: محسن بن مصطفی ساوجبلاغی، تا: ۱۳۴۷ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۶ - ۶۷۶]

۴۸. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۶/۵

خط: نستعلیق، کا: محمد اسماعیل حسینی، تا: پایان ذیحجه ۱۳۹۱ق؛ قطع: ربعی، [نشریه: ۶ - ۶۷۳]

۴۹. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۶/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۴۳]

۵۰. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۵۵/۹

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: ربعی [نشریه: ۴ - ۴۴۴]

۵۱. تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۵۱/۴

بی‌کا، بی‌تا؛ قطع: رقعی [ف: - ۳۱۵]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۴۹/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۹گ (۴۵پ-۵۳پ)، ۲۳ سطر (۷/۵×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۱۱ - ۱۴۹]

۵۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۹۷۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در متن و حاشیه به طور چلیپا، مجدول، مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۳گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۶ - ۴۳۳]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۰۰۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ واقف: نائینی؛ ۱۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۶ - ۴۳۳]

۵۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد این نامه به فرخی و پیروزی ... حامدا لله و مصلیا و مسلما.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۳۰۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد این نامه به فرخی و پیروزی ... حامدا لله و مصلیا و مسلما

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه نسخه ش ۲۶۳۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی [رایانه]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۲۶/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۴ص (۱۳۱-۱۶۴) [ف: ۵ - ۵۰۰]

۵۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آفریننده تن و جانرا و درود ... و حسبنا الله و نعم الوکیل و نعم المولی و نعم النصیر. تم
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: روغنی، ۲۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۲۱×۲۱/۵سم [الفبائی: – ۶۹]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۱۸/۱۳
خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج قهوه‌ای، ۱۲ص (۹۵-۱۰۶)،۲۳سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۹ – ۱۴۸۴]

● ساطع النور / نحو / عربی

sāṭi'-un-nūr

موسوی عاملی، محمد علی بن ابوالحسن، ق۱۳ قمری
mūsavī 'āmelī, mohammad 'alī ebn-e ab-ol-hasan (-19c)

تاریخ تألیف: غره ذیقعده ۱۲۶۴ق
قواعد علم نحو را در سه «باب» (اسماء، افعال، حروف) و هر باب دارای فصول، به درخواست بعضی از طالبین، در این کتاب به روشی متوسط بین تفصیل و اختصار، گرد آورده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۸۸۲
آغاز: الحمدلله العلی عن شبه المخلوقین الغالب لمقال الواصفین الظاهر بعجائب تدبیره للناظرین؛ **انجام:** و الصلاة و السلام علی رسوله دائماً و سرمداً و علی آله الکرام و صحبه العظام الی یوم القیام.
خط: رقعی، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، با تقریظی که پدر مؤلف بر کتاب نوشته، متفرقاتی به خط مؤلف و عباس بن حسن (شاید بلاغی باشد)؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بیضی)، «الواثق بالرب الغنی عبده محمد علی الموسوی» (بیضی)، «محمد علی الموسوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱۵ – ۲۶۳]

● ساعات استخاره / حدیث / فارسی

sā'āt-e estexāra

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۹/۱
به نقل از امام صادق (ع)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، رکابه‌دار؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده محمد هاشم» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۹ص (۳-۴۱)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۴۴ – ۱۹۱]

● الساعات التی یعرف بها الاوقات / هیئت / عربی

as-sā'āt-ul-latī yu'rafu beahā-l-awqāt

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۴۱/۲
آغاز: لاجل المحبة فی ساعة الزهرة، و للعلاوة فی ساعة المریخ و ربط الرجل فی الساعة الزحل؛ **انجام:** و لیس للرأس و الذنب بیت و لا مال. تمت
خط: نستعلیق، کا: عثمان بن علی بن عثمان، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲گ (۱۹پ-۲۰پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۶ – ۳۲۴]

● ساعات الایام و اللیالی / هیئت / فارسی

sā'āt-ol ayyām va-l layālī

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۹/۵
آغاز: ساعات زحل. نیکست کدخدائی و جوی و کاریز و زراعت کردن
خط: نستعلیق، کا: میرزا حسین اصفهانی، تا: ۱۰۶۳ق، جا: شماخی؛ جلد: تیماج عنابی، ۳ص (۱۷۴-۱۷۶)، ۱۶ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۲ – ۲۵۳]

● ساعات بست هندی / هیئت / فارسی

sā'āt bast-e hendī

جدول معرفة الاحکام الکواکب السیاره فی ساعات البست الهندیه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۱۴
آغاز: حکما این ساعت بست را مذموم دانسته اند و حکماء عرب محترقه گویند. ابتدا این ساعات را از اجتماع نیرین گیرند چون ۱۲ ساعت تا ۸۴ ساعت زمانی بگذرند ... تا اجتماع دیگر حساب کند و دور را به هفت قسمت کنند بر ترتیب افلاک
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۳۹۶ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ – ۴۴۵]

● ساعات روز و خواص ساعات بروج / هیأت، شعر / فارسی

sā'āt-e rūz va xavas-e sā'āt-e borūj

منظومه‌ای است در ساعات روزهای هفته و بیان خواص ساعات بروج.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۹/۹-طباطبائی
آغاز: طلوع برج و ساعاتش مفصل گویم و مجمل ×× صبا اک ای ال بطب حجبک از یک هوبل / دیباچه کتاب: قدیمی که بنیاد دنیا نهاد ×× چو یک‌شنبه او را هیولا نهاد؛ **انجام:** خاتمه کتاب: چو این روز شد نامه را اکنون تمام ×× به امر خداوند پاکیزه نام ... / سزد کاین کتاب حقیر فضول ×× کند چون سلیمان زموری قبول / که استاد کامل چنین گفته است ×× خوشا در معنی که او سفته است / اگر کار یک خس به سامان شود ×× ز دریای لطفت چه

نقصان شود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی آبی و زرد، جلد: تیماج سرمه‌ای، ۳گ (۱۵پ-۱۸پ حاشیه)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۱۶۴]

● **ساعات سعد و نحس** / هیئت، پیشگویی / فارسی
sā‘āt-e sa‘d va nahs
رساله موجزی است در ستاره‌شناسی، دارای هشت «فصل» و یک «باب».

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۴۳/۲
آغاز: بسمله و به نستعین، لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم این رساله دال است بر دانستن آن که ساعت سعد و نحس و برداشتن آن که هر روز بکدام کوکب تعلق است؛ **انجام:** ذی القعده تعلق به حوت دارد و ذی الحجه تعلق به اسد دارد اعلم بالصواب
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶گ (۱۹ر-۲۵پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۳۳۲]

● **ساعات شب و روز آفتاب در بروج اثنی عشر** / ستاره‌شناسی / فارسی
sā‘āt-e šab va rūz-e āftāb dar borūj-e esnā ‘ašar

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۱۷/۱۰
در این که «سکون آفتاب در هر برجی فی ساعات اللیل و النهار از بروج دوازده‌گانه ساعت شب و روز است ...»؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۷ق؛ ۱گ (۷۲ ر و پ) [ف: ۶ - ۲۳۰]

● **ساعات طلوع و غروب ماه (جدول)** / تقویم / فارسی
sā‘āt-e tolū‘ va qorūb-e māh (jadval)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۳۳
ساعات غروب و طلوع ماه در نصف اول ماه و در نصف دوم (ستون ۲)؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۵۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۹]

● **ساعات اللیل و النهار** / تقویم / عربی
sā‘āt-ul layl wa-n nahār

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱۴-طباطبائی
آغاز: بسمه سبحانه فائدة فی ساعات اللیل و النهار یوم الاحد اول وقت للشمس وقت الضحی للزهره
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در حاشیه صفحه پایان اشعاریست از امام شافعی و شریف رضی؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۵۲ر)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۶۰]

● **ساعات معوجه (جدول)** / هیئت / فارسی
sā‘āt-e mo‘avvaje (jadval)
دائره معرفت طلوع و غروب قمر از ساعات معوجه.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۷/۷
آغاز: این دائره را حکمای ما تقدم وضع کرده‌اند
خط:شکسته نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۱۹۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸۹ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۴۴۴]

● **ساعات نصف النهار (جدول)** / هیئت / فارسی
sā‘āt-e nesf-on-nahār (jadval)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۵/۴
استخراج از زیج محمد شاهی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: هندوستان؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱ص، اندازه: ۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۳]

● **ساعات نصف النهار مشهد (جدول)** / هیئت / فارسی
sā‘āt-e nesf-on-nahār-e mašhad (jadval)

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۵۵/۱۱
طبق رصد محمد شاهی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: هندوستان؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج عنابی، ۱گ، اندازه: ۵×۲۰/۵سم [ف: ۱ - ۵۱۴]

● **ساعات النهار (جدول)** / هیئت
sā‘āt-on-nahār (jadval)
استعلام الزوال، استعلام القبلة، قاعده در معرفت مقدار مساحت میان دو شهر، طول خانه کعبه، سبب وجود فلزات، بیان معنی مکارم اخلاق.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۸۶/۳
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۹گ (۹۱پ-۱۰۸پ)، ۱۷ سطر (۸×۱۵/۵)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۱۹۹]

● **ساعات و احکام نوروز و احکام خسوف و کسوف** / هیئت / فارسی
sā‘āt-e va ahkām-e nowrūz va ahkām-e xosūf va kosūf

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۳۳/۶

آغاز: بسمله، بدانکه ساعات جزوی از اجزای شب و روز است و اصطلاحات در آن مختلف است؛ **انجام:** و در شب بیست و پنجم سوره هل اتی نازل شد بر آل عبا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ در فهرست شماره بازیابی به اشتباه ۱۲۰۲۳ ثبت شده؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۰ – ۱۹۳]

← الساعة ⟵ معنی الساعة

● **ساعت** / هیئت / فارسی

sā'at

نصیرالدین طوسی، محمد بن محمد، ۵۹۷ – ۶۷۲ قمری

nasīr-od-dīn-e tūsī, mohammad ebn-e mohammad (1201 - 1274)

گفتاری است از خواجه نصیر طوسی در بیان مقیاس تعیین ساعات روز

تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۰۶/۳

آغاز: در تعیین ساعت از قول خواجه نصیرالدین طوسی آن که محتاج به آلات و ادوات اسطرلاب باشد

خط: نسخ و نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج، ۲گ (۳۹پ–۴۰ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [نشریه: ۱۳ – ۱۸۲]

← ساعت نامه ⟵ روزنامه

● **ساعت نامه** / - ترکی

sā'at-nāme

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۸۳۸

بی‌کا، تا: ۱۲۶۰ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۹۴گ، اندازه: ۱۶×۲۲/۵سم [رایانه]

● **ساعت نامه** / پیشگوئی / فارسی

sā'at-nāme

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۹۹/۲

از گفته‌های ابوجعفر بلخی؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [ف: ۹ – ۴۳۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۳۹۹

آغاز: بسمله. آورده اند که حکیم فاضل کامل شیخ ابو معشر بلخی رحمة الله فرموده که چون نوبت پادشاهی و جهانداری؛ **انجام:** درین ساعت متولد شد دلیلست که دراز عمر باشد و از دنیا بهره تمام بردارد بکار آخرت حریص باشد

خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۹ – ۶۵]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۲۵/۲

آغاز: آورده اند که حکیم فاضل کامل شیخ ابو معشر بلخی رحمه الله فرمود که چون نوبت پادشاهی و جهانداری ... و التماس نمود که از برای من ساعت نامه جمع کن بجهة ساعت سعد و نحس در هر روز و هفته چنانکه لایق پادشاهان باشد؛ **انجام:** و هر فرزندیکه در این ساعت متولد شود دلیل است که دراز عمر بوده و از دنیا بهره تمام بردارد و بکار آخرت حریص باشد. و الله اعلم. رب العالمین الی یوم الدین.

اختیارات این رساله ساعت نامه‌ای است در تعیین ساعات سعد و نحس که مؤلف برای «سلطان سعید شهید بن سلطان بهرام شاه نوشته است بر اساس آراء ابو معشر بلخی؛ کا: حاج محمد متخلص به جامع، تا: ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۱۴ص (۷۱–۸۵)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف:۱۷–۳۱۶]

۴. تبریز؛ محقق (آقای)؛ شماره نسخه:۱۲/۵

ساعت نامه در نجوم به فارسی؛ بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق [نشریه: ۴ – ۳۳۲]

۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۱۹۶س

آغاز: عبد الله کفعمی و غیره گفته‌اند ای شیعیان ما این نسخه ایست از برای امتان محمد مصطفی یاد کرده ایم که آسمان را دوازده برج است؛ **انجام:** برای ایستادن باران این آیه بنویسد در توی باران رو به قبله بیاویزد بسم الله ... و جعلنا من بین ایدیهم.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۱۲ص، قطع: نیم خشتی باریک [رشت و همدان: ف: – ۱۱۳۴]

● **ساعت نامه برای استخاره** / استخاره / فارسی

sā'at-nāme barāye estexāra

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۴/۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱گ (۵۱) [ف: ۶ – ۲۹۴]

● **ساعت نامه کواکب** / هیئت / فارسی

sā'at-nāme-ye kavākeb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۶/۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه و مظهر حقه محمد و آله اجمعین امام بعد راویان اخبار و حکیمان ماضی روایت کرده اند که در شهر بلخ حکیمی بود نامدار

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۹۸گ، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۵۱ – ۱۷۶]

● **ساغر سرشار** / شعر / فارسی

sāqar saršār

وحید قزوینی، محمد طاهر بن حسین، ۱۰۱۵-۱۱۱۲؟ قمری

vahīd-e qazvīnī, mohammad tāher ebn-e hoseyn (1607 - 1701)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۲/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱ص (۲۹۵) [ف: ۳ - ۴۴۰]

← ساغموس ⩾ ادعیة

● **ساقطات الرجال** / رجال / عربی

sāqiṭāt-ur rijāl

مؤلف این بخش را برای تکمیل کتاب خویش در رجال حدیث نگاشته و در آن از خلاصه علامه حلی بسیار یاد می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۴/۴-طباطبائی

آغاز: بیان ما سقط فی رجالنا من مشیخة الصدوق باعتبار ضعفه علی الترتیب الذی ذکره؛ **انجام:** قال العلامه فی الفائدة الاولی انه ثقة. حمد ان بن الحسین فیه القاسم بن محمد و هو محتمل للضعف ... احمد بن محمد بن سعید فیه محمد بن ابراهیم.

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۶ص (۱۷۴-۱۷۹) ۱۲-۱۵-۲۰ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۲۳ - ۴۲]

← ساقینامه ⩾ میخانه
← ساقی نامه ⩾ جنگ
← ساقی نامه ⩾ باده بی خمار
← ساقی نامه ⩾ بازنامه
← ساقی نامه ⩾ قدغن شراب
← ساقینامه ⩾ محیط اعظم
← ساقی نامه ⩾ دیوان درویش حسرت

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

نظامی، الیاس بن یوسف، ۵۳۰؟ - ۶۱۴ ؟ قمری

nezāmī, elyās ebn-e yūsof (1136 - 1218)

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۰۴/۳

آغاز: ساقی نامه شیخ نظامی رحمه الله. بیا باغبان خرمی ساز کن ×× گل آمد در باغ را باز کن / نظامی به باغ خرمی آمد از شهربند ×× بیارای بستان بچینی پرند؛ **انجام:** بیا ساقی امشب به می‌کن شتاب ×× که با دردسر واجب آمد گلاب / می‌کاب در روی کار آورد ×× بدان می‌که در سر خمار آورد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۷۳ ر-۷۴ر)، ابعاد متن: ۹/۵×۲۰، اندازه: ۱۳/۲×۲۳/۱سم [ف: ۲۹/۲ - ۵۹۸]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۱/۱۱

آغاز: بیا ساقی آن آب حیوان گوار ×× بدولت سرای سکندر سپار؛ **انجام:** مگر جان خشکم بدو تر شود ×× که زنگار گوهر به گوهر شود

خط: نستعلیق ریز متوسط، کا: فرج الله، تا: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: شکری، جلد: مذهب، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۹ - ۲۶۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۵/۲

خط: نستعلیق، کا: حیدر قلی گرجی فخرالدوله، تا: ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم نارنجی، ۸گ (۱۹-۲۷)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ - ۲۱۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۸/۲۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۲گ (۸۸ر-۸۹پ)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۸ - ۵۵۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

عراقی، ابراهیم بن بزرگمهر، ۶۱۰ - ۶۸۸ ؟ قمری

ʻerāqī, ebrāhīm ebn-e bozorgmehr (1214 - 1290)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۰/۷-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 1777 (بلوشه ۱۶۴۶)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۲ق؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۳۹]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī nāma

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری

xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ʻalī (1291 - 1353)

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۱۴

خط: نستعلیق، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، مذهب، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳ - ۴۷۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱/۲۷ معیری

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، تا: ۹۵۷ق [ف: ۱۸ - ۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۶۴گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī nāma

عماد فقیه، علی بن محمود، ۶۹۰؟ – ۷۷۳ قمری

ʻemād-e faqīh, ʻalī ebn-e mahmūd (1292 - 1372)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۱۲/۳

آغاز: بیا ساقی بجامی کن شبم روز ×× بآبی سرخ قندیلم برافروز؛

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷۸۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی سوخت مذهب، ۱۱۰گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۳۷- ۱۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ناصر بخارایی، ناصر، ۷۲۰؟ – ۷۹۰ ؟ قمری

nāser-e boxārāyī, nāser (1321 - 1389)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۰/۱۲-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 1777 (بلوشه ۱۶۴۶)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۲ق؛ ۱۵ سطر، [فیلمها ف: ۱ – ۵۴۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

حافظ شیرازی، شمس الدین محمد، – ۷۹۲ قمری

hāfez-e šīrāzī, šams-od-dīn mohammad (- 1390)

آغاز: سر فتنه دارد دگر روزگار – من و مستی و فتنه چشم یار

[نسخه‌های منزوی ۲۸۶۵/۴؛ الذریعة ۱۰۶/۱۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۹

خط: نستعلیق، کا: محمد بن عربشاه حسینی استادی، تا: ۹۶۳ق؛ جزو دیوان [ف: ۳۸ – ۷۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۱۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۷۱پ–۷۲ر) [ف: ۷- ۲۰۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۸/۲۸

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۹۹پ–۱۰۳پ)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ – ۱۸۶]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۲۴/۲-ف

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C 1655.2 v-90؛ کا: ملامحمدی بن ملاعشو محمد، تا: ۳ شعبان ۱۲۵۱ق، جا: خوقند [فیلمها ف: ۱ – ۶۱۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳/۲ معیری

کا: سید محمد، تا: ۱۲۷۳ق؛ ۴ص (۳۶۷–۳۷۰) [ف: ۱۸ – ۹]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۱۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۷۷پ–۸۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ – ۱۹۱]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۵/۱

خط: نستعلیق، کا: حیدر قلی گرجی فخرالدوله، تا: ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم نارنجی، ۱۸گ (۱–۱۸)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ – ۲۱۷]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۹/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جزو دیوان [ف: ۳۸ – ۱۸۷]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۵/۱

بی‌کا، بی‌تا؛ جزو دیوان [ف: ۳ – ۲۱۴]

۱۰. همدان؛ اعتماد الدوله؛ شماره نسخه:۱۰۶/۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ – ۳۴۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۹/۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۱گ (۶۹پ–۷۰ر)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۳۸ – ۲۷۳]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۱۸/۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۵گ (۸۳ر–۸۷ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۸ – ۵۵۵]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۵۰۵

آغاز: بسمله، بیا ساقی از من برو پیش شاه بگو این سخن کای شرجم کلاه؛ **انجام:** دور توتا دور گردون همعنان باد احبان کز محاسب شمرد حرفی نیاید پیش و کم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای کتیبه روپوش؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ – ۸۳۴ قمری

neʻmat-ol-lāh-e valī, neʻmat-ol-lāh ebn-e ʻabd-ol-lāh (1330 - 1431)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۷۸/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد یحیی سیستانی، تا: ۱۲۰۱ق؛ در متن و هامش، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی مقوایی، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۲۳]

● **ساقی نامه** / ادبیات / فارسی

sāqī-nāme

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ – ۸۹۸ قمری

jāmī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۰ض

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۴۲۴۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۵۷/۲

آغاز: الهی چون سپهرم سینه بگشای ×× دلم طوطی کن و آیینه بنمای / که آرایم رخ معنی چه اختر ×× لب الفاظ را شویم چه شکر؛ **انجام:** بیا ساقی که بزم آرای لاریب ×× شرابم داده از پیمانه غیب / به اخباثت ندارم بعد از این کار ×× ترا گر داده اند این ظرف پیش آر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۶گ (۳۰۲پ-۳۰۷ر)، ۱۲ سطر (۱۳/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ - ۵۴۹]

● **ساقی نامه** / شعر / ترکی

sāqī-nāme

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴ - ۹۰۶ ؟ قمری

amīr ʻalī-šīr-e navā'ī, ʻalī-šīr ebn-e kīčakne (1441 - 1501)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۸۳/۴

آغاز: بسمله. ساقیا توت قدح شاهانه ×× قطره سی لعل و لی یکدانه؛ **انجام:** تا که انسان غه حیات امکانی ×× بو لغوسی بولسون اینتک دورانی

خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: ربیع الثانی ۱۲۵۹ق، جا: شیروان، حسب خواهش پلنگ توش خان کلاتی؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن خرمایی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹ - ۲۵۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

امیدی طهرانی، ارجاسب بن علی، - ۹۲۵ ؟ قمری

omīdī tehrānī, arjāsb ebn-e ʻalī (- 1519)

آغاز: بیا ساقی آن تلخ شیرین گوار ×× که شیرین کند تلخی روزگار

انجام: خروس سحر چون برآرد خروش ×× چرا بلبل مست گردد خموش

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵/۱ طباطبائی

خط: نستعلیق، کا: توفیق گیلانی، تا: قرن ۱۰؛ ۳ص (۱۷-۱۹) [ف: ۲۲ - ۳۰]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۳۵

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۹۵پ-۹۷پ) [ف: ۳۷ - ۵۲۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۶

آغاز: حریفی که این نیلگون خم ازوست ×× شراب طهور سقاهم ازوست

خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۷۷پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۹]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۳۵/۶

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:قرن ۱۳؛ ۲ص (۲۹۶-۲۹۷) [مختصر ف: ۴۴۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۶۷۹-۶۸۲)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۳۲]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۲۱/۹

آغاز و انجام: برابر

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق ریز متوسط، کا: فرج الله، تا: ۱۲۹۲ق؛ کاغذ: شکری، جلد: دو رویه مذهب، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف: ۹ - ۲۶۰]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: ترمه، ۵ص (۱۲۳-۱۲۷ هامش)، ۱۹ سطر (۷×۱۶) [ف: ۱۲ - ۲۶۵۶]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۸/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۴۰گ (ر-۴۰ر)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۲۰۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

پرتوی شیرازی، ۸۷۰ - ۹۲۸ ؟ قمری

partow-ye šīrāzī (1466 - 1522)

آغاز: دلا پرده بردار از روی کار ×× بمستی مده پرده روزگار

انجام: دو عالم از این پنج دارد نظام ×× به خمس المبارک از آن شد تمام

[الذریعة ۱۵۷/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹۶/۳۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶ص (۱۳۰-۱۳۵)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۵]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۲۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی مذهب، ۴۳۷گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۰]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۲۱

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳۱۵گ [ف: ۵ - ۹۵]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۵۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** به بازوی این پنج قدسی مأب ×× توان تافتن پنجه آفتاب

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطور چلیپا؛ تملک: اسد الله؛ مهر: «بدل بنده مهر محمد تقی(؟) ۱۰۵۸» (بیضی)؛ خریداری شده از باقر رقت در تیر ۱۳۴۵ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۵گ (۱۴۳پ-۱۴۷ر حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۷]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۴۴/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: صفر ۱۰۲۵ق؛ کاغذ: سمرقندی خطایی، ۷گ (۱۶ر-۲۳ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۷سم [ف: ۸ - ۱۷۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۷/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** از آن می‌چنان کن مرا بی خبر ×× که با خویش هرگز نیایم دگر / از آن آتش باده سینه سوز ×× چراغ دل پرتو برفروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۶ شوال ۱۰۹۷ق، جا: سیالکوت؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶ص (۷۵-۸۰)، اندازه: ۱۴/۳×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۳۶]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۵

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج، مشکی، ۱گ (۷۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۸]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۸۷ص (۶-۱۹۳)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۵]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۵/۳

خط: نستعلیق، کا: کامران تبریزی، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: آبی دولت آبادی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳ص (۱۰۸-۲۲۰)، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۱۲۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۵/۲۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳گ (۱۴۶پ-۱۴۹پ) [ف: ۳۷ - ۴۴۶]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۳

آغاز و انجام: برابر

نسخه حدود ۲۵۸ بیت مثنوی است؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲گ (۱۱۲ر-۱۱۳ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۴]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۴۶/۴-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۶۶۶، Pers 27 (فهرست ۴۶/۳)؛ بی‌کا، بی‌تا

[فیلمها ف: ۱ - ۷۴۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

اهلی ترشیزی، کمال الدین، - ۹۳۶ ؟ قمری

ahlī toršīzī, kamāl-od-dīn (- 1530)

[الذریعة ۱۲۲/۹ و ۱۰۴/۱۲]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۵/۴۹

آغاز: بهارست بی می‌حرام است زیست ×× بر احوال زهاد باید گریست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳، جلد: میشن سیاه، ۱گ (۷۳ر-۷۴پ متن و هامش دوم)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۸/۶سم [ف: ۸ - ۱۹۹]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

اهلی شیرازی، محمد بن یوسف، ۸۵۸ - ۹۴۲ قمری

ahlī šīrāzī, mohammad ebn-e yūsof (1454 - 1536)

وی چند ساقی‌نامه سروده است.

آغاز: بعد از حمد و ثنای جان آفرین و درود بر روان سید المرسلین ... ساقی قدحی که کارساز است خدا ×× وز رحمت خود بنده نواز است خدا

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** یا موی شم یا گره دل، خوشدار ×× با این گره از تن جو مویم بگشا

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۳۰ق؛ ۱۳ص (۵۳۷-۵۵۰) [ف: ۳ - ۳۸۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۲۶/۵-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۶]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۳۸/۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۰ق؛ مذهب، چهار کتیبه مذهب مرصع، دو شمسه مذهب مرصع ممتاز، مجدول، دو سرلوح مذهب، چهارده سرفصل مذهب؛ نوشته شده: «دیوان اهلی پیشکشی مقرب الخاقان میرزا محمد پیشخدمت که در شهر جمادی الثانیه قوی ئیل ۱۳۰۱ جمع کتابخانه مبارکه موزه گردید»؛ مهر: مشیرالسلطنة ۱۳۲۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج، کذهب؛ ۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۷۶/۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: محمد باقر کاتب پسر قوام الدین محمد شیرازی، تا: ۱۰۱۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ساغری سیاه طلایی، ۱۹ سطر [ف: ۳ - ۶۲۹]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۴۲/۷
خط: نستعلیق متوسط، کا: جمال شیرازی، تا: ۱۰۵۷ق؛ مجدول، پنج سرلوح مذهب خوب؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای مذهب، اندازه: ۱۶/۲×۲۸/۹سم [ف: ۳ - ۱۲۴]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۰۸/۷
با یک دیباچه نثر؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مومن خاکی شیرازی، تا: ۲۱ رجب ۱۰۶۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی زمینه مرغش زرد، ۱۸ سطر [ف: ۳ - ۶۲۹]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۴۸/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** فریاد رس اهلی مسکین که شود ×× فریاد رسش که هم تو فریاد رسی
با دیباچه به نثر؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه آلبالویی، ۱۸ سطر [ف: ۳ - ۶۲۸]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۸۲/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه، ۱۵ سطر [ف: ۳ - ۶۳۰]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۳۴/۲۳
خط: نستعلیق، کا: قزوینی کلوسجودی، محمد معصوم، تا: ۱۱۶۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ سطر (۶×۱۳)، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۶ - ۶۱۴]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۲/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** فریادرس اهلی مسکین که شود ×× فریاد رسش که هم تو فریاد رسی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی و سمرقندی، جلد: میشن قرمز، ۱۹گ (۹۵۱-۹۷۰)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۸ - ۲۴۰]

۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۶۲/۹
با یک مقدمه منثور؛ خط: نستعلیق، کا: هدایت الله کاتب، تا: با تاریخ ۱۲۳۲ق؛ با مجلس مینیاتور، مذهب مرصع، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی مذهب، ۱۱ سطر در متن و ۱۲ سطر در حاشیه متصل به متن و ۲۶ سطر در حاشیه اول کتاب، اندازه: ۲۲/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۲۸]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵/۷
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۵ص (۲۶۳-۲۶۷)، ۱۹سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۲ - ۱۸۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

موالی تونی، - ۹۴۹ قمری

mavālī tūnī (- 1543)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۱۱/۱
خط: نستعلیق، کا: میر هاشم تبریزی، تا: ۱۰۶۲ق، جزو دیوان؛ ۶گ (۱۱۴پ-۱۱۹پ) [ف: ۳۸ - ۳۰۹]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

وحشی بافقی، کمال الدین، ۹۳۹؟ - ۹۹۱ قمری

vahšī bāfqī, kamāl-od-dīn (1533 - 1583)

آغاز: ساقی بده آن باده که اکسیر وجود است ×× شوینده آلایش هر بود و نبود است

[الذریعة ۱۲۶۴/۹ و ۱۱۸/۱۲؛ میخانه ۱۱۵-۱۶۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۹۰/۴؛ دنا ۱۰/۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹۶/۵۸
آغاز: پس پرده صلح جویندگان ×× بی بود مهر مهش و بندگان؛
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۲۳۸-۲۴۲)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما گوشه نشینان الستیم ×× تا بوی میی هست درین میکده هستیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج بیرون، ۵گ (۱۶ر-۲۰پ حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۲۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما گوشه نشینان خرابات الستیم ×× تا بوی میی هست درین میکده هستیم
خط: شکسته نستعلیق زیبا چلیپا، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۲۳۲پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۳۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ثنائی مشهدی، حسین بن محمد، - ۹۹۶ ؟ قمری

sanā'ī mašhadī, hoseyn ebn-e mohammad (- 1588)

مثنوی حدود ۲۴۸ بیت، در بحر تقارب به نام ابوالفتح ابراهیم میرزا فرزند بهرام میرزای صفوی سروده شده است.
آغاز: بیا دل به میخانه اهل راز ×× بکش جام معنی صورت گداز / چنان خویش را کن ز صورت بری ×× که از دیده گردی نهان چون بری

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۲۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی، مذهب، ۴۴۶گ، سطور چلیپایی (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم

[ف: ۱۴ – ۳۸۹۰]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۴۴/۴
آغاز: برابر **انجام:** گر چه هست این حکایت اندر پوست ×× ما نه خواهیم جز حکایت دوست
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: صفر ۱۰۲۵ق؛ کاغذ: سمرقندی خطایی، ۸گ (۲۳ر–۳۱پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۰/۶×۱۷/۷سم [ف: ۸ – ۱۷۶]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۴/۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر دور گشتم ز گفت و شنید ×× چو آیینه ام بی تصور که دید.
خط: نستعلیق و شکسته و نسخ و تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱–۱۰۷۷ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷–۴۰۸]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

مشفقی بخاری، عبدالرحمن، ۹۴۵ – ۹۹۶ ؟ قمری

mošfeqī boxārī, ʻabd-or-rahmān (1539 - 1588)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۲۴/۱–ف
نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C 1655.2 v-90؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۶۱۴]

● **ساقی نامه** / ادبیات / فارسی

sāqī-nāme

امری، میر، – ۹۹۹ قمری

amrī, mīr (- 1591)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۰ض
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ – ۴۲۴۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

عرفی شیرازی، محمد بن علی، ۹۶۳؟ – ۹۹۹ قمری

ʻorfī šīrāzī, mohammad ebn-e ʻalī (1556 - 1591)

مثنوی است عرفانی در شصت و یک بیت.
آغاز: بیا ساقی این تشنگی را بسنج ×× پس از آرزوی دل ما مرنج ...
انجام: که گلگشت آتش کنم چون خلیل ×× شود شعله فواره سلسبیل
[الذریعة ۱۱۱/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۷۹/۴، ۳۰/۱؛ مشترک پاکستان ۷۰۶/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۸۱/۲
آغاز: مژگان نبود ... چشم من زار ×× غیرت بر نظاره ... ریخته خار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۱۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری سیاه، ۲گ (۱۱پ–۱۲ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۲۱/۱سم [ف: ۴– ۶۶۲ و ۸ – ۴۲۶]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:فیلم
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴ص (۲۸۹–۲۹۲ هامش) [ف: ۱ – ۱۳۱]
۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱۹
آغاز: بیا عرفی افسانه را پر بسوز ×× بخاموش این نغمه تر بسوز
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۳۱۲ر–۳۱۳پ) [ف: ۵ – ۹۶]
۴. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۲۹/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۰ق [نشریه: ۵ – ۳۷۶]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۹۵/۵
آغاز: چون لب سایل کو نعمه سفت ×× لعل بر افشاند ز مژگان و گفت؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۰ق؛ کاغذ: فرنگی زرد، جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۲۵۳–۲۵۷)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۲۰سم [ف: ۸ – ۳۳۰]
۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۶۸/۳
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۵۸ق؛ در «کلیات» او؛ ۳گ (۱۳۲ر–۱۳۴ر) [ف: ۳ – ۱۷۰]
۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۹۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴۱ص (۶۷–۱۰۷) [ف: ۸ – ۳۳۳]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۶۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد آقا علاقبند کاشانی، تا: غره جمادی الثانی ۱۳۱۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۴۲ر–۴۴ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۱ – ۲۶۷]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۲۶
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲ص (۶۶۵–۶۷۶) [ف: ۳ – ۱۷۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

اقدسی مشهدی، ۹۷۶ – ۱۰۰۲ قمری

aqdasī mašhadī (1569 - 1594)

آغاز: دلا صبح شد خیز و بشکن خمار ×× چو نرگس سر از خواب مستی برآر / ز عشرت دل می‌پرستان شکفت ×× گل و لاله بر روی بستان شکفت
چاپ: در «میخانه» (۴۰۴–۴۰۸) به چاپ رسیده
[الذریعه ۹: ۸۷ و ۱۲: ۱۰۳؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۶۰/۴؛ تذکره میخانه ص۲۴۳–۲۴۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۲۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۷۶پ–۷۷ ر) [ف: ۳۷ - ۵۲۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** شها بزم عیش تو آباد باد ×× لبت پر تبسم دلت شاد باد

در فهرست از ملا مشرقی دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۳۰۳ر–۳۰۴ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۱۰۶

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛پس از آن رقعه(۲۴۱ر حاشیه) و حکایت ابراهیم بن احمد بن حسن بن موسی اشعری(۲۵۵پ–۲۵۶ر حاشیه)؛کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۲۴۰پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱ - ۱۴۸]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۴۱/۲

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۱گ (۲۱ر–۲۱پ)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۸۲]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** خوشا صبح وصل و می‌خوشگوار ×× خوشا جام می‌خاصه از دست یار

حدود ۶۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۱گ (۱۱۳ر–۱۱۳پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۵]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

نوعی خبوشانی، محمد رضا، - ۱۰۱۹ قمری

now'ī xabūšānī, mohammad rezā (- 1611)

آغاز: ۱: الهی بیاد چمن زاد صبح ×× که شب خفتگان را دهد یاد صبح / به بیداری شبنم و خواب گل ×× به آمیزش آتش و آب و گل

آغاز ۲: تویی اولین پیر میخانها ×× بیاد تو شبگیر پیمانها / ز نامت که سنگ لب آرزوست ×× بلب لعل پیمانه لبیک گوست

[الذریعة ۱۲۳۵/۹ و ۱۱۷/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۸۸/۴– ۲۸۸۹؛ نشریه نسخه‌های خطی ۳۲/۱؛ دنا ۱۰/۶–۱۱؛ تذکره میخانه ۲۶۲–۲۷۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱۹/۲

آغاز: بیا ساقی ای گلشن راز دل ×× که با او نفس گشت غماز دل

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سرخ، ۲ص (۶۱–۶۳)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۱۴۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۷۰

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** کتبخانه دین و ایمان ما ×× از آن خیمه دارد رواج بقا / دو عالم از این پنج دارد نظام ×× به خمس المبارک سحر شد تمام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۳۰۶ر–۳۰۸ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۱۱/۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** که از سدره ناهید بلبل سرود ×× بدهقان این گل فرستد درود (؟)

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۰گ (۱۰۱پ–۱۱۱پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۸سم [ف: ۸ - ۴۰۹]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱۸

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** از آن می‌که جاندار وی هوش باد ×× مر اشربت و شاه را نوش باد

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۳۱۰ر–۳۱۲پ) [ف: ۵ - ۹۶]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۹/۱۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** بشد تهمت آلوده اش مغز و پوست ×× به نفرین دشمن به تحسین دوست

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ص (۲۹۴–۳۰۱)، اندازه: ۱۳/۱×۲۴/۳سم [ف:۲۹/۱–۱۸۵]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۷

کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میسن سیاه، ۴گ (۲۲۶–۲۲۹)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۱۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۴/۲۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** لبم را بیک قطره شرمنده کن ×× بیک جرعه خمیازه ام خنده کن

خط: نستعلیق و شکسته و نسخ و تعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱–۱۰۷۷ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۳۴۳–۳۴۹)، اندازه: ۱۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷ - ۴۱۲]

۸. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۱۰/۳

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** لبم را به یک قطره شرمنده مکن ×× به یک جرعه خمیازه ام خنده کن

خط: نستعلیق، کا: عبدالکریم، تا: ۱۱۹۳ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج سیاه، ۸گ (۸۸–۹۶)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [نشریه: ۱۳ - ۸۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۴

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۴ق [ف: ۳۶ - ۴۲۸]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳/۲ معیری

کا: سید محمد، تا: ۱۲۷۳ق؛ ۱۲ص (۳۸۳–۳۹۴) [ف: ۱۸ - ۹]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۲

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** لبم را بیک قطره شرمنده کن ×× بیک جرعه

خمیازه ام خنده کن
پیرامون ۲۸۰بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۴]

● **ساقی نامه = فرخ نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme = farrox-nāme

سنجر کاشانی، محمد هاشم بن حیدر، ۹۸۰-۱۰۲۱قمری
sanjar-e kāšānī, mohammad hāšem ebn-e heydar (1573 - 1613)

منظومه‌ای پانصد بیتی که در اغلب نسخه‌های دیوان و سفینه‌ها «ساقی‌نامه» و در برخی دیگر «فرخ‌نامه» نام گرفته است. از سنجر کاشی کلیات اشعاری که شامل همین ساقی‌نامه نیز هست. دیوان وی را گروه ادبی کاشان، آقایان مصطفی فیضی، حسن عاطفی و عباس بهنیا در ۱۳۵۴ش توسط اداره فرهنگ و هنر کاشان منتشر کردند.
آغاز: کند چون شکار حمل آفتاب ×× شگونست در دست جام شراب
[الذریعه ۱۰۸/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۷۲/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۵۸/۲
آغاز: برابر ؛ **انجام:** غم عالم از دل برید یاد عشق ×× دلا درد خود ساز او راد عشق
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن آلبالویی، ۱۴گ (۱۲۶پ-۱۴۰ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۸/۱سم [ف: ۳ - ۶۵۵]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۷
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۷۹پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۹]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۹۵/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بما پیل الحق مروت کند ×× نظر چون به ترکیب وقوت کند
خط: نستعلیق، کا: باستانی راد، تا: قرن ۱۴؛ این نسخه از روی مجموعه‌ای به خط احمد حسینی لاریجانی مورخ ۱۱۹۴ نوشته شده و او در اینجا با عنوان لمحرره رباعی از خود آورده است: «از هجر تو ای دلبر جانی رفتم ×× با اشک عیان سوز نهانی رفتم / از بزم تو ای شمع شبستان امید ×× رفتم رفتم چنانکه دانی رفتم»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲گ (۲۳ر-۲۴پ)، ابعاد متن: ۷/۵×۱۶، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۵۴۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۰۷۶/۳
آغاز: برابر **انجام:** به شیرین سخن تلخ گویی مکن ×× ترش رویی و تند خویی مکن / بنا آزموده مپیما شراب ×× که ناگه شرابت بر آید سراب
ناقص است و حدود سیصد و هفتاد بیت دارد؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛مجدول؛ جلد: مقوایی با روکش تیماج حنایی، ۷گ (۶پ-۱۲پ)، اندازه: ۹/۳×۱۹سم [ف: ۲۷/۱ - ۱۳۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme

شانی تکلو، وجیه الدین، - ۱۰۲۳ قمری
šānī takallū, vajīh-od-dīn (- 1614)

آغاز: از صدای ناله ناقوس د رتصدیق او ×× عارفان را استماع لفظ اشهد می‌رود

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۸/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۴گ (۲۷ر-۳۱پ)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۷ - ۲۰۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme

فرقتی جوشقانی، ابوتراب بن علی، - ۱۰۲۵ قمری
forqatī jošaqānī, abū-torābf ebn-e ʻalī (- 1616)

آغاز: ساقی بده آن جام که ماه شب تار است ×× آن لاله که گلگونه رخسار بهار است

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۳۲
آغاز: ساقی بده آن باده خون دل کان است ×× آن می‌که چو خون در بدن شیشه روان است؛ **انجام:** ما خشک لبان تشنه دیدار شرابیم ×× چو کاسه ما گشت تهی خانه خرابیم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۵گ (۱۲پ-۱۶ر حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما خشک لبان تشنه دیدار شرابیم ×× چون کاسه ما گشت تهی خانه خرابیم
خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۸ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۲۸-۳۲)، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۰۳]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۲۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** ما خشک لبان تشنه دیدار شرابیم ×× چون کاسه ما گشت تهی خانه خرابیم
ترجیع بند است. در حدود ۱۳۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه مشن آلبالویی، ۲گ (۸۲پ-۸۳ر)، ۲۶

سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۴۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** با اینهمه چون شعله نیارم ضرر از نار ×× گر ساقی کوثر دهدم جام شرابی / ما خشک لبان تشنه دیدار شرابیم ×× چون کاسه ما گشت تهی خانه خرابیم

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۲گ (۴۳پ-۴۴پ)، اندازه: ۱۵×۲۵سم [ف: ۷ - ۸۲]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۷۸/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵گ (۴پ-۸پ) [ف: ۳۷ - ۲۰۴]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ملک قمی، ملک محمد، - ۱۰۲۵ قمری

malek qomī, malek mohammad (- 1616)

در «میخانه» به چاپ رسیده است.

آغاز: خرابم، ره می‌پرستان کجاست ×× کبابم طربگاه مستان کجاست / خراباتیم باده ناب کو ×× بیابانیم چشمه آب کو

[الذریعة ۱۱۶/۱۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۵۷/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** الهی بفضل وجودم در پناه (!) ×× مصون ... ز دزدان راه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه ختایی، جلد: میشن لیمویی، ۲گ(۲۹۲پ-۲۹۴پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۹/۹×۱۸سم [ف: ۸ - ۲۲۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۳۰

آغاز: خراباتیم باده ناب کو ×× بیابانیم چشمه آب کو؛ **انجام:** شرابی که آئینه بی غش است ×× دروعین صد خرقه در آتش است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی الوان، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۳۱۳-۳۱۷)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۷]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ظهوری ترشیزی، نورالدین محمد، - ۱۰۲۶ ؟ قمری

zohūrī toršīzī, nūr-od-dīn mohammad (- 1617)

اهداء به: برهان ثانی نظامشاه (۹۹۹-۱۰۰۳ق)

از نورالدین محمد ظهوری ترشیزی که بیشتر عمرش را در دکن هند گذراند و ساقی‌نامه‌اش را در ۴۵۰۰ بیت سروده است. عناوین موجود آن عبارتند از: در مذمت روزگار، در شکوه اهل روزگار، خطاب با صبح، تعریف عشق، تعریف شب، تعریف اسب، تعریف توپ، تعریف آینه، تعریف بازار، تعریف چارسو، تعریف حمام، تعریف مسجد، تعریف باغ، تعریف اهل علم و حکمت، تعریف اهل تنجیم، تعریف میرزا ملک قمی، تعریف قلم و عناوین دیگری مانند: خطیب سخن را بکام و زبان درآوردن و بسر انگشت موعظت پنبه غفلت از گوش هوش برآوردن، با این مطلع: «ظهوری بیا تکیه بر هوش کن ×× بگو راستی راستی گوش کن» و حکایات مختلف.

آغاز: ثنا می‌کنم ایزد پاک را ×× ثریا ده طارم تاک را / که خورشید را صورت جام ازوست ×× شراب شفق درخم شام ازوست

چاپ: مشار فارسی، ج۳، ص۲۸۸۱؛ گانپور، سنگی، ۱۸۷۶م، وزیری، ۲۲۵ص

[الذریعة ۶۵۶/۹-۶۵۷ و ۱۱۰/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۷۵/۴؛ مشترک پاکستان ۷۹۴/۷؛ دنا، ج۶، ص۱۱-۱۲؛ تذکره میخانه، ص۳۶۵-۴۱۲؛ کشف الظنون ۹۷۳/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۴۹گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ پایان در غزل افتاده و می‌رسد به «ز افسانه رنگ و بوی سخن سمن پیکر و لاله رخسار»؛ مجدول؛ مهر: رضاقلی؛ نوشته خلج امیر حسینی در ۱۳۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: پارچه‌ای، ۲۲۴گ، ۱۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۱۴ - ۳۹۰۳]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۲۵۹۱/۱۱۶

۵۰۰ بیت؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۸گ (۵۵۷-۵۷۵) [ف: ۹ - ۱۴۰۳]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱۴

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۱؛ درحاشیه دیباچه نورس قرار دارد؛ ۲۱گ (۲۷۹پ-۳۰۹ر) [ف: ۵ - ۹۶]

۵. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۵۸/۱۲

خط: نستعلیق بد، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [نشریه: ۱ - ۱۷]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱۹/۱

آغاز: شوم خواجه چارسوی غنا ×× کنم نقطه در کار عین عنا

منتخبی از آن؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج سرخ، ۶۰ص (۱-۶۰)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۱۴۶]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** هوائی کزو آب حیران چکد ×× فشارند یکمشت صد جان چکد

مثنوی است حدود ۳۰۰ بیت در وصف شهری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، با سرلوح؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن

آلبالویی، ۶گ (۱۷۷پ-۱۸۲ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۶]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۶۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** شنیدن اگر حلقه در گوش نیست ×× زهی عیب خواندن که خاموش نیست

حدود ۱۹۸۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳۲گ (۲۷۰پ-۳۰۲ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۰]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:فیلم

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترا توبه هم از ستم می‌دهم ×× علاجی ندارم قسم می‌دهم

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲ص (۲۹۹-۳۲۰ هامش) [ف: ۱ - ۱۳۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۹

منتخبی از این ساقی نامه است و آغاز آن با آغاز نسخه ۱۳۴۴۵ برابر است؛ خط: نستعلیق چلیپا، کا: میر هاشم حسنی تبریزی، تا: ۱۰۴۰ق، برای میرزا محمد صالح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹گ (۳۲پ-۵۱پ) [ف: ۳۷ - ۵۲۰]

۱۱. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۲۳۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیا ساقی ای تلخ شیرین ادا ×× ز خال لبم مهر نه برزبان / که گردد بحرفت سخنها تمام ×× چو در آخر نام ازو و السلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۸ جمادی الثانی ۱۰۵۲ق؛ مجدول، با سرلوح مزدوج؛ تملک: محمد جعفر رقم نویس بن محمد باقر بن موسی حسینی تفرشی با مهر «الواثق بالله الغنی عبده محمد جعفر الحسینی ۱۱۱۱» (مربع)؛ مهر: «محمد هاشم بن محمد باقر ۱۲۶۸» (مربع)؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۱۲۲گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱ - ۲۱۱]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۶۵/۳۱

خط: نستعلیق چلیپا، کا: عبدالحی بن علی جرپادقانی، تا: دوشنبه ۶ رجب ۱۰۵۳ق، برای نجف قلی بیکا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۵۸ص (۱۲۱-۱۷۸)، ۲۷ سطر (۱۲×۲۵) [ف: ۱۷ - ۱۴۱]

۱۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** قیامت جلوه آغازشان باد ×× دو گیتی نیمگشت نازشان باد

در فهرست از انیسی شاملو دانسته؛ خط: نستعلیق، کا: محمود حسینی، تا: ۱۰۵۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، میشن مشکی، ۲۳۶گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۴)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲/۵سم [ف: ۶ - ۷۹۹]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** بچشم بصیرت تمیزش ببین ×× که آن کرد با حاسد و با من این

۲۱۵۰ بیت؛ کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۶۳گ (۳۶۶-۴۲۹)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۲۰]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** که گردد به حرفت سخن‌ها تمام ×× چو در آخر نامه از او سلام

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ مجدول مذهب، سرلوح مزدوج مذهب مرصع، در متن و حاشیه؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۶ - ۳۹۱]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۵۶/۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** به اهمال واجب شماری صلاح ...

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قرمز، ۵۹گ (۲۲۷پ-۲۸۶پ)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۹ - ۴۰۳]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۱۰

خط: نستعلیق، کا: امام قلی ایمانی غلام، تا: ۱ ذیحجه ۱۰۷۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۶۸گ (۲۷۷ر-۳۴۴ر)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۸ - ۱۰۰]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۵

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن اسکندر، تا: محرم ۱۰۹۶ق؛ مجدول، با سرلوح، با شعرهایی به خط مهدی بن محمد حسین بیک ۱۲۲۵؛ مهر: خسرو، جعفر قلی؛ کاغذ: سفید، جلد: روغنی، مذهب، ۱۰۸گ، ۱۳ و ۱۶ سطر (۱۱×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۲۱۳]

۱۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** بمدح تو در صفحه روزگار ×× مضامین کم یاب بسیار باد / ظهوری ز حد می‌برد گفتگو ×× موفق باتمام گفتار باد

خط: نستعلیق خوش، کا: میر علی، تا: ۱۶ رجب ۱۰۹۷ق؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی مذهب، ۳۰۶ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۸×۱۷/۴سم [ف: ۴ - ۷۳۸]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۲۸

با سه بیت شعر امیر شاهی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱۰ص (۹۶-۱۰۵) [ف: ۱۰ - ۱۸۳۷]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۹۰۱

آغاز: ای در لعل آتشینت در ... ثناها همه ایزد پاک را ثریا ده طارم تاک را؛ **انجام:** هر که خواند دعا طمع دارم زانکه من بنده گناه کارم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۴-۱۲/۳۰

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۰گ (۴۲پ-۶۱پ)،

اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۲۹۸]

۲۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۲/۵**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیا ساقی ای تلخ شیرین دهان ×× به جان بست مهر نه برهان / که گرد (کذا) به حسرت سخنها تمام ×× چرا در آخر نامه رد و السلام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نیلی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۸۰ص (۳۷۶-۴۵۵)، سطور چلیپا، اندازه: ۱۶/۴×۲۸/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۰۴]

۲۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۳/۱۵**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ کاغذ: الوان، جلد: تیماج تریاکی مذهب، ۱۱ص (۳۱۴-۳۲۴)، ۱۴-۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴۵ - ۸۴]

۲۵. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۴۴**

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ آغاز نسخه «چه دنبال ابرو گره کرده ای ×× کمال سیه توز کرده‌ای» در ص ۳۸۶ میخانه دیده می‌شود و انجامش این بیت است «خوشا احتشام خداداد من ×× بگردد طلاخاک فولاد من» و افتاده است؛ کاغذ: هندی سبز، ۱۲۹گ، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۶)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۴ - ۴۰۵۳]

۲۶. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۳/۳**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۲۶)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۹ - ۱۲۴۱]

۲۷. **تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۶۶/۱۵**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱ص (۴۹۶-۵۳۶)، ابعاد متن: ۱۴×۲۴، اندازه: ۱۹×۳۲سم [ف: ۹ - ۱۲۳۴]

۲۸. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۲۵**

آغاز: بسمله، از آن می‌که ریزد سخن بر سخن ×× کرم کن که گوید سخن در سخن؛ **انجام:** ازو حرف سحبان بهر محفل است هم او ناقل قصه است.

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۸سم [ف: ۱۷ - ۲۷۷]

۲۹. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۴/۸**

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷ص (۹۳-۱۶۹)، ۱۶ سطر ۴ ستونی(۳×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [سنا: ف: ۱ - ۱۵۳]

۳۰. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۰۵/۴**

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیا ساقی ای تلخ شیرین زبان ×× بخال لبت مهر نه بر دهان / که گردد بحرفت سخنها تمام ×× چو در آخر نامه از والسلام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: ساغری سیاه، ۱۱۸گ (۲۰پ-۱۳۸پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۹×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۴۴]

۳۱. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۴۰۳/۴۷**

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: جنونی، تا: ۱۵ ربیع الثانی ۱۱۰۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، اندازه: ۱۲/۳×۲۲/۸سم [ف: ۸ - ۳۴۳]

۳۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۴۴/۱**

آغاز: برابر

بخشی از آغاز این ساقی‌نامه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ صفر ۱۱۲۱ق، جا: تون؛ مجدول؛ جلد: تیماج سرخ، ۴۸گ، چهارستونی چلیپایی و هر ستون ۲۰سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۶۹]

۳۳. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۴/۸**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۴۱ق؛ ۳۵ص (۱۵۰-۱۷۰ و ۱۹۷-۲۰۰ حاشیه) [ف: ۸ - ۹]

۳۴. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۷۸/۱۶**

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: یحیی بن عبدالله، تا: دوشنبه ۲۵ صفر ۱۱۵۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۱۴۲پ-۱۷۱پ) [ف: ۳۷ - ۳۲۰]

۳۵. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۲**

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۱ص (۳-۵۳)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۸]

۳۶. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۵۳**

آغاز: زند دیو اگر غوطه در لای او ×× پری خیز گردد سراپای او؛ **انجام:** تحمل جدا و تنزل جداست ×× کسی گر کند اشتباهی خطاست

خط: نستعلیق و شکسته چلیپایی، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲ و اوایل قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: اسدالله علم، خرداد ماه ۱۳۶۲؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، اندازه: ۱۲/۵×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۷۶]

۳۷. **تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۶/۱۳**

بخشی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ (۱۶۰پ-۱۶۵پ) [ف: ۸ - ۲۰]

۳۸. **قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۷۵/۷**

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۷۴۱۹؛ خط: نستعلیق هندی، کا: منکت رای سهارنپوری، تا: ۲۶ ژوئن ۱۲۴۲ق؛ محشی، مجدول؛ ۱۴ص (۴۱۰-۴۲۴) [عکسی ف: ۶ - ۱۰۲]

۳۹. **مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۱۶/۱ فرخ**

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ جمادی الثانی ۱۲۶۹ق؛ مجدول؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر (۷×۱۴)،

قطع: پستی، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: - ۱۹۶]

۴۰. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۸۹/۶م

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ قطع: وزیری [رشت و همدان: ف: - ۱۲۰۰]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۴۸

منتخبی از آن. ۵۷۲ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۳گ (۴۷۶-۵۱۹)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۳۰]

۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۱۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** همه در محبت همین محض گفت ×× بکوی توقع شهیدان مفت

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۲ر-۱۰۴پ متن و هامش)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ - ۱۹۲]

۴۳. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۰۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** در افشای اسرار رندان مکوش ×× درین مصلحتهاست زاهد خموش

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی حنایی و شکری، جلد: گالینگور زرشکی، ۵گ (۱۰۰ر-۱۰۴ر)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۵سم [ف: - ۱۸۲]

۴۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۹۷

آغاز: ... نبه برسرم تا که رفتم زدست ×× ... به من برفشان رشح جام طرب / مگر بختم از جان برد تاب را ×× بمالد یکی چشم پر خواب را؛ **انجام:** خلش برده در خار ایشان نگار ×× که گردیده روحشم بدبین فکار / گر افشانده مرغابی اش بال وپر ×× ترشح رخ حاضران کرده تر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۵]

۴۵. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۸۹/۱م

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرمی، ۶۸گ (۳۸-۱۰۶)، اندازه: ۵/۵×۲۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۲۰۱]

۴۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۸۳۵/۱-۵۹/۵۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶۲گ (۱-۶۲)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۷۵]

۴۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۴۱/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** که گردد به حسرت سخن‌ها تمام ×× چو در آخر نامه زو والسلام

شامل ۴۳۷۹ بیت است. در سایر مراجع عدد ابیات این ساقی نامه ۴۱۰۰ بیت ذکر شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: ساغری، مشکی مذهب، ۷۸گ (۳۰پ-۱۰۸پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۶۴]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۶۱۸/۲۲

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص (۲۸۶-۲۸۸)، ۲۳ سطر (۱۱/۵×۲۲)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۹ - ۱۴۸۶]

۴۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۴۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** گشاید چو زخم دهان ... زمان.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۵۰. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:جنگ۵۲

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۲ - ۸۴]

۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۳۴

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [ف: ۵ - ۲۴۹]

۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۵۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۳۰۲]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

دستغیب شیرازی، نظام الدین بن امین الدین حسین، - ۱۰۲۹ ؟ قمری

dastqeyb-e šīrāzī, nezām-od-dīn ebn-e amīn-od-dīn hoseyn (- 1620)

آغاز: دلا چند بینی شکست از خمار ×× شکستی گرت هست در توبه آر

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۴۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۵۱۰-۵۱۲) [مختصر ف: - ۴۴۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترا باده عیش در جام باد ×× ترقی ترا رونق کام باد

۱۶۸ بیت؛ کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۶گ (۷۸۹-۷۹۵)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۲۱]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

زکی همدانی، - ۱۰۳۰ ؟ قمری

zakī hamedānī (- 1621)

آغاز: دلا تا به کی بی می‌لاله گون ×× چو نرگس بود جام عیشت نگون

[الذریعة ۴۰۳/۹ و ۱۰۷/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۷۰/۴]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** ترحم ز بی رحمیش منفعل ×× ستم از ستمکاریش داغ دل
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱گ (۳۰۴ر-۳۰۵ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی، ۴۶۹گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴- ۳۸۹۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۸
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ شکسته نستعلیق زیبا و چلیپائی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۸۲ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۹]

● ساقی نامه = مقامات میر مرشد / شعر / فارسی

sāqī-nāme = maqāmāt-e mīr moršed

مرشد بروجردی، - ۱۰۳۰ قمری

moršed-e borūjerdī (- 1621)

آغاز: بهار است و گل مست و من در خمار ×× برو ساقیا ساغر می‌بیار
انجام: گفت خالی از جام گلگون مباد ×× بکام عدویت بجز خون مباد

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** که بهر پرستیدن آن صنم ×× به ملك وجود آمدم از عدم
خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای،۴ص (۲۱-۲۴)،۱۱ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۰۲]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۴۱۹
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در «جنگ» سروده‌ها؛ ۳گ(۳۹پ-۴۱ر) [ف: ۳ - ۱۷۱]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۶۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مذهب؛ ۴گ (۱۵۷پ-۱۶۰پ حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۷]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۳۶
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۹۷پ-۹۸پ) [ف: ۳۷ - ۵۲۳]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۲۲
آغاز: برابر
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۷۵پ-۷۶ر) [ف: ۳۷ - ۵۲۲]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی، مذهب، ۴۶۷گ، سطور چلیپا (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۰]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:فیلم
آغاز: برابر؛ **انجام:** که گر قطره‌ای ز ابر گردد جدا ×× شود مهره گل هم اندر هوا
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ این مثنوی دو بار در مجموعه آمده است: ۱. (ص ۲۵۶-۲۶۱، هامش)، ۲. با انجام: و گرنه مرا میل هستی نبود ... (ص ۲۹۴-۲۹۹، هامش) [ف: ۱ - ۱۳۱]

۸. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۶۹
آغاز: ز ته جرعه ساغر بر همین ×× چنان پر شد از تب سراپای من / که شبها به ذوق سجود صنم ×× کنم سجده فرش تا صبحدم؛ **انجام:** برابر
۷۷ بیت است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱گ (۳۰۵ر-۳۰۶ر)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۱۱
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ چلیپایی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۱۰۳ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۳۰]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی ، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸گ (۲۸۰-۲۸۸)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۶]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۳۰۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۳ص (۳-۱۹۶)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۵]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۹/۳
آغاز: بهار است و من مست و دل در خمار ×× خوشا جام می‌خاصه از دست یار؛ **انجام:** که بهر پرستیدن آن صنم بملک وجود آمدم از عدم.
خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: ۱۳۰۰ق؛ ۶گ (۵۰-۵۵پ) [ف: ۳ - ۴۹۹]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

صوفی مازندرانی، محمد بن عبدالله، - ۱۰۳۵ ؟ قمری

sūfī māzandarānī, mohammad ebn-e ‘abd-ol-lāh (-

1626)

آغاز: بیا ای دل مانده از کار و بار ×× بمستی و دیوانگی سر بر آر / ندیدیم چیزی ز فرزانگی ×× نبستیم طرفی ز دیوانگی
انجام: چنان خواهم این باده هوشم برد ×× که رضوان بجنت بدوشم برد
[نسخه‌های منزوی ۲۴۰۸/۳ و ۲۸۷۴/۴؛ الذریعه ۱۱۵/۱۲؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۶/۲؛ دنا ۱۳/۶؛ تذکره میخانه ۴۸۱-۴۹۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بباید ازین دیر دیرینه رفت ×× بدنبال یاران پیشینه رفت.
خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۸ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷-۱۹)، ۱۱ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ - ۴۰۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۳۹۲ ض
بی‌کا، تا: ۱۰۶۱ق [د.ث. مجلس]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۲۶
از مولانا محمد؟ شاید ملا محمد صوفی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲ص (۴۸۳-۴۸۴) [مختصر ف: - ۴۴۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۵۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** یه بینی که روی من از شرم او ×× شوم بر زمین همچو باران فرو
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ سطور چلیپا؛ کاغذ: نخودی نازک، جلد: تیماج ۸گ (۱۴۷ر-۱۵۴پ حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۷]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر در حضرت او ره یابی ×× محمد عرض کن احوال مارا
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۲۲ر-۲۳پ) [ف: ۳۷ - ۵۲۰]

۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۲-۱۲/۳۰
انجام: که نظم این گوهر آبدار ×× ز تاریخ هجرت سدشتی هزار
در فهرست بدون نام مؤلف، نام مؤلف با توجه به انجام نسخه تعیین شد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ ۲گ (۳۹ر-۴۰ر)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۲۹۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۱۰
آغاز: دلا دست بردار ازین گیر و دار ×× به مستی و دیوانگی سر برآر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۹۳ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۳۰]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۱۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۴گ (۸۲ر-۹۶ر متن و هامش)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ - ۱۹۲]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۹/۶
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۴گ (۶۵پ-۶۹پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۲۷۳]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۲۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بیک نغمه روشن کن این سینه را ×× بسوزان همه نقد گنجینه را
مثنوی است حدود ۱۷۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲گ (۸۳ر-۸۴ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۲]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فخرالزمانی، عبدالنبی بن خلف، ۹۹۰ - ۱۰۳۷ قمری

faxr-oz-zamānī ،ʻabd-on-nabī ebn-e xalaf (1582 - 1628)

مجموعه‌ای است از ساقی‌نامه‌های سروده: نظامی، امیر خسرو، خواجوی کرمانی، مولانا جامی، هاتفی، حکیم پرتوی، امیدی، میرزا اشرف جهان، میرزا قاسم، ملا وحشی، خواجه حسین ثنایی، عرفی، اقدسی، مولانا نوعی، ملک قمی، حکیم رکنا (بعد از ساقی نامه ی وی ترجیع بند حکیم شفایی را آورده است)، زکی همدانی، مشرقی، مولانا مرشدی، مولانا محمد باقر خورده، حکیم عارف، میرزا نظام دست غیب (یک ترجیع بند هم از دست غیب افزوده است)، میر ملک قزوینی، میر غروری، اسد بیک، ساقی نامه مؤلف کتاب عبدالنبی آخر الزمانی قزوینی (این ساقی‌نامه ناتمام است و یک صفحه نانویس در پایان گذاشته است که بعد آن را تمام کند)، مولانا طهوری و بهاریات.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۵۹۶/۲۷
آغاز: بیا تا زبیداد شوییم دست ×× که بیداد نتوان زبیداد رست؛
انجام: زلطفتت چنان باد دل بهره مند ×× کزان پند گیرند ارباب پند
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ به شیوه چلیپایی، واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن تریاکی، ۷۵ص (۴۱۸-۴۹۲)، اندازه:۲۱×۳۰سم [ف: ۹ - ۲۹۷]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فوقی یزدی، احمد، - ۱۰۵۰ قمری

fawqī yazdī, ahmad (- 1641)

[مکتبة امیرالمؤمنین ۳۹۵/۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱۳/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۶گ (۱۳۲-۱۳۸)، ۱۰ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۳ - ۳۲۷۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۴۱/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۴ق؛ در ضمن کلیات آمده است؛ ۵ص (۱۵۳-۱۵۷) [ف: ۳ - ۲۸۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

قدسی مشهدی، حاج محمد جان، - ۱۰۵۶ قمری

qodsī mašhadī, hāj mohammad jān (- 1646)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۲۴
آغاز: مخمور ز دل سری آب آمد نفس ما ×× فریاد رس ای ساقی فریاد رس ما / بی می‌لب ما همچو لب مرده خموش است ×× رنجیده ز لب ... ساقی نفس ما؛ **انجام:** عمریست که ما در پای خم افتاده خرابیم ×× همسایه دیوار بدیوار شرابیم
ترجیع بندی است در حدود ۸۵ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۱گ (۸۵ر-۸۵پ)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ادهم صفوی، - ۱۰۶۰ قمری

adham-e safavī (- 1650)

ادهم چندین بار در ساقی نامه خود دست برده و تغییراتی داده است.

[نسخه‌های منزوی ۲۸۵۷/۴ (ذیل عنوان ساقی نامه میرزا ابراهیم) و ص ۲۸۵۷ (ذیل عنوان ساقی نام ادهم همدانی تویسرکانی)؛ تذکره پیمانه، ص ۷۷-۸۸]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۲۵۹۱/۱۷۰
کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۸۶ق، در خدمت محمد حسن بیکا؛ ۲گ (۷۴۳-۷۴۵) [ف: ۹ - ۱۴۰۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۳۴/۵
آغاز: الهی به عنقای قاف وجوب ×× به دردی امکان به صاف وجوب / به سر جوش خم شراب الست ×× که دارد ازو نشئه ای هر که هست؛ **انجام:** به خاطر رسد بیتی از سیر (میر)ما ×× که در می‌پرستی بود پیر ما / می‌را که باشد درو این صفت ×× نباشد به غیر از می‌معرفت
در نسخه به نام «میرزا ابراهیم ادهم» آمده؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد شفیع تبریزی، تا: ۱۰۷۹ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۷ص (۸۶-۹۲ حاشیه)، سطور چلیپا (۹×۱۸)، اندازه: ۱۲/۲×۲۱/۹سم [ف: ۲۹/۱ - ۷۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۵۲۴/۳-ف
نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی C 1655.2 v-90؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۶۱۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

لاهیجی، عبدالرزاق بن علی، - ۱۰۷۱ ؟ قمری

lāhījī, ‘abd-or-razzāq ebn-e ‘alī (- 1661)

آغاز: بیا ساقی اسباب می‌ساز کن ×× سر خم بنام خدا باز کن

[نسخه‌های منزوی ۲۸۸۲/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۱۹/۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج سرخ، ۷ص (۶۳-۷۰)، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۳۷ - ۱۴۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** در آن یک سراسر نظم تاختم ×× بخود دلخوشی هیچ نشناختم
کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۲۲۲-۲۲۶)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۱۸]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

رشید تبریزی، - ۱۰۸۱ قمری

rašīd-e tabrīzī (- 1671)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۶۶/۶
آغاز: ساقینامه میکده شوق / زهی عالم از بخل و ضنت بری ×× ز خمخانه ات نه فلک ساغری / می‌ساغر زندگانی تویی ×× گل نشأه جاودانی توئی؛ **انجام:** نظر بازی گلرخان پیشه کن ×× ولیکن ز گل چیدن اندیشه کن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن، ۹گ (۱۱۳پ-۱۲۲پ)، ۱۵ سطر [ف: ۸ - ۲۶۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

سالک قزوینی، محمد ابراهیم، ۱۰۲۱ - ۱۰۸۴ ؟ قمری

sālek-e qazvīnī, mohammad ebrāhīm (1613 - 1674)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۱/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۳ق؛ ۶۰ص (۱۵۰-۲۰۹) [ف: ۳- ۲۳۸]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme
حکیم اقدسی، ق۱۱ قمری
hakīm-e aqdasī (- 17c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۸۲/۶۰
آغاز: به مستان رسد این ندا هر صبوح ×× که از باد ه سازید تعریذ روح؛ **انجام:** که چون زخم در خون تواند نشست ×× دل از ره بشوید هم از عشق دست
متن این ساقی‌نامه با ساقی‌نامه اقدسی مشهدی که در شماره ۸۸۵۳/۱۰۶ مجلس آمده سازگار نیست و به نظر می‌رسد سراینده این ساقی نامه کس دیگری باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج ۴گ (۱۵۴پ-۱۵۷ر حاشیه)، اندازه: ۱۳×۲۲/۲سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۵۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme
حلوائی شیرازی، محمد غیاث، ق۱۱ قمری
halvā'ī šīrāzī, mohammad qīyās (- 17c)
آغاز: ز هی بهر تسبیحت ای نور پاک ×× بکف سبحه خوشه بگرفته تاک / دهی لعل می‌را بدخشان جم ×× کنی خشت را ماه ایوان خم
[الذریعه ۹: ۲۶۵ و ۱۲: ۱۱۲؛ نصرآبادی ۲۳۸؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۸۰/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۶۹/۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** ببین طارمش را به صد نور و تاب ×× که یک آسمان است و صد آفتاب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۸۳-۲۸۴)، اندازه: ۱۳/۱×۲۴/۳سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۸۵]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۹
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۸۸ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۲۹]
۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۷۲ ض
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۹/۳سم [ف: ۷ - ۷۴۵]
۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۳۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** فلک پیش جاهت سرافکنده باد ×× همان بندگان ترا بنده باد
نسخه حدود ۱۵۵ بیت است؛ خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۱گ (۱۱۳ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی
sāqī-nāme
رضی الدین ارتیمانی، ق۱۱ قمری
razī-od-dīn ārtīmānī (- 17c)
مثنوی است به بحر متقارب در ۱۳۹ بیت؛ در آن از شاه عباس ستایش شده است.
آغاز: الهی به مستان میخانه ات ×× بعقل آفرینان دیوانه ات / بدریا کش لجه کبریا ×× که آمد بشأنش فرو انما
انجام: شراب شهادت به کامش رسان ×× به جد علیه السلامش رسان
چاپ: صوفی، ش۳۴ (بهار ۱۳۷۶): ۴۱-۴۲.
[الذریعة ۱۰۷/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۶۹/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [سنا: ف: ۲ - ۷۴]
۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۳۴/۴۶
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۳۷ - ۵۲۳]
۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۵۸/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۳۵]
۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۰ض
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۴۲۴۳]
۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:فیلم
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۸ص (۲۴۹-۲۵۶ هامش) [ف: ۱ - ۱۳۱]
۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۱۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** همیشه چو خورگیتی افروز باد ×× همه روز او روز نوروز باد / هزاران درود و هزاران سلام ×× ز ما بر محمد علیه السلام
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۰۹ ر و پ) [ف: ۵ - ۹۶]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی، ۴۷۱گ، سطور چلیپایی (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۹۰]
۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۱۱

آغاز و انجام: برابر
کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۴گ (۲۴۶-۲۵۰)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۱۹]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۷۸۵/۱۴
و ترجیع بند او؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۲۲ شعبان ۱۰۹۹ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۱۲ سطر (۱۵×۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۱۶ - ۶۹۸]

۱۰. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۱۳-۱۲/۳۰
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳گ (۱۷۳پ-۱۷۵پ)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۲۹۸]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۳/۱۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۱۲۶)، اندازه: ۱۷×۲۹سم [ف: ۹ - ۱۲۴۲]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۰۰۶/۲
خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۱۱۱ق؛ کاغذ: هندی، جلد: گالینگور، ۱۰ سطر (۵×۱۵)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ - ۵]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۶/۳
۶۸ بیت؛ خط: شکسته خوش، کا: فضل الله، تا: ۱۱۷۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۴گ (۱۱۳-۱۱۷)، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸ - ۴۲۶]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۷۲/۲۳
آغاز: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: احمد لاریجانی حسینی شهرستانی، تا: ۱۱۹۴ق؛ چلیپایی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۲۲۱پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۵/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۳۲]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۵۵
آغاز: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۴۶-۲۴۷)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۸۱]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱۰-۱۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۲۸ - ۴۰۷]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۸ص (۵-۲۰۳)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۵]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۶۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** باین عالم ار آشنایی کنی ×× ز خود بگذری و خدایی کنی
در ۳۷ بیت؛ خط: نستعلیق زیبا، کا: سید حسین عرف هندی موسوی حسینی، تا: ۱۲۳۹ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: روغنی، ۲گ (۴۹پ-۵۱ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۱/۳سم [ف: ۸ - ۲۳۱]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۷/۱۱۶
خط: نستعلیق، کا: محمد بن جمشید مراغی، تا: ۱۲۴۱ق؛ ۲گ (۲۰۸پ-۲۱۰ر) [مختصر ف: - ۴۴۱]

۲۰. قم؛ دارالحدیث؛ شماره نسخه:۳۱۴/۷
آغاز: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ ۴گ (۵۰پ-۵۳ر)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: - ۳۱۳]

۲۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۶۷/۶
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ ربیع الثانی ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: تیماج قرمز، ۸ص، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۰]

۲۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۱۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** همیشه چو خور گیتی افروز باد ×× همه روز او عید نوروز باد
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۹۷ر-۱۰۰ر متن و هامش)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ - ۱۹۲]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۵۵/۳
آغاز: آن شنیدستی که شمع انجمن ×× جان روشن روشنی جان من؛ **انجام:** آن رعیت نصرت اللهی شد ×× هر گم شده را درین جهان رهبر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه سبز، ۵۷گ (۳ ر-۶۰پ)، ۱۷ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۹۵۴]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۹۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** بمی صاحب تخت و تاجم کنید ×× پریشان دماغم علاجم کنید
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۷گ (۲۴۶-۲۵۲)، ۱۲سطر (۷×۱۲/۵) [ف: ۱۹ - ۶۷۲]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۴۷/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** بچرخ اندر آی و ... داعی بکن العبد درویش علی هروی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۲ص (۹۸-۹۹)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۳۲ - ۶۱]

۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۲۳
آغاز و انجام: برابر
حدود ۱۳۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲گ (۸۴پ-۸۵ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۲]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۸۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** شب آلودگی روز شرمندگی ×× معاذ الله از اینچین زندگی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: میشین سبز مجدول، ۱گ (۱۳۳پ-۱۳۴پ) [ف: ۳۷ - ۵۷۸]

۲۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۲۷۴/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** رضی روز محشر علی ساقی است ×× مکن ترک می‌تا نفس باقی است
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف مخ: ۱ - ۲۶۰]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۶۵/۳۰
خط: نستعلیق راسته و چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آبی، ۲ص (۱۱۹-۱۲۰)، ۲۷سطر (۱۲×۲۵) [ف: ۱۷ - ۱۴۱]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

شوکت اصفهانی، ابراهیم، ق۱۱ قمری

šowkat-e esfahānī, ebrāhīm (- 17c)

[نسخه‌های منزوی ۲۸۷۳/۴؛ الذریعة ۱۰۹/۱۲]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۷۹/۳
آغاز: الهی دلم را شکستی رسان ×× چو دیوانه کردی به مستان رسان
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: تیماج، سرخ، ۲گ (۲ر-۴پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۳۸ - ۲۲۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

طغرای مشهدی، - ۱۱۰۰ قمری

toqrā-ye mašhadī (- 1689)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۷۱
بی‌کا، تا: ۱۱۱۵ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۶۳گ، اندازه: ۱۵/۹×۲۶/۲سم [رایانه]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فندرسکی استرآبادی، ابوطالب بن میرزا بیگ، - ۱۱۰۰ قمری

fendereskī estarābādī, abū-tāleb ebn-e mīrzā beyg (- 1689)

۱۰۵۰ بیت.
آغاز: ثنا ایزدی را که از نور پاک ×× شراب روان ریخت در جام خاک

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۶/۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** از آن باده لعل خواهم سرور ×× که روشن کند شعله اش شمع طور
خط: شکسته خوش، کا: فضل الله، تا: ۱۱۷۱ق، در چهار ستون چلیپا، مجدول؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: تیماج عنابی، ۶۲گ (۴۵۴-۵۱۶)، ابعاد متن: ۹×۱۶، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸ - ۴۲۶]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

قاسمای سمنانی، ق۱۱ قمری

qāsemā-ye semnānī (- 17c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۲۸
با دیباجه نثر و شعرهای ماده تاریخ سال ۱۰۶۴ در هامش؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۲۴۸]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

کوثری همدانی، میرعقیل، ق۱۱ قمری

kowsarī hamedānī, mīr‘aqīl (- 17c)

آغاز: دلا تا بکی عقل زاهد منش ×× نماید بمی خوردنم سر زنش

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** بزیر سرم خشت بهتر بود ×× که بر متکای کسم سر بود
کاتب: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۵گ (۲۳۹-۲۴۴)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ - ۴۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۵۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بزیر سرم خشت بهتر بود ×× که بر متکای کسم سر بود
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۸گ (۵۵۷-۵۶۵)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۳۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

بدیع، محمد

badī‘,mohammad

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۳/۳۶

آغاز: الهی به مستان مستان مست ×× که پا را ندانند سر را ز دست
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول مذهب؛ جلد: گالینگور سرخ، ۷ص (۲۷۰–۲۷۶)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳۶ - ۳۸۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

میرزا ابراهیم

mīrzā ebrāhīm

سراینده این ساقی‌نامه، بسیار مضامین فلسفی، توحید و اشارات عرفانی در آن گنجانیده و ابیات پایان ساقی‌نامه را به ستایش استاد خود ـ بدون تصریح به نام او ـ اختصاص داده و از قرائن برمی‌آید که استاد او میرداماد و به احتمال ضعیف‌تر شیخ بهائی است. وی در همین ابیات نام جمعی از دانشمندان و آثارشان را تضمین کرده، اینک بیتی چند از پایان ساقی‌نامه، از آنجا که از استاد خود یاد می‌کند: «کنون سر کنم مدح استاد خویش ×× برم هر چه جز اوست از یاد خویش / به هفت آب شویم دهان از شراب ×× پس آنکه برم نام آن آفتاب / فلاطون اگر رفت او باقی است ×× که او نیز خورشید اشراقی است / رفیعی کند چون به طبع لطیف ×× رضیعی کند طبع سید شریف / ... له علم تو کی می‌رسد بو علی ×× که آید به علم از تو بوی علی / شفا کی بگردت رسد در رحیل ×× کند گر ورق شهپر جبرئیل / ... شده سدرة المنتهی منتهی ×× که جبریل فکرش درو کرده جا / ز اوصاف او قاصر آمد زبان ×× نگنجد معانی او در بیان / ... به کف خوشه سبحه اش بس نکوست ×× می‌معرفت دست افشرد اوست / کسی کش نسب آن حسب این بوده ×× ورا مدح لا احصی آیین بوده / ... چو تسبیح مداحی انشا کنم ×× همان به که لا احصی احصا کنم / مرا مست کرده ز صاف خرد ×× الهی نگهدارش از چشم بد». میرزا ابراهیم در یکجا از این ساقی‌نامه دو بیت از بوستان سعدی به عاریت گرفته و با این بیت از شیخ اجل رخصت خواسته: «برخصت گه بهر سر دوستان ×× دو گل چیدم از شیخ در بوستان».

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۹۹۶/۹

آغاز: ساقینامه. الهی به عنقای قاف وجوب ×× به دردی امکان به صاف وجوب
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷ص (۳۴–۴۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۰]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۰۰ض

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۵ - ۴۲۴۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

اشراق مراغه‌ای، عبدالفتاح، - ۱۱۷۵ قمری

ešrāq-e marāqeī, ‘abd-ol-fattāh (- 1762)

مثنوی است در دویست و سی و سه بیت.

آغاز: سروش خواست دوش از محفل جان ×× که اندر شهر بند ذات انسان / بود دل لوح اسرار خدائی ×× زبان مفتاح گنج کبریائی

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۴۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** بلا کش شود کلید جنت اینست ×× گرت میل لدینا جنتین است
خط: نستعلیق زیبا، کا: یوسف بن محمد علوی حسینی خراسانی میلانی، تا: ۱۲۶۴–۱۲۶۵ق، به درخواست آقا عبدالاحد بن فخر العارفین حاج ملا علی اکبر؛ جلد: تیماج سبز، ۱۰گ (۸۷پ-۹۶ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۳۲]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۸۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پیچان راه ازین دست پر آفات ×× چو نی در پرده کن سیر مقامات
خط: تحریری، کا: اسدالله هادی موسوی، تا: ۱۳۲۳ق؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوایی با روکش پارچه‌ای، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [ف: ۹ - ۳۰۶]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۵۱/۲

خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن حاجی مقیم سمنانی سرخه‌ای، تا: ۱۳۷۸ق، جا: تهران مدرسه صدر؛ تملک: اعتضادالسلطنه در ۱۲۹۴ق؛ واقف: سپهسالار، ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۸گ (۱۷ر-۲۴پ)، ۱۶ سطر(۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۵ - ۹۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

غیرت اصفهانی، محمد جعفر، - ۱۲۱۵ ؟ قمری

qeyrat-e esfahānī, mohammad ja‘far (- 1801)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۵۳

آغاز: الهی به مردان پرخاش جوی ×× به مستی رندان دیوانه خوی
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۳۸–۲۴۰)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۸۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

راجی کرمانی، بمانعلی، - ۱۲۴۱ قمری

rājī kermānī, bemān-‘alī (- 1826)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۵/۳
خط: نستعلیق، کا: حیدر قلی گرجی فخرالدوله، تا: ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم نارنجی گل کوکب، ۱۵۳گ (۵۸-۲۱۱)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ - ۲۱۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فتحعلی شاه قاجار، شاه ایران، ۱۱۸۵ - ۱۲۵۰ قمری

fath-'alī-šāh-e qājār, šāh-e īrān (1772 - 1835)

آغاز: چمن تازه شد باز چون روی یار ×× بده ساقی آن باده خوشگوار
انجام: زجان و دلت هست خاقان غلام ×× سخن ختم کردم بدین والسلام
[الذریعة ۱۰۰/۱۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۸/۵
خط: نستعلیق، کا: اردلانی، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴ص (۴۷۵-۴۷۸)، ۱۷ سطر، [سنا: ف: ۲ - ۱۵۵]

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۷۷۶/۴
همان نسخه بالا [نشریه: ۷ - ۲۵۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۵
بی‌کا، بی‌تا؛ در دیوان [ف: ۳ - ۲۲۴]

۳. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۲۳/۱
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۵ - ۹۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

نوای کاشانی، حسین، - ۱۲۵۱ قمری

navā-ye kāšānī, hoseyn (- 1836)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۵۴
آغاز: مرا عمر یکسر به گذشت ×× شب و روز در می‌پرستی گذشت؛
بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۴۳-۲۴۵)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۸۱]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فنای زنوزی، عبدالرسول بن محمد حسن، - ۱۲۶۳ ؟ قمری

fanā-ye zonūzī, 'abd-or-rasūl ebn-e mohammad hasan (- 1847)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۶۹/۲۲
آغاز: خدا را ستایش که آرد برون ×× زرگهای رز آب آتش درون
قسمت اول این ساقی‌نامه است؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱ص (۱۵۳)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۷ - ۷۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

میلانی، سید ستار

mīlānī, seyyed sattār

این ساقی‌نامه به همان روش ساقی‌نامه‌های دیگران است منتها دو صفحه آخر آن اشعار در منقبت حضرت علی علیه السلام می‌باشد و از صفحه ۵ قصیده شمس تبریزی در مدح علی می‌آید که با مطلع زیر شروع می‌شود: تا صورت پیوند جهان بود علی بود ×× تا زمین بود و زمان بود علی بود.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۸۱۴/۱
آغاز: (ساقی نامه) بیار ساقی آن می‌که مستم کند ×× ز خود نیست با دوست هستم کند؛ **انجام:** بشر بی خبر از علای علی ×× علی را شناسد خدای علی / علیی که نام وی از حق علیست ×× ز تعریف توصیف مطلق علیست.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص (۱ تا ۵ ساقی نامه، از ۵ تا ۶ قصیده شمس)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۴۳۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

عرشی کازرانی

'aršī kāzerānī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۲۹
آغاز: یک نفس بیش نیست شربت تو ×× بدگر کس دهند نوبت تو؛ **انجام:** شد هوا ساربان قافله ات ×× بگسست از قطار سلسله ات
۳۶ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۳گ (۳۱۰-۳۱۳)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

عطائی اصفهانی، علی

‘atā’ī esfahānī, ‘alī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۲۸

آغاز: زهی پیش درگاهت ای نور پاک ×× شب و روز در سجده افتاده تاک؛ **انجام:** چو مهر نگین خوش اندام من ×× سخن رو سفید است از نام من

۷۶ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۵گ (۳۰۵-۳۱۰)، ۱۶ سطر (۱۴×۷)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

یغما جندقی، ابوالحسن بن ابراهیم قلی، ۱۱۹۶ - ۱۲۷۶ قمری

yaqmā jandaqī, ab-ol-hasan ebn-e ebrāhīm qolī (1782 - 1860)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۵/۴

خط: نستعلیق، کا: حیدر قلی گرجی فخرالدوله، تا: ۱۳۲۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی بوم نارنجی، ۴گ (۲۱۱-۲۱۴)، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۶سم [ف: ۸ - ۲۱۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

ساقی خراسانی، محمد زمان بن کلبعلی خان، - ۱۲۸۶ قمری

sāqī xorāsānī, mohammad zamān ebn-e kalb-‘alī xān (- 1870)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۰/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ ۱۵ص (۱۴۱-۱۵۵) [ف: ۳- ۲۳۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

سبزواری، هادی بن مهدی، ۱۲۱۲ - ۱۲۸۹ قمری

sabzevārī, hādī ebn-e mahdī (1798 - 1872)

آغاز: دگر باره افتاده شوری به سر ×× به جانم شده آتش شعله ور

چاپ: تهران، سنگی، ۱۳۰۰، خشتی، ۷ص

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۱۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲۱ص (۱-۲۲۱)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۱۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ جزو دیوان آمده [ف: ۳۸ - ۳۱]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

حکیم جوهری، ق۱۳ قمری

hakīm jowharī (- 19c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۱۴/۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹۷ص (۱-۱۹۷)، ۱۴ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۹۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

محمد حسین میرزا امیر آخور، ق۱۳ قمری

mohammad hoseyn mīrzā amīr āxor (- 19c)

در هجو میرزا اسحاق مدرس.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۹۳۷/۴

آغاز: بیا ساقی آن می‌که شور آمده ×× به ارکان بودم فتور آمده؛ با غزلی در ۲۴ بیا از همین سراینده در پایان

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با این یادداشت از همان فیض در آغاز: «این اشعار دررباز را نواب امیر زاده کامکار محمد حسین میرزا خلف نواب اشرف اعظم و الاشاهزاده محسن میرزای امیر آخور در حالات و مقالات و حکومات جنات ... آقای میرزا اسحاق مدرس فرموده بودند. همین نسخه شریفه را به این بنده علی اکبر مرحمت فرمودند. فی شهر شوال ۱۲۸۶»، این یادداشت از همو در پایان: «این اشعار دررباز خط خود نواب امیر زاده آزاده محمد حسین میرزا امیر آخور است و هم اشعار هم از طبع وقادابشان است و پس از فوت مرحوم شاهزاده محسن میرزا قریب هشت سال خود نواب امیر زاده معظم مستقلا امیر آخور دربار حضرت شاهنشاهی بودند تا در این سال تحریر که سنه ۱۲۹۶-۱۲۸۶ است ایشان معزول شدند مقرب الخاقان مهدی قلی خان امیر آخور شده است»؛ ۸گ، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۵۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

موسوی عریضی، سید اسماعیل، ق۱۳ قمری

mūsavī ‘arīzī, sayyed esmā‘īl (- 19c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۷۰
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۶ص (۳۶۵-۳۷۰) [ف: ۳- ۲۱۵]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فائض کرمانی، علیرضا

fā’ez-e kermānī, ‘alī rezā

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۷۴/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۸ - ۱۵۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

کاشف

kāšef

مثنوی است از شاعری شیعی با تخلص «کاشف». در لابه‌لای اشعار، ابیاتی در مدح ائمه معصومین علیهم السلام آورده است. در آغاز نسخه با عنوان «کشف الاسرار» معرفی شده، در منابع و فهارس نسخ خطی «ساقی نامه« کاشف به دست نیامد. درباره شعرایی که تخلص «کاشف» داشته‌اند.
[فرهنگ سخنورن ص ۴۷۹]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۹۵۷-۳۵/۱۳۷
آغاز: بسمله. بسم الله الرحمن الرحیم ×× کاشف اسرار شدم ای ندیم / ساقی از آن جوهر جانم بده ×× خیز و سبک رطل گرانم بده؛ **انجام:** از همه افعال بدم در گذر ×× چون تو همه خیری ومن جمله شر / هم تو مرا یاری وهم دستگیر ×× نعم المولای ونعم المصیر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۷ ذیقعده ۱۳۱۰ق، برای میرزا موسی خان حکیم باشی؛ جلد: مقوایی، ۱۰۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۷۴]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

حکیم شیرازی، غلامعلی، ق۱۴ قمری

hakīm-e šīrāzī, qolām ‘alī (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۶۰/۷
آغاز: بده ساقی آن جام گیتی نمای ×× که در روز غم می‌بود غمزدای؛ **انجام:** ازین بیش گفتن نیارم سخن ×× که ترسم فرومانی از گفت من
۳۳۰ بیت؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن عنابی، ۱۰گ (۴۵۷-۴۶۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۷/۵سم [ف: ۸ - ۲۶۷]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

شمس المعالی، ق۱۴ قمری

šams-ol ma‘ālī (- 20c)

این مثنوی را به سبک ساقی‌نامه حافظ سروده و مضمون آن ترجمه عبارات حدیث کسا و مدح ناصرالدین شاه است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۵۸
آغاز: بسمله، بده ساقی آن باده خوشگوار ×× که بینم بهر قطره اش عکس یار؛ **انجام:** ز شمس المعالی ثنای یسیر ×× بدل کن ز رحمت بفضلی کثیر
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اوایل قرن ۱۴، جا: تهران (احتمالاً)؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: مخمل قرمز، ۵۰گ، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۹۳]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

آگاه، نظام الدین احمد

āgāh, nezām-od-dīn ahmad

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۸/۱۰-ف
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: زمان رضا قلی خان بهار؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۴۵]

● **ساقی نامه** / متفرقه، شعر / فارسی

sāqī-nāme

درویش مهدی خان

darvīš mahdī xān

در نصیحت.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۲۷/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ در ص ۵۰-۵۹ قطعه و غزل تقی است؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ص (۳۵-۴۹)، ۸ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۲ - ۲۵۴۲]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

sāqī-nāme

فروغ، رضا

forūq, rezā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۴۴/۲

آغاز: بیا ساقی ای مونس دوستان ×× بزن خیمه اندر سرا بوستان / که فصل گل و لاله و عبهر است ×× زگل بوستان اخصرو احمر است؛ **انجام:** دل از خواندن شعر من شاد کن ×× پس از مرگ با رحمتم یاد کن / فروغ نگارا بمهر علی ×× بکن عیش و بگذر بمهر ولی. تمام شد ساقی نامه و توفیق نظم مثنوی را از جناب اقدس ولایت مآب ... میخواهم امید که مرا نیز بدوستان بخشند والحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد ... المیامین

ساقی نامه؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۷ص (۱۱۱-۱۹۸) [ف: ۱۰ - ۱۶۸۸]

● ساقی نامه / شعر / فارسی

sāqī-nāme

غیر همانند:

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۲۵

ساقی‌نامه‌ای که شناخته نشده از کیست؛ خط: نستعلیق، کا: امام قلی ایمانی غلام، تا: نیمه دوم قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱گ (۴۳۶پ-۴۶۶ر)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۸ - ۱۰۱]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۶۵

آغاز: بنام ساقی میخانه عشق ×× بجوش آرنده خمخانه عشق؛ **انجام:** رخ این نزهت الارواح احرار ×× همیشه دور بر باد از چشم اغیار

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱گ (۲۶۸پ-۲۶۹پ)، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ - ۱۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۸۶/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [ف: ۸ - ۳۱]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۳۱/۹

آغاز: بیا ساقیا، خرمن گل به پا ×× تو گل من و ای دیده بلبل بیا / برویم در خنده بستن چرا ×× تبسم به لب، در شکستن چرا

خط: نستعلیق پخته، کا: شمس الدین محمد ولد ملا احمد اصفهانی، تا: ۱۰۵۲ق؛ چلیپا؛ اهدایی: دکتر صادق کیا؛ ۱گ (۱۱۹ر) [ف: ۳ - ۱۷۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶-طباطبائی

از مرشد؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد طالب لاهیجی، تا: ۱۰۵۸ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: اصفهانی نازک، جلد: روغنی زمینه طلائی، اندازه: ۱۳×۲۴/۵سم [ف: ۲۲ - ۶۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۰/۵-طباطبائی

آغاز: دریغا ز یاران خاکی نهاد ×× که رفتند از این خاکدان همچو باد

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۲۱گ، ۱۹-۲۰-۲۸ سطر، اندازه: ۱۰×۲۱سم [ف: ۲۳ - ۶۰]

۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۵۳/۵۵

آغاز: بهارست و ساقی هوای می... ×× ... / بمن ده که شوقی بکارم کن ×× چو سنبل همیشه بهارم کند؛ **انجام:** دل از حرص و از آز دوری دهم ×× بیک قطره خونش صبوری دهم

از مولانا صافی. در ۶۴ بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن زرد، ۱گ(۹۰ر-۹۰پ)، اندازه: ۱۰×۲۴/۲سم [ف: ۹ - ۱۲۷]

۸. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۷۴/۱۶

از وفائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۵ق؛ جلد: تیماج عنابی، ۴ص، ۲۱ سطر (۱۰/۵×۲۱/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۵سم [ف: ۱ - ۵۲۲]

۹. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۸

آغاز: آغاز ۱: درود و ثنا، داور پاک را ×× که کرد از رگ جان، رگ تاک را / خداوند پاکی که تاک آفرید ×× گل تاک از روح پاک آفرید

آغاز ۲: بیا ساقی ای داور دادگر ×× که آمد زمستان بیدادگر / به ساغر کن آن باده گرم خون ×× همان گرمساز درون و برون

شاید از قدسی مشهدی، محمد جان (- ۱۰۵۶ق /۱۶۴۶م)، که نسخه همراه است با «فتح بندیله»، «ظفرنامه» و «فتح کن» که گویا همه بخشی از «ظفرنامه شاهجهانی» او (مشترک ۴۴۳/۱۰) باشد. دو مثنوی ست روی هم ۲۷۰ بیت، در زمینه «ساقی‌نامه» که در آنها از فتح و ظفرشاه سخن می‌گوید. به هر روی جز دو «ساقی‌نامه» اوست، که در (نسخه‌ها ۲۸۸۴/۴؛ مشترک ۱۴۶۹/۸) از آنها یاد شده؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۵۹ق؛ سربندها نانویس؛ ۷گ (۸۶ر-۹۲ر) [ف: ۲ - ۱۳۷]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۱۷

آغاز: بیا ساقی از می نشان ده مرا ×× از آن دارو بیهشان ده مرا؛ **انجام:** که تا مهد بر پشت پروین کشم ×× بیاد شه آن جام زرین کشم

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۰پ-۱۰۲پ متن و هامش)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ - ۱۹۲]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۳۱/۲

از مهدیا (ضمن دیوان او آمده)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۳ - ۲۵۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۹/۱۰

آغاز: الا ای دل فارغ از ننگ و نام ×× چو شد صبح برگیر خورشید جام

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۱گ (۹۱ر-۹۱پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۴سم [ف: ۳۸ - ۲۷۴]

● ساقی نامه اقدسی / شعر / فارسی

sāqī-nāme-ye aqdasī

ناظری مشهدی، ق۹ قمری

nāzerī mašhadī (- 15c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۱۳۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، ۴۶۶گ، سطور چلیپایی (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ – ۳۸۹۰]

● **ساقی نامه** / شعر / فارسی

aš'ār

مثنوی است عرفانی و زیبا حدود ۹۰ بیت. نام ساقی‌نامه را ما برای این مثنوی برگزیدیم (ساقی‌نامه، نوعی از اشعار عرفانی است در وصف مجالس انس و شرب و ساقی و مطرب و مغنی و می و ... و شاعران بسیاری بر این سبک شعر سروده‌اند، در الذریعة ۱۰۲/۱۲ افزون بر ۱۳۵ ساقی‌نامه معرفی شده است). در این مثنوی، بیتی نیز در مدح حضرت امیر المؤمنین علی بن ابی طالب آمده است (به شاه نجف ساقی سلسبیل ×× که کرده است خمهای گوهر سبیل). متاسفانه نام دقیق این مثنوی و سراینده آن به دست نیامد.

آغاز: الهی به سر جوش خم الست ×× که دارد به لب زوکفی را که هست.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۵/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر چشم زاهد نمی‌بود شور ×× به میخانه می‌بردم او را به زور

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ رکابه‌دار؛ تملک: حسین بن حسن رضوی طباطبائی، به سال ۱۳۳۵ق با مهر: «حسین الرضوی» (بیضی)؛ کاغذ: شرقی، ۳گ (۲۷-۲۹)،۱۴ سطر مورب، اندازه: ۱۰×۲۰سم [ف: ۳۲ – ۱۱۴]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۱۴۰/۳-۱۲/۳۰

آغاز: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳گ (۴۰ر-۴۲پ)، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۳ – ۱۲۹۸]

● **ساقی نامه الهی** / شعر / فارسی

sāqī-nāme-ye elāhī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۹۸۱/۳

آغاز: بسمله، دلا مستیم را نباشد حساب ×× که چو نشأ پیدا شدم از شراب؛ **انجام:** مرا شیشه بر دل چو آئینه است ×× به این شیشه هر سنگ را کینه است.

خط: نستعلیق خوش، کا: خلیفه صادق، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳ص (۱۹-۲۱)، ۱۱ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۳/۸×۲۱/۷سم [ف: ۱۷ – ۴۰۲]

← ساقی نامه ظهوری ≻ ساقی نامه

← ساقی نامه فضولی ≻ ساقی نامه هفت جام

● **ساقی نامه ملا پرتوی** / شعر / فارسی

sāqī-nāme-ye mollā partowī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵۰/۱۱

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق جامی، تا: دوشنبه غره صفر ۱۰۸۰ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۱۶۸ر-۱۷۰پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۵/۵سم [ف: ۲۸ – ۵۱]

● **ساقی‌نامه هفت جام = هفت جام = ساقی نامه فضولی** / شعر / فارسی

sāqī-nāme-ye haft jām = haft jām = sāqī-nāme-ye fozūlī

فضولی بغدادی، محمد بن سلیمان، ۹۱۳؟-۹۷۶ ؟ قمری

fozūlī baqdādī, mohammad ebn-e soleymān (1508 - 1569)

ساقی‌نامه شاعر است که در هفت جام سروده است.

آغاز: سر از خواب غفلت چو برداشتم ×× لوای فراست برافراشتم

چاپ: ایران، سنگی، ۱۲۸۴، وزیری کوچک، ۱۲ص

[نسخه‌های منزوی ۳۳۲۲/۴؛ الذریعة ۱۱۲/۱۲]

۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** همانانه ای واقف از ما مضی ×× که چون کرد عرض امانت قضا

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۲گ (۳۱۳پ-۳۱۵پ) [ف: ۵ – ۹۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۲۵۹۱/۱۲۳

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ (۵۹۵-۵۹۹) [ف: ۹ – ۱۴۰۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۲۳

خط: نستعلیق، کا: امام قلی ایمانی غلام، تا: نیمه دوم قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۵گ (۴۳۱پ-۴۳۵ر)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۸ – ۱۰۱]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۶۵/۳۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** نه این جسم پر خون بیکانی است ×× غرض منزل عشق روحانی است

۴۲۰ بیت؛ کا: محمد معصوم، تا: ۱۰۶۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۱۴گ (۷۷۵-۷۸۹)، ابعاد متن: ۱۱×۲۲، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۸ – ۴۲۱]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۵۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۰۶۴ق؛ ۵گ (۲۱۸-۲۲۲) [ف: ۱۰ – ۱۸۳۹]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۳/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، ۱ص (۴۲ هامش) [ف: ۹ - ۱۲۴۲]

۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۰۴۶/۲۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ جلد: مقوا با روی پارچه‌ای، اندازه: ۱۶/۵×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۳۷۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲/۷۵۶۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۶۳۱]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۵/۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶گ (۴ر-۱۰پ)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۱۷۶]

● **ساكب العبرات** / شعر / عربی

sākib-ul ʻabarāt

حسینی سیفی، محمد بن محمد مهدی، - ۱۱۵۰؟ قمری
hoseynī seyfī, mohammad ebn-e mohammad mahdī (-1738)

تاریخ تألیف: ۱۱۰۸ق
قصیده‌ای است که در مرثیه امام حسین (ع)، شامل ۷۲ بیت.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۳/۲۲
آغاز: بسمله. خلیلی شقا الجیب بالحسرات ×× وقوما باسعادی علی الزفرات؛ **انجام:** سابکیهم ما احمر افق لفقدهم ×× و ما انشق جیب الصبح بالحسرات. و قال السید النجیب الفاضل قائل هذه المراثی بعد اتمامها: تاریخ نظیم لولو منظوم ×× و قدره من لولو معلوم ۱۱۰۸ — ۷۲ [که تاریخ نظم و عدد ادبیات مرثیه است.]
خط:نسخ معرب،بی‌کا،تا: حدود ۱۱۲۵ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴ص (۶۱۲-۶۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۸سم [ف: ۵ - ۹۷]

● **ساكب العبرات** / تاریخ معصومین / فارسی

sākeb-ol-ʻabarāt

اهداء به: سلطان حسین صفوی
کتابی است در تاریخ زندگانی معصومین (ع) با استفاده از کتاب جلاء العیون و سایر کتاب‌های حدیثی ساخته شده، در یک «مقدمه» و دوازده «فصل» و «خاتمه»: مقدمه: در ثواب گریستن بر مصایب حضرت رسالت پناه و ائمه معصومین (ع)؛ فصل ۱. بیان کیفیت وفات سید انبیاء (ص)؛ ۲. بیان کیفیت شهادت حضرت سیدة النساء صلوات الله علیها؛ ۳. شهادت جناب ولایت مآب ابی الائمة ... علی بن ابی طالب صلوات الله سلامه علیه؛ ۴. ذکر شمه‌ای از مناقب و فضائل حضرت امام حسن و امام حسین صلوات الله علیهما؛ ۵. کیفیت شهادت ثانی ائمه هدی ... امام حسن مجتبی صلوات الله علیه؛ ۶. در خواب گریستن بر حضرت سید الشهداء (ع)؛ ۷. در خبر دادن حضرت حق جل و علا،پیغمبران خود را و خبر دادن حضرت خاتم النبیین امیر المومنین (ع) و غیر ایشان از شهادت امام حسین (ع)، (عناوین فصل‌های باقی‌مانده در نسخه نیامده است)؛ تقسیم: در آنکه مصیبت سید الشهداء عظیم ترین مصیبت‌هاست.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۸۸۵
آغاز: بسمله، روضه آثار، سوگوار، شهدای دشت کربلا، و دوحه اخبار اشکبار، اسیران کرب و بلا را ... بر مناظر ضمایر صافیه پیروان آثار پیشوایان دین و مرایای ؛ **انجام:** چون آن سید الشهدا و سرور سعدا،به عالم بقا رحلت فرمود، هیچکس نماند که بدیدن جمال او متذکر آن مشاهد و مواقف شوند و آن فضائل و مناقب را بیاد آوردند پس گویا در آن روز همه ایشان رفتند و به این سبب مصیبت آن امام مظلوم عظیم ترین مصیبتها است.
خط: نسخ، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۲؛ مصحح، با عبارت «قوبل باصله فتوافقا» از سوی مولف مقابله شده، محشی با نشان «منه»، دارای سرلوح مرصع، مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۵ سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۳۷ - ۵۱۹]

● **سالار نامه = سالاریه** / تاریخ ایران / فارسی

sālār-nāme = sālārīyya

عقیلی کرمانی، احمد بن حافظ، - ۱۲۲۹ قمری
ʻaqīlī kermānī ،ahmad ebn-e hāfez (- 1814)

به نظم در سه طبقه در تاریخ ایران تا مظفر الدین شاه (الذریعه ۱۱۹/۱۲؛ مشار ۹۱۴). در تاریخ کرمان چاپ آقای باستانی پاریزی (ص ۴۳) از این کتاب یادی شده و در آن آمده که نیمه نخستین آن نامه باستان میرزا آقا خان کرمانی بردسیری (۱۲۷۰-۱۳۱۴) است و ادیب پس از اسلام آن را به فرمان فرمانفرما سالار لشکر سروده است. در پایان نسخه آمده: «چنین گوید یحیی بن احمد کرمانی که کتاب را خواندم معلوم شد که از سلطنت قاجاریه و فتح کرمان به دست آقا محمد خان را مولف نگاشته و کتاب با انقراض زندیه ختم می‌شده است و آنچه در دولت قاجاریه نگاشته شده از افادات دیگران است».
چاپ: شیراز، در دو مجلد، به دستور «سالار لشکر» فرمانفرما، ۱۳۱۶ش، چاپ سنگی
[فهرستواره منزوی ۹۸۱/۲]

۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۴۲۹
انجام: و دیگر در فرضه بندر تیز متعلق به کرمان نوع ماهی است شکم او را که بشکافند بچه ماهی در شکم اوست ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۳سم [ف: ۲ - ۱۱۶]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۱۷

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد یزدی پسر حاجی محمد حسین آبادی، تا: ۱۸ نوروز ۲۶ ذیقعده ۱۳۱۶ق، برای معتمد التجار؛ از آغاز در کیومرث افتاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه ابری فرنگی، ۲۲۳گ، ۱۱ سطر (۱۳/۷×۲۱) [ف: ۳ – ۴۴۶]

← سالاریه ⩾ سالار نامه

← سالاریه ⩾ تاریخ و جغرافیای کرمان

● **سالاریه** / کلام و اعتقادات / فارسی

sālārīyye

هشترودی تبریزی، عبدالله بن محمد حسن، ق۱۴ قمری

haštrūdī tabrīzī ،‘abd-ol-lāh ben mohammad hasan (-20c)

رساله‌ای است در بیان اصول دین و مذهب با استناد به بعضی آیات و اخبار و ذکر برخی اشعار عربی و فارسی. مؤلف آن را در پاسخ به سؤال سالارالدوله فرزند مظفرالدین شاه نگاشته، در پنج «فصل»: ۱. توحید، ۲. عدل، ۳. نبوت، ۴. امامت، ۵. معاد. وی ظاهراً معلم سالارالدوله بوده است. سبک نگارش آن ساده و سطحی سرشار از مدایح سلطان به خصوص در مبحث امامت است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۲۸

آغاز: الحمدلله رب العباد الذی هو لبا المرصاد و ینزل الارزاق من الدرة الی ذره للخلائق اجمعین الی یوم المعاد؛ **انجام:** پس بعد از مرگ دوباره زنده شدن را معاد گویند بهشت و دوزخ صراط و میزان اینها همه حق است حشر غلامان علی با علی – حشر غلامان عمربا عمر.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۱۸ق، در حیات مظفرالدین شاه و شاید به دست مؤلف تحریر و تصحیح شده؛ در پایان محرر آورده: «انشاءالله تعالی مختصر مفید خیلی خوب در فروع دین رساله حضرت سالاریه روحی فداه را تا ماه مبارک رمضان باتمام خواهیم رسانید»، این یادداشت تاریخ ۱۸ رجب ۱۳۱۸ق دارد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲گ، ۱۶–۱۹ سطر (۷/۶×۱۴)، اندازه: ۱۲/۹×۲۰/۲سم [رایانه]

● **سالبة المحمول** / منطق / عربی

sālibat-ul maḥmūl

میبدی، حسین بن معین الدین، – ۹۱۱ ؟ قمری

meybodī, hoseyn ebn-e mo‘īn-od-dīn (- 1506)

اهداء به: خواجه امیر حسین

در سه «بحث»: معنی سالبة المحمول، عدم اقتضای موجبه سالبة المحمول وجود موضوع را، نسبت حکمیه در قضایای موجبه ثبوتی و در سالبه سلبی.

آغاز: بسمله. و به نستعین. الحمد لمن جل عن مدارک افهام الاجلة الاعلام عن ان یدرک بمقائیس القیاس و تعاریف الافهام ... و بعد فلما کان اقتباس انوار الحکم اولی مصارف الهمم ... ثم ان هذه جریدة شریفة رتبتها بحل البیان و اجتلبتها علی منصة العیان ... فی تحقیق سالبة المحمول ...

۱. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۹۴/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا ما تیسرلنا من الکلام و تقرر منا فی هذا المقام، و الحمدلله علی الإتمام، و الصلاة علی رسوله و آله علیه و علیهم السلام.

تذکر: نام مؤلف به استناد نسخه دانشگاه تهران ذکر شد؛ بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: – ۶۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۴۳۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لکانت السالبة موجبة. هذا ما تیسرلنا من الکلام و تقرر منا فی هذا المقام و الحمد الله علی الاتمام و الصلوة علی رسوله و اله علیه و علیهم السلام (و کان تسوید هذه الرسالة فی اول آخر ربیعی عام اربع و تسعین و ثمانمائة تم کتابتها بعون الله و حسن توفیقه الحمد الله علی الاتمام اللهم بارکها علی الفقیر کلب بحرمة ائمة المعصومین)

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۳۲–۴۶)، ۱۷ سطر (۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۱ – ۲۴۳۹]

● **سالبه معدوله و موجبه معدوله** / منطق

sāleba-ye ma‘dūla va mūjebe-ye ma‘dūle

شیروانی، محمد بن حسن، ۱۰۳۳ – ۱۰۹۸ قمری

šīrvānī, mohammad ebn-e hasan (1624 - 1687)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۰۸/۸

خط: نسخ، کا: حاجی محمد بن خواجه علی انصاری، تا: ۱۱۰۷ق؛ تملک: محمد مهدی در ذی الحجه ۱۱۱۹؛ مهر: محمد تقی شریف یزدی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج آلبالویی، ۲گ (۲۰پ–۲۱پ)، ۱۵ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۲۹سم [ف: ۱۶–۴۲۶]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۶۵/۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳ – ۱۱۳]

← سال ترکان ⩾ احکام دوازده سال ترکان

● **سال شمسی و قمری و تعیین کبیسه** / هیئت / فارسی

sāl-e šamsī va qamarī va ta‘yīn-e kabīsa

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۷۷/۱۹

آغاز: بعد از حمد و ثنای مبدع افلاک و ارضین
بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳ص، قطع: رقعی [ف: - ۳۲۳]

● **سال غرفو** / متفرقه / فارسی

sāl-e qarfū

نوشته‌ای است در موضوع قحطی و گرانی قیمت غلات و استیصال مردم در سال ۱۲۸۷؛ عین نوشته چنین است: «سال غرفو ملك مكدر گردد ×× سال دگرش زیر زبرتر گردد / هر کس برسد به سال سه از غرفو ×× انسان بمخلوق چه محشر گردد / هر کس برسد باز بسال غرفی ×× ملك ملك ملت و دین برگردد. شاید مراد از سال غرفوی به حساب ابجد ۱۲۸۶ باشد و سال دیگر مراد سنة ۱۲۸۷ که در آن سال گندم تبریزی یک قران که بار سه تومان باشد و روغن شانزده قران شاهی که دو تبریزی باشد و کشک شاهی چهار قران ... مراد از من شاه شانزده عباسی و مراد از سال دیگر که سال سیم از غرفو باشد سنة ۱۲۸۸ باشد، گندم تبریزی دو قران که باری شش قران باشد ... اکثر مردم از گرسنگی مردند گوشت سگ و گربه خوردند و خون ذبیحه را بجهت خوردن فقرا بسر آن نزاع کردند و مرده انسان را خوردند، حتی از قبر بیرون آوردند و خوردند، و بعض از سال ۱۲۸۹ هم چنین بود. مردم که باقی ماندند براحت افتادند، گندم باز بار شش هفت قران شد ... لكن کسانی که گرسنگی خوردند بسیار فربه شدند لكن درهم و دینار در میان مردم کم یافت می‌شد، سال پیش تمام خان‌ها خراب شد، مس نو شاهی را شش هفت قران نمی‌خریدند.»

اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۱۲/۲

خط: نسخ و نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۷۸]

← سالم فی المیزان ⟵ الموازین

● **سال نامه** / هیئت / فارسی

sāl nāma

حکیم ترمذی، محمد بن علی، - ۳۲۰؟ قمری

hakīm-e termezī ‹mohammad ebn-e ‘alī (- 933)

این رساله روایت مختصری است از نوروزنامه مؤلف که بیان خاصیت‌ها و نشانه‌های سال‌های دوره ۱۲ ساله ترکی یا مغولی را فرا می‌گیرد. رساله با تصویر خصوصیت‌های سال موش آغاز می‌گردد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۹/۲۰

آغاز: احکام سالنامه خواجه علی حکیم ترمذی رحمة الله علیه می‌فرماید: چون سال موش در آید اول آن سال خوشی و ایمنی بود؛ **انجام:** سال خوک، زنان حامله بسیار دختر زایند ... اما نزد اهل خود بی قدر و بی وقر و حرام روزی بود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، مجدول، رکابه‌دار؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸ص (۲۰۶-۲۱۳)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۹۳]

● **سالنامه = تقویم** / تقویم / ترکی

sāl-nāme = taqvīm

افندی، اسماعیل

afandī, esmā‘īl

دراین رساله ابتدا تقویم سال ۱۲۰۶ق در جداولی رسم و اعداد و رقوم به حروف ابجد تحریر گردیده، پس از آن در سه برگ شرح این تقویم از اسماعیل افندی به ترکی تحریر شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۵۲-۱۴/۲۰۲

آغاز: شرح الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی رسولنا محمد و آله وصحبه اجمعین معلوم اوله که بومفتاح روز نامده مطلوب اولان سنة عربیه ایله؛ **انجام:** طرح ایلدك باقی ایکی عدد قالدیکه پازار ایرته سی کونی اول میارت اولدی وقس علیه سائر الشهور الرومی تمت.

خط: نستعلیق، کا: مصطفی عاطف استنبهی، تا: ۱۵ محرم ۱۲۱۰ق؛ مجدول مذهب؛ جلد: تیماج سرخ، ۳۹گ، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۷۵]

● **سالنامه** / گوناگون / فارسی

sāl-nāme

مدرس گیلانی، مرتضی بن شعبان، ق۱۴ قمری

modarres-e gīlānī, morteza ebn-e ša‘bān (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۶۴۶

وقایع سیاسی، ادبی، اجتماعی سال ۱۳۴۱؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **سالنامه ۱۳۰۴ق** / تقویم / فارسی

sāl-nāme-ye 1304 q

تقویم و سال‌نامه سال ۱۳۰۴ق است که در قالب جدول‌هایی روزهای فارسی و عربی و رومی و نصف النهار و بین طلوعین و وقایع روزها در جدول‌ها توضیح داده شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۳۶-۵/۱۲۶

آغاز: تحویل آفتاب عالمتاب باول نقطه حمل که نقطه اعتدال ربیعی است شب دوشنبه ۲۵ هلالی و ۲۶ حسابی شهر جمادی الثانیه ۱۳۰۴؛ **انجام:** جدول است

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۴ق؛ با سرلوح مزدوج، مجدول مذهب؛ فاقد جلد، ۱۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۷۶]

● **سالنامه برادران** / هیئت / فارسی

sāl-nāme-ye barādarān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۸۱-ف

از انتشارات حزب برادران چاپ چاپخانه نور شیراز سال ۱۳۲۹؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷۲ص [فیلمها ف: ۳ - ۱۴۰]

● **سالنامه پژوهاد** / - فارسی

sāl-nāme-ye pažūhād

کسروی، احمد، **۱۲۶۹ - ۱۳۲۴** شمسی

kasravī, ahmad (1890 - 1945)

سال ۱۳۲۵-۱۳۲۶، بخش ۱-۳.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۴۸-۴۷۵۴-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۱]

● **سالنامه تطبیقی** / تقویم / فارسی

sāl-nāme-ye tatbīqī

شامل مختصری در بیان مبانی تقویم یزدگردی و رومی و عربی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۳۷/۴

آغاز: و الصلاة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین اما بعد بدانکه دانستن تواریخ از شناختن سالها تواندا بود؛ **انجام:** یعنی آخر ماه چنانچه شتر در رفتن باز پس ماند و هم محاق در قمر نور نمانده باشد

خط: نسخ، کا: صفر علی بن میرزا محمد، تا: ۵ شنبه ۱۷ ذیقعده ۱۲۳۳ق، جا: سرفق، حسب الامر حسن بیک بن جعفر بیک؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۶گ (۶۸-۷۴)، ۱۶ سطر، اندازه: ۶×۱۱سم [ف: ۲۸ - ۳۴۳]

● **سالنامه دولت علیه ایران** / تاریخ / فارسی

sāl-nāme-ye dovlat-e ‘alīyya-ye īrān

اعتماد السلطنه، محمد حسن بن علی، **۱۲۵۹ - ۱۳۱۳** قمری

e‘temād-os-saltane, mohammad hasan ebn-e ‘alī (1843 - 1896)

کتاب خاطرات روزانه یکی از اطرافیان ناصر الدین شاه و دربار اوست که از اول جمادی الاول ۱۲۹۹ که سال ۳۶ از سلطنت او بوده آغاز و به جمادی الاول ۱۳۰۰ ختم می‌شود و جزئیات زیادی از دربار و زندگی ناصر الدین شاه ارائه داده است. مؤلف مترجم شاه بوده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۶۷

آغاز: شکر می‌کنم خدا را الحمدلله و المنه به اولیای محمد مصطفی و علی مرتضی و فاطمه زهرا و حسن مجتبی و سید الشهداء علیهم السلام و الصلوة سنه ئیلان ئیل را تمام کردیم داخل سنه یونت ئیل شدیم؛ **انجام:** بحمدالله کسالت وکثافت سال گذشت وانشاء الله خواهد گذشت امشب درساعت هشت تحویل حمل خواهد شد اگر زنده ماندم تفصیل او را در کتاب سال نو خواهم نوشت.

خط: تایپی، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور زرشکی، ۱۶۰گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۶]

● **سالنامه سپهر** / - فارسی

sāl-nāme-ye sepehr

کسروی، احمد، **۱۲۶۹ - ۱۳۲۴** شمسی

kasravī, ahmad (1890 - 1945)

سپهر ۱ و ۲، ۱۳۲۶.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۴۹-۴۷۵۴-ف

بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۱]

● **سال نامه قاجاری** / مجله / فارسی

sāl-nāme-ye qājārī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۰۵-ف

۱۲۹۴-۱۳۰۵ق؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۷۷]

● **سال نامه ولایت حجاز** / تاریخ / فارسی

sāl-nāme-ye velāyat-e hejāz

علی محمد

‘alī mohammad

ترجمه‌ای از سالنامه ولایت حجاز، شامل وقایع مهم تاریخی که در روزنامه زوراء به چاپ رسیده بود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۱۵/۱

آغاز: آفتاب جهان تاب اسلام که در یک لمحه بصر شروق شعاعش انفس و آفاق را روشن کرد و فروغ ضیاءش ساحت این نه رواق را رشک گلشن چه مانند برقی رخشان بود؛ **انجام:** و سعادت تجدید آن نیز برای شخص شریف قصی بن کلاب میسر گردید که از اجداد حضرت سید کائنات بود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، ظاهراً به خط مترجم؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۹گ (۱پ-۹پ)، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۸ - ۲۱]

● سالهای کبیسه / هیئت / فارسی

sālhā-ye kabīsa

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۴۵۳/۱۴

شامل چهار فصل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه‌ای است کهنه؛ جلد: تیماج خرمایی، ۲۷ سطر (۷/۵×۱۹/۵)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ - ۴۹۶]

● سالهای هجری و اسکندری (جدول) / هیئت / عربی

sāl-hā-ye hejrī va eskandarī (jadval)

سرجی، عبدالله بن مثنی، - ۱۰۹۷ قمری

sarjī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mosannā (- 1686)

در این نامه سال‌های هجری و اسکندری با هم سنجیده شده تا بتوانند در برابر هر یا یک سال گردان قمری هجری سالی اسکندری بیابند و در کشاورزی از آن بهره برند. عبدالله مثنی بن عبدالله بن احمد سرجی قرشی به درخواست دوستان آن را گویا در یمن نگاشته است. دستور یافتن ساعت شبانه روز و جایگاه آفتاب و روزهای فصل‌های سال و دخول برج هم در آن هست. جدول از ۱۰۹۲ هجری (۱۹۹۳رومی) است تا ۱۲۵۶ (۲۱۵۲). (پس از اینجا بیت‌هایی در ستایش این جدول‌ها از علی عریطیس ذماری و ابراهیم بن عبدالرحمن آمده، سپس جدول‌ها است. در دو جدول بازپسین بامداد و نیمه شب و ساعت‌های دیگر دانسته می‌شود).

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۵/۲

آغاز: بسمله و صلوة. الحمدلله الذی علم الانسان ما لم یعلم ... فیقول ... عبدالله المثنی ... واضع هذه النسخة؛ **انجام:** اول المنازل الشرطین ... المقدم بطن الحوت.

خط: نسخ درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرد، ۸گ (۸۵پ-۹۲پ)، ۲۰ سطر (۱۵×۲۳)، اندازه: ۲۲×۳۱/۵سم [ف: ۴ - ۸۷۵]

● سام نامه / شعر / فارسی

sām-nāme

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری

xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ʻalī (1291 - 1353)

یکی از مثنوی‌های شش‌گانه اوست گرچه برخی در انتساب آن تردید کرده‌اند، ولی در خود آن آمده است: «سرانجام خواجه شدش نامه ختم». در بحر متقارب است، داستان عشق سام و پریدخت، به نام ابوالفتح مجدالدین محمود وزیر. شماره بیت‌ها در نسخه‌ها گوناگون است و تا یازده هزار بیت دیده شده است.

چاپ: به کوشش سعید نفیسی به سال ۱۳۱۹ ش به چاپ شده

[نسخه‌های منزوی ۲۸۹۱/۴؛ الذریعه ۱۲۳/۱۲، مشار فارسی ۲۹۱۳/۳]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۲۶

آغاز: ... روزگار ×× نیاموخته پند آموزگار؛ **انجام:** پسر شاه سام نریمان نژاد ×× ز سالار لشکر زبان بر کناد

تعداد ابیات آن حدود ده هزار بیت است. عنوان اول این نسخه «رفتن سام دنبال گور و دیدن پریدخت است» و به عنوان «رفتن سام و پریدخت بخدمت منوچهر» تمام می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ شرح حال خواجو به قلم فکری سلجوقی مالک نسخه پشت صفحه اول؛ کاغذ: کشمیری، جلد: میشن قرمز، ۵۰۰ص، ۲۱ سطر (۸/۵×۲۰)، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۸ - ۲۱۸]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶-۴۱۰۶-۲۱/۲۶

آغاز: آمدن سام نریمان به بارگاه فغفور چین وپای بوس کردن باسعدان. به دریا بر کوه سم برنشت ×× کمربست چون کوه وتیغی به دست؛ **انجام:** که از مغربی گردی آمد برون ×× بسان نهنگی زدریاری خون / سراپا بساز یلحا همچو کوه ×× زمین زیرپیلش سراسر ستوه

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۰۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۴- ۲۲۷۶]

۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۳

آغاز: فلک پیری از خرقه پوشان اوست ×× شفق دردی از درد نوشان اوست؛ **انجام:** هزاران درود و هزاران سلام ×× زما بر محمد علیه السلام / در خطم عیب چه بینی بکرم بر گذران ×× ای خداوند که خط درخور کاتب باشد

خط: نستعلیق، کا: محمد کاظم بن خواجه محمد حسین میمندی، تا: ۱۱۲۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: چرمی، ۱۱۵گ، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲ - ۸۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۸

آغاز: کنون بر شگفتی یکی داستان ×× به پیوندم از گفته باستان / چو از رزم گردان بپرداختند ×× یکی بزم شاهانه برساختند؛ **انجام:** چو خوش گفت دانای برده برنج ×× که فرزند نیکو به از تاج و گنج / هزاران درود و هزاران سلام ×× ز ما بر محمد علی السلام / هزاران درود و هزاران تحف ×× ز ما بر علی شاه درالنجف

خط: نستعلیق، کا: زین العابدین بن احمد بیک، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول محرر مرصع مذهب؛ جلد: مقوا، ۱۳۹گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۲سم [ف: ۳۶ - ۳۵۵]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۹

آغاز: سپاس ان خدای ایزد رهنمای ×× که از کاف و نون کرد گیتی بپای

دارای ۳۷۱۹ بیت شعر است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه ناقص است؛ ۱۰۵گ، ۱۸ و ۱۹ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۲- ۲۳۲]

● **سام نامه** / شعر / فارسی

sām-nāme

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۱۳/۱

نسخه اصل: بادلیان ۲۵۴۴، ۲۶.C؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۵۸۱]

● **سام و بهرام** / شعر / فارسی

sām va bahrām

لاهیجی، عبدالرزاق بن علی، – ۱۰۷۱ ؟ قمری

lāhījī, ʻabd-or-razzāq ebn-e ʻalī (- 1661)

اهداء به: شاه صفی (سل ۱۰۳۸–۱۰۵۲ق)

داستان سام فرزند بازرگان اصفهانی است. پدر ممسک بود و دارایی اندوخت، پسر درویش خوی است و خوشگذران. به زودی همه اندوخته پدر را از دست می‌دهد، به بغداد سفر می‌کند و به بهرام پسر پادشاه آنجا دل می‌بازد (عشقی عرفانی). مؤلف پس از حمد، نعت سرور دو جهان، صفت معراج، منقبت حضرت علی (ع)، وصف سخن و عشق، سبب تألیف و ستایش از شاه صفی حسینی بهادرخان، به داستان می‌پردازد: پیدا کردن نسبت سام، سفر کردن سام به جانب دارالسلام [بغداد]، عاشق شدن سام به بهرام ... سر به بیابان نهادن سام، آگاهی یافتن ادیب از حال سام و ملامت کردن بهرام، آمدن بهرام پیش پیر و خبر از احوال سام گرفتن ... گفت و گو میان سام و بهرام ... . (احمد منزوی)

آغاز: خداوندا دلی ده آشنا روی ×× که تابد جز تو از هر آشنا روی / دلی آتش نهادی چون سمندر ×× که چون سوزد نیارد دود بر سر ...

[نسخه‌های منزوی ۲۸۹۲/۴]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲/۵

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: عبدالغفار؛ کاغذ: سفید و زرد و سبز، جلد: تیماج تریاکی، ۸۷ص (۲۰۰–۲۸۶)، ۲۲ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [سنا: ف: ۱ – ۲۳]

۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:فیلم

آغاز: برابر؛ **انجام:** که کس از شعله آهن را کند نرم ...

خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۶۷ص (۲۰۹–۳۷۵ متن) [ف: ۱ – ۱۳۲]

۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۳۰/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** صدور اوج عزت یافت مرفان ×× که گردد در تکاپو گرم پیمان / مثالی دخل استعداد را خرج ×× نوازش‌های گوناگون در او در ج. حسب الفرموده صاحبی ام بهزاد بیک باتمام رسید.

خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوای روکش، مذهب، اندازه: ۱۳/۹×۲۳/۸سم [ف: ۴ - ۱۱۶۰]

● **السامی فی الاسامی = السعیدی** / لغت / عربی به فارسی

as-sāmī fe-l-asāmī = as-saʻīdī

میدانی، احمد بن محمد، – ۵۱۸ قمری

meydānī, ahmad ebn-e mohammad (- 1125)

اهداء به: ابی البرکات علی بن مسعود بن اسماعیل

تاریخ تألیف: ۱۴ رمضان ۴۹۷ق

واژه‌نامه موضوعی اسم‌ها و صفات متداول زبان عربی به فارسی است و تا توانسته به اختصار برگزار کرده و از شواهد بسیار و نقل جمع‌های قیاس خودداری نموده است. در چهار «قسم»: قسم ۱. الشرعیات و ما یناسبها، در پنج باب: ۱) الاسماء المطلقة علی الله تعالی و علی غیره، در دو فصل، ۲) اسماء النبی صلی الله علیه و سلم و غیره، در سه فصل، ۳) کتب الله المنزلة و ما یناسبها، در دو فصل، ۴) شرایع الاسلام، در نه فصل، ۵) سایر الادیان، در چهار فصل؛ قسم ۲. الحیوانات و ما یضاف الیها، در بیست و هفت باب: ۱) فی ما لابد من معرفته، ۲) اصناف الحیوان، در چهار فصل، ۳) ترتیب الترکیب، در پنج فصل، ۴) ذکر الاعضاء، در سی و هشت فصل، ۵) الصفات، در شش فصل، ۶) صفات النساء، در پنج فصل، ۷) فی ما یلبس و یفرش، در هفت فصل، ۸) الصناع و ادواتهم و ما یحتاجون الیه، در بیست و چهار فصل، ۹) المصاهرات و القرابات و ما یناسبها، در ده فصل، ۱۰) الاطعمة، در پنج فصل، ۱۱) الامتعة، در دو فصل، ۱۲) الادواء و الامراض، در چهار فصل، ۱۳) الخیل و الاسلحة، در چهارده فصل، ۱۴) ذکر الابل، در دوازده فصل، ۱۵) البقر الوحشیة و الاهلیة، در سه فصل، ۱۶) الحمر الوحشیة و الاهلیة، در دو فصل، ۱۷) ذکر الغنم، در چهار فصل، ۱۸) السباع، در دو فصل، ۱۹) ذکر الحشرات و الهوام، در چهار فصل. ۲۰) ذکر الطیر، در سه فصل، ۲۱) الاصوات، در چهار فصل، ۲۲) الموازین و الحساب، در سه فصل، ۲۳) الکنی، در شش فصل، ۲۴) فی ما جاء مثنی من الاسماء، ۲۵) الاتباع و المزاوجة، ۲۶) ما اتفق لفظه و افترق معناه، ۲۷) المفردات، در چهار فصل؛ قسم ۳. الآثار العلویة، در پنج باب: ۱) ذکر الهواء و ما یعرض عنه، در دو فصل، ۲) السحاب و ما یتولد منه، در چهار فصل، ۳) ذکر السماء و النجوم، در نه فصل، ۴) ذکر الاوقات، در چهار فصل، ۵) ذکر الشهور و السنین بالفارسیة و العربیة، در نه فصل؛ قسم ۴. الآثار السفلیة و توابعها، در شش باب: ۱) ذکر الارض و صفاتها، در پنج فصل، ۲) ذکر الجبال، در چهار فصل، ۳) ذکر المیاه، در هشت فصل، ۴) ذکر البنات، در هشت فصل، ۵) الاشجار المثمرة و غیر المثمرة، در هفت فصل، ۶) الابنیة و الامکنة، در نود و هشت فصل. پیش از

شروع متن اصلی کتاب فصلی هم در شناخت وزن جمع‌های قیاسی و قواعد آن آمده است. در پایان دیباچه از ابوالحسن علی بن احمد فنجگردی (۵۱۳ق) تشکر شده، زیرا کتاب به واسطه تشویق‌های او نوشته شده است.

آغاز: الحمدلله الذی لا یتم امر دون حمده و لا یبلغ وصف کنه قدره و مجده

انجام: و من و لا هما جمیعاً صفحة الاعراض فعنان امره بیده و الله المستعان و علیه التکلان انه الملك الدیان.

چاپ: معجم المطبوعات ۱۸۲۴/۲؛ مشار عربی، ص۵۱۳؛ بی ناشر، ۱۲۷۴ق؛ تهران، کارخانه الله قلی خان، ۱۲۷۳ق، سنگی، خشتی، ۱۰۸ص (صص۲-۱۰۹)، به سعی و اهتمام علی اصغر بن عبدالجبار اصفهانی سمیرمی.

[نسخه‌های منزوی ۱۹۸۸/۳؛ کشف الظنون ۹۷۴/۲؛ فرهنگنامه‌ها ص ۳۱- مجمل فصیحی ۲۲۵:۲؛ دنا ۶: ۲۱-۱۹ (۷۱ نسخه)]

شرح و حواشی:

۱- الابانة فی شرح السامی فی الاسامی؛ میدانی، احمد بن محمد (-۵۱۸)

۲- الذروة الشماء فی مشاهیر الأسماء؛ کرمانی، تاج الزمان (-۸)

۳- انتخاب السامی فی الاسامی؛ عراقی، امیر حاج بن علی (-۹)

۴- انتخاب السامی فی الاسامی

۵- خلاصة السامی فی الاسامی (۲ عنوان)

۶- السامی فی الاسامی (منتخب)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۸۵۰

آغاز: الشراب، میت چیزها را کی بیاشامنده الخمور الواح؛ **انجام:** الخرنق و ... بچه خرگوش فصل. فصل.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۵؛ کاغذ: نخودی، ۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۹×۲۳سم [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲-ف

نسخ اصل: حراجچی اوغلو ش ۱۴۰۳؛ خط: نسخ، کا: ابوسعد عبدالرحمن بن محمد بن شیخ ابی القاسم خطیب، تا: سه‌شنبه ۲۲ رمضان ۵۶۵ق؛ ۱۳۷گ، ۲۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۳۷

آغاز و انجام: برابر

انجامه نویسنده: تم الکتاب و حمدالله و حسن توفیقه و الصلوة علی محمد خیر خلقه و نبیه و علی آله و عترته الطاهرین. فی الثامن عشر شعبان المبارك سنة احدی و تسعین و خمسمائة (۵۹۱). صاحبه ابوالفرج بن جلال الدین بن هلال الدین امرکا الحسینی المکنی بخسرو شاه بن محمد بن مدک (؟) التیمن. نعم المعین الله.

خط: نسخ خوش معرب، بی‌کا، تا: ۱۸ شعبان ۵۹۱ق؛ مهر: دکتر حسین مفتاح؛ اهدایی: دکترصادق کیا؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: مقوا، تیماج پوشانده، ۱۸۵گ، ۱۵سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۷۰]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۰

خط: نسخ معرب، کا: عبدالجلیل بن یعقوب بن یوسف، تا: جمعه پایان جمادی الثانی ۵۹۱ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۸گ، ۱۳سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۷×۲۴سم [سنا: ف: ۱ - ۳۶۲]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۰۴/۱-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 3268 (ریو ش ۸۵۵)؛ خط: نسخ، کا: مسعود بن یوسف بن قاضی محمد مروزی، تا: ۴ رمضان ۵۹۹ق، جا: ملطیه؛ ۷۲گ (۱پ-۷۲پ)، ۱۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۲۵]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۹-ف

نسخه اصل: سلیم آقا ش ۱۲۳۷؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: قرن ۶؛ ۱۳۶گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۹۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بیدالله تعالی و الله المستعان و علیه التکلان فانه الملك الدیان.

خط: نسخ جلی و معرب، کا: علی محمد بن ابی بکر محمد، تا: قرن ۶؛ کاتب در پایان نسخه رقم کرده: «... اتفق الفراغ ... سنة اثنین و عشرین و سبعمائه حرره العبد ... علی محمد بن ابی بکر محمد ...» کلمات «عشرین و سبعمائه» دست خوردگی و تراشیدگی دارد ولی در هر صورت تاریخ کتابت گذشته از آنکه خط و کاغذ هم گواهی می‌دهد از آغاز قرن ششم باید باشد، چنانکه در پشت صحیفه اول یکی از کسانی که مالك این نسخه بوده «اثنین و اربعین و سبعمائة» گذاشته است؛ کاغذ: ریحانی کلفت شکری، جلد: ساغری سیاه، ۴۱۲ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۱۵۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۹-ف

نسخه اصل: داماد ابراهیم پاشا در سلیمانیه ش ۱۱۱۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نیمه محرم۶۰۱ق، ۲۷۲گ، ۱۰ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۳۲

نسخه اصل: همان نسخه اصل بالا [فهرستواره مینوی: - ۱۷۳]

تهران؛ بنیاد فرهنگ ایران؛ شماره نسخه:ف۳۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۱۱ - ۹۹۷]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۲۰-ف

نسخه اصل: داماد ابراهیم پاشا ش ۱۱۲۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۶۱۸؛ با انشای بدرالدین مختار رازی تاریخ جمادی الثانی ۶۱۸، پیش از «فصل اخلخل به الکتاب» تاریخ گردآوری (۴۹۷) و پیش از آن تاریخ کتابت «۲۴ شوال سنة اه خمسین و ستمائة» دیده می‌شود؛ ۱۷۰گ، ۱۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۰۵۱

آغاز: و جیده وردیه و التأنق فی ترجمته و تحسین العبارة الاذکر جمیل استفیده فی حالتی قربی و بعدی احوزه من بعدی و هذا ثبت الکتاب و الله الموفق و به الحول و القوة [فهرست ابواب کتاب] فصل فی ذکر الرأس: سر، الارؤس و الرؤوس ج، الشواة، پوست سر؛ **انجام:** اذ النفوس زوجت و زوجناهم بحور عین

المرض الشک من قوله تعالی فی قلوبهم مرض و هو الفجور ایضاً من قوله فیطمع الذی فی قلبه مرض تمت.
خط: نسخ معرب، کا: الحسین بن علی بن ابی الفضل قمی، تا: ذیحجه ۶۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مقابله شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۳۶ - ۲۲۸]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۸/۱-ف

نسخه اصل: تورخان والده ش ۳۱۳؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن بکتاش همدانی، تا: ربیع الثانی ۶۲۵ق؛ ۱۸۱گ (۱پ-۱۸۱ر)، ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۱۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵-ف

نسخه اصل: ملت جارالله ش ۲۰۵۱؛ خط: نسخ، کا: ابوعبدالله حسین بن محمد بن الحسن مقری، تا: ۲۵ شعبان ۶۲۷ق؛ حافظ کمال بن فتحان در صفر ۷۱۳ از روی آن نسخه برداشته و دیگری در جمادی الاول ۶۷۴ و مهدی بن حسین بن محمد در ۱۰ شعبان ۶۸۵ ، در پایان (۱۴۷-۱۴۹) قصیده‌ای است از جهم بن خلف به انشاد اصمعی درباره باز و کبوتر و صقر و اسب در ۷۰ بیت و دو بند دیگر؛ ۱۶۴گ، ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

۱۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۲۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و بسطت الکلام فیه علی صغر حجمه و رجوت أن یهتدی المتعلم بضوء نجمه فمن اراد هذا السامی فلیحلق بقو ادم الهمة الیه ... تم الکتاب و ربنا المحمود و له الفضایل و العلی و الجود ...
خط: نسخ، کا: محمد بن علی المؤدب، تا: ۶۳۷ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوا، ۱۳۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۸۱۴]

۱۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۱-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۶۸۰؛ خط: نسخ، کا: عبدالجامع بن عبدالرحمن بن محمد بن عبدالرحمن خموتی، تا: ۱ رمضان ۶۳۸ق، جا: مدرسه مخلصیه در قیصریه؛ ۱۵۳گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۲/۲

خط: نسخ، کا: علی بن الحسن بن محمد الحافظ، تا: ربیع الثانی ۶۵۰ق؛ با سرلوح؛ کاغذ: ختایی، جلد: میشن نیلوفری، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۸سم [ف: ۵ - ۱۶]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش و مشکول، کا: محمد بن الحسن بن محمد الکاتب، تا: شوال۶۵۱ق؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۹۵گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۶/۶)، اندازه: ۱۷/۵×۲۵سم [ف: ۱۳ - ۳۴]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۰۰/۲

از نیمه دوم فصل الغزو و المغزی از باب ۴ قسم ۱ آغاز می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۵۱ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۳۸گ (۷ر-۱۴۳پ)، ۱۳ سطر (۹/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: ۸ - ۵۱۰]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ مشکول، کا: محمدبن احمد بن محمود عمیدی الکاثی، تا: پنج‌شنبه ۲۱ شعبان ۶۵۳ق؛ واقف: خواجه شیراحمد؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی ماشی، ۱۹۹گ، ۱۴ سطر (۱۰×۱۳/۷)، اندازه: ۱۴/۸×۱۹/۳سم [ف: ۱۳ - ۳۴]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۷۹

خط: نسخ معرب، کا: یعقوب بن الیاس بن امیر دولة، تا: ۱۲ محرم ۶۵۶ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۴گ، ۱۹ سطر (۱۲×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۸ - ۱۳۱]

۲۰. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۲۰۴/۱

آغاز: برابر
خط: نسخ، کا: محمد بن عبدالله بن محمد عرشهری، تا: ۶۶۷ق، جا: فرشهر؛ تملک: عبدالفتاح شیخ ابراهیمی قیصری، محمود شاهد، ابراهیم بن محمد حسینی الشامی ۱۱۰۹، یعقوب بن یوسف بن کلبعلی ۷۰۴؛ مطالعه زکریا بن حسین بن عمر؛ از موقوفات رمضانیه ۱۲۳۰؛ جلد: روغنی، ۲۳۹ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: - ۱۰۴]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۰]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۵۱-ف

نسخه اصل: اونیورسیته ش ۱۱۶۴ فارسی؛ خط: نسخ، کا: داود بن ابراهیم بن حسن، تا: جمعه ۲۲ شوال ۶۷۶ق؛ مصحح، با مقابله با نسخه صحیح خوانده شده بر بدرالدین مختار رازی که اجازه او را داشته؛ ۳۰۶گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۴]

۲۲. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۸/۶بخش۲

نسخه اصل: ۱۱ واتیکان (رسی ۱۶۶)؛ بی‌کا، تا: ۶۸۰ق [ف: - ۶۶]

۲۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۳۸/۳ و ۱۷۰۹/۳-ف

آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ،کا:محمد بن طالویه بن محمد، تا: ۲۱ ربیع الاول ۶۸۲ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۹۸ص (۴۸-۱۴۵)، ۲۵ سطر (۶×۱۹)، اندازه: ۱۲×۲۳سم [ف: ۸ - ۲۵] و [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۷]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۱۴

آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۰۱۴

آغاز: منیته و قد ماکنت ابسط و اقبض الیه؛ **انجام:** مع علمی بان المؤلف ان اوجز استقصر.
خط: نسخ مشکول و جلی، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: ادیب بجنوردی، مهر ۱۳۴۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: چرمی، ۱۴۸گ، ۱۷ سطر (۷/۲×۱۰/۳)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم

[ف: ۱۳ - ۳۵]

۲۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۲-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۶۸۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۶ و ۷؛ ۱۰۹گ، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

۲۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۸۱۹

آغاز: انگشت فروش، المنخل ماشو، الغربال م، الاطارا حکم غربا و ماشو حزان، خصاص المنخل سوراخها ماشو النقیر ناوه؛ **انجام:** فصل فی نبات البر، المرعی ... الذرق و الحندقوق دیو سبست الفنا و عنب و الثعلب سبنکور، الحشخاش کوکنار، السعدان نبات بدوی واحدتها سعدانة ...

اندکی از بخش پایانی قسم دوم کتاب (باب ۲۳ تا ۲۷) و قسم سوم (آثار علویه با پنج باب) و قسم چهارم (آثار سفلیه با چهار باب) را شامل می‌شود؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ محشی [ف: ۳۲ - ۵۴۹]

۲۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۰۱/۱

آغاز: ابواب وفصول ملتقطة من عدة کتب اصول واعرضت عن الاستشهاد بالاشعار؛ **انجام:** وقد جمعت فی کتابی هذا بعض ما یدعوا الیه مس الحاجة وصنت ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷ و ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ (۱ر-۶۷پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۵]

۲۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۸۲۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۸؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۷۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۶سم [ف: ۲۷ - ۲۴۱]

۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۵۵

آغاز: ثقة الملك شمس الکتاب ابی البرکات علی مسعود بن اسماعیل أدام الله رفعته

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: ۲ ربیع الثانی ۷۶۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۰۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۱۶/۵سم [ف: ۱۲ - ۴۵]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۲/۲

خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۸۰۱ق؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۲۵۱-۲۶۲)، اندازه: ۱۶×۲۳سم [سنا: ف: ۱ - ۲۴۴]

۳۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: قمری بن قرمی، تا: ۸۷۰ق؛ مهر: ناصر الدین شاه؛ کاغذ: ترمه، جلد: ابره کاغذی، ۱۷۰گ، ۱۳ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۷ - ۱۵۲]

۳۳. یزد؛ سریزدی؛ شماره نسخه:۷۸

انجام: الکناس و الحلم جای آهو و گوزن الاصطبل جای ستور ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۱۳۲گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۶۵]

۳۴. تهران؛ ملك؛ شماره نسخه:۴۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: پارچه مشکی، ۲۴۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۱۸/۲سم [ف: ۱ - ۲۶۵]

۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** البصر بینایی الحدقه

خط: نستعلیق، کا: ابن دیباج، محمد بن عبدالله، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۲۰۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «یا هادی المضلین ۱۲۳۸» (مربع)؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۸۸گ (۸۸پ-۱۹۷ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۷×۲۶سم [اهدائی رهبر: ۱۰ - ۳۵]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۹

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: محمد علی، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ نویسنده دیگری در کنار حاشیه آخرین صفحه نوشته: بخط محمد علی نوشته شده و سال نگارش را این چنین «سنه ۱۱» نوشته و ظاهراً مرادش سال ۱۱۰۰ بوده زیرا گذشته از اینکه طرز خط شاهدی صادق است، در حاشیه بیشتر از صفحات به خط همین نویسنده از فرهنگ سروری مولفه به سال ۱۰۰۸ نقل‌هایی شده؛ مهر: «مرید پادشاه عالم گیر صدر جهان الحسینی»؛ کاغذ: کشمیری، جلد: میشن، ۲۱۹گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۵×۲۶سم [ف: ۳ - ۸۸]

۳۸. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۸۱

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ قطع: رحلی [نشریه: ۵ - ۶۵۴]

۳۹. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۳۴

خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن حاجی محمد کاشانی سروری مؤلف مجمع الفرس، تا: یک‌شنبه ۲۸ شوال ۱۰۰۷ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۵۵]

۴۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۲/۴۲

فصلی از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۱گ (۲۱۲ر) [مختصر ف: - ۴۴۲]

۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۲/۴۶

منتخب آن است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۱گ (۲۱۵پ - همان) [مختصر ف: - ۴۴۳]

۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۷۹۰

خط: نسخ، کا: میرزا جان، تا: ۸ صفر ۱۰۵۰ق؛ تملك: ملا خداداد کوسکی؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵۵گ، ۱۲ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۹۱]

۴۳. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۱/۲ ـ ج

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۰۶۱ق؛ اندازه: ۱۳۰گ (۵۸پ-

۱۸۷پ) [ف: ۱ - ۳۰۹]

۴۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۰۰/۵

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی لایتم أمر دون حمده ... هذا کتاب انتخاب السامی فی الاسامی، و جعله ثلثة اقسام. القسم الاول فی الحیوانات و ما یناسبها، و الثانی

گزیده‌ای است از آن در سه قسم: ۱. در حیوانات، ۲. در علویات، ۳. در سفلیات. و هر قسم در ابواب و فصولی چند؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۶پ-۱۸ر)، ۲۵ سطر (۱۵×۲۹)، اندازه: ۲۳×۳۵سم [ف: ۱۴ - ۵۶]

۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: محمد امین قاینی، تا: ۷ ذیقعده ۱۰۹۵ق؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: حنایی مجدول، جلد: چرمی، ۱۸۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴/۱سم [ف: ۱۳ - ۳۵]

۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۳۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج، قرمز، ۷۷گ، ۱۹ سطر (۱۱/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۴۰۶]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۰۹/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ لازم به ذکر است که در اینجا مولف «ثعالبی» آمده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۲۰۸گ (۱-۲۰۸)، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۵۴۸]

۴۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۷۶

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ تملک: جعفر قلی بن امین الوزاره در صفر ۱۳۰۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۴گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۱ - ۲۲۳۶]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۲۹/۲

خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۵۳ق؛ کسی آن را در این نسخه در ۴۲ باب هر یک چند فصل گذارده و دیباچه هم ندارد؛ تملک: احمد بن امیر احمد ابن جنید بن محمود، سید عمر بن سید احمد شهیر به حبیب افندی در ذیحجه ۱۱۵۳؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۳۶گ (۱۱۸پ-۱۵۴ر)، ۳۰ سطر (۱۱×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۶ - ۳۴۶]

۵۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۷۶۸/۱

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ ۹۵گ (۱پ-۹۵ر)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۶]

۵۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن سبز، ۱۲۶گ، ۲۱ سطر (۲۱/۴×۳۴/۶) [ف: ۳ - ۴۴۷]

۵۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۱

آغاز: و الحقة و المقدمة و الدرج و الربعة و المروحة و المدختة و المجمرم بضم المیم آنچ بر آتش افکنند المذبة مگس ران؛ **انجام:** فلان یحفنا و یرفنا یجمعنا و یطعمنا هو ضعیف تعیف ابتاع ق هو ما یق دایق اتباع ...

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲یا ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ ۵۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۸۰]

۵۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۸۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۲۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: خشتی [نشریه: ۳ - ۲۱]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۷۴

آغاز: سبقنی الی جمع مثله ذووالاداب غیرانی وجدت بعضهم قدعنی بما فی القرآن

خط: نسخ خوب و مشکول، کا: محمدعلی ابن سیدعلی الموسوی، تا: رمضان ۱۲۳۲ق؛ افتادگی: آغاز (به مقدار چهار سطر)؛ واقف: سیدجلال الدین تهرانی، مرداد۱۳۶۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۷گ، ۱۸ سطر (۷×۱۲/۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۵۶]

۵۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۳۰ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله خوانساری، تا: جمادی الاول ۱۲۳۲ق؛ در پایان گواهی بلوغ مورخ ۱۲۳۳ق؛ تملک: احتشام الدوله مورخ ۱۲۸۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، مذهب، ۱۰۹گ، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۲۴/۲ - ۷۴]

۵۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۷۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالله بن محمد سعید خوانساری، تا: جمادی الثانی ۱۲۳۳ق؛ مصحح، مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی، ۱۰۱گ (۱پ-۱۰۱پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۴/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۵۰]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳ سرود

خط: نسخ، کا: علی بن محمد قاسم خوانساری، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: خشتی کوچک [نشریه: ۱۳ - ۴۱۸]

۵۸. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۷۹

خط: نسخ، کا: علی اکبر بن محمد علی خوانساری، تا: ۱۲۴۰ق [ف: - ۱۵]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۶۶/۱

خط: نستعلیق، کا: سید هاشم بن سید محمد علی موسوی یزدی، تا: صفر ۱۲۵۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۳گ (۲پ-۹۵پ)، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۶۷]

۶۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۷۱۹۷

آغاز: بسمله، رب بر تم بالخیر، الحمدلله المحمود لجمیع الاوصاف؛ **انجام:** صورت واصل دارای قدرت و اندازه یزدانی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج [رایانه]

۶۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** آنچه در نسخه که از روی آن استکتاب شده بعینه نقل شده ... غرض نقشی است کزما باز ماند سنه ۱۲۵۹.

خط: نستعلیق شکسته، کا: ملا زین العابدین، تا: ۱۲۵۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج نرم قرمز، ۱۲۹گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۶۷۱]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۵۷۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: آقا بابا شهمیرزادی، تا: چهارشنبه نزدیک نوروز ۱۲۶۷ق؛ مجدول، محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۵گ، ۱۷ سطر (۸×۱۶) سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۵۱ - ۳۹]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۴/۲

ده فصل از السامی فی الاسامی میدانی به نقل از مجمع الفنون؛ بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، مذهب، ۶ص (۲۴۹-۲۵۴)، ۱۱ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۸۸]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۹۷۴

آغاز: سبقنی الی جمع مثله؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، کا: موسوی، محمد علی، تا: ۱۳۳۲ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۶۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۹۰

آغاز: الباب الاول فی دکر الاعضاء و المبادی: هو الله اوست خدای سزای پرستش، الذی آنکه لا اله الا هو نیست خدایی جز یکی، الرحمن بخشاینده، الرحیم مهربان، الملک پادشاه، القدوس پاکیزه؛ **انجام:** المیثاق پیمان بستن بستن آنچ بده ببیند البهجة زیبایی الفوز و النجاح پیروزی

بخش اول کتاب؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۰۴گ، ۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۷ - ۵۸۷]

۶۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۴۲/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: چرم قرمز، ۱۱۰گ (۸۸پ-۱۹۷ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [مؤید: ۱ - ۷۳]

۶۷. مشهد؛ مدرسه باقریه؛ شماره نسخه:۳۱۲/۱

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه، ۳۱۰ص، ۲۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۰/۵سم [تراثنا: س۶ش۴ - ۹۳]

۶۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۷۹-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 8307؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۳۳۵]

۶۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۲۶۴

آغاز: والمزید من احسانه ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۹۲گ، ۱۹ سطر (۱۱×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۴ - ۱۲۲۳]

۷۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۱۹/۱

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۱ کتب فارسی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۲۳ص (۲-۲۲۵) [عکسی ف: ۴ - ۴۳]

۷۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ نسخه قدیم و نفیس، مصحح؛ تملک: محمد بن سعد، محمد ابن تاج الکرمانی؛ جلد: مقوایی، ۱۲۹گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷سم [ف: ۷ - ۳۱۸]

۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۳۳/۲

انجام: البطیحة و البطحاء رودخانه فراخ که در او سنگ ریزه بود البطایح ج

خط: نسخ معرب، کا: عماد بن عبدالرحمن بن عماد حافظ نطنزی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور مشکی، ۷۹گ (۸۴پ-۱۶۲پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۸سم [ف: ۸ - ۲۲۴]

۷۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۳۸

خط: نسخ معرب و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه ختایی، جلد: میشن سرخ، ۱۴۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۹سم [ف: ۱ - ۲۶۵]

۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۹۹۳/۹-۶/۸۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۹۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۷۷]

۷۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۲۸۰-۷/۱۸۰

آغاز: ای عبادتک الرحمن بخشاینده، الرحیم مهربان، الملک والملیک والمالک پادشاه القدوس معا والسبوح معا الطاهر پاک السلام بی عیب المؤمن ایمن کننده؛ **انجام:** چوب پیشن المخالفة واپسین النوی چوبی که بکنند گرداگرد خیمه آب باران را الاناء والنوی ح فصل

از اواسط باب اول (فی الاسماء المطلقه علی الله تعالی) تا میانه باب ششم (فصل الحفل والمحفل) را شامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۷۷]

● السامی فی الاسامی (منتخب) / لغت / عربی به فارسی

as-sāmī fe-l-asāmī (mn.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۰۵/۴

آغاز: الحمد لله الذی لا یتم امردون حمده و لا یبلغ وصف کنه قدرته و مجده الصلوة علی نبیه و عبده و علی آله و اصحابه من بعده وسلم کثیرا هذا کتاب انتخاب من السامی فی الاسامی و جعله ثلثة اقسام القسم؛ **انجام:** المیلاة النفساء زاج و النفساوات ج النفاس

ایضا زاجی القابلة
مولف این گزیده را بمانند اصل در ۳ بخش (حیوانات، علویات، سفلیات) و هر یک دارای باب‌ها و فصل‌ها پرداخته اما (همان‌گونه که در دیباچه توضیح داده) از آوردن شواهد شعری، و جمع‌های معروف و قیاسی خودداری کرده و تنها بر ذکر اصل لغت بسنده کرده است. نسخه ما بخشی از این گزیده و تنها تا باب ۴ از بخش اول (حیوانات) را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۸ق؛ تذکر: شماره بازیابی با توجه به ص۲۰۷ جلد ۵ و صفحات نسخه اصلاح شد؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قرمز، ۲ص (۳۲-۳۴)، ۲۵ سطر، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۹ - ۳۳۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۳۷/۵
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۳۹۹]

● سانحات دمی القصر فی مطارحات بنی العصر /

ادبیات / عربی
sāniḥāt-u dami-l qaṣr fī muṭāriḥāt-i bani-l ʻaṣr

طالوی، محمد بن احمد، ۹۵۰ - ۱۰۱۴ قمری
tālavī, mohammad (1544 - 1606)

اهداء به: محمد بن محمد بن عبد السلام مالکی مکنی به ابوالفتح
تاریخ تألیف: ۹۸۱-۱۰۰۸ق
نویسنده می‌گوید مرا در این کتاب سر آن است تا نامه‌هایی را که بهر بزرگان نوشته‌ام جمع کنم و نیز نامه‌هایی را که دیگران بهر من نوشته بیاورم زیرا جمع‌آوری نخب کلام از زیباترین کارهاست. او پس از آن یکایک مکتوبات خود را می‌آورد که غالب آنها شعر است، در مقدمه کتاب نام مولف نیامده است ولی از دو شعری که در صفحات ۱۸ و ۲۶ و ۲۷ در جواب او نوشته برمی‌آید که نام او «محمد» و لقب او «طالوی» است.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۵
آغاز: اللهم یا مجری رخا طباع الانسان مستنه فی طریق البیان؛
انجام: و سئلت عن تاریخه فاجبتهم ... بالعدل شیطان رجیم و مرا.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر ناصر الدین شاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۲۰۹گ، ۱۹ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۷ - ۱۶۹]

● السانح الغیبی = سوانح غیبی / کلام و اعتقادات / عربی

as-sāniḥ-ul-ġaybī = sawāniḥ-i ġaybī

فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶ - ۱۰۹۱ قمری
feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598 - 1680)

تاریخ تألیف: ۱۰۵۳ق
در تحقیق معنی و مراتب ایمان و کفر و اقسام آنها همچون، کفر جحود، کفر جهاله، کفر نفاق، کفر تهور، کفر ضلالة، کفر فسوق. به نوشته الذریعه رساله‌ای دیگر به فارسی با نام «سوانح غیبی» که در هشت «باب» است و در همین موضوع این رساله (= تفسیر ایمان و کفر) از فیض در دست است و به چاپ نیز رسیده.
آغاز: بسمله. الحمدلله الذی من علینا بالاسلام و الایمان و هدانا سبیل المعرفة و الایقان ... اما بعد فهذا سانح غیبی فی تحقیق الایمان و الکفر و انواعهما و مراتبهما سنح لی من الغیب صافیا من الریب
انجام: أعاذنا الله من شر هؤلاء و من أن نکون منهم و من أنصارهم بمنه وجوده و الحمدلله رب العالمین.
چاپ: این کتاب در ایران چاپ شده است.
[الذریعه ۱۲:۱۲۴ و ۲۵۵؛ ریحانة الادب ۳۶۹/۴؛ فهرستهای خودنوشت فیض کاشانی ۱۸۳؛ دنا ۶: ۲۲-۲۱ (۱۳ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۲۷/۲-ف
آغاز: برابر؛ **انجام:** و اخلاقهم لیقتدی بهم. رگ رگ است این آب شیرین ... نفح صور. من مصنفات فیض ملا عبدالمحسن الکاشانی سلمه الله تعالی.
نسخه اصل: در یک صفحه و یک چهارم؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ [فیلمها ف: ۲ - ۱۲۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۸۱۸/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: علم الهدی، تا: ۱۱۴۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷ص (۵۳-۶۰)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۸۴۱]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۸۷/۲
آغاز: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد باقر حسینی، تا: یک‌شنبه ۲۲ صفر ۱۱۸۴ق؛ کاغذ: فرنگی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۶-۲۸)، ۲۱ سطر (۶/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۴/۵سم [ف: ۳ - ۹۱۶]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۴۵۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: غلامعلی، تا: اواخر قرن ۱۳؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، ۵گ (۳۶-۴۰)، ۱۵سطر، اندازه: ۷×۱۳سم [ف: ۳۴ - ۱۴۹]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۴۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ واقف: حسین نمائی، مهر ۱۳۶۷؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوا، ۳گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۸/۵سم [رایانه]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۰/۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن ملا خلیل اردبیلی، تا: ۱۲۲۱ق؛

مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۵۴پ-۵۶پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۱۵]

۷. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۳۷۳/۷**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابوطالب عبدالواسع بن محمد هادی فاری، تا: ۱۲۲۲-۱۲۲۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۴۱پ-۴۲پ)، سطور مورب (۱۰×۲۱)، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۲۱ - ۳۴۱]

۸. **کرمانشاه؛ نجومی؛ شماره نسخه:۴مجموعه بدون شماره**

کا: جعفر بن احمد آل ماجد البلادی البحرانی، تا: ثانی جمادی الاول ۱۲۲۸ق [دلیل المخطوطات: ۱ - ۲۸۳]

۹. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۷۷۸/۴**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: ملا فرج الله بن ابراهیم اصل تبریزی، تا: ۱۲۷۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۸۳ر-۸۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۲۲ - ۳۱۱]

۱۰. **قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۰۱/۴**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: جمعه محرم ۱۲۹۰ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۵گ (۳۳پ-۳۶ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۷۵]

۱۱. **خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۵۲/۹**

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد علی بن محمد حسن خوانساری امامی، تا: ۱۲۹۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ - ۲۲۴]

۱۲. **مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۹۴/۲**

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن ملا عبدالرحیم قزنچائی اندری، تا: ۱۳۰۴ق، جا: بارفروش مدرسه صدر؛ جلد: تیماج تریاکی، ۳گ، ۱۷-۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۱۰]

۱۳. **مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۵۹**

آغاز: برابر؛ **انجام:** و عشره و ثلثاه مع الالف من الهجرة النبویة

خط: نستعلیق، کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: ۱۳۱۶ق؛ تذکر: شماره بازیابی اصلاح شد؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج، ۴ص، ۱۳ سطر، قطع: جیبی [اهدائی ف: - ۲۶۸]

۱۴. **شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۹۰/۵**

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۲۲۱]

● **سانحه غیبی** / اخلاق / عربی

sānehe-ye qaybī

از فیض کاشانی نیست؛ شاید بخشی از رساله‌ای باشد. متن رساله عربی و ابیات همه فارسی است. عنوان «سانحه غیبی» در جای عنوان رساله بالای نسخه نوشته شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۳/۲-طباطبائی

آغاز: سانحه ایها المغرور بالجاه و الاماره لاتنظر الینابعین الحقاره ما شیر شکاران فضای ملکوتیم ×× سیمرغ به دهشت نگرد در مگس ما؛ **انجام:** سانحه العزله عن الخلق هن الطریق الا قوم الاسد ... فالفرار الفرار عنهم و البدار البدار الی الخلاص منهم و بهذا یظهر ان الاشتهار بالفضائل من جملة الافات ... فاحبس نفسک فی زاویة العزله فان عزلة المرء عزله

خط: نستعلیق، کا: محمد سعید فرزند میرنظام حسینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ در ص ۲، ۳ و ۵ نوشته‌هایی است به خط کاتب به نقل از فصوص محیی الدین عربی، تفسیر نیشابوری، مفاتیح الغیب رازی و نیز یادداشت‌هایی تاریخی، به شیوه چلیپا؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۲گ، ۲۳سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۸/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۸۱]

● **سانح الکتب = سوانح الکتب** / اخلاق، فقه / عربی

sāniḥ-ul-kutub = sawāniḥ-ul-kutub

ملازاده، یوسف بن عبدالله

mollā-zāde, yūsof ebn-e ʻabd-ol-lāh

رساله‌ای در اصول و مبانی اخلاقی و عبادی و فروعات فقهی که از کتاب‌های معتبر اهل سنت گرد آمده است. در ابتدای رساله اسامی کتاب‌های منبع این رساله نامبرده شده است.

آغاز: الحمدلله علی دین الاسلام و الصلاة و السلام علی سیدنا محمد خیرالانام ... اعلم ان الایمان و الاسلام علی یجب الافراد واحد و یجب المفهوم مخالف

انجام: و مرابطة السر علی جناب الحق لترصد الواردات المعبر عنها بالشریعة و الطریقة و الحقیقة.

۱. **تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۲۲/۱**

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عبدالحکیم، تا: ۱۲۷۴ق؛ در ۲۹ر-۴۱پ خطبه‌هایی است برای روزهای آدینه و جشن‌ها و قصیده میمیه ابن فارض؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۲پ-۲۸)، ۱۸ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ - ۹۵]

۲. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۲۵/۲**

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ فاقد جلد، ۱۳۷ص (۱۶۵-۳۰۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳۳/۱ - ۲۰۴]

● **سان خدام آستان قدس** / تاریخ ایران / فارسی

sān-e xoddām-e āstān-e qods

رکن الدوله، محمد تقی، ۱۲۶۲ - ۱۳۱۸ قمری

rokn-od-dowle, mohammad taqī (1846 - 1901)

چنین است عنوان کارکنان آستان قدس: عمال، ارباب منصب،

خدام ضریح، مباشران کتابخانه و خزانه و تحویلخانه، اجزای متفرقه، عملجات شماعخانه و چراغخانه، پیشخدمتان کشیکخانه، عملجات دفتر، آغایان حرم دفتر، کفشبانان صحن جدید، عمله نقاره‌خانه؛ اجزاء و مباشرین دارالشفاء: بیمارداران، دربانان، مباشران کارخانجات، حافظ کلام ملک علام؛ حفاظ: حرم، دارالحفاظ، پس پشت مبارک، دارالسعادة، دارالسیاده؛ اهالی کشیک: کشیک اول، کشیک ثانی، دربانان، مؤذن، کفش بان، کشیک ثالث، کشیک رابع، کشیک خامس، مستمری‌بگیران بیکاره از علما و صغار و ایتام و خدام و مرتزقه. آمار همه اینها با نام نشان آمده است.

آغاز: سان عموم اهالی آستانه مقدسه ... که بتاریخ شهر ذی قعده ... ۱۲۹۷ حضرت اشرف ... رکن الدوله ... فرمان فرما والی مملکت خراسان و سیستان ... در گنبد الله وردی خان سان دیده اند و همه روزه مؤتمن السلطان میرزا مصطفی خان نایب الدوله و جناب میرزا ناظر و اجزای کاری که جناب ... مؤتمن الملک وزیر ... مشخص و معین کرده اند بشرف حضور و عرض سان مشرف بودند. آنچه موافق کردن تولیت جلیله مامور موقوفات شده و بسفر مکه معظمه و عتبات عالیات رفته حاضر نبوده در پای هر یک تعرض شد.

انجام: قربان خاکپای جوهر آسان اقدس مبارکت شوم صورت سال عمله جات آستانه مقدسه ... از عمال و صاحب منصبان و اهالی کشیک و فراش و خادم و حفاظ و غیره و غیره از حاضر و غایب از قراریست که در این کتابچه ... نوشته شده و این فدوی ... بر حسب امر ... با حضور ... میرزا مصطفی خان نایب التولیه و جناب میرزای ناظر و سایر اشخاص که ... مؤتمن الملک متولی باشی آستان ... قرار داده بودند در نهایت سان دیده و هر یک از عملجات را اسما و رسما حسبا و نسبا شناخته همه از حسن انتظامات و ترتیبات ... مؤتمن الملک مردمان خوب و معقول هستند و از برای این خدمت و سعادت لیاقت دارند میرزا مصطفی خان دردیدن این سان نهایت کفایت و قابلیت خود را بدرجه شهود رسانید معروضه ۱۷ شهر ذی قعدة الحرام ۱۲۹۷.

چاپ: مجموعه رسائل فارسی، دفتر هشتم، بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، ۱۳۸۷ش، به کوشش رضا نقدی با عنوان«صورت سان عموم اهالی آستانه مقدسه» با نسبت به محمد تقی رکن الدوله چاپ شده است.

[فهرستواره منزوی ۹۸۱/۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۲۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست نام مؤلف نیامده است؛ خط: نستعلیق و سیاق، بی‌کا، تا: ذیقعده۱۲۹۷ق؛ مجدول؛ چند سطری به خط ناصرالدین شاه در پشت جلد آن بدین‌گونه: «با وزیر خارجه حرف زده شود در باب اشخاصی که اغلب نیستند و املاک و ضبط محصول ... چطور است»؛ مهر: «محمد تقی» از لسان الملک سپهر که مأمور بازدید و سان دیدن خادمان آستان رضوی شده بود پس از نامه‌ای به شاه؛ کاغذ: فرنگی، ۱۷گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۴ - ۴۰۴۱]

● سایر الاولیاء / علوم غریبه / فارسی

sāyer-ol-owlīyā’

زنجانی، اسدالله، ق۱۴ قمری

zanjānī, asad-ol-lāh (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۹۰۷/۱

آغاز: شرح جمیع دوائر که در کتاب این علم وضع نموده اند؛

انجام: بلکه علاج منحصر است به سیف آتشبار ولی عصر عجل الله تعالی فرجه ... اسلام و المسلمین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا [رایانه]

● سائر الاولیاء / رمل / فارسی

sā’er-ol owlīyā’

رساله‌ای مفصل در علم رمل که ظاهراً پدری برای پسرش نوشته است. بیشتر این رساله رمزگونه و درباره طبایع چهارگانه می‌باشد. مؤلف ادعا می‌کند که مدت ۷ سال ریاضت کشیدم و این اسرار بر من منکشف شد و نام خود را بیان نکردم زیرا کسی که این اسرار را دریابد نام واضع این اسرار را نیز در می‌یابد.

آغاز: بسمله. بدان ای فرزند ایدک الله تعالی که در براهین علم طبیعی مبرهن است که بساط عالم قائم بالذاتند

همانند:

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۳۶۹/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اینکاذب القول مطلق باشند.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۱۴ق، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۵۰پ-۵۷پ)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۲۴ - ۱۵۶]

۲. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۷۱/۱۱

آغاز: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ (۷۰پ-۸۷ر)، ابعاد متن: ۸×۱۸، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۲ - ۳۰۸]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۰۴۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** که صاحب خمیر را خوف جهت حرکت یا مال غایب است.

خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ جلد: چرم مشکی، ۳۱ص (۵۱ - ۸۱)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴۷/۱ - ۱۹۱]

۴. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۳۱/۲

آغاز: برابر

خط: نسخ، کا: ابوالقاسم، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج سبز، ۲۷گ (۶۹پ-۹۵پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: - ۸۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۳۶/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۵۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸۶/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** چهارم فرد الزوج که مرتبه او فرد و عنصر زوج مثال ... این کاذب مطلق باشد.

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا علی آقا بن محمد تقی تاریخ، تا: حدود ۱۳۱۵ق؛ مصحح، دارای اشکال و جداول؛ کاغذ: فرنگی، ۱۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۸ - ۶۴۳]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۶۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** مطلوب غایبانه موجود شد و الا فلا اگر غیر از اینست

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن مشکی، ۲۵گ (۳۹پ-۶۳ر)، ۱۶و ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۸×۲۲/۸سم [ف: ۶ - ۱۹۵]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** طرح شکل از میزان بهشت رسیده و در وی بود بسط کردیم چنین شد و در یکی که طرح از میزان به او رسیده این است.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ (۱پ-۳۶پ) [ف: ۳۶ - ۱۱۲]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۲۰۲/۱

آغاز: برابر

خط: نسخ نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ (۱پ-۷۰ر)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۶ - ۲۰۰]

● سائر الاولیاء = الرمل / طب، رمل / فارسی

sā’er-ol owlīyā’ = raml

غیر همانند

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۴۲۲

آغاز: علی هذا و این بسائط را نیز آمزش بود اینچنین از آن اثری از آثار در عالم صورت بندد و اگر بسایط که قایم بالذاتند علیحده در مقر خود تصور کنی باعتبار احاطیت بی آنکه آمرزش کنند از آن اثری نبود؛ **انجام:** آتش سیم به هفت و فلك او به شش و آب هفت به پنج داد دلیل کند برزد از سبب غایب و نکاح و خرید و فروخت و حیوان خورد و برده و دوست شدن خصم و الله اعلم بالصواب

در خاتمه کتاب را به نام «سایر الاولیاء» یا «ساتر الاولیا» نامیده‌اند و با رمل خوارزمی در یک مجلد است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه کهن و نفیسی است؛ جلد: چرمی، ۲۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶سم [ف: ۲ - ۷۴۲]

۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۴۴/۱-۳۷/۱۳۴

آغاز: بسمله حمدله وصل الله علی خیر خلقه ... اما بعد این رساله مبارکه که منسوب به سائر الاولیاست که مشتمل است بر چندین فصل وهر فصلی برچندین باب؛ **انجام:** باید که بداند که هرمشکلی درروزی از هفته چه حکم دارد و احکام آن بیان کنیم انشاءالله (جدول)

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ افتادگی: وسط؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مجدول، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۱۳۵]

۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۷۷۶/۱

آغاز: بسمله ... اما بعد باید دانست که این اشکال شانزده گانه را شانزده بیوت لازم آید؛ **انجام:** تمام شد احکام در بیوت هشت گانه بعون الله ...

بی‌کا، تا: ۱۲۸۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۵گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳ - ۱۰۵۱]

● السائر الحائر الواجد الی الساتر الواحد الماجد /

عرفان و تصوف / فارسی

as-sā’er-ol hā’er-ol vājed ela-s sāter-el vāhed-el mājed

نجم الدین کبری، احمد بن عمر، ۵۴۰ - ۶۱۸ ؟ قمری

najm-od-dīn-e kobrā, ahmad ebn-e ‘omar (1146 - 1222)

وابسته به: الهائم الخائف من لومة اللائم؛ نجم الدین کبری، احمد بن عمر (۵۴۰-۶۱۸)

چون مؤلف کتاب «الهائم الخائف من لومة اللائم» را به عربی نوشت به جهت آسانی آن را به فارسی برگرداند. این کتاب از چگونگی پیمودن راه حق گفتگو می‌نماید، و راه پیمودن را در ده شرط می‌آورد: طهارت، خاموشی، خلوت؛ صوم، دوام ذکر لا اله الا الله، نفی خاطر، تسلیم، اختیار صحبت صالحین، ترک خواب و خوابگاه، عدم اسراف در خوردن و آشامیدن. (سید احمد اشکوری)

آغاز: سپاس مرخدایی را که خلق را از عدم بوجود آورد و بعضی خلق را بر بعضی تفضیل کرد.

انجام: شرط دهم آنست که درخوردن طعام و شراب ... و ساکن گردند و خوش خوش مرد راه گیرد و از مشغله فارغ باشد و الله اعلم و الحمدلله رب العالمین و الصلوة علی رسوله محمد و آله اجمعین.

[فهرستواره منزوی ۴۶۷/۷]

۱. تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۸۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ضیاء الحافظ، تا: ۷۰۹ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۱۷سم [اوراق عتیق: ۱ - ۱۱۴]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۲/۵-ف

نسخه اصل: سلیمانیه ش ۱۲۰۸؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۳۹ق؛ ۷گ

(۲۱۲پ-۲۱۹پ)، ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۱۰]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۷۴/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر

نسخه اصل: گنج بخش، ش ۳۹۳ (گنج ۲/۷۰۶)؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ ۷گ (۲۳-۳۰) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۷]

۴. تهران؛ دانشگاه تهران؛ شماره نسخه:۳۶۵۴/۱۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: علی عسکر بن مؤمن تولمی، تا: ۱۲۲۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۵گ (۴۹ر-۵۳ر)، ۲۹ سطر (۱۲×۲۳)[ف:۱۲-۲۶۶۴]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۸/۴-ف

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۳گ (۲۵ر-۳۸ر)، ۲۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۱۴]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۹۵/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۱۷ر-۱۲۲ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

← السائل فی الزهد ⪢ معنی حدیث «السائل فی الزهد» و غیره

● **السب** / فقه / عربی

as-sab

در این رساله بسیار مختصر حقیقت سب (فحش دادن) و احکام فقهی آن بر پایه مذاهب اهل سنت، در سه «قسم» گزارش کرده: ۱. بیان ما یکون سباً؛ ۲. بیان حکم الساب من المسلمین؛ ۳. حکم الساب من المسلمین.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۱۵/۱

آغاز: اعلم أن یکون معرفة تفاصیل مسألة السب من أهم المهمات و أساس الواجبات کمالا یخفی علی أحد من الثقات؛ **انجام:** و السیف المسول علی من سب الرسول علیه الصلاة و السلام.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ (۲ر-۱۱پ)، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲۴ - ۱۶]

← السباعیات ⪢ السبعیات فی مواعظ البریات

● **سب الله و الرسول و الائمه** / فقه / عربی

sabb-ul-lāh wa-r-rasūl wa-l a'imma

شفتی بیدآبادی، محمد باقر بن محمد نقی، ۱۱۷۵؟ - ۱۲۶۰ قمری

šaftī bīd-ābādī, mohammad bāqer ebn-e mohammad naqī (1762 - 1844)

گفتاری است که تعلیقه بر متنی می‌نماید درباره ماخذ مهدور الدم بودن دشنام دهنده و سباب الله و رسوله و توضیح حدیثی مشکل در این باب. شفتی پس از نقل حدیثی می گوید: «و لیت شعری من استمع هذا الحدیث البلیغ و تأمل فیه کیف یملک عن نفسه الصبر عند وقوع هذه المفاسد». شفتی در اواخر این گفتار از شیخ جعفر کاشف الغطاء بدین‌گونه یاد می‌کند: «و قال الفاضل المعاصر شیخنا الشیخ جعفر النجفی فی کتابه المسمی ببغیة الطالب فی بیان النجاسات سادسها الکفار الی ان قال و یدخل فیهم الجاحد لنبوة محمد صلی الله علیه و آله».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۰۶/۲۴-طباطبائی

آغاز: قال هذا سباب الله و سباب رسول الله و سباب لا بائی

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱گ(۱۳۵ر-۱۳۶ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۲۲ - ۳۱۶]

● **سبائک الاصول** / اصول فقه / عربی

sabā'ik-ul usūl

علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل الله، ۱۲۹۷ - ۱۳۹۱ قمری

'allāme hā'erī māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e fazl-ol-lāh (1880 - 1971)

وابسته به: کفایة الاصول؛ آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین (۱۲۵۵-۱۳۲۹)

تاریخ تألیف: ۱۳ صفر ۱۳۲۴ق؛ محل تألیف: نجف اشرف (محله العماره)

کتاب شرح و توضیح مختصر و روانی است بر کفایة الاصول استادش. بخشی از کتاب (مباحث استصحاب، قاعده لاضرر و تعادل و تراجیح) به طبع رسیده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۳۲

آغاز: و بعد فقد علمت ان الشاک و هو الذی لا یعلم بالحکم الشرعی و بالامارة معتبرة علیه؛ **انجام:** و عدم قبحها ککٔ طلب المتضادین و بالجملة لا یعقل بقاء الامر بالاهم مع تحقق المسقط

ضمن یک مقدمه و چهار مقام و خاتمه مشتمل بر مبحث اصول عملیه (برائت، احتیاط با قاعده اشتغال، تخییر، استصحاب) می‌باشد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: نیمه اول قرن ۱۴، جا: نجف اشرف؛ واقف: علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل ال، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی شکری و نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۹۰گ، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۲۶۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۱۹

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... اما بعد فقد رتبنا هذا الکتاب علی مقدمة و مباحث و خاتمه؛ **انجام:** فان ترک المقدمة الحرام لا یضر بمطلوبه المحبوب بل یضر بوجود المبعوض [کذ] و هو لابس به و لنختم علی نفی الباس الجزءالاول من سبائک الاصول و یتلوه النهی عن الضد

مباحث الفاظ تا مقدمه واجب؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی از مؤلف؛ تاریخ وقف: مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی نخودی و فستقی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۸۱گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۵/۵×۱۵سم [ف: ۱۶ - ۲۶۵]

● **سبائک الذهبان فی الرجال و الاعیان** / رجال / عربی
sbā'ik-uḏ ḏahabān fi-r rijāl wa-l a'yān

کنتوری، ناصر حسین بن حامد حسین، ۱۲۸۴ - ۱۳۶۱ قمری

kantūrī, nāser hoseyn ebn-e hāmed hoseyn (1868 - 1942)

نوشته‌هایی است در خصوص شرح حال علما و اصحاب حدیث برگرفته از کتاب‌های رجالی و تاریخی چون دول الاسلام، طبقات سبکی، کامل ابن اثیر، تذکرة الحفاظ ذهبی، تاریخ ابی الفدا، انساب سمعانی، مسند ابوحنیفه، خلاصة الأثر، روضة الأخیار و ... نامبرده قبل از ترجمه و شرح حال اشخاص به نام مأخذ و شمار صفحه و مجلد آن اشاره کرده است و چنین می‌نماید که این نوشته‌ها به‌مثابه برگ ریزه‌هایی است که ایشان برای تدوین کتب تألیفی خود از آنها استفاده می‌کرده است. تعداد آن بسیار و چندین مجلد را به خود اختصاص داده است. هر یک از مجموعه نوشته‌ها مربوط به شرح حال یکی از رجال می‌باشد.

وی در نظر داشته کتاب مفصل و سترگی در شرح حال همه دانشمندان و مسلمان بنگارد. از این رو به استخراج مطالب مورد نیاز خود از کتب شرح حال و تاریخ می‌پرداخت و آنها را در برگه‌های کوچکی یادداشت می‌کرد. از تکمیل و تنظیم کتاب اطلاعی به دست نیامد جز آنکه به نوشته صاحب مطلع انوار این کتاب در ۴۸ جلد تنظیم شده است. اما از نسخه شماره ۲۴۹۴۱ کتابخانه آستان قدس که فهرست کامل اجزای «سبائک الذهبان» در آن آمده این‌گونه استنباط می‌شود که کتاب در ۱۶ جلد تحریر شده باشد. با این همه به قاطعیت نمی‌توان در این مورد سخن گفت. آن چه در نسخه پیش‌گفته آمده معرفی ۳۶ جلد کتاب است که بیشتر آنها دفترهای منتخب کتب تراجم و تاریخ است. در ابتدای این فهرست نام و نشان ۱۶ جلد کتاب چنین آمده: ۱. از آدم بن عبالعزیز تا احمد بن حسین بیهقی؛ ۲. از احمد بن حسین سامانی تا احمد بن علی قسطلانی؛ ۳. از احمد بن علی تا احمد بن محمد؛ ۴. از احمد بن محمد تا ایوب بن کیسان؛ ۵. از بالی الایدی تا روح بن عباده؛ ۶. از رویم بن احمد تا طاهر جزری؛ ۷. از عائشه تا عبدالله بن عبدالرحمن؛ ۸. از عبدالله بن عبدالرحمن تا علی بن حسین؛ ۹. از علی بن حسین المرتضی تا عیسی بن محمد؛ ۱۰. از فارس بن احمد حمصی تا لیث بن سعد مصری؛ ۱۱. از محمد بن ادریع ابونصر فارابی تا محمد بن حسین؛ ۱۲. از محمد بن حسن تا محمد بن علی؛ ۱۳. از محمد بن حسن تا محمد بن علی؛ ۱۴. از محمد بن موسی تا میمون بن محمد؛ ۱۵. از ناصر تا آخر؛ ۱۶. کنی و نساب.

جز این وی چندین جزوه و کتاب در استخراج مطالب خود از کتاب‌هایی مانند یتیمة الدهر و دمیة القصر و انساب سمعانی و طبقات اسدی و ... داشته که هر یک در جای خود معرفی شده‌اند.

[خلاصه عبقات الانوار ۱۴۷/۱؛ مطلع الانوار ص۶۶۷-۶۷۱]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۸

آغاز: و اما الامام ابوعبدالله محمد بن یحیی بن خالد الذهبی اما اهل نیسابور فی عصره؛ **انجام:** فعلم من ذلک انه کان یریده قبل ذلک بقوله انا بعض اصحابنا.

در شش مجلد صحافی شده است؛ خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا، بعضاً به قلم مؤلف؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ جلد: مقوا رویه گالینگور آبی، ۹۹۸ص، اندازه: ۲۰/۵×۱۹سم [ف: ۲۷ - ۱۷۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۸۴

آغاز: بایام جارالله فالله (کذا) جاره انا منذ لفظتنی الاقدار من اوطانی؛ **انجام:** با حبال الفکر فی استخراج ذرایع علمه و خبایاه الخ و رتبه بعضهم الی اثنین و تسعین بابا

این نسخه ترتیب خاصی ندارد و برخی از یادداشتهای کلام مؤلف هم بدان داخل شده است. در ۴ بخش صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: گالینگور آبی، ۵۹۷گ، اندازه: ۲۲/۲×۱۶/۱سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۴] و [ف: ۲۷-۱۷۲]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۵۱

آغاز: تذکرة الحفاظ ذهبی ص ۴۵۱ جلد ۲ نسخه الحازمی الامام الحافظ البارع النسابة ابوبکر محمد بن موسی بن عثمان؛ **انجام:** احمد بن عبدالله بن علی الاصغر بن جعفر بن امام علی هدی النقی بن امام محمد الجواد

این مجلد بدون ترتیب و تنظیم خاصی است. در دو بخش صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، احتمالاً به خط مؤلف؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: مقوا رویه گالینگور آبی، ۳۱۸گ، اندازه: ۱۹×۱۱سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۳] و [ف: ۲۷-۱۷۵]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۰۲

آغاز: خلاصة الأثر جلد اول قال الامام الشرجی فی طبقاته کل اهل بیت فیهم الغث و الثمین الا بنی جمعان؛ **انجام:** و ابوالفضل شهاب الدین احمد بن علی بن حجر العسقلانی در تهذیب گفته.

از «ابراهیم علقمی» تا «احمد بن عمر بن حفص رکیعی کندی»، در ۵ مجلد صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، بعضاً به خط مؤلف؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۷۸۴گ، اندازه:

۱۷/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۹] و [ف: ۲۷-۲۷۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۸۹

آغاز: مسند ابو حنیفة محمد بن اسحاق بن بشار بن حیاز و قیل بشاربن کوثان المدنی صاحب المغازی؛ **انجام:** رود بر محمد بن عبدالوهاب توفی رحمه الله تعالی فی سنة ثلث و ثمانین و ماتین و الف الهجریة

صحافی شده در ۳ مجلد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۵۶۴گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۴] و [ف: ۲۷-۱۷۸]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۸۷

آغاز: جامع السلاسل مخفی نماند که اکثر بدانند که در مصنفات شاه ناصر آنچه از قدیم بر تحفه روزگار بطریق یادگار مانده این بیات مسطور نیست؛ **انجام:** یقول لو لم ابتدا بالبصرة لم یفتنی ابو اسامة و حسین الجعفی عبدالله بن محمد بن

از «شاه ناصر» و «ناصر بن ابی المکارم مطرزی» تا پایان حرف یاء و بخش کنی از ابتدا تا «ابن نجار». در سه مجلد صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ در سه بخش تجلید شده؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۶۵۸گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۸سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۲] و [ف: ۲۷-۱۸۰]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۹۳

آغاز: ابو عبدالله محمد بن احمد بن عثمان الذهبی در سیر النبلا گفته است خواهر زاد شیخ الحنفیه و فقیه ماوراء النهر و نعمان الوقت؛ **انجام:** و کان یلعب بالقانون توفی سنة احدی و عشرین و سبعمائه. وافی الوافیات صلاح الدین الصفدی ۱۵

از «محمد بن حسین بن محمد بخاری» تا «محمد بن علی بن عمر مازنی» است. تجلید شده در ۳ بخش؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۵۸۹گ، اندازه: ۱۵/۴×۲۰/۸سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۱] و [ف: ۲۷-۱۸۴]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۴۰

آغاز:اهل سنت متضمن ذکر کتابش ذکر کنم. شیخ تقی الدین احمد بن عبدالحلیم بن تیمیه که فضایل جلیله و مناقب جمیله او؛ **انجام:** و مرید خود به کثرت نکرده زیاد از معدودی چند نباشد و الله اعلم بالصواب

از «احمد بن عبدالحلیم» تا «انوار الحق» در پایان راسله اغصان اربعه از مولوی ولی الله بن حبیب الله درباره انوار الحق آمده است. در بخش ۵ تجلید شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور آبی، ۷۹۶گ، اندازه: ۱۶/۲×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۹] و [ف: ۲۷-۱۸۷]

۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۳۲

آغاز: ابجد العلوم جزء ثا. المولوی غلام حسین بن المولوی حسین علی بن الشیخ العلامه عبدالباسط القنوجی؛ **انجام:** و قیل سنة سبعین و قیل ستین و له اربع و سبعون

از «غلام حسین بن حسین علی قنوجی» تا «لیث بن نصر بن سیار». در ۳ بخش صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۴۰۵گ، اندازه: ۱۵/۴×۲۲/۷سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۰] و [ف: ۲۷-۱۸۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۹۸

آغاز: دول اسلام. و حافظ عصره ابومحمد عبدالغنی بن عبدالواحد بن المقدس الحنبلی یمضی و له تسع و خمسین؛ **انجام:** فیها ذکر آبائه الی النبی صلی الله علیه و سلم ابن شیخ الذی یضاهی اباه فی المعانی رفعة و ارتقاء

از «ابومحمد عبدالغنی» تا «شیخ بن عبدالله العیدروس». ابتدای آن نوشته شده: «جلد ۲ تراجم غیر مقسومه». در دو مجلد صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۳۱۳گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۳] و [ف: ۲۷-۱۷۰]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۹۹

آغاز: و اصیل الدین محدث از اکابر مشهور دین و اجله و اعاظم معروفین و از مشایخ اجازه مشاهدات است؛ **انجام:** باز هم نقد مدعا به دست نمی‌آید زیرا که فقط از مطالعه کتب احادیث مثل ترمذی در

این نسخه درهم ریخته و بدون ترتیب الفبایی است. در سه مجلد صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور آبی، ۵۱۹گ، ۶-۸ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۳سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۳] و [ف: ۲۷-۱۸۲]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۰۵

آغاز: قال الفاضل الناصب عقیده دوم آن که امام باید ظاهر باشد نه مخفی مذهب اهل سنت همین است که ظهور را شرط امامت دانند؛ **انجام:** و امت خود زیر نسق خلیفه نسپرده از عالم بگذرد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، فاقد جلد، ۴۵۸گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۲۷ - ۱۹۰]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۰۸

آغاز: العالم الامل و الفاضل الکامل المقدم علی الاقرار اعلم اهل الزمان المولی بالی الابدینی رحمه الله تعالی اشتغل فی العلم؛ **انجام:** روح بن عبادة ابن العلا بن حسان القیسی ابو محمد البصری ثقة فاضل له تصانیف من الطبقة التاسعة مات سنة خمس و سبع و ماتین اخرج حدیثه البخاری فی التاریخ و الترمذی فی الشمایل و الله اعلم کتاب شرح شمایل لابن روزبهان ورق ۲۷۶.

این نسخه از «بالی الایدینی» تا «روح بن عبادة القیسی» است. تجلید شده در ۵ بخش؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی:رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: گالینگور آبی، ۹۱۴گ، اندازه: ۲۱/۴×۱۵/۶سم [ف: ۲۷ - ۱۸۱] و [ف: ۲۷-۱۸۱]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۴۱

آغاز: لا شریک له، له الملک و له الحمد ... یحیی و یمیت؛ **انجام:** از حبیب السیر و روضة الصفا قصص الانبیاء.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی [رایانه]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۷۰۷

آغاز: و مما لیل و بزة حسنة و میتة جمیلة اذ ارکب معه نحو الثلاث مائة راکب علی اختلاف طلبهم؛ **انجام:** عن عام وفاته فقال سنة احدی و مائة و الف و مدفنه کابل. بسحة المرجان فی آثار هندستان (کذا) لغلام علی آزاد الحسینی البلگرامی.

از «محمد بن عمرم» تا «محمد بن قاضی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بعضی از تصحیحات و اضافات و صفحات به خط مولف؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۱۸۵گ، اندازه: ۲۱×۱۴/۴سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۱] و [ف: ۲۷-۱۹۰]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۵۰

آغاز: عبدالوهاب شعرانی در یواقیت و جواهر می‌فرماید المبحث الخامس و الستون فی ان جمیع اشراط الساعة التی اخبرنا الشارع حق؛ **انجام:** در حدیث صحیح ظهور الایات بعد المأتین انتهی.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴، بعضاً به خط مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور مشکی، ۲۷۰گ، اندازه: ۱۹×۱۶/۶سم [ف: ۲۷ - ۱۸۹]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۱۱

آغاز: مولوی ولی بن حبیب الله در عمدة الوسائل گفته: میان جارالله رحم الله. علم ظاهر به خدمت حضرت مولانا (قدس سره) تحصیل کرده؛ **انجام:**یا شامتا نمهلا فکم ذی شماتة ×× تکون له عقبی بقاصمة الظهیر.

شامل حروف «ج» و «ح» و در پایان بخشی از حرف «ت»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۱۴۰گ، اندازه: ۲۲×۱۵/۷سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۰] و [ف: ۲۷-۱۸۶]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۲۷

آغاز: مدرس النظامیة ابی الخیر قال حکی لنا الفراوی قال قدم علی شخص فقال؛ **انجام:** توفی دعلج فی جمادی الأخرة سنة احدی و خمسین و ثلاثمائة و له نیف و تسعون سنة.

بخش‌هایی از کنیه‌ها و فیش‌های پراکنده دیگر است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور آبی، ۱۳۰گ، اندازه: ۲۱×۱۵/۷سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۳] و [ف: ۲۷-۱۸۱]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۴۲

آغاز: حسن المحاضرة المقریزی تقی الدین احمد بن علی بن عبدالقادر بن محمد مورخ الدیار المصریة؛ **انجام:** و کان یلعب بنو جعفرک و هذه الکاف کاف التصغیر فی لسان العجم فاذا صغرو علیا قالو علیک و جعفرا قالو جعفرک.

شامل بخش اعظم اسامی‌ای که با احمد آغاز می‌شوند (باب احمد). در سه مجلد صحافی شده؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و حنایی، جلد: گالینگور سبز، ۴۹۱گ، اندازه: ۲۱×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۳۹] و [ف: ۲۷-۱۸۸]

۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۰۸۲

آغاز: المولی العالم الربانی و الفاضل الکامل الصمدانی الواقف علی دقایق العلوم و حقایق الشریعة ... محمد بن قطب الدین الارنیقی رحمه الله تعالی قراء علی المولی الفناری؛ **انجام:** شرفنی بحضور مجالس الدرس سنین مجما انه کان من العلماء.

از «محمد بن قطب الدین ارنیقی» تا «محمد بن محمد بن شهاب بن یوسف کردری برایقنی خوارزمی، ابن بزازی»؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ با اصلاحات و اضافات در حاشیه و متن؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی قهوه‌ای، ۱۸۹گ، اندازه: ۲۱×۱۴سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۱] و [ف: ۲۷-۱۸۹]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۴۹

آغاز: العلماء المتبحرین و شارکت و تساوی فی نیت الافادة علی المناظرین المستفیدین؛ **انجام:** مات (رحمه الله) سنة ثلاث و اربعمائة. کتاب جامعة الغرائب ۸۸/۳۲۲ ورق. اعلام الاخیار کفوی من الکتیبة السادسة.

از «محمد بن محمد بن شهاب بن یوسف کردری برایقنی خوارزمی. ابن بزازی» تا «محمد بن موسی بن محمد خوارزمی» ادامه نسخه ۲۸۰۸۲ است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ به چندین خط؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج بنفش، ۱۹۲گ، اندازه: ۲۱×۱۳/۵سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۲]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۹۷۵

آغاز: ابوالحجاج جمال الدین یوسف بن الزکی بن عبدالرحمن بن یوسف القصاعی الحلبی المزی نسبته الی مزة بکسر المیم؛ **انجام:** اجازة عن الشیخ احمد البقاعی عن مولهما العلامة شهاب الدین احمد بن محمد بن حجر المکی

این نسخه ترتیب خاصی ندارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مسوده است و در بسیاری از موارد در حاشیه نوشته این بخش باید تکمیل یا با اصل مقابله شود؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج زیتونی فرنگی، ۳۷۴گ، اندازه:

۱۷×۲۲/۶سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۲۰

آغاز: الطبقة الحادية عشر. ابن العربی الحافظ العلامة القاضی ابی بکر محمد بن عبدالله بن محمد الاشبیلی ولد سنة ثمان و ستین و اربعمائه

این شماره فیش‌های پراکنده کلامی است که برگه‌های بخش‌هایی از سبائک الذهبان هم درون آنها قرار دارد؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی و حنایی، ۸۰۴گ، ۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۵]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۰۰

آغاز: دیوان الامام الادیب صفی الدین عبدالعزیز ابن سرایا الحلی رحمه الله؛ **انجام:** حفظت شیئا و غابت عنک اشیاء.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ بعضاً به قلم مؤلف؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۷؛ کاغذ: نخودی و حنایی لمینه شده، جلد: مقوا، رویه گالینگور آبی، ۱۵۰گ، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲۷ - ۱۸۶]

← سبائک الذهبان فی تراجم الاعیان ⪢ سبائک الذهبان فی الرجال و الاعیان

← سبائک الذهبان فی تراجم الاعیان ⪢ منتخب طبقات الشافعیة

● **سبائک الذهب فی معرفة قبائل العرب** / تاریخ / عربی

sbā'ik-ud ḏahab fī ma'rifat-i qabā'il-il 'arab

سویدی، محمد امین بن علی، ۱۲۰۰ - ۱۲۴۶ ؟ قمری

sovaydī, mohammad amīn ebn-e 'alī (1786 - 1831)

تاریخ تألیف: جمعه ۱۵ شوال ۱۲۲۸ق

در شناخت قبایل عرب و نسب آنها است که در سیزده «باب» تدوین شده: ۱. فضل علم الانساب و فائدته و مسیس الحاجة الیه؛ ۲. بیان من یقع علیه اسم العرب و ذکر انواعهم و ما ینخرط فی سلک ذلک؛ ۳. معرفة طبقات الانساب و ما یلتحق بذلک؛ ۴. ذکر مساکن العرب القدیمة التی در جوا منها الی سائر الاقطار؛ ۵. بیان امور یحتاج الناظر فی علم الانساب الیها؛ ۶. معرفة بعض انساب العرب و بعض الترک و الروم و السودان؛ ۷. ذکر القبائل التی ذکرها النسابون و لم یلحقوها بقبیلة معینة؛ ۸. ذکر القبائل التی اختلف فیها هل هی من العرب او من غیرهم؛ ۹. معرفة دیانات العرب قبل الاسلام و علومهم؛ ۱۰. ذکر بعض مفاخرات العرب الواقعة بین قبائلهم ما ینجر الی ذلک؛ ۱۱. ذکر ایام حروب العرب فی الجاهلیة و مبادی الاسلام؛ ۱۲. ذکر نیران العرب فی الجاهلیة؛ ۱۳. ذکر اسواق العرب المعروفة فیما قبل الاسلام.

چاپ: مشار عربی، صص۵۱۳، ۵۱۴؛ بغداد، سنگی، ۱۲۸۰ق، رحلی، ۱+۱۱۸صص؛ مصر، سنگی، رحلی، ۱۲۰ص؛ النجف الاشرف، سنگی، ۱۳۴۵، (یا ۱۳۵۴)، رحلی، ۱۲۰ص

[ایضاح المکنون: ۲/۲؛ هدیة العارفین: ۳۶۴/۲؛ معجم المطبوعات العربیة، سرکین: ۱۰۶۵/۱ -۱۰۶۶؛ الاعلام، زرکلی: ۴۲/۶]

تهران؛ مدرسه معمارباشی؛ شماره نسخه:۸۲

آغاز: الحمدلله الذی خلق الخلق فاختار منهم العرب و اختص بان جعلهم قبائل و شعب و میزهم بان رفع بینهم منار الادب؛ **انجام:** و یقضون مناسک الحج و یرجعون الی اوطانهم و صلی الله علی خیر خلقه ... رب العالمین.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: اواخر رمضان ۱۲۸۰ق؛ چاپ سنگی، بغداد، دارالطباعه دارالسلام، با جدول‌های متعدد شجره نامه‌ها و انساب؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۱۸ص [ف: - ۹۲]

● **سبب اجابة الدعاء = فوائد من کتاب التعلیقات** / دعا / عربی

sabab-u ijābat-id-du'ā' = fawā'id-un min k.-it-ta'līqāt

بخشی از کتاب ابن سیناست درباره موضوع رساله پاسخ ابن سینا به ابوسعید و به نوشته دکتر مهدوی، قنواتی این را با آن رساله اشتباهاً یکی دانسته و نسخه‌های این را زیر عنوان رساله سوال و جواب آورده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳/۲-طباطبائی

آغاز: و له من کتاب التعلیقات. سبب اجابه الدعوات توافی الاسباب مع الحکمة الالهیه و هوان یتوافی سبب دعاء رجل مثلا فیما یدعو فیه و سبب وجود ذلک الشیء معا عن الباری؛ **انجام:** و لیس یوثر الداعی فی الحقیقة فی الاول بل هو الحقیقة الموثر لا الداعی و الله اعلم.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری و شکننده، جلد: تیماج قرمز، ۳۳ (۱-۳۳ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۵۴]

● **سبب اجابة الدعا و کیفیة الزیارة و تأثیرها = اجابة الدعوات = الزیارة = معنی الزیارة = جواب ابی سعید ابی الخیر** / فلسفه، زیارات، دعا / عربی

sabab-u ijābat-id-du'ā wa kayfīyyat-iz-zīyāra wa t'ṯīrihā = ijābat-ud-da'awāt = az-zīyāra = ma'na-z-zīyāra = javāb-u abi sa'īd ab-il-xayr

ابن سینا، حسین بن عبدالله، ۳۷۰؟ - ۴۲۸ قمری

ebn-e sīnā, hoseyn ebn-e 'abd-ol-lāh (981 - 1038)

شیخ الرئیس، در پاسخ به درخواست شیخ ابو سعید ابوالخیر رساله حاضر را درباره کیفیت زیارت و حقیقت دعا و تأثیر آن در نفوس و ابدان و سبب اجابت دعا ـ با شیوه‌ای فلسفی ـ تألیف نموده است.

آغاز: بسمله رسالة تأثیر الدعا و زیارات لابن سینا، سألت بلغک

الله السعادة القصوی و رزقک الله العروج الی العلیا ان اوضح لک کیفیة الزیارة و حقیقة الدعا و تأثیرها فی النفوس
انجام: و ایاک الی تخلیص النفس من شوایب هذا المعرض الزوال فانه لما یرید خیر فعال و له الحمد و المنة و الصلوة علی محمد و آله خیر البریة.
چاپ: در جامع البدایع (قاهرة: ۱۳۳۵ق)؛ تهران، سنگی، ۱۳۱۵ق، رقعی کوچک، ۱۳ص (صص۱۱۴-۱۲۶)؛ در رسائل، جلد اول (قم، انتشارات بیدار: ۱۴۰۰ق)
[الذریعة ۴۰۱/۲۱ و۱۹۲/۱۸؛ مهدوی ش ۵۴؛ مکتبة امیرا لمومنین ۳۱۵/۱ و ۶۳۵/۲؛ دنا ۶: ۲۶-۲۵ (۴۱ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۷۴/۱-ف
نسخه اصل: اسماعیل صائب ش ۴۶۰۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۹۶ق؛ ۱۹ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۴۸]
۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسن بن علی بن حسین جعفری، تا: ۴ محرم ۷۰۰ق؛ دارای دو ضمیمه است: ۱. صدر نسخه در ۴ صفحه نامه شیخ ابوسعید است به شیخ الرئیس و پاسخ شیخ الرئیس است از آن. این دو نامه در کتاب نامه دانشوران (ج۱: ص۷۲ تا ۷۴) درج شده است. کاتب این دو نامه حسن بن علی «یا حسین علی» بن الحسین الجعفری المعروف بابن ابی سع (کذا) است تاریخ تحریر آن روز سه‌شنبه ۴ محرم ۷۰۰ است و با نسخه اصل مقابله شده است، ۲. در آخر نسخه ضمن یک صفحه دو مناجاتی است از شیخ الرئیس، جمله آغاز مناجات اول: «اللهم لما کان الوجود لذاتک واجب کال الامکان الوجود ذات غیرک ضربة لازب»، جمله آغاز مناجات دوم: «الهی و آله الموجودات و المحسوسات یا واهب النفوس و العقول و یخترع ماهیات الارکان و الاصول»؛ واقف: عضدالملک؛ ۵گ، اندازه: ۱۸×۲۶سم [ف: ۴ - ۲۵۳]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱۲۰-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش است [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۱/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ ۳ص (۹۹-۱۰۱)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۳۲ - ۹۶]
۵. یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۵۵/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹ [نشریه: ۴ - ۴۴۴]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۱۶
آغاز: بسمله. (و به الاستعانة. کتب الشیخ السعید ابوسعید ابی الخیر قدس الله سره الی الشیخ الرئیس ابی علی بن سینا رحمه الله) سلام الله تعالی و برکاته و تحیاته علی سیدنا و مولانا الشیخ الرئیس افضل المتأخرین مدالله عمرک و رزقنا مجاورتک ... و بعد فأسأل مولای و رئیسی (و سیدی) جدد الله انواع السعادة؛ **انجام:** برابر
خط: تعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۶۲ق؛ تملک: مصطفی بن عبدالله ۹۶۲ق، خلیفه سلطان در ۱۰۴۱، محمد طاهر پزشک تفرشی در ۱۱۳۵، محمد ابراهیم قزوینی در ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: سمرقندی کلفت، جلد: تیماج تریاکی، ۲گ (۴۷پ-۴۸ر)، ۳۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۶ - ۲۴۰۲]
۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۲/۱۰
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پایان ذیقعده ۹۶۲ق؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴ص (۹۷-۱۰۰)، ۱۲ سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۶۸۳]
۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۴۵/۲
آغاز: ندب الشیخ العارف الصوفی ابوسعید بن ابی الخیر قدس الله روحه العزیز الشیخ الرئیس حسن [حسین] بن عبدالله بن سینا ... أعلم لهذه المسئلة مقدمات؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۳-۴)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳۶ - ۲۳۴]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۷۰/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۱۵۲ر) [مختصر ف: ۲۴۸]
۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۳۸/۷
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۴ص (۸۲-۸۵)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۰- ۳۵۰]
۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳/۱-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قرمز، ۲گ (۳۱-۳۲)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۲ - ۵۴]
۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۲۸۳/۱۵
آغاز: بسمله. جواب سوال سائله کمال المحققین ... الحمدلله حمدا یناهی به بحمد الحامدین
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۴۵ر-۴۵پ) [ف: ۱۶-۱۸۴]
۱۳. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۸۷/۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۱]
۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۶/۵
آغاز: هذه نسخة کتاب کتبه الشیخ العارف الکامل سعید بن ابی الخیر ... سلام الله تعالی و رحمته و برکاته علی شیخنا و مولانا الشیخ الرئیس افضل المتأخرین؛ **انجام:** «برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ کاغذ: شرقی، ۴گ (۳۱-۳۴)، ۱۴ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۳۸ - ۶۶۵]
۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۸۱/۸
آغاز: سلام الله تعالی و برکاته و تحیاته علی افضل المتأخرین ... اما بعد فسأل مولائی و رئیسی جدد الله له انواع السعادة؛ **انجام:** خیر فعال. والصلاة علی محمد و آله خیر آل. تم.
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد قاسم بن بهزاد، تا: قرن ۱۱؛

کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۲گ (۱۵ر–۱۶ر متن)، سطور راسته و چلیپایی، اندازه: ۱۶/۶×۲۵/۲سم [ف: ۸ – ۲۴]

۱۶. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۱۸۷/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ یا ۱۱؛ با سرلوح‌های زرین؛ کاغذ: اصفهانی، ۱گ (۸۶–۸۷)، ۲۴ سطر (۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [رشت و همدان: ف: – ۱۴۶۷]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۹/۵۳

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مصحح؛ جلد: تیماج جگری، ۳ص (۱۵۵–۱۵۷)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۲ – ۴۱]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۰۹۵/۱۶

بی‌کا، تا: ۱۰۰۳ق؛ ۳گ (۱۳۱پ–۱۳۳ر) [ف: ۳ – ۲۷۴]

۱۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۲۹/۱

زیارت و دعا؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۲۰ق؛ در ۳پ–۴ر پراکنده‌های تفسیر است؛ کاغذ: ترمه، جلد: ابری فرنگی، ۳گ (۱پ–۳پ)، اندازه: ۱۳×۱۹/۸سم [ف: ۵ – ۱۹۷]

۲۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۴۵/۳

نسخه اصل: کتابخانه آستان قدس رضوی–مشهد ۷۴۱۴؛ کا: اسدالله بن مرتضی موسوی، تا: با تاریخ ۱۰۲۸ق، برای مولی اسماعیل؛ مصحح؛ ۴ص (۶۶–۶۹) [عکسی ف: ۵ – ۳۱۱]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۲۳۲/۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۵ق؛ ۱گ (۱۷۵ر) [مختصر ف: ۱۲۳]

۲۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۷/۵

آغاز: بسمله، هذا کتاب الشیخ السعید ابی سعید بن ابی الخیر قدس روحه الی الشیخ الرئیس؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۷۱ق؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج ماشی، ۴ص (۳۷–۴۱)، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۶ – ۳۱۳]

۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۶/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه مراد بن نقد علی فراهانی ورامینی، تا: ۱۰۷۲ق؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: تیماج، ۲گ (۳۵ر–۳۵پ)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۷/۵سم [میراث شهاب: ۴۲ – ۱۱۷]

۲۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۹/۶

خط: شکسته تعلیق، کا: نصیرالدین حسین حر حسینی، تا: ۱۰۷۶ق؛ ۲گ (۶۱ر–۶۲ر) [ف: ۳ – ۱۷۴]

۲۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۲۴/۷ ـ ج

بی‌کا، تا: چهارشنبه ۱۷ ذیقعده ۱۰۸۲ق، جا: شیراز؛ ۱گ (۶۳پ) [ف: ۱ – ۳۰۷]

۲۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۰/۱۸

آغاز: سلام الله تعالی؛ **انجام:** برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳ص (۲۱۸–۲۲۰)، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱ – ۶۹]

۲۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۸۱/۱۶

بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲ [نشریه: ۲ – ۱۰۵]

۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۸۱۶/۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۱گ (۴۳ ر و پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۵سم [ف: ۱۶ – ۳۶۸]

۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۱۳/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** لانکشاف الغموم المتصلة للنفس الناطقة. هدانا الله تعالی و ایاک الی تخلیص النفس من شوائب هذا المعروض الزوال ...

خط: نسخ، کا: طالب بن محمد تقی کرمانی، تا: ۱۱۰۲ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج تریاکی، ۳گ (۱۹۴پ–۱۹۶پ)، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ – ۲۵]

۳۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۸۳ض

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۷۳ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۲ص، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۳۰سم [ف: ۱۹ – ۱۵۹]

۳۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۲۲۴/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ، ۹–۱۰–۲۹ سطر، اندازه: ۱۰×۲۲سم [ف: ۲۸ – ۳۲۲]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۱۰/۸–۳۹/۹۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۷۷]

۳۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۶۴/۲۹

کا: علی بن احمد رشتی، تا: ۱۲۷۰ق، جا: یزد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۹ سطر، قطع: جیبی [نشریه: ۲ – ۱۷۹]

۳۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۲۷۹/۶

آغاز: ندب الشیخ العارف الصوفی ابو سعید بن ابی الخیر قدس الله روحه العزیز الشیخ الرئیس ابا علی الحسن (کذ) بن عبدالله بن سینا (کذ) الی انشاء هذه الرسالة فی معنی کیفیة الزیارة و الدعاء للقبور فقال الحمدلله حمدا

خط: شکسته خوش بی اعجام، کا: میرزا عبدالله ریاضی، تا: ۱۲۸۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۲۰/۵سم [ف: ۱۱ – ۳۵۲]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۱/۲

خط: نسخ، کا: محمد بن حاجی ناد علی، تا: ۲۱ محرم ۱۲۸۴ق، جا: مشهد رضوی، برای حاجی محمد شریفخان مستشار لشکر؛ از روی نسخه خط شیخ (در آستانه طوس) نوشته؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۱گ، ۱۹ سطر (۱۰/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف:۳–۱۷۴]

۳۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳/۸۷۹۸/۲

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۱۹ سطر (۸×۱۷) [ف: ۱۷ – ۲۲۳]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۷۲/۱۸
آغاز: بسمله، سلام الله تعالی و رحمة الله و برکاته علی شیخنا و مولانا الشیخ الرئیس افضل المتأخرین و اکمل المتبحرین زاد الله تعالی فی عمرک و زاد فی الخیرات لدیک و افاض من حکمة و رزقنا؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد هاشمی، تا: رجب ۱۳۰۰ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی نخودی و آبی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۶-۱۷۸)، ۱۸ سطر (۸×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۷۱]
۳۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۱ق [ف: ۹ - ۲۰۴]
۳۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۰۱/۲۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۱۳۳پ-۱۳۴پ)، ۱۷ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: - ۳۴۰]
۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴/۵-ف
نسخه اصل: نسخه اصل: توپقپوسرای احمد ثالث ش ۶۰۶۳ [شماره در مهدوی «۳۰۶۳» ثبت شده]. در فهرست با عنوان «رسالة فی الدعاء» نام دقیق آن به استناد فهرست مهدوی تعیین شد. در فهرستگان (ج۲: ص ۵۶۶) با عنوان ادعیه آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۴۴-۴۶)، ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۴۳۶]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۲۰/۵
آغاز: برابر
نسخه اصل: همان نسخه بالا [شماره نسخه اصل در این فهرست «۳۰۳۶» ثبت شده]؛ ۵ص (۸۴-۸۸) [عکسی ف: ۳ - ۲۷۷]
۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۲۹۴/۲۲
آغاز: بسمله. و به نستعین ندب الشیخ العارف ابوسعید بن ابی الخیر الشیخ الرئیس اباعلی الحسین بن عبدالله سینا الی ان انشأ رسالة فی معنی کیفیة زیارة القبور و الدعاء للمیت فقال احمد لله حمدا تناهی حمد الحامدین؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۳۶پ-۱۳۷پ)، سطور مورب، اندازه: ۹/۵×۲۰سم [ف: ۳۰ - ۶۰]
۴۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵/۱۴ ـ ج
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲گ (۵۰پ-۵۱پ) [ف: ۱ - ۳۰۷]
۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۶۱/۴
آغاز: و کتب ایضاً الشیخ سلطان العارفین الی الشیخ الرئیس ... و بعد فاسأل مولای و رئیسی ... عن سبب اجابة الدعوات و کیفیة الزیارة و حقیقتها ... فاجاب الشیخ ... اعلم ان لهذه المسألة مقدمات ینبغی ان تعرف اولا؛ **انجام:** برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲ص (۳-۴) [ف: ۹ - ۶۷۱]
۴۴. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۶۲/۷ - ب
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۱۷۸پ-۱۸۰ر) [ف: - ۲۸۱]
۴۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۷۵/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: غیاث الدین ابومحمد سلیمان بن ...، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: چرمی، ۲گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۲۳۹]
۴۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۵۶۷/۷
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۳گ (۱۱۸پ-۱۲۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۳۰ - ۲۲۶]
۴۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۲۵۴
آغاز: هذه رساله للشیخ الرئیس اجابه لالتماس الشیخ ابی سعید؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: موسوی، اسدالله بن مرتضی، بی‌تا [رایانه]
۴۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۱۸/۳-۱۷/۹۸
آغاز: بسمله کتاب الشیخ المحقق ابی سعید ابی الخیر ... سلام الله تعالی و برکاته و تحیاته علی سیدنا و مولانا الشیخ الرئیس افضل المتاخرین مد الله عمرک و زاد فی الخیرات لدیک و افاض من حکمته علیک؛ **انجام:** برابر
نامه‌ای که ابوسعید ابوالخیر به ابن سینا نوشته و در آن از سعادت و سبب استجابت دعا پرسیده است و ابن سینا به آن پاسخ داده؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۸ - ۴۷۳۸]

● سبب اختلاف اخبار / درایه / فارسی

sabab-e extelāf-e axbār

گیلانی، ابوالحسن بن حسین، ق۱۴ قمری

gīlānī, ab-ol-hasan ebn-e hoseyn (- 20c)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۲۱ رجب ۱۳۰۲ق
جهت اختلاف اخبار و گوناگون بودن بعضی از مسائلی که در آنها بیان شده است، با تفصیل در حالات علامه مجلسی و شیخ بهائی، در دو «فصل»: ۱. سبب اختلاف اخبار؛ ۲. حالات شیخ بهاء الدین عاملی است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۴۰/۱
آغاز: عبد عاصی ممتحن ابوالحسن گوید که این رساله در دو فصل مذکور میشود، فصل اول در سبب اختلاف اخبار؛ **انجام:** بهمان کیفیت که وقوع یافته بود بدیوار کشیده اند و شیخ بسیار کم ریش بود
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳گ (۲پ-۲۴ر)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۰ - ۲۲۲]

● سبب الاختلاف فی علمیة لفظ الجلالة / نحو / عربی

sabab-ul-ixtilāf fī ʻalamīyat-i lafẓ-il-jalāla

کربلائی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری

karbalā'ī, 'alī ebn-e hoseyn (- 1723)

فاضلی که کتاب «العجالة فی تحقیق مصداق الجلالة» مؤلف را دیده می‌پرسد که چرا تمام دانشمندان نحو برای نکره منحصر نوع آن در یک فرد به لفظ «شمس» مثال می‌زنند و در آن اتفاق دارند و در لفظ جلاله اختلاف دارند. این رساله بسیار مختصر در پاسخ آن فاضل نگاشته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۴۰۴/۳

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... و بعد ... قد ذکر عندی بعض فضلاء العصر زید فضله و علاه؛ **انجام:** و یتقرر فی ذهنه، هذا ما خطر بالبال و الله العالم بحقیقة الحال

خط: نسخ، کا: محمد جعفر بن تاج الدین علی موسوی عاملی خادم، تا: ۱۱۲۲ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۵۷گ (۶پ-۶۲ر)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۲ - ۶]

● **سبب الاسباب و الکنز لمن ایقن و استجاب** / کلام و اعتقادات / عربی

sabab-ul asbāb wa-l kanz li-man ayqana wa-stajāb

هادی المستجیبین، حمزة بن علی، - ۴۳۳ قمری

hādī-yol-mostajībīn, hamzat-ebn-e 'alī (- 1042)

پاسخی است نسبتاً مفصل به شخصی که نسبت به معانی استفاده شده در کتیبه هادی المستجیبین اشکالات و پرسش‌هایی دارد. این کتیبه در چهار سطر می‌باشد: سطر ۱. توکلت علی مولانا جل ذکره؛ سطر ۲. و به استعین فی جمیع الامور؛ سطر ۳. معل علة العلل؛ سطر ۴. صفات العلة بسم الله الرحمن الرحیم. مؤلف، ابتدا صفاتی از مولا و مطالبی نسبت به خود که پیشوای درزی‌هاست، توضیح داده، سپس این سطور را تفصیلاً بیان کرده است.

[کشف الظنون ۱۷۶۸/۲؛ مؤلفات الزیدیة ۴۳/۳؛ معجم المؤلفین ۶۸/۸]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۶/۱۴

آغاز: الرسالظ الموبومة بسبب الاسباب و الکنز لمن ایقن و استجاب. توکلت علی مولانا البار العلام العلی الاعلی حاکم الحکام من لا یدخل فی الخواطر و الاوهام و یجل ذکره عن وصف الواصفین و ادراک الانام حدود دعوته حروف. بسمله.الحمد لمولانا الذی لیس له فی السماء نظیر و لا فی الارض من هو به خبیر و لا له مشیر؛ **انجام:** و یعتقدون فیه الملحدون و یتقولون المشرکون علواً کبیراً. تم الجزء الاول و یتلوه الثانی ان شاء مولانا و به التوفیق فی جمیع الامور معل علة العلل و مولانا حسبنا و نعم المعین النصیر.

خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۱گ (۱۰۱ ر-۱۱۲ر)، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۸سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۳۰]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۲/۱۴

آغاز: توکلت علی مولانا البار العلام ... الحمد لمولانا الذی لیس له فی السماء نظیر و لا فی الارض من هو به خبیر

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۰۹؛ خط: نسخ معرب درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۹گ (۲۴۹-۲۷۸) [عکسی ف: ۲ - ۴۵۱]

← سبب استتار الامام > الغیبة

● **سبب اسلام ابی بکر مما نقل عنه** / تاریخ اسلام / عربی

sabab-u islām-i abi-bakr mimmā nuqila 'an-hu

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۶۴/۱۸

آغاز: بسمله و مما یروی عن ما نقل عن الامام ابی بکر؛ **انجام:** فکان اسلام اب یبکر هذا المنام و صلی الله علی نبینا محمد و آله و صحبه ورضی الله عن اصحابه اجمعین آمین

خط: نسخ عربی، کا: محمد بن احمد قاضی، تا: ۱۰۴۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱گ (۲۸۳پ-۲۸۴ر) [ف: ۱۰ - ۱۷۱۱]

● **السبب الذی ینسب القدماء الاشکال الخمسة الی الاسطقسات** / ریاضیات / عربی

as-sabab-ul-laḏī yansab-ul qudamā' al-aškal-al xamsa ila-l usṭuqussāt

کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری

kendī, ya'qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

چاپ: در رسائل الکندی الفلسفیة،جلد دوم (قاهره، دارالفکر العربی: ۱۳۷۲ق)، به تصحیح محمد عبدالهادی ابوریده

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۴۱-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۴گ (۱۶۳-۱۶۶) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۰]

● **سبب پیوند جان مردم به عالم غیب** / فلسفه / فارسی

sabab-e peyvand-e jān-e mardom be 'ālam-e qayb

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۹۴/۱۰

از حکمت علائی شیخ الرئیس؛ خط: نستعلیق، کا: عبدالقادر اردوبادی،تا:ذیحجه ۱۰۲۱ق،جا:شیراز؛۱گ (۱۰۶ ر) [ف: ۸ - ۴۳]

● **سبب تسمیة الائمة بأم الکتاب = تسمیة الامام** / کلام و اعتقادات / عربی

sabab-u tasmīyat-il a'immat bi 'um-il kitāb = tasmīyat-ul imām

مراغی، حسن بن عبدالرحیم، - ۱۳۰۰ قمری

marāqī, hasan ebn-e 'abd-or-rahīm (- 1883)

در بعضی از روایت‌ها ائمه طاهرین علیهم السلام «ام الکتاب» نامیده شده‌اند. در این رساله از سبب این نام بحث می‌کند و از جنبه شریعت و طریقت موضوع را تشریح می‌نماید.
آغاز: الحمدلله رب الارباب و مسبب الاسباب الذی هو مبدع المبدأ و المعاد و الصلاة علی قطب الاقطاب ... انما سمی الامام علیه السلام بام الکتاب لان الکتاب بیان الدین ...
انجام: الصورة الانسانیة اکبر حجة الله علی خلقه و هی الکتاب الذی کتبه بیده و الهیکل الذی بناه بحکمته.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۷۲۶/۴
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۴ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲گ (۲۵پ-۳۶پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۱/۲سم [ف: ۴۱ - ۱۸۲]
۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۴/۱۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن احمد قراچه داغی، تا: ۱۲۸۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱گ (۱۰۹ر-۱۱۰پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۳ - ۸۰]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۸۹/۱۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و سبب الاسباب ولی الحساب الذی منه ... الانجاب الاطیاب.
خط: نسخ، کا: رستم بن بیجن؟ مراغی، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج مشکی، ۸ص (۶۰۵-۶۱۲)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۳۲ - ۲۲۹]

● **سبب تشابه حركة مركز تدوير ...** / ریاضیات / عربی
sabab-u tašābuh-i ḥarakat-i markaz-i tadwīr ...
بخاری، عماد بن جمال، ق۹ قمری
boxārī, ‘emād ebn-e jamāl (- 15c)
مؤلف علت تألیف آن را چنین گفته که محقق طوسی در کتاب تذکره پس از بیان اقوال بطلیموس و ابن الهیثم و دیگران در باب تشابه حرکت مرکز تدویر قمر حول مرکز عالم همراه با خروج مرکز حامل آن از مرکز عالم و اموری دیگر از این قبیل، آورده است که برای من توهم این معنی کما ینبغی نامقدور و همه وجوه اقوال در این موضوع دارای خلل است. به همین جهت از تمامی آنها روی برتافته و حل آنها را به عهده کسی دیگر گذاشته تا جمیع این مشکلات را حل یا خلل آنها را رفع کند و خداوند مرا الهام کرد تا وجه تامی برای حل این موضوع و سبب تشابه حرکت مزبور برای قمر، حول مرکز عالم، بیابیم. در چهار «فصل»: ۱. بیان سبب تشابه حركة مركز تدوير القمر حول مركز العالم؛ ۲. سبب مسامتة قطر تدوير القمر المار بالذورة والحضيض الاوسطين لنقطة المحاذاة ابدا؛ ۳. حل اشكال المعدل المسير لعطارد منفردا؛ ۴. حل اشكال المعدل المسير للكواكب العلويه و الزهرة مجتمعا. (غلامعلی عرفانیان)
آغاز: بسمله، قال العبد الضعيف عماد البخاری ان صاحب التحرير شكرالله مساعيه قد بين فی كتاب التذكره سبب تشابه حركة مركز تدوين القمر حول مركز العالم
انجام: فلعله ان يهتدی الی ان الصغيرة و الكبيرة لاحاجة اليهما ايضا انشاء الله العزيز فلاختم الكلام بتاييد الملك العلام علی سيدنا محمد عليه السلام و اصحابه البررة الكرام

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۶۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بیک بن عبدالغنی، تا: سه‌شنبه ۳ رجب ۱۱۰۱ق، جا: اصفهان؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۲۲/۳سم [ف: ۱۰ - ۲۱۰]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۳۶/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** در میانه فصل ۱: المار بالمرکزین و ترنقطة
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۲گ (۵پ-۶پ)، ۱۶سطر (۵/۴×۱۱)، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۹ - ۷۷۷]

● **سبب تناول امام سم را** / کلام و اعتقادات / فارسی
sabab-e tanāvol-e emām sam rā
موسوی شیشی، محمد بن ابراهیم، ق۱۴ قمری
mūsavī šīšī, mohammad ebn-e ebrāhīm (- 20c)
پاسخ سؤالی است درباره این‌که آیا سم خوردن امام علیه السلام وسیله هلاکت نفس که شرعاً حرام است نمی‌باشد. این پاسخ با پنج مقدمه و به استناد احادیث و روایات نگاشته شده است.
[فهرستواره منزوی ۹/۳۳۸]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۳۸۸/۱
آغاز: ثنای بیحد و سپاس بیرون از عرصه عد خداوند احد را بایست که ذات مقدسش بی زوال است؛ **انجام:** و در همه این تعبیرات مطلب خودشانرا برای خواص شیعه فهمانده اند و الحمدلله رب العالمین ...
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد موسوی حسینی تبریزی زنوزی، تا: ۲۵ ربیع الاول ۱۳۰۱ق، جا: تبریز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵گ (۲پ-۱۶پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۱۸۹]

● **سبب الحزن** / متفرقه، روان‌شناسی / عربی
sabab-ul ḥuzn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۹/۱۳۶
منقول از کشکول شیخ بهائی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱گ (۳۱۸) [مختصر ف: - ۶۸۲]

● **سبب الخطاء و التصحیف العارضین فی جداول المقالتین السابعة و الثامنة من کتاب المجسطی و تصحیح ما امکن تصحیحه = کلام السری فی الثوابت /**
هیئت / عربی
sabab-ul xaṭā’ wa-t taṣḥīf-il ‘āriḍayn fī jadāwil-il maqālatayn-is sābi‘a wa-ṯ ṯāmina min k.-il majasṭī wa taṣḥīḥ-i mā amkana taṣḥīḥ-u-h = kalām-us sirī fi-ṯ ṯawābit

ابن صلاح، احمد بن محمد، – ۵۴۸ ؟ قمری
ebn-e salāh, ahmad ebn-e mohammad (- 1154)
وابسته به: المجسطی؛ بطلمیوس، کلاودیوس، ش (۱۰۰–۱۷۸)

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۶۸/۸بخش۲
نسخه اصل: احمد ثالث ۳۴۵۵؛ خط: تعلیق، کا: قطب الدین محمود بن مصلح متطبب، تا: ۶۶۶ق؛ ۵گ (۸۲پ–۸۷) [ف: – ۸۱]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۷۰/۱۰–ف
نسخه اصل: مانیسا گنل ش ۱۷۰۶؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۶۹۹ق، جا: تبریز؛ ۱۱گ (۲۱۱ر–۲۲۲پ)، ۱۸ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۵۲۲]

● **سبب رؤیای صادقه** / خوابگزاری / عربی
sabab-e r’yāy-e sādeqa

تهران؛ مروی؛ شماره نسخه:۸۷۷/۱۲
بی‌کا، بی‌تا؛ ۳ص، قطع: رقعی [ف: – ۳۲۲]

← سبب رؤیة الکواکب باللیل ⟵ ظهور الکواکب لیلا و خفائها نهاراً

● **سبب شروع مثنوی به «نی»** / عرفان و تصوف / فارسی
sabab-e šorū‘-e masnavī be «ney»
وابسته به: مثنوی معنوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴–۶۷۷)
پرسش و پاسخی است در خصوص آغاز مثنوی معنوی، تألیف جلال الدین محمد مولوی به «نی»گر چه سزوار بود به حمد و ثنای خداوند متعال آغاز می‌گردید، این پرسش با عنوان «قاعده، قاعده» در ۹ قاعده پاسخ داده شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۱۴۹/۱۱
آغاز: بزرگی از بزرگان اهل معنی ادام الله سعادته فی الدارین و کان له فیها از فقری از فقراء؛ **انجام:** فرمود که قلیل من عبادی الشکور یعنی کم یافت می‌شود از بندگان من که بدین وجه شاکر باشند و الله اعلم بالصواب، و الله المرجع و المآب.
خط: نسخ، کا: محمد بن حصار بک «لکی»، تا: ۸۵۵ق، جا: فلک آباد؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، ۲گ (۴۸ر–۴۹پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۳۳ – ۲۸۸]

● **سبب الضحک و البکاء** / متفرقه / عربی
sabab-uḍ ḍiḥk wa-l bukā’

حسن بن اسحاق
hasan ebn-e eshāq

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۳۲/۳
آغاز: بسمله. حمدله ... قال حسن بن اسحق اذا امرت الید علی مواضع من البدن عرض فی تلک المواضع دغدغة یکون معها ضحک او بکاء؛ **انجام:** و کان مع ذلک لیناصار یعرض له الدغدغة اذا امرت الیه علیه و السلام و الاکرام (تمت و طابت فی سلخ شوال سنة اثنی [و] ستین و تسعمائه).
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی و فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۴ص (۳۲–۳۵)، ۱۲سطر (۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ – ۳۶۸۲]

← سبب طول غیبة الامام ⟵ الغیبة

● **السبب فی التکلیف مع العلم بالخلاف = اجوبة مسائل السید ابوالحسن الجیلانی** / کلام و اعتقادات / عربی
as-sabab-u fī taklīf-i ma‘-al ‘ilm bi-l-xilāf = ajwibat-u masā’il-is sayyid ab-ul-ḥasan-il jīlānī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ – ۱۲۴۱ ؟ قمری
ahsā’ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)
به خواهش: سید ابوالحسن گیلانی
تاریخ تألیف: ۸ جمادی الثانی ۱۲۲۳ق؛ محل تألیف: یزد
پاسخ به سؤالی است که اگر کفر و ایمان شخص در لوح محفوظ نگاشته شده دیگر محلی برای تکلیف پیامبر (ص) به ایمان برای کفار باقی نماند.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... قد سأل سیدنا الاکرم عن مسألة عریضة فی العلم و جوابها و کشف سرها.
انجام: و لمیکائیل و أخویه کذلک فی الاکوان الثلاثة فاذا اطلق سنة یراد به ما ذکر و الحمدلله ...
چاپ: در «جوامع الکلم» تبریز، ۱۲۷۳ق چاپ شده است.
[فهرست کتب مشایخ ۲۲۰ «رساله»]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۷۹۸/۴
آغاز و انجام: برابر
تذکر: در فهرست با عنوان جواب به سؤال ابوالقاسم لاهیجی آمده است و توصیحات کتاب‌شناسی نیز با همان رساله تطبیق می‌کند، اما آغاز و انجام نسخه با پاسخ سؤال ابوالحسن جیلانی تطبیق

می‌کند لذا اصلاح شد؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: نیمه اول قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوا با روکش کاغذی، ۳ص (۸۰-۸۲)، ۲۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف:۱۶-۴۵۹]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۳/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: میرزا محمد بن فرخ داد بیگ رشتی، تا: ۸ رمضان ۱۲۲۹ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳گ (۱۰۹ر-۱۱۱ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۴]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۲/۵

بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۳۳ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۵ص (۱۰۵-۱۰۹)، ۱۸ سطر (۹×۱۵) [ف: ۱۲ - ۲۶۲۴]

۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۹۳/۸

خط: نسخ، کا: طالب شیرازی، تا: ۱۲۳۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۸۲پ-۸۴پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۷۹]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۹۶/۱۳-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۲ق؛ ۵ص (۱۳۹-۱۴۳) [عکسی ف: ۱ - ۳۳۷]

۶. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۴۳

کا: ابوالقاسم واعظ حسینی یزدی، تا: ۱۲۵۳ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۳۲]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۰۵۴/۲۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: غلام علی بروجردی، تا: ۱۲۵۶ق، جا: بروجرد؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۲۲۰پ-۲۲۲پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۴۴ - ۲۲۱]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۳/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا بابا سواد کوهی، تا: ۱۲۵۸ق؛ کاغذ: ترمه و پسته‌ای، جلد: میشن مشکی، ۲گ (۸۵ر-۸۷ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۴سم [ف: ۵ - ۱۲۱]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۴۱/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد طاهر بن نجفعلی همدانی یا محمد علی، تا: ۱۲۵۹ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۸۵ر-۱۸۶پ)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۳ - ۱۹۹]

۱۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۲۸۵/۴

آغاز: اصل السؤال معناه اذا کان کل شیء فقد کتب فی اللوح قبل خلق الخلق ... أقول ان قوله و لابد أن یظهر کلاهما فی الزمان؛ **انجام:** ان القدر یجری فی الأفعال کالحکم الوضعی عند أهل الأصول

خط: نسخ، کا: محمد بن محمد مؤمن خوانساری، تا: اواخر شعبان ۱۲۶۳ق؛ جلد: تیماج سبز، ۲گ (۶۷پ-۶۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲۱ - ۲۴۶]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۳۲/۴-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، کا: عباس بن حاجی علی محمد، تا: پنج‌شنبه محرم ۱۲۶۵ق [عکسی ف: ۱ - ۴۴]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۷۷۹/۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا: اوایل قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۱۱۴-۱۱۷)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۴۰-۱۲۴]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۳۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاذا اطلق الف سنه ... فی یزد ۱۲۲۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۳۱۴۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** فلجبرئیل فی الکون الجوهری فی یزد۱۲۲۳۰ در رایانه با عنوان: جواب سئوالات یکی از سادات (رساله در)؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه [رایانه]

۱۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۱۷۰/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ ۲گ (۸۳پ-۸۴پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۴۲]

۱۶. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۳۷/۷

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹گ (۹۰پ-۹۸پ)، ۲۱ سطر (۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: - ۳۴۳]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۱/۱۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴ص (۳۷۶-۳۷۹)، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۶۲۳]

۱۸. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۲۸۲/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳گ (۱۲۶پ-۱۲۸پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۰۱]

● سبب قتل السموم / طب / عربی

sabab-u qatl-is-sumūm

رازی، محمد بن زکریا، ۲۵۱ - ۳۱۳ قمری

rāzī, mohammad ebn-e zakarīyā (866 - 926)

ابن ابی اصیبعه (ص ۴۲۲) از اثری از رازی با عنوان «مقالة فی السبب فی قتل ریح السموم لاکثر الحیوان» یاد کرده است که احتمالاً همین کتاب است.

چاپ: این رساله هم در کتاب مؤلفات و مصنفات ابوبکر محمد بن زکریای رازی، اثر دکتر محمود نجم آبادی، تهران ۱۳۳۹ش

(ص۱۹۶–۱۹۸) عکسی چاپ شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۸۷/۷

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد باقر طبیب، تا: ۱۰۷۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۹۰ر–۹۱ر)، ۲۳ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۲سم [ف: ۸ – ۵۹۶]

● **سبب نزول آیه و من الناس ...** / تفسیر / فارسی

sabab-e nozūl-e āye-ye va men-an-nās ...

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی، ۱۲۳۴؟–۱۲۹۸قمری

e'tezād-os-saltane, 'alī-qolī ebn-e fath-'alī (1819 - 1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۱۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۳ق [ف: ۹ – ۱۹۵]

● **سبب نزول سوره یوسف** / علوم قرآن / فارسی

sabab-e nozūl-e sūra-ye yūsof

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۱۶

خط: نستعلیق، کا: محمد شریف، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۱گ (۱۰۱ ر) [ف: ۷ – ۲۱۳]

● **سبب و وتد و فاصله** / ریاضیات / فارسی

sabab va vatd va fāsele

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۴/۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۳۵۰)، ۲۵ سطر (۱۱×۱۸)، اندازه: ۱۷×۲۶سم [سنا: ف: ۱ – ۲۹۵]

● **سبحات الانوار فی تذکرة الابرار** / عرفان و تصوف / فارسی

sobohāt-ol-anvār fī tazkerat-el-abrār

عزلتی خلخالی، ادهم، – ۱۰۵۲ قمری

'ozlatī xalxālī, adham (- 1643)

تذکره احوال متصوفه است و در ۴۰ «سبحه» است. نام کتاب در دیباچه آمده است.

آغاز: بسمله. ثنا و سپاس بیقیاس واجب الوجودی را سزد که بانوار حکمت و معرفت و بواطن اسرار و سرایر احرار ... اما بعد چنین گوید راقم این حروف ادهم عزلتی ... بر زبان صفا و خلان وفا مخفی و مستور نماند که این رساله ایست مسمی ...

انجام: که این مجموعه مؤلف و مدون شد و السلام علی ... بضاعت نیاوردم الا امید / خدایا ز عفوم مکن نا امید. تمت سبحات الانوار بتوفیق عالم الاسرار.

[فهرستواره منزوی ۳/۲۱۶۱]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۱۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۷ شوال ۱۰۵۶ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۰گ (۱پ–۶۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۵/۲سم [ف: ۹– ۲۶۸]

● **سبحة الابرار** / شعر / فارسی

sobhat-ol-abrār

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ – ۸۹۸ قمری

jāmī, 'abd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

یکی از مثنوی‌های «هفت اورنگ» جامی است، در یک «مقدمه» در توحید و نعت و سبب تألیف، سپس چهل «عقد» در مطالب اخلاقی و عرفانی و حکایت‌ها و سپس مناجات در حدود ۲۷۰۰ بیت. عناوین عقود چهل‌گانه این مثنوی چنین است: ۱. کشف حقیقت دل؛ ۲. شرح سخن و سخنوری؛ ۳. گفتار موزون؛ ۴. از وجود اثر بر وجود مؤثر یا استدلال از آثار بر وجود آفریدگار؛ ۵. بیان یکتایی خداوند پاک؛ ۶. در آن‌که ذات حق وجود بحث و بسیط است؛ ۷. شرح معنی تصوف و اغراض آن؛ ۸ بیان ارادت و خواست؛ ۹. مقام توبه و بازگشت به خداوند؛ ۱۰. کشف و راز پرهیزگاری؛ ۱۱. مقام زاهد از جهان و مادیات و اعراض از آن؛ ۱۲. راز فقر و نیازمندی؛ ۱۳. شکیبایی و صبر و فرجام آن؛ ۱۴. شکر و سپاس؛ ۱۵. خوف و بیم از درکات؛ ۱۶. امید و رجاء و درجات آن؛ ۱۷. توکل بر خداوند و انقطاع از خلق؛ ۱۸. رضا و خرسندی به مقسوم؛ ۱۹. محبت و مهرورزی؛ ۲۰. شوق و میل؛ ۲۱. غیرت و رشکی و رگ داری؛ ۲۲. قرب حق؛ ۲۳. شرم و حیا؛ ۲۴. آزادگی و حریت؛ ۲۵. جوانمردی و فتوت؛ ۲۶. صدق و راستی و درستی؛ ۲۷. اخلاص؛ ۲۸. جود و بخشندگی؛ ۲۹. قناعت و خرسندی به داشته؛ ۳۰. افتادگی و تواضع؛ ۳۱. بردباری و حلم؛ ۳۲. طلاقت وجه و مزاح و گشادگی و انبساط؛ ۳۳. دوستی و یاری و جوشش؛ ۳۴. سماع و استماع؛ ۳۵. دعا و ثنای پادشاهان؛ ۳۶. خیراندیشی حکام دولت؛ ۳۷. راهنمایی مردمان سپاس‌گزاری از فرمان‌روایان روزگار؛ ۳۸. اندرز و پند فرزند خود ضیاءالدین یوسف؛ ۳۹. نصیحت و موعظه به خود؛ ۴۰. التماس دعا از خوانندگان این دفتر.

آغاز: المنة لله که بخون گر خفتم ×× یک چند چو غنچه عاقبت بشگفتم / از کش مکش چرخ بسی آشفتم ×× کز گوهر راز سبحه واری سفتم

مثنوی: ابتدای بسم اله الرحمن ×× الرحیم المتوالی الاحسان

انجام: ختم الله لنا بالحسنی ×× و هو مولانا نعم المولی

چاپ: تحقیق ضیاء الدین سجادی و اکبر صیادکو (تهران، دانشکده علوم انسانی دانشگاه تربیت مدرس: ۱۳۶۹)؛ هند،

کلکته، ۱۳۰۰ق، سنگی، وزیری بزرگ، ۱۶۸ ص، به درخواست مولوی خدایار و نوراحمد و نور محمد و فیض احمد تاجران کتب ملتان بوهر دروازه

[الذریعة ۱۲۶/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۹۲/۴؛ فرهنگ سخنوران ۱۲۴؛ ریحانة الأدب ۳۸۷/۱ و ۳۹۰/۱؛ کشف الظنون ۹۷۵/۲؛ مشترک پاکستان ۵۵۰/۷؛ مشار فارسی ۲۹۱۸/۳؛ لغت‌نامه دهخدا ۲۱/۳؛ مکتبة امیرالمؤمنین ۴۰۲/۵؛ مجمع العلمی العراقی ۳۷۳/۲؛ دنا ۶: ۳۴-۲۸ (۲۰۵ نسخه)]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۲/۴-ف

نسخه اصل: آکادمی علوم شوروی D. 204؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۲۱ ذیحجه ۸۹۰ق؛ ۳۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۶۳]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۸

خط: نسخ، کا: ابوالحسن، تا: قرن ۹؛ بخشی از یادداشتی که پشت صفحه نخستین بوده این است: «هو ... مولانا ... فی الشهر ربیعا ...، ۸۶ کتبه العبد محمد ...» و از این باقی مانده هم به دست می‌آید که نسخه پیش از ۸۶۰ نوشته شده و نویسنده به رسم پیشینیان صفر شصت را نگذارده است، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۲۳گ، ۷۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۳۳۵]

۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: قوام الدین محمد خواجگی منشی، تا: ۸۷۲ق [نشریه: ۱ - ۱۱]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۲۲/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ مجدول، دارای ۵ سرلوح کتیبه‌ای مذهب مرصع سبک هرات؛ مهر کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوای روکش، مذهب؛ اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۷۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۸۷۸/۲

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج حنایی مذهب، ۴۱گ (۲۸-۶۹)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۱۶/۵)(به صورت ستونی و ۴ فرد)، اندازه: ۱۶×۲۳/۵سم [ف: ۳۰ - ۱۵۱]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۸۹۱

بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۸۳گ، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۷سم [رایانه]

۷. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۸۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ کاغذ: ایرانی، ۷۵ص (۴۶-۱۲۰)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۲ - ۱۰۲]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر کمالی که صفاهانی داشت ×× که بکف تیغ سخن رانی داشت

۱۱۱ بیت از آخر کسر است و تا عقد سی و نهم دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۸۶ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سبز، ۷۱گ (۱-۷۱)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۸ - ۲۴۸]

۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۳۷ فرخ

خط: نستعلیق خوش، کا: نور، تا: ۸۹۲ق؛ مذهب، با یک سرلوح، مجدول؛ تملک: ضیاء لشکر تقی دانش مورخ ۱۳۲۹؛ مهر: مستشار اعظم؛ جلد تیماج عنابی، ۱۰۶گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۴/۵)، قطع: پستی، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: - ۱۰۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷/۴-فیروز

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۸۹۷ق، جا: تربت جام [ف: ۲۱ - ۳۴۱]

۱۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۵۲/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن مبارک فهرجی، تا: ۲۰ رمضان ۹۰۰ق؛ مذهب؛ اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۴۵]

۱۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۱۴/۳۲

خط: نستعلیق، کا: ظهوری، تا: ۹۰۲ق؛ کاغذ: بخارایی شکری، جلد: مقوای روکش، مذهب، اندازه: ۲۶×۳۶سم [ف: ۳ - ۲۴۹]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۲۵۳/۲۶

خط: نسخ، کا: محمد بن حسن معرف هروی، تا: شوال ۹۰۹ق؛ کاغذ: سمرقندی، ۲۷ سطر (۲/۵×۱۵)، اندازه: ۲۳/۵×۳۳/۵سم [ف: ۱۷ - ۹۰]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۰۲۴/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ ذیقعده ۹۲۱ق؛ مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: شکری، جلد: چرمی، ۲۵ سطر (۱۵ متن و ۱۰ هامش) (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳×۲۰/۷سم [ف: ۷ - ۸۹۰]

۱۵. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق پخته، کا: جمال الدین حسن حسینی، تا: ۹۲۳ق؛ مجدول و مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: سوخته، ۱۱۲گ، ۱۴سطر، اندازه۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۸۱۸]

۱۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۷۰۹/۲

خط: نستعلیق، کا: علی حسینی هروی، تا: ۹۲۸ق؛ نستعلیق - رقاع - کتابت بسیار عالی: سلطان محمد شاهی - حیدر علی خواهرزاده استاد بهزاد - قاسم علی چهره گشای - مظفر علی برادرزاده استاد بهزاد - مقصود شاگرد استاد بهزاد. این نسخه نفیس و یگانه که جامع نمونه‌های بسیار عالی و ارزنده خط، مینیاتور، تجلید و تذهیب از استادان بنام اوایل قرن دهم هجری است اختصاص به خمسه مولانا عبدالرحمن جامی یافته که به ترتیب شامل بر یک مقدمه منثور، مثنوی تحفة الاحرار، سبحة الابرار، یوسف و زلیخا، لیلی و مجنون و خردنامه اسکندری می‌باشد که ضمن مثنوی‌های مزبور در مواضع مناسب اشعار را با طرح و نقش مینیاتورهای بسیار زیبا صد چندان گویا تر جلوه داده‌اند، این نسخه به امر سلطان حسین بایقرا به وسیله استادان وقت تهیه و تنظیم گردیده،

مجدول، حواشی تماما مذهب و تشعیر سازی شده، با سرلوح مذهب مرصع مزدوج ممتاز؛ جلد: مقوای روکش تیماج، مذهب، اندازه: ۲۳/۵×۳۴/۲سم [ف: ۳ – ۱۷۲]

۱۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۰۹۷/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود بن نظام، تا: ۹۳۷ و ۹۳۸ق؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مذهب، ۲۱ سطر ۴ ستونی، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف: ۱۰/۲ – ۶۴۸]

۱۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: حسام الدین، تا: ۹۳۹ق؛ مجدول و مذهب؛ جلد: چرمی تریاکی، ۱۱۹گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲ – ۸۱۸]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۸۹

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۹۳۹ق؛ با سرلوح ظریف، مجدول، مذهب؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۹۲گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ – ۳۳۶]

۲۰. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۳۵۱/۱

خط: نستعلیق، کا: عارف استرآبادی، تا: ۹۴۰ق؛ دارای سرلوح مذهب؛ اندازه: ۱۵×۲۳سم [نسخه‌پژوهی: ۳ – ۱۴۵]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۲

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۹۴۲ق؛ با سرلوح زیبا، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳ – ۳۳۷]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۵۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمود بن حسن، تا: ۲۲ جمادی الاول ۹۴۴ق؛ با سر لوح مزدوج مذهب، مجدول مذهب؛ مهر: «المتوکل علی الله عبده محمد نبی» (مربع)؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: ۳۷ – ۴۸]

۲۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۶۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق عالی، کا: شاه محمود نیشابوری، تا: ۹۴۴ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب مرصع؛ مهر: کتابخانه دولت علیه ایران ۱۳۲۹؛ کاغذ: متن خانبالغ، جلد: مقوای ابره تیماج سرخ مذهب، ۲۰۴ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴/۱×۲۳/۲سم [ف: ۳ – ۲۱۱]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۳/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۵ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۸۱گ (۳۰۷–۳۸۸)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۸ – ۲۴۳]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۳۶/۲

خط: نستعلیق، کا: علی بن حسام شاعر، تا: ۹۴۷ق؛ مجدول، با سه سرلوح؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف: ۱۱ – ۲۰۸۷]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۶۴۹

آغاز: ابتدائی باسم اله الرحمن ×× الرحیم المتوالی الاحسان / می‌کنم از نم این آب حیات ×× زندگی بخش دل اهل نجات؛

انجام: نیستش چون بسر از کبر کلاه ×× دارش از خاصیت کبر نگاه

خط: نستعلیق خوش، کا: شاه محمود کاتب (نیشابوری)، تا: ۹۵۱ق؛ مجدول، دارای چهار مینیاتور؛ جلد: روغنی، ۱۲۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۲ – ۲۰۷]

۲۷. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۶۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۵۲ق؛ مجدول، مذهب ، دارای سرلوحی زیبا ؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۴۷گ، ۳۴–۲۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ – ۸۱۷]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۱۱/۲

آغاز: می‌کنم از نم آب حیات ×× روشنی بخش دل اهل نجات / تر زبان جامه مشک افشان را ×× تا معطر کنم این عنوان را؛

انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: حسین قاری، تا: شوال ۹۵۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۹۸گ (۱پ–۹۸ هامش)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۲سم [ف: ۸ – ۱۶۴]

۲۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۹۳۳/۴

خط: نستعلیق خفی، کا: محمود بن فقیه احمد الکاتب، تا: ۹۵۵ق؛ مجدول؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳/۵سم [ف: ۳ – ۲۲۵]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۱۵/۴

خط: نستعلیق، کا: دوست محمد بن سلطان محمد، تا: ۹۵۵ق؛ افتادگی: انجام [ف: ۳۷ – ۵۰۷]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۰

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۹۵۸ق؛ با سرلوح؛ تملک: محمد بن کاظم بروجردی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۲۰گ، ۱۳سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۳ – ۳۳۶]

۳۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۶۳/۲

خط: نستعلیق، کا: الحافظ عبدالسلام بن حبیب ماهانی، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۹۶۲ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۲۰ – ۱۳۲]

۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۱۷/۲

خط: نستعلیق، کا: جلال الدین محمود ابن فیروز بخت الحسینی، تا: ۹۶۳ق؛ مجدول، مذهب، سرلوح مذهب مرصع بسیار عالی؛ مهر: حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، مشیرالسلطنه ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای روکش، مذهب، ۲۱–۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۹/۵سم [ف: ۳ – ۲۱۶]

۳۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۱۸/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۶۳ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۶گ (۱پ-۴۶ر) [ف: ۳۷ - ۳۶۹]

۳۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۹۶۶ق؛ ۲۲۳ص (۷۲۷-۹۴۹ حاشیه) [ف: ۲ - ۳۲۷]

۳۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۵۳/۱
آغاز: مال داری ز بزرگان دیار ×× در بزرگی و نسب پاک عیار؛
انجام: برابر
از بقیه عقد دوازدهم تا پایان منظومه؛ خط: نستعلیق، کا: محمود بن حسن اصفهانی، تا: ۹۶۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۵گ (۱ر-۶۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳۱ - ۳۴]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۲۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۱ق؛ با سرلوح، مجدول؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: نخودی، جلد: چرمی عنابی، ۱۱۸گ، ۱۲ سطر (۵×۱۰/۸)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۷ - ۵۷۲]

۳۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۱/۲
آغاز: برابر؛ **انجام**: از وصال تو بود بالش او ×× و زفراق تو سزد نالش او
از آخر این نسخه ۱۹۸ بیت افتاده؛ خط: نستعلیق، کا: قاسم مسکویی، تا: ۹۷۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۵ص (۸۷-۲۲۲)، ۱۳ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۴۳۸]

۳۹. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۳۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: سلطان محمد کاتب، تا: ۹۷۳ق [نشریه: ۱ - ۱۱]

۴۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۸۳۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۹۷۵ق؛ بایک سرلوح، مجدول مذهب؛ جلد: تیماج خرمایی، ۸۰گ، ۱۴ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۲ - ۱۴۲]

۴۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۱
خط: نستعلیق دو ستونی، بی‌کا، تا: ۹۷۷ق؛ مجدول، دارای کتیبه‌ای رنگین؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۵]

۴۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۴۸/۴
خط: نستعلیق، کا: صفی الدین فخرالدین حاجی شمس جهرمی، تا: شوال ۹۷۷ق؛ کاغذ: حنایی، جلد: مقوا با روکش پارچه، ۱۹ سطر چهارستونه، اندازه: ۱۸/۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷ - ۵۳۴]

۴۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۵۸
خط: نسخ، کا: محمود قلاعی، تا: ۲۲ ربیع الثانی ۹۷۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۹۲گ، ۱۷ سطر (۱۱/۶×۱۷/۷) [ف: ۳ - ۴۴۷]

۴۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۹۶۰
خط: نستعلیق خوش، کا: احتمال داده شده که به خط میر علی هروی باشد، تا: ۲۰ صفر ۹۷۹ق؛ مجدول، دارای سر لوح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۲۵-۲۳۴]

۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۴/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: عبدالعزیز، تا: ۹۸۰ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۳گ (۱-۷۳)، ۵۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۸ - ۲۴۶]

۴۶. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲/۸۹۱/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۹ شعبان ۹۸۰ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۶۲]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۱۸۵/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ جمادی الثانی۹۸۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۵ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۱۷ - ۳۱۵]

۴۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۵۹/۳
خط: نستعلیق، کا: شجاع بن حسین بن عبداللطیف، تا: ۹۸۵ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج مذهب، ۴۰گ (۶۶-۱۰۶)، ۱۹ سطر (۱۲/۵×۲۰/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵/۵سم [ف: ۳ - ۷۷]

۴۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: شاه محمود، تا: ۱۵ جمادی الثانی ۹۸۹ق؛ مجدول، با سرلوح مذهب، دارای شمسه مذهب؛ جلد: تیماج زیتونی، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۴۴ - ۱۵۷]

۵۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۷۰/۴
خط: نستعلیق، کا: محمد امین کاتب هروی، تا: ۹۹۲-۹۹۳ق، جا: مکه مکرمه و مصر؛ دارای سرلوح زمینه طلا و مرصع به شیوه مکتب هرات، مجدول مذهب، در هامش؛ جلد: تیماج سرخ، ۲۲ سطر (۱۲/۵×۳۰/۵)، اندازه: ۱۷×۳۴/۵سم [ف: ۱ - ۶۰۴]

۵۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۵۴/۳
بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۹۵ق؛ ۳۷گ (۱۲۲پ-۱۵۸ر) [ف: ۵ - ۹۷]

۵۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۲۷/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد:مقوا،۱۴ سطر (۷/۵×۱۲)، اندازه: ۱۲/۵×۱۸سم [ف: ۱۷ - ۴۹۱]

۵۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۹۷/۱۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۷ سطر [ف: ۳ - ۶۳۵]

۵۴. شیراز؛ بنیاد فارس‌شناسی؛ شماره نسخه:۹۱

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ جلد: تیماج سرخ، ۷۸گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: - ۱۱۶]

۵۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۴۵۵/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹ و ۱۰؛ با سرلوح، مجدول [نشریه: ۲ - ۱۳۴]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۲۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با رقم شاه محمود نیشابوری که باید ساختگی باشد و این رقم را پس از این نوشته و بدانجا چسباندند، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۵گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۵۰۶]

۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۳۰/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۷گ (۱۵۵پ-۲۰۱ر) [ف: ۱۱ - ۱۲۷]

۵۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۸۴/۱
آغاز: ... قدسیان طوف دیار تو کنند ×× تحفه نور نثار تو کنند ... حکایت شیخ مصلح الدین سعدی شیرازی چون این بیت بگفت برگ درختان سبز در نظر هوشیار ×× هر ورقی دفتر معرفت کردگار یکی از اکابر در واقعه دید که جمعی از ملایکه از طبقهای نور؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول بندی جالب و کم نمونه‌ای دارد؛ جلد: مقوا با روکش تیماج قهوه‌ای، ۱۱۷گ (۱ر-۱۱۷ر)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱/۳×۱۶/۸سم [ف: ۲۷/۱ - ۴۴۱]

۵۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۰۴۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ در متن و هامش، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: پارچه ترمه، ۷۵گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۱۸۵]

۶۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۱۳/۱۰
خط: نستعلیق، کا: خواجه خواوند بن میرک، تا: قرن ۱۰؛ با شمسه مذهب مرصع ممتاز، مجدول، مذهب، دارای ۱۶ سرلوح مذهب مرصع بسیار عالی، در صفحات ۵۲۹-۵۳۰ یادداشتی است به خط مرتضی قاجار ولد اسکندر میرزا ابن نائب السلطنة عباس میرزا درباره حادثه وحشتناک زلزله شهر اسلامبول در ششم محرم الحرام سال ۱۳۱۲؛ مهر ولیعهدی مظفرالدین شاه قاجار، مهر: «بروز قیامت بلرزد جسد - محمد بفریاد جعفر رسد ۱۱۶۵»؛ کاغذ: بخارائی نباتی، جلد: مقوای روکش تیماج زیتونی، اندازه: ۳۵×۴۳سم [ف: ۳ - ۲۳۵]

۶۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۱۵/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مذهب، مجدول، با سرلوح مذهب مرصع عالی، با شرحی به این مضمون که به موجب دستور فتحعلیشاه قاجار میرزا محمد شفیع صدر اعظم مربی و معلم شاهزاده محمود میرزا کتاب حاضر را به جهت شاهزاده مزبور در تاریخ ذیحجه ۱۲۳۰ ضبط نموده با مهر محمود میرزا «چون طالع خسروی است مسعود ×× محمود آمد صفات محمود ۱۲۱۷»؛ مهر: مشیرالسلطنه ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: بخارایی شکری، جلد: مقوای روکش میشن تریاکی، مذهب؛ ۲۵ و ۲۷ سطر، اندازه: ۲۵×۳۵/۵سم [ف: ۳ - ۲۴۰]

۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۶۰
آغاز: نافه آهوی تاتارست این ×× نفحه طلبه عطارست این؛
انجام: نقد عمرست نثار قدمت ×× نور چشم است سواد رقمت
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول محرر مذهب لاجوردی، دارای ۳ مینیاتور اصیل؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۳۸ - ۶۰۵]

۶۳. تهران؛ بیانی، مهدی (دکتر)؛ شماره نسخه:۳۵
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، تا: قرن ۱۰ [نشریه: ۱ - ۱۲]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۳۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: پارچه‌ای [الفبائی: - ۳۰۳]

۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۳۰
خط: نستعلیق، کا: هدایة الله کاتب، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سرخ، ۱۲۸گ، ۱۲ سطر (۱۱/۶×۱۹/۴) [ف: ۳ - ۴۴۷]

۶۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۶۶
خط: نستعلیق خوش، کا: شیخ محمد کاتب، تا: قرن ۱۰؛ با سرلوح، مجدول زرین؛ کاغذ: ترمه، ۱۳۳گ، ۱۲ سطر (۱۱/۶×۱۸/۲) [ف: ۳ - ۴۴۷]

۶۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۷۴/۳-طباطبائی
آغاز: دیده میسند از آن نور فراز ×× هستی خویش در آن نور بباز؛ **انجام:** جگری گیر به دندان دو سه روز ×× بنشین خرم و خندان دو سه روز
تا نخستین ابیات عقد ۳۷ موجود است؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۹ (۷-۱۱۵)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲۳ - ۱۵۴]

۶۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۴۹۶
آغاز: دست بدستش بگردانند، رواست؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: شاه محمد، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه دارای دیباچه‌ای است در وصف سبحه، که صفحه اول آن افتاده است؛ با سرلوح مذهب مرصع، مجدول، مذهب؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی با روکش مشمایی، ۱۲۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۱۸۳]

۶۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۲۷
آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۰؛ از عقد سی و نهم نونویسی شده، مرقوم شده منقول از نسخه‌ای که به خط محمد علی بن حیدر به سال ۹۹۰ تحریر شده، کاتب قسمت نونویسی شده: احمد بن محمد علی؛ مجدول؛ واقف: مکتبة الامام امیرالمؤمنین (ع)، اردیبهشت ۱۳۶۵؛ کاغذ: حنایی، ۱۲۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲/۷×۲۲سم [ف: ۱۷ – ۲۷۸]

۷۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۱۸۲

آغاز: ای دل او پردگی پرده راز ×× مانده در پرده ازو چهره راز / دستش از بازوی خذلان رنجه ای ×× زده در دامن خرمان پنجه ای؛ **انجام:** مرغ جانرا است صریر تو صفیر ×× وزصفیر تو در آفاق نفیر / از کجا پر سمت ای قاصد دل ×× که چنین مسرعی ومستعجل

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ ۵۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۸۷]

۷۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۴۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر دوستونی (۹×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ – ۲۷۶]

۷۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۰۷

خط: نستعلیق، کا: میرعلی مشهدی از خطاطان مشهور و خوشنویسان نستعلیق، تا: قرن ۱۰؛ صفحه آخر کسرنویسی شده و تاریخ آن ۹۹۴ می‌باشد؛ مجدول مذهب، دارای سرلوح؛ تملک: محمد مهردار، مصطفی وجبی در ۱۱۰۰ق، سید حسین نیلی ابن المرحوم حسن افندی امام، خطیب ابن مرحوم حاج علی افندی در ربیع الاول ۱۱۰۰؛ جلد: تیماج خرمایی، ۱۴۹گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۱۴۵]

۷۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۳۱-۲/۱۵۱

آغاز: ... می‌کند از تو طلب قوت کار ×× تا شود در طلبت کارگزار / قوت کارگزاریش بده ×× سکه پاک عیاریش بده؛ **انجام:** با دل شق شده چون خانه خویش ×× ماند سرزیر به شهنامه خویش / ناظم گنجه نظامی به رنج ×× عدد گنج رسانیده به پنج / روز آخر که ازین مجلس رفت ×× گنجها داده زکف مفلس رفت ... حافظ از نظم بمسندآوازه ساخت آیین سخن را تازه

عقد ششم در بیان آنکه ذات حق تعالی حقیقت وجود است تا عقد سی و نهم در وصیت نفس خود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج یشمی، ۳۰گ، ۲۱ سطر ۳ ستونی، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۷۹]

۷۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۲۷/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۴۲گ، ۴۲گ (۲۶پ–۶۷ر) [ف: ۵ – ۹۷]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰ص (۳۴–۲۲۳)، ۱۷ سطر [سنا: ف: ۲ – ۲۳۱]

۷۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۶

آغاز و انجام: برابر

با مقدمه نثر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ آقای ابراهیم بوذری گواهی کرده‌اند که خط سلطان علی مشهدی است، صفحه اول و دوم تمام مذهب مرصع، صفحات با پنج ترنج مذهب، مجدول، با سه مجلس نقاشی؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۲۴۶ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۷۰×۱۳۷سم [ف: ۸ – ۲۵۰]

۷۷. یزد؛ صدوقی یزدی؛ شماره نسخه:۳۷

انجام: اگر او راه سیاست سپرد ×× بخل را عقل و کیاست شمرد

خط: نستعلیق خوش، کا: شاه محمود نیشابوری، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، دارای سر لوح؛ غلامرضا دبیران (یزدی) کتاب را به احمد گلچین معانی به تاریخ فروردین ماه ۱۳۳۵ در تهران اهداء کرده، یادداشت احمد سهیلی خوانساری به تاریخ ۱۳۳۵؛ جلد: تیماج قرمز، ۹۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: – ۲۹]

۷۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شاه محمد مشهدی، تا: قرن ۱۰؛ دارای سه مجلس مینیاتور بسیار عالی، مجدول، مذهب؛ با یادداشتی از «الیف» نام که به سال ۹۹۴ این نسخه در تملک وی بوده، با مهر «خاک ره آل محمد الیف ۹۹۴»؛ دارای امهاری که نشانگر کتابخانه سلطنتی هندوستان است؛ مهر: سلطان محمد قطبشاهی؛ کاغذ: خانبالغ نخودی، جلد: مقوای روکش تیماج عنابی مذهب، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۴×۱۹/۵سم [ف: ۳ – ۲۰۰]

۷۹. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۱۴۰

انجام: از علم فقه بلندیش ده ×× زیر علم سایه پسندیش ده

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ ۱۲۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱ – ۱۲۸]

۸۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: عراقی، محمد علی، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۸۱. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۷۷۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رب اعراب شده راه سپر ×× رسم خط گشته ازو ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با کتیبه بزرگ، مجدول، با چهار قطعه نقاش مینیاتوری؛ جلد: تیماج سرمه‌ای، ۱۷۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۸۷]

۸۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۶۸ کر

آغاز: ... پشت در کینه وری محکم کرد ×× روی در وسوسه آدم کرد. دست تضرع بمناجات بر آوردن و در خلف کعبه حاجات استوار کردن: ای حیات دل هر زنده دلی ×× سرخ رویی ده هر جا خجلی ... (۷پ) سبب نظم جواهر آبدار سبحة الابرار که عقد دی

از رشته آنان عقده گشاست؛ **انجام:** کنی از همت رحمت اهلش ×× ختم بر خیر کتاب اجلش ختم کتاب و خاتمه خطاب ... : هر دو مصراع ز وی ابرویی ×× قبله حاجت حاجت جویی / چشمش از کحل بصیرت روشن ×× نظر لطف بعشاق افگن ...
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول، مذهب؛ کاغذ: شرقی نخودی، جلد: رو مخمل یشمی، ۱۰۱گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۴۰/۲ – ۲۴۱]

۸۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۰۳۰
آغاز: بار دجال و شان برخزنه به بیابان عدم پسر در ده؛ **انجام:** روز صحت شد از ایشان تاریک شب تار اجل آمد نزدیک ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام [رایانه]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۰۰۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۱؛ دارای سرلوح مزدوج مذهب، دارای کمند، مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۷سم [ف: ۱۷ – ۲۷۸]

۸۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۳۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یک سرلوح کم کار، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱گ، ۱۱ سطر (۶×۱۰/۵)، اندازه: ۱۰×۱۵/۵سم [ف: ۳ – ۸۶۶]

۸۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۸۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۳ سطر (۶×۱۱)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۲۹ – ۵۸۴]

۸۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۷۵۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** جامی بیچاره را روز جزا ×× دست گیرید ای محبان خدا
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ اهدایی: جلال معین و جناب زاده؛ کاغذ: نخودی ارغوانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۰گ، ۱۹ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۲ – ۶۳۹]

۸۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۱/۱۳
گزیده از آن؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، اندازه: ۱۵/۲×۲۴/۴سم [ف: ۸ – ۴]

۸۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۲۲/۱۱
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰ص (۵۲–۷۱) [ف: ۳ – ۵۶۸]

۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۵۲
آغاز و انجام: برابر
با مقدمه نثر ۲۸۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «لا اله الا الله الملک الحق المبین حسین ۱۱۰۷»؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج زرشکی، ۲۵۶ص، ۱۲ سطر (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۸ – ۲۵۷]

۹۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۶۳گ (۱ر–۶۳پ)، سطور چلیپایی چهارستون، اندازه: ۱۵/۶×۲۲/۸سم [ف: ۸ – ۱۳۱]

۹۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۰۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ مجدول، با پیشانی زرین؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۲گ، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۶ – ۷۰۷]

۹۳. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۴۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ – ۲۱]

۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۷۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** کنی از رهمت رحمت المش ×× ختم بر خیر کتاب اجلش
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ دارای سرلوح مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج زرشکی، ۹۴گ، ۱۲ سطر (۸×۱۱/۵) سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۵۱ – ۹۹]

۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۱/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج آبی، ۸۲ص (۲۷۴–۳۵۶)، ۱۹ سطر (۱۳×۱۶)، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [ف: ۶ – ۱۱]

۹۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۵۹/۷
خط: نستعلیق، کا: محمد رضا گلپایگانی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه میشن سیاه، ۳۲گ (۱۰۴پ–۱۳۶)، ۲۸ سطر، اندازه: ۱۸/۲×۲۹/۸سم [ف: ۳ – ۶۳۳]

۹۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۹۱۷/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ با یک سرلوح، مجدول؛ قطع: رحلی [نشریه: ۷ – ۲۶۲]

۹۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** جامی امد چو بخلخال سخن ×× از دعا گوهر خلخالش بکن
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قرمز، ۱۰۸گ، ۱۳ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۵ – ۵۳]

۹۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۸۰۲
آغاز: سلک هستی چو در آید اشجار ×× وی بود اول فکر آخر کار
در فهرست مختصر مجلس «سلسلة الذهب» دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۸۸گ، ۱۳سطر، اندازه: ۹/۳×۱۶/۴سم [ف: ۴۱ – ۲۲۱]

۱۰۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲/۱۰/۴
خط: نستعلیق خوش، کا: میر محمد حبیب بن حاج میر یعقوب کشمیری، تا: ۱۵ رمضان ۱۰۲۳ق؛ در هامش به طور چلیپا، مجدول مذهب؛ جلد: مقوا، ۵۶ سطر (۱۴×۲۱/۵)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ - ۸]

۱۰۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۱۸/۲
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۳۸ق؛ مجدول مذهب مرصع، با سرلوح مذهب مرصع؛ مهر: عبدالوهاب الموسوی، مشیرالسلطنه، حسین بن هدایت الله، محمد رضا الحسینی، ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: اصفهانی نباتی، جلد: مقوای روکش تیماج مذهب، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳ - ۲۱۳]

۱۰۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۶/۲۷۷
دیباجه؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: صفر ۱۰۳۹ق؛ ۱گ (۵۵۴) [مختصر ف: - ۳۵۹]

۱۰۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۷۲
آغاز و انجام: برابر
شامل یک مقدمه منثور کوتاه و مثنوی است؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۲ق؛ مذهب مرصع بسیار عالی، مجدول؛ نسخه متعلق به کتابخانه سلاطین تیموری هند بوده که امهار متعددی از متصدیان و کتابداران در ظهر صفحات اول و دوم نقش است از جمله محمد عابدین امیرجعفر الحسینی مورخ ۱۰۵۷، عنایت خان شاه جهانی ۱۰۶۸، امانت خان شاه جهانی ۱۰۴۲، صادق خان شاه جهانی، قابل خان عالم گیر شاه جهانی ۱۰۲۹، محمد علی شاه جهانی ۱۰۶۵، ارشد خا ن خانه زاد شاه عالم گیر، در سال ۱۲۸۲ از عرض کتابخانه ناصری گذشته؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار، مشیرالسلطنه ۱۳۲۲؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مقوای روکش تیماج گلی، مذهب، ۲۰۸ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۹×۲۳/۵سم [ف: ۳ - ۲۰۴]

۱۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۹۷۳/۴
آغاز هر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴
خط: نستعلیق خوش، بی کا، تا: جمادی الثانی۱۰۵۶ق؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: سیاه مقوایی، ۸۰گ (۲۷۴-۳۵۴)، ۱۹ سطر (۱۱×۱۹/۵)، اندازه: ۱۹×۳۱سم [ف: ۲-۵۲۳]

۱۰۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲/۲
خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد علاء الدین، تا: جمادی الثانی ۱۰۵۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج سبز، ۱۵ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۱ - ۳۰۵]

۱۰۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۲۴-ف
نسخه اصل: بادلیان ۹۴۵ اوزلی ۳۰۲؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۹ق؛ ۱۱۷گ، ۱۱ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۷]

۱۰۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۸۵۵/۴
خط: نستعلیق خوب، کا: شاهمراد بن نظر علی کاتب، تا: جمادی الاول ۱۰۷۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۵ - ۲۷۴]

۱۰۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۲۷/۳
خط: نستعلیق، کا: امام قلی ایمانی غلام، تا: ۱۰۷۹ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۸گ (۸۶پ-۱۲۳پ)، ۲۰ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۱۸×۳۲سم [ف: ۸ - ۱۰۰]

۱۰۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۵۶
آغاز هر ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴
خط: نستعلیق، کا: عمر بن حسین، تا: ۱۵ محرم ۱۰۸۱ق؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج قرمز، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۸۶۵]

۱۱۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۰۳/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم کردیم بدین نکته سخن
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۸۵ق؛ کاغذ: ایرانی، ۱۹۳ص (۳۱۸ - ۵۱۱)، ۱۸ سطر [ف: ۲ - ۱۱۴]

۱۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۸۹۶
خط: نسخ ترکی، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۹۵گ، ۱۷ سطر (۶×۱۴)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱۷ - ۵۰۲]

۱۱۲. همدان؛ برنا، قاسم؛ شماره نسخه:۴۳/۱
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۵ - ۳۷۸]

۱۱۳. اصفهان؛ ابوالبرکات، رضا؛ شماره نسخه:۱۰
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰۴گ، ۱۵ سطر [سه کتابخانه اصفهان: ف: - ۱۸]

۱۱۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۳۹/۴-۳۷/۱۲۹
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: گالینگور آبی، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۳ - ۱۷۶۸]

۱۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۱/۴۲
ابیات کوتاهی از آن است؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن مشکی، ۱گ (۹۷پ)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸/۵)، اندازه: ۱۶/۲×۲۶/۱سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۰۵]

۱۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۱۶/۷
آغاز: گرد آمده است که اگر مسبحان جامع قدسی دست بدستش گردانند رو است ... جامی که قوی شکسته حالت ×× وز دست زمانه پایمالست؛ **انجام:** خیز جامی که مناجات کنیم ×× روی در قبله حاجات کنیم
خط: نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۷۷ر-۱۸۰پ)، اندازه: ۱۳/۹×۲۰/۲سم [مختصر ف: - ۴۴۴]

۱۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۲۸
آغاز: ... دانه را در نظرش تزیین داد / ره به دام خطرش تلقین داد؛ **انجام:** بهر آزار درم جویان مشت ...
خط: نستعلیق پخته، بی کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۳گ، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱ - ۱۳۲]

۱۱۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۲۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** خاصه آن در روش فضل دلیر ×× زان دلیریش شده نامش شیر
خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محتملاً ابوالقاسم الحسینی صدر العلمای شیخ الاسلام، تا: محتملاً قرن ۱۲؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج تریاکی، ۱۲۶گ، ۱۲ سطر (۸/۵×۴/۵)، اندازه: ۷/۵×۱۲/۵سم [ف: ۵ – ۵۶۸]

۱۱۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۴۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۰۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۸۶]

۱۲۰. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۱۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱ – ۴۸]

۱۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۲۹
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن یشمی، اندازه: ۱۵/۹×۲۹/۵سم [ف: ۷ – ۲۱۳]

۱۲۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۳۸۷/۲۶
آغاز: اولین زاده قدرت قلم است ×× که ز نوکش دو جهان یک رقم است / نه قلم بلکه یکی تازه نهال ×× رسته از روضه اقلیم جمال؛ **انجام:** روی در زاویه درد کنید ×× وین هوس بر دل خود سرد کنید / زانکه بی خون جگر بالودن ×× نیست امکان بهشت آسودن
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ به صورت چلیپا؛ کاغذ: شرقی، ۲۴گ، (۲۴۰ر–۲۶۳پ) [ف: ۳۹ – ۱۳۰]

۱۲۳. تهران؛ وزارت امور خارجه؛ شماره نسخه:۲-۶۴
کا: عزیز الله کریمی قادری، تا: ۱۱۳۹ق؛ جلد: مخملی سبز، ۲۱۰ص، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: – ۱۴۵]

۱۲۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۳۲۴
بی‌کا، تا: ۱۱۶۴ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی – مجموعه نوازی؛ ۱۱۵گ، اندازه: ۱۱×۱۷/۳سم [رایانه]

۱۲۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: معصوم حسینی براغوشی، تا: ۲۲ ربیع الاول ۱۱۸۶ق؛ نوشته‌ها راست و چلیپا؛ ۱۳۴ص (۴–۱۳۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۵۱]

۱۲۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۲۱/۵
با مقدمه منثور مختصر؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد رضا، تا: ۱۱۸۷ق، جا: اصفهان؛ مجدول، مذهب، با سرلوح مذهب بسیار خوب؛ مهر: عبدالوهاب الموسوی ۱۲۲۵، محمدرضا الحسینی؛ کاغذ: ترمه شکری، جلد: مقوای روکش چرم ساغری، مذهب، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۳ – ۲۲۰]

۱۲۷. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۵۶۶/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۰ق [نشریه: ۷ – ۲۴۷]

۱۲۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۵۳
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین تبریزی، تا: ۱۱۹۱ق، جا: نجف، برای حاجی سید ابوالحسن؛ مهر: «یا عیسی ۱۳۱۴»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۱ص، ۱۵ سطر در متن و ۱۲ سطر در حاشیه (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۹/۲×۱۵سم [ف: ۸ – ۲۵۸]

۱۲۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۱۹۳ق؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

۱۳۰. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۷۵۰/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۹۹ق و جمادی الثانی ۱۲۰۱ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸ سطر (۱۰/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۸۶۰]

۱۳۱. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۱۳۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [نشریه: ۳ – ۱۸۶]

۱۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۶۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: نصر الله، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، دارای یک سرلوح؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۳۰گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۷/۵سم [ف: ۵۱ – ۶۹]

۱۳۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۳۱/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در متن و حاشیه؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۳گ (۱–۶۳)، ۱۲ سطر در متن، اندازه: ۱۵×۲۱سم [نشریه: ۱۳ – ۲۰۰]

۱۳۴. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۰۵۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح مذهب، مجدول، ۲۱گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۳ – ۵۱]

۱۳۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ظاهراً در نیمه دوم قرن ۱۳؛ نسخه ۳۰۸ بیت ازآخر را ندارد؛ مهر: «صراط علی حق نمسکه» (بادامی)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۹۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳ – ۳۳۶]

۱۳۶. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۷۰
خط: نستعلیق، کا: نصرالله، تا: قرن ۱۳؛ ۱۳۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۲ – ۷۶]

۱۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۵۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول، با سرلوح مذهب؛ مهر: «محمد طاهر»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۰ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۶×۱۲سم [ف: ۸ – ۲۶۰]

۱۳۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۵۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۵ رمضان ۱۲۰۹ق؛ مجدول؛ تملک: محمد بن عبدالله نوری صدیق الملک رئیس دفاتر وزارت خارجه، او آن را به پسر خود میرزا جعفرخان زکی بخشیده؛ جلد روغنی قهوه‌ای، جلد: روغنی قهوه‌ای زرین [نشریه: ۷ - ۱۷۶]

۱۳۹. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۶۷۸-۱۳/۱۹۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: علی محمد بن قاسم شاهسواری مشهور به دلک (لک، سالک)، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۱۲ق؛ با یادداشتی از علی بن کاظم که در صفر ۱۳۱۴ تحریر و نسخه را به آقای مجتبوی نائینی شاعر هدیه نموده؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۴ - ۲۲۷۸]

۱۴۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۶۵۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۱۳ق؛ دارای یک سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی مذهب، ۱۳۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [نشریه: ۱۳ - ۴۳]

۱۴۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۲۵/۶

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی خواجوئی، تا: حدود ۱۲۱۶ق؛ ۶۶گ (۲۱۸ر- ۲۸۳پ) [مختصر ف: - ۴۴۴]

۱۴۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۴۸

خط: نستعلیق، کا: بابا شاه خوشنویس، بی‌تا؛ دارای گواهی موسی مرات الممالک شیبانی در پایان نسخه در ذیقعده ۱۲۲۲ سیچقان ئیل و او می‌نویسد که نسخه از آقا میرزا اسدالله خریده شده؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۹گ، ۱۲سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۴ - ۳۵۹۱]

۱۴۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۴۹

خط: نستعلیق، کا: محمد مهدی حسینی، تا: سه‌شنبه شعبان ۱۲۲۳ق؛ مجدول [نشریه: ۲ - ۸۴]

۱۴۴. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۵۴/۱

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۲۳ق؛ اهدایی: علی اکبر مروج الاسلام؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: کاغذ سفید، ۴۳گ (۱-۴۳)، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۳۷۸]

۱۴۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۸۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: رجب ۱۲۲۸ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: آبی و فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۷۹]

۱۴۶. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۱۴۱۱/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد علی، تا: ۱۱ رجب ۱۲۲۹ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر (۱۱×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۱۹۹۳]

۱۴۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۶۶۹/۴

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید حسن حسینی، تا: شنبه ۷ جمادی الاول ۱۲۳۱ق؛ دارای سرلوح مرصع، مجدول مذهب؛ جلد: ساغری، ۲۱ سطر چهارستونی (۱۱/۵×۲۰/۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۱ - ۶۰۳]

۱۴۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۶۱۴/۴حاشیه

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: شکر الله اردلانی سنندجی، تا: ۱۲۳۱ق، برای میرزا معصوم طبیب اصفهانی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: چرمی قهوه‌ای، ابعاد متن: ۱۱/۵×۲۳، اندازه: ۲۱/۵×۳۱/۲سم [ف: ۷- ۶۷۲]

۱۴۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز و انجام: برابر

شامل یک مقدمه منثور کوتاه و مثنوی در چهل عقد صفحات مشوش تصحیف شده است؛ خط: نستعلیق عالی، کا: ابوتراب اصفهانی شاگرد میرعماد، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ با یادداشتی از محمد علی بن علی اکبر بابا به تاریخ ۱۲۳۵ق، در سال ۱۳۲۲ مشیرالسطنه این نسخه را ملاحظه و مهر نموده؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش میشن سرخ مذهب، ۵۵ص، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۵/۲سم [ف: ۳ - ۲۰۲]

۱۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۱

بی‌کا، تا: ۱۲۳۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۲۳۴]

۱۵۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۸۹۸

بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق [رایانه]

۱۵۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** لب او مژده ده باد مسیح ×× در فسون خوانی هر مرده فصیح

خط: نستعلیق مغلوط، بی‌کا، تا: ۱۲۴۰ق؛ افتادگی: انجام؛ مذیل است به: «جواهر العقول فی مناظره بین الفار و السنور» منسوب به علامه مجلسی و شیخ بهائی (ص۱۷۲-۳۵۳)، دارای دو سرلوح مذهب و منقش مزدوج، مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: روغنی، ۱۶۸ص (۱- ۱۶۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۱۷ - ۲۷۹]

۱۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۷۳/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم کردیم برین نکته سخن.

شامل دیباچه و مثنوی سبحة الابرار در ۳۰۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، کا: سید محمد صادق، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۹۰گ (۱۲۵-۳۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۸ - ۴۳۵]

۱۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۰/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد صادق خالدی، تا: ۱۲۴۱ق؛ کاغذ: نخودی، اندازه: ۲۰/۵×۲۹/۵سم [ف: ۹ - ۳۶۵]

۱۵۵. مشهد؛ رجائی مغزی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره/۱

بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۴۳ق [تراثنا: س۵ش۳ - ۱۰۳]

۱۵۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۳

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمدرضا بن ضیاءالدین، تا: ۱۲۴۴ق؛ مجدول، مذهب، با یک سرلوح مذهب مرصع؛ کاغذ: سفید ترمه‌ای، جلد: روغنی زمینه سرخ، ۸۵گ، ۱۱ سطر (۵×۹)، اندازه: ۹×۱۴سم [سنا: ف: ۱ - ۱۷۴]

۱۵۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۸۴/۲

خط: نستعلیق، کا: شیخ عبدالکریم، تا: ربیع الثانی ۱۲۴۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۳ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۱۴ - ۳۵۱۴]

۱۵۸. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۴۲۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۱گ (۱پ-۵۱پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [مؤید: ۳-۱۶۴]

۱۵۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۶ ط

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ممتاز، کا: محمد باقر بن حاجی علی قزوینی مشهور به تیرگر، تا: ۲۲ محرم ۱۲۵۲ق، به درخواست آقا محمد صادق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲۴/۲ - ۱۲۹]

۱۶۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۹۷/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: احمد، تا: جمعه ۲ صفر ۱۲۵۴ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۷گ (۱پ-۹۷ر)، ۱۶سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [مؤید: ۳ - ۱۶۹]

۱۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۵۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۸۶گ، ۱۳ سطر (۷×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۵ - ۴۰۶۶]

۱۶۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۶-فیروز

خط: نستعلیق، کا: میرزا آقا، تا: ۱۲۶۶ق؛ دارای یک سر لوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۲۲۶ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲۱ - ۱۱۹]

۱۶۳. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۰۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۷ق؛ مجدول؛ جلد: پارچه قهوه‌ای، ۱۲۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۶]

۱۶۴. کاشان؛ عاطفی، حسن؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، شهر صیام؛ مجدول مذهب؛ [نشریه: ۷ - ۷۳۶]

۱۶۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، روکش تیماج قرمز، ۱۴۰گ، ۱۱ سطر (۶×۹/۵: راده گذاری)، اندازه: ۱۱/۲×۱۶/۷سم [رایانه]

۱۶۶. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۵۲۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسن مقطع چو بود رسم کهن ×× قطع کردیم بر این نسخه سخن حسب الامر بندگان ذی شوکت ... ایلخانی ... به تیمم این کتاب مستطاب پرداخته شد و انا العبد الفقیر محمود المتخلص بحکیم ابن مرحوم الوصال طاب الله ثراه ... فی سنه ۱۲۷۰.

خط: نستعلیق خوش، کا: فتحعلی متخلص به حجاب و محمود وقار وصال شیرازی، تا: ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روکش تیماج گلی رنگ، مذهب، اندازه: ۱۹/۵×۳۲سم [ف: ۴ - ۱۱۷۲]

۱۶۷. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۶۵/۱

خط: نستعلیق، کا: عبدالفتاح، تا: ۱۲۷۱ق؛ ۱۰۰گ (۱پ-۱۰۰ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۱]

۱۶۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مذهب مرصع، با یک مجلس مینیاتور، نوشته شده «این کتاب سبعه جامی در ماه شعبان ۱۲۷۱ ابتیاع فرموده شد»؛ مجدول، مذهب؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار ۱۲۷۴؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوای ابره چرم ساغری مشکی مذهب، ۲۲۲ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۱×۲۳/۱سم [ف: ۳ - ۲۰۸]

۱۶۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۹۵۲

در ۳۸ عقد؛ خط: نستعلیق، کا: سید حسن، تا: سه‌شنبه ۴ پنجه دزده سال ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سبز، ۹۵گ، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۵۱۳]

۱۷۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۷۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، مذهب، به سال‌های ۱۲۷۴ و ۱۲۸۲ و ۱۳۲۲ به ترتیب از عرض کتابخانه فتحعلی شاه و ناصرالدین شاه و مظفرالدین شاه قاجار گذشته؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج زیتونی مذهب، ۲۱۲ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶/۹×۲۸/۱سم [ف: ۳ - ۲۱۰]

۱۷۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۲۰

بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴گ (۲۳۹-۲۴۲)، ۱۶ سطر(۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۶]

۱۷۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۰۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام و وسط؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۸۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۲۳ - ۱۶۲]

۱۷۳. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ یا ۱۴؛ جلد: مقوایی، ۱۴۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۲ - ۳۵۵]

۱۷۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۲۱۴/۲-۵۶/۶۴

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابن مرحوم حاج میرزا حسن کربلائی زنجانی،

تا: غره ذیحجه ۱۳۲۳ق، جا: قزوین؛ ۷۲گ (۴۱-۱۱۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۲۷۸]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۵۲۹/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** حسن مقطع چه بود رسم کهن ×× قطع کردیم بدین نکته سخن

خط: نستعلیق، کا: ضیاء الدین بن عمر حسینی حسنی سمنانی، تا: ۱۳۲۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱ص (۸۴-۲۶۴)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۳/۱ – ۸۰]

۱۷۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۴۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ختم شد و الله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: علیرضا بن محمد علی، تا: ۱۳۴۲ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: میشن [رایانه]

۱۷۷. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۷۲۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۴۵ق؛ کاغذ: کاهی، جلد: مقوا، ۷۵گ، ۱۹ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۱ – ۱۴۶]

۱۷۸. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۷۶۵/۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۲گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۱ – ۲۶۰]

۱۷۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۰/۸ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا روغنی مذهب، ۱۶۴ص (۸۱-۲۴۴)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: – ۲۰۶]

۱۸۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۳۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مذهب، با بیست و هفت تصویر؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۸۳گ، ۱۴ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۵ – ۹۷]

۱۸۱. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۳۵۱

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مقدمات و شش عقد آن افتاده است؛ کاغذ: رنگارنگ، ۸۷گ، ۱۲ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۵ – ۹۷]

۱۸۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۰۲/۵

بی‌کا، بی‌تا؛ ۴۴گ (۱۵۷پ-۲۰۰پ) [ف: ۵ – ۹۸]

۱۸۳. قم؛ حافظیان، ابوالفضل؛ شماره نسخه:۲۷/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** دست از بردیمان بیرون آر ×× کف زجلباب کفن بیرون آر ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۸گ (۲۱۲پ-۲۱۹پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ]

۱۸۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۰۷۸/۱

آغاز: چون قی خامه شد انگشت نمای ×× به نوا سازی توحید خدای / دل گشا زمزمه دیگر ساخت ×× پرده به نعت پیمبر پرداخت؛ **انجام:** ای به لطف انجمن جان آرای ×× میغ مهرت چمن دل پیرای / دست جودت ز ازل نخل نشان ×× تا ابد بر سرما نخل فشان

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: گالینگور سبز، ۹۱گ (۱ر-۹۱پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۸۷]

۱۸۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۶۵/۶

بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول و مطلا؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۷ سطر [ف: ۹ – ۱۱۵]

۱۸۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۵۶-۳۹/۱۳۶

آغاز: باطن عالم و ظاهر همه تو ×× غایب از دیده و ظاهر همه تو ... عقد هشتم در بیان ارادت که عنان قصد از مقاصد مجاری تافتن است و بادپای؛ **انجام:** وز مثالش به حسن افتاد گذر ×× یافت مس خس ازو رونق زر / نه ورق برفلک حسن بکاشت ×× هر فلک دوره دایم برداشت

عقد ششم در بیان آنکه ذات حق حقیقت وجود است تا عقد بیست و نهم در قناعت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۵۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۷۹]

۱۸۷. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۹۳۳/۱-۱۵/۱۷۳

آغاز: مجالس انس انگشت به انگشتش فراهم نمایند سزا استغفرالله چه می‌گویم ... که قوی شکسته حال است ×× وزدست زمانه پایمال است؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا سبز، ۱۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۷۸]

۱۸۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۲۸

آغاز: سبب نظم جواهر آبدار سبحة الابرار؛ **انجام:** طالب نور از آن مشعله ایم

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۷۲گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۹/۵×۱۷سم [ف: ۵ – ۱۶۱۶]

۱۸۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۰۱/۷

آغاز: ای حباب دل هر زنده دلی ×× سرخ روئی ده هر جا خجلی؛ **انجام:** تا ز عیب و هنر خود آزاد ×× زید اندر کنف تو شاد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج قرمز، ۱۱ص (۵۸-۶۸)، ۲۵ سطر (۱۴×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۱ – ۸۹]

۱۹۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ناتمام، مجدول؛ ۱۳۴گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۵سم [ف: ۲ – ۲۳۳]

۱۹۱. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۶۸۱

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: – ۱۲۵۷]

۱۹۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۴۰۵/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، ۲۱ سطر [ف: ۲ – ۱۱۵]

۱۹۳. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۸۴/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترکی، جلد: مقوایی، ۱۱۸ص (۲-۱۱۹)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲ - ۱۰۰]

۱۹۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳/۴ معیری
بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۶ص (۱۸۳-۲۳۸) [ف: ۱۸ - ۳۲]

۱۹۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۰۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۱۹۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۸۴۲
آغاز: ... و الحبیه و الموجودیة و الحال عندهم؛ **انجام:** لکن المرجو من کرم الله تعالی ان ینفع به کما نفع باصله و ان یجعله خالصا لوجهه انه سمیع مجیب و الحمدلله علی نواله و صلی الله علی سیدنا محمد و آله و سلم تسلیما کثیرا کثیرا.
خط: نسخ متوسط، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۲۴۱گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [رایانه]

۱۹۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۷۶۱
بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۱۱۶گ، اندازه: ۲۱/۳×۳۴/۳سم [رایانه]

۱۹۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۸۶
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: هندی، جلد: کاغذی، ۳۸گ، ۱۷ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۷ - ۴۸۲]

۱۹۹. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۸۳۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، با کتیبه مذهب، مجدول؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱۳۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۰۸]

۲۰۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۲۲۱/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۴سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۲۰۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۵۸/۲
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای سرلوح رنگین زیبا؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۶سم [ف: ۱ - ۲۸۹]

۲۰۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۲۳/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: چرمی، ۴۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۳ - ۱۴۰۷]

۲۰۳. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۶۳۸/۴
آغاز و انجام: برابر
بی‌کا، بی‌تا [ف: ۳ - ۱۴۰۹]

۲۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۰۹۰
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۲۰۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۵۱
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۲۰۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۶۲۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امان الله [رایانه]

۲۰۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۶۰۵
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از محمد حسین علوی [رایانه]

۲۰۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۴۴۱۱/۲
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۳ - ۳۹۹]

۲۰۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۷۳/۴
خط: تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۵ - ۲۲۹۳]

۲۱۰. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۵۹/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا؛ دارای لوح زرنگار، مجدول؛ جلد: تیماج مشکی مصور، ۴۲گ (۱۰۱پ-۱۴۲پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲/۵سم [مؤید: ۳ - ۶۰۶]

۲۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۷۰/۱۵-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۲۰۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵۸گ (۹۳۹-۹۹۶)، ۲۷ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۶۲]

۲۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۸۷۵/۱۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۰گ (۴۳پ-۷۲پ) [ف: ۳۷ - ۴۴۴]

۲۱۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۲۱۲
آغاز: ... الحق سبحه آمده است که اگر مسبحان مجامع قدس دست بدستش گردانند رواست؛ **انجام:** برابر
این نسخه بدیع و گرانقدر نمونه والایی است از خط نستعلیق و با مقایسه و مقابله‌ای از خطوط متعدد باباشاه اصفهانی شد (آثاری که از این خطاط چیره دست خوشنویس از قبیل مثنوی سلسلة الذهب- و چهل کلمه مترجم منظوم که در این کتابخانه موجود است) به حدس قریب به یقین می‌توان کتابت این نسخه را از باباشاه اصفهانی دانست؛ خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، بی‌تا؛ با دو مجلس مینیاتور آب و رنگ بسیار عالی، مجدول، مذهب؛ کاغذ: خانبالغ نخودی، جلد: مقوای روغنی قهوه‌ای مذهب، ۱۴۵ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۱۹۸]

۲۱۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۷۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با یک شمسه هشت پر مذهب مرصع ممتاز، مجدول، با یک سرلوح؛ مهر: حسین بن هدایت الله، رضا الحسینی، مشیرالسلطنه ۱۳۲۲؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مقوای ابره تیماج مذهب، ۲۷۶ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۳/۸سم [ف: ۳ - ۲۰۶]

۲۱۵. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۲۳/۲
خط: نستعلیق خفی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح کتیبه‌ای مذهب مرصع ممتاز به سبک هرات؛ مهر: حسین بن هدایت الله،

محمد رضا الحسینی مشیر السلطنه ۱۳۲۲، ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: بخارایی، جلد: مقوای روکش تیماج سرمه‌ای مذهب، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۷۶]

● **سبحة الابرار (منتخب)** / شعر / فارسی

sobhat-ol-abrār (mn.)

وابسته به: سبحة الابرار؛ جامی، عبدالرحمن بن احمد (۸۱۷-۸۹۸ق)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۷۳/۶۳

آغاز: والی مصر ولایت ذوالنون ×× آن باسرار حقیقت مشحون؛
انجام: گفت رو رو که عجب بیخبری ×× به که زینگونه سخن در گذری

چند بیت از سبحة الابرار جامی است؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: صحبت الله خان ملقب به دبیر همایون، تا: آغاز قرن ۱۴؛ دارای رکابه؛ کاغذ: نازک کاهی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲ص (۲۱۳-۲۱۴)، اندازه: ۱۳/۴×۲۱سم [ف: ۲۷/۱ - ۳۳۵]

← سبحة الاخبار ← تحفه سلیمانی

● **سبحة الاخبار = تحفه سلیمانی = مختصر تواریخ سلیمانی** / تاریخ عمومی / ترکی

sobhat-ol-axbār = tohfe-ye soleymānī = mx.-e tavārx-e soleymānī

ترک، یوسف بن عبداللطیف، قرن ۱۰ قمری

tork, yūsof ebn-e ‘abd-ol-latīf

اهداء به: سلطان سلیمان بن سلیم عثمانی
تاریخ تألیف: ۹۵۲ق

کتابی است شامل: شجره شاهان ایرانی و قاجار از حضرت آدم و حوا، و دیگر پیامبران تا دوره صفویه عثمانی با ذکر تاریخ و توضیحات کنیه و لقب. متن از یوسف بن عبداللطیف، که آن را از مدارک فارسی به ترکی ساخته است، آن‌گاه این کتاب در شوال ۱۰۷۸ق به شهر ایروان رسیده و شاه صفی قلی خان حاکم ایروان آن را دیده است و چون کتاب را از جهت لغات دشوار دیده به ترجمه فارسی آن اقدام کرده است. در این ترجمه دخل و تصرفی نشده است و ترجمه به نام شاه سلیمان (۱۰۷۷-۱۱۰۵ق) انجام گرفته است. شجره تاریخ پیامبران عبرانی و پیامبر اسلام و دوازده امام و خلفای عرب و پادشاهان ایران (چهار طبقه بیش از اسلام و یازده طبقه پس از آن) است تا شاه عباس (۹۹۶-۱۰۳۸ق) از طبقه صفویان، شجره خاندان مغول و عثمانی تا سلطان عثمان خان است.

شروح و حواشی:

۱- تحفه سلیمانی = سبحة الاخبار؛ صفی قلیخان (قرن ۱۱)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۴۰۲

آغاز: سپاس علی الاطلاق و ستایش باستحقاق اول باری خلایق حکیم قدیم حضرتنه اولسونکه وجود عالم بل عالم وجود آنک بحر جودندن بر قطره در و شهود نور ظهور آنک ظهور نور شهودن بر لمحه بر بر مبد عدد که بر کلمه کن ایکه؛ **انجام:** وزیر دلیر اصف تدبیر همتیله فتح تسخیر اولندی فی سنه المزبور و متنازع فیه له و مسقو و فراق اولان چهرین قلعه سی فتح اولندی عن ید وزیر اعظم مصطفی پاشا حق سبحانه و تعالی اول پادشاه جلیل الشانی حق سبحانه و تعالی نیچه فتوحات ایله مشرف ایلیه امین.

چاپ عکسی فاکسیمیله سبحة الاخبار در ترکیه به زبان ترکی و خط لاتین؛ بی‌کا، بی‌تا؛ صفحه عنوان انگلیسی تصاویر مینیاتورها است، متن: درویش محمد بن شاه رمضان، مینیاتور: حسین استانبولی، نظارت: شکوکت رادو؛ جلد: تیماج عنابی، ۱۷گ، اندازه: ۱۸×۳۰سم [ف: ۱۹ - ۵۲۸]

● **سبحة البنان و ورد اللسان = صلواتیه** / دعا / عربی

subḥat-ul banān wa wird-ul lisān = ṣalawātīya

خوارزمی

xārazmī

صلوات و دعایی است که مؤلف در مدح ائمه اثنی عشریه (ع) انشا نموده است.

آغاز: اللهم صل علی الراسخ اصله فی النجوم و الشامخ فرعه فی النجوم المعصوم من کل ذنب المفضل علی البریة فی الذر المطهر فی الستودع و المستقر امام الرسل البررة و الملائکة السفرة کشاف الحنادس و الظلم ...

انجام: صاحب الزمان محمد بن الحسن بن علی بن محمد بن علی بن موسی بن جعفر بن محمد بن علی بن الحسین بن علی الذی یملا طباق الارض قسطاً وعدلاً

چاپ: در میراث اسلامی ایران، دفتر هفتم، به کوشش ابوالفضل حافظیان، ۱۳۷۷ش

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۵۴۸/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: احمد بن یوسف بن عبد علی بن فیاض بن عبدعلی بن مفضل الخفاجی اصلا الغناقوی مسکنا، تا: سلخ شعبان ۱۰۳۸ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۵۶پ-۱۵۷پ)، ۵ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۳۷ - ۴۶]

● **سبحة الصبیان** / شعر / عربی به ترکی

sobhat-os-sebyān

تاریخ تألیف: ۱۰۳۳ق

منظومه‌ای است در لغت عربی با شرح ترکی آنها با بیان بحرهای

عروض که ناظم آن معلوم نیست.
[کشف الظنون ۹۷۵/۲؛ فهرس المخطوطات الترکیة العثمانية التی اقتنتها دار الکتب القومية ۱۱/۱مصر]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۵۳-۷/۵۳
آغاز: نام خدا ذکر ایده لوم ابتداء ×× منزل مقصوده او در رهنما / نام خدا او اسامی کلام ×× اکه بناء نوله اوله تمام؛ **انجام:** رهب وخوف ورعب خشیت قور قودر ×× کنه وقصوی خاتمه پایان کار / بر اثر قوتاکه قاله یادکار ×× بر عمل قبل سکا اوله یارغار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۷۹]

● **سبحه صفا** / شعر / فارسی
sobhe-ye safā

ظهیرالدوله، علی بن محمد ناصر، ۱۲۸۱ - ۱۳۴۲ قمری
zahīr-od-dowle, ‘alī ebn-e mohammad nāser (1865 - 1924)

مثنوی عرفانی است و در پایان ده بندی که در کنگره کلاه انوشیروان نوشته بوده است آمده است.
[الذریعة ۱۲۶/۱۲؛ مشار ۹۳۳؛ طرایق ۴۴۷/۳؛ رجال ایران ۳۶۷/۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۸۹۹]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۵۱۵
آغاز: حمد بی حد ذات پاکی را سزاست ×× کو خلایق را به نیکی رهنما است / خاک را جان داد و ادراک و بیان ×× تا شناسد داده خلاق جان؛ **انجام:** شکر حق را که به نامت ای غلام ×× ختم شد «سبحه صفا» گو و السلام
خط: نسخ خوش، کا: شمس الذاکرین، تا: ۲۰ ذیقعده ۱۳۰۸ق، به دستور ظهیر الدوله؛ مجدول، با سرلوح به اکلیل؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه ابری، ۵۲گ، ۱۴ سطر [ف: ۳ - ۴۴۷]

● **سبحة المرجان فی آثار هندوستان** / ادبیات / عربی
subḥat-ul marjān fī āṯār-i hindūstān

آزاد بلگرامی، میر غلامعلی بن نوح،۱۱۱۶-۱۲۰۰ قمری
āzād-e belegrāmī, mīr qolām-‘alī ebn-e nūh (1705 - 1786)

تاریخ تألیف: ۱۱۷۷ق
در اوصاف هند که در آیات و روایات آمده و بیوگرافی گروهی از علما و بزرگان آن سرزمین با نمونه‌هایی از اشعار و آثار ادبی آنان و بعض از امتیازات بدیعی در کلام عرب و آنچه تعلق به زنان دارد از فن مغازله و عشق‌بازی، با توضیح و شرح بعضی از لغات مشکل و عبارت‌هایی که احتیاج به توضیح داشته، در چهار «فصل»: ۱. فیما جاء فی ذکر الهند فی التفسیر و الحدیث؛ ۲. ذکر العلماء؛ ۳. محسنات الکلام؛ ۴. المعشوقات و العشاق.
آغاز: تبارک من جعل السبعة المعلقة حیرة لعیون العقلاء و صیر السواجع المطوقة زینة لغصون ...
انجام: ابقی الله الوری فینا افادته ما نضر الغیث نبت السهل و الجبل
چاپ: مشار عربی، ص۵۱۴؛ بمبئ، ملک الکتاب، ۱۳۰۳ق، سنگی، ۲۹۸ص

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۷۶۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۶۶ق؛ مجدول؛ اهدایی: رهبری،فروردین۱۳۷۲؛کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا، رویه کاغذ سبز، ۳۲۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۹×۳۰سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۴۲۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۲۳۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** و هین کمیت و میت بمعنی، العین شمس
خط: نسخ، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف (نسخه به خط مؤلف دانسته شده و نباید درست باشد و گویا دو برگ آخر و فهرست کتاب در آغاز به خط وی باشد)؛ مصحح؛ مهر: مؤلف «فقیر آزاد»؛ (بیضی) جلد: تیماج مشکی، ۲۸۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۶ - ۱۹۶]

● **سبحه معما** / معما / فارسی
sobhe-ye mo‘ammā

وفا شیرازی، ابوالقاسم بن علی اشرف، ق۱۳ قمری
vafā šīrāzī, ab-ol-qāsem ebn-e ‘alī ašraf (- 19c)

تاریخ تألیف: رمضان ۱۲۵۲ق
یکصد نام از نام‌های اشخاص معروف را هر نامی در یک یا دو بیت به طور تعمیه به نظم کشیده شده پس از آن به شرح و توضیح می‌پردازد و در شرح بنا بر آن است که در کمال اختصار و ایجاز خالی از تعمیه و الغاز باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۷۷/۱
آغاز: فاطمه چو در تناسب تألیفی اوفتد نه و پنج ×× بگیر ثالث او را مشرف بفکر صحیح ... تناسب تألیفی سه عدد است که نسبت فضل اعظم بر اوسط بقیاس بفضل اوسط بر اصغر مثل نسبت اعظم باشد بر اصغر
خط: نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۳پ-۱۰ر)، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف: ۲ - ۳۳۹]

● **سبحه هزار دانه** / ادبیات / فارسی
sobhe-ye hezār dāne

سمنانی، منصور

semnānī, mansūr

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۴۱
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۳۱ق [رایانه]

● **سبحه هزار دانه (منتخب)** / شعر / فارسی
sobha-ye hezār dāna (mn.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۵۷
آغاز: مرحبا ای عشق نیکوکارها ×× وی بداغت گرمی بازارها؛ **انجام:** ور بخندم لحظه بی اختیار ×× سالها باید نشستن اشکبار
۲۲۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۷گ (۵۸۳-۵۹۹)، ۱۶ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۸ - ۳۱]

● **سبر القرائح** / چند دانشی / عربی
sabr-ul-qarā'iḥ

محمد بن ابی بکر
mohammad ebn-e abī-bakr

به درخواست: ظهیرالاسلام احمد بن ظهیرالدین محمود
مؤلف در ابتدای کتاب در انگیزه خود بر تألیف کتاب نوشته که ظهیر الاسلام احمد بن ظهیر الدین محمود بن ابو البقاء از ایشان خواسته تا ابیاتی را مرتب کند در معماها و مشکلات نحوی و لغوی به همراه اشعار ادبی که اعراب و معانی آن اشعار مشکل باشد و در نتیجه مطالعه آن ذوق و استعداد پسرش ابو البقاء عبدالرحمن بر انگیخته شده و به تتبع و تفحص درباره مشکلات اعراب و الفاظ تشویق گردد. مؤلف در اجابت به آن درخواست کتاب حاضر را در دو مقدمه و سه فصل به رشته تحریر در آورد. مقدمه اول در شرح معماها و مشکلات، مقدمه دوم در تقسیم معماها و معضلات و فصول کتاب در بیان ابیات شعری و شرح آن می‌باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۳۲۱/۲
آغاز: الله احمد اولا و هو بالحمد اولی و اشکره علی ما اسدی من النعم؛ **انجام:** و لیس لها لسان فهذا آخر ما عنینا ایراده من انواع الالغاز ... و علی آله و صحبه الاکرمین.
کا: اسحق بن محمد بن حسن استرآبادی، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۳۷گ (۱۵پ-۵۱پ)، اندازه: ۸/۵×۱۶سم [ف: ۱۲ - ۴۴]

● **سبزی‌کاری** / کشاورزی / فارسی
sabzī-kārī

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۶۸
ترجمه از فرانسه؛ خط: شکسته ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۶گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۴۸۳]

● **سب صحابه (ترجمه)** / کلام و اعتقادات / فارسی
sabb-e sahāba (t.)

سید احمد شاکر افندی، ق۱۴ قمری
seyyed ahmad šāker afandī (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۰۴ق
این کتاب به سال ۱۲۵۶ق به وسیله سید محمود مفتی بغداد به رشته تحریر در آمد و علت نوشتن آن هم تشاجری است که بین علمای اهل سنت لاهور در گرفته بود، ولی مدتها در بوته عدم انتشار بود تا سال ۱۳۰۱ ق که پسر زاده او به نام سید احمد شاکر افندی به امر والی بغداد آن را انتشار داد و در سال ۱۳۰۴ق اصل آن به فارسی ترجمه شد و به نظر ناصرالدین شاه رسید.
[فهرستواره منزوی ۳۳۸/۹]

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۶
آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی سید المرسلین و خاتم النبیین؛ **انجام:** همین مختصر که لباب او نتیجه کلمات رساله معهود باشد بعرض حضور مبارک برسانند. شنبه بیست و دوم شهر ربیع المولود اتمام پذیرفت ۱۳۰۴
درین نسخه از صفحه ۱ تا ۱۰۳ ترجمه اصل کتاب و از صفحه ۱۰۷ تا ۱۱۵ خلاصه آن ترجمه آمده؛ خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: شنبه ۲۲ ربیع الاول ۱۳۰۴ق، جا: بغداد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۵۸۰گ، ۲۵ سطر (۱۱×۲۲)، اندازه: ۱۹×۳۰/۲سم [ف:۱-۶۵]

← السبعة ≻ کتاب السبعة

● **السبعة = الاجساد السبعة = کتب الاجساد السبعة = الرسائل السبع الجابرية = الکواکب السبعة** / کیمیا / عربی
as-sab'a =al-ajsād-us sab'a = kutub-ul ajsād-is sab'a = ar-rasā'il-us-sab'-ul jābrīya = al-kawākib-us sab'a

جابر بن حیان، ۱۲۰ - ۱۹۸ ؟ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

علمای کیمیا از فلزاتی که در کیمیا کاربرد دارد «جسد» تعبیر می‌کنند، جابر بن حیان در بیان خصوصیات و احکام هفت فلز طلا، نقره، مس، سرب، قلع، آهن و خار چینی که در این علم کاربرد زیاد دارند کتابی به نام «کتب الاجساد السبعة» تألیف نموده در هفت قسم به نام‌های: ۱. کتاب الذهب؛ ۲. کتاب الفضة؛ ۳. کتاب النحاس؛ ۴. کتاب الاسرب؛ ۵. کتاب القلعی؛ ۶. کتاب الحدید؛ ۷. کتاب الخارصینی. این کتاب شامل تمامی هفت کتاب مذکور است.

[التراث العربی، سزگین ۲۵۷/۴؛ ریحانة الادب: ۱۰۸/۵ تا ۱۱۳]

شرح و حواشی:

۱– البرهان فی اسرار علم المیزان؛ جلدکی، علی بن ایدمر (–۷۶۲)

۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۸۲۴/۹–۳۵/۴

آغاز: بسمله وهو منسوب الی زحل من کتب الاجساد السبعة الذابیة المنسوبة الی الکواکب السبعة فی التراکیب وعلم المیزان الفه جابر بن حیان الحمدلله علی جزیل نعمه ونعوذ به من حلول نقمه

خط: نسخ، کا: محمد صالح بن عباس جهرمی کاشانی، تا: ۱۱۱۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج، ۲۵گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۴×۳۷سم [ف: ۶ – ۳۳۰۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۲/۴۹

آغاز: الحمد لله علی جزیل نعمه و اعوذ من حلول نقمه ... و قد نسبنا کتابنا هذا من هذه الکتب السبعة الی الاسرب؛ **انجام:** و لیس یجب لک علینا اکثر من هذا البیان فافکر فیما قلناه لک فان لم تفهمه فراج النظر و کرره.

خط: نسخ ریز، کا: بهائی بن احمد عاملی کاظمی، تا: اواخر قرن ۱۲ یا اوایل قرن ۱۳؛ مصحح، محشی، در پایان، ۵ برگ مطالبی در کیمیا به نقل از جابر، ابن سینا، هر مس، رسیوس، خالد، محمد بن زکریا رازی، ارسطو، اسکندر، اسطانس و دیگران آمده، تاریخ ساختگی کتابت نسخه سال ۸۶۲ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱گ (۱۰۴–۱۱۴)، ۴۸ سطر، اندازه: ۸×۱۸سم [ف: ۳۲ – ۹۹]

۳. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۱۱۸

آغاز: بسمله. و هو منسوب الی زحل من کتب الأجساد السبعة ... الحمدلله علی جزیل نعمه و نعوذ به من حلول نقمه بما یستحق و ان کنا معترفین بالتقصیر ... کتابنا هذا من الکتب السبعة الی الاسرب؛ **انجام:** فراجع النظر و کرره فان الله یهدیک اذا تفرغت الیه و سألته هدایتک انشاء الله تعالی، تمت الکتاب الفضة المنسوبة الی القمر من الکتب السبعة المنسوبة الی الکواکب السبعة، فی التراکیب و علم المیزان.

چهار رساله (اسرب، قلعی، حدید و فضه) آمده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۱۹/۵سم [ف: – ۱۷۱]

۴. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۰

آغاز: الحمدلله علی جزیل نعمه واعوذ من حلول نقمه بما یستحق ... معترفین بالتقصیر فی جمیع شکره و انکالنا علی فضله و عفوه؛ **انجام:** فان الله یهدیک اذا تضرعت الیه و سألته هدایتک ان شاء الله تعالی تمت الکتاب الفضة المنسوبة الی القمر.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۹ جمادی الثانی ۱۲۷۳ق، جا: دارالسلطنة الکبیر؛ جلد: تیماج زرشکی، ۳۴گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱ – ۱۴۱]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۹/۱

دو کتاب از کتب هفت گانه: الف: کتاب الاسرب ب: کتاب القلعی؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ – ۱۷۶]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:بدون شماره

دارای رساله های: ۱. کتاب الاسرب، ۲. کتاب القلعی، ۳. کتاب الحدید، ۴. کتاب الذهب، ۵. کتاب النحاس، ۶. کتاب الخار، ۷. کتاب الفضة؛ بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱ – ۱۲۲]

← سبعة أبحر ‹ مظفرنامه

● **السبعة اجزاء** / کلام و اعتقادات / عربی

as-sab‘at-u ajzā’

سموقی، علی بن احمد، ق۵ قمری

sammūqī, ‘alī ebn-e ahmad (- 11c)

جزء اول از هفت جزء است در فرائض و اعتقادات در زیان و مسائلی مربوط به اخلاق و آداب.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۱۸/۱

آغاز: الحمد لمولانا مظهر الکلیات و غایة الفکر العقلیات مبدع الاسماع و الصفات الحاکم بذاته علی الذوات

نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان–رم ۹۱۱؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲۳گ (۳–۲۵) [عکسی ف: ۲ – ۳۷۷]

● **سبعة اشکالات من المواقف** / کلام و اعتقادات / عربی

sab‘at-u iškālāt-in min-al mawāqif

قسطلانی، مصطفی بن محمد، – ۹۰۱ قمری

qastalānī, mostafā ebn-e mohammad (- 1496)

وابسته به: المواقف؛ عضدالدین ایجی، عبدالرحمن بن احمد (۷۰۰–۷۵۶)

رساله ابطال و رد هفت جواب کمال الدین حسین اردبیلی است از هفت اشکالی که سید ابوالمعانی (یا ابوالمعالی) وارد نموده بر مسلک چهارم اثبات صانع که در کتاب مواقف آورده شده است. این نسخه فاقد دیباچه است به همین جهت مؤلف آن به تحقیق شناخته نشد. مؤلف پس از نقل عبارت شرح مواقف در بیان مسلک چهارم که مورد رد و ایراد است آورده: «انتهی مقالته بعبارته و اورد علیه المدقق العالی المتعالی السید الابد ابوالمعانی ایرادت دقیقه بدیعة عدها لا یزید عن تسعة قد تصدی لدفع کلها و رفع جلها الفاضل البهی و الکامل المولی کمال الدین حسین الاردبیلی و نحن نورد هما بعبارتهما مع ما سنح لنا اثناء التحریر من غیر اجالة النظر و التفکیر الخ» این نسخه حاوی هفت اشکال است. گمان می‌رود این همان رساله باشد که کشف الظنون (ج ص۵۶۳) برای مصلح الدین مصطفی کستلی (متوفای ۹۰۱ق) یاد کرده و آن را چنین توصیف نموده: «و

رسالة فی سبعة اشکالات علی شرح المواقف کتبها اجوبة عنها». عناوین دخول و خروج در مطالب به «قال المدقق المورد و قال الفاضل المجیب و اقول» می‌باشد.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۷۳

آغاز: قال صاحب مواقف الکلام المسلك الرابع و هو ما وفقنا لاستخراجه؛ **انجام:** اذ لا شیئی تجب وجوده و تمنع عدمه علی هذا الفرض و الله موفق للصواب

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۷گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۴ - ۱۵۳]

● **سبعة اقالیم** / جغرافیا / عربی

sab'at-u aqālīm

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۹۳/۷

خط: نستعلیق، کا: محمد نصیر گیلانی، تا: ۱۰۵۷ق؛ ۵گ (۱۰۹پ-۱۱۳پ)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۶۷]

← سبعه جامی ‹ هفت اورنگ

● **سبعه حسنیه** / شعر / فارسی

sab'e-ye hasanīye

فروغ، رضا

forūq, rezā

شامل ۵۲ قصیده در ستایش حضرت علی، پیامبر، امام حسن و امام حسین چند قصیده در مدح ناصرالدین شاه قاجار و یک قصیده در باب حضرت عیسی (ع)، از جمله قصیده‌ای در ستایش حضرت علی (ع) مشتمل بر ۷ مطلع و نیز قصیده‌ای دیگری در مدح همان امام با ۵ مطلع.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۲۴۷

آغاز: بسمله، هذا کتاب سبعه حسنیه من کلام اقل السادات سید رضا متخلص به فروغ، در ستایش ولی مطلق و خلیفه بر حق: تا یار فکند از رخ گل نافه چین را ×× آراست خورشید فلك روی زمین را؛ **انجام:** مرا این عمر ... که مدح تست (؟) در آفاق جهان یکسر خجسته یادگار ... انجامه: تمت قصاید المشتملة علی مدح اسدالله الغالب مظهر العجایب علی بن ابیطالب علیه و آله السلام من تألیفات احقر العباد سید رضا المتخلص به فروغ بن سید ابراهیم سنه ۱۲۹۱ در غرقه درس دولت منزل اشرف الاعیان حاجی محمد صادق خان ادام الله عمره و دولته. راقم الحروف نیز خود مصنف این کتاب و لقد فرغت من تسویدها در ۱۷ شهر ربیع الثانی امید که به چشم رضا نگرند و از خطایش در گذرند.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۷ ربیع الثانی ۱۲۹۱ق، جا: غرفه درس اشرف الاعیان حاجی محمد صادق خان؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۰گ، ابعاد متن ۷×۱۲، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۹ - ۳۲۸]

← سبعه زلالی ‹ سبعه سیاره

● **سبعه سماویه = تعلیقات** / عرفان و تصوف / فارسی

sab'e-ye samāvīya = ta'līqāt

قمی، علیقلی بن قره چغای، ۱۰۲۰؟ق۱۱ قمری

qomī, 'alī-qolī ebn-e qara čoqāy (1612 - 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۶۹ق

شامل هفت تعلیقه (مقاله) در عرفان و سلوک.

آغاز: الحمد لله ... و بعد این تعلیقاتی حکیمیه ...

[الذریعه ۲۲۵/۴؛ فهرستواره منزوی ۱۶۵/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۶۲۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** محمد علی بن قرچغای خان عفی الله عنهم بمحمد و آله تم تم.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۲۵/۲

همان نسخه بالا [اهدائی ف: - ۲۹۰]

● **سبعه سیاره** / شعر / ترکی

sab'e-ye sayyāre

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه، ۸۴۴-۹۰۶؟قمری

amīr 'alī-šīr-e navā'ī, 'alī-šīr ebn-e kīčakne (1441 - 1501)

این اثر مثنوی چهارم خمسه ترکی زبان نوایی بوده و در پیروی و جواب مثنوی هفت پیکر خمسه نظامی گنجوی سروده شده است.

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول زرین و فیروزه‌ای، با شمسه مذهب مرصع ممتاز، دو صفحه اول تمامی متن مذهب مرصع ممتاز به سبک کار هرات، با چهار کتیبه، یک سرلوح مرصع مذهب مزدوج ممتاز؛ تملک: سلیمان بن محمد خان قاجار؛ کاغذ: عادلشاهی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی ساغری مذهب، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳ - ۹۰]

۲. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۸۲/۸

آغاز: ای سپاسینک دیما کته ایل تیلی لال ×× ایلاکاتیل سیندین اولدی تیلکا مقال؛ **انجام:** یتتی افلاک نی انکایا رایت ×× یتتی اقلیم ایلن خریدار ایت ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی سیاه، ۵۲گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۴سم [ف: ۳ – ۱۱۰۸]

● **سبعه سیاره = هفت گنج = سبعه زلالی** / شعر / فارسی
sab'e-ye sayyāre = haft ganj = sab'a-ye zolālī
زلالی خوانساری، محمد حسن، – ۱۰۳۱ ؟ قمری
zolālī xānsārī, mohammad hasan (- 1622)
زلالی تخلص محمد حسن خوانساری است که از دانشمندان قرن دهم هجری بوده و شاگردی حضرت میر محمد باقر داماد را نموده و در این کتاب مکرر به مدح وی و شاه عباس کبیر (۹۹۶–۱۰۳۸ق) و میرزا حبیب الله صدر پرداخته است. نام هفت مثنوی زلالی عبارت است از: ۱. محمود و ایاز؛ ۲. حسن گلوسوز که برابر مخزن الاسرار نظامی ساخته شده؛ ۳. آذر و سمندر؛ ۴. شعله دیدار؛ ۵. میخانه؛ ۶. ذره و خورشید؛ ۷. سلیمان نامه

[الذریعه ۴۰۴/۹؛ نسخه‌های منزوی ۲۰۰/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۳
شامل شش مثنوی از سبعه زلالی می‌باشد: ۱. آذر و سمندر، ۲. شعله دیدار، ۳. میخانه، ۴. محمود و ایاز، ۵. ذره و خورشید، ۶. سلیمان؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۹۰گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۳×۲۳سم [ف: ۳ – ۳۳۷]
۲. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴۷ ـ ج
انجام: نام این نامه ساز میخانه ×× صوری و معنویش پیمانه / وصف ایشان که قصه مار است ×× هر قدر کم فسانه بسیار است
شامل: ۱. میخانه، ۲. آذر و سمندر، ۳. سلیمان نامه، ۴. شعله دیدار، ۵. حسن گلوسوز، ۶. ذره و خورشید، ۷. محمود ایاز، دیباچه‌های این منظومه‌ها از ملا طغرا است، نسخه آشفته است و گویا محمود ایاز را ندارد؛ خط: نسخ، کا: مجدالدین علی شوشتری، تا: یک‌شنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷۱گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۴×۲۴سم [ف: ۱ – ۵۲۳]
۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۱۴/۲
شامل: حسن گلوسوز با دیباجه منثور، مثنوی میخانه با دیباجه منثور، آذر و سمندر با دیباجه منثور، ذره و خورشید با مقدمه منثور، سلیمان نامه با مقدمه منثور، شعله دیدار با مقدمه منثور، محمود و ایاز؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کشمیری، جلد: مقوای روکش تیماج سورمه‌ای مذهب، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۱×۲۲/۹سم [ف: ۳ – ۴۹۰]

● **سبعه سیاره** / شعر / فارسی
sab'e-ye sayyāre
رشید تبریزی، – ۱۰۸۱ قمری
rašīd-e tabrīzī (- 1671)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۶۶/۴
انجام: از نسیم بهار ختم سخن ×× چون شدم عندلیب دستانزن / بهر تاریخ «سبعه سیار» ×× گل باغ ابد شد آینه دار
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: میشن ضربی، ۷۴گ (۲۱پ–۹۴ر)، ۱۵ سطر [ف: ۸ – ۲۵۹]

● **سبعه سیاره** / هیئت / فارسی
sab'e-ye sayyāre

[فهرستواره منزوی ۲۹۶۴/۴]

قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۵۷۱/۴
آغاز: بسمله این رساله ایست در دانستن سبعه سیاره به پیش خواص وعوام معلوم است که شمس هر برجی را؛ **انجام:** پس بهر برج از ان وخانه شمس گیری وجامه نیدن
خط: نستعلیق، کا: محمد علی حائری سنقری، تا: ۱۳۳۷ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۱۹سم [ف مخ: ۱ – ۲۶۱]

● **سبعه سیاره** / هیئت / فارسی
sab'a-ye sayyāra

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۶۲۰/۴
در سبعه سیاره و خمسه متحیره و هفت روز در ماهی نحس؛ خط: نستعلیق، کا: میر رضای حسینی استرآبادی بور کیانی، تا: ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۵گ (۲۶پ–۳۰ر)، ۱۲ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۱۶ – ۶۵۷]

← سبعه کاشفی > لوایح القمر

● **سبعة من الادعية تسمى بكافية** / دعا / عربی
sab'at-un min-al ad'īya tusamyā bi-kāfīya
دعاهایی است مروی از امامان.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۱۳۷/۳
آغاز: بسمله. الحمدلله الذى اذاق قلوب العارفين من لذة مناجاته و حلاوة الانقطاع اليه. و بعد لما كان ارفع المقامات و اعلاها. معرفة الا و زلفاه و الوصول اليه و نجواه؛ **انجام:** انجام: و خطره عندى جليل كبير و انت عليه قدير، يا سميع يا بصير انجام: بالجود الاعم على العالمين منان من دعوات ائمة هادته و مؤتلفه من كلمات عترة زاكية. فليجتهدان لا يحرم من فوائدها فى الاسبوع
خط: نسخ، کا: محمد المدعو بالتقی بن ابوالحسن، بی‌تا؛ سپس

دعای «یا من دلع لسان الصباح» و حدیث‌هایی به عربی (۲۶۵پ-۲۶۶پ)؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۵۰گ (۲۱۶پ-۲۴۰ر و ۲۴۱پ-۲۶۵ر)، ۲۳ سطر (۹/۵×۱۸)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۱ - ۱۳۶]

← سبعة من المقائیس المنطقیة > الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة

← سبعة من المقائیس المنطقیة (ترجمه) > الجمل من الادلة المحققة لبقاء النفس الناطقة (ترجمه)

● **سبع سماوات** / چند دانشی / فارسی

sab'-a samāvāt

فتحی، فتح الله بن مصطفی، ق ۱۰ قمری

fathī, fath-ol-lāh ebn-e mostafā (- 16c)

تاریخ تألیف: ۱۰۶۷ق

کتابی است در احکام نجوم و مختصری از طب و حساب و زراعت که مصنف آن را از کتب هندی انتخاب و سپس به فارسی ترجمه کرده است. این کتاب دارای هفت «سماء» و هر سماء مشتمل بر چند ستاره است. فهرست سموات آن چنین است: ۱. احکام ولادت؛ ۲. احکام ترویج؛ ۳. احکام سفر؛ ۴. احکام عمارات؛ ۵. احکام زراعت؛ ۶. ضوابط استخراج؛ ۷. متفرقات.

آغاز: بسمله بسم چون زیب هر کتاب آمد ×× الله از دل برون شتاب آید ... مترجم الانتخاب فقیرضعیف حقیرا ابوالفتح فتحی المعروف بفتح الله ابن شیخ مصطفی بن شیخ عبدالشکور قارومی اسحاقی ساکن موضع

انجام: تا مرا خاتمه به خیر بود ×× غیر محتاج دل زغیر بود / باللنبی یا الله الاکرام ×× چو خیر او نبود واشفع وارحم

[فهرستواره منزوی ۲۹۶۴/۴]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۱۵۸/۲-۷/۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: ابی الحسن بن شیخ محمد اکرام، تا: ۶ ذیقعده ۱۲۳۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۷۲گ، ۱۲-۱۶ سطر، اندازه: ۱۷×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۸۰]

● **سبع سنابل** / عرفان و تصوف / فارسی

sab'-a sanābel

چشتی بلگرامی، عبدالواحد ابراهیم، ۹۱۶-۱۰۱۷ قمری

čaštī belegrāmī, 'abd-ol-vāhed ebrāhīm (1511 - 1609)

تاریخ تألیف: ۹۶۹ق

رساله‌ای است عرفانی مشتمل بر هفت «سنبله»: ۱. عقاید و مذاهب؛ ۲. پیری و مریدی؛ ۳. ترک، قناعت، توکل و تبتل؛ ۴. درویشان و حسن اخلاق ایشان؛ ۵. خوف و رجا؛ ۶. حقایق وحدت و ظهور آثار معرفت و محبت؛ ۷. متفرقات.

آغاز: عنوان جمیع حمد خداوندی را که رنده گردانید اراضی قلوب ... اما بعد می‌گوید ... مفلس بی مایه عبدالواحد ابراهیم مزارعانی(فهرستواره)

چاپ: هند، کانبور، مطبع نظامی، ۱۲۹۹ق، سنگی، وزیری، ۲۳۵ص، با تقریظ و قطعه تاریخ‌هایی از مولوی عبدالعلی صاحب(مصحح مطبع نظامی)، محمد عبدالرحمن خان شاکر متخلص به شاکر، حافظ محمد ابوسعید خان صاحب بن خانصاب متخلص به سعید، به سعی و اهتمام محمد عبدالرحمن خان بن محمد روشن خان متخلص به شاکر، به نفقه و اعانت غلام مجتبی و محمد کرم خان، به درخواست مولوی احمد میان بن شاه محمد فضل الرحمن

[نسخه‌های منزوی ۱۷۰۷؛ مشترک پاکستان ۱۵۴۲/۳؛ دانشنامه ادب فارسی (هند، پاکستان، بنگلادش): ۱۷۳۹/۴؛ مشار فارسی ۲۹۲۰/۳؛ فهرستواره منزوی ۴۶۷/۷]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۹۴۸/۶

آغاز: سنبله اول در عقاید و مذاهب بدان ای طالب صادق هر که طالب چیزی باشد او را لابدست که نخست ماهیت و حقیقت آن چیز بداند؛ **انجام:** قوله تعالی «و العاقبة للمتقین» و اینجا سنبله را تمام گردانم و عذر هدایت و ضلالت هر یکی را این کلمات برخوانم ... چو سلامت به لب گور برم ×× احسنت بر این چستی و چالاکی ما ... باقی شش سنبله سلوک مینماید این یک سنبله عقاید در اینجا درج ساخته فالله خیر حافظا و هو ارحم الراحمین.

سنبله نخست را داراست؛ خط: نستعلیق، کا: عمر، تا: قرن ۱۳؛ سه برگ در پایان نسخه حاوی مطالبی پراکنده در مورد (قصص الشوارب،کوه قاف، نماز و ...) به نقل از کتاب‌هایی چون کنز الاخیار و ترغیب الصلوة آمده، اشعاری از مؤلف در متن گنجانده شده وی در این سنبله به منقولات بی پایه سعی در کاستن از فضایل سادات و شیعیان نموده تا شاید فضیلتی برای دیگران دست و پا کند؛ کاغذ: شرقی، ۱۳گ (۴۳ر-۵۵ر)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۳۵ - ۳۸۶]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۴۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بر محرومی و بی نصیبی خود اطلاع یابم و بر خود پسندی و خود نمائی نشتابم و ما توفیقی الا بالله ... محمد و اله اجمعین برحمتک یا ارحم الراحمین.

خط: نستعلیق، کا: عبدالجلیل بن خر الله، تا: ۱۵ رمضان ۱۳۰۰ق تا ۱۲ صفر ۱۳۰۱ق، جا: موضع کالکا ضلع شهر انباله؛ تملک: سید احمد شاه ضلع پیشاور؛ جلد: مقوایی، ۲۶۵ص (۲-۲۶۶)، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۰×۳۰/۵سم [ف: ۵۰ - ۳۱]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۷۷/۷-ف

نسخه اصل: گنج بخش ش ۱۳۵؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۶]

● **السبع الشداد** / فقه / عربی
as-sab‘-uš-šidād
میرداماد، محمد باقر بن محمد، - ۱۰۴۱ ؟ قمری
mīrdāmād, mohammad bāqer ebn-e mohammad (-1632)

تاریخ تألیف: ۱۰۲۳ق
پاسخ به هفت پرسش مشکل است در مسائل اعتقادی و فقهی مشتمل بر هفت «مقاله»، دارای فصول و تختمه با این عناوین: ۱. در تحقیق علمی فقه، مشتمل بر سه فصل؛ ۲. تحقیق در انحصار احکام در خمسه، مشتمل بر دو فصل؛ ۳. تحقیق ترک جمیع مندوبات از کبائر، مشتمل بر دو فصل؛ ۴. تحقیق مکروه در عبادات، مشتمل بر دو فصل؛ ۵. تحقیق بطلان نماز در مکان غصبی، مشتمل بر سه فصل؛ ۶. تحقیق قیام رکن در نماز، مشتمل بر دو فصل؛ ۷. در تناقضی که در کلام شهید واقع شده که نیت معصیت معصیت نیست، مشتمل بر سه فصل؛ تختمه: در تحقیق حدیث «نیة المؤمن خیر من عمله». در آن از افق مبین و عیون المسائل الفقهیة و الحواشی المعلقات علی کتاب الکافی و ایماضات و تشریفات یا صحیفه ملکوتیه و تقویمات و تصحیحات یا تقویم الایمان و صراط مستقیم (همه از خود میر) یاد شده است.
آغاز: و به نستعین و الاستیفاق من الله العزیز ... الحمدلله الملک المهیمن الحق المبین رافع سماء العقل و ما هد مهاد الیقین ... و بعد، فاحوج المربوبین ... محمد بن محمد یدعی باقر الداماد ...ها انا ایتکم بطلبتکم المرغوب فیها بالالحاح ... عن افراد رسالة جامعة تجمع سبعاً شداد من مقالات فحصیة ...
انجام: فی مقالات هذه الصحیفة. و الحمدلله رب العالمین، حق حمده ... قد بلغ نجز التحریر محلته من التحلیل فی تحریمة عام ۱۰۲۳ق ... علی یمین مصنفها ... محمد باقر الداماد الحسینی، ختم الله له بالحسنی، حامداً مصلیاً مسلماً مستغفراً.
چاپ: مشار عربی، ص۵۱۴؛ ایران، تهران، ۱۳۱۷ق، با تصحیح شیخ محمود بروجردی، سنگی، رقعی، به سعی و اهتمام حاج شیخ احمد شیرازی، با الاعضالات العویصة
[الذریعة ۱۲/۱۲۸؛ کشف الحجب ۳۰۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۶۷/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد مؤمن بن جلال الدین محمد شاگرد مؤلف، تا: ۱۰۳۶ق؛ محشی با نشان «منه دام ظله»؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی قهوه‌ای، ۸۶ص (۲۹۰-۳۷۵)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹/۳سم [ف: ۵ - ۱۳۷]
۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۴۴/۸-عکسی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود ۱۰۴۶ق؛ با گواهی قراآت با امضای نگارنده، محشی با نشان «منه»؛ ۸۹ص (۵۴۰-۶۲۸) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۴]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹۵/۲ و ۲۴۰۰/۲-ف
خط: نستعلیق، کا: محمد صادق بن قرچغای، تا: ۱۰۸۶ق، جا: اصفهان؛ مقابله شده ۱۹ صفر ۱۰۸۶، محشی با نشان «منه دام ظله» با سماع؛ کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج سرخ لایی،۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۸۳] و [فیلمها ف: ۱ - ۶۷۹]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۸۴/۳ط
آغاز: برابر؛ **انجام:** و التصدیقات اللازمه فهذا حق القول الفصل فیه.
خط: نستعلیق، کا: محمد باقر بن محمد حسینی شهیر به داماد، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج عنابی، مذهب، ۲۳ص (۴۰-۶۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۴/۳ - ۵۵]
تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۱۰/۳-ف و ۳۴۵۲/۳-ف
نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۲ - ۱۰۰ و ۱۴۶]
۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۳۸۹
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۰۲۲ و ۱۰۳۲ق؛ محشی با نشان «منه»، مصحح، مقابله شده؛ تملک: ملا احمد نراقی با تاریخ ۱۲۱۱؛ مهر: «عبده محمد رضا الحسینی»، «المتوکل علی الله تعالی محمد رضا الحسینی»، «محمد رضا بن محمد صفی الحسینی ۱۱۸۵»، «عبده احمد بن محمد مهدی»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج عنابی، ۹۲گ، ۱۸ سطر (۷×۱۶/۵)، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۱۲ - ۹۵]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۶۸/۱
کا: عبدالغفار محمد بن ملایحیی رشتی، تا: قرن ۱۱؛ از روی نسخه اصل، محشی با نشان «منه مدظله العالی، منه دام ظله العالی»، با اجازه قرائت و روایت سید دامادست به نویسنده آن؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۵۳گ (۱پ-۵۳ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۸ - ۴۷۵]
۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۱۴۰/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** عن خروج المعزوم علیه من القوه الی الفعل خیر من مجرد العمل المفترق فی الوجود عن اقتران انیه ولیکن هذا آخر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در حیات مؤلف؛ مصحح، با امضای بلاغ به خط مؤلف، محشی از مؤلف با عناوین «منه مدظله»؛ جلد: مقوایی، ۴۵گ (۶۵پ-۱۰۹پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۷]
۸. گلپایگان؛ امام جمعه، محمد حسن؛ شماره نسخه:۴۹/۲
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، در حیات مؤلف؛ ۶۰گ (۱۹پ-۷۸پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۵۸]
۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۲/۲
بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «دام ظله العالی»؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۳ص (۱۷-۹۹)، ابعاد متن: ۵×۱۲، اندازه:

۱۰×۱۹سم [سنا: ف: ۱ - ۹۹]

۱۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۸۳۷/۶

خط: نسخ، کا: ابوالفتح گیلانی، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه مدظله العالی، لمحرره جمال الدین»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸۵گ (۲۶۴پ-۳۴۸پ)، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۸ - ۴۳۴]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۳۷/۴

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ در حاشیه تختمه عبارت «لقد ابتدأ قراءة ایدالله» و در صفحات بعد تا انتهای رساله: «بلغ قراءة ایدالله» دیده می‌شود، در انتها اجازه‌ای از مؤلف آمده؛ ۴۴ص (۸۱ - ۱۲۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۷۴]

۱۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۰۶/۲ و ۲۱۷۹/۲ عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** عن خروج المعزوم علیه من القوه الی الفعل خیر من مجرد العمل المفترق فی الوجود عن اقتران انبیه ولیکن هذا آخر ...

خط: نستعلیق، کا: مرتضی بن مرنضی کاشانی، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۲۰۸پ-۲۵۲پ)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۶] و [عکسی ف: ۶ - ۲۲۳]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹۱/۲ و ۲۴۸۹/۲-ف

خط: نسخ، کا: علی اصغر شاهمیرزادی، تا: ذیقعده ۱۱۰۴ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۶ - ۴۸۰] و [فیلمها ف: ۱ - ۷۰۱]

یزد؛ علومی، شیخ علی؛ شماره نسخه:۵۳/۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۴ - ۴۴۴]

۱۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۵۷۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق تحریری مخلوط به شکسته، کا: شیخ حسین بن محمد تقی مازندرانی ساروی، تا: سلخ شوال ۱۱۱۴ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نباتی صیقلی، جلد: تیماج مشکی، ۳۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱/۲×۲۱/۲سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۹۰]

۱۵. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۷/۱۱

کا: حسین جرپادقانی، تا: ربیع الثانی ۱۱۵۱ق، جا: یزد؛ ۲۴گ (۲۹۱پ-۳۱۴ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: ۸۲]

۱۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۹۷۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** المقالة الثالثة فصل قد وقع فی کلام الاصحاب رضوان الله تعالی علیهم و الفقهاء من العامیة

موجودی آن تا اول مقاله سوم است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۱۶گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۱ - ۲۹۱]

۱۷. آران کاشان؛ محمد هلال؛ شماره نسخه:۱۲۲/۲

آغاز: ... فما انا بمبشر من تلقأ نفسی و لکن ان هی الا صبغة الله ومن احسن من الله صبغة والتکلان فی الاصابة علی عصمة من الله و من امتن من الله عصمة المقالة الاولی و فیها فصول ثلثه فصل؛ **انجام:** سموم الانسان و سمامه فمه و مجراه [...] ومسام الجسد ثقبه کذا فی القاموس المسام المنافذ من عبارات الاطباء و قد ذکره الازهری فی کتابه کذا فی المعرب.

خط: نسخ، کا: غلامرضا بن محمدعلی بن جعفر بن حسن بن نورالوری بن ابی الحسن خطیب بیدگلی آرانی کاشانی، تا: ۱۹ شعبان ۱۲۲۲ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی با امضای «منه ره»؛ جلد: گالینگور قهوه‌ای، ۱۷گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: - ۸۵]

۱۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: مقوایی، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۲]

۱۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۱۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ مهر: «عبده حسن الحسینی» (بیضی)؛ جلد: مقوایی، ۲۷گ (۱پ-۲۷پ)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۴]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۱۰۵/۱

خط: نستعلیق، کا: میر نجم الدین سید جعفر بن حاجی میر هاشم حسینی، تا: ۱ رجب ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۶گ (۲پ-۶۷پ)، ۱۲ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۱۱۴]

۲۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۳۰۰/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فصل قد وقع فی کلام الأصحاب ان الله تعالی و الفقهاء من العامیة ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم مشکی، ۱۶گ (۶۳پ-۷۸ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [مؤید: ۱ - ۲۶۵]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۸۶۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و لیس المعنی بذلک ان مجرد العزم المنفک عن خروج المعزوم علیه من القوة الی الفعل خیر من مجرد العمل المفترق فی الوجود عن اقتران النیة

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ واقف: ملکزاده کوثر، آبان ۱۳۲۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج یشمی، ۸۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۵ - ۵۳۷]

● سبع شداد / هیئت / عربی

sab'-un šidād

حکیم، ابن کمال الدین حسین

hakīm, ebn kamāl-od-dīn hoseyn

در علم هیئت است و مؤلف آن به‌طوری‌که در مقدمه ذکر شده

«ابن کمال الدین حسین ... عطاء الله حلیم» می‌باشد. کتاب مشتمل بر هفت «باب» است.

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:ف۲۸۲/۲

آغاز: بسمله – اما بعد حمدالله القیم السموات العلی و الصلوه علی نبیه شمس الضحی؛ **انجام:** قد تمت هذه الرساله الشریفه المسمی بسبع شداد و کتب احد من الفقراء فی شهر صفر – ختم بالخیر و الظفر – تمت

بی‌کا، بی‌تا؛ محشی؛ ۲۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۵×۱۰/۵سم [ف: ۱ – ۲۶۵]

← سبع المثانی > قرآن کریم
← سبع المثانی > بحر الاسرار
← سبع المثانی > مظفرنامه
← سبع المثانی > نخبة العقول فی علم الاصول

● **سبع المثانی** / شعر / فارسی

sab'-ol masānī

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ – ۷۵۳ قمری

xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e 'alī (1291 - 1353)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۹

خط: نستعلیق، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه متن غبار زرافشان، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی، مذهب، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳ – ۴۷۴]

● **سبع المثانی** / شعر / فارسی

saab'-ol masānī

زرگر اصفهانی، نجیب الدین رضا، ق۱۱ قمری

zargar-e esfahānī, najīb-od-dīn rezā (- 17c)

تاریخ تألیف: ۱۰۷۵ق

به نظم و نثر است در عرفان؛ عنوان‌ها: هذه جذوات من نار جلال العشق الربانی، الباب الرابع فی العشق الالهی، الخاتمه فی عزة اهل اسرار الولایة و قلة اصحاب الهدایة.

آغاز: ای احد فرد بذات قدیم ×× بر تو گریزیم ز دیو رجیم / خواستی از جود کنی بنده خلق ×× یافت ز ذات تو وجودی عدیم

انجام: چونکه روحش فارع آید زین بدن ×× هیچ نکند جز بقرب هو وطن / حشر او با چارده معصوم کن ×× با محبانش تمام از بیخ و بن

[الذریعه ۱۳۰/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۹۰۱]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: رویه ساغری، ۱۵۳گ، ۲۵ سطر شش ستونی (۱۸/۲×۲۴/۵) [ف: ۳ – ۴۴۸]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۲۲

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ذیحجه۱۲۸۳ق، به دستور دبیر الملک [نشریه: ۲ – ۸۴]

۳. شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه:۷

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۵ – ۲۱۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۰۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج مشکی، ۷۰۱ص، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۱۰ – ۲۹۱]

۵. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۸۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۱۱]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۷۱

خط: نستعلیق، کا: محسن حالی، تا: ۱۳۲۵ق؛ سرگذشت او در ص ۴۵۹ هست، مصحح، با فهرست اصطلاحات، در ص ۴۶۷ سرگذشت آقا میرزا احمد نویسنده نخستین کتاب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۳۴گ، ۲۵ سطر (۱۸×۲۸)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۹ – ۱۲۴۰]

● **سبع المثانی** / زیارات، دعا / فارسی

saab'-ol masānī

خاتون آبادی، محمد حسین بن صالح، – ۱۱۵۱ قمری

xātūn-ābādī, mohammad hoseyn ebn-e sāleh (- 1739)

زیارات هفت امام علیهم السلام (امام علی، امام حسن، امام حسین، امام کاظم، امام جواد، امام هادی، امام حسن عسکری علیهم السلام و مقام حضرت صاحب الامر علیهم السلام) و آداب اعمال اماکن مشرف را که در حوالی امکنه آن امامان علیهم السلام است به اختصار آورده است و چون مشتمل بر کیفیت زیارات هفت امام است به «سبع المثانی» مسمی شده است و در یک «مقدمه» و پنج «باب» و «خاتمه» برگزار شده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی سید المرسلین محمد و آله الطاهرین و لعنة الله علی اعدائهم ابدالابدین ... دربیان زیارات روضات عرش درجات اعنی روضه مطهره حضرت امیر المومنین ...

[فهرستواره منزوی ۴۶۸/۷]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۶۹/۱۶

آغاز: برابر **انجام:** و نیت چنین کند که هفت بار گرد خانه

می‌گردم جهت وداع خانه از برای رضای خدای تعالی پس هفت بار گرد خانه گردیده دو رکعت نماز طواف در مسجد گذارد ونیت چنین کند که دو رکعت نماز طواف وداع خانه می‌گذارم از برای رضای خدای تعالی پس بیرون آمده متوجه وطن شود
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۴۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۸]

● **السبع المثانی** / فضایل و مناقب، شعر / عربی

as-saab'-ul-maṯānī

اصفهانی، محمد کاظم بن محمد صادق، ۱۲۰۵ - ۱۲۷۳ قمری

esfahānī, mohammad kāzem ebn-e mohammad sādeq (1791 - 1857)

منظومه‌ای در ۱۵۰ بیت شعر و در آن از معجزات ائمه معصومین یاد شده است.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۵۵/۲

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی عظم حلمه فعفا؛ **انجام:** و بعد اوسحقا لاعداء الله

در فهرست ناشناس آمده؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمعه پایان جمادی الاول ۱۲۴۰ق، محشی؛ کاغذ: فرنگی کبود، جلد: حنایی، ۱۴ص (۳۶۹-۳۸۲) [ف: ۱۰ - ۱۶۹۷]

۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹ص (۲۱-۳۹)، ۸ سطر (۷×۱۰/۵)، اندازه: ۱۵×۱۶سم [ف: ۷ - ۲۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۷۹/۲

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج مشکی، گ (۸پ-۱۴ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۸ - ۱۳۴]

● **السبع المثانی** / تاریخ معصومین / عربی

as-sab'-ul maṯānī

هروی، محمد تقی بن حسینعلی، ۱۲۱۷ - ۱۲۹۹ قمری

heravī, mohammad taqī ebn-e hoseyn-'alī (1803 - 1882)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۲۸ ذیحجه ۱۲۹۰ق

در حالات و فضایل و مناقب و مصائب معصومین علیهم السلام با خاتمه‌ای در بیان مرگ و عالم پس از مرگ در دو جلد مشتمل بر هفت «باب» دارای فصول.

آغاز: الحمدلله الذی من علی ذرات الکائنات ... اما بعد فیقول المذنب الجانی و الخاطی الفانی

انجام: و الترحم علی مؤلفه الجانی بما بنجیه من اهوال البرزخ و المعاد و لنختم الکتاب بحمد الله المنعم الوهاب

[الذریعة ۱۲/۱۲۹؛ فهرستواره منزوی ۳/۱۶۷۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸۵

آغاز و انجام: برابر

ج ۱ و ۲؛ خط: شکسته نستعلیق و نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۲ جمادی الاول ۱۲۹۲ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۲۰گ، ۲۵ سطر (۱۰/۵×۱۸)، اندازه: ۱۵×۲۳سم [ف: ۲۸ - ۶۴۲]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۷ق؛ کاغذ: فرنگی [نشریه: ۱۱ - ۹۰۱]

اصفهان؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۲

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۲۹۹]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۹۳

آغاز: الحمد لله و سلام علی عباده ... و بعد فهذا المجلد الثانی من کتاب السبع المثانی تألیف العبد الجانی؛ **انجام:** فالحمد لله اولا و آخراً و الصلاة علی أمنائه باطناً و ظاهراً

جلد دوم و دارای سه باب آخر است که از احوال حضرت سجاد تا حضرت حجة علیهم السلام می‌باشد با خاتمه‌ای در بیان موت؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن شیخ صادقی لاهیجانی، تا: سه‌شنبه ۱۵ صفر ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۰۸گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۱۸۶]

۴. اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

بی‌کا، بی‌تا [نسخه پژوهی: ۱ - ۱۵۱]

● **سبع المثانی** / مواعظ / فارسی

sab'-ol masānī

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵-قرن ۱۳ قمری

raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī' (1801 - 19c)

کتابی است به سبک مجالس وعظ و خطابه، مرتب بر سیزده مجلس و یک خاتمه. در آغاز هر مجلس آیه‌ای را مطرح و با استشهاد به احادیث و داستان‌های تاریخی و اشعار به شرح و بسط موضوع پرداخته، آیه مبارکه نور، برخی از آیات اول سوره مبارکه بقره و آیات مبارکه سوره شمس مورد ترجمه و تفسیر شده است و در پایان هر مجلس به ذکر مصیبت اهل بیت پرداخته است.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۴۳/۲

آغاز: سر نامه نام خدای کریم ×× که رحمان خلق است و باشد رحیم / پس از تسمیه مدح ختم رسل ×× که باشد شفیع و نبی و کریم بسمله أحمده و أصلی علی أحمده و علی آله و عترته إلی

أمده؛ **انجام:** بعوض آب تیری دو شعبه بر چله کمان گذاشتند و بر حلقوم آن طفل رضیع زدند که از بازوی آن حضرت بیرون شد الا لعنة الله

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۶۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۱۵۹گ (۸۹پ–۲۴۷ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۱ – ۵۵۰]

● **سبع المثانی** / ادبیات / فارسی

sab'-ol masānī

روح افزائی، محمد بن محمد صالح، ق۱۳ قمری

rūh-afzā'ī, mohammad ebn-e mohammad sāleh (- 19c)

در ادب به فارسی

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۲۶۲

کتاب چهارم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۷۸گ، ۲۰ سطر (۱۴×۲۰)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱۶ – ۲۲۹]

● **السبعون = کتاب السبعین** / کیمیا / عربی

as-sab'ūn = k.-us-sab'īn

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری

jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

جابر هفتاد کتاب در علم کیمیا تألیف نموده و این کتاب کل این هفتاد رساله را دربر دارد. بعضی عناوین آن از این قرارند: ۱. التجمیع، ۲. الباب، ۳. الایضاح، ۴. المنی، ۵. الهدی، ۸. النعوت، ۹. العهد، ۱۰. السبعة، ۱۱. الحی، ۱۲. الحکومة، ۱۳. البلاغة، ۱۵. خمسة عشر، ۱۶. الکفو، ۱۷. الاحاطة، ۱۹. القبة، ۲۰. الضبط، ۲۱. الاشجار، ۲۲. المواهب، ۲۳. العطاء، ۲۴. الملاعب، ۲۵. المخنقة، ۲۶. الاکلیل، ۲۷. الخلاص، ۲۸. الوجیه، ۲۹. الرغبة، ۳۰. الخلقة، ۳۱. الهبة، ۳۲. الروضة، ۳۳. الناصع، ۳۴. النقد، ۳۵. الطاهر، ۳۶. اللیلة، ۳۷. المنافع، ۳۸. الکعبة، ۳۹. المصادر، ۴۰. الجرح، ۴۱. التفسیر، ۴۲. التلخیص، ۴۳. الوجوه، ۴۴. الباهر، ۴۵. الجوهر، ۴۶. الهدی، ۴۷. الاجناس، ۴۸. الزینة، ۴۹. الحقائق، ۵۰. القرار، ۵۱. العروس، ۵۲. السلف، ۵۳. الظاهر، ۵۴. التکرار، ۵۵. المحن، ۵۶. الخاتم، ۵۷. القرمز، ۵۸. الاختلاط، ۵۹. الحدود، ۶۰. الاغراض، ۶۱. الغسل، ۶۲. التدابیر، ۶۳. المنهاج، ۶۴. الخدع، ۶۵. حلولات الزیبق، ۶۶. المشتری، ۶۷. المریخ و الشمس، ۶۸. اللام، ۶۹. الظرایف.

چاپ: ۱۰ رساله اول آن با ترجمه فرانسه در ۱۹۸۳م در پاریس چاپ شده است.

[تاریخ التراث العربی، سزگین ۲۸۲/۴ و ۳۲۲–۳۴۴ و ۳۷ و ۲۳۷؛ کشف الظنون ۱۴۲۴/۲؛ هدیة العارفین ۲۴۹/۱؛ الذریعه ۳۰۸/۲۶؛ الاعلام زرکلی ۱۰/۲؛ منتخبات من نوادر المخطوطات العلمیه، ص۸۰–۸۴؛ اعلام الحضارة العربیة الاسلامیة، ج۱، ص۲۲۱–۲۲۲ و رساله‌های آن جدا جدا در ص۲۲۵–۲۶۰؛ معجم التاریخ التراث الاسلامی، ۷۵۵/۱]

شرح و حواشی:

۱– شرح کتاب السبعین

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۹۷/۱

تا کتاب ۶۹ در نسخه هست؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۷۳۲ق [نشریه: ۲ – ۱۱۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۴۸/۱

آغاز: بحسب ما علیه رای الحذاق فی علم الخواص اذ قد خصصنا هذه المقالة بالقول فی ذلک؛ **انجام:** فانهما متی امتزجا لم یزد احدهما بالاخر لعله تغایر هما فان شککت فی انا اختلطنا جزءا من الفضة بجزء

از مقاله چهاردهم تا پایان کتاب؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با امضای مقابله ای با نسخه‌ای مغلوط؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ (۱ر–۴۵پ)، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۲۰ – ۳۰۱]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۶۷/۵

آغاز: بسمله، هذا کتاب السبعین لجابر بن حیان (ره) قال و سمینا کتابنا هذا کتاب الباب بمعنی انه تذکر فیه الباب الاعظم بالتدبیر الثانی؛ **انجام:** و صلی الله علی من لا نبی بعده و السلام، تمت

خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قرمز، ۴گ (۱۷پ–۲۰ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۳/۲سم [ف: ۶ – ۴۴۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۷۲/۴

آغاز: الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد خاتم النبیین و امام المرسلین و علی آله الطاهرین اما بعد فان الوصف قد طال فی امر الباب الاعظم؛ **انجام:** و ذلک الثانیة لانه قد الف النار فی هذا الوقت ثم اخرجه بعد جفافه.

کتاب چهارم از کتب سبعون است که با عنوان «المقالة الرابعة» ذکر شده؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۰۷پ–۱۰۹ر)، ۱۸ سطر [ف: ۳۶ – ۱۰۸]

۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۲

آغاز: کتاب الباب و هو الثانی من السبعین، المنی فی تدبیر الحجر، الحی، الخمسة عشر، اللغو، المواهب، الملاعب، الخمسة عشر، اللغو، المواهب، الملاعب، الاکلیل، الخلاص، الوحیة، الرغبة، الروضة، المنافع، المصادر، الجمع

بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [نشریه: ۲ – ۱۱۳]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۴۹/۱

آغاز: الحمد لله و الصلاة علی ... قد تقدم لنا کتاب غیر هذا سمیناه کتاب اللاهوت ذکرنا فیه اصول هذه الصناعة فی الشیء الاعظم؛

نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی – پاکستان ۱۹۹۷۹؛ خط: نسخ، کا: محمود حمدی، تا: دوشنبه ۱۰ رجب ۱۳۴۵ق؛ از روی

نسخه احمد پاشا تیمور به شماره ۶۷ کیمیا در دار الکتب المصریه (ص ۲۶۵)، همو در پنج‌شنبه ۸ شعبان ۱۳۴۵ از روی نسخه کتاب خانه نورالدین بک مصطفی در مصر (ص ۲۸۵)، همو در روز شنبه ۲۴ شعبان ۱۳۴۵ از همان کتابخانه (ص ۳۰۸)، همو در روز سه‌شنبه ۲۰ رمضان ۱۳۴۴ از نسخه دار الکتب المصریه شماره ۱۴ کیمیا (ص ۳۴۳)؛ ۳۴۳ص (۱-۳۴۳) [عکسی ف: ۶ - ۷۱]

۷. **تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۱۱**

بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۵گ، ۱۹ سطر (۱۴/۵×۸/۵)، اندازه: ۱۳/۷×۲۲/۳سم [ف: ۲۹/۲ - ۶۱۰]

۸. **قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۵-۱۰۵۵-۶/۱۴۵**

آغاز: بسمله المقالة الاولی من کتاب الخواص الکبیر الموازینی المعروف بکتاب التجمیع قال جابر بن الحیان الصوفی ره الحمدلله حمداً کثیراً کما هو اهله ومستحقه؛ **انجام:** لعلة تغایر بهما فان شککت فی انا اذا اختلطنا جزا من الفضة بجزوا من الذهب

کل مقالات هفتاد گانه را شامل است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، دارای علامات بلاغ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۱گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۶ - ۳۲۸۹]

← السبعیات ⪢ معلقات السبع

● **السبعیات = منتخب کتاب السبعیات** / حدیث / عربی

as-sb‘īyāt = mn. k.-is-sb‘īyāt

سجزی، هبة الله بن عبدالجبار، ق۶ قمری

sejzī, hebat-ol-lāh ebn-e ‘abd-ol-jabbār (- 12c)

تاریخ تألیف: ۵۱۴ق

حدیثهاست با سند آنها

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۹۲/۶-عکسی

آغاز: بسمله. اخبرنا الحافظ ابو محمدعبدالقادر بن عبدالله الرهاوی قرآءة علیه و انا اسمع فی صفر سنة ست و ستمایة بحران، عن الشیخ الامام الاجل الکبیر صدرالدین شیخ الاسلام ابوعروبة عبدالهادی بن ابی سعد محمد بن عبدالله بن عمر بن مأمون السجزی، هذا اتی علیه فی جامع سجستان فی شهر ربیع الآخر سنة اثتین و ستین و خمس مایة عن الشیخ الامام ابونصر هبة الله بن عبدالجبار بن فاخر بن معاذ بن احمد قراه علیه بسجستان فاخر به فی شهور سنة اربع عشرة و خمس مایة؛ **انجام:** فقد احبنی و من احبنی کان معی فی الجنة.

نسخه اصل: گویا در ترکیه و عکس آن نزد استاد بدیع الزمان فروزانفر بوده؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، تا: ۲ یا ۳ ربیع الاول ۶۲۲ق؛ ۳۵ص (۳۵۱-۳۸۵) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۷]

● **السبعیات = معجزات النبی** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی

as-sb‘īyāt = mo‘jezāt-un nabī

تعداد ۷ معجزه از معجزات حضرت محمد مصطفی (ص)، که در هنگام تولد آن حضرت در مکه واقع شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۴۷/۵ کر

آغاز: بسمله، ولد رسول الله علیه السلام یوم اثنین و ظهرت من حملها سبع معجزات فی ولادته؛ الأولی کل حامل یلحقه العناء و المشقة من حملها و والدة رسول الله لم یلحقها العناء و المشقة فی حملها؛ **انجام:** و السادسة أن الحلیمة ضیر رسول الله علیه السلام لاینزل اللبن أحد ثدییها فلما وضعتها فی فم رسول الله علیه السلام نزل اللبن و السابعة لما ولد رسول الله علیه السلام خرج أموات من زوایا الکعبة خرج من الزاویة

خط: نسخ، کا: حاجی سید مصطفی بن سید حسن دده بن سید محمد بن حسن صوفی، تا: ۱۱۵۲ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، ۲گ (۱۳۰ر-۱۳۱ر)، ۱۹سطر [ف: ۴۰/۲ - ۱۹۰]

● **السبعیات فی مواعظ البریات = السباعیات** / تاریخ، اخلاق / عربی

as-sb‘īyāt fī mawā‘iẓ-il barīyāt = as-sabā‘īyāt

ابونصر همدانی، محمد بن عبدالرحمن، ق۱۰ قمری

abū-nasr-e hamedānī, mohammad ebn-e ‘abd-or-rahmān (- 16c)

در گرامی بودن شماره هفت از روی اخبار و داستان‌های پیامبران و پاکان همچنان‌که در آیین اسماعیلیان هم این شماره بسیار گرامی است. این دفتر پس از دیباچه دارای هفت «مجلس» است به نام یکی از روزهای هفته از شنبه تا آدینه و هر یکی دارای سرآغازی است کوتاه که در آن آیه و خبری درباره آن روز آمده و پس از آن بساط آن مجلس است. در بساط مجلس یکم از فریفتن هفت کس هفت کس دیگر را در شنبه یاد شد، در بساط مجلس دوم آفریده شدن هفت چیز که هر یکی هم هفت هستند در یک‌شنبه، در بساط سومی هفت گونه برتری دوشنبه، در چهارمی کشته شدن هفت کس در سه‌شنبه، در پنجمی کشته شدن هفت بدکیش به هفت چیز، در ششمی رفتن هفت پیامبر نزد هفت کس، در بساط مجلس هفتم داستان هفت زناشویی یاد گردید. (دانش پژوه)

آغاز: الحمدلله العزیز الغفار الملک الجبار المهیمن الستار ... قال الشیخ الامام الاجل ابونصر محمد بن عبدالرحمن الهمدانی رحمة الله علیه: اعلم ان الخالق الباری

انجام: فاعطیت الجمعة و الجنة مع امتی و الجنة هدیة لهم و الله اعلم بالصواب

چاپ: تونس، ۱۱۴ص، ۱۲۸۰ق؛ فاس، ۲۱۷ص، ۱۲۹۵ق.

[معجم المطبوعات ۱۸۹۷؛ کشف الظنون ۹۷۷/۲ و ۲۰/۲ و ۹۷۴/۲؛ اعیان الشیعه ۴۹/۴؛ ریحانة الادب ۲۲۴/۴؛ معجم المؤلفین ۱۵۷/۱۰]

شرح و حواشی:

۱- السبعیات فی مواعظ البریات (ترجمه) (۲ عنوان)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۶۸۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۷۲ق، ترقیمه: «الحمدلله الذی هدانا لهذا ... وافق الفراغ من کتابة کتاب السبعیات فی مواعظ البریات للهمدانی رحمه الله فی شهر رمضان معظمة سنة (و) اثنین و سبعین و ثمان مائة»؛ مصحح، مجدول؛ کاغذ: شرقی، ۹۴گ (۲-۹۵)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۴ - ۵۹۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۴۳
آغاز: و هی قول تعالی لا اله الا الله محمد رسول الله قوله تعالی و ألزمهم کلمة التقوی، السابع زین الدنیا بالأقالیم السبعة الأول؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن علی، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ محشی؛ کاغذ: شرقی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۱گ، ۱۵ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲×۱۵/۵سم [ف: ۳۹ - ۵۹۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۱۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: عبدالحلیم بن عبدالکریم، تا: ۱۰۴۹ق، جا: لاهور؛ اهدایی: رهبری، بهمن۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج نیلی، ۹۴گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۸۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۱ ط
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد بن یوسف لهنوری شافعی، تا: ۱۰۶۳ق [مختصر ف: - ۴۴۴]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۹۴/۱
خط: نسخ، کا: محمد تقی بن برجعلی قزوینی، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیقعده ۱۰۶۸ق؛ مصحح؛ تملک: محمد محسن بن محمد طاهر؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۸گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۷]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۵۹۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۶ جمادی الاول ۱۰۸۰ق؛ واقف: رضا نائینی، مرداد ۱۳۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج عنابی، ۸گ، مختلف السطر مورب، اندازه: ۱۳×۲۶سم [ف: ۲۶ - ۲۹۵]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۱۸۸۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: ابن عبدالله (مخدوش است)، تا: قرن ۱۲؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا روکش مشمع زیتونی،۱۱۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۸۸]

۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۷۰/۶
آغاز: هذا الکتاب السبعیات فی مواضع (عظ) البریات الامام العالم العامة الهمدانی رحمة الله. بسم الله الرحمن الرحیم و به ثقتی الحمدلله المنزه عن النظیر و القرین المقدس عن الوزیر؛ **انجام:** والله تعالی اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب ... تمت الرسالة السبعیان بعون الله العالم لسر و الخفیات علی ید اقل العباد میرزا بن بایزید بن یعقوب البستی فی بلدة مصر القاهره جامع الاظهر فی رواق الاکراد تحریرا فی اواخر شهر ذی الحجة سنه ۱۱۵۷ هزار و صد و پنجاه و هفت
کتاب کهنه‌تر از این تاریخ است؛ خط: تحریری، کا: میرزا بن بایزید بن یعقوب بستی، تا: اواخر ذیحجه ۱۱۵۷ق، جا: مصر جامع ازهر؛ ۷۸ص (۱۷۷-۲۵۴)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [نشریه: ۳ - ۳۴۸]

۹. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۶۹/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی درون و کناره‌ها سرخ، ابعاد متن: ۱۶×۲۰، اندازه: ۱۷×۲۷سم [نشریه: ۳ - ۲۲۳]

۱۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۸۳۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، اردیبهشت۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۱۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۸۹]

● **السبعیات فی مواعظ البریات (ترجمه)** / اخلاق / فارسی
as-sb'īyāt fī mawā'iẓ-il-barīyāt (t.)
وابسته به: السبعیات فی مواعظ البریات = السباعیات؛ ابونصر همدانی، محمد بن عبدالرحمن (-۱۰)
ترجمه تحت اللفظی نیکویی است از رساله «السبعیات» ابونصر محمد بن عبدالرحمن همدانی، مانند ترتیب اصل در هفت «مجلس».
[فهرستواره منزوی ۶/۴۸۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۱۵/۱
آغاز: الحمدلله الملک الجبار ... خداوند ما جلت قدرته و علت کلمته و توالت آلا و تتابعت نعماؤه هفت چیز را به هفت چیز بیاراست؛ **انجام:** دعا گویید ما را ای عزیزان ×× لحدها تنگ و تار راه دشوار
خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه اواخر شوال ۹۴۴ق؛ مجدول؛ جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ (۲پ-۵۱ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲۵ - ۱۲]

● **السبعیات فی مواعظ البریات (ترجمه)** / اخلاق / فارسی
as-sb'īyāt fī mawā'iẓ-il-barīyāt (t.)
وابسته به: السبعیات فی مواعظ البریات = السباعیات ابونصر همدانی، محمد بن عبدالرحمن (-۱۰)
[فهرستواره منزوی ۶/۴۸۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۹۵/۱

آغاز: بسمله، الحمدلله الملک الجبار العزیز الغفار الواحد القهار ... قال قطب الدین بن عبدالرحمن همدانی: ایزد تعالی بیشترین آفرینش‌ها را هفت به هفت آفرید؛ **انجام:** تمام شد قصه ابراهیم علیه الصلاة و السلام، با پدرش آذر و با نمرود بن کنعان و الله اعلم بالصواب.

تنها دارای پنج مجلس می‌باشد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: حدود قرن ۱۲؛ محشی، مجدول؛ کاغذ: شرقی، ۷۱گ (۱پ-۷۱پ)، ۱۵ سطر (۱۱/۵×۱۹)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۳۷ - ۲۰۴]

● **سبعیات مواعظ** / مواعظ / فارسی

sab‘īyāt-e mavā‘ez

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۸۴

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

● **السبعیة من القرآن و الاحادیث النبویة** / حدیث / عربی

as-sab‘īya min-al qur‘ān wa-l aḥādīṯ-in nabawīyya

تاریخ تألیف: شعبان ۹۶۷ق

در این رساله سخن از هفت‌گانه‌هایی است که در قرآن و احادیث اهل بیت آمده و بدون مقدمه وارد بحث شده و مجموعاً ۶۵ نوع هفت‌گانه را یاد می‌کند و بیشتر از روایات بهره برده است. مجموعه این ۶۵ نوع را می‌توان به پنج دسته تقسیم کرد: ۱. استناد به روایاتی که در جوامع روایی قابل دسترسی است، ۲. استناد به روایاتی که در جوامع روایی نیست، ۳. مطالبی که مضمون روایت است ولی مؤلف به عنوان روایت نیاورده، ۴. مطالبی که مضمون روایت نیست و استنباط خود مؤلف است، ۵. استناد به آیات قرآن که در ذیل آن اقوالی از معصوم و غیرمعصوم آمده است. مؤلف از مجمع البیان متأثر است و در مواردی عین عبارات آن استفاده شده است. بیشتر توجه مؤلف در نقل روایات خصال شیخ صدوق بوده است. از مؤلف در رساله یادی نشده ولی با توجه به تاریخ اتمام رساله «شعبان ۹۶۷ق»، از عالمان قرن دهم بوده است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه رسالة وجیزة فیما یتعلق بالاعداد السبعة التی هی آخر الاعداد.

انجام: و مصلین علی سید الانام محمد و آله الکرام ما تعاقب الضیاء و الظلام ...

چاپ: آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش، با تصحیح حسین درایتی

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۹۶/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... و بعد فهذه رسالة وجیزة فیما یتعلق بالاعداد السبعة التی هی آخر الاعداد؛ **انجام:** و مصلین علی سید الانام محمد و آله الکرام ما تعاقب الضیاء و الظلام ...

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با علامت بلاغ؛ جلد: مقوایی، ۲۰گ (۱۲پ-۳۱ر)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۷ - ۳۶۱]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۳۵/۱

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۲۶۵]

← السبعین ≻ السبعون

● **السبعین** / حدیث / عربی

as-sab‘īn

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۰۰/۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۷ق، جا: تفرش؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: گالینگور، ۵گ (۸۷-۹۱)، ابعاد متن: ۸/۵×۲۷/۵، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۶ - ۵۹۶]

● **سبعین مناقب فی فضائل امیر المؤمنین** / فضایل و مناقب، حدیث / عربی

sab‘īn-a manāqib fī faḍā’il-i amīr-il mu’minīn

همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ - ۷۸۶ قمری

hamadānī, ‘alī ebn-e mohammad (1315 - 1385)

هفتاد حدیث است در فضایل امیر المؤمنین (ع) که هر حدیثی را با نقل یکی از کلمات قصار آن حضرت مزین ساخته است. در الذریعه (۱۳۲/۱۲) آن را از میر سید علی همدانی دانسته است.

آغاز: بسمله الحمد لله الذی جعل میامن آثار السیاده الی سماء السعاده اعلی وسیله ... و لما ورد عن رسول الله صلی الله علیه و سلم انه قال ذکر علی عباده سر سری ببشارته و حملتنی اشارته علی ان جمعت سبعین حدیثا مما ورد فی فضائله و مناقبه و مناقب اهل البیت ترغیبا لمجبته ... و اردفت کل حدیث بلطیفة من درر کلامه و جواهر الفاظه اخرجها الغواصون من قعر بحر علمه و لوامع انوار حکمه التی اقتبسها المحققون من مشکاة ولایته و سمیته کتاب سبعین المناقب (کذا) فی فضائل امیر المومنین ... الحدیث الاول عن انس ابن مالک ... قال رسول الله (ص) عنوان صحیفة المومن حب علی بن ابی طالب. اورده صاحب الفردوس

انجام: لوان الریاض اقلام و البحر مداد و الجن حساب و الانس کتاب ما احصوا فضائل علی بن ابی طالب (ع) رواه صاحب الفردوس. تم سبعون حدیث فی فضائل امیر المومنین و امام الموحدین صلوات الله علیه و سلامه.

چاپ: پاکستان، مرکز تحقیقات فارسی ایران و پاکستان، ۱۳۷۰ش، در ضمن احوال و آثار و اشعار سید علی همدانی؛ انتشارات نوید شیراز، با ترجمه و شرح دکتر محمد یوسف نیری، ۲۰۹ ص

[احوال میر سید علی همدانی ص ۲۰۵]

شرح و حواشی:

۱- سبعین مناقب فی فضائل امیر المؤمنین (ترجمه)

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۲/۶-عکسی و ۱۶۳/۶-عکسی
آغاز: برابر؛ **انجام:** اذا خرج من اسری الهوی سلم من علایق الدنیا. تمت الکتاب بحمدالله و حسن توفیقه، و السلام علی من اتبع الهدی.
نسخه اصل: گنج بخش، ش ۴۴۰۹ (گنج ۶۴۷/۲)؛ خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۸۵۱ق؛ در مجموعه رساله‌های همدانی؛ ۱۲۳گ (۱۹۱-۳۱۳) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۸]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۵/۱۱
در فهرست ناشناس آمده. هفتاد حدیث؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۱۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج با مقوا، ۱۱گ (۲۴-۳۴)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۹۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۴۵۰
خط: نسخ، کا: محمد تبریزی، تا: ۹۹۹ق [الفبائی: - ۳۰۳]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲/۱۵-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترکی، جلد: تیماج مشکی، ۶گ (۵۳-۵۸)، اندازه: ۱۴/۵×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۶۰]

۵. یزد؛ جامع کبیر؛ شماره نسخه:۱۷۳/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** من عوائق الدنیا و السلام علی من اتبع الهدی.
در فهرست بدون نام مؤلف، پس از هر نقبتی سخنانی است از علی (ع) با ترجمه فارسی زیر سطرها؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱ [نشریه: ۴ - ۴۰۶]

۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۴۶/۱
خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن مظفر حسین، تا: ۱۵ ذیقعده ۱۲۰۶ق؛ مصحح جلد: مقوایی، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱ - ۲۱۷]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۴/۳۸
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۰ص (۶۵۸-۶۳۹) [عکسی ف: ۳-۲۰۵]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۳۲۳/۲
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، ۱۷گ (۶۲-۷۸)، ۱۱ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۲/۵×۱۷/۵سم [ف: ۴ - ۱۲۵۰]

۹. مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره۲/
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، قطع: خشتی [نشریه: ۷ - ۵۶۰]

● سبعین مناقب فی فضائل امیر المؤمنین (ترجمه) / کلام و اعتقادات / فارسی

sab'īn-a manāqib fī faḍā'il-i amīr-il-mu'minīn (t.)

وابسته به: سبعین مناقب فی فضائل امیر المؤمنین همدانی، علی بن محمد (۷۱۴-۷۸۶)

رساله‌ای مفصل در ترجمه و برگردان کتاب «السبعین فی مناقب امیرالمومنین» نگاشته میرسید علی همدانی به فارسی است که برای استفاده فارسی‌زبانان نوشته شده است، حدیث اول منقول از رسول اکرم (ص) با این مضمون است: «عنوان صحیفة المومن حب علی بن ابیطالب».

مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۹۲/۱
آغاز: حمد بی حد و قیاس بلاانجام و اساس ستایش آن خداندی است که عالم و عالمیان را از پرتو کوکب ولایت و ارشاد ائمه اثنی عشر از ظلالت نجات داد ... و صلوات نامعدود و درود ... اما بعد مخفی نماند بر ارباب دین و دولت و اصحاب ملک و ملت که ... بنابراین هفتاد حدیثی که افضل المحققین و قدوة المدققین ... السید نظام الملة و الدین علی الهمدانی ... ترجمه نماید تا نفع آن خواص؛ **انجام:** اتمام یافت ترجمه احادیث که از معدن رسالت ظهور یافته و کلمات که از ارکان ولایت به وقوع آمده ملتمس از مطالعه کنندگان آنکه مترجم را به فاتحه و دعای خیر یاد کنند
خط: نسخ جلی و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶۵ص، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف: - ۱۸۹]

● سبق و رمایه / فقه / فارسی

sabq va remāye

مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی، ۱۰۳۷-۱۱۱۰ قمری

majlesī, mohammad bāqer ebn-e mohammad taqī (1628 - 1699)

رساله‌ای است در احکام سبق و رمایه به نقل از حلیة المتقین علامه مجلسی.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۵۰۱/۵
آغاز: حضرت اعلم العلماء و الفضلاء در کتاب حلیة المتقین در باب آخر فرموده: فصل دوازدهم در بیان آداب اسب تاختن و تیر انداختن؛ **انجام:** و تقویت دین ایمان و حمایت شیعیان از شر مخالفان بوده باشد تا ثواب عظیم بیابند.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۱ - ۶۵]

● سبک ادبی ناصر خسرو / ادبیات / فارسی

sabk-e adabī-ye nāser xosrov

زوار، همایون، ق۱۴ شمسی

zavvār, homāyūn (- 20c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۷۶
خط: تحریری، کاتب = مؤلف، تا: شعبان ۱۳۷۴ق[مختصر ف:۴۴۵]

● سبک فرخی سیستانی / ادبیات / فارسی

sabk-e farroxī-ye sīstānī

پور زینال، ماهرخ، ق۱۴ قمری

pūr-zeynāl, māhrox (- 20c)

پایان نامه تحصیلی سال ۳۶-۱۳۳۵ش است به راهنمایی دکتر حسین خطیبی در دانشکده ادبیات دانشگاه تهران.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۷۱

آغاز: استاد ... شاید پیش از امر جنابعالی در خصوص تحقیق در سبک فرخی و مطالعه درباره اشعار دلچسب وی هرگز او را چنانچه باید و شاید نشناخته بودم؛ **انجام:** امیدوارم با راهنمایی و کمک جنابعالی در این راه بیش از پیش در تحقیق و تتبع نسبت به اشعار استاد بی نظیر فرخی کوشا باشیم.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۳۶ق؛ مجدول؛ جلد: مقوایی با روکش مشمع، ۳۳گ، ۱۱ سطر (۱۶×۲۳)، اندازه: ۲۲×۲۸سم [ف: ۳۴ - ۴۰]

● **سبک النضار و کسب المفاخر و نثر الدرر و نظم الجواهر** / تاریخ / عربی

sabk-un niḍār wa kasb-ul mafāxir wa naṯr-ud durar wa naẓm-ul jawāher

ابن زکی، عبدالله بن محمد، ق۹ قمری

ebn-e zakī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 15c)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۸۹۷ق

کتابی در بیان سیره مقر اشرف سیفی آقبای کفیل مصر در عهد اشرف قایتبای نگاشته. مؤلف در ابتدا به ذکر تاریخ انبیای الهی و خلفا و حاکمان اسلامی پرداخته و پس از آن، تاریخ حاکمان مصر را آورده و سپس فصولی را به بیان سیره آقبای اختصاص داده است. نسخه اصل خط مؤلف در کتابخانه احمد ثالث ترکیه بوده و تصویری از آن در دارالکتب مصر موجود است.

[الأعلام، زرکلی: ۱۲۷/۴-۱۲۸؛ الضوء اللامع لأهل القرن التاسع: ۵۴/۵-۵۵؛ فهرس المخطوطات المصورة (معهد المخطوطات العربية)، الجزء الثانی (التاریخ): ۱۵۳/۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۰۷عکسی

آغاز: الحمدلله ماد مواء ید الکرم فی سرادق الفضل و الامتنان و ساد بسد الأمن دون یأجوج المخافة طرق العدوان و مؤید بنصره من قلده أمراً فعمل فیه بقوله تعالی ان الله یأمر بالعدل و الاحسان؛ **انجام:** فلها اسوة بکل مردود، و أسال من وقف علی ألفاظ هذه السیرة السنیة و رأی عیباً فلیسدد خللا جل من لاعیب فیه و علاء، و وافق الفراغ منها فی اثناء شهر ربیع الثانی من شهور سنة سبع و تسعین و ثمان مایة، علی ید منشئها عبدالله بن محمد بن عبدالله الزکی الغزیی الحنبلی عفی الله عنه و الحمدلله وحده و صلاته و سلامه علی من لانبی بعده.

نسخه اصل: کتابخانه احمد ثالث منتقل شده به موزه طوپ قاپی سرای استانبول در ترکیه، ش ۳۰۴۶؛ خط: نسخ معرب، کاتب = مؤلف، تا: ربیع الثانی ۸۹۷ق؛ مصحح، مؤلف در کتابت این نسخه از علایم نگارش همچون همزه، ویرگول، نقطه بین جملات، سه نقطه بین مصرع‌ها و ... استفاده کرده، نام کتاب در صفحه عنوان چنین آمده: «کتاب سبک النظار و کسب المفاخر و نثر الدرر و نظم الجواهر من سیرة المقر الاشرف السیفی آقبای الاسد الظافر کافل المملکة العزیة ...» و ۱۳ بیت عربی در وصف کتاب، با یادداشت مطالعه از عبداللطیف محمد بن محمد بدوی در آغاز نسخه؛ ۱۸۰ص، ۱۱سطر [عکسی ف: ۳ - ۴۸۷]

● **سبلان** / حدیث / فارسی

sabalān

احادیث و روایاتی است از رسول اکرم (ص) درباره ی تقدس کوه سبلان.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۶۷۱

آغاز: بسمله. جبل سبلان کوهیست نزدیک اردبیل قال النبی صلی الله علیه و اله من قراء قوله تعالی فسبحان الله؛ **انجام:** از خلق هفت آسمان و هفت زمین هزار شهید از کوه سبلان حشر کنند از امتان من تمت رساله سبلان تحریراً فی نمره ... سنه ۱۲۶۸

خط: نسخ و نستعلیق شکسته، کا: جعفر قلی، تا: ۱۲۶۸ق؛ مهر: «عبده عبدالجمیل ۱۲۹۴» (چهارگوش)، «العبد المذنب شیخعلی» (چهارگوش)، «افوض امری الی الله عبدالباقی» (چهارگوش)؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۱پ-۷پ)، ۱۴ سطر (۱۰×۱۶/۵)، اندازه: ۱۵×۲۲سم [رایانه]

● **سبل الحج (فی مناسک الحج)** / فقه / عربی

subul-ul ḥajj (fī manāsik-il ḥajj)

شبر، عبدالله بن محمد رضا، ۱۱۸۸؟ - ۱۲۴۲ قمری

Šobbar, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad rezā (1774 - 1827)

وجیزه‌ای دارای یک «مقدمه» (در آداب سفر) و سه «مقصد» و «خاتمه» است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۸۸۲

آغاز: بسمله. حمدله. اما بعد فیقول المذنب الجافی و الاسیر الفانی؛ **انجام:** و لا تؤاخذنا بما تعمدنا او اخطأنا او نسینا او جهلنا او اقلنا او کتبنا بمحمد و آله

خط: نسخ خفی، کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۳۶ق؛ اهدایی: رهبری، اسفند ۱۳۷۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا، ۱۰۸گ، ۱۷سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۵۳]

● **سبل السلام** / کلام و اعتقادات / عربی
subul-us salām
قافله باشی، محمد، ۱۲۲۶ق۱۳ قمری
qāfele bāšī, mohammad (1811 - 19c)
تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۲۶۳ق؛ محل تألیف: قزوین
رساله شریفی در معارف الهی و توحید و فضایل و مناقب اهل بیت (ع) که به شکل «سبل، سبل» نگاشته. برای نمونه عنوان یکی از سبلها چنین است: «سبل الذی اوجد وبدا خلق الانسا ن هو المال والمرجع بغایة الغایات فی منتهی الامر فلابد التهیؤ لحضوره.»

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۵۵/۲
آغاز: الحمد لله رب العالمین کماهو اهله ... وبعد فهذه سبل السلام صنفتها لجمیع الانام من الشیعة السالکین
از ابتدا چند برگ موجود است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۷ سطر [ف: ۱ – ۳۳۹]

● **سبل الهدایة فی علم الدرایة = الفوائد الرجالیة = سبیل الهدایة** / درایه / عربی
subul-ul hidāya fī ʻilm-id dirāya = af-fawā'id-ur rijālīyya = sabīl-ul hidāya
تهرانی، علی بن خلیل، – ۱۲۹۶ قمری
tehrānī, ʻalī ebn-e xalīl (- 1879)
رساله‌ای است در علم درایه و رجال، شامل «مقدمه»، سه «باب» و «خاتمه»، بدین ترتیب: مقدمه: دارای دو امر: ۱) سبب الاحتیاج الی علم الرجال، ۲) موضوع هذا العلم؛ باب ۱. تقسیم الحدیث؛ باب ۲. فی من یقبل حدیثه؛ باب ۳. تحمل الحدیث و طرق نقله؛ خاتمه: در مباحث مختلف رجالی و شرح احوال برخی از روات. این کتاب در الذریعة به عنوان «الفوائد الرجالیة» آمده است، مرحوم آقا بزرگ گوید گمان من این است که این فوائد همان «سبل الهدایة» باشد.
چاپ: و قد حققه السید محمود المقدس الغریفی و طبعه فی بیروت سنة ۱۴۳۱

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۰۵/۳
آغاز: نذکر هنا اموراً، الاول، فی بیان سبب الاحتیاج الی علم الرجال، اعلم ان باب العلم منسد فی الجملة فی جمیع الاعصار و الامصار؛ **انجام:** و لم یکن ما اخبربه موهوماً لانه القدر المتیقن من الاجماع القائم علی حجیته
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ اجازه‌ای به خط مؤلف برای سید موسی در پایان و به قرینه اجازه ممکن است کاتب نسخه نیز همان سید موسی باشد؛ کاغذ: فرنگی، ۴۵گ (۸۰– ۱۲۴)، ۲۱سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۳۴ – ۶۳۳]

← سبل الهدی ⟵ نور السبیل

● **سبل الهدی و الرشاد فی سیرة خیر العباد** / تاریخ پیامبر اکرم (ص) / عربی
subul-ul hudā wa-r rašād fī sīrat-i xayr-il ʻibād
صالحی، محمد بن یوسف، – ۹۴۲ قمری
sālehī, mohammad ebn-e yūsof (- 1536)
کتاب مفصلی است در سیره پیامبر اکرم (ص) با عناوین «باب، باب». مؤلف، در تألیف این کتاب از مصادر فراوانی استفاده کرده و مجموع یافته‌های خود درباره سیره رسول گرامی اسلام (ص) را با ملاحظه تمام جوانب در حدود هزار باب، در ۱۳ جزو تدوین نموده است. وی در آغاز کتاب فهرست تمام ابواب را آورده است. او در آغاز هر بخش به نقل احادیث و روایات می‌پردازد و در پایان مسائل لغوی و مشکلات معنای را مطرح می‌کند.
چاپ: قاهره، باهتمام المجلس الأعلی للشئون الاسلامیة، ۱۴۱۸ق، در ۱۲ جلد
[بروکلمان ۲/ (۳۰۴) ۳۹۲؛ کشف الظنون ج ۲، ص ۹۷۸؛ معهد المخطوطات، تاریخ، ج ۵، ص ۱۲۹–۱۳۰؛ معجم التاریخ التراث الاسلامی ج ۵، ص ۳۳۰۶]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۹
آغاز: العباس انه لا مال عنده فقال له رسول الله صلی الله علیه و سلم فاین المال الذی وقیته انت وام الفضل ... ذکر عدد المسلمین و المشرکین الذین شهدوا بدراً؛ **انجام:** قال نعم قال فی من قال فی ینعبس فقال النبی صلی الله علیه و سلم ارکب انت بنفسک فاتناه.
انجامه: «تم الجزؤ الثانی بحمدالله و عونه و حسن توفیقه علی (کذا) ید العبد الفقیر الی الله تعالی احمد ابن الشیخ حجازی القلتی المرزوقی غفرالله له و لوالدیه و لمن دعا بالمغفرة و المسلمین و الحمدلله وحده»
شامل بخش جنگ‌هاست و از بخشی از جنگ بدر و الباب الثامن: فی غزوة بنی سلیم بالکدر (۳۴ر) تا الباب الثمانون: فی ذکر بعد ما افتحه صلی الله علیه و سلم من البلاد را دارد. با افتادگی آغاز ظاهراً این نسخه مطالبی علاوه به متن چاپی دارد (مثلاً باب ۸۰ در پایان نسخه مقایسه شود با ج۶، ص ۳۸۵چاپی)؛ خط: نسخ به شیوه ترکی عثمانی، کا: احمد بن شیخ حجازی قلتی مرزوقی، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز؛ نسخه پردازی عثمانی؛ با یادداشت کسی مبنی بر هبه نسخه به پسرش نظام الدین محمد با مهر «لا اله الا الله الملک الحق المبین عبده معین الدین محمد الموسوی» (بیضی) و زیر آن مهر «عبده محمد محسن الموسوی» (چهارگوش)؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی مذهب، ۳۶۹گ، ۳۳ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۷/۱×۲۶/۹سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۴۷]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۴عکسی

آغاز: الحمدلله الذی خص سیدنا محمد (ص) باسنی المناقب، و رفعه فی الشرف الی اعلی المراتب؛ **انجام:** تنبیهات، الاول: قال ابن سعد: قلت للواقدی ... الماء الحار الشدید الحرارة. الآیات.

نسخه اصل: طوپ قاپی - استانبول، به شماره H. E. 1167 (فهرست خطی عربی همانجا ۴۳۰/۳). مشتمل است بر دو سوم کتاب، یعنی تا پایان جزء دوم، از چاپ قاهره را در بر دارد؛ خط: نسخ، کا: شیخ احمد بن شیخ محمد، تا: آخر جمادی الثانی ۱۱۳۲ق، مصحح؛ ۲۸۷گ، ۳۳ سطر [عکسی ف: ۲ - ۲۵۳]

● **سبمرت جاک ولک (منتخب)** / کلام و اعتقادات / فارسی

بهوجنوری، لعل بهری، ق۱۱ قمری

behūjanvarī, la'l bahrī (- 17c)

به دستور: ابوالمظفر محمد اورنگ زیب

تاریخ تألیف: ۱۰۶۸ق

«جاک ولک» فیلسوف هندی اعتقادات و دستور دینی هندوک را در کتابی که به نام «سبمرت جان ولک» شهرت پیدا کرده، گردآورده بود، کتاب حاضر گزیده‌ای از آن است که به جهت فارسی‌زبانان در سه «مقاله» و هر مقاله دارای چند «فصل» تنظیم شده است: مقاله ۱. در آچار اوهیای (عبادات)، دارای بیست و نه فصل؛ مقاله ۲. در بیوهار اوهیای (معاملات) دارای چهل و پنج فصل؛ مقاله ۳. در پراسچت اوهیای (کفارات) دارای هفتاد فصل.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۳۴۲

آغاز: ستایش و نیایش مر صانعی را که چندین هزار مصنوعات که ساخته دست قدرت او پندار عالم؛ **انجام:** یک یا چند شرح سبمرت جاک ولک نوشته است.

خط: نستعلیق نازیبا، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۲۰۶گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۴/۵×۱۶سم [ف: ۶ - ۳۱۸]

● **سبیکة الذهب** / اصول فقه / عربی

sabīkat-ud dahab

علامه حائری مازندرانی، محمد صالح بن فضل الله، ۱۲۹۷ - ۱۳۹۱ قمری

'allāme hā'erī māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e fazl-ol-lāh (1880 - 1971)

وابسته به: کفایة الاصول؛ آخوند خراسانی، محمد کاظم بن حسین (۱۲۵۵-۱۳۲۹ق)

تاریخ تألیف: صفر ۱۳۲۱ق

وی کتاب «کفایة الاصول» استادش را به نظم درآورده که در مرحله اولیه تألیف باقی مانده است. تنقیح کتاب در سلخ ربیع الاول ۱۳۴۳ق صورت پذیرفته و یک سال بعد به چاپ رسیده است.

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۲۷۴

آغاز: علم الاصول عضدی و حاجبی ×× عن حمد غیرالله ربی المواجب؛ **انجام:** و ذاک کالقیام لاثنین اذا ×× امرت بالتعظیم فی کل بدا

جلد۱، شامل: مباحث الفاظ و قدری از مبحث استصحاب چنان که در ظهر برگ اول نگاشته: «هذا الجزء الاول من سبیکة الذهب فی نظم مباحث الالفاظ»؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی از مؤلف؛واقف:ناظم، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج عنابی، ۹۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۱۶-۲۶۶]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۳۸۲/۱

آغاز: بسمله. هذه مباحث الالفاظ؛ **انجام:** سبیکه و المسک فی ختامها

کا: شیخ محمد صالح علامه حایری، تا: ۱۳۳۷ق؛ کاغذ: نخودی و مشقی، جلد: تیماج خرمایی، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۴۰۰]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۴۰۰

آغاز: یا ناظم الکون علی المصالح ×× لازالت معبود العبد صالح؛ **انجام:** لئن عفوت عدمت العفو عن زللی

شامل هر دو جزء منظومه و حاوی تمام مباحث کفایة الاصول است و مذیل است به شرح احوال ناظم و فهرست آثار و تألیفات وی به قلم محمد حسن برهانی برادر ناظم. تاریخ ختم تألیف: آخر ربیع الاول ۱۳۴۳. ضمناً شرح مشکلات منظومه در پاورقی اوراق نگاشته شده؛ خط: نسخ، کا: محمد حسن بن فضل الله حایری، تا: قرن ۱۴؛ واقف: محمد حسن بن فضل الله حایری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: مشقی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۰گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۲۶۷]

● **السبیکة الذهبیة فی الاعاریض العربیة** / فقه / عربی

as-sabīkat-ud dahabīyya fī-l a'ārīd-il 'arabīyya

موسوی رضوی، محمد بن هاشم، - ۱۳۲۳ قمری

mūsavī razavī, mohammad ebn-e hāšem (- 1905)

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۸ رمضان ۱۲۶۸ق

در یک «مقدمه» و چند «باب» است.

آغاز: الحمدلله باری البواری و البحور و عالم مکنونات الضمائر و مخفیات الصدور سامک السموات بغیر عماد و باسط الارضین و جاعل الجبال فیها کالاوتاد ...

[الذریعه ۱۳۶/۱۲]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۴۰/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهو بواسطته و الحمد الله اولا و آخرا و ظاهرا و باطنا.

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن حاجی میرزا جعفر مراغی هندی، تا: جمعه ۳۰ صفر ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۸ص (۱-۲۸)، ۱۴ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف:۱۶-۵۷۳]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۷۳۶

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: [محمد] عزالدین بن محمد جواد بن علی بن کاظم بن جعفر بن حسین بن محمد بن احمد بن اسماعیل بن عبدالنبی بن سعدالدین نجفی مشهور به جزائری، تا: جمعه از ربیع الاول ۱۳۵۸ق؛ از روی نسخه‌ای به خط محمد کاظم جعفریه؛ ۳۶ص [عکسی ف: ۷ - ۳۳۴]

● **سبیکة اللجین فی الفرق بین الفریقین (الاصولیین و الاخباریین)** / اصول فقه / عربی

sabīkat-ul lujayn fī-l farq-i bayn-al frīqayn (al-uṣūlīyyīn wa-l axbārīyyīn)

اخباری، علی بن محمد، - ۱۲۷۳ قمری

axbārī, ʻalī ebn-e mohammad (- 1857)

تاریخ تألیف: ۱۲۴۵ق

آغاز رساله ما با آغازی که در الذریعه (۱۳۷/۱۲) آمده متفاوت است ولی چون مصنف در آن از چهار کتاب پدر خود (منیة المرتاد، فتح الباب الی الحق و الصواب، تسلیة القلوب الحزینة و کشف الحجاب) نام می‌برد لذا تردیدی نیست که مؤلف کتاب مذکور، میرزا علی فرزند میرزا محمد انصاری است. فرزند میرزا علی نیز شرحی بر کتاب پدر نوشته است.

همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۸۱۶/۱

آغاز: هذه سبیکة اللجین فی الفرق بین الفریقین. الحمد لله و سلام علی عباده الدین اصطفی اما بعد ... انه قد سئلنی من هو عضدی؛ **انجام:** هذا آخر ما اردنا ایراده من الفروق و البینه بین الفریقین ... و هی محتویة علی ثمانیة فروق علی عدد ابواب الجنان و حملة عرش الرحمن و قد سمیتها بسبیکة اللجین ...

خط: نسخ، کا: دعبل آل شیخ جاسم ال شیخ نجیت، تا: ۱۲۵۵ق؛ محشی از محمد پسر مؤلف با نشان «محمد بن مصنف»؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نارنجی، ۱۱ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۰×۱۶سم [رشت و همدان: ف: - ۱۵۷۰]

● **سبیکة اللجین فی مناقب مولانا ناصر حسین** / تراجم / عربی

sabīkat-ul lujayn fī manāqib-i mawlānā nāṣir ḥusayn

فدا حسین، محمد بن عیسی، ۱۲۷۸ - ۱۳۵۳ قمری

fadā hoseyn ‹mohammad ebn-e ʻīsā (1862 - 1934)

حالات زندگانی، نسب‌نامه و آثار علمی نجم الدین اسحاق مشهور به سید ناصر حسین موسوی نیشابوری لکهنوی (متولد ۱۲۸۴ق) را در این کتاب ضمن چند «باب» دارای فصول آورده: باب: فی ذکر اسمه و نسبه و سنة ولادته؛ باب: فی وصف بعض خصاله و غزارة علمه و جلاله؛ باب: فی ثناء المخالفین علیه؛ باب: فی ذکر نبذ مما حفظ عنه من الکرامات و الآثار؛ باب: فی ایراد بعض المقاطع الشعریة التی مدح بها؛ باب: من خصائص سیرته و بواهر طیب سریرته.

آغاز: الحمد لله مارج البحرین و الجاعل بینهما برزخا لایبغیان دونه لطرفة عین ... و بعد فهذه سبیکة اللجین مصنوعة لرسم شطر من مناقب سلاطة الاطائب المصطفین مولانا و شیخنا السید ناصر حسین ...

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۷

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه سید احمد حسینی اشکوری -قم؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: سعادت حسین، تا: ۲۸ رمضان ۱۳۶۱ق؛ مصحح؛ ۷۵ص [عکسی ف: ۱ - ۲۳۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۱۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** الاجزاء و المسانید فی الثبت الخالص البسیط المعروف باسم الحجاج الذی استنسخت منه هذا المقام

خط: نسخ، کا: سعادت حسین، تا: ۲۸ رمضان ۱۳۶۱ق؛ مصحح، محشی با نشان «منه»؛ اهدایی: رهبری، دی ۱۳۸۰؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج فرنگی زرشکی، ۳۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۹/۵×۳۳سم [اهدائی رهبر: ۸ - ۲۴۵]

● **سبیل البکاء** / مقتل / فارسی

sabīl-ol-bokā'

خیارجی، میرزا آقا بن محمد، ق۱۴ قمری

xīyārajī, mīrzā āqā ebn-e mohammad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۱۷ق

مشتمل بر مجالس متفرقه ای در وقایع کربلا و دیگر مصایب حضرات معصومین علیهم السلام، آماده شده برای اهل منبر.

آغاز: این جنگ مختصر را محض استفاضه برادران دینی و از برای کسب فیوضات منبر حسینی به اسهل طرق ترتیب داده و جمع نمودم.

یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۲۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸۶گ، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۳۹]

● **سبیل تحصیل الحجر المکرم** / کیمیا / عربی

sabīl-u taḥṣīl-il-ḥajar-il-mukarram

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۹۱۱/۶

از: معصوم؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱ص (۴۲پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۱۷۶]

● **سبیل الجنة** / اصول فقه / عربی

sabīl-ul-janna

قزوینی، محمد هاشم بن عبدالرحیم، ق۱۳ قمری

qazvīnī, mohammad hāšem ebn-e ʻabd-or-rahīm (- 19c)

مباحث اصول فقه را به روش بسیار مفصل و استدلالی با نقل دانشمندان علم اصول مخصوصاً متأخرین آنان را در پنج جلد گرد آورده است. در الذریعة و فهرست مرعشی نام مؤلف مجهول است. کتاب با عناوین «الزهر»، «الفائدة» و «منها» بیان شده و از بسیار از علمای اصول شیعه و عامه نقل می‌کند همچون ابن حاجب، سید السند نجفی، علامه حلی و ...

آغاز: الحمدلله الذی لایبلغ مدحته الحامدون و لایحصی نعمه العادون والذی دل علی وجوده بخلقه و بمحدث خلقه علی ازلیته لیس لازلیته انقضاء و لا لاولیته ابتداء ... ان علو الانسان فی دار المقام

[الذریعة ۱۳۸/۱۲]

شرح و حواشی:

۱- تتمة السبیل؛ قزوینی، محمد هاشم بن عبدالرحیم (-۱۳)

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۲۲

آغاز: الحمدلله الذی شرع الاسلام فسهل شرائعه لمن ورده و أعز ارکانه علی من غالبه فجعله أمناً لمن علقه

در فهرست ناشناس آمده. جلد پنجم کتاب؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ محشی؛ جلد: مقوایی، ۲۶۶گ، اندازه: ۱۸×۲۳/۵سم [ف: ۲۶ - ۲۰]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۶۴۳

آغاز: الحمد لله الذی أظهر من آثار سلطانه و جلال کبریائه لعموم مخلقاته وردع هماهم النفوس عن الخاصین من عباده

در فهرست ناشناس آمده. جلد سوم کتاب و دارای شش مطلب مشتمل بر چند کنز می‌باشد و روز شنبه ۲۵ جمادی الاول ۱۲۴۳ به پایان رسیده است. مباحثی که در مطالب شش‌گانه این جلد آمده چنین است: العام و الخاص، بناء العالم علی الخاص، المطلق و المقید، المجل و المبین، النص و الظاهر، المحکم و المتشابه و المؤل؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۰۸گ، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۴۵]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۱۳۵

آغاز: الحمدلله الذی جمع الاضداد فی خلق الاشیاء و جری احکامه و شرائعه فی ألسنة الانبیاء؛ **انجام:** ملتمساً من اخوانی فی الدین أن یغمضوا مما فیه من السهو و الخطأ المبین، و الصلاة و السلام علی جدی سید المرسلین ثم علی أولاده و اهل بیته الطاهرین.

در فهرست ناشناس آمده. جلد چهارم کتاب است دارای چند «جنة» می‌باشد مشتمل بر عیون و اشجار و طیور و مانند این عناوین، در مبحث اجماع و اجتهاد و تقلید، و شب شنبه ۲۷ رجب ۱۲۵۳ به پایان رسیده است؛ خط: نسخ نازیبا، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با خط خورده و افزودگی و حواشی از مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۲۸۲گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۶ - ۱۴۷]

۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۴۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** قرینة علی تخصیصه ببعضها کما تقول کان هذا حسنا وسیصیر حسنا و هو الان حسن فظهوره فی الاستمرار وضعیا علی ما ذکرنا بل بدلیل العقل انتهی ویظهر منه ایضا ان اسم الفاعل لایدل علی الحدوث وضعا بل فی غلبته الاستعمال

جلد اول (الفاظ - اشتراک)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، با خط‌خوردگی فراوان؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۴۱گ، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۸]

● **سبیل الرشاد** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-or rašād

بهبهانی، محمود بن محمد علی، ۱۲۰۰ - ۱۲۷۱ قمری

behbahānī, mahmūd ebn-e mohammad ʻalī (1786 - 1855)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۲۵۷ق؛ محل تألیف: کاشان

پس از «سبیل النجاة» خود این رساله را در نبوت خاص نوشته است.

آغاز: بسمله. الحمدلله رب العالمین ... چنین گوید ... محمود بن محمد علی ... که چون از تألیف رساله مسمات به سبیل النجات که بخواهش بعضی از برادران ایمانی ... در مبحث امامت مرقوم شده فارغ شدم بخاطر فاتر رسید که مختصری مسمی به سبیل الرشاد در نبوت و اثبات نبوت خاتم النبیین قلمی شد

انجام: در اناجیل اربعه مذکور است فالحمدلله ... و لیکن هذا آخر ما اردنا ایراده فی هذه الرسالة الشریفة المسماة سبیل الرشاد تمت الرسالة علی ید مؤلفه ... فی شهر ربیع الثانی من شهور سنة ۱۲۵۷ فی بلدة کاشان حرسه الله من طوارق الحدثان

[فهرستواره منزوی ۳۳۹/۹]

تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۴۰/۲ - د

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: پسر مؤلف، تا: شنبه جمادی الاول ۱۲۵۷ق، جا: تهران؛ ۶۴گ (۹۵ر-۱۵۸ر) [ف: - ۱۳۴]

● **سبیل الرشاد** / تاریخ معصومین / فارسی

sabīl-or-rašād

منتجبی زنجانی، محمد تقی بن اسدالله، - ۱۳۸۸ قمری

montajabī zanjānī, mohammad taqī ebn-e asad-ol-lāh (-1968)

در حالات و فضایل و معجزات حضرت پیامبر اکرم (ص) و ائمه معصومین (ع) که مؤلف در کتاب خود «بیضاء للناظرین» ضمن احوال آن حضرات نیاورده است. برای هر یک از معصومین فصلی در نظر گرفته شده است.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۸۲

آغاز: الحمد لله جامع الشتات لیوم النشور و باعث الآموات من الأجداث و القبور و صلی الله علی المصطفی المحبور؛

خط: نسخ و نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تقریظی از سید مرتضی حسینی جعفری به تاریخ ۹ محرم ۱۳۶۵؛ نسخه پیش نویس می‌باشد؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۹۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۲۷ - ۵۹]

● **سبیل الرشاد** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-or rašād

ابراهیم بن احمد، ق۱۴ قمری

ebrāhīm ebn-e ahmad (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۳۳۵ق؛ محل تألیف: نهاوند

مجموعه بسیار پربار علمی است، در رد شبهات مبشرین مسیحی. مؤلف در این کتاب، از آثار قدیم و جدید دانشمندان مسیحی که به زبان‌های گوناگون نوشته شده، سود جسته و برخی از عبارات کتب عهدین را با زبان اصلی آن آورده؛ آنگاه آن را به فارسی ترجمه نموده است. این کتاب، در منابع موجود، یافت نگردید.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۳۱۴

آغاز: الحمدلله الذی اظهر الحق بالدلائل الواضحه و ابطل الباطل بالبراهین اللائحة؛ **انجام:** فجعلناه هباءً منثوراً و الحمدلله رب العالمین و صلی الله علی محمد و اله الطاهرین

خط: نستعلیق، کا: شیخ محمد رضا بهاری همدانی، تا: شعبان۱۳۵۰ق، جا: بهار همدان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج نخودی،۸۳گ،۲۰سطر(۸×۱۵/۵)،اندازه:۱۳×۲۰سم [ف: ۳۱ - ۱۸۸]

● **سبیل الرشاد** / فقه / فارسی

sabīl-or-rašād

دزفولی، محمد حسن بن محمد زمان، ق۱۴ قمری

dezfūlī, mohammad hasan ebn-e mohammad zamān (-20c)

رساله عملیه مختصری است که در ابتدا اصول دین است و بعد احکام طهارت و صوم و صلات. این فتوا انتخاب شده از کتاب «مصباح الهدایة» شیخ محمد طاهر بن محسن دزفولی است، در پنج «مقدمه» در اصول پنج‌گانه و سپس پنج «باب» و «خاتمه».

دزفول؛ مدرسه نبوی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: الحمد لله الذی خلق الجن و الانس لعبادته ... اما بعد این رساله ایست مختصر در بیان اصول دین و مسائل مهمه

بی‌کا، تا: رجب ۱۳۱۰ق [ف: - ۶]

● **سبیل الرشاد** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-or rašād

حسینی اصفهانی، محمد حسین بن کاظم،

hoseynī esfahānī, mohammad hoseyn ebn-e kāzem

در اصول دین در یک «مقدمه» و هشت «باب» و «خاتمه» با ستایش فراوان از پادشاه گویا محمد نام.

آغاز: مقدمه در بیان این رساله طیبه سبیل الرشاد در اصول دین. بسمله. المقدمة فی سبیل الایمان ... الراحمین. بسمله. الحمدلله الذی عرفنا سبیل الایمان.

انجام: و فهمیدن این رساله باعث دوام دولت ... پادشاه دین پناه سمی حبیب الله باد بالنبی و آله الامجاد.

[فهرستواره منزوی ۳۳۹/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۰۰۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، با سرلوح‌های زیبا و آراسته، گویا نسخه شاهانه باشد؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۶۶گ، ۹ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۵ - ۴۰۸۲]

● **سبیل الرشاد** / مواعظ / فارسی

sabīl-or-rašād

رشتی، محمد علی بن زین العابدین

raštī, mohammad ʻalī ebn-e zeyn-ol-ʻābedīn

قسمتی از اول کتاب درباره مواعظ است و در اول آن اعتقادات می‌باشد.

اصفهان؛ مکتبة الزهراء؛ شماره نسخه:۶۹

بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱۴گ، ۱۹سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶/۵سم [ف: - ۵۴]

● **سبیل الرشاد** / عرفان و تصوف / فارسی

sabīl-or-rašād

شخصی به جهت تهذیب نفس مدتی با مرتاض‌ها به سر برد، سپس به کذب ادعای آنان پی برد و از مؤلف درخواست کرد که طریق ریاضت شرعی را برای وی شرح دهد، مؤلف رساله حاضر را با انشایی نیکو در دوازده «باب» سامان داد و با استفاده از آیات و احادیث و اشعار طریق ریاضت شرعی را بیان داشت:

باب ۱. تلخیص نیت از شوائب؛ ۲. تنظیف نفس از اوصاف ذمیمه؛ ... ۱۱. افنای خود از علایق جسمانی؛ باب ۱۲. سقوط تکالیف و انصراف تکلیف به تسهیل و تیسیر. این رساله شباهت دارد به نوشته‌های کاشف دزفولی، شاید از تألیفات او باشد. از اوایل کتاب تا اول باب پنجم در کیفیت مراقبت و از آغاز اندکی افتاده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۴۵/۸-۹/۱۹۵

آغاز: واین مجرم نالایق درمقام استرشاد برآمده چون شکایت بیشمار از کذبه روزگار وطایفه ضلالت شعار داشت الذین اضاعوا الصلاة واتبعوا الشهوات؛ **انجام:** باب پنجم درکیفیت مراقبه واطلاع بر شبهات نفسانیه ومفاسد عمل ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۴ - ۲۲۸۱]

● سبیل الرشاد الی معرفة رب العباد / کلام و اعتقادات / عربی

sabīl-ur rašād ilā ma‘rifat-i rab-il ‘ibād

محمد بن حسن بن قاسم، ۱۰۱۰ - ۱۰۷۹ قمری

mohammad ebn-e hasan ebn-e qāsem (1602 - 1669)

تاریخ تألیف: شنبه پایان جمادی الثانی ۱۰۶۴ق

آغاز: بسمله و به نستعین و الحمد الله الذی لا اله الا هو العدل الحکیم الصادق فی وعده للمومنین.

انجام: و لا حول و لا قوة الا بالله العلی العظیم.

چاپ: به تحقیق محمد یحیی سالم عزان، صنعاء (یمن)، دارالتراث الیمنی: ۱۹۹۲م/۱۴۱۳ق.

[الذریعه ۱۳۹/۱۲؛ اتحاف المسترشدین ۸۲]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۱۱/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۴ ذیحجه ۱۱۱۰ق، جا: الدن سهر وصاب؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۷ص (۶-۴۲)، ۱۸ سطر (۷/۵×۱۴)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۵۴۹]

● سبیل الرشاد فی اثبات المعاد / فلسفه / عربی

sabīl-ur rašād fī iṯbāt-il ma‘ād

زنوزی، علی بن عبدالله، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۷ قمری

zonūzī, ‘alī ebn-e ‘abd-ol-lāh (1819 - 1890)

وابسته به: الحکمة المتعالیة فی الاسفار الاربعة العقلیة = اسفار اربعه؛ صدرالدین شیرازی، محمد بن ابراهیم (۹۷۹-۱۰۵۰)

حاشیه‌ای است بر اسفار صدرای شیرازی. در دیباچه از مؤلف و نام کتاب و از اسفار یاد شده است. در اثبات معاد جسمانی با براهین عقلی بر پایه ادله فلسفی، انتخاب شده از تعلیقات مؤلف بر کتاب «اسفار» ملا صدرا شیرازی که با افزودگی‌هایی به صورت رساله‌ای در آمده است.

آغاز: یا معید ما افناه اذا برز الخلائق لدعوته من مخافته ... و بعد یقول العبد الفقیر ... علی الطهرانی المشتهر بالمدرس ابن عبدالله الزنوزی التبریزی المدرس هذه تعلیقة من تعلیقاتی علی مباحث المعاد من الاسفار الاربعة ... فاقول متوکلاً علی الله سبحانه ... اعلم ان المرکب منه حقیقی و منه اعتباری

انجام: فتأمل فی المقدمات التی ذکره هذا الجلیل، لئلا یشتبه علیك نتیجتها. فلیکن هذا آخر ما اردناه بیانه فی هذا التعلیق ... و اسئل الله ان یبقی عمری و وفقنی لذلك. و هو حسبی و نعم الوکیل.

چاپ: تهران، سنگی، رجب ۱۳۱۰ق، به اهتمام شیخ محمد حسن شیمرانی طهرانی، کاتب ابوالقاسم جیلانی؛ در مجموعه مصنفات حکیم موسس آقا علی مدرس طهرانی (تهران، انتشارات اطلاعات: ۱۳۷۸)، جلد دوم، به تصحیح محسن کدیور

[الذریعه ۱۳۹/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۳۳۹/۹]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۷۴۴

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و به ثقتی و علیه توکلی فی کل مایخاف؛ **انجام:** بتوفیقه تعالی و مساعده الوقت اوالحال و الله العالم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج [رایانه]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۶۷۹/۱

آغاز: قوله و التحقیق فی التوفیق بینها. اعلم ان المرکب منه حقیقی و منه اعتباری و الاول ما له وحدة حقیقیة یصیربها واحداً حقیقیاً مندرجاً تحت واحد من الانواع لمتحصلة الحقیقیة من جهة تلك الوحدة؛ **انجام:** برابر

مقدمه مؤلف را ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ و ۱۴؛ تملک: نعمت الله احقاقی ابن محمد باقر در یک‌شنبه ۲۲ جمادی الثانی ۱۳۵۱ق؛ جلد: تیماج زیتونی، ۲۵گ (۳ر-۲۷ر)، ۱۶ سطر (۸/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲۰ - ۱۶۹]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۷۹

آغاز: قوله فی فصل عقده للتنبیه علی شرف علم المعاد و التحقیق فی التوفیق بینهما اعلم ان المرکب منه حقیقی و منه اعتباری؛ **انجام:** و هو حسبی و نعم الوکیل.

این رساله افاداتی است بر این عبارت: «و التحقیق فی التوفیق بینها» از مبحث معاد «کتاب اسفار مندرج در فصل آخر از باب دهم جلد چهارم»؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: شنبه ۱۲ جمادی الاول ۱۳۰۲ق، واقف: کاظم عصار؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱۱ - ۷۲]

۴. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۸۲۶/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: موسی بن فتح الله طبری نوری، تا: دهه دوم جمادی الثانی ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فلفل نمکی، جلد: میشن قرمز، ۲۲گ (۱۲۶پ–۱۴۷ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۶ – ۱۲۵]

۵. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۷۴

خط: نسخ، کا: موسی بن فتح الله طبرسی نوری، تا: جمعه ۲۷ رجب ۱۳۰۴ق؛ ۴۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۳×۳۰سم [ف: ۱ – ۹۲]

۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۷۵۳۵/۱

آغاز و انجام: برابر

در فهرست از عبدالله زنوزی دانسته؛ خط: نستعلیق، کا: محمد علی کرمانشاهی، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سرخ، ۶۶گ (۲پ–۶۷ر)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵ – ۹۸]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۳۹۳

آغاز و انجام: برابر

در فهرست مختصر مجلس از عبدالله زنوزی دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شب ترویه ۱۳۰۵ق، جا: سامراء؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱/۱×۱۶/۲سم [ف: ۴۳ – ۶۸]

۸. شیراز؛ هاشمی، نورالدین (خاندان)؛ شماره نسخه:۱۵/۲

بی‌کا، تا: ۱۳۰۵ق، جا: سامراء [نشریه: ۵ – ۲۸۷]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۶۶۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: حسین (سمی الخامس من الخمس)، تا: جمادی الاول ۱۳۰۷ق؛ مصحح، محشی از مؤلف؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۲ – ۲۴۹]

● سبیل الرشاد فی النحو و الصرف و الأصول و أحکام العبادات / نحو، صرف، اصول فقه / عربی

sabīl-ur rašād fi-n naḥwi wa-ṣ ṣarf wa-l ʼuṣūl wa ʼaḥkām-il ʻibādāt

حویزی، خلف بن عبدالمطلب، - ۱۰۷۴ قمری

hovayzī, xalaf ebn-e ʻabd-ol-motalleb (- 1664)

مؤلف، اصول نحو و صرف و اصول فقه و عبادات را در این کتاب بیان نموده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۰۲۵

آغاز: المقدمة الثالثة فی تمهید قواعد الاستنباط و المرجع فی ذلک الی مواد الاحکام؛ **انجام:** و أومی بیده الی حلقة باب الله علیه عزوجل، قال: ثم نزل فکانت آخر خطبة خطبها رسول الله حتی لحق بالله عزوجل.

بخش فقه را شامل است و مصنف در آن مباحث فقهی را از اول طهارت تا اواخر زکات به طور مبسوط و استدلالی بحث کرده است و در «ص ۴۹» از شیخ بهائی بهائی روایتی را نقل کرده و در ضمن آن ذکر کرده که شیخ بهائی در سال ۱۰۱۵ به وی اجازه نقل روایت اعطا نموده است. نسخه حاضر از «المقدمة الثالثة فی تمهید قواعد الاستنباط» تا آخر کتاب زکات را شامل است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ۱۲ شعبان ۱۰۱۵ق، جا: مشهد رضوی؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۹۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۵ – ۳۳]

● سبیل الرشاد فی شرح نجاة العباد / فقه / عربی

sabīl-ur rašād fī š.-i najāt-il ʻibād

صدر عاملی، حسن، ق۱۳ قمری

sadr-e ʻāmelī, hasan (- 19c)

وابسته به: نجاة العباد فی یوم المعاد؛ صاحب جواهر، محمد حسن بن باقر (۱۲۰۰–۱۲۶۶)

شرح مزجی است بر «نجاة العباد» محمدحسن نجفی صاحب جواهر که پس از اتمام مجلد اول تا بحث استبراء، شارح تصمیم گرفت شرح دیگری بر کتاب مذکور بنویسد و در آن مدارک حواشی شیخ انصاری و مجدد شیرازی بر «نجاة العباد» را ارائه کند، عاملی آن شرح را «توضیح مدارک السداد» نام نهاد.

[الذریعة ۱۴/۱۰۰–۱۰۲ و ۱۳۸/۱۲ و ۴۹۵/۴]

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۸۶-۵/۷۶

آغاز: و استدل له بأدلة أولها اصول البرائة و الحلیة و الطهارة و استصحابها بیانها إذا لاقی؛ **انجام:** یختلف حکم الحیض باخلافه و انما یختلف و ینقسم باختلاف کمیة الدم قلة و کثرة و وسطها علی المشهورین الاصحاب نقلاً

طهارت از میاة تا بخشی از دماء ثلاثه (دم استحاضه)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح، با خط خوردگی، محشی با امضای «کاظمی»؛ جلد: مقوا قهوه‌ای، ۱۷۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۴ – ۲۲۸۲]

● سبیل الرشاد لیوم المعاد / کلام و اعتقادات / عربی

sabīl-ur rašād li-yawm-il maʻād

آغاز: و بعد فهذه رسالة مختصرة فی ذکر بعض الایات المحکمات و الاخبار السادات البریات و الکلمات الوافیات عن العلماء الراسخین الذین یخشون ربهم رب الارضین و السموات قد جمعتها و الفتها فی التوحید و صفات التفرید و نعت رسول الله الحمید و آله المجید اذ هو علی کل شیئی شهید و سمیتها بسبیل الرشاد لیوم المعاد.

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۵۴۷

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: ورثه محمد خان عسکری؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۲گ، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۴ – ۱۳۳۷]

● **سبیل الرشد لاهل الزهد** / فقه / فارسی
sabīl-or rošd le-ahl-iz zohd
چاله حصاری تهرانی، محمد رضا افضل بن حاج آخوند، - ۱۳۷۳ قمری
čāle-hesārī tehrānī, mohammad rezā afzal ebn-e hāj āxūnd (- 1954)
رساله‌ای مختصر در بیان احکام شرعی بدون استدلال به منابع و مصادر علمی و به صورت فتوایی است که ظاهراً برای مقلدان خود نگاشته است.
چاپ: طهران، سنگی، ۱۳۳۷، جیبی، ۱۴۸ص

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۱۱
آغاز: بسمله و بعد باید دانست که آنچه لاحق و راجع است به اید دعامه که فرایضه است ... ؛ **انجام:** آیا با طرح اخبار مذکوره سابقه ما اتباع هدای خدای تعالی نموده ایم حاشا و کلا.
کتاب صلاه، زکات، صوم و طلاق؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جلد: تیماج سیاه، ۶۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۱۷]

● **سبیل المحققین المجذوبین** / عرفان و تصوف / فارسی
sabīl-ol mohaqqeqīn-al majzūbīn
گیسودراز، محمد بن یوسف، ۷۲۱ - ۸۲۶ ؟ قمری
gīsūderāz, mohammad ebn-e yūsof (1322 - 1423)
نصایح است به سالک راه خدا. نام کتاب در دیباچه هست.
چاپ: به کوشش مسیح ذبیحی، فرهنگ ایران زمین، ۲۵ (۱۳۶۱): ۲۸-۴۴.
[نسخه‌های منزوی ۱۱۸۸؛ فهرستواره ۴۶۸/۷؛ فهرست ریو ۳۴۷؛ فهرست دیوان هند ۱۸۵۶-۱۸۶۳؛ ایوانف ۱: ۵۸۸-۵۸۳؛ بادلیان ۱۲۶۷؛ استوارت ش ۲۰ ص ۳۷ و ۱۸ و ۱۵]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۲۱/۳
آغاز: بنام خدایی که آنکه بود و هست و خواهد بود و واجب الوجود است و هستی او را بدایت نشاید؛ **انجام:** ای محمد چون تو موجی در میان ×× موج چون دریاست دریا موج دان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۶گ (۱۴۶پ-۱۶۱پ)، ۱۴ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۱۷ - ۳۲۴]

● **سبیل النجاة** / عرفان و تصوف / عربی
sabīl-un najāt
غزالی، محمد بن محمد، ۴۵۰ - ۵۰۵ قمری
qazzālī, mohammad ebn-e mohammad (1059 - 1112)
کتاب مفصلی است که با عناوین مختلف از جمله «الفصة و اصل و فصل و باب عارض» به انجام رسیده است.

قوچان؛ مدرسه عوضیه؛ شماره نسخه:۵۳/۳
آغاز: حدثنی الشیخ الفقیه الصالح ... هذا الکتاب و هو آخر کتاب صنفه و لم یلتمسه منه ان خواص اصحاب اوله الحمدلله الملک الحکیم الجواد الکریم العزیز الرحیم الذی فطر السموات و الارض بقدرته ... فالطریق واضح للقاصدین؛ **انجام:** فیتجاوزون به الی السماء السادسة فیقول الملک الموکل بالباب انا صاحب الرحمة اضربوا بهذا العمل وجه صاحبه
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۴گ (۱۱۲پ-۲۱۵)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ]

● **سبیل النجاة** / فقه / فارسی
sabīl-on najāt
بهبهانی، احمد بن محمد علی، ۱۱۹۱ - ۱۲۳۵ ؟ قمری
behbahānī, ahmad ebn-e mohammad ʻalī (1777 - 1820)
اهدا به: محمد علی میرزا قاجار
تاریخ تألیف: رجب ۱۲۲۶ق؛ محل تألیف: عظیم آباد هند
در احکام ضروری نماز و روزه با اشاره به اختلاف فقها در بعضی فتواها، تألیف شده به درخواست گروهی از مؤمنین هنگام اقامت مؤلف در هند در یک «مقدمه» و دو «طلب» و هر مطلبی دارای سه «مقصد» و چند «فصل» و «خاتمه» تألیف شده است.
آغاز: الحمدلله الذی جعل ابواب الصلاة مفاتیح خزائن الرحمة ... چون این بی بضاعت عدیم السعادت از مشیت ازلی و تقدیر حکیم لم یزلی.
انجام: مطالعه کنندگان نکته نگیرند، اللهم ان تعذبنی فأنا من عبادک ...
[فهرستواره منزوی ۳۴۰/۹]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۵۳۱
آغاز: برابر؛**انجام:** هرگاه فطره را عمدا ترک کند روزه او باطل می‌شود ... و له الحمد علی کل حال
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی، ۸۵گ، ۱۹سطر، اندازه: ۲۲×۲۸/۵سم [اهدائی رهبر: ۳ - ۳۵۳]

۲. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۱۴۲/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** مطالعه کنندگان نکته نگیرند، اللهم ان تعذبنی فأنا من عبادک ...
خط: نستعلیق، کا: سید نوازشعلی حسینی عریضی، تا: ۲۰ رجب ۱۲۲۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۹گ (۸۱پ-۱۶۹پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ - ۱۱۹]

۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۶۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمعه ۱۳ رجب ۱۲۳۱ق؛ کاغذ: فرنگی،

جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۹×۱۵) [ف: – ۷۷۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۵۷۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** اعتبار بحال کسی است که فطره بر او واجب است پس اگر این شخص

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: در عصر مؤلف؛ افتادگی: انجام؛ مختصری از توضیحات مؤلف در حاشیه؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۴۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۲۲ – ۱۵۱]

● **سبیل النجاة** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-on najāt

بهبهانی، محمود بن محمد علی، ۱۲۰۰ – ۱۲۷۱ قمری

behbahānī, mahmūd ebn-e mohammad ʻalī (1786 - 1855)

تاریخ تألیف: ۲۶ ربیع الاول ۱۲۵۷ق؛ محل تألیف: کاشان

در این رساله از امامت به روش شیعی بحث نموده است.

آغاز: بسمله. و به ثقتی فی التتمیم و الحمدلله رب العالمین ... بنده عاصی ... محمود بن محمد علی ... بعرض برادران ایمانی ... میرساند که این مختصریست مسمی به سبیل النجاة که بخواهش و استدعای بعضی از محبان و دوستان در باب ائمه اثنی عشر و خلافت بلافصل ساقی کوثر ... قلمی میگردد

انجام: و تحصیل طریق الرشاد. تمت الرسالة علی ید مؤلفها فی محروسة قاسان ... فی ۲۶ شهر ربیع المولود من شهور سنة ۱۲۵۷.

[الذریعة ۱۴۱/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۹۵۴؛ سرگذشت بهبهانی ص ۴۷۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۱۴۱

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن عبدالعلی بیدگلی، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن لاکی، ۷۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۴×۱۷/۵سم [ف: ۳ – ۴۴۹]

۲. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۱/۴۰ – د

آغاز: بسمله. و به ثقتی فی التتمیم و الحمدلله رب العالمین ... بنده عاصی ... محمود بن محمد علی ... بعرض برادران ایمانی ... میرساند که این مختصریست مسمی به سبیل النجاة که بخواهش و استدعای بعضی از محبان و دوستان در باب ائمه اثنی عشر و خلافت بلافصل ساقی کوثر ... قلمی میگردد؛ **انجام:** و تحصیل طریق الرشاد. تمت الرسالة علی ید مؤلفها فی محروسة قاسان ... فی ۲۶ شهر ربیع المولود من شهور سنة ۱۲۵۷ و الحمدلله اولا ... و باطنا و علی ید کاتبها فی ثامن من شهر جمادی الثانی ۱۲۶۹ و هو ... علی بن محمود غفرهما ... حضرة المعبود

خط: نستعلیق، کا: علی بن محمود پسر مؤلف، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۲۶۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۵۸گ، ۱۴ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: – ۱۳۴]

● **سبیل النجاة** / اخلاق / فارسی

sabīl-on najāt

نوری، محمد هاشم بن نصر الله، – ۱۲۸۵ قمری

nūrī, mohammad hāšem ebn-e nasr-ol-lāh (- 1869)

کتاب، مشتمل بر دو «باب» و «خاتمه»: باب ۱. ذکر وصایای حضرت رسول (ص) به کلمات مواعظ دلپذیر به صحابه بزرگوار خود أبوذر غفاری؛ ۲. ذکر احادیث و مواعظ دلپذیری است از حضرت امیرالمؤمنین (ع) در جواب سؤال‌هایی که از آن جناب کرده‌اند؛ خاتمه، در بیان فضیلت اصحاب کرام و تابعان حضرت سید انام است. مؤلف در شرح آنها احادیث و اشعار مندرج داشته و نکات ادبی و عرفانی را بیان نموده است.

آغاز: الحمدلله الذی من علینا بمحمد نبیه صلی الله علیه و آله دون الامم الماضیة و القرون السالفة بقدرته التی لا تعجز عن شیء و ان عظم و لا یفوتها شیء و ان لطف

الحمدلله الذی من علینا بمحمد نبیه صلی الله علیه و آله دون الامم الماضیة و القرون السالفة بقدرته التی لا تعجز عن شیء و ان عظم و لا یفوتها شیء و ان لطف

انجام: پس تو را مردی گردانیده است استغفرالله العظیم من کل ذنب یبعد عن رحمته و الحمدلله علی تمام نعمته.

[فهرستواره منزوی ۴۸۴/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۵۶۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: جمادی الاول ۱۲۸۵ق؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: تیماج خرمایی، ۵۱۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۵ – ۱۶۶]

● **سبیل النجاة** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-on najāt

شریف حسینی، محمد حسین بن احمد، ق۱۳ قمری

šarīf hoseynī, mohammad hoseyn ebn-e ahmad (- 19c)

در اصول اعتقادی و مبانی دینی که از آیات و احادیث اهل بیت علیهم السلام استفاده می‌شود نه آنچه را که اشخاص منحرف می‌گویند (مراد صوفیه اند) و راه آنها غیر از راه مستقیم دین می‌باشد، در مقدمه‌ای درباره یافتن راه صواب و چند اصل و خاتمه با شواهدی از آیات و احادیث در هر موضوع.

آغاز: حمد و ثنای بی مثل و قیاس و شکر و سپاس رفیع الاساس مخصوص ذات یگانه ایست جلت عظمته.

[فهرستواره منزوی ۳۳۹/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۵۴۳

آغاز: حمد و ثنای بی مثل و قیاس و شکر و سپاس رفیع الاساس مخصوص ذات یگانه ایست جلت عظمته

شامل مقدمه و بحث توحید و نبوت تا مبحث عصمت انبیاست

پس از آن قطعه ای در احکام نماز فتوائی می‌باشد که نمی‌دانیم از همین کتاب می‌باشد یا از کتابی دیگر در این نسخه آمده است؛
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۱۹ - ۳۴۷]

● **سبیل النجاة** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-on najāt

شهرستانی، محمد حسین بن محمد علی، ۱۲۵۵ - ۱۳۱۵ قمری

Šahrestānī, mohammad hoseyn ebn-e mohammad ʻalī (1839 - 1898)

تاریخ تألیف: شوال ۱۳۰۱ق

در رد یکی از پادریان نصاری که در رد اعتقادات اسلامی کتابی نگاشته و بدان «طریق الحیاة» نام داده بود. گفته‌های نصرانی با عنوان «پادر می‌گوید» و رد بر آنها با عنوان «قاصر گوید» می‌باشد.

آغاز: یکی از برادران دینی خواهش نموده که چیزی نوشته شود بر رد رساله‌ای که یکی از پادریان ملت مسیحی نوشته

انجام: و آنرا از خیالات نمی‌شمرد، و بهمین مقدار اکتفا می‌نمائیم

[مکتبة امیرالمؤمنین ۴۰۳/۲؛ الذریعه ۱۴۰/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۳۴۰/۹]

۱. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه: ۴۸۰

آغاز: أو سهوا غالبا نماز باطل نمی‌شود یا واجبی است غیر رکن آن از روی فراموشی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۳۲۳گ، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۲ - ۱۳۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۸۴۵/۳

خط: نسخ، کا: عبدالهادی حسینی شهرستانی (عمو زاده مؤلف)، تا: پنج‌شنبه ۱۸ شوال ۱۳۰۵ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۱گ (۷۲پ-۹۲پ)، اندازه: ۱۴/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۲۸]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۰۰۹

خط: نستعلیق، کا: محمد حسین بن محمد جعفر، تا: سه‌شنبه ۲۳ شوال ۱۳۱۳ق؛ جلد: مقوایی، ۲۷گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۲۰۵]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۳۱۱۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن آخوند ملا عبدالعظیم روضه‌خوان، تا: جمادی الاول ۱۳۱۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ (۲۸پ-۴۱پ)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۴۴]

● **سبیل النجاة** / کلام و اعتقادات، داستان / فارسی

sabīl-on najāt

اهداء به: ناصرالدین شاه

از حبیب الله، درباره پنج معجزه و کرامت است همراه با داستان‌هایی.

تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه: ۹۶/۱ ـ ج

آغاز: بسمله. الحمد لله الذی له حقائق الازلیة؛ **انجام:** السامعین و الناظرین الدعاء و الفاتحه تام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲ تا ۹۹پ شعرهای مؤلف است؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۴۱گ (۱پ-۱۴۱ر)، ۱۲ سطر (۱۲×۷)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۰۹]

● **سبیل النجاة** / کلام و اعتقادات / فارسی

sabīl-on najāt

رساله مختصری است در اصول پنج‌گانه دین اسلام در چهار «مقدمه» و شش «فصل»: مقدمه ۱. بیان تقسیم اصول دین؛ مقدمه ۲. بیان معنی این قسم؛ مقدمه ۳. بیان معانی هر یک از اقسام اصول دین؛ مقدمه ۴. بیان معانی هر یک از اصول مذهب. فهرست فصل ها: ۱. بیان دلیلی اجمالی برای هر یک از اقسام اصول دین؛ ۲. بیان دلیل اجمالی بر هر یک از اقسام اصول مذهب؛ ۳. صفات خدا؛ ۴. صفات ثبوتیه خداوند دو قسم؛ ۵. بیان معانی صفات ثبوتیه؛ ۶. بیان معانی صفات سلبیه.

آغاز: این رساله‌ای است در نهایت اختصار در بیان اعتقادات کبار و صغار ... مقدمه اول در بیان تقسیم اصول دین

انجام: و هر متغیری محدث است و حدوث ممتنع است بر خدا

[فهرستواره منزوی ۳۴۰/۹]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۱۱۳۷۵/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و عناوین نسخ، کا: محمد کاظم بن ملا امیر علی بن موسی خان نبن محمد باقر، قزوینی الاصل، ساکن سیارستاق، تا: قرن ۱۳، جا: رحیم آباد؛ کاغذ: فرنگی، ۷گ (۴۷- ۵۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۷×۱۴سم [ف: ۲۸ - ۶۲۶]

● **سبیل النجاة فی بعض احکام الاموات** / فقه / عربی

sabīl-un najāt fī baʻḍ-i aḥkām-il amwāt

رئیس العلماء، جلال الدین بن محمد طاهر

ra’īs-ol-ʻolamā’, jalāl-od-dīn ebn-e mohammad tāher

شیراز؛ خانقاه احمدیه؛ شماره نسخه: ۱۶۹

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۵ - ۲۱۳]

● **سبیل النضار = شرح حال شیخ الثار** / تراجم / عربی

sabīl-un naḍār = š.-u ḥāl-i šayx-iṯ ṯār

تبریزی حکم آبادی، محمد تقی بن محمد حسین، ق۱۴ قمری

tabrīzī hukm-ābādī, mohammad taqī ebn-e mohammad hoseyn (- 20c)

رساله‌ای است در شرح حال مختار بن ابی عبیده ثقفی (۱-۶۷ق). مؤلف در این اثر به ستایش مختار پرداخته و از صداقت او با آل بیت رسول (ع) سخن می‌راند.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱/۳۲۰۰

آغاز: بسمله و به نستعین، الحمدلله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی محمد (ص) سید الانبیاء و خاتم السفراء ... فقد کثر اللغط و تعاور الجاهلین حول قضیه الباطل المفدی ناصر آل بیت؛ **انجام:** و ان من جهد المقل مدحی ×× و شذوه المبهج عند الصدح / عذرا الی علاک من قصوری ×× فان هذا غاية المقدور ...

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۵۲ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی شطرنجی، جلد: ساغری مشکی، ۵۴گ (۱پ-۵۴)، اندازه: ۱۷/۳×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۳۰۷]

← سبیل الهدایة ⪢ سبل الهدایة فی علم الدرایة

● **سپاس نامه** / اسناد / فارسی

sepās-nāme

درویش فانی، ۱۲۳۰ - ۱۳۰۷ قمری

darvīš fānī (1815 - 1890)

دو سپاس‌نامه از اوست (یکی خطی و دیگری چاپی) که به درگاه ناصرالدین شاه قاجار (سا ۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) تقدیم داشته است. سپاس‌نامه چاپی به مناسبت جشن ناصری در روز رام ایزد از تیر ماه قدیم / ۲۳ آذر (۷ صفر ۱۳۰۱) در خیابان دروازه دولت حیاط جنب خانه موسیو پرو و شیرینی‌ساز نگاشته شده و در آن از نزدیکی میان ادیان الهی و تاریخ زردشتیان ایران و هند سخن رفته است.

[مشترک پاکستان ۱۱/۱۱۵۶: اظهار سیاحت ایران، ۱۱۹۷: سفرنامه مانکجی]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۲/۹

آغاز: آغاز ۱ (نامه خطی): به نام آفریننده جان و آمرزنده روان. سپاس سزا شناس و نیایش بیکران و همایش شایسته ...؛ آغاز ۲ (نامه چاپی): به نام پاک یزدان بی نیاز راستی پسند. سپاس بی قیاس سزاوار بارگاه کردگاری است که او را مثل و مانند؛ **انجام:** انجام ۱: شادمان خواهند فرمود. کهین تر برخی دوستدار مانکجی. انجام ۲: و مبارکبادی جشن ناصری پرداخته شد

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ خطی (برگ ۲۲۸پ-۲۲۹ر)، چاپی (برگ ۲۳۰پ-۲۴۴ر) [ف: ۱ - ۱۳۲]

● **سپاس نامه محمودی** / شعر / فارسی

sepās-nāme-ye mahmūdī

واعظ قمی، محمود بن حسین، - ۱۳۵۳ قمری

vā‘ez-e qomī, mahmūd ebn-e hoseyn (- 1934)

وقایع جنگ و انقلاب پنج ماهه آذربایجان با روسیه در زمان فتحعلی شاه قاجار و تاریخ مشروطه و وقایع سال ۱۳۲۴ را در یک دیباچه به نثر، و مقدمه‌ای در نعت خداوند و ساقی نامه و سپس شرح وقایع را به نظم آورده و در آخر نیز خاتمه‌ای در سبب تألیف کتاب به نظم آورده است، نظم این اثر به سبک شاهنامه فردوسی است و سعی شده که کلمات فارسی سره باشد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۶۸۲ و ۲۲۰۵ عکسی

آغاز: آغاز دیباچه منثور: «قوم قدیم ایران و ملت نجیب کیان که به جلوه مقامات عز و مکانت متجلی و بحلیه صفات غیرت و شجاعت متحلی»؛ آغاز منظومه: سر نامه نام خدای جهان ×× کزو هست هر آشکار و نهان / خداوند تاب و خداوند توش ×× خداوند دانش خداوند هوش

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ با تقریظی از سلطان جمشید معتمد الدوله فرزند عبدالعلی معتمد الدوله فرزند فرهاد میرزا قاجار بتاریخ غره شوال ۱۳۳۲؛ جلد: مقوایی، ۶۷گ، اندازه: ۲۲×۲۵سم [ف: ۵ - ۹۵] و [عکسی ف: ۶ - ۲۵۵]

● **سپید جامگان** / تراجم / فارسی

sepīd jāmegān

حسینی میبدی، ناصر بن احمد، ق۱۵ قمری

hoseynī meybodī, nāser ebn-e ahmad (- 21c)

شرح حال ده تن از برجستگانی که در کرمانشاه دفن شده‌اند، در این رساله با اشاره به منابعی که از آنها استفاده شده نگارش یافته است. بدین نامها: ابوالقاسم حمزه قرمیسینی، مولانا عبدالله فاضل تونی، ملا عبدالجلیل کرمانشاهی، ملا احمد آل آقا کرمانشاهی، شیخ علی نقی احسائی، بابا سید رسول سولجی برزنجی، حاج سید حسن حسینی میبدی، حاج سید عباس معصومی گراشی لاری، شیخ حسن علامی اصفهانی، حاج سید محمد حسینی میبدی.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۲۶

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ ۵۶گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰سم [ف: ۲ - ۱۱۰]

● **ستارگان ثوابت** / هیئت / فارسی

setāregān-e savābet

رساله‌ای است در ستاره‌شناسی، و از ستارگان ثوابت گفتگو می‌کند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۸۸۴/۲

آغاز: بسمله. بدانکه کواکب ثوابت بسیارند بحدی که احصای آن ممکن نیست، و تسمیه اینها بثوابت بواسطه ثبات اوضاع ایشان است با یکدیگر یا بطؤ حرکت خاصه ایشان؛ **انجام:** بدین صور که مرقوم شده و چون منازل شناخته شود بروج را آسان توان شناخت، و چون بروج شناخته شود سایر صور را به تبعیت بروج ادراک توان کرد. و الله اعلم بحقایق الامور

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه مقوایی، ۱۵گ (۷پ–۲۱ر)، ۱۶ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۵]

● **ستاره اورانوس** / هیئت / فارسی

setāre-ye orānūs

اعتضادالسلطنه، علیقلی بن فتحعلی،۱۲۳۴؟-۱۲۹۸قمری

e‘tezād-os-saltane, ‘alī-qolī ebn-e fath-‘alī (1819 - 1881)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۱۵۱/۳۰

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۹ - ۱۹۶]

● **ستاره شماری** / ستاره‌شناسی / عربی

setāre-šomārī

[الذریعه ۲۴۶/۲۰]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۵۵/۳

انجام: در انجام آمده: و قد تم هذا المدخل بهذه الصفحه من هذا الجزو ...

دنباله رساله‌ای است، گویا دنباله رساله قبلی باشد و شاید از المدخل ابومعشر بلخی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۵۲ق؛ ۲گ (۷۹پ–۸۰پ) [ف: ۶ - ۴۲۹]

● **ستاره شناسی** / هیئت / فارسی

setāre-šenāsī

طبیب قوچانی، میرزا نصرت، ق۱۴ قمری

tabīb-e qūčānī, mīrzā nosrat (- 20c)

تاریخ تألیف: ۱۲۵۸ق؛ محل تألیف: تبریز و ارومیه

ترجمه‌ای است از کتاب یک آمریکایی که در ستاره‌شناسی تألیف نموده است. در این کتاب ابتدا دوایر فلکی بحث شده و بعد از آن اوضاع افلاک و ستارگان را بیان نموده است و بدون فصل‌بندی می‌باشد.

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۶۴۲

آغاز: سبحان الله خداوندیرا واحد و خالق پروردگار عالمیان که قدرت و حکمت و مملکت او بی انتها است و بخواندن علم نجوم شروع کرده ضرور است که آسمان و جاهای ستارگان را یاد گرفته تا آنکه آنها را شناخته اوضاع ایشان فهمیده شود؛ **انجام:** پس چه عقل از عقلها خواه از انسان و خواه از ملایک تجربی حکمت خدا میرسد خداوندا انسان چه چیز است که او را آگاهی حکمت تو باشد و السلام.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۲۷ ربیع الثانی ۱۲۸۱ق، جا: مدرسه نواب علیا؛ محشی از مترجم با امضا «نصرت»، با اشکال هندسی و نجومی، در آخر کتاب (۱۱۴پ–۱۲۸پ) «جداول تسمیه البیوت المراکز المعمولة بعرض دارالدولة کرمانشاهان» آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۹گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۷۸]

● **ستاره شناسی** / ستاره‌شناسی / فارسی

setāre-šenāsī

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۳۸/۲

پراکنده‌هایی در ... در استخراج مضمر، جدول معرفة الاختیارات علی حالات القمر خاصة، نوزده صورت از هیئت و اوضاع اصابع انسانی؛ خط: نسخ، کا: آقا بابا تفرشی، تا: ۱۶ رجب ۱۲۷۵ق؛ ۶گ (۵۹پ - ۶۴ر) [ف: ۶ - ۳۱۸]

● **ستاره شناسی** / ستاره شناسی / فارسی، عربی

setāre-šenāsī

پراکنده‌هایی در ستاره‌شناسی با عنوان‌های: ما ینسب الی الخواجه محمد بن علی الترمذی فی دلایل النوروز، مدلولات الکسوف، فی شهور العربیة، مدلولات الخسوف، مدلولات الزلازل، من کتاب الشیخ طمطم الهندی فی الرخص و الغلاء، فصل فی دلایل النیروز اذا وقع احد الایام الاسبوع، من کتاب انوار النعمانیة، فصل فی الکسوف، فصل فی خسوف القمر فی شهور العربیة، فصل فی کسوف الشمس فی شهور السریانیة، فصل فی کسوف القمر فی شهور السریانیة، فصل فی الکسوف و الخسوف فی شهور العربیة.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۵۱/۸

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: فستقی، جلد: رویه میشن قرمز، ۸گ (۲۵۰پ–۲۵۷پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۲۰/۹×۳۰سم [ف: ۷-۱۳]

● **ستاره شناسی (جدول)** / ستاره‌شناسی / فارسی

setāre-šenāsī (jadval)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۳۸/۵

خط: نسخ، کا: آقا بابا تفرشی، تا: ۱۶ رجب ۱۲۷۵ق؛ ۶گ [ف: ۶

– ۳۱۹]

● **ستاره گیسودار** / هیئت / فارسی
setāre-ye gīsūdār

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۲۶۱/۹
خط: نستعلیق، کا: علی بن احمد بن حسن موسوی همدانی، تا: ۱۲۶۹ق؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۲۷۴]

● **ستایش** / ادبیات / عربی
setāyeš
ابن حجر عسقلانی، احمد بن علی، ۷۳۳ – ۸۵۲ قمری
ebn-e hajar-e ʻasqalānī, ahmad ebn-e ʻalī (1333 - 1449)
بر سلیمان بن ابراهیم علوی خادم حدیث اموی خوانده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۹۸/۷
خط: نسخ، کا: محمد بن شرف الدین حسینی نجفی، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۲۳ سطر [ف: ۵ – ۲۳۲]

● **ستایش** / ادبیات / عربی
setāyeš
جیلی، محمد بن علی، ق۹ قمری
jīlī, mohammad ebn-e ʻalā (- 15c)
بر سلیمان بن ابراهیم علوی خادم حدیث اموی خوانده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۹۸/۸
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۹۰ق [ف: ۵ – ۲۳۲]

● **ستایش از آقاحسین خوانساری** / شعر / عربی
setāyeš az āqāhoseyn-e xānsārī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۸۴/۶
آغاز: یا غز الا لحظه للصارم القتال تال ×× مهجتی من حب هذا طرفک المکسال سال؛ **انجام:** رهط النبی الذی لولاه ما بزغت ×× شمس الوجود علی اشباح امکان هم خیره
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: در زمان خوانساری و ناظم؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: مقوا، ۵گ (۵۳ر–۵۷پ)، ۲۲ سطر (۱۲×۲۱)، اندازه: ۱۵/۵×۲۳/۵سم [ف: ۸ – ۷۰۸]

● **ستایش از حقایق فیض** / متفرقه / فارسی
setāyeš az haqāyeq-e fayz
حسینی قزوینی، محمد ابراهیم بن محمد معصوم، – ۱۱۴۹ ؟ قمری
hoseynī qazvīnī, mohammad ebrāhīm ebn-e mohammad maʻsūm (- 1737)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۸۶/۲۱-ف
نسخه اصل: نسخه آقای شیخ آقا بزرگ تهرانی. در محرم ۱۱۲۶؛ خط: نسخ و نستعلیق، کا: شیخ آقا بزرگ تهرانی و دیگران، تا: ذیحجه ۱۳۵۰ق؛ ۲گ (۱۸۹پ–۱۹۰ر)، قطع: ربعی [فیلمها ف: ۱ – ۷۵۲]

● **ستایش از قطب الدین شیرازی** / شعر / فارسی
setāyeš az qotb-od dīn-e šīrāzī
ابهری، رفیع الدین محمود
abharī, rafīʻ-od-dīn mahmūd

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۱۲۱-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ در هامش است [فیلمها ف: ۱ – ۴۲۹]

● **ستایش از مخدومی (منظومه)** / شعر / فارسی
setāyeš az maxdūmī (mnz.)
بینوا، داود بن مهدی، – ۱۲۴۱ قمری
bīnavā, dāvūd ebn-e mahdī (- 1826)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۱/۸
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: ۸ – ۱۳۱]

● **ستایش امام رضا** / فضایل و مناقب / فارسی
setāyeš-e emām rezā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۰۶/۱۰-ف
نسخه اصل: پاریس ۳۶۸ فارسی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۴ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۵۹۲]

● **ستایش امیر المؤمنین (ع)** / فضایل و مناقب / فارسی
setāyeš-e amīr-al-moʼmenīn
مثنوی در بحر تقارب در وصف نبردهای امیر المؤمنین (ع) و فتح قلاع یهود و خیبر و مقاله آن حضرت با مرحب، عمرو بن عبدود، حارث و غیرهم و به هلاکت رسانیدن آنان در آغاز اشاره‌ای به پیامبر (ص) و نامه نوشتن آن حضرت به پادشاهان و اشاره‌ای به معراج دارد.

قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۳۷

آغاز: شها شیعیان طالب خیبرند ×× به جان مایل رزم آن سرورند؛
انجام: رسید امر از درگه کردگار ×× زنم شاهپر بردم ذوالفقار
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با کاغذ روکش شده سفید، ۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۲ - ۲۵۶]

● **ستایش پیامبر و شیخ اویس بهادر** / فضایل و مناقب، شعر / فارسی

setāyeš-e payāmbar va šeyx oveys bahādor

شیرازی، مطهر، ق۹ قمری

Šīrāzī, motahhar (- 15c)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۵/۲-ف

نسخه اصل: حمیدیه ش ۱۴۴۷. از سید عزالدین مطهر؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۵۰ تا۸۱۱ق [فیلمها ف: ۱ - ۴۲۲]

● **ستایش حاکم** / فضایل و مناقب / عربی

setāyeš-e hākem

آغاز: کتاب فیه حقایق ما یظهر قدا مولانا جل ذکره من الهزل و ذلک بالتایید لقدیم الزمان مظهر الکلمة و البیان علی ذکره السلام. الحمد لمولانا وحده و شدة سلطانه توکلت علی مولانا البار العلام لعلی الاعلی حاکم الحکام من لایدخل فی الخواطر و الاوهام جل ذکره عن وصف الواصفین و ادراک الانام. بسمله صفات عبده الامام الحمد و الشکر لمولانا جل ذکره و به استعین فی الدین و الدنا و الیه المعاد؛

انجام: لما بعد معاشر الاخوان الموحدین اعانکم المولی علی طاعته انه وصل الی من بعض الاخوان.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۸۹/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج تریاکی، ۱ص (۲۹پ)، ابعاد متن: ۱۱×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۵۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۸۹/۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: بغدادی، جلد: تیماج تریاکی، ۱ص (۲۹ر)، ابعاد متن:۱۱×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۵۲]

● **ستایش خط نیکو** / خط / عربی

setāyeš-e xat-e nīkū

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰/۷-طباطبائی

آغاز: اعلم یا سیدی و مولای و عدتی اطال الله بقاک ... ان الخط الحسن طراز الادب و شاح الکتب

خط: تعلیق، کا: یوسف بن حسن بن علی بن احمد جاستی، تا: قرن ۸ (در زندگی عبدالرزاق کاشی نوشته شده)؛ مجدول؛ کاغذ: سمرقندی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱گ (۱۹۳)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۳۷]

● **ستایش علی** / ادبیات / فارسی

setāyeš-e ‘alī

فراهانی، ابوالحسن، - ۱۰۴۰ قمری

farāhānī, abo-ol-hasan (- 1631)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۳۲/۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۵ - ۲۴۸]

● **ستایش کاظمین** / متفرقه

setāyeš-e kāzemayn

شوبری، محمد بن خلیفه

šūbarī, mohammad ebn-e xalīfe

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱۰

بندی از محمد بن خلیفه در ...؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ - ۹۳۷]

● **ستایش متخلفین** / متفرقه

setāyeš-e motaxallefīn

شوبری، محمد بن خلیفه

šūbarī, mohammad ebn-e xalīfe

اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۱/۱۱

از شیخ محمد حلی ابن الخلیفة؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ - ۹۳۷]

● **ستایش مکه** / شعر / فارسی

setāyeš-e makka

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۵۳/۱۰

آغاز: السلام ای بارگاه حضرت حق السلام / قبلة للناس حصن الخلق آمناً للانام؛ **انجام:** قبله دارالسلام انی اجتبیتها به / چشم می‌دوزد بتشریفت علیک السلام

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۴۴ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲گ (۱۰۱پ-۱۰۲ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶ - ۳۳۸]

● **ستایش و تقریظ** / ادبیات / عربی

setāyeš va taqrīz

فیروزآبادی، محمد بن یعقوب، ۷۲۹ - ۸۱۷ قمری

fīrūzābādī, mohammad ebn-e ya‘qūb (1329 - 1415)
از نگارنده قاموس به نظم عربی که آن را بر سلیمان بن ابراهیم علوی خادم حدیث اموی خوانده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۰۹۸/۶
خط: نسخ، کا: محمد بن شرف الدین حسینی نجفی، تا: ۱۴ جمادی الاول ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: ترمه سمرقندی، جلد: میشن سیاه، ۲۳ سطر [ف: ۵ – ۲۳۲]

● **ستة اشياء يحتاج اليها طالب العلم** / فلسفه / عربی
sittat-u ašyā’-in yaḥtāj-u ilay-hā ṭālib-ul-‘ilm
کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ – ۲۵۲ ؟ قمری
kendī, ya‘qūb ebn-e eshāq (802 - 867)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۳۴-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱گ (۱۵۶) [فیلمها ف: ۱ – ۴۷۰]

● **سته داعی** / ادبیات / فارسی
setta-ye dā‘ī
داعی شیرازی، نظام الدین محمود، ۸۱۰ – ۸۷۰ قمری
dā‘ī šīrāzī, nezām-od-dīn mahmūd (1408 - 1466)
شش کتاب به ترتیبی که در نسخه کتابخانه مجلس شورا است و موافق ترتیب انشاء می‌باشد، این است: ۱. مشاهد. موضوع آن پس از توحید و نعت حضرت پیغمبر (ص) بحث در اطراف طلب، تجرید، ذوق، کشف، معرفة و حقیقة می‌باشد و تمام این مثنوی (مشاهد) در حدود پانصد و هفتاد بیت می‌باشد. آغاز: «بلبل اگر ناله بر آرد رواست ×× خاصه که از طرف گلستان جداست». با ابیاتی چند که زیر عنوان الالحاق در آخر نسخه می‌باشد شامل مطالبی تاریخی است، از این رو آنها را با تقلید به رسم الخط نسخه عیناً در اینجا می‌آوریم: «از پس ده سال که بود این کتاب ×× کوش زد خلق چو در خوشاب / وزپی آن هم که حوالت فتاذ ×× تا سه کتاب دگرم دست داد / در همه جا چون بتخلص رسید ×× خامه داعی همه داعی کشید / زانکه فنا نام مرا کرده گم ×× گفته زنام و لقب خود مجم / در سفر قبله نهادم چو گام ×× کشت فنا بر من خاکی تمام / باز بقائی زنوم در رسید ×× شد دگرم نام و نشانی بدید / یافتم از نام بقا باز ضو ×× پس لقبم داد تخلص زنو / کای ز خدا یافته نظم زرین ×× از پی این نظم نظامی گزین / گر سخنت نیست نظامی مدار ×× دست دل از نام نظامی مدار / در سخن بنده که هست این زمان ×× هست هم از نام نظامی نشان / نام نظامی بتخلص مراست ×× خود نفس خواجه نظامی کراست / برد ز میدان سخن خواجه گو ×× کس نرسانید سخن را به او / نیست اگرچه چو نظامیم رخش ×× بار خدایا به نظامیم بخش / صورت تاریخ زمان سخن ×× هر که بخواهد که بداند ز من / هشتصد و سی و شش هجری شده ×× وین نمط خاص تمام آمده»؛ ۲. گنج روان. این مثنوی را در ده مقاله به نظم آورده و در معرفت ذات و صفات حق تعالی و معرفت انسان و اخلاق و احوال و مقامات و کمالات اوست و در آخر تصریح شده که به سال ۸۴۱ق به انجام رسیده و در حدود هشتصد بیت است. آغاز: «نخستین که آید قلم در زبان ×× بحمد خدا به که گردد روان»؛ ۳. چهل صباح. این مثنوی در سیر و سلوک می‌باشد و مطالب را در ذیل چهل صباح که هر یک را به نامی نامیده مندرج ساخته و در حدود هفتصد و هفتاد بیت می‌باشد و به سال ۸۴۳ق خاتمه یافته و این چند بیت در خاتمه کتاب است: «در نظم، نظامی ارنیم من ×× در خورد زمان نظامیم من / گر نظم نظامیانه خود نیست ×× در طرز اداء خویش بدنیست / شعریست اگر چه نیک ساده ×× داد سخن اندروست داده / در مسئلهای صوفیانه ×× بس تیر رسید تا نشانه / داعی کم گو که پرتو تاوانست ×× کز هر چه بهست نام حق به»؛ ۴. چهار چمن. این مثنوی را در چهار چمن مرتب نموده و به سال ۸۴۲ق به پایان آمده و در حدود نهصد و هفتاد بیت می‌باشد. آغاز: «میوه باغ جان ما سخن است ×× چه سخن هر چه از خدا سخن است»، انجام: «نامه‌ای از نظامی ثانی ×× یافته نظم پاک عرفانی / رفته از هجرت رسول امین ×× چل و دو بعد هشتصد ز سنین / یا رب این نامه پر آوازه ×× چون چمن دار، در نظر تازه / گر چمن میکنی گهی ویران ×× دار معمور این چمن بجهان / آنچه گفتیم ز داعی مسکین ×× باد در حضرتت قبول آمین»؛ ۵. چشمه زندگانی این کتاب را در هفت «رشحه» به نظم آورده: ۱) وحدت واجب الوجود، ۲) ارتباط عالم بحق تعالی و اثبات وحدت او، ۳) در آنکه انسان خلاصه عالمست، ۴) روح انسان، ۵) معاش و معاد انسان، ۶) حشر و بقای انسان، ۷) کمال و خلافت انسان و هر یک از رشحه‌ها به یک مثنوی آغاز گردیده و پس از آن ترکیب‌بندی و از آن پس قصیده‌ای در آن موضوع است و تمام آن در حدود هفتصد و پنجاه بیت می‌باشد و به سال ۸۵۶ به انجام رسیده. آغاز: «ستایش را سزاواری خدایا ×× که بخشیدی مرا یاری خدایا»، ۶. عشق‌نامه، این مثنوی در عشق و مراتب آن است و با عنوان سخن اول و دوم و نسخه این کتابخانه تا یازده سخن را داراست و بدین بیت خاتمه می‌یابد: «این تمام آمد بگویم دیگری ×× که مرا با تایبان باشد سری». نگارنده را عقیده این است که از نسخه کتابخانه مجلس شورا برگ‌هایی افتاده و به همین سبب تاریخ انشاء آن هم به دست نیامد ولی از قرائن معلوم می‌شود که پس از سال ۸۵۶ق (تاریخ انجام مثنوی پنجم) آغاز شده است. این نسخه عشق‌نامه در حدود یک هزار و دویست بیت است. آغاز: «از ازل گر گوش داری تا ابد ×× بشنوی از هر زبان حمد احد». (ابن یوسف شیرازی)

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۴۹/۱
خط: نستعلیق متوسط، کا: سلطان علی شیرازی، تا: ۸۷۶ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم گلی مذهب، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۴۸۲]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹۵
مشتمل بر مثنوی‌های: ۱. مشاهد، ۲. گنج روان، ۳. چهل صباح، ۴. چهار چمن، ۵. چشمه زندگانی، ۶. عشق نامه؛ بی‌کا، تا: ثلث آخر قرن ۹؛ با سرلوح زیبا، مصحح، مقابله شده؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: تیماج، ۱۹ سطر، ۲۵۱ص، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۳۴۰]

● ستة شیخ عطار / شعر / فارسی

sette-ye šayx-e ʻattār

عطار، محمد بن ابراهیم، ۵۳۷؟ - ۶۲۷ ؟ قمری
ʻattār, mohammad ebn-e ebrāhīm (1143 - 1230)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۵۳
شش مثنوی شیخ عطار. ۱. الهی نامه، ۲. منطق الطیر، ۳. مصیبت نامه، ۴. اسرارنامه، ۵. کنز الحقایق، ۶. مفتاح الفتوح؛ خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۸۸۰ق؛ مجدول، مذهب، با چهار کتیبه مذهب مرصع، با پنج سرلوح مذهب مرصع بسیار عالی؛ تملک: کتابخانه امیر اصلان خان به تاریخ شهر جمادی الثانی ۱۲۶۶؛ مهر: ناصرالدین شاه قاجار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای ابره، مذهب، ۸۷۶ص، ۲۱ سطر در متن و ۱۶ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۶/۸×۲۶سم [ف: ۴ - ۷۹۳]

● ستة ضروریه / طب / فارسی

sette-ye zarūrīye

یوسفی هروی، یوسف بن محمد، - ۹۶۶ قمری
yūsofī heravī, yūsof ebn-e mohammad (- 1559)

تاریخ تألیف: ۹۴۴ق
دستورات کوتاه پزشکی است درباره شش چیز که برای بدن انسان ضرورت دارد که عبارت است از: هوا، مأکول و مشروب، حرکت و سکون بدنی، حرکت و سکون نفسانی، نوم و یقظه، استفراغ و احتباس. در آغاز آن پادشاهی ستایش شده که گفته می‌شود همایون شاه (۹۳۷-۹۶۳ق) است که یوسفی در دربارش مقامی داشته، ولی چون او را فرزند پیامبر (ص) خوانده است، شاید شاه طهماسب (۹۳۰-۹۶۳ق) باشد: «در زمان خسروی ترتیب یافت ×× کاسمان بار عطایش بر نتافت / داور دوران «همایون شه» که هست ×× پیش خاک درگهش افلاک پست ... / آنکه از اولاد پاک مصطفی است ×× آنکه سر تا پای او نور و صفاست ...»
آغاز: بسمله. الحمدلله المنعم حیاة النفس و صحة الاجسام ... و بعد این نسخه ای است موسوم به ستة ضروریه که توجه به آن شرایط حافظان صحت است، و از مراسم ارباب ذکاوت و فطنت
انجام: و عفونت و سقوط شهوت و ثقل بدن. و الله اعلم بالصواب ... یافت در سال نهصد و چهل و چار ×× سمت ختم و صورت اتمام
چاپ: این رساله به سال ۱۹۲۴ میلادی در ضمن طب یوسفی، و در هند نیز در پایان کتاب علاج الامراض به چاپ رسده
[الذریعه ۱۴۴/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۳۲۷:۳ و ۳۳۴؛ مشترک پاکستان ۵۹۶/۱؛ نجم آبادی ۹۰؛ فهرستواره منزوی ۳۵۰۲/۵]

۱. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۳۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: غره ربیع الاول ۱۰۱۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷گ (۶۳پ - ۶۹ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۹۱]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۷۷/۹
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۴۵ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۸گ (۲۱۰پ-۲۱۷پ)، ۱۵ سطر (۷×)، قطع: ربعی [ف: ۱۷ - ۲۴۱]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۳۰/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ۴ رجب ۱۰۵۷ق؛ ۹گ (۱پ-۹پ) [ف: ۱ - ۱۳۳]

۴. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۳۹/۷
در یک مقدمه در غرض طب و شش فصل؛ بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۱۴ص (۱۰۰-۱۱۳)، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۳۳]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۳۳۶/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: شرقی، ۸گ (۱-۸)، ۱۶ سطر، اندازه: ۶×۱۳سم [ف: ۳۶ - ۲۲۲]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶/۲۷ط
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: ابراهیم بن رحمت الله حسینی نجفی، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۲ص (۲۷۳-۲۷۴)، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۲۴/۳ - ۷۹]

۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۴۰/۲
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۱۲۸ق؛ ۸گ (۲۵ر-۳۲ر) [ف: ۱ - ۱۳۳]

۸. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۱۷۵/۱
آغاز: سخن است از جهت منع او هوب؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ آغاز فقط ۱۶ سطر از سته اول را دارد؛ ۹ص (۱-۹)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۳ - ۳۲۷]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۲/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تغییرات هوا یا طبیعیه است یا غیر طبیعیه یا مضاد طبیعت است ...
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، ۱گ (۶۹)، ۱۸ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳۸ – ۴۸۲]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۸۱۶/۴
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوایی، ۶گ (۷۸پ-۸۳پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲۰ – ۲۸۲]

۱۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۵۷۹/۳
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲ در احمد شاهی در مدرسه آخند ملا نجم الدین، نویسنده نسخه عبدالله خلیفه است؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن سیاه، ۲۹ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۴/۳سم [ف: ۷ – ۴۳۳]

۱۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۶۵/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد نسخه سته ضروریه تصنیف حکیم یوسفی بن محمد یوسف الطبیب ستر الله تعالی عیوبه و غفر ذنوبه بتاریخ ششم ماه شعبان چار اکبری بر آمد بآن ؟ (۱۲۱۰) هجری نبوی بخط احقر غلام جعفر بن غلامحسین خان بهادر بر پنج ورق ختم شد.
خط: تحریری، کا: غلام جعفر بن غلام حسین خان بهادر، تا: ۶ شعبان ۱۲۱۰ق؛ ۱۰ص (۱-۱۰)، ۲۷ سطر، اندازه: ۱۹×۲۴/۵سم [نشریه: ۳ – ۳۴۶]

۱۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۱۴/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۵ق؛ کاغذ: پسته‌ای، ۵گ (۶۷ر-۷۱ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۰/۸سم [ف: ۷ – ۳۹۲]

۱۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۸۴۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد کاظم بن محمد حسین، تا: ۱۲۵۱ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۳گ (۶پ-۸پ)، سطور راسته و چلیپا، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: ۵ – ۲۳۳]

۱۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۶۹ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۹۷ ض
بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۷. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۴۰/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۸گ (۴۹پ-۵۶ر) [ف: ۱ – ۱۳۳]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ممتاز، کا: محمدرضا بن محمد، بی‌تا؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج تریاکی، ۴ص (۶۷-۷۰)، ۳۴ و ۵۰ سطر، اندازه: ۱۷×۳۰سم [ف: ۴۵ – ۸۵]

● **سته ضروریه** / طب / فارسی

sette-ye zarūrīye

عماد الدین شیرازی، محمود بن مسعود، - ۹۸۴ ؟ قمری

'emād-od-dīn-e šīrāzī, mahmūd ebn-e mas'ūd (- 1577)

اهدا به: شاه قلی سلطان حمزه استاجلو
تاریخ تألیف: ۹۴۴ق

مختصری است در بیان قواعد حفظ صحت از تألیفات عماد الدین محمود بن سراج الدین مسعود شیرازی مؤلف رسالات افیونیه و آتشک و بیخ چینی که آن را به جهت شاه قلی سلطان حمزه استاجلو در یک «مقدمه» و سه «مقاله» تألیف نموده است: مقاله ۱. در دانستن اسباب سته ضروریه، در شش «باب»: ۱) هوا و تدبیر فصول، ۲) تدبیر مأکول و مشروب، ۳) تدبیر خواب و بیداری، ۴) تدبیر استفراغ و جماع و استحمام، ۵) تدبیر حرکت و سکون، ۶) تدبیر اعراض نفسانی؛ مقاله ۲. منفعت و مضرت ادویه مفرده، در نه «باب»: ۱) ریاحین و مشمومات، ۲) منفعت و مضرت فواکه، ۳) منفعت و مضرت حلاوی، ۴) منفعت و مضرت تنقلات، ۵) منفعت و مضرت حموضات، ۶) منفعت و مضرت حبوبات، ۷) منفعت و مضرت عقاقیر، ۸) منفعت و مضرت لحوم و دسوم، ۹) منفعت و مضرت بقولات؛ مقاله ۳. معاجین و تراکیب و اشربه، در سه «باب»: ۱) مفرحات و معاجین، ۲) اشربه و مربیات، ۳) متفرقات.

آغاز: بسمله حمد و سپاس بیقیاس مر حکیمی را که قامت استعداد انسان را

انجام: و گرمابه و آب زن نافع بود و الله اعلم بالصواب.
[فهرستواره منزوی ۳۵۰۱/۵]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۵۱۰۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اوایل قرن ۱۱؛ واقف: اشرف السلطنه، ۱۳۳۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با رویه پارچه، ۴۰گ، ۱۴ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱۹ – ۲۷۲]

● **سته ضروریه = حفظ صحت** / طب / فارسی

sette-ye zarūrīye = hefz-e sehhat

متطبب گیلانی، ولی بن علی

motatabbeb-e gīlānī, valī ebn-e 'alī

اهدا به: ابوالغازی قطب شاه

رساله‌ای مفصل در بیان اصول و مبانی پزشکی؛ در یک «مقدمه» و شش «فصل» تنظیم شده است: مقدمه در تعریف علم طب و اقسام آن؛ فصل ۱. در جنس هوا، مشتمل بر چند «نسیم»: نسیم ۱) بیان احتیاج به آن، ۲) بیان اعتدال هوا و منفعت آن، ۳) بیان تغییرات هوا، مشتمل بر سه «هبوب»: هبوب اول در تغییران طبیعت، هبوب دویم در تغییرات غیر طبیعی بر آن وجه که فساد و منافی مجرای طبیعی نباشد و آن مشتمل بر دو «شمامه»: شامه

اول در بیان سبب، شامه دویم در شرح مضرت و منفعت، هبوب سیم در تغییراتی که منافی و مضار باشد مجرای طبیعی را و مشتمل است بر دو «رایحه» : رایحه اول در بیان اسباب وبا، رایحه دوم در شرح کیفیت احتراز هوای وبائی، نسیم ۴) تدبیرات فصول اربعه؛ فصل ۳. در جنس خوردن و آشامیدن و مشتمل است بر «مائده» و دو «مشربه»: مائده در بیان احتیاج به خوردنی و کیفیت احوال آن و مشتمل است بر چند «طبق»: طبق اول بیان احتیاج به خوردنی، دوم در اقسام طعام، سوم در اقسام غذا، چهارم در بیان آن‌که در انواع طعام به کدام رغبت باید نمود، پنجم در بیان آن‌که از کدام خوردنی اجتناب باید نمود، مشربه ۱) بیان احتیاج به آشامیدن آب و شرح لطافت و ردائت آن و مشتمل است بر سه «جرعه»: جرعه اول در بیان احتیاج، جرعه دوم بهترین آب، جرعه سوم در بیان طریق استعمال آب؛ مشربه ۲) بیان شرب شراب و مشتمل است بر چند «ساغر»: ساغر اول در اوصاف و خواص شراب، ساغر دویم در بیان کیفیت استعمال شراب، ساغر سیوم در بیان منافع شراب؛ فصل ۳. جنس حرکت و سکون که مشتمل است بر چند «انتقال»: ۱) تعریف حرکت و سکون و اقسام آن، ۲) بیان حاجت به سکون و حرکت، ۳) فواید ریاضت و اقسام آن؛ فصل ۴. جنس خواب و بیداری، مشتمل است بر چند «انتباه»: انتباه ۱) بیان احتیاج آدمی به خواب و بیداری، ۲) بیان فواید خواب و بیداری، ۳) تدبیرات خواب و بیداری، ۴) بیان استدلال نمودن از حال خواب و بیداری بر احوال مزاج؛ فصل ۵. جنس اعراض نفسانی و فواید و مضار، مشتمل بر سه «کیفیت»: ۱) تعریف اعراض نفسانی و بیان احتیاج به آن، ۲) بیان حرکت و سکون نفسانی و منفعت و مضرت آن، ۳) استدلال نمودن از انتقالات نفسانی بر حالات بدن؛ فصل ۶. جنس استفراغ و احتباس، مشتمل بر چند «تنقیه»: ۱) بیان حاجت به آن، ۲) تدبیر استفراغ و احتباس، ۳) بیان حمام و فواید آن، ۴) بیان مجامعت و تدبیرات آن در چند «لذت»: لذت اول در کیفیت مباشرت و منفعت و مضرت، لذت دویم در اختیار مجامعت با بعضی و اجتناب از بعضی، لذت سیوم در بیان طریق مجامعت، لذت چهارم در بیان بعضی که تقویت مجامعت نماید، لذت پنجم در بیان انتشار آلت و میل مباشرت، لذت ششم در قوی گردانیدن قوت باه و سبب نقصان آن، لذت هفتم در قوت انعاظ و شدت امساك و سرعت انزال، لذت هشتم در ذکر ادویه و اغذیه که تقویت باه نماید از جنس مفردات و مرکبات و غیرها؛ خاتمه در بعضی امور کلیه.

آغاز: ۱- حمد بیحد و سپاس بیعد مرصانعی را که اشراح ارکان متضاده ابداع و انواع موالید بحسب قابلیت و استعداد نمود و بزیور لآلی ناطقه و یواقیت [...] عاقله امتیاز بنی نوع انسان را از سایر موالید نوع ...

۲- سپاس بی قیاس خداوندی را که حکمت نامتناهیه از اساس است ...

۳- بسمله، حکمت خدای راست جل جلاله و قدرت پادشاهی راست عم نواله که سراج و هاج و مزاج انسانی را بآتش حراری عزیزی روشن ساخت ... اما بعد بدان ایدك - الله تعالی که بمقتضای خبر خیر الانام علیه السلام که العلم علمان ... بنابراین بوالهوسی قاسم طبیبی ... خواست که مختصری در علم حفظ صحت بهم رساند

انجام: ۱ و ۳- و از این جهت خطا بر گفته و حرف حکماء نکشند و سخن ختم الکلام و السلام

[نسخه‌های منزوی ۵۵۰؛ فهرستواره منزوی ۳۵۰۱/۵]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۲۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «حیدر نواز خان» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۱۴-۲۰۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۴۳۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** در کلام در سبب استفراغ چیزهایی که واجب است ... ماسکه که غذا را (در فصل شانزدهم در احتباس فضول و استفراغ).

خط: نسخ، بی‌کا، تا: آغاز قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۶۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۱سم [ف: ۳ - ۴۵۰]

۳. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۷۹/۲ - د

آغاز: برابر۳؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱ شعبان ۱۰۴۰ق؛ ۶۳گ (۸۱پ-۱۴۳پ)، ۱۴ سطر (۷/۵×۱۲/۵) [ف: - ۱۳۵]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۳۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵۰گ، ۲۰ سطر (۱۲/۵×۱۸)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۵۷۰]

۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۳۶۶

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالحسین بن میرزا خداویردی، تا: ربیع الاول ۱۲۳۳ق [نشریه: ۷ - ۱۷۷]

۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۵۸۱۷

آغاز: برابر۱ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: عبدالحسین ابن مرحوم میرزا خداویردی، تا: ۱۲۳۳ق؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج خردلی، مذهب، ۵۲گ، ۱۶ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۳سم [رایانه]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۴۶/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** برابر

خط: شکسته، نستعلیق، کا: ذوالفقار بن اردلان، تا: آخر شوال

۱۲۵۲ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۹]

۸. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۲۵/۲

آغاز: برابر۳؛ **انجام:** و خالی از نفس غیر ساخت بمصلت

در فهرست از قاسم طبیب دانسته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۲۶ص (۱۱۱-۱۳۶)، ۱۷ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۵ - ۱۸۱۰]

● **ستة ضروریه** / کلام و اعتقادات / فارسی

sette-ye zarūrīye

قمی مشهدی، محمد بن محمد رضا، - ۱۱۰۷ قمری

qomī mašhadī, mohammad ebn-e mohammad rezā (-1696)

اهدا به: شاه سلطان حسین صفوی

رساله‌ای است مختصر و موجز در باب امامت و مشتمل بر شش «مقدمه». توضیح: نام این رساله در چاپ اول فهرست آستان قدس، «سنة ضروریه» و در ریحانه الادب «اعمال السنه» آمده است و حال آن که مؤلف خود درباره وجه تسمیه آن می‌گوید: «و آن بیان مشتمل است بر شش مقدمه ... و از این جهت به رساله سته ضروریه مسمی گردید». (اردلان)

آغاز: ستایش مر خدای راست که پروردگار عالمست و درود کسی را رواست که اشرف بنی آدم است ... چنین گوید فقیر حقیر میرزا محمد بن محمد رضا القمی اصلا المشهدی مولدا و مسکنا این چند مسئله است که به اعتقاد فقیر مبنای ایمان است ... در زمان دولت ... سلطان شاه حسین الحسینی الموسوی ... این مسائل را به زبان فارسی که همه کس بفهمد بیان نموده تا موالیان امیرالمؤمنین منتفع گردند ... و بیان آن متمل است بر شش مقدمه که در هر مقدمه بیان ده امری که مبنای بسیاری از قواعد دین است و ضرور است که هر مکلف آن را بداند و ازین جهت به رساله سته ضروریه مسمی گردید ...

انجام: و اگر این حرف تأملی کرده ود نتایج خوب بر آن مرتب می‌گردد و از ذکر نفحات به همین قدر اکتفا می‌شود.

چاپ: در «مجموعه رسائل خطی فارسی»، دفتر دوم، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، زمستان ۱۳۶۸، با تحقیق مرتضی رحیمی ارسنجانی

[فهرستواره منزوی ۳۴۱/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۱۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۱۳ق؛ جلد: گالینگور بنفش، ۶ص (۷۱-۷۶)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۲۳]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوب، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۵ق؛ مجدول، با کمند، با سرلوح؛ واقف: نادرشاه افشار، ۱۱۴۵ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: پارچه‌ای زرد اخری، ۱۸گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۱۲۶]

● **سته ضروریه** / طب / فارسی

sette-ye zarūrīye

مازندرانی، حسن بن ابی ذر، ق۱۳ قمری

māzandarānī, hasan ebn-e abī zar (- 19c)

اهدا به: ملامحمد استرآبادی

در یک «مقدمه» و شش «فصل» و «خاتمه» و نهایت ساخته است.

[فهرستواره منزوی ۳۵۰۱/۵]

آمل؛ پیشنماز، میرزا ابوالحسن؛ شماره نسخه:۲۰/۲

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [نشریه: ۵ - ۴۰۲]

● **سته ضروریه** / طب / فارسی

setta-ye zarūrīya

همدان؛ دانشگاه بوعلی؛ شماره نسخه:۹۵

خط: نستعلیق، کا: نیکی محمد بن شکر الله خزاری، تا: شعبان ۵۹۲ق، جا: بلخ؛ تملک: حکیم علی صوفی اصفهانی به تاریخ ۱۰۴۳؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴/۵سم [ف: - ۵۲]

● **سته ضروریه** / طب / فارسی

sette-ye zarūrīye

چنین است فهرست آن: باب ۱. چگونگی هوا و تدبیر آن: فصل ۱) تدبیر فصل‌های سال، ۲) تدبیر شهرها و خانه و مسکن، ۳) تدبیر جامه پوشیدن؛ باب ۲. تدبیر مأکول و مشروب: فصل اندر تدبیر آب؛ باب ۳. تدبیر خواب و بیداری؛ باب ۴. حرکت و سکون؛ باب ۵. استفراغ و احتباس: فصل ۱) تدبیر برای مزاج پیری ۲) تدبیر مسافران؛ مقاله اندر یاد کردن ادویه مفرده (به ترتیب تهجی): باب در معاجین، باب اندر شربت‌ها، باب اندر مطبوخات، باب در مسهل‌ها، باب اندر قرص‌ها، باب در مرهم‌های جراحی، باب در داروهای چشم؛ مقاله اندر تقدمه المعرفة: باب ۱) اندر نبض، باب ۲) اجناص نبض، باب اندر احوال بول، باب اندر نشان‌های بیماری، باب اندر علامت‌ها که نشان امراض آینده باشد، باب اندر نشان‌ها که از پس بیماری پدید آید، باب اندر نشان‌ها که در آخر بیماری واقع شود، باب اندر بحران‌ها، باب اندر سرسام گرم، باب اندر سرسام سرد، باب

اندر مالیخولیا، باب اندر غفلت و فراموشکاری، باب اندر سکته، باب اندر دوار، باب اندر فالج و رعشه، باب اندر لقوه، باب اندر کابوس، باب در بیماری چشم، باب اندر بیماری گوش، باب اندر بیماری بینی، باب اندر باسور بینی، باب اندر بیماری‌های دهان، باب اندر زکام و نزله و سرفه خشکک و تر، باب اندر بیماری‌های دل، باب اندر بیماری‌های معده، باب اندر بیرون آمدن مقعد، باب در بیماریهای سپرز، باب اندر بیماری گرده و مثانه، باب در بیماری زنان، باب اندر وجع مفاصل، باب در دفع سموم.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۸۲۹/۵

آغاز: بسمله. و به نستعین. حمدله ... اما بعد بدانکه تن مردم جسمی است مرکب از چهار عنصر ... تدبیر سته ضروریه موجب تندرستی است پس ما درین کتاب تدبیر هر یکی ازیشان باز نماییم؛ **انجام:** نافع خواهد بود ان شاءالله تعالی و تقدس تحریرا فی عاشر شهر رمضان المبارک سنة خمس و الف من الهجرة النبویة.

گذشته از مبحث سته ضروری مسأله درمان بیماری‌ها هم در نیمه دوم آن هست و جز آنچه که در فهرست‌های حقوق (۱۳۵) و آستان قدس (۲۷۳:۳) و ره آورد (۲۴۳) و الذریعه (۱۴۴:۱۲) یاد شده؛ خط: نستعلیق، کا: عزیز الله بن ناصرالدین رازی، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۷۸ص (۵۱–۱۲۸ هامش)، ۱۵ سطر (۷×۱۲)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۲ – ۲۸۱۲]

← السته الضروریة فی الصلوة ⟵ خلاصة تحفة ائمة الطاهرین
← ستة عشر ⟵ رسائل جالینوس

● ستة مسائل فقهية / فقه / عربی

sittat-u masā’il-in fiqhīya

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۹۱۴/۱۰

فصل آخر فی ...؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۳۹۸]

● الستين الجامع للطائف البساتين = جامع الستين = جامع اللطائف البساتين = تفسير سوره يوسف / تفسیر / فارسی

as-settīyn-ol jāme‘ le-t-tā’ef-el basātīn = jāme‘-os settīn = jāme‘-ol latā’ef-el basātīn = tafsīr-e sūre-ye yūsof

طوسی، احمد بن محمد، ق۶ قمری

tūsī, ahmad ebn-e mohammad (- 12c)

تفسیر عرفانی ادبی مفصلی است با نثر شیوا در شصت فصل بر سوره یوسف، با داستان‌هایی از بزرگان عرفا و ابیاتی گویا از مؤلف. گویند که ملاحسین کاشفی بیهقی این کتاب را بر شاگردان خود املا کرده و آنها آن را در شصت مجلس نوشته‌اند.

آغاز: سپاس مرخدا یرا که قادر بر کمال است و آفریننده روز و شب و ماه و سالست در ذات هستی بی همتا است و در صفات صنع بی مثال است ... چنین گوید خواجه امام تاج الدین سیف النظر ابوبکر احمد بن محمد بن زید طوسی رقم که چون از دیار خراسان نفرت کردیم و به بلاد کوهستان و راق رحلت کردیم دغبتها د رعل فقه و آداب وافر دیدیم و دواعی خلق بر تحصیل علم تذکیر ماهر دیدیم تا بحدی که د رفاعل رسوم علوم مندرس گشته بود و هر کس بلباس علم وعظ ملبس گشته بود ... و دیگر قبل از ین از حکایات یوسف و زلیخا منظ.م نشده بود مصنف این کتاب (رحمه) از اشعار دیگران در ین کتاب درج نداد اما در آن سنه ثلث و ستین و تسعمائه فقیر حقیر مصطفی المشهود بعلمی پلنگانی چون میل عوام بر اشعار مناسب و راغب دید بالتماس کردند کردند که د رفن موعظه مجموعه ای سازیم و آنچه مکنون ببیان و دلالت را ه ایمان بپردازیم ... چون ازدحام اشتغال و سرعت انتقال تابجانب آذربایجان رسیدیم قومی را از متعلمان د رتحصیل این فن رغبتهای وافر دیدیم سؤال ایشان را اجابت کردیم بهتر از قصه یوسف هیچ نبوده که آن را اساس سخن سازیم و ابتدا آز آن آغازیم ... و شصت مجلس موشح بلطایف و ظرایف درو نهادیم ... و آن را کتاب ستین الجامع للطایف الساتین نام نهادیم

انجام: و غزلت رسید کما قال الله تعالی توفنی مسلما و الحقنی بالصالحین هر که را قصه یوسف نه بس است ×× عبرت و پند نگیرید نه کس است / ور چنین است چرا در سر تو ×× چند بیهوده باد و هوس است / تمامت شد کتاب جمع ستین ×× بعون الله فی کل البساتین / در انی عالم دلم را شد بدان شاد ×× که در هر فصل یابم فوز کونین

چاپ: به کوشش محمد روشن با عنوان «تفسیر سوره یوسف» به چاپ رسیده است.

[نسخه‌های منزوی ۳۸/۱؛ الذریعة ۵۷/۵ و ۵۸؛ فهرستواره منزوی ۴۱۹/۱ و ۱۶۷۷/۳]

شرح و حواشی:

۱– الستین الجامع للطائف البساتین (ترجمه)؛ آلتی برمق، محمد بن محمد (–۱۰۳۳)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۱–ف

نسخه اصل: اسعد افندی ش ۲۵۵۷. در شصت مجلس؛ خط: نسخ، کا: جبرئیل بن محمد بن محمد بن اسلم بن ایمان بن مومن نخجوانی از روستای اوقوین، تا: صفر ۷۱۱ق؛ افتادگی: انجام؛

۱۵۷گ، ۲۳ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۷]

۲. رشت؛ جمعیت نشر فرهنگ؛ شماره نسخه:۵۹/۱س

خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن زید طوسی، تا: ربیع الثانی ۸۴۷ق؛ ۲۳ سطر (۹×۱۶) [رشت و همدان: ف: - ۱۱۹۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۰۲۲/۱-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۶۴۲]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** چرا گفت زیرا که من چنان عاشق درد او گشته بودم که اگر به جهل.

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۸ و ۹؛ افتادگی: انجام؛ تملك: افندی، محمد طاهر نوری در ربیع الاول ۱۲۵۱ق؛ مهر: مهر وقف ملا محمد طاهر نوری، ملا محمد جعفر مجتهد طهرانی؛ اهدایی: ناصر کاتوزیان؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج مشکی، ۲۴ سطر (۱۰×۱۸/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱۹ - ۱۴۶]

۴. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۴۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: رمضان ۹۰۴ق؛ افتادگی: انجام؛ اندازه: ۱۲/۵×۱۷سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۲]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۲۰۳

آغاز: ... قول اگر آن سید را علیه السلام غافل کوهی از جمله غافلان ... عاشق وصف جلال و جمال مولی بود قوله تعالی: مازاغ البصر؛ **انجام:** و هر جا که منصب است در عقب آن عزل و وبال است. شعر: هر که را قصه یوسف نه بس است ×× عبرت وپند نگیرد نه کس است ... / بکند زود قفس از پی آنکه ×× سست باشد قفسی کز نفس است

خط: نستعلیق، کا: یوسف بن محمد، تا: جمادی الاول ۹۶۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول لاجوردی؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف مخ: ۲ - ۵۳۱]

۶. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵۷ ـ ب

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: مصطفی بن شیخ پیر علی سور کولی کره کوزی که خود را ازدودمان خالد بن لید و نواده دختری امام چهارم می‌داند، تا: ۱۶ جمادی الثانی ۹۹۴ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۳۸گ، ۲۱ سطر (۱۴×۲۰/۵)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۱ - ۱۴۸]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۶۱۹

آغاز: مشبه خود را همتا گفت مؤمن خود را بنده گفت مشرك را از هم باز گفتن نعمت آمد جهود را از فرزند گفتن لعنت آمد؛ **انجام:** وحی فرستاد که ای موسی دشمن تو را بدین طریقه مقید گردانیده ایم و غلی از اغلال مشقت برگردن.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: استاد زاهدی،دی۱۳۷۷؛کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور مشکی، ۱۶۶گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۲-۲۰۵]

۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۳۲۴

آغاز: عرض کل خندق مسیره اربعمائة عام گفت هر کس که قرآن بخواند و بدل در عالم بیذاری و انتباه بوذ؛ **انجام:** از بهر آن که از مال دنیا بوی زوال آیذ و از ملك عقبی بوی وصال آیذ و نعمت دنیا را عزل.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۵۷گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۱/۴سم [ف: ۲۲ - ۲۰۶]

۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۰۸

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام (آغاز پیش از فصل ۲۴ و انجام در فصل ۶۰ افتاده)؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا، ۲۸۵گ، ۱۵ سطر (۱۲×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف:۱۷-۳۱۹]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۳۶۴

آغاز: ... آن نه عجب که یعقوب فرزندانرا در باب یوسف بهانه تضییع کردن در آموخت آن عجب که فرزندان؛ **انجام:** تا او را چهار میخ کردند و اول کسی که چهار میخ فرمود ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۰؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: چرم مشکی، ۴۰ص، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۴×۱۸سم [ف: ۴۵ - ۱۸۷]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۴۰

آغاز: الاسلام بنی علی النطافه و ختم او بر شهادتست هر کرادین با تضافت بو و پاکیزه بود ختم او بر شهادت بود؛ **انجام:** اگر من ترا خبر نکردمی از احوال گذشته توجه گونه خبر داشتی دل بندگان بچه رابطه بمهر حضرت ما پیوستی و ما کنت لدیهم اذیلقون اقلامهم و ما کنت ترجو ان یلقی الیك الکتاب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ آغاز و انجام ناقص (از اواسط فصل چهارم است تا اواسط فصل ۵۸)؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج یشمی، ۷۷۲ص، ۷، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۱۰ - ۱۴۹۸]

۱۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۲۰

آغاز: ... لطیفه خدای تعالی میفرماید که ای بنده من تا تو مرا بنام نیك خوانی من نیز تو را بنام نیکو خوانم تا تو مرا بآفریدکاری بر خلق عرضه میکنی من نیز تو را بنیکوکاری بر فرشتگان جلوه کنم؛ **انجام:** لطیفه دین و شهادت نعمت باقیست و نعمت دنیا فانیست نعمت دنیا اگر چه فانیست آخر مرگ او را در کتف خود گیرد اما هر کس که دین و شهادت یابد سلب در پوشد که ...

از اواسط فصل اول تا اوسط فصل ششم؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، روکش پارچه، ۲۷۰گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۲ - ۵۳۲]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۷۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفتند که محمد در جواب این را از خود می‌گوید یا از کسی می‌آموزد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: یك‌شنبه ۷ ربیع الثانی ۱۰۶۲ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۲۳۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۴سم [ف: ۱۴

– ۲۵۸]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۵۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** ور چنین هست هوس در سر تو ×× بیهوده تا کی در دلت آز و هوس است

خط: نستعلیق، کا: ملاجان بن حسن بیگ گرگینی ساکن شاهین تپه، تا: پنج‌شنبه ۲۰ شوال ۱۰۶۷ق؛ مصحح، در شانزده برگ اول بندهایی از خطبة البیان در رباعیاتی فارسی به نظم آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۳۱۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ – ۴۸۲]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۵۹۹۵

آغاز: ... علم پند و حکمت است زیرا که حکمت به عبرت دلالت کند؛ **انجام:** چون اسب فرعون ملعون به کنار دریا رسید قدم باز کشید.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ واقف: جعفر زاهدی، دی ۱۳۷۷ش؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، رویه گالینگور زرشکی، ۲۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۱۹/۳سم [ف: ۲۲ – ۲۰۵]

۱۶. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۵۸۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ اندازه: ۱۸/۵×۲۰سم [ف: ۳ – ۵۱]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: کاغذ فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۵/۵سم [ف: ۳ – ۴۵۰]

۱۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۰۰۱

آغاز: بسمله الحمدلله الخالق الاکبر و الصلوة علی سید البشر وشفیع المحشر و السلام علی حاکم الصراط و ساقی الکوثر و آله الطاهرین الاطهر؛ **انجام:** رسول (ص) سلکان بن بشیر را با عمرو بن معاد فرمان داد تا او را بکشند ایشان گفتند یا رسول الله ما بر او بر نیائیم.

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ بعضی از صفحات چند سطری از آن نوشته نشده چنین می‌نماید که نسخه‌ای که این کتاب از روی آن نوشته شده اوراق آن پاره بوده و این سطور ننوشته را نداشته، در آخر کتاب هم مقداری نوشته نشده؛ مجدول مذهب؛ واقف: سپهسالار؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: چرمی، ۱۸۶ص، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۸سم [ف: ۱– ۱۰۱]

۱۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۶۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** این چه سراست بر من آن که مرا در محنت افکند غیرت حق بود و اینک امروز می‌بینم عنایت

از ابتدا تا فصل ۵۴؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: چرم زیتونی، ۱۵۶گ، ۱۷ سطر (۱۰/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۰ – ۴۳۱]

۲۰. تهران؛ فرهاد معتمد؛ شماره نسخه:۲۰۰

خط: نسخ، کا: محمد باقر بن سید معصوم حسینی، تا: ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۱۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۳×۲۲سم [نشریه: ۳ – ۱۸۶]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۳۱۲/۴

بی دیباچه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق، برای سرکار شاهزاده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۲۴ سطر (۱۴×۲۴)، اندازه: ۲۰×۳۳سم [ف: ۱۶ – ۲۴۰]

۲۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۷۷

آغاز: بسمله الحمدلله الخالق الاکبر والصلوة علی سید البشر و السلام علی حاکم الصراط وساقی الکوثر و آله الطاهرین الاطهر؛ **انجام:** در قبولت شد چرا پس دایما ×× در پی آزو هوایی و هوس.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۲۵ صفر ۱۲۵۶ق، به امر اسدالله خان؛ افتادگی: انجام؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۱۸گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۱/۷×۳۳/۷سم [ف: ۲۲ – ۲۰۴]

۲۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۱۸۰

آغاز: بسمله الحمدلله الخالق الاکبر و الصلوة علی سید البشر و شفیع المحشر و السلام علی حاکم الصراط و ساقی الکوثر و آله الطاهرین الاطهر؛ **انجام:** در قبولت شد چرا پس دایما ×× در پی آزو هوایی و هوس.

خط: نستعلیق، کا: صادق بن حسن زرندی، تا: غره ربیع الاول ۱۲۷۷ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۲۰گ، ۲۴ سطر، اندازه: ۲۱/۸×۳۷/۵سم [ف: ۲۲ – ۲۰۵]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳–۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، قطع: وزیری [نشریه: ۱۳ – ۴۴۰]

۲۵. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۳۸/۱

خط: نستعلیق، کا: حاج شیخ علی اکبر نهاوندی، تا: ۱۳۳۱ق؛ یاد داشت نهاوندی در پایان همین نسخه [ف: – ۱۱۳]

۲۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۶۱۳

خط: نستعلیق، کا: غلامحسین بن محمد حسن عصار، تا: ۱۳۴۳ق؛ مجدول، دارای سرلوح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۰۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۵ – ۱۱]

۲۷. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۶۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: – ۱۲۵۷]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۷۰۰

برگ‌ها درهم صحافی شده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: نزدیک عصر مؤلف؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۴گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۹×۲۷سم [ف: ۲۰ – ۸۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۱۲

آغاز: الحمدلله الخالق الاکبر و الصلوة علی محمد سید البشر و شفیع المحشر ... اما بعد قال رسول الله صلی الله علیه و آله و سلم

الحکمة ضالة المؤمن؛ **انجام:** جبرئیل آمد و رسول را خبر داد که کعب بر قتل تو لشکر میسازد بفرمای تا او را بکشند رسول خدا سلکان بن شبیر را با عمرو بن معاذ فرمان داد تا او را بکشند ایشان گفتند یا رسول الله ما با او.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۱۸]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۱۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** ملک تعالی آن نعمت ایشان را میان مؤمنان قسمت کرد و حال بنی نظیر بر عالمیان عبرت کرد قوله فاعتبروا یا اولی الابصار حال منافقان ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳/۵سم [ف: ۳۵ - ۱۱۹]

۳۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲۲

آغاز: من از ناچیز چیزی کنم هر کس کار را به مدد کنند من اگر خواهم هزاران عالم دیگر بیافرینم مدد در میان نه هر کس کاری کند از برای منفعت یا دفع مضرت کند من شب و روز؛ **انجام:** روی به دروازه نهادند و از هر سو نگاه می‌کردند از چپ و راست می‌دویدند در ساعت.

از فصل پنجم تا اوایل۲۳؛خط:نستعلیق،بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور مشکی، ۱۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳۵ - ۴۳]

۳۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۰۶/۳

در شصت فصل و احسن القصص هم می‌خوانند؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: رحلی [نشریه: ۳ - ۳۹۹]

۳۳. تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه:۱۱

بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۱۱ - ۱۰۲۵]

● **ستین عادلی** / شعر، حدیث / عربی، فارسی

settīn-e ʻādelī

عادل خراسانی، عادل بن علی، ق ۱۰ قمری

ʻādel-e xorāsānī, ʻādel ebn-e ʻalī (- 16c)

شصت حدیث نبوی است که در آداب و فضایل روایت شده، و هر حدیث را اول به لفظ آن می‌آورد پس از آن ترجمه نثری فارسی می‌کند و بعداً چنانچه حدیث شش کلمه باشد در یک بیت نظم می‌نماید و چنانچه بیش از شش کلمه باشد در دو بیت. در آغاز این روایت‌ها مقدمه‌ای است شعری که در نسخه‌ها مقداری از آن آمده و به نام رساله در آن تصریح شده است. آغاز موجود از مقدمه: «لیک چون اختصار مطلوب است ×× در طبایع اقتصار مرغوب است ... / چون معانی جمله شد مرقوم ×× شد به ستین عادلی موسوم / هرکه خواند بر او مبارکباد ×× حافظش سوره تبارک باد».

آغاز: قال النبی علیه السلام انما الاعمال بالنیات و انما لکل امریء مانوی، درست نیست کارها مگر به نیتها و بدرستی که هر مردی راست آنچه نیت کرد. نیست اعمال جز به نیت مرد ×× هر کسی راست آنچه نیت کرد

انجام: این چنین گفت سید ابرار ×× کاهل بیت مرا گرامی دار / طالحان را برای حرمت من ×× صالحان بهر ایزد ذو المن

چاپ: میراث حدیث شیعه، دفتر اول، ص ۲۱۴ - ۲۳۰، تحقیق حسین گودرزی؛ ضمن گنجینه بهارستان، بخش علوم قرآنی و روائی-۱، مسلسل ۳، تهران، کتابخانه مجلس شورای اسلامی، ۱۳۸۰ش، با تصحیح عبدالحسین مهدوی

[فهرستواره منزوی ۴۸۴/۶]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۰۳/۱۰

آغاز و انجام: برابر

نام مؤلف به قرینه آغاز نسخه تعیین شد؛ خط: نسخ، کا: حسین بن محمد حسینی قمصری مشهور به آفتاب، تا: ۱۰۷۷ق، جا: قمصر کاشان؛ ۴گ (۱۱۶پ-۱۱۹پ)، اندازه: ۱۹×۲۴سم [ف: ۳ - ۱۹۶]

۲. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۲۹۶/۷

آغاز: لیک چون اختصار مطلوب است ×× شد بستین عادلی موسوم؛ **انجام:** حافظش سوره تبارک باد

هفت بیت در نسخه مانده است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج حنایی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۴۱۳]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۴۰۱/۵

آغاز و انجام: برابر

مقدمه مؤلف را فاقد است؛خط:نسخ،بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سبز، ۵گ(۳۰پ-۳۴ر)،۱۴-۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۵۳۷]

● **ستینی (جدول)** / ریاضیات / فارسی

settīnī (jadval)

جدول‌هایی که خاص حساب‌های اهل نجوم است بر اساس شصت واحدی (شصتگانی) عنوان نخستین صفحه جدول این است: این جدول مسمی به ستینی است، حاصل ضرب از ملتقای مضروبین بردارند.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۶۳۶۴/۱

خط: نسخ، کا: سید محمد بدیع بن سید مطفی موسوی ادب امامی اصفهانی، تا: ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۱۰ص (۲-۱۱)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱۹ - ۴۲۳]

← ستینیه ‹ حدائق الانوار فی حقایق الاسرار

● **ستینیه (منتخب)** / چند دانشی / فارسی

settīnīya (mn.)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۸۰/۴

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۲۷ص (۴۴ — ۷۰)

[مختصر ف: - ۸۱۱]

● **سجاوندی** / - عربی

sajāwandī

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۴۴

خط: نسخ خوش، کا: علی بن محمد خجندی، تا: شنبه ۱۴ رجب ۷۳۴ق؛ نسخه کهن و نفیس [میراث شهاب: س۸ش۴ - ۴۸]

● **سجدات قرآنی** / عرفان و تصوف / فارسی

sajadāt-e qor'ānī

نعمة الله ولی، نعمة الله بن عبدالله، ۷۳۰؟ - ۸۳۴ قمری

ne'mat-ol-lāh-e valī, ne'mat-ol-lāh ebn-e 'abd-ol-lāh (1330 - 1431)

به نظم و نثر عرفانی.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۲۰/۳۶

خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمود بن محمد حسینی، تا: قرن ۹؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۳۳۱-۳۳۳)، ۲۳ سطر (۱۰/۵×۱۹)، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۸۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۲/۱۱۳

خط: نستعلیق، کا: محمد قاسم بن محمد مؤمن، تا: ۱۱۱۰ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، ۳گ (۵۹۴پ-۵۹۶ر)، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۴ - ۶۸۰]

● **سجدة الشکر** / فقه / عربی

sajdat-uš šukr

حسینی میبدی، علی بن محمد علی، - ۱۳۱۳ قمری

hoseynī meybodī, 'alī ebn-e mohammad 'alī (- 1896)

تاریخ تألیف: ۴ ذیقعده ۱۳۰۰ق

در آغاز این رساله معنی لغوی و اصطلاحی سجده گفته شده، پس از آن سبب و جهت تشریع و احکام فقهی و آداب سنتی و موارد سجده شکر بیان شده است با شواهد حدیثی و نقل گفته‌های بعضی از فقها. در چهار «فصل»: ۱. بیان حکمته فی التشریع؛ ۲. رجحانه و استحبابه و عدم وجوبه؛ ۳. مورده و متعلقه؛ ۴. کیفیته و شرائطه و آدابه.

آغاز: الحمدلله الذی سجد له نور النهار و سواد اللیل و شعاع الشمس و ضوء الهلال و حفیف الشجر و دوی الزلال و اطراف الغدو و الآصال.

انجام: و الله الهادی الی سواء السبیل و الزیادة علی هذا المقدار ینافی التعجیل.

۱. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۷× ۳۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۰]

کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۲/۲مشهد

همان نسخه بالا [ف: - ۱۲۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۲/۲

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۵۷]

۲. کرمانشاه؛ میبدی (خاندان)؛ شماره نسخه:۵/۵مشهد

آغاز: برابر

کا: عبدالکریم بن محمد اسماعیل بروجردی، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷ص (۲۲۰-۲۴۶)، اندازه: ۱۶×۲۵سم [ف: - ۱۳۳]

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۵/۵

همان نسخه بالا [ف: ۱ - ۲۳]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۳۷/۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۶ - ۱۷۸]

● **سجدتی الشکر و وجوب الذکر فیهما** / فقه / عربی

sujdatay-iš šukr wa wujūb-ud-dikr fī-himā

بحرانی، سلیمان بن عبدالله، ۱۰۷۵؟ - ۱۱۲۱ قمری

bahrānī, soleymān ebn-e 'abd-ol-lāh (1665 - 1710)

[الذریعه ۱۴۷/۱۲]

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۷۸/۳

آغاز: بسمله، بعد الحمد و الصلوة فقد جری فی بعض الاوقات لنامع بعض الحداق من اهل العصر مناظرة فی حقیقة السجود

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷گ (۶۵ -۷۱)، ۲۴سطر (۶/۵×۱۳) اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۱ - ۸۷]

● **سجع المطوق و تعلیق الدواین** / تراجم / عربی

saj'-ul muṭawwaq wa ta'līq-ud dawāyin

ابن نباته، محمد بن محمد، ۶۸۶ - ۷۶۸ قمری

ebn-e nobāte, mohammad ebn-e mohammad (1288 - 1367)

شرح حال کسانی است که بر کتاب «مطلع الفوائد و مجمع الفرائد» او تفریظ نوشته بودند. وی در ذیل ترجمه احوال هر یک رسائل و مکاتبات ادبی خود را با آنان را نیز ضمیمه کرده است.

[دائرةالمعارف بزرگ اسلامی ۲۲/۵-۲۹؛ خدیوه ۲۶۲/۴؛ الازهر ۱۳۹/۵؛ مخطوطات ادب فی المتحف العراقی ص ۳۴۴؛ آلوارت ۵۸۱/۷ و ۳۴۶/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۵۱ ض

بی‌کا، تا: با تاریخ ۹۹۸ق [د.ث. مجلس]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۹۳/۱

آغاز: رب اوزعنی ان اشکر نعم تک التی انعمت علی و علی والدی. الحمدلله الذی امر بشکر الاحسان و امدنا بمعونة الکلم الحسان و دلنا علی ذخایر القول؛ **انجام:** لا ینکر المعشوق فی خده ×× دم الشهید الصابر المغرم / فالریح ریح المسک باد کما ×× سمعتم و اللن لون السذدم.

خط: نسخ به شیوه ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نسخه‌پردازی عثمانی، مصحح، محشی، مجدول مذهب، با دو سرلوح مذهب، اشعار پراکنده‌ای از: ابی نواس، ملیحه ابن حزم ظاهری، امری القیس، ابوتمام و بعضی بدون نام سراینده و منقولاتی از جوهری، شیخ زاده، شرح حماسه، مغنی اللبیب،کشاف و مفتاح السعاده؛ تملک: محمدهادی با مهر «محمدهادی» (بیضی)، میرابراهیم در ۱۰۹۶ق، ابی بکر بن رستم بن احمد شروانی؛ مهر: کتابخانه جعفر سلطان القرایی؛ کاغذ: نخودی، جلد: مخمل سرخ، ۳۹گ (۲پ – ۴۰پ)، ۲۱ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۸سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۴۵]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱/۵۴۷۵/۲–ف

نسخه اصل: از دانشگاه توبینگن MaVI 70؛ خط: نسخ کهن، بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ – ۱۵۶]

← سجعیات ⩾ تفصیل العلوم

← سجعیات ⩾ مناجات

● السجلات / اسناد / عربی و فارسی

as-sajellāt

صورت سجلات و قباله‌ها و نامه‌های رسمی است به نثر و گاهی شعر بیشتر به عربی و گاهی فارسی، که در محضرهای شرعی تنظیم می‌شده و به امضای علمای وقت یا اعیان و مردمان دیگر می‌رسیده و به‌جای سندهای رسمی به کار می‌رفته است. گویا این نوشته‌ها از اسناد شرعی مربوط به روزگار عثمانی‌های ترکیه و صفویه ایران می‌باشد که برای دستور نگارش چنین اسنادی در این جنگ گرد آورده شده است. قطعه‌های مرتب این اسناد بدین عناوین می‌باشد: سجلات اقرار دین؛ سجلات الاقرار بالدین و الرهن؛ سجلات اقرار به تملیک و غیره در حق غیر؛ سجلات اقرار به آنکه آنچه خریده یا به اجارت گرفته به وکالت دیگری بوده؛ سجلات ابراء؛ سجلات اقاله؛ سجلات اخبار؛ سجلات التزام و قرض؛ سجلات اشهاد قاضی؛ سجلات توکیل و تعلیق؛ سجلات تملیک؛ سجلات الاعتاق؛ سجلات الثبوت؛ سجلات السواد؛ سجلات الطلاق؛ سجلات الفهرس؛ سجلات المبایعة؛ سجلات المشارکة و المضاربة و أمثالهما؛ سجلات الاجارة؛ سجلات الاجازة؛ سجلات الامانة؛ سجلات المناکحة؛ فی الوثائق الشرعیة؛ وقف‌نامه‌ها؛ عریضه‌ها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۲۶

آغاز: الحمدلله القاضی بالحق من غیر میل و انحراف الحاکم بالصواب و السداد بلا جور و اعتساف

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مهر: «ابوالقاسم أشرف الانبیاء» (مربع)؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۹۷گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: ۱۱ – ۳۱۹]

● السجل المجتبی / نامه‌نگاری / عربی

as-sajill-ul mujtabā

هادی المستجیبین، حمزة بن علی، – ۴۳۳ قمری

hādī-yol-mostajībīn, hamzat-ebn-e ʻalī (- 1042)

نامه‌ای است که طی آن مؤلف داماد خود، ابوابراهیم اسماعیل بن محمد تمیمی داعی، را به عنوان خلیفه خود انتصاب کرده است و به او اختیار امر و نهی و تولیت و عزل داده است.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۹۵/۶

آغاز: سجل المجتبی توکلت علی مولانا علینا سلامه و رحمته. بسم الله الرحمان الرحیم من عبد مولانا بالحقیقه و اله الازلیه الواحد الصمد الحاکم المنفرد جل ذکره الی اخیه و تالیه و ذی مصة علمه و ثانیه آدم الجزوی ... اخی و صهری ابو ابراهیم اسماعیل بن محمد التمیمی الداعی ... اما بعد یا اخی ... انی نظرت الیک بنور مولانا ... و جعلتک خلیفتی علی سایر الدعاة و الماذ و نین و النقباء و المکاسرین و اسمیتک بصفوة المستجیبین. و ذی مصة علم الاولین و الاخرین؛ **انجام:** انه ولی ذلک و القادر علیه تم تقلید المجتبی.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۰؛کاغذ:ضخیم فرنگی،جلد:تیماج مشکی، ۲ص (۶۳–۶۴)، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۱×۵۰سم [ف: ۱۰ – ۲۲۰۲]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۶/۶

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۱۳۴۸؛ خط: نسخ درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۴گ (۱۱۷–۱۲۰) [عکسی ف: ۲ – ۴۵۷]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۹۶۵/۶

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان ـرم ۹۳۳؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۳ص (۷۲–۷۴) [عکسی ف: ۳ – ۲۰۹]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۵۱/۶

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۱۳۴۱؛ خط: نسخ درشت معرب کهن، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [عکسی ف: ۲ – ۴۲۸]

۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۸۴/۶

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان–رم ۹۱۰؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: شنبه دهه پایانی ربیع الثانی ۱۱۰۹ق؛ ۳گ (۸۳–۸۵) [عکسی ف: ۲ – ۴۷۰]

۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۳۶/۶

نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان ـرم۱۳۳۷؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۱۳؛ ۴ص (۸۶–۸۹) [عکسی ف: ۳ – ۲۹۶]

۷. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۵۰/۶

آغاز: من عبد مولانا ... الی اخیه و تالیه و ذی مصة علمه و ثانیه ...

اما بعد یا اخی ابو ابراهیم ایدک المولی بتأییده
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۷۲۱؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ یا قرن ۱۴؛ ۳گ (۵۰-۵۲) [عکسی ف: ۲ - ۴۲۳]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۵۳/۶-ف
نسخه اصل: کتابخانه اباعبدالله زنجانی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۳۵۲ق؛ از روی نسخه انستاس کرملی؛ ۱۹ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۵۹۷]

۹. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۴۶۲/۱۷
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان - رم ۱۳۳۸؛ خط: نسخ معرب درشت، بی‌کا، بی‌تا؛ ۵ص (۳۶۹-۳۷۳) [عکسی ف: ۴ - ۲۸۹]

۱۰. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۰۹۴/۶
نسخه اصلی: کتابخانه واتیکان -رم ۱۳۳۲؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ ۴ص (۸۵-۸۸) [عکسی ف: ۳ - ۳۷۴]

● السجل المعلق علی المشاهد فی غیبة الامام الحاکم
/ مواعظ، کلام و اعتقادات / عربی

as-sajill-ul mu‘allaq ‘ala-l mašāhid fī ġaybat-il imām-il ḥākim

هادی المستجیبین، حمزة بن علی، - ۴۳۳ قمری
hādī-yol-mostajībīn, hamzat-ebn-e ‘alī (- 1042)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۴۱۱ق

شامل پاره‌ای دستورات که می‌باید هنگام غیبت حاکم در مکان‌های عمومی آویزان شود و همه پرهیزگاران و موحدان بدان عمل کرده و کسی را از نوشتن و خواندن آن منع نکنند.

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۶/۱
آغاز: نسخة السجل الذی و جد معلقاً علی المشاهد فی غیبة مولانا الحاکم. بسم الله الرحمن الرحیم و العاقبة لمن تیقظ من و سن الغافلین و انتقل عن جهل الجاهلین و اخلص منه الیقین ... ام بعد ایها الناس فقد سبق الیکم من الوعد و الوعظ و الوعید من ولی امرکم و امام عصرکم؛ **انجام:** و التعیین علیهم و المشیة لله تبارک و تعالی و التوفیق به و السلام علی من اتبع الهدی و اخشی عواقب الردی و سدق(کذا) بکلمات ربه الحسنی و کتب مولی دولة امیرالمومنین سلام الله علیه فی شهر ذی القعدة سنة احد عشرة و لربعمائه ... تحتفظ اصحاب العمل بهذه الموعظة من المتقین ... حرام حرام علی من لا ینسخها و یقراها علی التوابین فی جامع اسفل و حرام حرام علی من قدر علی نسخها و قصر و الحمدلله وحده.
خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نخودی ضخیم، جلد: تیماج، مذهب، ۶گ (۱ر- ۶ر)، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۸سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۲۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۲/۱
آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و العاقبة لمن تیقظ من وسن الغافلین و انتقل علی جهل الجاهلین و اخلص منه الیقین
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۰۹؛ خط: نسخ معرب درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۵گ (۳-۱۷) [عکسی ف: ۲ - ۴۴۷]

● السجل المنهی فیه عن الخمر / فقه / عربی

as-sajil-ul manhī-yu fī-hi ‘an-il xamr

هادی المستجیبین، حمزة بن علی، - ۴۳۳ قمری
hādī-yol-mostajībīn, hamzat-ebn-e ‘alī (- 1042)

تاریخ تألیف: ذیقعده ۴۰۰ق

رساله‌ای است بسیار کوتاه که در آن رهبر درزیان امر کرده تا موحدان از شرب انواع مسکرات و نگهداری و ساختن آن خودداری ورزند.

آغاز: السجل المنهی فیه عن الخمر. بسمله. الحمدلله الذی اعز الاسلام باولیائه المتقین و خص حدوده لمن استحفظه من ائمة دینه و امنائه المیامین و صلی الله علی جدنا محمد خاتم النبیین و سید المرسلین صلی الله علیه و آله و الطاهرین ان امیرالمؤمنین بما قلده الله و وکل الیه من امورالدین و الدنیا و جعل کلمته فیها السامیة العلیا مصروف الهمة و الرأی و الرویة الی المحاماة عنها و المراعاة لنفی خلل یدخل فیهما و الرغبة فی اعلاء معالمهما و التوفر علی ما شید دعائمهما و الایثار لما حفظ نظامهما و العنایة اصار من التغییر و الانتقاض لکمالهما و تمامهما و الله جل و عزمعین امیرالمؤمنین علی ما یرضیه و موفقه لما یزلفه عنده و یحظیه بمنه و قدرته ...

انجام: فقد قرب امیرالمؤمنین باعداء المرسوم الیم العقاب و التنکل و قبیح النکلة و التبدل و الله حسب امیرالمؤمنین و نعم الوکیل کتب فی شهر ذی القعدة سنة اربعمائة و الحمدلله وحده صلواته علی رسوله خاتم النبین و آله الطاهرین و سلامه

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۶/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۴گ (۶ر-۹ر)، ۱۳ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۲/۷×۱۸/۸سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۲۶]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۷۷۲/۲
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه واتیکان-رم ۹۰۹؛ خط: نسخ معرب درشت، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۴گ (۱۷-۲۰) [عکسی ف: ۲ - ۴۴۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۷۸۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط:نسخ کهن،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:بغدادی،جلد:تیماج تریاکی،۳گ (۹پ-۱۱ر)، ابعاد متن: ۱۱×۱۶، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۸-۳۴۸]

● السجل الوارد الی نصر / نامه‌نگاری / عربی

as-sajill-ul wārid ilā naṣr

نصر بن فتوح نامه‌ای به رهبر درزیان نوشته و درباره حصص، ابن معلی پرسیده است. مؤلف ضمن جواب، درباره برخی از دیگر افراد نیز توضیحاتی می‌دهد.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۷۱/۲۷

آغاز: وصل کتاب سیدی الشیخ الفاضل ... و اما ما ذکر ته من احوال الحصص و مسارعة من سارع الی و فاما (کذا) علیه فنحن نعلم

نسخه اصل: کتابخانه واتیکان – رم ۹۱۳؛ خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۲ص (۲۵۵-۲۵۶) [عکسی ف: ۴ – ۴۱۷]

● **سجنجل الارواح و نقوش الالواح** / عرفان و تصوف / عربی

sajanjal-ul arwāḥ wa nuqūš-ul alwāḥ

حموی، محمد بن مؤید، ۵۸۶ – ۶۴۹ ؟ قمری

hamavī, mohammad ebn-e mo'ayyed (1191 - 1252)

تاریخ تألیف: ۶۳۰ق؛ محل تألیف: حمص

کشف الظنون کتابی با این عنوان را به سه تن از مشایخ صوفیه نسبت داده است، نخست اثر خامه شیخ سعدالدین محمد حموی و آورده است که کتاب را در شهرستان حمص تألیف کرده است و جمله آغاز آن با اختلاف در کلمه «المقدر» این نسخه چنین است: «الحمدلله المقتدر». طرائق الحقایق (۱۵۲/۲) دو کتاب، یکی به همین نام و دیگری به نام «محبوب» جزو تألیفات سعدالدین حموی نقل نموده و در توصیف مصنفات وی آورده است: «در مصنفات وی سخنان مرموز و کلمات مشکل و ارقام و اشکال و دوایر که نظر عقل و فکر از حل و کشف آن عاجز است بسیار است و همانا که تا دیده بصیرت به نور کشف منقح نشود ادراک آن متعذر است».

کتاب مشتمل است بر آیات و سور قرانی، اوراد و دوائر و ادعیه و اذکار در پنج قسمت مستقل با عناوین مجزا با تفصیل: مقالید السموات و الارض و مفاتح الغیب و الفرض، با آغاز: «الحمدلله المقدر العزیز المدبر»؛ السبحة الظهریة و النسخة العیسویة الطهریه و الحسنة الحکمیة و الخلقیة و الفطریة صلی الله علیه فی السریانیة و العبریة صلوة بعدد الکواکب الدریة، با آغاز: «بسمله، لله ما فی السموات و ما فی الارض و ان تبدوا ما فی انفسکم او تخفوه یحاسبکم به الله»؛ السبحة العصریة و النسخة البحریة و النفخة المحمدیة الاکبریة صلی الله علیه صلوةً بعدد الاسماء الازهریة و الاخضریة، با آغاز: «الله لا اله الا هو الحی القیوم]؛ «الختمة المغربیة السلطانیة و الخلة الابراهیمیة البرهانیة» با آغاز:[تبارک الذی نزل الفرقان علی عبده»؛ الخنس الموسوی و الجوار الکنس النبوی و النفس العشایی المصطفوی، با آغاز: «کتب الله لاغلبن انا و رسلی ان الله قوی عزیز». در انتهاء اسامی جلاله مذکور در هر سوره قرآن را به ترتیب نوشته است. (وفادار مرادی)

[الذریعة ۱۴۸/۱۲]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۱۹۴

آغاز: الحمدلله المقدر العزیز المدبر و صلی الله علی نبیه المطهر المبشر قال الله تعالی و لله الاسماء الحسنی؛ **انجام:** سوره الناس بسم الله الرحمن الرحیم اله.

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۷؛ ضمائم: الف. ضمن ۷۲ برگ اول نسخه: تعقیبات فرائض و منتخبی از سور مبارکه قرآن، ب. ضمن ۲۱ برگ آخر نسخه به خط مغایر و متاخر: فرائض مستحبه (شامل سی و دو عنوان)، چند برگ اول و آخر ناقص. آغاز نسخه: «یقرأ هذا الدعا بعد فراغ سنة الصبح اللهم رب جبریل و میکائیل»، انجام نسخه: «و التراب مأه شرابا و اعلنی بها جمعا توابا»؛ کاغذ: حنایی، جلد:تیماج مشکی،۲۶۲گ،۱۳سطر،اندازه:۱۵×۱۹سم[ف:۱۵- ۲۹۰]

مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۸۶۸۶ عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [ف: ۳ – ۱۳۱۹]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۳۷۴/۲

در این نسخه دو بخش از این کتاب شامل تعداد لفظ جلاله «الله» در قرآن کریم و فصل فی خواص الاعداد، موجود است؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی قهوه‌ای، ۲گ (۴پ-۵پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۳۸ – ۵۰۲]

● **سجنجل الاسماء** / شعر، جفر، اسماء الله / فارسی

sajanjal-ol asmā'

دهدار عیانی، محمود بن محمد، ق ۱۰ قمری

dehdār-e 'ayānī, mahmūd ebn-e mohammad (- 16c)

مثنوی است نزدیک چهار هزار بیت و چند جا تخلص «عیانی» در آن دیده می‌شود. درباره نام‌های خدا و با سه مناجات‌نامه آغاز می‌گردد. به روش حروف و اعداد است.

آغاز: بسم الله الرحمان الرحیم ×× نزل گرامیست ز حی قدیم / حی جلیلست و بوجه جمیل ×× بر نبی آورده سبق جبرئیل ...

انجام: کسوت افضال ننه بر سرم ×× خلعت آمرزش کن در برم / بر در لطفت بامیدم براه ×× رد مکن امید مرا با اله

[نسخه‌های منزوی ۳۹۰۲]

شرح و حواشی:

۱- سجنجل الاسماء (منتخب)

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۴۷۰/۲

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۳۱۶گ (۲۰ر-۳۳۵ر)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۴/۵سم [ف: ۶-۴۵۳]

۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۳/۱

کا: علی نقی بن یوسف بن محمد درویش حسن آبادی، تا:

۱۱۰۳ق؛ کاغذ: سپاهانی [نشریه: ۲ - ۱۰۱]

● **سجنجل الاسماء (منتخب)** / جفر، اسماء الله / عربی
sajanjal-ul asmā' (mn.)
وابسته به: سجنجل الاسماء؛ دهدار عیانی، محمود بن محمد (- ۱۰)
منتخبی از اعمال کتاب سجنجل الاسماء شیخ محمود دهدار. به نثر عربی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۷۸/۱۱
متن و هامش؛ بی‌کا، بی‌تا؛ محشی، با فهرست؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ص (۴۶-۵۹) [سنا: ف: ۲ - ۱۵۷]

● **سجود الجرم الاقصی و طاعته لله عزوجل** / فلسفه / عربی
sujūd-u jirm-il-aqṣā wa ṭā'atuhū li-l-lāh-i 'azz-a wa jall
کندی، یعقوب بن اسحاق، ۱۸۵؟ - ۲۵۲ ؟ قمری
kendī, ya'qūb ebn-e eshāq (802 - 867)
چاپ: در رسائل الکندی الفلسفیة، جلد اول (قاهره، دارالفکر العربی: ۱۳۶۹ق)، به تصحیح محمد عبدالهادی ابوریده

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۷/۴۹-ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۸۳۲. رسالة الی احمد بن المعتصم فی الابانة عن سجود الجرم الاقصی و طاعته لله عزوجل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۳گ (۱۸۳-۱۸۵) [فیلمها ف: ۱ - ۴۷۱]

● **السجود علی التربة الحسینیة المشویة** / فقه / عربی
as-sujūd 'ala-t turbat-il ḥusaynīyat-il mašwīya
محقق کرکی، علی بن حسین، ۸۹۰ - ۹۴۰ قمری
mohaqqeq-e karakī, 'alī ebn-e hoseyn (1486 - 1534)
تاریخ تألیف: ۱۱ ربیع الثانی ۹۳۳ق؛ محل تألیف: نجف اشرف
وی در این رساله جواز سجده را بر تربت شریف حسینی علیه السلام که در آتش پخته شده ثابت و ادله قائلین به منع یا کراهت را رد کرده است. این رساله در دو «مقام» می‌باشد: ۱. استدلال بر جواز و فساد قول به منع؛ ۲. عدم کراهت آن و ضعف گفته آنان که قائل به کراهت‌اند. به گفته مرحوم آقا بزرگ تهرانی، محقق کرکی آن را بر رد شیخ ابراهیم قطیفی نگاشته است.
آغاز: بسمله، الحمدلله حمداً کثیراً کما هو اهله ... و بعد فلما شاع و اشتهر ان فی هذا العصر من اظهر القول بمنع السجود فی الصلاة علی التربة الشریفة الحسینیة
انجام: ان هذا بعید عن التحقیق، حقیق بالإعراض عنه و عدم الإلتفات الیه و الله سبحانه و تعالی أعلم بحقایق احکام (کذا) و له الحمد ...

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۲۴۹/۲
خط:نسخ، کا: عبدالکاظم بن نورالدین بن احمد، تا: جمادی الثانی ۹۳۵ق، جا: نجف اشرف؛ از روی نسخه مؤلف؛ جلد: تیماج قرمز، ۷گ (۲۴۲پ-۲۴۸ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۱۹ - ۴۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۹۳۳/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: حسین بن عبدالرحیم رستمداری، تا: ۹۶۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳گ (۱۵۰ر-۱۶۲ر)، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۳ - ۱۳۲]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۹۵۴/۴
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹۹۳ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۲۰ سطر [ف: ۵ - ۴۰۰]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۷۸۲۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۰ص، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱ - ۷۸۷]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۸۸۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ درشت، کا: حسین بن شمس الدین حلی، تا: چهارشنبه ۱۶ جمادی الاول ۱۰۲۰ق؛ محشی از مؤلف، با «بلغ قبالا»؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۲گ، ۱۲ سطر (۸×۱۳)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [ف: ۱۰ - ۱۷۳۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۰/۱
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۲۶۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۶۴/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۷۴ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۸۹پ-۱۰۱پ)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۵سم [ف: ۳۰ - ۱۵۱]

۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۰۴۵/۴
خط: نسخ، کا: احمد بن جارالله، تا: ۱۰۹۳ق، جا: جهرم؛ ۸گ (۲۴۱پ-۲۴۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۳۱]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۵۶/۳
خط: نسخ، کا: محمود بن محمد رضا بیدکلی، تا: ۱۲۹۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۱۴۶پ-۱۵۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۱۸ - ۴۷]

● **السحاب** / ادبیات / عربی
as-saḥāb
ابن درید، محمد بن حسن، ۲۲۳ - ۳۲۱ قمری
ebn-e dorayd, mohammad ebn-e hasan (839 - 934)
چاپ: در مجموع حرزة الحاطب و تحفة الطالب، لیدن۱۸۵۹م.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۹۲/۸-ف

نسخه اصل: شهید علی پاشا ش ۱۷۱۹؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۵۹۶ق؛ با چندین سماع و خط مؤلف در آخر؛ ۱۷گ (۱۲۶پ-۱۴۲پ)، ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۷۹]

● **السحاب (فصل فی)** / - عربی

as-saḥāb (faṣl fī)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۱۲/۸۴-ف

نسخه اصل: نسخه ش ۲۱۶ کتابخانه تقوی که اکنون در کتابخانه مجلس شورای ملی است ۶۴۶۱۴-۴۵۵۹؛ کا: عبدالحی، تا: ۸۲۲ق، جا: ماردین در شمال عراق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج قهوه‌ای [فیلمها ف: ۱ - ۶۲۲]

● **سحاب الاحباب و الاصل الکبیر للانجاب** / کیمیا / عربی

saḥāb-ul aḥbāb wa-l aṣl-ul kabīr li-l-anjāb

قمری، محمد، ق۵ قمری

qomrī, mohammad (- 11c)

از شیخ محمد قمری مصری، مؤلف خزینة الزاهد. نام وی در دیباچه نیامده، ولی به خامه کاتب بر فراز نسخه «شیخ محمد» نوشته شده است. مؤلف در متن از دو تألیف دیگر خود نام می‌برد: «السر الربانی» و «کشف الاسرار» که ممکن است «سر المصون فی کشف الاسرار» باشد. این دو کتاب، در این مجموعه از شیخ محمد قمری دانسته شده است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۷/۱۴

آغاز: هذا کتاب سحاب الاحباب و الاصل الکبیر للانجاب لشیخ محمد. بسمله، الحمدلله الذی من علینا بالعقل الذی عرفنا به ... اما بعد، فانه ینبغی لمن طلب الصنعة؛ **انجام:** فلا احتیاج له، عرف مقداره، فهو یعرف ذلک من اول نظرة. و السلام

خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ نام وی در دیباچه نیامده؛ ۳۲گ (۲۲۲ر-۲۵۳ر) [ف: ۱ - ۱۳۳]

● **سحاب الرحمة فی مصائب الائمة** / تاریخ معصومین / فارسی

sahāb-or rahma fī masā'eb-el a'emma

محمد جعفر بن ابی الحسن، ق۱۳ قمری

mohammad ja'far ebn-e ab-el-hasan (- 19c)

مقتل مفصلی است در سه جزء درباره حالات حضرت پیامبر(ص) و اهل بیت (ع). این رساله به صورت مجالس وعظ در چندین مجلس تنظیم گردیده و مؤلف مطالب آن را از کتاب‌های شیعه و سنی جمع‌آوری نموده است. جلد سوم آن مخصوص حالات حضرت سید الشهداء (ع) می‌باشد.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۹۹۶

آغاز: الحمد لله الذی کان فی اولیته وحدانیا و فی ازلیته متعظماً ... اما بعد فیقول العبد الاحقر/ ... ان ما الفته و حررته فی هذه الاوراق؛ **انجام:** آن معلون را نیمه نیمه بریدند و او ار زنده سه روز زوی زمین انداختند آنگاه امر شد در میان آتش درانداختند تا به آتش جهنم واصل گردد

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مسوده مؤلف و نامرتب است و ترتیب مطالب نامنظم و اغلب بدون ترتیب می‌باشد؛ جلد: پارچه‌ای، ۳۹۷گ، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۳۷ - ۵۹۳]

● **سحاب الرحمة فی مصائب النبی (ص) و الأئمة** / تاریخ معصومین / فارسی

sahāb-or rahma fī masā'eb-en nabī va-l a'emma

طوسی، محمد بن علی اکبر

tūsī, mohammad ebn-e 'alī akbar

مؤلف با توجه به دو حدیث «من حفظ علی أمتی أربعین حدیثا ...» و «من بکی علی الحسین أو أبکی و ...»، خواسته کتابی بنویسد که جامع هر دو حدیث باشد.

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۰۹

آغاز: أجمل الثناء عندالله حمده و أفضل الوری محمد عبده و ... أما بعد، نعال تراب واعظین ملا محمد

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۲۵ شوال ۱۲۶۱ق؛ ۳۵۳گ، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۵۱]

● **سحاب العبره** / مراثی / فارسی

sahāb-ol 'abra

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۶۹۸/۱

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی حنایی، جلد: مقوایی، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۱۰۲۴]

● **السحاب المطیر فی احکام العصیر = تحریم العصیر الزبیبی** / فقه / عربی

as-saḥāb-ul maṭīr fī aḥkām-il 'aṣīr = taḥrīm-ul 'aṣīr-iz zabibi

بحرالعلوم، محمد مهدی بن مرتضی،۱۱۵۵-۱۲۱۲قمری

bahr-ol-'olūm, mohammad mahdī ebn-e morteza (1742 - 1798)

در سفری که مؤلف به مشهد مقدس رفته بود، موضوع تحریم عصیر زبیبی (جوشانده کشمش) را و این‌که ملحق به عصیر عنبی (جوشانده انگور) می‌باشد، فتوی داده و گویا این فتوی بر گروهی سخت می‌نمود، لذا مؤلف این رساله استدلالی را

نگاشت تا ادله وی آشکار گردد. در مقدمه و مطالب و خاتمه. [در واقع دو اثر یا دو تحریر از یک اثر است که عموماً با دو عنوان «السحاب المطیر فی احکام العصیر» و «تحریم العصیر الزبیبی» آمده است.]
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی غرس فی مشرب قلوبنا ولاء النبی و الآل ... و بعد فیقول فقیر عفو ربه محمد بن مرتضی بن محمد المدعو بمهدی الحسنی الحسینی هداه الله سواء الطریق ...
انجام: و اما الانفاء حال الاسقاء فلیس ذلک بمعتبر
[الذریعه ۱۵: ۲۷۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۹۱/۲
آغاز و انجام: برابر
السحاب المطیر فی احکام العصیر؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ محشی با نشان «منه رحمة الله»، نویسنده در پایان نسخه می افزاید که مؤلف آن را دگرگون ساخته است؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن یشمی، ۱۳گ (۱۱۳پ-۱۲۵پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۴سم [ف: ۶ - ۴]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۹۱/۴
آغاز: بسمله الحمد لله الذی غرس بفضله فی سر قلوبنا ... اما بعد فیقول فقیر عفو ربه ... انی لما وردت بلاد خراسان حفت بالامن و الامان؛ **انجام:** و الاخذ بما هو اتم و اولق فان المتبع هو الدلیل و الله الهادی الی سواء السبیل
تحریم العصیر العنبی و الزبیبی. نگارش دوم اوست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: دوشنبه ۱۶ محرم ۱۲۵۵ق، جا: نجف اشرف؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن یشمی، ۷۴گ (۳۲۰ر-۳۹۳پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۵/۶×۲۱/۴سم [ف:۶-۴]

۳. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۹/۶
السحاب المطیر فی احکام العصیر؛ کا: ملا زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۱۱گ (۳۲۶ر-۳۳۶پ)، ۲۴سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۸۵]

۴. گلپایگان؛ کتابخانه حجة الاسلام گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۰۹/۷
تحریم العصیر الزبیبی؛ کا: ملا زین العابدین گلپایگانی، تا: قرن ۱۳؛ ۴۱گ (۳۳۷ر-۳۷۷ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۸۵]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۳۶۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** فان المتبع هو الدلیل و الله الهادی الی سواء السبیل
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا، به دستور حاج میرزا محمود (طباطبائی بروجردی)؛ مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۲۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۱۱ - ۳۶۵]

● **السحاب المطیر فی تفسیر آیة التطهیر** / تفسیر / عربی
as-saḥāb-ul-maṭīr fī tafsīr-i āyat-it-taṭhīr

شوشتری، نورالله بن شرف الدین، ۹۵۶ - ۱۰۱۹ قمری
šūštarī, nūr-ol-lāh ebn-e šaraf-od-dīn (1550 - 1611)
این کتاب در تفسیر آیه شریفه تطهیر:«انما یرید الله لیذهب عنکم الرجس اهل البیت و یطهر کم تطهیرا» است. مؤلف اقوال علمای تفسیر و حدیث را در تفسیر این آیه آورده و ترجیح می‌دهد که مراد از اهل البیت همان خمسه طیبه و ائمه طاهرین علیهم السلام‌اند. وی در آغاز می‌گوید: سید المحدثین عطاء الله شیرازی حسینی در «تحفة الأحباء» خود در بیان مراد از اهل البیت سه قول آورده است: ۱. خویشاوندان پیامبر (ص) چون آل علی و آل عقیل و آل جعفر که صدقه و زکات بر آنان حرام می‌باشد؛ ۲. مراد ازواج مقدسه اند چون اسلوب آیه شریفه در بیان حال ایشان است؛ ۳. منظور محمد رسول الله، علی بن ابی طالب، فاطمه زهرا و سبطین می‌باشند چون به گفته مؤلف: «و ظاهر الآیة یدل علی صحة هذا القول لأن تذکیر ضمیر عنکم و یطهرکم یقتضی أن یکون المخاطب الرجال دون النساء و علی تقدیر ارادة الأزواج کان حق العبارة أن یقول و یطهرکن بتأنیث الضمیر».
آغاز: الحمدلله الذی جعل قلوبنا بمطالعة آیاته بصیراً و الصلاة عل سیدنا محمد و آله الذین اذهب الله عنهم الرجس و طهرهم تطهیرا و علی خلص اصحابه الذین حفظوا وصیة الله و رسوله فی اهل البیت و لم یغیروا تغییرا ...
انجام: چنانچه امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود انا کلام الله الناطق و هذا کلام الله الصامت انتهی کلامه و به انتهی توضیح ما اردناه و الحمدلله ... و الصلاة علی سیدنا محمد و عترته الطاهرین.
چاپ: آفاق نور، شماره ۶، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۶ش، با تصحیح یاسر ولی زاده.
[الذریعة ۱۲/۱۵۰]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۲۲۲/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: احمد بن محمد بن عبدالله، تا: ۱۰۹۲ق؛ جلد: مقوایی عطف تیماج قرمز، ۶گ (۱۱ر-۱۶پ)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۲۵]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۷۶/۲
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۳۰۹]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ واقف: حسن فرید محسنی، شهریور ۱۳۵۴؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲۲ - ۲۹۰]

۳. اصفهان؛ هادی نجفی؛ شماره نسخه:۱۶۴
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴گ، ۲۶ سطر، اندازه:

۱۱×۱۸سم [اوراق عتیق: ۲ – ۳۲۲]
۴. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره/۳
در فهرست ناشناس آمده؛ بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۵۲۱]

↩ السحر ⪢ ابطال السحر

● **سحر (فوائدی در)** / علوم غریبه / فارسی
sehr (favā'edī dar)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۰۷/۶–ف
نسخه اصل: بادلیان ۲۷۴۹، Pers D. 100؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ ۱۶ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۵۸۰]

● **سحر** / علوم غریبه / فارسی
sehr
رساله مختصری است شامل ۱۲ فصل در بیان برخی سحرها و طلسمات.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۵۹/۷
از فصل پنجم تا آخر این رساله؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰ص (۲۸۹–۲۹۸)، ۲۳ سطر، [ف: ۳۶ – ۹۳]

● **سحر البلاغة و سر البراعة** / ادبیات / عربی
siḥr-ul balāġa wa sirr-ul barā'a
ثعالبی، عبدالملک بن محمد، ۳۵۰ – ۴۲۹ قمری
sa'ālebī, 'abd-ol-malek ebn-e mohammad (962 - 1038)
نویسنده می‌گوید اساس این کتاب بر نکت بلاغی و فصاحتی در نظم و نثر بزرگان ادب است، بزرگانی که متبحرترین شاعران عرب بوده‌اند و اشعار آنها را در کتابم به نام «یتیمه الدهر» آورده‌ام. اما این کتاب در بدایت بر دو نسخه مبتنی بوده که یکی از آنها را به ابوسهل احمد بن حسن اهداء نموده‌ام و دیگری را به عمران موسی بن هرون. نسخه سوم که این نسخه است و بر پایه آن دو نسخه می‌باشد تقدیم به عبید الله بن احمد می‌کنم. اما این نسخه در چهارده کتاب زیر می‌آید: ۱. کتاب ذکر الله و رسوله؛ ۲. کتاب الازمنه و ما یتصل بها و یشاکلها؛ ۳. کتاب احوال الانسان من لدن صغره و نمائه الی کبره و انتهائه؛ ۴. کتاب الطعام و الشراب؛ ۵. کتاب النظم و النثر؛ ۶. کتاب الممادح و الاثضیه؛ ۷. کتاب المساوی و المقابح؛ ۸. کتاب العبادة؛ ۹. کتاب التهانی و التهاوی؛ ۱۰. کتاب الاخوانیات؛ ۱۱. کتاب السلطانیات؛ ۱۲. کتاب التغازی؛ ۱۳. کتاب الشوارد؛ ۱۴. کتاب الامثال و الحکم. (عبدالله انوار)
چاپ: منتخباتی از آن چاپ شده
[بروکلمان ۱/ (۶. ۵ و ۲۸۴) ۳۳۸؛ کشف الظنون ۹۸۱/۲]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۷۱۲عکسی
آغاز: و تتوج بدره من درره، و قد کنت اخرجته فی نسختین متقاربی الکمیة و الکیفیة؛ **انجام:** آخر کتاب الامثال و الحکم و المواعظ ... من کتب سحر البلاغة و سر البراعة، ما کتب لخزانة الامیر ابی الفضل عبید الله بن احمد المیکالی.
نسخه اصل: چستربیتی، ش ۴۳۰۴ (اربری، فهرست خطی عربی ۹۶/۵)؛ خط: نسخ معرب، کا: محمد بن احمد بن حسن سر جهانی، تا: ۲۴ رجب ۵۰۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ ۱۲۱گ، ۱۷سطر [عکسی ف: ۲ – ۱۹۷]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۴۱۳
آغاز: بسمله، اخبر الشیخ الزکی ابوبکر محمد بن یحیی بن ابراهیم النیشابوری، **انجام:** الافی الاخلاص من اقتقر الی الله استغنی به صدق ...
خط: نسخ، بی‌کا، تا: محتملاً قرن ۷؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی، ۱۹۸گ، ۱۳ سطر (۹×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۱۹سم [ف: ۹ – ۴۳۲]
۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۶۷/۳–ف
نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه توبینگن MaVI 68؛ خط: نسخ، کا: ولی بن علی بن محمد الحاجی الجر، تا: ۱ رجب ۷۰۹ق؛ در پایان آمده که اسعد بن محمد بن ابی یعلی سراجی قزوینی در ری ذیقعده ۵۸۲ آن را نوشته، با دو رباعی فارسی، ص ع؛ تملک: عبدالرحمن بصری [فیلمها ف: ۳ – ۱۵۴]
۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۷۴
آغاز: بسمله. رب اعن، اما بعد الحمدلله اولی من حمد؛ **انجام:** محمد بن اسماعیل الثعالبی قدس الله روحه و نور ضریحه
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]
مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۸۷
همان نسخه بالا [اهدائی ف: – ۱۳۸]

↩ سحر البیان ⪢ احسن ما سمعت

● **سحر البیان** / شعر / اردو
sehr-ol bayān
دهلوی، میر حسن بن غلامحسین، – ۱۲۰۱ قمری
dehlavī, mīr hasan ebn-e qolām-hoseyn (- 1787)
تاریخ تألیف: ۱۱۹۹ق
مثنوی است حدود ۲۲۰۰ بیت، در داستان شاهزاده و معشوقش شاهرخ پری، با ستایش از شاه عالم و وزیرش آصف الدوله بهادر.

مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۲۱۹/۱
آغاز: کرون پهلی توحید یزدان رقم ×× جهکاجکی سجد یکو اول قلم / سرلوح پر رکهه بیاض جبین ×× کها دوسرا گوئی تجسانهین

خط: نستعلیق هندی، بی‌کا، تا: ۱۲۲۱ق، جا: لکهنو، برای بیکمه صاحب؛ جلد: پارچه نیلی، ۱۰۳ گ (۱پ-۱۰۳پ)، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۱۷۲]

● **سحر البیان = شرح تقویم الاذهان** / منطق / عربی

siḥr-ul bayān = s.-u taqwīm-il aḏhān

بحرانی، عبدالله بن علی، - ۱۱۴۸ قمری

bahrānī, 'abd-ol-lāh ebn-e 'alī (- 1732)

شرحی بر «تقویم الایمان» اثر سلیمان بن عبدالله بحرانی (۱۰۷۵-۱۱۲۱ق) است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۴۵۶

آغاز: بسمله، اشرف مانوه به المنطق السلیم وزن بالمیزان؛ **انجام:** بقلم مصنفه فقیرالله الغنی عبدالله بن علی ... و سلم تسلیما

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: ۱۱۱۵ق؛ کاغذ: نخودی، ۴۰گ [رایانه]

● **سحر جلال** / اخلاق / فارسی

sehr-e jalāl

کربالی شیرازی، صدرالدین، ق ۱۰ قمری

korbālī šīrāzī, sadr-od-dīn (- 16c)

اهدا به: سلطان سکندر

تاریخ تألیف: ۹۱۸ق

در ادب و اخلاق و در دنبال آن سه حکایت آورده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۹۱۰

آغاز: بسمله. رب یسر. الیك و الا لا تساق الرکائب ×× و منك و الا لا ترام المواهب / و فیك و الا فالرجاء مخیب ×× و عنك و الا فالمحدث کاذب. بعد حمداً لله السلطان المنان علی آلائه الذاخرة الفاخرة؛ **انجام:** مرآت مبصرات صور نفوس علوم معقول و منقول مطالعه نماید.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ تملك: فرهاد میرزا در ۲۲ ذیحجه ۱۲۸۴؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن، ۱۳۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳/۴×۲۲/۷سم [ف: ۳ - ۴۵۱]

● **سحر حلال** / شعر / فارسی

sehr-e halāl

اهلی شیرازی، محمد بن یوسف، ۸۵۸ - ۹۴۲ قمری

ahlī šīrāzī, mohammad ebn-e yūsof (1454 - 1536)

مثنوی کوتاهی است به روش تجنیسات مصنوع «مجمع البحرین» کاتبی ترشیزی نیشابوری (۸۳۹ ق) که در آن ستایش شاه اسمعیل (-۹۳۰ ق) را نیز نموده است. در ۵۲۰ بیت، شامل مقدمه‌ای به نثر و مثنوی که با مناجات شروع و بعد در توحید باری تعالی، در نعت سید المرسلین (ص)، در خطاب زمین بوس، در موعظت، خطاب به نفس، در بیان الهام و وحی و سبب نظم کتاب، مدح شاه اسماعیل صفوی ادامه می‌یابد. موضوع داستان عشق پاك «جم» به دختر پسر عم خود یعنی «گل» است که به ازدواج آن دو می‌انجامد و بعد از آن «جم» از اسب فرو می‌افتد و می‌میرد و «گل» نیز در مراسم سوزاندن پیکر وی به رسم آتش‌پرستان دست‌افشان و پای‌کوبان به رقص شعله‌ها می‌پیوندد و با دلدار خود یکجا می‌سوزد. در مقدمه آمده است: «طرح این نسخه انداختم چنانچه مجمع البحرین و نسخه تجنیسات یکجا جمع آوردم با وجود این تکلیف لزوم مالایلزم ذوقافیتین هم لازم آن نمودم».

آغاز: آغاز دیباچه: بسمله حمدنا محدود و شکر نا معدود سزاوار صانعی ... که ... آغاز مثنوی: ای همه عالم بر تو بی شکوه ×× رفعت خاك در تو پیش کوه

انجام: شرط شد از همت محمود باد × آخر کار همه محمود باد

چاپ: بارها در لکهنو، بمبئی، استانبول و تهران چاپ شده است؛ لکنهو، ۱۲۶۹ق؛ [تبریز]، سنگی، ۱۳۲۱، ۴۱ص(صص۱۲۲-۱۶۲)

[الذریعة ۱۵۱/۱۲؛ نسخه‌های منزوی ۲۹۰۲/۴ (۳۶ نسخه)؛ مشترك ۶۷۲/۷ (۷ نسخه)]

۱. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۶۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شوال ۹۲۸ق، جا: قسطنطنیه؛ جلد: تیماج سرخ،۲۴گ(۱۸۹ر-۲۱۲پ)،۱ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف مخ]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۱/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۴۲ق؛ کاغذ: بخارایی، جلد: تیماج، ۲۴ص (۱-۲۴)، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [ف: ۳ - ۳۸۷]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۲۶/۱-عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ - ۱۵۸]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۵۱۵/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۸۱ق؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج عنابی، ۳۸گ (۱۰۶-۱۴۳)، ۱۵ سطر (۷×۱۱)، اندازه: ۱۲×۱۶سم [ف: ۱۳ - ۳۴۶۷]

۴. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۳۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۰۰ق؛ صفحه اول و دوم تمامی مذهب مرصع بسیار خوب، با چهار کتیبه مذهب مرصع ممتاز، مجدول، مذهب، با سر لوح؛ مهر: مشیرالسلطنة ۱۳۲۲؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج مشکی مذهب، ۹ سطر، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۳ - ۱۱۷]

۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۷۶/۱

آغاز: بعضی از اهل تعصب فتنه انگیخته اند و در دامنم آویختند ... ای همه عالم بر تو بی شکوه ×× رفعت خاك در تو پیش کوه؛

انجام: برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد باقر کاتب پسر قوام الدین محمد شیرازی، تا: ۱۰۱۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه ساغری سیاه مذهب، ۱۲گ (۱پ–۱۲ر)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۸سم [ف: ۳ – ۶۲۹]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۴۹۳/۱۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** دردی ز پیر میکده ساقی بما رسان ×× چون ما سگ دریم و تو در خانه محرمی
دیباچه سحر حلال. بعد از دیباچه به ترتیب: مثنویات سحر حلال است و شمع و پروانه و قصاید و غزلیات اهلی شیرازی، در حدود هزار و هشتصد بیت؛ کا: محمد جعفر شیرازی، تا: ۹ رجب ۱۰۵۵ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: الوان، جلد: چرمی ماشی معرق، ۶۷ص (۴۰۹–۴۷۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۳/۵سم [ف: ۷ – ۵۸۸]

۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۴۴۲/۱
خط: نستعلیق متوسط، کا: جمال شیرازی، تا: ۱۰۵۷ق؛ مجدول زرین، با پنج سرلوح مذهب مرصع خوب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش چرم ساغری مذهب، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۲×۲۸/۹سم [ف: ۳ – ۱۲۴]

۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۶۰۸/۱
آغاز: بعضی از اهل تعصب فتنه انگیخته اند و در دامنم آویختند؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق خوش، کا: محمد مومن خاکی شیرازی، تا: ۲۱ رجب ۱۰۶۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی مذهب، ۱۸ سطر [ف: ۳ – ۶۲۹]

۹. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۸۲/۱
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: ساغری سیاه پشت معرق طلایی، ۱۵ سطر [ف: ۳ – ۶۳۰]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۲۴۸/۱
آغاز: بعضی از اهل تعصب فتنه انگیخته اند و در دامنم آویختند ... ای همه عالم بر تو بی شکوه ×× رفعت خاک در تو پیش کوه؛ **انجام:** بر لب بحر از همه سو فارغم ×× رشته ام از ناوک و سوفار غم
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه آلبالویی، ۱۱گ (۱ر–۱۱ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۲سم [ف: ۳ – ۶۲۷]

۱۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۸۹/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ص (۱–۱۲ متن و هامش) [ف: ۱۲ – ۲۶۹۷]

۱۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۵۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱، مجدول، با دو سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۲۷گ، ۱۱ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف: ۱۲ – ۲۵۷۲]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۲۸
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: باتاریخ قرن ۱۱؛ محمد حسین بن ادیب بیضایی کاشانی متخلص به پرتو برگ آخر مثنوی را تکمیل کرده. وی در پایان شرح حال کوتاهی از اهلی و یک غزل و ماده تاریخ وفات او را نوشته؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۷گ (۵۷ر–۶۳ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ – ۷۳۲]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۶۸/۱۸
خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۲۲ص (۱۵۱–۱۷۲)، ابعاد متن: ۸×۱۶، اندازه: ۱۲×۲۲سم [سنا: ف: ۱ – ۳۵۸]

۱۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۰۷۹/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲۰گ (۶ر–۲۵پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۶ – ۲۰۲]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۱۳/۵
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۲؛ جلد: تیماج تریاکی مذهب، ۳ص (۱۲۸–۱۳۰)، ۱۴–۲۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۴۵ – ۸۳]

۱۷. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۹۸۱/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بنده محمودم و سر در قدم ×× حلقه شد از خدمت این در قدم
خط: شکسته نستعلیق، کا: میرزا ابراهیم (میرزا آقا)، تا: ۱۹ رمضان ۱۲۷۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روغنی، مذهب، اندازه: ۱۲×۱۹/۸سم [ف: ۴ – ۱۰۹۴]

۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۴۸۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳، جا: اسلامبول، به دستور میرزا حبیب اصفهانی شاعر و دانشمند مشهور؛ واقف: نایینی؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۱۹گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۷×۲۰/۵سم [ف: ۷ – ۵۷۳]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۷۲۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ منضم است به فرهاد و شیرین وحشی؛ واقف: غلامرضا ریاضی، خرداد ۱۳۳۸؛ کاغذ: سفید فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۱۹گ، ۱۵ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰سم [ف: ۷ – ۵۷۴]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۵۴۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی و سمرقندی، جلد: میشن قرمز مذهب، ۲۰گ (۱–۲۰)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۲/۵سم [ف: ۸ – ۲۳۷]

۲۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۲۱۶۲/۱

خط: نستعلیق، کا: هدایت الله کاتب، تا: با تاریخ ۱۲۳۲ق؛ با مجلس مینیاتور، مذهب مرصع، مجدول؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم مشکی مذهب، ۱۱سطر در متن و ۱۲ سطر، اندازه: ۲۲/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۲۸]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۲۶/۱

خط: نستعلیق، کا: نورالهدی خوشنویس، تا: ۱ جمادی الاول ۱۲۳۷ق؛ محشی؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۱۸گ (۲پ-۱۹ر)، ۱۷سطر (۱۱×۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۶سم [ف: ۹ - ۱۰۷۸]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۶/۲-طباطبائی

دیباچه منثور را ندارد و از اول اشعار آغاز می گردد؛ خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: علی محمد، تا: ۱۲۵۵ق؛ افتادگی: انجام؛ مذهب؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: روغنی، ۱۰گ (۹۳-۱۰۲)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۲۲ - ۵۰]

۲۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۷۸۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: مقصود بن خلیفه، تا: ۱۲۵۶ق؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: میشن خرمایی، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۹ - ۲۵۲]

۲۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۲۸

خط: نستعلیق، کا: داوری فرزند وصال شیرازی، تا: ۱۲۹۲ق؛ مجدول، با دو سرلوح زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ، ۱۱ سطر (۸×۱۴/۵)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۹ - ۸۹۷]

۲۶. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۲۸۷/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد بن سید کریم تاجری شوشتری، تا: ۱۳۰۱-۱۳۰۸ق؛ جلد: روغنی، ۷گ (۴۱پ-۴۷پ)، اندازه: ۲۰×۳۱سم [ف: ۴ - ۱۰۵]

۲۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۴۴۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق خوش، کا: اسماعیل شریف شیرازی، تا: صفر ۱۳۰۶ق؛ مذیل است به ابواب عشره (ده باب) تجنیسات از شمس الدین محمد بن عبدالله کاتبی نیشابوری (ترشیزی) (ص ۷۵-۱۰۰)؛ دارای کمند، مجدول؛ واگذاری بنیاد مستضعفان در شهریور ۱۳۶۷؛ کاغذ: نباتی، جلد: تیماج زرشکی، ۷۴ص (۱-۷۴)، ۸ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۸۰]

۲۸. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۳۰۷ق؛ تملک: تقی بن محمد کازرونی با تاریخ ۱۳۰۷؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲۹گ، ۱۵ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: - ۷۴]

۲۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۴/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۱۲گ (۶۱پ-۷۲ر)، ۱۲ سطر (۸×۱۴) [ف: ۱۲- ۲۶۲۹]

۳۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط:نستعلیق،کا:علی محمد قدسی حسینی شیرازی دارابی،تا: ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ دارای سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی،جلد: تیماج عنابی، ۵۲ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۵/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۴۵]

۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۸۳۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [رایانه]

۳۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۰۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۱۳۱۴ق؛ دارای سر لوح ممتاز، مذهب؛ ۳۱گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۳۴]

۳۳. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۰۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: اصفهانی و فرنگی حنایی و شکری، جلد: گالینگور زرشکی، ۶گ (۱۸۳ر-۱۸۸ر)، اندازه: ۲۰/۵×۳۴/۵سم [ف: - ۱۸۳]

۳۴. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۱۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: شمیز، ۲۲گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۲۷]

۳۵. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۷۵/۸

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۷۴۱۹؛ خط: نستعلیق هندی، کا: منکت رای سهارنپوری، بی‌تا؛ محشی، مجدول؛ ۴۲ص (۴۲۶-۴۶۷) [عکسی ف: ۶ - ۱۰۲]

۳۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۸۴۸۶

بی‌کا، بی‌تا؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ ۲۸گ، اندازه: ۱۳/۹×۲۱/۹سم [رایانه]

۳۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۴۶/۳-ف

نسخه اصل: بادلیان ۲۶۶۶، Pers 27 (فهرست ۴۶/۳)؛ بی کا [فیلمها ف: ۱ - ۷۴۳]

۳۸. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۵ فرخ

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ فرنگی؛ جلد: مقوا، ۲۶گ، ۹ و ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: - ۱۰۱]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۷/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، دارای دو سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ (۴۴پ-۷۰ر)، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۱۸۲]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۵/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: در دوره صفوی و برای یکی از

مردان دولت نوشته شده؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۱۰ص (۱-۱۰)، ۱۹ سطر (۹×۱۷/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۶سم [ف: ۲ - ۱۸۳]

● **سحر العیون** / ادبیات / عربی

siḥr-ul ʻuyūn

بدری دمشقی، ابوبکر بن عبدالله، ۸۴۷ - ۸۹۴ قمری

badrī damešqī, ābū-bakr ebn-e ʻabd-ol-lāh (1444 - 1489)

مؤلف پس از خواندن کتاب‌های صلاح الدین خلیل بن ایبک صفدی و شمس الدین محمد نواجی این کتاب را در مباحث ادبی راجع به چشم در یک مقدمه و نتیجه و اصل و هفت باب و یک خاتمه درباره کسانی که مدایح خوبی درباره آنها سروده شده به ترتیب قافیه‌های شعرها با شرح کوتاهی از احوال آنها ساخته است.

چاپ: قاهره، چاپ سنگی، ۳۱۹ص، ۱۲۷۶ق.

[دارالکتب ۱۸۳/۳؛ معجم المطبوعات ۳۵۹؛ معجم المؤلفین ۶۶/۳ و ۱۱۲/۶]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۷۷

خط:نسخ،کاتب=مؤلف،تا:۸۷۵ق؛کاغذ:کاغذ دولت آبادی، جلد: میشن مشکی، ۱۸۰گ،۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸/۳سم [ف: ۱ - ۲۶۶]

● **سحر العیون = بحر العیون** / علوم غریبه / فارسی

sehr-ol ʻoyūn = bahr-ol ʻoyūn

کاشفی، حسین بن علی، - ۹۱۰ قمری

kāšefī, hoseyn ebn-e ʻalī (- 1505)

اهداء به: امیر سید قاسم لاذل

نویسنده می‌گوید: علوم بر دو قسم‌اند: جلیه و خفیه؛ علوم جلیه علومی اند که اکثر علما بر قوانین آن آگاهند و بر جزئیات و کلیاتش احاطه دقیق دارند. علوم خفیه علومی‌اند که در زوایای اختفا پنهان مانده‌اند و هر کسی نمی‌تواند بر دقایق آن واقف شود. این علوم پنج قسم اند که چون حروف اول آنها را جمع کنیم جمله «کله سر» به دست می‌آید و آنها عبارتند از: «کیمیا»، «لیمیا»، «هیمیا»، «سیمیا» و «ریمیا» و تعریف هر یک بدین قرار است: کیمیا: علم صناعت اکسیر است و آن در تبدیل قوای اجرام معدنی به کار می‌رود بجهت حصول ذهب و فضه و فلزات دیگر؛ لیمیا: علوم طلسمات است که به دو کیفیت تمزیج قوای فاعله قابله به منفعله علویه و سفلیه دانسته می‌شود تا فعلی غریب از آن حادث گردد؛ هیمیا: آن معرفت سیاره سبعه است به جهت تصرف در آنها و تسخیر ارواح جن؛ سیمیا: آن علمی است که از تصرف در خیالات بحث می‌کند تا احداث مثالات و امتثالات خیالیه شود و آن را در خارج وجودی نیست؛ ریمیا: (= علم شعبده) این علم از جواهر ارضیه و مزج آنها با یکدیگر بحث می‌کند تا از آن قوتی حادث گردد که از آن قوت فعلی حاصل شود که منجر به صدور غرایب گردد. او بعد می‌گوید: چون در کتاب سحر العیون عبدالله مغربی و رساله عیون الاخلاق و کتاب ایضاح الطریق ابوالقاسم احمد سیمیا و ریمیا جمع است با مضافاتی که ربطی به سیمیا ندارد از آنجا که متن آنها به زبان عربی و حاوی خط طلسمات نیز می‌باشند بنا به خواهش امیر سید قاسم لاذل آن دو را به فارسی برگردانم با شرح تفصیلی که فهم مطالب آن را آسان کند. سرآغاز آن با اسرار قاسمی یکی است و محتملاً همان کتاب است. در نسبت آن به کاشفی تردید است.

آغاز: بسمله، الحمدلله قاسم العطیا و عالم الخفیات له الحمد الغدوات و العشیات ...

انجام: شود این گفتگوی بر تو عیان.

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر زرنیخ و زنجار در سر کوی کبود پیچد و در چراغدان بهر روغن که خواهد برافروزد همین خواصیت (=خاصیت) دهد و السلام.

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: محتملاً قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ایئی، ۳۵گ، ۲۱ سطر(۹/۵×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۲ - ۴۱۴]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۵۵

آغاز و انجام: برابر

در فهرست بدون مؤلف؛ خط: نسخ ممتاز، کا: میر محمد حسین بن میر محمد تقی موسوی درب امامی، تا: ۱۲۶۲ق؛ با سرلوح، مذهب، مجدول مذهب؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: میشن خرمایی، ۳۱۹ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۶ - ۱۲۴]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۸۲۱

آغاز: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ اهدایی: مرحوم حاج آقا محمد ایرانی، ۱۳۵۰؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج [الفبائی: - ۳۰۳]

● **سحر المناقب و مصباح الهدایة** / - عربی

siḥr-ul manāqib wa miṣbāḥ-ul hidāya

نیریزی، قطب الدین محمد، ۱۱۰۰ - ۱۱۷۳ قمری

neyrīzī, qotb-od-dīn mohammad (1689 - 1760)

در دوازده «منقبت» و یازده «برهان».

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۲۷۸/۷

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۱۹ سطر [ف: ۵ - ۲۵۵]

● **سحر و جادو و طلسمات** / علوم غریبه / فارسی

sehr va jādū va telesmāt

غیر همانند:

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۴۱/۳

آغاز: نوع دیگر نقش مخمس ذوالکتاب مشتمل بر پنج اسم.؛ **انجام:** اما استخراج طلسم از کلمات

با عنوان‌های «باب» و «فصل». نامرتب است. گویا از نسخه مشوشی رونویس شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ شوال ۱۲۶۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۸۵گ (۱۵۱ر-۲۳۵ر)، اندازه: ۲۰/۴×۳۱/۱۹سم [ف: ۷ - ۹]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۴۱/۴

آغاز: فصل چهارم برای جاه و رفعت نزد ملوک و خلایق برای طلب جاه و رفعت نزد سلاطین؛ **انجام:** استخراج اینست. هر که شکٔ آرد کافر است (جدول)

با عنوان باب و فصل بی ترتیب و فصل‌هایی برای درمان بیمار از راه ورد و جادو دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ شوال ۱۲۶۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۱۹۱گ (۱۴۴پ-۳۳۴ر)، اندازه: ۲۰/۴×۳۱/۱۹سم [ف: ۷ - ۱۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۶۴۱/۱

آغاز: بسمله. سوره زلزله را چهل و یک مرتبه بر چهل و یک دانه نمک طعام بخواند؛ **انجام:** هو العلی العظیم (بیست ورق ۱۲۰ یک کلمه = ابره جلد)

در آن از کسانی نام می‌برد که بایستی هندی باشند و شاید برخی از نام‌ها ساختگی هم باشد و یکجا از خود به میر سلامت علی علم الغیب یاد می‌کند و از ذیقعده ۱۲۶۳ با سرگذشت برخی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۸ شوال ۱۲۶۳ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی نازک، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۱گ (۱ر-۴۱ر)، اندازه: ۲۰/۴×۳۱/۱۹سم [ف: ۷ - ۹]

● سحر و طلسمات / علوم غریبه / عربی

sehr va telesmāt

نویسنده در این کتاب تلاش دارد علم رمل و علم جفر را به دیگران بیاموزد، یعنی سعی می‌کند که با استفاده از حروف و اعداد، مسائلی را فهم کند و این روشن را نیز به دیگران می‌آموزاند و از سویی در تلاش است با خواندن ورد و دعایی مخصوص حقایقی را آشکار و آرزوهایی را محقق سازد. این کتاب بر ابواب و فصولی به شرح زیر استوار است: باب ۱. در سحر؛ باب ۲. در حفظ مسایل مهم فراگیری این صناعت؛ باب ریحان؛ باب گل و سنبل و ...؛ فصل در اسم ساعات روز و شب؛ فصل در قربانی‌ها؛ فصل در نگاه کردن به صورت‌های مخصوص؛ فصل در اشکال فلکیه؛ فصل در ... جزئی. تصحیحات و توضیحات مربوط به متن دارد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۰۲۲

آغاز: ... لکن اذا اردت العمل بهذا الکتاب فعلیک العمل فی الحراره فی البرج؛ **انجام:** و الخلط بالأشراف و لایعالج فیه الروحانیه و لا تنصیب فیه الطلسمات

خط: نسخ، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، روکش کاغذی، ۱۳۱گ، ۹ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۷سم [رایانه]

● سحر و نیرنجات و طلسمات / علوم غریبه / فارسی

sehr va neyranjāt va telesmāt

منجم طوسی، ولی بن علیشاه

monajjem-e tūsī, valī ebn-e ʻalī-šāh

ولی بن مولانا علی شاه بن احمد بن محمد منجم طوسی معروف به صاحب الرصد، به فارسی. در آغاز نوشته شده: «کتاب مولانا ولی الطوسی فی السیمیا و الکیمیا».

[فهرستواره منزوی ۳۹۸۹/۵]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۳/۲

آغاز: بسمله. حمد بی قیاس و انتها صانعی را که نقاش قدرت او پرگار تصویر و دبیر بی نظیر فطرت او بقلم صفحات افلاک را ... (پس از یک صفحه): بعد از ثنای الهی و درود نامتناهی می‌نماید، العبد الفقیر الغریب (مؤلف) که چون ای ضعیف مهوس (بهوس) این علوم و میل هر چه تمامتر بدین علوم روحانیت و تسخیرات و دعوات داشت و مدت مدید تفحص کردم و کتابهای استادان امین علم را در مدینه دارالسلام بغداد حماها الله تعالی به چنگ آوردم و بر استادانی که دراین علم ماهر بودند خواندم؛ **انجام:** پس بقلم تراش سر آن قلم برگیر و بگوی

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: ترمه میشن، جلد: قهوه‌ای، ۱۰گ (۹پ-۱۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۱×۲۱/۱سم [ف: ۵- ۱۲۸]

← السخاویة ⟨ هدایة المرتاب و غایة الحفاظ و الطلاب

● سخن ارسطو و دیگران / اخلاق

soxan-e arastū va dīgarān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۶۴/۱۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۲۵ق؛ ۱ص [ف: ۵ - ۳۹۲]

● سخن افلاطون / اخلاق / فارسی

soxan-e aflātūn

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۸۰۷/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱ص (هامش ۵۸پ) [ف: ۵ - ۱۸۸]

● سخن امام صادق (ع) به مفضل بن عمر / حدیث /عربی

soxan-e emām-e sādq be mofazzal ebn-e ‘omar

گفتار مبسوطی از امام صادق علیه السلام به مفضل بن عمر جعفی درباره احتجاج با منکران.

قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۰۷۸/۴

خط: نسخ، کا: میرزا حسین بن غلامحسین نهاوندی، تا: ۱۲۳۷–۱۲۳۹ق؛ ۱۲گ (۱۰۲–۱۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳ - ۵۲]

● **سخنان اخلاقی و نصیحت بزرگان** / اخلاق / فارسی

soxanān-e axlāqī va nasīhat-e bozorgān

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۶۵۴/۱۵

آغاز: ناقص. از شاخ انسانی نیست و بر شاخ بشریت ... باب اول از سخنهائی که بزرگان در دو کلمه گفته‌اند؛ **انجام:** از انوشیروان پرسیدند که کدام صبر قوی تر گفت این پاک ؟ اعلم باصواب و الیه المرجع

باب اول را داراست؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲گ (۹۸پ– ۹۹پ) [ف: ۶ – ۸۶]

← سخنان بایزید بسطامی ≺ النور (منتخب)

● **سخنان بزرگان** / گوناگون / فارسی

soxanān-e bozorgān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹/۱۰–ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۱۱گ (۱۵۸–۱۶۸)، ۱۴ سطر، [فیلمها ف: ۱ – ۴۱۲]

● **سخنان پادشاهان و حکیمان** / متفرقه / فارسی

soxanān-e pādešāhān va hkymān

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۰۲/۱۲

آغاز: باب در بیان سخنان پادشاهان ماضی اسکندر ملک گوید مردم چنان باید که هر روز خردمندتر و مهذب تر باشد ... آورده اند که در روزگار گذشته گنجی یافتند در نواحی بلاد فارس از نهاد شاپور ملک و بر سر آن گنج تخته زرین نهاده و برای تخت پانزده کلمه حکمت نوشته. باب در بیان خاموشی ... باب در بیان سخن گفتن؛ **انجام:** چون سخن گفتی بنده او گشتی والله اعلم بالصواب

خط: نستعلیق، کا: محمد فاضل روضه‌ای، تا: ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۰گ (۱۹۳ر–۲۰۲ر)، ۱۲سطر (۶×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۱۶ – ۷۳۰]

● **سخنان پیر هرات** / ادبیات / فارسی

soxanān-e pīr-e harāt

برگزیده‌ای از مناجات و سخنان خواجه عبدالله انصاری (۳۹۶–۴۸۱ق) است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۶۶۳

آغاز: اگر کاسنی تلخست از بوستان است؛ **انجام:** یک عاشقان آزاده بینی بجهان ×× کز باد بلا بر سر او خاکی نیست.

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: محمود کوثر همدانی، تا: شعبان ۱۴۰۶ق؛ دارای سرلوح مذهب و منقش، مذهب: خانم نرگس صفرزاده، مجدول؛ واقف: بنیاد پژوهشهای اسلامی، بهمن ۱۳۶۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۴گ، اندازه: ۱۷/۵×۲۴/۲سم [ف: ۱۷ – ۲۸۶]

● **سخنان جاماسب** / اخلاق / فارسی

soxanān-e jāmāsb

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۱/۹

سخنان جاماسب (گوید چهار چیز ابلهی بود ...) و بایزید و ابراهیم ادهم و صادق و زین العابدین و دیگران؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ در متن و هامش؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۲ص (۳۴–۳۵)، ابعاد متن: ۸×۱۳ اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱ – ۲۳۵]

● **سخنان حاج سید محمد باقر هندی** / – فارسی

soxanāne hāj seyyed mohammad bāqer-e hendī

یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۸۶۳/۳

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۵ص (۸۱–۸۵)، ابعاد متن: ۶×۱۲/۵، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۵ – ۱۸۲۵]

← سخنان حضرت رضا ≺ قرعه مأمونه

● **سخنان حکماء** / گوناگون / فارسی

soxanān-e hokamā’

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۳/۹۹

آغاز: از سخنان اقلیموس است. عالم بی عمل و عابد بی معرفت شبیه به حارمیانست که روز و شب در عقب دوران سرگردانست؛ **انجام:** ورایت فی بعض المجامیع انه قال الدنیا دار تجارة فالویل لمن نزود منها الخسارة.

خط: نستعلیق، کا: جعفر بن محمد بدیع، تا: ۱۱۰۹ق، جا: مشهد رضوی؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۲۳۰ر–۲۳۲پ حاشیه) [ف: ۲۹/۱ – ۱۴۷]

● **سخنان حکماء و عرفاء** / عرفان و تصوف / فارسی
soxanān-e hokamā' va 'orafā'

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۵۳/۱۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کاظم اصفهانی، تا: با تاریخ ۱۰۵۹ق؛ ۵گ (۱۵۱ر– ۱۵۵ر) [ف: ۷ – ۳۰۶]

● **سخنان حکیمان** / - فارسی
soxanān-e hakīmān
سخنان حکیمان و صوفیان و عالمان مانند فخررازی و بابا افضل کاشانی «هر کس اراده علم و حکمت رسیدن دارد باید که اسباب نادانی و عمل‌های ناشایست را ترک کند ...» (۱۳پ) و پادشاهان ایران عنوان «فواید روح الارواح» در آن هست.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۹۱/۲۰
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج حنایی، ۳۴گ (۱۱۹پ–۱۵۲)، ابعاد متن: ۸×۱۳، اندازه: ۱۶×۲۹سم [سنا: ف: ۱ – ۲۳۷]

● **سخنان حلاج** / عرفان و تصوف / عربی
soxanān-e hallāj
حلاج، حسین بن منصور، ۲۳۴ – ۳۰۹ قمری
hallāj, hoseyn ebn-e mansūr (849 - 922)
سخنانی از منصور حلاج.
[فهرستواره منزوی ۴۷۱/۷ و ۵۶۵/۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۱۶/۱۰
آغاز: قال حسین بن منصور لابراهیم: فانک یا ابنی ان بعض الناس یشهدون علی بالکفر و ذلک لتعصب دینهم و بعضهم یشهدون علی بالولایة و ذلک من حسن ظنهم؛ **انجام:** عن احد بلا سبب.
بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ ۲گ (۹۹پ – ۱۰۰پ) [ف: ۷ – ۲۷۹]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۴۷/۵
آغاز: قال: لم اسلم النفس بالاسقام تبلیها ×× الالعلمی بان الحق یحییها / نفس المحب علی الآلام صابرة ×× لعل مسقمها یوما یداویها. و من کلامه منثوراً: من التمس الحق بنور الایمان کان کمن طلب الشمس بنور الکواکب ... قد کان یطربنی وجدی فاشغلنی ــ عن رؤیة الوجد من فی الوجد موجود ــ قال العارف الاوحدی: انک لست انت. انت هو بلا انت. لا هو داخل فیک و لا هو داخل فیه. و لا هو خارج منک و لا انت خارج منه؛ **انجام:** و ما لا یجوز وجوده لایجوز فنمائه. وجودک لاشیء. و اللاشیء الی شیء
سخنانی به نظم و نثر از حلاج که کسی آنها را گرد آورده است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۴۲ق؛ ۱ص(۷۸ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۰×۱۹سم [ف: ۶ – ۲۳۳۵]
۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۸۲۴/۵
من کلمات حسین بن منصور الحلاج؛ بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشن آلبالویی سیر، ۱ص (۸۵ر)، ۱۵ سطر [ف: ۹ – ۵۸]

● **سخنان خواجه عبدالله** / اخلاق / فارسی
soxanān-e xāje 'abd-ol-lāh
انصاری، عبدالله بن محمد، ۳۹۶ – ۴۸۱ قمری
ansārī, 'abd-ol-lāh ebn-e mohammad (1006 - 1089)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۸۴۲/۱
جملات با «الهی» آغاز می‌شود؛ خط: نستعلیق، کا: سیف الدین، تا: ۱۱ شعبان ۱۳۱۱ق، برای ملا چرنگی جنت مکان آغا جان صبیحه امبرکبیر؛ دارای سرلوح مذهب؛ جلد: تیماج قرمز، ۳۶۱گ، ۱۵ سطر (۱۰×۱۷)، اندازه: ۱۶/۵×۲۴/۵سم [ف: ۵۱– ۱۷۴]

● **سخنان خواجه عبدالله** / عرفان و تصوف / فارسی
soxanān-e xāje 'abd-ol-lāh
شاملو، مرتضی بن حسن، ق۱۱ قمری
šāmlū, morteza ebn-e hasan (- 17c)
با دیباچه‌ای به نثر، که در آن از خود به مرتضی قلی متولی درگاه شیخ صفی یاد می‌کند، که بجا دید، سخنان خواجه عبدالله انصاری را به نظم در آورد و هر فقره را با یک رباعی موشح کند. نخستین رباعی: «آنان که ترا چنانکه هستی دانند ×× عنقا صفتانند وز نظر پنهانند / یا رب که ز لطف خویش بر من بنما ×× جمعی که ترا بروز و شب می‌خوانند».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۵۰۰/۶۰
آغاز: (دیباچه): سپاس بی قیاس خداوندی را سزاست، که سرمستان بادیه حیرت را (متن): الهی این چه فضل است که با دوستان کرده که هر که ایشان را شناخت ترا یافت ... الهی این چه فضل است دوستان را ×× طفیل راه تو سازند جان را؛ **انجام:** الهی در جستجوی تو حیران بودم، تا ترا یافتم. الحال ترا یافتم و خود را گم کرده‌ام.
خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰۶۹–۱۰۸۹ق؛ افتادگی: انجام؛ در «جنگ مرتضی قلیخان» (ص ۱۷۱–۱۷۷ هامش)؛ ۷ص(۱۷۱–۱۷۷ هامش) [ف: ۳ – ۱۷۲]

● **سخنان رکن الدین** / عرفان و تصوف / فارسی
soxanān-e rokn-od-dīn
رکن الدین سجاسی، ق۷ قمری
rokn-od-dīn sajāsī (- 13c)
آغاز: بدانکه فاضل ترین عبارتی و بزرگترین تقربی به حضرت

حق جل ذکر حق است چنانکه فرموده است در کلام مجید ...
[فهرستواره منزوی ۴۷۱/۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۹۸/۶ و ۲۴۵۱/۴–ف
آغاز: برابر
من مقالة سلطان المشایخ رکن الدین سنجابی سجاسی قدس الله روحه؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ذیحجه ۸۳۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج تریاکی، ۳گ (۷۲پ–۷۴ر)، اندازه: ۱۶/۵×۱۳سم [ف: ۱۶ – ۴۸۴] و [فیلمها ف: ۱ – ۶۹۵]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۴۲۹/۵–عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۲ – ۱۵۸]

● سخنان زهاد / مواعظ / عربی

soxanān-e zohhād

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۲/۵۹–طباطبائی
آغاز: مما ورد من کلام الزهاد قال یوسف بن الحسین بالادب یفهم العلم و بالعلم یصح العمل و بالعمل تنال الحکم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۱ص (۵۸ر) [ف: ۲۳ – ۷۳۲]

● سخنان زین الدین خوافی / عرفان و تصوف / فارسی

soxanān-e zayn-od-dīn-e xāfī

خوافی برآبادی، محمد بن محمد، ۷۵۷ – ۸۳۸ قمری
xāfī barābādī, mohammad ebn-e mohammad (1357 - 1435)

به خواهش درویشی نگاشته است. پند و اندرز عارفانه است به نثر آمیخته به نظم. و از هموست «صیتنامه».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۷۴/۶–عکسی
آغاز: این چند کلمه از سخنان شیخ زین الدین الخوافی (رح) نوشته شده که به التماس درویشی نوشته بودند. صد سال سر خویش اگر حلق کنی / وندر بر خویش جامه دلق کنی ... کار سالک به صدق و اخلاص انجام یابد. یک روزه عمل که روی دل به خدا باشد و ظاهر و باطن یکی بهتر از هزار سال عمل که دل مایل به خلق بوده؛ **انجام:** گفتم که الف، گفت دگر گفتم هیچ / در خانه اگر کس است یک حرف بس است.
نسخه اصل: گنج بخش، ش ۳۹۳ (گنج ۷۰۸/۲)؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: حدود ۹۰۰ق؛ ۳گ (۴۱–۴۳ کناره) [عکسی ف: ۲ – ۱۵۸]

● سخنان طرماح با عمر و عاص و سخنان معاویه / اخلاق / فارسی

soxanān-e teremmāh bā ‘amre‘ās va soxanān-e mo‘āvīye

مشتمل است بر ترجمه سخنان طرماح با عمروعاص و سخنان معاویه و در پاره‌ای از موارد گفتارها به زبان عربی یاد شده است. مطالب کتاب به صورت گفت و شنود با پاسخ‌هایی پند آمیز درباره مشکلات دینی.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۵۶/۶
آغاز: این سخن با من بچه طریق می‌گویی و از این تذکار و تکرار ار چه می‌جویی؛ **انجام:** ملازمت آن جناب را بار دیگر روزی مخلص کناد بالنبی و آله الامجاد
خط: نستعلیق شکسته، کا: محمد حسینی بروجردی، تا: قرن ۱۱؛ مجدول، خط حمایلی؛ ۱۳ص (۱۶۶–۱۷۸)، ۲۱ سطر حمایلی [ف: ۱ – ۴۶]

● سخنان عرفا / عرفان و تصوف

soxanān-e ‘orafā

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۹/۱۵–ف
نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۴۷۹۵؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۵۵ق؛ ۳گ (۱۸۲–۱۸۴)، ۱۴ سطر [فیلمها ف: ۱ – ۴۱۲]

● سخنان علمای یونان / اخلاق / فارسی

soxanān-e ‘olamā-ye yūnān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۱۴۷/۱۴
آغاز: از سخنان اسقلینوس است که عالم بی عمل و عابد بی معرفت شبیه به حجر آسیاست؛ **انجام:** من کلمات ثاوقرسیطس قال الحکمة غنی النفس و المال ... محدودة
از سخنان اسقلینوس آغاز و به ثاوقرسیطس ختم می‌شود؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۱۰ص (۲۳۹–۲۴۸)، اندازه: ۱۸/۵×۲۴سم [ف: ۳۲ – ۱۸۱]

● سخنان علی (ع) / حدیث / عربی

soxanān-e ‘alī

منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول، – ۴۰ قمری
(mansūb be) ‘alī ebn-e abī tāleb, emām-e avval (- 661)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۶۷/۴
آغاز: من کتاب حدائق الحقایق و هو شرح نهج البلاغه صنفه قطب الدین البیهقی؛ **انجام:** اسلم اخوکم فقوموا الیه و صافحوه.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق؛ واقف: عضدالملک، قرن ۱۳؛ کاغذ: استانبولی، جلد: پارچه‌ای زرد، ۱ص (۳۰)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ – ۵۵۵]

● **سخنان فلسفی** / فلسفه / عربی
soxanān-e falsafī
ملا شمسا، شمس الدین محمد، ۱۰۱۶ - ۱۰۹۸ ؟ قمری
mollā šamsā, šams-od-dīn mohammad (1608 - 1687)
تاریخ تألیف: ۱ صفر ۱۰۴۷ق؛ محل تألیف: حجاز
گفتارهایی است درباره هستی خدا و آفریدگان از شمسای گیلانی و در آن از استاد خود چنین یاد می‌کند: «و جمیع ما ذکرنا تفصیلا هو مختار الاستاد الفیلسوف الکبیر قدس سره فره تصانیفه القدسیة و کتبه النوریة» و از خلق اعمال دوانی و شرح هیاکل او نام می‌برد در پایان می‌گوید: «این برگها را بروش اهل تاله و اشراق در ۱ صفر سال ۱۰۴۷ در حجاز نوشته‌ام».

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۲۶/۱۱
آغاز: اعلم ان الوجود بلاعلة یجب ان یکون وجود اقائماً بالذاته؛ **انجام:** و قد وقع الفراغ من تسوید هذه الاوراق ... فی اول شهر صفر ... فی بلدة الجاز ... فی سنة سبع و اربعین بعد الالف.
خط: تعلیق ریز، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ محشی با نشان «منه دام ظله» و رمز «س م س رحمه الله» و اشاره به شمسا می‌باشد؛ ۷گ (۱۴۵ر-۱۵۱ر) [ف: ۳ - ۲۷۲]

← سخنان کوتاه ⟵ احادیث منتخبه

● **سخنان کوتاه پندآمیز** / اخلاق / فارسی
soxanān-e kūtāh-e pandāmīz

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۱۸۵/۳
آغاز: از ده هزار سخن این ده سخن را اختیار کرده اند: یاددار یعنی خدای را، نگاه دار یعنی زبان را؛ **انجام:** سنت پیغمبر صلوات الله علیه و آله بکن. و السلام.
ده سخن حکیمانه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن سیاه، ۱گ (۱۰۱ر-۱۰۱پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۶×۲۳/۸سم [ف: ۷ - ۲۳۲]

● **سخنان کوتاه حضرت علی (ع) (با ترجمه)** / شرح حدیث / عربی و فارسی
soxanān-e kūtāh-e hazrat-e ʻalī (bā t.)
به ترتیب حروف تهجی، ترجمه‌ای است لفظی و پس از ذکر هر سخن ترجمه‌ای آمده.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۷۵/۱۵
آغاز: بسمله. استعن علی العدل بحسن النیة فی الرعیة ... یاری کن بر عدل، نیکویی نیت در شأن رعیت، و اندک طمع؛ **انجام:** یستدل علی العقل الرجل ... استدلال کرده نمی‌شود بر عقل مرد ... موجود خود بنیکویی
خط: نستعلیق، کا: محمد سعید بن محمد تقی خاتون آبادی، تا: ۱۰۸۱ق؛ با یک سرلوح، با دو پیشانی، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه روغنی زمینه قهوه‌ای، ۹گ (۶۸پ-۷۶ر، هامش)، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۴/۷سم [ف: ۷ - ۳۲۵]

● **سخنان کوتاه حضرت علی (منظوم)** / فلسفه / فارسی
soxanān-e kūtāh-e hazrat-e ʻalī (manzūm)
شریف
šarīf
ترجمه و نظم از سراینده‌ای با تخلص «شریف». در پایان آن آمده: «یبلغ المراء بالصدق الی منازل الکبار ... جای بزرگان چو بخواهی «شریف» ×× رو ز دل و جان به ره راستی». سیصد سخن است که هر یک با دو بیت گزارش شده است: «این سه صد الفاظ نصیحت شنو ×× از سخنان شه عالی مقام / قطعه در ترجمه هر یکی ×× ساخته با نظم «شریف» شد تمام».

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۵/۱-عکسی
آغاز: چون کنی آغاز به کار ای دلا ×× ساز به تحمید خدا ابتدا / باز به جان خوان صلوات و سلام ×× بر نبی ختم رسل مصطفی؛
انجام: بر نبی و عترت او از ازل ×× تا به ابد باد درود و سلام
نسخه اصل: گنج بخش، ش ۹۹۵۰ (مشترک ۲۳۶۳/۴)؛ خط: نستعلیق پخته، کا: شیخ احمد، تا: قرن ۱۲، به فرمایش میان محمد غازی؛ در پایان سراینده نادرست «مولوی جامی» دانسته شده؛ ۸۰گ (۱-۸۰) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۸]

● **سخنان کوتاه در اندرز** / حدیث، مواعظ
soxanān-e kūtāh dar andarz

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۸/۴-فیروز
نقل‌هایی است از زبان امام جعفر صادق (ع) و پاره‌ای از بزرگان عرفاء همچون عبدالله مبارک و دیگران؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد ابراهیم بن زین العابدین اصفهانی، تا: ۱۲۹۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مخمل بنفش، ۳۱ص (۲۵۸-۲۸۸)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱سم [ف: ۲۱ - ۲۸۵]

● **سخنان کوتاه شافعی** / شعر / عربی، فارسی
soxanān-e kūtāh-e šāfeʻī
سلیمانی، مقصود بن شاه ولی
soleymānī, maqsūd ebn-e šāh valī
با ترجمه هر یک به دو بیت فارسی. سراینده مقصود پسر شاه ولی سلیمانی است که گویا از مردم شهر سلیمانیه مرکز کردستان بوده است. وی یک دیباچه به زبان ترکی نیز برای آن

ساخته است

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۴/۲۵

آغاز: الحمدالله رب العالمین ... اما بعد بریله دیر حقیر ذی التقصیر الجانی مقصود ابن شاه ولی السلیمانی که چون نقاد شریعت نبوی ... محمد ابن ادریس شافعی (ض) باب حکمت و نصیحت ده ... قال الامام الشافعی (ض): الکلام یقضة العقل، و السکوت ... سخن گفتن بود بیداری عقل ×× خمش بودن بود خواب وی ای جان / نگه کن تا چگونه پاس داری ×× ورا در خواب و در بیداری آن؛ **انجام:** اسامی تا توانی کوش در علم ×× اگر چه جهل مقبولست این آن

خط: نسخ، کا: سلیمان قاضی بن محمد مکری، تا: ربیع الاول و ربیع الثانی ۱۱۹۵ق، به دستور وزیر اعظم اسحاق پاشا؛ نویسنده نسخه نیز دیباچه دیگر به ترکی بر آن افزوده؛ کاغذ: فرنگی سفید و نخودی رنگ، جلد: تیماج حنایی، ۲۲گ (۲۱۴–۲۳۵)، ۹ –۱۳ سطر، اندازه: ۶/۷×۱۲/۵سم [ف: ۲ – ۲۳۷]

● **سخنان کوتاه عرفانی** / عرفان و تصوف / عربی

soxanān-e kūtāh-e ʻerfānī

سخنان کوتاه عرفانی به عربی، الواح را ماند که به گونه جقه (بوته، ترمه) نوشته شده است: الحکمة اصل، ابن الدواس، العزة اصل، الحب اجل الانقطاع رأس، الذکر اصل. که در پایان آن می‌گوید: رأس کل ما ذکرناه لك هو الانصاف و خروجالعبد عن الوهم و التقلید ...

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۶۱/۲

خط: شکسته نستعلیق و ثلث، بی‌کا، تا: ۱۳۱۵ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوایی تیماج زیتونی، ۲گ (۱۷ر–۱۸پ)، ۱۲–۱۴ سطر (۱۱×۱۶)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ – ۶۸]

● **سخنان نظام الدین اولیاء** / عرفان و تصوف / فارسی

soxanān-e nezām-od-dīn avlīyā'

سخنان نظام الدین اولیاء است در ۶۹ باب گویا گردآوری یکی از شاگردانش.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۲۰۴-ف

نسخه اصل: انجمن آسیایی بنگال، ش E. 137؛ خط: نستعلیق هندی، کا: کمال حصاری، تا: ۱۰۴۱ق، ۱۴۰گ [فیلمها ف: ۲ – ۹۹]

● **سخنان و منشأت اهل تصوف** / عرفان و تصوف / عربی و فارسی

soxanān va monša't-e ahl-e tasavvof

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰/۱۰خوئی

آغاز: من جنون المجانین یا معشر الاخوان از ابتداء تا انتها در خیر بودن وظیفه فرشتگان است و از اول تا آخر در فسوق و عصیان بسر بردن، شیوه دیوان است و از اول افتادن در عصیان بس عذر خواستن از آن و یافتن رضوان و غفران کار آدم و آدمیان است و درستی نسبت آدم به آنست؛ **انجام:** پایان قطعه مزبور (چنین است): یا رب زملاهی و مناهی تو وزهر نشایدت پنهان نفسی از تو نمیاورم زد یا ر چوتو اگر و گواهی توبه و کماهی توبه علی ید اقل خلق الله کلب آستان علی بن حسین علی دوست محمد قاینی النهارجانی.

خط: نسخ تحریری، کا: دوست محمد قاینی نهار جانی فرزند حسین علی، تا: ۱۱۲۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴–۱۵ سطر، اندازه: ۹/۵×۱۶/۵سم [ف: ۷ – ۳۲۵]

● **سخنانی از سلطان محمد** / داستان / فارسی

soxanānī az soltān mohammad

سخنانی که صاحب نفائس الفنون از سلطان محمد استماع نموده است؛ سپس حکایاتی و شعرهایی از قطب محیی شیرازی، غزالی، بابا طاهر، ابو سعید ابوالخیر، حافظ و فخر رازی.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۰۰۸/۲۴

آغاز: ... از آنجمله آنست که روزی واعظی بر سر منبر در فضیلت صلوات؛ **انجام:** تعجب نمودند

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اشرف، تا: قرن۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: رویه تیماج مشکی، اندازه: ۱۵/۵×۲۵سم [ف: ۱۴–۳۱۵]

● **سخنانی از فضل الله روزبهان** / کلام و اعتقادات / فارسی

soxnānī az fazl-ul-lāh-e rūzbehān

فضل الله بن روزبهان، ۸۶۰؟ – ۹۲۵ قمری

fazl-ol-lāh ebn-e rūzbehān (1456 - 1519)

درباره تعریف معجزه وانواع پانزده‌گانه آن و نسخ.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۱/۹۶

خط: نسخ، کا: عبدالقادر کوی طبیب، تا: ۱۲۶۲ق، جا: سقز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، مذهب، ۲گ (۱۸۹پ–۱۹۰پ)، ابعاد متن: ۱۰/۵×۲۳، اندازه: ۱۳×۲۷/۷سم [ف: ۲۹/۱ – ۳۷۵]

● **سخنانی از محمد قلیا و شیخ عبدالجبار همدانی** / کیمیا / فارسی

soxanānī az mohammad qelyā va šayx ʻabd-ol-jabbār-e hamadānī

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۳۱/۱۲
کا: محمد علی بن آخوند ملا احمد، تا: چهارشنبه ۲۹ رمضان ۱۲۶۴ق، جا: قم [نشریه: ۲ - ۱۱۲]

● **سخنانی از مسیو آلبر سورل** / متفرقه / فارسی
soxanānī az mūsīyo ālber sorel

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۹۹۸/۲
خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴ص [ف: ۶ - ۱۸۵]

← سخن اهل تناسخ ⟵ تناسخ

● **سخن اهل وحدت = منزل هفتم** / عرفان و تصوف / فارسی
soxan-e ahl-e vahdat = manzel haftom

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

منزل هفتم از منازل السائرین اوست. مؤلف نامی بدان نداده است. با سربندهای فصل بی‌شماره: فصل، بدان که اهل منزل هفتم می‌گویند که وجود یکی بیش نیست؛ فصل، اهل منزل هفتم می‌گویند: چون کسی او را چنانکه هست، نتوانند شناخت، پس کار سالکان آن است که ...؛ فصل، بدان که اهل منزل هفتم می‌گویند که حاجت نیست که سالکان در این جمله منازل گذر کنند؛ فصل چون اهل منزل هفتم به خدای رسیدند ...؛ فصل، ای درویش اگر کسی سؤال کند، فایده عقل چیست؟ ... (احمد منزوی)
آغاز: بسمله، حمدله، عاقبه، صلات. اما بعد، چنین گوید ... که اهل منزل هفتم طایفه ای هم از اهل وحدتند و اهل وحدت سه طایفه اند، و هر سه طایفه اگر چه می‌گویند که وجود یکی بیش نیست و آن وجود خداست ...
انجام: تمام شد منزل هفتم و تمام شد سخن اهل وحدت، و الحمدلله ...
[نسخه‌های منزوی ۱۱۳۷/۲: خداشناسی، ۱۱۸۸/۲]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۳/۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵گ (۸۳پ-۸۷ر) [ف: ۱ - ۱۳۴]

● **سخن اهل وحدت** / عرفان و تصوف / فارسی
soxan-e ahl-e vahdat

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

درباره وحدت وجود و اینکه وجودات همه یک نورند نامتناهی که گوناگون متجلی می‌شوند، با عناوین «ای درویش». بین نسخه‌ها و آنچه چاپ شده است تفاوت‌های جزئی وجود دارد.
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بدان ... که در این هژده رساله سخن علما حکما و مشایخ مستوفی گفته شد ... فصل اول در بیان ظاهر و باطن وجود. بدان ... که وجود یکی بیش نیست و این یک وجود ظاهری دارد و باطنی دارد
انجام: زهی شقاوت کسی که چون به صحبت وی رسد در دوزخ باشد. و الحمد لله رب العالمین
چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تحقیق ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))
[نسخه‌های منزوی ۱۱۳۷/۲: خداشناسی، ۱۱۸۸/۲]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۹۴/۲۲-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نیمداند که کارهای این عالم چون خراب است که می‌بیند و چون سراب است که می‌نماید و الذین کفروا اعمالهم کسراب بقیعه ... و الله سریع الحساب
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛کاغذ: فرنگی، ۳ص (۱۴۱-۱۴۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۸۸]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۰۱۳/۲۲
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بدانکه وجود یکی بیش نیست و آن وجود خیر است تعالی و تقدس؛ **انجام:** و چون سراب است که می‌نماید، و الذین کفروا أعمالهم کسراب بقیعة ...
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ربیع الثانی ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۸۱ر-۱۸۳پ)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۱ - ۲۲]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹۴۹/۲۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الله سریع الحساب. و الحمدلله رب العالمین.
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد بن محمد حسین الطبیب الطهرانی (نجم الحکماء)، تا: ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۷۲ر-۷۳پ)، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۱۹]

● **سخن اهل وحدت در بیان عالم = عالم علوی و عالم سفلی** / عرفان و تصوف / فارسی
soxan ahl-e vahdat dar bayān-e 'ālam = 'ālam 'olvī va 'ālam soflī

نسفی، عزیزالدین بن محمد، ق۷ قمری
nasafī, 'azīz-od-dīn ebn-e mohammad (- 13c)

نسخه چاپ شده آن در الانسان کامل (ص ۴۲۶-۴۳۴) در ۲ فصل آمده است. (احمد منزوی)
آغاز: بسمله، حمدله، صلات ... جماعت درویشان از این بیچاره درخواست کردند که می‌باید بیان سازید که اهل وحدت بیان

عالم علوی و عالم سفلی و آسمان اول ...
انجام: با خود دارند و از خود دارند. و الله اعلم ...
چاپ: در کتاب الانسان الکامل، به تحقیق ماریژان موله (تهران، طهوری: ۱۳۷۹ (چاپ پنجم))

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۳۸/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۳گ (۶۵پ–۶۷پ) [ف: ۱ – ۱۳۴]

● **سخن تازه** / شعر / فارسی
soxan-e tāza
داعی شیرازی، نظام الدین محمود، ۸۱۰ – ۸۷۰ قمری
dā‘ī šīrāzī, nezām-od-dīn mahmūd (1408 - 1466)

تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۴۹/۶
خط: نستعلیق متوسط، کا: سلطان علی شیرازی، تا: ۸۷۶ق؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روغنی بوم گلی، مذهب، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱/۵سم [ف: ۳ – ۴۸۲]

● **سخن راست** / عرفان و تصوف / فارسی
soxan-e rāst
پارسا، محمد بن محمد، ۷۳۹؟ – ۸۲۲ قمری
pārsā, mohammad ebn-e mohammad (1339 - 1420)
وابسته به: فصل الخطاب لوصول الاحباب = الفارق بین الخطاء و الثواب = فصل الخطاب فی المحاضرات پارسا، محمد بن محمد (۷۳۹–۸۲۲)
که از روی فصل الخطاب محمد پارسا ساخته شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۳۷/۱–ف
نسخه اصل: بادلیان ۲۴۹۵، ind inst Pers 122؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ – ۷۴۳]

● **سخنرانی در معرفت حضرت ولی امر الله** / - فارسی
soxnrānī dar ma‘refat-e hazrat-e valī amr-ol-lāh
علایی، عبدالعلی
‘alā‘ī, ‘abd-ol-‘alī

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۶۳۲
آغاز: سخنرانی در معرفی حضرت ولی امر الله برای یک مشرکه استعداد محدود دارد کار بس مشکل و دشوار؛ **انجام:** و مارا لایق انتساب باستان مقدس گرداند روحیه ...
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام [رایانه]

● **سخنرانی واعظ حلبی در مسجد مروی تهران** / ادبیات / فارسی
soxnrānī-ye vā‘ez-e halabī dar masjed-e marvī-ye tehrān
واعظ حلبی، محمود بن غلامرضا، ق۱۴ قمری
vā‘ez-e halabī, mahmūd ebn-e qolām rezā (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۵۶
آغاز: بسمله. روز اول. تبارک الذی نزل الفرقان علی عبده؛ **انجام:** همان وقتیکه آمد سر نعش جوان هیجده ساله ... تمت قدم تم المجلد الثانی بعون الله تبارک و تعالی
جلد اول سخنرانی‌های آقای شیخ محمود حلبی در مسجد تهران در رمضان ۱۳۴۲ش؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۲ق؛ اهدایی: محمود تولائی واعظ حلبی [رایانه]

● **سخنرانی واعظ حلبی در مسجد ملک تهران** / ادبیات / فارسی
soxnrānī-ye vā‘ez-e halabī dar masjed-e malek-e tehrān
واعظ حلبی، محمود بن غلامرضا، ق۱۴ قمری
vā‘ez-e halabī, mahmūd ebn-e qolām rezā (- 20c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۳۵۵
آغاز: بسمله. روز دوم ماه رمضان مسجد ملک الحمدلله رب العالمین؛ **انجام:** بابا برخیز ببین عمه ام را تازیانه می‌زنند ... قد وقع الفراغ من تسوید هذه الاوراق فی لیلة شهر رمضان سنه ۱۳۴۴ شمسی
جلد اول و دوم و سوم سخنرانی‌های آقای شیخ محمود حلبی در مسجد ملک در ماه رمضان ۱۳۴۲ش؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۲ق؛ اهدایی: محمود تولائی واعظ حلبی؛ کاغذ: مشقی، جلد: مقوا با رویه مشمع آبی [رایانه]

● **سخنرانیهای هفتگی کانون آزادگان** / ادبیات / فارسی
soxnrānī-hāye haftgī-ye kānūn-e āzādegān
کسروی، احمد، ۱۲۶۹ – ۱۳۲۴ شمسی
kasravī, ahmad (1890 - 1945)
شامل: ۱. پاسخ به خرده‌گیریهای آقای طبری درباره ادبیات؛ ۲. همان پاسخ و سخنی چند با آقای قاسمی درباره حافظ؛ ۳. گزارش جشن روزبه پیمان، چرا آزادگان روز یکم را جشن می‌گیرند، تاریخچه مهمنامه پیمان، روزبه پیمان در شهرستانها، تلگراف خجسته؛ ۴. در یکم دیماه ۱۳۲۷: در شمال چه دیدم. بازتاب‌های شرطی، در پیرامون خانواده؛ ۵. باز هم در پیرامون واژه‌های تازی در فارسی، گزاش جشن روز هفدهم دیماه ما؛ ۶. یک پاسخ به سه ایراد دیگر، یک کار نیکی شده، کسی باید یا

بهتر از آن کند و یا همان را بپسندد، در شمال ایران چه دیدم، پاسخ یک پرسش درباره بیماری جذام در گیلان.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۷۵۲/۵۰-۴۷۵۴-ف
بی کا، بی تا [فیلمها ف: ۳ - ۱۰۱]

● **سخن عالی = من و سلوی** / شعر / فارسی
soxan-e ʻālī = man va salvā
عالی شیرازی، محمد، - ۱۱۲۱ قمری
ʻālī šīrāzī, mohammad (- 1710)
مثنوی و نزدیک به ۴۲۰۰ بیت گویا از نعمت خان عالی میرزا محمد شیرازی. در آن آمده: «ماجرایی در حضور من گذشت ×× سال هجری بد هزار و شصت و هشت».
آغاز: حمد و شکر او را که هر چه هست اوست ×× دام هستی حلقه وار ازهای و هو است / لاو الا مایه هر قید شد ×× تار و پود از بهر دام صید شد
چاپ: مشار فارسی، ج۴، ص۴۹۴۷؛ بمبئی، سنگی، ۱۲۸۷ق، رحلی، (مطارح الانظار: صص۱۹۳-۲۵۶) در متن و هامش
[نسخه‌های منزوی ۲۹۰۴]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۷۷۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** یعنی اینجا من عمل کردم بذات ×× معتبر نبود تعدد در صفات
چنین است عنوانهای که در نسخه ما دیده می‌شود: ۱. تمثیل استعاذه از شیطان، ۲. بیان حصول سعادت نفس از معرفت ذات و شآمت ذمایم خصال و قبح مآثر شهوات، ۳. تمثیل نیک پنداشتن بد و اصلاح فاسد، ۴. نکوهش فروختن دین به دنیا، ۵. تمثیل تحصیل کام به حیله و ایذای غیر به صفات رذیله، ۶. انباء از فایده توکل و توسل به مبدای هر جزو و کل، ۷. بیان وثوق به عنایت حق و ترک اضطراب و قلق، ۸. تحدید اندازه عقل معاش و تحقیق حسن و قبح و تلاش، ۹. بیان فضیلت اعتماد مرزوق بر رازق و عجز مخلوق در جنب قدرت خالق، ۱۰. تموج غیرت الهی از بحر فیض نامتناهی، ۱۱. تمثیل هبوط نفس به درک الاسفل ضلال و صعود آن به درجة الاعلی سعادت و حسن مآل، ۱۲. بیان شرافت بالذات که در ایمان است و خساست بالطبع که در کفر و عصیان است، ۱۳. تمثیل و خامت عاقبت از اشتباه و تأویل محرومی از مطلب دلخواه، ۱۴. مدت شادمانی از امر موهوم و خسارت متفرع بر شعف از کام معدوم، ۱۵. تمثیل مکاره ناشی از اغلاط و بیهودگی نشاط و انبساط، ۱۶. ذم غفلت و حماقت که مایه مخافت است و آفت، ۱۷. ... غافلان و کور باطنی جاهلان، ۱۸. منع از تقدیم کار و ... از ترجیح فواید او ...، ۱۹. توجه باطن بر تقید ظاهر ... قبول در آخر، ۲۰. حکایت خرد زدان به تمثیل ارکان در بردن جان، ۲۱. نهی از موانست با اناس ابلیس طینت و منع از معارضت مردم شیطان طبیعت، ۲۲. حکایت وزیر و به طریق تمثیل و اشاره آیه کریمه «ان مع العسر یسرا»، ۲۳. تأکید امید افاضه از حضرت فیاض و تشیید مبانی عبادت مبرا از اغراض، ۲۴. حکایت ترک ظالم سراسر شقاوت به تمثیل دنیاپرستی عابدان ربانی در لباس عبادت، ۲۵. ظهور شئون و صفات و نعت احوال کائنات، ۲۶. تمثیل دشمن نوازی دوست و دوست گدازی که از اسرار اوست، ۲۷. مذمت دنیای دون بر طبع وارون، ۲۸. ... بی نیاز و مذلت بنده، ۲۹. تحقیق شیمه کریمه بندگی و تدقیق در شیوه مرضیه پرستندگی، ۳۰. تمثیل عبادت مستضعفان و عدم استقلال و استقامت ایشان، ۳۱. اشاره بطاعت ناقص که ساقط از درجه اعتبار است و ایمای براین معنی به خلوص و ثبات استقامت، ۳۲. تمثیل سفات ظاهرپرستان که مرجح مرجوح اند و بلاهت فطرت بدپستان که محسن مقبوح اند، ۳۳. بیان حمق که نمودیست بی‌بود و استحالت رویت بود بی نمود، ۳۴. تمثیل احوال مخلصان که قهر را نیز لطف دانند و هرگز آرزوی مذاکرات نگردانند، ۳۵. بیان لزوم را ...، ۳۶. صفت عجز مخلوق در جنب قدرت خالق و احتیاج مرزوق به حضرت رازق، ۳۷. بیان مثوبت و فضیلت انفاق به نیت شکر منعم علی الاطلاق، ۳۸. تمثیل صیانت مال بادای زکوة و حسن مآل از وقوع آفات و عاهات، ۳۹. ترغیب شیمه انفاق و ایثار و ترهیب از ذمیمه امساک و احتکار، ۴۰. حکایت ترک بی دیانت بر سبیل تمثیل و بیان طول امل خام طمعان بخیل، ۴۱. تحقیق مفهوم محبت و عشق بازی و تفریق عشق حقیقی و مجازی، ۴۲. تمثیل حال ظالم پرستان از حکایت سلطان محمود و بیان قدر ناشناسی نعمت رب و دود، ۴۳. تمثیل نکایت وساوس شیطان و هواجس جسمانی ناشی از نادانی و بادی از بدگمانی، ۴۴. بیان وبال خیال فاسد و نکات سوء ظن حاسد، ۴۵. بیان فطانت عاقبت اندیشان که «اتقوا من فراسة المؤمن» ایمائیست، ۴۶. بیان زبان گشودن به سخن ناصواب و خانمان برباد دادن مانند حباب، ۴۷. تمثیل سخن بی هنگام و به شآمت آن محروم شدن از مرام، ۴۸. تمثیل مزیت عالم بر جاهل و بیان فایده ترک منازعه باطل، ۴۹. تمثیل وخامت عاقبت که لازم اثر اوست چنانکه از فحوای «ولایحیق المکر الشی الاباهله»، ۵۰. تمثیل رسواشدن کید خود به خود از ستمکار و یافتن خبر از عدل پروردگار، ۵۱. تمثیل فزونی رحمت حق بر مرد عامل و شمول عاطفت بی نهایت بر متوکل، ۵۲. بیان حقیقت توکل و فواید انابت و توسل، ۵۳. شرح شعر معروف مولوی: «کور کورانه مرو در کربلا تا نیفتی چون حسین اندر بلا»، ۵۴. تمثیل نجات چشم بصیرت بتوتیای توفیق از عشی و خروج از ظلم غوایت به نور هدایت «یهدی من یشاء»، ۵۶. تشبیه تمتعات دنیوی به احلام و بی‌حاصلی مامولات از طمع خام، ۵۷. حکایت به طریق تمثیل، ۵۸. حکایت به طریق تمثیل، ۵۹. تمثیل اجتماع صفات ذمیمه و ترتب نتایج قبیحه وخیمه، ۶۰. بیان آنکه منشاء مفاسد نفوس ناقصان است و اتفاق جنایت موجب خسران هر دو جهان؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ با سرلوح؛ کاغذ:

هندی، جلد: تیماج مشکی، ۱۵۲گ، ۱۵ سطر (۸×۱۷)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۲ - ۲۷۶۰]

● **سخن کوتاهی از امیرالمؤمنین و شرح آن** / حدیث / عربی

soxan-e kūtāhī az amīr-al-mo'menīn va š.-e ān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۷

خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، بی‌تا؛ از مجمع البیان طبرسی؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن بنفش، ۱ص (۳۸)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۲]

← سخن گفتن ﴿ آداب سخن گفتن و غذا خوردن

● **سخن گفتن حیوانات و پرندگان** / حیوان شناسی / فارسی

soxan goftan-e heyvānāt va parandegān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۱۲۳/۳

مجلسی است که ربطی به مجالس قبلی و بعدی ندارد و شماره المجلس الاول خورده درباره سخن گفتن حیوانات و پرندگان: - المجلس الاول: در اینکه حیوانات هر کدام ذکری دارند و جناب سلیمان و ائمه اطهار زبان مرغان و حیوانات را میدانستند و بیان ذکر حیوانات و لحن کبوتر زاغی بر قتله سید الشهداء؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی مذهب، ۱۷ص (۴۰۰-۴۱۶)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۰/۲سم [ف: ۲۷/۱ - ۲۳۵]

● **سخنوران اردستان** / تراجم / فارسی

soxanvarān-e ardestān

شفیعی اردستانی، مرتضی بن احمد، ق۱۴ شمسی

šafī'ī ardestānī, morteza ebn-e ahmad (- 20c)

شرح حال ادبا و شعرای اردستان و حومه آن شهر است به ترتیب حروف آغاز تخلص‌ها، و بخشی از تاریخ مفصل آن شهر که به نام «اردستان نگینی بر انگشتر کویر» نامیده شده، می‌باشد که به سال ۱۳۶۸ ش در تهران تنظیم شده است. در این کتاب ۱۵۹ تن از شاعران یاد شده‌اند و نام آنها در پایان با نام منابع فهرس شده است.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۷۷۶

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: اول شهریور ۱۳۶۸ش، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۴گ، اندازه: ۱۳×۱۸/۵سم [ف: ۱۷ - ۳۱۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۲۳

جلد دوم کتاب شامل شرح حال سی و پنج تن از سخنوران اردستان است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ مجدول؛ جلد: پلاستیک قهوه‌ای، ۳۳گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲۳ - ۱۷]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۰۹۷

شرح حال چهل و دو تن از شعر است که در دو جزء سابق نیامده است؛ خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: پلاستیک قرمز، ۳۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۵سم [ف: ۲۳ - ۲۴۴]

● **سخنوران کوهپایه ورویدشتین اصفهان** / تراجم/فارسی

soxanvarān-e kūhpāya va rūydaštīn-e esfahān

رجایی زفره ای، محمد حسن، ۱۳۱۰ شمسی

rajāyī zefre'ī, mohammad hasan (1931 -)

تاریخ تألیف: جمادی الثانی ۱۴۰۸ق

شرح حال کوتاهی است از چند تن از شاعران این منطقه با نمونه‌ای از شعر آنان، به ترتیب الفبایی نام دیه‌ها با معرفی مختصری از جاها در پاورقی. این جزوه در بهمن ماه ۱۳۶۶ش برابر جمادی الثانی ۱۴۰۸ق نگاشته شده است.

آغاز: اژه، نائینی سید شمس الدین حسینی نائینی فرزند مرحوم آقا سید محمد رضا.

[فهرستواره منزوی ۲۱۶۲/۳]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۹۰

آغاز: اژه، نائینی سید شمس الدین حسینی نائینی فرزند مرحوم آقا سید محمد رضا

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۳۶گ، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۱۶ - ۱۸۹]

● **سخنوری** / متفرقه / فارسی

soxanvarī

درباره تاریخ سخنوری عامیانه آقای محجوب گفتاری در مجله سخن دارند. در این نسخه شعرهایی که سخنوران پاطوق‌ها و سردمها و قهوه‌خانه‌ها می‌خوانده‌اند آمده و به روش پرسش و پاسخ است و تا اندازه‌ای سست و عامیانه و درباره مناقب خاندان نوبت با یاد کردن بسیاری از اصطلاحات درویشان و سخنرانان. از برخی بیت‌ها نام شاعر هم به دست می‌آید مانند خاکسار و میرزا عبدالله و شجاع و مجرم و فرصت و تراب و غمگین و مسکین و غافل و عطار و حقی. پاره‌ای از این شعرها دارای ترجیعی است که در نسخه به شنگرف نوشته شده است.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۶۲ و ۲۵۵۹-ف و ۶۱۲۷-ف

آغاز: جواب / بزم عارفان ای نطق گوهر بار گوهر ریز ×× مثالی نی بسهم نکته سنجان شهد شکر ریز / دهن بگشا مثال نافه چین و ختن یکسر ×× ز معنی در بساط اهل معنی مشک عنبر ریز / براور ناله چون بلبل بطرف گلشن دانش ×× بمیدان سخن چون تیغ

جوهر بار جوهر ریز / بزن بر طبل دانایی دوال دانش از معنی ×× بجان حاصدان از نظم شورانگیز آذر ریز / علیك عشق فرصت بر تو باد ای خصم بد آیین ×× در آرد بزم دانش مهر در نزد سخنور ریز / بشنو ایا خصم و سخن ده جواب ×× سر نهانی که شوم کامیاب / منقبت احمد و هم بوتراب ×× آید ازین مدح که گوید جواب / انتخب ینتخب انتخاب ×× ساکن ایوان هدایت که بود / لایق دیوان شفاعت که بود ×× اشجع میدان شجاعت که بود / مالك مملوك ولایت که بود ×× انتخب ینتخب انتخاب / حکم خدا آنچه مقدم شده ×× اکتسب یکتسب اکتساب / درویش رسیده ای تو با تاج و کمر ×× با پوستی آمد ز دگر جام تبر / آراسته ای بفرق پا تا سر ×× دعوی کنی از سخن بهر راه گذر؛ **انجام:** من نیستم بدهر گرفتار سیم و زر ×× هستم کمینه چاکر اولاد حیدری. والسلام و التمام.

خط: نسخ چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ راسته و چلیپا، مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۷گ، ۱۹ سطر (۸×۱۸)، اندازه: ۱۲×۲۲سم [ف: ۱۳ – ۳۳۳۱] و [فیلمها ف: ۲ – ۱۱ و ۳ – ۲۰۰]

● سخنوری و درویشی (بیاض) / متفرقه / فارسی

soxanvarī va darvīšī (bayāz)

مجموعه‌ای از اشعار و ابیات پراکنده و متن‌های کوتاه در آداب درویش و نیز پرسش و پاسخ نغزگونه منظوم که در یک دفتر گرآوری شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۷۱۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا با روکش اسلیمی، ۱۳۵گ، اندازه: ۱۱×۲۲سم [ف: ۱/۳۳ – ۱۸۷]

● سداد الدین / کلام و اعتقادات / عربی

sidād-ud dīn

برزنجی، محمد بن عبدالرسول، ۱۰۴۰ – ۱۱۰۳ قمری

barzanjī, mohammad ebn-e ‘abd-or-rasūl (1631 - 1692)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۲۶۲

آغاز: بسمله، صلی الله علی سیدنا محمد و آل و صحبه و سلم؛ **انجام:** و تحیتهم فیها سلام ... شکر سفید آمین

خط: نسخ، کا: جزایری، علی بن محمد، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج فرنگی [رایانه]

● سداد العباد و رشاد العباد / فقه / عربی

sidād-ul ‘ibād wa rašād-ul ‘ibād

آل عصفور، حسین بن محمد، – ۱۲۱۶ قمری

āl-e ‘osfūr, hoseyn ebn-e mohammad (- 1802)

این کتاب را نوه مؤلف، شیخ خلف بن عبدعلی، شرح نموده است.

چاپ: هند، بمبئی، ۱۳۳۹

[الذریعه ۱۲: ۱۵۳–۱۵۲]

۱. تبریز؛ قاضی طباطبائی؛ شماره نسخه:بدون شماره

آغاز: الحمدلله الذی فقهنا فی احکامه و اوقفنا علی مسائل حلاله و حرامه ...

تا آخر کتاب خمس؛ بی‌کا، تا: ۱۲۳۲ق [نشریه: ۷ – ۵۱۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۲۵

آغاز: بسملة، الحمدلله الذی حث علی الفقه اولاً قبل المتجرة و جعل لهم فی المعاش طرقاً فنهی فیها و أمره و جعله وسیلة للعباد من المناکح و المطاعم و المشارب لدفع البأساء و الضریرة؛ **انجام:** و لو کان إشترکوا فی حیوان بالأجزاء المعینة فی الشرط و کان بینهم علی نسبة الثمن و فی صحیحة ...

بخش دوم، شامل مباحث متاجر، مکاسب و بیع؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا:قرن۱۳؛افتادگی:انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع سبز، ۹۰گ، ۱۸ سطر(۱۱/۵×۱۷)، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۳۹ – ۲۰۸]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۷۰۱

آغاز: الحمدلله الذی فقهنا فی احکامه؛ **انجام:** لخبرا ... الحد و دباشبهات و هذا آخر ... ۴۰۳ بن ۲۵۹ العلاوی بیده

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ کاغذ: نباتی، جلد: مقوا[الفبائی:۳۰۳]

● سد اسکندری / معما / فارسی

sad-e eskandarī

اشکی ترکستانی، عبدالمؤمن، ق ۱۰ قمری

aškī torkestānī, ‘abd-ol-mo’men (- 16c)

تاریخ تألیف: ۹۱۵ق

در منقبت حضرت سید کائنات رسول مکرم محمد مصطفی (ص) که اسامی شریفه آن حضرت از هر بیت به طریق معما استخراج می‌شود.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۲۴/۱

آغاز: محمد بمقام سخن سخن پرداز ×× باید آخر ز مدح کند آغاز / احمد مدح آن خواجه کز علو مقام ×× بر فلك پا نهاده در یک گام؛ **انجام:** (اولی) نهصد و پانزده ز هجرت بود ×× ماه رویی چو مهر چهر نمود

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد بن ولی فسونی، تا: اواسط صفر ۹۸۸ق؛ جلد: مقوایی با روکش کاغذی طلائی، ۱۱گ (۴پ–۱۴پ)، ۸ و ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۴۳ – ۱۹۹]

● سداسیات الفراوی / حدیث / عربی

sudāsīyāt-ul farāwī

فراوی، محمد بن فضل، ۴۴۱ - ۵۳۰ قمری
farāvī, mohammad ebn-e fazl (1050 - 1136)
احادیثی است پراکنده از مسموعات فراوی به روایت ابوالقاسم علی بن حسین بن هبة الله بن عبدالله شافعی.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۶۰۸/۹
آغاز: اخبرنا الشیخ الاجل الثقة ... سمعت رسول الله (ص) قال: ان لکل نبی دعوة یتعجلها فی الدنیا و انی ادخرت دعوتی شفاعة لامتی؛
نسخه اصل: کتابخانه دارالکتب الظاهریة (مدرسه عمریه)-دمشق ۳۷۷۰؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ ۱۲گ (۲۵۶-۲۶۷) [عکسی ف: ۲ - ۲۰۷]

● **السداسیات فی الحدیث** / حدیث / عربی
as-sudāsīyāt fi-l ḥadīṯ

سلفی حروانی، احمد بن محمد، ۴۷۵؟ - ۵۷۶ ؟ قمری
salafī haravānī, ahmad ebn-e mohammad (1083 - 1181)
در صفحه عنوان چنین معرفی شده است: «الجزء فیه السداسیات التی خرجها الحافظ أبو طاهر أحمد بن محمد بن أحمد السلفی الاصفهانی ... من مسموعات الشیخ الامام العدل أبی عبدالله محمد بن احمد بن ابراهیم الرازی الشافعی ...».
[الفهرس الشامل، الحدیث النبوی و علومه ۸۸۹/۲؛ کشف الظنون ۹۸۲/۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۹
آغاز: بسمله. تصلیه. قرأت علی الشیخ الجلیل الاوحد العلم ... قال الحمدلله
نسخه اصل: کتابخانه اسکوریال، مارديد اسپانيا، ش ۱۸۰۰؛ خط: مغربی، بی‌کا، تا: با تاریخ ۷۰۹ق؛ ۱۰ص (۸۹-۹۸)، ۲۱ سطر، [عکسی ف: ۳ - ۳۸۵]

● **سدرة المنتهی** / عرفان و تصوف / فارسی
sedrat-ol-montahā

محمد بن حجة الاسلام،
mohammad ebn-e hojjat-ol-eslām
مؤلف در این کتاب عبارت «یا من دل علی ذاته بذاته» از دعای صباح را به امر امین الدوله شرح و تفسیر کرده است.
آغاز: الحمدلله الذی أنزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا
[فهرستواره منزوی ۴۷۳/۷]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۵۴/۱
کاتب = مؤلف، تا: ۱۲۷۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۳۶ص(۱-۳۶)،۱۲سطر(۶/۵×۱۲)،اندازه:۹/۵×۱۴سم [ف: ۱۶-۵۷۶]
۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۴۶۹/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** از قلوب ممتحنة الایمان است انشاء الله الملک المنان و بعد از فراغ از تسوید این اوراق بلسان وارد الهی موسوم به سدرة المنتهی گردید.
خط: نسخ زیبا، کا: حبیب الله موسوی، بی‌تا، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۷ص (۱۱۲-۱۵۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۱۲۳]
قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۱۵۰/۲
نسخه اصلی: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ - ۴۳۵]
۳. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۶۶/۶
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۸گ، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۳۱]

● **سدرة المنتهی** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی
sedrat-ol montahā

شیخ الاسلام رشتی، حسن بن مرتضی، ق۱۴ قمری
šeyx-ol-eslām-e raštī, hasan ebn-e morteza (- 20c)
اهدا به: ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴-۱۳۱۳ق) و علی قلی خان اعتضاد السلطنه وزیر علوم
تاریخ تألیف: ۱۲۹۹ق
سی سؤال در مطالب متفرقه از مؤلف شده بود که مؤلف به بعضی از آنها در کتاب خود «شجره طوبی» به عربی پاسخ داده بود، سپس به درخواست بعضی تمامی آن سؤالات را به اضافه بعضی سؤالات دیگر در این کتاب به فارسی آورده و در ابتدای هر سؤال خطبه جداگانه‌ای آورده و در بعضی سؤالات به نام شخص سؤال‌کننده نیز اشاره کرده است.
آغاز: یا محمد یا علی یا فاطمه صلی الله علیکم و عجل الله فرجکم یا صاحب بن الحسن العسگری صلی الله علیک و عجل الله فرجک بحقک ادرکنی بکرمک یا کرم الله بسم الله الرحمن الرحیم، الحمد کله اولاً و آخراً و ظاهراً و باطناً لله رب العالمین و اله الخلق و خالقهم ... و بعد این بنده راجی حسن بن مرحوم مغفور حاج شیخ مرتضی حلی معروف به رشتی گوید بعد از فراغت از تصنیف ... کتاب عربی شجره طوبی ...
انجام: اللهم، اغفرنا اللهم یا اکرم الاکرمین بالنبی و آله الطاهرین المعصومین اللهم علیهم و ارحمنا.
[نسخه‌های منزوی ۹۵۵؛ فهرستواره منزوی ۲۴۱/۹]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۸۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دوشنبه ۵ محرم ۱۳۰۹ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، مذهب، ۱۶۸گ، ۱۳ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۳۵۹]
۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۰۷۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** و عجل لنا برحماتک و تفضل انت علینا یا اکرم الأکرمین و یا ارحم الراحمین یا خالق الخلق أجمعین.

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: شنبه ۱۴ ربیع الاول ۱۳۱۲ق؛ مصحح، در برگ اول هدیه کتاب از مؤلف به دو فرزندش «نظام الدین مرتضی و جمال الدین محمد» و در چند برگ آخر فوائد متفرقه‌ای از مؤلف آمده؛ جلد: مقوایی سوخته، ۱۷۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۵/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ – ۸۰۸]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۳۱۱

انجام: لاشریک لک یا قدیم یا منان. سلامه الانسان فی حفظ اللسان. بلاء الانسان من اللسان

خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۴ ربیع الثانی ۱۲۹۹ق؛ کاغذ: فرنگی نازک، جلد: رویه میشن سرمه‌ای، ۱۴۷گ، ۱۳ سطر (۱۳/۵×۲۲/۲) [ف: ۳ – ۴۵۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۶۱۸۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** بنحو مذکور اجازه دادم و دعاء این است ... بسمله و به نستعین

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج [رایانه]

۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۱

آغاز و انجام: برابر

از ص ۳۳۹ تا ص ۳۴۲ آن را ذیلی است در همین زمینه؛ خط: نسخ، کا: احمد بن محمد موسوی، تا: ۱۳۱۲ق، جا: تهران؛ با سرلوح مذهب، مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج قرمز، مذهب، ۱۷۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۷/۵سم [ف: ۱ – ۲۱۴]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۴۰۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و تفضل النیایا اکرم الاکرمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۵ رجب ۱۳۱۴ق؛ یک خطبه عربی و یک فائده در تصوف به حضور محمود خان ناصر الملک فرمان فرما و والی خراسان به فارسی و سه مطلب نقل از کتاب‌ها بر آن افزوده شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قرمز، ۱۸۳گ، ۲۰ سطر (۱۴/۷×۲۴/۸) [ف: ۳ – ۴۵۱]

● **سدرة المنتهی** / تفسیر / فارسی

sedrat-ol montahā

محمد حسین بن محمد علی بن محمد باقر،

mohammad hoseyn ebn-e mohammad ‘alī ebn-e mohammad bāqer

اهدا به: سلطان محمد شاه قاجار و ندیم وی میرزا نصرالله

تفسیر شیعی کاملی بر سوره توحید است و دارای مقدمه‌ای طولانی که مقدمه را به عربی نگاشته ولی متن تفسیر فارسی است. او در مقدمه با القابی طولانی از سلطان محمد شاه قاجار نام برده و به توصیف حاکمیت او پرداخته و این رساله را به او هدیه کرده است. او در تفسیر مشربی عرفانی اخلاقی را برگزیده و با این منظر به تفسیر آیات آن پرداخته و در ابتدا به فضیلت سوره توحید پرداخته و سپس مراتب توحید را با بحثی دراز دامن پی‌گرفته و آن را مقدمه تفسیر آیات سوره توحید قرار داده است و بعد از تفسیر آیات سوره توحید و در خاتمه، خواص و آثار این سوره را با استفاده از روایات به تفصیل متذکر شده است. او بیشتر منابع روایی خود را ذکر کرده است.

آغاز: الحمد لله الذی جعل التوحید مقاماً شامخاً یکشف عن سبحات الجلال حتی تاهت القلوب فی بیداء کبریائه و عظمته ... و بعد فیقول المتمسک بأذیال مقامات التوحید و المتبرک ببرکات فیوضات التفرید محمد حسین بن محمد علی بن محمد باقر بن محمد باقر نورالله مراقدهم ... ان هذه رسالة منفردة شریفة و صحیفة کاملة لطیفة فی تفسیر سورة الاخلاص ...

انجام: امید که طالبان فقهیم از آن سودمند و بهره مند گردند، و الله الموفق لا رب غیره.

چاپ: آفاق نور، شماره ۲، مؤسسه معارف اسلامی امام رضا، قم، پائیز و زمستان ۱۳۸۴ش، با تصحیح حسن پویا

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ دارای سر لوح زرین؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲۴ – ۲۵]

● **سدرة المنتهی فی شرح جنة المأوی** / فقه / عربی

sidrat-ul muntahā fī š.-i jannat-il ma’wā

شهشهانی، ابوالحسن بن محمد ابراهیم، ق۱۳ قمری

šahšahānī, ab-ol-hasan ebn-e mohammad ebrāhīm (-19c)

وابسته به: جنة المأوی و سحاب الفیض و الجدوی؛ حسینی شهشهانی، محمد بن عبدالصمد (–۱۲۸۷)

تاریخ تألیف: از دهه سوم محرم ۱۲۶۹ تا شب پنج‌شنبه غره ربیع الاول ۱۲۷۱ق

شرح مزجی است بر منظومه «جنة المأوی و سحاب الفیض و الجدوی» پدر مؤلف سید محمد ابراهیم بن عبدالصمد حسینی شهشهانی. این شرح بیشتر جنبه توضیحی دارد با اشاره مختصر به ادله مسائل.

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۷۳

آغاز: الحمد لرب الوری الذی جعل الجنة المأوی لمن خاف عن مقامه الاعلی الناهی نفسه عن الهوی و باسط الارضین السفلی؛ **انجام:** و قد فرغ من تسویده مؤلفه الفانی المحتاج الی الفیض السبحانی ...

مشتمل بر کتاب زکات است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: پنج‌شنبه غره ربیع الاول ۱۲۷۱ق؛ با خط خوردگی و اضافه دارد از خود مؤلف؛ جلد: مقوایی، ۱۸۸گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۴ – ۲۶۵]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۵۷

آغاز: العیاشی عن الثمالی عن ابی جعفر علیه السلام قال سألته عن قوله تعالی و لاتجهر بصلاتک الایة؛ **انجام:** و کذا عن الصدوق فی المقنع و غیره حکی المخاصمة و عنه فی الامالی دعوی الاجماع

قطعه‌ای از کتاب صلاة را دارد، و از احکام جهر و اخفات شروع می‌شود و به احکام خلل صلاة ختم می‌گردد؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۲۰۵گ، اندازه: ۱۸/۵×۲۳سم [ف: ۵ - ۱۴۰]

۳. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۷۹۷

آغاز: الحمدلله رب العالمین الفصل الرابع من الفصول السبعة فی بیان احکام لباس المصلی و هو اربعة المقدمات السبع المعروفة للصلاة و فیه اربعة مطالب؛ **انجام:** و فی عبارته هذه اشعار بالاجماع ایضاً و یعضد هذا الحمل مصیر الاسکافی الیه و اما الاعتراض ...

مشتمل بر لباس مصلی تا جهر در نماز؛خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۴۳گ، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۳ - ۵۹۵]

۴. اصفهان؛ مدرسه صدر بازار؛ شماره نسخه:۳۰۰

مشتمل بر جلد دوم و از کتاب الخمس تا پایان کتاب الاعتکاف؛ خط:نسخ،کا:محمد کاظم بن میرزا محمد جعفر طباطبائی،تا:رجب ۱۲۷۲ق؛ ۲۴۱گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۱-۲۱۲]

● **سدرة المنتهی و العطیة العظمی** / کلام و اعتقادات / فارسی

sedrat-ol montahā va-l ‘atīyat-ol ‘ozmā

حسینی علوی، محمد بن احمد، ق۱۱ قمری

hoseynī ‘alavī, mohammad ebn-e ahmad (- 17c)

اهداء به: سلطان عبدالله قطب شاه

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۲۰ جمادی الثانی ۱۰۶۲ق

کتاب شامل دوره معارف و اعتقادات حقه است که در آن رویه استدلال و ذوق عرفان با ذکر نکات مستفاده از مأثورات شرعی جمع و رعایت شده است. کتاب در ده «ارشاد» و مطالب هر ارشادی در عنوان چند «سدرة» صورت گرفته: ۱. اثبات واجب به طریق و طور مسلک آن؛ ۲. حمد الهی و ثناء قیوم ایزدی از وجه سوره سبع المثانی؛ ۳. تمهید قواعد عنایت ابدی و تبلیغ مراسم هدایت سرمدی مرفوع مواقف غیبی و لطایف سده منیعه لاریبی؛ ۴. مراتب قضاء و قدر و ما یتعلق بهما؛ ۵. اثبات وجوب وجود نبی در نظام عالم جملی و مرتبه اش؛ ۶. شبهاتی که مخالفین دین مبین و جاده پیمانان ضلالت و تتحی جویان مسلک قویم نموده‌اند؛ ۷. اثبات امامت یعسوب الدین امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع)؛ ۸. تحریر و تقریر شبهاتی که از مخالفین دین مبین و جاده مستبین سمت ورود یافته در عصمت و تنزیه ائمه طاهرین صلوات الله علیهم اجمعین و اجوبة قامعه قالعه مزیحه آن شبهات؛ ۹. اصول اعتقادی بر مخ شرعی و نهج یقین؛ ۱۰. بیان مبداء و معاد. (مهدی ولایی)

آغاز: الحمدلله الواحد القدیم المنان الکریم الاحد القیوم الدیان الحکیم الذی انزل کتابه المبین نور اساطعا بالحجة و البرهان

[الذریعه ۱۵۴/۱۲، فهرستواره منزوی ۴۷۲/۷]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و این ترنم تفسیر قول حق ربوبی تعالی شانه گردیده هو الاول و الاخر

خط:نسخ،کاتب=مؤلف، تا: چهارشنبه ۱۱ جمادی الثانی ۱۰۶۲ق؛ واقف: نائینی؛ ۳۰۹گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۴ - ۱۶۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۶عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا. مشتمل است بر نیمی از کتاب [عکسی ف: ۱ - ۶۷]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۱۵۸-ف و ۳۲۰۶-ف

نسخه اصل: همان نسخه بالا [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۷ و ۲ - ۹۹]

۲. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۳۱

آغاز: برابر

خط: نسخ زیبا، کاتب = مؤلف (احتمالاً)، بی‌تا؛ مصحح؛ تملک: محمد ابراهیم بن حاجی محمد علی اصفهانی در سال ۱۲۴۴ با مهر «سلام علی ابراهیم» (مربع)، محمد رضا الحسینی؛ جلد: تیماج مجدول، ۲۸۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲/۵سم [ف: ۱ - ۲۷]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۸۴

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۳۳۴]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۴۹۲

آغاز: فصاحت ساحت صورت و او را در شبستان خیال بدستیاری فراغ بال بیاراید و زیب رخسار الفاظش را بنظم لالی اعالی عبارات و عقد جواهر فراهم آورد استعارات؛ **انجام:** از بعضی گردیده و این تفاوت درجات مؤمنین گردیده و در بعضی اطلاقات ائمه اطهار لفظ مؤمن را بطبقه علیا.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یکی از دارندگان کتاب مؤلف این کتاب را به خطا میرمحمد باقر داماد پنداشته؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: گالینگور آبی، ۷۳۴ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۰ - ۱۴۵۲]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۲۷۲

آغاز: و فصل واحد و واحد عددی مبدا کثیر بالعدد و الآحاد آمده ... سدرة سنخیة عینیة - بر طبیب روایح ازهار و فیض فوایح استحسار حدایق ارواح واضح است؛ **انجام:** ختامة مسکیة بر ارباب عرفان اجرای براهین و ... آن حیثیت استرجاع روح بوکر جسدانی باذن الله تعالی و این ترنم تفسیر قول حق ربوبی تعالی شأنه گردیده هو الاول و الآخر و الحمدلله ... و صلی الله علی سیدنا و نبینا محمد و آله اجمعین.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ جلد: تیماج،

۲۸۰گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۳۸ - ۳۸۱]

● **سد رمق = اصول دین** / کلام و اعتقادات / فارسی

sadd-e ramaq = osūl-e dīn

استرآبادی، محمد جعفر بن سیف الدین، ۱۱۹۸ - ۱۲۶۳ قمری

estarābādī, mohammad ja'far ebn-e sayf-od-dīn (1784 - 1847)

تاریخ تألیف: ۱۲۳۱ق

اصول دین پنج‌گانه را به‌طور خلاصه و بسیار مختصر نگاشته است.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... این رساله ایست در نهایت اختصار در بیان اصول دین

انجام: و نیز اتفاق جمیع پیغمبران بر حقیقت آن است

[فهرستواره منزوی ۹۸/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۰۹/۳

آغاز و انجام: برابر؛ تمت بعون الله فی سنة ۱۲۳».

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی آبی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۱۰۵-۱۰۸)، ۱۸-۱۹ سطر(۸/۵×۱۴)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۶۱۳]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۰۸۰/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح ؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳گ (۱۱۶ر-۱۱۸پ)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۸ - ۳۰۴]

● **سد رمق** / فقه / فارسی

sadd-e ramaq

مازندرانی، محمد صالح بن محمد محسن، ق۱۳ قمری

māzandarānī, mohammad sāleh ebn-e mohammad mohsen (- 19c)

رساله‌ای متوسط در بیان مهمات از مقدمات نماز بدون استدلال و استنادات علمی است که در یک «مقدمه» و یک «خاتمه» تنظیم شده است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۴۷۶/۱

آغاز: حمدله، اما بعد چنین گوید این منغمر فیافی غفلت و نادانی ... که این جریی دستور العمل است مسمی بسد رمق در بیان مهمات از مقدمات نماز یومیه؛ **انجام:** دهم، چند چیز موجب مزید عمر و ازدیاد رفعت تعظیم امر خدای تعالی کردن و شفقت بر خلق.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۲ق؛ جلد: تیماج سیاه، ۹۷ص (۱-۹۷)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۴۳]

● **سد سکندری** / شعر / ترکی

sadd-e sekandarī

امیر علیشیر نوائی، علیشیر بن کیچکنه،۸۴۴-۹۰۶؟قمری

amīr 'alī-šīr-e navā'ī, 'alī-šīr ebn-e kīčakne (1441 - 1501)

این اثر مثنوی پنجم «خمسه» ترکی علیشیر نوایی بوده، در پیروی و تتبع مثنوی «اقبال نامه اسکندری» و یا خود «اسکندرنامه» نظامی گنجوی نوشته شده است.

۱. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۳۵۸۲/۹

آغاز: خدایا مسلم خدا لیغ سنکا ×× بیراوشه که دابی گدا لیغ سنکا؛ **انجام:** نوائی اوزات تینکری شکری غه تیل ×× نوا آر توغ ایستر ایسانک شکر قیل

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛کاغذ: ابریشمی و ترمه، جلد: چرمی سیاه، ۷۶گ، اندازه: ۲۳/۵×۳۴سم [ف: ۳ - ۱۱۰۹]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۷۷۰/۶

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ با شمسه مذهب مرصع ممتاز، دو صفحه اول تمامی متن مذهب مرصع ممتاز به سبک کار هرات، با سرلوح مرصع مذهب مزدوج ممتاز؛ تملک: سلیمان بن محمد خان قاجار؛ کاغذ: عادلشاهی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی ساغری، مذهب، ۲۷ سطر، اندازه: ۲۴×۳۵سم [ف: ۳ - ۹۰]

← السد الشدید و الردم الحدید ≻ الطلع النضید و النور الجدید

● **سدیره ناسوتیه** / شعر، اخلاق / فارسی

sodayre-ye nāsūtīye

بواناتی، محمد باقر بن اسحاق، - ۱۲۹۵ قمری

bavānātī, mohammad bāqer ebn-e eshāq (- 1878)

منظومه‌ای در معارف و اخلاق که در ۱۲۴ بیت سروده شده و در تحریض به اخلاق نیکو و قرب به خداوند به شخصیات و خلقیات انبیاء استناد شده است.

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۳۰۷/۲

آغاز: کوری چشم حسود پر غمر ×× ایندرخت مادهد روزی ثمر / آدم خاکی مسیح الله شود ×× از رموز اصطفا اگه شود؛ **انجام:** حیله افزائید واسباب نزال ×× کاین تکلف نیست خالی از دوحال / یا بشر کشتن سرور حق شود ×× یا حماقت حکمت مطلق شود

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ جلد: مقوا صورتی، ۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۸۹]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۹۰۹

خط: نستعلیق، کا: علی اکبر بن فتحعلی شیرازی، تا: ۴ جمادی الاول ۱۳۱۹ق [ف: ۱۷ - ۱۴۵]

● **سر الابرار = سر الاسرار** / کلام و اعتقادات، شرح حدیث / عربی

sirr-ul abrār = sirr-ul asrār

بهبهانی، عبدالله بن محمد، - ۱۳۲۵ ؟ قمری

behbahānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1907)

تاریخ تألیف: ۱۰ جمادی الثانی ۱۳۱۲ق

در گزارش حدیث «انا و علی ابوا هذه الامة»، در دیباچه نام کتاب را «سر ابرار» نامیده که «سر الاسرار» نیز خوانده می‌شود. در دیباچه از «هدیة النملة» میرزا محمدرضا همدانی (الذریعه ۲۱۵/۲۵) بد می‌گوید که توجه او تنها به ظاهر حدیث‌ها بوده و به درون آنها نگاهی نداشته است.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۰۴/۱-عکسی

آغاز: الحمدلله الذی کان از لاکان، فخلق المکان و صلی الله علی ... و بعد، فیقول العبد الجانی و الاسیر الفانی عبدالله بن محمد البهبهانی، انی لما سمعت ان بعض الجاهلین بالاسرار؛ **انجام:** قد وقع الفراغ من تسویدها بید مؤلفه و مصنفه العبد الجانی عبدالله بن محمد البهبهانی فی یوم العاشر من شهر جمادی الثانیة سنة اثنا عشر و ثلاثمائة بعد الالف من الهجرة النبویة سنة ۱۳۱۲.

خط: نسخ تحریری، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۱۲ق؛ ۴۴ص(۱-۴۴) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۵]

← سراپا ≻ چمن سرور
← سراپا ≻ بحر الصنایع

● **سراپا** / شعر / فارسی

sarāpā

توفیق کشمیری، ملامحمد، ق۱۲ قمری

towfīq-e kešmīrī, mollāmohammad (- 18c)

مثنوی حدود ۱۹۵ بیت است در توصیف معشوق از سر تا پا.

آغاز: آفرین باد بر آن صانع بیچون و چرا ×× که سراپای تو آراست بدین ناز و ادا / بشبستان خیالش بود ار دل آگاه ×× میتوان برد پس کوچه هر کاکل راه ...

انجام: من کجا وصف سراپای تو گفتن ز کجا ×× صفت قامت رعنای تو گفتن ز کجا / گشته لیک این غزل، گره در جانم ×× بشنو ای آینه رخسار بیاران خوانم

[الذریعة ۱۸۰/۹؛ نسخه‌های منزوی ۲۹۰۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۹۱/۸

آغاز: برابر

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۲۷ جمادی الثانی۱۲۳۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی گل و بوته، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۸سم [ف: ۸ - ۲۰۳]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۶/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۹گ (۱۳۰ر-۱۳۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸ - ۱۹]

● **سراپا** / شعر / فارسی

sarāpā

کشمیری، محمد محرم

kešmīrī, mohammad moharram

مثنوی حدود ۱۱۵۰ بیت در توصیف سراپای معشوق.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۶/۴

آغاز: ای مرتب ز تو کتاب وجود ×× وی تو شیرازه ای ز دفتر جود / کاتب قدرتت بخوش حرفی ×× لاله را داده رنگ شنجرفی؛ **انجام:** خاکپای او غبار چشم عاشق میبرد ×× همچو خاکستر که نورانی کند آیینه را / گر مصور صورت آن دلستان خواهد کشید ×× حسرتی دارم که نازش را چنان خواهد کشید

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ (با تاریخ تازه‌تر: دهم صفر ۱۲۹۹)؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۳۹گ (۸۷ر-۱۲۵ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸ - ۱۸]

● **سراپا** / شعر / فارسی

sarāpā

محنت کردستانی

mehnat-e kordestānī

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۲۸/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [ف: ۱۲ - ۲۹۱۶]

● **سراپا** / ادبیات / فارسی

sarāpā

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۱/۵

در تعریف اندام معشوق: توفیق، مهری عرب؛ خط: نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰ص (۶۳۰-۶۷۹)، ۱۰سطر دوستونی [سنا: ف: ۲ - ۱۴۲]

● **سراپای** / - فارسی

sarāpāy

ابرقویی، هادی

abarqūyī, hādī

[الذریعه ۱۲۸۵/۹]

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۷۸/۵

خط: نستعلیق، کا: محمد یحیی سیستانی، تا: ۱۲۰۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۷۲۳]

● **سراپای زلیخا** / شعر / فارسی

sarāpā-ye zolayxā

جامی، عبدالرحمن بن احمد، ۸۱۷ - ۸۹۸ قمری

jāmī, ʻabd-or-rahmān ebn-e ahmad (1415 - 1493)

در وصف زلیخا

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱/۱۵معیری

۴۴ بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: اسد الله بن محمد حسین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵ص (۲۷۳-۲۷۷)، ۱۱سطر (۶/۲×۱۰)، اندازه: ۹/۸×۱۵سم [ف: ۱۸ - ۳۰]

● **سراپای مهری عرب = آینه بدن نما** / شعر / فارسی

sarāpā-ye mehrī ʻarab = āyena-ye badan-namā

سید عاملی، علی بن مساعد، ق۱۱ قمری

seyyed-e ʻāmelī, ʻalī ebn-e mosāʻed (- 17c)

مثنوی است در توصیف اندام معشوق. در پایان آن آمده: «روز و شب مهری بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان». صبا (روز روشن: ۷۸۳) می‌نویسد: سلطان حسین صفوی در برابر کسانی که بر مهری رشک می‌بردند به منظور امتحان آنها از وی خواست که بداهتاً چیزی بسازد و وی در چند ساعت مثنوی «آیینه بدن نمای: سراپای محبوب» را ساخته و حاسدان را شرمنده کرد. نسخه‌ها در تعداد ابیات همسان نیست.

آغاز: ای بت چابک شیرین حرکات ×× جلوه ناز تو چون آب حیات

انجام: روز و شب مهری بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان / آدمی یا پری ای حور لقا ×× که بدنیات فرستاده خدا

چاپ: در گنجینه بهارستان، بخش ادبیات فارسی، جلد اول، به کوشش ذبیح الله حبیبی نژاد (مهران)، صص۳۳۳ - ۳۳۸

[نسخه‌های منزوی ۲۹۰۶/۴؛ مشترک پاکستان ۹۶۳/۸؛ الذریعة ۲۰۴/۱۹ و ۱۱۳۶/۹: دیوان مهری عرب؛ فرهنگ سخنوارن ص ۲۸۲؛ فهرستواره منزوی ۱۰۳/۱۰؛ دنا ۶۵/۶-۶۶]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۲/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی محتاج، ۴گ (۱۳۰ر-۱۳۳ر)، اندازه: ۱۵/۶×۲۲/۸سم [ف: ۸ - ۱۳۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۸۹/۱۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۳ص (۵۵-۶۷هامش) [ف: ۱۲ - ۲۶۹۷]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۰۸/۲۵

آغاز و انجام: برابر

در نسخه با نام «آینه بدن نمای مهری»؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۹ص (۲۵۲-۲۶۰)، سطور چلیپایی (۶×۲۰)، اندازه: ۹×۲۴/۵سم [ف: ۲۹/۱-۲۹۸]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۴۴/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۴ صفر ۱۱۲۱ق، جا: تون؛ مجدول، مذهب؛ جلد: تیماج سرخ، ۳گ (۶پ-۸ر)، ۲۰ سطر چهارستونی چلپایی، اندازه: ۱۷/۵×۲۶/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۷۰]

۵. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۵۴/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز و شب «مهری» بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: ۱۱۸۶ق؛ ۴گ (۵۴پ-۵۷پ) [ف: ۱ - ۱۳۴]

۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۹/۳۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** آدمی و چه پری حور لقا ×× که فرستاد به دنیاش خدا / روز و شب «مهری» بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن سیاه، ۳گ (۳۶پ-۳۸پ)، اندازه: ۱۷/۲×۲۸/۲سم [ف: ۸ - ۷۰]

۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۸/۲۰

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج سرخ، ۲گ (۷۶ر-۷۷پ)، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۱۸۵]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۹۵۰/۱۴

با شعر سبحانی و نیز شعر شعاعی؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ و ۱۲؛ ۳ص (۶۴-۶۶) [ف: ۱۰ - ۱۸۳۵]

۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۶۶/۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول [نشریه: ۷ - ۱۳۵]

۱۰. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۶۷۶/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز و شب مهری بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن زرد، ۵گ (۱۲۶ر-۱۳۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۱۶/۵سم [ف: ۸ - ۱۹]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱/۱۴معیری

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز و شب مهری بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان

۱۰۴بیت؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مهر: اسدالله بن محمد حسین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ص (۲۶۱-۲۷۳)، ۱۱ سطر (۶/۲×۱۰)، اندازه: ۹/۸×۱۵سم [ف: ۱۸ - ۳۰]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۶۷۵/۱۷

آغاز و انجام: برابر

۱۱۶ بیت؛ کا: محمد علی شیرازی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی،

جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ (۶۵۸-۶۶۱)، ابعاد متن: ۱۷×۲۹، اندازه: ۲۱/۵×۳۳/۵سم [ف: ۸ - ۴۴۰]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۳۹/۳

خط: شکسته نستعلیق، کا: مرتضی قلی کرد، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سرخ، ۷گ (۲۶-۳۲)، سطور چلیپا (۷×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳ - ۳۲۱۰]

۱۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۰۷/۵

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۱۲۰۰ق؛۳گ(۸۲پ-۸۴پ)[مختصر ف: - ۹]

۱۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۸۷۸/۹

خط: نستعلیق، کا: محمد یحیی سیستانی، تا: ۱۲۰۱ق؛ در متن و هامش، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۵ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۶/۵سم [ف: ۱۶ - ۷۲۳]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۴۲۵/۱۸

خط: نستعلیق، کا: محمد جعفر بن محمد علی خواجوئی، تا: ۱۲۱۶ق؛ ۴ص (۷۶۷-۷۷۰) [مختصر ف: - ۴۴۶]

۱۷. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۹۱/۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ جمادی الثانی ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: روغنی، ۸ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۰/۸سم [ف: ۸ - ۲۰۳]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۸۹۹/۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** روز و شب «مهری» بی تاب و توان ×× کرده نام خوش تو ورد زبان

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۲ق، جا: یزد؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: میشن آلبالویی، ۶گ (۷۳ر-۷۸ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۹×۱۹/۲سم [ف: ۸ - ۱۱۷]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۰۵۳/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ (۱۶۲پ-۱۶۳پ)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳۸ - ۷۷]

۲۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۲۹/۱۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۵ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۹گ (۱۷۲-۱۸۰)، ۱۶ سطر (۷×۱۴)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۲۵]

۲۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۲۸۰/۳

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۲ق؛ ۵گ (۶۰ر-۶۴ر)، سطور چلیپایی [ف: ۳ - ۱۷۲]

۲۲. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۸۸/۱۱

بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: کبود، قطع: بغلی بیاضی [نشریه: ۵ - ۶۲۲]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۴۱۷۸/۹

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول زرین؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۶گ (۸۹پ-۹۴پ)، سطور چلیپایی، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۳۸ - ۲۲۴]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۶۳/۳۵

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰ص (۲۱۲-۲۲۱)، اندازه: ۱۶×۲۷/۵سم [ف: ۳۶ - ۴۱۲]

۲۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۱۹/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** ساق سیمین تو چون گردن حور ×× بصفا آب ده نیش بلور

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲گ، اندازه: ۲۱×۳۳سم [ف مخ: ۱ - ۲۶۱]

۲۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۷۱۹/۱۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۲۱۰]

● **السراج** / فقه / عربی

as-sirāj

ابن نقیب، احمد بن لؤلؤ، ۷۰۲ - ۷۶۹ قمری

ebn-e naqīb ‹ahmad ebn-e lo’lo’ (1303 - 1368)

وابسته به: منهاج الطالبین و عمدة المفتین؛ نووی، یحیی بن شرف (۶۳۱-۶۷۶ق)

حاشیه بر منهاج الطالبین شیخ یحیی نووی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۴

آغاز: بسمله و به توفیقی علیه توکلت؛ **انجام:** ما یتعلل به قاله الرافعی و الله اعلم

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹ [الفبائی: - ۳۰۵]

● **السراج** / کیمیا / فارسی

as-serāj

حاجی عبدالله

hājī ‘abd-ol-lāh

در یک «مقدمه» و ۱۵ «باب»

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۳۲۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ شعبان ۱۲۵۸ق، به دستور آخوند ملا محسن [نشریه: ۲ - ۸۴]

↩ سراج الابرار و منهاج الانوار ← راحة القلوب

↩ سراج الابرار ومنهاج الانوار ← تنبیه الغافلین

● **سراج الاخلاق** / اخلاق / فارسی

serāj-ol axlāq

آزاد کابلی، محمد علی، ۱۲۵۸ – ۱۳۲۳ شمسی
āzād-e kābolī, mohammad 'alī (1879 - 1944)
اهدا به: سراج الدین امیر حبیب الله خان
تاریخ تألیف: ۱۳۳۰ق
رساله مختصری در یک «مقدمه» در تمهید «مقصد» و یک «فایده» و پنج «باب»: ۱. امورات متعلقه قوه عامله ای که عبارت است از عدالت ؛ ۲. اخلاق و صفاتی که تعلق به قوه عاقله دارد؛ ۳. اوصاف متعلقه قوه غضبیه؛ ۴. اخلاق قوه شهویه؛ ۵. تفصیل اوصافی که به دو قوه یا سه قوه از قوای ثلاثه دارد.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۹۵۴
آغاز: بسمله، ای نام تو سرنامه عنوان بیان ×× شیرین بود از شکر شکر بود هان / روشن ز تو شد سراج اخلاق حسن ×× تا خلق شود مقتبس نور از آن. سراج ملکات حمیده حمد حضرت احدیست؛ **انجام:** و امید به حضرت او داشته باشد ×× اللهم اجعل خاتمة امورنا خیرا
خط: نستعلیق، کا: عبدالفتاح، تا: یک‌شنبه ۱۹ جمادی الاول ۱۳۳۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: گالینگور، ۱۳۰گ، ۱۳ سطر (۸/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۱۶ – ۷۴۹]

● **سراج الاستخراج** / هیئت / فارسی
serāj-ol estexrāj
نجومی دهلوی، فرید، ق۱۱ قمری
nojūmī dehlavī ،farīd (- 17c)
رساله‌ای است در استخراج تقویم کواکب مشتمل بر یک «مقدمه» و نه «باب» و «خاتمه»: مقدمه در دانستن آنکه پیش از شروع این علم علم آن ضروری است؛ باب ۱. بیان استخراج اوساط کواکب؛ ۲. بیان استخراج تقویم کواکب؛ ۳. بیان استخراج نصف النهار و قوس النهار؛ ۴. بیان استخراج رویة اهله و ظهور و خفاء کواکب سیاره و ثوابت ...
آغاز: بسمله. حمد مبدعی را سزد که مهندس قدرت کامله اش در ارقام درجات مخلوقات ... اما بعد غرض از تمهید این مقدمات آنکه استخراج تقویم.
انجام: چون بلطف حضرت الهی این رساله انتها یافت سال تاریخ انتهاء آن از مجموع عدد حروف انتها کلمات اسم شریف نواب میرزای الحصول پیوست الحمد له و المنه
[فهرستواره منزوی ۲۹۶۵/۴]

۱. کرمانشاه؛ جلیلی؛ شماره نسخه:۴۱/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد بن حسام الدین، تا: قرن ۱۳؛ ۴۰ص (۲۲–۶۱)، ۱۷ سطر [ف: – ۲۲۸]
۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۶/۴
آغاز: برابر؛ **انجام:** در فصل اول باب دوم در بیان استخراج تقویم آفتاب: «و اما دستورالعمل بروش جدید که استخراج بنده این درگاه است ... و ظاهر است که جمع کردن ارقامی که در».
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۲۹گ (۱۵۵پ–۱۸۳) [ف: ۵ – ۹۹]

● **سراج الأمة فی شرح اللمعة** / فقه / عربی
sirāj-ul umma fī š.-il lum'a
شیخ کبیر، محمد حسن بن صفر علی، – ۱۳۴۵ قمری
šayx-e kabīr, mohammad hasan ebn-e safar 'alī (-1927)
وابسته به: الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة؛ شهید ثانی، زین الدین بن علی (۹۱۱–۹۶۵)
شرح استدلالی مبسوطی است بر الروضة البهیة شهید ثانی در شرح اللمعة الدمشقیة شهید اول.
چاپ: مجلداتی از این شرح در حیات مؤلف به چاپ رسیده است.؛ به کوشش حاج سید کاظم تهرانی، ۱۳۲۴ق، رحلی

۱. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۷
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة ... محمد حسن بن صفر علی المازندرانی البارفروشی ... لما فرغت عن المجلد الرابع من مجلدات الطهارة شرعت فی المجلد الخامس الذی هو متعلق بیان أحکام الصلوة ... کتاب الصلوة و الکتاب مصدرثان للکتب من الکتب الذی هو ضم الحروف؛ **انجام:** یدل علیه صحیحة الجعفری الواردة فی ما نحن فیه من المسألة و لاینافیه ما تقدم من المروی عن الدعائم
شامل: کتاب الصلاة؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: انجام؛ مصحح، محشی به لفظ «منه ره»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۶گ، ۲۰–۲۳ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: – ۳۲]
۲. تهران؛ حوزه آستان حضرت عبدالعظیم؛ شماره نسخه:۲۸
آغاز: بسمله. حمدله و الصلوة ... محمد حسن بن صفر علی المازندرانی البارفروشی انه لما فرغت عن المجلد الثالث من کتاب سراج الأمة فی الشرح علی اللمعة شرعت ان نتلوه بمجلد الثالث من کتاب سراج الأمة فی الشرح علی اللمعة شرعت ان نتلوه بمجلد الثالث من کتاب سراج الأمة فی الشرح علی اللمعة شرعت ان نتلوه بمجلد آخر فی شرح باقی أحکام الأموات؛ **انجام:** و قیاسه بالحائض قد عرفت فساده، الحمدلله الذی وفقنا لاتمام کتاب الطهارة ... و أرجوا من الله الکریم التوفیق فی البدایة و النهایة الحمدلله أولاً و آخراً
کتاب الطهارة؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ۲۹ شعبان ۱۳۰۲ق؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۵۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: – ۳۲]

● **سراج الامة فی فقه الائمة = سراج الامة و کاشف**

الغمة / فقه / عربی
sirāj-ul umma fī fiqh-il a'imma = sirāj-ul umma wa kāšif-ul ġumma

کلباسی، محمد بن محمد ابراهیم، ق۱۴ قمری
kalbāsī, mohammad ebn-e mohammad ebrāhīm (- 20c)
وابسته به: المختصر النافع؛ محقق حلی، جعفر بن حسن (۶۰۲-۶۷۶)
تاریخ تألیف: ۶ جمادی الثانی ۱۲۹۳ق
شرح استدلالی بسیار مبسوطی است با عناوین «قال، اقول» بر کتاب «المختصر النافع» محقق حلی. نویسنده پس از بررسی واژه‌ها و ذکر اقوال علما با استناد به آیات و روایات به تأیید یا رد انها پرداخته است. مشتمل است بر «مقدمه» و پنج «قسم» و «خاتمه»: المقدمة: فی الاصول الاعتقادیة التی یجب الایمان و الاقرار بها و الاصول الکلیة التی علیها مدارنا فی استنباط الاحکام و بیان طریقنا و بیان تصحیح الاخبار التی علیها المدار فی الاعصار و الامصار و علیها معول العلماء الابرار؛ قسم ۱. العبادات و فیه مقدمة و کتب: کتاب الطهارة، کتاب التخلیة و التحلیة، کتاب الصلاة، کتاب الصوم، کتاب الحج، کتاب المزار، کتاب الاذکار و الادعیة و قرائة القرآن، کتاب النذر و العهد، کتاب الیمین، کتاب العتق، کتاب التدبیر، کتاب الوقف، کتاب الصدقات؛ قسم ۲. سیاسة المدن و ما یتعلق بها و فیه کتب: کتاب الولایة، کتاب القضاء، کتاب الاقرار، کتاب الشهادات، کتاب الصلح، کتاب الحدود و التعزیرات، کتاب القصاص، کتاب الدیات، کتاب الامر بالمعروف و النهی عن المنکر، کتاب الجهاد، کتاب الخمس، کتاب الزکاة؛ قسم ۳. المکاسب و فیه مقدمة و کتب:کتاب التجارة، کتاب الشفعة، کتاب الشرکة، کتاب المضاربة، کتاب المزارعة و المساقات، کتاب الاجارة، کتاب الجعالة، کتاب السبق و الرمایة، کتاب احیاء الاموات، کتاب الاصطیاد، کتاب القصابة و الذباحة، کتاب صنوف الحرف و الصنایع؛ قسم ۴. انحاء التصرف فی مال الغیر و فیه کتب: کتاب الولایة، کتاب الوکالة، کتاب الوصایة، کتاب الودیعة، کتاب العاریة، کتاب الرهن و الدین، کتاب اللقطة، کتاب الغصب؛ قسم ۵. معایش و العشرة و فیه کتب: کتاب المطاعم، کتاب المشارب، کتاب الملابس، کتاب المساکن، کتاب المناکح، کتاب الاستیلاد و لحوق الاولاد، کتاب الفراق و الطلاق، کتاب الخلق و المباراة، کتاب الظهار، کتاب اللعان، کتاب المحارم، کتاب المراکب و الدواجن، کتاب العشرة؛ الخاتمة: فیما یتعلق بالأموات و فیه کتب: کتاب المرضی، کتاب الوصایا، کتاب الموتی، کتاب الفرائض و المواریث.
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی هدانا سبل السلام و ارشدنا الی شرایع الاسلام و بین لنا حدود الاحکام و مسائل الحلال و الحرام

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۶۶-عکسی
آغاز: برابر
تذکر: در فهرست از محمد شریف فرزند محمد بن محمد ابراهیم کلباسی دانسته است. ولی فوائد الرضویه (ص ۱۰) از پدر دانسته است؛ خط: تحریری شکسته، کاتب = مؤلف، تا: ذیقعده ۱۲۸۶ق؛ با حذف و افزودگی‌هایی از نگارنده، از آن میان در دیباچه پس از نام نگارنده عبارت «ابن محمد بن محمد ابراهیم الکلباسی» بوده که خط خورده است؛ ۲۷۸ص، ۱۸ و ۱۹ و ۲۰ سطر (۲۶×۳۰)، اندازه: ۲۱×۳۰سم [عکسی ف: ۱ - ۲۰۶]

۲. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: برابر؛ **انجام:** (در غسل جنابت:) و الجنابة لا تکون الا بالاستلذاذ منهم و الاکراه لا نفسهم ... من الاول و الآخرین الی یوم الدین.
خط: نسخ، کاتب = مؤلف (گویا)، بی‌تا؛ ۲۸ سطر، قطع: رحلی [چهار کتابخانه مشهد-ف: - ۳۰۹]

۳. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۲۱۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و الجنابة لا تکون الا بالاستلذاذ منهم و الاکراه لانفسهم و لما بلغ الکلام الی هنا و عرض لی العزیمة علی زیارة مولای الرضا ... ان یؤیدنی للجزء الثانی ... الی یوم الدین.
از ابتدای مقدمه تا پایان «سنن الغسل» است؛ خط: نسخ، بی کا، تا: اواخر قرن ۱۳؛ محشی ظاهراً از مؤلف؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۶۲گ، ۳۰ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۳سم[ف:۵-۵۳۹]

۴. اصفهان؛ مهدوی، مصلح الدین؛ شماره نسخه:۳۱
آغاز: الحمدلله الذی صغرت عنده عبادة المخلوقین و عجزت عن شکر مدایحه تسبیح المسبحین؛ **انجام:** بطل اعتکافه لان به یفسد ما من الشروط و کلما فسد الشرط فسد المشروط
تذکر: در فهرست نام کتاب انوار النزول آمده که با توجه به آغاز ان تغییر یافت؛ خط: نسخ زیبا، کا: محمد حسین، تا: ۱۲۸۴ق؛ مصحح، با نشان بلاغ، با چندین تقریظ و اجازه اجتهاد در آغاز کتاب از جمله اجازات: سیدمحمد باقر شفتی، حاج محمد ابراهیم کلباسی، شیخ حسن نجفی کاشف الغطاء و محمد حسین بن محمد حسن؛ جلد: تیماج عنابی، ۴۹۰گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: - ۴۳]

← سراج الامة و کاشف الغمة ⟵ سراج الامة فی فقه الائمة

● **سراج الانساب** / انساب / فارسی
serāj-ol ansāb

کیا، احمد بن محمد، ق۱۰ قمری
kīyā, ahmad ebn-e mohammad (- 16c)
اهدا به: شاه تهماسب (۹۳۰-۹۸۴ق)
تاریخ تألیف: ۹۸۷ق
این کتاب که یکی از کتب ارزشمند در علم انساب است. در بیان سلسه انساب سادات و شرفاء منتسب به خاندان عصمت و

طهارت علیهم السلام. مؤلف کتاب را به درخواست تلمیذ برجسته خود: نقیب سید سراج الدین محمد قاسم نسابه حسینی عبیدلی مختاری سبزواری، در یک «مقدمه» و چند «مصباح» و یک «خاتمه» ساخته و در مقدمه آن مناقب سلاطین صفویه را گذارده است. یکی از مهمتری مصادر وی در هنگام تألیف کتاب، «عمدة الطالب» ابن عنبه بوده است.

آغاز: بسمله ... اما بعد بدان که ظاهر و باهر است که ... محبت آل عباء و ذریه ایشان از جمله مثوباتی است عظیم ... لهذا غریق بحار عصیان ... احمد بن محمد بن عبدالرحمان کیا مولود جیلان ساکن روضه جنان اعنی مشهد امیر مؤمنان ... مدت مدید ... از این عتبه ... نقد عمر خود را صرف علم کلام ... و بحث و تفتیش انساب سادات نمود تا به حدی که نسب داخلین از خارجین و منقرضین از لاحقین ... جدا گردانید ... تا درین اوان ... سراج الدین قاسم المختاری العبیدلی الحسینی ... بعد از مذاکره و مباحثه اکثر کتب انساب نزد فقیر خواهش داشت که تفحص و تجسس جمعی از ذریه طاهره که بعد از ازمنه تألیف کتب سلف به هم رسیده اند یا از اوطان خود ... به بلاد دیگر ارتحال فرموده اند نماید. لهذا در وقت وداع ازین بی بضاعت التماس نمود که خلاصه ای ... در رساله‌ای جمع نماید و مسمی به سراج الانساب نماید و به نزد آن عالی جناب فرستد ... و این رساله را مرتب ساخت بر مقدمه و چند مصباح و خاتمه ...

انجام: شاه زاده حسین که در قزوین مدفون است. حسین ثائر بن علی داود بن ... جعفر طیار رضی الله عنه.

چاپ: در ۱۴۰۹ق به اهتمام کتابخانه مرعشی برای اولین بار چاپ شده است

[الذریعة ۱۵۶/۱۲؛ جامع الانساب ۶۷؛ فهرستواره منزوی ۲۱۶۲/۳]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۵۳۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ تملک: سید محمد علی گلستانه اصفهانی؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه کاغذ ابری، ۸۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۳×۲۳/۸سم [ف: ۳ - ۴۵۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱عکسی

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۱ - ۱۳۴]

اصفهان؛ علامه روضاتی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره

عکس همان نسخه بالا [نسخه پژوهی: ۱ - ۱۵۱]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۷۶عکسی

آغاز: برابر؛ **انجام:** سیم در ذکر عقب عمر الاطرف بن امیرالمؤمنین علی (ع) کنیت عمر الاطراف ابوالقاسم بود ... این جعفر از حجاز به واسطه خوف به ملتان رفت و سیزده نفر از اولاد خود [را] همراه داشت ... و ملک ملتان مسخر او شد و اولاد او سیصد و شصت و چهارده بوده اند. ابن خداع النسابه گفته از.

نسخه اصل: نزد حضرت آیت الله مرعشی نجفی بوده است؛ بی‌کا، تا: ۱۳۶۹ق؛ افتادگی: انجام؛ به دستور آیت الله مرعشی نجفی از روی نسخه کتابخانه ملک استنساخ شده، مصحح، محشی به خط آیت الله مرعشی؛ ۱۱۱ص، ۲۰ سطر [عکسی ف: ۳ - ۶۱۹]

● سراج الانوار / مواعظ / فارسی

serāj-ol anvār

اصفهانی، عیسی بن محمد، ق۱۳ قمری

esfahānī, ʻīsā ebn-e mohammad (- 19c)

مختصری است در وعظ و حکایات با استفاده از سخنان پیامبر و ائمه علیهم السلام و سخنان مشایخ و علماء مشتمل بر بیست «باب»، و ترجمه‌ای از کتاب تنبیه الغافلین (؟) است.

[الذریعه ۱۵۶/۱۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۲۰/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... القصه بدانکه این مختصری است در تذکر وعظ و حکایات ازحوادیث صحیحه؛ **انجام:** که تا چون روز قیامت بیند دلش بآن مشغول نشود و از شفاعت بازنماند.

خط: نستعلیق، کا: میرزا بزرگ بن کربلائی غلام علی، تا: ۱۲۱۵ق؛ ۵۹گ (۲پ-۶۰ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۰۹]

● سراج الانوار / کلام و اعتقادات / فارسی

serāj-ol anvār

مشهدی، عبدالرزاق بن محمد باقر

mašhadī, ʻabd-or-razzāq ebn-e mohammad bāqer

کتاب مرتب است بر «مقدمه» و دو «فصل» و «خاتمه» در مباحث خداشناسی و نبوت و امامت و شناختن عالمی که باید بوی مراجعه کرد.

آغاز: الحمدلله علی الآلآء و الشکر علی النعماء الذی هدینا و ما کنا لنهتدی لو لا ان هدینا الله سپاس و ستایش خداوندیرا سزا است و مخصوص معبودیست.

انجام: اینجا ختم کردیم بتوفیق الله تعالی.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۸۶۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: غلامعلی بن حسین هروی، بی‌تا؛ واقف: محمد حسن رجائی زفره‌ای، دی ۱۳۴۶؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج مشکی، ۸۸گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۸×۱۵سم [ف: ۱۱ - ۱۶۶]

● سراج الایمان / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-ol īmān

حسینی طبسی، حسین بن روح الله، ق۱۰ قمری

hoseynī tabasī, hoseyn ebn-e rūh-ol-lāh (- 16c)

اهدا به: ابراهیم قطبشاه (- ۹۹۸)
در بیان اثبات وجوب توبه و فضیلت آن و حکایات بعضی تایبان از انبیاء، ملوک و باقی مردمان، مشتمل بر «مقدمه»، پنج «مقاله» و «خاتمه».

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۰۸۳/۲
آغاز: ای واقف اسرار ضمیر همه کس و ای از ره لطف دستگیر همه کس.؛ **انجام:** بلکه از آباء و اجداد نیز برکت کند و روز بروز ... بحق محمد و آله الطیبین الطاهرین.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۳۰ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۱۵۶گ (۴۵پ- ۲۰۰ر)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۴/۵سم [ف: ۳۲ - ۱۰۷]

● **سراج التأویل فی شرح انوار التنزیل** / تفسیر / فارسی
serāj-ot-ta'vīl fī š.-e anvār-et tanzīl
بلخی، شهریار بن محمد یار، ق۱۲ قمری
balxī, šahrīyār ebn-e mohammad yār (- 18c)
وابسته به: انوار التنزیل و اسرار التأویل = تفسیر بیضاوی؛ بیضاوی، عبدالله بن عمر (-۶۸۵)
مؤلف به سال ۱۰۶۰ مابین خواب و بیداری قاضی بیضاوی را دیده و از او سوالی پرسیده و قاضی او را به کتابش حواله داده است. دوباره این خواب را می‌بیند کار به تعویق می‌افتد تا آنکه این کتاب را به تحریرآورده است .
[مشترک پاکستان ۵۸/۱؛ فهرست کتابخانه گنج بخش ۴۸/۱؛ الاوقاف العامة موصل ۱۵۴/۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۱۰۰
آغاز: ای به نام تو افتتاح کلام ×× از ثنایت زبان رسیده به کام
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۹۷۷؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱ یا ۱۲؛ دارای سرلوح، مجدول؛ ۱۶۱ص [عکسی ف: ۶ - ۱۲۵]

● **سراج التربیة** / اخلاق
serāj-ot tarbīya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۴۶۸
بی کا [د.ث. مجلس]

● **سراج الحساب** / ریاضیات / فارسی
serāj-ol-hesāb
اشکی، کندن لال بن منولال، - ۱۲۶۶ ؟ قمری
(- 1850)
مؤلف (چنان‌که در مقدمه گفته) هنگامی که از تحریر زیج جدید مسمی به «مصباح النجوم» فارغ شده، چون کتاب «خلاصة الحساب» عربی را مشکل یافته جهت تسهیل در امور حساب و ریاضی به درخواست دوستان شروع به تألیف کتاب ساده و روان حاضر به زبان فارسی کرده است. این کتاب مشتمل بر «مقدمه» و یازده «باب» است: مقدمه در بیان تعریف علم حساب و بیان موضوع آن؛ باب ۱. صحاح (هشت فصل)؛ ۲. حساب کسور (مقدمه و هفت فصل)؛ ۳. استخراج مجهولات به اربعه متناسبه؛ ۴. استخراج مجهولات به خطاین؛ ۵. استخراج مجهولاتبه خطاین؛ ۶. مساحت (مقدمه و سه فصل)؛ ۷. وزن ارض (سه فصل)؛ ۸. استخراج مجهولات به طریق حبر و مقابله (دو فصل)؛ ۹. بیان بعضی فواید ...؛ ۱۰. استخراج مسائل متفرقه ...؛ ۱۱. بیان چند مسئله ... که تا حال کسی بحل آن قادر نشده.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۲۱۴۴
آغاز: بسمله. الحمدالله الذی لا احصی ثناؤه بعدد و رفع السموات بغیر عمد؛ **انجام:** عمل عمل تفریق عمل تضعیف عمل تنصیف
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ دارای سرلوح، با کتیبه مذهب و مرصع، مجدول، مذهب، با اشکال هندسی؛ اهدایی: رهبری، بهمن ۱۳۸۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای، ۷۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۷سم [اهدائی رهبر: ۹ - ۱۴۸]

● **سراج الحفاظ** / علوم قرآن / فارسی
serāj-ol hoffāz
اله داد بن عبدالحکیم
allah-dād ebn-e 'abd-ol-hakīm
در متشابهات قرآن مشتمل بر پانزده «باب»: ۱. کلمات یکان در تمام قرآن؛ ۲. متشابهاتی که دو دوو اند در قرآن؛ ۳. متشابهاتی که سه سه اند در قرآن؛ ... ۱۳. متشابهاتی که سیزدگان اند در قرآن؛ ۱۴. بیان کلماتی که در قرآن نیامده‌اند؛ ۱۵. کلماتی که آغاز و انجام آن یک جنس باشد.
[مشترک پاکستان ۱۵۵/۱؛ فهرست گنج بخش ۱۲۴/۱]

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۸۵/۳
آغاز: الحمد لله رب العالمین ... اما بعد می‌گوید ... چون چند کلمات متشابهات از قلزم قرآن العظیم به غوطه خوری و غواص گری در ذیل حافظه خود در آورده بود
نسخه اصل: کتابخانه گنج بخش - پاکستان ۱۲۴۶؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ ۲۱ص (۱۵۶-۱۷۶) [عکسی ف: ۶ - ۱۱۲]
۲. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۱۸۲
بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا میدانی [رایانه]

● **سراج الحکمة** / گوناگون / فارسی
serāj-ol-hekma
تاریخ تألیف: ۹۶۱ق

در پنج «باب» و یک «خاتمه» هر بابی در پنج «فصل» و به دستور بزرگی ساخته شده و در پایان خلافت و امامت خلفای راشدین و ائمه شیعه آمده است: باب ۱. بیان واجب و لواحق آن مشتمل بر پنج «فصل»: تعریف واجب الوجود و ممکن الوجود، دلیل بر وحدانیت باری، وجود نبی، محمد نبی و رسول بر حق است، خلفای راشدین و اولاد و اصحاب او؛ باب ۲. معرفت افلاک و بروج و غیره مبنی بر پنج «فصل»: عدد افلاک و کیفیت آن صاحبان افلاک و صور کواکب و بروج، بعد افلاک از زمین و ستبری هر یک، حالات کواکب و دلایل، حالات بروج؛ باب ۳. عناصر اربعه در پنج «فصل»: خاک، آب، هوا، آتش، دریاها؛ باب ۴. اقالیم سبعه و مقاسمه ربع مسکون و خط استوا در پنج «فصل»: اقالیم سبعه، قسمت فریدون، قسمت نوح، هفت کشور، خط استوا؛ باب ۵. ترکیب انسان در پنج «فصل»: حواس خمسه ظاهری و شرح اعضا، تشریح بعضی اعضا، بعضی فواید، شرح اعضای باطن، معرفت خواب؛ خاتمه در ایام مشهوره و بعضی فواید دیگر.

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۸۷/۱

آغاز: نبی و نصب خلفا و هیأت افلاک و حقیقت مرکز خاک ... و آن را سراج الحکمه نام نهاد؛ **انجام:** فایده در تواریخ مشهوره بدانکه در نهصد و شصت و یک هجری که تاریخ تصنیف این رساله است این تواریخی که مذکور میگردد در حیز تحریر میآید ... از غیبت امام محمد القائم المنتظر المهدی ششصد و نود و هفت سال، از قتل ابو مسلم هفتصد و بیست و سه سال، از وفات شیخ ابوعلی سینا پانصد و سی و سه سال، از وفات ملك الحکما خواجه نصیر طوسی در بغداد دویست و هشتاد و هشت سال، از ابتدای رصد در مراغه سیصد و سه سال، از ابتدای دولت آل سلجوق پانصد و شصت سال، از ابتدای دولت چنگیزخان سیصد و شصت و دو سال، از آمدن هلاکو بخراسان و قتل در هرات سیصد و ببلخ و قتل امیر حسین یکصد و هشتاد و نه سال، از جلوس شاهرخ میرزا یکصد و پنجاه و چهارسال، از جلوس میرزا الغ بیك در سمرقند یکصد و چهل و نه سال، از جلوس سلطان حسین میرزا در هرات هشتاد و هفت سال قد وقع الفراغ من تألیف هذه الرسالة و تحریر هذه المقالة فی عاشر ذی الحجة الحرام سنة احدی و ستین و تسعمائة

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۷ص (۲-۱۱۸)، ۱۱سطر (۵×۹) [ف: ۱۲ - ۲۶۹۳]

● **سراج الدین** / دعا / عربی

serāj-od dīn

تهران؛ انجمن اسلامی؛ شماره نسخه:۱۴/۱

در بیان دعوات نمازگذاران، گویا جز «سراج الدین فی الفروع» که چلبی یاد کرده است؛ بی کا [نشریه: ۱۱ - ۱۰۲۵]

● **سراج الزائرین** / زیارات / فارسی

serāj-oz zā'erīn

تبریزی، محمد هاشم بن محمد کاظم، ق۱۳ قمری

tabrīzī, mohammad hāšem ebn-e mohammad kāzem (-19c)

تاریخ تألیف: جمعه ۲۲ ربیع الاول ۱۲۵۴ق؛ محل تألیف: کربلا

کتابی است در بیان زیارات. مؤلف می‌گوید: چون‌که اکثر از کتب مزارات علما به زبان عربی بود، عوام را نفع حاصل نمی‌شد و بعضی ازکتب که فارسی بود فاقد بعضی زیارات بود. خواست که تألیف نماید مزاری را که حاوی باشد بعضی از زیارات مطلقه و جمیع زیارات مخصوصه‌ها را به لسان فارسی تا نفعش عام و حظش تام باشد ... و مسمی شد این کتاب به سراج الزائرین و مرتب شد بر «مقدمه» و یازده «باب» و «خاتمه»: مقدمه در آداب سفر؛ باب ۱. بیان زیارت جناب رسول الله (ص) ...؛ خاتمه در بیان آداب زائران ائمه صلوات الله و سلامه علیهم اجمعین.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۲۸۹-۳۱/۱۶۹

آغاز: بسمله الحمدلله الذی خلق المخلوقات لعبادته و معرفته و کون المکونات ... و بعد پس چنین گوید بنده اثیم محمد هاشم بن ... و مسمی شد این کتاب بسراج الزائرین و مرتب شد بر مقدمه و یازده باب و خاتمه؛ **انجام:** رحمت الهی او را فرو گیرد و گناهانش آمرزیده شود قد استخلصت من تألیف هذه الاوراق ... و منکر فضائلهم اجمعین

خط: نسخ معرب، بی‌کا، تا: تاریخ نگارش فهرست کتاب: یک‌شنبه ۱ ربیع الثانی۱۲۵۴ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح،؛ درآخر نسخه ابیاتی عربی است با مطلع: «ایا سائلی عن مبدءاسمی وکنیتی ×× سأنبئك عن لفظی و حسن تکلمی» و دعای صباح و زیارت امام علی (ع)؛ مهر: «محمد هاشم ۱۲۴۷» (بیضی) گویا از مؤلف است؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۸۶]

● **سراج السائرین** / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-os-sā'erīn

ژنده پیل، احمد بن ابی الحسن، ۴۴۱؟ - ۵۳۶ قمری

žende-pīl, ahmad ebn-e abe-l-hasan (1050 - 1142)

در اصول و مبادی تصوف، در آن از مفتاح القلوب و مفتاح النجاة و انس التائبین و فتوح الروح و خود سراج السائرین یاد شده است، در سه جلد و بیست و چهار «باب» است: ۱. فرق میان حال و محال؛ ۲. فرق میان آسایش و هوی پرستی ... ؛ ۲۳. فرق میان نیت نیک و نیت بد؛ ۲۴. فرق میان احسان و قرض. در

دیباچه آمده که بیست و دو ساله بودم که توبه کردم و در هفتاد و دو سالگی است که این کتاب را می‌نویسم و آن در هفتاد و سه سالگی من به پایان رسیده است و پنجاه و دو سال است که از توبه من می‌گذرد، پس آن را در ۵۱۲ و ۵۱۳ ساخته است. این کتاب هم مانند دیگر آثار او باید املاء باشد.

چاپ: تهران، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، ۱۳۸۹ش، با تصحیح و توضیح حسن نصیری جامی، ۶۰+ ۴۸۰ص؛ به کوشش علی فاضل، سه جلد (مشهد، آستان قدس: ۱۳۶۸)

[مقامات ژنده پیل ص ۳۲۵؛ روز بهان نامه ص ۶۱ دیباچه؛ فرهنگ ایران زمین ۲۲۵/۱۶؛ الذریعة ۱۶۷/۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۹۰؛ فهرستواره مینوی ص ۱۷۳؛ فهرستواره منزوی ۴۷۵/۷]

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۲۶۵

آغاز: کسی که این کتاب خواهد نگریست که ازین بهره یابد به چشم حقیقت و حرمت و تعظیم باید نگریست؛ **انجام:** و جای وی دوزخ باشد بی هیچ شکی، والله الموفق الصواب.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ با پیشانی زرین؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن آلبالویی، ۲۱۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۲۴/۶×۱۴/۷سم [ف: ۳ – ۴۵۳]

تهران؛ مطالعات فرهنگی؛ شماره نسخه:ف۷۷

نسخه اصلی: همان نسخه بالا [فهرستواره مینوی: – ۱۷۳]

● **سراج السالکین** / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-os sālekīn

شطاری سندیلی، عبدالله بن بهلول، – ۱۰۱۰ قمری

šattārī sandīlī, ‘abd-ol-lāh ebn-e bohlūl (- 1602)

تاریخ تألیف: ربیع الاول ۹۶۲ق؛ محل تألیف: مدینه منوره

اعمال و ذکرها و مراقبت‌ها و طلسم هاست هنگامی که به حج می‌رفته، در راه برای خود از آیت‌ها و سخنان مشایخ و کتاب‌ها و افواه پیران، در دو بخش گردآورده است.

[مشترک پاکستان ۱۵۴۶/۳]

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۰۳-عکسی

آغاز: الحمدلله الذی خلق الخلق اظهاراً القدرته و سبباً لمعرفته. کما قال کنت کنزاً مخفیا فاحببت ان اعرف؛ **انجام:** قد استخرجته من خمسة و تسعین تفسیراً من تفاسیر المفسرین، یطول ذکر اسانیدهم. نسئل الله الکریم المنفعة و السلامة من الزیادة و النقصان ... و نعم النصیر برحمتک یا ارحم الراحمین ...

نسخه اصل: گنج بخش، ش ۷۹۶ (گنج ۷۰۹/۲)؛ خط: نسخ پخته، کا: محمد بن تراب، تا: ۱۱۸۶ق، جا: هری؛ ۱گ (۴۷۹) [عکسی ف: ۲ – ۱۵۹]

● **سراج السالکین = منتخب مثنوی = لب لباب مثنوی** / شعر / فارسی

serāj-os sālekīn = montaxab-e masnavī = lob-e lobāb-e masnavī

؟ فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶–۱۰۹۱ قمری

feyz-e kāšānī, mohammad ebn-e šāh morteza (1598-1680)

وابسته به: مثنوی معنوی = مثنوی مولوی؛ مولوی، جلال الدین محمد بن محمد (۶۰۴–۶۷۲)

منتخبی است از مثنوی مولانا جلال الدین بلخی بالغ بر هشت هزار بیت. شیوه فیض در انتخاب ابیات مثنوی، چنان‌که در مقدمه کوتاه منثور و منظوم خود بیان می‌دارد، بدین‌گونه است که ابیات مناسب عناوین و موضوعات مورد نظر خود را، که به جز عناوین موجود در مثنوی است، از مواضع مختلف مثنوی بدون رعایت ترتیب فراهم آورده است. وی ماده تاریخ تألیف خود را «غلب = ۱۰۳۲» یاد می‌کند. نمونه عناوین و موضوعات این گلچین از این قرار است: فی الحث علی العشق ... فی ان الباقی هو العشق الحقیقی، فی ان مدار نعم الله التفضیل دون الاستحقاق.

چاپ: این کتاب بر اساس نسخه مجلس، در تاریخ ۱۳۷۹ به اهتمام مهدی انصاری قمی در انتشارات امیرکبیر تحت عنوان عرفان مثنوی به چاپ رسیده است.

[الذریعة ۱۲: ۱۵۷]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۱۰۷

گویا از انتخاب ملا محسن فیض است؛ خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام (از انتها در بیت زیر افتاده: «هر دو صورت گر بهم ماند رواست ×× آب تلخ و آب شیرین را صفاست»)؛ کاغذ ترمه سمرقندی؛ جلد: میشن سیاه، ۲۶۲گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۱۱/۷سم [ف: ۲ – ۳۷]

۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳۱-طباطبائی

آغاز: بسمله حمدلله علی نواله ... اما بعد فهذا منتخب من درر بحر المثنوی للمولوی المعنوی ... قد التقطتها علی حسب نظری الحاسر جامعاً لفریق من شتاتها ... تحصیلاً للتناسب حسب ما یقتضیه الانتخاب مفصلاً و معنوناً بعنوانات ... اکثرها غیر ما فی الکتاب ... کردم از روی بصیرت پی روی ×× شش کتاب مثنوی معنوی ... / دادمش ترتیب و نظم تازه ای ×× تا بود نیکو و نیک آوازه ای / نورش افزون گشت بر هر منتخب ×× شد از آن تاریخ تألیفش غلب؛ **انجام:** پس هماره روی معشوقه نگر ×× این بدست تست بشنو ای پسر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ مجدول مذهب؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج جگری، ۱۶۹گ، ۲۱ سطر، اندازه:

۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۶۲]

● **سراج السالکین = معراج السالکین** / کلام و اعتقادات، عرفان و تصوف / فارسی

serāj-os sālekīn = me'rāj-os sālekīn

زاهدی لاری، عبدالحی بن عزالدین، ق۱۱ قمری

zāhedī lārī, 'abd-ol-hayy ebn-e 'ezz-od-dīn (- 17c)

وابسته به: الاعتقادات؛ نوربخش خراسانی، محمد بن محمد (۷۹۵-۸۶۹)

اهدا به: ابوالمظفر بهادر خان (شاه عباس)

تاریخ تألیف: از دوشنبه ۱۶ رمضان ۱۰۳۱ق تا دوشنبه ۱۲ شوال ۱۰۳۲ق

پس از رساله «حل و عقد» در ۴۵ سالگی، در شرح رساله اعتقادات سید محمد نوربخش نگاشته و در پایان از شاه عباس و امام قلی خان یاد کرده است.

[فهرستواره منزوی ۴۷۴/۷؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۹۰]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۵۵۰

خط: نستعلیق، کا: علی بن جعفر اسکویی، تا: ۸ جمادی الثانی ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۱۴گ، ۱۸ سطر (۷×۱۶)، اندازه: ۱۲×۲۱سم [ف: ۱۶ - ۳۳]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۵۱۵ و ۶۱۲۲-ف

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی محمد بن جعفر اسکویی، تا: ۲۷ رجب ۱۲۳۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۴گ، ۱۹ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۱۶-۲۸۱] و [فیلمها ف: ۳ - ۲۰۰]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۳۸۱

روی هم ۲۸۰۰ بیت؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: سه‌شنبه ۱۳ صفر ۱۲۷۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۶۸گ، ۱۹ سطر (۱۳×۱۷/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۱۶ - ۵۲۸]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۲۵۶

آغاز: بود و به تقریب ... وسیله نجات از درکات و سبب رفع [زلات] ... طلب اتمام آن بر وجه صواب نمود و متوسل بروح ... حضرت قدسی مآب شد که این چند کلمه که از زبان اهل کشف و شهود در شرح این رساله بیان می‌کند. متن: الحمد الله الذی کرم بنی ادم بالنفس الناطقة للکلیات و فضلهم بالعلوم النافعة و الاعمال الصالحة الحاکیة من الاخلاق الحمیدة علی سائر الکائنات؛ **انجام:** و تهمتن زمان و رویین تن دوران ابوالغازی امام قلی خان ادام الله ایام اقباله و معدلته الی یوم القیام آمین انه قریب مجیب و بالاجابة جدیر؛ انجام متن: من اعتقد هذا القدر صار ایمانه مطابقا للواقع صحیحا فاکتفینا علی هذا القدر لان الوقت لا یقتضی الاطناب و الله الملهم للصواب.

در فهرست بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۱ رجب۱۱۰۴ق؛افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج حنایی، ۱۴۰گ، ۱۵ سطر (۹×۱۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۲۲۵]

● **سراج السالکین فی اصول الدین** / کلام و اعتقادات / فارسی

serāj-os sālekīn fī osūl-ed dīn

کربلائی، علی بن حسین، - ۱۱۳۵ قمری

karbalā'ī, 'alī ebn-e hoseyn (- 1723)

اهدا به: مریم بیگم صفوی

تاریخ تألیف: ۷ جمادی الثانی ۱۰۹۷ق

درباره اعتقادات صحیحه و آراء فاسده حکماء و صوفیه نوشته و می‌خواسته است پس ازآن جامع البراهین بنویسد. در یک «مقدمه» و چند «فصل» و «خاتمه»؛ فهرست بعضی از مطالب کتاب: مقدمه: در شناختن قوه علمی و عملی؛ فصل: در شناخت قوه واهمه؛ فصل: در تقسیم مردم به اهل ملت و اهل نحلت؛ فصل: چگونگی فکر مردم؛ فصل: تقسیم مسلمانان به اهل شرع و حکمت و تصوف؛ فصل: تقسیم اهل شرع به محدثین و مکلمین؛ فصل: در تقسیم محدثین به شیعه و سنی و ذکر متکلمان هر یک به اجمال؛ فصل: در اعتقادات امامیه؛ فصل: اختلاف امامیه و اشاعره در اعتقادات؛ فصل: در اعتقادات معتزله؛ فصل: در قضا و قدر؛ خاتمه: در بیان معنی جبر و تفویض و امربین امرین.

آغاز: بسمله الحمدلله الذی شرح صدورنا بالاسلام و هدانا لاتباع ملة خیر الانام و اجتناب آراء الاقوام و نور قلوبنا بنور الایمان و کشف عنها ظلام الحبل و غیاهب الکفران ... و بعد چنین گوید ... علی بن شیخ حسین الکربلایی که بعد از فراغ از تألیف رساله معراج السالکین الی الحق المبین که بزبان عربی سمت تحریر یافته ... اما مقدمه بباید دانست که برای انسان

انجام: دیگر عهد چه اختیاری و چه تفویضی. ختم الله علی قلوبهم و علی سمعهم و علی ابصارهم غشاوة و لهم عذاب الیم. ختم الله لمن کان السبب فی تألیف هذه الرسالة بالحسنی و لنا و لجمیع المؤمنین ...

[الذریعة ۱۵۷/۱۲ شماره ۱۰۵۵ و ۴۴۶/۲ و ۲۲۹/۲۱؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۹۰/۲؛ فهرستواره منزوی ۴۷۳/۷ و ۳۴۲/۹]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۹۳

خط: نسخ، کا: محمد امین بن محمد علی شریف استرآبادی (شاگرد مؤلف)، تا: سه‌شنبه ۲۹ ربیع الاول ۱۱۰۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۲۷ - ۶۸]

۲. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۱۶

آغاز: الحمدلله الذی رفع منار الهدی دلیلاً علیه و نصب اعلام الحق سبیلاً الیه فسبحان من اوقد مصابیح الانوار فی قلوب العارفین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ زیبا، کا: احمد نیریزی، تا: ۱۱۳۲ق؛ ۱۴۰گ، ۹ سطر،

اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۲ - ۵۴۸]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۲۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح، با امضای بلاغ؛ مهر: «محمد حسین بن محمد جعفر» (بیضی)؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۵گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۰]

۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۶۶۳

آغاز: برابر، **انجام:** و سلم تسلیماً کثیراً و قد وقع الفراغ من تألیفها فی سابع شهر جمادی الثانی سنة سبع و تسعین و الف من الهجرة النبویة.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج زرد، ۶۱گ، ۱۲ سطر (۶×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸/۵سم [ف: ۵ - ۹۹]

۵. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۵۰

آغاز: (موجود که خوانده می‌شود) ... مریمی آداب غره ناصیه سلطنت و شهریاری ... ثمره شجره سیادت نوباوه حدیقه نجابت ... شاهزاده عالم و عالمیان مریم بیگم خلدالله ملکها ... اصدار یافت که اعتقادات فرق ناجیه امامیه ... را با اعتقادات مشهور ... و اشاعره از یکدیگر جدا ساخته هر یکی را بر وجه کافی ... بیان کند و فی هذا الامر المطاع ... اطاعت بر میان امتثال بسته و همین رساله بر سبیل استعجال بی ادله تألیف نمود به سراج السالکین موسوم ساخت و در آینه خاطر شاهد همین قصد نفس یست که ... بعد از اینها رساله دیگر در علم کلام مشتمل بر براهین ... نگارش داده مسمی به جامع البراهین؛ **انجام:** برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۸گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [نشریه: ۱۳ - ۱۳۶]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۵۱۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج سیاه، ۷۵ص (۱۷۷-۲۵۱)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۳/۲ - ۱۶۳]

۷. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۵۹۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [ف: - ۱۶]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۶۷۴/۴-۹/۲۲۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: کلب علی شریف کرهرودی، تا: ۱۲۲۰ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم[ف:۴-۲۲۸۶]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۴۶۸/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰ ذیقعده ۱۲۳۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۸گ (۳۲-۳۹)، اندازه: ۱۰×۲۱/۵سم [ف: ۳ - ۹۶۷]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۱۱/۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۶۴ق؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۷گ (۶۵-۱۰۱)، ۱۳ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۲۷]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۴۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** جمعیت بسیار از شهر بغداد بیرون آمده متوجه مدینه رسول خدا شدند و خود را به خدمت امام رضا علیه السلام و سادات آهل بیت رسانیدند.

خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد هادی موسوی، تا: ۷ ربیع الثانی ۱۲۶۵ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۰گ، ۱۷ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۲سم [ف: ۳۹ - ۲۴۱]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۶۷

آغاز: الحمد لله الذی رفع منار الهدی دلیلا علیه؛ **انجام:** بید الاثم احمد الحسینی اقال الله عثرته

خط: نستعلیق، کا: سید احمد صفائی خوانساری، تا: قرن ۱۴؛ قطع: خشتی [اهدائی ف: - ۳۴۳]

۱۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۲۳/۱

آغاز: الحمدلله الذی رفع نهار الهدی دلیلا علیه و نصب اعلام الحق سبیلا الیه؛ **انجام:** فی شهر رجب المرجب من ۱۳۲۸ (کذا)

خط: نستعلیق، کا: حسین اختر، تا: ۱۳۱۶ق؛ کاغذ: نباتی زرافشان، جلد: تیماج خرمایی، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۳۷۱]

۱۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۰۱/۴

خط: نسخ، کا: محسن بن ابی طالب موسوی خوانساری ناشر احکامی، تا: ۲۱ رجب ۱۳۴۵ق؛ مصحح؛ ۲۷گ (۱۷۳ر-۱۹۹پ)، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۰]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۴۶۳

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی رفع منار الهدی دلیلا؛ **انجام:** علیه و نصب اعلام الحق

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۶۴۹]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۳۵ ض

بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۱۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۲۳/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: صدرالدین محمد بن ابی القاسم، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۸گ (۱پ-۲۸ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۶ - ۲۵]

● سراج السالکین فی معرفة کمالات الکاملین و تکمیل الناقصین / عرفان و تصوف، شعر / فارسی

serāj-os sālekīn fī maʻrefat-e kamālāt-el kāmelīn va takmīl-en nāqesīn

نوری، محمد اسماعیل

nūrī, mohammad esmāʻīl

مثنوی فارسی عرفانی است.

تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۱۹۹

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۱۷۷]

● **سراج الطالبین** / عرفان و تصوف / فارسی
serāj-ot tālebīn

کردستانی، ق۱۴ قمری
kordestānī (- 20c)

رساله‌ای است عرفانی در آداب سلوک طریقه نقشبند؛ برگرفته از مکتوبات و رساله شیخ ابوسعید ابوالخیر و رسائل کتب مشایخ و آنچه مؤلف از پیرایش حضرات حسام الدین و بهاء الدین و سراج الدین و خلفاء معتبر ایشان استماع نموده است. مؤلف سنی بوده و می‌گوید در روزجمعه پنجم ذیحجه ۱۳۰۰ق در محضر حسام الدین قدس سره نشسته بودم به خاطرم آمد بعضی از آداب سلوک را ... تألیف نمایم و ... سمیته بسراج الطالبین. این کتاب دارای فصول متعددی است و در آخر کرامات شیخ حسام الدین را به تفصیل آورده که پیش از صد کرامت است از جمله حادثه‌ای به تاریخ ۱۳۱۲ را نقل می‌کند.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۳۱/۱-۴/۱۰۱

آغاز: قدس سره در مکتوب دویست هشتاد و یکم می‌فرماید یک گام در این طریق زدن بهتر از ... فصل مرید باید دائماً به وضو باشد و با منکران طریفه؛ **انجام:** در این معامله که شما تفکر می‌کنی در نزد بعضی علمای شافعیه حلال است سیصد و سیم جناب ملا عبدالله فرمود

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۴؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ ۱۴۷گ [ف: ۴ - ۲۲۸۷]

● **سراج الطب** / طب / فارسی
serāj-ot tebb

شیروانی، حسن بن رضا
Šīrvānī, hasan ebn-e rezā

از روی مجربات استادش میرزا محمد احمد آبادی ساخته و در ادویه مفرده است به ترتیب تهجی.

آغاز: بسمله. الحمدلله الحکیم العلیم ... هذا مجربات الاستاد الاستادی مولانا افخم میرزا محمد احمد آبادی سلمه الله بحیز امتحان درآورده ... بترتیب ابواب و حروف هجا قرار داده شده و مسمی به سراج الطب ...

انجام: تمامش روز تمام شود

[مکتبة امیرالمؤمنین ۴۰۵/۲؛ فهرستواره منزوی ۳۵۰۴/۵]

۱. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۷۹

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج تریاکی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۲۱]

۲. تهران؛ علوم پزشکی؛ شماره نسخه:۲۶۲/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** مخلوط کرده بکار گیرند

بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱ جمادی الاول ۱۲۶۰ق؛ ۱۸۷ص (۱-۱۸۷)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [نشریه: ۳ - ۳۴۴]

۳. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۰۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** بعد ادویه را که کوفته با محلول مخلوط کرده مجموع را با صد و شصت ل [مثقال؟] عسل صاف شده مخلوط کنند به کار برند تمام شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح، نام و خواص داروهای زیادی نیز در حاشیه نوشته شده؛کاغذ:فرنگی شکری،جلد: تیماج مشکی، ۹۶گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱/۵سم [رایانه]

● **سراج الطریق** / عرفان و تصوف / فارسی
serāj-ot tarīq

شهرزوری، حسن بن هدایة الله، - ۱۰۱۴ قمری
šahrazūrī, hasan ebn-e hedāyat-ol-lāh (- 1606)

تاریخ تألیف: ۹۸۴ق

رساله مفصلی است در تصوف و آداب و اخلاق، به نثر آمیخته به نظم، و در آن از کتاب‌های جامع الحقایق و مکارم الاخلاق و ارشاد حجة الاسلام و جامع المناقب و ریاض الابرار و جامع الکرامات و بساط المجلس و جامع حکایت و فاتح العلوم و خواص القرآن و پیر خضر شاهو یاد شده است. در پنجاه «باب»: ۱. بیان طرق؛ ۲. بیان اشارات و اصطلاحات این طایفه؛ ۳. توبه؛ ۴. مجاهده نفس و قطع مالوف؛ ۵. عزلت؛ ۶. تقوی؛ ۷. سکوت؛ ۸. خوف و رجاء؛ ۹. خرق؛ ۱۰. گرسنگی و ترک شهوات؛ ۱۱. خشوع و تواضع؛ ۱۲. مخالفت با نفس؛ ۱۳. حسد و غیبت؛ ۱۴. قناعت؛ ۱۵. توکل؛ ۱۶. شکر؛ ۱۷. یقین؛ ۱۸. صبر؛ ۱۹. مراقبت؛ ۲۰. رضا؛ ۲۱. عبودیت؛ ۲۲. ارادات؛ ۲۳. استقامت؛ ۲۴. اخلاص و صدق؛ ۲۵. حیا و اقسام آن؛ ۲۶. آزادی؛ ۲۷. ذکر و آداب او؛ ۲۸. فتوت و جوانمردی؛ ۲۹. فراست؛ ۳۰. خلق نیکو؛ ۳۱. وجود؛ ۳۲. غیرت؛ ۳۳. ولایت؛ ۳۴. دعا و آداب آن؛ ۳۵. فقر و فاقه؛ ۳۶. تصوف؛ ۳۷. آداب؛ ۳۸. احکام سفر این طایفه و آداب آن؛ ۳۹. صحبت و یاوری؛ ۴۰. توحید؛ ۴۱. احوال این طایفه نزد مرگ؛ ۴۲. معرفت؛ ۴۳. صحبت؛ ۴۴. نگاه داشتن؛ ۴۵. سماع؛ ۴۶. اثبات کرامات؛ ۴۷. وصیت مرید؛ ۴۸. لباس این طایفه؛ ۴۹. بعضی کلمات مفید که از این طایفه منقول است؛ ۵۰. تفسیر بعضی از احادیث و آیات.

آغاز: بسمله، سپاس بی قیاس غیر متناهی و منتهای بی منتها و کماهی مبدعی را که اطوار قلوب عرفانی بانواع زلال معارف مشحون گردانید ... اما بعد چنین گوید بنده حقیر ... ابویوسف حسن بن هدایة الله پیر خضرائی چون در سنه اربع وثمانین و تسعمایه ارباب زمان ... را دیدم ه از احوال قلوب غافل ... خواستم که چند اوراق از اشارت و اصطلاحات این طایفه ... موشح گردانم ...

انجام: پس آنگه بی نوا «ابن هدایت» ×× رسان در مقدم ایشان به

جنت / مگر از مقدم ایشان شود شاد ×× ز آشوب حوادث گردد آزاد
[نسخه‌های منزوی ۱۱۹۰؛ فهرستواره منزوی ۴۷۵/۷]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۸۷
آغاز: برابر؛ **انجام:** و تا از سعادت و دولت سرمدی قدری حاصل آید و رقم کنند
خط: نستعلیق، کا: شاید نویسنده، تا: محتملاً قرن ۱۰؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: ترمه، جلد: تیماج ماشی، ۷۸گ، ۱۷ سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۶ - ۲۵۶]

۲. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۷۳۱/۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج سبز، ۱۰۹گ (۱۵۳-۲۶۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۱۱۷]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۸۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۳۰ ذیحجه ۱۲۲۶ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۲۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۵ - ۸۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۷۳/۴
همان نسخه بالا [مؤید: ۳ - ۱۵۱]

۴. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۲۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق تحریری، کا: سلیمان بن جمشید، تا: چهارشنبه محرم ۱۲۴۵ق، به رسم آصفجاه دستور مکرم میرزا محمد بن میرزا یوسف؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوایی کاغذ روغنی پوشانیده، ۸۳گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۳۸]

۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۵۵۳/۳
آغاز و انجام: برابر
خط:نستعلیق،کا:محمود بن محمد،تا:۱۲۹۱ق؛کاغذ:فرنگی، ۷۵گ (۵ر-۷۹پ)، ۱۳-۲۱ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۰سم [ف: ۳۶ - ۵۶۸]

۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۲۴۳/۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بریدن بهتر است از آشنایی.
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز ذکر شد؛ خط: نستعلیق، کا: محمد حسین قراباغی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۲۳۳ص (۱-۲۳۳)، ۱۷ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۹ - ۹۰۴]

۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۵۷۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۳۳۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۹۶گ، ۱۵ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۱۶ - ۶۳۹]

۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۴۹/۳
آغاز: (باب ۱۵): در توکل. بدان ای سالک که توکل فرو گذاشت کارهاست بر باری سبحانه. حجة الاسلام در احیاء العلوم و ارشاد آورده جای توکل دل است؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۹ ذیحجه ۱۳۵۰ق؛ ۴۱گ (۳۸ر-۷۸پ) [ف: ۲ - ۱۲۱]

● سراج الظالمین / نحو / عربی

serāj-oz zālemīn

حر قزوینی، احمد بن علی

hor-e qazvīnī, ahmad ebn-e ʻalī

وابسته به: العوامل فی النحو؛ قزوینی، محسن بن محمد طاهر (-۱۱۵۰ق)
شرح مزجی است بر عوامل ملامحسن.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۶۱۴/۵
آغاز: بسمله. حمدله. و الصلوة ... فیقول العبد المفتقر الی الله الغنی احمد بن علی الحر القزوینی وفقهما الله تعالی لتحصیلی العلوم الدینة‌یة العلویة و العمل بالمسائل الشرعیة النبویة؛ **انجام:** و هی خمسة فعال بفتح الفاء تشدید العین و فعول بفتح الاول
بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سرخ، ۵۶گ (۳۲پ-۸۷ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف: ۳۱ - ۱۵]

● سراج الظلام (و بدر التمام) / فقه / عربی

serāj-oz-zalām (va badr-ot tamām)

حدادی عبادی، ابوبکر بن علی، - ۸۰۰ ؟ قمری

haddādī ʻebādī, ābūbakr ebn-e ʻalī (- 1398)

شرح منظومه ابوبکر بن موسی حنفی استاد شارح است.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۵۶
آغاز: بسمله، الحمدلله عاطذر السموات و باسط الارض؛ **انجام:** و بیان حجیتها و خلاف ... شاءالله من بعده
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۰۵۱ق [الفبائی: - ۳۰۶]

● سراج الظلمة / کیمیا / فارسی

serāj-oz zolma

عبدالله زاجی

ʻabd-ol-lāh zājī

در قواعد کیمیا به رمز و اشاره، و گویا انتخاب از کتاب زاجی است با اضافاتی که کاتب افزوده است.
آغاز: ستایش حلال مشکلات و عاقد محللات اشیاء بکرم و لطف بیچون که کون اشیاء را بتشویه تامه بکمال رسانیده
[فهرستواره منزوی ۳۹۵۶/۵]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۴۶۶/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** زینهار و الف زینهار کلمات حق و صدق است از روی معنی مبادا گول ظاهر کلمات را بخوری

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوایی، ۱۸گ (۲۶پ-۴۳ر)، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف: ۱۴ - ۲۴۷]

● سراج الظلمة و الرحمة / کیمیا / فارسی

serāj-oz zolma va-r rahma

بافقی، عبدالله بن مهدی، ق۱۳ قمری

bāfqī, 'abd-ol-lāh ebn-e mahdī (- 19c)

رساله‌ای نسبتاً مفصل در اسرار علم کیمیا در یک «مقدمه» و پانزده «باب»، در ابتدای هر باب خطبه و دیباچه مستقلی آمده است: مقدمه در مقصود از این فن؛ ۱. اصطلاحات و دلایل؛ ۲. رکن اعظم این فن؛ ۳. اصطلاحات حجر اعظم؛ ۴. الوان احجار حمره؛ ۵. تلطیف و تصفیه حجر؛ ۶. اسامی فرار؛ ۷. تعداد احجار بیاض مع الحمره؛ ۸. تلطیف و تحلیل نوشادر؛ ۹. تطهیر و تکلیس و تصعید فرار؛ ۱۰. تخمیر حل العنب مع البول؛ ۱۱. آلات حل و عقد مع التشویه؛ ۱۲. قواعد تصعید کبریت مع التبعیض او؛ ۱۳. تکلیس ذهب و فضه؛ ۱۴. فن طرح؛ ۱۵. طریق طین الحکمة.

آغاز: حمداً لخالق خلق الشمس والقمر، شکراً لجاعل جعل الکون من حجر، سبحان من تحیر فی ذاته سواه، المظهر العوام فی لمحة البصر، یامن لک العلی وبک المرتجی، ... آن صمانع بدیع که اکسیر حکمتش تابنده ...

انجام: تا آنکه دلخواه برآید وفلز جامه حجر را دربرنماید وبنوع پارچه مشمع شده که در آب محفوظ ماند نیز مشمع شده بحجر از تعالیق تمام برون آید والسلام فیه ختام.

[نسخه‌های منزوی ۶۲۲/۱؛ الذریعة ۱۵۸/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۳۹۵۶/۵]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۱۴۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [مختصر ف: - ۴۴۶]

۲. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۴۶۰/۲

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ [نشریه: ۷ - ۲۴۱]

۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۷۱

آغاز و انجام: برابر

خط: محقق عالی، بی‌کا، تا: ۱۱۹۷ق [رایانه]

۴. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه:۸۵/۱

آغاز: حقیقی و ورح نطقی نزدیکان را که عبارت از کتاب مسطور؛ **انجام:** و ما اشبه ذلک من الاسماء التی تجد معاً فی الکتب و انما سموه.

نسخه دارای چند ضمیمه در علم کیمیاست؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: جناب آقا کربلائی حسین دعانویس پسر مرحوم درویش علی در ذیحجه۱۳۶ [۱۳۶۰]؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۱۲۱گ (۱-۱۲۱)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [اوراق عتیق: ۲ - ۳۹۴]

۵. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۲۱۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۳گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۰]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۷۶۹

آغاز: ظلمه مردفتر است این نامه ... حمدا لخالق خلق الشمس و القمر؛ **انجام:** بی غم روزگار آسوده باشند آمین یا رب العالمین سنه ۱۲۴۵

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق [الفبائی: - ۳۰۶]

۷. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۵۴/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** اگر فضه را با نوشادر حل کنند و بخورد جوهر دهند نیک باشد تمة الرساله بعون الله تعالی ۱۲۹۱

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۹۱ق؛ با یادداشتی بدین صورت: «در شهر ۱۳۰۷، این بنده محمدباقر بن میرزا جعفر منجم باشی فارسی به زیارت این رساله نائل گشتم و تکذیب نموده، عالی آقا روحی فدا»؛ مهر: «وقف کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم-اراک»؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۴۷گ (۱پ-۲۴۷پ)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [دو کتابخانه اراک: ۸۲]

۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و هشیاری درین باب شرط است و الله العالم بحقائق الامور.

تا باب دوازدهم دارد و اندکی از آن افتاده و میان ص ۲۴۵ و ۲۴۸ نیز افتاده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: ولی، تا: پایان ذیحجه ۱۲۹۲ق؛ افتادگی: وسط؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج، ۱۳۲گ، ۱۶ سطر (۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۱ - ۲۰۸۶]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۱۷۹

گویا چند باب آخر در این نسخه نوشته نشده؛ خط: نستعلیق، کا: میرزا محمد بن ملا حسن تبریزی، تا: ۲ رجب ۱۲۹۵ق؛ مجدول، مقابله شده توسط میرزا احمد (برادر کاتب) به تاریخ ۲۷ رجب همان سال؛ تملک: محمد بن کاظم سرودی با مهر «محمد» (بیضی)؛ با یادداشتی که سید حسن مکتبی مقیم محله سفیداب قم به تاریخ ۲۹ ذیحجه ۱۳۶۶ نوشته؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۸۱]

۱۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۸۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر فضه را با نوشادر حل کنند و بخور و جوهر دهند نیک باشد

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۹ محرم ۱۳۰۸ق؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۳۷گ (۱پ-۱۳۷پ)، ۱۴ سطر [ف: ۳۶ - ۱۴۱]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۰۴۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** باید نیک کف بروی زنند و هشیاری در این باب شرط است که ما نیستیم.

خط: نستعلیق، کا: عباس حسینی تفریشی، تا: ۱۶ جمادی الاول

۱۳۲۷ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۵گ، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۶ - ۴۳]

۱۲. مشهد؛ مدرسه آیة الله خوئی؛ شماره نسخه:۱۶۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** تا هر یک به تمنای خود رسیده و در زاویه بندگی بی غم روزگار آسوده باشند، آمین یا رب العالمین

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۹ رجب ۱۳۲۸ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵۷گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: - ۱۱۹]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۵۴۶

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۴ - ۳۶۲]

۱۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۵۲۰/۸

بخشی از این کتاب؛ خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: میشین آبی، ۶گ (۴۹ر-۵۴پ) [ف: ۳۶ - ۴۰]

۱۴. نجف آباد؛ حججی؛ شماره نسخه:۳۹/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و اگر فضه را با نوشادر حل کنند و بخورد جوهر دهند نیک است. و السلام.

بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۰۳گ (۱پ-۱۰۳پ)، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: - ۷۰]

۱۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۹۵۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** طرح به دست عامل است والسلام علی من اتبع الهدی

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۳۰۶]

۱۶. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۵۳/۲

آغاز: بیا بر خوان کتاب عالم افروز ×× که گردد منکشف اسرار مرموز / اگر خواهی شوی آگه ازین راز ×× سراج الظلمه را یکسر بخوان باز ... این علم موسوم به علم کاف است و او را اخت النبوة دانسته‌اند؛ **انجام:** اگر اکلاس باشد بگذارد تا دود برود و فرق میانه ارواح و اکلاس این است و السلام.

مشتمل بر مقدمه و ۱۵ باب است؛ بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۰گ (۱۵پ-۲۴ر)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۴]

● سراج الظلمة و الرحمة لهذه الامة / کیمیا / عربی

sirāj-uẕ-ẕulmat-i wa-r-raḥma li hāḏih-il-umma

؟ برمکی، یحیی بن ابی بکر، ق۲ قمری

barmakī, yahyā ebn-e abī bakr (- 8c)

کتابی است در کیمیا از یحیی بن ابی بکر البرمکی که به روزگار جابر بن حیان می‌زیسته و با او دوستی داشته است. پس از این‌که مؤلف مدتی با جابر بن حیان کتاب‌هایی در کیمیا به طور رمز و اشاره تألیف می‌نمودند و مردم در حیرت می‌افتادند، مؤلف ــ پس از مرگ دوستش جابر ــ بر آن شد که رساله‌ای در این علم به‌طورصریح بنویسدکه مایه اشتباه نباشد و همه بتوانند از آن استفاده کامل بنمایند، لذا این کتاب را بدون رمز تألیف کرد.

آغاز: بسمله. و بعد یقول الحکیم یحیی ابن ابی بکر البرمکی اننی کنت فی برهة من الزمان قد صحبت الحکیم جابر بن حیان الصوفی و کنا نصنف کتابا للعامة و نخثرها (؟) بالخرافات و الرموز و شیء لا یفهمه احد ذلک بسبب و هو ان علم الحکماء لایحصل بالراحة و لا بالطلب الیسیر و اننی لما طلبت هذا فلم اجدلی مرشد اولی سبیلا الی ذلک فاخذت بالتجارب الی ان افنیت جمیع اموالی لانه علم مجرب فلم انل شیئا فلما حصلنا علی المقصود بعد جهد و عناه کثیر و کثرت اموالنا فادخل الله علینا الشح و البخل فاخذنا فی تصانیف الکتب الذی ذکرناها بالرموز التی لا طائل تحتها فوقع الناس بها فی ضلال و تحیر الی ان حضرت صدیقی الجابر الوفاة و کنا یومئذ ببغداد فجهزناها باحسن جهاز ثم انی بت ذات لیلة من اللیالی فرایت صدیقی جابر فی المنام و هو فی اسوءحال فسالته عن ذلک فقال هذا جزاء تصنیفنا الکتب الباطلة و الاحادیث التی لاصحة لها ثم انه حلفنی بما کان بینی و بینه فی دار الدنیا و العهد الذی بیننا ان نکتب رسالة یرحم الخلق بها و نرشد هم الی الطریق و لا نخفی فیها شیئا نظهر لهم جمیع مکنوننا و الخطا الداخل علیهم لعل الله ان یرفع عنی ما اقامتی من هذا العذاب ببرکة دعاء المسلمین. استقیظت فزعا فرجعت الی نفسی علمت ان الدیناز ایلة و انا صائر الی ما صار الیه صدیقی فشرعت فی هذه الرسالة متوکلا الی الله تعالی و سمیتها بسراج الظلمه و الرحمة ...

انجام: فنمت ذلک اللیلة فرأیت صدیقی فی النوم علی احسن حال و هو یقول رحمک الله کما فیه رحمتنی و الحمدلله الذی اذهب عنا الحزن ان ربنا لغفور شکور

[الذریعة ۱۵۸/۱۲؛ تاریخ التراث العربی ۳۹۷/۴؛ کشف الظنون ۹۸۳/۲]

۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۶/۶

بی‌کا، تا: قرن ۹ [نشریه: ۲ - ۱۰۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۳۴۶/۲۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: میشن سرخ، ۶گ (۳۶۷پ-۳۷۲پ)، اندازه: ۱۶/۷×۲۹/۶سم [ف: ۸ - ۳۰۸]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۷۹۵/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: ثلث و تحریری، بی‌کا، تا: غره جمادی الثانی ۱۱۹۹ق؛ ۸گ (۱۳۶ر-۱۴۳ر) [ف: ۳ - ۱۷۲]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۲۳

نسخه اصل: کتابخانه‌ای در نجف اشرف؛ خط: نسخ ترکی، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ یا ۱۳؛ ۲۶ص [عکسی ف: ۷ - ۲۳۰]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸۰/۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و آله الطیبین الطاهرین و الحمد لله رب العالمین

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: میشن یشمی، ۱۹ص (۱۰۱-۱۱۹)، ۱۶-۲۰ سطر، اندازه: ۱۴/۴×۲۲سم [ف: ۹ - ۲۲۹]

۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۰۹۵
خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [مختصر ف: - ۴۴۶]

۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۹۰/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۰]

۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۲۶۳۲/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ ریز، کا: بهائی بن احمد عاملی (کاظمی)، تا: قرن ۱۳؛ رکابه‌دار، فاقد خطبه می‌باشد؛ کاغذ: فرنگی، ۲گ (۱۰-۱۱)، ۶۳ سطر، اندازه: ۸×۱۷سم [ف: ۳۲ - ۶۳]

۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۶۵۲/۸
آغاز: اعلم انه واجب علی الطالب لهذا العلم قبل کل شئ معرفة هذا الجوهر؛ **انجام:** برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسماعیل بن یحیی مازندرانی، تا: جمعه ۱۵ محرم ۱۲۳۲ق؛ جلد: تیماج تریاکی، ۷ص (۱۹۶-۲۰۲)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۴۳ - ۲۱۵]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۶/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ پخته، بی‌کا، تا: ۱۲۴۷ق؛ ۱۱گ (۷۴پ-۸۴ر)، سطور چلیپایی [ف: ۱ - ۱۳۵]

۱۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۴/۱۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۱۹۷پ-۲۰۱پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۶سم[ف:۴-۲۰۱]

۱۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۱۰۱۹
آغاز: بسمله. هذه رسالة الحکیم المحقق یحیی بن ابی بکر بن محد البرمکی؛ **انجام:** لما کتم هو و اخوه جابر بن حیان بامر حابر بعد ما درج الی جواره تعالی لما راه فی المنام تمتا الرسالة ... سنه ۱۲۶۵
در فهرست با نام «سراج الخلد» آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد جواد، تا: ۱۲۶۵ق [الفبائی: - ۳۰۵]

۱۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۳۸۶/۴
خط: نستعلیق، کا: علی اکبر کرمانشاهی، تا: ۹ صفر ۱۲۶۸ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵گ (۳۸ر-۴۲پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲سم [ف: ۹ - ۱۶۶]

۱۴. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۶۱۴/۱۳
خط: نستعلیق خوب، بی‌کا، تا: ۲۶ محرم ۱۲۷۶ق، جا: کرمانشاه؛ جلد: تیماج، قهوه‌ای، ۵گ (۷۳پ-۷۷پ)، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱ - ۵۲۲]

۱۵. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۸۶۷/۱۰
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: ابی القاسم جیلانی، تا: ۱۳۰۰ق؛ جلد: چرم قرمز، ۱۰گ (۷۷پ-۸۶پ)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰/۵سم [مؤید: ۲-۳۰۶]

۱۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۱۸۷/۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد علی ذهبی تهرانی، تا: ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: فرنگی فلفل نمکی، جلد: میشن سیاه، ۷گ (۴۵پ-۵۱پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۹سم [ف: ۶ - ۲۷۵]

۱۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۳۹۵/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن محمد جعفر استرابادی، تا: رجب ۱۳۱۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای [ف: ۱۵ - ۴۲۳۵]

۱۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۰۴/۷
آغاز: برابر
نسخه اصل: کتابخانه دانشگاه کراچی - پاکستان ۱۹۹۹۸۳؛ خط: نسخ، کا: محمود حمدی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ ربیع الاول ۱۳۴۶ق؛ از روی نسخه (۱۰۴) دار الکتب المصریة؛ ۱۱ص (۲۹۲-۳۰۲) [عکسی ف: ۶ - ۱۱]

۱۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:ض۱۰۷۲۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [الفبائی: - ۳۰۵]

۲۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۲/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد حسن بن میرزا رضا، تا: نیمه قرن ۱۳؛ مصحح، محشی با نشان «ق»؛ کاغذ: فرنگی آبی، ۷گ (۱-۷)، ۱۵سطر، اندازه: ۱۱×۱۶سم [ف: ۳۴ - ۶۴۶]

۲۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۲۰
آغاز: برابر
به انضمام رساله فوائد الحکماء؛ خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۲ - ۴۵۷]

۲۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۶۱۹/۲
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قرمز، ۸گ (۱۲پ-۱۹ر)، ۱۶ سطر [ف: ۳۶ - ۱۷۷]

۲۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۸۶۲/۲-۱۵/۱۰۲
آغاز: بسمله هذا رسالة یحیی برمکی توکل کردم بر خدای تعالی و نام نهادم او را سراج الظلمة و رحمت از جهت این است پس من شروع کردم در این مقصود؛ **انجام:** به درستی که خدای ما آمرزنده است و شکور تمام شد به احسان و عفو و صلوات خدا بر نبی که حبیب خدا است تمام شد رساله که نام نهاده شد سراج الظلمة فی شهر جمادی الاولی ۱۲۷۴.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج سرخ، ۷گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۸۷]

۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۶۹۴/۶-۳۴/۶۴
آغاز: بسمله اعلم ان الواجب علی طالب هذا قبل کل شیء معرفة

هذا الجوهر المشار الیه ثم معرفة تنقیة من الادناس ... ثم اعلم ان فی معرفة الجواهر المشار الیه؛ **انجام:** واعلم ان هذه الاکسیر یولد من مثقال سبعة بطون کل بطن مرمن الالف الی الالف ... فیلقی درهم منه علی ما لانهایة انی قدأفی عهدی تم.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ – ۲۲۸۸]

۲۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۶۸۴/۵

آغاز: بسمله. پیش شروع کردم در این رساله از یحیی برمکی و توکل کردم بر خدا یتعالی و نام نهادن او را سراج الظلمه؛ **انجام:** از پارچه تحریر حریر بیرون کشند و در وقت حاجت بکار برند چه صحیح است تمام شد

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا [رایانه]

● سراج الظلمة و شمس الحکمة / کیمیا / عربی

sirāj-uẓ ẓulma wa šams-ul ḥikma

مختفی، عبدالکریم بن یحیی، ق۹ قمری

moxtafī, ʻabd-ol-karīm ebn-e yahyā (- 15c)

کتابی است در کیمیا که در آن مؤلف علاوه بر برخی نصایح و اندرز، راه‌های تحجیر، تکلیس، تخمیر، همچنین ترکیب آبها، استخراج دخان و ... را برای فرزند خویش می‌نگارد. نام کتاب در کشف الظنون با عنوان سراج الظلمة فی شرح الحکمة ثبت گردیده است.

آغاز: بسمله. الحمدلله وحده و الصلاة علی عبده و رسوله و علی آله و اهل بیته. هذا کتاب یمسی بسراج الظلمة و شمس الحرکة. قال الشیخ عبدالکریم المعروف بالمختفی (ره) اما بعد زادک ایها الولد فی الحکمة رغبة ...

انجام: و من طلب بهذا العلم غیر رضا الله تعالی کان من الهالکین و سلط الله علیه الظلمة الفاسقین.

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۳۱/۵

آغاز و انجام: برابر ؛ قد فرغت من تحریر هذه الرسالة الشریفة فی یوم السبت. (۲۵ ربیع الثانی ۱۲۳۹) ... و انا الفقیر میرزا محمد تقی طبیب نوری

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد تقی بن محمد نبی طبیب نوری مازندرانی، تا: ۲۵ ربیع الثانی ۱۲۳۹ق، جا: کرمانشاه؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۷گ (۵۰پ-۵۶پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸/۱سم [ف: ۹ – ۲۸۲]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۷۴۸/۳

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین، متطبب، تا: ۱ ذیقعده ۱۲۶۹ق، جا: کرمانشاه؛ مصحح، این نسخه بنا به نوشته کاتب در پایان رساله بعدی به طریق استعجال از نسخه ای که در دست یک مسافری از اهل حکمت بوده، استنساخ گردیده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴گ (۹۹-۱۱۲)، ۱۷ و ۱۸ سطر، اندازه: ۵/۵×۱۲سم[ف:۲۹-۵۳۰]

۳. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۴۰/۸

آغاز: بسمله، قال الشیخ الامام العالم العامل الورع عبدالکریم بن ابی الحسن المختفی ... افهم هذا الکتاب الذی فیه ترکیب المیاه؛ **انجام:** و اعلم یا اخی ان اذهان البشر تقصر عن معرفة شیئی الاما جعل الله وسعها معرفته ... تم کتاب سراج الظلمة و شمس الحکمة ... فی الساعة الرابعة بعد من لیلة الخمیس ثانی عشرین شهر ذی الحجة من سنة ثالث خمسین و ثمانمائة.

خط: مختلف، کا: حسن بن مرحوم سید میرزای مهابادی، تا: یک‌شنبه ۱۰ شوال ۱۳۱۰ق، جا: کرمان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن آلبالویی، ۱۰گ (۱۲۵پ-۱۳۴پ)، اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۸ – ۴۸۶]

● سراج العاجزین / فقه، شعر/ ترکی

serāj-ol ʻājezīn

منظومه‌ای در بیان احکام فقهی است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۷۴۰

آغاز: بسمله، ثنا للخالق ارض سموات ×× گیتوردی کاف نوندین کوب علامات؛ **انجام:** تورت یولی تمجیدنی ای گوزلکی صاف ×× اوقوسنک کعبه لی پس قیل رینک طواف

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی با روکش پارچه، ۳۹گ، ۱۳ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۵۱ – ۱۲۶]

● سراج العارفین / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-ol ʻārefīn

سنبهلی، محمد بهادرخان، ق۱۲ قمری

sombohlī, mohammad bahādorxān (- 18c)

مؤلف می‌گوید پیامبر (ص) را در حال انکشاف و منام دیده، و این را به دستور ایشان به زبان سلیس اهل زمانه نگاشت است. از نوشته‌های درون نسخه به دست می‌آید که از پایان قرن ۱۲ق می‌باشد. در دوازده «باب»: ۱. بیان ذکر و مراقبت؛ ۲. صحبت پیر؛ ۳. در بیان شغل؛ ۴. فکر؛ ۵. تصور؛ ۶. دیدار خدا؛ ۷. بیان روح؛ ۸. رؤیت رسول؛ ۹. نفس و اقسام آن؛ ۱۰. حالت فقر و اقسام فقر؛ ۱۱. نماز تهجد و اشراق؛ ۱۲. فرشتگان و شیاطین.

تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۳۲۲/۱۶-عکسی

آغاز: حمدله. عاقبت. صلات. اما بعد حمد و ثنا، چنین گوید کج و مج زبان محمد بهادرخان متوطن سرای ترین بلده سنبهل که به تاییدات ایزدی و معاونت؛ **انجام:** امن یمشی سویا علی صراط مستقیم. تمام شد رساله سراج العارفین.

نسخه اصل: گنج بخش، ش ۱۱۳۳ (گنج ۷۱۰/۲)؛ خط: نستعلیق

ریز، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۲ص (۷۰-۸۱) [عکسی ف: ۲ - ۱۵۹]

● **سراج العاشقین** / تاریخ معصومین / فارسی

serāj-ol ʻāšeqīn

کاشانی، محمد کاظم بن ابی الحسن

kāšānī, mohammad kāzem ebn-e ab-el-hasan

کتابی مفصل در اسرار شهادت ابوعبدالله الحسین (ع) و تاریخ کربلا و مصایب وارده بر اهل بیت (ع) که در یک فصل در اسرار شهادت امام و ۲۴ بزم در تاریخ سیر و حرکت امام و یارانش و یک خاتمه در مراثی (دوازده بند) تنظیم شده؛ و در پایان قصاید زیادی در وصف و مدح امام و فرزندان و اصحابش آمده است.

[فهرستواره فارسی ۱۶۷۸/۳]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۰۵۳

آغاز: سپاس بی قیاس خداویندیرا سزاست که عرصه امکان را بزیب و زینت محبت مزین فرمود و ابواب قرب خود را بردی جهانیان بواسطه همین محبت گشود چون اهل محبت بحضرتش؛ **انجام:** امید آنکه بمحشر برسم جایزه ام ×× نگاه صاحب دیوان کند بدیوانم / پی شفاعت تدبیریک اشاره کند ×× که دوست آمده چون کاسنی به بستانم

خط: شکسته نستعلیق عالی، کاتب = مؤلف، تا: صفر ۱۲۷۷ق؛ در دو برگ آخر اشعاری از مؤلف با تخلص تدبیر و نیز ۱۲ بیت در وصف و ماده تاریخ وفات همشیره زاده مؤلف در سال ۱۲۶۱ق به خط همو آمده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۹۰گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۰]

● **سراج العباد** / فقه / فارسی

serāj-ol ʻebād

انصاری، مرتضی بن محمد امین، ۱۲۱۴ - ۱۲۸۱ قمری

ansārī, morteza ebn-e mohammad amīn (1800 - 1865)

رساله فتوایی بسیار مختصر است مطابق فتوای شیخ مرتضی انصاری که مختصری است از رؤوس فروع: فصل اول در نماز واجب، فصل در مقدمات نماز، مطهرات، مقارنات نماز، ارکان نماز، شکیات و سهویات نماز، منافیات نماز میت، نماز آیات، مفطرات روزه، زکات، خمس، و آنچه که خمس به آن تعلق می‌گیرد حج، جماعت و نماز مسافر و صوم و زکات و فطره و ... و خاتمه اینها معنی صلات است.

چاپ: مشار فارسی، ج۳، صص ۲۹۵۳-۲۹۵۴؛ ایران، سنگی، ۱۳۱۴ق، رقعی، ۱۷۹+۱صص (در هامش)؛ طهران، ۱۳۱۱ق، خشتی؛ ۱۳۲۲ق، ۵۰ص (صص۱۰۳-۱۵۲)؛ طهران، سنگی، ۱۲۹۴، خشتی؛ تهران، سنگی، ۱۳۲۳، خشتی، ۶۱ص

[الذریعة ۱۵۸/۱۲]

۱. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۴۱

خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۳؛اندازه:۱۱×۱۷/۵سم[نسخه‌پژوهی:۲- ۱۷۲]

۲. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۸۲۲

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله علی محمد و آله ... به توفیق خدا و برکت نام شفیعان یوم جزاء بقیه سراج العباد بنظر اعلم العلماء جناب حاجی شیخ مرتضی الانصاری سلمه الله تعالی رسید تا مؤمنین از عباد بهره مند گردند اما احتیاط مطلق که ذکر میشود ... دربیان احکام نجاسات و از اله آنها و حیض و نفاس؛ **انجام:** آسمانهای هفت گانه است و رب الارضین السبع یعنی این صفت دارد که پرودرگار زمین

طهارت و نماز؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۸گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۵/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۶۱]

۳. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۸۱

کا: حسین هروی، تا: ۱۲۷۰ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۴۸]

۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۸۹۵/۴

طهارت و طلاق و رضاع و غیره مطابق با فتاوای شیخ انصاری؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۱ق؛ ۳۳گ (۸۴-۱۱۶)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳ - ۱۴۶]

۵. تهران؛ مدارک فرهنگی؛ شماره نسخه:۳۷/۱

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... که مختصریست از رؤس فروع که مسماست به سراج العباد؛ **انجام:** باید تا سه ماه با او مقاربت نکند و بعد او را طلاق دهد و بعد سه ماه عده نگاه بدارد الله اعلم بالصواب

خط: نسخ متوسط، بی‌کا، تا: محرم ۱۳۰۴ق؛ کاغذ: دولت آبادی حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۷گ (۱پ-۶۸ر)، ۱۳ سطر (۳×۷)، اندازه: ۱۱×۱۸/۵سم [ف: - ۳۴]

۶. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۱۰۴۳/۲

آغاز: و بعد به توفیق خداوند کریم و به برکت نام محمد و علی علیهما السلام که این؛ **انجام:** مال لباس بخرند و بپوشند و نماز کنند غضب است و نمازشان باطل است

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم بن ملا محسن انصاری، بی‌تا؛ ۳۵ص (۹۸-۱۳۲)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۶۴]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۵۱۶۷

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از امرالله صفری [رایانه]

۸. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۱۱/۳-۳۸/۱۳۱

آغاز: بسمله حمدله و صلی الله علی محمد و آله اجمعین اما بعد این رساله ایست مختصر از جناب مولانا ... شیخنا المرتضی سلمه الله تعالی در مسائل طهارت و صلاة و صوم بدانکه هر موضعی که لفظ احوط مطلق مذکور است بدون سبق فتوی ... کتاب طهارت در آن یک مقدمه و سه مقصد و یک خاتمه است اما مقدمه پس مشتمل است بر چند فصل؛ **انجام:** و احوط نگرفتن است بلکه ندادن است بر ایشان محل اشکالست و اما صدقه مندوبه جایز

است گرفتن و دادن بایشان بی اشکالست تمام شد.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۸۸]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۸۱۸/۲

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... بتوفیق خداوند کریم و ببرکت نام محمد و علی که این مختصری است از رؤس فروع
خط: نستعلیق، کا: حاجیه فاطمه مشهور به حاجیه سید خانم فرزند سید جواد نوربخشیی حسینی حسنی بروجردی، تا: ۱۲۷۲ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳گ (۹۹ر-۱۱۱پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۱۸ - ۱۶]

● سراج العقول فی شرح منهاج الوصول الی علم الاصول / اصول فقه / عربی

sirāj-ul uqūl fī š.-i minhāj-il wuṣūl ila ʻilm-il usūl

وابسته به: منهاج الوصول الی علم الاصول؛ بیضاوی، عبدالله بن عمر (-۶۸۵)

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۸۴۲۴

آغاز: فی العقبی الاحیناً و من خاض فی الدلائل من غیر فانه لم ینل فی الدنیا الاشیائ و من جملة ما صنف فیه کتاب «المنهاج» المنسوب الی المولی ... البیضاوی؛ **انجام:** الخامس الترجیح بحسب الامور راجعة الی اللفظ المروی ... و اعلم ان هذا الوصح وجب ... بین الملزوم و اللازم فی الحکم (افتاده و از کتاب سادس در آنجا ای که آمده است) «قال الباب الثالث الی آخره ... اقول الباب الثالث فی ترجیح الاخبار و هو یحصل بوجوه سبعة ... الخامس».

چلبی در کلمه «منهاج» شرحی بدین نام از محمد بن طاهر قزوینی یاد کرده است، در صفحه عنوان نسخه زیر نیز با خط کهنی این کتاب به همین نام نامیده شده است. چنانکه در دیباچه آمده کتاب به نام «عبدالله محمد بن رکن الدین ابی المکارک محمد حسینی» ساخته شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مهر: «عمل محمد ظریف صحاف ۱۲۱۷»؛ کاغذ: سمرقندی نخودی، جلد: مقوایی، ۱۶۴گ، ۲۷ سطر (۱۰×۱۸)، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۵ - ۹۹]

● سراج الفؤاد = چهل حدیث / شرح حدیث / فارسی

serāj-ol fo'ād = čehel hadīs

حسینی مازندرانی، اسدالله بن علی رضا، ق۱۲ قمری

hoseynī māzandarānī, asad-ol-lāh ebn-e ʻalī rezā (-18c)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۶۰۹/۳

آغاز: بسمله. زیباترین مقالی که هر نگینی الفاظ و کل معانیش صفحات او را گل بندی توان نمود و رعناترین کلامی که بشاخ و برگ اطرافش خیابان بی پایان معانی را طاق بندی توان نمود ... اما بعد حسن بحر محیط ربانی اسدالله علیرضا الحسینی المازندرانی بموقف عرض برادران ایمانی و دوستان روحانی می‌رساند؛ **انجام:** امید که حکیم علی الاطلاق سیئات مؤلف بیمقدار و سایر موالیان حیدر کرار را به پرده رحمت خو بپوشاند ... و از در کرم خود مرض جهل و نادانی را از قاطبه خلاصة الاعیان انسان زایل نمایند بتاریخ شهر جمادی الثانی سنه ۱۲۲۶ تمت.
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۲۶ق؛ مصحح؛واقف:اشکوری،۱۳۷۱؛کاغذ:فرنگی سبز،جلد:تیماج سیاه، ۲۷گ (۷۸-۱۰۴)، ۱۹ سطر، اندازه: ۴/۵×۱۶/۵سم [ف: ۳۴ - ۱۴]

● سراج القاری المبتدی فی شرح قصیدة الشاطبی / قرائت، تجوید / عربی

sirāj-ul qār-il mubtadī fī š.-i qaṣīdat-iš šāṭibī

علیم الدین مصری، - ۶۴۳ قمری

ʻalīm-od-dīn mesrī (- 1246)

وابسته به: حرز الامانی و وجه التهانی = قصیدة الشاطبیة؛ شاطبی، قاسم بن فیره (۵۳۸-۵۹۰)

کتابی است در علم تجوید و شرح قصیده شاطبی. گوینده قصیده ابومحمد قاسم بن فیره شاطبی است و شارح آن علم الدین مصری

شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۶۶

آغاز: بسمله و به ثقتی - قال الشیخ الامام ... ابو البقاء ... الحمد لله الذی علم القران؛ **انجام:** هذا آخر الکتاب ... و هو کتاب سراج القاری المبتدی و تذکار القاری المقری المنتهی فی حل الفاظ قصیده الشاطبی ...
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۲۳۶گ، ۱۹ سطر(۱۰×۲۰)، اندازه: ۱۷×۲۶/۵سم [ف: ۱ - ۱۴۶]

● سراج القاری المبتدی و تذکرة المقری المنتهی / قرائت، تجوید / عربی

sirāj-ul-qār-il-mubtadī wa taḏkirat-ul-muqr-il-muntahi

ابن قاصح، علی بن عثمان، ۷۱۶ - ۸۰۱ قمری

ebn-o qāseh, ʻalī ebn-e oʻsmān (1317 - 1399)

وابسته به: حرز الامانی و وجه التهانی = قصیدة الشاطبیة؛ شاطبی، قاسم بن فیره (۵۳۸-۵۹۰)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۸ شعبان ۷۵۹ق

در آداب و قرائت و تجوید و شرح منظومه الفیه ابومحمد قاسم شاطبی است؛ گزیده‌ای است از شروح سخاوی و فارسی و ابوشامه و ابن جباره و جعبری و دیگران.

آغاز: الحمدلله الذی علم القرآن و زین الانسان بنطق اللسان

فطوبی لمن یتلو کتاب الله حق تلاوته و یواظب انا اللیل و اطراف النهار علی تلاوته
چاپ: بولاق، درحاشیه غیث النفع فی القراآی السبع، ۱۲۹۳ق؛ مطبوعات شرف، ۳۷۶ص، ۱۳۰۴ق
[کشاف الفهارس ۳۲۴/۱؛ معجم المؤلفین ۱۴۸/۷؛ الاوقاف العامة بغداد ۳۰/۱]

۱. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۵۸
خط: نسخ، کا: بدرالدین واصل بن محمد بن محمد منتشاوی، تا: چهارشنبه ۱۷ ذیحجه ۹۹۵ق؛ مقابله شده با دو نسخه [نشریه:۶-۶۵۰]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۹۸۱/۲
آغاز: برابر **انجام:** انقضی کلامه فی الدال انتقل الی التاء المثناة ... و لم یذکر فی التاء ماذکر فی الدال من کونها لم تدغم مفتوحة
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰ و ۱۱؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: رویه کاغذ مغزی میشن، ۳۴گ (۷۷پ-۱۱۰ر)، اندازه: ۱۵/۹×۲۱/۶سم [ف: ۷ - ۱۲۶]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۹۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** و نقلست که امیرالمؤمنین عثمان رضی الله عنه در سی شب رمضان به این طریق عمل کرده اند
خط: نسخ، کا: یوسف بن حاجی رمضان، تا: یک‌شنبه ۲۷ محرم ۱۰۵۵ق؛ مجدول؛ مهر: عبدالحسین فقیه، عبدالله بن علی؛ تملک: عبدالله بن حاج علی خان قزوینی؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: میشن، ۲۰۸گ، ۲۳سطر [ف: ۱۱ - ۳۰۶]

۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۲۰۸۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** تشبیهه الصلاة علی اصحابه بذلک لانهم فی الصلوة تبعاً لرسول الله صلی الله علیه و آله فلهذا اصابتهم نفحاتها و برکاتها رضی الله عنهم اجمعین
خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ ذیقعده ۱۰۷۵ق؛ جلد: میشین، ۲۸۵گ، ۲۱سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۳۵ - ۹۴]

۵. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۱۴۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ از روی نسخه اصل خوانده شده بر شیخ یحیی انبانی؛ تملک: احمد اشرفی با تاریخ ۱۱۹۵؛ واقف: احمد بن لطفعلی شیرازی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲۶گ، ۲۱ سطر (۱۰×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: - ۵۶۰]

۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۳۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** و علی آله و صحبه و من تبعهم باحسان الی یوم الدین.
تذکر: نام مؤلف و کتاب به قرینه آغاز نسخه انتخاب شد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۶ ربیع الثانی ۱۱۹۵ق؛ مصحح، محشی؛ جلد: مقوایی، ۱۳۳گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۲۳ - ۲۲]

● **سراج القلوب** / کلام و اعتقادات، تاریخ معصومین، تاریخ عمومی / فارسی

serāj-ol qolūb

قطان غزنوی، سعید بن محمد، ق۶ قمری
qetān-e qaznavī, sa'īd ebn-e mohammad (- 12c)

شامل داستان‌ها و احوال گذشتگان و آفرینش آسمان‌ها و زمین‌ها و بهشت و دوزخ و طوبی و صراط و عرش و کرسی ... در چهل و سه صفت به نثر فارسی بسیار روان و فصیح که در منتهای استادی نوشته است و در بعضی از نسخه‌های خطی آن تا ۷۰ مسئله نیز دارد.

آغاز: ۱: الحمدلله رب العلی العظیم و الجود الکریم عزیز المدبر القدیم ذی الملک و البقاء و المجید ... این کتاب که تصنیف کرده شده عجائب و غرائب ...
۲: الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله الطیبین الطاهرین اما بعد چنین گوید حقیر المذنب ... که این رساله ایست در بیان غرایبهای پیشینیان و قصه‌های گذشتگان
انجام: که اوست حافظ و ناصر و معین تمام شدن این کتاب و سراج القلوب نام نهادیم که تا مسلمانان خدا ترس خداشناس را به بعضی حکایات باری ... و صلی الله علی سیدنا محمد و ال محمد و سلما تسلیما کثیرا..

چاپ: مشار فارسی، ج۳، ص۲۹۵۴؛ ایران، سنگی، ۱۳۵۲ق، وزیری، ۱۳۷ص (صص۱-۱۳۷)؛ ایران، تبریز، ۱۳۲۹ق، سنگی، خشتی، ۱۵۳ص (صص۱-۱۵۳: از ۱۶۰ص)؛ ایران، تهران، ۱۳۰۳ق، سنگی، خشتی، ۱۷۲ص؛ ایران، تهران، ۱۳۱۶ق، خشتی، ۱۸۷ص (صص۱-۱۸۷)؛ ایران، تهران، ۱۲۷۲ق؛ ۱۳۴۷ق، ۱۹۳ص؛ ایران، تهران، ۱۲۹۳ق، سنگی، خشتی، به سعی و اهتمام آخوند مولی علی اکبر خوانساری و آقا محمد باقر اصفهانی
[الذریعة ۱۵۹/۱۲ رقم ۱۰۷۱؛ مشترک پاکستان ۹۶۱/۲: نشانی ۱۵ نسخه؛ نسخه‌های منزوی ۱۱۹۱/۲: نشانی ۷ نسخه؛ مشار، فارسی ۲۹۵۴/۳: نشانی ۷ چاپ؛ ایوانف ۱۰۱۰، ۱۰۱۱ که او را خواجه ابونصر سعد فرزند محمد قطان عطایی دانسته؛ ریو، ۱۷/۱ که به‌گونه‌ای دیگر یاد کرده؛ فهرستواره منزوی ۱۶۵/۶ و ۳۴۲/۹]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۸۵۴
آغاز: پانصد سال راه است وقتی بر خاطر فرشته بگذشت که بایستی که من بدانستمی که بزرگی عرش ایزد چند است وزیر عرش چند است و چه چیز است؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۹۷۸ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۷۱گ، ۲۲ سطر (۷/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۱/۸×۱۷/۲سم [رایانه]

۲. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۲۲۷
آغاز: برابر۲
خط: نستعلیق، کا: شاه محمد بن مولانا محمد خوراسانی (خراسان) ساکن هری، تا: ۲۰ ربیع الاول ۹۸۵ق؛ ۲۰۵ص [عکسی ف: ۶ - ۲۸۲]

۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۱۳-عکسی

نسخه اصل: گنج بخش، ش ۴۱۳۴؛ خط: نستعلیق پخته، بی‌کا، تا: قرن ۱۰-۱۱؛ ۱۳۵گ [عکسی ف: ۲ - ۱۵۹]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۱-ف

نسخه اصل: پاریس S. P. 93 چهل باب (بلوشه ش ۴۱)؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۰۴۳ق؛ ۹۸گ، ۱۴ سطر، [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۷]

۵. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۲۲

آغاز: ... مساله در بیان اینکه خدای تعالی این دنیا را در چند روز آفرید؛

خط: نستعلیق، کا: غلامعلی بن مظفر ساکن الوند ... ساوجبلاغ، تا: ۱۰۷۵ق؛ به ضمیمه قصص و حکایاتی که گویا بخشی از یک کتاب است در چهل و دو برگ؛ ۶۶گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۸]

۶. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۶۴۵/۲

آغاز: بدانکه این نسخه مسطور است بر مسائل چند و تعدادی سوال که یهودیان از پیامبر اسلام پرسیده و ایشان از طریق جبرئیل جوابها را آموخته اند و بعضی دیگر آن از حضرت امیرالمومنین علیه السلام پرسیده شد

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۴ق؛ مجدول؛ اندازه: ۱۰×۱۶سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۶۱]

۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۸۰۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** گفت چشم بازکن باز کرد خود را به بام خانه خود دید.

خط: نستعلیق، کا: رحیم بن محمد بن اریس صوفی، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: انجام (پنج شش سطر آخر ناتمام)؛ کاغذ: نخودی و بعضاً آبی، جلد: مقوا، ۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳/۶×۲۳/۴سم [ف: ۱۴ - ۲۷۷]

۸. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۸۲۲/۳

آغاز: بعد بسمله و حمدله اما بعد از حضرت پیغمبر پرسیدند و آن حضرت؛ **انجام:** چنانچه در قرآن یاد کرده قوله تعالی: و ان یونس لمن المرسلین و الله اعلم

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ ۵۶ص (۶۲۲-۵۶۷)، ۲۱ سطر [ف: ۲ - ۳۶۹]

۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۴۳

آغاز: برابر۱ **انجام:** بلوقیا پیش بیان کرد و آن احوال درین کتاب نشسته اند هر که بخواند او را پسند باشد حق تعالی ما را و او با جمیع المومنین ... از عذاب جهمن ایمن گرداند و صلی الله علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین.

نسخه موجود نیمی از کتاب را دارد و از حیث متن نیز با نسخه چاپی همخوانی ندارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی؛ کاغذ: شرقی؛ نوع جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۵ سطر(۶/۵×۱۳)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۷۱۰]

۱۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۶۷۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** بار خدایا مرا آفریدی ومسکن آدمیان خواهی کرد تا در پشت من معصیتها کنند و ترا بیازارند ...

خط: نسخ، کا: علی اصغر بن مراد بیک اسکویی، تا: ۱۱۰۵ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۱۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۲]

۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۳۴

آغاز: عن طاعة المطیعین؛ **انجام:** از عقب او در رسید

قطعه ای از آن کتاب و هم محرف است؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۴۵ق؛ واقف: نادرشاه، ۱۱۴۵؛ کاغذ: فرنگی نباتی، جلد: مقوا با روکش پارچه،۳۱گ،۱۳سطر،اندازه:۱۰×۱۵سم[ف:۵-۱۶۷]

۱۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۳۰/۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** تسبیح این است لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله بلوقیا او را بدرود کرد و روانه شد تا رسید بدروازه بزرگ از زبرجد سبز و خطی سفید بروی نوشته که لا اله الا الله محمد رسول الله علی ولی الله و قفلی ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد:تیماج مشکی مذهب، ۶۵گ (۳۳۲ر- ۳۹۶پ)، ۱۷ سطر(۹×۱۴/۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۱۱۵]

۱۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۸۳۴/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ جلد: مقوا، با روکش پارچه‌ای، ۶۹گ (۱پ-۶۹پ سنگی)، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۰ - ۳۶۵]

۱۴. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۴۶۰/۴

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** وآب دریا چون کوه بر هوا رفته وقعر دریا پدید آمده وبنی اسرائیل

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۵۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف مخ: ۱ - ۲۶۲]

۱۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۵۸۲/۲-۵۸/۳۲

آغاز: برابر۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۵۷گ (۱۴۶-۲۰۲)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۸×۲۴سم [ف: ۴ - ۲۲۸۹]

۱۶. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۹۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۴۲گ (۱۱۹-۱۶۰)، اندازه: ۱۵/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ - ۱۱۵]

۱۷. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، اندازه: ۱۷×۲۰سم [رشت و همدان: ف: - ۱۶۹۲]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۴۰۷/۲

آغاز: برابر۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی اصغر بن کربلائی هادی، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن، ۳۸گ (۷۲ر-۱۰۹ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۱سم [ف: ۹ - ۳۷۰]

۱۹. مشهد؛ گوهرشاد؛ شماره نسخه:۸۲۵

آغاز: برابر۱

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۳۶ق؛ مهر: حاج سید سعید؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۲گ، ۱۲ سطر (۹/۵×۱۵)، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳ - ۱۱۱۹]

۲۰. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۲۱۴/۲

آغاز: ... اضافات وجود اعتباری خانه دل پرداخته و هستی موهوم خود را در ... محبت فنا کرده اند ... حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام فرموده که پرسید سائلی از حضرت ... صلی الله ... یا رسول الله چون بشناسم حق معرفت خدا؛ **انجام:** بلو قیا بر پشت آن مرغ نشست و چشم فرو بست چون چشم باز [] به خانه خود رسیده بود والله اعلم بالصواب.

کامل؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۹ رمضان ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۲گ (۱۰۲پ-۱۶۳ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ]

۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۸۴

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین ... این کتابیست ذکر چند باب اول در صفت آفرینش جهان؛ **انجام:** و چون بما رسید بزبان فارسی گردانیدیم تا همه کس بفهمند و چون بخوانند ما را یاد کنند.

خط: نسخ، کا: طهماس بن عمو رضا، تا: ۱۲۴۴ق؛ مصدر به فهرست مطالب و شامل ۴۴ باب [مذیل به تنبیه الغافلین از بهاءالدین بن محمد ابراهیم رمدی یاسرمدی]؛ واقف: یار محمد خان افشار، مرداد ۱۳۳۳؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوا، رویه پارچه، ۱۰۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۶/۸×۲۱/۵سم [ف: ۱۴ - ۲۷۷]

۲۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۴۰

آغاز: برابر۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۴۶ق؛ مهر: «الراجی الی الله نصرالله بن نورالدین» (بیضی)؛ تملک: میرزا علی افضل نقاش مورخ ۱۳۲۲ش؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳ سطر (۱۰×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۵۱۹]

۲۳. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۲۶۷۸/۱

انجام: تخت سلیمان است و سلیمان را.

کاتب: حاج غلامرضا بن قاسم یزدی، تا: ۱۲۵۱ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: حاج شیخ غلامرضا جماعتی تفتی؛ کاغذ: کبود اصفهانی، جلد: مقوایی با تیماج مشکی، ۳۴گ (۱-۳۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۴ - ۱۳۸۷]

۲۴. تهران؛ انجمن آثار و مفاخر فرهنگی؛ شماره نسخه:۲۹/۲

آغاز: بسمله - اما بعد این کتابی است مشتمل بر چند باب؛ **انجام:** و آنچه شنیدی از برای مردم نقل کن.

خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن علی محمد، تا: ۱۲۵۲ق؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲۷ص (۱۱۳-۲۴۰)، ۲۱ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: - ۶۰]

۲۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۲۳۸۲/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۰ ربیع الثانی ۱۲۵۳ق؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۹۶]

۲۶. قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۷۴۵

آغاز: اندر باب مسئلها آورده شده به مسائل آن است که یهودان از توراة بیرون می‌آوردند؛ **انجام:** موسی از غایت اعراض دوازده تازیانه بر آن سنگ زد به هر تازیانه نشانه جوی.

خط: نستعلیق، کا: محرم علی بن اسماعیل محمد خان، تا: ۲۹ شوال ۱۲۵۸ق؛ فاقد جلد، ۷۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲ - ۲۹]

۲۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۶۸/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** گفت من دعا کردم وآن زن بیوفا زنده شد به عطای نیمه عمر خود که این مرد به وی داد این بی وفایی که زن با وی کرد لاجرم چنین [...]

خط: نستعلیق، کا: محمد شیرازی، تا: دوشنبه، ربیع الاول ۱۲۶۱ق؛ جلد: گالینگور مشکی، ۹۴گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۸×۲۲سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۱]

۲۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۹۲۴/۱

خط: نستعلیق، کا: احمد بن فتاح ایروانی قزوینی، تا: ۱۲۶۷ق، به دستور ولی اسدالله خان بن نجفقلی خان ایروانی؛ جلد: تیماج مشکی،۴۱گ(۱پ-۴۱ر)،۲۱سطر،اندازه:۲۱×۳۵سم[ف:۲۳- ۱۰۰]

۲۹. اصفهان؛ روضاتی؛ شماره نسخه:۱۱۳

آغاز: برابر۱

خط: نستعلیق نازیبا، کا: شیر محمد ولد نادر محمد همدانی، تا: شنبه ۱۷ ذیحجه ۱۲۷۳ق؛ ۱۵سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: - ۸۲]

۳۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۷۵۹

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** موسی گفت مترس که من در اینجا باشم نگذارم که ترا برنجانند هارون در خانه ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مصحح؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۳۶گ (۹۸-۱۳۳پ)، ۱۷سطر (۱۱×۱۷)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [رایانه]

۳۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۳۶/۸

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و قدرت ایزد خدایتعالی جل جلاله و عم نواله و عظم شأنه را بداند. کتبه ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ‌هایی از ۱۲۷۸-۱۲۷۹ق؛ در دیباچه نام نگارنده «شیخ الامام ابوالقاسم العطار» آمده است؛ ۲۴گ (۱۸۳پ-۲۰۶پ) [ف: ۲ - ۱۳۹]

۳۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۷۶۰/۴

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** باز پس نگریست جبرائیل را دید که از سر کوه به زیر ...

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، ۴۴گ (۲۱پ-۶۴ پ)، ۱۲ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۲/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۸]

۳۳. همدان؛ همراه، رضا؛ شماره نسخه:۲۴

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: علی اکبر بن محمد یوسفخان

سرتیپ نوری، تا: ۱۲۸۹ق، جا: تهران؛ کاغذ: فرنگی، اندازه: ۱۶×۲۱/۵سم [رشت و همدان: ف: - ۱۶۹۲]

۳۴. اراک؛ کتابخانه روستای آمره کمیجان؛ شماره نسخه:۱۹۸/۱

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** دریاها درگذشت، بسوی خانه خویش آمد و بر تخت پادشاه نشست

خط: نستعلیق و تحریری، بی‌کا، تا: با تاریخ۱۲۹۴ق؛ بین رساله‌ها چندین بیع نامه، حساب غله بلوکات و رامین و چند مطلب در اسم جنس و جمع و ۱۵ بیت از داستان شیرین و فرهاد درج گردیده؛ مهر: «عبده خاتم محمدکاظم» (بیضی)، «عبده اسدالله» (چهارگوش)، «محمد تاج سر انبیاست» (بیضی)؛ کاغذ: لیمویی، جلد: چرم مشکی، ۲۱۸گ (۱ر-۲۱۸پ)، اندازه: ۶×۱۰/۵سم [دو کتابخانه اراک: - ۲۳۲]

۳۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۴۲

آغاز: برابر۱؛ **انجام:** هر که به شب خواب کرد ×× خاک بسر می‌کند

خط: نسخ خوش، کا: احمد بن الحسین، تا: ۱۰ ربیع الاول ۱۲۹۶ق؛ مهر: «احمده و اصلی علی احمد» (بیضی)؛ جلد: مقوا، ۱۲۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۱ - ۲۴۸]

۳۶. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱/۱۷۹۰-۱۰/۱۰۰

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** اگر امروز فکر خود نباشی فردا ندامت خواهی داشت و آنوقت سود ندارد که گفته‌اند: بیت: هر که به شب راه رفت روز به منزل رسید ×× هر که به شب خواب کرد خاک به سر می‌کند.

خط: نستعلیق، کا: عبدالمطلب بن ملاحیدر علی ناجوایی، تا: ۲۶ رمضان ۱۲۹۶ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۷-۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [ف: ۴ - ۲۲۸۹]

۳۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۰۲۷

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** هر که به شب راه رفت روز به منزل رسید ×× هر که به شب خواب کرد خاک به سر میکند

خط: نستعلیق، کا: علی حسینی گلپایگانی، تا: ۱۲۹۷ق؛ تملک: آخوند ملاحسن بن ملاعلیمردان در ۱۳۴۲ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: مقوا، ۶۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۲ اخبار۱ - ۳۵۲]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۲۷/۱

همان نسخه بالا؛ ۶۴گ (۲ر -۶۵پ) [مؤید: ۳ - ۳۹]

۳۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۱۰۸

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۰۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ نام نگارنده در دیباچه «ابونصر سعید بن محمد الغطفان القزوینی» آمده، مجدول؛ جلد: تیماج جگری، ۱۱۴گ، ۱۳ سطر (۸×۱۳/۵)، اندازه: ۱۷×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۹]

۳۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۸۱۷۳/۳

آغاز: بسمله صفت این جهان خدایتعالی بچند روز آفریده است صفت اول که خدا بیافریده چه بوده است؛ **انجام:** سرگذشته خود را برای ایشان ادا میکرد این قصه از یادکاری ماند.

خط: نسخ و تحریری، کا: عبدالکریم بن ملا علیرضای اورامی الاصل، تا: ۱۳۰۶-۱۳۰۷ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۸ص (۴۵۳-۵۴۰)، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۵۰ - ۴۵]

۴۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۱۰۴/۱

آغاز: برابر۲؛ **انجام:** هر که بشب راه رفت روز بمنزل رسید ×× هر که بشب خواب کرد خاک بسر می‌کند

خط: شکسته نستعلیق، کا: عبدالقادر بن ملا محمود، تا: پنج‌شنبه رمضان ۱۳۱۲ق؛ محشی، در ۴۴ باب تنظیم شده؛ کاغذ: فرنگی، ۱۱۵گ(۱ – ۱۱۵)، ۱۷ سطر، اندازه: ۷/۵×۱۴سم [ف: ۲۸ - ۱۵۴]

۴۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۸۱۸۲

آغاز: حق سبحانه و تعالی یاقوتی بیافرید جنات فردوس و فرمود که آن یاقوت را در زیر پای فرشته؛ **انجام:** هر که بشب راه رفت روز بمنزل رسید هر که بشب خواب کرد خاک بسر میکند

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۲۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ [رایانه]

۴۲. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۶۵۲

آغاز: منت خدای را که

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: ۱۳۴۴ق؛ فهرست ۴۵ باب در دیباچه آمده؛کاغذ:فرنگی نخودی،جلد: مقوا روکش ابری عنابی، ۲۲۹ص، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۲)، اندازه:۱۰/۵×۱۷/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۹]

۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۶۸۶ ض

در آغاز جداول میراث شیخ هادی نجم آبادی؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

۴۴. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۲۰/۱

آغاز: الحمدلله العلی العظیم الجود و الکریم، اما بعد این کتاب را سوال و جواب نام گردد هفتاد مسأله که آورده‌اند از حضرت رسول پرسیدند جواب فرمود که حق سبحانه و تعالی این جهان را بر شش روز آفریده است؛ **انجام:** پس آن سنگ رد گردید و خداوند عالم از کرم خود ایشان را نجات داد و از غار بیرون آمدند و الله اعلم بالصواب، تمت

کامل؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳۱گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۸×۲۵سم [ف: - ۲۲۷]

۴۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۶۴۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

۴۶. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۳۵۵

بی‌کا، بی‌تا؛ خریداری از رضا غیبی [رایانه]

۴۷. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۳۶۱

آغاز: خبرده مرا درخت طوبی چگونه است؟ حضرت جواب داد: بدان که درخت طوبی درختی است که حق تعالی بیافریده است در بهشت؛ **انجام:** پانصد ساله راه است واو را هشتاد دندان است.

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۷۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۲]

۴۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۵۴۹

آغاز: صفت مسایل جبرئیل علیه السلام به حضرت داوود علیه السلام و صحیفه آوردن و در آن صحیفه ۲۴ مسائل بود او را گفت فرزندان خود را جمع کن؛ **انجام:** یعنی سؤال کردم از جبرئیل که علماء بزرگتر است در نزد خدای تعالی یا شهداء گفت گمانم بزرگتر است در نزد الله تعالی از ده هزار شهداء از جهة اینکه اقتداء العلماء با انبیا است و اقتداء شهدا با عالم
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ خطبه را ندارد؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸۲گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۱]

۴۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۹۶/۱
آغاز: برابر۲؛ **انجام:** و بهر کامی چهل هزار حسنه در دیوان اعمال او نویسد و چهل هزار درجه باو التفات فرماید و چنان باشد که خدایرا صد سال عبادت کرده باشد ایکه دست می‌رسد کاری بکن پیش ازآن کز تو نیاید هیچ کار
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۱۱۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۱]

۵۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۷۷۶
آغاز: برابر۱؛ **انجام:** و قصه حال خود و عجایبها که دیده بود می‌گفت ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوایی، ۳۴گ، ۲۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۵۶]

۵۱. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۷۶۱
آغاز: ... سؤال اول بدانکه از حضرت رسول سؤال کردند که یا رسول الله خبر ده مارا از خدای تعالی این جهان را بچند روز آفرید
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۷۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۲ - ۶۸]

۵۲. کاشان؛ مدرسه سلطانی؛ شماره نسخه:۱۲۴
آغاز: ... قسم دوم آنچه مکروه نفس است از حوادث امور و آن دو قسم است، قسم اول مرتبط است باختیار چون طاعات و معاصی و آن ذکر کرده است، قسم دوم مصائب و نوائب ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: گالینگور سیاه، ۴۲گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۷×۲۳سم [ف مخ]

۵۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۵۴۲/۱-۵۱/۲
آغاز: حمد له، اما بعد، چنین گویند راویان اخبار و ناقلان آثار که چون از مکرمت الهی
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۳۱گ، ۲۲ سطر، اندازه:۲۲×۳۶سم [ف: ۴ - ۲۲۸۹]

● سراج القلوب /

serāj-ol qolūb

همدانی، علی بن محمد، ۷۱۴ - ۷۸۶ قمری

hamadānī, ʻalī ebn-e mohammad (1315 - 1385)

مشهد؛ صحت، رضا (دکتر)؛ شماره نسخه:بدون شماره۳/
در نسخه اکنون نیست؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول؛ قطع: خشتی [نشریه: ۷ - ۵۶۰]

● سراج القلوب / متفرقه / فارسی

serāj-ol qolūb

شیرازی، نصر بن سعد

šīrāzī, nasr ebn-e saʻd

ترتیب کتاب «سؤال و جواب» است و دارای ۸۱ سؤال می‌باشد. از حضرت محمد (ص) و حضرت علی (ع) و غیره درباره بهشت و دوزخ و خلقت آسمان و زمین پرسش شده است و به آیات و اخبار نیز استشهاد نموده است.
[الذریعه ج ۱۵۹:۱۲]

۱. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۵۵۳
آغاز: بسمله ... بدانکه این کتاب را بعضی اخبار یهود و نصاری از تورات و انجیل بیرون آورده اند و زعم بعضی آنست؛ **انجام:** پیش ایشان یک به یک بیان کرد مردمان متعجب بماندند بعد از آن قوم بنی اسرائیل را علم آموخت و صلی الله ... اجمعین.
خط: نستعلیق، کا: سید محمد هاشم لاهوری، تا: پنج‌شنبه ۵ رجب ۱۰۱۰ق؛ کاغذ: هندی، جلد: مقوایی، ۱۳۸ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲ - ۱۹۹]

۲. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۲۰۰/۲
در ۷۲ پرسش و پاسخ چنان که در دیباچه هست نه ۸۱ چنان که در الذریعه (۱۵۹:۱۲) آمده؛ خط: نستعلیق، کا: مصطفی علم شاهی، تا: سه‌شنبه ۶ رجب ۱۱۰۳ق؛ ۲۴ سطر، اندازه: ۱۹×۲۸سم [ف: ۳ - ۷]

۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۳۰۹/۳
آغاز: بسمله. حمد له ... این کتابی است اندر غرائب پیشینیان و عجائب گذشتگان آفرینش آسمانها و زمینها و آنچه مندرج است درین کتاب از امور عجیبه میباشد ازین سبب بسراج [القلوب] نام نهادیم زیرا که روشنایی دلها و شفای دردها است؛ **انجام:** از ورطه‌ها خلاص کنند.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۳۴گ (۱۵۳پ-۱۸۶پ)، ۱۶ سطر (۷/۵×۱۶/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۲۲۹۵]

● سراج القلوب / عرفان و تصوف / عربی

sirāj-ul qulūb

اشعری تبریزی، احمد بن محمد، ق۱۲ قمری

ašʻarī tabrīzī, ahmad ebn-e mohammad (- 18c)

چهل و یک باب بسیار مختصر است در مقامات عوام و خواص و أخص خواص، در اول هر باب آیه یا حدیثی می‌آورد و

مطالبی را بیان می‌کند.
آغاز: الحمدلله علی ما خص و عم من نعمه و صلی الله علی محمد و آله ... الباب الاول فی التوبة، قال رسول الله التوبة ندم.
انجام: کما أن الارواح محل للمحبة و القلوب محل للمعارف و السر مالا اطلاع علیه لغیر الحق فالسر الطف من الروح و الروح من القلب.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۹۴۷۰/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: استانبولی، جلد: مقوا عطف تیماج مشکی، ۵گ(۳۵پ-۳۹پ)، ۱۵ سطر (۸/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۱۱×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۳۷۶]
۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۲۲۵/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ خوب، کا: محمد بن الشیخ عبدالباقی الاسکلبی مرید شیخ حسن افندی، تا: ۱۰۰۵ق، جا: تکیه مصطفی پاشا؛ جلد: ابری قدیمی، ۱۴گ (۱۲۰ر-۱۳۳پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۹/۵سم [ف: ۹ - ۲۸۰]
۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۴۶۲/۳
خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰گ(۵۵پ-۶۴ر)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۲۶ - ۳۸۱]
۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۶۱/۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ مصحح جلد: مقوایی، ۸گ(۸۸پ-۹۵پ)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۵۱]
۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۱۲/۲
خط: نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ زیر خطها به فارسی ترجمه شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۹گ (۳۱۹پ-۳۴۷پ)، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۸ - ۱۴]

● **سراج القلوب = چهل مسئله** / کلام و اعتقادات، حدیث / فارسی

serāj-ol qolūb = čehel mas'ala

حسینی مدنی، عبدالله، ق۱۲ قمری

hoseynī madanī, 'abd-ol-lāh (- 18c)

به عنوان سوال‌هایی که یهود خیبر از پیامبر (ص) پرسیده و پاسخ دریافت داشته‌اند در چهل و دو مسئله نگارش یافته. نامی که نوشته شد در مقدمه کتاب را به آن نام‌گذاری کرده و نام «چهل مسئله» بر فراز صفحه آغازین است. عنوان برخی از مسائل بدین قرار است: ۱. خدا جهان را در چند روز آفرید؟؛ ۲. اول چیزی که خدای تعالی آفرید چه بود؟؛ ۳. صفت هفت طبقه آسمان چیست؟؛ ۴. نامهای طبقات زمین آسمان چیست؟؛ ۵. خدا بهشت را از چه آفرید؟

قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۹/۳
آغاز: شکر و سپاس بی قیاس خداوندی را که منزه است از ادراک افهام و مبرا است از حوادث ایام و؛ **انجام:** خدای عزوجل جبرئیل را فرماید که او را از سر آن دار بزیر آورد، و در همانجا دفن کند قوله تعالی ان اصحاب الاخدود النار ذات الوقود ...
خط: نستعلیق. آیات نسخ معرب، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۴۷گ(۸۷پ-۱۳۳پ)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۷۰]

● **سراج القلوب** / دعا / عربی

sirāj-ul qulūb

سبزواری، محمد بن غیاث الدین، ق۱۲ قمری

sabzevārī, mohammad ebn-e qīyās-od-dīn (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۲۰ق

کتاب مختصری است در اذکار و اوراد و دعوات ضروریه منتخب از تألیفات معتبر امامیه؛ دارای یک «مقدمه» و دوازده «باب»: المقدمة فی فضیلة الذکر»؛ باب ۱. فیما یتعلق بما بین طلوع الفجر الی طلوع الشمس؛ ۲. فیما یتعلق بما بین طلوع الشمس الی غروبها؛ ۳. فیما یتعلق بما بین غروب الشمس و طلوع الفجر؛ ۴. فیما یشترک بین الصباح و المساء؛ ۵. التعقیب؛ ۶. سجدتی الشکر و تلاوة القران؛ ۷. فیما یتعلق بالجمعه و سایر الحنفیات؛ ۸ فیما یتعلق بالشهور و السنین؛ ۹. فیما یتعلق بالنکاح و الولد؛ ۱۰. فیما یتعلق بالحوادث و المهمات؛ ۱۱. فیما یتعلق بالسفر؛ ۱۲. فیما یتعلق بالموتی؛ خاتمه فی زیارة النبی و اهل بیته.

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۱۶۵
آغاز: الحمدلله الذی دلنا طریق الهدایة و النجاة و جعل لنا وسائل عدیدة للوصول الی ارفع الدرجات؛ **انجام:** لاحول و لا قوة الا بالله العلی العظیم فرغ من تألیفها و تسویدها العبد ... و نرجوا من المومنین العالمین بهذه الرسالة ان یدعوا لمؤلفه و لا ینسی عنه.
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ضمیمه: ضمن ۲۳ برگ آخر نسخه: الف: آداب نماز شب، ب: نوشتاری در فضیلت زیارت حضرت ثامن الحجج علیه السلام، ج: منظومه نظم اللئالی اثر طبع سید ابوالقاسم قاری در تجوید و چند نسخه طبی متفرقه، انجام نسخه: «روح ناظم را بحمد و سوره یاد ارگاه»، احتمالاً مسوده مصنف است، بخش تجوید به قلم محمد تقی بن ملا علی اکبر؛ واقف: شیخ محمود حلبی، آذر ۱۳۴۱؛ کاغذ: حنایی و نخودی، جلد: مقوا، ۱۰۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [ف: ۱۵ - ۲۹۲]

● **سراج القلوب** / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-ol-qolūb

غافل سلماسی، پرویز بن فرج الله، - ۱۳۳۶ قمری

qāfel-e salmāsī, parvīz ebn-e faraj-ol-lāh (- 1918)

این رساله که به شکل نامه‌ای است که مرحوم پرویز خان

سلماسی به یکی از تجار سلماس نوشته و بعضی مطالب عرفانی را شرح داده است.
[فهرستواره منزوی ۴۷۶/۷]

شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۶۱۲/۵
آغاز: عرض میشود امید که انشاءالله تعالی مزاج سعادت امتزاج قرین اعتدال و خالی از ملال است؛ **انجام:** فی الصراط المستقیم ای ولایت مولانا امیرالمؤمنین علی بن ابیطالب علیه السلام. اقل درویشان ... پرویز خان سلماسی.
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۸ص، ۱۸ سطر (۸×۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲- ۳۰۷]

● **سراج القلوب** / کلام و اعتقادات / فارسی
serāj-ol qolūb

۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۹۷۱
خط: تحریری شکسته، کا: ملاغفور بن کربلایی نظر حداد (ساکن قریه امام فی محال سام)، تا: جمعه ۲۲ ربیع الثانی ۱۲۸۹ق؛ جلد: مقوا،۶۳گ،۱۶سطر(۱۲×۱۶)،اندازه: ۱۷/۵×۲۲/۵سم [ف: ۲ - ۱۳۹]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۱/۲-ف
نسخه اصل: بادلیان ش ۲۸۸ الیوت ۱۴۷۶ اته؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۵ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۵۴۴]

● **سراج الکاتبین** / شعر، خط / فارسی
serāj-ol-kātebīn

لشکرنویس، حسن بن محمد تقی، ق۱۴ قمری
laškar nevīs, hasan ebn-e mohammad taqī (- 20c)
اهدا به: مظفر الدین شاه (۱۳۱۳-۱۳۲۴ق)
تاریخ تألیف: ۱۳۱۸ق
به نظم فارسی ساخته با خطبه و دیباچه منثور در خط و خوشنویس، پس از دیباچه نثر در ستایش شاه، مثنوی: «ای قلم تیز کن زبان بیان ×× بهر حمد خدای عالمیان»؛ از صراط السطور سلطان علی مشهدی و مثنوی: «وصف قلمت لطیف و رنگین ×× سرخ است و سفید و سخت و سنگین»؛ و مثنوی: «از واضع خط نسخ و تعلیق ×× بشنو سخنی ز روی تحقیق». نویسنده می‌گوید به ایام ولیعهدی محمد علی میرزا شهر تبریز در امن و امان به سر می‌برد و لقمان الممالک دست به کارهای نیکو در آداب جدید و فرهنگ جدید زده است و پیشکار ولایتعهد محمد باقرخان امیر نظام نیز در بهبود اوضاع در آذربایجان کوشاست من نیز این منظومه را در شرح خط و آداب نگارش و منشاء خط فارسی و بیان تحریر حروف به شعر فارسی در آوردم. این منظومه در ابتداء حاوی حمد خدا و نعت رسول است و سپس در مدح واضع خط کوفی چند شعری می‌آورد و بعد از وسایل تحریر و قلم سخن می‌راند و به آخر در بیان حروف و تحریر آن مطالبی می‌پردازد.
[نسخه‌های منزوی ۱۹۱۳]

۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۲۲۲/۷
آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق اللوح و القلم و خلق الادم مبین العدم؛ **انجام:** باید سرو گردن آنچنان ساخت ×× کان رای سرنگون توان ساخت
خط: شکسته نستعلیق خوش، کاتب = مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قرمز، ۱۹ص، ۱۵ سطر (۶/۵×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰/۵سم [ف: ۵ - ۳۲۹]
۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۶۱۸۱
خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: چهارشنبه ۸ جمادی الثانی ۱۳۱۸ق، جا: تبریز؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۳۰گ، ۷ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۲۱۲]

● **سراج اللحد فی شرح دعاء السمات** / دعا / فارسی
serāj-ol lahad fī š.-e do‘ā’-es samāt

رشتی اصفهانی، محسن بن محمد رفیع، ۱۲۱۵ق۱۳ قمری
raštī esfahānī, mohsen ebn-e mohammad rafī‘ (1801 - 19c)

وابسته به: دعاء السمات
تاریخ تألیف: ۲ رجب ۱۲۵۷ق
شرح و ترجمه مختصری است بر دعای سمات.

قم؛ مرکز مطالعات؛ شماره نسخه:۳۴۰/۵
آغاز: الحمدلله ... و بعد عرضه می‌دارد بنده رو سیاه مزمن ابن المرحوم؛ **انجام:** ای خدای من رحمت فرمای بر ملائکه و سعیدان ... تمام شد ترجمه این مناجات کثیرة البرکات
خط: نسخ، کا: محمد بن علی قزوینی الاصل، تا: ۱۲۷۶ق؛ توسط مؤلف مقابله و تصحیح شده ۱۰ جمادی الاول ۱۲۷۶، محشی به امضای «منه»؛ جلد: مقوا، زرد، ۳۰گ (۸۷پ-۱۱۶ر)، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۸×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۹۸]

← سراج اللغات ≻ سراج اللغة

● **سراج اللغة = سراج اللغات** / لغت / فارسی
serāj-ol-loqa = serāj-ol loqāt

آرزو، سراج الدین علی بن حسام الدین، ۱۱۰۱ - ۱۱۶۹ قمری
ārezū, serāj-od-dīn ‘alī ebn-e hosām-od-dīn (1690 - 1756)

مؤلف چون معنا و شرح الفاظ و اصطلاحات شعرای متاخر را در کتب متداول لغت مانند فرهنگ جهانگیری و سروری و برهان قاطع نیافت، دفتر دوم «سراج اللغة» را به آن اختصاص داد و در آن این الفاظ را به ترتیب حروف تهجی شرح وتوضیح و معنی نموده است.

[نسخه‌های منزوی ۱۹۲۹]

۱. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۴۴۳/۱

آغاز: اما بعد حمد واضع جمیع لغات و صلوات بر افصح و افضل موجودات ... این دفتر دوم است از کتاب سراج اللغة؛ **انجام:** و ثانیا درکر و فر عروسان مستعمل است میر نجات گوید: چهره آل ترا ماه ندارد بخدا ×× یال و کوپال ترا شاه ندارد بخدا

دفتر دوم؛ خط: تحریری، بی‌کا، تا: ربیع الثانی۱۲۶۳ق؛ جلد: مقوایی، ۱۵۵گ(۱ر-۱۵۵ر)، ۱۵ سطر(۹/۵×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۳/۵سم [ف: ۲ - ۵۷]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۵۰-ف

نسخه اصل: موزه بریتانیا Or. 264 (ریو ۵۰۱). دفتر دوم؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۳ - ۵۰]

● سراج اللیل فی شرح دعاء کمیل / شرح دعا / عربی

sirāj-ul-layl fī š.-i du‘ā’-i kumayl

وابسته به: دعاء کمیل؛ منسوب به علی بن ابی طالب (ع)، امام اول (-۴۰)

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۰۷۲۰

بی‌کا، تا: ۱۳۲۷ق؛ خریداری از مصطفی حسینی [رایانه]

● سراج المتهجدین / دعا / فارسی و عربی

serāj-ol motahajjedīn

اصفهانی، شیخ محمد، ق۱۳ قمری

esfahānī, šeyx mohammad (- 19c)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۲۰۴

آغاز: بسمله، الحمدلله مکرم العابدین ... اما سوری که باید پیش از خواب خوانده شود اینست؛ **انجام:** کیل الجاران تصلی علی محمد و آله و ان تجعل لی من امری فرجا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام [رایانه]

● سراج المتهجدین / آداب و سنن / فارسی

serāj-ol motahajjedīn

فاضل بسطامی، نوروز علی بن محمد باقر، ۱۲۲۷ - ۱۳۰۹ قمری

fāzel-e bastāmī, nowrūz ‘alī ebn-e mohammad bāqer (1812 - 1892)

تاریخ تألیف: سه‌شنبه ۱۱ ذیحجه ۱۲۶۵ق

چون مؤلف از مقلدین حجةالاسلام سید محمد باقر شفتی بوده، این کتاب را مطابق فتوای او و فرزندش سید اسدالله تألیف کرده و بیشتر به کتاب «تحفة الابرار» سید نظر دارد. این کتاب در آداب نماز شب و تهجد و مناجات با قاضی الحاجات می‌باشد مشتمل بر پنج «شمع» و یک «مجلس»: شمع ۱. بیان گریستن از خوف خداوند مخصوصاً در شب تار؛ ۲. بیان فضیلت بیدار بودن در شب؛ ۳. بیان ساعتی که در شب دعا مستجاب می‌شود و تحقیق این ساعت در شب‌های سال؛ ۴. بیان مناجاتهائی که از ائمه طاهرین علیهم السلام وارد شده است؛ ۵. بیان فضیلت متهجدین راه زار راکعین و ساجدین موافق آیات و روایات؛ مجلس: در بیان آداب نماز شب و ادعیه وارده در آن.

آغاز: الحمدلله الذی جعل اللیل لباساً للمشتاقین و اضاء من تجلیات انواره فیه سراج المتهجدین.

چاپ: تهران، سنگی، بدون تاریخ، وزیری کوچک

[الذریعة ۱۶۱/۱۲؛ مشار فارسی ۲۹۵۵/۳؛ تاریخ علماء خراسان ۱۳۲؛ فهرستواره منزوی ۴۷۶/۷]

شرح و حواشی:

۱- سراج المتهجدین (مختصر)

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۱۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** و جعلنا الله ... من آفاته و جمیع المهلکات سالمین بمحمد و آله الطاهرین المعصومین سلام الله علیهم اجمعین.

خط:نسخ،کاتب=مؤلف،بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱۴۴گ، ۱۵ سطر (۶×۱۰)، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱۱ - ۲۰۶۶]

۲. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** باری خلاصه کلام شخص مرائی یا سفیه وبی ادراک است ویا اعتقاد بصفات کامله خداوند متعالی نخواهد داشت اعاذنا الله من شر الریا و السمعة و من وسواس الشیطان و النفس الامارة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۳ ذیحجه ۱۲۶۵ق، جا: مشهد رضوی تحت بقعه امام رضا؛ مصحح؛ تملک: ابوالقاسم بن جعفر بن علاء الدین حسینی واعظ یزدی در ۸ رجب ۱۲۶۷ با مهر «عبده ابوالقاسم الحسینی»؛ جلد: تیماج سیاه، ۱۵۲گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۲]

۳. مشهد؛ میبدی؛ شماره نسخه:۴۷۳

آغاز: برابر ؛ **انجام:** و با اعتقاد به صفات کامله خداوند متعال نخواهد داشت، اعاذنا الله من شر الریاء و السمعة ...

خط: نسخ، کا: حسین بن حاج حسن خاوری، تا: ۱۳ رجب ۱۲۶۶ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۲۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۵سم [ف: ۲ - ۱۴۸]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۳۳۰۷
آغاز: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۷۰ق، جهت بشیرالدوله اسماعیل خان؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج قرمز، ۲۴۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۹×۱۶سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۱]
۵. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۱۴۱/۴-۵۸۲۷
خط: نسخ، کا: عبدالرحیم بیارجمندی، تا: ۱۲۷۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۱۸ سطر، قطع: بغلی، [آستانه قم: ۱۲۷]
۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۷۶۹
آغاز: برابر؛ **انجام:** و یا اعتقاد بصفات کامله خداوند متعال نخواهد داشت، اعاذنا الله من شر الریاء و السمعة ...
خط: نستعلیق و دعاها نسخ معرب، کا: میرزا حیدر علی مشهور به آقا بابا، تا: سه‌شنبه ۱۱ رجب ۱۲۸۰ق؛ مهر: «صادق بن محمد حسن» (بیضی)، «عبده آقا بابا بن محمد الحسینی» (بیضی)، «الراجی حیدرعلی الحسینی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۷ - ۳۲۷]
۷. گلپایگان؛ مسجد جامع گلپایگان؛ شماره نسخه:۱۱
خط: نسخ و نستعلیق، کا: محمد جواد بن آقا رضا گلپایگانی، تا: دوشنبه ۱۸ رجب ۱۲۹۱ق؛ ۸۳گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [کتابخانه‌های گلپایگان: ف: - ۱۹۴]
۸. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۲۹۳
آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول [نشریه: ۷ - ۱۷۷]
۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۴۱۹۲/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** خلاصه کلام شخص مرائی یا سفیه و بی ادراک است و یا اعتقاد به صفات کامله خداوند متعال نخواهد داشت اعاذنا الله من شر الربا و من وسواس الشیطان و النفس الامارة.
خط: نسخ، کا: محمدعلی بن احمد حسینی کاشانی، تا: قرن ۱۴؛ با ۴ برگ جدول تشخیص ساعت اجابت دعا؛ کاغذ: فرنگی، ۶۵گ(۱ر-۶۵ر)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۶سم [ف: ۳۵ - ۷۶۷]

● سراج المتهجدین / کلام و اعتقادات / عربی
serāj-ol-motahajjedīn

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۲۱۳/۱
آغاز: قط حتی یأخذ علیه الاقرار لله عزوجل بالعبودیة؛ **انجام:** و سأجز فی ذلک کتاباً بمشیة الله و عونه ان شاء الله تعالی. تم الکتاب بعون رب الارباب اللهم احفظنا من العذاب ... اللهم اغفره ولوالدیه و لجیمع المؤمنین و المؤمنات
خط: نسخ، کا: عمادالدین بن الحسن الحسینی، تا: محرم ۹۸۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: عبده محمد الحسینی؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج سرخ، ۵۱ص (۱-۵۱)، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۲×۱۷/۵سم، [ف: ۱۱ - ۲۲۶]

● سراج المتهجدین (مختصر) / دعا / فارسی
serāj-ol motahajjedīn (mx.)
وابسته به: سراج المتهجدین؛ فاضل بسطامی، نوروز علی بن محمد باقر (۱۲۲۷-۱۳۰۹)

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۱۳۲/۴
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج تریاکی، ۳۱ص(۹۶-۱۲۶)، ۱۶ سطر، [سنا: ف: ۲ - ۱۲۷]

● سراج المجالس / - فارسی
serāj-ol-majāles

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۷۴۷۱
بی‌کا، بی‌تا؛ اهدایی: مهدی سراج انصاری، ۱۳۸۷/۲/۳۱ [رایانه]

● سراج المحتاج / دعا / عربی
sirāj-ul muḥtāj
طوسی مشهدی، محمد بن حسن، - ۱۲۵۷ قمری
tūsī mašhadī, mohammad ebn-e hasan (- 1841)
تاریخ تألیف: جمعه ماه هشتم ۱۲۰۸ق
در سه «شمع» در خواص الواح و دعاها.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۷۸۶
آغاز: بسمله، بعد حمدالله علی آلائه ... یقول محمد بن الحسن المشهدی ... هذه وجیزة عزیزة الفتها فی غایة الابتهاج و سمیتها بسراج المحتاج ... و رتبت المجموع علی ثلثة شموع؛ **انجام:** فالمتوسط فی التاسع فتفطن بذلک و قس علیه باقی الطریق للبواقی تمت الوجیزة فی یوم الجمعة ... حرره (صح)
خط: نسخ، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۱۵ رجب ۱۲۸۲ق؛ با هشت جدول؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱/۶سم [ف:۱-۲۶۸]

● سراج المحتاج فی السیر و السلوک بلا اعوجاج / عرفان و تصوف / فارسی
serāj-ol mohtāj fe-s sayr va-s solūk be-lā e‘vejāj
وفائی شوشتری، فتح الله بن حسن، - ۱۳۰۴ قمری
vafā’ī šūštarī, fath-ol-lāh ebn-e hasan (- 1887)
مجموعه مکاتیب و نامه‌های عرفانی و معنوی است که به خواهش یکی از دوستان سالک و رهرو طریق الهی و برای راهنمایی او نگاشته شده است. مؤلف در لابه لای مطالب از اشعار مولوی و سروده‌های خود سود جسته است.
آغاز: ای دلا منزل فراتر برکن از این خاکدان ×× غیر قرب

دولت دیگر هر چه باشد خاك دان / گر بقا خواهی فنا باید شد اندر حسن دوست ×× کاین فنا باشد بقائی به زملك جاودان
انجام: وفایی را بخود مگذار مگذار ×× که هستم از خودی بیزار بیزار / بفضل خویشتن برگیر دستم ×× ... از غیر خود برخود شکستم
چاپ: بمبئی، سنگی، ۱۲۹۴ق، رقعی، ۴۰ص
[الذریعة ۱۶۱/۱۲؛ فهرستواره منزوی ۴۹۱/۶]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۴۵۵/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، کا: محمد جواد کشمیری، تا: ۱۲۹۴ق؛ نسخه برای چاپ سنگی آماده شده و در پایان رساله دو قطعه منظوم در ماده تاریخ طبع کتاب در سال ۱۲۹۴ق توسط محمد علی کشمیری (حامد) و حاجی عطاء الله صاحب مازندرانی آمده، در قسمت اول نسخه در برگهای ۱-۴۲ نسخه چاپ سنگی انیس الموحدین فاضل مهدی نراقی الصاق شده؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۰گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۳]

● **سراج المستبصرین** / فقه / عربی
sirāj-ul mustabṣirīn
کرمانشاهی، محمد مهدی بن محمد محسن، -۱۳۴۶ قمری
kermānšāhī, mohammad mahdī ebn-e mohammad mohsen (- 1928)
رساله مختصری است در عبادت مخالفین و معاملات آنها بعد از استبصار آنها؛ که آن را به امر پدرش نگاشته است؛ دارای «مقدمه» و سه «باب» و «خاتمه»: المقدمة: فی اثبات التکلیف علی الکفار و المخالفین؛ باب ۱. ابطال عبادات الکفار و الخالفین؛ باب ۲. فی أن المخالف اذا استبصر هل یجب علیه اعادة عباداته أم لا؟؛ باب ۳. أحکام عبادات المخالف؛ الخاتمة: فی الحکم باسلام المخالفین اذا لم ینکروا ضروریاً.

کرمانشاه؛ فیض مهدوی (کتابخانه)؛ شماره نسخه:بدون شماره
آغاز: الحمدلله الذی هدانا لهذا و ما کنا لنهتدی ... أما بعد، فهذه رسالة فی کیفیة عبادات المخالفین؛ **انجام:** و یلحق بالناصب فی سائر الأحکام الفرق المحکوم بکفرهم ممن انتحل بنحلة الاسلام کالخوارج و من ضاهاهم من کفار ملتنا
بی‌کا، بی‌تا؛ دو نسخه در یك مجلد، اولی مسوده و دیگری مبیضه است [تراثنا: س۲ش۴ - ۳۳]

● **سراج مصلی** / فقه / فارسی
serāj-e mosallī
وابسته به: خلاصة الفقه الکیدانی = مطالب المصلی؛ نسفی کیدانی، لطف الله (-۹۰۰)
تاریخ تألیف: ۱۰۰۶ق
قصیده‌ای است نونیه از کیدانی (؟) در صد و پنجاه و دو بیت دارای یك «مقدمه» در انواع حکم‌ها و هشت «باب» در احکامی که نماز به آنها محکوم می‌گردد، بدین گونه: فرض، واجبات، سنن، مستحبات، مباحات، محرمات، مکروهات، مفسدات.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۳/۱
آغاز: الحمدلله رب العالمین ... اعلم أن العبد مبتلی بین أن یطیع الله تعالی فیثاب و بین أن یعصیه فیعاقب. بعد از ثنا و حمد جهان آفرین و جان ×× گویم نعت احمد هادی انس و جان؛ **انجام:** تاریخ (اظهر) است که یعنی نشان دهید ××این نسخه را زراه کرم بر جهانیان / از مؤمنان مراست امید دعای خیر ×× شاید کند قبول خداوند مهربان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: شنبه ۱۸ ذیحجه ۱۲۵۵ق؛ مهر: «سلطان محمود» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴گ(۱پ-۱۴پ)، ۱۳ سطر، اندازه:۱۰× ۱۶سم [ف: ۲ - ۱۵۴]

● **سراج المصلی و بدر المبتدی و المنتهی** / فقه / عربی
sirāj-ul-muṣallī wa badr-ul-mubtadī wa-l-muntahī
رساله کوتاهی است در واجبات وضو و نماز و آداب و سنن نماز که مؤلف از کتاب‌های فقهی نظیر محیط، مبسوط، فتاوی کبری، فتاوی ناصری، صلوة مسعودی و ... انتخاب نموده است. این کتاب در ۸ «فصل» برگزار شده است.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۱۹/۱-۱۴/۱۶۹
آغاز: الحمدلله رب العالمین و العاقبة للمتقین و الصلوة والسلام علی محمد رسوله علیه الصلوة و السلام و آله اجمعین اعلم اسعدك الله فی الدارین ذکر فی الفتاوی الکبری و الفتاوی الناصری؛ **انجام:** الفصل الثامن فی بیان مفسدات الصلوة و هی اثنان و اربعون الاول التکلم ... فانقطع عذره هنیه یسیر وازری المتیمم اوقد علی استعماله و کان اتینا فتعلم سورة. تم
خط: نسخ، کا: محمدبن علی، تا: ۱۱۹۴ق؛ جلد: مقوا، ۱۵گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۳×۱۸سم [ف: ۴ - ۲۲۸۹]

● **سراج المعرفة و منهاج الطریقة فی شرح مصباح الشریعة** / شرح حدیث / فارسی
serāj-ol ma‘refa va menhāj-ot tarīqa fī š.-e mesbāh-oš šarī‘a
روغنی قزوینی، محمد صالح بن محمد باقر، - ۱۰۷۵ قمری
rūqanī qazvīnī, mohammad sāleh ebn-e mohammad bāqer (- 1665)

وابسته به: مصباح الشریعة و مفتاح الحقیقة؛ جعفر بن محمد (ع)، امام ششم (۸۰-۱۴۸)

شرح و ترجمه‌ای است به فارسی از کتاب «مصباح الشریعة» که به امام صادق منسوب شده و گویا از شفیق بلخی باشد. شارح محمد صالح بن محمد باقر قزوینی روغنی شارح نهج البلاغه است.

آغاز: بسمله. حمدله ... بعد بر ضمایر ارباب بصائر پوشیده نماند که کتاب مستطاب مصباح الشریعه و مفتاح الحقیقة منسوب بحضرت ... صادق ... دریست فاخر ... و این فقیر حقیر محمد صالح بن محمد باقر قزوینی ... آن کلمات را بلغت فارسی ترجمه کردم ... و مسمی شد به سراج المعرفة و منهاج الطریقة.

[الذریعة ۱۲۸/۱۴؛ فهرستواره ۴۷۷/۷]

تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۵۵۸/۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** از اشتغال بآنچه قاطع طریق است بجناب او پاک ساز.

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: آغاز قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ خطزدگی‌ها و اضافات دارد، کسی بر پشت کتاب نوشته است که: مصنف شقیق بلخی و شارح محمد صالح قزوینی است؛ تملک: علی بن مهدی خاکشایی در ۱۲۶۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۱۱۵گ(۹۲پ-۲۰۷پ)، ۱۵ سطر [ف: ۵ - ۱۰۰]

● سراج المفسرین / تفسیر / فارسی

serāj-ol mofasserīn

تفسیر مفصلی است بر قرآن کریم به ترتیب سوره‌ها. مؤلف ابتدا آیه را می‌آورد و پس از آن در بخش‌هایی با عناوین: «اما قرائت، اما تفسیر، اما اصل، اما ترکیب، اما استدلال» به تفسیر آن می‌پردازد و در ذیل برخی آیات پس از این بخش‌ها مطالبی را با عنوان «حکمت» می‌آورد. مؤلف در پایان جلد اول می‌گوید که مقصود وی از تألیف این کتاب آن بود که کتابی در نزدش باشد تا در حال احتیاج بدان مراجعه نماید. همچنین او در مقدمه این تفسیر از رساله «سراج الدین» خود که در آن عصمت انبیاء را اثبات نموده یاد می‌کند. جلد اول، از اول تفسیر تا آیه لا یکلف الله نفساً الا وسعها از سوره بقره.

قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۷۹-۵۲/۱۹

آغاز: کلام لفظی است چه متکلم کسی است که قائم باشد برو کلام

خط: نسخ، کا: گویا به خط مؤلف، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ در پایان نسخه قصیده‌ای در مدح دوازده‌ام از قوام (گویا قوام الدین سیفی قزوینی) که سید رضا بن سید احمد لاهیجانی تحریر نموده؛ ۲۵۰گ، ۲۹-۲۴ سطر، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۴ - ۲۲۹۰]

● سراج الملوک (منتخب) / گوناگون / عربی

sirāj-ul mulūk (mn.)

وابسته به: سراج الملوک و ابتهاج الصعلوک؛ طرطوشی، محمد بن ولید (۴۵۱-۵۲۰)

منتخبی است از سراج الملك با این عنوان‌ها: الباب الاول فی مواعظ الملوک، باب فی مقامات العلماء عند الامراء والسلاطین، باب فیما جاء فی الولاة والقضاة، باب فی فضل الولاة، باب فی الحاجة الی العلم، باب فی الحلم وباب فی اشیاء متفرقه.

تبریز؛ خادم حسینی؛ شماره نسخه:۶/۹

آغاز: بسمله هذا ما انتخب من سراج الملوک اسباب الاول فی مواعظ الملوک لقد خاب من کان حظه من الله الدنیا

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۸۹۵ق، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۱گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۳×۱۷/۵سم [اوراق عتیق: ۱ - ۸۵]

● سراج الملوک و ابتهاج الصعلوک / اخلاق / عربی

sirāj-ul-mulūk wa ibtihāj-uṣ-ṣu'lūk

طرطوشی، محمد بن ولید، ۴۵۱ - ۵۲۰ قمری

tartūšī, mohammad ebn-e valīd (1060 - 1127)

تاریخ تألیف: ۵۱۶ق

شصت و چهار «باب» است در اندرز و تاریخ گروهی از پادشاهان و بزرگان و داستان‌هایی از دانشمندان و چگونگی پادشاهی و آنچه پادشاهان بدو احتیاج دارند و آدابی که پادشاهان و وزیران باید آنها را مراعات کنند و بعضی از صفات اخلاقی زشت و پسندیده و حقوقی که از سلطان بر رعیت و از رعیت بر سلطان می‌باشد و چگونگی مملکت‌داری و وظایف ولات و کارگردانان و بعضی از آنچه که در جنگ به کار آید و قضا و قدر و پندهای کوتاه. این کتاب چنانچه در مقدمه‌اش آمده به نام امیرالمؤمنین ابا عبدالله محمد الامین نوشته شده است، و بنا به گفته کشف الظنون (۹۸۴/۲) به نام امیر ابا عبدالله محمد الاموی نگاشته شده است.

آغاز: الحمدلله الذی لم یزل و لا یزال و هو الکبیر المتعال خالق الاعیان و الاثار و مکور النهار علی اللیل و اللیل علی النهار ...

چاپ: السعودیة، دار المنهاج، الطبعة الاولی، ۱۴۳۰ق، ۷۰۰ صحیفة

[دائرة المعارف بزرگ، ج ۲، ص ۶۵۵-۶۵۶]

شرح و حواشی:

۱- سراج الملوک (منتخب)

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۴۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** و من کان متوقعا لم یلف متوق عالم و من لم یشعر نفسه ما

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۷؛ افتادگی: انجام [الفبائی: - ۳۰۶]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۶۲۴

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۹؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ یادداشتی از زین العابدین کلینی صحاف شیرازی به تاریخ ۲۵ ذیحجه ۱۳۶۶؛ جلد: مقوایی، ۱۰۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۲۷ - ۹۰]

۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۳۲/۱۱

آغاز: «من کتاب سراج الملوك لابی بکر الطرطوشی. یقول فی الحکما کانوا فی حسن شبهتهم بحفظ تلك الاصول الفاسدة کمن زخرف کنیفاً

منتخب؛ خط: نسخ تحریری، کا: محمد بن علی بن حسن جباعی، تا: شنبه ۱۸ شوال ۸۵۲ق، پس از آن «نقل من خط الشیخ جلال الدین الکریخی (؟) تغمده الله برضوانه»؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن بنفش، ۱ص(۴۹)، اندازه: ۱۸/۲×۲۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۳۸۳]

۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۳۸۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** فهذا ما اردنا أن نملیه فی هذا الکتاب فاکتبوا أنفاسه ان ذا الانفاس مما تکتب.

خط: نسخ، کا: محمد بن ناصر بن حبیل بن المهتز الستر، تا: پنج‌شنبه ۵ جمادی الاول ۱۲۶۴ق؛ مجدول، با قصیده‌ای عربی از شیخ حسین بحرانی که در مدح شاهزاده عبدالباقی میرزا بن مؤید الدوله فرمانفرمای فارس سروده؛ تملك: احمد بن محمد علی، علی بن خلیفة ابن سلیمان آل خلیفة ملك البحرین؛ جلد: تیماج سرخ، ۱۳۶گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۲۲×۳۳سم [ف: ۱ - ۳۹۹]

← سراج المناسک (ترجمه) ⟵ سراج المناسک (ترجمه)

● **سراج المناسک (ترجمه)** / فقه / فارسی

serāj-ol manāsek (t.)

ساوجبلاغی، محمد بیگ بن موسی خان

sāvajbolāqī, mohammad beyg ebn-e mūsā xān

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۵۲۷

ترجمه سراج المناسک شیخ اسماعیل مجاور؛ بی‌کا، بی‌تا [د.ث. مجلس]

● **سراج المناهج** / کلام و اعتقادات، فقه / فارسی

serāj-ol manāhej

نجم ثانی، محمد باقر، - ۱۰۴۷ قمری

najm-e sānī, mohammad bāqer (- 1638)

اهدا به: ابوالمظفر شهاب الدین محمد صاحبقران ثانی شاه جهان (۱۰۳۷-۱۰۶۸ق)

تاریخ تألیف: ۱۰۳۷ق؛ محل تألیف: هند

این کتاب دائرة المعارفی است در کلیات علم کلام و فقه و شامل یک «مقدمه» و دو «مقصد» است: مقدمه شامل سه «فصل»: ۱) تعریف علم، ۲) بیان فضلیت علم، ۳) بیان اشرفیت علم کلام بر سایه علوم؛ مقصد ۱. دارای پنج «مطلب»: ۱) اثبات واجب الوجود و بیان قدرست و اختیار و سایر صفات ثبوتی، ۲) بیان صفات سلبی و بیان آنکه افعال عباد به قدرت ایشان است یا با ایجاد واجب تعالی، ۳) بیان نبوت حضرت خاتم النبیین و دفع شبه و ذکر معصوم بودن انبیاء (ع)، ۴) اثبات امامت و ذکر اختلافی که امت را در آن واقع شده، ۵) اثبات معاد جسمانی و روحانی و بیان اختلافی که در آن واقع شده و رد شبهه منکرین؛ مقصد ۲. مسائل فرعیه که شامل بیست و چهار «مقاله»: ۱) بیان طهارت، ۲) بیان نمازهای سننی و واجبی، ۳) بیان زکوه، ۴) بیان خمس، ۵) بیان صوم واجبی و سنتی، ۶) بیان آداب حج و شروط وجوب و اقسام آن، ۷) بیان جهاد، ۸) بیان بنده آزاد کردن و احکام آن، ۹) بیان سوگند خوردن و نذر کردن و کفاره دادن، ۱۰) بیان وقف کردن، ۱۱) بیان تجارت کردن و شفعه گرفتن و احکام آن، ۱۲) بیان اجاره گرفتن و شروط و لواحق آن، ۱۳) بیان رهن کردن و غصب نمودن و احکام آن، ۱۴) بیان شرکت کردن و مضار به نمودن و احکام آن، ۱۵) بیان عاریه گرفتن و امانت سپردن و ودیعت و احکام آن، ۱۶) بیان وصیت کردن و احکام آن، ۱۷) بیان نکاح دایمی و ملك یمین و لواحق آن، ۱۸) بیان طلاق و خلع و مبارات و ظهار وعده زنان و احکام آن، ۱۹) بیان در ذکر اطعمه و اشربه، ۲۰) بیان در صی کردن و شرط ذبح حیوانات و حلال و حرام آنها، ۲۱) بیان در احکام مواریث، ۲۲) بیان در قضایا برسیدن و آداب آن، ۲۳) بیان حدودی که در شرع مقرر است به جهت زنا و لواط و دزدی و غیره، ۲۴) بیان خون بهای آدمی و خون‌بهای قطع اعضا. مؤلف از دو تألیف دیگر خود: یکی ترجمه فارسی السرا لمکتوم و دیگری ترجمه ذخیره اسکندری (۱) در دیباچه یاد کرده است. (عبدالحسین حائری)

آغاز: ستایش مبرا از گنجایش حصر وعد و نیایش معرا از آلایش ... اما بعد چنین گوید اقل عبادالله الملك الغنی محمد باقر نجم ثانی که مطلب اعلی و مقصد اقصی باجماع ارباب مذاهب و ...

انجام: وقت مطالبه دیت هنگامیست که سال به اتمام رسیده باشد. تمت النسخه الشریفه علی ید مؤلفها و مسودها اقل عبادالله الملك الغنی محمد باقر نجم ثانی ...

[فهرستواره منزوی ۳۴۳/۹]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۷۹۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، ۷۶۶ص، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴سم [ف: ۱۰ - ۱۷۸۱]

۲. تبریز؛ تربیت؛ شماره نسخه:۲۱۶

شامل مقدمه و مقصد اول است؛ بی کا [ف: - ۸۶]

● **السراج (منتخب)** / کیمیا / عربی

as-serāj (mn.)

رساله‌ای است در کیفیت ساختن اکسیر و دیگر اعمال کیمیاگری با مباحث ذیل: حجر مکرم، ماء مقطر، حجر ابیض، در جوهریات سته، در طرح اکسیرحمرة، در تضعیف اکسیر، در اقسام تضعیف اکسیر حمرة، در تضعیف اکسیر، در اقسام تضعیف اکسیر حمرة، در اسرار حجر کریم. اگر چه بر فراز رساله نام آن «منتخب السراج المنیر» نوشته شده اما با توجه به اینکه رساله‌ای در علم کیمیا با این نام معرفی نشده بنابراین احتمال دارد رساله حاضر منتخبی از کتاب «سراج الظلمة» یحیی بن ابی بکر برمکی در علم کیمیا باشد که در کشف الظنون (۹۸۳/۲) معرفی شده و بعید هم نیست رساله حاضر منتخبی از «انوار الاحجار» شیخ علی بن خسرو ازنیقی در کیمیا باشد.

تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۴۶۵/۱

آغاز: احمده بحمده مصلیا علی حبیبه احمده و آله و بعد فهذه منتخب ... و اعلم انک اذا عرفت الحجر المکرم؛ **انجام:** بثلاثة امثالها من الماء الالهی فانه ینقلب الی اکسیر الحمرة

خط: نستعلیق، کا: میرزا قاسم بیک اخگر، تا: ۱۳۲۸ق، جا: حیدرآباد؛ کاغذ: هندی، جلد: پلاستیک ابری مشکی با روکش کاغذی، ۳گ (۲پ-۴)، ابعاد متن: ۱۴×۲۶، اندازه: ۲۱×۳۴سم [ف: ۱۲ - ۲۹۴]

← سراج منیر ⟵ دیوان کرهرودی
← سراج منیر ⟵ سراج المنیر
← السراج المنیر ⟵ شمس المنیرة

● **سراج منیر** / عرفان و تصوف / فارسی

serāj-e monīr

عزلتی خلخالی، ادهم، - ۱۰۵۲ قمری

'ozlatī xalxālī, adham (- 1643)

بیست و هفتمین کتاب و رساله عزلتی است در بعضی آداب جهانداری و تشویق به عبادات و طاعات و عمل به ریاضات برای سالکان راه حق، به نظم و نثر و تضمین جمله‌هایی از آیات و روایات، در سه کتاب: ۱. عدالت و آیین جهانداری خاص و عام؛ ۲. عبادات و طاعات و توابع آن؛ ۳. خواص ریاضت و قناعت و فیوضات و فتوحات.

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۶۳/۵

آغاز: تازه بتازه بر روح پر فتوح اقدس ارفع اطهر اعظم انور خیر البشر؛ **انجام:** و خاتمت نیکو همه را از این دار دنیا بسرای عقبی راهی سازد که اکرم الأکرمین و ارحم الراحمین است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۴۶ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوایی، ۵۸گ (۱۰۱ر-۱۵۸ر)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۲۰سم [ف: ۵-۳۹۷]

● **سراج المنیر = لمعات = لوامع = سراج منیر** / ادبیات، اخلاق / فارسی

serāj-ol monīr = loma'āt = lavāme' = serāj-e monīr

کاشف شیرازی، محمد شریف بن محمد، ۱۰۰۱ - ۱۰۶۰ ؟ قمری

kāšef-e šīrāzī, mohammad šarīf ebn-e mohammad (1593 - 1650)

تاریخ تألیف: جمعه پایان ربیع الاول ۱۰۳۲ق

کتابی اخلاقی و ادبی است، به نظم و نثر که با عباراتی شیوا نگارش یافته؛ در بیست «لمعه» و یک «خاتمه»: ۱. شرایط ادب؛ ۲. اظهار حیا؛ ... ۴. مناقب عدل؛ ۵. محامد احسان؛ ۶. حلاوت صبر؛ ۷. عذوبت عشق؛ ۸. چاشنی محبت؛ ۹. مکارم سخاوت؛ ۱۰. محاسن شجاعت؛ ۱۱. مراعات صحبت؛ ۱۲. مرارت ادبار؛ ۱۳. نتایج خواموشی (خاموشی)؛ ۱۴. عزت قناعت؛ ۱۵. آلت طمع؛ ۱۶. ثمره فتوت؛ ۱۷. حسن تدبیر؛ ۱۸. شامت ظلم؛ ۱۹. مذمت خدعه؛ ۲۰. ملامت حسد.

آغاز: بسمله ستایش کریمی را که حلیه خلقش زیوریست زیبنده و رشحه حجتش گوهریست ارزنده

انجام: درین دم که هستیم باشیم شاد ×× که خواهیم این روز را کرد یاد

چاپ: این کتاب با نام همین مؤلف محمد شریف بن شمس الدین محمد مازندرانی نخستین بار به سال ۱۲۶۱ق در تهران سپس به سال ۱۲۶۵ق و ۱۳۰۶ق در بمبئی هند و آنگاه در سال‌های ۱۲۷۰، ۱۲۸۳ و ۱۳۱۴ق در تهران به صورت سنگی چاپ شده است.

[الذریعة ۱۶۱/۱۲ و۱۶۲؛ نسخه‌های منزوی ۱۶۲۸/۲: نشانی ۶۹ نسخه؛ فهرستواره منزوی ۴۹۱/۶-۴۹۲؛ دنا، ج۶، ص ۷۴-۸۰]

۱. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۲۱/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ کاغذ: سمرقندی رنگین، جلد: مقوایی مشکی، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱ - ۳۰۷]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۷۹۹/۲

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن کربلائی محمد هریسی خوئی، تا: سه‌شنبه ۵ ربیع الاول ۱۰۴۴ق، برای محمد تقی بن عبدالرزاق؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن سیاه، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۷×۲۳/۴سم [ف: ۷ - ۴۹]

۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۰۹-۵۸/۱۵۹

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۵ شوال ۱۰۶۴ق؛ ۷۳گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۴ - ۲۲۹۱]

۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۴۵۳/۳

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه شعبان ۱۰۷۱ق، جا: لار؛ مجدول؛

کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۲۱۶ص (۱۱۰-۳۲۵)، سطور چلیپایی (۹/۵×۱۷/۵)، اندازه: ۱۹×۳۰سم [ف: ۹ - ۱۱۸۶]

۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۲۴/۱۸

آغاز و انجام: برابر

در ۲۰ لمعه است؛ خط: نستعلیق خوش، کا: محمد شفیع بن محمد قاسم کارزاری، تا: ۱۰۷۲ق؛ مجدول؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۷۵ص (۲۳۸-۳۱۲)، ۱۷ و ۲۰ سطر، اندازه: ۱۵×۲۷/۶سم [ف: ۱۷ - ۴۱۱]

۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۴

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: محمد محسن، تا: شعبان ۱۰۸۲ق؛ واقف: نائینی؛ ۵۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۴سم [ف: ۶ - ۴۳۳]

۷. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۱۹۰۲۳

کا: صدرالدین، تا: ۱۰۸۲ق؛ انتقالی از کتابخانه پهلوی - مجموعه نوازی؛ اندازه: ۱۰/۳×۱۷/۳سم [رایانه]

۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۷۷/۲۴

من سراج المنیر؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۰۸۳ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۲ص (۲۱۹-۲۲۰)، اندازه: ۱۴/۳×۲۳/۵سم [ف: ۲۹/۱ - ۵۳۸]

۹. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۳۳۲۵

انجام: و علاج این حادثه آدمی را بر وجه اکمل آن است. که دل بر هیچ

خط: نستعلیق، کا: عبدالائمة بن عبدالحسین بن عبدعلی نجفی، تا: ۱۰۸۳ق؛ افتادگی: انجام؛ دارای سرلوح، مجدول زرین؛ اهدایی: وزیری؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوایی روکش کاغذ ابری، ۵۴گ، ۲۴ سطر (۵/۵×۱۱/۵)، اندازه: ۸×۱۳/۵سم [ف: ۵ - ۱۶۱۵]

۱۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۹۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: برخوردار بن میرزا علی، تا: ۱۰۸۵ق؛ مجدول؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج قرمز، ۸۸گ، ۱۲ سطر (۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۰/۵×۱۸/۵سم [ف: ۶ - ۲۶۵]

۱۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۹۵۱/۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰۸۸ق؛ مجدول محرر، رکابه‌دار؛ مهر: «فرج الله الحسینی» (بیضی)، «محمد چراغ دین ... ۱۱۵۴» (مستطیل)؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۱ص(۴-۹۴)، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۳×۲۳/۵سم [ف: ۴۴ - ۱۵۲]

۱۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۷۱۸/۳

خط: نستعلیق، کا: احمد، تا: ۳ جمادی الثانی ۱۰۹۱ق؛ جلد: روغنی مذهب، ۴۶گ (۶۱پ-۱۰۶پ)، ۱۷ سطر [ف: ۳۷ - ۲۴۵]

۱۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۴۷/۱

از برگ چهار به بعد نیز چند صفحه کسر دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۲۵ جمادی الثانی ۱۰۹۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۳۳گ، ۱۹ سطر (۱۱×۲۰)، اندازه: ۱۸×۲۹سم [ف: ۱ - ۳۶۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۲۴۷

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ - ۳۵]

۱۴. سبزوار؛ صد و بیست و پنج نسخه؛ شماره نسخه:۱۰۰

خط: نستعلیق تحریری، کا: کریم الله فراهانی، تا: جمادی الاول ۱۰۹۲ق، به فرمایش میرزا محمد نصیر؛ مهر: «یا امام محمد تقی» (مربع)، «عبده الراجی مهدی» (بیضی)؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [اوراق عتیق: ۲ - ۴۰۲]

۱۵. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۸۲۲/۲

خط: نستعلیق، کا: علی اصغر بن حاجی محمد سعید، تا: شعبان ۱۰۹۶ق، جا: قزوین؛ سطور چلیپایی، قطع: ربعی [نشریه: ۷ - ۲۵۸]

۱۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۸۵۲/۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** زهی سعادت بخت و فیروزی اقبال که له معاضدت توفیق و به همت ارباب نظر در طی این نامه نامی توسن خامه سستی نکرد و قطع این بیابان نمود. تمت الکتاب بعون رب الارباب.

کامل؛ خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: شعبان ۱۰۹۷ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۶۸ص (۸۴-۱۵۱متن)، اندازه: ۱۶/۱×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۱۲۵]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** که او درین دعوی کاذبست ...

خط: نستعلیق متوسط، کا: محمد مقیم کاتب کرمانی، تا: پنج‌شنبه ۱۷ شوال ۱۰۹۸ق؛ پس از این ۱۳ صفحه شامل مقدمه به نثر متکلف بر سفینه و جنگی و ابیاتی از صائب و «خطبه نورس» از ملا ظهوری ترشیزی «۳» و غیرها ضمیمه است، دارای سرلوح مرصع، مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۶۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ - ۴۳۴]

۱۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۸۴۴/۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نام رساله را در عنوان و در دیباچه محو کرده «سراج المنیر» نوشته‌اند، و در خاتمه رساله نگارنده محمد بن شمس الدین مجید شریف و تاریخ نگارش آدینه اواخر ربیع الاول ۱۰۳۰ یاد شده؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن قهوه‌ای، اندازه: ۱۳/۳×۲۳/۵سم [ف: ۷ - ۸۳]

۱۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۵۵/۱

آغاز: خصم ناشی شود نوع اکمل خواهد بودن چه بعد از اطلاع هر آئینه اندیشه؛ **انجام:** برابر

از شجاعت شروع می‌کند و شجاعت بایستی «لمعه» دهم آن کتاب باشد، زیرا بعد از آن «لمعه یازدهم» در مراعات صحبت می‌آید و بعد از آن بقیه لمعات چنین‌اند: لمعه ۱۲. «در مرارت ادبار»، ۱۳. «در نتایج خاموشی»، ۱۴. «در عزت قناعت»، ۱۵. «ذل طمع»، ۱۶. «در ثمره فتوت»، ۱۷. «در حسن تدبیر»، ۱۸. «در شآمت ظلم»، ۱۹. «در مذلت خدعه»، ۲۰. «در ملامت حسد»؛ خط:

نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی، تیماج تریاکی، ۲۴ص(۱-۲۴)، ۲۱ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۱/۵×۱۹سم [ف: ۶ - ۷۰۳]

۲۰. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۱۴۳/۵

آغاز و انجام: برابر

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ ۹گ (۶۱ر-۶۸ر) [ف: ۵ - ۱۰۰]

۲۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۰۷۶/۱۷

آغاز و انجام: برابر؛ تمت الکتاب الموسوم به سراج المنیر فی (نیمه ذیقعده ۱۰۴۹).

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ نام کتاب در دیباچه آمده؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن آلبالویی، ۲۲گ (۴۶پ-۶۷ر)، ۲۶ سطر، اندازه: ۱۵× ۲۳/۹سم [ف: ۷ - ۲۰۰]

۲۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۸۶۴/۵۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: روغنی مذهب، ۴۲ص(۱۰۱-۱۴۲)، سطور چلیپایی (۱۳/۵×۲۳/۵)، اندازه: ۱۷×۲۸سم [ف: ۱۴ - ۳۸۸۶]

۲۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۹۰۸۷/۷۲

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ کهن معرب، بی‌کا، تا: با تاریخ قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۲۷گ(۱۳۷پ- ۱۶۳ ر)، اندازه: ۱۵/۱×۲۸/۴سم [ف: ۲۹/۲ - ۷۳۷]

۲۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۴۴۳/۱

بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول مذهب، ۳۷ص(۱-۳۷)، اندازه: ۲۰×۳۲سم [ف: ۳۶ - ۳۷۷]

۲۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** و رابطه قرابت نه لباسیست که بعف شایدش غضب نمود که گفته اند: بیت: داغیست غم عشق که بر خود نتوان بست ×× با سور ...

خط: نستعلیق ممتاز، بی‌کا، تا: احتمالاً قرن ۱۱؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۲۲ص، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴۵ - ۱۳۹]

۲۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۴۹۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد که خواهیم این روز را کرد یاد ... که هستی را نمی‌بینیم بقایی

از اول نسخه تا اواسط لمعه اول (حدود ۲ برگ) افتادگی دارد و یک صفحه از مقدمه آن با تحمید مغایر نونویسی شده؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۱؛ افتادگی: آغاز؛ اهدایی: رهبری، مهر۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج، ۶۲گ، ۲۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۹۰]

۲۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۲۲

آغاز: پس کیسه زر گرفتند چندانی توقف نمود که ایشان برفتند؛ **انجام:** لمعه ۲۰ در ملامت حسد ... الحریص محروم و الحاسد مغموم. مرد حسود از سراب.

ادامه رساله پانزدهم همین مجموعه است؛ خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱۰۰ق؛ جلد: گالینگور بنفش، ۸ص (۱۸۵-۱۹۲)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ - ۴۲۵]

۲۸. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۷۱۹/۳۸

آغاز: برابر **انجام:** قل بفضل الله و برحمته ... هو خیر مما یجمعون.

در فهرست با عنوان «رساله عرفانی» و ناشناس آمده؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: ترمه، جلد: رویه میشن سیاه، ۱۱گ (۷۴پ-۸۴ر)، اندازه: ۱۷/۲×۲۸/۲سم [ف: ۸ - ۷۱]

۲۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۲/۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** هر کس ز تو امروز بگرداند رو ×× فردا به کدام دیده بیند رویت. اسد الله الغالب امیر المؤمنین علی بن ابی طالب علیه السلام.

این نسخه تنها دیباچه کتاب را دارد؛ خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ کاغذ: نیلی، جلد: میشن قهوه‌ای مذهب، ۱ص (۱۳۱حاشیه)،سطور چلیپایی،اندازه:۱۶/۴×۲۸/۳سم[ف:۲۹/۱- ۴۰۶]

۳۰. تهران؛ لغت نامه دهخدا؛ شماره نسخه:۵۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج مشکی، قطع: ربعی [نشریه: ۳ - ۲۱]

۳۱. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۵۴۹۷-۲۷/۱۶۷

آغاز: د ردل از تو گین نگیرم وسلام از تو باز نگیرم در نمازت به دعا یاد آورم اگر خدا مرا به بهشت برد بی تو نروم؛ **انجام:** بداغ فراقش سوزم به که بماتمش نشینم واز دوریش اشک ریزم بهتر که درمصیبتش ... پس از آن آنست متصرف شود واین زن کاذب است تمت.

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۲۳گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ - ۲۲۹۱]

۳۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۱۲۲-۱۶/۱۳۲

آغاز: نظم درش ... امید آشنا ... با خود صحبتی می‌داشتم که ناگاه ... گشود ودرون آمد بارخی چون شعله فتنه انگیز ولی چون؛ **انجام:** درحسن تدبیر عقل و نفس ناطقه چون مرد از ممر کسب معیشت و تدبیر منزل ... و مصائب و شدائد و ظهور مال و غضب سررشته این مهم از دست نگذارد

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول؛ جلد: مقوایی، ۴۱گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۹۲]

۳۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۳۵

آغاز: مجنون تو کوه را زصحرا نشناخت ×× دیوانه عشق تو سر ازپا نشناخت؛ **انجام:** آیینه سکندرش جام جم گوهر بی قیمتش تحفة العراقین و قیمت یک گوهرش ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۹۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۲]

۳۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۰۰۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** فاید هما بمزید التأیید والامتنان بحق عین

الاعیان محمد وآله واخوانه من ذوی العیان
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مصحح؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۴۵گ، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۱×۲۱سم [محدث ارموی مخ: ۳ – ۱۱۸۹]

۳۵. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۶۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** تحیات بی پایان خصوص شیر بیشه شریعت کشتی لجه طریقت ماه فلک هدایت اختر برج ولایت اسدالله الغالب غالب کل غالب امام المشارق والمغارب علی بن ابی طالب علیه الصلوات والسلام
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲، حسب امر میرزا محمدهادی؛ مجدول مذهب، با سرلوح مزدوج، با کتیبه مذهب مرصع؛ جلد: مقوای زرد، ۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸/۵سم [ف مخ: ۱ – ۲۶۳]

۳۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۰۸۰

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸×۱۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۹۴]

۳۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۴۵/۱۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس بانگ بر کید که هان یاران چه می‌گویید ایان گفتند به عاریت.
خط: نستعلیق و شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۱۳ق؛ جلد: گالینگور بنفش، ۱۶ص(۷۹–۹۴)، اندازه: ۱۵/۶×۲۷/۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۲۴]

۳۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۶/۱۱

آغاز: بسمله، الحمدلله رب العالمین و الصلوة و السلام علی خیر خلقه محمد و آله اجمعین و العاقبة للمتقین، اما بعد چند کلمه ای است از کتب سراج المنیر، بیت، مجنون تو گوهر از صحرا نشناخت؛ **انجام:** خلیفه از آن اشاراتی فهمید بترک این مطلب فرمود که دست از کندن آن باز دارند و العلم عندالله. انجامه: و کتب مسئولا بینماه الدایره الفانیه محمد بن محمد یدعی باقر الداماد الحسینی، ختم الله له بالحسنی حامداً مصلیاً مسلماً
خط: نسخ، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۱۲۴ق؛ ۴گ (۴۷پ–۵۰پ) [ف: ۱۹ – ۱۱۳]

۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۳۶۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد که خواهیم این روز را کرد یاد ... که هستی را نمی‌بینیم بقایی
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۱۲۷ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۸۹]

مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۱۹۱/۴

همان نسخه بالا؛ ۵۱گ (۳۹پ–۸۹ر) [مؤید: ۳ – ۱۶۵]

۴۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۳۶۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ۲۹ جمادی الثانی ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج تریاکی، ۳۴گ، سطور چلیپایی (۸×۱۴)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ – ۳۳۳۳]

۴۱. قزوین؛ امام صادق؛ شماره نسخه:۶۸/۲

آغاز: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر شعبان ۱۱۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۲۲ سطر [ف: ۱ – ۴۱۰]

۴۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۴۶۵/۲

آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته خوش، بی‌کا، تا: ۱۱۷۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ ۵۵گ (۷۴پ–۱۲۸ر) [ف: ۵ – ۱۰۱]

۴۳. مراغه؛ مسجد شیخ بابا؛ شماره نسخه:۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** مباش ایمن که این دریای پرجوش ×× نکرده است آدمی خوردن فراموش
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۸۵گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۷×۲۰سم [ف مخ]

۴۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۸۶۳۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** صفات مرضیه را ترک کند و آنکه منتظر نوش داروی ...
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ واقف: عبدالکریم اقدمی، ۱۳۷۲ش؛ کاغذ: شکری، جلد: مقوایی، ۳۶گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶× ۲۱/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۸۵]

۴۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۳۵۲/۱–۳۷/۱۴۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان فرمود: پس از آن تست متصرف شو که او در این دعوی کاذب القول است والله اعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲ و ۱۳؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ – ۲۲۹۱]

۴۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۰۷۷

خط: شکسته، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با یک سرلوح، مجدول مذهب؛ کاغذ: ترمه سپاهانی، جلد: میشن سرخ، ۹۱گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۸/۳×۱۳/۴سم [ف: ۳ – ۴۵۴]

۴۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۶۸۴/۱

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴۱گ (۱پ–۴۱پ)، ۱۹ سطر (۸/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۸ – ۲۴۳]

۴۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۰۹/۲ خوئی

آغاز: زهی مقاومت بخت و فیروزی اقبال و بمعاضدت توفیق و همت ازباب نظر در طی این نامی توسن این خامه سستی نکرد و قطع این بپایان نمود ... یوم جمعة اواخر شهر ربیع الاول سنه اثنی و ثلثین و الف؛ **انجام:** برابر
خط: نستعلیق، کا: محمدباقرپسر محمدعلی آشتیانی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ صفر ۱۲۰۰ق؛ افتادگی: انجام؛ نزدیک یک صفحه و نیم بر نسخه ۲۲۳۵ مجلس اضافه دارد این اضافه از مؤلف است و تاریخ فراغت از سراج المنیر «۱۱۳۲» قید شده این بخش اضافی پس از این بیت: «شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان

رسید»؛ کاغذ: اصفهانی شکری، جلد: تیماج مشکی، ۳۰۷ص(۴۲۶– ۷۳۲)، ۱۶ سطر [ف: ۷ – ۱۳۹]

۴۹. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۸۷۴/۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: غلام علی کرمانی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۴ سطر (۶×۱۵)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱۶ – ۱۱۷]

۵۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۴۹

انجام: شما هر دو ننگ مایه اید مرا آتش حسد به مرتبه ای سینه سوز است که اگر شخصی به من نیز چیزی بخشد از غصه هلاک شوم ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰/۵سم [ف: ۲۸ – ۴۸]

۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۲۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: سید محمد ابراهیم حسینی انجوری، تا: قرن ۱۳، جهت شکرالله خان نوری امیر دیوان؛ مجدول؛ جلد: پارچه‌ای ترمه، ۵۸گ، ۱۲سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۸سم [ف: ۲۸ – ۸۳]

۵۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۵۴۸۸

آغاز: ... عمرگاه حسود و شکوهش سبب اندوه خصم عنود، متاوعش [کذا] چراغ رستگاری و مخالفتش داغ شرمساری

خط: نستعلیق مایل به نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: آغاز؛ مهر: کتابخانه شخصی شیخ محمد صالح علامه حائری مازندرانی؛ جلد: مقوایی، ۱۲۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۲×۱۷/۵سم [ف: ۴۳ – ۱۲۳]

۵۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۷۸۴/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، کا: عزیز بن نعمة الله معلم فتح آبادی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: میشن سیاه، ۳۵ص (۲۳۶–۲۷۰)، ۲۵سطر، اندازه: ۲۰/۵×۳۱سم [ف: ۱۰ – ۲۲]

۵۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۷۹۹

آغاز: برابر؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد که خواهیم این روز را کرد یاد ... که هستی را نمی‌بینیم بقایی

خط: نستعلیق خوش، کا: علی بن حسن نوری، تا: قرن ۱۳؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج مشکی، ۶۴گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۹۰]

۵۵. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۵۶

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، تا: ربیع الاول قرن ۱۳، جا: تهران؛ سطور چلیپایی در متن و هامش [نشریه: ۲– ۸۴]

۵۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۷۸۱

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، کا: حبیب الله بن عبدالله همدانی، تا: قرن۱۳؛راسته و چلیپا،با سرلوح رنگین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۸۶گ، ۷ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۲۱۸]

۵۷. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۹۶

خط: شکسته، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۰۰ق و اندی [نشریه: ۲ – ۸۴]

۵۸. تهران؛ مینوی؛ شماره نسخه:۱۲۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ مجدول؛ قطع: رحلی [نشریه: ۶ – ۶۵۰]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۶۷۵

نسخه اصل: همان نسخه بالا؛ تملک: احتشام الملک به سال ۱۲۸۶ که سید احمد مجتهد کتاب را به وی هدیه داده؛ ۲۷۴ص [عکسی ف: ۷ – ۲۷۴]

۵۹. تهران؛ مفتاح؛ شماره نسخه:۱۰۸۶

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح؛ قطع: ربعی [نشریه: ۷ – ۱۷۷]

۶۰. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۱۵۴

آغاز و انجام: برابر؛ نسخه: بتاریخ روز بیست و ششم رمضان ۱۰۳۰ در نهایت اندوه و دلگیری با ضعف و ناتوانی بتضییع این اوراق پرداختم قدتم بحسن توفیقه

خط: شکسته نستعلیق خوش، کا: اسدالله متخلص به مخفی، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: تیماج مشکی، ۴۳گ، ۱۲ سطر (۵/۵×۱۳)، اندازه: ۱۳/۵×۲۰سم [ف: ۵ – ۲۰۷]

۶۱. یزد؛ کاظمینی؛ شماره نسخه:۳۶۷

انجام: که هنوز پی از بیغوله دبستان جهل بدر برده ام و در خارستان ... احسانت اکنون توقع از مشاطگان چهره سخن ...

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ افتادگی: انجام؛ ۵۴گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۲ – ۷۵]

۶۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۴۷

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ با سرلوح، مذهب، مجدول؛ کاغذ: هندی، جلد: تیماج سرخ، ۸۱گ، ۱۵ سطر (۵/۵×۱۰/۵)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: – ۷۴]

۶۳. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۳۶/۹–ف

نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛ بی‌کا، تا: ۱۲۰۱ق [فیلمها ف: ۱ – ۵۸۳]

۶۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۹۶۵۷

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق چلیپا، بی‌کا، تا: ۱۲۰۲ق؛ مذیل است به: ۱. صد پند لقمان حکیم، آغاز: «ای پسر خدای عزوجل را بشناس»، انجام: «اوست رستگاری دهنده و نجات بخشنده هر بنده بتاریخ یوم دوشنبه دوازدهم شهر جمادی الاول ۱۱۳۱ ارباب آقا رضا (کذ)» (ص۱۵۴–۱۵۸)، ۲. حکایت منظوم سالک و جنید در قالب قطعه در ۸۷ بیت، آغاز: «سالکی مر جنید را پرسید ×× کی ز سر تا قدم همه اسرار»، انجام: «دین و دنیا و دوزخ فردوس ×× تو رها کن بدین خزان بگذار» (ص۱۵۸–۱۶۸)؛ واقف: خان بابا مشار، اردیبهشت ۱۳۴۶؛ جلد: تیماج ماشی، ۸۴گ، اندازه: ۱۰/۳×۱۷سم [ف: ۱۷ – ۲۸۱]

۶۵. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۷۹/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تحیات بی پایان خصوص شیر بیشه شریعت

کشتی لجه طریقت ماه فلک هدایت اختر برج ولایت اسدالله الغالب غالب کل غالب امام المشارق والمغارب علی بن ابی طالب علیه الصلوات والسلام
خط: نستعلیق، کا: بدستور امیر حیدر خان، تا: پنج‌شنبه شعبان ۱۲۰۳ق [ف: ۳ - ۳۱]

۶۶. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۴۳۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۰۵ق [رایانه]

۶۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۱۶۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** سر غیرت عبرت از دنیا گرفته دیناری به بهائی عشوه فاسد این زال کهن سال ندهد (ص۲-۶۶)
خط: نستعلیق، کا: اسماعیل بن نورالدین محمد امیر، تا: شعبان ۱۲۰۶ق؛ نسخه مذیل است به «خزان و بهار» (ص ۶۶-۳۰۳)؛ واقف: مرحوم شیخ محمد صالح علامه حائری، مرداد ۱۳۵۱؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوایی، ۱۵۲گ، اندازه:۱۴/۳× ۲۰/۵سم [ف: ۱۷ - ۲۸۳]

۶۸. تهران؛ شهشهانی ، حسین؛ شماره نسخه:بدون شماره
بی‌کا، تا: ۱۲۰۷ق [میراث اسلامی: ۵ - ۵۹۸]

۶۹. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۵۶
کامل؛ خط: شکسته، کا: ابراهیم آقا ... ، تا: ۱۶ ذیقعده ۱۲۰۷ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا اسلیمی، ۱۱۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: - ۷۲]

۷۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۵۰
خط: نستعلیق، کا: ابو الفتح جاجرمی، تا: شنبه ۲۸ رجب ۱۲۱۹ق؛ مصحح؛ مهر: «هو العلی الاکرام» (بیضی)، «عبده محمد حسین الموسوی» (مربع)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۲۴ - ۲۱۵]

۷۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۴۶/۱
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۱۸ ذیقعده ۱۲۲۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۹۶ص (۱-۹۶)، ۱۸ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۴×۲۳سم [ف: ۱۲ - ۲۵۶۵]

۷۲. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۵۲۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: محرم ۱۲۲۱ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۲گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۸ - ۸۳]

۷۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۳۴۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** چه غنچه کشی سر چه در جیب خویش ×× سخن کو که روز خموشیست پیش (ص۲-۱۰۰)
خط: نستعلیق، کا: ملک محمد بن کربلایی عبدالعلی اندجانی، تا: ذیحجه ۱۲۲۵ق؛ مذیل است به «خزان و بهار» (ص ۱۰۶-۳۷۶)؛ واقف: عباس فخیمی، آبان ماه ۱۳۶۲؛ کاغذ: آبی و نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۹ص (۲-۱۰۰)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵/۳×۲۱سم [ف: ۱۷ - ۲۸۳]

۷۴. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۴۱۷
خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:رجب۱۲۲۵ق؛عبارت‌های عربی نسخ معرب، منوچهر قاجار، رجب ۱۲۲۵؛ مجدول، دارای سر لوح؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۲۴ - ۱۸۸]

۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۷
خط: شکسته، کا: میرزا علی محمد طهرانی، تا: ۱۲۲۵ق؛ جلد: پارچه راه راه، ۳۷گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۳۸]

۷۶. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۵۸۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه رجب ۱۲۲۶ق، برای ارغون میرزا خانلر تهرانی؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: سپاهانی نخودی، جلد: تیماج حنایی، ۵۸گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۰۱]

۷۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۳۶۶۷
انجام: در ایندم که هستیم باشیم شاد ×× که خواهیم این دور را کردیاد. الحمد لله رب العالمین ... و بر اولاد آن حضرت ... نبی غالب علیه الصلاة و السلام
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد حسین، تا: سلخ ربیع الاول ۱۲۲۷ق؛ مجدول؛ مهر: «محمد حسین الموسوی» (بیضی)، «مفخم السلطان ۱۳۴۳» (مربع)؛ دستخط یحیی دولت آبادی مبنی بر اهداء نسخه از طرف مفخم السلطان به وی در طهران؛ جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۷۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱×۱۹/۵سم [ف: ۳۷ - ۱۹۲]

۷۸. تبریز؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۹۱۶
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ جلد: چرمی، ۴۷گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰ سم [ف: ۲ - ۸۲۱]

۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۰۶۷
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته ممتاز، بی‌کا، تا: ۱۲۲۷ق؛ مجدول، دارای سرلوح مزدوج مذهب؛ واقف: سید جلال الدین تهرانی، مرداد ۱۳۶۱؛ کاغذ: حنایی، جلد: تیماج مشکی، ۵۴گ، ۱۱ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۲/۶×۱۹/۹سم [ف: ۱۷ - ۲۸۴]

۸۰. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۹-طباطبائی
آغاز: برابر؛ **انجام:** کشتی لجه طریقت، ماه فلک هدایت ... امام المشارق و المغارب ... آمین یا رب العالمین.
خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد حسن شیرازی، تا: ۱۲۲۸ق؛ دارای کتیبه، با سرلوحی مرصع و مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۸۳گ، ۱۱ سطر، قطع: رقعی بزرگ [ف: ۲۴ - ۱۶۰]

۸۱. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۳۲
خط: شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۲۹ق [نشریه: ۲ - ۸۴]

۸۲. مشهد؛ مدیر شانه چی؛ شماره نسخه:۱۹
خط: نسخ، کا: محمد علی بیدگلی کاشانی، تا: ۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز؛ قطع: جیبی، [نشریه: ۵ - ۵۸۶]

۸۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۷۸۸
آغاز: صاف مشرب را شراب بهجت داده و اعدادی دزد آشام را شراب حسرت فرستاده؛ **انجام:** در طی این کلمات نامه نامی توسن خامه خامی نکرده قطع این بیابان نمود تم الکتاب بعون الله الملک الوهاب یوم جمعه اواخر شهر ربیع الاول ۱۳۰ سنه ... (شاید این تاریخ ۱۱۳۰ و یا ... باشد؟)
خط: نسخ، کا: محمد علی بن احمد بیدگلی کاشانی، تا: دوشنبه ۴ ذیحجه ۱۲۳۰ق؛ افتادگی: آغاز و وسط؛ کاغذ فستقی؛ جلد: تیماج سبز، ۱۲۲گ، ۱۰ سطر (۴/۵×۶)، اندازه: ۹×۱۴سم [ف: ۳ - ۹۱۷]

۸۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۵۴۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** فی الدعا که چند در استغاثه زیاد گوئی مایه تقرب بلندتر یابی و نصیحت ...
خط: نستعلیق شکسته، بی کا، تا: ۱۲۳۱ق؛ افتادگی: انجام؛ ضمیمه نسخه ش ۲۷۵۴۱ [رایانه]

۸۵. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۲۰۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد امین بن محمد سعید، تا: ۱۳ ربیع الاول ۱۲۳۱ق؛ مصحح، محشی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مشمع مشکی، ۶۴گ، ۱۵-۱۶ سطر (۹×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۳۸ - ۶۰۴]

۸۶. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۲۶۱۸/۱
خط: شکسته، نستعلیق، بی کا، تا: چهارشنبه ۱۱ ربیع الثانی ۱۲۳۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ (۱-۵۹)، ۱۵ سطر(۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۵×۲۰/۵سم [ف: ۳ - ۷۸۸]

۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۲۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان گفت پسر از آن تست. متصرف شوکه این زن دیگر کاذب است بیت: شکر که این نامه بپایان رسید - پیشتر از عمر پایان رسید (فیسنة ۱۲۳۳)
خط: تعلیق خوش، بی کا، تا: ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: انجام؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ کاغذ: سمرقندی، جلد: تیماج، ۱۱۰گ، ۹ سطر (۵/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۹/۵×۱۸سم [ف: ۳ - ۶۶۵]

۸۸. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۲۴
آغاز: تعالی شانه و جل احسانه این چه تفضیلست که اهل معصیت را بخوان مغفرت صلا آورده؛ **انجام:** چون حضرت سلیمان آن واقعه را مشاهده فرمود گفت: پسر از آن تست و در تصرف مادرش داد، و این حکایت یادگار ماند.
خط: نستعلیق خوب، کا: زین العابدین ولد آقا علی ناظر، تا: ۱۲۳۳ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: تیماج لیمویی، ۷۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [ف: ۱ - ۳۶]

۸۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۳۳۸/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان گفت پسر از آن تست متصرف شو کهاو درین دعوی کاذبست و الله اعلم بالصواب و الیه المرجع و المآب.
خط: نسخ و شکسته نستعلیق خوش، کا: عنایت الله بن محمد نصیر رضوی گلپایگانی، تا: اوایل ربیع الاول ۱۲۳۳ق، جا: اصفهان؛ مصحح، با عبارت «بلغ» مقابله شده، محشی؛ کاغذ: فرنگی، ۵۴گ (۴پ-۵۷پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۸/۵×۱۵سم [ف: ۳۳ - ۵۷۹]

۹۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۶۵۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد که خواهیم این روز را کرد یاد ... که هستی را نمی‌بینیم بقایی
خط: نسخ، کا: قربان، تا: ۲۳ جمادی الاول ۱۲۳۴ق؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۷۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ - ۹۰]

۹۱. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۵۴/۱
خط: نسخ، کا: محمد باقر، تا: ۱۲۳۴ق؛ تملک: محمد حسین؛ مهر: ««بنده آل محمدباقر» (بیضی) که ظاهراً از کاتب است، «بنده آل محمد رفیع» (بیضی)؛ ۷۱گ (۱پ-۷۱ر)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [مؤید: ۳ - ۶۳]

۹۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۶۹۳/۱
آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید. غرض از تحریر این کلمات آنکه در اسعد ساعات و اشرف اوقات که سعد اکبر اکتساب سعادت از آن مینمود و آفتاب اهالی ملک فارس از وبال بیرون آمد عالیجاه رفیع جایگاه عزت و سعادت ... میرزا هدایت الله مستوفی دیوان اعلی نزول اجلال بدارالملک شیراز جنت طراز ارزانی فرمودند ... به بنده ذلیل محمد اسمعیل شیرازی حکم فرمودند که کتاب سراج المنیر بجهت سرکار ایشان قلمی نماید حسب الامر فرموده ایشان تحریر یافت امیدوارم که پند خاطر مشکل پسند ایشان گردد ... تحریراً فی شهر رجب المرجب سنه ۱۲۳۶.
خط: شکسته نستعلیق خفی، کا: سید محمد اسمعیل انجو شیرازی، تا: رجب ۱۲۳۶ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای ابره چرم ساغری مشکی مذهب، اندازه: ۱۲×۱۹/۵سم [ف: ۷ - ۴۳۱]

۹۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۷۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید
خط: شکسته نستعلیق خوب، کا: عبدالله همدانی، تا: ۱۲۳۶ق؛ مجدول، با سرلوح و دو کتیبه مذهب مرصع منقش بسیار عالی؛ کاغذ: ترمه اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روکش تیماج قهوه‌ای، مذهب، ۱۷۹ص، ۱۰سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۷ - ۴۴۶]

۹۴. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵۹
خط:شکسته نستعلیق خوش، کا: زین العابدین همدانی، تا: پنج‌شنبه ۲۶ جمادی الثانی ۱۲۳۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۷۴گ، ۱۲ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۹سم [ف: ۱۳-۳۱۳۰]

۹۵. کاشان؛ جعفری؛ شماره نسخه:۷۸/۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف مخ]

۹۶. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۸۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۷ق؛ ۵۹گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۲ - ۶۹]

۹۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۴۹-فیروز

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۸ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۲۲۰ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: ۲۱- ۱۱۹]

۹۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۴۳۵۸

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۳۹ق، برای پناه ملا الله ویردی ولد محمد سردرودی؛ واقف: سید محمد باقر مولوی عربشاهی سبزواری، محرم ۱۴۰۵؛ کاغذ: شکری فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴/۴×۱۵سم [ف: ۱۷ - ۲۸۴]

۹۹. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۳۱

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: دوشنبه ذیقعده ۱۲۴۱ق؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ تملک: میرزا حسین و محمد علی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۱۰۳گ، ۹ سطر (۶×۱۲)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: - ۷۴]

۱۰۰. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۹۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۴۱ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۵۹گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰×۱۵سم [ف: ۲ - ۳۸۶]

۱۰۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۴۹۷۰

آغاز: برابر

خط: نستعلیق تحریری، کا: محمد علی بن شمس الدین، تا: ۱۲۴۱ق [رایانه]

۱۰۲. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۱۷۱۸/۱

کا: محمد تقی همدانی، تا: ۱۲۴۴ق؛ با یک سر لوح؛ قطع: ربعی، [رشت و همدان: ف: - ۱۴۹۰]

۱۰۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۸۷۶۲-۵۸/۲۱۲

آغاز: ... تعالی شانه وجل احسانه این چه فضل است که امل مرا بخوان مغفرت صلا داده

خط: نستعلیق، کا: محمد بن کربلایی عابد شیرازی، تا: یک‌شنبه اول شوال ۱۲۴۴ق؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۲۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۰×۱۴سم [ف: ۴ - ۲۲۹۲]

۱۰۴. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۸۷۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: رضا ابن محمد رضا خوی، تا: شنبه رمضان ۱۲۴۴ق؛ مهر: «عبده الراجی علی شرف ۱۲۸۷» (بیضی)، «عبده الراجی محمد صادق»، «به دل مهر علی دارد شرف خان» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۱۹سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۴]

۱۰۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۹۱۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۱ شعبان ۱۲۴۵ق؛ کاغذ: فرنگی، ۱۴ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۱۶ - ۱۵۱]

۱۰۶. اصفهان؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۷۴۳

خط: نستعلیق، کا: محمد علی، تا: جمعه ۶ رمضان ۱۲۴۵ق؛ ۶۱گ، ۱۵سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ - ۵۶۶]

۱۰۷. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۸۲۲/۲

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالخالق بن محد دیلمانی، تا: ۱۲۴۵ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۵گ(۴۳پ-۸۷پ)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۵/۵×۲۲/۵سم [میراث اسلامی: دفتر نهم - ۸۴]

۱۰۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۶۵۷۷

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا:۲۲ ربیع الثانی۱۲۴۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۷۵گ، ۱۵ سطر، اندازه:۱۱× ۱۶/۵سم [ف: ۱۷ - ۱۵۵]

۱۰۹. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۸۱۱

آغاز: برابر **انجام:** بیتشکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید

خط: شکسته نستعلیق خفی، کا: محمد صادق انجوی شیرازی، تا: ۱۲۴۸ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: دولت آبادی، جلد: مقوای روکش تیماج یشمی، ۹۴ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۱/۵×۱۸سم [ف: ۷ - ۴۴۲]

۱۱۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۹۷

آغاز: برابر؛**انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید

خط: نسخ و نستعلیق، کا: منوچهر، تا: ۱۲۵۱ق؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روکش زری، ۱۵۴ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۵/۵سم [ف: ۷ - ۴۴۴]

۱۱۱. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۰

آغاز: برابر؛ **انجام:** گر تو ندهی بعاریت عیبی نیست ×× معشوقه توان دید بدست دگران

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی فستقی، جلد: تیماج سبز، ۱۰۹گ، ۱۱ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: ۲ - ۲۱۷]

۱۱۲. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۹۴ فرخ

خط: نستعلیق شکسته، کا: سید محمدصادق انجو، تا: ۱۲۵۲ق، به خواهش محمدجعفر جانا؛ مجدول، با کمند مذهب؛ مهر: «افوض امری الی الله الغنی عبدالراجی محمد شفیع» (چهارگوش)؛ کاغذ: فستقی، جلد: تیماج، ۴۴گ، ۱۰ و۱۴ سطر متن و چلیپا (۶×۱۳/۵)، اندازه: ۱۲/۳×۱۹/۵سم [ف: - ۱۰۲]

۱۱۳. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۲۵۰/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۳ق؛ اندازه: ۱۵×۲۲سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۱۴۳]

۱۱۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۵۳۰/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الثانی ۱۲۵۳ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: پارچه‌ای، ۹۲گ، ۱۲ سطر (۴/۵×۹/۵)، اندازه:۱۰×۱۵سم

[ف: ۱ – ۲۷۷]

مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه:۵۳۰/۱

همان نسخه بالا [نشریه: ۵ – ۷۹]

۱۱۵. خوی؛ نمازی؛ شماره نسخه:۴۵۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق، کا: عبدالرحیم بن محمد، تا: ۲۴ جمادی اول ۱۲۵۴ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۰۵ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: – ۲۲۸]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۸۵۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۳ – ۴۲]

۱۱۶. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۶۱۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** باغبان چیدن گل سخت عقوبت دارد ×× بلبلی در قفسی به که گلی در سبدی پس سلیمان علیه السلام گفت پسر از آن تو است متصرف شو که او در این معنی کاذب است

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۵۴ق، جا: بروجرد؛ جلد: مقوا، ۴۱گ، ۱۶ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۹۴]

۱۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۸۳۸۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** خلاف مقتضای ان بظهور رسانند ... محرم الحرام ۱۲۵۴

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه غره ذیقعده ۱۲۵۴ق، جا: تبریز؛ پس از این زیارت حضرت پیغمبر اکرم (ص) است، کاتب نسخه که از فضلاء وقت بوده مبحث «مکافات عمل» را به عنوان «لمعه بیست و یکم» افزوده است و پس از لمعه ۲۱ نامه‌های متبادل مستر مکنیل وزیر مختار انگلیسی [این همان نماینده سیاسی انگلیسی است که در عهد محمدشاه قاجار برای جلوگیری فتح هرات به ایران آمده. این نامه‌ها که برگی از تاریخ سیاسی آن روز ایران است در جلد دهم روضة الصفاء ناصری به آن اشاره شده لیکن عین نامه و پاسخ آن درج نشده] و حجة الاسلام (سید محمد باقر شفتی) اصفهانی بیدآبادی آمده، تاریخ نامه وزیر مختار ۱۲ جمادی الثانی ۱۲۵۴، تاریخ نامه حجة الاسلام: ۲۰ جمادی الثانی همان سال، مجدول؛ واقف: سردار کل یار محمد خان افشار؛ ۸۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰×۱۸سم [ف: ۶ – ۴۳۴]

۱۱۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۸۱۷۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** درین دم که هستیم باشیم شاد که خواهیم این روز را کرد یاد ... که هستی را نمی‌بینیم بقایی

خط: نستعلیق تحریری، کا: آقا علی محمد بن طهماسب، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۵۵ق، جا: تهران؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نیلی فرنگی، جلد: مقوا، ۵۹گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۲سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۹۰]

۱۱۹. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۰۱۴

آغاز: برابر؛ **انجام:** در این که هستیم باشید شاد که خواهم این روز را شاد باد

خط: نستعلیق، کا: علی محمد، تا: ۲۰ جمادی الاول ۱۲۵۵ق؛ جلد: معمولی، ۶۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶/۵×۲۱سم [مؤید: ۳ – ۲۸]

۱۲۰. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۲۸۲۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** تمت الکتاب المستطاب ... اللهم اغفرلی و لابی وجدی بالخیر تعالی

خط: نستعلیق، کا: موسوی، ابراهیم، تا: ۱۲۵۶ق [رایانه]

۱۲۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۷۵۹۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** لعمه هشتم در چاشنی محبت و این کنایه از عشق مجازی

از آغاز تا ابتدای لمعه هشتم است؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ افتادگی: انجام؛ اهدایی: رهبری، مهر ۱۳۸۶؛ کاغذ: نخوری فرنگی، جلد: مقوا با روکش مشمع جگری، ۱۷گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [اهدائی رهبر: ۶ – ۹۰]

۱۲۲. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۹۲/۱

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۵۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج سرخ، ۴۵گ(۲پ-۴۶پ)، ۱۶ سطر (۹×۱۸/۵)، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: – ۱۹۸]

۱۲۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۴۵۴۸

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: پنج‌شنبه ۵ جمادی الثانی ۱۲۵۸ق؛ تملک: عبدالله بن علی محمد انصاری که کتاب را در سال ۱۳۰۷ هنکام سفر به محلات برای فرزندش میرزا نعمت الله خریده؛ جلد: مقوایی، ۸۰گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۲۰سم [ف: ۱۲ – ۱۲۴]

۱۲۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۶۶-۳۹/۱۴۶

آغاز: شاه حاضر نمود شاه گفت که مردم شناس منم لکن دیروز رسم شراکت تو در میان نهادم وبه شرطی که با تو کردم معترفم ... درحلاوت صبر چون اگر نوائب بتقدیر ذوالجلال؛ **انجام:** دیده امید دربیت الاحزان یعقوب هم آوار معنی غنیمت شمراین نفس ... شادبخواهم این روز شاد کرد یاد.

بی‌کا، تا: شنبه ۲۴ ذیقعده ۱۲۵۹ق؛ افتادگی: آغاز؛ جلد: مقوا، ۳۶گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۹۲]

۱۲۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۱۵۵-۳۶/۱۵۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان فرمود: پس از آن تست متصرف شو که او در این دعوی کاذب القول است والله اعلم بحقائق الامور کلها.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ذیقعده ۱۲۶۰ق؛ جلد: مقوایی، ۸۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف: ۴ – ۲۲۹۱]

۱۲۶. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۶۰۹۷

خط: شکسته، نستعلیق، کا: نصرالله بن محمد ولی میرزا، تا: جمعه ۲۶ محرم ۱۲۶۰ق، جا: جهرم؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: میشن زرد، ۲۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵/۴×۲۱/۵سم [ف: ۳ – ۴۵۴]

۱۲۷. تهران؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۸۸ حکمت

خط: شکسته نستعلیق، کا: علی همت پسر خواجه محمد کاظم میمندی، تا: رمضان ۱۲۶۰ق؛ مجدول، با سرلوح زیبا؛ جلد: روغنی، قطع: ربعی [ف: ۲ – ۲۳]

۱۲۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۶۷۴
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد میرزا آقا، تا: ۲۲ جمادی الاول ۱۲۶۰ق، برای سرکار شیخ محمد حسن؛ افتادگی: آغاز؛ مجدول و کمند مشکی زرین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۷۱گ، ۱۳سطر(۶×۱۲)، اندازه: ۱۰/۵×۱۷سم [ف: ۱۷ - ۱۹۱]

۱۲۹. قم؛ معصومیه؛ شماره نسخه:۳۷۱
خط: نستعلیق زیبا، بی‌کا، تا: ذیحجه ۱۲۶۱ق؛ مهر: «فخرالدین بن محمد حسین طباطبائی» (بیضی)؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۵۲]

۱۳۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۰۴/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان علیه السلام گفت پسر از آن تست متصرف شو که او درین دعوی کاذب است و الله أعلم بالصواب.
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۱ق؛ مصحح؛ مهر: «دنیامعلی» (مربع)؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوایی با روکش کاغذی، ۷۳گ(۱۱پ-۸۳پ)، ۱۴ سطر (۷×۱۳/۵)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۳۵ - ۲۲]

۱۳۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۵
آغاز: برابر؛ **انجام:** انجام موجود: خود را بپایان رسانید.
خط: نستعلیق ریز متوسط، کا: عبدالعلی بن حاج میرزا حسین نائینی،تا:۱۷جمادی الثانی۱۲۶۲ق؛افتادگی:انجام؛مجدول به تحریر و اکلیل؛ واقف: نائینی؛ ۱۱۵گ، اندازه: ۱۳×۲۲سم [ف: ۶ - ۴۳۵]

۱۳۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۶۴۱
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم بن عبدالوهاب، تا: سه‌شنبه ۱۸ جمادی الاول ۱۲۶۳ق؛کامل کرده نفیسی؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوا، ۳۷گ، ۲۱ سطر(۱۰×۱۹)، اندازه: ۱۷×۲۷سم [ف: ۱۶ - ۵۲]

۱۳۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۴
آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید
خط: نستعلیق، کا: فتح الله حسینی شیرازی متخلص به بدیع الزمان، تا: ۱۲۶۴ق؛ مجدول، با کمندکشی، با دو سرلوح و دو کتیبه مذهب مرصع منقش بسیار عالی؛ کاغذ: فستقی، جلد: مقوای روغنی بوم مذهب، ۱۵۵ص، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۸/۶×۲۲/۱سم [ف: ۷ - ۴۳۸]

۱۳۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۶۲۹۸
آغاز: چه غضب حرکتی است نفسانی از داخل بخارج بدن دفعة بجهت انتقام دست می‌دهد چنانچه؛ **انجام:** پس حضرت سلیمان فرمود که پسر از آن تست متصرف شو که او در این قول کاذبست و تو صادق. انجامه: تم الکتاب ... در زمان دولت. محمدشاه قاجار ... اکثر صنعتهای بدیعه و عمل طبع و تمثیل ... در محروسه ایران شایع و ظاهر شد خاصه در قریه بر پشت که بحسن عطوف ... شاهزاده آزاده بهمن میرزا ... این صنعت بدیع طبع مطبوع آمد در مکتب خانه بنده مشهدی ابراهیم ذکر ... بحسن اهتمام مطبوع گردید حرره فقیر ابراهیم بن کربلایی علی ابن الله داد ابن مرحوم آقا رضا ابن مرحوم حاجی آقابک نجف آبادی از طایفه رستم ابن زال سیستانی و متوطن در بر پشت من قراء طهران کرون فی جمعه بیست سیم شهر صفر المظفر من شهور ۱۲۶۵ از اواخر لمعه سوم است؛ خط: شکسته نستعلیق تحریری و نسخ، کا: ابراهیم بن علی بن الله ادن رضا بن اقابک نجف آبادی، تا: ۲۳ صفر ۱۲۶۵ق، جا: تهران؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی نخودی، جلد: مقوایی، ۳۹ص(۹-۴۷)، ۱۵ سطر (۹×۱۵/۵)، اندازه: ۱۴×۲۰سم [رایانه]

۱۳۵. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۵۱۶۸/۲
آغاز: برابر؛ **انجام:** تمام شد کتاب سراج المنیر بتاریخ هشتم شهر ربیع الثانی من شهور سنه ۱۲۶۵
خط: نستعلیق، کا: ابراهیم شیرازی، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: شکری و نخودی، جلد: تیماج، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴/۲×۲۱سم [ف: ۱۹-۲۵۴]

۱۳۶. خوانسار؛ فاضل؛ شماره نسخه:۲۸۷/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۴ رجب ۱۲۶۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۲ - ۱۱]

۱۳۷. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۱۱۵۹
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۶ صفر ۱۲۶۵ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح؛ اندازه: ۱۰/۵× ۱۵سم [نسخه‌پژوهی: ۲ - ۱۷۲]

۱۳۸. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۶۸۴۹
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق، برای تقی؛ کاغذ: فرنگی سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۶۴گ، ۱۴ سطر (۸×۱۴)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۰۱]

۱۳۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۵۰۰
آغاز: برابر؛ **انجام:** شکر که این نامه به عنوان رسید ... سنه ۱۲۶۸
خط: نسخ، کا: خشکنابی، شکرالله، تا: ۱۲۶۸ق [رایانه]

۱۴۰. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۶
آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید. غرض از تحریر این کلمات آنکه در اسعد ساعات و اشرف اوقات که سعد اکبر اکتساب سعادت از آن مینمود و آفتاب اهالی ملک فارس ازوبال بیرون آمد عالیجاه رفیع جایگاه عزت و سعادت ... میرزا هدایت الله مستوفی دیوان اعلی نزول اجلال بدارالملک شیراز جنت طراز ارزانی فرمودند ... به بنده ذلیل محمد اسمعیل شیرازی حکم فرمودند که کتاب سراج المنیر بجهت سرکار ایشان قلمی نماید حسب الامر فرموده ایشان تحریر یافت امیدوارم که پند خاطر مشکل پسند ایشان گردد ... تحریراً فی شهر رجب المرجب سنه ۱۲۳۶.
خط: شکسته نستعلیق، کا: فرج الله عرب عامری، تا: ۱۲۶۹ق؛ مجدول، با سرلوح و دو کتیبه مذهب مرصع منقش بسیار عالی، مذهب، نسخه حاضر برای پیشکش حضور ناصرالدین شاه قاجار کتابت و بطرز زیبائی تذهیب شده؛ مهر: ناصرالدین شاه؛ کاغذ: ترمه نباتی، جلد: مقوای روکش میشن سرخ مذهب، ۱۱۹ص، ۱۲سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۲سم [ف: ۷ - ۴۴۰]

۱۴۱. قم؛ حجتیه؛ شماره نسخه:۴۸۶/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۹ق [ف: - ۱۱۰]

۱۴۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۴۹۳۵/۶

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ جمادی الثانی ۱۲۷۰ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۸گ(۱۳۶پ-۱۸۳ر)، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۰/۸×۱۸/۲سم [ف: ۸ - ۱۳۷]

۱۴۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۹۷۳

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: مهدی حسینی، تا: ۱۲۷۰ق؛ یادداشتی از مرحوم بهار در معرفی این نسخه آمده، وی کتاب را از محمد شریف فرزند شمس الدین مجمد استرآبادی دانسته ولی به‌طوری‌که در همه مراجع آمده و در معرفی کتاب یاد گردید محمد شریف فرزند شمس الدین محمد شیرازی است؛ کاغذ: آبی، جلد: تیماج ماشی، ۱۱۶ص، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف: ۱۰ - ۴۲۰]

۱۴۴. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۵۷/۱

خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، تا: یک‌شنبه ۲۴ محرم ۱۲۷۲ق [نشریه: ۲ - ۱۲۲]

۱۴۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۲۳۵

آغاز و انجام: برابر

خط: تحریری، کا: اسدالله، تا: ۱۲۷۲ق؛ کاغذ: فرنگی آسمانی، جلد: میشن خرمایی، ۱۱۴ص، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۳/۵× ۲۱سم [ف: ۶ - ۱۹۱]

۱۴۶. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۸۷۱/۷

خط: نستعلیق و شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق، جا: حاجی ترخان؛ کاغذ: فرنگی، جلد: مقوای سفید، ۵۵گ(۶۲-۱۱۶)، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [نشریه: ۱۳ - ۲۶۸]

۱۴۷. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۸۰۸/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس حضرت سلیمان فرمود که پسر از آنست متصرف شو که او در این قول کاذب است و تو صادق

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا: ۱۹ ربیع الثانی ۱۲۷۳ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ (۱پ-۶۰ر)، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۷×۲۱/۵سم [ف: ۸ - ۹]

۱۴۸. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۳

آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید

خط: نستعلیق و ثلث، کا: محمد موسوی خوئی، تا: ۱۲۷۵ق؛ مجدول، با سرلوح، مذهب؛ کاغذ: ترمه اصفهانی، جلد: مقوای روغنی بوم تریاکی مذهب، ۲۶۹ص، ۹ سطر، اندازه: ۲۰×۳۱/۸سم [ف: ۷ - ۴۳۶]

۱۴۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۱۱۷

خط: نستعلیق شکسته خوش، بی‌کا، تا: یک‌شنبه ۲۰ ذیحجه ۱۲۷۸ق؛ مجدول، دارای سرلوح دقیق؛ جلد: تیماج مشکی، ۶۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶/۵سم [ف: ۲۶ - ۸۴]

۱۵۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۴۴۰

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: جمادی الاول ۱۲۷۸ق؛ مجدول؛ جلد: مقوا با روکش پارچه، ۷۳گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۴]

۱۵۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۶

آغاز: برابر

سراج المنیر مبتنی بر بیست لمعه است و در خاتمه هر یک از لمعات حکایتی به مناسب مقام درج شده؛ خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، تا: ۱۲۷۸ق؛ ۹۸گ، ۸ سطر، اندازه: ۲۰×۳۴سم [ف: ۲ - ۳۳۸]

۱۵۲. شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۴۰

خط: نستعلیق شکسته زیبا، کا: ابوالحسن بن محمد ابراهیم شیرازی، تا: دوشنبه ۲۱ شوال ۱۲۷۸ق؛ ۴۶گ، ۱۴سطر (۹/۵×۱۴/۵)، اندازه: ۱۴/۵×۱۸/۵سم [ف: ۱ - ۵۱]

۱۵۳. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۵/۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** سخن گو که روز خموشی است پیش. تمام شد کتاب سراج المنیر ...

خط: نستعلیق مخلوط به شکسته، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق؛ ۴۰گ(۱پ-۴۰پ) [ف: ۱ - ۱۳۵]

۱۵۴. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۹۰۲/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل بن محمد، تا: پایان محرم ۱۲۷۹ق، جا: دولت خانه آقا میرزا محمد؛ باندازه دو صفحه بیشتر از نسخه دانشگاه دارد و در این افزوده نام مؤلف آمده و نام کتاب در دیباچه دیده می‌شود؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۵۲گ (۲پ-۵۳ر)، ۱۵ سطر (۱۲×۲۴)، اندازه: ۲۱/۵×۳۴سم [ف: ۵ - ۱۰۱]

۱۵۵. مراغه؛ عمومی؛ شماره نسخه:۶

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۷۹ق، جا: مراغه؛ افتادگی: وسط؛ تملک: محمد علی بن محمد حسن مراغی در ۱۲۸۸ق؛ جلد: مقوا، ۱۱۸گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: - ۷۲]

۱۵۶. تهران؛ دانش‌سرای عالی-کتابخانه میرزا عبدالعظیم خان قریب گرکانی؛ شماره نسخه:۱۰۵

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۱ق؛ قطع: خشتی [نشریه: ۵ - ۶۳۰]

۱۵۷. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳ سرود

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۳ق؛ کاغذ: فرنگی ضخیم، جلد: مقوا، قطع: رقعی [نشریه: ۱۳ - ۴۱۲]

۱۵۸. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۱۰۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس حضرت سلیمان فرمود که پسر از آن تست متصرف او در این دعوی کاذب است.

خط: شکسته نستعلیق، کا: ابن محمد حسین محمد باقر شیرازی نجفی آشتیانی، تا: شنبه ۱۲ رجب ۱۲۸۴ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج ساق چناری، ۸۶گ، ۱۲ سطر (۷/۵×۱۳)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [رایانه]

۱۵۹. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۹۲۳۱

خط: نستعلیق، کا: سید علی حسینی، تا: یکشنبه ۴ جمادی الاول ۱۲۸۵ق؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۳۱گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۱×۱۶/۵سم [ف: ۲۴ – ۲۹]

۱۶۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۲۰۲/۲

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۸۶ق؛ چاپ سنگی، در مجموعه همراه چند رساله خطی؛ ۳۹گ(۲۵پ–۶۳پ) [ف: ۱ – ۱۳۵]

۱۶۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۴۵۷/۱

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ شوال ۱۲۸۶ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۱۲ سطر (۷×۱۲)، [ف: ۱۷ – ۱۳۸]

۱۶۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۳۶۵۶/۱-۱۸/۱۷۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** زهی سعادت ... که به معاضدت توفیق وهمت ارباب نظر در طی این نامه نامی ... قطع این بیابان بیان نمود.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ربیع الاول ۱۲۸۷ق؛ جلد: تیماج قرمز، ۶۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۴ – ۲۲۹۱]

۱۶۳. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۶۶۴۳

آغاز: خطبه را نقد عطیه در بها فرستاده؛ **انجام:** امید دعایی از مطالعه کنندگان دارد

خط: نستعلیق، کا: گرگانی، اسمعیل بن محمد طاهر، تا: ۱۲۸۹ق؛ افتادگی: آغاز [رایانه]

۱۶۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۰-فیروز

خط: شکسته نستعلیق، کا: حبیب الله، تا: ۱۲۹۱ق؛ دارای یک کتیبه بزرگ، حاشیه ص ۱-۲ مذهب؛ کاغذ: فرنگی، جلد: روغنی، ۱۵۲ص، ۹ سطر، اندازه: ۱۰×۱۶سم [ف: ۲۱ – ۱۱۹]

۱۶۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۰۸۳/۲۰

آغاز: بسمله. حمدله. و الصلاة و السلام علی سید المرسلین و علی اسدالله الغالب ... اما بعد شبی در خلوت تحیر نشسته بودم، و رابطه تعلق از ملک هستی گسسته؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق خوش، بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۹۱ق؛ جلد: میشن قهوه‌ای، ۴۳گ (۱۲۷پ–۱۶۹ر)، ۱۴ سطر متن و هامش ، اندازه: ۱۸/۲×۲۸/۳سم [ف: ۸ – ۱۹۳]

۱۶۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۷۲۴۵/۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، کا: سید میر باقر حسینی، تا: با تاریخ ۱۲۹۴ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۳ص (۹۸–۲۳۰)، ۱۴–۱۶ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: ۴۷/۲ – ۹۳]

۱۶۷. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۶۰۹

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: آخر ذیقعده ۱۲۹۹ق؛ ۷۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۲ – ۶۹]

۱۶۸. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۴۸/۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق زیبا، کا: محمد تقی بن محمد حسن شیرازی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، ۷۹گ(۳پ–۸۱ر)، ۱۲ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۳/۵سم [ف: ۳۵ – ۱۹۴]

۱۶۹. تهران؛ حقوق؛ شماره نسخه:۹۹/۲ – ج

از آغاز دیباچه و از پایان لمعه بیستم هم اندکی افتادگی دارد؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ ۴۷گ (۳۱پ–۷۷ر) [ف: – ۱۳۶]

۱۷۰. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۲۰۰/۲

مشتمل بر بیست لمعه است؛ خط: نستعلیق شکسته، کا: اختر خانم صبیه آقا میرزا ابراهیم آشتیانی، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: آبی، جلد: مقوایی زرد، ۴۷گ(۱۳۳پ–۱۷۹ر)، اندازه: ۱۳×۲۰سم[ف:۱–۲۶۱]

۱۷۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۶۴۰

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۲ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: رویه کاغذ سفید، ۷۰گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۲×۲۰/۸سم [ف: ۳ – ۴۵۳]

۱۷۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۶۷۹۸-۳۴/۱۶۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** خدای تعالی را یاد کن که اوست فریادرس بیچارگان و درمانده و اوست رستگاری دهنده و نجات بخشنده هر بنده.

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۲۷ شوال ۱۳۰۲ق، جا: تهران؛ جلد: تیماج مشکی، ۱۱۳گ، ۹ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف: ۴ – ۲۲۹۱]

۱۷۳. تهران؛ الهیات؛ شماره نسخه:۳۲۳

خط:نستعلیق،بی‌کا،تا:۲۷جمادی الثانی۱۳۰۲ق؛کاغذ:فرنگی، جلد: مقوا، ۱۸۷گ، ۷ سطر (۵/۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷/۵سم [ف: – ۷۴]

۱۷۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۵۷۸

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: ۱۳۰۶ق؛ ۶۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳/۵×۲۱/۵سم [ف: ۲ – ۳۳۸]

۱۷۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۷۵۲۱

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۰۷ق؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۵۹گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۲سم [ف: ۲۶ – ۲۴]

۱۷۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۹۱

خط: نستعلیق، کا: محمد علی بن حاجی میرزا کاظم گرگانی، تا: ۱۳۰۸ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۶۵گ، ۹ سطر (۵×۱۲)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۱۲ – ۲۶۰۲]

۱۷۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۵۱۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** که او در این دعوی کاذبست والله اعلم بالصواب ... قطع این بیابان بپایان رسانند بعون رب الارباب ...

کامل؛ خط: نستعلیق و شکسته خوش، کا: علی اکبر شریف طباطبائی حسینی ابن میرزا داود وقایع نگار مستوفی، تا: ۱۳۰۸ق؛ واقف: حسین کی استوان، آبان ۱۳۴۸؛ کاغذ: حنایی و شکری فرنگی، جلد: مقوایی با روکش مشمع آبی، ۶۳گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۸×۲۱/۵سم [ف: ۱۷ – ۲۸۵]

۱۷۸. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۶۹۹

خط: شکسته نستعلیق، کا: یحیی بن علی حسینی فاطمی علوی، تا: ۱۳۱۰ق، در زمان ناصر الدین شاه به دستور شاهزاده آقای نایب السلطنه امیرکبیر و وزیر جنگ؛ افتادگی: انجام؛ با سرلوح، مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج عنابی، ۱۰۱گ، ۱۰ سطر (۴×۸)، اندازه: ۷×۱۲سم [ف: ۱۴ - ۳۶۴۴]

۱۷۹. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۰۳۰۱

آغازو انجام: برابر

خط: نستعلیق خوب، کا: علی بن حسن مستوفی نوری، تا: محرم ۱۳۱۴ق؛ کاغذ: نباتی فرنگی، جلد: مقوایی، ۸۴گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۲سم [ف: ۱۷ - ۲۸۶]

۱۸۰. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۸۸۳/۲

خط: نستعلیق دو خط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوایی، ۱۷۶گ (۳۳ر-۲۰۸پ)، اندازه: ۱۲/۵×۲۱/۵سم [ف: ۱۵ - ۲۶۵]

۱۸۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۴۳

آغاز: بگرداند روی فردا بکدام دیده بیند سویت، اسدالله الغالب امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب

خط:نستعلیق زیبا،بی‌کا،بی‌تا؛ افتادگی:آغاز؛ مجدول؛ جلد: تیماج سبز،۲۴گ، ۲۳ سطر چلیپایی، اندازه: ۱۵×۲۴/۵سم [ف: ۱۵ - ۳۲۷]

۱۸۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۱۴۵۰-۸/۱۶۰

آغاز: فریضه به جانب حضرت ذوالجلال کرده سپاه موسی را در قدم شوق پایمال نمود ... تقریر این حکایت آنکه آورده اند که روزی محمود با ایاز بساط صحبت؛ **انجام:** بیت: تمنای دلم کن زود حاصل ×× وگرنه هم تمنا مرد و هم دل اگر در قضا قدری احتیاط کنی در فضای محشر دل فضاحت بکشی قاضی از آنچه تحریر شده شنید ... بود که مرواریدی که این

از لمعه دوم در ذهاء حیاء تا لمعه نوزدهم در مذمت خدعه؛ خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا با روکش پارچه‌ای قرمز،۷۵گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۴ - ۲۲۹۲]

۱۸۳. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۷۶۳/۱-۳۹/۱۴۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** در مذمت خدعه مرد عارف ... مرواریدی بود ... نزد من هستند اکنون دزدان چنانکه از من ربود

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: مقوا، ۳۸گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۴ - ۲۲۹۱]

۱۸۴. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۴۰۳۲/۵-۲۰/۱۵۲

آغاز: برابر؛ **انجام:** لب گشاده است و در این بازار رخ زرد را عیار دیناری نیست و یاقوت سرشک را

خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوای سبز، ۲۸گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۱×۱۴سم [ف: ۴ - ۲۲۹۱]

۱۸۵. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۷۶۴۶-۵۱/۱۰۶

آغاز: ایاز وطن ساخته بود که کوه خارا از آسیب زنش نیشش سیماب گشته

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۱۰۱گ، ۱۴ و ۱۲ سطر، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۴ - ۲۲۹۲]

۱۸۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۹۷۰/۱

خط:نستعلیق،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ:سپاهانی،جلد:تیماج حنایی،۱۳۸گ (۳پ-۱۴۰ر)، ۹ سطر (۵×۱۰)، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۸ - ۵۸۲]

۱۸۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۳۳۸/۹-ف

نسخه اصل: بادلیان Add. 69 اوزلی (ش ۱۲۴۱)؛ بی‌کا، بی‌تا [فیلمها ف: ۱ - ۵۸۳]

۱۸۸. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۹۲۸

آغاز: برابر؛ **انجام:** پس سلیمان فرمود که پسر ازآن توست و او در این دعوی کاذب است و تو متصرف شو و الله اعلم بالصواب. شکر که این نامه به عنوان رسید ×× پیشتر ازعمر به پایان رسید

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج زرشکی، ۸۰گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۴]

۱۸۹. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۱۴۴۵

آغاز: عروس سخن را چون بنفشه در تاب افکنده سوسن زبان را به طعن گشود که در چنین فصلی؛ **انجام:** و همچون پروانه بال افشان هر انجمنی کشته گرسنه چشمان نان در بغل را صلا می‌دهد.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: تیماج مشکی، ۷۷گ، ۱۳ سطر، اندازه: ۱۱×۱۸سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۴]

۱۹۰. قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۷۲۱/۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** زهی سعادت بخت و فیروزی اقبال که به معاونت توفیق و همت ارباب نظر در طی این نامه نامی توسن خامه خامی نکرده قطع این بیابان نمود

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: گالینگور سبز، ۱۹گ، اندازه: ۱۵×۲۰سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۴]

۱۹۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۶۲

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج حنایی، ۶۶گ، ۹ سطر (۴/۵×۷/۵)، اندازه: ۹×۱۳/۵سم [ف: ۱۶ - ۱۶]

۱۹۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۵

آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید / تمت الکتاب بعون الملک الوهاب.

خط: نستعلیق جلی، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روغنی، مذهب، ۲۰۸ص، ۹ سطر، اندازه: ۲۱×۳۰/۸سم [ف: ۷ - ۴۳۹]

۱۹۳. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۱۸۲

آغاز: برابر **انجام:** بیت: شکر که این نامه بعنوان رسید ×× پیشتر از عمر بپایان رسید

خط: شکسته نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ مجدول، با سرلوح؛ کاغذ: اصفهانی نخودی، جلد: مقوای روکش چرم مشکی، مذهب، ۷۸ص، ۱۳سطر، اندازه: ۱۴×۲۰سم [ف: ۷ - ۴۳۵]

۱۹۴. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۱۳/۵

انجام: بودای رفت خون از دست مجنون. لمعه هشتم. در چاشنی محبت و این کنایه
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ ۱۷گ (۲۸۹پ–۳۰۵پ)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [مؤید: ۳ – ۲۶۳]
۱۹۵. اصفهان؛ علامه فانی (ضیاء الدین)؛ شماره نسخه:۳۷/۸
آغاز: برابر
بی‌کا، بی‌تا؛ ۲۳گ (۲۸۷پ–۳۰۹پ) [سه کتابخانه اصفهان: ف:۱۲۰]
۱۹۶. مشهد؛ شیخ علی حیدر؛ شماره نسخه:۱۳۹۲
خط: نستعلیق، کا: علی بن حسن نوری، بی‌تا؛ ۶۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [مؤید: ۳ – ۳۲۰]
۱۹۷. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۱۰۹۱۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ مجدول، مصحح؛ جلد: تیماج سرخ،۵۸گ، ۱۹ سطر (۵/۵×۱۴)،اندازه:۱۰×۱۷سم [ف: ۲۰ – ۴۹۳]
۱۹۸. اراک؛ کتابخانه مدرسه حاج محمد ابراهیم؛ شماره نسخه:۲۵/۷
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۷/۵سم [دو کتابخانه اراک: – ۴۴]
۱۹۹. تهران؛ سعید نفیسی؛ شماره نسخه:۴۰
بی‌کا، بی‌تا [نشریه: ۷ – ۶۸۸]
۲۰۰. تهران؛ نوربخش؛ شماره نسخه:۳۵
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ کاغذ: ایرانی، جلد: تیماج مشکی، ۱۰۴ص، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [ف: ۱ – ۴۵]
۲۰۱. شیراز؛ شاهچراغ؛ شماره نسخه:۲۵۸
آغاز: برابر؛ **انجام:** ابراهیم گفت بمکافات این بتو هیچ کار نکنم، جواب دشنامت ندهم.
خط: نستعلیق درشت خط، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا با پارچه سبز، ۱۵ص، ۱۷ سطر (۱۰×۱۵)، اندازه: ۱۵/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ – ۲۷۹]
۲۰۲. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۵۵
خط: شکسته نستعلیق، کا: حاج حسن گل گلاب، بی‌تا، جا: تهران؛ مجدول زر و لاجور [نشریه: ۲ – ۸۴]
۲۰۳. تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۵۶۰
کا: حاج حسن گل گلاب، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام [نشریه: ۲ – ۸۴]
۲۰۴. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۲۶۳۶
خط: نستعلیق، کا: ناد علی حسینی بن محمدکاظم شهیر به میرزا آقاسی، بی‌تا؛ با سرلوح، مجدول، مذهب؛ کاغذ: فرنگی، ۸۶گ، ۱۲سطر، اندازه: ۵×۱۱/۵سم [ف: ۶ – ۱۹۵]
۲۰۵. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۱۸۳۵/۱
خط: شکسته نستعلیق، کا: محمد کاظم نوری، بی‌تا، جا: تهران؛ مجدول؛ کاغذ: ترمه، جلد: میشن قهوه‌ای [ف: ۵ – ۳۷۷]
۲۰۶. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۴۵/۲
کا: علی اصغر بن حاجی محمد سعید، بی‌تا، جا: میانه؛ مجدول؛ کاغذ: سفید، جلد: تیماج قهوه‌ای، ابعاد متن: ۶×۱۷، اندازه: ۱۰×۲۱سم [سنا: ف: ۲ – ۷۴]
۲۰۷. یزد؛ وزیری؛ شماره نسخه:۱۱۰/۱
آغاز: برابر؛ **انجام:** بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت ×× بیاید که ما خاک باشیم و خشت
خط: نسخ، کا: محمد حسین بن علی اکبر کرمانی، بی‌تا؛ کاغذ: فرنگی خط دار، جلد: مقوایی تیماج آلبالویی، ۱۰گ (۱–۱۰)، ابعاد متن: ۱۶×۲۸/۵، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۱ – ۱۴۵]
۲۰۸. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۳۵۴۳
آغاز: برابر؛ **انجام:** که او در این دعوی کاذبست.
خط: نستعلیق خوب، کا: ابوالفتح دواتی، بی‌تا، برای وزیر میرزا آقا بیگ؛ بطور چلیپا و متن و حاشیه؛ مجدول مذهب؛ واقف: نائینی؛ ۱۱گ، اندازه: ۲۶×۴۳سم [ف: ۶ – ۴۳۵]
۲۰۹. مشهد؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۱۵۸ فرخ
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مجدول مذهب؛ کاغذ سپاهانی؛ جلد: مخملی آبی، ۷گ، ۱۱ سطر (۶/۵×۱۲/۵)، اندازه: ۱۲×۱۹سم [ف: – ۱۰۲]
۲۱۰. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۰۹۲۹/۳
آغاز: بسمله ستایش کریمی که حلیه
خط: شکسته، نستعلیق، کا: قاسمو کرمانی، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۲ – ۵۰۷]
۲۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۷۳۹۶
آغاز: برابر؛ **انجام:** که ترا چه شیوه کرم عزیز کرد گفت از مشاهده بنای عبرت گرفتم تا خشت
خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام [رایانه]

● سراج المنیر / آداب و سنن / فارسی

serāj-ol monīr

واعظ تبریزی، محمد باقر، ق۱۱ قمری

vā‘ez-e tabrīzī, mohammad bāqer (- 17c)

کتابی دارای دوازده «طلیعه» در آداب نافله شب: طلیعه ۱. بیان آدابی که در محل خوابیدن باید رعایت کرد؛ ۲. تحریض و ترغیب بر قیام لیل و فضل آن؛ ۳. اعمالی که در جوف لیل بدان عمل باید کرد؛ ۴. اوقات نماز شب؛ ۵. آدابی که مراعات آن قبل از شروع به نافله شب سزاوار است؛ ۶. کیفیت هشت رکعت نماز نافله شب؛ ۷. ادعیه‌ای که در اثنای نافله شب و شفع باید خواند؛ ۸. آداب نماز شفع؛ ۹. آداب نماز وتر؛ ۱۰. آدابی که بعد از نماز وتر به عمل باید آورد؛ ۱۱. آداب نافله صبح؛ ۱۲. فضیلت دعای اخوان به ظهر غیب.

اصفهان؛ عمومی اصفهان (فرهنگ سابق)؛ شماره نسخه:۳۲۸۲/۴
آغاز: آغاز بعد از بسمله: حمدی چون نفس صبح صادق مقرون

صداقت و ثنای چون اشعه انوار هدایت مشحون بآثار سعادت؛ **انجام:** خاتمه بنابراین احادیث اگر مؤمنی در حق این عاصی غریق بحر معاصی که بوسیله این پریشان رقم کرد دلهای عارفان مکرمت شیم در یوزه فیض میکند دعائی کنند هر آینه مأجوز دارین خواهند بود و السلام.
خط: نسخ، کا: درویش فرج بن محمد صفی اردبیلی، تا: ۱۰۷۰ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: چرمی یشمی، ۲۱ص (۸۲- ۱۰۲)، ۲۱ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۶×۲۱سم [ف: ۱ - ۳۴۲]

● **سراج المنیر** / ادبیات / فارسی

serāj-ol monīr

آرزو، سراج الدین علی بن حسام الدین، ۱۱۰۱ - ۱۱۶۹ قمری

ārezū, serāj-od-dīn ʻalī ebn-e hosām-od-dīn (1690 - 1756)

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۹۷۹۵

آغاز: بسمله، حرفی که آبروی سخن و سخنی که عازه معنی بود حمد صاحب صایغلیست علی الاصلاق و قادر سخنی باستحقاق؛ **انجام:** هر چند این کلام را درینجا خطی نبود چون خالی از فایده نیست نگاشته آمد محمد الله و المنته تم
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۶۶ق [رایانه]

● **السراج المنیر** / کلام و اعتقادات / عربی

as-sirāj-ul munīr

تنکابنی، محمد بن سلیمان، ۱۲۳۴ - ۱۳۰۲ قمری

tonekābonī, mohammad ebn-e soleymān (1819 - 1885)

وابسته به: الباب الحادی عشر؛ علامه حلی، حسن بن یوسف (۶۴۸-۷۲۶ق)

شرح مزجی توضیحی مفصلی است در دو جز بر رساله «الباب الحادی عشر» علامه حلی، با نقل بعضی از اقوال مذاهب اسلامی و گفتگو در آنها.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۸۸۸۱

آغاز: الحمدلله الذی هدانا بوجوب وجوده الی کماله و جماله و الصلاة و السلام علی سفیره و حبیبه وعیبة علمه و اول معلومه
خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، ۲۵۲گ، ۱۰ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۳/۵سم [ف: ۲۳ - ۶۵]

● **سراج المنیر** / مواعظ / فارسی

as-sirāj-ul munīr

دزفولی، محمد طاهر، - ۱۳۱۵ قمری

dezfūlī, mohammad tāher (- 1898)

شامل «فصول»: ذکر کثیر، فضیلت تسبیحات اربعه، دعا، تعقیبات نماز، طریقه دعا و ذکر و شروط آن است.

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۱۷/۱ معزی

آغاز: بسمله. حمدله ... و در آن چند فصل است فصل اول قال الله تعالی یا ایها الذین آمنوا ... طاهر ترجمه آنکه ای آنکسانی که ایمان آورده اید بخدا و رسول یاد بکنید خدایتعالی را و مشغول ذکر او بشوید؛ **انجام:** پنج کسند که دعای ایشان مستجاب نیست ... و شخصی که قدرت بر طلب روزی داشته باشد و در خانه خود بنشیند و طلب بکند و بگوید که خدایا مرا روزی ده.
خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ رکابه‌دار؛ تملک: محمدطاهر معزی؛ ۸گ (۱پ-۸) [ف: ۳۹ - ۱۳۴]

● **سراج المنیر** / کلام و اعتقادات / فارسی

serāj-ol monīr

بهبهانی، عبدالله بن محمد، - ۱۳۲۵ ؟ قمری

behbahānī, ʻabd-ol-lāh ebn-e mohammad (- 1907)

ظاهراً مؤلف به مذهب شیخیه علاقمند بوده و از بزرگان این قوم دارای اجازاتی است که در انتهاء کتاب «نشاة الاخری فی علم المبداء و المعاد» تألیف خود عبد الله بهبهانی آمده است. از جمله اجازه‌دهندگان شیخ محمد طاهر و سید هاشم احسائی و آقا محمد خان کرمانی و حاج زین العابدین خان کرمانی می‌باشند. این کتاب شرحی است بر جمله «یا من دل علی ذاته بذاته» از دعای معروف صباح و در این کتاب مؤلف به تألیف دیگر خود به نام «احقاق حق» که رد بر «هدیة النمله همدانی» می‌باشد، اشاره کرده است.

شیراز؛ امام عصر؛ شماره نسخه:۲۳۷/۱

آغاز: بسمله، الحمد لله رب العالمین ... چنین گوید بنده جانی عبد الله بن محمد که بعضی از اخوان ایمانی و اخلاء روحانی از این بنده ...
خط: نستعلیق، کا: عبد الله بن محمد بهبهانی، تا: ۱۲۹۹ق؛ تصحیح شده مؤلف؛ ۹۶گ(۱-۹۶)، اندازه:۱۱× ۱۷/۵سم [ف: ۱ - ۱۰۶]

● **سراج منیر** / - فارسی

serāj-e monīr

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۲۱۰۱/۱

خط: نستعلیق، کا: ابوتراب حسینی، تا: ۱ صفر ۱۲۴۹ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج کبود، ۴۹گ (۱پ-۴۹پ)، اندازه: ۱۴/۵×۲۰/۵سم [ف: ۸ - ۷۳۰]

● **سراج المنیر** / فقه / فارسی

serāj-ol-monīr

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۹۴۴۷

آغاز: بسمله. الحمدلله الذی جعل العبادة وسیلة النیل؛ **انجام:** سگ و خوک و کافر است نهم شراب است دهم. تمت

خط: نستعلیق تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳ [رایانه]

● السراج المنیر فی الاعانة علی معرفة بعض کلام ربنا الحکیم الخبیر = تفسیر خطیب شربینی / تفسیر / عربی

as-sirāj-ul munīr fī-l i'āna 'alā ma'rifat-i ba'ḍ-i kalām-i rabbin-al ḥakīm-il xabīr = tafsīr-u xaṭīb-i širbīnī

خطیب شربینی، محمد بن احمد، - ۹۷۷ قمری

xatīb-e šerbīnī, mohammad ebn-e ahmad (- 1570)

تاریخ تألیف: دوشنبه ۱۳ صفر ۹۶۸ق

نویسنده در دیباچه می‌گوید به سال ۹۶۱ق، به زیارت قبر رسول خدا رفتم و از خدای شرح صدر مسئلت نمودم و به من عطا فرمود پس از مراجعت یکی از یاران من نزد من آمد و گفت که در خواب رسول خدا و امام شافعی را در جلو خود دیدم و به من فرمودند که به فلانی (شربینی) بگو تا تفسیری بنویسد و سپس جمعی از دوستان نیز چنین درخواستی کردند ... تا اینکه پس از اتمام شرح منهاج الطالبین این تفسیر را ساخته است.

چاپ: قاهره، مطبعة بولاق، ۴ج، ۱۲۹۹ق؛ مطبعة الخیریة، ۴ج، ۱۳۱۱ق.

[نشریه ۵۱۱/۵ و ۵۱۳/۵]

۱. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۸۱۵

آغاز: بغیر علم فلیتبوء مقعده من النار و قول ابی بکر رضی الله تعالی عنه لما سئل

جلد ۱، از نیمه‌های دیباچه مفسر را دارد تا آیه ۱۰۹ سوره اعراف؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ جلد: مقوا، ۳۵ سطر (۱۴×۲۳)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۶۲۹]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۸۱۶

آغاز: لا اکتب شیئاً لا ادری فقال ... و اوصانی بالصلاة

جلد ۳، از آیه ۲۱ سوره مریم تا آیه ۴۹ سوره نمل را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ مصحح؛ جلد: مقوا، ۳۳ سطر(۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰×۳۰سم [ف: ۲ - ۶۳۰]

۳. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۸۱۷

جلد دوم است که از آیه ۱۱۶ سوره اعراف تا سوره کهف است؛ خط:نسخ،بی‌کا،تا:قرن۱۲؛افتادگی:آغاز؛مصحح،مقابله شده؛ جلد: مقوا، ۳۳ سطر (۱۲/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰/۵×۳۰سم [ف: ۲-۶۳۰]

۴. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۸۱۸

جلد ۴، که از آیه ۵۰ سوره نمل تا آیه ۲ سوره المؤمن را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ هندی؛ جلد: مقوا، ۳۳ سطر (۱۱/۵×۲۲/۵)، اندازه: ۱۹/۵×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۶۳۱]

۵. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه:۲۱۸۱۹

جلد ۵، از نیمه آیه ۲۳ سوره شوری تا آخر قرآن را دارد؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: چهارشنبه ۲۷ ذیحجه ۱۱۴۷ق؛ افتادگی: آغاز؛ مصحح، کاغذ هندی؛ جلد: مقوا، ۳۳ سطر (۱۲×۲۲/۵)، اندازه: ۲۰×۲۹/۵سم [ف: ۲ - ۶۳۱]

● السراج المنیر فی الفوائد الرجالیة / درایه / عربی

as-sirāj-ul munīr fī-l fawā'id-ir rijālīya

هزار جریبی، محمد علی بن محمد باقر، ۱۱۸۸ - ۱۲۴۵ قمری

hezār-jarībī, mohammad 'alī ebn-e mohammad bāqer (1774 - 1830)

تاریخ تألیف: در دهه سوم ربیع الثانی ۱۲۵۹ق

تنظیم شده در دو «حدیقه» و «خاتمه»: حدیقه ۱. الفراید الرجالیة؛ حدیقه ۲. دارای سه «فصل»: ۱) معنی مشایخ الاجازة و احوال مشایخ الاجازة، ۲) بیان اعتبار توثیقات المتأخرین و عدمه، ۳) ذکر اصحاب الاجماع و تفصیل القول فی معنی اجمعت العصابة الخ؛ الخاتمة: فی المسایل المتفرقة.

محمد علی هزار جریبی در زمان حیاتش موفق به اتمام این رساله نشد ولی پسرش- محمد حسین - پس از مرگ پدر به تنظیم و تدوین آن پرداخت و مقدمه‌ای نیز در شرح کارش بدان افزود. با تتمیم از پسر مؤلف در پایان کتاب شامل زندگی، احوال، استادان، کتاب‌ها و اجازات پدرش. فهرست مطالب تتمیم کتاب: فی بیان مدة عمره و تاریخ تولده و فوته؛ فی بیان کونه مبتلیاً بالامراض العدیدة و مع ذلک کیف کان ماهراً فی العلوم حاضر الجواب فی المسایل؛ فی بیان بعض اوصافه الشریفة؛ فی بیان کونه ملقباً بالفقیه و صاحب الفقاهة الاستشمامیة و اختیاره الزهد و العزلة و فیه ما یجدیک؛ فی بیان جعله ملقباً بالعلامة الثانی؛ فی ذکر الطاف صاحب القوانین الیه و اعطائه نسخة اصل القوانین الموجودة عندنا الان؛ فی بیان الرؤیا الذی دأه و تعبیر والده بترقیه؛ فی بیان کونه مجتهداً فی اوایل التکلیف؛ فی بیان احوال شریفة والد الوالد علیهما الرحمة و ذکر تلامیذه و غیره و باعث تحصیله؛ فی بیان صمت الوالد؛ فی بیان الحقایق المتعلقة بالصمت؛ فی ذکر الجد الأمی علیه الرحمة؛ فی بیان تفصیل مصنفات شریفة الوالد الماجد العلامة التی جمعتها بمصاعب شتی؛ اسامی کتب ستة عشر شریفة الوالد العلامة و تصنیفاته؛ فی بیان بعض مکارمه السنیة و مقاماته العلیة؛ فی بیان بعض باقیاته الصالحات و صدقاته الجاریات الی غیر ذلک؛ فی تاریخ وفاته و بیان مدفنه و مرقده الشریف؛ فی صباوتی عند وفاته و زمان شروعی فی تنقیح مصنفاته و غیر ذلک؛ فی ذکر اساتیده علیهم الرحمة؛ فی بیان من اجازه من الاعلام و ذکر اجازاتهم الشریفة؛

فی ذکر اجازة صاحب القوانین؛ ذکر اسم الوالد العلامة و القابه الشریفة؛ ذکر جدنا العلامة و القابه؛ فی ذکر مشایخ المجیز؛ فی ذکر ثالث مشایخه و هو جدنا العلامة الهزار جریبی؛ صورة اجازة الفاضل ملا احمد النراقی؛ فی ذکر القاب شریفة الوالد العلامة واسمه؛ فی ذکر القاب شریفة جدی العلامة واسمه؛ توصیفه الوالد؛ فی ذکر مشایخه؛ فی ذکر رابع مشایخ بحرالعلوم و هو جدی العلامة و القابه؛ صورة اجازة السید الجلیل آقا سید جواد العاملی؛ فی بیان اعتنائهم الی الاجازة و الاستجازة؛ فی بیان وجه حرص الاصحاب علی الاجازة و اقسامها؛ فی تحقیق المطلب؛ فی بیان حکایة اهتمامهم بالاستجازة؛ فی حکایة اجازة العلماء لکل احد حتی الاطفال فی المهد؛ فی اجازته للوالد العلامة و القابه الشریفة و التصریح باجتهاده و ذکر جدی العلامة و اظهار انه شیخ اکثر المشایخ و استادهم رحمهم الله.
[فهرستگان حدیث، ج۱، ص ۵۶؛ مصفی المقال ص ۳۳۸]

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۸۹۵۰

آغاز: الحمدلله الذی جعل علم الرجال مفتاحاً لکنوز الاخبار و الاحادیث و معرفة السلاسل و الاسانید ممیزة لاخبار الصحاح عن موضوعات الاحادیث ... اما بعد فیقول العبد الخاسر فی تجارات النشأتین ... محمد حسین؛ **انجام:** فانه التذکرة و الذکری و لا تتبع الهوی فانه یضلک عن سبیل و الله علی ما نقول وکیل و حسبنا الله و نعم الوکیل. قد فرغ تألیفه و کتب بیمینه فقیر عفو ربه الغنی محمد حسین بن محمد علی حامداً مصلیاً و قویل جمیعه مع الاصل فی لیلة من العشر الثالث من ربیع الثانی من شهور سنة ۱۲۵۹ الف و مأتین و خمسین و تسعة و الملتمس من الناظرین ان یکونوا لی عند ربی مستغفرین و للتوفیق و الخیر داعین

از ابتدا تا برگ ۳۷ر متن کتاب و از برگ ۳۷ر تا پایان افزوده‌های پسر مؤلف است؛ خط: نسخ، کاتب = مؤلف، تا: دهه سوم ربیع الثانی ۱۲۵۹ق؛ مصحح، با افزودگی و خط خوردگی، دو فصل اول و دوم حاشیه‌هایی از سید جواد عاملی و صاحب قوانین دارد؛ مهر: کتابخانه مجدالدین نصیری؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قهوه‌ای مذهب، ۶۹گ، ۱۶ سطر (۱۱/۵×۵/۵)، اندازه: ۱۰/۸×۱۵/۸سم [ف: ۲۹/۱ – ۴۴۸]

← السراج المنیر فی الکشف عن الوحدانیة الکبری ⟵ تفسیر سورة التوحید

● **السراج المنیر من عمل الاکسیر** / کیمیا / عربی
as-sirāj-ul munīr min ʻamal-il iksīr

جابر بن حیان، ۱۲۰ – ۱۹۸ ؟ قمری
jāber ebn-e hayyān (739 - 814)

تهران؛ مهدوی؛ شماره نسخه:۲۷۶/۱۱

بی‌کا، تا: ۱۰۸۵ق [نشریه: ۲ – ۱۰۲]

● **سراج الموحدین** / اخلاق / فارسی
serāj-ol movahhedīn

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۱۶۸۴

آغاز: هر کس از شیاطین؛ **انجام:** پس به هر دستی نباید داد دست
خط: نستعلیق، بی‌کا،بی تا، [الفبائی: – ۳۰۶]

● **سراج المؤمنین** / کلام و اعتقادات / فارسی
serāj-ol mo'menīn

بروجردی، علی بن محمد باقر، ق۱۳ قمری
borūjerdī ،ʻalī ebn-e mohammad bāqer (- 19c)
[فهرستواره منزوی ۳۴۳/۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۳۴۱۵

آغاز: نحمدک اللهم علی ما هدیتنا الصراط المستقیم؛ **انجام:** تا اینکه نجات یابد انشاءا ... رمضان المبارک سنه ۱۲۳۷
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۲۲۰ق [الفبائی: – ۳۰۶]

● **سراج المؤمنین** / اخلاق / فارسی
serāj-ol mo'menīn

علی بن حسین بن علی، ق۱۳ قمری
ʻalī ebn-e hoseyn ebn-e ʻalī (- 19c)

این کتاب تقریر افادات سید محمد مجاهد (صاحب مناهل متوفی ۱۲۴۲) در آداب و مواعظ است و شامل: غرض از خلقت عباد، فضیلت علم، معرفت نیت، خلوص در عمل، ارکان عبادت، حضور قلب. بصیرت و یقین، موجبات فساد عبادات و معاملات، هدایت، دنیا، آخرت، فروع دین، تقلید از مجتهد جامع الشرائط، کوشش در تحصیل آخرت، یقین در دین، پیروی از رسول ظاهری و باطنی، عقوق والدین، امر بمعروف و نهی از منکر، عدالت. کتاب با عباراتی ساده با استدلال و استشهاد به آیات و احادیث و اشعار در یک «مقدمه» و ۲۴ «مجلس» ترتیب یافته است.

آغاز: نحمدک اللهم علی ما هدیتنا الصراط المستقیم.
انجام: و منافیه مروت را هم ترک کند تا اینکه نجات یابد انشاءالله تعالی هدانا الله ایانا و ایاکم الی طریق الرشاد.
[فهرستواره منزوی ۴۹۳/۶]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۱۰۵

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۱ رمضان ۱۲۲۷ق، نسخه در عصر سید مجاهد نوشته شده؛ ۷۰گ، اندازه: ۱۳×۱۹سم [ف: ۶ – ۴۳۵]

● **سراج النجاح** / دعا / فارسی

serāj-on najāh

حسینی تبریزی، محمد باقر بن ابی القاسم، ق۱۱ قمری

hoseynī tabrīzī, mohammad bāqer ebn-e abe-l-qāsem (-17c)

وابسته به: مفتاح الفلاح = مفتاح الفلاح فی عمل الیوم و اللیلة؛ شیخ بهائی، محمد بن حسین (۹۵۳-۱۰۳۰)

ترجمه روان و سلیس از «مفتاح الفلاح» شیخ بهائی است. این ترجمه در الذریعه نیامده است.

[فهرستواره منزوی ۴۷۷/۷]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۳۸۵۰

آغاز: مفتاح گنجینه ی فلاح و رستگاری و سراج خزینه نجاح و امیدواری حمد و ستایش معبودی است که به لطف کامل و رحمت شامل خویشتن طبقه جن و طایفه انس را؛ **انجام:** و لایبطیء عنی حسن صنیعک ولاتتا کد مع ذلک ثقتی فاتفرغ لما هو احظی لی عندک قد ملک الشیطان عنانی فی سوء الظن و ضعف الیقین فانا اشکو سوء مجاورته لی و طاعة نفسی له

خط: نسخ و نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ جلد: مقوا، ۱۲۳گ، ۱۱ سطر، اندازه: ۱۴×۲۲سم [ف مخ: ۳ – ۱۰۹۵]

● **سراج النفوس** / اخلاق / فارسی

serāj-on nofūs

تویسرکانی، محمد علی بن یوسف، ق۱۳ قمری

toyserkānī, mohammad 'alī ebn-e yūsof (- 19c)

تاریخ تألیف: شنبه ۲۱ شعبان ۱۲۴۳ق

در اخلاق و آداب اسلامی گرفته شده از آیات کریمه و احادیث اهل بیت علیهم السلام، برای ترغیب مؤمنین به اطاعت و بندگی و اجتناب از معصیت و گناه، در سی و یک «باب» و یک «خاتمه»: باب ۱. مذمت دنیا و اهل آن؛ ۲. مجالست با اهل معاصی؛ ۳. انفاق؛ ۴. عیب مردم و غیبت؛ ۵. عفو؛ ۶. صبر و شکیبایی؛ ۷. قناعت؛ ۸ تعریف علما و اهل علم؛ ۹. احوال علمایی که مفتون به دنیا گشته‌اند؛ ۱۰. نیکویی با والدین؛ ۱۱. مذمت نافرمانی پدر و مادر؛ ۱۲. صله ارحام؛ ۱۳. مذمت قطع ارحام؛ ۱۴. اهتمام به أمور مسلمین؛ ۱۵. فضیلت و ثواب ادخال سرور در قلوب مؤمنین؛ ۱۶. فضیلت برآوردن حاجت مؤمن؛ ۱۷. مذمت ریا؛ ۱۸. ذم طلب ریاست؛ ۱۹. مذمت غضب؛ ۲۰. مذمت حسد؛ ۲۱. مذمت کبر؛ ۲۲. مذمت عجب؛ ۲۳. مذمت سوء خلق؛ ۲۴. مذمت ظلم؛ ۲۵. متابعت هوای نفس؛ ۲۶. مذمت کذب و دروغ؛ ۲۷. مذمت فحش دادن؛ ۲۸. مذمت تهمت و سوء ظن؛ ۲۹. مذمت سخن چینی؛ ۳۰. توبه؛ ۳۱. شرایط دعا؛ خاتمه: در اثبات دخول شیعه گناهکار در جهنم معادی.

آغاز: الحمدلله رب العالمین ... أما بعد چنین گوید حقیر فقیر و عاصی سراپا تقصیر بنده جانی.

انجام: نفع دهد به این عاصی تبه روزگار و جمیع مؤمنین را بحق محمد و عترته الطاهرة.

[فهرستواره منزوی ۴۹۳/۶]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۹۲۷

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۳۱گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۳×۲۱سم [ف: ۱۵ – ۳۱۰]

● **سراج الولایة** / - فارسی

serāj-ol velāya

برای سراج الکتاب ملقب به سراج العارفین در زمان مجدالاشراف ذهبی ساخته شده است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۳۷

آغاز: بسمله، سبحانک سبحانک جل ثنائک و عظم شانک؛ **انجام:** مهر کردند و زبانش دوختند ... اتبع الهدی.

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۳۱۷ق؛ کاغذ: فرنگی، جلد: میشن قرمز، ۷۰گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۲/۳×۱۹/۷سم [ف: ۳ – ۴۵۴]

● **سراج وهاج** / شعر / فارسی

serāj-e vahhāj

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ – ۷۵۳ قمری

xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e 'alī (1291 - 1353)

۱. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۵/۹

خط: تعلیق، بی‌کا، تا: ۸۲۴ق؛ کاغذ: اصفهانی، جلد: مقوای روکش تیماج، مذهب، ۲۱ سطر در متن و ۴۳ سطر در حاشیه، اندازه: ۱۸×۲۷سم [ف: ۳ – ۴۷۱]

۲. تهران؛ سلطنتی؛ شماره نسخه:۳۳۶/۸

خط: نستعلیق بسیار خوب، کا: خلیفه صفرشاه، تا: ۹۲۷ق؛ کاغذ: ترمه، جلد: مقوای روکش تیماج، مذهب، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۳۰سم [ف: ۳ – ۴۷۴]

● **السراج الوهاج الموضح لکل طالب محتاج** / فقه / عربی

as-sirāj-ul wahhāj-ul mūḍiḥ li-kull-i ṭālib-in muḥtāj

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۵۴۹۲/۲-ف

نسخه اصل:کتابخانه توبینگن MaVI 117. فی شرح مختصر القدوری، جزو ۱ و ۲ است، سیمی کتاب السیر در وصایا بایستی باشد؛ بی‌کا، تا: پنج‌شنبه پایان رجب ۸۸۶ق؛ تملک: محمد شامی،

عبدالوهاب بن احمد بن الفرفور سپس محمد سعدی حسینی نصیب زاده سبطنبی الفرفور در ۱۰۹۹ [فیلمها ف: ۳ - ۱۶۱]

● **السراج الوهاج فی ارتقاء مراتب سلم العلوم** / منطق / عربی

as-sirāj-ul wahhāj fī irtiqā'-i marātib-i sullam-il 'ulūm

محمد فیروز بن محبت

mohammad fīrūz ebn-e mohabbat

وابسته به: سلم العلوم فی صناعة المیزان؛ بهاری، محب الله بن عبدالشکور (-۱۱۱۹ق)

شرح مزجی و آمیخته متن سلم العلوم محب الله بن عبدالشکور بهاری است که جز «السلم المرونق فی المنطق» عبدالرحمن اخضری است.

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۲۳۵۲

آغاز: بسمله، لک الحمد یا من من علی الاکوان باصناف الاحسان ... و بعد فیقول؛ **انجام:** در مختلطات نانوشته مانده: فح قولنا کلما لم یکن الاثنان عددا

خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، تا: اواخر قرن ۱۲؛ کاغذ: کاغذ ترمه، جلد: میشن سیاه، ۱۷۸گ، ۱۹ سطر، اندازه: ۱۶×۲۳سم [ف: ۱ - ۲۶۹]

● **السراج الوهاج فی بیان الاسرب و الزاج** / کیمیا / عربی

as-sirāj-ul wahhāj fī bayān-il usrub wa-z zāj

شیخ بهائی ثانی، علی اکبر، ق۱۳ قمری

šayx-e bahā'ī-ye sānī, 'alī akbar (- 19c)

تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۳۲۰۱/۴

آغاز: بسمله، الحمدلله الذی خلق اللیل الداج و اسماء و ذات الابراج ... اما بعد فیقول العبد الاحقر خادم الفقراء علی اکبر ... انه قد اشتهر فی السنة الحکماء رضوان الله علیهم بخمر الاسرب و الزاج؛ **انجام:** و اما اذا ارید بالاسرب ذهب العامة و بالزاج العنان الاحمر فوجه العمل فی ذلک

خط:نسخ،بی‌کا،بی‌تا؛کاغذ: فرنگی سفید و آبی، جلد: میشن سیاه، ۲گ (۳۱پ-۳۲پ)، ۲۰سطر،اندازه: ۱۴/۱×۲۰/۸سم [ف: ۶ - ۲۸۸]

● **سراج الوهاج فی تنقیح معنی الدین و الملة و المنهاج** / متفرقه / عربی

sirāj-ul wahhāj fī tanqīḥ-i ma'n-ad dīn wa-l millat wa-l minähij

عبدالحی بن محمد رفیع، ق۱۲ قمری

'abd-ol-hayy ebn-e mohammad rafī' (- 18c)

تاریخ تألیف: شوال ۱۱۲۰ق

رساله مختصری است در معنای دین و ملت و منهاج که به درخواست شخصی نگاشته و آن را در یک «مقدمه» و سه «فصل» و یک «خاتمه» تنظیم نموده بدین عناوین: المقدمة: فی امور ینبغی تصورها؛ فصل ۱. تحقیق معنی الدین لغة و شرعا؛ ۲. تحقیق معنی الملة؛ ۳. تحقیق معنی المنهاج؛ الخاتمة: فی تحقیق بعض الالفاظ المناسبة بهذا المقام.

آغاز: الحمدلله الذی هدانا الصراط المستقیم دین محمد و منهاج علی و ملة ابراهیم و الصلاة و السلام علیهم و علی آلهم الذین ببرکتهم خلق الانسان فی احسن تقویم ...

۱. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۰۵۱/۳

آغاز: برابر؛ **انجام:** هذا ما اردنا املاله لمن زادالله عزه و اقباله وضاعف قدره و اجلاله مع قلة البضاعة و تشتیت الامر و اخلاله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۲؛ محشی با عنوان «منه عفی عنه»؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۸گ (۱۳پ-۲۰پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۰/۵×۱۶سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۱]

۲. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۷/۳

آغاز: برابر

خط: نستعلیق شکسته، کا: محمند علی بن حبیب الله حسینی، تا: ۱۱۱۲ق،۶گ(۳۳پ-۳۸ر)، اندازه:۱۲× ۱۸سم [نسخه‌پژوهی: ۳-۷۷]

● **السراج الوهاج فی شرح المنهاج** / اصول فقه / عربی

sa-sirāj-ul wahhāj fī š.-il minähij

جاربردی، احمد بن حسن، - ۷۴۶ قمری

jārbardī, ahmad ebn-e hasan (- 1346)

وابسته به: منهاج الوصول الی علم الاصول؛ بیضاوی، عبدالله بن عمر (-۶۸۵)

این شرح از قدیمی‌ترین شروح منهاج الوصول و یکی از معتبرترین آنها است، زیرا شارح از شاگردان بیضاوی (صاحب متن) و شاید افضل آنان بوده است. صاحب متن و شرح هر دو در تبریز مدفونند.

آغاز: الحمدلله الذی خلق السماوات والارض وابدع فیهما انواع الموجودات من الفلکیات والعنصریات

[کشف الظنون ۱۸۷۹/۲؛ ریحانةالأدب ۳۸۰/۱]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۵۷۱

آغاز: ... الکتاب المسمی بمنهاج الوصول إلی علم الأصول [..] المعقول أو المنقول؛ **انجام:** فیجوز له الإفتاء أیضاً سواء سمعه علی سبیل المشافهة ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۸؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ تملک: سید محمد شریف؛ کاغذ: خانبالغ، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۸۷گ، ۲۱ سطر(۹×۱۵)، اندازه:۱۴×۱۸/۵ سم [ف: ۲۹ - ۲۶۹]

۲. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۳۸۹۰

آغاز: قال قدس الله نفسه و روح رمسه اصول الفقه معرفة دلایل الفقه اجمالا و کیفیة الاستفادة ... اقول اعلم ان اصول الفقه لفظ مرکب جعل علماء لعلم خاص؛ **انجام:** و لنختم الکتاب بهذه الایته لیرزقنا الله تعالی اتباع نبیه علیه السلام و یقراه عاجلا و الفلاح آجلا و الله اعلم بالصواب.

نسخه موجود فاقد مقدمه می‌باشد؛ خط: نسخ، کا: تابی بن خواجه گرشب بن احمد، تا: ۱۷ شوال ۷۳۹ق، جا: تبریز؛ مصحح، محشی با نشان «هـ»، با نشان «بلغ» مقابله گردیده؛ تملک: رستم بن عباس، محمد صاری خواجه زاده؛ مهر: «خادم شرع نبی محمد کاتب چلبی» (هشت گوش)، «عبده لطفعلی» (مربع)؛ کاغذ: شرقی، جلد: مقوایی کاهی، ۲۹۲گ، ۱۷ سطر (۷×۱۵)، اندازه: ۱۱/۵×۲۱سم [ف: ۳۵ - ۲۷۴]

۳. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۵۴۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فوجب أن یکون الامة کذلک لقوله تعالی فاتبعوه لعلکم تهتدون ولنختم الکتاب بهذه الإیة

خط: نسخ، بی‌کا، تا: قرن ۱۰؛ مصحح، محشی؛ تملک: محمد باقر بن شیخ اسدالله و مهر «یا ابا عبدالله» (بیضی)، سید ریحان الله موسوی با مهر «العبد ریحان الله الموسوی» (بیضی) به سال ۱۳۲۰، سلمان بن بشیر جعفرم، احمد بن مصطفی ابو زرعه الکوزحصاری، عبدالله مشهور به سعدی زاده، اسدالله؛ جلد: مقوایی، ۱۵۶گ، اندازه: ۱۳/۵×۱۹/۵سم [محدث ارموی مخ: ۲ - ۸۱۱]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۶۲۱۶

آغاز: برابر؛ **انجام:** فنقول اذا اجتهد المجتهد وادی اجتهاده الی الحرمة و اجتهد آخر.

تا اوائل مبحث (تخطه و تصویب)؛ خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: انجام؛ نسخه قدیمی است؛ ۱۹۵گ، ۲۳ سطر، اندازه: ۱۲×۲۰سم [ف: ۶ - ۵۱]

۵. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۴۸۴

خط: نسخ، کا: محمد بن عبد الله، بی‌تا؛ قطع: ربعی [رشت و همدان: ف: - ۱۳۳۱]

۶. شیراز؛ ملی؛ شماره نسخه:۴۳۹

آغاز: مسلما بالقرآن و فیه انصانط (کذا) فان فیه نزاعاً تقدم فی الکلام علی الحقیقه الشرعیه فالاول؛ **انجام:** منع عن الاسلام لقوله لاضرر و لا ضرار فالاسلام (کذا) الثانی.

خط: نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز و انجام؛ کاغذ: نخودی دولت آبادی، جلد: مقوا با تیماج مشکی، ۱۶۰ص، ۲۱ سطر(۷×۱۴)، اندازه:۱۳/۵×۲۰/۵سم [ف: ۲ - ۳۳]

● **السراج الوهاج لدفع عجاج قاطعة اللجاج** / فقه / عربی

as-sirāj-ul wahhāj li-daf'-i 'ajāj-i qāṭi'at-il lijāj

قطیفی بحرانی، ابراهیم بن سلیمان، - ۹۵۰ ؟ قمری

qaṭīfī-ye bahrānī, ebrāhīm ebn-e soleymān (- 1544)

وابسته به: قاطعة اللجاج فی تحقیق حل الخراج = الخراجیة؛ محقق کرکی، علی بن حسین (۸۹۰-۹۴۰)

تاریخ تألیف: ۲۶ شعبان ۹۲۴ق

رساله‌ای است استدلالی بر رد «قاطعة اللجاج» محقق کرکی. قطیفی در این رساله بر خلاف محقق کرکی که گرفتن خراج را در «قاطعه» جایز دانسته قائل به حرمت شده و دلایلی بر رد او اقامه نموده است. وی با عناوین «قوله» مباحث محقق را ذکر کرده و با عناوین «اقول» به رد آنها پرداخته است. انگیزه تألیف این است که او در شهر سمنان کتاب «قاطعة اللجاج» را مطالعه می‌کند و چون استدلالات محقق را استوار نمی‌بیند آن را بر نقض گفته‌های او می‌نویسد.

آغاز: بسمله و به ثقتی، الحمدلله الذی ... الیقین فظهر للعارفین حقایقه و اوضح لطلابه اعلامه فبانت للسالکین ... فاذا هو زاهق و الصلوة ...

چاپ: این کتاب با قاطعه اللحاج و کلمات المحققین در یک مجموعه به چاپ رسیده است.

[الذریعه ج۱۲-۱۶۴]

۱. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۵۱۵۱/۷

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ما ینسب الیه عن الشبهة الباطنة و الظاهرة و أن یجعلهم شفعاء نافی الدنیا و الاخرة ...

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۱۱۶ق؛ جلد: مقوایی، ۸۸گ (۱۶۹پ-۲۵۶پ)، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۵۷]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۷۶۲۱

آغاز: برابر؛ **انجام:** و ان یجعلهم شفعاؤنا فی الدنیا و الاخرة و الحمدلله ... و عترته الطاهرین

خط: نستعلیق، کا: ابوالقاسم جعفر موسوی، تا: ۱۲۶۸ق؛ کاغذ: نخودی، جلد: تیماج زرشکی، ۳۵گ، ۲۳ سطر، اندازه:۱۰×۱۹سم [ف: ۲۱/۱ - ۷۸۸]

۳. اراک؛ دهگان؛ شماره نسخه:۱۵۶/۱۱

آغاز: برابر

کا: ملا محمد باقر گواری، تا: ۱۲۹۹ق؛ ۱۶گ(۲۲۴پ-۲۳۹ر)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱ - ۲۰۷]

۴. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۶۳۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** و یجعلهم شفعاؤنا فی الدنیا و الاخرة

خط: نستعلیق، کا: احمد بن محمد رضا حسینی، تا: شنبه ۲۲ رجب ۱۳۲۱ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: نخودی، جلد: مقوا، ۲۷گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۷/۵×۲۱/۵سم[اهدائی رهبر:۳-۳۵۴]

۵. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۲۳/۶ خوئی

آغاز: الامرة واحدة فی بلدة سمنان و ما تأملتها ... و لقد خشیت بان اموت ... و سمیتها السراج الوهاج

بی‌کا، بی‌تا؛ افتادگی: آغاز؛ ۶۵ص (۳۱۶-۳۸۰) [ف: ۷ - ۱۳۹]

● **سراج وهاج و وسیلة الابتهاج** / کلام و اعتقادات / فارسی

serāj-e vahhāj va vasīlat-ol ebtehāj

گیلانی، محمد حسین بن ابراهیم، ق۱۴ قمری

gīlānī, mohammad hoseyn ebn-e ebrāhīm (- 20c)

وابسته به: الاحتجاج علی اهل اللجاج؛ طبرسی، احمد بن علی (-۶۲۰ق)

تاریخ شروع تألیف: سه‌شنبه ۱۸ رجب ۱۳۴۴ق؛ محل تألیف: ساری

ترجمه تحت اللفظی نیکویی است از کتاب معروف «الاحتجاج» شیخ طبرسی با عناوین «مؤلف گوید» و اگر توضیح یا بیانی لازم باشد با عناوین «مترجم گوید» افزوده شده تا بین دو گفتار جدایی باشد. در نسخه حاضر تا مقداری از احتجاجات حضرت صادق علیه السلام آمده و نمی‌دانیم که تألیف کتاب به پایان رسیده است یا نه.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۰۵۷۰/۲

آغاز: الحمد لله الذی من علینا بمعرفته ... اما بعد چنین گوید بنده آبق جانی خلف ابراهیم جیلانی

خط: نسخ، کاتب = مؤلف، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۱۰۹گ(۶۷ر-۱۷۵پ)، اندازه: ۲۲×۳۵سم [ف: ۲۷ - ۵۱]

● **سراج الهدایة** / دعا / فارسی

serāj-ol-hedāya

نوری، علی بن محمد هادی، ق۱۳ قمری

nūrī, ʻalī ebn-e mohammad hādī (- 19c)

محل تألیف: مشهد

در پاره‌ای از زیارات معصومین علیهم السلام و بعضی از نمازهای مستحبی و آداب سفر و اعمال و ادعیه ایام متبرکه سال و ماه‌های و دعاهای حاجات و مهمات که در حالات مختلف خوانده می‌شوند، گردآوری شده و بیشتر آن تنظیم و تبویب نشده است.

مشهد؛ امام هادی (کتابخانه عمومی)؛ شماره نسخه:۸۰

آغاز: حمد و سپاس بیحد از وهم و قیاس بخالقی سزاوار و رواست که ثابت و سیاره را بأمر کن در افلاک بی طناب و ستون آراست

خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج قهوه‌ای، ۴۱۱گ، ۱۱سطر، اندازه: ۹×۱۵سم [ف: - ۶۲]

قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۲۴۱۳

نسخه اصل: همان نسخه بالا [عکسی ف: ۷ - ۱۶]

● **سراج الهدی فی بداء حقیقة البداء** / کلام و اعتقادات / عربی

sirāj-ul hudā fī badā'-i ḥaqīqat-il badā'

شریف، محمد قاسم بن محمد رضا، ق۱۲ قمری

Šarīf, mohammad qāsem ebn-e mohammad rezā (- 18c)

تاریخ تألیف: ۲۷ صفر ۱۱۱۱ق

در این رساله به روش کلامیان شیعی از روی اخبار درباره بدا گفتگو نمود. او کتاب را در ۲۷ صفر ۱۱۱۱ق نگاشته سپس نسخه اصل را در راه مکه گم کرد و نسخه دیگری یافت که پیش و پس شده و غلط داشت. آن را به سال ۱۱۱۵ درست نمود و چیزهایی بر آن افزود.

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۰۴۷

خط: نسخ، کا: محمد رفیع، تا: شنبه ۲۰ ذیقعده ۱۱۳۰ق؛ مجدول؛ کاغذ: سپاهانی، جلد: تیماج سبز، ۵۴گ، ۱۴ سطر (۷×۱۳)، اندازه: ۱۲×۱۸سم [ف: ۱۳ - ۳۰۳۲]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۸۸۴/۴

آغاز: بسمهل. الحمدلله المقدم المؤخر الذی نزل الفصل الخطاب و یمحو ما یشاء و یثبت و عنده ام الکتاب؛ **انجام:** و انا ... ابن محمد رضا محمد قاسم الشریف ... و الحمدلله و الصلوة علی محمد و آله.

خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۷ محرم ۱۲۰۰ق؛ مهر: «عبده ملک محمد»؛ ۲۷گ(۱۲۲پ-۱۴۸ر) [ف: ۳ - ۵۸۰]

● **سراجی (ترجمه)** / فقه / فارسی

serājī (t.)

میان خلیل، صفی الله، ق۱۳ قمری

mīyān xalīl, safī-yol-lāh (- 19c)

تاریخ تألیف: ۱۲۷۳ق

در ارث ساخته صفی الله پسر میان ولی الله معروف به میان خیل اولاد حاجی بهادر.

تبریز؛ ادبیات؛ شماره نسخه:۴

بی‌کا، تا: ۱۲۷۳ق [نشریه: ۴ - ۳۲۳]

● **سراجیه** / ادبیات / فارسی

serājīye

خواجوی کرمانی، محمود بن علی، ۶۸۹ - ۷۵۳ قمری

xājū-ye kermānī, mahmūd ebn-e ʻalī (1291 - 1353)

[فهرستواره منزوی ۴۷۷/۷]

۱. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۳۵۲/۴/۴

خط: تعلیق، کا: اسماعیل بن ابراهیم بن عبدالله، تا: ۸۲۱ق؛ مجدول، با پیشانی [سنا: ف: ۱ - ۱۷۹]

۲. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۴۱۵-ف

نسخه اصل: ایاصوفیا ش ۳۹۹۷؛ خط: نستعلیق، کا: فضل الله بن مرتضی موسوی رادکانی، تا: نزدیک به پایان جمادی الاول ۸۲۹ق؛ ۲۸گ، ۱۱ سطر [فیلمها ف: ۱ - ۱۱۷]

● السراجية = اجوبة مسائل ملا مصطفى الشيروانى /

کلام و اعتقادات / عربی

as-srājīya = ajwibat-ul masā'il-a mullā muṣṭaf-aš-šīrwānī

احسائی، احمد بن زین الدین، ۱۱۶۶ - ۱۲۴۱ ؟ قمری

ahsā'ī, ahmad ebn-e zayn-od-dīn (1753 - 1826)

تاریخ تألیف: پنج‌شنبه ۱۰ ذیحجه ۱۲۳۱ق

رساله شامل پرسش‌های ملا مصطفی بن حاجی محمد خوئی و پاسخ‌های احسایی است که به صورت «قال سلمه الله، اقول» برگزار شده است. اما پرسش‌ها: ۱. ما الشعلة المرئية السراجية النار الغيبية و فعلها و اثر فعلها؛ ۲. بينوا ان الدهن اهو محل لفعل النار او بمنزله القابليه؛ ۳. بينوا و اوضحوا فى الشعله المرئية النار الغيبى الجوهرى ...؛ ۴. بينوا كيفية ظهور الشعله المرئية من النار؛ ۵. بينوا ان العقل الاول وجود محم.؛ ۶. بينوا ان الامكان و الوجود و وجود محمد بمنزلة الدهن او بمنزلة الدخان او بمنزلة الاستضائة؛ ۷. بينوا فى الشرح مطابقة المثل للمثل. شیخ احمد هر یک از این سؤال‌ها را متن قرار می‌دهد و تحت «قال» آن را می‌آورد و سپس با «اقول» جواب می‌دهد.

آغاز: حمدله. صلاة. اما بعد، فيقول العبد المسكين احمد بن زين الدين الاحسائى انه قد كتب الى ذو المودة و الصفا الآخوند الملا مصطفى ... مسائل يريد بيانها على حال لايسع احد فيه البيان من ملازمة الامراض و تشويش البال باختلاف الاحوال و كثرة الاعراض.

انجام: من فتح الابواب الاطلاع على اسرار الكون. و الله سبحانه ولى التوفيق و العون. و الحمدلله رب العالمين، و صلى الله على محمد و آله الطاهرين. وقع الفراغ منه سنة ۱۲۴۱ق.

چاپ: دارالسلطنه تبریز:دارالطباعه مشهدی حاجی آقا؛ سنگی؛ ۱۲۷۶ق؛ رحلی؛ (جوامع الکلم: ج۲؛صص ۸۰-۸۲)

[فهرست مشایخ ۱۴/۲ و ۲۸۶/۲]

۱. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۵۹۵/۱۰

آغاز و انجام: برابر

خط:نسخ،کا: محمد بن محمد نصیر هزار جریبی دانکه، تا: سه‌شنبه ۴ شعبان ۱۱۳۳ق، جا: کربلا؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن مشکی، ۷ص (۲۹۲-۲۹۸)، ۱۷ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۵ - ۱۰۲]

۲. تهران؛ ملک؛ شماره نسخه:۷۲۴/۲

بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ کاغذ: پسته‌ای، جلد: میشن تریاکی، ۶گ(۵۷پ-۶۲ر)، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۶×۲۱/۶سم [ف: ۵ - ۱۶۰]

۳. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۱۳۱۴/۸

آغاز: ذكر فى رسالة الملا مصطفى انى قد اقتصرت على اقل البيان اعتمادا على فهمه و تسهيلا على نفسى لما اجد من الموانع؛ **انجام:** برابر

خط: نستعلیق شکسته تحریری، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ محشی؛ کاغذ: فرنگی نخودی، ۱گ(۱۳۱)، ۱۸سطر، اندازه: ۱۱×۱۵سم[ف:۲۸-۴۸۲]

۴. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۴۴۱۲/۵

آغاز: برابر؛ **انجام:** قد اختصرنا الجواب اعتمادا على حسن الاسماع و الفهم اللماع و لضيق الوقت و استعجال الجواب و الحمدلله رب العالمين

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۳؛ در برگ ماقبل این رساله مقداری از اول رساله شیخ احمد در شرح اشعار شیخ علی بن عبدالله بن فارس آمده؛ جلد: تیماج مشکی، ۲گ (۱۸۱ر-۱۸۲ر)، اندازه: ۱۵×۲۱/۵سم [محدث ارموی مخ: ۱ - ۵۷]

۵. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۲/۳۶

درباره وجود و ماهیت و اصالت آنها و پاسخ به پرسش کسی است؛ بی‌کا، تا: با تاریخ ۱۲۳۳ق، جا: قزوین؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۶ص(۴۱۵-۴۲۰)، ۱۸سطر (۹×۱۵)، [ف: ۱۲ - ۲۶۲۷]

۶. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۶۶۴/۴-عکسی

آغاز: قال سلمه الله تعالى ما الذى عنى من قال بان الوجود هو الموجود بعينه مع ان المعهود بيننا ما بينتها. اقول ان العقلاء قد اختلفوا في الوجود؛ **انجام:** فهذا جواب ما سألت ... لايكون على من عرفه غطاء، و لاكدر. و الحمدلله رب العالمين.

خط: تحریری شکسته، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۳۳ق؛ ۶ص (۴۵-۵۰) [عکسی ف: ۱ - ۴۰۲]

۷. قم؛ طبسی؛ شماره نسخه:۳۰۰/۵

آغاز و انجام: برابر

خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۱۰ ربیع الثانی ۱۲۳۴ق؛ جلد: مقوا، ۳گ، ۱۸ سطر، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف مخ: ۱ - ۱۶]

۸. قم؛ مرکز احیاء؛ شماره نسخه:۱۹۱۱/۲

آغاز: برابر

نسخه اصل: کتابخانه کاشف الغطاء-نجف اشرف؛ خط: نسخ، کا: محمد قلی بن مرزا (میرزا) محمد (خویی)، تا: شب عرفه ۹ ذیحجه ۱۲۳۹ق، جا: کربلا؛ ۵ص(۱۱-۱۵) [عکسی ف: ۵ - ۳۶۶]

۹. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه:۷۵۵/۱۹

آغاز و انجام: برابر

کا: عبدالرحیم بن ولی محمد اردبیلی، تا: ۱۲۴۰ق؛ کاغذ: فرنگی، فستقی، جلد: تیماج مشکی، ۳ص (۲۶۷-۲۶۹)، ۳۰ سطر (۲۱×۹۶/۵)، اندازه: ۱۸×۲۹/۵سم [ف: ۸ - ۲۲۷]

۱۰. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۸۲۸/۱۰-عکسی

آغاز و انجام: برابر

خط: نسخ خوش، بی‌کا، تا: حدود ۱۲۴۲ق؛ ۴ص (۱۶۸-۱۷۱) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۵]

۱۱. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه:۱۹۹۳/۸-عکسی

آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق ریز، بی‌کا، تا: ۱۲۴۵ق؛ ۵ص(۱۶۹-۱۷۳) [عکسی ف: ۱ - ۲۰۵]

۱۲. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه:۲۷۶۵/۵
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۵۱ق؛ ۳گ (۴۸ر-۵۰ر) [ف: ۵ - ۲۸]

۱۳. قم؛ فاضل قائینی؛ شماره نسخه:۱۵۱
کا: ابوالقاسم واعظ حسینی یزدی، تا: ۱۲۵۳ق [تراثنا: س۱۳ش۲و۳ - ۳۳۶]

۱۴. قم؛ فیضیه؛ شماره نسخه:۱۴۶۹/۴
بی‌کا، تا: ۱۲۵۴ق؛ اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۳ - ۹۳]

۱۵. شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه:۷۱/۱
خط: نستعلیق شکسته، بی‌کا، تا: شعبان ۱۲۶۰ق؛ مصحح؛ ۶گ(۱-۶)، اندازه: ۱۰/۵×۲۱سم [نسخه‌پژوهی: ۳ - ۷۶]

۱۶. قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۱۵۶۲۶/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: شوال ۱۲۶۰ق؛ کاغذ: فرنگی، ۴گ (۷۸پ-۸۱پ)، ۲۳ سطر، اندازه: ۶/۵×۱۱سم [ف: ۳۹ - ۵۷۵]

۱۷. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۲۰۹۰۸
آغاز: بسمله و به نستعین انه خیر معین؛ **انجام:** و انت الرقیب الحاضر انک علی کل شی قدیر و الحمدلله وحده
جواب مسائل آخوند ملامصطفی؛ خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۴ق؛ اهدایی: رهبری، خرداد ۱۳۷۳؛ کاغذ: شکری، جلد: تیماج، ۴گ، ۲۱ سطر، قطع: خشتی، [رایانه]

۱۸. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۹۴/۱-طباطبائی
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته نستعلیق، کا: اسماعیل حکیم پسر یعقوب حکیم، تا: ۱۲۶۵ق؛ کاغذ: فرنگی شکری، جلد: تیماج قرمز، ۴گ (۱-۴)، اندازه: ۱۱/۵×۲۰سم [ف: ۲۲ - ۶۷]

۱۹. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه:۱۶۲۲۹/۱۴
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ، بی‌کا، تا: ۱۲۶۸ق؛ ۷ص (۷۸-۸۴)، ۱۹ و ۲۳ سطر، اندازه: ۱۴/۸×۲۱/۳سم [ف: ۴۵ - ۹۸]

۲۰. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۵۹۳/۲
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: قرن ۱۴؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج تریاکی، ۱گ (۹ر-پ ناقص)، ۲۶ سطر (۸×۱۵)، اندازه: ۱۳×۲۰سم [ف: ۱۲ - ۲۶۰۴]

۲۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۹۱۷/۳
خط: نستعلیق، کا: محمد دامغانی، تا: پنج‌شنبه ۲۵ ربیع الاول، جا: کرمانشاه؛ از روی نسخه اصل نوشته شده؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج مشکی، ۴گ (۲۷پ-۳۰ر)، ۱۷ سطر (۹×۱۷)، اندازه: ۱۵×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۹۰۶]

۲۲. قم؛ گلپایگانی؛ شماره نسخه:۲۷۵۵/۱-۱۴/۲۰۵
آغاز و انجام: برابر
خط: شکسته، نستعلیق، بی‌کا، بی‌تا؛ جلد: تیماج مشکی، مذهب، ۵گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۱×۱۷سم [ف: ۴ - ۲۳۲۵]

۲۳. همدان؛ مدرسه غرب؛ شماره نسخه:۶۷۴/۱۰
خط: نسخ، بی‌کا، بی‌تا؛ ۱۶ص(۳۳۵-۳۵۰)، قطع: خشتی [رشت و همدان: ف: - ۱۴۳۷]

← السراجیة و الفرائض السراجیة > شرح فرائض سجاوندی
← سراج الیقین > درة التاج

● سراج الیقین / کلام و اعتقادات / فارسی

serāj-ol yaqīn

حزین شیروانی، میرزا عبدالرحیم، ق۱۲ قمری
hazīn-e šīrvānī, mīrzā ‘abd-or-rahīm (- 18c)

تاریخ تألیف: ۱۱۹۱ق

ترجمه‌ای است از رساله خلاصه ترکی ملا احمد اردبیلی، در اصول دین مرتب بر «مقدمه» و پنج «باب» و «خاتمه». اگر مقصود فقیه نامی مقدس اردبیلی معروف باشد برای وی تألیفی به ترکی دیده نشد. او را در «اصول دین» تألیفی است به فارسی؛ متن گویا همان است که به نام «عقاید الاسلام» در الذریعه نشانی داده شده است و در انتساب آن به اردبیلی بر پایه ماده تاریخ به کار رفته در آن تردید شده است: «شاه عباس ثانی جمجاه = ۱۰۵۲ق» که دیرتر از درگذشت اردبیلی است.

آغاز: حمد بی نهایت و حد واجب الوجود یکانه را سزا است که هیچ فردی از افراد مخلوقات کنه ذاتش را نشناخت.

انجام: نفس کسب کمال ازین بدن میکند و حشر میشود و السلام علی من اتبع الهدی.

[فهرستواره منزوی ۳۴۳/۹؛ الذریعه ۲۸۱/۱۵]

۱. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه:۳۶۲۷
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، بی‌کا، تا: ۳ رمضان ۱۲۹۵ق، جا: شیراز؛ مجدول؛ کاغذ: فرنگی، جلد: تیماج قهوه‌ای، ۹۸گ، ۱۵ سطر (۹×۱۶)، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۲ - ۲۶۳۱]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۱۲ عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۱۰]

۲. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه:۱۲۴۲۱
آغاز و انجام: برابر
خط: نستعلیق، کا: محمد بن زین العابدین، تا: ۲۳ ذیقعده ۱۲۲۶ق؛ واقف: حسین کی استوان؛ کاغذ: فستقی، جلد: میشن خرمایی، ۸۷گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۷/۳×۲۱سم [ف: ۱۱ - ۱۶۷]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه:۲۰۱۳/۱ عکسی
نسخه اصل: همان نسخه بالا [میراث شهاب: س۱۷ ش۱و۲ - ۱۱۰]

● **سراچه اخلاق** / اخلاق / فارسی

sarāče-ye axlāq

مخصوص، علی بن حسین خان، ۱۲۹۸ - ۱۳۷۳ قمری

maxsūs, ‘alī ebn-e hoseyn xān (1881 - 1954)

تاریخ تألیف: ربیع الثانی ۱۳۷۳ق

مؤلف سه رساله به نام «سه مقاله» در اخلاق نگاشته که به ترتیب جلد اول دیباچه اخلاق، جلد دوم دریچه اخلاق و جلد سوم سراچه اخلاق نام گذارده است. مقاله سوم ــ رساله حاضر ــ در یک مقدمه و چهارده فصل تنظیم شده و برخی مباحث اخلاقی را دربردارد.

[الذریعة ۱۶۴/۱۲؛ مشار فارسی ۲۹۵۶/۳]

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه:۲۸۸۵

آغاز: وصیت نامه ای دارم با عقاب خود چون مقدمه وخاتمه اش خصوصیت با عقاب خود نداشت و احتمال آن داده می‌شود که استفاده نوعی داشته باشد مناسب دیدم مقدمه را اول و؛ **انجام:** و جملگی را به خداوند متعالی سپردم و مقاله ثالثه را بپایان رساندم اللهم اجعلنا من المرحومین و لاتجعلنا من المحرومین و تقبل منی هذه المقالات

خط: نستعلیق، کاتب = مؤلف، تا: ۱۳۷۳ق؛ با خط خوردگی و قلم‌زدگی، نسخه برای چاپ سنگی آماده شده؛ ۱۱۵گ، ۱۲ سطر، اندازه: ۱۲×۱۷سم [ف مخ: ۳ - ۱۰۹۵]

Union Catalogue of Iran Manuscripts

Volume 17

Rawḍa - Sarāče

By

Mostafa Derayati

derayatimostafa@yahoo.com

Phone: ++ 98-511-2211106 Fax: ++ 98-511-2211108
Address: no.24/Nazer 7/Shahid Hasheminezad St. / Mashhad. Iran
Email: info@aljavad.com